NOVO TESTAMENTO

Amenan Pe Paapaya Uyetato'kon

Versão Bilingue

Português – Macushi do Brasil

Em Português – Almeida Revista e Atualizada
Em Macushi – Amenan Pe Paapaya Uyetato'kon - 2013

2022

NOVO TESTAMENTO

Amenan Pe Paapaya Uyetato'kon

Versão Bilingue

Português – Macushi

Versão em Português – Almeida Revista e Atualizada
Em Macushi - Amenan Pe Paapaya Uyetato'kon - 2013

2022

Índice dos Livros da Bíblia

Novo Testamento

Mateus		4
Marcos		190
Lucas		294
João		492
Atos		607
Romanos		785
1 Coríntios		863
2 Coríntios		947
Gálatas		997
Efésios		1.027
Filipenses		1.053
Colossenses		1.070
1 Tessalonicenses		1.089
2 Tessalonicenses		1.105
1 Timóteo		1.114
2 Timóteo		1.137
Tito		1.153
Filemom		1.162
Hebreus		1.166
Tiago		1.229
1 Pedro		1.247
2 Pedro		1.270
1 João		1.284
2 João		1.302
3 João		1.305
Judas		1.308
Apocalipse		1.315

VERSÃO BILINGUE

Português - Macushi

NOVO TESTAMENTO Português Almeida Revista e Atualizada	NOVO TESTAMENTO Macushi Amenan Pe Paapaya Uyetato'kon - 2013

O evangelho segundo Mateus	O Evangelho Segundo Mateus
Mateus 1	**Mateus 1**
A genealogia de Jesus Cristo Lucas 3.23-38	**Jesus Cristo Tamorî'san** (Lc 3.23-38)
1 Livro da genealogia de Jesus Cristo, filho de Davi, filho de Abraão.	1Sîrîrî wanî penaronkon Jesus Cristo rawîronkon pî' teeseurîmasen pe. Jesus Cristo wanî Abraão nurî'tî pa'rî pe moropai Davi nurî'tî pa'rî pe ekareme'nen pe awanî.
2 Abraão gerou a Isaque; Isaque, a Jacó; Jacó, a Judá e a seus irmãos;	2Pena Abraão wanî'pî. Mîîkîrî wanî'pî Isaque yun pe. Moropai Isaque wanî'pî Jacó yun pe. Moropai Jacó wanî'pî Judá yun pe moropai itonpayamî' yun pe.
3 Judá gerou de Tamar a Perez e a Zera; Perez gerou a Esrom; Esrom, a Arão;	3Moropai Judá wanî'pî monoi' pe esenpo'san yun pe, to' ese' wanî'pî Perez moropai Zerá. Inkamoro yankon wanî'pî itese' Tamar. Moropai Perez wanî'pî Esrom yun pe. Moropai Esrom wanî'pî Arão yun pe.
4 Arão gerou a Aminadabe; Aminadabe, a Naassom; Naassom, a Salmom;	4Moropai Arão wanî'pî Aminadabe yun pe. Moropai Aminadabe wanî'pî Naassom yun pe. Moropai Naassom wanî'pî Salmom yun pe.
5 Salmom gerou de Raabe a Boaz; este, de Rute, gerou a Obede; e Obede, a Jessé;	5Moropai Salmom wanî'pî Boaz yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî Raabe. Moropai Boaz wanî'pî Obede yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

itese' Rute. Moropai Obede wanî'pî Jessé yun pe.

6 Jessé gerou ao rei Davi; e o rei Davi, a Salomão, da que fora mulher de Urias;

6Moropai Jessé wanî'pî Davi yun pe, pata esa' pe tîwe'sen. Moropai Davi wanî'pî Salomão yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî Urias no'pî rî'pî pe.

7 Salomão gerou a Roboão; Roboão, a Abias; Abias, a Asa;

7Moropai Salomão wanî'pî Roboão yun pe. Moropai Roboão wanî'pî Abias yun pe. Moropai Abias wanî'pî Asa yun pe.

8 Asa gerou a Josafá; Josafá, a Jorão; Jorão, a Uzias;

8Moropai Asa wanî'pî Josafá yun pe. Moropai Josafá wanî'pî Jorão yun pe. Moropai Jorão wanî'pî Uzias yun pe.

9 Uzias gerou a Jotão; Jotão, a Acaz; Acaz, a Ezequias;

9Moropai Uzia wanî'pî Jotão yun pe. Moropai Jotão wanî'pî Acaz yun pe. Moropai Acaz wanî'pî Ezequias yun pe.

10 Ezequias gerou a Manassés; Manassés, a Amom; Amom, a Josias;

10Moropai Ezequias wanî'pî Manassés yun pe. Moropai Manassés wanî'pî Amom yun pe. Moropai Amom wanî'pî Josias yun pe.

11 Josias gerou a Jeconias e a seus irmãos, no tempo do exílio na Babilônia.

11Moropai Josias wanî'pî Jeconias yun pe moropai itonpayamî' yun pe. Mîrîrî yai Babilônia pata pona Israelponkon yaapîtî'pî Babilônia ponkonya tîpoitîrîkon pe to' e'to'pe itarumai'pî pe.

12 Depois do exílio na Babilônia, Jeconias gerou a Salatiel; e Salatiel, a Zorobabel;

12Babilônia pona to' yarî'pî to'ya tanne Jeconias wanî'pî. Mîîkîrî Jeconias wanî'pî Salatiel yun pe. Moropai Salatiel wanî'pî Zorobabel yun pe.

13 Zorobabel gerou a Abiúde; Abiúde, a Eliaquim; Eliaquim, a Azor;

13Moropai Zorobabel wanî'pî Abiúde yun pe. Moropai Abiúde wanî'pî Eliaquim yun pe. Moropai Eliaquim wanî'pî Azor yun pe.

14 Azor gerou a Sadoque; Sadoque, a Aquim; Aquim, a Eliúde;

14Moropai Azor wanî'pî Sadoque yun pe. Moropai Sadoque wanî'pî Aquim yun pe. Moropai Aquim wanî'pî Eliúde yun pe.

15 Eliúde gerou a Eleazar; Eleazar, a Matã;
Matã, a Jacó.

16 E Jacó gerou a José, marido de Maria,
da qual nasceu Jesus, que se chama o
Cristo.

17 De sorte que todas as gerações, desde
Abraão até Davi, são catorze; desde Davi
até ao exílio na Babilônia, catorze; e desde
o exílio na Babilônia até Cristo, catorze.

18 Ora, o nascimento de Jesus Cristo foi
assim: estando Maria, sua mãe, desposada
com José, sem que tivessem antes
coabitado, achou-se grávida pelo Espírito
Santo.

O nascimento de Jesus Cristo
Lucas 2.1-7

19 Mas José, seu esposo, sendo justo e não
a querendo infamar, resolveu deixá-la
secretamente.

20 Enquanto ponderava nestas coisas, eis
que lhe apareceu, em sonho, um anjo do
SENHOR, dizendo: José, filho de Davi, não
temas receber Maria, tua mulher, porque
o que nela foi gerado é do Espírito Santo.

15Moropai Eliúde wanî'pî Eleazar yun pe.
Moropai Eleazar wanî'pî Matã yun pe.
Moropai Matã wanî'pî Jacó yun pe.
16Moropai Jacó wanî'pî José yun pe.
Mîîkîrî José wanî'pî Jesus Cristo yan Maria
niyo pe. Mîîkîrî Jesus wanî Paapa
nîmenka'pî pe, Cristo pe tesa'sen pe.
17Sîrîrî warantî Abraão nurî'tî payanî'san
wanî'pî. Inkamoro wanî'pî asakîrîrî pu'
pona tîîmo'tai (14) kaisarî. Moropai Davi
nurî'tî payanî'san wanî'pî Babilônia pata
pona Israelyamî' yarî to'ya pîkîrî to'
wanî'pî asakîrîrî pu' pona tîîmo'tai (14)
kaisarî nîrî. Moropai mîrîrî tîpo Cristo
esenpoto' weiyu pîkîrî asakîrîrî pu' pona
tîîmo'tai (14) kaisarî nîrî to' wanî'pî.

Jesus Cristo Esenpo'pî
(Lc 2.1-7)

18Jesus Cristo esenpoto' wanî'pî sîrîrî
warantî. Maria tîîse maasa tîniyotapa
tînyo ton José yarakkîrî. Tîîse irawîrî
more yan pe eenasa' wanî'pî Morî Yekaton
Wannî winîpai.

19Mîîkîrî José yarakkîrî Maria e'to' warayo'
wanî'pî Paapa maimu yawîrî tîîko'mansen
pe. Mîrîrî ye'nen yarakkîrî tîwanî namai
José esenumenka'pî teesepanto'kon
yaretî'ka pî', tîîse anî'ya epu'tî pra yu'se
awanî'pî. Maasa pra tewasirî Maria winîkîi
imakui'pî pe anî' eseurîma namai.
20Mîrîrî pî' José esenumenka ko'mannîpî
tanne Uyepotorîkon narima'pî inserî
esenpo'pî José pia iwe'ne'. Moropai
ta'pîiya ipî': —José, Davi nurî'tî paarî'pî,
eranne' pe pra e'kî. Ano'pî pe Maria

yapi'kî. Maasa pra mîîkîrî more yan pe Maria wanî manni', mîîkîrî man Morî Yekaton Wannî winîpainon pe.

21 Ela dará à luz um filho e lhe porás o nome de Jesus, porque ele salvará o seu povo dos pecados deles.

21Moropai mîîkîrîya more warayo' yenpo pe man. Moropai mîîkîrî ese'tîya pe nai Jesus pe itese'. Maasa pra mîîkîrîya tîpemonkonoyamî' pîika'tî pe man, to' nîkupî'pî imakui'pî winîpai —ta'pîiya ipî'.

22 Ora, tudo isto aconteceu para que se cumprisse o que fora dito pelo SENHOR por intermédio do profeta:

22Tamî'nawîrî mîrîrî e'kupî'pî maasa pra awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Uyepotorîkonya tîmaimu ekareme'nen profeta nurî'tî pî'.

23 Eis que a virgem conceberá e dará à luz um filho, e ele será chamado pelo nome de Emanuel (que quer dizer: Deus conosco).

23Ta'pîiya see warantî: Aurîno'pî, warayo' yarakkîrî si'pî pepîn ena pe man more yan pe. Moropai tînre ton yenpoiya warayo' pe. Mîîkîrî ese'tî to'ya pe man Emanuel kai'ma *(Is 7.14)* ta'pîiya. Uurî'nîkon yarakkîrî Paapa wanî taato' mîrîrî Emanuel.

24 Despertado José do sono, fez como lhe ordenara o anjo do SENHOR e recebeu sua mulher.

24Moropai José paka'pî tîwetun ye'ka pe. Moropai î' kai'ma ta'pî Uyepotorîkon narima'pî inserîya yawîrî ikupî'pîiya. Moropai Maria yarî'pîiya tewî' ta tîno'pî pe.

25 Contudo, não a conheceu, enquanto ela não deu à luz um filho, a quem pôs o nome de Jesus.

25Tîîse yarakkîrî awanî pra José wanî'pî. Tînre yenpoiya tîpose aako'mamî'pî yarakkîrî tîwe'se pra. Moropai Joséya mîîkîrî inre ese'tî'pî Jesus kai'ma.

Mateus 2

A visita dos magos

1 Tendo Jesus nascido em Belém da Judéia, em dias do rei Herodes, eis que vieram uns magos do Oriente a Jerusalém.

Mateus 2

Jesus Esenposa' Era'mapî'se Itî'san Ipîkkukon

1Jesus esenpo'pî Judéia pata po tîwe'sen cidade itese' Belém po. Mîrîrî yai Judéia pata ponkon ko'mannî'nen pe Herodes wanî'pî. Miarî ya warayo'kon epu'nenan pe tîwe'sanon wîtî'pî kaiwano' era'ma

tîuya'nîkon wenairî wei epa'kapî'to' winîpai Jerusalém pona.

2 E perguntavam: Onde está o recém-nascido Rei dos judeus? Porque vimos a sua estrela no Oriente e viemos para adorá-lo.

2Moropai miarî teerepansa'kon pe ekaranmapo'pî to'ya: —O'non pata Judeuyamî' yepotorî pe esenpo'pî more nai? —ta'pî to'ya. —Anna yi'nî pî' man yapurîi maasa pra kaiwano', manni' Uyepotorîkon esenpo ekareme'nen era'ma pî' anna man wei epa'kapî'to' winîkîi —ta'pî to'ya.

3 Tendo ouvido isso, alarmou-se o rei Herodes, e, com ele, toda a Jerusalém;

3Mîrîrî taa to'ya eta tîuya ye'nen, pata esa' Herodes atasi'sirunpa'pî. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' Jerusalém ponkon esi'nîpî'pî mîrîrî pî'.

4 então, convocando todos os principais sacerdotes e escribas do povo, indagava deles onde o Cristo deveria nascer.

4Taatasi'sirunpai tîwanî ye'nen, mîîkîrîya teepîremasanon esanon muurukuntî'pî. Moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon eperepî'pî. Moropai inkamoro ekaranmapo'pîiya o'non pata mîîkîrî Cristo, Paapa nîmenka'pî esenpo e'painon kai'ma.

5 Em Belém da Judéia, responderam eles, porque assim está escrito por intermédio do profeta:

5Mîîkîrî maimu yuuku'pî to'ya: —Judéia pata po tîwe'sen Belém po. Maasa pra mîrîrî warantî Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tîya imenukasa' man —ta'pî to'ya.

6 E tu, Belém, terra de Judá, não és de modo algum a menor entre as principais de Judá; porque de ti sairá o Guia que há de apascentar a meu povo, Israel.

6—See warantî awe'menukasa' man: " 'Judéia pata po tîwe'sen, Belém wanî si'mîrikkî pe. Mîîwîni tîîse ipîkku pe pu'kuru awanî tiaronkon cidade yentai. Maasa pra mîrîrî Belém cidade winîpai ipîkku pe tîwe'sen esenpo pe man pemonkonyamî' esa' ton. Mîîkîrî wanî pe man upemonkonoyamî' Judeuyamî'

ye'mai'norî pe' ta'pî Paapaya" *(Mq 5.2; 2Sm 5.2)* ta'pî profeta nurî'tîya.

7 Com isto, Herodes, tendo chamado secretamente os magos, inquiriu deles com precisão quanto ao tempo em que a estrela aparecera.

7Mîrîrî eta tîuya tîpo, pata esa' Herodesya aminke pai iipî'san yanno'pî tîîpia, tamî'nawîronkonya epu'tî pra tîîse. Moropai to' ekaranmapo'pîiya: —Î' pensa pu'kuru see mîrîrî kaiwano' esenposa' era'ma'pîya'nîkon? —ta'pîiya.

8 E, enviando-os a Belém, disse-lhes: Ide informar-vos cuidadosamente a respeito do menino; e, quando o tiverdes encontrado, avisai-me, para eu também ir adorá-lo.

8Moropai to' yaipontî'pîiya to' wîtîto'pe Belém pona. Ta'pîiya to' pî': —Atîtî moropai mîîkîrî more mîwatîi morî pe epu'tîkonpa. Moropai mîîkîrî more esenposa' eposa'ya'nîkon ya, upî' ekareme'se maai'tîi, uurî nîrî uttîto'pe yapurîi —ta'pîiya to' pî'.

9 Depois de ouvirem o rei, partiram; e eis que a estrela que viram no Oriente os precedia, até que, chegando, parou sobre onde estava o menino.

9Mîrîrî taasa' pata esa'ya tîpo inkamoro epu'nenan wîtî'pî. E'ma taawîrî tuutîkon ye'ka pe, inkamoroya wei epa'ka winî tînera'ma'pîkon kaiwano' era'ma'pî. Mîrîrî kaiwano' wîtî'pî to' rawîrî, moropai eemî'pamî'pî wîttî, ita mîîkîrî more e'to' yepoi.

10 E, vendo eles a estrela, alegraram-se com grande e intenso júbilo.

10Inkamoro wanî'pî mararî pra taatausinpai mîrîrî kure'nan kaiwano' era'masa' tîuya'nîkon ye'nen.

11 Entrando na casa, viram o menino com Maria, sua mãe. Prostrando-se, o adoraram; e, abrindo os seus tesouros, entregaram-lhe suas ofertas: ouro, incenso e mirra.

11Teerepansa'kon pe to' ewomî'pî wîttî ta moropai mîîkîrî more eporî'pî to'ya. Isan Maria pia awanî'pî. To' e'sekunka'pî irawîrî moropai mîîkîrî yapurî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo iipia tîntîrîkon pe tînarî'pîkon yettapurîka'pî to'ya. Mîrîrîkon wanî'pî ouro pe moropai a'pusin pe moropai kara' pe. Mîrîrîkon tîrî'pî to'ya iipia.

12 Sendo por divina advertência prevenidos em sonho para não voltarem à

12Moropai Paapaya ta'pî inkamoro epu'nenan pî' to' we'ne'pî'to' ya', to' wetun

presença de Herodes, regressaram por outro caminho a sua terra.

A fuga para o Egito

13 Tendo eles partido, eis que apareceu um anjo do SENHOR a José, em sonho, e disse: Dispõe-te, toma o menino e sua mãe, foge para o Egito e permanece lá até que eu te avise; porque Herodes há de procurar o menino para o matar.

14 Dispondo-se ele, tomou de noite o menino e sua mãe e partiu para o Egito;

15 e lá ficou até à morte de Herodes, para que se cumprisse o que fora dito pelo SENHOR, por intermédio do profeta: Do Egito chamei o meu Filho.

A matança dos inocentes

16 Vendo-se iludido pelos magos, enfureceu-se Herodes grandemente e mandou matar todos os meninos de Belém e de todos os seus arredores, de dois anos para baixo, conforme o tempo do qual com precisão se informara dos magos.

tanne. Tîwenna'pokon pe pata esa' Herodes poro to' enna'po namai. Mîrîrî ye'nen inkamoro enna'po'pî tîpatakon ya' tiaron e'ma taawîrî.

Jesus Yen Pe Iyunmanenya Egito Pata Pona.

13Inkamoro epu'nenan, aminke pai iipî'san enna'po'pî tanne Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia, iwetun tanne iwe'ne'. Moropai ta'pîiya ipî': —Epekî more isan yarakkîrî epekî Egito pata pona. Miarî mako'mamîi, apî' î' tauya pîkîrî. Maasa pra Herodesya mîîkîrî more yuwa pe man iwîpa kai'ma —ta'pî inserîya ipî'.

14Mîrîrî ye'nen José paka'pî moropai more isan yarakkîrî eepe'pî ewaron ya' Egito pata pona.

15Moropai to' ko'mamî'pî miarî Herodes sa'manta tîpose. Mîrîrî e'kupî'pî pena awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Uyepotorîkonya yawîrî, tîmaimu ekareme'nen profeta nurî'tî pî'. Uurîya unmu yanno'pî Egito pata poi eepa'kato'pe *(Os 11.1)* ta'pî profeta nurî'tîya.

16Inkamoro epu'nenan aminke pai iipî'san warayo'konya tenku'tîsa' epu'tî tîuya ye'nen pata esa' Herodes ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon moreyamî' warayo'kon tî'ka me'po'pîiya asakî'ne kono' ma'rankon Belém po. Moropai iwoi tîîko'mansenon. Inkamoro moreyamî' asakî'ne kono' ma'rankon tî'ka me'po'pîiya maasa pra inkamoro warayo'kon aminke pai iipî'sanya, î' pensa kaiwano' era'ma'pî tîuya'nîkon ekareme'sa' ye'nen.

17 Então, se cumpriu o que fora dito por intermédio do profeta Jeremias:

18 Ouviu-se um clamor em Ramá, pranto, [choro] e grande lamento; era Raquel chorando por seus filhos e inconsolável porque não mais existem.

A volta do Egito

19 Tendo Herodes morrido, eis que um anjo do SENHOR apareceu em sonho a José, no Egito, e disse-lhe:

20 Dispõe-te, toma o menino e sua mãe e vai para a terra de Israel; porque já morreram os que atentavam contra a vida do menino.

21 Dispôs-se ele, tomou o menino e sua mãe e regressou para a terra de Israel.

22 Tendo, porém, ouvido que Arquelau reinava na Judéia em lugar de seu pai Herodes, temeu ir para lá; e, por divina advertência prevenido em sonho, retirou-se para as regiões da Galiléia.

23 E foi habitar numa cidade chamada Nazaré, para que se cumprisse o que fora dito por intermédio dos profetas: Ele será chamado Nazareno.

17Mîrîrî warantî awe'kupî'pî pena Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tîya ta'pî yawîrî.

18Entaimepî'nîto' eseta pe man Ramá pata po. Mîrîrî wanî karawannîto'. Mîrîrî wanî Raquel nurî'tî payanî'san karau tînmukuyamî' sa'manta pî'. Mararî pra to' karau pe man anî'ya to' tî'napannîpî eserîke pra. Maasa pra tamî'nawîronkon to' munkîyamî' e'tî'ka'pî ye'nen *(Jr 31.15)* ta'pî Jeremiasya.

Egito Pata Yapai To' Enna'po

19Pata esa' Herodes sa'mantasa' tîpo Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia iwe'ne' Egito pata po.

20Moropai ta'pîiya: —Apakakî, enna'pokî. More isan yarakkîrî tarîpai enna'pokî Israel pata pona. Maasa pra manni'kan more wîî yu'se si'san sa'manta'pî man.

21Mîrîrî ye'nen José paka'pî. More moropai isan yarakkîrî to' enna'po'pî Israel pata pona.

22Tîîse itekare eta'pîiya Herodes munmurî'pî Arquelau wanî Judéia pata ko'mannî'nen pe tîyun pata'pî ya'. Mîrîrî ye'nen eranne' pe awanî'pî, miarî ya iko'manse itîîpai pra. Moropai tîwe'ne' inî'rî Paapa eseurîma eta'pîiya attî namai Judéia pata pona. Mîrîrî ye'nen José wîtî'pî Galiléia pata pona Judéia pata pona pra.

23Moropai mîîkîrî ko'mamî'pî Galiléia pata pon cidade itese' Nazaré po. Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra pena awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya. Mîîkîrî profeta nurî'tîya ta'pî yawîrî

Mateus 3

A pregação de João Batista
Marcos 1.2-6; Lucas 3.1-9

1 Naqueles dias, apareceu João Batista pregando no deserto da Judéia e dizia:

2 Arrependei-vos, porque está próximo o reino dos céus.

3 Porque este é o referido por intermédio do profeta Isaías: Voz do que clama no deserto: Preparai o caminho do SENHOR, endireitai as suas veredas.

4 Usava João vestes de pêlos de camelo e um cinto de couro; a sua alimentação eram gafanhotos e mel silvestre.

5 Então, saíam a ter com ele Jerusalém, toda a Judéia e toda a circunvizinhança do Jordão;

awe'kupî'pî. See warantî ta'pîiya: Mîîkîrî esatî to'ya pe man Nazaré pon kai'ma *(Is 11.1)* ta'pîiya.

Mateus 3

João Batistaya Paapa Maimu Ekaremekî
(Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

1Mîrîrî yai Jesus arentasa' tanne, João Batista nurî'tî erepamî'pî keren pona Judéia pata po. Miarî Paapa maimu ekareme'pîtî'pî João Batistaya.

2Ta'pîiya: —Paapa yeseru yapisî pî' esenumenkatî imakui'pî ayeserukon tîrumakai. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseponî pî' man! Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî —ta'pîiya.

3Mîîkîrî João pî' pena Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî. Moropai mîîkîrîya imenuka'pî see warantî: Pemonkon entaimepî'nî pî' man keren po. Taiya: “Uyepotorîkon erepamî ye'marî ton konekatî. E'ma yarakkanmokatî to'sarî eerepanto'pe”, taiya *(Is 40.3)* ta'pî Isaíasya. Mîrîrî warantî Joãoya ta'pî pemonkonyamî' ekonekato'pe Jesus Cristo erepamî rawîrî.

4Mîîkîrî João pon wanî'pî camelo si'potî'pî pe. Moropai iworomî wanî'pî paaka pi'pî pe. Mîîkîrî João ya're' wanî'pî. Moropai ito' wanî'pî kaira pe. Moropai wan wanî'pî iwuku pe.

5Mîrîrî yai Jerusalém po tîîko'mansenon moropai tamî'nawîronkon Judéia pata po tîîko'mansenon, moropai iren Jordão

rî'pîkîrî tîîko'mansenon wîtîpîtî'pî João pia imaimu etai.

6 e eram por ele batizados no rio Jordão, confessando os seus pecados.

6Inkamoroya imakui'pî pe tîwe'to'kon ekaremekî'pî miarî. Moropai inkamoro yenpatakona'pî Joãoya iren Jordão ka.

7 Vendo ele, porém, que muitos fariseus e saduceus vinham ao batismo, disse-lhes: Raça de víboras, quem vos induziu a fugir da ira vindoura?

7Mîrîrî yai Joãoya mararî pra fariseuyamî' moropai saduceuyamî' iipî era'ma'pî tîîpia esenpatakonai. Inkamoro pî' ta'pî Joãoya: —Amîrî'nîkon wanî nari' îkîiyamî' ye'katonkon warantî. Maasa pra imakui'pî pe awe'to'kon ayeserukon tîrumakai pra Paapa ekore'mato' yapai e'pîika'tîpai awanîkon. Tîîse mîrîrî warantî awe'pîika'tîkon eserîke pra naatîi.

8 Produzi, pois, frutos dignos de arrependimento;

8Mîrîrî ye'nen ayeserukon imakui'pî pe awe'to'kon rumakatî. Morî ayeserukon ton yapi'tî tamî'nawîronkonya ayeseru rî'pîkon rumakasa'ya'nîkon epu'to'pe.

9 e não comeceis a dizer entre vós mesmos: Temos por pai a Abraão; porque eu vos afirmo que destas pedras Deus pode suscitar filhos a Abraão.

9Moropai kîkatî Paapaya utaruma'tîkon pepîn ipemonkono pe anna wanî ye'nen, maasa pra Abraão payanyamî' pe anna wanî kîkatî. Î' pe pra rî mîrîrî taaya'nîkon manni' wanî. Maasa pra Abraão payanî'san pe Paapaya seeni' tî', miakanma e'painon ayentakon.

10 Já está posto o machado à raiz das árvores; toda árvore, pois, que não produz bom fruto é cortada e lançada ao fogo.

10A'kî, wa'ka moro man, yei ya'tîto' ton ikara kî'pî yapî'. Manni' yei morî pe teperu tîînen pepîn ya'tîto' ton tamî'nawîrî. Moropai mîrîrî yenumî to'ya apo' ya' aaranto'pe.

João dá testemunho de Cristo
Marcos 1.7-8; Lucas 3.15-17; João 1.19-28

11 Eu vos batizo com água, para arrependimento; mas aquele que vem depois de mim é mais poderoso do que eu, cujas sandálias não sou digno de levar. Ele

11Tîîse uurîya amîrî'nîkon yenpatakona sîrîrî tuna ke neken, ayeserukon imakui'pî ku'to'ya'nîkon rumakasa'ya'nîkon ekareme'nen pe. Tîîse uye'ma'pî pî' tiaron

vos batizará com o Espírito Santo e com fogo.

12 A sua pá, ele a tem na mão e limpará completamente a sua eira; recolherá o seu trigo no celeiro, mas queimará a palha em fogo inextinguível.

O batismo de Jesus
Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22; João 1.32-34

13 Por esse tempo, dirigiu-se Jesus da Galiléia para o Jordão, a fim de que João o batizasse.

14 Ele, porém, o dissuadia, dizendo: Eu é que preciso ser batizado por ti, e tu vens a mim?

15 Mas Jesus lhe respondeu: Deixa por enquanto, porque, assim, nos convém cumprir toda a justiça. Então, ele o admitiu.

16 Batizado Jesus, saiu logo da água, e eis que se lhe abriram os céus, e viu o Espírito de Deus descendo como pomba, vindo sobre ele.

iipî. Mîîkîrî wanî uurî yentai meruntî ke. Ipîkku pe awanî ye'nen mîîkîrî pisa'sa' yewa yeukauya eserîke pra awanî, uyentai awanî ye'nen. Mîîkîrîya amîrî'nîkon yenpatakona pe man ayesa'kon pe Morî Yekaton Wannî e'to'pe moropai apo' ke amîrî'nîkon yenpatakona pe man. ⌞Mîrîrî warantî ikupîiya tamî'nawîrî imakui'pî mo'kapa kai'ma.⌟

12Maasa pra mîîkîrî yenya' trigo sururukato' wanî. Mîrîrî ke isururukaiya. Ipi'pî kore'tapai imenkaiya. Mîrîrî sururukasa' tîuya yara'tîiya itense' ya'. Mîrîrî pi'pîrî'pî yannukuiya moropai ipo'tîiya apo' ya' eesi'nîpî neporîton pepîn ya' —ta'pî Joãoya to' pî'.

Jesus Yenpatakona Joãoya
(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

13Mîrîrî yai Jesus wîtî'pî Galiléia poi iren Jordão ka, João Batistaya tenpatakonato'pe kai'ma.

14Tîîse Joãoya teseru miakanma'pî ka'ne' pe. Ta'pîiya: —Uurî neken yenpatakonaya e'pai tîîse uyenpatakonakî taaya mîrîrî upî' —ta'pî Joãoya.

15Tîîse Jesusya imaimu yuuku'pî: —Tîwîrî mîrîrî warantî ikupî e'pai awanî. Maasa pra mîrîrî warantî ikupîya yairî itu'se Paapa e'to' yawîrî awanî. Moropai —Î' wani' pra man —ta'pî João Batistaya.

16Mîrîrî pe rî tenpatakonasai'ya tîpo, tuna kapai Jesus eseu'ka pe, ka' esettapuruka'pî. Moropai Jesusya Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî autî era'ma'pî tîpona waku'ka warantî. Moropai tîpona eereuta era'ma'pîiya.

17 E eis uma voz dos céus, que dizia: Este é o meu Filho amado, em quem me comprazo.

Mateus 4

A tentação de Jesus
Marcos 1.12-13; Lucas 4.1-13

1 A seguir, foi Jesus levado pelo Espírito ao deserto, para ser tentado pelo diabo.

2 E, depois de jejuar quarenta dias e quarenta noites, teve fome.

3 Então, o tentador, aproximando-se, lhe disse: Se és Filho de Deus, manda que estas pedras se transformem em pães.

4 Jesus, porém, respondeu: Está escrito: Não só de pão viverá o homem, mas de toda palavra que procede da boca de Deus.

5 Então, o diabo o levou à Cidade Santa, colocou-o sobre o pináculo do templo

6 e lhe disse: Se és Filho de Deus, atira-te abaixo, porque está escrito: Aos seus anjos ordenará a teu respeito que te guardem; e: Eles te susterão nas suas mãos, para não tropeçares nalguma pedra.

17Moropai ka' poi Paapa eseurîmato' eta'pîiya. Ta'pî Paapaya: —Mîserî unmu, uwakîri pu'kuru. Kure'ne ipî' uurî atausinpa —ta'pî Paapaya.

Mateus 4

Imakui'pî Kupî Jesusya Yu'se Makui Wanî
(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

1Mîrîrî tîpo Jesus yarî'pî Morî Yekaton Wannîya keren pona Makuiya yonpato'pe kai'ma.

2Mîîkîrî ko'mamî'pî miarî keren po. Asakî'ne pemonkon wei (40) moropai asakî'ne pemonkon ewaron kaisarî Jesus epîremapîtî'pî Paapa pî' tekkari tonpai pra. Mîrîrî tîpo Jesus wanî'pî emi'ne.

3Mîrîrî tanne Makui, pemonkonyamî' yeka'nunkanen, iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya ipî': —Innape see Paapa Munmu pe awanî. Mîrîrî ye'nen seeni' tî' miakanmakî ayu pe —ta'pîiya Jesus pî'.

4Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: "Tiyu pî' neken pemonkon ko'mamî pepîn. Tîîse tamî'nawîrî î' taasa' Paapaya manni' yawîrî aako'mamî", *(Dt 8.3)* taasai'ya man —ta'pî Jesusya.

5Mîrîrî tîpo Makuiya Jesus yarî'pî Jerusalém cidaderî pona. Moropai yanu'nîpî'pîiya kawînan panpî' epîremanto' yewî' neka'ta pona.

6Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Innape Paapa munmu pe awanî ye'nen, arapunkî tarîpai. Maasa pra Paapa maimuya taasa' man: "Paapaya inserîyamî' yarima amîrî pîika'tîi to' ii'to'pe. Inkamoroya ayapisî

tenyakon ke tî' pona a'pu pa'tîya namai”, *(Sl 91.11,12)* taasai'ya man —ta'pî Makuiya.

7 Respondeu-lhe Jesus: Também está escrito: Não tentarás o SENHOR, teu Deus.

7Jesusya imaimu yuuku'pî: —A'kî, Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: "Ayepotorî Paapa tonpai pra e'kî”, *(Dt 6.16)* taasa' Paapa maimuya man —ta'pî Jesusya.

8 Levou-o ainda o diabo a um monte muito alto, mostrou-lhe todos os reinos do mundo e a glória deles

8Moropai inî'rî Makuiya Jesus yarî'pî kawînan wî' pona. Miarî si'ma tamî'nawîron patakon yenpo'pîiya, morî pe pata wanî moropai ipîkku pe awanî yenpo'pîiya Jesus pia.

9 e lhe disse: Tudo isto te darei se, prostrado, me adorares.

9Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Tamî'nawîrî sîrîrî tîrîuya e'painon aapia amîrî pe ipîkku pe awanîpa, sîrîrî uyapurîi awe'sekunka ya —ta'pî Makuiya.

10 Então, Jesus lhe ordenou: Retira-te, Satanás, porque está escrito: Ao SENHOR, teu Deus, adorarás, e só a ele darás culto.

10Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî. Ta'pîiya Makui pî': —Uyeyaton, atarimakî uupiapai. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: "Ayepotorî neken Paapa yapurîkî. Mîîkîrî maimu yawîrî neken ako'mankî”, *(Dt 6.13)* taasai'ya man —ta'pî Jesusya Makui pî'.

11 Com isto, o deixou o diabo, e eis que vieram anjos e o serviram.

11Mîrîrî tîpo Makuiya Jesus rumaka'pî. Moropai inserîyamî' iipî'pî Jesus pia. Inkamoroya ipîika'tî'pî.

Jesus volta para a Galileia
Marcos 1.14-15; Lucas 4.14-15

Jesus Esenyaka'ma Pia'tî Galiléia Po
(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

12 Ouvindo, porém, Jesus que João fora preso, retirou-se para a Galiléia;

12João Batista yarakkansa' to'ya yekare etasa' tîuya pe, Jesus wîtî'pî Galiléia pata pona.

13 e, deixando Nazaré, foi morar em Cafarnaum, situada à beira-mar, nos confins de Zebulom e Naftali;

13Nazaré po aako'mamî pra awanî'pî. Tîîse Cafarnaum cidaderî pona iko'manse attî'pî. Mîrîrî wanî'pî Galiléia ku'pî ena po

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

tîwe'sen pe. Zebulom pata po tîwe'sen pe, moropai Naftali pata pon pe nîrî awanî'pî.

14 para que se cumprisse o que fora dito por intermédio do profeta Isaías:

14Mîrîrî poro attî'pî maasa pra pena attî pe man ta'pî Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tîya yawîrî.

15 Terra de Zebulom, terra de Naftali, caminho do mar, além do Jordão, Galiléia dos gentios!

15Miarî Zebulom pata pona moropai Naftali pata pona moropai iku'pî rî'pîkîrî pata pona moropai iren Jordão ratai pata, manni' pata Judeuyamî' pepîn pata'se' pona a'ka erepamî kupî sîrîrî. Mîrîrî patakon wanî Galiléia pe itese'.

16 O povo que jazia em trevas viu grande luz, e aos que viviam na região e sombra da morte resplandeceu-lhes a luz.

16Miarî pemonkonyamî' ko'mamî ewaron ta. Tîîse inkamoroya kure'nan a'ka era'ma kupî sîrîrî. Eranne' pe inkamoro ko'mamî tîîsa'mantato'kon pî', tîîse kure'nan a'ka erepamî kupî sîrîrî to' pia *(Is 9.1,2)* ta'pî Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tîya.

17 Daí por diante, passou Jesus a pregar e a dizer: Arrependei-vos, porque está próximo o reino dos céus.

17Mîrîrî pata pai Jesusya Paapa maimu ekaremekî pia'tî'pî. Taapîtî'pîiya see warantî to' pî': —Paapa yeseru yapisî pî' esenumenkatî, imakui'pî ankupî'pîkon tîrumakai sîrîrî pata pai. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' eseponî pî' man. Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya pemonkonyamî' pî'.

A vocação de discípulos

Marcos 1.16-20; Lucas 5.1-11

Moro'yamî' Yapi'nenan Yanno Jesusya Asakîrîronkon

(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)

18 Caminhando junto ao mar da Galiléia, viu dois irmãos, Simão, chamado Pedro, e André, que lançavam as redes ao mar, porque eram pescadores.

18Mîrîrî yai Galiléia ku'pî rî'pîkîrî tuutî ye'ka pe, asakî'nankon takon yarakkîronkon moro'yamî' yapi'nenan era'ma'pî Jesusya. Tarrafa ke inkamoro wanî'pî Simão, tiaron itese' Pedro. Moropai itakon André wanî'pî. Moro'yamî' yapisî pî' to' wanî'pî mîrîrî iku'pî ka.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

19 E disse-lhes: Vinde após mim, e eu vos
farei pescadores de homens.

20 Então, eles deixaram imediatamente as
redes e o seguiram.

21 Passando adiante, viu outros dois
irmãos, Tiago, filho de Zebedeu, e João,
seu irmão, que estavam no barco em
companhia de seu pai, consertando as
redes; e chamou-os.

22 Então, eles, no mesmo instante,
deixando o barco e seu pai, o seguiram.

Jesus prega por toda a Galileia e cura muitos enfermos
Lucas 6.17-19

23 Percorria Jesus toda a Galiléia,
ensinando nas sinagogas, pregando o
evangelho do reino e curando toda sorte
de doenças e enfermidades entre o povo.

24 E a sua fama correu por toda a Síria;
trouxeram-lhe, então, todos os doentes,
acometidos de várias enfermidades e
tormentos: endemoninhados, lunáticos e
paralíticos. E ele os curou.

19Jesusya ta'pî to' pî': —Aase'nîkon upîkîrî
ayenupato'peuya'nîkon. Î' kai'ma
upemonkono pe pemonkonyamî'
kupîkonpa. Moro'yamî' yapisîya'nîkon
manni' warantî to' maakonpa —ta'pîiya.
20Inkamoroya ka'ne' pe teesemi'tapai
moro'yamî' yapi'to' tîuya'nîkon rumaka'pî
moropai to' wîtî'pî Jesus pîkîrî.
21Inî'rî miarî ya panpî' tuutîi, tiaronkon
takon yarakkîronkon nîrî era'ma'pî
Jesusya. Inkamoro wanî'pî Zebedeu
munkîyamî' pe. Tiago moropai itakon
João, inkamoro wanî'pî tîyunkon pokonpe
kanau ya'. Tîtarrafarikon rumentannî'pîtî
pî' to' tîîse Jesusya to' yanno'pî.
22Moropai inkamoroya tîyunkon nîmî'pî
moropai tîkanaukon nîmî'pî to'ya.
Moropai to' wîtî'pî Jesus pîkîrî.

Itekare Ekaremekî Pinunpa Jesusya
(Lc 6.17-19)

23Mîrîrî yai Jesus asarî'pî tamî'nawîrî
Galiléia pata poro to' epere'to'kon yewî'
tapî'. To' yenupa pinunpa'pîiya morî
itekare pî'. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa
iipî kupî ekareme'pîtî'pîiya. Moropai
pri'yawonkon pepîn yepi'tî pinunpa'pîiya
tamî'nawîron to' yeparankon yapai.
24Mîrîrî warantî ikupî Jesusya yekare
eseta'pî tamî'nawîrî Síria pata poro. Mîrîrî
ye'nen pemonkonyamî'ya tonpakon pri'ya
pra tîwe'sanon enepî'pî to'ya. Tîmoronkon
epu'nenan tamî'nawîron pî' o'ma'kon
yarakkîrî tîwe'sanon moropai asakoi'kon
pepîn eke'nepamî'san enepî'pî to'ya to'

25 E da Galiléia, Decápolis, Jerusalém, Judéia e dalém do Jordão numerosas multidões o seguiam.

Mateus 5

O sermão do monte
As bem-aventuranças
Lucas 6.20-23

1 Vendo Jesus as multidões, subiu ao monte, e, como se assentasse, aproximaram-se os seus discípulos;

2 e ele passou a ensiná-los, dizendo:

3 Bem-aventurados os humildes de espírito, porque deles é o reino dos céus.

4 Bem-aventurados os que choram, porque serão consolados.

5 Bem-aventurados os mansos, porque herdarão a terra.

6 Bem-aventurados os que têm fome e sede de justiça, porque serão fartos.

yepi'tîto'pe Jesusya kai'ma. Moropai inkamoro yepi'tî'pîiya tamî'nawîrî.
25Arinîkon pemonkonyamî' wîtîpîtî'pî Jesus pîkîrî Galiléia pata ponkon Decápolis pata ponkon Jerusalém pata ponkon Judéia pata ponkon moropai iren Jordão ratai ponkon wîtîpîtî'pî Jesus pia.

Mateus 5

Wî' Po Si'ma Jesusya Itekare Ekaremekî

1Arinîkon pemonkonyamî' era'ma tîuya pe Jesus enuku'pî wî' pona. Moropai eereuta'pî. Eereutasa' tanne inenupa'san ipemonkonoyamî' iipî'pî iipia aminke pra.
2Moropai inkamoro yenupa pia'tî'pîiya. Ta'pîiya to' pî':

Morî Pe E'nîto' Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 6.20-23)

3—Morî pe pu'kuru mannankan î' ton pra tîwe'sanon wanî. Mannankan Paapa pia tîntîrîkon ton pra awanî epu'nenan. Morî pe to' wanî maasa pra inkamoro esa' pe Paapa wanî moropai ipemonkono pe to' ko'mamî.
4Morî pe pu'kuru mannankan tîkaruwasenon wanî. Imakui'pî pî' to' karau tanne, Paapaya to' pîika'tî taatausinpai to' e'to'pe.
5Morî pe pu'kuru mannankan moo tîwe'sanon, tiwinarî teekore'masanon pepîn wanî. Morî pe to' wanî maasa pra sîrîrî pata tîrî Paapaya to' pata'se' ton.
6Morî pe pu'kuru mannankan wanî kure'ne Paapa yeseru anku'pai tîwe'sanon. Inkamoro wanî mannankan emi'ne

tîwe'sanon moropai tuna aninnîpai tîwe'sanon warantî. Maasa pra kure'ne yairî e'pai to' wanî ye'nen. Morî pe to' wanî maasa pra inkamoro pia Paapaya teseru ku'to'pe to'ya itîrî to' pia.

7 Bem-aventurados os misericordiosos, porque alcançarão misericórdia.

7Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyamî' sa'namanenan wanî, maasa pra to' sa'nama Paapaya.

8 Bem-aventurados os limpos de coração, porque verão a Deus.

8Morî pe pu'kuru mannankan imakui'pî ton pra tîwe'sanon wanî, maasa pra inkamoroya Paapa era'ma.

9 Bem-aventurados os pacificadores, porque serão chamados filhos de Deus.

9Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyamî' ekore'ma'san mana'pokanenan wanî. Maasa pra inkamoro mana'pokanenan esatî to'ya Paapa munkî pe.

10 Bem-aventurados os perseguidos por causa da justiça, porque deles é o reino dos céus.

10Morî pe pu'kuru mannankan tîwe'taruma'tîsanon wanî. Yairî Paapa yeseru kupî to'ya wenai to' taruma'tî to'ya. Inkamoro awanî taatausinpai maasa pra Paapa, tesa'kon pia to' ko'mamî ipemonkono pe, —ta'pî Jesusya to' pî'.

11 Bem-aventurados sois quando, por minha causa, vos injuriarem, e vos perseguirem, e, mentindo, disserem todo mal contra vós.

11—Morî pe pu'kuru amîrî'nîkon wanî teuren amu'tunpakon to'ya tanne. Moropai awinîkîi'nîkon to' eseurîma seru'ye' pe. Moropai tu'ke imakui'pî kupî to'ya awinîkîi'nîkon upemonkono pe awanîkon wenai.

12 Regozijai-vos e exultai, porque é grande o vosso galardão nos céus; pois assim perseguiram aos profetas que viveram antes de vós.

12Mîrîrî ye'nen taatausinpai pu'kuru e'tî mararî pra. Maasa pra aapia'nîkon tîntîrî ton konekasa' Paapaya man ka' po. Mîrîrî warantî nîrî pena amîrî'nîkon rawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'san taruma'tî'pî to'ya,

Os discípulos, o sal da terra
Marcos 9.49-50; Lucas 14.34-35

13 Vós sois o sal da terra; ora, se o sal vier
a ser insípido, como lhe restaurar o sabor?
Para nada mais presta senão para, lançado
fora, ser pisado pelos homens.

Os discípulos, a luz do mundo

14 Vós sois a luz do mundo. Não se pode
esconder a cidade edificada sobre um
monte;

15 nem se acende uma candeia para
colocá-la debaixo do alqueire, mas no
velador, e alumia a todos os que se
encontram na casa.

16 Assim brilhe também a vossa luz diante
dos homens, para que vejam as vossas
boas obras e glorifiquem a vosso Pai que
está nos céus.

Jesus não veio revogar a Lei, mas cumprir

ataruma'tîuya'nîkon manni' warantî —
ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Pan Pî' Moropai Uweiyukon Pî'
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

13Jesusya to' yenupa ko'mannîpî'pî.
Ta'pîiya: —Amîrî'nîkon yeseru wanî pan
warantî morî pe pemonkonyamî'
pîika'tîton pe. Tîîse inî'mîra pan enasa' ya,
morî pe awanî pepîn. Ipo'mîra awanî. Pan
pe awanî pepîn. Moropai mîrîrî wanî î' pe
pra rî. Moropai mîrîrî papo to'ya poro
pona pemonkonyamî'ya mîrîrî
yaki'tapapîtî tuutîkon kaisarî.

14Moropai tiaron ekaremekî'pîiya.
Ta'pîiya: —Amîrî'nîkon yeseru wanî pata
weiyu warantî tamî'nawîronkon
nera'maton pe. A'kî, cidade konekasa' wî'
po tîwe'sen era'ma tamî'nawîronkonya
e'painon. Teesera'masen pepîn eena
eserîke pra awanî, kawîne tîwanî ye'nen
aronne eesera'ma ko'mannîpî.

15Moropai anî'ya tî'kuma'tu yawittanîpî
pepîn e'painon waikîra'pî yo'koi itîrîpa.
Tîîse yawittanîpîiya itaponse' pe
tînkoneka'pî pona itîrîpa.
Tamî'nawîronkon wîttî ta tîwe'sanonya
era'mato'pe to' weiyu'mato'peiya.

16Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon yeseru
e'pai awanî aweiyukon warantî.
Tiaronkonya ayeserukon era'mato'pe morî
pe pu'kuru. Moropai mîrîrî ayeserukon
wenai inkamoroya nîrî Paapa ka' pon
yapurîto'pe —ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Moisés Nurî'tîya Yenupanto' Pî'

17 Não penseis que vim revogar a Lei ou os Profetas; não vim para revogar, vim para cumprir.

18 Porque em verdade vos digo: até que o céu e a terra passem, nem um i ou um til jamais passará da Lei, até que tudo se cumpra.

19 Aquele, pois, que violar um destes mandamentos, posto que dos menores, e assim ensinar aos homens, será considerado mínimo no reino dos céus; aquele, porém, que os observar e ensinar, esse será considerado grande no reino dos céus.

20 Porque vos digo que, se a vossa justiça não exceder em muito a dos escribas e fariseus, jamais entrareis no reino dos céus.

17Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: — Moisés nurî'tîya ayenupato'kon moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tîya ayenupato'kon yaretî'kai uui'sa' kai'ma kîsenumenkatî. Mîrîrî yaretî'kai uui'sa' pra wai. Tîîse uuipî'pî î' taato'pe awanî ekareme'se apî'nîkon. Moropai mîrîrî unkupî ekareme'sai'ya yawîrî iku'to'peuya uuipî'pî.

18Maasa yairon pî' tauya etatî. Ka' moropai pata ataretî'ka pîkîrî, Moisésya yenupanto' ataretî'ka pepîn. Tîîse tamî'nawîrî aako'mamî itonpa emo'ka pepîn. Tîîse tamî'nawîrî taasai'ya yawîrî awe'kupî e'to' yawîrî tamî'nawîron ataretî'ka pîkîrî.

19Tîîse anî'ya Moisésya yenupanto' yawîrî ikupî tanne tîîse tiwin mîrikkî ipureme'sai'ya ya, moropai mîrîrî ke tiaron yenupaiya ya, ikupî tîuya manni' warantî. Paapa pia mîîkîrî wanî tiaronkon ipemonkonoyamî' ma're awanî. Tîîse anî'ya Moisésya yenupanto' yawîrî pu'kuru ikupî ya moropai mîrîrî ke tiaronkon yenupaiya ya innape kupî tîuya manni' warantî, mîîkîrî wanî ipîkku pe pu'kuru Paapa pia, tiaronkon ipemonkonoyamî' yentai.

20Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon. Morî ayeserukon awanî ya, manni'kan Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon yeseru kaisarî moropai fariseuyamî' yeseru kaisarî, ipemonkono pe aako'mamîkon pepîn Paapa pia. Tîîse morî panpî' to' yeseru yentai ayeserukon e'pai

Jesus completa o que foi dito aos antigos
Do homicídio

21 Ouvistes que foi dito aos antigos: Não matarás; e: Quem matar estará sujeito a julgamento.

22 Eu, porém, vos digo que todo aquele que [sem motivo] se irar contra seu irmão estará sujeito a julgamento; e quem proferir um insulto a seu irmão estará sujeito a julgamento do tribunal; e quem lhe chamar: Tolo, estará sujeito ao inferno de fogo.

23 Se, pois, ao trazeres ao altar a tua oferta, ali te lembrares de que teu irmão tem alguma coisa contra ti,

24 deixa perante o altar a tua oferta, vai primeiro reconciliar-te com teu irmão; e, então, voltando, faze a tua oferta.

25 Entra em acordo sem demora com o teu adversário, enquanto estás com ele a caminho, para que o adversário não te entregue ao juiz, o juiz, ao oficial de justiça, e sejas recolhido à prisão.

awanî aako'mamîkonpa Paapa pia ipemonkono pe —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus Eseurîma Esewanmîrînto' Pî'

21Jesusya ta'pî: —Pena atamokon rî'san pî' î' ta'pî epu'tî pî' naatî? Ta'pî see warantî: "Pemonkon kî'wîtî. Anî'ya pemonkon wîîsa' ya mîîkîrî yarî e'pai awanî ipîkku tîwe'sen juiz pia". *(Êx 20.13; Dt 5.17)*

22Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon. Anî' ekore'masa' ya tonpa yarakkîrî mîîkîrî yarî to'ya e'pai awanî ipîkku pe tîwe'sen juiz pia. Moropai anî'ya taa ya tonpa winîkîi "Î' epu'nen pepîn amîrî", taiya ya ipî', mîîkîrî yarî to'ya ipîkku pe tîwe'sanon to' yepurukon pia itaruma'tîto'pe to'ya. Moropai anî'ya tonpa esatî ya, "Imakui'pî amîrî, pakko", taiya ya, nari' pe awanî. Tîwarî e'pai awanî mîîkîrî yenumî Paapaya namai apo' ya' aaranto'pe.

23Mîrîrî ye'nen Paapa yapurî pe antîrî tîrîya yai tîîse awenpenata ayonpa awinîkîi ekore'ma'pî moro awanî pî'.

24Mîrîrî tanne, moro antîrî nîmîkî moropai atîkî e'mai' pe ayonpa pia. Yarakkîrî ayeseru konekata. Moropai tamî'nawîrî morî pe teekonekai enna'pokî Paapa yapurî pe antîrî tîrîpa.

25Mîrîrî warantî ayeyatonya ayarî ya juiz pia, ka'ne' pe ayeserukon konekatî ayeyaton yarakkîrî apî' eeseurîma rawîrî. Mîrîrî kupîya pra awanî ya, ayarîiya ipîkku pe tîwe'sen pia. Moropai mîîkîrî juizya amîrî rumaka surara yenya'. Moropai mîîkîrîya ayarakkamo atarakkannîto' ta.

26 Em verdade te digo que não sairás dali, enquanto não pagares o último centavo.

26Tauya sîrîrî apî' mîrîrî atarakkannîto' tapai eepa'ka pepîn ka'ne' pe. Tamî'nawîrî mîrîrî ankupî'pî ye'maya pîkîrî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

Do adultério

Jesus Eseurîma Imakui'pî Pe Uno'pîkon Tîrumakai Tiaron Yarakkîrî E'nîto' Pî'

27 Ouvistes que foi dito: Não adulterarás.

27—Î' taasa' to'ya epu'tî pî' naatîi. "Tîno'pî ke si'ma wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra e'tî. Moropai tînyo ke si'ma tiaron warayo' yarakkîrî tîwe'se pra e'tî". *(Êx 20.14; Dt 5.18)*

28 Eu, porém, vos digo: qualquer que olhar para uma mulher com intenção impura, no coração, já adulterou com ela.

28Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon anî'ya wîri' era'ma ya, moropai yarakkîrî e'pai tîwanî pî' eesenumenka ya, yarakkîrî mîîkîrî e'sa' mîrîrî tewan ya'.

29 Se o teu olho direito te faz tropeçar, arranca-o e lança-o de ti; pois te convém que se perca um dos teus membros, e não seja todo o teu corpo lançado no inferno.

29Mîrîrî ye'nen wîri' era'maya ya ayenu meruntî winon ke imakui'pî kupîya emapu'tîiya. Mîrîrî namai imo'kakî, yenunkî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra asakî'ne ayenu tîîse, imakui'pî ku'sa'ya ya, attî apo' ya' ankupî'pî wenai. Mîrîrî ye'nen morî pe panpî' awanî itenu pra aako'mamî ya imakui'pî tîku'se pra.

30 E, se a tua mão direita te faz tropeçar, corta-a e lança-a de ti; pois te convém que se perca um dos teus membros, e não vá todo o teu corpo para o inferno.

30Moropai ayenya meruntî winonya imakui'pî kupîya emapu'tî ya, mîrîrî merenkî'kî moropai yenunkî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra ayenya merenkî'sa'ya ya, aako'mamî enen ipatîkarî. Mîrîrî wanî morî pe panpî', asakî'ne ayenya tîîse apo' ya' attî yentai —ta'pî Jesusya.

Imakui'pî Pe Awanî Tîno'pî Rumaka Pî' Teesenumenkasen Pia
(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31 Também foi dito: Aquele que repudiar sua mulher, dê-lhe carta de divórcio.

31—Taasa' to'ya man nîrî see warantî: "Anî'ya tîno'pî rumaka ya, irumaka tîuya kaaretarî tîrîiya e'pai awanî iipia", *(Dt 24.1)* taa to'ya.

32 Eu, porém, vos digo: qualquer que repudiar sua mulher, exceto em caso de relações sexuais ilícitas, a expõe a tornar-se adúltera; e aquele que casar com a repudiada comete adultério.

32Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon, anî'ya tîno'pî rumaka ya tiaron warayo' yarakkîrî awe'sa' pra tîîse, mîîkîrîya imakui'pî kupî tîno'pîya emapu'tî mîrîrî. Maasa pra tiaron warayo' yarakkîrî awanî emapu'tîiya aaniyotasa' ya. Moropai manni' warayo' yarakkîrî awanî manni'ya nîrî imakui'pî kupî —ta'pî Jesusya.

Dos juramentos

33 Também ouvistes que foi dito aos antigos: Não jurarás falso, mas cumprirás rigorosamente para com o SENHOR os teus juramentos.

Seru' Pe Unkupîkon Ton Pepîn Pî' Eseurîman E'pai Pra Awanî

33—Epu'nenan nîrî amîrî'nîkon pena atamokon nurî'tî pî' î' kai'ma ta'pî. "Î' taasa'ya'nîkon ya Paapa pî', ta'pîya'nîkon yawîrî iku'tî, seru'ye' pe tîwe'se pra", *(Lv 19.12; Nu 30.2)* taa to'ya.

34 Eu, porém, vos digo: de modo algum jureis; nem pelo céu, por ser o trono de Deus;

34Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon esenumenka see warantî. Paapa winîkîi pra tauya ya, î' wani' awanî pepîn î' ta'pîuya yawîrî pra ikupîuya, taaya'nîkon. Tîîse ka' winîkîi teeseurîmai pra e'tî. Maasa pra Paapa yaponse' pe awanî mîrîrî mîîto'pe.

35 nem pela terra, por ser estrado de seus pés; nem por Jerusalém, por ser cidade do grande Rei;

35Moropai pata winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra Paapa puu yaponse' pe awanî mîrîrî mîîto'pe. Moropai Jerusalém cidaderî winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra Paapa pata'se' pe awanî mîrîrî mîîto'pe.

36 nem jures pela tua cabeça, porque não podes tornar um cabelo branco ou preto.

36Moropai apu'pai winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra apu'pai si'po miakanmaya pepîn e'painon aimutun pe awe'to'pe. Moropai aimutun miakanmaya pepîn îrikkutun pe awe'to'pe.

37 Seja, porém, a tua palavra: Sim, sim; não, não. O que disto passar vem do maligno.

37Mîrîrî ye'nen î' winîkîi takai pra e'tî, innape amaimukon wanî ekaremekîkonpa. Tîîse amaimukon e'pai awanî see warantî: Inna, kaane, kai'ma.

Maasa pra tu'kan î' taato'ya'nîkon amaimukon wanî makui winîpai tui'sen pe.

Da vingança
Lucas 6.27-30

Tiaron Pî' Ese'man E'pai Pra Awanî
(Lc 6.29-30)

38 Ouvistes que foi dito: Olho por olho, dente por dente.

38Jesusya ta'pî: —Î' ta'pî to'ya epu'nenan amîrî'nîkon: "Anî'ya ayenu pona apa'tî ya, mîîkîrî ayenu yai apa'tîtîponya tîmoron epu'tî e'pai awanî akaisarî. Moropai mîrîrî warantî aye pona apa'tîtîponya tîmoron epu'tî e'pai awanî akaisarî aye'mapa", *(Êx 21.24; Lv 24.20; Dt 19.21)* taa Moisés nurî'tîya yenupanto'.

39 Eu, porém, vos digo: não resistais ao perverso; mas, a qualquer que te ferir na face direita, volta-lhe também a outra;

39Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon, amîrî winîkîi imakui'pî ku'nen pî' teese'mai pra e'kî. Anî'ya ayenpata pona apa'tî ya, iratai winî era'tîkî apa'tîto'peiya.

40 e, ao que quer demandar contigo e tirar-te a túnica, deixa-lhe também a capa.

40Moropai anî'ya ayarî ya ipîkku tîwe'sen juiz pia apon ke ye'mapa, tîwî apon mo'kaiya. Tîwî aya'san nîrî yarîiya î' rî kî'kupîi mîîkîrî yarakkîrî.

41 Se alguém te obrigar a andar uma milha, vai com ele duas.

41Moropai anî'ya taa ya apî': "Uyemanne yaakî aminke pu'kuru pra tiwin quilómetro kaisarî", taiya ya, itîîpai pra awanî tanne, tîîse yaakî asakî'ne quilómetros kaisarî yarîya e'pai awanî, tu'se awanî'pî yentai.

42 Dá a quem te pede e não voltes as costas ao que deseja que lhe emprestes.

42Moropai anî' erepamî ya aapia î' rî esa'se. Mîîkîrî pia inesatî'pî tîîkî. Moropai anî' erepamî ya aapia tîniru esa'se, a'noko'pî pe era'makî tîwî tîku'se pra —ta'pî Jesusya.

Do amor ao próximo
Lucas 6.32-36

Uyeyatonkon Pe Tîwe'sen Sa'nama E'pai Awanî
(Lc 6.27-28,32-36)

43 Ouvistes que foi dito: Amarás o teu próximo e odiarás o teu inimigo.

43—Î' ta'pî to'ya epu'nenan amîrî'nîkon: "Ayonpa awakîrikon pu'kuru sa'nama e'pai awanî. Moropai ayeyaton ku'tî ayewanma pe", *(Lv 19.18)* taa to'ya.

44 Eu, porém, vos digo: amai os vossos inimigos e orai pelos que vos perseguem;

45 para que vos torneis filhos do vosso Pai celeste, porque ele faz nascer o seu sol sobre maus e bons e vir chuvas sobre justos e injustos.

46 Porque, se amardes os que vos amam, que recompensa tendes? Não fazem os publicanos também o mesmo?

47 E, se saudardes somente os vossos irmãos, que fazeis de mais? Não fazem os gentios também o mesmo?

48 Portanto, sede vós perfeitos como perfeito é o vosso Pai celeste.

Mateus 6

A prática da justiça

1 Guardai-vos de exercer a vossa justiça diante dos homens, com o fim de serdes vistos por eles; doutra sorte, não tereis galardão junto de vosso Pai celeste.

44Tîîse uurîya taa sîrîrî apî'nîkon, anî' ayeyatonkon pe tîwe'sen wanî ya, mîîkîrî sa'namatî kure'ne. Moropai epîrematî mîîkîrî ataruma'tînenkon pona.

45Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, ayunkon ka' pon munkîyamî' pe awanîkonpa. Maasa pra mîîkîrîya tamî'nawîronkon ton pe wei tîrî, morîkon ton pe moropai imakui'san ton pe. Mîîkîrîya kono' tîrî, morî ku'nenan ton pe moropai imakui'pî ku'nenan ton pe.

46Tîîse amîrî'nîkonya awakîrikon neken ayonpakon sa'nama ya tiaronkon tîsa'namai pra. Tîîse î' ton pe mîrîrî warantî si'ma “Paapa winîpainon yapisîuya”, kai'ma eesenumenkakon? A'kî, mîrîrî warantî nîrî imakui'sanya, tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanonya ikupî.

47Moropai eeseurîmakon ya awakîrikon neken ayonpakon yarakkîrî, tiaronkon yarakkîrî teeseurîmai pra, î' pe pra rî awanî. Mîrîrî warantî Paapa epu'nenan pepînya nîrî ikupî.

48Mîrîrî ye'nen yairî pu'kuru e'tî e'to' yawîrî. Yairî pu'kuru ayunkon Paapa, ka' pon awanî manni' warantî awanîkonpa — ta'pî Jesusya.

Mateus 6

Tîwe'taruma'tîsanon Pia Untîrîkon Pî' Eeseurîma

1Jesusya taa ko'mannîpî: —Aka! tîwarî panpî' e'tî Paapa yapurî yeseru pî'. Tiaronkonya ayera'mato'kon pe pra neken. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, Paapa,

Como se deve dar esmolas

2 Quando, pois, deres esmola, não toques trombeta diante de ti, como fazem os hipócritas, nas sinagogas e nas ruas, para serem glorificados pelos homens. Em verdade vos digo que eles já receberam a recompensa.

3 Tu, porém, ao dares a esmola, ignore a tua mão esquerda o que faz a tua mão direita;

4 para que a tua esmola fique em secreto; e teu Pai, que vê em secreto, te recompensará.

Como se deve orar

5 E, quando orardes, não sereis como os hipócritas; porque gostam de orar em pé nas sinagogas e nos cantos das praças, para serem vistos dos homens. Em verdade vos digo que eles já receberam a recompensa.

ayunkon ka' pon nîtîrî, iwinîpainon yapisîya'nîkon pepîn.

2Mîrîrî ye'nen anî' tîwe'taruma'tîsen pia î' rî tîîsa'ya'nîkon ya, “Mîrîrî kin tîrî pî' wai koo iipia rî”, kîkatî, manni'kan seru'ye' pe teesenku'tîsanonya ikupî warantî pra. Maasa pra inkamoroya iku'pîtî Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon kaisarî. Moropai pemonkonyamî' wîtîto'kon, e'makon kaisarî pemonkonyamî'ya tapurîto'kon pe kai'ma. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, maasa Paapa winîpainon yapisî to'ya pepîn. Maasa pra aasîrî pemonkonyamî' piapai yapisî'pî to'ya.

3Tîîse amîrîya î' rî tîrî ya, tîwe'taruma'tîsen pia itîîkî ama' pe, anî' ayonpa pî' teekareme'se pra, î' ku'sa'ya epu'tîiya namai.

4Mîrîrî antîrî'pî epu'tî anî'ya e'pai pra man. Tîîse ayun, tamî'nawîron era'manenya î' ku'sa'ya era'ma. Mîrîrî wenai aapia tîntîrî tîrîiya.

Jesusya Yenupan Epîremanto' Pî'
(Lc 11.2-4)

5—Eepîremakon ya, manni'kan seru'ye' pe tîwe'sanonya ikupî warantî kî'ku'tîi. Maasa pra inkamoro epîremapîtî Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon tapî' satippe si'ma. Moropai to' epîremapîtî e'makon, pemonkonyamî' wîtîto', e'makon era'tîto'kon ta pî' si'ma. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'mato'kon pe kai'ma, mîrîrî kupî to'ya. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Inkamoroya tamî'nawîrî tînapisîkon yapisî'pî

pemonkonyamî' winîpai, Paapa winîpai î' yapisî to'ya pepîn.

6 Tu, porém, quando orares, entra no teu quarto e, fechada a porta, orarás a teu Pai, que está em secreto; e teu Pai, que vê em secreto, te recompensará.

6Tîîse mîrîrî warantî pra amîrî'nîkonya ikupî e'pai man. Eepîremakon ya, ayewî'kon ta ewontî. Moropai ayewî'kon mana'ta yarakkantî, anî'ya ayera'makon namai. Moropai epîrematî, manni' anî' nera'ma pepîn, Paapa pî'. Moropai mîîkîrî tamî'nawîrî î' konekaya'nîkon era'manenya tîntîrî tîrî aapia'nîkon.

7 E, orando, não useis de vãs repetições, como os gentios; porque presumem que pelo seu muito falar serão ouvidos.

7Eepîremato'kon yai, eepîremakon ya, se' tapairî mai tinna'popî'se pra e'tî, manni'kan Paapa epu'nenan pepînya ikupî manni' warantî. Maasa pra inkamoro epîrema kusan pe tiwinan mana'popîtî pî' to' ko'mamî. Mîrîrî warantî neken Paapaya teepîremanto'kon eta kai'ma to' esenumenka.

8 Não vos assemelheis, pois, a eles; porque Deus, o vosso Pai, sabe o de que tendes necessidade, antes que lho peçais.

8Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, inkamoro warantî pra e'tî. Maasa pra Paapa ayunkonya tamî'nawîron î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' man, maasa esatîya'nîkon rawîrî epu'tî pî' man.

A oração dominical
Lucas 11.2-4

9 Portanto, vós orareis assim: Pai nosso, que estás nos céus, santificado seja o teu nome;

9Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, epîrematî see warantî: "Paapa anna yunkon, amîrî ka' po tîîko'mansen. Tamî'nawîronkonya morî pe pu'kuru amîrî wanî epu'tî yu'se wai.

10 venha o teu reino; faça-se a tua vontade, assim na terra como no céu;

10Amîrî wanî tamî'nawîronkon esa' pe. Asi'kî anna pia, anna esa' pe awanîpa. Itu'se awe'to' yawîrî ikupî annaya yu'se wai, tarîni' sîrîrî non pona, morî pe pu'kuru ka' po awanî manni' warantî.

11 o pão nosso de cada dia dá-nos hoje;

12 e perdoa-nos as nossas dívidas, assim como nós temos perdoado aos nossos devedores;

13 e não nos deixes cair em tentação; mas livra-nos do mal [pois teu é o reino, o poder e a glória para sempre. Amém]!

14 Porque, se perdoardes aos homens as suas ofensas, também vosso Pai celeste vos perdoará;

15 se, porém, não perdoardes aos homens [as suas ofensas], tampouco vosso Pai vos perdoará as vossas ofensas.

16 Quando jejuardes, não vos mostreis contristados como os hipócritas; porque desfiguram o rosto com o fim de parecer aos homens que jejuam. Em verdade vos digo que eles já receberam a recompensa.

11Sîrîrîpe itu'se anna e'to' tîîkî, anna yekkari ton. Itîîkî anna pia î' ton pra anna wanî namai, Paapa.
12Moropai Paapa, anna nîkupî'pî imakui'pî awinîkîi iku'kî aawanmîra, anna wanmîra tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî anna winîkîi kupî annaya warantî.
13Moropai anna pîika'tîkî, imakui'pî ena namai anna yentai. Moropai Makui mo'kakî anna piapai, Paapa. Maasa pra amîrî wanî anna esa' pe. Meruntî ke amîrî wanî tamî'nawîronkon yentai ipatîkarî. Morî pe aako'mamî ikî'pî ton pra. Mîrîrî warantî awanî pe man". Sîrîrî warantî epîrematî —ta'pî Jesusya.
14—A'kî, tauya sîrîrî apî'nîkon. Anî'kan nîkupî'pî imakui'pî awinîkîi'nîkon kupîya'nîkon ya aawanmîra'nîkon, Paapa ka' ponya nîrî tîîwanmîra ikupî, imakui'pî ankupî'pîkon.
15Tîîse aawanmîra'nîkon imakui'pî to' nîkupî'pî kupîya'nîkon pra awanî ya, mîrîrî warantî nîrî Ayunkonya ankupî'pîkon imakui'pî kupî pepîn tîîwanmîra.

Yekkari Wanî Tonpai Pra Epîreman Pî' Jesus Eseurîma

16Moropai ayekkarikon tonpai pra eepîremakon ya, yairî ma're ayenpatakon tîku'se pra e'tî, manni'kan teesenku'tîsanonya ikupî manni' warantî. A'kî inkamoroya mîrîrî warantî ikupî maasa pra tamî'nawîronkonya tekkarikon tonpai pra teepîremakon era'mato'pe kai'ma. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, aasîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'

Como jejuar

17 Tu, porém, quando jejuares, unge a cabeça e lava o rosto,

18 com o fim de não parecer aos homens que jejuas, e sim ao teu Pai, em secreto; e teu Pai, que vê em secreto, te recompensará.

Os tesouros no céu

19 Não acumuleis para vós outros tesouros sobre a terra, onde a traça e a ferrugem corroem e onde ladrões escavam e roubam;

20 mas ajuntai para vós outros tesouros no céu, onde traça nem ferrugem corrói, e onde ladrões não escavam, nem roubam;

21 porque, onde está o teu tesouro, aí estará também o teu coração.

A luz e as trevas
Lucas 11.34-36

22 São os olhos a lâmpada do corpo. Se os teus olhos forem bons, todo o teu corpo será luminoso;

tera'matîpono'san winîpai yapisî'pî to'ya. Inî' panpî' yapisî to'ya pepîn Paapa piapai.

17Tîîse amîrî'nîkon epîrema ya, ayekkarikon tonpai pra, ayenpatakon ronatî. Moropai apu'paikon yakinatî,
18tiaronkonya ayekkarikon tonpai pra eepîremakon epu'tî namai. Tîîse Ayunkon neken, Paapa anî' nera'ma pepînya ayepu'tîkon ayekkarikon tonpai pra eepîremakon. Moropai mîîkîrîya, ama' pe î' kupîya'nîkon era'manenya tîntîrî tîrî aapia'nîkon.

Uyemannekon Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 12.33-34, 11.34-36, 16.13, 12.22-31)

19Moropai ta'pîiya: —Tarî non po ipîkku pe awanîkon pî' teesenumenkai pra e'tî. Maasa pra tarî mîrîrî ayemannekon, aponkon yaku o'ma'konya. Moropai tarî ama'ye'konya ayama'runpakon.
20Mîrîrî warantî awanî namai, ayemannekon ton konekaya'nîkon yuwatî ka' po. Miarî o'ma'ya aponkon yaku pepîn. Miarî ayemannekon karau pepîn, aataretî'ka pepîn. Moropai miarî ama'ye'konya ayama'runpakon pepîn.
21Miarî ikonekatî, maasa pra o'non pata po ayemannekon konekasa'ya'nîkon ya, manni' pata eesenumenkato'kon wanî aako'mamîkon pî' —ta'pî Jesusya.

22Jesusya ta'pî: —A'kî, î' kai'ma esenumenkan wenai yairî, yairî pra uyeserukon wanî epu'tî, u'kuma'tuya itu'na uweiyu'makon warantî. Yairî

23 se, porém, os teus olhos forem maus,
todo o teu corpo estará em trevas.
Portanto, caso a luz que em ti há sejam
trevas, que grandes trevas serão!

Os dois senhores

24 Ninguém pode servir a dois senhores;
porque ou há de aborrecer-se de um e
amar ao outro, ou se devotará a um e
desprezará ao outro. Não podeis servir a
Deus e às riquezas.

A ansiosa solicitude pela vida
Lucas 12.22-31

25 Por isso, vos digo: não andeis ansiosos
pela vossa vida, quanto ao que haveis de
comer ou beber; nem pelo vosso corpo,
quanto ao que haveis de vestir. Não é a
vida mais do que o alimento, e o corpo,
mais do que as vestes?

26 Observai as aves do céu: não semeiam,
não colhem, nem ajuntam em celeiros;
contudo, vosso Pai celeste as sustenta.
Porventura, não valeis vós muito mais do
que as aves?

esenumenkan ya, anne' pe pra si'ma
esenku'tîn pepîn.
23Tîîse yairî pra esenumenkan ya, anne' pe
e'nî ye'nen, esenku'tîn mîrîrî. Mîrîrî ye'nen
uuwarîrî'nîkon esenku'tînsa' ya, kure'ne
pu'kuru esenku'tînsa' mîrîrî, ewaron ta e'nî
warantî.

24Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Anî' wanî
eserîke pra man, asakî'ne tîkaraiwarî ke.
Maasa pra tiaron yapurîiya morî pe tiaron
yentai. Moropai tiaron mu'tunpaiya tiaron
maimu yawîrî awanî. Tîîse tiaron
pîinamaiya pepîn. Mîrîrî warantî Paapa
poitîrî pe e'nî eserîke pra man, inî' panpî'
tîniru yu'se eseka'nunkan ya —ta'pî
Jesusya.

Tarî Ko'mannîto' Pî' Esenumenkanto'

25—Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon,
ayekkarikon ton pra awanî pî'
teesenumenkai pra e'tî, moropai
awukukon ton pra awanî pî'. Moropai
aponkon ton pra awanî pî' kîsenumenkatî.
Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon, ipîkku pe
panpî' Paapa nîtîrî'pî uuko'mannîto'kon
wanî uyekkarikon yentai. Moropai intîrî'pî
uyesa'kon wanî ipîkku pe panpî' uponkon
yentai. ⌞Manni' ipîkku pe tîwe'sen tîîsai'ya
ya, ima're tîrîiya nîrî.⌟
26Maasa esenumenkatî toronyamî' pî'. To'
esenyaka'ma pepîn tekkarikon ton pîmî
pî'. Moropai tekkarikon mo'ka pî' to'
esenyaka'ma pepîn. Moropai tekkarikon
yewî' ton koneka to'ya pepîn. Tîîse
Ayunkonya inkamoro ko'mannîpî mîrîrî.

To' ya're' ton tîrîiya. Amîrî'nîkon kanan? Î' kai'ma eesenumenkakon? Inkamoro toronyamî' ko'mannîpî tîuya yentai aako'mannîpîkon Paapaya, maasa pra toronyamî' yentai awanîkon ye'nen.

27 Qual de vós, por ansioso que esteja, pode acrescentar um côvado ao curso da sua vida?

27Mîrîrî warantî teesenumenka wenai anî'ya inî' panpî' tîîko'manto' ton kupî pepîn tarî non po. Mîrîrî ye'nen kîsenumenkatî mîrîrî pî'.

28 E por que andais ansiosos quanto ao vestuário? Considerai como crescem os lírios do campo: eles não trabalham, nem fiam.

28Tîîse î' ton pe aponkon ton pra awanî pî' eesenumenkakon mîrîrî? Maasa esenumenkatî parî' yari'ku, kono' waiyi keren pon pî'. To' esenyaka'ma pepîn mîrîrî eporîpa moropai tîponkon ton si'pîmî to'ya pepîn.

29 Eu, contudo, vos afirmo que nem Salomão, em toda a sua glória, se vestiu como qualquer deles.

29Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon, to' yari'kukon wanî morî pe pu'kuru. To' warantî anî' epontî pepîn. Teuren Salomão nurî'tî ipîkku pe tîwe'sen epontî morî tîpon ya'. Teuren tîîse to' warantî awanî pepîn.

30 Ora, se Deus veste assim a erva do campo, que hoje existe e amanhã é lançada no forno, quanto mais a vós outros, homens de pequena fé?

30Paapaya parî' keren pon yari'kutannîpî. Tîîse manni' parî' ko'mamî pepîn kure'ne. Sîrîrîpe eesera'ma moropai penane awa'pi'ta. Mîrîrî kupî tîuya yentai pu'kuru Paapaya amîrî'nîkon epontî morî pe awanîkonpa. Î' ton pe mararî mîrikkî innape ikupîya'nîkon mîrîrî?

31 Portanto, não vos inquieteis, dizendo: Que comeremos? Que beberemos? Ou: Com que nos vestiremos?

31Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, mîrîrî aako'manto'kon pî' teesenumenkai pra e'tî. Kîkatî aawarîrî'nîkon: “O'non pata uya're' ton moropai uwuku ton moropai upon ton eporîuya e'painon?” kîkatî.

32 Porque os gentios é que procuram todas estas coisas; pois vosso Pai celeste sabe que necessitais de todas elas;

32Manni'kan Paapa epu'nenan pepînya mîrîrî warantî taa ko'mannîpî maasa pra itu'se tîwe'to'kon pî' to' esenumenka

33 buscai, pois, em primeiro lugar, o seu reino e a sua justiça, e todas estas coisas vos serão acrescentadas.

34 Portanto, não vos inquieteis com o dia de amanhã, pois o amanhã trará os seus cuidados; basta ao dia o seu próprio mal.

kure'ne. Mîrîrî warantî pra amîrî'nîkon e'pai awanî. Maasa pra ayunkon Paapa ka' ponya tamî'nawîrî î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' man.

33Tîîse e'mai' pe Paapa yenya' eturumakatî, ayepotorîkon pe awe'to'pe. Moropai î' itu'se Paapa e'to' yawîrî iku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, tamî'nawîrî manni' itu'se awe'to'kon tîrîiya aapia'nîkon.

34Mîrîrî ye'nen penanan wei pî' teesenumenkai pra e'tî. Tîîse sîrîrîpan pî' neken esenumenkatî. Maasa pra penanan weiyu yainon ton moro man. Moropai wei kaisarî moro man mîrîrî weiyu yainon ton. Mîrîrî ye'nen eerepamî rawîrî kîsenumenkatî mîrîrî pî' —ta'pî Jesusya.

Mateus 7

O juízo temerário é proibido
Lucas 6.37-38,41-42

1 Não julgueis, para que não sejais julgados.

2 Pois, com o critério com que julgardes, sereis julgados; e, com a medida com que tiverdes medido, vos medirão também.

3 Por que vês tu o argueiro no olho de teu irmão, porém não reparas na trave que está no teu próprio?

4 Ou como dirás a teu irmão: Deixa-me tirar o argueiro do teu olho, quando tens a trave no teu?

Mateus 7

Tiaronkon Pî' Atako'menkan Namai, Taa Jesusya
(Lc 6.37-38,41-42)

1Jesusya ta'pî: —Tiaronkon nîkupî'pî pî' taatako'menkai pra e'tî, anî' atako'menka namai ankupî'pîkon pî'.

2Maasa pra tiaronkon pî' aatako'menkakon warantî tiaron atako'menka apî'nîkon. Tiaronkon pî' ankupî'pîkon warantî ikupîiya apî'nîkon.

3Moropai ta'pîiya inî'rî: —Î' wani' awanî ye'nen kin ayonpa nîkupî'pî, iteseru era'maya mîrîrî morî pe, ayeseru itentai ankupî'pî nura tera'mai pra.

4Tîîse î' ton pe mîrîrî warantî taaya ayonpa pî'. “Maasa ayenu yawon mo'kato'peuya”, taaya si'mîrikkî pe tîwe'sen pî'. Tîîse î' wani' awanî ye'nen kure'nan yei warantî tîwe'sen ayenu ya' era'maya pepîn?

5 Hipócrita! Tira primeiro a trave do teu olho e, então, verás claramente para tirar o argueiro do olho de teu irmão.

Não deis o que é santo aos cães

6 Não deis aos cães o que é santo, nem lanceis ante os porcos as vossas pérolas, para que não as pisem com os pés e, voltando-se, vos dilacerem.

Jesus incita a orar
Lucas 11.9-13

7 Pedi, e dar-se-vos-á; buscai e achareis; batei, e abrir-se-vos-á.

8 Pois todo o que pede recebe; o que busca encontra; e, a quem bate, abrir-se-lhe-á.

9 Ou qual dentre vós é o homem que, se porventura o filho lhe pedir pão, lhe dará pedra?

10 Ou, se lhe pedir um peixe, lhe dará uma cobra?

5Amîrî'nîkon seru'ye'kon teesenku'tîsanon aawarîrî'nîkon. E'mai' pe ayeserukon era'matî, ikonekatî morî pe. Mîrîrî ayeseru tîkonekai ayonpa yeseru konekai attîpa.

6Moropai ta'pîiya: —Paapa maimu etatîponkon tîîse innape iku'nenan pepîn, inkamoro ye'ka pî' kîsekareme'tî. Inkamoro wanî sokoro' pe arinmarakayamî' warantî. Mîrîrî yu'se pra tîwanîkon wenai awinîkîi'nîkon to' ekore'ma. Moropai morî epe'ke pe tîwe'sen diamante itese' yenumî e'pai pra awanî porcoyamî' kore'ta. Maasa pra inkamoroya yaki'tapapîtî. Mîrîrî warantî inkamoro Paapa maimu yu'sankon pepîn pemonkonyamî' wanî porcoyamî' warantî —ta'pî Jesusya.

Paapa Pî' Esa'to' Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 11.9-13)

7—Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon esatî pî' ako'mantî teeseta'kai pra, moropai yapisîya'nîkon. Moropai yuwa pî' aako'mantî moropai eporîya'nîkon. Moropai mana'ta pa'tî pî' ako'mantî moropai wîttî esa'ya yarakkanmoka.

8Maasa pra tamî'nawîronkon esa'nenanya tînesatî'pîkon yapisî. Moropai yuwanenanya tînuwakon eporî. Moropai mana'ta pa'tînen pia mana'ta atarakkanmoka.

9A'kî, anmukukonya tiyu ton esatî ya apî'nîkon, inesatî'pî pepîn tî' tîrîya'nîkon e'painon iipia, ikei esa'sai'ya tanne?

10Moropai tiyo' ton moro' esa'sai'ya tanne, inesatî'pî pepîn îkîi tîrîya'nîkon pepîn

11 Ora, se vós, que sois maus, sabeis dar boas dádivas aos vossos filhos, quanto mais vosso Pai, que está nos céus, dará boas coisas aos que lhe pedirem?

12 Tudo quanto, pois, quereis que os homens vos façam, assim fazei-o vós também a eles; porque esta é a Lei e os Profetas.

As duas estradas
Lucas 13.24

13 Entrai pela porta estreita (larga é a porta, e espaçoso, o caminho que conduz para a perdição, e são muitos os que entram por ela),

14 porque estreita é a porta, e apertado, o caminho que conduz para a vida, e são poucos os que acertam com ela.

Os falsos profetas

15 Acautelai-vos dos falsos profetas, que se vos apresentam disfarçados em ovelhas, mas por dentro são lobos roubadores.

iipia? Kaane, inesatî'pî tîrîya'nîkon e'painon.

11Amîrî'nîkon wanî imakui'pî ku'nenan pe teuren. Tîîse anmukukon pia morî tîînenan amîrî'nîkon, imakui'pî tîînenan pepîn. Mîrîrî morî tîrîya'nîkon manni' yentai, Paapa ka' ponya manni'kan tîpî' esa'nenan pia morî tîrî —ta'pî Jesusya.

12—Mîrîrî ye'nen tiaronkon yarakkîrî morî ku'tî, inkamoroya nîrî morî kupî yu'se awanîkon yawîrî. Mîrîrî warantî iku'to'pe Moisés nurî'tîya yenupanto' wanî mîrîrî. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya yenupanto' wanî mîrîrî.

Asakî'nan E'ma
(Lc 13.24)

13Moropai ta'pî Jesusya: —E'ta'ka mana'ta yai ewontî. Maasa pra awene' mana'ta moropai awene' e'ma, mîrîrî wanî ataka'manto' ya' yaaton pe. Mîrîrî wanî sa'me pra. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pemonkonyamî' esenku'tîsa' wîtî mîrîrî ataka'manto' ya'.

14Tîîse mana'ta e'ta'ka tauya manni' moropai e'ma siiruru mîrîrî wanî yaaton pe ipatîkarî ko'mannîto' pata pona. Mîrîrî wanî sa'me. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pepîn pemonkonyamî' wîtî mîrîrî e'ma taawîrî —ta'pî Jesusya.

Seru'ye'kon Profetayamî'
(Lc 6.43-44)

15Moropai Jesusya ta'pî: —Tîwarî panpî' e'tî seru'ye' pe yenupatonkon pî'. Inkamoro iipî Paapa pemonkonoyamî' yenku'tîi innape tîmaimukon wanî kai'ma to' e'to'pe. Tîîse mîrîrî to' yeseru to' nîkupî

wanî kaikusiyamî' yeseru warantî nari' uurî'nîkon pia.

16 Pelos seus frutos os conhecereis. Colhem-se, porventura, uvas dos espinheiros ou figos dos abrolhos?

16Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya epu'tî to' nîkupî wenai. Maasa sîrîrî epu'tî —ta'pîiya. —Mî'nî ye' epeta pepîn e'painon uva pe. Moropai figo pe mî'nî ye' epeta pepîn e'painon.

17 Assim, toda árvore boa produz bons frutos, porém a árvore má produz frutos maus.

17Tîîse tamî'nawîron yei morîya morî pe teperu tîrî. Moropai yei pakkori'tasa'ya teperu tîrî imakui'pî pe.

18 Não pode a árvore boa produzir frutos maus, nem a árvore má produzir frutos bons.

18Mîrîrî ye'nen yei morîya imakui'pî pe teperu tîrî pepîn. Moropai yei pakkori'tasa'ya morî pe teperu tîrî pepîn.

19 Toda árvore que não produz bom fruto é cortada e lançada ao fogo.

19Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî yei morî pe pra teperu tîînen ya'tî to'ya. Moropai mîrîrî yenumî apo' ya' aaranto'pe.

20 Assim, pois, pelos seus frutos os conhecereis.

20Mîrîrî warantî inkamoro seru'ye' pe tîwe'sanon yeseru epu'tîya'nîkon î' to' nîkupî wenai. Mîrîrî warantî to' epu'tîya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Ewomî Pe Nai Paapa Pia
(Lc 13.25-27)

21 Nem todo o que me diz: SENHOR, SENHOR! entrará no reino dos céus, mas aquele que faz a vontade de meu Pai, que está nos céus.

21Ta'pî Jesusya: —Tamî'nawîronkonya taa kupî sîrîrî upî': “Anna yepotorî”, taa to'ya. Tîîse tamî'nawîrî inkamoro mîrîrî taatîpono'san wîtî pepîn Paapa pia. Tîîse manni'kan neken î' itu'se uyun Paapa e'to' manni' yawîrî ikonekanenan, inkamoro neken wîtî iipia, ipemonkono pe.

22 Muitos, naquele dia, hão de dizer-me: SENHOR, SENHOR! Porventura, não temos nós profetizado em teu nome, e em teu nome não expelimos demônios, e em teu nome não fizemos muitos milagres?

22Î' pensa mîrîrî taa to'ya weiyu erepamî yai, tu'kankon pemonkonyamî'ya taa kupî sîrîrî. “Anna yepotorî, anna eseurîma'pî Paapa maimu ekaremekî pî' ayese' wenai tiaronkon pî'. Moropai amîrî anna yepotorî ese' pî' pemonkonyamî' ya' ewomî'san imariwa'yamî' yenpa'ka'pî

23 Então, lhes direi explicitamente: nunca vos conheci. Apartai-vos de mim, os que praticais a iniqüidade.

Os dois fundamentos
Lucas 6.46-49

24 Todo aquele, pois, que ouve estas minhas palavras e as pratica será comparado a um homem prudente que edificou a sua casa sobre a rocha;

25 e caiu a chuva, transbordaram os rios, sopraram os ventos e deram com ímpeto contra aquela casa, que não caiu, porque fora edificada sobre a rocha.

26 E todo aquele que ouve estas minhas palavras e não as pratica será comparado a um homem insensato que edificou a sua casa sobre a areia;

27 e caiu a chuva, transbordaram os rios, sopraram os ventos e deram com ímpeto contra aquela casa, e ela desabou, sendo grande a sua ruína.

O fim do sermão do monte

annaya tu'ke. Moropai tu'ke ite'ka anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pîtî'pî annaya ayese' pî'", taa to'ya kupî sîrîrî.

23Inkamoro maimu yuukuuya kupî sîrîrî see warantî: "Anî'kan pe awanîkon epu'tîuya pra wai. Atarimatî uupiapai. Umaimu yu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon amîrî'nîkon", tauya to' pî' —ta'pî Jesusya.

Asakî'nankonya Tewî'kon Koneka
(Lc 6.47-49)

24Tamî'nawîrî mîrîrî taa yaretî'ka tîuya pe, Jesusya ta'pî: —Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe umaimu etanen neken pepîn tîîse iku'nen wanî? Mîîkîrî wanî epu'nen pe pu'kuru. Awanî manni' warayo' epu'nen pe tîwe'sen warantî. Mîîkîrîya tewî' ton koneka'pî sa'man po eesenumî namai.

25Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona eerepamî'pî. Moropai a'situn erepamî'pî ipona yenumîpa kai'ma. Tîîse yenumîiya pra awanî maasa pra sa'man pona ikonekasa' pe awanî ye'nen.

26Tîîse manni' umaimu etanen tîîse iku'nen pepîn pemonkon wanî, manni' yairî pra teesenumenkasen warantî. Yairî pra teesenumenka ye'nen, tewî' ton koneka'pîiya sa'man pepîn kasapan pona.

27Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona. Moropai a'situn erepamî'pî meruntî ke ipona. Aapîtato' ton pra awanî ye'nen yenumî'pîiya tamî'nawîrî. Î' e'nîmî pra awanî'pî —ta'pî Jesusya.

Meruntî Ke Jesus Maimu Wanî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

28 Quando Jesus acabou de proferir estas palavras, estavam as multidões maravilhadas da sua doutrina;

29 porque ele as ensinava como quem tem autoridade e não como os escribas.

Mateus 8

A cura de um leproso
Marcos 1.40-44; Lucas 5.12-14

1 Ora, descendo ele do monte, grandes multidões o seguiram.

2 E eis que um leproso, tendo-se aproximado, adorou-o, dizendo: SENHOR, se quiseres, podes purificar-me.

3 E Jesus, estendendo a mão, tocou-lhe, dizendo: Quero, fica limpo! E imediatamente ele ficou limpo da sua lepra.

4 Disse-lhe, então, Jesus: Olha, não o digas a ninguém, mas vai mostrar-te ao sacerdote e fazer a oferta que Moisés ordenou, para servir de testemunho ao povo.

A cura do criado de um centurião

28Mîrîrî warantî teeseurîmato' yaretî'ka Jesusya tanne tu'kankon pemonkonyamî' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai tenupatoi'ya'nîkon pî'.
29Maasa pra mîîkîrî yeseru era'ma'pî to'ya Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon warantî pra. Tîîse epu'nen pe tenupatoi'ya'nîkon epu'tî'pî to'ya, meruntî ke tîwe'to' ke tenupaiya'nîkon epu'tî'pî to'ya.

Mateus 8

Jesusya Erekî'pan Warayo' Yepi'tî
(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

1Mîrîrî tîpo Jesus autî'pî wî' poi. Moropai arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî ipîkîrî.
2Mîrîrî ya pri'ya pra tîwe'sen e'rennuku'pî iipia. Mîîkîrî sa'ne wanî'pî paran, ere' pî' tîwe'sen pe. Moropai mîîkîrî e'sekunka'pî Jesus rawîrî. Mîîkîrîya ta'pî Jesus pî': —Yepi'tîton amîrî, Uyepotorî. Uurî anepi'tîpai awanî ya, uyepi'tîkî —ta'pîiya.
3Mîrîrî taiya ye'nen, Jesusya tenya kainumî'pî yapîpa kai'ma. Moropai ta'pî Jesusya ipî': —Inna, esepi'tîn pî' nai. Mîrîrî taa Jesusya pe rî, eesepi'tî'pî. Inî'rî ere' ton pra eena'pî.
4Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —A'kî, esepi'tîn pî' nai tîîse anî' pî' eesepi'tîsa' kîsekaremekîi —ta'pîiya. —Tîîse atîkî teepîremasen pia î' kai'ma amîrî esepi'tîsa' era'mato'peiya iipia matîi. Moropai mîrîrî tîpo, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî teepîremasen pia antîrî ton marîi, î' kai'ma eesepi'tîsa' ekaremekîpa tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya.

Surara Poitîrî Yepi'tî Jesusya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Lucas 7.1-10

5 Tendo Jesus entrado em Cafarnaum, apresentou-se-lhe um centurião, implorando:

6 SENHOR, o meu criado jaz em casa, de cama, paralítico, sofrendo horrivelmente.

7 Jesus lhe disse: Eu irei curá-lo.

8 Mas o centurião respondeu: SENHOR, não sou digno de que entres em minha casa; mas apenas manda com uma palavra, e o meu rapaz será curado.

9 Pois também eu sou homem sujeito à autoridade, tenho soldados às minhas ordens e digo a este: vai, e ele vai; e a outro: vem, e ele vem; e ao meu servo: faze isto, e ele o faz.

(Lc 7.1-10)

5Pemonkonyamî' yeurîma yaretî'ka tîpo, Jesus wîtî'pî Cafarnaum cidaderî pona. Miarî Cafarnaum po surarayamî' yepotorî wanî'pî Roma pata pon. Mîîkîrî poitîrî kure'ne inapurî enasa' wanî'pî pri'ya pra. Aasa'manta eserîke awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus ponaya attî'pî eporîpa kai'ma. Moropai eposa' tîuya pe ta'pîiya Jesus pî' tîpoitîrî yepi'tîto'peiya.

6Ta'pîiya Jesus pî': —Uyepotorî, upoitîrî sa'ne man mararî pra pri'ya pra uyewî' ta. E'mî'sa'kakoi pepîn kure'ne tîmoron epu'tî pî' aako'mamî mîrîrî —ta'pîiya.

7Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Uutî moriya yepi'tîi —ta'pîiya ipî'.

8Mîrîrî yuuku'pî surarayamî' esa'ya: —Kaane Uyepotorî, uurî sa'ne wanî Judeu pepîn. Mîrîrî ye'nen uyewî' ta eewomî eserîke pra nai, Judeu pe awanî ye'nen. Tîîse amaimu ke neken taaya yu'se wanî sîrîrî upoitîrî enato'pe pri'ya, eewomî pra tîîse —ta'pî surarayamî' esa'ya.

9—Epu'tî pî' wai seru' pepîn. Kure'ne uurî wanî tîîse uyesanon moro to' man, uyentainokon. Inkamoro maimu yawîrî tîwe'sen uurî. Moropai mîrîrî warantî nîrî upemonkonoyamî' moro to' man, surarayamî', umaimu yawîrî tî'we'sanon. Tauya ya tiwinan pî' “atîkî” tauya ya, attî umaimu pe. Tiaron pî' “Asi'kî” tauya ya, aaipî uupia umaimu pe. Moropai “seeni' ku'kî” tauya ya upoitîrî pî', umaimu pe ikupîiya. Mîrîrî warantî nîrî ikupîya ya, epu'tî pî' wai awe'kupî sîrîrî. Uyentai pu'kuru awanî ye'nen, amaimu pe

10 Ouvindo isto, admirou-se Jesus e disse aos que o seguiam: Em verdade vos afirmo que nem mesmo em Israel achei fé como esta.

11 Digo-vos que muitos virão do Oriente e do Ocidente e tomarão lugares à mesa com Abraão, Isaque e Jacó no reino dos céus.

12 Ao passo que os filhos do reino serão lançados para fora, nas trevas; ali haverá choro e ranger de dentes.

13 Então, disse Jesus ao centurião: Vai-te, e seja feito conforme a tua fé. E, naquela mesma hora, o servo foi curado.

A cura da sogra de Pedro
Marcos 1.29-31; Lucas 4.38-39

14 Tendo Jesus chegado à casa de Pedro, viu a sogra deste acamada e ardendo em febre.

awe'kupî sîrîrî —ta'pî surarayamî' yepotorîya.

10Mîrîrî warantî taa surarayamî' yepotorîya pî' Jesus esenumenka'pî mararî pra teesenumenkai. Moropai ta'pîiya tîpîkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' pî': —Tauya sîrîrî apî'nîkon, kure'ne innape ukupî pî' nai. Mîrîrî ye'ka eporîuya pra wai Paapa pemonkonoyamî' Judeuyamî' kore'ta —ta'pîiya.

11—Enpenatatî maasa sîrîrî pî'. Maasa tamî'nawîronkon esa' pe tîwanî Paapaya yenpoto' weiyu erepansa' yai, tu'kankon pemonkonyamî' iipî kupî sîrîrî wei epa'ka winîpai, moropai wei ewomî winîpai. Inkamoro Judeuyamî' pepîn ereuta kupî sîrîrî Abraão nurî'tî, Isaque nurî'tî, moropai Jacó nurî'tî yarakkîrî kure'nan entamo'kanto' ya.

12Tîîse Judeuyamî', Paapa pemonkono pe awanîtonkon teuren, ereuta e'pai tîîse Paapaya to' yenumî kupî sîrîrî ewaron ta. To' ewomî pepîn Paapa pia. Iipiapai to' ko'mamî. Miarî to' karau mararî pra. “Ane” taapîtî to'ya teekon tîpa'tîi.

13Moropai ta'pî Jesusya surarayamî' esa' pî': —Enna'pokî ayewî' ta, innape pu'kuru uku'to'ya yawîrî awe'kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya. Moropai surarayamî' esa' poitîrî esepi'tî'pî ka'ne' pe Jesus maimu pe.

Tu'kankon Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî Jesusya
(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)

14Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî Pedro yewî' ta. Moropai mîîkîrî yawo'pî era'ma'pîiya tette' ta pri'ya pra. Eekomi'masa' awanî'pî mararî pra.

15 Mas Jesus tomou-a pela mão, e a febre
a deixou. Ela se levantou e passou a servi-
lo.

Muitas outras curas
Marcos 1.32-34; Lucas 4.40-41

16 Chegada a tarde, trouxeram-lhe muitos
endemoninhados; e ele meramente com a
palavra expeliu os espíritos e curou todos
os que estavam doentes;

17 para que se cumprisse o que fora dito
por intermédio do profeta Isaías: Ele
mesmo tomou as nossas enfermidades e
carregou com as nossas doenças.

Jesus põe à prova os que querem segui-lo
Lucas 9.57-62

18 Vendo Jesus muita gente ao seu redor,
ordenou que passassem para a outra
margem.

19 Então, aproximando-se dele um escriba,
disse-lhe: Mestre, seguir-te-ei para onde
quer que fores.

20 Mas Jesus lhe respondeu: As raposas
têm seus covis, e as aves do céu, ninhos;
mas o Filho do Homem não tem onde
reclinar a cabeça.

15Mîîkîrî yenya pî' Jesusya yapisî'pî
moropai mîrîrî pe rî eekomi'makapî'pî,
pri'ya eena'pî. Moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî
moropai mîîkîrî yekkari ton koneka
pia'tî'pîiya.

16Ko'mamîiya pata enasa' tanne,
pemonkonyamî'ya o'ma' yarakkîrî
tîwe'sanon pemonkonyamî' yarî'pî Jesus
pia o'ma'kon yenpa'kato'peiya. Moropai
tîmaimu ke neken to' yenpa'ka'pîiya.
Moropai tamî'nawîrî insamoro
pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya.
17Jesusya ikupî'pî mîrîrî warantî, maasa
pra awe'kupî sîrîrî ta'pî penaro' Paapa
maimu ekareme'nen Isaías nurî'tîya
yawîrî. Ta'pîiya see warantî: Mîîkîrîya
uyeparankon yaasa' man tîpona, moropai
ne'ne' pe e'nîto' mo'kasai'ya man *(Is 53.4)*
ta'pî Isaías nurî'tîya pena.

Jesus Wenairî Itîîpai Tiaronkon Wanî
(Lc 9.57-62)

18Mîrîrî taa tîpo, Jesus era'tî'pî tu'kankon
pemonkonyamî' tîwoi tîwe'sanon era'mai
moropai tîmenka'san yaipontî'pîiya to'
wîtîto'pe iku'pî ratai pona.
19Mîrîrî taa Jesusya tanne, Moisés
nurî'tîya yenupanto' pî' yenupaton
erepamî'pî Jesus pî' kai. Moropai ta'pîiya:
—Uyenupanen, uurî wanî sîrîrî tarî, o'non
pata attî ya, awenairî uttî —ta'pîiya.
20Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya.
Ta'pîiya: —A'kî, maikanyamî' yeutta
mororon, to' yewî'. Moropai toronyamî'
tî'moikon yenpo yaponse' nîrî mororon.

21 E outro dos discípulos lhe disse: SENHOR, permite-me ir primeiro sepultar meu pai.

22 Replicou-lhe, porém, Jesus: Segue-me, e deixa aos mortos o sepultar os seus próprios mortos.

Jesus acalma uma tempestade
Marcos 4.35-41; Lucas 8.22-25

23 Então, entrando ele no barco, seus discípulos o seguiram.

24 E eis que sobreveio no mar uma grande tempestade, de sorte que o barco era varrido pelas ondas. Entretanto, Jesus dormia.

25 Mas os discípulos vieram acordá-lo, clamando: SENHOR, salva-nos! Perecemos!

26 Perguntou-lhes, então, Jesus: Por que sois tímidos, homens de pequena fé? E, levantando-se, repreendeu os ventos e o mar; e fez-se grande bonança.

Tîîse uurî, ka' poi iipî'pî pemonkon pe uyewî' ton pra man —ta'pî Jesusya.

21Moropai tiaron Jesus wenairî tuutîsenya ta'pî ipî': —Uyepotorî, maasa awenairî uutîto'pe e'mai' pe enna'po tanne uyun pia aasa'manta pîkîrî —ta'pî tiaronya ipî'.

22Jesusya imaimu yuuku'pî: —Tîwî inkamoro innape umaimu ku'nenan pepînya isa'manta'san yu'na'tîi —ta'pîiya. —Tîîse amîrî wîtî yu'se wai upîkîrî —ta'pîiya ipî'.

Jesusya A'situn Tî'napannîpî
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

23Mîrîrî tîpo Jesus asara'tî'pî kanau ya' moropai attî'pî tînenupa'san pokonpe.

24To' wîtî tanne tiwinarî ka'ne' pe kure'nan sipa sipa erepamî'pî, a'situn wanî'pî mararî pra. To' kanau yeuronkaiya eserîke sipa sipa wanî'pî nari' pe. Mîrîrî tanne Jesus we'nasa' ko'mamî'pî miarî kanau ya'.

25Mîîkîrî yenpakai inkamoro imenka'san wîtî'pî ka'ne' pe teesi'nî'se. Ta'pî to'ya: —Uyepotorî, apakakî e'tî'kan pe man. Î' pî' awetun mîrîrî anna pîika'tîkî —ta'pî to'ya Jesus pî'.

26Moropai Jesus e'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' awanî ye'nen eranne' pe awanîkon mîrîrî? Innape ukupîya'nîkon pepîn mîrîrî? —ta'pî Jesusya to' pî'. Mîrîrî taa tîpo awe'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya a'situn pî' moropai tuna pî': —Atî'napankî. Moropai tamî'nawîrî aatî'napamî'pî Jesus maimu pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

27 E maravilharam-se os homens, dizendo: Quem é este que até os ventos e o mar lhe obedecem?

27Mîrîrî warantî Jesusya ikupî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon wanî'pî kure'ne teesenumenkai. Moropai inkamoroya ta'pî tîîwarîrî'nîkon: —O'non ye'ka see warayo' mîserî imaimu yawîrî a'situn moropai tuna e'to' —ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon.

A cura de dois endemoninhados gadarenos
Marcos 5.1-20; Lucas 8.26-39

Asakî'nankon Warayo'kon Yepi'tî Jesusya
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Tendo ele chegado à outra margem, à terra dos gadarenos, vieram-lhe ao encontro dois endemoninhados, saindo dentre os sepulcros, e a tal ponto furiosos, que ninguém podia passar por aquele caminho.

28Moropai Jesus wîtî'pî Galiléia ku'pî rataipon pata Gadara pona. Miarî Jesus eseu'ka tanne, kanau yapai asakî'nankon imariwa'ka'pankon warayo'kon wîtî'pî Jesus ponaya epose. Inkamoro iipî'pî uuruwai kore'tapai maasa pra inkamoro ko'manto' wanî'pî uuruwai kore'ta. Inkamoro e'pîtî'pî meruntî ke o'non ye'ka pe ikupî eserîke pra nari' pe to' wanî'pî. To' rî'pîkîrî e'ma taawîrî wîtîn eserîke pra to' e'pîtî'pî.

29 E eis que gritaram: Que temos nós contigo, ó Filho de Deus! Vieste aqui atormentar-nos antes do tempo?

29Inkamoro entaime'pî. Ta'pî to'ya: —Amîrî Paapa ka' pon munmu. Î' ku'se aai'sa' sîrîrî anna pî'? Anna taruma'tîi ka'rî aai'sa'? Anna kî'taruma'tîi maasa e'taruma'tînto' weiyu erepamî pra tîîse —ta'pî warayo'konya Jesus pî'.

30 Ora, andava pastando, não longe deles, uma grande manada de porcos.

30Miarî, aminke panpî' porcoyamî' wanî'pî tu'kankon, tekkarikon yena'nenan.

31 Então, os demônios lhe rogavam: Se nos expeles, manda-nos para a manada de porcos.

31O'ma'konya Jesus pî' esatî'pî teeseka'nunkai inkamoro porcoyamî' ya' teewomîkonpa kai'ma. —Anna yenpa'kaya ya, inkamoro porcoyamî' ya' anna ewonto'pe —ta'pî to'ya.

32 Pois ide, ordenou-lhes Jesus. E eles, saindo, passaram para os porcos; e eis que toda a manada se precipitou,

32—Inna moriya, atîtî —ta'pî Jesusya to' pî'. Mîrîrî ye'nen inkamoro o'ma'kon epa'ka'pî warayo' yapai. Moropai to'

despenhadeiro abaixo, para dentro do mar, e nas águas pereceram.

33 Fugiram os porqueiros e, chegando à cidade, contaram todas estas coisas e o que acontecera aos endemoninhados.

34 Então, a cidade toda saiu para encontrar-se com Jesus; e, vendo-o, lhe rogaram que se retirasse da terra deles.

Mateus 9

A cura de um paralítico em Cafarnaum
Marcos 2.1-12; Lucas 5.17-26

1 Entrando Jesus num barco, passou para o outro lado e foi para a sua própria cidade.

2 E eis que lhe trouxeram um paralítico deitado num leito. Vendo-lhes a fé, Jesus disse ao paralítico: Tem bom ânimo, filho; estão perdoados os teus pecados.

3 Mas alguns escribas diziam consigo: Este blasfema.

ewomî'pî porcoyamî' ya'. Tîîse mîrîrî pe rî porcoyamî' eka'tumî'pî irama yai, to' e'soroka'pî tuna ka, moropai to' e'tî'ka'pî tîîna'se.

33Warayo'kon porcoyamî' pî' teesenyaka'masanonya mîrîrî e'kupî era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'tîrîka'pî, moropai to' wîtî'pî cidade pona. Miarî mîrîrî tînerama'pîkon ekaremekî'pî to'ya tamî'nawîrî. Moropai inkamoro asakî'nankon warayo'kon imariwa'ka' pe si'san esepi'tîsa' yekare pî' nîrî to' eseurîma'pî.

34Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon mîrîrî cidade po tîîko'mansenon wîtî'pî Jesus epose. Moropai mîîkîrî eposa' tîuya'nîkon pe, tîpatakon yapai Jesus wîtîto'pe esatî'pî to'ya.

Mateus 9

Jesusya Warayo' Eke'nepamî'pî Yepi'tî
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

1Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya' tuutîpa iku'pî ratai pona. Moropai attî'pî, eerepamî'pî tîpata ya'.

2Mîrîrî yai tiaronkon pemonkonyamî'ya Jesus pia pri'yawon pepîn warayo' asakoi pepîn enepî'pî tette' ta tîîse. Jesusya innape pu'kuru tîkupî to'ya epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîîkîrî pri'yawon pepîn pî': —Mooyi, meruntî ke e'kî. Maasa pra imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra —ta'pîiya.

3Mîrîrî warantî taa Jesusya eta tîuya'nîkon ye'nen, warayo'kon Moisés nurî'tîya

yenupanto' pî' yenupatonkon eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon. —Iseruku mîrîrî. Anî'ya imakui'pî pe warayo' e'to' mo'ka pepîn, Paapa pe pra si'ma. Tîîse Paapaya neken imo'ka —ta'pî to'ya.

4 Jesus, porém, conhecendo-lhes os pensamentos, disse: Por que cogitais o mal no vosso coração?

4Mîrîrî warantî tewankon ya' to' esenumenka epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî': —Î' ton pe see mîrîrî warantî eesenumenkakon mîrîrî imakui'pî pe? —ta'pîiya.

5 Pois qual é mais fácil? Dizer: Estão perdoados os teus pecados, ou dizer: Levanta-te e anda?

5—Imakui'pî ankupî'pî rona pî' wai taa pî' wai mîserî pri'yawon pepîn pî'. Tîîse innape iku'sau'ya epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî.

6 Ora, para que saibais que o Filho do Homem tem sobre a terra autoridade para perdoar pecados – disse, então, ao paralítico: Levanta-te, toma o teu leito e vai para tua casa.

6Mîrîrî ye'nen uurîya, pemonkon pe ka' poi iipî'pîya anera'makon ton kupî sîrîrî. Meruntî ke wai imakui'pî ronato'peuya, seru' pe pra eseurîma epu'tîkonpa, mîîkîrî pri'yawon pepîn yepi'tîuya. I'mî'sa'kauya, tette' yanmako'mato'peiya aasato'pe —ta'pî Jesusya.

7 E, levantando-se, partiu para sua casa.

7Mîrîrî pe rî mîîkîrî warayo' e'mî'sa'ka'pî. Moropai attî'pî tewî' ta.

8 Vendo isto, as multidões, possuídas de temor, glorificaram a Deus, que dera tal autoridade aos homens.

8Mîrîrî warantî ikupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon ye'nen, pemonkonyamî' esi'nîpî'pî mararî pra ipî'. Moropai Paapa yapurî'pî to'ya inamai'ma mararî pra. —Tîîse sîrîrî warantî meruntî tîîsa' Paapaya era'ma sîrîrî pemonkon pia —ta'pî to'ya.

A vocação de Mateus
Marcos 2.13-14; Lucas 5.27-28

Jesusya Mateus Eta Tîpîkîrî Attîto'pe
(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

9 Partindo Jesus dali, viu um homem chamado Mateus sentado na coletoria e disse-lhe: Segue-me! Ele se levantou e o seguiu.

9Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî. Tuutî ye'ka pe e'ma taawîrî warayo' era'ma'pî Jesusya itese' Mateus. Mîîkîrî ereutasa' wanî'pî tîniru tîrî to'ya yaponse' pia. Maasa pra mîîkîrî wanî'pî tesanonkon

pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen pe. Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Aase uwenairî —ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen Mateus e'mî'sa'ka'pî moropai attî'pî Jesus pîkîrî.

Jesus come com pecadores
Marcos 2.15-17; Lucas 5.29-32

10 E sucedeu que, estando ele em casa, à mesa, muitos publicanos e pecadores vieram e tomaram lugares com Jesus e seus discípulos.

10Mîrîrî yai tu'kan entamo'kanto' wanî'pî Mateus yewî' ta. Miarî Jesus entamo'ka tanne, tiaronkon tîniru yapi'nenan erepamî'pî to' kore'ta. Moropai tiaronkon pemonkonyamî' Moisésya yenupanto' yawîrî pra tîwe'sanon nîrî erepamî'pî. Inkamoro wanî'pî to' entamo'kato' yaponse' pia Jesus pokonpe moropai Jesus nenupa'san pokonpe.

11 Ora, vendo isto, os fariseus perguntavam aos discípulos: Por que come o vosso Mestre com os publicanos e pecadores?

11Mîrîrî yai tiaronkon fariseuyamî'ya to' yeseru era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'san ekaranmapo'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen kin amîrî'nîkon yenupanenya tekkari yonpa mîrîrî, inkamoro Moisésya yenupanto' yawîrî pra tîwe'sanon pemonkonyamî', moropai tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon pokonpe si'ma?

12 Mas Jesus, ouvindo, disse: Os sãos não precisam de médico, e sim os doentes.

12Inkamoro tînenupa'san ekaranmapo to'ya eta'pî Jesusya. Moropai yuuku'pîiya: —A'kî, pri'yawon pemonkonya tepi'tînen ton yuwa pepîn. Tîîse pri'ya pra tîwe'senya tepi'tînen ton yuwa e'painon —ta'pî Jesusya.

13 Ide, porém, e aprendei o que significa: Misericórdia quero e não holocaustos; pois não vim chamar justos, e sim pecadores [ao arrependimento].

13Moropai ta'pîiya: —Paapa maimuya taasa' see warantî: "Paapa yapurî pe anpo'tîkon po'tîya'nîkon yu'se pra wai. Tîîse eetî'noko'mato'kon yu'se wai anpo'tîkon yentai", *(Os 6.6)* ta'pîiya. Mîrîrî

Do jejum
Marcos 2.18-22; Lucas 5.33-39

14 Vieram, depois, os discípulos de João e lhe perguntaram: Por que jejuamos nós, e os fariseus [muitas vezes], e teus discípulos não jejuam?

15 Respondeu-lhes Jesus: Podem, acaso, estar tristes os convidados para o casamento, enquanto o noivo está com eles? Dias virão, contudo, em que lhes será tirado o noivo, e nesses dias hão de jejuar.

16 Ninguém põe remendo de pano novo em veste velha; porque o remendo tira parte da veste, e fica maior a rotura.

17 Nem se põe vinho novo em odres velhos; do contrário, rompem-se os odres, derrama-se o vinho, e os odres se perdem.

ye'nen î' taato'pe awanî epu'tî. Maasa pra uui'sa' pra wai morî pe tîwe'ku'sanon yannoi, tîîse imakui'pî pe tîwanîkon epu'nenan pemonkonyamî' yannoi uui'sa' sîrîrî —ta'pîiya.

João Batista Nenupa'sanya Jesus Ekaranmapo
(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

14Mîrîrî tîpo João Batista nenupa'san erepamî'pî Jesus pia ekaranmapoi. Inkamoroya ta'pî ipî': —Î' wani' awanî ye'nen anna moropai fariseuyamî' nenupa'san epîremapîtî tu'ke ite'ka tekkarikon tonpai pra, tîîse anenupa'sanya mîrîrî warantî ikupî pra awanî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

15Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Tîneta'san pokonpe tîwe'marimasen wanî tanne ta're'kon tonpai pra to' wanî pepîn. Tîîse to' entamo'ka moropai to' atausinpa mararî pra. Tîîse tiwin wei mîîkîrî tîwe'marimasen mo'kato' weiyu erepamî kupî sîrîrî. Mîrîrî yai tekkarikon yonpa to'ya pepîn kupî sîrîrî teesewankono'makon ye'nen —ta'pî Jesusya.

16Inî'rî to' nepu'tî ton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'kî, anî'ya amenan kamisa wanî poi'pî iipia'pî ya'tî pepîn e'painon, ipoi'pî pon e'karakasa' irumentanî'to'pe. Maasa pra amenan emo'ka ipoi'pî poi moropai inî' panpî' awe'karaka.

17Moropai ta'pîiya inî'rî: —Anî'ya amenan wo' yara'tî pepîn e'painon, ipoi'pî pe tîwe'sen itense' ya'. Maasa pra wo' mai'taya tense' ya'morikka. Moropai wo' eti'kamo,

Mas põe-se vinho novo em odres novos, e ambos se conservam.

O pedido de um chefe

Marcos 5.21-24a; Lucas 8.40-42a

18 Enquanto estas coisas lhes dizia, eis que um chefe, aproximando-se, o adorou e disse: Minha filha faleceu agora mesmo; mas vem, impõe a mão sobre ela, e viverá.

A cura de uma mulher enferma
Marcos 5.24b-34; Lucas 8.42b-48

19 E Jesus, levantando-se, o seguia, e também os seus discípulos.

20 E eis que uma mulher, que durante doze anos vinha padecendo de uma hemorragia, veio por trás dele e lhe tocou na orla da veste;

21 porque dizia consigo mesma: Se eu apenas lhe tocar a veste, ficarei curada.

22 E Jesus, voltando-se e vendo-a, disse: Tem bom ânimo, filha, a tua fé te salvou. E, desde aquele instante, a mulher ficou sã.

A ressurreição da filha de Jairo
Marcos 5.35-43; Lucas 8.49-56

23 Tendo Jesus chegado à casa do chefe e vendo os tocadores de flauta e o povo em alvoroço, disse:

aama'ta. Mîrîrî namai wo' amenan yara'tî e'pai awanî amenan itense' ya' —ta'pî Jesusya. ⌞Mîrîrî ta'pîiya amenan esenupanto' pî' tenupaiya'nîkon epu'to'pe to'ya.⌟

Jesusya Wîri' Yepi'tî
Moropai Maasaron Wîri' Pîmî'sa'ka
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

18Miarî Jesus eseurîma ko'mannîpî tanne pemonkonyamî' pî', to' epere'to'kon esa' Judeu erepamî'pî Jesus pia. Moropai awe'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Uyensi sa'mantan pî' man. Mîrîrî ye'nen aase uyewî' ta uyensi pona ayenya tîîtane'kî awennapanto'pe.

19Mîrîrî ye'nen Jesus wîtî'pî iwenairî moropai inenupa'san nîrî wîtî'pî ipîkîrî.
20Mîrîrî yai wîri' wanî'pî asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kono' kaisarî mîn i'kamo pî' tîîko'mansen. Mîîkîrî iipî'pî Jesus mopai winî moropai mîîkîrîya Jesus pon ye'pi pî' yapî'pî.
21Mîîkîrî wîri' esenumenkasa' wanî'pî see warantî: —Ipon ye'pi pî' yapîsau'ya ya, esepi'tî —kai'ma eesenumenkasa' wanî'pî.
22Jesus era'tî'pî mîîkîrî wîri' era'mai, moropai ta'pîiya ipî': —Eranne' pe pra e'kî, ma'non. Innape ukupîya ye'nen esepi'tîn pî' nai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pe rî eesepi'tîsa' wanî'pî.

23Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî to' epere'to'kon esa' yewî' ta. Teerepamî pe, pemonkonyamî'ya wîri' sa'mantasa' yeremu ye'nunpa eta'pîiya. Moropai

pemonkonyamî'ya mararî pra “waawa” ta'pî, tîkaraukon ye'ka pe.

24 Retirai-vos, porque não está morta a menina, mas dorme. E riam-se dele.

24Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Tamî'nawîrî epa'katî tarîpai. Maasa pra mîserî more sa'mantasa' pra man iwe'nasa' neken man —ta'pîiya. Mîrîrî warantî taasai'ya ye'nen, Jesus pî' to' o'ma'ta pia'tî'pî.

25 Mas, afastado o povo, entrou Jesus, tomou a menina pela mão, e ela se levantou.

25Miarî pai inkamoro pemonkonyamî' epa'ka'pî tanne, Jesus ewomî'pî, o'non pata mîîkîrî wîri' isa'manta'pî e'to' ta. Moropai mîîkîrî yenya pî' Jesusya yapisî'pî, moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî.

26 E a fama deste acontecimento correu por toda aquela terra.

26Mîrîrî ku'sa' Jesusya mîîkîrî wîri' yarakkîrî yekare eta'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya, mîrîrî pata ponkonya.

A cura de dois cegos

Asakî'nankon Enkaru'nankon Yepi'tî Jesusya

27 Partindo Jesus dali, seguiram-no dois cegos, clamando: Tem compaixão de nós, Filho de Davi!

27Moropai Jesus wîtî'pî mîrîrî pata poi. Attî tanne, e'ma taawîrî asakî'nankon warayo'kon enkaru'nankon iipî'pî ite'ma'pî pî', tîwentaimepîtîkon ye'ka pe. Ta'pî to'ya ipî': —Amîrî Davi paarî'pî, pemonkonyamî' pîika'tîton, anna era'makî a'noko'pî pe sa'ne —ta'pî to'ya ipî'.

28 Tendo ele entrado em casa, aproximaram-se os cegos, e Jesus lhes perguntou: Credes que eu posso fazer isso? Responderam-lhe: Sim, SENHOR!

28Wîttî ta Jesus ewomî'pî, moropai inkamoro enkaru'nankon erepamî'pî Jesus pia aminke pra. Moropai inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya: —Innape ayepi'tîuya'nîkon kupî pî' naatî? —ta'pîiya. —Inna, anna yepotorî —ta'pî to'ya ipî'.

29 Então, lhes tocou os olhos, dizendo: Faça-se-vos conforme a vossa fé.

29Jesusya to' yenukon yapî'pî. Moropai ta'pîiya: —Innape pu'kuru ukupîya'nîkon ye'nen, ayepi'tîuya'nîkon sîrîrî.

30 E abriram-se-lhes os olhos. Jesus, porém, os advertiu severamente, dizendo: Acautelai-vos de que ninguém o saiba.

30Moropai inkamoro yenu esepi'tîsa' wanî'pî. Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —

31 Saindo eles, porém, divulgaram-lhe a fama por toda aquela terra.

A cura de um mudo endemoninhado. A blasfêmia dos fariseus

32 Ao retirarem-se eles, foi-lhe trazido um mudo endemoninhado.

33 E, expelido o demônio, falou o mudo; e as multidões se admiravam, dizendo: Jamais se viu tal coisa em Israel!

34 Mas os fariseus murmuravam: Pelo maioral dos demônios é que expele os demônios.

Jesus ia por toda parte fazendo o bem. A seara e os trabalhadores

35 E percorria Jesus todas as cidades e povoados, ensinando nas sinagogas, pregando o evangelho do reino e curando toda sorte de doenças e enfermidades.

Anî'kan pî' sîrîrî eesepi'tîsa'kon manni' kîsekareme'tî —ta'pîiya.

31Tîîse inkamoro esepi'tîsa' wîtî'pî. Moropai inkamoroya tepi'tîsa'kon Jesusya ekaremekî'pî tamî'nawîronkon mîrîrî pata poronkon pî'.

Eseurîmakoi Pepîn Eseurîma Emapu'tî Jesusya

32Inkamoro wîtî'pî tanne, tiaronkon pemonkonyamî'ya warayo' eseurîmakoi pepîn yarî'pî, Jesusya yepi'tîto'pe. Mîîkîrî wanî'pî ya' o'ma' tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen eeseurîma pra awanî'pî.

33Mîîkîrî o'ma' yenpa'ka'pî Jesusya pata'pî pe warayo' eseurîma pia'tî'pî. Mîîkîrî eseurîmakoi pepîn era'ma tîuya'nîkon ye'nen tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî kure'ne teesenumenkai mîrîrî pî'. Inkamoroya ta'pî: —Sîrîrî ye'ka e'kupî era'masa' pra man tarî Israel pata po.

34Tîîse fariseuyamî'ya ta'pî: —Mîîkîrî wanî mîrîrî o'ma'kon yepuru pe tîwe'sen winîpai meruntî yapi'nen pe. Mîrîrî ye'nen ikupîiya mîrîrî meruntî ke. Maasa pra mîîkîrî o'ma'kon yepuruya iipia meruntî tîîsa' iku'to'peiya —ta'pî to'ya.

Jesusya Tî'noko'pî Pe Pemonkonyamî' Era'ma

35Jesus asarî'pî cidadekon poro tamî'nawîrî moropai pemonkonyamî' ko'manto'kon poro aasarî'pî. To' yenupa pinunpa'pîiya Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon tapî'. Moropai morî itekare ekaremekî'pîiya, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî ekaremekî'pîiya. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'

36 Vendo ele as multidões, compadeceu-se delas, porque estavam aflitas e exaustas como ovelhas que não têm pastor.

37 E, então, se dirigiu a seus discípulos: A seara, na verdade, é grande, mas os trabalhadores são poucos.

38 Rogai, pois, ao SENHOR da seara que mande trabalhadores para a sua seara.

Mateus 10

A escolha dos doze apóstolos
Os seus nomes
Marcos 3.13-19; Lucas 6.12-16

1 Tendo chamado os seus doze discípulos, deu-lhes Jesus autoridade sobre espíritos imundos para os expelir e para curar toda sorte de doenças e enfermidades.

2 Ora, os nomes dos doze apóstolos são estes: primeiro, Simão, por sobrenome Pedro, e André, seu irmão; Tiago, filho de Zebedeu, e João, seu irmão;

yepi'tî'pîiya. Tu'kan parankon winîpai to' yepi'tî'pîiya.

36Arinîkon pemonkonyamî' era'ma tîuya pe, Jesusya tî'noko'pî pe to' era'ma'pî. Maasa pra inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî itesa' pînon carneiroyamî', ata'ka'ma'san warantî to' era'ma'pîiya. To' e'taruma'tîsa', to' pîika'tînen ton pra era'ma'pîiya.

37Mîrîrî ye'nen ta'pîiya tînenupa'san pî': —Maasa era'matî. Esenyaka'manto' man mararî pra, tîîse teesenyaka'masen ton pra man. Tu'ke pra teesenyaka'masanon man —ta'pîiya.

38—Mîrîrî ye'nen Paapa pî' esa'tî inî' panpî' teesenyaka'masanon tonkon yarimato'peiya, mararî pra esenyaka'manto' pî' to' esenyaka'mato'pe —ta'pî Jesusya to' pî'.

Mateus 10

Jesusya Tîpemonkono Ton Warayo'kon Yanno

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

1Jesusya warayo'kon asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon yanno'pî tîîpia. Moropai inkamoro pia meruntî tîrî'pîiya, o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai to' yenpa'kato'pe to'ya tîmaimu ke. Moropai tamî'nawîron paran winîpai to' yepi'tîto'pe to'ya to' yeparankon winîpai.

2Inkamoro asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon ese' wanî'pî see warantî. E'mai'non wanî'pî Simão, tîîse Pedro kai'ma esatî'pî to'ya moropai itakon André. Tiago moropai itakon João Zebedeu munkîyamî'.

3 Filipe e Bartolomeu; Tomé e Mateus, o publicano; Tiago, filho de Alfeu, e Tadeu;

4 Simão, o Zelote, e Judas Iscariotes, que foi quem o traiu.

As instruções para os doze
Marcos 6.7-11; Lucas 9.1-5

5 A estes doze enviou Jesus, dando-lhes as seguintes instruções: Não tomeis rumo aos gentios, nem entreis em cidade de samaritanos;

6 mas, de preferência, procurai as ovelhas perdidas da casa de Israel;

7 e, à medida que seguirdes, pregai que está próximo o reino dos céus.

8 Curai enfermos, ressuscitai mortos, purificai leprosos, expeli demônios; de graça recebestes, de graça dai.

9 Não vos provereis de ouro, nem de prata, nem de cobre nos vossos cintos;

10 nem de alforje para o caminho, nem de duas túnicas, nem de sandálias, nem de

3Moropai Filipe moropai Bartolomeu moropai Tomé moropai Mateus manni' tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen. Moropai Tiago Alfeu munmu moropai Tadeu.

4Moropai Simão, manni' teepîsen Zelote taato', moropai Judas Iscariotes manni' Jesus rumakatîpon iteyatonon pia.

Jesus Nenupa'san Esenyaka'mato'
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

5Inkamoro warayo'kon yaipontî'pî Jesusya to' wîtîto'pe. Tîmaimu tîrî'pîiya to' pia see warantî: —Attîkon ya, katîtî Judeuyamî' pepîn pata ya'. Moropai Samaria cidaderî pona kewontî —ta'pîiya.

6—Tîîse aminke Paapa piapainokon Israel ponkon kore'ta itesa' pînon carneiro warainonkon muwatîi —ta'pîiya to' pî'.

7—Atîtî inkamoro pî' “Aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' man”, makatîi to' pî'. “Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî”, makatîi.

8Moropai ere'kîpankon mepi'tîtîi, moropai tiaron paran pî' tîwe'sanon mepi'tîtîi. Moropai isa'manta'san mi'mî'sa'katîi. Moropai o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai menpa'katîi. Mîrîrî warantî mîku'tîi te'mai pra. Maasa pra te'mai pra sîrîrî meruntî yapisî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî itîîtî antîrîkon itepe'pî tuwai pra.

9Attîkon ya î' rî kîsatî asakunikon ya'. Ouro moropai prata moropai tîniru ena'pî kîsatî itense' ya'.

10Attîkon ya aponkon ton kîsatî moropai a'sa'sakon ton kîsatî. Moropai ame'sipukon kîsatî aapîtato'kon ton. Maasa pra

bordão; porque digno é o trabalhador do seu alimento.

11 E, em qualquer cidade ou povoado em que entrardes, indagai quem neles é digno; e aí ficai até vos retirardes.

12 Ao entrardes na casa, saudai-a;

13 se, com efeito, a casa for digna, venha sobre ela a vossa paz; se, porém, não o for, torne para vós outros a vossa paz.

14 Se alguém não vos receber, nem ouvir as vossas palavras, ao sairdes daquela casa ou daquela cidade, sacudi o pó dos vossos pés.

15 Em verdade vos digo que menos rigor haverá para Sodoma e Gomorra, no Dia do Juízo, do que para aquela cidade.

As admoestações

16 Eis que eu vos envio como ovelhas para o meio de lobos; sede, portanto, prudentes

teesenyaka'masanonya ta're'kon ton yapisî e'pai awanî —ta'pîiya to' pî'.

11—Eerepamîkon ya cidade pona pemonkonyamî' kore'ta, eewomîkon ya amîrî'nîkon anapi'pai tîwe'sen pemonkon muwatîi. Moropai mîîkîrî pia mako'mantîi attîkon pîkîrî.

12Mîîkîrî pemonkon yewî' ta eewomîkon ya makatîi tîîwanmîra e'nîto' wanî pe man sîrîrî wîttî ta.

13Anî' amîrî'nîkon yapi'nen wanî ya morî pe mîîkîrî pia morî tîîwanmîn wanî yarakkîrî. Tîîse amîrî'nîkon yapisîiya pra awanî ya, atîtî iipiapai, iipia tîwe'se pra. Mîrîrî ye'nen tîîwanmîn wanî pepîn iipia, tîîse aapia'nîkon neken awanî.

14Moropai miarî tewî'kon ta cidade po ayapisîkon to'ya pra to' wanî ya morî pe, moropai amaimukon anetapai pra to' wanî ya, miarî pai mepa'katîi to' kore'tapai. Moropai eepa'kakon pe miarîpai a'sa'sakon pî' atapisî'pî non pa'tîya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, Paapa pia morî pe pra to' wanî, amaimukon anetapai pra to' wanî ekaremekîya'nîkon.

15Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Î' pensa pemonkonyamî' yenumî Paapaya weiyu erepamî yai to' e'taruma'tî pe man. Mîrîrî yai to' e'taruma'tî pe man mararî pra, manni'kan Sodoma cidaderî ponkon nurî'tî moropai Gomorra cidaderî ponkon e'taruma'tî'pî yentai —ta'pî Jesusya.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tînto'
(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17)

16—Maasa î' tauya etatî. Amîrî'nîkon yarimauya sîrîrî nari'kon kaikusiyamî'

como as serpentes e símplices como as pombas.

warainonkon kore'ta attîkonpa. Amîrî'nîkon wanî carneiroyamî' warantî. Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî, epu'nen pe eesenku'tîkon namai. Tîîse eranmîra e'tî tiaronkon pî' î' imakui'pî tîku'se pra nari' pe pra waku'kaimîyamî' warantî.

17 E acautelai-vos dos homens; porque vos entregarão aos tribunais e vos açoitarão nas suas sinagogas;

17Moropai tepu'se e'tî, ayarîkon to'ya ya to' epere'to' yewî'kon ta, apî'nîkon teeseurîmakonpa. Mîrîrî yai tiaronkonya apo'pîtîkon mîrîrî to' epere'to'kon yewî' tapî' po'pînnîto' ke.

18 por minha causa sereis levados à presença de governadores e de reis, para lhes servir de testemunho, a eles e aos gentios.

18Uurî wenai mîrîrî warantî akupîkon to'ya. Pata esa' pia ayarîkon to'ya moropai pata esanon esa' pia ayarîkon to'ya. Mîrîrî yai inkamoro pî' umaimu ekaremekîya'nîkon. Moropai manni'kan Judeuyamî' pepîn pî' nîrî umaimu ekaremekîya'nîkon.

19 E, quando vos entregarem, não cuideis em como ou o que haveis de falar, porque, naquela hora, vos será concedido o que haveis de dizer,

19Î' pensa amîrî'nîkon yarî to'ya yai e'taruma'tînto' ya', kîsewankono'matî î' kai'ma amaimu ton pra awanî pî'. Maasa pra uurîya amaimukon ton tîrî î' kai'ma epu'nen pe awanîkonpa. To' maimu yu'to'yakon ton tîrîuya mîrîrî pe rî —ta'pî Jesusya.

20 visto que não sois vós os que falais, mas o Espírito de vosso Pai é quem fala em vós.

20—Mîrîrî amaimukon yu'to'ya'nîkon wanî pepîn aawarîrî'nîkon aneporî'pîkon pe. Tîîse awanî Paapa yekaton winîpainon pe. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî eseurîma amîrî'nîkon pe.

21 Um irmão entregará à morte outro irmão, e o pai, ao filho; filhos haverá que se levantarão contra os progenitores e os matarão.

21Mîrîrî ye'nen tepu'se e'tî maasa pra amîrî'nîkon rumaka tiaronkon pepîn rî ayonpakonya aasa'mantakonpa. Moropai to' yunkonyamî'ya tînmukukon rumaka to' sa'mantato'pe nîrî. Moropai to'

munkîyamî' ena tîyunkon yeyaton pe moropai tîyunkon wîî me'po to'ya.

22 Sereis odiados de todos por causa do meu nome; aquele, porém, que perseverar até ao fim, esse será salvo.

22Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yewanma pe amîrî'nîkon ena uyese' wenai. Tîîse anî'ya yapîtanîpî ya, e'taruma'tînto' meruntî ke tîîsa'manta pîkîrî, mîîkîrî e'pîika'tî pe man.

23 Quando, porém, vos perseguirem numa cidade, fugi para outra; porque em verdade vos digo que não acabareis de percorrer as cidades de Israel, até que venha o Filho do Homem.

23O'non pata amîrî'nîkon yewanmîrî to'ya ya, moropai amu'tunpakon to'ya ya, cidade poi mepetîi tiaron pata pona. Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon. Eesenyaka'mato'kon yaretî'kasa'ya'nîkon eserîke pra naatîi, tamî'nawîrî cidadekon poro Judeuyamî' pata poro, uurî, ka' poi iipî'pî erepamî rawîrî.

Os estímulos

24 O discípulo não está acima do seu mestre, nem o servo, acima do seu senhor.

24A'kî, teesenupasen wanî pepîn tenupanen yentai. Moropai tîkaraiwarî yentai ipoitîrî wanî pepîn.

25 Basta ao discípulo ser como o seu mestre, e ao servo, como o seu senhor. Se chamaram Belzebu ao dono da casa, quanto mais aos seus domésticos?

25Tîîse teesenupasen wanî ya tenupatîpon kaisarî, morî pe awanî. Moropai tîkaraiwarî kenan poitîrî wanî ya tîkaraiwarî kaisarî, morî pe awanî. Itentai awanî eserîke pra. Mîrîrî ye'nen Belzebu winîpai meruntî yapisîiya taa to'ya ya upî' itentai panpî' taa to'ya awinîkîi'nîkon, maasa pra uwenaironkon pe awanîkon — ta'pî Jesusya.

Anî' Nama E'pai Awanî
(Lc 12.2-7)

26 Portanto, não os temais; pois nada há encoberto, que não venha a ser revelado; nem oculto, que não venha a ser conhecido.

26—Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî inkamoro ye'kakon warayo'kon seru'ye'kon pî'. Maasa pra tamî'nawîrî uyeserukon teesera'mai pra si'pî, esera'ma kupî sîrîrî aronne. Moropai tamî'nawîrî î'

ta'pî uurî'nîkonya ama' pe, umaimukon esepu'tî kupî sîrîrî.

27 O que vos digo às escuras, dizei-o a plena luz; e o que se vos diz ao ouvido, proclamai-o dos eirados.

27Mîrîrî warantî î' tauya manni' apî'nîkon tiaronkonya eta pra tîîse mîrîrî mekareme'tîi tamî'nawîronkon pî' epu'to'pe to'ya. Moropai uwinîpai aneta'pîkon tiaronkon neta'pî pepîn, mîrîrî mekareme'tîi aronne tamî'nawîronkonya epu'to'pe.

28 Não temais os que matam o corpo e não podem matar a alma; temei, antes, aquele que pode fazer perecer no inferno tanto a alma como o corpo.

28Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Eranne' pe pra e'tî manni' amîrî'nîkon wîînen pî'. Awîtîpo'nokon ayekatonkon wîiya eserîke pra man. Tîîse tauya sîrîrî eranne' pe e'tî Paapa pî'. Maasa pra mîîkîrîya awîkon tarî moropai ayekatonkon yenumîiya e'painon apo' ya' —ta'pî Jesusya.

29 Não se vendem dois pardais por um asse? E nenhum deles cairá em terra sem o consentimento de vosso Pai.

29Moropai ta'pîiya: —A'kî, îrîwo'yamî' ke to' e'repa epe'mîra tiwin prata ena'pî. Tîîse inkamoro kore'ta tiwin ena ya non pona, Paapa, Uyunkonya epu'tî. Iwanmînon pepîn inkamoro. To' ko'mannîpîiya.

30 E, quanto a vós outros, até os cabelos todos da cabeça estão contados.

30Mîrîrî warantî amîrî'nîkon pu'pai si'po wanî tu'ke teuren, tamî'nawîrî Paapaya epu'tî, maasa pra iku'ne'tîsai'ya ye'nen.

31 Não temais, pois! Bem mais valeis vós do que muitos pardais.

31Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî. Maasa pra inkamoro toronyamî' ko'mannîpî tîuya yentai Paapaya amîrî'nîkon ko'mannîpî tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya.

Innape Cristo Kupî Kaane
(Lc 12.8,9)

32 Portanto, todo aquele que me confessar diante dos homens, também eu o confessarei diante de meu Pai, que está nos céus;

32—Pemonkonyamî'ya taa ya aronne tiaronkonya eta tanne, upemonkono pe tîwanî taiya ya. Mîrîrî warantî nîrî tauya Paapa ka' pon rawîrî si'ma upemonkono mîserî tauya ipî'.

33 mas aquele que me negar diante dos homens, também eu o negarei diante de meu Pai, que está nos céus.

33Tîîse anî'ya tiaronkon rawîrî si'ma “Uurî kaane, ipemonkono pepîn uurî”, taiya ya, uurîya nîrî mîrîrî warantî taa Paapa ka' pon rawîrî si'ma. “Upemonkono pepîn mîîkîrî”, tauya —ta'pî Jesusya.

As dificuldades

Tîwanmîn Pepîn Tîîse Eseyaton Pî' E'nîto'
(Lc 12.51-53; Lc 14.26,27)

34 Não penseis que vim trazer paz à terra; não vim trazer paz, mas espada.

34—Tîîse kîsenumenkatî morî tîwanmîn enepîuya kai'ma sîrîrî non pona uuipî pî'. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon, morî tîwanmîn ene'sau'ya pra wai. Eseyaton pî' pemonkonyamî' wanî kupî sîrîrî uwenai.

35 Pois vim causar divisão entre o homem e seu pai; entre a filha e sua mãe e entre a nora e sua sogra.

35Maasa pra tîyunkon yarakkîrî to' munkîyamî' wanî pe man teekore'mai. Moropai to' munkîyamî' wîri'sanyamî' wanî pe man tîsankon yarakkîrî teekore'mai. Moropai to' pa'setonon wanî pe man tawo'pîkon yarakkîrî teekore'mai.

36 Assim, os inimigos do homem serão os da sua própria casa.

36Mîrîrî warantî ayonpakon rî wanî pe man ayeyatonkon pe, tiaronkon pepîn *(Mq 7.6)* —ta'pî Jesusya.

37 Quem ama seu pai ou sua mãe mais do que a mim não é digno de mim; quem ama seu filho ou sua filha mais do que a mim não é digno de mim;

37—Anî'ya tîyun, tîsan yapurî ya, uyapurî tîuya yentai mîîkîrî wanî eserîke pra awanî upemonkono pe. Moropai anî'ya tînmukuyamî' yapurî ya, uyapurî tîuya yentai, mîîkîrî wanî eserîke pra awanî upemonkono pe.

38 e quem não toma a sua cruz e vem após mim não é digno de mim.

38Manni' uyapurînen wanî ya, mîîkîrîya uwenai tamî'nawîrî tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya pra awanî ya, upemonkono pe eserîke pra awanî. Moropai uwenairî aaipî eserîke pra awanî.

39 Quem acha a sua vida perdê-la-á; quem, todavia, perde a vida por minha causa achá-la-á.

39Anî'ya tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpî pra awanî ya, kure'ne tîîko'manto' pînînmaiya ye'nen tarî non po, mîîkîrîya ipatîkarî tîîko'manto' ton eporî pepîn tîîse

aasa'manta pe man. Tîîse anî'ya tîwe'taruma'tîto' nama pra awanî ya uwenai, mîîkîrîya enen tîîko'manto' ton eporî ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

As recompensas

40 Quem vos recebe a mim me recebe; e quem me recebe recebe aquele que me enviou.

41 Quem recebe um profeta, no caráter de profeta, receberá o galardão de profeta; quem recebe um justo, no caráter de justo, receberá o galardão de justo.

42 E quem der a beber, ainda que seja um copo de água fria, a um destes pequeninos, por ser este meu discípulo, em verdade vos digo que de modo algum perderá o seu galardão.

Paapaya Uye'mato'kon
(Mc 9.41)

40—A'kî, anî'ya amîrî'nîkon yapisî morî pe, mîîkîrî ayapisîtîponkonya morî pe uyapisî nîrî. Moropai mîîkîrî uyapisîtîponya uyarimatîpon Paapa yapisî nîrî.

41Moropai morî pe Paapa maimu ekareme'nen yapi'sa' anî'ya ya tewî' ta, morî eporîya pe man. Maasa pra yapisî'pîiya Paapa maimu ekareme'nen pe awanî ye'nen. Mîîkîrî repa Paapaya, tîmaimu ekareme'nen repa tîuya warantî. Moropai anî'ya morî ku'nen yapisî ya tewî' ta, morî eporîiya pe man. Maasa pra yapisî'pîiya, morî pe mîîkîrî wanî ye'nen. Moropai mîîkîrî repa Paapaya, morî ku'nen repa tîuya warantî.

42Anî'ya tuna tîrî ya, i'nî' kenan tiwin copo kaisarî upemonkonoyamî' ya'mi'pî pia, si'mîrikkî pe tîîse iwo'paiya ya, mîîkîrî wanî upemonkono pe. Ayenku'tîuya pepîn, mîîkîrî nîrî repa Paapaya. Iwa'kaiya pepîn —ta'pî Jesusya.

Mateus 11

Jesus prega nas cidades

1 Ora, tendo acabado Jesus de dar estas instruções a seus doze discípulos, partiu dali a ensinar e a pregar nas cidades deles.

João envia mensageiros a Jesus
Lucas 7.18-23

Mateus 11

João Batista Yekare Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 7.18-35)

1Mîrîrî warantî tînenupa'san yeurîma tîpo, Jesus epa'ka'pî miarî pai. Moropai attî'pî. Pemonkonyamî' yenupa pia'tî'pîiya. Paapa maimu ekaremekî pinunpa'pîiya mîrîrî cidadekon poro aminke pra.

2 Quando João ouviu, no cárcere, falar das obras de Cristo, mandou por seus discípulos perguntar-lhe:

3 És tu aquele que estava para vir ou havemos de esperar outro?

4 E Jesus, respondendo, disse-lhes: Ide e anunciai a João o que estais ouvindo e vendo:

5 os cegos vêem, os coxos andam, os leprosos são purificados, os surdos ouvem, os mortos são ressuscitados, e aos pobres está sendo pregado o evangelho.

6 E bem-aventurado é aquele que não achar em mim motivo de tropeço.

Jesus dá testemunho de João
Lucas 7.24-35

7 Então, em partindo eles, passou Jesus a dizer ao povo a respeito de João: Que saístes a ver no deserto? Um caniço agitado pelo vento?

2Mîrîrî yai João Batista wanî'pî atarakkannîto' yewî' ta. Miarî si'ma Cristoya î' kupî yekare eta'pî Joãoya. Mîrîrî ye'nen tînenupa'san yarima'pî Joãoya.

3Jesus ekaranmapoi to' wîtîto'pe taato'pe to'ya: —Amîrî manni' tarîwaya aaipîton anna nînîmîkî, kaane ka'rî tiaron moro nai aaipîton? —ta'pî to'ya ipî'.

4Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî: —Enna'potî moropai João pî' anera'ma'pîkon moropai aneta'pîkon mekareme'tîi —ta'pîiya to' pî'.

5—Tarî enkaru'nankonya era'ma pî' man. Moropai asakoi'kon pepîn asanî pe man. Moropai pri'yawonkon pepîn erekî'pankon esepi'tîsa' man. Moropai pana'tî'pankonya eta pî' man. Moropai isa'manta'san e'mî'sa'kan pî' man. Moropai Paapa maimu esekareme'nî pî' man manni'kan pemonkonyamî' tîwe'taruma'tîsanon pî'. Tamî'nawîrî mîrîrî makatîi João pî'. ⌞Pena Paapa nîmenka'pî pî' teeseurîmasen profeta warantî eesekareme'sa' man.⌟ —ta'pî Jesusya.

6—Taatausinpai pu'kuru manni' innape pu'kuru uku'nen, tîwî tîku'se pra moropai teesenumenka yawîrî pra unkupî pî' teesewankono'mai pra mîîkîrî wanî —ta'pîiya.

7Inkamoro João nenupa'san wîtî'pî tanne, tîîpiapai Jesusya pemonkonyamî' yeurîma pia'tî'pî, João Batista yekare pî': —Keren pona attîsa'kon yai, João yarakkîrî esepose

Î' era'ma'pîya'nîkon? Konoi' yepu yarimapîtî a'situnya ka'rî? —ta'pîiya.

8 Sim, que saístes a ver? Um homem vestido de roupas finas? Ora, os que vestem roupas finas assistem nos palácios reais.

8—Î' era'ma'pîya'nîkon kin, warayo' morî pe epontî'pî ka'rî morî tîpon ya' era'ma'pîya'nîkon? A'kî, tauya sîrîrî apî'nîkon. Warayo' morî pe tîpon ya' epontî'pî wanî ya, mîîkîrî ko'mamî e'painon morî pu'kuru wîttî ta, ipîkku pe tîwe'sen yewî' ta —ta'pîiya.

9 Mas para que saístes? Para ver um profeta? Sim, eu vos digo, e muito mais que profeta.

9—Moriya ka'tî upî' î' era'ma'pîya'nîkon? Paapa maimu ekareme'nen penaron profeta ka'rî? Inna, seru' pepîn tauya sîrîrî apî'nîkon. Paapa maimu ekareme'nen profeta yentainon era'ma'pîya'nîkon.

10 Este é de quem está escrito: Eis aí eu envio diante da tua face o meu mensageiro, o qual preparará o teu caminho diante de ti.

10Maasa pra mîîkîrî João wanî manni' Paapaya ta'pî yawîrî. "A'kî mîserî umaimu ekareme'nen yarimauya kupî sîrîrî arawîrî attîto'pe. Aye'marî ton konekai e'mai' pe attîto'pe”, *(Ml 3.1)* ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

11 Em verdade vos digo: entre os nascidos de mulher, ninguém apareceu maior do que João Batista; mas o menor no reino dos céus é maior do que ele.

11—Ayenku'tîuya pepîn. Mîîkîrî João wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yentai tîwe'sen pe. Tîîse anî' wanî ya innape uurî ku'nen ipîkku pe pra si'ma, mîîkîrî esa' Paapa wanî moropai mîîkîrî wanî João yentai —ta'pîiya.

12 Desde os dias de João Batista até agora, o reino dos céus é tomado por esforço, e os que se esforçam se apoderam dele.

12Jesusya taa ko'mannîpî'pî: —Joãoya pemonkonyamî' esa' pe Paapa ii'to' ekaremekî pia'tî'pî patapai, sîrîrî tîpose Paapa pemonkono pe enapai arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî. Mîrîrî anetapai to' wanî kure'ne.

13 Porque todos os Profetas e a Lei profetizaram até João.

13Maasa pra tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'san moropai Moisés nurî'tîya

yenupanto'ya taasa' pîikatîton iipî pe man. Moropai mîrîrî ekareme'se João iipî'pî.

14 E, se o quereis reconhecer, ele mesmo é Elias, que estava para vir.

14Mîîkîrî João wanî mîrîrî Elias pe, manni' Paapa maimu ekareme'nen profetaya aaipî ta'pî. Mîîkîrî ku'tî innape anku'pai awanîkon ya.

15 Quem tem ouvidos [para ouvir], ouça.

15Sîrîrî itekare anepu'pai awanîkon ya, etatî morî pe —ta'pîiya.

16 Mas a quem hei de comparar esta geração? É semelhante a meninos que, sentados nas praças, gritam aos companheiros:

16Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Anî'kan warantî see sîrîrî pankon pemonkonyamî' kupîuya e'painon? Inkamoro wanî moreyamî' poroyi'pî po si'ma tîsu'minansenon warantî. Tiaron moreyamî' entaimepîtî to' pî' to' pokonpe tîsu'minkonpa.

17 Nós vos tocamos flauta, e não dançastes; entoamos lamentações, e não pranteastes.

17Ta'pî to'ya: "Tîwe'marimasen waiyi ye'nunpa'pî annaya amananukonpa tîîse amanunukon pra awanî'pîkon. Moropai isa'manta'pî kararunpato' yeremu kupî'pî annaya, tîîse akaraukon pra awanî'pîkon", ta'pî to'ya.

18 Pois veio João, que não comia nem bebia, e dizem: Tem demônio!

18Tonpakonya ikupî warantî pra João Batistaya tekkari yonpa pra awanî'pî tui'sa' yai. Moropai tîwuku enîrîiya pra awanî'pî. Mîîkîrî pî' tamî'nawîronkonya o'ma' yarakkîrî tîwe'sen pe awanî mîrîrî ta'pî.

19 Veio o Filho do Homem, que come e bebe, e dizem: Eis aí um glutão e bebedor de vinho, amigo de publicanos e pecadores! Mas a sabedoria é justificada por suas obras.

19Moropai uurî, ka' poi iipî'pî entamo'ka pî' moropai uwuku enîrîuya pî' taa to'ya upî': "A'kî mîîkîrî warayo' wanî kure'ne ta're' yonpanen pe moropai kure'ne tîwuku enî'nen pe awanî", taa to'ya. "Moropai tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapi'nenan yonpa pe awanî mîrîrî", taa to'ya. "Imakui'san pemonkonyamî' yonpa pe awanî", taa to'ya. Tîîse tauya anî'ya Paapa

winîpainon epu'nen yapisî ya, mîîkîrî yeseru wanî morî pe —ta'pî Jesusya.

Ai das cidades impenitentes!
Lucas 10.13-15

Innape Jesus Ku'nenan Pepîn Cidadekon Ponkon
(Lc 10.13-15)

20 Passou, então, Jesus a increpar as cidades nas quais ele operara numerosos milagres, pelo fato de não se terem arrependido:

20Mîrîrî yai Jesusya mîrîrî cidadekon po, eserîkan pepîn kupî tîuya era'matîponkon yeka'nunka'pî mararî pra, maasa pra tîmakuyikon rumakasa' to'ya pra to' wanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî':

21 Ai de ti, Corazim! Ai de ti, Betsaida! Porque, se em Tiro e em Sidom se tivessem operado os milagres que em vós se fizeram, há muito que elas se teriam arrependido com pano de saco e cinza.

21—Aka sa'ne, amîrî'nîkon Corazim cidaderî po tîîko'mansenon. Aka sa'ne, amîrî'nîkon Betsaida cidaderî po tîîko'mansenon. Maasa pra mîrîrî ikupî eserîkan pepîn apatakon ya' e'kupî e'ku'sa' ya, Tiro cidaderî po moropai Sidom po, miarî tîîko'mansenonya imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka'pî to'ya e'painon pena. Moropai imakui'pî rumaka tîuya'nîkon ekaremekî'pî to'ya e'painon, moropai saaku ya' yeka'ma'pî to'ya e'painon, urunu'pî tîrî'pî to'ya e'painon tîpu'paikon pona, teesewankono'makon ekaremekîkonpa.

22 E, contudo, vos digo: no Dia do Juízo, haverá menos rigor para Tiro e Sidom do que para vós outras.

22Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tamî'nawîronkon yenumî Paapaya weiyu yai, eesewankono'makon kupî sîrîrî mararî pra, Tiro cidaderî ponkon pemonkonyamî' esewankonoma'pî yentai. Moropai Sidom ponkon e'taruma'tî'pî yentai, amîrî'nîkon e'taruma'tî kupî sîrîrî. Maasa pra innape imaimu ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon ye'nen.

23 Tu, Cafarnaum, elevar-te-ás, porventura, até ao céu? Descerás até ao inferno; porque, se em Sodoma se tivessem operado os milagres que em ti se

23Amîrî'nîkon kanan Cafarnaum ponkon, ka' pona attîkon kai'ma eesenumenkakon. Tîîse ka' pona ayanu'nîpîkon Paapaya pepîn amakuyikon wenai. Tîîse Paapaya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

fizeram, teria ela permanecido até ao dia de hoje.

24 Digo-vos, porém, que menos rigor haverá, no Dia do Juízo, para com a terra de Sodoma do que para contigo.

Jesus, o Salvador dos humildes
Lucas 10.21-22

25 Por aquele tempo, exclamou Jesus: Graças te dou, ó Pai, SENHOR do céu e da terra, porque ocultaste estas coisas aos sábios e instruídos e as revelaste aos pequeninos.

26 Sim, ó Pai, porque assim foi do teu agrado.

27 Tudo me foi entregue por meu Pai. Ninguém conhece o Filho, senão o Pai; e ninguém conhece o Pai, senão o Filho e aquele a quem o Filho o quiser revelar.

Vinde a mim

28 Vinde a mim, todos os que estais cansados e sobrecarregados, e eu vos aliviarei.

atî'kakon kupî sîrîrî. Maasa pra mîrîrî î' ikupî eserîkan pepîn apatakon ya' e'kupî'pî e'ku'sa' ya Sidom cidaderî po, moro tîîko'mansenon tî'ka'pî Paapaya pepîn e'painon sîrîrî tîpose —ta'pî Jesusya.

24—Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Paapaya amîrî'nîkon taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra, Sodoma ponkon taruma'tî tîuya yentai, pemonkonyamî' yenumî tîuya yai —ta'pî Jesusya.

Erî'ka'tane'tî Uupia Taa Jesusya
(Lc 10.21-22)

25Mîrîrî yai Jesus epîrema'pî Paapa pî': —Paapa, tamî'nawîron yepotorî amîrî. Ka' konekatîpon amîrî, moropai non konekatîpon. Morî pe man tauya apî'. Maasa pra epu'nen pe awe'to' anenomî'pî yenposa'ya epu'nenan pepînya ayepu'to'pe. Epu'nen pe tîwe'sanonya epu'tî namai yenomî'pîya moropai pakko pe tîwe'sanon pia yenposa'ya epu'to'pe to'ya.

26Inna Paapa. Sîrîrî kupî'pîya itu'se awanî yawîrî ikupî'pîya.

27Inî'rî ta'pî Jesusya: —Uyunya tamî'nawîron tîîsa' man uupia. Anî'ya uurî, Paapa munmu epu'tî pra man tîîse uyunya neken epu'tî. Moropai anî'ya uyun epu'tî pra man. Tîîse uurî, inmuya neken epu'tî. Moropai manni'kanya nîrî epu'tî, epu'tî to'ya yu'se uurî e'to'ya. Inkamoro pî' ekaremekîuya —ta'pî Jesusya.

28Moropai ta'pîiya to' pî': —Asi'tî uupia tamî'nawîronkon amîrî'nîkon apî'kapî'san. Amîi'ne pe imakui'pî wanî ye'nen

29 Tomai sobre vós o meu jugo e aprendei de mim, porque sou manso e humilde de coração; e achareis descanso para a vossa alma.

30 Porque o meu jugo é suave, e o meu fardo é leve.

Mateus 12

Jesus é senhor do sábado
Marcos 2.23-28; Lucas 6.1-5

1 Por aquele tempo, em dia de sábado, passou Jesus pelas searas. Ora, estando os seus discípulos com fome, entraram a colher espigas e a comer.

2 Os fariseus, porém, vendo isso, disseram-lhe: Eis que os teus discípulos fazem o que não é lícito fazer em dia de sábado.

3 Mas Jesus lhes disse: Não lestes o que fez Davi quando ele e seus companheiros tiveram fome?

aapî'ka'sa'kon. Eturumakatî uupia moropai ipata'pî ya' eerî'ka'to'kon ton tîrîuya.

29Uurîya ayenupato'kon yapi'tî. Esenupatî uyeseru pî' maasa pra uurî eranmîra tîwe'sen mîîpan pepîn. Mîrîrî warantî eerî'ka'to'kon eporîya'nîkon uupia.

30Maasa pra sa'me pra uyeseru wanî, ikupîkonpa. Moropai aapia'nîkon meruntî tîrîuya amîi'mîra awe'to'pe —ta'pî Jesusya.

Mateus 12

Jesus Wanî Erî'kannîto' Weiyu Esa' Pe
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

1Tîîse tîîko'manse pu'kuru pra erî'ka'nîto' weiyu yai Jesusya mararon pepîn trigo ye'ka rukku'nîtî'pî iratai winîpai tiaron iratai pona tînenupa'san pokonpe si'ma. Mîrîrî yai emi'ne to' wanî'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen inkamoroya trigo pikka pia'tî'pî moropai mîrîrî yaku'pî to'ya.

2Mîrîrî kupî to'ya era'ma'pî fariseuyamî'ya. Inkamoroya ta'pî Jesus pî': —A'kî, anenupa'san esenyaka'man pî' man erî'ka'nîto' weiyu yai. Moisés nurî'tîya uyenupa'pîkon yawîrî pra, yairî pra to' wanî mîrîrî. Erî'ka'nîto' weiyu yai to' esenyaka'ma —ta'pî to'ya.

3Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya to' pî': —Awenpenatakon pra naatî, pena e'menuka'pî kaareta pî', î' kai'ma Davi nurî'tî pî' teeseurîmasen? Pena emi'ne awanî'pî moropai itonpayamî' nîrî wanî'pî emi'ne.

4 Como entrou na Casa de Deus, e comeram os pães da proposição, os quais não lhes era lícito comer, nem a ele nem aos que com ele estavam, mas exclusivamente aos sacerdotes?

4Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ewomî'pî Paapa yewî' ta. Moropai Paapa pia to' nîtîrî'pî trigo puusa' mo'ka'pîiya Moisésya yenupanto' yawîrî pra. Moropai tonpayamî' pia itîrî'pîiya. Mîrîrî yaku'pî to'ya. Teepîremasanon neken naku to' nîtîrî'pî yaku'pî to'ya. ⌞Tîîse mîrîrî pî' Paapa ekore'masa' pra awanî'pî.⌟

5 Ou não lestes na Lei que, aos sábados, os sacerdotes no templo violam o sábado e ficam sem culpa? Pois eu vos digo:

5Moropai Moisés nurî'tî kaaretarîya taasa' erenkasa'ya'nîkon pra naatî? Erî'ka'nîto' weiyu yai teepîremasanon esenyaka'ma Paapa pia tîntîrîkon po'tî pî' epîremanto' yewî' ta. Mîîwîni tîîse Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra to' wanî pepîn.

6 aqui está quem é maior que o templo.

6Tauya sîrîrî apî'nîkon. Mîrîrî epîremanto' yewî' era'maya'nîkon manni' yentainon tarî man —ta'pî Jesusya. ⌞Tîpî' eeseurîma'pî epîremanto' yewî' yentai tîwanî pî'.⌟

7 Mas, se vós soubésseis o que significa: Misericórdia quero e não holocaustos, não teríeis condenado inocentes.

7—Paapa maimu e'menukasa' see warantî: "Uurî wanî sîrîrî itu'se morî pe e'sa'namanto'kon tiaronkon yarakkîrî anpo'tîkon pe antîrîkon yu'se wanî yentai," *(Os 6.6)* ta'pî Paapaya. Mîrîrî epu'tîya'nîkon ya, î' taato'pe awanî, î' ku'nenan pî' aatako'menkakon pepîn e'painon.

8 Porque o Filho do Homem é senhor do sábado.

8Maasa pra uurî ka' poi iipî'pî wanî erî'ka'nîto' weiyu yai, tamî'nawîronkon nîkupî ton ekareme'nen pe —ta'pî Jesusya.

O homem da mão ressequida
Marcos 3.1-6; Lucas 6.6-11

Jesusya Warayo' Itenya Apîta'pî Yepi'tî
(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

9 Tendo Jesus partido dali, entrou na sinagoga deles.

9Jesus epa'ka'pî miarî pai moropai attî'pî to' epere'to'kon yewî' ta.

10 Achava-se ali um homem que tinha uma das mãos ressequida; e eles, então, com o

10Miarî to' epere'to'kon yewî' ta tiwin warayo' wanî'pî pri'yawon pepîn itenya

intuito de acusá-lo, perguntaram a Jesus: É lícito curar no sábado?

apîta'pî. Mîrîrî yai miarî manni'kan fariseuyamî' wanî'pî î' kupî Jesusya anepu'pai, teserukon yawîrî pra, “A'kî, yairî pra awanî,” taakonpa kai'ma. Mîrîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya: —Morî pe awanî e'painon? Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra pemonkon yepi'tîto'pe erî'ka'nîto' weiyu yai? —ta'pî to'ya.

11 Ao que lhes respondeu: Qual dentre vós será o homem que, tendo uma ovelha, e, num sábado, esta cair numa cova, não fará todo o esforço, tirando-a dali?

11Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya to' pî': —Amîrî'nîkon kore'ta tekîn kenan wanî ya, itekîn carneiro enasa' ya, itu'nakan ya' erî'ka'nîto' weiyu yai, itesa'ya kin imo'ka pepîn e'painon, erî'ka'nîto' weiyu pe awanî ye'nen? —ta'pîiya.

12 Ora, quanto mais vale um homem que uma ovelha? Logo, é lícito, nos sábados, fazer o bem.

12—Moriya pemonkon wanî mîrîrî ipîkku pe, carneiro yentai. Mîrîrî ye'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pemonkonyamî' pîika'tîto'pe awanî mîrîrî erî'ka'nîto' weiyu yai.

13 Então, disse ao homem: Estende a mão. Estendeu-a, e ela ficou sã como a outra.

13Moropai Jesusya ta'pî mîîkîrî warayo' pî': —Ayenya kainunkî —ta'pîiya. Moropai temekon kainumî'pîiya. Mîîkîrî esepi'tî'pî. Tiaron itenya ratai warantî, morî pe eena'pî.

14 Retirando-se, porém, os fariseus, conspiravam contra ele, sobre como lhe tirariam a vida.

14Tîîse mîrîrî tîpo fariseuyamî' epa'ka'pî to' epere'to'kon yewî' tapai. Moropai inkamoroya teserukon koneka'pî î' kai'ma Jesus wîî tîuya'nîkon pî'.

Jesus se retira

Paapa Nîmenka'san Ipoitîrîtonon

15 Mas Jesus, sabendo disto, afastou-se dali. Muitos o seguiram, e a todos ele curou,

15Mîrîrî warantî taasa' to'ya yekare epu'tî tîuya pe, Jesus wîtî'pî miarîpai. Arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî ipîkîrî. Tamî'nawîronkon pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya miarî.

16 advertindo-lhes, porém, que o não expusessem à publicidade,

17 para se cumprir o que foi dito por intermédio do profeta Isaías:

18 Eis aqui o meu servo, que escolhi, o meu amado, em quem a minha alma se compraz. Farei repousar sobre ele o meu Espírito, e ele anunciará juízo aos gentios.

19 Não contenderá, nem gritará, nem alguém ouvirá nas praças a sua voz.

20 Não esmagará a cana quebrada, nem apagará a torcida que fumega, até que faça vencedor o juízo.

21 E, no seu nome, esperarão os gentios.

A cura de um endemoninhado cego e mudo. A blasfêmia dos fariseus. Jesus se defende
Marcos 3.22-30; Lucas 11.14-23

22 Então, lhe trouxeram um endemoninhado, cego e mudo; e ele o curou, passando o mudo a falar e a ver.

16Moropai inkamoro pî' ta'pî Jesusya teesepi'tîsa'kon ekaremekî to'ya namai.
17Sîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra awe'kupî pe man taasa' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tîya yawîrî.
18Ta'pî Paapaya: —Mîseni' upoitîrî wanî umenka'pî pe, unsa'nama pe. Kure'ne uurî atausinpasa' pu'kuru wanî ipî'. Mîîkîrî pia uyekaton tîrîuya. Moropai mîîkîrîya î' kai'ma Judeuyamî' pepîn pîika'tî kupî yekare ekaremekî, yairî to' e'to'pe.
19Mîîkîrî wanî teesiyu'pî'sen pe pra tiaron yarakkîrî, moropai tîwentaimepî'sen pe pra. Moropai e'ma tapî' mîîkîrî maimu eta pemonkonyamî'ya pepîn.
20Itarumai'san pemonkonyamî' wanî a'tu'mîra mana ye' yaki'tapapî'sa' warantî to' wanî. Tîîse iwaikî' tu'kaiya pepîn. Moropai apo' iparu e'tî'ka'pî ye'nen a'tu'mîra tîwe'sen yi'nîpîiya pepîn. Tîîse inkamoro yapîtanîpîiya pemonkonyamî' yenumî Paapaya pîkîrî. Mîrîrî yai yairî ku'nenan wanî imakui'pî ku'nenan yentai.
21Mîrîrî yai Judeuyamî' pepînya innape ikupî pe man. Moropai mîîkîrî winî tîwe'pîika'tîto'kon nîmîkî pî' to' ko'mamî pe man, *(Is 42.1-4)* ta'pî Isaías nurî'tîya pena.

Jesus Pî' Makui Poitîrî Taa To'ya
(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

22Mîrîrî yai warayo' enkaru'nan moropai imaimu pîn yarî'pî to'ya Jesus pia. Maasa pra imariwa'ka' pe awanî'pî. Mîîkîrî yepi'tî'pî Jesusya moropai mîîkîrîya era'ma pia'tî'pî moropai eeseurîma'pî nîrî.

23 E toda a multidão se admirava e dizia: É este, porventura, o Filho de Davi?

24 Mas os fariseus, ouvindo isto, murmuravam: Este não expele demônios senão pelo poder de Belzebu, maioral dos demônios.

25 Jesus, porém, conhecendo-lhes os pensamentos, disse: Todo reino dividido contra si mesmo ficará deserto, e toda cidade ou casa dividida contra si mesma não subsistirá.

26 Se Satanás expele a Satanás, dividido está contra si mesmo; como, pois, subsistirá o seu reino?

27 E, se eu expulso demônios por Belzebu, por quem os expulsam vossos filhos? Por isso, eles mesmos serão os vossos juízes.

23Mîrîrî kupî Jesusya era'masa' tîuya'nîkon pî', arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî mararî pra teesewankono'mai. Moropai inkamoro esekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Pîika'tîton, Davi nurî'tî paarî'pî, Paapa nîmenka'pî manni' pepîn kin mîserî warayo'? —ta'pî to'ya.

24Mîrîrî taa to'ya eta tîuya'nîkon ye'nen, fariseuyamî'ya yuuku'pî: —Inkamoro ye'kakon imariwa'yamî' yenpa'kaiya, meruntîri ton tîîsa' imariwa'yamî' yepotorîya mîrîrî iipia Belzebuya, maasa pra makui mîîkîrî Belzebu —ta'pî to'ya.

25Tîîse î' kai'ma tîpî' to' esenumenkato' epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —A'kî, tiwinan pata ya' tîîko'mansenon wanî ya eseyaton pî', inkamoro eseya'nama. Moropai to' e'tî'ka tamî'nawîrî. Moropai tonpakon pokonpe tîmurukun pe tiwinan wîttî ta tîîko'mansenon wanî ya, inkamoro ko'mamî teesiyu'pîtîkon pî' morî ton pra. Moropai to' ekore'ma tu'ka. To' e'tî'ka tamî'nawîrî. Mîrîrî warantî meruntî ke to' wanî pepîn e'painon.

26Mîrîrî warantî makui ko'mamî ya, tîpemonkonoyamî' pokonpe teesiyu'pîtî pî'. Meruntî ke awanî pepîn tîpemonkonoyamî' pokonpe. Mîrîrî ye'nen Makuiya tîpoitîrîtonon yenpa'ka pepîn pemonkonyamî' yapai.

27Tîîse taaya'nîkon upî': “Belzebu meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kaiya mîrîrî”, taaya'nîkon upî' —ta'pîiya. —Tîîse mîrîrî warantî awanî ya, anî'ya meruntî tîrî anenupa'sankon pia o'ma'kon

yenpa'kato'pe to'ya? Inkamoroya taa e'painon apî'nîkon: “Esenku'tî'san pe awanîkon”, taa to'ya, ⌞Maasa pra inkamoroya meruntî yapisî warantî yapisîuya nîrî —ta'pîiya.⌟

28 Se, porém, eu expulso demônios pelo Espírito de Deus, certamente é chegado o reino de Deus sobre vós.

28—Tîîse Paapa yekaton meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kauya ya, Paapa ii'sa' man epu'tîya'nîkon ayesa'kon pe.

29 Ou como pode alguém entrar na casa do valente e roubar-lhe os bens sem primeiro amarrá-lo? E, então, lhe saqueará a casa.

29A'kî, tauya anî' ewomî pepîn e'painon, warayo' tîyurapai kenan tewî' era'manen pe tîwe'sen yewî' ta yama'runpai. Maasa pra meruntî ke awanî ye'nen. Tîîse e'mai' pe mîîkîrî yewa'tîpîtî yu'se wanî moropai î' rî itemanne yama'runpato'pe.

30 Quem não é por mim é contra mim; e quem comigo não ajunta espalha.

30Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Anî'ya innape ukupî pra awanî ya, uyeyaton pe awanî mîrîrî. Moropai anî' esenyaka'ma pra awanî ya uurî ton pe, uurî esenyaka'mato' taruma'tîiya mîrîrî —ta'pî Jesusya.

31 Por isso, vos declaro: todo pecado e blasfêmia serão perdoados aos homens; mas a blasfêmia contra o Espírito não será perdoada.

31—Mîrîrî wenai tauya sîrîrî apî'nîkon. Î' rî imakui'pî warayo'kon nîkupî'pî mîrîrî kupî Paapaya tamî'nawîrî tîîwanmîra. Moropai imakui'pî pe Paapa winîkîi to' eseurîmato'kon, mîrîrî kupîiya tîîwanmîra. Tîîse anî' eseurîma ya Morî Yekaton Wannî winîkîi, Makui pe awanî mîrîrî kai'ma, imakui'pî pe mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra. Tîîse aako'mamî ipatîkarî imakui'pî pe Paapa winîkîi.

32 Se alguém proferir alguma palavra contra o Filho do Homem, ser-lhe-á isso perdoado; mas, se alguém falar contra o

32Moropai ta'pîiya: —Anî' eseurîma ya uurî ka' poi iipî'pî winîkîi imakui'pî pe, mîrîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya tîîwanmîra. Tîîse anî' eseurîma ya Morî

Espírito Santo, não lhe será isso perdoado, nem neste mundo nem no porvir.

Árvores e seus frutos
Lucas 6.43-45

33 Ou fazei a árvore boa e o seu fruto bom ou a árvore má e o seu fruto mau; porque pelo fruto se conhece a árvore.

34 Raça de víboras, como podeis falar coisas boas, sendo maus? Porque a boca fala do que está cheio o coração.

35 O homem bom tira do tesouro bom coisas boas; mas o homem mau do mau tesouro tira coisas más.

36 Digo-vos que de toda palavra frívola que proferirem os homens, dela darão conta no Dia do Juízo;

37 porque, pelas tuas palavras, serás justificado e, pelas tuas palavras, serás condenado.

Yekaton Wannî winîkîi imakui'pî pe, mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra sîrîrî pata po tîîse aako'mamî ipatîkarî — ta'pî Jesusya.

Yei Teperu Tîînen Esepu'tî Iteperu Pîkînsa'
(Lc 6.43-45)

33Moropai Jesusya ta'pî: —A'kî, amîrî'nîkon pî' tauya î' kai'ma yei, teperu tîînen wanî esepu'tî iteperu wenai. Morî pe iteperu wanî ya, eesepu'tî morî pe ite wanî. Moropai imakui'pî pe iteperu wanî ya, eesepu'tî imakui'pî pe ite wanî nîrî.

34Amîrî'nîkon wanî imakui'pî pe îkîiyamî' munkîyamî' wanî imakui'pî pe warantî. Tîîse o'non ye'ka pe morî pe eeseurîmakon, imakui'pî pe si'ma? Maasa pra ayewankon tîwe'sen yawîrî eeseurîmakon.

35Tîîse warayo' morî pe tîwe'sen eseurîma morî pe, maasa pra morî pe itewan wanî ye'nen. Mîrîrî warantî nîrî warayo' imakui'pî pe tîwe'sen eseurîma imakui'pî pe, maasa pra imakui'pî pe itewan wanî ye'nen, —ta'pîiya.

36—Mîrîrî pî' tauya —ta'pî Jesusya. —Tiwin wei Paapaya tamî'nawîronkon yenumî yai î' ta'pî tîuya'nîkon ekareme'se to' e'mî'sa'ka kupî sîrîrî Paapa rawîrî. Mîrîrî tamî'nawîrî î' ta'pî tîuya'nîkon, se' tapairî ekareme'to'pe to'ya Paapa pî' —ta'pî Jesusya.

37—Maasa pra amaimu'pîkon wenai Paapaya taa kupî sîrîrî: “Imakui'pî pe naatîi. Ayenumîuya'nîkon sîrîrî”, taiya. Mîîwîni pra awanî ya, morî amaimu'pîkon wenai Paapaya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: “Î'

O sinal de Jonas
Lucas 11.29-32

38 Então, alguns escribas e fariseus replicaram: Mestre, queremos ver de tua parte algum sinal.

39 Ele, porém, respondeu: Uma geração má e adúltera pede um sinal; mas nenhum sinal lhe será dado, senão o do profeta Jonas.

40 Porque assim como esteve Jonas três dias e três noites no ventre do grande peixe, assim o Filho do Homem estará três dias e três noites no coração da terra.

41 Ninivitas se levantarão, no Juízo, com esta geração e a condenarão; porque se arrependeram com a pregação de Jonas. E eis aqui está quem é maior do que Jonas.

wani' pra man, morî pe naatîi", taiya kupî sîrîrî.

Tînera'makon Ton Esatî To'ya Jesus Pî'
(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)

38Mîrîrî yai tiaronkon Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya, moropai fariseuyamî'ya ta'pî Jesus pî': —Anna yenupanen, anna nera'maton anî' nîkupî eserîkan pepîn kupîya yu'se anna man — ta'pî to'ya.

39Tîîse inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Î' warantî see sîrîrî pankon pemonkonyamî' wanî sîrîrî imakui'pî pe pu'kuru. Anera'makon ton esatîya'nîkon innape uurî kupîkonpa. Tîîse ikupîuya pepîn anera'makon ton. Tîîse penaron Paapa maimu ekareme'nen Jonas nurî'tî yekare neken epu'tîya'nîkon yu'se wai.

40Maasa pra Jonas ko'mamî'pî seurîwî'ne wei moropai seurîwî'ne ewaron kaisarî kure'nan moro' ro'ta ya'. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poi iipî'pî ko'mamî kupî sîrîrî seurîwî'ne wei moropai seurîwî'ne ewaron kaisarî non ya'.

41A'kî, tiwinano'pî wei yai, Paapaya apo' ya' pemonkonyamî' yenumî yai Nínivepon kon pemonkonyamî' nurî'tî e'mî'sa'ka pe man. Moropai inkamoroya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: "Î' wani' awanî ye'nen amakuyikon rumakaya'nîkon pra awanîkon?" taa to'ya. "Maasa pra pena Jonasya itekare ekaremekî yai, umakuyikon rumaka'pî annaya," taa to'ya. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî tarî awanî manni' akore'ta'nîkon, uurî

42 A rainha do Sul se levantará, no Juízo, com esta geração e a condenará; porque veio dos confins da terra para ouvir a sabedoria de Salomão. E eis aqui está quem é maior do que Salomão.

A estratégia de Satanás
Lucas 11.24-26

43 Quando o espírito imundo sai do homem, anda por lugares áridos procurando repouso, porém não encontra.

44 Por isso, diz: Voltarei para minha casa donde saí. E, tendo voltado, a encontra vazia, varrida e ornamentada.

45 Então, vai e leva consigo outros sete espíritos, piores do que ele, e, entrando, habitam ali; e o último estado daquele homem torna-se pior do que o primeiro. Assim também acontecerá a esta geração perversa.

wanî Jonas yentai, tîîse amakuyikon rumakaya'nîkon pepîn —ta'pîiya.
42Inî'rî ta'pîiya: —Mîrîrî yai nîrî pata esa' pe tîwe'sen nurî'tî wîri' Sabá poinon e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Moropai mîîkîrîya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: "Î' wani' awanî ye'nen innape ikupîya'nîkon pra awe'sa'kon", taiya. Maasa pra mîîkîrî wîri' nurî'tî ii'pîtî'pî aminke pai epu'nen pe tîwe'sen Salomão nurî'tîya tenupato'pe kai'ma etai. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. A'kî, uurî wanî akore'ta'nîkon manni' Salomão epu'nen pe si'pî yentai —ta'pî Jesusya.

O'ma' Enna'po Inî'rî Warayo' Ya'
(Lc 11.24-26)

43Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Pemonkon yapai teepa'ka tîpo, o'ma' asarî ko'mannîpî tuna ton pîn yapî', teerî'ka'to' ton yuwa pî'. Tîîse eporî tîuya pra tîwanî ya, taiya:
44"Kaane, enna'poi ya'ta yapai epa'ka ne'tîkini ya'rî" taiya. Moropai mîîkîrî enna'po. Mîîkîrîya yapai teepa'ka'pî eporî yawon pra tîîse, morî yeka'maiya pra tîîse.
45Moropai mîîkîrî o'ma' wîtî iipiapai tiaronkon o'ma'kon etai tarakkîrî to' ko'manto'pe kai'ma. Mîîkîrîya tiaronkon o'ma'kon enepî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî. Inî' panpî' imakui'san enepîiya mîîkîrî warayo' ya' inkamoro ko'manto'pe. Inkamoroya mîîkîrî taruma'tî mararî pra. Pena e'mai' pe imakui'pî tîwanî'pî yentai mîîkîrî warayo' yeseru wanî. Maasa pra inkamoro wanî ye'nen itewan ya'. Mîrîrî warantî awanî pe man, imakui'pî sîrîrî

A família de Jesus
Marcos 3.31-35; Lucas 8.19-21

46 Falava ainda Jesus ao povo, e eis que sua mãe e seus irmãos estavam do lado de fora, procurando falar-lhe.

47 E alguém lhe disse: Tua mãe e teus irmãos estão lá fora e querem falar-te.

48 Porém ele respondeu ao que lhe trouxera o aviso: Quem é minha mãe e quem são meus irmãos?

49 E, estendendo a mão para os discípulos, disse: Eis minha mãe e meus irmãos.

50 Porque qualquer que fizer a vontade de meu Pai celeste, esse é meu irmão, irmã e mãe.

Mateus 13

A parábola do semeador
Marcos 4.1-9; Lucas 8.4-8

1 Naquele mesmo dia, saindo Jesus de casa, assentou-se à beira-mar;

2 e grandes multidões se reuniram perto dele, de modo que entrou num barco e se assentou; e toda a multidão estava em pé na praia.

pankon pemonkonyamî' yarakkîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Yan Moropai Itonpayamî'
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

46Mîrîrî yai Jesus eseurîma ko'mannîpî tanne pemonkonyamî' pî', isan moropai itonpayamî' ita'mi'san erepamî'pî. Inkamoroya poro po si'ma yanno me'po'pî yarakkîrî teeseurîmakonpa.

47Tiaronya ta'pî ipî': —A'kî, asanya moropai ayakontononya ayanno pî' man, ayarakkîrî eseurîmapai to' wanî —ta'pîiya ipî'.

48Mîrîrî taiya yuuku'pî Jesusya: —Anî' ye'ka see pemonkon pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon?

49Moropai tînenupa'san winîkîi era'ma'pîiya, moropai ta'pîiya: —Tarî tiaronkon man uupia —ta'pîiya. —Insamoro pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon.

50Uyun Paapa ka' pon yeseru ku'nenan pî' mooyi moropai ma'non moropai maama' tauya. Maasa pra Paapa maimu yawîrî tîwe'sanon wanî uyonpa pe pu'kuru —ta'pî Jesusya.

Mateus 13

Tînmîri Pînnen Warayo'
(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

1Mîrîrî weiyu yai Jesus wîtî'pî wîttî tapai Galiléia ku'pî yena pona.

2Arinîkon pemonkonyamî' ii'sa' wanî'pî tîpatakon yapai. Inkamoroya mararî pra Jesus woima'tîsa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus asara'tî'pî kanau ya'. Mîîkîrî e'tukka'pî tuna ka. Moropai eereuta'pî.

Moropai pemonkonyamî' e'nîmî'pî kasapan po.

3 E de muitas coisas lhes falou por parábolas e dizia: Eis que o semeador saiu a semear.

3Mîîkîrîya to' yenupa pia'tî'pî tu'kan panton ke. Ta'pîiya: —Warayo' wîtî'pî tînmîri pînse.

4 E, ao semear, uma parte caiu à beira do caminho, e, vindo as aves, a comeram.

4Tînmîri ya' tînpîmî pîmî'pîiya tîsorokai'ma. Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî e'ma ena po. Mîrîrî era'ma'pî toronyamî'ya moropai yenno'mapîtî'pî to'ya tamî'nawîrî, maasa aaro'ta pra tîîse —ta'pîiya.

5 Outra parte caiu em solo rochoso, onde a terra era pouca, e logo nasceu, visto não ser profunda a terra.

5—Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî mararon non ya' tî' parappa pe tîwe'sen pona. Moropai ka'ne' pe aaro'ta'pî tîîse aakaratato' pata'se' ton pra awanî'pî.

6 Saindo, porém, o sol, a queimou; e, porque não tinha raiz, secou-se.

6Mîrîrî inpîmî'pî yonpa aro'ta'pî tîîse a'ne' pe pu'kuru wei a'na'pî. Mîrîrîya ya'pi'tanîpî'pî maasa pra kure'nan ikara wîtîto' ton pra awanî ye'nen.

7 Outra caiu entre os espinhos, e os espinhos cresceram e a sufocaram.

7Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî mî'nî ye'kon kore'ta. Mîrîrî aro'ta'pî mî'nî ye' pokonpe. Mîrîrî mî'nî ye'ya itaruma'tî'pî teperu tîrîiya pra tîîse.

8 Outra, enfim, caiu em boa terra e deu fruto: a cem, a sessenta e a trinta por um.

8Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî morî pe tîwe'sen non pona. Mîrîrî aro'ta'pî, aarenta'pî moropai eepeta'pî. Tiaron epeta'pî 30 kaisarî moropai tiaron epeta'pî 60 kaisarî. Moropai tiaron epeta'pî 100 kaisarî. Sîrîrî warantî morî non pona ena'pî epeta'pî, mararî pra e'mai' pe awanî'pî yentai pu'kuru —ta'pî Jesusya.

9 Quem tem ouvidos [para ouvir], ouça.

9Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Anepu'pai awanîkon ya, etatî, epu'tî —ta'pîiya.

A explicação da parábola
Marcos 4.10-20; Lucas 8.9-15

Î' Tonpe Jesusya Panton Ekaremekî
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10 Então, se aproximaram os discípulos e lhe perguntaram: Por que lhes falas por parábolas?

11 Ao que respondeu: Porque a vós outros é dado conhecer os mistérios do reino dos céus, mas àqueles não lhes é isso concedido.

12 Pois ao que tem se lhe dará, e terá em abundância; mas, ao que não tem, até o que tem lhe será tirado.

13 Por isso, lhes falo por parábolas; porque, vendo, não vêem; e, ouvindo, não ouvem, nem entendem.

14 De sorte que neles se cumpre a profecia de Isaías: Ouvireis com os ouvidos e de nenhum modo entendereis; vereis com os olhos e de nenhum modo percebereis.

10Mîrîrî pe rî Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Inkamoroya ekaranmapo'pî. —Î' wani' awanî ye'nen pemonkonyamî' yenupaya mîrîrî panton pe —ta'pî to'ya ipî'.

11Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Paapa yekare anî' nepu'tî pepîn ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon. Î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekîuya sîrîrî epu'tîkonpa. Tîîse inkamoro Paapa yu'sankon pepîn pî' aronne ekaremekîuya pepîn. Tîîse panton pe neken ekaremekîuya epu'tî to'ya namai.

12Tîîse mararî Paapa maimu epu'tî anî'ya ya, inî' panpî' epu'nen tîrî Paapaya iipia. Moropai epu'tîiya itu'se tîwanî pîkîrî. Tîîse Paapa maimu yu'san pepîn awanî ya, tamî'nawîrî imo'ka Paapaya iipiapai. Mararî epu'tî tîuya kai'ma mîîkîrî esenumenka. Tîîse Paapaya imo'ka iipiapai —ta'pî Jesusya.

13Ta'pî Jesusya: —Mîrîrî ye'nen panton pe neken to' yenupapîtîuya. Maasa pra uyera'ma to'ya tîîse anî' pe wanî epu'tî to'ya pepîn. Moropai umaimu eta to'ya tîîse î' taasai'ya pe awanî epu'tî to'ya pepîn —ta'pîiya.

14—Mîrîrî ye'nen to' wanî Paapa maimuya taasa' yawîrî, penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tî kaaretarîya taasa' yawîrî. Ta'pî Paapaya pena: "Etaya'nîkon apanakon ke tîîse î' aneta'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn. Moropai era'maya'nîkon ayenukon ke. Tîîse î' anera'ma'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn.

15 Porque o coração deste povo está endurecido, de mau grado ouviram com os ouvidos e fecharam os olhos; para não suceder que vejam com os olhos, ouçam com os ouvidos, entendam com o coração, se convertam e sejam por mim curados.

15Maasa pra inkamoro pemonkonyamî' yewan ena'pî sa'man pe pu'kuru. Tu'ke î' eta to'ya tîpanakon ke. Tîîse epu'tî to'ya pepîn. Moropai tenukon yenpinnuku'pî to'ya, mîrîrî ye'nen î' era'ma to'ya pepîn. Tîîse eta to'ya ya, moropai era'ma to'ya ya, epu'tî to'ya e'painon. Mîrîrî wenai tîmakuyikon rumaka to'ya e'painon. Moropai inkamoro pîika'tîuya e'painon", *(Is 6.9,10)* ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

16 Bem-aventurados, porém, os vossos olhos, porque vêem; e os vossos ouvidos, porque ouvem.

16—Tîîse amîrî'nîkon wanî taatausinpai pu'kuru epu'tîya'nîkon ye'nen. Maasa pra era'maya'nîkon. Moropai etaya'nîkon ye'nen, epu'tîya'nîkon —ta'pîiya tînenupa'san pî'.

17 Pois em verdade vos digo que muitos profetas e justos desejaram ver o que vedes e não viram; e ouvir o que ouvis e não ouviram.

17—Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Inna pî' pu'kuru tauya sîrîrî. î' anera'ma'pîkon uwinîpai, anera'mapai arinîkon penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî wanî'pî. Moropai yairî tîwe'sanon arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî nîrî. Tîîse mîrîrî yai uyera'ma to'ya eserîke pra awanî'pî. Moropai î' aneta'pîkon uwinîpai anetapai nîrî to' wanî'pî. Tîîse eta to'ya eserîke pra to' wanî'pî nîrî —ta'pî Jesusya.

Jesusya Panton Ekaremekî
Epu'to'pe To'ya Î' Taato'pe Awanî
(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

18 Atendei vós, pois, à parábola do semeador.

18Jesusya ta'pî to' pî': —Maasa etatî. Î' taa mîserî warayo' tînmîri pînnen pantoniya ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon.

19 A todos os que ouvem a palavra do reino e não a compreendem, vem o maligno e arrebata o que lhes foi semeado no

19Inpîmî yonpa enasa' e'ma ena pona warantî pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya. Î' kai'ma Paapa iipî

coração. Este é o que foi semeado à beira do caminho.

tesa'kon pe kupî yekare eta to'ya. Tîîse mîrîrî pîinama to'ya pra awanî. Mîrîrî ye'nen Makui iipî ka'ne' pe itekare to' neta'pî mo'kai. Mîîkîrîya to' neta'pî itekare mo'ka inî'rî ipî' to' esenumenka namai —ta'pîiya.

20 O que foi semeado em solo rochoso, esse é o que ouve a palavra e a recebe logo, com alegria;

20—Moropai tiaronkon pemonkonyamî' wanî tî' parappa pona ena'pî warantî. Itekare eta to'ya moropai inkamoroya yapisî mararî pra taatausinpai.

21 mas não tem raiz em si mesmo, sendo, antes, de pouca duração; em lhe chegando a angústia ou a perseguição por causa da palavra, logo se escandaliza.

21Tîîse inkamoroya sa'me pu'kuru yapisî pepîn tewankon ya'. Tîîse Paapa maimu yapi'sa' to'ya wenai tiaronkonya tîmu'tunpakon ya, irumaka to'ya ka'ne' pe. Maasa pra ikara ton pra, yei wanî manni' warantî tî' parappa po to' apîtato' ton pra awanî. Mîrîrî wenai itekare etato' tîuya'nîkon rumaka to'ya.

22 O que foi semeado entre os espinhos é o que ouve a palavra, porém os cuidados do mundo e a fascinação das riquezas sufocam a palavra, e fica infrutífera.

22Moropai tiaronkon wanî mî'nî ye'kana' ena'san warantî. Itekare eta to'ya. Mîrîrî pî' to' atausinpa. Tîîse tiaron pensa Paapa maimu yawîrî ikupî to'ya pepîn. Maasa pra kure'ne inkamoro esenumenka tarîron non yeseru pî'. Moropai inkamoroya teesenku'tîi kure'ne temannekon yapurî Paapa yapurî tîuya'nîkon yentai. Mîrîrî ye'nen inkamoro arenta pepîn Paapa munkîyamî' pe —ta'pîiya.

23 Mas o que foi semeado em boa terra é o que ouve a palavra e a compreende; este frutifica e produz a cem, a sessenta e a trinta por um.

23—Moropai tiaronkon wanî morî non pona ena'san warantî. Inkamoroya Paapa maimu eta to'ya moropai epu'tî to'ya. Î' kai'ma inpîmî epeta'pî warantî eepeta'pî. Mararî panpî' eepeta'pî warantî tiaronkonya Paapa maimu kupî mararî. Kure'ne panpî' eepeta'pî warantî

tiaronkonya Paapa maimu kupî kure'ne panpî'. Moropai tiaron epeta'pî mararî pra warantî tiaronkonya innape Paapa maimu kupî mararî pra —ta'pî Jesusya.

A parábola do joio

24 Outra parábola lhes propôs, dizendo: O reino dos céus é semelhante a um homem que semeou boa semente no seu campo;

25 mas, enquanto os homens dormiam, veio o inimigo dele, semeou o joio no meio do trigo e retirou-se.

26 E, quando a erva cresceu e produziu fruto, apareceu também o joio.

27 Então, vindo os servos do dono da casa, lhe disseram: SENHOR, não semeaste boa semente no teu campo? Donde vem, pois, o joio?

28 Ele, porém, lhes respondeu: Um inimigo fez isso. Mas os servos lhe perguntaram: Queres que vamos e arranquemos o joio?

29 Não! Replicou ele, para que, ao separar o joio, não arranqueis também com ele o trigo.

Jesusya Kansipu'kurai Yekare Ekaremekî

24Jesusya inî'rî panton ekaremekî'pî. Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî ekaremekî'pîiya. Ta'pîiya: —See warantî awanî, warayo'ya tekkari yena'pî pîmî'pî ipapoi'ma tînmîri ya. Moropai ipîmî tîpo eemikku'pî tewî' ta. Moropai iwe'na'pî ewaron ya' teseru ta.

25Tîîse tamî'nawîronkon wetun tanne, iteyaton wîtî'pî inmîri ya'. Mîîkîrîya inpîmî'pî trigo ye' kore'ta kansipu'kurai ena'pî pîmî'pî.

26Inpîmî'pî arenta'pî moropai eepeta winîkîi kansipu'kurai ye' nîrî arenta'pî ipokonpe. Ikore'ta awanî'pî.

27Mîrîrî ye'nen umî esa' poitîrîtonon wîtî'pî iipia. Moropai ta'pî to'ya ipî': “Anna karaiwarî, amîrîya morî pîmî'pîya innape nai?” ta'pî to'ya ipî'. Inkamoro maimu yuuku'pî to' karaiwarîya. “Inna morî pîmî'pîuya”, ta'pîiya. “Tîîse o'non pata pai kin kansipu'kurai erepansa' mîrîrî ikore'ta?” ta'pî to'ya.

28Moropai to' maimu yuuku'pî warayo' umî esa'ya. “Uyeyatonya mîrîrî ku'sa'” ta'pîiya. Moropai ipoitîrîtononya ta'pî ipî': “Mîrîrî kansipu'kurai yaroka annaya yu'se nan?” ta'pî to'ya.

29“Kaane kîsarokatî maasa” ta'pîiya. “Maasa pra yarokaya'nîkon ya trigo ye' yarokaya'nîkon nîrî ipokonpe” ta'pîiya.

30 Deixai-os crescer juntos até à colheita,
e, no tempo da colheita, direi aos ceifeiros:
ajuntai primeiro o joio, atai-o em feixes
para ser queimado; mas o trigo, recolhei-o
no meu celeiro.

A parábola do grão de mostarda
Marcos 4.30-32; Lucas 13.18-19

31 Outra parábola lhes propôs, dizendo: O
reino dos céus é semelhante a um grão de
mostarda, que um homem tomou e
plantou no seu campo;

32 o qual é, na verdade, a menor de todas
as sementes, e, crescida, é maior do que as
hortaliças, e se faz árvore, de modo que as
aves do céu vêm aninhar-se nos seus
ramos.

A parábola do fermento
Lucas 13.20-21

33 Disse-lhes outra parábola: O reino dos
céus é semelhante ao fermento que uma
mulher tomou e escondeu em três medidas
de farinha, até ficar tudo levedado.

30"Tîwî narentai tîmurukun pe. Trigo
ya'tîto' weiyu eseposa' yai, tauya
ya'tînenan pî'. E'mai' pe kansipu'kurai
ya'tîtî moropai mîrîrî yaironpî'tî apo' ya'
aaranto'pe. Tîîse trigo konekatî uyewî' ta
aako'manto'pe tauya to' pî'", ta'pî
warayo'ya —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî
warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe
Paapa iipî yai.

Mostarda Ena'pî Yekare
(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

31Moropai tiaron panton ekaremekî'pî
Jesusya tînenupa'san pî'. Ta'pîiya: —Î'
kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to'
wanî ekaremekîuya sîrîrî. Awanî see
warantî: Warayo'ya tînpîmî mostarda
ena'pî pîmî'pî tînmîri ya' —ta'pîiya.
32—A'kî, mîrîrî inpîmî mostarda ena'pî
wanî si'mîrikkî pe pu'kuru. Tiaronkon umî
ya' tîpînsenkon yena'pî ma're awanî. Tîîse
aarenta yai, kure'ne aarenta tiaronkon
yentai. Mîrîrî ena kure'ne yei pe. Mîrîrî
ye'nen tu'ke toronyamî' erepamî ipona.
Inkamoroya taponse'kon ton konekapîtî
ipanta pona —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî
warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe
Paapa iipî yai —ta'pîiya.

Trigo Yai'meto' Fermento Yekare
(Lc 13.20-21)

33Tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya î'
kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî
ekaremekîpa kai'ma. Ta'pîiya: —See
warantî awanî. Wîri'ya kîsere'na kore'ta
fermento tîrî'pî moropai mîrîrî
yai'me'pîiya. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî
kîsere'na sa'mo'pî fermentoya —ta'pî
Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî,

Por que Jesus falou por parábolas
Marcos 4.33-34

34 Todas estas coisas disse Jesus às multidões por parábolas e sem parábolas nada lhes dizia;

35 para que se cumprisse o que foi dito por intermédio do profeta: Abrirei em parábolas a minha boca; publicarei coisas ocultas desde a criação [do mundo].

A explicação da parábola do joio

36 Então, despedindo as multidões, foi Jesus para casa. E, chegando-se a ele os seus discípulos, disseram: Explica-nos a parábola do joio do campo.

37 E ele respondeu: O que semeia a boa semente é o Filho do Homem;

38 o campo é o mundo; a boa semente são os filhos do reino; o joio são os filhos do maligno;

39 o inimigo que o semeou é o diabo; a ceifa é a consumação do século, e os ceifeiros são os anjos.

tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai —ta'pîiya.

Î' Ton Pe See Panton Pe Jesusya Ekaremekî
(Mc 7.33-34)

34Tamî'nawîrî mîrîrî ekaremekî'pî Jesusya panton pe. Î' rî ekaremekîiya pra awanî'pî panton pe pra. Tîîse panton pe neken to' yeurîma'pîiya.

35Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tîya taasa' yawîrî awe'ku'to'pe. Pena ta'pî profeta nurî'tîya: Paapa maimu ekaremekîuya panton pe. Pena sîrîrî pata koneka'pî tîuya pata pai anî' nepu'tî'pî pepîn ekaremekîuya kupî sîrîrî *(Sl 78.2)* ta'pî profeta nurî'tîya.

Î' Taato'pe Kansipu'kurai Yekare Wanî Ekaremekî Jesusya

36Mîrîrî tîpo arinîkon pemonkonyamî' nîmî'pî Jesusya. Moropai attî'pî wîttî ta. Miarî tîîse inenupa'san erepamî'pî iipia. Inkamoroya ta'pî ipî': —Î' taato'pe mîrîrî kansipu'kurai pantoni wanî ekareme'kî anna pî' —ta'pî to'ya.

37Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Uurî ka' poi iipî'pî wanî tînpîmî morî pînnen pe —ta'pîiya.

38—Mîrîrî umî wanî tamî'nawîrî pata pe sîrîrî non po. Inpîmî wanî Paapa pemonkonoyamî' pe, manni'kan tesa'kon pe awe'to'pe Paapa pia eturumaka'san pe. Tîîse kansipu'kurai wanî Makui pemonkonoyamî' pe —ta'pîiya.

39—Moropai kansipu'kurai pînnen wanî Makui pe. Trigo ya'tîto' weiyu tauya manni' wanî tamî'nawîron ataretî'kasa' pe.

40 Pois, assim como o joio é colhido e lançado ao fogo, assim será na consumação do século.

41 Mandará o Filho do Homem os seus anjos, que ajuntarão do seu reino todos os escândalos e os que praticam a iniqüidade

42 e os lançarão na fornalha acesa; ali haverá choro e ranger de dentes.

43 Então, os justos resplandecerão como o sol, no reino de seu Pai. Quem tem ouvidos [para ouvir], ouça.

A parábola do tesouro escondido

44 O reino dos céus é semelhante a um tesouro oculto no campo, o qual certo homem, tendo-o achado, escondeu. E, transbordante de alegria, vai, vende tudo o que tem e compra aquele campo.

Inkamoro ya'tînenan wanî inserîyamî' pe —ta'pîiya.

40—Umî esa' poitîrîtononya kansipu'kurai ya'tî'pî moropai apo' ya' yenumî'pî to'ya aaranto'pe. Mîrîrî warantî ikupî inserîyamî'ya kupî sîrîrî tiwinano'pî weiyu yai tamî'nawîron atarêtî'kasa' yai —ta'pîiya.

41—Mîrîrî weiyu yai uurî, ka' poi iipî'pîya inserîyamî' yarima upemonkonoyamî' kore'ta. Tiaronkonya imakui'pî kupî emapu'tînenan menka to'ya. Moropai pemonkonyamî' imakui'pî ku'nenan menka inserîyamî'ya tamî'nawîrî —ta'pîiya.

42—Moropai inkamoro imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' yenumî inserîyamî'ya apo' kure'nan ya'. Miarî apo' ya' si'ma to' karau mararî pra teekon tîpa'tîi ne'ne' pe apo' wanî ye'nen —ta'pîiya.

43—Tîîse manni'kan yaironkon Paapa maimu yawîrî si'san wanî kupî sîrîrî ipîkku pe, Paapa, to' yunkon pata ya'. Ipîkku pe weiya tamî'nawîron weiyu'ma warantî to' wanî kupî sîrîrî —ta'pîiya. —Umaimu anepu'pai awanîkon ya, mîrîrî epu'tîya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Epe'ke Tîwe'sen Yenonsa' Yekare

44Tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî see warantî: Pena epe'ke tîwe'sen yenonsa' eporî'pî warayo'ya umî ya'. Mîrîrî eposa' tîuya ya, inî'rî yenomî'pîiya. Moropai taatausinpai attî'pî. Tamî'nawîron temanne ke awe'repa'pî. Moropai mîrîrî yepe'pî ke

manni' umî, o'non pata epe'ke tîwe'sen yenomî tîuya ya, mîrîrî yenna'pîiya —ta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' —ta'pîiya.

A parábola da pérola

45 O reino dos céus é também semelhante a um que negocia e procura boas pérolas;

46 e, tendo achado uma pérola de grande valor, vende tudo o que possui e a compra.

Epe'ke Diamante Yekare

45—Moropai tiaron panton ekaremekîuya sîrîrî, î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî epu'tîkonpa —ta'pî Jesusya. —Awanî see warantî: Warayo' wanî'pî diamante yennanen.

46Kure'nan diamante, epe'ke eposa' tîuya ya, tamî'nawîrî temanne ke mîîkîrî e'repa'pî, mîrîrî yepe'pîkon ke kure'nan diamante epe'ke pu'kuru eposa' tîuya yennapa —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ya —ta'pîiya.

A parábola da rede

47 O reino dos céus é ainda semelhante a uma rede que, lançada ao mar, recolhe peixes de toda espécie.

48 E, quando já está cheia, os pescadores arrastam-na para a praia e, assentados, escolhem os bons para os cestos e os ruins deitam fora.

Moro'yamî' Wîrîrîkato' Yekare

47Jesusya ta'pî: —Inî'rî tiaron panton ekaremekîuya sîrîrî, î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî epu'tîkonpa. See warantî awanî: Moro'yamî' atawî'to'pe iku'sa' yenumî'pî warayo'konya iku'pî ka. Inkamoroya moro'yamî' yapisî'pî tu'ke si'ta —ta'pîiya.

48—Mîrîrî moro'yamî' yapi'to' ya' moro'yamî' atapi'sa' yai tu'ke intapîkîrî. Mîrîrî woroka warayo'konya a'mun pona. Mîrîrî yai warayo'kon ereuta moro'yamî' era'mai. Moropai inkamoroya morîkon moro'yamî' menka. To' yense' ya' to' yara'tî to'ya. Tîîse tiaronkon moro'yamî' morîkon pepîn inkamoro papo to'ya poro pona —ta'pîiya.

49 Assim será na consumação do século: sairão os anjos, e separarão os maus dentre os justos,

50 e os lançarão na fornalha acesa; ali haverá choro e ranger de dentes.

Coisas novas e velhas

51 Entendestes todas estas coisas? Responderam-lhe: Sim!

52 Então, lhes disse: Por isso, todo escriba versado no reino dos céus é semelhante a um pai de família que tira do seu depósito coisas novas e coisas velhas.

Jesus prega em Nazaré. É rejeitado pelos seus
Marcos 6.1-6; Lucas 4.16-30

53 Tendo Jesus proferido estas parábolas, retirou-se dali.

54 E, chegando à sua terra, ensinava-os na sinagoga, de tal sorte que se maravilhavam e diziam: Donde lhe vêm esta sabedoria e estes poderes miraculosos?

49—Mîrîrî warantî awanî pe man, tiwin wei tamî'nawîron atareti'ka ya. Mîrîrî yai moro'yamî' yapi'nenan warayo'kon warantî ikupî inserîyamî'ya kupî sîrîrî. Inkamoro wîtî imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' menkai yairî tîwe'sanon kore'tapai.

50Moropai inkamoro tîmenka'sankon yenumî inserîyamî'ya kure'nan apo' ya'. Miarî inkamoro imakui'pî ku'nenan karau ko'mannîpî mararî pra teekon tîpa'tîi ne'ne' pe tîwanîkon ye'nen —ta'pîiya.

Amenan Wanî Yairî Moropai Penaro'

51Jesusya tînenupa'san ekaranmapo'pî: —Tamî'nawîrî umaimu epu'tî pî' naatî, mîrîrî tauya manni'? —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'. —Inna, epu'tî pî' anna man —ta'pî to'ya.

52Mîrîrî yai ta'pî Jesusya to' pî': —Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' esenupa'san esenupa ya, uyesa'kon pe Paapa iipî kupî yekare pî' esenupa'san, inkamoro wanî unekaremekî pî' esenupa'san wanî wîttî esa' pe tîwe'sen warantî. Maasa pra mîîkîrîya miarî pai temannekon amenan pe tîwe'sen mo'ka. Moropai amenan pe pra tîwe'sen mo'kaiya nîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Wanî Nazaré Pon Pe
(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

53Moropai mîrîrî pantonkon ekaremekî tîpo, Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî.

54Mîrîrî yai Jesus enna'po'pî tarenta'pî pata pona. Miarî pemonkonyamî' yenupa'pî Jesusya to' epere'to'kon yewî' ta. Moropai arinîkon imaimu etanenan esenumenka'pî kure'ne teesewankono'mai.

55 Não é este o filho do carpinteiro? Não se chama sua mãe Maria, e seus irmãos, Tiago, José, Simão e Judas?

56 Não vivem entre nós todas as suas irmãs? Donde lhe vem, pois, tudo isto?

57 E escandalizavam-se nele. Jesus, porém, lhes disse: Não há profeta sem honra, senão na sua terra e na sua casa.

58 E não fez ali muitos milagres, por causa da incredulidade deles.

Mateus 14

A morte de João Batista
Marcos 6.14-29; Lucas 9.7-9

1 Por aquele tempo, ouviu o tetrarca Herodes a fama de Jesus

2 e disse aos que o serviam: Este é João Batista; ele ressuscitou dos mortos, e, por isso, nele operam forças miraculosas.

Inkamoro esekaranmapopîtî'pî. Ta'pî inkamoroya: —O'non pata epu'nen pe tîwanîpa Jesus esenupa'pî mîrîrî ye'ka anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'to'peiya? —ta'pî to'ya.

55—Maasa pra mîîkîrî Jesus wanî pepîn kin manni' wîttî konekanen munmu pe? Maria more pepîn kin mîîkîrî Jesus? Moropai Tiago, José, Simão, Judas ruinankon pepîn mîîkîrî? —ta'pî to'ya ipî'.

56—Moropai iwîrisitonon tarî to' man tîîse î' kai'ma tamî'nawîrî ikupî mîîkîrî Jesusya? —ta'pî to'ya.

57Mîrîrî wenai Jesus maimu anetapai pra miarîronkon pemonkonyamî' wanî'pî. Tîîse ta'pî Jesusya to' pî': —Morî pe pu'kuru tamî'nawîronkonya Paapa maimu ekareme'nen eseurîma eta. Tîîse tonpayamî' ipata yawonkon neken wanî imaimu anetapai pra —ta'pî Jesusya.

58Mîrîrî yai Jesusya tu'ke anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî eserîke pra awanî'pî miarî Nazaré po. Maasa pra innape ikupî miarîronkon pemonkonyamî'ya pra awanî ye'nen.

Mateus 14

João Batista Wîî To'ya
(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

1Mîrîrî yai Galiléia pata esa' pe Herodes wanî'pî. Mîîkîrîya tamî'nawîrî î' kupî Jesusya yekare eta'pî.

2Moropai mîîkîrîya ta'pî tîpemonkonoyamî' teesenyaka'masanon pî': —Seru' pepîn see João Batista nurî'tî mîîkîrî. Awe'mî'sa'kasa' mîrîrî. Mîrîrî

wenai mîîkîrîya anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pîtî mîrîrî meruntî ke —ta'pîiya.

3 Porque Herodes, havendo prendido e atado a João, o metera no cárcere, por causa de Herodias, mulher de Filipe, seu irmão;

3Mîrîrî ta'pî mîîkîrî pata esa' Herodesya maasa pra João yarakkamo me'posa' tîuya ye'nen atarakkannîto' ta. Mîrîrî kupî'pî Herodesya, maasa pra takon Filipe no'pî Herodias yarakkîrî awanî pî' João eseurîmasa' ye'nen.

4 pois João lhe dizia: Não te é lícito possuí-la.

4Tu'ke ite'ka João Batistaya taapîtî'pî pata esa' Herodes pî': —Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton pe yairî pra, imakui'pî ku'sa'ya mîrîrî, ayakon no'pî Herodias yarakkîrî tîwe'se —ta'pîiya.

5 E, querendo matá-lo, temia o povo, porque o tinham como profeta.

5Mîrîrî wenai pata esa' Herodes ekore'ma'pî. João Batista anwîpai awanî'pî. Tîîse eranne' pe awanî'pî Judeuyamî' pî'. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nen pe awanî kai'ma to' esenumenka'pî.

6 Ora, tendo chegado o dia natalício de Herodes, dançou a filha de Herodias diante de todos e agradou a Herodes.

6Tîîse pata esa' Herodesya teesenpo'pî weiyu yai, entamo'kanto' mararon pepîn koneka'pî. Moropai pemonkonyamî' eta'pîiya mararî pra entamo'kai to' wîtîto'pe. Mîrîrî yai Herodias more, maasaron wîri' aurîno'pî mananu'pî, tamî'nawîronkonya tera'ma tanne. Mîîkîrî mana'to' pî' pata esa' Herodes atausinpa'pî mararî pra.

7 Pelo que prometeu, com juramento, dar-lhe o que pedisse.

7Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîîkîrî maasaron wîri' pî': —Seru' pe pra tauya sîrîrî apî'. Upî' î' rî itu'se awe'to' esatîya ya, tamî'nawîrî itîrîuya —ta'pîiya.

8 Então, ela, instigada por sua mãe, disse: Dá-me, aqui, num prato, a cabeça de João Batista.

8Moropai wîri' wîtî'pî tîsan Herodias pia. Ekaremekî'pîiya. Moropai ta'pî isanya João pu'pai mesatîi. Ta'pî tîsanya yawîrî

esatî'pîiya. —João Batista pu'pai'pî yu'se wai sunpa po —ta'pîiya.

9 Entristeceu-se o rei, mas, por causa do juramento e dos que estavam com ele à mesa, determinou que lha dessem;

9Mîrîrî taiya ye'nen, pata esa' Herodes ena'pî yairî ma're. Tîîse tamî'nawîronkon tîneta'sanya eta tanne, î' itu'se awe'to' esatîya ya itîrîuya, taasa' tîuya ye'nen, maasaron wîri' nesatî tîrî tîuya ta'pîiya, seru' pe tîwanî namai.

10 e deu ordens e decapitou a João no cárcere.

10Mîrîrî ye'nen João Batista pu'paraikkîtî me'po'pîiya atarakkannîto' ta.

11 Foi trazida a cabeça num prato e dada à jovem, que a levou a sua mãe.

11Mîîkîrî pu'pai'pî enepî'pî to'ya sunpa po. Mîrîrî tîrî'pî to'ya maasaron aurîno'pî wîri' pia. Moropai mîîkîrîya tîsan pia yarî'pî.

12 Então, vieram os seus discípulos, levaram o corpo e o sepultaram; depois, foram e o anunciaram a Jesus.

12Mîrîrî yekare etasa' tîuya'nîkon pe João Batista nurî'tî nenupa'san iipî'pî iipia itesa'rî'pî era'mai. Moropai mîîkîrî yu'na'tî'pî to'ya. Moropai mîrîrî ekareme'se to' wîtî'pî Jesus pî'.

A primeira multiplicação de pães e peixes

Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17; João 6.1-13

Jesusya 5.000 Kaisaronkon Pemonkonyamî' Yekkari'tî

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

13 Jesus, ouvindo isto, retirou-se dali num barco, para um lugar deserto, à parte; sabendo-o as multidões, vieram das cidades seguindo-o por terra.

13Tamî'nawîron mîrîrî e'ku'sa' yekare etasa' tîuya tîpo, Jesus moropai inenupa'san wîtî'pî kanau ya' miarîpai keren pona tuutîpa tiwinsarî. Tîîse o'non pata awanî epu'tî'pî arinîkonya. Mîrîrî ye'nen to' epa'ka'pî tîîko'manto'kon yapai. Moropai to' wîtî'pî a'mun poro Jesus epose.

14 Desembarcando, viu Jesus uma grande multidão, compadeceu-se dela e curou os seus enfermos.

14Moropai miarî Jesusya to' yeporî'pî. To' erepansa' wanî'pî irawîrî, kanau yapai tawautî pe. Jesusya kure'ne to' era'ma'pî tî'noko'pî pe, inkamoro itî'san. Mîrîrî ye'nen pri'yawonkon pepîn sa'ne yepi'tî'pîiya, miarî tîwe'sanon.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Ao cair da tarde, vieram os discípulos a Jesus e lhe disseram: O lugar é deserto, e vai adiantada a hora; despede, pois, as multidões para que, indo pelas aldeias, comprem para si o que comer.

15Pata ko'mamî tanne, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Moropai inkamoroya ta'pî ipî': —Insamoro arinîkon pemonkonyamî' wîtîto'pe ka'kî wîttîkon ta. Maasa pra ko'mamîiya pata enasa' man, î' ton pra e'nî tanne tarî keren po. To' wîtîsa' ya, morî pe awanî tekkarikon ton yennato'pe to'ya —ta'pîiya.

16 Jesus, porém, lhes disse: Não precisam retirar-se; dai-lhes, vós mesmos, de comer.

16Tîîse Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Insamoro pemonkonyamî' wîtî e'pai pra man —ta'pîiya. —Tîîse amîrî'nîkonya to' yekkari'tî e'pai man —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

17 Mas eles responderam: Não temos aqui senão cinco pães e dois peixes.

17Tîîse inkamoroya yuuku'pî. Ta'pî to'ya: —Î' kai'ma see, anna pia mia'taikin neken pão man. Moropai asakî'ne neken moro'yamî' man —ta'pî to'ya. —Tamî'nawîronkon pia itîrîiya pepîn —ta'pî to'ya.

18 Então, ele disse: Trazei-mos.

18—Ene'tî moriya uupia —ta'pî Jesusya to' pî'.

19 E, tendo mandado que a multidão se assentasse sobre a relva, tomando os cinco pães e os dois peixes, erguendo os olhos ao céu, os abençoou. Depois, tendo partido os pães, deu-os aos discípulos, e estes, às multidões.

19Moropai pemonkonyamî' ereutato'pe parî' pona ta'pîiya to' pî'. Moropai mîîkîrîya mia'taikinan pão yapisî'pî moropai asakî'nankon moro'yamî'. Moropai tenu yanumî'pîiya ka' ekaya. Moropai eepîrema'pî yekkari wanî pona. —Morî pe pu'kuru man Paapa —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo pão pirikkapîtî'pîiya. Mîrîrî tîrî'pîiya tînenupa'sanya itîîto'pe pemonkonyamî' pia.

20 Todos comeram e se fartaram; e dos pedaços que sobejaram recolheram ainda doze cestos cheios.

20Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esekkari'tî'pî itu'se tîwanîkon pîkîrî. Moropai inkamoro yekkari yonparî'pî yannuku'pî Jesus

21 E os que comeram foram cerca de cinco mil homens, além de mulheres e crianças.

Jesus anda por sobre o mar
Marcos 6.45-52; João 6.15-21

22 Logo a seguir, compeliu Jesus os discípulos a embarcar e passar adiante dele para o outro lado, enquanto ele despedia as multidões.

23 E, despedidas as multidões, subiu ao monte, a fim de orar sozinho. Em caindo a tarde, lá estava ele, só.

24 Entretanto, o barco já estava longe, a muitos estádios da terra, açoitado pelas ondas; porque o vento era contrário.

25 Na quarta vigília da noite, foi Jesus ter com eles, andando por sobre o mar.

26 E os discípulos, ao verem-no andando sobre as águas, ficaram aterrados e exclamaram: É um fantasma! E, tomados de medo, gritaram.

27 Mas Jesus imediatamente lhes disse: Tende bom ânimo! Sou eu. Não temais!

28 Respondendo-lhe Pedro, disse: Se és tu, SENHOR, manda-me ir ter contigo, por sobre as águas.

nenupa'sanya asakî'ne pu' pona tîîmo'tai waikara'pî kaisarî.

21Inkamoro pemonkonyamî' esekkari'tî'san wanî'pî 5.000 yairî warayo'kon, wîri'sanyamî' moropai moreyamî' tîku'ne'tîi pra to' tîîse.

Jesus Asarî Tuna Poro
(Mc 6.45-52; Lc 6.15-21)

22Mîrîrî tîpo Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî kanau ya' to' asara'tîto'pe. Moropai to' wîtîto'pe tîrawîrî iku'pî ratai pona. To' wîtî tanne Jesusya arinîkon yaipontî'pî to' emi'to'pe.

23Pemonkonyamî' emi'to'pe to' yaipontî tîpo Jesus enuku'pî wî' pona epîremai tiwinsarî. Miarî tîîse pata ewaronpamî'pî tiwinsarî tîîse.

24Mîrîrî tanne, inenupa'san wanî'pî iku'pî arakkita kanau ya'. Miarî to' tîîse a'situn pe eena'pî. Mararî pra sipa sipa pe awanî'pî. Kanau pona eerepamî'pî meruntî ke.

25Anoinna pata tîîse, maasa erenmapî rawîrî, tuna poro Jesus asarî era'ma'pî inenupa'sanya tîponaya'nîkon.

26Tuna poro mîîkîrî asarî era'ma tîuya'nîkon pe, inenupa'san wanî'pî mararî pra teesi'nî'se. Inkamoroya ta'pî: —Katonpî mîîkîrî! To' entaime'pî teesi'nî'se mararî pra.

27Inkamoro pî' Jesus e'pamî'pî ka'ne' pe. Ta'pîiya to' pî': —Meruntî ke e'tî, eranne' pe pra. Uurî mîîkîrî, Jesus —ta'pîiya.

28Moropai Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, amîrî pe pu'kuru awanî ya, o'non pata awanî manni' pata uutîto'pe ka'kî tuna poro —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 E ele disse: Vem! E Pedro, descendo do barco, andou por sobre as águas e foi ter com Jesus.

30 Reparando, porém, na força do vento, teve medo; e, começando a submergir, gritou: Salva-me, SENHOR!

31 E, prontamente, Jesus, estendendo a mão, tomou-o e lhe disse: Homem de pequena fé, por que duvidaste?

32 Subindo ambos para o barco, cessou o vento.

33 E os que estavam no barco o adoraram, dizendo: Verdadeiramente és Filho de Deus!

Jesus em Genesaré
Marcos 6.53-56

34 Então, estando já no outro lado, chegaram a terra, em Genesaré.

35 Reconhecendo-o os homens daquela terra, mandaram avisar a toda a circunvizinhança e trouxeram-lhe todos os enfermos;

36 e lhe rogavam que ao menos pudessem tocar na orla da sua veste. E todos os que tocaram ficaram sãos.

29—Asi'kî see —ta'pî Jesusya Pedro pî'. Moropai Pedro autî'pî kanau yapai moropai mîîkîrî asarî'pî tuna poro Jesus ekaya.

30Mîîkîrî asarî tanne, a'situnya ipuma'pî. Mîrîrî ye'nen eranne' pe eena pia'tî'pî. Moropai eeseuronka pia'tî'pî. Mîrîrî ye'nen teesi'nîpî pe awentaime'pî Jesus pî'. —Uyepotorî, upîika'tîkî! —ta'pîiya.

31Ka'ne' pe Jesusya tenya kainumî'pî Pedro yapisîpa moropai ta'pîiya Pedro pî': —Innape ukupîya pra awanî mîrîrî. Î' wani' awanî ye'nen innape uurî kupîya pepîn?

32Mîrîrî tîpo inkamoro asara'tî'pî kanau ya'. Moropai kure'nan a'situn atî'napannîpî'pîiya.

33Moropai inenupa'sanya Jesus yapurî'pî. Yapurî ye'ka pe inkamoroya ta'pî: —Innape see, Paapa munmu pe amîrî wanî sîrîrî —ta'pî to'ya.

Jesusya Genesaré Pon Yepi'tî
(Mc 6.53-56)

34Iku'pî ratai pona teerepansa'kon pe, inkamoro autî'pî. Genesaré pata pona to' erepamî'pî.

35Miarî mîrîrî pata po, mororonkon pemonkonyamî'ya Jesus epu'tî'pî. Moropai inkamoroya pri'yawonkon pepîn, tamî'nawîrî mororonkon moropai tîwoi'nîkon tîîko'mansenon ene'to'pe to'ya to' yepi'tîto'peiya.

36Moropai pri'yawonkon pepînya Jesus pon ye'pi pî' yapîto'pe to'ya esatî'pî to'ya. Maasa pra ipon ye'pi pî' yapîtîponkon esepi'tîsa' wanî'pî mîîto'pe. Mîrîrî warantî to' esepi'tî'pî.

Mateus 15

Jesus e a tradição dos anciãos. O que contamina o homem
Marcos 7.1-23

1 Então, vieram de Jerusalém a Jesus alguns fariseus e escribas e perguntaram:

2 Por que transgridem os teus discípulos a tradição dos anciãos? Pois não lavam as mãos, quando comem.

3 Ele, porém, lhes respondeu: Por que transgredis vós também o mandamento de Deus, por causa da vossa tradição?

4 Porque Deus ordenou: Honra a teu pai e a tua mãe; e: Quem maldisser a seu pai ou a sua mãe seja punido de morte.

5 Mas vós dizeis: Se alguém disser a seu pai ou a sua mãe: É oferta ao SENHOR aquilo que poderias aproveitar de mim;

Mateus 15

Jesus Yeseru Moropai Judeuyamî' Yeseru
(Mc 7.1-13)

1Mîrîrî yai fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon wîtîsa' wanî'pî Jerusalém poi Jesus yarakkîrî eseurîmai.

2Inkamoroya ta'pî Jesus pî': —Î' wani' awanî ye'nen kin anenupa'san wanî pepîn utamokonya uyenupa'pîkon yawîrî pra to' wanî? Tenyakon rona to'ya pepîn tekkarikon yonpa tîuya'nîkon rawîrî. Mîrîrî yawîrî kupî to'ya pra awanî ye'nen upanama'pîkon utamokonya yawîrî pra to' wanî mîrîrî —ta'pî to'ya.

3Jesusya to' maimu yuuku'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' kin awanî ye'nen Paapa maimuya taasa' yawîrî ikupîya'nîkon pra, atamokonya ayenupa'pîkon yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon? —ta'pîiya.

4—Maasa pra Paapaya ta'pî ankupîkon ton pî'. "Ayunkon yapurîtî moropai asankon yapurîtî", *(Êx 20.12; Dt 5.16)* ta'pîiya. Moropai ta'pîiya nîrî: "Anî' eseurîma ya imakui'pî pe tun winîkîi moropai tîsan winîkîi, mîîkîrî wîî e'pai awanî", *(Êx 21.17; Lv 20.9)* ta'pî Paapaya —ta'pîiya.

5—Tîîse tiaronkon yenupaya'nîkon yairî pra. Amîrî'nîkonya taa to' pî'. Tiaron moro awanî tîyun anpîika'tîpainon tîîse taaya'nîkon: " 'Kaane, untîrî ton pra man uyun pia ipîika'tîto' ton, maasa pra Paapa pia untîrî pe seeni' mo'kasau'ya sîrîrî' taato'pe to'ya", taaya'nîkon seru' pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 esse jamais honrará a seu pai ou a sua mãe. E, assim, invalidastes a palavra de Deus, por causa da vossa tradição.

7 Hipócritas! Bem profetizou Isaías a vosso respeito, dizendo:

8 Este povo honra-me com os lábios, mas o seu coração está longe de mim.

9 E em vão me adoram, ensinando doutrinas que são preceitos de homens.

10 E, tendo convocado a multidão, lhes disse: Ouvi e entendei:

11 não é o que entra pela boca o que contamina o homem, mas o que sai da boca, isto, sim, contamina o homem.

12 Então, aproximando-se dele os discípulos, disseram: Sabes que os fariseus, ouvindo a tua palavra, se escandalizaram?

6Moriya mîrîrî warantî taaya'nîkon ya, ayunkon yapurîya'nîkon pepîn mîrîrî. Mîrîrî warantî Paapa maimu yu'se pra awanîkon esera'ma mîrîrî, ayeserukon neken yawîrî ikupîkonpa.

7Seru'ye'kon teesenku'tîsanon tîîwarîrî'nîkon. Apî'nîkon penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tî eseurîma'pî yairî.

8“Morî pe eseurîmakoi'kon insanan pemonkonyamî' upî'” taa Paapaya. "Tîîse to' yewan wanî aminke upî'” taiya.

9“Mîrîrî ye'nen uyapurîto' to'ya wanî î' pe pra rî. Penaronkonya tîpanama'pîkon yawîrî tonpakon yenupa to'ya, uurîya tîpanama'pîkon pe tîku'se” ta'pî Paapaya, *(Is 29.13)* ta'pî profeta Isaías nurî'tîya —ta'pî Jesusya to' pî'.

Imakui'pî Pî' Jesus Eseurîma
(Mc 7.14-23)

10Mîrîrî taa tîpo Jesusya arinîkon yanno'pî moropai ta'pîiya to' pî': —Maasa umaimu etatî moropai epu'tîya'nîkon yuwatî —ta'pîiya.

11—Imakui'pî pe e'nî pepîn uya're'kon unenapîkon wenai. Tîîse imakui'pî pe e'nî imakui'pî pe eseurîma wenai, imakui'pî pî' esenumenkan wenai. Mîrîrîya imakui'pî pe ukupîkon —ta'pîiya.

12Mîrîrî taasai'ya tîpo, Jesus nenupa'san wîtî'pî iipia. Moropai inkamoroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, î' taaya manni' pî' fariseuyamî' atasi'sirunpasa' man amaimu pî' —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Ele, porém, respondeu: Toda planta que meu Pai celestial não plantou será arrancada.

14 Deixai-os; são cegos, guias de cegos. Ora, se um cego guiar outro cego, cairão ambos no barranco.

15 Então, lhe disse Pedro: Explica-nos a parábola.

16 Jesus, porém, disse: Também vós não entendeis ainda?

17 Não compreendeis que tudo o que entra pela boca desce para o ventre e, depois, é lançado em lugar escuso?

18 Mas o que sai da boca vem do coração, e é isso que contamina o homem.

19 Porque do coração procedem maus desígnios, homicídios, adultérios, prostituição, furtos, falsos testemunhos, blasfêmias.

13Jesusya ta'pî: —Tamî'nawîronkon tînpîmî'pî pepîn aro'tasa' yaroka umî esa'ya. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon Paapa pemonkono pe pra tîwe'sanon mo'kaiya tîpemonkonoyamî' kore'tapai —kai'ma to' maimu yuuku'pî Jesusya.

14—Inkamoro ye'kakon tîpîinamai pra e'tî. Maasa pra to' wanî enkaru'nankon warantî. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yenupa to'ya eserîke pra to' wanî. Enkaru'ne si'ma enkaru'nanya tiaron yarî eserîke pra awanî. Yarî yu'se tîwanî ya to' e'soroka itu'nakan ya' sa'nîrî.

15Mîrîrî taiya ye'nen, Pedroya Jesus pî' esatî'pî. —Mîrîrî panton ekareme'kî anna pî' —ta'pîiya.

16Jesusya ta'pî: —Sîrîrî tîpose pakko pe aako'mamîkon mîrîrî? —ta'pîiya.

17—A'kî, uya're'kon unenno'makonya imakui'pî pe ukupîkon pepîn. Maasa pra uyewankon ya' eewomî pepîn, uro'takon ya' neken yenno'ma moropai yenpa'ka.

18Tîîse eseurîmanto' wanî uyewankon yapai teepa'kasen esenumenkanto' wenai. Mîrîrîya ukî'pakon imakui'pî pe.

19Maasa pra uyewankon ya' tîîko'mansen imakui'pî wenai esenumenkan imakui'pî pe, pemonkon anwîpai e'nî, moropai tiaron no'pî yarakkîrî e'nî, moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî e'nî. Moropai ama' pe e'nî, moropai seru'ye' pe e'nî, imakui'pî pe eseurîman tiaronkon winîkîi.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

20 São estas as coisas que contaminam o homem; mas o comer sem lavar as mãos não o contamina.

A mulher cananeia
Marcos 7.24-30

21 Partindo Jesus dali, retirou-se para os lados de Tiro e Sidom.

22 E eis que uma mulher cananéia, que viera daquelas regiões, clamava: SENHOR, Filho de Davi, tem compaixão de mim! Minha filha está horrivelmente endemoninhada.

23 Ele, porém, não lhe respondeu palavra. E os seus discípulos, aproximando-se, rogaram-lhe: Despede-a, pois vem clamando atrás de nós.

24 Mas Jesus respondeu: Não fui enviado senão às ovelhas perdidas da casa de Israel.

25 Ela, porém, veio e o adorou, dizendo: SENHOR, socorre-me!

20Sîrîrîkon imakui'pî uyewankon ya' tîîko'mansen wenai, imakui'pî kupî pî' ko'mannî. Mîrîrî tîîse uyenyakon tîronai pra uya're'kon yonpasa' wenai, imakui'pî pe e'nî pepîn —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Judeupa' Pepîn Wîri' Pî' Jesus Eseurîma
(Mc 7.24-30)

21Mîrîrî pata yapai Jesus ese'ma'tî'pî. Attî'pî Tiro pata poro aminke pra cidade pî'. Moropai Sidom pata poro attî'pî.

22Miarî wîri' wanî'pî Cananeu pon, Judeupa' pepîn. Jesus erepansa' tanne, mîîkîrî iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya tîwentaimepîtî ye'ka pe: —Uyepotorî, amîrî wanî Davi nurî'tî paarî'pî pe. Pîika'tîton amîrî. A'noko'pî pe sa'ne uyera'makî. O'ma' ewonsa' man unre wîri' ya'. Mîîkîrîya tone' ikupî pî' man —ta'pîiya.

23Tîîse Jesusya imaimu yuuku pra awanî'pî. Mîrîrî tanne, inenupa'san erepamî'pî iipia aminke pra. Moropai inkamoroya ta'pî: —Mîîkîrî wîri' wîtîto'pe ka'kî, uwenairî'nîkon aaipî ko'mannîpî mîrîrî taa enepîiya. Moropai awentaimepîtî ko'mannîpî —ta'pî to'ya.

24Jesusya yuuku'pî: —Paapaya uyarimasa' man upemonkonoyamî' neken pîika'tîto'peuya, Judeuyamî' ataka'ma'san, carneiro wanî itesa' pra warantî tîwe'sanon —ta'pîiya.

25Tîîse mîîkîrî wîri' iipî'pî Jesus rawîrî moropai awe'sekunka'pî moropai mîîkîrîya ta'pî: —Uyepotorî, upîika'tîkî sa'ne —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

26 Então, ele, respondendo, disse: Não é bom tomar o pão dos filhos e lançá-lo aos cachorrinhos.

27 Ela, contudo, replicou: Sim, SENHOR, porém os cachorrinhos comem das migalhas que caem da mesa dos seus donos.

28 Então, lhe disse Jesus: Ó mulher, grande é a tua fé! Faça-se contigo como queres. E, desde aquele momento, sua filha ficou sã.

Jesus volta para o mar da Galileia e cura muitos enfermos

29 Partindo Jesus dali, foi para junto do mar da Galiléia; e, subindo ao monte, assentou-se ali.

30 E vieram a ele muitas multidões trazendo consigo coxos, aleijados, cegos, mudos e outros muitos e os largaram junto aos pés de Jesus; e ele os curou.

31 De modo que o povo se maravilhou ao ver que os mudos falavam, os aleijados recobravam saúde, os coxos andavam e os cegos viam. Então, glorificavam ao Deus de Israel.

26—A'kî —ta'pî Jesusya ipî'. —More ya're' tîrî ya arinmaraka pia, morî pe pra awanî. Mîrîrî warantî awanî apîika'tî tîuya ya, Judeupa' pe pra awanî ye'nen.
27Tîîse wîri'ya ta'pî Jesus pî': —Innape man, Uyepotorî. Mîrîrî ye'ka pe tîîse tesa'kon ya're' ya'punu'pî e'soroka enapî arinmarakayamî'ya itaponse' yo'koi si'ma. Mîrîrî ye'nen mararî mîrikkî itîîkî uupia.
28Jesusya ta'pî ipî': —Mîrîrî taaya ye'nen, innape ukupîya epu'tî pî' wai, ma'non —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî ye'nen î' taaya manni' mîrîrî kupîuya. Moropai mîrîrî taa Jesusya pe mîîkîrî wîri' more o'ma' yarakkîron esepi'tî'pî.

Tu'kankon Pemonkonyamî' Yepi'tî Jesusya

29Miarî pai Jesus ese'ma'tî'pî moropai attî'pî Galiléia ku'pî rî pîkîrî. Moropai mîîkîrî enuku'pî wî' pona moropai eereuta'pî miarî.
30Miarî nîrî arinîkon pemonkonyamî'ya pri'yawonkon pepîn yarî'pî. Asakoi'kon pepîn, moropai ma'tîkî' pankon, moropai enkaru'nankon, moropai imaimu pînon moropai tu'kan paran pî' tîwe'sanon yarî'pî to'ya Jesus pia to' yepi'tîto'peiya kai'ma. Moropai inkamoro yepi'tî'pîiya.
31Mîrîrî kupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon pî' pemonkonyamî' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai, maasa pra imaimu pîn eseurîma ye'nen, moropai ma'tîkî' pankon esepi'tîsa' ye'nen, moropai asakoi'kon pepîn asarî ye'nen, moropai enkaru'nankonya era'ma ye'nen. Mîrîrî pî'

Judeuyamî' yepotorî Paapa yapurî'pî to'ya mararî pra.

A segunda multiplicação de pães e peixes

Marcos 8.1-10

Jesusya 4.000 Kaisaronkon Pemonkonyamî' Yekkari'tî

(Mc 8.1-10)

32 E, chamando Jesus os seus discípulos, disse: Tenho compaixão desta gente, porque há três dias que permanece comigo e não tem o que comer; e não quero despedi-la em jejum, para que não desfaleça pelo caminho.

32Jesusya tînenupa'san yanno'pî tîîpia to' yeurîmapa kai'ma moropai ta'pîiya: —Eseurîwî'ne wei kaisarî insanan pemonkonyamî' ko'mansa' man uupia. U'noko'pî pe to' era'ma pî' wai to' ya're' ton pra tîîse —ta'pîiya. —To' anaipontîpai pra wai tekkarikon yonpa to'ya pra to' tîîse. Maasa pra yai to' wîtî eserîke wanî e'ma taawîrî emi'ne tîwanîkon pî' —ta'pîiya.

33 Mas os discípulos lhe disseram: Onde haverá neste deserto tantos pães para fartar tão grande multidão?

33Inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka pe insanan mararonkon pepîn pemonkonyamî' yekkari ton eporî e'painon tarî keren po si'ma? Î' ton pîn ya' e'nî tanne —ta'pî to'ya.

34 Perguntou-lhes Jesus: Quantos pães tendes? Responderam: Sete e alguns peixinhos.

34Inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' warapo kaisarî trigo puusa' nai? —ta'pîiya. —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî moropai moro'yamî' mîrikkî —ta'pî to'ya.

35 Então, tendo mandado o povo assentar-se no chão,

35Moropai tamî'nawîronkon pî' ta'pî Jesusya: —Non pona ereutatî —ta'pîiya.

36 tomou os sete pães e os peixes, e, dando graças, partiu, e deu aos discípulos, e estes, ao povo.

36Moropai Jesusya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisaron trigo puusa' yapisî'pî, moropai moro'yamî' nîrî. Mîrîrî tîpo eepîrema'pî Paapa pî'. —Morî pu'kuru amîrî, anna ya're' ton tîînen —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo trigo puusa' pirikkapîtî'pîiya. Mîrîrî tîrî'pîiya tînenupa'san pia itîîto'pe to'ya pemonkonyamî' pia.

37 Todos comeram e se fartaram; e, do que sobejou, recolheram sete cestos cheios.

37Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon entamo'ka'pî teesepi'tîkon pîkîrî. Mîrîrî yonparî'pî

38 Ora, os que comeram eram quatro mil homens, além de mulheres e crianças.

39 E, tendo despedido as multidões, entrou Jesus no barco e foi para o território de Magadã.

Mateus 16

Os fariseus e os saduceus pedem um sinal do céu
Marcos 8.11-13

1 Aproximando-se os fariseus e os saduceus, tentando-o, pediram-lhe que lhes mostrasse um sinal vindo do céu.

2 Ele, porém, lhes respondeu: Chegada a tarde, dizeis: Haverá bom tempo, porque o céu está avermelhado;

3 e, pela manhã: Hoje, haverá tempestade, porque o céu está de um vermelho sombrio. Sabeis, na verdade, discernir o aspecto do céu e não podeis discernir os sinais dos tempos?

yannuku'pî inenupa'sanya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî waikara'pî.

38Inkamoro Jesus nekkari'tî'san wanî'pî warayo'kon 4.000 kaisarî wîri'sanyamî' tîku'netîi pra moropai moreyamî'.

39Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' yaipontî'pî to' wîtîto'pe. Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya', moropai attî'pî Magadã pata pona.

Mateus 16

Tînera'makon Ton Esatî To'ya
(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

1Jesus yarakkîrî eseurîmai tiaronkon fariseuyamî' moropai tiaronkon saduceuyamî' wîtî'pî iipia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî mîîto'pe. Paapa winîpaino pe mîîkîrî wanî pepîn kai'ma to' esenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen ka' winîpainon, tînera'makon ton esatî'pî to'ya Jesus pî'.

2Tîîse Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Wei ewomî tanne suuyu pe tîwe'sen ka' pî' era'maya'nîkon ya, taawonan amîrî'nîkon: “Penane morî pe pata wanî pe man. A'kî, ka' pî' suuyu pe awanî”, taaya'nîkon.

3Moropai penane pu'kuru suuyu pe pata wanî ya taaya'nîkon: “Sîrîrîpe kono' rena pe man”, taaya'nîkon. Maasa pra ka' pî' katupuru era'masa'ya'nîkon ye'nen, moropai ewaron pe pata wanî ye'nen. Ka' era'maya'nîkon kaisarî, taapîtîya'nîkon î' e'kupî epu'tîya'nîkon. Tîîse î' wani' awanî ye'nen anera'ma'pîkon ayenukon ke, kupîya'nîkon pepîn innape? Î' e'kupî

4 Uma geração má e adúltera pede um sinal; e nenhum sinal lhe será dado, senão o de Jonas. E, deixando-os, retirou-se.

O fermento dos fariseus e dos saduceus

Marcos 8.14-21

5 Ora, tendo os discípulos passado para o outro lado, esqueceram-se de levar pão.

6 E Jesus lhes disse: Vede e acautelai-vos do fermento dos fariseus e dos saduceus.

7 Eles, porém, discorriam entre si, dizendo: É porque não trouxemos pão.

8 Percebendo-o Jesus, disse: Por que discorreis entre vós, homens de pequena fé, sobre o não terdes pão?

9 Não compreendeis ainda, nem vos lembrais dos cinco pães para cinco mil homens e de quantos cestos tomastes?

epu'tîya'nîkon pepîn, î' ikupî eserîkan pepîn era'maya'nîkon tîîse —ta'pîiya.

4—Î' ye'ka pe amîrî'nîkon sîrîrî pankon wanî imakui'pî pe, innape ukupî ye'ka pe pra. Anera'makon ton esatîya'nîkon upî'. Tîîse î' rî anera'makon ton kupîuya pepîn. Tîîse tiwinan neken Jonas nurî'tî yarakkîrî e'kupî'pî. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wai. Mîrîrî taa tîpo, Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî to' piapai.

Fariseuyamî' Moropai Saduceuyamî' Yeseru Fermento Warainon

(Mc 8.14-21)

5Jesus nenupa'sanya iku'pî nuurukku'sa' yai, tîwanmîra'nîkon tekkarikon yaasa' to'ya pra to' wanî'pî.

6Mîrîrî yai ta'pî Jesusya: —Enpen panpî' e'tî, fariseuyamî' moropai saduceuyamî' pî' tîwarî e'tî. Aka, tîwî to' piawon trigo sa'moto' to' piawon nîsi —ta'pîiya.

7Mîrîrî taiya pî' Jesus nenupa'san eseurîma'pî teken si'ma. Ta'pî to'ya: —Mîrîrî taiya maasa pra uyekkarikon ton ene'sa' pra awanî ye'nen —ta'pî to'ya.

8Inkamoro eseurîmato' eta'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen to' ekaranmapo'pîiya. Ta'pîiya: —Î' ton pe see eeseurîmakon ko'mannîpî mîrîrî, ayekkarikon ton pra awanî pî'? Î' ye'ka pe see mararî innape uku'to'ya'nîkon awanî mîrîrî!

9Uupia Paapa meruntîri wanî epu'tîya'nîkon pra naatî mîîto'pe? Epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî ayewankon ya'. Manni' unkupî pî' awenpenatakon pra naatî? Mia'taikinan trigo puusa' pîrikkapîtî'pîuya 5.000

kaisaronkon warayo'kon yekkari'tî'pîuya. Moropai î' warapo waikara'pî kaisarî itonparî'pî yannuku'pîya'nîkon pî' enpenatatî.

10 Nem dos sete pães para os quatro mil e de quantos cestos tomastes?

10Moropai manni' asakî'nan mia' pona tîîmo'tai kaisaron trigo puusa' mîrîrî ke 4.000 kaisaronkon warayo'kon yekkari'tî'pîuya. Moropai î' warapo waikara'pî kaisarî itonparî'pî yannuku'pîya'nîkon?

11 Como não compreendeis que não vos falei a respeito de pães? E sim: acautelai-vos do fermento dos fariseus e dos saduceus.

11Mîrîrî tauya manni' epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî. Maasa pra trigo puusa' pî' eseurîma pepîn sîrîrî. Tîîse fariseuyamî' moropai saduceuyamî' yeseru pî' eseurîma, mîrîrî tîwarî e'tî. Mîrîrî to' yeseru wanî kîsere'na sa'moto' fermento warantî.

12 Então, entenderam que não lhes dissera que se acautelassem do fermento de pães, mas da doutrina dos fariseus e dos saduceus.

12Mîrîrî Jesus eseurîmato' epu'tî'pî inenupa'sanya. Maasa pra kîsere'na sa'moto' pî' eeseurîma pe pra epu'tî'pî to'ya. Tîîse pemonkonyamî' yenupato' fariseuyamî'ya moropai saduceuyamî'ya pî' eeseurîma epu'tî'pî to'ya. To' yeseru pî' tîwarî tîwanîkonpa epu'tî'pî to'ya.

A confissão de Pedro
Marcos 8.27-30; Lucas 9.18-21

Jesus Wanî Cristo Pe Taa Pedroya
(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Indo Jesus para os lados de Cesaréia de Filipe, perguntou a seus discípulos: Quem diz o povo ser o Filho do Homem?

13Moropai Jesus wîtî'pî tiaron pata poro, itese' Cesaréia Filipe. Miarî teerepansa'kon pe tînenupa'san ekaranmapo'pîiya: —Anî' kai'ma uurî, ka' poi iipî'pî pî' pemonkonyamî' wanî? —ta'pîiya.

14 E eles responderam: Uns dizem: João Batista; outros: Elias; e outros: Jeremias ou algum dos profetas.

14Inkamoroya yuuku'pî: —Tiaronkonya taa apî': “João Batista nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya. Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Elias nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya —ta'pî to'ya. —

Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' itekare ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya. “Paapa maimu ekareme'nenan nurî'san yonpa pe awanî”, taa to'ya —ta'pî inenupa'sanya.

15 Mas vós, continuou ele, quem dizeis que eu sou?

15—Amîrî'nîkon kanan? Anî' pe ukupî pî' naatî? —ta'pîiya.

16 Respondendo Simão Pedro, disse: Tu és o Cristo, o Filho do Deus vivo.

16Simão Pedroya yuuku'pî: —Amîrî Paapa nîmenka'pî, Cristo. Ipatîkarî tîîko'mansen Paapa munmu pe awanî —ta'pî Pedroya.

17 Então, Jesus lhe afirmou: Bem-aventurado és, Simão Barjonas, porque não foi carne e sangue que to revelaram, mas meu Pai, que está nos céus.

17Jesusya ta'pî Pedro pî': —Mîrîrî taaya ye'nen, morî pe pu'kuru awanî sîrîrî, Simão, João munmu —ta'pî Jesusya ipî'. —Maasa pra sîrîrî yairon epu'tîya manni' wanî pepîn pemonkon winîpainon pe pu'kuru. Tîîse uyun ka' pon nîtîrî'pî pe awanî aapia —ta'pî Jesusya Pedro pî'.

18 Também eu te digo que tu és Pedro, e sobre esta pedra edificarei a minha igreja, e as portas do inferno não prevalecerão contra ela.

18Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî Pedro pî': —Tauya sîrîrî apî', amîrî Pedro sa'man, tî' warainon. Moropai sîrîrî tî'parappa pona usoosirî konekauya sîrîrî. Mîrîrîya upemonkonoyamî', usoosirî tawonkon ena pe man meruntî ke, tamî'nawîronkon yentai. Sa'mantanto' yentai to' ena pe man, Makuiya to' taruma'tî tîîse —ta'pî Jesusya.

19 Dar-te-ei as chaves do reino dos céus; o que ligares na terra terá sido ligado nos céus; e o que desligares na terra terá sido desligado nos céus.

19—Sîrîrî meruntî ke uurî e'to' tîrîuya aapia. Î' taaya'nîkon umaimu pe sîrîrî non po, mîrîrî pî' inna taa Paapaya ka' po —ta'pîiya.

20 Então, advertiu os discípulos de que a ninguém dissessem ser ele o Cristo.

20Mîrîrî taa tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Tîîse Paapa nîmenka'pî pe uurî wanî kîsekareme'tî anî' pî' —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Jesus prediz a sua morte e ressurreição

Marcos 8.31-33; Lucas 9.22

Jesus Eseurîma Tîîsa'manta Pî' Moropai Tîîwe'mî'sa'ka Pî'

(Mc 8.31–9.1; Lc 9.22-27)

21 Desde esse tempo, começou Jesus Cristo
a mostrar a seus discípulos que lhe era
necessário seguir para Jerusalém e sofrer
muitas coisas dos anciãos, dos principais
sacerdotes e dos escribas, ser morto e
ressuscitado no terceiro dia.

22 E Pedro, chamando-o à parte, começou
a reprová-lo, dizendo: Tem compaixão de
ti, SENHOR; isso de modo algum te
acontecerá.

23 Mas Jesus, voltando-se, disse a Pedro:
Arreda, Satanás! Tu és para mim pedra de
tropeço, porque não cogitas das coisas de
Deus, e sim das dos homens.

O discípulo de Cristo deve levar a sua cruz
Marcos 8.34—9.1; Lucas 9.23-27

24 Então, disse Jesus a seus discípulos: Se
alguém quer vir após mim, a si mesmo se
negue, tome a sua cruz e siga-me.

21Moropai mîrîrî pata pai Jesus eseurîma
pia'tî'pî tîîsa'manta pî'. Tînenupa'san pî'
ta'pîiya: —Uutî e'pai awanî sîrîrî
Jerusalém pona moropai miarî
Judeuyamî' esanonya moropai
teepîremasanon esanonya uyewanmarî
kupî sîrîrî. Moropai Moisés nurî'tîya
yenupanto' pî' yenupatonkonya nîrî
uyewanmarî kupî sîrîrî. Inkamoroya
utaruma'tî mararî pra. Inkamoroya uwî
me'po kupî sîrîrî. Tîîse uusa'manta tîpo,
iteseurîno weiyu yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî
—ta'pîiya.
22Mîrîrî taiya ye'nen, Pedroya Jesus yarî'pî
tiaronkon kore'tapai tarakkîrî
teeseurîmapa, imaimu yuwa'tîpa. Moropai
ta'pîiya ipî': —Uyepotorî, mîrîrî warantî
eeseurîma e'pai pra man. Paapaya mîrîrî
kupî e'pai pra man ayarakkîrî —ta'pî
Pedroya Jesus pî'.
23Jesus era'tî'pî Pedro winîkîi. Moropai
ta'pîiya Pedro pî': —Uupiapai atarimakî,
Makui. Uurî ma'nîpa yu'se awanî mîrîrî.
Paapa esenumenka warantî eesenumenka
pra awanî mîrîrî. Tarî non po
tîîko'mansenon esenumenka warantî
eesenumenka —ta'pîiya.

24Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî'.
Ta'pîiya: —Uwanîyakon pe e'pai
awanîkon ya, ayeserukon, itu'se
awe'to'kon mîrumakatîi moropai itu'se
uurî e'to' ku'tî. Uwanîyakon pe e'pai
awanîkon ya, e'taruma'tînto' namapai pra
e'tî. Moropai uwenairî maai'tîi —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

25 Porquanto, quem quiser salvar a sua vida perdê-la-á; e quem perder a vida por minha causa achá-la-á.

26 Pois que aproveitará o homem se ganhar o mundo inteiro e perder a sua alma? Ou que dará o homem em troca da sua alma?

27 Porque o Filho do Homem há de vir na glória de seu Pai, com os seus anjos, e, então, retribuirá a cada um conforme as suas obras.

28 Em verdade vos digo que alguns há, dos que aqui se encontram, que de maneira nenhuma passarão pela morte até que vejam vir o Filho do Homem no seu reino.

Mateus 17

A transfiguração
Marcos 9.2-8; Lucas 9.28-36

1 Seis dias depois, tomou Jesus consigo a Pedro e aos irmãos Tiago e João e os levou, em particular, a um alto monte.

2 E foi transfigurado diante deles; o seu rosto resplandecia como o sol, e as suas vestes tornaram-se brancas como a luz.

25—Tîîse anî'ya tîîko'manto' pînînma ya kure'ne, tîwe'taruma'tî namaiya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia ipatîkarî tîîko'manto' ton eporîiya pepîn. Tîîse aminke aako'mamî Paapa pî'. Tîîse uwenai anî'ya tîîko'manto' pînînma pra awanî ya, tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya ya, ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya Paapa pia.

26Tamî'nawîron sîrîrî non pon yemanne esa' pe anî' ena ya, tîîse ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya pra awanî ya, eporîiya kupî pepîn rî mîrîrî. Aasa'manta yai tekaton yepe' ton eporîiya pepîn. Awe'pîika'tî pepîn.

27Maasa pra uurî, ka' poi iipî'pî iipî kupî sîrîrî Paapa meruntîri yarakkîrî, inserîyamî' pokonpe. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîronkon pia untîrî tîrîuya kupî sîrîrî to' nîkupî'pî wenai.

28Ayenku'tîuya'nîkon pepîn sîrîrî. Uurî, ka' poi iipî'pî pemonkon pe wanî pe man tamî'nawîronkon esa' pe. Mîrîrî era'ma amîrî'nîkon yonpayamî'ya pe man tîîsa'mantakon rawîrî —ta'pî Jesusya.

Mateus 17

Jesus Moropai Moisés Moropai Elias
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

1Tiwin mia' pona tîîmo'tai wei tîpo, Jesus wîtî'pî kawînan wî' pona tînenupa'san yonpa pokonpe. Pedro wîtî'pî moropai Tiago moropai itakon João wîtî'pî ipokonpe.

2Miarî Jesus yenpata etinyaka'ma'pî to' rawîrî si'ma. Inke' pe awanî'pî, wei

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

warantî moropai ipon wanî'pî aimutun pe pu'kuru, inke' pe apo' ya'karu warantî.

3 E eis que lhes apareceram Moisés e Elias, falando com ele.

3Mîrîrîya tiwinarî asakî'nankon warayo'kon, Moisés nurî'tî moropai Elias nurî'tî esenpo'pî to' rawîrî. Moropai Jesus yarakkîrî to' eseurîma era'ma'pî to'ya.

4 Então, disse Pedro a Jesus: SENHOR, bom é estarmos aqui; se queres, farei aqui três tendas; uma será tua, outra para Moisés, outra para Elias.

4Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, morî pe pu'kuru e'nî man tarî. Mîrîrî ye'nen itu'se awanî ya, eseurîwî'ne kaisarî tappîi ton konekauya sîrîrî, tiwin amîrî ton moropai tiwin Elias ton moropai tiwin Moisés ton kai'ma —ta'pîiya.

5 Falava ele ainda, quando uma nuvem luminosa os envolveu; e eis, vindo da nuvem, uma voz que dizia: Este é o meu Filho amado, em quem me comprazo; a ele ouvi.

5Mîrîrî warantî Pedro eseurîma ko'mannîpî tanne, katupuru inke'ya to' napontî'pî. Moropai mîrîrî kore'ta Paapa eseurîmato' eta'pî to'ya. Ta'pî Paapaya: —Unmu mîserî uwakîri pu'kuru ipî' atausinpato'. Mîîkîrî unmu yu'san uurî mararî pra. Mîîkîrîya î' taato' etatî —ta'pî Paapaya.

6 Ouvindo-a os discípulos, caíram de bruços, tomados de grande medo.

6Paapa eseurîmato' eta tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san ena'pî mararî pra eranne' pe. Mîrîrîya to' yenkasi'pannîpî'pî. Non pona tenpatakon erennuku'pî to'ya.

7 Aproximando-se deles, tocou-lhes Jesus, dizendo: Erguei-vos e não temais!

7Tîîse Jesus iipî'pî to' pia moropai to' yapî'pîiya. Ta'pîiya to' pî': —E'mî'sa'katî, eranne' pe tîwe'se pra e'tî —ta'pîiya to' pî'.

8 Então, eles, levantando os olhos, a ninguém viram, senão Jesus.

8Inkamoro kuranta'pî moropai tîwoi'nîkon era'ma tîuya'nîkon ya, anî' era'ma to'ya pra awanî'pî, tîîse Jesus neken, tiwinsarî era'ma'pî to'ya.

A vinda de Elias
Marcos 9.9-13

9 E, descendo eles do monte, ordenou-lhes Jesus: A ninguém conteis a visão, até que

9Wî' poi tawautîkon pe, Jesusya ta'pî to' pî': —Anî' pî' anera'ma'pîkon kîsekareme'tî

o Filho do Homem ressuscite dentre os mortos.

—ta'pîiya. Uusa'manta tîpo, uurî, ka' poi iipî'pî e'mî'sa'kasa' tîpo ekaremekîkonpa.

10 Mas os discípulos o interrogaram: Por que dizem, pois, os escribas ser necessário que Elias venha primeiro?

10Mîrîrî ye'nen inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî: —Î' wani' kin awanî ye'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkonya taapîtî mîrîrî? “E'mai' pe penaro' Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî iipî pe man. Moropai mîrîrî tîpo Paapa narima'pî Cristo iipî”, taa to'ya —ta'pî to'ya ipî'.

11 Então, Jesus respondeu: De fato, Elias virá e restaurará todas as coisas.

11Jesusya yuuku'pî: —Inna, seru' pepîn Elias nurî'tî warainon ii'sa' man tamî'nawîron konekai Paapa maimu yawîrî.

12 Eu, porém, vos declaro que Elias já veio, e não o reconheceram; antes, fizeram com ele tudo quanto quiseram. Assim também o Filho do Homem há de padecer nas mãos deles.

12Aaipî'pî tîîse tarîronkonya epu'tî pra awanî'pî. Tîîse itaruma'tî'pî to'ya itu'se tîwanîkon pîkîrî. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poi iipî'pî taruma'tî inkamoro rî pemonkonyamî'ya.

13 Então, os discípulos entenderam que lhes falara a respeito de João Batista.

13Mîrîrî warantî Jesus eseurîma ye'nen, inenupa'sanya imaimu epu'tî tu'ka'pî. João Batista yekare pî' eeseurîma kai'ma to' wanî'pî.

A cura de um jovem possesso
Marcos 9.14-29; Lucas 9.37-42

Jesusya Maasaron Warayo' Yepi'tî
(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)

14 E, quando chegaram para junto da multidão, aproximou-se dele um homem, que se ajoelhou e disse:

14Arinîkon pemonkonyamî' pia to' erepansa' ya, warayo' iipî'pî Jesus pia. Moropai irawîrî awe'sekunka'pî.

15 SENHOR, compadece-te de meu filho, porque é lunático e sofre muito; pois muitas vezes cai no fogo e outras muitas, na água.

15Mîîkîrîya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, unmu sa'ne a'noko'pî pe era'makî. O'ma' ewonsa' man mîîkîrî ya'. Moropai yeporîiya ya, non pona yenumîiya moropai inta arakkunta. Tu'ke ite'ka apo' ya' imasai'ya man. Moropai tuna ka yenunsai'ya man.

16 Apresentei-o a teus discípulos, mas eles não puderam curá-lo.

17 Jesus exclamou: Ó geração incrédula e perversa! Até quando estarei convosco? Até quando vos sofrerei? Trazei-me aqui o menino.

18 E Jesus repreendeu o demônio, e este saiu do menino; e, desde aquela hora, ficou o menino curado.

19 Então, os discípulos, aproximando-se de Jesus, perguntaram em particular: Por que motivo não pudemos nós expulsá-lo?

20 E ele lhes respondeu: Por causa da pequenez da vossa fé. Pois em verdade vos digo que, se tiverdes fé como um grão de mostarda, direis a este monte: Passa daqui para acolá, e ele passará. Nada vos será impossível.

21 [Mas esta casta não se expele senão por meio de oração e jejum.]

16Mîîkîrî enepî'pîuya anenupa'sanya yepi'tîto'pe kai'ma. Tîîse yepi'tî to'ya eserîke pra to' wanî'pî —ta'pîiya ipî'.

17Jesusya warayo' maimu yuuku'pî: —Amîrî'nîkon, sîrîrîpankonya ukupî pra awanî innape. Imakui'san amîrî'nîkon. Î' pîkîrî ayapîtanîpîuya'nîkon e'pai awanî? Î' pîkîrî amîrî'nîkon yarakkîrî uuko'mamî sîrîrî? —ta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —Mîîkîrî warayo' maasaron ene'tî uupia —ta'pîiya.

18Mîîkîrî epa'kato'pe ta'pî Jesusya. Moropai o'ma' epa'ka'pî mîîkîrî warayo' yapai mîrîrî pe rî. Mîrîrî ye'nen eesepi'tîsa' wanî'pî.

19Mîrîrî ku'sa' Jesusya tîpo, inenupa'san erepamî'pî Jesus pia tiwinsarî tîîse. Ekaranmapo'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen o'ma' tîrîka annaya eserîke pra awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

20Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Maasa pra innape ukupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. A'kî, innape ikupîya'nîkon ya, tîwîrî si'mîrikkî pe mîrikkî innape iku'to'ya'nîkon tîîse, manni' mostarda yena'pî warantî tîîse, taaya'nîkon ya seeni' wî' pî': "Seeni' patapai emo'kakî moropai atîkî" taaya'nîkon ya, moropai amaimukon pe mîrîrî wîtî e'painon. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, tamî'nawîron mîrîrî ye'ka kupîya e'painon, innape ikupîya'nîkon ya —ta'pî Jesusya.

[21—Tîîse mîîkîrî o'ma' yarakkîrî tîwe'sen yepi'tîya'nîkon e'painon eepîremakon ye'ka pe, ayekkarikon tonpai pra tîîse.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mîrîrî warantî neken mîserî o'ma' warainon yenpa'kaya'nîkon e'painon —ta'pî Jesusya to' pî'.]

De novo Jesus prediz a sua morte e ressurreição

Marcos 9.30-32; Lucas 9.43b-45

22 Reunidos eles na Galiléia, disse-lhes Jesus: O Filho do Homem está para ser entregue nas mãos dos homens;

23 e estes o matarão; mas, ao terceiro dia, ressuscitará. Então, os discípulos se entristeceram grandemente.

Jesus Eseurîma Inî'rî Tîîsa'manta Pî' Moropai Tîwe'mî'sa'ka Pî'

(Mc 9.30-32; Lc 9.43-45)

22Tînenupa'san pokonpe teemurukuntîi Galiléia po, Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî ka' poi iipî'pî rumaka tiaronkonya kupî sîrîrî uyeyatonon yenya'.

23Moropai inkamoroya uyapisî kupî sîrîrî. Moropai uwî to'ya kupî sîrîrî. Tîîse uwîsa' to'ya tîpo, iteseurîno weiyu yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya. Moropai mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pî', inenupa'san esewankono'masa' wanî'pî mararî pra.

Jesus paga imposto

24 Tendo eles chegado a Cafarnaum, dirigiram-se a Pedro os que cobravam o imposto das duas dracmas e perguntaram: Não paga o vosso Mestre as duas dracmas?

25 Sim, respondeu ele. Ao entrar Pedro em casa, Jesus se lhe antecipou, dizendo: Simão, que te parece? De quem cobram os reis da terra impostos ou tributo: dos seus filhos ou dos estranhos?

26 Respondendo Pedro: Dos estranhos, Jesus lhe disse: Logo, estão isentos os filhos.

Jesus Eseurîma Tîniru To' Ne'ma Pî'

24Cafarnaum cidaderî po Jesus erepansa' tanne tînenupa'san pokonpe, to' epîremato' yewî' ta tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon wîtî'pî Pedro pia. Inkamoroya Pedro ekaranmapo'pî: —Amîrî'nîkon yenupanenya tîniru tîrî pepîn anna pia? —ta'pîiya.

25—Inna, aye'maiya'nîkon —ta'pî Pedroya. Mîrîrî taasa' to'ya tîpo, Pedro ewomî'pî wîttî ta, Jesus e'to' ta. Moropai Jesus eseurîma'pî e'mai' pe Pedro eseurîma pra tîîse. Ta'pîiya: —Î' kai'ma esenumenkan pî' nan, Pedro? Anî'kanya ye'ma e'painon manni'kan ipîkkukon pata esanon esanon reiyamî' pia tarîronkonya tiaron pata ponkonya ka'rî?

26—Tiaron pata ponkonya ye'ma —ta'pî Pedroya. —Inna —ta'pî Jesusya. —Tîîse tarî tîîko'mansenonya ye'ma pepîn

27 Mas, para que não os escandalizemos, vai ao mar, lança o anzol, e o primeiro peixe que fisgar, tira-o; e, abrindo-lhe a boca, acharás um estáter. Toma-o e entrega-lhes por mim e por ti.

Mateus 18

O maior no reino dos céus
Marcos 9.33-37; Lucas 9.46-48

1 Naquela hora, aproximaram-se de Jesus os discípulos, perguntando: Quem é, porventura, o maior no reino dos céus?

2 E Jesus, chamando uma criança, colocou-a no meio deles.

3 E disse: Em verdade vos digo que, se não vos converterdes e não vos tornardes como crianças, de modo algum entrareis no reino dos céus.

4 Portanto, aquele que se humilhar como esta criança, esse é o maior no reino dos céus.

5 E quem receber uma criança, tal como esta, em meu nome, a mim me recebe.

e'painon maasa pra to' yonpayamî' pe to' wanî ye'nen —ta'pî Jesusya.
27—Tîîse ye'ma pra awanî ya, ye'ma annaya pepîn taa to'ya namai ye'mapai man —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî ye'nen konoi' pî' atîkî iku'pî ka. E'mai'non moro' yeu'kasa'ya ya, mîîkîrî mata ya' tîniru ena'pî eporîya. Mîrîrî e'to'pe uurî tonpe moropai amîrî tonpe, teepîremasanon pia untîrîkon pe —ta'pî Jesusya.

Mateus 18

Anî' Wanî Ipîkku Pe Panpî' Tiaronkon Yentai
(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

1Moropai mîrîrî yai inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî. —Anî' wanî e'painon ipîkku pe panpî' anna kore'ta, Paapa pemonkonoyamî'? —ta'pî to'ya.
2Mîrîrî taa to'ya ye'nen, to' rawîrî si'ma Jesusya more yanno'pî tîîpia. Moropai mîîkîrî tîrî'pîiya to' rawîrî.
3Moropai ta'pîiya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, yairî tauya sîrîrî. Tiaron pe eesenumenkakon pra awanîkon ya, moropai tiaronkon ma're e'pai pra awanîkon ya, mîserî more warantî, Paapa wanî pepîn ayesa'kon pe, ipemonkono pe awanîkon pepîn.
4Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya tiaronkon ma're e'pai, mîserî more warantî, mîîkîrî wanî ipîkku pe panpî' Paapa pemonkonoyamî' kore'ta.
5Moropai anî'ya mîserî more warainon yapisî ya tîwakîri pe, uyapurî tîuya ye'nen, mîrîrî warantî uurî nîrî yapisîiya tîwakîri

Os tropeços
Marcos 9.42-48; Lucas 17.1-2

6 Qualquer, porém, que fizer tropeçar a um destes pequeninos que crêem em mim, melhor lhe fora que se lhe pendurasse ao pescoço uma grande pedra de moinho, e fosse afogado na profundeza do mar.

7 Ai do mundo, por causa dos escândalos; porque é inevitável que venham escândalos, mas ai do homem pelo qual vem o escândalo!

8 Portanto, se a tua mão ou o teu pé te faz tropeçar, corta-o e lança-o fora de ti; melhor é entrares na vida manco ou aleijado do que, tendo duas mãos ou dois pés, seres lançado no fogo eterno.

9 Se um dos teus olhos te faz tropeçar, arranca-o e lança-o fora de ti; melhor é entrares na vida com um só dos teus olhos do que, tendo dois, seres lançado no inferno de fogo.

pe more yapisî tîuya manni' warantî — ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Nari' Pe Imakui'pî Wanî
(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

6—Tîîse anî'ya innape uku'nenan moreyamî' kore'ta tiwinan to' yonpa yenupa ya imakui'pî ku'to'peiya, mîîkîrî imakui'pî kupîiya emapu'tîtîpon taruma'tî Paapaya mararî pra. Morî pe panpî' awanî e'painon, mîîkîrî pîmî pî' kure'nan a' pe ikonekasa' tî' yewa'tî to'ya ya, moropai mîîkîrî yenumî to'ya ya iren ka'. Maasa pra mîrîrî yentai itaruma'tî Paapaya imakui'pî kupî tiaronya emapu'tîsai'ya ya.

7Aka, tîwarî e'tî, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sîrîrî pata po tîîko'mansenon. Maasa pra imakui'pî kupî to'ya emapu'tîsanon moro awanî. Mîrîrî e'kupî e'pai awanî, tîîse manni' tiaronya imakui'pî kupî emapu'tînen, mîîkîrî taruma'tî Paapaya pe man mararî pra — ta'pî Jesusya.

8—A'kî, imakui'pî kupîya emapu'tî ayenya ya, mîrîrî ya'tîkî. Moropai a'puya nîrî imakui'pî kupîya emapu'tî ya, mîrîrî ya'tîkî moropai yenunkî imakui'pî kupîya namai. Morî pe awanî ma'tîkî' si'ma enen aako'manto' ton eporîya ya, morî pe e'to' yawîrî si'ma apo' ya' ayenumî Paapaya yentai, manni' apo' î' pensa eesi'nîpî ton pepîn ya'.

9Moropai ayenuya imakui'pî kupîya emapu'tî ya, mîrîrî ayenu ratai mo'kakî moropai mîrîrî yenunkî poro pona imakui'pî kupîya namai. Maasa pra morî pe awanî, taiken ayenu tîîse, aako'manto'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ton eporîya ya, sa'nîrî tîîse apo' ya' ayenumî Paapaya yentai —ta'pî Jesusya.

A parábola da ovelha perdida
Lucas 15.3-7

Carneiro Ataka'ma'pî Yekare
(Lc 15.3-7)

10 Vede, não desprezeis a qualquer destes pequeninos; porque eu vos afirmo que os seus anjos nos céus vêem incessantemente a face de meu Pai celeste.

10—Mîrîrî ye'nen, aka tîwarî e'tî manni'kan moreyamî' innape uku'nenan kupîya'nîkon namai ayewanmakon pe. Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon, inkamoro ko'mannî'nenankon pe inserîyamî' wanî aminke pra Paapa pia, î' e'kupî to' yarakkîrî ekareme'nenan pe.

11 [Porque o Filho do Homem veio salvar o que estava perdido.]

[11Moropai uurî, ka' poi iipî'pî sîrîrî non pona ataka'ma'san pîika'tîi —ta'pî Jesusya.]

12 Que vos parece? Se um homem tiver cem ovelhas, e uma delas se extraviar, não deixará ele nos montes as noventa e nove, indo procurar a que se extraviou?

12Jesusya to' nepu'tî ton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Î' kai'ma eesenumenkakon e'painon. Warayo' wanî ya 100 kaisarî carneiroyamî' esa' pe tîwe'se, tîîse inkamoro yonpa esepu'tî pra awanî ya tiwin, î' kupîiya e'painon? Tîwî inkamoro 99 kaisaronkon nîmîiya tekkarikon yonpa to'ya tanne. Moropai attî eesera'ma pra awanî manni' yuwai, innape nai? —ta'pî Jesusya.

13 E, se porventura a encontra, em verdade vos digo que maior prazer sentirá por causa desta do que pelas noventa e nove que não se extraviaram.

13—Moropai tauya mîîkîrî eposai'ya ya, kure'ne aatausinpa. Inkamoro 99 kaisaronkon pî' aatausinpa yentai.

14 Assim, pois, não é da vontade de vosso Pai celeste que pereça um só destes pequeninos.

14Mîrîrî warantî nîrî Paapa ayunkon ka' pon wanî tiwin mîrikkî more, tîpemonkonoyamî' yonpa ataka'ma yu'se pra, imakui'pî ya' attî namai —ta'pî Jesusya.

Como se deve tratar a um irmão culpado

Uyonpakonya Imakui'pî Ku'sa' Ya

15 Se teu irmão pecar [contra ti], vai argüi-
lo entre ti e ele só. Se ele te ouvir, ganhaste
a teu irmão.

16 Se, porém, não te ouvir, toma ainda
contigo uma ou duas pessoas, para que,
pelo depoimento de duas ou três
testemunhas, toda palavra se estabeleça.

17 E, se ele não os atender, dize-o à igreja;
e, se recusar ouvir também a igreja,
considera-o como gentio e publicano.

18 Em verdade vos digo que tudo o que
ligardes na terra terá sido ligado nos céus,
e tudo o que desligardes na terra terá sido
desligado nos céus.

19 Em verdade também vos digo que, se
dois dentre vós, sobre a terra,
concordarem a respeito de qualquer coisa
que, porventura, pedirem, ser-lhes-á
concedida por meu Pai, que está nos céus.

15Moropai ta'pîiya: —Ayonpaya imakui'pî
ku'sa' ya awinîkîi, iipia atîkî imakui'pî
inkupî'pî konekata yarakkîrî. “Yairî pra
awe'sa' nai, uyonpa”, ka'ta ipî'. Tîîse mîrîrî
konekakî sa'nîrî si'ma neken amîrî'nîkon,
tiaronkon kore'ta pra si'ma. Morî pe
tîpanamato'ya eta ayonpaya ya, morî pe
awanî, maasa pra ipîika'tîya ye'nen mîrîrî
winîpai.
16Tîîse tîpanamato'ya anetapai pra awanî
ya, tiwin asakî'nankon innape Jesus
ku'nenan yaakî ayarakkîrî. Paapa maimu
e'menukasa' manni' yawîrî awanîkonpa.
Maasa pra see warantî awe'menukasa'
man: Asakî'ne eseurîwî'ne etatonkon e'pai
awanî innape yairî eseurîmannî'pî
e'to'pe, *(Dt 19.15)* taasai'ya man.
17Tîîse to' maimu anetapai pra awanî ya,
tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan
soosi tawonkon pî' ekareme'tî. Mîrîrî
warantî tîîse to' maimu anetapai pra wanî
ya, mîîkîrî pî' e'tî Paapa epu'nen pepîn pî'
awanîkon warantî iku'tî, imakui'pî pe
tîwe'sen warantî iku'tî —ta'pî Jesusya.
18—Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî
amaimukon pî' inna taa Paapaya. Moropai
amaimukon anetapainon yapisîya'nîkon
ya inî'rî ayonpa pe mîrîrî amaimukon pî'
inna taa Paapaya nîrî.
19Moropai inî'rî tauya apî'nîkon î' rî
anesatîkon asakî'ne si'ma esatîya'nîkon ya,
Paapa pî' eepîremato'kon ke, tamî'nawîrî
mîrîrî eta Paapaya. Mîrîrî ye'nen itîrî uyun
ka' ponya aapia'nîkon.

20 Porque, onde estiverem dois ou três reunidos em meu nome, ali estou no meio deles.

Quantas vezes se deve perdoar a um irmão
Lucas 17.3-4

21 Então, Pedro, aproximando-se, lhe perguntou: SENHOR, até quantas vezes meu irmão pecará contra mim, que eu lhe perdoe? Até sete vezes?

22 Respondeu-lhe Jesus: Não te digo que até sete vezes, mas até setenta vezes sete.

A parábola do credor incompassivo

23 Por isso, o reino dos céus é semelhante a um rei que resolveu ajustar contas com os seus servos.

24 E, passando a fazê-lo, trouxeram-lhe um que lhe devia dez mil talentos.

25 Não tendo ele, porém, com que pagar, ordenou o senhor que fosse vendido ele, a mulher, os filhos e tudo quanto possuía e que a dívida fosse paga.

20Maasa pra o'non pata si'ma uyapurînenan emurukuntîsa' wanî ya, asakî'nankonya eseurîwî'nankonya uyapurî ya uyese' pî' inkamoro kore'ta uurî ko'mamî —ta'pî Jesusya.

Imakui'pî Ipoitîrî

21Moropai Pedro wîtî'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Uyepotorî, î' warapo ite'ka uyonpa nîkupî'pî imakui'pî uwinîkîi ku'to'peuya uuwanmîra? Î' wani' pra man taato'peuya ipî'? —ta'pî Pedroya. —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai ite'ka ka'rî tauya e'painon?

22Jesusya yuuku'pî: —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî tauya pepîn. Tîîse tu'ke ite'ka ka'kî, 77 kaisarî ka'kî —ta'pî Jesusya ipî'.

23—Maasa pra mîrîrî warantî pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sen Paapaya ikupî tîpemonkonoyamî' yarakkîrî. Awanî Reiya epe'mîra to' e'to' era'ma warantî —ta'pîiya.

24—Mîrîrî kupî pia'tî to' yepuruya epe'mîra tîwe'sanon pî'. Tiaronkon pemonkonyamî'ya tiwin ipoitîrî enepî'pî iipia. Mîîkîrî ipoitîrî wanî'pî tepuru pia mararî pra epe'mîra 400 milhão kaisarî.

25Tîîse mîrîrî epe'mîra tîwe'to' ye'maiya eserîke pra ipoitîrî wanî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pî itepuruya surarayamî' pî': “Mîserî warayo' ke e'repatî. Moropai ino'pî ke moropai inmukuyamî' ke. Moropai tamî'nawîrî itewî' ta tî'we'sen itemanne ke

e'repatî mîrîrî yepe'pî ke epe'mîra awe'to' ye'makonpa", ta'pîiya.

26 Então, o servo, prostrando-se reverente, rogou: Sê paciente comigo, e tudo te pagarei.

26Mîrîrî taiya ye'nen, mîîkîrî ipoitîrî e'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya tepuru pî': "Uyepuru, maasa ye'mauya nîmî'pai man. Aye'mauya pra wanî pepîn tîîse aye'mauya tamî'nawîrî" ta'pî ipoitîrîya.

27 E o senhor daquele servo, compadecendo-se, mandou-o embora e perdoou-lhe a dívida.

27Mîrîrî taiya ye'nen, mîîkîrî tîpoitîrî era'ma'pî itepuruya tî'noko'pî pe sa'ne. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya tîpoitîrî pî': "Î' wani' pra man, tîwî natîpamîi uurî kîse'mai", ta'pîiya ipî'. Moropai attîto'pe ta'pî itepuruya tîîpiapai.

28 Saindo, porém, aquele servo, encontrou um dos seus conservos que lhe devia cem denários; e, agarrando-o, o sufocava, dizendo: Paga-me o que me deves.

28Tîkaraiwarî piapai tuutî pe, tiaron warayo', tepuru pia esenyaka'ma'pî eporî'pîiya. Mîîkîrî sa'ne wanî'pî iipia itarumai'pî pe. Mîîkîrî wanî'pî mararî epe'mîra iipia 300 kaisarî. Mîîkîrî sa'ne yapisî'pîiya i'mî pî' yapisî'pîiya. Moropai ta'pîiya ipî': "Uupia epe'mîra awe'to' ye'makî tarîpai", ta'pîiya ipî'.

29 Então, o seu conservo, caindo-lhe aos pés, lhe implorava: Sê paciente comigo, e te pagarei.

29Mîrîrî taiya ye'nen, mîîkîrî sa'ne e'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya mîîkîrî pî': "Maasa aye'mauya nîmî'pai man. Ye'mato' ton eposau'ya. Aye'mauya pra wanî pepîn tamî'nawîrî aye'mauya" ta'pîiya.

30 Ele, entretanto, não quis; antes, indo-se, o lançou na prisão, até que saldasse a dívida.

30Tîîse, inna î' wani' pra man, taiya pra mîîkîrî iipia epe'mîra awe'to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî yarî'pîiya ama'ye'kon atarakkanto' yewî' ta. Miarî yarakkamo ye'ka pe ta'pîiya: "Tarî ako'mankî uupia epe'mîra awe'to' ye'maya pîkîrî", ta'pîiya ipî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

31 Vendo os seus companheiros o que se havia passado, entristeceram-se muito e foram relatar ao seu senhor tudo que acontecera.

32 Então, o seu senhor, chamando-o, lhe disse: Servo malvado, perdoei-te aquela dívida toda porque me suplicaste;

33 não devias tu, igualmente, compadecer-te do teu conservo, como também eu me compadeci de ti?

34 E, indignando-se, o seu senhor o entregou aos verdugos, até que lhe pagasse toda a dívida.

35 Assim também meu Pai celeste vos fará, se do íntimo não perdoardes cada um a seu irmão.

Mateus 19

Jesus atravessa o Jordão
Marcos 10.1

1 E aconteceu que, concluindo Jesus estas palavras, deixou a Galiléia e foi para o território da Judéia, além do Jordão.

31Tîîse mîrîrî warantî mîîkîrîya ikupî era'ma'pî tiaronkon itepuru poitîrîtononya. Inkamoro ena'pî yairî ma're mararî pra, mîrîrî era'ma tîuya'nîkon ye'nen. Tarîpai mîrîrî ekareme'se to' erepamî'pî tepurukon pia. Moropai mîrîrî ekaremekî'pî to'ya ipî'.

32Moropai itepuruya mîîkîrî tîpoitîrî e'mai'non yanno me'po'pî aai'to'pe tîîpia. Mîîkîrî pî' ta'pî itepuruya: “Amîrî imakui'pî. Teuren uupia epe'mîra awe'to' pî' î' wani' pra man moriya, taasau'ya tanne, esatîya ye'nen.

33Tîîse î' wani' awanî ye'nen tiaron upoitîrî era'maya pepîn a'noko'pî pe, uurîya u'noko'pî pe ayera'ma'pî warantî?” ta'pî itepuruya ipî'.

34Mîrîrî yai mîîkîrî pî' itepuru ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî tîpoitîrî rumaka'pîiya surarayamî'ya yarakkamoto'pe atarakkannîto' yewî' ta. Mîrîrî warantî awe'taruma'tî'pî tamî'nawîrî epe'mîra tîwe'to' ye'ma tîuya pîkîrî.

35Sîrîrî warantî uyun ka' po manni'ya ikupî kupî sîrîrî tiwin pî' amîrî'nîkon yarakkîrî, awinîkîi'nîkon imakui'pî ayonpakon nîkupî'pî ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon ya, aawanmîra'nîkon —ta'pî Jesusya to' pî'.

Mateus 19

Jesus Eseurîma No'pîrî Wanî Rumakato' Pî'
(Mc 10.1-12)

1Mîrîrî warantî teeseurîma yaretî'ka tîpo, Jesus wîtî'pî Galiléia pata poi.

Awenna'po'pî Judéia pata pona. Iren Jordão ratai poro attî'pî.

2 Seguiram-no muitas multidões, e curou-as ali.

2Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyamî' epere'pîtî'pî iipia. Moropai pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya miarî.

A questão do divórcio
Marcos 10.2-12; Lucas 16.18

3 Vieram a ele alguns fariseus e o experimentavam, perguntando: É lícito ao marido repudiar a sua mulher por qualquer motivo?

3Tiaronkon fariseuyamî' erepamî'pî Jesus pia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî iteseru era'makonpa kai'ma. Mîrîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya: —Warayo'ya tîno'pî rumakasa' ya î' wenai pra, yairî awanî mîrîrî? Moisés nekaremekî'pîya taasa' yawîrî? —ta'pî to'ya.

4 Então, respondeu ele: Não tendes lido que o Criador, desde o princípio, os fez homem e mulher

5 e que disse: Por esta causa deixará o homem pai e mãe e se unirá a sua mulher, tornando-se os dois uma só carne?

4-5Jesusya yuuku'pî: —Paapa maimu erenkasa'ya'nîkon pra naatî, î' kai'ma Paapaya taasa' epu'tîkonpa? Awe'menukasa' see warantî: “Tamî'nawîron koneka tîuya yai, pemonkon koneka'pî Paapaya warayo' pe moropai wîri' pe.” Moropai Paapaya ta'pî: "Mîrîrî ye'nen tîîno'pîta yai, warayo'ya tîsan moropai tîyun rumaka, inî'rî to' pia aako'mamî pepîn. Tîîse tîno'pî yarakkîrî neken aako'mamî. Inkamoro enasa' mîrîrî, tiwinan pemonkon warantî”, *(Gn 1.27, 2.24)* ta'pîiya.

6 De modo que já não são mais dois, porém uma só carne. Portanto, o que Deus ajuntou não o separe o homem.

6Mîrîrî ye'nen asakî'nankon warantî pra tîîse, tiwinan warantî to' wanî. Mîrîrî warantî to' ku'sa' Paapaya ye'nen, anî'ya to' pantaka e'pai pra man. Tîno'pî rumakaiya eserîke pra man.

7 Replicaram-lhe: Por que mandou, então, Moisés dar carta de divórcio e repudiar?

7Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, fariseuyamî'ya Jesus ekaranmapo'pî: —Tîîse î' ton pe Moisésya kaareta menuka me'po'pî warayo'ya tîno'pî pia tîîto'pe? “ ‘Tarîpai

8 Respondeu-lhes Jesus: Por causa da dureza do vosso coração é que Moisés vos permitiu repudiar vossa mulher; entretanto, não foi assim desde o princípio.

9 Eu, porém, vos digo: quem repudiar sua mulher, não sendo por causa de relações sexuais ilícitas, e casar com outra comete adultério [e o que casar com a repudiada comete adultério].

10 Disseram-lhe os discípulos: Se essa é a condição do homem relativamente à sua mulher, não convém casar.

11 Jesus, porém, lhes respondeu: Nem todos são aptos para receber este conceito, mas apenas aqueles a quem é dado.

12 Porque há eunucos de nascença; há outros a quem os homens fizeram tais; e há outros que a si mesmos se fizeram eunucos, por causa do reino dos céus. Quem é apto para o admitir admita.

inî'rî uno'pî pepîn amîrî' taiya ya, tîno'pî pî' irumakaiya moropai attî", ta'pî Moisés nurî'tîya —ta'pî to'ya Jesus pî'.
8Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Mîrîrî warantî ankupîkon ton menuka'pîiya, maasa pra sa'me pu'kuru ayewankon wanî era'ma tîuya ye'nen. Morî kupîya'nîkon eserîke pra awanîkon ye'nen. Tîîse pena Paapaya pata koneka yai, mîrîrî warantî itu'se pra Paapa wanî'pî.
9Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Warayo'ya tîno'pî rumaka ya tiaron warayo' yarakkîrî awe'sa' pra tîîse, moropai tiaron wîri' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupî mîîkîrîya, mîrîrî Paapa winîkîi —ta'pîiya.
10Moropai Jesus nenupa'sanya ta'pî Jesus pî': —Moriya tîno'pî rumaka warayo'ya namai, moropai wîri'ya tînyo rumaka namai, warayo' no'pîta e'pai pra awanî mîrîrî. Moropai wîri' etinyoma e'pai pra awanî nîrî —ta'pî to'ya.
11Tîîse Jesusya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Moriya kano'pîtatî taaya'nîkon eserîke pra awanîkon tamî'nawîronkon pî'. Tîîse manni'kan warayo'kon ino'pî pra tîîko'mansenon ton pe neken sîrîrî esenupanto' wanî. Maasa pra Paapaya yapîtanîpî to'ya meruntîri tîîsa' ye'nen.
12Maasa pra inkamoro ye'kakon warayo'kon esenpo mararî, tu'ke pra yemukasa'kon warantî. Mîrîrî ye'nen to' no'pîta eserîke pra to' wanî, maasa pra mîrîrî warantî teesenposa'kon ye'nen. Tîîse tiaronkon warayo'kon yemuka

tiaronkonya, mîrîrî warantî ino'pî pra to' e'to'pe. Moropai tiaronkon no'pîta pepîn maasa pra tesa'kon pe Paapa wanî ye'nen, to' eturumaka eesenyaka'mato' kupîkonpa. Anî' wanî ya, sîrîrî esenupanto' yawîrî iko'manpai, yapîtanîpî tîuya eserîke awanî ya, iku'kî —ta'pî Jesusya.

Jesus abençoa as crianças
Marcos 10.13-16; Lucas 18.15-17

13 Trouxeram-lhe, então, algumas crianças, para que lhes impusesse as mãos e orasse; mas os discípulos os repreendiam.

14 Jesus, porém, disse: Deixai os pequeninos, não os embaraceis de vir a mim, porque dos tais é o reino dos céus.

15 E, tendo-lhes imposto as mãos, retirou-se dali.

Jesus Moropai Moreyamî'
(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

13Moropai tiaronkonya moreyamî' yarî'pî Jesus pia tenya tîîto'peiya to' pona moropai to' pîremato'peiya. Tîîse inenupa'sanya ta'pî pemonkonyamî' pî': —Insanan moreyamî' mo'katî Jesus piapai —ta'pî to'ya.

14Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Tîwî moreyamî' ii'to'pe uupia, to' tîmanenpai pra e'tî —ta'pîiya tînenupa'san pî'. —Maasa pra insamoro moreyamî' warantî Paapa pemonkonoyamî' wanî. Imîrî pe to' wanî —ta'pî Jesusya.

15Inkamoro pona tenya tîtîse Jesus epîrema'pî. Mîrîrî tîpo attî'pî to' piapai.

O jovem rico
Marcos 10.17-22; Lucas 18.18-23

16 E eis que alguém, aproximando-se, lhe perguntou: Mestre, que farei eu de bom, para alcançar a vida eterna?

17 Respondeu-lhe Jesus: Por que me perguntas acerca do que é bom? Bom só existe um. Se queres, porém, entrar na vida, guarda os mandamentos.

Maasaron Warayo' Ipîkku Pe Tîwe'sen
(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

16Moropai maasaron warayo' ipîkku pe tîwe'sen erepamî'pî tiwin wei Jesus pia. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —Uyenupanen, morî pu'kuru amîrî —ta'pîiya. —Î' morî kupîuya e'painon ipatîkarî uuko'manto' ton epoto'peuya Paapa pia? —ta'pîiya.

17Jesusya ta'pî ipî': —Î' wani' awanî ye'nen morî amîrî taaya mîrîrî upî'? Tiwinan morî moro man, Paapa neken mîîkîrî, tiaron ton pra man —ta'pîiya. —Mîîkîrî pia pu'kuru aako'manto' ton yu'se awanî ya, î' taasa'

Paapa maimuya unkupîkon ton, manni' yawîrî ikonekakî —ta'pî Jesusya warayo' pî'.

18 E ele lhe perguntou: Quais? Respondeu Jesus: Não matarás, não adulterarás, não furtarás, não dirás falso testemunho;

18—Î' ye'ka see Paapa maimu yawîrî iku'to'peuya? —kai'ma Jesus maimu yuuku'pîiya. Jesusya yuuku'pî: —Pemonkon kî'wîi moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra e'kî. Moropai tiaron kîsama'runpai, moropai seru'ye' pe teeseurîmai pra e'kî.

19 honra a teu pai e a tua mãe e amarás o teu próximo como a ti mesmo.

19Moropai ayun asan namakî. Moropai ayonpa sa'namakî kure'ne aawarîrî amîrî e'sa'nama manni' warantî —ta'pîiya.

20 Replicou-lhe o jovem: Tudo isso tenho observado; que me falta ainda?

20Warayo'ya yuuku'pî: —Pena more pe wanî'pî patapai sîrîrî tîpose, mîrîrîkon ku'nen uurî tamî'nawîrî —ta'pîiya. —Tîîse î' tiaron kupîuya e'painon? —ta'pîiya.

21 Disse-lhe Jesus: Se queres ser perfeito, vai, vende os teus bens, dá aos pobres e terás um tesouro no céu; depois, vem e segue-me.

21Jesusya yuuku'pî: —Inna, tamî'nawîrî e'to' yawîrî anku'pai awanî ya, tiwinano'pî ankupî ton moro man. Tamî'nawîrî ayemanne ke e'repata, moropai mîrîrî yepe'pî mîrataikkai manni'kan sa'ne î' ton pra tîwe'taruma'tîsanon pia. Mîrîrî warantî ikupîya ya, inî' panpî' ayemanne ton eporîya ka' po. Moropai maaipîi uwenairî —ta'pî Jesusya.

22 Tendo, porém, o jovem ouvido esta palavra, retirou-se triste, por ser dono de muitas propriedades.

22Mîrîrî warantî taa Jesusya eta tîuya ye'nen, mîîkîrî maasaron warayo' ipîkku esewankono'ma'pî mararî pra. Maasa pra mîrîrî anku'pai pra tîwanî ye'nen ipîkku pe tîwe'to' pînînma'pîiya. Mîrîrî ye'nen attî'pî.

O perigo das riquezas
Marcos 10.23-31; Lucas 18.24-30

23 Então, disse Jesus a seus discípulos: Em verdade vos digo que um rico dificilmente entrará no reino dos céus.

23Mîîkîrî esewankono'masa' era'ma tîuya pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —A'kî, yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Sa'me pu'kuru

24 E ainda vos digo que é mais fácil passar um camelo pelo fundo de uma agulha do que entrar um rico no reino de Deus.

25 Ouvindo isto, os discípulos ficaram grandemente maravilhados e disseram: Sendo assim, quem pode ser salvo?

26 Jesus, fitando neles o olhar, disse-lhes: Isto é impossível aos homens, mas para Deus tudo é possível.

27 Então, lhe falou Pedro: Eis que nós tudo deixamos e te seguimos; que será, pois, de nós?

28 Jesus lhes respondeu: Em verdade vos digo que vós, os que me seguistes, quando, na regeneração, o Filho do Homem se assentar no trono da sua glória, também vos assentareis em doze tronos para julgar as doze tribos de Israel.

awanî ipîkku pe tîwe'sen eturumakato'pe Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe.
24Moropai inî'rî tauya sîrîrî sa'me pu'kuru see awanî ipîkku ewonto'pe Paapa pia, itesa' pe Paapa e'to'pe. Mararî kameru ewomî pepîn akkusa yeutta yai, kure'ne tîwanî ye'nen. Mîrîrî warantî ipîkku pe tîwe'sen ewomî pepîn Paapa pata'se' ya'. ⌞Maasa pra kure'ne tewan yapi'sai'ya ye'nen temanne pî'⌟ —ta'pî Jesusya.
25Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pe, inenupa'san wanî'pî teesewankono'mai mararî pra. Mîrîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya Jesus pî': —Moriya anî'kan e'pîika'tî e'painon?
26Inkamoro era'ma'pî Jesusya moropai to' maimu yuuku'pîiya: —Anî' e'pîika'tî wanî sa'me pu'kuru, pemonkon pia ikupîiya eserîkan pepîn. Tîîse mîrîrîkon wanî sa'me pra mîîkîrî Paapa pia. Mîrîrî ye'nen ikupîiya —ta'pî Jesusya.
27Moropai Pedroya ta'pî Jesus pî': —Tamî'nawîrî anna ko'manto', anna yewî'kon nîmî'sa' annaya sîrîrî awenairî anna wîtîto'pe kai'ma. Î' kin yapisî annaya e'painon? —ta'pîiya.
28Jesusya yuuku'pî: —Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî ka' poi iipî'pî wanî kupî sîrîrî meruntî ke tiwin wei. Moropai Paapaya tamî'nawîron koneka amenan pe. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon esa' pe ereuta kupî sîrîrî uyaponse' pona ipîkku pata'se' ya'. Mîrîrî yai amîrî'nîkon, uwenaironkon nîrî ereuta pe naatîi, asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'non apono'kon pona,

29 E todo aquele que tiver deixado casas, ou irmãos, ou irmãs, ou pai, ou mãe [ou mulher], ou filhos, ou campos, por causa do meu nome, receberá muitas vezes mais e herdará a vida eterna.

30 Porém muitos primeiros serão últimos; e os últimos, primeiros.

Mateus 20

A parábola dos trabalhadores na vinha

1 Porque o reino dos céus é semelhante a um dono de casa que saiu de madrugada para assalariar trabalhadores para a sua vinha.

2 E, tendo ajustado com os trabalhadores a um denário por dia, mandou-os para a vinha.

tamî'nawîronkon ayonpakon esa' pe awanîkonpa. Mîrîrî warantî inkamoro Israel ponkon yepuru pe eenakon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

29Jesusya ta'pî: —Manni' tewî' moropai tîno'pî, moropai takon tonpayamî' nîmî'nen wanî ya uwenai, moropai tînmukuyamî' moropai tîyun, tîsan, moropai tîpata nîmî'nen uwenai, Paapaya tannosa' yai, mararî pra mîîkîrîya yapisî kupî sîrîrî inî' panpî' î' nîmî'pî tîuya manni' yentai. Moropai tîîko'manto' ton ipatîkaron eporîiya tiwinano'pî wei yai.

30Tarî sîrîrî non po tiaronkon pemonkonyamî' wanî ipîkku pe. Tîîse Paapa pia teerepansa'kon yai, to' wanî pepîn ipîkku pe. Tiaronkon wanî pepîn ipîkku pe sîrîrî pata po, tîîse Paapa pia teerepansa'kon yai, ipîkku pe to' ena kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Mateus 20

Uva Ye'kana' Teesenyaka'masanon

1Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekîpa kai'ma. —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai, awanî pe nai see warantî: Warayo' wanî'pî tekkari ye' ton uva ye'ka pîmîtîpon pe. Mîîkîrî wîtî'pî penane pu'kuru, maasa wei epa'ka pra tîîse, tîîpia eesenyaka'makon ton yuwai, tînmîri era'makon ton.

2Moropai to' eseposa' tîuya pe, to' yarakkîrî eeseurîma'pî. Ta'pîiya to' pî': “Uupia eesenyaka'makon e'painon? Aye'mauya'nîkon. Tiwin wei tîîse tiwin pî'

akaisarî'nîkon prata ena'pî ke aye'mauya'nîkon". Moropai inkamoro yaipontî'pîiya to' wîtîto'pe esenyaka'mai tînmîri ya'.

3 Saindo pela terceira hora, viu, na praça, outros que estavam desocupados

3Moropai 9 horas yairî tîîse attî'pî tiaron pata sararu ke to' e'repato' pata'se' ya'. Moropai miarî tiaronkon warayo'kon era'ma'pî mîîkîrîya, î' pî' pra tîwe'sanon era'ma'pîiya.

4 e disse-lhes: Ide vós também para a vinha, e vos darei o que for justo. Eles foram.

4Inkamoro pî' ta'pî warayo'ya: "Amîrî'nîkon nîrî unmîri ya' esenyaka'matantî. Uyekkari ye'ka, uva ye'kana' eesenyaka'ma'pîkon ye'mauya morî pe", ta'pî umî esa'ya to' pî'.

5 Tendo saído outra vez, perto da hora sexta e da nona, procedeu da mesma forma,

5Moropai to' wîtî'pî inmîri ya' esenyaka'mai. Ineka'ta pairî wei tîîse mîrîrî warantî tiaronkon teesenyaka'masanon eporî'pîiya, moropai wei era'tîsa' tanne, 3 horas tîîse ko'mamîiya mîrîrî warantî tiaronkon teesenyaka'masanon yarakkîrî ikupî'pîiya.

6 e, saindo por volta da hora undécima, encontrou outros que estavam desocupados e perguntou-lhes: Por que estivestes aqui desocupados o dia todo?

6Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon ton eporî'pîiya ko'mamîiya 5 horas yairî tîîse tîwenna'poi pra'ca pona. Inkamoro ekaranmapo'pîiya. "Î' pî' tarî aako'mamîkon sîrîrî wei tamî'nawîrî î' tîkonekapî'se pra?" ta'pîiya.

7 Responderam-lhe: Porque ninguém nos contratou. Então, lhes disse ele: Ide também vós para a vinha.

7Inkamoroya yuuku'pî: "Anna ko'mamî sîrîrî maasa pra anî' eseurîmasa' pra man anna yarakkîrî", ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî warayo'ya ta'pî to' pî': "Moriya unmîri ya' esenyaka'matantî uva ye'kana'", ta'pîiya.

8 Ao cair da tarde, disse o senhor da vinha ao seu administrador: Chama os

8Moropai to' esenyaka'mato' weiyu ataretî'kasa' yai, to' karaiwarîya

trabalhadores e paga-lhes o salário, começando pelos últimos, indo até aos primeiros.

teesenyaka'masanon esanon pe tîwe'sen pî' ta'pî to' yannoto'peiya. Ta'pî umî esa'ya: “To' yannokî moropai to' ye'makî ikînî'pî esenyaka'ma pia'tî'pî patapai. E'mai' pe esenyaka'ma'san pîkîrî to' ye'makî”, ta'pî umî esa'ya.

9 Vindo os da hora undécima, recebeu cada um deles um denário.

9Mîrîrî ye'nen inkamoro 5 horas tîîse ko'mamîiya esenyaka'ma'sanya tiwin pî' prata ena'pî yapisî'pî tîkaisarî'nîkon.

10 Ao chegarem os primeiros, pensaram que receberiam mais; porém também estes receberam um denário cada um.

10Tîîse tiaronkon e'mai' pe esenyaka'ma'san esenumenkasa' wanî'pî, inkamoro yentai tepe'pîkon yapisî tîuya'nîkon kai'ma. Tîîse inkamoroya yapisî'pî kaisarî tiwin pî' prata ena'pî yapisî'pî to'ya tîkaisarî'nîkon.

11 Mas, tendo-o recebido, murmuravam contra o dono da casa,

11Inkamoroya tîtînirurîkon yapisî'pî moropai inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî tîkaraiwarîkon pî'. Tîkaisarî'nîkon tiaronkon ye'masai'ya ye'nen.

12 dizendo: Estes últimos trabalharam apenas uma hora; contudo, os igualaste a nós, que suportamos a fadiga e o calor do dia.

12Ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon: “Insamoro warayo'kon esenyaka'ma'pî mararî, tiwin hora kaisarî neken. Uye'ma'pîkon pî' to' erepamî'pî teuren. Tîîse uurî'nîkon pena patapai wei kaisarî a'ne' pe wei moronka'pî. Tîîse inkamoroya yapisî kaisarî yapisî uurî'nîkonya”, ta'pî to'ya.

13 Mas o proprietário, respondendo, disse a um deles: Amigo, não te faço injustiça; não combinaste comigo um denário?

13Tîîse yuuku'pî mîîkîrî umî esa'ya tiwinan teesenyaka'masen pî'. “Uyonpa, maasa etakî, imakui'pî ku'sau'ya pra wai awinîkîi. Maasa pra tiwin prata ena'pî ke aye'mauya tauya yai, inna, morî pe man ta'pîya. Innape nai?

14 Toma o que é teu e vai-te; pois quero dar a este último tanto quanto a ti.

14Mîrîrî ye'nen sîrîrî ayepe'pî atînirurî yapi'kî moropai atîkî ayewî' ta. Mîserî

15 Porventura, não me é lícito fazer o que
quero do que é meu? Ou são maus os teus
olhos porque eu sou bom?

16 Assim, os últimos serão primeiros, e os
primeiros serão últimos [porque muitos
são chamados, mas poucos escolhidos].

Jesus ainda outra vez prediz sua morte e ressurreição

Marcos 10.32-34; Lucas 18.31-33

17 Estando Jesus para subir a Jerusalém,
chamou à parte os doze e, em caminho,
lhes disse:

18 Eis que subimos para Jerusalém, e o
Filho do Homem será entregue aos
principais sacerdotes e aos escribas. Eles o
condenarão à morte.

19 E o entregarão aos gentios para ser
escarnecido, açoitado e crucificado; mas,
ao terceiro dia, ressurgirá.

O pedido da mãe de Tiago e João
Marcos 10.35-45

warayo', ikînî'pî uneta'pî ye'mapai wai
aye'ma pî' wai warantî, se' kaisarî.
15Î' anku'pai e'to' kupîuya uyemannekon
ke. Moropai utînirurîkon ke ikupîuya.
Tîîse mîrîrî wanî pepîn imakui'pî pe. Tîîse
uyemannekon ke morî ku'sau'ya wenai
akinmu mîrîrî", ta'pî warayo'ya ipî'.
16Moropai Jesusya teeseurîmato'
yaretî'ka'pî. Ta'pîiya: —Mîrîrî warantî
tîpemonkonoyamî' kupî Paapaya. E'mai'
pe e'kupî'san wanî kupî sîrîrî ikînî'pî.
Moropai ikînî'pî esi'san wanî kupî sîrîrî
e'mai' pe, itu'se Paapa e'to' yawîrî —ta'pî
Jesusya.

Inî'rî Jesus Eseurîma Tîîsa'manta Pî'

Moropai Tîîwe'mî'sa'ka Pî'
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

17Jerusalém pona tuutîkon pe, Jesusya
tînenupa'san yarî'pî tiaron winîkîi.
Inkamoro pî' eeseurîma'pî, iponarî to'
taase tuutîkon ye'ka pe e'ma taawîrî.
18Ta'pîiya: —Wîtî'nîkon sîrîrî Jerusalém
pona. Miarî uurî ka' poi iipî'pî rumaka
to'ya kupî sîrîrî teepîremasanon
esanonkon pia. Moropai Moisés nurî'tîya
yenupanto' pî' yenupatonkon pia.
Inkamoroya uwî me'po kupî sîrîrî.
19Moropai inkamoroya utîrî kupî sîrîrî
Judeuyamî' pepîn pia. Inkamoro wo'ma'ta
kupî sîrîrî upî'. U'po'pîtî to'ya. Moropai
upokapîtî to'ya pakî'nan pona. Tîîse
uusa'manta tîpo, iteseurîno weiyu yai,
e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Zebedeu No'pîya Jesus Pî' Itu'se Tîwe'to' Esatî
(Mc 10.35-45)

20 Então, se chegou a ele a mulher de Zebedeu, com seus filhos, e, adorando-o, pediu-lhe um favor.

21 Perguntou-lhe ele: Que queres? Ela respondeu: Manda que, no teu reino, estes meus dois filhos se assentem, um à tua direita, e o outro à tua esquerda.

22 Mas Jesus respondeu: Não sabeis o que pedis. Podeis vós beber o cálice que eu estou para beber? Responderam-lhe: Podemos.

23 Então, lhes disse: Bebereis o meu cálice; mas o assentar-se à minha direita e à minha esquerda não me compete concedê-lo; é, porém, para aqueles a quem está preparado por meu Pai.

24 Ora, ouvindo isto os dez, indignaram-se contra os dois irmãos.

20Mîrîrî yai Zebedeu no'pî erepamî'pî tînmukuyamî' pokonpe Jesus pia. Moropai irawîrî si'ma tîpu'pai enu'tî'pîiya non yekaya. Moropai Jesus pî' esatî'pîiya itu'se tîwe'to' ku'to'peiya kai'ma.

21Mîîkîrî ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' yu'se kin awanî mîrîrî? —ta'pîiya ipî'. Mîîkîrîya yuuku'pî: —Tamî'nawîronkon esa' pe eena yai, insanan unmukuyamî' asakî'nankon ereutato'pe ka'kî, tiwin ameruntîri winî, moropai tiaron kamai' winî. Tamî'nawîronkon esa' pe to' e'to'pe awarantî —ta'pîiya Jesus pî'.

22Jesusya ta'pî inkamoro inmukuyamî' pî': —Anesatîkon kupîuya pepîn e'painon. Anesatîkon epu'tîya'nîkon pra naatîi. Tiaronkonya utaruma'tî kupî sîrîrî, mîrîrî yapîtanîpîuya kupî sîrîrî. Amîrî'nîkon kanan? Uyese' pî' awanîkon wenai tiaronkonya atarumatîkon ya, yapîtanîpîya'nîkon pe naatî? —ta'pîiya. —Inna —ta'pî to'ya Jesus pî'.

23Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Inna seru' pepîn. Innape uurî e'taruma'tî warantî awe'taruma'tîkon nîrî —ta'pî Jesusya. —Tîîse tauya pepîn apî'nîkon umeruntîri winî ereutakî, moropai kamai' winî ereutakî tauya pepîn apî'nîkon. Maasa pra uyunya taa kupî sîrîrî manni'kan uupia ereutatonkon tîmenka'san pî' to' ereutato'pe.

24Mîrîrî kai'ma Jesusya to' yeurîma eta'pî inenupa'san mia' tamî'nawîronkonya. Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî inkamoro asakî'nankon winîkîi.

25 Então, Jesus, chamando-os, disse: Sabeis que os governadores dos povos os dominam e que os maiorais exercem autoridade sobre eles.

26 Não é assim entre vós; pelo contrário, quem quiser tornar-se grande entre vós, será esse o que vos sirva;

27 e quem quiser ser o primeiro entre vós será vosso servo;

28 tal como o Filho do Homem, que não veio para ser servido, mas para servir e dar a sua vida em resgate por muitos.

A cura de dois cegos de Jericó
Marcos 10.46-52; Lucas 18.35-43

29 Saindo eles de Jericó, uma grande multidão o acompanhava.

30 E eis que dois cegos, assentados à beira do caminho, tendo ouvido que Jesus passava, clamaram: SENHOR, Filho de Davi, tem compaixão de nós!

31 Mas a multidão os repreendia para que se calassem; eles, porém, gritavam cada vez mais: SENHOR, Filho de Davi, tem misericórdia de nós!

25Inkamoro yanno'pî Jesusya tamî'nawîrî tîîpia. Moropai ta'pîiya to' pî': —Sîrîrî non po pata esanonya tîpemonkonoyamî' yaipontî, epu'nenan amîrî'nîkon. Maasa pra to' esa' tîwanîkon ye'nen.

26Tîîse amîrî'nîkon mîrîrî warantî pra e'tî. Tonpakon yentai e'pai anî' wanî ya, to' ma're e'pai awanî.

27Moropai anî' esenumenka ya tonpayamî' esa' pe e'pai mîîkîrî wanî e'pai wanî to' poitîrî pe. Mîrîrî warantî neken to' ye'mai'norî pe awanî.

28Mîrîrî warantî uurî, ka' poi iipî'pî yeseru wanî. Tîpoitîrî ke e'to'pe kai'ma uui'sa' pra wai. Tîîse to' poitîrî pe e'to'pe moropai tu'kankon pîika'tîto'peuya kai'ma uuipî'pî. Arinîkon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe uusa'mantato'pe kai'ma uuipî'pî —ta'pî Jesusya.

Jesusya Asakî'nankon Enkaru'nankon Yepi'tî
(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

29Mîrîrî tîpo Jesus moropai inenupa'san wîtî tanne Jericó pata poi, arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî to' wenairî.

30Miarî mîrîrî e'ma taawîrî, to' wîtîto' ena pona asakî'nankon enkaru'nankon ereutasa' wanî'pî. Inkamoroya eta'pî mîrîrî e'ma taawîrî Jesus wîtî yekare. Mîrîrî ye'nen to' entaimepîtî pia'tî'pî: —Uyepotorî, amîrî Davi nurî'tî paarî'pî, pîika'tîton amîrî, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî —ta'pî to'ya.

31Mîrîrî pî' arinîkonya ta'pî moo to' e'to'pe. Tîîse yuuku to'ya pra, inî' panpî' to' entaimepîtî'pî. —Anna yepotorî, Davi

32 Então, parando Jesus, chamou-os e perguntou: Que quereis que eu vos faça?

33 Responderam: SENHOR, que se nos abram os olhos.

34 Condoído, Jesus tocou-lhes os olhos, e imediatamente recuperaram a vista e o foram seguindo.

Mateus 21

A entrada triunfal de Jesus em Jerusalém
Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40; João 12.12-15

1 Quando se aproximaram de Jerusalém e chegaram a Betfagé, ao monte das Oliveiras, enviou Jesus dois discípulos, dizendo-lhes:

2 Ide à aldeia que aí está diante de vós e logo achareis presa uma jumenta e, com ela, um jumentinho. Desprendei-a e trazei-mos.

3 E, se alguém vos disser alguma coisa, respondei-lhe que o SENHOR precisa deles. E logo os enviará.

nurî'tî paarî'pî, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî —ta'pî to'ya.

32Inkamoro maimu eta tîuya pe, Jesus emî'pamî'pî inkamoro pia. Inkamoro pî' ta'pîiya: —Î' kupîuya yu'se awanîkon mîrîrî? —ta'pîiya to' pî'.

33—Anna Yepotorî, anna yenu yenponkaya yu'se anna wanî sîrîrî, era'mato'pe annaya —kai'ma yuuku'pî to'ya.

34Jesusya tî'noko'pî pe sa'ne to' era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen to' yenukon yenponka'pîiya, inî'rî era'mato'pe to'ya. Ka'ne' pe to' yenu ekoneka'pî. Moropai inkamoro wîtî'pî Jesus wenairî.

Mateus 21

Jesus Ewomî Jerusalém Cidaderî Pona
(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

1Jerusalém pona tuutîkon pe, aminke pra rî tîîse to' erepamî'pî pemonkonyamî' ko'manto' pata itese' Betfagé pona, Oliveira kîrî po tîwe'sen pona. Miarîpai Jesusya asakî'ne tînenupa'san yaipontî'pî e'mai' pe tîrawîrî to' wîtîto'pe.

2Ta'pîiya to' pî': —Atîtî mîrîrî pata pona e'mai' pe. Moropai miarî eerepansa'kon pe jumenta eporîya'nîkon mîîtî ewa'tîsa' pe tînre kenan. Mîîkîrî meukatîi, moropai to' mene'tîi sa'nîrî —ta'pîiya.

3—Anî'ya taa ya: "Î' tonpe mîîkîrî yarîya'nîkon mîrîrî", taa to'ya ya, "Uyepotorîkon man itu'se", makatîi ipî'. Mîrîrî warantî taaya'nîkon ya, irumakaiya to' enepîkonpa —ta'pîiya.

4 Ora, isto aconteceu para se cumprir o que foi dito por intermédio do profeta:

5 Dizei à filha de Sião: Eis aí te vem o teu Rei, humilde, montado em jumento, num jumentinho, cria de animal de carga.

6 Indo os discípulos e tendo feito como Jesus lhes ordenara,

7 trouxeram a jumenta e o jumentinho. Então, puseram em cima deles as suas vestes, e sobre elas Jesus montou.

8 E a maior parte da multidão estendeu as suas vestes pelo caminho, e outros cortavam ramos de árvores, espalhando-os pela estrada.

9 E as multidões, tanto as que o precediam como as que o seguiam, clamavam: Hosana ao Filho de Davi! Bendito o que vem em nome do SENHOR! Hosana nas maiores alturas!

10 E, entrando ele em Jerusalém, toda a cidade se alvoroçou, e perguntavam: Quem é este?

4Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tîya imenuka'pî yawîrî awe'to'pe.
5Ta'pîiya see warantî: Makatîi Jerusalém ponkon pî' Paapa pemonkonoyamî' pî': "A'kî ayesa'kon iipî pe man jumenta more pona teenu'se. Eranmîra eerepamî pe man" makatîi to' pî'. *(Zc 9.9)* Mîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nenya imenuka'pî.
6Moropai Jesus nenupa'san wîtî'pî e'mai' pe. Moropai inkamoroya î' kai'ma ta'pî Jesusya yawîrî ikupî'pî to'ya.
7Inkamoroya jumenta enepî'pî inre yarakkîrî. Inkamoroya ta'sankon tîrî'pî ipona. Moropai Jesus enuku'pî ipona.
8Mîîkîrî iipî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, arinîkon pemonkonyamî'ya ta'sankon yarenka'pî non pona, iporo Jesus wîtîto'pe kai'ma. Moropai tiaronkonya yu' yare soroka'pî e'ma ta, irawîrî.
9Yarakkîrî tuutîsanon entaimepîtî'pî irawîrî si'ma, moropai ite'ma'pî pî' si'ma mararî pra: —Yapurîpai'nîkon man Davi parî'pî pe tîwe'sen. Morî pe pu'kuru man, aaipî'pî manni' Uyepotorîkon maimu pe —ta'pî to'ya tîwentaimepî'se. —Paapa ka' pon manni' yapurîpai'nîkon man —taa pî' to' ko'mamî'pî. *(Sl 118.26)*
10Jesus ewonsa' pe cidade pona, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî tataimurunpai mararî pra. Moropai ekaranmapo'pî to'ya: —Anî' pe see mîîkîrî wanî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

11 E as multidões clamavam: Este é o profeta Jesus, de Nazaré da Galiléia!

A purificação do templo
Marcos 11.15-17; Lucas 19.45-46

12 Tendo Jesus entrado no templo, expulsou todos os que ali vendiam e compravam; também derribou as mesas dos cambistas e as cadeiras dos que vendiam pombas.

13 E disse-lhes: Está escrito: A minha casa será chamada casa de oração; vós, porém, a transformais em covil de salteadores.

Jesus efetua curas no templo

14 Vieram a ele, no templo, cegos e coxos, e ele os curou.

15 Mas, vendo os principais sacerdotes e os escribas as maravilhas que Jesus fazia e os meninos clamando: Hosana ao Filho de Davi!, indignaram-se e perguntaram-lhe:

11Mîrîrî taa to'ya yuuku'pî arinîkonya: —Manni' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jesus, Galiléia pata pon, Nazaré poinon —ta'pî to'ya.

Jesus Wanî Epîremanto' Yewî' Ta
(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

12Miarî Jerusalém po, epîremanto' yewî' ta teewomî pe, Jesusya pemonkonyamî' eporî'pî. Carneiroyamî' ke moropai paakayamî' ke, waku'kaimîyamî' ke tîwe'repasanon eporî'pîiya. Inkamoro yenpa'ka'pîiya teekore'mai. Tamî'nawîrî inkamoro e'repa yaponse'kon ra'tî'pîiya. To' tînirurî yense' ra'tî'pîiya non pona tîsorokai.

13Moropai ta'pîiya to' pî': —Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî. Paapaya ta'pî: "Uyewî' wanî pe man epîremanto' yewî' pe. Tîîse amîrî'nîkonya uyewî' ku'sa' ama'ye'kon yewî' pe", *(Is 56.7; Jr 7.11)* ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

14Mîrîrî yai enkaru'nankon moropai ma'tîkî'pankon yarî'pî to'ya iipia, epîremanto' yewî' ta to' esepi'tîto'pe. Inkamoro yepi'tî'pîiya.

15Tîîse mîrîrî ikupî eserîkan pepîn kupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon pî' teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon ekore'ma'pî. Moropai epîremanto' yewî' ta moreyamî'ya Paapa yapurî'pî tîwentaimepî'se. —Morî pu'kuru Paapa nîmenka'pî, Davi nurî'tî paarî'pî man yapurîto'pe —ta'pî to'ya Jesus pî'. Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî mararî pra.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 Ouves o que estes estão dizendo? Respondeu-lhes Jesus: Sim; nunca lestes: Da boca de pequeninos e crianças de peito tiraste perfeito louvor?

17 E, deixando-os, saiu da cidade para Betânia, onde pernoitou.

A figueira sem fruto
Marcos 11.12-14,20-24

18 Cedo de manhã, ao voltar para a cidade, teve fome;

19 e, vendo uma figueira à beira do caminho, aproximou-se dela; e, não tendo achado senão folhas, disse-lhe: Nunca mais nasça fruto de ti! E a figueira secou imediatamente.

20 Vendo isto os discípulos, admiraram-se e exclamaram: Como secou depressa a figueira!

21 Jesus, porém, lhes respondeu: Em verdade vos digo que, se tiverdes fé e não duvidardes, não somente fareis o que foi feito à figueira, mas até mesmo, se a este

16Moropai Jesus pî' ta'pî to'ya: —Î' taa to'ya eta pî' nan? —ta'pî to'ya. Yuuku'pî Jesusya: —Innape awanî —ta'pîiya. —Î' taasa' Paapa maimuya epu'tîya'nîkon pra kin naatî? Ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya: Insanan moreyamî' yenupa'pî Paapaya tapurîto'pe to'ya morî pe pu'kuru e'to' yawîrî *(Sl 8.2)* taasai'ya man —ta'pî Jesusya.

17Taa tîpo Jesusya to' nîmî'pî. Eepa'ka'pî to' pata cidade poi. Moropai attî'pî pemonkonyamî' ko'manto' Betânia pona attî'pî. Moropai miarî eewaronpamî'pî moropai eerenmapî'pî.

Jesusya Figo Ye' Pa'nîpî
(Mc 11.12-14,20-24)

18Tiaron wei yai, penane pu'kuru cidade Jerusalém pona tîwenna'po pe, Jesus wanî'pî emi'ne.

19Mîîkîrîya yei, figo ye' era'ma'pî e'ma ena po. Moropai mîîkîrî wîtî'pî itekare pî' iteperu moro wanî kai'ma. Tîîse iteperu eporîiya pra Jesus wanî'pî tîîse yare pe neken awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî figo ye' pî': —Ipatîkarî teepetai pra aako'mamî tarîpai —ta'pîiya. Moropai tiwinarî aawa'pi'ta'pî.

20Mîrîrî era'ma'pî inenupa'sanya. Mîrîrî kure'ne teesenumenkai to' wanî'pî, mîrîrî taasa' Jesusya pî'. Moropai inkamoroya ta'pî: —Î' kai'ma see aawa'pi'ta mîrîrî ka'ne' pe? —ta'pî to'ya.

21Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pî: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Yairî tauya sîrîrî. Innape pu'kuru Paapa ku'to'ya'nîkon wanî ya yairî, mîîkîrî tîmu'tunpai pra,

monte disserdes: Ergue-te e lança-te no mar, tal sucederá;

mîrîrî yei figo ye' pî' iku'sau'ya manni' warantî nîrî ikupîya'nîkon e'painon, innape iku'to'ya'nîkon wenai. Mîrîrî neken figo ye' pî' ikupîya'nîkon pepîn, tîîse seeni' wî' pî' taaya'nîkon ya: “Seeni' apata'se' yapai amo'takî, atîkî tuna ka”, taaya'nîkon ya, moropai “Esenunkî”, taaya'nîkon ya, innape iku'to'ya'nîkon wenai, mîrîrî e'kupî e'painon —ta'pî Jesusya.

22 e tudo quanto pedirdes em oração, crendo, recebereis.

22—Innape pu'kuru Paapa kupîi'ma esatîya'nîkon ya, eepîremakon pe anesatîkon yapisîya'nîkon —ta'pî Jesusya.

A autoridade de Jesus e o batismo de João
Marcos 11.27-33; Lucas 20.1-8

Anî' Maimu Pe Jesusya Ikupî
(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Tendo Jesus chegado ao templo, estando já ensinando, acercaram-se dele os principais sacerdotes e os anciãos do povo, perguntando: Com que autoridade fazes estas coisas? E quem te deu essa autoridade?

23Mîrîrî tîpo Jesus enna'po'pî Jerusalém pona. Miarî epîremanto' yewî' ta si'ma, pemonkonyamî' yenupaiya tanne, teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' esanon erepamî'pî iipia. Moropai inkamoroya ekaranmapo'pî: —Anî' maimu pe see ko'manpara manni'kan yenpa'ka'pîya mîrîrî? Anî'ya ikupîpa taasa' mîrîrî apî'? —ta'pî to'ya.

24 E Jesus lhes respondeu: Eu também vos farei uma pergunta; se me responderdes, também eu vos direi com que autoridade faço estas coisas.

24Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Uurî nîrî amîrî'nîkon ekaranmapouya sîrîrî. Yairî ayekaranmapoto'konuya yuukuya'nîkon ya, uurî nîrî anî' maimu pe sîrîrî ye'ka unkupî ekaremekîuya apî'nîkon —ta'pîiya.

25 Donde era o batismo de João, do céu ou dos homens? E discorriam entre si: Se dissermos: do céu, ele nos dirá: Então, por que não acreditastes nele?

25—Tarîpai yu'tî. Anî' maimu pe kin Joãoya tamî'nawîronkon yenpatakona'pî? Paapa maimu pe ka'rî, pemonkonyamî' maimu pe ka'rî? O'non ye'ka pe epu'tî pî' naatî? Mîrîrî taiya ye'nen to' eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon. —Inna Paapa maimu pe taasa' ya, uurî'nîkon ekaranmapoiya

eserîke awanî. “Tîîse î' tonpe innape João Batista nurî'tî kupîya'nîkon pra awanîkon?” taiya eserîke awanî —ta'pî to'ya.

26 E, se dissermos: dos homens, é para temer o povo, porque todos consideram João como profeta.

26—Moropai pemonkon maimu pe taasa' ya, arinîkon pemonkonyamî'ya uurî'nîkon taruma'tî eserîke awanî. Maasa pra inkamoroya João Batista nurî'tî epu'tî'pî, Paapa maimu ekareme'nen pe awanî epu'tî'pî mîîto'pe.

27 Então, responderam a Jesus: Não sabemos. E ele, por sua vez: Nem eu vos digo com que autoridade faço estas coisas.

27Mîrîrî ye'nen inkamoroya Jesus maimu yuuku'pî: —Epu'tî annaya pra man —ta'pî to'ya. —Uurî nîrî anî' maimu pe seeni' ye'ka kupîuya ekaremekîuya pepîn —ta'pî Jesusya.

A parábola dos dois filhos

Jesusya Asakî'nankon Inmukuyamî' Yekare Ekaremekî

28 E que vos parece? Um homem tinha dois filhos. Chegando-se ao primeiro, disse: Filho, vai hoje trabalhar na vinha.

28Jesusya tiaron panton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Î' ye'ka pe sîrîrî pî' eesenumenkakon eserîke awanî? Warayo' wanî'pî asakî'nankon inmukuyamî'. Mîîkîrîya ta'pî tînmu irui pî': “Unmu, sîrîrîpe umî ya' uva ye'kana' esenyaka'mai attî yu'se wanî sîrîrî”, ta'pîiya.

29 Ele respondeu: Sim, senhor; porém não foi.

29Tîîse mîîkîrîya tîyun maimu yuuku'pî. “Itîîpai pra wai”, ta'pîiya. Tîîse mîrîrî tîpo awenpenata'pî moropai attî'pî.

30 Dirigindo-se ao segundo, disse-lhe a mesma coisa. Mas este respondeu: Não quero; depois, arrependido, foi.

30Moropai itakon pî' ta'pî itunya irui pî' ta'pî tîuya warantî: “Inna, paapa, uutî”, ta'pîiya tîyun pî'. Tîîse attî pra awanî'pî.

31 Qual dos dois fez a vontade do pai? Disseram: O segundo. Declarou-lhes Jesus: Em verdade vos digo que publicanos e meretrizes vos precedem no reino de Deus.

31O'non ye'ka inmuya itu'se tîyun e'to' yawîrî ikupî'pî? —ta'pî Jesusya. Moropai inkamoroya imaimu yuuku'pî: —Manni' iruiya ikupî'pî —ta'pî to'ya. Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Manni'kan tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru

yapisî pî' teesenyaka'masanon, moropai manni'kan wîri'sanyamî' tesa'kon ke tîwe'repasanon se' tapairî. Imakui'san, inkamoro ye'ka esa' pe Paapa iipî pe man amîrî'nîkon rawîrî innape pu'kuru ikupî to'ya ye'nen.

32 Porque João veio a vós outros no caminho da justiça, e não acreditastes nele; ao passo que publicanos e meretrizes creram. Vós, porém, mesmo vendo isto, não vos arrependestes, afinal, para acreditardes nele.

32Mîrîrî warantî João Batista nurî'tî iipî'pî pena yairon pu'kuru e'ma ekareme'se. Tîîse innape mîîkîrî nekaremekî'pî ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon. Tîîse inkamoro tîniru yapi'nenanya innape pu'kuru ikupî'pî. Moropai wîri'sanyamî' se' tapaironkon, itesa' pînonya innape pu'kuru ikupî'pî. Teuren mîrîrî ye'ka era'ma tîpo, amîrî'nîkon enpenata pra aako'mamîkon imakui'pî rumaka pî' innape ikupîkonpa —ta'pî Jesusya.

A parábola dos lavradores maus
Marcos 12.1-12; Lucas 20.9-19

Imakui'san Pe Teesenyaka'masanon Wanî
(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

33 Atentai noutra parábola. Havia um homem, dono de casa, que plantou uma vinha. Cercou-a de uma sebe, construiu nela um lagar, edificou-lhe uma torre e arrendou-a a uns lavradores. Depois, se ausentou do país.

33Jesusya ta'pî inî'rî: —Sîrîrî panton ekaremekîuya etatî —ta'pîiya. —Warayo'ya tekkari ye' ton uva ye'ka pîmî'pî mararî pra. Moropai mîrîrî iwatî'pîiya inonkon tî'kon ke. Moropai tî' yai uva yekku asu'kato' ton koneka'pîiya. Moropai kawînan koneka'pîiya ipo si'ma tamî'nawîron era'mato'pe tîpoitîrîtononya kai'ma. Inkamoro tînmîri era'manenan pî' ta'pîiya: “Seeni' uyekkari yonpa ke aye'mauya'nîkon” ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî moropai to' karaiwarî wîtî'pî tiaron pata pona.

34 Ao tempo da colheita, enviou os seus servos aos lavradores, para receber os frutos que lhe tocavam.

34Mîrîrî tîpo itekkari emîrî pia'tî'pî. Mîrîrî ye'nen umî esa'ya tîpoitîrîtonon yarima'pî umî era'manenan pia tîmîrî ton tekkari yonpa era'mai.

35 E os lavradores, agarrando os servos, espancaram a um, mataram a outro e a outro apedrejaram.

35Tîîse inkamoro yapisî'pî umî era'manenanya. Moropai inkamoro taruma'tî'pî to'ya. Moropai tiaron po'pîtî'pî to'ya. Moropai tiaron ipoitîrî wî'pî to'ya. Moropai tiaron pona tî' yenunpîtî'pî to'ya. Mîrîrî warantî ikupî'pî to'ya ipoitîrîtonon pî'.

36 Enviou ainda outros servos em maior número; e trataram-nos da mesma sorte.

36Mîrîrî tîpo inî'rî tiaronkon yarima'pî umî esa'ya e'mai' pe to' yarima'pî tîuya yentai. Mîrîrî warantî rî ikupî'pî to'ya inkamoro yarakkîrî.

37 E, por último, enviou-lhes o seu próprio filho, dizendo: A meu filho respeitarão.

37Mîrîrî warantî tamî'nawîrî ikupî tîpo umî esa'ya tînmu yarima'pî. Eesenumenka'pî maasa pra “mîserî unmu yarimasau'ya ya, î' kupî to'ya pepîn e'painon. Inama to'ya eserîke awanî”, ta'pî umî esa'ya.

38 Mas os lavradores, vendo o filho, disseram entre si: Este é o herdeiro; ora, vamos, matemo-lo e apoderemo-nos da sua herança.

38Tîîse mîîkîrî umî esa' munmu era'ma tîuya'nîkon pe, inkamoro umî era'manenanya ta'pî: “A'kî, mîserî umî esa' munmu pî' î' ku'pai nai yarakkîrî”, ta'pî to'ya. “Iwîpai'nîkon uurî'nîkon pe sîrîrî umî eturumakato'pe itun sa'manta yai, inmu pe awanî namai”, ta'pî to'ya.

39 E, agarrando-o, lançaram-no fora da vinha e o mataram.

39Mîrîrî ye'nen mîîkîrî, umî esa' munmu yapisî'pî to'ya yenpa'ka'pî to'ya umî yapai poro pona, moropai iwî'pî to'ya —ta'pîiya.

40 Quando, pois, vier o senhor da vinha, que fará àqueles lavradores?

40Mîrîrî pî' to' ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' pensa mîîkîrî umî esa' enna'po ya, î' kupîiya eserîke awanî inkamoro umî era'matîponkon warayo'kon yarakkîrî?

41 Responderam-lhe: Fará perecer horrivelmente a estes malvados e arrendará a vinha a outros lavradores que

41Inkamoroya yuuku'pî: —Inkamoro warayo'kon tînmu wîîtîponkon tî'kaiya eserîke awanî. Mîrîrî tîpo tiaronkon warayo'kon eporîiya tînmîri

lhe remetam os frutos nos seus devidos tempos.

42 Perguntou-lhes Jesus: Nunca lestes nas Escrituras: A pedra que os construtores rejeitaram, essa veio a ser a principal pedra, angular; isto procede do SENHOR e é maravilhoso aos nossos olhos?

43 Portanto, vos digo que o reino de Deus vos será tirado e será entregue a um povo que lhe produza os respectivos frutos.

44 Todo o que cair sobre esta pedra ficará em pedaços; e aquele sobre quem ela cair ficará reduzido a pó.

45 Os principais sacerdotes e os fariseus, ouvindo estas parábolas, entenderam que era a respeito deles que Jesus falava;

46 e, conquanto buscassem prendê-lo, temeram as multidões, porque estas o consideravam como profeta.

era'matonkon. Moropai inkamoroya itekkari yonpa tîrî iipia, emîrî weiyu yai —ta'pî to'ya.

42Inî'rî Jesusya to' ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Paapa maimu e'menukasa' erenkasa'ya'nîkon pra kin naatî, î' taasai'ya? Sîrîrî warantî awe'menukasa': Wîttî konekanenanya tî' yenumî'pî, seeni' tî' wanî morî pe pra taa tîuya'nîkon ye'nen. Tîîse mîrîrî to' newanmîrî'pî tî' wanî'pî morî pe pu'kuru tiaronkon tî'kon to' nîmenka'pî yentai. Mîrîrî kupî'pî Uyepotorîkonya. Moropai morî pe pu'kuru awanî anna pia. *(Sl 118.22,23)*

43Tarîpai tauya sîrîrî amîrî'nîkon Judeuyamî' piapai imo'ka Paapaya tîpemonkono pe pu'kuru awanîkon namai. Moropai tiaronkon esa' pe eena. Manni'kan se' tapairî innape iku'nenan pepîn pia, Paapa maimu yawîrî tîîko'mansenon pia itîrîiya, to' esa' pe tîwe'to'pe.

44Anî' atare'mo ya manni' tî' pona, mîîkîrî ma'ta mîrîrî. Tîîse manni' tî' ena ya ipona, mîîkîrî yankaiya tamî'nawîrî.

45Mîrîrî taa Jesusya eta'pî teepîremasanon esanonya moropai fariseuyamî'ya. Mîrîrî epu'tî'pî to'ya, tîpî'nîkon Jesus eseurîma pe awanî.

46Mîrîrî ye'nen Jesus yapisî tîuya'nîkon pî' to' esenumenka'pî. Tîîse arinîkon rawîrî si'ma ikupî to'ya pra awanî'pî maasa pra eranne' pe to' wanî'pî. Maasa pra pemonkonyamî'ya Jesus epu'tî'pî, Paapa maimu ekareme'nen pe awanî.

Mateus 22

A parábola das bodas

1 De novo, entrou Jesus a falar por parábolas, dizendo-lhes:

2 O reino dos céus é semelhante a um rei que celebrou as bodas de seu filho.

3 Então, enviou os seus servos a chamar os convidados para as bodas; mas estes não quiseram vir.

4 Enviou ainda outros servos, com esta ordem: Dizei aos convidados: Eis que já preparei o meu banquete; os meus bois e cevados já foram abatidos, e tudo está pronto; vinde para as bodas.

5 Eles, porém, não se importaram e se foram, um para o seu campo, outro para o seu negócio;

6 e os outros, agarrando os servos, os maltrataram e mataram.

7 O rei ficou irado e, enviando as suas tropas, exterminou aqueles assassinos e lhes incendiou a cidade.

Mateus 22

Pata Esa' Reiya Tînmu E'marimato' Festarî Koneka
(Lc 14.15-24)

1Jesusya inî'rî panton ekaremekî'pî pemonkonyamî' nepu'tî tonpe. Ta'pîiya:
2—Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai awanî pe man sîrîrî panton warantî. Ipîkku pata esa' pe, rei pe tîwe'sen tînmu e'marimato' festarî koneka pî' awanî'pî.
3Mîîkîrîya tîpoitîrîtonon yaipontî'pî to' wîtîto'pe pemonkonyamî' yannoi to' ii'to'pe tînmu festarî pî'. Tîîse inkamoro to' neta'san iipî pra awanî'pî. Ii'pai pra to' wanî'pî.
4Moropai inî'rî tiaronkon tîpoitîrîtonon yarima'pîiya tîmaimu yaato'pe to'ya to' pia: “Makatîi to' pî'”, ta'pîiya. “ ‘Tamî'nawîrî ekonekasa' man festa yainon tonpe, taa pî' man’, makatîi. ‘Paakayamî' kaiwankon tî'kasau'ya wai, taa pî' man’ makatîi. ‘Tamî'nawîron konekasai'ya man. Mîrîrî ye'nen asi'tî festa pona’, makatîi” ta'pîiya.
5—Tîîse innape nai, taa to'ya pra ineta'san wanî'pî. Mîrîrî ye'nen puwana pî' tîwe'to'kon pî' to' wîtî'pî. Tiaron wîtî'pî tekînon pata'se' ya' to' era'mapî'se. Moropai tiaron wîtî'pî temanne yewî' pe tînkoneka'pî ya' ekaya pra.
6Moropai tiaronkonya inkamoro ipîkku poitîrîtonon yapisî'pî moropai to' po'pîtî'pî to'ya. Moropai to' wî'pî to'ya.

7Mîrîrî pî' mîîkîrî ipîkku rei ekore'ma'pî mararî pra. Inkamoro tîpoitîrîtonon

wîîtîponkon tî'ka me'po'pîiya moropai to' pata cidade po'tî me'po'pîiya.

8 Então, disse aos seus servos: Está pronta a festa, mas os convidados não eram dignos.

8Mîrîrî tîpo inî'rî tîpoitîrîtonon yanno'pîiya moropai ta'pîiya to' pî': “Manni'kan uneta'san iipî pra man maasa pra î' pe pra rî to' wanî ye'nen” ta'pîiya.

9 Ide, pois, para as encruzilhadas dos caminhos e convidai para as bodas a quantos encontrardes.

9“Tarîpai atîtî seeni' e'makon taawîrî. Moropai tamî'nawîrî pemonkonyamî' eporîya'nîkon pîkîrî to' metatîi” ta'pîiya tîpoitîrîtonon pî'.

10 E, saindo aqueles servos pelas estradas, reuniram todos os que encontraram, maus e bons; e a sala do banquete ficou repleta de convidados.

10Moropai ipoitîrîtonon wîtî'pî e'makon taawîrî. Inkamoroya to' eta'pî tamî'nawîrî to' eporî tîuya'nîkon kaisarî. To' muurukuntî'pî to'ya. Morîkon pemonkonyamî' moropai îririkon pemonkonyamî'. Inkamoroya mîrîrî to' pata'se' pe ikonekasa' yannîpî'pî. Intapîkîrî awanî'pî.

11 Entrando, porém, o rei para ver os que estavam à mesa, notou ali um homem que não trazia veste nupcial

11Mîîkîrî ipîkku epa'ka'pî inkamoro etasa'kon erepansa' era'mai. Moropai mîrîrî to' pata'se' pe tînkoneka'pî ya' eewomî'pî. Miarî warayo' era'ma'pîiya festa pî' tîwanî pon ya' pra tîwe'sen maasa pra tiwin to' pon wanî'pî mîîto'pe.

12 e perguntou-lhe: Amigo, como entraste aqui sem veste nupcial? E ele emudeceu.

12Moropai mîîkîrî yekaranmapo'pîiya: “Uwanîyakon, o'non ye'ka pe eewonsa' sîrîrî tarîwaya, festa pî' awanî pon teka'mai pra?” ta'pîiya. Tîîse imaimu yuukuiya pra awanî'pî.

13 Então, ordenou o rei aos serventes: Amarrai-o de pés e mãos e lançai-o para fora, nas trevas; ali haverá choro e ranger de dentes.

13Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ipîkku reiya ta'pî tîpoitîrîtonon pî': “Mîserî warayo' yewa'tîtî i'pu pî' moropai itenya pî'. Moropai yenuntî poro pona, ewaron pe tîwe'sen ya', o'non pata karawannîto' pata'se' ya'. Mîîkîrî karawato'pe, tee ye'kaiya mararî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pra ne'ne' pe tîwanî ye'nen", ta'pî ipîkkuya —ta'pî Jesusya.

14 Porque muitos são chamados, mas poucos, escolhidos.

14Moropai Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî. Ta'pîiya: —Tu'ke etasa'kon pemonkonyamî' wanî sîrîrî Paapa pia aako'mamîtonkon. Tîîse tu'kankon iipî pepîn Paapa pia yairî inkamoro yapi'to'peiya —ta'pî Jesusya.

A questão do tributo

Marcos 12.13-17; Lucas 20.20-26

Roma Ponkon Esa' Ye'mato' Pî' Jesus Ekaranmapo To'ya

(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Então, retirando-se os fariseus, consultaram entre si como o surpreenderiam em alguma palavra.

15Mîrîrî tîpo fariseuyamî' epa'ka'pî moropai inkamoroya teserukon koneka'pî, î' kai'ma Jesus anapi'pai tîwanîkon pî', iiwanmîra teeseurîmakonpa kai'ma ipî'.

16 E enviaram-lhe discípulos, juntamente com os herodianos, para dizer-lhe: Mestre, sabemos que és verdadeiro e que ensinas o caminho de Deus, de acordo com a verdade, sem te importares com quem quer que seja, porque não olhas a aparência dos homens.

16Mîrîrî ye'nen tiaronkon warayo'kon yarima'pî to'ya î' kupî Jesusya era'matonkon. Moropai inkamoro pokonpe pata esa' Herodes pemonkonoyamî' wîtî'pî Jesus ekaranmapopî'se. Ta'pî to'ya: —Anna yenupanen, yairon pe pu'kuru amîrî wanî epu'tî pî' anna man —ta'pî to'ya. —Maasa pra yairon Paapa maimu ke yenupaton pe awanî ye'nen. Moropai tiaronkon pemonkonyamî'ya taa ya apî': "Mîrîrî warantî kîseurîmai". Mîrîrî taa to'ya pî' tîpîinamai tîwe'sen pepîn amîrî. Maasa pra se' kaisarî pemonkonyamî' pî' tîwe'sen amîrî —ta'pî to'ya.

17 Dize-nos, pois: que te parece? É lícito pagar tributo a César ou não?

17—Mîrîrî ye'nen î' kai'ma epu'tî pî' nan? Yairî awanî ka'rî, kaane ka'rî, yairî pra awanî? Uyesa'kon pe tîwe'sen Romanoyamî' esa' César ye'ma annaya ya?

18 Jesus, porém, conhecendo-lhes a malícia, respondeu: Por que me experimentais, hipócritas?

19 Mostrai-me a moeda do tributo. Trouxeram-lhe um denário.

20 E ele lhes perguntou: De quem é esta efígie e inscrição?

21 Responderam: De César. Então, lhes disse: Dai, pois, a César o que é de César e a Deus o que é de Deus.

22 Ouvindo isto, se admiraram e, deixando-o, foram-se.

Os saduceus e a ressurreição

Marcos 12.18-27; Lucas 20.27-40

23 Naquele dia, aproximaram-se dele alguns saduceus, que dizem não haver ressurreição, e lhe perguntaram:

24 Mestre, Moisés disse: Se alguém morrer, não tendo filhos, seu irmão casará com a viúva e suscitará descendência ao falecido.

18Tîîse Jesusya î' anku'pai to' wanî tarakkîrî epu'tî'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Seru'ye'kon amîrî'nîkon. Aawarîrî'nîkon teesenku'tîsanon morî pe tîwanîkon kai'ma. Î' wani' awanî ye'nen uuwanmîra uurî anapi'pai awanîkon mîrîrî? —ta'pîiya.
19Moropai ta'pîiya: —Moriya mîrîrî ye'mato'ya'nîkon ene'tî uupia era'mato'peuya —ta'pîiya. Mîrîrî enepî'pî to'ya.
20Moropai inkamoro yekaranmapo'pîiya: —Anî' ese' mîserî? Anî' yekaton sîrîrî pîrata ena'pî pî'? —ta'pîiya.
21Inkamoroya yuuku'pî: —Romanoyamî' esa' César ese' —ta'pî to'ya. Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pî: —Moriya itîîkî iipia, imîrî pe awanî ye'nen, î' ta'pî Césarya yawîrî iku'tî. Moropai î' ku'tî ta'pî Paapaya yawîrî nîrî iku'tî —ta'pîiya.
22Mîrîrî taa Jesusya pî' to' esenumenka'pî mararî pra teesenumenkai, î' taiya eta tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen Jesus piapai to' wîtî'pî. Î' kupî to'ya pra awanî'pî Jesus pî'.

Sa'mantan Tîpo E'mî'sa'kan Pepîn Taa Saduceuyamî'ya

(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

23Mîrîrî yai saduceuyamî' wîtî'pî Jesus pia. Inkamoro esenumenkato' wanî'pî isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn taawonan pe. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn taapîtî'pî to'ya.
24Moropai inkamoroya ta'pî Jesus pî': —Anna yenupanen, pena Moisés nurî'tîya anna yenupa'pî see warantî —ta'pî to'ya. —Tiwin warayo' no'pîta, tîîse tînmu ton

tepose pra aasa'manta mîîkîrî no'pîrî'pî e'nîmî. Mîîkîrî yarakkîrî itakono'pî wanî e'pai awanî —ta'pîiya. —Moropai more yan pe tîrui no'pîrî'pî enasa' ya, tînre ton yenpoiya. Mîîkîrî more pî' urui munmu'pî taiya, tînmu pe tîîse.

25 Ora, havia entre nós sete irmãos. O primeiro, tendo casado, morreu e, não tendo descendência, deixou sua mulher a seu irmão;

25Moro to' man anna kore'ta asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî warayo'kon. To' ruinankon no'pîta'pî, tîîse aasa'manta'pî inmu ton pra si'ma. Mîîkîrî no'pî rî'pî yarakkîrî itakono'pî wanî'pî.

26 o mesmo sucedeu com o segundo, com o terceiro, até ao sétimo;

26Tîîse mîrîrî warantî rî mîîkîrî nîrî sa'manta'pî inmu ton pra tîîse. Moropai to' eseurîno yarakkîrî mîrîrî warantî awanî'pî. Moropai tamî'nawîrî to' sa'manta'pî inmuku pra to' tîîse. Inkamoro sa'manta'pî.

27 depois de todos eles, morreu também a mulher.

27Mîrîrî tîpo wîri' nîrî sa'manta'pî —ta'pîiya.

28 Portanto, na ressurreição, de qual dos sete será ela esposa? Porque todos a desposaram.

28Mîrîrî ekaranmapo'pî saduceuyamî'ya Jesus pî'. Ta'pî to'ya: —Inkamoro warayo'kon e'sa' asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî mîîkîrî wîri' yarakkîrî. Tamî'nawîronkon e'mî'sa'ka yai o'non ye'ka warayo' no'pî pe awanî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya. —Maasa pra tamî'nawîrî yarakkîrî to' e'sa' ye'nen.

29 Respondeu-lhes Jesus: Errais, não conhecendo as Escrituras nem o poder de Deus.

29Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Aka, eesenku'tîsa'kon mîrîrî, î' taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya epu'tîya'nîkon pra naatîi. Meruntî ke Paapa wanî epu'tîya'nîkon pepîn mîrîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

30 Porque, na ressurreição, nem casam, nem se dão em casamento; são, porém, como os anjos no céu.

30A'kî, isa'manta'san e'mî'sa'ka yai tîno'pî ke anî' wanî pepîn. Maasa pra mîrîrî to' wanî inserîyamî' warantî, ka' ponkon

31 E, quanto à ressurreição dos mortos, não tendes lido o que Deus vos declarou:

32 Eu sou o Deus de Abraão, o Deus de Isaque e o Deus de Jacó? Ele não é Deus de mortos, e sim de vivos.

33 Ouvindo isto, as multidões se maravilhavam da sua doutrina.

O grande mandamento

Marcos 12.28-31

34 Entretanto, os fariseus, sabendo que ele fizera calar os saduceus, reuniram-se em conselho.

35 E um deles, intérprete da Lei, experimentando-o, lhe perguntou:

36 Mestre, qual é o grande mandamento na Lei?

37 Respondeu-lhe Jesus: Amarás o SENHOR, teu Deus, de todo o teu coração, de toda a tua alma e de todo o teu entendimento.

warantî. Mîrîrî ye'nen tîno'pî ke to' wanî pepîn.

31Tîîse isa'manta'san e'mî'sa'kato' pî' Paapa eseurîmapîtî'pî pena. Mîrîrî erenkasa'ya'nîkon pra naatî? See warantî ta'pî Paapaya:

32“Uurî Paapa, Abraão nurî'tî yepotorî, moropai Isaque nurî'tî yepotorî. Moropai Jacó nurî'tî yepotorî pe wanî”, *(Êx 3.6)* ekaremekî'pîiya. Sa'mantasa' pe inkamoro ko'mamî pepîn ipatîkarî. Paapa wanî enen tîîko'mansenon yepotorî pe. Isa'manta'san yepotorî pe pra awanî.

33Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pe, arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî teesenumenkai mararî pra, î' kai'ma to' yenupatoi'ya pî'.

Tamî'nawîron Paapa Nekaremekî Unkupîkon Ton Ipîkku Panpî'

(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)

34Mîrîrî tîpo fariseuyamî' eperepî'pî Jesus pia. Maasa pra saduceuyamî' tî'napamî emapu'tîsai'ya ye'nen, to' iipî'pî iipia.

35Warayo' epu'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupaton iipî'pî iipia maasa pra seru'ye' pe Jesus eseurîma anepu'pai awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus ekaranmapo'pîiya.

36—Anna yenupanen, o'non wanî mîrîrî ipîkku pe panpî' unkupîkon ton pe Paapa nekaremekî'pî pe? —ta'pîiya.

37Jesusya yuuku'pî: —Ayepotorî Paapa yapurîkî tamî'nawîrî ayewan ke, moropai tamî'nawîrî ayekaton ke. Moropai tamî'nawîrî eesenumenkato' ke *(Dt 6.5)* —ta'pîiya.

38 Este é o grande e primeiro mandamento.

39 O segundo, semelhante a este, é: Amarás o teu próximo como a ti mesmo.

40 Destes dois mandamentos dependem toda a Lei e os Profetas.

O Cristo, Filho de Davi
Marcos 12.35-37; Lucas 20.41-44

41 Reunidos os fariseus, interrogou-os Jesus:

42 Que pensais vós do Cristo? De quem é filho? Responderam-lhe eles: De Davi.

43 Replicou-lhes Jesus: Como, pois, Davi, pelo Espírito, chama-lhe SENHOR, dizendo:

44 Disse o SENHOR ao meu SENHOR: Assenta-te à minha direita, até que eu ponha os teus inimigos debaixo dos teus pés?

45 Se Davi, pois, lhe chama SENHOR, como é ele seu filho?

38—Mîrîrî wanî e'mai'non, ipîkku pe itu'se Paapa e'to'pe.

39Moropai itakon moro wanî manni' e'mai'non warantî rî. Taiya: Ayonpa sa'namakî kure'ne aawarîrî amîrî e'sa'nama manni' warantî. *(Lv 19.18)*

40Mîrîrî warantî mîrîrî asakî'nan yawîrî ku'sa'ya'nîkon ya, tamî'nawîron sîrîrî Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî awanîkon. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî nekaremekî'pîya taasa' yawîrî awanîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Munmu Pe Paapa Nîmenka'pî Wanî
(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

41Moropai fariseuyamî' emurukuntîsa' tanne, Jesusya to' ekaranmapo'pî:

42—Î' kai'ma see eesenumenkakon mîrîrî mîîkîrî Paapa nîmenka'pî pî'? Anî' paarî'pî pe awanî mîrîrî? —ta'pîiya. —Davi nurî'tî paarî'pî mîîkîrî —ta'pî to'ya ipî'. Moropai inî'rî to' ekaranmapo'pî Jesusya:

43—Î' wani' awanî ye'nen kin Davi nurî'tî eseurîma'pî Paapa nîmenka'pî pî' pena? Morî Yekaton Wannîya eeseurîma emapu'tî'pî. “Uyepotorî” ta'pîya. Davi nurî'tî maimu rî'pî sîrîrî.

44Uyepotorî pî' Paapaya ta'pî: "Uupia ereutakî umeruntîri winîkîi ayeyatonon yaretî'kauya pîkîrî” ta'pîiya *(Sl 110.1)* ta'pî Daviya, sîrîrî imaimu.

45A'kî, Davi paarî'pî pe neken Paapa nîmenka'pî wanî ya. Î' wani' awanî ye'nen Uyepotorî taa Daviya ipî', manni'? —ta'pî Jesusya.

46 E ninguém lhe podia responder palavra, nem ousou alguém, a partir daquele dia, fazer-lhe perguntas.

Mateus 23

Jesus censura os escribas e os fariseus

Marcos 12.38-40; Lucas 11.37-52; 20.45-47

1 Então, falou Jesus às multidões e aos seus discípulos:

2 Na cadeira de Moisés, se assentaram os escribas e os fariseus.

3 Fazei e guardai, pois, tudo quanto eles vos disserem, porém não os imiteis nas suas obras; porque dizem e não fazem.

4 Atam fardos pesados [e difíceis de carregar] e os põem sobre os ombros dos homens; entretanto, eles mesmos nem com o dedo querem movê-los.

5 Praticam, porém, todas as suas obras com o fim de serem vistos dos homens; pois alargam os seus filactérios e alongam as suas franjas.

46Mîrîrî taa Jesusya yuuku to'ya pra to' wanî'pî. Moropai mîrîrî patapai inî'rî Jesus anekaranmapopai pra to' ena'pî.

Mateus 23

Fariseuyamî' Moropai Moisés Nurî'tîya Yenupanto' Pî' Yenupatonkon Pî' Jesus Eseurîma

(Mc 12.38-39; Lc 11.43-46, 20.45-46)

1Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî moropai arinîkon pî'.

2Ta'pîiya: —Insamoro Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai fariseuyamî' esenyaka'ma amîrî'nîkon yenupa pî', Moisés nurî'tîya ikupî'pî manni' warantî.

3Mîrîrî ye'nen to' maimu yawîrî e'pai awanîkon. Moropai tamî'nawîrî ayenupato'kon to'ya yawîrî e'pai awanîkon. Tîîse to' nîkupî, to' yeseru kî'ku'tî. Maasa pra ayenupa'pîkon tîuya'nîkon yawîrî pra to' ko'mamî ye'nen.

4A'kî, pemonkonyamî' narîton amîi'ne pe pu'kuru tîwe'sen ewa'tî to'ya. Tîîse mîrîrî yarî pî' to' pîika'tî to'ya pepîn, mararî tenyakon yeperu yaretî ke. Mîrîrî warantî to' yenupato' to'ya pî' Jesus eseurîma'pî. ⌞Maasa pra ta'pî tîuya'nîkon yawîrî ikupî to'ya pra awanî ye'nen.⌟

5Moropai ta'pîiya: —Mîrîrî ye'ka kupî to'ya maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'makon yu'se to' wanî ye'nen. Maasa era'matî, Paapa maimu e'menukasa' menukapîtî to'ya moropai mîrîrî yewa'tî to'ya tepinkon pî' moropai temekonkon pî' eesera'mato'pe kai'ma. Moropai tîponkon sonpan ye'pi

kupî to'ya kusan pe, mîî pe tîwanîkon ye'nen.

6 Amam o primeiro lugar nos banquetes e as primeiras cadeiras nas sinagogas,

6Moropai inkamoroya festa weiyu yai, teereutato'kon ton morî apono' menka. Moropai epere'nîto' yewî' ta nîrî, morî menka to'ya tapurîto'kon pe to'ya.

7 as saudações nas praças e o serem chamados mestres pelos homens.

7Moropai inkamoro wanî tamî'nawîronkon esekaremekî yu'se, aronne panpî'. Moropai uyenupanen kai'ma tesatîkon to'ya yu'se to' wanî.

8 Vós, porém, não sereis chamados mestres, porque um só é vosso Mestre, e vós todos sois irmãos.

8Tîîse inkamoro warantî "Uyepotorî" kai'ma ayonpakon esatîya'nîkon e'pai pra man. Maasa pra tamî'nawîronkon amîrî'nîkon wanî se' warantî, e'kaisarî ayonpakon pokonpe. Maasa pra Ayepotorîkon moro man tiwinan.

9 A ninguém sobre a terra chameis vosso pai; porque só um é vosso Pai, aquele que está nos céus.

9Moropai tarî non po anî'rî esatîya'nîkon e'pai pra man Paapa anna yunkon kai'ma. Maasa pra amîrî'nîkon yunkon moro man, tiwinan neken ka' pon —ta'pîiya.

10 Nem sereis chamados guias, porque um só é vosso Guia, o Cristo.

10—Moropai anî' esatîya'nîkon e'pai pra man e'mai'non mîîkîrî tamî'nawîronkon ye'mai'norî taaya'nîkon e'pai pra man. Maasa pra amîrî'nîkon ye'mai'norî moro man tiwinan, Cristo mîîkîrî, Paapa nîmenka'pî.

11 Mas o maior dentre vós será vosso servo.

11Maasa pra anî' wanî ya amîrî'nîkon kore'ta ipîkku panpî' e'pai awanî apoitîrî pe tiaronkon ma're.

12 Quem a si mesmo se exaltar será humilhado; e quem a si mesmo se humilhar será exaltado.

12Anî' wanî ya tiaronkon yentai e'pai mîîkîrî kupî Paapaya to' ma're. Moropai anî' wanî ya tiaronkon ma're e'pai, mîîkîrî kupî Paapaya tiaronkon yentai —ta'pî Jesusya.

Várias advertências de Jesus

Jesusya To' Yeseru Yewanmîrî
(Mc 12.40; Lc 11.39-42,52; Lc 20.47)

13 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque fechais o reino dos céus diante dos homens; pois vós não entrais, nem deixais entrar os que estão entrando!

13—Aka tîwarî e'tî, amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon amîrî'nîkon! Pemonkonyamî' ma'nîpanenan pe awanîkon Paapa pemonkono pe to' ena namai. Ayesa'kon pe Paapa kupîya'nîkon pepîn moropai tiaronkonya ikupî tîrîya'nîkon pepîn. Maasa pra to' yenupaya'nîkon yairî pra. Mîrîrî wenai ataruma'tîkon Paapaya kupî sîrîrî.

14 [Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque devorais as casas das viúvas e, para o justificar, fazeis longas orações; por isso, sofrereis juízo muito mais severo!]

14Aka tîwarî e'tî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî' morî pe tîwe'ku'senon pe awanîkon seru'ye' pe. Maasa pra inyo isa'manta'san wîri'sanyamî' yama'runpapîtîya'nîkon ama' pe. Moropai mîrîrî si'ma eepîremapîtîkon kure'ne kusan pe tiaronkonya ayera'mato'konpe. Mîrîrî wenai tiaronkon yentai awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

15 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque rodeais o mar e a terra para fazer um prosélito; e, uma vez feito, o tornais filho do inferno duas vezes mais do que vós!

15—Aka tîwarî e'tî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon teesenku'tîsanon. Attîpîtîkon patakon kaisarî, moropai erenkon ratai poro. Mîrîrî yai tiaronkon anku'pai awanîkon ayeserukon warantî to' e'to'pe. Tîîse ayeserukon ya' eena'pî wanî imakui'pî ku'nen pe ayentai'nîkon. Mîîkîrî yenumî Paapaya apo' ya' emapu'tîya'nîkon mîrîrî warantî —ta'pî Jesusya.

16 Ai de vós, guias cegos, que dizeis: Quem jurar pelo santuário, isso é nada; mas, se

16—Aka tîwarî e'tî. Maasa pra enkaru'nan warantî si'ma tiaronkon ye'mai'norî pe

alguém jurar pelo ouro do santuário, fica obrigado pelo que jurou!

e'pai awanîkon ye'nen. To' yenupaya'nîkon sîrîrî warantî: “Anî'ya taa ya, ‘Epîremanto' yewî' winîkîi mîrîrî kupîuya pe wai’, taiya ya, tîîse mîrîrî kupîiya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn kai'ma. Moropai taa tiaronya ya ‘Ouro epîremanto' yewî' tawon winîkîi mîrîrî kupîuya’ taiya ya, ikupîiya e'pai awanî mîrîrî”. Kai'ma to' yenupaya'nîkon.

17 Insensatos e cegos! Pois qual é maior: o ouro ou o santuário que santifica o ouro?

17Pakkokon, î' epu'nenan pepîn, enkaru'nankon amîrî'nîkon. Î' wanî ipîkku pe tîwe'sen, ouro ou epîremanto' yewî' ka'rî ipîkku pe tapurîsen? Epîremanto' yewî' wanî ipîkku pe panpî' maasa pra Paapa yewî' pe awanî ye'nen. Moropai mîrîrî ouro wanî imîrî pe maasa pra itewî' ta awanî ye'nen —ta'pîiya.

18 E dizeis: Quem jurar pelo altar, isso é nada; quem, porém, jurar pela oferta que está sobre o altar fica obrigado pelo que jurou.

18—Moropai amîrî'nîkonya tiaronkon yenupapîtî taapîtîya'nîkon. Anî'ya taa ya, taransen mîrîrî altar winîkîi ikupîuya taiya ya moropai ikupîiya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn kai'ma taaya'nîkon. Tîîse altar po tîwe'sen itîîsa' winîkîi ikupîuya taiya ya, tîwî ikupîiya e'pai pra awanî kai'ma to' yenupaya'nîkon.

19 Cegos! Pois qual é maior: a oferta ou o altar que santifica a oferta?

19Epu'nenan pepîn, amîrî'nîkon enkaru'nankon warainonkon. Î' wanî ipîkku pe tîwe'sen? Mîrîrî to' naranî'pî yaponse' ou ipo manni' taransen? Mîrîrî to' naranî'pî yaponse' wanî Paapa yemanne pe, moropai ipo manni' taransen wanî imîrî pe nîrî, itemanne po awanî ye'nen —ta'pîiya.

20 Portanto, quem jurar pelo altar jura por ele e por tudo o que sobre ele está.

20—Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya taranse yaponse' altar winîkîi ikupîuya taiya ya.

Tamî'nawîron taransen ipo manni' winîkîi taiya nîrî. ⌞Mîrîrî ye'nen ikupîiya e'pai awanî mîrîrî.⌟

21 Quem jurar pelo santuário jura por ele e por aquele que nele habita;

21Moropai anî'ya taa ya epîremanto' yewî' winîkîi ikupîuya taiya ya, mîîkîrîya taa nîrî mîrîrî epîremanto' yewî' tawon, Paapa winîkîi.

22 e quem jurar pelo céu jura pelo trono de Deus e por aquele que no trono está sentado.

22Moropai anî'ya taa ya, ka' winîkîi ikupîuya taiya ya, Paapa yaponse' eereutato' winîkîi taiya nîrî moropai Paapa ereutasa' manni' winîkîi taiya nîrî. ⌞Mîrîrî ye'nen î' ta'pî tîuya yawîrî ikupîiya e'pai awanî mîrîrî.⌟

23 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque dais o dízimo da hortelã, do endro e do cominho e tendes negligenciado os preceitos mais importantes da Lei: a justiça, a misericórdia e a fé; devíeis, porém, fazer estas coisas, sem omitir aquelas!

23Aka tîwarî e'tî amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Maasa pra awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî. Yairî Paapa yapurîya'nîkon kai'ma tamî'nawîrî antîrîkon ke Paapa repaya'nîkon, ayo'kon wosi yonpa ke nîrî irepaya'nîkon. Tîîse morî panpî' ankupîkon ton pe ta'pî kupîya'nîkon pepîn, tiaronkon winîkîi yairî pra awanîkon ye'nen moropai to' sa'namaya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Î' taasa' Paapaya yawîrî kupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Tîîse tamî'nawîrî mîrîrî kupî'pîya'nîkon e'painon tîwî ankupî'pîkon manni' tîku'se pra.

24 Guias cegos, que coais o mosquito e engolis o camelo!

24Tiaronkon ye'mai'norî pe e'pai awanîkon enkaru'nan warantî si'ma. Maasa pra kankî'yamî' enasa' yainonkaya'nîkon awukukon ya' warantî tamî'nawîrî antîrîkon ke Paapa repaya'nîkon si'mîrikkî pe tîwe'sen ke nîrî. Tîîse kankî' yentainon kameru warainon kure'nan

yenno'maya'nîkon, maasa pra ipîkku pe panpî' ankupîkon ton Paapa nekaremekî'pî kupîya'nîkon pepîn, tîîse mararî mîrikkî neken kupîya'nîkon.

25 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque limpais o exterior do copo e do prato, mas estes, por dentro, estão cheios de rapina e intemperança!

25Aka tîwarî e'tî, amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon. Awe'taruma'tîkon pe naatîi. Apisaukon ronapîtîya'nîkon poroporo neken, morî pe eesera'mato'pe kai'ma. Tîîse ita nura awanî tanne. Mîrîrî ta'pî Jesusya to' yeseru ekaremekîpa kai'ma. Maasa pra to' esenumenkato' ya' wanî imakui'pî nura pe awanî mararî pra. Kure'ne temannekon ton yu'se to' wanî moropai itu'se tîwe'to'kon yawîrî e'pai to' wanî.

26 Fariseu cego, limpa primeiro o interior do copo, para que também o seu exterior fique limpo!

26Mîrîrî ye'nen fariseuyamî' enkaru'nankon, e'mai' pe apisaukon ronatî ita, morî pe awe'to'pe. Morî pe ita wanî ya, poroporo nîrî morî pe eesera'ma.

27 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque sois semelhantes aos sepulcros caiados, que, por fora, se mostram belos, mas interiormente estão cheios de ossos de mortos e de toda imundícia!

27Aka tîwarî e'tî, fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Seru'ye'kon amîrî'nîkon wanî penaron uuruwai kî'pasa' iporo aimutun pe warantî. Iporo morî pe pu'kuru eesera'ma. Tîîse ita, itu'na mararî pra pemonkonyamî' ye'pî rî'pî wanî. Moropai mîrîrî wanî ikî pe pu'kuru.

28 Assim também vós exteriormente pareceis justos aos homens, mas, por dentro, estais cheios de hipocrisia e de iniqüidade.

28Mîrîrî warantî amîrî'nîkon esera'ma morî pemonkon warantî. Tîîse ayewankon ya' nura wanî mararî pra. Seru'ye' wanî moropai tu'kan imakui'pî ku'to'ya'nîkon wanî mararî pra —ta'pî Jesusya.

Seru'ye'kon E'taruma'tîto'
(Lc 11.47-51)

29 Ai de vós, escribas e fariseus, hipócritas, porque edificais os sepulcros dos profetas, adornais os túmulos dos justos

29—Aka tîwarî e'tî fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Seru'ye'kon amîrî'nîkonya penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî uuruwasi ton koneka'pî morî pe pu'kuru, inkamoro yairî ko'mamî'san yapurîya'nîkon kai'ma.

30 e dizeis: Se tivéssemos vivido nos dias de nossos pais, não teríamos sido seus cúmplices no sangue dos profetas!

30Moropai taaya'nîkon: “Pena inkamoro wîîtîponkon anna tamorî'san yai anna e'sa' ya, inkamoro Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî wî'pî annaya pepîn e'painon, to' wî'pî to'ya warantî. Mîrîrî iku'sa' to'ya manni' warantî ikupî'pî annaya pepîn e'painon”, taaya'nîkon.

31 Assim, contra vós mesmos, testificais que sois filhos dos que mataram os profetas.

31Anna tamorî'san taaya'nîkon wenai, inkamoro profetayamî' wîîtîponkon payanî'san anna, taaya'nîkon.

32 Enchei vós, pois, a medida de vossos pais.

32Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî to' yeserurî'pî pî' ako'mantî yaretî'kaya'nîkon pîkîrî.

33 Serpentes, raça de víboras! Como escapareis da condenação do inferno?

33Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon wanî îkîi ye'katon munkîyamî' warantî. Îkîiyamî' pe awanîkon. Tîîse î' kai'ma Paapaya apo' ya' ayenunto'kon winîpai e'pîika'tîpai awanîkon mîrîrî? Awe'pîika'tîkon pepîn tiwin kin.

34 Por isso, eis que eu vos envio profetas, sábios e escribas. A uns matareis e crucificareis; a outros açoitareis nas vossas sinagogas e perseguireis de cidade em cidade;

34Mîrîrî ye'nen apî'nîkon umaimu ekareme'nenan yarimauya kupî sîrîrî warayo'kon epu'nenan, moropai yenupatonkon. Tîîse inkamoro yonpa wîîya'nîkon kupî sîrîrî. Moropai tiaron pokapîtîya'nîkon kupî sîrîrî pakî'nan pona. Moropai tiaronkon po'pîtîya'nîkon kupî sîrîrî epere'nîto' yewî'kon ta. Moropai to'

pokonomaya'nîkon kupî sîrîrî to' patakon cidade kaisarî.

35 para que sobre vós recaia todo o sangue justo derramado sobre a terra, desde o sangue do justo Abel até ao sangue de Zacarias, filho de Baraquias, a quem matastes entre o santuário e o altar.

35Mîrîrî kupîya'nîkon wenai ataruma'tîkon Paapaya kupî sîrîrî. Tîîse ankupî'pîkon neken wenai pra tîîse penaronkon nîkupî'pî wenai awe'taruma'tîkon, tamî'nawîronkon morîkon to' nîwî'san penaro' Abel nurî'tî wî'pî irui Caimya patapai, moropai Paapa maimu ekareme'nen Baraquias munmu, profeta Zacarias nurî'tî wî'pî to'ya pîkîrî. Manni' anwî'pîkon Paapa ton pe to' nîpo'tî yaponse' yarappana. Paapa yewî' ta teepîremasanon neken wîtîto' pata iwî'pî to'ya.

36 Em verdade vos digo que todas estas coisas hão de vir sobre a presente geração.

36Ayenku'tîuya pepîn, mîrîrî tamî'nawîron ku'sa' to'ya wenai amîrî'nîkon, sîrîrî pankon pemonkonyamî' taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

O lamento sobre Jerusalém
Lucas 13.34-35

Jesusya Jerusalém Ponkon Sa'namato' Kure'ne
(Lc 13.34-35)

37 Jerusalém, Jerusalém, que matas os profetas e apedrejas os que te foram enviados! Quantas vezes quis eu reunir os teus filhos, como a galinha ajunta os seus pintinhos debaixo das asas, e vós não o quisestes!

37Jesusya tîmaimu yaretî'ka'pî see warantî Jerusalém ponkon pemonkonyamî' pî': —Amîrî'nîkonya umaimu ekareme'nenan wî'pî. Moropai tî' ke tiaronkon pa'tîpîtî'pîya'nîkon, umaimu ekareme'se unaipontî'san. Î' warapo ite'ka amîrî'nîkon muurukuntî yu'se wanî'pî tamî'nawîrî, kariwanaya tînmukuyamî' muurukuntî tapî'sa' yo'koi warantî. Tîîse itu'se pra awanî'pîkon.

38 Eis que a vossa casa vos ficará deserta.

38A'kî, tarîpai apatakon ena kupî sîrîrî itesa' pra. Yawon pra eena pe man. Maasa pra Paapaya ataruma'tîkon kupî sîrîrî.

39 Declaro-vos, pois, que, desde agora, já não me vereis, até que venhais a dizer: Bendito o que vem em nome do SENHOR!

39Tauya sîrîrî apî'nîkon. Sîrîrî patapai inî'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatîi. Uyapurîto'ya'nîkon weiyu erepamî pîkîrî aako'mamîkon. Mîrîrî yai neken, taaya'nîkon "Mîîkîrî morî Uyepotorîkon ese' pî' tui'sen yapurîpai'nîkon", *(Sl 118.26)* taaya'nîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Mateus 24

O sermão profético
A destruição do templo
Marcos 13.1-2; Lucas 21.5-6

1 Tendo Jesus saído do templo, ia-se retirando, quando se aproximaram dele os seus discípulos para lhe mostrar as construções do templo.

2 Ele, porém, lhes disse: Não vedes tudo isto? Em verdade vos digo que não ficará aqui pedra sobre pedra que não seja derribada.

O princípio das dores
Marcos 13.3-13; Lucas 21.7-19

3 No monte das Oliveiras, achava-se Jesus assentado, quando se aproximaram dele os discípulos, em particular, e lhe pediram: Dize-nos quando sucederão estas coisas e que sinal haverá da tua vinda e da consumação do século.

Mateus 24

Epîremato' Yewî' Yarankato' To'ya Pî'
Jesus Eseurîma
(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

1Epîremanto' yewî' tapai teepa'kakon pe, aasarî tuutîkon ye'ka pe, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Moropai inkamoro eseurîma'pî wîttî, epîremanto' yewî' konekasa' pî'. Maasa pra morî pe pu'kuru awanî ye'nen.

2Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya: —Ayenku'tîuya pepîn. Seeni' wîttî kure'nan era'ma pî' naatî? Tîîse aako'mamî pepîn kupî sîrîrî. Maasa pra tiaronkonya yaranka to' weiyu erepamî yai. Tamî'nawîrî isoroka to'ya tiwinan tî' e'nîmî pepîn tonpa po. Tîîse tamî'nawîrî yenumî to'ya kupî sîrîrî.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tînto'
(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

3Mîrîrî tîpo Oliveira ye'ka kîrî po, Jesus ereutasa' wanî'pî. Mîrîrî tanne inenupa'san erepamî'pî iipia, tiaronkon ton pra tîîse. Moropai Jesus ekaranmapo'pî to'ya: —O'non ye'ka pe mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî? O'non ye'ka pe mîrîrî kupî to'ya epu'tî annaya e'painon? Î' esera'ma wenai aminke pra aai'to'pe wanî moropai tamî'nawîron e'tî'ka epu'tî annaya? —ta'pî to'ya.

4 E ele lhes respondeu: Vede que ninguém vos engane.

5 Porque virão muitos em meu nome, dizendo: Eu sou o Cristo, e enganarão a muitos.

6 E, certamente, ouvireis falar de guerras e rumores de guerras; vede, não vos assusteis, porque é necessário assim acontecer, mas ainda não é o fim.

7 Porquanto se levantará nação contra nação, reino contra reino, e haverá fomes e terremotos em vários lugares;

8 porém tudo isto é o princípio das dores.

9 Então, sereis atribulados, e vos matarão. Sereis odiados de todas as nações, por causa do meu nome.

10 Nesse tempo, muitos hão de se escandalizar, trair e odiar uns aos outros;

4Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Tîwarî e'tî aka, anî'ya ayenku'tîkon namai.
5Maasa pra tu'kankon asarî kupî sîrîrî uyese' pî' teeseurîmasanon pe tîwe'ku'se. Moropai taa to'ya: “Uurî Cristo, Paapa nîmenka'pî”, taa to'ya. Moropai mîrîrî taa to'ya pî' tu'ke pemonkonyamî' esenku'tî kupî sîrîrî.
6Moropai pemonkonyamî' eseya'namato' etaya'nîkon pî' teesi'nî'se pra me'tîi moropai teepîsanon yekare etaya'nîkon ya. Tamî'nawîrî mîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî, tîîse maasa pata ataretî'ka pepîn.
7Pemonkonyamî' eseya'nama tiaron pata ponkon yarakkîrî. Moropai pemonkonyamî' esanon eseya'nama tiaronkon esanon yarakkîrî. Moropai pata eserentîkî'ma kupî sîrîrî tiaron pata poro. Mîrîrî yai emi'nan wanî kupî sîrîrî pata po.
8Sîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî manni' e'mai'non ne'ne' epu'tî more yan pe tîwe'sen wîri'ya warantî —ta'pî Jesusya.
9—Mîrîrî yai tiaronkonya ayapisîkon kupî sîrîrî tesanonkon pia. Ayarîkon to'ya atarumatîto'kon pe to'ya. Moropai inkamoroya amîrî'nîkon wîî. Moropai tamî'nawîronkonya amu'tunpakon uurî yapurîya'nîkon wenai.
10Mîrîrî yai tu'kankon uyapurînenanya uyapurîto' tîuya'nîkon kupî tîwî. Maasa pra innape ukupî to'ya pra to' enasa' ye'nen, tiaronkon yewanmîrînenan pe to' wanî kupî sîrîrî. Moropai tonpakon rumaka to'ya kupî sîrîrî teeyatonon yenya'.

11 levantar-se-ão muitos falsos profetas e
enganarão a muitos.

12 E, por se multiplicar a iniqüidade, o
amor se esfriará de quase todos.

13 Aquele, porém, que perseverar até o
fim, esse será salvo.

14 E será pregado este evangelho do reino
por todo o mundo, para testemunho a
todas as nações. Então, virá o fim.

A grande tribulação
Marcos 13.14-23; Lucas 21.20-23

15 Quando, pois, virdes o abominável da
desolação de que falou o profeta Daniel,
no lugar santo (quem lê entenda),

16 então, os que estiverem na Judéia fujam
para os montes;

17 quem estiver sobre o eirado não desça a
tirar de casa alguma coisa;

11Mîrîrîya Paapa maimu ekareme'nenan,
profetayamî' pe tîwe'ku'sanon seru'ye'kon
esenpo kupî sîrîrî pemonkonyamî'
yenku'tîi. Inkamoroya tu'ke to' yenku'tî.

12Mîrîrî warantî imakui'pî e'paraipîka kupî
sîrîrî ka'ne' pe. Mîrîrî wenai mararonkon
pepîn innape Paapa yapurînenanya Paapa
yapurîto' tîuya'nîkon yenomî inî' to'
enpenata pepîn.

13Tîîse tamî'nawîron mîrîrî ye'ka
yapîtanîpîtîpon wanî ya ikî'pî tîpose,
mîîkîrî pîika'tîsa' Paapaya mîrîrî —
ta'pîiya.

14—Moropai mîrîrî yai î' kai'ma
pemonkonyamî' esa' pe Paapa wanî
esekaremekî kupî sîrîrî tamî'nawîrî pata
poro. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya
eta kupî sîrîrî uyekare pî'. Moropai mîrîrî
yai tamî'nawîron e'tî'ka weiyu erepamî —
ta'pî Jesusya.

Kure'nan E'taruma'tînto'
(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)

15Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî:
—Penaro' Paapa maimu ekareme'nen
Daniel nurî'tî eseurîma'pî.
"Tamî'nawîronkon yewanma pe tîwe'sen
imakui'pî, Paapa newanma pe tîwe'sen tîrî
tiaronkonya epîremanto' yewî' ta. Mîrîrî
ye'ka pata'se' pepîn ya' itîrî to'ya", *(Dn 9.27)*
ta'pî Daniel nurî'tîya. Mîrîrî
era'maya'nîkon yai, epu'tîya'nîkon yu'se
wai î' taato'pe awanî —ta'pîiya.

16Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya Judéia pata
po, ka'ne' pe eepe e'pai awanî wî' pona.

17Moropai anî' wanî ya tewî' po ka'ne' pe
awautî e'pai awanî moropai eepe e'pai

awanî, tewî' ta temanne era'mai teewonse pra.

18 e quem estiver no campo não volte atrás para buscar a sua capa.

18Moropai anî' wanî ya keren po mîîkîrî enna'po e'pai pra wanî tewî' ta tîponkon era'mai, tîîse eepe e'pai awanî ka'ne' pe.

19 Ai das que estiverem grávidas e das que amamentarem naqueles dias!

19Mîrîrî yai aka sa'ne wîri'sanyamî' more yankon moropai mana'pokonkon to' munkîyamî'. Inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra maasa pra ka'ne' pe to' epe eserîke pra to' wanî ye'nen.

20 Orai para que a vossa fuga não se dê no inverno, nem no sábado;

20Mepîrematîi Paapa pî' maasa pra kono' yai mîrîrî ye'ka e'kupî namai. Moropai erî'ka'nîto' weiyu yai awe'kupî namai.

21 porque nesse tempo haverá grande tribulação, como desde o princípio do mundo até agora não tem havido e nem haverá jamais.

21Maasa pra kure'nan e'taruma'tînto' iipî kupî sîrîrî. Paapaya pata koneka'pî patapai esera'ma'pî pepîn e'kupî kupî sîrîrî ikaisaron ton pra.

22 Não tivessem aqueles dias sido abreviados, ninguém seria salvo; mas, por causa dos escolhidos, tais dias serão abreviados.

22Tamî'nawîronkon e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra. Tîîse Paapaya ipîra to' e'taruma'tîto' yaretî'ka kupî sîrîrî maasa tînku'ne'tî'pî weiyu eseporî pra tîîse. Mîrîrî ku'sai'ya pra awanî ya enen anî' ko'mamî pepîn e'painon. Tîîse Paapaya tînmo'kakon pînînma kure'ne tîpemonkono pe to' wanî ye'nen. To' yaretî'ka e'taruma'tînto'ya tîrîiya pepîn.

23 Então, se alguém vos disser: Eis aqui o Cristo! Ou: Ei-lo ali! Não acrediteis;

23Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “Paapa nîmenka'pî Cristo tarî man”, taiya ya, innape mîîkîrî maimu kî'ku'tî. Moropai “Siini' pata man”, taa to'ya ya apî'nîkon, innape inkamoro ye'ka maimu kî'ku'tî.

24 porque surgirão falsos cristos e falsos profetas operando grandes sinais e prodígios para enganar, se possível, os próprios eleitos.

24Maasa pra seru'ye'kon iipî, uurî pe tîwe'ku'sanon, Paapa maimu ekareme'nenan pe tîwe'ku'se to' iipî. Inkamoroya anî' nîkupî eserîkan pepîn

kupî pemonkonyamî' nera'makon ton kupî, to' yenku'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon yenku'tî to'ya e'painon Paapa nîmenka'san nîrî to' yenku'tî to'ya tîrî Paapaya ya. Tîîse itîrîiya pepîn.

25 Vede que vo-lo tenho predito.

25Tîîse mîrîrî rawîrî apî'nîkon ekaremekî pî' wai epu'tîkonpa.

26 Portanto, se vos disserem: Eis que ele está no deserto!, não saiais. Ou: Ei-lo no interior da casa!, não acrediteis.

26—Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “A'kî, sinpata man keren po”, taiya ya, era'mai katîtî. Inî'rî taa anî'ya ya apî'nîkon: “A'kî, tarî man eesenonsa'”, taa to'ya ya, innape to' maimu kî'ku'tî ayenku'tîkon to'ya pî'.

27 Porque, assim como o relâmpago sai do oriente e se mostra até no ocidente, assim há de ser a vinda do Filho do Homem.

27Maasa pra uurî ka' poinon ii'to' wanî kupî sîrîrî aronne ama' pe pra. E'winî pairî ka' pî' wara'napi e'sisiuka esera'ma manni' warantî tamî'nawîronkonya era'ma uuipî yai —ta'pîiya.

28 Onde estiver o cadáver, aí se ajuntarão os abutres.

28—A'kî, o'non pata anî' sa'mantasa' ya, mîîkîrî pî' watunaiyamî' emurukuntîsa' wanî. Mîrîrî warantî uurî iipî inkamoro imakui'pî ku'nenan kore'ta apo' ya' to' yenunto'peuya —ta'pî Jesusya.

A vinda do Filho do Homem
Marcos 13.24-27; Lucas 21.25-28

Ka' Poinon Ii'to' Sîrîrî Non Pona
(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)

29 Logo em seguida à tribulação daqueles dias, o sol escurecerá, a lua não dará a sua claridade, as estrelas cairão do firmamento, e os poderes dos céus serão abalados.

29Jesusya ta'pî inî'rî: —Mîrîrî yai tamî'nawîronkon e'taruma'tî'pî tîpo, wei esi'nîpî kupî sîrîrî. Moropai kapoi ena kupî sîrîrî a'ka pe pra. Moropai siirikkîyamî' e'soroka kupî sîrîrî. Moropai tamî'nawîrî ka' pî' tîwe'sanon e'tîtîtî'ka kupî sîrîrî. *(Is 13.10, 34.4)*

30 Então, aparecerá no céu o sinal do Filho do Homem; todos os povos da terra se lamentarão e verão o Filho do Homem

30Mîrîrî tîpo ka' poi iipî'pî pemonkon pe era'ma tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Uuipî katupuru kore'ta

vindo sobre as nuvens do céu, com poder
e muita glória.

31 E ele enviará os seus anjos, com grande
clangor de trombeta, os quais reunirão os
seus escolhidos, dos quatro ventos, de uma
a outra extremidade dos céus.

A parábola da figueira. Exortação à vigilância
Marcos 13.28-37; Lucas 21.29-36

32 Aprendei, pois, a parábola da figueira:
quando já os seus ramos se renovam e as
folhas brotam, sabeis que está próximo o
verão.

33 Assim também vós: quando virdes todas
estas coisas, sabei que está próximo, às
portas.

34 Em verdade vos digo que não passará
esta geração sem que tudo isto aconteça.

35 Passará o céu e a terra, porém as minhas
palavras não passarão.

36 Mas a respeito daquele dia e hora
ninguém sabe, nem os anjos dos céus, nem
o Filho, senão o Pai.

a'ka pe ka' winîpai. Mîrîrî yai tamî'nawîrî
pata ponkon karau kupî sîrîrî mararî pra.
Maasa pra meruntî ke uuipî a'ka pe, wei
warantî.
31Mîrîrî yai kure'nan usinarî ye'nunpa pe
upoitîrîtonon inserîyamî' yarimauya
upemonkono pe umenka'san muurukuntîi.
Tamî'nawîrî patakon kaisarî to' wîtîto'pe
upemonkono pe umo'ka'san era'mai sîrîrî
non po —ta'pî Jesusya.

Arawen Ye' Yekare Pî' Esenupanto'
(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)

32Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Sîrîrî figo
ye' yekare pî' esenupatî. E'mai' pe aarenta.
Moropai eepantakasa' ya, aareta. Mîrîrî pî'
taaya'nîkon aminke pra kono'pîtî wanî
sîrîrî taawonan amîrî'nîkon.
33Mîrîrî warantî nîrî ekaremekîuya manni'
e'kupî era'maya'nîkon yai, Cristo enna'po
kupî sîrîrî ka' poi, taaya'nîkon. Mîrîrî
warantî aminke pra uui'to' wanî
epu'tîya'nîkon.
34Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Sîrîrî ye'ka
e'kupî kupî sîrîrî seru'ye' pe pra.
Tamî'nawîronkon sîrîrî pankon
enenankon sa'manta pepîn sîrîrî e'kupî
rawîrî.
35Tauya sîrîrî, tamî'nawîron ataretî'ka
kupî sîrîrî ka' moropai non, pata, tîîse
umaimu ataretî'ka pepîn tiwin kin,
ipatîkarî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

Anî'ya Iweiyu Epu'tî Pepîn
(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30,34-36)

36Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya:
—Î' pensa moropai î' weiyu yai uuipî inî'rî
sîrîrî non pona epu'tîya'nîkon eserîke pra
naatîi. Moropai inserîyamî' ka' ponkonya

nîrî epu'tî pra man. Moropai uurî, Paapa munmuya epu'tî pepîn. Tîîse uyunya neken iweiyu epu'tî.

37 Pois assim como foi nos dias de Noé, também será a vinda do Filho do Homem.

37A'kî, pena Noé nurî'tî wanî yai, awe'kupî'pî warantî, uurî ka' poi iipî'pî sîrîrî non pona enna'poto' wanî pe man.

38 Porquanto, assim como nos dias anteriores ao dilúvio comiam e bebiam, casavam e davam-se em casamento, até ao dia em que Noé entrou na arca,

38Maasa pra mîrîrî e'kupî rawîrî pemonkonyamî' wanî'pî teserukon yawîrî. To' entamo'ka'pî mararî pra moropai tîwukukon enîrî'pî to'ya. Moropai mîrîrî yai warayo'kon no'pîtapîtî'pî, moropai wîri'sanyamî' etiyomapîtî'pî teserukon yawîrî. Mîrîrî kupî'pî to'ya tîkanau ya' Noé nurî'tî asara'tî pîkîrî, ikupî'pî to'ya.

39 e não o perceberam, senão quando veio o dilúvio e os levou a todos, assim será também a vinda do Filho do Homem.

39Mîrîrî kupî pî' to' ko'manpîtî'pî maasa pra î' e'kupî epu'tî tîuya'nîkon pra tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî kupî pî' to' ko'mamî tanne, Paapaya pata ma'tînîpî'pî tuna ke. Moropai tamî'nawîrî inkamoro tî'ka'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poinon ii'to' weiyu wanî pe man. Inîmîkî to'ya pra tîîse uuipî.

40 Então, dois estarão no campo, um será tomado, e deixado o outro;

40Mîrîrî yai asakî'nankon warayo'kon wanî teesenyaka'makon pî' tînmîri ya'. Tîîse iwanîyakon yarîuya tiwin moropai tiaron e'nîmî.

41 duas estarão trabalhando num moinho, uma será tomada, e deixada a outra.

41Moropai asakî'ne wîri'sanyamî' wanî teesenyaka'makon pî'. To' esenyaka'ma a'nai ye'pa pî' a' yai. Mîîkîrî wanîyakon yarîuya tiwin moropai tiaron e'nîmî. Mîrîrî warantî awe'kupî pe man.

42 Portanto, vigiai, porque não sabeis em que dia vem o vosso SENHOR.

42Mîrîrî namai tîwarî panpî' ako'mantî maasa pra î' pensa uurî ayepotorîkon erepanto' weiyu sîrîrî non pona, epu'tîya'nîkon pra naatîi.

43 Mas considerai isto: se o pai de família soubesse a que hora viria o ladrão, vigiaria e não deixaria que fosse arrombada a sua casa.

44 Por isso, ficai também vós apercebidos; porque, à hora em que não cuidais, o Filho do Homem virá.

A parábola do bom servo e do mau
Lucas 12.42-46

45 Quem é, pois, o servo fiel e prudente, a quem o senhor confiou os seus conservos para dar-lhes o sustento a seu tempo?

46 Bem-aventurado aquele servo a quem seu senhor, quando vier, achar fazendo assim.

47 Em verdade vos digo que lhe confiará todos os seus bens.

48 Mas, se aquele servo, sendo mau, disser consigo mesmo: Meu senhor demora-se,

43Maasa esenumenkatî sîrîrî pî': A'kî, manni' wîttî esa'ya sîrîrîpe ama'ye' erepamî epu'tî ya tewî' yama'runpai, mîîkîrîya eerepamî nîmîkî e'painon, tewî' yama'runpaiya namai, innape nai?
44Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon ko'mamî e'pai awanî tîwarî. Maasa pra uurî ka' poinon enna'poto' weiyu sîrîrî non pona epu'tîya'nîkon pra naatîi. Enpen e'tî unîmîkîya'nîkon pra awanîkon tanne, ayeporîuya'nîkon namai —ta'pî Jesusya.

Ipoitîrî Yairon Moropai Yairon Pepîn
(Lc 12.41-48)

45Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —O'non ye'ka mîîkîrî tîkaraiwarî maimu yawîrî tîwe'sen yairon moropai epu'nen? Manni' mîîkîrî ikaraiwarîya tewî' ko'mannî'nen pe itîrî'pî. Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon esa' pe itîrî'pî. Moropai to' ya're' ton tîînen pe itîrî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî ta'pî tîkaraiwarîya yawîrî iku'nen pe awanî'pî —ta'pîiya.
46—Taatausinpai pu'kuru mîîkîrî ipoitîrî wanî î' pensa tîkaraiwarî erepanto' weiyu yai, maasa pra î' ta'pî tîkaraiwarîya yawîrî iku'sa' tîuya ye'nen.
47Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Mîrîrî warantî tîkaraiwarî nîtîrî'pî ko'mannî'sai'ya ye'nen. Ikaraiwarîya mîîkîrî tîpoitîrî pia inî' panpî' tamî'nawîron temanne tîrî iipia iko'mannî'to'peiya.
48Tîîse mîrîrî warantî pra ipoitîrî wanî ya imakui'pî pe. Maasa pra taiya: “Ka'ne' pe

49 e passar a espancar os seus companheiros e a comer e beber com ébrios,

50 virá o senhor daquele servo em dia em que não o espera e em hora que não sabe

51 e castigá-lo-á, lançando-lhe a sorte com os hipócritas; ali haverá choro e ranger de dentes.

Mateus 25

A parábola das dez virgens

1 Então, o reino dos céus será semelhante a dez virgens que, tomando as suas lâmpadas, saíram a encontrar-se com o noivo.

2 Cinco dentre elas eram néscias, e cinco, prudentes.

ukaraiwarî iipî pe pra man", taiya. Tîîwarîrî si'ma eeseurîma.

49Mîrîrî ye'nen tiaronkon tîkaraiwarî poitîrîtonon tonpayamî' taruma'tî pia'tîiya. To' po'pîtîiya to' ya're' ton tîrîiya pepîn. Moropai mîîkîrîya ta're' yonpa mararî pra, moropai eetîmî mai' enî'nenan pokonpe. Mîrîrî kupîiya maasa pra tîkaraiwarî iipî pra awanî ye'nen ka'ne' pe.

50Moropai mîrîrî tîpo, tîîko'manse pu'kuru pra ikaraiwarî erepamî. Mararî enpen pra tîîse tîpoitîrî eporîiya.

51Mîrîrî yai inkupî'pî era'ma tîuya pe, ikaraiwarîya itaruma'tî mararî pra. I'po'pîtîiya, moropai yenumîiya tîmaimu yawîronkon pepîn, seru'ye'kon pata'se' ya', tîmoron epu'to'peiya. Inkamoro seru'ye'kon pokonpe mîîkîrî karau pe man, mararî pra tee tîpa'tîi, ne'ne' pe tîwanî ye'nen —ta'pî Jesusya.

Mateus 25

Mia' Tamî'nawîronkon Wîri'sanyamî' Yekare

1Inî'rî Jesusya panton ekaremekî'pî: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî pe man, sîrîrî e'marimato' warantî —ta'pîiya. —Mia' tamî'nawîronkon wîri'sanyamî' maasaronkon wanî'pî. Inkamoroya tî'kuma'tukon ton lamparinha yapisî'pî moropai to' wîtî'pî tîwe'marimasen ponaya.

2Tîîse to' yonpayamî' wanî'pî mia'taikin kaisarî tîwe'ne'nokon. Moropai mia'taikin to' wanî'pî tîwe'ne' pra, epu'nenan pe to' wanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 As néscias, ao tomarem as suas lâmpadas, não levaram azeite consigo;

3Mîrîrî ye'nen inkamoro wîri'sanyamî' tîwe'ne'nokonya tî'kuma'tukon paru ton yarî to'ya pra to' wanî'pî itense' ya', maasaron ton.

4 no entanto, as prudentes, além das lâmpadas, levaram azeite nas vasilhas.

4Tîîse tiaronkon epu'nenan wîri'sanyamî'ya tî'kuma'tukon lamparinha paru ton yarî'pî itense' ya' maasaron ton. Inkamoroya tîwe'marimasen iipî nîmîkî'pî.

5 E, tardando o noivo, foram todas tomadas de sono e adormeceram.

5Tîîse tîwe'marimasen erepamî pra aako'mamî'pî. Moropai iwe'nunpai to' ena'pî. Moropai inkamoro we'na'pî ka'ne' pe.

6 Mas, à meia-noite, ouviu-se um grito: Eis o noivo! Saí ao seu encontro!

6To' we'nasa' tanne, anoinna tîwe'marimasen erepamî'pî. Mîîkîrî erepamî ye'nen, to' entaime eta'pî wîri'sanyamî'ya. Ta'pî to'ya: “Tîwe'marimasen erepannî pî' man! Asi'tî iipia ka'ne' pe erepantî”, ta'pî to'ya.

7 Então, se levantaram todas aquelas virgens e prepararam as suas lâmpadas.

7Mîrîrî taa to'ya pe, inkamoro mia' tamî'nawîronkon maasaronkon wîri'sanyamî' paka'pî. Moropai inkamoroya tî'kuma'tukon lamparinha yawittanîpî'pî.

8 E as néscias disseram às prudentes: Dai-nos do vosso azeite, porque as nossas lâmpadas estão-se apagando.

8Tîîse inkamoro mia'taikinankon tîwe'ne'nokonya ta'pî tiaronkon epu'nenan pî': “Anna kuma'tu paru ton ke anna repatî maasa pra anna kuma'tu esi'nî'nî pî' man”, ta'pî to'ya.

9 Mas as prudentes responderam: Não, para que não nos falte a nós e a vós outras! Ide, antes, aos que o vendem e comprai-o.

9Tîîse inkamoroya yuuku'pî: “Kaane, anna kuma'tu paru man anna pe neken”. Tîîse ta'pî to'ya to' pî': “A'kuma'tukon paru ton yu'se awanîkon ya, tîwe'repasanon pia anennatantî”, ta'pî to'ya.

10 E, saindo elas para comprar, chegou o noivo, e as que estavam apercebidas

10Mîrîrî ye'nen inkamoro epu'nenan pepîn tîwe'ne'nokon wîri'sanyamî' wîtî'pî

entraram com ele para as bodas; e fechou-se a porta.

11 Mais tarde, chegaram as virgens néscias, clamando: SENHOR, senhor, abre-nos a porta!

12 Mas ele respondeu: Em verdade vos digo que não vos conheço.

13 Vigiai, pois, porque não sabeis o dia nem a hora.

A parábola dos talentos

14 Pois será como um homem que, ausentando-se do país, chamou os seus servos e lhes confiou os seus bens.

15 A um deu cinco talentos, a outro, dois e a outro, um, a cada um segundo a sua própria capacidade; e, então, partiu.

tî'kuma'tukon paru ton yennai. Maasa inkamoro tîîse poro po tîwe'marimasen erepamî'pî. Mîrîrî ye'nen mia'taikinankon epu'nenan wîri'sanyamî' ewomî'pî yarakkîrî tîwe'marimasen festarî pî'. Moropai mîrîrî tîpo mana'ta yarakkamo'pî to'ya.

11Tîko'man pe pu'kuru pra, inkamoro wîri'sanyamî' erepamî'pî. Moropai inkamoro entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pî to'ya: “Anna yepotorî, anna ewonto'pe mana'ta yarakkanmokakî”, ta'pî to'ya.

12Tîîse tîwe'marimasenya yuuku'pî. Ta'pîiya: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîuya'nîkon pra wai”, ta'pîiya to' pî'.

13Moropai Jesusya teeseurîmanto' yaretî'ka'pî see warantî: —Mîrîrî ye'nen tîwarî panpî' ako'mantî. Maasa pra î' pensa, î' weiyu yai, erepamî weiyu epu'tîya'nîkon pra naatîi —ta'pî Jesusya.

Eseurîwî'nankon Ipoitîrîtonon
(Lc 19.11-27)

14Inî'rî tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya: —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî pe man see warantî. Warayo' tiaron pata pona tuutîsen wanî'pî. Tuutî rawîrî tîpoitîrîtonon yanno'pîiya moropai tîpata rumaka'pîiya iko'mannî'to'pe to'ya.

15Moropai mîîkîrîya tiwin pî' to' tîîse to' nenyaka'ma ton tîniru tîrî'pî yenyaka'ma to'ya eserîke era'ma tîuya ye'nen. E'mai'non warayo' pia itîrî'pîiya 5.000 pîrata ena'pî kaisarî. Moropai tiaron pia itîrî'pîiya 2.000 kaisarî, pîrata ena'pî. Moropai tiaron pia itîrî'pîiya 1.000 kaisarî, pîrata ena'pî. Mîrîrî tîpo mîîkîrî wîtî'pî.

16 O que recebera cinco talentos saiu imediatamente a negociar com eles e ganhou outros cinco.

17 Do mesmo modo, o que recebera dois ganhou outros dois.

18 Mas o que recebera um, saindo, abriu uma cova e escondeu o dinheiro do seu senhor.

19 Depois de muito tempo, voltou o senhor daqueles servos e ajustou contas com eles.

20 Então, aproximando-se o que recebera cinco talentos, entregou outros cinco, dizendo: SENHOR, confiaste-me cinco talentos; eis aqui outros cinco talentos que ganhei.

21 Disse-lhe o senhor: Muito bem, servo bom e fiel; foste fiel no pouco, sobre o muito te colocarei; entra no gozo do teu senhor.

22 E, aproximando-se também o que recebera dois talentos, disse: SENHOR, dois talentos me confiaste; aqui tens outros dois que ganhei.

16Mîîkîrî e'mai'non warayo' 5.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon epa'ka'pî yenyaka'mai moropai mîîkîrîya mîrîrî ke tiaron 5.000 kaisarî eporî'pî.

17Mîrîrî warantî nîrî mîîkîrî 2.000 kaisarî yapisîtîponya yenyaka'ma'pî. Moropai tiaron eporî'pîiya mîrîrî ke 2.000 kaisarî.

18Tîîse tiaron warayo' 1.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon epa'ka'pî. Moropai a'ta yaka'pîiya non yai. Moropai mîrîrî tîkaraiwarî tîniru yu'na'tî'pîiya non ya'.

19Moropai kure'ne tîîko'mamî tîpo, to' karaiwarî enna'po'pî. Moropai to' nîkupî'pî anepu'pai awanî'pî, to' eesenyaka'ma'pî konekapa kai'ma to' yarakkîrî.

20Mîrîrî ye'nen mîîkîrî e'mai'non 5.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia, moropai 10.000 kaisarî tînirurî'pî rumaka'pîiya. Ta'pîiya: “Seeni' manni' uupia itîrîya ne'tîkini, 5.000 pîrata ena'pî ke tiaron eporî'pîuya 5.000 kaisarî”, ta'pîiya tîkaraiwarî pî'.

21Mîîkîrî pî' ta'pî ikaraiwarîya: “Morî pe pu'kuru man, innape yairî pu'kuru ikonekasa'ya nai”, ta'pîiya. “Mîrîrî ye'nen aapia tu'kan anko'mannîpî ton tîrîuya, morî pe eesenyaka'masa' ye'nen. Mararon tîrî'pîuya aapia, tîîse morî pe yenyaka'masa'ya nai. Mîrîrî ye'nen asi'kî uyarakkîrî aatausinpapa”.

22Moropai tiaron ipoitîrî 2.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia. Moropai ta'pîiya tîkaraiwarî pî': “Uupia 2.000 pîrata ena'pî tîrî'pîya. Mîrîrî ke

seeni' eposau'ya sîrîrî inî' panpî' 2.000 kaisarî", ta'pîiya.

23 Disse-lhe o senhor: Muito bem, servo bom e fiel; foste fiel no pouco, sobre o muito te colocarei; entra no gozo do teu senhor.

23Mîîkîrî pî' ikaraiwarîya ta'pî: "Morî pe pu'kuru man, upoitîrî", ta'pîiya. "Morî pe mararî untîrî'pî yenyaka'masa'ya nai. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' aapia tu'kan tîrîuya, anko'mannîpî ton. Mîrîrî ye'nen asi'kî uyarakkîrî aatausinpapa", ta'pîiya.

24 Chegando, por fim, o que recebera um talento, disse: SENHOR, sabendo que és homem severo, que ceifas onde não semeaste e ajuntas onde não espalhaste,

24Mîrîrî tîpo tiaron ipoitîrî 1.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia moropai ta'pîiya: "Ukaraiwarî, ayeseru epu'tî pî' wai, ari'ke' pe awanî. Mararî eesenyaka'ma tanne tu'ke î' eponen pe. Moropai o'non pata î' tîpînse pra miarî imo'kanen amîrî mararî pra.

25 receoso, escondi na terra o teu talento; aqui tens o que é teu.

25Mîrîrî ye'nen uurî wanî'pî eranne' pe amîrî pî'. Sa'man amîrî. Mîrîrî ye'nen seeni' pîrata ayemanne yu'na'tî'pîuya itî'kauya namai. Mîrîrî mana'pouya sîrîrî aapia yapisî'pîuya warantîrî", ta'pîiya.

26 Respondeu-lhe, porém, o senhor: Servo mau e negligente, sabias que ceifo onde não semeei e ajunto onde não espalhei?

26Mîîkîrî pî' ta'pî ikaraiwarîya: "Amîrî wanî mîrîrî imakui'pî pe, moropai enya'ne pe awanî mîrîrî. Anenyaka'ma pe itîîsa' yenyaka'masa'ya pra awanî. Epu'nen amîrî uyeseru, mararî esenyaka'ma tanne, tu'ke î' eponen pe uurî wanî. Moropai î' tîpînse pra î' mo'kanen pe uurî wanî mararî pra", ta'pîiya.

27 Cumpria, portanto, que entregasses o meu dinheiro aos banqueiros, e eu, ao voltar, receberia com juros o que é meu.

27"Tîîse î' wani' awanî ye'nen mîrîrî utînirurî pîrata ena'pî tîrîya pra awanî'pî itewî' ta itaponse' pona? Sîrîrî itîîsa'ya ya enna'posa' yai, inî' panpî' eepansa' tanne eporîuya e'painon" ta'pî ikaraiwarîya. Mîrîrî taa tîpo tiaronkon tîpoitîrîtonon winîkîi eera'tî'pî moropai ta'pîiya:

28 Tirai-lhe, pois, o talento e dai-o ao que tem dez.

29 Porque a todo o que tem se lhe dará, e terá em abundância; mas ao que não tem, até o que tem lhe será tirado.

30 E o servo inútil, lançai-o para fora, nas trevas. Ali haverá choro e ranger de dentes.

O grande julgamento

31 Quando vier o Filho do Homem na sua majestade e todos os anjos com ele, então, se assentará no trono da sua glória;

32 e todas as nações serão reunidas em sua presença, e ele separará uns dos outros, como o pastor separa dos cabritos as ovelhas;

33 e porá as ovelhas à sua direita, mas os cabritos, à esquerda;

28“Mîîkîrî pia manni' pîrata ena'pî mo'katî. Mîrîrî tîîtî manni' mia' tamî'nawîron pîrata ena'pî yarakkîron pia”, ta'pîiya.

29Tîîse ta'pî to'ya: “Î' ton pe see mîîkîrî mia' tamî'nawîronya inî' panpî' yapisî?” ta'pî to'ya. Moropai to' maimu yuuku'pîiya: “Inna, tauya sîrîrî apî'nîkon. Manni' tu'ke panpî' yapisîtîponya yapisî e'pai awanî sîrîrî tu'ke panpî'. Tîîse anî' wanî ya mararon yarakkîrî, mîrîrî konekasai'ya pra awanî ye'nen iipiapai imo'ka e'pai awanî, î' ton pra awe'to'pe”, ta'pîiya.

30Moropai ta'pîiya: “Tarîpai mîîkîrî enya'ne imakui'pî pe tîwe'sen yenumî e'pai awanî ewaron ta awe'taruma'tîto'pe. Mîîkîrî karau mararî pra miarî teekon tîpa'tîi”, ta'pîiya to' pî' —ta'pî Jesusya.

Tiwinano'pî Wei Yainon

31Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî see warantî: —Î' pensa uurî ka' poinon iipî'pî erepamî ya inî'rî, ipîkku pe, rei pe, tamî'nawîronkon upoitîrîtonon inserîyamî' pokonpe uuipî. Uyaponse' pona teereutai uuipî pe man pemonkonyamî' esa' pe.

32Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon emurukuntî kupî sîrîrî urawîrî. Uurîya pemonkonyamî' menka pe man, manni' carneiroyamî' era'manenya bodeyamî' menka carneiroyamî' kore'tapai teken to' e'to'pe warantî.

33To' menkauya yai carneiroyamî' tîrîuya umeruntîri winî. Moropai bodeyamî' tîrîuya kamai' winî to' e'to'pe.

34 então, dirá o Rei aos que estiverem à sua direita: Vinde, benditos de meu Pai! Entrai na posse do reino que vos está preparado desde a fundação do mundo.

35 Porque tive fome, e me destes de comer; tive sede, e me destes de beber; era forasteiro, e me hospedastes;

36 estava nu, e me vestistes; enfermo, e me visitastes; preso, e fostes ver-me.

37 Então, perguntarão os justos: SENHOR, quando foi que te vimos com fome e te demos de comer? Ou com sede e te demos de beber?

38 E quando te vimos forasteiro e te hospedamos? Ou nu e te vestimos?

39 E quando te vimos enfermo ou preso e te fomos visitar?

34Tarîpai mîrîrî yai, uurî, ipîkku ayepurukonya taa kupî sîrîrî inkamoro meruntî winonkon pî': “Asi'tî uupia amîrî'nîkon Paapa nîpîika'tî'san asi'tî. Aapia'nîkon tîntîrî pe Paapa nîkoneka'pî yapi'tane'tî. Pena sîrîrî koneka'pî Paapaya maasa pata koneka tîuya rawîrî, apata'se'kon ton koneka'pîiya, aapia'nîkon itîrîpa kai'ma.

35Maasa pra emi'ne wanî tanne uya're' ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pa'pîya'nîkon. Moropai ayewî'kon ta erepamî'pî, anepu'tîkon pe pra si'ma tîîse uyapisî'pîya'nîkon ayewî'kon ta.

36Moropai ipon pra uurî wanî'pî tîîse upon ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai pri'ya pra wanî tanne upî' eesenyaka'ma'pîkon. Moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wanî tanne, uyera'mapî'se attî'pîkon”.

37Mîrîrî taiya manni' ekaranmapo inkamoro morîkonya. Taa to'ya: “Anna yepotorî, î' pensa see emi'ne awanî tanne, aya're' ton tîrî'pî annaya? Moropai tuna aninnîpai awanî tanne awo'pa'pî annaya?

38Anna yepotorî, î' pensa see ka'ran pe awanî tanne, anna nepu'tî pe pra awanî tanne, ayapisî'pî annaya anna yewî' ta? Moropai î' pensa ipon pra awanî era'ma'pî annaya apon ton tîrî'pî annaya?” taa to'ya.

39“Moropai î' pensa see amîrî era'ma'pî annaya pri'ya pra apî' anna esenyaka'mato'pe? Moropai î' pensa ama'ye'kon atarakkanto' yewî' ta awanî tanne ayera'mapî'se anna wîtî'pî?”

40 O Rei, respondendo, lhes dirá: Em verdade vos afirmo que, sempre que o fizestes a um destes meus pequeninos irmãos, a mim o fizestes.

41 Então, o Rei dirá também aos que estiverem à sua esquerda: Apartai-vos de mim, malditos, para o fogo eterno, preparado para o diabo e seus anjos.

42 Porque tive fome, e não me destes de comer; tive sede, e não me destes de beber;

43 sendo forasteiro, não me hospedastes; estando nu, não me vestistes; achando-me enfermo e preso, não fostes ver-me.

44 E eles lhe perguntarão: SENHOR, quando foi que te vimos com fome, com sede, forasteiro, nu, enfermo ou preso e não te assistimos?

40Mîrîrî yai ayepurukonya yuuku: “Tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî kupî'pîya'nîkon manni'kan uya'mi'san pî' moropai uyonpayamî' pî'. Tîîse inkamoro pî' pra ikupî'pîya'nîkon tîîse upî'” taiya.
41Mîrîrî yai taa ayepurukonya kupî sîrîrî, manni'kan kamai' winonkon pî': “Uupiapai atarimatî amîrî'nîkon Paapa nîtîrî anapi'pai'nîkon pepîn, atîtî itu'se awanî'pîkon apo' ya'. Mîrîrî apo' Paapa nîkupî'pî makui moropai ipemonkonoyamî' itansuriyamî' pata'se' pe. Mîrîrî ya' atîtî”, tauya.
42“Maasa pra emi'ne wanî tanne, uya're' ton tîîsa'ya'nîkon pra naatîi. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pasa'ya'nîkon pra naatîi.
43Moropai uyapi'sa'ya'nîkon pra naatîi ayewî'kon ta ka'ran pe wanî ye'nen. Moropai ipon pra e'taruma'tî tanne, upon ton tîîsa'ya'nîkon pra naatîi. Moropai pri'ya pra wanî tanne, moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wanî tanne, uyera'mapî'se attîsa'kon pra naatîi”.
44Mîrîrî pî' ekaranmapo to'ya kupî sîrîrî: “Anna Yepotorî, î' pensa see emi'ne awanî era'ma'pî annaya? Moropai tuna aninnîpai awanî era'ma'pî annaya? Moropai î' pensa anna yewî' ta eerepamî'pî anna nepu'tî pe pra si'ma? Moropai î' pensa ipon pra awanî era'ma'pî annaya? Moropai î' pensa pri'ya pra awanî'pî, î' pensa ama'ye'kon atarakkanto' ta awanî tanne, ayera'mapîtî annaya pra awanî'pî?” taa to'ya.

45 Então, lhes responderá: Em verdade vos digo que, sempre que o deixastes de fazer a um destes mais pequeninos, a mim o deixastes de fazer.

46 E irão estes para o castigo eterno, porém os justos, para a vida eterna.

Mateus 26

O plano para tirar a vida de Jesus
Marcos 14.1-2; Lucas 22.1-2; João 11.45-53

1 Tendo Jesus acabado todos estes ensinamentos, disse a seus discípulos:

2 Sabeis que, daqui a dois dias, celebrar-se-á a Páscoa; e o Filho do Homem será entregue para ser crucificado.

3 Então, os principais sacerdotes e os anciãos do povo se reuniram no palácio do sumo sacerdote, chamado Caifás;

4 e deliberaram prender Jesus, à traição, e matá-lo.

5 Mas diziam: Não durante a festa, para que não haja tumulto entre o povo.

Jesus ungido em Betânia
Marcos 14.3-9; João 12.1-8

45Ayepurukonya yuuku pe man: “Yairî tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî'. Tu'ke ite'ka insanan pemonkonyamî' ipîika'tîpainokon pîika'tîsa'ya'nîkon pra naatîi, nem tiwinan ipîkku pepîn pîika'tîsa'ya'nîkon pra naatîi. Inkamoro pepîn neken tîîse uurî pîika'tîsa'ya'nîkon pepîn mîrîrî”.

46Sîrîrî warantî Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî. —Mîrîrî ye'nen insamoro wîtî pe man uupiapai, ipatîkarî to' e'taruma'tîto'pe. Tîîse morîkon wîtî pe man uupia ipatîkarî enen to' ko'mannîto'pe —ta'pî Jesusya.

Mateus 26

Teserukon Koneka To'ya Jesus Winîkîi
(Mc 14.1-2; Lc 22.1,2; Jo 11.45-53)

1Sîrîrî warantî pemonkonyamî' yenupa tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî':

2—Epu'tî pî' naatî tarîpai asakî'ne wei tîpo entamo'kanto' weiyu wanî, itese' páscoa —ta'pîiya. —Mîrîrî yai uurî, ka' poi iipî'pî rumaka to'ya uyeyatonon pia, pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya.

3Mîrîrî tanne teepîremasanon esanon moropai Judeuyamî' ye'mai'norî'san eperepî'pî tepotorîkon Caifás yewî' ta.

4Inkamoroya ta'pî: —Ama' pe Jesus yapi'pai awanî sîrîrî iwîto'pe, era'ma arinîkonya pra tîîse —ta'pî to'ya.

5—Tîîse festa weiyu yai, sîrîrî ku'pai pra awanî sîrîrî. Maasa pra mîrîrî yai ikupî'nîkon ya, pemonkonyamî' ekore'ma eserîke man uwinîkîi'nîkon —ta'pî to'ya.

Jesus Karapaima Wîri'ya A'pusin Ke
(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Ora, estando Jesus em Betânia, em casa de Simão, o leproso,

7 aproximou-se dele uma mulher, trazendo um vaso de alabastro cheio de precioso bálsamo, que lhe derramou sobre a cabeça, estando ele à mesa.

8 Vendo isto, indignaram-se os discípulos e disseram: Para que este desperdício?

9 Pois este perfume podia ser vendido por muito dinheiro e dar-se aos pobres.

10 Mas Jesus, sabendo disto, disse-lhes: Por que molestais esta mulher? Ela praticou boa ação para comigo.

11 Porque os pobres, sempre os tendes convosco, mas a mim nem sempre me tendes;

12 pois, derramando este perfume sobre o meu corpo, ela o fez para o meu sepultamento.

6Jesus wanî'pî pemonkonyamî' ko'manto' pata Betânia po leproso itese' paran pî' si'pî Simão yewî' ta.

7Miarî wîri' erepamî'pî Jesus pia. Mîîkîrî e'rennuku'pî aminke pra iipia. Mîîkîrîya kara' a'pusin yense' ene'sa' wanî'pî tenya', non ka'sa' itese' alabastro. Mîrîrî ya' a'pusin wanî'pî intapîkîrî. Mîrîrî wanî'pî epe'ke pe pu'kuru moropai Jesus entamo'ka tanne, wîri'ya i'kanpîtî'pî ipu'pai pona.

8Mîrîrî kupî wîri'ya era'ma tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san ekore'ma'pî ipî'. Moropai mîîkîrî ekaranmapo'pî to'ya: —Î' ton pe see mîrîrî a'pusin kanpîtîya mîrîrî, î' pe pra rî?

9Mîîkîrî wîri' pî' ta'pî to'ya: —Mîrîrî i'kanpîtîya manni' a'pusin, mîrîrî ke awe'repa e'painon se' tapairî tîma'tînî'se pra. Tîniru yapisîya e'painon mararî pra, moropai mîrîrî ke tîwe'taruma'tîsanon pîika'tî e'painon —ta'pî to'ya.

10Tîîse mîrîrî taa to'ya epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' wanî ye'nen yairî ma're wîri' kupî yu'se awanîkon mîrîrî? Mîrîrî ikupîiya manni' wanî mîrîrî morî pe pu'kuru uurî ton pe —ta'pîiya.

11—Î' ton pînon sa'ne wanî mîrîrî wei kaisarî aapia'nîkon. ⌞Inkamoro anpîika'tîpai awanîkon ya, morî tîrîya'nîkon e'painon.⌟ Tîîse uurî kaane, aapia'nîkon uuko'mamî pepîn.

12Mîrîrî iku'sai'ya manni' wanî mîrîrî Judeuyamî'ya isa'manta'pî karapaima manni' warantî. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

13 Em verdade vos digo: Onde for pregado em todo o mundo este evangelho, será também contado o que ela fez, para memória sua.

O pacto da traição
Marcos 14.10-11; Lucas 22.3-6

14 Então, um dos doze, chamado Judas Iscariotes, indo ter com os principais sacerdotes, propôs:

15 Que me quereis dar, e eu vo-lo entregarei? E pagaram-lhe trinta moedas de prata.

16 E, desse momento em diante, buscava ele uma boa ocasião para o entregar.

Os discípulos preparam a Páscoa
Marcos 14.12-16; Lucas 22.7-13

17 No primeiro dia da Festa dos Pães Asmos, vieram os discípulos a Jesus e lhe perguntaram: Onde queres que te façamos os preparativos para comeres a Páscoa?

18 E ele lhes respondeu: Ide à cidade ter com certo homem e dizei-lhe: O Mestre manda dizer: O meu tempo está próximo; em tua casa celebrarei a Páscoa com os meus discípulos.

Ukarapaimasai'ya mîrîrî uusa'mantasa' yu'na'tî to'ya rawîrî.

13Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. O'non pata Paapa maimu ekaremekî to'ya eseta ya mîserî wîri' nîkupî'pî nîrî yekare eseta. Moropai mîîkîrî pî' to' enpenata —ta'pî Jesusya.

Judasya Jesus Ekaremekî Iteyatonon Pî'
(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

14Mîrîrî tîpo asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon Jesus nenupa'san yonpa wîtî'pî itese' Judas Iscariotes eseurîmai teepîremasanon esanon yarakkîrî.

15Moropai mîîkîrîya ta'pî to' pî': —Î' warapo kaisarî uye'maya e'painon aapia'nîkon Jesus rumakauya ya? —ta'pîiya. Teepîremasanon esanonya ta'pî: —30 prata ena'pî kaisarî aye'ma annaya —ta'pî to'ya. Moropai mîrîrî tîrî'pî to'ya iipia.

16Mîrîrî patapai î' kai'ma Jesus yapisî tîuya ama' pe yuwa'pî Judasya inkamoro pia irumakapa.

Jesus Entamo'ka Entamo'kanto' Itese' Páscoa Pî'
(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14,21-23; Jo 13.21-30)

17E'mai'non wei yai, isa'moto' ton pîn trigo puusa' yaku tîuya'nîkon rawîrî, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia ekaranmapoi. —O'non pata see entamo'kanto' páscoa koneka annaya e'painon? —ta'pî to'ya.

18Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî moropai ta'pîiya: —Atîtî cidade pona. Miarî eerepansa'kon pe, warayo' wîttî esa' mîwatîi. Moropai makatîi ipî': "Uyenupanenkonya anna yarimasa' sîrîrî upata'se' ton yu'se wai ayewî' ta, moro unenupa'san yarakkîrî entamo'kato'pe páscoa pî', maasa pra uweiyu eseposa'

man, taa pî' uyenupanenkon man”, makatîi —ta'pîiya.

19 E eles fizeram como Jesus lhes ordenara e prepararam a Páscoa.

19Moropai inenupa'sanya tîwentamo'kato'kon ton koneka'pî miarî ta'pî Jesusya yawîrî. Páscoa koneka'pî to'ya.

O traidor é indicado
Marcos 14.17-21; Lucas 22.21-23; João 13.21-30

20 Chegada a tarde, pôs-se ele à mesa com os doze discípulos.

20Moropai pata ewaronpamî pe, Jesus moropai inenupa'san ereuta'pî mesa pona tîwentamo'kakonpa kai'ma.

21 E, enquanto comiam, declarou Jesus: Em verdade vos digo que um dentre vós me trairá.

21Mîrîrî pe rî tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon kore'tawonya uyekaremekî pe man uyeyatonon pî'.

22 E eles, muitíssimo contristados, começaram um por um a perguntar-lhe: Porventura, sou eu, SENHOR?

22Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, inenupa'san ena'pî yairî ma're mararî pra. Mîrîrî ye'nen tîîwarîrî'nîkon to' esekaranmapopîtî'pî tiwin pî'. Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —Uurîya mîrîrî kupî pepîn e'painon? Innape nai? —ta'pî to'ya.

23 E ele respondeu: O que mete comigo a mão no prato, esse me trairá.

23Tîîse Jesusya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Tiwinan ayonpakon uyarakkîrî tiwinan pratopon yanîiya, manni'ya uyekaremekî kupî sîrîrî uyeyatonon pî', mîîkîrî uyarakkîrî tekkari yonpaiya manni'ya.

24 O Filho do Homem vai, como está escrito a seu respeito, mas ai daquele por intermédio de quem o Filho do Homem está sendo traído! Melhor lhe fora não haver nascido!

24Mîrîrî warantî uurî, ka' poi iipî'pî sa'manta e'pai awanî sîrîrî. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Tîîse aka mîîkîrî uurî ka' poi iipî'pî rumakatîpon uyeyatonon yenya'. Mîîkîrî sa'ne yenposa' isanya pra awanî ya, morî pe panpî' awanî e'painon. Maasa pra awe'taruma'tî pepîn e'painon.

25 Então, Judas, que o traía, perguntou: Acaso, sou eu, Mestre? Respondeu-lhe Jesus: Tu o disseste.

25Mîrîrî taiya ye'nen mîîkîrî Judasya Jesus ekaranmapo'pî: —Yai pra uurî pî' taaya, uyenupanen, innape nai? —Amîrî pe awanî ye'nen taaya mîrîrî —ta'pî Jesusya Judas pî'.

A Ceia do Senhor
Marcos 14.22-26; Lucas 22.14-20; 1 Coríntios 11.23-25

Jesus Eseurîma Tîmînî Pî'
(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

26 Enquanto comiam, tomou Jesus um pão, e, abençoando-o, o partiu, e o deu aos discípulos, dizendo: Tomai, comei; isto é o meu corpo.

26Tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya trigo puusa' yapisî'pî tenya' moropai eepîrema'pî. Ta'pîiya: —Morî pu'kuru amîrî, uyun. Anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo ipîrikkapîtî'pîiya. Moropai itîrî'pîiya to' kaisarî. Itîrî tîuya pe ta'pîiya: —Maa, sîrîrî yapi'tî. Moropai ya'tî, maasa pra sîrîrî wanî upun pe.

27 A seguir, tomou um cálice e, tendo dado graças, o deu aos discípulos, dizendo: Bebei dele todos;

27Moropai mîrîrî tîpo uva yekku yense' pisa yapisî'pîiya. Moropai eepîrema'pî. —Morî pu'kuru amîrî, uyun. Anna wuku ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo itîrî'pîiya to' kaisarî. Ta'pîiya to' pî': —Sîrîrî enî'tî tamî'nawîrî si'ma. Moropai tamî'nawîronkonya enîrî'pî.

28 porque isto é o meu sangue, o sangue da [nova] aliança, derramado em favor de muitos, para remissão de pecados.

28Jesusya ta'pî: —Sîrîrî wanî sîrîrî umînî. Tu'kankon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe i'kamouya kupî sîrîrî. Mîrîrî wenai Paapaya tu'kankon nîkupî'pî kupî e'painon tîîwanmîra, ekaremekî'pî tîuya yawîrî —ta'pîiya.

29 E digo-vos que, desta hora em diante, não beberei deste fruto da videira, até aquele dia em que o hei de beber, novo, convosco no reino de meu Pai.

29—Tauya sîrîrî apî'nîkon. Inî'rî uva yekku enîrîuya pepîn kupî sîrîrî apokonpe'nîkon tamî'nawîron esa' pe tîwanî Paapaya yenpo pîkîrî. Mîrîrî yai amenan uva yekku enîrîuya apokonpe'nîkon inî'rî —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

30 E, tendo cantado um hino, saíram para o monte das Oliveiras.

Pedro é avisado
Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34; João 13.36-38

31 Então, Jesus lhes disse: Esta noite, todos vós vos escandalizareis comigo; porque está escrito: Ferirei o pastor, e as ovelhas do rebanho ficarão dispersas.

32 Mas, depois da minha ressurreição, irei adiante de vós para a Galiléia.

33 Disse-lhe Pedro: Ainda que venhas a ser um tropeço para todos, nunca o serás para mim.

34 Replicou-lhe Jesus: Em verdade te digo que, nesta mesma noite, antes que o galo cante, tu me negarás três vezes.

35 Disse-lhe Pedro: Ainda que me seja necessário morrer contigo, de nenhum modo te negarei. E todos os discípulos disseram o mesmo.

Jesus no Getsêmani
Marcos 14.32-42; Lucas 22.39-46

36 Em seguida, foi Jesus com eles a um lugar chamado Getsêmani e disse a seus

30Mîrîrî tîpo to' eserenka'pî Paapa yapurî pe. Moropai to' wîtî'pî Oliveira ye'ka kîrî pona.

Jesusya Pedro Panama
(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

31Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Sîrîrîpe ewaron ya, eranne' pe awanîkon wenai, tamî'nawîrî eepekon pe naatîi. Moropai urumakaya'nîkon pe naatîi, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Pena Paapaya ta'pî: "Carneiroyamî' era'manen wîuya yai, inera'makon carneiroyamî' e'paraipîka kupî sîrîrî," *(Zc 13.7)* ta'pî Paapaya pena. Tîpî' Jesus eseurîma'pî.

32—Tîîse uusa'manta tîpo, Paapaya u'mî'sa'kasa' yai, arawîrî'nîkon uutî Galiléia pona —ta'pî Jesusya to' pî'.

33Mîrîrî taa Jesusya yuuku'pî Pedroya: —Tamî'nawîronkonya arumaka e'painon eranne' pe tîwanîkon wenai, tîîse uurîya arumaka pepîn, Uyepotorî. Tîîse tiaronkonya neken ikupî.

34Tîîse Jesusya ta'pî ipî': —Kaane Pedro, ayenku'tîuya pepîn. Sîrîrîpe ewaron ya, maasa e'mai' pe kariwana yunkon etun rawîrî taaya pe nai. Ayekaranmapo to'ya ya, seurîwî'ne ite'ka "unepu'tî pepîn", taaya pe nai —ta'pî Jesusya.

35Tîîse Pedroya yuuku'pî: —Unepu'tî pepîn mîîkîrî Jesus tauya pepîn. Awî to'ya ya, uurî nîrî tîwî uwî to'ya —ta'pîiya. Moropai tamî'nawîronkonya nîrî mîrîrî warantî ta'pî Jesus pî'.

Jesus Epîrema Tîpemonkonoyamî' Wetun Tanne
(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

36Moropai Jesus wîtî'pî inenupa'san pokonpe. Eewomî'pî jardim itese'

discípulos: Assentai-vos aqui, enquanto eu vou ali orar;

Getsêmani ya' moropai ta'pîiya: —Maasa tarî e'tî, epîremai uutî tanne sinpata — ta'pîiya tînenupa'san pî'.

37 e, levando consigo a Pedro e aos dois filhos de Zebedeu, começou a entristecer-se e a angustiar-se.

37Mîîkîrîya Pedro yarî'pî moropai Zebedeu munkîyamî' yarî'pî takon yarakkîrî. Mîrîrî yai Jesus esewankono'ma'pî mararî pra. Ipîra yairî ma're awanî'pî.

38 Então, lhes disse: A minha alma está profundamente triste até à morte; ficai aqui e vigiai comigo.

38Moropai ta'pîiya: —Esewankono'mato'ya uyewan yannî'sa' man. Mîrîrîya uwî pe man —ta'pîiya. —Maasa tarî e'tî tîwarî panpî' e'tî unîmîkî pî' ako'mantî.

39 Adiantando-se um pouco, prostrou-se sobre o seu rosto, orando e dizendo: Meu Pai, se possível, passe de mim este cálice! Todavia, não seja como eu quero, e sim como tu queres.

39Inkamoro piapai mîîkîrî atarima'pî mararî. Moropai non ekaya tenpata enu'tî'pîiya, eepîrema'pî. Ta'pîiya: —Uyun, tamî'nawîron kupîya e'painon. Upîika'tîkî e'taruma'tî namai. Tîîse itu'se wanî yawîrî kî'kupîi. Itu'se awanî yawîrî neken iku'kî —ta'pîiya Paapa pî'.

40 E, voltando para os discípulos, achou-os dormindo; e disse a Pedro: Então, nem uma hora pudestes vós vigiar comigo?

40Moropai awenna'po'pî inkamoro eseurîwî'nankon pia. Inkamoro tînenupa'san wetun tanne, to' eporî'pîiya. Moropai ta'pîiya Pedro pî': —Awetunkon mîrîrî tîwarî aako'mamîkon eserîke pra naatî? Mararî rî tiwin hora kaisarî aako'mamîkon eserîke pra naatî? — ta'pîiya.

41 Vigiai e orai, para que não entreis em tentação; o espírito, na verdade, está pronto, mas a carne é fraca.

41—Tîwarî ako'mantî moropai epîrematî. Paapa yarakkîrî eseurîmatî, makuiya imakui'pî kupîya'nîkon emapu'tî namai. Ayewankon ya' Paapa maimu yawîrî iko'manpai awanîkon. Tîîse ikupîya'nîkon eserîke pra awanîkon a'tu'mîra awanîkon ye'nen.

42 Tornando a retirar-se, orou de novo, dizendo: Meu Pai, se não é possível passar

42Moropai inî'rî itakon ite'ka pe, attî'pî epîremai, Paapa yarakkîrî eseurîmai.

de mim este cálice sem que eu o beba, faça-se a tua vontade.

43 E, voltando, achou-os outra vez dormindo; porque os seus olhos estavam pesados.

44 Deixando-os novamente, foi orar pela terceira vez, repetindo as mesmas palavras.

45 Então, voltou para os discípulos e lhes disse: Ainda dormis e repousais! Eis que é chegada a hora, e o Filho do Homem está sendo entregue nas mãos de pecadores.

46 Levantai-vos, vamos! Eis que o traidor se aproxima.

Jesus é preso
Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53; João 18.2-11

47 Falava ele ainda, e eis que chegou Judas, um dos doze, e, com ele, grande turba com espadas e porretes, vinda da parte dos principais sacerdotes e dos anciãos do povo.

48 Ora, o traidor lhes tinha dado este sinal: Aquele a quem eu beijar, é esse; prendei-o.

49 E logo, aproximando-se de Jesus, lhe disse: Salve, Mestre! E o beijou.

Ta'pîiya: —Paapa, e'taruma'tî namai upîika'tîkî. Tîîse mîrîrî yu'se pra awanî ya, î' itu'se awanî manni' yawîrî iku'kî —ta'pîiya.

43Mîîkîrîya tîwenna'posa' pe, inî'rî to' wetun tanne to' eporî'pî. Maasa pra mararî pra iwe'nunpai to' wanî'pî mîîto'pe. Mararî ipokonpe to' wanî eserîke pra.

44Iteseurîno ite'ka pe, Jesus wîtî'pî to' piapai epîremai. Moropai e'mai' pe teepîrema'pî warantî ta'pîiya.

45Moropai awenna'po'pî inî'rî to' pia. Inkamoro ekaranmapo'pîiya: —Sîrîrî tîpose awetunkon ko'mannîpî mîrîrî? Aasîrî man, aase'nîkon, wîtî'nîkon. Sîrîrî pu'kuru uurî, ka' poi iipî'pî rumakato' to'ya weiyu eseponî pî' man imakui'san yenya'.

46E'mî'sa'katî aase'nîkon wîtîn. A'kî, mîîkîrî warayo' iipî era'matî uyeyatonon pia utîrî ton —ta'pî Jesusya.

Jesus Yapisî To'ya
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

47Jesus eseurîma tanne, tiwinan inenupa'san yonpa, Judas, erepamî'pî. Teepîremasanon esanonkon moropai Judeuyamî' panamanenan narima'san erepamî'pî ipokonpe. Arinîke pemonkonyamî' erepamî'pî tetawaraikon, moropai tîtaikapukon yarakkîrî.

48Mîîkîrî Judasya taasa' wanî'pî inkamoro Jesus yeyatonon pî'. Manni' warayo' yu'nauya era'maya'nîkon ya, mîîkîrî anapisîkon ton. Mapi'tîi taasai'ya wanî'pî.

49Moropai teerepamî pe, Judas wîtî'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya: —Uyenupanen, tîwanmîn wanî mîîtî aapia

—taa ye'ka pe, Jesus yu'na'pîiya itenpata yai.

50 Jesus, porém, lhe disse: Amigo, para que vieste? Nisto, aproximando-se eles, deitaram as mãos em Jesus e o prenderam.

50Jesusya imaimu yuuku'pî. Ta'pî Jesusya: —Uyonpa, î' anku'pai awanî ya uyarakkîrî iku'kî ka'ne' pe. Moropai Judas ponkon pe iipî'sanya Jesus yapisî'pî.

51 E eis que um dos que estavam com Jesus, estendendo a mão, sacou da espada e, golpeando o servo do sumo sacerdote, cortou-lhe a orelha.

51Mîrîrî kupî to'ya era'ma tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san yonpaya tetawarai mo'ka'pî. Moropai teepîremasanon esanon yepotorî poitîrî pana ya'tî'pîiya.

52 Então, Jesus lhe disse: Embainha a tua espada; pois todos os que lançam mão da espada à espada perecerão.

52Tîîse Jesusya ta'pî: —Kaane, mîrîrî warantî pra, ayetawarai yeka'makî iwon ya'. Maasa pra etawara ke epîpainon wanî ya, mîîkîrî sa'manta e'pai awanî etawara kamo pe —ta'pî Jesusya.

53 Acaso, pensas que não posso rogar a meu Pai, e ele me mandaria neste momento mais de doze legiões de anjos?

53—Uyun pî' upîika'tînenkon ton esatîuya ya, yarimaiya pra awanî kai'ma eesenumenkakon mîrîrî? To' esatîuya e'painon ipî'. Moropai ka'ne' pe arinîkon inserîyamî' yarima uyunya e'painon.

54 Como, pois, se cumpririam as Escrituras, segundo as quais assim deve suceder?

54Tîîse esatîuya e'pai pra awanî. Maasa pra sîrîrî warantî awe'kupî pe man kai'ma, Paapa maimu e'menukasa' ye'nen. Mîrîrî e'kupî pe man taasai'ya yawîrî.

55 Naquele momento, disse Jesus às multidões: Saístes com espadas e porretes para prender-me, como a um salteador? Todos os dias, no templo, eu me assentava [convosco] ensinando, e não me prendestes.

55Moropai Jesusya ta'pî inkamoro pemonkonyamî' pî': —Uyapi'se aai'sa'kon sîrîrî akasuparaikon moropai akaitapukon yarakkîrî, manni' pemonkon wîîtîpon yapisî to'ya warantî. Teuren wei kaisarî akore'ta'nîkon wanî tanne, ayenupakon pî' epîremanto' yewî' ta, mîrîrî ku'sa'ya'nîkon pra naatîi uyapisîkonpa.

56 Tudo isto, porém, aconteceu para que se cumprissem as Escrituras dos profetas.

56Tîîse tamî'nawîrî sîrîrî e'kupî sîrîrî maasa pra penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'sanya

Então, os discípulos todos, deixando-o, fugiram.

Jesus perante o Sinédrio
Marcos 14.53-65; Lucas 22.63-71; João 18.12-14,19-24

57 E os que prenderam Jesus o levaram à casa de Caifás, o sumo sacerdote, onde se haviam reunido os escribas e os anciãos.

58 Mas Pedro o seguia de longe até ao pátio do sumo sacerdote e, tendo entrado, assentou-se entre os serventuários, para ver o fim.

59 Ora, os principais sacerdotes e todo o Sinédrio procuravam algum testemunho falso contra Jesus, a fim de o condenarem à morte.

60 E não acharam, apesar de se terem apresentado muitas testemunhas falsas. Mas, afinal, compareceram duas, afirmando:

61 Este disse: Posso destruir o santuário de Deus e reedificá-lo em três dias.

imenuka'pî yawîrî. Mîrîrî taa Jesusya pe, inenupa'sanya Jesus rumaka'pî moropai iipiapai to' wîtî'pî. To' epe'pî.

Jesus Yarî Surarayamî'ya

Teepîremasanon Esanon Rawîrî

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jo 18.12-14,19-24)

57Inkamoro Jesus yapisîtîponkonya yarî'pî teepîremasanon esanon yepotorî Caifás pia. Miarî to' epere'sa' wanî'pî. Moisés nurî'tî yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan inkamoro epere'sa' wanî'pî moro.

58Tîîse Pedro wîtî'pî aminke Jesus pî' to' ye'ma'pî pî'. Teepîremasanon esanon yepotorî yewî' eporî tîuya pîkîrî. Mîîkîrî e'nîmî'pî poro po surarayamî' pokonpe miarî si'ma î' kupî to'ya era'mapa kai'ma.

59Imakui'pî pe Jesus winîkîi teeseurîmasen ton pemonkon yuwa'pî teepîremasanon esanonya, moropai tamî'nawîronkon ipîkkukon Judeuyamî' yepotorîtononya. Innape Jesus nîkupî'pî ekaremekî to'ya ya, iwîkonpa kai'ma yuwa'pî to'ya.

60Tîîse mîrîrî warantî to' eseurîma pra awanî'pî Jesus winîkîi. Teuren arinîkon eseurîma'pî seru' pe iwinîkîi. Tîîse asakî'nankonya î' ta'pî Jesusya ekaremekî tu'ka'pî.

61Moropai ta'pî to'ya: —See warantî ta'pîiya epîremanto' yewî' pî': “Seeni' epîremanto' yewî' koneka'pî pemonkonyamî'ya. Tîîse yarankauya kupî sîrîrî. Moropai i'mî'sa'kauya inî'rî eseurîwî'ne wei tîpo”, ta'pîiya —ta'pî to'ya teepîremasanon esanon pî'.

62 E, levantando-se o sumo sacerdote, perguntou a Jesus: Nada respondes ao que estes depõem contra ti?

63 Jesus, porém, guardou silêncio. E o sumo sacerdote lhe disse: Eu te conjuro pelo Deus vivo que nos digas se tu és o Cristo, o Filho de Deus.

64 Respondeu-lhe Jesus: Tu o disseste; entretanto, eu vos declaro que, desde agora, vereis o Filho do Homem assentado à direita do Todo-Poderoso e vindo sobre as nuvens do céu.

65 Então, o sumo sacerdote rasgou as suas vestes, dizendo: Blasfemou! Que necessidade mais temos de testemunhas? Eis que ouvistes agora a blasfêmia!

66 Que vos parece? Responderam eles: É réu de morte.

67 Então, uns cuspiram-lhe no rosto e lhe davam murros, e outros o esbofeteavam, dizendo:

62Mîrîrî ya, Jesus eseurîmasa' eta tîuya pe, teepîremasanon esanon yepotorî e'mî'sa'ka'pî. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —A'kî imakui'pî pe insanan warayo'kon eseurîman pî' man apî', î' kai'ma awanî pe nan? —ta'pîiya.

63Tîîse Jesus wanî'pî moo î' taiya pra. Inî'rî teepîremasanon esanon yepotorîya Jesus ekaranmapo'pî: —Inna, Paapa ka' pon ese' pî' taaya yu'se wanî sîrîrî. Amîrî Paapa nîmenka'pî Cristo, Paapa munmu amîrî?

64Jesusya yuuku'pî: —Inna, amîrîya taa mîrîrî. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon, maasa amîrî'nîkonya uurî ka' poi iipî'pî ereutasa' era'ma kupî sîrîrî Paapa meruntîri winî. Î' pensa sîrîrî non pona uuipî yai, katupuru po autî era'maya'nîkon kupî sîrîrî.

65Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya pe, teepîremasanon esanon yepotorî ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen tîpon karaka'pîiya teesewankono'masa' warantî tîwe'ku'se. Moropai ta'pîiya: —Innape man. Paapa pe e'ku'nî pî' man. Inî'rî anî' yuwapai pra man iteseru pî' teeseurîmasen ton. Maasa pra aasîrî imakui'pî pe eseurîman pî' man Paapa winîkîi. Eeseurîma eta pî' naatîi.

66Î' ye'ka pe mîserî ku'pai nai? —ta'pîiya to' pî'. Yuuku'pî to'ya: —Iwîpai awanî mîrîrî, enen awanî e'pai pra man —ta'pî to'ya.

67Moropai mîrîrî taa tîpo, tiaronkonya tetakukon yenumî'pî itenpata pona. Moropai ipa'tîpîtî'pî to'ya.

68 Profetiza-nos, ó Cristo, quem é que te bateu!

Pedro nega a Jesus
Marcos 14.66-72; Lucas 22.55-62; João 18.15-18,25-27

69 Ora, estava Pedro assentado fora no pátio; e, aproximando-se uma criada, lhe disse: Também tu estavas com Jesus, o galileu.

70 Ele, porém, o negou diante de todos, dizendo: Não sei o que dizes.

71 E, saindo para o alpendre, foi ele visto por outra criada, a qual disse aos que ali estavam: Este também estava com Jesus, o Nazareno.

72 E ele negou outra vez, com juramento: Não conheço tal homem.

73 Logo depois, aproximando-se os que ali estavam, disseram a Pedro: Verdadeiramente, és também um deles, porque o teu modo de falar o denuncia.

74 Então, começou ele a praguejar e a jurar: Não conheço esse homem! E imediatamente cantou o galo.

68Ipa'tîpîtî ye'ka pe ta'pî to'ya: —Anî'ya apa'tîsa' pe awanî epu'kî, innape Paapa nîmenka'pî pe awanî ya —ta'pî to'ya ipî'.

Jesus Pî' Unepu'tî Pepîn Taa Pedroya
(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18,25-27)

69Mîrîrî tanne Pedro ereutasa' wanî'pî poro po wîttî iwa'to' pona. Moro tîîse teepîremasanon esanon poitîrîpa' iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya ipî': —Amîrî nîrî wanî'pî mîîkîrî Jesus Nazaré poinon yarakkîrî?

70Tîîse Pedroya iwapu'tî'pî tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Ta'pîiya: —Anî' pî' eeseurîmakon epu'tîuya pra wai.

71Moropai Pedro mo'ta'pî wîttî iwa'to' mana'ta pia. Inî'rî tiaron to' poitîrîpa'ya era'ma'pî moropai ta'pîiya moro tîwe'sanon pî', warayo'kon pî': —Mîîkîrî wanî'pî Jesus Nazaré pon yarakkîrî —ta'pîiya.

72Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî itakon te'ka pe: —Unepu'tî pepîn mîîkîrî. Useruku pepîn sîrîrî, Paapaya uyera'ma pî' man. Seru'ye' pe pra wanî.

73Mararî tîîko'mamîkon tîpo, moro tîwe'sanon e'rennuku'pî inî'rî Pedro pia. Moropai ta'pî to'ya: —Maasa pra eeseurîmato'ya mîîkîrî yonpa pe awanî ekaremekî, iwarantî eeseurîma ye'nen.

74Mîrîrî pî' ta'pî Pedroya: —Seru' pe pra tauya sîrîrî, unepu'tî pepîn mîîkîrî warayo'. Seru' pe eseurîma ya, Paapaya utaruma'tî e'painon. Mîrîrî taiya tanne, kariwana yunkon e'na'pî.

75 Então, Pedro se lembrou da palavra que Jesus lhe dissera: Antes que o galo cante, tu me negarás três vezes. E, saindo dali, chorou amargamente.

Mateus 27

Jesus entregue a Pilatos
Marcos 15.1; Lucas 23.1-2; João 18.28-32

1 Ao romper o dia, todos os principais sacerdotes e os anciãos do povo entraram em conselho contra Jesus, para o matarem;

2 e, amarrando-o, levaram-no e o entregaram ao governador Pilatos.

O suicídio de Judas

3 Então, Judas, o que o traiu, vendo que Jesus fora condenado, tocado de remorso, devolveu as trinta moedas de prata aos principais sacerdotes e aos anciãos, dizendo:

4 Pequei, traindo sangue inocente. Eles, porém, responderam: Que nos importa? Isso é contigo.

75Moropai Pedro enpenata'pî î' kai'ma ta'pî Jesusya pî'. Maasa pra ta'pîiya: —E'mai' pe kariwana yunkon etun rawîrî, unepu'tî pepîn mîîkîrî, taaya kupî sîrîrî eseurîwî'ne ite'ka —ta'pîiya ipî'. Mîrîrî tîpo Pedro epa'ka'pî miarî pai. Mararî pra tîkarau ye'ka pe attî'pî.

Mateus 27

Jesus Yarî To'ya Pilatos Pia
(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)

1Pata erenmapî pe, tamî'nawîronkon teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' panamanenan emurukuntî'pî. Î' kai'ma Jesus kupî tîuya'nîkon pî' eseurîmai iwîkonpa.

2Moropai inkamoroya surarayamî' yaipontî'pî Jesus yaironpîtîto'pe to'ya. Moropai mîîkîrî rumaka'pî to'ya pata esa' Pilatos pia.

Iteyatonon Pia Jesus Rumakatîpon Judas Sa'manta
(At 1.16-19)

3Mîrîrî warantî Jesus wîî to'ya epu'tî tîuya pe, Judas, Jesus rumakatîpon esewankono'ma'pî mararî pra. Moropai mîrîrî wenai Jesus rumaka'pî tîuya iteyatonon pia yepe'pî tîniru 30 prata ena'pî tînapisî'pî mana'po'pî teepîremasanon esanon pia moropai Judeuyamî' panamanenan pia.

4Ta'pîiya: —Kure'ne imakui'pî ku'sau'ya sîrîrî. Maasa pra î' konekatîpon pepîn warayo' tîrumakai aasa'mantato'pe —ta'pî Judasya to' pî'. Imaimu yuuku'pî to'ya: —Î' wani' kin nai, î' ton pra man anna yarakkîrî. Tîîse amîrî yarakkîrî neken.

5 Então, Judas, atirando para o santuário as moedas de prata, retirou-se e foi enforcar-se.

6 E os principais sacerdotes, tomando as moedas, disseram: Não é lícito deitá-las no cofre das ofertas, porque é preço de sangue.

7 E, tendo deliberado, compraram com elas o campo do oleiro, para cemitério de forasteiros.

8 Por isso, aquele campo tem sido chamado, até ao dia de hoje, Campo de Sangue.

9 Então, se cumpriu o que foi dito por intermédio do profeta Jeremias: Tomaram as trinta moedas de prata, preço em que foi estimado aquele a quem alguns dos filhos de Israel avaliaram;

10 e as deram pelo campo do oleiro, assim como me ordenou o SENHOR.

Jesus perante Pilatos
Marcos 15.1-15; Lucas 23.1-5,13-25; João 18.33—19.16

5Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Judasya tîniru papo'pî epîremanto' yewî' ta, moropai eepa'ka'pî. Moropai attî'pî, mîîkîrî e'mutunuku'pî moropai aasa'manta'pî.

6Mîrîrî tîniru yapisî'pî teepîremasanon esanonya moropai mîrîrî pî' ta'pî to'ya: —Sîrîrî tîniru wanî pepîn morî pe, uurî'nîkonya itîrî ya epîremanto' yewî' pratarî kore'ta. Maasa pra sîrîrî wanî tîîsa'mantasen yepe'pî pe itîîsa' —ta'pî to'ya.

7Tamî'nawîrî mîrîrî pî' teeseurîmakon tîpo mîrîrî tîniru ke tiwin pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Mîrîrî pata ya' ka'ranyamî' sa'mantasa' yu'na'tîto' ton yenna'pî to'ya.

8Mîrîrî ye'nen mîrîrî pata to' nenna'pî esatî to'ya sîrîrî tîpose mîn pata'se' kai'ma. Maasa pra anî' sa'mantato' wenai yenna'pî to'ya.

9Sîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tîya taasa' yawîrî awe'kupî'pî. Inkamoroya tîniru yapisî'pî 30 prata ena'pî kaisarî. Mîrîrî warapo aye'ma annaya ta'pî Judeuyamî'ya yawîrî.

10Moropai mîrîrî ke pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Î' kai'ma ta'pî Uyepotorîya yawîrî iku'to'peuya *(Zc 11.12,13; Jr 19.1-13, 32.6-9)* ta'pî profeta Jeremias nurî'tîya.

Jesus Wanî Pilatos Rawîrî
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)

11 Jesus estava em pé ante o governador; e
este o interrogou, dizendo: És tu o rei dos
judeus? Respondeu-lhe Jesus: Tu o dizes.

12 E, sendo acusado pelos principais
sacerdotes e pelos anciãos, nada
respondeu.

13 Então, lhe perguntou Pilatos: Não ouves
quantas acusações te fazem?

14 Jesus não respondeu nem uma palavra,
vindo com isto a admirar-se grandemente
o governador.

15 Ora, por ocasião da festa, costumava o
governador soltar ao povo um dos presos,
conforme eles quisessem.

16 Naquela ocasião, tinham eles um preso
muito conhecido, chamado Barrabás.

17 Estando, pois, o povo reunido,
perguntou-lhes Pilatos: A quem quereis
que eu vos solte, a Barrabás ou a Jesus,
chamado Cristo?

18 Porque sabia que, por inveja, o tinham
entregado.

19 E, estando ele no tribunal, sua mulher
mandou dizer-lhe: Não te envolvas com
esse justo; porque hoje, em sonho, muito
sofri por seu respeito.

11Mîrîrî tanne, pata esa' Pilatos rawîrî
Jesus wanî yai, Pilatosya ekaranmapo'pî.
Ta'pîiya: —Amîrî, mîîkîrî Judeuyamî' esa'
pe tîwe'sen? —ta'pîiya. —Inna, amîrîya
taa mîrîrî —ta'pî Jesusya.

12Tîîse inkamoro teepîremasanon esanon,
moropai Judeuyamî' panamanenan
maimu yuuku Jesusya pra awanî'pî.

13Moropai Pilatosya ta'pî: —To' maimu
yuukuya pepîn. “Mararon pepîn imakui'pî
ku'sai'ya”, taa pî' to' man apî'. Mîrîrî etaya
pra nan?

14Tîîse Jesus eseurîma pra awanî'pî.
Moropai mîrîrî pî' pata esa' Pilatos wanî'pî
mararî pra teesenumenkai ipî'.

Jesus Rumaka To'ya Î' Ku'to'pe To'ya
(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39–19.16)

15Pilatosya festa, itese' Páscoa kaisarî,
tînarakkamo'pî rumaka e'pîtî'pî
atarakkannîto' tapai. Manni'
pemonkonyamî' nesatî'pî teseru ya',
mîîkîrî rumakaiya.

16Mîrîrî yai atarakkannîto' ta, tiwin
warayo' wanî'pî tamî'nawîronkon nepu'tî
Barrabás.

17Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyamî'
emurukuntî'san ekaranmapo'pî mîîkîrî
pata esa' Pilatosya. —Anî' rumakauya
yu'se naatî, Jesus Paapa nîmenka'pî,
Barrabás ka'rî? —ta'pîiya.

18Ipî' tîkinmukon ye'nen, Jesus ene'sa'
to'ya epu'tî'pî Pilatosya.

19Moropai ipîkku pe tîwe'to' yaponse' pona
Pilatos ereutasa' tanne, ino'pîya tîmaimu
yarima'pî taato' see warantî: —Mîîkîrî
warayo' winîkîi î' kî'kupîi, maasa pra morî

pu'kuru mîîkîrî, î' kupîtîpon pepîn. Maasa pra sîrîrîpe uwe'ne' e'taruma'tî pî' wai mararî pra, mîîkîrî wenai —taasai'ya wanî'pî.

20 Mas os principais sacerdotes e os anciãos persuadiram o povo a que pedisse Barrabás e fizesse morrer Jesus.

20Tîîse teepîremasanon esanonya ta'pî moropai Judeuyamî' panamanenanya tamî'nawîronkon pî': —Barrabás rumakaya yu'se anna man ka'tî ipî' —ta'pî to'ya. —Moropai Jesus wîî me'poto'peiya —ta'pî to'ya.

21 De novo, perguntou-lhes o governador: Qual dos dois quereis que eu vos solte? Responderam eles: Barrabás!

21Inî'rî pata esa'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka rumakauya yu'se naatî? Yuuku'pî to'ya: —Barrabás rumakakî —kai'ma imaimu yuuku'pî to'ya.

22 Replicou-lhes Pilatos: Que farei, então, de Jesus, chamado Cristo? Seja crucificado! Responderam todos.

22Inî'rî Pilatosya ta'pî to' pî': —Moriya î' kin kupîuya e'painon mîserî Jesus manni' Cristo tesa'sen yarakkîrî? —Pakî'nan pona ipokapîtî me'pokî —ta'pî tamî'nawîronkonya Pilatos pî'.

23 Que mal fez ele? Perguntou Pilatos. Porém cada vez clamavam mais: Seja crucificado!

23Pilatosya ta'pî inî'rî to' pî': —Î' kin imakui'pî inkupî'pî moro nai mîîto'pe? —taiya ye'nen, tamî'nawîronkon entaimepîtî'pî —Pakî'nan pona ipokapîtî me'pokî —ta'pî to'ya ipî'.

24 Vendo Pilatos que nada conseguia, antes, pelo contrário, aumentava o tumulto, mandando vir água, lavou as mãos perante o povo, dizendo: Estou inocente do sangue deste [justo]; fique o caso convosco!

24Mîrîrî warantî î' koneka tîuya eserîke pra tîwanî Jesus yarakkîrî epu'tî'pî Pilatosya. Moropai Pilatosya tîpî' pemonkonyamî' ekore'ma epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen tuna enepî me'po'pîiya. Moropai mîrîrî ke tenya rona'pîiya, î' ton pra tîwanî ekaremekîpa mîîkîrî yarakkîrî, arinîkon pemonkonyamî' rawîrî si'ma. Moropai ta'pîiya: —Uurî wanî pepîn mîserî warayo'

25 E o povo todo respondeu: Caia sobre nós
o seu sangue e sobre nossos filhos!

26 Então, Pilatos lhes soltou Barrabás; e,
após haver açoitado a Jesus, entregou-o
para ser crucificado.

Jesus entregue aos soldados
Marcos 15.16-20; João 19.2-3

27 Logo a seguir, os soldados do
governador, levando Jesus para o
pretório, reuniram em torno dele toda a
coorte.

28 Despojando-o das vestes, cobriram-no
com um manto escarlate;

29 tecendo uma coroa de espinhos,
puseram-lha na cabeça e, na mão direita,
um caniço; e, ajoelhando-se diante dele, o
escarneciam, dizendo: Salve, rei dos
judeus!

30 E, cuspindo nele, tomaram o caniço e
davam-lhe com ele na cabeça.

31 Depois de o terem escarnecido,
despiram-lhe o manto e o vestiram com as

sa'mantanto' esa' pe. Tîîse amîrî'nîkonya
ikupî sîrîrî —ta'pîiya.
25Moropai tamî'nawîronkonya yuuku'pî:
—Mîîkîrî sa'mantato' wenai, tîwî anna
pona e'taruma'tînto' nenai, moropai anna
munkîyamî' pona eena —ta'pî to'ya.
26Mîrîrî taasa' to'ya pe, Pilatosya Barrabás
rumaka'pî atarakkannîto' tapai. Tîîse Jesus
po'pî'to'pe to'ya ta'pî Pilatosya pemonkon
po'pî'to' ke, moropai irumaka'pîiya
pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya.

Surarayamî' Wo'ma'ta Jesus Pî'
(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)

27Moropai surarayamî'ya Jesus yarî'pî pata
esa' Pilatos yewî' ta. Moropai
tamî'nawîronkon surarayamî'
emurukuntî'pî iwoi.
28Inkamoroya Jesus pon mo'ka'pî ipokon
moropai ipata'pî ya' tiaron ta'sankon
suuyu yeka'ma'pî to'ya, ipon ton.
29Moropai Jesus yarakko ton koneka'pî
to'ya mî'nî ye' ke rei yarakko, coroa
warantî. Ipî' tîwo'ma'takon ye'nen, rei pe
ikupî'pî to'ya. Moropai rei me'sipu ye'ka
tîrî'pî to'ya itenya' meruntî winî. Mîrîrîkon
tîrî tîpo, to' e'sekunka'pî irawîrî. Moropai
inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî ipî'. Ta'pî to'ya:
—Anna yepuru pe awanî, Jesus. Amîrî
wanî Judeuyamî' esa' pe pu'kuru awanî rei
pe —ta'pî to'ya.
30Mîrîrî taa ye'ka pe, ipona tetakukon
yenumî'pî to'ya. Moropai manni' me'sipu
mo'ka'pî to'ya, moropai mîrîrî ke
ipa'tîpîtî'pî to'ya ipu'pai pona.
31Ipî' tîwo'ma'takon tîpo, ipon
tîneka'ma'pîkon suuyu mo'ka'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

suas próprias vestes. Em seguida, o levaram para ser crucificado.

Simão leva a cruz do Senhor
Marcos 15.21; Lucas 23.26

32 Ao saírem, encontraram um cireneu, chamado Simão, a quem obrigaram a carregar-lhe a cruz.

A crucificação
Marcos 15.22-32; Lucas 23.32-43; João 19.17-24

33 E, chegando a um lugar chamado Gólgota, que significa Lugar da Caveira,

34 deram-lhe a beber vinho com fel; mas ele, provando-o, não o quis beber.

35 Depois de o crucificarem, repartiram entre si as suas vestes, tirando a sorte.

36 E, assentados ali, o guardavam.

37 Por cima da sua cabeça puseram escrita a sua acusação: ESTE É JESUS, O REI DOS JUDEUS.

38 E foram crucificados com ele dois ladrões, um à sua direita, e outro à sua esquerda.

39 Os que iam passando blasfemavam dele, meneando a cabeça e dizendo:

Moropai ipon pu'kuru tîmo'ka'pîkon yeka'ma'pî to'ya inî'rî. Mîrîrî tîpo Jesus yarî'pî to'ya pakî'nan pona ipokapî'se.

Jesus Pokapîtî To'ya Pakî'nan Pona
(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

32Miarî pai teepa'kakon pe, warayo' eporî'pî to'ya Simão itese', Cirene cidaderî pon. Moropai mîîkîrî pî' ta'pî to'ya pakî'nan yaato'peiya mîrîrî Jesus narî.

33Moropai to' erepamî'pî pata'se' itese' Gólgota. Mîrîrî Gólgota, pemonkon pu'pai rî'pî yepin, taato' mîrîrî.

34Miarî Jesus wuku ton tîrî'pî to'ya, vinho yai'mesa' mai' ke enî'to'peiya kai'ma. Tîîse yonpasa' tîuya pe, itu'se pra Jesus wanî'pî.

35Miarî ipokapîtî'pî to'ya. Moropai Jesus pon pantakapîtîkonpa kai'ma tî' more'san pî' to' su'mina'pî. Anî' pia tî' ena epu'tî'nîkonpa.

36Mîrîrî tîpo to' ereuta'pî, moropai inkamoroya Jesus koneka'pî miarîpai anî'ya imo'ka namai.

37Inkamoroya Jesus pu'pai yepoi imenuka'pî î' wani' awanî ye'nen ipokapîtî tîuya'nîkon kai'ma. Taato' see warantî: mîserî judeuyamî' esa' rei kai'ma imenuka'pî to'ya.

38Moropai Jesus pokonpe asakî'ne ama'ye'kon pokapîtî'pî to'ya iratai winî, tiwin meruntî winî moropai tiwin kamai' winî.

39E'ma taawîrî tuutîsanon wo'ma'ta'pî ipî' tuutîkon kaisarî.

40 Ó tu que destróis o santuário e em três dias o reedificas! Salva-te a ti mesmo, se és Filho de Deus, e desce da cruz!

41 De igual modo, os principais sacerdotes, com os escribas e anciãos, escarnecendo, diziam:

42 Salvou os outros, a si mesmo não pode salvar-se. É rei de Israel! Desça da cruz, e creremos nele.

43 Confiou em Deus; pois venha livrá-lo agora, se, de fato, lhe quer bem; porque disse: Sou Filho de Deus.

44 E os mesmos impropérios lhe diziam também os ladrões que haviam sido crucificados com ele.

A morte de Jesus

Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49; João 19.28-30

45 Desde a hora sexta até à hora nona, houve trevas sobre toda a terra.

46 Por volta da hora nona, clamou Jesus em alta voz, dizendo: Eli, Eli, lamá sabactâni? O que quer dizer: Deus meu, Deus meu, por que me desamparaste?

40—Taapîtî'pîya: “Epîremanto' yewî' yarankauya tamî'nawîrî. Moropai mîrîrî pîmî'sa'kauya seurîwî'ne wei tîîse”, ta'pîya. Innape see Paapa munmu pe awanî ya, maasa kin see autîkî pakî'nan poi. Aawarîrî e'pîika'tîkî —ta'pî to'ya.

41Teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan pokonpe si'ma to' wo'ma'ta'pî Jesus pî'.

42Ta'pî to'ya: —Tiaronkon pîika'tîpîtî'pîya tîîse î' wani' awanî ye'nen aawarîrî awe'pîika'tî pepîn! Moriya Judeuyamî' esa' pe awanî pepîn mîrîrî. Seru'ye' pe awanî. Maasa see autîkî mîrîrî pakî'nan poi, innape awautîsa' era'ma annaya ya, innape akupî annaya —ta'pî to'ya ipî'.

43—Pena “Paapa narima'pî uurî”, taapîtî'pîiya, innape Paapaya ipîika'tî tîku'se. Moropai “Paapa munmu uurî”, ta'pîiya. Maasa kin see, Paapa munmu pe awanî ya, tîwî Paapaya ipîika'tî sîrîrîpe, era'mato'pe annaya —ta'pî to'ya.

44Moropai mîrîrî warantî inkamoro ama'ye'kon Jesus ratai winî ipokapî'sa'kon wo'ma'ta'pî nîrî Jesus pî'.

Jesus Sa'manta

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

45Mîrîrî tîpo ineka'ta pairî wei tîîse, pata ewaronpamî'pî. Tamî'nawîrî pata wanî'pî ewaron pe, 3 horas kaisarî aako'mamî'pî ewaron pe.

46Moropai ko'mamîiya 3 horas tîîse, Jesus entaime'pî meruntî ke: —Eloi, Eloi lamá sabactâni? —ta'pîiya tîmaimu ta. Paapa,

uyun, î' wani' awanî ye'nen urumaka pî' nan? taato' mîrîrî umaimukon ta.

47 E alguns dos que ali estavam, ouvindo isto, diziam: Ele chama por Elias.

47Mîrîrî taa Jesusya eta'pî tiaronkon pemonkonyamî'ya. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, Elias, taiya —kai'ma to' esenumenka'pî tîîse yairî pra etasa' to'ya wanî'pî.

48 E, logo, um deles correu a buscar uma esponja e, tendo-a embebido de vinagre e colocado na ponta de um caniço, deu-lhe a beber.

48Ka'ne' pe tiwin yonpa eka'tumî'pî tuna yu'nanen esponja era'mai. Mîrîrî yeuronka'pîiya uva yekku ka. Moropai mîrîrî tîrî'pîiya, yei po'tî pî' tasi'tîi inta pona, Jesusya yu'nato'pe kai'ma.

49 Os outros, porém, diziam: Deixa, vejamos se Elias vem salvá-lo.

49Tîîse tiaronkonya ta'pî ipî': —Kaane, tîwî mîîkîrî nîsi. Maasa Elias iipî era'mapai'nîkon pakî'nan poi imo'kai, ipîika'tîpa —ta'pî to'ya.

50 E Jesus, clamando outra vez com grande voz, entregou o espírito.

50Moropai Jesus entaime'pî meruntî ke tiwin kano'pî pe moropai tekaton eeturumaka'pî, aasa'manta'pî.

51 Eis que o véu do santuário se rasgou em duas partes de alto a baixo; tremeu a terra, fenderam-se as rochas;

51Mîrîrî yai epîremanto' yewî', Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pî arakkita pairî, kakîsiya pai mai winîkîi non ekaya. Moropai non eserentîkî'ma'pî, moropai sa'man pe tîwe'sen tî'kon e'rataika'pî.

52 abriram-se os sepulcros, e muitos corpos de santos, que dormiam, ressuscitaram;

52Mîrîrî yai tu'kankon Paapa pemonkonoyamî' e'tî'ka'san uuruwasikon atarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro isa'manta'san e'mî'sa'ka'pî.

53 e, saindo dos sepulcros depois da ressurreição de Jesus, entraram na cidade santa e apareceram a muitos.

53Moropai inkamoro epa'ka'pî uuruwai yapai. Moropai tîîsa'manta tîpo Jesus e'mî'sa'kasa' yai inkamoro ewomî'pî Jerusalém cidaderî pona, o'non pata tu'kankonya to' era'ma'pî.

54 O centurião e os que com ele guardavam
a Jesus, vendo o terremoto e tudo o que se
passava, ficaram possuídos de grande
temor e disseram: Verdadeiramente este
era Filho de Deus.

55 Estavam ali muitas mulheres,
observando de longe; eram as que vinham
seguindo a Jesus desde a Galiléia, para o
servirem;

56 entre elas estavam Maria Madalena,
Maria, mãe de Tiago e de José, e a mulher
de Zebedeu.

O sepultamento de Jesus
Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56; João 19.38-42

57 Caindo a tarde, veio um homem rico de
Arimatéia, chamado José, que era também
discípulo de Jesus.

58 Este foi ter com Pilatos e lhe pediu o
corpo de Jesus. Então, Pilatos mandou que
lho fosse entregue.

59 E José, tomando o corpo, envolveu-o
num pano limpo de linho

60 e o depositou no seu túmulo novo, que
fizera abrir na rocha; e, rolando uma
grande pedra para a entrada do sepulcro,
se retirou.

54Surarayamî' yepotorî Romanoya,
moropai mîîkîrî yarakkîrî tîwe'sanonya,
Jesus era'ma pî' tîwe'sanon anî'ya imo'ka
namai, inkamoroya pata eserentîkî'ma
era'ma'pî tamî'nawîrî mîrîrî tîwe'ku'sen.
Mîrîrî ye'nen eranne' pe to' ena'pî mararî
pra. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, innape
Paapa munmu pe awe'sa' man —ta'pî
to'ya.
55Miarî wîri'sanyamî' wanî'pî aminke
si'ma, Jesus era'ma pî' tîwe'sanon.
Inkamoro wîri'sanyamî' wanî'pî Jesus
wenairî itî'san Galiléia poi ipîika'tîi itu'se
awe'to' pîkîrî.
56Inkamoro wanî'pî Maria Madalena,
moropai Maria, Tiago moropai itakon José
yankon, moropai Zebedeu munkîyamî'
yankon wanî'pî.

Jesus Yu'na'tî To'ya
(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

57Pata ewaronpamî kupî tanne, ipîkku
warayo', José itese', Arimatéia cidaderî
pon erepamî'pî. Mîîkîrî wanî'pî innape
Jesus ku'nen pe.
58Mîîkîrî José wîtî'pî Pilatos pia Jesus
esa'rî'pî esa'se yu'na'tîpa, moropai
Pilatosya itîîto'pe to'ya ta'pî.
59Mîrîrî ye'nen Jesus esa'rî'pî yapisî'pîiya.
Moropai iwontî'pîiya amenan ita'san morî
pu'kuru kamisa linho ke.
60Moropai mîîkîrî yara'tî'pîiya ituruwasi
pe ikonekasa', sa'man tî' yai, amenrî to'
nîkoneka'pî ya'. Moropai mîrîrî uuruwai
yettapuru pe ikonekasa' kure'nan tî' ke
yettapurî'pîiya. Moropai mîrîrî tîpo attî'pî
miarî pai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

61 Achavam-se ali, sentadas em frente da sepultura, Maria Madalena e a outra Maria.

A guarda do sepulcro

62 No dia seguinte, que é o dia depois da preparação, reuniram-se os principais sacerdotes e os fariseus e, dirigindo-se a Pilatos,

63 disseram-lhe: SENHOR, lembramo-nos de que aquele embusteiro, enquanto vivia, disse: Depois de três dias ressuscitarei.

64 Ordena, pois, que o sepulcro seja guardado com segurança até ao terceiro dia, para não suceder que, vindo os discípulos, o roubem e depois digam ao povo: Ressuscitou dos mortos; e será o último embuste pior que o primeiro.

65 Disse-lhes Pilatos: Aí tendes uma escolta; ide e guardai o sepulcro como bem vos parecer.

66 Indo eles, montaram guarda ao sepulcro, selando a pedra e deixando ali a escolta.

Mateus 28

A ressurreição de Jesus. Seu aparecimento às mulheres

61Mîrîrî kupîiya era'ma'pî Maria Madalenaya moropai tiaron Maria nîrî wanî'pî miarî. Mîrîrî uuruwai pia to' ereutasa' wanî'pî.

Surarayamî'ya Uuruwai Era'ma Iipia Si'ma

62Tiaron wei yai, sexta feira esuwa'kasa' tanne, teepîremasanon esanon moropai fariseuyamî' emurukuntî'pî pata esa' Pilatos pia.

63Moropai inkamoroya ta'pî pata esa' governador pî': —Anna yepotorî, anna enpenatan pî' man manni' seru'ye'ya ta'pî pî'. Pena enen tîwanî yai, ta'pîiya: “Eseurîwî'ne wei tîpo e'mî'sa'ka kupî sîrîrî”, ta'pîiya —ta'pî to'ya.

64—Mîrîrî ye'nen uuruwai era'manenan tonkon surarayamî' yarimakî, morî pe era'mato'pe to'ya iteseurîno wei pîkîrî neken. Maasa pra inenupa'sanya itesa'rî'pî yama'runpa namai. Moropai yama'runpa tîpo taa to'ya: “Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man”, taa to'ya seru'ye' pe. E'mai' pe seru' pe Jesus wanî'pî yentai, seru' pe to' wanî —ta'pî to'ya.

65Mîrîrî pî' ta'pî Pilatosya: —Insamoro surarayamî' yaatî, uuruwai erasi'tîi. Atîtî uuruwai era'mai. Morî pe mera'matîi, era'maya'nîkon pîkîrî —ta'pîiya.

66Moropai inkamoro wîtî'pî. Inkamoroya uuruwai yettapuru koneka'pî moronpî ke, selo pe tîku'se aatarakkanmoka namai. Moropai era'manenan tonkon nîmî'pî to'ya, morî pe uuruwai era'mato'pe to'ya.

Mateus 28

Jesus E'mî'sa'ka Uuruwai Yapai

Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12; João 20.1-10

1 No findar do sábado, ao entrar o primeiro dia da semana, Maria Madalena e a outra Maria foram ver o sepulcro.

2 E eis que houve um grande terremoto; porque um anjo do SENHOR desceu do céu, chegou-se, removeu a pedra e assentou-se sobre ela.

3 O seu aspecto era como um relâmpago, e a sua veste, alva como a neve.

4 E os guardas tremeram espavoridos e ficaram como se estivessem mortos.

5 Mas o anjo, dirigindo-se às mulheres, disse: Não temais; porque sei que buscais Jesus, que foi crucificado.

6 Ele não está aqui; ressuscitou, como tinha dito. Vinde ver onde ele jazia.

7 Ide, pois, depressa e dizei aos seus discípulos que ele ressuscitou dos mortos e vai adiante de vós para a Galiléia; ali o vereis. É como vos digo!

8 E, retirando-se elas apressadamente do sepulcro, tomadas de medo e grande

(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

1Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu esuwa'kasa' tanne, e'mai'non wei yai, domingo yai, maasa pata erenmapî pra tîîse, Maria Madalena moropai tiaron Maria pokonpe to' wîtî'pî uuruwai pona era'mai.

2Mîrîrî yai ka'ne' pe kure'ne pata e'tînka'pî. Uyepotorîkon narima'pî inserî erepamî'pî ka' poi. Mîîkîrîya uuruwai yettaputo' tî' mo'ka'pî moropai mîrîrî pona eereuta'pî.

3Mîîkîrî wanî'pî wara'napiya sisiu taato' warantî. Moropai ipon wanî'pî aimutun pe, imu warantî.

4Mîrîrî pî' mîrîrî uuruwai era'manenan surarayamî' ena'pî eranne' pe. Mararî pra tîtîtî pe to' esi'nî'sa' wanî'pî. Inkamoro esenumî'pî non pona, isa'manta'san warantî.

5Mîrîrî ye'nen inserîya ta'pî inkamoro wîri'sanyamî' pî': —Eranne' pe pra e'tî. Jesus yuwaya'nîkon epu'tî pî' wai seru' pepîn, manni' pakî'nan pona to' nîpokapîtî'pî.

6Tîîse tarî anî' ton pra man. Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man, ta'pî tîuya ne'tîkini yawîrî. Maasa ipata'pî era'matane'tî o'non pata itîrî'pî to'ya pata'pî.

7Tarîpai ka'ne' pe atîtî ekareme'se inenupa'san pî'. “Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man”, ka'tantî. Moropai “Mîîkîrî wîtî pe man arawîrî'nîkon Galiléia pona. Miarî era'maya'nîkon kupî sîrîrî”, ka'tantî to' pî'. Mîrîrî yekare ekaremekî pî' wai apî'nîkon —ta'pîiya.

8Inkamoro wîtî'pî ka'ne' pe teeka'tunse uuruwai poi. Maasa pra mararî pra to'

alegria, correram a anunciá-lo aos discípulos.

9 E eis que Jesus veio ao encontro delas e disse: Salve! E elas, aproximando-se, abraçaram-lhe os pés e o adoraram.

10 Então, Jesus lhes disse: Não temais! Ide avisar a meus irmãos que se dirijam à Galiléia e lá me verão.

Os judeus subornam os guardas

11 E, indo elas, eis que alguns da guarda foram à cidade e contaram aos principais sacerdotes tudo o que sucedera.

12 Reunindo-se eles em conselho com os anciãos, deram grande soma de dinheiro aos soldados,

13 recomendando-lhes que dissessem: Vieram de noite os discípulos dele e o roubaram enquanto dormíamos.

14 Caso isto chegue ao conhecimento do governador, nós o persuadiremos e vos poremos em segurança.

15 Eles, recebendo o dinheiro, fizeram como estavam instruídos. Esta versão

esi'nî'sa' wanî'pî. Tîîse to' atausinpasa' wanî'pî nîrî mararî pra. Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'san pî' ekareme'se to' wîtî'pî.

9To' wîtî tanne, ka'ne' pe Jesusya to' eporî'pî. Moropai ta'pîiya: —Tîwamîn wanî aapia'nîkon! Mîrîrî taiya pe to' erepamî'pî aminke pra iipia. Inkamoro e'sekunka'pî irawîrî. Inkamoroya Jesus puu pî' tapi'se yapurî'pî.

10Moropai Jesusya ta'pî: —Eranne' pe pra e'tî, tîîse atîtî uyonpayamî' pî' ekareme'se to' wîtîto'pe Galiléia pona. Miarî uyera'mato'pe to'ya —ta'pî Jesusya.

Seru'ye' Pe Surarayamî' Wanî

11Inkamoro wîri'sanyamî' tîîse e'ma ta, tiaronkon, uuruwai era'manenan surarayamî' enna'po'pî cidade pona. Moropai inkamoroya teepîremasanon esanon pî' tamî'nawîrî î' kai'ma awe'ku'sa' ekaremekî'pî.

12Inkamoro emurukuntî'pî teserukon pî' teeseurîmakonpa Judeuyamî' panamanenan pokonpe si'ma. Inkamoroya ikoneka'pî. Mîrîrî ye'nen surarayamî' pia tîniru tîrî'pî to'ya mararî pra.

13Moropai to' yaipontî'pî to'ya: —Ka'tantî “Inenupa'san iipî'pî man, mîrîrî pe ewaron ya' anna wetun tanne. Inkamoroya Jesus esa'rî'pî yama'runpa'pî man”, makatîi.

14Mîrîrî etasa' pata esa'ya ya, “Inna to' seruku pepîn mîrîrî”, taa annaya ipî'. Mîrîrî warantî awanî'pî man, seru' pîn taato'pe annaya. Mîrîrî ye'nen î' e'kupî pepîn amîrî'nîkon yarakkîrî.

15Inkamoro surarayamî'ya tîniru yapisî'pî. Moropai î' kai'ma teepîremasanon

divulgou-se entre os judeus até ao dia de hoje.

Jesus aparece aos discípulos na Galileia

16 Seguiram os onze discípulos para a Galiléia, para o monte que Jesus lhes designara.

17 E, quando o viram, o adoraram; mas alguns duvidaram.

A Grande Comissão
Marcos 16.15-18; Lucas 24.44-49

18 Jesus, aproximando-se, falou-lhes, dizendo: Toda a autoridade me foi dada no céu e na terra.

19 Ide, portanto, fazei discípulos de todas as nações, batizando-os em nome do Pai, e do Filho, e do Espírito Santo;

20 ensinando-os a guardar todas as coisas que vos tenho ordenado. E eis que estou convosco todos os dias até à consumação do século.

esanonya ta'pî yawîrî ikupî'pî to'ya. Mîrîrî seru' pe to' e'to' eseta'pî Judeuyamî' kore'ta pî' mîrîrî yai. Sîrîrî pe rî seru' pe to' e'to' ko'mamî sîrîrî tîpose.

Jesus Esenpo Tînenupa'san Pia
(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

16Inkamoro Jesus nenupa'san tiwin pu' pona tîîmo'tai'nîkon wîtî'pî Galiléia pona. Inkamoro erepamî'pî wî' Jesus nekaremekî'pî pia.

17Miarî teerepansa'kon pe, Jesus era'ma'pî to'ya. Moropai yapurî'pî to'ya. Tîîse tiaronkonya innape ikupî pra awanî'pî.

18Mîrîrî ye'nen Jesus erepamî'pî to' pia aminke pra. Moropai ta'pîiya: —Tamî'nawîron meruntî yapisî'pîuya ka' po moropai non po.

19Mîrîrî ye'nen ayaipontîuya'nîkon sîrîrî. Atîtî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kore'ta. Moropai inkamoro mîmatîi upemonkono pe tamî'nawîrî. Innape ukupî to'ya wenai to' menpatakonatîi uyun, Paapa ese' pî', moropai uurî, inmu ese' pî', moropai Morî Yekaton Wannî ese' pî'.

20Moropai inkamoro menupatîi tamî'nawîrî î' ta'pîuya yawîrî to' komanto'pe, umaimu yawîrî. Moropai enpenatatî aapia'nîkon uurî ko'mamî pe wai wei kaisarî. Amîrî'nîkon rumakauya pepîn. Sîrîrî pata atarètî'ka pîkîrî aapia'nîkon uuko'mamî —ta'pî Jesusya.

O evangelho segundo Marcos	O Evangelho Segundo Marcos
Marcos 1	**Marcos 1**
	João Batistaya Itekare Ekaremekî (Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)
1 Princípio do evangelho de Jesus Cristo, Filho de Deus.	1E'pîika'tînto' yekare, Jesus, Paapa nîmenka'pî pî' teeseurîmasen ekaremekîuya sîrîrî. Mîîkîrî Jesus Cristo wanî Paapa munmu pe. Sîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nenya imenuka'pî, Isaías nurî'tîya.
João Batista Mateus 3.1-6; Lucas 3.1-6	
2 Conforme está escrito na profecia de Isaías: Eis aí envio diante da tua face o meu mensageiro, o qual preparará o teu caminho;	2Paapaya ta'pî: —A'kî, umaimu ekareme'nen yaipontîuya kupî sîrîrî arawîrî. Mîîkîrîya aye'marî ton koneka kupî sîrîrî keren po. *(Ml 3.1)*
3 voz do que clama no deserto: Preparai o caminho do SENHOR, endireitai as suas veredas;	3“Uyepotorîkon erepamî ye'marî ton konekatî. To'sarî yarakkanmokatî eerepanto'pe”, taiya kupî sîrîrî —ta'pî Paapaya. *(Is 40.3)* Mîrîrî warantî menuka'pî Isaías nurî'tîya yawîrî Joãoya ta'pî pemonkonyamî' ekonekato'pe Jesus Cristo erepamî rawîrî.
4 apareceu João Batista no deserto, pregando batismo de arrependimento para remissão de pecados.	4Isaíasya imenuka'pî yawîrî João iipî'pî keren pona. Arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia. Tiaronkon yenpatakona'pîiya moro. Paapa maimu ekaremekî'pîiya. —Imakui'pî ankupî'pîkon pî' enpenatatî teesewankono'mai —ta'pîiya. —Moropai irumakatî, imakui'pî ankupî'pîkon ku'to'pe Paapaya tîîwanmîra. Moropai esenpatakonatî —ta'pîiya.
5 Saíam a ter com ele toda a província da Judéia e todos os habitantes de Jerusalém;	5Judéia pata poro tîîko'mansenon wîtî'pî João pia, tamî'nawîrî. Jerusalém ponkon wîtî'pî nîrî. Imakui'pî tînkupî'pîkon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

e, confessando os seus pecados, eram batizados por ele no rio Jordão.

6 As vestes de João eram feitas de pêlos de camelo; ele trazia um cinto de couro e se alimentava de gafanhotos e mel silvestre.

João dá testemunho de Jesus
Mateus 3.11-12; Lucas 3.15-17; João 1.19-28

7 E pregava, dizendo: Após mim vem aquele que é mais poderoso do que eu, do qual não sou digno de, curvando-me, desatar-lhe as correias das sandálias.

8 Eu vos tenho batizado com água; ele, porém, vos batizará com o Espírito Santo.

O batismo de Jesus
Mateus 3.13-17; Lucas 3.21-22; João 1.32-34

9 Naqueles dias, veio Jesus de Nazaré da Galiléia e por João foi batizado no rio Jordão.

10 Logo ao sair da água, viu os céus rasgarem-se e o Espírito descendo como pomba sobre ele.

11 Então, foi ouvida uma voz dos céus: Tu és o meu Filho amado, em ti me comprazo.

A tentação de Jesus
Mateus 4.1-11; Lucas 4.1-13

12 E logo o Espírito o impeliu para o deserto,

ekaremekî'pî to'ya, moropai to' yenpatakona'pî Joãoya iren Jordão ka'.

6Mîrîrî yai João pon wanî'pî camelo si'potî'pî pe. Moropai iworomî wanî'pî paaka pi'pî pe. Ito' wanî'pî kaira pe. Moropai wan wanî'pî iwuku pe. ⌞Penaron Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî ko'mamî'pî warantî aako'mamî'pî.⌟

7Itekare ekareme'pîtî'pîiya: —Uye'ma'pî pî' uyentainon iipî kupî sîrîrî —taapîtî'pîiya. —Ipîkku pe awanî ye'nen i'sa'sa' yewa yeukauya eserîke pra awanî, itarumai'pî pe wanî ye'nen.

8Uurîya ayenpatakonakon tuna ke. Tîîse Mîîkîrîya Morî Yekaton Wannî yarima kupî sîrîrî ayesa'kon pe aako'manto'pe, ayewankon ya' —ta'pî Joãoya.

Jesus Esenpatakona
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

9Moropai Jesus iipî'pî Nazaré poi. Mîrîrî Nazaré wanî'pî Galiléia pata po tîwe'sen pe. João Batista pia aaipî'pî. Moropai mîîkîrî Joãoya Jesus yenpatakona'pî iren Jordão ka'.

10Tuna kapai teeseu'ka pe, ka' esettapuruka era'ma'pî Jesusya. Moropai Morî Yekaton Wannî autî era'ma'pîiya tîpona, waku'kaimî warantî awautî era'ma'pîiya.

11Ka' po si'ma Paapa eseurîma'pî: —Amîrî unmu, uwakîri pu'kuru kure'ne apî' uurî atausinpa —ta'pîiya.

Makuiya Jesus Maa Yonpa Imakui'pî Ya'
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

12Mîrîrî tîpo Morî Yekaton Wannîya Jesus yarî'pî keren pona.

13 onde permaneceu quarenta dias, sendo tentado por Satanás; estava com as feras, mas os anjos o serviam.

13Moro aako'mamî'pî asakî'ne pemonkon (40) wei kaisarî keren po. Kamoyamî' pata ya' awanî'pî. Imakui'pî kupî Jesusya emapu'tî yonpa'pî Makuiya, pemonkonyamî' yeka'nunkanenya teuren. Tîîse ikupîiya pra awanî'pî. Moropai iipiapai Makui wîtî'pî. Mîrîrîya ka' poi inserîyamî' autî'pî iipia moropai ipîika'tî'pî to'ya.

Jesus volta para a Galileia
Mateus 4.12-17; Lucas 4.14-15

Jesus Esenyaka'ma Pia'tî Galiléia Pata Po
(Mt 4.12-22; Lc 4.14,15; Lc 5.1-11)

14 Depois de João ter sido preso, foi Jesus para a Galiléia, pregando o evangelho de Deus,

14João Batista yarakkamo me'po'pî iteyatonya. Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî Galiléia pata pona. Miarî morî Paapa yekare ekaremekî pinunpa'pîiya.

15 dizendo: O tempo está cumprido, e o reino de Deus está próximo; arrependei-vos e crede no evangelho.

15—Aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseponî pî' man. Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya. —Imakui'pî ankupî'pîkon pî' enpenatatî teesewankono'mai. Moropai irumakatî. Innape itekare ku'tî —ta'pîiya.

A vocação de discípulos
Mateus 4.18-22; Lucas 5.1-11

16 Caminhando junto ao mar da Galiléia, viu os irmãos Simão e André, que lançavam a rede ao mar, porque eram pescadores.

16Galiléia ku'pî rî'pîkîrî Jesus wîtî'pî. Tuutî pe Simão era'ma'pîiya, moropai itakon André yarakkîrî. Moro' yapi'to' tîuya'nîkon yenunpîtî pî' to' wanî'pî, moro' yapisî pî', moro' yapi'nenan pe inkamoro wanî'pî mîîto'pe.

17 Disse-lhes Jesus: Vinde após mim, e eu vos farei pescadores de homens.

17—Aase'nîkon upîkîrî —ta'pî Jesusya to' pî'. —Moro'yamî' yapisî pî' eesenyaka'makon ko'mannîpî sîrîrî. Tarîpai ayenupauya'nîkon pemonkonyamî' maakonpa upemonkono pe —ta'pîiya.

18 Então, eles deixaram imediatamente as redes e o seguiram.

18Teesemi'tapai moro' yapi'to' tîuya'nîkon nîmî'pî to'ya. To' wîtî'pî Jesus pîkîrî.

19 Pouco mais adiante, viu Tiago, filho de Zebedeu, e João, seu irmão, que estavam no barco consertando as redes.

20 E logo os chamou. Deixando eles no barco a seu pai Zebedeu com os empregados, seguiram após Jesus.

A cura de um endemoninhado em Cafarnaum
Lucas 4.31-37

21 Depois, entraram em Cafarnaum, e, logo no sábado, foi ele ensinar na sinagoga.

22 Maravilhavam-se da sua doutrina, porque os ensinava como quem tem autoridade e não como os escribas.

23 Não tardou que aparecesse na sinagoga um homem possesso de espírito imundo, o qual bradou:

24 Que temos nós contigo, Jesus Nazareno? Vieste para perder-nos? Bem sei quem és: o Santo de Deus!

25 Mas Jesus o repreendeu, dizendo: Cala-te e sai desse homem.

26 Então, o espírito imundo, agitando-o violentamente e bradando em alta voz, saiu dele.

27 Todos se admiraram, a ponto de perguntarem entre si: Que vem a ser isto? Uma nova doutrina! Com autoridade ele

19Inî' panpî' tuutîkon ye'ka pe, Zebedeu munkîyamî' era'ma'pîiya, Tiago moropai itakon João. Tîkanaukon ya' to' wanî'pî moro' yapi'to' tîuya'nîkon rumentannî'pîtî pî'.

20Inkamoro yanno'pîiya. Tunkon Zebedeu nîmî'pî to'ya kanau ya' tîpoitîrîtonon pokonpe tîîse, moropai Jesus pîkîrî to' wîtî'pî.

O'ma' Tîrîka Jesusya
(Lc 4.31-37)

21To' erepamî'pî Cafarnaum cidaderî pona. Tonpakon Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu yai, Jesus ewomî'pî to' epere'to' yewî' ta moropai tamî'nawîronkon yenupa'pîiya.

22Kure'ne to' esenumenka'pî Jesusya tenupato'kon pî', maasa pra tînepu'tî pî' eeseurîma epu'tî'pî to'ya, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon warantî pra.

23Mîrîrî yai o'ma' yarakkîrî tîwe'sen warayo' wanî'pî. Jesus era'ma tîuya pe mîîkîrî entaime'pî.

24—Jesus Nazaré poinon, î' ku'se aai'sa' sîrîrî anna pî'? —ta'pîiya. —Anna taruma'tîi aai'sa' sîrîrî? —ta'pîiya. —Ayepu'nen uurî. Amîrî morî, Paapa piapai iipî'pî.

25Jesusya ta'pî ipî': —Moo e'kî, mîîkîrî warayo' yapai epa'kakî.

26O'ma'ya warayo' perenperenma'pî. Aronne panpî' tîwentaimepîtî ye'ka pe, eepa'ka'pî mîîkîrî yapai.

27Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esenumenka'pî kure'ne. Tîmurukun pe si'ma to' eseurîma'pî. —Î' taato'pe see awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya. —A'kî,

ordena aos espíritos imundos, e eles lhe obedecem!

28 Então, correu célere a fama de Jesus em todas as direções, por toda a circunvizinhança da Galiléia.

A cura da sogra de Pedro
Mateus 8.14-15; Lucas 4.38-39

29 E, saindo eles da sinagoga, foram, com Tiago e João, diretamente para a casa de Simão e André.

30 A sogra de Simão achava-se acamada, com febre; e logo lhe falaram a respeito dela.

31 Então, aproximando-se, tomou-a pela mão; e a febre a deixou, passando ela a servi-los.

Muitas outras curas
Mateus 8.16-17; Lucas 4.40-41

32 À tarde, ao cair do sol, trouxeram a Jesus todos os enfermos e endemoninhados.

33 Toda a cidade estava reunida à porta.

34 E ele curou muitos doentes de toda sorte de enfermidades; também expeliu muitos demônios, não lhes permitindo que falassem, porque sabiam quem ele era.

Jesus se retira para orar
Lucas 4.42-44

uneta'pîkon pepîn pî' uyenupaiya'nîkon mîrîrî. Paapa meruntîri ke o'ma'kon yaipontîiya moropai yuuku to'ya —ta'pî to'ya.

28Moropai pata kaisarî tamî'nawîronkon eseurîma'pî Jesus yekare pî'. Tamî'nawîrî Galiléia pata poro to' eseurîmato' eseta'pî.

Pedro Yawo'pî Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29Jesus epa'ka'pî epere'nîto' yewî' tapai moropai attî'pî Tiago, João pokonpe Simão yewî' ta. Itakon André yewî' pe nîrî awanî'pî.

30Pri'ya pra Simão yawo'pî wanî'pî paran pî'. Jesus erepansa' pe, mîîkîrî pri'yawon pepîn ekaremekî'pî to'ya ipî'.

31Iipia Jesus wîtî'pî. Itenya pî' yapisî'pîiya. Moropai i'mî'sa'ka'pîiya. Eekomi'makapî'pî moropai to' yekkari ton koneka pia'tî'pîiya.

Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32Ko'mamîiya wei ewomî tanne, pri'yawonkon pepîn enepî'pî to'ya Jesus pia. O'ma'kon e'to'kon to' ya' enepî'pî to'ya nîrî.

33Tamî'nawîronkon mororonkon epere'sa' wanî'pî mana'ta pia.

34Moropai arinîkon pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya. Tu'kan paran pî' tîwe'sanon yepi'tî'pîiya. Moropai tu'kankon o'ma'kon yenpa'ka'pîiya. Inkamoro o'ma'konya Paapa narima'pî pe Jesus wanî epu'tî'pî. Tîîse inkamoroya tekaremekî yu'se pra Jesus wanî'pî.

Jesus Asarî Galiléia Pata Poro
(Lc 4.42-44)

35 Tendo-se levantado alta madrugada, saiu, foi para um lugar deserto e ali orava.

36 Procuravam-no diligentemente Simão e os que com ele estavam.

37 Tendo-o encontrado, lhe disseram: Todos te buscam.

38 Jesus, porém, lhes disse: Vamos a outros lugares, às povoações vizinhas, a fim de que eu pregue também ali, pois para isso é que eu vim.

39 Então, foi por toda a Galiléia, pregando nas sinagogas deles e expelindo os demônios.

A cura de um leproso
Mateus 8.1-4; Lucas 5.12-16

40 Aproximou-se dele um leproso rogando-lhe, de joelhos: Se quiseres, podes purificar-me.

41 Jesus, profundamente compadecido, estendeu a mão, tocou-o e disse-lhe: Quero, fica limpo!

42 No mesmo instante, lhe desapareceu a lepra, e ficou limpo.

43 Fazendo-lhe, então, veemente advertência, logo o despediu

44 e lhe disse: Olha, não digas nada a ninguém; mas vai, mostra-te ao sacerdote e oferece pela tua purificação o que Moisés determinou, para servir de testemunho ao povo.

35Penane marî, pata erenmapî pra tîîse, Jesus e'mî'sa'ka'pî, moropai attî'pî wîttîkon tapai keren pona. Miarî eepîrema'pî.

36Tîwe'mî'sa'kakon pe, Simão moropai yarakkîronkonya Jesus yuwa'pî.

37Eporî'pî to'ya moropai ta'pî to'ya ipî': —Ayuwa pî' tamî'nawîronkon man.

38Ta'pî Jesusya: —Tiaron pata pona wîtînpai'nîkon, miarî nîrî itekare ekareme'to'peuya. Mîrîrî ku'se yi'nî pî' wai —ta'pîiya. Moropai to' wîtî'pî.

39Galiléia poro Jesus wîtî'pî tamî'nawîrî. To' epere'to' yewî' tapî' itekare ekareme'pîtî'pîiya moropai o'ma'kon yenpa'kapîtî'pîiya.

Pri'yawon Pepîn Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40Moropai ere' pokon warayo' wîtî'pî Jesus pia, paran pokon, leprosia itese'. Awe'sekunka'pî Jesus rawîrî. —Uyepi'tîpai awanî ya, Uyepotorî, uyepi'tîkî —ta'pîiya Jesus pî'.

41Jesusya era'ma'pî tî'noko'pî pe. Tenya tîrî'pîiya ipona. —Inna, ayepi'tîuya —ta'pîiya ipî'.

42Mîrîrî pe rî erekî' pe pra eena'pî. Eesepi'tî'pî.

43Meruntî ke Jesusya mîîkîrî panama'pî.

44—Anî' pî' kîsekaremekîi —ta'pîiya. —Atîkî teepîremasanon pia ayera'mato'pe to'ya. Pena Moisés nurî'tîya ta'pî: “Leprosia pokon esepi'tîsa' ya, asakî'ne mayayamî' tîrîiya teepîremasanon pia, teesepi'tîsa' ye'nen”, ta'pîiya. Mîrîrî

45 Mas, tendo ele saído, entrou a propalar muitas coisas e a divulgar a notícia, a ponto de não mais poder Jesus entrar publicamente em qualquer cidade, mas permanecia fora, em lugares ermos; e de toda parte vinham ter com ele.

Marcos 2

A cura de um paralítico em Cafarnaum
Mateus 9.1-8; Lucas 5.17-26

1 Dias depois, entrou Jesus de novo em Cafarnaum, e logo correu que ele estava em casa.

2 Muitos afluíram para ali, tantos que nem mesmo junto à porta eles achavam lugar; e anunciava-lhes a palavra.

3 Alguns foram ter com ele, conduzindo um paralítico, levado por quatro homens.

4 E, não podendo aproximar-se dele, por causa da multidão, descobriram o eirado no ponto correspondente ao em que ele estava e, fazendo uma abertura, baixaram o leito em que jazia o doente.

5 Vendo-lhes a fé, Jesus disse ao paralítico: Filho, os teus pecados estão perdoados.

warantî itîîta, eesepi'tîsa' ye'nen. Atîkî, ka'ne' panpî' —ta'pîiya.

45Tîîse mîîkîrî epa'ka'pî moropai tamî'nawîronkon pî' ekaremekî'pîiya. Mîrîrî pata pai Jesus ewomî pra eena'pî pemonkonyamî' pata ya' maasa pra arinîkon pemonkonyamî' iipî'pî iipia. Poro po aako'mamî'pî, tîîse tamî'nawîron pata yapai arinîkon wîtî'pî iipia.

Marcos 2

Itesa' Eke'nepamî'pî Warayo' Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1Pata poro taasarî tîpo, Cafarnaum pona Jesus enna'po'pî tewî' ta. Tewî' ta awanî eta'pî tamî'nawîronkonya.

2Arinîkon eperepî'pî iipia. To' pata'se' ton pra awanî'pî wîttî ta moropai mana'ta po. Miarî Paapa maimu ekaremekî pî' Jesus wanî'pî to' pî'.

3Mîrîrî tanne pemonkonyamî' erepamî'pî. Eke'nepamî'pî warayo' ene'sa' to'ya wanî'pî Jesus pia. Tamî'nawîrî itesa' eke'nepansa' wanî'pî. Asakîrîronkon warayo'konya mîîkîrî yarî'pî.

4Jesus pia mîîkîrî yarî to'ya yentai awanî'pî. Mîrîrî ye'nen wîttî pona to' enuku'pî. Maasa pra se' kaisarî wîttî wanî'pî, ineka'ta ton pra. Moropai yamîka'pî to'ya Jesus kaisarî. Moropai mîîkîrî pri'yawon pepîn yenu'tî'pî to'ya Jesus pia, mîrîrî a'ta yai, tette' ta tîîse.

5Innape tîkupî to'ya epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya eke'nan pî': —Mooyi, imakui'pî ankupî'pî rona pî' wai —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Mas alguns dos escribas estavam assentados ali e arrazoavam em seu coração:

7 Por que fala ele deste modo? Isto é blasfêmia! Quem pode perdoar pecados, senão um, que é Deus?

8 E Jesus, percebendo logo por seu espírito que eles assim arrazoavam, disse-lhes: Por que arrazoais sobre estas coisas em vosso coração?

9 Qual é mais fácil? Dizer ao paralítico: Estão perdoados os teus pecados, ou dizer: Levanta-te, toma o teu leito e anda?

10 Ora, para que saibais que o Filho do Homem tem sobre a terra autoridade para perdoar pecados – disse ao paralítico:

11 Eu te mando: Levanta-te, toma o teu leito e vai para tua casa.

12 Então, ele se levantou e, no mesmo instante, tomando o leito, retirou-se à vista de todos, a ponto de se admirarem todos e darem glória a Deus, dizendo: Jamais vimos coisa assim!

6Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupanenan ereutasa' wanî'pî moro. Jesus maimu pî' to' esenumenka'pî tîîwarîrî'nîkon.

7—Î' ton pe mîîkîrî eseurîma mîrîrî warantî? Anî'ya imakui'pî pe warayo' e'to' mo'ka pepîn, Paapa pe pra si'ma, tîîse Paapaya neken imo'ka. Mîrîrî ye'nen Paapa pe awe'ku'sa' mîrîrî —kai'ma to' esenumenka'pî.

8Mîrîrî warantî to' esenumenka tîpî' epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen to' pî' ta'pîiya: —Î' ton pe mîrîrî warantî eesenumenkakon mîrîrî ayewankon ya'?

9-10Imakui'pî ankupî'pî rona pî' wai taa pî' wai mîserî pri'yawon pepîn pî'. Tîîse innape iku'sau'ya epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî. Mîrîrî ye'nen Uurîya, pemonkon pe ka' poi iipî'pîya anera'makon ton kupî sîrîrî. Meruntî ke wai imakui'pî ronato'peuya —ta'pî Jesusya. —Seru' pe pra eseurîma epu'tîkonpa, mîîkîrî pri'yawon pepîn yepi'tîuya. I'mî'sa'kauya, tette' yanmako'mato'peiya aasato'pe —ta'pî Jesusya.

11Moropai Jesusya pri'yawon pepîn yeurîma'pî: —E'mî'sa'kakî. Ayette' yanmako'makî. Ayewî' ta enna'pokî —ta'pîiya.

12Moropai awe'mî'sa'ka'pî. Ka'ne' pe tette' yanmako'ma'pîiya moropai tamî'nawîronkonya tera'ma tanne, eepa'ka'pî. Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esenumenka'pî kure'ne. —Morî pu'kuru,

A vocação de Levi
Mateus 9.9; Lucas 5.27-28

13 De novo, saiu Jesus para junto do mar,
e toda a multidão vinha ao seu encontro,
e ele os ensinava.

14 Quando ia passando, viu a Levi, filho de
Alfeu, sentado na coletoria e disse-lhe:
Segue-me! Ele se levantou e o seguiu.

Jesus come com pecadores
Mateus 9.10-13; Lucas 5.29-32

15 Achando-se Jesus à mesa na casa de
Levi, estavam juntamente com ele e com
seus discípulos muitos publicanos e
pecadores; porque estes eram em grande
número e também o seguiam.

16 Os escribas dos fariseus, vendo-o comer
em companhia dos pecadores e
publicanos, perguntavam aos discípulos
dele: Por que come [e bebe] ele com os
publicanos e pecadores?

Paapa —ta'pî to'ya. —Mîrîrî ye'ka era'manenan pepîn anna —ta'pî to'ya.

Jesus Pemonkono Pe Levi Ena
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî mîrîrî cidaderî yapai. Moropai attî'pî inî'rî Galiléia ku'pî ka'. Miarî arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî iipia. Moropai inkamoro yenupa pia'tî'pîiya.

14Taasarî ye'ka pe Alfeu munmu eporî'pîiya, itese' Levi. Tîniru yapi'nen pe awanî'pî. Teesenyaka'mato' pata'se' ya' eereutasa' wanî'pî. —Aase upîkîrî, ayenupato'peuya —ta'pî Jesusya ipî'. Moropai attî'pî Jesus pîkîrî.

15Mîrîrî tîpo Levi yewî' ta Jesus entamo'ka tanne, arinîkon imposto ton tîniru yapi'nenan entamo'ka'pî ipokonpe moropai tînenupa'san pokonpe. Imakui'san pemonkonyamî' entamo'ka'pî nîrî to' pokonpe. Arinîke to' wanî'pî Jesus pîkîrî itî'san.

16Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupanenan moropai fariseuyamî' wanî'pî moro. Inkamoroya Jesus era'ma'pî. Imakui'san pemonkonyamî' moropai imposto yapi'nenan pokonpe awentamo'ka era'ma'pî to'ya. Mîrîrî pî' ta'pî to'ya Jesus nenupa'san pî': —Î' ton pe mîîkîrî entamo'ka imposto yapi'nenan pokonpe, imakui'san pokonpe? ⌊Morîkon pemonkonyamî' anna warainîkon entamo'ka pepîn imakui'san pokonpe. Imakui'pî kupîiya mîrîrî⌋ —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

17 Tendo Jesus ouvido isto, respondeu-
lhes: Os sãos não precisam de médico, e
sim os doentes; não vim chamar justos, e
sim pecadores.

Do jejum

Mateus 9.14-17; Lucas 5.33-39

18 Ora, os discípulos de João e os fariseus
estavam jejuando. Vieram alguns e lhe
perguntaram: Por que motivo jejuam os
discípulos de João e os dos fariseus, mas
os teus discípulos não jejuam?

19 Respondeu-lhes Jesus: Podem,
porventura, jejuar os convidados para o
casamento, enquanto o noivo está com
eles? Durante o tempo em que estiver
presente o noivo, não podem jejuar.

20 Dias virão, contudo, em que lhes será
tirado o noivo; e, nesse tempo, jejuarão.

17Mîrîrî taa to'ya eta'pî Jesusya. Moropai
ta'pîiya to' pî': —Pri'ya pu'kuru e'nî ya,
uyepi'tînenkon ton pemonkon yuwa
pepîn. Tîîse pri'ya pra e'nî ya,
uyepi'tînenkon ton pemonkon yuwa
e'painon. Mîrîrî warantî morî pe
tîwe'ku'sanon pemonkonyamî' yannoi
uui'sa' pra wai. Tîîse imakui'pî pe
tîwe'ku'sanon pemonkonyamî' yannoi
iipî'pî uurî. ⌞Imakui'pî pe tîwanîkon epu'tî
tîuya'nîkon ye'nen, tîpîika'tîto'kon ton
yu'se to' wanî⌟ —ta'pî Jesusya.

Jesus Eseurîma
Tekkarikon Tonpai Pra Fariseuyamî' Wanî Pî'
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18Judeuyamî' yeseru yairî Paapa yapurî
ye'ka pe, ta're'kon tonpai pra João Batista
pemonkonoyamî' wanî'pî. Tiaronkon
wîtî'pî Jesus pia moropai ta'pî to'ya ipî': —
Ta're'kon tonpai pra João
pemonkonoyamî' man, fariseuyamî' man
nîrî mîrîrî warantî. Tîîse
apemonkonoyamî' wanî inkamoro warantî
pra. Î' wani' awanî ye'nen uyeserukon yairî
pra to' wanî mîrîrî? —ta'pî to'ya.
19Ta'pî Jesusya to' pî': —Tîneta'san
pokonpe tîwe'marimasen wanî tanne,
ta're'kon tonpai pra ineta'san wanî pepîn.
To' pokonpe tîwe'marimasen ko'mamî
pîkîrî ta're'kon tonpai pra to' wanî pepîn.
To' entamo'ka, moropai to' atausinpa.
20Uurî wanî tîwe'marimasen warantî,
moropai unenupa'san wanî ineta'san
warantî. Maasa umo'ka tiaronkonya kupî
sîrîrî unenupa'san piapai. Mîrîrî yai

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

21 Ninguém costura remendo de pano
novo em veste velha; porque o remendo
novo tira parte da veste velha, e fica maior
a rotura.

22 Ninguém põe vinho novo em odres
velhos; do contrário, o vinho romperá os
odres; e tanto se perde o vinho como os
odres. Mas põe-se vinho novo em odres
novos.

Jesus é senhor do sábado
Mateus 12.1-8; Lucas 6.1-5

23 Ora, aconteceu atravessar Jesus, em dia
de sábado, as searas, e os discípulos, ao
passarem, colhiam espigas.

24 Advertiram-no os fariseus: Vê! Por que
fazem o que não é lícito aos sábados?

25 Mas ele lhes respondeu: Nunca lestes o
que fez Davi, quando se viu em
necessidade e teve fome, ele e os seus
companheiros?
26 Como entrou na Casa de Deus, no tempo
do sumo sacerdote Abiatar, e comeu os

unenupa'sanya ta're'kon yonpa pepîn
teesewankono'makon ye'nen —ta'pîiya.
21—Ipoi'pî uponkon rumentannî'pî pepîn
e'painon kamisa amenan ke. Irumentanî'pî
ya, irumentanî'to' emo'ka ipoi. Amenan
emo'ka ipoi'pî poi moropai inî' panpî'
awe'karaka.
22Moropai amenan wo', mai' pe teenasen
tîrî pepîn e'painon penaro' itense' ya',
cabra pi'pî konekasa' penaro' ya' —
ta'pîiya. —Maasa pra wo', mai' pe teenasen
yannîpî, moropai awannî'sa' pe penaro'
cabra pi'pî karakaiya, moropai wo'
eti'kamo. Mîrîrî epu'tî'nîkon ye'nen,
amenan wo' tîrî amenan itense' ya' —ta'pî
Jesusya. ⌞Mîrîrî ta'pîiya amenan
esenupanto' pî' tenupaiya'nîkon epu'to'pe
to'ya.⌟

Jesus Eseurîma Erî'ka'nîto' Weiyu Pî'
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23Mîrîrî tîpo erî'ka'nîto' weiyu yai, Jesus
asarî'pî trigo ye'kana' pî'. Tuutîkon ye'ka
pe inenupa'sanya trigo pikka'pî.
24Mîrîrî kupî to'ya era'ma'pî
fariseuyamî'ya. —A'kî, to' esenyaka'ma
mîrîrî erî'ka'nîto' weiyu yai. Trigo pikka pî'
to' man, erî'ka'nîto' weiyu yai. Moisés
nurî'tîya uyenupa'pîkon yawîrî pra to'
wanî ye'nen, yairî pra to' wanî mîrîrî —
ta'pî to'ya.
25-26Moropai ta'pî Jesusya to' pî': —Pena
Judeuyamî' yepotorî rî'pî Davi nurî'tî
wanî'pî î' ton pra. Emi'ne awanî'pî
tîpokonpankon pokonpe. Abiatar wanî'pî
teepîremasanon yepotorî pe mîrîrî yai.
Paapa maimu pe awe'menukasa' mîrîrî, to'

pães da proposição, os quais não é lícito comer, senão aos sacerdotes, e deu também aos que estavam com ele?

27 E acrescentou: O sábado foi estabelecido por causa do homem, e não o homem por causa do sábado;

28 de sorte que o Filho do Homem é senhor também do sábado.

Marcos 3

O homem da mão ressequida
Mateus 12.9-14; Lucas 6.6-11

1 De novo, entrou Jesus na sinagoga e estava ali um homem que tinha ressequida uma das mãos.

2 E estavam observando a Jesus para ver se o curaria em dia de sábado, a fim de o acusarem.

3 E disse Jesus ao homem da mão ressequida: Vem para o meio!

4 Então, lhes perguntou: É lícito nos sábados fazer o bem ou fazer o mal? Salvar

nîkupî'pî. Paapa yewî' ta Davi ewomî'pî. ⌞Moro awanî'pî trigo puusa' teepîremasanon nîtîrî'pî Paapa pia. Paapaya taasa' wanî'pî mîrîrî tîîto'pe to'ya moropai aako'mamî tîpo, ya'to'pe to'ya. Tîîse teepîremasanonya neken yaku taasa' Paapaya wanî'pî.⌟ Tîîse emi'ne tîwanî ye'nen, Daviya yaku'pî moropai itîrî'pîiya nîrî tîpokonpankon pia. ⌞Tîîse mîrîrî pî' Paapa ekore'ma pra awanî'pî.⌟

27Pemonkonyamî' koneka'pî Paapaya e'mai' pe. Mîrîrî tîpo erî'ka'nîto' weiyu ekaremekî'pîiya pemonkonyamî' ton pe to' pîika'tîpa kai'ma. Pemonkonyamî' konekaiya pra awanî'pî erî'ka'nîto' weiyu yeseru pî' to' esekatonkato'pe.

28Moropai uurî, ka' poi iipî'pî, uurî wanî erî'ka'nîto' weiyu yai tamî'nawîronkon nîkupî ton ekareme'nen pe —ta'pî Jesusya.

Marcos 3

Apîta'pî Itenya Warayo' Yepi'tî Jesusya
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

1Inî'rî Jesus ewomî'pî epere'nîto' yewî' ta. Moro awanî'pî warayo' apîta'pî itenya.

2Tiaronkon esenumenka'pî Jesus pî'. Erî'ka'nîto' weiyu yai mîîkîrî yepi'tî Jesusya anepu'pai to' wanî'pî, imakui'pî konekaiya taakonpa kai'ma.

3—Asi'kî uupia —ta'pî Jesusya apîta'pî itenya pî'. —E'mî'sa'kakî tamî'nawîronkonya ayera'mato'pe.

4Tamî'nawîronkon ekaranmapo'pî Jesusya: —Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî, î' kupîuya e'painon erî'ka'nîto'

a vida ou tirá-la? Mas eles ficaram em silêncio.

5 Olhando-os ao redor, indignado e condoído com a dureza do seu coração, disse ao homem: Estende a mão. Estendeu-a, e a mão lhe foi restaurada.

6 Retirando-se os fariseus, conspiravam logo com os herodianos, contra ele, em como lhe tirariam a vida.

Jesus se retira. A cura de muitos à beira-mar

7 Retirou-se Jesus com os seus discípulos para os lados do mar. Seguia-o da Galiléia uma grande multidão. Também da Judéia,

8 de Jerusalém, da Iduméia, dalém do Jordão e dos arredores de Tiro e de Sidom uma grande multidão, sabendo quantas coisas Jesus fazia, veio ter com ele.

9 Então, recomendou a seus discípulos que sempre lhe tivessem pronto um barquinho, por causa da multidão, a fim de não o comprimirem.

10 Pois curava a muitos, de modo que todos os que padeciam de qualquer

weiyu yai? Morî kupîuya ya, morî pe awanî? Imakui'pî kupîuya ya, morî pe awanî? Anî' pîika'tîuya ya aasa'manta namai, morî pe awanî? Anî' rî wîuya ya, morî pe awanî? O'non ye'ka pe eporî pî' naatî? Ka'tî upî' —ta'pîiya. Tîîse moo to' wanî'pî, yuuku to'ya pra.

5Teekore'masa' ye'ka pe, Jesus esenumenka'pî tamî'nawîronkon pî'. Eekore'ma'pî maasa pra mîrîrî pri'yawon pepîn sa'nama to'ya pra awanî ye'nen. —Ayenya kainunkî —ta'pîiya apîta'pî itenya pî'. Tenya kainumî'pî warayo'ya moropai eesepi'tîsa' wanî'pî.

6Mîrîrî tîpo fariseuyamî' epa'ka'pî epere'nîto' yewî' tapai. Moropai Herodes pemonkonoyamî' pokonpe to' eseurîma'pî Jesus pî', iwîkonpa kai'ma.

Tiaronkon Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî Jesusya

7Moropai Jesus wîtî'pî tîpemonkonoyamî' pokonpe iku'pî ena pona. Arinîkon Galiléia ponkon wîtî'pî nîrî.

8Moropai Judéia ponkon, Jerusalém ponkon, Iduméia ponkon, Jordão ratai ponkon, Tiro moropai Sidom poro tîîko'mansenon wîtî'pî arinîke Jesus wenairî. Pri'yawonkon pepîn yepi'tîpîtî'pîiya yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen to' wîtî'pî.

9-10Arinîkon pri'yawonkon pepîn yepi'tîsai'ya wanî'pî. Tamî'nawîronkon pri'yawonkon pepînya iwoima'tî'pî kîrîppe yapîkonpa, teesepi'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Kanau ene'tî, ya' enu'to'pe.

enfermidade se arrojavam a ele para o tocar.

11 Também os espíritos imundos, quando o viam, prostravam-se diante dele e exclamavam: Tu és o Filho de Deus!

12 Mas Jesus lhes advertia severamente que o não expusessem à publicidade.

A escolha dos doze apóstolos. Os seus nomes
Mateus 10.1-4; Lucas 6.12-16

13 Depois, subiu ao monte e chamou os que ele mesmo quis, e vieram para junto dele.

14 Então, designou doze para estarem com ele e para os enviar a pregar

15 e a exercer a autoridade de expelir demônios.

16 Eis os doze que designou: Simão, a quem acrescentou o nome de Pedro;

17 Tiago, filho de Zebedeu, e João, seu irmão, aos quais deu o nome de Boanerges, que quer dizer: filhos do trovão;

18 André, Filipe, Bartolomeu, Mateus, Tomé, Tiago, filho de Alfeu, Tadeu, Simão, o Zelote,

19 e Judas Iscariotes, que foi quem o traiu.

Pemonkonyamî'ya uwoima'tî pî' man kîrîppe. Arinîke to' man —ta'pîiya.

11Moropai imariwa'ka'pankon moropai maawariyamî' poitîrîtononya Jesus era'masa' tîuya'nîkon ye'nen, to' esenunpîtî'pî iipia, tentai'nîkon Jesus wanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen. Aronne panpî' taapîtî'pî to'ya: —Amîrî Paapa munmu —ta'pî to'ya.

12Moropai Jesusya to' yaipontî'pî. —Uurî kîsekareme'tî —ta'pîiya to' pî'.

Tîpemonkono Ton Warayo'kon Mo'ka Jesusya
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13Moropai Jesus epa'ka'pî wî' kîrîkon kore'ta pî'. Itu'se tîwe'to'kon pemonkonyamî' yanno me'po'pîiya. Moropai iipia to' wîtî'pî.

14Moropai asakî'ne pu' pona tîîmo'tai pemonkonyamî' mo'ka'pîiya tarakkîrî to' e'to'pe to' yenupapa kai'ma, to' yarimapa kai'ma itekare ekareme'se.

15To' meruntîri ton tîrî'pîiya, imariwa'yamî' moropai maawariyamî' yarimato'pe to'ya pemonkonyamî' piapai.

16Simão mo'ka'pî Jesusya moropai ese'tî'pîiya Pedro pe.

17Tiago, Zebedeu munmu, mo'ka'pîiya takon João yarakkîrî. Inkamoro ese'tî'pîiya Boanerges pe. Wara'napi warainokon taato' mîrîrî Boanerges.

18André, Filipe, Bartolomeu, Mateus, Tomé, Alfeu munmu itese' Tiago, Tadeu, moropai Simão teepîsen Zelote taato', inkamoro mo'ka'pîiya tamî'nawîrî.

19Moropai Judas Iscariotes mo'ka'pîiya nîrî. Manni' Jesus yapisîton iteyatonon pia

itîrîpa. ⌞Moropai mîrîrî tîpo, Jesus emikku'pî tewî' ta.⌟

A blasfêmia dos escribas
Mateus 12.22-32; Lucas 11.14-23

Jesus Eseurîma Makui Yeseru Pî'
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; Lc 12.10)

20 Então, ele foi para casa. Não obstante, a multidão afluiu de novo, de tal modo que nem podiam comer.

20Mîrîrî warantî inkamoro mo'ka'pîiya tînaipontîkon ton pe. Moropai inî'rî arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî Jesus pia. To' pî' Jesus esenyaka'ma'pî, to' yenupa pî'. Mîrîrî ye'nen Jesus moropai inenupa'san entamo'ka yentai awanî'pî.

21 E, quando os parentes de Jesus ouviram isto, saíram para o prender; porque diziam: Está fora de si.

21Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon pe, Jesus yonpayamî'ya ta'pî: —Ayawî' pe eena tu'kasa' man. A'kî, awentamo'ka pra awanî era'matî —ta'pî to'ya. Era'mai to' wîtî'pî.

22 Os escribas, que haviam descido de Jerusalém, diziam: Ele está possesso de Belzebu. E: É pelo maioral dos demônios que expele os demônios.

22Moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon Jerusalém poi iipî'san eseurîma'pî. —Maawariyamî' yepotorî poitîrî pe Jesus wanî mîrîrî, Belzebu poitîrî pe. (Makui mîîkîrî Belzebu) Maawariyamî' yepotorî meruntîri ke maawariyamî' yaipontîiya mîrîrî, Makui meruntîri ke —ta'pî to'ya.

23 Então, convocando-os Jesus, lhes disse, por meio de parábolas: Como pode Satanás expelir a Satanás?

23Moropai Jesusya to' yanno'pî tîîpia. Morî panton ke to' yenupa'pîiya. —Makuiya maawariyamî' yarima pepîn pemonkonyamî' piapai, imaimu pe imakui'pî kupî to'ya mîîto'pe.

24 Se um reino estiver dividido contra si mesmo, tal reino não pode subsistir;

24Tiwinan pata ya' tîîko'mansenon esiyu'pîtî ya, to' ko'mamî pepîn. To' epantaka.

25 se uma casa estiver dividida contra si mesma, tal casa não poderá subsistir.

25Moropai tiwinan wîttî ta tîîko'mansenon esiyu'pîtî ya, to' ko'mamî pepîn. To' epantaka.

26 Se, pois, Satanás se levantou contra si mesmo e está dividido, não pode subsistir, mas perece.

26Mîrîrî warantî Makuiya tîpoitîrîtonon yarima ya pemonkonyamî' yapai, tîîwarîrî

eesiyu'pîtî e'painon moropai aako'mamî pepîn, awe'tî'ka e'painon.

27 Ninguém pode entrar na casa do valente para roubar-lhe os bens, sem primeiro amarrá-lo; e só então lhe saqueará a casa.

27Tîîse meruntî yewî' ta ewonpai ama'ye' wanî ya itemanne yama'runpai, e'mai' pe meruntî ke tîwe'sen yaironpîtîiya kapuya ke. Mîrîrî tîpo yama'runpaiya e'painon. ⌊Makui yentainon nekenya maawariyamî' yarima.⌋

28 Em verdade vos digo que tudo será perdoado aos filhos dos homens: os pecados e as blasfêmias que proferirem.

28Tamî'nawîron imakui'pî pemonkonyamî' nîkupî'pî moropai imakui'pî pe to' eseurîma'pî Paapa winîkîi kupî Paapaya tîîwanmîra.

29 Mas aquele que blasfemar contra o Espírito Santo não tem perdão para sempre, visto que é réu de pecado eterno.

29Tîîse Morî Yekaton Wannî pî' imakui'pî pe teeseurîmasen wanî ya, inkupî'pî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra. Ipatîkarî imakui'pî pe awanî Paapa pî' —ta'pî Jesusya.

30 Isto, porque diziam: Está possesso de um espírito imundo.

30Mîrîrî ta'pî Jesusya, yairî pra tîpî' to' eseurîma ye'nen. Makuiya iku'sa' meruntî ke maawariyamî' yarimato'peiya, imariwa' yarimato'peiya, taasa' to'ya wanî'pî ipî'. Morî Yekaton Wannîya ikupî'pî meruntî ke, tîîse mîrîrî kupî to'ya pra awanî'pî innape.

A família de Jesus
Mateus 12.46-50; Lucas 8.19-21

Jesus Yuwa Itonpayamî'ya
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31 Nisto, chegaram sua mãe e seus irmãos e, tendo ficado do lado de fora, mandaram chamá-lo.

31Mîrîrî tîpo Jesus yan moropai ita'mi'san erepamî'pî. Poro po si'ma yanno me'po'pî to'ya.

32 Muita gente estava assentada ao redor dele e lhe disseram: Olha, tua mãe, teus irmãos e irmãs estão lá fora à tua procura.

32Arinîkon pemonkonyamî' ereutasa' wanî'pî iipia. —A'kî, asan moropai aya'mi'san man poro po. Ayanno pî' to' man —ta'pî to'ya ipî'.

33 Então, ele lhes respondeu, dizendo: Quem é minha mãe e meus irmãos?

33Mîrîrî pî', ta'pî Jesusya: —Î' ye'ka kin pemonkonyamî' pî', maama' moropai mooyi tauya?

34 E, correndo o olhar pelos que estavam assentados ao redor, disse: Eis minha mãe e meus irmãos.

35 Portanto, qualquer que fizer a vontade de Deus, esse é meu irmão, irmã e mãe.

Marcos 4

A parábola do semeador
Mateus 13.1-9; Lucas 8.4-8

1 Voltou Jesus a ensinar à beira-mar. E reuniu-se numerosa multidão a ele, de modo que entrou num barco, onde se assentou, afastando-se da praia. E todo o povo estava à beira-mar, na praia.

2 Assim, lhes ensinava muitas coisas por parábolas, no decorrer do seu doutrinamento.

3 Ouvi: Eis que saiu o semeador a semear.

4 E, ao semear, uma parte caiu à beira do caminho, e vieram as aves e a comeram.

5 Outra caiu em solo rochoso, onde a terra era pouca, e logo nasceu, visto não ser profunda a terra.

6 Saindo, porém, o sol, a queimou; e, porque não tinha raiz, secou-se.

7 Outra parte caiu entre os espinhos; e os espinhos cresceram e a sufocaram, e não deu fruto.

34Tîîpia ereuta'san pî' eesenumenka'pî. —Tiaronkon tarî to' man. Inkamoro pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon.

35Maasa pra itu'se Paapa e'to' ku'nen wanî ya, uyonpa pe awanî. Mîîkîrî pî', mooyi moropai ma'non moropai maama' tauya e'painon —ta'pî Jesusya.

Marcos 4

Warayo' Tînmîri Pînnen
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

1Tiaron pensa inî'rî Jesusya pemonkonyamî' yenupa'pî. Iku'pî ena po arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia. Arinîke to' wanî ye'nen, Jesus asara'tî'pî tuna katawon kanau ya' moropai eereuta'pî. Pemonkonyamî' wanî'pî a'mun po, tamî'nawîrî.

2Inkamoro yenupa'pîiya morî panton ekaremekî ye'ka pe. Ta'pîiya to' pî':

3—A'kî, warayo' wîtî'pî tînmîri pînse.

4Tînmîri ya' tînpîmî pîmî'pîiya isorokai'ma. Mîrîrî inpîmî yonpa ena'pî e'ma ta. Toronyamî' iipî'pî moropai yenno'ma'pî to'ya.

5Moro nîrî inmîri ya', tî' parappa pon non mararon pona, tiaron inpîmî yonpa ena'pî. Mararî non wanî'pî. Mîrîrî ye'nen ka'ne' pe aaro'ta'pî.

6Tîîse wei a'nasa' pe awa'pi'ta'pî. Kure'ne ikara wîtîto' ton pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen awa'pi'ta'pî.

7Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî mî'nî ta. Mîrîrî kore'ta aaro'ta'pî. Tîîse mî'nî

8 Outra, enfim, caiu em boa terra e deu fruto, que vingou e cresceu, produzindo a trinta, a sessenta e a cem por um.

9 E acrescentou: Quem tem ouvidos para ouvir, ouça.

A explicação da parábola

Mateus 13.10-23; Lucas 8.9-15

10 Quando Jesus ficou só, os que estavam junto dele com os doze o interrogaram a respeito das parábolas.

11 Ele lhes respondeu: A vós outros vos é dado conhecer o mistério do reino de Deus; mas, aos de fora, tudo se ensina por meio de parábolas,

12 para que, vendo, vejam e não percebam; e, ouvindo, ouçam e não entendam; para que não venham a converter-se, e haja perdão para eles.

ye'ya itaruma'tî'pî. Mîrîrî ye'nen eepeta pra awanî'pî.

8Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî morî non pona. Mîrîrî aro'ta'pî, kure'ne eena'pî, moropai eepeta'pî. Tiaron epeta'pî, tîîse mararî iteperu wanî'pî. Tiaron epeta'pî moropai tu'ke panpî' iteperu wanî'pî. Tiaron epeta'pî mararî pra, tu'ke iteperu wanî'pî —ta'pîiya.

9Moropai ta'pî Jesusya to' pî': —Anepu'painon wanî ya, etakî —ta'pîiya.

Î' Ankapai Mîrîrî Panton Wanî Ekaremekî Jesusya

(Mt 13.10-23; Lc 8.9-15)

10Mîrîrî tîpo pemonkonyamî' wîtî'pî. Tîîse asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon Jesus nenupa'san e'nîmî'pî. Tiaronkon e'nîmî'pî to' pokonpe. Mîrîrî yai inkamoroya Jesus ekaranmapo'pî. —Î' taa yu'se awanî sîrîrî morî panton ke anna pî'? —ta'pî to'ya.

11—Ekaremekîuya apî'nîkon —ta'pî Jesusya. —Tiaronkon nepu'tî pepîn epu'tîya'nîkon kupî sîrîrî. Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî sîrîrî ekaremekîuya sîrîrî. Tiaronkonya epu'tî pepîn, tepotorîkon pe Paapa kupî to'ya pra awanî ye'nen. Unekaremekî eta to'ya panton pe, tîîse epu'tî to'ya pepîn.

12Mîrîrî pî' Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî pena. Isaíasya ta'pî: "Eta to'ya moropai era'ma to'ya, tîîse î' pe awanî epu'tî to'ya pepîn. Mîrîrî ye'nen imakui'pî winîpai to' era'tî pepîn. Imakui'pî to' nîkupî'pî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra," *(Is 6.9,10)* ta'pî Isaías nurî'tîya.

13 Então, lhes perguntou: Não entendeis esta parábola e como compreendereis todas as parábolas?

14 O semeador semeia a palavra.

15 São estes os da beira do caminho, onde a palavra é semeada; e, enquanto a ouvem, logo vem Satanás e tira a palavra semeada neles.

16 Semelhantemente, são estes os semeados em solo rochoso, os quais, ouvindo a palavra, logo a recebem com alegria.

17 Mas eles não têm raiz em si mesmos, sendo, antes, de pouca duração; em lhes chegando a angústia ou a perseguição por causa da palavra, logo se escandalizam.

18 Os outros, os semeados entre os espinhos, são os que ouvem a palavra,

19 mas os cuidados do mundo, a fascinação da riqueza e as demais ambições, concorrendo, sufocam a palavra, ficando ela infrutífera.

20 Os que foram semeados em boa terra são aqueles que ouvem a palavra e a recebem, frutificando a trinta, a sessenta e a cem por um.

13Unekaremekî'pî tînmîri pînnen pantoni epu'tîya'nîkon pra awanî ya, tiaron unekaremekî epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî nîrî —ta'pî Jesusya.

14—Ipapoi'ma tînmîri pînnen warayo' warantî, ekareme'nenya itekare ekaremekî pata kaisarî.

15E'ma ta ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya, tîîse ka'ne' pe Makui wîtî moropai itekare, to' neta'pî mo'kaiya, inî'rî to' enpenata namai ipî'.

16Moropai tî' pon non pona ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta tîuya'nîkon pe yapisî to'ya. Mararî pra to' atausinpa.

17Tîîse sa'me yapisî to'ya pra awanî tewankon ya'. Mîrîrî ye'nen mararî rî to' ko'mamî mîrîrî. Itekare wenai to' e'taruma'tîsa' ya, ka'ne' pe irumaka to'ya. Tiaronkonya to' taruma'tîsa' ya, itekare rumaka to'ya.

18Mî'nî ye'ka kore'ta ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya,

19tîîse to' yewan wanî sîrîrî pata po tînkonekakon pî' pu'kuru. Moropai kure'ne pu'kuru temannekon yapurî to'ya. Moropai inî' panpî' temannekon ton yu'se to' wanî. Mîrîrî ye'kaya itekare taruma'tî. Moropai mîrîrî wenai eepeta pepîn.

20Moropai yanunsa' non pona ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya moropai yapisî to'ya. Mararî tiaron inpîmî yonpa epeta'pî warantî, tiaronkonya Paapa maimu kupî, tîîse mararî. Tu'ke panpî' tiaron epeta'pî warantî,

tiaronkonya Paapa maimu kupî kure'ne panpî'. Mararî pra tiaron epeta'pî warantî, tiaronkonya Paapa maimu kupî mararî pra —ta'pî Jesusya.

A parábola da candeia
Lucas 8.16-18

21 Também lhes disse: Vem, porventura, a candeia para ser posta debaixo do alqueire ou da cama? Não vem, antes, para ser colocada no velador?

22 Pois nada está oculto, senão para ser manifesto; e nada se faz escondido, senão para ser revelado.

23 Se alguém tem ouvidos para ouvir, ouça.

24 Então, lhes disse: Atentai no que ouvis. Com a medida com que tiverdes medido vos medirão também, e ainda se vos acrescentará.

25 Pois ao que tem se lhe dará; e, ao que não tem, até o que tem lhe será tirado.

A parábola da semente

26 Disse ainda: O reino de Deus é assim como se um homem lançasse a semente à terra;

27 depois, dormisse e se levantasse, de noite e de dia, e a semente germinasse e crescesse, não sabendo ele como.

Uweiyukon Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 8.16-18)

21Tiaron morî panton ekaremekî'pî Jesusya: —Uweiyukon enepî pepîn wari'sa' yo'koi itîîto'pe —ta'pîiya. —Itîrî pepîn nîrî we'nannîto' yaponse' yo'koi, tîîse enepî itaponse' pona itîîto'pe.

22Sîrîrî î' rî esenonsa' ya, mîrîrî esera'ma tiaron pensa. Mîrîrî warantî morî panton unekaremekî epu'tî tiaronkonya pepîn sîrîrî. Tîîse tiaron pensa epu'tî to'ya.

23Anepu'pai awanîkon ya, moo si'ma etatî —ta'pî Jesusya.

24—Morî pe etatî —ta'pîiya to' pî'. —Etaya'nîkon kaisarî inî' panpî' Paapa maimu epu'tîya'nîkon. Moropai etanenanya inî' panpî' epu'tî.

25Umaimu anepu'painon wanî ya, Paapaya itîrî inî' panpî' epu'to'peiya. Tîîse anepu'painon pepîn wanî ya, epu'tîiya pepîn. Maasa pra tîneta'pî kupîiya tîîwanmîra.

Unpîmîkon Ton Yena'pî Pî' Jesus Eseurîma

26Inî'rî morî panton ekaremekî'pî Jesusya. Î' kai'ma awanî pe man tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ya epu'to'pe to'ya. See warantî ta'pîiya: —Warayo'ya tekkari yena'pî pîmî'pî ipapoi'ma kawai yena'pî pîmî warantî. Moropai eemikku'pî tewî' ta.

27Teseru ta ewaron ya' iwe'napîtî'pî moropai wei epa'ka tanne, aapakapîtî'pî. Mîrîrî tanne, inpîmî'pî aro'ta moropai

aarenta. Tîîwarîrî aaro'ta'pî non yapai, aareta'pî.

28 A terra por si mesma frutifica: primeiro a erva, depois, a espiga, e, por fim, o grão cheio na espiga.

28Moropai aarenta'pî. Moropai eepeta'pî.

29 E, quando o fruto já está maduro, logo se lhe mete a foice, porque é chegada a ceifa.

29Mîrîrî tîpo ya'tî'pîiya ya'tîto' weiyu eseposa' ye'nen. Tîîse î' wani' awanî ye'nen tînpîmî'pî aro'ta epu'tîiya pra awanî'pî. Î' wani' awanî ye'nen eepeta epu'tîiya pra awanî. ⌞Mîrîrî warantî tiaronkonya Paapa yapisî tepotorîkon pe, itekare eta tîuya'nîkon ye'nen. Tîîse o'non ye'ka pe Paapa esenyaka'ma epu'tî to'ya pepîn,⌟ —ta'pî Jesusya.

A parábola do grão de mostarda
Mateus 13.31-32; Lucas 13.18-19

Mostarda Ye' Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Disse mais: A que assemelharemos o reino de Deus? Ou com que parábola o apresentaremos?

30—Tiaron morî panton ekaremekîuya sîrîrî, î' kai'ma awanî pe man tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ya epu'tîkonpa —ta'pî Jesusya. —See warantî arinîkon pemonkonyamî' yepotorî pe Paapa wanî pe man —ta'pîiya.

31 É como um grão de mostarda, que, quando semeado, é a menor de todas as sementes sobre a terra;

31—Mostarda ye' ta'sen yare ena'pî wanî tamî'nawîron ena'pî ma're simonkokon pe itena'pî.

32 mas, uma vez semeada, cresce e se torna maior do que todas as hortaliças e deita grandes ramos, a ponto de as aves do céu poderem aninhar-se à sua sombra.

32Tîîse mîrîrî ena'pî pînsa', moropai aarenta, moropai kure'ne eena tamî'nawîron parî' yentai. Mararî pra aapantatapîtî. Toronyamî'ya taponse'kon ton koneka iporo i'nî' ya. E'mai' pe si'mîrikkî pe itena'pî wanî'pî, tîîse maasa kure'ne ite' ena'pî. Mîrîrî warantî mararonkonya Paapa yapisî'pî sîrîrî tepotorîkon pe. Tîîse maasa arinîkonya yapisî kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Por que Jesus falou por parábolas
Mateus 13.34-35

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

33 E com muitas parábolas semelhantes
lhes expunha a palavra, conforme o
permitia a capacidade dos ouvintes.

34 E sem parábolas não lhes falava; tudo,
porém, explicava em particular aos seus
próprios discípulos.

Jesus acalma uma tempestade
Mateus 8.23-27; Lucas 8.22-25

35 Naquele dia, sendo já tarde, disse-lhes
Jesus: Passemos para a outra margem.

36 E eles, despedindo a multidão, o
levaram assim como estava, no barco; e
outros barcos o seguiam.

37 Ora, levantou-se grande temporal de
vento, e as ondas se arremessavam contra
o barco, de modo que o mesmo já estava a
encher-se de água.

38 E Jesus estava na popa, dormindo sobre
o travesseiro; eles o despertaram e lhe
disseram: Mestre, não te importa que
pereçamos?

39 E ele, despertando, repreendeu o vento
e disse ao mar: Acalma-te, emudece! O
vento se aquietou, e fez-se grande
bonança.

40 Então, lhes disse: Por que sois assim
tímidos?! Como é que não tendes fé?

33Mîrîrî warantî morî panton ke itekare
ekaremekî'pîiya to' pî'. Ekaremekî'pîiya
epu'tî to'ya kaisarî.
34Panton pe pra to' yeurîmaiya pra
awanî'pî. Tîîse tîpemonkonoyamî'
yarakkîrî neken tîwanî yai,
tînekaremekî'pî ekareme' tu'ka'pîiya to' pî'.

A'situn Tî'napannîpî Jesusya
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35Mîrîrî ko'mamîiya yai, ta'pîiya
tîpemonkonoyamî' pî': —Iyarî'nîkon.
Kuru'nî'nîkon —ta'pîiya.
36Aasîrî kanau ya' awanî'pî.
Tamî'nawîronkon nîmî'pî to'ya moropai
Jesus yarî'pî inenupa'sanya. Moropai
tiaronkon wîtî'pî tîkanaukon ya' ipîkîrî.
37Mîrîrî iku'pî nuurukkutî to'ya tanne,
kure'nan a'situn iipî'pî tiwinarî. Sipa sipa
pe tuna wanî'pî. Tuna ewomî'pî kanau ya.
Kanau yannîpî yonpa'pî tunaya.
38Mîrîrî tanne, Jesus we'nasa' wanî'pî
kanau maikko ya'. Tî'mî ye'pî ya'santîsai'ya
wanî'pî. Moropai mîîkîrî yenpaka'pî to'ya:
—Apakakî —ta'pî to'ya. —Î' ton pe
sa'mantan tanne, awetun mîrîrî î' kupîya
pra? Apakakî.
39Mîrîrîya Jesus paka'pî moropai a'situn
tî'napannîpî'pîiya tîmeruntîri ke. A'situn
pî' ta'pîiya: —Tî'napankî. Tuna pî' ta'pîiya:
—Tî'napankî. Tuna nîrî tî'napannîpî'pîiya
tîmeruntîri ke. Se' kaisarî tuna eena'pî.
40Mîrîrî tîpo ta'pîiya to' pî': —Î' ton pe
eesi'nî'pîtîkon? Innape ukupîya'nîkon pra
awanîkon mîrîrî, aapia'nîkon pu'kuru
wanî tanne —ta'pîiya.

41 E eles, possuídos de grande temor, diziam uns aos outros: Quem é este que até o vento e o mar lhe obedecem?

41Mîrîrî mararî pra to' esenumenka'pî ipî'. Tîmurukun pe si'ma to' eseurîma'pî ipî': —Î' ye'ka Mîîkîrî pemonkon? A'situn tî'napannî'nen tîmeruntîri ke moropai tuna tî'napannî'nen nîrî tîmeruntîri ke. O'non ye'ka pe renamo awanî? —ta'pî to'ya.

Marcos 5

A cura do endemoninhado geraseno
Mateus 8.28-33; Lucas 8.26-34

1 Entrementes, chegaram à outra margem do mar, à terra dos gerasenos.

2 Ao desembarcar, logo veio dos sepulcros, ao seu encontro, um homem possesso de espírito imundo,

3 o qual vivia nos sepulcros, e nem mesmo com cadeias alguém podia prendê-lo;

4 porque, tendo sido muitas vezes preso com grilhões e cadeias, as cadeias foram quebradas por ele, e os grilhões, despedaçados. E ninguém podia subjugá-lo.

5 Andava sempre, de noite e de dia, clamando por entre os sepulcros e pelos montes, ferindo-se com pedras.

6 Quando, de longe, viu Jesus, correu e o adorou,

7 exclamando com alta voz: Que tenho eu contigo, Jesus, Filho do Deus Altíssimo? Conjuro-te por Deus que não me atormentes!

Marcos 5

O'ma'kon Tîrîka Jesusya
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

1To' erepamî'pî iku'pî ratai pona. Gerasenoyamî' pata pona to' erepamî'pî.

2Kanau yapai Jesus eseu'ka pe, uuruwai kore'tapai warayo' iipî'pî iipia. O'ma' ewonsa' wanî'pî mîîkîrî warayo' ya'.

3Uuruwai kore'ta tîîko'mansen pe mîîkîrî wanî'pî, tî' ta, e'pîyamî' kore'ta tîîko'mansen.

4Tu'ke ite'ka yewa'tîpîtî'pî to'ya sa'man ferro ke itenya pî' moropai i'pu pî'. Tîîse yewa'tî to'ya kaisarî tewa'tîto' ya'tîpîtî'pîiya tiwinarî. Anî'ya yewa'tî yentai awanî'pî.

5Awentaimepîtî'pî ewaron kaisarî moropai wei kaisarî uuruwai kore'ta si'ma. Aako'manto'pe rî awanî'pî. Awe'pa'tîpîtî'pî nîrî tî' ke.

6Aminke si'ma Jesus era'ma tîuya pe, eeka'tumî'pî iipia moropai awe'sekunka'pî irawîrî. Tamî'nawîronkon yentainon mîserî, kai'ma eesenumenka'pî Jesus pî'.

7-8Jesusya ta'pî ipî': —Mîîkîrî yapai epa'katî, o'ma'kon —ta'pîiya. Meruntî ke warayo' entaime'pî. —Jesus amîrî ka' po tîîko'mansen munmu. Amîrî Paapa

8 Porque Jesus lhe dissera: Espírito imundo, sai desse homem!

9 E perguntou-lhe: Qual é o teu nome? Respondeu ele: Legião é o meu nome, porque somos muitos.

10 E rogou-lhe encarecidamente que os não mandasse para fora do país.

11 Ora, pastava ali pelo monte uma grande manada de porcos.

12 E os espíritos imundos rogaram a Jesus, dizendo: Manda-nos para os porcos, para que entremos neles.

13 Jesus o permitiu. Então, saindo os espíritos imundos, entraram nos porcos; e a manada, que era cerca de dois mil, precipitou-se despenhadeiro abaixo, para dentro do mar, onde se afogaram.

14 Os porqueiros fugiram e o anunciaram na cidade e pelos campos.

Os gerasenos rejeitam a Jesus
Mateus 8.34; Lucas 8.35-39

Então, saiu o povo para ver o que sucedera.

15 Indo ter com Jesus, viram o endemoninhado, o que tivera a legião, assentado, vestido, em perfeito juízo; e temeram.

munmu. Î' ku'se aai'sa' uyarakkîrî? Ayeka'nunkauya sîrîrî. Paapaya eta tanne, ataruma'tîuya pepîn ka'kî upî' —ta'pîiya.

9Moropai Jesusya mîîkîrî ekaranmapo'pî. —Anî' ayese'? —ta'pîiya. —Uyese' tu'kan, maasa pra arinîkon anna —ta'pîiya.

10Mararî pra Jesus yeka'nunka'pî o'ma'ya. —Anna kîsaipontîi tiaron pata pona —taapîtî'pî to'ya.

11Aminke pra ikîrî po arinîkon porcoyamî' wanî'pî tekkarikon ena'nenan.

12O'ma'konya Jesus yeka'nunka'pî. —Anna yaipontîkî porcoyamî' kore'ta anna ewonto'pe to' ya' —ta'pî to'ya.

13—Atîtî, moriya —ta'pî Jesusya. O'ma'kon epa'ka'pî mîîkîrî warayo' yapai moropai porcoyamî' ya' to' ewomî'pî. Moropai porcoyamî' eka'tumî'pî ikîrî poi tuna kata. Moropai to' e'soroka'pî tuna ka' moropai to' anarî'pî. Arinîke to' wanî'pî, 2.000 kaisarî.

14Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon yai, porcoyamî' era'manenan wîtî'pî. Tînera'ma'pîkon ekaremekî'pî to'ya tamî'nawîronkon pî', cidade ponkon pî' moropai poroponkon pî'. Mîrîrî ya pemonkonyamî' wîtî'pî o'non ye'ka pe awanî era'mai.

15Moropai Jesus pia to' erepamî'pî. Mîîkîrî warayo' o'ma'kon yenpî' eporî'pî to'ya. Eereutasa' wanî'pî, tîpon ke ayawî' pe pra. Mîîkîrî arinîkon o'ma'kon wanî'pî ya' eporî'pî to'ya mîrîrî. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî. Moropai eranne' pe to' ena'pî.

16 Os que haviam presenciado os fatos contaram-lhes o que acontecera ao endemoninhado e acerca dos porcos.

17 E entraram a rogar-lhe que se retirasse da terra deles.

18 Ao entrar Jesus no barco, suplicava-lhe o que fora endemoninhado que o deixasse estar com ele.

19 Jesus, porém, não lho permitiu, mas ordenou-lhe: Vai para tua casa, para os teus. Anuncia-lhes tudo o que o SENHOR te fez e como teve compaixão de ti.

20 Então, ele foi e começou a proclamar em Decápolis tudo o que Jesus lhe fizera; e todos se admiravam.

O pedido de Jairo
Mateus 9.18-19; Lucas 8.40-42

21 Tendo Jesus voltado no barco, para o outro lado, afluiu para ele grande multidão; e ele estava junto do mar.

22 Eis que se chegou a ele um dos principais da sinagoga, chamado Jairo, e, vendo-o, prostrou-se a seus pés

23 e insistentemente lhe suplicou: Minha filhinha está à morte; vem, impõe as mãos sobre ela, para que seja salva, e viverá.

24 Jesus foi com ele.

A cura de uma mulher enferma
Mateus 9.20-22; Lucas 8.43-48

16Moropai o'non ye'ka pe eena'pî ekaremekî'pî era'ma tîponkonya, porcoyamî' yekare moropai warayo' o'ma'kon yenpî' yekare ekaremekî'pî to'ya.
17Moropai Jesus yeka'nunka'pî tamî'nawîronkonya attîto'pe tîpatakon yapai.
18Kanau ya' Jesus asara'tî tanne, mîîkîrî warayo' o'ma'kon yenpî' wîtî'pî iipia. —Uurî nîrî, itîîpai wai apîkîrî —ta'pîiya.
19—Kaane —ta'pî Jesusya. —Ayewî' ta enna'pokî ayonpayamî' pia. Paapa nîkupî'pî apî' ekareme'ta. Tî'noko'pî pe uyera'ma'pîiya ka'ta —ta'pî Jesusya ipî'.
20Mîîkîrî wîtî'pî. Jesus nîkupî'pî tîpî' ekaremekî pinunpa'pîiya Decápolis poro. Moropai tamî'nawîronkon esenumenka'pî ipî'.

Jairo Yekare
(Mt 9.18-19; Lc 8.40-42)

21Moropai inî'rî Jesus enna'po'pî iku'pî ratai pona kanau ya. Eerepansa' tanne, arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia. Iku'pî ena po Jesus wanî'pî.
22Judeuyamî' epere'to' yewî' era'manen wîtî'pî Jesus pia, itese' Jairo. Jesus era'ma tîuya pe, mîîkîrî Jairo esenumî'pî non pona, Jesus rawîrî moropai yeka'nunka'pîiya.
23—Aase, uyewî' ta uyensi sa'manta pe man —ta'pî Jairoya Jesus pî'. —Aase uyewî' ta ayenya tîrîpa ipona eesepi'tîto'pe aasa'manta namai —ta'pîiya.
24Mîrîrî ye'nen Jesus wîtî'pî ipîkîrî. Arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî to'

Grande multidão o seguia, comprimindo-o.

25 Aconteceu que certa mulher, que, havia doze anos, vinha sofrendo de uma hemorragia

26 e muito padecera à mão de vários médicos, tendo despendido tudo quanto possuía, sem, contudo, nada aproveitar, antes, pelo contrário, indo a pior,

27 tendo ouvido a fama de Jesus, vindo por trás dele, por entre a multidão, tocou-lhe a veste.

28 Porque, dizia: Se eu apenas lhe tocar as vestes, ficarei curada.

29 E logo se lhe estancou a hemorragia, e sentiu no corpo estar curada do seu flagelo.

30 Jesus, reconhecendo imediatamente que dele saíra poder, virando-se no meio da multidão, perguntou: Quem me tocou nas vestes?

31 Responderam-lhe seus discípulos: Vês que a multidão te aperta e dizes: Quem me tocou?

32 Ele, porém, olhava ao redor para ver quem fizera isto.

pokonpe. Jesus woima'tî'pî to'ya. Yatunnuku'pî to'ya.

Mîn Kannen Wîri' Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.20-22; Lc 8.43-48)

25Arinîkon kore'ta wîri' wanî'pî pri'yawon pepîn, mîn kannen. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kono' kaisarî aako'mansa' wanî'pî pri'ya pra.

26Arinîkon ne'ne'kon yepi'tîtonkon wanî'pî yepi'tî yu'se. Tîîse yepi'tî to'ya pra awanî'pî. Yepi'tî to'ya tanne inî' panpî' ne'ne' eena tu'ka'pî. Inkamoro ye'matîuya ke temanne tî'ka'pîiya wanî'pî tamî'nawîrî. Tîîse eesepi'tî pra awanî'pî. Inî' panpî' pri'ya pra eena'pî.

27-28Jesus yekare etasa' mîîkîrî wîri'ya wanî'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî wîri' esenumenka'pî Jesus pon ye'pi pî' yapîsau'ya ya esepi'tî e'painon kai'ma, wîri' esenumenka'pî. Jesus poi winî aaipî'pî moropai ipon ye'pi pî' yapî'pîiya.

29Mîrîrî pe rî mîn asa'tî'pî, yapîiya pe, moropai eesepi'tîsa' epu'tî'pî mîîkîrî wîri'ya.

30Tîmeruntîri ke tiaron yepi'tîsa' tîuya epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî pe rî eera'tî'pî arinîkon kore'ta. —Anî'ya uyapî pî' nai upon pî'? —ta'pîiya.

31—Arinîkon pemonkonyamî' kore'ta si'ma, anî'ya upon pî' uyapî pî' nai taaya. Pakko pe awanî mîrîrî —ta'pî Jesus pemonkonoyamî'ya ipî'.

32Tîîse tîwoinokon pî' Jesus esenumenka'pî anî'ya ikupî'pî epu'tîpa kai'ma.

33 Então, a mulher, atemorizada e tremendo, cônscia do que nela se operara, veio, prostrou-se diante dele e declarou-lhe toda a verdade.

34 E ele lhe disse: Filha, a tua fé te salvou; vai-te em paz e fica livre do teu mal.

A ressurreição da filha de Jairo
Mateus 9.23-26; Lucas 8.49-56

35 Falava ele ainda, quando chegaram alguns da casa do chefe da sinagoga, a quem disseram: Tua filha já morreu; por que ainda incomodas o Mestre?

36 Mas Jesus, sem acudir a tais palavras, disse ao chefe da sinagoga: Não temas, crê somente.

37 Contudo, não permitiu que alguém o acompanhasse, senão Pedro e os irmãos Tiago e João.

38 Chegando à casa do chefe da sinagoga, viu Jesus o alvoroço, os que choravam e os que pranteavam muito.

39 Ao entrar, lhes disse: Por que estais em alvoroço e chorais? A criança não está morta, mas dorme.

40 E riam-se dele. Tendo ele, porém, mandado sair a todos, tomou o pai e a mãe

33Teesepi'tîsa' epu'tî tîuya ye'nen, mîîkîrî wîri' esi'nîpî'pî. Moropai tîwe'kîkî'ma ye'ka pe attî'pî Jesus pia. Eesenumî'pî non pona irawîrî. Moropai tekare ekaremekî'pîiya Jesus pî' tamî'nawîrî.

34—Ma'non, innape ukupîya ye'nen eesepi'tîsa' mîrîrî —ta'pî Jesusya mîîkîrî wîri' pî'. —Tîwanmîra atîkî. Inî'rî ayeparanya ayeporî pepîn —ta'pîiya.

Jairo Yensi Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.23-26; Lc 8.49-56)

35Jesus eseurîma tanne, tiaronkon warayo'kon erepamî'pî epere'nîto' yewî' era'manen, Jairo yewî' tapai'nîkon. —Ayensi sa'mantan pî' man. Inî' uyenupanenkon kîsarîi —ta'pî to'ya.

36—To' eseurîmato' tîpîinamai pra —ta'pî Jesusya epere'nîto' era'manen pî'. —Kesi'nîpîi. Innape neken uku'kî. Kîsewankono'mai —ta'pîiya.

37Pedro, moropai Tiago, moropai Tiago yakon João, inkamoro neken wîtî tarakkîrî tîrî'pî Jesusya. Tiaronkon wîtî tîrîiya pra awanî'pî.

38Epere'nîto' yewî' era'manen yewî' ta teerepansa' pe, arinîkon pemonkonyamî' era'ma'pî Jesusya. Tiaronkon karau moropai tiaronkon entaimepîtî eta'pîiya.

39Wîttî ta teewonsa' pe, ta'pîiya to' pî': —Î' ton pe aronne awentaimepîtîkon mîrîrî? —ta'pîiya to' pî'. —Moropai akaraukon mîrîrî? Ma'non sa'mantasa' pra man. Iwe'nasa' mîrîrî —ta'pîiya.

40Moropai to' siira'pî Jesus pî' mîrîrî taiya ye'nen. Tîîse poro pona to' yenpa'ka'pîiya. Moropai eewomî'pî isa'manta'pî pia itun

da criança e os que vieram com ele e entrou onde ela estava.

41 Tomando-a pela mão, disse: Talitá cumi!, que quer dizer: Menina, eu te mando, levanta-te!

42 Imediatamente, a menina se levantou e pôs-se a andar; pois tinha doze anos. Então, ficaram todos sobremaneira admirados.

43 Mas Jesus ordenou-lhes expressamente que ninguém o soubesse; e mandou que dessem de comer à menina.

Marcos 6

Jesus prega em Nazaré. É rejeitado pelos seus
Mateus 13.53-58; Lucas 4.16-30

1 Tendo Jesus partido dali, foi para a sua terra, e os seus discípulos o acompanharam.

2 Chegando o sábado, passou a ensinar na sinagoga; e muitos, ouvindo-o, se maravilhavam, dizendo: Donde vêm a este estas coisas? Que sabedoria é esta que lhe foi dada? E como se fazem tais maravilhas por suas mãos?

3 Não é este o carpinteiro, filho de Maria, irmão de Tiago, José, Judas e Simão? E não vivem aqui entre nós suas irmãs? E escandalizavam-se nele.

moropai isan, moropai eseurîwî'nankon tînenupa'san pokonpe eewomî'pî.
41Mîîkîrî isa'manta'pî yenya yapisî'pîiya. —Tarita kumi —ta'pîiya ipî' tîmaimu ta. Ma'non, e'mî'sa'kakî, taato' mîrîrî umaimukon ta.
42Mîrîrî pe rî wîri' e'mî'sa'ka'pî moropai aasarî'pî. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kaisarî ikono po awanî'pî. Kure'ne tamî'nawîronkon esenumenka'pî eesepi'tîsa' pî'.
43Jesusya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Anî' pî' unkupî'pî kîsekareme'tî —ta'pîiya. Moropai wîri' yun, isan pî' ta'pîiya: —Ma'non yekkari ton antîîtî —ta'pîiya.

Marcos 6

Jesus Enna'po Nazaré Pona
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

1Moropai Jesus wîtî'pî mîrîrî pata pai tînenupa'san pokonpe. Tîpata ya eerepamî'pî to' pokonpe.
2Erî'ka'nîto' weiyu yai tamî'nawîronkon yenupa pia'tî'pîiya epere'nîto' yewî' ta. Eta tîuya'nîkon pe arinîkon esenumenka'pî kure'ne ipî': —O'non pata mîrîrî ye'ka esenumenkanto' ku'nen pe tîwanîpa epu'nen eporîiya? O'non ye'ka pe epu'nen pe eena'pî? Anî' winîpai tîmeruntîri ton eporîiya anî'ya ikupî eserîkan pepîn konekapa? —ta'pî to'ya.
3—Mîîkîrî manni' wîttî konekanen, Maria more, innape nai? —ta'pî to'ya. —Tiago, moropai José, moropai Judas, moropai Simão rui mîîkîrî. Tarî iwîrisitonon man

—ta'pî to'ya. Moropai Jesus yu'se pra to' ena'pî. Yapurî to'ya pra awanî'pî.

4 Jesus, porém, lhes disse: Não há profeta sem honra, senão na sua terra, entre os seus parentes e na sua casa.

4Jesusya to' yeurîma'pî: —Tamî'nawîron pata ya Paapa maimu ekareme'nen yapurî to'ya. Tîîse ipata ya yapurî to'ya pepîn. Itonpayamî'ya yapurî pepîn. Itewî' tawonkonya yapurî pepîn —ta'pîiya.

5 Não pôde fazer ali nenhum milagre, senão curar uns poucos enfermos, impondo-lhes as mãos.

5Anî'ya ikoneka eserîkan pepîn tu'kan konekaiya yentai awanî'pî tîpata ya. Pri'yawonkon pepîn pona tenya tîrî'pîiya, arinîkon pepîn, moropai to' yepi'tî'pîiya.

6 Admirou-se da incredulidade deles. Contudo, percorria as aldeias circunvizinhas, a ensinar.

6Kure'ne Jesus esenumenka'pî inkamoro pî', innape tîkupî to'ya pra awanî ye'nen. Moropai aasarî'pî tiaronkon pata yapî' to' yenupa'pîiya mîrîrî rî pata poro to' yenupa'pîiya.

As instruções para os doze
Mateus 10.5-15; Lucas 9.1-6

Tînenupa'san Yarima Jesusya
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

7 Chamou Jesus os doze e passou a enviá-los de dois a dois, dando-lhes autoridade sobre os espíritos imundos.

7Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon yanno'pî Jesusya tîîpia. To' yaipontî'pîiya pata kaisarî to' wîtîto'pe asakî'ne'ne. Moropai to' meruntîri ton tîrî'pîiya meruntî ke o'ma'kon maawariyamî' yenpa'kato'pe to'ya.

8 Ordenou-lhes que nada levassem para o caminho, exceto um bordão; nem pão, nem alforje, nem dinheiro;

8To' yaipontî'pîiya: —Attîkon pe î' rî kîsatî. Ame'sipukon neken maatîi. Aya're'kon ton kîsatî. Asakunikon kîsatî. Atînirurîkon ton kîsatî.

9 que fossem calçados de sandálias e não usassem duas túnicas.

9A'sa'sakon yeka'maya'nîkon moropai aponkon tiwin, apî'nîkon asakî'ne pra.

10 E recomendou-lhes: Quando entrardes nalguma casa, permanecei aí até vos retirardes do lugar.

10Pemonkonyamî' pata ya eerepansa'kon ya, eewomîkon to' yewî' ta. Moropai moro pu'kuru mako'mantîi, mîrîrî pata pai attîkon pîkîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Se nalgum lugar não vos receberem nem vos ouvirem, ao sairdes dali, sacudi o pó dos pés, em testemunho contra eles.

12 Então, saindo eles, pregavam ao povo que se arrependesse;

13 expeliam muitos demônios e curavam numerosos enfermos, ungindo-os com óleo.

A morte de João Batista
Mateus 14.1-12; Lucas 9.7-9

14 Chegou isto aos ouvidos do rei Herodes, porque o nome de Jesus já se tornara notório; e alguns diziam: João Batista ressuscitou dentre os mortos, e, por isso, nele operam forças miraculosas.

15 Outros diziam: É Elias; ainda outros: É profeta como um dos profetas.

16 Herodes, porém, ouvindo isto, disse: É João, a quem eu mandei decapitar, que ressurgiu.

17 Porque o mesmo Herodes, por causa de Herodias, mulher de seu irmão Filipe

11—Tiaron pata po ayapisîkon to'ya pra awanî ya, moropai amaimukon anetapai pra to' wanî ya, mîrîrî pata pai matîtîi. Moropai attîkon pe a'pukon pî' non atapi'sa', mîrîrî mîsorokatîi eepa'kakon pe. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, Paapa maimu yu'se pra to' wanî ye'nen Paapaya to' taruma'tî pe man ekaremekîya'nîkon mîrîrî —ta'pîiya.

12Mîrîrî tîpo to' ese'ma'tî'pî. Inkamoroya itekare ekaremekî'pî to' pî': —Ayeserukon winîpai enpenatatî teesewankono'mai era'tîtî —ta'pî to'ya tamî'nawîronkon pî'.

13Moropai tu'kankon o'ma'kon yenpa'ka'pî to'ya. Pri'yawonkon pepîn pu'pai karapaima'pî to'ya. To' yepi'tî'pî to'ya.

João Batista Wîî Me'po Herodesya
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

14Tamî'nawîrî Jesus nîkupî'pî yekare eta'pî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî yai pata esa' Herodesya eta'pî nîrî. Tiaronkonya taapîtî'pî: —João Batista nurî'tî e'mî'sa'ka'pî man isa'manta'san kore'tapai. Mîrîrî ye'nen anî'ya ikupî eserîkan pepîn kupîiya mîrîrî —taapîtî'pî to'ya.

15Moropai tiaronkonya ta'pî: —Elias nurî'tî mîîkîrî. Moropai tiaronkonya ta'pî: —Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' warainon mîîkîrî.

16Tîîse itekare eta tîuya pe Herodesya ta'pî: —João mîîkîrî, uni'mîrîkîtî'pî ipu'pai. Tîîse awe'mî'sa'kasa' mîrîrî tîîsa'manta tîpo, isa'manta'san kore'ta pai —ta'pîiya.

17Maasa pra mîîkîrî rî Herodesya João yarakkamo me'po'pî tîuya ye'nen

(porquanto Herodes se casara com ela), mandara prender a João e atá-lo no cárcere.

atarakkannîto' yewî' ta. Mîrîrî kupî'pî Herodesya maasa pra takon Filipe no'pî Herodias yarakkîrî awanî pî' João eseurîmasa' ye'nen.

18 Pois João lhe dizia: Não te é lícito possuir a mulher de teu irmão.

18Taapîtî'pî Joãoya ipî': —Ayakon no'pî yarakkîrî awanî Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton pe yairî pra. Imakui'pî ku'sa'ya mîrîrî —taapîtî'pîiya.

19 E Herodias o odiava, querendo matá-lo, e não podia.

19Mîrîrî wenai Herodes no'pî Herodias ekore'ma'pî ipî'. Moropai João Batista anwîpai awanî'pî. —João Batista wîî me'pokî —ta'pîiya Herodes pî'.

20 Porque Herodes temia a João, sabendo que era homem justo e santo, e o tinha em segurança. E, quando o ouvia, ficava perplexo, escutando-o de boa mente.

20—Kaane —ta'pîiya. Mîrîrî ta'pîiya maasa pra morî pe Paapa maimu yawîron pe João wanî epu'tî tîuya ye'nen. Moropai inama'pîiya. João maimu eta tîuya pe aataka'ma'pî. Mîîwîni tîîse tîwakîri pe eta'pîiya.

21 E, chegando um dia favorável, em que Herodes no seu aniversário natalício dera um banquete aos seus dignitários, aos oficiais militares e aos principais da Galiléia,

21Mîrîrî tanne, tîîko'mamî tîpo, Herodias esenumenka'pî teseru koneka pî'. Moropai Herodesya entamo'kanto' koneka'pî teesenpo'pî weiyu yai. Tîpoitîrîtonon eta'pîiya entamo'kai. Surarayamî' yepotorîtonon eta'pîiya. Moropai ipîkkukon tîniru esanon Galiléia ponkon eta'pîiya nîrî entamo'kai.

22 entrou a filha de Herodias e, dançando, agradou a Herodes e aos seus convivas. Então, disse o rei à jovem: Pede-me o que quiseres, e eu to darei.

22Herodias more wîri' ewomî'pî to' kore'ta imanunse. Moropai imananu'pî. Herodes wakîri pe awanî'pî. Herodes neta'san wakîri pe nîrî awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Herodesya ta'pî wîri' pî': —Î' rî yu'se awanî ya, esa'kî upî' moropai anesatî'pî tîrîuya —ta'pî Herodesya.

23 E jurou-lhe: Se pedires mesmo que seja a metade do meu reino, eu ta darei.

23—Paapaya uyera'ma pî' man. Ayenku'tîuya pepîn sîrîrî. Î' rî esatîya ya

24 Saindo ela, perguntou a sua mãe: Que pedirei? Esta respondeu: A cabeça de João Batista.

25 No mesmo instante, voltando apressadamente para junto do rei, disse: Quero que, sem demora, me dês num prato a cabeça de João Batista.

26 Entristeceu-se profundamente o rei; mas, por causa do juramento e dos que estavam com ele à mesa, não lha quis negar.

27 E, enviando logo o executor, mandou que lhe trouxessem a cabeça de João. Ele foi, e o decapitou no cárcere,

28 e, trazendo a cabeça num prato, a entregou à jovem, e esta, por sua vez, a sua mãe.

29 Os discípulos de João, logo que souberam disto, vieram, levaram-lhe o corpo e o depositaram no túmulo.

A primeira multiplicação de pães e peixes
Mateus 14.13-21; Lucas 9.10-17; João 6.1-14

30 Voltaram os apóstolos à presença de Jesus e lhe relataram tudo quanto haviam feito e ensinado.

31 E ele lhes disse: Vinde repousar um pouco, à parte, num lugar deserto; porque

itîrîuya. Itu'se awanî ya, upata tîrîuya arakkita pîkîrî —ta'pîiya wîri' pî'.

24Moropai wîri' epa'ka'pî. Tîsan pia attî'pî, Herodias pia. —Î' esatîuya yu'se awanî mîrîrî? —ta'pîiya tîsan pî'. —João Batista pu'paraikkî'to'peiya ka'kî ipî' —ta'pî Herodiasya tînre pî'.

25Teesemi'tapai mîîkîrî wîtî'pî Herodes pia esa'se: —João Batista pu'paraikkîtîya'nîkon yu'se wai. Sunpa pona ipu'pai'pî enepîya'nîkon yu'se wai uupia era'mato'peuya —ta'pî wîri'ya Herodes pî'.

26Mîrîrî pî' Herodes esewankono'ma'pî kure'ne. Itîrîuya taasa' tîuya pî' moropai mîrîrî etasa' tîneta'sanya pî' eesewankono'ma'pî. Mîrîrî ye'nen wîri' pî' ani'nînmapai pra awanî'pî.

27Moropai ka'ne' pe Herodesya surara yaipontî'pî: —Atîkî. João pu'pai era'mata —ta'pîiya. Surara wîtî'pî. Atarakkannîto' ta João pu'paraikkîtî'pîiya.

28João pu'pai'pî yarî'pî suraraya sunpa pona moropai itîrî'pîiya wîri' pia. Mîîkîrîya yarî'pî tîsan pia.

29Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe João nenupa'san wîtî'pî itesa'rî'pî era'mai. Moropai yu'na'tî'pî to'ya.

Arinîkon Yekkari'tî Jesusya, 5,000 Kaisaronkon
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

30Jesus naipontî'san enna'po'pî iipia. Tamî'nawîron tînkupî'pîkon moropai pemonkonyamî' yenupa'pî tîuya'nîkon ekaremekî'pî to'ya Jesus pî'.

31Arinîkon pemonkonyamî' erepanpîtî'pî to' pia Jesus era'mapî'se. Jesus moropai

eles não tinham tempo nem para comer, visto serem numerosos os que iam e vinham.

32 Então, foram sós no barco para um lugar solitário.

33 Muitos, porém, os viram partir e, reconhecendo-os, correram para lá, a pé, de todas as cidades, e chegaram antes deles.

34 Ao desembarcar, viu Jesus uma grande multidão e compadeceu-se deles, porque eram como ovelhas que não têm pastor. E passou a ensinar-lhes muitas coisas.

35 Em declinando a tarde, vieram os discípulos a Jesus e lhe disseram: É deserto este lugar, e já avançada a hora;

36 despede-os para que, passando pelos campos ao redor e pelas aldeias, comprem para si o que comer.

37 Porém ele lhes respondeu: Dai-lhes vós mesmos de comer. Disseram-lhe: Iremos comprar duzentos denários de pão para lhes dar de comer?

inenupa'san entamo'ka eserîke pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Aase'kon see upokonpe keren pona erî'ka'se'nîkon —ta'pîiya.

32Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon piapai to' wîtî'pî kanau ya' keren pona, Jesus moropai inenupa'san.

33Tîîse arinîkonya to' wîtî era'ma'pî. Jesus nenupa'san pe to' epu'tî'pî to'ya. Itîîpai nîrî to' wanî'pî. Tîpatakon yapai to' esemi'tîpa'pî tuutîkonpa. Inkamoro wîtî'pî a'mun poro teeka'tunse keren pona. Jesus moropai inenupa'san rawîrî to' erepamî'pî.

34Kanau yapai teeseu'ka pe, mararonkon pepîn pemonkonyamî' era'ma'pî Jesusya. Carneiroyamî' itesa' pînon ataka'ma'san warantî to' era'ma'pîiya. Mîrîrî ye'nen to' sa'nama'pîiya. Tu'kan pî' to' yenupa pia'tî'pîiya.

35Pata ko'mamî pe, Jesus nenupa'san, ipemonkonoyamî' wîtî'pî iipia. —Keren po e'nî tanne, pata ko'mannî pî' man.

36Tamî'nawîronkon yaipontîkî cidade pona, moropai poro po tîîko'mansenon pia ta're'kon ton yennato'pe to'ya —ta'pî to'ya.

37Tîîse to' maimu yuuku'pî Jesusya: —Amîrî'nîkonya neken to' ya're' ton tîrî sîrîrî. —O'non ye'ka pe? —ta'pî Jesus nenupa'sanya. —Trigo puusa' yenna annaya yu'se awanî mîrîrî mararî pra tîniru ke, tu'ke kapoi kaisarî esenyaka'manto' yepe' yentai awanî. Mîrîrî warantî to' yekkari'tî annaya yu'se awanî. Tîîse tîniru ton pra man —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

38 E ele lhes disse: Quantos pães tendes? Ide ver! E, sabendo-o eles, responderam: Cinco pães e dois peixes.

39 Então, Jesus lhes ordenou que todos se assentassem, em grupos, sobre a relva verde.
40 E o fizeram, repartindo-se em grupos de cem em cem e de cinqüenta em cinqüenta.

41 Tomando ele os cinco pães e os dois peixes, erguendo os olhos ao céu, os abençoou; e, partindo os pães, deu-os aos discípulos para que os distribuíssem; e por todos repartiu também os dois peixes.

42 Todos comeram e se fartaram;

43 e ainda recolheram doze cestos cheios de pedaços de pão e de peixe.

44 Os que comeram dos pães eram cinco mil homens.

Jesus anda por sobre o mar
Mateus 14.22-33; João 6.16-21

45 Logo a seguir, compeliu Jesus os seus discípulos a embarcar e passar adiante para o outro lado, a Betsaida, enquanto ele despedia a multidão.

38—Î' warapo pão moro nai aapia'nîkon? Maasa era'matantî —ta'pî Jesusya. Era'mai to' wîtî'pî. Ekaremekî'pî to'ya Jesus pî': —Pão moro man mia'taikin neken moropai moro'yamî' asakî'ne —ta'pî to'ya.

39-40Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' pantakapîtî'pî tîponarî'ne, tiaronkon 50 kaisarî'ne, tiaronkon 100 kaisarî'ne. To' yaipontî'pîiya parî' pona to' ereutato'pe.

41Mia'taikinan pão moropai asakî'nankon moro'yamî' yapisî'pîiya tenya'. Moropai ka' ekaya tenu tanunse ipîrema'pîiya. Moropai trigo puusa' pirikkapîtî'pîiya. Mîrîrî tîrî'pîiya tîpemonkonoyamî' pia. Inkamoroya itîrî'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pia. Moro'yamî' waikapîtî'pîiya nîrî pemonkonyamî' kaisarî.

42Tamî'nawîronkon entamo'ka'pî mîrîrî pî' teesepi'tîkon pîkîrî.

43Trigo puusa' yonparî'pî moropai moro'yamî' yonparî'pî e'nîmîsa' yara'tî'pî to'ya waikîra'pî ya'. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai waikîra'pî kaisarî itonparî'pî awanî'pî.

44Jesus nîtîrî'pî pî' entamo'ka'san warayo'kon wanî'pî 5.000 kaisarî.

Jesus Asarî Tuna Poro
(Mt 14.22-33; Jo 6.15-21)

45Teesemi'tapai Jesusya tînenupa'san yaipontî'pî kanau ya to' asara'tîto'pe, tîrawîrî to' wîtîto'pe iratai pona, Betsaida pona. —Attîkon tanne pemonkonyamî' yarimauya to' emi'to'pe —ta'pîiya to' pî'. Jesus nenupa'san ese'ma'tî'pî. Mîrîrî tîpo

Jesusya ta'pî e'nîmî'san pî': —Ayewî'kon ta atîtî see. Morî pe enna'potî. Uurî nîrî, uutî sîrîrî —ta'pîiya.

46 E, tendo-os despedido, subiu ao monte para orar.

46Teesekaremekî tîpo, Jesus wîtî'pî wî' more'pî pona epîremai tiwinsarî.

47 Ao cair da tarde, estava o barco no meio do mar, e ele, sozinho em terra.

47Pata ewaronpamî tanne, Jesus nenupa'san wanî'pî iku'pî yarakkita kanau ya' moropai mîîkîrî wanî'pî tiwinsarî a'mun po.

48 E, vendo-os em dificuldade a remar, porque o vento lhes era contrário, por volta da quarta vigília da noite, veio ter com eles, andando por sobre o mar; e queria tomar-lhes a dianteira.

48Mîrîrî yai meruntî a'situn ponaya kanau yawonkon wîtî'pî. Tîmoronkon tepu'se to' e'kura' era'ma'pî Jesusya. Kariwana etun tanne attî'pî to' pia tuna poro tî'si po. To' yuwa'ka yonpa'pîiya.

49 Eles, porém, vendo-o andar sobre o mar, pensaram tratar-se de um fantasma e gritaram.

49Tîîse aaipî era'ma'pî inenupa'sanya. Tî'si po tuna poro aaipî era'ma tîuya'nîkon pe, o'ma' mîîkîrî kai'ma to' esenumenka'pî ipî'. Mîrîrî pî' to' esi'nîpî'pî. To' entaimepîtî'pî.

50 Pois todos ficaram aterrados à vista dele. Mas logo lhes falou e disse: Tende bom ânimo! Sou eu. Não temais!

50To' esi'nîpî era'ma tîuya pe, ka'ne' pe Jesus eseurîma'pî to' yarakkîrî: —Meruntî ke e'tî, teesi'nî'se pra, maasa pra uurî Jesus —ta'pîiya to' pî'.

51 E subiu para o barco para estar com eles, e o vento cessou. Ficaram entre si atônitos,

51Moropai Jesus asara'tî'pî to' kanaurî ya'. Mîrîrî pe rî a'situn atî'napamî'pî. Mîrîrî pî' ta'pî inenupa'sanya: —Î' ye'ka see mîîkîrî pemonkon, mîrîrî ye'ka a'situn tî'napannî'nen?

52 porque não haviam compreendido o milagre dos pães; antes, o seu coração estava endurecido.

52Jesus meruntîri era'ma'pî to'ya trigo puusa' pirikkaiya yai. Mîîwîni tîîse iipia Paapa meruntîri wanî epu'tî to'ya pra awanî'pî, pakko pe tîwanîkon ye'nen. Maasa pra ipî' to' esenumenka pra awanî'pî, anî' pe awanî epu'tî to'ya pra awanî'pî.

Jesus em Genesaré
Mateus 14.34-36

Genesaré Ponkon Yepi'tî Jesusya
(Mt 14.34-36)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

53 Estando já no outro lado, chegaram a terra, em Genesaré, onde aportaram.

54 Saindo eles do barco, logo o povo reconheceu Jesus;

55 e, percorrendo toda aquela região, traziam em leitos os enfermos, para onde ouviam que ele estava.

56 Onde quer que ele entrasse nas aldeias, cidades ou campos, punham os enfermos nas praças, rogando-lhe que os deixasse tocar ao menos na orla da sua veste; e quantos a tocavam saíam curados.

53Iku'pî ratai pona teerepansa'kon pe to' eseu'ka'pî Genesaré pata pona. Mîrîrî iku'pî ka tîkanaukon yewa'tî'pî to'ya.
54Moropai kanau yapai to' eseu'ka pe Genesaré ponkon pemonkonyamî'ya Jesus epu'tî'pî.
55Teeka'tunse to' wîtî'pî iipia, Jesus erepansa' yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen. O'non pata Mîîkîrî wanî etasa' tîuya'nîkon ya, mîîkîrî pia pri'yawonkon pepîn yarî'pî to'ya to' yepi'tîto'peiya kai'ma.
56Moropai o'non pata Jesus erepansa' pia, si'mîrikkî cidade pona, kure'nan cidade pona, cidade po pra tîîko'mansenon pia, moro pu'kuru pri'yawonkon pepîn enepî'pî to'ya iipia, erepanto' pata'se' ya'. Moropai Jesus yeka'nunka'pî to'ya ipon ye'pi yapîkonpa kai'ma. Moropai yapîtîponkon esepi'tî'pî.

Marcos 7

Jesus e a tradição dos anciãos. O que contamina o homem
Mateus 15.1-20

1 Ora, reuniram-se a Jesus os fariseus e alguns escribas, vindos de Jerusalém.

2 E, vendo que alguns dos discípulos dele comiam pão com as mãos impuras, isto é, por lavar
3 (pois os fariseus e todos os judeus, observando a tradição dos anciãos, não comem sem lavar cuidadosamente as mãos;

Marcos 7

Jesus Eseurîma Judeuyamî' Yeseru Pî'
(Mt 15.1-9)

1Fariseuyamî' epere'sa' wanî'pî Jesus pia Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon kore'ta. Inkamoro Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon ii'sa' wanî'pî Jerusalém poi.
2-4Fariseuyamî'ya tenyakon rona tu'ke ite'ka tiwin ite'ka tîîse. Mîrîrî tîpo ta're'kon enapî to'ya. Tamî'nawîronkon Judeuyamî' yeseru pe awanî. Tîtamokonya tîpanama'pîkon yawîrî to' wanî mîrîrî. E'repanto' pata'se' yapai teemi'se tîwe'ronakon pra awanî ya, ta're'kon enapî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 quando voltam da praça, não comem sem se aspergirem; e há muitas outras coisas que receberam para observar, como a lavagem de copos, jarros e vasos de metal [e camas]),

5 interpelaram-no os fariseus e os escribas: Por que não andam os teus discípulos de conformidade com a tradição dos anciãos, mas comem com as mãos por lavar?

6 Respondeu-lhes: Bem profetizou Isaías a respeito de vós, hipócritas, como está escrito: Este povo honra-me com os lábios, mas o seu coração está longe de mim.

7 E em vão me adoram, ensinando doutrinas que são preceitos de homens.

8 Negligenciando o mandamento de Deus, guardais a tradição dos homens.

fariseuyamî'ya pepîn. Mîrîrî warantî nîrî teserukon yawîrî tu'ke ite'ka copo ronapîtî to'ya, îinî ronapîtî to'ya, pisa ronapîtî to'ya. Moropai Jesus nenupa'sanya ta're'kon enapî era'ma'pî to'ya. Tîîse fariseuyamî'ya tenyakon rona manni' warantî tenyakon rona to'ya pra awanî'pî.

5Mîrîrî ye'nen fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya ta'pî Jesus pî': —Î' ton pe see utamokonya uyenupa'pîkon yairî pra apemonkonoyamî' wanî mîrîrî? Î' ton pe tenyakon rona tîuya'nîkon rawîrî ta're'kon enapî to'ya?

6Jesusya ta'pî: —Yairî pu'kuru Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî apî'nîkon pena. Paapa yapurînen pe pra si'ma Paapa yapurînenan patakaya'nîkon eserîke pra naatîi seru' pe. Sîrîrî Isaías nurî'tî maimu rî'pî inmenuka'pî: "Morî pe eseurîmakoi'kon insanan pemonkonyamî' upî'", taa Paapaya. "Tîîse aminke to' yewan wanî mîrîrî.

7Î' pe pra rî uyapurî to'ya mîrîrî. Penaro'konya tîpanama'pîkon yawîrî tonpakon yenupa to'ya, uurîya tîpanama'pîkon pe tîku'se" taa Paapaya. *(Is 29.13)* Mîrîrî Isaías maimu rî'pî —ta'pî Jesusya to' pî'.

8—Paapaya upanama'pîkon unkupîkon ton pe mîrîrî rumakasa'ya'nîkon. Tîîse atamokonya apanama'pîkon yawîrî awanîkon, irumakaya'nîkon pata pe pra.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 E disse-lhes ainda: Jeitosamente rejeitais
o preceito de Deus para guardardes a
vossa própria tradição.

10 Pois Moisés disse: Honra a teu pai e a
tua mãe; e: Quem maldisser a seu pai ou a
sua mãe seja punido de morte.

11 Vós, porém, dizeis: Se um homem disser
a seu pai ou a sua mãe: Aquilo que
poderias aproveitar de mim é Corbã, isto
é, oferta para o SENHOR,

12 então, o dispensais de fazer qualquer
coisa em favor de seu pai ou de sua mãe,

13 invalidando a palavra de Deus pela
vossa própria tradição, que vós mesmos
transmitistes; e fazeis muitas outras coisas
semelhantes.

14 Convocando ele, de novo, a multidão,
disse-lhes: Ouvi-me, todos, e entendei.

9Paapaya upanama'pîkon
rumakasa'ya'nîkon atamokonya
apanama'pîkon yawîrî awanîkonpa
kai'ma. Epu'nen pe awanîkon kai'ma
eesenku'tîkon mîrîrî —ta'pî Jesusya.
10—Moisés nurî'tîya ta'pî: "Ayunkon,
moropai asankon yapurîtî. Imakui'pî pe
anî' eseurîma ya tîyun winîkîi, moropai
tîsan winîkîi, mîîkîrî mîwîtîi," *(Êx 20.12; Êx
21.17; Lv 20.9; Dt 5.16)* ta'pîiya —ta'pî Jesusya.
11—Mîrîrî ye'ka pe pra amîrî'nîkon
eseurîma mîrîrî. Amîrî'nîkonya taa:
"Uyunkon, moropai usankon pia untîrîkon
ton unmo'ka'pîkon tîrî e'painon Paapa pia.
Corbã mîrîrî. Paapa pia neken untîrî ton
sîrîrî taato' mîrîrî corbã".
12Mîrîrî warantî taa ye'ka pe,
amîrî'nîkonya taa: "Uyunkon moropai
usankon pîika'tî pra wanî ya, î' wani' pra
awanî Paapa pî'". Mîrîrî warantî
tamî'nawîronkon yenupaya'nîkon seru' pe
—ta'pî Jesusya.
13—Atamokonya apanama'pîkon yawîrî
awanîkon ye'nen Paapa maimu
pîinamaya'nîkon pra awanî.
Tamî'nawîronkon panamaya'nîkon
ayeserukon yawîrî neken to' ko'manto'pe
kai'ma. Tu'ke ayeserukon poi'pî moro
awanî mîrîrî ye'ka —ta'pî Jesusya
fariseuyamî' pî'.

Jesus Eseurîma Imakui'pî Uyeserukon Pî'
(Mt 15.10-20)

14Moropai inî'rî Jesusya tamî'nawîronkon
yanno'pî tîîpia. —Umaimu etatî moropai
epu'tîya'nîkon yuwatî —ta'pîiya.

15 Nada há fora do homem que, entrando nele, o possa contaminar; mas o que sai do homem é o que o contamina.

16 [Se alguém tem ouvidos para ouvir, ouça.]

17 Quando entrou em casa, deixando a multidão, os seus discípulos o interrogaram acerca da parábola.

18 Então, lhes disse: Assim vós também não entendeis? Não compreendeis que tudo o que de fora entra no homem não o pode contaminar,

19 porque não lhe entra no coração, mas no ventre, e sai para lugar escuso? E, assim, considerou ele puros todos os alimentos.

20 E dizia: O que sai do homem, isso é o que o contamina.

21 Porque de dentro, do coração dos homens, é que procedem os maus desígnios, a prostituição, os furtos, os homicídios, os adultérios,

22 a avareza, as malícias, o dolo, a lascívia, a inveja, a blasfêmia, a soberba, a loucura.

15—Paapa pia imakui'pî pe e'nî pepîn uya're'kon unenno'makon wenai. Tîîse imakui'pî pe e'nî uyewankon ya tîîko'mansen imakui'pî wenai.

16Anetapainon wanî ya, etakî, moropai epu'kî —ta'pîiya.

17Poro po tîwe'sanon piapai Jesus ewomî'pî wîttî ta. Mîîkîrî ekaranmapo'pî inenupa'sanya: —Î' pî' eeseurîma manni'? —ta'pî to'ya ipî'.

18—Amîrî'nîkonya nîrî epu'tî pra awanîkon mîrîrî? —ta'pî Jesusya. —Uya're'kon unenno'makonya ukupîkon pepîn imakui'pî pe.

19Maasa pra uyewankon ya eewomî pepîn. Uro'takon ya' neken eewomî moropai mîrîrî tîpo iwekannîpî. Tamî'nawîron entamo'kanto' wanî morî pe. Tamî'nawîron entamo'kanto' pî' entamo'kan e'painon —ta'pî Jesusya.

20—Imakui'pî uyewankon ya' tîîko'mansen wanî imakui'pî pe.

21Uyewankon ya' tîîko'mansen imakui'pî wenai imakui'pî pî' esenumenkan, tamî'nawîronkon wîri'sanyamî', warayo'kon poro wîtîn, ama'ye' pe e'nî, tiaron wîî,

22moropai tiaron no'pî, tiaron niyo yarakkîrî e'nî, moropai tiaron yemanne yu'se e'nî, imakui'pî kupî, tiaronkon yenku'tî, nura pe e'nî, kinmuwan, imakui'pî pe tiaron pî' eseurîman, moropai mîî pe e'nî, eranne' pe pra e'nî imakui'pî pî'.

23 Ora, todos estes males vêm de dentro e contaminam o homem.

A mulher siro-fenícia
Mateus 15.21-28

24 Levantando-se, partiu dali para as terras de Tiro [e Sidom]. Tendo entrado numa casa, queria que ninguém o soubesse; no entanto, não pôde ocultar-se,

25 porque uma mulher, cuja filhinha estava possessa de espírito imundo, tendo ouvido a respeito dele, veio e prostrou-se-lhe aos pés.

26 Esta mulher era grega, de origem siro-fenícia, e rogava-lhe que expelisse de sua filha o demônio.

27 Mas Jesus lhe disse: Deixa primeiro que se fartem os filhos, porque não é bom tomar o pão dos filhos e lançá-lo aos cachorrinhos.

28 Ela, porém, lhe respondeu: Sim, SENHOR; mas os cachorrinhos, debaixo da mesa, comem das migalhas das crianças.

23Tamî'nawîrî imakui'pî pe e'nî maasa pra imakui'pî ko'mamî ye'nen uyewankon ya'. Mîrîrî wenai imakui'pî kupî pî' ko'mannî —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

O'ma' Tîrîka Jesusya Judeupa' Pepîn More Yapai
(Mt 15.21-28)

24Mîrîrî tîpo Jesus ese'ma'tî'pî. Tiro pata poro moropai Sidom pata poro attî'pî. Tîîko'manto' yewî' ton eporî'pîiya. Moro tîwanî epu'tî anî'ya yu'se pra awanî'pî. Mîrîrî ye'ka pe tîîse epu'tî'pî tiaronkonya.

25-26Moropai wîri' wanî'pî moro. Mîîkîrî wanî'pî Judeupa' pe pra, Siro-fenicia pon mîîkîrî. Imaimu wanî'pî grego pe. Inre wanî'pî wîri'. O'ma' ewonsa' wanî'pî mîîkîrî more ya'. Mîrîrî ye'nen Jesus erepansa' eta tîuya pe, attî'pî iipia. Moropai Jesus puu pia eesenumî'pî, yeka'nunka'pîiya. Ta'pîiya Jesus pî': —O'ma' yenpa'kakî unre yapai.

27Moropai Jesusya ta'pî: —Kaane. E'mai' pe upemonkonoyamî' pîika'tîuya, Judeuyamî'. Amîrî Judeu pepîn. Arinmaraka pia more ya're' tîrî ya, yairî pra awanî. Mîrîrî warantî tamî'nawîron Judeuyamî' pîika'tîuya pra tîîse, amîrî pîika'tîuya ya, Judeu pe pra awanî tanne, yairî pra awanî —ta'pî Jesusya. ⌞Judeuyamî'ya Judeu pepîn esatî'pî arinmaraka pe tewanmakon pe to' kupî tîuya'nîkon ye'nen.⌟

28Tîîse wîri'ya ta'pî: —Innape man, piipi'. ⌞Arinmaraka taa Judeuyamî'ya upî', seru' pepîn.⌟ Mîrîrî ye'ka pe tîîse moreyamî' ya're' ya'punu'pî e'soroka enapî arinmarakayamî'ya itaponse' yo'koi si'ma.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mîrîrî warantî arinmarakayamî' e'pîika'tî manni' warantî, upîika'tîkî sa'ne —ta'pîiya.

29 Então, lhe disse: Por causa desta palavra, podes ir; o demônio já saiu de tua filha.

29Jesusya ta'pî ipî': —Innape ukupîya epu'tî pî' wai, mîrîrî taa pî' nai epu'nen pe. Ayewî' ta enna'pokî. O'ma' wîtîn pî' man anre piapai —ta'pîiya.

30 Voltando ela para casa, achou a menina sobre a cama, pois o demônio a deixara.

30Moropai mîîkîrî emikku'pî tewî' ta. Tînre eporî'pîiya tette' ta. O'ma' wîtî'pî wanî'pî.

A cura de um surdo e gago

Imaimu Pîn Pana'tî'pan Yepi'tî Jesusya

31 De novo, se retirou das terras de Tiro e foi por Sidom até ao mar da Galiléia, através do território de Decápolis.

31Moropai Jesus enna'po'pî Tiro pata pai. Tuutî pe Sidom pata pona attî'pî, moropai Decápolis pata poro. Eerepamî'pî Galiléia ku'pî ka.

32 Então, lhe trouxeram um surdo e gago e lhe suplicaram que impusesse as mãos sobre ele.

32Miarî tiaronkon pemonkonyamî'ya imaimu pîn moropai pana'tî'pan warayo' yarî'pî Jesus pia. Jesus yeka'nunka'pî to'ya: —Ayenya tîîkî ipona eesepi'tîto'pe —ta'pî to'ya.

33 Jesus, tirando-o da multidão, à parte, pôs-lhe os dedos nos ouvidos e lhe tocou a língua com saliva;

33Arinîkon pemonkonyamî' piapai Jesusya mîîkîrî mo'ka'pî tiwinsarî. Tenya yeperu tîrî'pî Jesusya mîîkîrî pana ya'. Tetaku ma'pîiya tenya pona. Moropai mîrîrî ke inu yapî'pîiya.

34 depois, erguendo os olhos ao céu, suspirou e disse: Efatá!, que quer dizer: Abre-te!

34Moropai tî'noko'pî pe era'ma tîuya ye'nen, Jesus yettapusin enuku'pî ka' era'mai'ma. —Epata —ta'pîiya tîmaimu ta. Esettapuruka'kî taato' mîrîrî umaimukon ta.

35 Abriram-se-lhe os ouvidos, e logo se lhe soltou o empecilho da língua, e falava desembaraçadamente.

35Moropai ipana esettapuruka'pî. Inu ekoneka'pî. Morî pe eeseurîma'pî.

36 Mas lhes ordenou que a ninguém o dissessem; contudo, quanto mais recomendava, tanto mais eles o divulgavam.

36Jesusya to' yaipontî'pî. —Anî' pî' unkupî'pî kîsekareme'tî —ta'pîiya to' pî'. Tîîse yuuku to'ya pra awanî'pî. Inî' panpî' to' panamaiya tanne, inî' panpî' ekaremekî'pî to'ya.

37 Maravilhavam-se sobremaneira, dizendo: Tudo ele tem feito esplendidamente bem; não somente faz ouvir os surdos, como falar os mudos.

Marcos 8

A segunda multiplicação de pães e peixes
Mateus 15.32-39

1 Naqueles dias, quando outra vez se reuniu grande multidão, e não tendo eles o que comer, chamou Jesus os discípulos e lhes disse:

2 Tenho compaixão desta gente, porque há três dias que permanecem comigo e não têm o que comer.

3 Se eu os despedir para suas casas, em jejum, desfalecerão pelo caminho; e alguns deles vieram de longe.

4 Mas os seus discípulos lhe responderam: Donde poderá alguém fartá-los de pão neste deserto?

5 E Jesus lhes perguntou: Quantos pães tendes? Responderam eles: Sete.

6 Ordenou ao povo que se assentasse no chão. E, tomando os sete pães, partiu-os, após ter dado graças, e os deu a seus discípulos, para que estes os distribuíssem, repartindo entre o povo.

37Mararî pra tamî'nawîronkon esenumenka'pî Jesus pî': —Tamî'nawîron mîrîrî morî panpî' ku'sai'ya. Pana'tî'pankon pana yettapurîkasai'ya moropai imaimu pînon pemonkonyamî' konekasai'ya nîrî to' eseurîmato'pe —ta'pî to'ya.

Marcos 8

Jesusya Arinîkon Yekkari'tî, 4.000 Kaisaronkon
(Mt 15.32-39)

1Mararî tîîko'mamîkon tîpo, arinîkon eperepî'pî inî'rî Jesus pia. To' narî'pî, to' ya're' e'tî'ka'pî. Mîrîrî ye'nen Jesusya tînenupa'san yanno'pî tîîpia to' yeurîmapa kai'ma.

2—Seurîwî'ne wei kaisarî insanan ko'mansa' sîrîrî uupia —ta'pîiya. —Tarîpai to' ya're' e'tî'kan pî' man. Mîrîrî ye'nen to' sa'nama pî' wai.

3Iwan pe to' tîîse to' yarimauya ya tewî'kon ta, to' enkîsi'panpîtî tuutîkon pe. Aminke pai tiaronkon ii'sa' mîrîrî —ta'pîiya.

4—Keren po si'ma to' ya're' ton tîrî eserîke pra awanî —ta'pî inenupa'sanya Jesus pî'.

5—Î' warapo trigo puusa' moro nai aapia'nîkon? —ta'pî Jesusya. —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî man —ta'pî to'ya.

6Tamî'nawîronkon pî' ta'pî Jesusya: —Maasa non pona ereutatî. Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non trigo puusa' yapisî'pîiya. Moropai eeseurîma'pî Paapa yarakkîrî: —Morî pu'kuru amîrî, Paapa. Anna ya're' ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo trigo puusa'

7 Tinham também alguns peixinhos; e, abençoando-os, mandou que estes igualmente fossem distribuídos.

8 Comeram e se fartaram; e dos pedaços restantes recolheram sete cestos.

9 Eram cerca de quatro mil homens. Então, Jesus os despediu.

10 Logo a seguir, tendo embarcado juntamente com seus discípulos, partiu para as regiões de Dalmanuta.

Os fariseus pedem um sinal do céu

Mateus 16.1-4

11 E, saindo os fariseus, puseram-se a discutir com ele; e, tentando-o, pediram-lhe um sinal do céu.

12 Jesus, porém, arrancou do íntimo do seu espírito um gemido e disse: Por que pede esta geração um sinal? Em verdade vos digo que a esta geração não se lhe dará sinal algum.

pirikkapîtî'pîiya. Tînenupa'san pia itîrî'pîiya tamî'nawîronkon kaisarî itîîto'pe to'ya. Moropai to' kaisarî itîrî'pî to'ya.

7Moro'yamî' mîrikkî wanî'pî mararî to' pia. Inkamoro nîrî yapisî'pîiya. —Morî pu'kuru amîrî, Paapa. Anna yo' ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. —Maa. Seeni' tîîtî tamî'nawîronkon kaisarî —ta'pîiya tînenupa'san pî'. Moropai itîrî'pî to'ya tamî'nawîronkon kaisarî.

8Moropai inkamoro entamo'ka'pî teesepi'tîkon pîkîrî. Inkamoroya ta're'kon yonpa rî'pî yannuku'pî. Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai waikîra'pî kaisarî wanî'pî.

9Entamo'ka'san wanî'pî 4.000 kaisarî.

10Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon yarima'pî Jesusya to' wîtîto'pe. Moropai to' enuku'pî kanau ya' tînenupa'san yarakkîrî. Dalmanuta itese' pata pona to' wîtî'pî.

Tînera'makon Ton Meruntî Esatî Fariseuyamî'ya Jesus Pî'

(Mt 16.1-4)

11Moropai fariseuyamî' wîtî'pî Jesus pia. To' esiyu'pîtî pia'tî'pî yarakkîrî. —Anna nera'ma ton anku'kî innape Paapa winîpai tui'sen pe ameruntîri wanî era'mato'pe annaya —ta'pî to'ya. Mîrîrî ta'pî to'ya maasa pra innape Paapa winîpai imeruntîri iipî kupî tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.

12Ne'ne' pe itewan ku'sa' to'ya wanî'pî. —Sîrîrî pankon wanî tînera'makon ton yu'se. Tîîse ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anera'makon ton tîrî Paapaya pepîn —ta'pîiya.

13 E, deixando-os, tornou a embarcar e foi para o outro lado.

O fermento dos fariseus e o de Herodes
Mateus 16.5-12

14 Ora, aconteceu que eles se esqueceram de levar pães e, no barco, não tinham consigo senão um só.

15 Preveniu-os Jesus, dizendo: Vede, guardai-vos do fermento dos fariseus e do fermento de Herodes.

16 E eles discorriam entre si: É que não temos pão.

17 Jesus, percebendo-o, lhes perguntou: Por que discorreis sobre o não terdes pão? Ainda não considerastes, nem compreendestes? Tendes o coração endurecido?

18 Tendo olhos, não vedes? E, tendo ouvidos, não ouvis? Não vos lembrais

19 de quando parti os cinco pães para os cinco mil, quantos cestos cheios de pedaços recolhestes? Responderam eles: Doze!

13Inkamoro Fariseuyamî' piapai attî'pî. Kanau ya' to' enuku'pî. Moropai tînenupa'san pokonpe eese'ma'tî'pî iratai pona.

Fariseuyamî', Herodes Yeseru Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 16.5-12)

14Tîîwanmîra'nîkon ta're'kon ton yarî to'ya pra awanî'pî. Trigo puusa' tiwinan neken wanî'pî moro kanau ya'.

15Moropai Jesusya to' panama'pî: —Tîwarî panpî' e'tî. Tîwî fariseuyamî' piawon moropai Herodes piawon trigo sa'moto' nîsi —ta'pîiya.

16Teepere'se to' eseurîma'pî mîrîrî pî': —Î' pî' taiya manni'? Uya're'kon ton ene'sa' pra awanî ye'nen mîrîrî taa pî' man —ta'pî to'ya.

17⌞Trigo puusa' pî' pra eeseurîma manni'. Fariseuyamî' moropai Herodes yeseru pî' eeseurîma.⌟ Tîîse trigo puusa' ton pra tîwanîkon pî' to' eseurîma epu'tî'pî Jesusya. —Î' ton pe aya're'kon ton pra awanîkon pî' eeseurîmakon mîrîrî? Uyeseru pî' eesenumenkakon pepîn. Anepu'pai pra awanîkon mîrîrî. Ayewankon ya unekaremekî'pî enasa' pra awanî.

18Tenu kenankon amîrî'nîkon. Tîîse enkaru'nan warantî awanîkon. Tîpana kenankon amîrî'nîkon. Tîîse pana'tî'pan warantî awanîkon.

19Mia'taikin trigo puusa' ke manni' 5.000 pemonkonyamî' ya're'tîuya yai, to' ya're' yonpa rî'pî yanumî'pîya'nîkon. Î' warapo waikîra'pî kaisarî awanî'pî? —ta'pîiya. —

20 E de quando parti os sete pães para os quatro mil, quantos cestos cheios de pedaços recolhestes? Responderam: Sete!

21 Ao que lhes disse Jesus: Não compreendeis ainda?

A cura de um cego em Betsaida

22 Então, chegaram a Betsaida; e lhe trouxeram um cego, rogando-lhe que o tocasse.

23 Jesus, tomando o cego pela mão, levou-o para fora da aldeia e, aplicando-lhe saliva aos olhos e impondo-lhe as mãos, perguntou-lhe: Vês alguma coisa?

24 Este, recobrando a vista, respondeu: Vejo os homens, porque como árvores os vejo, andando.

25 Então, novamente lhe pôs as mãos nos olhos, e ele, passando a ver claramente, ficou restabelecido; e tudo distinguia de modo perfeito.

26 E mandou-o Jesus embora para casa, recomendando-lhe: Não entres na aldeia.

A confissão de Pedro

Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai waikîra'pî kaisarî —ta'pî to'ya.

20—Moropai asakî'ne mia' pona tîîmo'tai trigo puusa' ke 4.000 kaisaronkon pemonkonyamî' ya're'tîuya yai, to' ya're' yonparî'pî yanumî'pîya'nîkon. Î' warapo waikîra'pî kaisarî awanî'pî? —ta'pîiya. —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai waikîra'pî kaisarî awanî'pî —ta'pî to'ya.

21—Sîrîrî tîpose uyeseru epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî? —ta'pîiya to' pî'.

Enkaru'nan Betsaida Pon Yepi'tî Jesusya

22Moropai to' erepamî'pî Betsaida itese' pata pona. Miarî enkaru'nan warayo' yarî'pî tiaronkonya Jesus pia. Jesus yeka'nunka'pî to'ya enkaru'nan yapîto'peiya kai'ma.

23Enkaru'nan yarî'pîiya itenya pî' tapi'se pemonkonyamî' pata yapai. Tetaku ma'pîiya enkaru'nan yenu ya'. Moropai tenya tîrî'pîiya itenu pona. Tenya mo'ka'pîiya. —Pata era'ma pî' nan? —ta'pîiya.

24Teesenumenka tîpo ta'pîiya: —Inna. Pemonkonyamî' asarî era'ma pî' wai, tîîse morî pe pra. Yei warantî to' era'ma pî' wai —ta'pîiya.

25Inî'rî tenya tîrî'pî Jesusya itenu pona. Tenya mo'ka'pîiya. Tîwoi'nîkon pî' teesenumenka pe, enkaru'nan yenu esepi'tî'pî. Tamî'nawîron era'ma'pîiya morî pe.

26Moropai mîîkîrî yarima'pî Jesusya tewî' ta: —To'sarî atîkî. Pemonkonyamî' kore'ta katîi —ta'pîiya.

Pedroya Jesus Epu'tî Cristo Pe

Mateus 16.13-20; Lucas 9.18-21

27 Então, Jesus e os seus discípulos partiram para as aldeias de Cesaréia de Filipe; e, no caminho, perguntou-lhes: Quem dizem os homens que sou eu?

28 E responderam: João Batista; outros: Elias; mas outros: Algum dos profetas.

29 Então, lhes perguntou: Mas vós, quem dizeis que eu sou? Respondendo, Pedro lhe disse: Tu és o Cristo.

30 Advertiu-os Jesus de que a ninguém dissessem tal coisa a seu respeito.

Jesus prediz a sua morte e ressurreição
Mateus 16.21-23; Lucas 9.22

31 Então, começou ele a ensinar-lhes que era necessário que o Filho do Homem sofresse muitas coisas, fosse rejeitado pelos anciãos, pelos principais sacerdotes e pelos escribas, fosse morto e que, depois de três dias, ressuscitasse.

32 E isto ele expunha claramente. Mas Pedro, chamando-o à parte, começou a reprová-lo.

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27Moropai Jesus wîtî'pî tiaron pata itese' Cesaréia-Filipe poro tînenupa'san pokonpe. Tuutîkon ye'ka pe tînenupa'san ekaranmapo'pîiya: —Anî' pe rî ukupî pî' tarîronkonya? —ta'pîiya.

28—Tiaronkonya ta'pî: “João Batista yekatono'pî mîîkîrî”. Tîîse tiaronkonya ta'pî: “Pena itekare ekareme'pîtîtîpon Elias yekatono'pî mîîkîrî”. Moropai tiaronkonya ta'pî: “Penaro' Paapa maimu ekareme'nen yekatono'pî mîîkîrî”. Mîrîrî warantî apî' to' eseurîma —ta'pî Jesus nenupa'sanya ipî'.

29—Amîrî'nîkon kanan. Anî' pe uyepu'tî pî' naatî? —ta'pî Jesusya to' pî'. Pedroya ta'pî: —Amîrî Paapa nîmenka'pî, Cristo —ta'pîiya. ⌞Paapa nîmenka'pî taato' mîrîrî Cristo.⌟

30—Inna. Tîîse maasa sîrîrî Paapa nîmenka'pî pe wanî kîsekareme'tî —ta'pî Jesusya.

Jesus Eseurîma Tîîsa'manta Pî'
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31Moropai Jesusya to' yenupa'pî: —Uurî ka' poi iipî'pî. Kure'ne e'taruma'tî kupî sîrîrî. Judeuyamî' panamanenan, moropai teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon, inkamoro ena kupî sîrîrî uyu'se pra. Uwî to'ya kupî sîrîrî. Uusa'mantasa' ko'mamî kupî sîrîrî asakî'ne wei kaisarî moropai iteseurîno wei yai e'mî'sa'ka —ta'pîiya.

32Mîrîrî ta'pîiya aronne, tiaronkonya epu'tî yu'se tîwanî ye'nen. Moropai Pedroya yarî'pî tiaronkon kore'ta pai. —Mîrîrî ye'ka pe teeseurîmai pra e'kî. Mîrîrî warantî

aasa'manta e'pai pra man —ta'pî Pedroya Jesus pî'.

33 Jesus, porém, voltou-se e, fitando os seus discípulos, repreendeu a Pedro e disse: Arreda, Satanás! Porque não cogitas das coisas de Deus, e sim das dos homens.

33Tîîse Jesus era'tî'pî tiaronkon tînenupa'san winîkîi moropai ta'pîiya Pedro pî': —Sinpata atîkî uupiapai. Makui maimu warantî amaimu wanî mîrîrî. Paapa esenumenka warantî eesenumenka pra awanî mîrîrî. Eesenumenka non po tîîko'mansenon esenumenka warantî —ta'pîiya.

O discípulo de Jesus deve levar a sua cruz
Mateus 16.24-28; Lucas 9.23-27

34 Então, convocando a multidão e juntamente os seus discípulos, disse-lhes: Se alguém quer vir após mim, a si mesmo se negue, tome a sua cruz e siga-me.

34Mîrîrî tîpo tînenupa'san pokonpe tamî'nawîronkon yanno'pîiya tîîpia. Ta'pîiya to' pî': —Uwanîyakon pe e'pai anî' wanî ya, iteseru, itu'se tîwe'to' rumaka e'pai awanî. Uwanîyakon pe tîwanî wenai, tîwe'taruma'tîto' namaiya e'pai pra awanî. Uwanîyakon pe tîwanî wenai, tîsa'mantato' namaiya e'pai pra awanî. Moropai uwenairî aaipî e'pai awanî.

35 Quem quiser, pois, salvar a sua vida perdê-la-á; e quem perder a vida por causa de mim e do evangelho salvá-la-á.

35Maasa pra anî'ya tîîko'manto' pînînma ya kure'ne, tîwe'taruma'tî namaiya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia ipatîkarî tîîko'manto' ton eporîiya pepîn. Tîîse aminke aako'mamî Paapa pî'. Tîîse uwanîyakon pe tîwanî wenai, tîîko'manto' pînînmaiya pra tîwanî ya, tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya ya, ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya Paapa pia.

36 Que aproveita ao homem ganhar o mundo inteiro e perder a sua alma?

36Tamî'nawîron sîrîrî non pon manne esa' pe anî' wanî ya, tîîse ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya pra awanî ya, eporîiya kupî pepîn rî mîrîrî. Aasa'manta yai tekaton yepe' ton eporîiya pepîn, awe'pîika'tî pepîn.

37 Que daria um homem em troca de sua alma?

38 Porque qualquer que, nesta geração adúltera e pecadora, se envergonhar de mim e das minhas palavras, também o Filho do Homem se envergonhará dele, quando vier na glória de seu Pai com os santos anjos.

Marcos 9

1 Dizia-lhes ainda: Em verdade vos afirmo que, dos que aqui se encontram, alguns há que, de maneira nenhuma, passarão pela morte até que vejam ter chegado com poder o reino de Deus.

A transfiguração
Mateus 17.1-8; Lucas 9.28-36

2 Seis dias depois, tomou Jesus consigo a Pedro, Tiago e João e levou-os sós, à parte, a um alto monte. Foi transfigurado diante deles;

3 as suas vestes tornaram-se resplandecentes e sobremodo brancas, como nenhum lavandeiro na terra as poderia alvejar.

4 Apareceu-lhes Elias com Moisés, e estavam falando com Jesus.

37Î' ton pra awanî sîrîrî pata po, itekaton yepe' pe.

38Imakui'san sîrîrî pankon kore'ta uurî pî' moropai umaimu pî' anî' eppepî ya, uurî ka' poi iipî'pî eppepî kupî sîrîrî ipî'. Uurî ka' poi iipî'pî. Inî'rî uuipî pe wai, Paapa pia tîîko'mansenon inserîyamî' pokonpe. Uuipî yai Uyun kaisarî wanî kupî sîrîrî meruntî ke. Mîrîrî yai eppepî kupî sîrîrî ipî'.

Marcos 9

1Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' eseporî pe man. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon yentai meruntî ke pu'kuru awanî epu'tî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî era'ma tiaronkon tarîronkonya tîîsa'mantakon rawîrî —ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Moisés, Elias Yarakkîrî
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

2Tiwin mia' pona tîîmo'tai wei tîpo, Jesus wîtî'pî kawînan wî' pona. Pedro, moropai Tiago, moropai João wîtî'pî yarakkîrî. Inkamoro pokonpe neken awanî'pî. Miarî Jesus etinyaka'masa' wanî'pî to' yenu kaisarî.

3Ipon etinyaka'masa' wanî'pî inke' pe pu'kuru. Aimutun pe awanî'pî. Uponkon ronapîtî e'painon mararî pra tîîse mîrîrî kaisarî aimutun pe eena pepîn.

4Moropai penaronkon era'ma'pî Jesus pokonpe tîwe'sanonya, Elias moropai Moisés. Jesus yarakkîrî to' eseurîma era'ma'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Então, Pedro, tomando a palavra, disse: Mestre, bom é estarmos aqui e que façamos três tendas: uma será tua, outra, para Moisés, e outra, para Elias.

6 Pois não sabia o que dizer, por estarem eles aterrados.

7 A seguir, veio uma nuvem que os envolveu; e dela uma voz dizia: Este é o meu Filho amado; a ele ouvi.

8 E, de relance, olhando ao redor, a ninguém mais viram com eles, senão Jesus.

A vinda de Elias
Mateus 17.9-13

9 Ao descerem do monte, ordenou-lhes Jesus que não divulgassem as coisas que tinham visto, até o dia em que o Filho do Homem ressuscitasse dentre os mortos.

10 Eles guardaram a recomendação, perguntando uns aos outros que seria o ressuscitar dentre os mortos.

11 E interrogaram-no, dizendo: Por que dizem os escribas ser necessário que Elias venha primeiro?

5-6Mararî pra to' esi'nî'sa' wanî'pî. Î' taa tîuya epu'tîiya pra Pedro wanî'pî. Mîrîrî warantî tîîse eeseurîma'pî. Ta'pîiya tepotorî Jesus pî': —Morî pe tarî e'nî sîrîrî. Seurîwî'ne tappîi koneka annaya sîrîrî, amîrî ton, moropai Moisés ton, moropai Elias ton —ta'pîiya.

7Mîrîrî taiya tanne, katupuruya to' napontî'pî. Moropai Paapa eseurîma'pî katupuru kore'ta si'ma. Ta'pî Paapaya: —Unmu mîserî. Unmu yu'san Uurî. Mîserî maimu etatî —ta'pîiya.

8Mîrîrî tîpo tenukon yarî'pî ipokonpankonya tîwoi'nîkon, tîîse Moisés, moropai Elias era'ma to'ya pra awanî'pî. Jesus neken era'ma'pî to'ya.

9Wî' poi tawautîkon pe, Jesusya ta'pî to' pî': —Sîrîrî anera'ma'pîkon kîsekareme'tî. Pemonkon pe ka' poi iipî'pî uurî sa'manta tîpo e'mî'sa'ka kupî sîrîrî, mîrîrî tîpo ekaremekîkonpa.

10Mîrîrî ye'nen ekaremekî to'ya pra awanî'pî. Tîîse to' eseurîma'pî teepere'se: —Uusa'manta tîpo e'mî'sa'ka taiya manni', î' pî' eeseurîma mîrîrî? —ta'pî to'ya.

11Mîrîrî ye'nen Jesus ekaranmapo'pî to'ya. —A'kî. Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya taa: "E'mai' pe Elias, penaro' Paapa maimu ekareme'nen iipî pe man. Mîrîrî tîpo Cristo, Paapa nîmenka'pî iipî ite'ma'pî pî'", taa to'ya. Î' wani' awanî ye'nen mîrîrî taa to'ya? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

12 Então, ele lhes disse: Elias, vindo primeiro, restaurará todas as coisas; como, pois, está escrito sobre o Filho do Homem que sofrerá muito e será aviltado?

13 Eu, porém, vos digo que Elias já veio, e fizeram com ele tudo o que quiseram, como a seu respeito está escrito.

A cura de um jovem possesso
Mateus 17.14-21; Lucas 9.37-43

14 Quando eles se aproximaram dos discípulos, viram numerosa multidão ao redor e que os escribas discutiam com eles.

15 E logo toda a multidão, ao ver Jesus, tomada de surpresa, correu para ele e o saudava.

16 Então, ele interpelou os escribas: Que é que discutíeis com eles?

17 E um, dentre a multidão, respondeu: Mestre, trouxe-te o meu filho, possesso de um espírito mudo;

18 e este, onde quer que o apanha, lança-o por terra, e ele espuma, rilha os dentes e vai definhando. Roguei a teus discípulos que o expelissem, e eles não puderam.

12—Innape Elias warainon iipî yairî panpî' Paapa yapurîto' ku'se. Î' wani' awanî ye'nen sîrîrî menuka'pî penaronkon Paapa maimu ekareme'nenanya? Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra. Arinîkonya uyapurî pe pra man. Mîrîrî ye'nen tepotorîkon pe ukupî to'ya pepîn. Mîrîrî nîrî menuka'pî penaronkonya.

13Aasîrî Elias warainon iipî'pî. Penaronkon Paapa maimu ekareme'nenanya imenuka'pî yawîrî imakui'pî kupî'pî tiaronkonya iwinîkîi itu'se tîwe'to'kon yawîrî —ta'pî Jesusya. João Batista pî' eeseurîma mîrîrî.

Warayo' More'pî Yepi'tî Jesusya
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43a)

14Moropai tiaronkon Jesus nenupa'san pia teerepamîkon pe, arinîkon epere'sa' era'ma'pî to'ya to' pia. Inenupa'san pokonpe Moisés yeseru rî'pî pî' yenupatonkon esiyu'pîtî era'ma'pî to'ya.

15Mîrîrî pe rî Jesus era'ma tîuya'nîkon pe, tamî'nawîronkon esenumenka'pî ipî' mararî pra moropai to' eka'tumî'pî iipia esekareme'se.

16—Î' pî' eeseurîmakon manni'? —ta'pî Jesusya tamî'nawîronkon pî'.

17—Uyenupanen —ta'pî tiaronya ipî'. Unmu enepî pî' wai aapia. imaimu pra iku'sa' o'ma'ya ye'nen.

18O'non pata tîîse eporî tîuya ya, non pona yenumîiya, o'ma'ya. Moropai inta arakkunta. Moropai tee ye'kaiya. Moropai aapîta non po si'ma. Anenupa'san pî' esatî

pî' wai o'ma' tîrîkato'pe to'ya teuren, tîîse
î' kupî to'ya yentai awanî.

19 Então, Jesus lhes disse: Ó geração incrédula, até quando estarei convosco? Até quando vos sofrerei? Trazei-mo.

19—Sîrîrî tîpose innape ukupî to'ya pra tamî'nawîronkon wanî —ta'pî Jesusya. —Tîko'man pe uuko'mansa' sîrîrî akore'ta'nîkon tînîn pî' ayenupakon pî'. Mîîwîni tîîse innape ukupîya'nîkon pra awanîkon. Mîîkîrî ene'tî uupia —ta'pîiya.

20 E trouxeram-lho; quando ele viu a Jesus, o espírito imediatamente o agitou com violência, e, caindo ele por terra, revolvia-se espumando.

20Mîîkîrî more enepî'pî to'ya iipia. Jesus era'ma tîuya pe, o'ma'ya more yenumî'pî non pona. Awe'perenperenma'pî non pona. Inta arakkunta'pî.

21 Perguntou Jesus ao pai do menino: Há quanto tempo isto lhe sucede? Desde a infância, respondeu;

21—Î' pensa eporî pia'tî'pîiya? —ta'pî Jesusya iyun pî'. —More pe tîîse eporî'pîiya.

22 e muitas vezes o tem lançado no fogo e na água, para o matar; mas, se tu podes alguma coisa, tem compaixão de nós e ajuda-nos.

22Iko'noro o'ma'ya imapîtî apo' ya', moropai tuna ka' iwîpa kai'ma. Ameruntîri yentai pra awanî ya, a'noko'pî pe anna era'makî. Anna pîika'tîkî —ta'pî iyunya.

23 Ao que lhe respondeu Jesus: Se podes! Tudo é possível ao que crê.

23—Umeruntîri moro man tîîse innape Paapa kupî pî' nan? Innape Paapa kupîya ya, anmu yepi'tîuya. Tamî'nawîron e'kupî e'painon innape Paapa ku'nenan ton pe —ta'pî Jesusya.

24 E imediatamente o pai do menino exclamou [com lágrimas]: Eu creio! Ajuda-me na minha falta de fé!

24—Innape Paapa kupî pî' wai. Inî' panpî' innape iku'tou'ya ton ke urepakî —ta'pî more yunya.

25 Vendo Jesus que a multidão concorria, repreendeu o espírito imundo, dizendo-lhe: Espírito mudo e surdo, eu te ordeno: Sai deste jovem e nunca mais tornes a ele.

25Tîîpia tamî'nawîronkon emurukuntî era'ma'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ka'ne' pe o'ma' pî' ta'pîiya: —Amîrî imaimu pra anna ku'nen, pana'tî' anna ku'nen. Epa'kakî mîserî yapai. Atîkî. Inî'rî kaiipîi mîserî pia —ta'pî Jesusya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

26 E ele, clamando e agitando-o muito,
saiu, deixando-o como se estivesse morto,
a ponto de muitos dizerem: Morreu.

27 Mas Jesus, tomando-o pela mão, o
ergueu, e ele se levantou.
28 Quando entrou em casa, os seus
discípulos lhe perguntaram em particular:
Por que não pudemos nós expulsá-lo?

29 Respondeu-lhes: Esta casta não pode
sair senão por meio de oração [e jejum].

De novo Jesus prediz a sua morte e ressurreição
Mateus 17.22-23; Lucas 9.43b-45

30 E, tendo partido dali, passavam pela
Galiléia, e não queria que ninguém o
soubesse;

31 porque ensinava os seus discípulos e
lhes dizia: O Filho do Homem será
entregue nas mãos dos homens, e o
matarão; mas, três dias depois da sua
morte, ressuscitará.

32 Eles, contudo, não compreendiam isto e
temiam interrogá-lo.

O maior no reino dos céus

Mateus 18.1-5; Lucas 9.46-48

33 Tendo eles partido para Cafarnaum,
estando ele em casa, interrogou os
discípulos: De que é que discorríeis pelo
caminho?

26O'ma' entaimepîtî'pî. Warayo'
yenunpîtî'pîiya non pona. Mîrîrî tîpo
eepa'ka'pî. Isa'manta'pî warantî warayo'
esenunsa' wanî'pî. —A'kî. Aasa'mantasa'
man —ta'pî tiaronkonya.
27Tîîse Jesusya i'mî'sa'ka'pî itenya pî'
tapi'se. Awe'mî'sa'ka'pî.
28Wîttî ta Jesus ewomî'pî. —Î' wani' awanî
ye'nen o'ma' tîrîka annaya yentai awanî
mîrîrî? —ta'pî inenupa'sanya ipî'.
29—Kure'ne Paapa yarakkîrî eeseurîmakon
e'pai awanî mîrîrî mîîkîrî ye'ka o'ma'
tîrîkakonpa —ta'pî Jesusya to' pî'.

Inî'rî Jesus Eseurîma Tîîsa'manta Kupî Pî'
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30Moropai mîrîrî pata pai to' wîtî'pî
Galiléia pata poro. Mîrîrî poro tuutî epu'tî
anî'ya yu'se pra Jesus wanî'pî,
31maasa ma're tînenupa'san yenupa tîuya
ye'nen. To' yenupa'pîiya mîrîrî warantî: —
Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe. Tiaronya
uyekaremekî kupî sîrîrî uyeyatonon pî'.
Inkamoroya uyapisî kupî sîrîrî. Uwî to'ya
kupî sîrîrî. Uwî to'ya tîpo, iteseurîno wei
yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya.
32Î' taiya epu'tî to'ya pra awanî'pî, tîîse
anekaranmapopai pra nîrî to' wanî'pî ipî'.
Maasa pra eranne' pe to' wanî'pî.

Tonpakon Yentai Tîwanîkon Kai'ma
Jesus Nenupa'san Eseurîma
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33To' erepamî'pî Cafarnaum pata pona.
Tîîko'manto' wîttî ta teewomî tîpo,
Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Î' pî'
eesiyu'pîtîkon manni' e'ma taawîrî yi'nî
pe?

34 Mas eles guardaram silêncio; porque, pelo caminho, haviam discutido entre si sobre quem era o maior.

35 E ele, assentando-se, chamou os doze e lhes disse: Se alguém quer ser o primeiro, será o último e servo de todos.

36 Trazendo uma criança, colocou-a no meio deles e, tomando-a nos braços, disse-lhes:

37 Qualquer que receber uma criança, tal como esta, em meu nome, a mim me recebe; e qualquer que a mim me receber, não recebe a mim, mas ao que me enviou.

Jesus ensina a tolerância e a caridade
Lucas 9.49-50

38 Disse-lhe João: Mestre, vimos um homem que, em teu nome, expelia demônios, o qual não nos segue; e nós lho proibimos, porque não seguia conosco.

39 Mas Jesus respondeu: Não lho proibais; porque ninguém há que faça milagre em meu nome e, logo a seguir, possa falar mal de mim.

40 Pois quem não é contra nós é por nós.

41 Porquanto, aquele que vos der de beber um copo de água, em meu nome, porque sois de Cristo, em verdade vos digo que de modo algum perderá o seu galardão.

34Yuuku to'ya pra awanî'pî. Uurî insanan yentaino panpî' kai'ma to' esenumenkasa' wanî'pî tamî'nawîrî. Mîrîrî pî' to' esiyu'pî'sa' wanî'pî tuutîkon pe. Mîrîrî ye'nen yuuku to'ya pra awanî'pî.

35Jesus ereuta'pî. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon yanno'pîiya tîîpia. —Tamî'nawîronkon yentai e'pai awanîkon ya, to' ma're e'tî. Tamî'nawîronkon poitîrî pe e'tî —ta'pîiya.

36Moropai more yapisî'pîiya itenya pî'. Yarî'pîiya to' kore'ta. Yanumî'pîiya tena'.

37—Uyapurî tîuya ye'nen, anî'ya ipîkku pepîn yapi'sa' ya, mîserî ye'ka more warantî, uurî nîrî yapisîiya mîrîrî. Moropai uurî yapisîiya ya, uyarimatîpon Paapa yapisîiya mîrîrî.

38—Uyenupanen —ta'pî Joãoya ipî'. —Ayese' esatî tîuya ye'ka pe, o'ma'kon yenpa'kanen warayo' era'ma'pî annaya. Tîîse ipî' ta'pî annaya inî' ikupîiya namai, uurî'nîkon pokonpe pra awanî ye'nen.

39—Mîîkîrî pî' mîrîrî kî'kupîi kîkatî —ta'pî Jesusya. —Uyese' esatî ye'ka pe, ikupî eserîkan pepîn konekanen wanî ya, ka'ne' pe eeseurîma eserîke pra awanî upî' imakui'pî pe.

40Uyeyatonkon pe pra to' wanî ya, uyonpakon pe to' wanî —ta'pîiya.

41—Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî'ya awo'pakon ya tuna ke uurî yapurînen pe awanîkon wenai, Paapaya mîîkîrî awo'patîponkon ye'ma —ta'pîiya.

Os tropeços
Mateus 18.6-9; Lucas 17.1-2

42 E quem fizer tropeçar a um destes pequeninos crentes, melhor lhe fora que se lhe pendurasse ao pescoço uma grande pedra de moinho, e fosse lançado no mar.

43 E, se tua mão te faz tropeçar, corta-a; pois é melhor entrares maneta na vida do que, tendo as duas mãos, ires para o inferno, para o fogo inextinguível

44 [onde não lhes morre o verme, nem o fogo se apaga].

45 E, se teu pé te faz tropeçar, corta-o; é melhor entrares na vida aleijado do que, tendo os dois pés, seres lançado no inferno

46 [onde não lhes morre o verme, nem o fogo se apaga].

47 E, se um dos teus olhos te faz tropeçar, arranca-o; é melhor entrares no reino de Deus com um só dos teus olhos do que, tendo os dois seres lançado no inferno,

48 onde não lhes morre o verme, nem o fogo se apaga.

Nari' Pe Imakui'pî Wanî
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42Moropai ta'pî Jesusya to' pî': —Innape uku'nen more yenupa anî'ya ya, imakui'pî ku'to'peiya kai'ma, mararî pra Paapaya mîîkîrî taruma'tî. A'kî, anî' sa'manta ya tî' tewa'tîi i'mî pî' tuna ka tenunse, imakui'pî pe pu'kuru awanî. Tîîse itentai imakui'pî pe awanî insamoro moreyamî' yonpaya imakui'pî kupî emapu'tîiya ya.

43Imakui'pî konekaya emapu'tî ayenya ya, imerenkî'kî. Itenya imerenkî'sa' pe ipatîkarî aako'mamî ya, morî pe panpî' awanî mîrîrî, asakî'ne ayenya tîîse apo' ya' attî yentai, esi'nî'koi pepîn apo' ya' attî yentai.

44Miarî ipatîkarî tamî'nawîronkon e'taruma'tî mîrîrî pata ya', moropai î' pensa apo' esi'nîpî pepîn.

45Moropai imakui'pî konekaya emapu'tî a'puya ya, imerenkî'kî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra morî pe panpî' awanî mîrîrî ipatîkarî Paapa pia aako'mamî ya i'pu imerenkî'sa' pe, asakî'ne a'pu tîîse apo' ya' attî yentai.

46Miarî ipatîkarî tamî'nawîronkon e'taruma'tî mîrîrî pata ya', moropai î' pensa apo' esi'nîpî pepîn.

47Moropai imakui'pî konekaya emapu'tî ayenuya ya, imo'kakî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra morî pe panpî' awanî mîrîrî ipatîkarî Paapa pia enen aako'mamî ya tiwin ayenu tîîse, sa'nîrî ayenu tîîse apo' ya' attî yentai.

48Mîrîrî pî' Paapa maimuya taasa' pena: "Miarî ipatîkarî tamî'nawîronkon

Os discípulos, o sal da terra
Mateus 5.13; Lucas 14.34-35

49 Porque cada um será salgado com fogo.

50 Bom é o sal; mas, se o sal vier a tornar-se insípido, como lhe restaurar o sabor? Tende sal em vós mesmos e paz uns com os outros.

Marcos 10

Jesus atravessa o Jordão
Mateus 19.1-2

1 Levantando-se Jesus, foi dali para o território da Judéia, além do Jordão. E outra vez as multidões se reuniram junto a ele, e, de novo, ele as ensinava, segundo o seu costume.

A questão do divórcio
Mateus 19.3-12; Lucas 16.18

2 E, aproximando-se alguns fariseus, o experimentaram, perguntando-lhe: É lícito ao marido repudiar sua mulher?

3 Ele lhes respondeu: Que vos ordenou Moisés?

e'taruma'tî mîrîrî pata ya' moropai î' pensa apo' esi'nîpî pepîn.” *(Is 66.24)* taasai'ya man.

49Tamî'nawîronkon uyapisîtîponkon e'taruma'tî sîrîrî non po. Mîrîrî wenai, tîwe'taruma'tîkon ye'nen, inî' panpî' Paapa yapurî to'ya. Paapa wakîri pe panpî' to' ena.

50Morî pe pu'kuru pan wanî. Tîîse inî'mîra eenasa' ya, inî'rî inî'ne pe ikupî pepîn e'painon. Morî pan warantî, inî'ne pan wanî warantî e'tî. Inî'ne panya uyo'kon ko'mannîpî warantî ayewankon ko'mannî'tî morî pe, imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîrîrî warantî awanîkon ya ayonpakon pokonpe tîwanmîra aako'mamîkon —ta'pî Jesusya.

Marcos 10

Warayo'ya Tîno'pî Rumaka Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1Moropai Jesus wîtî'pî mîrîrî pata poi. Judéia pata poro attî'pî moropai iren Jordão ratai poro. O'non pata arinîkon epere'sa' ya tîîpia, inkamoro yenupa'pî Jesusya. Inî'rî arinîkon eperepî'pî iipia moropai inî'rî teseru warantî rî to' yenupa'pîiya.

2Fariseuyamî' wîtî'pî nîrî Jesus pia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî. Ta'pî to'ya ipî': —Tîno'pî rumakasa' warayo'ya ya, yairî awanî mîrîrî?

3—Î' ye'ka pe Moisés nurî'tîya ankupîkon ton ekaremekî'pî? —ta'pî Jesusya.

4 Tornaram eles: Moisés permitiu lavrar carta de divórcio e repudiar.

5 Mas Jesus lhes disse: Por causa da dureza do vosso coração, ele vos deixou escrito esse mandamento;

6 porém, desde o princípio da criação, Deus os fez homem e mulher.

7 Por isso, deixará o homem a seu pai e mãe [e unir-se-á a sua mulher],

8 e, com sua mulher, serão os dois uma só carne. De modo que já não são dois, mas uma só carne.

9 Portanto, o que Deus ajuntou não separe o homem.

10 Em casa, voltaram os discípulos a interrogá-lo sobre este assunto.

11 E ele lhes disse: Quem repudiar sua mulher e casar com outra comete adultério contra aquela.

12 E, se ela repudiar seu marido e casar com outro, comete adultério.

Jesus abençoa as crianças
Mateus 19.13-15; Lucas 18.15-17

4—Moisésya ta'pî: "Warayo'ya taasa' ya tîno'pî pî' kaareta pona tîmenukai, uno'pî pe pra awanî sîrîrî tarîpai, taiya ya, tîno'pî pî' irumakaiya e'painon," *(Dt 24.1-3)* ta'pîiya —ta'pî to'ya Jesus pî'

5Tîîse Jesusya ta'pî: —Yairon pepîn mîrîrî. Tîîse mîrîrî warantî ankupîkon ton menuka'pî Moisésya maasa pra morî kupîya'nîkon eserîke pra awanîkon epu'tî tîuya ye'nen.

6Tîîse tamî'nawîron koneka tîuya yai Paapaya warayo' koneka'pî moropai wîri'.

7Mîrîrî ye'nen warayo' no'pîta yai eemo'ka tun moropai tîsan pia pai moropai tîno'pî yarakkîrî eena.

8Mîrîrî ye'nen asakî'ne to' tîîse tiwinan warantî to' ena mîrîrî. Mîrîrî ye'nen asakî'nankon warantî pra to' wanî. Tîîse tiwinan warantî to' enasa' mîrîrî.

9Uyepotorîkonya sa'nîrî to' wanî emapu'tîsa' ye'nen. Anî'ya to' eturumaka emapu'tî yu'se awanî pepîn.

10Mîrîrî tîpo wîttî ta tîîse, Jesus nenupa'sanya ekaranmapo'pî mîrîrî taiya manni' pî'.

11Jesusya ta'pî: —Anî'ya tîno'pî rumakasa' ya, moropai tiaron wîri' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupîiya mîrîrî tîno'pî winîkîi.

12Moropai wîri'ya tînyo rumakasa' ya, moropai tiaron warayo' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupîiya mîrîrî tînyo winîkîi —ta'pîiya.

Moreyamî' Wîtî Jesus Pia
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Então, lhe trouxeram algumas crianças para que as tocasse, mas os discípulos os repreendiam.

14 Jesus, porém, vendo isto, indignou-se e disse-lhes: Deixai vir a mim os pequeninos, não os embaraceis, porque dos tais é o reino de Deus.

15 Em verdade vos digo: Quem não receber o reino de Deus como uma criança de maneira nenhuma entrará nele.

16 Então, tomando-as nos braços e impondo-lhes as mãos, as abençoava.

O jovem rico
Mateus 19.16-22; Lucas 18.18-23

17 E, pondo-se Jesus a caminho, correu um homem ao seu encontro e, ajoelhando-se, perguntou-lhe: Bom Mestre, que farei para herdar a vida eterna?

18 Respondeu-lhe Jesus: Por que me chamas bom? Ninguém é bom senão um, que é Deus.

13Moropai tiaronkonya moreyamî' yarî'pî Jesus pia tenya tîîto'peiya to' pona, to' pîremato'peiya. Tîîse inenupa'sanya ta'pî to' pî': —Insamoro ye'kakon moreyamî' kîsene'tî Jesus pia.

14Tîîse epu'tî tîuya pe Jesus ekore'ma'pî. —Tîwî moreyamî' ii'to'pe uupia —ta'pîiya tînenupa'san pî'. —To' tîma'nîpai pra e'tî. Maasa pra Paapa pemonkonoyamî' wanî insanan moreyamî' warantî. Insanan warainokon innape tîku'nenan esa' pe Paapa wanî —ta'pîiya.

15Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî' eturumaka pra awanî ya Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe, tesa'kon yenya' moreyamî' eturumaka manni' warantî, Paapa pia tîîko'manto'kon eporî to'ya pepîn.

16Mîrîrî tîpo moreyamî' yapisî'pî Jesusya tena'. Moropai ta'pîiya Paapa pî': —Paapa, insanan moreyamî' ko'mannî'kî morî pe —ta'pîiya.

Ipîkku Warayo' Wîtî Jesus Pia
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17Mîrîrî tîpo Jesus ese'ma'tî tanne, teeka'tunse warayo' erepamî'pî iipia. Ikaisarî awe'sekunka'pî inama ye'ka pe. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —Uyenupanen, morî amîrî —ta'pîiya. —Î' kupîuya e'painon ipatîkarî enen uuko'manto'pe Paapa pia? —ta'pîiya.

18—Î' wani' awanî ye'nen morî amîrî taaya manni' upî'? —ta'pî Jesusya. —Tiwinan morî moro man, Paapa neken. Tiaron ton pra awanî.

19 Sabes os mandamentos: Não matarás, não adulterarás, não furtarás, não dirás falso testemunho, não defraudarás ninguém, honra a teu pai e tua mãe.

19Uyeserukon pe Paapa nekaremekî'pî epu'nen amîrî. Pemonkon kî'wîi, moropai tiaron no'pî yarakkîrî tîwe'se pra e'kî, ama'ye' pe pra e'kî, seru'ye' pe teeseurîmai pra e'kî ayonpa pî', ayonpa tenku'tîi pra e'kî, ayun, moropai asan sa'namakî *(Êx 20.12-16; Dt 5.16-20)* Paapa nekaremekî'pî sîrîrî, tamî'nawîrî unkupîkon pe —ta'pî Jesusya.

20 Então, ele respondeu: Mestre, tudo isso tenho observado desde a minha juventude.

20—Inna, uyenupanen —ta'pî warayo'ya. —Mîrîrî yawîron uurî pena pata pai sîrîrî tîpose.

21 E Jesus, fitando-o, o amou e disse: Só uma coisa te falta: Vai, vende tudo o que tens, dá-o aos pobres e terás um tesouro no céu; então, vem e segue-me.

21Jesus esenumenka'pî ipî'. Itu'se awanî'pî kure'ne. —Maasa, inî' tiwinano'pî ankupî ton moro man —ta'pîiya. —Ayemanne ke e'repata tamî'nawîrî. Moropai itepe'pî mîtîrîi î' ton pînon sa'ne tîwe'taruma'tîsanon pia. Mîrîrî kupîya ya, ka' po eerepansa' yai, morî pu'kuru tîrî Paapaya aapia. Uyeseru pî' esenupai maaipîi —ta'pî Jesusya ipî'.

22 Ele, porém, contrariado com esta palavra, retirou-se triste, porque era dono de muitas propriedades.

22Mîrîrî taa Jesusya pî' mîîkîrî a'manta'pî. Maasa pra mararon pepîn itemanne mîîto'pe. Temanne yapurî'pîiya kure'ne pu'kuru. Mîrîrî ye'nen kure'ne teesewankono'mai attî'pî.

O perigo das riquezas
Mateus 19.23-30; Lucas 18.24-30

23 Então, Jesus, olhando ao redor, disse aos seus discípulos: Quão dificilmente entrarão no reino de Deus os que têm riquezas!

23Tîwoi'nîkon pemonkonyamî' era'ma'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya tînenupa'san pî': —Sa'me pu'kuru see awanî Paapa pia ipîkku pe tîwe'sen eturumaka tesa' pe awe'to'pe.

24 Os discípulos estranharam estas palavras; mas Jesus insistiu em dizer-lhes:

24Mararî pra inenupa'san esenumenka'pî imaimu pî'. Tîîse inî'rî Jesusya ta'pî to' pî': —Sa'me pu'kuru tîniru esanon ewonto'pe

Filhos, quão difícil é [para os que confiam nas riquezas] entrar no reino de Deus!

25 É mais fácil passar um camelo pelo fundo de uma agulha do que entrar um rico no reino de Deus.

26 Eles ficaram sobremodo maravilhados, dizendo entre si: Então, quem pode ser salvo?

27 Jesus, porém, fitando neles o olhar, disse: Para os homens é impossível; contudo, não para Deus, porque para Deus tudo é possível.

28 Então, Pedro começou a dizer-lhe: Eis que nós tudo deixamos e te seguimos.

29 Tornou Jesus: Em verdade vos digo que ninguém há que tenha deixado casa, ou irmãos, ou irmãs, ou mãe, ou pai, ou filhos, ou campos por amor de mim e por amor do evangelho,

30 que não receba, já no presente, o cêntuplo de casas, irmãos, irmãs, mães, filhos e campos, com perseguições; e, no mundo por vir, a vida eterna.

31 Porém muitos primeiros serão últimos; e os últimos, primeiros.

Paapa pia ipemonkono pe, ⌞kure'ne tînirurîkon pînînma to'ya ye'nen.⌟
25A'kî, sa'me awanî camelo ewonto'pe akkusa yeutta yai, itentai tîwanî ye'nen. Mîrîrî warantî ipîkku pe tîwe'senon wanî. Sa'me pu'kuru awanî, inkamoro eturumaka pepîn Paapa pia tesa'kon pe awe'to'pe —ta'pî Jesusya to' pî'.
26Mararî pra to' esenumenka'pî mîrîrî taiya pî'. —Mîrîrî warantî awanî ya, anî' e'pîika'tî e'painon moriya? —ta'pî to'ya.
27Inî'rî Jesus esenumenka'pî to' pî': —Tîîwarîrî anî' e'pîika'tî pepîn. Tîîse Paapaya tamî'nawîronkon pîika'tî e'painon. Tamî'nawîron kupî Paapaya e'painon —ta'pîiya.
28—A'kî —ta'pî Pedroya Jesus pî'. —Tamî'nawîron rumakasa' annaya moropai awenairî anna ii'sa' sîrîrî.
29-30Jesusya ta'pî: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Uyapurîto' tîuya wenai itekare ekareme'se anî' wîtî ya tonpayamî' piapai, mîîkîrîya, inî' panpî' tonpa ton eporî. Tonpayamî' tîwîrisitonon, tîsan, tîyun moropai tînmukuyamî' piapai attî ya, arinîke tonpa ton eporîiya, takon ton, tîwîrisi ton, tîsan ton, tînre ton. Moropai tewî', tîpata, rumakaiya ya, inî' panpî' tu'ke tewî' ton moropai tîpata ton eporîiya tu'ke. Moropai tiaronkonya itaruma'tî umaimu yawîrî awanî wenai, sîrîrî non po mîrîrî warantî eporîiya. Moropai ka' po ipatîkarî mîîkîrî ko'mamî Paapa pia.
31Tiaronkon wanî arinîkon esa' pe sîrîrî non po. Tîîse Paapa pia teerepansa'kon

Jesus ainda outra vez prediz sua morte e ressurreição
Mateus 20.17-19; Lucas 18.31-34

32 Estavam de caminho, subindo para Jerusalém, e Jesus ia adiante dos seus discípulos. Estes se admiravam e o seguiam tomados de apreensões. E Jesus, tornando a levar à parte os doze, passou a revelar-lhes as coisas que lhe deviam sobrevir, dizendo:
33 Eis que subimos para Jerusalém, e o Filho do Homem será entregue aos principais sacerdotes e aos escribas; condená-lo-ão à morte e o entregarão aos gentios;

34 hão de escarnecê-lo, cuspir nele, açoitá-lo e matá-lo; mas, depois de três dias, ressuscitará.

O pedido de Tiago e João

Mateus 20.20-28

35 Então, se aproximaram dele Tiago e João, filhos de Zebedeu, dizendo-lhe: Mestre, queremos que nos concedas o que te vamos pedir.

yai, anî' esa' pe to' wanî pepîn. Tiaronkon wanî anî' esa' pe pra sîrîrî non po. Tîîse Paapa pia teerepansa'kon yai, arinîkon esa' pe to' ena —ta'pî Jesusya.

Inî'rî Jesus Eseurîma Tîîsa'manta Kupî Pî'
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32-34Jesus nenupa'san wanî'pî Jerusalém pona tuutîsanon pe, moropai Jesus wanî'pî to' rawîrî. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon mo'ka'pîiya inî'rî moropai to' yenupa'pîiya tîpî', o'non ye'ka pe tîwanî kupî pî'. —A'kî —ta'pîiya. —Jerusalém pona wîtîn sîrîrî. Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe. Tiaronya utîrî kupî sîrîrî teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon pia. “Iwî e'pai man,” taa to'ya kupî sîrîrî. Mîrîrî tîpo teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya utîrî kupî sîrîrî Judeuyamî' pepîn pia. Inkamoro wo'ma'ta kupî sîrîrî upî'. Tetakukon yenumî to'ya upona. U'po'pîtî to'ya moropai uwî to'ya. Uwîsa' to'ya tîpo, iteseurîno wei yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya. Kure'ne inenupa'san esenumenkasa' wanî'pî ipî'. Tiaronkon to' wenairî itî'san wanî'pî eranne' pe Jerusalém pona Jesus wîtî ye'nen.

Jesus Warantî Arinîkon Esa' Pe E'pai Tiago, João Wanî
(Mt 20.20-28)

35Mîrîrî tîpo Tiago, moropai João wîtî'pî iipia. Zebedeu munkîyamî' inkamoro. —Anna yenupanen —ta'pî to'ya. —Apî' anna nesatî tîrîya yu'se anna man, anna pia —ta'pî to'ya.

36 E ele lhes perguntou: Que quereis que vos faça?

37 Responderam-lhe: Permite-nos que, na tua glória, nos assentemos um à tua direita e o outro à tua esquerda.

38 Mas Jesus lhes disse: Não sabeis o que pedis. Podeis vós beber o cálice que eu bebo ou receber o batismo com que eu sou batizado?

39 Disseram-lhe: Podemos. Tornou-lhes Jesus: Bebereis o cálice que eu bebo e recebereis o batismo com que eu sou batizado;

40 quanto, porém, ao assentar-se à minha direita ou à minha esquerda, não me compete concedê-lo; porque é para aqueles a quem está preparado.

41 Ouvindo isto, indignaram-se os dez contra Tiago e João.

42 Mas Jesus, chamando-os para junto de si, disse-lhes: Sabeis que os que são considerados governadores dos povos têm-nos sob seu domínio, e sobre eles os seus maiorais exercem autoridade.

43 Mas entre vós não é assim; pelo contrário, quem quiser tornar-se grande entre vós, será esse o que vos sirva;

36—Î' kupîuya yu'se awanîkon? —ta'pî Jesusya to' pî'.

37—Tamî'nawîronkon esa' pe eena yai, ereutapai anna wanî, tiwin meruntî winî, tiwin kamai' ya' to' esa' pe anna e'to'pe awarantî —ta'pî to'ya.

38Jesusya ta'pî: —Anesatîkon kupîuya pepîn e'painon. Epu'tîya'nîkon pra naatîi. Tiaronkonya utaruma'tî kupî sîrîrî. Mîrîrî yapîtanîpîuya kupî sîrîrî. Amîrî'nîkon kanan? Uyese' pî' awanîkon wenai tiaronkonya ataruma'tîkon ya, yapîtanîpîya'nîkon e'painon?

39—Inna. Yapîtanîpî annaya e'painon —ta'pî to'ya. —Innape e'taruma'tî warantî awe'taruma'tîkon nîrî —ta'pî Jesusya. —Uwî tiaronkonya warantî tiaronkonya awîkon nîrî.

40Tîîse umeruntîri winî moropai kamai' winî ereutatî tauya pepîn apî'nîkon. Uyunya neken taa e'painon tînmo'ka'san pî' —ta'pî Jesusya.

41To' yonpayamî' mia' tamî'nawîronkonya to' nesatî'pî eta'pî moropai to' ekore'ma'pî Tiago moropai João pî'.

42Jesusya to' yanno'pî tîîpia. —Sîrîrî non po tamî'nawîronkon esanonya tîpemonkonoyamî' yaipontî to' taimerunpai epu'tî pî' naatîi. To' yepotorîtononya to' panama to' teta'kai —ta'pîiya.

43—Tîîse mîrîrî warantî pra e'tî. Ayonpakon yentai e'pai awanîkon ya, to' ma're e'tî.

44 e quem quiser ser o primeiro entre vós
será servo de todos.

45 Pois o próprio Filho do Homem não veio
para ser servido, mas para servir e dar a
sua vida em resgate por muitos.

A cura do cego de Jericó
Mateus 20.29-34; Lucas 18.35-43

46 E foram para Jericó. Quando ele saía de
Jericó, juntamente com os discípulos e
numerosa multidão, Bartimeu, cego
mendigo, filho de Timeu, estava assentado
à beira do caminho

47 e, ouvindo que era Jesus, o Nazareno,
pôs-se a clamar: Jesus, Filho de Davi, tem
compaixão de mim!

48 E muitos o repreendiam, para que se
calasse; mas ele cada vez gritava mais:
Filho de Davi, tem misericórdia de mim!

49 Parou Jesus e disse: Chamai-o.
Chamaram, então, o cego, dizendo-lhe:
Tem bom ânimo; levanta-te, ele te chama.

50 Lançando de si a capa, levantou-se de
um salto e foi ter com Jesus.

44To' esa' pe e'pai awanîkon ya, to' poitîrî
pe e'tî —ta'pî Jesusya to' pî'.
45—Uurî ka' poi iipî'pî aruinankon ton pe
—Jesusya ta'pî. —Tîpoitîrî ke e'to'pe
kai'ma uui'sa' pra wai. Tîîse
tamî'nawîronkon pîika'tîto'peuya kai'ma
uuipî'pî. Arinîkon nîkupî'pî imakui'pî yepe'
pe uusa'mantato'pe kai'ma uuipî'pî —ta'pî
Jesusya.

Enkaru'nan Yepi'tî Jesusya, Itese' Bartimeu
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46Mîrîrî tîpo to' wîtî'pî Jericó pata poro.
Jericó pata pai to' ese'ma'tî'pî, Jesus,
inenupa'san, moropai tiaronkon arinîkon.
Moropai enkaru'nan ereutasa' wanî'pî e'ma
ena pona, itese' Bartimeu. Timeu munmu
mîîkîrî. Tuutîsanon yeka'nunka pî'
aako'mamî'pî tîniru tîîto'pe to'ya.
47—Jesus Nazarépon erepansa' man —
ta'pî tiaronkonya. Mîrîrî eta tîuya pe,
Bartimeu entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pîiya: —
Jesus, Davi nurî'tî paarî'pî amîrî,
pîika'tîton amîrî. A'noko'pî pe sa'ne
uyera'makî —ta'pîiya.
48Arinîkon ekore'ma'pî ipî'. —Moo e'kî —
ta'pî to'ya ipî'. Tîîse inî' panpî'
awentaimepîtî'pî, yuukuiya pra. —Davi
nurî'tî paarî'pî, a'noko'pî pe uku'kî sa'ne —
ta'pîiya.
49Jesus emî'pamî'pî imaimu eta tîuya
ye'nen. —Mîîkîrî yannotî —ta'pîiya. —
Ayanno pî' Jesus man —ta'pî to'ya
enkaru'nan pî'. —Atausinpakî. E'mî'sa'kakî
—ta'pî to'ya.
50Sonpan ke awe'wontîsa' wanî'pî. Mîrîrî
tîmo'kai awe'mî'sa'ka'pî. Moropai Jesus pia

attî'pî. Tiwinarî mîîkîrî yenu esepi'tî'pî. —Ayewî' ta enna'popai awanî ya, tîwanmîra atîkî —ta'pî Jesusya. Tîîse Jesus wenairî attî'pî.

51 Perguntou-lhe Jesus: Que queres que eu te faça? Respondeu o cego: Mestre, que eu torne a ver.

51—Î' kupîuya yu'se awanî apî'? —ta'pî Jesusya ipî'. —Uyenupanen, uyenu konekakî sa'ne —ta'pî enkaru'nanya ipî'.

52 Então, Jesus lhe disse: Vai, a tua fé te salvou. E imediatamente tornou a ver e seguia a Jesus estrada fora.

52—Innape uku'sa'ya ye'nen, ayepi'tîuya sîrîrî —ta'pî Jesusya ipî'. Tiwinarî mîîkîrî yenu esepi'tî'pî. —Ayewî' ta enna'popai awanî ya, tîîwanmîra atîkî —ta'pî Jesusya. Tîîse Jesus wenairî attî'pî.

Marcos 11

A entrada triunfal de Jesus em Jerusalém
Mateus 21.1-17; Lucas 19.28-40; João 12.12-19

1 Quando se aproximavam de Jerusalém, de Betfagé e Betânia, junto ao monte das Oliveiras, enviou Jesus dois dos seus discípulos

2 e disse-lhes: Ide à aldeia que aí está diante de vós e, logo ao entrar, achareis preso um jumentinho, o qual ainda ninguém montou; desprendei-o e trazei-o.

3 Se alguém vos perguntar: Por que fazeis isso? Respondei: O SENHOR precisa dele e logo o mandará de volta para aqui.

Marcos 11

Jerusalém Pona Jesus Wîtî
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

1Oliveira ye'ka kîrî pona to' erepamî'pî. Aminke pra to' wanî'pî Jerusalém pî'. Moro awanî'pî pata mîrikkî pemonkonyamî' ko'manto' Betfagé moropai Betânia mîrikkî aminke pra nîrî. Oliveira kîrî pona teerepamîkon pe, Jesusya asakî'nankon tînenupa'san yarima'pî taponse' ton jumenta era'mai.

2To' yarima tîuya pe ta'pîiya to' pî': —Aminke pra pata mîrikkî man. Mîrîrî pona atîtî. Eerepansa'kon pe jumenta more yewa'tîsa' eporîya'nîkon anî' enuku'pî pepîn ipona. Mîîkîrî meukatîi moropai mene'tîi.

3"Î' ton pe mîîkîrî yarîya'nîkon mîrîrî?" taa anî'ya ya, "Uyesa'kon man itu'se," makatîi, "Maasa tîîko'manse inna'poiya" makatîi —ta'pî Jesusya.

4 Então, foram e acharam o jumentinho preso, junto ao portão, do lado de fora, na rua, e o desprenderam.
5 Alguns dos que ali estavam reclamaram: Que fazeis, soltando o jumentinho?
6 Eles, porém, responderam conforme as instruções de Jesus; então, os deixaram ir.

7 Levaram o jumentinho, sobre o qual puseram as suas vestes, e Jesus o montou.

8 E muitos estendiam as suas vestes no caminho, e outros, ramos que haviam cortado dos campos.

9 Tanto os que iam adiante dele como os que vinham depois clamavam: Hosana! Bendito o que vem em nome do SENHOR!

10 Bendito o reino que vem, o reino de Davi, nosso pai! Hosana, nas maiores alturas!

11 E, quando entrou em Jerusalém, no templo, tendo observado tudo, como fosse já tarde, saiu para Betânia com os doze.

A figueira sem fruto

4Imaimu pe to' wîtî'pî. Jumenta more yewa'tîsa' eporî'pî to'ya e'ma ta aminke pra mana'ta pî'. Mîîkîrî yeuka'pî to'ya.
5Mororonkonya ta'pî: —Î' ton pe jumenta more yarîya'nîkon mîrîrî kai'ma?
6Jesus maimu ekaremekî'pî to'ya, moropai yaato'pe to'ya to' rumaka'pî to'ya.
7Jumenta more yarî'pî to'ya Jesus pia. Teerepansa'kon pe, tîponkon tîrî'pî to'ya ipona Jesus enu'to'pe, moropai eenuku'pî ipona.
8Arinîkonya tîponkon tîrî'pî e'ma tapî'. Tiaronkonya tîna'tî'pîkon yu' yare tîrî'pî nîrî. ⌞Mîrîrî kupî'pî to'ya itekîn wîtîto'pe iporo, Jesus yapurî tîuya'nîkon ye'nen.⌟
9Tiaronkon wîtî'pî irawîrî moropai tiaronkon ite'ma'pî pî'. —Morî pe pu'kuru Paapa man —ta'pî to'ya mararî pra tîwentaimepî'se. —Morî pe pu'kuru man taapai'nîkon Paapa narima'pî pî', Jesus pî'. Mîîkîrî yapurîpai'nîkon —ta'pî to'ya.
10—Penaronkon esa' pe Davi nurî'tî wanî'pî warantî upatakon esa' pe mîîkîrî ena kupî sîrîrî uyesa'kon pe. Mîîkîrî yapurîpai'nîkon. "Morî pe pu'kuru man," taapai'nîkon. Morî pe pu'kuru Paapa man taa ka' po tîîko'mansenonya e'pai awanî *(Sl 118.25,26)* —ta'pî to'ya.
11Mîrîrî tîpo Jesus erepamî'pî Jerusalém pona. Epîremanto' yewî' ta eewomî'pî. Tîîse pata ko'mansa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen, tamî'nawîron era'ma tîuya tîpo eepa'ka'pî. Moropai Betânia pona attî'pî, asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon tînenupa'san pokonpe. Moro to' we'na'pî.

Figo Ye' Pa'nîpî Jesusya

Mateus 21.18-22

12 No dia seguinte, quando saíram de Betânia, teve fome.

13 E, vendo de longe uma figueira com folhas, foi ver se nela, porventura, acharia alguma coisa. Aproximando-se dela, nada achou, senão folhas; porque não era tempo de figos.

14 Então, lhe disse Jesus: Nunca jamais coma alguém fruto de ti! E seus discípulos ouviram isto.

A purificação do templo

Mateus 21.12-17; Lucas 19.45-48

15 E foram para Jerusalém. Entrando ele no templo, passou a expulsar os que ali vendiam e compravam; derribou as mesas dos cambistas e as cadeiras dos que vendiam pombas.

16 Não permitia que alguém conduzisse qualquer utensílio pelo templo;

17 também os ensinava e dizia: Não está escrito: A minha casa será chamada casa de oração para todas as nações? Vós, porém, a tendes transformado em covil de salteadores.

(Mt 21.18-19)

12Pata erenmapî pe, Betânia poi to' ese'ma'tî'pî. Jerusalém pona to' wîtî'pî. Tuutîkon pe, emi'ne Jesus ena'pî.

13Aminke si'ma figo ye' aretasa' era'ma'pîiya. Mîrîrî yekare pî' attî'pî iteperu pikkai. Tîîse iteperu pra awanî'pî. Yare neken eporî'pîiya maasa pra eepeta yai pra awanî'pî mîîto'pe.

14Mîrîrî yei pî' ta'pî Jesusya: —Ipatîkarî teepetai pra ako'mankî tarîpai. Mîrîrî taiya eta'pî inenupa'sanya.

Epîremanto' Yewî' Tapai Tîwe'repasanon Tîrîka Jesusya

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

15Mîrîrî tîpo to' erepamî'pî Jerusalém pona. Epîremanto' yewî' ta eewomî'pî. Epîremanto' yewî' ta si'ma tîwe'repasanon moropai yennanenan tîrîka'pîiya. Moropai tîniru miakanmanan yaponse' ra'tî'pîiya. Mayayamî' ke tîwe'repasanon yaponse' ra'tî'pîiya. Inkamoro tîrîka'pîiya imakui'pî kupî to'ya ye'nen epîremanto' yewî' ta, to' e'repa ye'nen.

16Epîremanto' yewî' tapî' temannekon mankanan pî' ta'pîiya: —Sîrîrî poro katîtî. E'ma pepîn sîrîrî. Epîremanto' yewî' sîrîrî —ta'pîiya.

17Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon yenupa'pîiya: —Penaro' Paapa maimu ekareme'nenya Paapa maimu menuka'pî. "Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ton pe epîremanto' yewî' pe uyewî' wanî mîrîrî," *(Is 56.7; Jr 7.11)* ta'pî Paapaya. Mîrîrî warantî imenuka'pî Paapa maimu ekareme'nenya —ta'pî Jesusya. —Tîîse ama'ye'kon yewî' pe iku'sa'ya'nîkon mîrîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Tarî epîremai iipî'san yenku'tîya'nîkon awe'repato'kon ke.

18 E os principais sacerdotes e escribas ouviam estas coisas e procuravam um modo de lhe tirar a vida; pois o temiam, porque toda a multidão se maravilhava de sua doutrina.

18Mîrîrî eta'pî teepîremasanon esanonya moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkonya. Tamî'nawîronkon esenumenka kure'ne Jesusya tenupakon pî' epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen inama'pî to'ya. —Maasa o'non ye'ka pe mîîkîrî wîî'nîkon e'painon? —ta'pî to'ya.

19 Em vindo a tarde, saíram da cidade.

19Pata ewaronpamî pe, Jesus moropai inenupa'san enna'po'pî cidade poi Betânia pona. Betânia po to' we'na'pî.

O poder da fé

Jesus Eseurîma Epîremanto' Pî'
(Mt 21.20-22)

20 E, passando eles pela manhã, viram que a figueira secara desde a raiz.

20Pata erenma'sa' pe, Jerusalém pona to' wîtî'pî inî'rî. Tuutîkon pe, figo ye' era'ma'pî to'ya. Awa'pi'tasa' wanî'pî irupukon pîkîrî.

21 Então, Pedro, lembrando-se, falou: Mestre, eis que a figueira que amaldiçoaste secou.

21Jesus nîkupî'pî pî' Pedro enpenata'pî. —Uyenupanen, maasa figo ye' era'makî. Anpa'nîpî'pî sa'mantasa' sîrîrî era'makî —ta'pîiya Jesus pî'.

22 Ao que Jesus lhes disse: Tende fé em Deus;

22Jesusya ta'pî ipî': —Innape Paapa ku'tî.

23 porque em verdade vos afirmo que, se alguém disser a este monte: Ergue-te e lança-te no mar, e não duvidar no seu coração, mas crer que se fará o que diz, assim será com ele.

23Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. “Seeni' wî' yarimakî parau ka,” taaya'nîkon ya Paapa pî', ikupîiya. Tîîse Paapa tîmu'tunpai pra esatîya'nîkon e'pai awanî. Innape ikupîya'nîkon e'pai awanî.

24 Por isso, vos digo que tudo quanto em oração pedirdes, crede que recebestes, e será assim convosco.

24Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî apanamauya'nîkon sîrîrî. Paapa yarakkîrî eeseurîmakon pe “Innape unesatî kupîiya pe nai,” makatîi. Imu'tunpa pra awanî ya, ikupîiya.

25 E, quando estiverdes orando, se tendes alguma coisa contra alguém, perdoai, para

25Paapa yarakkîrî eeseurîmakon yai, awinîkîi'nîkon imakui'pî ayonpakon nîkupî'pî wenai teekore'mai

que vosso Pai celestial vos perdoe as vossas ofensas.

aako'mamîkon ya, mîrîrî ku'tî aawanmîra'nîkon. Awinîkîi'nîkon ayonpakon nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon ya aawanmîra'nîkon, ayunkon ka' po tîîko'mansenya tîwinîkîi ankupî'pîkon imakui'pî kupî nîrî tîîwanmîra.

26 [Mas, se não perdoardes, também vosso Pai celestial não vos perdoará as vossas ofensas.]

26Aawanmîra'nîkon ayonpakon nîkupî'pî awinîkîi'nîkon kupîya'nîkon pra awanî ya, ankupî'pîkon tîwinîkîi kupî Paapa pepîn nîrî tîîwanmîra —ta'pî Jesusya.

A autoridade de Jesus e o batismo de João

Mateus 21.23-27; Lucas 20.1-8

Anî' Maimu Pe Jesus Esenyaka'ma Anepu'pai Judeuyamî' Esanon Wanî

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Então, regressaram para Jerusalém. E, andando ele pelo templo, vieram ao seu encontro os principais sacerdotes, os escribas e os anciãos

27Jesus moropai inenupa'san erepamî'pî inî'rî Jerusalém pona. Epîremanto' yewî' ta Jesus asarî tanne teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon wîtî'pî a'yeke'tonon Judeuyamî' panamanenan yarakkîrî iipia eseurîmai.

28 e lhe perguntaram: Com que autoridade fazes estas coisas? Ou quem te deu tal autoridade para as fazeres?

28—Anî' maimu pe insanan tîrîka'pîya sîrîrî epîremanto' yewî' tapai? Anî'ya ayaipontî'pî mîrîrî warantî ikupîpa? —ta'pî to'ya ipî'.

29 Jesus lhes respondeu: Eu vos farei uma pergunta; respondei-me, e eu vos direi com que autoridade faço estas coisas.

29—Ayekaranmapouya'nîkon e'mai' pe —ta'pî Jesusya to' pî'. —Apî'nîkon unekaranmapo ekaremekîya'nîkon ya, anî' maimu pe insanan tîrîka'pîuya ekaremekîuya nîrî apî'nîkon —ta'pîiya.

30 O batismo de João era do céu ou dos homens? Respondei!

30—Anî' maimu pe João Batistaya tamî'nawîronkon yenpatakonapîtî'pî mîrîrî? Paapa maimu pe ka'rî? Pemonkon maimu pe ka'rî? O'non ye'ka pe epu'tî pî' naatî? —ta'pîiya.

31 E eles discorriam entre si: Se dissermos: Do céu, dirá: Então, por que não acreditastes nele?

32 Se, porém, dissermos: dos homens, é de temer o povo. Porque todos consideravam a João como profeta.

33 Então, responderam a Jesus: Não sabemos. E Jesus, por sua vez, lhes disse: Nem eu tampouco vos digo com que autoridade faço estas coisas.

Marcos 12

A parábola dos lavradores maus
Mateus 21.33-46; Lucas 20.9-19

1 Depois, entrou Jesus a falar-lhes por parábola: Um homem plantou uma vinha, cercou-a de uma sebe, construiu um lagar, edificou uma torre, arrendou-a a uns lavradores e ausentou-se do país.

31Mîrîrî taa Jesusya pî' to' eseurîma'pî teepere'se î' ye'ka pe yuuku tîuya'nîkon epu'tîkonpa kai'ma. João Batista nurî'tî eseurîmapîtî'pî Paapa maimu pe kai'ma tamî'nawîronkon esenumenka'pî ipî'. Mîrîrî epu'tî'pî teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tononya. Mîrîrî ye'nen inkamoro João Batista nurî'tî yapurînenan nama'pî to'ya. —Paapa maimu pe Joãoya to' yenpatakona'pî taasa' ya, "Î' wani' awanî ye'nen João kupîya'nîkon pra awanî'pîkon innape moriya?" taa Jesusya eserîke awanî —ta'pî to'ya.

32—Tîîse tiaron pemonkon maimu pe to' yenpatakona'pîiya taasa' ya, tamî'nawîronkon ekore'ma upî'nîkon. Imakui'pî kupî to'ya eserîke awanî upî'nîkon —ta'pî to'ya.

33Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya Jesus pî': —Epu'tî annaya pra man. Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Moriya anî' maimu pe unkupî kupîuya ekaremekîuya pepîn nîrî —ta'pîiya.

Marcos 12

Jesus Eseurîma Uva Ye'kana' Pî'
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

1Moropai to' yeurîma pia'tî'pîiya panton pe: —Warayo'ya tînmîri ton ya'tî'pî. Tekkari ton pîmî'pîiya mararon pepîn uva ye'ka. Iwatî'pîiya inonkon tî'kon ke. Kure'nan tî' yai a'ta ton yaka'pîiya uva yekku asu'kato' ton. Tînmîri era'manenan

yaponse' ton kawînan koneka'pîiya, ipo si'ma o'ma'kon ewomî era'mato'pe to'ya. Mîrîrî tîpo tiaronkon warayo'kon pî' ta'pîiya: “Umîri pî' eesenyaka'makon ya uyekkari yonpa ke aye'mauya'nîkon. Itonpa wanî uyekkari pe moropai itonpa wanî ayekkarikon pe,” ta'pîiya. “Inna. Î' wani' pra man,” ta'pî to'ya. Moropai attî'pî tiaron pata pona.

2 No tempo da colheita, enviou um servo aos lavradores para que recebesse deles dos frutos da vinha;

2Mîrîrî tîpo itekkari emîrî'pî. Mîrîrî yai tîpoitîrî yarima'pîiya, inkamoro warayo'kon pia tekkari yonpa era'mai. Eerepamî'pî.

3 eles, porém, o agarraram, espancaram e o despacharam vazio.

3Tîîse mîîkîrî yapisî'pî to'ya. I'po'pîtî'pî to'ya. Î' rî tîtîse pra tîîse mîîkîrî tîrîka'pî to'ya. Î' ton pra awenna'po'pî tîkaraiwarî pia.

4 De novo, lhes enviou outro servo, e eles o esbordoaram na cabeça e o insultaram.

4Moropai tiaron tîpoitîrî yarima'pî umî esa'ya. Mîîkîrî pa'tîpîtî'pî to'ya ipu'pai yai. Imakui'pî kupî'pî to'ya yarakkîrî.

5 Ainda outro lhes mandou, e a este mataram. Muitos outros lhes enviou, dos quais espancaram uns e mataram outros.

5Moropai inî'rî tiaron yarima'pîiya. Mîîkîrî wî'pî to'ya. Mîrîrî warantî tiaronkon yarimapîtî'pîiya tiwin pî'. Moropai mîrîrî warantî inkamoro pî' imakui'pî kupî'pî to'ya to' yarakkîrî. Tiaronkon po'pîtî'pî to'ya moropai tiaronkon wî'pî to'ya.

6 Restava-lhe ainda um, seu filho amado; a este lhes enviou, por fim, dizendo: Respeitarão a meu filho.

6Moro awanî'pî tiwinano'pî warayo'. Umî esa' munmu mîîkîrî. Kure'ne tînmu yapurî'pîiya. Upoitîrîtonon yapurî to'ya pra awanî'pî. Tîîse mîserî unmu yapurî to'ya kai'ma eesenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen tînmu yarima'pîiya.

7 Mas os tais lavradores disseram entre si: Este é o herdeiro; ora, vamos, matemo-lo, e a herança será nossa.

7Tîîse inkamoro warayo'kon pia mîîkîrî erepamî pe, ipî' to' eseurîma'pî teepere'se. “A'kî. Umî esa' sa'manta yai, inmurî'pî pata

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pe umî ena. Mîrîrî ye'nen iwîpai'nîkon. Mîrîrî tîpo umî esa' sa'manta yai, upatakon pe eena itesa' ton pra awanî ye'nen," ta'pî to'ya.

8 E, agarrando-o, mataram-no e o atiraram para fora da vinha.

8Mîrîrî ye'nen mîîkîrî umî esa' munmu yapisî'pî to'ya. Moropai iwî'pî to'ya. Itesa' rî'pî yenumî'pî to'ya umî yapai —ta'pîiya.

9 Que fará, pois, o dono da vinha? Virá, exterminará aqueles lavradores e passará a vinha a outros.

9—Mîrîrî epu'tî tîuya pe, î' kupî uva ye'ka esa'ya eserîke awanî? —ta'pî Jesusya to' pî'. —Tînmîri ya' attî moropai inkamoro warayo'kon, inmu wîîtîponkon tî'kaiya eserîke awanî tamî'nawîrî. Mîrîrî tîpo tiaronkon warayo'kon eporîiya tînmîri era'manenan ton —ta'pî Jesusya.

10 Ainda não lestes esta Escritura: A pedra que os construtores rejeitaram, essa veio a ser a principal pedra, angular;

10—Sîrîrî Paapa maimu e'menukasa' epu'nenan amîrî'nîkon. Sîrîrî warantî Paapa eseurîma'pî. Sîrîrî warantî imenuka'pî to'ya: Tî' pe wîttî konekanenanya ta'pî: "Sîrîrî tî' wanî pepîn morî pe, wîttî konekato'pe", taa to'ya. Moropai yenumî'pî to'ya. Tîîse to' nenumî'pî wanî'pî morî pe pu'kuru tamî'nawîron tî' yentai. Tarîpai wîttî ko'mannîpîiya tamî'nawîron tî' yentai eesenumî namai.

11 isto procede do SENHOR, e é maravilhoso aos nossos olhos?

11Uyepotorîkonya to' nîrumaka'pî kupî'pî tamî'nawîron yentai. Kure'ne esenumenkan inkupî'pî pî'. *(Sl 118.22,23)* Mîrîrî warantî Paapa maimu menuka'pî penaro'konya —ta'pî Jesusya.

12 E procuravam prendê-lo, mas temiam o povo; porque compreenderam que contra eles proferira esta parábola. Então, desistindo, retiraram-se.

12Tîwinîkîi'nîkon Jesus eseurîma panton pe epu'tî'pî teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon, moropai Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tononya. Mîrîrî

ye'nen anapi'pai to' wanî'pî. Tîîse tamî'nawîronkon nama'pî to'ya arinîke to' wanî ye'nen. Jesus rumaka'pî to'ya. Moropai to' wîtî'pî.

A questão do tributo
Mateus 22.15-22; Lucas 20.19-26

Jesus Eseurîma Imposto Pî'
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 E enviaram-lhe alguns dos fariseus e dos herodianos, para que o apanhassem em alguma palavra.

13Mîrîrî tîpo fariseuyamî' yarima'pî tiaronkonya Jesus pia Herodes pemonkonoyamî' pokonpe. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî. Yairî pra eeseurîma yu'se to' wanî'pî, "A'kî, imakui'pî pe eeseurîma," taakonpa kai'ma.

14 Chegando, disseram-lhe: Mestre, sabemos que és verdadeiro e não te importas com quem quer que seja, porque não olhas a aparência dos homens; antes, segundo a verdade, ensinas o caminho de Deus; é lícito pagar tributo a César ou não? Devemos ou não devemos pagar?

14To' erepamî'pî iipia. —Anna yenupanen —ta'pî to'ya ipî'. —Ayeseru epu'nenan anna. Seru'ye' pepîn amîrî. Ipîkkukon pepîn yentai ipîkkukon yapurînen pepîn amîrî. Paapa yeseru ekaremekîya tiaronkon ipîkkukon tînamai pra. Ayekaranmapo annaya sîrîrî. Uyesa'kon César nekaremekî'pî tamî'nawîronkon ne'maton pe, tîîpia ye'ma annaya ya, morî pe awanî? Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton pe yairî anna wanî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

15 Mas Jesus, percebendo-lhes a hipocrisia, respondeu: Por que me experimentais? Trazei-me um denário para que eu o veja.

15—O'non ye'ka pe epu'tî pî' nan? Ye'ma annaya ka'rî? Ye'ma annaya pepîn ka'rî? Tîîse seru' pe tenku'tî to'ya epu'tî'pî Jesusya. —Yairî pra amaimukon yuukuuya yu'se awanîkon epu'tî pî' wai eeseurîmakonpa kai'ma —ta'pîiya. —Maasa, tîniru ene'tî era'mato'peuya.

16 E eles lho trouxeram. Perguntou-lhes: De quem é esta efígie e inscrição? Responderam: De César.

16Tîniru ena'pî enepî'pî to'ya. Jesusya yapisî'pî. —Anî' ese' e'menukasa' sîrîrî? —ta'pîiya to' pî'. —Uyesa'kon César mîîkîrî —ta'pî to'ya.

17 Disse-lhes, então, Jesus: Dai a César o
que é de César e a Deus o que é de Deus.
E muito se admiraram dele.

Os saduceus e a ressurreição
Mateus 22.23-33; Lucas 20.27-40

18 Então, os saduceus, que dizem não
haver ressurreição, aproximaram-se dele e
lhe perguntaram, dizendo:

19 Mestre, Moisés nos deixou escrito que,
se morrer o irmão de alguém e deixar
mulher sem filhos, seu irmão a tome como
esposa e suscite descendência a seu irmão.

20 Ora, havia sete irmãos; o primeiro casou
e morreu sem deixar descendência;

21 o segundo desposou a viúva e morreu,
também sem deixar descendência; e o
terceiro, da mesma forma.

17—Inna, moriya —ta'pî Jesusya. —Itîîkî
iipia, imîrî pe awanî ye'nen. César
nekaremekî'pî unkupîkon ton pe ku'tî
moropai Paapa nekaremekî'pî unkupîkon
ton pe ku'tî nîrî. Mîrîrî taiya pî' ta'pî to'ya:
—Akaya, epu'nen mîîkîrî.

Jesus Eseurîma E'mî'sa'kanto' Pî'
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18Mîrîrî tîpo saduceuyamî' wîtî'pî Jesus
pia. Saduceuyamî' inkamoro Judeuyamî'.
Tiaron pe rî to' esenumenka. Sa'mantan
tîpo ipatîkarî tîpannî kai'ma to'
esenumenka. E'mî'sa'kan pepîn sa'mantan
tîpo kai'ma to' esenumenka. Inkamoro
wîtî'pî Jesus pia. Moropai ekaranmapo'pî
to'ya.

19—Anna yenupanen —ta'pî to'ya. —
Moisés nurî'tîya uyeserukon ton
menuka'pî. Mîrîrî warantî ta'pîiya inmu
pîn warayo' sa'manta ya itakono'pîya
ino'pî rî'pî yapisî e'pai awanî tîno'pî pe.
Mîrîrî tîpo more yan pe irui no'pîrî'pî
enasa' ya tînre yenpoiya yai, "Urui
munmu'pî mîserî", taa warayo'ya tînmu pe
tîîse. Mîrîrî Moisés nurî'tî nîmenuka'pî
uyeserukon ton pe.

20Tarîpai, moro awanî'pî warayo'kon
asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon kaisarî.
To' ruinankon no'pîta'pî tîîse inmu pra
si'ma aasa'manta'pî.

21Mîrîrî tîpo tîrui no'pî rî'pî yarakkîrî
itakono'pî wanî'pî. Tîîse mîrîrî warantî nîrî
aasa'manta'pî inmu pra si'ma. Moropai
mîîkîrî yakono'pîya tîruinankon nurî'tî
no'pî rî'pî yapisî'pî tîno'pî pe mîrîrî

22 E, assim, os sete não deixaram descendência. Por fim, depois de todos, morreu também a mulher.

23 Na ressurreição, quando eles ressuscitarem, de qual deles será ela a esposa? Porque os sete a desposaram.

24 Respondeu-lhes Jesus: Não provém o vosso erro de não conhecerdes as Escrituras, nem o poder de Deus?

25 Pois, quando ressuscitarem de entre os mortos, nem casarão, nem se darão em casamento; porém, são como os anjos nos céus.

26 Quanto à ressurreição dos mortos, não tendes lido no Livro de Moisés, no trecho referente à sarça, como Deus lhe falou: Eu sou o Deus de Abraão, o Deus de Isaque e o Deus de Jacó?

27 Ora, ele não é Deus de mortos, e sim de vivos. Laborais em grande erro.

warantî. Moropai mîrîrî warantî nîrî inmu pra si'ma aasa'manta'pî.
22Tamî'nawîrî to' sa'manta'pî, tiwin pî' tîruinankon nurî'tî no'pî rî'pî yarakkîrî tîwanîkon tîpo, to' e'tî'ka'pî. Moropai warayo'kon sa'manta tîpo, mîîkîrî wîri' nîrî sa'manta'pî.
23Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî warayo'kon e'sa' wanî'pî. Mîîkîrî wîri' yarakkîrî inkamoro wanî'pî inyo pe tamî'nawîrî. Innape isa'manta'san e'mî'sa'ka ya, o'non ye'ka warayo' no'pî pe mîîkîrî wîri' wanî e'painon to' e'mî'sa'ka yai? —ta'pî saduceuyamî'ya Jesus pî'.
24—Paapa maimu epu'tîya'nîkon pra naatîi —ta'pî Jesusya. —Moropai meruntî ke pu'kuru Paapa wanî epu'tîya'nîkon pra naatîi. Mîrîrî ye'nen eesenku'tîkon mîrîrî.
25Isa'manta'san e'mî'sa'kasa' yai, anî' wanî pepîn tîno'pî ke. Moropai tînyo ke wîri' wanî pepîn. To' ko'mamî ka' ponkon Paapa maimu ene'nenan inserîyamî' warantî —ta'pî Jesusya.
26—Maasa isa'manta'san e'mî'sa'kato' pî' ayeurîmauya'nîkon. Moisés nurî'tî nîmenuka'pî itekare epu'nenan amîrî'nîkon. Manni' parî' aramorî'pî aramî ekaremekî tîuya pe, tarakkîrî Paapa eseurîma'pî ekaremekî'pîiya. Paapaya ta'pî: "Uurî Paapa wanî Abraão nurî'tî yepotorî pe, moropai Isaque nurî'tî yepotorî pe, moropai Jacó nurî'tî yepotorî pe," ta'pîiya. *(Êx 3.6)* ta'pî Moisés nurî'tîya.
27Ipatîkarî pemonkon tîpamî ya, itesa' pe Paapa wanî pepîn e'painon aatîpansa'

O grande mandamento

Mateus 22.34-40; Lucas 10.25-28

28 Chegando um dos escribas, tendo ouvido a discussão entre eles, vendo como Jesus lhes houvera respondido bem, perguntou-lhe: Qual é o principal de todos os mandamentos?

29 Respondeu Jesus: O principal é: Ouve, ó Israel, o SENHOR, nosso Deus, é o único SENHOR!

30 Amarás, pois, o SENHOR, teu Deus, de todo o teu coração, de toda a tua alma, de todo o teu entendimento e de toda a tua força.

31 O segundo é: Amarás o teu próximo como a ti mesmo. Não há outro mandamento maior do que estes.

ye'nen. Enen tîîpia tîîko'mansenon esa' pe awanî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî taa Paapaya manni' wenai enen Abraão nurî'tî wanî, moropai Isaque nurî'tî wanî, moropai Jacó nurî'tî wanî Paapa pia epu'tî mîrîrî. Mararî pra amîrî'nîkon esenku'tîsa' mîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Eseurîma
Paapa Nekaremekî'pî Unkupîkon Ton Pî'
(Mt 22.34-40; Lc 10.25-28)

28Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupaton warayo' erepamî'pî to' pia. Jesus yarakkîrî saduceuyamî' esiyu'pîtî eta'pîiya. Morî pe Jesusya saduceuyamî' maimu yuuku eta'pîiya. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya. —Uyeserukon ton pe Paapa nekaremekî'pî moro man. Tîîse o'non wanî to' yentai panpî'? O'non yawîrî ko'mannî yu'se Paapa wanî kure'ne panpî'? —ta'pîiya.

29Jesusya ta'pî: —Sîrîrî to' yentaino panpî'. See warantî awe'menukasa': Etatî, Israel yonparî'san. Ayesa'kon Paapa tiwinan. Tiaron ikaisaron ton pra man.

30Paapa yapurîtî tamî'nawîrî ayewankon ke. Mîîkîrî ku'tî ayesa'kon pe. Kure'ne eesenumenkato'kon ke yapurîtî. Moropai tamî'nawîrî ameruntîrikon ke esenyaka'matî iipia. *(Dt 6.4,5)* Mîrîrî warantî awe'menukasa' —ta'pî Jesusya.

31—Itonpa nîrî moro man. Sîrîrî itonpa: Tamî'nawîronkon pînînmatî aawarîrî eetî'nînma manni' warantî. *(Lv 19.18)* Mîrîrî warantî awe'menukasa' man —ta'pî Jesusya.

32 Disse-lhe o escriba: Muito bem, Mestre,
e com verdade disseste que ele é o único,
e não há outro senão ele,

33 e que amar a Deus de todo o coração e
de todo o entendimento e de toda a força,
e amar ao próximo como a si mesmo
excede a todos os holocaustos e sacrifícios.

34 Vendo Jesus que ele havia respondido
sabiamente, declarou-lhe: Não estás longe
do reino de Deus. E já ninguém mais
ousava interrogá-lo.

O Cristo, filho de Davi
Mateus 22.41-46; Lucas 20.41-44

35 Jesus, ensinando no templo, perguntou:
Como dizem os escribas que o Cristo é
filho de Davi?

36 O próprio Davi falou, pelo Espírito
Santo: Disse o SENHOR ao meu SENHOR:
Assenta-te à minha direita, até que eu
ponha os teus inimigos debaixo dos teus
pés.

32—Innape man, uyenupanen —ta'pî
mîîkîrî Moisés nurî'tîya yenupato' pî'
yenupanenya. —Tiwinan Paapa seru'
pepîn. Innape ikaisaron ton pra awanî
taaya manni' warantî.
33Kure'ne itu'se e'nî e'pai awanî. Ipî'
esenumenkan e'pai awanî mararî pra.
Meruntî ke iipia esenyaka'man e'pai
awanî. Moropai uuwarîrî'nîkon etî'nînman
kaisarî tamî'nawîronkon pînînma e'pai
awanî seru' pepîn. Mîrîrî warantî ikupî ya,
Paapa wakîri pe panpî' e'nî. Tîwakîri pe
ikupîiya iipia untîrîkon pe uyekînkon po'tî
yentai, moropai uyekînkon wîî yentai —
ta'pîiya.
34Epu'nen pe mîîkîrîya tîmaimu yuuku
epu'tî tîuya ye'nen, Jesusya ta'pî ipî': —
Ayesa' pe Paapa yapisîya eserîke epu'tî pî'
wai. Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon ena'pî
eranne' pe Jesus pî'. Inî' anekaranmapopai
pra to' awanî'pî.

Jesus Eseurîma Anî' Pe Cristo Wanî Pî'
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35Moropai Jesusya tamî'nawîronkon
yenupa'pî epîremanto' yewî' ta. Ta'pîiya to'
pî': —Moisés nurî'tîya yenupato' pî'
yenupatonkonya taa: “Penaro' Judeuyamî'
esa' Davi nurî'tî parî'pî neken mîîkîrî
Cristo, Paapa nîmenka'pî,” taa to'ya. Î'
wani' awanî ye'nen mîîkîrî taa to'ya? —
ta'pî Jesusya.
36—Cristo pî' Davi nurî'tî eseurîma'pî
pena. Morî Yekaton Wannîya eeseurîma
emapu'tî'pî. Sîrîrî Davi nurî'tî maimu rî'pî:
Uyesa' pî' Paapaya ta'pî: "Uupia ereutakî
meruntî winî ayeyatonon aretî'kauya

37 O mesmo Davi chama-lhe SENHOR;
como, pois, é ele seu filho? E a grande
multidão o ouvia com prazer.

Jesus censura os escribas

Mateus 23.1-7,14; Lucas 20.45-47

38 E, ao ensinar, dizia ele: Guardai-vos dos
escribas, que gostam de andar com vestes
talares e das saudações nas praças;

39 e das primeiras cadeiras nas sinagogas e
dos primeiros lugares nos banquetes;

40 os quais devoram as casas das viúvas e,
para o justificar, fazem longas orações;
estes sofrerão juízo muito mais severo.

A oferta da viúva pobre

Lucas 21.1-4

41 Assentado diante do gazofilácio,
observava Jesus como o povo lançava ali

pîkîrî" ta'pîiya. *(Sl 110.1)* Sîrîrî Davi maimu
rî'pî.
37Davi paa pe neken Cristo wanî ya, î'
wani' awanî ye'nen uyesa' taa Daviya
manni' ipî'? —ta'pî Jesusya. Arinîkonya
Jesusya tenupakon eta'pî tîwakîrikon pe.

Jesus Eseurîma
Moisés Nurî'tîya Yenupato' Pî' Yenupatonkon Pî'
(Mt 23.1-36; Lc 20.45-47)

38To' yenupa tîuya pe Jesusya ta'pî: —
Tîwarî panpî' e'tî Moisés nurî'tîya
yenupato' pî' yenupatonkonya
ayenku'tîkon namai. Kusan panpî' sonpan
tîponkon yeka'ma to'ya tîwakîrikon pe
tiaronkon yentai tîwanîkon epu'to'pe
tamî'nawîronkonya. Tamî'nawîronkon
esekaremekî yu'se to' wanî aronne panpî'
e'repanto' pata ya tîwanîkon ya.
39Epere'nîto' yewî' ta tîwanîkon yai,
tamî'nawîronkon yenu kaisarî ereutapai
to' wanî aronne panpî' teesera'makonpa.
Arinîkon kore'ta entamo'kai tuutîkon ya,
e'mai' pe entamo'kapai to' wanî
tamî'nawîronkon rawîrî.
40Tîîse inyo isa'manta'san wîri'sanyamî'
yemanne moropai to' pata mo'ka to'ya.
Mîrîrî tanne kure'ne to' epîrema
epîremanto' yewî' ta morî pe tîwanîkon
kai'ma tamî'nawîronkon esenumenkato'pe
tîpî'nîkon. Mîrîrî warantî inkamoro Moisés
nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon wanî
mîrîrî. Mararî pra Paapaya to' taruma'tî
kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Eseurîma Paapa Pia Wîri' Nîtîrî'pî Pî'
(Lc 21.1-4)

41Mîrîrî tîpo Jesus ereuta'pî tîniru yapi'to'
yense' pia. Paapa yapurî pe arinîkonya

o dinheiro. Ora, muitos ricos depositavam grandes quantias.

42 Vindo, porém, uma viúva pobre, depositou duas pequenas moedas correspondentes a um quadrante.

43 E, chamando os seus discípulos, disse-lhes: Em verdade vos digo que esta viúva pobre depositou no gazofilácio mais do que o fizeram todos os ofertantes.

44 Porque todos eles ofertaram do que lhes sobrava; ela, porém, da sua pobreza deu tudo quanto possuía, todo o seu sustento.

Marcos 13

O sermão profético
A destruição do templo
Mateus 24.1-2; Lucas 21.5-6

1 Ao sair Jesus do templo, disse-lhe um de seus discípulos: Mestre! Que pedras, que construções!

2 Mas Jesus lhe disse: Vês estas grandes construções? Não ficará pedra sobre pedra, que não seja derribada.

O princípio das dores

tîtînirurîkon tîrî itense' ya era'ma'pîiya. Mararon pepîn tîniru tîrî'pî arinîkonya tîniru esanonya.

42Inyo isa'manta'pî wîri' iipî era'ma'pîiya. Tîwe'taruma'tîsen mîîkîrî, tîniru esa' pepîn. Mîîkîrîya asakî'ne tîniru ena'pî mîrikkî tîrî'pî itense' ya. Tiwin ite'ka tîwentamo'kato' yepe' kaisaron tîrî'pîiya mîrîrî.

43Mîrîrî era'ma tîuya pe, tînenupa'san pî' ta'pî Jesusya: —Mîîkîrî era'matî. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tîwe'taruma'tîsen mîîkîrî wîri' inyo isa'manta'pî. Tîîse tîniru yense' ya tamî'nawîronkon nîtîrî'pî yentai intîrî'pî era'ma Paapaya tîwakîri pe.

44Inkamoro tînirurî wanî kure'ne moropai itonpa pe neken itîîsa' to'ya. Tîîse î' ton pra si'ma wîri'ya tîtînirurî tîrî'pî tamî'nawîrî. Tekkari ye'mato' tîîsai'ya mîrîrî Paapa pia —ta'pî Jesusya.

Marcos 13

Jesus Eseurîma Epîremanto' Yewî' Atanka Pî'

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

1Epîremanto' yewî' tapai teepa'kakon pe, Jesus nenupa'pî warayo'ya ta'pî ipî': —A'kî, seeni' epîremanto' yewî' konekasa' to'ya morî pe, inonkon panpî' tî' ke era'makî —ta'pîiya tepotorî Jesus pî'.

2Jesusya ta'pî ipî': —Kure'nan seeni' wîttî era'ma pî' naatîi. Tîîse tiaronkonya seeni' wîttî yaranka kupî sîrîrî tamî'nawîrî. Yaranka to'ya tîpo tonpa po tiwinan tî' e'nîmî pepîn. Yenumî to'ya tamî'nawîrî.

Tînenupa'san Yeurîma Jesusya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mateus 24.3-14; Lucas 21.7-19

3 No monte das Oliveiras, defronte do templo, achava-se Jesus assentado, quando Pedro, Tiago, João e André lhe perguntaram em particular:

4 Dize-nos quando sucederão estas coisas, e que sinal haverá quando todas elas estiverem para cumprir-se.

5 Então, Jesus passou a dizer-lhes: Vede que ninguém vos engane.

6 Muitos virão em meu nome, dizendo: Sou eu; e enganarão a muitos.

7 Quando, porém, ouvirdes falar de guerras e rumores de guerras, não vos assusteis; é necessário assim acontecer, mas ainda não é o fim.

8 Porque se levantará nação contra nação, e reino, contra reino. Haverá terremotos em vários lugares e também fomes. Estas coisas são o princípio das dores.

9 Estai vós de sobreaviso, porque vos entregarão aos tribunais e às sinagogas; sereis açoitados, e vos farão comparecer à presença de governadores e reis, por

O'non Ye'ka Pe Pata Ena Kupî Pî'
(Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)

3Mîrîrî tîpo Oliveira kîrî po Jesus ereutasa' wanî'pî tiaronkon yarakkîrî. Moro si'ma epîremanto' yewî' era'ma'pî to'ya. Tonpakon kore'tapai teemo'kai Pedro, moropai Tiago, moropai João, moropai André, inkamoroya ta'pî Jesus pî':

4—Maasa, î' pensa mîrîrî taaya manni' kupî to'ya? —ta'pî to'ya. —O'non ye'ka pe mîrîrî kupî to'ya pe awanî epu'tî annaya e'painon?

5Jesusya to' yeurîma pia'tî'pî. —Tîwarî e'tî, anî'ya ayenku'tîkon namai.

6Uurî pe arinîkon e'kupî kupî sîrîrî seru' pe. “Uurî Cristo. Paapaya uyarimasa' sîrîrî,” taa to'ya kupî sîrîrî. Mîrîrî warantî arinîkon yenku'tî to'ya kupî sîrîrî.

7Aminkankon pepîn eseya'nama moropai aminkankon eseya'nama yekare etaya'nîkon. Tîîse mîrîrî pî' teesi'nî'se pra me'tîi. Mîrîrî warantî pata wanî pe man. Tîîse maasa tamî'nawîron atareti'ka pepîn mîrîrî.

8Pemonkonyamî' eseya'nama tiaron pata po tîîko'mansenon yarakkîrî. Moropai pemonkonyamî' esanon eseya'nama tiaronkon esanon yarakkîrî. Tu'ke ite'ka pata e'tîtîtîkka kupî sîrîrî. Iwan wanî kupî sîrîrî kure'ne pata kaisarî'ne. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon e'taruma'tî pia'tî mîrîrî.

9Tîwarî ako'mantî. Judeuyamî'ya ayapisîkon moropai tesanonkon pia ayarîkon to'ya. Epere'nîto' yewî' ta a'po'pîtîkon to'ya. Pemonkonyamî' esanon

minha causa, para lhes servir de testemunho.

10 Mas é necessário que primeiro o evangelho seja pregado a todas as nações.

11 Quando, pois, vos levarem e vos entregarem, não vos preocupeis com o que haveis de dizer, mas o que vos for concedido naquela hora, isso falai; porque não sois vós os que falais, mas o Espírito Santo.

12 Um irmão entregará à morte outro irmão, e o pai, ao filho; filhos haverá que se levantarão contra os progenitores e os matarão.

13 Sereis odiados de todos por causa do meu nome; aquele, porém, que perseverar até ao fim, esse será salvo.

A grande tribulação
Mateus 24.15-28; Lucas 21.20-24

14 Quando, pois, virdes o abominável da desolação situado onde não deve estar (quem lê entenda), então, os que estiverem na Judéia fujam para os montes;

governadoryamî' pia moropai pemonkonyamî' esanon reiyamî' pia ayarîkon to'ya upemonkono pe awanîkon wenai. Inkamoro pî' nîrî uyeseru ekaremekîya'nîkon yu'se Paapa wanî.

10Paapa yekare ekaremekîya'nîkon e'pai awanî tamî'nawîronkon pî' sîrîrî non po. Mîrîrî ekareme'sa'ya'nîkon tîpo, sîrîrî non ataretî'ka.

11Moropai tesanonkon pia ayarîkon to'ya yai, “Aka, yu'tou'ya ton epu'tîuya pra wai,” kîkatî. Aawarîrî'nîkon eeseurîmakon e'pai pra awanî. Tîîse Morî Yekaton Wannîya anekaremekîton ekaremekî ya, mîrîrî mekareme'tîi.

12Warayo'konya takonkon wîî me'po. Tiaronkonya tînmukukon wîî me'po. Tiaronkon ekore'ma tunkon, moropai tîsankon pî'. Tunkon, tîsankon wîî me'po to'ya.

13Moropai tewanmakon pe tamî'nawîronkonya akupîkon, upemonkono pe awanîkon wenai. Tîîse aasa'mantakon pîkîrî uyapurîya'nîkon ya, Paapaya apîika'tîkon.

14Penaro' Paapa maimu ekareme'nen wanî'pî itese' Daniel. Mîîkîrî maimu rî'pî e'menukasa' pî' esenupatî. Mîîkîrîya ta'pî: Tamî'nawîronkon yewanma pe tîwe'sen imakui'pî tîrî tiaronkonya kupî sîrîrî epîremanto' yewî' ta. Mîrîrî ye'ka tîîto' pepîn mîrîrî teuren, tîîse moro itîrî to'ya *(Dn 9.27, 11.31, 12.11)* ta'pî Daniel nurî'tîya. Mîrîrî kupî to'ya yai, wî'kon

kore'ta Judéia pata ponkon epe e'pai awanî —ta'pî Jesusya.

15 quem estiver em cima, no eirado, não desça nem entre para tirar da sua casa alguma coisa;

15—Mîrîrî tauya manni' kupî to'ya ya, poro pona teepa'kasa'kon ye'ka pe, ka'ne' pe to' epe e'pai awanî, temannekon era'mai teewonse pra wîttî ta.

16 e o que estiver no campo não volte atrás para buscar a sua capa.

16Tînmîrikon ya teesenyaka'makon yai mîrîrî kupî to'ya ya, ka'ne' pe to' epe e'pai awanî tîponkon tînmo'ka'pîkon tanunse pra.

17 Ai das que estiverem grávidas e das que amamentarem naqueles dias!

17Aka more yan pe tîwe'sanon moropai mana'pokonkon to' munkîyamî' wîri'sanyamî'. Inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mîrîrî yai. To' epe eserîke pra awanî, more yan pe tîwanîkon ye'nen, mana'pokonkon pe to' munkîyamî' wanî ye'nen.

18 Orai para que isso não suceda no inverno.

18Mepîrematîi kono' yai mîrîrî imakui'pî iipî namai. Maasa pra kono' yai aaipî ya, anî' epe eserîke pra awanî kure'ne tuna wanî ye'nen.

19 Porque aqueles dias serão de tamanha tribulação como nunca houve desde o princípio do mundo, que Deus criou, até agora e nunca jamais haverá.

19Mîrîrî warantî eena yai, enen tîwe'sanon e'taruma'tî ipîra. Sîrîrî non koneka'pî Paapaya pata pai sîrîrî tîpose anî' e'taruma'tî pra awanî, inkamoro e'taruma'tîto' ton kaisarî. Moropai mîrîrî warantî to' e'taruma'tî tîpo inî' anî' e'taruma'tî pepîn mîrîrî warantî.

20 Não tivesse o SENHOR abreviado aqueles dias, e ninguém se salvaria; mas, por causa dos eleitos que ele escolheu, abreviou tais dias.

20Tîko'man pe tamî'nawîronkon e'taruma'tî ya mîrîrî warantî, enen anî'rî ko'mamî pepîn. Tîîse tînmo'ka'san pînînma Paapaya kure'ne. Inkamoro tînmo'ka'san wenai, kure'ne tîko'man pe tamî'nawîronkon e'taruma'tî tîrîiya pepîn.

21 Então, se alguém vos disser: Eis aqui o Cristo! Ou: Ei-lo ali! Não acrediteis;

22 pois surgirão falsos cristos e falsos profetas, operando sinais e prodígios, para enganar, se possível, os próprios eleitos.

23 Estai vós de sobreaviso; tudo vos tenho predito.

A vinda do Filho do Homem
Mateus 24.29-31; Lucas 21.25-28

24 Mas, naqueles dias, após a referida tribulação, o sol escurecerá, a lua não dará a sua claridade,

25 as estrelas cairão do firmamento, e os poderes dos céus serão abalados.

26 Então, verão o Filho do Homem vir nas nuvens, com grande poder e glória.

27 E ele enviará os anjos e reunirá os seus escolhidos dos quatro ventos, da

21Mîrîrî yai anî'ya taasa' ya apî'nîkon: “A'kî, Paapa nîmenka'pî tarî man, Cristo,” innape mîîkîrî kî'ku'tî. “A'kî siini' pata Cristo man” taa tiaronya ya, mîîkîrî maimu kî'ku'tî innape.

22Maasa pra seru' uurî pe tîwe'ku'sanon iipî. “Uurî Cristo,” taa to'ya kupî sîrîrî. Moropai seru' pe Paapa maimu ekareme'nen pe tîwe'ku'sanon iipî kupî sîrîrî nîrî. Ikupî eserîkan pepîn kupî to'ya tamî'nawîronkon nera'ma ton pe. Moropai mîrîrî wenai tiaronkon esenku'tî. “Innape Paapa narima'pî pe man,” taa to'ya. Tîpemonkono pe Paapa nîmo'ka'san anaka'mapai inkamoro seru'ye'kon wanî, mîrîrî kupî tîuya'nîkon eserîke awanî ya.

23Mîrîrî namai tîwarî ako'mantî. Maasa mîrîrî warantî eena pra tîîse amîrî'nîkon pî' ekaremekî pî' wai epu'tîkonpa. Mîrîrî ye'nen tîwarî ako'mantî.

Tînenupa'san Yeurîma Jesusya Inî'rî Tuipî Pî'
(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

24Mîrîrî yai tamî'nawîronkon e'taruma'tî tîpo, wei esi'nîpî pe man. Moropai a'kare pra kapoi ena pe man.

25Moropai sirikkîyamî' e'soroka pe man ka' poi. Ka' pî' tîwe'sanon e'tîtî tîkka tamî'nawîrî. *(Is 13.10, 34.4)*

26Mîrîrî tîpo, pemonkon pe ka' poi iipî'pî uurî era'ma tamî'nawîronkonya katupuru kore'ta. Upî' to' eseurîma mîrîrî yai: “Ikaisaron meruntî ton pra man. Ikaisaron ipîkku ton pra man,” taa to'ya.

27Mîrîrî yai upoitîrîtonon inserîyamî' yarimauya upemonkono pe unmo'ka'san muurukuntîi. Tamî'nawîrî pata kaisarî to'

extremidade da terra até à extremidade do céu.

A parábola da figueira. Exortação à vigilância
Mateus 24.32-44; Lucas 21.29-36

28 Aprendei, pois, a parábola da figueira: quando já os seus ramos se renovam, e as folhas brotam, sabeis que está próximo o verão.

29 Assim, também vós: quando virdes acontecer estas coisas, sabei que está próximo, às portas.

30 Em verdade vos digo que não passará esta geração sem que tudo isto aconteça.

31 Passará o céu e a terra, porém as minhas palavras não passarão.

32 Mas a respeito daquele dia ou da hora ninguém sabe; nem os anjos no céu, nem o Filho, senão o Pai.

33 Estai de sobreaviso, vigiai [e orai]; porque não sabeis quando será o tempo.

34 É como um homem que, ausentando-se do país, deixa a sua casa, dá autoridade aos seus servos, a cada um a sua obrigação, e ao porteiro ordena que vigie.

35 Vigiai, pois, porque não sabeis quando virá o dono da casa: se à tarde, se à meia-noite, se ao cantar do galo, se pela manhã;

wîtî upemonkonoyamî' unmo'ka'san era'mai, sîrîrî non po moropai ka' po.

28A'kî, arawen ye' yeseru epu'nenan amîrî'nîkon. Arawen ye' ari'kutasa' ya aminke pra, “Kono' pîtî wanî sîrîrî,” taaya'nîkon.

29Mîrîrî warantî nîrî mîrîrî ekaremekîuya manni' kupî to'ya era'maya'nîkon yai, “Cristo enna'po kupî sîrîrî ka' poi. Eerepamî kupî sîrîrî,” taaya'nîkon mîrîrî era'maya'nîkon pî'.

30Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tamî'nawîrî sîrîrîpe enen tîîko'mansenon sa'manta pepîn mîrîrî tauya manni' iipî rawîrî.

31Ka' moropai non e'tî'ka, tîîse umaimu esuwa'ka pepîn. Ipatîkarî yairî pu'kuru aako'mamî.

32Î' yai moropai o'non poro wei tîîse uuipî inî'rî sîrîrî non pona esepu'tî pepîn. Ka' ponkon inserîyamî'ya epu'tî pepîn. Uurîya nîrî, epu'tî pra man. Uyunya neken tamî'nawîrî epu'tî.

33Tîwarî panpî' ako'mantî. Î' pensa enna'po epu'tîya'nîkon pra naatîi.

34See warantî awanî pe man: Tiaron pata pona warayo' wîtî yai, tewî' tapai tîpoitîrîtonon pî' taiya, tewî' era'ma pî' to' ko'manto'pe. To' kaisarî to' esenyaka'mato' ton ekaremekîiya. Moropai tiaron pî' taiya: “Mana'ta po ako'mankî. Morî pe uyewî' era'makî” taiya.

35Uurî wanî wîttî esa' warantî. Amîrî'nîkon wanî ipoitîrîtonon warantî. Î' pensa enna'posa' iipî epu'tîya'nîkon pra naatîi.

36 para que, vindo ele inesperadamente, não vos ache dormindo.

37 O que, porém, vos digo, digo a todos: vigiai!

Marcos 14

O plano para tirar a vida de Jesus
Mateus 26.1-5; Lucas 22.1-2

1 Dali a dois dias, era a Páscoa e a Festa dos Pães Asmos; e os principais sacerdotes e os escribas procuravam como o prenderiam, à traição, e o matariam.

2 Pois diziam: Não durante a festa, para que não haja tumulto entre o povo.

Jesus ungido em Betânia
Mateus 26.6-13; João 12.1-8

3 Estando ele em Betânia, reclinado à mesa, em casa de Simão, o leproso, veio uma mulher trazendo um vaso de alabastro com preciosíssimo perfume de nardo puro; e, quebrando o alabastro, derramou o bálsamo sobre a cabeça de Jesus.

Yai pra pata ewaronpansa' tanne uuipî. Yai pra anoinna yai, yai pra kariwana etun tanne, yai pra pata erenmapî tanne uuipî.

36Mîrîrî ye'nen tîwarî ako'mantî, erepamî namai unîmîkîya'nîkon pra tîîse.

37Apî'nîkon tauya manni' ekaremekîuya nîrî tamî'nawîronkon pî': Enpen panpî' ako'mantî.

Marcos 14

Jesus Anapi'pai To' Wanî
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

1Kono' kaisarî Judeuyamî' eperepî'pî isa'moto' ton pîn trigo puusa' moropai carneiro pî' entamo'kai. Penane tîîko'manse Judeuyamî' entamo'kato'kon weiyu wanî'pî, itese' Páscoa. Mîrîrî yai teepîremasanon esanon eseurîma'pî Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon yarakkîrî. —Ama' pe Jesus yapisî e'pai man iwîto'pe —ta'pî to'ya.

2—Tîîse entamo'kan yai arinîkon kore'ta si'ma yapisî eserîke pra man. Tamî'nawîronkon epere'sa' tanne yapisî ya, to' ekore'ma eserîke awanî upî'nîkon. Uurî'nîkon yarakkîrî to' epî eserîke awanî —ta'pî to'ya.

Jesus Karapaima Wîri'ya A'pusin Ke
(Mt 26.6-13; Jo 12.1-8)

3Betânia po Jesus wanî'pî Simão yewî' ta. Manni' Simão paran pî' si'pî, itese' leprosia. Mîîkîrî yewî' ta Jesus wanî'pî tîwentamo'ka pî'. Moropai awentamo'ka tanne wîri' iipî'pî iipia. A'pusin enepî'pîiya, itese' nardo tî' konekasa' itense', itese' alabastro. Nardo ke isa'manta'san kî'panenan Judeuyamî'. Epe'ke pu'kuru

awanî. Itense' pottî waikîtî'pî wîri'ya. Moropai mîrîrî nardo kamo'pîiya Jesus pu'pai pona.

4 Indignaram-se alguns entre si e diziam: Para que este desperdício de bálsamo?

4Mîrîrî pî' tiaronkon ekore'ma'pî. —Î' ton mîrîrî a'pusin kanpîtî mîîkîrîya î' pe pra rî? —ta'pî to'ya tonpakon pî'.

5 Porque este perfume poderia ser vendido por mais de trezentos denários e dar-se aos pobres. E murmuravam contra ela.

5Mîîkîrî wîri' pî' ta'pî to'ya: —Kane kane amîrî. Anna pia mîrîrî tîîsa'ya ya, anna e'repa'pî e'painon. Tiwin kono' warayo' esenyaka'mato' yepe' kaisaron, 300 denari kaisarî ye'ma'pî tiaronkonya e'painon. Mîrîrî tîrî'pî annaya e'painon tîwe'taruma'tîsanon pia teuren —ta'pî to'ya.

6 Mas Jesus disse: Deixai-a; por que a molestais? Ela praticou boa ação para comigo.

6Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Tîwî mîîkîrî wîri' nîsi. Î' ton pe ipî' eekore'makon? Morî pe pu'kuru inkupî'pî wanî uurî ton pe.

7 Porque os pobres, sempre os tendes convosco e, quando quiserdes, podeis fazer-lhes bem, mas a mim nem sempre me tendes.

7Wei kaisarî tîwe'taruma'tîsanon tîniru esanon pepîn wanî sîrîrî non po. Inkamoro anpîika'tîpai awanîkon ya, morî tîrîya'nîkon e'painon to' pia. Tîîse uurî, uutî kupî sîrîrî aapiapai'nîkon. Uutî tîpo, morî tîrîya'nîkon pepîn e'painon uupia.

8 Ela fez o que pôde: antecipou-se a ungir-me para a sepultura.

8Ikupî tîuya eserîkan ku'sai'ya manni', isa'manta'pî karapaima yu'na'tî rawîrî. Mîrîrî warantî ukarapaimasai'ya mîrîrî uyu'na'tî to'ya rawîrî.

9 Em verdade vos digo: onde for pregado em todo o mundo o evangelho, será também contado o que ela fez, para memória sua.

9O'non pata uyekare eseta ya, sîrîrî non po, mîserî wîri' nîkupî'pî yekare eseta nîrî tamî'nawîronkonya inkupî'pî epu'to'pe. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn —ta'pî Jesusya.

O pacto da traição
Mateus 26.14-16; Lucas 22.3-6

Judasya Jesus Ekaremekî Iteyatonon Pî'
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

10 E Judas Iscariotes, um dos doze, foi ter com os principais sacerdotes, para lhes entregar Jesus.

10Mîrîrî tîpo inkamoro asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon kore'tawon, itese' Judas Iscariotes, wîtî'pî teepîremasanon esanon

11 Eles, ouvindo-o, alegraram-se e lhe prometeram dinheiro; nesse meio tempo, buscava ele uma boa ocasião para o entregar.

Os discípulos preparam a Páscoa
Mateus 26.17-19; Lucas 22.7-13

12 E, no primeiro dia da Festa dos Pães Asmos, quando se fazia o sacrifício do cordeiro pascal, disseram-lhe seus discípulos: Onde queres que vamos fazer os preparativos para comeres a Páscoa?

13 Então, enviou dois dos seus discípulos, dizendo-lhes: Ide à cidade, e vos sairá ao encontro um homem trazendo um cântaro de água;

14 segui-o e dizei ao dono da casa onde ele entrar que o Mestre pergunta: Onde é o meu aposento no qual hei de comer a Páscoa com os meus discípulos?

15 E ele vos mostrará um espaçoso cenáculo mobilado e pronto; ali fazei os preparativos.

pia. —Jesus anapi'pai awanîkon ya, apîika'tî tîuya'nîkon —ta'pîiya to' pî'.
11—Inna, morî pe man —ta'pî to'ya. —Anna pîika'tîya ya tîniru ke aye'ma annaya —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Judas esenumenka'pî kure'ne, o'non ye'ka pe inkamoro pîika'tîto' tîuya ton pî' Jesus yapi'to'pe to'ya.

Jesus, Inenupa'san Entamo'ka Páscoa Pî'
(Mt 26.17-25; Lc 22.7-14,21-23; Jo 13.21-30)

12Isa'moto' ton pîn trigo puusa' pî' to' entamo'kato' esippia'tî yai, páscoa pî' tîwanîkonpa carneiroyamî' tî'ka'pî to'ya. Mîrîrî yai Jesus nenupa'sanya ta'pî ipî': —O'non pata entamo'kanto' koneka annaya yu'se awanî? O'non pata páscoa pî' e'nî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya.
13Jesusya asakî'ne tînenupa'san mo'ka'pî to' yarimapa kai'ma. —Cidade pona atîtî. Moro tuna mankanen warayo' eporîya'nîkon. Mîîkîrî wenairî matîtîi wîttî ta eerepamî pîkîrî.
14Wîttî ta eerepamîkon pe wîttî esa' meurîmatîi. “Uyenupanenkonya tîmaimu yarima pî' man aapia. Upata'se' ton yu'se wai, moro unenupa'san yarakkîrî entamo'kato'pe, páscoa pî' anna e'to'pe, taa pî' uyenupanenkon man,” makatîi —ta'pî Jesusya to' pî'.
15—Moropai upata'se'kon ton ekaremekîiya apî'nîkon, kure'nan sala, kawînan. Aasîrî eekonekasa' era'maya'nîkon. Tamî'nawîron î' rî yu'se awanîkon ya moro awanî aasîrî. Moro entamo'kanto' ton mîkonekatîi —ta'pî Jesusya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 Saíram, pois, os discípulos, foram à cidade e, achando tudo como Jesus lhes tinha dito, prepararam a Páscoa.

16Moropai Jesus nenupa'san ese'ma'tî'pî. Cidade pona to' wîtî'pî. Taa Jesusya manni' warantî pu'kuru eporî'pî to'ya, tamî'nawîrî. Moro to' entamo'kato' ton koneka'pî to'ya páscoa pî' to' e'to'pe.

O traidor é indicado
Mateus 26.20-25

17 Ao cair da tarde, foi com os doze.

17Moropai pata ewaronpamî pe, Jesus wîtî'pî to' pia tîîpia e'nîmî'san tînenupa'san yarakkîrî.

18 Quando estavam à mesa e comiam, disse Jesus: Em verdade vos digo que um dentre vós, o que come comigo, me trairá.

18Entamo'kanto' yaponse' pia tîwentamo'kakon pe Jesusya ta'pî to' pî': — Amîrî'nîkon kore'tawon tarîronya uyekaremekî kupî sîrîrî uyeyatonon pî'. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Uyarakkîrî tîwentamo'kasenya ikupî kupî sîrîrî — ta'pîiya.

19 E eles começaram a entristecer-se e a dizer-lhe, um após outro: Porventura, sou eu?

19Mîrîrî pî' to' esewankono'ma'pî. — Uurîya ikupî pepîn, innape nai? —ta'pî to'ya ipî' tiwin pî' si'ma.

20 Respondeu-lhes: É um dos doze, o que mete comigo a mão no prato.

20—Unenupa'san amîrî'nîkon, asakî'ne pu' pona'nîkon. Tîîse tiwin akore'tawonkon ayonpakonya uyekaremekî kupî sîrîrî. Uyarakkîrî awentamo'ka manni' tiwinan prato po, mîîkîrîya uyekaremekî kupî sîrîrî.

21 Pois o Filho do Homem vai, como está escrito a seu respeito; mas ai daquele por intermédio de quem o Filho do Homem está sendo traído! Melhor lhe fora não haver nascido!

21Uurî ka' poi iipî'pî aruinankon pe. Paapa maimu e'menukasa' manni' yawîrî, uusa'manta kupî sîrîrî. Tîîse aka sa'ne mîîkîrî uyekaremekîton. Pena isanya mîîkîrî tînre yenposa' pra awanî ya, morî pe panpî' awanî'pî e'painon. Eesenposa' pra awanî ya, awe'taruma'tî pepîn teuren. Tîîse kure'ne awe'taruma'tî kupî sîrîrî — ta'pî Jesusya.

A Ceia do Senhor

Jesus Eseurîma Tîmînî Pî'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mateus 26.26-30; Lucas 22.19-23; 1 Coríntios 11.23-25

22 E, enquanto comiam, tomou Jesus um pão e, abençoando-o, o partiu e lhes deu, dizendo: Tomai, isto é o meu corpo.

23 A seguir, tomou Jesus um cálice e, tendo dado graças, o deu aos seus discípulos; e todos beberam dele.

24 Então, lhes disse: Isto é o meu sangue, o sangue da [nova] aliança, derramado em favor de muitos.

25 Em verdade vos digo que jamais beberei do fruto da videira, até àquele dia em que o hei de beber, novo, no reino de Deus.

26 Tendo cantado um hino, saíram para o monte das Oliveiras.

Pedro é avisado

Mateus 26.31-35; Lucas 22.31-34; João 13.36-38

27 Então, lhes disse Jesus: Todos vós vos escandalizareis, porque está escrito: Ferirei o pastor, e as ovelhas ficarão dispersas.

(Mt 26.26-30; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

22Tîwentamo'kakon pe Jesusya trigo puusa' yapisî'pî moropai eepîrema'pî. —Morî pu'kuru amîrî, Paapa. Anna yekkari ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo ipîrikkapîtî'pîiya moropai itîrî'pîiya to' kaisarî. —Maa. Sîrîrî upun —ta'pîiya.

23Mîrîrî tîpo pisa yapisî'pîiya. —Morî pu'kuru amîrî, Paapa. Anna wuku ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo itîrî'pîiya to' kaisarî. Tamî'nawîronkonya enîrî'pî.

24Jesusya ta'pî to' pî': —Sîrîrî umînî. Umînî eti'kamo kupî sîrîrî arinîkon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe. Mîrîrî wenai Paapaya tamî'nawîron kupî e'painon apîika'tîto'peiya'nîkon ekareme'pîtîuya yawîrî —ta'pîiya.

25—Inî'rî uva yekku enîrîuya pepîn tamî'nawîronkon esa' pe tîwanî yenpo Paapaya pîkîrî. Mîrîrî yai amenan uva yekku enîrîuya —ta'pîiya.

26Moropai to' eserenka'pî Paapa yapurî pe. Mîrîrî tîpo to' epa'ka'pî. Oliveira kîrî pona to' wîtî'pî. To' erepamî'pî.

Jesusya Pedro Panama

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

27Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Eranne' pe awanîkon ye'nen urumakaya'nîkon kupî sîrîrî, tamî'nawîrî. Mîrîrî warantî awe'menukasa' Paapa kaaretarî pî'. Paapaya ta'pî: "Carneiroyamî' era'manen wîuya moropai carneiroyamî' e'tîrîka." *(Zc 13.7)* Mîrîrî warantî awe'menukasa'. Uwî to'ya kupî sîrîrî moropai amîrî'nîkon e'tîrîka.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

28 Mas, depois da minha ressurreição, irei adiante de vós para a Galiléia.

29 Disse-lhe Pedro: Ainda que todos se escandalizem, eu, jamais!

30 Respondeu-lhe Jesus: Em verdade te digo que hoje, nesta noite, antes que duas vezes cante o galo, tu me negarás três vezes.

31 Mas ele insistia com mais veemência: Ainda que me seja necessário morrer contigo, de nenhum modo te negarei. Assim disseram todos.

Jesus no Getsêmani
Mateus 26.36-46; Lucas 22.39-46

32 Então, foram a um lugar chamado Getsêmani; ali chegados, disse Jesus a seus discípulos: Assentai-vos aqui, enquanto eu vou orar.

33 E, levando consigo a Pedro, Tiago e João, começou a sentir-se tomado de pavor e de angústia.

34 E lhes disse: A minha alma está profundamente triste até à morte; ficai aqui e vigiai.

35 E, adiantando-se um pouco, prostrou-se em terra; e orava para que, se possível, lhe fosse poupada aquela hora.

28Tîîse uusa'manta tîpo, Paapaya u'mî'sa'ka. Mîrîrî tîpo Galiléia pata pona uutî arawîrî'nîkon —ta'pî Jesusya.
29Pedroya ta'pî ipî': —Tamî'nawîronkonya arumaka ya, eranne' pe tîwanîkon ye'nen, uurîya arumaka pepîn.
30Jesusya ta'pî ipî': —Kaane, Pedro. Sîrîrî ewarono' ya' itakon ite'ka pe kariwana etun rawîrî amîrîya taa kupî sîrîrî, “Unepu'tî pepîn mîîkîrî Jesus”. Ayenku'tîuya pepîn, seurîwî'ne ite'ka mîrîrî taaya kupî sîrîrî —ta'pîiya.
31Mîrîrî pî' Pedro eseurîma'pî meruntî ke. —Awî to'ya yai uurî nîrî wîî to'ya ya, mîîwîni tîîse “Unepu'tî pepîn Jesus,” tauya pepîn —ta'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî ta'pî to'ya, tamî'nawîrî.

Jesus Epîrema Tîpemonkonoyamî' Wetun Tanne
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32Moropai Jesus yarakkîrî to' ewomî'pî Oliveira ye'kana' pî'. Oliveira ye'ka ese' Getsêmani. Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Tarî ereutatî uyun Paapa yarakkîrî eseurîma tanne.
33To' yonpayamî' piapai Pedro, moropai Tiago, moropai João yarî'pîiya. Eranne' pe eena pia'tî'pî. Ipîra eesewankono'ma'pî.
34Inkamoro pî' ta'pîiya: —Ipîra esewankono'man pî' wai. Esewankono'mato'ya uwî eserîke man. Maasa, tarî e'tî. Tîwarî e'tî. Pemonkon iipî era'matî —ta'pîiya.
35To' piapai Jesus atarima'pî mararî. Eesenumî'pî non pona epîremai. Paapa pî' esatî'pîiya tîwe'taruma'tî namai.

36 E dizia: Aba, Pai, tudo te é possível;
passa de mim este cálice; contudo, não
seja o que eu quero, e sim o que tu queres.

37 Voltando, achou-os dormindo; e disse a
Pedro: Simão, tu dormes? Não pudeste
vigiar nem uma hora?

38 Vigiai e orai, para que não entreis em
tentação; o espírito, na verdade, está
pronto, mas a carne é fraca.

39 Retirando-se de novo, orou repetindo as
mesmas palavras.

40 Voltando, achou-os outra vez dormindo,
porque os seus olhos estavam pesados; e
não sabiam o que lhe responder.

41 E veio pela terceira vez e disse-lhes:
Ainda dormis e repousais! Basta! Chegou
a hora; o Filho do Homem está sendo
entregue nas mãos dos pecadores.

42 Levantai-vos, vamos! Eis que o traidor
se aproxima.

Jesus é preso
Mateus 26.47-56; Lucas 22.47-53; João 18.1-11

36—Paapa —ta'pîiya. —Tamî'nawîron
kupîya e'painon. Upîika'tîkî e'taruma'tî
namai. Tîîse itu'se wanî yawîrî kî'kupîi.
Itu'se awanî yawîrî neken iku'kî —ta'pîiya.
37Moropai inkamoro seurîwî'nankon pia
awenna'po'pî. To' we'nasa' eporî'pîiya. To'
kurantanîpî'pîiya. Pedro pî' ta'pîiya: —
Awetun mîrîrî? Mararî tîwarî aako'mamî
yentai awanî mîrîrî?
38Tîwarî ako'mantî. Paapa yarakkîrî
eseurîmatî Makuiya ayenku'tîkon namai.
Ayewankon ya Paapa maimu yawîrî
iko'manpai awanîkon, tîîse ikupîya'nîkon
eserîke pra awanîkon a'tu'mîra pu'kuru
awanîkon ye'nen.
39Moropai inî'rî to' piapai attî'pî Paapa
yarakkîrî eseurîmai. E'mai' pe mîrîrî ta'pî
tîuya manni' warantî eepîrema'pî inî'rî.
40To' pia tîwenna'posa' pe, inî'rî to'
we'nasa' eporî'pîiya. Mararî pra
iwe'nunpai to' wanî'pî yapîtanî'pî to'ya
yentai. To' yenpaka'pîiya inî'rî. To' eppe'sa'
wanî'pî tîwe'nasa'kon pî'. Î' taa tîuya'nîkon
epu'tî to'ya pra awanî'pî Jesus pî'.
41Iteseurîno ite'ka pe Jesus wîtî'pî to'
piapai epîremai. Moropai inî'rî
awenna'po'pî to' pia. —Sîrîrî tîpose
awetunkon mîrîrî —ta'pîiya to' pî'. —
Aasîrî man. Uurî ka' poi iipî'pî era'mai
tiaron iipî. Sîrîrî pu'kuru utîrîiya kupî
sîrîrî imakui'san warayo'kon pia.
42E'mî'sa'katî. Wîtîn sîrîrî. A'kî, imakui'san
pia utîrîton warayo' yi'nî pî' man —
ta'pîiya.

Jesus Yapisî To'ya
(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

43 E logo, falava ele ainda, quando chegou Judas, um dos doze, e com ele, vinda da parte dos principais sacerdotes, escribas e anciãos, uma turba com espadas e porretes.

44 Ora, o traidor tinha-lhes dado esta senha: Aquele a quem eu beijar, é esse; prendei-o e levai-o com segurança.

45 E, logo que chegou, aproximando-se, disse-lhe: Mestre! E o beijou.

46 Então, lhe deitaram as mãos e o prenderam.

47 Nisto, um dos circunstantes, sacando da espada, feriu o servo do sumo sacerdote e cortou-lhe a orelha.

48 Disse-lhes Jesus: Saístes com espadas e porretes para prender-me, como a um salteador?

49 Todos os dias eu estava convosco no templo, ensinando, e não me prendestes; contudo, é para que se cumpram as Escrituras.

43Moropai mîrîrî pe rî Jesus eseurîma tanne, tiwin inenupa'pî warayo' Judas erepamî'pî. Teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tonon, inkamoro narima'san erepamî'pî Judas pokonpe. Arinîke to' wanî'pî. Tîkasuparaikon moropai tîtaikapukon ene'sa' to'ya wanî'pî.

44Tîîse tuutîkon rawîrî Judasya taasa' wanî'pî tîpokon pe tuutîsanon pî': —Warayo' pî' esekaremekî moropai yu'nauya. Mîîkîrî anapisîkon ton. Mapi'tîi moropai tîwarî si'ma maatîi ayesanonkon pia —ta'pîiya.

45Moropai teerepamî pe Judas wîtî'pî Jesus pia. —Aapia yi'nî pî' wai —ta'pîiya tepotorî pî'. Moropai Jesus yu'na'pîiya itenpata pî'.

46Moropai Judas pokonpe iipî'sanya Jesus yapisî'pî.

47Moro awanî'pî warayo', Jesus nenupa'pî. Mîîkîrîya teepîremasanon esanon yepotorî poitîrî wîî yonpa'pî tîkasuparai ke. Tîîse ipuremekî'pîiya. Ipana neken ya'tî'pîiya.

48—Uyapi'se aai'sa'kon tiaronkonya ama'ye' yapisî warantî —ta'pî Jesusya to' pî'. —Akasuparaikon moropai ataikîpukon ene'sa'ya'nîkon mîrîrî.

49Wei kaisarî epîremanto' yewî' ta akore'ta'nîkon e'pîtî'pî tamî'nawîronkon yenupa pî'. Mîrîrî kupîuya tanne, uyapisî'pîya'nîkon wanî'pî e'painon. Tîîse ikupîya'nîkon pra awanî'pî. Tîîse Paapa

maimu e'menukasa' manni' yawîrî eenasa' mîrîrî —ta'pîiya.

50 Então, deixando-o, todos fugiram.

50Moropai Jesus nenupa'sanya irumaka'pî. To' epe'pî, tamî'nawîrî iipiapai.

Jesus seguido por um jovem

51 Seguia-o um jovem, coberto unicamente com um lençol, e lançaram-lhe a mão.

51Jesus yarî'pî to'ya. Tiaron warayo', maasaron wîtî'pî to' pîkîrî. Kamisa tîîsai'ya wanî'pî ta'san pe. Mîîkîrî yapisî'pî inkamoroya ita'san pî'.

52 Mas ele, largando o lençol, fugiu desnudo.

52Tîîse mîîkîrîya tîpon rumaka'pî. Eeka'tumî'pî ipon pra.

Jesus perante o Sinédrio

Mateus 26.57-68; Lucas 22.63-71

Imakui'pî Jesus Nîkupî'pî Yuwa To'ya

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jo 18.13-14,19-24)

53 E levaram Jesus ao sumo sacerdote, e reuniram-se todos os principais sacerdotes, os anciãos e os escribas.

53Moropai Jesus yarî'pî to'ya teepîremasanon esanon yepotorî pia. Teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tonon, inkamoro epere'sa' wanî'pî moro.

54 Pedro seguira-o de longe até ao interior do pátio do sumo sacerdote e estava assentado entre os serventuários, aquentando-se ao fogo.

54Aminke Jesus pî' Pedro iipî'pî ite'ma'pî pî' teepîremasanon esanon yepotorî yewî' poro yi'pîrî pîkîrî. Moro awe'nîmî'pî. Mororonkon surarayamî' pokonpe eereuta'pî. To' atapina'pî apo' pia.

55 E os principais sacerdotes e todo o Sinédrio procuravam algum testemunho contra Jesus para o condenar à morte e não achavam.

55Imakui'pî pe Jesus winîkîi teeseurîmasanon yuwa'pî teepîremasanon esanon moropai Judeuyamî' esanon tiaronkonya. Se' kaisarî asakî'nankon eseurîma yu'se to' wanî'pî imakui'pî inkupî'pî pî' mîrîrî wenai iwîkonpa kai'ma teuren. Tîîse mîrîrî warantî to' eseurîma pra awanî'pî.

56 Pois muitos testemunhavam falsamente contra Jesus, mas os depoimentos não eram coerentes.

56Arinîkon eseurîma'pî ipî' seru' pe. Tîîse se' kaisarî asakî'nankon eseurîma pra awanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

57 E, levantando-se alguns, testificavam falsamente, dizendo:

58 Nós o ouvimos declarar: Eu destruirei este santuário edificado por mãos humanas e, em três dias, construirei outro, não por mãos humanas.

59 Nem assim o testemunho deles era coerente.

60 Levantando-se o sumo sacerdote, no meio, perguntou a Jesus: Nada respondes ao que estes depõem contra ti?

61 Ele, porém, guardou silêncio e nada respondeu. Tornou a interrogá-lo o sumo sacerdote e lhe disse: És tu o Cristo, o Filho do Deus Bendito?

62 Jesus respondeu: Eu sou, e vereis o Filho do Homem assentado à direita do Todo-Poderoso e vindo com as nuvens do céu.

63 Então, o sumo sacerdote rasgou as suas vestes e disse: Que mais necessidade temos de testemunhas?

64 Ouvistes a blasfêmia; que vos parece? E todos o julgaram réu de morte.

57Tiaronkon e'mî'sa'ka'pî moropai seru' pe to' eseurîma'pî. —Jesus eseurîma'pî epîremanto' yewî' pî' —ta'pî to'ya.
58—See warantî ta'pîiya: “Seeni' epîremanto' yewî' koneka'pî pemonkonyamî'ya. Tîîse yarankauya kupî sîrîrî. Moropai seurîwî'ne wei tîpo inî'rî ikonekauya. Wîttî koneka warantî awe'koneka pepîn manni' amenan”, ta'pî Jesusya —ta'pî to'ya. Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî Jesus pî'.
59Mîrîrî ye'ka pe tîîse, se' kaisarî asakî'nankon eseurîma pra awanî'pî.
60Teepîremasanon esanon yepotorî e'mî'sa'ka'pî. To' yarakkita attî'pî. Jesus pî' ta'pîiya: —Imakui'pî pe insanan warayo'kon eseurîman pî' man apî'. To' maimu yuukuya pepîn?
61Tîîse yuukuiya pra Jesus wanî'pî. Moo awanî'pî. Inî'rî teepîremasanon esanon yepotorî eseurîma'pî: —Cristo amîrî, Paapa munmu, Paapa nîmenka'pî? —ta'pîiya.
62—Inna, Cristo uurî —ta'pî Jesusya. —Ka' poi iipî'pî uurî pemonkon pe. Paapa meruntî winî ereutasa' era'maya'nîkon kupî sîrîrî. Katupuru kore'ta uuipî era'maya'nîkon kupî sîrîrî.
63Mîrîrî eta tîuya pe, teepîremasanon esanon yepotorî ekore'ma'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen tîpon karaka'pîiya. —Inî'rî imakui'pî inkupî'pî yuwapai pra man —ta'pîiya.
64—Imakui'pî pe eeseurîma Paapa winîkîi eta'nîkon man. O'non ye'ka pe epu'tî pî'

65 Puseram-se alguns a cuspir nele, a cobrir-lhe o rosto, a dar-lhe murros e a dizer-lhe: Profetiza! E os guardas o tomaram a bofetadas.

Pedro nega a Jesus
Mateus 26.69-75; Lucas 22.54-62; João 18.15-18,25-27

66 Estando Pedro embaixo no pátio, veio uma das criadas do sumo sacerdote

67 e, vendo a Pedro, que se aquentava, fixou-o e disse: Tu também estavas com Jesus, o Nazareno.

68 Mas ele o negou, dizendo: Não o conheço, nem compreendo o que dizes. E saiu para o alpendre. [E o galo cantou.]

69 E a criada, vendo-o, tornou a dizer aos circunstantes: Este é um deles.

70 Mas ele outra vez o negou. E, pouco depois, os que ali estavam disseram a Pedro: Verdadeiramente, és um deles, porque também tu és galileu.

71 Ele, porém, começou a praguejar e a jurar: Não conheço esse homem de quem falais!

72 E logo cantou o galo pela segunda vez. Então, Pedro se lembrou da palavra que

naatî? Î' ye'ka pe iku'pai nai? —ta'pîiya. —Iwîpai man —ta'pî tamî'nawîronkonya.

65Moropai tiaronkonya tetakukon yenumî'pî ipona. Itenpata yettapurî tîuya'nîkon tîpo ipa'tîpîtî'pî to'ya. —Anî'ya apa'tî pî' nai? Epu'kî, Cristo pe awanî ya —ta'pî to'ya ipî'. Moropai surarayamî'ya ipa'tîpîtî'pî tenyakon ke.

Unepu'tî Pepîn Taa Pedroya Jesus Pî'
(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18,25-27)

66Mîrîrî tanne Pedro wanî'pî poro po. Teepîremasanon esanon yepotorî poitîrîpa' epa'ka'pî poro pona.

67Apo' pia Pedro atapina era'ma'pîiya. Eesenumenka'pî ipî'. —Amîrî nîrî Jesus Nazarépon pokonpan —ta'pîiya.

68—Kaane —ta'pî Pedroya. —Unepu'tî pepîn mîîkîrî. Mîrîrî tîpo wîttî iwa'to' mana'ta pia attî'pî.

69Mîrîrî poro tuutî pe, inî'rî mîîkîrî wîri'ya era'ma'pî. Mana'ta piawonkon pî' ta'pîiya: —Mîîkîrî Jesus pemonkono —ta'pîiya.

70—Iseruku —ta'pî Pedroya inî'rî. Aako'mamî'pî mararî moropai mororonkon warayo'konya ta'pî ipî': —Innape Jesus pemonkono pe awanî eserîke awanî. Galiléia pon mîîkîrî, amîrî nîrî Galiléia pon —ta'pî to'ya.

71Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî: —Unepu'tî pepîn mîîkîrî ipî' eeseurîmakon manni'. Useruku pepîn Paapaya uyera'ma pî' man. Seru' pe eseurîma ya Paapaya utaruma'tî —ta'pîiya.

72Mîrîrî pe rî kariwana e'na'pî itakon ite'ka pe. Mîrîrî eta'pî Pedroya. Moropai

Jesus lhe dissera: Antes que duas vezes cante o galo, tu me negarás três vezes. E, caindo em si, desatou a chorar.

Marcos 15

Jesus perante Pilatos
Mateus 27.1-2,11-26; Lucas 23.1-7,13-25; João 18.28—19.16

1 Logo pela manhã, entraram em conselho os principais sacerdotes com os anciãos, os escribas e todo o Sinédrio; e, amarrando a Jesus, levaram-no e o entregaram a Pilatos.

2 Pilatos o interrogou: És tu o rei dos judeus? Respondeu Jesus: Tu o dizes.

3 Então, os principais sacerdotes o acusavam de muitas coisas.

4 Tornou Pilatos a interrogá-lo: Nada respondes? Vê quantas acusações te fazem!

5 Jesus, porém, não respondeu palavra, a ponto de Pilatos muito se admirar.

awenpenata'pî Jesusya teurîma'pî pî'. “Itakon ite'ka pe kariwana etun rawîrî, unepu'tî pepîn mîîkîrî Jesus, taaya eseurîwî'ne ite'ka,” taasa' Jesusya pî' awenpenata'pî. Moropai tîkauware attî'pî, seru' pe tîwe'sa' ye'nen.

Marcos 15

Jesus Yarî To'ya Pilatos Pia
(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jo 18.28-38)

1Pata erenmapî pe, teepîremasanon esanon, Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon, Judeuyamî' panamanenan a'yeke'tonon, Judeuyamî' esanon tiaronkon, inkamoro eperepî'pî tamî'nawîrî î' kupî tîuya'nîkon pî' eseurîmai. Teeseurîmakon tîpo tîpoitîrîtononkon surarayamî' pî' ta'pî to'ya: —Jesus yaironpî'tî. Moropai yaatî pata esa' Governador Pilatos pia —ta'pî to'ya. Mîrîrî warantî ikupî'pî surarayamî'ya.

2Pilatosya Jesus ekaranmapo'pî. —Tamî'nawîron esa', rei amîrî, Judeuyamî' esa'? —ta'pîiya Jesus pî'. —Amîrîya taa mîrîrî. —ta'pî Jesusya.

3Teepîremasanon esanon eseurîma'pî seru' pe ipî'. —Mararon pepîn imakui'pî ku'sai'ya mîrîrî —ta'pî to'ya.

4Pilatosya ta'pî: —To' maimu yuukuya pepîn? Mararon pepîn imakui'pî ku'sai'ya taa pî' to' man apî'.

5Tîîse inî' Jesus eseurîma pra awanî'pî. “Kaane, imakui'pî ku'sau'ya pra wai,” taiya pra awanî'pî. Mîrîrî pî' Pilatos esenumenka'pî kure'ne.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Jesus Wîî Me'po Pilatosya
(Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jo 18.39–19.16)

6 Ora, por ocasião da festa, era costume soltar ao povo um dos presos, qualquer que eles pedissem.

6Pilatos yeseru wanî'pî Páscoa pî' Judeuyamî' wanî kaisarî tiwin pî' tînarakkamo'san rumakapîtîiya. Tînepu'tîkon esa'pîtî'pî Judeuyamî'ya. Inkamoro rumakapîtî'pîiya tiwin, tiwin kono' tîîse.

7 Havia um, chamado Barrabás, preso com amotinadores, os quais em um tumulto haviam cometido homicídio.

7Atarakkannîto' ta warayo'kon wanî'pî imakui'pî kupîtîponkon. Tamî'nawîronkon esanon pî' teekore'makon yai to' poitîrîtonon wîîsa' to'ya wanî'pî. To' kore'ta warayo' wanî'pî itese' Barrabás.

8 Vindo a multidão, começou a pedir que lhes fizesse como de costume.

8Arinîkon wîtî'pî pata esa' Pilatos pia. Ipî' ta'pî to'ya: —Tiwin anarakkamo'pî anna yonpa rumakakî. Kono' kaisarî ikupîya manni' warantî irumakakî —ta'pî to'ya ipî'.

9 E Pilatos lhes respondeu, dizendo: Quereis que eu vos solte o rei dos judeus?

9—Anî' rumakauya yu'se awanîkon moriya? —ta'pî Pilatosya. —Mîserî Judeuyamî' esa' rei taaya'nîkon manni' ipî', mîserî rumakauya ka'rî —ta'pîiya.

10 Pois ele bem percebia que por inveja os principais sacerdotes lho haviam entregado.

10Ipî' tîkinmukon ye'nen Jesus ene'sa' teepîremasanon esanonya wanî'pî epu'tî'pî Pilatosya. Mîrîrî ye'nen anrumakapai awanî'pî.

11 Mas estes incitaram a multidão no sentido de que lhes soltasse, de preferência, Barrabás.

11Tîîse teepîremasanon esanonya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Barrabás rumakaya yu'se anna man, ka'tî ipî' —ta'pî to'ya. Mîrîrî warantî ta'pî tamî'nawîronkonya.

12 Mas Pilatos lhes perguntou: Que farei, então, deste a quem chamais o rei dos judeus?

12—Tîîse mîserî kanan, Judeuyamî' esa', rei taaya'nîkon manni' ipî', î' kupîuya yu'se awanîkon ipî'? —ta'pî Pilatosya.

13 Eles, porém, clamavam: Crucifica-o!

13—Iwî me'pokî —ta'pî to'ya. —Pakî'nan pona ipokapîtî me'pokî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Mas Pilatos lhes disse: Que mal fez ele? E eles gritavam cada vez mais: Crucifica-o!

15 Então, Pilatos, querendo contentar a multidão, soltou-lhes Barrabás; e, após mandar açoitar a Jesus, entregou-o para ser crucificado.

Jesus entregue aos soldados
Mateus 27.27-31

16 Então, os soldados o levaram para dentro do palácio, que é o pretório, e reuniram todo o destacamento.

17 Vestiram-no de púrpura e, tecendo uma coroa de espinhos, lha puseram na cabeça.

18 E o saudavam, dizendo: Salve, rei dos judeus!

19 Davam-lhe na cabeça com um caniço, cuspiam nele e, pondo-se de joelhos, o adoravam.

20 Depois de o terem escarnecido, despiram-lhe a púrpura e o vestiram com as suas próprias vestes. Então, conduziram Jesus para fora, com o fim de o crucificarem.

14—Î' wenai anwîpai awanîkon mîrîrî? —ta'pî Pilatosya. —Î' see mîrîrî imakui'pî inkupî'pî? Tîîse aronne panpî' to' entaimepîtî'pî: —Pakî'nan pona ipokapîtî me'pokî —ta'pî to'ya.

15Tamî'nawîronkon wakîri pe e'pai Pilatos wanî'pî. Mîrîrî ye'nen Barrabás rumaka me'po'pîiya. Jesus po'pîtî me'po'pîiya pemonkon po'pî'to' ke. Mîrîrî tîpo Jesus tîrî'pîiya surarayamî' pia pakî'nan po ipokapî'to'pe to'ya.

Jesus Pî' Surarayamî' O'ma'ta
(Mt 27.27-31; Jo 19.2-3)

16Surarayamî'ya Jesus yarî'pî pata esa' Governador Pilatos yewî' ta. Governador yewî' ese' pretório. Tonpakon surarayamî' muurukuntî'pî to'ya tamî'nawîrî.

17Sonpan Jesus pon mo'ka'pî to'ya moropai suuyu sonpan rei pon ye'ka yeka'ma'pî to'ya ipon ton ipî' tîwo'ma'takon pe. Mî'nî kapî'pî to'ya itarako ton, rei yarakko warantî. Ipu'pai pona itîrî'pî to'ya.

18Tîwo'ma'takon pe ipî' to' esekaremekî'pî. —Viva Jesus. Judeuyamî' esa' amîrî. Rei amîrî —ta'pî to'ya. Itaruma'tî'pî to'ya mîrîrî.

19Moropai ipa'tîpîtî'pî to'ya ipu'pai pona yei ke. Tetakukon yenunpîtî'pî to'ya ipona. Tese'mukon pona to' enapîtî'pî ikaisarî yapurî pe, tîîse to' seruku mîrîrî. Ipî' to' o'ma'ta mîrîrî.

20Kure'ne ipî' tîwo'ma'takon tîpo, sonpan mo'ka'pî to'ya. Sonpan ipon tîrî'pî to'ya ipona. Mîrîrî tîpo yarî'pî to'ya pakî'nan pona ipokapî'se.

Simão leva a cruz de Jesus
Mateus 27.32; Lucas 23.26

21 E obrigaram a Simão Cireneu, que passava, vindo do campo, pai de Alexandre e de Rufo, a carregar-lhe a cruz.

A crucificação
Mateus 27.33-44; Lucas 23.33-43; João 19.17-24

22 E levaram Jesus para o Gólgota, que quer dizer Lugar da Caveira.

23 Deram-lhe a beber vinho com mirra; ele, porém, não tomou.

24 Então, o crucificaram e repartiram entre si as vestes dele, lançando-lhes sorte, para ver o que levaria cada um.
25 Era a hora terceira quando o crucificaram.

26 E, por cima, estava, em epígrafe, a sua acusação: O REI DOS JUDEUS.

27 Com ele crucificaram dois ladrões, um à sua direita, e outro à sua esquerda.

28 [E cumpriu-se a Escritura que diz: Com malfeitores foi contado.]

Jesus Pokapîtî To'ya Pakî'nan Po
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

21Tuutîkon pe warayo' eporî'pî to'ya, keren poi tui'sen cidade poro tuutîsen, itese' Simão. Cirene pon mîîkîrî, Alexandre moropai Rufo yun. Mîîkîrî pî' ta'pî to'ya meruntî ke: —Ka'ne' pe panpî' aase sîrîrî pakî'nan yarîpa —ta'pî surarayamî'ya ipî'. Moropai yarî'pîiya.

22Jesus yarî'pî to'ya Gólgota kîrî pona. Pemonkon pu'pai'pî warainon taato' mîrîrî Gólgota.

23Moro iwuku ton tîrî'pî to'ya uva yekku yai'mesa' remédio itese' mirra yarakkîrî ⌞ne'ne' epu'tîiya namai⌟. Tîîse enîrîiya pra awanî'pî.

24-25Ineka'ta winîkîi wei tîîse ipokapîtî'pî to'ya pakî'nan pona. Tî'kon mîrikkî pî' to' su'mina'pî ipon rî'pî pantakapîtî tîuya'nîkon epu'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî warantî ipantaka'pî to'ya.

26mîserî judeuyamî' esa', rei, kai'ma kaareta pona itekare menuka'pî to'ya. Moropai itîrî'pî to'ya pakî'nan yepoi tamî'nawîronkonya era'mato'pe. Mîrîrî kupî'pî to'ya î' wani' awanî ye'nen ipokapî'sa' tîuya'nîkon epu'to'pe tamî'nawîronkonya.

27Moropai asakî'ne ama'ye'kon pokapîtî'pî to'ya ipokonpe. Tiwin ipokapîtî'pî to'ya tiaron pakî'nan po, Jesus meruntî winî moropai tiwin ipokapîtî'pî to'ya kamai' winî.

28Mîrîrî warantî pena Paapa maimu e'menukasa' yawîrî ikupî'pî to'ya. Pena

29 Os que iam passando, blasfemavam dele, meneando a cabeça e dizendo: Ah! Tu que destróis o santuário e, em três dias, o reedificas!

30 Salva-te a ti mesmo, descendo da cruz!

31 De igual modo, os principais sacerdotes com os escribas, escarnecendo, entre si diziam: Salvou os outros, a si mesmo não pode salvar-se;

32 desça agora da cruz o Cristo, o rei de Israel, para que vejamos e creiamos. Também os que com ele foram crucificados o insultavam.

A morte de Jesus
Mateus 27.45-56; Lucas 23.44-49; João 19.28-30

33 Chegada a hora sexta, houve trevas sobre toda a terra até a hora nona.

34 À hora nona, clamou Jesus em alta voz: Eloí, Eloí, lamá sabactâni? Que quer dizer: Deus meu, Deus meu, por que me desamparaste?

35 Alguns dos que ali estavam, ouvindo isto, diziam: Vede, chama por Elias!

Isaías nurî'tîya ta'pî: Mîîkîrî taruma'tî to'ya imakui'san taruma'tî to'ya warantî *(Is 53.12)* ta'pîiya.

29E'ma taawîrî tuutîsanon o'ma'ta'pî ipî'. —Kane kane amîrî. “Epîremanto' yewî' yarankauya. Inî' ikonekauya. Seurîwî'ne wei tîpo ikoneka aretî'kauya,” ta'pîya seru' pe.

30Mîrîrî kupîpa kai'ma, meruntî ke awanî ya, aawarîrî e'pîika'tîkî. Autîkî pakî'nan poi —ta'pî to'ya Jesus pî'.

31Teepîremasanon esanon o'ma'ta'pî nîrî ipî', Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon pokonpe si'ma. —Tiaronkon pîika'tî'pîiya. Tîîse aawarîrî awe'pîika'tî pra awanî —ta'pî to'ya.

32Jesus pî' ta'pî to'ya: —Paapa nîmenka'pî pe awanî ya, autîkî pakî'nan poi. Awautî era'ma annaya ya, yai pra innape Israel nurî'tî paa rî'san esa' pe awanî kupî annaya e'painon —ta'pî to'ya. Insanan ipokonpe to' nîpokapîtî'san pakî'nan pona o'ma'ta'pî nîrî ipî'.

Jesus Sa'manta
(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

33Ineka'ta pairî wei tîîse pata ewaronpamî'pî. Ewaron pe aako'mamî'pî wei autî tîpose.

34Wei autîsa' tanne Jesus entaime'pî aronne. —Eloi, Eloi, lamá sabactâni —ta'pîiya tîmaimu ta. —Paapa, Paapa, î' wani' awanî ye'nen urumakaya sîrîrî? *(Sl 22.1)* —taato' mîrîrî umaimukon ta.

35Tiaronkon ipî' teesenumenkakon ye'ka pe mîrîrî taiya eta'pî yairî pra. Elias, Elias, taiya kai'ma to' esenku'tî'pî. Moropai ta'pî

36 E um deles correu a embeber uma esponja em vinagre e, pondo-a na ponta de um caniço, deu-lhe de beber, dizendo: Deixai, vejamos se Elias vem tirá-lo!

37 Mas Jesus, dando um grande brado, expirou.

38 E o véu do santuário rasgou-se em duas partes, de alto a baixo.

39 O centurião que estava em frente dele, vendo que assim expirara, disse: Verdadeiramente, este homem era o Filho de Deus.

40 Estavam também ali algumas mulheres, observando de longe; entre elas, Maria Madalena, Maria, mãe de Tiago, o menor, e de José, e Salomé;

41 as quais, quando Jesus estava na Galiléia, o acompanhavam e serviam; e, além destas, muitas outras que haviam subido com ele para Jerusalém.

O sepultamento de Jesus
Mateus 27.57-61; Lucas 23.50-56; João 19.38-42

42 Ao cair da tarde, por ser o dia da preparação, isto é, a véspera do sábado,

to'ya: —A'kî. Elias nurî'tî yannoiya etatî maasa —ta'pî to'ya.

36Tiaron eka'tumî'pî tuna yu'nanen esponja era'mai. Mîrîrî tîrî'pîiya so'ri uva yekku ka' yu'nato'peiya. Mîrîrî tîpo yei yaretî pî' yasi'tî'pîiya. Inta pona irennuku'pîiya yu'nato'peiya kai'ma. Mîrîrî tîpo ta'pîiya: —Maasa, pakî'nan poi imo'kai Elias nurî'tî iipî era'mapai'nîkon —ta'pîiya.

37Meruntî ke Jesus entaime'pî. Moropai aasa'manta'pî.

38-39Surarayamî' yepotorî wanî'pî moro Jesus era'ma pî'. Mîrîrî warantî aasa'manta era'ma tîuya pe, —Innape Paapa munmu pe mîserî man —ta'pîiya. Mîrîrî tanne epîremanto' yewî' tawon Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pî ineka'ta poi mai winîkîi. Kure'nan soren pe tîwe'sen pe awanî'pî. Ere'sin pe nîrî awanî'pî.

40Wîri'sanyamî' wanî'pî moro nîrî Jesus era'ma pî' aminke si'ma. Moro to' wanî'pî Maria Madalena, Salomé, moropai tiaron Maria, José moropai Tiago maasaron panpî' yan mîîkîrî Maria.

41Galiléia pata po Jesus asarî yai, inkamoro wîri'sanyamî' wanî'pî ipîkîrî asarî'san pe. Itekkari ton koneka tîpokon pe. Tiaronkon wîri'sanyamî' wanî'pî moro nîrî, Jesus wenairî iipî'san Jerusalém pona.

Jesus Yu'na'tî To'ya
(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

42Sábado wanî'pî Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu pe. To' yeseru wanî'pî to' ekoneka sexta feira yai sábado yai teerî'kapîkonpa.

43 vindo José de Arimatéia, ilustre membro do Sinédrio, que também esperava o reino de Deus, dirigiu-se resolutamente a Pilatos e pediu o corpo de Jesus.

44 Mas Pilatos admirou-se de que ele já tivesse morrido. E, tendo chamado o centurião, perguntou-lhe se havia muito que morrera.

45 Após certificar-se, pela informação do comandante, cedeu o corpo a José.

46 Este, baixando o corpo da cruz, envolveu-o em um lençol que comprara e o depositou em um túmulo que tinha sido aberto numa rocha; e rolou uma pedra para a entrada do túmulo.

47 Ora, Maria Madalena e Maria, mãe de José, observaram onde ele foi posto.

Marcos 16

A ressurreição de Jesus
Mateus 28.1-10; Lucas 24.1-12; João 20.1-10

To' ekonekato' weiyu yai Jesus sa'manta'pî.
43Mîrîrî ye'nen José Arimatéia pon wîtî'pî Pilatos pia. José wanî'pî Judeuyamî' panamanen pe. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî nîmîkî pî' tîwe'sen pe awanî'pî nîrî. Eranne' pe pra attî'pî Pilatos pia, pata ewaronpamî tanne. Eerepamî'pî. Pilatos pî' ta'pîiya: —Jesus esa'rî'pî anmo'kapai wai pakî'nan poi yu'na'tîto'peuya. Sábado yai pakî'nan po aako'mamî yu'se pra anna man —ta'pîiya.
44—Aasîrî aasa'mantasa' mîrîrî? —ta'pî Pilatosya. Imu'tunpa'pîiya. Surarayamî' esa' yanno me'po'pîiya. Aaipî'pî. —Aasîrî Jesus sa'mantasa' mîrîrî? —ta'pî Pilatosya ipî'.
45—Inna, aasîrî aasa'mantasa' man —ta'pî surarayamî' esa'ya. —Moriya itesa'rî'pî mo'kata —ta'pî Pilatosya José pî'.
46Mîrîrî tîpo Joséya kure'nan kamisa yenna'pî. Attî'pî tiaronkon yarakkîrî Jesus esa'rî'pî mo'kai. Imoka'pî to'ya. Moropai iwontî'pî to'ya mîrîrî kamisa ke. Ikîrî yai a'ta yakasa' Joséya wanî'pî isa'manta'san yense' ton pe. Kure'ne awanî'pî. Mîrîrî ya' Jesus esa'rî'pî wonnîpî'pî to'ya Judeuyamî' yeseru yawîrî. Moropai a'ta yettapurî'pî to'ya kure'nan tî' ke.
47Tamî'nawîrî mîrîrî kupî to'ya era'ma'pî Maria Madalenaya moropai tiaron Mariaya, José yan Mariaya.

Marcos 16

Tîîsa'manta Tîpo Jesus E'mî'sa'ka
(Mt 28.1-8; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Passado o sábado, Maria Madalena, Maria, mãe de Tiago, e Salomé, compraram aromas para irem embalsamá-lo.

2 E, muito cedo, no primeiro dia da semana, ao despontar do sol, foram ao túmulo.

3 Diziam umas às outras: Quem nos removerá a pedra da entrada do túmulo?

4 E, olhando, viram que a pedra já estava removida; pois era muito grande.

5 Entrando no túmulo, viram um jovem assentado ao lado direito, vestido de branco, e ficaram surpreendidas e atemorizadas.

6 Ele, porém, lhes disse: Não vos atemorizeis; buscais a Jesus, o Nazareno, que foi crucificado; ele ressuscitou, não está mais aqui; vede o lugar onde o tinham posto.

7 Mas ide, dizei a seus discípulos e a Pedro que ele vai adiante de vós para a Galiléia; lá o vereis, como ele vos disse.

8 E, saindo elas, fugiram do sepulcro, porque estavam possuídas de temor e de assombro; e, de medo, nada disseram a ninguém.

1Sábado esuwa'kasa' tîpo inkamoro wîri'sanyamî' wîtî'pî Salomé pokonpe a'pusin yennai Jesus esa'rî'pî karapaimato' ton, Judeuyamî' yeseru yawîrî ikupîkonpa kai'ma.

2E'mai'non wei erenmapî pe, domingo yai to' wîtî'pî a'ta pia itesa'rî'pî karapaimai. Penane marî pu'kuru to' ese'ma'tî'pî wei epa'kasa' tanne.

3Tuutîkon pe to' eseurîma'pî. —Anî'ya a'ta yettapuru tî' mo'ka ewonnîto'pe? —ta'pî to'ya.

4Mîrîrî ta'pî to'ya kure'ne tî' e'sa' ye'nen. Moropai teerepamîkon pe a'ta esettapurukasa' era'ma'pî to'ya. itettapuru era'tîsa' era'ma'pî to'ya.

5A'ta ya' to' ewomî'pî. Moro warayo' ereutasa' eporî'pî to'ya meruntî winî. Aimutun pe ipon wanî'pî sonpan. ⌞Inserî pe awanî'pî.⌟ Mîîkîrî pî' to' esi'nîpî'pî.

6Mîîkîrîya ta'pî to' pî': —Teesi'nî'se pra e'tî. To' nîpokapîtî'pî pakî'nan pona yuwaya'nîkon mîrîrî. Jesus Nazarépon yuwaya'nîkon. Tîîse tarî Jesus ton pra man. Awe'mî'sa'ka'pî man. A'kî, ipata'pî era'matî —ta'pîiya.

7—Galiléia pona wîtîn pî' man arawîrî'nîkon. Miarî era'maya'nîkon kupî sîrîrî apî'nîkon ta'pî tîuya manni' yawîrî. Mîrîrî ekareme'tantî Pedro moropai tiaronkon inenupa'san pî' —ta'pîiya.

8To' epa'ka'pî. To' esi'nî'sa' wanî'pî î' taa yentai. To' e'tîtîtîkka'pî. A'ta piapai to' eka'tumî'pî. Tuutîkon pe anî' yarakkîrî to'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Jesus aparece a Maria Madalena
João 20.11-18

9 Havendo ele ressuscitado de manhã cedo
no primeiro dia da semana, apareceu
primeiro a Maria Madalena, da qual
expelira sete demônios.

10 E, partindo ela, foi anunciá-lo àqueles
que, tendo sido companheiros de Jesus, se
achavam tristes e choravam.

11 Estes, ouvindo que ele vivia e que fora
visto por ela, não acreditaram.

Jesus aparece a dois de seus discípulos
Lucas 24.13-35

12 Depois disto, manifestou-se em outra
forma a dois deles que estavam de
caminho para o campo.

13 E, indo, eles o anunciaram aos demais,
mas também a estes dois eles não deram
crédito.

A ordem para a evangelização

14 Finalmente, apareceu Jesus aos onze,
quando estavam à mesa, e censurou-lhes a
incredulidade e dureza de coração, porque
não deram crédito aos que o tinham visto
já ressuscitado.

eseurîma pra awanî'pî, teesi'nî'sa'kon
ye'nen.

Maria Madalenaya Jesus Era'ma Enen
(Mt 28.9-10; Jo 20.11-18)

9Domingo yai Jesus e'mî'sa'ka'pî mîrîrî
penane marî pu'kuru. Maria Madalenaya
Jesus e'mî'sa'kasa' era'ma'pî domingo yai,
penane marî pu'kuru, tiaronkonya era'ma
rawîrî. Mîîkîrî Maria Madalena pena
o'ma'kon ewonsa' wanî'pî ya', asakî'ne mia'
pona tîîmo'tai kaisarî. Inkamoro tîrîka'pî
Jesusya. Mîîkîrîya Jesus era'ma'pî
tiaronkonya era'ma rawîrî.

10Inenupa'san esewankono'masa' karau
tanne, to' pia Maria Madalena erepamî'pî.
—Jesus e'mî'sa'kasa' man —ta'pîiya to' pî'.
11—Enen awanî sîrîrî. Uyenu ke era'ma pî'
wai —ta'pîiya. Tîîse innape imaimu kupî
to'ya pra awanî'pî.

Jesus Era'ma Inenupa'sanya, Asakî'nankonya
(Lc 24.13-35)

12Mîrîrî tîpo asakî'nankon inenupa'sanya
Jesus era'ma'pî cidade poi tuutîkon pe.
Tiaron pe eetinyaka'masa' ye'nen, ka'ne' pe
epu'tî to'ya pra awanî'pî.
13Tepu'tî to'ya emapu'tîsai'ya tîpo, to'
enna'po'pî tonpakon pia ekareme'se. Tîîse
innape to' maimu kupî to'ya pra awanî'pî.

Jesus Era'ma Inenupa'sanya,
Tiwin Pu' Pona Tîîmo'tai'nîkonya
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

14Mîrîrî tîpo Jesus era'ma'pî
inenupa'sanya, tiwin pu' pona
tîîmo'tai'nîkonya. Tîwentamo'kakon yai
era'ma'pî to'ya. Jesusya to' panama'pî. —
Uyewankono'ma pî' naatîi —ta'pîiya to' pî'.
—Î' ton pe see innape e'mî'sa'kasa'
kupîya'nîkon pra awanîkon? E'mî'sa'ka

tîpo akore'tawonkonya uyera'ma'pî enen. Mîîwîni tîîse innape ikupîya'nîkon pra awanî'pîkon. Innape anku'pai pra awanîkon mîrîrî —ta'pîiya.

15 E disse-lhes: Ide por todo o mundo e pregai o evangelho a toda criatura.

15—Pata kaisarî matîtîi. Tamî'nawîronkon pî' Paapa yekare mekareme'tîi.

16 Quem crer e for batizado será salvo; quem, porém, não crer será condenado.

16Tiaronkonya innape Paapa yekare kupî ya moropai to' yenpatakonaya'nîkon e'pai man. Mîrîrî warantî inkamoro e'pîika'tî. Tîîse tiaronkonya innape Paapa yekare kupî pepîn. Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka yarima Paapaya apo' ya' —ta'pîiya.

17 Estes sinais hão de acompanhar aqueles que crêem: em meu nome, expelirão demônios; falarão novas línguas;

17—Innape tîku'nenan kupî Paapaya meruntî ke ikupî eserîkan pepîn ku'to'pe to'ya. Mîrîrî kupî Paapaya innape itekare wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya. Umeruntîri ke o'ma'kon tîrîka to'ya. Tiaron to' nepu'tî pepîn tîrîuya to' maimu ton.

18 pegarão em serpentes; e, se alguma coisa mortífera beberem, não lhes fará mal; se impuserem as mãos sobre enfermos, eles ficarão curados.

18⌞Tînepu'tîkon pe pra⌟ sokoro'pan îkîi yanunsa' to'ya ya, to' yeparantîiya pepîn. ⌞Tînepu'tîkon pe pra⌟ tîmai'pato'kon enîrî tîuya'nîkon ya to' emai'pa pepîn. Pri'yawonkon pepîn pona to' epîrema. To' yepi'tî Paapaya. Mîrîrî warantî innape Paapa ku'nenan wanî kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

A ascensão de Jesus
Lucas 24.50-53; Atos 1.6-11

Jesus Wîtî Ka' Pona Paapa Pia
(Lc 24.50-53; At 1.9-11)

19 De fato, o SENHOR Jesus, depois de lhes ter falado, foi recebido no céu e assentou-se à destra de Deus.

19To' yarakkîrî teeseurîma tîpo, Jesus wîtî'pî ka' pona. Paapaya yarî'pî tîîpia enen tîîse. Paapa meruntîri winî eereuta'pî, ikaisarî tamî'nawîronkon esa' pe tîwanîpa.

20 E eles, tendo partido, pregaram em toda parte, cooperando com eles o SENHOR e

20Inenupa'san wîtî'pî pata kaisarî itekare ekareme'se. Uyepotorîkon Jesusya to' pîika'tî'pî. Meruntî ke to' kupî'pîiya ikupî

confirmando a palavra por meio de sinais, que se seguiam.

eserîkan pepîn ku'to'pe to'ya. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon wenai arinîkonya to' maimu kupî'pî innape.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

O evangelho segundo Lucas

Lucas 1

Prefácio

1 Visto que muitos houve que
empreenderam uma narração coordenada
dos fatos que entre nós se realizaram,

2 conforme nos transmitiram os que desde
o princípio foram deles testemunhas
oculares e ministros da palavra,

3 igualmente a mim me pareceu bem,
depois de acurada investigação de tudo
desde sua origem, dar-te por escrito,
excelentíssimo Teófilo, uma exposição em
ordem,

4 para que tenhas plena certeza das
verdades em que foste instruído.

Zacarias e Isabel

5 Nos dias de Herodes, rei da Judéia,
houve um sacerdote chamado Zacarias, do
turno de Abias. Sua mulher era das filhas
de Arão e se chamava Isabel.

6 Ambos eram justos diante de Deus,
vivendo irrepreensivelmente em todos os
preceitos e mandamentos do SENHOR.

O Evangelho Segundo Lucas

Lucas 1

Teófilo Pia Kaareta Menuka Lucasya

1Uyonpa Teófilo, tu'kankon
pemonkonyamî'ya sîrîrî Jesus yekare
menuka'pî ukore'ta'nîkon e'kupî'pî
ekareme'nen pe.

2Jesusya to' yenupa pia'tî'pî pata pai
tamî'nawîrî inkupî'pî era'matîponkon
winîpai eta'pî uurî'nîkonya, maasa pra
mîrîrî itekare ekareme'pîtî'pî to'ya.

3Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' esenupa'pî
tamî'nawîrî morî pe epu'to'peuya kai'ma.
Eesippia'tî'pî pata pai sîrîrî tîpo see î'
e'kupî'pî pî' esenupa'pî. Moropai
esenumenka'pî tamî'nawîrî morî pe
imenukauya pî', amîrîya epu'tîto'pe. Mîrîrî
ye'nen Teófilo, uwanîyakon, aapia
imenukauya sîrîrî.

4Yairî eesenupa'pî wanî epu'tîpa kai'ma
imenukauya sîrîrî.

João Batista Esenpoto' Ekaremekî Inserîya

5Pena Judéia pata esa' pe tîwe'sen pe
Herodes wanî yai, teepîremasen wanî'pî
itese' Zacarias. Mîîkîrî wanî'pî
teepîremasanon Abias ponkon yonpa pe.
Mîîkîrî no'pî wanî'pî itese' Isabel. Mîîkîrî
nîrî wanî'pî teepîremasen yonpa pe. Arão
nurî'tî, teepîremasanon yepotorî, parî'pî
pe awanî'pî.

6Mîîkîrî ko'manpîtî'pî tîno'pî yarakkîrî
morî pe, imakui'pî ton pra. Paapa rawîrî
yairî to' ko'manto' wanî'pî. Tamî'nawîrî
inekaremekî'pî yawîrî ikupî'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 E não tinham filhos, porque Isabel era estéril, sendo eles avançados em dias.

7Tîîse mîîkîrî wanî'pî inmu ton pra. Maasa pra ino'pî wanî'pî more yenponen pe pra. Moropai a'yeke'ton pe inyo wanî'pî. Ino'pî wanî'pî no'santon pe.

Predições referentes a João Batista

8 Ora, aconteceu que, exercendo ele diante de Deus o sacerdócio na ordem do seu turno, coube-lhe por sorte,

8-9Tiwin wei teepîremasen Zacarias pokonpankon esenyaka'ma yai epîremanto' yewî' ta, mîîkîrî Zacarias menka'pî to'ya eewonto'pe a'pusin po'tîi Paapa yapurî pe. Mîîkîrî menka'pî to'ya teserukon yawîrî, tî' yenumî pî'. Mîrîrî tî' ena'pî Zacarias pia. Mîrîrî ye'nen a'pusin po'tîto' weiyu eseporî yai Zacarias ewomî'pî epîremanto' yewî' ta.

9 segundo o costume sacerdotal, entrar no santuário do SENHOR para queimar o incenso;

10 e, durante esse tempo, toda a multidão do povo permanecia da parte de fora, orando.

10Mîrîrî a'pusin aramî tanne, poro po Paapa yapurîi eperepî'san pemonkonyamî' epîrema'pî.

11 E eis que lhe apareceu um anjo do SENHOR, em pé, à direita do altar do incenso.

11Mîrîrî yai Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî Zacarias pia. Inpo'tî yaponse' winî, meruntî winîkîi satippe, o'non pata a'pusin aramî manni' pata'se' ya' eesenpo'pî.

12 Vendo-o, Zacarias turbou-se, e apoderou-se dele o temor.

12Mîîkîrî era'ma tîuya pe, eesi'nîpî'pî mararî pra.

13 Disse-lhe, porém, o anjo: Zacarias, não temas, porque a tua oração foi ouvida; e Isabel, tua mulher, te dará à luz um filho, a quem darás o nome de João.

13Tîîse mîîkîrî pî' ta'pî inserîya: —Eranne' pe pra e'kî, Zacarias! Paapaya eepîremato' etasa' man, moropai amaimu yuukuiya pe man —ta'pîiya. —Ano'pîya tînre yenpo pe man, warayo' pe. Mîîkîrî more ese'tîya e'pai man João kai'ma —ta'pîiya.

14 Em ti haverá prazer e alegria, e muitos se regozijarão com o seu nascimento.

14—Mîîkîrî esenposa' pî' aatausinpa kure'ne. Moropai tu'kankon pemonkonyamî' ena taatausinpai, mîîkîrî esenposa' pî'.

15 Pois ele será grande diante do SENHOR, não beberá vinho nem bebida forte e será

15Maasa pra kure'ne mîîkîrî warayo' wanî pe man Paapa pia. Mîîkîrîya mai' enîrî

cheio do Espírito Santo, já do ventre materno.

16 E converterá muitos dos filhos de Israel ao SENHOR, seu Deus.

17 E irá adiante do SENHOR no espírito e poder de Elias, para converter o coração dos pais aos filhos, converter os desobedientes à prudência dos justos e habilitar para o SENHOR um povo preparado.

18 Então, perguntou Zacarias ao anjo: Como saberei isto? Pois eu sou velho, e minha mulher, avançada em dias.

19 Respondeu-lhe o anjo: Eu sou Gabriel, que assisto diante de Deus, e fui enviado para falar-te e trazer-te estas boas-novas.

20 Todavia, ficarás mudo e não poderás falar até ao dia em que estas coisas venham a realizar-se; porquanto não acreditaste nas minhas palavras, as quais, a seu tempo, se cumprirão.

e'pai pra awanî. Tîîse eesenpo pata pai Morî Yekaton Wannî ko'mamî yarakkîrî itesa' pe.

16Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya tu'ke Judeuyamî' enpenata emapu'tî kupî, Paapa tepotorîkon epu'to'pe to'ya.

17Mîîkîrî wanî pe man meruntî ke, moropai Morî Yekaton Wannî naipontîton pe, penaro' Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî wanî'pî warantî. Mîîkîrîya morî pe pemonkonyamî' ena emapu'tî kupî sîrîrî, tîyunkon moropai tînmukukon pokonpe. Mîrîrî warantî Paapa maimu yawîrî pra tîwe'sanon enna'po emapu'tîiya kupî sîrîrî yairî to' e'to'pe Paapa rawîrî. Mîrîrî warantî pemonkonyamî' Judeuyamî' ena yairî emapu'tîiya kupî sîrîrî Uyepotorîkon erepamî yaino ton pe —ta'pî inserîya Zacarias pî'.

18Mîrîrî ye'nen Zacariasya inserî ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —O'non ye'ka pe see innape sîrîrî kupîuya e'painon? Maasa pra uurî wanî a'yeke'ton pe sa'ne, moropai uno'pî sa'ne wanî no'santon pe nîrî —ta'pîiya.

19Moropai mîîkîrî inserîya Zacarias maimu yuuku'pî: —Tîîse uurî Gabriel, Paapa poitîrî, iipia tîîko'mansen. Mîîkîrî Paapaya uyarimasa' sîrîrî ayarakkîrî eseurîmai sîrîrî morî yekare pî' —ta'pîiya.

20—Innape î' tauya manni' kupîya pra awanî mîrîrî. Tîîse awe'kupî kupî sîrîrî, mîrîrî weiyu eseporî ya. Innape iku'sa'ya pra awanî ye'nen, imaimu pra eena kupî

sîrîrî, mîîkîrî anmu esenpoto' weiyu eseporî pîkîrî —ta'pî inserîya ipî'.

21 O povo estava esperando a Zacarias e admirava-se de que tanto se demorasse no santuário.

21Mîrîrî tanne pemonkonyamî'ya Zacarias nîmîkî'pî poro po. Î' wani' awanî ye'nen aako'mamî epîremanto' yewî' ta epu'tî to'ya pra awanî'pî.

22 Mas, saindo ele, não lhes podia falar; então, entenderam que tivera uma visão no santuário. E expressava-se por acenos e permanecia mudo.

22Epîremanto' yewî' tapai teepa'ka pe, eeseurîma pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen epu'tî yonpa'pî to'ya î' rî e'ku'sa' epîremanto' yewî' ta, maasa pra eeseurîma pra awanî'pî. Tîîse tenya ke taapîtî'pîiya. Mîrîrî wenai epu'tî'pî to'ya we'ne'pî'nîto' warainon e'ku'sa' yarakkîrî. (Paapa nenpoto' era'ma'pîiya.)

23 Sucedeu que, terminados os dias de seu ministério, voltou para casa.

23Moropai teesenyaka'mato' aretî'kasa' Zacariasya tîpo epîremanto' yewî' tapai awenna'po'pî tewî' ta.

A felicidade de Isabel

24 Passados esses dias, Isabel, sua mulher, concebeu e ocultou-se por cinco meses, dizendo:

24Mîrîrî tîpo mararî tîîko'mamî tîpo ino'pî Isabel ena'pî more yan pe. Mîîkîrî asarî pra awanî'pî mia'taikin kapoi kaisarî.

25 Assim me fez o SENHOR, contemplando-me, para anular o meu opróbrio perante os homens.

25Moropai Isabelya ta'pî: —Uyepotorîkonya upîika'tî tu'ka pî' man. Mîrîrî ye'nen anî'ya umu'tunpa eserîke pra awanî inî'rî. “Tînre yenponen pepîn mîserî,” taa to'ya pepîn tarîpai —ta'pîiya.

Predito o nascimento de Jesus

Jesus Esenpoto' Ekaremekî Inserîya

26 No sexto mês, foi o anjo Gabriel enviado, da parte de Deus, para uma cidade da Galiléia, chamada Nazaré,

26Tiwin mia' pona tîîmo'tai kapoi kaisarî more yan pe Isabel tîîse, Paapaya inserî Gabriel yarima'pî Nazaré cidaderî pona Galiléia pata pona.

27 a uma virgem desposada com certo homem da casa de Davi, cujo nome era José; a virgem chamava-se Maria.

27Miarî inserîya itekare yarî'pî maasaron wîri' pia, warayo' yarakkîrî si'pî pepîn. Mîîkîrî niyotasen warayo' itese' José yarakkîrî. Mîîkîrî warayo' wanî'pî penaron

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

rei Davi nurî'tî parî'pî pe. Mîîkîrî wîri' wanî'pî itese' Maria.

28 E, entrando o anjo aonde ela estava, disse: Alegra-te, muito favorecida! O SENHOR é contigo.

28Mîrîrîya Maria pia mîîkîrî inserî erepamî'pî. Moropai ta'pîiya: —Morî pe ko'mannî pî' nan, Maria? Taatausinpai e'kî. Maasa pra tîwakîri pe Paapaya akupî pî' man. Mîîkîrî Uyepotorîkon ko'mamî aapia —ta'pîiya.

29 Ela, porém, ao ouvir esta palavra, perturbou-se muito e pôs-se a pensar no que significaria esta saudação.

29Mîrîrî ye'nen î' taa tîuya epu'tîiya pra Maria wanî'pî mîrîrî î' ta'pî inserîya pî'. Teesewankono'mai eesenumenka'pî î' taa yu'se inserî wanî epu'tî yu'se.

30 Mas o anjo lhe disse: Maria, não temas; porque achaste graça diante de Deus.

30Tîîse inserîya ta'pî: —Eranne' pe pra e'kî, Maria. Maasa pra Paapa atausinpasa' man kure'ne amîrî pî' —ta'pîiya.

31 Eis que conceberás e darás à luz um filho, a quem chamarás pelo nome de Jesus.

31—Mîrîrî ye'nen more yan pe eena pe nai. Anre ton yenpoya pe nai warayo' pe. Moropai Mîîkîrî esatîya pe nai Jesus pe itese'.

32 Este será grande e será chamado Filho do Altíssimo; Deus, o SENHOR, lhe dará o trono de Davi, seu pai;

32Mîîkîrî wanî pe man kure'ne. Mîîkîrî esatî Paapa tamî'nawîronkon yentainonya tînmu pe. Mîîkîrî Paapaya ikupî kupî sîrîrî tamî'nawîronkon esa' pe pata esa' itamo Davi nurî'tî pata'pî ya' taasa' tîuya yawîrî —ta'pîiya.

33 ele reinará para sempre sobre a casa de Jacó, e o seu reinado não terá fim.

33—Mîîkîrî ko'mamî tamî'nawîronkon Jacó payanî'san esa' pe ipatîkarî aataretî'ka ton pe pra —ta'pî inserîya Maria pî'.

34 Então, disse Maria ao anjo: Como será isto, pois não tenho relação com homem algum?

34Mîrîrî pî' ta'pî Mariaya inserî pî': —Î' kai'ma see mîrîrî wanî mîrîrî warayo' yarakkîrî pra uurî tîîse? —ta'pîiya.

35 Respondeu-lhe o anjo: Descerá sobre ti o Espírito Santo, e o poder do Altíssimo te envolverá com a sua sombra; por isso,

35Tîîse inserîya imaimu yuuku'pî. Ta'pîiya: —Morî Yekaton Wannî iipî pe man aapia. Moropai Paapa tamî'nawîron yentainon

também o ente santo que há de nascer será chamado Filho de Deus.

36 E Isabel, tua parenta, igualmente concebeu um filho na sua velhice, sendo este já o sexto mês para aquela que diziam ser estéril.

37 Porque para Deus não haverá impossíveis em todas as suas promessas.

38 Então, disse Maria: Aqui está a serva do SENHOR; que se cumpra em mim conforme a tua palavra. E o anjo se ausentou dela.

Maria visita a Isabel

39 Naqueles dias, dispondo-se Maria, foi apressadamente à região montanhosa, a uma cidade de Judá,

40 entrou na casa de Zacarias e saudou Isabel.

41 Ouvindo esta a saudação de Maria, a criança lhe estremeceu no ventre; então, Isabel ficou possuída do Espírito Santo.

42 E exclamou em alta voz: Bendita és tu entre as mulheres, e bendito o fruto do teu ventre!

meruntîri wanî pe man aapia —ta'pîiya ipî'. —Mîrîrî wenai mîîkîrî more, imakui'pî ton pîn teesenposen wanî pe man Paapa munmu pe —ta'pîiya.

36—Enpenatakî maasa ayonpa Isabel pî'. Pena taapîtî'pî to'ya tînre ton yenponen pepîn, taapîtî'pî to'ya ipî'. Tîîse sîrîrî more yan pe eenasa' man. Tiwin mia' pona tîîmo'tai kapoi kaisarî ikapoi wanî, no'santon pe tîîse —ta'pîiya.

37—Maasa pra Paapa pia sa'man ton pra man. Î' inkupî pepîn ton pra man Paapa pia. Tamî'nawîrî ikonekaiya —ta'pîiya.

38Mîîkîrî maimu yuuku'pî Mariaya: —Uurî wanî Paapa poitîrîpa' pe. Mîrîrî ye'nen î' rî e'kupî ya uyarakkîrî, Uyepotorîya ta'pî yawîrî, î' taaya manni' î' wani' pra man —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo inserî wîtî'pî iipiapai.

Isabel Era'mapî'se Maria Wîtî

39Mîrîrî tîpo Maria ekoneka'pî wî' pona tuutîpa, Judéia pata pona tonpa Isabel pia.

40Miarî teerepansa' pe Zacarias yewî' ta eewomî'pî. Moropai ino'pî Isabel yarakkîrî to' atapisî'pî tîwakîri pe pu'kuru.

41Maria maimu eta Isabelya pe more iro'ta ya' tîwe'sen eraikka'pî taatausinpai. Mîrîrî yai itesa' pe Morî Yekaton Wannî iipî'pî, imeruntîri ton tîrî'pîiya.

42Moropai Isabel eseurîma'pî meruntî ke. Ta'pîiya: —Morî pe amîrî yapurî'pî Paapaya tamî'nawîronkon wîri'sanyamî' yapurî tîuya yentai. Moropai mîîkîrî more yenpoya kupî manni' nîrî yapurî Paapaya —ta'pîiya.

43 E de onde me provém que me venha visitar a mãe do meu SENHOR?

44 Pois, logo que me chegou aos ouvidos a voz da tua saudação, a criança estremeceu de alegria dentro de mim.

45 Bem-aventurada a que creu, porque serão cumpridas as palavras que lhe foram ditas da parte do SENHOR.

O cântico de Maria

46 Então, disse Maria: A minha alma engrandece ao SENHOR,

47 e o meu espírito se alegrou em Deus, meu Salvador,

48 porque contemplou na humildade da sua serva. Pois, desde agora, todas as gerações me considerarão bem-aventurada,

49 porque o Poderoso me fez grandes coisas. Santo é o seu nome.

50 A sua misericórdia vai de geração em geração sobre os que o temem.

51 Agiu com o seu braço valorosamente; dispersou os que, no coração, alimentavam pensamentos soberbos.

43—Anî' kin uurî Uyepotorî yan ii'to'pe uyera'mapî'se, ipîkku pe pra sa'ne wanî tanne.

44Uupia eerepamî pe, uyarakkîrî eeseurîma yai, uro'ta yawon unre eraikkan pî' man kure'ne, taatausinpai —ta'pîiya.

45—Amîrîya morî yapisî kupî taatausinpai, maasa pra innape î' e'kupî ta'pî Paapaya kupîya ye'nen —ta'pî Isabelya Maria pî'.

Maria Eserenka Paapa Yapurî Pî'

46Moropai Mariaya ta'pî Paapa yapurî tîuya pe: —Uyewan wanî kure'ne taatausinpai Uyepotorî pî'.

47Moropai uyekaton atausinpasa' kure'ne mîîkîrî upîika'tînen Paapa pî'.

48Maasa pra uurî sa'ne tîpoitîrîpa' pî' awenpenatasa' ye'nen. Tarîpai sîrîrî patapai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya taa upî': "Mîîkîrî Maria yapurî'pî Paapaya" taa to'ya.

49Mîrîrî warantî taa to'ya maasa pra mîîkîrî meruntî Paapaya kure'ne î' ku'sa' uurî ton pe. Mîîkîrî Paapa wanî morî pe pu'kuru imakui'pî ton pra, tamî'nawîronkon yentai. Maasa pra itese' taato' wanî teken morî.

50Mîîkîrî Paapa wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' i'noko'manen pe, manni'kan innape tînamanenan i'noko'maiya. Moropai manni'kan penaronkon tamokon moropai to' payanî'san nîrî i'noko'maiya.

51Moropai tîmeruntîri ke manni'kan pemonkonyamî' mîîpankon esenumenkato' imakui'pî tîwe'sen

yaretî'ka'pîiya tiwinarî, tiaronkon ma're to' kupî'pîiya.

52 Derribou do seu trono os poderosos e exaltou os humildes.

52Moropai ipîkkukon reiyamî' e'to' ipîkku pe yaretî'ka'pîiya. Ipîkku pe pra to' ena'pî. Tîîse manni'kan morîkon mîîpankon pepîn pîika'tî'pîiya, tiaronkon esa' pe to' e'to'pe, ipîkku pe.

53 Encheu de bens os famintos e despediu vazios os ricos.

53Moropai ita're' pînon sa'ne ya're' ton tîrî'pîiya emi'ne to' wanî namai. Tîîse ipîkku pe tîwe'sanon pia î' tîrîiya pepîn.

54 Amparou a Israel, seu servo, a fim de lembrar-se da sua misericórdia

54Mîîkîrî Paapaya pena î' ta'pî tîuya yawîrî ikupî'pî penaronkon pokonpe. Moropai tîpemonkonoyamî', Israel ponkon pîika'tî'pîiya to' pîika'tîuya taasa' tîuya yawîrî.

55 a favor de Abraão e de sua descendência, para sempre, como prometera aos nossos pais.

55Penaron Abraão nurî'tî pî' awenpenata'pî. Morî kupî'pîiya Abraão ton pe. Moropai tamî'nawîronkon ipayanî'san ton ikupîiya ipatîkarî —ta'pî Mariaya, Paapa yapurî ye'ka pe.

56 Maria permaneceu cerca de três meses com Isabel e voltou para casa.

56Mîrîrî tîpo Maria ko'mamî'pî eseurîwî'ne kapoi tonpa Isabel yarakkîrî. Moropai awenna'po'pî tewî' ta.

O nascimento de João Batista

João Batista Esenpo

57 A Isabel cumpriu-se o tempo de dar à luz, e teve um filho.

57Moropai Isabelya tînre yenpoto' weiyu eseporî'pî. Tînre yenpo'pîiya warayo' pe.

58 Ouviram os seus vizinhos e parentes que o SENHOR usara de grande misericórdia para com ela e participaram do seu regozijo.

58Mîrîrî pî' to' atausinpa'pî. Moropai itonpayamî' moropai iwoi tîîko'mansenon atausinpa'pî nîrî ipokonpe. Maasa pra morî pe Uyepotorîkon e'to' era'ma'pî to'ya Isabel yarakkîrî.

59 Sucedeu que, no oitavo dia, foram circuncidar o menino e queriam dar-lhe o nome de seu pai, Zacarias.

59Mîrîrî tîpo tiwin semana tîîko'mamî tîpo more yarî'pî to'ya imere pi'pî pottî ya'tîi teserukon yawîrî. Mîrîrî yai mîîkîrî ese' ton antîîpai to' wanî'pî itun ese' ya Zacarias kai'ma.

60 De modo nenhum! Respondeu sua mãe. Pelo contrário, ele deve ser chamado João.

61 Disseram-lhe: Ninguém há na tua parentela que tenha este nome.

62 E perguntaram, por acenos, ao pai do menino que nome queria que lhe dessem.

63 Então, pedindo ele uma tabuinha, escreveu: João é o seu nome. E todos se admiraram.

64 Imediatamente, a boca se lhe abriu, e, desimpedida a língua, falava louvando a Deus.

65 Sucedeu que todos os seus vizinhos ficaram possuídos de temor, e por toda a região montanhosa da Judéia foram divulgadas estas coisas.

66 Todos os que as ouviram guardavam-nas no coração, dizendo: Que virá a ser, pois, este menino? E a mão do SENHOR estava com ele.

O cântico de Zacarias

67 Zacarias, seu pai, cheio do Espírito Santo, profetizou, dizendo:

68 Bendito seja o SENHOR, Deus de Israel, porque visitou e redimiu o seu povo,

60Tîîse isanya ta'pî: —Kaane, itese' wanî pe man João kai'ma —ta'pîiya.

61Tîîse ta'pî itonpayamî'ya ipî': —Tîîse ayonpa ton pra man mîrîrî ye'ka itese' —ta'pî to'ya ipî'.

62Mîrîrî yai iyun ekaranmapo'pî to'ya, era'mato'peiya ikupî'pî to'ya, mîîkîrî more ese' ton kupî ye'ka pe.

63Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Zacariasya tabua esatî'pî ipona imenukapa kai'ma. Mîîkîrîya itese' ton menuka'pî João kai'ma. Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esenumenkasa' wanî'pî mararî pra.

64Mîrîrî pe rî Zacarias eseurîma pia'tî'pî Paapa yapurî ye'ka pe.

65Mîrîrî etasa' tîuya'nîkon yai, eranne' pe inkamoro iwoi tîîko'mansenon wanî'pî. Moropai mîrîrî yekare eta'pî tamî'nawîrî Judéia pata poronkonya, wî' poronkon tîîko'mansenonkonya. Moropai mîrîrî pî' to' eseurîmapîtî ko'mannîpî'pî.

66Tamî'nawîronkon etatîpono'san esenumenka'pî mîrîrî pî'. Ekaranmapo'pî to'ya: —Anî' pe see mîserî more wanî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya. Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî maasa pra Uyepotorîkon meruntîri wanî ye'nen mîîkîrî yarakkîrî.

Paapa Yapurî Zacariasya

67Zacarias esa' pe Morî Yekaton Wannî iipî'pî. Mîrîrî ye'nen eeseurîma pia'tî'pî î' awe'kupî ton pî'. Ta'pîiya:

68—Uyepotorîkon Paapa yapurîpai'nîkon maasa pra tîpemonkonoyamî' Judeuyamî' ko'mannîpî'pîiya. Moropai mîîkîrîya to'

pîika'tî'pî, to' e'taruma'tîto' yapai to' mo'ka'pîiya.

69 e nos suscitou plena e poderosa salvação na casa de Davi, seu servo,

69Paapaya upîika'tînenkon ton esenpo emapu'tî'pî tîpoitîrî Davi nurî'tî paarî'pî yai.

70 como prometera, desde a antiguidade, por boca dos seus santos profetas,

70(Pena pata pai Paapa eseurîma'pî sîrîrî pî' penaronkon tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' winîpai. Sîrîrî pî' to' eseurîma'pî pena.)

71 para nos libertar dos nossos inimigos e das mãos de todos os que nos odeiam;

71Mîîkîrî Paapaya upîika'tîkon tîuya ta'pî uyeyatonkon winîpai. Moropai tamî'nawîronkon manni'kan uurî'nîkon pî' tîwo'ma'tasanon winîpai upîika'tîiya'nîkon ta'pîiya.

72 para usar de misericórdia com os nossos pais e lembrar-se da sua santa aliança

72Tî'noko'pî pe utamokon nurî'san era'ma tîuya ta'pîiya. Moropai tîpemonkonoyamî' yarakkîrî teesetato' pî' tîwenpenatai pra mîîkîrî wanî pîn.

73 e do juramento que fez a Abraão, o nosso pai,

74 de conceder-nos que, livres das mãos de inimigos, o adorássemos sem temor,

73-74“Ayeyatonkon winîpai apîika'tî tîuya'nîkon tîîwanmîra uyapurîkonpa umaimu yawîrî, eranne' pe pra” ta'pîiya utamokon Abraão nurî'tî pî'. Mîrîrî tîmaimu tîrî'pîiya tînena'poka tonpe pra tînkupî tonpe.

75 em santidade e justiça perante ele, todos os nossos dias.

75Mîrîrî kupîiya, morî pe pu'kuru, imakui'pî ton pra e'nîto'pe'nîkon kai'ma iipia. Imakui'pî kupî pî' ko'mannî namai sa'mantan pîkîrî —ta'pî Zacariasya.

76 Tu, menino, serás chamado profeta do Altíssimo, porque precederás o SENHOR, preparando-lhe os caminhos,

76—Amîrî unmu, tamî'nawîronkon yentainon Paapa maimu ekareme'nen pe awanî kupî sîrîrî, uyepotorîkon iipî yekare ekaremekîya pe nai. Uyepotorîkon iipî rawîrî e'ma konekaya, Uyepotorîkon ye'marî ton. Tamî'nawîrî konekaya morî pe Uyepotorîkon erepanto'pe

77 para dar ao seu povo conhecimento da salvação, no redimi-lo dos seus pecados,

78 graças à entranhável misericórdia de nosso Deus, pela qual nos visitará o sol nascente das alturas,

79 para alumiar os que jazem nas trevas e na sombra da morte, e dirigir os nossos pés pelo caminho da paz.

80 O menino crescia e se fortalecia em espírito. E viveu nos desertos até ao dia em que havia de manifestar-se a Israel.

Lucas 2

O nascimento de Jesus Cristo
Mateus 1.18-25

1 Naqueles dias, foi publicado um decreto de César Augusto, convocando toda a população do império para recensear-se.

2 Este, o primeiro recenseamento, foi feito quando Quirino era governador da Síria.

77Maasa pra itekare ekaremekîya pe nai pemonkonyamî' pî', e'pîika'tînto' yekare. Mîrîrî itekare wenai imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka to'ya kupî sîrîrî. Moropai mîrîrî kupî Paapaya tîîwanmîra.

78Maasa pra Paapa wanî Uyepotorîkon pe pu'kuru uurî'nîkon i'noko'manen pe. Erenmapî ya, wei epa'ka warantî, mîîkîrîya upîika'tînenkon ton yarima pe man uupia'nîkon.

79Mîîkîrî narimaya ewaron ta tîîko'mansenon pemonkonyamî' weiyu'ma. Inkamoro pîika'tîiya to' sa'mantato' winîpai. Moropai morî tîrîiya uurî'nîkon pia, morî pe asanîto'pe tîîwanmîra, teesewankono'mai pra —ta'pî Zacariasya.

80Mîrîrî tîpo mîîkîrî Zacarias munmu arenta'pî. Kure'ne aarenta'pî. Moropai meruntî ke itewan ena'pî, itesa' pe Morî Yekaton Wannî wanî ye'nen. Moropai aako'manpîtî'pî keren po. Israel ponkon pî' teesenpo pîkîrî aako'mamî'pî keren po.

Lucas 2

Jesus Esenpo
(Mt 1.18-25)

1Mîrîrî yai reiyamî' esa' tîwe'sen Augustoya tamî'nawîronkonya tese'kon menuka me'po'pî. Maasa pra tamî'nawîronkon tîîko'mansenon anepu'pai awanî'pî mîîto'pe.

2Mîrîrî wanî'pî e'mai'non tese'kon menukato' to'ya. Mîrîrî yai Quirino wanî Síria pata ko'mannî'nen pe.

3 Todos iam alistar-se, cada um à sua
própria cidade.

4 José também subiu da Galiléia, da cidade
de Nazaré, para a Judéia, à cidade de
Davi, chamada Belém, por ser ele da casa
e família de Davi,

5 a fim de alistar-se com Maria, sua esposa,
que estava grávida.

6 Estando eles ali, aconteceu completarem-
se-lhe os dias,

7 e ela deu à luz o seu filho primogênito,
enfaixou-o e o deitou numa manjedoura,
porque não havia lugar para eles na
hospedaria.

Os anjos e os pastores

8 Havia, naquela mesma região, pastores
que viviam nos campos e guardavam o seu
rebanho durante as vigílias da noite.

9 E um anjo do SENHOR desceu aonde eles
estavam, e a glória do SENHOR brilhou ao
redor deles; e ficaram tomados de grande
temor.

10 O anjo, porém, lhes disse: Não temais;
eis aqui vos trago boa-nova de grande
alegria, que o será para todo o povo:

3Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon enna'po'pî
tîpata'se'kon teesenpo'pîkon ya' tese'kon
menukai.
4Mîrîrî warantî José wîtî'pî Galiléia pata
pon Nazaré poi Judéia pata pon Belém
pona, Davi nurî'tî esenpo'pî ya'. Miarî ya
José wîtî'pî maasa pra Davi paarî'pî pe
awanî'pî.
5Attî'pî tawasirî Maria yarakkîrî tese'kon
menukai. Mîîkîrî Maria wanî'pî more yan
pe.
6Mîrîrî yai mîîkîrî Mariaya tînre yenpoto'
weiyu eseporî'pî miarî Belém po.
7Mîîkîrîya e'mai'non tînre yenpo'pî
warayo' pe. Mîîkîrî more ya'santî'pîiya
moropai itîrî'pîiya paakayamî' ya're' yense'
ya'. Maasa pra paakayamî' yewî' ta to'
wanî'pî to' pata'se' ton pra awanî'pî wîttî
ta.

Carneiroyamî' Era'manenan Pia Inserîyamî' Esenpo

8Miarî mîrîrî pata po tekînkon
carneiroyamî' era'manenan wanî'pî. Keren
po si'ma tekînkon ko'mannîpî'pî to'ya.
9Mîrîrî tanne, Uyepotorîkon narima'pî
inserî esenpo'pî to' pia. Moropai
Uyepotorîkon ya'karuya inkamoro
weiyu'ma'pî. Mîrîrî pî' to' esi'nîpî'pî mararî
pra.
10Tîîse inserîya ta'pî to' pî': —Eranne' pe
pra e'tî. Kesi'nî'tî. Maasa pra morî itekare
ekareme'se yi'nî pî' wai kure'ne
aatausinpakonpa. Amîrî'nîkon moropai
tamî'nawîronkon pemonkonyamî'
atausinpato'pe itekare ekaremekîuya
sîrîrî.

11 é que hoje vos nasceu, na cidade de Davi, o Salvador, que é Cristo, o SENHOR.

12 E isto vos servirá de sinal: encontrareis uma criança envolta em faixas e deitada em manjedoura.

13 E, subitamente, apareceu com o anjo uma multidão da milícia celestial, louvando a Deus e dizendo:

14 Glória a Deus nas maiores alturas, e paz na terra entre os homens, a quem ele quer bem.

15 E, ausentando-se deles os anjos para o céu, diziam os pastores uns aos outros: Vamos até Belém e vejamos os acontecimentos que o SENHOR nos deu a conhecer.

16 Foram apressadamente e acharam Maria e José e a criança deitada na manjedoura.

17 E, vendo-o, divulgaram o que lhes tinha sido dito a respeito deste menino.

18 Todos os que ouviram se admiraram das coisas referidas pelos pastores.

19 Maria, porém, guardava todas estas palavras, meditando-as no coração.

11Maasa pra sîrîrîpe Davi nurî'tî esenpo'pî pata po, pîika'tîton esenposa' man amîrî'nîkon ton pe. Mîîkîrî wanî Cristo, Paapa nîmenka'pî pe, Uyepotorîkon pe —ta'pîiya.

12—Sîrîrî warantî eporîya'nîkon yairî pu'kuru awanî epu'tîkonpa. More eporîya'nîkon kupî sîrîrî kamisa ke ya'santîsa' pe awanî, paakayamî' ya're' yense' ya' —ta'pîiya to' pî'.

13Mîrîrî pe rî inserî pokonpe tu'kankon inserîyamî' esenpo'pî, Paapa poitîrîtonon. Inkamoroya Paapa yapurî'pî. Ta'pî to'ya:

14—Paapa yapurî e'pai awanî ipata ya' ka' po. Maasa pra tarî non po tîîwanmîn tîîsa' Paapaya man pemonkonyamî' pia, Paapa wakîrikon pia.

15Mîrîrî taa tîpo, inserîyamî' enna'po'pî ka' pona. Mîrîrî tîpo inkamoro tekînkon era'manenan eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon. Inkamoroya ta'pî: —Aase'nîkon, wîtî'nîkon Belém pona, î' e'ku'sa' era'mai Uyepotorîkon nekaremekî'pî —ta'pî to'ya.

16Moropai inkamoro wîtî'pî ka'ne' pe teesemi'tapai. Teerepansa'kon yai eporî'pî to'ya, Maria moropai José. Moropai more era'ma'pî to'ya paakayamî' ya're' yense' ya'.

17Mîîkîrî more era'ma tîuya'nîkon tîpo inkamoro wîtî'pî, î' ta'pî inserîya to' pî' ekareme'se.

18Mîrîrî ekaremekî to'ya pî' tamî'nawîronkon esenumenka'pî kure'ne teesewankono'mai.

19Tîîse tamî'nawîrî mîrîrî pî' Maria esenumenka'pî kure'ne. Moropai mîrîrî

koneka'pîiya tewan ya', tîwîrî teesenumenkapa.

20 Voltaram, então, os pastores glorificando e louvando a Deus por tudo o que tinham ouvido e visto, como lhes fora anunciado.

20Mîrîrî tîpo inkamoro tekînkon era'manenan enna'po'pî Paapa yapurî ye'ka pe tîneta'pîkon pî' moropai tînera'ma'pîkon pî'. Tamî'nawîrî inserîya ekaremekî'pî yawîrî awanî'pî.

A circuncisão de Jesus

21 Completados oito dias para ser circuncidado o menino, deram-lhe o nome de JESUS, como lhe chamara o anjo, antes de ser concebido.

More Ese'tî To'ya Jesus Pe

21Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai wei tîpo, teserukon yawîrî more mere pi'pî pottî ya'tîsa' to'ya yai, itese' ton tîrî'pî to'ya Jesus kai'ma, manni' inserî nîtîrî'pî maasa Maria ro'ta ya' awe'kupî pra tîîse.

A apresentação de Jesus no templo

22 Passados os dias da purificação deles segundo a Lei de Moisés, levaram-no a Jerusalém para o apresentarem ao SENHOR,

Jesus Yarî To'ya Epîremanto' Yewî' Ta

22Moropai to' ko'mamî'pî Maria ekoneka pîkîrî teserukon yawîrî. Maasa pra Moisés kaaretarîya taasa' wanî'pî aako'manto'pe asakî'ne pemonkonyamî' (40) wei kaisarî. Mîrîrî tîpo José moropai Mariaya more yarî'pî Jerusalém pona Uyepotorîkon pî' ekaremekîkonpa kai'ma.

23 conforme o que está escrito na Lei do SENHOR: Todo primogênito ao SENHOR será consagrado;

23Maasa pra mîrîrî warantî awe'menukasa' Uyepotorîkon maimu pe, E'mai'ne esenpo'pî warayo' pe tînmukukon mo'kato'pe to'ya Uyepotorîkon ton pe. *(Êx 13.2,12)*

24 e para oferecer um sacrifício, segundo o que está escrito na referida Lei: Um par de rolas ou dois pombinhos.

24Moropai Uyepotorîkon pia tîntîrîkon tîîto'pe tîuya'nîkon, asakî'ne waku'kaimîyamî' yarî'pî to'ya, Paapa maimuya taasa' yawîrî. Mîrîrî ton pra awanî ya, asakî'ne wîrîwo'yamî' tîîto'pe to'ya, tînre yenpotîpono'pîkon ekonekato'pe morî pe, taasai'ya. Mîrîrî warantî ikupî'pî to'ya.

O cântico de Simeão

25 Havia em Jerusalém um homem chamado Simeão; homem este justo e

25Mîrîrî yai tîîko'mansen wanî'pî Jerusalém po Simeão itese'. Yairî pu'kuru

piedoso que esperava a consolação de Israel; e o Espírito Santo estava sobre ele.

iteseru e'pîtî'pî moropai Paapa yapurînen pe awe'pîtî'pî. Moropai pena pata pai mîîkîrîya Judeuyamî' e'taruma'tîto' winîpai to' pîika'tînen iipî nîmîkî'pî. Kure'ne anera'mapai awanî'pî. Moropai Morî Yekaton Wannî wanî'pî iipia itesa' pe.

26 Revelara-lhe o Espírito Santo que não passaria pela morte antes de ver o Cristo do SENHOR.

26Maasa pra Morî Yekaton Wannîya taasa' wanî'pî ipî': —Aasa'manta rawîrî mîîkîrî pîika'tîton tînmenka'pî yarimasa' Uyepotorîkonya era'maya pe nai —ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen inîmîkî'pîiya.

27 Movido pelo Espírito, foi ao templo; e, quando os pais trouxeram o menino Jesus para fazerem com ele o que a Lei ordenava,

27Mîrîrî ya Simeão ewomî'pî epîremanto' yewî' ta Morî Yekaton Wannî maimu pe. Mîrîrî yai itunya moropai isanya mîîkîrî Jesus yaasa' wanî'pî epîremanto' yewî' ta, Moisés nurî'tîya yenupanto'ya taasa' yawîrî.

28 Simeão o tomou nos braços e louvou a Deus, dizendo:

28Era'ma tîuya pe Simeãoya mîîkîrî more yanumî'pî temekon pona. Moropai Paapa yapurî'pîiya. Mîîkîrîya ta'pî:

29 Agora, SENHOR, podes despedir em paz o teu servo, segundo a tua palavra;
30 porque os meus olhos já viram a tua salvação,
31 a qual preparaste diante de todos os povos:

32 luz para revelação aos gentios, e para glória do teu povo de Israel.

29-32—Paapa, morî pe pu'kuru nai. Amaimu yawîrî iku'sa'ya nai. Pîika'tîton anarima'pî era'ma pî' wai uyenu ke pu'kuru. Mîîkîrî pîika'tîton yarimasa'ya Judeuyamî' pia neken pra tîîse tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pia, tîpîika'tînenkon ton yarimasa'ya a'ka pe awe'to'pe, î' kai'ma tîîko'manto'kon wanî epu'to'pe to'ya. Moropai mîîkîrî pîika'tîton wenai apemonkonoyamî' Judeuyamî' yapurî to'ya. Tarîpai uusa'manta pe wai tîîwanmîra maasa pra pîika'tîton era'masau'ya ye'nen —ta'pî Simeãoya.

33 E estavam o pai e a mãe do menino admirados do que dele se dizia.

34 Simeão os abençoou e disse a Maria, mãe do menino: Eis que este menino está destinado tanto para ruína como para levantamento de muitos em Israel e para ser alvo de contradição

35 (também uma espada traspassará a tua própria alma), para que se manifestem os pensamentos de muitos corações.

A profetisa Ana

36 Havia uma profetisa, chamada Ana, filha de Fanuel, da tribo de Aser, avançada em dias, que vivera com seu marido sete anos desde que se casara

37 e que era viúva de oitenta e quatro anos. Esta não deixava o templo, mas adorava noite e dia em jejuns e orações.

38 E, chegando naquela hora, dava graças a Deus e falava a respeito do menino a todos os que esperavam a redenção de Jerusalém.

33Mîrîrî warantî more pî' Simeão eseurîmasa' pî' itun moropai isan wanî'pî kure'ne teesenumenkai.
34Simeãoya ta'pî inkamoro pî': —Paapaya morî tîrî pî' man aapia'nîkon —ta'pîiya. Moropai Maria Jesus yan pî' ta'pîiya: —A'kî, mîserî more wanî sîrîrî Paapa nîmenka'pî pe, tu'kankon Judeuyamî' pîika'tîton pe moropai tu'kankon newanmîrî tonpe. Paapaya imenka'pî î' kai'ma morî pe tîwanî ekareme'to'peiya. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon wenai tu'kankon eseurîma imakui'pî pe iwinîkîi.
35Mîrîrî taa tîuya'nîkon wenai imakui'pî pe tewankon wanî ekaremekî to'ya esera'ma. Mîrîrî warantî eesewankono'mato' wanî kupî sîrîrî, Maria. Kure'ne ne'ne' pe epu'tîya, tauraya ayewan ya'tî warantî —ta'pî Simeãoya Maria pî'.

36Moro awanî'pî itekare ekareme'nen no'santon profetisa inyo isa'manta'pî itese' Ana. Mîîkîrî wanî'pî Aser nurî'tî paarî'pî pe, Fanuel yensi pe. Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai (7) kono' tîno'pîta tîpo inyo sa'manta'pî.
37Tarîpai mîîkîrî wanî'pî 84 kaisarî ikono po. Aako'manpîtî'pî epîremanto' yewî' ta. Mîîkîrîya Paapa yapurîpîtî'pî wei, ewaron kaisarî tekkari tonpai pra eepîremapîtî'pî.
38Mîîkîrî Ana iipî'pî inkamoro pia Simeãoya taasa' tanne. Mîrîrî yai Paapa yapurî'pîiya mîîkîrî more yarimasai'ya ye'nen. —Morî pe man, Paapa —ta'pîiya. Moropai tamî'nawîronkon pî' ekaremekî'pîiya mîîkîrî more yekare

O menino Jesus em Nazaré

39 Cumpridas todas as ordenanças segundo
a Lei do SENHOR, voltaram para a
Galiléia, para a sua cidade de Nazaré.

40 Crescia o menino e se fortalecia,
enchendo-se de sabedoria; e a graça de
Deus estava sobre ele.

O menino Jesus no meio dos doutores

41 Ora, anualmente iam seus pais a
Jerusalém, para a Festa da Páscoa.

42 Quando ele atingiu os doze anos,
subiram a Jerusalém, segundo o costume
da festa.
43 Terminados os dias da festa, ao
regressarem, permaneceu o menino Jesus
em Jerusalém, sem que seus pais o
soubessem.

44 Pensando, porém, estar ele entre os
companheiros de viagem, foram caminho
de um dia e, então, passaram a procurá-lo
entre os parentes e os conhecidos;

45 e, não o tendo encontrado, voltaram a
Jerusalém à sua procura.

46 Três dias depois, o acharam no templo,
assentado no meio dos doutores, ouvindo-
os e interrogando-os.

inkamoro Jerusalém ponkon pîika'tînen
nîmî'nenan pî'.

Nazaré Pona To' Enna'po

39Mîrîrî tîpo tamî'nawîron Paapa
maimuya taasa' yawîrî ikupî tîpo'nîkon,
José moropai Maria enna'po'pî Galiléia
pata pona, tîpata Nazaré cidaderî pona.
40Miarî mîîkîrî more arenta'pî moropai
meruntî ke eena'pî. Epu'nen pe awanî'pî
moropai Paapa wanî'pî iipia,
iko'mannîpî'pîiya morî pe.

Judeuyamî' Yenupanenan Yenupa Jesusya Maasaron Pe Si'ma

41Kono' kaisarî Jesus yuntonon wîtîpîtî'pî
Jerusalém pona Páscoa Judeuyamî' festarî
pî'.
42Mîrîrî warantî to' wîtî'pî festa pî' asakî'ne
pu' pona tîîmo'tai (12) Jesus kono po tîîse
teserukon ta.
43Tamî'nawîrî festa atareti'kasa' tîpo to'
enna'po pia'tî'pî tewî'kon ta. Tîîse Jesus
e'nîmî'pî Jerusalém po tuntononya epu'tî
pra tîîse.
44Itun esenumenka'pî tonpayamî' pokonpe
attî kai'ma awanî'pî. Mîrîrî ye'nen to'
ese'ma'tî'pî. To' wîtî'pî tiwin wei kaisarî
tîîse to' enpenata'pî ipî'. Inkamoroya
yuwa'pî itonpayamî' kore'ta pî'.
45Tîîse eporî to'ya pîn. Mîrîrî ye'nen to'
enna'po'pî Jerusalém pona yuwai.
46Eseurîwî'ne wei kaisarî tîîko'mamîkon
tîpo, eporî'pî to'ya epîremanto' yewî' ta.
Judeuyamî' yenupanenan kore'ta to'
eseurîma eta pî' awanî'pî moropai to'
yekaranmapo'pîtî'pîiya.

47 E todos os que o ouviam muito se admiravam da sua inteligência e das suas respostas.

48 Logo que seus pais o viram, ficaram maravilhados; e sua mãe lhe disse: Filho, por que fizeste assim conosco? Teu pai e eu, aflitos, estamos à tua procura.

49 Ele lhes respondeu: Por que me procuráveis? Não sabíeis que me cumpria estar na casa de meu Pai?

50 Não compreenderam, porém, as palavras que lhes dissera.

51 E desceu com eles para Nazaré; e era-lhes submisso. Sua mãe, porém, guardava todas estas coisas no coração.

52 E crescia Jesus em sabedoria, estatura e graça, diante de Deus e dos homens.

Lucas 3

A pregação de João Batista
Mateus 3.1-10; Marcos 1.2-5

1 No décimo quinto ano do reinado de Tibério César, sendo Pôncio Pilatos governador da Judéia, Herodes, tetrarca da Galiléia, seu irmão Filipe, tetrarca da

47Tamî'nawîronkon mîîkîrî eseurîma etatîponkon esenumenka'pî kure'ne teesewankono'mai. Maasa pra epu'nen pe awe'to' pî' moropai to' maimu yu'toi'ya pî' to' esenumenka'pî kure'ne epu'tî tîuya'nîkon yentai.

48Mîîkîrî era'ma tîuya'nîkon yai, ituntonon esewankono'ma'pî. Mîrîrî yai isanya ta'pî ipî': —Unre, î' wani' awanî ye'nen mîrîrî warantî awanî? Ayunya moropai uurîya anna esewankono'ma kure'ne ayuwa pî' —ta'pîiya.

49Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Î' ton pe see uyuwaya'nîkon mîrîrî? Epu'tîya'nîkon pra naatî uyun yewî' ta uurî wanî e'pai awanî? —ta'pîiya.

50Tîîse inkamoroya î' taa Jesusya epu'tî to'ya pra awanî'pî.

51Mîrîrî tîpo Jesus enna'po'pî tuntonon pokonpe Nazaré pona moropai aako'mamî'pî. Tuntonon maimu yawîrî awanî'pî. Tamî'nawîrî mîrîrî iteseru tînera'ma'pî pî' isan enpenatapîtî'pî.

52Mîrîrî yai Jesus arenta'pî, kure'ne eena'pî. Moropai epu'nen pe awe'to' nîrî ena'pî kure'ne. Paapa wakîri pe awanî'pî moropai pemonkonyamî' nîrî wakîri pe awanî'pî.

Lucas 3

João Batista Eseurîmato'
(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

1Reiyamî' esa' pe tîwe'sen Tibério wanî'pî Roma pata esa' pe. Mia' tamî'nawîrî tîîse, mia'taikin kaisarî ipona kono' (15) kaisarî awanî'pî pata esa' pe. Mîrîrî yai Pôncio

região da Ituréia e Traconites, e Lisânias, tetrarca de Abilene,

Pilatos wanî'pî Judéia pata esa' pe. Herodes wanî'pî mîrîrî yai Galiléia pata esa' pe. Moropai Herodes yakon Filipe wanî'pî Ituréia pata esa' pe, moropai Traconites pata esa' pe. Moropai Lisânias wanî'pî Abilene pata esa' pe.

2 sendo sumos sacerdotes Anás e Caifás, veio a palavra de Deus a João, filho de Zacarias, no deserto.

2Anás moropai Caifás wanî'pî teepîremasanon esanon pe. Mîrîrî yai Paapa eseurîma'pî Zacarias munmu, João yarakkîrî keren po.

3 Ele percorreu toda a circunvizinhança do Jordão, pregando batismo de arrependimento para remissão de pecados,

3Moropai Joãoya itekare ekaremekî pinunpa'pî. Tamî'nawîrî Jordão iren ratai poro tîîko'mansenon pî'. Taapîtî'pîiya see warantî: —Morî Paapa yeseru yapi'tî, imakui'pî ankupî'pîkon tîrumakai tamî'nawîrî, Paapaya tîîwanmîra iku'to'pe. Moropai esenpatakona'tî —ta'pîiya.

4 conforme está escrito no livro das palavras do profeta Isaías: Voz do que clama no deserto: Preparai o caminho do SENHOR, endireitai as suas veredas.

4Mîrîrî warantî ekareme'pîtî'pî Joãoya penaron profeta Isaías nurî'tîya imenuka'pî tîkaaretarî po yawîrî. Awe'menukasa' wanî'pî see warantî: Keren po pemonkon man tîwentaimepîtî pî'. See warantî taapîtîiya: "Uyepotorîkon erepanto' ton konekatî. Morî pe to'sarî ite'marî ton konekatî, eerepanto'pe.

5 Todo vale será aterrado, e nivelados todos os montes e outeiros; os caminhos tortuosos serão retificados, e os escabrosos, aplanados;

5Tamî'nawîron wî'kon yarappana pî' tîwe'senkon ena kupî sîrîrî yettapusa' pe. Moropai inonkon wî'kon wanî kupî sîrîrî se' kaisarî awe'to'pe. Moropai wayai wayai pe tîwe'sen e'makon wanî kupî sîrîrî to'saron pe moropai e'makon sakîsakîpankon ena kupî sîrîrî se' kaisarî.

6 e toda carne verá a salvação de Deus.

6Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya pîika'tînto'pe Paapa nîtîrî'pî epu'tî kupî sîrîrî," taiya *(Is 40.3-5)*

kai'ma Isaías nîmenuka'pî. Mîrîrî yawîrî ikupî'pî Joãoya.

7 Dizia ele, pois, às multidões que saíam para serem batizadas: Raça de víboras, quem vos induziu a fugir da ira vindoura?

7Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî esenpatakonai João pia. Tîîse Joãoya taapîtî'pî to' pî': —Îkîiyamî' amîrî'nîkon. Anî'ya ekareme'sa' apî'nîkon, Paapa ekore'mato' yapai awe'pîika'tîkon kai'ma, amakuyikon rumakaya'nîkon pra tîîse? Paapaya atarumatîkon kupî sîrîrî.

8 Produzi, pois, frutos dignos de arrependimento e não comeceis a dizer entre vós mesmos: Temos por pai a Abraão; porque eu vos afirmo que destas pedras Deus pode suscitar filhos a Abraão.

8Mîrîrî ye'nen ayeserukon imakui'pî ku'to'ya'nîkon rumakatî. Moropai amenan morî ayeserukon ton yapi'tî tamî'nawîronkonya ayeserurî'pîkon rumakasa'ya'nîkon epu'to'pe. Tîîse aawarîrî'nîkon rî kîkatî: "Paapa yapurînenan anna maasa pra Abraão payannî'san pe anna wanî ye'nen," kîkatî. Mîrîrî taaya'nîkonya ya î' pe pra rî awanî, awe'pîika'tîkon pepîn. Tîîse tauya sîrîrî, ayentakon Abraão payannî'san pe tiaronkon kupî Paapaya e'painon seeni' tî'kon ke.

9 E também já está posto o machado à raiz das árvores; toda árvore, pois, que não produz bom fruto é cortada e lançada ao fogo.

9A'kî, wa'ka moro man yei ya'tîto'pe ikara yawîrî teeperu tîînen pepîn. Mîrîrî yenumî to'ya apo' ya' aaranto'pe. ⌞Mîrîrî warantî Paapaya ikupî kupî sîrîrî inkamoro imakui'pî teserukon rumakatîponkon pepîn pî'.⌟

10 Então, as multidões o interrogavam, dizendo: Que havemos, pois, de fazer?

10Mîrîrî ekaranmapo'pî pemonkonyamî'ya João pî': —Moriya î' kin kupî annaya e'painon? —ta'pî to'ya.

11 Respondeu-lhes: Quem tiver duas túnicas, reparta com quem não tem; e quem tiver comida, faça o mesmo.

11Inkamoro maimu yuuku'pî Joãoya: —Anî' wanî ya asakî'ne ipon mîîkîrîya itakon tîrî e'pai awanî î' ton pîn pia. Moropai anî' wanî ya tekkari ke tiaron yentai, mîîkîrîya

irataika e'pai awanî î' ton pîn pia —
ta'pîiya.

12 Foram também publicanos para serem batizados e perguntaram-lhe: Mestre, que havemos de fazer?

12Mîrîrî yai João pia tiaronkon tesa'kon ton pe tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon erepamî'pî esenpatakonakai. Moropai João ekaranmapo'pî to'ya. Ta'pî to'ya: —Anna yenupanen, î' kupî annaya e'painon? —
ta'pî to'ya ipî'.

13 Respondeu-lhes: Não cobreis mais do que o estipulado.

13Moropai to' maimu yuuku'pî Joãoya: —
Tîniru tîînenan winîpai kure'ne tîniru yapisîya'nîkon kai'ma ke'tî. Yapi'to'pe ta'pî yentai yapisîya'nîkon kai'ma ke'tî —
ta'pîiya.

14 Também soldados lhe perguntaram: E nós, que faremos? E ele lhes disse: A ninguém maltrateis, não deis denúncia falsa e contentai-vos com o vosso soldo.

14Moropai tiaronkon surarayamî'ya nîrî João ekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Anna kanan, î' kupî annaya e'painon? Ta'pî Joãoya: —Anî'rî taruma'tîya'nîkon e'pai pra man, tîniru yu'se awanîkon wenai, seru'ye' pe, î' inkupî'pî ton pra tîîse. Tîîse tauya taatausinpai e'tî ayepe'pîkon anapisîkon pî' inî' panpî' itu'se tîwe'se pra —ta'pîiya.

João dá testemunho de Jesus
Mateus 3.11-12; Marcos 1.7-8; João 1.19-27

15 Estando o povo na expectativa, e discorrendo todos no seu íntimo a respeito de João, se não seria ele, porventura, o próprio Cristo,

15Mîrîrî yai pemonkonyamî' esenumenka'pî pîika'tîton pe João yarimasa' Paapaya kai'ma. ⌞Maasa pra Paapa nîmenka'pî Cristo nîmîkî pî' to' wanî'pî.⌟ —Yai pra Cristo mîîkîrî, Paapa nîmenka'pî pe awanî —taapîtî'pî to'ya João pî'.

16 disse João a todos: Eu, na verdade, vos batizo com água, mas vem o que é mais poderoso do que eu, do qual não sou digno de desatar-lhe as correias das sandálias;

16Mîrîrî epu'tî tîuya ye'nen Joãoya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Uurîya ayenpatakonakon tuna ke neken. Tîîse tiaron yi'nî pî' man uye'ma'pî pî', ipîkku pe

ele vos batizará com o Espírito Santo e com fogo.

tîwe'sen uyentainon. Mîrîrî ye'nen uurîya mîîkîrî pisa'sa' yewa yeuka eserîke pra awanî, itarumai'pî pe wanî ye'nen. Mîîkîrîya amîrî'nîkon ⌞imakui'pî rumakatîponkon⌟ yenpatakona kupî sîrîrî Morî Yekaton Wannî enato'pe ayesa'kon pe. Moropai apo' ke eesenpatakonakon kupî sîrîrî. ⌞Mîrîrî warantî ikupîiya tamî'nawîrî imakui'pî mo'kapa kai'ma.⌟

17 A sua pá, ele a tem na mão, para limpar completamente a sua eira e recolher o trigo no seu celeiro; porém queimará a palha em fogo inextinguível.

17Mîîkîrî yenya trigo sururukato' wanî. Mîrîrî ke isururukaiya. Ipi'pî kore'tapai yaimenkaiya. Morîkon konekaiya itense' ya'. Mîrîrî pi'pîrî'pî po'tîiya apo' ya' eesi'nîpî neporîton pe pra —ta'pî Joãoya.

18 Assim, pois, com muitas outras exortações anunciava o evangelho ao povo;

18Mîrîrî warantî itekare ekaremekî tîuya yai, pemonkonyamî' panamapîtî'pîiya tu'ke teeseurîmato' ke. Maasa pra imakui'pî teserukon rumaka to'ya yu'se awanî'pî kure'ne.

19 mas Herodes, o tetrarca, sendo repreendido por ele, por causa de Herodias, mulher de seu irmão, e por todas as maldades que o mesmo Herodes havia feito,

19Mîrîrî yai pata ko'mannî'nen Herodes panamapîtî'pîiya kure'ne imakui'pî ku'sai'ya wenai. Tîîse Herodes ekore'ma'pî ipî'. Maasa pra takon no'pî Herodias yarakkîrî awanî pî' eeseurîmasa' wenai.

20 acrescentou ainda sobre todas a de lançar João no cárcere.

20Mîrîrî ye'nen inî' panpî' imakui'pî kupî'pîiya. João yarakkamo me'po'pîiya atarakkannîto' ta inî' itekare ekaremekîiya namai.

O batismo de Jesus
Mateus 3.13-17; Marcos 1.9-11; João 1.32-34

Jesus Yenpatakona'pî Joãoya
(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

21 E aconteceu que, ao ser todo o povo batizado, também o foi Jesus; e, estando ele a orar, o céu se abriu,

21Tîîse mîrîrî rawîrî pemonkonyamî' yenpatakonasai'ya yai Jesus nîrî yenpatakona'pî Joãoya. Mîrîrî yai Jesus epîrema tanne, ka' esettapuruka'pî.

22 e o Espírito Santo desceu sobre ele em forma corpórea como pomba; e ouviu-se

22Moropai Morî Yekaton Wannî autî'pî ipona waku'kaimî pe. Moropai mai ka'

uma voz do céu: Tu és o meu Filho amado, em ti me comprazo.

poinon eseurîma'pî taawon see warantî: — Amîrî unmu, uwakîri pu'kuru amîrî. Kure'ne apî' atausinpa sîrîrî —ta'pî Paapaya.

A genealogia de Jesus Cristo
Mateus 1.1-16

Jesus Tamorî'san
(Mt 1.1-17)

23 Ora, tinha Jesus cerca de trinta anos ao começar o seu ministério. Era, como se cuidava, filho de José, filho de Eli;

23Mîrîrî yai teesenyaka'mato' pia'tî Jesusya yai, ikono po wanî'pî 30 kono' kaisarî. Mîîkîrî pî' to' esenumenkapîtî'pî José munmu pe awanî kai'ma. Mîîkîrî José wanî'pî Heli nurî'tî munmu pe.

24 Eli, filho de Matate, Matate, filho de Levi, Levi, filho de Melqui, este, filho de Janai, filho de José;

24Heli wanî'pî Matã nurî'tî munmu pe. Matã wanî'pî Levi nurî'tî munmu pe. Levi wanî'pî Melqui nurî'tî munmu pe. Melqui wanî'pî Janai nurî'tî munmu pe. Janai wanî'pî José nurî'tî munmu pe.

25 José, filho de Matatias, Matatias, filho de Amós, Amós, filho de Naum, este, filho de Esli, filho de Nagai;

25José wanî'pî Matatias nurî'tî munmu pe. Matatias wanî'pî Amós nurî'tî munmu pe. Amós wanî'pî Naum munmu pe. Naum wanî'pî Esli nurî'tî munmu pe. Esli wanî'pî Nagaí nurî'tî munmu pe.

26 Nagai, filho de Maate, Maate, filho de Matatias, Matatias, filho de Semei, este, filho de José, filho de Jodá;

26Nagaí wanî'pî Máate nurî'tî munmu pe. Máate wanî'pî Matatias nurî'tî munmu pe. Matatias wanî'pî Semei nurî'tî munmu pe. Semei wanî'pî Joseque nurî'tî munmu pe. Joseque wanî'pî Jodá nurî'tî munmu pe.

27 Jodá, filho de Joanã, Joanã, filho de Resa, Resa, filho de Zorobabel, este, de Salatiel, filho de Neri;

27Jodá wanî'pî Joanã nurî'tî munmu pe. Joanã wanî'pî Resá nurî'tî munmu pe. Resá wanî'pî Zorobabel nurî'tî munmu pe. Zorobabel wanî'pî Salatiel nurî'tî munmu pe. Salatiel wanî'pî Neri nurî'tî munmu pe.

28 Neri, filho de Melqui, Melqui, filho de Adi, Adi, filho de Cosã, este, de Elmadã, filho de Er;

28Neri wanî'pî Melqui nurî'tî munmu pe. Melqui wanî'pî Adi nurî'tî munmu pe. Adi wanî'pî Cosã nurî'tî munmu pe. Cosã wanî'pî Elmadã nurî'tî munmu pe. Elmadã wanî'pî Er nurî'tî munmu pe.

29 Er, filho de Josué, Josué, filho de Eliézer, Eliézer, filho de Jorim, este, de Matate, filho de Levi;

29Er wanî'pî Josué nurî'tî munmu pe. Josué wanî'pî Eliézer nurî'tî munmu pe. Eliézer wanî'pî Jorim nurî'tî munmu pe. Jorim wanî'pî Matate nurî'tî munmu pe. Matate wanî'pî Levi nurî'tî munmu pe.

30 Levi, filho de Simeão, Simeão, filho de Judá, Judá, filho de José, este, filho de Jonã, filho de Eliaquim;

30Levi wanî'pî Simeão nurî'tî munmu pe. Simeão wanî'pî Judá munmu pe. Judá wanî'pî José nurî'tî munmu pe. José wanî'pî Jonã nurî'tî munmu pe. Jonã wanî'pî Eliaquim nurî'tî munmu pe.

31 Eliaquim, filho de Meleá, Meleá, filho de Mená, Mená, filho de Matatá, este, filho de Natã, filho de Davi;

31Eliaquim wanî'pî Meleá nurî'tî munmu pe. Meleá wanî'pî Mená nurî'tî munmu pe. Mená wanî'pî Matatá nurî'tî munmu pe. Matatá wanî'pî Natã nurî'tî munmu pe. Natã wanî'pî Davi nurî'tî munmu pe.

32 Davi, filho de Jessé, Jessé, filho de Obede, Obede, filho de Boaz, este, filho de Salá, filho de Naassom;

32Davi wanî'pî Jessé nurî'tî munmu pe. Jessé wanî'pî Obede nurî'tî munmu pe. Obede wanî'pî Boaz nurî'tî munmu pe. Boaz wanî'pî Salmom nurî'tî munmu pe. Salmom wanî'pî Nassom nurî'tî munmu pe.

33 Naassom, filho de Aminadabe, Aminadabe, filho de Admim, Admim, filho de Arni, Arni, filho de Esrom, este, filho de Perez, filho de Judá;

33Nassom wanî'pî Aminadabe nurî'tî munmu pe. Aminadabe wanî'pî Admim nurî'tî munmu pe. Admim wanî'pî Arni nurî'tî munmu pe. Arni wanî'pî Esrom nurî'tî munmu pe. Esrom wanî'pî Farés nurî'tî munmu pe. Farés wanî'pî Judá nurî'tî munmu pe. Judá wanî'pî Jacó nurî'tî munmu pe.

34 Judá, filho de Jacó, Jacó, filho de Isaque, Isaque, filho de Abraão, este, filho de Tera, filho de Naor;

34Jacó wanî'pî Isaque nurî'tî munmu pe. Isaque wanî'pî Abraão nurî'tî munmu pe. Abraão wanî'pî Terá nurî'tî munmu pe. Terá wanî'pî Nacor nurî'tî munmu pe.

35 Naor, filho de Serugue, Serugue, filho de Ragaú, Ragaú, filho de Faleque, este, filho de Éber, filho de Salá;

36 Salá, filho de Cainã, Cainã, filho de Arfaxade, Arfaxade, filho de Sem, este, filho de Noé, filho de Lameque;

37 Lameque, filho de Metusalém, Metusalém, filho de Enoque, Enoque, filho de Jarede, este, filho de Maalalel, filho de Cainã;

38 Cainã, filho de Enos, Enos, filho de Sete, e este, filho de Adão, filho de Deus.

35Nacor wanî'pî Serugue nurî'tî munmu pe. Serugue wanî'pî Ragaú nurî'tî munmu pe. Ragaú wanî'pî Faleque nurî'tî munmu pe. Faleque wanî'pî Éber nurî'tî munmu pe. Éber wanî'pî Salá nurî'tî munmu pe.

36Salá wanî'pî Cainã nurî'tî munmu pe. Cainã wanî'pî Arfaxade nurî'tî munmu pe. Arfaxade wanî'pî Sem nurî'tî munmu pe. Sem wanî'pî Noé nurî'tî munmu pe. Noé wanî'pî Lameque nurî'tî munmu pe.

37Lameque wanî'pî Matusalém nurî'tî munmu pe. Matusalém wanî'pî Enoque nurî'tî munmu pe. Enoque wanî'pî Jarete nurî'tî munmu pe. Jarete wanî'pî Maleleel nurî'tî munmu pe. Maleleel wanî'pî Cainã nurî'tî munmu pe.

38Cainã wanî'pî Enos nurî'tî munmu pe. Enos wanî'pî Sete nurî'tî munmu pe. Sete wanî'pî Adão nurî'tî munmu pe. Adão wanî'pî Paapa nîkupî'pî pe.

Lucas 4

A tentação de Jesus

Mateus 4.1-11; Marcos 1.12-13

1 Jesus, cheio do Espírito Santo, voltou do Jordão e foi guiado pelo mesmo Espírito, no deserto,

2 durante quarenta dias, sendo tentado pelo diabo. Nada comeu naqueles dias, ao fim dos quais teve fome.

3 Disse-lhe, então, o diabo: Se és o Filho de Deus, manda que esta pedra se transforme em pão.

Lucas 4

Imakui'pî Kupî Jesusya
Emapu'tî Yonpa Makuiya Teuren
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)

1Morî Yekaton Wannî yarakkîrî Jesus enna'po'pî iren Jordão kapai. Itesa' pe mîîkîrî Morî Yekaton Wannî wanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus yarî'pîiya keren pona.

2Miarî Jesusya imakui'pî kupî yu'se Makui ko'mamî'pî asakî'ne pemonkon wei kaisarî. Mîrîrî yai î' tonpai pra Jesus wanî'pî. Mîrîrî ye'nen emi'ne awanî'pî.

3Mîrîrî yai Makuiya ta'pî ipî': —Innape Paapa munmu pe awanî. Mîrîrî ye'nen aawarîrî ka'kî tî' pî' eetinyaka'mato'pe ayu pe —ta'pîiya.

4 Mas Jesus lhe respondeu: Está escrito: Não só de pão viverá o homem.

4Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Paapa maimu e'menukasa' man pena see warantî: "Tiyu pî' neken pemonkon ko'mamî pepîn", *(Dt 8.3)* taasai'ya man —ta'pî Jesusya.

5 E, elevando-o, mostrou-lhe, num momento, todos os reinos do mundo.

5Mîrîrî tîpo inî'rî Makuiya Jesus yonpa'pî. Moropai yarî'pîiya kawînan wî' pona. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ko'manto'kon patakon yenpo'pîiya tiwinarî.

6 Disse-lhe o diabo: Dar-te-ei toda esta autoridade e a glória destes reinos, porque ela me foi entregue, e a dou a quem eu quiser.

6Moropai ta'pî Makuiya Jesus pî': —Tamî'nawîrî sîrîrî morî tîrîuya aapia ipîkku pe awanîpa, pemonkonyamî' esa' pe awanîpa. Mîrîrîya meruntî ke awanî amaimu yawîrî tamî'nawîronkon ko'mamî. Tamî'nawîrî sîrîrî uupia itîîsa' tîrîuya e'painon, anî' itu'se uurî e'to' pia.

7 Portanto, se prostrado me adorares, toda será tua.

7Mîrîrî ye'nen tîrîuya aapia, awe'sekunka ya uyapurîi —ta'pîiya Jesus pî'.

8 Mas Jesus lhe respondeu: Está escrito: Ao SENHOR, teu Deus, adorarás e só a ele darás culto.

8Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: "Ayepotorî Paapa yapurîkî. Mîîkîrî maimu yawîrî neken ako'mankî", *(Dt 6.13)* taasai'ya man —ta'pîiya.

9 Então, o levou a Jerusalém, e o colocou sobre o pináculo do templo, e disse: Se és o Filho de Deus, atira-te daqui abaixo;

9Mîrîrî tîpo inî'rî Makuiya Jesus yarî'pî Jerusalém pona epîremanto' yewî' neka'ta pona, kawînan panpî' pona yanu'nîpî'pîiya. Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Innape Paapa munmu pe awanî. Maasa arapunkî tarîpai non pona.

10 porque está escrito: Aos seus anjos ordenará a teu respeito que te guardem;

10Maasa pra Paapa maimuya taasa' man: "Paapaya tîpoitîrîtonon inserîyamî' yarima pe man aapia apîika'tîto'pe to'ya.

11 e: Eles te susterão nas suas mãos, para não tropeçares nalguma pedra.

11Tenyakon ke ayapisî to'ya tî' pona a'pu pa'tîya namai", *(Sl 91.11,12)* taasai'ya man —

12 Respondeu-lhe Jesus: Dito está: Não tentarás o SENHOR, teu Deus.

13 Passadas que foram as tentações de toda sorte, apartou-se dele o diabo, até momento oportuno.

Jesus volta para a Galileia e principia a sua missão
Mateus 4.12-17; Marcos 1.14-15

14 Então, Jesus, no poder do Espírito, regressou para a Galiléia, e a sua fama correu por toda a circunvizinhança.

15 E ensinava nas sinagogas, sendo glorificado por todos.

Jesus prega em Nazaré. É rejeitado pelos seus
Mateus 13.54-58; Marcos 6.1-4

16 Indo para Nazaré, onde fora criado, entrou, num sábado, na sinagoga, segundo o seu costume, e levantou-se para ler.

17 Então, lhe deram o livro do profeta Isaías, e, abrindo o livro, achou o lugar onde estava escrito:

ta'pî Makuiya ipî'. —Mîrîrî ye'nen arapunkî —ta'pîiya Jesus pî'.
12Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Tîîse Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: "Ayepotorî Paapa tonpai pra e'kî", *(Dt 6.16)* taasai'ya man —ta'pîiya.
13Tamî'nawîrî mîrîrî warantî Jesusya imakui'pî kupî emapu'tî yonpa'pî Makuiya, tîîse ikupîiya pra awanî'pî. Imaimu yawîrî Jesus wanî pîn. Mîrîrî ye'nen Makuiya irumaka'pî mararî, moropai tîîko'manse pu'kuru pra iipia tîwenna'popa.

Jesus Esenyaka'ma Pia'tî Galiléia Pata Po
(Mt 4.12-17; Mc 1.14,15)

14Mîrîrî tîpo Jesus enna'po'pî Galiléia pata pona. Moropai Morî Yekaton Wannî meruntîri wanî'pî yarakkîrî. Moropai Jesus yekare eta'pî tamî'nawîronkon mîrîrî pata ponkonya.
15Mîîkîrîya pemonkonyamî' yenupa'pî to' epere'to'kon yewî'kon ta pî'. Moropai mîîkîrî yapurîpîtî'pî tamî'nawîronkonya miarî.

Nazaré Po Jesus Wanî
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

16Mîrîrî yai Jesus wîtî'pî Nazaré cidaderî pona. Mîrîrî cidade wanî'pî aarenta'pî pata'pî pe. Miarî teseru warantî rî sábado yai attî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' ta. Moropai miarî mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî Paapa maimu e'menukasa' erenkai.
17Moropai tiwin warayo'ya penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tî kaaretarî tîrî'pî iipia. Mîîkîrîya kaareta arakkanmoka'pî, moropai mîrîrî kaareta po awe'menukasa' eporî'pî see warantî:

18 O Espírito do SENHOR está sobre mim,
pelo que me ungiu para evangelizar os
pobres; enviou-me para proclamar
libertação aos cativos e restauração da
vista aos cegos, para pôr em liberdade os
oprimidos,

19 e apregoar o ano aceitável do SENHOR.

20 Tendo fechado o livro, devolveu-o ao
assistente e sentou-se; e todos na sinagoga
tinham os olhos fitos nele.

21 Então, passou Jesus a dizer-lhes: Hoje,
se cumpriu a Escritura que acabais de
ouvir.

22 Todos lhe davam testemunho, e se
maravilhavam das palavras de graça que
lhe saíam dos lábios, e perguntavam: Não
é este o filho de José?

23 Disse-lhes Jesus: Sem dúvida, citar-me-
eis este provérbio: Médico, cura-te a ti
mesmo; tudo o que ouvimos ter-se dado

18—Uyepotorî yekaton man uupia. Mîrîrî
ye'nen mîîkîrîya umo'ka'pî tekare
ekareme'to'peuya kai'ma manni'kan sa'ne î'
ton pînon pî'. Moropai manni'kan to'
e'pîika'tî eserîkankon pepîn, teeyatonon
newa'tî'san inkamoro rumakato'peuya
umo'ka'pîiya. Moropai enkaru'nankon
sa'ne yenu yenponkato'peuya inî'rî
era'mato'pe to'ya. Moropai tîwe'taruma'tîi
tîîko'mansenon e'taruma'tî namai to'
pîika'tîto'peuya umo'ka'pîiya.
19Moropai tîpemonkonoyamî' pia
uyarima'pîiya î' pensa to' pîika'tî
Uyepotorîkonya ekareme'to'peuya *(Is
58.6, 61.1,2)* —ta'pîiya.
20Mîrîrî erenkasa' tîuya tîpo, Jesusya
mîrîrî kaareta yettapurî'pî. Mîrîrî tîrî'pîiya
mîîkîrî warayo' itîrîtîpon pia. Moropai
eereuta'pî. Mîîkîrî yenu pîkîrî
tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî
mîrîrî epere'to' yewî' ta.
21Mîrîrî yai eeseurîma pia'tî'pî: —Innape
see mîrîrî Paapa maimuya taasa' yawîrî
awe'ku'sa' man sîrîrîpe, mîrîrî etaya'nîkon
manni'. ⌞Manni' pemonkon yarima tîuya
taasa' Paapaya manni' uurî⌟ —ta'pîiya.
22Mîrîrî yai tamî'nawîronkon
pemonkonyamî' eseurîma'pî morî pe Jesus
maimu pî'. Mararî pra teesenumenkai to'
wanî'pî, morî imaimuya î' taasa' pî'. Tîîse
ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon: —José munmu
pepîn kin mîîkîrî? —ta'pî to'ya.
23Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Epu'tî pî'
wai, sîrîrî taato' ankapai awanîkon upî'.
“Pri'yawonkon pepîn yepi'tînen amîrî.

em Cafarnaum, faze-o também aqui na tua terra.

Mîrîrî ye'nen aawarîrî esepi'tîkî, era'mato'pe annaya", taaya'nîkon. Moropai taaya'nîkon kupî sîrîrî: "Cafarnaum po pemonkonyamî' pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîya yekare eta'pî annaya. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî iku'kî tarî apata ya'", taaya'nîkon kupî sîrîrî upî' —ta'pîiya.

24 E prosseguiu: De fato, vos afirmo que nenhum profeta é bem recebido na sua própria terra.

24Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Innape tauya apî'nîkon, Paapa maimu ekareme'nen yapisî to'ya pepîn, itonpayamî'ya morî pe, maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen —ta'pîiya.

25 Na verdade vos digo que muitas viúvas havia em Israel no tempo de Elias, quando o céu se fechou por três anos e seis meses, reinando grande fome em toda a terra;

25—Yairon pî' eseurîma etatî. Pena Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî wanî yai, kono' rena pra awanî'pî seurîwî'ne kono' arakkita pairî kaisarî. Mîrîrî ye'nen kure'ne iwan wanî'pî miarî Israel po. Moro to' wanî'pî tu'ke pu'kuru wîri'sanyamî' inyo isa'manta'san, Elias pata ya'.

26 e a nenhuma delas foi Elias enviado, senão a uma viúva de Sarepta de Sidom.

26Tîîse inkamoro pia Elias yarimasa' Paapaya pra man to' pîika'tîto'peiya, iwan pe to' wanî tanne. Maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tîîse tiaron pata pona Sidom pata pon Sarepta itese' yarima'pî Paapaya, wîri' inyo isa'manta'pî pia ipîika'tîto'peiya.

27 Havia também muitos leprosos em Israel nos dias do profeta Eliseu, e nenhum deles foi purificado, senão Naamã, o siro.

27Mîrîrî warantî awanî'pî nîrî pena Eliseu nurî'tî ko'mamî yai. Tu'ke pri'yawonkon pepîn ere' pokonkon wanî'pî, paran itese' leprosia. Tîîse inkamoro Judeuyamî' yepi'tî Eliseuya pra awanî'pî, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tiwinan neken esepi'tî'pî tiaron pata pon, Síria pata pon,

28 Todos na sinagoga, ouvindo estas coisas, se encheram de ira.

29 E, levantando-se, expulsaram-no da cidade e o levaram até ao cimo do monte sobre o qual estava edificada, para, de lá, o precipitarem abaixo.

30 Jesus, porém, passando por entre eles, retirou-se.

A cura de um endemoninhado em Cafarnaum

Marcos 1.21-28

31 E desceu a Cafarnaum, cidade da Galiléia, e os ensinava no sábado.

32 E muito se maravilhavam da sua doutrina, porque a sua palavra era com autoridade.

33 Achava-se na sinagoga um homem possesso de um espírito de demônio imundo, e bradou em alta voz:

34 Ah! Que temos nós contigo, Jesus Nazareno? Vieste para perder-nos? Bem sei quem és: o Santo de Deus!

Judeu pepîn Naamã itese' esepi'tî'pî —ta'pî Jesusya.

28Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon yai, tamî'nawîronkon mîrîrî epere'to' yewî' tawonkon pemonkonyamî' ekore'ma'pî mararî pra ipî'. ⌊Maasa pra epu'tî'pî to'ya, to' pî' Jesus eseurîmasa' ye'nen.⌋

29Mîrîrî ye'nen Jesus yapi'se to' e'mî'sa'ka'pî. Yapisî'pî to'ya moropai iworoka'pî to'ya poro pona. Moropai cidade poi yarî'pî to'ya. Mîrîrî kawînan wî' ipo cidade e'to' pona yarî'pî to'ya, mîîkîrî yenumîkonpa kai'ma miarî poi non pona.

30Tîîse mîîkîrî epa'ka'pî arinîkon pemonkonyamî' emurukuntî'san kore'tapai. Moropai attî'pî.

O'ma' Yarakkîrî Tîwe'sen Warayo' Yapai Yenpa'ka Jesusya

(Mc 1.21-28)

31Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî Cafarnaum cidaderî pona, Galiléia pata pon. Miarî to' epere'to' yewî' ta pemonkonyamî' yenupa'pîiya erî'ka'nîto' weiyu yai.

32Mîîkîrî maimu pî' mararî pra pemonkonyamî' esenumenka'pî miarî. Maasa pra eeseurîmato' wanî'pî meruntî ke pu'kuru, Paapa maimu pe awanî'pî.

33Moro to' epere'to' yewî' ta, o'ma' yarakkîrî tîwe'sen warayo' wanî'pî. Jesus eseurîma eta tîuya pe, mîîkîrî o'ma' entaime'pî meruntî ke pu'kuru.

34Ta'pîiya Jesus pî': —Jesus amîrî, Nazaré pon, î' ku'se aai'sa' sîrîrî anna pî'? Anna tî'kai ka'rî aai'sa'? —ta'pîiya. —Morî pe ayepu'nen uurî, amîrî wanî morî pe

35 Mas Jesus o repreendeu, dizendo: Cala-
te e sai deste homem. O demônio, depois
de o ter lançado por terra no meio de
todos, saiu dele sem lhe fazer mal.

36 Todos ficaram grandemente admirados
e comentavam entre si, dizendo: Que
palavra é esta, pois, com autoridade e
poder, ordena aos espíritos imundos, e
eles saem?

37 E a sua fama corria por todos os lugares
da circunvizinhança.

A cura da sogra de Pedro

Mateus 8.14-15; Marcos 1.29-31

38 Deixando ele a sinagoga, foi para a casa
de Simão. Ora, a sogra de Simão achava-
se enferma, com febre muito alta; e
rogaram-lhe por ela.

39 Inclinando-se ele para ela, repreendeu a
febre, e esta a deixou; e logo se levantou,
passando a servi-los.

Muitas outras curas

Mateus 8.16-17; Marcos 1.32-34

40 Ao pôr-do-sol, todos os que tinham
enfermos de diferentes moléstias lhos

pu'kuru. Paapa narima'pî pe awanî —
ta'pîiya Jesus pî'.

35Tîîse Jesusya ta'pî o'ma' pî': —Moo e'kî,
kîseurîmai —ta'pî Jesusya. Moropai
ta'pîiya: —Mîîkîrî warayo' yapai epa'kakî.
Moropai o'ma'ya mîîkîrî warayo'
yenumî'pî non pona, tamî'nawîronkonya
era'ma tanne. Moropai eepa'ka'pî warayo'
yapai tîpa'tîi pra.

36Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon
esenumenkasa' wanî'pî mararî pra.
Moropai inkamoroya ta'pî tîîwarîrî'nîkon:
—Î' ye'ka see mîserî? Meruntî imaimu —
ta'pî to'ya. —Mîserî warayo' wanî meruntî
ke pu'kuru. Maasa pra o'ma'kon pî' taiya:
“Epa'katî”, taiya moropai to' epa'ka.
Imaimu yawîrî to' wîtî —ta'pî to'ya.

37Mîrîrî tîpo mîrîrî Jesus nîkupî'pî yekare
esekaremekî'pî mîrîrî pata poro.

Mararonkon Pepîn
Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)

38Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî to' epere'to'
yewî' tapai. Moropai attî'pî Simão yewî' ta.
Miarî pri'yawon pepîn Simão yawo'pî
wanî'pî. Eekomi'masa' mararî pra. Mîrîrî
ye'nen Jesusya ipîika'tîto'pe esatî'pî to'ya.

39Mîrîrî ye'nen mîîkîrî camarî pia Jesus
e'rennuku'pî. Moropai ta'pîiya paran pî': —
Atî'napankî —ta'pîiya. Moropai
eekomi'makapî'pî ka'ne' pe. Moropai
mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî. Moropai to' ya're' ton
koneka pia'tî'pîiya.

40Moropai pata ewaronpamî pe
tamî'nawîron pri'yawonkon pepîn tu'kan

traziam; e ele os curava, impondo as mãos sobre cada um.

41 Também de muitos saíam demônios, gritando e dizendo: Tu és o Filho de Deus! Ele, porém, os repreendia para que não falassem, pois sabiam ser ele o Cristo.

Jesus vai a um lugar deserto
Marcos 1.35-39

42 Sendo dia, saiu e foi para um lugar deserto; as multidões o procuravam, e foram até junto dele, e instavam para que não os deixasse.

43 Ele, porém, lhes disse: É necessário que eu anuncie o evangelho do reino de Deus também às outras cidades, pois para isso é que fui enviado.

44 E pregava nas sinagogas da Judéia.

Lucas 5

A pesca maravilhosa

Mateus 4.18-22; Marcos 1.16-20

paran pî' tîwe'sanon yarî'pî to' yonpayamî'ya Jesus pia. Moropai tenya tîrî'pîiya to' pona tiwin pî' tîîse. Moropai inkamoro yepi'tî'pîiya.

41Moropai o'ma'kon yenpa'ka'pîiya tu'kankon pemonkonyamî' yapai. O'ma'kon entaimepîtî'pî teepa'kakon pe. Taapîtî'pî to'ya ipî': —Amîrî wanî Paapa munmu pe pu'kuru —ta'pî to'ya. Paapa nîmenka'pî pe Jesus wanî epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen tîpî' to' eseurîma tîrî Jesusya pra awanî'pî.

Jesusya Itekare Ekaremekî
(Mc 1.35-39)

42Pata erenma'sa' pe, Jesus epa'ka'pî mîrîrî cidade poi. Moropai attî'pî keren pona. Mîîkîrî yuwa pia'tî'pî arinîkon pemonkonyamî'ya. Mîîkîrî eposa' tîuya'nîkon pe tîîpiapai'nîkon attî yu'se pra to' wanî'pî mîrîrî pata poro.

43Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Tiaron cidadekon po sîrîrî morî itekare ekaremekîuya e'pai man Paapa pemonkono pe to' e'to'pe. Î' kai'ma Paapa iipî tamî'nawîronkon esa' pe anekareme'pai wai. Maasa pra sîrîrî tîmaimu ekareme'se Paapaya uyarima'pî —ta'pîiya.

44Mîrîrî warantî sîrîrî itekare Paapa maimu ekaremekî pinunpa'pîiya, to' epere'to'kon yewî'kon tapî' tamî'nawîrî mîrîrî pata poro.

Lucas 5

Jesus Maimu Pe Mararon Pepîn Moro'yamî' Yapisî To'ya
(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

1 Aconteceu que, ao apertá-lo a multidão para ouvir a palavra de Deus, estava ele junto ao lago de Genesaré;

2 e viu dois barcos junto à praia do lago; mas os pescadores, havendo desembarcado, lavavam as redes.

3 Entrando em um dos barcos, que era o de Simão, pediu-lhe que o afastasse um pouco da praia; e, assentando-se, ensinava do barco as multidões.

4 Quando acabou de falar, disse a Simão: Faze-te ao largo, e lançai as vossas redes para pescar.

5 Respondeu-lhe Simão: Mestre, havendo trabalhado toda a noite, nada apanhamos, mas sob a tua palavra lançarei as redes.

6 Isto fazendo, apanharam grande quantidade de peixes; e rompiam-se-lhes as redes.

7 Então, fizeram sinais aos companheiros do outro barco, para que fossem ajudá-los.

1Moropai Jesus wanî'pî kasapan po Genesaré ku'pî ena po itekare ekaremekî pî'. Arinîkon pemonkonyamî' ii'sa' wanî'pî iipia Paapa maimu etai. Kîrîppe to' wanî'pî.

2Mîrîrî yai asakî'nan kanaukon era'ma'pî Jesusya mîrîrî iku'pî ka aminke pra mîrîrî kasapan pî'. Mîrîrî kanaukon wanî'pî moro'yamî' yapi'nenan nîrennuku'pî pe moro' worokato' tîuya'nîkon ronakonpa kai'ma.

3Mîrîrî kanau yakon ya' Jesus asara'tî'pî Simão e'to' kanau ya'. Moropai Simão pî' ta'pî Jesusya mîîkîrî atarimato'pe mararî kasapan poi. Moropai eereuta'pî kanau ya moropai inkamoro arinîkon pemonkonyamî' yenupa pia'tî'pîiya.

4Teeseurîma aretî'ka tîpo ta'pîiya Simão pî': —Mairon ke tîwe'sen ya' kanau yaakî, moropai ayonpayamî' pokonpe si'ma mîrîrî moro' worokato'ya'nîkon yenuntî moro' yapisîkonpa —ta'pîiya.

5Tîîse Simãoya ta'pî: —Uyenupanen, anna esenyaka'masa' sîrîrî kure'ne ewaron ya' eerenmapî pîkîrî, tîîse anî' yapisî annaya pra man. Tîîse “Yenuntî” taaya ye'nen, amaimu pe yenumî annaya sîrîrî —ta'pîiya.

6Mîrîrî moro' worokato' yenumî'pî to'ya tuna ka. Mîrîrî ke moro'yamî' yapisî'pî to'ya mararî pra. To' worokato' to'ya ya moro'yamî' yapîtanîpî yonpa pra awanî'pî. Awe'karaka yonpa'pî tu'ke to' wanî ye'nen.

7Mîrîrî ye'nen tiaron kanau ya' tîwe'sanonkon tonpakon yanno'pî to'ya,

E foram e encheram ambos os barcos, a ponto de quase irem a pique.

tîpîika'tîi'nîkon to' ii'to'pe kai'ma. Inkamoro wîtî'pî to' pia. Moropai tîkanaukon, sa'nîrî yannîpî'pî to'ya moro'yamî' ke. Inkamoro kanau eseuronka yonpa'pî amîi'ne pe moro'yamî' wanî ye'nen.

8 Vendo isto, Simão Pedro prostrou-se aos pés de Jesus, dizendo: SENHOR, retira-te de mim, porque sou pecador.

8Mîrîrî warantî awe'kupî era'ma tîuya ye'nen, Simão Pedro e'sekunka'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya: —Uyepotorî, uurî sa'ne wanî imakui'pî ku'nen pe. Mîrîrî ye'nen uupiapai atarimakî. ⌞Morî pe awe'to' warantî pepîn uurî⌟ —ta'pîiya Jesus pî'.

9 Pois, à vista da pesca que fizeram, a admiração se apoderou dele e de todos os seus companheiros,

9Mîrîrî warantî eeseurîma'pî maasa pra moro'yamî' yapi'sa' tîuya'nîkon era'ma'pîiya. Mîrîrî ye'nen Simão moropai tiaronkon ipokonpe tîwe'sanon inkamoro esenumenka'pî mararî pra.

10 bem como de Tiago e João, filhos de Zebedeu, que eram seus sócios. Disse Jesus a Simão: Não temas; doravante serás pescador de homens.

10Moropai Tiago moropai João, Zebedeu munkîyamî' inkamoro Simão pokonpe si'san, nîrî esenumenka'pî mararî pra. Moropai Jesusya ta'pî Simão pî': —Eranne' pe pra e'kî. Sîrîrî pata pai amîrî esenyaka'ma pe nai moro'yamî' yapisî pî' pra. Tarîpai eesenyaka'ma pe nai pemonkonyamî' pî', upemonkono pe to' enato'pe —ta'pîiya.

11 E, arrastando eles os barcos sobre a praia, deixando tudo, o seguiram.

11Moropai inkamoroya tîkanaukon yeku'na'pî kasapan pona. Miarî inîmîkî'pî to'ya tamî'nawîrî moropai to' wîtî'pî Jesus wenairî.

A cura de um leproso
Mateus 8.1-4; Marcos 1.40-45

Leprosa Pî' Tîwe'sen Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

12 Aconteceu que, estando ele numa das cidades, veio à sua presença um homem coberto de lepra; ao ver a Jesus,

12Tiaron pensa Jesus wanî'pî cidade po. Leprosa itese' paran pî' tîwe'sen wanî'pî. Mararî pra itesa' poro ere' pe awanî'pî.

prostrando-se com o rosto em terra, suplicou-lhe: SENHOR, se quiseres, podes purificar-me.

Mîîkîrîya Jesus era'ma'pî. Ipîkku pe awanî epu'tî tîuya ye'nen, inama tîuya pe mîîkîrî e'sekunka'pî irawîrî, non pona tenpata tîrennu'se. Moropai mîîkîrîya Jesus yeka'nunka'pî. Ta'pîiya Jesus pî': —Epu'tî pî' wai, amîrî uyepi'tî ton, Uyepotorî. Uurî anepi'tîpai awanî ya, uyepi'tîya —ta'pîiya.

13 E ele, estendendo a mão, tocou-lhe, dizendo: Quero, fica limpo! E, no mesmo instante, lhe desapareceu a lepra.

13Mîrîrî taiya ye'nen Jesusya tenya kainumî'pî. Moropai yapî'pîiya. Moropai ta'pîiya: —Inna, ayepi'tîuya —ta'pîiya. Mîrîrî pe rî iteparan esera'ma pra eena'pî. Eesepi'tî'pî.

14 Ordenou-lhe Jesus que a ninguém o dissesse, mas vai, disse, mostra-te ao sacerdote e oferece, pela tua purificação, o sacrifício que Moisés determinou, para servir de testemunho ao povo.

14Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Anî' pî' mîrîrî eesepi'tîsa' manni' kîsekaremekîi. Tîîse matîi teepîremasen pia, î' kai'ma eesepi'tîsa' era'mato'peiya. Moropai Paapa pia antîrî ton mayayamî' marîi teepîremasen pia Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî. Eesepi'tîsa' epu'to'peiya mîrîrî mîkupîi —ta'pîiya ipî'.

15 Porém o que se dizia a seu respeito cada vez mais se divulgava, e grandes multidões afluíam para o ouvirem e serem curadas de suas enfermidades.

15Tîîse Jesusya mîrîrî ye'ka ku'sa' yekare etasa' tîuya'nîkon pe ekaremekî'pî to'ya, tamî'nawîronkonya epu'tî'pî. Moropai mîrîrî etasa' tîuya'nîkon pe arinîkon pemonkonyamî' iipî'pî iipia, imaimu etai moropai esepi'tîi teparankon winîpai.

16 Ele, porém, se retirava para lugares solitários e orava.

16Tîîse tu'ke ite'ka Jesus atarimapîtî'pî tiaronkon kore'tapai tiwinsarî epîremai. Moro eepîremapîtî'pî.

A cura de um paralítico em Cafarnaum
Mateus 9.1-8; Marcos 2.1-12

Eke'nepamî'pî Warayo' Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

17 Ora, aconteceu que, num daqueles dias, estava ele ensinando, e achavam-se ali assentados fariseus e mestres da Lei, vindos de todas as aldeias da Galiléia, da

17Mîrîrî yai Jesusya pemonkonyamî' yenupa tanne, fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon nîrî ereutasa' wanî'pî iipia etai. Inkamoro wanî'pî iipî'san pe Galiléia

Judéia e de Jerusalém. E o poder do SENHOR estava com ele para curar.

pata poi, moropai Judéia pata poi, moropai Jerusalém cidaderî poi. Jesus pia Uyepotorîkon meruntîri wanî ye'nen, pri'yawonkon pepîn yepi'tîpîtîiya.

18 Vieram, então, uns homens trazendo em um leito um paralítico; e procuravam introduzi-lo e pô-lo diante de Jesus.

18Mîrîrî yai tiaronkon warayo'kon asakîrîronkonya pri'yawon pepîn eke'nepamî'pî enepî'pî tette' ta tîîse, Jesusya yepi'tîto'pe kai'ma. Mîîkîrî sa'ne anawonnî'pai to' wanî'pî Jesus rawîrî itîrîkonpa.

19 E, não achando por onde introduzi-lo por causa da multidão, subindo ao eirado, o desceram no leito, por entre os ladrilhos, para o meio, diante de Jesus.

19Tîîse yawonnîpî to'ya eserîke pra awanî'pî. Maasa pra intapîkîrî mîrîrî wîttî ita to' e'to' wanî'pî, to' ewomî yentai. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî sa'ne pri'yawon pepîn yanu'nîpî'pî to'ya wîttî neka'ta pona. Moropai Jesus kaisarî wîttî yamî'to' yaranka'pî to'ya. Moropai mîîkîrî sa'ne enu'tî'pî to'ya tette' ta tîîse, pemonkonyamî' kore'ta pî' Jesus rawîrî.

20 Vendo-lhes a fé, Jesus disse ao paralítico: Homem, estão perdoados os teus pecados.

20Kure'ne innape tîkupî to'ya epu'tî tîuya ye'nen, Jesusya ta'pî mîîkîrî pri'yawon pepîn eke'nepamî'pî pî': —Uyonpa, imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra —ta'pî Jesusya ipî'.

21 E os escribas e fariseus arrazoavam, dizendo: Quem é este que diz blasfêmias? Quem pode perdoar pecados, senão Deus?

21Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon pe, inkamoro Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai tiaronkon fariseuyamî' eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon. —Anî' see mîserî warayo', Paapa pe tîwe'ku'sen, mîrîrî warantî eeseurîmato'pe. Maasa pra anî'ya imakui'pî pe pemonkon e'to' mo'ka pepîn Paapa pe pra si'ma. Tîîse Paapaya neken ikupî tîîwanmîra —ta'pî to'ya.

22 Jesus, porém, conhecendo-lhes os pensamentos, disse-lhes: Que arrazoais em vosso coração?

23 Qual é mais fácil, dizer: Estão perdoados os teus pecados ou: Levanta-te e anda?

24 Mas, para que saibais que o Filho do Homem tem sobre a terra autoridade para perdoar pecados – disse ao paralítico: Eu te ordeno: Levanta-te, toma o teu leito e vai para casa.

25 Imediatamente, se levantou diante deles e, tomando o leito em que permanecera deitado, voltou para casa, glorificando a Deus.

26 Todos ficaram atônitos, davam glória a Deus e, possuídos de temor, diziam: Hoje, vimos prodígios.

A vocação de Levi
Mateus 9.9; Marcos 2.13-14

27 Passadas estas coisas, saindo, viu um publicano, chamado Levi, assentado na coletoria, e disse-lhe: Segue-me!

22Tewankon ya' to' esenumenka epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' ton pe see mîrîrî warantî eesenumenkakon mîrîrî? —ta'pîiya.

23—Î' ye'ka pe awanî e'painon sa'me pra mîîkîrî warayo' eke'nepamî'pî pî' tauya ya, “Imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra” tauya ya, ou “E'mî'sa'kakî moropai asakî” tauya ya —ta'pîiya. —Sa'me pu'kuru awanî uyentai kai'ma eesenumenkakon —ta'pîiya.

24—Tîîse meruntî man uupia, uurî ka' poi iipî'pî pia. Tarî non po umaimu pe uuwanmîra imakui'pî anî' nîkupî'pî ku'nen pe wanî. Mîrîrî epu'tîkonpa mîserî eke'nepamî'pî pî' tauya sîrîrî, e'mî'sa'kakî moropai ayette' yanmako'makî moropai atîkî ayewî' ta —ta'pîiya.

25Mîrîrî pe rî ka'ne' pe mîîkîrî warayo' e'mî'sa'ka'pî tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Tette' yanmako'ma'pîiya. Moropai attî'pî tewî' ta. Mararî pra taatausinpai Paapa yapurî'pîiya tuutî ye'ka pe.

26Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî teesenumenkai mararî pra ipî'. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî inamai'ma mararî pra. —Sîrîrî ye'ka esenumenkanto' era'masa' pra man tîîse sîrîrîpe era'ma sîrîrî —ta'pî to'ya.

Levi Yanno Jesusya Tîwenairî Attîto'pe
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

27Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî. Tuutî ye'ka pe warayo' Levi itese' ereutasa' era'ma'pîiya teesenyaka'mato' yaponse' po. Tesanonkon pia to' nîtîrî

tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen. Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Aase upîkîrî —ta'pîiya.

28 Ele se levantou e, deixando tudo, o seguiu.

28Mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî moropai tamî'nawîrî teesenyaka'mato' rumaka'pîiya. Moropai attî'pî Jesus pîkîrî.

Jesus come com pecadores
Mateus 9.10-13; Marcos 2.15-17

29 Então, lhe ofereceu Levi um grande banquete em sua casa; e numerosos publicanos e outros estavam com eles à mesa.

29Tîko'man pe pu'kuru pra kure'ne taatausinpai entamo'kanto' tu'kan koneka'pî Leviya Jesus tonpe tewî' ta. Inkamoro kore'ta arinîke tiaronkon tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon wanî'pî. Moropai tiaronkon pemonkonyamî' nîrî ereutasa' wanî'pî to' kore'ta.

30 Os fariseus e seus escribas murmuravam contra os discípulos de Jesus, perguntando: Por que comeis e bebeis com os publicanos e pecadores?

30Mîrîrî yai fariseuyamî', moropai Moisés nurî'tî yenupanto' pî' yenupatonkon, itonpayamî' pe tîwe'sanon inkamoro ekore'ma'pî Jesus nenupa'san winîkîi. Moropai ta'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen amîrî'nîkonya aya're'kon yonpa, moropai awukukon enîrîya'nîkon inkamoro tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon pokonpe, moropai tiaronkon pemonkonyamî' imakui'san to' yeserukon pokonpe —ta'pî to'ya. ⌞Maasa pra teeserukon yawîrî nurakon pemonkonyamî' pokonpe ta're'kon yonpa to'ya pepîn tiwin kin.⌟

31 Respondeu-lhes Jesus: Os sãos não precisam de médico, e sim os doentes.

31To' maimu yuuku'pî Jesusya: —A'kî, pri'ya pu'kuru tîwe'sanonya tepi'tînenkon ton yuwa pepîn. Tîîse pri'ya pra tîwe'sanonya neken yuwa —ta'pî Jesusya.

32 Não vim chamar justos, e sim pecadores, ao arrependimento.

32—Mîrîrî warantî morîkon pemonkonyamî' yannoi uui'sa' pra wai. Tîîse imakui'san pemonkonyamî' yannoi

Do jejum

Mateus 9.14-17; Marcos 2.18-22

33 Disseram-lhe eles: Os discípulos de João e bem assim os dos fariseus freqüentemente jejuam e fazem orações; os teus, entretanto, comem e bebem.

34 Jesus, porém, lhes disse: Podeis fazer jejuar os convidados para o casamento, enquanto está com eles o noivo?

35 Dias virão, contudo, em que lhes será tirado o noivo; naqueles dias, sim, jejuarão.

36 Também lhes disse uma parábola: Ninguém tira um pedaço de veste nova e o põe em veste velha; pois rasgará a nova, e o remendo da nova não se ajustará à velha.

uui'sa' sîrîrî, imakui'pî to' nîkupî'pî rumakato'pe to'ya —ta'pî Jesusya.

Tekkari Tonpai Pra Epîremanto' Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33Mîrîrî tîpo inkamoroya ta'pî Jesus pî': —João Batista nenupa'san epîremapîtî e'pîtî tekkarikon tonpai pra. Mîrîrî warantî nîrî fariseuyamî' nenupa'san wanî —ta'pî to'ya. —Tîîse anenupa'san wanî mîrîrî warantî pra, ta're'kon yonpa to'ya moropai tîwukukon enîrî to'ya.

34To' maimu yuuku'pî Jesusya: —Tîneta'san pokonpe tîwe'marimasen wanî tanne ta're'kon tonpai pra ineta'san wanî pepîn. To' pokonpe tîwe'marimasen wanî pîkîrî ta're'kon tonpai pra to' wanî pepîn. Tîîse to' entamo'ka moropai to' atausinpa mararî pra.

35Tîîse tiwin wei mîîkîrî tîwe'marimasen mo'ka tiaronkonya kupî sîrîrî. Uurî wanî tîwe'marimasen warantî, moropai unenupa'san wanî ineta'san warantî. Umo'ka to'ya ya unenupa'sanya ta're'kon yonpa pepîn, teesewankono'makon ye'nen —ta'pî Jesusya.

36Moropai Jesusya panton ekaremekî'pî. ⌞Amenan esenupanto' pî', penaron esenupanto' pî' to' esenumenkato'pe ekaremekî'pîiya.⌟ Ta'pîiya: —A'kî, anî'ya amenan kamisa poi i'pia'pî ya'tî pepîn e'painon ipoi'pî pon e'karakasa' rumentannî ton. Maasa pra mîrîrî ku'sai'ya ya, amenan ena a'ta ke. Moropai ipoi'pî pon nîrî ena imakui'pî pe. Mîrîrî pia'pî

37 E ninguém põe vinho novo em odres velhos, pois o vinho novo romperá os odres; entornar-se-á o vinho, e os odres se estragarão.

38 Pelo contrário, vinho novo deve ser posto em odres novos [e ambos se conservam].

39 E ninguém, tendo bebido o vinho velho, prefere o novo; porque diz: O velho é excelente.

Lucas 6

Jesus é senhor do sábado
Mateus 12.1-8; Marcos 2.23-28

1 Aconteceu que, num sábado, passando Jesus pelas searas, os seus discípulos colhiam e comiam espigas, debulhando-as com as mãos.

2 E alguns dos fariseus lhes disseram: Por que fazeis o que não é lícito aos sábados?

imo'kasa' e'tîrî pepîn ipoi'pî pon yarakkîrî, imakui'pî pe awanî sa'nîrî —ta'pî Jesusya.
37—Moropai anî'ya amenan wo' konekasa' yara'tî pepîn nîrî e'painon penaro' ipoi'pî cabra pi'pî konekasa' ya', wo' yense' pe. Maasa pra amenan wo' yara'tîsa'ya wo' mai'ta ya, ipoi'pî tense' ya'morikkaiya, moropai wo' eti'kamo, aama'ta.
38Mîrîrî namai amenan wo' konekasa' yara'tî e'pai awanî amenan itense' cabra pi'pî konekasa' ya. Mîrîrî warantî morî pe awanî.
39Tîîse penaro' wo' enîrîtîponkonya amenan wo' enîrî pepîn. Maasa pra taa to'ya: "Penaro' wo' wanî morî pe amenan yentai". Mîrîrî ta'pî Jesusya ⌞amenan ke to' yenupa tîuya ye'nen.⌟

Lucas 6

Erî'ka'nîto' Weiyu Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

1Erî'ka'nîto' weiyu sábado yai Jesus asarî'pî trigo ye'ka kore'ta pî' tînenupa'san pokonpe. Mîrîrî yai tuutîkon ye'ka pe inenupa'san ena'pî emi'ne. Mîrîrî ye'nen trigo pikka'pî to'ya. Mîrîrî pi'ka'pî to'ya tîsikiisiki'mai tenyakon ke. Mîrîrî yaku'pî to'ya.
2Miarî tiaronkon fariseuyamî' wanî'pî to' kore'ta. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon ye'nen ta'pî to'ya: —Î' ton pe see trigo pikka pî' eesenyaka'makon mîrîrî? Moisés nurî'tîya sîrîrî erî'ka'nîto' weiyu yai esenyaka'manto'pe taasa' pra man —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 Respondeu-lhes Jesus: Nem ao menos tendes lido o que fez Davi, quando teve fome, ele e seus companheiros?

4 Como entrou na casa de Deus, tomou, e comeu os pães da proposição, e os deu aos que com ele estavam, pães que não lhes era lícito comer, mas exclusivamente aos sacerdotes?

5 E acrescentou-lhes: O Filho do Homem é senhor do sábado.

O homem da mão ressequida
Mateus 12.9-14; Marcos 3.1-6

6 Sucedeu que, em outro sábado, entrou ele na sinagoga e ensinava. Ora, achava-se ali um homem cuja mão direita estava ressequida.

7 Os escribas e os fariseus observavam-no, procurando ver se ele faria uma cura no sábado, a fim de acharem de que o acusar.

8 Mas ele, conhecendo-lhes os pensamentos, disse ao homem da mão ressequida: Levanta-te e vem para o meio; e ele, levantando-se, permaneceu de pé.

3Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —A'kî, î' kai'ma kaareta erenkasa'ya'nîkon pra naatî? Pena rei Davi nurî'tî nîkupî'pî pî' teeseurîmasen? Pena emi'ne awanî'pî moropai ipokonpankon wanî'pî.

4Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ewomî'pî Paapa yewî' ta moropai Paapa pia to' nîtîrî'pî pão mo'ka'pîiya. Moropai yaku'pîiya moropai itîrî'pîiya nîrî tîpokonpankonya ya'to'pe. Mîrîrî pî' Paapa ekore'ma pîn, teepîremasanon neken naku itîîsa' ya'sa' to'ya pî' —ta'pîiya.

5Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî see warantî: —Uurî ka' poi iipî'pî wanî erî'ka'nîto' weiyu yai tamî'nawîronkon nîkupî ton ekareme'nen pe —ta'pîiya.

Itemekon Atapîmî'pî Warayo' Yepi'tî Jesusya
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

6Tiaron pensa Jesus ewomî'pî erî'ka'nîto' weiyu yai to' epere'to' yewî' ta. Moropai to' yenupa pia'tî'pîiya. Mîrîrî yai warayo' wanî'pî meruntî winon itemekon atapîmî'pî.

7Mîrîrî yai miarî tiaronkon Moisés yeserurî'pî pî' yenupatonkon wanî'pî moropai fariseuyamî' nîrî wanî'pî. Inkamoro wanî'pî Jesus yenu pîkîrî. Maasa pra erî'ka'nîto' weiyu yai anî' yepi'tîiya era'makonpa kai'ma. Î' ku'sai'ya ya, ipî' teeseurîmakonpa teserukon yawîrî pra awanî ye'nen.

8Tîîse Jesusya to' esenumenkato'kon epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîîkîrî warayo' itemekon atapîmî'pî pî': —E'mî'sa'kakî moropai satippe e'kî inkamoro

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

kore'ta. Moropai warayo' e'mî'sa'ka'pî satippe eena'pî to' kore'ta.

9 Então, disse Jesus a eles: Que vos parece? É lícito, no sábado, fazer o bem ou o mal? Salvar a vida ou deixá-la perecer?

9Moropai ta'pî Jesusya to' pî': —Uurîya ayekaranmapokon sîrîrî. Î' kai'ma uyeserukonya taasa' nai erî'ka'nîto' weiyu yaino pî'? Î' wanî mîrîrî, morî ku'to'pe sábado yai, morî ou imakui'pî? Anî' pîika'tî ou tîwî anî' sa'manta tanne era'mapîtî? —ta'pîiya.

10 E, fitando todos ao redor, disse ao homem: Estende a mão. Ele assim o fez, e a mão lhe foi restaurada.

10 Tîmaimu yuuku to'ya pra ye'ka pe, Jesusya tamî'nawîronkon tîwoinokon era'ma'pî. Moropai ta'pîiya mîîkîrî warayo' pî': —Ayemekon kainunkî. Moropai warayo'ya temekon kainumî'pî. Mîîkîrî esepi'tî'pî.

11 Mas eles se encheram de furor e discutiam entre si quanto ao que fariam a Jesus.

11Mîrîrî era'masa' tîuya'nîkon ya pe to' ekore'ma'pî mararî pra. Moropai teeseurîmakon pia'tî'pî to'ya, î' kupî tîuya'nîkon pî' Jesus winîkîi.

A escolha dos doze apóstolos. Os seus nomes

Mateus 10.1-4; Marcos 3.13-19

Tînenupatonkon Menka Jesusya, 12 Kaisaronkon

(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)

12 Naqueles dias, retirou-se para o monte, a fim de orar, e passou a noite orando a Deus.

12Mîrîrî tîpo mararî tîîko'manse, Jesus enuku'pî wî' pona epîremai. Moropai ewaron iwa'ka'pîiya teepîrema pî' Paapa pî'.

13 E, quando amanheceu, chamou a si os seus discípulos e escolheu doze dentre eles, aos quais deu também o nome de apóstolos:

13Eerenma'sa' pe tînenupatonkon yanno'pîiya tîîpia. Inkamoro menka'pîiya. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon menka'pîiya. Inkamoro yarimapa kai'ma itekare ekareme'se to' menka'pîiya. Mîrîrî warantî insamoro asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon wanî'pî.

14 Simão, a quem acrescentou o nome de Pedro, e André, seu irmão; Tiago e João; Filipe e Bartolomeu;

14Awanî'pî Simão. Mîîkîrî ese'tî'pîiya Pedro kai'ma. Moropai itakon André

wanî'pî. Tiago moropai João moropai Filipe moropai Bartolomeu.

15 Mateus e Tomé; Tiago, filho de Alfeu, e Simão, chamado Zelote;

15Mateus moropai Tomé, moropai Afeu munmu itese' Tiago, moropai Simão manni' teepîsen Zelote taato'.

16 Judas, filho de Tiago, e Judas Iscariotes, que se tornou traidor.

16Moropai awanî'pî Tiago munmu, Judas. Moropai Judas Iscariotes manni' Jesus yapisîton iteyatonon pia itîrîpa. Inkamoro menka'pîiya tînaipontîkon ton pe.

Jesus cura muitos enfermos

Mateus 4.23-25

Pri'yawonkon Pepîn Pemonkonyamî' Yepi'tî Jesusya

(Mt 4.23-25)

17 E, descendo com eles, parou numa planura onde se encontravam muitos discípulos seus e grande multidão do povo, de toda a Judéia, de Jerusalém e do litoral de Tiro e de Sidom,

17Mîrîrî tîpo Jesus autî'pî wî' poi to' pokonpe wî' parakon pona. Moro to' wanî'pî tu'kankon inenupa'san. Moropai tiaronkon pemonkonyamî' tîpatakon poi iipî'san wanî'pî miarî. Judéia pata ponkon moropai Jerusalém cidaderî ponkon. Moropai Tiro cidaderî ponkon moropai Sidon cidaderî ponkon, tuna rî'pîkîrî tîwe'sanon.

18 que vieram para o ouvirem e serem curados de suas enfermidades; também os atormentados por espíritos imundos eram curados.

18Inkamoro wanî'pî iipî'san pe Jesus eseurîma etai. Moropai Jesusya tepi'tîto'kon pe teparankon winîpai. Moropai o'ma' yarakkîrî tîwe'sanon nîrî wanî'pî miarî. Moropai inkamoro yepi'tî'pî Jesusya.

19 E todos da multidão procuravam tocá-lo, porque dele saía poder; e curava todos.

19Mîrîrî yai tamî'nawîronkon wanî'pî Jesus anapîpai. Maasa pra imeruntîri wenai pemonkonyamî' esepi'tî'pî. Mîrîrî ye'nen anapîpai tamî'nawîronkon wanî'pî.

As bem-aventuranças

Mateus 5.1-12

Atausinpanto' Pî' Moropai Esewankono'manto' Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 5.1-12)

20 Então, olhando ele para os seus discípulos, disse-lhes: Bem-aventurados vós, os pobres, porque vosso é o reino de Deus.

20Mîrîrî yai Jesusya tînenupa'san era'ma'pî moropai ta'pîiya to' pî': —Morî pe awanî amîrî'nîkon î' ton pra tîwe'sanon ton pe. Maasa pra amîrî'nîkon yapisî Paapa

ayesa'konya, tîpemonkono pe awe'to'pe'nîkon.

21 Bem-aventurados vós, os que agora tendes fome, porque sereis fartos. Bem-aventurados vós, os que agora chorais, porque haveis de rir.

21Morî pe awanî amîrî'nîkon emi'nankon ton pe, maasa pra awore awanîkon kupî sîrîrî. Morî pe awanî amîrî'nîkon tîkauware eesewankono'mato'kon pî'. Maasa pra kure'ne asisikon kupî sîrîrî taatausinpai.

22 Bem-aventurados sois quando os homens vos odiarem e quando vos expulsarem da sua companhia, vos injuriarem e rejeitarem o vosso nome como indigno, por causa do Filho do Homem.

22Morî pe awanî amîrî'nîkon, ka' poi iipî'pî pemonkon pe uurî wenai ayewanmîrîkon to'ya ya, ayenpa'kakon to'ya ya tîkore'tapai'nîkon, moropai amu'tunpakon to'ya ya, moropai tamî'nawîrî ataruma'tîkon to'ya ya, morî pe awanî amîrî'nîkon ton pe.

23 Regozijai-vos naquele dia e exultai, porque grande é o vosso galardão no céu; pois dessa forma procederam seus pais com os profetas.

23Mîrîrî ye'nen atausinpatî, arapunpî'tî taatausinpai. Maasa pra mararon pepîn amîrî'nîkon ton konekasa' Paapaya man ka' po. Taatausinpai e'tî, maasa pra mîrîrî warantî inkamoro atarumatîkon to'ya manni'kan tamorî'sanya penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî taruma'tî'pî.

Os ais

24 Mas ai de vós, os ricos! Porque tendes a vossa consolação.

24Tîîse “ekenne” taaya'nîkon pe naatîi, ipîkkukon pe tîwe'sanon. Maasa pra aasîrî itu'se awe'to'kon yapisî'pîya'nîkon tamî'nawîrî. Inî' panpî' yapisîya'nîkon pepîn —ta'pîiya.

25 Ai de vós, os que estais agora fartos! Porque vireis a ter fome. Ai de vós, os que agora rides! Porque haveis de lamentar e chorar.

25—“Ekenne” taaya'nîkon pe naatîi, amîrî'nîkon awore tîwe'sanon. Maasa pra emi'ne awanîkon kupî sîrîrî. "Ekenne” taaya'nîkon pe naatîi, amîrî'nîkon tîsi'rîsanon. Maasa pra akaraukon kupî sîrîrî teesewankono'mai.

26 Ai de vós, quando todos vos louvarem!
Porque assim procederam seus pais com os
falsos profetas.

Da vingança
Mateus 5.38-42

27 Digo-vos, porém, a vós outros que me
ouvis: amai os vossos inimigos, fazei o
bem aos que vos odeiam;

28 bendizei aos que vos maldizem, orai
pelos que vos caluniam.

29 Ao que te bate numa face, oferece-lhe
também a outra; e, ao que tirar a tua capa,
deixa-o levar também a túnica;

30 dá a todo o que te pede; e, se alguém
levar o que é teu, não entres em demanda.

31 Como quereis que os homens vos façam,
assim fazei-o vós também a eles.

Do amor ao próximo
Mateus 5.43-48

32 Se amais os que vos amam, qual é a
vossa recompensa? Porque até os
pecadores amam aos que os amam.

26“Ekenne” taaya'nîkon pe naatîi,
tamî'nawîronkon pemonkonyamî'
napurî'san. Maasa pra pena mîrîrî warantî
inkamoro tamorî'sanya seru'ye'kon
profetayamî' yapurî'pî. Moropai to'
e'taruma'tî'pî warantî amîrî'nîkon
e'taruma'tî kupî sîrîrî —ta'pîiya to' pî'.

Ayeyatonon Sa'nama E'pai Awanî
(Mt 5.38-48)

27—Tîîse tauya amîrî'nîkon eseurîma
etanenan pî' —ta'pî Jesusya. —
Ayeyatonkon sa'namatî. Moropai morî
ku'tî ayewanmîrî'nenkon pî'.
28Moropai amu'tunpanenkon yapurîtî,
moropai epîrematî inkamoro ye'kakon
ataruma'tînenkon pona —ta'pîiya.
29—A'kî, anî'ya ayenpata'mo ya, mîîkîrî
pa'tîya kîsuwai. Tîîse iratai winî era'tîkî
apa'tîto'peiya inî'rî. Moropai anî'ya aya'san
yarî'pî ya, tîwî nîsi, inî' panpî' apon anapai
tîwanî ya, yaato'peiya.
30Î' rî esatî anî'ya ya, iipia itîîkî. Tiaronya
î' rî ayemanne mo'ka'pî ya, kîsina'poi
iipiapai. Mîrîrî ye'ka pe iku'tî tîwîrî
apî'nîkon mîrîrî ku'nenan yarakkîrî.
31Tiaronkon pî' morî kupîya'nîkon e'pai
man, inkamoroya amîrî'nîkon pî' mîrîrî
warantî ikupî yu'se awanîkon, manni'
warantî.

32Awakîrikon neken sa'namaya'nîkon ya, î'
pe pra rî mîrîrî ku'sa'ya'nîkon wenai î' rî
tîrî Paapaya pepîn aapia'nîkon. Maasa pra
tiaronkon imakui'pî ku'nenanya nîrî ikupî
mîrîrî warantî.

33 Se fizerdes o bem aos que vos fazem o bem, qual é a vossa recompensa? Até os pecadores fazem isso.

34 E, se emprestais àqueles de quem esperais receber, qual é a vossa recompensa? Também os pecadores emprestam aos pecadores, para receberem outro tanto.

35 Amai, porém, os vossos inimigos, fazei o bem e emprestai, sem esperar nenhuma paga; será grande o vosso galardão, e sereis filhos do Altíssimo. Pois ele é benigno até para com os ingratos e maus.

36 Sede misericordiosos, como também é misericordioso vosso Pai.

O juízo temerário é proibido
Mateus 7.1-5

37 Não julgueis e não sereis julgados; não condeneis e não sereis condenados; perdoai e sereis perdoados;

33Moropai nîrî morî pe awanîkon manni'kan apî'nîkon morî pe tîwe'sanon pî' neken, î' pe pra rî awanîkon. Mîrîrî ku'sa'ya'nîkon pî' Paapaya ayapurîkon pepîn. Maasa pra tiaronkon imakui'pî ku'nenanya nîrî ikupî mîrîrî warantî.

34Mîrîrî warantî ayemanne tîrîya'nîkon ya, ka'ne' pe manni'kan ye'mato' esanon pia î' pe pra rî mîrîrî wanî. Aapia'nîkon Paapaya î' rî tîrî pepîn mîrîrî ku'sa'ya'nîkon wenai. Maasa pra imakui'pî ku'nenanya nîrî ikupî mîrîrî warantî inna'pokonpa kai'ma.

35Tîîse mîrîrî warantî pra ikupîya'nîkon e'pai awanî. Ayeyatonkon pe tîwe'sanon inkamoro sa'namatî. Morî ku'tî inkamoro ton pe. Ayemannekon tîîtî inna'poya'nîkon pata pe pra. Mîrîrî kupîya'nîkon ya Paapa nîtîrî kure'ne yapisîya'nîkon. Mîrîrî warantî kupîya'nîkon ya, tamî'nawîronkon yentainon Paapa munkî pe awanîkon. Mîrîrî ye'nen morî ku'tî. Maasa pra Paapa wanî morî pe pu'kuru manni'kan iwinîpai tînapisî'pîkon "Morî pe man" taawonan pepîn pî'. Moropai îririkon pî' nîrî morî pe awanî.

36Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon era'matî a'noko'pîkon pe tî'noko'pî pe amîrî'nîkon era'ma Paapa uyunkonya manni' warantî —ta'pîiya.

Tiaronkon Yako'menkato' Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 7.1-5)

37Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Tiaronkon nîkupî'pî pî' taatako'menkai pra e'tî, Paapaya ankupî'pîkon pî' ayako'menkakon namai. "Yairî pra awanîkon" kîkatî tiaronkon pî', mîrîrî

38 dai, e dar-se-vos-á; boa medida, recalcada, sacudida, transbordante, generosamente vos darão; porque com a medida com que tiverdes medido vos medirão também.

A parábola do cego que guia a outro cego

39 Propôs-lhes também uma parábola: Pode, porventura, um cego guiar a outro cego? Não cairão ambos no barranco?

40 O discípulo não está acima do seu mestre; todo aquele, porém, que for bem instruído será como o seu mestre.

41 Por que vês tu o argueiro no olho de teu irmão, porém não reparas na trave que está no teu próprio?

warantî Paapaya taa namai apî'nîkon. Tîîse ka'tî to' pî': "Tamî'nawîrî î' rî ankupî'pîkon uwinîkîi kupî pî' wai uuwanmîra, î' wani' pra man", ka'tî. Mîrîrî taaya'nîkon ya, mîrîrî warantî ankupî'pîkon kupî Paapaya tîîwanmîra.

38Tiaronkon nesatî antîîtî to' pia. Mîrîrî tîîsa'ya'nîkon ya, to' pia Paapaya nîrî itîrî aapia'nîkon. Mîrîrî tîîtî kure'ne antîîpai awanîkon pîkîrî, anne' pe tîwe'se pra. Mîrîrî tîrîya'nîkon ya mîrîrî tîîtî mararî pra tîsa'mannî'pî'se tu'ke awe'to'pe. Maasa pra mîrîrî warantî rî itîrî Paapaya nîrî aapia'nîkon itîrî'pîya'nîkon kaisarî —ta'pîiya.

39Jesusya to' nepu'tîton panton ekaremekî'pî. Ta'pîiya see warantî: —A'kî, enkaru'nan pemonkonya tiaron pemonkon enkaru'nan yarî pepîn e'painon itu'nakan pe tîwe'sen ekaya. Maasa pra mîrîrî warantî to' wîtî ya, itu'nakan ya' to' e'soroka sa'nîrî —ta'pîiya.

40Moropai ta'pîiya inî'rî: —A'kî, teesenupasen wanî pepîn ipîkku pe tenupanen yentai. Tîîse teesenupato' yaretî'kasa' tîuya ya tamî'nawîrî tenupanenya tenupato' epu'sai'ya ya iwarantî awanî. Maasa pra teesenupa'pî pîkîrî neken tenupasai'ya ye'nen. Tenupatîpon kaisarî awanî itentai pra.

41Moropai ta'pîiya inî'rî: —Î' wani' awanî ye'nen kin ayonpa nîkupî'pî iteseru era'maya morî pe. Tîîse itentai ikupîtîpon pe si'ma. Ayeseru nura era'maya pepîn ayewan ya' mararî pra tîîse. Si'mîrikkî pe

42 Como poderás dizer a teu irmão: Deixa, irmão, que eu tire o argueiro do teu olho, não vendo tu mesmo a trave que está no teu? Hipócrita, tira primeiro a trave do teu olho e, então, verás claramente para tirar o argueiro que está no olho de teu irmão.

Árvores e seus frutos
Mateus 12.33-35

43 Não há árvore boa que dê mau fruto; nem tampouco árvore má que dê bom fruto.

44 Porquanto cada árvore é conhecida pelo seu próprio fruto. Porque não se colhem figos de espinheiros, nem dos abrolhos se vindimam uvas.

45 O homem bom do bom tesouro do coração tira o bem, e o mau do mau tesouro tira o mal; porque a boca fala do que está cheio o coração.

Os dois fundamentos
Mateus 7.24-27

46 Por que me chamais SENHOR, SENHOR, e não fazeis o que vos mando?

tîwe'sen ayonpa yenu yawon era'maya kure'nan yei warantî, ayenu ya' tîwe'sen tera'mai pra? —ta'pî Jesusya iteseru imakui'pî pî'.

42—Tîîse o'non ye'ka pe ayonpa pî' taa yu'se awanî. “Uyakon maasa ayenu ya' tîwe'sen mo'kato'peuya” taa yu'se awanî? Tîîse mîrîrî kure'nan ayeseru imakui'pî ankupî'pî tera'mai pra aawarîrî. Amîrî seru'ye' pe aawarîrî morî pe tîwe'se awe'ku'sen. E'mai' pe ayeseru imakui'pî ankupî'pî era'makî. Ayeseru konekakî morî pe. Moropai mîrîrî tîpo morî pe tepu'se ayonpa nîkupî'pî imakui'pî pî' pîika'tîpa —ta'pî Jesusya.

Teperu Tîînen Yei Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 7.16-20; Mt 12.33-35)

43Mîrîrî tîpo Jesusya ta'pî: —Morî yeiya, imakui'pî pe teperu tîrî pepîn e'painon. Moropai yei, apakkori'ta'pîya morî pe teperu tîrî pepîn.

44Mîrîrî ye'nen tiwin pî' yei tîîse iteperu pî' eesepu'tî. Anî'ya figo yeperu pikka pepîn mî'nî ye' poi. Moropai uva yeperu pikka pepîn mî'nî ye' poi.

45Tîîse warayo' morî pe tîwe'sen, eseurîma morî pe maasa pra morî pe itewan wanî ye'nen. Mîrîrî warantî warayo' imakui'pî pe tîwe'sen eseurîma imakui'pî pe. Maasa pra tewan ya' tîwe'sen yawîrî eeseurîma —ta'pî Jesusya.

Asakî'nankon Wîttî Konekanen Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 7.24-27)

46—Î' ton pe see “Uyepotorî” kai'ma uyesatîya'nîkon sîrîrî umaimu yawîrî iku'tî ta'pîuya yawîrî ikupîi'ma pra —ta'pîiya.

47 Todo aquele que vem a mim, e ouve as minhas palavras, e as pratica, eu vos mostrarei a quem é semelhante.

48 É semelhante a um homem que, edificando uma casa, cavou, abriu profunda vala e lançou o alicerce sobre a rocha; e, vindo a enchente, arrojou-se o rio contra aquela casa e não a pôde abalar, por ter sido bem construída.

49 Mas o que ouve e não pratica é semelhante a um homem que edificou uma casa sobre a terra sem alicerces, e, arrojando-se o rio contra ela, logo desabou; e aconteceu que foi grande a ruína daquela casa.

Lucas 7

A cura do servo de um centurião
Mateus 8.5-13

1 Tendo Jesus concluído todas as suas palavras dirigidas ao povo, entrou em Cafarnaum.

2 E o servo de um centurião, a quem este muito estimava, estava doente, quase à morte.

3 Tendo ouvido falar a respeito de Jesus, enviou-lhe alguns anciãos dos judeus, pedindo-lhe que viesse curar o seu servo.

47—Tarîpai anepu'tîkon ton ekaremekîuya sîrîrî. Manni' umaimu etanen moropai ikonekanen wanî morî pe, innape ikupîiya ye'nen.

48Mîîkîrî wanî manni' warayo' tewî' ton konekanen warantî. Mîîkîrîya non yaka itu'na moropai tî' tîrîiya ite'se' ton, sa'me awe'to'pe tî' pona. Mîrîrî konekasai'ya tanne, tuna yannîpî moropai ipona eerepamî. Tîîse yenumîiya pepîn, sa'man pe awanî ye'nen.

49Tîîse manni' umaimu etanen tîîse ikonekanen pepîn, mîîkîrî wanî, manni' warayo' tewî' ton konekatîpon sa'man pepîn non ya' warantî. Î' pensa tuna erepamî ya ipona, yenumîiya ka'ne' pe. Tamî'nawîrî eesenumî, sa'me pra awanî ye'nen —ta'pî Jesusya.

Lucas 7

Surarayamî' Yepotorî Poitîrî Yepi'tî Jesusya
(Mt 8.5-13)

1Pemonkonyamî' yeurîma aretî'ka tîpo, Jesus wîtî'pî Cafarnaum cidaderî pona.

2Miarî Cafarnaum po surarayamî' yepotorî wanî'pî Roma pon, Judeu pepîn. Mîîkîrî poitîrî kure'ne inapurî iwakîri ipoitîrî enasa' wanî'pî pri'ya pra. Mararî pra aasa'manta yonpasa' wanî'pî.

3Jesus pî' to' eseurîma etasa' tîuya yai mîîkîrî surarayamî' esa'ya tiaronkon Judeuyamî' esa' pe tîwe'sanon yarima'pî Jesus pia to' wîtîto'pe. Jesus yanno me'po'pîiya itewî' ta aai'to'pe mîîkîrî sa'ne ipoitîrî yepi'tîi.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 Estes, chegando-se a Jesus, com instância lhe suplicaram, dizendo: Ele é digno de que lhe faças isto;

5 porque é amigo do nosso povo, e ele mesmo nos edificou a sinagoga.

6 Então, Jesus foi com eles. E, já perto da casa, o centurião enviou-lhe amigos para lhe dizer: SENHOR, não te incomodes, porque não sou digno de que entres em minha casa.

7 Por isso, eu mesmo não me julguei digno de ir ter contigo; porém manda com uma palavra, e o meu rapaz será curado.

8 Porque também eu sou homem sujeito à autoridade, e tenho soldados às minhas ordens, e digo a este: vai, e ele vai; e a outro: vem, e ele vem; e ao meu servo: faze isto, e ele o faz.

4Inkamoro wîtî'pî epose. Moropai eposa' tîuya'nîkon ya yai, attîto'pe taa pî' to' ko'mamî'pî ipî' tîko'man pe mîîkîrî surarayamî' esa' yewî' ta. Ta'pî to'ya: —Mîserî pîika'tîya e'pai awanî, maasa pra morî pe tîwe'sen mîserî —ta'pî to'ya.

5—Maasa pra anna yonpayamî' sa'namaiya mararî pra. Moropai mîserîya epere'nîto' yewî' ton koneka me'po'pî anna ton pe —ta'pî to'ya.

6—Inna, moriya. Uttî yepi'tîi —ta'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen Jesus wîtî'pî to' pokonpe. Mîîkîrî erepamî ko'mannîpî tanne, aminke pra surarayamî' esa'ya tonpayamî' yarima'pî Jesus ponaya kai, to' wîtîto'pe. Ta'pî surarayamî' esa'ya to' pî': —Makatîi ipî': " 'Uurî sa'ne wanî î' pe pra rî arawîrî maasa pra uyentai amîrî wanî ye'nen, uyewî' ta eewomî eserîke pra nai', taa pî' man" makatîi.

7"Moropai 'anî' pe pra uurî wanî uutîto'pe aapia. Tîîse taaya yu'se wai miarî si'ma, amaimu ke upoitîrî esepi'tîto'pe ka'kî', taa pî' man", makatîi.

8" 'Epu'tî pî' wai kure'ne uurî wanî tîîse uyesanon moro to' wanî uyentainonkon inkamoro maimu yawîrî tîwe'sen uurî. Moropai mîrîrî warantî nîrî uurî pemonkonoyamî' moro to' man surarayamî' umaimu yawîrî tîwe'sanon. Tauya ya tiwinan pî': "atîkî", tauya ya, moropai attî umaimu pe. Tiaron pî': "asi'kî", tauya ya, moropai aaipî uupia. Moropai tauya ya upoitîrî pî': "seeni' ku'kî", tauya ya, moropai ikupîiya

umaimu pe. Mîrîrî warantî nîrî ikupîya epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' taaya ya, amaimu pe awanî. Itentai pu'kuru awanî ye'nen', taa pî' man", makatîi —ta'pîiya to' pî'. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Jesus pia. Tamî'nawîrî ekaremekî'pî to'ya.

9 Ouvidas estas palavras, admirou-se Jesus dele e, voltando-se para o povo que o acompanhava, disse: Afirmo-vos que nem mesmo em Israel achei fé como esta.

9Mîrîrî taasa' mîîkîrî warayo'ya eta tîuya pî' Jesus esenumenka'pî kure'ne. Mîîkîrî era'tî'pî arinîkon pemonkonyamî' winîkîi. Moropai ta'pîiya to' pî': —A'kî, tauya apî'nîkon. Amîrî'nîkon Israel ponkon, Paapa pemonkonoyamî' kore'ta sîrîrî warantî innape uku'nen era'masau'ya pra wai. Tîîse mîserî esa'ya uku'sa' man innape, ka'ran pe tîwanî tîîse —ta'pîiya.

10 E, voltando para casa os que foram enviados, encontraram curado o servo.

10Mîrîrî tîpo mîîkîrî surarayamî' esa' narima'san enna'po'pî wîttî ta. Moropai inkamoroya mîîkîrî surarayamî' esa' poitîrî eporî'pî miarî pri'ya eesepi'tîsa' wanî'pî Jesus maimu pe.

A ressurreição do filho da viúva de Naim

Jesusya Wîri' Inyo Isa'manta'pî More Pîmî'sa'ka

11 Em dia subseqüente, dirigia-se Jesus a uma cidade chamada Naim, e iam com ele os seus discípulos e numerosa multidão.

11Tîko'man pe pu'kuru pra tîîko'mamî tîpo, Jesus wîtî'pî Naim cidaderî pona. Inenupa'san moropai tu'kankon pemonkonyamî' wîtî'pî nîrî ipokonpe.

12 Como se aproximasse da porta da cidade, eis que saía o enterro do filho único de uma viúva; e grande multidão da cidade ia com ela.

12Mîrîrî cidade pona Jesus erepamî tanne, aminke pra tîîse, pemonkonyamî' epa'ka'pî, isa'manta'pî esa'rî'pî yaanenan. Mîîkîrî wanî'pî tiwinan ye' inyo isa'manta'pî wîri' more pe. Mîîkîrî pîkîrî arinîkon pemonkonyamî' mîrîrî cidade ponkon wîtî'pî uuruwai pona.

13 Vendo-a, o SENHOR se compadeceu dela e lhe disse: Não chores!

13Mîîkîrî sa'ne wîri' karau era'ma'pî Uyepotorîkonya tî'noko'pî pe. Mîrîrî ye'nen wîri' pî' ta'pîiya: —Tîkarawai pra e'kî —ta'pîiya.

14 Chegando-se, tocou o esquife e, parando os que o conduziam, disse: Jovem, eu te mando: levanta-te!

15 Sentou-se o que estivera morto e passou a falar; e Jesus o restituiu a sua mãe.

16 Todos ficaram possuídos de temor e glorificavam a Deus, dizendo: Grande profeta se levantou entre nós; e: Deus visitou o seu povo.

17 Esta notícia a respeito dele divulgou-se por toda a Judéia e por toda a circunvizinhança.

João envia mensageiros a Jesus
Mateus 11.2-6

18 Todas estas coisas foram referidas a João pelos seus discípulos. E João, chamando dois deles,

19 enviou-os ao SENHOR para perguntar: És tu aquele que estava para vir ou havemos de esperar outro?

20 Quando os homens chegaram junto dele, disseram: João Batista enviou-nos

14Mîîkîrî yaponse' pia eerepamî'pî. Moropai itaponse' yapî'pîiya. Mîîkîrî yaanenan emî'pamî'pî. Moropai ta'pî Jesusya maasaron warayo' pî': —E'mî'sa'kakî tauya apî' —ta'pîiya.

15Mîrîrî taiya pe mîîkîrî isa'manta'pî e'mî'sa'ka'pî tîmaikko pona. Moropai eeseurîma pia'tî'pî. Moropai Jesusya isan pia irumaka'pî tepi'tîi.

16Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon pî' tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esenumenka'pî mararî pra Jesus namai'ma. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî. Ta'pî to'ya: —Mîserî see kure'nan Paapa maimu ekareme'nen uurî'nîkon kore'ta aai'sa' sîrîrî. Paapa ii'sa' man tîpemonkonoyamî' pîika'tîi —ta'pî to'ya.

17Mîrîrî ku'sa' Jesusya yekare eta'pî mîrîrî Judéia patapon pemonkonyamî'ya. Moropai mîrîrî Judéia woi tîîko'mansenonkonya epu'tî'pî.

João Batista Nenupa'san
(Mt 11.2-19)

18João Batista nenupa'sanya tamî'nawîrî î' ku'sa' Jesusya ekaremekî'pî. Moropai Joãoya asakî'nankon tînenupa'san yanno'pî.

19Inkamoro yarima'pîiya Uyepotorîkon pia ekaranmapoi to' wîtîto'pe kai'ma, taato'pe to'ya: —“Amîrî manni' ⌞ka' poi⌟ tarîwaya aaipî ton anna nînîmîkî, tiaron ka'rî moro nai inîmîkî annaya manni'”, makatîi ipî' —ta'pî Joãoya to' pî'.

20Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Jesus pia. Moropai ta'pî to'ya: —João Batistaya anna

para te perguntar: És tu aquele que estava para vir ou esperaremos outro?

21 Naquela mesma hora, curou Jesus muitos de moléstias, e de flagelos, e de espíritos malignos; e deu vista a muitos cegos.

22 Então, Jesus lhes respondeu: Ide e anunciai a João o que vistes e ouvistes: os cegos vêem, os coxos andam, os leprosos são purificados, os surdos ouvem, os mortos são ressuscitados, e aos pobres, anuncia-se-lhes o evangelho.

23 E bem-aventurado é aquele que não achar em mim motivo de tropeço.

Jesus dá testemunho de João
Mateus 11.7-19

24 Tendo-se retirado os mensageiros, passou Jesus a dizer ao povo a respeito de João: Que saístes a ver no deserto? Um caniço agitado pelo vento?

yarima pî' man ayekaranmapoi. Amîrî manni' tarîwaya eerepamî ton kaane ka'rî? Tiaron moro nai anna nînîmîkî? —ta'pî to'ya ipî'.

21Mîrîrî taa to'ya tanne, tu'kankon ne'ne'kon pemonkonyamî' paran pokonkon yepi'tî'pî Jesusya. Moropai o'ma' yarakkîrî tîwe'sanonkon yapai o'ma'kon yenpa'ka'pîiya, moropai tu'kankon enkaru'nankon yenu yenponka'pîiya.

22Moropai inkamoro maimu yuuku'pîiya. —Enna'potî moropai João pî' anera'ma'pîkon moropai aneta'pîkon mekareme'tîi. Makatîi ipî' see warantî: "Tarîpai enkaru'nankonya era'ma pî' man. Moropai asakoi pepîn asanî pî' man. Moropai erekî'pankon esepi'tîsa' man. Moropai pana'tî'pankonya eta pî' man. Moropai isa'manta'san e'mî'sa'kan pî' man. Moropai itekare Paapa winîpainon esekareme'sa' man î' ton pînon pî'", makatîi, ⌞penaron Isaías nurî'tîya taasa' yawîrî Paapa nîmenka'pî pî'⌟ —ta'pîiya.

23—Taatausinpai pemonkonyamî' wanî, manni'kan innape uku'nenan tîwî tîku'se pra. Moropai teesenumenkakon yawîrî pra unkupî pî' teesewankono'mai pra to' wanî —ta'pîiya.

24João Batista nenupa'san enna'po'pî tanne, Jesus eseurîma pia'tî'pî pemonkonyamî' pî' João yekare pî': —Keren pona attîsa'kon yai João yarakkîrî

epose, î' era'ma'pîya'nîkon? Konoi' yepu ye' yari'mapîtî a'situnya ka'rî —ta'pîiya.

25 Que saístes a ver? Um homem vestido de roupas finas? Os que se vestem bem e vivem no luxo assistem nos palácios dos reis.

25—Î' era'mai attî'pîkon kin warayo' epontîsa' ka'rî morî pe tîpon ya' era'mai? A'kî, tauya warayo' morî pe epontî'pî morî tîpon ya' mîîkîrî ko'mamî e'painon morî pu'kuru wîttî ta ipîkku pe tîwe'sen yewî' ta —ta'pîiya.

26 Sim, que saístes a ver? Um profeta? Sim, eu vos digo, e muito mais que profeta.

26—Ka'tî upî', î' era'ma'pîya'nîkon? Paapa maimu ekareme'nen profeta ka'rî. Inna, tauya sîrîrî apî'nîkon. Tîîse profeta Paapa maimu ekareme'nen yentainon era'ma'pîya'nîkon.

27 Este é aquele de quem está escrito: Eis aí envio diante da tua face o meu mensageiro, o qual preparará o teu caminho diante de ti.

27Maasa pra mîîkîrî João wanî Paapa nîmenka'pî iipî rawîrî aaipîton pe, manni' Paapaya ta'pî yawîrî. A'kî, mîserî umaimu ekareme'nen yarimauya kupî sîrîrî arawîrî attîto'pe, aye'marî ton konekai e'mai' pe *(Ml 3.1)* ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

28 E eu vos digo: entre os nascidos de mulher, ninguém é maior do que João; mas o menor no reino de Deus é maior do que ele.

28Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Tauya amîrî'nîkon pî', mîîkîrî Paapa maimu ekareme'nen João wanî tamî'nawîronkon warayo'kon yentai tîwe'sen pe awanî. Tîîse anî'ya innape uurî kupî ya, mîîkîrî esa' pe Paapa wanî. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe mîîkîrî wanî João yentai —ta'pîiya.

29 Todo o povo que o ouviu e até os publicanos reconheceram a justiça de Deus, tendo sido batizados com o batismo de João;

29Mîrîrî taiya eta'pî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanonya moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Inkamoro wanî'pî manni'kan yairî Paapa maimu wanî epu'nenan pe. Inkamoro wanî'pî João Batista nenpatakona'san pe.

30 mas os fariseus e os intérpretes da Lei rejeitaram, quanto a si mesmos, o desígnio de Deus, não tendo sido batizados por ele.

31 A que, pois, compararei os homens da presente geração, e a que são eles semelhantes?

32 São semelhantes a meninos que, sentados na praça, gritam uns para os outros: Nós vos tocamos flauta, e não dançastes; entoamos lamentações, e não chorastes.

33 Pois veio João Batista, não comendo pão, nem bebendo vinho, e dizeis: Tem demônio!

34 Veio o Filho do Homem, comendo e bebendo, e dizeis: Eis aí um glutão e bebedor de vinho, amigo de publicanos e pecadores!

30Tîîse fariseuyamî' moropai Moisés yeseru rî'pî pî' yenupatonkon wanî'pî Joãoya tenpatakonakon yu'se pra. Maasa pra itu'se Paapa e'to' kupî to'ya pra, yewanmîrî'pî to'ya.
31Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Anî'kan warantî see sîrîrî pankon pemonkonyamî' kupîuya e'painon? Î' kai'ma to' wanî?
32Inkamoro wanî moreyamî' tîsu'minansenon warantî. Inkamoro wanî poro yi'pî po. Tiaronkon pî' to' entaimepîtî ko'mannîpî. "Manannîto' waiyi ye'nunpa'pî annaya tîîse amîrî'nîkon mananu pra awanî'pî", taapîtî'pî to'ya. "Moropai isa'manta'pî kararunpato' kupî'pî annaya tîîse amîrî'nîkon karau pra awanî'pî", taapîtî'pî to'ya.
33Inkamoro moreyamî' ye'kakon amîrî'nîkon, sîrîrî pankon wanî. ⌞Awakîrikon pe anî' ku'sa'ya'nîkon pepîn.⌟ Maasa pra João Batista ii'sa' yai tekkari yonpa pra awanî'pî tiaronkon pemonkonyamî'ya yonpa warantî pra. Moropai tîwuku vinho enîrîiya pra awanî'pî. Mîîkîrî pî' taaya'nîkon: "O'ma'kon yarakkîrî tîwe'sen pe awanî mîrîrî", taaya'nîkon.
34Moropai uurî ka' poi iipî'pî entamo'ka ya, moropai uwuku enîrîuya ya taaya'nîkon upî': "A'kî, mîîkîrî warayo' kure'ne ta're' yonpanen. Moropai kure'ne tîwuku enî'nen, teetînsen" taaya'nîkon. "Moropai tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon yonpa mîîkîrî. Moropai pemonkonyamî' imakui'san

pokonpe tîwe'sen mîîkîrî", taaya'nîkon upî'.

35 Mas a sabedoria é justificada por todos os seus filhos.

35Tîîse tauya anî'ya Paapa winîpainon epu'nen yapisî ya mîîkîrîya yairî tîwanî epu'tî mîrîrî —ta'pî Jesusya.

A pecadora que ungiu os pés de Jesus

Jesus Wanî Simão Fariseu Yewî' Ta.

36 Convidou-o um dos fariseus para que fosse jantar com ele. Jesus, entrando na casa do fariseu, tomou lugar à mesa.

36Tiwin fariseuya Jesus eta'pî entamo'kai attîto'pe tewî' ta. Mîrîrî ye'nen Jesus wîtî'pî itewî' ta. Moropai teerepansa' pe eereuta'pî to' yaponse' pona takira' tekkari yonpai mesa pia.

37 E eis que uma mulher da cidade, pecadora, sabendo que ele estava à mesa na casa do fariseu, levou um vaso de alabastro com ungüento;

37Mîrîrî yai miarî cidade po wîri' wanî'pî imakui'pî kupîtîpon. Mîîkîrîya Jesus entamo'ka yekare eta'pî mîîkîrî fariseu yewî' ta. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya tîkarapa a'pusin kara' yense' yarî'pî moropai attî'pî Jesus pia.

38 e, estando por detrás, aos seus pés, chorando, regava-os com suas lágrimas e os enxugava com os próprios cabelos; e beijava-lhe os pés e os ungia com o ungüento.

38Mîîkîrî wanî'pî Jesus pai winî si'ma aminke pra tîkarau pî'. Moropai ikaruwato' ya' Jesus puu yamannîpî'pî itenu paruya. Moropai mîrîrî tîpo tîpu'pai si'po ke Jesus puu yamannî'sa' tîuya ya'mananîpî'pîiya. Moropai mîîkîrîya Jesus puu yu'napîtî'pîiya. Moropai mîrîrî tîkarapa a'pusin tînarî'pî kanpîtî'pîiya Jesus puu pona.

39 Ao ver isto, o fariseu que o convidara disse consigo mesmo: Se este fora profeta, bem saberia quem e qual é a mulher que lhe tocou, porque é pecadora.

39Mîrîrî era'ma tîuya pe fariseu esenumenka'pî tîîwarîrî ta'pîiya: —Mîserî warayo' wanî ya innape profeta pe, anî' pe mîserî wîri' epu'tîiya e'painon. Imakui'pî kupîtîpon pe wanî epu'tîiya ya, ⌞yai pra awe'rennuku tîrîiya pepîn e'painon tîîpia⌟ —ta'pîiya.

40 Dirigiu-se Jesus ao fariseu e lhe disse: Simão, uma coisa tenho a dizer-te. Ele respondeu: Dize-a, Mestre.

40Mîîkîrî fariseu pî' Jesusya ta'pî: —Simão, apî' unekaremekî ton moro man —ta'pîiya.

—Ka'kî moriya, uyenupanen —ta'pî Simãoya Jesus pî'.

41 Certo credor tinha dois devedores: um lhe devia quinhentos denários, e o outro, cinqüenta.

41Moropai Jesusya ta'pî: —Asakî'nankon warayo'kon wanî epe'mîra tiwinan warayo' pî'. Mîîkîrî tîniru esa'sa'ya itîînen pî' epe'mîra to' wanî'pî. Tiwinan ne'ma ton wanî'pî 500 prata ena'pî kaisarî. Moropai tiaron ne'ma ton wanî'pî 50 prata ena'pî kaisarî.

42 Não tendo nenhum dos dois com que pagar, perdoou-lhes a ambos. Qual deles, portanto, o amará mais?

42Tîîse tiwinanya ye'ma pra awanî'pî sa'nîrî si'ma ye'ma'pî to'ya e'painon teuren mîrîrî tînesatîpîkon. Mîrîrî kupî'pî mîîkîrî epe'mîra to' e'to'ya iipia tîwî, ye'ma to'ya namai, ta'pîiya. O'non ye'kaya tîwakîri pe ikupî'pî kure'ne? —ta'pî Jesusya ipî'.

43 Respondeu-lhe Simão: Suponho que aquele a quem mais perdoou. Replicou-lhe: Julgaste bem.

43Simãoya yuuku'pî: —Uurî pia manni' kure'ne panpî' epe'mîra tîwe'senya tîwakîri pe ikupî'pî, ye'makî taiya pra awanî ye'nen —ta'pî Simãoya. —Innape man, yairî taa pî' nai —ta'pî Jesusya.

44 E, voltando-se para a mulher, disse a Simão: Vês esta mulher? Entrei em tua casa, e não me deste água para os pés; esta, porém, regou os meus pés com lágrimas e os enxugou com os seus cabelos.

44Mîrîrî taa tîpo Jesus era'tî'pî wîri' ekaya. Moropai ta'pîiya Simão pî': —Mîserî wîri' era'ma pî' nan? Ayewî' ta ewonsa' tanne, amîrîya tuna tîrî pra man u'pu ronato' ton. Tîîse mîserîya u'pu rona sîrîrî tîkarawato' ke, tenu paru ke. Moropai tîpu'pai si'po ke u'pu ya'mananî pî' man.

45 Não me deste ósculo; ela, entretanto, desde que entrei não cessa de me beijar os pés.

45Moropai amîrîya uyu'na pra man ayewî' ta ewonsa' tanne. Tîîse mîserî wîri'ya yu'napîtî ko'mannîpî u'pu pî', ayewî' ta ewomî'pî pata pai.

46 Não me ungiste a cabeça com óleo, mas esta, com bálsamo, ungiu os meus pés.

46Moropai amîrîya upu'pai pona akarapa yonpa tîrî pra man. Tîîse mîserî wîri'ya tîkarapa a'pusin kamo pî' man u'pu pona —ta'pîiya.

47 Por isso, te digo: perdoados lhe são os seus muitos pecados, porque ela muito amou; mas aquele a quem pouco se perdoa, pouco ama.

48 Então, disse à mulher: Perdoados são os teus pecados.

49 Os que estavam com ele à mesa começaram a dizer entre si: Quem é este que até perdoa pecados?

50 Mas Jesus disse à mulher: A tua fé te salvou; vai-te em paz.

Lucas 8

As mulheres que assistiam Jesus

1 Aconteceu, depois disto, que andava Jesus de cidade em cidade e de aldeia em aldeia, pregando e anunciando o evangelho do reino de Deus, e os doze iam com ele,

2 e também algumas mulheres que haviam sido curadas de espíritos malignos e de enfermidades: Maria, chamada Madalena, da qual saíram sete demônios;

47—Tauya apî', mîîkîrîya kure'ne uyapurî esera'ma mîrîrî. Maasa pra kure'nan imakui'pî inkupî'pî kupîuya uuwanmîra. Tîîse manni' mararî uyapurînen mîîkîrî nîkupî'pî kupîuya uuwanmîra mararî, mararî uyapurîiya ye'nen —ta'pî Jesusya.

48Mîrîrî yai Jesusya wîri' pî' ta'pî: —Imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra —ta'pîiya.

49Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe mesa po ereuta'san esekaranmapopîtî pia'tî'pî tîîwarîrî'nîkon. Ta'pî to'ya: —Anî' see mîserî mîîto'pe imakui'pî ku'nen tîîwanmîra kai'ma?

50Tîîse Jesusya ta'pî wîri' pî': —Innape pu'kuru ukupîya ye'nen, imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuwanmîra. Mîrîrî ye'nen atîkî tîîwanmîra —ta'pî Jesusya wîri' pî'.

Lucas 8

Wîri'sanyamî' Wîtî Jesus Pîkîrî

1Mîrîrî tîpo Jesus wîtîpîtî'pî patakon kaisarî morî yekare ekaremekî pinunpa'pîiya pemonkonyamî' pî'. Ta'pîiya: —Tîpemonkono pe ayapisîkon Paapaya sîrîrî, ayesa'kon pe tîwe'to'pe kai'ma to' pî' ekareme'pîtî'pîiya. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon (12) Jesus nenupa'san wîtî'pî ipokonpe.

2Moropai arinîkon wîri'sanyamî' Jesus nepi'tî'san wîtî'pî nîrî. Inkamoro wîri'sanyamî' kore'ta awanî'pî Maria Madalena. Mîîkîrî ya' asakî'ne mia' pona (7) kaisaronkon o'ma'kon ewonsa' wanî'pî.

3 e Joana, mulher de Cuza, procurador de Herodes, Suzana e muitas outras, as quais lhe prestavam assistência com os seus bens.

A parábola do semeador
Mateus 13.1-9; Marcos 4.1-9

4 Afluindo uma grande multidão e vindo ter com ele gente de todas as cidades, disse Jesus por parábola:

5 Eis que o semeador saiu a semear. E, ao semear, uma parte caiu à beira do caminho; foi pisada, e as aves do céu a comeram.

6 Outra caiu sobre a pedra; e, tendo crescido, secou por falta de umidade.

7 Outra caiu no meio dos espinhos; e estes, ao crescerem com ela, a sufocaram.

8 Outra, afinal, caiu em boa terra; cresceu e produziu a cento por um. Dizendo isto, clamou: Quem tem ouvidos para ouvir, ouça.

Tîîse Jesusya tîmeruntîri ke mîîkîrî yapai o'ma'kon yenpa'kasa' wanî'pî.
3Moropai Joana Herodes poitîrî Cuza no'pî nîrî wanî'pî to' kore'ta. Susana nîrî awanî'pî to' kore'ta moropai tiaronkon wîri'sanyamî' wanî'pî. Inkamoroya temannekon yonpa ke Jesus moropai inenupa'san pîika'tîpîtî'pî moropai to' ya're' ton tîrî'pî to'ya.

Warayo' Tînmîri Pînnen
(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

4Moro to' tîîse arinîkon pemonkonyamî' emurukuntîsa' ko'mamî'pî Jesus eseurîma etakonpa kai'ma. Inkamoro ii'pîtî ko'mannîpî'pî tu'ke patakon yapai. Mîrîrî tanne inkamoro yenupa'pî Jesusya morî panton ke.
5Ta'pîiya to' pî': —Warayo' wîtî'pî tînmîri pînse. Mîîkîrîya tînmîri pîmî tanne inpîmî yonpa ena'pî e'ma ena pona. Mîrîrî yaki'tapa'pî pemonkonyamî'ya maasa aaro'ta pra tîîse. Moropai mîrîrî era'ma'pî toronyamî'ya moropai yenno'mapîtî'pî to'ya.
6Moropai tiaron inpîmî yonpa ena'pî mararon non tî' parappa po tîwe'sen pona. Mîrîrî aro'ta'pî tîîse aakaratato' pata'se' ton pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen awa'pi'ta'pî.
7Moropai tiaron ena'pî mî'nî ye' kore'ta. Mî'nî ye' pokonpe aarenta'pî. Moropai mîrîrî taruma'tî'pî mî'nî ye'ya. Mîrîrî ye'nen eepeta pra awanî'pî.
8Tîîse tiaron ena'pî morî non pona. Mîrîrî aro'ta'pî aarenta'pî, moropai eepeta'pî. Mararî pra eepeta'pî e'mai' pe awanî'pî

A explicação da parábola
Mateus 13.10-23; Marcos 4.10-20

9 E os seus discípulos o interrogaram, dizendo: Que parábola é esta?

10 Respondeu-lhes Jesus: A vós outros é dado conhecer os mistérios do reino de Deus; aos demais, fala-se por parábolas, para que, vendo, não vejam; e, ouvindo, não entendam.

11 Este é o sentido da parábola: a semente é a palavra de Deus.

12 A que caiu à beira do caminho são os que a ouviram; vem, a seguir, o diabo e arrebata-lhes do coração a palavra, para não suceder que, crendo, sejam salvos.

13 A que caiu sobre a pedra são os que, ouvindo a palavra, a recebem com alegria; estes não têm raiz, crêem apenas por algum tempo e, na hora da provação, se desviam.

yentai pu'kuru —ta'pî Jesusya. —Anepu'pai anî' wanî ya, etakî —ta'pîiya.

Î' Taato'pe Panton Wanî Ekaremekî Jesusya
(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

9Inenupa'sanya ekaranmapo'pî: —Î' taa yu'se awanî sîrîrî morî panton ke anna pî'? —ta'pî to'ya.

10Jesusya yuuku'pî: —Paapa yeseru anepu'tîkon pepîn ekaremekîuya sîrîrî. Î' kai'ma awanî pe nai tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai ekaremekîuya sîrîrî epu'tîkonpa. Tîîse Paapa yu'sankon pepîn pî' ekaremekîuya pepîn aronne. Tîîse panton pe neken ekaremekîuya moropai epu'tî to'ya pepîn ⌊itu'se pra tîwanîkon ye'nen⌋. Eta to'ya tîpanakon ke tîîse î' tîneta'pîkon epu'tî to'ya pepîn. Moropai era'ma to'ya tenukon ke tîîse î' pe tînera'ma'pîkon wanî epu'tî to'ya pepîn. *(Is 6.9)* kai'ma penaron Isaías nurî'tîya ekaremekî'pî.

11Ayeurîmauya'nîkon sîrîrî morî panton pî'. Manni' inpîmî wanî Paapa maimu warantî.

12Moropai inpîmî e'ma ena pona ena'san warantî pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya tîîse ka'ne' pe Makui erepamî. Itekare to' neta'pî mo'kaiya to' yewan yapai, innape ikupî to'ya namai, moropai to' e'pîika'tî namai.

13Moropai inpîmî tî' parappa pon non pona ena'san warantî tiaronkon pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya moropai yapisî to'ya kure'ne taatausinpai. Mîî pîkîrî innape ikupî to'ya. Tîîse to' yewan ya' to' esenumenkato' ton

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pra awanî. Mîrîrî ye'nen innape iku'to' tîuya'nîkon wenai to' e'taruma'tîto' erepamî yai, tîneta'pîkon rumaka to'ya tiwinarî.

14 A que caiu entre espinhos são os que ouviram e, no decorrer dos dias, foram sufocados com os cuidados, riquezas e deleites da vida; os seus frutos não chegam a amadurecer.

14Moropai inpîmî mî'nî ye' kore'ta ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya tîîse to' yewan wanî kure'ne sîrîrî pata po tînkonekakon pî'. Moropai ipîkku pe pu'kuru temannekon ton yu'se to' wanî. Moropai sîrîrî non po taatausinpato'kon yu'se to' wanî. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' to' ko'mamî pepîn. Inî' panpî' Paapa yeseru yu'se pra to' wanî.

15 A que caiu na boa terra são os que, tendo ouvido de bom e reto coração, retêm a palavra; estes frutificam com perseverança.

15Tîîse inpîmî morî non pona ena'san warantî tiaronkon wanî. Itekare eta to'ya moropai innape ikupî to'ya tewankon ke. Inkamoro ko'mamî Paapa maimu yawîrî ikoneka. Mîrîrî ye'nen to' e'taruma'tîto' erepamî yai tîneta'pîkon rumaka to'ya pepîn. To' ko'mamî Paapa maimu yawîrî. Mîrîrî ye'nen to' yeseru wanî morî pe pu'kuru —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

A parábola da candeia
Marcos 4.21-25

U'kuma'tukon Pî' Jesus Eseurîma
(Mc 4.21-25)

16 Ninguém, depois de acender uma candeia, a cobre com um vaso ou a põe debaixo de uma cama; pelo contrário, coloca-a sobre um velador, a fim de que os que entram vejam a luz.

16Inî'rî Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî. —Anî'ya tî'kuma'tu yawittanîpî tîpo yenomî pepîn wari'sa' yo'koi —ta'pîiya. —Moropai itîrî pepîn nîrî we'nannîto' yaponse' yo'koi. Tîîse enepî itaponse' pona itîîto'pe aronne panpî' awe'to'pe tewonsenon weiyu'mato'peiya.

17 Nada há oculto, que não haja de manifestar-se, nem escondido, que não venha a ser conhecido e revelado.

17Mîrîrî warantî tamî'nawîrî î' esenomî'pî e'naponka kupî sîrîrî tiwin wei. î' kai'ma epu'sa' pepîn esepu'tî kupî sîrîrî. Esenomî'pî esenpo kupî sîrîrî tamî'nawîronkonya epu'to'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Vede, pois, como ouvis; porque ao que tiver, se lhe dará; e ao que não tiver, até aquilo que julga ter lhe será tirado.

A família de Jesus
Mateus 12.46-50; Marcos 3.31-35

19 Vieram ter com ele sua mãe e seus irmãos e não podiam aproximar-se por causa da concorrência de povo.

20 E lhe comunicaram: Tua mãe e teus irmãos estão lá fora e querem ver-te.

21 Ele, porém, lhes respondeu: Minha mãe e meus irmãos são aqueles que ouvem a palavra de Deus e a praticam.

Jesus acalma uma tempestade
Mateus 8.23-27; Marcos 4.35-41

22 Aconteceu que, num daqueles dias, entrou ele num barco em companhia dos seus discípulos e disse-lhes: Passemos para a outra margem do lago; e partiram.

23 Enquanto navegavam, ele adormeceu. E sobreveio uma tempestade de vento no lago, correndo eles o perigo de soçobrar.

18Mîrîrî ye'nen, aka. Tîwarî e'tî Paapa maimu etaya'nîkon pî'. Maasa pra imaimu anepu'painon wanî ya, Paapaya itîrî inî' panpî' epu'to'peiya. Tîîse anepu'painon pepîn wanî ya, epu'tîiya pepîn. Mararî ineta'pî ena kupî sîrîrî iiwanmîra, î' ton pra eena —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Jesus Yan Moropai Ita'mi'san
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

19Jesus yan moropai ita'mi'san erepamî'pî Jesus era'mapî'se teuren. Tîîse iipia to' e'rennuku eserîke pra awanî'pî maasa pra arinîke pemonkonyamî' wanî ye'nen.

20Mîrîrî tiwinanya ta'pî Jesus pî': —A'kî, asan moropai aya'mi'san man poro po ayuwa pî', ayarakkîrî teeseurîmakonpa —ta'pîiya Jesus pî'.

21Tîîse Jesusya ta'pî tamî'nawîronkonya eta tanne: —Maama' tauya moropai mooyi tauya manni'kan innape Paapa maimu ku'nenan pî' moropai ikonekanenan pî' —ta'pî Jesusya.

Jesus Maimu Pe A'situn Moropai Tuna Atî'napamî
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

22Tiaron wei yai Jesus asara'tî'pî tînenupa'san pokonpe kanau ya'. Moropai ta'pîiya to' pî': —Miarî'nîkon ruku'nî iku'pî ratai pona. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî.

23Mîrîrî iku'pî nuurukkutî tîuya'nîkon ye'ka pe, Jesus we'na'pî kanau ya'. Mîrîrî pe rî meruntî ke a'situn ata'se'ma pia'tî'pî iku'pî ka. Moropai kanau ya' to' e'to' yannîpî pia'tî'pî tuna ke. Nari' pe eena'pî tamî'nawîronkon mîrîrî kanau yawonkon pia.

24 Chegando-se a ele, despertaram-no dizendo: Mestre, Mestre, estamos perecendo! Despertando-se Jesus, repreendeu o vento e a fúria da água. Tudo cessou, e veio a bonança.

25 Então, lhes disse: Onde está a vossa fé? Eles, possuídos de temor e admiração, diziam uns aos outros: Quem é este que até aos ventos e às ondas repreende, e lhe obedecem?

A cura do endemoninhado geraseno
Mateus 8.28-33; Marcos 5.1-14

26 Então, rumaram para a terra dos gerasenos, fronteira da Galiléia.

27 Logo ao desembarcar, veio da cidade ao seu encontro um homem possesso de demônios que, havia muito, não se vestia, nem habitava em casa alguma, porém vivia nos sepulcros.

28 E, quando viu a Jesus, prostrou-se diante dele, exclamando e dizendo em alta voz: Que tenho eu contigo, Jesus, Filho do Deus Altíssimo? Rogo-te que não me atormentes.

24Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'sanya Jesus yenpaka'pî iwetun tanne. Ta'pî to'ya teesi'nî'se: —Anna yenupanen, sa'mantan pe man, tîînase. Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesus e'mî'sa'ka'pî. Moropai ta'pîiya a'situn pî' moropai tuna pî': —Atî'napankî. Aatî'napamî'pî tamî'nawîrî.

25Mîrîrî yai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Innape ukupîya'nîkon pra awanîkon sîrîrî. O'non pata innape uku'to'ya'nîkon nai? ⌞Anî' pe wanî epu'tîya'nîkon pra naatî?⌟ —ta'pîiya. Tîîse inkamoro esenumenkasa' wanî'pî, teesewankono'mai mararî pra teesi'nî'se. Moropai ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon: —Î' ye'ka see warayo' mîserî, imaimu yawîrî a'situn moropai tuna e'to'. "Atî'napankî" taiya ya, aatî'napamî —ta'pî to'ya.

O'ma'kon Yenpa'ka Jesusya Warayo' Yapai
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)

26To' erepamî'pî Galiléia iku'pî ratai po tîwe'sen Gerasa pata pona.

27Teerepansa'kon pe Jesus eseu'ka tanne kanau yapai, warayo' iipî'pî cidade poi iponaya epose. O'ma'kon ewonsa' wanî'pî mîîkîrî warayo' ya'. Pena pata pai aako'mansa' wanî'pî ipon ton pra. Wîttî ta awanî pra, aako'mansa' wanî'pî. Tîîse aako'manto' e'pîtî'pî uuruwai kore'ta e'tî'ka'san kore'ta.

28Jesus era'ma tîuya pe mîîkîrî warayo' entaime'pî. Moropai awe'sekunka'pî Jesus rawîrî. Moropai ta'pîiya meruntî ke: —Jesus Paapa ka' po tîîko'mansen munmu amîrî. Î' ku'se aai'sa' uurî yarakkîrî? Esatîuya sîrîrî apî', uurî kî'taruma'tîi.

29 Porque Jesus ordenara ao espírito imundo que saísse do homem, pois muitas vezes se apoderara dele. E, embora procurassem conservá-lo preso com cadeias e grilhões, tudo despedaçava e era impelido pelo demônio para o deserto.

30 Perguntou-lhe Jesus: Qual é o teu nome? Respondeu ele: Legião, porque tinham entrado nele muitos demônios.

31 Rogavam-lhe que não os mandasse sair para o abismo.

32 Ora, andava ali, pastando no monte, uma grande manada de porcos; rogaram-lhe que lhes permitisse entrar naqueles porcos. E Jesus o permitiu.

33 Tendo os demônios saído do homem, entraram nos porcos, e a manada precipitou-se despenhadeiro abaixo, para dentro do lago, e se afogou.

34 Os porqueiros, vendo o que acontecera, fugiram e foram anunciá-lo na cidade e pelos campos.

Os gerasenos rejeitam Jesus
Mateus 8.34; Marcos 5.14b-20

35 Então, saiu o povo para ver o que se passara, e foram ter com Jesus. De fato, acharam o homem de quem saíram os demônios, vestido, em perfeito juízo,

29Mîrîrî ta'pîiya maasa pra Jesusya o'ma' yenpa'kasa' ye'nen yapai. Tu'ke ite'ka yapi'pîtî'pî o'ma'ya. Mîrîrî ye'nen yewa'tîpîtî'pî to'ya i'pu pî' moropai itenya pî' sa'man ferro ke. Tîîse mîrîrî ya'tîpîtî'pîiya to' yentai awanî ye'nen. Moropai o'ma'ya yaapîtî'pî keren pona.
30Jesusya mîîkîrî ekaranmapo'pî: —Anî' ayese'? —ta'pîiya. Yuuku'pîiya: —Uyese' tu'kan —ta'pîiya. Maasa pra tu'ke o'ma'kon ewomî'pî wanî'pî mîîkîrî warayo' ya'.
31Moropai o'ma'konya ta'pî Jesus pî' mararî pra teka'nunkai apo' ya' tenumîiya'nîkon namai.
32Tu'kankon porcoyamî' wanî'pî tekkarikon yena'nenan ikîrî po aminke pra. Mîrîrî ye'nen o'ma'konya esatî'pî Jesus pî' porcoyamî' ya' teewomîkonpa kai'ma. Moropai inna ta'pî Jesusya.
33Mîrîrî ye'nen o'ma'kon epa'ka'pî mîîkîrî warayo' yapai. Moropai to' ewomî'pî porcoyamî' ya'. Mîrîrî pe rî porcoyamî' eka'tumî'pî irama yai. To' e'soroka'pî tuna ka. Moropai to' naarî'pî.
34Warayo'kon porcoyamî' pî' teesenyaka'masanonya mîrîrî e'kupî era'masa' yai to' e'tîrîka'pî moropai mîrîrî yekare ekaremekî'pî to'ya cidade po, moropai iwoi tîîko'mansenon pî'.

35Mîrîrî ye'nen tu'kankon pemonkonyamî' wîtî'pî mîrîrî era'mai. Miarî ya teerepamîkon pe Jesus pia, warayo' era'ma'pî to'ya. Yapai o'ma'kon epa'ka'pî. To' esi'nîpî'pî ipî'. Maasa pra Jesus pia

assentado aos pés de Jesus; e ficaram dominados de terror.

36 E algumas pessoas que tinham presenciado os fatos contaram-lhes também como fora salvo o endemoninhado.

37 Todo o povo da circunvizinhança dos gerasenos rogou-lhe que se retirasse deles, pois estavam possuídos de grande medo. E Jesus, tomando de novo o barco, voltou.

38 O homem de quem tinham saído os demônios rogou-lhe que o deixasse estar com ele; Jesus, porém, o despediu, dizendo:

39 Volta para casa e conta aos teus tudo o que Deus fez por ti. Então, foi ele anunciando por toda a cidade todas as coisas que Jesus lhe tinha feito.

O pedido de Jairo
Mateus 9.18-19; Marcos 5.21-24

40 Ao regressar Jesus, a multidão o recebeu com alegria, porque todos o estavam esperando.

41 Eis que veio um homem chamado Jairo, que era chefe da sinagoga, e, prostrando-se aos pés de Jesus, lhe suplicou que chegasse até a sua casa.

42 Pois tinha uma filha única de uns doze anos, que estava à morte.

A cura de uma mulher enferma
Mateus 9.20-22; Marcos 5.24b-34

eereutasa' wanî'pî. Tîpon ke awanî'pî moropai morî pe, ayawî' pe pra.

36Tamî'nawîronkon mîîkîrî era'ma'tîponkonya mîrîrî ekaremekî'pî tiaronkon pemonkonyamî' pî' î' kai'ma warayo' esepi'tîsa'.

37Mîrîrî wenai Gerasa pata ponkon ena'pî kure'ne eranne' pe. Mîrîrî ye'nen Jesus epa'kato'pe esatî'pî to'ya tîpatakon yapai. Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya' moropai attî'pî.

38Mîîkîrî warayo' o'ma'kon yenpî' esepi'tîsa'ya Jesus yeka'nunka'pî ipîkîrî tuutîpa kai'ma. —Uutî apîkîrî, Uyepotorî —ta'pîiya. Tîîse Jesusya yarima'pî. Ta'pîiya:

39—Enna'pokî ayewî' ta. Moropai î' ku'sa' Paapaya mekaremekîi. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî warayo' enna'po'pî tamî'nawîrî cidade poro î' ku'sa' Jesusya tîmîrî tonpe ekaremekî'pîiya pemonkonyamî' pî'.

Jairo Yensi Yepi'tî Jesusya
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

40Inî'rî iku'pî ratai pona Jesus enna'posa' pe arinîkon pemonkonyamî'ya Jesus yapisî'pî kure'ne taatausinpai. Maasa pra tamî'nawîronkon wanî'pî inîmîkî pî' miarî si'ma.

41Mîrîrî yai warayo' erepamî'pî itese' Jairo. Mîîkîrî wanî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' esa' pe tîwe'sen pe miarî. Mîîkîrî e'sekunka'pî Jesus pia moropai Jesus wîtîto'pe esatî'pîiya tewî' ta.

42Maasa pra tiwinan ye' itensi asakî'nan pu' pona tîîmo'tai (12) kaisaron ikono po sa'manta ko'mannîpî ye'nen yepi'tîi

Enquanto ele ia, as multidões o apertavam.

43 Certa mulher que, havia doze anos, vinha sofrendo de uma hemorragia, e a quem ninguém tinha podido curar [e que gastara com os médicos todos os seus haveres],

44 veio por trás dele e lhe tocou na orla da veste, e logo se lhe estancou a hemorragia.

45 Mas Jesus disse: Quem me tocou? Como todos negassem, Pedro [com seus companheiros] disse: Mestre, as multidões te apertam e te oprimem [e dizes: Quem me tocou?].

46 Contudo, Jesus insistiu: Alguém me tocou, porque senti que de mim saiu poder.

47 Vendo a mulher que não podia ocultar-se, aproximou-se trêmula e, prostrando-se diante dele, declarou, à vista de todo o povo, a causa por que lhe havia tocado e como imediatamente fora curada.

48 Então, lhe disse: Filha, a tua fé te salvou; vai-te em paz.

A ressurreição da filha de Jairo
Mateus 9.23-25; Marcos 5.35-43

attîto'pe. Jesus wîtî ko'mannîpî tanne e'ma taawîrî arinîkon iipî'pî iwenairî. Inkamoroya yatunnuku'pî arinîke tîwanîkon ye'nen, Jesus era'tî eserîke pra.
43Mîrîrî yai wîri' iipî'pî Jesus pia mîn kannen. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kono' kaisarî mîn kamo pî' aako'mansa' wanî'pî. Tamî'nawîrî temanne tî'kasai'ya wanî'pî yepi'tî tonkon ye'ma pî' tîîse eesepi'tî pra awanî'pî.
44Mîîkîrî iipî'pî Jesus poi winî pî'. Moropai mîîkîrîya ipon ye'pi pî' yapî'pî. Moropai mîrîrî pe rî mîn teeti'kansen asa'tî'pî.
45Jesusya to' ekaranmapo'pî: —Anî'ya uyapî mîrîrî? —ta'pîiya. Tîîse, —Anî'ya ayapî pra man —ta'pî to'ya. Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî: —Uyenupanen, arinîkon pemonkonyamî' man awoi. Tamî'nawîronkonya ayatunnuku pî' man —ta'pîiya.
46Tîîse Jesusya ta'pî: —Tîîse tiwinanya uyapî epu'tî pî' wai. Maasa pra meruntî epa'ka epu'tî pî' wai —ta'pîiya.
47Mîrîrî eta tîuya pe teesenomî eserîke pra awanî epu'tî'pî mîîkîrî wîri'ya. Mîrîrî ye'nen tîwe'kîkî'ma ye'ka pe aaipî'pî. Moropai awe'sekunka'pî Jesus pia. Tamî'nawîronkonya era'ma tanne moropai eesekaremekî'pî. Î' ton pe yapîsa' tîuya ekaremekî'pîiya. Moropai ka'ne' pe teesepi'tî epu'tî'pîiya.
48Mîîkîrî pî' Jesusya ta'pî: —Ma'non, innape ukupîya ye'nen eesepi'tîsa' sîrîrî. Tarîpai tîîwanmîra atîkî —ta'pîiya.

49 Falava ele ainda, quando veio uma pessoa da casa do chefe da sinagoga, dizendo: Tua filha já está morta, não incomodes mais o Mestre.

50 Mas Jesus, ouvindo isto, lhe disse: Não temas, crê somente, e ela será salva.

51 Tendo chegado à casa, a ninguém permitiu que entrasse com ele, senão Pedro, João, Tiago e bem assim o pai e a mãe da menina.

52 E todos choravam e a pranteavam. Mas ele disse: Não choreis; ela não está morta, mas dorme.

53 E riam-se dele, porque sabiam que ela estava morta.

54 Entretanto, ele, tomando-a pela mão, disse-lhe, em voz alta: Menina, levanta-te!

55 Voltou-lhe o espírito, ela imediatamente se levantou, e ele mandou que lhe dessem de comer.

56 Seus pais ficaram maravilhados, mas ele lhes advertiu que a ninguém contassem o que havia acontecido.

49Miarî maasa Jesus eseurîma tanne Jairo poitîrî erepamî'pî Jairo yewî' tapai. Moropai mîîkîrîya ta'pî Jairo pî': —Ayensi sa'mantan pî' man. Mîrîrî ye'nen uyenupanenkon wîtî yu'se awanî pepîn.

50Mîrîrî eta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya Jairo pî': —Teesi'nî'se pra e'kî. Innape neken uku'kî. Moropai ayensi ennapamî —ta'pîiya.

51Jairo yewî' ta teerepansa' pe, tarakkîrî Pedro, João moropai Tiago ewomî tîrî'pîiya, moropai Jairo moropai wîri' yan, inkamoro neken. Tiaronkon ewomî tîrîiya pra awanî'pî.

52Mîrîrî tanne tamî'nawîronkon wanî'pî moro tîkaraukon pî' tîwentaimepîtîkon pî', mîîkîrî wîri' sa'mantasa' pî'. Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Tîkauware pra e'tî. Wîri' sa'mantasa' pra man. Iwe'nasa' man —ta'pîiya.

53Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon ye'nen tamî'nawîronkon siira'pî ipî'. Maasa pra aasa'mantasa' epu'tî tîuya'nîkon ye'nen. Ta'pî to'ya: —Î' tonpe aasa'mantasa' era'ma ye'ka pe mîrîrî taiya —ta'pî to'ya.

54Tîîse Jesus wîtî'pî iipia. Moropai yapisî'pîiya itenya pî'. Moropai ta'pîiya meruntî ke: —Ma'non, e'mî'sa'kakî, kai'ma.

55Ka'ne' pe mîîkîrî ennapamî'pî. Enen eena'pî. Moropai awe'mî'sa'ka'pî. Moropai tekkari ton tîîto'pe to'ya ta'pî Jesusya.

56Mîîkîrî yuntonon esenumenkasa' wanî'pî kure'ne. Tîîse Jesusya ta'pî ekaremekî to'ya namai tiaron pî' mîrîrî tînkupî'pî pî'.

Lucas 9

As instruções para os doze
Mateus 10.1,5-15; Marcos 6.7-13

1 Tendo Jesus convocado os doze, deu-lhes poder e autoridade sobre todos os demônios, e para efetuarem curas.

2 Também os enviou a pregar o reino de Deus e a curar os enfermos.

3 E disse-lhes: Nada leveis para o caminho: nem bordão, nem alforje, nem pão, nem dinheiro; nem deveis ter duas túnicas.

4 Na casa em que entrardes, ali permanecei e dali saireis.

5 E onde quer que não vos receberem, ao sairdes daquela cidade, sacudi o pó dos vossos pés em testemunho contra eles.

Lucas 9

Tînenupa'san Yaipontî Jesusya
(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

1Mîrîrî tîpo Jesusya tînenupa'san yanno'pî tîîpia. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon yanno'pîiya. Moropai inkamoro pia tîmeruntîri tîrî'pîiya tîmaimu pe tamî'nawîrî o'ma'kon pemonkonyamî' ya' tîwe'sanon yenpa'kato'pe to'ya ikupî'pîiya. Moropai pri'yawonkon pepîn yepi'tîto'pe to'ya.

2Moropai to' yaipontî'pîiya. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî ekareme'to'pe to'ya pemonkonyamî' pî'. Moropai pri'yawonkon pepîn yepi'tîto'pe to'ya nîrî.

3Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Attîkon pe î' rî kîsatî. Ame'sipukon ton kîsatî. Aya're'kon ton kîsatî, asakunikon ton kîsatî. Moropai atînirurîkon ton kîsatî. Moropai tu'ke aponkon ton kîsatî tîîse tiwin aponkon maatîi.

4Moropai miarî pemonkonyamî' kore'ta eerepansa'kon ya, morî pe ayapisîkon wîttî esa'ya ya, moro mako'mantîi mîrîrî wîttî ta, miarî pai awenna'pokon pîkîrî.

5Tîîse morî pe ayapisîkon pemonkonyamî'ya pra awanî ya, miarî tîpatakon ya', ka'ne' pe mepa'katîi miarî pai. Moropai eepa'kakon pe a'pukon pî' atapisî'pî non mîsorokatîi. Mîrîrî kupîya'nîkon ya Paapa maimu yu'se pra to' wanî ye'nen Paapaya to' taruma'tî pe man ekaremekîya'nîkon mîrîrî —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Então, saindo, percorriam todas as aldeias, anunciando o evangelho e efetuando curas por toda parte.

6Mîrîrî tîpo inenupa'san ese'ma'tî'pî. Moropai tamî'nawîrî cidadekon poro to' wîtî'pî Paapa maimu ekaremekî pinunpa'pî to'ya. Moropai pri'yawonkon pepîn yepi'tî pinunpa'pî to'ya tamî'nawîrî patakon poro.

Herodes e João Batista
Mateus 14.1-12; Marcos 6.14-29

Anî' Pe Jesus Wanî Anepu'pai Herodes Wanî'pî
(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

7 Ora, o tetrarca Herodes soube de tudo o que se passava e ficou perplexo, porque alguns diziam: João ressuscitou dentre os mortos;

7Mîrîrî yai Galiléia pata esa' pe Herodes wanî'pî. Mîîkîrîya tamî'nawîrî î' ku'sa' Jesusya eta'pî miarî. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma teesenumenka epu'tîiya pra awanî'pî. Maasa pra tiaronkonya taapîtî'pî ipî': —João Batista nurî'tî e'mî'sa'kasa' —taapîtî'pî to'ya.

8 outros: Elias apareceu; e outros: Ressurgiu um dos antigos profetas.

8Moropai tiaronkonya taapîtî'pî: —Elias nurî'tî esenposa' mîrîrî —taapîtî'pî to'ya. —Manni' mîîkîrî penaron Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tî e'mî'sa'kasa' mîrîrî —ta'pî to'ya.

9 Herodes, porém, disse: Eu mandei decapitar a João; quem é, pois, este a respeito do qual tenho ouvido tais coisas? E se esforçava por vê-lo.

9Mîrîrî pî' ta'pî mîîkîrî pata esa' Herodesya: —Tîîse uurî mîîkîrî João pîmîrîkkîtî me'po'tîpon —ta'pîiya. —Tîîse anî' pe mîîkîrî warayo' wanî sîrîrî. Ipî' to' eseurîma eta pî' wai —ta'pîiya. Moropai Jesus anera'mapai pata esa' Herodes wanî'pî kure'ne.

A primeira multiplicação de pães e peixes
Mateus 14.13-21; Marcos 6.30-44; João 6.1-13

Arinîkon Pemonkonyamî' Ya're'tî Jesusya
(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)

10 Ao regressarem, os apóstolos relataram a Jesus tudo o que tinham feito. E, levando-os consigo, retirou-se à parte para uma cidade chamada Betsaida.

10Mîrîrî tîpo Jesus nenupa'san enna'po'pî iipia. Moropai tamî'nawîrî î' ku'sa' tîuya'nîkon ekaremekî'pî to'ya ipî'. Mîrîrî tîpo tînenupa'san pokonpe Jesus wîtî'pî Betsaida itese' pata pemonkonyamî' ko'manto' pona. Arinîkon pemonkonyamî' piapai to' wîtî'pî tîmîrî'nîkon pe.

11 Mas as multidões, ao saberem, seguiram-no. Acolhendo-as, falava-lhes a respeito do reino de Deus e socorria os que tinham necessidade de cura.

12 Mas o dia começava a declinar. Então, se aproximaram os doze e lhe disseram: Despede a multidão, para que, indo às aldeias e campos circunvizinhos, se hospedem e achem alimento; pois estamos aqui em lugar deserto.

13 Ele, porém, lhes disse: Dai-lhes vós mesmos de comer. Responderam eles: Não temos mais que cinco pães e dois peixes, salvo se nós mesmos formos comprar comida para todo este povo.

14 Porque estavam ali cerca de cinco mil homens. Então, disse aos seus discípulos: Fazei-os sentar-se em grupos de cinqüenta.

11Tîîse arinîkon pemonkonyamî'ya o'non pata Jesus wîtî'pî epu'tî'pî. Moropai to' wîtî'pî ite'ma'pî pî'. Moropai miarî Jesusya to' yapisî'pî morî pe pu'kuru. Mîîkîrîya to' yeurîma'pî. Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî pî' to' yeurîma'pîiya. Moropai pemonkonyamî' pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya.

12Mîrîrî tanne pata ko'mamî'pî. Ko'mamîiya eena'pî. Mîrîrî ye'nen asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon inenupa'san wîtî'pî iipia. Moropai ta'pî to'ya ipî': —Insamoro arinîkon pemonkonyamî' yarimakî to' wîtîto'pe wîttîkon ta pemonkonyamî' kore'ta, aminke pu'kuru pra man tarîpai —ta'pî to'ya. —Miarî tîwanîkon ya, ta're'kon ton eporî to'ya e'painon. Moropai tîpata'se'kon ton eporî to'ya nîrî. Maasa pra sîrîrî pata ya' keren po e'nî man. Tarî î' ton pra man —ta'pî inenupa'sanya Jesus pî'.

13Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî: —Amîrî'nîkonya to' yekkari ton tîrî e'pai man —ta'pîiya to' pî'. Tîîse yuuku'pî to'ya: —Tîîse mia'taikin neken anna pia pão man. Moropai asakî'ne neken moro'yamî' man. Tamî'nawîronkon pia itîrîiya pepîn —ta'pî to'ya. —Inî' panpî' to' yekkari ton yennai anna wîtî yu'se awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

14Inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî arinîke, 5.000 yairî warayo'kon. Moropai Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî to' ereutato'pe taato'pe to'ya iponarî'ne 50 kaisarî'ne ta'pîiya.

15 Eles atenderam, acomodando a todos.

16 E, tomando os cinco pães e os dois peixes, erguendo os olhos para o céu, os abençoou, partiu e deu aos discípulos para que os distribuíssem entre o povo.

17 Todos comeram e se fartaram; e dos pedaços que ainda sobejaram foram recolhidos doze cestos.

A confissão de Pedro. Jesus prediz a própria morte
Mateus 16.13-21; Marcos 8.27-31

18 Estando ele orando à parte, achavam-se presentes os discípulos, a quem perguntou: Quem dizem as multidões que sou eu?

19 Responderam eles: João Batista, mas outros, Elias; e ainda outros dizem que ressurgiu um dos antigos profetas.

15Jesus maimu yawîrî ikupî'pî inenupa'sanya. Moropai tamî'nawîronkon yaipontî'pî to'ya to' ereutato'pe.
16Mîrîrî tîpo Jesusya mia'taikinan pão trigo puusa' yapisî'pî, moropai asakî'nankon moro'yamî'. Moropai ka' ekaya tenu yanumî'pîiya. Moropai mîîkîrî epîrema'pî. Mîrîrî yekkari wanî pona Paapa esatî'pîiya. —Morî pe man —ta'pîiya. Moropai mîrîrî tîpo pão pirikkapîtî'pîiya tînenupa'san pia, mîrîrî tîîto'pe to'ya inkamoro pemonkonyamî' kaisarî.
17Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon asa're'tî'pî, kure'ne itu'se tîwanîkon pîkîrî. Tîîse to' ya're' yonparî'pî e'kupî'pî. Mîrîrî yannuku'pî Jesus nenupa'sanya asakî'ne pu' pona tîîmo'tai (12) waikara'pî kaisarî.

—Cristo Amîrî —Taa Pedroya
(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

18Tiaron pensa Jesus epîrema tanne tiwinsarî, inenupa'san erepamî'pî iipia. Mîîkîrîya to' ekaranmapopîtî'pî: —Anî' pe rî see ukupî pî' pemonkonyamî' nai? —ta'pîiya to' pî'.
19Mîîkîrî maimu yuuku'pî to'ya: —Tiaronkonya taa "João Batista nurî'tî e'mî'sa'kasa' mîîkîrî" taa to'ya. Tiaronkonya taa: "Penaron itekare ekareme'pîtîtîpon Elias e'mî'sa'kasa' mîîkîrî", taa to'ya. Moropai tiaronkonya taa, "Penaron Paapa maimu ekaremekîtîpon profeta yekatono'pî e'mî'sa'kasa' mîîkîrî", taa to'ya apî' —ta'pî to'ya.

20 Mas vós, perguntou ele, quem dizeis que eu sou? Então, falou Pedro e disse: És o Cristo de Deus.

21 Ele, porém, advertindo-os, mandou que a ninguém declarassem tal coisa,

22 dizendo: É necessário que o Filho do Homem sofra muitas coisas, seja rejeitado pelos anciãos, pelos principais sacerdotes e pelos escribas; seja morto e, no terceiro dia, ressuscite.

O discípulo de Jesus deve levar a sua cruz
Mateus 16.24-28; Marcos 8.34—9.1

23 Dizia a todos: Se alguém quer vir após mim, a si mesmo se negue, dia a dia tome a sua cruz e siga-me.

24 Pois quem quiser salvar a sua vida perdê-la-á; quem perder a vida por minha causa, esse a salvará.

20Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Amîrî'nîkon kanan? Anî' taa pî' naatî upî'? Mîîkîrî maimu yuuku'pî Pedroya: —Amîrî Paapa nîmenka'pî pîika'tîton, Cristo amîrî —ta'pî Pedroya Jesus pî'.

21—Inna, seru' pepîn, tîîse maasa Paapa narima'pî pe uurî wanî kîsekareme'tî anî' pî' —ta'pîiya.

Tîîsa'manta Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 16.20-28; Mc 8.30–9.1)

22Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Ka' poi iipî'pî uurî e'taruma'tî e'pai awanî kure'ne. Teepîremasanon esanonya uyewanmarî e'pai awanî moropai Moisés yeserurî'pî pî' yenupatonkonya uyewanmarî e'pai awanî kupî sîrîrî. Inkamoro ena e'pai awanî uyu'se pra, uusa'manta e'pai awanî mîrîrî wenai. Tîîse e'mî'sa'ka e'pai awanî iteseurîno weiyu yai —ta'pîiya.

23Moropai Jesusya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Uwanîyakon pe e'pai anî' wanî ya, wei kaisarî itu'se tîwe'to' rumakaiya e'pai awanî, tîîwarîrî teesenumenkai. Moropai uwanîyakon pe tîwanî wenai e'taruma'tînto' namapai pra e'pai awanî, isa'mantato' namapai pra e'pai awanî tîîse uwenairî aaipî e'pai awanî.

24Tîîse anî'ya tîîko'manto' pînînma ya kure'ne, tîwe'taruma'tî namaiya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia ipatîkarî tîîko'manto' ton eporîiya pepîn. Tîîse aminke aako'mamî Paapa pî'. Tîîse uwanîyakon pe tîwanî wenai tîîko'manto' pînînma pra awanî ya, tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya ya,

25 Que aproveita ao homem ganhar o mundo inteiro, se vier a perder-se ou a causar dano a si mesmo?

26 Porque qualquer que de mim e das minhas palavras se envergonhar, dele se envergonhará o Filho do Homem, quando vier na sua glória e na do Pai e dos santos anjos.

27 Verdadeiramente, vos digo: alguns há dos que aqui se encontram que, de maneira nenhuma, passarão pela morte até que vejam o reino de Deus.

A transfiguração
Mateus 17.1-8; Marcos 9.2-8

28 Cerca de oito dias depois de proferidas estas palavras, tomando consigo a Pedro, João e Tiago, subiu ao monte com o propósito de orar.

29 E aconteceu que, enquanto ele orava, a aparência do seu rosto se transfigurou e suas vestes resplandeceram de brancura.

30 Eis que dois varões falavam com ele: Moisés e Elias,

31 os quais apareceram em glória e falavam da sua partida, que ele estava para cumprir em Jerusalém.

ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya Paapa pia —ta'pîiya.

25—A'kî, tamî'nawîron sîrîrî non pon yemanne esa' pe anî' ena ya, tîîse ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya pra awanî ya, eporîiya kupî pepîn rî mîrîrî. Tîîsa'manta yai tekaton yepe' ton eporîiya pepîn. Awe'pîi'ka'tî pepîn.

26Jesusya ta'pî: —Anî' eppepî ya upî', moropai umaimu esenupanto' pî', uurî ka' poi iipî'pî eppepî ipî'. Î' pensa inî'rî uuipî weiyu yai uya'karu ke ipîkku pe, Paapa ya'karu ke yarakkîrî uuipî yai, moropai morîkon inserîyamî' pokonpe uuipî yai eppepî ipî' —ta'pîiya.

27—Inna pî' rî tauya apî'nîkon. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî pe man. Î' kupîiya era'ma amîrî'nîkon yonpayamî'ya tîîsa'mantakon rawîrî —ta'pî Jesusya.

Moisés Moropai Elias Esenpo Jesus Pia
(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)

28Tiwin semana teeseurîmasa' tîpo, Jesus wîtî'pî kawînan wî' pona. Tînenupa'san Pedro moropai Tiago moropai João pokonpe attî'pî epîremai.

29Miarî eepîrema tanne Jesus yenpata etinyaka'ma'pî. Moropai ipon etinyaka'ma'pî aimutun pe pu'kuru. Moropai inke' pe eena'pî.

30-31Mîrîrî pe rî asakî'nankon warayo'kon esenpo'pî iipia. Inke' pe inkamoro wanî'pî, ka' ponkon warantî. Inkamoro yarakkîrî eeseurîma'pî. Inkamoro wanî'pî Moisés nurî'tî pe moropai Elias pe. Inkamoro penaronkon eseurîma Jesus yarakkîrî. Î'

kai'ma aasa'manta kupî pî' Jerusalém po pena Paapaya ta'pî yawîrî awe'kupî kupî ekaremekî'pî to'ya.

32 Pedro e seus companheiros achavam-se premidos de sono; mas, conservando-se acordados, viram a sua glória e os dois varões que com ele estavam.

32Mîrîrî tanne inkamoro Pedro moropai tiaronkon Jesus nenupa'san wanî'pî iwe'nunpai. Mîrîrî ye'nen to' we'na'pî. Moropai mîrîrî tîpo to' paka'pî. Mîrîrî yai Jesus era'ma'pî to'ya. A'ka pe pu'kuru awanî'pî. Moropai inkamoro asakî'nankon warayo'kon iipia tîwe'sanon nîrî era'ma'pî to'ya.

33 Ao se retirarem estes de Jesus, disse-lhe Pedro: Mestre, bom é estarmos aqui; então, façamos três tendas: uma será tua, outra, de Moisés, e outra, de Elias, não sabendo, porém, o que dizia.

33Mîrîrî tîpo inkamoro wîtî'pî tanne Jesus piapai, Pedroya ta'pî Jesus pî': —Uyenupanen, morî pe pu'kuru e'nî sîrîrî tarî. Mîrîrî ye'nen eseurîwî'ne tappîi ton koneka annaya sîrîrî. Amîrî ton tiwin, moropai Moisés ton tiwin, moropai Elias ton nîrî tiwin —ta'pîiya. Tîîse î' taa tîuya pe awanî epu'tîiya pra Pedro wanî'pî.

34 Enquanto assim falava, veio uma nuvem e os envolveu; e encheram-se de medo ao entrarem na nuvem.

34Eeseurîma tanne katupuruya to' napontî'pî. Inkamoro Jesus nenupa'san ena'pî eranne' pe katupuru iipî ye'nen tîpona'nîkon.

35 E dela veio uma voz, dizendo: Este é o meu Filho, o meu eleito; a ele ouvi.

35Inkamoroya Paapa eseurîma eta'pî katupuru kore'ta si'ma. Ta'pî Paapaya: —Mîserî unmu wanî unmenka'pî pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen eeseurîmato' imaimu etatî —ta'pîiya.

36 Depois daquela voz, achou-se Jesus sozinho. Eles calaram-se e, naqueles dias, a ninguém contaram coisa alguma do que tinham visto.

36Paapa eseurîma ataretî'ka pe Jesus era'ma'pî to'ya tiwinsarî. Mîrîrî tînera'ma'pîkon ekaremekî to'ya pra awanî'pî anî' pî'.

A cura de um jovem possesso
Mateus 17.14-20; Marcos 9.14-29

More Yepi'tî Jesusya
(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

37 No dia seguinte, ao descerem eles do monte, veio ao encontro de Jesus grande multidão.

38 E eis que, dentre a multidão, surgiu um homem, dizendo em alta voz: Mestre, suplico-te que vejas meu filho, porque é o único;

39 um espírito se apodera dele, e, de repente, o menino grita, e o espírito o atira por terra, convulsiona-o até espumar; e dificilmente o deixa, depois de o ter quebrantado.

40 Roguei aos teus discípulos que o expelissem, mas eles não puderam.

41 Respondeu Jesus: Ó geração incrédula e perversa! Até quando estarei convosco e vos sofrerei? Traze o teu filho.

42 Quando se ia aproximando, o demônio o atirou no chão e o convulsionou; mas Jesus repreendeu o espírito imundo, curou o menino e o entregou a seu pai.

37Tiaron wei yai wî' poi tîwautîkon pe arinîkon pemonkonyamî' epere'sa' era'ma'pî to'ya. Jesus yarakkîrî esepopai tîwanîkon ye'nen iipî'san.

38Miarî tiwin warayo' wanî'pî to' kore'ta. Mîîkîrî entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pîiya: —Uyenupanen, apî' tauya sîrîrî tiwinan ye' sa'ne unmu yepi'tîya yu'se wanî ye'nen —ta'pîiya Jesus pî'.

39—O'ma' ewonsa' man ya'. Moropai eporîiya ya ka'ne' pe more entaime. Moropai yai attî, eesenumî non pona inta arakkunta. Moropai o'ma'ya yenunpîtî yaki'tapapîtîiya. Ka'ne' pe irumakaiya pepîn —ta'pî itunya.

40—Anenupa'san pî' ta'pîuya o'ma' yenpa'kato'pe to'ya kai'ma tîîse yenpa'ka to'ya eserîke pra awanî'pî. Mîrîrî warantî rî aako'mamî sîrîrî —ta'pîiya.

41Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —Sîrîrî pankon pemonkonyamî', makui nenku'tî'san, innape uku'nenan pepîn. O'non pîkîrî uuko'mamî e'painon akore'ta'nîkon? O'non pîkîrî amîrî'nîkon yapîtanîpîuya e'painon? Moriya ene'kî —ta'pî Jesusya mîîkîrî more yun pî'.

42Mîîkîrî more enepî itunya tanne, Jesus pia mîîkîrî o'ma'ya yenumî'pî non pona. Moropai awe'perenperenma'pî non pona. Inta arakkunta'pî. Mîîkîrî pî' Jesus eseurîma'pî eepa'kato'pe kai'ma. Eepa'ka'pî moropai more esepi'tîsa' wanî'pî. Mîîkîrî more rumaka'pî Jesusya itun pia pri'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

43 E todos ficaram maravilhados ante a majestade de Deus.

De novo prediz Jesus a sua morte
Mateus 17.22-23; Marcos 9.30-32

Como todos se maravilhassem de quanto Jesus fazia, disse aos seus discípulos:

44 Fixai nos vossos ouvidos as seguintes palavras: o Filho do Homem está para ser entregue nas mãos dos homens.

45 Eles, porém, não entendiam isto, e foi-lhes encoberto para que o não compreendessem; e temiam interrogá-lo a este respeito.

O maior no reino dos céus
Mateus 18.1-5; Marcos 9.33-37

46 Levantou-se entre eles uma discussão sobre qual deles seria o maior.

47 Mas Jesus, sabendo o que se lhes passava no coração, tomou uma criança, colocou-a junto a si

48 e lhes disse: Quem receber esta criança em meu nome a mim me recebe; e quem receber a mim recebe aquele que me enviou; porque aquele que entre vós for o menor de todos, esse é que é grande.

43Mîrîrî kupî Jesusya era'matîponkon tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî kure'ne teesenumenkai. Paapa meruntîri ke ikupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon ye'nen.

Inî'rî Tîîsa'manta Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Tamî'nawîronkon esenumenkasa' era'ma tîuya ye'nen Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî:
44—Aawanmîra'nîkon kînanen î' tauya manni' pî'. Ka' poi iipî'pî uurî rumaka to'ya kupî sîrîrî, tesanonkon yenya' uwîto'pe to'ya —ta'pîiya.
45Tîîse î' taa Jesusya epu'tî to'ya pra awanî'pî. Maasa pra eenonsa' pe awanî'pî epu'tî to'ya namai. Mîrîrî ye'nen eranne' pe to' wanî'pî anekaranmapopai pra to' wanî'pî î' taa to'pe awanî.

Tonpakon Yentai E'pai To' Wanî Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

46Jesus nenupa'san e'ku'pîtî'pî tonpakon yentai tîwanîkon kai'ma. Mîrîrî ye'nen to' eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon mîrîrî pî': —Uurî wanî ipîkku pe panpî' —ta'pî tiaronkonya.
47Tîîse Jesusya mîrîrî to' eseurîmato' epu'tî'pî î' kai'ma to' esenumenkato'. Mîrîrî ye'nen Jesusya si'mîrikkî more yapisî'pî itenya pî' moropai yarî'pîiya tîîpia to' kore'ta.
48Moropai ta'pîiya: —Anî'ya mîserî more yapisî ya, tîwakîri pe pu'kuru uyapurî tîuya ye'nen, uurî nîrî yapisîiya morî pe. Moropai uurî yapisîiya ya, manni' warantî nîrî uyarimatîpon Paapa yapisîiya —ta'pî Jesusya. —Maasa pra mîîkîrî ama're'nîkon

tîwe'sen mîîkîrî wanî kupî sîrîrî kure'ne, moropai ipîkku —ta'pîiya.

Jesus ensina a tolerância e a caridade
Marcos 9.38-40

Uyonpakon Pe Anî'kan Wanî Pî' Jesus Eseurîma
(Mc 9.38-40)

49 Falou João e disse: Mestre, vimos certo homem que, em teu nome, expelia demônios e lho proibimos, porque não segue conosco.

49Moropai Joãoya ta'pî Jesus pî': —Uyenupanen, warayo' era'ma'pî annaya o'ma'kon yenpa'kanen amaimu pe. Tîîse mîîkîrî pî' ta'pî annaya inî'rî mîrîrî warantî kîkai mîîkîrî ye'ka pî'. Maasa pra anna yonpa pe awanî pepîn, tiaron mîîkîrî —ta'pîiya.

50 Mas Jesus lhe disse: Não proibais; pois quem não é contra vós outros é por vós.

50Imaimu yuuku'pî Jesusya: —Kaane, mîrîrî kîkakî tîkai pra e'kî. Maasa pra awinîkîi î' rî kupîiya pepîn mîrîrî, tîîse morî kupîiya mîrîrî amîrî'nîkon ton pe —ta'pî Jesusya.

Os samaritanos não recebem Jesus

51 E aconteceu que, ao se completarem os dias em que devia ele ser assunto ao céu, manifestou, no semblante, a intrépida resolução de ir para Jerusalém

Samaria Ponkonya Jesus Yapisî Pepîn

51Ka' pona Jesus yaato' Paapaya weiyu eseporî ko'mannîpî tanne Jesus esenumenka'pî Jerusalém pona tuutî pî'.

52 e enviou mensageiros que o antecedessem. Indo eles, entraram numa aldeia de samaritanos para lhe preparar pousada.

52Mîrîrî ye'nen e'mai' pe tînenupa'san yonpa yarima'pîiya to' wîtîto'pe kai'ma Samaritanoyamî' pata'se' ya'. Moropai to' erepamî'pî miarî ya Jesus pata'se' ton ekaranmapoi.

53 Mas não o receberam, porque o aspecto dele era de quem, decisivamente, ia para Jerusalém.

53Tîîse itîrî Samaria ponkonya pra awanî'pî. Maasa pra Jerusalém pona Jesus wîtî epu'tî'pî to'ya mîîto'pe.

54 Vendo isto, os discípulos Tiago e João perguntaram: SENHOR, queres que mandemos descer fogo do céu para os consumir?

54Jesus pata'se' ton tîrî to'ya pra awanî ye'nen, Tiagoya moropai Joãoya Jesus pî' ta'pî: —Anna yepotorî, anna epîrema yu'se nan Paapaya apo' yarimato'pe insamoro Samaria ponkon po'tîi? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

55 Jesus, porém, voltando-se os repreendeu [e disse: Vós não sabeis de que espírito sois].

56 [Pois o Filho do Homem não veio para destruir as almas dos homens, mas para salvá-las.] E seguiram para outra aldeia.

Jesus põe à prova os que queriam segui-lo
Mateus 8.18-22

57 Indo eles caminho fora, alguém lhe disse: Seguir-te-ei para onde quer que fores.

58 Mas Jesus lhe respondeu: As raposas têm seus covis, e as aves do céu, ninhos; mas o Filho do Homem não tem onde reclinar a cabeça.

59 A outro disse Jesus: Segue-me! Ele, porém, respondeu: Permite-me ir primeiro sepultar meu pai.

60 Mas Jesus insistiu: Deixa aos mortos o sepultar os seus próprios mortos. Tu, porém, vai e prega o reino de Deus.

61 Outro lhe disse: Seguir-te-ei, SENHOR; mas deixa-me primeiro despedir-me dos de casa.

55Mîrîrî taa to'ya ye'nen Jesus era'tî'pî to' winîkîi moropai to' maimu iwa'tî'pîiya. —Maasa pra pemonkonyamî' tî'kai uui'sa' pra wai —ta'pî Jesusya to' pî'.

56Mîrîrî tîpo to' wîtî'pî tiaronkon pemonkonyamî' kore'ta.

Tiaronkon Wanî Itîîpai Jesus Pîkîrî
(Mt 8.18-22)

57Mîrîrî tîpo tînenupa'san pokonpe Jesus wîtî tanne e'ma taawîrî, tiwinan warayo'ya ta'pî Jesus pî': —Awenairî uutî o'non poro attî manni' yairî uutî —ta'pîiya.

58Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —A'kî, uwenairî ii'pai awanî ya aaipî tîîse sa'me awanî. Maasa pra maikanyamî' yeutta mororon, mîrîrî ya' to' erî'kapî. Moropai toronyamî'ya tî'moikon yenpoto' yaponse' nîrî mororon. Tîîse uurî ka' poi iipî'pî uyewî' ton pra man —ta'pî Jesusya.

59Moropai Jesusya ta'pî tiaron warayo' pî': —Aase uwenairî —ta'pîiya. Tîîse mîîkîrîya ta'pî: —Uyepotorî, maasa e'mai' pe uyun sa'manta tanne. Yu'na'tîuya tîpo uutî —ta'pîiya.

60Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Tîwî inkamoro innape umaimu ku'nenan pepînya mîîkîrî isa'manta'pî yu'na'tî —ta'pîiya. —Tîîse amîrî wîtî yu'se wai moropai î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa wanî ekaremekîya yu'se wai —ta'pîiya ipî'.

61Moropai tiaron warayo'ya ta'pî Jesus pî': —Awenairî uutî, Uyepotorî. Tîîse maasa e'mai' pe uyonpayamî' pî' esekareme'se uutî sîrîrî —ta'pîiya.

62 Mas Jesus lhe replicou: Ninguém que, tendo posto a mão no arado, olha para trás é apto para o reino de Deus.

62Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Anî' esenyaka'ma ya sanpa ke, mîîkîrî esenyaka'ma e'pai awanî tîrumakai pra yaretî'ka tîuya pîkîrî. Mîrîrî warantî mîîkîrî esenyaka'ma ya, Paapa maimu ekaremekî pî' eesenyaka'ma ko'mannîpî e'pai awanî, penaro' teserurî'pî pî' tîwenpenatai pra. Tîîse mîîkîrî enna'po ya, ite'ma'pî pî', î' pe pra rî awanî Paapa itesa' pia —ta'pî Jesusya.

Lucas 10

A missão dos setenta

1 Depois disto, o SENHOR designou outros setenta; e os enviou de dois em dois, para que o precedessem em cada cidade e lugar aonde ele estava para ir.

2 E lhes fez a seguinte advertência: A seara é grande, mas os trabalhadores são poucos. Rogai, pois, ao SENHOR da seara que mande trabalhadores para a sua seara.

3 Ide! Eis que eu vos envio como cordeiros para o meio de lobos.

Lucas 10

72 Kaisaronkon Warayo'kon Yaipontî Jesusya

1Mîrîrî tîpo Uyepotorîkonya tiaronkon 72 kaisarî warayo'kon menka'pî tînaipontîtonkon. Moropai inkamoro yaipontî'pîiya asakî'ne'ne patakon kaisarî. Cidadekon poro to' wîtîto'pe tîrawîrî o'non poro tuutîto' yairî.

2Moropai inkamoro yaipontî'pîiya. To' yaipontî pe ta'pîiya: —Tu'ke to' man umaimu anetapainokon, tîîse umaimu ekareme'nenan wanî tu'ke pra mararî pra umî yawon emîsa' warantî, tîîse ipî' teesenyaka'masanon man mararî, imo'ka to'ya eserîke pra. Mîrîrî ye'nen esa'tî mîîkîrî umî esa' Paapa pî' tiaronkon teesenyaka'masanontonkon yarimato'peiya —ta'pîiya.

3Inkamoro pî' ta'pîiya: —Atîtî see, uurîya ayarimakon sîrîrî. Ayarimauya'nîkon sîrîrî nari'kon kore'ta. Carneiro munkîyamî' yeka'ma warantî kaikusiyamî' kore'ta ayarimauya'nîkon sîrîrî.

4 Não leveis bolsa, nem alforje, nem sandálias; e a ninguém saudeis pelo caminho.

4Attîkon pe kanan î' rî kîsatî. Ayette'kon yense' asakunikon kîsatî. Moropai a'sa'sakon kîsatî. Moropai anî'rî eposa'ya'nîkon ya e'ma ta, mîîkîrî yarakkîrî kure'ne kîseurîmatî. Tîîse teesemi'tapai matîtîi.

5 Ao entrardes numa casa, dizei antes de tudo: Paz seja nesta casa!

5Miarî ya eerepansa'kon ya wîttî ta eewomîkon pe makatîi e'mai' pe: “Paapaya tîwanmîn tîrî yu'se wai sîrîrî wîttî ta”, makatîi —ta'pîiya to' pî'.

6 Se houver ali um filho da paz, repousará sobre ele a vossa paz; se não houver, ela voltará sobre vós.

6—Morî pe pu'kuru mîrîrî wîttî tawon warayo' wanî ya, tîwanmîn yapisîiya Paapa winîpai. Tîîse morî pe pra mîîkîrî warayo' wanî ya, yapisîiya pepîn. Tîîse amîrî'nîkonya yapisî.

7 Permanecei na mesma casa, comendo e bebendo do que eles tiverem; porque digno é o trabalhador do seu salário. Não andeis a mudar de casa em casa.

7Morî pe aako'mamîkon ya mîrîrî wîttî ta. Tîîse moro mako'mantîi aya're'kon monpatîi moro, awukukon menî'tîi moro, î' rî tîrî to'ya ya aapia'nîkon. Maasa pra teesenyaka'masenya teesenyaka'ma'pî yepe'pî yapisî e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen moro mako'mantîi tiwinan wîttî ta tiaron ta tîmo'tapî'se pra.

8 Quando entrardes numa cidade e ali vos receberem, comei do que vos for oferecido.

8Cidade pona eewomîkon ya, miarî morî pe ayapisîkon to'ya ya, moro aya're'kon monpatîi to' kore'ta, î' rî tîrî to'ya.

9 Curai os enfermos que nela houver e anunciai-lhes: A vós outros está próximo o reino de Deus.

9Moropai miarî cidade po pri'yawonkon pepîn mepi'tîtîi. Moropai makatîi miarî ronkon pemonkonyamî' pî': “Aapia'nîkon Paapa nîtîrî erepannî pî' man. Ayesa'kon pe Paapa ko'manto'pe eturumakatî itenya',” makatîi to' pî' —ta'pîiya.

10 Quando, porém, entrardes numa cidade e não vos receberem, saí pelas ruas e clamai:

10—Tîîse morî pe ayapisîkon to'ya pra awanî ya, miarî cidade po, moriya mepa'katîi e'ma ta. Moropai makatîi:

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Até o pó da vossa cidade, que se nos pegou aos pés, sacudimos contra vós outros. Não obstante, sabei que está próximo o reino de Deus.

12 Digo-vos que, naquele dia, haverá menos rigor para Sodoma do que para aquela cidade.

Ai das cidades impenitentes!

Mateus 11.20-24

13 Ai de ti, Corazim! Ai de ti, Betsaida! Porque, se em Tiro e em Sidom, se tivessem operado os milagres que em vós se fizeram, há muito que elas se teriam arrependido, assentadas em pano de saco e cinza.

11“Itekare anetapai pra awanîkon ye'nen, anna epa'ka sîrîrî apatakon piapai. A'kî, anna puu pî' atapisî'pî non apatakon yawon pa'tî annaya sîrîrî. Sîrîrî kupî annaya itekare yu'se pra awanîkon ekareme'nen pe. Tîîse sîrîrî epu'tî, Paapaya ataruma'tîkon kupî sîrîrî. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' eseporî kupî sîrîrî. Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî” makatîi to' pî' —ta'pîiya.

12Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Tiwinano'pî wei yai, tamî'nawîronkon yenumî Paapaya yai, mîrîrî cidade ponkon taruma'tîiya kupî sîrîrî kure'ne manni'kan penaronkon Sodoma ponkon taruma'tî'pî tîuya yentai.

Cidade Ponkon Pemonkonyamî'ya Jesus Yapisî Pîn

(Mt 11.20-24)

13Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Aka sa'ne Corazim cidaderî ponkon pemonkonyamî'. Aka sa'ne Betsaida cidaderî ponkon, innape ukupîya'nîkon pra awanîkon sîrîrî tîpose. Teuren kure'ne î' ikupî eserîkan pepîn e'kupî'pî apatakon ya'. Tîîse innape ukupîya'nîkon pra awe'sa'kon. Sîrîrî mîrîrî ye'ka e'ku'sa' ya Tiro cidaderî po, moropai Sidom cidaderî po, miarî ronkon pemonkonyamî'ya tîmakuyikon rumaka'pî e'painon pena. Mararî pra tîmakuyikon pî' to' esewankono'ma e'painon, saaku ya' teepontîi moropai runu'pî ke teekî'pai —ta'pî Jesusya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Contudo, no Juízo, haverá menos rigor para Tiro e Sidom do que para vós outras.

15 Tu, Cafarnaum, elevar-te-ás, porventura, até ao céu? Descerás até ao inferno.

16 Quem vos der ouvidos ouve-me a mim; e quem vos rejeitar a mim me rejeita; quem, porém, me rejeitar rejeita aquele que me enviou.

O regresso dos setenta

17 Então, regressaram os setenta, possuídos de alegria, dizendo: SENHOR, os próprios demônios se nos submetem pelo teu nome!

18 Mas ele lhes disse: Eu via Satanás caindo do céu como um relâmpago.

14—Tamî'nawîronkon yenumî Paapaya weiyu yai eesewankono'makon kupî sîrîrî mararî pra. Tiro cidaderî ponkon pemonkonyamî' esewankono'ma'pî yentai. Moropai Sidom ponkon e'taruma'tî'pî yentai amîrî'nîkon e'taruma'tî kupî sîrîrî. Maasa pra innape imaimu ku'sa'ya'nîkon pra awanî ye'nen.

15Aka sa'ne Cafarnaum ponkon pemonkonyamî' ka' pona attîkon kai'ma eesenumenkakon, tîîse attîkon pe pra naatîi amakuyikon wenai. Mîrîrî wenai apo' ya' Paapaya ayenumîkon kupî sîrîrî —ta'pîiya to' pî'.

16Moropai ta'pî Jesusya tînenupa'san 72 kaisaronkon pî': —Anî'kanya amaimukon eta ya, morî pe umaimu eta to'ya mîrîrî. Tîîse anî'kanya ayewanmîrîkon ya, inkamoroya uyewanmîrî nîrî mîrîrî. Moropai uyewanmîrînenanya nîrî Paapa uyarimatîpon yewanmîrî mîrîrî —ta'pî Jesusya.

72 Kaisaronkon Warayo'kon Enna'po Jesus Pia

17Moropai inkamoro 72 kaisaronkon warayo'kon itî'san enna'po'pî Jesus pia kure'ne pu'kuru taatausinpai. Moropai inkamoroya ekaremekî'pî Jesus pî'. —O'ma'kon wanî'pî anna maimu yawîrî. Maasa pra “Jesus maimu pe epa'katî pemonkonyamî' yapai”, ta'pî annaya. Mîrîrî ye'nen to' epa'ka'pî —ta'pî to'ya.

18Mîrîrî yuuku'pî Jesusya: —Inna, mîrîrî warantî awanî maasa pra ka'ne' pe wara'napi e'sisiuka warantî, ka' poi Makui enasa' era'ma'pîuya, ⌊imeruntîri yentai Paapa wanî ye'nen⌋ —ta'pîiya.

19 Eis aí vos dei autoridade para pisardes serpentes e escorpiões e sobre todo o poder do inimigo, e nada, absolutamente, vos causará dano.

19—Maasa pra Uurîya pu'kuru meruntî tîrî'pî aapia'nîkon, ye'katon îkîi yaki'tapakonpa kai'ma, umaimu pe, moropai yeki'katon mari'tî yaki'tapakonpa. Moropai tamî'nawîron imakui'pî ku'nenan awinîkîi'nîkon yentai pu'kuru awanîkonpa umaimu pe. Amoronkon epu'tîya'nîkon namai meruntî tîrî'pîuya.

20 Não obstante, alegrai-vos, não porque os espíritos se vos submetem, e sim porque o vosso nome está arrolado nos céus.

20Tîîse mîrîrî pî' taatausinpai pra e'tî. Amaimukon pe o'ma'kon epa'ka pî' katausinpatî. Tîîse tauya apî'nîkon, ka' po ayese'kon menukasa' Paapaya man morî pe aako'mamîkonpa, mîrîrî pî' atausinpatî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus, o Salvador dos humildes
Mateus 11.25-27

Jesus Atausinpa
(Mt 11.25-27; Mt 13.16-17)

21 Naquela hora, exultou Jesus no Espírito Santo e exclamou: Graças te dou, ó Pai, SENHOR do céu e da terra, porque ocultaste estas coisas aos sábios e instruídos e as revelaste aos pequeninos. Sim, ó Pai, porque assim foi do teu agrado.

21Mîrîrî tîpo Morî Yekaton Wannî meruntîri yarakkîrî Jesus wanî'pî kure'ne taatausinpai. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Uyepotorî Paapa, uyun, amîrî ka' esa' tîwe'sen. Moropai non esa' pe tîwe'sen. Morî pe man tauya apî'. Maasa pra epu'nen awe'to' anonamî'pî yenposa'ya epu'nenan pepînya epu'to'pe. Epu'nen pe tîwe'sanon piapai imo'ka'pîya itîrîpa pakko pe tîwe'sanon pia, moreyamî' warainokon pia. Mîrîrî pî' morî pe man tauya, Paapa. Mîrîrî warantî imenka'pîya moropai mîrîrî kupî'pîya. Maasa pra mîrîrî ku'sa'ya itu'se awanî ye'nen —ta'pî Jesusya.

22 Tudo me foi entregue por meu Pai. Ninguém sabe quem é o Filho, senão o Pai; e também ninguém sabe quem é o Pai, senão o Filho, e aquele a quem o Filho o quiser revelar.

22Inî'rî ta'pî Jesusya: —Uyunya tamî'nawîron tîîsa' man uupia. Moropai anî'ya anî' pe wanî epu'tî pra man. Tîîse Uyunya neken epu'tî. Moropai anî'ya uyun epu'tî pra man. Tîîse uurîya neken epu'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai anî' pe uyun wanî ekaremekîuya manni'kan epu'tî to'ya yu'se uurî e'to'kon pî' —ta'pî Jesusya.

23 E, voltando-se para os seus discípulos, disse-lhes particularmente: Bem-aventurados os olhos que vêem as coisas que vós vedes.

23Mîrîrî taa tîpo, tînenupa'san era'ma'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya teken neken to', tîîse arinîkon kore'ta pra. —Amîrî'nîkon nera'ma era'manenan wanî taatausinpai pu'kuru.

24 Pois eu vos afirmo que muitos profetas e reis quiseram ver o que vedes e não viram; e ouvir o que ouvis e não o ouviram.

24Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon. Tu'kankon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tîya, moropai ipîkkukon pata esanon reiyamî'ya, mîrîrî anera'ma'pîkon anera'mapai to' wanî'pî teuren, tîîse era'ma to'ya eserîke pra awanî'pî. Moropai mîrîrî aneta'pîkon anetapai to' wanî'pî teuren, tîîse eta to'ya pra to' wanî'pî —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

O bom samaritano

Morî Warayo' Samaria Poinon

25 E eis que certo homem, intérprete da Lei, se levantou com o intuito de pôr Jesus à prova e disse-lhe: Mestre, que farei para herdar a vida eterna?

25Tiaron pensa warayo' Moisés yeserurî'pî pî' yenupaton e'mî'sa'ka'pî moropai Jesus ekaranmapo'pîiya maasa pra epu'nen pe awanî anepu'pai awanî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Uyenupanen, O'non ye'ka pe see ipatîkarî enen uuko'manto' ton eporîuya e'painon?

26 Então, Jesus lhe perguntou: Que está escrito na Lei? Como interpretas?

26Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Î' kai'ma see Paapa maimu e'menukasa' mîrîrî epu'tî pî' nan? Î' kai'ma see ekareme'nen amîrî? —ta'pî Jesusya ipî'.

27 A isto ele respondeu: Amarás o SENHOR, teu Deus, de todo o teu coração, de toda a tua alma, de todas as tuas forças e de todo o teu entendimento; e: Amarás o teu próximo como a ti mesmo.

27Mîîkîrîya ta'pî: —Taiya see warantî: Ayepotorî Paapa yapurîkî ayewan ke, moropai tamî'nawîrî eesenumenkato' ke. Moropai ameruntîri ke yapurîkî. Moropai tamî'nawîrî epu'to'ya ke yapurîkî, Ayonpa

sa'namakî awe'sa'nama manni' warantî, *(Dt 6.5; Lv 19.18)* taiya —ta'pîiya.

28 Então, Jesus lhe disse: Respondeste corretamente; faze isto e viverás.

28Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Inna, yairî taa pî' nai. Moriya mîrîrî ku'kî. Mîrîrî kupîya ya, yairî enen aako'manto' ton eporîya —ta'pî Jesusya.

29 Ele, porém, querendo justificar-se, perguntou a Jesus: Quem é o meu próximo?

29Moropai warayo'ya Jesus ekaranmapo'pî maasa pra ta'pî tîuya manni' yawîrî pra tîwanî epu'tî tîuya ye'nen. Ta'pîiya: —Anî' kin mîîkîrî uyonpa, isa'namato'peuya? —ta'pîiya.

30 Jesus prosseguiu, dizendo: Certo homem descia de Jerusalém para Jericó e veio a cair em mãos de salteadores, os quais, depois de tudo lhe roubarem e lhe causarem muitos ferimentos, retiraram-se, deixando-o semimorto.

30Mîîkîrîya epu'to'pe Jesusya panton ekaremekî'pî see warantî. —A'kî, warayo' wîtî'pî Jerusalém poi Jericó pona. E'ma taawîrî tuutî pe ama'ye'kon eporî'pîiya. Inkamoroya ipa'tîpîtî'pî, iponka'pî to'ya moropai iwî yonpasa' to'ya wanî'pî. Moropai inkamoro wîtî'pî.

31 Casualmente, descia um sacerdote por aquele mesmo caminho e, vendo-o, passou de largo.

31Mîrîrî tîpo teepîremasen iipî'pî inîmîkîiya pra tîîse e'ma taawîrî. Moropai mîîkîrî era'ma'pî teepîremasenya. Tîîse era'ma tîuya yai tiaron e'ma winî iwa'ka'pîiya, iipia tuutî namai.

32 Semelhantemente, um levita descia por aquele lugar e, vendo-o, também passou de largo.

32Moropai mîrîrî tîpo tiaron iipî'pî Levi paarî'pî, to' epîremato' yewî' ta teesenyaka'masen. Mîîkîrîya era'ma'pî nîrî, moropai mîîkîrîya iwa'ka'pî mîrîrî warantî.

33 Certo samaritano, que seguia o seu caminho, passou-lhe perto e, vendo-o, compadeceu-se dele.

33Mîrîrî tîpo tiaron warayo' iipî'pî Samariapon, ⌞Judeuyamî' yeyaton⌟. Eporî tîuya pe mîîkîrîya era'ma'pî moropai eemî'pamî'pî iipia.

34 E, chegando-se, pensou-lhe os ferimentos, aplicando-lhes óleo e vinho; e, colocando-o sobre o seu próprio animal,

34Moropai mîîkîrî pî' ta'pîiya: “Aka, sa'ne”. Mîîkîrî pîika'tî'pîiya ⌞iteyaton pe awanî'pî tîîse⌟, ipa'tîpî'to' to'ya rona'pîiya. Moropai

levou-o para uma hospedaria e tratou dele.

35 No dia seguinte, tirou dois denários e os entregou ao hospedeiro, dizendo: Cuida deste homem, e, se alguma coisa gastares a mais, eu to indenizarei quando voltar.

36 Qual destes três te parece ter sido o próximo do homem que caiu nas mãos dos salteadores?

37 Respondeu-lhe o intérprete da Lei: O que usou de misericórdia para com ele. Então, lhe disse: Vai e procede tu de igual modo.

Marta e Maria

38 Indo eles de caminho, entrou Jesus num povoado. E certa mulher, chamada Marta, hospedou-o na sua casa.

39 Tinha ela uma irmã, chamada Maria, e esta quedava-se assentada aos pés do SENHOR a ouvir-lhe os ensinamentos.

40 Marta agitava-se de um lado para outro, ocupada em muitos serviços. Então, se aproximou de Jesus e disse: SENHOR, não te importas de que minha irmã tenha

ite'natî yaika'pîiya óleo ke, vinho ke. Moropai yanumî'pîiya tekîn pona moropai yarî'pîiya. Eerepamî'pî entamo'kanto' ke tîwe'repasen yewî' ta. Moro aako'mamî'pî ipîika'tî pî'.

35Tiaron wei yai mîîkîrîya ta'pî mîrîrî wîttî esa' pî': “A'kî, mîserî konekaya yu'se wai” ta'pîiya. “Ipî' eesenyaka'ma yu'se wanî sîrîrî”. Mîrîrî pîrata ena'pî tîrî'pîiya asakî'ne. Mîîkîrîya ta'pî: “Tamî'nawîrî antî'ka'pî ye'mauya sîrîrî poro uuipî ya”, ta'pîiya. Mîrîrî kupî'pî mîîkîrîya warayo' pri'yawon pepîn pî' —ta'pî Jesusya.

36Mîrîrî ekaranmapo'pî Jesusya: —Anî' wanî inkamoro eseurîwî'nankon warayo'kon kore'ta ipa'tîpî'sa' yonpa pe?

37Mîrîrî yuuku'pî warayo'ya: —Manni' ipîika'tîtîpon. —Moriya mîrîrî warantî iku'kî —ta'pî Jesusya ipî'.

Marta Moropai Itakon Maria Pia Jesus Wîtî

38Jesus moropai inenupa'san wîtî'pî e'ma taawîrî. Moropai to' erepamî'pî pemonkonyamî' ko'manto' pata pona. Miarî to' erepamî'pî. Moropai tiwinan wîri' itese' Martaya tewî' ta to' pata'se' ton tîrî'pî.

39Mîîkîrî yakon wanî'pî Maria itese'. Mîîkîrî ereuta'pî Uyepotorîkon pia. Moropai Jesus eseurîma tanne eta pî' Maria ko'mamî'pî Jesusya yenupanto'.

40Mîrîrî tanne Marta wanî'pî mararî pra teesenyaka'ma pî' tamî'nawîrî tînkoneka pî'. Mîrîrî yai Marta iipî'pî Jesus pia moropai ta'pîiya: —Uyepotorî tiwinsarî si'ma esenyaka'ma era'ma pî' nai.

deixado que eu fique a servir sozinha? Ordena-lhe, pois, que venha ajudar-me.

41 Respondeu-lhe o SENHOR: Marta! Marta! Andas inquieta e te preocupas com muitas coisas.

42 Entretanto, pouco é necessário ou mesmo uma só coisa; Maria, pois, escolheu a boa parte, e esta não lhe será tirada.

Lucas 11

A oração dominical
Mateus 6.9-15

1 De uma feita, estava Jesus orando em certo lugar; quando terminou, um dos seus discípulos lhe pediu: SENHOR, ensina-nos a orar como também João ensinou aos seus discípulos.

2 Então, ele os ensinou: Quando orardes, dizei: Pai, santificado seja o teu nome; venha o teu reino;

3 o pão nosso cotidiano dá-nos de dia em dia;

4 perdoa-nos os nossos pecados, pois também nós perdoamos a todo o que nos deve; e não nos deixes cair em tentação.

Uyakonya tiwinsarî unîmîsa' tamî'nawîron konekato'peuya. Upîika'tîi uyakon ii'to'pe ka'kî.

41Mîîkîrî maimu yuuku'pî Uyepotorîkonya. Ta'pîiya: —Marta, eesenyaka'mato' pî' neken awanî mîrîrî. Eesenyaka'mato'ya ayakinpa mîrîrî.

42Tîîse morî, mîrîrî yentainon moro man. Ayakon Mariaya kure'ne itu'se tîwe'to' mo'kasa' sîrîrî. Morî menkasai'ya sîrîrî. Anî'ya sîrîrî mo'ka eserîke pra man Maria piapai —ta'pî Jesusya.

Lucas 11

Epîremanto' Pî' To' Yenupa Jesusya
(Mt 6.9-15; Mt 7.7-11)

1Tiaron pensa Jesus epîrema'pî. Mîîkîrî ataretî'kasa' tanne, tiwinan inenupa'pî yonpaya ta'pî ipî': —Uyepotorî, anna yenupakî anna epîremato'pe. Joãoya tînenupa'san yenupa'pî warantî anna yenupakî —ta'pîiya.

2Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Sîrîrî warantî epîrematî —ta'pîiya. —“Paapa, ka' pon, amîrî neken morî pe pu'kuru wanî. Mîrîrî taa tamî'nawîronkonya yu'se wai apî'. Amîrî wanî tamî'nawîronkon esa' pe. Asi'kî anna pia anna esa' pe awanîpa.

3Anna yekkari ton antîîkî wei kaisarî î' ton pra anna wanî namai, Paapa.

4Moropai Paapa, anna nîkupî'pî imakui'pî awinîkîi mîrîrî ku'kî aawanmîra. Mîrîrî warantî nîrî tamî'nawîronkon nîkupî'pî anna pî', mîrîrî kupî annaya anna wanmîra, Paapa. Moropai anna pîika'tîkî

imakui'pî ena namai anna yentai". Mîrîrî warantî mepîrematîi —ta'pî Jesusya.

A parábola do amigo importuno

5 Disse-lhes ainda Jesus: Qual dentre vós, tendo um amigo, e este for procurá-lo à meia-noite e lhe disser: Amigo, empresta-me três pães,

5Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Maasa esenumenkatî. Attîkon ya, ayonpakon yewî' ta anoinna yairî eseurîwî'ne trigo puusa' esa'se ipî'. Moropai taaya'nîkon "Ikei esa'se yi'nî pî' wai apî'", taaya.

6 pois um meu amigo, chegando de viagem, procurou-me, e eu nada tenho que lhe oferecer.

6"Maasa pra uyonpa tuutîsen erepannî pî' man amen pu'kuru. Eemi'nepansa' ipîra, tîîse iipia untîrî ton pra man ita're' ton" taaya.

7 E o outro lhe responda lá de dentro, dizendo: Não me importunes; a porta já está fechada, e os meus filhos comigo também já estão deitados. Não posso levantar-me para tos dar;

7Esenumenkakî, î' kai'ma ayonpaya amaimu yuuku wîttî ta si'ma. "Upî' tîîwo'ma'tai pra e'kî. Asapontîsa' pu'kuru sîrîrî. Unna'ta atarakkanmoka eserîke pra ye'se'tîsau'ya wai. Moropai unmukuyamî' we'nasa' man uyena. Mîrîrî ye'nen e'mî'sa'ka eserîke pra wai trigo puusa' tîîse", taiya.

8 digo-vos que, se não se levantar para dar-lhos por ser seu amigo, todavia, o fará por causa da importunação e lhe dará tudo o de que tiver necessidade.

8Tauya sîrîrî apî'nîkon —ta'pî Jesusya. —Awe'mî'sa'ka pepîn ayonpa pe tîwanî ye'nen. Tîîse teta'kai esatî pî' aako'mamî ya awe'mî'sa'ka tu'ka itu'se tonpa e'to' tîrîpa. Moropai tamî'nawîrî inesatî'pî tîrîiya iipia —ta'pî Jesusya.

Jesus incita a orar
Mateus 7.7-11

9 Por isso, vos digo: Pedi, e dar-se-vos-á; buscai, e achareis; batei, e abrir-se-vos-á.

9—Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon. Paapa esatî pî' ako'mantî teeseta'kai pra. Moropai yapisîya'nîkon iwinîpai. Yuwa pî' ako'mantî moropai eporîya'nîkon. Mana'ta pa'tî pî' ako'mantî moropai wîttî esa'ya yarakkanmoka.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 Pois todo o que pede recebe; o que busca encontra; e a quem bate, abrir-se-lhe-á.

11 Qual dentre vós é o pai que, se o filho lhe pedir [pão, lhe dará uma pedra? Ou se pedir] um peixe, lhe dará em lugar de peixe uma cobra?

12 Ou, se lhe pedir um ovo lhe dará um escorpião?

13 Ora, se vós, que sois maus, sabeis dar boas dádivas aos vossos filhos, quanto mais o Pai celestial dará o Espírito Santo àqueles que lho pedirem?

A cura de um endemoninhado mudo. A blasfêmia dos fariseus. Jesus se defende
Mateus 12.22-32; Marcos 3.20-30

14 De outra feita, estava Jesus expelindo um demônio que era mudo. E aconteceu que, ao sair o demônio, o mudo passou a falar; e as multidões se admiravam.

15 Mas alguns dentre eles diziam: Ora, ele expele os demônios pelo poder de Belzebu, o maioral dos demônios.

10Maasa pra Paapa pî' tamî'nawîronkon esa'nenanya tînesatî'pîkon yapisî. Moropai yuwanenanya tînuwakon eporî. Moropai mana'ta pa'tînenan pia mana'ta atarakkanmoka —ta'pîiya.

11Moropai ta'pîiya: —Amîrî'nîkon tînmuku kenankon. Anmukukonya tiyo' ton esatî ya, îkîi tîrîya'nîkon e'painon? Kaane, itîrîya'nîkon pepîn.

12Tiyo' ton kariwana pîmoi esatî anmukukonya ya, yeki'katon mari'tî tîrîya'nîkon e'painon? Kaane, itîrîya'nîkon pepîn.

13Amîrî'nîkon wanî imakui'pî ku'nenan pe teuren, tîîse imakui'pî tîrîya'nîkon pepîn anmukukon pia. Morî tîrîya'nîkon. Mîrîrî yentai Paapa ka' ponya morî tîrî aapia'nîkon. Ayesa'kon pe aako'manto'pe Morî Yekaton Wannî tîrîiya anî'ya esatî ya —ta'pî Jesusya.

Belzebuya Tîmeruntîri Tîîsa' Jesus Pia Taa To'ya
(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

14Mîrîrî tîpo arinîkon pemonkonyamî' kore'ta tîwanî ye'ka pe Jesusya o'ma' yenpa'ka'pî tiwinan warayo' yapai. Mîîkîrî o'ma'ya warayo' eseurîma tîrî pra awe'pîtî'pî. Tîîse Jesusya yenpa'kasa' pe ipata'pî ya' warayo' eseurîma'pî. Mîrîrî kupî Jesusya era'masa' tîuya'nîkon pe mararî pra teesenumenkai arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî ipî'.

15Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Maawariyamî' yepotorî Belzebu meruntîri ke maawariyamî' yenpa'kaiya mîrîrî —ta'pî to'ya. ⌊Makui mîîkîrî Belzebu.⌋

16 E outros, tentando-o, pediam dele um sinal do céu.

17 E, sabendo ele o que se lhes passava pelo espírito, disse-lhes: Todo reino dividido contra si mesmo ficará deserto, e casa sobre casa cairá.

18 Se também Satanás estiver dividido contra si mesmo, como subsistirá o seu reino? Isto, porque dizeis que eu expulso os demônios por Belzebu.

19 E, se eu expulso os demônios por Belzebu, por quem os expulsam vossos filhos? Por isso, eles mesmos serão os vossos juízes.

20 Se, porém, eu expulso os demônios pelo dedo de Deus, certamente, é chegado o reino de Deus sobre vós.

21 Quando o valente, bem armado, guarda a sua própria casa, ficam em segurança todos os seus bens.

16Moropai tiaronkon wanî'pî ipî' tîwo'ma'tasanon pe. Ta'pî to'ya: —Anna nera'ma ton ku'kî. Ka' poinon Paapa meruntîri ke iku'kî, innape aku'to'pe annaya —ta'pî to'ya tîîwo'ma'tai.

17Tîîse î' kai'ma to' esenumenkato' epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —A'kî, tiwinan pata ya' tîîko'mansenon eseya'nama ya, to' e'tî'ka e'painon tamî'nawîrî. Moropai tonpakon pokonpe tîmurukun pe tîîko'mansenon wanî ya, inkamoro ko'mamî teesiyu'pî'se morî pe pra. Moropai to' ekore'ma, to' e'tî'ka tamî'nawîrî e'painon.

18Mîrîrî warantî Makui ko'mamî ya tîpemonkonoyamî' pokonpe teesiyu'pîtî pî', meruntî ke awanî pepîn. Mîrîrî tauya sîrîrî maasa pra Belzebuya tîmeruntîri tîîsa' o'ma'kon yenpa'kapa, taaya'nîkon upî' —ta'pîiya.

19—Tîîse mîrîrî warantî awanî ya, anî'ya meruntî tîrî e'painon anenupa'san pia, o'ma'kon yenpa'kato'pe to'ya? Inkamoroya taa e'painon apî'nîkon: “Esenku'tî'san pe awanîkon” taa to'ya.

20Tîîse Paapa meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kauya ya, Paapa ii'sa' man akore'ta'nîkon tamî'nawîronkon esa' pe epu'tîya'nîkon.

21Meruntî warayo' tîyurupai kenanya tewî' era'ma ya, anî'ya itemanne yama'runpa eserîke pra awanî, meruntî ke awanî ye'nen.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

22 Sobrevindo, porém, um mais valente do que ele, vence-o, tira-lhe a armadura em que confiava e lhe divide os despojos.

23 Quem não é por mim é contra mim; e quem comigo não ajunta espalha.

A estratégia de Satanás
Mateus 12.43-45

24 Quando o espírito imundo sai do homem, anda por lugares áridos, procurando repouso; e, não o achando, diz: Voltarei para minha casa, donde saí.

25 E, tendo voltado, a encontra varrida e ornamentada.

26 Então, vai e leva consigo outros sete espíritos, piores do que ele, e, entrando, habitam ali; e o último estado daquele homem se torna pior do que o primeiro.

A exclamação de uma mulher

22Tîîse itentainon moro awanî ya, mîîkîrî iipî. Iturupai mo'kaiya, mîrîrî meruntî ke tîwanî emapu'tînen. Moropai itemanne yama'runpaiya, yarîiya. Moropai mîrîrî pantakaiya tonpayamî' pia —ta'pîiya.
23—Mîrîrî ye'nen —ta'pî Jesusya, —Anî'ya innape ukupî pra awanî ya, uyeyaton awanî mîrîrî. Moropai anî' esenyaka'ma pra awanî ya, uurî ton pe uurî esenyaka'mato' taruma'tîiya mîrîrî —ta'pî Jesusya.

O'ma'kon Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 12.43-45)

24Mîrîrî pî' Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Pemonkon yapai teepa'ka tîpo o'ma' asarî ko'mannîpî tuna ton pîn ya pî' tîpata'se' ton yuwa pî' teerî'kapîpa. Tîîse eporî tîuya pra tîwanî ya taiya: “Kaane enna'poi wa'ta uyewî' ta, yapai epa'ka ne'tîkini ya'”, taiya.
25Moropai mîîkîrî o'ma' enna'po inî'rî mîîkîrî pemonkon ya'. Mîîkîrî yeporîiya yawon pra, morî yeka'maiya pra tîîse.
26Moropai mîîkîrî o'ma' wîtî iipiapai tiaronkon o'ma'kon yetai tarakkîrî to' ko'manto'pe kai'ma. To' enepîiya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî inî' panpî' imakui'san enepîiya mîrîrî mîîkîrî warayo' ya'. Moropai tamî'nawîrî inkamoro ko'mamî mîîkîrî ya'. Inkamoroya mîîkîrî taruma'tî mararî pra, pena e'mai' pe imakui'pî pe tîwanî'pî yentai, mîîkîrî warayo' yeseru wanî inkamoro wanî ye'nen ya' —ta'pî Jesusya.

Atausinpanto' Pî' Jesus Eseurîma

27 Ora, aconteceu que, ao dizer Jesus estas palavras, uma mulher, que estava entre a multidão, exclamou e disse-lhe: Bem-aventurada aquela que te concebeu, e os seios que te amamentaram!

28 Ele, porém, respondeu: Antes, bem-aventurados são os que ouvem a palavra de Deus e a guardam!

O sinal de Jonas
Mateus 12.38-42

29 Como afluíssem as multidões, passou Jesus a dizer: Esta é geração perversa! Pede sinal; mas nenhum sinal lhe será dado, senão o de Jonas.

30 Porque, assim como Jonas foi sinal para os ninivitas, o Filho do Homem o será para esta geração.

31 A rainha do Sul se levantará, no Juízo, com os homens desta geração e os condenará; porque veio dos confins da terra para ouvir a sabedoria de Salomão. E eis aqui está quem é maior do que Salomão.

27Mîrîrî pî' Jesus tanne, tiwin wîri' arinîkon pemonkonyamî' kore'tawon eseurîma'pî aronne. Moropai ta'pîiya: —Paapaya morî tîîsa' wîri' pia, manni' amîrî yenpotîpon pia, tîmannîtî ke awo'patîpon pia —ta'pî wîri'ya.

28Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Mîîkîrî yentai tîwe'sanon manni'kan Paapa maimu etanenan. Moropai yawîrî tîîko'mansenon. Inkamoro wanî morî pe pu'kuru —ta'pî Jesusya.

Tînera'matonkon Yu'se To' Wanî
(Mt 12.38-42)

29Arinîkon pemonkonyamî' tîîse tîîpia tîwoi Jesus eseurîma pia'tî'pî. Ta'pîiya see warantî: —Sîrîrî pankon pemonkonyamî' wanî sîrîrî imakui'pî pe pu'kuru. Anera'makon ton esatîya'nîkon innape Paapa kupî ye'ka pe pra. Tîîse ikupîuya pepîn anera'makon ton. Tîîse tiwin neken Jonas yarakkîrî e'kupî'pî ekaremekîuya anera'makon ton.

30Paapa maimu ekareme'nen profeta Jonas nurî'tî era'ma'pî Nínive cidaderî ponkonya enen, aasa'mantasa' kai'ma to' e'sa' tanne. Mîrîrî wenai Paapa meruntîri yai awe'mî'sa'kasa' epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî warantî uurî ka' poi esenpo'pî ii'sa' sîrîrî amîrî'nîkon kore'ta, anera'makon ton pe —ta'pî Jesusya.

31—A'kî, tiwinano'pî wei yai Sabá pata esa' pe tîwe'sen nurî'tî e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Moropai mîîkîrîya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: "Î' ton pe innape ikupîya'nîkon pra awanîkon?" Maasa pra pena mîîkîrî wîri' ii'pîtî'pî aminke pai epu'nen pe

tîwe'sen Salomão nurî'tîya tenupato'pe kai'ma etai. Moropai innape ikupî'pîiya. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî akore'ta'nîkon manni' uurî wanî mîîkîrî epu'nen pe si'pî Salomão yentai. Tîîse innape ukupîya'nîkon pra awanîkon —ta'pî Jesusya.

32 Ninivitas se levantarão, no Juízo, com esta geração e a condenarão; porque se arrependeram com a pregação de Jonas. E eis aqui está quem é maior do que Jonas.

32—Tiwinano'pî wei yai Nínive ponkon nurî'tî nîrî e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Moropai inkamoroya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: "Î' wani' awanî ye'nen amakuyikon rumakaya'nîkon pra awanîkon?" taa to'ya. Maasa pra inkamoroya tîmakuyikon rumaka'pî pena, Jonas nurî'tîya Paapa maimu ekaremekî yai Nínive po. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî wanî akore'ta'nîkon mîîkîrî Jonas yentai. Mîîwîni tîîse amakuyikon rumakaya'nîkon pra awanîkon —ta'pî Jesusya.

A parábola da candeia
Mateus 6.22-23

Ayesa'kon Weiyu'panen Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 5.15; Mt 6.22-23)

33 Ninguém, depois de acender uma candeia, a põe em lugar escondido, nem debaixo do alqueire, mas no velador, a fim de que os que entram vejam a luz.

33Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —A'kî, anî'ya tî'kuma'tu yawittanîpî pepîn e'painon î' rî yo'koi itîrîpa. Tîîse itîrîiya e'painon itaponse' pona, maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya era'mato'pe kai'ma, morî pe a'ka pe awanî ye'nen.

34 São os teus olhos a lâmpada do teu corpo; se os teus olhos forem bons, todo o teu corpo será luminoso; mas, se forem maus, o teu corpo ficará em trevas.

34Jesusya ta'pî: —A'kî, ayenukon wanî ayesa'kon weiyu'manen pe morî pe tamî'nawîron ayeserukon era'makonpa. Tîîse imakui'pî pe ayenukon wanî ya, î' era'maya'nîkon pepîn, î' kupîya'nîkon epu'tîya'nîkon pepîn. Ewaron ta tîwe'sen warantî awanîkon, a'ka ta pra. Mîrîrî warantî ayewankon wanî. Morî pe Paapa

maimu pî' eesenumenkakon ya, ayewankon ya', tamî'nawîrî aako'manto'kon wanî morî pe. Tîîse imakui'pî pe eesenumenkakon ya ayewankon ya' imakui'pî pe nîrî aako'manto'kon wanî.

35 Repara, pois, que a luz que há em ti não sejam trevas.

35Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî eesenumenkato'kon ya imakui'pî ewomî namai, morî pe a'ka pe aako'mamîkon tanne, aama'tanîpîiya'nîkon namai. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya ewaron ta awanîkon pepîn.

36 Se, portanto, todo o teu corpo for luminoso, sem ter qualquer parte em trevas, será todo resplandecente como a candeia quando te ilumina em plena luz.

36Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî ayesa'kon wanî mîrîrî a'ka pe. Maasa pra yairon pî' pu'kuru eesenumenkakon ye'nen. Ewaron ta tîwe'sen warantî pra awanîkon. A'ka ta tîîko'mansen pe awanîkon morî pe — ta'pîiya.

Jesus censura os fariseus

Fariseu Yewî' Ta Jesus Wîtî
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

37 Ao falar Jesus estas palavras, um fariseu o convidou para ir comer com ele; então, entrando, tomou lugar à mesa.

37Jesus eseurîma atareti'ka pe tiwinan fariseuya Jesus eta'pî tewî' ta entamo'kai attîto'pe. Moropai Jesus wîtî'pî, mîîkîrî ereuta'pî imesarî pia.

38 O fariseu, porém, admirou-se ao ver que Jesus não se lavara primeiro, antes de comer.

38Tîîse mîîkîrî pî' fariseu esenumenka'pî. Maasa pra teserukon yawîrî awe'rona pra awanî ye'nen tîwentamo'ka rawîrî.

39 O SENHOR, porém, lhe disse: Vós, fariseus, limpais o exterior do copo e do prato; mas o vosso interior está cheio de rapina e perversidade.

39Mîrîrî epu'tî tîuya ye'nen, ta'pî Uyepotorîkonya fariseu pî': —Amîrî'nîkon fariseuyamî'ya apisaukon moropai aparaturikon ronapîtî iko'noro tîîse iporo neken. Awe'ronakon morî pe eesera'mato'pe, tîîse itu'na ayewankon ya' nura pe awanîkon tanne. ⌞Mîrîrî ta'pîiya to' yeseru ekaremekîpa kai'ma. To' yewan

40 Insensatos! Quem fez o exterior não é o mesmo que fez o interior?

41 Antes, dai esmola do que tiverdes, e tudo vos será limpo.

42 Mas ai de vós, fariseus! Porque dais o dízimo da hortelã, da arruda e de todas as hortaliças e desprezais a justiça e o amor de Deus; devíeis, porém, fazer estas coisas, sem omitir aquelas.

43 Ai de vós, fariseus! Porque gostais da primeira cadeira nas sinagogas e das saudações nas praças.

ya' to' esenumenkato'kon wanî imakui'pî pe, nura pe awanî, mararî pra.」
40Moropai ta'pîiya: —Pakkokon epu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Anî'ya kin mîrîrî pisa kupî'pî poroporo. Mîîkîrî poroporo ikupîtîpono'pîya ita ikupî'pî nîrî? Moropai ayesa'kon neken pra ku'sa' Paapaya pra, tîîse ayewankon nîrî kupî'pîiya. Mîrîrî sa'nîrî nura pe pra yu'se Paapa wanî epu'tîya'nîkon pra naatî?
41Mîrîrî ye'nen morî pe aako'manto'pe yuwatî. Tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîtî. To' pia antîrîkon yonpa tîîtî to' yemanne ton pe. Mîrîrî tîrîya'nîkon ya, morî pe pu'kuru awanîkon, nura pe pra —ta'pî Jesusya to' pî'.
42—Aka tîwarî e'tî amîrî'nîkon, fariseuyamî'. Maasa pra awe'taruma'tîkon pe naatîi. E'to' yawîrî Paapa yapurîya'nîkon kai'ma, antîrîkon ayo'kon wosi yonpa ke Paapa repaya'nîkon. Tîîse morî panpî' antîrîkon pe ta'pî tîrîya'nîkon pra awanîkon. Tiaronkon winîkîi yairî pra awanîkon ye'nen moropai Paapa sa'namaya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Mîrîrî kupîya'nîkon e'pai awanî'pî sa'nîrî. Paapa pia antîrîkon tîrîya'nîkon moropai tiaronkon sa'namaya'nîkon e'pai awanî'pî.
43Aka tîwarî e'tî fariseuyamî' maasa pra awe'taruma'tîkon pe naatîi. Maasa pra tiaronkon yentai awanîkon kai'ma eesenumenkakon ye'nen. Morî pe teekonekai eereutakon epere'nîto' yewî' ta. Moropai arinîkon pemonkonyamî' emurukuntîsa' kore'ta awanîkon yai,

tiaronkonya ayapurîkon yu'se awanîkon. Mîî pe awanîkon ye'nen awe'taruma'tîkon pe naatîi.

44 Ai de vós que sois como as sepulturas invisíveis, sobre as quais os homens passam sem o saber!

44Aka, tîwarî e'tî. Maasa pra amîrî'nîkon wanî penaro' uuruwai eesepu'tî pra ena'pî warantî. Epu'tî tîuya'nîkon pra nura kore'ta pemonkonyamî' asarî iporo —ta'pî Jesusya.

Ai dos intérpretes da Lei!

45 Então, respondendo um dos intérpretes da Lei, disse a Jesus: Mestre, dizendo estas coisas, também nos ofendes a nós outros!

45Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, tiwin Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonya ta'pî Jesus pî': —Uyenupanen, mîrîrî warantî anna pî' nîrî eeseurîma epu'tî pî' anna man. Anna yeseru winîkîi eseurîman pî' nai —ta'pîiya.

46 Mas ele respondeu: Ai de vós também, intérpretes da Lei! Porque sobrecarregais os homens com fardos superiores às suas forças, mas vós mesmos nem com um dedo os tocais.

46Jesusya imaimu yuuku'pî: —Amîrî'nîkon nîrî tîwarî e'tî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Maasa pra awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî. Maasa pra yairî pra tiaronkon yenupa pî' aako'mamîkon wenai. Tamî'nawîrî sa'me ayeserukon kupî tiaronya yu'se awanîkon. Tîîse amîrî'nîkonya mîrîrî kupîya'nîkon pra awanîkon nem mararî.

47 Ai de vós! Porque edificais os túmulos dos profetas que vossos pais assassinaram.

47Tîwarî e'tî. Maasa pra awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî. Amîrî'nîkonya pena Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî uruwasi ton koneka'pî morî pe.

48 Assim, sois testemunhas e aprovais com cumplicidade as obras dos vossos pais; porque eles mataram os profetas, e vós lhes edificais os túmulos.

48Mîrîrî ye'nen “Inna to' wîîpai man”, ta'pîya'nîkon. Atamokon nurî'sanya inkamoro wîîsa' moropai inkamoro uruwasi ton koneka'pîya'nîkon. Mîrîrî wenai awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî.

49 Por isso, também disse a sabedoria de Deus: Enviar-lhes-ei profetas e apóstolos,

49Mîrîrî ye'nen Paapaya ta'pî epu'nen pe tîwanî ye'nen: “Umaimu ekareme'nenan yarimauya kupî sîrîrî to' kore'ta

e a alguns deles matarão e a outros perseguirão,

profetayamî'. Tîîse inkamoro yonpayamî' wîî to'ya kupî sîrîrî. Moropai to' yonparî'san taruma'tî to'ya umaimu wenai", ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

50 para que desta geração se peçam contas do sangue dos profetas, derramado desde a fundação do mundo;

50—Mîrîrî kupî'pî penaronkonya umaimu ekareme'nenan tî'ka'pî to'ya. Mîrîrî wenai sîrîrîpe enen tîwe'sanon pemonkonyamî' taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî.

51 desde o sangue de Abel até ao de Zacarias, que foi assassinado entre o altar e a casa de Deus. Sim, eu vos afirmo, contas serão pedidas a esta geração.

51Penaro' Abel nurî'tî wî'pî irui Caimya patapai. Moropai profeta Zacarias nurî'tî wî'pî to'ya pîkîrî. Manni' anwî'pîkon Paapa ton pe to' nîpo'tî yaponse' yarappana Paapa yewî' ta teepîremasanon neken wîtîto' pata iwî'pî to'ya. Tamî'nawîronkon wî'pî ku'sa' to'ya wenai tamî'nawîronkon sîrîrîpankon pemonkonyamî' taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

52 Ai de vós, intérpretes da Lei! Porque tomastes a chave da ciência; contudo, vós mesmos não entrastes e impedistes os que estavam entrando.

52—Aka tîwarî e'tî amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Maasa pra pemonkonyamî' anenupakonya yairon epu'tî eserîke pra awanî. Maasa morî yairon tekareme'se pra yenomî'pîya'nîkon ayeserukon neken ekaremekîkonpa kai'ma. Mîrîrî wenai to' e'pîika'tî eserîke pra. Amîrî'nîkon e'pîika'tî pepîn moropai inkamoro e'pîika'tî namai to' ma'nîpa pî' aako'mamîkon —ta'pî Jesusya to' pî'.

O plano para tirar a vida de Jesus

53 Saindo Jesus dali, passaram os escribas e fariseus a argüi-lo com veemência, procurando confundi-lo a respeito de muitos assuntos,

54 com o intuito de tirar das suas próprias palavras motivos para o acusar.

53-54Mîrîrî taa tîpo Jesus epa'ka'pî mîîkîrî fariseu yewî' tapai. Mîîkîrî eseurîmasa' pî' fariseuyamî' moropai inkamoro Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî yekaranmapopîtî'pî to'ya. Maasa pra yairî pra Jesus eseurîma yu'se to'

Lucas 12

O fermento dos fariseus. Algumas admoestações

1 Posto que miríades de pessoas se aglomeraram, a ponto de uns aos outros se atropelarem, passou Jesus a dizer, antes de tudo, aos seus discípulos: Acautelai-vos do fermento dos fariseus, que é a hipocrisia.

2 Nada há encoberto que não venha a ser revelado; e oculto que não venha a ser conhecido.

3 Porque tudo o que dissestes às escuras será ouvido em plena luz; e o que dissestes aos ouvidos no interior da casa será proclamado dos eirados.

4 Digo-vos, pois, amigos meus: não temais os que matam o corpo e, depois disso, nada mais podem fazer.

wanî'pî imakui'pî kupîkonpa kai'ma iwinîkîi.

Lucas 12

Tiaronkon Yenku'tîto' Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 10.26-27)

1Mararî pra iku'ne'tî yentai pemonkonyamî' emurukuntî'pî Jesus eseurîma etakonpa iipia. Mararî pra kîrîppe to' wanî'pî ipata'se' ton pra tiaronkon pona to' erepanpîtî'pî tu'ke tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî yai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî' e'mai' pe: —Tîwarî e'tî fariseuyamî' yeseru pî', tiaronkon yenku'tî to'ya pî' morî pe tîwanîkon kai'ma.

2Tamî'nawîrî to' nîkupî'pî to' yeseru eesera'ma pra si'pî e'naponka kupî sîrîrî aronne. Moropai to' yeseru î' kai'ma teesenonse to' nîkupî'pî esepu'tî kupî sîrîrî mîrîrî yai tamî'nawîrî.

3Mîrîrî warantî tamî'nawîrî î' ta'pî'nîkon ewaron ta si'ma anî'ya eta pra tîîse, mîrîrî eseta kupî sîrîrî tarîpai ewaron ta pra, tîîse a'ka ta. Moropai ama' pe eeseurîma'pî ayewî' ta si'ma taatarakkanse anî'ya eta nama pe, mîrîrî esekaremekî kupî sîrîrî tamî'nawîronkonya eta tanne ama' pe pra —ta'pî Jesusya.

Anî' Nama E'pai Awanî
(Mt 10.28-31)

4Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî to' pî': —Uyonpayamî' tauya sîrîrî apî'nîkon. Eranne' pe ke'tî manni'kan pemonkonyamî' ataruma'tînenkon pî'. Tiaron pensa awîkon to'ya kupî sîrîrî. Mîrîrî pî' eranne' pe pra e'tî. Awîsa'kon to'ya tîpo inî'rî î' kupî to'ya pepîn.

5 Eu, porém, vos mostrarei a quem deveis temer: temei aquele que, depois de matar, tem poder para lançar no inferno. Sim, digo-vos, a esse deveis temer.

6 Não se vendem cinco pardais por dois asses? Entretanto, nenhum deles está em esquecimento diante de Deus.

7 Até os cabelos da vossa cabeça estão todos contados. Não temais! Bem mais valeis do que muitos pardais.

8 Digo-vos ainda: todo aquele que me confessar diante dos homens, também o Filho do Homem o confessará diante dos anjos de Deus;

9 mas o que me negar diante dos homens será negado diante dos anjos de Deus.

Ayesa'kon neken wîî to'ya tîîse ayekatonkon wîî to'ya eserîke pra awanî.
5Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon. Anî' namaya'nîkon e'pai awanî. Paapa namatî. Maasa pra mîîkîrîya awîkon kupî sîrîrî. Ayesa'kon wîiya moropai ayekatonkon yenumîiya apo' ya'. Mîrîrî ye'nen tauya inî'rî apî'nîkon, Paapa namatî, tiaron pemonkon namaya'nîkon yentai apo' ya' ayenumîiya namai —ta'pî Jesusya.
6—⌞Pemonkonyamî' pî' eranne' pe pra e'kî. Tîîse Paapa nama e'pai man maasa pra uurî'nîkon ko'mannî'nen pe awanî ye'nen.⌟ A'kî, to' e'repa mia'taikin toronyamî' simonkokon ke epe'mîra. Tîîse Paapaya inkamoro toronyamî' epu'tî maasa pra iwanmînonkon pepîn inkamoro.
7Inkamoro toronyamî' ma'rankon yentai amîrî'nîkon epu'tîiya. Apu'pai si'po ku'ne'tîsai'ya tamî'nawîrî. Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî. Amîrî'nîkon wanî pepîn iiwanmîra maasa pra tu'kankon toronyamî' yentai amîrî'nîkon wanî Paapa pia —ta'pî Jesusya.

Cristo, Ka' Poi Iipî'pî Pemonkon Uurî
(Mt 10.32-33; Mt 12.32; Mt 10.19-20)

8Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî to' pî': —Anî'ya taa ya, “Inna uurî Jesus pemonkono pe wanî”, taiya ya pemonkonyamî' pî', uurî ka' poi iipî'pîya taa nîrî mîrîrî warantî Paapa poitîrîtonon inserîyamî' pî'. “Inna mîserî upemonkono”, tauya to' pî'.
9Tîîse anî'ya taa ya: “Uurî kaane Jesus pemonkono pepîn uurî. Yapurînen pepîn uurî”, taawon awanî ya, mîîkîrîya uwapu'tî. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poi

iipî'pîya iwapu'tî Paapa poitîrîtonon inserîyamî' pî'. “Upemonkono pepîn mîserî” tauya to' pî' —ta'pî Jesusya.

10 Todo aquele que proferir uma palavra contra o Filho do Homem, isso lhe será perdoado; mas, para o que blasfemar contra o Espírito Santo, não haverá perdão.

10Moropai ta'pîiya: —Anî' eseurîma ya uurî ka' poi iipî'pî winîkîi mîrîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya eserîke awanî tîîwanmîra. Tîîse anî' eseurîma ya imakui'pî pe Morî Yekaton Wannî winîkîi, mîrîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra. Tîîse aako'mamî mîrîrî ipatîkarî imakui'pî pe awanî Paapa pî'.

11 Quando vos levarem às sinagogas e perante os governadores e as autoridades, não vos preocupeis quanto ao modo por que respondereis, nem quanto às coisas que tiverdes de falar.

11Moropai ta'pîiya tînenupa'san pî': —Tauya sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon yarî to'ya epere'nîto' yewî'kon ta apî'nîkon teeseurîmakonpa. Pata esa' pe tîwe'sen moropai ipîkku pe tîwe'sen rawîrî Paapa maimu ekaremekîya'nîkon wenai. Mîrîrî pî' teesewankono'mai pra e'tî. “Î' see taato'peuya ko'ye” kîkatî aawarîrî'nîkon. “Î' kai'ma see epeto'pe” tîkai pra e'tî.

12 Porque o Espírito Santo vos ensinará, naquela mesma hora, as coisas que deveis dizer.

12Maasa pra inkamoro ipîkkukon rawîrî si'ma î' kai'ma eeseurîmato'kon ton ke ayenupakon Morî Yekaton Wannîya mîrîrî yai, to' maimu yu'to'yakon ton tîrîiya —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus reprova a avareza

Pakko Pe Ipîkku Warayo' Wanî

13 Nesse ponto, um homem que estava no meio da multidão lhe falou: Mestre, ordena a meu irmão que reparta comigo a herança.

13Inkamoro arinîkon yeurîma Jesusya tanne to' kore'ta tîwe'sen warayo' eseurîma'pî. Ta'pîiya Jesus pî': —Uyenupanen, anna yunkon nurî'tî yemannerî'pî innîmî'pî, mîrîrî rataikato'pe uyakonya ka'kî arakkita pairî uurî ton —ta'pîiya Jesus pî'.

14 Mas Jesus lhe respondeu: Homem, quem me constituiu juiz ou partidor entre vós?

14Imaimu yuuku'pî Jesusya: —Uyonpa, mîrîrî uurî esenyaka'mato' pepîn. O'non ye'ka pe see mîrîrî kupîuya epu'tî pî' nan?

Mîrîrî kupîuya eserîke pra wai —ta'pîiya ipî'.

15 Então, lhes recomendou: Tende cuidado e guardai-vos de toda e qualquer avareza; porque a vida de um homem não consiste na abundância dos bens que ele possui.

15Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pî' eeseurîma'pî. Ta'pîiya: —Tîwarî e'tî, î' itu'se awe'to'kon pî'. Kure'ne î' itu'se awe'to'kon yu'se kîsenumenkatî. Maasa pra kure'ne temanne ke tîwe'sen pe tîwanî wenai, morî pe aako'mamî pepîn.

16 E lhes proferiu ainda uma parábola, dizendo: O campo de um homem rico produziu com abundância.

16Mîrîrî yekare pî' to' yenupapa kai'ma Jesusya warayo' ipîkku yekare ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Warayo' wanî'pî yemanne ke. Moropai mîîkîrîya ta're' ton pîmî'pî mararî pra. Moropai eepeta'pî mararî pra moropai imo'ka'pîiya kure'ne.

17 E arrazoava consigo mesmo, dizendo: Que farei, pois não tenho onde recolher os meus frutos?

17Mîrîrî pî' mîîkîrî esenumenka pia'tî'pî tîîwarîrî. Ta'pîiya: “Uya're' pata'se' ton pra nai koo. Mararî pra tîîse rî” ta'pîiya. “O'non pata ikonekauya e'painon”, kai'ma eesenumenka'pî.

18 E disse: Farei isto: destruirei os meus celeiros, reconstruí-los-ei maiores e aí recolherei todo o meu produto e todos os meus bens.

18Mîîkîrîya ta'pî: “Aa, epu'tî pî' wai tarîpai”, ta'pîiya. Tîîwarîrî eesenumenka'pî. Ta'pîiya: “Seeni' e'mai'non itewî' pe unkoneka'pî yarankauya sîrîrî inî'rî kure'ne panpî' ikonekato'peuya. Mîrîrî ta tamî'nawîrî ikonekato'peuya, mîrîrî e'mai' pe itesa' pe wanî'pî pokonpe, amenan konekato'peuya”, ta'pîiya.

19 Então, direi à minha alma: tens em depósito muitos bens para muitos anos; descansa, come, bebe e regala-te.

19“Moropai tauya upî'rî uuwarîrî. Morî pu'kuru warayo' tamî'nawîron esa' amîrî itu'se awe'to' man tamî'nawîrî aapia. Tarîpai tu'ke kono' kaisarî itesa' pe aako'mamî. Tarîpai erî'ka'kî enapî pî' ako'mankî. Moropai enîrî pî' ako'mankî moropai atausinpa pî' ako'mankî tauya”

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ta'pî warayo' ipîkkuya tîpî'rî, morî pe tîîko'mamî kai'ma.

20 Mas Deus lhe disse: Louco, esta noite te pedirão a tua alma; e o que tens preparado, para quem será?

20Tîîse mîîkîrî pî' Paapaya ta'pî: “Pakko, amîrî î' epu'nen pepîn, î' tepu'se pra teeseurîmasen. Maasa pra sîrîrîpe ewaron ya' aasa'manta kupî pe nai. Anî'rî wanî epu'tî pî' nan mîrîrî mararon pepîn aya're' ankoneka'pî yarakkîrî?” ta'pî Paapaya ipî'.

21 Assim é o que entesoura para si mesmo e não é rico para com Deus.

21Moropai ta'pî Jesusya: —Sîrîrî warantî awe'kupî mîrîrî inkamoro ye'kakon ipîkku pe tîwe'sanon. Maasa pra tîmîrî'nîkon pe neken temannekon yannuku pî' to' ko'mannî. Tamî'nawîrî itesa' pe tîwe'to'kon pî' tewankon yapi'sa' to'ya. Tîîse Paapa pia ipîkku pe pra to' wanî. Î' ton pînon inkamoro maasa pra Paapa maimu yawîrî pra to' wanî ye'nen, î' rî yapisî to'ya pepîn iwinîpai —ta'pî Jesusya.

A ansiosa solicitude pela vida
Mateus 6.25-34

Î' Itu'se Awe'to'kon Pî' Teeseka'nunkai Pra E'tî
(Mt 6.25-34)

22 A seguir, dirigiu-se Jesus a seus discípulos, dizendo: Por isso, eu vos advirto: não andeis ansiosos pela vossa vida, quanto ao que haveis de comer, nem pelo vosso corpo, quanto ao que haveis de vestir.

22Mîrîrî warantî to' yeurîma tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Aako'manto'kon pî' teesewankono'mai pra e'tî. Ayekkarikon ton pra awanî pî' aponkon ton pra awanî pî' kîsewankono'matî.

23 Porque a vida é mais do que o alimento, e o corpo, mais do que as vestes.

23Maasa pra uurî'nîkon ko'manto' ko'mannîpî Paapaya. Moropai uyesa'kon ko'mannîpîiya. Mîrîrî wanî mîrîrî uya're'kon moropai uponkon yentai. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesenumenkai pra e'tî.

24 Observai os corvos, os quais não semeiam, nem ceifam, não têm despensa nem celeiros; todavia, Deus os sustenta. Quanto mais valeis do que as aves!

24Maasa esenumenkatî. Manni'kan toronyamî' esenyaka'ma pepîn tekkarikon ton pîmî pî'. Moropai imo'ka pî' to' esenyaka'ma pepîn. Moropai itewî'kon ton koneka to'ya pepîn. Tîîse Paapaya

inkamoro ko'mannîpî mîrîrî. To' ya're' ton tîrîiya emi'nan moronka to'ya namai. Amîrî'nîkon kanan? î' kai'ma awanîkon? Inkamoro toronyamî' ko'mannîpî tîuya yentai Paapaya aako'mannîpîkon. Maasa pra inkamoro toronyamî' yentainokon amîrî'nîkon.

25 Qual de vós, por ansioso que esteja, pode acrescentar um côvado ao curso da sua vida?

25Teesenumenkato'kon wenai anî'ya tîîko'manto'kon ton yenka pepîn inî' panpî' tîîko'mamîpa, nem mararî.

26 Se, portanto, nada podeis fazer quanto às coisas mínimas, por que andais ansiosos pelas outras?

26Mîrîrî kupîya'nîkon eserîke pra awanîkon ye'nen î' ton pe aako'mamîkon teesewankono'mai î' itu'se awe'to'kon pî'.

27 Observai os lírios; eles não fiam, nem tecem. Eu, contudo, vos afirmo que nem Salomão, em toda a sua glória, se vestiu como qualquer deles.

27Maasa esenumenkatî kono' waiyi pî'. Eesenyaka'ma pepîn tîpon si'pîmî pî'. Mîîwîni tîîse morî pe to' yari'ku wanî. Tauya sîrîrî apî'nîkon, pena Salomão nurî'tîya tîpon ton yeka'ma'pî morî pu'kuru mîrîrî kono' waiyi warainon yeka'ma'pîiya maasa pra itesa' pe tîwanî ye'nen, ipîkku pe tîwanî ye'nen.

28 Ora, se Deus veste assim a erva que hoje está no campo e amanhã é lançada no forno, quanto mais tratando-se de vós, homens de pequena fé!

28Tîîse mîîkîrî epontîsa' yentai morî pe pu'kuru kono' waiyi wanî. Mîrîrî warantî parî' yari'kutannîpî Paapaya kure'ne aako'mamî pra tîîse. Ka'ne' pe rî aatî'napamî. Mîrîrî yentai uurî'nîkon pontîiya morî pe. Mîrîrî warantî rî tîîse mararî innape ikupîya'nîkon.

29 Não andeis, pois, a indagar o que haveis de comer ou beber e não vos entregueis a inquietações.

29Mîrîrî ye'nen aya're'kon pî' moropai awukukon pî' ayewankon tapi'se pra e'tî. Mîrîrî pî' teesewankono'mai pra e'tî.

30 Porque os gentios de todo o mundo é que procuram estas coisas; mas vosso Pai sabe que necessitais delas.

30Maasa pra manni'kan Paapa epu'nen pepîn yeseru mîrîrî. Moropai tamî'nawîrî î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' Paapa man.

31 Buscai, antes de tudo, o seu reino, e estas coisas vos serão acrescentadas.

32 Não temais, ó pequenino rebanho; porque vosso Pai se agradou em dar-vos o seu reino.

33 Vendei os vossos bens e dai esmola; fazei para vós outros bolsas que não desgastem, tesouro inextinguível nos céus, onde não chega o ladrão, nem a traça consome,

34 porque, onde está o vosso tesouro, aí estará também o vosso coração.

A parábola do servo vigilante

35 Cingido esteja o vosso corpo, e acesas, as vossas candeias.

Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesewankono'mai pra e'tî.
31Tîîse Paapa yenya' eturumakatî, ayepotorîkon pe awe'to'pe. Moropai itu'se Paapa e'to' kupîya'nîkon yuwatî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, tamî'nawîrî manni' itu'se awe'to'kon tîrîiya aapia'nîkon —ta'pî Jesusya.

Ka' Po Tîwe'tî'kasen Pepîn Konekatî
(Mt 6.19-21)

32Moropai ta'pîiya: —Mîrîrî ye'nen unmukuyamî', innape Paapa kupî pî' ako'mantî eranne' pe tîwe'se pra. Maasa pra Paapa, ayunkonya tîwakîri pe tîntîrî tîrî pe man aapia'nîkon. Tesa'kon pe itenya' eturumaka'san pia itîrîiya.
33Mîrîrî ye'nen î' itesa' pe awe'to'kon ke e'repatî. Moropai mîrîrî yepe'pî tîniru tîîtî manni'kan î' ton pînon pia. Mîrîrî wenai ayemannekon yense' ton eporîya, tîwe'tî'kasen pepîn ka' po. Moropai mîrîrî ya' itesa' pe awe'to'kon konekaya ka' po. Maasa pra miarî aataretî'ka pepîn. Moropai miarî ama'ye'ya yama'runpa pepîn. Moropai miarî ka' po anî'rî o'ma'ya aponkon ayemannekon yaku pepîn. Ipatîkarî morî pe aako'mamî.
34Maasa pra miarî ka' po ayemannekon konekasa'ya'nîkon manni' pata eesenumenkato'kon wanî nîrî miarî aako'mamîkon pî' —ta'pî Jesusya.

Tîkaraiwarîkon Nîmî'nenan

35Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Morî pe teekonekai e'tî tamî'nawîrî ankonekakon ton konekakonpa. Morî pe aponkon yeka'matî. Moropai a'kuma'tukon

tawittanî'se e'tî. Î' rî e'kupî era'makonpa —
ta'pîiya.

36 Sede vós semelhantes a homens que esperam pelo seu senhor, ao voltar ele das festas de casamento; para que, quando vier e bater à porta, logo lha abram.

36—Manni'kan pemonkonyamî' tîkaraiwarîkon tîwe'marimasen festarî pona itî'pî enna'po nîmîkî pî' tîwe'sanon warantî e'tî. Inîmîkî to'ya tanne, to' karaiwarî erepamî ya, mana'ta pa'tîiya. Ka'ne' pe mana'ta yarakkanmoka to'ya eewonto'pe, maasa pra inîmîkî tîuya'nîkon ye'nen.

37 Bem-aventurados aqueles servos a quem o senhor, quando vier, os encontre vigilantes; em verdade vos afirmo que ele há de cingir-se, dar-lhes lugar à mesa e, aproximando-se, os servirá.

37Morî pe pu'kuru inkamoro ipoitîrîtonon wanî. Maasa pra to' karaiwarîya to' eporî to' we'nasa' pra awanî ye'nen, tînîmîkî pî' to' tîîse. Tauya apî'nîkon mîîkîrî to' karaiwarîya tîpon miakanma tîpoitîrîtonon yekkari ton tîrîpa. Moropai taiya to' pî': "Ereutatî mesa pia", taiya. Moropai inkamoro pî' to' karaiwarî esemi'tîpa to' yekkari ton tîrî pî'. Mîrîrî warantî awanî kupî sîrîrî Uyepotorîkon iipî nîmî'nenan ton pe.

38 Quer ele venha na segunda vigília, quer na terceira, bem-aventurados serão eles, se assim os achar.

38Mîîkîrî to' karaiwarî erepamî ya, kure'ne tîîko'mamî tîpo, anoinna eerepamî pra awanî ya, eerenmapî ya eerepamî ya, aatausinpa tîpoitîrîtonon pî', inîmîkî pî' to' ko'mamî ye'nen.

39 Sabei, porém, isto: se o pai de família soubesse a que hora havia de vir o ladrão, [vigiaria e] não deixaria arrombar a sua casa.

39Maasa esenumenkatî sîrîrî pî'. Sîrîrîpe ama'ye'ya temanne yama'runpa epu'tî warayo' wîttî esa'ya ya, inîmîkî pî' wîttî esa' ko'mamî e'painon, temanne yama'runpaiya namai.

40 Ficai também vós apercebidos, porque, à hora em que não cuidais, o Filho do Homem virá.

40Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon nîrî mîrîrî warantî enpen ako'mantî, maasa pra î' pensa uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe enna'poto' weiyu sîrîrî

non pona epu'tîya'nîkon pra naatîi. Enpen e'tî aawanmîra'nîkon unîmîkîya'nîkon pra awanîkon tanne ayeporîuya'nîkon namai —ta'pî Jesusya.

Asakî'nankon Ipoitîrîtonon, Morî, Imakui'pî
(Mt 24.45-51)

41 Então, Pedro perguntou: SENHOR, proferes esta parábola para nós ou também para todos?

41Mîrîrî warantî Jesus eseurîma ye'nen Pedroya Jesus ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Uyenupanen, mîrîrî eeseurîmato' wanî mîrîrî anna anenupa'san neken panamato'ya pe, tamî'nawîronkon ton pe ka'rî? —ta'pî Pedroya Jesus pî'.

42 Disse o SENHOR: Quem é, pois, o mordomo fiel e prudente, a quem o senhor confiará os seus conservos para dar-lhes o sustento a seu tempo?

42Jesusya yuuku'pî panton ke. Ta'pîiya: —Eseurîma sîrîrî anî' pî' o'non ye'kakon ikaraiwarî nîmo'ka'pî tewî' ko'mannî'nen pe maasa pra mîîkîrî wanî imaimu yawîrî, morî pe tîwe'sen pe moropai epu'nen pe awanî, manni' mîîkîrî ikaraiwarîya tewî' ko'mannî'nen pe. Moropai tiaronkon tîpoitîrîtonon esa' pe to' ya're' ton tîînen pe. Moropai tamî'nawîrî ta'pî tîkaraiwarîya yawîrî iku'nen.

43 Bem-aventurado aquele servo a quem seu senhor, quando vier, achar fazendo assim.

43Mîîkîrî tîpoitîrî eporî ikaraiwarîya teerepansa' ya morî pe pu'kuru. Maasa pra tamî'nawîrî tîkaraiwarîya taasa' yawîrî iku'sai'ya ye'nen. Mîîkîrî wanî morî pe pu'kuru iipia.

44 Verdadeiramente, vos digo que lhe confiará todos os seus bens.

44Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Mîrîrî warantî tîkaraiwarî nîtîrî'pî ko'mannîpîiya ye'nen inî' panpî' ikaraiwarîya tamî'nawîron tîrî iko'mannî'to'peiya.

45 Mas, se aquele servo disser consigo mesmo: Meu senhor tarda em vir, e passar a espancar os criados e as criadas, a comer, a beber e a embriagar-se,

45Tîîse mîrîrî warantî pra ipoitîrî wanî ya, tîîse taiya ya: “Ka'ne' pe aaipî pe pra man”. Mîrîrî ye'nen tiaronkon ipoitîrîtonon tîîpia tîkaraiwarî nîrumaka'san taruma'tî

pia'tîiya to' po'pîtîiya, moropai to' ya're' ton tîrîiya pepîn emi'ne to' tîîse. Tîîse mîîkîrî ko'mamî ta're' enapî pî' moropai tîwuku enîrî pî' mararî pra. Maasa pra tîkaraiwarî iipî pra awanî ye'nen. Moropai mîîkîrî etîmî pia'tî mararî pra imakui'pî kupîiya.

46 virá o senhor daquele servo, em dia em que não o espera e em hora que não sabe, e castigá-lo-á, lançando-lhe a sorte com os infiéis.

46Mîrîrî tîpo tîîko'manse pu'kuru pra, ikaraiwarî erepamî tînîmîkîiya pra tîîse, mararî enpen pra awanî tanne. Mîrîrî yai inkupî'pî era'ma tîuya pe ikaraiwarî ekore'ma mararî pra moropai iwîiya. Moropai yenumîiya imaimu yawîrî iko'mamî'san pepîn pata'se' apo' ya'. Mîrîrî e'kupî Paapa maimu yawîrî pra tîwe'sanon yarakkîrî.

47 Aquele servo, porém, que conheceu a vontade de seu senhor e não se aprontou, nem fez segundo a sua vontade será punido com muitos açoites.

47Ipoitîrîya epu'tî tamî'nawîrî î' inkupî pe ta'pî tîkaraiwarîya tîîse mîrîrî tîku'se pra aako'mansa' ya, teekonekai pra aako'mansa' ya, moropai ta'pîiya yawîrî iku'sai'ya pra ipoitîrî e'sa' ya, mîîkîrî po'pîtî ikaraiwarîya ipîra, tîmoron epu'to'peiya.

48 Aquele, porém, que não soube a vontade do seu senhor e fez coisas dignas de reprovação levará poucos açoites. Mas àquele a quem muito foi dado, muito lhe será exigido; e àquele a quem muito se confia, muito mais lhe pedirão.

48Tîîse manni' ipoitîrî î' ta'pî tîkaraiwarîya epu'nen pepîn. Tîkaraiwarî maimu yawîrî awanî pepîn maasa pra epu'tî tîuya pra tîwanî ye'nen. Tîîse yairî pra mîîkîrî e'to' wanî wenai ikaraiwarîya i'po'pîtî tîîse mararî mîîkîrî tiaron ma're, maasa pra tepu'se pra awe'sa' ye'nen. Sîrîrî warantî uupia'nîkon mararî pra tîntîrî'pî miakanno'pî ekaranmapoiya kupî sîrîrî. Taiya: “Î' kai'ma aapia untîrî'pî yapurî'pîya? Yapurî'pîya ou yewanmîrî'pîya?” taiya kupî sîrîrî

upî'nîkon. Maasa pra mararî pra itîîsai'ya ya uupia'nîkon, inî' panpî' epopai awanî — ta'pî Jesusya.

Jesus traz fogo e dissensão à terra

Jesus Wenai Esiyu'pînîto'
(Mt 10.34-36)

49 Eu vim para lançar fogo sobre a terra e bem quisera que já estivesse a arder.

49Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Uurî iipî'pî apo' ene'to'peuya sîrîrî non pona pemonkonyamî' kore'ta. Aasîrî mîrîrî yawittasa' yu'se wanî sîrîrî teuren.

50 Tenho, porém, um batismo com o qual hei de ser batizado; e quanto me angustio até que o mesmo se realize!

50Tîîse kure'ne e'taruma'tî kupî sîrîrî. Tîîse kure'ne e'taruma'tîto' atarétî'kasa' yu'se wanî sîrîrî.

51 Supondes que vim para dar paz à terra? Não, eu vo-lo afirmo; antes, divisão.

51Tîîse amîrî'nîkon esenumenka morî ene'sau'ya kai'ma sîrîrî non pona. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon, morî tîwamîn ene'sau'ya pra wai tîîse eseyaton pî' pemonkonyamî' wanî kupî sîrîrî uwenai. To' eseya'nama kupî sîrîrî.

52 Porque, daqui em diante, estarão cinco divididos numa casa: três contra dois, e dois contra três.

52Tauya sîrîrî, sîrîrî patapai pemonkonyamî' mia'taikinankon tiwinan wîttî ta tîwe'sanonkon ena kupî sîrîrî eseyaton pî'. Seurîwî'nankon ekore'ma kupî sîrîrî asakî'nankon yarakkîrî. Moropai inkamoro asakî'nankon wanî teekore'mai eseurîwî'nankon yarakkîrî. Uyese' wenai mîrîrî warantî to' ekore'ma.

53 Estarão divididos: pai contra filho, filho contra pai; mãe contra filha, filha contra mãe; sogra contra nora, e nora contra sogra.

53Moropai tînmukukon winîkîi teekore'mai to' yunkonyamî' innape uku'sa' to'ya wenai, uyese' wenai. Moropai tunkon winîkîi to' munkîyamî' wanî teekore'mai, uyese' wenai. Moropai to' yankonyamî' wanî îri pe tînmukukon wîri'sanyamî' winîkîi, innape uku'sa' to'ya wenai. Moropai to' munkîyamî' nîrî teekore'mai tîsankon winîkîi uyese' wenai. Moropai tîpa'sekon winîkîi to'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil

New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators

yawo'pîtonon wanî teekore'mai. Moropai to' pa'setonon wanî teekore'mai tawo'pîkon yarakkîrî. Uyese' wenai tu'kankon ekore'ma kupî sîrîrî. Innape uku'nenan pî' innape uku'nenan pepîn ekore'ma uwenai —ta'pî Jesusya.

Os sinais dos tempos

Î' Ye'ka Pe Pata Wanî Epu'to'
(Mt 16.2-3)

54 Disse também às multidões: Quando vedes aparecer uma nuvem no poente, logo dizeis que vem chuva, e assim acontece;

54Jesusya pemonkonyamî' panama'pî. Ta'pîiya to' pî': —A'kî, wei epa'ka winî katupuru enuku era'maya'nîkon ya îrikkutun pe. Taawonan amîrî'nîkon, kono' rena pe man sîrîrîpe, taaya'nîkon. Moropai innape aarena ta'pîya'nîkon yawîrî.

55 e, quando vedes soprar o vento sul, dizeis que haverá calor, e assim acontece.

55Moropai a'situn ata'se'ma ya, wei ewomî winîpai, mîrîrî pî' taaya'nîkon. Wei pe pata wanî pe man. Innape wei pe awanî, a'ne' pe awanî ta'pîya'nîkon yawîrî.

56 Hipócritas, sabeis interpretar o aspecto da terra e do céu e, entretanto, não sabeis discernir esta época?

56Amîrî'nîkon pemonkonyamî' teesenku'tîsanon, epu'nenan pe tîwanîkon kai'ma eesenumenkakon! Tamî'nawîrî î' pata po tîwe'ku'sen epu'tîya'nîkon morî pe. Mîrîrî ekaremekîya'nîkon e'to' yawîrî pata po tîwe'ku'sen moropai ka' pî' tîwe'ku'sen. Tîîse î' wani' awanî anera'ma'pîkon ayenukon ke ⌞î' ikupî eserîkan pepîn unkupî'pî ayenukon kaisarî⌟ mîrîrî kupîya'nîkon pepîn innape. Î' ton pe ekaremekîya'nîkon pepîn? —ta'pî Jesusya to' pî'.

Ayeyaton Pe Tîwe'sen Yarakkîrî Morî Konekatî
(Mt 5.25-26)

57 E por que não julgais também por vós mesmos o que é justo?

57Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Tîîse î' wani' awanî ye'nen aawarîrî'nîkon epu'tîya'nîkon pepîn î' wanî yairon pe.

58 Quando fores com o teu adversário ao magistrado, esforça-te para te livrares desse adversário no caminho; para que não suceda que ele te arraste ao juiz, o juiz te entregue ao meirinho e o meirinho te recolha à prisão.

59 Digo-te que não sairás dali enquanto não pagares o último centavo.

Lucas 13

A morte dos galileus e a queda da torre de Siloé

1 Naquela mesma ocasião, chegando alguns, falavam a Jesus a respeito dos galileus cujo sangue Pilatos misturara com os sacrifícios que os mesmos realizavam.

2 Ele, porém, lhes disse: Pensais que esses galileus eram mais pecadores do que todos os outros galileus, por terem padecido estas coisas?

3 Não eram, eu vo-lo afirmo; se, porém, não vos arrependerdes, todos igualmente perecereis.

58A'kî, ayeyaton iipî ya ayarîpa ipîkku pe tîwe'sen juiz pia. E'mai' pe ayarîiya rawîrî î' rî inkupî'pî awinîkîi konekaya yuwakî yarakkîrî, mîîkîrî juiz pia ayarîiya namai. Tîîse ikonekasa'ya pra awanî ya juiz yenya' arumakaiya. Moropai juizya arumaka surarayamî' yenya' moropai surarayamî'ya ayarakkamo atarakkannîto' ta.

59Tauya sîrîrî apî'nîkon mîrîrî atarakkannîto' tapai eepa'kakon pepîn. Tamî'nawîrî mîrîrî ankupî'pîkon ye'maya'nîkon pîkîrî aako'mamîkon —ta'pî Jesusya to' pî'.

Lucas 13

Imakui'pî Unkupî'pîkon Rumakato' Pî' Jesus Eseurîma

1Moro to' wanî'pî tiaronkon pemonkonyamî'. Inkamoro eseurîma pia'tî'pî Jesus pî' î' kai'ma Galiléia pataponkon warayo'kon tî'ka me'po'pî Pilatosya pî'. —Paapa pia tîntîrîkon po'tîi to' ii'sa' tanne, to' tî'ka me'po'pîiya —ta'pî to'ya Jesus pî'.

2Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Î' wani' awanî ye'nen insamoro warayo'kon tî'ka me'po'pîiya mîrîrî warantî. Î' kai'ma to' pî' eesenumenkakon? Tiaronkon yentai imakui'pî ku'sa' to'ya wenai, to' taruma'tî'pî Paapaya taaya'nîkon ka'rî?

3Kaane, mîrîrî wenai pra —ta'pî Jesusya. —Tauya sîrîrî apî'nîkon, tamî'nawîrî awanîkon tanne amîrî'nîkon enpenata pra awanîkon ya imakui'pî ankupî'pîkon rumaka pî', inkamoro sa'manta'pî manni'

warantî aasa'mantakon kupî sîrîrî tamî'nawîrî —ta'pîiya.

4 Ou cuidais que aqueles dezoito sobre os quais desabou a torre de Siloé e os matou eram mais culpados que todos os outros habitantes de Jerusalém?

4—Moropai manni'kan 18 kaisaronkon isa'manta'san Siloé pata'se' winî Jerusalém po. Î' wani' awanî ye'nen inkamoro pona mîrîrî to' nîkoneka'pî kawînan esenumî'pî, moropai to' tî'ka'pîiya. Î' kai'ma to' pî' eesenumenkakon, kure'ne ka'rî imakui'pî ku'sa' to'ya tiaronkon yentai Jerusalém po?

5 Não eram, eu vo-lo afirmo; mas, se não vos arrependerdes, todos igualmente perecereis.

5Kaane, Mîrîrî wenai pra to' sa'manta'pî. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon tamî'nawîrî amîrî'nîkon sa'manta kupî sîrîrî. Amakuyikon rumaka pî' eesenumenkakon pra awanîkon ya, inkamoro sa'manta'pî warantî aasa'mantakon —ta'pî Jesusya.

A parábola da figueira estéril

Figo Ye' Teperu Tîînen Pepîn Pî' Jesus Eseurîma

6 Então, Jesus proferiu a seguinte parábola: Certo homem tinha uma figueira plantada na sua vinha e, vindo procurar fruto nela, não achou.

6Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Warayo'ya tekkari ye' ton, figo ye' itese' pîmî'pî tînmîri ya'. Moropai tîko'man pe tîîko'mamî tîpo, eepetasa' era'mai attî'pî. Tîîse eporîiya pra itesa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen î' kupî tîuya pî' eesenumenka'pî.

7 Pelo que disse ao viticultor: Há três anos venho procurar fruto nesta figueira e não acho; podes cortá-la; para que está ela ainda ocupando inutilmente a terra?

7Moropai mîîkîrî itesa'ya ta'pî mîrîrî tekkari ye'ka era'manen warayo' tîpoitîrî pî': “A'kî, uuipî'pî eseurîwî'ne kono' kaisarî seeni' figo yeperu era'mai eepetasa' kai'ma, tîîse iteperu eporîuya pra uurî e'pîtî'pî. Mîrîrî ye'nen ya'tîkî î' pe pra si'ma ko'mannî pî' man. Tiaronkon pata'se' mo'kasai'ya man teepetai pra. Mîrîrî ye'nen ma'tîi”, ta'pîiya tîpoitîrî pî'.

8 Ele, porém, respondeu: SENHOR, deixa-a ainda este ano, até que eu escave ao redor dela e lhe ponha estrume.

8Tîîse ipoitîrîya ta'pî tîkaraiwarî pî': “Maasa tîwî nîsi moro, ukaraiwarî, mîrîrî figo ye' sîrîrî neken kono' iwa'kato'peiya.

Tiwin kono'pî pe esenyaka'ma irupukon woi yakauya moropai iwî'nî'pannî'nen ton tîrîuya irupukon pona eepetato'pe", ta'pî ipoitîrîya.

9 Se vier a dar fruto, bem está; se não, mandarás cortá-la.

9"Mîrîrî ku'sau'ya tanne sîrîrî kono' pî' eepeta ya, morî pe awanî. Tîîse figo tîrîiya pra awanî ya, mîrîrî ya'tî me'poya", ta'pî ipoitîrîya tîkaraiwarî pî' —ta'pî Jesusya.

A cura de uma enferma

Jesusya Wîri' Ma'takî'pan Yepi'tî'pî Erîka'nîto' Weiyu Yai

10 Ora, ensinava Jesus no sábado numa das sinagogas.

10Jesusya pemonkonyamî' yenupa'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' ta si'ma sábado, erî'ka'nîto' weiyu yai.

11 E veio ali uma mulher possessa de um espírito de enfermidade, havia já dezoito anos; andava ela encurvada, sem de modo algum poder endireitar-se.

11Moro awanî'pî pri'ya pra tîwe'sen wîri'. Mîîkîrî ko'mansa' wanî'pî pri'ya pra 18 kono' kaisarî. O'ma'ya pri'ya pra iku'sa' wanî'pî. Mîîkîrî sa'ne asapîtî'pî murui murui pe awe'mî'sa'ka pra. Mîîkîrî esepi'tî eserîke pra awanî'pî.

12 Vendo-a Jesus, chamou-a e disse-lhe: Mulher, estás livre da tua enfermidade;

12Mîîkîrî era'ma tîuya pe Jesusya yanno'pî tîîpia. Moropai ta'pîiya wîri' pî': —Ma'non, ayeparan winîpai esepi'tîn pî' nai —ta'pî Jesusya.

13 e, impondo-lhe as mãos, ela imediatamente se endireitou e dava glória a Deus.

13Moropai tenya tîrî'pîiya ipona moropai mîîkîrî ekoneka'pî. Inî'rî murui pe pra eena'pî. Moropai mîrîrî tîpo mîîkîrî wîri'ya Paapa yapurî'pî mararî pra.

14 O chefe da sinagoga, indignado de ver que Jesus curava no sábado, disse à multidão: Seis dias há em que se deve trabalhar; vinde, pois, nesses dias para serdes curados e não no sábado.

14Tîîse mîrîrî kupî Jesusya era'ma tîuya ye'nen Judeuyamî' epere'to' yewî' esa' pe tîwe'sen ekore'ma'pî mararî pra Jesus winîkîi, maasa pra sábado weiyu yai wîri' yepi'tîiya ye'nen. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya pemonkonyamî' pî': —Tiwin mia' pona tîîmo'tai wei kaisarî esenyaka'manto'. Mîrîrî yai aaipîkon eesepi'tîkonpa, tîîse

15 Disse-lhe, porém, o SENHOR: Hipócritas, cada um de vós não desprende da manjedoura, no sábado, o seu boi ou o seu jumento, para levá-lo a beber?

16 Por que motivo não se devia livrar deste cativeiro, em dia de sábado, esta filha de Abraão, a quem Satanás trazia presa há dezoito anos?

17 Tendo ele dito estas palavras, todos os seus adversários se envergonharam. Entretanto, o povo se alegrava por todos os gloriosos feitos que Jesus realizava.

A parábola do grão de mostarda
Mateus 13.31-32; Marcos 4.30-32

18 E dizia: A que é semelhante o reino de Deus, e a que o compararei?

19 É semelhante a um grão de mostarda que um homem plantou na sua horta; e cresceu e fez-se árvore; e as aves do céu aninharam-se nos seus ramos.

sábado, erî'ka'nîto' weiyu yai pra —ta'pîiya to' pî'.

15Mîrîrî yuuku'pî Uyepotorîkonya. Ta'pîiya: —Seru'ye' amîrî, epu'nen pepîn. Sábado yai î' kupî pepîn taaya'nîkon tîîse attîkon sábado yai paakayamî' yewî' ta ayekînkon yeukai, to' yarîkonpa tuna enî'to'pe to'ya. Mîrîrî epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî? Ewa'tîsa' pe si'ma tuna enîrîiya pepîn mîîto'pe.

16Mîrîrî warantî mîserî wîri' wanî sîrîrî yewa'tîsa' pe, Makui newa'tî'pî pe aako'mansa' kure'ne 18 kono' kaisarî. Mîîkîrî wanî Abraão nurî'tî paarî'pî pe, ayonpakon pe Judeupa' pe awanî. Î' wani' awanî ye'nen kin sábado yai mîîkîrî esepi'tî eserîke pra awanî mîrîrî teparan winîpai? —ta'pî Jesusya.

17Mîrîrî taa Jesusya pî' inkamoro ipî' tîwo'ma'tasanon eppepî mararî pra maasa pra to' yeseru yenpo'pîiya. Tîîse tiaronkon arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî taatausinpai kure'ne î' ikupî eserîkan pepîn Jesus nîkupî'pî pî'. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon yai to' atausinpa'pî.

Mostarda Ena'pî Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

18Moropai Jesusya panton ekaremekî'pî to' nepu'tî ton. Ta'pîiya: —Î' kai'ma see awanî pe nai Paapa iipî yai tamî'nawîronkon esa' pe? Î' warantî awanî ekaremekîuya e'painon? —ta'pîiya.

19—See warantî awanî pe man. Seeni' mostarda ena'pî wanî si'mîrikkî pe pu'kuru. Tîîse mîrîrî pîmî'pî warayo'ya tînmîri ya'. Moropai mîrîrî aro'ta'pî,

aarenta'pî, kure'ne eena'pî yei pe. Moropai mîrîrî pona toronyamî' erepamî'pî tî'moikon yaponse' ton konekapîtî'pî to'ya, mîrîrî yei panta pona —ta'pîiya. ⌞—Mîrîrî warantî Paapa pemonkonoyamî' wanî mararî tîîse to' epamî —ta'pî Jesusya.⌟

A parábola do fermento
Mateus 13.33

Trigo Yai'meto' Fermento Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 13.33)

20 Disse mais: A que compararei o reino de Deus?

20Moropai inî'rî Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Î' ye'ka panton ekaremekîuya e'painon? Î' kai'ma awanî pe nai, Paapa iipî yai pemonkonyamî' esa' pe?

21 É semelhante ao fermento que uma mulher tomou e escondeu em três medidas de farinha, até ficar tudo levedado.

21Awanî pe man trigo yai'meto' warantî. Mîrîrî yapisî'pî wîri'ya moropai kîsere'na kore'ta mararî itîrî'pîiya, iku'ne'tîto' yai. Moropai yai'meiya tamî'nawîrî, mîrîrî ye'nen yai'mesa' pe kîsere'na wanî tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya. ⌞—Mîrîrî warantî Paapa pemonkonoyamî' mararonkon wanî tu'kankon kore'ta sîrîrî non po. Tîîse maasa Paapa pemonkonyamî' epansa' tamî'nawîrî pata po, anî'ya era'ma pra tîîse⌟ —ta'pî Jesusya.

A porta estreita

E'ta'ka Mana'ta
(Mt 7.13-14,21-23)

22 Passava Jesus por cidades e aldeias, ensinando e caminhando para Jerusalém.

22Jerusalém pona tuutî Jesus wîtî'pî e'ma taawîrî. Tuutî pe Jesusya pemonkonyamî' yenupa'pî cidade po. Moropai tiaronkon yenupa'pîiya to' pata'se'kon kaisarî to' ko'manto'kon ya' to' yenupa'pîiya.

23 E alguém lhe perguntou: SENHOR, são poucos os que são salvos?

23Mîrîrî yai warayo'ya Jesus ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Uyenupanen, tu'kankon pepîn neken pemonkonyamî' e'pîika'tî kupî sîrîrî? —ta'pîiya Jesus pî'. Mîrîrî ta'pî Jesusya: —Moro man ka' po mana'ta e'ta'ka.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

24 Respondeu-lhes: Esforçai-vos por entrar pela porta estreita, pois eu vos digo que muitos procurarão entrar e não poderão.

24Mîrîrî ye'nen mîrîrî yai eewomîkon yuwatî teeseka'nunkai. Maasa pra tauya apî'nîkon tu'kankon pemonkonyamî' wanî kupî sîrîrî itîîpai ka' pona, tîîse to' ewomî eserîke pra awanî.

25 Quando o dono da casa se tiver levantado e fechado a porta, e vós, do lado de fora, começardes a bater, dizendo: SENHOR, abre-nos a porta, ele vos responderá: Não sei donde sois.

25Maasa pra mîîkîrî wîttî esa' e'mî'sa'kasa' ya moropai mana'ta yarakkamoiya. Moropai amîrî'nîkon wanî poro po eewomîkon eserîke pra Paapa pia ka' pona. Taaya'nîkon mana'ta pa'tîi'ma, “Anna yepotorî, anna yawonnî'kî aapia”, taaya'nîkon. Tîîse mîîkîrîya amaimukon yuuku kupî sîrîrî see warantî: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîkonuya pra wai, o'non pata pai'nokon pe awanîkon?” taiya kupî sîrîrî apî'nîkon.

26 Então, direis: Comíamos e bebíamos na tua presença, e ensinavas em nossas ruas.

26Moropai taaya'nîkon: “Anna manni'kan apokonpe anna yekkari yonpa annaya ne'tîkini. Apokonpe anna wuku enîrî'pî annaya. Moropai anna yenupa'pîya anna kore'ta awanî yai cidade po”, taaya'nîkon ipî'.

27 Mas ele vos dirá: Não sei donde vós sois; apartai-vos de mim, vós todos os que praticais iniqüidades.

27Tîîse taiya inî'rî apî'nîkon: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîuya'nîkon pra wai. O'non pata pai'nokon pe awanîkon?” Moropai taiya: “Atarimatî tamî'nawîrî amîrî'nîkon imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon”, taiya apî'nîkon.

28 Ali haverá choro e ranger de dentes, quando virdes, no reino de Deus, Abraão, Isaque, Jacó e todos os profetas, mas vós, lançados fora.

28Miarî si'ma Abraão nurî'tî moropai Isaque nurî'tî, moropai Jacó nurî'tî, moropai tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî era'maya'nîkon kupî sîrîrî Paapa pia. Tîîse amîrî'nîkon poro po, eewomîkon eserîke pra. Inkamoro era'maya'nîkon pî' mararî

pra akaraukon kupî sîrîrî ipî', amoron epu'tî kupî sîrîrî, eewomîkon eserîke pra awanî ye'nen.

29 Muitos virão do Oriente e do Ocidente, do Norte e do Sul e tomarão lugares à mesa no reino de Deus.

29Mîrîrî yai tu'kankon pemonkonyamî' erepamî kupî sîrîrî, wei epa'ka winîpai, moropai wei ewomî winîpai. Moropai tamî'nawîrî pata po tîîko'mansenon, inkamoro ewomî entamo'kanto' pî' tîîwanmîra tesa'kon Paapa pia. To' pata'se'kon ton moro awanî Paapa pia. ⌞Tîîse amîrî'nîkon ewomî eserîke pra awanî.⌟

30 Contudo, há últimos que virão a ser primeiros, e primeiros que serão últimos.

30Maasa pra inkamoro tiaronkon pîkîronkon ipîkkukon pepînon ewomî kupî sîrîrî e'mai' pe iipia. Tîîse ipîkkukon, ⌞e'mai' pe Paapa maimu etanenan⌟ tiaronkon yentainokon ewomî pepîn. ⌞Maasa pra innape imaimu ku'sa' to'ya pra awanî ye'nen⌟ —ta'pî Jesusya.

A mensagem de Jesus a Herodes. O lamento sobre Jerusalém

Mateus 23.37-39

Jesus Esewankono'ma

Jerusalém Ponkon Pemonkonyamî' Pî'
(Mt 23.37-39)

31 Naquela mesma hora, alguns fariseus vieram para dizer-lhe: Retira-te e vai-te daqui, porque Herodes quer matar-te.

31Mîrîrî pe rî tiaronkon fariseuyamî' iipî'pî Jesus pia. Moropai ta'pî to'ya ipî': —Attî e'painon tarîpai maasa pra amîrî wîî tîuya taa pî' Herodes man —ta'pî to'ya Jesus pî'.

32 Ele, porém, lhes respondeu: Ide dizer a essa raposa que, hoje e amanhã, expulso demônios e curo enfermos e, no terceiro dia, terminarei.

32Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya to' pî': —Atîtî iipia mîîkîrî pia. Moropai makatîi mîîkîrî maikan warainon seru'ye' pî', uurîya taa sîrîrî mîrîrî ekareme'tantî ipî'. Uutî eserîke pra wai sîrîrî maasa pra esenyaka'ma sîrîrî. O'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' yepi'tîuya sîrîrî. Moropai pri'ya pra tîwe'sanon yepi'tîuya sîrîrî. Sîrîrîpe mîrîrî pî' uuko'mamî moropai penane. Mîrîrî tîpo

33 Importa, contudo, caminhar hoje, amanhã e depois, porque não se espera que um profeta morra fora de Jerusalém.

34 Jerusalém, Jerusalém, que matas os profetas e apedrejas os que te foram enviados! Quantas vezes quis eu reunir teus filhos como a galinha ajunta os do seu próprio ninho debaixo das asas, e vós não o quisestes!

35 Eis que a vossa casa vos ficará deserta. E em verdade vos digo que não mais me vereis até que venhais a dizer: Bendito o que vem em nome do SENHOR!

Lucas 14

A cura de um hidrópico

neken uweiyu iku'ne'tîsa' yai erepamî miarî Jerusalém pona, mîrîrî makatîi mîîkîrî pî'.

33Maasa pra mîrîrî kupî pî' uuko'mamî e'pai man. Moropai tarî uwî to'ya eserîke pra man. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' wîî to'ya Jerusalém po neken —ta'pî Jesusya.

34Moropai Jesus esewankono'ma'pî, ikaruwa'pî Jerusalém ponkon pemonkonyamî' wenai. Moropai ta'pîiya: —Amîrî'nîkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' wîîtîponkon. Aapia'nîkon tîmaimu ekareme'nen to' yarimasa' Paapaya tanne iwî'pîya'nîkon tî' ke. Î' warapo ite'ka amîrî'nîkon sa'nama'pîuya tamî'nawîrî awanîkon tanne. Manni' kariwanaya tapîri yo'koi tînmukuyamî' yannuku warantî, uupia amîrî'nîkon eperepî yu'se wanî'pî teuren tîîse yuukuya'nîkon pra awanî'pîkon.

35Tarîpai apata'se'kon e'nîmî kupî sîrîrî ⌞innape ukupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen⌟. Uutî sîrîrî aapiapai'nîkon. Tarîpai tauya sîrîrî apî'nîkon, sîrîrî patapai inî'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatîi. Uyapurîto'ya'nîkon weiyu erepamî pîkîrî aako'mamîkon. Mîrîrî yai neken taaya'nîkon: "Mîîkîrî morî pu'kuru see Uyepotorîkon ese' pî' tui'sen yapurîpai'nîkon", *(Sl 118.26)* taaya'nîkon kupî sîrîrî —ta'pîiya.

Lucas 14

Pri'yawon Pepîn Yepi'tî Jesusya Sábado Yai

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Aconteceu que, ao entrar ele num sábado na casa de um dos principais fariseus para comer pão, eis que o estavam observando.

2 Ora, diante dele se achava um homem hidrópico.

3 Então, Jesus, dirigindo-se aos intérpretes da Lei e aos fariseus, perguntou-lhes: É ou não é lícito curar no sábado?

4 Eles, porém, nada disseram. E, tomando-o, o curou e o despediu.

5 A seguir, lhes perguntou: Qual de vós, se o filho ou o boi cair num poço, não o tirará logo, mesmo em dia de sábado?

6 A isto nada puderam responder.

Os primeiros lugares

7 Reparando como os convidados escolhiam os primeiros lugares, propôs-lhes uma parábola:

1Tiwin wei sábado yai Jesus eta'pî fariseuyamî' esanon yonpaya tewî' ta entamo'kai attîto'pe kai'ma. Jesus wîtî'pî moropai mîîkîrî pî' to' esenumenka'pî kure'ne, sábado yai î' rî kupîiya anera'mapai tîwanîkon ye'nen, yairî pra iteseru wanî ekaremekîkonpa kai'ma.

2Miarî Jesus rawîrî tiwin warayo' wanî'pî pri'yawon pepîn. Mîîkîrî wanî'pî i'si moropai itemekon awoipî'pî pe.

3Mîîkîrî era'ma tîuya ye'nen Jesusya Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî' ekaranmapo'pî. Ta'pîiya to' pî': —Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pri'yawon pepîn yepi'tîuya erî'ka'nîto' weiyu yai morî pe awanî, kaane ka'rî? Î' kai'ma taasai'ya nai? —ta'pîiya.

4Tîîse î' kai'ma Jesus maimu yuuku to'ya pra to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî pri'yawon pepîn warayo' yapisî'pî Jesusya. Moropai yepi'tî'pîiya. Moropai attîto'pe ta'pîiya ipî'.

5Moropai inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Amîrî'nîkon kore'ta tînmu kenan wanî ya, mîîkîrî munmu itekîn enasa' ya, itu'nakan ya' sábado yai, sábado pe awanî ye'nen imo'kai attî pepîn e'painon ka'ne' pe?

6Mîrîrî yuuku to'ya eserîke pra awanî'pî.

Tiaronkon Ma're E'nîto' Pî' Jesus Eseurîma

7Mîrîrî taa tîpo entamo'kanto' pî' etasa'kon yako'menka'pî Jesusya. Maasa pra yaponse' wanî ereutanto'kon menka'pî to'ya mesa pia. Morîkon ponarî to' ereuta'pî ipona ipîkku pe tiaronkon yentai

to' e'to'pe. Mîrîrî era'ma tîuya ye'nen, Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî to' pî'.

8 Quando por alguém fores convidado para um casamento, não procures o primeiro lugar; para não suceder que, havendo um convidado mais digno do que tu,

8Ta'pîiya to' pî': —A'kî, anî'ya amîrî'nîkon etasa' ya tîîno'pîtasen festarî pî' tauya sîrîrî kereutatî morî ereutanto' pona. Maasa pra ipîkku pe tîwe'sen ayentai'nîkon etasa' wîttî esa'ya yai pra.

9 vindo aquele que te convidou e também a ele, te diga: Dá o lugar a este. Então, irás, envergonhado, ocupar o último lugar.

9Moropai taiya apî'nîkon: "Anî'ya amîrî eta'pî tarîni' ereutapa?" taiya e'painon. Moropai taiya apî': "Atarimakî mîseni' ipîkku ereutato'pe", taiya apî'. Mîrîrî yai aweppepî kure'ne. Tiaronkon rawîrî apono' morî ma're tîwe'sen pona eereuta.

10 Pelo contrário, quando fores convidado, vai tomar o último lugar; para que, quando vier o que te convidou, te diga: Amigo, senta-te mais para cima. Ser-te-á isto uma honra diante de todos os mais convivas.

10Tauya apî'nîkon, etasa' pe apono' morî ma're tîwe'sen pona ereutatî. Moropai mîîkîrî ayetatîponkonya ayera'makon. Moropai taiya apî'nîkon: "Uwanîyakon, tarîwaya ereutatane'kî. Sîrîrî ereutanto' morî pona", taiya. Mîrîrî warantî kure'ne ayapurî to'ya esera'ma tamî'nawîronkon ipîkkukon etasa'kon rawîrî —ta'pî Jesusya.

11 Pois todo o que se exalta será humilhado; e o que se humilha será exaltado.

11—Maasa pra anî' e'ku'sa' ya ipîkku pe moropai mîî pe, mîîkîrî ena kupî sîrîrî tiaronkon ma're. Aweppepî kupî sîrîrî. Tîîse anî' e'sa' ya ipîkku pe pra, moropai mîî pe pra, mîîkîrî yapurî to'ya, ipîkku pe eena —ta'pî Jesusya.

12 Disse também ao que o havia convidado: Quando deres um jantar ou uma ceia, não convides os teus amigos, nem teus irmãos, nem teus parentes, nem vizinhos ricos; para não suceder que eles, por sua vez, te convidem e sejas recompensado.

12Moropai ta'pî Jesusya tetatîpono'pî pî': —Î' pensa entamo'kanto' konekaya yai, manni'kan neken ayetatîponkon ayonpakon moropai ayakonkon moropai ayakontarikon ipîkku pe tîwe'sanon neken ketai. Maasa pra inkamoroya mîrîrî ye'ka kupî tîuya'nîkon ya amîrî yeta

13 Antes, ao dares um banquete, convida os pobres, os aleijados, os coxos e os cegos;

14 e serás bem-aventurado, pelo fato de não terem eles com que recompensar-te; a tua recompensa, porém, tu a receberás na ressurreição dos justos.

A parábola da grande ceia

15 Ora, ouvindo tais palavras, um dos que estavam com ele à mesa, disse-lhe: Bem-aventurado aquele que comer pão no reino de Deus.

16 Ele, porém, respondeu: Certo homem deu uma grande ceia e convidou muitos.

17 À hora da ceia, enviou o seu servo para avisar aos convidados: Vinde, porque tudo já está preparado.

18 Não obstante, todos, à uma, começaram a escusar-se. Disse o primeiro: Comprei

awentamo'kai attîpa kai'ma. Mîrîrî warantî ankupî'pî ye'ma inkamoroya.
13Tîîse î' pensa mîrîrî ye'ka konekaya yai, manni'kan sa'ne î' ton pînon moropai ma'tîkî'pankon, enkaru'nankon, moropai asakoi'kon pepînon sa'ne etakî to' ii'to'pe entamo'kanto' pî'.
14Mîrîrî warantî ikupîya ya, morî yapisîiya Paapa winîpai. Maasa pra inkamoroya sa'ne mîrîrî ankupî'pî ye'ma pepîn, ye'mato' ton pra tîwanîkon ye'nen. Tîîse Paapaya aapia ye'ma, î' pensa morî yairon pe tîwe'sanon e'mî'sa'ka weiyu yai aye'maiya —ta'pî Jesusya.

Kure'nan Entamo'kanto'
(Mt 22.1-10)

15Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya pe, mesa pia ipokonpe tîwe'sen warayo' eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Paapa, tamî'nawîronkon esa' pia entamo'kanto' pî' teewonsen wanî kupî sîrîrî taatausinpai —ta'pîiya.
16Mîrîrî ye'nen Jesusya tiaron panton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Tiwin warayo'ya pemonkonyamî' eta'pî arinîke to' ii'to'pe tewî' ta, maasa pra kure'nan entamo'kanto' tîrî tîuya ye'nen.
17Moropai iweiyu eseporî'pî entamo'kanto' weiyu. Mîrîrî ye'nen tîpoitîrî yaipontî'pîiya attîto'pe pemonkonyamî' yannoi. Taato'peiya ka'ne' pe asi'tî entamo'katane'tî entamo'kanto' esenposa' man aasîrî taato'peiya kai'ma etasa'kon pemonkonyamî' pî'.
18Tîîse mîîkîrîya tetakon tanne tiwin pî' si'ma ta'pî to'ya: “Uutî eserîke pra wai.” E'mai'non pemonkonya ta'pî ipî': “Umîri

um campo e preciso ir vê-lo; rogo-te que me tenhas por escusado.

ton yennasau'ya sîrîrî. Mîrîrî ye'nen era'mai uutîto' man. Mîrîrî uutî eserîke pra wai, mîrîrî tauya manni' ku'kî tîwî" ta'pîiya.

19 Outro disse: Comprei cinco juntas de bois e vou experimentá-las; rogo-te que me tenhas por escusado.

19Moropai tiaronya ta'pî: "Uutî eserîke pra wai maasa pra mia' tamî'nawîrî uyekînnon ton paakayamî' yennasau'ya wai. Inkamoro era'mai uutîto' man. Maasa pra morî pe to' esenyaka'ma anera'mapai wai. Mîrîrî ye'nen uutî eserîke pra wanî sîrîrî. Tîîse mîrîrî ku'kî tîwî", ta'pîiya ipî'.

20 E outro disse: Casei-me e, por isso, não posso ir.

20Moropai tiaronya ta'pî ipî': "Uurî, uutî eserîke pra wai. Maasa pra amen pu'kuru ino'pîtasen pe wanî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen uutî pepîn", ta'pîiya.

21 Voltando o servo, tudo contou ao seu senhor. Então, irado, o dono da casa disse ao seu servo: Sai depressa para as ruas e becos da cidade e traze para aqui os pobres, os aleijados, os cegos e os coxos.

21Mîrîrî tîpo tîkaraiwarî pia ipoitîrî enna'po'pî. Moropai tamî'nawîrî ekaremekî'pîiya tîkaraiwarî pî'. Mîrîrî pî' ikaraiwarî ekore'ma'pî mararî pra. Moropai ta'pîiya inî'rî: "Ka'ne' pe atîkî tiaronkon etata inî'rî, rua taawîrî cidade poro tîwe'sanon etata. Moropai tamî'nawîrî to' metai to' menepîi manni'kan î' ton pînon, moropai ma'tîkî'pankon moropai enkaru'nankon, moropai asakoi'kon pepînon inkamoro menepîi", ta'pîiya.

22 Depois, lhe disse o servo: SENHOR, feito está como mandaste, e ainda há lugar.

22Tîîko'manse mararî ipoitîrîya ta'pî tîkaraiwarî pî': "Tamî'nawîrî ta'pîya yawîrî iku'sau'ya sîrîrî. Tîîse tu'ke to' pata'se' ton moro man", ta'pîiya.

23 Respondeu-lhe o senhor: Sai pelos caminhos e atalhos e obriga a todos a entrar, para que fique cheia a minha casa.

23Mîîkîrî maimu yuuku'pî ikaraiwarîya. "Moriya, atîkî, aminke e'ma taawîrî to' etata, to' ii'to'pe to' meka'nunkai. Maasa

24 Porque vos declaro que nenhum daqueles homens que foram convidados provará a minha ceia.

O serviço de Cristo exige abnegação

25 Grandes multidões o acompanhavam, e ele, voltando-se, lhes disse:

26 Se alguém vem a mim e não aborrece a seu pai, e mãe, e mulher, e filhos, e irmãos, e irmãs e ainda a sua própria vida, não pode ser meu discípulo.

27 E qualquer que não tomar a sua cruz e vier após mim não pode ser meu discípulo.

28 Pois qual de vós, pretendendo construir uma torre, não se assenta primeiro para calcular a despesa e verificar se tem os meios para a concluir?

pra uyewî' yannî'sa' to'ya anera'mapai wanî sîrîrî.

24Tauya sîrîrî inkamoro e'mai' pe etasa'konya sîrîrî entamo'kanto' yonpa eserîke pra awanî. Maasa pra tetakon tanne yu'sa' to'ya pra awanî ye'nen", ta'pîiya —ta'pî Jesusya.

Anî' Wanî Jesus Wanîyakon Pe
(Mt 10.37-38)

25Mîrîrî taa tîpo Jesus wîtî tanne arinîkon pemonkonyamî'ya Jesus wenaima'pî. Inkamoro yeurîmai eera'tî'pî moropai ta'pîiya to' pî':

26—A'kî, manni' uyapurînen wanî ya mararî, mîîkîrî wanî eserîke pra awanî upemonkono pe, uwanîyakon pe. Maasa pra tîyun moropai tîsan pînînmaiya ya, moropai tîno'pî, moropai tînmukuyamî', moropai tonpayamî' pînînmaiya ya, moropai kure'ne tîîwarîrî eetî'nînma, uurî pînînma tîuya yentai, mîrîrî ye'nen uurî wanîyakon pe eserîke pra awanî —ta'pîiya.

27—Anî' wanî ya uwenai e'taruma'tîpai pra, mîrîrî ye'nen uyapurîiya pepîn yapîtanîpîiya pra tîwanî ye'nen. Itu'se tîwe'to' yawîrî iko'manpai awanî. Mîîkîrî wanî pepîn uwanîyakon pe.

28A'kî, anî' esenumenka ya kawînan ton koneka pî' e'mai' pe î' warapo kaisarî tîtînirurî wanî era'maiya e'pai awanî. Yaretî'ka eserîke awanî epu'tîuya ikonekaiya. Mîrîrî epu'se eesenumenka e'pai awanî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 Para não suceder que, tendo lançado os alicerces e não a podendo acabar, todos os que a virem zombem dele,

30 dizendo: Este homem começou a construir e não pôde acabar.

31 Ou qual é o rei que, indo para combater outro rei, não se assenta primeiro para calcular se com dez mil homens poderá enfrentar o que vem contra ele com vinte mil?

32 Caso contrário, estando o outro ainda longe, envia-lhe uma embaixada, pedindo condições de paz.

33 Assim, pois, todo aquele que dentre vós não renuncia a tudo quanto tem não pode ser meu discípulo.

Os discípulos, sal da terra
Mateus 5.13; Marcos 9.50

34 O sal é certamente bom; caso, porém, se torne insípido, como restaurar-lhe o sabor?

35 Nem presta para a terra, nem mesmo para o monturo; lançam-no fora. Quem tem ouvidos para ouvir, ouça.

29Tîîse mîrîrî tepu'se pra mîrîrî kawînan ton koneka tîuya pî' teesenyaka'mato' asara'tîsai'ya ya, moropai itînirurî e'tî'ka eesenyaka'mato' ataretî'ka pra tîîse. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon pî' tamî'nawîronkon atako'menka ipî'.

30“A'kî see yaretî'kaiya pra awanî era'matî”, taa to'ya.

31Moropai ta'pîiya inî'rî: —A'kî, ipîkku pata esa' pe tîwe'sen rei eseya'nama ya tiaron winîkîi, eesenumenka e'pai awanî teeseya'nama rawîrî. Iipia awanî 10.000 kaisaronkon surarayamî'. Tîîse iteyaton pia to' wanî 20.000. Mîîkîrî ereuta e'pai awanî esenumenkai to' eseya'nama eserîke awanî epu'se, meruntî ke to' wanî epu'se.

32Meruntî ke pra to' wanî ya, attî pepîn epîi. Tîîse mîîkîrî tiaron rei pî' kai tîmaimu yarimaiya namai epîn pe pra man kai, morî pe e'nîpai man kai —ta'pî Jesusya.

33—Mîrîrî warantî teesenumenkai pra amîrî'nîkon wanî eserîke pra awanî upemonkono pe, tamî'nawîrî ayeserukon, ayemannekon rumakaya'nîkon pra awanîkon ya —ta'pî Jesusya.

Pan Inî'mîra Tîwe'sen pî' Jesus Eseurîma
(Mt 5.13; Mc 9.50)

34Tiaron ekaremekî'pî Jesusya to' nepu'tî ton. Ta'pîiya: —Pan wanî morî pe, awe'to' yawîrî wanî ya. Tîîse awe'to' yawîrî pra awanî ya, morî pe awanî pepîn. Inî'mîra awanî ipo'mîra.

35Morî pe awanî pepîn yapurîto'pe. Î' ton pe rî yapurî eserîke pra awanî. Î' ye'rî pînsa' wî'nî'pannîpîiya eserîke pra awanî. Mîrîrî ye'nen ipapo. Sîrîrî etaya'nîkon pî'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

esenumenkatî aneta'pîkon pî' —ta'pî Jesusya. ⌞—Mîrîrî warantî awanîkon pe man, tamî'nawîrî ayewankon ke uyapurîya'nîkon pra awanîkon ya,⌟ —ta'pîiya tîpemonkonoyamî' pî', inî'mîra pan wanî warantî to' yeseru wanî namai.

Lucas 15

Jesus recebe pecadores

1 Aproximavam-se de Jesus todos os publicanos e pecadores para o ouvir.

2 E murmuravam os fariseus e os escribas, dizendo: Este recebe pecadores e come com eles.

A parábola da ovelha perdida
Mateus 18.10-14

3 Então, lhes propôs Jesus esta parábola:

4 Qual, dentre vós, é o homem que, possuindo cem ovelhas e perdendo uma delas, não deixa no deserto as noventa e nove e vai em busca da que se perdeu, até encontrá-la?

5 Achando-a, põe-na sobre os ombros, cheio de júbilo.

6 E, indo para casa, reúne os amigos e vizinhos, dizendo-lhes: Alegrai-vos

Lucas 15

Carneiro Ataka'ma'pî
(Mt 18.12-14)

1Tu'kankon tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon iipî'pî Jesus pia eeseurîma etakonpa. Moropai imakui'san pemonkonyamî' iipî'pî.
2Fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon nîrî wanî'pî. Inkamoro wo'ma'ta'pî Jesus winîkîi. Ta'pî to'ya: —Imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' pokonpe tîwe'sen mîserî warayo'. Moropai to' pokonpe ta're' yonpanen —ta'pî to'ya ipî'.

3Mîrîrî ye'nen to' nepu'tî ton ekaremekî'pî Jesusya panton pe.
4Ta'pîiya: —Amîrî'nîkon tiwin pî' si'ma ayekînnan carneiroyamî' esa' pe awanî ya, 100 kaisarî. Tiwin aataka'ma'pî ya, yuwai attî e'painon. Innape nai? —ta'pîiya. —Inkamoro 99 kaisaronkon nîmîya e'painon keren po. Moropai attî mîîkîrî ataka'ma'pî yuwai eporîya pîkîrî.
5Mîîkîrî eposa'ya ya, kure'ne taatausinpai awanî eposa'ya ye'nen. Moropai mîîkîrî mana'poya amota pona tanunse.
6Ayewî' ta eerepansa' pe, ayonpayamî' awoinonkon etaya. Moropai taaya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

comigo, porque já achei a minha ovelha perdida.

7 Digo-vos que, assim, haverá maior júbilo no céu por um pecador que se arrepende do que por noventa e nove justos que não necessitam de arrependimento.

A parábola da dracma perdida

8 Ou qual é a mulher que, tendo dez dracmas, se perder uma, não acende a candeia, varre a casa e a procura diligentemente até encontrá-la?

9 E, tendo-a achado, reúne as amigas e vizinhas, dizendo: Alegrai-vos comigo, porque achei a dracma que eu tinha perdido.

10 Eu vos afirmo que, de igual modo, há júbilo diante dos anjos de Deus por um pecador que se arrepende.

A parábola do filho pródigo

11 Continuou: Certo homem tinha dois filhos;

ayonpayamî' pî': "Atausinpanpai'nîkon upokon pe. Maasa pra uyekîn ataka'ma'pî eposau'ya ye'nen", taaya'nîkon e'painon tiwin pî' si'ma.

7Tauya mîrîrî warantî nîrî Paapa atausinpanto' wanî kupî sîrîrî ka' po. Pemonkon imakui'pî pe tîwe'sen enpenatasa' yai tînkupî'pî imakui'pî rumaka tîuya pî'. Ipî' Paapa atausinpa manni'kan 99 kaisaronkon, yairon pe tîwe'sanon pî' taatausinpa yentai —ta'pî Jesusya.

Prata Ena'pî Esenumî'pî

8Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Tiwin wîri' wanî'pî mia' tamî'nawîrî prata ena'pî esa' pe. Tîîse tiwin esenumî ya mîrîrî yuwaiya e'painon, innape nai? Mîrîrî eporîpa wîri'ya tî'kuma'tu yawittanîpî, moropai tewî' kuimaiya. Morî pe yuwai'ma tînîn eporî tîuya pîkîrî yuwaiya.

9Moropai eposa' tîuya yai tonpayamî' tîwoinokon etaiya. Moropai taiya to' pî': "Atausinpanpai'nîkon man upokonpe. Maasa pra upîratari esenumî'pî eposau'ya ye'nen", taiya.

10Mîrîrî warantî nîrî Paapa poitîrîtonon inserîyamî' atausinpa kure'ne, tiwinan pemonkon imakui'pî ku'nen enpenata yai imakui'pî pe tîwe'to' rumaka tîuya pî' —ta'pî Jesusya.

Warayo' Tîyun Pia Pai Ataka'ma'pî

11Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Warayo' wanî'pî asakî'nankon inmukuyamî'.

12 o mais moço deles disse ao pai: Pai, dá-
me a parte dos bens que me cabe. E ele
lhes repartiu os haveres.

13 Passados não muitos dias, o filho mais
moço, ajuntando tudo o que era seu,
partiu para uma terra distante e lá
dissipou todos os seus bens, vivendo
dissolutamente.

14 Depois de ter consumido tudo,
sobreveio àquele país uma grande fome, e
ele começou a passar necessidade.

15 Então, ele foi e se agregou a um dos
cidadãos daquela terra, e este o mandou
para os seus campos a guardar porcos.

16 Ali, desejava ele fartar-se das alfarrobas
que os porcos comiam; mas ninguém lhe
dava nada.

17 Então, caindo em si, disse: Quantos
trabalhadores de meu pai têm pão com
fartura, e eu aqui morro de fome!

12Tiaron pensa inmu yakon maasaron
panpî'ya ta'pî tîyun pî': “Paapa, ayemanne
rataikakî uyemanne ton tîrîpa, mîrîrî uurî
pia antîrî ton aasa'manta yai. Maasa pra
sîrîrî itu'se wai”, ta'pîiya. Moropai itunya
temanne rataika'pî irui yemanne
yarakkîrî.
13Kure'ne pu'kuru pra wei tîîko'mamî tîpo
temanne yannuku'pî mîîkîrî warayo'
maasaronya tamî'nawîrî. Moropai attî'pî
tamî'nawîrî temanne yarakkîrî tiaron pata
pona aminke. Miarî itesa' pe tîwe'to'
temanne yaretî'ka'pîiya. Festa pî' tîwanî
ke, tîsu'min ke imakui'pî kupî'pîiya.
14Moropai tamî'nawîrî yaretî'ka'pîiya
tanne, mîrîrî pata ya' emi'nan wanî'pî
mararî pra. Moropai mîîkîrîya tîmoron
epu'tî pia'tî'pî miarî.
15Mîrîrî ye'nen teesenyaka'mato' ton
yuwa'pîiya mîrîrî pata ya' tîwe'sen pî'
mîrîrî warantî tîwe'pîika'tîpa kai'ma.
Mîîkîrîya mîîkîrî yarima'pî tîfazendarî
pona tekînon porcoyamî' ko'mannî'se
attîto'pe kai'ma, ta'pîiya.
16Tîîse miarî mîîkîrî wanî'pî emi'ne ita're'
ton pra awanî'pî. Porcoyamî' ya're'
anna'pai awanî'pî tîîse anî'ya porcoyamî'
ya're' yonpa tîrî pra awanî'pî. Î' tîrî to'ya
pra awanî'pî.
17Mîîkîrî esenumenka pia'tî'pî tîîwarîrî.
Ta'pîiya: “Î' waraponkon uyun
poitîrîtonon teesenyaka'masanon uyun pia
tîîse to' ya're' mararon pepîn e'tî'kakoi
pepîn. Tîîse î' pî' uurî sa'manta sîrîrî tarî
emi'nan pî'.

18 Levantar-me-ei, e irei ter com o meu pai,
e lhe direi: Pai, pequei contra o céu e
diante de ti;

19 já não sou digno de ser chamado teu
filho; trata-me como um dos teus
trabalhadores.

20 E, levantando-se, foi para seu pai. Vinha
ele ainda longe, quando seu pai o avistou,
e, compadecido dele, correndo, o abraçou,
e beijou.

21 E o filho lhe disse: Pai, pequei contra o
céu e diante de ti; já não sou digno de ser
chamado teu filho.

22 O pai, porém, disse aos seus servos:
Trazei depressa a melhor roupa, vesti-o,
ponde-lhe um anel no dedo e sandálias nos
pés;

23 trazei também e matai o novilho
cevado. Comamos e regozijemo-nos,

24 porque este meu filho estava morto e
reviveu, estava perdido e foi achado. E
começaram a regozijar-se.

18Enna'po paapa yewî' ta. Moropai tauya
paapa pî': 'Paapa, imakui'pî kupî'pîuya
Paapa ka' pon winîkîi, moropai awinîkîi',
tauya paapa pî'", ta'pîiya.
19"Mîrîrî ye'nen 'Anmu pe wanî pepîn
sîrîrî, tîîse apoitîrîtonon warantî uku'kî',
tauya paapa pî'", ta'pî mîîkîrî warayo'ya.
20Moropai aataponka'pî miarîpai moropai
awenna'po'pî tîyun yewî' ta. Mîîkîrî iipî
ko'mannî pe e'ma taawîrî aminke
era'masa' itunya wanî'pî. Moropai
tî'noko'pî pe era'ma'pîiya mararî pra.
Mîîkîrî tînmu ponaya eeka'tumî'pî yapi'se.
Yapisî'pîiya tîwakîri pe moropai
yu'na'pîiya.
21Moropai mîîkîrîya ta'pî tun pî': "Paapa,
imakui'pî kupî'pîuya Paapa ka' pon winîkîi
moropai awinîkîi", ta'pîiya. "Mîrîrî ye'nen
anmu pe wanî pepîn sîrîrî tîîse
apoitîrîtonon warantî uku'kî", ta'pîiya.
22Tîîse itunya ta'pî tîpoitîrîtonon pî':
"Ka'ne' pe ipon morî ene'tî, moropai
yeka'matî itenya pokon nîrî ene'tî,
yeka'matî itenya pî'. Moropai i'sa'sa' ene'tî
yeka'matî i'pu pî'!
23Moropai kaiwan manni' paaka more
ene'tî. Moropai iwîtî. Moropai
atausinpanpai'nîkon man mîserî unmu
pokonpe entamo'kanto' pî'.
24Maasa pra mîserî unmu sa'manta'pî
kai'ma wanî'pî teuren tîîse awanî sîrîrî.
Ataka'ma'pî pe awanî'pî, tarîpai eeseposa'
sîrîrî", ta'pî mîîkîrî warayo' yunya. Mîrîrî
ye'nen to' atausinpa'pî entamo'kanto' pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

25 Ora, o filho mais velho estivera no campo; e, quando voltava, ao aproximar-se da casa, ouviu a música e as danças.

26 Chamou um dos criados e perguntou-lhe que era aquilo.

27 E ele informou: Veio teu irmão, e teu pai mandou matar o novilho cevado, porque o recuperou com saúde.

28 Ele se indignou e não queria entrar; saindo, porém, o pai, procurava conciliá-lo.

29 Mas ele respondeu a seu pai: Há tantos anos que te sirvo sem jamais transgredir uma ordem tua, e nunca me deste um cabrito sequer para alegrar-me com os meus amigos;

30 vindo, porém, esse teu filho, que desperdiçou os teus bens com meretrizes, tu mandaste matar para ele o novilho cevado.

31 Então, lhe respondeu o pai: Meu filho, tu sempre estás comigo; tudo o que é meu é teu.

32 Entretanto, era preciso que nos regozijássemos e nos alegrássemos,

25Mîrîrî e'kupî'pî tiaron inmu irui tîîse tînmîri ya'. Mîîkîrî enna'posa' iipî tanne, aminke pra wîttî pî' eta'pîiya eserenkanto'. Mararî pra awanî'pî to' mananu esetasa'.
26Mîîkîrîya tîyun poitîrî yanno'pî. Moropai ekaranmapo'pîiya. “Î' see mîrîrî?” ta'pîiya.
27Mîîkîrî to' poitîrîya yuuku'pî: “Ayakon enna'posa' erepannî pî' man wîttî ta enen, pri'ya. Mîrîrî ye'nen ayunya kaiwan paaka more wîî me'po pî' man”, ta'pîiya.
28Mîrîrî yekare eta tîuya ye'nen, mîîkîrî inmu irui ekore'ma'pî. Moropai ewonpai pra awanî'pî wîttî ta. Mîrîrî itun epa'ka'pî poro pona iipia. Moropai eewonto'pe taa pî' itun ko'mamî'pî ipî'.
29Tîîse tîyun maimu yuuku'pîiya. Ta'pîiya: “Î' warapo kono' kaisarî uuko'mansa' sîrîrî aapia esenyaka'ma pî' apoitîrî warantî. Amaimu tîyu'pî'se pra î' taato'ya ku'sau'ya amaimu yawîrî. Mîrîrî tanne tiwin mîrikkî carneiro more tîîsa'ya pra nai uupia uyonpayamî' pokonpe festa tîkonekai atausinpato' ton”, ta'pîiya.
30“Tîîse mîîkîrî anmu, ayemanne tîîsa'ya tî'ka'tîpon, imakui'pî kupî ke wîri'sanyamî' ataka'ma'san yarakkîrî tîwanî ke. Moropai mîîkîrî enna'posa' yo' ton paaka kaiwan wîî me'posa'ya”, ta'pîiya.
31Mîîkîrî maimu yuuku'pî iyunya. Ta'pîiya: “Unmu, amîrî uupia tîîko'mansen. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron uyemanne wanî sîrîrî ayemanne pe”, ta'pîiya.
32“Tîîse sîrîrî entamo'kanto' koneka me'pouya emapu'tîsa' sîrîrî atausinpanto'

porque esse teu irmão estava morto e reviveu, estava perdido e foi achado.

esera'mato'pe kai'ma. Maasa pra mîserî ayakon sa'manta'pî kai'ma e'sa' tanne enen eerepansa' man. Ataka'ma'pî pe awanî'pî tarîpai eeseposa' man", ta'pîiya —ta'pî Jesusya.

Lucas 16

A parábola do administrador infiel

1 Disse Jesus também aos discípulos: Havia um homem rico que tinha um administrador; e este lhe foi denunciado como quem estava a defraudar os seus bens.

2 Então, mandando-o chamar, lhe disse: Que é isto que ouço a teu respeito? Presta contas da tua administração, porque já não podes mais continuar nela.

3 Disse o administrador consigo mesmo: Que farei, pois o meu senhor me tira a administração? Trabalhar na terra não posso; também de mendigar tenho vergonha.

Lucas 16

Ipîkku Pe E'nîto' Yapurî Pî' Jesus Eseurîma

1Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Warayo' wanî'pî tîkaraiwarî yemanne ko'mannî'nen pe. Tîîse mîîkîrî pî' to' eseurîma pia'tî'pî morî pe e'to' yawîrî eesenyaka'ma pra awanî ye'nen. Tîkaraiwarî tînirurî yaretî'ka pî' aako'mamî'pî.

2Mîrîrî epu'sa' tîuya pe ikaraiwarîya yanno'pî tîîpia aai'to'pe. Moropai mîîkîrî ekaranmapo'pîiya. "Inna pî' rî apî' to' eseurîma manni' ayeseru pî'?" ta'pîiya ipî'. Moropai ta'pî mîîkîrî ikaraiwarîya ipî': "Tarîpai sîrîrî pata pai mîrîrîkon ankupî'pî konekaya yu'se wanî sîrîrî. Tamî'nawîrî yannu'kî morî pe awe'to'pe, tiaron pia irumakapa. Maasa pra mîrîrî warantî awanî ye'ka pe tamî'nawîron uyemanne ko'mannî'nen pe awanî eserîke pra nai", ta'pî ikaraiwarîya ipî'.

3Mîrîrî taasa' tîkaraiwarîya pî' mîîkîrî esenumenka'pî tîîwarîrî. "Epa'kato'pe taa pî' kin ukaraiwarî man koo, î' see ku'to'peuya ko'ye. Maasa pra epa'kasa' ya uuwarîrî esenyaka'ma non yaka pî' eserîke pra wai, meruntî ke pra wai. Moropai esenyaka'ma pra wanî ya tiaronkon pî' tîniru esatîuya eserîke pra eppe'nî pî' wai", ta'pîiya tîîwarîrî.

4 Eu sei o que farei, para que, quando for demitido da administração, me recebam em suas casas.

5 Tendo chamado cada um dos devedores do seu senhor, disse ao primeiro: Quanto deves ao meu patrão?

6 Respondeu ele: Cem cados de azeite. Então, disse: Toma a tua conta, assenta-te depressa e escreve cinqüenta.

7 Depois, perguntou a outro: Tu, quanto deves? Respondeu ele: Cem coros de trigo. Disse-lhe: Toma a tua conta e escreve oitenta.

8 E elogiou o senhor o administrador infiel porque se houvera atiladamente, porque os filhos do mundo são mais hábeis na sua própria geração do que os filhos da luz.

4Moropai eesenumenka'pî. “Kaane, epu'tî pî' wai tarîpai î' kupîuya”, ta'pîiya. “Uyonpayamî' yausinpauya, î' pensa ukaraiwarîya uyenpa'kasa' yai tewî'kon ta uyapi'to'pe to'ya”, ta'pîiya.
5Moropai mîrîrî taa tîpo mîîkîrî tîkaraiwarî pia epe'mîra tîwe'sanon yanno'pîiya, tamî'nawîrî. Moropai tiwin pî' to' ekaranmapo'pîiya. E'mai'non pî' ta'pîiya: “î' warapo kaisarî epe'mîra tîwe'sen amîrî ukaraiwarî pia?” ta'pîiya.
6Moropai mîîkîrîya yuuku'pî: “100 kaisarî óleo yense'”, ta'pîiya. "Seeni' era'makî epe'mîra awe'to'. Ereutakî moropai imenukakî arakkita pairî 50 kaisarî neken”, ta'pî mîîkîrîya. Mîrîrî warantî yausinpa'pîiya tîwakîri pe mîîkîrîya ikupî'pî.
7Moropai tiaron pî' ta'pîiya: “Amîrî kanan? Î' warapo kaisarî epe'mîn amîrî?” Moropai mîîkîrîya yuuku'pî. “1.000 waikara'pî kaisarî trigo”, ta'pîiya. "Sîrîrî era'makî epe'mîra awe'to'. Ereutakî moropai imenukakî 800 kaisarî”, ta'pîiya ipî'. Mîrîrî warantî tonpa ton eporî'pîiya î' pensa teepa'kasa' yai to' pia tîwanîpa.
8Moropai mîîkîrîya mîrîrî warantî iku'sa' yekare eta'pî ikaraiwarîya. Î' kai'ma tonpayamî' ton yausinpa pî' eesenumenkasa' wenai yapurî'pîiya mararî pra ⌞Imakui'pî ku'sai'ya tîîse⌟ —ta'pî Jesusya. Mîrîrî pî' Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Pemonkonyamî' sîrîrî pata yeseru yawîronkon wanî epu'nenan pe pu'kuru. Maasa morî eporîkonpa î' ton pra

9 E eu vos recomendo: das riquezas de origem iníqua fazei amigos; para que, quando aquelas vos faltarem, esses amigos vos recebam nos tabernáculos eternos.

10 Quem é fiel no pouco também é fiel no muito; e quem é injusto no pouco também é injusto no muito.

11 Se, pois, não vos tornastes fiéis na aplicação das riquezas de origem injusta, quem vos confiará a verdadeira riqueza?

12 Se não vos tornastes fiéis na aplicação do alheio, quem vos dará o que é vosso?

13 Ninguém pode servir a dois senhores; porque ou há de aborrecer-se de um e amar ao outro ou se devotará a um e desprezará ao outro. Não podeis servir a Deus e às riquezas.

Jesus reprova os fariseus

tîwanîkon namai, teserukon koneka to'ya. Manni'kan Paapa maimu yawîronkon, yairî tîwe'sanonya ikoneka yentai ikoneka to'ya. —ta'pîiya.

9—Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Tiaronkon pîika'tîya'nîkon yuwatî ipîkku pe awe'to'kon ke. Mîrîrî ku'sa'ya'nîkon tîpo, î' pensa tamî'nawîrî nîmîya'nîkon ye'ka pe aasa'mantakon ya, Paapaya ayapi'to'pe'nîkon ka' po —ta'pîiya.

10—A'kî tauya sîrîrî, anî' wanî mararon mîrikkî tîîse yapurî epu'nen pe tîwe'sen mîrîrî ye'nen mîîkîrîya mararon pepîn yapurî epu'tî yairî. Tîîse anî' wanî ya mararon pî' ama'ye' pe, mîrîrî warantî nîrî mararon pepîn pî' ama'ye' pe awanî.

11Tîîse amîrî'nîkonya ipîkku pe awe'to'kon yapurî epu'tî pra awanî ya tarî non po, o'non ye'ka pe see ipîkku pe awe'to'kon tîrî Paapaya e'painon, ka' pon aapia'nîkon?

12Moropai î' kai'ma tiaronkon yemanne ko'mannîpî epu'tîya'nîkon pra awanîkon tanne î' kai'ma Paapaya amîrî'nîkon pia ayemannekon ton tîrî e'painon aapia'nîkon? —ta'pîiya to' pî'.

13Moropai ta'pî Jesusya: —Asakî'nankon tîkaraiwarîtonon poitîrî pe anî' wanî eserîke pra awanî. Maasa pra tiaron yapurîiya morî pe, moropai tiaron mu'tunpaiya. Tiaron maimu yawîrî awanî tîîse, tiaron pîinamaiya pepîn. Mîrîrî warantî Paapa poitîrî pe e'nî tanne, ipîkku pe e'nîto'pe tîniru yu'se eseka'nunkan eserîke pra awanî —ta'pî Jesusya.

Paapa Maimu E'tî'ka Pepîn
(Mt 11.12-13; Mt 5.31-32; Mc 10.11-12)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Os fariseus, que eram avarentos, ouviam tudo isto e o ridiculizavam.

15 Mas Jesus lhes disse: Vós sois os que vos justificais a vós mesmos diante dos homens, mas Deus conhece o vosso coração; pois aquilo que é elevado entre homens é abominação diante de Deus.

16 A Lei e os Profetas vigoraram até João; desde esse tempo, vem sendo anunciado o evangelho do reino de Deus, e todo homem se esforça por entrar nele.

17 E é mais fácil passar o céu e a terra do que cair um til sequer da Lei.

Acerca do divórcio
Mateus 19.9; Marcos 10.10-12

18 Quem repudiar sua mulher e casar com outra comete adultério; e aquele que casa

14Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe fariseuyamî' eseurîma'pî imakui'pî pe Jesus winîkîi. Maasa pra kure'ne inkamoroya tîniru yapurî'pî mîîto'pe.

15Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Amîrî'nîkon e'kupî morî pe tiaronkon rawîrî awanîkon kai'ma. Tîîse Paapaya eesenumenkato'kon epu'tî tanne ayewankon yawon. Mîrîrî amîrî'nîkon atapurîto' wanî pemonkonyamî' pia wanî morî pe, taaya'nîkon tîîse Paapaya yewanmîrî —ta'pîiya.

16Moropai ta'pîiya: —Moisés nurî'tî nîmenuka'pî moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî nîmenuka'pî ekaremekî'pî to'ya João Batista nurî'tî erepamî pîkîrî sîrîrî non pona. Mîrîrî pata pai amenan itekare ekaremekî'pî to'ya. Î' kai'ma Paapa pemonkono pe pemonkonyamî' enato'pe ekaremekî to'ya sîrîrî tîpose. Mîrîrî ye'nen tu'ke pemonkonyamî' eseka'nunka Paapa pemonkono pe tîwanîkonpa. Ka'ne' pe Paapa yenya' to' eturumaka tesa'kon pe awe'to'pe.

17Mîrîrî warantî awanî tîîse penaro' Moisés nîmenuka'pî Paapa maimu ko'mamî yairî ipatîkarî. Ka' moropai non ataretî'ka, tîîse Paapa maimu e'tî'ka pepîn, nem tiwin mai ena pepîn yairî pra —ta'pî Jesusya.

18Moropai ta'pîiya: —Warayo'ya tîno'pî rumaka tîpo tiaron wîri' yarakkîrî awanî ya, kure'ne imakui'pî kupîiya mîrîrî, Paapa

com a mulher repudiada pelo marido também comete adultério.

maimu yawîrî pra awanî. Moropai anî' wanî ya wîri' tînyo rumakatîpon yarakkîrî, mîîkîrîya imakui'pî kupî mîrîrî Paapa winîkîi, imaimu e'menukasa' yawîrî pra awanî —ta'pî Jesusya to' pî'.

O rico e o mendigo

Ipîkku Pe Tîwe'sen Pî' Moropai Lázaro Pî' Jesus Eseurîma

19 Ora, havia certo homem rico que se vestia de púrpura e de linho finíssimo e que, todos os dias, se regalava esplendidamente.

19Moropai Jesusya ta'pî: —Tiwin warayo' wanî'pî ipîkku pe tîwe'sen. Mîîkîrîya tîpon yeka'mapîtî'pî morî epe'ke. Aako'manpîtî'pî morî pe maasa pra tamî'nawîron esa' pe awanî'pî. Wei kaisarî ita're' wanî'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen î' pî' eesenumenka pra aako'mamî'pî ipîkku pe tîwanî ye'nen.

20 Havia também certo mendigo, chamado Lázaro, coberto de chagas, que jazia à porta daquele;

20Mîrîrî yai nîrî tiaron warayo' wanî'pî. î' ton pîn sa'ne, tîwe'taruma'tîsen, sa'ne. Moropai paran pokon, erekî'pan itesa' poro itese' Lázaro. Mîîkîrî sa'ne yaapîtî to'ya e'pîtî'pî mîîkîrî ipîkku pe tîwe'sen yewî' mana'ta pia maasa pra aasarî eserîke pra awanî pî'.

21 e desejava alimentar-se das migalhas que caíam da mesa do rico; e até os cães vinham lamber-lhe as úlceras.

21Miarî mîîkîrî ipîkku mesari poi ita're' ya'punu'pî e'sorokasa' anonpapai awe'pîtî'pî. Mîîkîrî sa'ne erekî' yame'ka'pî arinmarakayamî'ya.

22 Aconteceu morrer o mendigo e ser levado pelos anjos para o seio de Abraão; morreu também o rico e foi sepultado.

22Moropai mîîkîrî sa'ne sa'manta'pî. Moropai mîîkîrî era'mai inserîyamî' ii'sa' wanî'pî. Yarî'pî to'ya utamokon Abraão nurî'tî pia. Miarî aako'mamî'pî iipia kure'nan entamo'kanto' ta, taatausinpai pu'kuru. Tîîko'manse pu'kuru pra mîîkîrî ipîkku warayo' sa'manta'pî nîrî ite'ma'pî pî'. Mîîkîrî yu'na'tî'pî to'ya.

23 No inferno, estando em tormentos, levantou os olhos e viu ao longe a Abraão e Lázaro no seu seio.

24 Então, clamando, disse: Pai Abraão, tem misericórdia de mim! E manda a Lázaro que molhe em água a ponta do dedo e me refresque a língua, porque estou atormentado nesta chama.

25 Disse, porém, Abraão: Filho, lembra-te de que recebeste os teus bens em tua vida, e Lázaro igualmente, os males; agora, porém, aqui, ele está consolado; tu, em tormentos.

26 E, além de tudo, está posto um grande abismo entre nós e vós, de sorte que os que querem passar daqui para vós outros não podem, nem os de lá passar para nós.

27 Então, replicou: Pai, eu te imploro que o mandes à minha casa paterna,

28 porque tenho cinco irmãos; para que lhes dê testemunho, a fim de não virem também para este lugar de tormento.

23Mîîkîrîya tîmoron epu'tî'pî mararî pra isa'manta'san pata'se' ya', apo' ya' si'ma. Miarî si'ma mîîkîrîya tîtamo Abraão nurî'tî era'ma'pî aminke morî pata ya'. Moropai Lázaro nurî'tî era'ma'pîiya iipia morî ya'.

24Mîrîrî ye'nen mîîkîrî entaime'pî. Ta'pîiya Abraão pî': “Amoko a'noko'pî pe sa'ne uyera'makî. Mîrîrî ye'nen Lázaro ii'to'pe ka'kî upîika'tîi. Tenya yeperu teuronkai tuna ka moropai aai'to'pe unu pona itîîse. Maasa pra tarî umoron epu'tî pî' wai apo' ya'”, ta'pîiya.

25Tîîse Abraão nurî'tîya imaimu yuuku'pî. Ta'pîiya: “Upa'ri, enpenatakî non po aako'mamî'pî pî', morî pe pu'kuru aako'mamî'pî tîîwanmîra, tamî'nawîron esa' pe awanî'pî. Morî pe awanî'pî aapia. Tîîse Lázaro sa'ne ko'mamî'pî tîmoron tepu'se miarî. Tarîpai Lázaro nurî'tî man morî pe pu'kuru tamî'nawîron mîrîrî winîpai. Taatausinpai awanî sîrîrî tarî. Tîîse amîrîya amoron epu'tî mîrîrî.

26Mîrîrî tanne kure'nan a'ta moro man uurî'nîkon yarappana. Mîrîrî ye'nen tarîron uupiawon wîtî eserîke pra man miarî ya' aapia. Moropai miarîpoinon iipî eserîke pra man nîrî tarîwaya uupia”, ta'pîiya.

27-28“Amoko”, ta'pî ipîkku warayo'ya. “Mîrîrî warantî awanî ya, Lázaro yarimakî uyonpayamî' kore'ta attîto'pe. Maasa pra uyakontonon moro to' man mia'taikinankon inkamoro pî' ekareme'se attîto'pe ka'kî, tarîwaya e'taruma'tînto' ya' to' iipî namai”, ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 Respondeu Abraão: Eles têm Moisés e os Profetas; ouçam-nos.

30 Mas ele insistiu: Não, pai Abraão; se alguém dentre os mortos for ter com eles, arrepender-se-ão.

31 Abraão, porém, lhe respondeu: Se não ouvem a Moisés e aos Profetas, tampouco se deixarão persuadir, ainda que ressuscite alguém dentre os mortos.

Lucas 17

Os tropeços

Mateus 18.6-7; Marcos 9.42

1 Disse Jesus a seus discípulos: É inevitável que venham escândalos, mas ai do homem pelo qual eles vêm!

2 Melhor fora que se lhe pendurasse ao pescoço uma pedra de moinho, e fosse atirado no mar, do que fazer tropeçar a um destes pequeninos.

Quantas vezes se deve perdoar a um irmão

29Tîîse Abraão nurî'tîya ta'pî: “Ayonpayamî'ya itekare eta e'painon. Kaareta Moisés nurî'tî nekaremekî'pî miarî man to' pia. Moropai profetayamî' nurî'tîyamî' nekaremekî'pî miarî man. Mîrîrî winîpai eta to'ya”, ta'pîiya.

30“Tîîse ‘Inna’ taa to'ya pepîn, Amoko”, ta'pî ipîkku warayo' nurî'tîya. “Tîîse isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' ya moropai mîîkîrîya ekaremekî ya, ‘inna’ taa to'ya. Imakui'pî tînkupîkon rumaka to'ya e'painon”.

31Tîîse yuuku'pî Abraãoya: “Kaane, ‘Inna’ taa to'ya pepîn. Inkamoro itekare ekareme'nenan Moisés nurî'tî moropai profetayamî' nurî'tîyamî' nekaremekî eta to'ya pra awanî ya, mîrîrî warantî nîrî isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' eseurîmato' pî' ‘Inna’ taa to'ya pepîn”, ta'pî Abraão nurî'tîya —ta'pî Jesusya.

Lucas 17

Tiaron Nîkupî'pî Awinîkîi'nîkon Ku'tî Aawanmîra'nîkon

(Mt 18.6-7,21-22; Mc 9.42)

1Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî: —Imakui'pî kupî tiaronkonya emapu'tînen ton moro awanî sîrîrî non po tîwîrî. Tîîse imakui'pî kupî tiaronya emapu'tîtîponya “ekenne” taa kupî sîrîrî.

2A'kî, anî' sa'manta ya, tî' tewa'tîi i'mî pî' tuna ka tenunse imakui'pî pe awanî. Tîîse itentai imakui'pî pe awanî insamoro moreyamî' yonpaya imakui'pî kupî emapu'tîiya ya, mararî pra awe'taruma'tî mîrîrî wenai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mateus 18.21-22

3 Acautelai-vos. Se teu irmão pecar contra ti, repreende-o; se ele se arrepender, perdoa-lhe.

4 Se, por sete vezes no dia, pecar contra ti e, sete vezes, vier ter contigo, dizendo: Estou arrependido, perdoa-lhe.

5 Então, disseram os apóstolos ao SENHOR: Aumenta-nos a fé.

6 Respondeu-lhes o SENHOR: Se tiverdes fé como um grão de mostarda, direis a esta amoreira: Arranca-te e transplanta-te no mar; e ela vos obedecerá.

7 Qual de vós, tendo um servo ocupado na lavoura ou em guardar o gado, lhe dirá quando ele voltar do campo: Vem já e põe-te à mesa?

3Mîrîrî ye'nen tauya, aka, tîwarî e'kî mîrîrî warantî imakui'pî kupîya'nîkon namai. Ayakonya imakui'pî ku'sa' ya, ka'kî ipî': “Imakui'pî mîrîrî, uyakon, kî'kupîi”, taaya ipî'. “Inna” taiya ya, morî pe pu'kuru awanî. Mîrîrî ye'nen aawanmîra inkupî'pî imakui'pî ku'kî.

4Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai (7) ite'ka tiwin wei tîîse imakui'pî ku'sa' ayakonya ya awinîkîi moropai aapia aai'pîtî ko'mannîpî taiya apî': “Kure'ne imakui'pî kupî pî' wai tîîse enpenatasa' sîrîrî mararî pra. Mîrîrî ye'nen aawanmîra unkupî'pî ku'kî”, taiya ya, aawanmîra iku'kî —ta'pî Jesusya.

Innape Jesus Ku'to'

5Inkamoro Jesus nenupa'sanya esatî'pî Jesus pî'. Ta'pî to'ya: —Anna yepotorî, inî' panpî' innape aku'to' annaya ku'kî —ta'pî to'ya Jesus pî'.

6Moropai Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya to' pî': —Mîrîrî mostarda ena'pî mîrikkî si'mîrikkî warantî mararî innape Paapa kupîya'nîkonya ya, taaya'nîkon e'painon seeni' yei pî': “atarokakî tamî'nawîrî akara rapairî” moropai attî. “Tuna ka' e'pînta” taaya'nîkon ya moropai attî e'painon amaimukon yawîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Ipoitîrî Nîkupî Ton Pî' Jesus Eseurîma

7Moropai Jesusya inî'rî ta'pî tînenupa'san pî': —Amîrî'nîkon wanî ya tîpoitîrî ke taapai'nîkon man. Mîîkîrî esenyaka'ma ya anmîrikon ya', mîrîrî warantî pra awanî ya ayekînkon carneiroyamî' era'maiya keren

po si'ma. Mîîkîrî erepansa' pe teesenyaka'mato' yapai taaya'nîkon pepîn e'painon ipî': “Asi'kî, ereutakî awentamo'kapa”, taaya'nîkon pepîn.

8 E que, antes, não lhe diga: Prepara-me a ceia, cinge-te e serve-me, enquanto eu como e bebo; depois, comerás tu e beberás?

8Tîîse taaya'nîkon e'painon: “Ka'ne' pe entamo'kanto' yenpokî mesa pona entamo'kato'pe moropai uwuku enî'to'peuya. Mîrîrî tîpo uye'ma'pî pî' awentamo'kapa”, taaya ipî'.

9 Porventura, terá de agradecer ao servo porque este fez o que lhe havia ordenado?

9Taasa' tîuya yawîrî mîrîrî ku'sai'ya pî' “Morî pe pu'kuru man” taaya'nîkon e'painon ipî'? Kaane, maasa pra eesenyaka'mato' mîrîrî mîîto'pe, amaimukon yawîrî awe'to'pe —ta'pî Jesusya.

10 Assim também vós, depois de haverdes feito quanto vos foi ordenado, dizei: Somos servos inúteis, porque fizemos apenas o que devíamos fazer.

10—Mîrîrî warantî amîrî'nîkon wanî e'pai awanî. Tamî'nawîrî ankupîkon pe ta'pî kupîya'nîkon ya taaya'nîkon e'pai awanî: “Teesenyaka'masanon anna. Mîrîrî ye'nen anna yapurî anna karaiwarîya yu'se anna wanî pepîn, anna nîkoneka pe ta'pî kupî annaya ye'nen. Mîrîrî ku'sa' annaya pî' mîî pe anna atapurî pepîn anna karaiwarî maimu yawîrî ikupî annaya ye'nen”, taaya'nîkon e'pai awanî —ta'pî Jesusya.

A cura de dez leprosos

Mia' Tamî'nawîronkon Pri'ya Pra Tîwe'sanon Yepi'tî Jesusya

11 De caminho para Jerusalém, passava Jesus pelo meio de Samaria e da Galiléia.

11Mîrîrî tîpo Jesus wîtî ko'mannîpî'pî Jerusalém pona. Mîîkîrî wîtî'pî Samaria moropai Galiléia pata kî'pî ya pî'.

12 Ao entrar numa aldeia, saíram-lhe ao encontro dez leprosos,

12Miarî Jesus erepamî tanne pemonkonyamî' ko'manto' ya mia' tamî'nawîronkon pri'ya pra tîwe'sanon warayo'kon wanî'pî. Inkamoro wanî'pî ere' itese' leprosia pokonkon. Inkamoro iipî'pî

Jesus ponaya tîîse to' emî'pamî'pî aminke pemonkonyamî' kore'ta to' ewomî pra.

13 que ficaram de longe e lhe gritaram, dizendo: Jesus, Mestre, compadece-te de nós!

13Moropai inkamoro entaimepîtî'pî. Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —Jesus anna yenupanen, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî —ta'pî to'ya ipî'.

14 Ao vê-los, disse-lhes Jesus: Ide e mostrai-vos aos sacerdotes. Aconteceu que, indo eles, foram purificados.

14To' era'ma tîuya pe Jesusya ta'pî to' pî': —Atîtî teepîremasen pia. Moropai amîrî'nîkon esepi'tîsa' era'mato'peiya makatîi ipî' —ta'pî Jesusya to' pî'. Jesus maimu yawîrî to' wîtî'pî. E'ma taawîrî to' wîtî tanne to' esepi'tî'pî.

15 Um dos dez, vendo que fora curado, voltou, dando glória a Deus em alta voz,

15Moropai to' yonpa esepi'tîsa' enna'po'pî. Samariapon mîîkîrî. Teesepi'tîsa' wenai Paapa yapurî ye'ka pe awenna'po'pî. Meruntî ke aatausinpato' maimu wanî'pî.

16 e prostrou-se com o rosto em terra aos pés de Jesus, agradecendo-lhe; e este era samaritano.

16Jesus pia teerepamî ye'ka pe awe'sekunka'pî irawîrî yapurî tîuya ye'nen. —Morî pe pu'kuru man, Jesus —ta'pîiya.

17 Então, Jesus lhe perguntou: Não eram dez os que foram curados? Onde estão os nove?

17Moropai Jesusya ta'pî: —A'kî, mia' tamî'nawîronkon pepîn kin warayo'kon esepi'tî manni'? O'nonkan tiaronkon to' enna'po pra awanî.

18 Não houve, porventura, quem voltasse para dar glória a Deus, senão este estrangeiro?

18Tîîse î' ton pe mîserî ka'ran samariapon enna'posa' sîrîrî Paapa yapurîi? —ta'pî Jesusya.

19 E disse-lhe: Levanta-te e vai; a tua fé te salvou.

19Moropai ta'pî Jesusya ipî': —E'mî'sa'kakî moropai atîkî. Eesepi'tîsa' nai maasa pra innape uku'sa'ya ye'nen —ta'pî Jesusya Samariapon pî'.

A vinda do reino de Deus

Tamî'nawîronkon Esa' Pe Paapa E'to' Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 24.23-28,37-41)

20 Interrogado pelos fariseus sobre quando viria o reino de Deus, Jesus lhes

20Tiaronkon fariseuyamî'ya Jesus ekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Î' pensa see

respondeu: Não vem o reino de Deus com visível aparência.

tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya. Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu erepamî pepîn, î' rî teera'masanon pokonpe, anî'ya era'mato'pe —ta'pîiya.

21 Nem dirão: Ei-lo aqui! Ou: Lá está! Porque o reino de Deus está dentro de vós.

21—Anî'ya taa eserîke pra awanî, a'kî, sîrîrî era'makî, mooni pata man taa pepîn. Maasa pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa e'to' wanî pe man akore'ta'nîkon —ta'pîiya.

22 A seguir, dirigiu-se aos discípulos: Virá o tempo em que desejareis ver um dos dias do Filho do Homem e não o vereis.

22Mîrîrî ye'nen ta'pîiya tînenupa'san pî': —A'kî, tiwin wei uurî ka' poi iipî'pî anera'mapai awanîkon kupî sîrîrî. Pemonkonyamî' esa' pe uurî wanî anera'mapai awanîkon. Tîîse era'maya'nîkon pepîn.

23 E vos dirão: Ei-lo aqui! Ou: Lá está! Não vades nem os sigais;

23Moropai tiaronkonya taa apî'nîkon: “Aasîrî eerepansa' man. Sîrîrî era'makî, miarî man” taa seru'ye'konya apî'nîkon. Inkamoro ye'ka maimu yawîrî katîtî seru'ye' pe yuwai.

24 porque assim como o relâmpago, fuzilando, brilha de uma à outra extremidade do céu, assim será, no seu dia, o Filho do Homem.

24Maasa pra uurî iipî'pî ka' poi ii'to' weiyu wanî mîrîrî manni' wara'napi e'sisiuka ka' parakon patapai iratai winîkîi eesera'ma manni' warantî. Tamî'nawîronkonya era'ma kupî sîrîrî, ama' pe pra. Mîrîrî warantî awanî kupî sîrîrî.

25 Mas importa que primeiro ele padeça muitas coisas e seja rejeitado por esta geração.

25Tîîse maasa e'mai' pe uurî ka' poi iipî'pî e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra. Moropai uurî uyewanmarî to'ya sîrîrî pankonya yewanmîrî uyu'se pra to' wanî.

26 Assim como foi nos dias de Noé, será também nos dias do Filho do Homem:

26Pena Noé nurî'tî wanî yai pemonkonyamî' ko'mamî'pî tîîwanmîra. Mîrîrî warantî pemonkonyamî' ko'mamî

uurî ka' poi iipî'pî ii'to' weiyu erepamî pîkîrî —ta'pî Jesusya.

27 comiam, bebiam, casavam e davam-se em casamento, até ao dia em que Noé entrou na arca, e veio o dilúvio e destruiu a todos.

27—Pena morî pe tamî'nawîronkon wanî'pî. To' entamo'ka'pî moropai tîwukukon enîrî'pî to'ya. Moropai warayo'kon no'pîta'pî, wîri'sanyamî' etinyoma'pî. To' ko'mamî'pî morî pe tîkanau ya' Noé nurî'tî asara'tî weiyu erepamî tîpose to' ko'mamî'pî. Mîrîrî yai kure'nan tuna ke Paapaya pata ma'tanîpî'pî. Moropai inkamoro pemonkonyamî' tî'ka'pîiya tamî'nawîrî.

28 O mesmo aconteceu nos dias de Ló: comiam, bebiam, compravam, vendiam, plantavam e edificavam;

28Mîrîrî warantî nîrî awe'kupî'pî pena Ló ko'manpîtî yai. Tamî'nawîronkon wanî'pî morî pe to' entamo'ka'pî, moropai tîwukukon enîrî'pî to'ya. Moropai to' esennapîtî'pî, to' e'repapîtî'pî, moropai to' e'pîmî'pî. Moropai tewî'kon ton koneka'pî to'ya. Tîîwanmîra to' wanî'pî.

29 mas, no dia em que Ló saiu de Sodoma, choveu do céu fogo e enxofre e destruiu a todos.

29Ló epa'kato' Sodoma poi weiyu erepamî pîkîrî to' ko'mamî'pî morî pe. Moropai mîrîrî tîpo kono' rena'pî ka' poi apo' pe mararî pra moropai ikî pe, enxofre itese' aarena'pî. Mîrîrîya pemonkonyamî' tî'ka'pî tamî'nawîrî.

30 Assim será no dia em que o Filho do Homem se manifestar.

30Mîrîrî warantî pemonkonyamî' ko'mamî uurî ka' poi iipî'pî ii'to' weiyu erepamî pîkîrî —ta'pî Jesusya.

31 Naquele dia, quem estiver no eirado e tiver os seus bens em casa não desça para tirá-los; e de igual modo quem estiver no campo não volte para trás.

31—Mîrîrî yai anî' wanî ya tewî' po mîîkîrî autî eserîke pra awanî î' rî temanne yapisîpa. Moropai anî' wanî ya, tînmîri ya, mîîkîrî enna'po pepîn tewî' ta. Tîîse ka'ne' pe eepe e'pai awanî —ta'pî Jesusya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

32 Lembrai-vos da mulher de Ló.

33 Quem quiser preservar a sua vida perdê-la-á; e quem a perder de fato a salvará.

34 Digo-vos que, naquela noite, dois estarão numa cama; um será tomado, e deixado o outro;

35 duas mulheres estarão juntas moendo; uma será tomada, e deixada a outra.

36 [Dois estarão no campo; um será tomado, e o outro, deixado.]

37 Então, lhe perguntaram: Onde será isso, SENHOR? Respondeu-lhes: Onde estiver o corpo, aí se ajuntarão também os abutres.

Lucas 18

A parábola do juiz iníquo

1 Disse-lhes Jesus uma parábola sobre o dever de orar sempre e nunca esmorecer:

32—Maasa enpenatatî Ló nurî'tî no'pî nurî'tî pî'. Te'ma'pî pî' enna'popai tîwanî yai aasa'manta'pî.

33Anî' eseka'nunka ya kure'ne isa'mantapai pra tîîko'manto'kon pînînmaiya ya, mîîkîrî sa'manta kupî sîrîrî. Tîîse uwenai anî' e'taruma'tî ya, tîîsa'manta namaiya pra awanî ya, mîîkîrî e'pîika'tî ipatîkarî.

34Tauya sîrîrî yairon pî'. Mîrîrî ewarono' ya, asakî'nankon pemonkonyamî' wetun ya, tiwinan cama po. Tiwinan neken wîtî kupî sîrîrî, iwanîyakon e'nîmî kupî sîrîrî.

35Moropai asakî'nankon wîri'sanyamî' trigo ye'pa pî' tîwe'sanon sa'nîrî si'ma. Tiwin neken iwanîyakon wîtî kupî sîrîrî. Moropai iwanîyakon e'nîmî kupî sîrîrî.

36Moropai asakî'nankon warayo'kon wanî ya umî ya, tiwin neken iwanîyakon wîtî kupî sîrîrî moropai iwanîyakon e'nîmî kupî sîrîrî.

37Mîrîrî pî' Jesus nenupa'sanya ekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Anna yepotorî, o'non pata awe'kupî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya Jesus pî'. Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya panton ke. Ta'pîiya: —A'kî, o'non pata paaka sa'mantasa' ya tu'ke watunaiyamî' emurukuntîsa' esera'ma. ⌞Mîrîrî warantî awe'kupî yai, epu'tîya'nîkon, eesera'ma aronne.⌟ —ta'pî Jesusya.

Lucas 18

Wîri' Inyo Isa'manta'pî

1Jesusya panton ekaremekî'pî tînenupa'san yenupapa kai'ma tîwîrî

teepîremakon to' ko'manto'pe tîrumakai pra.

2 Havia em certa cidade um juiz que não temia a Deus, nem respeitava homem algum.

2Ta'pîiya to' pî': —Cidade po awanî'pî warayo' juiz ipîkku pe tîwe'sen. Mîîkîrî wanî'pî Paapa namanen pepîn tîîwarîrî itu'se tîwe'to' yawîrî tîîko'mansen, moropai tiaronkon pemonkonyamî' namanen pepîn.

3 Havia também, naquela mesma cidade, uma viúva que vinha ter com ele, dizendo: Julga a minha causa contra o meu adversário.

3Moro rî mîrîrî cidade po wîri' wanî'pî inyo isa'manta'pî. Tiaronya mîîkîrî taruma'tî'pî. Yairî pra mîîkîrî wanî'pî iwinîkîi. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ipîkku pe tîwe'sen juiz pia attîpîtî e'pîtî'pî tîpîika'tîto'peiya kai'ma mîrîrî pî'. Ta'pîiya: “Upîika'tîkî mîîkîrî upî' tîwo'ma'tasen pî' ka'kî inî'rî aawo'ma'ta namai. Tamî'nawîrî ikonekakî”, ta'pîiya.

4 Ele, por algum tempo, não a quis atender; mas, depois, disse consigo: Bem que eu não temo a Deus, nem respeito a homem algum;

4Tîîse mîîkîrî sa'ne inyo isa'manta'pî pîinamaiya pra awanî'pî. Aako'mamî'pî mararî pra wei kaisarî tîîse iko'noro esatî pî' mîîkîrî wîri' ko'mamî'pî. Moropai mîrîrî pî' ta'pîiya, teesenumenkai: “Inna seru' pepîn. Paapa namanen pepîn uurî moropai tiaronkon pemonkonyamî' pîinamanen pepîn uurî ipîkku wanî ye'nen.

5 todavia, como esta viúva me importuna, julgarei a sua causa, para não suceder que, por fim, venha a molestar-me.

5Tîîse mîserî wîri'ya yeta'ka ko'mannîpî ye'nen iteseru konekauya sîrîrî. Maasa pra iteseru konekauya pra awanî ya mararî pra epu'tîuya yentai uyaka'maiya inî' î' epu'tî ton pe pra”, ta'pî mîîkîrî juizya. Mîrîrî ye'nen ipîika'tî tu'ka'pîiya —ta'pî Jesusya.

6 Então, disse o SENHOR: Considerai no que diz este juiz iníquo.

6Mîrîrî pî' Uyepotorîkonya ta'pî tînenupa'san pî': —Esenumenkatî î' kai'ma manni' juiz yairon pepîn eseurîmato' pî'.

Imakui'pî pe tîwanî tîîse imaimu yuuku tu'ka'pîiya.

7 Não fará Deus justiça aos seus escolhidos, que a ele clamam dia e noite, embora pareça demorado em defendê-los?

7Mîrîrî warantî pra Paapa wanî, tîîse morî pe awanî. Mîrîrî ye'nen morî kupîiya tîmenka'san tîpemonkonoyamî' ton pe, manni'kan tîwe'pîika'tîto'kon esatî pî' tîwe'sanon wei kaisarî moropai ewaron kaisarî. To' pîika'tîpa Paapa ko'mamî ka'rî? Kaane, ikupîiya kupî tîuya taasa' tîuya yawîrî.

8 Digo-vos que, depressa, lhes fará justiça. Contudo, quando vier o Filho do Homem, achará, porventura, fé na terra?

8Tauya sîrîrî apî'nîkon. Ikupî Paapaya tîpemonkonoyamî' ton pe. Mîrîrî kupîiya ka'ne' pe tîîko'manse pra. Tîîse uurî ka' poi iipî'pî erepanto' weiyu yai sîrîrî non pona, innape Paapaya teepîremato'kon yuuku epu'nenan eporîuya, to' e'taruma'tî tîîse? —ta'pî Jesusya.

A parábola do fariseu e o publicano

Fariseu Moropai Tîniru Yapisî Pî' Teesenyaka'masen Epîrema

9 Propôs também esta parábola a alguns que confiavam em si mesmos, por se considerarem justos, e desprezavam os outros:

9Tiaronkon yairî tîwanîkon kai'ma tîwe'ku'sanon moropai tiaronkon yentai tîwe'ku'sanon pî' sîrîrî panton ekaremekî'pî Jesusya.

10 Dois homens subiram ao templo com o propósito de orar: um, fariseu, e o outro, publicano.

10Ta'pîiya: —Asakî'nankon warayo'kon wîtî'pî epîremanto' yewî' ta epîremai. Tiaron wanî'pî fariseu pe. Tiaron wanî'pî tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen pe.

11 O fariseu, posto em pé, orava de si para si mesmo, desta forma: Ó Deus, graças te dou porque não sou como os demais homens, roubadores, injustos e adúlteros, nem ainda como este publicano;

11Moropai fariseu e'mî'sa'ka'pî satippe epîremai. Moropai eepîrema'pî tîpona see warantî. Ta'pîiya: “Paapa, ayapurî pî' wai kure'ne. Maasa pra uurî wanî pepîn tiaronkon pemonkonyamî' warantî. Tu'ke î' yu'se tîwe'sen pepîn uurî. Moropai seru'ye' pe uurî wanî pepîn. Moropai imakui'pî ku'nen pepîn. Uurî se' tapairî

12 jejuo duas vezes por semana e dou o
dízimo de tudo quanto ganho.

13 O publicano, estando em pé, longe, não
ousava nem ainda levantar os olhos ao
céu, mas batia no peito, dizendo: Ó Deus,
sê propício a mim, pecador!

14 Digo-vos que este desceu justificado
para sua casa, e não aquele; porque todo o
que se exalta será humilhado; mas o que
se humilha será exaltado.

Jesus abençoa as crianças
Mateus 19.13-15; Marcos 10.13-16

wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'sen pepîn
tiaronkon warayo'kon warantî. Paapa
ayapurî pî' wai nîrî maasa pra mîseni'
warayo' tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen
warainon pepîn uurî imakui'pî pe.
12Epîremakoi uurî asakî'ne ite'ka tiwin
semana tîîse uyekkari tonpai pra. Moropai
aapia untîrî tîînen uurî esuwa'kakoi pepîn,
tamî'nawîrî une'ma uyemanne yonpa
tîînen uurî", ta'pîiya teepîrema ye'ka pe.
13Tîîse tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru
yapisî pî' teesenyaka'masen wanî'pî
aminke. Moropai kure'ne aweppe'sa'
wanî'pî. Mîrîrî ye'nen tenu yanumîiya pra
awanî'pî ka' ekaya. Tîîse tîmannîtî mun
pa'tî'pîiya kure'ne teesewankono'mai.
Moropai ta'pîiya Paapa pî': "Paapa,
a'noko'pî pe sa'ne uyera'makî. Maasa pra
kure'ne imakui'pî kupîtîpon uurî," kai'ma
eepîrema'pî —ta'pî Jesusya.
14—Mîrîrî ye'nen apî'nîkon tauya sîrîrî.
Mîîkîrî warayo' teetî'noko'masen maimu
eta'pî Paapaya. Moropai mîîkîrî
pîika'tî'pîiya. Teetî'noko'masen warayo'
enna'po'pî tewî' ta morî pe tîîwanmîra
Paapa yarakkîrî. Tîîse tiaron e'mai' pe
epîrema'pî pîika'tîiya pra awanî'pî. Maasa
pra anî' atapurî ya tîîwarîrî tiaron yentai
mîîkîrî eppepî kupî sîrîrî imakui'pî kupî
tîuya pî'. Tîîse anî' wanî ya tîweppe'se
imakui'pî pe tîwanî wenai, mîîkîrî wanî
kupî sîrîrî taatausinpai. Maasa pra
Paapaya yapurî kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Moreyamî' Yanno Jesusya
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Traziam-lhe também as crianças, para que as tocasse; e os discípulos, vendo, os repreendiam.

16 Jesus, porém, chamando-as para junto de si, ordenou: Deixai vir a mim os pequeninos e não os embaraceis, porque dos tais é o reino de Deus.

17 Em verdade vos digo: Quem não receber o reino de Deus como uma criança de maneira alguma entrará nele.

O jovem rico
Mateus 19.16-22; Marcos 10.17-22

18 Certo homem de posição perguntou-lhe: Bom Mestre, que farei para herdar a vida eterna?

19 Respondeu-lhe Jesus: Por que me chamas bom? Ninguém é bom, senão um, que é Deus.

20 Sabes os mandamentos: Não adulterarás, não matarás, não furtarás, não dirás falso testemunho, honra a teu pai e a tua mãe.

15Mîrîrî tîpo tiaronya moreyamî' yarî'pî Jesus pia to' pîremato'peiya kai'ma. Tîîse Jesus nenupa'sanya mîrîrî era'ma tîuya'nîkon pe ta'pî to' pî': —Î' ton pe mîrîrî warantî ikupîya'nîkon, î' ton kon moreyamî' enepîya'nîkon Jesus pia —ta'pî to'ya.

16Tîîse Jesusya inkamoro moreyamî' yanno'pî tîîpia to' ii'to'pe. Moropai ta'pîiya: —Tîwî inkamoro moreyamî' naiipîi uupia. To' tîma'nîpai pra e'tî. Maasa pra Paapa pemonkonoyamî' wanî insamoro moreyamî' warantî. Paapa, tesa'kon winîpai morî eporî to'ya.

17Inna pî' rî tauya apî'nîkon. Anî' wanî Paapa pemonkono pe e'pai, mîî pe pra insanan moreyamî' warantî e'pai awanî, innape Paapa kupîi'ma. Moropai itenya' eeturumaka e'pai awanî tesa' pe awe'to'pe —ta'pî Jesusya.

Ipîkku Pe Tîwe'senya Jesus Ekaranmapo
(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

18Judeuyamî' esa' pe tîwe'senya Jesus ekaranmapo'pî. —Uyenupanen, morî pu'kuru amîrî, —ta'pîiya Jesus pî'. Moropai ta'pîiya: —Î' kupîuya e'painon ipatîkarî enen uuko'manto' ton epoto'peuya Paapa pia? —ta'pîiya.

19Jesusya ta'pî ipî': —Î' wani' awanî ye'nen "Morî amîrî", taaya mîrîrî upî'? Tiwinan morî moro man, mîîkîrî Paapa, tiaron ton pra man. Mîîkîrî neken morî —ta'pîiya.

20Moropai Jesusya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton epu'nen amîrî. Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra, moropai pemonkon

kî'wîi. Moropai ama'ye' pe tiaronkon kîsama'runpai moropai seru'ye' pe teeseurîmai pra e'kî. Moropai ayun, asan maimu yawîrî e'kî *(Êx 20.12-16; Dt 5.16-20)* —ta'pîiya.

21 Replicou ele: Tudo isso tenho observado desde a minha juventude.

21Moropai mîîkîrî warayo'ya ta'pî: —More pe wanî'pî patapai sîrîrî tîpose mîrîrî ku'nen uurî tamî'nawîrî —ta'pîiya.

22 Ouvindo-o Jesus, disse-lhe: Uma coisa ainda te falta: vende tudo o que tens, dá-o aos pobres e terás um tesouro nos céus; depois, vem e segue-me.

22Mîrîrî taiya eta tîuya pe ta'pî Jesusya: —Inna seru' pepîn tîîse tiwinano'pî ankupî ton moro man. Tamî'nawîrî ayemanne ke e'repata moropai itepe'pî mîtîrîi manni'kan sa'ne tîwe'taruma'tîsanon pia. Mîrîrî warantî ikupîya ya, inî' panpî' ayemanne ton eporîya mîrîrî ka' po. Moropai mîrîrî tîpo maaipîi uwenairî —ta'pî Jesusya ipî'.

23 Mas, ouvindo ele estas palavras, ficou muito triste, porque era riquíssimo.

23Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, mîîkîrî warayo' esewankono'ma'pî mararî pra, ipîkku pe pu'kuru tîwanî ye'nen. Mîrîrî anku'pai pra awanî'pî.

O perigo das riquezas
Mateus 19.23-30; Marcos 10.23-31

24 E Jesus, vendo-o assim triste, disse: Quão dificilmente entrarão no reino de Deus os que têm riquezas!

24Mîîkîrî esewankono'masa' era'ma tîuya ye'nen Jesusya ta'pî: —A'kî, sa'me pu'kuru see awanî Paapa yenya' ipîkku pe tîwe'sen eturumaka tesa' pe awe'to'pe.

25 Porque é mais fácil passar um camelo pelo fundo de uma agulha do que entrar um rico no reino de Deus.

25Mîrîrî wanî kameru ewomî warantî akkusa yeutta yai, sa'me awanî. Tîîse itentai awanî mîîkîrî ipîkku ewonto'pe Paapa pia, itesa' pe awe'to'pe, ⌞maasa pra kure'ne tewan yapi'sai'ya ye'nen temanne pî'.⌟

26 E os que ouviram disseram: Sendo assim, quem pode ser salvo?

26Mîrîrî taiya etatîponkonya ekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Moriya anî' kin e'pîika'tî e'painon?

27 Mas ele respondeu: Os impossíveis dos homens são possíveis para Deus.

28 E disse Pedro: Eis que nós deixamos nossa casa e te seguimos.

29 Respondeu-lhes Jesus: Em verdade vos digo que ninguém há que tenha deixado casa, ou mulher, ou irmãos, ou pais, ou filhos, por causa do reino de Deus,

30 que não receba, no presente, muitas vezes mais e, no mundo por vir, a vida eterna.

Jesus outra vez prediz sua morte e ressurreição
Mateus 20.17-19; Marcos 10.32-34

31 Tomando consigo os doze, disse-lhes Jesus: Eis que subimos para Jerusalém, e vai cumprir-se ali tudo quanto está escrito por intermédio dos profetas, no tocante ao Filho do Homem;

32 pois será ele entregue aos gentios, escarnecido, ultrajado e cuspido;

27Jesusya yuuku'pî: —Î' sa'me tîwe'sen pemonkon pia sa'me pu'kuru, ikupîiya yentai. Tîîse mîîkîrî Paapa pia sa'me pra awanî. Mîrîrî ye'nen ikupîiya —ta'pî Jesusya.

28Moropai Pedroya ta'pî Jesus pî': —A'kî, tamî'nawîron anna ko'manto' rumakasa' annaya sîrîrî, awenairî anna ii'to'pe kai'ma —ta'pîiya.

29—Inna seru' pepîn —ta'pî Jesusya. —Moropai apî'nîkon yairî tauya. Tesa' pe Paapa wanî ye'nen tewî' nîmî'nen, moropai tîno'pî nîmî'nen, moropai takon nîmî'nen, moropai tonpayamî' nîmî'nen, moropai tînmuku nîmî'nen, Paapaya tannosa' wenai,

30mîîkîrîya eporî kupî sîrîrî tîîko'manto' ton inî' panpî', tîîko'manto' ton tarî tamî'nawîrî tînnîmî'pî yentai. Moropai tiwinano'pî weiyu yai, ipatîkarî tîîko'manto' ton eporîiya —ta'pî Jesusya.

Inî'rî Tîîsa'manta Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31Moropai mîrîrî tîpo Jesusya tînenupa'san yarî'pî tiaron winîkîi moropai ta'pîiya to' pî': —A'kî, wîtî'nîkon sîrîrî Jerusalém pona. Miarî tamî'nawîrî profetayamî' nurî'san nîmenuka'pî yawîrî awe'kupî pe man, uurî, pemonkon pe ka' poi iipî'pî winîkîi.

32Miarî uurî rumaka to'ya pe man pemonkonyamî' Judeuyamî' pepînon yenya'. Moropai inkamoroya umu'tunpa kure'ne moropai uyewanmarî to'ya. Moropai tetakukon yenumî to'ya upona.

33 e, depois de o açoitarem, tirar-lhe-ão a vida; mas, ao terceiro dia, ressuscitará.

34 Eles, porém, nada compreenderam acerca destas coisas; e o sentido destas palavras era-lhes encoberto, de sorte que não percebiam o que ele dizia.

A cura do cego de Jericó
Mateus 20.29-34; Marcos 10.46-52

35 Aconteceu que, ao aproximar-se ele de Jericó, estava um cego assentado à beira do caminho, pedindo esmolas.

36 E, ouvindo o tropel da multidão que passava, perguntou o que era aquilo.

37 Anunciaram-lhe que passava Jesus, o Nazareno.

38 Então, ele clamou: Jesus, Filho de Davi, tem compaixão de mim!

39 E os que iam na frente o repreendiam para que se calasse; ele, porém, cada vez gritava mais: Filho de Davi, tem misericórdia de mim!

40 Então, parou Jesus e mandou que lho trouxessem. E, tendo ele chegado, perguntou-lhe:

33Moropai u'po'pîtî to'ya. Moropai uwî to'ya. Tîîse uwîsa' to'ya tîpo iteseurîno wei yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya.
34Mîrîrî taiya epu'tî to'ya pra inenupa'san wanî'pî. Maasa pra Jesus eseurîmato' wanî'pî aronne pra epu'tî to'ya yentai. Mîrîrî ye'nen î' taa yu'se Jesus wanî epu'tî to'ya pra inenupa'san wanî'pî.

Enkaru'nan Yepi'tî Jesusya
(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

35Mîrîrî tîpo Jesus erepamî ko'mannîpî tanne Jericó cidaderî pona, tiwin pemonkon enkaru'nan sa'ne ereutasa' wanî'pî e'ma ena pona. Mîîkîrî sa'ne wanî'pî tîniru esatî pî' tîmîrî ton, ⌞teesenyaka'ma eserîke pra awanî ye'nen.⌟
36Mîîkîrî sa'ne moro tîîse arinîkon pemonkonyamî' wîtî mîrîrî e'ma taawîrî eta'pîiya. Moropai ekaranmapo'pîiya: —Î' see mîrîrî? —ta'pîiya.
37Moropai ta'pî to'ya ipî': —Manni' Jesus Nazaré poinon wîtî sîrîrî —ta'pî to'ya.
38Mîrîrî taa to'ya ye'nen mîîkîrî sa'ne enkaru'nan entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pîiya: —Jesus amîrî rei Davi nurî'tî parî'pî pîika'tîton, a'noko'pî pe sa'ne uyera'makî —ta'pî enkaru'nanya.
39Mîîkîrî entaimepîtî ye'nen e'mai' pe tuutîsanonya ta'pî ipî': —Moo e'kî, î' pî' awentaimepîtî —ta'pî to'ya. Tîîse yuukuiya pra inî' panpî' meruntî ke awentaimepîtî'pî. —A'noko'pî pe uyera'makî —ta'pîiya.
40Moropai tuutî ye'ka pe Jesus emî'pamî'pî. Moropai —Ene'tî uupia —

41 Que queres que eu te faça? Respondeu ele: SENHOR, que eu torne a ver.

42 Então, Jesus lhe disse: Recupera a tua vista; a tua fé te salvou.

43 Imediatamente, tornou a ver e seguia-o glorificando a Deus. Também todo o povo, vendo isto, dava louvores a Deus.

Lucas 19

Zaqueu, o publicano

1 Entrando em Jericó, atravessava Jesus a cidade.

2 Eis que um homem, chamado Zaqueu, maioral dos publicanos e rico,

3 procurava ver quem era Jesus, mas não podia, por causa da multidão, por ser ele de pequena estatura.

4 Então, correndo adiante, subiu a um sicômoro a fim de vê-lo, porque por ali havia de passar.

5 Quando Jesus chegou àquele lugar, olhando para cima, disse-lhe: Zaqueu,

ta'pî Jesusya. Tîîpia erepannîpî'pî to'ya pe Jesusya ekaranmapo'pî.

41—Î' kupîuya yu'se awanî ayarakkîrî? —ta'pî Jesusya ipî'. —Uyepotorî, inî'rî anera'mapai wai —ta'pî warayo'ya.

42Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Era'maya, innape ukupîya ye'nen eesepi'tîsa' sîrîrî —ta'pî Jesusya ipî'.

43Moropai mîrîrî pe rî mîîkîrî warayo' enkaru'nanya era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus wenairî attî'pî Paapa yapurî ye'ka pe. Mîrîrî Jesus nîkupî'pî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya Paapa yapurî'pî nîrî.

Lucas 19

Zaqueu Wanî'pî Jesus Anera'mapai

1Moropai mîrîrî tîpo Jesus ewomî'pî Jericó cidaderî poro attî'pî.

2Mîrîrî cidade po awanî'pî warayo' ipîkku pe tîwe'sen itese' Zaqueu. Mîîkîrî wanî'pî tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapi'nenan yepuru pe tîwe'sen pe.

3Mîîkîrî wanî'pî anî' pe Jesus wanî anepu'pai. Tîîse era'maiya eserîke pra awanî'pî maasa pra arinîke pemonkonyamî' wanî ye'nen. Moropai nonpairî tîwanî ye'nen era'maiya pîn.

4Mîrîrî ye'nen mîîkîrî eka'tumî'pî inkamoro arinîkon pemonkonyamî' rawîrî. Moropai mîîkîrî enuku'pî yei pona Jesus era'mapa kai'ma. Maasa pra mîrîrî poro Jesus wîtîto' wanî'pî mîîto'pe.

5Mîrîrî yei yo'koi teerepamî pe kakîsiya Jesusya era'ma'pî. Moropai ta'pîiya Zaqueu pî': —Zaqueu, ka'ne' pe autîkî

desce depressa, pois me convém ficar hoje em tua casa.

6 Ele desceu a toda a pressa e o recebeu com alegria.

7 Todos os que viram isto murmuravam, dizendo que ele se hospedara com homem pecador.

8 Entrementes, Zaqueu se levantou e disse ao SENHOR: SENHOR, resolvo dar aos pobres a metade dos meus bens; e, se nalguma coisa tenho defraudado alguém, restituo quatro vezes mais.

9 Então, Jesus lhe disse: Hoje, houve salvação nesta casa, pois que também este é filho de Abraão.

10 Porque o Filho do Homem veio buscar e salvar o perdido.

A parábola das dez minas

maasa pra sîrîrîpe ayewî' ta uutî e'pai awanî —ta'pîiya.

6Mîrîrî taiya ye'nen, Zaqueu autî'pî ka'ne' pe, moropai Jesus yapisî'pîiya tîwakîri pe taatausinpai tewî' ta.

7Mîrîrî era'ma'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Mîrîrî ye'nen inkamoro eseurîma pia'tî'pî, ipî' tîwo'ma'takon ye'nen. Ta'pî to'ya: —A'kî, î' ton pe see imakui'pî mîserî warayo' yewî' ta Jesus ewomî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

8Moropai Zaqueu e'mî'sa'ka'pî eseurîmai. Moropai ta'pîiya Uyepotorîkon pî': —A'kî, sîrîrî patapai ipîkku uwe'to' yemanne yonpa tîrîuya arakkita pairî pemonkonyamî' sa'ne î' ton pînon tîwe'taruma'tîsanon pia. Moropai tauya î' rî yama'runpasau'ya ya, manni'kan pemonkonyamî' unama'runpa'san pia inna'pouya to' yemanne mo'ka'pîuya yentai, saakîrîrî ite'ka to' pia inna'pouya —ta'pîiya.

9Mîrîrî yai mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Sîrîrîpe mîserî warayo' yewî' tawonkon pîika'tî Paapaya sîrîrî, imakui'pî to' nîkupî'pî ku'sai'ya man tîîwanmîra. Mîserî warayo' wanî Abraão paarî'pî pe pu'kuru. Moropai Abraão nurî'tîya innape Paapa kupî'pî warantî, innape ukupîiya. Mîrîrî wenai awe'pîika'tîsa' man —ta'pîiya.

10—Maasa pra ka' poi uurî iipî'pî insanan pemonkonyamî' warainokon, ataka'ma'san yuwai. Moropai Paapa pia to' enna'poto'pe to' pîika'tîi iipî'pî uurî —ta'pî Jesusya.

Mia' Tamî'nawîron Prata Ena'pî Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 25.14-30)

11 Ouvindo eles estas coisas, Jesus propôs uma parábola, visto estar perto de Jerusalém e lhes parecer que o reino de Deus havia de manifestar-se imediatamente.

11Moropai Jesusya inkamoro teeseurîma etatîpono'san nepu'tî ton pe panton ekaremekî'pî. Maasa pra aminke pra to' erepamî ko'mannîpî Jerusalém pona. Teerepamî pe tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ka'ne' pe kai'ma to' esenumenka epu'tî'pîiya mîîto'pe. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma awanî pe man epu'to'pe to'ya, ekaremekî'pîiya.

12 Então, disse: Certo homem nobre partiu para uma terra distante, com o fim de tomar posse de um reino e voltar.

12Ta'pî Jesusya: —A'kî, warayo' wanî'pî tîpemonkonoyamî' kenan, moropai ipîkku pe tîwe'sen. Mîîkîrî wîtî'pî tiaron pata pona aminke, pata esa' pe teenapa kai'ma, moropai mîrîrî tîpo tîwenna'popa rei pe.

13 Chamou dez servos seus, confiou-lhes dez minas e disse-lhes: Negociai até que eu volte.

13Tîîse maasa tuutî rawîrî tîpoitîrîtonon mia' tamî'nawîronkon warayo'kon yanno'pîiya tîîpia. Moropai inkamoro pia to' kaisarî tiwin pî' pîrata ena'pî tîrî'pîiya. Moropai ta'pîiya to' pî': “A'kî, sîrîrî pîrata ke puwana konekatî inî' panpî' eporîkonpa. Mîrîrî kupî pî' ako'mantî enna'po pîkîrî”, ta'pîiya. Moropai attî'pî.

14 Mas os seus concidadãos o odiavam e enviaram após ele uma embaixada, dizendo: Não queremos que este reine sobre nós.

14Tîîse mîrîrî patayawonkon pemonkonyamî'ya yewanmîrî'pî. Pata esa' pe eena yu'se pra to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yarima'pî to'ya ite'ma'pî pî' kai to' wîtîto'pe ipî': “Pata esa' pe amîrî ena yu'se anna wanî pra man, apemonkonoyamî' pe anna wanî pepîn”, taato'pe to'ya kai'ma ipî'.

15 Quando ele voltou, depois de haver tomado posse do reino, mandou chamar os servos a quem dera o dinheiro, a fim de saber que negócio cada um teria conseguido.

15Tîîse mîîkîrî warayo' ena'pî pata esa' pe, rei pe, to' maimu yentai. Moropai mîîkîrî enna'po'pî tewî' ta. Moropai mîîkîrîya inkamoro tîpoitîrîtonon to' pia pîrata ena'pî tîntîrî'san yanno'pî to' ii'to'pe. Î'

warapo mîrîrî pîrata ke eposa' to'ya anepu'pai awanî'pî.

16 Compareceu o primeiro e disse: SENHOR, a tua mina rendeu dez.

16E'mai'non erepamî'pî iipia moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, manni' pîrata ena'pî itîrîya ne'tîkini uupia mîrîrî ke inî' panpî' eporî'pîuya mia' tamî'nawîrî kaisaron”, ta'pîiya.

17 Respondeu-lhe o senhor: Muito bem, servo bom; porque foste fiel no pouco, terás autoridade sobre dez cidades.

17Mîîkîrî pî' ta'pî ikaraiwarîya: “Morî pe man. Atausinpan pî' wai. Innape teesenyaka'masen pe awanî epu'tîuya sîrîrî. Maasa pra yairî mîrîrî mararon ku'sa'ya. Mîrîrî ye'nen mia' tamî'nawîron cidadekon esa' pe akupîuya”, ta'pîiya ipî'.

18 Veio o segundo, dizendo: SENHOR, a tua mina rendeu cinco.

18Moropai tiaron ipoitîrî iipî'pî moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, manni' pîrata ena'pî uupia itîrî ne'tîkini ke inî' panpî' eporî'pîuya mia'taikinan kaisaron”, ta'pîiya.

19 A este disse: Terás autoridade sobre cinco cidades.

19Mîrîrî pî' ikaraiwarî atausinpa'pî. “Morî pe man. Mîrîrî ye'nen mia'taikin cidadekon esa' pe akupîuya”, ta'pî ikaraiwarîya ipî'.

20 Veio, então, outro, dizendo: Eis aqui, senhor, a tua mina, que eu guardei embrulhada num lenço.

20Moropai tiaron ipoitîrî iipî'pî. Ta'pîiya ipî': “Ukaraiwarî, manni' uupia itîrîya ne'tîkini pîrata ena'pî seeni' iwontîsau'ya kamisa ya'. Enonsau'ya sîrîrî itîpannîpîuya namai.

21 Pois tive medo de ti, que és homem rigoroso; tiras o que não puseste e ceifas o que não semeaste.

21Maasa pra amîrî wanî teesenyaka'mai pra tu'ke î' eponen pe. Moropai î' tîpînse pra mararî pra mo'kanen amîrî. Mîrîrî ye'nen eranne' pe wanî'pî apî'”.

22 Respondeu-lhe: Servo mau, por tua própria boca te condenarei. Sabias que eu sou homem rigoroso, que tiro o que não pus e ceifo o que não semeei;

22Mîîkîrî maimu yuuku'pî ikaraiwarîya. “Imakui'pî pe amîrî wanî, enya'ne pe. Puwana pî' awanîpa taasa' tanne, ikonekasa'ya pra awanî. Mîrîrî ye'nen

mîrîrî amaimu wenai ayu'se pra wai. Epu'tî'pîya sa'man pe pu'kuru uurî wanî teesenyaka'mai pra tu'ke î' eponen uurî, moropai î' tîpînse pra mararî pra mo'kanen uurî.

23 por que não puseste o meu dinheiro no banco? E, então, na minha vinda, o receberia com juros.

23Tîîse î' wani' awanî ye'nen mîrîrî untîrî'pî pîrata ena'pî utînirurî tîrîya pra awanî'pî itewî' ta itaponse' pona? Sîrîrî itîîsa'ya ya, inî' panpî' eepansa' tanne eporîuya e'painon".

24 E disse aos que o assistiam: Tirai-lhe a mina e dai-a ao que tem as dez.

24Moropai ta'pîiya moro tîîpia tîwe'sanon pî': "Mîîkîrî pia manni' pîrata ena'pî mo'katî iipiapai. Moropai itîîtî mîîkîrî mia' tamî'nawîron yapisîtîpon pia".

25 Eles ponderaram: SENHOR, ele já tem dez.

25Tîîse ta'pî to'ya: "Anna karaiwarî, tîîse mîîkîrî pia man mia' tamî'nawîron pîrata ena'pî", ta'pî to'ya.

26 Pois eu vos declaro: a todo o que tem dar-se-lhe-á; mas ao que não tem, o que tem lhe será tirado.

26Inkamoro maimu yuuku'pî to' karaiwarîya. "Tîîse tauya apî'nîkon, manni' tu'ke panpî' eporîtîponya yapisî e'pai awanî inî' panpî' tu'ke. Tîîse anî' wanî ya tu'kan pepîn yarakkîrî mîrîrî konekasai'ya pra awanî ye'nen, mîrîrî mo'ka e'pai awanî iipiapai, î' ton pra awe'to'pe", ta'pîiya.

27 Quanto, porém, a esses meus inimigos, que não quiseram que eu reinasse sobre eles, trazei-os aqui e executai-os na minha presença.

27Moropai ta'pîiya: "Tarîpai inkamoro uyeyatonon ene'tî tesa'kon pe uurî wanî yu'se pra si'san, inkamoro tî'katî tamî'nawîrî era'mauya tanne", ta'pî to' karaiwarîya —ta'pî Jesusya.

A entrada triunfal de Jesus em Jerusalém
Mateus 21.1-11; Marcos 11.1-11; João 12.12-19

Jerusalém Pona Jesus Erepamî
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

28 E, dito isto, prosseguia Jesus subindo para Jerusalém.

28To' yeurîma tîpo Jesus wîtî'pî to' rawîrî Jerusalém pona.

29 Ora, aconteceu que, ao aproximar-se de Betfagé e de Betânia, junto ao monte das Oliveiras, enviou dois de seus discípulos,

30 dizendo-lhes: Ide à aldeia fronteira e ali, ao entrardes, achareis preso um jumentinho que jamais homem algum montou; soltai-o e trazei-o.

31 Se alguém vos perguntar: Por que o soltais? Respondereis assim: Porque o SENHOR precisa dele.

32 E, indo os que foram mandados, acharam segundo lhes dissera Jesus.

33 Quando eles estavam soltando o jumentinho, seus donos lhes disseram: Por que o soltais?

34 Responderam: Porque o SENHOR precisa dele.

35 Então, o trouxeram e, pondo as suas vestes sobre ele, ajudaram Jesus a montar.

36 Indo ele, estendiam no caminho as suas vestes.

29Inkamoro erepamî'pî Oliveira ye'ka wî' pona. Mîrîrî wanî'pî aminke pra Betfagé moropai Betânia pî'. Miarî pai Jesusya asakî'ne tînenupa'san yaipontî'pî tîrawîrî to' wîtîto'pe.

30Tîmaimu tîrî'pîiya to' pî' see warantî. —Atîtî e'mai' pe mîrîrî vila pona, miarî eerepamîkon pe jumenta more mîrikkî eporîya'nîkon ewa'tîsa' pe. Anî' enuku'pî pepîn. Mîîkîrî meukatîi moropai mene'tîi.

31Anî'ya amîrî'nîkon yekaranmapo ya: “Î' ton pe mîîkîrî yeukaya'nîkon”, taa to'ya ya apî'nîkon: “Uyesa'kon man itu'se”, makatîi —ta'pî Jesusya.

32Mîrîrî ye'nen inkamoro Jesus naipontî'san wîtî'pî. Moropai tamî'nawîrî Jesusya ta'pî yawîrî jumenta more yewa'tîsa' to'ya eporî'pî to'ya.

33Mîîkîrî yeuka to'ya tanne itesanonya to' ekaranmapo'pî: —Î' ton pe mîîkîrî yeukaya'nîkon mîrîrî? —ta'pî to'ya to' pî'.

34Inkamoroya ta'pî: —Uyenupanenkon man itu'se. Mîrîrî ye'nen yarî annaya sîrîrî —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen yaato'pe to'ya, irumaka'pî to'ya.

35Mîrîrî jumenta more yarî'pî to'ya Jesus pia. Moropai inkamoroya tîponkon mo'ka'pî moropai itîrî'pî to'ya jumenta more pona. Moropai Jesus enuku tanne ipîika'tî'pî to'ya.

36Mîîkîrî po Jesus wîtî tanne pemonkonyamî'ya tîponkon mo'kapîtî'pî moropai e'ma taawîrî yarenka'pî to'ya iporo Jesus wîtîto'pe yapurî tîuya'nîkon ye'nen.

37 E, quando se aproximava da descida do monte das Oliveiras, toda a multidão dos discípulos passou, jubilosa, a louvar a Deus em alta voz, por todos os milagres que tinham visto,

38 dizendo: Bendito é o Rei que vem em nome do SENHOR! Paz no céu e glória nas maiores alturas!

39 Ora, alguns dos fariseus lhe disseram em meio à multidão: Mestre, repreende os teus discípulos!

40 Mas ele lhes respondeu: Asseguro-vos que, se eles se calarem, as próprias pedras clamarão.

Jesus chora à vista de Jerusalém

41 Quando ia chegando, vendo a cidade, chorou

42 e dizia: Ah! Se conheceras por ti mesma, ainda hoje, o que é devido à paz! Mas isto está agora oculto aos teus olhos.

37Mîrîrî Oliveira ye'ka wî' poi tawautîkon pe, arinîkon pemonkonyamî' inenupa'san atausinpa pia'tî'pî. Moropai Paapa yapurî'pî to'ya aronne tîwentaimepî'se, tamî'nawîron Jesus nîkupî'pî ikupî eserîkan pepîn era'masa' tîuya'nîkon ye'nen.

38Inkamoroya taapîtî'pî mararî pra: —Morî pe pu'kuru man. Paapaya uyesa'kon pe yarimasa' sîrîrî. Morî pe Uyepotorîkon maimu pe aaipî mîrîrî. Morî pe pu'kuru Paapa, ka' pon man tîîwanmîra uurî'nîkon yarakkîrî. Paapa yapurîpai'nîkon man *(Sl 118.26)* —ta'pî to'ya.

39Mîrîrî taa to'ya ye'nen, tiaronkon fariseuyamî' to' kore'ta tîwe'sanonya ta'pî Jesus pî': —Anna yenupanen inkamoro ayapurî pî' to' wanî mannan tî'napanto'pe panpî' ka'kî to' pî' —ta'pî to'ya.

40Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî warantî inkamoroya uyapurî e'pai awanî. To' atî'napamî ya, tî' inta ton pîn entaimepîtî kupî sîrîrî. Eseurîmakoi pepîn eseurîma kupî sîrîrî uyapurî pî' —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus Karau

41Miarî teerepamî pe Jerusalém cidaderî era'ma'pî Jesusya. Era'ma tîuya yai ikaruwa'pî.

42Moropai ta'pîiya: —Sîrîrîpe anî'ya tîwamîn enepî epu'tîya'nîkon ya, epu'tîya'nîkon e'painon. Tîîse itu'se pra awanîkon. Tarîpai epu'tîya'nîkon eserîke pra naatîi —ta'pîiya Jerusalém ponkon winîkîi.

43 Pois sobre ti virão dias em que os teus
inimigos te cercarão de trincheiras e, por
todos os lados, te apertarão o cerco;

44 e te arrasarão e aos teus filhos dentro de
ti; não deixarão em ti pedra sobre pedra,
porque não reconheceste a oportunidade
da tua visitação.

A purificação do templo
Mateus 21.12-17; Marcos 11.15-19

45 Depois, entrando no templo, expulsou
os que ali vendiam,

46 dizendo-lhes: Está escrito: A minha casa
será casa de oração. Mas vós a
transformastes em covil de salteadores.

O Mestre ensina no templo

47 Diariamente, Jesus ensinava no templo;
mas os principais sacerdotes, os escribas e
os maiorais do povo procuravam elimina-
lo;

48 contudo, não atinavam em como fazê-
lo, porque todo o povo, ao ouvi-lo, ficava
dominado por ele.

Lucas 20

A autoridade de Jesus e o batismo de João
Mateus 21.23-27; Marcos 11.27-33

43—Tarîpai wei erepamî kupî sîrîrî
ayeyatonkonya ayuwatîkon kupî sîrîrî.
Awoima'tîkon to'ya eepekon eserîke pra.
44Inkamoroya tamî'nawîrî amîrî'nîkon
tîîko'mansenonkon tî'ka kupî sîrîrî. Mararî
î' e'nîmî pepîn kupî sîrîrî apatakon ya'.
Maasa pra apîika'tîi'nîkon Paapa narima'pî
epu'tîya'nîkon pra awanîkon ye'nen —ta'pî
Jesusya.

Epîremanto' Yewî' Ta Jesus Ewomî
(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

45Moropai Jesus ewomî'pî epîremanto'
yewî' ta moropai mîîkîrîya
pemonkonyamî' tîwe'repasanon
yenpa'ka'pîiya epîremanto' yewî' tapai.
46Ta'pîiya: —Paapa maimu e'menukasa'
man see warantî: Paapaya ta'pî: “Uyewî'
wanî mîrîrî epîremanto' yewî' pe”, *(Is
56.7; Jr 7.11)* ta'pî Paapaya pena. Tîîse
amîrî'nîkonya iku'sa' mîrîrî ama'ye'kon
yewî' pe —ta'pî Jesusya.

47Mîrîrî tîpo Jesusya to' yenupa'pî
epîremanto' yewî' ta wei kaisarî. Mîrîrî
wenai teepîremasanon esanon moropai
Moisés nurî'tîya yenupanto' pî'
yenupatonkon moropai pemonkonyamî'
esanon wanî'pî anwîpai.
48Tîîse mîrîrî kupî to'ya eserîke pra
awanî'pî. Maasa pra tamî'nawîronkon
pemonkonyamî'ya tamî'nawîrî si'ma
eeseurîmato' eta'pî mararî pra tîtî'napanse.

Lucas 20

Anî' Maimu Pe Jesus Ko'mamî'pî
(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Aconteceu que, num daqueles dias, estando Jesus a ensinar o povo no templo e a evangelizar, sobrevieram os principais sacerdotes e os escribas, juntamente com os anciãos,

2 e o argüiram nestes termos: Dize-nos: com que autoridade fazes estas coisas? Ou quem te deu esta autoridade?

3 Respondeu-lhes: Também eu vos farei uma pergunta; dizei-me:

4 o batismo de João era dos céus ou dos homens?

5 Então, eles arrazoavam entre si: Se dissermos: do céu, ele dirá: Por que não acreditastes nele?

6 Mas, se dissermos: dos homens, o povo todo nos apedrejará; porque está convicto de ser João um profeta.

1Tiaron wei yai Jesusya Paapa maimu ke pemonkonyamî' yenupa tanne epîremanto' yewî' ta teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai pemonkonyamî' panamanenan iipî'pî Jesus pia.

2Moropai inkamoroya Jesus yekaranmapo'pî. —Ka'kî anna pî' epu'to'pe annaya, anî' maimu pe inkamoro tîwe'repasanon yenpa'ka'pîya mîrîrî moropai to' yenupaya mîrîrî? Anî'ya mîrîrî kupîpa taasa' mîrîrî amîrî pî'? —ta'pî to'ya.

3Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Uurî nîtîrî ayekaranmapouya'nîkon sîrîrî tarîpai umaimu yu'tî —ta'pîiya.

4—Anî'ya kin yenpatakonanto'pe João Batista nurî'tîya ta'pî? Paapaya ka'rî, pemonkonyamî'ya ka'rî? —ta'pî Jesusya to' pî'.

5Mîrîrî taa Jesusya ye'nen tîîwarîrî'nîkon to' eseurîma'pî tiaronkon pokonpe. —Î' kai'ma see imaimu yu'to'pe'nîkon? Maasa pra Paapa maimu pe ta'nîkon ya, uurî'nîkon yekaranmapoiya eserîke wanî. “Moropai î' wani' awanî ye'nen João kupîya'nîkon pra awanîkon innape”? taiya eserîke awanî upî'nîkon.

6Moropai pemonkon maimu pe taasa'nîkon ya, arinîkon pemonkonyamî'ya uurî'nîkon taruma'tî. Sa'mantan pîkîrî tî' ke uurî'nîkon pa'tîpîtî to'ya eserîke awanî. Maasa pra inkamoroya innape pu'kuru Paapa maimu ekareme'nen pe João nurî'tî wanî'pî epu'tî kai'ma —ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 Por fim, responderam que não sabiam.

8 Então, Jesus lhes replicou: Pois nem eu vos digo com que autoridade faço estas coisas.

A parábola dos lavradores maus
Mateus 21.33-46; Marcos 12.1-12

9 A seguir, passou Jesus a proferir ao povo esta parábola: Certo homem plantou uma vinha, arrendou-a a lavradores e ausentou-se do país por prazo considerável.

10 No devido tempo, mandou um servo aos lavradores para que lhe dessem do fruto da vinha; os lavradores, porém, depois de o espancarem, o despacharam vazio.

11 Em vista disso, enviou-lhes outro servo; mas eles também a este espancaram e, depois de o ultrajarem, o despacharam vazio.

12 Mandou ainda um terceiro; também a este, depois de o ferirem, expulsaram.

7Mîrîrî ye'nen Jesus maimu yuuku'pî to'ya see warantî: —Epu'tî annaya pra man anî' maimu pe Joãoya yenpatakona'pî —ta'pî to'ya.

8Mîrîrî pî' Jesusya nîrî ta'pî: —Uurî nîrî anî' maimu pe inkamoro tîwe'repasanon epîremanto' yewî' ta si'ma yenpa'ka'pîuya moropai to' yenupauya anî' maimu pe ekaremekîuya pepîn —ta'pî Jesusya to' pî'.

Ipoitîrîtonon Imakui'pî Pe Tîwe'sanon
(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

9Moropai Jesusya to' yeurîma pia'tî'pî panton pe: —Warayo'ya tînmîri ton ya'tî'pî. Moropai uva ye'ka pîmî'pîiya mararî pra tekkari ye' ton. Mîrîrî tînmîri era'manenan tonkon eporî'pîiya itesa' to' e'to'pe tuutî ye'nen. Moropai mîrîrî tîpo attî î' tiaron pata pona iko'manse.

10Moropai aasîrî itekkari emîrî weiyu eseporî'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya tiwin tîpoitîrî yarima'pî tekkari yonpa era'mai attîto'pe kai'ma moropai attî'pî. Tîîse inkamoro inmîri esa' tîwe'sanonya mîîkîrî ipoitîrî pa'tîpîtî'pî. Moropai mîîkîrî yarima'pî to'ya awenna'poto'pe î' ton pra.

11Moropai inî'rî ikaraiwarîya tiaron tîpoitîrî yarima'pî to' pia attîto'pe. Mîîkîrî nîrî pa'tîpîtî'pî to'ya ipîra imakui'pî kupî'pî to'ya yarakkîrî. Moropai mîîkîrî yarima'pî to'ya awenna'poto'pe î' ton pra.

12Moropai inî'rî tîpoitîrîtonon teeseurîno yarima'pîiya to' pia attîto'pe. Tîîse mîrîrî warantî nîrî ipa'tîpîtî'pî inkamoro umî era'manenanya moropai yenpa'ka'pî to'ya attîto'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Então, disse o dono da vinha: Que farei? Enviarei o meu filho amado; talvez o respeitem.

13Tîpoitîrîtonon pî' mîrîrî ku'sa' to'ya tîpo to' karaiwarî esenumenka'pî. “Î' kupîuya e'painon ko'ye. Kaane epu'tî pî' wai”, ta'pîiya. “Uwakîri pu'kuru unmu yarimauya sîrîrî, mîserî yarimasau'ya ya, î' kupî to'ya pepîn ipî' maasa pra unmu pe awanî ye'nen. Inama to'ya epu'tî pî' wai” kai'ma eesenumenka'pî.

14 Vendo-o, porém, os lavradores, arrazoavam entre si, dizendo: Este é o herdeiro; matemo-lo, para que a herança venha a ser nossa.

14Tîîse mîîkîrî umî esa'ya tînmu yarimasa' era'ma tîuya'nîkon ye'nen inkamoro umî era'manenya ta'pî: “A'kî mîserî inmu wîîpai'nîkon, maasa pra î' pensa tîyun sa'manta yai mîserî ena umî esa'. Uurî'nîkon pe awe'to'pe iwîpai'nîkon”, ta'pî to'ya.

15 E, lançando-o fora da vinha, o mataram. Que lhes fará, pois, o dono da vinha?

15Mîrîrî ye'nen inkamoroya mîîkîrî umî esa' munmu yapisî'pî yenpa'ka'pî to'ya umî yapai poro pona. Moropai iwî'pî to'ya. Mîrîrî ekaranmapo'pî Jesusya to' pî': —Î' kupî mîîkîrî umî esa'ya kupî sîrîrî?

16 Virá, exterminará aqueles lavradores e passará a vinha a outros. Ao ouvirem isto, disseram: Tal não aconteça!

16Tînmîri ya attî moropai inkamoro warayo'kon tînmu wîîtîponkon tî'kaiya moropai tiaronkon warayo'kon eporîiya eserîke awanî tînmîri era'manenan ton kon —ta'pîiya. Mîrîrî eta tîuya'nîkon ye'nen ta'pî to'ya: —Paapaya mîrîrî warantî ikupî e'pai pra man —ta'pî to'ya.

17 Mas Jesus, fitando-os, disse: Que quer dizer, pois, o que está escrito: A pedra que os construtores rejeitaram, esta veio a ser a principal pedra, angular?

17Tîîse Jesusya inkamoro era'ma'pî, moropai ta'pîiya: —Mîrîrî ye'nen î' taato'pe Paapa maimu e'menukasa' awanî mîrîrî? Sîrîrî warantî Paapa eseurîma'pî: Wîttî konekanenanya tî' yenumî'pî morî pe pra seeni' tî' wanî taa tîuya'nîkon ye'nen. Moropai yenumî'pî to'ya. Tîîse mîrîrî tî' to' nenumî'pî wanî morî pe pu'kuru to'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Todo o que cair sobre esta pedra ficará
em pedaços; e aquele sobre quem ela cair
ficará reduzido a pó.

A questão do tributo
Mateus 22.15-22; Marcos 12.13-17

19 Naquela mesma hora, os escribas e os
principais sacerdotes procuravam lançar-
lhe as mãos, pois perceberam que, em
referência a eles, dissera esta parábola;
mas temiam o povo.

20 Observando-o, subornaram emissários
que se fingiam de justos para verem se o
apanhavam em alguma palavra, a fim de
entregá-lo à jurisdição e à autoridade do
governador.

21 Então, o consultaram, dizendo: Mestre,
sabemos que falas e ensinas retamente e
não te deixas levar de respeitos humanos,
porém ensinas o caminho de Deus
segundo a verdade;

22 é lícito pagar tributo a César ou não?

nîmenka'pî yentai. Moropai wîttî
ko'mannîpîiya eesenumî namai *(Sl 118.22)*
ta'pî Paapaya pena.
18Moropai ta'pî Jesusya: —Anî' atare'mo
ya, sîrîrî tî' pona mîîkîrî ma'ta mîrîrî. Tîîse
sîrîrî tî' ena ya ipona, mîîkîrî yankaiya
tamî'nawîrî.

Uyesa'kon Ye'mato' Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

19Mîrîrî tîpo Moisés nurî'tîya yenupanto'
pî' yenupatonkon moropai
teepîremasanon esanonya tîwinîkîi'nîkon
Jesus eseurîma pe awanî epu'tî'pî. Mîrîrî
ye'nen anapi'pai to' wanî'pî teuren tîîse
arinîkon pemonkonyamî' nama'pî to'ya.
20Jesus anarainamapai to' wanî ye'nen î'
kupîiya era'ma tonkon warayo'kon
ye'ma'pî to'ya. Moropai inkamoro
yaipontî'pî to'ya Jesus yekaranmapo'pî'se
to' wîtîto'pe. Yairî tîwanîkon kai'ma Jesus
yekaranmapo'pî to'ya. Tîîse yairî pra Jesus
yeseru anera'mapai to' wanî'pî kinî, mîîkîrî
rumakakonpa pata esa' yenya'.
21Mîrîrî ye'nen inkamoroya
ekaranmapo'pî: —Anna yenupanen,
manni' eeseurîmato' wanî epu'tî pî' anna
man yairî pu'kuru awanî. Moropai epu'tî
pî' anna man nîrî e'sentai pra tiaronkon
panamaya tîîse se' kaisarî to' panamaya
yairon pe pu'kuru itu'se Paapa e'to' yawîrî
warayo'kon panamaya.
22Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —O'non
ye'ka pe awanî e'painon uyesa'kon pe
tîwe'sen César romanoyamî' esa' ye'ma
annaya ya ka'kî anna pî'. Morî pe awanî,
kaane, ka'rî? Uyeserukon yawîrî, Moisés

nurî'tîya yenupanto' yawîrî awanî, kaane ka'rî?

23 Mas Jesus, percebendo-lhes o ardil, respondeu:

23Tîise Jesusya î' anku'pai to' wanî tarakkîrî epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî':

24 Mostrai-me um denário. De quem é a efígie e a inscrição? Prontamente disseram: De César. Então, lhes recomendou Jesus:

24—Mîrîrî pîrata ena'pî ene'tî uupia —ta'pîiya. —Anî' ese' sîrîrî ipokon, anî' yekaton sîrîrî ipokon? —ta'pîiya. Moropai yuuku'pî to'ya:

25—César yekaton mîrîrî —ta'pî to'ya. Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Mîrîrî wanî imîrî pe. Moriya morî ku'tî unkupîkon ton pe mîîkîrî César nekaremekî'pî ku'tî. Moropai morî ku'tî unkupîkon ton pe Paapa nekaremekî'pî ku'tî —ta'pîiya.

25 Dai, pois, a César o que é de César e a Deus o que é de Deus.

26Mîrîrî warantî yairî Jesus wanî ye'nen, o'non ye'ka pe yapisî to'ya eserîke pra to' wanî'pî, pemonkonyamî' rawîrî si'ma. Mîrîrî ye'nen inkamoro atî'napamî'pî inî'rî to' eseurîma pra. Kure'ne teesenumenkai to' wanî'pî ipî'. Maasa pra yairî to' maimu yuukuiya ye'nen, epu'nen pe Jesus wanî ye'nen.

26 Não puderam apanhá-lo em palavra alguma diante do povo; e, admirados da sua resposta, calaram-se.

Os saduceus e a ressurreição
Mateus 22.23-33; Marcos 12.18-27

E'mî'sa'kanto' Pî' Jesus Ekaranmapo To'ya
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

27 Chegando alguns dos saduceus, homens que dizem não haver ressurreição,

27Moropai mîrîrî tîpo saduceuyamî' manni'kan innape isa'manta'san e'mî'sa'ka ku'nenan pepîn erepamî'pî Jesus pia.

28 perguntaram-lhe: Mestre, Moisés nos deixou escrito que, se morrer o irmão de alguém, sendo aquele casado e não deixando filhos, seu irmão deve casar com a viúva e suscitar descendência ao falecido.

28Moropai inkamoroya ta'pî Jesus pî': —Anna yenupanen, pena Moisésya unkupîkon ton menuka'pî see warantî anna nîkupî ton. Warayo' inmuku pîn sa'manta ya, itakono'pî wanî e'pai awanî ino'pîrî'pî yarakkîrî inmu ton epoto'peiya.

29 Ora, havia sete irmãos: o primeiro casou e morreu sem filhos;

29Moro awanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî itonpayamî'. Inkamoro

ruinankon a'yeke'ton panpî' no'pîta'pî. Teuren tîîse aasa'manta'pî tînmu ton pra tîîse.

30 o segundo e o terceiro também desposaram a viúva;

30Moropai itakono'pî wanî'pî ino'pîrî'pî yarakkîrî tîîse aasa'manta'pî mîrîrî warantî inmu pra si'ma.

31 igualmente os sete não tiveram filhos e morreram.

31Moropai to' eseurîno'pî wanî'pî mîîkîrî yarakkîrî tîîse mîrîrî warantî awanî'pî inkamoro asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon yarakkîrî awe'kupî'pî tamî'nawîrî to' sa'manta'pî inmu pra si'ma.

32 Por fim, morreu também a mulher.

32Mîrîrî tîpo to' no'pîrî'pî nîrî sa'manta'pî.

33 Esta mulher, pois, no dia da ressurreição, de qual deles será esposa? Porque os sete a desposaram.

33Tarîpai inkamoro e'mî'sa'ka yai, o'non ye'ka no'pî pe awanî kupî sîrîrî. Maasa pra tamî'nawîronkon e'sa' yarakkîrî —ta'pî Saduceuyamî'ya Jesus pî'.

34 Então, lhes acrescentou Jesus: Os filhos deste mundo casam-se e dão-se em casamento;

34Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Sîrîrî pata po warayo'kon no'pîta moropai wîri'sanyamî' niyota.

35 mas os que são havidos por dignos de alcançar a era vindoura e a ressurreição dentre os mortos não casam, nem se dão em casamento.

35Tîîse manni' wei yai Paapaya isa'manta'san, manni'kan tîîpia morîkon pîmî'sa'ka yai inî'rî to' no'pîta pepîn.

36 Pois não podem mais morrer, porque são iguais aos anjos e são filhos de Deus, sendo filhos da ressurreição.

36Moropai ipatîkarî enen to' ko'mamî. Inî'rî to' sa'manta pepîn. Maasa pra inserîyamî' warantî to' wanî. Paapa munkî pe to' wanî maasa pra to' pîmî'sa'kasai'ya ye'nen.

37 E que os mortos hão de ressuscitar, Moisés o indicou no trecho referente à sarça, quando chama ao SENHOR o Deus de Abraão, o Deus de Isaque e o Deus de Jacó.

37Sîrîrî pî' pena Moisésya eseurîmapîtî'pî aronne, isa'manta'san e'mî'sa'ka kupî pe man, taapîtî'pîiya. Enenan pe to' wanî ekaremekîiya maasa pra pena manni' yai apo' taaransen ya' yarakkîrî Paapa eseurîma yai. Mîrîrî menuka'pîiya: Paapa wanî Abraão nurî'tî yepotorî pe moropai

Isaque nurî'tî yepotorî pe, moropai Jacó nurî'tî yepotorî pe awanî *(Êx 3.6)* ekaremekî'pîiya.

38 Ora, Deus não é Deus de mortos, e sim de vivos; porque para ele todos vivem.

38Mîrîrî ekaremekî'pîiya enenankon yepotorî pe Paapa wanî ekaremekîpa kai'ma. Tîîse isa'manta'san yepotorî pe Paapa wanî pepîn. Maasa pra Paapaya epu'tî enen tamî'nawîronkon inmukuyamî' wanî.

39 Então, disseram alguns dos escribas: Mestre, respondeste bem!

39Mîrîrî pî' tiaronkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkonya ta'pî Jesus pî': —Morî pe eseurîman pî' nai, anna yepotorî —ta'pî to'ya.

40 Dali por diante, não ousaram mais interrogá-lo.

40Tîîse inî' panpî' Jesus ekaranmapo to'ya pra to' wanî'pî. Maasa pra eranne' pe to' wanî'pî.

O Cristo, filho de Davi
Mateus 22.41-46; Marcos 12.35-37

Paapa Naipontî'pî Pî' Jesus Ekaranmapo To'ya
(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

41 Mas Jesus lhes perguntou: Como podem dizer que o Cristo é filho de Davi?

41Moropai mîrîrî pe rî Jesusya to' ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka pe Paapa nîmenka'pî wanî mîrîrî Davi nurî'tî paarî'pî pe taaya'nîkon?

42 Visto como o próprio Davi afirma no livro dos Salmos: Disse o SENHOR ao meu SENHOR: Assenta-te à minha direita,

42Tîîse mîîkîrî Davi nurî'tîya ta'pî Salmo kaaretarî ya' see warantî: Uyepotorîya ta'pî Uyepotorî pî': "Ereutakî umeruntîri winîkîi.

43 até que eu ponha os teus inimigos por estrado dos teus pés.

43A'pu yo'koi ayeyatonon tîrîuya pîkîrî", *(Sl 110.1)* ta'pîiya.

44 Assim, pois, Davi lhe chama SENHOR, e como pode ser ele seu filho?

44Mîrîrî warantî Davi nurî'tîya esatî'pî tepotorî pe, tentai awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe iparî'pî pe neken awanî e'painon? —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus censura os escribas
Mateus 23.1-12; Marcos 12.38-40

Moisés Nurî'tîya Yenupanto' Pî' Yenupatonkon Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

45 Ouvindo-o todo o povo, recomendou
Jesus a seus discípulos:

46 Guardai-vos dos escribas, que gostam de
andar com vestes talares e muito apreciam
as saudações nas praças, as primeiras
cadeiras nas sinagogas e os primeiros
lugares nos banquetes;

47 os quais devoram as casas das viúvas e,
para o justificar, fazem longas orações;
estes sofrerão juízo muito mais severo.

Lucas 21

A oferta da viúva pobre
Marcos 12.41-44

1 Estando Jesus a observar, viu os ricos
lançarem suas ofertas no gazofilácio.

2 Viu também certa viúva pobre lançar ali
duas pequenas moedas;

45Mîrîrî pî' Jesus eseurîma eta pî'
pemonkonyamî' wanî tanne, ta'pîiya
tînenupa'san pî':
46—Aka! Tîwarî e'tî inkamoro Moisés
nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon pî'.
Maasa pra morî pe teepontîi to' asarî, morî
pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya
tera'matonkon pe kai'ma. Inkamoro yapurî
to'ya pra'ca poro. Mîrîrî warantî ipîkku
e'pai to' wanî. Moropai morî ereutanto'
pona to' ereuta epere'nîto' yewî'kon ta pî'
tiaronkon yentai. Moropai taponse'kon ton
menka to'ya tîwentamo'kato'kon weiyu yai
ipîkku pe tîwanîkon ye'nen.
47Mîrîrî kupî to'ya inyo isa'manta'san
yenku'tî tîuya'nîkon tîîse, moropai to'
yemanne yama'runpa to'ya. Mîrîrî kupî
tîuya'nîkon ye'ka pe to' epîrema mararî
pra tîko'man pe, morî pe tîwanîkon
era'mato'pe tiaronkonya kai'ma. Tîîse
mîrîrî wenai to' taruma'tî Paapaya kupî
sîrîrî kure'ne pu'kuru —ta'pî Jesusya.

Lucas 21

Wîri' Inyo Isa'manta'pî Nîtîrî
(Mc 12.41-44)

1Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî'
yako'menka'pî epîremanto' yewî' ta.
Moropai ipîkkukonya tîniru tîrî itense' ya'
era'ma'pîiya.
2Moropai tiwinan wîri' inyo isa'manta'pîya
nîrî itîrî era'ma'pîiya. Mîîkîrî sa'ne wanî'pî
î' ton pra tîwe'sen. Tîîse asakî'ne pîrata
ena'pî mîrikkî tîrî'pîiya tekkari
yennato'pan tîrî'pîiya tamî'nawîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 e disse: Verdadeiramente, vos digo que esta viúva pobre deu mais do que todos.

4 Porque todos estes deram como oferta daquilo que lhes sobrava; esta, porém, da sua pobreza deu tudo o que possuía, todo o seu sustento.

A destruição do templo

Mateus 24.1-2; Marcos 13.1-2

5 Falavam alguns a respeito do templo, como estava ornado de belas pedras e de dádivas;

6 então, disse Jesus: Vedes estas coisas? Dias virão em que não ficará pedra sobre pedra que não seja derribada.

O princípio das dores

Mateus 24.3-14; Marcos 13.3-13

7 Perguntaram-lhe: Mestre, quando sucederá isto? E que sinal haverá de quando estas coisas estiverem para se cumprir?

8 Respondeu ele: Vede que não sejais enganados; porque muitos virão em meu nome, dizendo: Sou eu! E também: Chegou a hora! Não os sigais.

3Mîrîrî pî' Jesusya ta'pî: —Tauya sîrîrî apî'nîkon, a'kî mîserî sa'ne wîri' inyo ton pîn teuren tîîse pîrata ena'pî tîrî pî' man tamî'nawîronkonya itîrî manni' yentai.

4Maasa pra inkamoro ipîkkukonya itîrî pî' man itonpa pe neken tamî'nawîrî pra. Tîîse mîserî sa'ne wîri'ya tekkari yennato' tîuya pan tîrî pî' man tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Epîremanto' Yewî' E'tî'ka Kupî Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

5Mîrîrî tîpo tiaronkon pemonkonyamî' eseurîma'pî epîremanto' yewî' pî'. Morî pe awanî pî' to' eseurîma'pî. Tî'kon ikonekasa' wanî'pî morî pe pu'kuru. Morî pe to' nîtîrî'pî era'ma'pî to'ya. Mîrîrî pî' to' eseurîma ye'nen Jesusya ta'pî to' pî':

6—A'kî, seeni' wîttî yaranka to'ya weiyu erepamî kupî sîrîrî tamî'nawîrî seeni' era'maya'nîkon manni'. Yaranka to'ya yai mararî tî' e'nîmî pepîn tiaron tî' pona, tîîse tamî'nawîrî yenumî to'ya —ta'pîiya.

E'taruma'tînto' Pî' Jesus Eseurîma

(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

7Mîrîrî pî' inenupa'sanya ekaranmapo'pî: —Î' pensa sîrîrî yaranka to'ya? —ta'pî to'ya. —O'non ye'ka pe awanî kupî sîrîrî mîrîrî e'kupî kupî ya? —ta'pî to'ya.

8Jesusya yuuku'pî: —Tîwarî panpî' e'tî anî'ya ayenku'tîkon namai. Maasa pra tu'ke to' asarî kupî sîrîrî uyese' pî' teeseurîmasanon. Moropai taa to'ya: “Uurî Paapa narima'pî imenkasa' uurî”, taa to'ya. “Mîîkîrî erepansa' sîrîrî”, taa to'ya. Tîîse inkamoro ye'kakon maimu yawîrî pra e'tî.

9 Quando ouvirdes falar de guerras e revoluções, não vos assusteis; pois é necessário que primeiro aconteçam estas coisas, mas o fim não será logo.

9Moropai teesi'nî'se pra e'tî, teepîsanon yekare etaya'nîkon ya yai tesanonkon yarakkîrî moropai teeyatonon yarakkîrî. Maasa pra e'mai' pe mîrîrî ye'ka e'kupî e'pai awanî mîrîrî. Tîîse mîrîrî neken ikî'pî taa eserîke pra man.

10 Então, lhes disse: Levantar-se-á nação contra nação, e reino, contra reino;

10Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Pataponkon eseya'nama kupî sîrîrî tiaronkon pataponkon yarakkîrî. Tiaronkonya tiaron pataponkon wîî —ta'pîiya.

11 haverá grandes terremotos, epidemias e fome em vários lugares, coisas espantosas e também grandes sinais do céu.

11—Moropai tiaronkon pata po non eserentîkî'ma kupî sîrîrî mararî pra. Moropai emi'nan, iwan wanî kupî sîrîrî mararî pra. Moropai paran wanî kupî sîrîrî pata po. Mîrîrî ye'ka nari' wanî moropai kure'nan esewankono'manto' ton esenpo kupî sîrîrî ka' pî' tera'masen pepîn.

12 Antes, porém, de todas estas coisas, lançarão mão de vós e vos perseguirão, entregando-vos às sinagogas e aos cárceres, levando-vos à presença de reis e governadores, por causa do meu nome;

12Tîîse maasa mîrîrî ye'ka tamî'nawîron e'kupî rawîrî amîrî'nîkon yarî to'ya kupî sîrîrî uyese' wenai. Ataruma'tîkon to'ya kupî sîrîrî. Amîrî'nîkon yarî to'ya to' epere'to'kon yewî' ta apî'nîkon teeseurîmakonpa. Moropai mîrîrî tîpo atarakkannîto' yewî' ta ayarîkon to'ya. Uyese' wenai amîrî'nîkon yarî to'ya ipîkkukon pata esanon pia, moropai pata esanon reiyamî' pia.

13 e isto vos acontecerá para que deis testemunho.

13Mîrîrî yai uyese' pî' eeseurîmakon kupî sîrîrî. Paapa maimu ekaremekîya'nîkon inkamoro ipîkkukon pî' —ta'pî Jesusya.

14 Assentai, pois, em vosso coração de não vos preocupardes com o que haveis de responder;

14—Mîrîrî ye'nen sîrîrî pata pai teesenumenkai pra e'tî, î' kai'ma inkamoro ye'ka maimu yuukukonpa, imaimu pra

eesuwa'kakon namai. Î' kai'ma eseurîmakonpa pî' kîsenumenkatî.

15 porque eu vos darei boca e sabedoria a que não poderão resistir, nem contradizer todos quantos se vos opuserem.

15Maasa pra uurîya amaimukon ton tîrî. Moropai uurîya epu'nen pe awe'to'kon ton tîrî. Inkamoro ayeyatonkonya yapîtanîpî yentai moropai amaimukon wa'ka to'ya yentai mîrîrî kupîuya.

16 E sereis entregues até por vossos pais, irmãos, parentes e amigos; e matarão alguns dentre vós.

16Amîrî'nîkon wanî atarakkannîto' yewî' ta tiaronkon pepîn rî ayunkon moropai aruinankon moropai ayonpakonya rî amîrî'nîkon yeka'ma. Inkamoroya rî tiaronkon ayonpakon wîî kupî sîrîrî.

17 De todos sereis odiados por causa do meu nome.

17Uyese' wenai tamî'nawîronkonya amu'tunpakon kupî sîrîrî. Ayewanmîrîkon to'ya.

18 Contudo, não se perderá um só fio de cabelo da vossa cabeça.

19 É na vossa perseverança que ganhareis a vossa alma.

18-19Mîrîrî ye'nen innape ukupî pî' ako'mantî tîrumakai pra. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkonya ya, awe'pîika'tîkon tamî'nawîrî, tiwin kin aama'takon pepîn —ta'pî Jesusya.

Jerusalém sitiada
Mateus 24.15-28; Marcos 13.14-23

Jerusalém Cidaderî E'tî'ka Kupî Sîrîrî
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)

20 Quando, porém, virdes Jerusalém sitiada de exércitos, sabei que está próxima a sua devastação.

20Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Î' pensa Jerusalém cidade woima'tîsa' surarayamî'ya yai mîrîrî epu'tîya'nîkon. Tiwinarî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' tî'ka to'ya kupî pe tiwinarî tiwinan tînîmîi pra.

21 Então, os que estiverem na Judéia, fujam para os montes; os que se encontrarem dentro da cidade, retirem-se; e os que estiverem nos campos, não entrem nela.

21Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya Judéia pata po, ka'ne' pe eepe e'pai awanî wî' pona. Moropai anî' wanî ya cidade po, ka'ne' pe eepa'ka e'pai awanî. Moropai anî' wanî ya keren po, awenna'po e'pai pra awanî cidade pona.

22 Porque estes dias são de vingança, para se cumprir tudo o que está escrito.

22Maasa pra mîrîrî wei yai kure'nan e'taruma'tînto' wanî pe man. Mîrîrî e'kupî

maasa pra Paapa maimuya taasa' manni' yawîrî.

23 Ai das que estiverem grávidas e das que amamentarem naqueles dias! Porque haverá grande aflição na terra e ira contra este povo.

23Aka sa'ne manni'kan wîri'sanyamî' more yankon pia îri pe awanî. Maasa pra to' epe eserîke pra awanî ye'nen. Moropai manni'kan simonkokon to' munkîyamî' mana'pokonkon inkamoro pia îri awanî. Inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mîrîrî yai. Mîrîrî yai e'taruma'tînto' wanî kure'nan sîrîrî non po. Sîrîrî warantî tîpemonkonoyamî' Judeuyamî' taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî.

24 Cairão a fio de espada e serão levados cativos para todas as nações; e, até que os tempos dos gentios se completem, Jerusalém será pisada por eles.

24Moropai mîrîrî yai inkamoro wîî to'ya kupî sîrîrî kasupara ke. Moropai tiaronkon yarî to'ya atarakkannîto' yewî' ta patakon poro. Moropai Judeuyamî' pepînya Jerusalém ponkon tî'ka kupî sîrîrî tamî'nawîrî yaretî'ka to'ya, iku'ne'tî weiyu esuwa'ka pîkîrî —ta'pî Jesusya.

A vinda do Filho do Homem
Mateus 24.29-31; Marcos 13.24-27

Ka' Poi Iipî'pî Jesus Ii'to' Weiyu
(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)

25 Haverá sinais no sol, na lua e nas estrelas; sobre a terra, angústia entre as nações em perplexidade por causa do bramido do mar e das ondas;

25Moropai inî'rî Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Era'ma ton e'kupî kupî sîrîrî wei pî' moropai kapoi pî' moropai sirikkîyamî' pî', moropai non po, moropai tamî'nawîron pata ponkon ena kupî sîrîrî kure'ne teesewankono'mai, eranne' pe, nari' pe eena kupî sîrîrî. Mararon pepîn sipa sipa pe tuna wanî etun warainon eta tîuya'nîkonya yai to' esi'nîpî.

26 haverá homens que desmaiarão de terror e pela expectativa das coisas que sobrevirão ao mundo; pois os poderes dos céus serão abalados.

26Mîrîrî yai tamî'nawîronkon warayo'kon wîtîpîtî kupî sîrîrî yai mararî pra mîrîrî ye'ka e'kupî era'ma tîuya'nîkon yai. Maasa pra tamî'nawîron ka' pî' tîwe'sanon e'soroka mîrîrî yai mîîto'pe.

27 Então, se verá o Filho do Homem vindo numa nuvem, com poder e grande glória.

28 Ora, ao começarem estas coisas a suceder, exultai e erguei a vossa cabeça; porque a vossa redenção se aproxima.

A parábola da figueira. Exortação à vigilância
Mateus 24.32-44; Marcos 13.28-37

29 Ainda lhes propôs uma parábola, dizendo: Vede a figueira e todas as árvores.

30 Quando começam a brotar, vendo-o, sabeis, por vós mesmos, que o verão está próximo.

31 Assim também, quando virdes acontecerem estas coisas, sabei que está próximo o reino de Deus.

32 Em verdade vos digo que não passará esta geração, sem que tudo isto aconteça.

33 Passará o céu e a terra, porém as minhas palavras não passarão.

27Mîrîrî yai uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe iipî era'ma to'ya kupî sîrîrî katupuru po. Meruntî ke pu'kuru wanî mîrîrî yai. Moropai kure'nan morî pu'kuru Paapa ya'karu ta wanî era'ma to'ya.

28Tauya sîrîrî mîrîrî ye'ka e'kupî era'maya'nîkon ya innape uyapurîtî meruntî ke a'tu'mîra teenai pra. Moropai enpen e'tî unîmîkî pî'. Maasa pra mîrîrî warantî awe'kupî ya, awe'pîika'tîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Panton Pe Yei Pî' Jesus Eseurîma
(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)

29Mîrîrî tîpo inî'rî to' nepu'tî ton panton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Arawen ye' yeseru epu'nenan amîrî'nîkon moropai tiaron yei yeseru.

30Mîrîrî era'maya'nîkon see warantî. Arawen ye' ari'kuta ya, mîrîrî epu'tîya'nîkon mîrîrî aminke pra kono'pîtî wanî, mîrîrî areta ye'nen.

31Mîrîrî warantî nîrî mîrîrî tera'masen ton e'kupî era'maya'nîkon ya, epu'tîya'nîkon aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî epu'tîya'nîkon. Mîrîrî yai tesa'kon pe Paapa wanî tamî'nawîronkonya epu'tî.

32Mîrîrî ye'nen enpenatatî sîrîrî itekare pî'. Mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî maasa tamî'nawîronkon sa'manta pra tîîse. Inkamoro enen to' wanî mannan sa'manta pepîn mîrîrî e'kupî rawîrî era'ma to'ya kupî sîrîrî.

33Tamî'nawîron ataretî'ka ka' moropai non ataretî'ka inî' eesera'ma pepîn, tîîse

umaimu atareti'ka pepîn. Ipatîkarî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

Tîwarî Ako'mantî

34 Acautelai-vos por vós mesmos, para que nunca vos suceda que o vosso coração fique sobrecarregado com as conseqüências da orgia, da embriaguez e das preocupações deste mundo, e para que aquele dia não venha sobre vós repentinamente, como um laço.

34Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Tîwarî panpî' ako'mantî enpen. Sîrîrî non po ankonekakon pî' teesenumenkai pra moropai kure'ne festa pî' tîwe'se pra. Moropai kure'ne mai' pe tîwe'sen tenî'se pra ako'mantî. Kure'ne tarî aako'manto'kon yu'se pra. Awanmîra'nîkon mîrîrî weiyu erepamî namai inîmîkîya'nîkon pra tîîse. Mîrîrî weiyu yai wanî manni' kamo ye'marî ta iwîto' ton tîîsa' warantî. Inîmîkîiya pra tîîse kamo iipî te'marî taawîrî moropai iwîiya.

35 Pois há de sobrevir a todos os que vivem sobre a face de toda a terra.

35Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon e'taruma'tîto' wanî kupî sîrîrî tamî'nawîrî sîrîrî pata po.

36 Vigiai, pois, a todo tempo, orando, para que possais escapar de todas estas coisas que têm de suceder e estar em pé na presença do Filho do Homem.

36Mîrîrî ye'nen tîwarî enpen e'tî. Moropai epîrematî tamî'nawîron mîrîrî awe'kupî manni' e'taruma'tînto' yapîtanîpîkonpa. Moropai innape uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe kupî pî' ako'mantî, uuipî yai yairî awanîkonpa —ta'pî Jesusya. Mîrîrî warantî pemonkonyamî' yenupa'pî Jesusya.

O povo vai ter com Jesus para o ouvir

37 Jesus ensinava todos os dias no templo, mas à noite, saindo, ia pousar no monte chamado das Oliveiras.

37Moropai wei kaisarî Jesusya to' yenupa'pî epîremanto' yewî' ta. Tîîse ewaron ya eepa'kapîtî'pî. Moropai mîîkîrî ko'manpîtî'pî pata erenmapî pîkîrî oliveira ye'ka wî' po.

38 E todo o povo madrugava para ir ter com ele no templo, a fim de ouvi-lo.

38Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wîtîpîtî'pî pata erenmapî

Lucas 22

O plano para tirar a vida de Jesus
Mateus 26.1-5; Marcos 14.1-2

1 Estava próxima a Festa dos Pães Asmos, chamada Páscoa.

2 Preocupavam-se os principais sacerdotes e os escribas em como tirar a vida a Jesus; porque temiam o povo.

O pacto da traição
Mateus 26.14-16; Marcos 14.10-11

3 Ora, Satanás entrou em Judas, chamado Iscariotes, que era um dos doze.

4 Este foi entender-se com os principais sacerdotes e os capitães sobre como lhes entregaria a Jesus;

5 então, eles se alegraram e combinaram em lhe dar dinheiro.

6 Judas concordou e buscava uma boa ocasião de lho entregar sem tumulto.

Os discípulos preparam a Páscoa
Mateus 26.17-19; Marcos 14.12-16

pra tîîse epîremanto' yewî' ta eeseurîma etai. Mîrîrî warantî Jesusya to' yenupa'pî.

Lucas 22

Jesus Anwîpai To' Wanî
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)

1Penane tîîko'manse Judeuyamî' entamo'kato' weiyu wanî'pî to' festarî itese' Páscoa. Mîrîrî yai isa'moto' ton pîn trigo puusa' yaku to'ya e'pîtî'pî kono' kaisarî.

2Mîrîrî yai teepîremasanon esanon eseurîma'pî Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon yarakkîrî î' kai'ma ama' pe Jesus anwîpai tîwanîkon pî'. Aronne ikupî to'ya pra awanî'pî maasa pra arinîkon pemonkonyamî' nama tîuya'nîkon ye'nen.

Iteyaton Yenya' Jesus Rumaka Judasya
(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)

3Mîrîrî yai Makui ewomî'pî Judas Iscariotes yewan ya'. Mîîkîrî Judas wanî'pî Jesus nenupa'san asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon yonpa pe.

4Mîîkîrî Judas wîtî'pî eseurîmai teepîremasanon esanon pia. Moropai to' epîremato' yewî' era'manenan esanon pia. Î' kai'ma Jesus rumaka tîuya to' pia ekareme'se attî'pî.

5Mîrîrî taa Judasya ye'nen inkamoro wanî'pî mararî pra taatausinpai. Mîrîrî ye'nen Judas pia tîniru tîrî tîuya'nîkon ta'pî to'ya itepe'pî pe.

6Mîrîrî pî' Judasya —Morî pe man —ta'pî. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma Jesus anapi'pai tîwanî pî' Judas esenumenka'pî arinîkonya era'ma pra tîîse, to' wanmîra ama' pe.

Entamo'kanto' Yanpuruma'pî To'ya
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 Chegou o dia da Festa dos Pães Asmos, em que importava comemorar a Páscoa.

8 Jesus, pois, enviou Pedro e João, dizendo: Ide preparar-nos a Páscoa para que a comamos.

9 Eles lhe perguntaram: Onde queres que a preparemos?

10 Então, lhes explicou Jesus: Ao entrardes na cidade, encontrareis um homem com um cântaro de água; segui-o até à casa em que ele entrar

11 e dizei ao dono da casa: O Mestre manda perguntar-te: Onde é o aposento no qual hei de comer a Páscoa com os meus discípulos?

12 Ele vos mostrará um espaçoso cenáculo mobilado; ali fazei os preparativos.

13 E, indo, tudo encontraram como Jesus lhes dissera e prepararam a Páscoa.

A última Páscoa

7Isa'moto' ton pîn trigo puusa' pî' to' entamo'ka weiyu erepamî'pî. Mîrîrî yai Judeuyamî'ya carneiroyamî' tî'ka e'pai awanî'pî tîwentamo'kato'kon ton mîrîrî festa itese' Páscoa yai.

8Mîrîrî yai nîrî Jesusya asakî'ne tînenupa'san yonpa mo'ka'pî to' yarimapa kai'ma. Inkamoro wanî'pî Pedro moropai João. Inkamoro pî' ta'pîiya see warantî: —Atîtî cidade pona Páscoa pî' entamo'kanto' ton konekatantî e'mai' pe —ta'pîiya to' pî'.

9Inkamoroya Jesus pî' ekaranmapo'pî: —O'non pata'se' entamo'kanto' ton koneka annaya yu'se awanî? —ta'pî to'ya.

10Jesusya yuuku'pî: —Maasa etatî —ta'pîiya. —Cidade pona eewomîkon pe moro warayo' tuna mankanen eporîya'nîkon. Mîîkîrî wenairî matîtîi wîttî ta eerepamî pîkîrî.

11Moropai wîttî ta eerepansa'kon pe wîttî esa' pî' makatîi: “Uyenupanenkonya anna yarimasa' sîrîrî tîpemonkonoyamî' pokonpe tîwentamo'ka Páscoa pî' pata'se' ton wîttî ekaranmapoi”, makatîi —ta'pîiya.

12—Mîîkîrîya kure'nan wîttî ekaremekî apî'nîkon tamî'nawîron mesakon ita tîwe'sen wîttî kawînpan ekaremekîiya. Mîrîrî ta entamo'kanto' ton mîkonekatîi —ta'pî Jesusya.

13Moropai inkamoro wîtî'pî. Moropai tamî'nawîrî î' kai'ma Jesusya ta'pî yawîrî wîttî eporî'pî to'ya. Moropai miarî entamo'kanto' ton koneka'pî to'ya Jesus ton pe.

Entamo'kanto' Pî' To' Wanî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)

14 Chegada a hora, pôs-se Jesus à mesa, e com ele os apóstolos.

14Moropai mîrîrî tîpo, miarî Jesus ereuta'pî entamo'kai mesa pia tînenupa'san pokonpe.

15 E disse-lhes: Tenho desejado ansiosamente comer convosco esta Páscoa, antes do meu sofrimento.

15Moropai ta'pîiya tînenupa'san pî': —Kure'ne amîrî'nîkon pokonpe sîrîrî Páscoa pî' entamo'kapai uurî wanî'pî uurî e'taruma'tîto' rawîrî —ta'pîiya.

16 Pois vos digo que nunca mais a comerei, até que ela se cumpra no reino de Deus.

16—Tauya sîrîrî apî'nîkon. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Sîrîrî entamo'kanto' wanî î' e'kupî ekareme'nen pe. Inî'rî apokonpe'nîkon entamo'ka pepîn î' e'kupî awe'ku'sa' pîkîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' esa' pe tîwanî Paapaya yenpo. Tîîse mîrîrî yai uyarakkîrî awentamo'kakon.

17 E, tomando um cálice, havendo dado graças, disse: Recebei e reparti entre vós;

17Mîrîrî tîpo Jesusya pisa yapisî'pî. Moropai eepîrema'pî. —Paapa, morî pu'kuru amîrî. Anna wuku ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai itîrî'pîiya tînenupa'san pia. Ta'pîiya: —Maa, seeni' yapi'tî moropai akaisarî'nîkon ita'nî'tî —ta'pîiya.

18 pois vos digo que, de agora em diante, não mais beberei do fruto da videira, até que venha o reino de Deus.

18—Tauya sîrîrî apî'nîkon. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Uusa'manta rawîrî inî'rî sîrîrî uva yekku enîrîuya kupî pepîn sîrîrî apokonpe'nîkon, tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'to' yenpo Paapaya pîkîrî. Tîîse mîrîrî yai inî'rî upokonpe enîrîya'nîkon tarîpai —ta'pîiya.

A Ceia do Senhor
Mateus 26.26-30; Marcos 14.22-26; 1 Coríntios 11.23-25

Jesus Eseurîma Tîpun Pî' Moropai Tîmînî Pî'

19 E, tomando um pão, tendo dado graças, o partiu e lhes deu, dizendo: Isto é o meu corpo oferecido por vós; fazei isto em memória de mim.

19Moropai mîrîrî tîpo trigo puusa' yapisî'pîiya moropai eepîrema'pî. —Paapa, morî pu'kuru amîrî. Anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pîrikka'pîiya moropai itîrî'pîiya

tînenupa'san kaisarî. —Maa, sîrîrî wanî sîrîrî upun pe, uyesa' pe. Sîrîrî warantî uyesa' waikapîtî to'ya kupî sîrîrî amîrî'nîkon nîkupî'pî imakui'pî wenai. Mîrîrî ye'nen upî' awenpenatakon pe sîrîrî ya'tî —ta'pîiya.

20 Semelhantemente, depois de cear, tomou o cálice, dizendo: Este é o cálice da nova aliança no meu sangue derramado em favor de vós.

20Tîwentamo'kakon tîpo mîrîrî warantî nîrî to' wuku ton tîrî'pîiya pisa ya'. Moropai ta'pîiya: —Sîrîrî uva yekku wanî sîrîrî umînî pe. Mîrîrî wanî mîrîrî uurî'nîkon esetato' amenan pe. Maasa pra uusa'manta yai umînî kamouya amîrî'nîkon yepe' pe.

21 Todavia, a mão do traidor está comigo à mesa.

21Tîîse maasa era'matî. Manni' uyeyatonon pî' uyekaremekî ton tarî man. Uupia eereutasa' entamo'kai uyarakkîrî ayonpakon rî. Mîîkîrîya uyekaremekî pe man —ta'pîiya.

22 Porque o Filho do Homem, na verdade, vai segundo o que está determinado, mas ai daquele por intermédio de quem ele está sendo traído!

22—Maasa pra uurî ka' poi iipî'pî sa'manta kupî sîrîrî Paapaya ta'pî yawîrî. Tîîse mîîkîrî sa'ne uurî ekaremekîtîpon uyeyaton pî' e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra —ta'pîiya.

23 Então, começaram a indagar entre si quem seria, dentre eles, o que estava para fazer isto.

23Mîrîrî pî' inkamoro inenupa'san esekaranmapo'pîtî'pî, tiaronkon tonpakon pokonpe. —Anî' see mîîkîrî ekaremekîton, anî' pî' taiya mîrîrî? —ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon.

Seja o maior como o menor

24 Suscitaram também entre si uma discussão sobre qual deles parecia ser o maior.

Anî' Wanî Ipîkku Pe Panpî'

24Mîrîrî tîpo inenupa'san eseurîma'pî mararî pra ipîkku pe anî' wanî anepu'pai tîwanîkon pî' tîkore'ta'nîkon.

25 Mas Jesus lhes disse: Os reis dos povos dominam sobre eles, e os que exercem autoridade são chamados benfeitores.

25Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —A'kî, pata esanon reiyamî' wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe. Moropai pata esanon governadoryamî'

26 Mas vós não sois assim; pelo contrário, o maior entre vós seja como o menor; e aquele que dirige seja como o que serve.

27 Pois qual é maior: quem está à mesa ou quem serve? Porventura, não é quem está à mesa? Pois, no meio de vós, eu sou como quem serve.

28 Vós sois os que tendes permanecido comigo nas minhas tentações.

29 Assim como meu Pai me confiou um reino, eu vo-lo confio,

30 para que comais e bebais à minha mesa no meu reino; e vos assentareis em tronos para julgar as doze tribos de Israel.

Pedro é avisado
Mateus 26.31-35; Marcos 14.27-31; João 13.36-38

wanî pemonkonyamî' yaipontînen pe. Moropai tamî'nawîronkon tapurîkon yu'se to' wanî. Ipîkkukon yeseru mîrîrî.
26Tîîse amîrî'nîkon kore'ta mîrîrî warantî pra e'tî. Anî' ipîkku pe panpî' tîwe'sen wanî ya akore'ta'nîkon, mîîkîrî e'pai awanî to' ma're panpî'. Moropai anî' to' yaipontînen ipîkku pe tîwe'sen wanî ya, mîîkîrî e'pai awanî to' poitîrî pe.
27Anî' wanî mîrîrî ipîkku pe tîwe'sen warantî? Manni' entamo'ka ereuta'pî ou manni' to' entamo'kato' ton tîrîiya manni'? Inna, ipîkku pe tîwe'sen mesa pona eereutasa' manni'. Tîîse uurî wanî manni' to' ma're tîwanî ye'nen to' yekkari ton tîînen warantî akore'ta'nîkon.
28Tîîse amîrî'nîkon kupîuya kupî sîrîrî ipîkkukon pe. Maasa pra amîrî'nîkon ko'mansa' uyarakkîrî. Uurî e'taruma'tî tanne urumakaya'nîkon pra awanîkon ye'nen.
29Mîrîrî ye'nen Uyunya uupia meruntî tîrî'pî tamî'nawîronkon esa' pe ukupî'pî warantî, amîrî'nîkon nîrî kupîuya pemonkonyamî' esa' pe awanîkonpa.
30Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon entamo'ka moropai awukukon enîrîya'nîkon kupî sîrîrî uyarakkîrî upata'se' ya', taatausinpai. Moropai amîrî'nîkon ereuta kupî sîrîrî uyaponse' pona. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' Judeuyamî' esa' pe eenakon kupî sîrîrî — ta'pî Jesusya.

Pedro Yeurîma Jesusya
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

31 Simão, Simão, eis que Satanás vos reclamou para vos peneirar como trigo!

32 Eu, porém, roguei por ti, para que a tua fé não desfaleça; tu, pois, quando te converteres, fortalece os teus irmãos.

33 Ele, porém, respondeu: SENHOR, estou pronto a ir contigo, tanto para a prisão como para a morte.

34 Mas Jesus lhe disse: Afirmo-te, Pedro, que, hoje, três vezes negarás que me conheces, antes que o galo cante.

As duas espadas

35 A seguir, Jesus lhes perguntou: Quando vos mandei sem bolsa, sem alforje e sem sandálias, faltou-vos, porventura, alguma coisa? Nada, disseram eles.

36 Então, lhes disse: Agora, porém, quem tem bolsa, tome-a, como também o alforje; e o que não tem espada, venda a sua capa e compre uma.

31Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Simão, maasa etakî morî pe. Paapaya Makuiya ayonpato' pata'se' ton tîîsa' man ayewankon ya'. Mîrîrî ye'nen ayonpaiya kupî sîrîrî. Apî' eesenyaka'ma manni' trigo pîmîtîponya imenka yare kore'tapai warantî, apî' ayonpaiya imakui'pî kupîpa.
32Tîîse apona epîrema ko'mansa' sîrîrî kure'ne innape ukupî pî' aako'mamîpa. Moropai î' pensa imakui'pî kupîya yai moropai uupia awenna'po ya, kure'ne ayonpayamî' meruntîtannîpîi —ta'pî Jesusya.
33Moropai Pedroya yuuku'pî: —Î' pensa amîrî e'taruma'tî ya uurî nîrî e'taruma'tî. Moropai aasa'manta ya, ayarakkîrî uusa'manta nîrî —ta'pîiya.
34Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Apî' tauya, etakî. Sîrîrîpe kariwana etun rawîrî eseurîwî'ne ite'ka unepu'tî pepîn mîîkîrî taaya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya Pedro pî'.

Tînenupa'san Yeurîma Jesusya

35Moropai Jesusya tînenupa'san ekaranmapo'pî: —Manni' yai ayarimauya'nîkon yai isakuni pra moropai abolsarikon ton pra, moropai a'sa'sakon ton pra. Î' itu'se awe'to'kon ton pra awanî'pî? —ta'pî Jesusya. —Kaane, tamî'nawîrî wanî'pî —ta'pî to'ya.
36Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Sîrîrî patapai tiaron pe awanî kupî sîrîrî. Anî' wanî ya tîbolsari ke moropai tîsakuni ke yapisîya e'pai awanî mîrîrî. Tîîse anî' ikasuparai ton pîn wanî ya, ta'san ke awe'repa e'pai awanî mîrîrî tîkasuparai ton yennapa. ⌞Maasa pra nari' pe awanî kupî sîrîrî.⌟

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

37 Pois vos digo que importa que se cumpra em mim o que está escrito: Ele foi contado com os malfeitores. Porque o que a mim se refere está sendo cumprido.

38 Então, lhe disseram: SENHOR, eis aqui duas espadas! Respondeu-lhes: Basta!

Jesus no Getsêmani
Mateus 26.36-46; Marcos 14.32-42

39 E, saindo, foi, como de costume, para o monte das Oliveiras; e os discípulos o acompanharam.

40 Chegando ao lugar escolhido, Jesus lhes disse: Orai, para que não entreis em tentação.

41 Ele, por sua vez, se afastou, cerca de um tiro de pedra, e, de joelhos, orava,

42 dizendo: Pai, se queres, passa de mim este cálice; contudo, não se faça a minha vontade, e sim a tua.

43 [Então, lhe apareceu um anjo do céu que o confortava.

44 E, estando em agonia, orava mais intensamente. E aconteceu que o seu suor se tornou como gotas de sangue caindo sobre a terra.]

37Maasa pra Paapa maimuya taasa' yawîrî awe'kupî e'pai awanî uyarakkîrî. Taasai'ya see warantî: Mîîkîrî wanî mîrîrî manni'kan pemonkon wîîtîponkon pokonpe iku'sa' to'ya mîrîrî. *(Is 53.12)* taasai'ya. Mîrîrî ye'nen apî'nîkon tauya, uyarakkîrî mîrîrî e'kupî pe man.

38Moropai inenupa'sanya ta'pî ipî': —Anna yepotorî, asakî'ne kasupara man tarî ukore'ta'nîkon —ta'pî to'ya ipî'. Mîrîrî pî' —Aasîrî man —ta'pîiya.

Oliveira Ye'ka Kîrî Pona Jesus Wîtî
(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

39Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî teserukon yawîrî oliveira ye'ka kîrî pona. Moropai inenupa'san nîrî wîtî'pî ipokonpe.

40Miarî tîpata'se'kon ya' teerepamîkon pe, ta'pîiya tînenupa'san pî': —Epîrematî meruntî ke imakui'pî ewomî namai ayewankon ya'.

41Mîrîrî taa tîpo to' pî' Jesus atarima'pî to' piapai aminke pu'kuru pra. Moropai mîîkîrî e'sekunka'pî miarî moropai eepîrema'pî.

42Ta'pîiya: —Uyun, tamî'nawîron kupîya e'painon. Upîika'tîkî e'taruma'tî namai. Tîîse itu'se uurî wanî yawîrî kî'kupîi. Tîîse itu'se awanî yawîrî iku'kî —ta'pîiya.

43Moropai ka' poi inserî iipî'pî iipia. Mîîkîrîya meruntî ke ikupî'pî.

44Kure'ne teesewankono'mai Jesus epîrema'pî inî' panpî'. Mîrîrî yai eepîrema tanne eewaito' atasu'ka'pî mararî pra. Mîn warantî aatasu'ka'pî non pona.

45 Levantando-se da oração, foi ter com os discípulos, e os achou dormindo de tristeza,

46 e disse-lhes: Por que estais dormindo? Levantai-vos e orai, para que não entreis em tentação.

Jesus é preso
Mateus 26.47-56; Marcos 14.43-50; João 18.1-11

47 Falava ele ainda, quando chegou uma multidão; e um dos doze, o chamado Judas, que vinha à frente deles, aproximou-se de Jesus para o beijar.

48 Jesus, porém, lhe disse: Judas, com um beijo trais o Filho do Homem?

49 Os que estavam ao redor dele, vendo o que ia suceder, perguntaram: SENHOR, feriremos à espada?

50 Um deles feriu o servo do sumo sacerdote e cortou-lhe a orelha direita.

51 Mas Jesus acudiu, dizendo: Deixai, basta. E, tocando-lhe a orelha, o curou.

45Miarî teepîrema tîpo awe'mî'sa'ka'pî. Mîîkîrî enna'po'pî o'non pata tînenupa'san wanî manni' pata. Moropai inkamoro tînenupa'san eporî'pîiya to' wetun tanne. Maasa pra inkamoro esewankono'masa' wanî'pî mararî pra.

46Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Î' wani' awanî ye'nen awetunkon pu'kuru mîrîrî? Apakatî moropai epîrematî imakui'pî ena namai ayentai'nîkon. Imakui'pî kupîya'nîkon namai epîrematî —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus Yapisî To'ya
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

47Jesus eseurîma ko'mannîpî tanne, tiwin inenupa'san yonpa Judas pokonpe arinîkon pemonkonyamî' Jesus yapi'se tui'sanon erepamî'pî Jesus pia. Mîîkîrî Judas wanî'pî to' ye'mai'norî pe. Mîrîrî yai Jesus pia emî'pamî'pî yu'napa.

48Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Judas, mîrîrî warantî uyu'naya ke uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe rumakaya mîrîrî uyeyatonon yenya'? —ta'pîiya.

49Mîrîrî kupî to'ya era'ma tîuya'nîkon yai Jesus pî' inenupa'sanya ta'pî: —Anna yepotorî, anna kasuparai yapisî annaya sîrîrî inkamoro pemonkonyamî' yarakkîrî anna epîto'pe? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

50Moropai tiwinan to' yonpaya teepîremasanon esanon yepotorî poitîrî pana ya'tî'pî tîkasuparai ke meruntî winon taiken.

51Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Kaane, mîrîrî warantî pra —ta'pîiya. Moropai Jesusya

mîîkîrî warayo' pana yapisî'pî moropai ipata'pî ya' itîrî'pîiya, yepi'tî'pîiya.

52 Então, dirigindo-se Jesus aos principais sacerdotes, capitães do templo e anciãos que vieram prendê-lo, disse: Saístes com espadas e porretes como para deter um salteador?

52Mîrîrî pe rî teepîremasanon esanon pî' moropai epîremanto' yewî' era'manenan esanon pî' moropai Judeuyamî' esanon inkamoro tapi'se iipî'san pî' ta'pî Jesusya: —Amîrî'nîkon ii'sa' mîrîrî akasuparaikon moropai akaitapukon yarakkîrî uyapi'se manni' pemonkon ama'ye' si'pî yapi'se tui'sen warantî?

53 Diariamente, estando eu convosco no templo, não pusestes as mãos sobre mim. Esta, porém, é a vossa hora e o poder das trevas.

53Akore'ta'nîkon uuko'manpîtî'pî wei kaisarî epîremanto' yewî' ta ayenupakon pî'. Tîîse mîrîrî yai uyapisîya'nîkon pra awanî'pîkon. Tîîse sîrîrî imakui'pî kupîya'nîkon weiyu eseposa' sîrîrî. Moropai Makui esenyaka'mato' meruntîri ke mîrîrî kupîya'nîkon sîrîrî ewaron ta si'ma imakui'pî pe awanîkon ye'nen —ta'pî Jesusya to' pî'.

Pedro nega a Jesus
Mateus 26.69-75; Marcos 14.66-72; João 18.15-18,25-27

—Mîîkîrî Unepu'tî Pepîn —Taa Pedroya
(Mt 26.57-58,69-75; Mc 14.53-54,66-72; Jo 18.12-18,25-27)

54 Então, prendendo-o, o levaram e o introduziram na casa do sumo sacerdote. Pedro seguia de longe.

54Moropai inkamoroya Jesus yapisî'pî. Moropai yarî'pî to'ya teepîremasanon esanon yepotorî yewî' ta. Moropai inkamoro ye'ma'pî pî' aminke si'ma Pedroya to' wenaima'pî, iipia awe'rennuku pra awanî'pî.

55 E, quando acenderam fogo no meio do pátio e juntos se assentaram, Pedro tomou lugar entre eles.

55Mîrîrî tanne, apo' awittanî'sa' to'ya wanî'pî wîttî poro yi'pîrî po taatapinato'kon ton. Mîrîrî pia Pedro wîtî'pî moropai eereuta'pî apo' pia pemonkonyamî' apo' pia ereuta'san kore'ta.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

56 Entrementes, uma criada, vendo-o assentado perto do fogo, fitando-o, disse: Este também estava com ele.

57 Mas Pedro negava, dizendo: Mulher, não o conheço.

58 Pouco depois, vendo-o outro, disse: Também tu és dos tais. Pedro, porém, protestava: Homem, não sou.

59 E, tendo passado cerca de uma hora, outro afirmava, dizendo: Também este, verdadeiramente, estava com ele, porque também é galileu.

60 Mas Pedro insistia: Homem, não compreendo o que dizes. E logo, estando ele ainda a falar, cantou o galo.

61 Então, voltando-se o SENHOR, fixou os olhos em Pedro, e Pedro se lembrou da palavra do SENHOR, como lhe dissera: Hoje, três vezes me negarás, antes de cantar o galo.

62 Então, Pedro, saindo dali, chorou amargamente.

Os guardas zombam de Jesus

56Mîrîrî tanne teepîremasanon poitîrîpa'ya Pedro era'ma'pî apo' pia eereutasa'. Moropai ta'pîiya ipî': —A'kî mîserî warayo' wanî nîrî Jesus yarakkîrî.

57Tîîse Pedroya kaane ta'pî wîri' pî': —Unepu'tî pepîn mîîkîrî —ta'pîiya.

58Mîrîrî tîpo mararî tîîko'manse tiaron warayo'ya era'ma'pî moro rî. Moropai ta'pîiya ipî': —Amîrî itonpa ipokonpe tîwe'sen —ta'pîiya. —Kaane, itonpa pepîn uurî —ta'pî Pedroya.

59Mîrîrî tîpo tiwin hora tîîko'manse tiaronya ta'pî: —Inna, seru' pepîn, mîserî nîrî wanî'pî mîîkîrî yarakkîrî. Maasa pra Galiléia pon mîîkîrî —ta'pîiya.

60Tîîse Pedroya yuuku'pî: —Kaane, uyepu'tî pepîn pî' eseurîman pî' nai, tiwin kin mîîkîrî unepu'tî pepîn —ta'pîiya. Mîrîrî taa Pedroya tanne, kariwana yunkon e'na'pî.

61Mîrîrî pe rî Uyepotorîkon era'tî'pî Pedro era'mai. Morî pe era'ma'pîiya. Tera'ma Uyepotorîkonya ye'nen Pedro enpenata'pî î' ta'pî Uyepotorîkonya pî'. —Sîrîrîpe maasa kariwana etun pra tîîse eseurîwî'ne ite'ka unepu'tî pepîn mîîkîrî taaya kupî sîrîrî —ta'pî Uyepotorîkonya pî' Pedro enpenata'pî.

62Mîrîrî pe rî Pedro epa'ka'pî moropai attî'pî tîkarau ye'ka pe mararî pra. Eesewankono'ma'pî î' kai'ma seru'ye' tîwe'sa' pî'.

Jesus Po'pîtî To'ya
(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

63 Os que detinham Jesus zombavam dele, davam-lhe pancadas e,

64 vendando-lhe os olhos, diziam: Profetiza-nos: quem é que te bateu?

65 E muitas outras coisas diziam contra ele, blasfemando.

Jesus perante o Sinédrio
Mateus 26.57-68; Marcos 14.53-65

66 Logo que amanheceu, reuniu-se a assembléia dos anciãos do povo, tanto os principais sacerdotes como os escribas, e o conduziram ao Sinédrio, onde lhe disseram:

67 Se tu és o Cristo, dize-nos. Então, Jesus lhes respondeu: Se vo-lo disser, não o acreditareis;

68 também, se vos perguntar, de nenhum modo me respondereis.

69 Desde agora, estará sentado o Filho do Homem à direita do Todo-Poderoso Deus.

70 Então, disseram todos: Logo, tu és o Filho de Deus? E ele lhes respondeu: Vós dizeis que eu sou.

71 Clamaram, pois: Que necessidade mais temos de testemunho? Porque nós mesmos o ouvimos da sua própria boca.

63Inkamoro warayo'kon Jesus era'manenanya imu'tunpa'pî mararî pra. Moropai ipa'tîpîtî'pî to'ya.

64Jesus yenpata yettapurî'pî to'ya moropai taapîtî'pî to'ya: —Anî'ya apa'tîsa' epu'tî pî' nan? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

65Mîrîrî warantî tu'ke î' rî see taapîtî'pî to'ya imu'tunpa tîuya'nîkon ye'nen.

Ipîkku Pe Tîwe'sen Pia Jesus Yarî To'ya
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)

66Moropai erenma'sa' pe Judeuyamî' esanon moropai teepîremasanon esanon, moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon pokonpe to' emurukuntî'pî î' kupî tîuya'nîkon pî' eseurîmai. Moropai Jesus enepî me'po'pî to'ya inkamoro ipîkkukon emurukuntîsa' pia.

67Inkamoroya Jesus ekaranmapo'pî: —Ka'kî anna pî'. Amîrî wanî Paapa nîmenka'pî pe, inarima'pî pe awanî? —ta'pî to'ya. To' maimu yuuku'pîiya: —Inna, Paapa narima'pî uurî tauya ya apî'nîkon innape ikupîya'nîkon pepîn.

68Moropai mîrîrî pî' uurîya ayekaranmapokon ya, umaimu yuukuya'nîkon pepîn.

69Tîîse tauya sîrîrî patapai uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe ereuta kupî sîrîrî Paapa meruntîri winî meruntî ke pu'kuru.

70Mîrîrî taiya ye'nen tamî'nawîronkonya ekaranmapo'pî: —Moriya, amîrî wanî Paapa munmu pe? —Inna, yairî amîrî'nîkonya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya.

71Moropai inkamoroya ta'pî: —Inî'rî etapai pra man. Aasîrî iwinîpai eta'nîkon

man. Î' kai'ma tîpî' eeseurîma imaimu eta man —ta'pî to'ya.

Lucas 23

Jesus perante Pilatos
Mateus 27.1-2,11-14; Marcos 15.1-5; João 18.28-38

1 Levantando-se toda a assembléia, levaram Jesus a Pilatos.

2 E ali passaram a acusá-lo, dizendo: Encontramos este homem pervertendo a nossa nação, vedando pagar tributo a César e afirmando ser ele o Cristo, o Rei.

3 Então, lhe perguntou Pilatos: És tu o rei dos judeus? Respondeu Jesus: Tu o dizes.

4 Disse Pilatos aos principais sacerdotes e às multidões: Não vejo neste homem crime algum.

5 Insistiam, porém, cada vez mais, dizendo: Ele alvoroça o povo, ensinando por toda a Judéia, desde a Galiléia, onde começou, até aqui.

Lucas 23

Pilatos Pia Jesus Yarî To'ya
(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

1Mîrîrî tîpo tamî'nawîronkon emurukuntî'san e'mî'sa'ka'pî moropai surarayamî'ya Jesus yarî'pî pata esa' Pilatos pia.

2Miarî ipî' tîîwo'ma'takon ye'nen to' eseurîma'pî ipî'. Ta'pî to'ya: —Mîserî warayo' yapisî pî' anna man, pemonkonyamî' panama pî' aako'mamî tanne. Uyesa'kon ye'ma to'ya namai taa pî' aako'mamî to' pî'. Moropai îri to' e'to'pe iwinîkîi. Moropai tîpî'rî eeseurîma Paapa narima'pî pe tîwanî ekaremekî pî' aako'mamî. Ipîkku pe, rei pe tîwanî taiya —ta'pî to'ya.

3Mîrîrî ye'nen Pilatosya Jesus ekaranmapo'pî: —Inna, amîrî wanî mîrîrî Judeuyamî' yepuru pe, rei pe? —Inna amîrîya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya Pilatos pî'.

4Moropai Pilatosya ta'pî teepîremasanon esanon pî' moropai arinîkon pemonkonyamî' pî': —A'kî, Î' rî mîserî warayo' nîkupî'pî imakui'pî ton pra man iwinîkîi imakui'pî ku'to'pe —ta'pî Pilatosya.

5Tîîse inkamoroya inî' panpî' seru' pe ikupî'pî iwinîkîi. —Imakui'pî ku'sai'ya mararî pra. Maasa pra tamî'nawîrî Judéia pata poro pemonkonyamî' panamasai'ya kure'ne imakui'pî ku'to'pe to'ya

uyeserukon winîkîi. To' panama pia'tî'pîiya sinpata Galiléia po, tarîpai tarîwaya eerepansa' sîrîrî. Mîrîrî warantî to' panamaiya to' esiyu'pîtîto'pe —ta'pî to'ya.

6 Tendo Pilatos ouvido isto, perguntou se aquele homem era galileu.

Herodes Pia Jesus Yarima Pilatosya

6Mîrîrî taa to'ya eta tîuya ye'nen Pilatosya to' ekaranmapo'pî: —Galiléia pon mîîkîrî warayo'? —ta'pîiya.

7 Ao saber que era da jurisdição de Herodes, estando este, naqueles dias, em Jerusalém, lho remeteu.

7Mîrîrî pata Galiléia esa' pe Herodes wanî ye'nen Pilatosya Jesus yarî me'po'pî pata esa' Herodes pia. Maasa pra Herodes nîrî wanî'pî Jerusalém po festa pî' aai'sa'. Mîîkîrî pia yarî me'po'pîiya.

Jesus perante Herodes

8 Herodes, vendo a Jesus, sobremaneira se alegrou, pois havia muito queria vê-lo, por ter ouvido falar a seu respeito; esperava também vê-lo fazer algum sinal.

8Kure'ne taatausinpai mîîkîrî pata esa' Herodes wanî'pî Jesus era'ma tîuya ye'nen. Maasa pra itekare pî' to' eseurîmapîtî etapîtî'pîiya. Mîrîrî ye'nen kure'ne anera'mapai awe'pîtî'pî. Î' ikupî eserîkan pepîn kupî Jesusya anera'mapai awanî'pî.

9 E de muitos modos o interrogava; Jesus, porém, nada lhe respondia.

9Mîîkîrîya tu'kan pî' Jesus ekaranmapopîtî'pî. Tîîse Jesusya imaimu yuuku pra awanî'pî. Inna, kaane taiya pra awanî'pî.

10 Os principais sacerdotes e os escribas ali presentes o acusavam com grande veemência.

10Moropai teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon eseurîma'pî mararî pra iwinîkîi.

11 Mas Herodes, juntamente com os da sua guarda, tratou-o com desprezo, e, escarnecendo dele, fê-lo vestir-se de um manto aparatoso, e o devolveu a Pilatos.

11Mîîkîrî pata esa' Herodes moropai ipoitîrîtonon surarayamî' wo'ma'ta'pî Jesus pî' tewanmakon pe. Ipî' tîwo'ma'takon ye'nen ipon ton mîî pe tîwanîkon pon yeka'ma'pî to'ya Jesus pon pe. Moropai mîrîrî yarakkîrî yarima'pî to'ya inî'rî pata esa' Pilatos pia attîto'pe.

12 Naquele mesmo dia, Herodes e Pilatos se reconciliaram, pois, antes, viviam inimizados um com o outro.

Jesus outra vez perante Pilatos
Mateus 27.15-26; Marcos 15.6-15; João 18.39—19.16

13 Então, reunindo Pilatos os principais sacerdotes, as autoridades e o povo,

14 disse-lhes: Apresentastes-me este homem como agitador do povo; mas, tendo-o interrogado na vossa presença, nada verifiquei contra ele dos crimes de que o acusais.

15 Nem tampouco Herodes, pois no-lo tornou a enviar. É, pois, claro que nada contra ele se verificou digno de morte.

16 Portanto, após castigá-lo, soltá-lo-ei.

17 [E era-lhe forçoso soltar-lhes um detento por ocasião da festa.]

18 Toda a multidão, porém, gritava: Fora com este! Solta-nos Barrabás!

12Mîrîrî rawîrî Herodes wanî'pî Pilatos yeyaton pe. Tîîse mîrîrî yai morî pe to' enasa' wanî'pî inî'rî eseyaton pî' pra to' wanî'pî.

Jesus Wîîto'pe To'ya Irumaka Pilatosya
(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39–19.16)

13Moropai pata esa' Pilatosya teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' esanon moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' emurukuntî'pî.

14Moropai ta'pîiya to' pî': —Amîrî'nîkonya mîserî warayo' enepî'pî uupia moropai ta'pîya'nîkon pemonkonyamî' panamasai'ya awinîkîi imakui'pî pe to' e'to'pe ta'pîya'nîkon teuren. Tîîse î' rî imakui'pî inkupî eporîuya pra wai. Tu'ke ite'ka ekaranmapo pî' wai teuren tamî'nawîrî etaya'nîkon tanne. Tîîse eeseurîma'pîkon warantî î' ton pra man iwinîpai —ta'pî Pilatosya.

15—Moropai pata esa' Herodesya nîrî î' eporî pra man iwinîpai. Mîrîrî ye'nen yarimasai'ya sîrîrî uupia. Mîrîrî ye'nen î' kupî eserîke pra man mîserî warayo' winîkîi. Imakui'pî inkupî'pî ton pra tîîse iwî eserîke pra man.

16Tîîse i'po'pîtî me'pouya neken sîrîrî pemonkon po'pî'to' ke moropai irumakauya attîto'pe —ta'pî Pilatosya.

17Maasa pra kono' kaisarî páscoa festa pî' tîwanîkon yai ama'ye' atarakkannîto' tawon rumakato' Pilatosya e'pîtî'pî.

18Tîîse tamî'nawîronkon entaime'pî: —Kaane, aasa'manta e'pai man kî'rumakai.

Tîîse manni' neken anna yonpa Barrabás mîîkîrî atarakkannîto' ta manni' rumakakî —ta'pî to'ya.

19 Barrabás estava no cárcere por causa de uma sedição na cidade e também por homicídio.

19Mîîkîrî Barrabás wanî'pî atarakkannîto' ta maasa pra imakui'pî koneka'tîpon pata esa' winîkîi moropai pemonkon wîîtîpon.

20 Desejando Pilatos soltar a Jesus, insistiu ainda.

20Jesus anrumakapai tîwanî ye'nen inî'rî Pilatosya arinîkon pemonkonyamî' ekaranmapo'pî.

21 Eles, porém, mais gritavam: Crucifica-o! Crucifica-o!

21Tîîse inî' panpî' arinîkon entaimepîtî'pî. Ta'pî to'ya: —Pakî'nan pona ipokapîtî me'pokî —ta'pî to'ya Pilatos pî'.

22 Então, pela terceira vez, lhes perguntou: Que mal fez este? De fato, nada achei contra ele para condená-lo à morte; portanto, depois de o castigar, soltá-lo-ei.

22Mîrîrî taa to'ya ye'nen iteseurîno ite'ka pe Pilatosya ta'pî to' pî': —Î' wenai ipokapîtî yu'se awanîkon. Î' imakui'pî ku'sai'ya pra man. Î' wenai pra rî anwîpai pra wai. Tîîse pemonkon po'pî'to' ke neken i'po'pîtî me'pouya sîrîrî moropai irumakauya —ta'pî Pilatosya.

23 Mas eles instavam com grandes gritos, pedindo que fosse crucificado. E o seu clamor prevaleceu.

23Tîîse yuuku to'ya pra inî' panpî' meruntî ke to' entaimepîtî'pî. Pakî'nan pona ipokapî tîuya yu'se to' wanî'pî. To' entaimepî'to' wanî'pî mararî pra, î' taa Pilatosya yentai.

24 Então, Pilatos decidiu atender-lhes o pedido.

24Mîrîrî ye'nen Pilatosya Jesus rumaka'pî aasa'mantato'pe pakî'nan po esatî'pî to'ya yawîrî.

25 Soltou aquele que estava encarcerado por causa da sedição e do homicídio, a quem eles pediam; e, quanto a Jesus, entregou-o à vontade deles.

25Moropai mîîkîrî warayo' atarakkannîto' tawon to' nesatî'pî rumaka'pî. Manni' imakui'pî kupîtîpon pata esa' winîkîi, moropai pemonkon wîîtîpon. Moropai Jesus rumaka'pîiya to' pia î' itu'se tîwe'to'kon ku'to'pe to'ya yarakkîrî.

Simão leva a cruz de Jesus
Mateus 27.32; Marcos 15.21

Jesus Pokapîtî To'ya Pakî'nan Pona
(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

26 E, como o conduzissem, constrangendo um cireneu, chamado Simão, que vinha do campo, puseram-lhe a cruz sobre os ombros, para que a levasse após Jesus.

Jesus rumo ao Calvário

27 Seguia-o numerosa multidão de povo, e também mulheres que batiam no peito e o lamentavam.

28 Porém Jesus, voltando-se para elas, disse: Filhas de Jerusalém, não choreis por mim; chorai, antes, por vós mesmas e por vossos filhos!

29 Porque dias virão em que se dirá: Bem-aventuradas as estéreis, que não geraram, nem amamentaram.

30 Nesses dias, dirão aos montes: Caí sobre nós! E aos outeiros: Cobri-nos!

26Moropai surarayamî'ya Jesus yarî'pî. Tuutîkon pe e'ma ta tiwin warayo' eporî'pî to'ya itese' Simão. Cirene cidaderî pon keren poi tui'sen. Mîîkîrî yapisî'pî to'ya. Moropai mîrîrî pakî'nan Jesus narî tîrî'pî to'ya Simãoya yaato'pe Jesus ye'ma'pî pî'.

27Mîrîrî arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî iwenairî. Inkamoro kore'ta tiaronkon wîri'sanyamî' wanî'pî. Moropai to' karawa'pî mararî pra î' kupî to'ya era'ma tîuya'nîkon ye'nen Jesus pî'.

28Inkamoro era'mai Jesus era'tî'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Wîri'sanyamî', Jerusalém ponkon î' pî' akaraukon uwenai? Uwenai pra tîîse apî'nîkon neken akaruntî moropai anmukukon pî' akaruntî. Maasa pra awe'taruma'tîkon pe naatîi.

29Maasa pra e'taruma'tînto' weiyu erepamî kupî sîrîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîronkonya taa kupî sîrîrî. Morîkon pu'kuru wîri'sanyamî' manni'kan more yenponenan pepîn, more yenpotîponkon pepîn, more wo'pa'tîponkon pepîn tîmannîtîkon ke. Inkamoro wanî kupî sîrîrî taatausinpai. ⌞Maasa pra tînmukukon e'taruma'tî era'ma to'ya pepîn.⌟

30Tamî'nawîronkonya taa kupî sîrîrî, e'taruma'tînto' weiyu erepamî yai. Kure'nan wî' pî' taa to'ya kupî sîrîrî: "Anna pona enakî, anna sa'mantato'pe anna e'taruma'tî ye'nen", taa to'ya. Moropai kawînan ikîrî pî' taa to'ya: "Anna yenonkî anna esera'ma namai", taa to'ya.

31 Porque, se em lenho verde fazem isto, que será no lenho seco?

31A'kî, uurî e'taruma'tî tîîse mararî, apo' keme a'pi'ta'pî pepîn aramî mararî warantî. Tîîse amîrî'nîkon wanî apo' keme a'pi'ta'pî aramî warantî awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî mararî pra. Mîrîrî ye'nen apî'nîkon akaruntî uwenai pra —ta'pî Jesusya to' pî'.

32 E também eram levados outros dois, que eram malfeitores, para serem executados com ele.

32Mîrîrî tîpo asakî'ne ama'ye'kon moropai pemonkon wîîtîponkon yarî'pî to'ya Jesus yarakkîrî to' sa'mantato'pe.

A crucificação

Mateus 27.33-44; Marcos 15.22-32; João 19.17-27

33 Quando chegaram ao lugar chamado Calvário, ali o crucificaram, bem como aos malfeitores, um à direita, outro à esquerda.

33Moropai to' erepamî'pî pata'se' itese' pemonkon pu'pai pî' taato' pata'se' ya'. Moropai moro Jesus pokapîtî'pî to'ya. Moropai asakî'ne ama'ye'kon tiwin meruntî winî, moropai tiaron kamai' winî, Jesus wanî'pî to' yarakkita.

34 Contudo, Jesus dizia: Pai, perdoa-lhes, porque não sabem o que fazem. Então, repartindo as vestes dele, lançaram sortes.

34Moropai Jesusya ta'pî: —Paapa, insanan sa'ne pemonkonyamî' nîkupî ku'kî aawanmîra. Î' kupî tîuya'nîkon epu'tî to'ya pra to' man —ta'pî Jesusya. Mîrîrî tîpo tî'kon simonkokon pî' to' su'mina'pî Jesus pon rî'pî pantakapîtî tîuya'nîkonpa kai'ma.

35 O povo estava ali e a tudo observava. Também as autoridades zombavam e diziam: Salvou os outros; a si mesmo se salve, se é, de fato, o Cristo de Deus, o escolhido.

35Arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî moro era'ma pî'. Judeuyamî' esanon wo'ma'ta ko'mannîpî tanne Jesus pî' ta'pî to'ya: —Tiaronkon pemonkonyamî' pîika'tîpîtî'pîiya tîîse î' wani' awanî ye'nen awe'pîika'tî pepîn. Innape pîika'tîton pe Paapa narima'pî pe tîwanî ya, awe'pîika'tî —ta'pî to'ya.

36 Igualmente os soldados o escarneciam e, aproximando-se, trouxeram-lhe vinagre, dizendo:

36Moropai surarayamî' nîrî wo'ma'ta'pî ipî'. Iipia to' erepanpîtî'pî moropai iwuku ton ⌞tamî'nawîronkon nenîrî⌟ vinho epe'mîn enepî'pî to'ya iipia.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

37 Se tu és o rei dos judeus, salva-te a ti mesmo.

38 Também sobre ele estava esta epígrafe [em letras gregas, romanas e hebraicas]: ESTE É O REI DOS JUDEUS.

Os dois malfeitores

39 Um dos malfeitores crucificados blasfemava contra ele, dizendo: Não és tu o Cristo? Salva-te a ti mesmo e a nós também.

40 Respondendo-lhe, porém, o outro, repreendeu-o, dizendo: Nem ao menos temes a Deus, estando sob igual sentença?

41 Nós, na verdade, com justiça, porque recebemos o castigo que os nossos atos merecem; mas este nenhum mal fez.

42 E acrescentou: Jesus, lembra-te de mim quando vieres no teu reino.

43 Jesus lhe respondeu: Em verdade te digo que hoje estarás comigo no paraíso.

A morte de Jesus
Mateus 27.45-56; Marcos 15.33-41; João 19.28-30

44 Já era quase a hora sexta, e, escurecendo-se o sol, houve trevas sobre toda a terra até à hora nona.

37Moropai inkamoroya ta'pî ipî': —Innape see Judeuyamî' yepotorî pe awanî ya, aawarîrî see e'pîika'tîkî —ta'pî to'ya.

38Moropai mîrîrî pakî'nan ipo Jesus e'to' pî' kawîne awe'menukasa' wanî'pî see warantî: mîserî judeuyamî' yepotorî taato' e'menukasa'.

39Moropai inkamoro ama'ye'kon ipokonpe pakî'nan po to' nîpokapîtî'san yakon wo'ma'ta'pî ipî'. Ta'pîiya: —Paapa narima'pî pepîn kin amîrî? Pîika'tîton pepîn amîrî? Aawarîrî e'pîika'tîkî moropai anna pîika'tîkî nîrî.

40Tîîse tiaron iratai winonya ta'pî mîîkîrî tîîwo'ma'tasen pî': —Moo e'kî. Paapa namaya pra awanî mîrîrî? Tamî'nawîrî uurî'nîkon sa'manta kupî epu'tîya pra nan, ipokonpe?

41Uurî'nîkon e'taruma'tîto' wanî sîrîrî unkupî'pîkon imakui'pî wenai. Tîîse mîserî î' imakui'pî inkupî'pî ton pîn uurî'nîkon warantî.

42Mîrîrî tîpo mîîkîrî iratai winon, meruntî winonya ta'pî Jesus pî': —Î' pensa tamî'nawîronkon esa' pe eena ya, upî' sa'ne menpenatai, Jesus —ta'pîiya.

43Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —Ayenku'tîuya pepîn. Apî' tauya sîrîrî. Sîrîrîpe uyarakkîrî awanî pe nai Paapa pia, morî ya', paraíso itese' —ta'pî Jesusya ipî'.

Jesus Sa'manta
(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

44Mîrîrî tîpo ineka'ta po eena ko'mannîpî tanne wei esi'nîpî'pî. Inî'rî pata

45 E rasgou-se pelo meio o véu do santuário.

46 Então, Jesus clamou em alta voz: Pai, nas tuas mãos entrego o meu espírito! E, dito isto, expirou.

47 Vendo o centurião o que tinha acontecido, deu glória a Deus, dizendo: Verdadeiramente, este homem era justo.

48 E todas as multidões reunidas para este espetáculo, vendo o que havia acontecido, retiraram-se a lamentar, batendo nos peitos.

49 Entretanto, todos os conhecidos de Jesus e as mulheres que o tinham seguido desde a Galiléia permaneceram a contemplar de longe estas coisas.

O sepultamento de Jesus
Mateus 27.57-61; Marcos 15.42-47; João 19.38-42

50 E eis que certo homem, chamado José, membro do Sinédrio, homem bom e justo

51 (que não tinha concordado com o desígnio e ação dos outros), natural de Arimatéia, cidade dos judeus, e que esperava o reino de Deus,

weiyu'maiya pra, eewaronpamî'pî. Aako'mamî'pî 3 horas pîkîrî wei ton pra.
45Moropai epîremanto' yewî' yuwato' Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pî arakkita pairî awe'rataika'pî. Awe'naponka'pî Paapa pata'se'.
46Mîrîrî pe rî Jesus entaime'pî meruntî ke aronne. Ta'pîiya Paapa pî': —Paapa, uyekaton rumakauya sîrîrî aapia — ta'pîiya. Mîrîrî taa tîpo mîîkîrî sa'manta'pî.
47Mîrîrî warantî awanî era'ma tîuya ye'nen surarayamî' esa'ya Paapa yapurî'pî. Moropai ta'pîiya: —Innape mîserî warayo' man î' rî imakui'pî kupîtîpon pe pra — ta'pîiya.
48Tamî'nawîronkon mîrîrî kupî to'ya era'mai eperepî'sanya î' e'kupî era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen to' enna'po'pî, mararî pra teesewankono'mai tewî'kon ta. Tîmannîtîkon mun pa'tîpîtî ye'ka pe teserukon ta kure'ne teesewankono'masa'kon ye'nen.
49Tamî'nawîronkon Jesus yonpayamî' moropai wîri'sanyamî' Galiléia pata poi itî'san ipîkîrî inkamoroya era'ma'pî. Aminke si'ma tamî'nawîrî î' e'kupî Jesus yarakkîrî era'ma'pî to'ya.

Jesus Esa'rî'pî Yu'na'tî To'ya
(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

50-51Mîrîrî yai to' kore'ta tiwin warayo' wanî'pî. Judéia pata po tîwe'sen Arimatéia cidaderî pon itese' José. Morî pe yairî tîwe'sen mîîkîrî. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî nîmîkî pî' tîwe'sen pe mîîkîrî wanî'pî. Mîîkîrî wanî'pî nîrî Judeuyamî' panamanen pe tîwe'sen pe. Tîîse î' kai'ma

tiaronkon Judeuyamî' panamanenan eseurîmato' pî' inna taatîpon pe pra awanî'pî.

52 tendo procurado a Pilatos, pediu-lhe o corpo de Jesus,

52Mîrîrî ye'nen José wîtî'pî Pilatos pia moropai Jesus esa'rî'pî esatî'pîiya ipî'.

53 e, tirando-o do madeiro, envolveu-o num lençol de linho, e o depositou num túmulo aberto em rocha, onde ainda ninguém havia sido sepultado.

53Moropai imo'ka'pîiya pakî'nan poi. Mîîkîrî wontî'pîiya kamisa ke. Moropai uuruwai tî' yai yakasa' ya' yeka'ma'pîiya. Mîrîrî uuruwai wanî'pî isa'manta'pî yu'na'tî'pî pepîn. Mîrîrî ya' yeka'ma'pîiya.

54 Era o dia da preparação, e começava o sábado.

54Mîrîrî kupî'pîiya aminke pra Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu e'sara'tî rawîrî, sábado weiyu rawîrî.

55 As mulheres que tinham vindo da Galiléia com Jesus, seguindo, viram o túmulo e como o corpo fora ali depositado.

55Moropai inkamoro wîri'sanyamî' Galiléia poi Jesus pîkîrî itî'san wîtî'pî uuruwai pona José pokonpe. Inkamoroya uuruwai era'ma'pî. Moropai o'non ye'ka pe Jesus esa'rî'pî tîrî to'ya uuruwai ya' era'ma'pî to'ya.

56 Então, se retiraram para preparar aromas e bálsamos. E, no sábado, descansaram, segundo o mandamento.

56Moropai mîrîrî tîpo to' enna'po'pî wîttî ta. Moropai inkamoroya kara' a'pusin yanpuruma'pî moropai óleo teserukon yawîrî Jesus esa'rî'pî karapaimakonpa. Moropai Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu yai to' erî'kapî'pî teserukon yawîrî.

Lucas 24

A ressurreição de Jesus
Mateus 28.1-10; Marcos 16.1-8; João 20.1-10

1 Mas, no primeiro dia da semana, alta madrugada, foram elas ao túmulo, levando os aromas que haviam preparado.

Lucas 24

Jesus E'mî'sa'ka
(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

1Moropai Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu sábado esuwa'kasa' tîpo, domingo yai wîri'sanyamî' wîtî'pî uuruwai pona penane pu'kuru wei epa'ka pra tîîse. Mîrîrî a'pusin yarî'pî to'ya Jesus esa'rî'pî karapaimakonpa tînkoneka'pîkon yarî'pî to'ya.

2 E encontraram a pedra removida do sepulcro;

2Miarî uuruwai pona teerepamîkon pe, inkamoro wîri'sanyamî'ya tî' uuruwai yettapuru pe to' nîtîrî'pî era'ma'pî imo'kasa' pe.

3 mas, ao entrarem, não acharam o corpo do SENHOR Jesus.

3Moropai inkamoro ewomî'pî uuruwai ya' Jesus esa'rî'pî karapaimai. Tîîse Uyepotorîkon Jesus esa'rî'pî eporî to'ya pra to' wanî'pî.

4 Aconteceu que, perplexas a esse respeito, apareceram-lhes dois varões com vestes resplandecentes.

4Mîrîrî ye'nen î' kupî tîuya'nîkon epu'tî to'ya pra to' ena'pî. Mîrîrî pe rî ka'ne' pe asakî'nankon warayo'kon esenpo'pî to' rawîrî. Inkamoro pon wanî'pî morî pe pu'kuru inke' awanî'pî.

5 Estando elas possuídas de temor, baixando os olhos para o chão, eles lhes falaram: Por que buscais entre os mortos ao que vive?

5Moropai inkamoro wîri'sanyamî' esi'nîpî'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen inkamoroya tenpatakon enu'tî'pî non ekaya to' e'muruika'pî. Moropai inkamoro warayo'konya ta'pî to' pî': —Î' wani' awanî ye'nen anî' yuwaya'nîkon mîrîrî isa'manta'san kore'ta aasa'mantasa' pra tîîse? —ta'pî to'ya wîri'sanyamî' pî'.

6 Ele não está aqui, mas ressuscitou. Lembrai-vos de como vos preveniu, estando ainda na Galiléia,

6—Mîîkîrî ton pra man tarî. Awe'mî'sa'ka pî' man. Awenpenatakon pra naatî î' kai'ma apî'nîkon ta'pîiya pî' Galiléia pata po tîwanî yai? —ta'pî to'ya.

7 quando disse: Importa que o Filho do Homem seja entregue nas mãos de pecadores, e seja crucificado, e ressuscite no terceiro dia.

7—“Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe rumaka to'ya kupî sîrîrî imakui'san pemonkonyamî' yenya'. Mîrîrî tîpo pakî'nan pona upokapîtî to'ya. Moropai e'mî'sa'ka iteseurînon wei yai”, ta'pîiya —ta'pî to'ya.

8 Então, se lembraram das suas palavras.

8Mîrîrî taa to'ya ye'nen inkamoro wîri'sanyamî' enpenata'pî î' kai'ma Jesus eseurîma'pî pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 E, voltando do túmulo, anunciaram todas estas coisas aos onze e a todos os mais que com eles estavam.

10 Eram Maria Madalena, Joana e Maria, mãe de Tiago; também as demais que estavam com elas confirmaram estas coisas aos apóstolos.

11 Tais palavras lhes pareciam um como delírio, e não acreditaram nelas.

12 Pedro, porém, levantando-se, correu ao sepulcro. E, abaixando-se, nada mais viu, senão os lençóis de linho; e retirou-se para casa, maravilhado do que havia acontecido.

Os discípulos no caminho de Emaús
Marcos 16.12-13

13 Naquele mesmo dia, dois deles estavam de caminho para uma aldeia chamada Emaús, distante de Jerusalém sessenta estádios.

14 E iam conversando a respeito de todas as coisas sucedidas.

15 Aconteceu que, enquanto conversavam e discutiam, o próprio Jesus se aproximou e ia com eles.

9Moropai inkamoro enna'po'pî uuruwai poi. Moropai inkamoroya î' tînera'ma'pîkon uuruwai po ekaremekî'pî Jesus nenupa'san pî' 11 kaisaronkon pî' moropai tiaronkon pemonkonyamî' pî'.

10Inkamoro wîri'sanyamî' wanî'pî itî'san uuruwai pona see warantî: Maria Madalena, moropai Joana, moropai Maria Tiago yan, moropai tiaronkon wîri'sanyamî'. To' pokonpe itî'sanya ekaremekî'pî Jesus naipontî'san pî'.

11Tîîse innape inkamoro wîri'sanyamî' eseurîmato' kupî to'ya pra Jesus nenupa'san wanî'pî. To' wo'ma'ta kai'ma to' wanî'pî innape ikupî to'ya pra.

12Tîîse tiwin to' yonpa, Pedro e'mî'sa'ka'pî. Moropai eeka'tumî'pî ka'ne' pe uuruwai pona. Miarî teerepansa' uuruwai ya' era'mai awe'muruika'pî tîîse kamisa neken Jesus ya'santî'pî neken era'ma'pîiya. Anî' ton pra era'ma'pîiya. Mîrîrî tîpo mîîkîrî enna'po'pî wîttî ta mararî pra teesenumenkai î' kai'ma awe'ku'sa' pî'.

Emaús Wîtîto' E'ma Po Jesus Esenpo
(Mc 16.12-13)

13Mîrîrî yai rî asakî'ne Jesus nenupa'san wîtî'pî pemonkonyamî' ko'manto' mîrikkî itese' Emaús pona. Mîrîrî wanî'pî aminke pu'kuru pra tîwe'sen pe Jerusalém pî' 10 quilómetros kaisarî.

14Inkamoro eseurîma yarî ko'mannîpî'pî tuutîkon e'ma taawîrî î' kai'ma Jerusalém po e'kupî'pî pî'.

15Mîrîrî pî' to' eseurîma'pî. Mîrîrî tanne Jesus iipî'pî to' pîkîrî, moropai to' pokonpe attî'pî e'ma taawîrî.

16 Os seus olhos, porém, estavam como que impedidos de o reconhecer.

17 Então, lhes perguntou Jesus: Que é isso que vos preocupa e de que ides tratando à medida que caminhais? E eles pararam entristecidos.

18 Um, porém, chamado Cleopas, respondeu, dizendo: És o único, porventura, que, tendo estado em Jerusalém, ignoras as ocorrências destes últimos dias?

19 Ele lhes perguntou: Quais? E explicaram: O que aconteceu a Jesus, o Nazareno, que era varão profeta, poderoso em obras e palavras, diante de Deus e de todo o povo,

20 e como os principais sacerdotes e as nossas autoridades o entregaram para ser condenado à morte e o crucificaram.

21 Ora, nós esperávamos que fosse ele quem havia de redimir a Israel; mas, depois de tudo isto, é já este o terceiro dia desde que tais coisas sucederam.

22 É verdade também que algumas mulheres, das que conosco estavam, nos surpreenderam, tendo ido de madrugada ao túmulo;

16Mîîkîrî tîpîkîrî'nîkon tui'sen era'ma'pî Jesus nenupa'sanya tîîse anî' pe awanî epu'to' to'ya e'tîrî pra awanî'pî.

17Inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya tuutî ye'ka pe. —Î' pî' eeseurîmakon mîrîrî e'ma taawîrî attîkon ye'ka pe? —ta'pîiya. Moropai inkamoro emî'pamî'pî tuutîkon ye'ka pe teesewankono'mai.

18Moropai tiaron iwanîyakon Cléopasya ta'pî ipî': —Amîrî wanî Jerusalém po tîîko'mansen pe pu'kuru tîîse î' e'kupî'pî miarî epu'tîya pra awanî, sîrîrî wei esuwa'ka manni' pî'? —ta'pîiya.

19—Î' kin e'kupî'pî? —ta'pî Jesusya ipî'. —Manni' Jesus Nazaré pon yarakkîrî awe'kupî'pî —ta'pî to'ya. —Mîîkîrî warayo' wanî'pî Paapa maimu ekareme'nen pe profeta pe. Moropai Paapa winîpainon pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya epu'tî'pî Paapa meruntîri yarakkîrî awanî. Maasa pra î' ikupî eserîkan pepîn kupî'pîiya tîmaimu ke.

20Teepîremasanon esanonya moropai uyesanonkonya irumaka'pî iwîto'pe to'ya kai'ma. Moropai pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya itîrî'pî to'ya.

21Mîîkîrîya uyeyatonon winîpai umo'kakon ko'mannîpî kai'ma anna wanî'pî. Tîîse amenrî mîini ko'manpara ne'rî î' kupî'pî to'ya yarakkîrî.

22Tîîse anna yonpayamî' wîri'sanyamî'ya anna esenumenka emapu'tî pî' man. Maasa pra inkamoro wîtîn pî' man erenmapî ya' uuruwai pona.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

23 e, não achando o corpo de Jesus, voltaram dizendo terem tido uma visão de anjos, os quais afirmam que ele vive.

23Moropai inkamoroya Jesus esa'rî'pî eporî pra man miarî uuruwai ya'. Tîîse tîwenna'poi inkamoroya inserîyamî' neken era'ma tîuya'nîkon ekaremekî pî' man. Moropai inkamoro inserîyamî'ya taasa' man to' pî'. “Enen mîîkîrî wanî”, taasa' to'ya man.

24 De fato, alguns dos nossos foram ao sepulcro e verificaram a exatidão do que disseram as mulheres; mas não o viram.

24Moropai tiaronkon anna yonpayamî' wîtîn pî' man innape awanî era'mai uuruwai pona. Moropai innape era'ma pî' to', wîri'sanyamî'ya ekaremekî warantî. Tîîse Jesus era'ma to'ya pra man —ta'pî Cléopasya.

25 Então, lhes disse Jesus: Ó néscios e tardos de coração para crer tudo o que os profetas disseram!

25Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya to' pî': —Î' kai'ma see epu'tîya'nîkon pra aako'mamîkon mîrîrî? Innape iku'sa'ya'nîkon pepîn mîrîrî. Î' kai'ma Paapa maimu ekareme'nenan penaronkon profetayamî' eseurîma'pî epu'tîya'nîkon pra awanîkon?

26 Porventura, não convinha que o Cristo padecesse e entrasse na sua glória?

26Maasa pra mîrîrî warantî Paapa narima'pî iwinîpainonya tîmoron epu'tî e'pai awanî'pî. Mîrîrî tîpo neken tîwe'taruma'tî tîpo Paapa pia eereuta e'pai awanî ka' po ipîkku pe, Paapa ya'karu ta —ta'pîiya.

27 E, começando por Moisés, discorrendo por todos os Profetas, expunha-lhes o que a seu respeito constava em todas as Escrituras.

27Moropai tamî'nawîrî î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa' tîpî' ekaremekî pia'tî'pîiya. E'mai'non Moisés kaaretarî patapai moropai tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nîmenuka'pî pîkîrî.

28 Quando se aproximavam da aldeia para onde iam, fez ele menção de passar adiante.

28Mîrîrî pemonkonyamî' ko'manto' pona teerepamîkon tanne Jesusya tuutî ko'mannîpî warantî ikupî'pî.

29 Mas eles o constrangeram, dizendo: Fica conosco, porque é tarde, e o dia já declina. E entrou para ficar com eles.

30 E aconteceu que, quando estavam à mesa, tomando ele o pão, abençoou-o e, tendo-o partido, lhes deu;

31 então, se lhes abriram os olhos, e o reconheceram; mas ele desapareceu da presença deles.

32 E disseram um ao outro: Porventura, não nos ardia o coração, quando ele, pelo caminho, nos falava, quando nos expunha as Escrituras?

33 E, na mesma hora, levantando-se, voltaram para Jerusalém, onde acharam reunidos os onze e outros com eles,

34 os quais diziam: O SENHOR ressuscitou e já apareceu a Simão!

29Moropai inkamoroya yeka'nunka'pî mîrîrî pata ya' aako'manto'pe tîpokon pe'nîkon. Ta'pî to'ya: —Anna pokonpe e'nîpai man. Maasa pra pata ko'mannî pî' man. Ewaron erepannî pî' man —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Jesus ewomî'pî to' pokonpe. Moropai aako'mamî'pî asakî'nankon tînenupa'san pokonpe.
30Mîîkîrî ereuta'pî mesa pia to' pokonpe entamo'kai. Moropai mîîkîrîya trigo puusa' yapisî'pî. Moropai eepîrema'pî. —Paapa morî pe man anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî trigo puusa' pîrikka'pîiya moropai inkamoro asakî'nankon pia itîrî'pîiya.
31Mîrîrî kupîiya wenai inkamoroya Jesus pe awanî epu'tî'pî. Epu'to' to'ya erepamî'pî mîrîrî yai. Tîîse inî'rî era'ma to'ya pra to' ena'pî. To' yenu yapai eesenomî'pî ka'ne' pe.
32Moropai tîîwarîrî'nîkon to' eseurîma'pî. Tiaronya ta'pî: —A'kî, mîîkîrî pe awanî ye'nen eeseurîmato'ya uyewankon yeurîma ne'tîkini uyeurîmaiya'nîkon tanne e'ma taawîrî. Moropai Paapa maimu pî' uurî'nîkon yeurîma'pîiya aronne.
33Moropai inkamoro e'mî'sa'ka'pî ka'ne' pe, moropai to' wîtî'pî Jerusalém pona. Miarî teerepamîkon pe inkamoro Jesus nenupa'san 11 kaisaronkon emurukuntîsa' eporî'pî to'ya tiaronkon pokonpe.
34Moropai inkamoro tiaronya ekaremekî'pî to' pî': —Innape Uyepotorîkon e'mî'sa'ka'pî man. Tîîse

35 Então, os dois contaram o que lhes
acontecera no caminho e como fora por
eles reconhecido no partir do pão.

Jesus aparece aos discípulos
João 20.19-23

36 Falavam ainda estas coisas quando
Jesus apareceu no meio deles e lhes disse:
Paz seja convosco!

37 Eles, porém, surpresos e atemorizados,
acreditavam estarem vendo um espírito.

38 Mas ele lhes disse: Por que estais
perturbados? E por que sobem dúvidas ao
vosso coração?

39 Vede as minhas mãos e os meus pés, que
sou eu mesmo; apalpai-me e verificai,
porque um espírito não tem carne nem
ossos, como vedes que eu tenho.

40 Dizendo isto, mostrou-lhes as mãos e os
pés.

41 E, por não acreditarem eles ainda, por
causa da alegria, e estando admirados,
Jesus lhes disse: Tendes aqui alguma coisa
que comer?

Simãoya Uyepotorîkon era'ma pî' man —
ta'pî to'ya.
35Mîrîrî tîpo inkamoro asakî'nankonya î'
e'ku'sa' e'ma taawîrî tarakkîrî'nîkon
ekaremekî'pî nîrî to' pî'. Moropai î' kai'ma
Uyepotorîkon pe awanî epu'tî tîuya'nîkon
ekaremekî'pî to'ya. Maasa pra trigo puusa'
pîrikkaiya wenai epu'tî'pî to'ya.

Tînenupa'san Pia Jesus Esenpo
(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

36Mîrîrî tînera'ma'pîkon ekaremekî to'ya
tanne Jesus esenpo'pî to' kore'ta ka'ne' pe.
Mîîkîrîya ta'pî to' pî': —Tîîwanmîra e'tî
teesewankono'mai pra —ta'pîiya.
37Mîrîrî pî' to' wanî'pî teesi'nî'se.
Teesi'nî'sa'kon ye'ka pe to' esenumenka'pî
ipî' woro'yan kai'ma.
38Tîîse mîîkîrîya ta'pî to' pî': —Î' wani'
awanî ye'nen eesi'nî'sa'kon mîrîrî? Î' wani'
awanî ye'nen innape ukupîya'nîkon pra
aako'mamîkon sîrîrî tîpose?
39A'kî, era'matî maasa uyenya wanî a'ta ke
prego yetta'pî. Moropai u'pu era'matî.
Moropai uurî era'matî, uurî mîîkîrî
manni'rî uurî. Maasa uyapîtî innape
ukupîkonpa woro'yan pe pra wanî
epu'tîkonpa. Maasa pra woro'yan wanî
pepîn tîpun ke, moropai te'pî ke, uurî
era'maya'nîkon manni' warantî.
40Mîrîrî taa tîuya ye'ka pe, tenya moropai
tî'pu yenpo'pîiya era'mato'pe to'ya kai'ma.
41Tîîse inkamoroya maasa innape wanî
kupî pra awanî'pî. Maasa pra kure'ne
taatausinpai to' wanî'pî mararî pra
teesenumenkakon ye'ka pe Jesus esenposa'
pî'. Inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya: —

Ayekkarikon rî moro nai annapîkon? —ta'pîiya.

42 Então, lhe apresentaram um pedaço de peixe assado [e um favo de mel].

42Moropai inkamoroya moro' puusa' pia'pî tîrî'pî iipia.

43 E ele comeu na presença deles.

43Mîîkîrîya yapisî'pî moropai awentamo'ka'pî era'ma to'ya tanne.

Jesus explica as Escrituras

44 A seguir, Jesus lhes disse: São estas as palavras que eu vos falei, estando ainda convosco: importava se cumprisse tudo o que de mim está escrito na Lei de Moisés, nos Profetas e nos Salmos.

44Mîrîrî tîpo ta'pîiya to' pî': —Pena akore'ta'nîkon wanî yai eseurîma'pî apî'nîkon ekaremekî'pîuya î' kai'ma uyarakkîrî awe'kupî ton pî'. Moisés kaaretarî eseurîma'pî upî'. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nîmenuka'pî eseurîma'pî upî'. Moropai Salmos kaaretarî eseurîma'pî upî'. Tamî'nawîrî mîrîrî ta'pî Paapa maimu yawîrî awe'kupî e'pai awanî'pî uyarakkîrî ta'pî sa'rî —ta'pîiya.

45 Então, lhes abriu o entendimento para compreenderem as Escrituras;

45Moropai Jesusya Paapa maimu epu'tî to'ya emapu'tî'pî.

46 e lhes disse: Assim está escrito que o Cristo havia de padecer e ressuscitar dentre os mortos no terceiro dia

46Moropai ta'pîiya: —Mîrîrî awe'menukasa' manni'ya taa mîîkîrî Paapa nîmenka'pî, inarima'pî e'taruma'tî pe man aasa'manta pe man. Moropai iteseurînon wei yai awe'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya. Tîpî'rî eeseurîma'pî.

47 e que em seu nome se pregasse arrependimento para remissão de pecados a todas as nações, começando de Jerusalém.

47—Moropai inî'rî awe'menukasa' mîrîrî, itekare esekaremekî pata kaisarî. Î' kai'ma imakui'pî tînkupî'pîkon rumaka pemonkonyamî'ya ya, Paapaya tîîwanmîra to' makui kupî. Tamî'nawîronkon pî' itekare ekaremekî e'pai awanî. E'mai' pe isara'tî e'pai awanî Jerusalém cidaderî po.

48 Vós sois testemunhas destas coisas.

48Amîrî'nîkon wanî mîrîrî ekareme'nenan pe maasa pra era'masa'ya'nîkon ye'nen aasîrî.

49 Eis que envio sobre vós a promessa de meu Pai; permanecei, pois, na cidade, até que do alto sejais revestidos de poder.

A ascensão de Jesus
Marcos 16.19-20

50 Então, os levou para Betânia e, erguendo as mãos, os abençoou.

51 Aconteceu que, enquanto os abençoava, ia-se retirando deles, sendo elevado para o céu.

52 Então, eles, adorando-o, voltaram para Jerusalém, tomados de grande júbilo;

53 e estavam sempre no templo, louvando a Deus.

49Moropai uurîya Paapa winîpainon yarima kupî sîrîrî. Yarima tîuya ta'pî Paapaya mîîkîrî yarimauya aapia'nîkon. Tîîse maasa inîmî'tî tarî cidade po si'ma meruntî iipî nîmî'tî ayesa'kon pe aako'manto'pe —ta'pî Jesusya.

Ka' pona Jesus Yanu'nîpî'pî Paapaya
(Mc 16.19-20; At 1.9-11)

50Mîrîrî tîpo Jesusya to' yarî'pî cidade poi tiaron pemonkonyamî' ko'manto' Betânia itese' pona. Miarî teerepansa'kon pe Jesusya tenya kainumî'pî kakîsiya, moropai —Morî pe ako'mantî —ta'pîiya to' pî'.

51Inkamoro yarakkîrî teeseurîma ye'ka perî Jesus atarima'pî to' piapai. Moropai Paapaya yanu'nîpî'pî ka' pona.

52Inkamoroya yapurî'pî miarî si'ma. Moropai to' enna'po'pî Jerusalém pona mararî pra taatausinpai.

53Inkamoro ko'mamî'pî mîrîrî tîpo epîremanto' yewî' ta tîîko'man pe. Miarî si'ma Paapa yapurî'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

O evangelho segundo João	O Evangelho Segundo João
João 1	**João 1**
A encarnação do Verbo	**Mai Ena'pî Pemonkon Pe**
1 No princípio era o Verbo, e o Verbo estava com Deus, e o Verbo era Deus.	1Eesippia'tî yai moro Mai tesa'sen wanî'pî. Mîîkîrî Mai wanî'pî Paapa pia. Moropai mîîkîrî Mai wanî'pî Paapa pe.
2 Ele estava no princípio com Deus.	2Mîîkîrî rî wanî'pî Paapa pia tamî'nawîron esippia'tî yai.
3 Todas as coisas foram feitas por intermédio dele, e, sem ele, nada do que foi feito se fez.	3Mîîkîrî wenai tamî'nawîron koneka'pî Paapaya. Î' rî ekoneka pra awanî'pî mîîkîrî ton pra tîîse.
4 A vida estava nele e a vida era a luz dos homens.	4Awanî'pî enen ko'mannîto' esa' pe. Enen ko'mannîto' iipiapainon, mîrîrîya pemonkonyamî' weiyu'ma'pî morî pe Paapa epu'to'pe to'ya.
5 A luz resplandece nas trevas, e as trevas não prevaleceram contra ela.	5Ewaron ya' pu'kuru awitta pî' aako'mamî tîîse ewaron ta tîîko'mansenon, imakui'sanya mîrîrî a'ka yi'nîpî eserîke pra awanî'pî.
6 Houve um homem enviado por Deus cujo nome era João.	6Paapaya warayo' yarima'pî, itese' João.
7 Este veio como testemunha para que testificasse a respeito da luz, a fim de todos virem a crer por intermédio dele.	7Mîîkîrî iipî'pî eseurîmai, manni' a'ka pe tîwe'sen pî' eseurîmai, tamî'nawîronkonya a'ka pe tîwe'sen ku'to'pe innape tîmaimu wenai.
8 Ele não era a luz, mas veio para que testificasse da luz,	8A'ka pe tîwe'sen pepîn mîîkîrî João, tîîse Paapaya yaipontî'pî a'ka pe tîwe'sen yekare ekareme'se.
9 a saber, a verdadeira luz, que, vinda ao mundo, ilumina a todo homem.	9Mîîkîrî a'ka pe tîwe'sen manni' wanî'pî innape, yenku'tîton pe pra. Mîîkîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' weiyu'manen iipî'pî sîrîrî pata pona.
10 O Verbo estava no mundo, o mundo foi feito por intermédio dele, mas o mundo não o conheceu.	10Mîîkîrî asarî'pî sîrîrî non poro, tînkoneka'pî pu'kuru poro, tîîse mîîkîrî pe

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

epu'tî to'ya pra, sîrîrî non po tîîko'mansenon wanî'pî.

11 Veio para o que era seu, e os seus não o receberam.

11Tarîwaya tîpata pe tînkoneka'pî pona aaipî'pî. Tîîse ipemonkonoyamî'ya yapisî pra awanî'pî.

12 Mas, a todos quantos o receberam, deu-lhes o poder de serem feitos filhos de Deus, a saber, aos que crêem no seu nome;

12Tîîse tapisîtîponkon pia itîrî'pîiya Paapa munkî pe to' enato'pe, manni'kan innape tîkupîtîponkon pia.

13 os quais não nasceram do sangue, nem da vontade da carne, nem da vontade do homem, mas de Deus.

13Paapa munkî pe inkamoro esenpo'pî, pemonkon pe esenpon warantî pra. Itu'se tîwe'to' yawîrî to' esenpo pra awanî'pî. Moropai itu'se anî'rî e'to' yawîrî pra, tîîse itu'se tîwanî ye'nen, Paapaya ikupî'pî.

14 E o Verbo se fez carne e habitou entre nós, cheio de graça e de verdade, e vimos a sua glória, glória como do unigênito do Pai.

14Mîîkîrî Mai esenpo'pî pemonkon pe. Uurî'nîkon kore'ta aako'mamî'pî. Morî pu'kuru iteseru era'ma'pî annaya. Mîrîrî wenai î' kai'ma iyun Paapa yeseru wanî epu'tî'pî annaya. Innape pu'kuru awanî, morî pe pu'kuru mîîkîrî e'to' wanî, tiwinan Paapa munmu yeseru pe.

O testemunho de João Batista

15 João testemunha a respeito dele e exclama: Este é o de quem eu disse: o que vem depois de mim tem, contudo, a primazia, porquanto já existia antes de mim.

15João nurî'tî eseurîmapîtî'pî ipî' see warantî: —Mîîkîrî warayo' pî' uurî eseurîmapîtî ne'tîkini —ta'pîiya. —Uye'ma'pî pî' Mîîkîrî iipî, tîîse uyentai awanî, maasa pra uurî ton pra tîîse Mîîkîrî wanî'pî —ta'pîiya.

16 Porque todos nós temos recebido da sua plenitude e graça sobre graça.

16Iwinîpai morî epe'mîn yapi'nenan uurî'nîkon tamî'nawîrî. Kure'ne morî tîîsai'ya. Morî tîîsai'ya morî pe tîwanî ye'nen, morî antîîpai tîwanî ye'nen.

17 Porque a lei foi dada por intermédio de Moisés; a graça e a verdade vieram por meio de Jesus Cristo.

17Moisés nurî'tî yai Paapaya tîmaimu tîrî'pî unkupîkon ton pe. See warantî ako'mantî awe'taruma'tîkon namai, kai'ma. Tîîse Jesus Cristo yai, yairon

Paapa epu'tî moropai î' kai'ma morî epe'mîn tîrîiya epu'tî.

18 Ninguém jamais viu a Deus; o Deus unigênito, que está no seio do Pai, é quem o revelou.

18Anî'ya Paapa era'masa' pra man sîrîrî tîpose. Tîîse tiwinan Paapa munmu, Paapa pia pu'kuru tîîko'mansen, mîîkîrîya Paapa yeseru ekareme'sa' sîrîrî.

João Batista repete o seu testemunho
Mateus 3.1-12; Marcos 1.2-8; Lucas 3.1-18

João Batista Yekare
(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)

19 Este foi o testemunho de João, quando os judeus lhe enviaram de Jerusalém sacerdotes e levitas para lhe perguntarem: Quem és tu?

19Jerusalém poi teepîremasanon moropai tonpakon Levitayamî' yarima'pî Judeuyamî' esanonya João pia ekaranmapoi: —Anî' amîrî? —ta'pî to'ya.

20 Ele confessou e não negou; confessou: Eu não sou o Cristo.

20See warantî to' maimu yuuku'pîiya. Aronne eesekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Uurî Paapa nîmenka'pî, pîika'tîton pepîn. Cristo pepîn uurî.

21 Então, lhe perguntaram: Quem és, pois? És tu Elias? Ele disse: Não sou. És tu o profeta? Respondeu: Não.

21Moropai ta'pî to'ya: —Anî' kin amîrî moriya? Elias nurî'tî ka'rî amîrî? Joãoya ta'pî: —Kaane. Inî'rî ta'pî to'ya: —Pena Paapa maimu ekareme'nen, manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî aaipî ton manni' ka'rî awanî? —ta'pî to'ya. —Kaane —ta'pîiya.

22 Disseram-lhe, pois: Declara-nos quem és, para que demos resposta àqueles que nos enviaram; que dizes a respeito de ti mesmo?

22—Anî' pe kin awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya. —Anna pî' ka'kî ekareme'to'pe annaya anna yarimatîponkon pî'. Î' taa pî' nan anna pî'? —ta'pî to'ya.

23 Então, ele respondeu: Eu sou a voz do que clama no deserto: Endireitai o caminho do SENHOR, como disse o profeta Isaías.

23Joãoya yuuku'pî: —Uurî keren po eseurîmakoi Isaías nurî'tî nekaremekî'pî. "Uyepotorîkon ye'marî ton konekatî to'sarî pu'kuru *(Is 40.3)* tauya tamî'nawîronkon pî'". Pena Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî nekaremekî'pî ⌞pemonkonyamî' ekonekato'pe Uyepotorîkon iipî rawîrî⌟ —ta'pîiya to' pî'.

24 Ora, os que haviam sido enviados eram de entre os fariseus.

24Inkamoro João pia erepamî'san wanî'pî fariseuyamî' narima'san pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

25 E perguntaram-lhe: Então, por que batizas, se não és o Cristo, nem Elias, nem o profeta?

26 Respondeu-lhes João: Eu batizo com água; mas, no meio de vós, está quem vós não conheceis,

27 o qual vem após mim, do qual não sou digno de desatar-lhe as correias das sandálias.

28 Estas coisas se passaram em Betânia, do outro lado do Jordão, onde João estava batizando.

João Batista torna a repetir o seu testemunho

29 No dia seguinte, viu João a Jesus, que vinha para ele, e disse: Eis o Cordeiro de Deus, que tira o pecado do mundo!

30 É este a favor de quem eu disse: após mim vem um varão que tem a primazia, porque já existia antes de mim.

31 Eu mesmo não o conhecia, mas, a fim de que ele fosse manifestado a Israel, vim, por isso, batizando com água.

O batismo de Jesus

25Inî'rî João ekaranmapo'pî to'ya: —Cristo pe pra awanî, moropai Elias pe pra awanî, moropai manni' Paapa maimu ekareme'nen, Moisés nurî'tî nekaremekî'pî pe pra awanî. Mîrîrî ye'nen î' ton pe pemonkonyamî' yenpatakonaya? —ta'pî to'ya.

26To' maimu yuuku'pî Joãoya: —Inna, pemonkonyamî' yenpatakonauya tuna ke neken, tîîse tiaron man akore'ta'nîkon, anepu'tîkon pepîn.

27Mîîkîrî pî' tauya manni' uye'ma'pî pî' eerepamî, tîîse uyentai awanî. Uyentai pu'kuru awanî ye'nen, i'sa'sa' yewa yeukauya pepîn, itarumai'pî pe pu'kuru wanî ye'nen —ta'pîiya.

28Tamî'nawîrî sîrîrî esuwa'ka'pî Betânia pata po iren Jordão ratai po, pemonkonyamî' yenpatakona pî' João wanî'pî pata.

Carneiro, Paapa Nîtîrî'pî

29Mîrîrî tîpo tiaron wei yai, tîîpia Jesus iipî era'ma'pî Joãoya. Jesus era'mai'ma ta'pîiya tamî'nawîronkon pî': —A'kî, manni' Paapa nîmenka'pî aasa'mantato'pe Carneiro era'matî. Mîserîya tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî mo'ka —ta'pî Joãoya.

30—Mîserî pî' tauya manni', uye'ma'pî pî' tiaron iipî tîîse uyentai awanî, uurî ton pra tîîse awanî'pî mîîto'pe, tauya ne'tîkini.

31Mîîkîrî pe mîserî epu'tîuya pra awanî'pî. Tîîse uuipî'pî pemonkonyamî' yenpatakonai Israelponkonya mîserî epu'to'pe —ta'pî Joãoya.

Mateus 3.13-17; Marcos 1.9-11; Lucas 3.21-22

32 E João testemunhou, dizendo: Vi o Espírito descer do céu como pomba e pousar sobre ele.

33 Eu não o conhecia; aquele, porém, que me enviou a batizar com água me disse: Aquele sobre quem vires descer e pousar o Espírito, esse é o que batiza com o Espírito Santo.

34 Pois eu, de fato, vi e tenho testificado que ele é o Filho de Deus.

Dois discípulos de João Batista seguem Jesus

35 No dia seguinte, estava João outra vez na companhia de dois dos seus discípulos

36 e, vendo Jesus passar, disse: Eis o Cordeiro de Deus!

37 Os dois discípulos, ouvindo-o dizer isto, seguiram Jesus.

38 E Jesus, voltando-se e vendo que o seguiam, disse-lhes: Que buscais? Disseram-lhe: Rabi (que quer dizer Mestre), onde assistes?

39 Respondeu-lhes: Vinde e vede. Foram, pois, e viram onde Jesus estava morando;

32Moropai João eseurîma'pî Jesus pî': —Ka' poi Morî Yekaton Wannî autî era'ma'pîuya ipona waku'kaimî warantî. Moropai ipo aako'mamî'pî.

33Mîîkîrî pe awanî epu'tîuya pra awanî'pî. Tîîse tuna ke pemonkonyamî' yenpatakonai uyarimatîponya ta'pî upî': "Warayo' pona Morî Yekaton Wannî autî moropai ipo aako'mamî era'maya ya, mîîkîrî pe awanî epu'tîya. Mîîkîrîya pemonkonyamî' yenpatakona Morî Yekaton Wannî e'to'pe to' esa' pe", ta'pîiya upî'.

34Moropai era'ma'pîuya moropai tamî'nawîronkon pî' tauya sîrîrî: "Paapa munmu mîserî" —ta'pî Joãoya.

Jesus Nenupa'san E'mai'nokon

35Inî'rî tiaron wei yai awanî'pî João moropai inenupa'san asakî'nankon.

36Mîrîrî poro Jesus wîtî era'ma'pî Joãoya. Ta'pîiya tînenupa'san pî': —A'kî, mîîkîrî carneiro Paapa nîtîrî ton aasa'mantato'pe uurî'nîkon ton pe —ta'pîiya.

37Moropai mîrîrî eta tîuya'nîkon ye'nen, João nenupa'san asakî'nankon wîtî'pî Jesus pîkîrî.

38Mîrîrî pe, Jesus era'tî'pî. Te'ma'pî pî' to' iipî era'ma'pîiya. Ta'pîiya to' pî': —Î' yuwaya'nîkon? —ta'pîiya. Yuuku'pî to'ya: —Rabi, (anna yenupanen taato' mîrîrî) —O'non pata tîîko'mansen amîrî? —ta'pî to'ya.

39—Aase'nîkon maasa era'mai —ta'pî Jesusya. Mîrîrîya ipîkîrî to' wîtî'pî. Aako'manto' era'ma'pî to'ya moropai iipia

e ficaram com ele aquele dia, sendo mais ou menos a hora décima.

40 Era André, o irmão de Simão Pedro, um dos dois que tinham ouvido o testemunho de João e seguido Jesus.

41 Ele achou primeiro o seu próprio irmão, Simão, a quem disse: Achamos o Messias (que quer dizer Cristo),

42 e o levou a Jesus. Olhando Jesus para ele, disse: Tu és Simão, o filho de João; tu serás chamado Cefas (que quer dizer Pedro).

Filipe e Natanael

43 No dia imediato, resolveu Jesus partir para a Galiléia e encontrou a Filipe, a quem disse: Segue-me.

44 Ora, Filipe era de Betsaida, cidade de André e de Pedro.

45 Filipe encontrou a Natanael e disse-lhe: Achamos aquele de quem Moisés escreveu na lei, e a quem se referiram os profetas: Jesus, o Nazareno, filho de José.

46 Perguntou-lhe Natanael: De Nazaré pode sair alguma coisa boa? Respondeu-lhe Filipe: Vem e vê.

to' ko'mamî'pî pata ko'mamî tîpose. To' erepansa' wanî'pî 4 horas yairî tîîse.

40Tiwinan mîîkîrî João maimu etatîpon Jesus pîkîrî itî'pî wanî'pî Simão Pedro yakon itese' André.

41Jesus piapai tuutî tîpo, tîrui yuwai attî'pî. Eporî'pîiya. Ta'pîiya tîrui pî': —Messias pe Paapa nîmenka'pî pîika'tîton eporî pî' anna man. (Messias taa Judeuyamî'ya moropai Cristo taa grego maimu ta)

42Moropai tîrui yarî'pîiya Jesus pia. Jesus esenumenka'pî Pedro pî' moropai ta'pîiya: —Amîrî Simão, João munmu. Tarîpai ayese'tîuya Pedro pe. (Tî' taato' mîrîrî Pedro, grego maimu ta.)

Jesusya Filipe, Natanael Yanno

43Mîrîrî tîpo tiaron wei yai Jesus ese'ma'tî'pî Galiléia pona. Tuutî pe Filipe eporî'pîiya. —Aase uwenairî —ta'pîiya Filipe pî'.

44Betsaida po tîîko'mansen mîîkîrî Filipe, André, Pedro cidaderî po.

45Filipe wîtî'pî Natanael yuwai. Eporî'pîiya. Ta'pîiya Natanael pî': —A'kî warayo' Moisés nurî'tî moropai penaro'kon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî nekaremekî'pî tîkaaretarîkon po, manni' mîîkîrî eporî pî' anna man. Jesus mîîkîrî eporî pî' anna man, Jesus mîîkîrî Nazaré poinon, José munmu —ta'pîiya.

46Natanaelya yuuku'pî: —Nazaré pata poi morî epa'ka eserîke pra man —ta'pîiya. Filipeya ta'pî: —Maasa aase era'mai —ta'pîiya.

47 Jesus viu Natanael aproximar-se e disse
a seu respeito: Eis um verdadeiro israelita,
em quem não há dolo!

48 Perguntou-lhe Natanael: Donde me
conheces? Respondeu-lhe Jesus: Antes de
Filipe te chamar, eu te vi, quando estavas
debaixo da figueira.

49 Então, exclamou Natanael: Mestre, tu és
o Filho de Deus, tu és o Rei de Israel!

50 Ao que Jesus lhe respondeu: Porque te
disse que te vi debaixo da figueira, crês?
Pois maiores coisas do que estas verás.

51 E acrescentou: Em verdade, em verdade
vos digo que vereis o céu aberto e os anjos
de Deus subindo e descendo sobre o Filho
do Homem.

João 2

As bodas em Caná da Galileia

1 Três dias depois, houve um casamento
em Caná da Galiléia, achando-se ali a mãe
de Jesus.
2 Jesus também foi convidado, com os seus
discípulos, para o casamento.

3 Tendo acabado o vinho, a mãe de Jesus
lhe disse: Eles não têm mais vinho.

4 Mas Jesus lhe disse: Mulher, que tenho
eu contigo? Ainda não é chegada a minha
hora.

47Tîîpia Natanael iipî era'ma'pî Jesusya.
Tîwoi'nîkon pî' ta'pîiya: —A'kî, Israel pon
pu'kuru mîîkîrî warayo' seru'ye' pepîn —
ta'pîiya.
48Mîrîrî eta'pî Natanaelya. —O'non ye'ka
pe uyepu'tî pî' nan? —ta'pîiya Jesus pî'.
Jesusya yuuku'pî: —Filipe, ayannouya pra
tîîse, ayera'ma pî' wai figo ye' yo'koi awanî
tanne.
49Mîrîrî pî' Natanaelya ta'pî: —
Uyenupanen, amîrî Paapa munmu. Amîrî
anna Israelyamî' yepotorî.
50Jesusya ta'pî ipî': —Innape ukupî pî' nai
ayera'ma pî' wai figo ye' yo'koi tauya
manni' wenai. Tîîse mîrîrî yentainon
era'maya pe nai.
51Ayenku'tîuya pepîn. Ka' esettapuruka
era'maya pe nai, moropai inserîyamî'
enuku moropai to' autî era'maya pe nai
uurî, pemonkon pe ka' poi iipî'pî pia —
ta'pî Jesusya.

João 2

E'marimanto' Pia Jesus Wîtî

1Asakî'ne wei tîpo, e'marimanto' wanî'pî
Caná cidaderî po, Galiléia pata ya'. Jesus
yan wanî'pî moro.
2Jesus moropai inenupa'san yeta'pî to'ya
e'marimanto' pona to' wîtîto'pe.
3Moropai miarî to' wuku e'tî'ka'pî. Mîrîrî
pî' Jesus yanya ta'pî ipî': —To' wuku
e'tî'kan pî' man —ta'pîiya.
4Jesusya yuuku'pî: —Maama', amîrî mîrîrî
uurî pepîn. Maasa uweiyu erepansa' pra
man —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Então, ela falou aos serventes: Fazei tudo o que ele vos disser.

5Ta'pî isanya wîttî esa' poitîrîtonon pî': —Î' rî taiya ya apî'nîkon, mîrîrî ku'tî —ta'pîiya.

6 Estavam ali seis talhas de pedra, que os judeus usavam para as purificações, e cada uma levava duas ou três metretas.

6Awanî'pî moro tî' konekasa' kamotikon pe tiwin mia' pona tîîmo'tai kaisarî, tuna yense' pe teserukon yawîrî Judeuyamî' e'ronato'pe. Awanî'pî kure'ne tuna yapi'nenan 80, 100 litros kaisarî yapi'nenan.

7 Jesus lhes disse: Enchei de água as talhas. E eles as encheram totalmente.

7Jesusya ta'pî wîttî esa' poitîrîtonon pî': —Tuna ke kamotikon yannî'tî —ta'pîiya. Yannîpî'pî to'ya intapîkîrî.

8 Então, lhes determinou: Tirai agora e levai ao mestre-sala. Eles o fizeram.

8Ta'pîiya to' pî': —Tarîpai imo'katî. Yaatî entamo'kanto' yepuru pia. Mîrîrî kupî'pî to'ya.

9 Tendo o mestre-sala provado a água transformada em vinho (não sabendo donde viera, se bem que o sabiam os serventes que haviam tirado a água), chamou o noivo

9Mîrîrî enîrî'pî entamo'kanto' yepuruya tuna konekasa' uva yekku pe. Mîrîrî pe awanî epu'tîiya pra awanî'pî, tîîse wîttî esa' poitîrîtononya epu'tî'pî. Warayo' tîwe'marimasen yanno'pîiya.

10 e lhe disse: Todos costumam pôr primeiro o bom vinho e, quando já beberam fartamente, servem o inferior; tu, porém, guardaste o bom vinho até agora.

10Ta'pîiya ipî': —Uyonpa, uyeserukon wanî tiaron pe. Entamo'kan yai, morî panpî' wo' yenpo to'ya. Moropai tamî'nawîronkonya enîrî mararî pra. Mîrîrî tîpo itîrî to'ya morî ma'ran. Tîîse mîrîrî warantî pra ikupî pî' nai. E'mai' pe morî ma'ran yenpo pî' nai. Morî panpî' yenpa'ka pî' nai kînnî'pî —ta'pîiya tîwe'marimasen pî'.

11 Com este, deu Jesus princípio a seus sinais em Caná da Galiléia; manifestou a sua glória, e os seus discípulos creram nele.

11Mîrîrî anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pî Jesusya e'mai' pe pu'kuru to' nera'ma ton pe. Galiléia pata po tîwe'sen Caná cidaderî po ikupî'pîiya. Moropai tîmeruntîri yenpo'pîiya. Moropai inenupa'sanya ikupî'pî innape.

12 Depois disto, desceu ele para Cafarnaum, com sua mãe, seus irmãos e seus discípulos; e ficaram ali não muitos dias.

Jesus purifica o templo

13 Estando próxima a Páscoa dos judeus, subiu Jesus para Jerusalém.

14 E encontrou no templo os que vendiam bois, ovelhas e pombas e também os cambistas assentados;

15 tendo feito um azorrague de cordas, expulsou todos do templo, bem como as ovelhas e os bois, derramou pelo chão o dinheiro dos cambistas, virou as mesas

16 e disse aos que vendiam as pombas: Tirai daqui estas coisas; não façais da casa de meu Pai casa de negócio.

17 Lembraram-se os seus discípulos de que está escrito: O zelo da tua casa me consumirá.

18 Perguntaram-lhe, pois, os judeus: Que sinal nos mostras, para fazeres estas coisas?

12Mîrîrî tîpo to' autî'pî Caná poi Cafarnaum pona. To' wanî'pî Jesus, isan, itakontonon moropai inenupa'san. Cafarnaum po to' ko'mamî'pî mararî.

Epîremanto' Yewî' Ta Jesus Wîtî
(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

13Aminke pra Judeuyamî' festarî wanî yai, itese' páscoa Jesus wîtî'pî Jerusalém pona, mîrîrî pî' tîwanîpa kai'ma.

14Moro, epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' eporî'pîiya paakayamî', carneiroyamî', waku'kaimîyamî' ke, tîwe'repasanon moropai tîniru miakanmanenan. Moro teesenyaka'mato'kon pî' to' eporî'pîiya.

15Mîrîrî ye'nen to' po'pî'to' ton koneka'pîiya e'seusa ke. Mîrîrî ke to' yenpa'ka'pîiya epîremanto' yewî' tapai tekînkon carneiroyamî' paakayamî' pokonpe. Tîniru miakanmanenan tînirurî soroka'pîiya, moropai to' yaponse'kon, to' mesarikon ra'tî'pîiya.

16Waku'kaimîyamî' ke tîwe'repasanon pî' ta'pîiya: —Ayekînkon yaatî tarîpai. Uyun yewî' kî'ku'tî awe'repato'kon yewî' pe.

17Mîrîrî kupîiya pî' inenupa'san esenumenka'pî. Pena awe'menukasa' Paapa maimu pî' to' enpenata'pî. Paapa maimuya taa: —Yairî ayewî' ko'mamî yu'se wai kure'ne. Mîrîrî yu'se e'to' enasa' uyesa' pe *(Sl 69.9)* —taiya. Mîrîrî pî' Jesus nenupa'san enpenata'pî.

18Mîrîrî kupîiya wenai Judeuyamî'ya ta'pî ipî': —Anî' maimu pe inkamoro yenpa'ka pî' nan? Yairî nai kupî annaya yu'se awanî ya, anna esenumenkato' ton ku'kî, anî'ya

19 Jesus lhes respondeu: Destruí este santuário, e em três dias o reconstruirei.

20 Replicaram os judeus: Em quarenta e seis anos foi edificado este santuário, e tu, em três dias, o levantarás?

21 Ele, porém, se referia ao santuário do seu corpo.

22 Quando, pois, Jesus ressuscitou dentre os mortos, lembraram-se os seus discípulos de que ele dissera isto; e creram na Escritura e na palavra de Jesus.

Muitos creem em Jesus

23 Estando ele em Jerusalém, durante a Festa da Páscoa, muitos, vendo os sinais que ele fazia, creram no seu nome;

24 mas o próprio Jesus não se confiava a eles, porque os conhecia a todos.

25 E não precisava de que alguém lhe desse testemunho a respeito do homem, porque ele mesmo sabia o que era a natureza humana.

João 3

Nicodemos visita a Jesus

1 Havia, entre os fariseus, um homem chamado Nicodemos, um dos principais dos judeus.

ikupî eserîkan pepîn. Î' konekaya innape aku'to'pe annaya? —ta'pî to'ya.

19Jesusya yuuku'pî: —Sîrîrî Paapa yewî', yarankatî moropai seurîwî'ne wei kaisarî tîîse i'mî'sa'kauya inî'rî —ta'pîiya to' pî'.

20Judeuyamî'ya yuuku'pî: —46 kono' kaisarî sîrîrî wîttî koneka pî' to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen seurîwî'ne wei kaisarî ikonekaya pepîn tiwin kin.

21Tîîse to' esenku'tîsa' wanî'pî, wîttî pî' Jesus eseurîma kai'ma, tîîse tîpî' eeseurîma tanne.

22Moropai aasa'mantato' yapai awe'mî'sa'ka tîpo, Jesus nenupa'san enpenata'pî mîrîrî ta'pîiya pî'. Moropai innape Paapa maimu e'menukasa' kupî'pî to'ya moropai Jesus maimu nîrî.

Tamî'nawîronkon Pemonkonyamî' Yeseru Epu'tî Jesusya

23Moro Jerusalém po páscoa pî' Jesus wanî tanne, arinîkonya ikupî'pî innape anî'ya ikupî eserîkan pepîn kupîiya era'ma tîuya'nîkon ye'nen.

24Tîîse Jesus eturumaka pra awanî'pî to' yenya', maasa pra tamî'nawîronkon yewan epu'tî tîuya ye'nen.

25Anî'ya pemonkon yeseru pî' teurîma yu'se pra awanî'pî, pemonkon yewan ya' tîîko'mansen epu'tîiya mîîto'pe.

João 3

Nicodemos Yarakkîrî Jesus Eseurîma

1Moro awanî'pî warayo' itese' Nicodemos. Awanî'pî fariseu pe, Judeuyamî' panamanen pe.

2 Este, de noite, foi ter com Jesus e lhe disse: Rabi, sabemos que és Mestre vindo da parte de Deus; porque ninguém pode fazer estes sinais que tu fazes, se Deus não estiver com ele.

3 A isto, respondeu Jesus: Em verdade, em verdade te digo que, se alguém não nascer de novo, não pode ver o reino de Deus.

4 Perguntou-lhe Nicodemos: Como pode um homem nascer, sendo velho? Pode, porventura, voltar ao ventre materno e nascer segunda vez?

5 Respondeu Jesus: Em verdade, em verdade te digo: quem não nascer da água e do Espírito não pode entrar no reino de Deus.

6 O que é nascido da carne é carne; e o que é nascido do Espírito é espírito.

7 Não te admires de eu te dizer: importa-vos nascer de novo.

8 O vento sopra onde quer, ouves a sua voz, mas não sabes donde vem, nem para onde vai; assim é todo o que é nascido do Espírito.

9 Então, lhe perguntou Nicodemos: Como pode suceder isto? Acudiu Jesus:

2Mîîkîrî wîtî'pî Jesus pia ewaron ya'. Jesus pî' ta'pîiya: —Uyenupanen, yenupaton amîrî Paapa piapainon. Amîrî epu'tî pî' anna man. Ankupî'pî anna nera'ma ton kupî anî'ya eserîke pra awanî, Paapa ton pra awanî ya iipia —ta'pîiya.

3Jesusya yuuku'pî: —Ayenku'tîuya pepîn. Itakon te'ka pe pemonkon esenpo pra awanî ya, itepotorî pe Paapa wanî pepîn. Mîîkîrî pata'se' era'maiya pepîn.

4Nicodemosya ta'pî: —O'non ye'ka pe pemonkon esenpo inî'rî a'yeke'ton pe si'ma? Inî'rî tîsan ro'ta ya' eewomî itakon te'ka pe teesenpopa ka'rî? —ta'pîiya.

5Mîrîrî pî' Jesusya ta'pî: —Ayenku'tîuya pepîn. Pemonkon esenpo e'pai awanî esenponî'pî warantî moropai Morî Yekaton Wannî yai esenpon nîrî. Asakî'ne ite'ka eesenpo pra awanî ya, Paapa wanî pepîn itesa' pe, ipata ya' eewomî pepîn.

6Ipun pe eesenpo'pî wanî ipun pe rî neken. Morî Yekaton Wannî yai eesenpo'pî wanî yekaton awanî pe.

7Inî'rî eesenpo e'pai man tauya manni' pî' teesewankono'mai pra e'kî.

8A'kî, a'situn a'ta'se'ma itu'se tîwe'to' yawîrî. A'situn pe awanî epu'tî maasa pra eeseta ye'nen, tîîse o'non pata pai aaipî epu'tî pepîn. Moropai o'non pata poro attî epu'tî pepîn. Mîrîrî warantî epu'tî Morî Yekaton Wannî yai esenpo'pî pemonkon wanî tîîko'manto' ke, eesenpo emapu'tîsai'ya ye'nen —ta'pî Jesusya.

9Ta'pî Nicodemosya: —O'non ye'ka pe awanî mîrîrî?

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 Tu és mestre em Israel e não compreendes estas coisas?

11 Em verdade, em verdade te digo que nós dizemos o que sabemos e testificamos o que temos visto; contudo, não aceitais o nosso testemunho.

12 Se, tratando de coisas terrenas, não me credes, como crereis, se vos falar das celestiais?

13 Ora, ninguém subiu ao céu, senão aquele que de lá desceu, a saber, o Filho do Homem [que está no céu].

14 E do modo por que Moisés levantou a serpente no deserto, assim importa que o Filho do Homem seja levantado,

15 para que todo o que nele crê tenha a vida eterna.

A missão do Filho

16 Porque Deus amou ao mundo de tal maneira que deu o seu Filho unigênito, para que todo o que nele crê não pereça, mas tenha a vida eterna.

17 Porquanto Deus enviou o seu Filho ao mundo, não para que julgasse o mundo, mas para que o mundo fosse salvo por ele.

18 Quem nele crê não é julgado; o que não crê já está julgado, porquanto não crê no nome do unigênito Filho de Deus.

10Jesusya yuuku'pî: —Israel ponkon yenupanen pe si'ma mîrîrî epu'tîya pra awanî mîrîrî?

11Ayenku'tîuya pepîn. Anna eseurîma anna nepu'tî pî' moropai anna nera'ma'pî ekaremekî annaya. Tîîse anna maimu kupîya pra awanî innape.

12Sîrîrî non po ko'mannîto' yeseru pî' ayeurîmauya tanne, innape ikupîya pra awanî ya, ka' ponkon yeseru ekaremekîuya ya, o'non ye'ka pe mîrîrî kupîya e'painon innape?

13Anî' enu'sa' pra man sîrîrî tîpose Paapa pata'se' ya'. Tîîse uurî, pemonkon pe esenpo'pî uurî autî'pî ka' poi.

14Pena Moisés nurî'tîya bronze konekasa' îkîi pe pîmî'sa'ka'pî keren po. Mîrîrî warantî uurî, ka' poi iipî'pî pîmî'sa'ka to'ya e'pai awanî pakî'nan pona.

15Mîrîrî kupî to'ya e'pai awanî innape uku'nenan ko'manto'pe ipatîkarî Paapa pia —ta'pîiya.

16—Maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yu'se Paapa wanî'pî ipîra teeseka'nunkai. Mîrîrî ye'nen tiwinan tînmu tîrî'pîiya, innape iku'nenan wîtî namai apo' ya', ipatîkarî enen to' ko'manto'pe tîîpia.

17Tînmu yarimaiya pra Paapa wanî'pî sîrîrî non pona, apo' ya' tamî'nawîronkon yarimai, tîîse yarima'pîiya to' pîika'tîpa kai'ma, tînmu wenai —ta'pîiya.

18—Innape iku'nen wîtî pepîn apo' ya'. Tîîse innape iku'nen pepîn wîtî ko'mannîpî

19 O julgamento é este: que a luz veio ao mundo, e os homens amaram mais as trevas do que a luz; porque as suas obras eram más.

20 Pois todo aquele que pratica o mal aborrece a luz e não se chega para a luz, a fim de não serem argüidas as suas obras.

21 Quem pratica a verdade aproxima-se da luz, a fim de que as suas obras sejam manifestas, porque feitas em Deus.

Outro testemunho de João Batista

22 Depois disto, foi Jesus com seus discípulos para a terra da Judéia; ali permaneceu com eles e batizava.

23 Ora, João estava também batizando em Enom, perto de Salim, porque havia ali muitas águas, e para lá concorria o povo e era batizado.

24 Pois João ainda não tinha sido encarcerado.

25 Ora, entre os discípulos de João e um judeu suscitou-se uma contenda com respeito à purificação.

26 E foram ter com João e lhe disseram: Mestre, aquele que estava contigo além do Jordão, do qual tens dado testemunho, está batizando, e todos lhe saem ao encontro.

sîrîrî apo' ya', maasa pra tewan yapisîiya pra awanî, tiwinan Paapa munmu pî'.

19To' wîtî ko'mannîpî apo' ya' maasa pra pemonkonyamî' wanî a'ka yu'se pra, tamî'nawîronkon weiyu'masa' a'kaya tanne. Tîîse ewaron yu'se to' wanî, maasa pra imakui'pî kupî pî' to' ko'mamî.

20Imakui'pî pî' tîîko'mansenonya tîweiyu'mato'kon kupî tewanmakon pe. A'ka ya' to' ewomî pepîn, “Imakui'pî kupî pî' naatîi”, taa anî'ya namai tîpî'nîkon.

21Tîîse Paapa maimu yairon yawîron ewomî a'ka ya', tînkoneka, teseru esera'mato'pe, innape itu'se Paapa e'to' yairî awanî esepu'to'pe —ta'pî Jesusya.

João Batista Yentai Jesus Wanî

22Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî Judéia pata pona tînenupa'san pokonpe. Moro aako'manpîtî'pî to' pokonpe. Pemonkonyamî' yenpatakona'pîiya moro.

23João Batista nîrî wanî'pî pemonkonyamî' yenpatakona pî' Enom pata po, aminke pra Salim pata pî', maasa pra tuna wanî'pî moro mararî pra. Pemonkonyamî' wîtî'pî João pia moropai to' esenpatakona'pî,

24mîîkîrî João yarakkamo to'ya pra tîîse maasa.

25Mîrîrî yai João Batista nenupa'san esiyu'pîtî'pî Judeu yarakkîrî Paapa wakîri pe ko'mannîto' yeseru pî', to' ronato' pî'.

26To' wîtî'pî João pia. —Anna yenupanen —ta'pî to'ya. —Amîrî pia awanî'pî manni' Jordão ratai po, ipî' eeseurîma ne'tîkini mîîkîrî man nîrî pemonkonyamî' yenpatakona pî'. Moropai tamî'nawîronkon wîtî iipia —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

27 Respondeu João: O homem não pode receber coisa alguma se do céu não lhe for dada.

28 Vós mesmos sois testemunhas de que vos disse: eu não sou o Cristo, mas fui enviado como seu precursor.

29 O que tem a noiva é o noivo; o amigo do noivo que está presente e o ouve muito se regozija por causa da voz do noivo. Pois esta alegria já se cumpriu em mim.

30 Convém que ele cresça e que eu diminua.

O Filho em relação ao mundo

31 Quem vem das alturas certamente está acima de todos; quem vem da terra é terreno e fala da terra; quem veio do céu está acima de todos

32 e testifica o que tem visto e ouvido; contudo, ninguém aceita o seu testemunho.

33 Quem, todavia, lhe aceita o testemunho, por sua vez, certifica que Deus é verdadeiro.

34 Pois o enviado de Deus fala as palavras dele, porque Deus não dá o Espírito por medida.

27Joãoya ta'pî: —Î' rî eporî eserîke pra man Paapaya itîrî pra awanî tanne.

28Pena Paapa nîmenka'pî pîika'tîton pepîn uurî, taapîtî'pîuya. Irawîrî Paapa narima'pî uurî, taapîtî'pîuya. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

29E'marimanto' yai warayo' awe'mari'maton pia wîri' tîrî to'ya ino'pî pe, tiaron pia pra. Tîîse awe'mari'maton yonpa wanî moro. Tîno'pî pe yapisîiya eta itonpaya. Mîrîrî eta tîuya pî' awe'mari'maton yonpa atausinpa mararî pra. Mîrîrî warantî uurî atausinpan pî' wai kure'ne.

30Mîîkîrî Cristo yapurî tamî'nawîronkonya e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen urumaka to'ya e'pai awanî —ta'pî Joãoya.

31—Mîîkîrî ka' poi iipî'pî man tamî'nawîron yentai. Tîîse uurî wanî sîrîrî non pon pe. Sîrîrî non po tîîko'mansenon yeseru pî' eseurîma. Tîîse ka' poi iipî'pî man tamî'nawîron yentai.

32Tînera'ma'pî, tîneta'pî, mîrîrî pî' eeseurîma. Tîîse anî'ya innape imaimu kupî pepîn.

33Anî'ya innape imaimu kupî ya, seru'ye' pe pra Paapa wanî taiya mîrîrî.

34Maasa pra Mîîkîrî Paapa narima'pîya Paapa maimu ekaremekî mîrîrî. Mararî Tekaton tîrî Paapaya pepîn Mîîkîrî pona tîîse mararî pra itîrîiya.

35 O Pai ama ao Filho, e todas as coisas tem confiado às suas mãos.

36 Por isso, quem crê no Filho tem a vida eterna; o que, todavia, se mantém rebelde contra o Filho não verá a vida, mas sobre ele permanece a ira de Deus.

João 4

A mulher de Samaria

1 Quando, pois, o SENHOR veio a saber que os fariseus tinham ouvido dizer que ele, Jesus, fazia e batizava mais discípulos que João
2 (se bem que Jesus mesmo não batizava, e sim os seus discípulos),
3 deixou a Judéia, retirando-se outra vez para a Galiléia.
4 E era-lhe necessário atravessar a província de Samaria.
5 Chegou, pois, a uma cidade samaritana, chamada Sicar, perto das terras que Jacó dera a seu filho José.

6 Estava ali a fonte de Jacó. Cansado da viagem, assentara-se Jesus junto à fonte, por volta da hora sexta.

7 Nisto, veio uma mulher samaritana tirar água. Disse-lhe Jesus: Dá-me de beber.

8 Pois seus discípulos tinham ido à cidade para comprar alimentos.
9 Então, lhe disse a mulher samaritana: Como, sendo tu judeu, pedes de beber a

35Tînmu pînînma Iyunya mararî pra. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron rumakasai'ya man itenya'.
36Mîîkîrî Paapa munmu ku'nen wanî ya innape, ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporîiya. Moropai innape Paapa munmu ku'nen pepînya enen ko'mannîto' era'ma pepîn. Tîîse Paapa ekore'mato' ko'mamî ipo.

João 4

Wîri' Samaria Pon Yarakkîrî Jesus Eseurîma

1-2João Batista pemonkonoyamî' yentai tîpemonkonoyamî' ton eporî'pî Jesusya, moropai inkamoro yenpatakona'pî inenupa'sanya. Jesusya anî' yenpatakona pra awanî'pî. Mîrîrî yekare etasa' fariseuyamî'ya epu'tî'pî Uyepotorîkonya.
3Mîrîrî epu'tî tîuya pe, Judéia pata poi Galiléia pata pona attî'pî inî'rî.

4Samaria pata poro attî e'pai awanî'pî.

5To' erepamî'pî Samaria pon cidade pona itese' Sicar. Aminke pra awanî'pî José nurî'tî pata'se' iyun Jacó nîtîrî'pî.
6Moro awanî'pî tuna Jacó nurî'tî naka'pî pena. Jesus eke'nepansa' wanî'pî tuutî ke. Eereuta'pî tuna yakasa' pia. Awanî'pî ineka'ta pairî wei tîîse.
7Wîri' iipî'pî tuna mo'kai, Samaria pon. Ta'pî Jesusya ipî': —Uwuku ton tuna ne'kî —ta'pîiya.
8Maasa pra inenupa'san ewonsa' wanî'pî cidade ta tekkarikon ton yennai.
9Mîîkîrî wîri' Samaria ponya ta'pî ipî': —Amîrî Judeu. Uurî sa'ne wîri' Samaria pon.

mim, que sou mulher samaritana (porque os judeus não se dão com os samaritanos)?

Î' wani' awanî ye'nen awuku ton esatîya upî'? —ta'pî wîri'ya ipî'. (Maasa pra Judeuyamî' yeseru wanî to' eseurîma pepîn Samaria ponkon yarakkîrî).

10 Replicou-lhe Jesus: Se conheceras o dom de Deus e quem é o que te pede: dá-me de beber, tu lhe pedirias, e ele te daria água viva.

10Jesusya yuuku'pî: —Paapa nîtîrî'pî epu'tîya ya, moropai anî' pe tîwuku ton esatîtîpon epu'tîya ya, ipî' awuku ton esatî'pîya e'painon. Moropai itîrî'pîuya e'painon aako'manto' ton tîînen ipatîkarî.

11 Respondeu-lhe ela: SENHOR, tu não tens com que a tirar, e o poço é fundo; onde, pois, tens a água viva?

11Mîrîrî pî' wîri'ya ta'pî: —Uyepuru, tuna mo'kato' ton pra awanî aapia. Itu'nakan pe pu'kuru tuna yakasa' man. O'non pata pai aako'manto' ton tîînen, tuna taaya manni' eporîya?

12 És tu, porventura, maior do que Jacó, o nosso pai, que nos deu o poço, do qual ele mesmo bebeu, e, bem assim, seus filhos, e seu gado?

12Penaron utamokon nurî'tî Jacó naka'pî sîrîrî tuna tîmîrî ton pe moropai tînmukuyamî' tekînon ton pe. Moropai sîrîrî tîpose aako'mamî uurî'nîkon ton pe. Amîrî Jacó nurî'tî yentainon?

13 Afirmou-lhe Jesus: Quem beber desta água tornará a ter sede;

13Jesusya yuuku'pî: —Anî'ya sîrîrî tuna enîrî ya, inî'rî tuna aninnîpai eena.

14 aquele, porém, que beber da água que eu lhe der nunca mais terá sede; pelo contrário, a água que eu lhe der será nele uma fonte a jorrar para a vida eterna.

14Tîîse untîrî tuna enîrî anî'rîya ya, mîîkîrî ko'mamî ipatîkarî tuna aninnîpai teenai pra. Untîrî ko'mamî itekaton ya' moropai ipatîkarî aako'manto' ton tîrîiya.

15 Disse-lhe a mulher: SENHOR, dá-me dessa água para que eu não mais tenha sede, nem precise vir aqui buscá-la.

15Wîri'ya ta'pî ipî': —Uyepuru, mîrîrî ye'ka tuna ke uwo'pakî, inî'rî tuna aninnîpai ena namai, inî'rî tuna era'mai uuipî namai tarîwaya —ta'pîiya.

16 Disse-lhe Jesus: Vai, chama teu marido e vem cá;

16Jesusya ta'pî ipî': —Anyo yannota moriya —ta'pîiya.

17 ao que lhe respondeu a mulher: Não tenho marido. Replicou-lhe Jesus: Bem disseste, não tenho marido;

17Wîri'ya yuuku'pî: —Inyo pîn uurî. Jesusya ta'pî: —Yairî eseurîman pî' nai, inyo pîn uurî taa pî' nai.

18 porque cinco maridos já tiveste, e esse
que agora tens não é teu marido; isto
disseste com verdade.

A verdadeira adoração

19 SENHOR, disse-lhe a mulher, vejo que
tu és profeta.

20 Nossos pais adoravam neste monte; vós,
entretanto, dizeis que em Jerusalém é o
lugar onde se deve adorar.

21 Disse-lhe Jesus: Mulher, podes crer-me
que a hora vem, quando nem neste monte,
nem em Jerusalém adorareis o Pai.

22 Vós adorais o que não conheceis; nós
adoramos o que conhecemos, porque a
salvação vem dos judeus.

23 Mas vem a hora e já chegou, em que os
verdadeiros adoradores adorarão o Pai em
espírito e em verdade; porque são estes
que o Pai procura para seus adoradores.

24 Deus é espírito; e importa que os seus
adoradores o adorem em espírito e em
verdade.

25 Eu sei, respondeu a mulher, que há de
vir o Messias, chamado Cristo; quando ele
vier, nos anunciará todas as coisas.

18Mia'taikin kaisarî anyotonon e'sa' man,
moropai sîrîrî anyo pepîn warayo'
yarakkîrî awanî. Yairî eseurîman pî' nai.

19Wîri'ya ta'pî ipî': —Uyepuru, Paapa
maimu ekareme'nen pe awanî epu'tî pî'
wai.

20Anna yonpayamî' penaronkonya Paapa
yapurî'pî tarî sîrîrî wî' po. Tîîse
amîrî'nîkon Judeuyamî'ya taa, Jerusalém
po neken pemonkonyamî'ya Paapa yapurî
e'pai awanî, taaya'nîkon.

21Mîrîrî yuuku'pî Jesusya: —Wîri', innape
uku'kî. Awanî kupî sîrîrî tarî Paapa
yapurîya'nîkon pepîn. Moropai Jerusalém
po nîrî uyunkon yapurîya'nîkon pepîn.

22Amîrî'nîkon man anî' yapurîya'nîkon
epu'tîya'nîkon pra naatîi. Anî' yapurî
annaya epu'tî pî' anna man, maasa pra
tamî'nawîronkon pîika'tîton iipî
ekareme'sa' Paapaya Judeuyamî' winîpai.

23Tîîse awanî kupî sîrîrî moropai sîrîrî
pu'kuru awanî see warantî, Uyunkon
yapurînenan seru'ye'kon pepînya yapurî
tekatonkon ke moropai seru'ye' pe pra.
Mîrîrî ye'kakon tapurînenan ton yuwa
Paapaya.

24Paapa man Yekaton Wannî pe.
Yapurînenanya yapurî e'pai man
tekatonkon ke, seru'ye' pe tîwe'se pra —
ta'pî Jesusya.

25Wîri'ya ta'pî ipî': —Paapa nîmenka'pî
itese' Cristo, mîîkîrî iipî pe man. Mîrîrî
epu'tî pî' wai. Teerepamî yai tamî'nawîron
ekaremekîiya upî'nîkon.

26 Disse-lhe Jesus: Eu o sou, eu que falo contigo.

27 Neste ponto, chegaram os seus discípulos e se admiraram de que estivesse falando com uma mulher; todavia, nenhum lhe disse: Que perguntas? Ou: Por que falas com ela?

28 Quanto à mulher, deixou o seu cântaro, foi à cidade e disse àqueles homens:

29 Vinde comigo e vede um homem que me disse tudo quanto tenho feito. Será este, porventura, o Cristo?!

30 Saíram, pois, da cidade e vieram ter com ele.

A ceifa e os ceifeiros

31 Nesse ínterim, os discípulos lhe rogavam, dizendo: Mestre, come!

32 Mas ele lhes disse: Uma comida tenho para comer, que vós não conheceis.

33 Diziam, então, os discípulos uns aos outros: Ter-lhe-ia, porventura, alguém trazido o que comer?

34 Disse-lhes Jesus: A minha comida consiste em fazer a vontade daquele que me enviou e realizar a sua obra.

35 Não dizeis vós que ainda há quatro meses até à ceifa? Eu, porém, vos digo: erguei os olhos e vede os campos, pois já branquejam para a ceifa.

26Jesusya ta'pî ipî': —Uurî mîîkîrî, amîrî yarakkîrî eeseurîma manni'.

27Mîrîrî tanne, Jesus nenupa'san erepamî'pî. Kure'ne to' esenumenka'pî wîri' yarakkîrî eeseurîma era'ma tîuya'nîkon pî'. Tîîse Jesus ekaranmapo to'ya pra awanî'pî. Î' esatî pî' nan ipî'? Î' wani' awanî ye'nen mîîkîrî wîri' yarakkîrî eeseurîma manni'? taa to'ya pra awanî'pî.

28Mîrîrî ya tuna yense' rumaka'pî wîri'ya. Cidade poro attî'pî. Pemonkonyamî' pî' ta'pîiya:

29—Maasa aase'kon upîkîrî, tamî'nawîron unkupî'pî ekareme'nen era'mai. Yai pra Cristo pe awanî tai'se —ta'pîiya to' pî'.

30Mîrîrî ye'nen cidade poi to' epa'ka'pî Jesus pia.

31Mîrîrî tanne Jesus nenupa'san eseurîma'pî yarakkîrî: —Anna yenupanen, esekkari'tîkî —ta'pî to'ya ipî'.

32Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Uyekkari man anepu'tîkon pepîn.

33Mîrîrî pî' inenupa'sanya ta'pî tîpî'nîkon: —Itekkari ton tîîsa' tiaronya ka'rî? —ta'pî to'ya.

34Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Itu'se uyarimatîpon e'to' ankonekapai uuko'mamî. Inekaremekî'pî esenyaka'mato' ton pe anku'pai wanî. Mîrîrî man uyekkari pe, uyo' pe —ta'pîiya.

35—Amîrî'nîkonya taa: “Maasa asakîrîrî kapoi tîpo aasîrî uyekkarikon emîrî kupî sîrîrî”, taaya'nîkon. Tîîse tiaron perî uurî esenumenkato' wanî. Pata era'matî. Aasîrî pemonkonyamî' man itekare

anetapainokon. Manni' uyekkarikon emîsa' mo'ka pî' teesenyaka'masanon warainokon yu'se awanî, inkamoro pemonkonyamî' pî' itekare ekareme'to'pe to'ya.

36 O ceifeiro recebe desde já a recompensa e entesoura o seu fruto para a vida eterna; e, dessarte, se alegram tanto o semeador como o ceifeiro.

36Mîrîrî pî' teesenyaka'masenya tepe' ton eporî. Teperu ton eporîiya tîwe'tî'kasen pepîn. Ipatîkarî enen to' ko'mamî. Mîrîrî ye'nen sa'nîrî to' atausinpa. Ipîmîtîpon atausinpa ipikkatîpon yarakkîrî, tiaronkon maasa tîuya'nîkon ye'nen Paapa pemonkono pe.

37 Pois, no caso, é verdadeiro o ditado: Um é o semeador, e outro é o ceifeiro.

37See warantî taawonan amîrî'nîkon, “Warayo'ya tekkari ton pîmî, tîîse tiaron ipîmîtîpon pepînya ipikka”. Innape awanî mîrîrî.

38 Eu vos enviei para ceifar o que não semeastes; outros trabalharam, e vós entrastes no seu trabalho.

38Amîrî'nîkon yarima'pîuya pemonkonyamî' pia. Mîrîrî to' pî' amîrî'nîkon esenyaka'masa' pra awanî'pî. Tiaronkon esenyaka'masa' wanî'pî to' pî'. Tîîse amîrî'nîkon maimu pe uyapurî'pî to'ya. Tiaronkon esenyaka'ma pia'tî'pî aretî'ka'pîya'nîkon mîrîrî —ta'pî Jesusya.

Muitos samaritanos creem em Jesus

39 Muitos samaritanos daquela cidade creram nele, em virtude do testemunho da mulher, que anunciara: Ele me disse tudo quanto tenho feito.

39Moropai arinîkon Samaritanoyamî' mîrîrî cidade po tîîko'mansenonya Jesus kupî'pî innape, manni' wîri'ya ekareme'sa' etasa' tîuya'nîkon ye'nen, —Tamî'nawîron unkoneka'pî ekaremekî pî' man taasai'ya ye'nen —ta'pîiya ne'tîkini pî'.

40 Vindo, pois, os samaritanos ter com Jesus, pediam-lhe que permanecesse com eles; e ficou ali dois dias.

40Mîrîrî ye'nen iipia teerepamîkon pe yeka'nunka'pî to'ya tîîpia'nîkon aako'manto'pe kai'ma. Moro aako'mamî'pî asakî'ne wei kaisarî.

41 Muitos outros creram nele, por causa da sua palavra,

41Moropai tiaronkonya nîrî Jesus kupî'pî innape imaimu eta tîuya'nîkon wenai.

42 e diziam à mulher: Já agora não é pelo
que disseste que nós cremos; mas porque
nós mesmos temos ouvido e sabemos que
este é verdadeiramente o Salvador do
mundo.

Jesus volta à Galileia

43 Passados dois dias, partiu dali para a
Galiléia.

44 Porque o mesmo Jesus testemunhou que
um profeta não tem honras na sua própria
terra.

45 Assim, quando chegou à Galiléia, os
galileus o receberam, porque viram todas
as coisas que ele fizera em Jerusalém, por
ocasião da festa, à qual eles também
tinham comparecido.

A cura do filho de um oficial do rei

46 Dirigiu-se, de novo, a Caná da Galiléia,
onde da água fizera vinho. Ora, havia um
oficial do rei, cujo filho estava doente em
Cafarnaum.

47 Tendo ouvido dizer que Jesus viera da
Judéia para a Galiléia, foi ter com ele e lhe
rogou que descesse para curar seu filho,
que estava à morte.

48 Então, Jesus lhe disse: Se, porventura,
não virdes sinais e prodígios, de modo
nenhum crereis.

42Manni' wîri' pî' ta'pî to'ya: —E'mai' pe
innape ikupî'pî annaya amaimu wenai.
Tîîse tarîpai imaimu eta pî' anna man,
anna pe pu'kuru. Innape tamî'nawîronkon
pîika'tîton pe awanî epu'tî pî' anna man —
ta'pî to'ya.

Ipîkku Munmu Yepi'tî Jesusya

43Asakî'ne wei tîîko'mamî tîpo, Jesus
ese'ma'tî'pî miarî pai Galiléia pata pona.
44Tîîko'manto' pata pona tuutî ye'ka pe,
ta'pîiya: —Paapa maimu ekareme'nen
yapurî tamî'nawîronkonya. Tîîse ipata ya'
tîîko'mansenonya yapurî pepîn.
45Moropai Galiléia pona eerepamî'pî.
Eerepamî pe Galiléia po tîîko'mansenonya
yapisî'pî morî pe, tamî'nawîron
inkoneka'pî Jerusalém po era'masa'
tîuya'nîkon ye'nen. Inkamoro nîrî wanî'pî
itî'san pe Jerusalém pona Judeuyamî'
entamo'kato' yapi'se.

46Mîrîrî, Caná cidaderî pona eerepamî'pî
Galiléia pata ya', moro uva yekku pe tuna
miakanma'pî tîuya pata ya'. Moropai
Cafarnaum po awanî'pî warayo' ipîkku.
Mîîkîrî munmu wanî'pî pri'ya pra.
47Judéia poi Galiléia pona Jesus erepansa'
yekare eta tîuya pe, iipia attî'pî.
Yeka'nunka'pîiya. —Aase uyewî' ta unmu
yepi'tîi. Aasa'manta pe man —ta'pîiya.
48Jesusya ta'pî ipî': —Anî'ya ikupî eserîkan
pepîn e'kupî era'maya'nîkon pra awanî ya,
innape ukupîya'nîkon pepîn,
eesenumenkato'kon ton meruntî yenpouya
pra awanî ya.

49 Rogou-lhe o oficial: SENHOR, desce, antes que meu filho morra.

50 Vai, disse-lhe Jesus; teu filho vive. O homem creu na palavra de Jesus e partiu.

51 Já ele descia, quando os seus servos lhe vieram ao encontro, anunciando-lhe que o seu filho vivia.

52 Então, indagou deles a que hora o seu filho se sentira melhor. Informaram: Ontem, à hora sétima a febre o deixou.

53 Com isto, reconheceu o pai ser aquela precisamente a hora em que Jesus lhe dissera: Teu filho vive; e creu ele e toda a sua casa.

54 Foi este o segundo sinal que fez Jesus, depois de vir da Judéia para a Galiléia.

João 5

A cura de um paralítico

1 Passadas estas coisas, havia uma festa dos judeus, e Jesus subiu para Jerusalém.

2 Ora, existe ali, junto à Porta das Ovelhas, um tanque, chamado em hebraico Betesda, o qual tem cinco pavilhões.

49Tîîse mîîkîrî ipîkkuya ta'pî ipî': —Uyepuru, aase see erepannîto'pe unmu sa'manta rawîrî —ta'pîiya.

50Jesusya ta'pî ipî': —Ayewî' ta enna'pokî. Anmu man pri'ya pu'kuru. Mîrîrî taa Jesusya pe, ikupî'pî warayo'ya innape. Tewî' ta awenna'po'pî.

51Moropai mîîkîrî wîtî tanne, tîpoitîrîtonon eporî'pîiya, tîîpia tui'sanon. Ta'pî to'ya ipî': —Pri'ya pu'kuru anmu man.

52To' ekaranmapo'pîiya: —Î' yai eesepi'tî pia'tî'pî mîrîrî? —ta'pîiya. —Ko'manpara wei era'tî tanne (1 hora) eekomi'makapî'pî —ta'pî to'ya.

53—Pri'ya pu'kuru anmu man —ta'pî Jesusya yai pu'kuru eekomi'makapî'pî mîrîrî. Mîrîrî epu'tî'pî warayo'ya moropai innape Jesus kupî'pîiya. Itewî' ta tîîko'mansenonya ikupî'pî nîrî innape.

54Mîrîrî itekare itakon te'ka pe meruntî anî'ya ikupî eserîkan pepîn koneka'pî Jesusya mîrîrî Galiléia pona teerepamî tîpo Judéia poi.

João 5

Tuna Yense' Betesda Po Pri'yawon Pepîn Yepi'tî Jesusya

1Tîko'man pe tîîko'mamî tîpo Jesus wîtî'pî Jerusalém pona, Judeuyamî' festarî weiyu eseporî yai.

2Jerusalém cidaderî woima'tîto' mana'ta kure'nan yai awanî carneiroyamî' ewonto'. Aminke pra mîrîrî pî' tuna yense' wanî'pî, itese' Betesda. Tuna yense' woi awanî

pemonkonyamî' ko'manto' tappîikon, mia'taikin kaisarî.

3 Nestes, jazia uma multidão de enfermos, cegos, coxos, paralíticos

3Mîrîrî tappîikon ta pemonkonyamî' wanî'pî arinîkon pri'yawonkon pepîn, enkaru'nankon, tîkîipankon, eke'nepamî'san, tamî'nawîrî. Tuna eserentîkî'ma nîmîkî pî' to' wanî'pî.

4 [esperando que se movesse a água. Porquanto um anjo descia em certo tempo, agitando-a; e o primeiro que entrava no tanque, uma vez agitada a água, sarava de qualquer doença que tivesse].

4Maasa pra tiaron pensa inserî autîpîtî'pî mîrîrî tuna ka, moropai tuna eserentîkî'ma pe e'mai'non pri'yawon pepîn, tuna ka teenasen esepi'tî'pî.

5 Estava ali um homem enfermo havia trinta e oito anos.

5Moro awanî'pî pri'yawonkon pepîn kore'ta warayo', pri'yawon pepîn nîrî. 38 kono' kaisarî aako'mansa' wanî'pî pri'ya pra.

6 Jesus, vendo-o deitado e sabendo que estava assim há muito tempo, perguntou-lhe: Queres ser curado?

6Moro mîîkîrî esenunsa' era'ma'pî Jesusya. Tîko'man pe aako'mansa' epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya pri'yawon pepîn pî': —Esepi'tîpai nan? —ta'pîiya.

7 Respondeu-lhe o enfermo: SENHOR, não tenho ninguém que me ponha no tanque, quando a água é agitada; pois, enquanto eu vou, desce outro antes de mim.

7Pri'yawon pepînya yuuku'pî: —Uyepotorî, tuna eserentîkî'ma yai, upîika'tînen ton pra awanî, tuna pia uyarî ton, ya' enato'pe. Moropai tînîn pî' uuwarîrî uutî tanne, tiaron ewomî urawîrî —ta'pîiya.

8 Então, lhe disse Jesus: Levanta-te, toma o teu leito e anda.

8Jesusya ta'pî ipî': —E'mî'sa'kakî. Awe'nato' yaponse' konekakî moropai asakî.

9 Imediatamente, o homem se viu curado e, tomando o leito, pôs-se a andar. E aquele dia era sábado.

9Mîrîrî pe rî mîîkîrî esepi'tî'pî. Tîwe'nato' yaponse' koneka'pîiya moropai aasarî'pî. Erî'ka'nîto' weiyu yai awanî'pî mîrîrî.

10 Por isso, disseram os judeus ao que fora curado: Hoje é sábado, e não te é lícito carregar o leito.

11 Ao que ele lhes respondeu: O mesmo que me curou me disse: Toma o teu leito e anda.

12 Perguntaram-lhe eles: Quem é o homem que te disse: Toma o teu leito e anda?

13 Mas o que fora curado não sabia quem era; porque Jesus se havia retirado, por haver muita gente naquele lugar.

14 Mais tarde, Jesus o encontrou no templo e lhe disse: Olha que já estás curado; não peques mais, para que não te suceda coisa pior.

15 O homem retirou-se e disse aos judeus que fora Jesus quem o havia curado.

16 E os judeus perseguiam Jesus, porque fazia estas coisas no sábado.

17 Mas ele lhes disse: Meu Pai trabalha até agora, e eu trabalho também.

18 Por isso, pois, os judeus ainda mais procuravam matá-lo, porque não somente violava o sábado, mas também dizia que Deus era seu próprio Pai, fazendo-se igual a Deus.

Jesus explica a sua missão

19 Então, lhes falou Jesus: Em verdade, em verdade vos digo que o Filho nada pode

10Mîrîrî ye'nen Judeuyamî'ya esepi'tî'pî warayo' panama'pî. —Erî'ka'nîto' weiyu pe man —ta'pî to'ya ipî'. —Yairî pra awe'nato' yaponse' yarî pî' nai sábado yai, uyeserukon yawîrî pra.

11Yuuku'pîiya: —Kaane, awe'nato' yaponse' yanunkî, asakî, taa pî' uyepi'tîtîpon man —ta'pîiya.

12—Anî' see mîîkîrî, awe'nato' yaponse' yanunkî, asakî taatîpon? —ta'pî to'ya ipî'.

13Tîîse anî'ya tepi'tîsa' epu'tîiya pra mîîkîrî wanî'pî. Yepi'tî tîpo Jesus esonomî'pî moro arinîkon kore'ta mîîto'pe.

14Mîrîrî tîpo Jesusya yeporî'pî epîremanto' yewî' ta. Ta'pî Jesusya ipî': —A'kî, eesepi'tîsa' nai. Inî'rî imakui'pî kî'konekai ayeparanrî'pî yentainonya ayeporî namai.

15Moropai mîîkîrî wîtî'pî Judeuyamî' pia. —Jesus mîîkîrî uyepi'tîtîpon —ta'pîiya to' pî'.

16Mîrîrî kupî'pî Jesusya erî'ka'nîto' weiyu yai. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' wanî'pî antaruma'tîpai.

17Tîîse to' pî' ta'pîiya: —Sîrîrîpe Uyun esenyaka'ma ko'mannîpî. Uurî nîrî esenyaka'mato' pî' uuko'mamî mîrîrî warantî —ta'pîiya.

18Erî'ka'nîto' weiyu yai Judeuyamî' ko'manto' yawîrî Jesus ko'mamî pra awanî'pî. Moropai Paapa pî' eeseurîma'pî tun pe awanî pî', Paapa kaisarî tîwanî pî'. Mîrîrî wenai iwî yu'se Judeuyamî' eseka'nunka'pî.

Paapaya Imeruntîri Ton Tîrî Tînmu Pia

19Mîrîrî ye'nen Jesusya to' yeurîma'pî: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Uuwarîrî î' rî

fazer de si mesmo, senão somente aquilo que vir fazer o Pai; porque tudo o que este fizer, o Filho também semelhantemente o faz.

20 Porque o Pai ama ao Filho, e lhe mostra tudo o que faz, e maiores obras do que estas lhe mostrará, para que vos maravilheis.

21 Pois assim como o Pai ressuscita e vivifica os mortos, assim também o Filho vivifica aqueles a quem quer.

22 E o Pai a ninguém julga, mas ao Filho confiou todo julgamento,

23 a fim de que todos honrem o Filho do modo por que honram o Pai. Quem não honra o Filho não honra o Pai que o enviou.

24 Em verdade, em verdade vos digo: quem ouve a minha palavra e crê naquele que me enviou tem a vida eterna, não entra em juízo, mas passou da morte para a vida.

25 Em verdade, em verdade vos digo que vem a hora e já chegou, em que os mortos ouvirão a voz do Filho de Deus; e os que a ouvirem viverão.

kupîuya eserîke pra awanî. Uyunya ikupî era'mauya ya, uurîya nîrî ikupî. Î' rî ku'nen pe Paapa wanî ya, uurî nîrî inmu iku'nen pe wanî, mîrîrî warantî rî.

20Paapa wanî tînmu yapurînen pe. Tamî'nawîrî tînkoneka ekaremekîiya tînmu pî'. Moropai anera'ma'pîkon yentai teesenyaka'mato' ekaremekîiya kupî sîrîrî tînmu pî' mîrîrî pî' eesenumenkakonpa.

21Paapa wanî isa'manta'san pîmî'sa'kanen pe. Inî'rî enen to' e'to' ton tîrîiya. Mîrîrî warantî nîrî itu'se tîwe'to' yawîrî enen ko'mannîto' ton tîrî inmuya.

22Paapaya taa pra awanî anî'rî pî' “Imakui'pî amîrî. Atîkî apo' ya'”. Mîrîrî ye'ka teesenyaka'mato' rumakasai'ya tînmu pia.

23Mîrîrî kupî'pîiya tamî'nawîronkonya tapurî kaisarî tînmu yapurîto'pe to'ya. Anî'ya inmu yapurî pra awanî ya, Paapa nîrî tînmu yarimatîpon yapurîiya pepîn.

24Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Umaimu yawîrî awanîkon ya, moropai innape uyarimatîpon kupîya'nîkon ya, ipatîkarî aako'mamîkon pe naatîi uupia. “Imakui'san amîrî'nîkon, atîtî apo' ya'”, tauya eserîke pra awanî apî'nîkon. Sa'mantanto' esuwa'kasa', enen aako'mamîkon pe naatîi.

25Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Awanî kupî sîrîrî moropai sîrîrî pu'kuru awanî see warantî. Tiaronkon Paapa winîpai tîîko'manto'kon yapisîtîponkon pepînya Paapa munmu maimu eta pe man. Moropai inkamoroya yapisî kupî sîrîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

26 Porque assim como o Pai tem vida em si mesmo, também concedeu ao Filho ter vida em si mesmo.

27 E lhe deu autoridade para julgar, porque é o Filho do Homem.

28 Não vos maravilheis disto, porque vem a hora em que todos os que se acham nos túmulos ouvirão a sua voz e sairão:

29 os que tiverem feito o bem, para a ressurreição da vida; e os que tiverem praticado o mal, para a ressurreição do juízo.

30 Eu nada posso fazer de mim mesmo; na forma por que ouço, julgo. O meu juízo é justo, porque não procuro a minha própria vontade, e sim a daquele que me enviou.

31 Se eu testifico a respeito de mim mesmo, o meu testemunho não é verdadeiro.

32 Outro é o que testifica a meu respeito, e sei que é verdadeiro o testemunho que ele dá de mim.

33 Mandastes mensageiros a João, e ele deu testemunho da verdade.

34 Eu, porém, não aceito humano testemunho; digo-vos, entretanto, estas coisas para que sejais salvos.

26Maasa pra tîîwarîrî enen Paapa ko'mamî warantî, enen tînmu ko'mamî nîrî. Mîrîrî ye'nen itîrîuya eserîke awanî inkamoro pia.

27Moropai tînmu pia meruntî tîrî'pî Paapaya pemonkonyamî' repato'peuya morî ke moropai e'taruma'tînto' ke. Maasa pra uurî wanî ka' poi iipî'pî pemonkon pe.

28Mîrîrî tauya manni' pî' tîmu'tunpai pra e'tî. Awanî kupî sîrîrî, tamî'nawîronkon isa'manta'sanya umaimu eta kupî sîrîrî.

29Mîrîrî yai to' e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Morî kupîtîponkon e'mî'sa'ka kupî sîrîrî ipatîkarî enen tîwanîkonpa uupia. Moropai imakui'pî kupîtîponkon yenumî Paapaya kupî sîrîrî ipatîkarî to' e'taruma'tîto'pe —ta'pî Jesusya.

Jesus Pî' Teeseurîmasanon

30—Uuwarîrî î' rî kupîuya pepîn. Paapaya uyaipontî yawîrî pemonkonyamî' repauya. Yairî to' repauya mîrîrî maasa itu'se e'to' kupîuya pepîn mîrîrî. Tîîse itu'se uyarimatîpon e'to' kupîuya.

31Uuwarîrî, tiwinsarî si'ma, uyeseru pî' eseurîmasa' ya, seru'ye' pe wanî e'painon.

32Tîîse moro man tiaron uyeseru pî' teeseurîmasen. Yairî upî' eeseurîmato' man, seru' pe pra. Epu'tî pî' wai.

33João Batista ekaranmapo me'po'pîya'nîkon upî' moropai yairon ekaremekî'pîiya.

34Uurî, pemonkon maimu yapurînen pu'kuru pepîn. Tîîse mîrîrî tauya apî'nîkon pîika'tîto'peuya.

35 Ele era a lâmpada que ardia e alumiava,
e vós quisestes, por algum tempo, alegrar-
vos com a sua luz.

36 Mas eu tenho maior testemunho do que
o de João; porque as obras que o Pai me
confiou para que eu as realizasse, essas
que eu faço testemunham a meu respeito
de que o Pai me enviou.

37 O Pai, que me enviou, esse mesmo é que
tem dado testemunho de mim. Jamais
tendes ouvido a sua voz, nem visto a sua
forma.

38 Também não tendes a sua palavra
permanente em vós, porque não credes
naquele a quem ele enviou.

39 Examinais as Escrituras, porque julgais
ter nelas a vida eterna, e são elas mesmas
que testificam de mim.

40 Contudo, não quereis vir a mim para
terdes vida.

41 Eu não aceito glória que vem dos
homens;

42 sei, entretanto, que não tendes em vós o
amor de Deus.

43 Eu vim em nome de meu Pai, e não me
recebeis; se outro vier em seu próprio
nome, certamente, o recebereis.

35João e'pîtî'pî u'kuma'tukon warantî
ewaron ya'. U'kuma'tukonya
uweiyu'makon pî' atausinpan warantî
aatausinpa'pîkon João pî' tîko'man pe pra.
36Tîîse João maimu yentainon uyeseru
ekareme'nen moro wanî. Esenyaka'mato'
Paapa nîtîrî'pî, aretî'kato'peuya
anera'makon ton kupîuya wenai Paapa
narima'pî pe uyepu'tî tamî'nawîronkonya
e'painon.
37Moropai uyarimatîpon Paapa
eseurîmasa' nîrî upî', tînmu pe wanî pî'.
O'non pata imaimu etatîponkon pepîn
amîrî'nîkon. Mîîkîrî era'matîponkon pepîn
amîrî'nîkon.
38Moropai imaimu ko'mamî pra awanî
ayewankon ya' maasa pra innape
inarima'pî kupîya'nîkon pra awanî.
39Paapa maimu pî' eesenupakon ipatîkarî
enen aako'manto'kon ton eporî yu'se.
Moropai uurî pî' eseurîmakoi Paapa
maimu.
40Tîîse upî' enen aako'manto'kon ton
esatîya'nîkon pepîn.
41Morî pe upî' pemonkonyamî' eseurîma
yu'se wai, tauya pepîn. Mîrîrî ye'ka
yuwauya pepîn.
42Tîîse ayewankon ya' Paapa
pînînmaya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî
epu'tî pî' wai.
43Aapia'nîkon uui'sa' sîrîrî Paapa maimu
pe, inarima'pî pe, tîîse uyapisîya'nîkon pra
awanî'pîkon. Tîîwarîrî tiaron ii'sa' ya,
yapisîya'nîkon eserîke awanî.

44 Como podeis crer, vós os que aceitais glória uns dos outros e, contudo, não procurais a glória que vem do Deus único?

45 Não penseis que eu vos acusarei perante o Pai; quem vos acusa é Moisés, em quem tendes firmado a vossa confiança.

46 Porque, se, de fato, crêsseis em Moisés, também creríeis em mim; porquanto ele escreveu a meu respeito.

47 Se, porém, não credes nos seus escritos, como crereis nas minhas palavras?

João 6

A multiplicação de pães e peixes
Mateus 14.13-21; Marcos 6.30-44; Lucas 9.10-17

1 Depois destas coisas, atravessou Jesus o mar da Galiléia, que é o de Tiberíades.

2 Seguia-o numerosa multidão, porque tinham visto os sinais que ele fazia na cura dos enfermos.

3 Então, subiu Jesus ao monte e assentou-se ali com os seus discípulos.

4 Ora, a Páscoa, festa dos judeus, estava próxima.

44Apî'nîkon morî pe ayonpakon eseurîma yu'se eeseka'nunkakon tanne, innape ukupîya'nîkon eserîke pra awanî. Morî pe tiwinan Paapa eseurîmato' apî'nîkon yuwaya'nîkon pepîn.

45Paapa pî' imakui'pî pe pu'kuru to' man tauya pî' kîsenumenkatî. Tauya pepîn. Moro man apî'nîkon eseurîmaton, imakui'pî pe awanîkon ekareme'nen pe. Moisés nurî'tî mîîkîrî, anna napurî ton taaya'nîkon ne'tîkini ipî'.

46Tîîse innape Moisés nurî'tîya yenupanto' kupîya'nîkon awanî ya, uurî nîrî kupîya'nîkon e'pai awanî innape. Maasa pra upî' Moisés nurî'tî eseurîma'pî.

47Tîîse innape Moisés nurî'tî yenupato' kupîya'nîkon pra awanî ya, innape umaimu kupîya'nîkon pepîn nîrî —ta'pî Jesusya.

João 6

5.000 Kaisaronkon Ya're'tî Jesusya
(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

1Mîrîrî tîpo Jesus wîtî'pî Galiléia ku'pî ratai pona. Mîrîrî iku'pî ese' wanî'pî tiaron pe nîrî, Tiberíades itese'.

2Moropai arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî ite'ma'pî pî'. Ipîkîrî to' wîtî'pî pri'yawonkon pepîn yepi'tîpîtîiya era'ma tîuya'nîkon ye'nen anî'ya ikupî eserîkan pepîn era'ma tîuya'nîkon ye'nen.

3Moropai Jesus enuku'pî wî' pona tînenupa'san pokonpe. Wî' po to' ereuta'pî.

4Moropai awanî'pî Judeuyamî' entamo'kato' weiyu aminke pra, itese' páscoa.

5 Então, Jesus, erguendo os olhos e vendo que grande multidão vinha ter com ele, disse a Filipe: Onde compraremos pães para lhes dar a comer?

6 Mas dizia isto para o experimentar; porque ele bem sabia o que estava para fazer.

7 Respondeu-lhe Filipe: Não lhes bastariam duzentos denários de pão, para receber cada um o seu pedaço.

8 Um de seus discípulos, chamado André, irmão de Simão Pedro, informou a Jesus:

9 Está aí um rapaz que tem cinco pães de cevada e dois peixinhos; mas isto que é para tanta gente?

10 Disse Jesus: Fazei o povo assentar-se; pois havia naquele lugar muita relva. Assentaram-se, pois, os homens em número de quase cinco mil.

11 Então, Jesus tomou os pães e, tendo dado graças, distribuiu-os entre eles; e também igualmente os peixes, quanto queriam.

12 E, quando já estavam fartos, disse Jesus aos seus discípulos: Recolhei os pedaços que sobraram, para que nada se perca.

5Arinîkon pemonkonyamî' erepamî tîîpia era'ma'pî Jesusya. Moropai Filipe pî' ta'pîiya: —O'non pata to' yuu ton yenna e'painon to' entamo'kato'pe?

6Tîîse î' taa Filipeya anepu'pai awanî'pî. Aasîrî î' kupî tîuya epu'tî'pîiya.

7Filipeya ta'pî: —To' yuu yepe' ton pe 200 wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî tî'kasa' ya, mîîwîni tîîse to' ma're awanî. Tamî'nawîronkonya iipia'pî mîrikkî yapisî eserîke pra awanî —ta'pîiya.

8Moropai awanî'pî Jesus nenupa'pî itese' André, Simão Pedro yakon. Mîîkîrîya ta'pî Jesus pî':

9—Moro man more pia cevada puusa', pão, mia'taikin kaisarî moropai moro'yamî' asakî'ne. Tîîse arinîkon yepi'tîiya eserîke pra awanî.

10Mîrîrî eta tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Tamî'nawîronkon ereutato'pe non pona ka'tî to' pî'. Parî' pe awanî'pî moro. Mîrîrî ye'nen Jesus maimu pe to' ereuta'pî non pona. Warayo'kon wanî'pî 5.000 yairî.

11Moropai pão manni' yapisî'pî Jesusya moropai ta'pîiya Paapa pî': —Morî pe man Paapa. Anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya. Moropai to' kaisarî itîîpîtî me'po'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî moro'yamî' tîrî'pîiya, itu'se to' e'to' pîkîrî.

12Awore tamî'nawîronkon ena'pî. Mîrîrî tîpo tînenupa'san pî' ta'pî Jesusya: —Iipia'san e'nîmî'sa' yannu'tî aama'ta namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Assim, pois, o fizeram e encheram doze cestos de pedaços dos cinco pães de cevada, que sobraram aos que haviam comido.

14 Vendo, pois, os homens o sinal que Jesus fizera, disseram: Este é, verdadeiramente, o profeta que devia vir ao mundo.

15 Sabendo, pois, Jesus que estavam para vir com o intuito de arrebatá-lo para o proclamarem rei, retirou-se novamente, sozinho, para o monte.

Jesus anda por sobre o mar
Mateus 14.22-33; Marcos 6.45-52

16 Ao descambar o dia, os seus discípulos desceram para o mar.
17 E, tomando um barco, passaram para o outro lado, rumo a Cafarnaum. Já se fazia escuro, e Jesus ainda não viera ter com eles.
18 E o mar começava a empolar-se, agitado por vento rijo que soprava.
19 Tendo navegado uns vinte e cinco a trinta estádios, eis que viram Jesus andando por sobre o mar, aproximando-se do barco; e ficaram possuídos de temor.
20 Mas Jesus lhes disse: Sou eu. Não temais!

21 Então, eles, de bom grado, o receberam, e logo o barco chegou ao seu destino.

Jesus, o pão da vida

13Imaimu yawîrî ikupî'pî to'ya. Mia'taikin kaisarî cevada puusa' yonparî'pî yannuku'pî to'ya. 12 waikara'pî kaisarî itîrî'pîiya, entamo'ka'san yuu yonparî'pîya.
14Mîrîrî kupî Jesusya pî' pemonkonyamî' esenumenka'pî. Ta'pî to'ya: —Mîserî Paapa maimu ekareme'nen pena inekaremekî'pî, sîrîrî non pona tui'sen mîîkîrî.
15Mîrîrî ye'nen anapi'pai to' wanî'pî tesa'kon pe awe'to'pe rei pe kai'ma. Mîrîrî to' esenumenkato' epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî yu'se pra tîwanî ye'nen attî'pî inî'rî tiwinsarî wî' pona.

Tuna Poro Jesus Asarî
(Mt 14.22-33; Mc 6.45-52)

16Pata ko'mamî pe Jesus nenupa'san autî'pî iku'pî ena pona.
17Kanau ya' to' asara'tî'pî. Moropai to' ese'ma'tî'pî Cafarnaum pona, iku'pî ratai pona. Moropai pata ewaronpamî'pî maasa to' pia Jesus erepansa' pra tîîse.
18Mîrîrî tanne, a'situn pe eena'pî mararî pra. Sipa sipa pe tuna ena'pî.
19Aminke ma're to' wîtîsa' tanne, yai pra 5 ou 6 km., tuna poro Jesus asarî era'ma'pî to'ya tîponaya'nîkon. Mararî pra to' esi'nîpî'pî ipî'.
20Tîîse Jesusya ta'pî to' pî': —Jesus uurî. Teesi'nî'se pra e'tî.
21Eerepamî'pî to' pia. Taatausinpai yapisî'pî to'ya kanau ya'. Mîrîrî pe rî to' erepamî'pî iku'pî ratai pona tuutîto'kon ya'.

22 No dia seguinte, a multidão que ficara do outro lado do mar notou que ali não havia senão um pequeno barco e que Jesus não embarcara nele com seus discípulos, tendo estes partido sós.

23 Entretanto, outros barquinhos chegaram de Tiberíades, perto do lugar onde comeram o pão, tendo o SENHOR dado graças.

24 Quando, pois, viu a multidão que Jesus não estava ali nem os seus discípulos, tomaram os barcos e partiram para Cafarnaum à sua procura.

25 E, tendo-o encontrado no outro lado do mar, lhe perguntaram: Mestre, quando chegaste aqui?

26 Respondeu-lhes Jesus: Em verdade, em verdade vos digo: vós me procurais, não porque vistes sinais, mas porque comestes dos pães e vos fartastes.

27 Trabalhai, não pela comida que perece, mas pela que subsiste para a vida eterna, a qual o Filho do Homem vos dará; porque Deus, o Pai, o confirmou com o seu selo.

22Tiaron wei yai arinîkon pemonkonyamî' Jesus ye'ma'pî pî' itî'san e'nîmî'pî iku'pî ena po. Inkamoroya Jesus yuwa'pî. Tiwinan kanau pata'pî neken eporî'pî to'ya kasapan po, Jesus nenupa'san yense' pata'pî. Tînenupa'san pokonpe Jesus asara'tî pra awanî era'ma'pî to'ya. Mîrîrî epu'tî'pî to'ya. Jesus ton pra to' ese'ma'tî'pî.

23Tîîse tiaronkon kanaukon erepansa' wanî'pî aminke pra Jesusya pemonkonyamî' yekkari'tî'pî Paapa yarakkîrî teeseurîma pata', Tiberíades cidaderî poinokon kanaukon. Mîrîrî era'ma'pî to'ya.

24Anî' ton pra awanî era'ma'pî to'ya, Jesus ton pra moropai inenupa'san ton pra. Mîrîrî ye'nen to' asara'tî'pî kanau ya' nîrî moropai to' wîtî'pî Cafarnaum cidaderî pona Jesus yuwai.

Uyukon Ton Paapa Nîtîrî

25Iku'pî ratai po Jesus eporî tîuya'nîkon pe, ekaranmapo'pî to'ya: —Anna yenupanen, î' pensa eerepamî'pî tarîni'? —ta'pî to'ya.

26Jesusya ta'pî to' pî': —Ayenku'tîya'nîkon pepîn. Uurî yuwa pî' naatîi awore awanîkon pîkîrî ayekkari'tîsau'ya'nîkon wenai. Mîrîrî anî'ya ikupî eserîkan pepîn ku'sau'ya era'maya'nîkon tanne, tîîse î' taato'pe awanî epu'tîya'nîkon pepîn.

27Ayekkarikon ton pî' kîseka'nunkatî mîrîrî tîwe'tî'kasen pî'. Tîîse esenyaka'matî untîrî ayekkarikon pî', ipatîkarî enen aako'manto'kon tîînen pî'. Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe mîrîrî ye'ka tîînen.

Maasa pra tîwakîri pe Uyunkon Paapaya uyaipontî'pî itîîto'peuya.

28 Dirigiram-se, pois, a ele, perguntando: Que faremos para realizar as obras de Deus?

28—Î' kupî annaya yu'se Paapa wanî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

29 Respondeu-lhes Jesus: A obra de Deus é esta: que creiais naquele que por ele foi enviado.

29Jesusya ta'pî: —Innape Paapa narima'pî ku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon yu'se Paapa wanî mîrîrî.

30 Então, lhe disseram eles: Que sinal fazes para que o vejamos e creiamos em ti? Quais são os teus feitos?

30Mîrîrî pî' ta'pî to'ya: —Innape akupî annaya yu'se awanî ya, anna nera'ma ton konekakî. Mîrîrî era'ma annaya moropai innape akupî annaya. Î' konekaya? —ta'pî to'ya.

31 Nossos pais comeram o maná no deserto, como está escrito: Deu-lhes a comer pão do céu.

31—Anna tamokon Moisés nurî'tî yarakkîronkon entamo'ka'pî Paapa nîtîrî'pî pî' itese' maná, keren po. Paapa kaaretarîya taa: "To' yuu ton tîrî'pîiya ka' poinon, to' entamo'kato'pe", *(Êx 16.4; Ne 9.15; Sl 78.24,25)* taiya —ta'pî to'ya Jesus pî'.

32 Replicou-lhes Jesus: Em verdade, em verdade vos digo: não foi Moisés quem vos deu o pão do céu; o verdadeiro pão do céu é meu Pai quem vos dá.

32Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Moisés nurî'tî nîtîrî'pî pepîn mîrîrî penaronkon yuu ton, ⌞tîîse mîrîrî Paapa nîtîrî'pî⌟. Tîîse uyun nîtîrî sîrîrîpe aapia'nîkon yairon, ayukon ton ka' poinon.

33 Porque o pão de Deus é o que desce do céu e dá vida ao mundo.

33Mîrîrî ayukon ton Paapa nîtîrî iipî ka' poi moropai enen tîîko'manto'kon ton tîrîiya sîrîrî non po tîîko'mansenon pia.

34 Então, lhe disseram: SENHOR, dá-nos sempre desse pão.

34Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —Anna yenupanen, anna yuu ton mîrîrî ye'ka tîîkî ipatîkarî.

35 Declarou-lhes, pois, Jesus: Eu sou o pão da vida; o que vem a mim jamais terá fome; e o que crê em mim jamais terá sede.

35Ta'pî Jesusya to' pî': —Uurî mîîkîrî, manni' ayukon ton, ipatîkarî aako'manto'kon tîînen. Paapa anepu'painon iipî ya uupia, epu'tîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai innape ukupîtîpon ena morî pe, itu'se tîwe'to' pîkîrî.

36 Porém eu já vos disse que, embora me tenhais visto, não credes.

36Tauya ne'tîkini uyera'ma pî' naatîi. Mîîwîni tîîse innape ukupîya'nîkon pra naatîi.

37 Todo aquele que o Pai me dá, esse virá a mim; e o que vem a mim, de modo nenhum o lançarei fora.

37Tîîse Paapa nîtîrî'san pemonkonyamî' iipî uupia tamî'nawîrî. Moropai uupia tui'sen yaipontîuya pepîn uupiapai.

38 Porque eu desci do céu, não para fazer a minha própria vontade, e sim a vontade daquele que me enviou.

38Maasa pra itu'se e'to' ku'se uui'sa' pra wai ka' poi. Tîîse itu'se uyarimatîpon e'to' ku'se iipî'pî uurî.

39 E a vontade de quem me enviou é esta: que nenhum eu perca de todos os que me deu; pelo contrário, eu o ressuscitarei no último dia.

39Paapaya uyarima'pî. Tîntîrî'san ko'mannîpîuya yu'se Paapa wanî, tamî'nawîrî, tiwinan ataka'ma namai. Moropai tamî'nawîronkon insanan pîmî'sa'kauya yu'se awanî tîîsa'mantakon tîpo tiwinano'pî wei yai. Mîrîrî yu'se Paapa wanî.

40 De fato, a vontade de meu Pai é que todo homem que vir o Filho e nele crer tenha a vida eterna; e eu o ressuscitarei no último dia.

40Paapa munmu pe uyera'matîponkon, innape ukupîtîponkon ko'mamî yu'se uyun wanî ipatîkarî. To' pîmî'sa'kauya yu'se Paapa wanî tiwinano'pî wei yai.

A murmuração dos judeus

41 Murmuravam, pois, dele os judeus, porque dissera: Eu sou o pão que desceu do céu.

41Tîîse ipî' Judeuyamî' atako'menka'pî, —Uurî ayukon pe ka' poi iipî'pî —taiya ye'nen.

42 E diziam: Não é este Jesus, o filho de José? Acaso, não lhe conhecemos o pai e a mãe? Como, pois, agora diz: Desci do céu?

42Taapîtî'pî to'ya: —José munmu mîserî warayo', Jesus itese' —ta'pî to'ya. —Iyun moropai isan anna nepu'tî. Innape nai? O'non ye'ka pe “Ka' poi iipî'pî uurî”, taiya mîrîrî? —kai'ma to' eseurîmapîtî'pî tîîwarîrî'nîkon.

43 Respondeu-lhes Jesus: Não murmureis entre vós.

43Jesusya ta'pî to' pî': —Ama' pe kîseurîmatî upî'.

44 Ninguém pode vir a mim se o Pai, que
me enviou, não o trouxer; e eu o
ressuscitarei no último dia.

45 Está escrito nos profetas: E serão todos
ensinados por Deus. Portanto, todo aquele
que da parte do Pai tem ouvido e
aprendido, esse vem a mim.

46 Não que alguém tenha visto o Pai, salvo
aquele que vem de Deus; este o tem visto.

47 Em verdade, em verdade vos digo: quem
crê em mim tem a vida eterna.

48 Eu sou o pão da vida.

49 Vossos pais comeram o maná no deserto
e morreram.

50 Este é o pão que desce do céu, para que
todo o que dele comer não pereça.

51 Eu sou o pão vivo que desceu do céu; se
alguém dele comer, viverá eternamente; e
o pão que eu darei pela vida do mundo é
a minha carne.

52 Disputavam, pois, os judeus entre si,
dizendo: Como pode este dar-nos a comer
a sua própria carne?

53 Respondeu-lhes Jesus: Em verdade, em
verdade vos digo: se não comerdes a carne

44Tîîwarîrî anî' iipî pepîn uupia. Tîîse
Paapa uyarimatîponya enepî ya,
eerepamî. Moropai i'mî'sa'kauya
tiwinano'pî wei yai.

45Penaro'kon Paapa maimu
ekareme'nenan maimu rî'pîya taa see
warantî: Moropai Paapaya inkamoro
yenupa, tamî'nawîronkon. *(Is 54.13)* Mîrîrî
warantî awe'menukasa' wanî'pî. Mîrîrî
ye'nen anî'rîya Paapa maimu etasa' ya,
moropai Paapa pî' eesenupasa' ya, uupia
aaipî.

46Anî'ya Paapa era'masa' pra man tîîse
uurî, iipiapainon. Uurî Paapa era'matîpon.

47Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî'ya innape
uku'sa' ya, ipatîkarî enen tîîko'manto' ton
eposai'ya mîrîrî.

48Inna, uurî ayukon, enen ko'mannîto'
tîînen.

49Atamokon nurî'san Moisés piawonkon
entamo'ka'pî ka' poi Paapa nîtîrî'pî pî',
maná pî', tîîse to' sa'manta'pî.

50Tîîse sîrîrî man ayukon pe ka' poinon.
Mîrîrî pî' entamo'ka'san sa'manta pepîn.

51Uurî mîîkîrî ayukon, enenan, ka' poi
iipî'pî. Uurî pî' anî' entamo'ka ya, ipatîkarî
aako'mamî enen. Ayukon pe untîrî wanî
upun pe. Upun tîrîuya kupî sîrîrî
pemonkonyamî'ya tîîko'manto'kon
epoto'pe enen ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

52Mîrîrî pî' Judeuyamî' esiyu'pîtî'pî
tîmurukun pe si'ma. —O'non ye'ka pe
mîserî warayo'ya tîpun tîrî anna yo' pe?

53Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî ka'
poi iipî'pî pemonkon pe, upun pî'

do Filho do Homem e não beberdes o seu sangue, não tendes vida em vós mesmos.

54 Quem comer a minha carne e beber o meu sangue tem a vida eterna, e eu o ressuscitarei no último dia.

55 Pois a minha carne é verdadeira comida, e o meu sangue é verdadeira bebida.

56 Quem comer a minha carne e beber o meu sangue permanece em mim, e eu, nele.

57 Assim como o Pai, que vive, me enviou, e igualmente eu vivo pelo Pai, também quem de mim se alimenta por mim viverá.

58 Este é o pão que desceu do céu, em nada semelhante àquele que os vossos pais comeram e, contudo, morreram; quem comer este pão viverá eternamente.

59 Estas coisas disse Jesus, quando ensinava na sinagoga de Cafarnaum.

Os discípulos escandalizados

60 Muitos dos seus discípulos, tendo ouvido tais palavras, disseram: Duro é este discurso; quem o pode ouvir?

61 Mas Jesus, sabendo por si mesmo que eles murmuravam a respeito de suas palavras, interpelou-os: Isto vos escandaliza?

awentamo'kakon pra awanî ya, umînî enîrîya'nîkon pra awanî ya, enen awanîkon pepîn.

54Upun yanîtîpon, umînî enîrîtîpon, mîîkîrîya ipatîkarî enen tîîko'manto' ton eporî moropai i'mî'sa'kauya tiwinano'pî wei yai.

55Upun wanî ayo'kon yairon pe moropai umînî wanî awukukon yairon pe.

56Upun pî' entamo'ka'pî, umînî enîrîtîpon ko'mamî uupia moropai uuko'mamî iipia.

57Paapa, enen tîîko'mansenya uyaipontî'pî moropai enen uko'mannîpîiya. Mîrîrî warantî nîrî upî' entamo'ka'pî ko'mannîpîuya enen.

58Mîrîrî ye'nen tauya ka' poi iipî'pî uurî wanî awentamo'kakonpa. Atamokon rî'san entamo'ka'pî maná pî' tîîse to' sa'manta'pî. Mîrîrî warantî pra sîrîrî wanî. Sîrîrî tauya uurî pî' entamo'ka'pî ko'mamî ipatîkarî enen —ta'pî Jesusya.

59Mîrîrî warantî Jesusya to' yenupa'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' ta Cafarnaum cidaderî po.

Arinîkon Inenupa'sanya Jesus Rumaka

60Tîîse arinîkon Jesus maimu pî' teesenupasanon esewankono'ma'pî imaimu pî'. —Sa'me pu'kuru imaimu man —ta'pî to'ya. —Anî'ya innape ikupî eserîke pra man.

61Tîmaimu pî' tînenupa'san atako'menka epu'tî'pî Jesusya. —Mîrîrî pî' eesewankono'makon mîrîrî? —ta'pîiya to' pî'.

62 Que será, pois, se virdes o Filho do Homem subir para o lugar onde primeiro estava?

63 O espírito é o que vivifica; a carne para nada aproveita; as palavras que eu vos tenho dito são espírito e são vida.

64 Contudo, há descrentes entre vós. Pois Jesus sabia, desde o princípio, quais eram os que não criam e quem o havia de trair.

65 E prosseguiu: Por causa disto, é que vos tenho dito: ninguém poderá vir a mim, se, pelo Pai, não lhe for concedido.

Muitos discípulos se retiram

66 À vista disso, muitos dos seus discípulos o abandonaram e já não andavam com ele.

67 Então, perguntou Jesus aos doze: Porventura, quereis também vós outros retirar-vos?

68 Respondeu-lhe Simão Pedro: SENHOR, para quem iremos? Tu tens as palavras da vida eterna;

69 e nós temos crido e conhecido que tu és o Santo de Deus.

62—Mîrîrî pî' aataka'makon ya, î' kai'ma eesenumenkakon uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe enuku ka' pona era'maya'nîkon ya, manni' uuko'mamî'pî pata pona?

63Mîrîrî enen ko'mannîto' pî' eseurîma manni' wanî Morî Yekaton Wannî winîpaino pe. Tîîwarîrî pemonkonya yeporî pepîn. Apî'nîkon unekaremekî'pî wanî ayekatonkon ton pe moropai enen aako'manto'kon tîînen pe.

64Tîîse tiaronkon amîrî'nîkonya innape ukupî pra man —ta'pî Jesusya to' pî'. Aasîrî Jesusya innape tîku'nenan pepîn epu'tî'pî moropai anî'ya tekaremekî teyatonon pî' epu'tî'pîiya.

65Ta'pîiya to' pî': —Mîrîrî warantî awanî ye'nen anî' iipî pepîn uupia Paapaya enepî pra awanî ya, tauya ne'tîkini.

66Mîrîrî yai arinîkon Jesus nenupa'sanya irumaka'pî. Inî'rî ipîkîrî to' wîtî pra awanî'pî.

67Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî' asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon, (12) kaisaronkon pî': —Amîrî'nîkon kanan? Urumakaya'nîkon nîrî?

68Tîîse Simão Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, anî' pia anna wîtî? Amîrî neken ipatîkarî enen anna ko'manto' yekare esa'.

69Innape akupî pî' anna man. Cristo pe awanî epu'tî pî' anna man. Enen tîîko'mansen Paapa munmu pe awanî —ta'pîiya.

70 Replicou-lhes Jesus: Não vos escolhi eu em número de doze? Contudo, um de vós é diabo.

71 Referia-se ele a Judas, filho de Simão Iscariotes; porque era quem estava para traí-lo, sendo um dos doze.

João 7

A incredulidade dos irmãos de Jesus

1 Passadas estas coisas, Jesus andava pela Galiléia, porque não desejava percorrer a Judéia, visto que os judeus procuravam matá-lo.
2 Ora, a festa dos judeus, chamada de Festa dos Tabernáculos, estava próxima.
3 Dirigiram-se, pois, a ele os seus irmãos e lhe disseram: Deixa este lugar e vai para a Judéia, para que também os teus discípulos vejam as obras que fazes.

4 Porque ninguém há que procure ser conhecido em público e, contudo, realize os seus feitos em oculto. Se fazes estas coisas, manifesta-te ao mundo.

5 Pois nem mesmo os seus irmãos criam nele.
6 Disse-lhes, pois, Jesus: O meu tempo ainda não chegou, mas o vosso sempre está presente.
7 Não pode o mundo odiar-vos, mas a mim me odeia, porque eu dou testemunho a seu respeito de que as suas obras são más.

70Jesusya ta'pî: —Unmo'ka'san amîrî'nîkon asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon, (12) kaisaronkon, moropai akore'ta'nîkon man tiwinan Makui poitîrî.
71(Mîrîrî ta'pîiya Simão munmu Judas Iscariotes pî'. Maasa pra mîîkîrî Judas wanî tîîse asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nîkon, (12) kaisaronkon yonpa pe, mîîkîrîya tekaremekî maasa, mîrîrî epu'tî'pî Jesusya.)

João 7

Judeuyamî' Festarî Pona Jesus Wîtî

1Mîrîrî tîpo Jesus asarî'pî Galiléia pata yapî' tîîse Judéia pata ya' eewomî pra awanî'pî. Maasa pra Judéia ponkon Judeuyamî' wanî'pî Jesus anwîpai.
2Judeuyamî' festarî weiyu eseporî'pî itese' tîtappîikon festarî.

3Mîrîrî yai Jesus yakontononya ta'pî ipî': —Judéia pona matîi ayeseru ankupî era'mato'pe anenupa'sanya.

4Tamî'nawîronkonya tepu'tî yu'san anî' wanî ya, ama' pe î' rî kupîiya pepîn. Anî'ya ikupî eserîkan pepîn ankonekapai awanî ya, aronne mîkonekai tamî'nawîronkon esenumenkato'pe apî' —ta'pî to'ya.
5Mîrîrî ta'pî to'ya maasa pra innape ikupî tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.
6Jesusya ta'pî to' pî': —Î' wani' pra amîrî'nîkon wîtî mîrîrî. Tîîse uurî uutî pepîn. Uweiyu erepansa' pra man.

7Tewanmakon pe tamî'nawîronkonya akupîkon pepîn, tîîse tewanmakon pe

uku'sa' to'ya. Imakui'pî pe to' wanî kai'ma to' panamanen uurî to' yewanma pe.

8 Subi vós outros à festa; eu, por enquanto, não subo, porque o meu tempo ainda não está cumprido.

8Entamo'kanto' pona matîtîi. Uurî uutî pepîn sîrîrî maasa. Uweiyu erepansa' pra man.

9 Disse-lhes Jesus estas coisas e continuou na Galiléia.

9Mîrîrî taa tîpo Jesus ko'mamî'pî moro Galiléia po.

Jesus na Festa dos Tabernáculos

10 Mas, depois que seus irmãos subiram para a festa, então, subiu ele também, não publicamente, mas em oculto.

10Moropai itakontonon wîtî'pî festa pona. Mîrîrî tîpo Jesus nîrî wîtî'pî to' ye'ma'pî pî', tîîse ama' pe attî'pî anî'ya tepu'tî namai.

11 Ora, os judeus o procuravam na festa e perguntavam: Onde estará ele?

11Jesus yuwa pî' Judeuyamî' wanî'pî entamo'kanto' yai. —O'non pata awanî? —ta'pî to'ya. —Aai'sa' pra ka'rî awanî?

12 E havia grande murmuração a seu respeito entre as multidões. Uns diziam: Ele é bom. E outros: Não, antes, engana o povo.

12Arinîkon eseurîmapîtî'pî ipî'. —Morî pe mîîkîrî man —kai'ma tiaronkon eseurîma'pî. Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Kaane, morî pepîn mîîkîrî. Pemonkonyamî' yenku'tînen mîîkîrî —ta'pî to'ya.

13 Entretanto, ninguém falava dele abertamente, por ter medo dos judeus.

13Tîîse ama' pe to' eseurîmapîtî'pî ipî'. Aronne to' eseurîma pra awanî'pî tepotorîkon nama tîuya'nîkon ye'nen.

A controvérsia entre Jesus e os judeus

Pemonkonyamî' Yenupa Jesusya Festa Po

14 Corria já em meio a festa, e Jesus subiu ao templo e ensinava.

14Moropai festa arakkita pairî tîîse, Jesus ewomî'pî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta. Moro pemonkonyamî' yenupa'pîiya.

15 Então, os judeus se maravilhavam e diziam: Como sabe este letras, sem ter estudado?

15Jesusya tenupakon pî' Judeuyamî' esenumenka'pî kure'ne. —O'non ye'ka mîserî warayo' esenupa'pî pepîn teuren, tîîse uurî'nîkon yenupaiya epu'nen ke? —kai'ma to' eseurîma'pî.

16 Respondeu-lhes Jesus: O meu ensino não é meu, e sim daquele que me enviou.

16Jesusya ta'pî to' pî': —Esenumenkato' ke ayenupauya'nîkon pepîn mîrîrî, tîîse uyarimatîpon maimu pî' ayenupauya'nîkon.

17 Se alguém quiser fazer a vontade dele, conhecerá a respeito da doutrina, se ela é de Deus ou se eu falo por mim mesmo.

18 Quem fala por si mesmo está procurando a sua própria glória; mas o que procura a glória de quem o enviou, esse é verdadeiro, e nele não há injustiça.

19 Não vos deu Moisés a lei? Contudo, ninguém dentre vós a observa. Por que procurais matar-me?

20 Respondeu a multidão: Tens demônio. Quem é que procura matar-te?

21 Replicou-lhes Jesus: Um só feito realizei, e todos vos admirais.

22 Pelo motivo de que Moisés vos deu a circuncisão (se bem que ela não vem dele, mas dos patriarcas), no sábado circuncidais um homem.

23 E, se o homem pode ser circuncidado em dia de sábado, para que a lei de Moisés não seja violada, por que vos indignais contra mim, pelo fato de eu ter curado, num sábado, ao todo, um homem?

24 Não julgueis segundo a aparência, e sim pela reta justiça.

17Itu'se Paapa e'to' anku'painon wanî ya, mîîkîrîya epu'tî anî' maimu pe eseurîma, uuwarîrî pra, tîîse Paapa maimu pe.

18Tîîwarîrî tîpî'rî teeseurîmasen wanî ya, ipîkku pe e'pai awanî mîrîrî. Tîîse uurî, ipîkku pe uyarimatîpon wanî epu'tî yu'se wanî. Mîrîrî ye'nen yairon uurî. Imakui'pî unkupî'pî ton pra man.

19Paapa maimu ankupîkon ton ekaremekî'pî Moisés nurî'tîya. Mîrîrî man aapia'nîkon tîîse mîrîrî yawîrî aako'mamîkon pra naatîi. Î' wani' awanî ye'nen uurî anwîpai awanîkon mîrîrî?

20Mîrîrî yuuku'pî to'ya Jesus maimu: —Imariwa'ka' pe nai. Anî'se mîîkîrî anwîpainon? —ta'pî to'ya.

21Jesusya ta'pî: —Tiwin ikoneka pî' wai, ikupî eserîkan pepîn erî'ka'nîto' weiyu yai. Tîîse mîrîrî pî' eesewankono'makon, erî'ka'nîto' weiyu yai iku'sau'ya pî'.

22Tîîse erî'ka'nîto' weiyu yai anmukukon mere pi'pî ya'tîya'nîkon, maasa pra Moisés nurî'tîya ayeserukon ton tîrî'pî aapia'nîkon ikupîkonpa. Tîîse mîrîrî wanî Moisés nurî'tî winîpainon pepîn tîîse penaronkon, irawîronkon itamokon nurî'san winîpainon.

23Mîrîrî warantî Moisés nurî'tîya yenupato' esuwa'ka namai anmukukon mere pi'pî ya'tîya'nîkon erî'ka'nîto' weiyu yai. Î' wani' awanî ye'nen eekore'masa'kon pri'yawon pepîn yepi'tîsau'ya pî'? —ta'pîiya.

24—Teesenumenkai pra “Imakui'pî pe man”, taaya'nîkon e'pai pra man. Morî pe

esenumenkatî tînîn pî' eeseurîmakon rawîrî yairî eeseurîmakonpa.

Os guardas mandados para prender Jesus

25 Diziam alguns de Jerusalém: Não é este aquele a quem procuram matar?

26 Eis que ele fala abertamente, e nada lhe dizem. Porventura, reconhecem verdadeiramente as autoridades que este é, de fato, o Cristo?

27 Nós, todavia, sabemos donde este é; quando, porém, vier o Cristo, ninguém saberá donde ele é.

28 Jesus, pois, enquanto ensinava no templo, clamou, dizendo: Vós não somente me conheceis, mas também sabeis donde eu sou; e não vim porque eu, de mim mesmo, o quisesse, mas aquele que me enviou é verdadeiro, aquele a quem vós não conheceis.

29 Eu o conheço, porque venho da parte dele e fui por ele enviado.

30 Então, procuravam prendê-lo; mas ninguém lhe pôs a mão, porque ainda não era chegada a sua hora.

31 E, contudo, muitos de entre a multidão creram nele e diziam: Quando vier o Cristo, fará, porventura, maiores sinais do que este homem tem feito?

32 Os fariseus, ouvindo a multidão murmurar estas coisas a respeito dele,

Cristo Pe Jesus Wanî Pî' Tiaronkon Esenumenka

25Moropai tiaronkon Jerusalém ponkon eseurîma'pî tonpakon yarakkîrî. —Mîîkîrî naka anwîpai to' wanî manni'?

26A'kî, aronne eeseurîma moropai î' taa to'ya pra awanî ipî'. “Paapa nîmenka'pî Cristo pe awanî” kai'ma uyesa'kon esenumenka ipî' ka'rî —ta'pî to'ya.

27—Tîîse Cristo pepîn mîîkîrî. Anna nepu'tî mîserî warayo' o'non pata painon. Tîîse Cristo, Paapa nîmenka'pî iipî yai, o'non pata pai aaipî epu'tî anî'ya pepîn —ta'pî to'ya.

28Tamî'nawîronkon yenupa pe epîremanto' yewî' ta, Jesus entaime'pî aronne: —Inna, uyepu'nenan amîrî'nîkon —ta'pîiya. —O'non pata paino pe wanî epu'tî pî' naatîi, tîîse uuwarîrî iipî'pî pepîn uurî. Uyarima'tîpon wanî yairon pe pu'kuru. Mîîkîrî epu'nenan pepîn amîrî'nîkon.

29Tîîse uurî epu'nen. Iipiapainon uurî. Inarima'pî uurî —ta'pîiya to' pî'.

30Mîrîrî yai Jesus anapi'pai to' wanî'pî, tîîse anî'ya yapisî pra awanî'pî, maasa pra iweiyu erepansa' pra awanî ye'nen.

31Moropai arinîkonya innape Jesus kupî'pî. —Cristo pe awanî eserîke epu'tî pî' anna man. Maasa pra Cristo, Paapa nîmenka'pî erepamî yai, mîserî warayo' nîkupî'pî yentai konekaiya eserîke pra man —ta'pî to'ya.

32Mîrîrî warantî pemonkonyamî' eseurîma eta'pî fariseuyamî'ya moropai

juntamente com os principais sacerdotes enviaram guardas para o prenderem.

33 Disse-lhes Jesus: Ainda por um pouco de tempo estou convosco e depois irei para junto daquele que me enviou.

34 Haveis de procurar-me e não me achareis; também aonde eu estou, vós não podeis ir.

35 Disseram, pois, os judeus uns aos outros: Para onde irá este que não o possamos achar? Irá, porventura, para a Dispersão entre os gregos, com o fim de os ensinar?

36 Que significa, de fato, o que ele diz: Haveis de procurar-me e não me achareis; também aonde eu estou, vós não podeis ir?

Jesus, a fonte da água viva

37 No último dia, o grande dia da festa, levantou-se Jesus e exclamou: Se alguém tem sede, venha a mim e beba.

38 Quem crer em mim, como diz a Escritura, do seu interior fluirão rios de água viva.

teepîremasanon esanonkonya tîwakîrikon pe pra. Mîrîrî ye'nen epîremanto' yewî' era'manenan yarima'pî to'ya Jesus yapi'se.
33Moropai Jesusya ta'pî tamî'nawîronkon pî': —Mararî uuko'manto' man amîrî'nîkon kore'ta. Mîrîrî tîpo uutî pe wai uyarimatîpon pia.
34Uutî'pî pata'pî ya' uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî tîîse uyeporîya'nîkon pepîn. Moropai uupia attîkon eserîke pra awanîkon nîrî —ta'pîiya.
35Mîrîrî taiya pî' Judeuyamî' eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon. —O'non pata mîîkîrî wîtî mîrîrî anî'ya teporî namai? Yai pra Judeuyamî' Gregoyamî' pata poro e'paraipîka'san kore'ta attî ka'rî Gregoyamî' yenupai.
36O'non ye'ka pe awanî koo? Î' pî' eeseurîma esepu'tî pra man. Uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî tîîse uyeporîya'nîkon pepîn. Moropai uupia aaipîkon pepîn nîrî taiya manni' —kai'ma to' eseurîma'pî.

37Mîrîrî tîpo Judeuyamî' festarî ataretî'ka weiyu yai awanî'pî. Ipîkku panpî' mîrîrî wei wanî'pî to' ataretî'ka ye'nen. Mîrîrî yai Jesus e'mî'sa'ka'pî to' kore'ta. Aronne awentaime'pî. —Tuna aninnîpainon wanî ya, uupia asi'kî moropai awuku ton eporîya.
38Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî, innape uku'nen yewan yapai kure'ne teepa'kasen tuna wanî pe man, manni' enen ko'mannîto' tîînen —ta'pîiya.

39 Isto ele disse com respeito ao Espírito que haviam de receber os que nele cressem; pois o Espírito até aquele momento não fora dado, porque Jesus não havia sido ainda glorificado.

40 Então, os que dentre o povo tinham ouvido estas palavras diziam: Este é verdadeiramente o profeta;

41 outros diziam: Ele é o Cristo; outros, porém, perguntavam: Porventura, o Cristo virá da Galiléia?

42 Não diz a Escritura que o Cristo vem da descendência de Davi e da aldeia de Belém, donde era Davi?

43 Assim, houve uma dissensão entre o povo por causa dele;

44 alguns dentre eles queriam prendê-lo, mas ninguém lhe pôs as mãos.

Os guardas voltam sem Jesus

45 Voltaram, pois, os guardas à presença dos principais sacerdotes e fariseus, e estes lhes perguntaram: Por que não o trouxestes?

46 Responderam eles: Jamais alguém falou como este homem.

39Tîîse tuna pî' eeseurîma pepîn mîrîrî. Morî Yekaton Wannî pî' eeseurîma. Manni' innape Jesus ku'nenanya yapisî pe man, tewankon ya' aako'manto'pe. Tîîse Morî Yekaton Wannî erepansa' pra awanî'pî. Maasa pra Jesus enna'posa' pra awanî'pî tun pia.

40Mîrîrî warantî Jesus eseurîma eta tîuya'nîkon pe arinîkonya innape ikupî'pî. —Mîîkîrî man, Paapa narima'pî tîmaimu ekareme'nen pe, manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî manni' —ta'pî to'ya.

41Tiaronkonya ta'pî: —Mîîkîrî man pîika'tîton Paapa nîmenka'pî pe. Tîîse mîrîrî pî' tiaronkonya ta'pî: —Paapa nîmenka'pî pe pra man. Maasa pra Cristo iipî pepîn Galiléia poi.

42Paapa maimuya taa penaro' Davi nurî'tî parî'pî pe Cristo wanî. Moropai Davi nurî'tî ko'mamî'pî Belém po, moroni' Cristo esenpo pe man, taasai'ya man —ta'pî to'ya.

43Mîrîrî wenai to' esiyu'pîtî'pî.

44Tiaronkon wanî'pî Jesus anapi'pai yarakkamokonpa. Tîîse anî'ya yapisî pra awanî'pî.

Innape Jesus Kupî Judeuyamî' Esanonya Pepîn

45Epîremanto' yewî' era'manenan enna'po'pî tesanonkon pia, teepîremasanon esanonkon moropai fariseuyamî' pia. —Î' wani' awanî ye'nen enepîya'nîkon pra awanî? —ta'pî to'ya.

46—O'non pata morî pe mîîkîrî eseurîma warantî anî' eseurîma etasa' annaya pra man —ta'pî to'ya.

47 Replicaram-lhes, pois, os fariseus: Será que também vós fostes enganados?

48 Porventura, creu nele alguém dentre as autoridades ou algum dos fariseus?

49 Quanto a esta plebe que nada sabe da lei, é maldita.

50 Nicodemos, um deles, que antes fora ter com Jesus, perguntou-lhes:

51 Acaso, a nossa lei julga um homem, sem primeiro ouvi-lo e saber o que ele fez?

52 Responderam eles: Dar-se-á o caso de que também tu és da Galiléia? Examina e verás que da Galiléia não se levanta profeta.

53 [E cada um foi para sua casa.

João 8

A mulher adúltera

1 Jesus, entretanto, foi para o monte das Oliveiras.

2 De madrugada, voltou novamente para o templo, e todo o povo ia ter com ele; e, assentado, os ensinava.

47—Amîrî'nîkon esenku'tîsa' nîrî ka'rî —ta'pî fariseuyamî'ya to' pî'.

48—Epu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Anna wanî ayesa'kon pe moropai fariseuyamî', epu'nen pe anna wanî. Moropai annaya ikupî pra man innape —ta'pî to'ya.

49—Insanan pemonkonyamî' poroponkon Paapa maimu epu'nenan pepîn. E'taruma'tînto' ya' tuutîsanon insanan —ta'pî to'ya.

50Moropai tiaron to' yonpa wanî'pî to' kore'tawon itese' Nicodemos. Mîîkîrî manni' ewaron ya' Jesus pia iipî'pî pena. Mîîkîrîya ta'pî:

51—Uyeserukon wanî e'mai' pe pemonkon maimu eta moropai iteseru pî' esenumenkan. Mîrîrî tîpo imakui'pî pe awanî esepu'tî, morî pe awanî esepu'tî. Tîîse uyeserukon yairî pra imakui'pî mîîkîrî taa pî' uurî'nîkon man, tetai pra —ta'pîiya.

52Ta'pî to'ya Nicodemos pî': —Amîrî Galiléia pon nîrî ka'rî. Maasa Paapa maimu pî' esenupakî. Galiléia poi tîmaimu ekareme'nen ton yarima Paapaya taasa' pra man —ta'pî to'ya.

53Mîrîrî tîpo to' e'paraipîka'pî tewî'kon kaisarî.

João 8

Wîri' Imakui'pî Koneka'tîpon

1Moropai Jesus wîtî'pî wî' itese' Oliveira pona.

2Tiaron wei yai attî'pî penane marî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta. Moro arinîkon pemonkonyamî' eperepî'pî iipia.

3 Os escribas e fariseus trouxeram à sua presença uma mulher surpreendida em adultério e, fazendo-a ficar de pé no meio de todos,

4 disseram a Jesus: Mestre, esta mulher foi apanhada em flagrante adultério.

5 E na lei nos mandou Moisés que tais mulheres sejam apedrejadas; tu, pois, que dizes?

6 Isto diziam eles tentando-o, para terem de que o acusar. Mas Jesus, inclinando-se, escrevia na terra com o dedo.

7 Como insistissem na pergunta, Jesus se levantou e lhes disse: Aquele que dentre vós estiver sem pecado seja o primeiro que lhe atire pedra.

8 E, tornando a inclinar-se, continuou a escrever no chão.

9 Mas, ouvindo eles esta resposta e acusados pela própria consciência, foram-se retirando um por um, a começar pelos mais velhos até aos últimos, ficando só Jesus e a mulher no meio onde estava.

To' kore'ta eereuta'pî moropai to' yenupa'pîiya.

3Mîrîrî pî' awanî tanne, fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkonya wîri' enepî'pî iipia imakui'pî koneka'tîpon. Mîîkîrî enepî'pî to'ya Jesus pia, tamî'nawîronkonya era'ma tanne.

4Ta'pî to'ya Jesus pî': —Anna yenupanen, mîseni' wîri' eporî pî' anna man warayo' yarakkîrî tîîse tînyo pepîn. Yarakkîrî awanî tanne eporî pî' anna man.

5Moisés nurî'tîya ta'pî: “Tînyo kenan wîri' e'sa' ya tiaron warayo' yarakkîrî mîwîtîi tî' ke”. Tîîse amîrî esenumenkato' anepu'pai anna wanî —ta'pî to'ya.

6Tîîse Jesus pî' to' o'ma'ta kinî ipî' teeseurîmakonpa kai'ma. Jesus e'muruika'pî moropai kasapan menuka'pîiya tenya yeperu ke. ⌞Etaiya pra man kai'ma to' esenumenka'pî ipî'.⌟

7Inî' panpî' ipî' ekaranmapopîtî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen awe'mî'sa'ka'pî. To' pî' ta'pîiya: —Akore'tawonkon anî' wanî ya imakui'pî ton pîn, mîîkîrîya e'mai' pe tî' yenumî yu'se wai iwîpa —ta'pîiya.

8Inî'rî awe'muruika'pî moropai non menuka'pîiya.

9Mîrîrî taa Jesusya pî' to' esenumenka'pî. Imakui'pî pe tîwanîkon epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen to' eppepî'pî. To' wîtî'pî iipiapai tiwin pî'. A'yeke'ton panpî' wîtî'pî e'mai' pe. Ite'ma'pî pî' a'yeke'tonon pu'kuru pepîn wîtîpîtî'pî tiwin pî', tamî'nawîrî. Jesus e'nîmî'pî moropai wîri'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 Erguendo-se Jesus e não vendo a ninguém mais além da mulher, perguntou-lhe: Mulher, onde estão aqueles teus acusadores? Ninguém te condenou?

11 Respondeu ela: Ninguém, SENHOR! Então, lhe disse Jesus: Nem eu tampouco te condeno; vai e não peques mais.]

Jesus, a luz do mundo

12 De novo, lhes falava Jesus, dizendo: Eu sou a luz do mundo; quem me segue não andará nas trevas; pelo contrário, terá a luz da vida.

13 Então, lhe objetaram os fariseus: Tu dás testemunho de ti mesmo; logo, o teu testemunho não é verdadeiro.

14 Respondeu Jesus e disse-lhes: Posto que eu testifico de mim mesmo, o meu testemunho é verdadeiro, porque sei donde vim e para onde vou; mas vós não sabeis donde venho, nem para onde vou.

15 Vós julgais segundo a carne, eu a ninguém julgo.

16 Se eu julgo, o meu juízo é verdadeiro, porque não sou eu só, porém eu e aquele que me enviou.

10Jesus e'mî'sa'ka'pî. Wîri' era'ma'pîiya tîîse ipî' eseurîma'san wîtî'pî wanî'pî. Ta'pîiya wîri' pî': —O'nonan see inkamoro imakui'pî ankoneka'pî ekaremekî'tîponkon? Aasa'manta e'pai man taa to'ya pra nai? —ta'pîiya.

11—Inna, uyepotorî, uwî to'ya pra man —ta'pî wîri'ya ipî'. —Moriya aasa'manta e'pai man tauya pepîn nîrî —ta'pî Jesusya. —Atîkî apata ya'. Tîîse inî' imakui'pî kî'konekai iku'sa'ya manni' warantî —ta'pîiya.

Pemonkonyamî' Weiyu'manen Pe Jesus Wanî

12Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' yeurîma'pî inî'rî. —Uurî wanî non po tîîko'mansenon weiyu'manen pe. Anî' iipî ya uwenairî asarî pepîn ewaron ta, tîweiyu eposai'ya ye'nen, tîîko'manto' ton tîînen.

13Mîrîrî pî' fariseuyamî'ya ta'pî: —Aawarîrî apî'rî eeseurîma tiaronya taa pra man apî'. Mîrîrî ye'nen anî'ya innape akupî pepîn.

14Mîrîrî yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Innape upî'rî eseurîma, tîîse useruku pepîn. O'non pata pai iipî'pî uurî epu'tî pî' wai. O'non pata pona uutî epu'nen uurî. Tîîse amîrî'nîkonya epu'tî pepîn o'non pata pai uuipî'pî moropai o'non pata pona uutî.

15Amîrî'nîkon esenumenka upî' anepu'tîkon anera'ma'pîkon yawîrî. Mîrîrî wenai seru'ye' wanî kai'ma eeseurîmakon. Tîîse uurîya anî' yako'menka pepîn, anî' yenumîuya pepîn sîrîrî.

16Tîîse anî' yako'menkauya ya, yairî eseurîma, seru'ye' pra, maasa pra uuwarîrî eseurîma pepîn unepu'tî pe. Uyun nîrî

17 Também na vossa lei está escrito que o testemunho de duas pessoas é verdadeiro.

18 Eu testifico de mim mesmo, e o Pai, que me enviou, também testifica de mim.

19 Então, eles lhe perguntaram: Onde está teu Pai? Respondeu Jesus: Não me conheceis a mim nem a meu Pai; se conhecêsseis a mim, também conheceríeis a meu Pai.

20 Proferiu ele estas palavras no lugar do gazofilácio, quando ensinava no templo; e ninguém o prendeu, porque não era ainda chegada a sua hora.

Jesus defende a sua missão e autoridade

21 De outra feita, lhes falou, dizendo: Vou retirar-me, e vós me procurareis, mas perecereis no vosso pecado; para onde eu vou vós não podeis ir.

22 Então, diziam os judeus: Terá ele, acaso, a intenção de suicidar-se? Porque diz: Para onde eu vou vós não podeis ir.

eseurîma, uupia tîîko'mansen, uyarima'tîpon.

17Moisés nurî'tîya yenupanto'ya taa: Tiwinan pemonkon eseurîma ya, tiwinsarî si'ma innape ikupî pepîn. Tîîse asakî'nankon eseurîma ya se' kaisarî, innape awanî mîrîrî. *(Dt 17.6; Dt 19.15)* Ayeserukon mîrîrî.

18Uurî eseurîmasa' e'to' pî' anî' pe wanî pî'. Moropai uyarimatîpon Paapa eseurîmasa' upî' eseurîma'pî kaisarî. Mîrîrî ye'nen ayeserukon yawîrî innape awanî —ta'pî Jesusya.

19Fariseuyamî'ya ta'pî ipî': —O'non patawon ayun? Jesusya ta'pî: —Uurî epu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Uyun epu'nenan pepîn nîrî. Anî' pe wanî epu'nen pe awanîkon ya, anî' pe uyun wanî epu'tî'pîya'nîkon e'painon nîrî.

20Mîrîrî warantî pemonkonyamî' yenupa'pî Jesusya Judeuyamî' epîremato' yewî' ta aminke pra to' nîtîrî yense' pî'. Anapi'pai tiaronkon wanî'pî tîîse yapisî to'ya pra awanî'pî, maasa pra iweiyu eseposa' pra awanî ye'nen.

21Moropai inî'rî Jesusya to' yeurîma'pî: —Uurî uutî kupî sîrîrî tarîpai. Uutîsa' yai, uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî tîîse uyeporîya'nîkon pepîn. Apona'nîkon amakuyikon ko'mamî tanne aasa'mantakon. O'non pata uutî ya attîkon pepîn.

22Mîrîrî taa Jesusya pî' Judeuyamî' esenumenka'pî. —O'non pata pona attî? —kai'ma to' eseurîma'pî. —Amîrî'nîkon wîtî

pepîn upîkîrî taiya manni'. Awe'wî ka'rî? —ta'pî to'ya.

23 E prosseguiu: Vós sois cá de baixo, eu sou lá de cima; vós sois deste mundo, eu deste mundo não sou.

23Inî'rî Jesus eseurîma'pî to' pî': —Amîrî'nîkon man tarîronkon pe. Sîrîrî non po tîîko'mansenon amîrî'nîkon. Tîîse uurî wanî ka' poino pe. Sîrîrî non pon pepîn uurî.

24 Por isso, eu vos disse que morrereis nos vossos pecados; porque, se não crerdes que EU SOU, morrereis nos vossos pecados.

24Uurî mîîkîrî ta'pîuya sa'rî, mîîkîrî pe ukupîya'nîkon pra awanîkon ya innape, aasa'mantakon, amakuyikon e'ronasa' pra tîîse. Mîrîrî ye'nen amakuyikon ko'mamî tanne aasa'mantakon tauya manni' —ta'pîiya to' pî'.

25 Então, lhe perguntaram: Quem és tu? Respondeu-lhes Jesus: Que é que desde o princípio vos tenho dito?

25Jesus pî' ta'pî to'ya: —Anî' kin amîrî, moriya? Jesusya yuuku'pî: —Amîrî'nîkon yeurîma pia'tî'pîuya pata pai, ta'pîuya anî' pe wanî.

26 Muitas coisas tenho para dizer a vosso respeito e vos julgar; porém aquele que me enviou é verdadeiro, de modo que as coisas que dele tenho ouvido, essas digo ao mundo.

26Mararon pepîn eseurîmato' man amîrî'nîkon pî', imakui'pî pe awanîkon pî'. Uyarimatîpon wanî seru'ye' pepîn. Yairî awanî. Mîîkîrî nekaremekî'pî upî' ekareme'nen pe wanî tamî'nawîronkon pî' —ta'pîiya.

27 Eles, porém, não atinaram que lhes falava do Pai.

27Tîyun pî' Jesus eseurîma mîrîrî, tîîse epu'tî to'ya pra awanî'pî.

28 Disse-lhes, pois, Jesus: Quando levantardes o Filho do Homem, então, sabereis que EU SOU e que nada faço por mim mesmo; mas falo como o Pai me ensinou.

28Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe, uurî pîmî'sa'kaya'nîkon pe naatîi pakî'nan pona. Mîrîrî tîpo Paapa munmu pe uyepu'tîya'nîkon kupî sîrîrî. Uuwarîron pe pra uyepu'tîya'nîkon pe naatîi. Paapaya upanamasa' yawîrî ayeurîmauya'nîkon sîrîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 E aquele que me enviou está comigo, não me deixou só, porque eu faço sempre o que lhe agrada.

30 Ditas estas coisas, muitos creram nele.

31 Disse, pois, Jesus aos judeus que haviam crido nele: Se vós permanecerdes na minha palavra, sois verdadeiramente meus discípulos;

32 e conhecereis a verdade, e a verdade vos libertará.

33 Responderam-lhe: Somos descendência de Abraão e jamais fomos escravos de alguém; como dizes tu: Sereis livres?

34 Replicou-lhes Jesus: Em verdade, em verdade vos digo: todo o que comete pecado é escravo do pecado.

35 O escravo não fica sempre na casa; o filho, sim, para sempre.

36 Se, pois, o Filho vos libertar, verdadeiramente sereis livres.

37 Bem sei que sois descendência de Abraão; contudo, procurais matar-me, porque a minha palavra não está em vós.

29Uupia uyarimatîpon man. Urumakaiya pra man. Maasa pra itu'se Uyun e'to' ku'nen pe wanî —ta'pîiya.

30Mîrîrî warantî Jesus eseurîma eta tîuya'nîkon pe arinîkonya innape ikupî'pî.

Abraão Nurî'tî Munkîyamî'

31Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî Judeuyamî' pî', innape tîku'nenan pî': —Umaimu yawîrî aako'mamîkon ya, upemonkono pe awanîkon.

32Moropai yairon epu'tîya'nîkon kupî sîrîrî. Moropai mîrîrî wenai amo'kasai'ya'nîkon, anî' poitîrî pe awanîkon namai —ta'pîiya.

33Mîrîrî pî' ta'pî to'ya: —Abraão nurî'tî payannî'san anna. O'non pata anî' poitîrî pe anna e'sa' pra man. Î' wani' awanî ye'nen anî' poitîrî pe pra eenakon taaya manni'?

34Jesusya ta'pî to' pî': —Useruku pepîn. Imakui'pî ku'nen pe awanîkon ya, amakuyikon enasa' man ayentai'nîkon, ipoitîrî pe awanîkon.

35Ipoitîrî wanî ya, aako'mamî pepîn ipatîkarî tesa' yewî' ta. Ipoitîrî pe neken mîîkîrî wanî. Tîîse inmu wanî ya, mîîkîrî ko'mamî ipatîkarî tîyun yewî' ta, inmu pe tîwanî ye'nen.

36Tîîse uurî Paapa munmuya amo'kakon ya, anî'rî poitîrî pe awanîkon pepîn tarîpai. Imakui'pî yentai awanîkon.

37Abraão nurî'tî payannî'san amîrî'nîkon seru' pepîn. Tîîse uurî anwîpai awanîkon sîrîrî. Maasa pra awakîrikon pe pra unekaremekî eta pî' naatîi, anku'pai pra awanîkon ye'nen.

38 Eu falo das coisas que vi junto de meu Pai; vós, porém, fazeis o que vistes em vosso pai.

38Uurî, uyunya uyenupa'pî ekaremekîuya apî'nîkon. Moropai amîrî'nîkon nîrî ayunkonya apanama'pîkon yawîrî awanîkon —ta'pî Jesusya.

39 Então, lhe responderam: Nosso pai é Abraão. Disse-lhes Jesus: Se sois filhos de Abraão, praticai as obras de Abraão.

39Ta'pî to'ya Jesus pî': —Anna man Abraão nurî'tî payannî'san pe. Jesusya yuuku'pî: —Abraão yonpa pe awanîkon ya, morî ku'nen pe awanîkon morî ku'nen pe Abraão nurî'tî wanî'pî warantî.

40 Mas agora procurais matar-me, a mim que vos tenho falado a verdade que ouvi de Deus; assim não procedeu Abraão.

40Tîîse uurî anwîpai awanîkon, yairî ayeurîmasau'ya'nîkon tanne, Paapaya uyeurîma'pî yawîrî. Mîrîrî ye'ka ku'nen pe pra Abraão nurî'tî wanî'pî.

41 Vós fazeis as obras de vosso pai. Disseram-lhe eles: Nós não somos bastardos; temos um pai, que é Deus.

41Innape ayunkon yeseru yawîrî ayeserukon wanî mîrîrî, tîîse Abraão nurî'tî yeseru yawîrî pra —ta'pî Jesusya. Ta'pî to'ya Jesus pî': —Paapa munkîyamî' anna. Paapa man anna yun pe. Iyun pîn more warantî anna wanî pepîn sîrîrî —ta'pî to'ya.

Makui Munkîyamî'

42 Replicou-lhes Jesus: Se Deus fosse, de fato, vosso pai, certamente, me havíeis de amar; porque eu vim de Deus e aqui estou; pois não vim de mim mesmo, mas ele me enviou.

42Tîîse Jesusya ta'pî: —Uurî iipî'pî Paapa piapai. Uuwarîrî iipî'pî pepîn tîîse uyarimatîpon maimu pe pu'kuru uuipî'pî. Ayunkon pe Paapa wanî ya, u'nînmaya'nîkon e'painon, uyonpa pe awanîkon ye'nen.

43 Qual a razão por que não compreendeis a minha linguagem? É porque sois incapazes de ouvir a minha palavra.

43Umaimu epu'tîya'nîkon pra awanî. Mîrîrî ye'nen aataka'makon ayeurîmauya'nîkon pî'.

44 Vós sois do diabo, que é vosso pai, e quereis satisfazer-lhe os desejos. Ele foi homicida desde o princípio e jamais se firmou na verdade, porque nele não há verdade. Quando ele profere mentira, fala

44Amîrî'nîkon yun wanî Makui pe. Itu'se mîîkîrî e'to' ku'nen pe awanîkon. Pemonkon wîînen pe mîîkîrî e'sa' pena pata pai. Seru'ye' pe awanî, maasa pra yairî awe'to' ton pra awanî ye'nen. Seru'ye' pe awe'sa' ya, teseru ta awanî mîrîrî.

do que lhe é próprio, porque é mentiroso
e pai da mentira.

45 Mas, porque eu digo a verdade, não me
credes.

46 Quem dentre vós me convence de
pecado? Se vos digo a verdade, por que
razão não me credes?

47 Quem é de Deus ouve as palavras de
Deus; por isso, não me dais ouvidos,
porque não sois de Deus.

48 Responderam, pois, os judeus e lhe
disseram: Porventura, não temos razão em
dizer que és samaritano e tens demônio?
49 Replicou Jesus: Eu não tenho demônio;
pelo contrário, honro a meu Pai, e vós me
desonrais.

50 Eu não procuro a minha própria glória;
há quem a busque e julgue.

51 Em verdade, em verdade vos digo: se
alguém guardar a minha palavra, não verá
a morte, eternamente.

52 Disseram-lhe os judeus: Agora, estamos
certos de que tens demônio. Abraão
morreu, e também os profetas, e tu dizes:

Seru'ye' mîîkîrî moropai seru'ye'kon
yunkon pe awanî.
45Seru'ye' pe pra ayeurîmauya'nîkon. Tîîse
innape umaimu kupîya'nîkon pra
awanîkon.
46“Imakui'pî ankoneka'pî moro man,
epu'nen uurî”, taa anî'ya pepîn upî'.
Imakui'pî ku'sau'ya pra wai.
Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Î' wani' awanî
ye'nen umaimu kupîya'nîkon pra awanî
innape?
47Paapa pemonkono wanî imaimu etanen
pe moropai yawîron pe. Tîîse
amîrî'nîkonya Paapa maimu yapurî pepîn,
yawîrî pra awanîkon. Maasa pra Paapa
pemonkono pe pra awanîkon ye'nen —
ta'pî Jesusya.

Abraão Nurî'tî Ton Pra Tîîse Jesus Wanî'pî

48Mîrîrî pî' Judeuyamî'ya ta'pî Jesus pî': —
Kane kane amîrî, Samaria poinon. O'ma'
yense' pe nai —ta'pî to'ya.
49Jesusya ta'pî: —O'ma' yense' pepîn uurî.
Uyun yapurîuya sîrîrî. Tîîse amîrî'nîkonya
uyapurî pra man.
50Uurî yapurî pemonkonyamî'ya yuwauya
pepîn. Tîîse mîrîrî yuwa tiaronya, uyunya.
Moropai yairî mîîkîrî wanî
pemonkonyamî' yako'menkanen pe.
51Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Yairî
ayeurîmauya'nîkon. Umaimu yawîrî
aako'mamîkon ya, aasa'mantakon pepîn
tiwin kin —ta'pî Jesusya.
52Judeuyamî'ya ta'pî ipî': —Mîrîrî taaya pî'
o'ma' yense' pe ayepu'tî pî' anna man.
Abraão nurî'tî sa'manta'pî, moropai
penaro' Paapa maimu ekareme'nenan

Se alguém guardar a minha palavra, não provará a morte, eternamente.

53 És maior do que Abraão, o nosso pai, que morreu? Também os profetas morreram. Quem, pois, te fazes ser?

54 Respondeu Jesus: Se eu me glorifico a mim mesmo, a minha glória nada é; quem me glorifica é meu Pai, o qual vós dizeis que é vosso Deus.

55 Entretanto, vós não o tendes conhecido; eu, porém, o conheço. Se eu disser que não o conheço, serei como vós: mentiroso; mas eu o conheço e guardo a sua palavra.

56 Abraão, vosso pai, alegrou-se por ver o meu dia, viu-o e regozijou-se.

57 Perguntaram-lhe, pois, os judeus: Ainda não tens cinqüenta anos e viste Abraão?

58 Respondeu-lhes Jesus: Em verdade, em verdade eu vos digo: antes que Abraão existisse, EU SOU.

59 Então, pegaram em pedras para atirarem nele; mas Jesus se ocultou e saiu do templo.

sa'manta'pî nîrî. Tarîpai amîrîya taa: “Umaimu yawîrî anî' ko'mamî ya, aasa'manta pepîn”, kai'ma.

53Anna tamo Abraão nurî'tî yentai awanî kai'ma eesenku'tîsa', Paapa maimu ekareme'nenan yentai awanî kai'ma eesenku'tîsa'. Anî' pe renamo awanî kai'ma eesenku'tîsa' mîrîrî? —ta'pî to'ya.

54Jesusya ta'pî: —Uuwarîrî morî uurî tauya ya, î' pe pra rî awanî mîrîrî. Anî'ya uyapurî pepîn mîrîrî pî'. Tîîse uuwarîrî atapurî pepîn. Uyunya ta'pî upî': “Morî Mîîkîrî”. “Mîîkîrî anna yepotorî” taanenan amîrî'nîkon, manni'ya ta'pî.

55Uyun epu'sa'ya'nîkon pra naatîi. Tîîse uurî mîîkîrî epu'nen pu'kuru. Uurî nîrî epu'nen pepîn kai'ma eseurîma ya, seru'ye' pe awanî, seru'ye' pe awanîkon warantî. Maasa pra mîîkîrî epu'tîuya ye'nen moropai imaimu yawîrî iku'nen uurî.

56Atamokon Abraão nurî'tî esenumenka'pî uuipî weiyu pî'. Mîrîrî pî' aatausinpa'pî. Kure'ne aatausinpa'pî uuipî epu'tî tîuya pî' —ta'pî Jesusya.

57Judeuyamî'ya ta'pî ipî': —Aseruku mîrîrî, pena Abraão nurî'tî sa'manta'pî. Amîrî 50 kono' ma're akonopo man. Abraão nurî'tî era'matîpon pepîn amîrî. Aseruku —ta'pî to'ya.

58Jesusya ta'pî to' pî': —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Abraão nurî'tî ton pra tîîse moro wanî'pî. Ipatîkaron uurî.

59Mîrîrî taiya pî' to' ekore'ma'pî. Inonkon tî'kon yanumî'pî to'ya, iwîkonpa kai'ma. Tîîse Jesus esonomî'pî arinîkon kore'ta.

João 9

A cura de um cego de nascença

1 Caminhando Jesus, viu um homem cego de nascença.

2 E os seus discípulos perguntaram: Mestre, quem pecou, este ou seus pais, para que nascesse cego?

3 Respondeu Jesus: Nem ele pecou, nem seus pais; mas foi para que se manifestem nele as obras de Deus.

4 É necessário que façamos as obras daquele que me enviou, enquanto é dia; a noite vem, quando ninguém pode trabalhar.

5 Enquanto estou no mundo, sou a luz do mundo.

6 Dito isso, cuspiu na terra e, tendo feito lodo com a saliva, aplicou-o aos olhos do cego,

7 dizendo-lhe: Vai, lava-te no tanque de Siloé (que quer dizer Enviado). Ele foi, lavou-se e voltou vendo.

Eepa'ka'pî Judeuyamî' epîremato' yewî' tapai.

João 9

Enkaru'nan Yepi'tî Jesusya

1Moropai tuutî pe, warayo' era'ma'pîiya, enkaru'nan. Enkaru'ne eesenpo pe mîîkîrî wanî'pî.

2Inenupa'sanya era'ma'pî nîrî. Jesus pî' ta'pî to'ya: —Anna yenupanen, anî' nîkupî'pî imakui'pî wenai mîserî warayo' esenpo'pî enkaru'ne? Tînkoneka'pî wenai ka'rî? Tîsan, tun nîkoneka'pî wenai ka'rî?

3Jesusya ta'pî: —Anî' nîkoneka'pî imakui'pî wenai mîserî warayo' e'taruma'tî pra man, inkupî'pî wenai moropai itun, isan nîkupî'pî wenai. Paapaya iku'sa' pra man enkaru'ne. Enkaru'ne eesenpo'pî Paapa esenyaka'mato' ipî' era'mato'pe arinîkonya.

4Uyarimatîpon esenyaka'mato' kupî pî' ko'mannî e'pai man wei pe awanî tanne. Ewaron ke eena kupî sîrîrî. Mîrîrî yai anî' esenyaka'ma eserîke pra awanî kupî sîrîrî.

5Sîrîrî non po uuko'mamî pîkîrî pemonkonyamî' weiyu'ma pî' uuko'mamî —ta'pî Jesusya.

6Mîrîrî taa tîpo, Jesusya tetaku yenumî'pî non pona. Mîrîrî ke non ki'ma'pîiya. Enkaru'nan yenu kî'pa'pîiya mîrîrî ke.

7Moropai ta'pîiya enkaru'nan pî': —Tuna yense' itese' Siloé ka' e'pîta —ta'pîiya. (“Yarima'pî” taato' mîrîrî Siloé umaimukon ta.) Attî'pî Jesus maimu pe. Awe'pî'pî moropai eesepi'tî'pî. Enkaru'ne pra eena'pî. Tamî'nawîron era'ma'pîiya.

8 Então, os vizinhos e os que dantes o conheciam de vista, como mendigo, perguntavam: Não é este o que estava assentado pedindo esmolas?

9 Uns diziam: É ele. Outros: Não, mas se parece com ele. Ele mesmo, porém, dizia: Sou eu.

10 Perguntaram-lhe, pois: Como te foram abertos os olhos?

11 Respondeu ele: O homem chamado Jesus fez lodo, untou-me os olhos e disse-me: Vai ao tanque de Siloé e lava-te. Então, fui, lavei-me e estou vendo.

12 Disseram-lhe, pois: Onde está ele? Respondeu: Não sei.

Os fariseus interrogam o cego

13 Levaram, pois, aos fariseus o que dantes fora cego.

14 E era sábado o dia em que Jesus fez o lodo e lhe abriu os olhos.

15 Então, os fariseus, por sua vez, lhe perguntaram como chegara a ver; ao que

8Mîrîrî yai tiaronkonya era'ma'pî, itonpayamî' moropai tiaronkonya. Mîîkîrî epu'tî'pî to'ya enkaru'nan pe. —A'kî mîîkîrî era'makî —ta'pî to'ya. —Mîîkîrî manni' enkaru'nan. Tîpîika'tîto' ton esatî pî' aako'manpîtî'pî manni' tamî'nawîronkon pî' —ta'pî to'ya.

9Mîrîrî pî' tiaronkonya ta'pî: —Inna, mîîkîrî mîîkîrî seru' pepîn. Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Kaane, mîîkîrî pepîn. Enkaru'nan warainon seru' pepîn, tîîse tiaron pe man, enkaru'ne pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî pî' ekaranmapo'pî to'ya. Ta'pîiya to' pî': —Inna, uurî mîîkîrî —ta'pîiya.

10Ta'pî to'ya ipî': —O'non ye'ka pe ayenu esepi'tîsa' mîrîrî?

11Ta'pîiya to' pî': —Warayo' itese' Jesusya non ki'ma pî' man mararî mîrikkî. Moropai uyenu kî'pa pî' man ike. Moropai taa pî' man upî', "E'pîta Siloé itese' tuna ka'". Mîrîrî ye'nen wîtîn pî' wai. E'pîn pî' wai. Tarîpai tamî'nawîrî era'ma pî' wai —ta'pîiya.

12—O'non see mîîkîrî ayepi'tîtîpon? —ta'pî to'ya ipî'. —Epu'tîuya pra wai —ta'pîiya.

Fariseuyamî'ya Enkaru'nan Esepi'tîsa' Ekaranmapo

13Mîrîrî tîpo enkaru'nan esepi'tîsa' yarî'pî to'ya fariseuyamî' pia.

14Maasa pra erî'ka'nîto' weiyu yai Jesusya non ki'ma'pî manni' enkaru'nan yenu yepi'tîpa.

15Mîrîrî wenai fariseuyamî'ya ekaranmapo'pî esepi'tî'pî pî': —O'non ye'ka pe aku'sai'ya mîrîrî? —ta'pî to'ya. Ta'pîiya

lhes respondeu: Aplicou lodo aos meus olhos, lavei-me e estou vendo.

to' pî': —Uyenu kî'pa'pîiya ikuisa' ke. E'pî'pî, tarîpai tamî'nawîrî era'mauya sîrîrî.

16 Por isso, alguns dos fariseus diziam: Esse homem não é de Deus, porque não guarda o sábado. Diziam outros: Como pode um homem pecador fazer tamanhos sinais? E houve dissensão entre eles.

16Fariseuyamî'ya ta'pî ipî': —Paapa piapainon pepîn mîîkîrî Jesus. A'kî, erî'ka'nîto' weiyu yai eesenyaka'masa' Paapa maimu yawîrî pra era'makî —ta'pî to'ya. Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Imakui'pî pe Jesus wanî ya, ikoneka eserîkan pepîn kupîiya pepîn e'painon? Imakui'pî pe awanî pepîn. Se' kaisarî pra to' esenumenka'pî Jesus pî'.

17 De novo, perguntaram ao cego: Que dizes tu a respeito dele, visto que te abriu os olhos? Que é profeta, respondeu ele.

17Inî'rî enkaru'nan esepi'tîsa' pî' ta'pî to'ya: —Amîrî kanan? Ayepi'tîtîpon mîîkîrî. Î' kai'ma esenumenkan pî' nan ipî'? —ta'pî to'ya. Yuuku'pîiya: —Mîîkîrî man Paapa maimu ekareme'nen pe —ta'pîiya.

18 Não acreditaram os judeus que ele fora cego e que agora via, enquanto não lhe chamaram os pais

18Moropai Judeuyamî'ya enkaru'nan esepi'tî'pî mu'tunpa'pî. Innape enkaru'ne tîîko'mamî tîpo eesepi'tîsa' kupî to'ya pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen isan moropai iyun yanno me'po'pî to'ya. Judeuyamî' pia to' erepamî'pî.

19 e os interrogaram: É este o vosso filho, de quem dizeis que nasceu cego? Como, pois, vê agora?

19Ta'pî Judeuyamî'ya tînanno'sankon pî': —Anmukukon pe mîseni' warayo' nai? Yuuku'pî to'ya: —Inna, anna more mîserî. Inî'rî ta'pî Judeuyamî'ya to' pî': —Enkaru'ne esenpo'pî mîserî? —Inna —ta'pî to'ya. —Moriya o'non ye'ka pe itenu esepi'tîsa' mîrîrî? —ta'pî Judeuyamî'ya to' pî'.

20 Então, os pais responderam: Sabemos que este é nosso filho e que nasceu cego;

20—Anna munkî pe mîserî epu'tî pî' anna man. Enkaru'ne eesenpo'pî moropai tîko'man pe aako'mansa' enkaru'ne.

21 mas não sabemos como vê agora; ou quem lhe abriu os olhos também não sabemos. Perguntai a ele, idade tem; falará de si mesmo.

22 Isto disseram seus pais porque estavam com medo dos judeus; pois estes já haviam assentado que, se alguém confessasse ser Jesus o Cristo, fosse expulso da sinagoga.

23 Por isso, é que disseram os pais: Ele idade tem, interrogai-o.

24 Então, chamaram, pela segunda vez, o homem que fora cego e lhe disseram: Dá glória a Deus; nós sabemos que esse homem é pecador.

25 Ele retrucou: Se é pecador, não sei; uma coisa sei: eu era cego e agora vejo.

26 Perguntaram-lhe, pois: Que te fez ele? como te abriu os olhos?

27 Ele lhes respondeu: Já vo-lo disse, e não atendestes; por que quereis ouvir outra vez? Porventura, quereis vós também tornar-vos seus discípulos?

28 Então, o injuriaram e lhe disseram: Discípulo dele és tu; mas nós somos discípulos de Moisés.

29 Sabemos que Deus falou a Moisés; mas este nem sabemos donde é.

21Tîîse o'non ye'ka pe eesepi'tîsa' epu'tî annaya pra man. Anî'ya yepi'tîsa' epu'tî annaya pra man. Tîîse more pepîn mîserî. Ekaranmapotî see ipî'. Tîîwarîrî ekaremekîiya —ta'pî iyun, isanya Judeuyamî' pî'.

22Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî eranne' pe tîwanîkon ye'nen. Maasa pra Judeuyamî' esanon eseurîmasa' wanî'pî, innape Jesus, Paapa nîmenka'pî kupîtîpon yenpa'ka epere'nîto' yewî' tapai kai'ma to' eseurîma'pî. Mîrîrî pî' to' esi'nîpî'pî.

23Mîrîrî wenai ta'pî iyunya: —A'yeke'ton pe man. Ekaranmapotî ipî'.

24Inî'rî mîîkîrî pî' ta'pî to'ya: —A'kî, Paapaya uyepi'tîsa' ka'kî. Maasa pra mîîkîrî Jesus man imakui'pî ku'nen pe, epu'tî pî' anna man.

25Yuuku'pîiya: —Imakui'pî pe mîîkîrî wanî epu'tîuya pra wai. Sîrîrî neken epu'tî pî' wai. Enkaru'ne wanî'pî tîîse sîrîrî era'mauya.

26Inî'rî ta'pî to'ya ipî': —Î' koneka'pîiya apî'? O'non ye'ka pe ayenu yepi'tî'pîiya?

27Ta'pîiya to' pî': —Aasîrî ekaremekî pî' wai apî'nîkon, tîîse innape ikupîya'nîkon pra naatîi. Î' wani' awanî ye'nen anetapai awanîkon inî'rî? Ipemonkono pe enapai awanîkon ka'rî? —ta'pîiya.

28Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî. Esepi'tî'pî pî' to' wo'ma'ta'pî. —Amîrî man ipemonkono pe. Anna kaane. Anna man Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî esenupa'san pe.

29Innape Paapaya tîmaimu ekaremekî'pî Moisés nurî'tî pî'. Mîrîrî epu'tî pî' anna

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

man. Tîîse mîîkîrî epu'tî annaya pra man, o'non pata paino pe awanî.

30 Respondeu-lhes o homem: Nisto é de estranhar que vós não saibais donde ele é, e, contudo, me abriu os olhos.

30Mîrîrî taa to'ya pî' ta'pî warayo'ya: —Esenumenkanto' mîrîrî. O'non pata pai mîîkîrî erepansa' epu'tîya'nîkon pra awanî. Tîîse uurî enkaru'nan yenu yepi'tîsai'ya mîrîrî.

31 Sabemos que Deus não atende a pecadores; mas, pelo contrário, se alguém teme a Deus e pratica a sua vontade, a este atende.

31Paapaya imakui'pî ku'nenan maimu yuuku pepîn. Tamî'nawîronkonya epu'tî mîrîrî. Tapurînen kupî Paapaya meruntî ke. Itu'se tîwe'to' ku'nen kupîiya meruntî ke.

32 Desde que há mundo, jamais se ouviu que alguém tenha aberto os olhos a um cego de nascença.

32More pe esenpo'pî enkaru'ne. A'yeke'ton pe wanî tanne uyenu yepi'tîsai'ya. Sîrîrî pata esippia'tî'pî pata pai eesetasa' pra man, enkaru'nan esepi'tîsa' sîrîrî warantî. Tîîse iku'sai'ya mîrîrî.

33 Se este homem não fosse de Deus, nada poderia ter feito.

33Paapa piawon pe pra mîîkîrî wanî ya, mîrîrî ye'ka kupî'pîiya pepîn e'painon —ta'pî warayo'ya to' pî'.

34 Mas eles retrucaram: Tu és nascido todo em pecado e nos ensinas a nós? E o expulsaram.

34Ipî' to' ekore'ma'pî. —Kane, kane, amîrî. Imakui'pî amîrî. Imakui'pî ya' pu'kuru esenpo'pî amîrî. Anna panamaya pepîn —ta'pî to'ya ipî'. Moropai yenpa'ka'pî to'ya tîkore'tapai'nîkon.

Jesus revela-se ao cego

Paapa Winîkîi Enkaru'nankon

35 Ouvindo Jesus que o tinham expulsado, encontrando-o, lhe perguntou: Crês tu no Filho do Homem?

35Mîrîrî eta'pî Jesusya, warayo' yenpa'kasa' to'ya yekare. Moropai yuwai attî'pî. Eporî'pîiya. Ta'pî Jesusya ipî': —Ka' poi iipî'pî pemonkon pe, Paapa narima'pî kupî pî' nan innape? —ta'pîiya.

36 Ele respondeu e disse: Quem é, SENHOR, para que eu nele creia?

36—Anî'se mîîkîrî? Upî' ka'kî innape iku'to'peuya, —ta'pîiya.

37 E Jesus lhe disse: Já o tens visto, e é o que fala contigo.

37Jesusya ta'pî: —Era'ma pî' nai, ayarakkîrî eeseurîma manni', uurî.

38 Então, afirmou ele: Creio, SENHOR; e o adorou.

39 Prosseguiu Jesus: Eu vim a este mundo para juízo, a fim de que os que não vêem vejam, e os que vêem se tornem cegos.

40 Alguns dentre os fariseus que estavam perto dele perguntaram-lhe: Acaso, também nós somos cegos?

41 Respondeu-lhes Jesus: Se fôsseis cegos, não teríeis pecado algum; mas, porque agora dizeis: Nós vemos, subsiste o vosso pecado.

João 10

Jesus, o bom pastor

1 Em verdade, em verdade vos digo: o que não entra pela porta no aprisco das ovelhas, mas sobe por outra parte, esse é ladrão e salteador.

2 Aquele, porém, que entra pela porta, esse é o pastor das ovelhas.

38Warayo'ya ta'pî: —Uyepotorî, innape akupî pî' wai. Moropai Jesus yapurî'pîiya.
39Jesusya ta'pî: —Pemonkonyamî' nîkupî'pî imakui'pî yenpoi uuipî'pî sîrîrî non pona, enkaru'nankonya era'mato'pe moropai era'manenan enato'pe enkaru'ne. Tiaronkon wanî enkaru'ne, tîîse to' esenumenkato' wanî enkaru'ne pra. Tewankon ke uyepu'tî to'ya. Tiaronkon wanî pri'ya pu'kuru to' yenu, tîîse teesenumenkato'kon ke uyera'ma to'ya pepîn, innape ukupî tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.
40Moro awanî'pî tiaronkon fariseuyamî' iipia. Mîrîrî taiya eta'pî to'ya. Tîîse —Enkaru'ne pra anna man, Paapa epu'nenan anna —ta'pî to'ya.
41Jesusya ta'pî: —Enkaru'ne anna man, epu'tî annaya kai'ma eesenumenkasa'kon ya amakuyikon kupî'pî Paapaya e'painon tîîwanmîra. Tîîse amîrî'nîkonya taa: “Enkaru'ne pra anna man”. Mîrîrî ye'nen Paapaya amakuyikon ku'sa' pra man tîîwanmîra —ta'pîiya.

João 10

Carneiroyamî' Ko'mannî'nen

1Moropai Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî fariseuyamî' pî': —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Anî' ewomî ya carneiroyamî' ko'manto' kurarari ta, mana'ta yai pra, mîîkîrî wanî ama'ye' pe. Carneiroyamî' yama'runpai eewomî mîrîrî.
2Tîîse carneiroyamî' esa' ewomî mana'ta yai pu'kuru.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 Para este o porteiro abre, as ovelhas ouvem a sua voz, ele chama pelo nome as suas próprias ovelhas e as conduz para fora.

4 Depois de fazer sair todas as que lhe pertencem, vai adiante delas, e elas o seguem, porque lhe reconhecem a voz;

5 mas de modo nenhum seguirão o estranho; antes, fugirão dele, porque não conhecem a voz dos estranhos.

6 Jesus lhes propôs esta parábola, mas eles não compreenderam o sentido daquilo que lhes falava.

7 Jesus, pois, lhes afirmou de novo: Em verdade, em verdade vos digo: eu sou a porta das ovelhas.

8 Todos quantos vieram antes de mim são ladrões e salteadores; mas as ovelhas não lhes deram ouvido.

9 Eu sou a porta. Se alguém entrar por mim, será salvo; entrará, e sairá, e achará pastagem.

3Mana'ta era'manenya mana'ta yarakkanmoka carneiroyamî' esa' ewonto'pe. Moropai carneiroyamî' esa'ya tekînon yanno tiwin pî', to' ese' pî'. Imaimu epu'tî to'ya. Iipia to' iipî. Moropai to' yarîiya parî' yuwai.

4Tekînon yarîiya. To' rawîrî attî moropai ite'ma'pî pî' to' wîtî, imaimu pî' tesa'kon pe epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

5Tînepu'tîkon pepîn pemonkon ye'ma'pî pî' to' wîtî pepîn. Imaimu pî' tiaron pe epu'tî to'ya moropai iipiapai to' epe. Mîrîrî warantî Jesusya fariseuyamî' yeurîma'pî.

6Mîrîrî carneiroyamî' pantoni ekaremekî'pî Jesusya to' pî' tîîse o'non ye'ka pe tenupaiya'nîkon epu'tî to'ya pra awanî'pî.

7Inî'rî Jesusya ta'pî: —A'kî, uurî mana'ta, carneiroyamî' ewonto' warainon.

8Tiaronkon iipî'pî urawîrî Paapa maimu pe pra, tîîse ama'ye'kon iipî warantî. Carneiroyamî' anama'runpapai ama'ye'kon wanî warantî, pemonkonyamî' yaka'mapai to' wanî'pî, inkamoro yenku'tîi. Tîîse Paapa pemonkonoyamî'ya pu'kuru to' maimu eta pra awanî'pî.

9Uurî wanî mana'ta warantî, pemonkonyamî' man carneiroyamî' warantî. Uwenairî anî' ewomî ya, tîpîika'tîto' ton eporîiya î' ton pra awanî pepîn. Morî pe eewomî moropai eepa'ka tîîwanmîra tekkari ton eporîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 O ladrão vem somente para roubar, matar e destruir; eu vim para que tenham vida e a tenham em abundância.

10Ama'ye' wanî carneiroyamî' anama'runpapai. To' yama'runpaiya moropai to' tî'kaiya. Mîrîrî warantî pra uui'sa'. Uurî uui'sa' sîrîrî enen upemonkonoyamî' ko'manto' ton tîîse, morî pe to' ko'manto'pe, sîrîrî tîpose tîîko'mamî'pîkon yentai.

11 Eu sou o bom pastor. O bom pastor dá a vida pelas ovelhas.

11Uurî carneiroyamî' era'manen warainon morî. Uurîya uuko'manto' tîrî carneiroyamî' pîika'tîto'peuya.

12 O mercenário, que não é pastor, a quem não pertencem as ovelhas, vê vir o lobo, abandona as ovelhas e foge; então, o lobo as arrebata e dispersa.

12Tiaron pemonkon wanî ya, carneiroyamî' esa' pe pra, tîîse carneiroyamî' esa' poitîrî pe, teeseka'nunkai carneiroyamî' pîika'tîiya pepîn, imîrî pe pra to' wanî ye'nen. O'ma' carneiro yapi'nen kaikusi iipî era'ma tîuya ya, eepe. Moropai o'ma'ya carneiroyamî' pîrai'pîka moropai tiaron yapisîiya.

13 O mercenário foge, porque é mercenário e não tem cuidado com as ovelhas.

13Carneiroyamî' era'manen epe maasa pra carneiroyamî' esa' pia teesenyaka'masen pe tîwanî ye'nen. Itekînnan pe pra carneiroyamî' wanî. To' pînînmaiya pepîn.

14 Eu sou o bom pastor; conheço as minhas ovelhas, e elas me conhecem a mim,

14Uurî man mîrîrî warantî pra. Carneiroyamî' esa' warainon uurî, morî. Upemonkonoyamî' epu'nen uurî tamî'nawîrî. Moropai upemonkonoyamî'ya uyepu'tî tesa'kon pe wanî.

15 assim como o Pai me conhece a mim, e eu conheço o Pai; e dou a minha vida pelas ovelhas.

15Mîrîrî warantî Paapaya uyepu'tî tamî'nawîrî. Moropai Paapa epu'nen uurî. Moropai uuko'manto' tîrîuya upemonkonoyamî' ton pe, inkamoro pîika'tîto'peuya.

16 Ainda tenho outras ovelhas, não deste aprisco; a mim me convém conduzi-las;

16Tiaronkon upemonkonoyamî' man tarîronkon pepîn. Moropai inkamoro nîrî

elas ouvirão a minha voz; então, haverá um rebanho e um pastor.

enepîuya e'pai awanî uupia, tarîronkon pokonpe. Moropai umaimu eta to'ya kupî sîrîrî. Awanî kupî sîrîrî tiwinan upemonkono pe to' ena moropai tiwinan uurî to' esa'.

17 Por isso, o Pai me ama, porque eu dou a minha vida para a reassumir.

17Uuwarîrî enen e'to' tîrîuya kupî sîrîrî. Moropai uusa'manta e'mî'sa'kato'pe enen. Mîrîrî wenai uyunya u'nînma.

18 Ninguém a tira de mim; pelo contrário, eu espontaneamente a dou. Tenho autoridade para a entregar e também para reavê-la. Este mandato recebi de meu Pai.

18Anî'ya uwî pepîn itu'se pra wanî tanne. Isa'mantapai wai. Uuwarîrî e'tîrî, uusa'mantato'pe. Moropai uuwarîrî e'mî'sa'ka kupî sîrîrî uusa'manta tîpo. Mîrîrî warantî e'to'pe kai'ma Uyunya uyarima'pî —ta'pî Jesusya.

Nova dissensão entre os judeus

19 Por causa dessas palavras, rompeu nova dissensão entre os judeus.

19Judeuyamî' esiyu'pîtî'pî inî'rî Jesusya tenupato'kon pî'. Se' kaisarî pra to' esenumenka'pî Jesus pî'.

20 Muitos deles diziam: Ele tem demônio e enlouqueceu; por que o ouvis?

20—Î' wani' awanî ye'nen imaimu eta pî' aako'mamîkon —ta'pî tiaronkonya. —Aataka'masa'kon mîrîrî. O'ma' yense' pe man —ta'pî to'ya.

21 Outros diziam: Este modo de falar não é de endemoninhado; pode, porventura, um demônio abrir os olhos aos cegos?

21Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Kaane, imariwa'ka'pan yeseru yairî pra uyenupaiya'nîkon mîrîrî. Moropai imariwa'ya anî' kupî pepîn meruntî ke enkaru'nan yenu konekato'peiya —ta'pî to'ya.

A Festa da Dedicação. Jesus é interrogado

Judeuyamî'ya Jesus Kupî Pepîn Innape

22 Celebrava-se em Jerusalém a Festa da Dedicação. Era inverno.

22Mîrîrî tîpo teserukon yawîrî Judeuyamî' eperepî'pî Jerusalém po epîremanto' yewî' ekareme'se inî'rî Paapa yewî' pe teepîremato'kon wenai, kono' yai awanî'pî.

23 Jesus passeava no templo, no Pórtico de Salomão.

23Jesus asarî'pî Judeuyamî' epîremato' iwa'to' ta itese' Salomão pata'se'.

24 Rodearam-no, pois, os judeus e o interpelaram: Até quando nos deixarás a mente em suspenso? Se tu és o Cristo, dize-o francamente.

25 Respondeu-lhes Jesus: Já vo-lo disse, e não credes. As obras que eu faço em nome de meu Pai testificam a meu respeito.

26 Mas vós não credes, porque não sois das minhas ovelhas.

27 As minhas ovelhas ouvem a minha voz; eu as conheço, e elas me seguem.

28 Eu lhes dou a vida eterna; jamais perecerão, e ninguém as arrebatará da minha mão.

29 Aquilo que meu Pai me deu é maior do que tudo; e da mão do Pai ninguém pode arrebatar.

30 Eu e o Pai somos um.

31 Novamente, pegaram os judeus em pedras para lhe atirar.

32 Disse-lhes Jesus: Tenho-vos mostrado muitas obras boas da parte do Pai; por qual delas me apedrejais?

33 Responderam-lhe os judeus: Não é por obra boa que te apedrejamos, e sim por

24Iwoi Judeuyamî' eperepî'pî. Ipî' ta'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen anna yaka'ma pî' aako'mamî? Paapa nîmenka'pî pe awanî ya, aronne esekareme'kî innape epu'to'pe annaya —ta'pî to'ya.

25Jesusya ta'pî: —Aasîrî esekaremekî'pî apî'nîkon, tîîse innape ukupîya'nîkon pra awanî'pîkon. Uyun ese' yai unkoneka'pîya uyekaremekî mîrîrî, anî' pe wanî.

26Tîîse innape ukupîya'nîkon pra awanî, maasa pra uyekînnon carneiroyamî' kore'tawonkon pepîn amîrî'nîkon. Upemonkono pe pra awanîkon.

27Uyekînnonya umaimu epu'tî tesa'kon maimu pe. To' epu'nen uurî uyekîn pe. Uwenairî to' wîtî.

28Ipatîkarî to' ko'manto' ton tîrîuya. Ipatîkarî to' ko'mamî, to' sa'manta pepîn, Paapa piapai to' ko'mamî pepîn tiwin kin. Uyenya' to' wanî moropai uyenya pai anî'ya to' mo'ka pepîn.

29Uyunya to' tîrî'pî uupia. Uyun yentainon ton pra man. Uyun yenya' to' wanî moropai itenya pai anî'ya to' mo'ka pepîn.

30Uurî moropai Uyun tiwinan.

31Mîrîrî taiya pî' Judeuyamî' ekore'ma'pî. Inkamoroya tî'kon yanumî'pî Jesus wîîkonpa.

32Mîrîrî pî' Jesusya ta'pî: —Tu'ke ite'ka morî ku'sau'ya ya Uyun meruntîri ke. O'non unkoneka'pî wenai uwî yu'se awanîkon?

33Judeuyamî'ya ta'pî: —Morî konekasa'ya wenai awî annaya pepîn, tîîse imakui'pî pe eeseurîmasa' ye'nen Paapa pî'. Amîrî

causa da blasfêmia, pois, sendo tu homem, te fazes Deus a ti mesmo.

34 Replicou-lhes Jesus: Não está escrito na vossa lei: Eu disse: sois deuses?

35 Se ele chamou deuses àqueles a quem foi dirigida a palavra de Deus, e a Escritura não pode falhar,

36 então, daquele a quem o Pai santificou e enviou ao mundo, dizeis: Tu blasfemas; porque declarei: sou Filho de Deus?

37 Se não faço as obras de meu Pai, não me acrediteis;

38 mas, se faço, e não me credes, crede nas obras; para que possais saber e compreender que o Pai está em mim, e eu estou no Pai.

39 Nesse ponto, procuravam, outra vez, prendê-lo; mas ele se livrou das suas mãos.

40 Novamente, se retirou para além do Jordão, para o lugar onde João batizava no princípio; e ali permaneceu.

41 E iam muitos ter com ele e diziam: Realmente, João não fez nenhum sinal, porém tudo quanto disse a respeito deste era verdade.

pemonkon. Tîîse pemonkon pe si'ma Paapa pe awanî kai'ma eeseurîma. Imakui'pî mîrîrî —ta'pî to'ya.

34Jesusya ta'pî: —Awe'menukasa' man Paapa kaaretarî pî' see warantî. Pemonkonyamî' pî' ta'pîiya: "Yepotorî Wannî warainokon amîrî'nîkon". *(Sl 82.6)*

35Paapa maimu mîrîrî. Yairî pra man taa pepîn. Mîîkîrî Paapa maimu menukatîponya ta'pî tiaronkon pemonkonoyamî' pî' Paapa warantî awanîkon.

36Î' wani' awanî ye'nen imakui'pî pe eseurîman pî' nai, taaya'nîkon upî', uurî Paapa munmu tauya wenai? Paapa nîmo'ka'pî uurî tîmîrî pe, Paapa naipontî'pî uurî.

37Uyun nîkupî pî' esenyaka'ma pra awanî ya, umaimu kî'kupîi innape.

38Tîîse uyun nîkupî pî' esenyaka'ma era'maya'nîkon ya, innape unkupî'pî ku'tî. Umaimu anku'pai pra awanîkon ya innape, mîîwîni tîîse unkoneka'pî ku'tî innape. Uurî pia Paapa ko'mamî, moropai Paapa pia uuko'mamî ku'tî innape —ta'pîiya to' pî'.

39Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî inî'rî. Yapisî yonpa'pî to'ya. Tîîse to' piapai attî'pî.

40Jordão ratai pona attî'pî, e'mai' pe João Batistaya pemonkonyamî' yenpatakona'pî pata'pî ya'. Moro aako'mamî'pî.

41Arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî iipia. Ta'pî to'ya: —Anî'ya ikupî eserîkan pepîn konekaiya pra João nurî'tî wanî'pî, tîîse

42 E muitos ali creram nele.

João 11

A ressurreição de Lázaro

1 Estava enfermo Lázaro, de Betânia, da aldeia de Maria e de sua irmã Marta.

2 Esta Maria, cujo irmão Lázaro estava enfermo, era a mesma que ungiu com bálsamo o SENHOR e lhe enxugou os pés com os seus cabelos.

3 Mandaram, pois, as irmãs de Lázaro dizer a Jesus: SENHOR, está enfermo aquele a quem amas.

4 Ao receber a notícia, disse Jesus: Esta enfermidade não é para morte, e sim para a glória de Deus, a fim de que o Filho de Deus seja por ela glorificado.

5 Ora, amava Jesus a Marta, e a sua irmã, e a Lázaro.

6 Quando, pois, soube que Lázaro estava doente, ainda se demorou dois dias no lugar onde estava.

7 Depois, disse aos seus discípulos: Vamos outra vez para a Judéia.

8 Disseram-lhe os discípulos: Mestre, ainda agora os judeus procuravam apedrejar-te, e voltas para lá?

inekaremekî'pî Jesus pî' man innape, tamî'nawîrî.

42Miarî arinîkonya ikupî'pî innape.

João 11

Lázaro Sa'manta'pî

1Warayo' wanî'pî pri'ya pra, itese' Lázaro. Mîîkîrî ko'mamî'pî Betânia pata po, manni' Maria, Marta ko'manto' ya'.

2Manni' Maria itenaru, mîîkîrî Jesus puu karapaimatîpon kara' ke moropai i'pu ya'mananîpî'pîiya tîpu'pai si'po ke. Mîîkîrî pii enasa' wanî'pî pri'ya pra.

3Lázaro yenaru'tononya tîmaimukon yarima'pî Jesus pia. —Anna yepotorî, tone' anna pii man pri'ya pra, ani'nînma manni' —kai'ma tîmaimukon yarima'pî to'ya.

4Jesus pia itekare yarî'pî to'ya. Mîrîrî eta tîuya pe Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Aasa'mantato'pe eeseparantîsa' pepîn mîrîrî. Eeseparantîsa' meruntî ke Paapa wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya, moropai morî pe pu'kuru inmu wanî epu'to'pe to'ya nîrî.

5Kure'ne Lázaro pînînma'pî Jesusya. Moropai itenaru'tonon pînînma'pîiya nîrî, Marta moropai itakon.

6Pri'ya pra Lázaro wanî yekare eta tîpo, Jesus ko'mamî'pî asakî'ne wei.

7Mîrîrî tîpo tînenupa'san pî' ta'pîiya: —Aase'nîkon see Judéia pata pona inî'rî.

8Mîrîrî pî' inenupa'sanya ta'pî: —Anna yenupanen, amen awî yu'se Judeuyamî'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

esanon wanî'pî tî' ke Judéia po. Inî'rî itîîpai awanî ka'rî to' kore'ta?

9 Respondeu Jesus: Não são doze as horas do dia? Se alguém andar de dia, não tropeça, porque vê a luz deste mundo;

9Panton pe to' maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'ka pe awanî wei epa'ka pata pai eewomî pîkîrî. A'ka pe awanî tanne asanî ya atare'mon pepîn.

10 mas, se andar de noite, tropeça, porque nele não há luz.

10Ewaron ya' pata era'ma pepîn uweiyukon ton pra awanî ya —ta'pîiya.

11 Isto dizia e depois lhes acrescentou: Nosso amigo Lázaro adormeceu, mas vou para despertá-lo.

11Mîrîrî taa tîpo inî'rî Jesusya ta'pî to' pî': —Uyonpakon Lázaro we'nannî pî' man, tîîse iipia uutî ikurantanî'se.

12 Disseram-lhe, pois, os discípulos: SENHOR, se dorme, estará salvo.

12Inenupa'sanya ta'pî: —Uyepotorî, morî pe iwe'nasa' ya, eesepi'tî pia'tîsa' mîrîrî.

13 Jesus, porém, falara com respeito à morte de Lázaro; mas eles supunham que tivesse falado do repouso do sono.

13Lázaro erî'kapî kai'ma to' esenumenkasa' mîrîrî, tîîse Lázaro sa'mantasa' pî' Jesus eseurîma kinî tanne.

14 Então, Jesus lhes disse claramente: Lázaro morreu;

14Mîrîrî ye'nen aronne Jesusya ta'pî to' pî': —Lázaro sa'mantasa' man.

15 e por vossa causa me alegro de que lá não estivesse, para que possais crer; mas vamos ter com ele.

15Uwakîri pe iipia e'sa' pra wai, mîrîrî wenai inî' panpî' innape ukupîya'nîkon kupî sîrîrî. Iipia wîtînpai'nîkon. Aase'nîkon see —ta'pîiya.

16 Então, Tomé, chamado Dídimo, disse aos condiscípulos: Vamos também nós para morrermos com ele.

16Moropai Tomé tiaron itese' monoi'ya ta'pî tonpayamî' pî': —Aase'nîkon see ipîkîrî sa'mantai wîtîn ipokonpe —ta'pîiya.

E'mî'sa'kanto'pe Moropai Enen Ko'mannîto'pe Jesus Wanî

17 Chegando Jesus, encontrou Lázaro já sepultado, havia quatro dias.

17To' wîtî'pî. Moropai to' erepamî'pî Betânia pona. Aasîrî Lázaro nurî'tî yu'na'tîsa' to'ya wanî'pî asakîrîrî wei kaisarî.

18 Ora, Betânia estava cerca de quinze estádios perto de Jerusalém.

18Aminke pra Betânia wanî'pî Jerusalém cidaderî pî', 3 km. kaisarî.

19 Muitos dentre os judeus tinham vindo ter com Marta e Maria, para as consolar a respeito de seu irmão.

20 Marta, quando soube que vinha Jesus, saiu ao seu encontro; Maria, porém, ficou sentada em casa.

21 Disse, pois, Marta a Jesus: SENHOR, se estiveras aqui, não teria morrido meu irmão.

22 Mas também sei que, mesmo agora, tudo quanto pedires a Deus, Deus to concederá.

23 Declarou-lhe Jesus: Teu irmão há de ressurgir.

24 Eu sei, replicou Marta, que ele há de ressurgir na ressurreição, no último dia.

25 Disse-lhe Jesus: Eu sou a ressurreição e a vida. Quem crê em mim, ainda que morra, viverá;

26 e todo o que vive e crê em mim não morrerá, eternamente. Crês isto?

27 Sim, SENHOR, respondeu ela, eu tenho crido que tu és o Cristo, o Filho de Deus que devia vir ao mundo.

28 Tendo dito isto, retirou-se e chamou Maria, sua irmã, e lhe disse em particular: O Mestre chegou e te chama.

29 Ela, ouvindo isto, levantou-se depressa e foi ter com ele,

19Mîrîrî ye'nen arinîkon Judeuyamî' wîtî'pî Marta, Maria pia to' pîika'tîi, to' pirankon sa'mantasa' ye'nen.

20Jesus erepansa' yekare eta tîuya pe Marta epa'ka'pî iipia. Tîîse Maria e'nîmî'pî wîttî ta.

21Ta'pî Martaya Jesus pî': —Uyenupanen, tarî awe'sa' ya, piipi' sa'manta'pî pepîn e'painon.

22Mîrîrî epu'tî pî' wai, sîrîrî pu'kuru î' rî esatîya ya Paapa pî' itîrîiya —ta'pîiya.

23Jesusya ta'pî ipî': —Api e'mî'sa'ka pe man.

24Martaya ta'pî: —Epu'tî pî' wai. Tiwinano'pî wei yai, isa'manta'san kore'tapai apemonkonoyamî' e'mî'sa'ka yai, piipi' nîrî e'mî'sa'ka.

25Jesusya ta'pî: —Uurî e'mî'sa'kanto' moropai enen ko'mannîto'. Innape uku'nen sa'mantasa' ya, mîîkîrî ennapamî.

26Moropai enenankon innape uku'nenan ko'mamî enen ipatîkarî. Innape awanî epu'tî pî' nan? —ta'pî Jesusya ipî'.

27—Inna uyepotorî —ta'pîiya. —Paapa nîmenka'pî amîrî. Paapa munmu amîrî, manni' ka' poi aaipî ton tarîwaya. Innape akupî pî' wai —ta'pîiya.

Jesus Karau

28Mîrîrî taa tîpo awenna'po'pî wîttî ta takon Maria yannoi. Ta'pîiya Maria pî': —Uyenupanenkon erepannî pî' man. Ayanno pî' man —ta'pîiya ipî' ama' pe, tiaronkonya eta namai'ma.

29Mîrîrî eta tîuya pe Maria epa'ka'pî ka'ne' pe Jesus pia.

30 pois Jesus ainda não tinha entrado na aldeia, mas permanecia onde Marta se avistara com ele.

31 Os judeus que estavam com Maria em casa e a consolavam, vendo-a levantar-se depressa e sair, seguiram-na, supondo que ela ia ao túmulo para chorar.

32 Quando Maria chegou ao lugar onde estava Jesus, ao vê-lo, lançou-se-lhe aos pés, dizendo: SENHOR, se estiveras aqui, meu irmão não teria morrido.

33 Jesus, vendo-a chorar, e bem assim os judeus que a acompanhavam, agitou-se no espírito e comoveu-se.

34 E perguntou: Onde o sepultastes? Eles lhe responderam: SENHOR, vem e vê!

35 Jesus chorou.

36 Então, disseram os judeus: Vede quanto o amava.

37 Mas alguns objetaram: Não podia ele, que abriu os olhos ao cego, fazer que este não morresse?

38 Jesus, agitando-se novamente em si mesmo, encaminhou-se para o túmulo; era este uma gruta a cuja entrada tinham posto uma pedra.

39 Então, ordenou Jesus: Tirai a pedra. Disse-lhe Marta, irmã do morto: SENHOR, já cheira mal, porque já é de quatro dias.

30Poro po Jesus wanî'pî aminke mararî to' ko'manto' pî', Marta yarakkîrî teeseporî'pî pata'.

31Ka'ne' pe Maria epa'ka era'ma tîuya'nîkon pe Judeuyamî' iipia ereuta'san ipîika'tînenan pe wîtî'pî ipîkîrî. —A'kî —ta'pî to'ya, —Uuruwai pona attî moro esewankono'mai ikarunse.

32Jesus pia teerepamî pe Maria esenumî'pî. Moropai ta'pîiya: —Uyepotorî, tarî awe'sa' ya, piipi' sa'manta'pî pepîn e'painon. Ikarawa'pî.

33Maria moropai Judeuyamî' Maria yarakkîronkon karau era'ma tîuya pe Jesus esewankono'ma'pî tewan ya. Kure'ne eesewankono'ma'pî.

34Ta'pîiya to' pî': —O'non pata yu'na'tî'pîya'nîkon? Aase era'mapî'se, Uyepotorî —ta'pî to'ya ipî'.

35Jesus karawa'pî.

36Mîrîrî pî' Judeuyamî'ya ta'pî: —A'kî, kure'ne isa'manta'pî pînînmaiya era'makî.

37Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Enkaru'nan yenu konekatîpon mîserî warayo'. Î' wani' awanî ye'nen isa'manta'pî pîika'tîiya pra awanî'pî mîrîrî?

Lázaro E'mî'sa'ka

38Inî'rî Jesus esewankono'ma'pî tewan ya'. Eerepamî'pî uuruwai pia. A'ta pe awanî'pî tî' yai moropai itettapuru wanî'pî tî' pe.

39Jesusya ta'pî: —Itettapuru mo'katî. Isa'manta'pî yenaru Martaya ta'pî: —Uyepotorî, ikî pe aakatasa' sîrîrî. Asakîrîrî wei kaisarî aako'mansa' —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

40 Respondeu-lhe Jesus: Não te disse eu
que, se creres, verás a glória de Deus?

41 Tiraram, então, a pedra. E Jesus,
levantando os olhos para o céu, disse: Pai,
graças te dou porque me ouviste.

42 Aliás, eu sabia que sempre me ouves,
mas assim falei por causa da multidão
presente, para que creiam que tu me
enviaste.

43 E, tendo dito isto, clamou em alta voz:
Lázaro, vem para fora!

44 Saiu aquele que estivera morto, tendo os
pés e as mãos ligados com ataduras e o
rosto envolto num lenço. Então, lhes
ordenou Jesus: Desatai-o e deixai-o ir.

45 Muitos, pois, dentre os judeus que
tinham vindo visitar Maria, vendo o que
fizera Jesus, creram nele.

46 Outros, porém, foram ter com os
fariseus e lhes contaram dos feitos que
Jesus realizara.

O plano para tirar a vida de Jesus

47 Então, os principais sacerdotes e os
fariseus convocaram o Sinédrio; e
disseram: Que estamos fazendo, uma vez
que este homem opera muitos sinais?

48 Se o deixarmos assim, todos crerão nele;
depois, virão os romanos e tomarão não só
o nosso lugar, mas a própria nação.

40Jesusya ta'pî ipî': —Aasîrî taa pî' wai apî'
innape ukupîya ya, Paapa meruntîri
era'maya, innape nai?

41Mîrîrî uuruwai yettapurîka'pî to'ya.
Moropai ka' tera'ma ye'ka pe Jesus
epîrema'pî. —Paapa —ta'pîiya, —Uwakîri
pe umaimu eta pî' nai.

42Tîwîrî rî umaimu etanen amîrî. Epu'tî pî'
wai. Tîîse uwoi to' mannan wanî epu'tî
to'ya pra. Anarima'pî pe wanî epu'to'pe
to'ya, taa pî' wai apî'.

43Mîrîrî taa tîpo, awentaime'pî aronne: —
Lázaro, epa'kakî.

44Mîrîrîya isa'manta'pî epa'ka'pî satippe.
Yaironpî'sa' pe awanî'pî, itenya moropai
i'pu pîkîrî, isa'manta'pî yaironto' kamisa
ke. Itenpata yettapusa' wanî'pî nîrî kamisa
ke. Jesusya ta'pî: —Yeukatî. Moropai
yeuka'pî to'ya.

Jesus Wîî Yu'se Judeuyamî' Wanî
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)

45Arinîkon Judeuyamî' Maria pia
iipî'sanya Jesus nîkoneka'pî era'ma'pî.
Mîrîrî wenai innape ikupî'pî to'ya.

46Tîîse tiaronkon epa'ka'pî. Fariseuyamî'
pia to' wîtî'pî. Jesus nîkoneka'pî
ekaremekî'pî to'ya fariseuyamî' pî'.

47Fariseuyamî' moropai teepîremasanon
esanon eperepî'pî Judeuyamî'
panamanenan yarakkîrî Jesus pî'
eseurîmai. Ta'pî to'ya: —O'non ye'ka pe
ikupî eserîkan pepîn ku'sa' Jesusya.

48Tîwî ikupî ya tamî'nawîronkonya innape
ikupî tesa'kon pe. Moropai mîrîrî wenai
Romanoyamî' iipî. Umeruntîrikon mo'ka

to'ya. Epîremanto' yewî' soroka to'ya. Moropai upemonkonokon mo'ka to'ya. Î' kupî e'pai awanî? —ta'pî to'ya.

49 Caifás, porém, um dentre eles, sumo sacerdote naquele ano, advertiu-os, dizendo: Vós nada sabeis,

49Moropai Caifás eseurîma'pî. Mîîkîrî wanî'pî teepîremasanon esanon yepotorî pe mîrîrî kono' pî'. Mîîkîrî eseurîma'pî: —Epu'nenan pepîn amîrî'nîkon —ta'pîiya.

50 nem considerais que vos convém que morra um só homem pelo povo e que não venha a perecer toda a nação.

50—Eesenumenkasa'kon pra naatîi. Jesus sa'manta e'pai man. Tiwinan sa'manta e'pai awanî tamî'nawîronkon ton pe, Romanoyamî'ya utî'kakon namai iwenai.

51 Ora, ele não disse isto de si mesmo; mas, sendo sumo sacerdote naquele ano, profetizou que Jesus estava para morrer pela nação

51Tîîwarîrî teeseurîma kai'ma eesenumenka'pî. Tîîse teepîremasanon esanon yepotorî pe awanî ye'nen, Paapaya tîmaimu tîrî'pî mîrîrî iipia. Tamî'nawîronkon Judeuyamî' ton pe Jesus sa'manta kupî ekaremekî'pîiya mîrîrî.

52 e não somente pela nação, mas também para reunir em um só corpo os filhos de Deus, que andam dispersos.

52Moropai teken Judeuyamî' ton pe aasa'manta pepîn mîrîrî, tîîse pata kaisaronkon ton pe. Paapa munkî pe tîwe'sanon e'paraipîka'san muurukuntî Jesusya kupî sîrîrî, tîîpia tiwinan warantî to' e'to'pe.

53 Desde aquele dia, resolveram matá-lo.

53Moropai mîrîrî warantî Caifás eseurîma tîpo, Judeuyamî' eseka'nunka'pî Jesus wîî yu'se.

54 De sorte que Jesus já não andava publicamente entre os judeus, mas retirou-se para uma região vizinha ao deserto, para uma cidade chamada Efraim; e ali permaneceu com os discípulos.

54Mîrîrî epu'tî tîuya ye'nen Jesus asarî pra eena'pî aronne Judeuyamî' kore'ta. Attî'pî Jerusalém poi keren rî'pîkîron pata pona itese' Efraim. Moro aako'mamî'pî tînenupa'san pokonpe.

55 Estava próxima a Páscoa dos judeus; e muitos daquela região subiram para Jerusalém antes da Páscoa, para se purificarem.

55Judeuyamî' epere'to' weiyu wanî'pî aminke pra, itese' Páscoa. Mîrîrî pî' enpen tîwanîkon ye'nen arinîkon wîtî'pî Jerusalém pona irawîrî ikonekai, Moisés

56 Lá, procuravam Jesus e, estando eles no templo, diziam uns aos outros: Que vos parece? Não virá ele à festa?
57 Ora, os principais sacerdotes e os fariseus tinham dado ordem para, se alguém soubesse onde ele estava, denunciá-lo, a fim de o prenderem.

João 12

Jesus ungido por Maria em Betânia
Mateus 26.6-13; Marcos 14.3-9

1 Seis dias antes da Páscoa, foi Jesus para Betânia, onde estava Lázaro, a quem ele ressuscitara dentre os mortos.

2 Deram-lhe, pois, ali, uma ceia; Marta servia, sendo Lázaro um dos que estavam com ele à mesa.

3 Então, Maria, tomando uma libra de bálsamo de nardo puro, mui precioso, ungiu os pés de Jesus e os enxugou com os seus cabelos; e encheu-se toda a casa com o perfume do bálsamo.

4 Mas Judas Iscariotes, um dos seus discípulos, o que estava para traí-lo, disse:

5 Por que não se vendeu este perfume por trezentos denários e não se deu aos pobres?

nurî'tîya yenupanto' yawîrî. Imakui'pî pe teenasa'kon ye'nen to' wîtî'pî e'ronai teserukon yawîrî.
56Jesus yuwa'pî to'ya moro, tîîse eporî to'ya pra awanî'pî. Ipî' to' eseurîma'pî. —Aaipî pepîn ka'rî —kai'ma to' eseurîma'pî.
57Fariseuyamî' moropai teepîremasanon esanonya tîmaimukon yenpa'ka'pî. O'non pata Jesus ko'mamî epu'nen wanî ya, ekareme'to'peiya, yapisîkonpa kai'ma.

João 12

Betânia Po Jesus Wîtî
(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

1Tiwin mia' pona tîîmo'tai wei kaisarî Páscoa weiyu rawîrî, Jesus wîtî'pî Betânia pona Lázaro ko'manto' ya'. Manni' isa'manta'pî pîmî'sa'ka'pî tîuya ko'manto' ya' attî'pî.
2Entamo'kanto' koneka'pî to'ya moro Jesus ton pe. Marta esenyaka'ma'pî to' yekkari ton pî' moropai Lázaro ereuta'pî tiaronkon pokonpe Jesus pia.
3Mariaya kara' yapisî'pî, morî epe'ke itese' nardo. Jesus puu karapaima'pîiya mîrîrî ke. Mîrîrî tîpo i'pu ya'mananîpî'pîiya tîpu'pai si'po ke. Ipîra kara'pî kin a'pusin pe awanî'pî wîttî ta pî'.
4Mîrîrî pî' inenupa'pî itese' Judas Iscariotes eseurîma'pî. Teyatonkon pî' Jesus ekaremekîton mîîkîrî. Mîîkîrî eseurîma'pî.
5—Î' wani' awanî ye'nen mîrîrî kara' ke awe'repa pra awanî? —ta'pîiya. —Kure'ne tîniru, tiwin kono' kaisarî esenyaka'man yepe' kaisarî ye'ma'pî to'ya e'painon tîniru

6 Isto disse ele, não porque tivesse cuidado dos pobres; mas porque era ladrão e, tendo a bolsa, tirava o que nela se lançava.

7 Jesus, entretanto, disse: Deixa-a! Que ela guarde isto para o dia em que me embalsamarem;

8 porque os pobres, sempre os tendes convosco, mas a mim nem sempre me tendes.

O plano para tirar a vida de Lázaro

9 Soube numerosa multidão dos judeus que Jesus estava ali, e lá foram não só por causa dele, mas também para verem Lázaro, a quem ele ressuscitara dentre os mortos.

10 Mas os principais sacerdotes resolveram matar também Lázaro;

11 porque muitos dos judeus, por causa dele, voltavam crendo em Jesus.

A entrada triunfal de Jesus em Jerusalém
Mateus 21.1-11; Marcos 11.1-11; Lucas 19.28-40

12 No dia seguinte, a numerosa multidão que viera à festa, tendo ouvido que Jesus estava de caminho para Jerusalém,

13 tomou ramos de palmeiras e saiu ao seu encontro, clamando: Hosana! Bendito o que vem em nome do SENHOR e que é Rei de Israel!

ke. Mîrîrî tîîpîtî e'painon î' ton pînon pia —ta'pîiya.

6Tîîse iseruku mîrîrî. Î' ton pînon pî' eesenumenka pepîn. Tîmîrî ton pe itu'se awanî'pî maasa pra ama'ye' pe tîwanî ye'nen. Jesus nenupa'san tînirurî yense' yaanen pe tîwe'sen pe tîwanî ye'nen imo'kapîtî'pîiya.

7—Tîwî Maria nîsi —ta'pî Jesusya. —Uusa'manta kupî sîrîrî. Mîrîrî ton pe ukarapaimasai'ya mîrîrî.

8Î' ton pînon man arinîke pu'kuru. Sîrîrî non po to' e'tî'ka pepîn tamî'nawîrî. Tîîse uurî, uutî kupî sîrîrî aapiapai'nîkon —ta'pî Jesusya.

Lázaro Wîî Yu'se Judeuyamî' Wanî

9Betânia po Jesus wanî epu'tî'pî arinîkon Judeuyamî'ya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Jesus era'mapî'se moropai isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' pî' esenumenkai.

10Mîrîrî ye'nen teepîremasanon esanon wanî'pî Lázaro wîî yu'se.

11Maasa pra iwenai arinîkon Judeuyamî'ya Jesus kupî'pî innape epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

Jerusalém Ta Jesus Ewomî
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

12Arinîkon pemonkonyamî' epere'sa' wanî'pî festa pî' tîwanîkonpa kai'ma Jerusalém pona. Jesus iipî epu'tî tîuya'nîkon pe iponaya to' wîtî'pî.

13Yu' yare maripa ye' warainon yarî'pî to'ya. Aaipî era'ma tîuya'nîkon pe to' entaimepîtî pia'tî'pî. —Morî pe man —taa pia'tî'pî to'ya. —Morî mîserî, yepuru wanî,

Paapa uyepotorîkon naipontî'pî, Israel ponkon yepotorî pe, *(Sl 118.25,26)* — taapîtî'pî to'ya.

14 E Jesus, tendo conseguido um jumentinho, montou-o, segundo está escrito:

14Moropai Jesusya tekîn ton yeporî'pî jumenta more. Ipona eenuku'pî, Paapa maimu e'menukasa' yawîrî.

15 Não temas, filha de Sião, eis que o teu Rei aí vem, montado em um filho de jumenta.

15See warantî awe'menukasa' wanî'pî: Teesi'nî'se pra e'tî, Paapa pemonkonoyamî' Sião ponkon, a'kî, ayesa'kon iipî pe man jumenta more po ⌞penaronkon ayesa'kon reiyamî' warantî⌟ *(Zc 9.9)* kai'ma Paapa maimu e'menukasa' wanî'pî.

16 Seus discípulos a princípio não compreenderam isto; quando, porém, Jesus foi glorificado, então, eles se lembraram de que estas coisas estavam escritas a respeito dele e também de que isso lhe fizeram.

16Tîîse mîrîrî yawîrî Jesus wanî epu'tî inenupa'sanya pra awanî'pî. Jesus sa'manta'pî moropai awe'mî'sa'kasa' tîpo neken to' enpenata'pî penaronkon nekaremekî'pî pî'. Moropai mîrîrî yai neken innape mîrîrî yawîrî Jesus wanî'pî epu'tî'pî to'ya.

17 Dava, pois, testemunho disto a multidão que estivera com ele, quando chamara a Lázaro do túmulo e o levantara dentre os mortos.

17Moropai arinîkon pemonkonyamî', manni'kan isa'manta'pî Lázaro pîmî'sa'ka Jesusya era'ma'tîponkon eseurîma ko'mannîpî'pî inkoneka'pî pî'.

18 Por causa disso, também, a multidão lhe saiu ao encontro, pois ouviu que ele fizera este sinal.

18Mîrîrî wenai tiaronkon epa'ka'pî Jerusalém yapai Jesus epose isa'manta'pî pemonkon pîmî'sa'kasai'ya etasa' tîuya'nîkon ye'nen. Arinîke to' wanî'pî.

19 De sorte que os fariseus disseram entre si: Vede que nada aproveitais! Eis aí vai o mundo após ele.

19Moropai mîrîrî pî' fariseuyamî' esenumenka'pî tonpayamî' pokonpe. — A'kî, î' ku'sa' pra man —ta'pî to'ya. — Tamî'nawîronkon wîtîn pî' man iipia, uurî'nîkon ton pra. Moropai innape iku'sa' to'ya mîrîrî —ta'pî to'ya.

Alguns gregos desejam ver Jesus

Gregoyamî' Wanî Jesus Anera'mapai

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

20 Ora, entre os que subiram para adorar durante a festa, havia alguns gregos;

21 estes, pois, se dirigiram a Filipe, que era de Betsaida da Galiléia, e lhe rogaram: SENHOR, queremos ver Jesus.

22 Filipe foi dizê-lo a André, e André e Filipe o comunicaram a Jesus.

23 Respondeu-lhes Jesus: É chegada a hora de ser glorificado o Filho do Homem.

24 Em verdade, em verdade vos digo: se o grão de trigo, caindo na terra, não morrer, fica ele só; mas, se morrer, produz muito fruto.

25 Quem ama a sua vida perde-a; mas aquele que odeia a sua vida neste mundo preservá-la-á para a vida eterna.

26 Se alguém me serve, siga-me, e, onde eu estou, ali estará também o meu servo. E, se alguém me servir, o Pai o honrará.

27 Agora, está angustiada a minha alma, e que direi eu? Pai, salva-me desta hora? Mas precisamente com este propósito vim para esta hora.

20Judeuyamî' festarî pî' tîwanîkonpa tiaronkon gregoyamî' ii'sa' wanî'pî Jerusalém pona nîrî Judeuyamî' yarakkîrî.
21Insanan wîtî'pî eseurîmai Filipe yarakkîrî. Mîîkîrî Filipe wanî'pî Galiléia pata yawon Betsaida cidaderî poinon. Mîîkîrî pia to' wîtî'pî. —Jesus anera'mapai anna wanî —ta'pî to'ya.
22To' nesatî'pî ekaremekî'pî Filipeya André pî' moropai sa'nîrî to' wîtî'pî ekareme'se Jesus pî'.
23Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Inna, maasa pra uweiyu erepansa' man. Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe yapurî Judeuyamî' pepînya kupî sîrîrî. Maasa pra ipîkku pe Paapaya uyenpo kupî sîrîrî.
24Ayenku'tîuya pepîn. Trigo yena'pî yu'na'tîsa' pra awanî ya, tiwinsarî aako'mamî. Tîîse yu'na'tîsa' ya, moropai ipi'pî katasa' ya, moropai aaro'tasa' ya, kure'ne itîrîiya e'painon.
25Mîrîrî warantî sîrîrî non po ko'mannîto' pînînma ya tîwîrî e'tî'kan. Tîîse sîrîrî non po ko'mannîto' ti'nînmai pra ka' po ipatîkarî ko'mannîto' eporî kupî sîrîrî.
26Upoitîrî pe e'pai anî' wanî ya, uwenairî aaipî e'pai awanî. Uuko'manto' ya' upoitîrî ko'mamî nîrî. Upoitîrî pe anî' esenyaka'masa' ya, uyunya nîrî yapurî —ta'pî Jesusya.

Tîîsa'manta Ekaremekî Jesusya

27Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Uyekaton esewankono'man pî' man. Î' tauya e'painon? Paapa, umo'kakî e'taruma'tîto' winîpai tauya pepîn maasa pra sîrîrî warantî e'taruma'tîi iipî'pî uurî.

28 Pai, glorifica o teu nome. Então, veio uma voz do céu: Eu já o glorifiquei e ainda o glorificarei.

29 A multidão, pois, que ali estava, tendo ouvido a voz, dizia ter havido um trovão. Outros diziam: Foi um anjo que lhe falou.

30 Então, explicou Jesus: Não foi por mim que veio esta voz, e sim por vossa causa.

31 Chegou o momento de ser julgado este mundo, e agora o seu príncipe será expulso.

32 E eu, quando for levantado da terra, atrairei todos a mim mesmo.

33 Isto dizia, significando de que gênero de morte estava para morrer.

34 Replicou-lhe, pois, a multidão: Nós temos ouvido da lei que o Cristo permanece para sempre, e como dizes tu ser necessário que o Filho do Homem seja levantado? Quem é esse Filho do Homem?

35 Respondeu-lhes Jesus: Ainda por um pouco a luz está convosco. Andai enquanto tendes a luz, para que as trevas não vos apanhem; e quem anda nas trevas não sabe para onde vai.

28Paapa, ayese' yapurîto'pe tamî'nawîronkonya iku'kî —ta'pî Jesusya. Moropai mai eseta'pî ka' poi. —Aasîrî morî pe uyese' yapurî to'ya awenai moropai inî' panpî' yapurîto'pe to'ya ikupîuya pe wai —ta'pî maiya.

29Moropai arinîkon Jesus piawonkonya eta'pî mai eseurîma. Mîrîrî ye'nen tiaronkonya ta'pî: —Wara'napi pe man. Moropai tiaronkonya ta'pî: —Inserî eseurîman pî' man yarakkîrî.

30Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî wenai Paapa eseurîmasa' pra man, tîîse eeseurîmasa' amîrî'nîkon ton pe innape ukupîkonpa.

31Sîrîrî non po tîîko'mansenon yeseru imakui'pî pe taruma'tîto' weiyu erepansa' man. Moropai sîrîrî imakui'pî yepotorî yenpa'ka Paapaya pe man.

32Pakî'nan pona u'mî'sa'ka to'ya pe man tîpokapî'se moropai mîrîrî wenai uupia tamî'nawîronkon enepîuya —ta'pîiya.

33O'non ye'ka pe tîwî to'ya ekaremekîiya mîrîrî.

34Tiaronkonya ta'pî ipî': —Paapa kaaretarî po eeseporî ipatîkarî Cristo ko'mamî kai'ma. Tîîse amîrîya taa, “Uurî ka' poi iipî'pî pemonkon pe sa'manta kupî sîrîrî pakî'nan po”. Anî' see amîrî, moriya? —ta'pî to'ya ipî'.

35Jesusya ta'pî to' pî': —A'kaya aye'marîkon weiyu'ma ko'mannîpî mararî. Innape iku'kî sîrîrî ewaron ya', aataka'makon namai. Ewaron ya' eenakon ya, o'non pata attîkon epu'tîya'nîkon pepîn.

36 Enquanto tendes a luz, crede na luz, para que vos torneis filhos da luz. Jesus disse estas coisas e, retirando-se, ocultou-se deles.

36Tarî wanî tanne aweiyu'manenkon pe innape uku'tî upemonkono pe awanîkonpa, a'ka ta tîîko'mansenon pe awanîkonpa, Paapa epu'nenan pe. Mîrîrî taa yaretî'ka tîuya pe, Jesus wîtî'pî to' piapai moropai eesenomî'pî.

A explicação da incredulidade dos judeus

37 E, embora tivesse feito tantos sinais na sua presença, não creram nele,

37Tamî'nawîrî mîrîrî ekoneka eserîkan pepîn koneka'pîiya to' nera'makon tonpe. Mîîwîni tîîse innape ikupî to'ya pra awanî'pî.

38 para se cumprir a palavra do profeta Isaías, que diz: SENHOR, quem creu em nossa pregação? E a quem foi revelado o braço do SENHOR?

38Mîrîrî warantî awanî'pî Isaías nurî'tî nîmenuka'pî yawîrî. Pena Isaías nurî'tîya ta'pî: Uyepotorî, anî'ya innape unekaremekî'pîkon ku'sa' pra man. Tîmeruntîri yenposa' Paapaya, tîîse ikupî to'ya pra man innape *(Is 53.1)* ta'pîiya.

39 Por isso, não podiam crer, porque Isaías disse ainda:

39Innape ikupî to'ya eserîke pra awanî'pî. Maasa pra Paapaya to' yenu yenkaru'nannîpî'pî Isaías nurî'tîya ta'pî yawîrî.

40 Cegou-lhes os olhos e endureceu-lhes o coração, para que não vejam com os olhos, nem entendam com o coração, e se convertam, e sejam por mim curados.

40Paapaya to' yenu yenkaru'nannîpî'pî. Moropai to' yewan sa'mannî'sai'ya. Mîrîrî kupî'pîiya era'ma to'ya namai tenukon ke. Moropai epu'tî to'ya namai tewankon ya'. Moropai imakui'pî poi to' era'tî namai moropai to' yepi'tîuya pepîn. *(Is 6.10)* ta'pîiya.

41 Isto disse Isaías porque viu a glória dele e falou a seu respeito.

41Mîrîrî warantî Isaías nurî'tî eseurîma'pî maasa pra ipîkku pe Cristo e'to' yenpo'pî Paapaya ipî'. Jesus Cristo pî' eeseurîma'pî pena.

42 Contudo, muitos dentre as próprias autoridades creram nele, mas, por causa dos fariseus, não o confessavam, para não serem expulsos da sinagoga;

42Mîîwîni tîîse arinîkon Judeuyamî' esanonya innape Jesus kupî'pî Paapa nîmenka'pî pe awanî. Tîîse aronne to' esekaremekî pra awanî'pî fariseuyamî'ya

43 porque amaram mais a glória dos homens do que a glória de Deus.

O resumo do ensino de Jesus

44 E Jesus clamou, dizendo: Quem crê em mim crê, não em mim, mas naquele que me enviou.

45 E quem me vê a mim vê aquele que me enviou.

46 Eu vim como luz para o mundo, a fim de que todo aquele que crê em mim não permaneça nas trevas.

47 Se alguém ouvir as minhas palavras e não as guardar, eu não o julgo; porque eu não vim para julgar o mundo, e sim para salvá-lo.

48 Quem me rejeita e não recebe as minhas palavras tem quem o julgue; a própria palavra que tenho proferido, essa o julgará no último dia.

49 Porque eu não tenho falado por mim mesmo, mas o Pai, que me enviou, esse me tem prescrito o que dizer e o que anunciar.

50 E sei que o seu mandamento é a vida eterna. As coisas, pois, que eu falo, como o Pai mo tem dito, assim falo.

João 13

Jesus lava os pés aos discípulos

tenpa'kakon namai, teepere'to'kon yewî' tapai.

43Maasa pra tonpakonya tapurîkon yu'se to' wanî'pî Paapaya tapurîkon yu'se tîwanîkon yentai.

44Moropai Jesus entaime'pî: —Innape uku'nen wanî ya, uyarimatîpon kupîiya nîrî innape.

45Uyera'maiya ya, uyarimatîpon era'maiya nîrî.

46Pemonkonyamî' weiyu'manen pe uui'sa' sîrîrî non pona Paapa epu'to'pe to'ya. Moropai innape uku'nen ko'mamî namai ewaron ta, Paapa tepu'se pra uui'sa' sîrîrî.

47Umaimu etanen wanî ya, yawîrî pra aako'mamî tîîse, mîîkîrî yenumîuya pepîn. Maasa pra pemonkonyamî' taruma'tîi uui'sa' pra wai, tîîse to' pîika'tîi uuipî'pî.

48Tîîse anî'ya taasa' ya, ayu'se pra wai, moropai umaimu kupîiya pra wanî ya innape, yapisîiya pra awanî ya, taruma'tîton moro man. Mîrîrî wanî umaimu, eseurîma'pî manni'ya taruma'tî pe man tiwinano'pî wei yai.

49Uuwarîrî eseurîmasa' pra wai. Paapa, uyarimatîponya upanama'pî. “See warantî neken meseurîmai” ta'pîiya upî'.

50Moropai epu'tî pî' wai imaimuya ipatîkarî pemonkon ko'manto' ton ekaremekî. Mîrîrî ye'nen eseurîma ya, Paapa nekaremekî'pî neken upî' ekaremekîuya.

João 13

Jesusya Tînenupa'san Puu Rona

1 Ora, antes da Festa da Páscoa, sabendo Jesus que era chegada a sua hora de passar deste mundo para o Pai, tendo amado os seus que estavam no mundo, amou-os até ao fim.

2 Durante a ceia, tendo já o diabo posto no coração de Judas Iscariotes, filho de Simão, que traísse a Jesus,

3 sabendo este que o Pai tudo confiara às suas mãos, e que ele viera de Deus, e voltava para Deus,

4 levantou-se da ceia, tirou a vestimenta de cima e, tomando uma toalha, cingiu-se com ela.

5 Depois, deitou água na bacia e passou a lavar os pés aos discípulos e a enxugar-lhos com a toalha com que estava cingido.

6 Aproximou-se, pois, de Simão Pedro, e este lhe disse: SENHOR, tu me lavas os pés a mim?

7 Respondeu-lhe Jesus: O que eu faço não o sabes agora; compreendê-lo-ás depois.

8 Disse-lhe Pedro: Nunca me lavarás os pés. Respondeu-lhe Jesus: Se eu não te lavar, não tens parte comigo.

1Moropai entamo'kanto' rawîrî Páscoa itese' Jesusya tîweiyu erepansa' epu'tî'pî. Sîrîrî non poi tuutî Paapa pia epu'tî'pîiya. Tîpemonkonoyamî' sîrîrî non ponkon sa'nama'pîtî'pîiya moropai sîrîrî î' kai'ma inkamoro sa'nama tîuya yenpo'pîiya tîîsa'manta pîkîrî.

2Jesus wanî'pî tînenupa'san pokonpe entamo'kanto' pî'. Makuiya teesenumenkato' tîîsa' wanî'pî Judas pia, Simão Iscariotes munmu pia. Teyatonon pî' Jesus ekaremekî pî' eesenumenka emapu'tî'pî Makuiya.

3Moropai Jesusya epu'tî'pî tunya tamî'nawîron rumakasa' tenya'. Moropai tuipî'pî Paapa piapai epu'tî'pîiya. Paapa pia tîwenna'po kupî epu'tî'pîiya.

4Tamî'nawîrî mîrîrî epu'tî tîuya pe Jesus e'mî'sa'ka'pî, tîpon mo'ka'pîiya, moropai ta'san yewa'tî'pîiya.

5Mîrîrî tîpo tuna kamo'pîiya pisa ya' moropai tînenupa'san puu rona pia'tî'pîiya moropai ya'mananîpî'pîiya ta'san yewa'tîsa' ke.

6Moropai Simão Pedro pia eerepansa' ya, Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, u'pu ronaya mîrîrî?

7Jesusya yuuku'pî: —Unkupî epu'tîya pra awanî sîrîrî tîîse maasa epu'tîya.

8Pedroya ta'pî: —Kane, kane, amîrîya u'pu ronaya e'pai pra man —ta'pîiya. —A'pu ronauya tîrîya pra awanî ya, upemonkono pe awanî pepîn tarîpai —ta'pî Jesusya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Então, Pedro lhe pediu: SENHOR, não somente os pés, mas também as mãos e a cabeça.

10 Declarou-lhe Jesus: Quem já se banhou não necessita de lavar senão os pés; quanto ao mais, está todo limpo. Ora, vós estais limpos, mas não todos.

11 Pois ele sabia quem era o traidor. Foi por isso que disse: Nem todos estais limpos.

Uma lição de humildade

12 Depois de lhes ter lavado os pés, tomou as vestes e, voltando à mesa, perguntou-lhes: Compreendeis o que vos fiz?

13 Vós me chamais o Mestre e o SENHOR e dizeis bem; porque eu o sou.

14 Ora, se eu, sendo o SENHOR e o Mestre, vos lavei os pés, também vós deveis lavar os pés uns dos outros.

15 Porque eu vos dei o exemplo, para que, como eu vos fiz, façais vós também.

16 Em verdade, em verdade vos digo que o servo não é maior do que seu senhor, nem o enviado, maior do que aquele que o enviou.

17 Ora, se sabeis estas coisas, bem-aventurados sois se as praticardes.

9Mîrîrî pî' Simão Pedroya ta'pî: —Uyepotorî, moriya u'pu neken kî'ronai tîîse uyenya, upu'pai nîrî ronakî.

10Jesusya ta'pî: —Tîwe'pîsen wanî nura pe pra, inî'rî awe'pî pepîn tî'pu neken ronaiya. Amîrî'nîkon wanî e'pîsanon warantî morî pe, nura pe pra, tîîse tiwinan man imakui'pî pe.

11(Jesusya epu'tî'pî anî'ya tekaremekî teyatonon pî'. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîrîrî tiwinan man imakui'pî pe.)

12Jesusya to' puu rona tîpo, tîpon yeka'ma'pîiya moropai eereuta'pî inî'rî tîpata'pî ya'. Moropai to' pî' ta'pîiya: —Î' ku'sau'ya apî'nîkon epu'tî pî' naatî? —ta'pîiya.

13—Anna yenupanen, anna yepotorî taa pî' naatîi upî'. Yairî man maasa pra ayepotorîkon pe wanî.

14Tîîse uurîya, ayepotorîkonya, ayenupanenkonya a'pukon rona pî' man. Mîrîrî warantî ayonpakon puu ronaya'nîkon e'pai awanî.

15Anera'matonkon tîrî pî' wai aapia'nîkon, iku'sau'ya warantî ikupîkonpa, ayonpakon yarakkîrî.

16Ayenku'tîuya pepîn, ipoitîrî wanî pepîn tîkaraiwarî yentai. Moropai inarima'pî wanî pepîn tarima'tîpon yentai.

17Mîrîrî epu'tî pî' naatîi tarîpai. Mîrîrî yawîrî ikupîya'nîkon ya, taatausinpai aako'mamîkon.

Jesusya Teeyatonon Yenya' Tîrumakatîpon Ekaremekî

(Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

18 Não falo a respeito de todos vós, pois eu conheço aqueles que escolhi; é, antes, para que se cumpra a Escritura: Aquele que come do meu pão levantou contra mim seu calcanhar.

19 Desde já vos digo, antes que aconteça, para que, quando acontecer, creiais que EU SOU.

20 Em verdade, em verdade vos digo: quem recebe aquele que eu enviar, a mim me recebe; e quem me recebe recebe aquele que me enviou.

O traidor indicado

21 Ditas estas coisas, angustiou-se Jesus em espírito e afirmou: Em verdade, em verdade vos digo que um dentre vós me trairá.

22 Então, os discípulos olharam uns para os outros, sem saber a quem ele se referia.

23 Ora, ali estava conchegado a Jesus um dos seus discípulos, aquele a quem ele amava;

24 a esse fez Simão Pedro sinal, dizendo-lhe: Pergunta a quem ele se refere.

25 Então, aquele discípulo, reclinando-se sobre o peito de Jesus, perguntou-lhe: SENHOR, quem é?

26 Respondeu Jesus: É aquele a quem eu der o pedaço de pão molhado. Tomou, pois, um pedaço de pão e, tendo-o molhado, deu-o a Judas, filho de Simão Iscariotes.

18Tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pî' eseurîma pra wai. Unmenka'san epu'tî pî' wai. Tîîse Paapa kaaretarî e'menukasa' yairî e'pai awanî. See warantî awe'menukasa': Warayo' uyarakkîrî tekkari enapîtîpon enasa' uyeyaton pe. *(Sl 41.9)* Mîrîrî warantî awe'menukasa' mîrîrî.

19—Mîrîrî ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon awe'kupî pra tîîse. Awe'ku'sa' ya, innape ukupîkonpa anî' pe wanî ta'pîuya manni'.

20Yairî tauya sîrîrî. Morî pe anî' unarima'pî yapisîtîpon wanî ya, uurî pu'kuru yapisîiya moropai uyapisîtîponya uyarima'tîpon yapisî nîrî.

21Mîrîrî taa tîpo, kure'ne Jesus esewankono'ma'pî moropai aronne ta'pîiya: —Innape taa pî' wai. Tiwinan amîrî'nîkon kore'tawonya uyekaremekî kupî sîrîrî uyeyatontonon pî'.

22Mîrîrî pî' inenupa'san esera'ma'pî, anî' pî' taiya epu'tî to'ya pra awanî'pî. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî kure'ne.

23Tiwin inenupa'pî Jesus nîsa'nama ereutasa' wanî'pî Jesus pia.

24Mîîkîrî pî' Simão Pedro esenpinîku'pî, anî' pe awanî ekareme'to'pe Jesusya.

25Mîrîrî ye'nen aminke pra awe'rennuku'pî Jesus pia moropai ta'pîiya: —Uyepotorî, anî' pe nai? —ta'pîiya.

26Jesusya yuuku'pî: —Manni' uyu kipîuya moropai iipia tîrîuya, mîîkîrî —ta'pîiya. Moropai tiyu yapisî'pîiya moropai ikipî'pîiya tuma ka, itîrî'pîiya Judas pia, Simão Iscariotes munmu pia.

27 E, após o bocado, imediatamente, entrou nele Satanás. Então, disse Jesus: O que pretendes fazer, faze-o depressa.

28 Nenhum, porém, dos que estavam à mesa percebeu a que fim lhe dissera isto.

29 Pois, como Judas era quem trazia a bolsa, pensaram alguns que Jesus lhe dissera: Compra o que precisamos para a festa ou lhe ordenara que desse alguma coisa aos pobres.

30 Ele, tendo recebido o bocado, saiu logo. E era noite.

O novo mandamento

31 Quando ele saiu, disse Jesus: Agora, foi glorificado o Filho do Homem, e Deus foi glorificado nele;

32 se Deus foi glorificado nele, também Deus o glorificará nele mesmo; e glorificá-lo-á imediatamente.

33 Filhinhos, ainda por um pouco estou convosco; buscar-me-eis, e o que eu disse aos judeus também agora vos digo a vós outros: para onde eu vou, vós não podeis ir.

34 Novo mandamento vos dou: que vos ameis uns aos outros; assim como eu vos amei, que também vos ameis uns aos outros.

27Moropai Judasya yapisî'pî. Mîrîrî yapisîiya tanne Makui ewomî'pî ya'. Jesusya ta'pî Judas pî': —Ankoneka konekata teesemi'tapai.

28Tiaronkon iipiawonkonya epu'tî pra awanî'pî, î' taiya pe awanî epu'tî to'ya pra.

29Tiaronkon esenumenka'pî. Jesus moropai ipemonkonoyamî' tînirurî yense' yaanen pe Judas wanî epu'tî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Jesusya ekaremekî'pî attîto'pe festa yemanne ton yennai ou î' ton pînon pia tîniru tîîto'peiya kai'ma tiaronkon esenumenka'pî.

30Moropai tiyu yapisî tîpo, Judas epa'ka'pî ka'ne' pe to' kore'tapai. Moropai ewaron pe awanî'pî.

Amenan Unkupîkon Ton Ekaremekî Jesusya

31Judas epa'ka pe, Jesusya ta'pî: —Tarîpai ka' poi iipî'pî pemonkon pe, uurî yapurî pî' pemonkonyamî' man. Moropai Paapa yapurî pî' pemonkonyamî' man uurî wenai.

32Moropai Paapa yapurî to'ya ya, uurî ekaremekî Paapaya tamî'nawîronkon pî', morî pe wanî ekaremekîiya kupî sîrîrî tîîwarîrî.

33Unmukuyamî', aapia'nîkon tîko'man pe uuko'mamî pepîn. Uyuwaya'nîkon kupî sîrîrî, tîîse tauya apî'nîkon. Judeuyamî' esanon pî' unekaremekî'pî, mîrîrî ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon. O'non pata uutî ya, attîkon eserîke pra awanî.

34Moropai amenan ankupîkon ton ekaremekîuya sîrîrî. Ayonpakon sa'namatî. Asa'nama'pîuya'nîkon warantî to' sa'namatî.

35 Nisto conhecerão todos que sois meus discípulos: se tiverdes amor uns aos outros.

Pedro é avisado
Mateus 26.31-35; Marcos 14.27-31; Lucas 22.31-34

36 Perguntou-lhe Simão Pedro: SENHOR, para onde vais? Respondeu Jesus: Para onde vou, não me podes seguir agora; mais tarde, porém, me seguirás.

37 Replicou Pedro: SENHOR, por que não posso seguir-te agora? Por ti darei a própria vida.

38 Respondeu Jesus: Darás a vida por mim? Em verdade, em verdade te digo que jamais cantará o galo antes que me negues três vezes.

João 14

Jesus conforta os discípulos

1 Não se turbe o vosso coração; credes em Deus, crede também em mim.

2 Na casa de meu Pai há muitas moradas. Se assim não fora, eu vo-lo teria dito. Pois vou preparar-vos lugar.

3 E, quando eu for e vos preparar lugar, voltarei e vos receberei para mim mesmo, para que, onde eu estou, estejais vós também.

4 E vós sabeis o caminho para onde eu vou.

35Ayonpakon sa'namaya'nîkon ya, upemonkonoyamî' pe awanîkon epu'tî tamî'nawîronkonya.

Pedro Nekaremekî Ton Ekaremekî Jesusya
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

36Simão Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, o'non pata pona attî mîrîrî? —ta'pîiya. Jesusya yuuku'pî: —Upîkîrî attî eserîke pra awanî o'non pata uutî ya. Tîîse maasa uwenairî attî —ta'pîiya.

37—Uyepotorî, î' wani' awanî ye'nen awenairî uutî eserîke pra awanî? —ta'pî Pedroya. —Amîrî ton pe uusa'manta eserîke wanî sîrîrî —ta'pîiya.

38Jesusya yuuku'pî: —Innape nai? Uurî ton pe naka aasa'manta? Ayenku'tîuya pepîn. Kariwana yunkon etun rawîrî, “Unepu'tî pepîn mîîkîrî”, taaya kupî sîrîrî. Eseurîwî'ne ite'ka taaya kupî sîrîrî —ta'pîiya.

João 14

Paapa Pia Wîtînto' Pe Jesus Wanî

1Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Teesewankono'mai pra e'tî. Aasîrî innape Paapa kupî pî' naatîi. Uurî nîrî ku'tî innape.

2Maasa pra tu'ke ko'mannîto' moro man Uyun yewî' ta. Î' ton pra awanî ya, tauya nîrî e'painon. Tîîse uutî sîrîrî aako'manto'kon ton konekai.

3Moropai amîrî'nîkon ton pe ikonekasau'ya ya, uuipî inî'rî amîrî'nîkon era'mai, uupia aako'mamîkonpa. O'non pata uuko'mamî ya, miarî nîrî uupia aako'mamîkonpa.

4O'non pata uutîto' epu'tî pî' naatîi.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Disse-lhe Tomé: SENHOR, não sabemos para onde vais; como saber o caminho?

6 Respondeu-lhe Jesus: Eu sou o caminho, e a verdade, e a vida; ninguém vem ao Pai senão por mim.

7 Se vós me tivésseis conhecido, conheceríeis também a meu Pai. Desde agora o conheceis e o tendes visto.

8 Replicou-lhe Filipe: SENHOR, mostra-nos o Pai, e isso nos basta.

9 Disse-lhe Jesus: Filipe, há tanto tempo estou convosco, e não me tens conhecido? Quem me vê a mim vê o Pai; como dizes tu: Mostra-nos o Pai?

10 Não crês que eu estou no Pai e que o Pai está em mim? As palavras que eu vos digo não as digo por mim mesmo; mas o Pai, que permanece em mim, faz as suas obras.

11 Crede-me que estou no Pai, e o Pai, em mim; crede ao menos por causa das mesmas obras.

12 Em verdade, em verdade vos digo que aquele que crê em mim fará também as

5Mîrîrîya Toméya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, o'non pata pona attî epu'tî annaya pra man. O'non ye'ka pe wîtînto', e'ma epu'to'pe annaya?

6Jesusya yuuku'pî. —Uurî e'ma, innarî, moropai ko'mannîto'. Anî' wîtî pepîn Paapa pia tîwî uurî tîku'se —ta'pîiya.

7—Innape uyepu'tîya'nîkon ya, Uyun nîrî epu'tîya'nîkon. Moropai sîrîrî pata pai innape Paapa epu'tîya'nîkon. Maasa pra aasîrî Mîîkîrî era'masa'ya'nîkon.

8Filipeya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, era'mato'pe annaya Paapa yenpokî. Mîrîrî neken yu'se anna man.

9Jesusya ta'pî: —Pena pata pai uurî wanî aapia'nîkon. Mîîwîni tîîse Filipe, uyepu'tîya pra nan? Filipe, anî'ya uyera'masa' ya, Paapa nîrî era'masai'ya. Mîrîrî ye'nen î' ton pe Paapa yenpokî taaya manni'?

10Paapa ya' uurî wanî moropai uurî ya' Paapa wanî kupîya pra nan innape? —ta'pîiya Filipe pî'. Moropai tînenupa'san pî' ta'pîiya: —Mîrîrî tauya manni' uwinîpainon pepîn, tîîse Paapa, uupia tîîko'mansenya itu'se tîwe'to' kupî uurî wenai.

11Paapa ya' uurî wanî moropai uya' Paapa wanî tauya manni' ku'tî innape. Tîîse sa'me awanî ye'nen innape mîrîrî kupîya'nîkon pra awanî ya, innape uku'tî unkupî wenai.

12Ayenku'tîuya pepîn. Anî'ya innape ukupî ya, unkupî'pî warantî ikupîiya. Moropai

obras que eu faço e outras maiores fará, porque eu vou para junto do Pai.

13 E tudo quanto pedirdes em meu nome, isso farei, a fim de que o Pai seja glorificado no Filho.

14 Se me pedirdes alguma coisa em meu nome, eu o farei.

15 Se me amais, guardareis os meus mandamentos.

Jesus promete outro Consolador

16 E eu rogarei ao Pai, e ele vos dará outro Consolador, a fim de que esteja para sempre convosco,

17 o Espírito da verdade, que o mundo não pode receber, porque não o vê, nem o conhece; vós o conheceis, porque ele habita convosco e estará em vós.

18 Não vos deixarei órfãos, voltarei para vós outros.

19 Ainda por um pouco, e o mundo não me verá mais; vós, porém, me vereis; porque eu vivo, vós também vivereis.

20 Naquele dia, vós conhecereis que eu estou em meu Pai, e vós, em mim, e eu, em vós.

unkupî'pî yentai ikupîiya maasa pra Paapa pia uutî kupî sîrîrî.
13Mîrîrî wenai umaimu pe î' rî anesatîkon tîrîuya aapia'nîkon. Mîrîrî ye'nen uurî wenai morî pe Paapa yapurî tu'ke pemonkonyamî'ya.
14Moropai tauya inî'rî umaimu pe î' rî anesatîkon, mîrîrî kupîuya.

Morî Yekaton Wannî Iipî Ekaremekî Jesusya

15U'nînmaya'nîkon ya ayaipontîtou'ya'nîkon yawîrî ako'mantî.

16Moropai Paapa pî' esatîuya sîrîrî, apanamanenkon ton tiaron, yairon pî' teeseurîmasen yarimato'peiya aapia'nîkon aako'manto'pe ipatîkarî.
17Sîrîrî non po tîîko'mansenonya mîîkîrî yapisî eserîke pra awanî maasa pra era'ma to'ya eserîke pra awanî, epu'tî to'ya pepîn. Tîîse amîrî'nîkonya epu'tî maasa pra aako'mamî apokonpe'nîkon, ayewankon ya' awanî.
18Uutî ya, tiwinsarî awe'nîmîkon pepîn aako'mannî'nenkon ton pra, tîîse inî'rî enna'po kupî sîrîrî aapia'nîkon.
19Maasa mararî sîrîrî pata po tîîko'mansenonya uyera'ma pepîn inî'rî. Tîîse amîrî'nîkonya inî'rî uyera'ma kupî sîrîrî. Moropai inî'rî enen uuko'mamî ye'nen, amîrî'nîkon ko'mamî nîrî enen ipatîkarî.
20Mîrîrî wei yai, Paapa pia uuko'mamî epu'tîya'nîkon kupî sîrîrî. Moropai uya' aako'mamîkon, amîrî'nîkon ya' uuko'mamî warantî. Tiwin e'nî sîrîrî.

21 Aquele que tem os meus mandamentos
e os guarda, esse é o que me ama; e aquele
que me ama será amado por meu Pai, e eu
também o amarei e me manifestarei a ele.

22 Disse-lhe Judas, não o Iscariotes: Donde
procede, SENHOR, que estás para
manifestar-te a nós e não ao mundo?

23 Respondeu Jesus: Se alguém me ama,
guardará a minha palavra; e meu Pai o
amará, e viremos para ele e faremos nele
morada.

24 Quem não me ama não guarda as
minhas palavras; e a palavra que estais
ouvindo não é minha, mas do Pai, que me
enviou.

25 Isto vos tenho dito, estando ainda
convosco;

26 mas o Consolador, o Espírito Santo, a
quem o Pai enviará em meu nome, esse
vos ensinará todas as coisas e vos fará
lembrar de tudo o que vos tenho dito.

27 Deixo-vos a paz, a minha paz vos dou;
não vo-la dou como a dá o mundo. Não se
turbe o vosso coração, nem se atemorize.

28 Ouvistes que eu vos disse: vou e volto
para junto de vós. Se me amásseis, alegrar-

21Anî' unekaremekî'pî yapisîtîpon,
moropai mîrîrî unekaremekî'pî yawîron,
mîîkîrî u'nînmanen. Mîîkîrî u'nînmanen
sa'nama uyunya. Uurîya nîrî isa'nama
moropai iipia uuipî, esekaremekî
uyepu'to'peiya, ta'pî Jesusya to' pî'.
22Mîrîrîya ta'pî Judasya. (Mîîkîrî Judas
Iscariotes pepînya, tiaron) Mîîkîrîya ta'pî
Jesus pî': —Uyepotorî, o'non ye'ka pe anna
pia aaipî tîîse tamî'nawîronkon
pemonkonyamî' pia aaipî pepîn?
23Jesusya yuuku'pî: —Anî'ya u'nînma ya,
mîîkîrî ko'mamî unekaremekî'pî yawîrî.
Uyunya isa'nama, moropai anna erepamî
iipia moropai anna ko'mamî iipia —
ta'pîiya.
24—Tîîse u'nînmanen pepîn ko'mamî
pepîn unekaremekî'pî yawîrî. Mîrîrî
unekaremekî'pî uwinîpainon pepîn tîîse
Paapa winîpainon.
25Mîrîrî ekaremekî'pîuya akore'ta'nîkon
wanî yai.
26Tîîse panamaton, Morî Yekaton Wannî,
Paapa narimaton uyenta, mîîkîrîya
amîrî'nîkon yenupa kupî sîrîrî
tamî'nawîron pî'. Moropai tamî'nawîrî
unekaremekî'pî pî'
ayenpenatanîpîiya'nîkon kupî sîrîrî.
27Tîwanmîra awe'to'kon nîmîuya
aapia'nîkon. Mîrîrî ke arepauya'nîkon.
Mîrîrî untîrî sîrîrî non po tîîko'mansenon
nîtîrî warainon pepîn. Mîrîrî ye'nen
teesewankono'mai pra e'tî, eranne' pe pra.
28Uutî sîrîrî aapiapai'nîkon moropai inî'rî
enna'po aapia'nîkon tauya eta pî' naatîi.

vos-íeis de que eu vá para o Pai, pois o Pai é maior do que eu.

29 Disse-vos agora, antes que aconteça, para que, quando acontecer, vós creiais.

30 Já não falarei muito convosco, porque aí vem o príncipe do mundo; e ele nada tem em mim;

31 contudo, assim procedo para que o mundo saiba que eu amo o Pai e que faço como o Pai me ordenou. Levantai-vos, vamo-nos daqui.

João 15

A videira e os ramos

1 Eu sou a videira verdadeira, e meu Pai é o agricultor.

2 Todo ramo que, estando em mim, não der fruto, ele o corta; e todo o que dá fruto limpa, para que produza mais fruto ainda.

3 Vós já estais limpos pela palavra que vos tenho falado;

4 permanecei em mim, e eu permanecerei em vós. Como não pode o ramo produzir fruto de si mesmo, se não permanecer na

U'nînmaya'nîkon ya, aatausinpakon e'painon. Maasa pra emikku sîrîrî uyun pia. Mîîkîrî uyun uyentainon.

29Mîrîrî ekaremekî pî' wai apî'nîkon uutî rawîrî. Mîrîrî yai uutî ya, innape ikupîkonpa.

30Inî'rî kure'ne eseurîma eserîke pra wai amîrî'nîkon yarakkîrî. Maasa pra sîrîrî pata esa' iipî kupî sîrîrî. ⌞Mîîkîrî Makui⌟ uyentainon pepîn.

31Tîîse î' rî taa Paapaya ya, mîrîrî kupîuya, Paapa yapurîuya epu'to'pe tamî'nawîronkon sîrîrî pata po tîîko'mansenonya. Aase'nîkon sîrîrî pata pai.

João 15

Uva Ye' Warainon Jesus

1Mîrîrî tîpo Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Uurî wanî uva ye' warantî, yairon. Amîrî'nîkon wanî ipantakon warantî. Moropai Uyun wanî iko'mannî'nen warantî.

2Mîîkîrî Uyunya tamî'nawîrî ipanta epetakoikon pepîn ya'tî moropai ipantakon mararî epetakoikon yapî'kaiya morî pe awe'to'pe, inî' panpî' eepetato'pe.

3Amîrî'nîkon wanî ipanta yapî'kasa' warantî maasa pra aasîrî amîrî'nîkon enasa' man morî pe, ayenupatou'ya'nîkon wenai. Imakui'pî ankupî'pîkon mo'kasa' Paapaya —ta'pîiya.

4—Ako'mantî uupia, moropai uuko'mamî aapia'nîkon. Irupukon pî' ipanta atapi'sa' pra awanî ya, eepeta pepîn. Tîîse aako'mamî ya irupukon pî' eepeta. Mîrîrî

videira, assim, nem vós o podeis dar, se não permanecerdes em mim.

warantî amîrî'nîkon wanî. Upî' aako'mamîkon pra awanî ya, morî pe aako'mamîkon pepîn. Morî pe aako'mamîkon eserîke pra awanîkon, a'tu'mîra awanîkon ye'nen.

5 Eu sou a videira, vós, os ramos. Quem permanece em mim, e eu, nele, esse dá muito fruto; porque sem mim nada podeis fazer.

5Uurî uva ye' warainon, amîrî'nîkon ipantakon warainokon. Anî' ko'mamî ya uupia, moropai iipia uuko'mamî ya, mîîkîrîya morî kupî kure'ne umeruntîri wenai. Tîîse uurî ton pra si'ma morî kupîiya eserîke pra awanî tiwin kin.

6 Se alguém não permanecer em mim, será lançado fora, à semelhança do ramo, e secará; e o apanham, lançam no fogo e o queimam.

6Ipantakon imo'kasa' awa'pi'tasa' yannuku to'ya. Mîrîrî soroka to'ya apo' ya' aaranto'pe. Mîrîrî warantî anî' ko'mamî pra awanî ya uupia, mîîkîrî yenumî Paapaya pe man.

7 Se permanecerdes em mim, e as minhas palavras permanecerem em vós, pedireis o que quiserdes, e vos será feito.

7Aako'mamîkon ya uupia moropai umaimu ko'mamî ya aapia'nîkon î' itu'se awe'to'kon esatîya'nîkon moropai yapisîya'nîkon.

8 Nisto é glorificado meu Pai, em que deis muito fruto; e assim vos tornareis meus discípulos.

8Kure'ne morî kupîya'nîkon ya, amîrî'nîkon wanî upemonkono pe epu'tî tamî'nawîronkonya. Moropai mîrîrî wenai taa to'ya, “Inna, morî pe Paapa man”, taa to'ya.

9 Como o Pai me amou, também eu vos amei; permanecei no meu amor.

9Uyunya u'nînma warantî amîrî'nîkon pînînmauya. Mîrîrî ye'nen ako'mantî uupia, a'nînmatou'ya'nîkon pî' aatausinpakonpa.

10 Se guardardes os meus mandamentos, permanecereis no meu amor; assim como também eu tenho guardado os mandamentos de meu Pai e no seu amor permaneço.

10Mîrîrî warantî unekaremekî'pî yawîrî aako'mamîkon ya, upî' aatarimakon pepîn. A'nînmatou'ya'nîkon pî' aako'mamîkon taatausinpai. Mîrîrî warantî uyun maimu yawîrî uuko'mamî ye'nen iipia uuko'mamî moropai u'nînmaiya pî' atausinpa.

11 Tenho-vos dito estas coisas para que o meu gozo esteja em vós, e o vosso gozo seja completo.

12 O meu mandamento é este: que vos ameis uns aos outros, assim como eu vos amei.

13 Ninguém tem maior amor do que este: de dar alguém a própria vida em favor dos seus amigos.

14 Vós sois meus amigos, se fazeis o que eu vos mando.

15 Já não vos chamo servos, porque o servo não sabe o que faz o seu senhor; mas tenho-vos chamado amigos, porque tudo quanto ouvi de meu Pai vos tenho dado a conhecer.

16 Não fostes vós que me escolhestes a mim; pelo contrário, eu vos escolhi a vós outros e vos designei para que vades e deis fruto, e o vosso fruto permaneça; a fim de que tudo quanto pedirdes ao Pai em meu nome, ele vo-lo conceda.

17 Isto vos mando: que vos ameis uns aos outros.

18 Se o mundo vos odeia, sabei que, primeiro do que a vós outros, me odiou a mim.

11Mîrîrî ekaremekî pî' wai apî'nîkon aatausinpakonpa uurî atausinpasa' warantî, aatausinpato'kon e'to'pe mîîpîkîrî pra.

12Unekaremekî'pî yawîrî iku'tî. Ayonpakon sa'namatî asa'namauya'nîkon manni' warantî.

13Anî' sa'manta ya tonpa ton pe, mîîkîrî wanî tonpa sa'namanen pe kure'ne. Inî' panpî' tonpa sa'namatoi'ya ton pra awanî, mîrîrî yentainon.

14Uyonpa pe pu'kuru awanîkon, umaimu yawîrî awanîkon ya.

15Inî'rî upoitîrî tauya pepîn apî'nîkon maasa pra tîkaraiwarîya î' kupî epu'tî ipoitîrîya pepîn. Tîîse uyonpa pe pu'kuru awanîkon maasa pra tamî'nawîrî upî' Paapa nekaremekî'pî ekaremekî'pîuya apî'nîkon.

16Amîrî'nîkonya uurî menkasa' pra man. Tîîse uurîya amîrî'nîkon menka'pî. Moropai ayaipontî'pîuya'nîkon Paapa yeseru ekaremekîkonpa tamî'nawîronkon pî'. Moropai mîrîrî wenai morî pe to' ko'mamî ipatîkarî. Mîrîrî warantî awanîkon ya, î' rî anesatîkon tîrî Paapaya aapia'nîkon.

17Mîrîrî ye'nen ankupîkon ton ekaremekîuya sîrîrî. Ayonpakon sa'namatî.

Jesus Wenaironkon E'taruma'tî Pe Man

18Sîrîrî non po tîîko'mansenonya amîrî'nîkon kupî ya tewanmakon pe, mîrîrî warantî uurî kupî'pî to'ya e'mai' pe. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

19 Se vós fôsseis do mundo, o mundo amaria o que era seu; como, todavia, não sois do mundo, pelo contrário, dele vos escolhi, por isso, o mundo vos odeia.

19Sîrîrî non po tîîko'mansenon yonpa pe awanîkon ya, asa'namakon to'ya e'painon, tîîse to' yonpa pe pra awanîkon maasa pra amo'ka'pîuya'nîkon to' kore'ta pai. Mîrîrî ye'nen tewanmakon pe amîrî'nîkon kupî to'ya.

20 Lembrai-vos da palavra que eu vos disse: não é o servo maior do que seu senhor. Se me perseguiram a mim, também perseguirão a vós outros; se guardaram a minha palavra, também guardarão a vossa.

20Unekaremekî'pî pî' enpenatatî. Ipoitîrî wanî pepîn tîkaraiwarî yentai. Mîrîrî warantî utaruma'tî to'ya ya, ataruma'tîkon to'ya nîrî. Umaimu yawîrî to' wanî ya, amaimukon yawîrî nîrî to' wanî.

21 Tudo isto, porém, vos farão por causa do meu nome, porquanto não conhecem aquele que me enviou.

21Tamî'nawîrî mîrîrî kupî to'ya uurî wenai. Maasa pra uyarima'tîpon, uyun epu'tî to'ya pepîn.

22 Se eu não viera, nem lhes houvera falado, pecado não teriam; mas, agora, não têm desculpa do seu pecado.

22Uui'sa' pra awanî ya, moropai to' yarakkîrî eseurîmasa' pra awanî ya, imakui'pî pe tîwanîkon epu'tî to'ya pepîn e'painon. Tîîse epu'tî to'ya. Mîrîrî ye'nen, “Imakui'pî pe anna wanî epu'tî annaya pra man”, taa to'ya eserîke pra awanî.

23 Quem me odeia odeia também a meu Pai.

23Anî'ya tewanma pe ukupî ya, Uyun nîrî kupîiya tewanma pe.

24 Se eu não tivesse feito entre eles tais obras, quais nenhum outro fez, pecado não teriam; mas, agora, não somente têm eles visto, mas também odiado, tanto a mim como a meu Pai.

24To' kore'ta anî'ya ikupî eserîkan pepîn ku'sau'ya pra awanî ya, imakui'pî ku'sa' tîuya'nîkon epu'tî to'ya pepîn. Tîîse unkupî'pî era'ma'pî to'ya. Mîîwîni tîîse uurî moropai uyun ku'sa' to'ya tewanmakon pe.

25 Isto, porém, é para que se cumpra a palavra escrita na sua lei: Odiaram-me sem motivo.

25Tîîse mîrîrî kupî'pî to'ya Paapa maimu e'menukasa' yawîrî to' e'to'pe. Pena Moisésya Paapa maimu menuka'pî see warantî: Î' rî kupîuya pîn to' winîkîi. Mîîwîni tîîse tewanmakon pe ukupî to'ya. *(Sl 35.19; Sl 69.4)* taasai'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

26 Quando, porém, vier o Consolador, que
eu vos enviarei da parte do Pai, o Espírito
da verdade, que dele procede, esse dará
testemunho de mim;

27 e vós também testemunhareis, porque
estais comigo desde o princípio.

João 16

A missão do Consolador

1 Tenho-vos dito estas coisas para que não
vos escandalizeis.

2 Eles vos expulsarão das sinagogas; mas
vem a hora em que todo o que vos matar
julgará com isso tributar culto a Deus.

3 Isto farão porque não conhecem o Pai,
nem a mim.

4 Ora, estas coisas vos tenho dito para que,
quando a hora chegar, vos recordeis de
que eu vo-las disse. Não vo-las disse desde
o princípio, porque eu estava convosco.

5 Mas, agora, vou para junto daquele que
me enviou, e nenhum de vós me pergunta:
Para onde vais?

26Panamaton iipî pe man. Mîîkîrî Yekaton
Wannî, Innape teeseurîmasen, Paapa
piapai tui'sen. Mîîkîrî yarimauya kupî
sîrîrî Paapa piapai aapia'nîkon moropai
uyeseru pî' ayenpenatanîpîiya'nîkon kupî
sîrîrî.
27Moropai amîrî'nîkon nîrî eseurîma kupî
sîrîrî uyeseru pî' maasa pra uyarakkîrî
aako'manpîtî'pîkon ayenupakon
pia'tî'pîuya pata pai sîrîrî tîpose.

João 16

1Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Mîrîrî
ekaremekî'pîuya apî'nîkon innape Paapa
ku'to'ya'nîkon kupîya'nîkon namai tîwî.
2Teepere'to'kon yewî'kon tapai
amîrî'nîkon yenpa'ka to'ya kupî sîrîrî.
Moropai inî' panpî' ikupî to'ya. Maasa awî
tîuya'nîkon yai, Paapa wakîri pe awanî
kai'ma to' esenumenka kupî sîrîrî.
3Mîrîrî warantî ataruma'tîkon to'ya kupî
sîrîrî, maasa pra uurî moropai uyun epu'tî
tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.
4Aasîrî mîrîrî ekaremekî'pîuya apî'nîkon.
Moropai mîrîrî koneka to'ya yai,
awenpenatakon kupî sîrîrî.

Morî Yekaton Wannî Esenyaka'mato'

E'mai' pe upemonkono pe amîrî'nîkon ena
pia'tîsa' pe mîrîrî ekaremekîuya pra
wanî'pî. Maasa pra aapia'nîkon uurî wanî
ye'nen.
5Tîîse uutî kupî sîrîrî uyarima'tîpon pia.
Mîîwîni tîîse uyekaranmapoya'nîkon pra
naatîi. Anî'ya “O'non pata pona attî?” taa
pra awanî, tiwin kin.

6 Pelo contrário, porque vos tenho dito estas coisas, a tristeza encheu o vosso coração.

6Mîrîrî ekaremekîuya ye'nen, eesewankono'masa'kon kure'ne.

7 Mas eu vos digo a verdade: convém-vos que eu vá, porque, se eu não for, o Consolador não virá para vós outros; se, porém, eu for, eu vo-lo enviarei.

7Tîîse yairî tauya sîrîrî. Uutîsa' ya, morî pe awanî kupî sîrîrî aapia'nîkon. Uutîsa' pra awanî ya, panamatonkon iipî pepîn aapia'nîkon. Tîîse uutîsa' ya, mîîkîrî yarimauya aapia'nîkon.

8 Quando ele vier, convencerá o mundo do pecado, da justiça e do juízo:

8Mîîkîrî iipî non po tîîko'mansenon pia. Aaipî ya, to' pî' ekaremekîiya. Imakui'pî pe to' wanî ekaremekîiya kupî sîrîrî. Moropai î' pe yairon wanî ekaremekîiya. Moropai Paapaya to' yenumî kupî ekaremekîiya kupî sîrîrî.

9 do pecado, porque não crêem em mim;

9Moropai ekaremekîiya yairî pra to' wanî imakui'pî tînkupî'pî pî' maasa pra innape ukupî to'ya pra awanî.

10 da justiça, porque vou para o Pai, e não me vereis mais;

10Moropai ekaremekîiya yairî pra to' esenumenka yairon pî'. Maasa pra ka' pona uutî, tarî uyera'maya'nîkon pepîn inî'rî. Mîrîrî yai Paapaya uyapisî morî pe, iwakîri pe. Mîrîrî wenai yairon pe wanî epu'tî to'ya.

11 do juízo, porque o príncipe deste mundo já está julgado.

11Moropai Paapaya imakui'pî taruma'tî ekaremekîiya maasa pra aasîrî Paapaya imakui'pî yepotorî, Makui, taruma'tî pe man.

12 Tenho ainda muito que vos dizer, mas vós não o podeis suportar agora;

12Inî' panpî' anekareme'pai wai apî'nîkon tîîse sîrîrî yapîtanîpîya'nîkon pepîn.

13 quando vier, porém, o Espírito da verdade, ele vos guiará a toda a verdade; porque não falará por si mesmo, mas dirá tudo o que tiver ouvido e vos anunciará as coisas que hão de vir.

13Tîîse Mîîkîrî, yairon pî' teeseurîmasen erepansa' ya, tamî'nawîrî yairon Paapa piapainon pî' ayenupaiya'nîkon. Tîîwarîrî eeseurîma pepîn tîîse tîneta'pî ekaremekîiya moropai awe'kupîton maasa ekaremekîiya nîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Ele me glorificará, porque há de receber do que é meu e vo-lo há de anunciar.

15 Tudo quanto o Pai tem é meu; por isso é que vos disse que há de receber do que é meu e vo-lo há de anunciar.

16 Um pouco, e não mais me vereis; outra vez um pouco, e ver-me-eis.

17 Então, alguns dos seus discípulos disseram uns aos outros: Que vem a ser isto que nos diz: Um pouco, e não mais me vereis, e outra vez um pouco, e ver-me-eis; e: Vou para o Pai?

18 Diziam, pois: Que vem a ser esse – um pouco? Não compreendemos o que quer dizer.

19 Percebendo Jesus que desejavam interrogá-lo, perguntou-lhes: Indagais entre vós a respeito disto que vos disse: Um pouco, e não me vereis, e outra vez um pouco, e ver-me-eis?

20 Em verdade, em verdade eu vos digo que chorareis e vos lamentareis, e o mundo se alegrará; vós ficareis tristes, mas a vossa tristeza se converterá em alegria.

14Uyapurîiya, maasa pra uwinîpainon tîneta'pî pî' eeseurîma.
15Tamî'nawîrî Paapa wanî manni' itesa' pe, uurî nîrî itesa' pe. Mîrîrî ye'nen tauya, uwinîpainon tînapisî'pî, aapia'nîkon itîrî Morî Yekaton Wannîya, unekaremekî ekaremekîiya apî'nîkon.

Esewankono'manto' Moropai Atausinpanto'

16Maasa mararî tîîko'manse uyera'maya'nîkon pepîn moropai inî'rî mararî tîîko'manse tîpo uyera'maya'nîkon.
17Mîrîrîya inenupa'san esekaranmapo'pî tîpî'nîkon: —Î' taiya pe awanî mîrîrî? “Maasa mararî uyera'maya'nîkon pepîn moropai inî' aako'mamîkon tîpo, uyera'maya'nîkon inî'rî,” ta'pîiya sa'rî. Moropai taiya nîrî: “Uutî uyun pia ye'nen uyera'maya'nîkon pepîn.” Î' taiya pe awanî? —ta'pî to'ya.
18—Maasa mararî tîpo ta'pîiya sa'rî î' taiya pe awanî epu'tî pra man mîrîrî. Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî tîîwarîrî'nîkon.
19Tîpî' anekaranmapopai to' wanî epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî': —Maasa mararî uyera'maya'nîkon pepîn taa pî' wai moropai inî'rî maasa uyera'maya'nîkon inî'rî taa pî' wai. Î' taiya pe awanî? —ta'pîiya to' pî'.
20—Innape taa pî' wai apî'nîkon. Akaraukon kupî sîrîrî tîîse non po tîîko'mansenon atausinpa. Eesewankono'makon tîîse mîrîrî eesewankono'mato'kon era'tî inî'rî aatausinpato'kon pe moropai aatausinpakon.

21 A mulher, quando está para dar à luz,
tem tristeza, porque a sua hora é chegada;
mas, depois de nascido o menino, já não
se lembra da aflição, pelo prazer que tem
de ter nascido ao mundo um homem.

22 Assim também agora vós tendes tristeza;
mas outra vez vos verei; o vosso coração
se alegrará, e a vossa alegria ninguém
poderá tirar.

23 Naquele dia, nada me perguntareis. Em
verdade, em verdade vos digo: se pedirdes
alguma coisa ao Pai, ele vo-la concederá
em meu nome.

24 Até agora nada tendes pedido em meu
nome; pedi e recebereis, para que a vossa
alegria seja completa.

Palavras de despedida

25 Estas coisas vos tenho dito por meio de
figuras; vem a hora em que não vos falarei
por meio de comparações, mas vos falarei
claramente a respeito do Pai.

26 Naquele dia, pedireis em meu nome; e
não vos digo que rogarei ao Pai por vós.

27 Porque o próprio Pai vos ama, visto que
me tendes amado e tendes crido que eu
vim da parte de Deus.

21Wîri' mîîkîrî tînre esenpo kupî ya,
eesewankono'makoi. Maasa pra
tîwe'taruma'tî weiyu eseposa' ye'nen. Tîîse
tînre esenposa' tîpo, inî'rî tîwe'taruma'tîto'
pî' awenpenata pepîn. Tîîse more
esenposa' pî' aatausinpa.
22Mîrîrî warantî awanîkon.
Esewankono'man pî' naatîi tîîse inî'rî
ayera'mauya'nîkon moropai
aatausinpakon kupî sîrîrî. Mîrîrî
aatausinpato'kon mo'ka anî'ya eserîke pra
awanî.
23Mîrîrî yai uyekaranmapoya'nîkon pepîn.
Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Î' rî anesatîkon
Paapa pî' itîrîiya aapia'nîkon upemonkono
pe awanîkon ye'nen.
24Sîrîrî tîpo see Paapa pî' esatîya'nîkon pra
awanîkon. Upemonkono pe si'ma esatî
moropai yapisîya'nîkon. Mîrîrîya kure'ne
aatausinpakon. Aatausinpato'kon wanî
tîwîrî, mîîpîkîrî pra.

Imakui'pî Yentai Jesus Wanî

25Mîrîrî ekaremekî pî' wai panton pe,
aronne pra. Tîîse maasa uweiyu eseporî
kupî sîrîrî. Mîrîrî yai ekaremekîuya pepîn
panton pe tîîse aronne
ayekaremekîuya'nîkon Paapa pî'.
26Mîrîrî weiyu yai, Paapa pî' esatîya'nîkon
aawarîrî'nîkon uyese' yai upemonkono pe
awanîkon ye'nen. Paapa pî' esatîuya pepîn
amîrî'nîkon ton pe.
27Maasa pra Paapaya asa'namakon.
Asa'namaiya'nîkon maasa pra
uyapurîya'nîkon ye'nen moropai innape
ukupî'pîya'nîkon, Paapa winîpainon pe.

28 Vim do Pai e entrei no mundo; todavia, deixo o mundo e vou para o Pai.

29 Disseram os seus discípulos: Agora é que falas claramente e não empregas nenhuma figura.

30 Agora, vemos que sabes todas as coisas e não precisas de que alguém te pergunte; por isso, cremos que, de fato, vieste de Deus.

31 Respondeu-lhes Jesus: Credes agora?

32 Eis que vem a hora e já é chegada, em que sereis dispersos, cada um para sua casa, e me deixareis só; contudo, não estou só, porque o Pai está comigo.

33 Estas coisas vos tenho dito para que tenhais paz em mim. No mundo, passais por aflições; mas tende bom ânimo; eu venci o mundo.

João 17

A oração sacerdotal de Jesus

1 Tendo Jesus falado estas coisas, levantou os olhos ao céu e disse: Pai, é chegada a hora; glorifica a teu Filho, para que o Filho te glorifique a ti,

28Paapa piapai iipî'pî uurî, sîrîrî non pona. Moropai inî'rî sîrîrî non nîmîuya kupî sîrîrî. Enna'po kupî sîrîrî Paapa pia.

29Mîrîrî pî' inenupa'sanya ta'pî ipî': —Aronne eseurîman pî' nai tarîpai, panton pe pra —ta'pî to'ya.

30—Tamî'nawîron epu'tî pî' nai epu'tî pî' anna man tarîpai. Î' tiaronkon esenumenka epu'tî pî' nai ayekaranmapo to'ya pra tîîse. Mîrîrî wenai Paapa winîpaino pe awanî kupî pî' anna man innape.

31Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Tarîpai innape naka ukupî pî' naatî? —ta'pîiya to' pî'.

32—Maasa panpî' amîrî'nîkon e'tîrîka kupî sîrîrî. Maasa pu'kuru pra attîkon kupî sîrîrî ayewî'kon ta, unîmîya'nîkon kupî sîrîrî tiwinsarî. Mîîwîni tîîse tiwinsarî uuko'mamî pepîn maasa pra uyun wanî uupia.

33Mîrîrî ekaremekî pî' wai tîîwanmîra awanîkonpa Paapa winîkîi, uponaron pe awanîkon ye'nen. Tarî sîrîrî non po imakui'pîya ataruma'tîkon, tîîse meruntî ke e'tî. Maasa pra imakui'pî yentai wanî'pî.

João 17

Paapa Yarakkîrî Jesus Eseurîma

1Mîrîrî taa tîpo, Jesusya tenu yanumî'pî ka' yekaya. Moropai eepîrema'pî. Paapa pî' ta'pîiya: —Paapa, uweiyu eseposa' man. Ipîkku pe e'to' yenpokî, ipîkku pe awe'to' yenpoto'peuya. Morî pe pu'kuru awanî, meruntî ke awanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya.

2 assim como lhe conferiste autoridade sobre toda a carne, a fim de que ele conceda a vida eterna a todos os que lhe deste.

3 E a vida eterna é esta: que te conheçam a ti, o único Deus verdadeiro, e a Jesus Cristo, a quem enviaste.

4 Eu te glorifiquei na terra, consumando a obra que me confiaste para fazer;

5 e, agora, glorifica-me, ó Pai, contigo mesmo, com a glória que eu tive junto de ti, antes que houvesse mundo.

6 Manifestei o teu nome aos homens que me deste do mundo. Eram teus, tu mos confiaste, e eles têm guardado a tua palavra.

7 Agora, eles reconhecem que todas as coisas que me tens dado provêm de ti;

8 porque eu lhes tenho transmitido as palavras que me deste, e eles as receberam, e verdadeiramente conheceram que saí de ti, e creram que tu me enviaste.

9 É por eles que eu rogo; não rogo pelo mundo, mas por aqueles que me deste, porque são teus;

2Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe ukupî'pîya. Ukupî'pîya antîrî'pî tîîto'peuya upemonkonoyamî' pia ipatîkarî to' ko'manto'pe.

3Sîrîrî enen ko'mannîto' ipatîkaron wanî amîrî epu'to'pe to'ya. Amîrî tiwinan Paapa, yairon, tiaron ton pîn. Moropai uurî Jesus Cristo epu'to'pe to'ya, anarima'pî sîrîrî non pona. Mîrîrî epu'tî to'ya ya, enen to' ko'mamî ipatîkarî.

4Esenyaka'mato' pe antîrî'pî aretî'ka'pîuya. Mîrîrî wenai meruntî ke awanî, morî pe awanî yenpo'pîuya tamî'nawîronkon pî'.

5Paapa, aapia wanî tanne morî, meruntî tîîkî uupia itîrî'pîya warantî moro aapia wanî yai, pata ekoneka pra tîîse.

6Sîrîrî non po tîîko'mansenon kore'tapai apemonkonoyamî' mo'ka'pîya. Inkamoro tîrî'pîya uupia. To' pî' ayeseru ekaremekî'pîuya ayepu'to'pe to'ya. Moropai amaimu yawîrî to' e'sa' man.

7Tarîpai epu'sa' to'ya, tamî'nawîrî unekaremekî'pî, tamî'nawîrî unkupî'pî wanî awinîpaino pe.

8Maasa pra upî' anekaremekî'pî ekaremekî pî' wai to' pî'. Moropai etasa' to'ya. Innape see awinîpainon pe wanî epu'tî to'ya. Moropai uyarima'pîya ku'sa' to'ya innape.

9To' pona epîrema sîrîrî maasa pra apemonkono pe to' wanî ye'nen. Tamî'nawîronkon non po tîîko'mansenon pona epîrema pepîn tîîse manni'kan antîrî'san neken pona epîrema.

10 ora, todas as minhas coisas são tuas, e
as tuas coisas são minhas; e, neles, eu sou
glorificado.

10Tamî'nawîronkon upemonkonoyamî'
wanî apemonkono pe moropai
apemonkonoyamî' nîrî wanî upemonkono
pe. Moropai inkamoro wenai morî pe
pu'kuru wanî, meruntî ke wanî epu'tî
tamî'nawîronkonya.

11 Já não estou no mundo, mas eles
continuam no mundo, ao passo que eu vou
para junto de ti. Pai santo, guarda-os em
teu nome, que me deste, para que eles
sejam um, assim como nós.

11Sîrîrî non po uuko'mamî pepîn inî'rî.
Uutî kupî sîrîrî aapia. Tîîse inkamoro
apemonkonoyamî' ko'mamî tarî. Paapa,
morî anî' warainon pepîn, inkamoro
ko'mannî'kî. Ameruntîri ke to' ko'mannî'kî,
uupia tîîsa'ya manni' ke to' pîika'tîkî tiwin
to' ko'manto'pe, tiwin ko'mannî manni'
warantî.

12 Quando eu estava com eles, guardava-
os no teu nome, que me deste, e protegi-
os, e nenhum deles se perdeu, exceto o
filho da perdição, para que se cumprisse a
Escritura.

12To' yarakkîrî wanî ya, to'
ko'mannîpî'pîuya, ameruntîri ke. Mîrîrî
ameruntîri antîrî'pî ke to'
ko'mannîpî'pîuya. Moropai anî' ataka'ma
pra man, tîîse tiwinan neken
aataka'maton. Innape awanî'pî, amaimu
e'menukasa' yawîrî aataka'ma'pî.

13 Mas, agora, vou para junto de ti e isto
falo no mundo para que eles tenham o
meu gozo completo em si mesmos.

13Tarîpai uutî sîrîrî aapia, moropai mîrîrî
warantî tauya tarî si'ma inkamoro
upemonkonoyamî' atausinpato'pe kure'ne,
mîî pîkîrî pra. Uurî atausinpa warantî to'
atausinpato'pe.

14 Eu lhes tenho dado a tua palavra, e o
mundo os odiou, porque eles não são do
mundo, como também eu não sou.

14Anekaremekî'pî ekaremekî'pîuya to' pî'.
Moropai non po tîîko'mansenonya
tewanmakon pe to' ku'sa', maasa pra
tonpakon pe pra to' wanî ye'nen, uurî
warantî, tonpakon pe pra.

15 Não peço que os tires do mundo, e sim
que os guardes do mal.

15Sîrîrî pata yapai to' mo'kakî tauya pepîn.
Tîîse esatîuya to' ko'mannî'kî Makuiya to'
yapisî namai.

16 Eles não são do mundo, como também eu não sou.

17 Santifica-os na verdade; a tua palavra é a verdade.

18 Assim como tu me enviaste ao mundo, também eu os enviei ao mundo.

19 E a favor deles eu me santifico a mim mesmo, para que eles também sejam santificados na verdade.

20 Não rogo somente por estes, mas também por aqueles que vierem a crer em mim, por intermédio da sua palavra;

21 a fim de que todos sejam um; e como és tu, ó Pai, em mim e eu em ti, também sejam eles em nós; para que o mundo creia que tu me enviaste.

22 Eu lhes tenho transmitido a glória que me tens dado, para que sejam um, como nós o somos;

23 eu neles, e tu em mim, a fim de que sejam aperfeiçoados na unidade, para que o mundo conheça que tu me enviaste e os amaste, como também amaste a mim.

24 Pai, a minha vontade é que onde eu estou, estejam também comigo os que me

16Non po tîîko'mansenon yonpa pepîn uurî. Mîrîrî warantî to' yonpa pe pra nîrî upemonkonoyamî' man.

17Inkamoro yenupakî amaimu pî', apemonkono pe to' e'to'pe imakui'pî tîku'se pra. Maasa pra amaimu wanî yairon pe.

18Uyarima'pîya warantî non pona, to' yarimauya pe wai pata poro.

19Insanan ton pe eturumaka sîrîrî aapia. Innape insanan upemonkonoyamî' nîrî eturumakato'pe aapia, to' yaipontîpa apoitîrî pe.

20Insanan pona neken epîrema pepîn, tîîse tiaronkon pona innape akupîtonkon pona, insanan maimu wenai. Inkamoro pona nîrî epîrema sîrîrî.

21Esatîuya tamî'nawîronkon upemonkonoyamî' e'to'pe tiwin. Paapa, uurî ya' amîrî wanî warantî moropai amîrî ya' uurî wanî warantî to' ku'kî uurî'nîkon ya' to' e'to'pe. Tiwin to' ko'manto'pe tamî'nawîronkon non po tîîko'mansenonya uyarima'pîya ku'to'pe innape.

22Ipîkku pu'kuru e'to', antîrî'pî uupia, mîrîrî ke to' repa'pîuya tiwin to' e'to'pe, tiwin e'nî warantî.

23Uuko'mamî to' pia moropai aako'mamî uupia. Mîrîrî ya tiwin pu'kuru to' wanî. Mîrîrî warantî non po tîîko'mansenonya epu'tî uyarima'tîpon amîrî moropai upemonkonoyamî' yu'se awanî, uyu'se awanî warantî.

24Inkamoro antîrî'san. Moropai uupia upata ya' to' ko'mamî yu'se wai. Moropai

deste, para que vejam a minha glória que me conferiste, porque me amaste antes da fundação do mundo.

25 Pai justo, o mundo não te conheceu; eu, porém, te conheci, e também estes compreenderam que tu me enviaste.

26 Eu lhes fiz conhecer o teu nome e ainda o farei conhecer, a fim de que o amor com que me amaste esteja neles, e eu neles esteja.

João 18

Jesus no Getsêmani
Mateus 26.47-56; Marcos 14.43-50; Lucas 22.47-53

1 Tendo Jesus dito estas palavras, saiu juntamente com seus discípulos para o outro lado do ribeiro Cedrom, onde havia um jardim; e aí entrou com eles.

2 E Judas, o traidor, também conhecia aquele lugar, porque Jesus ali estivera muitas vezes com seus discípulos.

3 Tendo, pois, Judas recebido a escolta e, dos principais sacerdotes e dos fariseus, alguns guardas, chegou a este lugar com lanternas, tochas e armas.

morî uyeseru antîrî'pî era'ma to'ya. Morî uyeseru tîrî'pîya maasa pra u'nînma'pîya pena pata pai pata ekonekasa' rawîrî.
25Paapa, yairon amîrî. Non po tîîko'mansenonya ayepu'tî pepîn, tîîse ayepu'tî pî' wai. Moropai insanan unenupa'sanya epu'tî uyarima'tîpon pe awanî.
26Ayeseru ekaremekî pî' wai to' pî' moropai mîrîrî pî' uuko'mamî tiaronkon sa'namato'pe to'ya u'nînmaya warantî. Moropai uuko'manpîtî inkamoro kore'ta, to' yewan ya' tiwin e'nîto'pe. Mîrîrî warantî Jesus epîrema'pî, Paapa yarakkîrî eeseurîma'pî.

João 18

Jesus Yapisî To'ya
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

1Teepîrema tîpo, Jesus epa'ka'pî tînenupa'san yarakkîrî moropai iwîtî rukku'nîtî'pî to'ya, Cedrom itese'. Moro iratai po Oliveira ye'ka wanî'pî. Miarî tînenupa'san pokonpe eewomî'pî.
2Mîrîrî Oliveira ye'ka epu'tî'pî Judasya iteyatonon pî' Jesus ekareme'nenya. Epu'tî'pîiya maasa pra miarî Jesusya tînenupa'san muurukuntîpîtî'pî.
3Mîrîrî ye'nen moro Oliveira ye'kana' Judas erepamî'pî. Epîremanto' yewî' era'manenan enepî'pîiya moropai tiaronkon enepî'pîiya. Teepîremasanon esanon moropai fariseuyamî' narima'san, arinîke to' wanî'pî. Tîkasuparaikon moropai tîtaikapukon moropai

tîweiyukon, tî'kuma'tukon ke to' erepamî'pî.

4 Sabendo, pois, Jesus todas as coisas que sobre ele haviam de vir, adiantou-se e perguntou-lhes: A quem buscais?

4Jesus epa'ka'pî to' ponaya moropai to' ekaranmapo'pîiya, tamî'nawîrî î' kupî to'ya tîpî' epu'tîi'ma. Ta'pîiya to' pî': —Anî' yuwaya'nîkon? —ta'pîiya.

5 Responderam-lhe: A Jesus, o Nazareno. Então, Jesus lhes disse: Sou eu. Ora, Judas, o traidor, estava também com eles.

5Inkamoroya yuuku'pî: —Jesus, Nazaré pon —ta'pî to'ya. —Uurî mîîkîrî —ta'pîiya. (Judas, iteyatonon pî' Jesus ekareme'nen, mîîkîrî wanî mîrîrî inkamoro pokonpe.)

6 Quando, pois, Jesus lhes disse: Sou eu, recuaram e caíram por terra.

6Uurî mîîkîrî, taasa' Jesusya pe, inkamoro atarima'pî moropai to' esenumî'pî non pona.

7 Jesus, de novo, lhes perguntou: A quem buscais? Responderam: A Jesus, o Nazareno.

7Moropai inî'rî Jesusya to' ekaranmapo'pî: —Anî' yuwaya'nîkon? —ta'pîiya to' pî'. —Jesus, Nazaré pon —ta'pî to'ya.

8 Então, lhes disse Jesus: Já vos declarei que sou eu; se é a mim, pois, que buscais, deixai ir estes;

8—Uurî mîîkîrî tauya sa'rî. Uurî yuwaya'nîkon ya, moriya tîwî insanan unenupa'san nîtîi —ta'pî Jesusya to' pî'.

9 para se cumprir a palavra que dissera: Não perdi nenhum dos que me deste.

9Mîrîrî ta'pîiya tîmaimu yawîrî awe'ku'to'pe manni' Paapa nîtîrî'san ko'mannîpî'pîuya anî' ataka'ma pra man ta'pîiya ne'tîkini. Innape tîmaimu e'to'pe taiya mîrîrî warantî.

10 Então, Simão Pedro puxou da espada que trazia e feriu o servo do sumo sacerdote, cortando-lhe a orelha direita; e o nome do servo era Malco.

10Mîrîrîya Simão Pedroya tîkasuparai mo'ka'pî moropai teepîremasanon esanon yepotorî poitîrî pana ya'tî'pîiya. Mîîkîrî ipoitîrî ese' Malco.

11 Mas Jesus disse a Pedro: Mete a espada na bainha; não beberei, porventura, o cálice que o Pai me deu?

11Mîrîrî pî' Jesusya ta'pî Pedro pî': —Tîwî akasuparai nîsi, yeka'makî iwon ya' —ta'pîiya. —Itu'se Paapa e'to' yawîrî e'taruma'tî pepîn naka? Kaane, e'taruma'tî sîrîrî Paapa naipontî'pî pe.

Jesus perante Anás

Anás Pia Jesus Yarî To'ya

12 Assim, a escolta, o comandante e os guardas dos judeus prenderam Jesus, manietaram-no

13 e o conduziram primeiramente a Anás; pois era sogro de Caifás, sumo sacerdote naquele ano.

14 Ora, Caifás era quem havia declarado aos judeus ser conveniente morrer um homem pelo povo.

Pedro nega a Jesus

Mateus 26.69-75; Marcos 14.66-72; Lucas 22.55-62

15 Simão Pedro e outro discípulo seguiam a Jesus. Sendo este discípulo conhecido do sumo sacerdote, entrou para o pátio deste com Jesus.

16 Pedro, porém, ficou de fora, junto à porta. Saindo, pois, o outro discípulo, que era conhecido do sumo sacerdote, falou com a encarregada da porta e levou a Pedro para dentro.

17 Então, a criada, encarregada da porta, perguntou a Pedro: Não és tu também um dos discípulos deste homem? Não sou, respondeu ele.

18 Ora, os servos e os guardas estavam ali, tendo acendido um braseiro, por causa do frio, e aquentavam-se. Pedro estava no meio deles, aquentando-se também.

12Mîrîrî tîpo Jesus yapisî'pî to'ya, surarayamî'ya moropai to' esa'ya, moropai teepîremasanon esanon narima'sanya yapisî'pî, itenya yewa'tî'pî to'ya.

13Moropai e'mai' pe yarî'pî to'ya Anás pia. Anás mîîkîrî Caifás yawo. Mîrîrî kono' yai teepîremasanon esanon yepotorî pe Caifás wanî'pî.

14Mîîkîrî Caifásya Judeuyamî' esanon panamasa' wanî'pî tiwin warayo' sa'manta yu'se wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ton pe kai'ma to' panamasai'ya wanî'pî.

Pedroya Taa, Jesus Unepu'tî Pepîn

(Mt 26.57-58,69-70; Mc 14.53-54,66-68; Lc 22.54-57)

15Moropai Simão Pedro moropai tiaron inenupa'pîya Jesus wenaima'pî. Mîîkîrî tiaron inenupa'pî teepîremasanon esanon yepotorî nepu'tî. Mîrîrî ye'nen attî'pî Jesus pîkîrî itewî' poroyi'pîrî pîkîrî,

16poro po Pedro ko'mamî tanne wîttî woima'tîto' mana'ta pia. Mîrîrîya tiaron inenupa'pî, manni' teepîremasanon esanon yepotorî nepu'tî'pî, mîîkîrî enna'po'pî mana'ta piawon wîri' yarakkîrî eseurîmai. Eeseurîma'pî moropai Pedro ewomî tîrî'pîiya.

17Moropai mîîkîrî mana'ta piawon wîri'ya ta'pî Pedro pî': —Mîîkîrî warayo' nenupa'pî amîrî? —ta'pîiya. —Kaane, uurî pepîn —ta'pî Pedroya.

18Mîrîrîya Pedro wîtî'pî ipoitîrîtonon kore'ta apo' pia tîwe'sanon pia. Moropai teepîremato'kon yewî' era'manenan pia. To' atapina'pî tîntîruka'pîkon pia, komi' pe

Anás interroga a Jesus

19 Então, o sumo sacerdote interrogou a Jesus acerca dos seus discípulos e da sua doutrina.

20 Declarou-lhe Jesus: Eu tenho falado francamente ao mundo; ensinei continuamente tanto nas sinagogas como no templo, onde todos os judeus se reúnem, e nada disse em oculto.

21 Por que me interrogas? Pergunta aos que ouviram o que lhes falei; bem sabem eles o que eu disse.

22 Dizendo ele isto, um dos guardas que ali estavam deu uma bofetada em Jesus, dizendo: É assim que falas ao sumo sacerdote?

23 Replicou-lhe Jesus: Se falei mal, dá testemunho do mal; mas, se falei bem, por que me feres?

24 Então, Anás o enviou, manietado, à presença de Caifás, o sumo sacerdote.

De novo, Pedro nega a Jesus

25 Lá estava Simão Pedro, aquentando-se. Perguntaram-lhe, pois: És tu, porventura,

pata wanî ye'nen. Satippe Pedro atapina'pî to' pokonpe.

Teepîremasanon Esanon Yepotorîya Jesus Ekaranmapo
(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

19Mîrîrî tanne teepîremasanon esanon yepotorîya Jesus ekaranmapo'pî inenupa'san pî' moropai inekaremekî'pî pî'.

20Jesusya yuuku'pî: —Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yeurîmapîtî'pîuya aronne, ama' pe pra. Epere'nîto' yewî'kon ta, epîremanto' yewî' ta, to' yenupapîtî'pîuya tîmurukun pe awanîkon tanne. Î' tauya pra wanî'pî ama' pe.

21Mîrîrî ye'nen î' ton pe uyekaranmapoya? Inkamoro umaimu etatîponkon mekaranmapoi, î' taasau'ya to' pî'. Mîrîrî epu'tî pî' to' man morî pe.

22Mîrîrî taasa' Jesusya pe, tiwin epîremanto' yewî' era'manenya Jesus yenpatamo'pî. Moropai ta'pîiya: —Î' ton pe see mîrîrî ye'ka pe eseurîman mîrîrî teepîremasanon esanon yepotorî pî'? —ta'pîiya Jesus pî'.

23Jesusya yuuku'pî: —Yairî pra eseurîmasa' ya, makai tamî'nawîronkon pî' î' kai'ma eseurîmasa'. Tîîse yairî eseurîman pî' wai. Î' wani' awanî ye'nen upa'tîya mîrîrî? —ta'pî Jesusya mîîkîrî pî'.

24Mîrîrîya Anásya Jesus yarima'pî tironpî'se Caifás pia, teepîremasanon esanon yepotorî pia.

Inî'rî Pedroya Taa, Mîîkîrî Unepu'tî Pepîn
(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

25Mîrîrî tanne Simão Pedro atapina ko'mannîpî'pî satippe si'ma. Moropai

um dos discípulos dele? Ele negou e disse: Não sou.

tiaronkon iipiawonkonya ta'pî ipî': —Mîîkîrî warayo' nenupa'pî nîrî amîrî ka'rî? Tîîse Pedroya ta'pî: —Kaane uurî pepîn —ta'pîiya.

26 Um dos servos do sumo sacerdote, parente daquele a quem Pedro tinha decepado a orelha, perguntou: Não te vi eu no jardim com ele?

26Mîrîrîya tiwin teepîremasanon esanon yepotorî poitîrîya ta'pî. Mîîkîrî pana Pedro na'tî'pî yonpa pe awanî'pî. Mîîkîrîya ta'pî Pedro pî': —Amîrî ka'rî ayera'mauya ne'tîkini mîîkîrî yarakkîrî Oliveira ye'kana' e'nî ne'tîkini —ta'pîiya.

27 De novo, Pedro o negou, e, no mesmo instante, cantou o galo.

27Inî'rî Pedroya ta'pî: —Kaane. Mîrîrî pe rî kariwana yunkon e'na'pî.

Jesus perante Pilatos
Mateus 27.1-2; Marcos 15.1; Lucas 23.1

Pilatosya Jesus Ekaranmapo
(Mt 27.1-2,11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Depois, levaram Jesus da casa de Caifás para o pretório. Era cedo de manhã. Eles não entraram no pretório para não se contaminarem, mas poderem comer a Páscoa.

28Moropai eerenmapî ya Jesus yarî'pî to'ya Caifás yewî' tapai Governador Pilatos yewî' ta. Tîîse Judeuyamî' esanon wanî'pî ewonpai pra, tîwe'kî'pakon namai Judeuyamî' pepîn kore'ta. Maasa pra Páscoa entamo'kanto' pî' e'pai to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen to' ewomî pîn.

29 Então, Pilatos saiu para lhes falar e lhes disse: Que acusação trazeis contra este homem?

29Mîrîrî ye'nen poro pona Pilatos epa'ka'pî to' pia. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' imakui'pî inkupî'pî taaya'nîkon mîrîrî, mîserî nîkupî'pî? —ta'pîiya.

30 Responderam-lhe: Se este não fosse malfeitor, não to entregaríamos.

30Yuuku'pî to'ya. —A'kî, imakui'pî ku'sai'ya pra awanî ya, aapia ene'sa' annaya pepîn e'painon. Tîîse imakui'pî kupîtîpon mîserî —ta'pî to'ya.

31 Replicou-lhes, pois, Pilatos: Tomai-o vós outros e julgai-o segundo a vossa lei. Responderam-lhe os judeus: A nós não nos é lícito matar ninguém;

31Mîrîrî ye'nen ta'pî Pilatosya to' pî': —Amîrî'nîkon mîîkîrî yeseru yako'menkatî aawarîrî'nîkon moropai itaruma'tîtî ayeserukon yawîrî. Tîîse yuuku'pî to'ya: —Amîrî'nîkon Romanoyamî'ya anî' wîî me'po annaya tîrî pepîn —ta'pî to'ya.

32 para que se cumprisse a palavra de Jesus, significando o modo por que havia de morrer.

Pilatos interroga a Jesus
Mateus 27.11-26; Marcos 15.1-15; Lucas 23.1-7,13-25

33 Tornou Pilatos a entrar no pretório, chamou Jesus e perguntou-lhe: És tu o rei dos judeus?

34 Respondeu Jesus: Vem de ti mesmo esta pergunta ou to disseram outros a meu respeito?

35 Replicou Pilatos: Porventura, sou judeu? A tua própria gente e os principais sacerdotes é que te entregaram a mim. Que fizeste?

36 Respondeu Jesus: O meu reino não é deste mundo. Se o meu reino fosse deste mundo, os meus ministros se empenhariam por mim, para que não fosse eu entregue aos judeus; mas agora o meu reino não é daqui.

37 Então, lhe disse Pilatos: Logo, tu és rei? Respondeu Jesus: Tu dizes que sou rei. Eu para isso nasci e para isso vim ao mundo, a fim de dar testemunho da verdade. Todo aquele que é da verdade ouve a minha voz.

38 Perguntou-lhe Pilatos: Que é a verdade? Tendo dito isto, voltou aos judeus e lhes disse: Eu não acho nele crime algum.

32Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî mîrîrî, Jesus nekaremekî'pî pî' innape awe'to'pe. Maasa pra î' kai'ma tîîsa'manta ekareme'sa' Jesusya wanî'pî.

33Pilatos ewomî'pî tewî' ta moropai Jesus yanno me'po'pîiya. Mîrîrîya Jesus ekaranmapo'pîiya: —Judeuyamî' esa' amîrî, rei amîrî? —ta'pîiya Jesus pî'.

34Jesusya yuuku'pî: —Uyekaranmapoya awinîpai ka'rî ou tiaronkonya ekareme'sa' mîrîrî apî' —ta'pîiya.

35Pilatosya ta'pî: —Judeu pepîn uurî. Amîrî yonpayamî' moropai teepîremasanon esanonya arumakasa' mîrîrî uyenya' —ta'pîiya. —Î' kupî pî' nan? —ta'pîiya.

36—Sîrîrî non po pemonkonyamî' yaipontîuya pepîn to' esa' pe. Mîrîrî warantî ikupîuya ya, upoitîrîtonon eseya'nama e'painon Judeuyamî' esanonya uyapisî namai. Tîîse mîrîrî ye'ka pe pra kupîuya tarî sîrîrî non po. Maasa pra sîrîrî non winîpainon pepîn uurî —ta'pîiya.

37Mîrîrî ye'nen Pilatosya ta'pî ipî': —Moriya rei pe awanî mîrîrî? Jesusya ta'pî: —Amîrîya taa mîrîrî, yairon mai. Esenpo'pî moropai uuipî'pî sîrîrî non pona yairon ekareme'se. Mîrîrî ton pe neken erepamî'pî. Moropai yairon anetapainonya umaimu pîinama.

38Pilatosya ta'pî: —Î' mîrîrî yairon? —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo Pilatos epa'ka'pî pemonkonyamî' pia moropai ta'pîiya to'

39 É costume entre vós que eu vos solte alguém por ocasião da Páscoa; quereis, pois, que vos solte o rei dos judeus?

40 Então, gritaram todos, novamente: Não este, mas Barrabás! Ora, Barrabás era salteador.

João 19

1 Então, por isso, Pilatos tomou a Jesus e mandou açoitá-lo.

2 Os soldados, tendo tecido uma coroa de espinhos, puseram-lha na cabeça e vestiram-no com um manto de púrpura.

3 Chegavam-se a ele e diziam: Salve, rei dos judeus! E davam-lhe bofetadas.

4 Outra vez saiu Pilatos e lhes disse: Eis que eu vo-lo apresento, para que saibais que eu não acho nele crime algum.

5 Saiu, pois, Jesus trazendo a coroa de espinhos e o manto de púrpura. Disse-lhes Pilatos: Eis o homem!

pî': —Imakui'pî inkupî'pî eporîuya pra wai. Î' wenai pra iwîme'pouya eserîke pra wai —ta'pîiya.

39—Tîîse ayeserukon yawîrî kono' kaisarî Páscoa yai, tiwin unarakkamo'pî rumakauya aapia'nîkon. Mîserî amîrî'nîkon Judeuyamî' rei rumakauya yu'se naatî?

40Mîrîrî yuuku'pî to'ya tîwentaimepî'se. —Kaane, mîîkîrî pepîn. Barrabás rumakaya yu'se anna man —ta'pî to'ya. (Barrabás mîîkîrî ama'ye'.)

João 19

Tamî'nawîronkon Pemonkonyamî' Entaimepîtî Jesus Wîîkî Kai'ma

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

1Mîrîrî tîpo Pilatosya Jesus po'pîtî me'po'pî.

2Surarayamî'ya itarako ton koneka'pî mî'nî ke. Moropai yeka'ma'pî to'ya ipu'pai pona, moropai suuyu sonpan rei pon ye'ka yeka'ma'pî to'ya ipî' tîîwo'ma'takon pe.

3Moropai iipia to' erepanpîtî'pî. Taapîtî'pî to'ya ipî': —Viva Jesus, Judeuyamî' esa' amîrî. Rei amîrî —kai'ma taa pî' to' ko'mamî'pî. Moropai mîîkîrî yenpatamopîtî'pî to'ya.

4Moropai inî'rî Pilatos epa'ka'pî moropai ta'pîiya Judeuyamî' pî': —A'kî, mîîkîrî yenpa'ka me'po pî' wai era'makonpa. Imakui'pî inkupî'pî eporîuya pra wai. Î' wenai pra iwî me'pouya eserîke pra wai.

5Mîrîrî ye'nen Jesus epa'ka'pî mî'nî ye' tarakko pe tîîse moropai suuyu sonpan tîpon ya'. Mîrîrîya Pilatosya ta'pî to' pî': —

A'kî, mîserî warayo' man. Era'matî! —ta'pîiya.

6 Ao verem-no, os principais sacerdotes e os seus guardas gritaram: Crucifica-o! Crucifica-o! Disse-lhes Pilatos: Tomai-o vós outros e crucificai-o; porque eu não acho nele crime algum.

6Mîîkîrî era'ma tîuya'nîkon pe teepîremasanon esanon moropai to' poitîrîtonon entaimepîtî'pî. —Iwî me'pokî, iwî me'pokî pakî'nan pona —taapîtî'pî to'ya. Moropai Pilatosya ta'pî to' pî': —Kaane, uurî pepîn. Amîrî'nîkon neken tarîpai. Itu'se awanîkon ya, ipokapîtîtantî pakî'nan pona, iwîtî —ta'pîiya. —Tîîse uurî pia morî pe era'ma pî' wai. Î' wenai pra iwîtî tauya eserîke pra wai.

7 Responderam-lhe os judeus: Temos uma lei, e, de conformidade com a lei, ele deve morrer, porque a si mesmo se fez Filho de Deus.

7Tîîse Judeuyamî'ya yuuku'pî: —Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî aasa'manta e'pai awanî. Maasa pra Paapa munmu pe awe'kupî —ta'pî to'ya.

8 Pilatos, ouvindo tal declaração, ainda mais atemorizado ficou,

8Mîrîrî eta tîuya pe, Pilatos esi'nîpî'pî inî' panpî'.

9 e, tornando a entrar no pretório, perguntou a Jesus: Donde és tu? Mas Jesus não lhe deu resposta.

9Moropai eewomî'pî tewî' ta inî'rî. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya. —O'non pata painon amîrî? —ta'pîiya. Tîîse Jesusya yuuku pîn.

10 Então, Pilatos o advertiu: Não me respondes? Não sabes que tenho autoridade para te soltar e autoridade para te crucificar?

10Pilatosya ta'pî ipî': —Umaimu yuukuya pepîn? Enpenatakî, ayesa' uurî. Arumakauya e'painon, awî me'pouya e'painon —ta'pîiya Jesus pî'.

11 Respondeu Jesus: Nenhuma autoridade terias sobre mim, se de cima não te fosse dada; por isso, quem me entregou a ti maior pecado tem.

11Jesusya yuuku'pî: —Aawarîrî uyesa' pe awanî pepîn. Uyesa' pe awanî maasa pra Paapaya itîîsa' mîrîrî aapia. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya, ayenya' urumakatîponya, imakui'pî ku'sa' mîrîrî, imakui'pî ku'sa'ya yentai.

12 A partir deste momento, Pilatos procurava soltá-lo, mas os judeus clamavam: Se soltas a este, não és amigo

12Mîrîrî eta tîuya ye'nen, Jesus anrumakapai Pilatos wanî'pî. Tîîse Judeuyamî' entaimepîtî'pî. —Irumakaya

de César! Todo aquele que se faz rei é contra César!

13 Ouvindo Pilatos estas palavras, trouxe Jesus para fora e sentou-se no tribunal, no lugar chamado Pavimento, no hebraico Gabatá.

14 E era a parasceve pascal, cerca da hora sexta; e disse aos judeus: Eis aqui o vosso rei.

15 Eles, porém, clamavam: Fora! Fora! Crucifica-o! Disse-lhes Pilatos: Hei de crucificar o vosso rei? Responderam os principais sacerdotes: Não temos rei, senão César!

16 Então, Pilatos o entregou para ser crucificado.

A crucificação

Mateus 27.33-44; Marcos 15.22-32; Lucas 23.33-43

17 Tomaram eles, pois, a Jesus; e ele próprio, carregando a sua cruz, saiu para o lugar chamado Calvário, Gólgota em hebraico,

18 onde o crucificaram e com ele outros dois, um de cada lado, e Jesus no meio.

19 Pilatos escreveu também um título e o colocou no cimo da cruz; o que estava escrito era: JESUS NAZARENO, O REI DOS JUDEUS.

ya, César yeyaton pe awanî —ta'pî to'ya. —Anî' e'kupî ya rei pe César yentai e'pai awanî. César pîinamaiya pepîn.

13Mîrîrî eta tîuya pe Jesus yenpa'ka me'po'pî Pilatosya. Moropai eereuta'pî taponse' pona miarî pata tî' ka'sa' pona. (Judeuyamî' maimu ta Gabatá).

14Awanî'pî sexta-feira Páscoa konekato' weiyu pe. Moropai wei enu'sa' wanî'pî. Mîrîrî yai Pilatosya ta'pî Judeuyamî' esanon pî': —A'kî, ayesa'kon mîîkîrî, rei mîîkîrî —ta'pîiya.

15Moropai to' entaimepîtî'pî. —Iwî me'pokî, iwî me'pokî pakî'nan pona —taapîtî'pî to'ya. —Ayesa'kon wîî me'pouya yu'se naatî? —ta'pî Pilatosya. —Itesa' pînon anna —ta'pî to'ya. —César neken anna esa' —ta'pî teepîremasanon esanonya.

16Mîrîrî tîpo Pilatosya Jesus rumaka tu'ka'pî Judeuyamî' yenya' iwîto'pe to'ya.

Jesus Pokapîtî To'ya Pakî'nan Po

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

17Mîrîrî ye'nen surarayamî'ya yarî'pî. Jesus epa'ka'pî cidade poi. Pakî'nan yarî'pîiya tîwîto' yaponse' ton. Eerepamî'pî pata ese' pemonkon pu'pai'pî warainon. (Judeuyamî' maimu ta Gólgota.)

18Moro ipokapîtî'pî to'ya pakî'nan po. Moropai tiaronkon nîrî asakî'nankon warayo'kon pokapîtî'pî to'ya iratai winî Jesus wanî'pî to' arakkita.

19Moropai Pilatosya tabua pona imenuka'pî moropai itîrî me'po'pî pakî'nan pona. jesus nazaré pon, judeuyamî' esa' taato' e'menukasa' wanî'pî.

20 Muitos judeus leram este título, porque o lugar em que Jesus fora crucificado era perto da cidade; e estava escrito em hebraico, latim e grego.

20Mararonkon pepîn Judeuyamî'ya mîrîrî erenka'pî maasa pra Jesus wî'pî to'ya aminke pra cidade pia. Moropai mîrîrî e'menukasa' wanî'pî eseurîwî'nankon maimukon ta. Judeuyamî' maimu ta, romanoyamî' maimu ta, moropai gregoyamî' maimu ta awe'menukasa' wanî'pî.

21 Os principais sacerdotes diziam a Pilatos: Não escrevas: Rei dos judeus, e sim que ele disse: Sou o rei dos judeus.

21Moropai teepîremasanon esa'ya ta'pî Pilatos pî': —Judeuyamî' esa' kai'ma kî'menukai tîîse "Judeuyamî' esa' uurî", ta'pî mîserîya taato' menukakî —ta'pî to'ya.

22 Respondeu Pilatos: O que escrevi escrevi.

22Pilatosya yuuku'pî: —Î' unmenuka'pî ko'mamî mîrîrî warantî. Tiaron pe imo'tannîpîuya pepîn —ta'pîiya.

Os soldados deitam sortes

23 Os soldados, pois, quando crucificaram Jesus, tomaram-lhe as vestes e fizeram quatro partes, para cada soldado uma parte; e pegaram também a túnica. A túnica, porém, era sem costura, toda tecida de alto a baixo.

23Pakî'nan pona Jesus pokapîtî surarayamî'ya tîpo, ipon yanumî'pî to'ya moropai pantaka'pî to'ya tîkaisarî'nîkon, saakîrîronkon. Sonpan nîrî yanumî'pî to'ya. Mîrîrî sonpan morî tiwin ika'sa', iisi'pînto' ton pîn.

24 Disseram, pois, uns aos outros: Não a rasguemos, mas lancemos sortes sobre ela para ver a quem caberá – para se cumprir a Escritura: Repartiram entre si as minhas vestes e sobre a minha túnica lançaram sortes. Assim, pois, o fizeram os soldados.

24Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya tîpî'nîkon: —Ipon karaka namai, tî' yenunpai'nîkon anî' yemanne pe sonpan wanî epu'to'pe'nîkon —ta'pî to'ya. Mîrîrî kupî'pî to'ya Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe innape. See warantî awe'menukasa': Upon pantaka'pî to'ya tîkore'ta'nîkon moropai sonpan, anî' pon pe awe'nîmî epu'tîkonpa tî' yenumî'pî to'ya. *(Sl 22.18)* Mîrîrî ye'nen mîrîrî kupî'pî surarayamî'ya.

25 E junto à cruz estavam a mãe de Jesus, e a irmã dela, e Maria, mulher de Clopas, e Maria Madalena.

25Mîrîrî tanne aminke pra Jesus pakî'nanon pia wîri'sanyamî' wanî'pî satippe. Jesus yan moropai itakon

26 Vendo Jesus sua mãe e junto a ela o discípulo amado, disse: Mulher, eis aí teu filho.

27 Depois, disse ao discípulo: Eis aí tua mãe. Dessa hora em diante, o discípulo a tomou para casa.

A morte de Jesus
Mateus 27.45-56; Marcos 15.33-41; Lucas 23.44-49

28 Depois, vendo Jesus que tudo já estava consumado, para se cumprir a Escritura, disse: Tenho sede!

29 Estava ali um vaso cheio de vinagre. Embeberam de vinagre uma esponja e, fixando-a num caniço de hissopo, lha chegaram à boca.

30 Quando, pois, Jesus tomou o vinagre, disse: Está consumado! E, inclinando a cabeça, rendeu o espírito.

Um soldado abre o lado de Jesus com uma lança

31 Então, os judeus, para que no sábado não ficassem os corpos na cruz, visto como era a preparação, pois era grande o dia daquele sábado, rogaram a Pilatos que se lhes quebrassem as pernas, e fossem tirados.

moropai Clopas no'pî, itese' Maria, moropai Maria Magdala pon, inkamoro wanî'pî aminke pra.

26Moropai tîsan era'ma tîuya pe, moropai tînenupa'pî, tîsa'namanen, era'ma tîuya pe, Jesusya ta'pî tîsan pî': —Era'makî, anre mîîkîrî tarîpai —ta'pîiya.

27Mîrîrî tîpo ta'pîiya tînenupa'pî pî': —Era'makî, asan mîîkîrî tarîpai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pata pai inenupa'pîya isan yarî'pî tewî' ta aako'manto'pe.

Jesus Sa'manta
(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

28Tîîko'mamî tîpo, Jesusya tamî'nawîrî aretî'kasa' tîuya epu'tî'pî. Moropai ta'pîiya: —Tuna aninnîpai wai. Mîrîrî ta'pîiya innape Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe yairî.

29Moro pisa wanî'pî intapîkîron uva yekku so'ritasa' yense'. Mîrîrî ye'nen tu'nasen esponja tîrî'pî to'ya wo' ka. Moropai amansa' tanne, esponja mo'ka'pî to'ya. Hissopo ye' pona tîrî'pî to'ya, moropai i'mî'sa'ka'pî to'ya inta ya'.

30Mîrîrî yu'na'pî Jesusya moropai ta'pîiya: —Tamî'nawîron atareti'kasa' man. Mîrîrî taa tîuya yaretî'ka pe awe'muruika'pî moropai aasa'manta'pî.

Jesus Yara'ta Yaso'ka To'ya

31Mîrîrî Páscoa konekato' weiyu yai, moropai penane wanî sábado ipîkku, páscoa pî' to' e'to'. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san esa'rî'pî ko'mamî pakî'nan po yu'se pra Judeuyamî' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Pilatos pia. Ta'pî to'ya ipî': —Inkamoro pîsi waikîpîtî me'pokî

ka'ne' panpî' to' sa'mantato'pe moropai to' esa'rî'pî mo'kato'pe annaya pakî'nan po to' ko'mamî namai sábado yai —ta'pî to'ya ipî'.

32 Os soldados foram e quebraram as pernas ao primeiro e ao outro que com ele tinham sido crucificados;

32Mîrîrî ye'nen surarayamî' wîtî'pî. E'mai'non pakî'nan pon pîsi waikîpîtî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo tiaron pîsi waikîpîtî'pî to'ya Jesus yarakkîronkon.

33 chegando-se, porém, a Jesus, como vissem que já estava morto, não lhe quebraram as pernas.

33Tîîse Jesus pia teerepamîkon yai, era'ma'pî to'ya aasîrî aasa'mantasa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen i'si waikîpîtî to'ya pra awanî'pî.

34 Mas um dos soldados lhe abriu o lado com uma lança, e logo saiu sangue e água.

34Tîîse tiwin suraraya tîkasuparai ke ya'so'ka'pî Jesus yara'ta yai. Mîrîrî pe rî imînî moropai tuna ti'kamo'pî mararî pra.

35 Aquele que isto viu testificou, sendo verdadeiro o seu testemunho; e ele sabe que diz a verdade, para que também vós creiais.

35Mîrîrî era'matîpon uurî. Moropai ekaremekîuya sîrîrî innape ikupîkonpa. Mîrîrî unekaremekî wanî yairî. Moropai mîrîrî wanî innape epu'tîuya.

36 E isto aconteceu para se cumprir a Escritura: Nenhum dos seus ossos será quebrado.

36Mîrîrî e'kupî'pî Paapa maimu e'menukasa' e'to'pe innape. See warantî awe'menukasa': Tiwin ite'pî waikîpîtî to'ya pepîn tiwin kin *(Êx 12.46; Ne 9.12; Sl 34.20)* taato'.

37 E outra vez diz a Escritura: Eles verão aquele a quem traspassaram.

37Moropai inî'rî Paapa maimu e'menukasa' see warantî: Pemonkonyamî'ya tîna'so'ka'pîkon era'ma pe man *(Zc 12.10)* taato' mîrîrî.

O sepultamento de Jesus
Mateus 27.57-61; Marcos 15.42-47; Lucas 23.50-56

Jesus Yu'na'tî To'ya
(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

38 Depois disto, José de Arimatéia, que era discípulo de Jesus, ainda que ocultamente pelo receio que tinha dos judeus, rogou a Pilatos lhe permitisse tirar o corpo de Jesus. Pilatos lho permitiu. Então, foi José de Arimatéia e retirou o corpo de Jesus.

38Mîrîrî tîpo José Arimatéia ponya Pilatos pî' esatî'pî, Jesus esa'rî'pî yu'na'tîpa kai'ma. Mîîkîrî José wanî'pî Jesus wenaimetîpon pe tîîse ama' pe, maasa pra Judeuyamî' esanon nama'pîiya.

39 E também Nicodemos, aquele que anteriormente viera ter com Jesus à noite, foi, levando cerca de cem libras de um composto de mirra e aloés.
40 Tomaram, pois, o corpo de Jesus e o envolveram em lençóis com os aromas, como é de uso entre os judeus na preparação para o sepulcro.
41 No lugar onde Jesus fora crucificado, havia um jardim, e neste, um sepulcro novo, no qual ninguém tinha sido ainda posto.

42 Ali, pois, por causa da preparação dos judeus e por estar perto o túmulo, depositaram o corpo de Jesus.

João 20

A ressurreição de Jesus
Mateus 28.1-10; Marcos 16.1-8; Lucas 24.1-12

1 No primeiro dia da semana, Maria Madalena foi ao sepulcro de madrugada, sendo ainda escuro, e viu que a pedra estava revolvida.

2 Então, correu e foi ter com Simão Pedro e com o outro discípulo, a quem Jesus amava, e disse-lhes: Tiraram do sepulcro o SENHOR, e não sabemos onde o puseram.

3 Saiu, pois, Pedro e o outro discípulo e foram ao sepulcro.
4 Ambos corriam juntos, mas o outro discípulo correu mais depressa do que Pedro e chegou primeiro ao sepulcro;

39Moropai Nicodemos, manni' Jesus pia itî'pî ewaron ya'. Mîîkîrî wîtî'pî José yarakkîrî. A'pusin yarî'pîiya 35 quilos kaisarî yai'mei mirra, aloé yarakkîrî.
40Moropai Jesus esa'rî'pî wontî'pî to'ya kamisa ke a'pusin teka'mai, Judeuyamî' yeseru yawîrî isa'manta'pî esa'rî'pî konekato' tîuya'nîkon yawîrî.
41Moropai jardim wanî'pî Jesus wî'pî to'ya pata pia aminke pra. Moro wanî'pî amenan uuruwai, tî' yawon isa'manta'pî ton pînon.
42Moropai Judeuyamî' festarî weiyu ekonekato' wanî ye'nen mîrîrî uuruwai ya' Jesus esa'rî'pî yeka'ma'pî to'ya aminke pra awanî ye'nen.

João 20

Jesus E'mî'sa'ka
(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

1Domingo erenmapî yai, ewaron ke tîîse Maria Madalena wîtî'pî uuruwai pona. Moropai era'ma'pîiya, tî' kure'nan wanî'pî era'tîsa' inna'ta poi.
2Mîrîrî era'ma tîuya pe Maria ekatumî'pî Simão Pedro pia moropai tiaron inenupa'pî Jesus nîsa'nama'pî pia. Moropai ta'pîiya to' pî': —Uyepotorîkon yarî'pî to'ya man uuruwai yapai moropai o'non pata yaasa' to'ya epu'tî annaya pra man.
3Mîrîrî ye'nen Pedro moropai tiaron inenupa'pî wîtî'pî uuruwai pona.

4Sa'nîrî to' ekatumî'pî tîîse tiaron inenupa'pî ka'ne' panpî' eeka'tumî'pî Pedro

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 e, abaixando-se, viu os lençóis de linho; todavia, não entrou.
6 Então, Simão Pedro, seguindo-o, chegou e entrou no sepulcro. Ele também viu os lençóis,
7 e o lenço que estivera sobre a cabeça de Jesus, e que não estava com os lençóis, mas deixado num lugar à parte.
8 Então, entrou também o outro discípulo, que chegara primeiro ao sepulcro, e viu, e creu.
9 Pois ainda não tinham compreendido a Escritura, que era necessário ressuscitar ele dentre os mortos.
10 E voltaram os discípulos outra vez para casa.

Jesus aparece a Maria Madalena
Marcos 16.9-11

11 Maria, entretanto, permanecia junto à entrada do túmulo, chorando. Enquanto chorava, abaixou-se, e olhou para dentro do túmulo,

12 e viu dois anjos vestidos de branco, sentados onde o corpo de Jesus fora posto, um à cabeceira e outro aos pés.

13 Então, eles lhe perguntaram: Mulher, por que choras? Ela lhes respondeu: Porque levaram o meu SENHOR, e não sei onde o puseram.
14 Tendo dito isto, voltou-se para trás e viu Jesus em pé, mas não reconheceu que era Jesus.

eka'tumî yentai. Mîrîrî ye'nen eerepamî'pî uuruwai pona Pedro rawîrî.
5Moropai awe'muruika'pî kamisa era'ma'pîiya tîîse eewomî pra awanî'pî.
6Ite'ma'pî pî' Pedro erepamî'pî. Tiwinarî Pedro ewomî'pî uuruwai ya', tî' yawon ya'. Moro kamisa era'ma'pîiya.
7Moropai Jesus pu'pai woinon kamisa era'ma'pîiya tiaron kamisa piapai aminke ma're. Yanmako'masa' pe awanî'pî.
8Mîrîrî tîpo tiaron inenupa'pî ewomî'pî Pedro ye'ma'pî pî'. Era'ma'pîiya, innape Jesus e'mî'sa'kasa' kupî'pîiya.
9(Mîîwîni tîîse Paapa maimu e'menukasa' epu'tî to'ya pra awanî'pî, awe'mî'sa'ka e'pai awanî taato'.)

10Mîrîrî tîpo to' emikku'pî.

Jesus Esenpo Maria Pia
(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)

11Maria ko'mamî'pî satippe tîkarawa'pî. Tîkarau ye'ka pe awe'muruika'pî moropai uuruwai ya' era'ma'pîiya.

12Moro inserîyamî' asakî'nankon era'ma'pîiya, aimutun to' pon. To' ereutasa' wanî'pî Jesus pata'pî ya', tiwin ipu'pai pata'pî ya', tiaron i'pu pata'pî ya'.
13Moropai ta'pî to'ya Maria pî': —Wîri', î' pî' akarau mîrîrî? Mariaya yuuku'pî: —Inna, uyepotorî yarî'pî to'ya man moropai o'non pata yarî'pî to'ya epu'tîuya pra wai.
14Mîrîrîya eera'tî'pî moropai Jesus era'ma'pîiya. Tîîse Jesus pe awanî epu'tîiya pra awanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Perguntou-lhe Jesus: Mulher, por que
choras? A quem procuras? Ela, supondo
ser ele o jardineiro, respondeu: SENHOR,
se tu o tiraste, dize-me onde o puseste, e
eu o levarei.

16 Disse-lhe Jesus: Maria! Ela, voltando-se,
lhe disse, em hebraico: Raboni (que quer
dizer Mestre)!

17 Recomendou-lhe Jesus: Não me
detenhas; porque ainda não subi para meu
Pai, mas vai ter com os meus irmãos e
dize-lhes: Subo para meu Pai e vosso Pai,
para meu Deus e vosso Deus.

18 Então, saiu Maria Madalena anunciando
aos discípulos: Vi o SENHOR! E contava
que ele lhe dissera estas coisas.

Jesus aparece aos discípulos
Lucas 24.36-43

19 Ao cair da tarde daquele dia, o primeiro
da semana, trancadas as portas da casa
onde estavam os discípulos com medo dos
judeus, veio Jesus, pôs-se no meio e disse-
lhes: Paz seja convosco!

20 E, dizendo isto, lhes mostrou as mãos e
o lado. Alegraram-se, portanto, os
discípulos ao verem o SENHOR.

15Jesusya ta'pî ipî': —Wîri', î' pî' akarau
mîrîrî? Anî' yuwaya? —ta'pîiya. Jardim
ko'mannî'nen kai'ma Maria
esenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —
Inna, uyonpa, amîrîya ka'rî yaasa' nai ka'kî
upî' o'non pata yarî pî' nan uutîto'pe
era'mai? —ta'pîiya.
16Jesusya ta'pî ipî': —Maria —ta'pîiya.
Mîrîrî pî' eera'tî'pî iponaya moropai
ta'pîiya Judeuyamî' maimu ta: —Rabôni
—ta'pîiya. (Uyenupanen taato' mîrîrî.)
17—Uurî kîsapisî —ta'pî Jesusya ipî'. —
Maasa enuku pra wai uyun pia. Tîîse atîkî
uyonpayamî' pia. Makai to' pî' enna'po
uyun pia, mîîkîrî wanî to' yun pe nîrî,
Paapa unapurîton moropai to' napurîton
nîrî pia uutî.
18Mîrîrî ye'nen Maria wîtî'pî inenupa'san
pia moropai ekaremekî'pîiya. —
Uyepotorîkon era'ma pî' wai, see ye'ka pe
taa pî' man —ta'pîiya.

Tînenupa'san Pia Jesus Esenpo
(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

19Pata ko'mamî'pî mîrîrî domingo yai.
Mîrîrî yai inenupa'san epere'sa'
atarakkansa' wanî'pî maasa pra
Judeuyamî' esanon pî' eranne' pe to'
wanî'pî. Mîrîrî tanne Jesus iipî'pî to'
kore'ta satippe awanî'pî. Moropai ta'pîiya
to' pî': —Tîîwanmîra e'tî.
20Mîrîrî taa tîuya tîpo, tenya prego yetta'pî
moropai tara'ta yaino yenpo'pîiya. Mîrîrî
pî' inenupa'san atausinpa'pî tepotorîkon
era'ma tîuya'nîkon pî'.

21 Disse-lhes, pois, Jesus outra vez: Paz seja convosco! Assim como o Pai me enviou, eu também vos envio.
22 E, havendo dito isto, soprou sobre eles e disse-lhes: Recebei o Espírito Santo.

23 Se de alguns perdoardes os pecados, são-lhes perdoados; se lhos retiverdes, são retidos.

A incredulidade de Tomé

24 Ora, Tomé, um dos doze, chamado Dídimo, não estava com eles quando veio Jesus.

25 Disseram-lhe, então, os outros discípulos: Vimos o SENHOR. Mas ele respondeu: Se eu não vir nas suas mãos o sinal dos cravos, e ali não puser o dedo, e não puser a mão no seu lado, de modo algum acreditarei.

Jesus aparece novamente aos discípulos

26 Passados oito dias, estavam outra vez ali reunidos os seus discípulos, e Tomé, com eles. Estando as portas trancadas, veio Jesus, pôs-se no meio e disse-lhes: Paz seja convosco!

27 E logo disse a Tomé: Põe aqui o dedo e vê as minhas mãos; chega também a mão

21Inî'rî Jesusya ta'pî to' pî': —Tîîwanmîra e'tî. Sîrîrî non pona uyunya uyarimasa' warantî ayarimauya'nîkon —ta'pîiya.
22Mîrîrî tîpo to' puma'pîiya. —Morî Yekaton Wannî yapi'tî —ta'pîiya to' pî'.
23—Anî' nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon ya aawanmîra'nîkon, Paapaya nîrî ikupî tîîwanmîra. Tîîse anî' nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon pra awanî ya, aawanmîra'nîkon, mîrîrî warantî aako'mamî mîrîrî.

Jesus Esenpo Tomé Pia

24Moropai Tomé, tiwin inenupa'pî tiaronkon inenupa'san yarakkîrî pra awanî'pî Jesus iipî'pî yai. (Mîîkîrî Tomé wanî'pî asakî'ne itese', Tomé moropai monoi'.)
25Mîrîrî ye'nen tiaronkon inenupa'sanya ekaremekî'pî. —Uyepotorîkon era'ma pî' anna man —ta'pî to'ya ipî'. Tîîse Toméya ta'pî to' pî': —Innape akupîuya'nîkon pepîn. Uyenya eperu ke itenya pokato' pata'pî ya' yapîuya pra tîîse innape ikupîuya pepîn. Yara'ta ya'so'kasa' ya' uyenya yeka'mauya pra tîîse innape ikupîuya pepîn —ta'pî Toméya to' pî'.

26Moropai eseurîwî'ne mia' pona tîîmo'tai (8) wei tîpo, inî'rî inenupa'san epere'sa' wanî'pî wîttî ta. Moropai Tomé wanî'pî to' pokonpe. Mana'takon atarakkansa' wanî'pî. Mîîwîni tîîse Jesus esenpo'pî to' kore'ta, awanî'pî satippe. Moropai ta'pîiya to' pî': —Tîîwanmîra e'tî —ta'pîiya.
27Moropai ta'pîiya Tomé pî': —Ayenya yeka'makî uyenya ya', era'makî. Moropai

e põe-na no meu lado; não sejas incrédulo, mas crente.

28 Respondeu-lhe Tomé: SENHOR meu e Deus meu!

29 Disse-lhe Jesus: Porque me viste, creste? Bem-aventurados os que não viram e creram.

O objetivo deste Evangelho

30 Na verdade, fez Jesus diante dos discípulos muitos outros sinais que não estão escritos neste livro.

31 Estes, porém, foram registrados para que creiais que Jesus é o Cristo, o Filho de Deus, e para que, crendo, tenhais vida em seu nome.

João 21

Jesus aparece a sete discípulos

1 Depois disto, tornou Jesus a manifestar-se aos discípulos junto do mar de Tiberíades; e foi assim que ele se manifestou:

2 estavam juntos Simão Pedro, Tomé, chamado Dídimo, Natanael, que era de Caná da Galiléia, os filhos de Zebedeu e mais dois dos seus discípulos.

3 Disse-lhes Simão Pedro: Vou pescar. Disseram-lhe os outros: Também nós

uyara'ta yai ayenya yawonnî'kî innape ukupîpa. Innape pra uurî kî'kupîi —ta'pîiya Tomé pî'.

28Mîrîrîya Toméya yuuku'pî: —Uyepotorî, Paapa unapurîton —ta'pîiya.

29Jesusya ta'pî ipî': —Innape ukupî pî' nan uyera'maya ye'nen? Tîîse tiaronkon uyera'ma'tîponkon pepîn inkamoro, tîîse innape ukupî to'ya. Mîrîrî wenai to' atausinpa.

Î' Ton Pe Sîrîrî Kaareta Menuka Tîuya Ekaremekî Joãoya

30Moropai mararî pra anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pî Jesusya tînenupa'sanya era'ma tanne. Tîîse sîrîrî kaareta pona imenukasau'ya pra wai.

31Tîîse unmenuka'san menuka'pîuya innape Jesus wanî Cristo, Paapa nîmenka'pî pe kupîkonpa. Innape Paapa munmu pe Jesus wanî kupîkonpa. Moropai innape ikupîya'nîkon ye'nen, aako'mamîkon enen ipatîkarî iipia.

João 21

Galiléia Po Jesus Esenpo Tînenupa'san Pia

1Mîrîrî tîpo, inî'rî Jesus esenpo'pî tînenupa'san pia Tiberíades ku'pîrî ena po to' tîîse. Sîrîrî warantî awanî'pî.

2Tîmurukun pe to' wanî'pî. Simão Pedro, Tomé, manni' itese' monoi', Natanael, Galiléia pon Caná poinon, Zebedeu munkîyamî', moropai tiaronkon asakî'nankon Jesus nenupa'san wanî'pî.

3Moropai Simão Pedroya ta'pî tiaronkon pî': —Tarrafa pî' uutî sîrîrî —ta'pîiya. —Inna iyarî, anna wîtî nîrî —ta'pî to'ya ipî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

vamos contigo. Saíram, e entraram no barco, e, naquela noite, nada apanharam.

4 Mas, ao clarear da madrugada, estava Jesus na praia; todavia, os discípulos não reconheceram que era ele.

5 Perguntou-lhes Jesus: Filhos, tendes aí alguma coisa de comer? Responderam-lhe: Não.

6 Então, lhes disse: Lançai a rede à direita do barco e achareis. Assim fizeram e já não podiam puxar a rede, tão grande era a quantidade de peixes.

7 Aquele discípulo a quem Jesus amava disse a Pedro: É o SENHOR! Simão Pedro, ouvindo que era o SENHOR, cingiu-se com sua veste, porque se havia despido, e lançou-se ao mar;

8 mas os outros discípulos vieram no barquinho puxando a rede com os peixes; porque não estavam distantes da terra senão quase duzentos côvados.

9 Ao saltarem em terra, viram ali umas brasas e, em cima, peixes; e havia também pão.

10 Disse-lhes Jesus: Trazei alguns dos peixes que acabastes de apanhar.

11 Simão Pedro entrou no barco e arrastou a rede para a terra, cheia de cento e cinqüenta e três grandes peixes; e, não

Mîrîrî ye'nen to' asara'tî'pî kanau ya'. Tiwin ewaron erenmapî pîkîrî anî' yapisî to'ya pra awanî'pî.

4Wei epa'ka tanne, Jesus esenpo'pî tuna ena pona satippe. Tîîse Jesus pe awanî epu'tî inenupa'sanya pra awanî'pî.

5Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Uyonpayamî', anî' yapisîya'nîkon pra naatî? —ta'pîiya. —Inna, anî' ton pra man —ta'pî to'ya.

6Jesusya ta'pî to' pî': —Tarrafa yenuntî kanau meruntî winî, moro'yamî' yapisîkonpa. Moropai yenumî'pî to'ya moropai inî'rî mîrîrî yeku'na to'ya eserîke pra awanî'pî maasa pra mararî pra moro'yamî' atapi'sa' wanî'pî.

7Moropai inenupa'pî Jesus nîsa'nama'pîya ta'pî Pedro pî': —Uyepotorîkon mîîkîrî —ta'pîiya. Mîrîrî eta tîuya pe Pedroya tîpon yeka'ma'pî maasa pra tîpon mo'kasai'ya wanî'pî. Moropai aarapumî'pî tuna ka'.

8Tiaronkon inenupa'san wîtî'pî Pedro pîkîrî tuna ena pona kanau ya', tarrafa yeku'na'pî to'ya. Maasa pra aminke pra tuna ena pona to' wanî'pî. Yai pra 100 metros kaisarî to' wanî'pî.

9Tîwautîkon pe apo' era'ma'pî to'ya, moro'yamî' wanî'pî ipo moropai pão.

10Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Anapisî'pîkon moro'yamî' yonpa ene'tî —ta'pîiya to' pî'.

11Simão Pedro asara'tî'pî moropai tarrafa ku'na'pîiya. Mararonkon pepîn moro'yamî'

obstante serem tantos, a rede não se rompeu.

12 Disse-lhes Jesus: Vinde, comei. Nenhum dos discípulos ousava perguntar-lhe: Quem és tu? Porque sabiam que era o SENHOR.

13 Veio Jesus, tomou o pão, e lhes deu, e, de igual modo, o peixe.

14 E já era esta a terceira vez que Jesus se manifestava aos discípulos, depois de ressuscitado dentre os mortos.

Pedro é interrogado

15 Depois de terem comido, perguntou Jesus a Simão Pedro: Simão, filho de João, amas-me mais do que estes outros? Ele respondeu: Sim, SENHOR, tu sabes que te amo. Ele lhe disse: Apascenta os meus cordeiros.

16 Tornou a perguntar-lhe pela segunda vez: Simão, filho de João, tu me amas? Ele lhe respondeu: Sim, SENHOR, tu sabes que te amo. Disse-lhe Jesus: Pastoreia as minhas ovelhas.

17 Pela terceira vez Jesus lhe perguntou: Simão, filho de João, tu me amas? Pedro entristeceu-se por ele lhe ter dito, pela terceira vez: Tu me amas? E respondeu-lhe: SENHOR, tu sabes todas as coisas, tu

wanî'pî. 153 kaisarî wanî'pî. Mîîwîni tîîse tarrafa e'karakasa' pra awanî'pî.

12Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Asi'tî entamo'kai —ta'pîiya. Moropai "Anî' amîrî?" kai'ma taa anî'ya pra awanî epu'tî'pî to'ya.

13Mîrîrîya Jesus wîtî'pî, pão yanumî'pîiya, to' pia itîrî'pîiya. Mîrîrî warantî moro' yanumî'pîiya itîrî'pîiya nîrî to' pia.

14Mîrîrî wanî teeseurînon ite'ka pe Jesus esenpo'pî tînenupa'san pia tîwe'mî'sa'ka tîpo.

Jesus Eseurîma Pedro Yarakkîrî

15Tîwentamo'kakon tîpo, Jesusya ta'pî Simão Pedro pî': —Simão, João munmu amîrî. Uurî sa'namaya insananya usa'nama yentai? Yuuku'pî Pedroya: —Inna, uyepotorî. Asa'nama pî' wai, epu'tî pî' nai —ta'pîiya. Jesusya ta'pî: —Upemonkonoyamî' ko'mannî'kî, ayekînnan carneiroyamî' ko'mannîpîya warantî.

16Moropai itakon te'ka pe Jesusya ta'pî Pedro pî': —Simão, João munmu amîrî. Innape pu'kuru usa'nama pî' nan? —ta'pîiya. —Inna, uyepotorî —ta'pî Pedroya. —Asa'nama pî' wai epu'tî pî' nai. Jesusya ta'pî: —Moriya upemonkonoyamî' ko'mannî'kî ayekînnan ko'mannîpîya warantî.

17Teeseurînon te'ka pe Jesusya ta'pî: —Simão, João munmu amîrî. Uurî sa'nama pî' nan? Mîrîrî pî' Pedro esewankono'ma'pî. Maasa pra Jesusya tekaranmapopîtî'pî eseurîwî'ne ite'ka kaisarî, —Uurî sa'nama pî' nan? —taiya

sabes que eu te amo. Jesus lhe disse: Apascenta as minhas ovelhas.

ye'nen. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya ipî': —Uyepotorî, tamî'nawîron epu'nen amîrî. Asa'nama pî' wai epu'nen amîrî nîrî. Jesusya ta'pî: —Moriya upemonkonoyamî' ko'mannî'kî ayekînnan ko'mannîpîya warantî —ta'pîiya.

18 Em verdade, em verdade te digo que, quando eras mais moço, tu te cingias a ti mesmo e andavas por onde querias; quando, porém, fores velho, estenderás as mãos, e outro te cingirá e te levará para onde não queres.

18Ayenku'tîuya pepîn, pena maasa awanî ya apon ton yeka'mapîtî'pîya moropai itu'se awe'to' ya' attîpîtî'pî. Tîîse a'yeke'ton pe eena ya, ayenya yekainumîya tiaronya ayewa'tîto'pe moropai ayarî to'ya o'non pata itu'se awe'to' pepîn ya'.

19 Disse isto para significar com que gênero de morte Pedro havia de glorificar a Deus. Depois de assim falar, acrescentou-lhe: Segue-me.

19Mîrîrî taa tîuya pe, Jesus eseurîma'pî î' kai'ma Pedro sa'mantato' pî'. Moropai aasa'mantato' wenai, tiaronkonya Paapa yapurî. Mîrîrî tîpo Jesusya ta'pî ipî': —Upîkîrî aase.

20 Então, Pedro, voltando-se, viu que também o ia seguindo o discípulo a quem Jesus amava, o qual na ceia se reclinara sobre o peito de Jesus e perguntara: SENHOR, quem é o traidor?

20Moropai Pedro era'tî'pî, tiaron inenupa'pî era'ma'pîiya, manni' Jesus nîsa'nama'pî, Jesus pia awanî manni' entamo'kanto' Páscoa itese' weiyu yai, Jesus pî' ekaranmapotîpon —Uyepotorî, anî'ya amîrî ekaremekî ayeyatonon pî'? —taiya ne'tîkini. Mîîkîrî era'ma'pî Pedroya.

21 Vendo-o, pois, Pedro perguntou a Jesus: E quanto a este?

21Mîrîrî era'ma tîuya ye'nen Pedroya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, î' e'kupî mîserî yarakkîrî?

22 Respondeu-lhe Jesus: Se eu quero que ele permaneça até que eu venha, que te importa? Quanto a ti, segue-me.

22Jesusya yuuku'pî: —Mîîkîrî ko'mamî yu'se wanî ya uuipî pîkîrî, mîîkîrî yarakkîrî î' ton pra nai. Tîîse amîrî, upîkîrî aase —ta'pîiya.

23 Então, se tornou corrente entre os irmãos o dito de que aquele discípulo não morreria. Ora, Jesus não dissera que tal discípulo não morreria, mas: Se eu quero

23Mîrîrî ye'nen tiaronkon itonpayamî'ya taa ko'mannîpî'pî manni' inenupa'pî, aasa'manta pepîn kai'ma to' eseurîmapîtî'pî. Tîîse mîrîrî ye'ka pe pra

que ele permaneça até que eu venha, que te importa?

O testemunho de João

24 Este é o discípulo que dá testemunho a respeito destas coisas e que as escreveu; e sabemos que o seu testemunho é verdadeiro.

25 Há, porém, ainda muitas outras coisas que Jesus fez. Se todas elas fossem relatadas uma por uma, creio eu que nem no mundo inteiro caberiam os livros que seriam escritos.

Jesus eseurîma'pî. —Aasa'manta pepîn —taiya pra awanî'pî. Tîîse, —Uuipî pîkîrî aako'mamî yu'se wanî ya, mîîkîrî yarakkîrî î' ton pra nai —ta'pîiya.

24Manni' inenupa'pî mîrîrî ekareme'nen mîîkîrî, imenukatîpon nîrî, moropai inekaremekî'pî yairî epu'tî pî' anna man.

25Moropai mararon pepîn Jesus nîkupî'san. Mîrîrî e'menukasa' wanî ya, tu'ke kaareta yannîpîiya e'painon, sîrîrî pata yentai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Atos 1

Prólogo

1 Escrevi o primeiro livro, ó Teófilo, relatando todas as coisas que Jesus começou a fazer e a ensinar

2 até ao dia em que, depois de haver dado mandamentos por intermédio do Espírito Santo aos apóstolos que escolhera, foi elevado às alturas.

3 A estes também, depois de ter padecido, se apresentou vivo, com muitas provas incontestáveis, aparecendo-lhes durante quarenta dias e falando das coisas concernentes ao reino de Deus.

4 E, comendo com eles, determinou-lhes que não se ausentassem de Jerusalém, mas que esperassem a promessa do Pai, a qual, disse ele, de mim ouvistes.

5 Porque João, na verdade, batizou com água, mas vós sereis batizados com o Espírito Santo, não muito depois destes dias.

Atos dos Apóstolos

Atos 1

Morî Yekaton Wannî Yarima Tîuya Pî' Jesus Eseurîma'pî

1-2Tiófilo, manni' kaareta aapia unmenuka'pî wanî Jesus yekare ekareme'nen pe. Tamî'nawîrî î' kupî'pî Jesusya teesenyaka'ma pia'tî'pî pata pai ka' pona tarî Paapaya pîkîrî ekareme'nen pe awanî. Î' ikupî eserîkan pepîn ku'pîtî'pîiya, moropai pemonkonyamî' yenupapîtî'pîiya ekareme'nen pe awanî. Moropai tînaipontî'san pia tîmaimu tîrî'pîiya Morî Yekaton Wannî wenai to' nîkupî ton pe.

3Inkamoro pia Jesus esenpo'pî enen tîîsa'manta tîpo. Asakî'ne pemonkon (40) wei tîîko'mamî pîkîrî eesenpopîtî'pî to' pia tu'ke ite'ka. Mîîkîrî nîkupî'pî era'ma'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen enen awanî epu'tî'pî to'ya aasa'mantasa' pe ikupî to'ya pîn. Moropai tînaipontî'san yarakkîrî eeseurîmapîtî'pî Paapa yeseru pî'. Î' kai'ma Paapa iipî tamî'nawîronkon esa' pe ekareme'pîtî'pîiya to' pî'.

4Moropai tiwin ite'ka tînaipontî'san pere'sa' tîuya yai tîmaimu tîrî'pîiya to' pia. Ta'pîiya: —Maasa tarî e'tî Jerusalém po Paapa nîtîrî yapisîkonpa. Inîmî'tî. Maasa pra yarima tîuya taasai'ya man apî'nîkon. Mîrîrî warantî rî uurîya nîrî ta'pî —ta'pî Jesusya.

5—A'kî, Joãoya imakui'pî tînkupî'pîkon rumakanenan yenpatakona'pî tuna ke pena. Tîîse inî' panpî' yapisîya'nîkon kupî sîrîrî. Mararî tîîko'manse aapia'nîkon Morî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Yekaton Wannî erepamî kupî sîrîrî ayesa'kon pe, aako'manto'pe ipatîkarî —ta'pî Jesusya to' pî'.

A ascensão de Jesus

Ka' Pona Jesus Yarî Paapaya

6 Então, os que estavam reunidos lhe perguntaram: SENHOR, será este o tempo em que restaures o reino a Israel?

6Mîrîrî tîpo Jesus naipontî'san emurukuntî'pî ipokonpe ⌞Oliveira kîrî po⌟. Mîrîrî yai ekaranmapo'pî to'ya: —Anna Yepotorî, î' pensa anna kupîya kupî sîrîrî anna pata esa' pe anna ko'manto'pe anna warîrî, sîrîrî ka'rî, maasa ka'rî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

7 Respondeu-lhes: Não vos compete conhecer tempos ou épocas que o Pai reservou pela sua exclusiva autoridade;

7Jesusya yuuku'pî: —Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se Paapa wanî pra man. Uyun Paapaya neken epu'tî, iweiyu iku'ne'tîsa' tîuya ye'nen —ta'pîiya to' pî'.

8 mas recebereis poder, ao descer sobre vós o Espírito Santo, e sereis minhas testemunhas tanto em Jerusalém como em toda a Judéia e Samaria e até aos confins da terra.

8—Tîîse meruntî yapisîya'nîkon kupî sîrîrî Morî Yekaton Wannî ena yai ayesa'kon pe. Mîrîrî yai meruntî ke uyekare pî' eeseurîmakon kupî sîrîrî Jerusalém po, moropai Judéia pata po, Samaria pata po, moropai tamî'nawîrî patakon kaisarî —ta'pîiya to' pî'.

9 Ditas estas palavras, foi Jesus elevado às alturas, à vista deles, e uma nuvem o encobriu dos seus olhos.

9Mîrîrî taasai'ya tîpo, Jesus yanu'nîpî'pî Paapaya ka' pona, era'ma to'ya tanne. Moropai inî' era'ma to'ya pra to' ena'pî. Maasa pra katupuruya yettapurî'pî.

10 E, estando eles com os olhos fitos no céu, enquanto Jesus subia, eis que dois varões vestidos de branco se puseram ao lado deles

10Tîîse tîwîrî era'ma'pî to'ya ka' yekaya. Jesus era'ma yu'se to' tîîse, tiwinarî asakî'nankon warayo'kon esenpo'pî aimutunkon to' ponkon to' pia.

11 e lhes disseram: Varões galileus, por que estais olhando para as alturas? Esse Jesus que dentre vós foi assunto ao céu virá do modo como o vistes subir.

11Inkamoroya ta'pî to' pî': —Warayo'kon Galiléia ponkon, anî' era'ma yu'se awanîkon? —ta'pî to'ya. —Manni' Jesus akore'ta'nîkon wanî manni' wîtîn pî' man. Ka' pona yanu'nîpî pî' Paapa man —ta'pî to'ya. —Tîîse teenuku manni' warantî,

Os discípulos em Jerusalém

12 Então, voltaram para Jerusalém, do monte chamado Olival, que dista daquela cidade tanto como a jornada de um sábado.

13 Quando ali entraram, subiram para o cenáculo onde se reuniam Pedro, João, Tiago, André, Filipe, Tomé, Bartolomeu, Mateus, Tiago, filho de Alfeu, Simão, o Zelote, e Judas, filho de Tiago.

14 Todos estes perseveravam unânimes em oração, com as mulheres, com Maria, mãe de Jesus, e com os irmãos dele.

A escolha de Matias

15 Naqueles dias, levantou-se Pedro no meio dos irmãos (ora, compunha-se a assembléia de umas cento e vinte pessoas) e disse:

16 Irmãos, convinha que se cumprisse a Escritura que o Espírito Santo proferiu anteriormente por boca de Davi, acerca de Judas, que foi o guia daqueles que prenderam Jesus,

awenna'po kupî sîrîrî inî'rî katupuru po — ta'pî to'ya to' pî'.

Matias Menka To'ya
Judas Nurî'tî Pata'pî Ya' Awe'to'pe.

12Mîrîrî tîpo Jesus naipontî'san enna'po'pî Oliveira ye'kon kîrî poi Jerusalém pona. Aminke pu'kuru pra itaminkeno awanî'pî.

13Jerusalém cidaderî pona teerepamîkon pe, to' ewomî'pî kawonpan po tîwe'sen wîttî ta, o'non pata Pedro pokon e'to' ta. Insamoro wanî'pî miarî, João moropai Tiago, moropai André, moropai Filipe, moropai Tomé, moropai Bartolomeu, moropai Mateus, moropai tiaron Tiago, Alfeu munmu, moropai Simão Zelote, moropai Judas, mîîkîrî yun ese' wanî'pî Tiago pe nîrî.

14Inkamoro wanî'pî teepîremakon pî' tîwîrî wei kaisarî tîmurukun pe si'ma. Inkamoro kore'ta Jesus yan wanî'pî moropai Jesus ya'mi'san nîrî wanî'pî to' pokonpe. Moropai tiaronkon wîri'sanyamî' nîrî wanî'pî to' kore'ta.

15Tiwin wei to' emurukuntîsa' tanne, Pedro e'mî'sa'ka'pî to' kore'tapai eseurîmai. Inkamoro emurukuntî'san wanî'pî 120 kaisarî. Moropai ta'pîiya to' pî':

16—Uyonpayamî', eesera'maton pî' kinî Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî pena utamokon Davi nurî'tî pî' —ta'pîiya. —Judas nurî'tî yekare pî' eeseurîma'pî pena. Mîîkîrî Judas wanî'pî Jesus yapi'nenan Judeuyamî' esanon ye'mai'norî pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

17 porque ele era contado entre nós e teve parte neste ministério.

17Mîîkîrî wanî'pî uurî'nîkon yonpa pe ukore'ta'nîkon. Maasa pra imenkasa' pe awanî'pî eesenyaka'mato'pe uurî'nîkon pokonpe —ta'pî Pedroya.

18 (Ora, este homem adquiriu um campo com o preço da iniqüidade; e, precipitando-se, rompeu-se pelo meio, e todas as suas entranhas se derramaram;

18(Mîîkîrî Judasya tînmîri ton yenna'pî mîrîrî tîniru Jesus rumakapîtîuya Judeuyamî' esanon yenya' yepe'pî ke. Miarî tînmîri ya' mîîkîrî ena'pî kawîne pai. Mîrîrî yai iro'ta e'karaka'pî moropai non pona isiwisikkî e'soroka'pî. Moropai aasa'manta'pî.

19 e isto chegou ao conhecimento de todos os habitantes de Jerusalém, de maneira que em sua própria língua esse campo era chamado Aceldama, isto é, Campo de Sangue.)

19Tamî'nawîronkon Jerusalém po tîîko'mansenonya mîrîrî epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ipata'se' esatî'pî to'ya Aceldama kai'ma, tîîse to' maimu ta awanî'pî mîn pata'se' kai'ma esatî'pî to'ya.)

20 Porque está escrito no Livro dos Salmos: Fique deserta a sua morada; e não haja quem nela habite; e: Tome outro o seu encargo.

20Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî: —Sîrîrî e'menukasa' pena Salmo kaaretarîya ta'pî: Mîîkîrî atareti'ka kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen anî' ko'mamî pepîn itewî' ta, *(Sl 69.2)* kai'ma Salmo kaaretarî po awe'menukasa' mîrîrî. Moropai inî'rî ta'pî Salmo kaaretarîya: Tiaronya ipata'pî yapisî e'pai awanî eesenyaka'mato' rî'pî konekaton ya', *(Sl 109.8)* taiya mîrîrî —ta'pî Pedroya.

21 É necessário, pois, que, dos homens que nos acompanharam todo o tempo que o SENHOR Jesus andou entre nós,

22 começando no batismo de João, até ao dia em que dentre nós foi levado às alturas, um destes se torne testemunha conosco da sua ressurreição.

21-22—Mîrîrî ye'nen tiaron warayo' menkapai awanî sîrîrî uurî'nîkon pokonpe eesenyaka'ma ton. Tîîse mîîkîrî warayo' menkapai man teeseurîmasen innape Uyepotorîkon Jesus e'mî'sa'ka'pî pî'. Tîîse imenkapai man manni' uurî'nîkon pokonpe Joãoya Jesus yenpatakona yai moropai ka' pona Paapaya Jesus yanu'nîpî pîkîrî, aasarî'pî upokonpe'nîkon —ta'pî Pedroya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

23 Então, propuseram dois: José, chamado Barsabás, cognominado Justo, e Matias.

24 E, orando, disseram: Tu, SENHOR, que conheces o coração de todos, revela-nos qual destes dois tens escolhido

25 para preencher a vaga neste ministério e apostolado, do qual Judas se transviou, indo para o seu próprio lugar.

26 E os lançaram em sortes, vindo a sorte recair sobre Matias, sendo-lhe, então, votado lugar com os onze apóstolos.

Atos 2

A descida do Espírito Santo

1 Ao cumprir-se o dia de Pentecostes, estavam todos reunidos no mesmo lugar;

23Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî. Asakî'ne warayo'kon menka'pî to'ya tîpokon pe'nîkon asarî'san. Inkamoro ese' wanî'pî José. Mîîkîrî ese' wanî'pî eseurîwî'ne kaisarî, Barsabás moropai Justo kai'ma esatî'pî to'ya. Iwanîyakon ese' wanî'pî Matias. Inkamoro menka'pî to'ya.

24Mîrîrî tîpo inkamoro pona to' epîrema'pî. Ta'pî to'ya Paapa pî': —Paapa, anna yepotorî, amîrî tamî'nawîronkon yewan epu'nen. Mîrîrî ye'nen insanan anna yonpayamî' ekareme'kî o'non ye'ka mo'kaya amîrî ton pe eesenyaka'mato'pe, Jesus naipontî'pî pe.

25Maasa pra anna yonpa Judas anna pokonpe esenyaka'ma'pîya teesenyaka'mato' rumaka'pî inî' anku'pai pra eena'pî. Moropai mîîkîrî wîtî'pî e'taruma'tînto' pata'se' ya'. Mîrîrî ye'nen anî' ekaremekîya anna pokonpe eesenyaka'ma ton José Matias ka'rî. Mîrîrî warantî to' epîrema'pî.

26Mîrîrî tîpo inkamoroya asakî'ne tî' yapisî'pî. Mîrîrî asakî'nan tî' pî' to' ese' e'menukasa' wanî'pî José moropai Matias. Moropai teserukon ta mîrîrî tî' yenumî'pî to'ya e'mai'non tî' to' nenumî'pî wanî'pî Matias ese' yarakkîron. Mîrîrî warantî mîîkîrî ena'pî Jesus naipontî'san pokonpe teesenyaka'masen pe.

Atos 2

Pentecoste Festa Pî' To' Tîîse Morî Yekaton Wannî Erepamî

1Judeuyamî' festarî weiyu eseporî yai, itese' Pentecoste, tamî'nawîronkon innape

Jesus ku'nenan emurukuntî'pî tiwinan wîttî ta.

2 de repente, veio do céu um som, como de um vento impetuoso, e encheu toda a casa onde estavam assentados.

2Mîrîrî yai to' emurukuntîsa' tanne, ka'ne' pe ka' winîpainon kure'nan a'situn ata'se'masa' iipî warainon eta'pî innape Jesus ku'nenanya. Kure'ne awanî ye'nen mîrîrî wîttî tawonkonya eta'pî.

3 E apareceram, distribuídas entre eles, línguas, como de fogo, e pousou uma sobre cada um deles.

3Moropai mîrîrî era'ma'pî wîttî tawonkonya. Apo' awittasa' ya'se'masa' a'situnya warantî innape Jesus ku'nenan ekaya. Eesekainunpîtî'pî to' kaisarî tiwin pî' to' tîîse, era'ma'pî to'ya.

4 Todos ficaram cheios do Espírito Santo e passaram a falar em outras línguas, segundo o Espírito lhes concedia que falassem.

4Mîrîrî yai tamî'nawîronkon esa' pe Morî Yekaton Wannî ena'pî. Moropai to' eseurîma emapu'tî'pîiya tiaronkon maimukon ta.

O dom de línguas

5 Ora, estavam habitando em Jerusalém judeus, homens piedosos, vindos de todas as nações debaixo do céu.

5Inkamoro kore'ta Jerusalém po Judeuyamî' Paapa yapurînenan wanî'pî aminke pai festa pona iipî'san. Tamî'nawîrî patakon poinokon wanî'pî.

6 Quando, pois, se fez ouvir aquela voz, afluiu a multidão, que se possuiu de perplexidade, porquanto cada um os ouvia falar na sua própria língua.

6Mîrîrî a'situn warainon eta tîuya'nîkon yai, to' emurukuntî'pî. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan eseurîma tiaronkon maimukon ta eta'pî to'ya. Tîîse eta'pî inkamoro aminke pai iipî'sanya tîmaimukon pe awanî. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî kure'ne.

7 Estavam, pois, atônitos e se admiravam, dizendo: Vede! Não são, porventura, galileus todos esses que aí estão falando?

7Ta'pî to'ya: —Insamoro warayo'kon Galiléiaponkon. A'kî umaimukon ta to' eseurîma.

8 E como os ouvimos falar, cada um em nossa própria língua materna?

8Tîîse î' kai'ma mîrîrî warantî umaimukon ta to' eseurîma mîrîrî? —ta'pî to'ya.

9 Somos partos, medos, elamitas e os naturais da Mesopotâmia, Judéia, Capadócia, Ponto e Ásia,

9-11—Maasa pra uurî'nîkon wanî aminke pai iipî'san pe. Pártia patapai'nîkon pe, Média pata pai'nîkon pe, Elão pata

10 da Frígia, da Panfília, do Egito e das regiões da Líbia, nas imediações de Cirene, e romanos que aqui residem,

11 tanto judeus como prosélitos, cretenses e arábios. Como os ouvimos falar em nossas próprias línguas as grandezas de Deus?

12 Todos, atônitos e perplexos, interpelavam uns aos outros: Que quer isto dizer?

13 Outros, porém, zombando, diziam: Estão embriagados!

O discurso de Pedro

14 Então, se levantou Pedro, com os onze; e, erguendo a voz, advertiu-os nestes termos: Varões judeus e todos os habitantes de Jerusalém, tomai conhecimento disto e atentai nas minhas palavras.

pai'nîkon pe, Mesopotâmia pata pai'nîkon pe, Judéia pata pai'nîkon pe, Capadócia pata pai'nîkon pe, Ponto pata pai'nîkon pe, Ásia pata pai'nîkon pe, Frígia pata pai'nîkon pe, Panfília pata pai'nîkon pe, Egito pata pai'nîkon pe, Líbia pata woinîkon nîrî wanî, aminke pra awanî Cirene pî', Roma poinokon pe, Creta pata pai'nîkon pe moropai Arábia pata pai'nîkon pe. Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn Paapa yapurînenan, tamî'nawîrî aminke pai'nîkon pe e'nî tanne tiwin pî' si'ma umaimukon eta sîrîrî ukaisarî'nîkon. Paapa nîkupî'pîkon kure'nan pî' umaimukon eta sîrîrî ukaisarî'nîkon. Paapa nîkupî'pîkon kure'nan pî' to' eseurîma mîrîrî umaimukon ta eta sîrîrî —ta'pî to'ya.

12Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon wanî'pî kure'ne teesenumenkai to' winîkîi. Î' e'ku'sa' epu'tî to'ya pra awanî'pî. To' esekaranmapopîtî'pî. —Î' taato'pe see sîrîrî wanî sîrîrî? —kai'ma ta'pî to'ya.

13Tîîse moro to' kore'ta tiaronkon wanî'pî to' patakapîtî pî' tîwe'sanon. Inkamoroya ta'pî to' pî': —A'kî, insamoro warayo'kon etînsa' mîrîrî. E'tari pe to' wanî mîrîrî —kai'ma ta'pî to'ya to' winîkîi.

Pedro Eseurîmato' To' Pî'

14Tîîse Pedro e'mî'sa'ka'pî tiwin pu' pona tîîmo'tai'nîkon Jesus naipontî'san pokonpe. Mîîkîrî eseurîma'pî meruntî ke arinîkonya eta tanne. —Uyonpayamî', Judeuyamî' Jerusalém ponkon moropai tamî'nawîronkon amîrî'nîkon tarîwaya iipî'san. Maasa eseurîma etatî î' taato'pe

mîrîrî wanî ekaremekîuya sîrîrî etatî —
ta'pîiya.

15 Estes homens não estão embriagados, como vindes pensando, sendo esta a terceira hora do dia.

15—Insamoro warayo'kon etînsa' kai'ma eesenumenkakon mîrîrî to' pî' —ta'pîiya. —Tîîse kaane, insamoro wanî maasa î' enîrîtîponkon pepîn insamoro. Penane pu'kuru anna wanî sîrîrî î' yonpa annaya pra man —ta'pîiya.

16 Mas o que ocorre é o que foi dito por intermédio do profeta Joel:

16—A'kî, pena Paapa maimu ekareme'nen profeta Joel nurî'tî nekaremekî'pî era'maya'nîkon sîrîrî —ta'pî Pedroya to' pî'.

17 E acontecerá nos últimos dias, diz o SENHOR, que derramarei do meu Espírito sobre toda a carne; vossos filhos e vossas filhas profetizarão, vossos jovens terão visões, e sonharão vossos velhos;

17—Ta'pî Paapaya: “See warantî ikupîuya kupî sîrîrî tamî'nawîron atareti'ka rawîrî,” ta'pî Paapaya. "Morî Yekaton Wannî yarimauya kupî sîrîrî tamî'nawîronkon esa' pe, aako'manto' pe. Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî wenai, to' eseurîma kupî sîrîrî uyekare pî'. Moropai anmukukon pia nîrî yarimauya moropai ayensitonon pia nîrî yarimauya. Inkamoro eseurîma kupî sîrîrî mîîkîrî wenai umaimu pî'”, ta'pî Paapaya. "Maasaronkon we'ne'pîtî warantî yairon epu'tî to'ya kupî sîrîrî tînera'ma'pîkon pepîn. A'yeke'tonon we'ne'pîtî tîwetun ya' mîrîrî epu'tî to'ya kupî sîrîrî. Mîrîrî wenai to' eseurîma kupî sîrîrî.

18 até sobre os meus servos e sobre as minhas servas derramarei do meu Espírito naqueles dias, e profetizarão.

18Moropai manni'kan upoitîrî pe tîwe'sanon, inkamoro pia nîrî Morî Yekaton Wannî yarimauya kupî nîrî sîrîrî. Inkamoro eseurîma kupî nîrî sîrîrî uyekare pî', tamî'nawîronkon pî' ekaremekî to'ya.

19 Mostrarei prodígios em cima no céu e sinais embaixo na terra: sangue, fogo e vapor de fumaça.

19Moropai teesera'masen kupîuya kupî sîrîrî anera'makon ton ka' pî'. Moropai teesera'masen kupîuya kupî sîrîrî non po, Mîrîrî wanî kupî sîrîrî mîn warantî. Moropai apo' warantî moropai were'tî warantî kure'ne era'maya'nîkon,

20 O sol se converterá em trevas, e a lua, em sangue, antes que venha o grande e glorioso Dia do SENHOR.

20Moropai teesera'masen kupîuya inî'rî ka' pî' wei ena kupî sîrîrî ewaron pe, moropai kapoi ena kupî sîrîrî mîn warantî, Mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî manni' ipîkku weiyu eseporî rawîrî, uuipî rawîrî tamî'nawîron yaretî'kai.

21 E acontecerá que todo aquele que invocar o nome do SENHOR será salvo.

21Mîrîrî yai tîwenpenatasen awanî ya, taawon wanî ya, Paapa, upîika'tîkî. Paapa, aapia iko'manpai wai taawon wanî ya, mîîkîrî pîika'tîuya", ta'pî Paapaya *(Jl 2.28-32)* ta'pî mîîkîrî profeta Joel nurî'tîya pena — ta'pî Pedroya.

22 Varões israelitas, atendei a estas palavras: Jesus, o Nazareno, varão aprovado por Deus diante de vós com milagres, prodígios e sinais, os quais o próprio Deus realizou por intermédio dele entre vós, como vós mesmos sabeis;

22Mîrîrî pî' Pedro eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Warayo'kon, amîrî'nîkon Israel pemonkonoyamî', eseurîma Jesus Nazaré poinon yekare pî' etatî —ta'pîiya. — Mîîkîrî Paapa naipontî'pî era'ma'pîya'nîkon. Î' ikupî eserîkan pepîn kupîiya wenai, kure'nan teesera'masen pepîn kupîiya wenai, Paapa winîpaino pe awanî epu'tî'pîya'nîkon ukore'ta'nîkon tîwanî yai.

23 sendo este entregue pelo determinado desígnio e presciência de Deus, vós o matastes, crucificando-o por mãos de iníquos;

23Mîîkîrî rumaka'pîya'nîkon imakui'san warayo'kon yenya'. Inkamoroya ipokapîtî'pî pakî'nan pona. Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya iwî'pî itu'se Paapa e'to' yawîrî. Pena mîrîrî kupîya'nîkon rawîrî Paapaya epu'tî'pî.

24 ao qual, porém, Deus ressuscitou, rompendo os grilhões da morte; porquanto não era possível fosse ele retido por ela.

25 Porque a respeito dele diz Davi: Diante de mim via sempre o SENHOR, porque está à minha direita, para que eu não seja abalado.

26 Por isso, se alegrou o meu coração, e a minha língua exultou; além disto, também a minha própria carne repousará em esperança,

27 porque não deixarás a minha alma na morte, nem permitirás que o teu Santo veja corrupção.

28 Fizeste-me conhecer os caminhos da vida, encher-me-ás de alegria na tua presença.

29 Irmãos, seja-me permitido dizer-vos claramente a respeito do patriarca Davi que ele morreu e foi sepultado, e o seu túmulo permanece entre nós até hoje.

24Moropai Paapaya mîîkîrî Jesus pîmî'sa'ka'pî. Awe'taruma'tîto' yapai imo'ka'pîiya. Sa'mantanto' yentai ikupî'pîiya, maasa pra isa'manta'san kore'ta aako'mamî eserîke pra awanî'pî.
25Mîrîrî pî' utamokon Davi nurî'tî eseurîma'pî pena. Mîîkîrî Jesus pî' ta'pîiya: Uyepotorî era'ma pî' uuko'mamî aminke pra uupia, maasa pra mîîkîrî wanî umeruntîri winî. Mîrîrî ye'nen uurî wanî pepîn eranne' pe maasa pra uupia aako'mamî ye'nen.
26Mîrîrî ye'nen taatausinpai uyewan wanî sîrîrî, umaimu wanî kure'ne atausinpa'pî maimu pe. Tîîse uurî wanî tîîsa'mantasen pe tîîse eranne' pe pra uuko'mamî uusa'mantato' pî',
27Maasa pra uurî sa'manta yai uuko'mamî pepîn non yo'koi isa'manta'san kore'ta. Urumakaya pepîn. Moropai apoitîrî imakui'pî ton pîn sa'mantasa' ko'mamî pepîn, itesa'rî'pî kata pepîn, i'mî'sa'kaya kupî ye'nen. Mîrîrî nîmîkî pî' uuko'mamî,
28Uyepotorî, mîrîrî yairon epu'tou'ya ton ke uyenupa'pîya ipatîkaron uuko'manto' ton epoto'pe. Mîrîrî ye'nen taatausinpai pu'kuru uurî wanî sîrîrî. Maasa pra uupia aako'mamî ye'nen, *(Sl 16.8-11)* ta'pî Davi nurî'tîya —ta'pî Pedroya.
29Moropai Pedro eseurîma ko'mannîpî. Ta'pîiya: —Uyonpayamî', maasa eseurîma etapai'nîkon, penaron manni' utamokon Davi nurî'tî yekare pî'. Mîîkîrî ko'manpîtî'pî tamî'nawîronkon esa' pe pena. Tîîse aasa'manta'pî. Mîrîrî tîpo

yu'na'tî'pî to'ya, mîîkîrî uruwasi man uurî'nîkon kore'ta.

30 Sendo, pois, profeta e sabendo que Deus lhe havia jurado que um dos seus descendentes se assentaria no seu trono,

30Mîîkîrî e'pîtî'pî Paapa maimu ekareme'nen pe. Mîrîrî ye'nen epu'tî'pîiya, î' taasa' Paapaya inna'poka tîuya pata pe pra. Mîîkîrî payanyamî' rî'san kore'ta Paapaya ipîkku pata esa' ton yarima tîuya, ekaremekî'pî Davi nurî'tî wanî'pî warantî awe'to'pe.

31 prevendo isto, referiu-se à ressurreição de Cristo, que nem foi deixado na morte, nem o seu corpo experimentou corrupção.

32 A este Jesus Deus ressuscitou, do que todos nós somos testemunhas.

31-32—Moropai epu'tî'pîiya î' kupî Paapaya. Mîrîrî ye'nen eeseurîma'pî Cristo pîmî'sa'kato' Paapaya pî'. Ta'pîiya see warantî: “Mîîkîrî sa'manta tîpo isa'manta'san kore'ta aako'mamî pepîn Mîrîrî ye'nen itesa'rî'pî kata pepîn”, taa Davi nurî'tîya manni' Jesus pîmî'sa'kato' Paapaya pî'.

33 Exaltado, pois, à destra de Deus, tendo recebido do Pai a promessa do Espírito Santo, derramou isto que vedes e ouvis.

33Mîrîrî kupî'pîiya. Mîîkîrî e'mî'sa'kasa' era'ma'pî annaya. I'mî'sa'kasai'ya tîpo, Paapaya yarî'pî ka' pona. Ta'pîiya ipî': “Umeruntîri winîkîi ereutakî,” ta'pîiya. Moropai Morî Yekaton Wannî yarima pî' man, yarima tîuya ta'pî tîuya yawîrî. Mîîkîrî erepansa' sîrîrî anna esa' pe. Mîîkîrî wenai eseurîma sîrîrî amîrî'nîkon maimu ta. Mîrîrî era'maya'nîkon sîrîrî, etaya'nîkon sîrîrî.

34 Porque Davi não subiu aos céus, mas ele mesmo declara: Disse o SENHOR ao meu SENHOR: Assenta-te à minha direita,

35 até que eu ponha os teus inimigos por estrado dos teus pés.

34-35Davi eseurîmasa' pra man tîpî' maasa pra mîîkîrî enu'sa' pra man ka' pona tesa' yarakkîrî. Tîîse eeseurîma'pî Cristo enuku'pî pî'. Ta'pîiya see warantî: "Paapaya ta'pî Uyepotorî pî': 'Umeruntîri winîkîi ereutakî maasa ayeyatonon yentai akupîuya pîkîrî,’ ta'pîiya” *(Sl 110.1)* ta'pî Davi nurî'tîya.

36 Esteja absolutamente certa, pois, toda a casa de Israel de que a este Jesus, que vós crucificastes, Deus o fez SENHOR e Cristo.

36Mîîkîrî manni' anwî'pîkon antaruma'tî'pîkon pîmî'sa'ka Paapaya yai ikupî'pîiya kure'ne Uyepotorîkon pe, tînmenka'pî pe. Tamî'nawîronkon Judeuyamî', mîrîrî epu'tîya'nîkon e'pai awanî —ta'pî Pedroya to' pî'.

Três mil batizados

37 Ouvindo eles estas coisas, compungiu-se-lhes o coração e perguntaram a Pedro e aos demais apóstolos: Que faremos, irmãos?

37Mîrîrî eta tîuya'nîkon pî' yairî ma're to' ena'pî kure'ne to' esewankono'ma'pî. Moropai ta'pî to'ya Pedro pî' moropai tiaronkon Jesus naipontî'san pî': —Uyonpayamî', î' kupî annaya e'painon? Mîrîrî warantî Paapaya anna taruma'tî namai kai'ma.

38 Respondeu-lhes Pedro: Arrependei-vos, e cada um de vós seja batizado em nome de Jesus Cristo para remissão dos vossos pecados, e recebereis o dom do Espírito Santo.

38Mîrîrî yuuku'pî Pedroya: —Enpenatatî imakui'pî ankupî'pîkon pî' moropai irumakatî tamî'nawîrî Paapaya tîwanmîra iku'to'pe. Mîrîrî tîpo esenpatakonatî innape Jesus kupîya'nîkon wenai. Tamî'nawîrî tîwanmîra iku'sa' tîuya tîpo Paapaya Morî Yekaton Wannî yarima ayesa'kon pe —ta'pî Pedroya to' pî'.

39 Pois para vós outros é a promessa, para vossos filhos e para todos os que ainda estão longe, isto é, para quantos o SENHOR, nosso Deus, chamar.

39—Maasa pra mîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî pena Morî Yekaton Wannî yarima tîuya pî', amîrî'nîkon pia moropai anmukukon pia yarima tîuya moropai tamî'nawîronkon aminkankon pia yarima tîuya manni'kan tînmenkakon pia yarima tîuya —ta'pîiya.

40 Com muitas outras palavras deu testemunho e exortava-os, dizendo: Salvai-vos desta geração perversa.

40Mîrîrî warantî Pedroya to' panama'pî, to' teka'nunkai. Ta'pîiya to' pî': —Epa'katî imakui'pî kupî pî' tîwe'sanon kore'ta pai. Maasa pra inkamoro taruma'tî Paapaya yai, ataruma'tîiya'nîkon namai awe'pîika'tîto'kon yuwatî —ta'pî Pedroya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

41 Então, os que lhe aceitaram a palavra foram batizados, havendo um acréscimo naquele dia de quase três mil pessoas.

41Mîrîrî tîpo innape Pedro maimu kupî tîuya'nîkon ye'nen to' esenpatakona'pî. To' wanî'pî 3.000 kaisarî yonpa. Mîrîrî tîpo innape Jesus ku'nenan pokonpe to' emurukuntîpîtî'pî.

Como viviam os convertidos

42 E perseveravam na doutrina dos apóstolos e na comunhão, no partir do pão e nas orações.

42Mîrîrî yai Paapa maimu ke to' yenupa'pî Jesus naipontî'sanya. Tekkarikon yonpa tîuya'nîkon yai tîmurukun pe to' e'pîtî'pî. Moropai teepîremakon yai tîmurukun pe to' e'pîtî'pî. Mîrîrî warantî to' ko'mamî'pî innape Jesus kupî tîuya'nîkon ye'nen.

Innape Jesus Ku'nenan Yeseru

43 Em cada alma havia temor; e muitos prodígios e sinais eram feitos por intermédio dos apóstolos.

43Mîrîrî yai Jesus naipontî'sanya î' ikupî eserîkan pepîn ku'pîtî'pî. Esenumenkanto' kure'nan ku'pîtî'pî to'ya. Mîrîrî ku'pîtî to'ya wenai, tu'kankon pemonkonyamî' esenumenka'pî. Mîrîrî era'ma tîuya'nîkon wenai tamî'nawîronkonya to' nama'pî.

44 Todos os que creram estavam juntos e tinham tudo em comum.

44Moropai tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan ko'mamî'pî tîmurukun pe. Moropai î' itesa' pe tîwe'to'kon mîrîrî tîrataikai to' wanî'pî se' kaisarî.

45 Vendiam as suas propriedades e bens, distribuindo o produto entre todos, à medida que alguém tinha necessidade.

45Inkamoro e'repa'pî temannekon ke, tînmîrikon ke. Mîrîrî yepe'pî yapi'sa' tîuya'nîkon yai, mîrîrî yarataika'pî to'ya itu'se tiaronkon e'to' kaisarî. Mîrîrî kupî'pî to'ya tîwakîrikon pe, mîî pe pra.

46 Diariamente perseveravam unânimes no templo, partiam pão de casa em casa e tomavam as suas refeições com alegria e singeleza de coração,

46Moropai wei kaisarî to' emurukuntîpîtî'pî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta. Moropai tewî'kon kaisarî tekkarikon yonpapîtî'pî to'ya tîwakîrikon pe, taatausinpai, e'sentai pra.

47 louvando a Deus e contando com a simpatia de todo o povo. Enquanto isso,

47Inkamoroya Paapa yapurîpîtî'pî tamî'nawîron pî'. Mîrîrî to' yeseru wenai, tiaronkon pemonkonyamî'ya tîwakîrikon

acrescentava-lhes o SENHOR, dia a dia, os que iam sendo salvos.

Atos 3

A cura de um coxo

1 Pedro e João subiam ao templo para a oração da hora nona.

2 Era levado um homem, coxo de nascença, o qual punham diariamente à porta do templo chamada Formosa, para pedir esmola aos que entravam.

3 Vendo ele a Pedro e João, que iam entrar no templo, implorava que lhe dessem uma esmola.

4 Pedro, fitando-o, juntamente com João, disse: Olha para nós.

5 Ele os olhava atentamente, esperando receber alguma coisa.

6 Pedro, porém, lhe disse: Não possuo nem prata nem ouro, mas o que tenho, isso te dou: em nome de Jesus Cristo, o Nazareno, anda!

pe to' era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen wei kaisarî Paapa yapurînenan epamî'pî. Maasa pra Uyepotorîkonya mîrîrî warantî ikupî'pî, mîrîrî warantî innape tîku'nenan e'pîika'tîto'pe kai'ma. Mîrîrî warantî arinîke to' ena'pî.

Atos 3

Pedroya Ma'takî'pan Warayo' Yepi'tî

1Tiwin wei Pedro wîtî'pî João yarakkîrî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta epîremai. Ko'mamîiya to' wîtî'pî teeserukon ta, Judeuyamî' eperepîtî'pî ko'mamî kaisarî epîremai.

2Moro warayo' ma'takî pe tîwe'sen e'pîtî'pî mîrîrî to' epîremato' mana'ta po. Morî itese' manni' mana'ta pia itonpayamî'ya yaapîtî'pî wei kaisarî teewonsenon nîtîrî tîniru yapi'to'peiya kai'ma. Mîîkîrî awanî'pî asakoi pepîn teesenpo'pî pata painon.

3Mîrîrî yai mîîkîrî pri'yawon pepîn ma'takî'pan warayo' sa'neya Pedro, João era'ma'pî, mana'ta po tîwe'senya. Mîîkîrîya to' era'masa' tîuya pe tenya kainumî'pî to' nîtîrî tîniru yapisîpa kai'ma.

4-5Mîrîrîya Pedro João ko'mamî'pî mîîkîrî yenu pîkîrî. Moropai ta'pî Pedroya ipî': —Anna era'makî —ta'pîiya. Mîîkîrîya to' era'ma'pî î' to' nîtîrî yapisîpa kai'ma eesenumenka'pî teuren.

6Tîîse ta'pî Pedroya see warantî: —A'kî, î' rî ton pra man tîniru ton pra man aapia untîrî ton. Tîîse Cristo nîtîrî'pî Paapa meruntîri upîika'tîto' Jesusya manni' Nazaréponya, tarî man uupia. Mîrîrî ke

apîika'tîuya. Mîrîrî ye'nen Jesus maimu pe tauya apî', asakî —ta'pîiya.

7 E, tomando-o pela mão direita, o levantou; imediatamente, os seus pés e tornozelos se firmaram;

7Moropai meruntî winon itenya pî' yapisî'pî Pedroya. I'mî'sa'ka'pîiya, mîîkîrî pri'yawon pepîn sa'ne. Mîrîrî pe rî mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî, morî pe satippe aapîta'pî inî' ike'ne awanî pra.

8 de um salto se pôs em pé, passou a andar e entrou com eles no templo, saltando e louvando a Deus.

8Mîrîrî tîpo mîîkîrî atausinpasa' arapunpîtî'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya Paapa yapurî'pî tîwakîri pe taatausinpai moropai to' pîkîrî eewomî'pî Judeuyamî' epîremato' yewî' ta.

9 Viu-o todo o povo a andar e a louvar a Deus,

9Mîrîrî yai era'ma'pî arinîkonya. Mîîkîrî pri'ya pra tîwe'sen e'mî'sa'kasa'ya Paapa yapurî era'ma'pî to'ya.

10 e reconheceram ser ele o mesmo que esmolava, assentado à Porta Formosa do templo; e se encheram de admiração e assombro por isso que lhe acontecera.

10Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî kure'ne ipî'. —Manni' mîîkîrî, pri'ya pra tîwe'sen mana'ta po e'mî'sa'kakoi pepîn. Î' kai'ma see awe'mî'sa'kasa' mîrîrî? —Kai'ma to' esenumenka'pî teesewankono'mai ipî'.

O discurso de Pedro no templo

Arinîkon Pemonkonyamî' Yeurîma Pedroya

11 Apegando-se ele a Pedro e a João, todo o povo correu atônito para junto deles no pórtico chamado de Salomão.

11Mîrîrî tîpo mîîkîrî warayo' Pedro João nepi'tî'pî wanî'pî to' ra' pîkîrî. Mîîkîrî era'ma tîuya'nîkon wenai, pemonkonyamî' esenumenka'pî kure'ne. Moropai to' eka'tumî'pî epîremanto' yewî' waikatoi varanda ta itese' Salomão pata'se' ya', o'non pata Pedro João moropai warayo' ike'nan esepi'tîsa' wanî manni' pata.

12 À vista disto, Pedro se dirigiu ao povo, dizendo: Israelitas, por que vos maravilhais disto ou por que fitais os olhos em nós como se pelo nosso próprio poder ou piedade o tivéssemos feito andar?

12Mîrîrî yai arinîkon erepamî era'ma tîuya pe ta'pî Pedroya to' pî': —Uyonpayamî', î' wani' awanî ye'nen eesewankono'makon mîrîrî? Î' kai'ma eesenumenkakon mîrîrî anna pî'? Î' wani' awanî ye'nen anna yenu pîkîrî aako'mamîkon? Mîserî warayo' esepi'tîsa' wenai anna meruntîri ke

yepi'tîsa' annaya kai'ma awanîkon? Morî anna yeseru wenai tîmeruntîri tîîsa' Paapaya kai'ma awanîkon ka'rî?

13 O Deus de Abraão, de Isaque e de Jacó, o Deus de nossos pais, glorificou a seu Servo Jesus, a quem vós traístes e negastes perante Pilatos, quando este havia decidido soltá-lo.

13Mîîkîrî esepi'tîsa' mîrîrî anna meruntîri wenai pra tîîse manni' Paapa poitîrî Jesus meruntîri wenai. Manni' anna tamokon Abraão nurî'tî napurî'pî, moropai Isaque nurî'tî napurî'pî moropai Jacó nurî'tî napurî'pî. Mîîkîrî Paapaya Jesus kupî'pî kure'ne. Tîîse amîrî'nîkonya irumaka'pî ipîkku pe tîwe'sanon ayesa'kon pia. Mîîkîrî rumaka'pîya'nîkon Pilatos yenya' mîîkîrî anrumakapai awanî tanne tîîse “kaane” ta'pîya'nîkon itu'se pra awanî'pîkon.

14 Vós, porém, negastes o Santo e o Justo e pedistes que vos concedessem um homicida.

14Mîîkîrî wanî'pî morî pe tîwe'sen pe imakui'pî ton pra tîwe'sen pe, tîîse mîîwîni tîîse iwanmîrî'pîya'nîkon. —Mîîkîrî rumakakî —taaya'nîkon pra awanîkon Pilatos pî'. Tîîse tiaron warayo' pemonkon wîîtîpon rumakato'peiya ta'pîya'nîkon.

15 Dessarte, matastes o Autor da vida, a quem Deus ressuscitou dentre os mortos, do que nós somos testemunhas.

15Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya uurî'nîkon ko'manto' esa' pe tîwe'sen wîî me'po'pî. Tîîse mîîkîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî epu'tî pî' anna man maasa pra era'ma'pî annaya.

16 Pela fé em o nome de Jesus, é que esse mesmo nome fortaleceu a este homem que agora vedes e reconheceis; sim, a fé que vem por meio de Jesus deu a este saúde perfeita na presença de todos vós.

16Mîrîrî ye'nen mîîkîrî Jesus meruntîri wenai mîserî warayo' esepi'tîsa' sîrîrî. Maasa pra innape ikupî'pîiya. Mîrîrî ye'nen Jesusya yepi'tî'pî tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya era'ma tîmapu'tîi.

17 E agora, irmãos, eu sei que o fizestes por ignorância, como também as vossas autoridades;

17—Uyonpayamî', amîrî'nîkonya iwî me'po'pî pakko pe awanîkon ye'nen, tamî'nawîrî ayesa'kon pokonpe si'ma. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 mas Deus, assim, cumpriu o que dantes anunciara por boca de todos os profetas: que o seu Cristo havia de padecer.

18Tîîse mîrîrî kupî'pî Paapaya. Pena penaronkon profetayamî' nurî'tîya ekaremekî'pî, î' kai'ma Paapa narima'pî pîika'tîton pe e'taruma'tî kupî. Mîrîrî yawîrî ikupî'pî Paapaya ta'pî tîuya yawîrî.

19 Arrependei-vos, pois, e convertei-vos para serem cancelados os vossos pecados,

19Mîrîrî ye'nen enpenatatî imakui'pî ankupî'pîkon pî', irumakatî, ayeserukon mo'tanî'tî. Moropai Paapa pia eturumakatî tîîwanmîra imakui'pî ankupî'pîkon ku'to'peiya. Iipia eturumakatî ayekatonkon meruntîri ton tîîto'peiya.

20 a fim de que, da presença do SENHOR, venham tempos de refrigério, e que envie ele o Cristo, que já vos foi designado, Jesus,

20Iipia eturumakatî aapia'nîkon manni' Jesus tînmenka'pî pîika'tîton yarimato'peiya.

21 ao qual é necessário que o céu receba até aos tempos da restauração de todas as coisas, de que Deus falou por boca dos seus santos profetas desde a antiguidade.

21Tîîse mîîkîrî wanî sîrîrî ka' po aaipî pra. Tamî'nawîron miakanma tîuya weiyu pîkîrî aako'mamî, mîrîrî weiyu pî' Paapa eseurîma'pî penaronkon tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' wenai.

22 Disse, na verdade, Moisés: O SENHOR Deus vos suscitará dentre vossos irmãos um profeta semelhante a mim; a ele ouvireis em tudo quanto vos disser.

22Moisés nurî'tîya ta'pî: "Paapaya tîmaimu ekareme'nen yarima kupî sîrîrî, amîrî'nîkon kore'ta uurî yarimasa' tîuya warantî. Mîîkîrî maimu ekareme'nen wanî kupî sîrîrî akore'ta'nîkon ayonpakon pe. Maasa etatî morî pe î' taiya apî'nîkon.

23 Acontecerá que toda alma que não ouvir a esse profeta será exterminada do meio do povo.

23Anî'ya imaimu eta pra awanî ya, mîîkîrî mo'kaiya kupî sîrîrî tîpemonkonoyamî' kore'ta pai. Inî'rî tîpemonkono pe pra ikupîiya. Mîîkîrî wîiya kupî sîrîrî,” *(Dt 18.15,18,19)* ta'pî Moisés nurî'tîya —ta'pî Pedroya.

24 E todos os profetas, a começar com Samuel, assim como todos quantos depois falaram, também anunciaram estes dias.

24—Tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tîya sîrîrî ekaremekî'pî. E'mai'ne Samuelya

25 Vós sois os filhos dos profetas e da aliança que Deus estabeleceu com vossos pais, dizendo a Abraão: Na tua descendência, serão abençoadas todas as nações da terra.

26 Tendo Deus ressuscitado o seu Servo, enviou-o primeiramente a vós outros para vos abençoar, no sentido de que cada um se aparte das suas perversidades.

Atos 4

Pedro e João presos

1 Falavam eles ainda ao povo quando sobrevieram os sacerdotes, o capitão do templo e os saduceus,

2 ressentidos por ensinarem eles o povo e anunciarem, em Jesus, a ressurreição dentre os mortos;

ekaremekî'pî. Moropai mîrîrî tîpo ite'ma'pî pî' tiaronkonya ekaremekî'pî. Sîrîrî yai eesera'ma manni' ekaremekî'pî to'ya.
25Î' etanto' Paapaya pena inkamoro wenai, mîrîrî wanî sîrîrî amîrî'nîkon ton pe. See warantî ekaremekî'pî Paapaya Abraão pî' pena. Ta'pîiya: "Apayanrî'san wenai tamî'nawîronkon sîrîrî pata po tîîko'mansenon pia morî tîrîuya kupî," *(Gn 22.18; Gn 26.4)* ta'pîiya Abraão pî'. Mîrîrî wanî sîrîrî amîrî'nîkon ton pe maasa pra amîrî'nîkon wanî ipayanyamî' rî'san pe.
26Mîrîrî ye'nen Paapaya tîpoitîrî menka'pî moropai yarima'pîiya e'mai' pe amîrî'nîkon pîika'tîton pe, morî ku'to'peiya amîrî'nîkon ton pe, moropai imakui'pî ankupî'pîkon rumakakonpa akaisarî'nîkon tiwin pî' si'ma. Mîrîrî warantî Pedro eseurîma'pî to' pî'.

Atos 4

Pedro, João Yarî To'ya Judeuyamî' Esanon Pia

1Pedro moropai João wanî'pî pemonkonyamî' yenupa pî'. Mîrîrî tanne, Judeuyamî' esanon teepîremasanon esanon erepamî'pî to' kore'ta. Moropai tiaronkon saduceuyamî' moropai epîremanto' yewî' era'manenan esa'.
2Inkamoroya pemonkonyamî' yenupa to'ya eta'pî, to' eseurîma. Pedro eseurîma'pî Jesus Cristo pîmî'sa'ka'pî Paapaya pî'. —Mîrîrî ye'nen Jesus Cristo e'mî'sa'kasa' wenai isa'manta'san e'mî'sa'ka nîrî —ta'pîiya. Mîrîrî eta tîuya'nîkon pî' to' eseta'ka'pî, to' maimu pî'. To' ekore'ma'pî to' winîkîi.

3 e os prenderam, recolhendo-os ao
cárcere até ao dia seguinte, pois já era
tarde.

4 Muitos, porém, dos que ouviram a
palavra a aceitaram, subindo o número de
homens a quase cinco mil.

Pedro e João perante o Sinédrio

5 No dia seguinte, reuniram-se em
Jerusalém as autoridades, os anciãos e os
escribas

6 com o sumo sacerdote Anás, Caifás,
João, Alexandre e todos os que eram da
linhagem do sumo sacerdote;

7 e, pondo-os perante eles, os argüiram:
Com que poder ou em nome de quem
fizestes isto?

8 Então, Pedro, cheio do Espírito Santo,
lhes disse: Autoridades do povo e anciãos,

3Mîrîrî ye'nen to' yapisî me'po'pî to'ya.
Moropai to' yarakkamo'pî to'ya mîrîrî
ewaron neken yuwa'kato'pe to'ya, maasa
pra ko'mamîiya pata wanî'pî mîîto'pe.
4Tîîse mîrîrî yai to' nekaremekî'pî itekare
etatîpono'sanya innape Jesus kupî'pî
arinîke. Mîrîrî ye'nen inkamoro innape
Jesus ku'nenan ena'pî inî' panpî'. Tarîpai
5.000 kaisarî to' wanî'pî.

5Mîrîrî erenma'sa' pe miarî Jerusalém po
to' emurukuntî'pî, inkamoro ipîkkukon pe
tîwe'sanon, yenupatonkon moropai
tiaronkon pemonkonyamî' esa' pe
tîwe'sanon emurukuntî'pî.
6Inkamoro kore'ta to' wanî'pî
teepîremasanon esanon yepotorî Anás
itese' moropai Caifás, João, Alexandre
moropai tiaronkon Anás yonpayamî'.
7Mîrîrî yai inkamoro Jesus naipontî'san
arakkansa' tîuya'nîkon enepî'pî to'ya
inkamoro ipîkkukon rawîrî. Mîrîrî ye'nen
to' ekaranmapo'pî to'ya. —O'non ye'ka pe
see mîrîrî kupîya'nîkon mîrîrî? Anî'
meruntîri ke ikupîya'nîkon mîrîrî? Anî'
maimu pe mîrîrî kupîya'nîkon? —ta'pî
to'ya to' pî'. Anepu'pai to' wanî'pî maasa
pra warayo' esepi'tîsa' era'masa'
tîuya'nîkon ye'nen.
8Morî Yekaton Wannî wanî'pî Pedro
yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen Pedro eseurîma'pî
eranne' pe pra. Ta'pîiya to' pî': —
Amîrî'nîkon ipîkkukon pemonkonyamî'
esanon, epu'nenan, mîserî warayo'
yepi'tîsa' annaya wenai anna
yekaranmapoya'nîkon. Mîrîrî anepu'pai

9 visto que hoje somos interrogados a
propósito do benefício feito a um homem
enfermo e do modo por que foi curado,
10 tomai conhecimento, vós todos e todo o
povo de Israel, de que, em nome de Jesus
Cristo, o Nazareno, a quem vós
crucificastes, e a quem Deus ressuscitou
dentre os mortos, sim, em seu nome é que
este está curado perante vós.

11 Este Jesus é pedra rejeitada por vós, os
construtores, a qual se tornou a pedra
angular.

12 E não há salvação em nenhum outro;
porque abaixo do céu não existe nenhum
outro nome, dado entre os homens, pelo
qual importa que sejamos salvos.

13 Ao verem a intrepidez de Pedro e João,
sabendo que eram homens iletrados e
incultos, admiraram-se; e reconheceram
que haviam eles estado com Jesus.

14 Vendo com eles o homem que fora
curado, nada tinham que dizer em
contrário.

awanîkon. Tarîpai etatî, —ta'pî Pedroya
to' pî'.

9-10Moropai ta'pîiya: —Mîîkîrî manni'
Jesus Nazaré poinon, manni' anwî'pîkon
anpokapîtî'pîkon pakî'nan pona, mîîkîrî
pîmî'sa'kasa' Paapaya. Mîîkîrî meruntîri
wenai, mîîkîrî maimu pe eesepi'tîsa' mîrîrî
—ta'pî Pedroya to' pî'.

11Ta'pî Pedroya inî'rî to' pî': —Manni'
mîîkîrî Paapaya taasa': "manni' wîttî
konekanenya imakui'pî pe tî' wanî kai'ma
yenunsa', ipîinamaya pra awanîkon,
iwanmîrîya'nîkon. Mîîkîrî kupî'pî Paapaya
ipîkku pe," *(Sl 118.22)* mîîkîrî Jesus.
12Mîîkîrî pia neken e'pîika'tînto' eseporî
mîrîrî. Inî'rî tiaron iwarainon ton pra man
sîrîrî pata po upîika'tînenkon ton. Mîîkîrî,
Paapa nîtîrî'pî neken wanî uurî'nîkon
pîika'tîton pe, —ta'pî Pedroya.
13Pedro eseurîma eta tîuya'nîkon yai
inkamoro emurukuntî'san esenumenka'pî
kure'ne to' pî'. Ta'pî to'ya: —Î' kai'ma see
to' eseurîma mîrîrî pî' esenupa'sanon pepîn
teuren tîîse eranne' pe pra to' wanî. Moriya
insamoro wanî sîrîrî Jesus yarakkîrî
asarî'san pe kai'ma —ta'pî to'ya.
14Mîrîrî ye'nen moo to' wanî'pî. Î' taa to'ya
pîn Jesus naipontî'san pî'. Maasa pra
mîîkîrî warayo' eke'nan to' nepi'tî'pî
wanî'pî to' pia.

15 E, mandando-os sair do Sinédrio, consultavam entre si,

16 dizendo: Que faremos com estes homens? Pois, na verdade, é manifesto a todos os habitantes de Jerusalém que um sinal notório foi feito por eles, e não o podemos negar;

17 mas, para que não haja maior divulgação entre o povo, ameacemo-los para não mais falarem neste nome a quem quer que seja.

18 Chamando-os, ordenaram-lhes que absolutamente não falassem, nem ensinassem em o nome de Jesus.

19 Mas Pedro e João lhes responderam: Julgai se é justo diante de Deus ouvir-vos antes a vós outros do que a Deus;

20 pois nós não podemos deixar de falar das coisas que vimos e ouvimos.

21 Depois, ameaçando-os mais ainda, os soltaram, não tendo achado como os

15Mîrîrî tîpo to' yenpa'ka'pî to'ya poro pona. Moropai tîîwarîrî'nîkon to' esiyu'pîtî'pî to' eseurîmato' pî'.
16—Î' kupî e'painon to' yarakkîrî. Ikupî eserîke pra awanî to' winîkîi maasa pra tamî'nawîrî Jerusalém po anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'sa' to'ya epu'sa' tamî'nawîronkonya man. Yenomî eserîke pra man, to' nîkupî'pî —ta'pî to'ya.
17—Tîîse taapai awanî sîrîrî to' pî' inî'rî Jesus pî' to' eseurîma namai tiaronkon pemonkonyamî'ya eta namai, to' eseurîmato' Jesus pî' emî'pannî'pai awanî sîrîrî —ta'pî to'ya.
18Moropai to' yawonnîpî'pî to'ya inî'rî. Moropai ta'pî to'ya: —Inî'rî pemonkonyamî' yenupaya'nîkon yu'se pra anna wanî sîrîrî. Inî'rî mîîkîrî warayo' pî' Jesus pî' eeseurîmakon yu'se pra anna man. Atî'napantî mîrîrî pîkîrî tîîse —ta'pî to'ya to' pî'.
19-20Tîîse î' kupî to'ya yentai awanî'pî. Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî: —Inna, annaya tîwî ikupî eserîke pra man. Anna eseurîma tîrumakai pra maasa pra anna nera'ma'pî, anna neta'pî mîrîrî ekaremekî annaya, —ta'pî to'ya. Moropai ta'pî to'ya: —Amîrî'nîkonya taa aawarîrî'nîkon rî eesenumenkakon mîrîrî î' wanî yairî Paapa ton pe. Amaimukon yawîrî anna wanî kai'ma. Amîrî'nîkon nama annaya Paapa ka'rî nama annaya. Mîrîrî epu'tîya'nîkon e'pai awanî —ta'pî Pedroya.
21Mîrîrî tîpo inî' î' kupî to'ya eserîke pra to' wanî'pî. Maasa pra pemonkonyamî'ya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

castigar, por causa do povo, porque todos glorificavam a Deus pelo que acontecera.

Paapa yapurî'pî warayo' to' napi'tî'pî era'ma tîuya'nîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen to' eseurîma'pî neken to' yarakkîrî. —Inî'rî kîseurîmatî mîîkîrî Jesus pî'. Eeseurîmakon yu'se anna wanî pra man —ta'pî to'ya to' pî'. Moropai to' epa'ka'pî, î' kupî to'ya yentai awanî'pî mîîto'pe.

22 Ora, tinha mais de quarenta anos aquele em quem se operara essa cura milagrosa.

22Mîîkîrî warayo' esepi'tî'pî kono po awanî'pî 40 kono' yentai.

A igreja em oração

Innape Jesus Ku'nenan Epîrema

23 Uma vez soltos, procuraram os irmãos e lhes contaram quantas coisas lhes haviam dito os principais sacerdotes e os anciãos.

23Atarakkannîto' yewî' tapai teepa'ka tîpo'nîkon Pedro, João wîtî'pî tonpayamî' pia, innape Jesus ku'nenan pia. Inkamoroya ekaremekî'pî to' pî', î' taasa' a'yeke'tonon Judeuyamî' yenupanenanya moropai teepîremasanon esanonya.

24 Ouvindo isto, unânimes, levantaram a voz a Deus e disseram: Tu, Soberano SENHOR, que fizeste o céu, a terra, o mar e tudo o que neles há;

24Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai tamî'nawîrî si'ma to' epîrema pia'tî'pî Paapa pî'. Ta'pî to'ya: —Anna yunkon, Paapa, amîrî pata koneka'tîpon, moropai ka' koneka'tîpon. Moropai tuna koneka'tîpon. Moropai tamî'nawîron sîrîrî pata po tîîko'mansen koneka'pîya.

25 que disseste por intermédio do Espírito Santo, por boca de Davi, nosso pai, teu servo: Por que se enfureceram os gentios, e os povos imaginaram coisas vãs?

25Moropai pena eeseurîma'pî Morî Yekaton Wannî yai anna tamokon Davi nurî'tî apoitîrî eseurîma wenai. Ta'pîya: "Î' wani' awanî ye'nen pemonkonyamî', Judeuyamî' pepîn ekore'ma uwinîkîi.

26 Levantaram-se os reis da terra, e as autoridades ajuntaram-se à uma contra o SENHOR e contra o seu Ungido;

26Î' wani' awanî ye'nen Uwinîkîi imakui'pî kupî tîuya'nîkon pî' to' esenumenka. Tîîse î' kupî to'ya eserîke pra awanî. Ipîkkukon reiyamî' pata esanon pokonpe to' emurukuntî'pî teepîkonpa Uyarakkîrî moropai pîika'tîton unarima'pî yarakkîrî. Tîîse mîrîrî wanî î' pe pra rî", *(Sl 2.1,2)*

ta'pîya, pena Davi nurî'tî eseurîmato' wenai.

27 porque verdadeiramente se ajuntaram nesta cidade contra o teu santo Servo Jesus, ao qual ungiste, Herodes e Pôncio Pilatos, com gentios e gente de Israel,

27A'kî, pena Davi nurî'tî yai eeseurîma'pî, Paapa. Mîrîrî warantî awe'kupî'pî sîrîrî amen. To' eseta'pî î' rî kupîkonpa pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sen Herodes pokonpe moropai pata esanon Pôncio Pilatos pokonpe. To' eseta'pî anna yonpayamî' moropai anna yonpayamî' pepîn pokonpe teserukon konekakonpa kai'ma. Mîîkîrî anarima'pî pîika'tîton imakui'pî ton pîn Jesus winîkîi, teepîto'kon yeseru konekakonpa to' eperepî'pî. Mîrîrî eseta'pî pena innape rî awe'kupî sîrîrîpe eesepu'tîto'pe kai'ma.

28 para fazerem tudo o que a tua mão e o teu propósito predeterminaram;

28Mîrîrî warantî pena eeseurîma'pî manni' yawîrî sîrîrî awe'kupî esera'ma sîrîrî, Paapa. Sîrîrî warantî ikupî'pî to'ya maasa pra awe'ku'to'pe ta'pîya. Mîrîrî warantî ta'pîya itu'se awanî ye'nen, meruntî ke awanî ye'nen.

29 agora, SENHOR, olha para as suas ameaças e concede aos teus servos que anunciem com toda a intrepidez a tua palavra,

29Anna yunkon, Paapa, tamî'nawîrî epu'tî pî' nai î' kai'ma anna winîkîi to' eseurîmasa' epu'tî pî' nai, anna taruma'tî tîuya'nîkon pî' to' eseurîmasa'. Tîîse Paapa, apoitîrîtonon anna pia meruntî tîîkî, meruntî ke amaimu pî' anna eseurîmato'pe inî' panpî'.

30 enquanto estendes a mão para fazer curas, sinais e prodígios por intermédio do nome do teu santo Servo Jesus.

30Moropai Paapa, anna pia itîîkî apoitîrî imakui'pî ton pîn Jesus wenai anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'to'pe annaya, pri'yawonkon pepîn yepi'tîto'pe annaya ameruntîri ke. ⌞Mîrîrî era'ma tîuya'nîkonya yai pemonkonyamî'

31 Tendo eles orado, tremeu o lugar onde estavam reunidos; todos ficaram cheios do Espírito Santo e, com intrepidez, anunciavam a palavra de Deus.

A comunidade cristã

32 Da multidão dos que creram era um o coração e a alma. Ninguém considerava exclusivamente sua nem uma das coisas que possuía; tudo, porém, lhes era comum.

33 Com grande poder, os apóstolos davam testemunho da ressurreição do SENHOR Jesus, e em todos eles havia abundante graça.

34 Pois nenhum necessitado havia entre eles, porquanto os que possuíam terras ou casas, vendendo-as, traziam os valores correspondentes

35 e depositavam aos pés dos apóstolos; então, se distribuía a qualquer um à medida que alguém tinha necessidade.

A oferta de Barnabé

36 José, a quem os apóstolos deram o sobrenome de Barnabé, que quer dizer

esenumenkato'pe kure'ne ameruntîri pî'ˌ, —kai'ma to' epîrema'pî Paapa pî'.

31To' epîrema atareti'ka pe, tîwakîri pe Paapaya eta'pî. Mîrîrî ye'nen ita to' e'to' wîttî eserentîkî'ma'pî. Moropai Morî Yekaton Wannî ena'pî to' esa' pe inî' panpî' meruntî ke to' e'to'pe. Mîrîrî tîpo inî' panpî' itekare ekaremekî'pî to'ya meruntî ke.

Tamî'nawîrî Itesa' Pe Tîwe'to'kon Kupî To'ya Tiwinan Yemanne Warantî

32Mîrîrî yai tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan esenumenkapîtî'pî se' kaisarî. To' esenumenkato' e'pîtî'pî tiwin. Moropai to' yeseru e'pîtî'pî î' kai'ma to' ko'manto' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen anî'ya taa pra awanî'pî to' kore'ta: —Uyemanne sîrîrî uurî sîrîrî —kai'ma to' esenumenka pîn. Tîîse tamî'nawîrî itesa' pe tîwe'to'kon kupî'pî to'ya tiwinan yemanne warantî.

33Mîrîrî yai Jesus pîmî'sa'ka'pî Paapaya ekareme'pîtî'pî to'ya meruntî ke. Mîrîrî ye'nen kure'ne morî pe to' e'to' ton tîrî'pî Paapaya to' pia.

34-35Moropai temannekon ke to' e'repa yai, tewî'kon ke, tînmîrikon ke, itepe'pî yapisî to'ya, moropai mîrîrî enepî to'ya tamî'nawîrî Jesus naipontî'san yenya itîrî to'ya. Moropai mîrîrî yonpa tîrî Jesus naipontî'sanya to' pia, itu'se to' e'to' kaisarî. Mîrîrî ye'nen anî' e'taruma'tî pra awanî'pî to' kore'ta. Mîrîrî kupî'pî to'ya tamî'nawîrî teesenumenkato'kon ke.

36-37Inkamoro kore'ta tiwin warayo' wanî'pî itese' José. Mîîkîrî e'repa'pî tînmîri

filho de exortação, levita, natural de Chipre,

37 como tivesse um campo, vendendo-o, trouxe o preço e o depositou aos pés dos apóstolos.

Atos 5

Ananias e Safira

1 Entretanto, certo homem, chamado Ananias, com sua mulher Safira, vendeu uma propriedade,

2 mas, em acordo com sua mulher, reteve parte do preço e, levando o restante, depositou-o aos pés dos apóstolos.

3 Então, disse Pedro: Ananias, por que encheu Satanás teu coração, para que mentisses ao Espírito Santo, reservando parte do valor do campo?

4 Conservando-o, porventura, não seria teu? E, vendido, não estaria em teu poder? Como, pois, assentaste no coração este

ke. Itepe'pî yapisî'pîiya moropai enepî'pîiya tamî'nawîrî Jesus naipontî'san yenya tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîto'pe Jesus naipontî'sanya kai'ma. Mîîkîrî warayo' wanî'pî Levi nurî'tî paarî'pî pe. Ipata ese' wanî'pî eesenpo'pî pata Chipre wono po. Mîîkîrî e'pîtî'pî to' pîika'tînen pe. Mîrîrî ye'nen esatî'pî Jesus naipontî'sanya Barnabé kai'ma, tiaron meruntîri ton tîînen taato' mîrîrî.

Atos 5

Ananias Safira Yekare

1Mîrîrî tîpo tiaron warayo' wanî'pî itese' Ananias. Mîîkîrî wanî'pî tîno'pî kenan. Ino'pî ese' wanî'pî Safira. Mîîkîrî esenumenka'pî tîwe'repa pî' tînmîri ke, ⌞itepe'pî tîrîpa kai'ma Jesus naipontî'san pia. Mîrîrî ke tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîto'pe to'ya⌟.

2Tîîse tamî'nawîrî itîrîiya pîn tamî'nawîrî tîrîuya taa tîpo. Itonpa yarakkîrî awe'nîmî'pî. Mîrîrî epu'tî'pî ino'pîya. Mîrîrî tîpo yapisî'pîiya itepe'pî. Mîrîrî tîrî'pîiya Pedro pia itonpa pe, tamî'nawîrî tîrîiya pîn.

3Mîrîrî ye'nen ta'pî Pedroya ipî': —Î' wani' awanî ye'nen mîrîrî warantî Makui pata'se' ton tîrîya ayewan ya? —ta'pî Pedroya ipî'. —Î' ton pe mîrîrî warantî seru'ye' pe awanî Morî Yekaton Wannî winîkîi —ta'pîiya. —Î' ton pe tamî'nawîrî itîrîya pra awanî'pî itîrîuya taa tîpo?

4Maasa pra anmîri wanî'pî amîrî pe pena. Moropai awe'repasa' tîpo itepe'pî wanî nîrî amîrî pe. Tîîse î' ton pe yenku'tî yu'se

desígnio? Não mentiste aos homens, mas a Deus.

5 Ouvindo estas palavras, Ananias caiu e expirou, sobrevindo grande temor a todos os ouvintes.

6 Levantando-se os moços, cobriram-lhe o corpo e, levando-o, o sepultaram.

7 Quase três horas depois, entrou a mulher de Ananias, não sabendo o que ocorrera.

8 Então, Pedro, dirigindo-se a ela, perguntou-lhe: Dize-me, vendestes por tanto aquela terra? Ela respondeu: Sim, por tanto.

9 Tornou-lhe Pedro: Por que entrastes em acordo para tentar o Espírito do SENHOR? Eis aí à porta os pés dos que sepultaram o teu marido, e eles também te levarão.

10 No mesmo instante, caiu ela aos pés de Pedro e expirou. Entrando os moços, acharam-na morta e, levando-a, sepultaram-na junto do marido.

eesenumenkasa' anna winîkîi pra neken tîîse Paapa winîkîi?

5Mîrîrî taa Pedroya, eta tîuya pe Ananias esenumî'pî, aasa'manta'pî. Mîrîrî e'ku'sa' eta tîuya'nîkon pe arinîkon ena'pî eranne' pe.

6Mîîkîrî yapi'se warayo'kon erepamî'pî, kamisa ke ya'santî'pî to'ya. Moropai yenpa'ka'pî to'ya poro pona. Mîîkîrî yu'na'tî'pî to'ya.

7Mîrîrî tîpo, tîko'man pe pu'kuru pra ino'pîrî'pî erepamî'pî, î' e'ku'sa' epu'tîiya pra tînyo yarakkîrî.

8Mîîkîrî ekaranmapo'pî Pedroya: —Ka'kî upî' —ta'pîiya. —Seeni' neken wanî tamî'nawîrî anmîrikon ke awe'repa'pîkon yepe'pî pe? —ta'pîiya. —Inna —ta'pî Safiraya.

9Tîîse ta'pî Pedroya: —Î' ton pe see mîrîrî warantî Paapa epu'to' ton tîrîya'nîkon sîrîrî? Ataruma'tîiya'nîkon pepîn kai'ma? Seru'ye' pe awanîkon Morî Yekaton Wannî winîkîi —ta'pîiya. Moropai ta'pî Pedroya: —A'kî, mîrîrî warantî anyo seru'wasa' wenai aasa'manta'pî. Mîîkîrî yu'na'tî warayo'konya amenrî to' atarêtî'ka —ta'pîiya. —Moro to' man inkamoro yu'na'tîtîponkon —ta'pîiya. —Inkamoroya ayarî nîrî sîrîrî ayu'na'tîi —ta'pî Pedroya ipî'.

10Mîrîrî eta tîuya pe, Safira esenumî'pî Pedro rawîrî aasa'manta'pî. Mîîkîrî yenpa'ka'pî warayo'konya moropai yu'na'tî'pî to'ya inyo yu'na'tî'pî tîuya'nîkon winîkîi.

11 E sobreveio grande temor a toda a igreja
e a todos quantos ouviram a notícia destes
acontecimentos.

Os apóstolos fazem muitos milagres

12 Muitos sinais e prodígios eram feitos
entre o povo pelas mãos dos apóstolos. E
costumavam todos reunir-se, de comum
acordo, no Pórtico de Salomão.

13 Mas, dos restantes, ninguém ousava
ajuntar-se a eles; porém o povo lhes
tributava grande admiração.

14 E crescia mais e mais a multidão de
crentes, tanto homens como mulheres,
agregados ao SENHOR,

15 a ponto de levarem os enfermos até
pelas ruas e os colocarem sobre leitos e
macas, para que, ao passar Pedro, ao
menos a sua sombra se projetasse nalguns
deles.

16 Afluía também muita gente das cidades
vizinhas a Jerusalém, levando doentes e
atormentados de espíritos imundos, e
todos eram curados.

A prisão dos apóstolos

11Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai, innape
Jesus ku'nenan ena'pî eranne' pe. Moropai
tamî'nawîronkon mîrîrî yekare etanenan
pemonkonyamî' nîrî wanî'pî eranne' pe.

Jesus Naipontî'sanya Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî

12Tu'ke ite'ka Jesus naipontî'sanya tu'ke
ikupî eserîkan pepîn ku'pîtî'pî. Moropai
esenumenkanto' ku'pîtî'pî to'ya
pemonkonyamî' nera'maton pe. Mîrîrî yai
tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan
emurukunpîtî'pî epîremanto' yewî'
waikatoi varanda ta itese' Salomão pata'se'
ya'.

13Tiaronkon emurukuntî pra awanî'pî to'
pokonpe maasa pra eranne' pe tîwanîkon
ye'nen. Tîîse to' eseurîmapîtî'pî morî pe to'
pî'.

14Moropai arinîkon warayo'kon moropai
wîri'sanyamî'ya nîrî innape Uyepotorîkon
kupî'pî tîwîrî. Mîrîrî wenai arinîke to'
ena'pî.

15Mîrîrî Jesus naipontî'san nîkupî'pî
era'ma tîuya'nîkon wenai, pri'yawonkon
pepîn enepî'pî to'ya o'non poro Pedro
wîtîto' e'ma ta. Tette' ta to' tîîse inkamoro
tîrî'pî to'ya e'ma ena pona, mîrîrî taawîrî
Pedro wîtî yai, itekatonya mîîkîrî
napontîsa' yai eesepi'tîto'pe kai'ma.

16Moropai arinîkon pemonkonyamî'
Jerusalém woi tîîko'mansenonya
tiaronkon pri'yawonkon pepîn nîrî
enepî'pî. Moropai o'ma'kon yarakkîrî
tîwe'sanon enepî'pî to'ya. Tamî'nawîrî
inkamoro esepi'tî'pî mîrîrî warantî.

Jesus Naipontî'san Taruma'tî To'ya

17 Levantando-se, porém, o sumo sacerdote e todos os que estavam com ele, isto é, a seita dos saduceus, tomaram-se de inveja,

17Moropai teepîremasanon esanon yepotorî moropai mîîkîrî yarakkîronkon, Judeuyamî' esanon saduceuyamî', inkamoro kinmuwa'pî Jesus naipontî'san winîkîi.

18 prenderam os apóstolos e os recolheram à prisão pública.

18Ta'pî to'ya: —To' arakkanpai awanî sîrîrî inî'rî to' eseurîma namai —ta'pî to'ya. Moropai to' yapisî me'po'pî to'ya moropai to' arakkamo me'po'pî to'ya imakui'pî kupîtîponkon kore'ta.

19 Mas, de noite, um anjo do SENHOR abriu as portas do cárcere e, conduzindo-os para fora, lhes disse:

19Mîrîrî ewaron ya', Paapaya inserî yarima'pî to' pia. Mîîkîrîya mana'ta arakkanmoka'pî. Moropai to' yenpa'ka'pîiya mîrîrî atarakkannîto' yewî' tapai.

20 Ide e, apresentando-vos no templo, dizei ao povo todas as palavras desta Vida.

20Ta'pî inserîya Jesus naipontî'san pî': —Atîtî, epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' yenupatantî. Sîrîrî itekare ekareme'tantî, tamî'nawîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' yekare —ta'pî inserîya Jesus naipontî'san pî'.

21 Tendo ouvido isto, logo ao romper do dia, entraram no templo e ensinavam. Chegando, porém, o sumo sacerdote e os que com ele estavam, convocaram o Sinédrio e todo o senado dos filhos de Israel e mandaram buscá-los no cárcere.

21Moropai inserî maimu yawîrî to' wîtî'pî penane pu'kuru to' ewomî'pî epîremanto' yewî' ta. Inkamoroya to' yenupa'pî miarî. Mîrîrî tîpo mîrîrî wei yai, teepîremasanon esanon yepotorî moropai mîîkîrî yarakkîronkon Judeuyamî' esanon emurukuntî'pî tamî'nawîrî pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sanon eseta'pî teeseurîmakonpa tekarekon pî', tonpakon saduceuyamî' pokonpe. Inkamoro emurukuntîsa'ya ta'pî: —To' era'matantî, inkamoro arakkansa'kon —ta'pî to'ya.

22 Mas os guardas, indo, não os acharam no cárcere; e, tendo voltado, relataram,

22-23Moropai surarayamî' wîtî'pî atarakkannîto' yewî' ta. Eporî'pî to'ya

atarakkannîto' yewî' atarakkansa' wanî'pî. Surarayamî' era'manenanya era'ma ko'mannîpî mana'ta po si'ma. Tîîse î' e'ku'sa' epu'tî to'ya pra awanî'pî mîrîrî yai. Mîrîrî arakkanmoka'pî to'ya tîîse Jesus naipontî'san eporî to'ya pîn. Anî' ton pra awanî'pî. Tarîpai î' kai'ma tîwanîkon epu'tî to'ya pra to' ena'pî. To' enna'po'pî tesa'kon pia. Ekaremekî'pî to'ya, tamî'nawîrî. —Î' kai'ma to' epa'ka'pî epu'tî annaya pra man. Mana'ta man arakkansa' pe —ta'pî to'ya.

23 dizendo: Achamos o cárcere fechado com toda a segurança e as sentinelas nos seus postos junto às portas; mas, abrindo-as, a ninguém encontramos dentro.

24 Quando o capitão do templo e os principais sacerdotes ouviram estas informações, ficaram perplexos a respeito deles e do que viria a ser isto.

24Mîrîrî eta tîuya'nîkon ya yai, to' esanonya î' kupî tîuya epu'tî pîn nîrî to' warantî.

25 Nesse ínterim, alguém chegou e lhes comunicou: Eis que os homens que recolhestes no cárcere, estão no templo ensinando o povo.

25Tîîse mîrîrî pe rî warayo' erepamî'pî. Ta'pîiya: —A'kî manni'kan atarakkannîto' yewî' ta to' wanî manni'kan man sinpata epîremanto' yewî' ta pemonkonyamî' yenupa pî' —ta'pî warayo'ya to' pî'.

26 Nisto, indo o capitão e os guardas, os trouxeram sem violência, porque temiam ser apedrejados pelo povo.

27 Trouxeram-nos, apresentando-os ao Sinédrio. E o sumo sacerdote interrogou-os,

26-27Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe tiwinarî surarayamî' esanonya ta'pî surarayamî' pî': —Ka'ne' pe to' era'matantî. To' wîtî'pî. To' enepî'pî to'ya. Î' kupî to'ya pîn to' winîkîi maasa pra pemonkonyamî'ya tîpa'tîpîtîkon nama'pî to'ya tî' ke. Moropai to' ene'sa' to'ya yai, inkamoro pî' ta'pî Judeuyamî' esanon pe tîwe'sanonya: —Mîrîrî warantî "Inî'rî pemonkonyamî' kîsenupatî mîîkîrî Jesus ese' pî'", ta'pî annaya apî'nîkon yuukuya'nîkon pra awanîkon sîrîrî.

28 dizendo: Expressamente vos ordenamos que não ensinásseis nesse nome; contudo, enchestes Jerusalém de vossa doutrina; e

28Ankupî'pîkon era'matî maasa î' ku'sa'ya'nîkon mîîkîrî ese' pî' eeseurîmakon ke pemonkonyamî'

quereis lançar sobre nós o sangue desse homem.

Jerusalém cidaderî ponkonya etasa' era'matî. Mîrîrî warantî tîîse anna Judeuyamî' esanonya Jesus wî'pî taa pî' aako'mamîkon mîrîrî.

29 Então, Pedro e os demais apóstolos afirmaram: Antes, importa obedecer a Deus do que aos homens.

29Tîîse Pedroya moropai tiaronkon Jesus naipontî'sanya inkamoro maimu yuuku'pî. Ta'pî to'ya: —Paapa maimu yawîrî e'nîpai awanî sîrîrî warayo'kon maimu yawîrî e'nî yentai.

30 O Deus de nossos pais ressuscitou a Jesus, a quem vós matastes, pendurando-o num madeiro.

30Mîîkîrî Paapa penaronkon utamokon napurî'pî mîîkîrî Paapaya Jesus pîmî'sa'ka'pî amîrî'nîkonya iwî me'posa' tîpo, pakî'nan pona ipokapîtî me'posa'ya'nîkon tanne.

31 Deus, porém, com a sua destra, o exaltou a Príncipe e Salvador, a fim de conceder a Israel o arrependimento e a remissão de pecados.

31Mîîkîrî Jesus kupî'pî Paapaya tîmeruntîri winî eereutato'pe, tamî'nawîronkon esa' pe, moropai upîika'tînenkon pe. Paapaya itîrî'pî manni'kan tîpemonkonoyamî' Judeuyamî'ya imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka ya tîîwanmîra Paapaya iku'to'pe —ta'pî to'ya to' pî'.

32 Ora, nós somos testemunhas destes fatos, e bem assim o Espírito Santo, que Deus outorgou aos que lhe obedecem.

32—Mîrîrî ekaremekî annaya sîrîrî maasa pra era'ma pî' anna man tamî'nawîrî. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî yenpo pî' man tamî'nawîrî. Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî Paapa narima'pî tîmaimu yawîrî tîîko'mansenon pia —ta'pî Pedroya to' pî'.

O parecer de Gamaliel

33 Eles, porém, ouvindo, se enfureceram e queriam matá-los.

33Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai, inkamoro Judeuyamî' esanon emurukuntî'san ekore'ma'pî inî' panpî' to' winîkîi. Mîrîrî to' tî'ka tîuya'nîkon pî' to' eseurîma'pî.

34 Mas, levantando-se no Sinédrio um fariseu, chamado Gamaliel, mestre da lei,

34Tîîse moro awanî'pî warayo' to' kore'ta. Mîîkîrî fariseu itese' Gamaliel to' yenupanen Judeuyamî' yeseru pî'. Mîrîrî

acatado por todo o povo, mandou retirar os homens, por um pouco,

ye'nen tamî'nawîronkon nînama pe awanî'pî. Mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî. Ta'pîiya to' pî': —Jesus naipontî'san yenpa'katî maasa poro pona ka'ne' perî —ta'pîiya. Moropai to' yenpa'ka'pî to'ya.

35 e lhes disse: Israelitas, atentai bem no que ides fazer a estes homens.

35Moropai eeseurîma pia'tî'pî arinîkon emurukuntî'sanya eta tanne. —A'kî, uyonpayamî' —ta'pîiya. —Aka, î' kupîya'nîkon kai'ma kîsenku'tîtî insamoro Jesus naipontî'san winîkîi. Maasa ekaremekîuya etatî —ta'pîiya.

36 Porque, antes destes dias, se levantou Teudas, insinuando ser ele alguma coisa, ao qual se agregaram cerca de quatrocentos homens; mas ele foi morto, e todos quantos lhe prestavam obediência se dispersaram e deram em nada.

36—Pena pu'kuru pra warayo' wanî'pî itese' Teudas. Mîîkîrî wanî'pî pemonkon esa' pe arinîkon 400 kaisaronkon esa' pe Teudas wanî'pî. Ipîkku pe tîwe'to'pe awe'kupî'pî. Tîîse iwî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo inenupakon rî'san e'paraipîka'pî. Inî'rî ipokonpe tîwanî'pîkon warantî pra to' ena'pî. Mîrîrî warantî to' ataretî'ka'pî —ta'pîiya.

37 Depois desse, levantou-se Judas, o galileu, nos dias do recenseamento, e levou muitos consigo; também este pereceu, e todos quantos lhe obedeciam foram dispersos.

37—Moropai inî'rî tiaron wanî'pî Judas itese' Galiléia pon —ta'pîiya. —Manni' yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ku'ne'tî to'ya yai, mîîkîrî wanî'pî mîrîrî warantî. Ipîkku pe tîwe'to'pe awe'kupî'pî. Ipemonkonoyamî' wanî'pî tu'ke inenupakon. Tîîse mîîkîrî wî'pî to'ya. Moropai inkamoro inenupa rî'san e'paraipîka'pî —ta'pîiya.

38 Agora, vos digo: dai de mão a estes homens, deixai-os; porque, se este conselho ou esta obra vem de homens, perecerá;

38—Mîrîrî warantî naka inkamoro wanî. Mîrîrî ye'nen tîwî to' ku'pai'nîkon, maasa pra pemonkon yeseru pe awanî ya, î' pe pra rî to' nenupa'san wanî —ta'pî Gamalielya.

39 mas, se é de Deus, não podereis destruí-
los, para que não sejais, porventura,
achados lutando contra Deus. E
concordaram com ele.

40 Chamando os apóstolos, açoitaram-nos
e, ordenando-lhes que não falassem em o
nome de Jesus, os soltaram.

41 E eles se retiraram do Sinédrio
regozijando-se por terem sido
considerados dignos de sofrer afrontas por
esse Nome.

42 E todos os dias, no templo e de casa em
casa, não cessavam de ensinar e de pregar
Jesus, o Cristo.

Atos 6

A instituição dos diáconos

1 Ora, naqueles dias, multiplicando-se o
número dos discípulos, houve
murmuração dos helenistas contra os
hebreus, porque as viúvas deles estavam
sendo esquecidas na distribuição diária.

39—Tîîse mîrîrî warantî pra Paapa
meruntîri pe to' wanî tanne, î'
kupîya'nîkon kai'ma kîsenku'tîtî. Mîrîrî
warantî ikupî pî' eesenumenkakon ya,
Paapa winîkîi imakui'pî kupîya'nîkon
mîrîrî —ta'pîiya to' pî'.
40Mîrîrî tîpo mîîkîrî Gamaliel eseurîmato'
kupî'pî to'ya innape. Mîrîrî ye'nen, —Jesus
naipontî'san yawonnî'tî —ta'pî to'ya. To'
yawonnîpî'pî to'ya. To' po'pîtîtîpo'nîkon
inkamoro rumaka'pî to'ya. To' rumaka pe
ta'pî to'ya: —Atîtî, inî'rî eeseurîmakon
yu'se anna wanî pra man mîîkîrî Jesus ese'
pî' —ta'pî to'ya.
41Moropai Pedro tiaronkon Jesus
naipontî'san epa'ka'pî arinîkon
emurukuntî'san kore'tapai taatausinpai
maasa pra Jesus yekare pî' ekaremekî
tîuya'nîkon wenai tîwe'taruma'tîkon epu'tî
to'ya eserîke awanî. Mîrîrî warantî si'ma,
to' atausinpasa' wanî'pî kure'ne. Inkamoro
wîtî'pî.
42Inkamoroya wei kaisarî Paapa maimu
ekareme'pîtî'pî epîremanto' yewî' ta
moropai tuutîkon pe wîttîkon kaisarî.
Pîika'tîton pe Jesus Paapa narima'pî wanî
ekareme'pîtî'pî to'ya tîwîrî, tîrumakai pra.

Atos 6

Asakî'ne Mia' Pona Tîîmo'tai'nîkon Menka To'ya Jesus Naipontî'san Pîika'tînenan Pe

1Tîko'man pe pu'kuru tîîko'manse pra
Judeuyamî' innape Jesus ku'nenan ena
ko'mannîpî'pî arinîke. Tiaronkon wanî'pî
mîrîrî yai grego maimu ta
teeseurîmasanon pe moropai tiaronkon

wanî'pî aramaico pe teeseurîmasanon pe. Mîrîrî yai inkamoro grego maimu ta teeseurîmasanon esiyu'pîtî pia'tî'pî maasa pra tonpakon inyo isa'manta'san pîika'tî to'ya pra awanî to' yekkari ton ke era'ma tîuya'nîkon wenai.

2 Então, os doze convocaram a comunidade dos discípulos e disseram: Não é razoável que nós abandonemos a palavra de Deus para servir às mesas.

2Mîrîrî ye'nen Jesus naipontî'sanya to' muurukuntî'pî. Inkamoro eseurîma'pî î' kai'ma to' pîika'tî tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya: —Morî pe pra awanî Paapa maimu pî' eseurîman rumakasa' ya manni'kan tîwe'taruma'tîsanon neken pîika'tîto'pe. Tîîse ekareme'pai awanî sîrîrî tîrumakai pra —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî mîrîrî esenyaka'manto' kupîtonkon menka tîuya'nîkon pî'.

3 Mas, irmãos, escolhei dentre vós sete homens de boa reputação, cheios do Espírito e de sabedoria, aos quais encarregaremos deste serviço;

3Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya: —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai warayo'kon menkapai'nîkon. Warayo'kon manni'kan epu'nenan yairî tîwe'sanon to' yeseru innape Jesus ku'nenan, Morî Yekaton Wannî maimu yawîrî tîwe'sanon menkapai'nîkon. Insamoro pia sîrîrî esenyaka'manto' rumakapai'nîkon man iku'to'pe to'ya.

4 e, quanto a nós, nos consagraremos à oração e ao ministério da palavra.

4Tîîse annaya irumaka pepîn tîîse wei tî'ka annaya e'pai awanî epîreman pî' kure'ne moropai itekare ekaremekî pî' —ta'pî to'ya.

5 O parecer agradou a toda a comunidade; e elegeram Estêvão, homem cheio de fé e do Espírito Santo, Filipe, Prócoro, Nicanor, Timão, Pármenas e Nicolau, prosélito de Antioquia.

5Inkamoro Jesus naipontî'san maimu eta tîuya'nîkon yai inna ta'pî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî ye'nen Estêvão mo'ka'pî to'ya. Mîîkîrî eturumakasa' wanî'pî Morî Yekaton Wannî yenya' ipoitîrî pe tîwe'to'pe. Moropai tiaronkon

6 Apresentaram-nos perante os apóstolos, e estes, orando, lhes impuseram as mãos.

7 Crescia a palavra de Deus, e, em Jerusalém, se multiplicava o número dos discípulos; também muitíssimos sacerdotes obedeciam à fé.

Estêvão perante o Sinédrio

8 Estêvão, cheio de graça e poder, fazia prodígios e grandes sinais entre o povo.

9 Levantaram-se, porém, alguns dos que eram da sinagoga chamada dos Libertos, dos cireneus, dos alexandrinos e dos da Cilícia e Ásia, e discutiam com Estêvão;

menka'pî to'ya nîrî ipokonpe. Filipe moropai Prócoro, Nicanor, Timão, Pármenas, Nicolau Antioquia pon. Mîîkîrî wanî'pî Judeu pe pra tîîse Judeuyamî' epîremato' yawîrî tîwe'sen pe awanî'pî.

6Mîrîrî tîpo inkamoro warayo'kon enepî'pî to'ya Jesus naipontî'san pia. Moropai inkamoro epîrema'pî to' pu'pai pona tenyakon tîrî'pî to'ya Paapa esenyaka'mato' ku'to'pe to'ya kai'ma.

7Mîrîrî warantî Paapa maimu esekaremekî'pî innape Jesus ku'nenan wenai. Mîrîrî yai inî' panpî' innape Jesus ku'nenan ena ko'mannîpî'pî arinîke Jerusalém po. To' kore'ta mararî pra teepîremasanonya nîrî innape Jesus kupî'pî.

Estêvão Yapisî To'ya

8Mîîkîrî warayo' Estêvão wanî'pî kure'ne Paapa nîpîika'tî'pî pe. Mîrîrî ye'nen Paapa meruntîri wanî'pî iipia. Mîrîrî wenai î' ikupî eserîkan pepîn moropai kure'nan esenumenkanto' kupî'pîiya pemonkonyamî' nera'maton pe.

9Tîîse mîrîrî wenai Estêvão winîkîi tiaronkon iipî'san Judeuyamî' Cirene cidaderî poi moropai Alexandria cidaderî poi wo'ma'ta pia'tî'pî. Inkamoro wanî'pî epere'nîto' yewî' tawonkon pena to' poitîrî pe si'san. Tarîpai to' poitîrî pe pra to' enasa'. Inkamoro moropai tiaronkon Judeuyamî' iipî'san Cilícia pata poi moropai Ásia pata poinokon, inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî Estêvão pî'. Mîrîrî ye'nen iteseru anepu'pai to' wanî'pî yairî pra

awe'to', imakui'pî pe awe'to', î' kupîkonpa kai'ma yarakkîrî.

10 e não podiam resistir à sabedoria e ao Espírito, pelo qual ele falava.

10Tîise Estêvãoya tamî'nawîrî yapîtanîpî'pî yairî to' maimu yuuku'pîiya. Maasa pra Morî Yekaton Wannî wanî'pî iipia.

11 Então, subornaram homens que dissessem: Temos ouvido este homem proferir blasfêmias contra Moisés e contra Deus.

11Mîrîrî ye'nen inkamoroya tiaronkon pemonkonyamî' ye'ma'pî eeseurîmatonkon seru'ye' pe iwinîkîi. —Inna era'ma'pî annaya. Imakui'pî pe Moisés yeseru winîkîi eeseurîma'pî. Moropai Paapa winîkîi eeseurîma'pî eta'pî annaya kai'ma —ta'pî to'ya.

12 Sublevaram o povo, os anciãos e os escribas e, investindo, o arrebataram, levando-o ao Sinédrio.

12Mîrîrî warantî inkamoroya Judeuyamî' esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupato' pî' yenupatonkon moropai pemonkonyamî' meruntîtannîpî'pî inî' panpî', Estêvão winîkîi î' ku'to'pe to'ya kai'ma. Moropai mîrîrî tîpo Estêvão yapisî'pî to'ya moropai yarî'pî to'ya. Judeuyamî' esanon pe tîwe'sanon rawîrî yarî'pî to'ya.

13 Apresentaram testemunhas falsas, que depuseram: Este homem não cessa de falar contra o lugar santo e contra a lei;

13Moropai tiaronkon pemonkonyamî' yuwa'pî to'ya inî'rî iwinîkîi eseurîmatonkon seru'ye' pe. Inkamoroya ta'pî: —Mîrîrî eta'pî annaya eeseurîmato' epîremanto' yewî' winîkîi moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' winîkîi. Mîrîrî pî' teeseurîma pî' aako'mamî.

14 porque o temos ouvido dizer que esse Jesus, o Nazareno, destruirá este lugar e mudará os costumes que Moisés nos deu.

14Jesus Nazaréponya epîremanto' yewî' yanmaka moropai tamî'nawîrî Moisés yeseru mo'tanîpîiya kupî sîrîrî taapîtîiya eta'pî annaya. Mîrîrî warantî to' eseurîma'pî seru'ye' pe.

15 Todos os que estavam assentados no Sinédrio, fitando os olhos em Estêvão,

15Mîrîrî yai tamî'nawîronkon emurukuntî'sanya Estêvão era'ma'pî morî

viram o seu rosto como se fosse rosto de anjo.

Atos 7

A defesa de Estêvão

1 Então, lhe perguntou o sumo sacerdote: Porventura, é isto assim?

2 Estêvão respondeu: Varões irmãos e pais, ouvi. O Deus da glória apareceu a Abraão, nosso pai, quando estava na Mesopotâmia, antes de habitar em Harã,

3 e lhe disse: Sai da tua terra e da tua parentela e vem para a terra que eu te mostrarei.

4 Então, saiu da terra dos caldeus e foi habitar em Harã. E dali, com a morte de seu pai, Deus o trouxe para esta terra em que vós agora habitais.

5 Nela, não lhe deu herança, nem sequer o espaço de um pé; mas prometeu dar-lhe a posse dela e, depois dele, à sua descendência, não tendo ele filho.

6 E falou Deus que a sua descendência seria peregrina em terra estrangeira, onde seriam escravizados e maltratados por quatrocentos anos;

pe. Mîîkîrî yenpata wanî'pî inserî yenpata warantî era'ma'pî to'ya.

Atos 7

Estêvão Eseurîmato' To' Pî'

1Mîrîrî tîpo teepîremasanon esanon yepotorîya Estêvão ekaranmapo'pî: —Inna pî' rî to' eseurîma mîrîrî? —ta'pîiya.

2Yuuku'pî Estêvãoya: —Uyonpayamî' uyuntonon, eseurîma etatî —ta'pîiya. —Pena morî pu'kuru a'ka pe tîwe'sen Paapa esenpo'pî utamokon Abraão nurî'tî pia, maasa Mesopotâmia pata po aako'mamî tanne, Harã pona iko'manse attî pra tîîse.

3Mîîkîrîya ta'pî Abraão pî': "Apata yapai epa'kakî. Apemonkonoyamî' kore'tapai atîkî, o'non pata apata'se' ton ekaremekîuya manni' pata ya'", *(Gn 12.1)* ta'pîiya.

4Mîrîrî ye'nen Abraão wîtî'pî Caldéia poi iko'manse Harã pata pona. Mîrîrî tîpo, itun sa'mantasa' tîpo, Paapaya mîîkîrî enepî'pî sîrîrî pata pona o'non pata uurî'nîkon ko'mamî manni' pata ya'.

5Mîîkîrî pia Paapaya iwaikkatoi pe sîrîrî pata tîîsa' pra man mîrîrî yai. Tîîse tamî'nawîrî itîrî tîuya taasai'ya wanî'pî. Moropai apayanrî'san pata'se' pe awanî kupî sîrîrî, taasai'ya wanî'pî inmuku ton pra tîîse.

6Mîrîrî tîpo Paapaya ta'pî Abraão pî': "Inkamoro apayanyamî' rî'san ko'mamî pe man tiaron pata po ka'ran pe. Mîrîrî pata ponkon poitîrî pe to' ko'mamî pe man 400 kono' kaisarî. Inkamoro e'taruma'tî pe man

7 eu, disse Deus, julgarei a nação da qual forem escravos; e, depois disto, sairão daí e me servirão neste lugar.

8 Então, lhe deu a aliança da circuncisão; assim, nasceu Isaque, e Abraão o circuncidou ao oitavo dia; de Isaque procedeu Jacó, e deste, os doze patriarcas.

9 Os patriarcas, invejosos de José, venderam-no para o Egito; mas Deus estava com ele

10 e livrou-o de todas as suas aflições, concedendo-lhe também graça e sabedoria perante Faraó, rei do Egito, que o constituiu governador daquela nação e de toda a casa real.

mararî pra tiaronkon poitîrî pe mîrîrî to' pata ya' si'ma", ta'pîiya.
7Moropai Paapaya ta'pî Abraão pî': "Inkamoro amîrî'nîkon taruma'tîponkon taruma'tîuya pe wai", ta'pîiya. "Upemonkonoyamî' mo'kauya pe wai sîrîrî pata po si'ma upoitîrî pe to' e'to'pe", *(Gn 15.13,14)* ta'pîiya Abraão pî'.
8Mîrîrî ye'nen Paapa eseta'pî Abraão yarakkîrî. Moropai Abraão nîkupî ton tîrî'pîiya, tînmukukon esenposa' yai tiwin semana kaisarî aako'mansa' tîpo Abraãoya Isaque mere pi'pî pottî ya'tîto'pe. Mîrîrî yawîrî Abraãoya ikupî'pî. Mîrîrî warantî Isaqueya nîrî ikupî'pî tînmu Jacó yarakkîrî. Moropai Jacóya manni'kan tînmukuyamî' pî' ikupî'pî mîrîrî warantî — ta'pî Estêvãoya.
9Inkamoro pî' Estêvão eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Manni'kan penaronkon utamokon rî'san Jacó munkîyamî' nurî'tîya tonpakon José yewanmîrî'pî maasa pra tentai'nîkon tîyunkonya yapurî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ike to' e'repa'pî Egito ponkon pia to' poitîrî pe awe'to'pe kai'ma. Tîîse mîîkîrî yarakkîrî Paapa wanî'pî.
10Mîrîrî ye'nen Paapaya ipîika'tî'pî awe'taruma'tîto' yapai. Egito pata esa' rei Faraó pia José wanî yai Paapaya mîîkîrî kupî'pî tîwakîri pe era'mato'pe Faraóya. Mîrîrî ye'nen Faraóya ta'pî ipî': "Epu'nen pe awanî wenai, tarîpai pata esa' pe eena pe nai kai'ma. Pata esa' pe eena pe nai

moropai uyewî' tawonkon esa' pe nîrî eena pe nai", ta'pîiya José pî'.

11 Sobreveio, porém, fome em todo o Egito; e, em Canaã, houve grande tribulação, e nossos pais não achavam mantimentos.

11Mîrîrî tîpo kure'ne iwan wanî'pî Egito pata po moropai Canaã pata po. Mîrîrî yai utamokon nurî'tîya kure'ne iwan epu'tî'pî.

12 Mas, tendo ouvido Jacó que no Egito havia trigo, enviou, pela primeira vez, os nossos pais.

12Mîrîrî yai Jacó nurî'tîya yekkari wanî yekare eta'pî Egito po trigo wanî. Mîrîrî ye'nen tînmukuyamî' yarima'pîiya tekkarikon ton yennai.

13 Na segunda vez, José se fez reconhecer por seus irmãos, e se tornou conhecida de Faraó a família de José.

13Itakon te'ka pe to' wîtîsa' yai José esekaremekî'pî anî' pe tîwanî tonpayamî' pî'. Mîrîrî warantî José yonpayamî' epu'tî'pî Faraóya.

14 Então, José mandou chamar a Jacó, seu pai, e toda a sua parentela, isto é, setenta e cinco pessoas.

14Moropai ta'pî Joséya Jacó nurî'tî wîtîto'pe Egito pona. Mîrîrî ye'nen Jacó wîtî'pî 75 kaisarî tîpemonkonoyamî' pokonpe.

15 Jacó desceu ao Egito, e ali morreu ele e também nossos pais;

15Miarî Egito po mîîkîrî utamokon Jacó ko'mamî'pî tîîsa'manta pîkîrî.

16 e foram transportados para Siquém e postos no sepulcro que Abraão ali comprara a dinheiro aos filhos de Hamor.

16Mîrîrî tîpo inmukuyamî' rî'san utamokon e'tî'ka'pî. Mîrîrî tîpo to' esa'rî'pî menna'po'pî to'ya Siquém pata pona to' yu'na'tîi. Maasa pra miarî utamokon Abraão nurî'tî nenna'pî pe awanî'pî. Hamor payanyamî' rî'san pî' mîrîrî pata yenna'pîiya moropai ye'ma'pîiya tîniru ke tîpata pe awe'to'pe.

17 Como, porém, se aproximasse o tempo da promessa que Deus jurou a Abraão, o povo cresceu e se multiplicou no Egito,

17Abraão pî' î' kupî tîuya ta'pî tîuya kupî Paapaya pra tîîse mîrîrî weiyu eseporî tanne, utamokon epansa' wanî'pî mararî pra Egito pata po.

18 até que se levantou ali outro rei, que não conhecia a José.

18Mîrîrî yai tiaron Faraó ena'pî pata esa' pe José epu'nen pepîn.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

19 Este outro rei tratou com astúcia a nossa raça e torturou os nossos pais, a ponto de forçá-los a enjeitar seus filhos, para que não sobrevivessem.

20 Por esse tempo, nasceu Moisés, que era formoso aos olhos de Deus. Por três meses, foi ele mantido na casa de seu pai;

21 quando foi exposto, a filha de Faraó o recolheu e criou como seu próprio filho.

22 E Moisés foi educado em toda a ciência dos egípcios e era poderoso em palavras e obras.

23 Quando completou quarenta anos, veio-lhe a idéia de visitar seus irmãos, os filhos de Israel.

24 Vendo um homem tratado injustamente, tomou-lhe a defesa e vingou o oprimido, matando o egípcio.

25 Ora, Moisés cuidava que seus irmãos entenderiam que Deus os queria salvar por intermédio dele; eles, porém, não compreenderam.

26 No dia seguinte, aproximou-se de uns que brigavam e procurou reconduzi-los à paz, dizendo: Homens, vós sois irmãos; por que vos ofendeis uns aos outros?

19Mîîkîrîya utamokon nurî'tî yenku'tî'pî moropai to' taruma'tî'pîiya kure'ne. Mîrîrî yai to' munkîyamî' teesenposanon yenpa'ka me'po'pîiya to' e'tî'kato'pe.

20Mîrîrî kore'ta Moisés esenpo'pî morî more. Mîîkîrî tîwarîkka'pî isanya itunya eseurîwî'ne kapoi kaisarî.

21Mîrîrî tîpo mîîkîrî yenpa'kasa' to'ya tanne Moisés eporî'pî pata esa' Faraó yensiya. Mîîkîrî tîwarîkka'pîiya tînre pe.

22Mîrîrî ye'nen mîîkîrî esenupa'pî tamî'nawîrî Egito ponkon esenupato' pî'. Epu'nen pe awanî'pî. Ipîkku pe awanî'pî. Moropai teeseurîma epu'nen pe awanî'pî. Î' rî kupîiya yai morî pe awanî'pî —ta'pî Estêvãoya.

23—Mîrîrî tîpo a'yeke'ton pe teenai asakî'ne pemonkon kono' kaisarî tîwanî ye'ka pe Moisés esenumenka'pî ipemonkonoyamî' anera'mapai tîwanî pî'.

24Mîrîrî yai teepîsanon era'ma'pîiya, Egito pon moropai tonpa Judeu yarakkîrî. Mîîkîrî taruma'tînen pî' eese'ma'pî, moropai iwî'pîiya.

25Mîrîrî pî' Moisés esenumenka'pî, uurî wenai upemonkonoyamî'ya epu'tî tîpîika'tîkon Paapaya kai'ma, tîîse epu'tî to'ya pîn.

26Mîrîrî tîpo erenma'sa' pe inî'rî tiaronkon teepîsanon era'ma'pîiya. Inkamoro pia attî'pî. Inkamoro wanî'pî itonpayamî' Judeuyamî' pe. Inkamoro pîika'tî kai'ma eesenumenka'pî. To' rataikai attî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: “Warayo'kon, amîrî'nîkon uyonpayamî', ayakon yarakkîrî eekore'ma

mîrîrî î' wani' awanî ye'nen?” ta'pîiya to' pî'.

27 Mas o que agredia o próximo o repeliu, dizendo: Quem te constituiu autoridade e juiz sobre nós?

27Tîise manni' tîwanîyakon taruma'tînenya Moisés tukka'pî. Ta'pîiya: “Amîrî e'kupî mîrîrî anna yepuru pe. O'non ye'ka pe anna esa' pe akupî annaya kai'ma awanî mîrîrî?” ta'pîiya ipî'.

28 Acaso, queres matar-me, como fizeste ontem ao egípcio?

28“Uurî anwîpai awanî mîrîrî, ko'manpara Egito pon warayo' wî'pîya warantî?” *(Êx 2.14)* ta'pîiya ipî'.

29 A estas palavras Moisés fugiu e tornou-se peregrino na terra de Midiã, onde lhe nasceram dois filhos.

29Mîrîrî eta tîuya pe Moisés epe'pî. Attî'pî Egito pata poi Midiã pata pona ko'manse. Miarî Moisés munkîyamî' ton esenpo'pî asakî'ne —ta'pî Estêvãoya.

30 Decorridos quarenta anos, apareceu-lhe, no deserto do monte Sinai, um anjo, por entre as chamas de uma sarça que ardia.

30—Asakî'ne pemonkon kono' (40) kaisarî Moisés ko'mansa' tanne, inserî esenpo'pî iipia. Mîîkîrî esenpo'pî keren po apo' mî'nî ye' taransen ya', manni' wî' itese' Sinai mîrîrî pia.

31 Moisés, porém, diante daquela visão, ficou maravilhado e, aproximando-se para observar, ouviu-se a voz do SENHOR:

31Mîrîrî ye'nen Moisésya era'ma'pî mîrîrî apo' teesewankono'mai kure'ne teesenumenkai. Mîrîrî era'mai awe'rennuku'pî inî' panpî' morî pe era'mapa kai'ma. Mîrîrî yai Paapa maimu eta'pîiya.

32 Eu sou o Deus dos teus pais, o Deus de Abraão, de Isaque e de Jacó. Moisés, tremendo de medo, não ousava contemplá-la.

32“Uurî atamokon nurî'tî yepotorî, Abraão nurî'tî napurî'pî, moropai Isaque nurî'tî napurî'pî, moropai Jacó nurî'tî napurî'pî”, *(Êx 3.6)* ta'pîiya. Mîrîrî taiya eta tîuya yai, Moisés esi'nîpî'pî awe'tîtîka'pî kure'ne. Eranne' pe tîwanî ye'nen era'maiya pîn.

33 Disse-lhe o SENHOR: Tira a sandália dos pés, porque o lugar em que estás é terra santa.

33Moropai Paapa eseurîma'pî. Ta'pîiya ipî': "A'sa'sa' mo'kakî, maasa pra sîrîrî pata

wanî morî pe maasa pra uurî wanî ye'nen tarî”, ta'pîiya.

34 Vi, com efeito, o sofrimento do meu povo no Egito, ouvi o seu gemido e desci para libertá-lo. Vem agora, e eu te enviarei ao Egito.

34“Upemonkonoyamî' e'taruma'tî era'ma pî' wai kure'ne Egito po. To' karau eta pî' wai. Mîrîrî ye'nen inkamoro pîika'tîi awenna'popa Egito pona. Ayarimauya sîrîrî”, *(Êx 3.5,7,8,10)* ta'pîiya. Mîrîrî warantî Paapa eseurîma'pî Moisés yarakkîrî —ta'pî Estêvãoya.

35 A este Moisés, a quem negaram reconhecer, dizendo: Quem te constituiu autoridade e juiz? A este enviou Deus como chefe e libertador, com a assistência do anjo que lhe apareceu na sarça.

35—Mîîkîrî Moisés manni' innape ikupî to'ya pra awanî'pî. Ta'pî to'ya ipî': “Anna yepotorî pe kai'ma awanî? Anna yepotorî pe akupî annaya pra man tiwin kin”, ta'pî to'ya ipî'. Tîîse Paapaya iku'sa' wanî'pî to' pîika'tîto'peiya kai'ma. Manni' mî'nî ye' taransen yawon esenpo'pî winîpai Paapaya taasa' epu'tî'pîiya.

36 Este os tirou, fazendo prodígios e sinais na terra do Egito, assim como no mar Vermelho e no deserto, durante quarenta anos.

36Mîîkîrî Moisésya tîpemonkonoyamî' Judeuyamî' mo'ka'pî Egito poi. Mîrîrî yai ikupî eserîkan pepîn kupî'pîiya, kure'nan esenumenkanto' kupî'pîiya, manni' tuna Suuyu tuna kure'nan nuurukkutî to'ya yai. Moropai asakî'ne pemonkon kono' tîîko'mamî yai, keren po Moisésya ikupî'pî to' nera'maton pe —ta'pî Estêvãoya.

37 Foi Moisés quem disse aos filhos de Israel: Deus vos suscitará dentre vossos irmãos um profeta semelhante a mim.

37—Mîîkîrî Moisésya ta'pî tîpemonkonoyamî' pî': "Apîika'tînenkon ton yarima Paapaya pe man, tîmaimu ekareme'nen uyarima'pî tîuya warantî”, ta'pîiya to' pî'. "Ayonpakon perî tîwe'sen iipî pe man”, *(Dt 18.15)* ta'pîiya to' pî'.

38 É este Moisés quem esteve na congregação no deserto, com o anjo que lhe falava no monte Sinai e com os nossos

38Mîîkîrî Moisés ko'mamî'pî keren po inkamoro tîpemonkonoyamî' pokonpe. Miarî mîîkîrî wanî'pî utamokon nurî'tî pokonpe, moropai manni' inserî warainon

pais; o qual recebeu palavras vivas para no-las transmitir.

ponkon pe awanî'pî wî' itese' Sinai pia yarakkîrî eeseurîma'pî. Mîrîrî yai mîîkîrî Moisésya Paapa winîpainon itekare ipatîkarî enen ko'mannîto' pî' teeseurîmasen yapisî'pî. Mîrîrî ekaremekî'pîiya uurî'nîkon pî'.

39 A quem nossos pais não quiseram obedecer; antes, o repeliram e, no seu coração, voltaram para o Egito,

39Miarî keren po tîwanîkon yai, innape Moisés kupî utamokon rî'sanya pra awanî'pî tesa'kon pe awanî. Mîrîrî ye'nen itentai to' ena'pî. Mîrîrî ye'nen enna'popai to' wanî'pî Egito pona.

40 dizendo a Arão: Faze-nos deuses que vão adiante de nós; porque, quanto a este Moisés, que nos tirou da terra do Egito, não sabemos o que lhe aconteceu.

40Ta'pî to'ya Arão pî': "Unapurîkon ton konekakî e'mai' pe tuutîsanonya yaato'pe, to' wenairî wîtînto'pe. Maasa pra Moisés o'non poro renamo attî'pî mîrîrî, uurî'nîkon mo'ka'tîpon Egito pata poi. O'non pata awanî esepu'tî pra awanî sîrîrî", *(Êx 32.1)* ta'pî to'ya.

41 Naqueles dias, fizeram um bezerro e ofereceram sacrifício ao ídolo, alegrando-se com as obras das suas mãos.

41Mîrîrî ye'nen Arãoya ikoneka'pî to' napurî ton. Paaka more warantî ikoneka'pîiya. Moropai mîîkîrî paaka more yapurî'pî to'ya. Yapurî tîuya'nîkon wenai tekînkon wî'pî to'ya yapurîkonpa kai'ma. Festa pî' to' wanî'pî moropai kure'ne to' atausinpa'pî mîîkîrî tîkoneka'pîkon yapurî tîuya'nîkon pî'.

42 Mas Deus se afastou e os entregou ao culto da milícia celestial, como está escrito no Livro dos Profetas: Ó casa de Israel, porventura, me oferecestes vítimas e sacrifícios no deserto, pelo espaço de quarenta anos,

42Mîrîrî ye'nen Paapa atarima'pî to' pia pai moropai to' rumaka'pîiya sirikkîyamî' yapurîto'pe to'ya. Mîrîrî kupî'pî to'ya Paapa maimu ekareme'nenanya taasa' yawîrî. See warantî imenuka'pî to'ya pena. Paapaya ta'pî inkamoro Judeuyamî' pî': "Uyapurîkonpa ayekînkon wîîsa'ya'nîkon pepîn mîrîrî asakî'ne pemonkon kono' kaisarî (40) keren po awanîkon yai?

43 e, acaso, não levantastes o tabernáculo de Moloque e a estrela do deus Renfã, figuras que fizestes para as adorar? Por isso, vos desterrarei para além da Babilônia.

44 O tabernáculo do Testemunho estava entre nossos pais no deserto, como determinara aquele que disse a Moisés que o fizesse segundo o modelo que tinha visto.

45 O qual também nossos pais, com Josué, tendo-o recebido, o levaram, quando tomaram posse das nações que Deus expulsou da presença deles, até aos dias de Davi.

46 Este achou graça diante de Deus e lhe suplicou a faculdade de prover morada para o Deus de Jacó.

43Amîrî'nîkonya anapurîkon pe ankoneka'pîkon itese' Moloque yarî'pî itewî' ton tappîi tîkonekai. Mîrîrî warantî rî nîrî anapurîkon Renfã yarî'pîya'nîkon. Mîrîrî ankupî'pîkon kaiwano' warainon awanî'pî yapurîkonpa. Mîrîrî wenai apatakon yapai amîrî'nîkon yarî me'pouya kupî sîrîrî aminke, Babilônia mîî winîkîi”, *(Am 5.25-27)* ta'pî Paapaya. Mîrîrî warantî penaron Paapa maimu ekareme'nenanya imenuka'pî —ta'pî Estêvãoya.

44—Pena utamokon nurî'sanya tappîi koneka'pî mîrîrî ta si'ma Paapa yapurîkonpa. Mîrîrî tappîi ta Paapa wanî'pî to' yarakkîrî keren po. Mîrîrî tappîi koneka'pî to'ya iku'to'pe Moisésya ta'pî Paapaya yawîrî. Moisés pia Paapa nenpo'pî manni' warantî ikoneka'pî to'ya.

45Mîrîrî tappîi yapi'sa' to'ya wanî'pî. Moropai tîtamokon nurî'tî sa'manta yai ipayanyamî' rî'san pia awe'nîmî'pî. Tuutîkon yai mîrîrî tappîi yarî'pî to'ya Josué pîkîrî sîrîrî pata pona. Mîrîrî yai to' eseya'nama'pî sîrîrî pata ya tîîko'mansenon yarakkîrî. Inkamoro mo'ka'pî to'ya maasa pra Paapaya to' yenpa'ka'pî inkamoro pata'pî ya' tîpemonkonoyamî' ko'manto'pe. Mîrîrî tîpo mîrîrî tappîi e'nîmî'pî tarî to' kore'ta tesa'kon pe Davi wanî pîkîrî.

46Mîîkîrî Davi era'ma'pî Paapaya tîwakîri pe. Mîrîrî ye'nen Daviya Paapa pî' esatî'pî epîremanto' yewî' ton konekapa kai'ma,

utamokon Jacó nurî'tî napurî'pî yapurîpa kai'ma.

47 Mas foi Salomão quem lhe edificou a casa.

47Tîîse ikonekaiya pîn. Inmurî'pî Salomãoya neken Paapa yapurîto' yewî' ton koneka'pî —ta'pî Estêvãoya.

48 Entretanto, não habita o Altíssimo em casas feitas por mãos humanas; como diz o profeta:

48—Tîîse mîrîrî wîttî itenya ke warayo' nîkoneka'pî ta pî' Paapa ko'mamî eserîke pra awanî. Maasa pra kure'nan mîîkîrî tamî'nawîronkon yentainon.

49 O céu é o meu trono, e a terra, o estrado dos meus pés; que casa me edificareis, diz o SENHOR, ou qual é o lugar do meu repouso?

49Mîrîrî pî' Paapa maimu ekareme'nen eseurîma'pî. Ta'pîiya pena see warantî: "Uuko'manto' wanî ka' po, miarî si'ma tamî'nawîron ko'mannîpîuya. Mîrîrî ye'nen sîrîrî pata wanî si'mîrikkî pe. Ipona u'pu tîrîuya eserîke awanî.

50 Não foi, porventura, a minha mão que fez todas estas coisas?

50⌊Kure'ne itentai wanî ye'nen⌋ î' ye'ka see wîttî konekaya'nîkon ita uuko'manto' ton? O'non pata pata nai uurî erî'ka'to' ton? Tamî'nawîrî unkoneka'pî pe awanî epu'tîya'nîkon pra naatî?" *(Is 66.1,2)* ta'pî Paapaya ta'pî Profetaya.

51 Homens de dura cerviz e incircuncisos de coração e de ouvidos, vós sempre resistis ao Espírito Santo; assim como fizeram vossos pais, também vós o fazeis.

51Moropai Estêvão eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Î' wani' awanî ye'nen yuukuya'nîkon pra awanîkon mîrîrî? Paapa epu'nenan pepîn warantî awanîkon. Î' wani' awanî ye'nen sa'me pu'kuru ayewankon kupîya'nîkon? Î' wani' awanî ye'nen Paapa maimu anetapai pra awanîkon? Atamokon nurî'tî warantî awanîkon. Inkamoroya Morî Yekaton Wannî yewanmîrî'pî warantî yewanmîrîya'nîkon.

52 Qual dos profetas vossos pais não perseguiram? Eles mataram os que anteriormente anunciavam a vinda do

52Inkamoroya pena Paapa maimu ekareme'nenan taruma'tî'pî. Morî Paapa poitîrî iipî pî' teeseurîmasanon tî'ka'pî

Justo, do qual vós agora vos tornastes traidores e assassinos,

53 vós que recebestes a lei por ministério de anjos e não a guardastes.

A morte de Estêvão

54 Ouvindo eles isto, enfureciam-se no seu coração e rilhavam os dentes contra ele.

55 Mas Estêvão, cheio do Espírito Santo, fitou os olhos no céu e viu a glória de Deus e Jesus, que estava à sua direita,

56 e disse: Eis que vejo os céus abertos e o Filho do Homem, em pé à destra de Deus.

57 Eles, porém, clamando em alta voz, taparam os ouvidos e, unânimes, arremeteram contra ele.

58 E, lançando-o fora da cidade, o apedrejaram. As testemunhas deixaram suas vestes aos pés de um jovem chamado Saulo.

59 E apedrejavam Estêvão, que invocava e dizia: SENHOR Jesus, recebe o meu espírito!

to'ya nîrî. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkonya mîîkîrî rumaka'pî iwîto'pe to'ya.

53Paapa winîpainon ankupîkon ton yapisî'pîya'nîkon inserîyamî' wenai tîîse mîrîrî yawîrî pra aako'mamîkon mîrîrî —ta'pî Estêvãoya.

Estêvão Wîî To'ya Tî' Ke Tîpa'tîpî'se

54Eta tîuya'nîkon ya teepîremasanon wanî'pî teekore'mai kure'ne Estêvão winîkîi.

55Mîrîrî yai Morî Yekaton Wannî wanî'pî Estêvão esa' pe. Mîrîrî yai ka' yekaya era'ma'pîiya. Paapa era'ma'pîiya a'ka pe awanî. Moropai Jesus era'ma'pîiya Paapa meruntîri winî aapîta'pî'sa' satippe.

56Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —A'kî, ka' esettapurukasa' era'ma pî' wai. Moropai Paapa narima'pî manni' pemonkon pe era'ma pî' wai imeruntîri winî —ta'pîiya.

57Tîîse anetapai pra tîwanîkon wenai tîpanakon yettapurî'pî to'ya. Moropai meruntî ke tîwentaimepîtîkon ye'ka pe Estêvão winîkîi to' iipî'pî.

58Moropai inkamoroya yapisî'pî yenpa'ka'pî to'ya cidade poi. Mîîkîrî pa'tî'pî pia'tî'pî to'ya tî'kon ke. Mîrîrî yai tîponkon mo'ka'pî to'ya mîîkîrî warayo' maasaron Saulo pia irumaka'pî to'ya era'mato'peiya kai'ma Estêvão pa'tî tîuya'nîkon tanne.

59Mîrîrî yai tîpa'tîpîtî to'ya tanne Estêvãoya Jesus yanno'pî. Ta'pîiya: —Uyepotorî Jesus, uyekaton yapi'kî aapia uuko'manto'pe —ta'pîiya.

60 Então, ajoelhando-se, clamou em alta voz: SENHOR, não lhes imputes este pecado! Com estas palavras, adormeceu.

Atos 8

1 E Saulo consentia na sua morte.

A primeira perseguição à igreja
Atos 26.9-11

Naquele dia, levantou-se grande perseguição contra a igreja em Jerusalém; e todos, exceto os apóstolos, foram dispersos pelas regiões da Judéia e Samaria.

2 Alguns homens piedosos sepultaram Estêvão e fizeram grande pranto sobre ele.

3 Saulo, porém, assolava a igreja, entrando pelas casas; e, arrastando homens e mulheres, encerrava-os no cárcere.

Filipe prega em Samaria

4 Entrementes, os que foram dispersos iam por toda parte pregando a palavra.

60Mîrîrî tîpo awe'sekunka'pî moropai mîîkîrî entaime'pî meruntî ke. Ta'pîiya: — Uyepotorî, insamoro kîtaruma'tîi imakui'pî to' nîkupî wenai. Mîrîrî taa tîpo Estêvão sa'manta'pî. Mîrîrî era'ma'pî manni' maasaron Sauloya. Estêvão wîî taa to'ya pî' inna taasai'ya wanî'pî.

Atos 8

Innape Jesus Ku'nenan Taruma'tî Sauloya

1-2Estêvão wîî to'ya tîpo tiaronkon innape Jesus ku'nenan Jerusalém ponkon karawa'pî mararî pra. Moropai inkamoroya Estêvão esa'rî'pî yu'na'tî'pî. Mîrîrî weiyu yai innape Jesus ku'nenan manni'kan Jerusalém ponkon e'taruma'tî pia'tî'pî innape Jesus kupî to'ya wenai. Moropai kure'nan inkamoro ataimerunpa'pî moropai to' wîtîpîtî'pî Judéia pata pona moropai tiaron Samaria pata pona. Tîîse Jesus naipontî'san neken ko'mamî'pî miarî Jerusalém po.

3Mîrîrî yai Sauloya innape Jesus ku'nenan taruma'tîpîtî'pî. Innape Jesus ku'to' to'ya anaretî'kapai awe'pîtî'pî. Mîrîrî wenai to' yuwapîtî'pîiya to' yewî'kon ta pî' tewonpî'se to' yapi'pîtî'pîiya. To' tîworoka'pî'se to' yenpa'kapîtî'pîiya to' yewî' tapai atarakkannîto' yewî' ta to' yarîpa.

4Mîrîrî wenai innape Jesus ku'nenan pemonkonyamî' ataimerunpa'pî moropai to' e'paraipîka'pî. To' wîtîpîtî'pî patakon kaisarî. Miarî tuutîsa'kon yai itekare ekaremekî'pî to'ya, tîwî ikupî to'ya pra.

Filipe Wîtî Samaria Pona Itekare Ekareme'se

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Filipe, descendo à cidade de Samaria, anunciava-lhes a Cristo.

6 As multidões atendiam, unânimes, às coisas que Filipe dizia, ouvindo-as e vendo os sinais que ele operava.

7 Pois os espíritos imundos de muitos possessos saíam gritando em alta voz; e muitos paralíticos e coxos foram curados.

8 E houve grande alegria naquela cidade.

Simão, o mágico

9 Ora, havia certo homem, chamado Simão, que ali praticava a mágica, iludindo o povo de Samaria, insinuando ser ele grande vulto;

10 ao qual todos davam ouvidos, do menor ao maior, dizendo: Este homem é o poder de Deus, chamado o Grande Poder.

11 Aderiam a ele porque havia muito os iludira com mágicas.

5Inkamoro yonpa Filipe wîtî'pî Samaria pata pona. Miarî itekare pî' eeseurîma'pî nîrî. Jesus wanî Paapa nîmenka'pî pe ekareme'pîtî'pîiya.

6Moropai miarîronkon pemonkonyamî'ya imaimu eta'pî morî pe tîîtî'napanse to' wanî'pî. Moropai Paapa meruntîri ke î' ikupî eserîkan pepîn kupî Filipeya era'ma'pî to'ya.

7Imakui'pî yekaton yarakkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' inkamoro yapai imariwa'yamî' yenpa'kaiya era'ma'pî to'ya. Moropai tiaronkon pri'yawonkon pepîn eke'nankon moropai asakoi'kon pepîn inkamoro yepi'tî Filipeya era'ma'pî to'ya.

8Mîrîrî ye'nen kure'ne taatausinpai mîrîrî cidade ponkon pemonkonyamî' wanî'pî.

Pia'san Pe Tîwe'sen Simão Yekare

9Miarî mîrîrî cidade po tîîko'mansen warayo' wanî'pî itese' Simão. Mîîkîrî Simão e'pîtî'pî pia'san pe tîwe'sen. Miarî Samaria pata ponkonya Simão yeseru era'mapîtî'pî. Î' ikupî eserîkan pepîn ku'pîtîiya. To' esenumenka'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe Simão atapurî'pî to' rawîrî.

10Mîrîrî ye'nen taapîtî'pî Samaria pata ponkonya, ipîkkukon moropai î' ton pînon, tamî'nawîronkonya taapîtî'pî ipî': —A'kî, mîserî warayo' yeseru wanî mîrîrî. Paapa meruntîri ke ikupî eserîkan pepîn ku'pîtîiya kai'ma. Meruntî mîîkîrî anna napurîton taa pî' to' ko'mamî'pî.

11Kure'ne to' esenumenka'pî ipî'. Maasa pra pena pata pai î' kupîiya era'mapîtî'pî to'ya Samaria pata po. Mîrîrî ye'nen

iwenairî to' wîtîpîtî'pî î' ikupî eserîkan pepîn ku'pîtîiya ye'nen.

12 Quando, porém, deram crédito a Filipe, que os evangelizava a respeito do reino de Deus e do nome de Jesus Cristo, iam sendo batizados, assim homens como mulheres.

12Mîrîrî kore'ta Filipe maimu eta'pî to'ya, Jesus yekare ekaremekîiya ye'nen. Paapa wanî tamî'nawîronkon esa' pe taa Filipeya wenai innape ikupî'pî to'ya. Mîrîrî eta tîuya'nîkon wenai innape ikupî'pî to'ya. Moropai warayo'kon pî' moropai wîri'sanyamî' pî' nîrî, innape Jesus kupî to'ya wenai to' yenpatakona'pîiya.

13 O próprio Simão abraçou a fé; e, tendo sido batizado, acompanhava a Filipe de perto, observando extasiado os sinais e grandes milagres praticados.

13Inkamoro kore'ta nîrî mîîkîrî Simão pia'sanya innape ikupî'pî. Mîrîrî ye'nen eesenpatakona'pî nîrî. Mîrîrî tîpo Filipe yarakkîrî aasarî'pî itekare ekaremekî pî' Filipe wanî tanne. Mîrîrî yai ikupî eserîkan pepîn ku'pîtî Filipeya era'ma'pîiya. Moropai Simão esenumenkapîtî'pî ipî' kure'ne. —Filipe nîrî ka'rî ikupî eserîkan pepîn ku'nen —taapîtî'pîiya ipî'.

Pedro e João em Samaria

14 Ouvindo os apóstolos, que estavam em Jerusalém, que Samaria recebera a palavra de Deus, enviaram-lhe Pedro e João;

14Mîrîrî yai Jerusalém ponkon Jesus naipontî'sanya Samariaponkonya innape Jesus ku'sa' yekare eta tîuya'nîkon ye'nen, Pedro João yarima'pî to' yekare etai, innape to' wanî etai.

15 os quais, descendo para lá, oraram por eles para que recebessem o Espírito Santo;

16 porquanto não havia ainda descido sobre nenhum deles, mas somente haviam sido batizados em o nome do SENHOR Jesus.

15-16Mîrîrî yai Pedro João yarakkîrî teerepamîkon yai inkamoro innape Jesus kupîtîpono'san eporî'pî to'ya. To' pona to' epîrema'pî Morî Yekaton Wannî enasa' pra awanî ye'nen to' esa'. Innape Jesus ku'sa' to'ya neken awanî'pî, mîrîrî wenai to' esenpatakonasa' wanî'pî.

17 Então, lhes impunham as mãos, e recebiam estes o Espírito Santo.

17Mîrîrî ye'nen to' pu'pai pona tenyakon tîrî'pî to'ya. Moropai to' epîrema'pî Morî Yekaton Wannî enato'pe to' esa' pe.

18 Vendo, porém, Simão que, pelo fato de imporem os apóstolos as mãos, era concedido o Espírito [Santo], ofereceu-lhes dinheiro,

18Mîrîrî era'ma'pî Simãoya. Warayo' pu'pai pona mia' tîîsa' yai Morî Yekaton Wannî iipî kai'ma eesenumenka'pî.

19 propondo: Concedei-me também a mim este poder, para que aquele sobre quem eu impuser as mãos receba o Espírito Santo.

19Mîrîrî ye'nen ta'pîiya Pedro pî': —Mîrîrî nîrî meruntî yu'se wai. Anî' pu'pai pona uyenya tîîsau'ya ya, Morî Yekaton Wannî enato'pe itesa' pe —ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen tîniru kainumî'pîiya Pedro pia, mîrîrî yepe' ton pe.

20 Pedro, porém, lhe respondeu: O teu dinheiro seja contigo para perdição, pois julgaste adquirir, por meio dele, o dom de Deus.

20Tîîse imaimu yuuku'pî Pedroya: —Atîkî apo' ya' atînirurî yarakkîrî, maasa pra Paapa meruntîri anennapai wai kai'ma eesenumenka yairî pra —ta'pîiya.

21 Não tens parte nem sorte neste ministério, porque o teu coração não é reto diante de Deus.

21—Anna pokonpe Paapa esenyaka'mato' pî' eesenyaka'ma eserîke pra nai. Maasa pra yairî pra ayeseru awanî ye'nen, Paapa winîkîi seru'ye' pe awanî ye'nen.

22 Arrepende-te, pois, da tua maldade e roga ao SENHOR; talvez te seja perdoado o intento do coração;

22Esewankono'makî yairon pepîn eesenumenkato' winîpai irumakakî Paapa pî' tîîwanmîra iku'to'peiya —ta'pîiya.

23 pois vejo que estás em fel de amargura e laço de iniqüidade.

23—Maasa pra anna pî' kinmuwanî pî' nai kure'ne anna winîkîi, î' kupî annaya era'maya ye'nen —ta'pî Pedroya ipî'. —Kure'ne imakui'pî pe ayeseru wanî, ayentai imakui'pî enasa' man, —ta'pîiya. Tarîpai eesenumenka'pî mîrîrî ta'pî Pedroya pî', Paapaya ayenumî apo' ya' ta'pîiya pî'.

24 Respondendo, porém, Simão lhes pediu: Rogai vós por mim ao SENHOR, para que nada do que dissestes sobrevenha a mim.

24Mîrîrî ye'nen Simãoya ta'pî: —Moriya esa'tî uurî ton pe Paapa pî' —ta'pîiya. —Esa'tî apo' ya' uyenumîiya namai, manni' taaya'nîkon manni' ya' —ta'pî Simãoya.

25 Eles, porém, havendo testificado e falado a palavra do SENHOR, voltaram

25Mîrîrî tîpo, Paapa maimu ekaremekî tîpo Pedro João enna'po'pî Jerusalém pona

para Jerusalém e evangelizavam muitas aldeias dos samaritanos.

Filipe e o eunuco

26 Um anjo do SENHOR falou a Filipe, dizendo: Dispõe-te e vai para o lado do Sul, no caminho que desce de Jerusalém a Gaza; este se acha deserto. Ele se levantou e foi.

27 Eis que um etíope, eunuco, alto oficial de Candace, rainha dos etíopes, o qual era superintendente de todo o seu tesouro, que viera adorar em Jerusalém,

28 estava de volta e, assentado no seu carro, vinha lendo o profeta Isaías.

29 Então, disse o Espírito a Filipe: Aproxima-te desse carro e acompanha-o.

30 Correndo Filipe, ouviu-o ler o profeta Isaías e perguntou: Compreendes o que vens lendo?

Samaria poi. Mîrîrî pe, tuutîkon pe e'ma taawîrî Samaria pata poronkon pî' itekare ekaremekî'pî to'ya.

Etiopia Pon Yarakkîrî Filipe Eseurîma

26Samaria po Filipe wanî tanne, Uyepotorîkon narima'pî inserî eseurîma'pî Filipe yarakkîrî. —Ekonekakî moropai atîkî e'ma taawîrî —ta'pî inserîya. Filipe ekoneka'pî moropai attî'pî Jerusalém poi tuutîsen e'ma Gaza pona taawîrî. Mîrîrî e'ma wanî'pî tu'ke pemonkonyamî' wîtîto'pe pra.

27-28Moropai Filipe wîtî'pî miarî ya'. Mîrîrî e'ma ta warayo' eporî'pî Filipeya. Paapa yapurîi wîtî'pî Jerusalém pona mîîkîrî eporî'pîiya, tîwenna'posen tîpata Etiopia pon. Rainha poitîrî pe tîwe'sen, miarî tîniru konekanen pe awanî'pî, teesenyaka'masanon pia itîînen pe. Mîrîrî ye'nen Rainha Candace poitîrî pe awanî'pî kure'ne. Mîîkîrîya Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tî kaaretarî erenka'pî tuutî pe tararan po si'ma.

29Mîrîrî yai Morî Yekaton Wannîya ta'pî Filipe pî': —Ka'ne' pe e'rennu'kî iipia —ta'pîiya. —Atîkî yarakkîrî —ta'pî Morî Yekaton Wannîya.

30Mîrîrî ye'nen Filipe eka'tumî'pî ka'ne' pe. Moropai mîrîrî profeta Isaías kaaretarî erenka mîîkîrî warayo'ya eta'pî Filipeya. Moropai ekaranmapo'pîiya. —Mîrîrî erenkaya manni' epu'tî pî' nan? —ta'pî Filipeya ipî'.

31 Ele respondeu: Como poderei entender, se alguém não me explicar? E convidou Filipe a subir e a sentar-se junto a ele.

31Tîîse mîrîrî yuuku'pî warayo'ya: —O'non ye'ka pe epu'tîuya e'painon anî'ya ekaremekî pra tîîse? —ta'pîiya Filipe pî'. —Enu'kî uupia eereutapa —ta'pîiya.

32 Ora, a passagem da Escritura que estava lendo era esta: Foi levado como ovelha ao matadouro; e, como um cordeiro mudo perante o seu tosquiador, assim ele não abriu a boca.

32Mîîkîrî warayo' nîrenka'pî profeta Isaías nurî'tî kaaretarî wanî'pî see warantî: Carneiro yapisî to'ya moropai yarî to'ya iwîto' pata'se' ya'. Mîîkîrî itekîn wanî moo, î' ku'nenan tîsi'po ya'tînenan winîkîi. Mîrîrî warantî nîrî mîîkîrî wanî, î' taiya pepîn tîwinîkîi imakui'pî ku'nenan pî'.

33 Na sua humilhação, lhe negaram justiça; quem lhe poderá descrever a geração? Porque da terra a sua vida é tirada.

33Mîîkîrî wanî itaruma'tîsa' pe tîîse anî'ya taa pra awanî ipî'. Morî mîîkîrî î' imakui'pî kupîtîpon pepîn, taa anî'ya pra awanî. Tarî aako'manto' atarêtî'ka inmuku ton pra tîîse. Mîrîrî ye'nen anî' eseurîma eserîke pra awanî inmukuyamî' rî'san pî', moropai ipayanyamî' rî san pî'. *(Is 53.7,8)* Mîrîrî warantî ekaremekî'pî Isaías nurî'tîya pena.

34 Então, o eunuco disse a Filipe: Peço-te que me expliques a quem se refere o profeta. Fala de si mesmo ou de algum outro?

34Mîrîrî ye'nen warayo'ya ta'pî Filipe pî': —Moriya, upî' ekareme'kî sîrîrî anî' pî' kin mîîkîrî profeta Isaías eseurîma mîrîrî? Tîpî' rî ka'rî, tiaron pî' ka'rî eeseurîma? —ta'pî warayo'ya Filipe pî'.

35 Então, Filipe explicou; e, começando por esta passagem da Escritura, anunciou-lhe a Jesus.

35Mîrîrî ye'nen Filipeya ekaremekî pia'tî'pî mîrîrî profeta Isaías kaaretarî eseurîma manni' wanî mîrîrî. —Jesus yekare pî' teeseurîmasen pe. Mîîkîrî taruma'tî'pî to'ya tîîse mîîkîrîya î' taa pîn tîtaruma'tînan pî' tîwînenan pî'. Tamî'nawîrî mîîkîrîya apî'tanîpî'pî î' tîkai pra —ta'pî Filipeya. Mîrîrî warantî Jesus yekare ekaremekî'pî Filipeya.

36 Seguindo eles caminho fora, chegando a certo lugar onde havia água, disse o

36Tuutîkon ye'ka pe teeseurîmakon pe to' erepamî'pî tuna ena pona. Mîrîrî ye'nen

eunuco: Eis aqui água; que impede que seja eu batizado?

37 [Filipe respondeu: É lícito, se crês de todo o coração. E, respondendo ele, disse: Creio que Jesus Cristo é o Filho de Deus.]

38 Então, mandou parar o carro, ambos desceram à água, e Filipe batizou o eunuco.

39 Quando saíram da água, o Espírito do SENHOR arrebatou a Filipe, não o vendo mais o eunuco; e este foi seguindo o seu caminho, cheio de júbilo.

40 Mas Filipe veio a achar-se em Azoto; e, passando além, evangelizava todas as cidades até chegar a Cesaréia.

Atos 9

A conversão de Saulo
Atos 22.4-11; 26.9-18

1 Saulo, respirando ainda ameaças e morte contra os discípulos do SENHOR, dirigiu-se ao sumo sacerdote

ta'pî mîîkîrî warayo'ya: —A'kî tuna tarî man, —ta'pî warayo'ya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Esenpatakona ya, î' wani' awanî pepîn?
37Ta'pî Filipeya: —Tamî'nawîrî ayewan ke innape ikupî pî' nan? —ta'pî Filipeya. —Inna, innape Jesus Cristo kupî pî' wai Paapa munmu pe awanî —ta'pî warayo'ya Filipe pî'.
38Moropai mîîkîrî warayo'ya tararan emî'pannîpî me'po'pî moropai to' autî'pî sa'nîrî. To' ena'pî tuna ka, moro yenpatakona'pî Filipeya.
39Mîrîrî tîpo tuna kapai to' eseu'ka pe, Morî Yekaton Wannîya Filipe yarî'pî. Inî' eesera'ma pra eena'pî. Warayo'ya inî' era'ma pra eena'pî tîîse mîrîrî tîpo warayo' wîtî'pî tîpata pona kure'ne taatausinpai.
40Mîrîrî tîpo tiwinarî Filipe esepu'tî'pî. Azoto cidaderî po tîwanî epu'tî'pîiya. Moropai mîîkîrîya tuutî pe itekare ekaremekî pinunpa'pî patakon poro Paapa wanî pîika'tîton pe, Cesaréia cidaderî pona teerepamî tîpose.

Atos 9

Sauloya Innape Jesus Kupî
(At 22.6-16; At 26.12-18)

1Jerusalém po tîwanî yai Sauloya innape Jesus ku'nenan taruma'tîpîtî'pî. Taapîtî'pîiya to' pî': —Innape Jesus ku'to'yakon rumakaya'nîkon pra awanîkon ya, atî'kauya'nîkon —ta'pîiya. Moropai attî'pî teepîremasanon esanon yepotorî pia.

2 e lhe pediu cartas para as sinagogas de Damasco, a fim de que, caso achasse alguns que eram do Caminho, assim homens como mulheres, os levasse presos para Jerusalém.

3 Seguindo ele estrada fora, ao aproximar-se de Damasco, subitamente uma luz do céu brilhou ao seu redor,

4 e, caindo por terra, ouviu uma voz que lhe dizia: Saulo, Saulo, por que me persegues?

5 Ele perguntou: Quem és tu, SENHOR? E a resposta foi: Eu sou Jesus, a quem tu persegues;

6 mas levanta-te e entra na cidade, onde te dirão o que te convém fazer.

7 Os seus companheiros de viagem pararam emudecidos, ouvindo a voz, não vendo, contudo, ninguém.

8 Então, se levantou Saulo da terra e, abrindo os olhos, nada podia ver. E, guiando-o pela mão, levaram-no para Damasco.

2Mîîkîrî wîtî'pî kaareta esa'se imaimu yaponse' tiaronkon innape Jesus ku'nenan taruma'tîi Damasco po Judeuyamî' epere'to' yewî' ta tuutîpa kai'ma. Maasa pra mîrîrî kaareta wenai Jesusya tenupato'kon yawîrî tîîko'mansenon ekaremekî Judeuyamî' esanonya ya, to' yarîpa Jerusalém pona, warayo'kon moropai wîri'sanyamî' atarakkannîto' yewî' ta.

3Mîrîrî tîpo attî'pî. Aminke pra eerepamî winîkîi Damasco pona e'ma ta a'ka ena'pî Saulo pona.

4Mîîkîrî esenumî'pî non pona. Moropai mai teeseurîmasen eta'pîiya. —Saulo, î' wani' ye'nen utaruma'tîya mîrîrî? —ta'pî maiya.

5Moropai Sauloya ta'pî: —Anî' kin amîrî, uyepotorî? —ta'pî Sauloya. Moropai Maiya ta'pî: —Uurî Jesus. Itaruma'tî pî' aako'mamî manni' —ta'pî maiya.

6Moropai ta'pîiya: —E'mî'sa'kakî, erepankî Damasco pona. Miarî î' ankupî ton ekaremekî to'ya.

7Moropai warayo'kon yarakkîrî tuutîsanon emî'pamî'pî tîîse î' taa to'ya pra awanî'pî. Mai teeseurîmasen eta'pî to'ya tîîse anî' era'ma to'ya pîn.

8Moropai Saulo e'mî'sa'ka'pî non poi moropai tenu yenponka'pîiya tîîse anî' era'maiya pra awanî'pî. Enkaru'ne eenasa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen itonpayamî' yarakkîronkonya itenya pî' yarî'pî Damasco pona.

9 Esteve três dias sem ver, durante os quais nada comeu, nem bebeu.

A visita de Ananias
Atos 22.12-16

10 Ora, havia em Damasco um discípulo chamado Ananias. Disse-lhe o SENHOR numa visão: Ananias! Ao que respondeu: Eis-me aqui, SENHOR!

11 Então, o SENHOR lhe ordenou: Dispõe-te, e vai à rua que se chama Direita, e, na casa de Judas, procura por Saulo, apelidado de Tarso; pois ele está orando

12 e viu entrar um homem, chamado Ananias, e impor-lhe as mãos, para que recuperasse a vista.

13 Ananias, porém, respondeu: SENHOR, de muitos tenho ouvido a respeito desse homem, quantos males tem feito aos teus santos em Jerusalém;

14 e para aqui trouxe autorização dos principais sacerdotes para prender a todos os que invocam o teu nome.

15 Mas o SENHOR lhe disse: Vai, porque este é para mim um instrumento escolhido para levar o meu nome perante os gentios

9Mîîkîrî ko'mamî'pî eseurîwî'ne wei kaisarî î' tera'mai pra. Mîrîrî yai ta're' yonpaiya pîn moropai î' enîrîiya pîn.

10Miarî wanî'pî Damasco po warayo' Jesus nenupa'pî itese' Ananias. Mîîkîrîya Uyepotorîkonya tannoto' eta'pî tîîwe'ne'pîtî warantî maasa pra iwe'nasa' pra tîîse. Ta'pî Uyepotorîkonya ipî': —Ananias —ta'pîiya. Yuuku'pîiya: —Tarî wai —ta'pî Ananiasya.

11—Ekonekakî moropai atîkî mîrîrî ito'saron e'ma taawîrî Judas yewî' ta. Miarî warayo' yuwata Tarso pon itese' Saulo. Mîîkîrî man teepîrema pî' —ta'pîiya.

12—Teepîrema kore'ta tîwe'ne'pîtî warantî warayo' esenpo era'ma'pîiya. Amîrî era'ma'pîiya mîrîrî. Tenya tîrîiya ipu'pai pona inî'rî era'mato'peiya kai'ma —ta'pî Uyepotorîkonya Ananias pî'.

13Tîîse Ananiasya Uyepotorîkon maimu yuuku'pî see warantî: —Mîîkîrî warayo' yekare pî' tu'kankon eseurîma etasau'ya wai. Innape amîrî ku'nenan winîkîi, Jerusalém ponkon innape tepotorîkon ku'nenan taruma'tîiya etasau'ya wai.

14Mîîkîrî erepansa' sîrîrî Damasco pona kaareta yarakkîrî. Tarîronkon innape Jesus ku'nenan ekareme'sa' Judeuyamî', teepîremasanon esanonya ya, to' yarîiya Jerusalém pona. Inkamoro apî' esa'nenan yarîiya atarakkannîto' yewî' ta —ta'pîiya.

15Tîîse Uyepotorîkonya ta'pî Ananias pî': —Atîkî maasa pra mîîkîrî warayo' menkasau'ya sîrîrî uurî ton pe,

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

e reis, bem como perante os filhos de Israel;

16 pois eu lhe mostrarei quanto lhe importa sofrer pelo meu nome.

17 Então, Ananias foi e, entrando na casa, impôs sobre ele as mãos, dizendo: Saulo, irmão, o SENHOR me enviou, a saber, o próprio Jesus que te apareceu no caminho por onde vinhas, para que recuperes a vista e fiques cheio do Espírito Santo.

18 Imediatamente, lhe caíram dos olhos como que umas escamas, e tornou a ver. A seguir, levantou-se e foi batizado.

19 E, depois de ter-se alimentado, sentiu-se fortalecido. Então, permaneceu em Damasco alguns dias com os discípulos.

Saulo prega em Damasco

20 E logo pregava, nas sinagogas, a Jesus, afirmando que este é o Filho de Deus.

21 Ora, todos os que o ouviam estavam atônitos e diziam: Não é este o que exterminava em Jerusalém os que invocavam o nome de Jesus e para aqui

eesenyaka'mato'pe uurî ekaremekî pî' manni'kan Judeuyamî' pepîn pî' moropai to' esa'kon pî' moropai Judeuyamî' pî' nîrî.
16Uurîya ekaremekî sîrîrî mîîkîrî Sauloya tîmoron epu'to'pe uwenai, tamî'nawîrî umaimu ekaremekî tîuya wenai —ta'pîiya.
17Mîrîrî ye'nen Ananias wîtî'pî ito'saron e'ma taawîrî Judas yewî' ta. Miarî mîîkîrî warayo' eporî'pîiya. Saulo pu'pai pona tenya tîrî'pîiya moropai ta'pîiya: —Uyakon Saulo, Uyepotorîkonya uyarima pî' man aapia. Manni' Jesus Damasco ye'marî ta era'maya ne'tîkiniya uyarima pî' man inî'rî era'mapa kai'ma, moropai Morî Yekaton Wannî enato'pe ayesa' pe —ta'pîiya.
18Mîrîrî taiya pe itenu yapai moro' pi'pî warainon e'soroka'pî. Moropai Sauloya era'ma pia'tî'pî inî'rî. Mîrîrî pe rî awe'mî'sa'ka'pî moropai eesenpatakona'pî.
19Mîrîrî tîpo tekkari yonpa'pîiya moropai pena tîwanî'pî warantî meruntî ke eena'pî. Moropai mîîkîrî ko'mamî'pî tu'ke pu'kuru pra wei kaisarî innape Jesus ku'nenan kore'ta Damasco po.

Sauloya Itekare Ekaremekî Pia'tî Damasco po

20Mîrîrî pe rî Damasco po mîîkîrî Sauloya itekare ekaremekî pia'tî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta pî'. Mîîkîrîya ekaremekî e'pîtî'pî: —Jesus wanî Paapa munmu pe —taapîtî'pîiya.
21Mîrîrî eta tîuya'nîkon wenai to' wanî'pî teesenumenkai ipî'. Ta'pî to'ya: —A'kî, manni' mîîkîrî Saulo Jesus yapurînenan inkamoro taruma'tîpîtîtîpon. Mîîkîrîya to' taruma'tîpîtî'pî. Tarîpai mîîkîrî iipî'pî

veio precisamente com o fim de os levar amarrados aos principais sacerdotes?

tarîwaya innape Jesus ku'nenan taruma'tîpa kai'ma to' yapi'se, inkamoro yarîpa teepîremasanon esanon pia to' rumakapa kai'ma —ta'pî to'ya ipî'.

22 Saulo, porém, mais e mais se fortalecia e confundia os judeus que moravam em Damasco, demonstrando que Jesus é o Cristo.

22Tîîse ekaremekî'pîiya inî' panpî' meruntî ke: —Mîîkîrî Jesus Paapa nîmenka'pî pîika'tîton pe wanî yairon pe. Meruntî ke ekaremekî'pîiya. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' Damasco ponkonya imaimu wa'tî eserîke pra awanî'pî. Kure'ne to' esenumenka'pî ipî'.

23 Decorridos muitos dias, os judeus deliberaram entre si tirar-lhe a vida;

23Mîrîrî tîpo tîko'man pe wei tîîko'mamî tîpo, inkamoro Judeuyamî' emurukuntî'pî teeseurîmakonpa. Inkamoroya teeserukon koneka'pî î' kupîkonpa iwinîkîi. Ta'pî to'ya: —Iwîpai awanî sîrîrî —ta'pî to'ya.

24 porém o plano deles chegou ao conhecimento de Saulo. Dia e noite guardavam também as portas, para o matarem.

24Tîîse mîrîrî yekare eta'pî Sauloya. Mîrîrî ye'nen î' kupî to'ya kupî tîwinîkîi epu'tî'pîiya. Inkamoro ko'mamî'pî mîrîrî cidade yewa'to' woi mana'ta era'ma pî' Saulo epa'ka ya yapisîkonpa, iwîkonpa kai'ma. Mîîkîrî nîmîkî pî' to' ko'mamî'pî ewaron wei iwîkonpa kai'ma.

25 Mas os seus discípulos tomaram-no de noite e, colocando-o num cesto, desceram-no pela muralha.

25Tîîse ewaron ya innape Jesus ku'nenan Saulo nenupa'sanya Saulo yeka'ma'pî kure'nan waikara'pî ya'. Mîrîrî ya' tîîse yenu'tî'pî to'ya cidade iwa'to' poi winîkîi poro pona. Mîrîrî warantî Saulo wîîto' to'ya esuwa'ka'pî.

Saulo em Jerusalém e em Tarso

Jerusalém Po Saulo Wanî

26 Tendo chegado a Jerusalém, procurou juntar-se com os discípulos; todos, porém, o temiam, não acreditando que ele fosse discípulo.

26Moropai mîîkîrî wîtî'pî Jerusalém pona. Miarî innape Jesus ku'nenan anepu'pai awanî'pî to' pokonpe tîwanîpa maasa pra innape Jesus ku'sa' tîuya ye'nen. Tîîse eranne' pe to' wanî'pî ipî' maasa pra tenku'tîiya'nîkon nama tîuya'nîkon ye'nen.

27 Mas Barnabé, tomando-o consigo, levou-o aos apóstolos; e contou-lhes como ele vira o SENHOR no caminho, e que este lhe falara, e como em Damasco pregara ousadamente em nome de Jesus.

28 Estava com eles em Jerusalém, entrando e saindo, pregando ousadamente em nome do SENHOR.

29 Falava e discutia com os helenistas; mas eles procuravam tirar-lhe a vida.

30 Tendo, porém, isto chegado ao conhecimento dos irmãos, levaram-no até Cesaréia e dali o enviaram para Tarso.

A igreja cresce

31 A igreja, na verdade, tinha paz por toda a Judéia, Galiléia e Samaria, edificando-se e caminhando no temor do SENHOR, e, no conforto do Espírito Santo, crescia em número.

A cura de Eneias

32 Passando Pedro por toda parte, desceu também aos santos que habitavam em Lida.

27Tîîse Barnabé erepamî'pî. Saulo yarî'pîiya Jesus naipontî'san pia moropai eerepamî'pî. Ekaremekî'pîiya to' pî': — Sauloya Jesus era'ma'pî e'ma ta. Moropai yarakkîrî eeseurîma'pî. Mîrîrî ye'nen Saulo wanî tarîpai Jesus maimu pe teesenyaka'masen pe. Damasco po meruntî ke itekare ekareme'pîtî'pîiya — ta'pî Barnabéya to' pî'.

28Mîrîrî pata pai Sauloya Uyepotorîkon maimu ekaremekî pia'tî'pî Jerusalém poro meruntî ke.

29Moropai grego maimu ta teeseurîmasanon yarakkîrî eeseurîmapîtî'pî. Tîîse to' wakîri pe pra eeseurîma'pî. Mîrîrî ye'nen iwî tîuya'nîkon pî' to' esenumenka'pî.

30Mîrîrî yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen innape Jesus ku'nenanya Saulo yarî'pî Cesaréia cidaderî pona. Mîrîrî pata pai yarimakonpa kai'ma Tarso cidaderî pona attîto'pe to'sarî.

31Mîrîrî tîpo innape Jesus ku'nenan e'taruma'tîto' tî'napansa' wanî'pî Judéia pata po moropai Galiléia pata po moropai Samaria pata po. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' arinîke innape Jesus ku'nenan ena ko'mannîpî'pî, maasa pra Morî Yekaton Wannîya tîpîika'tîkon wenai. Mîrîrî warantî kure'ne Uyepotorîkon namapîtî'pî to'ya.

Enéias Yekare

32Pedroya innape Jesus ku'nenan era'mapîtî'pî patakon kaisarî. Mîrîrî yai attî'pî Lida cidaderî pona to' era'mapî'se.

33 Encontrou ali certo homem, chamado Enéias, que havia oito anos jazia de cama, pois era paralítico.

34 Disse-lhe Pedro: Enéias, Jesus Cristo te cura! Levanta-te e arruma o teu leito. Ele, imediatamente, se levantou.

35 Viram-no todos os habitantes de Lida e Sarona, os quais se converteram ao SENHOR.

A ressurreição de Dorcas

36 Havia em Jope uma discípula por nome Tabita, nome este que, traduzido, quer dizer Dorcas; era ela notável pelas boas obras e esmolas que fazia.

37 Ora, aconteceu, naqueles dias, que ela adoeceu e veio a morrer; e, depois de a lavarem, puseram-na no cenáculo.

38 Como Lida era perto de Jope, ouvindo os discípulos que Pedro estava ali, enviaram-lhe dois homens que lhe pedissem: Não demores em vir ter conosco.

39 Pedro atendeu e foi com eles. Tendo chegado, conduziram-no para o cenáculo; e todas as viúvas o cercaram, chorando e mostrando-lhe túnicas e vestidos que Dorcas fizera enquanto estava com elas.

33Miarî warayo' eporî'pîiya eke'nepamî'pî itese' Enéias. Aako'mansa' wanî'pî eseurîwî'ne mia' pona tîîmo'tai kono' kaisarî tîwe'mî'sa'kai pra.

34Mîîkîrî pî' ta'pî Pedroya: —Enéias, Jesus Cristoya ayepi'tî. Mîrîrî ye'nen e'mî'sa'kakî. Ayette' yanmako'makî —ta'pîiya. Mîrîrî eta tîuya pe Enéias e'mî'sa'ka'pî. Moropai eesepi'tîsa' wanî'pî.

35Mîrîrî yai mîîkîrî e'mî'sa'kasa' era'ma tîuya'nîkonya yai Lida ponkonya innape Jesus kupî'pî. Moropai Sarona ponkonya nîrî innape ikupî'pî.

Dorcas Yekare

36Jope cidaderî po awanî'pî wîri' innape Jesus ku'nen. Mîîkîrî ese' wanî'pî Tabita, Grega maimu ta Dorcas. Mîîkîrî e'pîtî'pî morî ku'pîtî'pîiya. Tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîpîtî'pîiya.

37Mîrîrî kore'ta, tiwin wei pri'ya pra Dorcas ena'pî. Moropai aasa'manta'pî. Mîîkîrî esa'rî'pî rona'pî to'ya. Mîrîrî tîpo yarî'pî to'ya kawînpan wîttî ta.

38Tîîse Pedro yekare eta'pî innape Jesus ku'nenanya Lida cidaderî po, aminke pra Jope pî'. Mîrîrî ye'nen asakî'ne warayo'kon yaipontî'pî to'ya ekareme'se Pedro pî'. To' wîtî'pî. Moropai Pedro eporî'pî to'ya miarî. Ta'pî to'ya ipî': —Pedro, aase ka'ne' pe Jope pona —ta'pî to'ya.

39Moropai Pedro ekoneka'pî. Attî'pî to' pîkîrî. Eerepamî'pî miarî, mîrîrî ita to' e'to' wîttî ta. Tîîse kawînpan pe wîttî wanî'pî. Mîrîrî ye'nen o'non pata mîîkîrî isa'manta'pî yaasa' to'ya pata' Pedro yawonnîpî'pî to'ya. Miarî wîri'sanyamî'

40 Mas Pedro, tendo feito sair a todos, pondo-se de joelhos, orou; e, voltando-se para o corpo, disse: Tabita, levanta-te! Ela abriu os olhos e, vendo a Pedro, sentou-se.

41 Ele, dando-lhe a mão, levantou-a; e, chamando os santos, especialmente as viúvas, apresentou-a viva.

42 Isto se tornou conhecido por toda Jope, e muitos creram no SENHOR.

43 Pedro ficou em Jope muitos dias, em casa de um curtidor chamado Simão.

Atos 10

O centurião Cornélio

1 Morava em Cesaréia um homem de nome Cornélio, centurião da coorte chamada Italiana,

wanî'pî, inyo isa'manta'san. Inkamoro karawa'pî kure'ne. Ta'pî to'ya Pedro pî': —A'kî Tabita nîsi'pîmî'pî upon seeni' pena enen tîwanî yai —ta'pî to'ya ipî'. Maasa pra inyo isa'manta'san pon ton si'pînpîtî'pîiya mîîto'pe.

40Moriya ta'pî Pedroya to' pî': —Epa'katî poro pona. Mîrîrî tîpo to' epa'ka'pî tanne, Pedro e'sekunka'pî moropai eepîrema'pî. Mîrîrî tîpo teepîrema atareti'ka pe, eera'tî'pî isa'manta'pî winîkîi. Moropai ta'pîiya ipî': —Tabita, e'mî'sa'kakî —ta'pîiya. Moropai tenu yarakkamo'pî Tabitaya moropai Pedro era'ma tîuya pe awe'mî'sa'ka'pî tîmaikko pona. Pedro era'ma'pîiya.

41Moropai Pedroya itenya pî' yapisî'pî. Ipîika'tî'pîiya i'mî'sa'ka pî'. Mîrîrî tîpo pemonkonyamî' innape Jesus ku'nenan yanno'pî Pedroya, inyo isa'manta'san pokonpe. Moropai Dorcas yenpo'pîiya to' yenu ya' enen.

42Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon wenai innape Uyepotorîkon kupî'pî tu'kankon Jope cidaderî ponkonya.

43Mîrîrî tîpo Pedro ko'mamî'pî paaka pi'pî sakari'manen Simão yewî' ta. Tu'ke wei kaisarî aako'mamî'pî Jope po.

Atos 10

Cornélioya Pedro Yanno Me'po

1Cesaréia cidaderî po warayo' wanî'pî itese' Cornélio. Mîîkîrî wanî'pî 600 kaisaronkon surarayamî' Itália ponkon esa' pe tîwe'sen pe.

2 piedoso e temente a Deus com toda a sua casa e que fazia muitas esmolas ao povo e, de contínuo, orava a Deus.

3 Esse homem observou claramente durante uma visão, cerca da hora nona do dia, um anjo de Deus que se aproximou dele e lhe disse:

4 Cornélio! Este, fixando nele os olhos e possuído de temor, perguntou: Que é, SENHOR? E o anjo lhe disse: As tuas orações e as tuas esmolas subiram para memória diante de Deus.

5 Agora, envia mensageiros a Jope e manda chamar Simão, que tem por sobrenome Pedro.

6 Ele está hospedado com Simão, curtidor, cuja residência está situada à beira-mar.

7 Logo que se retirou o anjo que lhe falava, chamou dois dos seus domésticos e um soldado piedoso dos que estavam a seu serviço

2Mîîkîrî wanî'pî Paapa yapurînen pe. Tîpemonkonoyamî' pokonpe si'ma Paapa yapurî'pî to'ya. Moropai tu'ke morî ku'pîtî'pîiya, Judeuyamî' î' ton pînon tîpakkori'tasanon pîika'tîpîtî'pîiya. Moropai wei kaisarî eepîremapîtî'pî Paapa pî'.

3Tiwin wei ko'mamîiya Cornélio we'ne'pîtî warantî awanî'pî iwe'nasa' pra tîîse. Era'ma'pîiya Uyepotorîkon narima'pî. Inserî wanî tîîpia era'ma'pîiya. Mîîkîrîya ta'pî ipî': —Cornélio.

4Eranne' pe si'ma inserî era'ma'pîiya. Moropai ekaranmapo'pî Cornélioya: —Î' wani' nai, uyepotorî? —ta'pîiya. Inserîya yuuku'pî. Ta'pîiya ipî': —Paapaya tîwakîri pe eepîremato' etasa' man, maasa pra î' ton pînon pîika'tîsa'ya ye'nen. Apî' Paapa atausinpasa' man —ta'pî inserîya ipî'.

5—Mîrîrî ye'nen apemonkonoyamî' yarimakî Jope cidaderî pona to' wîtîto'pe, warayo' itese' Simão Pedro yannoi to' wîtîto'pe —ta'pîiya.

6—Mîîkîrî wanî Paaka pi'pî sakari'manen, tuna ena po aako'mamî manni' Simão yewî' ta —ta'pîiya.

7Mîrîrî tîpo inserî wîtî'pî Cornélio piapai. Mîrîrî ye'nen Cornélioya asakî'ne tîpoitîrîtonon yanno'pî ka'ne' pe, moropai tiwin surara to' pokonpe. Mîîkîrî surara wanî'pî Paapa yapurînen pe nîrî. Moropai Cornélio esenyaka'mato' ku'nen pe awanî'pî. Inkamoro yarima'pîiya Jope cidaderî pona.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

8 e, havendo-lhes contado tudo, enviou-os a Jope.

8Cornélioya to' pî' tamî'nawîrî î' ta'pî inserîya tîpî' ekaremekî'pî to' pî': —A'kî sîrîrîpe uyewî' ta ko'mamîiya epîrema tanne, Paapa narima'pî inserî esenpon pî' man —ta'pîiya to' pî'. —Mîîkîrîya taa pî' man upî': "Asakî'ne apemonkonoyamî' yarimakî to' wîtîto'pe warayo' itese' Pedro yannoi Jope cidaderî pona", taa pî' man —ta'pîiya. —Mîrîrî ye'nen atîtî —ta'pîiya.

Pedro tem uma visão

9 No dia seguinte, indo eles de caminho e estando já perto da cidade, subiu Pedro ao eirado, por volta da hora sexta, a fim de orar.

9Tiaron wei yai to' wîtî'pî Jope cidaderî pona aminke pra to' erepamî tanne, Jope cidaderî pî' ineka'ta pairî wei tîîse, Pedro enuku'pî wîttî neka'ta pona epîremai. Miarî eepîrema tanne inkamoro warayo'kon erepamî'pî Jope cidaderî pona.

10 Estando com fome, quis comer; mas, enquanto lhe preparavam a comida, sobreveio-lhe um êxtase;

10Moropai Pedroya emi'nan epu'tî'pî tekkari anonpapai ena'pî. Maasa pra tekkarikon ton koneka wîri'ya tanne Pedro we'ne'pîtî warantî awanî'pî.

11 então, viu o céu aberto e descendo um objeto como se fosse um grande lençol, o qual era baixado à terra pelas quatro pontas,

11Tîîwe'ne'pî'to' ya' era'ma'pîiya ka' esettapurukasa'. Mîrîrîya kure'nan kamisa warainon autî'pî ewa'tîsa' pe asakîrîrî yaretîkon pî'. Mîrîrî autî'pî non tîpose iipia.

12 contendo toda sorte de quadrúpedes, répteis da terra e aves do céu.

12Mîrîrî ya' tu'ke si'kore'ta kamoyamî' moropai o'ma'kon tîro'takon po taasa'senon moropai toronyamî' wanî era'ma'pî Pedroya.

13 E ouviu-se uma voz que se dirigia a ele: Levanta-te, Pedro! Mata e come.

13Mîrîrî yai Pedroya mai eta'pî, Paapa eseurîmato'. Ta'pî maiya Pedro pî': —E'mî'sa'kakî ayo' ton wîîkî insanan yonpa moropai entamo'kakî —ta'pîiya ipî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Mas Pedro replicou: De modo nenhum, SENHOR! Porque jamais comi coisa alguma comum e imunda.

15 Segunda vez, a voz lhe falou: Ao que Deus purificou não consideres comum.

16 Sucedeu isto por três vezes, e, logo, aquele objeto foi recolhido ao céu.

Os enviados de Cornélio chegam a Jope

17 Enquanto Pedro estava perplexo sobre qual seria o significado da visão, eis que os homens enviados da parte de Cornélio, tendo perguntado pela casa de Simão, pararam junto à porta;

18 e, chamando, indagavam se estava ali hospedado Simão, por sobrenome Pedro.

19 Enquanto meditava Pedro acerca da visão, disse-lhe o Espírito: Estão aí dois homens que te procuram;

20 levanta-te, pois, desce e vai com eles, nada duvidando; porque eu os enviei.

14Tîîse Pedroya yuuku'pî: —Kaane Uyepotorî. Maasa pra inkamoro ye'kakon anna nanîkon pepîn. Yanîuya eserîke pra wai —ta'pî Pedroya.

15Moropai inî'rî Paapa eseurîma'pî Pedro yarakkîrî. —Inkamoro ye'ka anna nanîkon pepîn tîkai pra e'kî uurî nîkupî'san pî' —ta'pî Paapaya Pedro pî'.

16Mîrîrî warantî Paapa eseurîma'pî eseurîwî'ne ite'ka. Ta'pîiya: —Insanan yonpa wîîkî, entamo'kakî —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo mîrîrî kamisa warainon menna'po'pî Paapaya ka' pona.

17Mîrîrî tîpo Pedro esenumenka'pî mîrîrî tîwe'ne'pî'to' pî'. Î' taato'pe epu'tîiya pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen awanî'pî yairî ma're eena'pî. Mîrîrî tanne, warayo'kon Cornélio narima'san erepamî'pî. O'non pata Simão yewî' wanî ekaranmapo tîuya'nîkon tîpo to' emî'pamî'pî mana'ta pia.

18To' emî'pamî'pî wîttî esa' yanno'pî to'ya. Moropai ekaranmapo'pî to'ya. —O'non pata warayo' nai Pedro itese' tarî nai? —ta'pî to'ya.

19Pedro esenumenka ko'mannîpî tanne tîwe'ne'pî'to' pî', Morî Yekaton Wannîya ta'pî: —Pedro, a'kî, eseurîwî'nankon warayo'kon erepannî pî' man. Inkamoroya ayuwa pî' man —ta'pî Morî Yekaton Wannîya ipî'.

20Moropai ta'pîiya Pedro pî': —Ekonekakî autîkî to' pia. Tîîwanmîra atîkî teesewankono'mai pra, uutî naka ta'ye' tîkai pra atîkî. Maasa pra uurîya to'

21 E, descendo Pedro para junto dos homens, disse: Aqui me tendes; sou eu a quem buscais? A que viestes?

22 Então, disseram: O centurião Cornélio, homem reto e temente a Deus e tendo bom testemunho de toda a nação judaica, foi instruído por um santo anjo para chamar-te a sua casa e ouvir as tuas palavras.

Pedro vai com eles

23 Pedro, pois, convidando-os a entrar, hospedou-os. No dia seguinte, levantou-se e partiu com eles; também alguns irmãos dos que habitavam em Jope foram em sua companhia.

24 No dia imediato, entrou em Cesaréia. Cornélio estava esperando por eles, tendo reunido seus parentes e amigos íntimos.

25 Aconteceu que, indo Pedro a entrar, lhe saiu Cornélio ao encontro e, prostrando-se-lhe aos pés, o adorou.

yarimasa' sîrîrî, to' ii'to'pe tarîwaya aapia —ta'pî Morî Yekaton Wannîya.

21Mîrîrî ye'nen Pedro autî'pî to' pia. Moropai ta'pîiya warayo'kon pî': —Uurî Pedro, tarî wai. Mîîkîrî yuwaya'nîkon manni' uurî —ta'pîiya. —Î' kai aai'sa'kon sîrîrî? —ta'pîiya to' pî'.

22Inkamoroya yuuku'pî: —Surarayamî' esa' Cornélioya anna yarimasa' sîrîrî —ta'pî to'ya. —Mîîkîrî warayo' wanî morî pe pu'kuru maasa pra Paapa yapurîiya ye'nen. Mîrîrî ye'nen kure'ne tînamasen pe awanî Judeuyamî' rawîrî. Mîîkîrî wenai Paapa narima'pî inserîya taasa' ipî' ayanno me'poto'peiya tewî' ta attîpa kai'ma. Moropai î' kai'ma amîrî eseurîma anetapai awanî —ta'pî to'ya ipî'.

23Moropai Pedroya ta'pî to' pî': —Ewontî —ta'pîiya warayo'kon pî'. Moropai to' ewomî'pî. Tiwin ewaron yuwa'ka'pî to'ya miarî yarakkîrî. Eerenma'sa' pe Pedro ekoneka'pî. Moropai to' pîkîrî attî'pî. Moropai tiaronkon Jope ponkon innape Jesus ku'nenan Judeuyamî' wîtî'pî nîrî to' pokonpe.

24Moropai tiaron wei yai to' erepamî'pî Cesaréia cidaderî pona. Mîrîrî yai Cornélio moropai itonpayamî' nepu'tîkon emurukuntîsa' wanî'pî miarî itewî' ta. Maasa pra to' etasai'ya wanî'pî Pedro erepamî nîmîkîkonpa kai'ma.

25Mîrîrî yai Pedro erepamî'pî. Eewomî tanne Cornélio iipî'pî iponaya. Mîîkîrî e'sekunka'pî Pedro eporî tîuya pe yapurîpa kai'ma.

26 Mas Pedro o levantou, dizendo: Ergue-
te, que eu também sou homem.

27 Falando com ele, entrou, encontrando
muitos reunidos ali,

28 a quem se dirigiu, dizendo: Vós bem
sabeis que é proibido a um judeu ajuntar-
se ou mesmo aproximar-se a alguém de
outra raça; mas Deus me demonstrou que
a nenhum homem considerasse comum ou
imundo;

29 por isso, uma vez chamado, vim sem
vacilar. Pergunto, pois: por que razão me
mandastes chamar?

30 Respondeu-lhe Cornélio: Faz, hoje,
quatro dias que, por volta desta hora,
estava eu observando em minha casa a
hora nona de oração, e eis que se
apresentou diante de mim um varão de
vestes resplandecentes

31 e disse: Cornélio, a tua oração foi
ouvida, e as tuas esmolas, lembradas na
presença de Deus.

32 Manda, pois, alguém a Jope a chamar
Simão, por sobrenome Pedro; acha-se este

26Tîîse Pedroya ta'pî ipî': —E'mî'sa'kakî.
Maasa pra uurî awarainon warayo', Paapa
warainon pepîn uurî —ta'pî Pedroya ipî'.
27Moropai teeseurîmakon ye'ka pe, Pedro
ewomî'pî Cornélio yewî' ta. Miarî arinîke
pemonkonyamî' emurukuntîsa' wanî'pî
itewî' ta. Moropai Pedro eseurîma pia'tî'pî
to' pî'. Ta'pîiya: —Epu'nenan amîrî'nîkon
anna Judeuyamî' yeseru. Anna
emurukuntî eserîke pra awanî amîrî'nîkon
Judeuyamî' pepîn pokonpe —ta'pî
Pedroya to' pî'.

28—Tîîse Paapaya ekareme'sa' sîrîrî upî',
anî' kupîuya namai tiaronkon yentai. Anî'
menkauya namai tamî'nawîrî se' kaisarî to'
konekato'peuya, morî pe to' ku'to'peuya
ta'pîiya upî' —ta'pî Pedroya.

29—Mîrîrî ye'nen uyannosa'ya'nîkon
ye'nen uui'sa' sîrîrî uwakîri pe pu'kuru —
ta'pîiya. —Mîrîrî ye'nen anepu'pai wanî
sîrîrî kure'ne î' ton pe uyannosa'ya'nîkon
—ta'pîiya to' pî'.

30Mîrîrî yuuku'pî Cornélioya: —
Eseurîwî'ne wei esuwa'kasa' man. Mîrîrî
rawîrî epîrema tanne, uyewî' ta
ko'mamîiya tiwinarî warayo' esenpo'pî
aimutun ipon uupia —ta'pîiya.

31—Mîîkîrîya ta'pî upî': "Cornélio,
Paapaya eepîremato' etasa' man tîwakîri
pe maasa pra tîîpakkori'tîsanon
pîika'tîsa'ya wanî morî pe", ta'pîiya upî'.
32Moropai ta'pîiya: "Pemonkonyamî'
yarimakî Jope cidaderî pona to' wîtîto'pe

hospedado em casa de Simão, curtidor, à beira-mar.

33 Portanto, sem demora, mandei chamar-te, e fizeste bem em vir. Agora, pois, estamos todos aqui, na presença de Deus, prontos para ouvir tudo o que te foi ordenado da parte do SENHOR.

34 Então, falou Pedro, dizendo: Reconheço, por verdade, que Deus não faz acepção de pessoas;

35 pelo contrário, em qualquer nação, aquele que o teme e faz o que é justo lhe é aceitável.

36 Esta é a palavra que Deus enviou aos filhos de Israel, anunciando-lhes o evangelho da paz, por meio de Jesus Cristo. Este é o SENHOR de todos.

37 Vós conheceis a palavra que se divulgou por toda a Judéia, tendo começado desde

warayo' itese' Pedro yannoi. Mîîkîrî wanî paaka pi'pî sakari'manen Simão yewî' ta, tuna ena po tîîko'mansen", ta'pî inserîya upî' —ta'pî Cornélioya.

33—Mîrîrî ye'nen ayanno me'po'pîuya. Morî pe pu'kuru awanî sîrîrî aai'sa' ye'nen anna kore'ta. Anna epere'sa' sîrîrî tarî Paapa pia pu'kuru. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma Uyepotorîkonya î' taasa' apî' ekaremekîya etato'pe annaya kai'ma —ta'pî Cornélioya Pedro pî'.

Pedro Eseurîmato' To' Pokonpe

34Mîrîrî ye'nen Pedro eseurîma pia'tî'pî. —Uyonpayamî' —ta'pîiya. —Eseurîma sîrîrî î' kai'ma uyarakkîrî esekaremekî'pî une'ta'pî ekaremekîuya sîrîrî. Anna Judeuyamî' pîika'tî Paapaya epu'nenan uurî'nîkon. Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pîika'tîiya pepîn kai'ma esenumenkakoi'kon anna. Tîîse sîrîrî pata pai epu'tî pî' wai tarîpai Paapa wanî tamî'nawîronkon pîika'tînen pe.

35Tamî'nawîronkon wakîmanen pe se' kaisarî, e'sentai pra. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî'. Tamî'nawîronkon innape tîku'nenan, yairî tîîko'mansenon wakîma Paapaya pata kaisaronkon.

36Sîrîrî itekare ekaremekî'pî Paapaya anna pî', tîpemonkonoyamî' Judeuyamî' pî'. Ekaremekî'pîiya î' kai'ma tîpemonkono pe uurî'nîkon kupîiya innape Jesus Cristo ku'sa' uurî'nîkonya wenai. Mîîkîrî wanî tamî'nawîrî e'nî tanne uyesa'kon pe.

37-38Epu'tîya'nîkon î' e'ku'sa' tarî Israel pata poro. E'mai' pe Judéia pata po João

a Galiléia, depois do batismo que João pregou,

Batistaya ekaremekî'pî sîrîrî itekare. Taapîtî'pîiya: “Imakui'pî pe awe'to'kon rumakatî moropai esenpatakonatî”, taapîtî'pîiya. Mîrîrî tîpo tamî'nawîrî Israel pata poro itekare esekaremekî'pî. Mîrîrî yai Paapaya tîmeruntîri tîrî'pî Jesus Nazaré poinon pia. Morî Yekaton Wannî wenai itîrî'pîiya. Mîrîrî meruntî yarakkîrî Jesus esenyaka'ma pia'tî'pî Galiléia pata po. Mîrîrî yai morî ku'pîtî'pî Jesusya pemonkonyamî' pî'. Makui nîtaruma'tî'san pîika'tî'pîiya maasa pra Paapa wanî ye'nen tîîpia. Mîrîrî ku'pîtî'pî Jesusya tarî tîwanî yai.

38 como Deus ungiu a Jesus de Nazaré com o Espírito Santo e com poder, o qual andou por toda parte, fazendo o bem e curando a todos os oprimidos do diabo, porque Deus era com ele;

39 e nós somos testemunhas de tudo o que ele fez na terra dos judeus e em Jerusalém; ao qual também tiraram a vida, pendurando-o no madeiro.

40 A este ressuscitou Deus no terceiro dia e concedeu que fosse manifesto,

41 não a todo o povo, mas às testemunhas que foram anteriormente escolhidas por Deus, isto é, a nós que comemos e bebemos com ele, depois que ressurgiu dentre os mortos;

42 e nos mandou pregar ao povo e testificar que ele é quem foi constituído por Deus Juiz de vivos e de mortos.

39Mîrîrî era'ma'pî annaya. Tamî'nawîrî inkupî'pî tarî anna pata po, Jerusalém po era'ma'pî annaya. Mîrîrî tîpo Judeuyamî', ipemonkonoyamî'ya iwî'pî, ipokapîtî'pî to'ya pakî'nan pona.

40Mîrîrî tîpo, eseurîwî'ne wei tîîko'manse Paapaya i'mî'sa'ka'pî. Paapa meruntîri yai awe'mî'sa'kasa' eesenpo'pî anna kore'ta.

41Mîîkîrî era'masa' tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya pra man, tîîse Paapa nîmenka'san annaya neken era'ma'pî. Anna yekkari yonpa'pî annaya. Anna wuku enîrî'pî annaya ipokonpe si'ma awe'mî'sa'kasa' tîpo.

42Mîîkîrîya anna menka'pî moropai anna yaipontî'pî itekare ekareme'to'pe annaya. Mîrîrî yai itekare ekaremekî annaya yai taato'pe annaya pemonkonyamî' pî'. Paapaya Jesus ku'sa' ipîkku pe tamî'nawîronkon esa' pe. Mîîkîrîya taa

43 Dele todos os profetas dão testemunho de que, por meio de seu nome, todo aquele que nele crê recebe remissão de pecados.

O Espírito Santo desce sobre os gentios

44 Ainda Pedro falava estas coisas quando caiu o Espírito Santo sobre todos os que ouviam a palavra.

45 E os fiéis que eram da circuncisão, que vieram com Pedro, admiraram-se, porque também sobre os gentios foi derramado o dom do Espírito Santo;

46 pois os ouviam falando em línguas e engrandecendo a Deus. Então, perguntou Pedro:

47 Porventura, pode alguém recusar a água, para que não sejam batizados estes que, assim como nós, receberam o Espírito Santo?

48 E ordenou que fossem batizados em nome de Jesus Cristo. Então, lhe pediram

kupî sîrîrî anî' wîtî ka' pona, anî' wîtî apo' ya'. Mîrîrî warantî ikupî'pî Paapaya.
43Sîrîrî ekaremekî'pî penaronkon, Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'sanya. Mîrîrî eseposa' sîrîrî. Mîrîrî ye'nen anî'ya innape Jesus kupî ya tamî'nawîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya tîîwanmîra tînmu Jesus Cristo wenai. Mîrîrî warantî ekaremekî'pî to'ya pena —ta'pî Pedroya to' pî'.

Judeuyamî' Pepîn Esa' Pe Morî Yekaton Wannî Ena

44Mîrîrî yai Pedro eseurîma tanne, itekare pî' etanenan pemonkonyamî' Judeuyamî' pepîn Cornélio yewî' ta tîwe'sanon esa' Morî Yekaton Wannî ena'pî.
45-46Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' pepîn eseurîma tiaron mai ta, eta'pî Judeuyamî' Pedro yarakkîrî iipî'sanya Paapa yapurî'pî to'ya. Morî pe anna pîika'tîsa' Paapaya sîrîrî taa to'ya eta'pî Judeuyamî'ya. Mîrîrî pî' innape Jesus ku'nenan Judeuyamî' Jope poi iipî'san Pedro yarakkîrî esewankono'ma'pî kure'ne to' pî'. Ta'pî to'ya: —A'kî, Paapaya Judeuyamî' pepîn pia nîrî Morî Yekaton Wannî tîrî ka'rî uurî'nîkon warantî —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî to' pî':
47—Insamoro Judeuyamî' pepîn esa' pe Morî Yekaton Wannî enan pî' man uurî'nîkon esa' pe tîwanî manni' warantî. Mîrîrî ye'nen anî'ya taa eserîke pra awanî to' esenpatakona pepîn taa eserîke pra awanî —ta'pî Pedroya.
48Moropai to' esenpatakona'pî innape Jesus Cristo ku'sa' to'ya ye'nen. Mîrîrî tîpo

que permanecesse com eles por alguns dias.

Atos 11

A defesa de Pedro

1 Chegou ao conhecimento dos apóstolos e dos irmãos que estavam na Judéia que também os gentios haviam recebido a palavra de Deus.

2 Quando Pedro subiu a Jerusalém, os que eram da circuncisão o argüiram, dizendo:

3 Entraste em casa de homens incircuncisos e comeste com eles.

4 Então, Pedro passou a fazer-lhes uma exposição por ordem, dizendo:

5 Eu estava na cidade de Jope orando e, num êxtase, tive uma visão em que observei descer um objeto como se fosse um grande lençol baixado do céu pelas quatro pontas e vindo até perto de mim.

ta'pî to'ya Pedro pî': —Anna kore'ta ako'mankî î' warapo rî wei kaisarî —ta'pî to'ya Pedro pî'.

Atos 11

Judeuyamî' Pepîn E'pîika'tîsa' Wanî Ekaremekî Pedroya Jerusalém Ponkon Pî'

1Cesaréia po Pedro wanî tanne, Judéia pata ponkon Jesus naipontî'san moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenanya Judeuyamî' pepîn yekare eta'pî. Î' kai'ma Paapaya to' pîika'tî'pî eta'pî to'ya. Mîrîrî kore'ta Pedro erepamî'pî.

2Mîrîrî yai Jerusalém pona Pedro erepamî pe, Pedro pî' to' o'ma'ta pia'tî'pî. Ta'pî to'ya ipî':

3—Inkamoro uurî'nîkon yeseru warainonkon pepîn kore'ta aako'mansa' mîrîrî. Î' ton pe inkamoro yekkari enasa' ya yairî pra to' yeseru era'mai'ma —ta'pî to'ya. —Yairî pra awe'sa' mîrîrî uyeserukon yawîrî pra kai'ma to' o'ma'ta'pî Pedro pî'.

4Mîrîrî tîpo Pedroya tamî'nawîrî tarakkîrî e'kupî'pî, tînera'ma'pî ekaremekî'pî eta to'ya tanne, ikî'pî pata pai. Mîrîrî eta'pî to'ya tamî'nawîrî î' kai'ma Pedro eseurîma. Ta'pîiya:

5—A'kî Jope cidaderî po si'ma uurî we'ne'pîtî warantî wanî'pî, uurî epîrema tanne era'ma'pîuya ka' esettapuruka moropai kamisa waraino kure'nan autî'pî ka' poi asakîrîrî yaretî pî' ewa'tîsa' pe. Mîrîrî autî'pî non pona uupia —ta'pî Pedroya to' pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 E, fitando para dentro dele os olhos, vi quadrúpedes da terra, feras, répteis e aves do céu.

7 Ouvi também uma voz que me dizia: Levanta-te, Pedro! Mata e come.

8 Ao que eu respondi: de modo nenhum, SENHOR; porque jamais entrou em minha boca qualquer coisa comum ou imunda.

9 Segunda vez, falou a voz do céu: Ao que Deus purificou não consideres comum.

10 Isto sucedeu por três vezes, e, de novo, tudo se recolheu para o céu.

11 E eis que, na mesma hora, pararam junto da casa em que estávamos três homens enviados de Cesaréia para se encontrarem comigo.

12 Então, o Espírito me disse que eu fosse com eles, sem hesitar. Foram comigo também estes seis irmãos; e entramos na casa daquele homem.

6—Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrî ya' tu'ke kamoyamî' wanî'pî moropai o'ma'kon, non poro tîro'takon po taasa'senan wanî'pî, moropai toronyamî' wanî'pî —ta'pîiya.
7—Mîrîrî yai mai, Paapa maimu eta'pîuya. Ta'pîiya upî': “Pedro, e'mî'sa'kakî ka'ne' pe ayo' ton wîîkî moropai entamo'kakî”, ta'pî Paapaya upî' eta'pîuya —ta'pî Pedroya.
8—Tîîse yuuku'pîuya: “Kaane, Uyepotorî, inkamoro ye'kakon yanîuya eserîke pra wai, anna Judeuyamî' nanîkon pepîn, nura pe to' wanî ye'nen”, ta'pîuya —ta'pîiya.
9—Tîîse inî'rî Paapa maimu eta'pîuya. See warantî: “Inkamoro ye'kakon pî' nurakon yanîuya pepîn tîkai pra e'kî. Uurî nîkupî'san inkamoro tansenonkon pe”, ta'pî Paapaya upî' —ta'pî Pedroya.
10—Eseurîwî'ne ite'ka Paapa eseurîma'pî upî'. Ta'pîiya: “E'mî'sa'kakî, ayo' ton wîîkî, entamo'kakî unkupî'san pî' nura tîkai pra”, ta'pîiya. Mîrîrî tîpo mîrîrî kamisa yanu'nîpî'pî Paapaya ka' pona —ta'pî Pedroya.
11—Mîrîrî tanne eseurîwî'nankon warayo'kon uyannoi itî'san erepamî'pî Cesaréia poi. Mîrîrî ita uurî e'to' wîttî Simão yewî' ta to' erepamî'pî —ta'pî Pedroya.
12—Mîrîrî ye'nen upî' ta'pî Morî Yekaton Wannîya. To' pîkîrî uutîto'pe teesewankono'mai pra, tîîwanmîra uutîto'pe, ta'pîiya. Moropai to' pîkîrî uutî yai insamoro tiwin mia' pona tîîmo'tai kaisarî innape Jesus ku'nenan wîtî'pî nîrî uyarakkîrî Jope poi. Mîrîrî yai tamî'nawîrî

anna erepamî'pî. Moropai anna ewomî'pî Cornélio yewî' ta.

13 E ele nos contou como vira o anjo em pé em sua casa e que lhe dissera: Envia a Jope e manda chamar Simão, por sobrenome Pedro,

13—Mîîkîrîya ekaremekî'pî anna pî' î' kai'ma tiwinarî inserî esenpo'pî tewî' ta eepîrema tanne Ta'pîiya ipî': "Pemonkonyamî' anarimakî to' wîtîto'pe Jope cidaderî pona warayo' yannoi itese' Pedro", ta'pî inserîya ipî' —ta'pî Pedroya.

14 o qual te dirá palavras mediante as quais serás salvo, tu e toda a tua casa.

14—"Mîîkîrîya î' kai'ma Paapaya taasa' ekaremekî yai innape Jesus kupîya'nîkon moropai Paapaya apîika'tîkon tamî'nawîrî apemonkonoyamî' pokonpe", ta'pî inserîya ipî' —ta'pî Pedroya.

15 Quando, porém, comecei a falar, caiu o Espírito Santo sobre eles, como também sobre nós, no princípio.

15—Moropai eseurîma pia'tî'pî to' kore'ta si'ma, mîrîrî pe rî Morî Yekaton Wannî ena'pî to' esa' pe tamî'nawîrî e'mai' pe uurî'nîkon Judeuyamî' esa' pe tîwanî warantî —ta'pî Pedroya.

16 Então, me lembrei da palavra do SENHOR, quando disse: João, na verdade, batizou com água, mas vós sereis batizados com o Espírito Santo.

16—Mîrîrî yai enpenata'pî pena Joãoya ta'pî pî'. "Uurîya amîrî'nîkon yenpatakona tuna ke, tîîse uye'ma'pî pî' aaipî manni'ya Morî Yekaton Wannî ke yenpatakona, mîrîrî warantî Morî Yekaton Wannî ena ayesa'kon pe", ta'pî Joãoya wanî yairî —ta'pî Pedroya.

17 Pois, se Deus lhes concedeu o mesmo dom que a nós nos outorgou quando cremos no SENHOR Jesus, quem era eu para que pudesse resistir a Deus?

17—Pena ta'pî Joãoya yawîrî innape Judeuyamî' pepînya Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî ko'mamî to' esa' pe. Mîîkîrî uurî'nîkon esa' pe awanî manni' innape Uyepotorîkon pe Jesus Cristo kupî yai uyesa'kon pe eena'pî. Mîrîrî ye'nen anî' kin uurî Paapa yentai e'ku'to'pe? —ta'pî Pedroya.

18 E, ouvindo eles estas coisas, apaziguaram-se e glorificaram a Deus,

18Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe Pedro pî' tîwo'ma'tato'kon tî'napannîpî'pî to'ya.

dizendo: Logo, também aos gentios foi por Deus concedido o arrependimento para vida.

Os discípulos são chamados cristãos em Antioquia

19 Então, os que foram dispersos por causa da tribulação que sobreveio a Estêvão se espalharam até à Fenícia, Chipre e Antioquia, não anunciando a ninguém a palavra, senão somente aos judeus.

20 Alguns deles, porém, que eram de Chipre e de Cirene e que foram até Antioquia, falavam também aos gregos, anunciando-lhes o evangelho do SENHOR Jesus.

21 A mão do SENHOR estava com eles, e muitos, crendo, se converteram ao SENHOR.

22 A notícia a respeito deles chegou aos ouvidos da igreja que estava em Jerusalém; e enviaram Barnabé até Antioquia.

23 Tendo ele chegado e, vendo a graça de Deus, alegrou-se e exortava a todos a que, com firmeza de coração, permanecessem no SENHOR.

Tarîpai Paapa yapurî'pî to'ya. Ta'pî to'ya: —Paapaya Judeuyamî' pepînya innape tîku'to' weiyu ton tîîsa', imakui'pî to' nîkupî'pî ku'sai'ya tîîwanmîra. Mîrîrî ye'nen ipatîkarî enen ko'mannîto' eposa' to'ya, kai'ma Paapa yapurî'pî to'ya.

Innape Jesus Ku'nenan Antioquia Ponkon Yekare

19Innape Jesus ku'nenan e'paraipîkasa' wanî'pî tîtaruma'tîkon to'ya wenai, Estêvão sa'manta'pî pata'pî ya. Tiaronkon wîtî'pî Fenícia pona moropai Chipre pona, moropai Antioquia pona. Mîrîrî warantî Paapa maimu ekaremekî'pî to'ya Judeuyamî' pî' neken.

20Tîîse tiaronkon Judeuyamî' Chipre po tîwe'sanon moropai Cirene ponkon wîtî'pî Antioquia pona. Miarî itekare ekaremekî pia'tî'pî to'ya Judeuyamî' pepîn pî'. Inkamoroya Uyepotorîkon pe Jesus wanî ekaremekî'pî Judeuyamî' pepîn pî'.

21Inkamoro yarakkîrî Uyepotorîkon meruntîri wanî'pî. Mîrîrî itekare eta tîuya'nîkon yai tu'ke pemonkonyamî'ya innape Jesus kupî'pî. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon pia to' eturumaka'pî.

22Mîrîrî tîpo sîrîrî itekare Judeuyamî' pepîn yekare, eta'pî innape Jesus ku'nenan Jerusalém ponkonya. Mîrîrî ye'nen Barnabé yarima'pî to'ya, to' yekare etai Antioquia pona.

23Miarî Antioquia pona teerepansa' pe Barnabéya î' kai'ma Judeuyamî' pepîn pîika'tîsa' Paapaya era'ma'pî. Kure'ne morî pe Paapa e'to' pî' aatausinpa'pî. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' to' panama'pîiya yairî

tewankon ke Uyepotorîkon yapurî pî' to' ko'manto'pe kai'ma.

24 Porque era homem bom, cheio do Espírito Santo e de fé. E muita gente se uniu ao SENHOR.

24Mîîkîrî Barnabé esa' pe Morî Yekaton Wannî wanî'pî. Innape Jesus ku'nen pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen morî pe awanî'pî innape iteseru wanî'pî. Mîrîrî wenai tu'kankon eturumaka'pî Uyepotorîkon pia innape yapurîkonpa.

25 E partiu Barnabé para Tarso à procura de Saulo;

25Moropai mîrîrî tîpo Barnabé wîtî'pî Tarso cidaderî pona Saulo yuwai.

26 tendo-o encontrado, levou-o para Antioquia. E, por todo um ano, se reuniram naquela igreja e ensinaram numerosa multidão. Em Antioquia, foram os discípulos, pela primeira vez, chamados cristãos.

26Mîîkîrîya Saulo eposa' tîuya yai enepî'pî Antioquia pona. Inkamoro Saulo Barnabéya innape Jesus ku'nenan muurukuntîpîtî'pî tiwin kono' to' kore'ta tîwanîkon yai. Miarî arinîkon pemonkonyamî' yenupapîtî'pî to'ya. Miarî Antioquia po innape Jesus ku'nenan esatî pia'tî'pî pemonkonyamî'ya e'mai' pe crente kai'ma.

Ágabo prediz grande fome

27 Naqueles dias, desceram alguns profetas de Jerusalém para Antioquia,

27Mîrîrî yai tiaronkon profetayamî' Paapa maimu ekareme'nen wîtîsa' wanî'pî Jerusalém poi Antioquia pona.

28 e, apresentando-se um deles, chamado Ágabo, dava a entender, pelo Espírito, que estava para vir grande fome por todo o mundo, a qual sobreveio nos dias de Cláudio.

28Tiwin wanî'pî itese' Ágabo. Mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî eseurîmai Morî Yekaton Wannî meruntîri yai. Ta'pîiya: —Awanî pe man kure'nan iwan tamî'nawîrî pata po — ta'pîiya. Mîîkîrîya taasa' yawîrî awe'kupî'pî pena pata esanon reiyamî' esa' pe Cláudio wanî yai.

29 Os discípulos, cada um conforme as suas posses, resolveram enviar socorro aos irmãos que moravam na Judéia;

29Mîrîrî ye'nen innape Jesus ku'nenan esenumenka tiaronkon innape Jesus ku'nenan Judéia ponkon pîika'tî tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî itîrî tîuya'nîkon pîkîrî itîrî'pî to'ya.

30 o que eles, com efeito, fizeram, enviando-o aos presbíteros por intermédio de Barnabé e de Saulo.

30Moropai mîrîrî tîniru yarima'pî to'ya Barnabé moropai Saulo pî', mîrîrî tîîto'pe to'ya soosi esanon pia Jerusalém po.

Atos 12

Herodes persegue a Tiago e a Pedro

1 Por aquele tempo, mandou o rei Herodes prender alguns da igreja para os maltratar, 2 fazendo passar a fio de espada a Tiago, irmão de João.

3 Vendo ser isto agradável aos judeus, prosseguiu, prendendo também a Pedro. E eram os dias dos pães asmos.

4 Tendo-o feito prender, lançou-o no cárcere, entregando-o a quatro escoltas de quatro soldados cada uma, para o guardarem, tencionando apresentá-lo ao povo depois da Páscoa.

5 Pedro, pois, estava guardado no cárcere; mas havia oração incessante a Deus por parte da igreja a favor dele.

6 Quando Herodes estava para apresentá-lo, naquela mesma noite, Pedro dormia entre dois soldados, acorrentado com duas

Atos 12

Pedro Epa'ka Atarakkannîto' Yewî' Tapai

1Mîrîrî yai pata esa' rei Herodesya innape Jesus ku'nenan taruma'tî pia'tî'pî.

2Mîîkîrîya Tiago João rui wîî me'po'pî kasupara ke.

3Mîrîrî warantî Judeuyamî'ya tîwakîrikon pe mîrîrî kupî mîîkîrî Herodesya era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen Herodesya Pedro yapisî me'po'pî atarakkannîto' yewî' ta yarakkamopa kai'ma. Mîrîrî kupî'pîiya tîfestarîkon weiyu yai.

4Mîîkîrî yapisî me'posa' tîuya yarakkamo'pî Herodesya atarakkannîto' yewî' ta. Mîrîrî yai era'manenan ton surarayamî' yaipontî'pî asakîrîrî'ne. To' wanî'pî asakî'ne Pedro yarakkîrî ita. Tiaronkon wanî'pî asakî'ne mana'ta pia si'ma era'manenan pe. Mîrîrî warantî ikupî'pî Herodesya maasa pra mîrîrî tîfestarîkon Páscoa itese' pata'pî pe anekareme'pai awanî'pî pemonkonyamî' pî'.

5Mîrîrî yai Pedro wanî'pî atarakkannîto' yewî' ta. Mîîkîrî era'manenan wanî'pî iipia. Mîrîrî tanne innape Jesus ku'nenan epîrema ko'mannîpî'pî Pedro pona. Kure'ne to' epîrema'pî eepa'kato'pe kai'ma.

6Tîîse mîrîrî tanne ta'pî Herodesya: — Penane î' kai'ma Pedro eseurîma etauya kupî sîrîrî pemonkonyamî' pî' to' rawîrî si'ma. Moropai î' taa pemonkonyamî'ya

cadeias, e sentinelas à porta guardavam o cárcere.

7 Eis, porém, que sobreveio um anjo do SENHOR, e uma luz iluminou a prisão; e, tocando ele o lado de Pedro, o despertou, dizendo: Levanta-te depressa! Então, as cadeias caíram-lhe das mãos.

8 Disse-lhe o anjo: Cinge-te e calça as sandálias. E ele assim o fez. Disse-lhe mais: Põe a capa e segue-me.

Pedro é livre da prisão

9 Então, saindo, o seguia, não sabendo que era real o que se fazia por meio do anjo; parecia-lhe, antes, uma visão.

10 Depois de terem passado a primeira e a segunda sentinela, chegaram ao portão de ferro que dava para a cidade, o qual se lhes abriu automaticamente; e, saindo, enveredaram por uma rua, e logo adiante o anjo se apartou dele.

11 Então, Pedro, caindo em si, disse: Agora, sei, verdadeiramente, que o SENHOR enviou o seu anjo e me livrou da mão de Herodes e de toda a expectativa do povo judaico.

12 Considerando ele a sua situação, resolveu ir à casa de Maria, mãe de João,

etauya Pedro winîkîi —ta'pî Herodesya. Mîrîrî ewarono' ya, Pedro we'na'pî asakî'nankon surarayamî' yarappana. Ewa'tîsa' to'ya wanî'pî sa'man ferro ke itenya pî' se' yataimîrî. Tiaronkon wanî'pî mana'ta pia si'ma era'manenan.

7Mîrîrî pe rî ka'ne' pe Uyepotorîkon narima'pî Inserî esenpo'pî atarakkannîto' yewî' ta. Kure'nan a'ka wanî'pî. Mîrîrîya Inserîya Pedro yapî'pî iratai winî tenmakai. Ta'pîiya: —Ka'ne' pe e'mî'sa'kakî. Mîrîrî taiya pe sa'man ferro emo'ka'pî tîîwarîrî itenya poi.

8Ta'pî inserîya ipî': —Aworîmî atunnu'kî, a'sa'sa' yeka'makî, aya'san yanunkî, aase uyarakkîrî —ta'pîiya.

9Mîrîrî ye'nen Pedro epa'ka'pî atarakkannîto' tapai attî'pî inserî wenairî. Tîîse epu'tîiya pîn, tenpa'ka inserîya pe awanî. Tîîwe'ne'pîtî warantî ikupî'pîiya.

10To' wîtî'pî mana'ta piawonkon iwaka'pî to'ya. Moropai kure'nan mana'ta ferro ke ikonekasa', eporî to'ya pe aatarakkanmoka'pî tîîwarîrî. Moropai to' epa'ka'pî. To' wîtî'pî kure'nan e'ma taawîrî. Tuutîkon pe ka'ne' pe inserî esera'ma pra eena'pî. Tiwinsarî Pedro e'nîmî'pî.

11Pedroya ta'pî tîîwarîrî: —Tarîpai epu'tî pî' wai, innape awanî. Uyepotorîya inserî yarimasa' umo'kato'peiya Herodes yenya yapai. Moropai tamî'nawîrî î' anku'pai Judeuyamî' esanon wanî uyarakkîrî esuwa'kasa' sîrîrî —ta'pîiya.

12Î' esuwa'kasa' epu'tî tîuya tîpo, tarakkîrî Pedro wîtî'pî Maria, João Marcos yan

cognominado Marcos, onde muitas pessoas estavam congregadas e oravam.

13 Quando ele bateu ao postigo do portão, veio uma criada, chamada Rode, ver quem era;

14 reconhecendo a voz de Pedro, tão alegre ficou, que nem o fez entrar, mas voltou correndo para anunciar que Pedro estava junto do portão.

15 Eles lhe disseram: Estás louca. Ela, porém, persistia em afirmar que assim era. Então, disseram: É o seu anjo.

16 Entretanto, Pedro continuava batendo; então, eles abriram, viram-no e ficaram atônitos.

17 Ele, porém, fazendo-lhes sinal com a mão para que se calassem, contou-lhes como o SENHOR o tirara da prisão e acrescentou: Anunciai isto a Tiago e aos irmãos. E, saindo, retirou-se para outro lugar.

18 Sendo já dia, houve não pouco alvoroço entre os soldados sobre o que teria acontecido a Pedro.

yewî' ta. Miarî arinîke pemonkonyamî' epere'sa' tanne epîremai eerepamî'pî.

13Mîîkîrîya mana'ta pa'tî'pî. Ka'ne' pe to' poitîrîpa' Rode itese' wîtî'pî anî' pe awanî era'mai.

14Tîîse Pedro maimu pe epu'tî tîuya ye'nen, aatausinpa'pî kure'ne. Eeka'tumî'pî ka'ne' pe ekareme'se teepîremasanon pî' mana'ta tarakkanmokai pra. —Pedro pe man —ta'pîiya.

15Tîîse innape ikupî to'ya pra awanî'pî. —Aseruku, î' pî' aataka'ma —ta'pî to'ya ipî'. Tîîse yuukuiya pra. —Inna, useruku pepîn —ta'pîiya. Moropai ta'pî to'ya: —Moriya Pedro pia tîwe'sen inserî pe awanî mîrîrî —ta'pî to'ya.

16Mîrîrî tanne Pedroya mana'ta pa'tîpîtî ko'mannîpî'pî. Moropai mana'ta arakkanmoka'pî to'ya. Innape Pedro pe awanî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, teesi'nî'se to' wanî'pî.

17Mîîkîrîya tenya ke ta'pî moo, to' atî'napanto'pe. Moropai î' kai'ma uyepotorîkonya tîmo'kasa' atarakkannîto' yewî' tapai ekaremekî'pîiya to' pî'. —A'kî, Uyepotorîkonya inserî yarimasa' wanî'pî umo'kai. Mîrîrî ekareme'tantî Tiago pî' moropai innape Jesus ku'nenan uyonpayamî' pî' —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo eepa'ka'pî attî'pî tiaron pata pona.

18Moropai erenma'sa' pe surarayamî' wanî'pî morî pe pra, teesiyu'pî'se tataimurunpai to' wanî'pî. Î' e'kupî'pî epu'tî to'ya pra awanî'pî Pedro yarakkîrî. —Î' kai'ma see eepa'ka'pî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

19 Herodes, tendo-o procurado e não o achando, submetendo as sentinelas a inquérito, ordenou que fossem justiçadas. E, descendo da Judéia para Cesaréia, Herodes passou ali algum tempo.

A morte de Herodes

20 Ora, havia séria divergência entre Herodes e os habitantes de Tiro e de Sidom; porém estes, de comum acordo, se apresentaram a ele e, depois de alcançar o favor de Blasto, camarista do rei, pediram reconciliação, porque a sua terra se abastecia do país do rei.

21 Em dia designado, Herodes, vestido de trajo real, assentado no trono, dirigiu-lhes a palavra;

22 e o povo clamava: É voz de um deus, e não de homem!

19Inkamoro yaipontî'pî Herodesya yuwai to' wîtîto'pe kai'ma. Tîîse eporî to'ya pra awanî'pî. Mîrîrî anepu'pai Herodes wanî'pî tiaronkon mana'ta era'manenan winîpai. Tamî'nawîrî epu'sa' tîuya tîpo, to' tî'ka me'po'pîiya. Mîrîrî tîpo Herodes wîtî'pî Judéia pata poi Cesaréia cidaderî pona. Miarî mîîkîrî ko'mamî'pî mararî.

Herodes Sa'manta

20Mîrîrî yai mîîkîrî pata esa' Herodes ekore'masa' Tiro cidaderî po tîîko'mansenon pî' moropai Sidom ponkon pî'. Mîrîrî ye'nen inkamoro wanî'pî iipia itîîpai, yarakkîrî eeseurîmapai. Maasa pra morî pe yarakkîrî ekonekapai to' wanî'pî. Maasa pra miarî pai ipata yapai tekkarikon ton yapi'nenan pe to' wanî'pî mîîto'pe. Mîrîrî ye'nen tiaronkon menka'pî to'ya to' wîtîto'pe iipia. Tîîse e'mai' pe to' eseurîma'pî Blasto mîîkîrî Herodes poitîrî pe tîwe'sen yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî eseurîma'pî Herodes yarakkîrî. Mîrîrî yai Herodesya to' yarakkîrî teeseurîma weiyu ton mo'ka'pî.

21Mîrîrî teeseurîmato' weiyu pe tînmo'ka'pî eseposa' yai Herodes epontî'pî. Pata esa' pe tîwanî pon yeka'ma'pîiya. Moropai mîîkîrî ereuta'pî taponse' pona pemonkonyamî' rawîrî. Eeseurîma'pî.

22Mîîkîrî eeseurîma eta tîuya'nîkon yai pemonkonyamî' entaimepîtî'pî: —A'kî, warayo' pe neken awanî pepîn tîîse unapurîkon pe nîrî awanî —ta'pî to'ya. Mîrîrî taa to'ya pî', —Kaane, anapurîkon pepîn uurî. Mîrîrî warantî uurî tapurîi pra

23 No mesmo instante, um anjo do SENHOR o feriu, por ele não haver dado glória a Deus; e, comido de vermes, expirou.

24 Entretanto, a palavra do SENHOR crescia e se multiplicava.

25 Barnabé e Saulo, cumprida a sua missão, voltaram de Jerusalém, levando também consigo a João, apelidado Marcos.

Atos 13

Barnabé e Saulo. A primeira viagem missionária

1 Havia na igreja de Antioquia profetas e mestres: Barnabé, Simeão, por sobrenome Níger, Lúcio de Cirene, Manaém, colaço de Herodes, o tetrarca, e Saulo.

2 E, servindo eles ao SENHOR e jejuando, disse o Espírito Santo: Separai-me, agora, Barnabé e Saulo para a obra a que os tenho chamado.

e'tî, Paapa neken yapurîtî —taiya pra awanî'pî.

23Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkonya inserî yarima'pî mîîkîrî yeparantîto'peiya kai'ma. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pe rî yeparantî'pîiya. Mo'yamî'ya isiwisikkî yanî'pî. Moropai aasa'manta'pî.

24Tîîse Paapa maimu esekaremekî ko'mannîpî'pî. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' tiaronkon pemonkonyamî'ya innape ikupî'pî. Moropai arinîke to' ena'pî.

25Mîrîrî tîpo Barnabé Sauloya teesenyaka'mato'kon yaretî'ka'pî moropai inkamoro enna'po'pî Jerusalém poi Antioquia pona. Mîrîrî yai inkamoroya João Marcos yarî'pî tarakkîrî'nîkon.

Atos 13

Barnabé, Saulo Yarima To'ya Paapa Maimu Ekareme'se

1Miarî innape Jesus ku'nenan kore'ta Antioquia po Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' moropai yenupatonkon wanî'pî. Barnabé, Simão meekoro kai'ma tesa'sen moropai Lúcio Cirene pon, Manaém manni' pata esa' Herodes yarakkîrî arenta'pî moropai Saulo. Inkamoro wanî'pî innape Jesus ku'nenan kore'ta Antioquia po.

2Tiwin wei inkamoroya Paapa yapurî tanne tekkarikon tonpai pra, Morî Yekaton Wannîya ta'pî to' pî': —Barnabé Saulo nîkupî ton ku'sau'ya wai. Mîrîrî ye'nen inkamoro mo'katî akore'tapai'nîkon mîrîrî ku'to'pe to'ya —ta'pîiya to' pî'.

3 Então, jejuando, e orando, e impondo sobre eles as mãos, os despediram.

Elimas, o mágico

4 Enviados, pois, pelo Espírito Santo, desceram a Selêucia e dali navegaram para Chipre.

5 Chegados a Salamina, anunciavam a palavra de Deus nas sinagogas judaicas; tinham também João como auxiliar.

6 Havendo atravessado toda a ilha até Pafos, encontraram certo judeu, mágico, falso profeta, de nome Barjesus,

7 o qual estava com o procônsul Sérgio Paulo, que era homem inteligente. Este, tendo chamado Barnabé e Saulo, diligenciava para ouvir a palavra de Deus.

8 Mas opunha-se-lhes Elimas, o mágico (porque assim se interpreta o seu nome), procurando afastar da fé o procônsul.

3Mîrîrî ye'nen to' epîrema'pî tekkarikon tonpai pra. Barnabé Saulo pu'pai pona tenyakon tîrî'pî to'ya to' yarimakonpa kai'ma. Mîrîrî tîpo to' esekaremekî'pî.

Chipre Wono Po Itekare Ekaremekî To'ya

4Morî Yekaton Wannîya Saulo Barnabé yarima yai, inkamoro wîtî'pî Selêucia cidaderî pona. Miarî teerepansa'kon tîpo inkamoro asara'tî'pî apo'yen ya' tuutîkonpa Chipre wono pona. To' asara'tî'pî to' wîtî'pî Salamina cidaderî pona.

5Miarî teerepansa'kon yai inkamoro eseurîma pia'tî'pî Paapa maimu ekaremekî pî'. Judeuyamî' epere'pî'to'kon kaisarî to' eseurîma pia'tî'pî Paapa maimu ekaremekî pî'. Mîrîrî yai João Marcos wanî'pî to' pokonpe.

6Mîrîrî tîpo inî'rî to' ese'ma'tî'pî. Inkamoro wîtî'pî mîrîrî iwono kî'pîya tîwe'sen Pafos cidaderî pona. Miarî teerepansa'kon yai pia'san eporî'pî to'ya, î' e'kupî kupî sîrîrî ekareme'nen pe, tîîse seru'ye' Judeu itese' Barjesus.

7-8Tîîse grego maimu ta Elimas kai'ma esatî to'ya. Mîîkîrî Barjesus wanî'pî miarîron pata esa' pe tîwe'sen wanîyakon pe awanî'pî. Mîîkîrî pata esa' ese' wanî'pî Sérgio Paulo. Mîîkîrî wanî'pî epu'nen pe. Mîrîrî wenai Saulo Barnabé yanno me'po'pîiya Paapa maimu anetapai tîwanî ye'nen to' winîpai. Inkamoroya itekare ekaremekî'pî. Tîîse mîrîrî pî' inna taiya yu'se pra mîîkîrî pia'san wanî'pî. Mîrîrî warantî Jesus naipontî'san maimu wa'tî'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Todavia, Saulo, também chamado Paulo, cheio do Espírito Santo, fixando nele os olhos, disse:

10 Ó filho do diabo, cheio de todo o engano e de toda a malícia, inimigo de toda a justiça, não cessarás de perverter os retos caminhos do SENHOR?

11 Pois, agora, eis aí está sobre ti a mão do SENHOR, e ficarás cego, não vendo o sol por algum tempo. No mesmo instante, caiu sobre ele névoa e escuridade, e, andando à roda, procurava quem o guiasse pela mão.

12 Então, o procônsul, vendo o que sucedera, creu, maravilhado com a doutrina do SENHOR.

João Marcos volta a Jerusalém

13 E, navegando de Pafos, Paulo e seus companheiros dirigiram-se a Perge da Panfília. João, porém, apartando-se deles, voltou para Jerusalém.

14 Mas eles, atravessando de Perge para a Antioquia da Pisídia, indo num sábado à sinagoga, assentaram-se.

9Tîîse Saulo, tiaron itese' Paulo wanî'pî Morî Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî pia'san yenu pîkîrî Paulo wanî'pî.

10Ta'pîiya ipî': —Amîrî wanî Makui munmu pe —ta'pîiya. —Amîrî wanî seru'ye' pe tiaronkon yenku'tî pî' tîîko'mansen pe. Amîrî wanî tamî'nawîron morî yewanmîrînen pe. Î' ton pe see yairon Uyepotorîkonya uyenupato'kon miakanmaya seru'ye' pe —ta'pî Pauloya.

11—Tarîpai Paapaya ataruma'tî sîrîrî —ta'pî Pauloya ipî'. —Î' warapo wei kaisarî î' era'maya pepîn a'ka era'maya pepîn. Enkaru'ne eena sîrîrî tarîpai —ta'pî Pauloya ipî'. Mîrîrî taiya pe mîîkîrî yenu ewaronpamî'pî î' era'maiya pra eena'pî. Mîîkîrî ataka'ma pia'tî'pî. Mîrîrî ye'nen itenya pî' taanen ton yuwa'pî mîîkîrîya.

12Mîrîrî era'ma tîuya yai mîîkîrî pata esa' Sérgio Paulo mîîkîrîya Paapa maimu kupî'pî innape. Kure'ne eesenumenka'pî î' kai'ma uyenupato'kon Uyepotorîkonya pî'.

Antioquia Cidaderî Pona To' Wîtî, Pisídia Pata Pona

13Paulo moropai itonpayamî' inkamoro asara'tî'pî apo'yen ya', Pafos cidaderî poi. To' erepamî'pî Perge pona. Mîrîrî Perge wanî'pî Panfília pata po tîwe'sen pe. Miarî pai João Marcos enna'po'pî Jerusalém pona.

14Tîîse tiaronkon wîtî'pî Perge poi Antioquia cidaderî pona. Mîrîrî Antioquia wanî'pî Pisídia pata po tîwe'sen pe. Miarî Antioquia po Sábado yai Judeuyamî'

epere'to'kon yewî' ta to' wîtî'pî. Moropai to' ereuta'pî.

15 Depois da leitura da lei e dos profetas, os chefes da sinagoga mandaram dizer-lhes: Irmãos, se tendes alguma palavra de exortação para o povo, dizei-a.

15Miarî inkamoroya Moisés nurî'tî kaaretarî erenka'pî moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî kaaretarî nîrî erenka'pî to'ya. Mîrîrî tîpo mîrîrî Judeuyamî' epere'nîto' yewî'kon esa' pe tîwe'senya pemonkonyamî' eseurîmato'pe to' yarakkîrî ta'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya to' pî': —Uyonpayamî', amîrî'nîkon pî' tauya î' rî ankapai awanîkon ya eseurîmapai awanîkon ya, eseurîmatî pemonkonyamî' yausinpato' ton ekareme'tî —ta'pî to'ya to' pî'.

O testemunho de Paulo em Antioquia

16 Paulo, levantando-se e fazendo com a mão sinal de silêncio, disse: Varões israelitas e vós outros que também temeis a Deus, ouvi.

16Mîrîrî ye'nen Paulo e'mî'sa'ka'pî. Tîwe'mî'sa'ka pe tenya ke ta'pîiya. Maasa moo e'tî. Moropai ta'pîiya: —Uyonpayamî', eseurîma etatî maasa amîrî'nîkon tarî awanîkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn Paapa yapurî pî' awanîkon —ta'pîiya.

17 O Deus deste povo de Israel escolheu nossos pais e exaltou o povo durante sua peregrinação na terra do Egito, donde os tirou com braço poderoso;

17Moropai Paulo eseurîma pia'tî'pî: —Pena Paapaya utamokon menka'pî Egito pata po to' wanî yai. Miarî arinîke to' epanto'pe to' menka'pî Paapaya. Moropai mîîkîrî Paapaya yarî to' mo'ka'pî Egito poi tîpemonkonoyamî' kure'nan tîmeruntîri ke.

18 e suportou-lhes os maus costumes por cerca de quarenta anos no deserto;

18Inkamoro yarî'pîiya to' pata ya' to' enna'po yai. Tîîse to' yapîtanîpî'pî mîîkîrî Paapaya keren po asakî'ne pemonkon (40) kono' kaisarî.

19 e, havendo destruído sete nações na terra de Canaã, deu-lhes essa terra por herança,

19Mîrîrî tîpo tîpemonkono pata ton tîrî'pîiya. Mîîkîrîya Canaã po tîîko'mansenon asakî'ne mia' pona

tîîmo'tai pata ponkon tî'ka'pî. Mîrîrî wenai mîrîrî pata esa' pe inkamoro ipemonkonoyamî' enato'pe kai'ma Canaã pata po.

20 vencidos cerca de quatrocentos e cinqüenta anos. Depois disto, lhes deu juízes, até o profeta Samuel.

20To' ko'mamî'pî 450 kono' kaisarî sîrîrî tîpatakon esa' pe teenakon pîkîrî. Miarî pemonkon nîrî menka'pî Paapaya î' pensa tiaronkonya to' taruma'tî yai to' pîika'tînen ton. Mîrîrî warantî pemonkon menka pî' Paapa ko'mamî'pî Samuel esenpoto' weiyu erepamî pîkîrî.

21 Então, eles pediram um rei, e Deus lhes deparou Saul, filho de Quis, da tribo de Benjamim, e isto pelo espaço de quarenta anos.

21Ipemonkonoyamî'ya tesa'kon ton esatî yai Paapaya imenka'pî Saul itese'. Quis munmu pe awanî'pî. Benjamim payannî'san yonpa pe awanî'pî. Mîîkîrî Saul ko'mamî'pî pata esa' pe asakî'ne pemonkon (40) kono' kaisarî.

22 E, tendo tirado a este, levantou-lhes o rei Davi, do qual também, dando testemunho, disse: Achei Davi, filho de Jessé, homem segundo o meu coração, que fará toda a minha vontade.

22Mîrîrî tîpo Paapaya imo'ka'pî. Moropai tiaron pata esa' ton menka'pîiya, Davi. Mîîkîrî pî' Paapa eseurîma'pî. “Mîîkîrî Davi wanî Jessé munmu pe. Mîîkîrî wanî uwakîri pe pu'kuru maasa pra tamî'nawîrî iku'kî tauya ikupîiya” ta'pîiya.

23 Da descendência deste, conforme a promessa, trouxe Deus a Israel o Salvador, que é Jesus,

23Mîîkîrî payannî'san kore'ta Paapaya Jesus tîrî'pî Judeuyamî' pîika'tînen ton pe taasa' tîuya yawîrî.

24 havendo João, primeiro, pregado a todo o povo de Israel, antes da manifestação dele, batismo de arrependimento.

24Tîîse mîîkîrî iipî rawîrî e'mai' pe Paapaya João Batista nurî'tî yarima'pî. Mîîkîrîya Paapa maimu ekaremekî'pî Judeuyamî' pî'. Ta'pîiya: “Amakuyikon rumakatî moropai esenpatakona'tî”, taapîtî'pîiya.

25 Mas, ao completar João a sua carreira, dizia: Não sou quem supondes; mas após mim vem aquele de cujos pés não sou digno de desatar as sandálias.

25Mîrîrî teesenyaka'mato' yaretî'ka tîuya kupî yai João Batistaya ta'pî pemonkonyamî' pî': “Anî' kai'ma uurî pî' eesenumenkakon? Manni' annîmîkîkon

kai'ma upî' awanîkon, Paapa naipontî ton kai'ma", ta'pîiya. "Tîîse mîîkîrî pepîn uurî. Maasa pra mîîkîrî wanî kure'ne uyentai ipîkku pe tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen i'sa'sa' yewa yeukauya eserîke pra wanî î' pe pra rî wanî ye'nen", ta'pî João Batistaya.

26 Irmãos, descendência de Abraão e vós outros os que temeis a Deus, a nós nos foi enviada a palavra desta salvação.

26Uyonpayamî', Abraão payannî'san —ta'pî Pauloya. —Amîrî'nîkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn, Paapa yapurînenan. E'pîika'tînto' yekare ekaremekîuya etatî —ta'pîiya. —Sîrîrî itekare wanî tamî'nawîronkon ton pe. Sîrîrî itekare esekaremekî Jerusalém po tamî'nawîrî Judeuyamî' pî' moropai to' esanon pî'.

27 Pois os que habitavam em Jerusalém e as suas autoridades, não conhecendo Jesus nem os ensinos dos profetas que se lêem todos os sábados, quando o condenaram, cumpriram as profecias;

28 e, embora não achassem nenhuma causa de morte, pediram a Pilatos que ele fosse morto.

27-28Tîîse mîrîrî epu'tî to'ya pra to' wanî. Pîika'tîton pe Jesus wanî epu'tî to'ya pra wanî. Teuren sábado kaisarî eta to'ya Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' kaaretarî erenka to'ya epu'tî to'ya teuren. Mîrîrî warantî tîîse ikupî'pî to'ya tepu'se pra. Mîîwîni tîîse Jesus yewanmîrî to'ya itu'se pra to' wanî. Î' rî see imakui'pî inkupî'pî ton pra tîîse, mîîkîrî rumaka'pî to'ya Pôncio Pilatosya iwî me'poto'pe kai'ma. Tamî'nawîrî awe'menukasa' Paapa kaaretarîya taasa' yawîrî ikupî'pî to'ya tepu'se pra.

29 Depois de cumprirem tudo o que a respeito dele estava escrito, tirando-o do madeiro, puseram-no em um túmulo.

29Mîrîrî tîpo mîîkîrî esa'rî'pî mo'ka'pî to'ya pakî'nan poi. Mîrîrî yu'na'tî'pî to'ya.

30 Mas Deus o ressuscitou dentre os mortos;

30Tîîse mîîkîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî tîpo tu'ke wei tîîko'mamî yai, eesenpopîtî'pî tînaipontî'san pia. Galiléia

poi tuutîsanon Jerusalém pona tîpokon pe pia eesenpo'pî.

31 e foi visto muitos dias pelos que, com ele, subiram da Galiléia para Jerusalém, os quais são agora as suas testemunhas perante o povo.

31Mîrîrî ye'nen inkamoroya ekaremekî sîrîrî Judeuyamî' pî' tamî'nawîrî Jesus e'mî'sa'kasa'.

32 Nós vos anunciamos o evangelho da promessa feita a nossos pais,

32Anna wanî sîrîrî tarî akore'ta'nîkon —ta'pî Pauloya. —Mîrîrî morî yekare pî' anna eseurîmato'pe apî'nîkon ekareme'to'pe annaya —ta'pîiya.

33 como Deus a cumpriu plenamente a nós, seus filhos, ressuscitando a Jesus, como também está escrito no Salmo segundo: Tu és meu Filho, eu, hoje, te gerei.

33—Pena utamokon pî' î' ta'pî tîuya kupî'pî Paapaya amen uurî'nîkon ton pe. Jesus pîmî'sa'ka'pîiya. Pena mîrîrî e'menukasa' Salmo kaaretarî ya' capítulo 2. Ta'pî Paapaya: "Unmu amîrî. Sîrîrîpe ayun pe wanî ekaremekîuya sîrîrî tamî'nawîronkon pî'." *(Sl 2.7)* ta'pî Paapaya. Jesus pî' Paapa eseurîma'pî mîrîrî —ta'pî Pauloya.

34 E, que Deus o ressuscitou dentre os mortos para que jamais voltasse à corrupção, desta maneira o disse: E cumprirei a vosso favor as santas e fiéis promessas feitas a Davi.

34Sîrîrî Paapa eseurîma'pî Jesus e'mî'sa'ka pî' itesa'rî'pî kata pepîn kai'ma eeseurîma'pî. Ta'pîiya see warantî: "Î' ta'pîuya yawîrî Davi pî', mîrîrî kupîuya", *(Is 55.3)* ta'pîiya.

35 Por isso, também diz em outro Salmo: Não permitirás que o teu Santo veja corrupção.

35Moropai inî'rî Paapa maimu e'menukasa' ya eeseporî mîrîrî, Salmo kaaretarî ya'. Ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya, see warantî: "Apoitîrî sa'manta tîîse mîîkîrî esa'rî'pî kupîya pepîn tîwî aakatato'pe", *(Sl 16.10)* ta'pîiya. ⌞Tîîse Davi pî' eeseurîmasa' pra awanî'pî.⌟

36 Porque, na verdade, tendo Davi servido à sua própria geração, conforme o desígnio de Deus, adormeceu, foi para junto de seus pais e viu corrupção.

36—Maasa pra tîîko'mamî yai Daviya ikupî'pî î' kupîiya yu'se Paapa wanî'pî. Mîrîrî tîpo Davi sa'manta'pî moropai yu'na'tî'pî to'ya itesa'rî'pî itamorî'san

nurî'tî uruwasi pia. Moropai itesa'rî'pî kata'pî.

37 Porém aquele a quem Deus ressuscitou não viu corrupção.

37Tîîse Paapa nîmî'sa'ka'pî mîîkîrî esa'rî'pî kata pra awanî'pî. Aako'mamî ipatîkarî — ta'pî Pauloya.

38 Tomai, pois, irmãos, conhecimento de que se vos anuncia remissão de pecados por intermédio deste;

38Uyonpayamî', tamî'nawîrî amîrî'nîkonya sîrîrî epu'tî e'pai man, Jesus wenai imakui'pî ankupî'pîkon kupîiya tîîwanmîra. Epu'tîya'nîkon e'pai man Jesus wenai imakui'pî ton pra enan innape ikupî ya.

39 e, por meio dele, todo o que crê é justificado de todas as coisas das quais vós não pudestes ser justificados pela lei de Moisés.

39Moisés yeserurî'pî kupî pî' aako'mamîkon ya apîika'tîkon pepîn amakuyikon mo'ka pepîn tîîse tauya manni' apî'nîkon.

40 Notai, pois, que não vos sobrevenha o que está dito nos profetas:

40Paapa maimu ekareme'nen profeta nekaremekî'pî epu'tîya'nîkon e'pai man, mîrîrî warantî awanîkon namai.

41 Vede, ó desprezadores, maravilhai-vos e desvanecei, porque eu realizo, em vossos dias, obra tal que não crereis se alguém vo-la contar.

41Mîrîrî ekaremekîuya apî'nîkon. Ta'pî Paapaya: "Aka, upî' tîîwo'ma'tasanon eranne' pe e'tî. Esenumenkatî, tîwarî e'tî. Maasa pra anera'makon ton kupîuya kupî sîrîrî, innape ikupîya'nîkon yentai, mîrîrî etaya'nîkon tîîse". *(Hc 1.5)* ta'pî Paapaya. Mîrîrî warantî Paulo eseurîma'pî.

Instados a pregar no sábado seguinte

42 Ao saírem eles, rogaram-lhes que, no sábado seguinte, lhes falassem estas mesmas palavras.

42Paulo Barnabé epa'ka yai mîrîrî Judeuyamî' epere'to' yewî' tapai to' epa'ka yai inkamoro pemonkonyamî'ya to' eta'pî inî'rî to' ii'to'pe tiaron sábado yai inî' panpî' itekare ekareme'se.

43 Despedida a sinagoga, muitos dos judeus e dos prosélitos piedosos seguiram Paulo e Barnabé, e estes, falando-lhes, os persuadiam a perseverar na graça de Deus.

43Mîrîrî tîpo Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn Judeuyamî' yeseru yawîrî ena'san, inkamoro wîtî'pî to' pîkîrî. Inkamoro yeurîma'pî to'ya î' kai'ma to' ko'manto'pe innape Paapa kupî'pî

tîrumakai pra to' ko'manto'pe maasa pra morî pe tîwe'to' ke to' pîika'tîsa' Paapaya ye'nen. Mîrîrî warantî to' yeurîma'pî to'ya.

Paulo e Barnabé vão para os gentios

44 No sábado seguinte, afluiu quase toda a cidade para ouvir a palavra de Deus.

44Mîrîrî tîpo tiaron sábado yai to' wîtî'pî Saulo Barnabé. Mîrîrî yai arinîke to' wanî'pî tamî'nawîrî yonpa cidade ponkonya Paapa maimu etato'pe.

45 Mas os judeus, vendo as multidões, tomaram-se de inveja e, blasfemando, contradiziam o que Paulo falava.

45Mîrîrî yai to' era'ma tîuya'nîkon yai Judeuyamî' esenumenka'pî imakui'pî pe. To' kinmuwa'pî. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe Paulo winîkîi to' eseurîma'pî î' kai'ma eeseurîmato' wenai.

46 Então, Paulo e Barnabé, falando ousadamente, disseram: Cumpria que a vós outros, em primeiro lugar, fosse pregada a palavra de Deus; mas, posto que a rejeitais e a vós mesmos vos julgais indignos da vida eterna, eis aí que nos volvemos para os gentios.

46Imakui'pî pe tîwinîkîi'nîkon Judeuyamî' eseurîma epu'tî tîuya'nîkon ye'nen Paulo Barnabé eseurîma'pî inî' panpî' meruntî ke. Ta'pî to'ya to' pî': —A'kî, sîrîrî Paapa maimu ekaremekî annaya e'pai awanî e'mai' pe amîrî'nîkon Judeuyamî' pî'. Tîîse î' wani' awanî ye'nen mîrîrî yu'se pra awanîkon sîrîrî. Innape ikupîya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî ye'nen ipatîkarî enen ko'mannîto' iwanmîrîya'nîkon mîrîrî. Mîrîrî ye'nen anna wîtî manni'kan Judeuyamî' pepîn pî' ekareme'se.

47 Porque o SENHOR assim no-lo determinou: Eu te constituí para luz dos gentios, a fim de que sejas para salvação até aos confins da terra.

47Maasa pra sîrîrî ekareme'to'pe annaya ta'pî Paapaya pena. Paapaya itîrî'pî. Ta'pîiya: "Amîrî kupîuya sîrîrî a'ka warantî manni'kan Judeuyamî' pepîn kore'ta. Itekare pî' eeseurîma wenai Paapa maimu eta tamî'nawîronkonya. Mîrîrî warantî tîwe'pîika'tîto'kon eporî to'ya", *(Is 49.6)* ta'pî Paapaya pena.

48 Os gentios, ouvindo isto, regozijavam-se e glorificavam a palavra do SENHOR, e

48Mîrîrî ye'nen mîrîrî eta tîuya'nîkon yai Judeuyamî' pepîn atausinpasa' wanî'pî maasa pra innape Jesus ku'sa' tîuya'nîkon

creram todos os que haviam sido destinados para a vida eterna.

49 E divulgava-se a palavra do SENHOR por toda aquela região.

50 Mas os judeus instigaram as mulheres piedosas de alta posição e os principais da cidade e levantaram perseguição contra Paulo e Barnabé, expulsando-os do seu território.

51 E estes, sacudindo contra aqueles o pó dos pés, partiram para Icônio.

52 Os discípulos, porém, transbordavam de alegria e do Espírito Santo.

Atos 14

Paulo e Barnabé em Icônio

1 Em Icônio, Paulo e Barnabé entraram juntos na sinagoga judaica e falaram de tal modo, que veio a crer grande multidão, tanto de judeus como de gregos.

ye'nen. Morî pe era'ma'pî to'ya mîrîrî Paapa maimu Paulo nekaremekî'pî yapurî'pî to'ya. Inkamoro menkasa' Paapaya wanî'pî ipatîkarî to' komanto'pe. Mîrîrî ye'nen innape ikupî'pî to'ya.

49Mîrîrî warantî Paapa maimu esekaremekî'pî tamî'nawîrî mîrîrî pata po.

50Tîîse Judeuyamî'ya tesa'kon pe tîwe'sen pî' ta'pî imakui'pî ku'to'pe to'ya Paulo winîkîi. Mîrîrî ye'nen wîri'sanyamî' ipîkkukon Judeuyamî' yeseru ya' ena'san meruntîtannîpî'pî to'ya imakui'pî ku'to'pe to'ya Paulo Barnabé winîkîi. Mîrîrî ye'nen Paulo Barnabé taruma'tî pia'tî'pî to'ya. Moropai to' yenpa'ka'pî to'ya mîrîrî pata yapai.

51Moropai inkamoro Jesus naipontî'sanya non atapi'sa' tî'sa'sa'kon pî' soroka'pî teserukon ta Paapa yenya' to' rumaka tîuya taato', maasa pra itekare anetapai pra to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoro wîtî'pî Icônio cidaderî pona.

52Tîîse innape Jesus ku'nenan Antioquia ponkon wanî'pî taatausinpai kure'ne maasa pra Morî Yekaton Wannî wanî'pî to' esa' pe.

Atos 14

Icônio Cidaderî Po
Paulo Barnabéya Itekare Ekaremekî

1Icônio cidaderî po tîwanîkon yai mîrîrî warantî rî Paulo Barnabé wanî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta. To' ewomî'pî. Meruntî ke Paapa maimu ekaremekî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen tu'ke

Judeuyamî' pepîn moropai Judeuyamî'ya innape Jesus kupî'pî.

2 Mas os judeus incrédulos incitaram e irritaram os ânimos dos gentios contra os irmãos.

2Tîîse Judeuyamî' innape iku'nenan pepîn eseurîma'pî Judeuyamî' pepîn yarakkîrî innape Jesus ku'nenan taruma'tîto'pe to'ya.

3 Entretanto, demoraram-se ali muito tempo, falando ousadamente no SENHOR, o qual confirmava a palavra da sua graça, concedendo que, por mão deles, se fizessem sinais e prodígios.

3Mîrîrî yai Paulo Barnabé ko'mamî'pî tu'ke wei kaisarî miarî Paapa maimu ekaremekî pî' meruntî ke. Î' kai'ma morî pe tîwe'to' wenai, unkupî'pîkon wenai pra Uyepotorîkonya upîika'tîkon pî' to' eseurîma'pî. Mîrîrî ye'nen Paapaya meruntî ke Jesus naipontî'san e'to' ton tîrî'pî. Maasa pra era'mato'pe pemonkonyamî'ya yairon pe e'pîika'tînto' yekare wanî. Mîrîrî ye'nen tînaipontî'san pia meruntî tîrî'pîiya. Î' ikupî eserîkan pepîn moropai kure'nan esenumenkanto' ku'to'pe to'ya kai'ma Paapaya itîrî'pî.

4 Mas dividiu-se o povo da cidade: uns eram pelos judeus; outros, pelos apóstolos.

4Mîrîrî yai to' e'menkasa' wanî'pî. Tiaronkonya inna ta'pî Judeuyamî' maimu pî' moropai tiaronkon wanî'pî Jesus naipontî'san winîkîi tîwe'sanon pe.

5 E, como surgisse um tumulto dos gentios e judeus, associados com as suas autoridades, para os ultrajar e apedrejar,

5Mîrîrî ye'nen Jesus naipontî'san winîkîi tiaronkon eseurîma'pî Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn Paulo yu'se pra tîwanîkon ye'nen. Moropai inkamoro esanon pokonpe î' anku'pai tîwe'to'kon kupî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya: —Iwîpai'nîkon awanî sîrîrî tî'kon ke —ta'pî to'ya.

6 sabendo-o eles, fugiram para Listra e Derbe, cidades da Licaônia e circunvizinhança,

6Moropai mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon yai Paulo Barnabé epe'pî Listra cidaderî pona moropai Derbe cidaderî pona. Mîrîrî

7 onde anunciaram o evangelho.

A cura de um coxo em Listra

8 Em Listra, costumava estar assentado certo homem aleijado, paralítico desde o seu nascimento, o qual jamais pudera andar.

9 Esse homem ouviu falar Paulo, que, fixando nele os olhos e vendo que possuía fé para ser curado,

10 disse-lhe em alta voz: Apruma-te direito sobre os pés! Ele saltou e andava.

11 Quando as multidões viram o que Paulo fizera, gritaram em língua licaônica, dizendo: Os deuses, em forma de homens, baixaram até nós.

12 A Barnabé chamavam Júpiter, e a Paulo, Mercúrio, porque era este o principal portador da palavra.

13 O sacerdote de Júpiter, cujo templo estava em frente da cidade, trazendo para junto das portas touros e grinaldas, queria sacrificar juntamente com as multidões.

wanî'pî Licaônia pata po tîwe'sen pe. Mîrîrî patakon poro to' wîtî'pî.

7Miarî mîrîrî warantî Paapa maimu ekaremekî'pî to'ya.

Listra Cidaderî Po Moropai Derbe Cidaderî Po Itekare Ekaremekî To'ya

8Miarî Listra cidaderî po teerepansa'kon yai warayo' eporî'pî to'ya. Ma'takî pe eesenpo'pî. Teesenpo'pî pata pai asakoi pe pra awanî'pî. Maasa pra eke'nan pe awanî'pî.

9Mîîkîrîya Paapa maimu ekaremekî Pauloya eta'pî. Moropai mîîkîrî era'ma tîuya pe Pauloya epu'tî'pî, innape Paapaya tepi'tî kupî'pîiya.

10Mîrîrî ye'nen ta'pîiya ipî', meruntî ke: —E'mî'sa'kakî satippe. Asakî taiya pe mîîkîrî warayo' arapumî'pî. Moropai awe'mî'sa'ka'pî satippe eena'pî. Moropai aasarî pia'tî'pî.

11Mîrîrî kupî Pauloya era'ma tîuya'nîkon yai arinîkon pemonkonyamî' insamoro entaimepîtî'pî tîmaimukon ta. Ta'pî to'ya: —Paapayamî' erepansa' man ukore'ta'nîkon warayo'kon warantî —ta'pî to'ya.

12Mîrîrî ye'nen inkamoro ese' ton tîrî'pî to'ya to' kaisarî Júpiter kai'ma Barnabé esatî'pî to'ya. Moropai Paulo esatî'pî to'ya, Mercúrio kai'ma. Maasa pra teeseurîmasen pe awanî'pî.

13Mîîkîrî Jupiter soosirî wanî'pî cidade poro po. Mîrîrî ye'nen Jupiter pî' teepîremasenya tîntîrî ton yenepî'pî mîrîrî cidade ewonto' pia to' yapurîkonpa. Morî yenepî'pîiya yei yari'ku moropai coroa to'

14 Porém, ouvindo isto, os apóstolos Barnabé e Paulo, rasgando as suas vestes, saltaram para o meio da multidão, clamando:

15 Senhores, por que fazeis isto? Nós também somos homens como vós, sujeitos aos mesmos sentimentos, e vos anunciamos o evangelho para que destas coisas vãs vos convertais ao Deus vivo, que fez o céu, a terra, o mar e tudo o que há neles;

16 o qual, nas gerações passadas, permitiu que todos os povos andassem nos seus próprios caminhos;

17 contudo, não se deixou ficar sem testemunho de si mesmo, fazendo o bem, dando-vos do céu chuvas e estações frutíferas, enchendo o vosso coração de fartura e de alegria.

pia tîntîrî ton to' yapurîpa kai'ma. Moropai tekînkon anwîpai to' wanî'pî teserukon ta Paulo Barnabé yapurîkonpa.

14Tîîse mîrîrî yekare etasa' tîuya'nîkon yai Paulo Barnabéya teesewankono'makon pe tîponkon karakapîtî'pî. Moropai to' eka'tumî'pî ka'ne' pe arinîkon kore'ta. To' entaime'pî meruntî ke.

15Ta'pî to'ya: —Pemonkonyamî', î' ton pe mîrîrî warantî ikupî yu'se awanîkon anna winîkîi. Anna wanî pepîn Paapa warantî, Paapa pe. Tîîse anna wanî amîrî'nîkon warantî warayo'kon pe —ta'pî to'ya. —Tîîse anna wanî sîrîrî tarî akore'ta'nîkon Paapa maimu ekareme'to'pe annaya. Inî'rî mîrîrî ye'ka yapurîya'nîkon namai irumakakonpa sîrîrî Paapa maimu ekaremekî annaya apî'nîkon —ta'pî to'ya. —Tîîse Paapa pia neken enna'potî. Paapa yapurîtî ipatîkarî tîîko'mansen. Manni' ka' koneka'tîpon moropai pata koneka'tîpon tuna koneka'tîpon tamî'nawîron sîrîrî pata po tîîko'mansen Paapa nîkoneka'pî. Mîrîrî koneka'tîpon pia enna'potî —ta'pî to'ya to' pî'.

16—Pena Paapaya ikupî'pî pemonkonyamî' ko'manto'pe itu'se tîwe'to'kon yawîrî. Maasa pra tepu'tî to'ya pra awanî ye'nen.

17Mîrîrî tanne Paapaya anî' pe tîwanî ekareme'pîtî'pî tîwîrî morî kupî tîuya wenai epu'to'pe to'ya kai'ma. Mîîkîrî Paapaya kono' yarima ka' poi. Mîîkîrî Paapaya uyekkarikon emîsa' mo'ka weiyu ton tîrî. Mîîkîrî Paapaya uyekkarikon ton

tîrî. Mîîkîrî Paapaya atausinpanto' tîrî uyewankon ya' —ta'pî to'ya.

18 Dizendo isto, foi ainda com dificuldade que impediram as multidões de lhes oferecerem sacrifícios.

18Mîrîrî taa tîpo tekînon anwîpai to' ko'mamî'pî inkamoro yapurîpa, mîrîrî namai to' eseka'nunka tîîse.

Paulo é apedrejado

19 Sobrevieram, porém, judeus de Antioquia e Icônio e, instigando as multidões e apedrejando a Paulo, arrastaram-no para fora da cidade, dando-o por morto.

19Mîrîrî tîpo iipî'san Antioquia cidaderî poi moropai Icônio cidaderî poi inkamoroya arinîkon meruntîtannîpî'pî Paulo taruma'tîto'pe to'ya. Mîrîrî ye'nen Paulo pa'tîpîtî pia'tî'pî to'ya tî'kon ke. Iworoka'pî to'ya moropai poro pona cidade poi aasa'mantasa' kai'ma.

20 Rodeando-o, porém, os discípulos, levantou-se e entrou na cidade. No dia seguinte, partiu, com Barnabé, para Derbe.

20Tîîse mîîkîrî pia innape Jesus ku'nenan emurukuntî'pî iwoi. Moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî inî'rî. Inî'rî eewomî'pî mîrîrî cidade ta. Moropai tiaron wei yai Paulo Barnabé wîtî'pî Derbe cidaderî pona.

Antioquia Pona Paulo Barnabé Enna'po

21 E, tendo anunciado o evangelho naquela cidade e feito muitos discípulos, voltaram para Listra, e Icônio, e Antioquia,

21Miarî Derbe cidaderî pona teerepansa'kon pe Paapa maimu ekaremekî'pî Paulo Barnabéya. Mîrîrî yai tu'ke innape Jesus kupî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo to' enna'po'pî Listra cidaderî pona Icônio cidaderî pona moropai Antioquia Pisídia pata po tîwe'sen pona.

22 fortalecendo a alma dos discípulos, exortando-os a permanecer firmes na fé; e mostrando que, através de muitas tribulações, nos importa entrar no reino de Deus.

22Miarî innape Jesus ku'nenan panama'pî to'ya inî' panpî' meruntî ke innape iku'to' to'ya e'to'pe to' pîika'tî'pî to'ya. Maasa pra uyesa'kon pe Paapa yu'se e'nî ya, mararî pra e'taruma'tînto' yapîtanîpî e'pai awanî kai'ma to' yeurîma'pî to'ya.

23 E, promovendo-lhes, em cada igreja, a eleição de presbíteros, depois de orar com jejuns, os encomendaram ao SENHOR em quem haviam crido.

23Mîrîrî tîpo soosi esanon ton menka'pî Jesus naipontî'sanya soosikon kaisarî. Inkamoro pona to' epîrema ko'mannîpî'pî tekkarikon tonpai pra esatî'pî to'ya Paapa

pî'. Manni' innape to' nîkupî'pî pî' esatî'pî to'ya, to' pîika'tîto'peiya to' meruntîri ton tîîto'peiya kai'ma.

24 Atravessando a Pisídia, dirigiram-se a Panfília.

24Mîrîrî tîpo Paulo Barnabé enna'po'pî Pisídia pata poro to'sarî to' wîtî'pî Panfília pata pona teerepamîkon pîkîrî.

25 E, tendo anunciado a palavra em Perge, desceram a Atália

25Miarî inkamoroya Paapa maimu ekaremekî'pî nîrî Perge po. Mîrîrî tîpo to' wîtî'pî Atália peyakî pona to' erepamî'pî.

26 e dali navegaram para Antioquia, onde tinham sido recomendados à graça de Deus para a obra que haviam já cumprido.

26Tarîpai inkamoro asara'tî'pî mîrîrî Atália peyakî po apo'yen ya' tuutîkonpa Antioquia cidaderî pona Síria pata po tîwe'sen pona. Mîrîrî pata wanî'pî pena inkamoro Paulo Barnabé rumaka to'ya Paapa esenyaka'mato' ku'to'pe to'ya pata'pî pe. Morî pe Paapa e'to' wenai mîrîrî teesenyaka'mato'kon aretî'kasa' to'ya wanî'pî.

27 Ali chegados, reunida a igreja, relataram quantas coisas fizera Deus com eles e como abrira aos gentios a porta da fé.

27Mîrîrî ye'nen miarî teerepanse tamî'nawîronkon pemonkonyamî' muurunkuntî'pî to'ya innape Jesus ku'nenan moropai inkamoro pî' î' kupî'pî Paapaya ekaremekî'pî to'ya. Inkamoro eseurîma'pî ekaremekî'pî to'ya î' ku'sa' Paapaya tîwenai'nîkon. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya. Moropai î' kai'ma Paapaya Judeuyamî' pepîn pîika'tî'pî, mîrîrî ekaremekî'pî to'ya to' pî'.

28 E permaneceram não pouco tempo com os discípulos.

28Mîrîrî tîpo inkamoro Paulo Barnabé ko'mamî'pî kure'ne miarî innape Jesus ku'nenan kore'ta.

Atos 15

A controvérsia sobre a circuncisão de gentios

Atos 15

Jesus Naipontî'san Moropai Soosi Esanon Pokonpe Paulo Barnabé Emurukuntî.

1 Alguns indivíduos que desceram da Judéia ensinavam aos irmãos: Se não vos circuncidardes segundo o costume de Moisés, não podeis ser salvos.

2 Tendo havido, da parte de Paulo e Barnabé, contenda e não pequena discussão com eles, resolveram que esses dois e alguns outros dentre eles subissem a Jerusalém, aos apóstolos e presbíteros, com respeito a esta questão.

3 Enviados, pois, e até certo ponto acompanhados pela igreja, atravessaram as províncias da Fenícia e Samaria e, narrando a conversão dos gentios, causaram grande alegria a todos os irmãos.

4 Tendo eles chegado a Jerusalém, foram bem recebidos pela igreja, pelos apóstolos e pelos presbíteros e relataram tudo o que Deus fizera com eles.

1Antioquia po tîwanîkon yai tiaronkon Judeuyamî'ya Judéia poi iipî'sanya innape Jesus ku'nenan yenupa'pî teserukon ta. Ta'pî to'ya to' pî' see warantî: —Anî'ya tîmere pi'pî pottî ya'tîsa' pra awanî ya, awe'pîika'tî eserîke pra awanî. Maasa pra Moisésya ta'pî yawîrî ikupî anî'ya pra awanî ye'nen awe'pîika'tî eserîke pra awanî —taapîtî'pî to'ya.

2Mîrîrî eta tîuya'nîkonya yai Paulo moropai Barnabéya inna taa pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoro to' yenupatîponkon pokonpe to' eseurîma'pî. —Mîrîrî ye'ka pepîn —ta'pî to'ya. Tîîse inkamoroya yuuku pra awanî'pî. Maasa pra teserukon yawîrî ikupî to'ya yu'se tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî yeseru koneka tîuya'nîkon pra awanî ye'nen innape Jesus ku'nenanya Paulo moropai Barnabé moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenan yarima'pî Jerusalém pona to' wîtîto'pe inî' panpî' mîrîrî yekare epu'se to' wîtîto'pe kai'ma Jesus naipontî'san pia, moropai soosi esanon pia.

3Inkamoro ese'ma'tî'pî Antioquia poi. Tuutîkon pe to' wîtî'pî Fenícia pata poro, moropai Samaria pata poro. Mîrîrî yai inkamoroya î' kai'ma Judeuyamî' pepînya innape Jesus ku'sa' ekaremekî'pî miarî to' pî'. Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon ya yai to' ena'pî kure'ne taatausinpai mîrîrî pî'.

4Mîrîrî yai Jerusalém pona to' erepamî yai inkamoro pata'se' ton tîrî'pî innape Jesus ku'nenanya, moropai inaipontî'sanya moropai soosi esanonya to' pata'se' ton

tîrî'pî. Inkamoroya mîrîrî pe rî î' kupî'pî Paapaya ekaremekî'pî tîwenai'nîkon. Judeuyamî' pepînya innape Jesus kupî'pî imaimu eta tîuya'nîkon wenai. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya to' pî'.

5 Insurgiram-se, entretanto, alguns da seita dos fariseus que haviam crido, dizendo: É necessário circuncidá-los e determinar-lhes que observem a lei de Moisés.

5Mîrîrî tanne moro to' wanî'pî fariseuyamî' innape Jesus kupîtîponkon. Inkamoroya ta'pî: —Judeuyamî' pepînya tîmere pi'pî pottî ya'tî to'ya e'pai awanî mîrîrî. Î' kai'ma Moisésya taasa' yawîrî ikupî e'pai awanî mîrîrî —ta'pî fariseuyamî'ya. —Mîrîrî warantî pra to' wanî ya, to' e'pîika'tî pepîn —ta'pî to'ya.

A reunião dos apóstolos e presbíteros em Jerusalém

6 Então, se reuniram os apóstolos e os presbíteros para examinar a questão.

6Mîrîrî ye'nen inkamoro Jesus naipontî'san, moropai soosi esa' pe tîwe'sanon pokonpe to' emurukuntî'pî, mîrîrî yeseru konekakonpa kai'ma.

7 Havendo grande debate, Pedro tomou a palavra e lhes disse: Irmãos, vós sabeis que, desde há muito, Deus me escolheu dentre vós para que, por meu intermédio, ouvissem os gentios a palavra do evangelho e cressem.

7Mîrîrî pî' kure'ne teeseurîmakon aretî'ka pe, Pedro e'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya: —Uyonpayamî', epu'nenan amîrî'nîkon morî pe î' kai'ma Paapaya umenka'pî akore'tapai'nîkon pena pu'kuru pra, sîrîrî tîmaimu ekareme'to'peuya kai'ma Judeuyamî' pepîn pî', mîrîrî Jesus yekare eta tîuya'nîkon yai innape iku'to'pe to'ya.

8 Ora, Deus, que conhece os corações, lhes deu testemunho, concedendo o Espírito Santo a eles, como também a nós nos concedera.

8A'kî, Paapaya tamî'nawîronkon yewan epu'nenya Morî Yekaton Wannî yarima'pî to' esa' pe aako'manto'pe uurî'nîkon pia yarima'pî tîuya warantî. Mîrîrî wenai epu'tî pî' uurî'nîkon man innape to' e'pîika'tîsa' man.

9 E não estabeleceu distinção alguma entre nós e eles, purificando-lhes pela fé o coração.

9Maasa pra imakui'pî to' nîkupî'pî mo'ka'pî Paapaya innape tîkupî to'ya wenai. Mîrîrî warantî nîrî uurî'nîkonya innape ikupî yai

unkupî'pîkon imakui'pî mo'ka'pîiya. Mîrîrî ye'nen Paapaya uurî'nîkon era'ma se' kaisarî, e'sentai pra.

10 Agora, pois, por que tentais a Deus, pondo sobre a cerviz dos discípulos um jugo que nem nossos pais puderam suportar, nem nós?

10Tîîse î' wani' awanî ye'nen taaya'nîkon tiaronkon pî', "Moisésya taasa' yawîrî e'pai awanîkon," mîrîrî yawîrî pra e'nî tanne, mîrîrî yawîrî pra utamokon nurî'tîyamî' e'sa' tanne. Tîîse î' wani' awanî ye'nen tiaronkonya mîrîrî amîi'ne yarî yu'se awanîkon yarî yentainon. Mîrîrî warantî taaya'nîkon wenai Paapa ekore'ma yu'se ka'rî awanîkon apî'nîkon.

11 Mas cremos que fomos salvos pela graça do SENHOR Jesus, como também aqueles o foram.

11Mîrîrî ye'ka pe pra neken. Maasa pra e'pîika'tînsa' epu'tî tî'noko'pî pe Jesusya uurî'nîkon ku'sa' wenai. Mîrîrî morî pe Paapa e'to' wenai nîrî inkamoro Judeuyamî' pepîn e'pîika'tîsa' man —ta'pî Pedroya.

O parecer de Tiago

12 E toda a multidão silenciou, passando a ouvir a Barnabé e a Paulo, que contavam quantos sinais e prodígios Deus fizera por meio deles entre os gentios.

12Tîîse mîrîrî tîpo Pedro eseurîma eta tîuya'nîkon tîpo moo to' wanî'pî, inî'rî Paulo moropai Barnabé eseurîma etakonpa. Inkamoroya î' kai'ma ikupî eserîkan pepîn kupî'pî moropai kure'nan esenumenkanto' kupî'pî Paapaya to' wenai. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya. Judeuyamî' pepîn pîika'tîsa' Paapaya ekaremekî'pî to'ya.

13 Depois que eles terminaram, falou Tiago, dizendo: Irmãos, atentai nas minhas palavras:

13Paulo Barnabé eseurîma ataretî'ka pe, Tiago e'mî'sa'ka'pî. Moropai ta'pîiya: —Uyonpayamî', maasa eseurîma etatî —ta'pîiya.

14 expôs Simão como Deus, primeiramente, visitou os gentios, a fim de constituir dentre eles um povo para o seu nome.

14—Amenrî Simão eseurîma ataretî'ka eta'nîkon man. Paapaya tiaronkon menkasa' tîmîrî ton pe Judeuyamî' pepîn kore'tapai tîpemonkono pe to' e'to'pe

15 Conferem com isto as palavras dos profetas, como está escrito:

16 Cumpridas estas coisas, voltarei e reedificarei o tabernáculo caído de Davi; e, levantando-o de suas ruínas, restaurá-lo-ei.

17 Para que os demais homens busquem o SENHOR, e também todos os gentios sobre os quais tem sido invocado o meu nome,

18 diz o SENHOR, que faz estas coisas conhecidas desde séculos.

19 Pelo que, julgo eu, não devemos perturbar aqueles que, dentre os gentios, se convertem a Deus,

20 mas escrever-lhes que se abstenham das contaminações dos ídolos, bem como das relações sexuais ilícitas, da carne de animais sufocados e do sangue.

kai'ma. Mîrîrî ye'nen epu'tî'nîkon Judeuyamî' pepîn sa'namanen pe Paapa wanî.
15Pena sîrîrî pî' Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî eseurîma'pî. Imenuka'pî to'ya see warantî:
16Paapaya ta'pî: "Maasa uuipî kupî sîrîrî Judeuyamî', Davi payanî'san pîika'tîi. Î' pe pra rî inkamoro wanî, tîîse morî pe to' konekauya kupî sîrîrî, pena to' e'sa' warantî. ⌞Maasa pra inkamoro esa' ton tîrîuya kupî sîrîrî to' yonpa ke rî, inkamoro ko'manto'pe morî pe.⌟
17Mîrîrî unkupî'pî era'ma tîuya'nîkon wenai uyuwa Judeuyamî' pepînya. Inkamoro wanî unmenka'san pe uurî ton pe to' e'to'pe." *(Am 9.11,12)* Sîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî ikonekatîpon.
18Î' kai'ma ikupî tîuya ekaremekî'pîiya pena tîmaimu ekareme'nenan wenai — ta'pî Tiagoya.
19—Mîrîrî ye'nen uurî esenumenkato' wanî uurî'nîkonya taa e'pai pra awanî Moisés maimuya taasa' yawîrî to' ko'mannîto'pe. Mîrîrî warantî awanî ya, sa'me awanî Judeuyamî' pepîn pia, innape Jesus ku'nenan pia.
20Uurî esenumenka kaareta anmenukapai awanî sîrîrî to' pia. Taato' to' pî', to' yeseru penaro' rumakato'pe to'ya, mia' ke ikonekasa' pia, to' napurî ton pe to' nîtîrî'pî sararu yanî to'ya namai. Moropai taapai awanî nîrî to' pî', se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' wanî namai, moropai wîri'sanyamî' wanî namai se' tapairî

warayo'kon yarakkîrî. Taapai awanî nîrî i'mî ye'pî waikî'sa' yanî to'ya namai mîn epa'kasa' pra tîîse. Inî'rî imînî yarakkîrî yanî to'ya namai.

21 Porque Moisés tem, em cada cidade, desde tempos antigos, os que o pregam nas sinagogas, onde é lido todos os sábados.

21Maasa pra mîrîrî warantî to' wanî ya, inkamoro yewanmîrî to' yeseru yairî pra to' wanî ye'nen. Maasa pra mîrîrî yekare epu'tî Judeuyamî'ya pena pata pai Moisés maimuya taasa' eta pî' to' ko'manpîtî sábado kaisarî to' epere'to' yewî'kon ta. Mîrîrî ye'nen mîrîrî teserukon rumakato'pe to'ya —ta'pî Tiagoya.

A decisão enviada a Antioquia

Judeuyamî' Pepîn Pia Kaareta Yarima To'ya

22 Então, pareceu bem aos apóstolos e aos presbíteros, com toda a igreja, tendo elegido homens dentre eles, enviá-los, juntamente com Paulo e Barnabé, a Antioquia: foram Judas, chamado Barsabás, e Silas, homens notáveis entre os irmãos,

22Tiago eseurîmasa' tîpo, Jesus naipontî'sanya moropai soosi esanonya, tamî'nawîron innape Jesus ku'nenan pokonpe si'ma Antioquia pona kaareta yarîtonkon warayo'kon menka'pî, Paulo moropai Barnabé pokonpe attîtonkon. Judas itese' waikatoi Barsabás, moropai Silas asakî'ne neken to' menka'pî to'ya. Insamoro epu'tî'pî innape Jesus ku'nenanya yairî to' yeseru wanî.

23 escrevendo, por mão deles: Os irmãos, tanto os apóstolos como os presbíteros, aos irmãos de entre os gentios em Antioquia, Síria e Cilícia, saudações.

23Inkamoro yaipontî'pî to'ya mîrîrî kaareta yaato'pe to'ya kai'ma. Ta'pî to'ya: Anna Jesus naipontî'san moropai soosi esanonya taa anna wanî ayonpakon pe innape Jesus kupî'nîkon wenai. Mîrîrî ye'nen anna maimu man amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn Antioquia ponkon moropai Síria ponkon moropai Cilícia ponkon pia.

24 Visto sabermos que alguns [que saíram] de entre nós, sem nenhuma autorização, vos têm perturbado com palavras, transtornando a vossa alma,

24Akore'ta'nîkon anna yonpayamî' wîtîsa' yai kure'ne ayewankono'ma'pîkon to'ya epu'tî pî' anna man. Inkamoroya î' kai'ma ayenupasa'kon ya anna maimu pe pra awanî mîrîrî.

25 pareceu-nos bem, chegados a pleno acordo, eleger alguns homens e enviá-los a vós outros com os nossos amados Barnabé e Paulo,

26 homens que têm exposto a vida pelo nome de nosso SENHOR Jesus Cristo.

27 Enviamos, portanto, Judas e Silas, os quais pessoalmente vos dirão também estas coisas.

28 Pois pareceu bem ao Espírito Santo e a nós não vos impor maior encargo além destas coisas essenciais:

29 que vos abstenhais das coisas sacrificadas a ídolos, bem como do sangue, da carne de animais sufocados e das relações sexuais ilícitas; destas coisas fareis bem se vos guardardes. Saúde.

A leitura da mensagem

25Mîrîrî ye'nen annaya tamî'nawîrî si'ma teesetai insamoro warayo'kon yarima sîrîrî aapia'nîkon, uyonpayamî'. To' wîtî sîrîrî uwakîrikon pu'kuru uyonpayamî' Paulo, Barnabé pokonpe.

26Insamoro Paulo Barnabéya itekare ekaremekî pî' to' ko'mamî'pî. Mîrîrî wenai to' anwîpai tiaronkon wanî'pî Uyepotorîkon Jesus Cristo yekare ekaremekî to'ya wenai.

27Mîrîrî ye'nen Judas moropai Silas yarima annaya sîrîrî amîrî'nîkon pia ayarakkîrî'nîkon to' eseurîmato'pe morî pe sîrîrî kaareta anna nîmenuka'pî pî'. Inkamoroya ekaremekî morî pe apî'nîkon.

28Sîrîrî yekare koneka'pî Morî Yekaton Wannîya moropai annaya. Inî'rî Moisés maimuya taasa' yawîrî awanîkon e'pai pra awanî. Maasa pra mîrîrî yawîrî awanîkon ya sa'me awanî. Tîîse ankupîkon ton ekaremekî annaya epu'tîkonpa.

29Mîrîrî ye'nen mia' ke ikonekasa' to' napurî ton pe pia to' nîtîrî'pî sararu yanîya'nîkon namai. Moropai i'mî ye'pî tîwaikkî'se iwîsa' yanîya'nîkon namai, imînî yarakkîrî. Moropai imakui'pî kupî pî' eesenumenkakon namai, se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî awanîkon namai. Moropai wîri'sanyamî' wanî namai se' tapairî warayo'kon yarakkîrî. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, morî pe awanîkon. Mîrîrî warantî kaareta menuka'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

30 Os que foram enviados desceram logo para Antioquia e, tendo reunido a comunidade, entregaram a epístola.

31 Quando a leram, sobremaneira se alegraram pelo conforto recebido.

32 Judas e Silas, que eram também profetas, consolaram os irmãos com muitos conselhos e os fortaleceram.

33 Tendo-se demorado ali por algum tempo, os irmãos os deixaram voltar em paz aos que os enviaram.

34 [Mas pareceu bem a Silas permanecer ali.]

35 Paulo e Barnabé demoraram-se em Antioquia, ensinando e pregando, com muitos outros, a palavra do SENHOR.

A segunda viagem missionária. Separação entre Paulo e Barnabé

36 Alguns dias depois, disse Paulo a Barnabé: Voltemos, agora, para visitar os irmãos por todas as cidades nas quais anunciamos a palavra do SENHOR, para ver como passam.

30Mîrîrî tîpo inkamoro Paulo Barnabé moropai Judas Silas ese'ma'tî'pî Antioquia pona. Mîrîrî kaareta yarî'pî to'ya. Miarî teerepansa'kon pe innape Jesus ku'nenan muurukuntî'pî to'ya moropai mîrîrî kaareta rumaka'pî to'ya to' pia.

31Moropai mîrîrî kaareta erenkasa' tîuya'nîkon tîpo taatausinpai to' wanî'pî. Î' taasa' kaaretaya epu'tî'pî to'ya mîrîrî yai. Mîrîrî ye'nen kure'ne to' atausinpa'pî.

32Mîrîrî tîpo Paapa maimu ekareme'nenan Judas, Silas eseurîma'pî. Inkamoroya to' meruntîtannîpî'pî inî' panpî'. Mîrîrî ye'nen taatausinpai to' wanî'pî.

33Mîrîrî tîpo to' ko'mamî'pî mararî wei kaisarî moropai to' enna'po'pî Jerusalém pona taipontî'tîponkon pia. Mîrîrî ye'nen to' esekaremekî'pî. Moropai inkamoroya ta'pî: —Inna, morî pe atîtî —ta'pî to'ya to' pî'.

34Tîîse teesekaremekî tîpo e'nîmîpai Silas wanî'pî. Mîrîrî ye'nen awe'nîmî'pî.

35Moropai Paulo Barnabé e'nîmî'pî nîrî Antioquia po. Innape Jesus ku'nenan yenupa'pî to'ya. Moropai tiaronkonya nîrî to' yenupa'pî Paapa maimu pî'.

Paulo Moropai Barnabé Epantaka

36Mîrîrî tîpo Pauloya ta'pî Barnabé pî': —Enna'ponpai awanî sîrîrî uyonpakon innape Jesus kupîtîpono'san yekare etapî'se cidadekon poro —ta'pîiya. —Manni' o'non poro uurî'nîkonya itekare ekaremekî ne'tîkini mîrîrî poro wîtînpai awanî sîrîrî —ta'pîiya. —Morî pe to' ko'mamî yekare etai —ta'pîiya.

37 E Barnabé queria levar também a João, chamado Marcos.

38 Mas Paulo não achava justo levarem aquele que se afastara desde a Panfília, não os acompanhando no trabalho.

39 Houve entre eles tal desavença, que vieram a separar-se. Então, Barnabé, levando consigo a Marcos, navegou para Chipre.

40 Mas Paulo, tendo escolhido a Silas, partiu encomendado pelos irmãos à graça do SENHOR.

41 E passou pela Síria e Cilícia, confirmando as igrejas.

Atos 16

Paulo leva consigo a Timóteo

1 Chegou também a Derbe e a Listra. Havia ali um discípulo chamado Timóteo, filho de uma judia crente, mas de pai grego;

37Mîrîrî yai Barnabéya ta'pî: —João Marcos yaapai man —ta'pîiya.
38Tîîse Pauloya yuuku'pî: —Kaane, attî e'pai pra man. Maasa pra pena uupiapai'nîkon Panfília pata poi awenna'po'pî. Tamî'nawîrî uurî'nîkon asato' poro aasa'sa' pra wanî'pî —ta'pîiya. Tîîse, —Kaane —ta'pî Barnabéya. —Attî e'pai man. Tîîse yuukuiya pra Paulo wanî'pî.
39Mîrîrî pî' to' eseurîma'pî mîrîrî wenai. Mîrîrî tîpo to' epantaka'pî Paulo Barnabé yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen Barnabéya João Marcos yarî'pî tarakkîrî. To' asara'tî'pî apo'yen ya' tuutîkonpa Chipre wono pona.
40Tîîse Pauloya Silas menka'pî tarakkîrî attîto'pe kai'ma. Moropai inkamoro pona to' epîrema'pî. Ta'pî to'ya: —Paapa, morî amîrî. Mîrîrî morî pe awe'to' wenai insanan pîika'tîkî morî pe to' wîtîto'pe —ta'pî to'ya. Mîrîrî tîpo to' ese'ma'tî'pî.
41Mîrîrî yai Paulo Silas wîtî'pî to'sarî Síria pata poro moropai Celícia pata poro. Inkamoroya mîrîrî warantî innape Jesus ku'nenan yausinpa'pî mîrîrî yai tuutîsa'kon yai, taatausinpai to' ko'manto'pe kai'ma.

Atos 16

Timóteo Wîtî Paulo, Silas Yarakkîrî

1Moropai Paulo wîtî'pî Derbe cidaderî pona moropai Listra cidaderî pona. Miarî Listra po Timóteo ko'manpîtî'pî. Paapa yapurînen pe awanî'pî. Mîîkîrî yan wanî'pî Judeupa' pe moropai innape Jesus ku'nen pe. Tîîse iyun wanî'pî Judeu pe pra tîîse grego pe.

2 dele davam bom testemunho os irmãos em Listra e Icônio.

3 Quis Paulo que ele fosse em sua companhia e, por isso, circuncidou-o por causa dos judeus daqueles lugares; pois todos sabiam que seu pai era grego.

4 Ao passar pelas cidades, entregavam aos irmãos, para que as observassem, as decisões tomadas pelos apóstolos e presbíteros de Jerusalém.

5 Assim, as igrejas eram fortalecidas na fé e, dia a dia, aumentavam em número.

A visão em Trôade

6 E, percorrendo a região frígio-gálata, tendo sido impedidos pelo Espírito Santo de pregar a palavra na Ásia,

2Morî pe Timóteo ko'manpîtî'pî, tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenanya epu'tî'pî Listra ponkon moropai Icônio ponkonya. —Morî pe Timóteo yeseru man —taapîtî'pî to'ya.

3Timóteo anapai Paulo wanî'pî tarakkîrî'nîkon. Tîîse imere pi'pî pottî ya'tîsai'ya pra iyun wanî'pî. Maasa pra Judeu pe pra awanî'pî. Mîrîrî epu'tî'pî tamî'nawîronkonya Judeuyamî' yeseru yawîrî pra awanî ye'nen ⌊to' kore'ta aasarî eserîke pra awanî'pî.⌋ Mîrîrî ye'nen imere pi'pî pottî ya'tî me'po'pî Pauloya tarakkîrî'nîkon attîto'pe.

4Moropai Paulo, Silas wîtî'pî Timóteo yarakkîrî. To' wîtî'pî. Tu'ke cidadekon poro to' wîtî'pî. Kaareta pinunpa'pî to'ya. Mîrîrî kaareta wanî'pî Jerusalém ponkon eseurîmato'. Mîrîrî kaareta pona Jesus naipontî'san nekaremekî'pî moropai innape Jesus ku'nenan esanon nekaremekî'pî. Mîrîrî pinunpa'pî Paulo pokonya. —Mîrîrî kaaretaya taasa' yawîrî ko'mannîpai'nîkon —taapîtî'pî to'ya.

5Mîrîrî warantî meruntî ke innape Jesus ku'nenan ena'pî. Inî' panpî' epu'tî'pî to'ya moropai inî' panpî' innape ikupî'pî to'ya. Moropai tu'ke panpî' to' epamî'pî wei kaisarî.

Paulo We'ne'pîtî Macedônia Pon Warayo' Yarakkîrî

6Moropai Paulo pokon wîtî'pî. Mîrîrî yai Morî Yekaton Wannîya ta'pî to' pî': —Katîtî Ásia pata pona Paapa maimu ekareme'se —ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Frígio-Galácia pata poro.

7 defrontando Mísia, tentavam ir para Bitínia, mas o Espírito de Jesus não o permitiu.

8 E, tendo contornado Mísia, desceram a Trôade.

9 À noite, sobreveio a Paulo uma visão na qual um varão macedônio estava em pé e lhe rogava, dizendo: Passa à Macedônia e ajuda-nos.

10 Assim que teve a visão, imediatamente, procuramos partir para aquele destino, concluindo que Deus nos havia chamado para lhes anunciar o evangelho.

Paulo em Filipos. Lídia convertida

11 Tendo, pois, navegado de Trôade, seguimos em direitura a Samotrácia, no dia seguinte, a Neápolis

12 e dali, a Filipos, cidade da Macedônia, primeira do distrito e colônia. Nesta cidade, permanecemos alguns dias.

13 No sábado, saímos da cidade para junto do rio, onde nos pareceu haver um lugar de oração; e, assentando-nos, falamos às mulheres que para ali tinham concorrido.

7Moropai to' erepamî'pî Mísia pata pona. Mîrîrî yai Bitínia pata pona itîîpai to' wanî'pî teuren. Tîîse inî'rî Morî Yekaton Wannîya to' wîtî tîrî pra awanî'pî.

8Mîrîrî ye'nen Mísia pata yuwa'ka'pî to'ya moropai to'sarî to' wîtî'pî Trôade pona.

9Mîrîrî ewarono' ya' Paulo we'ne'pîtî warantî wanî'pî. Mîrîrî tîîwe'ne'pî'to' ya' warayo' era'ma'pîiya, Macedônia poinon. Mîîkîrî warayo'ya Paulo yeka'nunka'pî. Taapîtî'pîiya: —Asi'kî Macedônia pona, anna pîika'tîi asi'kî —kai'ma taapîtî'pîiya, mîîkîrî warayo'ya. Mîrîrî warantî Paulo we'ne'pîtî'pî.

10Moropai Paulo we'ne'pîtî tîpo anna ekoneka'pî Macedônia pona anna wîtîto'pe. Maasa pra anna wîtî yu'se Paapa wanî epu'tî'pî annaya, itekare ekareme'se to' pî'.

Lídia, Filípos Ponya Innape Jesus Kupî

11Mîrîrî ye'nen anna asara'tî'pî apo'yen ya' Trôade poi. Miarî pai anna wîtî'pî to'sarî Samotrácia wono pona. Moropai tiaron wei yai anna wîtî'pî anna erepamî'pî Neápolis peyakî pona.

12Miarî pai anna wîtî'pî Filípos pona. Mîrîrî Filípos cidaderî wanî'pî ipîkku pe tîwe'sen Macedônia pata pon. Romanoyamî' ko'manto'pe awanî'pî. Moro anna ko'mamî'pî mararî.

13Moropai sábado yai anna epa'ka'pî cidade yapai iren ena pona. Moro Judeuyamî' epîremato' pata wanî kai'ma anna esenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen anna wîtî'pî. Moropai moro anna ereuta'pî

14 Certa mulher, chamada Lídia, da cidade de Tiatira, vendedora de púrpura, temente a Deus, nos escutava; o SENHOR lhe abriu o coração para atender às coisas que Paulo dizia.

15 Depois de ser batizada, ela e toda a sua casa, nos rogou, dizendo: Se julgais que eu sou fiel ao SENHOR, entrai em minha casa e aí ficai. E nos constrangeu a isso.

A cura de uma jovem adivinhadora

16 Aconteceu que, indo nós para o lugar de oração, nos saiu ao encontro uma jovem possessa de espírito adivinhador, a qual, adivinhando, dava grande lucro aos seus senhores.

17 Seguindo a Paulo e a nós, clamava, dizendo: Estes homens são servos do Deus Altíssimo e vos anunciam o caminho da salvação.

18 Isto se repetia por muitos dias. Então, Paulo, já indignado, voltando-se, disse ao espírito: Em nome de Jesus Cristo, eu te

moropai anna eseurîma'pî wîri'sanyamî' itî'san epîremai yarakkîrî.
14Mîrîrî ya wîri' wanî'pî itese' Lídia, Tiatira cidaderî pon. Mîîkîrî wanî'pî teesenyaka'masen suuyu kamisa morîkon ke tîwe'repa pî'. Mîîkîrî wanî'pî Paapa yapurînen pe. Mîrîrîya anna eseurîma eta'pîiya. Moropai Paapaya eesenumenkato' ton tîrî'pî î' taasa' Pauloya ku'to'peiya innape.
15Mîrîrî tîpo mîîkîrî moropai itewî' tawonkon esenpatakona'pî. Mîrîrî tîpo ta'pîiya anna pî': —Innape Uyepotorîkon ku'nen pe wanî tarîpai, epu'tîya'nîkon ya, maai'tîi uyewî' ta iko'manse —ta'pîiya anna pî'. Mîrîrî ye'nen imaimu wenai anna wîtî'pî itewî' ta.

Atarakkannîto' Yewî' Ta Paulo Silas Yarî To'ya

16Mîrîrî tîpo tiwin wei yai epîremanto' pata pona anna wîtî tanne, ikaraiwarî poitîrîpa'ya anna eporî'pî. Mîîkîrî wanî'pî o'ma' yarakkîrî tîwe'sen pe. Mîîkîrî eseurîmapîtî'pî pemonkonyamî' yarakkîrî maasa awe'kupîton pî' to' yarakkîrî. Mîrîrî wenai mîîkîrî karaiwarîtononya tu'ke tîniru yapi'pîtî'pî.
17Mîîkîrîya anna wenaimepîtî'pî tîwentaimepî'se. Taapîtî'pîiya: —Insanan warayo'kon wanî Paapa ipîkku poitîrîtonon pe. Apî'nîkon e'pîika'tînto' yekare ekareme'nenan insamoro —kai'ma taapîtî'pîiya.
18Tu'ke wei kaisarî aako'manpîtî'pî mîrîrî taa pî'. Mîrîrî pî' Paulo eseta'ka tu'ka'pî. Moropai teera'tîi ta'pîiya o'ma' pî': —Tauya apî', Jesus Cristo maimu pe epa'kakî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

mando: retira-te dela. E ele, na mesma hora, saiu.

Paulo e Silas açoitados e presos

19 Vendo os seus senhores que se lhes desfizera a esperança do lucro, agarrando em Paulo e Silas, os arrastaram para a praça, à presença das autoridades;

20 e, levando-os aos pretores, disseram: Estes homens, sendo judeus, perturbam a nossa cidade,

21 propagando costumes que não podemos receber, nem praticar, porque somos romanos.

22 Levantou-se a multidão, unida contra eles, e os pretores, rasgando-lhes as vestes, mandaram açoitá-los com varas.

23 E, depois de lhes darem muitos açoites, os lançaram no cárcere, ordenando ao carcereiro que os guardasse com toda a segurança.

24 Este, recebendo tal ordem, levou-os para o cárcere interior e lhes prendeu os pés no tronco.

mîîkîrî yapai —ta'pîiya. Mîrîrî taiya pe rî o'ma' epa'ka'pî tiwinarî.

19Moropai mîîkîrî karaiwarîtononya epu'tî'pî. Inî'rî tîniru yapisî to'ya pepîn maasa pra inî'rî awe'kupîton pî' mîîkîrî aurîno'pî eseurîma eserîke pra awanî'pî o'ma' epa'kasa' ye'nen. Mîrîrî ye'nen Paulo, Silas yapisî'pî to'ya. Yarî'pî to'ya mîrîrî cidade esanon pia, ipîkkukon pia.

20Moropai to' enepî tîuya'nîkon pe, ta'pî to'ya ipîkkukon pî': —Judeuyamî' insamoro, imakui'pî kupî to'ya tarî upatakon po.

21To' yeseru uyeserukon warantî pra man. To' yeseru yawîrî uurî'nîkon ko'mamî eserîke pra man, Romanoyamî' uurî'nîkon mîîto'pe —ta'pî to'ya tesa'kon pî'.

22Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon pemonkonyamî' entaimepîtî'pî Paulo moropai Silas winîkîi. Moropai to' esanonya to' pon mo'ka'pî to' po'pîtî me'pokonpa. Moropai to' po'pîtî me'po'pî to'ya yei ke.

23Mararî pra to' po'pîtî tîuya'nîkon tîpo to' yarakkamo'pî to'ya atarakkannîto' yewî' ta. Moropai ta'pî to'ya atarakkannîto' ko'mannî'nen pî': —Insanan warayo'kon ko'mannî'kî morî pe to' epa'ka namai —ta'pî to'ya ipî'.

24Mîrîrî eta tîuya pe atarakkannîto' ko'mannî'nenya Paulo, Silas yarî'pî quarto ta, itu'nakan ta moropai to' puu yeka'ma'pî to'ya yei amîi'ne yai. Mîrîrî warantî ikupî'pîiya to' epa'ka namai maasa pra

itesa'ya ta'pî —Morî pe to' ko'mannî'kî —kai'ma mîîto'pe.

25 Por volta da meia-noite, Paulo e Silas oravam e cantavam louvores a Deus, e os demais companheiros de prisão escutavam.

25Mîrîrîya anoinna yairî Paulo, Silas epîrema'pî moropai to' eserenka'pî, Paapa yapurî'pî to'ya tiaronkon tarakkîronkonya eta tanne.

26 De repente, sobreveio tamanho terremoto, que sacudiu os alicerces da prisão; abriram-se todas as portas, e soltaram-se as cadeias de todos.

26Mîrîrî yai tiwinarî pata e'tîtîtîkka'pî kure'ne. Moropai atarakkannîto' yewî' e'tîtîtîkka'pî mana'takon esettapuruka'pî tamî'nawîrî. Moropai tamî'nawîronkon yewa'tîto'kon atarakkanmoka'pî.

A conversão do carcereiro

27 O carcereiro despertou do sono e, vendo abertas as portas do cárcere, puxando da espada, ia suicidar-se, supondo que os presos tivessem fugido.

27Mîrîrî yai to' ko'mannî'nen paka'pî. Moropai mana'takon esettapurukasa' era'ma tîuya yai eranne' pe eena'pî. Tamî'nawîronkon ama'ye'kon epen pî' man kai'ma eesenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen tîkasuparai mo'ka'pîiya tîwe'wîpa kai'ma.

28 Mas Paulo bradou em alta voz: Não te faças nenhum mal, que todos aqui estamos!

28Tîîse Paulo entaime'pî aronne: —Aawarîrî ke'wîi tamî'nawîrî anna man tarî —ta'pîiya.

29 Então, o carcereiro, tendo pedido uma luz, entrou precipitadamente e, trêmulo, prostrou-se diante de Paulo e Silas.

29Mîrîrî eta tîuya pe ta'pîiya ipoitîrî pî': —Uweiyu ton era'mata —ta'pîiya. Moropai eeka'tumî'pî Paulo, Silas pia. Tîwe'tîtî'ka pe awe'sekunka'pî to' pia eranne' pe tîwanî ye'nen.

30 Depois, trazendo-os para fora, disse: Senhores, que devo fazer para que seja salvo?

30Moropai to' yarî'pîiya atarakkannîto' yewî' tapai. Moropai ta'pîiya to' pî': —Uyonpayamî', î' ku'to'peuya e'pîika'tîto'pe —ta'pîiya.

31 Responderam-lhe: Crê no SENHOR Jesus e serás salvo, tu e tua casa.

31Moropai yuuku'pî Paulo, Silasya: —Jesus ku'kî innape —ta'pî to'ya ipî'. —Innape ikupîya ya, apîika'tî Paapaya, amîrî moropai ayonpayamî' —ta'pî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

32 E lhe pregaram a palavra de Deus e a todos os de sua casa.

33 Naquela mesma hora da noite, cuidando deles, lavou-lhes os vergões dos açoites. A seguir, foi ele batizado, e todos os seus.

34 Então, levando-os para a sua própria casa, lhes pôs a mesa; e, com todos os seus, manifestava grande alegria, por terem crido em Deus.

Paulo e Silas livres da prisão

35 Quando amanheceu, os pretores enviaram oficiais de justiça, com a seguinte ordem: Põe aqueles homens em liberdade.

36 Então, o carcereiro comunicou a Paulo estas palavras: Os pretores ordenaram que fôsseis postos em liberdade. Agora, pois, saí e ide em paz.

37 Paulo, porém, lhes replicou: Sem ter havido processo formal contra nós, nos açoitaram publicamente e nos recolheram ao cárcere, sendo nós cidadãos romanos; querem agora, às ocultas, lançar-nos fora? Não será assim; pelo contrário, venham eles e, pessoalmente, nos ponham em liberdade.

38 Os oficiais de justiça comunicaram isso aos pretores; e estes ficaram possuídos de

32Moropai Uyepotorîkon maimu pî' mîîkîrî yeurîma'pî to'ya tiaronkon itewî' tawonkon pokonpe.

33Moropai mîrîrî yai Paulo, Silas ye'netîkon rona'pîiya. Mîrîrî tîpo mîîkîrî esenpatakona'pî tonpayamî' yarakkîrî.

34Teesenpatakonasa' tîpo Paulo, Silas yarî'pîiya tewî' ta. Miarî to' ya're' ton yenpo'pîiya. Moropai kure'ne aatausinpasa' wanî'pî mîîkîrî moropai tonpayamî' innape Paapa ku'sa' tîuya'nîkon ye'nen.

35Eerenma'sa' pe surarayamî' yarima'pî cidade ponkon esanonya atarakkannîto' yewî' ta. Teerepansa'kon pe ta'pî to'ya: —Inkamoro Paulo, Silas yenpa'kakî to' wîtîto'pe —ta'pî surarayamî'ya.

36Mîrîrî ye'nen atarakkannîto' ko'mannî'nenya to' maimu ekaremekî'pî Paulo, Silas pî'. Ta'pîiya: —Surarayamî' yarimasa' cidade ponkon esanonya man tarî amîrî'nîkon rumakato'peuya —ta'pîiya. —Mîrîrî ye'nen attîkon eserîke awanî tîîwanmîra —ta'pîiya.

37Tîîse ta'pî Pauloya: —Kaane, anna wîtî pepîn. Anna po'pîtî'pî to'ya tamî'nawîronkonya era'ma tanne, anna Romanoyamî' tîîse. Moropai ama' pe anna anarimapai to' wanî tarîpai, tiaronkonya epu'tî namai. Tîîse tîwî to' naiipîi anna rumakato'pe to'ya tîîwarîrî'nîkon —ta'pî Pauloya.

38Moropai î' taasa' Pauloya ekaremekî'pî surarayamî'ya tesa'kon pî'. Moropai Paulo,

temor, quando souberam que se tratava de cidadãos romanos.

39 Então, foram ter com eles e lhes pediram desculpas; e, relaxando-lhes a prisão, rogaram que se retirassem da cidade.

40 Tendo-se retirado do cárcere, dirigiram-se para a casa de Lídia e, vendo os irmãos, os confortaram. Então, partiram.

Atos 17

Paulo e Silas em Tessalônica

1 Tendo passado por Anfípolis e Apolônia, chegaram a Tessalônica, onde havia uma sinagoga de judeus.

2 Paulo, segundo o seu costume, foi procurá-los e, por três sábados, arrazoou com eles acerca das Escrituras,

3 expondo e demonstrando ter sido necessário que o Cristo padecesse e ressurgisse dentre os mortos; e este, dizia ele, é o Cristo, Jesus, que eu vos anuncio.

4 Alguns deles foram persuadidos e unidos a Paulo e Silas, bem como numerosa

Silas wanî Romanoyamî' pe eta tîuya'nîkon pe to' esa' ena'pî eranne' pe.
39Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Paulo, Silas pia. Morî pe to' eseurîma'pî to' yarakkîrî: —Î' wani' pra man, tarîpai —ta'pî to'ya. Moropai atarakkannîto' yewî' tapai Paulo, Silas yarî'pî to'ya. Moropai cidade yapai to' epa'kato'pe yeka'nunka'pî to'ya.
40Atarakkannîto' yewî' tapai teepa'kakon ya to' wîtî'pî Lídia yewî' ta. Miarî innape Jesus ku'nenan era'ma'pî to'ya. Moropai to' meruntîtannîpî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo to' ese'ma'tî'pî mîrîrî Filípos cidaderî poi.

Atos 17

Tessalônica Cidaderî Pona Paulo, Silas Wîtî

1Inkamoro wîtî'pî Anfípolis cidaderî poro moropai Apolônia cidaderî poro. Moropai to' erepamî'pî Tessalônica cidaderî pona. Miarî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta to' wîtî'pî teserukon ta.
2Seurîwî'ne sábado kaisarî to' wîtîpîtî'pî. Mîrîrî ya Paapa maimu e'menukasa' pî' pemonkonyamî' yeurîma'pî to'ya miarî, teserukon yawîrî.
3Pauloya ekareme'pîtî'pî î' kai'ma pîika'tîton Paapa nîmenka'pî e'taruma'tîpai awanî'pî ekaremekî'pîiya. Mîrîrî tîpo aasa'mantasa' tîpo, Paapaya i'mî'sa'ka ekaremekî'pîiya nîrî. Mîîkîrî Jesus yekare pî' eeseurîma'pî: —Mîîkîrî Jesus pîika'tîton Paapa narima'pî tauya sîrîrî apî'nîkon —ta'pîiya.
4Mîrîrî yai Paulo, Silas teurîmakon yai, innape ikupî'pî arinîkon pemonkonyamî'ya. Tiaronkon

multidão de gregos piedosos e muitas distintas mulheres.

Judeuyamî'ya moropai Paapa yapurînenan gregoyamî'ya moropai arinîkon wîri'sanyamî' ipîkkupa' pe tîwe'sanonya nîrî ikupî'pî innape.

5 Os judeus, porém, movidos de inveja, trazendo consigo alguns homens maus dentre a malandragem, ajuntando a turba, alvoroçaram a cidade e, assaltando a casa de Jasom, procuravam trazê-los para o meio do povo.

5Tîîse innape iku'nenan pepîn Judeuyamî' inkamoro kinmuwa'pî to' winîkîi. Inkamoroya pemonkonyamî' se' tapaironkon rî eseporo rî tîwe'sanon warayo'kon yanno'pî. Î' rî see imakui'pî ku'to'pe to'ya Paulo winîkîi. Inkamoroya mararî pra pemonkonyamî' ekore'ma emapu'tî'pî Paulo, Silas winîkîi. Mîrîrî yai to' ekatumî'pî Paulo, Silas yuwai Jasom yewî' ta. ⌞Mîrîrî yai tî' yenunpîtî'pî to'ya mararî pra Jasom yewî' pona inna'ta ya'morikka'pî to'ya⌟ tîîse Paulo eporî to'ya pîn.

6 Porém, não os encontrando, arrastaram Jasom e alguns irmãos perante as autoridades, clamando: Estes que têm transtornado o mundo chegaram também aqui,

6Mîrîrî ye'nen eporî tîuya'nîkon warantî pra Jason woroka'pî to'ya. Yarî'pî to'ya ipîkku pe tîwe'sen rawîrî, pemonkonyamî' rawîrî. Moropai tiaronkon innape Jesus ku'nenan pokonpe to' yarî'pî to'ya. Ta'pî to'ya: —Insamoro warayo'kon imakui'pî kupî pî' to' wanî sîrîrî cidade po. Ikupî'pî to'ya sinporo tarîpai to' erepansa' tarîwaya imakui'pî ku'se —kai'ma to' eseurîma'pî.

7 os quais Jasom hospedou. Todos estes procedem contra os decretos de César, afirmando ser Jesus outro rei.

7—Inkamoro wanî'pî Jasom yewî' ta tîîse î' kai'ma yairî ipîkkukon yeseru yawîrî ikupî to'ya pepîn. Yairî pra to' ko'mamî —ta'pî to'ya. —Tiaron uyesa'kon moro man taa pî' to' ko'mamî, itese' Jesus —taa to'ya.

8 Tanto a multidão como as autoridades ficaram agitadas ao ouvirem estas palavras;

8Mîrîrî eta tîuya'nîkon ya arinîkon pemonkonyamî' moropai to' esanon wanî'pî inî' panpî' îri pe to' winîkîi.

9 contudo, soltaram Jasom e os mais, após terem recebido deles a fiança estipulada.

Paulo e Silas em Bereia

10 E logo, durante a noite, os irmãos enviaram Paulo e Silas para Beréia; ali chegados, dirigiram-se à sinagoga dos judeus.

11 Ora, estes de Beréia eram mais nobres que os de Tessalônica; pois receberam a palavra com toda a avidez, examinando as Escrituras todos os dias para ver se as coisas eram, de fato, assim.

12 Com isso, muitos deles creram, mulheres gregas de alta posição e não poucos homens.

13 Mas, logo que os judeus de Tessalônica souberam que a palavra de Deus era anunciada por Paulo também em Beréia, foram lá excitar e perturbar o povo.

14 Então, os irmãos promoveram, sem detença, a partida de Paulo para os lados do mar. Porém Silas e Timóteo continuaram ali.

15 Os responsáveis por Paulo levaram-no até Atenas e regressaram trazendo ordem

9Mîrîrî ye'nen ipîkkukonya ta'pî Jason moropai tiaronkon pî', tîniru ye'mato'pe to'ya kai'ma. Mîrîrî tîpo to' rumaka'pî to'ya.

Beréia Cidaderî Pona Paulo, Silas Wîtî

10Mîrîrî tîpo eewaronpansa' pe tiaronkon innape Jesus ku'nenanya Paulo, Silas yarî'pî Beréia cidaderî pona. Miarî eerepansa'kon yai to' wîtî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta.

11Miarî pemonkonyamî' wanî'pî morî pe panpî' Paapa maimu anetapai to' wanî'pî Tessalônica ponkon warantî pra. Paapa maimu eta'pî to'ya tîwakîrikon pe. Mîrîrî ye'nen wei kaisarî to' esenupa'pîtî'pî Paapa maimu e'menukasa' pî', anepu'pai tîwanîkon ye'nen. Innape Paulo nekaremekî'pî wanî anepu'pai to' wanî'pî kure'ne.

12Mîrîrî warantî tu'kankon Judeuyamî'ya innape Jesus kupî'pî. Moropai tu'ke gregoyamî' moropai wîri'sanyamî' gregayamî' ipîkkupa'konya innape ikupî'pî nîrî.

13Mîrîrî yai Beréia po Paulo, Silasya Paapa maimu ekaremekî eta'pî Tessalônica ponkon Judeuyamî'ya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî miarî ya to' yekare pî'. Inkamoroya pemonkonyamî' pî' ta'pî imakui'pî ku'to'pe to'ya to' winîkîi.

14Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon yai, innape Jesus ku'nenanya Paulo yarî'pî tuna ena pona apo'yen ya' aasara'to'pe tîîse Silas moropai Timóteo e'nîmî'pî Beréia po.

15Inkamoro innape Jesus ku'nenan morî pe Paulo yarakkîrî tîwe'sanonya yarî'pî

a Silas e Timóteo para que, o mais depressa possível, fossem ter com ele.

Atenas pona. Mîrîrî tîpo inkamoro Paulo pokonpe itî'san enna'po'pî Beréia pona. Inkamoroya Paulo maimu yarî'pî Silas moropai Timóteo pia to' yannoto'. Ka'ne' pe to' wîtîto'pe tepose Atenas pona ta'pî Pauloya.

O discurso de Paulo em Atenas

16 Enquanto Paulo os esperava em Atenas, o seu espírito se revoltava em face da idolatria dominante na cidade.

17 Por isso, dissertava na sinagoga entre os judeus e os gentios piedosos; também na praça, todos os dias, entre os que se encontravam ali.

18 E alguns dos filósofos epicureus e estóicos contendiam com ele, havendo quem perguntasse: Que quer dizer esse tagarela? E outros: Parece pregador de estranhos deuses; pois pregava a Jesus e a ressurreição.

Atenas Cidaderî Po Itekare Ekaremekî To'ya

16Silas, Timóteo pokon eerepamî nîmîkî pî' Paulo ko'mamî'pî Atenas po si'ma. Mîrîrî yai to' napurîkon mia' ke ikonekasa' era'ma'pî Pauloya miarî. Mîrîrî pî' eesewankono'ma'pî kure'ne Paapa yapurî to'ya pra awanî ye'nen.

17Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' epere'to' yewî' ta eeseurîma'pî Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn yarakkîrî, Paapa yapurînenan. Moropai wei kaisarî eeseurîmapîtî'pî tamî'nawîronkon epere'to' cidade arakkita tîwe'sen to' pata'se'. Miarî arinîkon erepamî. Mîrîrî ye'nen Paulo eseurîmapîtî'pî to' pokonpe morî pe. Ekareme'pîtî'pîiya itekare.

18Mîrîrî yai yenupatonkon wanî'pî tiaronkon pemonkonyamî', inkamoro wanî'pî Epicureuyamî' moropai Estóicoyamî'. Inkamoro eseurîma'pî Paulo yarakkîrî nîrî. Mîrîrî Paulo eseurîma'pî epu'tî to'ya pîn. Mîrîrî ye'nen to' esekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Î' see taa yu'se mîserî wanî sîrîrî, epu'tî pra tîîse? —ta'pî to'ya. —Pakko pe ka'rî awanî —ta'pî to'ya ipî'. Tiaronkonya yuuku'pî. Ta'pî to'ya: —Paapa anî' nepu'tî pepîn pî' eeseurîma mîrîrî —ta'pî to'ya. Maasa pra Paulo eseurîma'pî Jesus pîika'tîton pî'. Jesus wanî pîika'tîton pe ekaremekî'pîiya.

Moropai mîrîrî tîpo Paapaya i'mî'sa'ka'pî pî' eeseurîma'pî.

19 Então, tomando-o consigo, o levaram ao Areópago, dizendo: Poderemos saber que nova doutrina é essa que ensinas?

19Mîrîrî ye'nen Paulo yarî'pî to'ya tiaron ipîkkukon eperepî pata'se' ya'. Mîrîrî wanî'pî Areópago ta. Moropai ta'pî to'ya Paulo pî': —Anepu'pai anna man mîrîrî anekaremekî'pî kai'ma amenan esenupanto' ekaremekî manni' —ta'pî to'ya.

20 Posto que nos trazes aos ouvidos coisas estranhas, queremos saber o que vem a ser isso.

20—Mîrîrî amîrî eseurîma manni' wanî mîrîrî epu'tî annaya pra man. Î' pî' eeseurîma? —ta'pî to'ya. —Mîrîrî ye'nen anetapai anna man —ta'pî to'ya.

21 Pois todos os de Atenas e os estrangeiros residentes de outra coisa não cuidavam senão dizer ou ouvir as últimas novidades.

21Mîrîrî warantî ta'pî to'ya maasa pra tamî'nawîronkon wanî'pî amenan yekare anetapaino pe. Inkamoro wanî'pî Atenas ponkon moropai tiaronkon pata poinokon, moropai miarî tîîko'mansenon pe. Inkamoroya î' rî yekare ekareme'pîtî'pî tîwakîrikon pe.

22 Então, Paulo, levantando-se no meio do Areópago, disse: Senhores atenienses! Em tudo vos vejo acentuadamente religiosos;

22Mîrîrî yai Paulo e'mî'sa'ka'pî mîrîrî to' pata'se' Areópago ta tamî'nawîronkon pemonkonyamî' rawîrî. Ta'pîiya: —Warayo'kon, Atenas po tîîko'mansenon, ayera'makon pî' wai wei kaisarî tamî'nawîrî awanîkon mia' ke ikonekasa' yapurînenan pe, yapurîya'nîkon eepîremakon yai.

23 porque, passando e observando os objetos de vosso culto, encontrei também um altar no qual está inscrito: AO DEUS DESCONHECIDO. Pois esse que adorais sem conhecer é precisamente aquele que eu vos anuncio.

23Maasa pra cidade poro uuipî yai, eepere'to'kon yewî' pata'se'kon kaisarî era'ma pî' wai tiwin ayekînkon wîîsa'ya'nîkon yai, po'tî'ya'nîkon yaponse' pî'. Mîrîrî pî' awe'menukasa' era'ma pî' wai —ta'pî Pauloya. —PAAPA ANÎ' NEPU'TÎ PEPÎN taato'. Inna, seru' pepîn anî'

nepu'tîkon pepîn pî' yapurî pî' ko'mannî pî' naatîi, epu'tîi'ma pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ekaremekîuya manni' epu'tîya'nîkon yu'se wai —ta'pîiya.

24 O Deus que fez o mundo e tudo o que nele existe, sendo ele SENHOR do céu e da terra, não habita em santuários feitos por mãos humanas.

24—Mîîkîrî Paapa wanî pata koneka'tîpon pe moropai tamî'nawîrî sîrîrî pata po tîîko'mansen koneka'tîpon. Mîîkîrî wanî uyepotorîkon pe ka' ko'mannî'nen pe, pata ko'mannî'nen pe. Mîîkîrî Paapa ko'mamî pepîn warayo'kon nîkoneka'pî wîttî ta.

25 Nem é servido por mãos humanas, como se de alguma coisa precisasse; pois ele mesmo é quem a todos dá vida, respiração e tudo mais;

25Mîrîrî ye'nen mîîkîrî Paapa wanî pepîn î' koneka yu'se tîmîrî ton pe. Maasa pra mîîkîrî Paapaya uurî'nîkon ko'manto' ton tîrî. Mîîkîrî Paapaya uyettapusinkon ton tîrî. Tamî'nawîron tîrîiya uupia'nîkon.

26 de um só fez toda a raça humana para habitar sobre toda a face da terra, havendo fixado os tempos previamente estabelecidos e os limites da sua habitação;

26E'mai'non warayo' koneka'pîiya mîîkîrî ko'manto'pe sîrîrî pata po. Mîîkîrî wenai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ko'manto'pe. Maasa pra to' weiyu ku'ne'tî'pî Paapaya enen to' ko'manto' weiyu. Moropai to' pata ton ekaremekî'pî Paapaya tiwin pî' to' ko'manto'pe tîpatakon ya. Tamî'nawîrî ikupî'pîiya.

27 para buscarem a Deus se, porventura, tateando, o possam achar, bem que não está longe de cada um de nós;

27Mîîkîrî Paapaya ikupî'pî tîwa'to'pe kai'ma yuwa yai epoto'pe'nîkon. Maasa pra aminke pra mîîkîrî wanî uurî'nîkon pî' tiwin pî' e'nî tanne.

28 pois nele vivemos, e nos movemos, e existimos, como alguns dos vossos poetas têm dito: Porque dele também somos geração.

28Î' wani' awanî ye'nen maasa pra ipî' ko'mannî ye'nen. Ipîkînsa' ko'mannî sîrîrî. Manni'kan ayonpakon epu'nenanya taa manni' warantî. “Uurî'nîkon wanî inmukuyamî' pe nîrî” taa to'ya.

29 Sendo, pois, geração de Deus, não devemos pensar que a divindade é semelhante ao ouro, à prata ou à pedra,

29Inmuku pe e'nî ye'nen, î' ton pe mia' ke ikonekasa' anapurîkon ton konekaya'nîkon? Mîrîrî warantî

trabalhados pela arte e imaginação do homem.

30 Ora, não levou Deus em conta os tempos da ignorância; agora, porém, notifica aos homens que todos, em toda parte, se arrependam;

31 porquanto estabeleceu um dia em que há de julgar o mundo com justiça, por meio de um varão que destinou e acreditou diante de todos, ressuscitando-o dentre os mortos.

Uns zombam, outros creem

32 Quando ouviram falar de ressurreição de mortos, uns escarneceram, e outros disseram: A respeito disso te ouviremos noutra ocasião.

33 A essa altura, Paulo se retirou do meio deles.

34 Houve, porém, alguns homens que se agregaram a ele e creram; entre eles estava Dionísio, o areopagita, uma mulher chamada Dâmaris e, com eles, outros mais.

Atos 18

Paulo em Corinto

eesenumenkakon e'pai pra man. Maasa pra Paapa wanî pepîn mîrîrî ouro prata moropai tî' konekasa' warantî.

30Pena Paapaya tîwî anapurîkon yapurîkonpa ikupî'pî, epu'tîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Maasa pra tepu'tîya'nîkon yu'se awanî tarîpai. Tîîse sîrîrî pata pai Paapaya tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya imakui'pî tînkupî'pîkon rumaka yu'se awanî.

31Maasa pra wei ku'ne'tîsai'ya î' pensa pemonkonyamî' imakui'pî rumaka'tîponkon pepîn yenumî tîuya weiyu ku'ne'tî'pîiya. Mîrîrî kupîiya mîîkîrî tiwin warayo' tînmenka'pî wenai. Mîrîrî epu'tî tamî'nawîronkonya maasa pra mîîkîrî warayo' sa'mantasa' pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî ta'pî Pauloya to' pî'.

32Mîrîrî eta tîuya'nîkon yai Jesus e'mî'sa'ka'pî yekare tiaronkon siira'pî ipî'. Tîîse tiaronkonya ta'pî: —Mîrîrî ekaremekîya e'pai man inî' panpî' maasa epu'to'pe annaya —ta'pî to'ya.

33Mîrîrî tîpo Paulo wîtî'pî miarî pai.

34Mîrîrî yai tiaronkon warayo'konya innape Jesus kupî'pî. Inkamoro kore'ta warayo' wanî'pî Dionísio itese'. Areópago ponkon kore'ta tîwe'sen. Moropai wîri' nîrî itese' Dâmarisya innape ikupî'pî moropai tiaronkon.

Atos 18

Coríntio Cidaderî Po Itekare Ekaremekî To'ya

1 Depois disto, deixando Paulo Atenas, partiu para Corinto.

2 Lá, encontrou certo judeu chamado Áqüila, natural do Ponto, recentemente chegado da Itália, com Priscila, sua mulher, em vista de ter Cláudio decretado que todos os judeus se retirassem de Roma. Paulo aproximou-se deles.

3 E, posto que eram do mesmo ofício, passou a morar com eles e ali trabalhava, pois a profissão deles era fazer tendas.

4 E todos os sábados discorria na sinagoga, persuadindo tanto judeus como gregos.

Paulo anuncia a Jesus

5 Quando Silas e Timóteo desceram da Macedônia, Paulo se entregou totalmente à palavra, testemunhando aos judeus que o Cristo é Jesus.

6 Opondo-se eles e blasfemando, sacudiu Paulo as vestes e disse-lhes: Sobre a vossa cabeça, o vosso sangue! Eu dele estou limpo e, desde agora, vou para os gentios.

1Mîrîrî tîpo Paulo wîtî'pî Atenas cidaderî poi Coríntio cidaderî pona.
2Miarî Coríntio cidaderî po Judeu wanî'pî itese' Áquila. Mîîkîrî wanî'pî Ponto pata po esenpo'pî pe. Pena pu'kuru pra rî erepamî'pî pe to' awanî'pî Itália poi tîno'pî Priscila yarakkîrî. Inkamoro ii'sa' wanî'pî maasa pra reiyamî' esa' pe tîwe'sen Cláudioya tamî'nawîronkon Judeuyamî' yenpa'ka ye'nen. Epa'ka'pî pe awanî'pî Roma poi.
3Mîîkîrî era'mapî'se Paulo wîtî'pî eesenyaka'mato' ya'. Mîrîrî yai Pauloya era'ma'pî teesenyaka'mato' kupîiya. Mîrîrî ye'nen miarî iipia Paulo esenyaka'ma'pî tappîikon ton konekapîtî pî' to' esenyaka'ma'pî.
4Tîîse sábadokon kaisarî attîpîtî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta Paapa maimu ekareme'pîtî'pîiya meruntî ke. Maasa pra innape Jesus kupî Judeuyamî'ya moropai Gregoyamî'ya yu'se Paulo wanî'pî.

5Moropai Silas, Timóteo pokon erepansa' yai Macedônia pata poi mîrîrî ye'nen Paulo esenyaka'ma pra eena'pî inî'rî. Tîîse Paapa maimu ekaremekî pî' neken eesenyaka'ma'pî wei kaisarî. Taapîtî'pîiya: —Jesus wanî Paapa nîmenka'pî pe upîika'tînenkon pe —taapîtî'pîiya.
6Tîîse miarîronkon wanî'pî itu'se pra. To' ekore'ma'pî Paulo pî' itu'se pra tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen tîpon pî' atapisî'pî kutupan tu'ma'pîiya, moropai ta'pîiya to' pî': —Aataka'masa'kon ya aawarîrî'nîkon

awanîkon wenai. Innape ikupîya'nîkon pra awanîkon wenai aataka'masa'kon. Tîîse uwenai pra —ta'pîiya to' pî'. —Tarîpai itu'se pra awanîkon ye'nen uutî sîrîrî Judeuyamî' pepîn pî' Paapa maimu ekareme'se —ta'pîiya.

7 Saindo dali, entrou na casa de um homem chamado Tício Justo, que era temente a Deus; a casa era contígua à sinagoga.

7Mîrîrî warantî to' nîmî'pîiya. Paulo wîtî'pî Tício yewî' ta. Mîîkîrî ko'mamî'pî miarî. Tício wanî'pî tiaron itese' wanî'pî Justo kai'ma esatî to'ya. Mîîkîrî wanî'pî Judeu pe pra tîîse Paapa yapurînen pe awanî'pî. Mîîkîrî yewî' ta aako'mamî'pî. Mîîkîrî yewî' wanî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' pia aminke pra tîwe'sen pe.

8 Mas Crispo, o principal da sinagoga, creu no SENHOR, com toda a sua casa; também muitos dos coríntios, ouvindo, criam e eram batizados.

8Miarî Crispo itese' wanî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' esa' pe tîwe'sen. Mîîkîrîya innape Jesus kupî'pî tamî'nawîrî tîpemonkonoyamî' pokonpe si'ma. Moropai tu'kankon Coríntio cidaderî ponkonya Paapa maimu eta'pî moropai innape ikupî'pî to'ya. Mîrîrî wenai to' esenpatakona'pî.

9 Teve Paulo durante a noite uma visão em que o SENHOR lhe disse: Não temas; pelo contrário, fala e não te cales;

9Mîrîrî tîpo tiwinan ewarono' ya' Paulo we'ne'pîtî warantî Paapa eseurîma eta'pîiya. Ta'pî Paapaya: —Eranne' pe pra e'kî. Tîîse itekare ekaremekî pî' ako'mankî pemonkonyamî' pî' maasa pra tu'ke upemonkonoyamî' man tarî sîrîrî cidaderî po —ta'pî Paapaya.

10 porquanto eu estou contigo, e ninguém ousará fazer-te mal, pois tenho muito povo nesta cidade.

10—Maasa pra uurî ko'mamî aapia. Anî'ya î' rî imakui'pî kupî eserîke pra awanî aapia wanî tanne —ta'pîiya. —Eseurîmakî teeseta'kai pra.

11 E ali permaneceu um ano e seis meses, ensinando entre eles a palavra de Deus.

Paulo perante Gálio

12 Quando, porém, Gálio era procônsul da Acaia, levantaram-se os judeus, concordemente, contra Paulo e o levaram ao tribunal,

13 dizendo: Este persuade os homens a adorar a Deus por modo contrário à lei.

14 Ia Paulo falar, quando Gálio declarou aos judeus: Se fosse, com efeito, alguma injustiça ou crime da maior gravidade, ó judeus, de razão seria atender-vos;

15 mas, se é questão de palavra, de nomes e da vossa lei, tratai disso vós mesmos; eu não quero ser juiz dessas coisas!

16 E os expulsou do tribunal.

17 Então, todos agarraram Sóstenes, o principal da sinagoga, e o espancavam diante do tribunal; Gálio, todavia, não se incomodava com estas coisas.

O final da segunda viagem missionária de Paulo

18 Mas Paulo, havendo permanecido ali ainda muitos dias, por fim, despedindo-se dos irmãos, navegou para a Síria, levando em sua companhia Priscila e Áqüila,

11Mîrîrî ye'nen Paulo ko'mamî'pî tiwin kono' arakkita pairî kaisarî miarî Paapa maimu ekaremekî pî' to' kore'ta.

12Mîrîrî yai pata esa' Cláudioya Gálio tîrî'pî pata esa' pe awe'to'pe Grécia pata po. Mîrîrî yai Judeuyamî' emurukuntî'pî iipia. Inkamoroya Paulo yapisî'pî. Mîîkîrî yarî'pî to'ya pata esa' Gálio pia.

13Ta'pî to'ya ipî': —A'kî mîserî warayo' man pemonkonyamî'ya Paapa yapurî yu'se tîîse uyeserukon yawîrî pra —ta'pî to'ya.

14Mîrîrî yai Paulo eseurîma pia'tî tanne, Gálioya ta'pî Judeuyamî' pî': —Sîrîrî mîserî warayo'ya î' kupî epu'tîuya pra wai. Pemonkon wîîsai'ya pra man tîîse eeseurîma neken wenai enesa'ya'nîkon uupia.

15Mîrîrî ye'ka pî' apîika'tî tîuya'nîkon î' tauya eserîke pra wai. Aawarîrî'nîkon ayeserukon ta ikonekaya'nîkon mîrîrî —ta'pîiya to' pî'.

16Moropai to' yenpa'ka'pîiya.

17Tarîpai mîîkîrî Judeuyamî' epere'to' yewî' esa' pe tîwe'sen mîîkîrî Sóstenes yapisî'pî to'ya moropai i'po'pîtî'pî to'ya, mîîkîrî pata esa' Gálio rawîrî si'ma. Mîîkîrî pî' —Aka sa'ne —taiya pra Gálio wanî'pî, era'mapîtî'pîiya ipîika'tîiya pra.

Áquila Wîtî Éfeso Cidaderî Pona Tîno'pî Yarakkîrî.

18Mîrîrî yai Paulo ko'mamî'pî tu'ke wei kaisarî innape Jesus ku'nenan pokonpe Coríntio cidaderî po. Mîrîrî tîpo eesekaremekî'pî to' pî'. Moropai aasara'tî'pî apo'yen ya' Síria pona tuutîpa,

depois de ter raspado a cabeça em Cencréia, porque tomara voto.

Áquila moropai Priscila pokonpe. Moropai apo'yen ya' taasara'tî rawîrî Cencréia po tîwanî ye'ka pe Paulo epîrema'pî. Eesekaremekî'pî Paapa esenyaka'mato' koneka tîuya ekaremekî'pîiya. Eeturumaka'pî itenya'. Mîrîrî ye'nen tîpu'pai si'po ya'tî'pîiya, mîrîrî ekareme'to' tîuya.

19 Chegados a Éfeso, deixou-os ali; ele, porém, entrando na sinagoga, pregava aos judeus.

19Moropai to' asara'tî'pî apo'yen ya'. Moropai inkamoro erepamî'pî Éfeso cidaderî pona. Moro Áquila Priscila e'nîmî'pî. Mîrîrî yai Paulo ewomî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta. Mîrîrî yai Judeuyamî' yarakkîrî eeseurîma'pî Paapa maimu pî'.

20 Rogando-lhe eles que permanecesse ali mais algum tempo, não acedeu.

20Mîrîrî ye'nen Paulo ko'manto'pe ta'pî to'ya tîkore'ta'nîkon tu'ke wei kaisarî. Tîîse aako'mamî pra awanî'pî. Inna taiya pra awanî'pî.

21 Mas, despedindo-se, disse: Se Deus quiser, voltarei para vós outros. E, embarcando, partiu de Éfeso.

21Mîîkîrîya ta'pî tuutî pe: —Enna'po yu'se Paapa wanî ya, enna'po akore'ta'nîkon — ta'pîiya. Mîrîrî tîpo Paulo asara'tî'pî apo'yen ya'. Attî'pî Éfeso poi.

22 Chegando a Cesaréia, desembarcou, subindo a Jerusalém; e, tendo saudado a igreja, desceu para Antioquia.

22Mîîkîrî wîtî'pî Cesaréia pona. Mîîkîrî ko'mamî pîn apo'yen yapai teepa'ka pe rî attî'pî Jerusalém pona. Miarî Jerusalém po innape Jesus ku'nenan pî' eesekaremekî'pî ka'ne' pe pu'kuru moropai attî'pî Antioquia Síria pata pon pona.

23 Havendo passado ali algum tempo, saiu, atravessando sucessivamente a região da Galácia e Frígia, confirmando todos os discípulos.

23Tîko'man pe pu'kuru pra tîîko'mamî tîpo miarî, attî'pî. Mîîkîrî wîtî'pî Galácia pata poro moropai Frígia pata poro. Mîrîrî yai tuutî pe innape Jesus ku'nenan meruntîtannîpî'pîiya inî' panpî'.

A terceira viagem missionária de Paulo. Apolo em Éfeso

Apoloya Itekare Ekaremekî

24 Nesse meio tempo, chegou a Éfeso um judeu, natural de Alexandria, chamado Apolo, homem eloqüente e poderoso nas Escrituras.

24Éfeso po pra Paulo tîîse tiaron pata poro aasarî tanne Judeu erepamî'pî Éfeso cidaderî pona itese' Apolo. Mîîkîrî wanî'pî Alexandria cidaderî po esenpo'pî pe. Mîîkîrî wanî'pî morî pe itekare ekareme'nen pe. Morî pe Paapa maimu e'menukasa' epu'nen pe awanî'pî. Mîîkîrî wanî mararî pra Paapa maimu yeseru pî' esenupa'pî pe.

25 Era ele instruído no caminho do SENHOR; e, sendo fervoroso de espírito, falava e ensinava com precisão a respeito de Jesus, conhecendo apenas o batismo de João.

25Mîrîrî ye'nen eeseurîmato' e'pîtî'pî morî pe taatausinpai yenupaton pe Jesus Cristo yekare pî'. Yairî awe'pîtî'pî. Tîîse mîîkîrî wanî'pî João Batista nekaremekî'pî itekare epu'nen pe neken awanî'pî.

26 Ele, pois, começou a falar ousadamente na sinagoga. Ouvindo-o, porém, Priscila e Áqüila, tomaram-no consigo e, com mais exatidão, lhe expuseram o caminho de Deus.

26Mîîkîrî eseurîma pia'tî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta meruntî ke. Mîîkîrî eseurîma eta'pî Áquila moropai Priscilaya. Mîrîrî ye'nen yarî'pî to'ya tewî'kon ta. Inî' panpî' Paapa maimu pî' yeurîmakonpa kai'ma. Î' kai'ma pemonkonyamî' pîika'tî Paapaya pî' yeurîmakonpa kai'ma yairî panpî' epu'to'peiya.

27 Querendo ele percorrer a Acaia, animaram-no os irmãos e escreveram aos discípulos para o receberem. Tendo chegado, auxiliou muito aqueles que, mediante a graça, haviam crido;

27Mîrîrî tîpo Apolo esenumenka yai tuutî pî' Grécia pata pona. Inarî ton kaareta menuka'pî innape Jesus ku'nenanya miarîronkon innape Jesus ku'nenan pia. Esatî'pî to'ya to' pî' morî pe yapi'to'pe to'ya kai'ma tewî'kon ta. Mîrîrî kaareta ke to' eseurîma'pî mîrîrî warantî. Miarî teerepansa' yai mararî pra inkamoro innape Jesus ku'nenan pîika'tî'pîiya, manni'kan morî pe tîwe'to' wenai Paapa nîpîika'tî'san.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

28 porque, com grande poder, convencia publicamente os judeus, provando, por meio das Escrituras, que o Cristo é Jesus.

28Miarî Judeuyamî' eseurîmapîtî yai Apolo wanî'pî to' maimu yentai imaimu. Eeseurîmapîtî'pî to' yentai, tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya era'ma tanne. Mîrîrî ye'nen î' taa Judeuyamî'ya eserîke pra awanî'pî maasa pra to' yentai imaimu wanî'pî. Eeseurîmapîtî'pî Paapa nîmenka'pî wanî pîika'tîton pe ekareme'pîtî'pîiya. Jesus wanî Paapa nîmenka'pî pe upîika'tînenkon pe taasa' imaimu e'menukasa'ya yawîrî ekareme'pîtî'pîiya Judeuyamî' pî' miarî.

Atos 19

Paulo em Éfeso

1 Aconteceu que, estando Apolo em Corinto, Paulo, tendo passado pelas regiões mais altas, chegou a Éfeso e, achando ali alguns discípulos,

2 perguntou-lhes: Recebestes, porventura, o Espírito Santo quando crestes? Ao que lhe responderam: Pelo contrário, nem mesmo ouvimos que existe o Espírito Santo.

3 Então, Paulo perguntou: Em que, pois, fostes batizados? Responderam: No batismo de João.

4 Disse-lhes Paulo: João realizou batismo de arrependimento, dizendo ao povo que

Atos 19

Éfeso Po Pauloya Itekare Ekaremekî

1Coríntio cidaderî po Apolo wanî tanne Paulo wîtî'pî a'mun poro. Mîîkîrî erepamî'pî Éfeso cidaderî pona. Miarî innape Jesus ku'nenan eporî'pîiya. Moropai inkamoro ekaranmapo'pî Pauloya.

2Ta'pîiya to' pî': —Morî Yekaton Wannî ena'pî ayesa'kon pe innape ikupîya'nîkon yai? —ta'pîiya to' pî'. Inkamoroya yuuku'pî: —Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî moro awanî epu'tî annaya pra man —ta'pî to'ya ipî'.

3Mîrîrî pî' ta'pî Pauloya: —Î' ye'ka kin itekare pî' eesenupa'pîkon? Î' ye'ka itekare pî' inna ta'pîya'nîkon? —ta'pîiya. Yuuku'pî to'ya: —João Batista nekaremekî'pî, itekare pî' inna ta'pî annaya. Mîrîrî wenai anna esenpatakona'pî —ta'pî to'ya ipî'.

4Pauloya ta'pî to' pî': —Joãoya itekare ekareme'pîtî'pî manni'kan imakui'pî pe tîwe'to'kon rumakanenanya irumakato'pe

cresse naquele que vinha depois dele, a saber, em Jesus.

kai'ma. Irumakasa' to'ya tîpo to' esenpatakonato'pe taapîtî'pîiya —ta'pî Pauloya. —Moropai Joãoya nîrî taapîtî'pî Judeuyamî' pî' innape ikupî to'ya e'pai awanî. “Manni' uye'ma'pî pî' tui'sen tauya manni'”, mîîkîrî epu'tî to'ya yu'se awanî'pî. Mîîkîrî João ye'ma'pî pî' tui'sen wanî Jesus pe —ta'pîiya.

5 Eles, tendo ouvido isto, foram batizados em o nome do SENHOR Jesus.

5Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon yai, inkamoro esenpatakona'pî innape Uyepotorîkon Jesus Cristo kupî tîuya'nîkon wenai.

6 E, impondo-lhes Paulo as mãos, veio sobre eles o Espírito Santo; e tanto falavam em línguas como profetizavam.

6Mîrîrî tîpo Pauloya tenya tîrî'pî to' pu'pai pona moropai eepîrema'pî. Mîrîrî pe rî Morî Yekaton Wannî ena'pî to' esa' pe. Mîrîrî ye'nen inkamoroya tiaronkon maikon kupî pia'tî'pî. Moropai inkamoroya Paapa maimu ekaremekî pia'tî'pî.

7 Eram, ao todo, uns doze homens.

7Inkamoro wanî'pî asakî'ne pu' pona tîîmo'tai yonpa warayo'kon.

Paulo na escola de Tirano

8 Durante três meses, Paulo freqüentou a sinagoga, onde falava ousadamente, dissertando e persuadindo com respeito ao reino de Deus.

8Mîrîrî yai eseurîwî'ne kapoi kaisarî Paulo wîtîpîtî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî' ta. Mîîkîrî eseurîmapîtî'pî meruntî ke pemonkonyamî' pî'. Eeseurîmapîtî'pî Paapa maimu pî' maasa pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa wanî epu'tî to'ya yu'se tîwanî ye'nen.

9 Visto que alguns deles se mostravam empedernidos e descrentes, falando mal do Caminho diante da multidão, Paulo, apartando-se deles, separou os discípulos, passando a discorrer diariamente na escola de Tirano.

9Tîîse tiaronkonya innape ikupî pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe to' eseurîmapîtî'pî Uyepotorîkonya uyenupato'kon winîkîi, tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Mîrîrî tîpo Paulo epa'ka'pî moropai attî'pî innape Jesus ku'nenan pokonpe. Moropai mîîkîrî eseurîmapîtî'pî wei kaisarî pemonkonyamî' yenupanen

Tiranoya pemonkonyamî' yenupato' yewî' ta si'ma.

10 Durou isto por espaço de dois anos, dando ensejo a que todos os habitantes da Ásia ouvissem a palavra do SENHOR, tanto judeus como gregos.

10Mîrîrî kupî'pîiya asakî'ne kono' kaisarî mîrîrî Ásia pata ponkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepînya Paapa maimu eta pîkîrî.

Ceva Munkîyamî' Yekare

11 E Deus, pelas mãos de Paulo, fazia milagres extraordinários,

11Moropai ikupî eserîkan pepîn kure'nan esenumenkanto' ku'pîtî'pî Paapaya Paulo winîpai.

12 a ponto de levarem aos enfermos lenços e aventais do seu uso pessoal, diante dos quais as enfermidades fugiam das suas vítimas, e os espíritos malignos se retiravam.

12Moropai Paulo pu'pai ya'san kamisa yaapîtî'pî to'ya pri'yawonkon pepîn pia. Mîrîrî tappîi to' esepi'tîto'pe kai'ma. Mîrîrî tîpo o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon pia yarî'pî to'ya nîrî. Inkamoro yapai o'ma'kon yenpa'ka'pîiya. Mîrîrî warantî Paapaya Paulo yapurî'pî tîmeruntîri ke.

13 E alguns judeus, exorcistas ambulantes, tentaram invocar o nome do SENHOR Jesus sobre possessos de espíritos malignos, dizendo: Esconjuro-vos por Jesus, a quem Paulo prega.

13-14Miarî awanî'pî teepîremasanon esa' Judeu itese' Ceva. Mîîkîrî munkîyamî' wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon. Inkamoro e'pîtî'pî pia'sanyamî' pe. Inkamoroya pemonkonyamî' yapai o'ma'kon yenpa'ka Pauloya Jesus meruntîri ke era'ma'pî. Moropai mîrîrî warantî anku'pai to' wanî'pî. Inkamoro wîtî'pî pemonkonyamî' o'ma'kon yarakkîronkon kore'ta. Moropai ta'pî to'ya mîîkîrî o'ma' pî': —Pauloya ta'pî warantî taa annaya. Jesus ese' pî' epa'katî —ta'pî Ceva munkîyamî'ya.

14 Os que faziam isto eram sete filhos de um judeu chamado Ceva, sumo sacerdote.

15 Mas o espírito maligno lhes respondeu: Conheço a Jesus e sei quem é Paulo; mas vós, quem sois?

15Mîrîrî yai yuuku'pî tiwinan o'ma'ya. Ta'pîiya to' pî': —Jesus epu'nen uurî, moropai Paulo epu'nen uurî. Tîîse anî'kan amîrî'nîkon? Amîrî'nîkon wanî pepîn Jesus pemonkonoyamî' pe —ta'pîiya to' pî'.

16 E o possesso do espírito maligno saltou sobre eles, subjugando a todos, e, de tal modo prevaleceu contra eles, que, desnudos e feridos, fugiram daquela casa.

17 Chegou este fato ao conhecimento de todos, assim judeus como gregos habitantes de Éfeso; veio temor sobre todos eles, e o nome do SENHOR Jesus era engrandecido.

18 Muitos dos que creram vieram confessando e denunciando publicamente as suas próprias obras.

19 Também muitos dos que haviam praticado artes mágicas, reunindo os seus livros, os queimaram diante de todos. Calculados os seus preços, achou-se que montavam a cinqüenta mil denários.

20 Assim, a palavra do SENHOR crescia e prevalecia poderosamente.

Paulo envia à Macedônia Timóteo e Erasto

21 Cumpridas estas coisas, Paulo resolveu, no seu espírito, ir a Jerusalém, passando pela Macedônia e Acaia, considerando: Depois de haver estado ali, importa-me ver também Roma.

16Moropai o'ma' yarakkîronya Ceva munkîyamî' pa'tîpîtî'pî. Mîîkîrî wanî'pî meruntî ke to' yentai. Moropai to' epe'pî wîttî tapai. To' wanî'pî ne'ne' pe pu'kuru moropai to' pon karakapî'sai'ya wanî'pî.

17Mîrîrî eta'pî tamî'nawîronkon Éfeso ponkon pemonkonyamî'ya, Judeuyamî'ya moropai Judeuyamî' pepînya. To' wanî'pî eranne' pe kure'ne. Mîrîrî ye'nen ta'pî to'ya: —Morî pe Uyepotorîkon Jesus man. Tamî'nawîron yentainon pe awanî —ta'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya.

18Moropai innape Jesus kupîtîponkon iipî ko'mannîpî'pî Paulo pia. Inkamoro erepamî'pî tamî'nawîronkon rawîrî. Inkamoroya ta'pî: —Anna wanî'pî pia'sanyamî' pe. Tîîse mîrîrî rumaka annaya sîrîrî —ta'pî to'ya.

19Mîrîrî yai yawa'wîkon moropai kaaretakon, tarenkon yaponse' enepî'pî to'ya. Moropai mîrîrî arannîpî'pî to'ya tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Epe'ke'kon pe pu'kuru kaaretakon taren yaponse' wanî'pî, 50.000 prata pun kaisarî.

20Mîrîrî warantî Paapa meruntîri era'ma'pî pemonkonyamî'ya. Arinîkon enapîtî'pî Jesus pemonkono pe. Innape Jesus kupî'pî arinîkonya.

To' Esiyu'pîtî Éfeso Po

21Mîrîrî tîpo Paulo esenumenka'pî tuutî pî' Macedônia pata poro moropai Acaia pata poro moropai Jerusalém pona. Moropai ta'pîiya: —Jerusalém poi itîîpai wanî Roma pona.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

22 Tendo enviado à Macedônia dois daqueles que lhe ministravam, Timóteo e Erasto, permaneceu algum tempo na Ásia.

22Mîrîrî yai Pauloya asakî'nankon warayo'kon tîpîika'tînenan yarima'pî Macedônia pata pona, Timóteo moropai Erasto. Maasa pra inî' panpî' wei iko'manpai Paulo wanî'pî Ásia pata po.

Demétrio excita grande tumulto

23 Por esse tempo, houve grande alvoroço acerca do Caminho.

23Mîrîrî yai kure'nan esiyu'pî'nîto' wanî'pî Éfeso cidaderî po Uyepotorîkonya uyenupato'kon wenai.

24 Pois um ourives, chamado Demétrio, que fazia, de prata, nichos de Diana e que dava muito lucro aos artífices,

24Mîrîrî ya warayo' wanî'pî Demétrio itese'. Mîîkîrî wanî'pî teesenyaka'masen pe inke'kon prata konekapîtî pî'. Mîrîrî konekapîtî'pîiya tînapurîkon wîri' itese' Diana soosirîkon warantî tîîse simonkokon pe mîrikkî tîwe'repapa kai'ma. Mîrîrî ke awe'repapîtî'pî. Mîrîrî yepe'pî yapi'pîtî'pîiya mararî pra. Moropai yarakkîrî teesenyaka'masanon ye'mapîtî'pîiya mîrîrî yepe'pî ke.

25 convocando-os juntamente com outros da mesma profissão, disse-lhes: Senhores, sabeis que deste ofício vem a nossa prosperidade

25Mîîkîrîya inkamoro tîpokon pe teesenyaka'masanon yanno'pî. Moropai tiaronkon prata pî' teesenyaka'masanon yanno'pîiya. Ta'pîiya to' pî': —Uyonpayamî', epu'nenan amîrî'nîkon uurî'nîkonya kure'ne esenyaka'mannî'pî yepe'pî yapi'se.

26 e estais vendo e ouvindo que não só em Éfeso, mas em quase toda a Ásia, este Paulo tem persuadido e desencaminhado muita gente, afirmando não serem deuses os que são feitos por mãos humanas.

26Tîîse sîrîrî pata pai inî'rî yapisî eserîke pra awanî epu'tî pî' wai —ta'pîiya. —Tarîpai sîrîrî pata pai era'maya'nîkon sîrîrî. Moropai etaya'nîkon î' kai'ma mîserî Paulo eseurîma moropai ikupîiya. Taapîtîiya unapurîkon Diana winîkîi, mîîkîrî warayo'kon nîkoneka'pî wanî pepîn Paapa pe. Paapa warantî awanî pepîn. Yairon pe awanî pepîn taapîtîiya. Mîrîrî taa tîuya ke pemonkonyamî'

ra'tîsai'ya man mararî pra, tarîronkon moropai tamî'nawîrî yonpa Ásia pata poronkon. Mîrîrî ye'nen inî'rî unapurîkon yapurî to'ya eserîke pra eena pe man. Î' pe pra rî eena pe man —ta'pîiya.

27 Não somente há o perigo de a nossa profissão cair em descrédito, como também o de o próprio templo da grande deusa, Diana, ser estimado em nada, e ser mesmo destruída a majestade daquela que toda a Ásia e o mundo adoram.

27—Mîrîrî warantî awanî ya, uurî'nîkon esenyaka'mato' pîinama pemonkonyamî'ya pepîn. Inî'rî yenna to'ya eserîke pra awanî. Mîrîrî era'ma pî' wai —ta'pîiya. —Mîrîrî neken pepîn tîîse unapurîkon Diana yapurî pemonkonyamî'ya pepîn inî'rî Î' pe pra rî eenasa' ye'nen Paulo maimu wenai. Mîrîrî warantî awanî ya, tamî'nawîronkon tarîronkonya mîîkîrî yapurî pepîn moropai tiaron pataponkonya yapurî pepîn.

28 Ouvindo isto, encheram-se de furor e clamavam: Grande é a Diana dos efésios!

28Mîrîrî eta tîuya'nîkon yai arinîkon ena'pî teekore'mai mararî pra. Inkamoro entaimepîtî pia'tî'pî. Ta'pî to'ya: —Ipîkku pe Diana unapurîkon wanî tiaronkon yentainon kai'ma —ta'pî to'ya.

29 Foi a cidade tomada de confusão, e todos, à uma, arremeteram para o teatro, arrebatando os macedônios Gaio e Aristarco, companheiros de Paulo.

29Mîrîrî to' entaimepî'to' eta'pî tamî'nawîronkon cidadeponkonya. Inkamoro arinîkonya mîîkîrî Aristarco moropai Gaio, Paulo ponkon pe asarî'san Macedônia ponkon yapisî'pî moropai to' woroka'pî to'ya, arinîkon emurukuntîto' pata'se' ya'.

30 Querendo este apresentar-se ao povo, não lhe permitiram os discípulos.

30Mîrîrî yai arinîkon yarakkîrî eseurîmapai Paulo wanî'pî tîîse innape Jesus ku'nenanya irumaka pra awanî'pî iwî to'ya namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

31 Também asiarcas, que eram amigos de Paulo, mandaram rogar-lhe que não se arriscasse indo ao teatro.

32 Uns, pois, gritavam de uma forma; outros, de outra; porque a assembléia caíra em confusão. E, na sua maior parte, nem sabiam por que motivo estavam reunidos.

33 Então, tiraram Alexandre dentre a multidão, impelindo-o os judeus para a frente. Este, acenando com a mão, queria falar ao povo.

34 Quando, porém, reconheceram que ele era judeu, todos, a uma voz, gritaram por espaço de quase duas horas: Grande é a Diana dos efésios!

35 O escrivão da cidade, tendo apaziguado o povo, disse: Senhores, efésios: quem, porventura, não sabe que a cidade de Éfeso é a guardiã do templo da grande Diana e da imagem que caiu de Júpiter?

31Tiaron ipîkku pe tîwe'senya Paulo yonpayamî'ya tîmaimukon yarima'pî Paulo wîtî namai miarî ya arinîkon emurukuntîto' pata'se' ya'.

32Mîrîrî yai arinîkon wanî'pî î' taa tîuya'nîkon epu'tî to'ya pra. Mararî pra to' eseurîma'pî. Tiaronkon eseurîma'pî tiaron pe. Tiaronkonya ta'pî tiaron pe tîmaimukon epu'tî to'ya pra. Mîrîrî ye'nen î' wani' to' wanî epu'tî arinîkonya pra awanî'pî.

33Tiaronkon esenumenka'pî: —Yai pra Alexandre wenai ka'rî mîrîrî kupî to'ya kai'ma. Maasa pra Alexandre yaasa' to'ya wanî'pî arinîkon rawîrî. Mîîkîrîya tenya ke moo e'tî ta'pî. Maasa pra eseurîmapai awanî'pî tîwinîpaino pe pra awanî anekareme'pai awanî'pî. Tîîse yuuku to'ya pra awanî'pî.

34Tîîse Judeu pe awanî epu'sa' tîuya'nîkon yai inî' panpî' to' entaimepîtî'pî tamî'nawîrî. Asakî'ne hora kaisarî to' entaimepîtî'pî. Ta'pî to'ya: —Ipîkku pe Diana man, unapurîkon anna Éfesoponkon yepotorî pe kai'ma to' entaimepîtî'pî.

35Mîrîrî yai mîrîrî cidade ponkon esa' pe tîwe'sen wîtî'pî to' kore'ta. Mîîkîrîya to' atî'napannîpî tîuya yuwa'pî. Ta'pîiya: —Warayo'kon, Éfesoponkon tamî'nawîronkonya epu'tî maasa pra mîîkîrî unapurîkon kure'nan Diana wanî tarî cidade po uurî'nîkon kore'ta. Mîîkîrî moropai iwarainon ikonekasa' ka' poi ena'pî, mîrîrî wanî usoosirîkon ta. Inkamoro ko'mannî'nenan pe e'nî.

36 Ora, não podendo isto ser contraditado, convém que vos mantenhais calmos e nada façais precipitadamente;

37 porque estes homens que aqui trouxestes não são sacrílegos, nem blasfemam contra a nossa deusa.

38 Portanto, se Demétrio e os artífices que o acompanham têm alguma queixa contra alguém, há audiências e procônsules; que se acusem uns aos outros.

39 Mas, se alguma outra coisa pleiteais, será decidida em assembléia regular.

40 Porque também corremos perigo de que, por hoje, sejamos acusados de sedição, não havendo motivo algum que possamos alegar para justificar este ajuntamento.

41 E, havendo dito isto, dissolveu a assembléia.

Atos 20

De novo, Paulo visita a Macedônia e a Grécia

1 Cessado o tumulto, Paulo mandou chamar os discípulos, e, tendo-os confortado, despediu-se, e partiu para a Macedônia.

36Innape awanî epu'tî tamî'nawîronkonya. Mîrîrî ye'nen moo atî'napanî'tî Î' epu'tî ye'ka pe pra teesenumenkai pra morî pe epu'tîya'nîkon yuwatî —ta'pîiya.

37—Inkamoro warayo'kon ene'sa'ya'nîkon. Tîîse î' ku'sa' to'ya pra man soosirîkon winîkîi moropai î' ku'sa' to'ya pra man unapurîkon Diana winîkîi.

38Tîîse Demétrio moropai ipokonpe teesenyaka'masanon winîkîi î' rî ku'sa' to'ya ya, iweiyu ton imo'ka e'pai man ipîkkukon rawîrî to' yaato'pe. Mîrîrî to'pe inkamoro wanî mîrîrî ipîkkukon. Inkamoroya neken ikoneka e'painon.

39Tîîse anî' moro awanî ya, awinîkîi'nîkon mîrîrî koneka e'pai man arinîkon pokonpe teepere'se uyeserukonya taasa' yawîrî.

40Mîrîrî warantî e'nî ya, uurî'nîkon pî' taa Roma esa' pe tîwe'senya, î' epu'nenan pepîn amîrî'nîkon, apemonkonoyamî' ko'mannîpîya'nîkon pepîn taiya eserîke awanî uurî'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma ekaremekî eserîke pra awanî ipî'.

41Mîrîrî taa tîpo mîîkîrîya tamî'nawîronkon yaipontî'pî to' wîtîto'pe.

Atos 20

Paulo Wîtî Macedônia Pata Poro Moropai Grécia Pata Poro

1Pemonkonyamî' arinîkon atî'napansa' tanne, innape Jesus ku'nenan yanno'pî Pauloya. Moropai inkamoro meruntîtannîpî'pîiya. Moropai to' pî' eesekaremekî'pî. Mîrîrî tîpo attî'pî Macedônia pata pona.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

2 Havendo atravessado aquelas terras, fortalecendo os discípulos com muitas exortações, dirigiu-se para a Grécia,

3 onde se demorou três meses. Tendo havido uma conspiração por parte dos judeus contra ele, quando estava para embarcar rumo à Síria, determinou voltar pela Macedônia.

4 Acompanharam-no [até à Ásia] Sópatro, de Beréia, filho de Pirro, Aristarco e Secundo, de Tessalônica, Gaio, de Derbe, e Timóteo, bem como Tíquico e Trófimo, da Ásia;

5 estes nos precederam, esperando-nos em Trôade.

6 Depois dos dias dos pães asmos, navegamos de Filipos e, em cinco dias, fomos ter com eles naquele porto, onde passamos uma semana.

Paulo em Trôade

7 No primeiro dia da semana, estando nós reunidos com o fim de partir o pão, Paulo, que devia seguir viagem no dia imediato, exortava-os e prolongou o discurso até à meia-noite.

2Tuutî pe mîrîrî pata poro attî'pî. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan meruntîtannîpî'pîiya mararî pra. Mîrîrî tîpo Grécia pona eerepamî'pî.

3Miarî Paulo ko'mamî'pî eseurîwî'ne kapoi kaisarî. Miarî pai tuutî pî' Paulo esenumenka tanne Síria pata pona Judeuyamî' yekare eta'pîiya yapisî tîuya'nîkon pî' to' eseurîmasa' î' rî kupîkonpa iwinîkîi. Mîrîrî ye'nen Macedônia pata poro Paulo esenumenka'pî tîwenna'po pî'.

4Mîîkîrî pokonpe pemonkonyamî' wîtî'pî. Sópatro, Pirro munmu Beréia cidaderî pon, Aristarco moropai Segundo, Tessalônica ponkon, Gaio Derbe pon, Tíquico, moropai Trófimo Ásia pata poinokon moropai Timóteo.

5Inkamoro wîtî'pî e'mai' pe. Moropai inkamoroya anna nîmî'sa' wanî'pî Trôade cidaderî po.

6To' festarî weiyu pata'pî yai, mîrîrî festa awanî'pî isa'moto' ton pîn trigo puusa' ya'to' to'ya weiyu pe. Mîrîrî tîpo anna wîtî'pî Filípos cidaderî poi. Mia'taikin wei anna wîtî tîpo anna erepamî'pî to' pia Trôade pona. Moro anna ko'mamî'pî tiwin semana kaisarî.

Éutico Sa'mantasa' E'mî'sa'ka

7Moropai domingo yai anna emurukuntî'pî innape Jesus ku'nenan pokonpe. Mîrîrî yai anna yekkari yonpa'pî annaya tîmurukun pe si'ma. Mîrîrî Paulo eseurîma yai tu'kankon emurukuntîsa' tanne anoinna pîkîrî eeseurîma'pî maasa pra eerenma'sa' pe attîto' wanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

8 Havia muitas lâmpadas no cenáculo onde estávamos reunidos.

9 Um jovem, chamado Êutico, que estava sentado numa janela, adormecendo profundamente durante o prolongado discurso de Paulo, vencido pelo sono, caiu do terceiro andar abaixo e foi levantado morto.

10 Descendo, porém, Paulo inclinou-se sobre ele e, abraçando-o, disse: Não vos perturbeis, que a vida nele está.

11 Subindo de novo, partiu o pão, e comeu, e ainda lhes falou largamente até ao romper da alva. E, assim, partiu.

12 Então, conduziram vivo o rapaz e sentiram-se grandemente confortados.

Paulo embarca em Assôs. Chega a Mileto

13 Nós, porém, prosseguindo, embarcamos e navegamos para Assôs, onde devíamos receber Paulo, porque assim nos fora determinado, devendo ele ir por terra.

14 Quando se reuniu conosco em Assôs, recebemo-lo a bordo e fomos a Mitilene;

15 dali, navegando, no dia seguinte, passamos defronte de Quios, no dia

8Miarî tu'ke lamparinha awittanî'sa' wanî'pî o'non pata anna emurukuntîto' ta kawînpan wîttî ta.

9Mîrîrî yai maasaron warayo' wanî'pî itese' Éutico enu'sa' wanî'pî janela pona. Mîrîrî yai Paulo eseurîma ko'mannîpî'pî. Eeseurîma ko'mannîpî tanne, mîîkîrî ena'pî iwe'nunpai. Mîrîrî pe rî iwe'na'pî ka'ne' pe. Mîîkîrî ena'pî kawînpan wîttî teeseurînon quarto janelarî poi. Mîîkîrî yapisî'pî to'ya, tîîse aasa'mantasa' wanî'pî.

10Moropai Paulo autî'pî iipia moropai awe'morikka'pî moropai i'mî woi yapisî'pîiya. Moropai ta'pîiya to' pî': —Teesi'nî'se pra e'tî. Mîîkîrî sa'mantasa' pra man tîîse enen man —ta'pîiya.

11Mîrîrî tîpo inî'rî Paulo enuku'pî kawînpan wîttî ta. Miarî tekkari yonpa'pîiya. Mîrîrî yai Paulo eseurîma ko'mannîpî'pî pata terenma'nî'se. Mîrîrî tîpo awautî'pî moropai attî'pî.

12Moropai mîîkîrî warayo' yarî'pî to'ya itewî' ta enen. Mîrîrî yai kure'ne taatausinpai to' wanî'pî miarî.

Éfeso Soosirî Esanon Pî' Paulo Esekaremekî

13Anna wîtî'pî apo'yen ya' Assôs Peyakî pîkîrî maasa pra miarî Paulo nîmîkî'pî annaya. Maasa pra miarî tînîmî'to'pe annaya taasai'ya wanî'pî. Mîîkîrî ii'to' wanî'pî a'mun poro mîîto'pe.

14Anna eseposa' yai Assôs peyakî po moropai anna asara'tî'pî apo'yen ya'. Anna wîtî'pî anna erepamî'pî Mitilene cidaderî pona.

15Miarî pai anna wîtî'pî erenma'sa' pe. Aminke pra Quio wono pî' irî'pîkîrî anna

imediato, tocamos em Samos e, um dia depois, chegamos a Mileto.

wîtî'pî. Tiaron wei yai Samos po anna wanî'pî. Mîrîrî tîpo tiwin wei anna erepansa' pe Mileto peyakî pona.

16 Porque Paulo já havia determinado não aportar em Éfeso, não querendo demorar-se na Ásia, porquanto se apressava com o intuito de passar o dia de Pentecostes em Jerusalém, caso lhe fosse possível.

16Mîrîrî yai Paulo esenumenkasa' wanî'pî Éfeso cidaderî pona emî'panpai pra. Maasa pra tîko'man pe iko'manpai pra awanî'pî Ásia pata po. Eesemi'tîpasa' wanî'pî erepanpai ka'ne' pe Jerusalém pona, Judeuyamî' festarî weiyu itese' Pentecoste esippia'tî rawîrî teerepamîpa kai'ma.

Em Mileto, fala aos presbíteros da igreja de Éfeso

17 De Mileto, mandou a Éfeso chamar os presbíteros da igreja.

17Miarî Mileto po si'ma Pauloya soosi esanon Éfeso ponkon yanno me'po'pî to' yarakkîrî teeseporîpa kai'ma.

18 E, quando se encontraram com ele, disse-lhes: Vós bem sabeis como foi que me conduzi entre vós em todo o tempo, desde o primeiro dia em que entrei na Ásia,

18Inkamoro erepansa' pe Pauloya ta'pî to' pî': —Epu'nenan amîrî'nîkon o'non ye'ka pe uuko'mansa' sîrîrî wei eesuwa'ka manni' yai, tîmurukun pe e'nî yai, Ásia pata pona erepamî'pî pata pai.

19 servindo ao SENHOR com toda a humildade, lágrimas e provações que, pelas ciladas dos judeus, me sobrevieram,

19Mîrîrî yai uurî esenyaka'ma'pî Uyepotorî ton pe ikupî'pîuya ipoitîrî pe. Tiaronkon ma're wanî'pî to' yentai e'kupî pîn. Tiaron pensa ukaruwa'pî sa'man weiyu erepansa' yai upona. Maasa pra tu'ke ite'ka Judeuyamî' wanî'pî imakui'pî anku'pai uwinîkîi Paapa maimu ekaremekîuya wenai. Mîîwîni tîîse esenyaka'ma'pî Uyepotorî ton pe.

20 jamais deixando de vos anunciar coisa alguma proveitosa e de vo-la ensinar publicamente e também de casa em casa,

20Amîrî'nîkonya nîrî epu'tî apîika'tîto'peuya'nîkon î' kai'ma tamî'nawîrî itekare ekaremekî'pîuya. Amîrî'nîkon yenupa'pîuya arinîkon rawîrî si'ma moropai ayewî'kon ta pî'.

21 testificando tanto a judeus como a gregos o arrependimento para com Deus e a fé em nosso SENHOR Jesus [Cristo].

22 E, agora, constrangido em meu espírito, vou para Jerusalém, não sabendo o que ali me acontecerá,

23 senão que o Espírito Santo, de cidade em cidade, me assegura que me esperam cadeias e tribulações.

24 Porém em nada considero a vida preciosa para mim mesmo, contanto que complete a minha carreira e o ministério que recebi do SENHOR Jesus para testemunhar o evangelho da graça de Deus.

25 Agora, eu sei que todos vós, em cujo meio passei pregando o reino, não vereis mais o meu rosto.

26 Portanto, eu vos protesto, no dia de hoje, que estou limpo do sangue de todos;

27 porque jamais deixei de vos anunciar todo o desígnio de Deus.

21Mîrîrî yai taapîtî'pîuya yairî Judeuyamî' pî' moropai Judeuyamî' pepîn pî': — Awenpenatakon e'pai awanî imakui'pî ankupî'pîkon pî'. Paapa yapurîtî innape Uyepotorîkon Jesus Cristo ku'tî — taapîtî'pîuya.

22Tarîpai uutî sîrîrî Jerusalém pona. Morî Yekaton Wannîya uyarima sîrîrî innape imaimu yawîrî ikupîuya tîîse î' e'kupî epu'tîuya pra wai miarî.

23Mîrîrî warantî Morî Yekaton Wannîya taasa' wenai epu'tîuya o'non pata erepansa' ya moro e'taruma'tîto' ton wanî, atarakkamoto'pe wanî.

24Tîîse mîrîrî pî' uusa'mantato' pî' eranne' pe wanî pra wai. Î' wanî morî pe uurî pia tamî'nawîrî esenyaka'mato'pe Uyepotorî Jesus nekaremekî'pî kupîuya tamî'nawîrî taretî'kai. Mîrîrî esenyaka'mato' wanî sîrîrî. See ye'ka Paapa maimu ekaremekîuya pemonkonyamî' pî', pemonkonyamî' pîika'tîto' Paapaya epe'mîra.

25—Kure'ne akore'ta'nîkon uuko'mansa' wai uyesa'kon pe Paapa wanî ekaremekî pî'. Tarîpai inî'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatîi sîrîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

26Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Anî'kan ataka'masa' ya, tîpanamato'kon yawîrî pra to' wanî ya, uwenai pra aataka'masa'kon mîrîrî.

27Maasa pra uurîya tîwî Paapa maimu ku'sa' pra man, apî'nîkon ekaremekî pî' uuko'mansa' wai. Tamî'nawîrî î' itu'se Paapa e'to' ekaremekî'pîuya.

28 Atendei por vós e por todo o rebanho sobre o qual o Espírito Santo vos constituiu bispos, para pastoreardes a igreja de Deus, a qual ele comprou com o seu próprio sangue.

28Mîrîrî ye'nen tauya, aawarîrî'nîkon etî'nînmatî moropai tiaronkon konekatî manni' carneiroyamî' ko'mannî'nenya to' koneka warantî. Maasa pra Morî Yekaton Wannîya amîrî'nîkon kupî'pî carneiroyamî' ko'mannî'nenya tekînon ko'mannî'pî warantî Paapa pemonkonoyamî' innape Jesus ku'nenan ko'mannîpîkonpa. Inkamoro wanî inenna'san pe tînmu Jesus Cristo mînî ke aasa'manta yai.

29 Eu sei que, depois da minha partida, entre vós penetrarão lobos vorazes, que não pouparão o rebanho.

29Maasa pra epu'tî pî' wai uutî'pî yentakaya amîrî'nîkon pia yenku'tî ton seru'ye' erepamî akore'ta'nîkon. Inkamoro erepamî kaikusi erepamî warantî carneiroyamî' yapi'se. Inkamoroya innape Jesus ku'nenan taruma'tî.

30 E que, dentre vós mesmos, se levantarão homens falando coisas pervertidas para arrastar os discípulos atrás deles.

30Mîrîrî yai seru'ye' pe ayonpakon rî e'to' weiyu erepamî. Tiaronkon amîrî'nîkon innape Jesus ku'nenan yenku'tî to'ya teserukon kupîkonpa. Mîrîrî yai Jesus rumakaya'nîkon.

31 Portanto, vigiai, lembrando-vos de que, por três anos, noite e dia, não cessei de admoestar, com lágrimas, a cada um.

31Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî. Enpenatatî eesenupa'pîkon pî' wei ewaron kaisarî eseurîwî'ne kono' kaisarî ayenupa'nîkon pî' uuko'mansa' tiwin pî' awanîkon tanne. Tiaron pensa ukaruwa'pî awenai'nîkon. Mîrîrî pî' enpenatatî.

32 Agora, pois, encomendo-vos ao SENHOR e à palavra da sua graça, que tem poder para vos edificar e dar herança entre todos os que são santificados.

32Tarîpai Paapa yenya' arumakauya'nîkon sîrîrî, morî pe amîrî'nîkon ko'mannî'to'peiya tîmaimu ke. Maasa pra tîmaimu wenai morî pe tîwe'to' pî' ayenupaiya'nîkon. Mîrîrî wenai inî' panpî' aarentakon imîrî ton pe. Morî tîrîiya

33 De ninguém cobicei prata, nem ouro, nem vestes;

34 vós mesmos sabeis que estas mãos serviram para o que me era necessário a mim e aos que estavam comigo.

35 Tenho-vos mostrado em tudo que, trabalhando assim, é mister socorrer os necessitados e recordar as palavras do próprio SENHOR Jesus: Mais bem-aventurado é dar que receber.

Paulo ora com eles

36 Tendo dito estas coisas, ajoelhando-se, orou com todos eles.

37 Então, houve grande pranto entre todos, e, abraçando afetuosamente a Paulo, o beijavam,

38 entristecidos especialmente pela palavra que ele dissera: que não mais veriam o seu rosto. E acompanharam-no até ao navio.

Atos 21

Paulo chega a Tiro

1 Depois de nos apartarmos, fizemo-nos à vela e, correndo em direitura, chegamos a

aapia'nîkon. Tamî'nawîrî tîpemonkonoyamî' konekaiya.

33Uurîya î' rî esa'sa' pra man, apratarî, ourorî uponton rî esa'sau'ya pra wai anî' pî'.

34Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. Uurî esenyaka'ma'pî uyenya ke. Î' epoto'peuya kai'ma uurî ton pe moropai upokonpe teesenyaka'masanon uyonpayamî' ton pe.

35Tamî'nawîrî mîrîrî esenyaka'ma'pî wenai epu'tîya'nîkon. Teesenyaka'mai tiaronkon tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîto' ton eporî mîrîrî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî nîrî ako'mantî. Moropai enpenatatî Uyepotorîkon Jesus maimu pî'. Ta'pîiya: “Anî'ya itîîsa' ya mîîkîrî wanî taatausinpai manni' intîrî yapisî'pîtîpon atausinpa yentai”, ta'pîiya —ta'pî Pauloya.

36Tamî'nawîrî teeseurîma yaretî'ka tîpo Paulo moropai innape Jesus ku'nenan e'sekunka'pî to' epîrema'pî.

37Mîrîrî taa tîpo tamî'nawîronkon karawa'pî taatapi'se Paulo pokonpe. Kure'ne teesewankono'mai to' wanî'pî î' ta'pî Pauloya pî', inî'rî uyera'maya'nîkon kupî pepîn sîrîrî taasai'ya pî'.

38Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî Paulo wenairî apo'yen ya' aasara'tî pîkîrî.

Atos 21

Jerusalém Pona Paulo Wîtî

1Mîrîrî tîpo anna esekaremekî'pî to' pî' moropai anna asara'tî'pî apo'yen ya' anna

Cós; no dia seguinte, a Rodes, e dali, a Pátara.

wîtîto'pe to'sarî Cós wono rî pîkîrî. Moropai anna erepamî'pî tiaron wei yai Rodes peyakî pona. Moropai miarî pai anna wîtî'pî Pátara cidaderî pona anna erepamî'pî.

2 Achando um navio que ia para a Fenícia, embarcamos nele, seguindo viagem.

2Moropai anna epa'ka'pî apo'yen yapai. Tiaron apo'yen eporî'pî annaya tuutîsen Fenícia pona. Mîrîrî ya' anna asara'tî'pî. Anna wîtî'pî. Moropai anna erepamî'pî Chipre wono pia.

3 Quando Chipre já estava à vista, deixando-a à esquerda, navegamos para a Síria e chegamos a Tiro; pois o navio devia ser descarregado ali.

3Tîwîrî anna wîtî'pî Chipre poi winî pî' meruntî winî Síria winîkîi. Moropai anna erepansa' pe Tiro cidaderî pona, moro anna autî'pî, maasa pra apo'yen yapai î' kon rî mo'kato' to'ya wanî'pî mîîto'pe.

4 Encontrando os discípulos, permanecemos lá durante sete dias; e eles, movidos pelo Espírito, recomendavam a Paulo que não fosse a Jerusalém.

4Miarî tiaronkon innape Jesus ku'nenan eporî'pî annaya. Inkamoro pokonpe anna ko'mamî'pî tiwin semana kaisarî. Inkamoroya taa ko'mannîpî'pî Morî Yekaton Wannîya taasa' wenai Paulo wîtî namai Jerusalém pona.

5 Passados aqueles dias, tendo-nos retirado, prosseguimos viagem, acompanhados por todos, cada um com sua mulher e filhos, até fora da cidade; ajoelhados na praia, oramos.

5Tîîse anna wîtîto' weiyu eseposa' yai anna ese'ma'tî'pî. Moropai inkamoro innape Jesus ku'nenan wîtî'pî tîno'pîkon yarakkîrî tînmukukon pokonpe anna pîkîrî. Aminke cidade poi inkamoro pokonpe anna wanî'pî. Miarî anna e'sekunka'pî kasapan po moropai anna epîrema'pî.

6 E, despedindo-nos uns dos outros, então, embarcamos; e eles voltaram para casa.

6Mîrîrî tîpo anna esekaremekî'pî to' pî'. Anna wîtî'pî apo'yen ya. Anna wîtî tanne inkamoro enna'po'pî tewî'kon ta.

Paulo em Cesareia

7 Quanto a nós, concluindo a viagem de Tiro, chegamos a Ptolemaida, onde saudamos os irmãos, passando um dia com eles.

7Mîrîrî tîpo anna wîtî'pî Tiro cidaderî poi anna erepamî'pî Ptolemaida pona. Miarî innape Jesus ku'nenan eporî'pî annaya. Moropai to' pî' anna esekaremekî'pî.

Inkamoro kore'ta tiwin wei yuwa'ka'pî annaya.

8 No dia seguinte, partimos e fomos para Cesaréia; e, entrando na casa de Filipe, o evangelista, que era um dos sete, ficamos com ele.

8Erenma'sa' pe anna ese'ma'tî'pî miarî pai moropai anna erepamî'pî Cesaréia pona. Miarî innape Jesus ku'nenan ton pe pemonkonyamî' ena emapu'tînen wanî'pî itese' Filipe. Mîîkîrî yewî' ta anna ewomî'pî. Moro anna ko'mamî'pî. Mîîkîrî Filipe wanî'pî manni'kan asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon (7) inmenkasa'kon Jerusalém po yonpa pe.

9 Tinha este quatro filhas donzelas, que profetizavam.

9Mîîkîrî munkîyamî' wanî'pî saakîrîrî wîri'sanyamî' inyo pînon. Inkamoroya Paapa maimu ekareme'pîtî'pî. Î' awe'kupî kupî pî' ekareme'nenan pe to' wanî'pî.

10 Demorando-nos ali alguns dias, desceu da Judéia um profeta chamado Ágabo;

10Tiaron pensa anna erepansa' tîpo Paapa maimu ekareme'nen erepansa' wanî'pî Judéia pata poi itese' Ágabo.

11 e, vindo ter conosco, tomando o cinto de Paulo, ligando com ele os próprios pés e mãos, declarou: Isto diz o Espírito Santo: Assim os judeus, em Jerusalém, farão ao dono deste cinto e o entregarão nas mãos dos gentios.

11Mîîkîrî iipî'pî anna pia. Moropai Paulo woromî yapisî'pîiya. Mîîkîrîya tenya yewa'tîpîtî'pî moropai tî'pu. Moropai ta'pîiya: —Sîrîrî wanî Morî Yekaton Wannî nekaremekî'pî pe. See warantî seeni' woromî ton esa' yewa'tî Judeuyamî'ya kupî sîrîrî Jerusalém po. Mîîkîrî rumaka to'ya kupî sîrîrî Judeuyamî' pepîn yenya —ta'pîiya.

12 Quando ouvimos estas palavras, tanto nós como os daquele lugar, rogamos a Paulo que não subisse a Jerusalém.

12Mîrîrî eta annaya yai tiaronkon innape Jesus ku'nenan pokonpe si'ma Paulo yeka'nunka'pî annaya attî namai Jerusalém pona.

13 Então, ele respondeu: Que fazeis chorando e quebrantando-me o coração? Pois estou pronto não só para ser preso,

13Tîîse Pauloya yuuku'pî: —Î' pî' see akaraukon mîrîrî? Yairî ma're ukupî pî' natîi —ta'pîiya. Moropai ta'pîiya: —Uurî wanî sîrîrî uyaironpî'to' pî' neken eranne'

mas até para morrer em Jerusalém pelo nome do SENHOR Jesus.

14 Como, porém, não o persuadimos, conformados, dissemos: Faça-se a vontade do SENHOR!

15 Passados aqueles dias, tendo feito os preparativos, subimos para Jerusalém;

16 e alguns dos discípulos também vieram de Cesaréia conosco, trazendo consigo Mnasom, natural de Chipre, velho discípulo, com quem nos deveríamos hospedar.

Paulo chega a Jerusalém

17 Tendo nós chegado a Jerusalém, os irmãos nos receberam com alegria.

18 No dia seguinte, Paulo foi conosco encontrar-se com Tiago, e todos os presbíteros se reuniram.

19 E, tendo-os saudado, contou minuciosamente o que Deus fizera entre os gentios por seu ministério.

20 Ouvindo-o, deram eles glória a Deus e lhe disseram: Bem vês, irmão, quantas dezenas de milhares há entre os judeus que creram, e todos são zelosos da lei;

pe pra wai moropai Jerusalém po uwî to'ya pî' eranne' pe wanî pepîn sîrîrî. Uyepotorî Jesus wenai eranne' pe pra wai eturumakasa' sîrîrî —ta'pîiya.

14Iwatî annaya eserîke pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen irumaka'pî annaya. Mîrîrî ye'nen ta'pî annaya ipî': —Moriya itu'se Paapa e'to' ku'kî —ta'pî annaya.

15Mîrîrî tîpo anna yemanne koneka'pî annaya. Moropai anna wîtî'pî Jerusalém pona.

16Anna wîtî yai Cesaréia poi tiaronkon innape Jesus ku'nenan wîtî'pî anna pokonpe. Inkamoroya anna yarî'pî wîttî ta anna e'to' ton ta. Mnasom yewî' ta, Chipre wono poinon pe tîwe'sen. Pena pata painon innape Jesus ku'nen pe awanî'pî. Mîîkîrî yewî' ta anna ko'mamî'pî.

Paulo Erepamî Jerusalém Pona

17Jerusalém pona anna erepansa' yai innape Jesus ku'nenanya anna yapisî'pî tîwakîrikon pe taatausinpai.

18Erenma'sa' pe Paulo wîtî'pî anna pokonpe soosi esa' Tiago yarakkîrî teeseporîpa kai'ma. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon inkamoro soosi esanon emurukuntîsa' wanî'pî miarî.

19Moropai inkamoro pî' Paulo esekaremekî'pî. Moropai tamî'nawîrî taasarî'pî pî' Paulo eseurîma'pî î' kai'ma Paapaya Judeuyamî' pepîn pîika'tî'pî ekaremekî'pîiya to' pî'.

20Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon ya inkamoro emurukuntî'san soosi esanonya ta'pî: —Morî pe man, Paapa —ta'pî to'ya. Moropai ta'pî to'ya Paulo pî': —Morî pe

era'makî maasa uyakon tarî tu'ke iku'ne'tî yentai Judeuyamî' man innape Jesus ku'nenan pe. Tîîse inkamoro wanî mîrîrî mîrîrî warantî si'ma teserukon kupî to'ya mîrîrî kure'ne. Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî to' ko'mamî.

21 e foram informados a teu respeito que ensinas todos os judeus entre os gentios a apostatarem de Moisés, dizendo-lhes que não devem circuncidar os filhos, nem andar segundo os costumes da lei.

21Inkamoroya etasa' î' kai'ma Judeuyamî' yenupasa'ya tiaron pata po tîwe'sanon, teserukon rumakato'pe to'ya kai'ma. Moropai to' yenupasa'ya teserukon tînmukukon mere pi'pî pottî ya'tî to'ya namai, Judeuyamî' yeserukon kupî to'ya namai.

22 Que se há de fazer, pois? Certamente saberão da tua chegada.

22Inkamoroya innape amîrî erepansa' epu'tî sîrîrî tarî. Mîrîrî ye'nen î' see kupî e'painon?

23 Faze, portanto, o que te vamos dizer: estão entre nós quatro homens que, voluntariamente, aceitaram voto;

23Morî pe awanî e'painon amîrîya ikupîya see warantî maasa pra tarî to' man uurî'nîkon kore'ta asakîrîronkon warayo'kon. Inkamoroya î' kupî Paapa ton pe ta'pî tîuya'nîkon kupî.

24 toma-os, purifica-te com eles e faze a despesa necessária para que raspem a cabeça; e saberão todos que não é verdade o que se diz a teu respeito; e que, pelo contrário, andas também, tu mesmo, guardando a lei.

24Mîrîrî ye'nen atîkî to' pokonpe î' taasa' Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî kupîkonpa, yairî Paapa yapurîkonpa kai'ma. Moropai to' nîtîrî ton pe carneiroyamî' ye'mata Paapa yapurîto'pe to'ya, moropai tîpu'paikon si'po ya'tîto'pe to'ya nîrî. Mîrîrî warantî ikupîya ya, tamî'nawîronkonya epu'tî, awinîkîi to' eseurîmato' wanî seru'ye' pe kai'ma. Yairî aako'mamî Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî epu'tî to'ya.

25 Quanto aos gentios que creram, já lhes transmitimos decisões para que se abstenham das coisas sacrificadas a ídolos,

25Tîîse Judeuyamî' pepîn pî' innape Jesus ku'nenan pia kaareta yarima'pî uurî'nîkonya. To' pî' taato' see warantî:

do sangue, da carne de animais sufocados e das relações sexuais ilícitas.

26 Então, Paulo, tomando aqueles homens, no dia seguinte, tendo-se purificado com eles, entrou no templo, acertando o cumprimento dos dias da purificação, até que se fizesse a oferta em favor de cada um deles.

A prisão de Paulo

27 Quando já estavam por findar os sete dias, os judeus vindos da Ásia, tendo visto Paulo no templo, alvoroçaram todo o povo e o agarraram,

28 gritando: Israelitas, socorro! Este é o homem que por toda parte ensina todos a serem contra o povo, contra a lei e contra este lugar; ainda mais, introduziu até gregos no templo e profanou este recinto sagrado.

"Paaka sararuri kîsantî mia' ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî tînapurîkon pe. Moropai imînîrî'pî kîsantî. Moropai inî'rî i'mî ye'pî tîwaikkî'se iwîsa' kîsantî. Moropai ta'pî se' tapairî warayo'kon wanî namai wîri'sanyamî' yarakkîrî. Moropai wîri'sanyamî' wanî namai se' tapairî warayo'kon yarakkîrî" mîrîrî warantî Judeuyamî' pepîn pî' ta'pî uurî'nîkonya — ta'pî to'ya.

26Mîrîrî ye'nen eerenma'sa' pe inkamoro asakîrîronkon yarakkîrî Paulo wîtî'pî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî kupîkonpa. Moropai teepîremasanon pia to' wîtî'pî epîremanto' yewî' ta, ekareme'se paaka to' nîpo'tî ton ye'ma tîuya ta'pî Pauloya. Morî pe to' enato'pe Paapa winîkîi kai'ma. Moropai iweiyu ton mo'ka'pî to'ya tekînkon po'tî tîuya'nîkon weiyu ton. Mîrîrî warantî ikupî'pî to'ya Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî.

Paulo Yapisî To'ya

27Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'no wei ataretî'ka ko'mannîpî tanne tiaronkon Judeuyamî' Ásia patapoinîkonya Paulo era'ma'pî epîremanto' yewî' ta. Inkamoroya arinîkon Judeuyamî' yausinpa'pî inî' panpî' Paulo winîkîi to' ekore'ma'to'pe kai'ma.

28Moropai Paulo yapisî'pî to'ya. Moropai inkamoro entaimepîtî pia'tî'pî. — Judeuyamî' anna pîika'tîtî. Mîserî warayo' pemonkonyamî' yenupa pinunpanen. Eerepansa' man tarî uurî'nîkon kore'ta. Moisés kaaretarîya yenupanto' winîkîi eeseurîma îri pe, moropai epîremanto'

yewî' winîkîi. Moropai inkamoro yarakkîrî tîwe'sanon Judeuyamî' pepîn ewonsa' man uyeserukon yawîrî pra.

29 Pois, antes, tinham visto Trófimo, o efésio, em sua companhia na cidade e julgavam que Paulo o introduzira no templo.

29Mîrîrî ta'pî to'ya maasa pra Trófimo Éfeso pon era'masa' tîuya'nîkon ye'nen Paulo yarakkîrî cidade po. To' esenumenka'pî Pauloya yaasa' kai'ma epîremanto' yewî' ta.

30 Agitou-se toda a cidade, havendo concorrência do povo; e, agarrando a Paulo, arrastaram-no para fora do templo, e imediatamente foram fechadas as portas.

30Mîrîrî yai to' esiyu'pî'to' eta'pî cidade ponkonya. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' eka'tunsa' wanî'pî to' pia. Inkamoroya Paulo yapisî'pî moropai iworoka'pî to'ya epîremanto' yewî' tapai. Mîrîrî tîpo mana'ta yarakkamo'pî to'ya.

31 Procurando eles matá-lo, chegou ao conhecimento do comandante da força que toda a Jerusalém estava amotinada.

31Inkamoroya Paulo wîî kupî tanne, Romanoyamî' pe tîwe'sanon surarayamî' esa'ya itekare eta'pî, Jerusalém po to' ekore'masa' yekare.

32 Então, este, levando logo soldados e centuriões, correu para o meio do povo. Ao verem chegar o comandante e os soldados, cessaram de espancar Paulo.

32Moropai ka'ne' pe ipemonkonoyamî' yanno'pîiya manni'kan ipîkkukon pokonpe. Moropai to' eka'tumî'pî to' kore'ta. Surarayamî' esa' era'ma tîuya'nîkon ye'nen, arinîkon Paulo pa'tîpî'nenanya ipa'tîpî' tîuya'nîkon emî'pannîpî'pî.

33 Aproximando-se o comandante, apoderou-se de Paulo e ordenou que fosse acorrentado com duas cadeias, perguntando quem era e o que havia feito.

33Mîrîrî yai surarayamî' esa' iipî'pî Paulo pia moropai yaironpîtî me'po'pîiya asakî'ne sa'man ferro ke. Moropai ekaranmapo'pîiya: —Anî' kin mîserî warayo'? Î' konekasai'ya nai mîîto'pe? —ta'pîiya.

34 Na multidão, uns gritavam de um modo; outros, de outro; não podendo ele, porém, saber a verdade por causa do tumulto,

34Mîrîrî yai arinîkon entaimepîtî'pî tiaronkonya î' taa tîuya'nîkon epu'tî pra awanî'pî. Tiaron pe to' maimu wanî'pî. Tiaron sinkaya inî'rî eesepu'tî pra. Mîrîrî

ordenou que Paulo fosse recolhido à fortaleza.

35 Ao chegar às escadas, foi preciso que os soldados o carregassem, por causa da violência da multidão,

36 pois a massa de povo o seguia gritando: Mata-o!

37 E, quando Paulo ia sendo recolhido à fortaleza, disse ao comandante: É-me permitido dizer-te alguma coisa? Respondeu ele: Sabes o grego?

38 Não és tu, porventura, o egípcio que, há tempos, sublevou e conduziu ao deserto quatro mil sicários?

39 Respondeu-lhe Paulo: Eu sou judeu, natural de Tarso, cidade não insignificante da Cilícia; e rogo-te que me permitas falar ao povo.

40 Obtida a permissão, Paulo, em pé na escada, fez com a mão sinal ao povo. Fez-se grande silêncio, e ele falou em língua hebraica, dizendo:

ye'nen î' epu'tî surarayamî' esa'ya eserîke pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen surarayamî' yaipontî'pî to' esa'ya Paulo yaato'pe to'ya tewî'kon ta.

35Aminke pra wîttî ta enu'nîto'pe ikonekasa' poro to' wîtî yai Paulo yanumî'pî to'ya kawîne yarîkonpa. Maasa pra iwenairî arinîkon iipî'pî teekore'mai Paulo winîkîi tîwanîkon ye'nen.

36To' entaimepîtî'pî inî' panpî' iwenairî si'ma: —Iwîtî iwîtî —ta'pî to'ya.

Pemonkonyamî' Yarakkîrî Paulo Eseurîma.

37Mîrîrî tewî'kon ta tawonnîpî to'ya tanne, Pauloya ta'pî surarayamî' esa' pe tîwe'sen pî': —Amîrî yarakkîrî eseurîma e'painon? —ta'pîiya. Surarayamî' esa'ya yuuku'pî: —O'non ye'ka pe see eeseurîma mîrîrî Grego pe?

38Amîrî ka'rî wanî manni' Egito pon pe. Manni' 4.000 surarayamî' kaisarî yaanen keren pona uyesa'kon yarakkîrî epîi? —ta'pîiya.

39Pauloya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Uurî wanî Judeu pe. Esenpo'pî Tarso cidaderî po. Ipîkku cidade Celícia pata po. Mîrîrî ye'nen maasa eseurîmapai wai pemonkonyamî' yarakkîrî —ta'pîiya.

40Mîrîrî ye'nen surarayamî' esa'ya eeseurîmato'pe ipata'se' ton tîrî'pî. Moropai Paulo wanî'pî satippe mîrîrî wîttî ta enu'nîto'pe ikonekasa' po. Mîîkîrîya tenya ke moo e'tî ta'pî pemonkonyamî' pî'. Moropai tamî'nawîronkon atî'napansa' tanne eeseurîma'pî Judeuyamî' maimu pe. Ta'pîiya:

Atos 22

Paulo apresenta a sua defesa

1 Irmãos e pais, ouvi, agora, a minha defesa perante vós.

2 Quando ouviram que lhes falava em língua hebraica, guardaram ainda maior silêncio. E continuou:

3 Eu sou judeu, nasci em Tarso da Cilícia, mas criei-me nesta cidade e aqui fui instruído aos pés de Gamaliel, segundo a exatidão da lei de nossos antepassados, sendo zeloso para com Deus, assim como todos vós o sois no dia de hoje.

4 Persegui este Caminho até à morte, prendendo e metendo em cárceres homens e mulheres,

5 de que são testemunhas o sumo sacerdote e todos os anciãos. Destes, recebi cartas para os irmãos; e ia para Damasco, no propósito de trazer manietados para Jerusalém os que também lá estivessem, para serem punidos.

Atos 22

(At 9.1-19; At 26.12-18)

1—Uyonpayamî', uyakontonon uyuntonon maasa eseurîma etatî.

2Î' kai'ma esekaremekî apî'nîkon amîrî'nîkon rawîrî si'ma. Judeuyamî' maimu pe eeseurîma eta tîuya'nîkon ye'nen arinîkon atî'napamî'pî. Moo to' wanî'pî. Moropai ta'pî Pauloya:

3—Uurî wanî Judeu pe pu'kuru. Esenpo'pî pe wanî Tarso cidaderî po Celícia pata po. Tîîse uurî wanî e'tîwarî'ka'pî pe tarî Jerusalém po. Mîrîrî ye'nen uurî wanî manni' yenupaton Gamaliel nenupa'pî pe. Mîrîrî ye'nen uurî wanî esenupa'pî pe kure'ne utamokon yeserurî'pî pî' uyeserukon pî'. Mîrîrî ye'nen uurî wanî'pî Paapa ton pe esenyaka'mapai nîrî mîrîrî yai.

4Tarîronkon amîrî'nîkon wanî manni' warantî. Mîrîrî yai Jesusya tenupato'kon tîîko'mansenon taruma'tîpîtî'pîuya. Tiaron pensa to' sa'manta'pî uwenai. Warayo'kon moropai wîri'sanyamî' yapi'pîtî'pîuya tarakkannîto' yewî' ta to' yaapîtî'pîuya.

5Mîrîrî epu'tî pî' teepîremasanon esanon yepotorîya morî pe, moropai panamatonkon esanonya sîrîrî tauya manni' epu'tî yairî awanî, maasa pra kaareta esa'se uutî'pî to' pia, uutîto'pe kai'ma Damasco pona innape Jesus ku'nenan Judeuyamî' yapi'se to' ene'to'peuya to' tewa'tîi sa'man ferro ke

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

kai'ma tarîwaya Jerusalém pona to' taruma'tîi.

6 Ora, aconteceu que, indo de caminho e já perto de Damasco, quase ao meio-dia, repentinamente, grande luz do céu brilhou ao redor de mim.

6Ta'pî Pauloya: —Damasco pona uutî tanne neka'ta pairî wei ena ko'mannîpî tanne a'kaya uweiyu'ma'pî mararî pra, mîrîrî pe rî.

7 Então, caí por terra, ouvindo uma voz que me dizia: Saulo, Saulo, por que me persegues?

7Moropai uurî esenumî'pî moropai ka' winîpainon mai eta'pîuya. “Saulo, î' ton pe utaruma'tî pî' aako'mamî mîrîrî?” ta'pîiya.

8 Perguntei: quem és tu, SENHOR? Ao que me respondeu: Eu sou Jesus, o Nazareno, a quem tu persegues.

8Mîîkîrî ekaranmapo'pîuya. “Anî' kin amîrî, uyepotorî?” ta'pîuya. Moropai ta'pîiya upî': “Uurî Jesus Nazaré poinon manni' itaruma'tî pî' aako'mamî manni'” ta'pîiya.

9 Os que estavam comigo viram a luz, sem, contudo, perceberem o sentido da voz de quem falava comigo.

9Mîrîrî yai upokonpe tuutîsanon warayo'konya mîrîrî a'ka era'ma'pî. Tîîse mai uyarakkîrî teeseurîmasen eta to'ya pra awanî'pî.

10 Então, perguntei: que farei, SENHOR? E o SENHOR me disse: Levanta-te, entra em Damasco, pois ali te dirão acerca de tudo o que te é ordenado fazer.

10Moropai inî'rî ekaranmapo'pîuya ipî'. “Uyepotorî î' kupîuya e'painon?” ta'pîuya. Moropai ta'pîiya upî': “E'mî'sa'kakî atîkî Damasco pona. Miarî ankupî ton ekaremekîuya. Mîrîrî ekaremekî to'ya apî'”, ta'pîiya.

11 Tendo ficado cego por causa do fulgor daquela luz, guiado pela mão dos que estavam comigo, cheguei a Damasco.

11Mîrîrî a'kaya uweiyu'ma'pî pata pai enkaru'ne enasa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen upokonpe tuutîsanonya uyenya pî' uyarî'pî Damasco pona.

12 Um homem, chamado Ananias, piedoso conforme a lei, tendo bom testemunho de todos os judeus que ali moravam,

12Mîrîrî yai Damasco po warayo' wanî'pî itese' Ananias. Mîîkîrî wanî'pî Paapa yapurînen pe. Moropai uyeserukon yawîrî tîwe'sen pe. Tamî'nawîronkon Judeuyamî' Damasco ponkonya inama'pî.

13 veio procurar-me e, pondo-se junto a mim, disse: Saulo, irmão, recebe

13Mîîkîrî erepamî'pî uupia. Mîîkîrîya ta'pî upî': “Uyakon Saulo, inî'rî enkaru'ne pra

novamente a vista. Nessa mesma hora, recobrei a vista e olhei para ele.

14 Então, ele disse: O Deus de nossos pais, de antemão, te escolheu para conheceres a sua vontade, veres o Justo e ouvires uma voz da sua própria boca,

15 porque terás de ser sua testemunha diante de todos os homens, das coisas que tens visto e ouvido.

16 E agora, por que te demoras? Levanta-te, recebe o batismo e lava os teus pecados, invocando o nome dele.

17 Tendo eu voltado para Jerusalém, enquanto orava no templo, sobreveio-me um êxtase,

18 e vi aquele que falava comigo: Apressa-te e sai logo de Jerusalém, porque não receberão o teu testemunho a meu respeito.

19 Eu disse: SENHOR, eles bem sabem que eu encerrava em prisão e, nas sinagogas, açoitava os que criam em ti.

20 Quando se derramava o sangue de Estêvão, tua testemunha, eu também

enakî", ta'pîiya upî'. Mîrîrî pe rî enkaru'ne pra ena'pî. Mîîkîrî era'ma'pîuya.
14Mîîkîrîya ta'pî upî': "Saulo, penaronkon utamokon nurî'tî napurî'pî Paapaya amîrî menkasa' î' itu'se tîwe'to' epu'tîpa kai'ma, moropai mîîkîrî yairon pe tîwe'sen era'mapa kai'ma moropai yarakkîrî eeseurîmapa", ta'pîiya.
15"Maasa pra imîrî ton pe ekaremekîya pe nai tamî'nawîrî iwinîpai anera'ma'pî moropai aneta'pî ekaremekîya pe nai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pî'.
16Tîîko'manse pra e'mî'sa'kakî uyepotorîkon pî' awe'pîika'tîto' esa'kî, imakui'pî ankupî'pî ku'to'pe Paapaya tîîwanmîra", ta'pîiya upî'. "Moropai innape ikupîya wenai esenpatakonakî".
17Paulo eseurîma ko'mannîpî'pî: — Enna'po'pî Jerusalém pona. Mîrîrî yai epîrema tanne epîremanto' yewî' ta uwe'ne'pîtî warantî awanî'pî.
18Uyepotorî era'ma'pîuya. Mîîkîrîya ta'pî upî': "Ka'ne' pe tarîpai Jerusalém poi epa'kakî maasa pra tarîronkon pemonkonyamî'ya eta pepîn upî' eeseurîmato'", ta'pîiya.
19Mîrîrî yuuku'pîuya. Uyepotorî inkamoroya morî pe epu'tî pî' to' man maasa pra uurî wîtîpîtî'pî Judeuyamî' epere'to' yewî'kon ta. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan yapi'pîtî'pîuya. To' po'pîtî'pîuya. Mîrîrî epu'tî pî' to' man.
20Moropai Estevão manni' Uyepotorîkon pî' teeseurîmasen wîî taa to'ya yai inna

estava presente, consentia nisso e até guardei as vestes dos que o matavam.

21 Mas ele me disse: Vai, porque eu te enviarei para longe, aos gentios.

Paulo livra-se de ser açoitado

22 Ouviram-no até essa palavra e, então, gritaram, dizendo: Tira tal homem da terra, porque não convém que ele viva!

23 Ora, estando eles gritando, arrojando de si as suas capas, atirando poeira para os ares,

24 ordenou o comandante que Paulo fosse recolhido à fortaleza e que, sob açoite, fosse interrogado para saber por que motivo assim clamavam contra ele.

25 Quando o estavam amarrando com correias, disse Paulo ao centurião presente: Ser-vos-á, porventura, lícito açoitar um cidadão romano, sem estar condenado?

26 Ouvindo isto, o centurião procurou o comandante e lhe disse: Que estás para fazer? Porque este homem é cidadão romano.

ta'pîuya. Mîrîrî ye'nen to' pon yapisî'pî uurîya iwî to'ya tanne.

21Uyepotorîkonya ta'pî upî': "Atîkî maasa pra ayarimauya sîrîrî aminke umaimu ekareme'se attîpa Judeuyamî' pepîn pî'"

Romano Pe Tîwanî Ekaremekî Pauloya

22Arinîkonya Paulo eseurîma eta'pî. Tîîse Judeuyamî' pepîn pî' eeseurîmasa' ye'nen to' entaimepîtî pia'tî'pî mararî pra meruntî ke. Ta'pî to'ya: —Poro pona yenpa'katî. Iwîtî. Inî'rî enen wanî e'pai pra man —ta'pî to'ya.

23Inkamoro entaimepîtî'pî tîponkon tapi'se kakîsiya yenunpîtî'pî to'ya. Moropai kutupan yenunpîtî'pî to'ya ka' yekaya tîwentaimepîtîkon ye'ka pe.

24Mîrîrî ye'nen surarayamî' esa'ya tîpemonkonoyamî' yaipontî'pî Paulo yapi'to'pe to'ya miarî mîrîrî wîttî sa'man pe ikonekasa' ta yaato'pe to'ya. Moropai to' yaipontî me'po'pîiya i'po'pî'to'pe to'ya. Maasa pra î' ton pe Judeuyamî' ekore'ma'pî tîpî' ekaremekîiya yu'se awanî'pî.

25Tîîse maasa tewa'tî to'ya tanne i'po'pîtîkonpa Pauloya ipîkku pe tîwe'sen surara ekaranmapo'pî. —Morî pe awanî e'painon pemonkon Romano pe tîwe'sen po'pî'to'pe, "Mîîkîrî taruma'tîtî" Juizya taasa' pra tîîse? —ta'pîiya.

26Mîrîrî eta tîuya pe ipîkku pe tîwe'sen mîîkîrî surara wîtî'pî tesa'kon pia. Ta'pîiya: —Aka î' taasa'ya manni' pî' manni' warayo' man upatakon pon pe, Romano pe —ta'pîiya. Mîrîrî warantî ta'pîiya maasa pra

27 Vindo o comandante, perguntou a Paulo: Dize-me: és tu romano? Ele disse: Sou.

28 Respondeu-lhe o comandante: A mim me custou grande soma de dinheiro este título de cidadão. Disse Paulo: Pois eu o tenho por direito de nascimento.

29 Imediatamente, se afastaram os que estavam para o inquirir com açoites. O próprio comandante sentiu-se receoso quando soube que Paulo era romano, porque o mandara amarrar.

30 No dia seguinte, querendo certificar-se dos motivos por que vinha ele sendo acusado pelos judeus, soltou-o, e ordenou que se reunissem os principais sacerdotes e todo o Sinédrio, e, mandando trazer Paulo, apresentou-o perante eles.

Atos 23

Paulo perante o Sinédrio

1 Fitando Paulo os olhos no Sinédrio, disse: Varões, irmãos, tenho andado diante de Deus com toda a boa consciência até ao dia de hoje.

mîîkîrî ye'ka tîpatakon yawon pe tîwe'sen po'pîtî to'ya eserîke pra awanî'pî.
27Surarayamî' esa' wîtî'pî ka'ne' pe Paulo yarakkîrî eseurîmai. Ekaranmapo'pîiya: —Ka'kî upî'. Amîrî wanî upatakon pon pe, Romano pe? —ta'pîiya. —Inna —ta'pî Pauloya.
28Tarîpai surarayamî' esa'ya ta'pî: —Uurî nîrî wanî. Tîîse kure'ne tîniru tî'ka'pîuya Romano pe e'to'pe kai'ma —ta'pî surarayamî' esa'ya. Tîîse ta'pî Pauloya: —Uurî esenpo'pî Romano pe maasa pra uyun wanî Romano pe —ta'pîiya.
29Mîrîrî ye'nen ka'ne' pe inkamoro warayo'kon Paulo ekaranmapo'pî'nenan iipia si'ma inkamoroya Paulo rumaka'pî. Moropai mîîkîrî to' esa' esi'nîpî'pî maasa pra Romano pe Paulo epu'tî tîuya ye'nen. Moropai Paulo yaironpîtî me'posa' tîuya ye'nen i'po'pî'to'pe to'ya. Mîrîrî pî' eranne' pe mîîkîrî ena'pî.

Teepîremasanon Esanon Rawîrî Paulo Enepî To'ya.

30Erenma'sa' teepîremasanon esanon muurukuntî me'po'pî surarayamî' esa'ya. Maasa pra î' wani' awanî ye'nen Judeuyamî' ekore'masa' anepu'pai awanî'pî Paulo winîkîi. Mîrîrî ye'nen Paulo rumaka me'po'pîiya moropai Paulo enepî me'po'pîiya to' rawîrî.

Atos 23

1Mîrîrî yai Pauloya inkamoro emurukuntî'san era'ma'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Uyonpayamî' uurî wanî

sîrîrî tîpose î' rî imakui'pî unkupî'pî ton pra Paapa winîkîi —ta'pîiya.

2 Mas o sumo sacerdote, Ananias, mandou aos que estavam perto dele que lhe batessem na boca.

2Mîrîrî eta tîuya pe Ananias teepîremasanon esanon yepotorîya pemonkonyamî' Paulo pia tîwe'sanon yaipontî'pî inta pona ipa'tî to'pe to'ya kai'ma.

3 Então, lhe disse Paulo: Deus há de ferir-te, parede branqueada! Tu estás aí sentado para julgar-me segundo a lei e, contra a lei, mandas agredir-me?

3Mîîkîrî teepîremasanon esanon pî' ta'pî Pauloya: —Paapaya ataruma'tî mîrîrî wenai. Amîrî wanî mîrîrî moro eereutasa' Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî utaruma'tîpa kai'ma tîîse î' ton pe upa'tî me'poya mîrîrî? Moisés kaaretarîya taasa' yawîrî pra awanî mîrîrî. Seru'ye' pe awanî mîrîrî —ta'pîiya.

4 Os que estavam a seu lado disseram: Estás injuriando o sumo sacerdote de Deus?

4Inkamoro Paulo pia tîwe'sanonya ta'pî ipî': —Î' ton pe see mîrîrî warantî uyesa'kon pe tîwe'sen Paapa poitîrî winîkîi imakui'pî pe eeseurîma? —ta'pî to'ya.

5 Respondeu Paulo: Não sabia, irmãos, que ele é sumo sacerdote; porque está escrito: Não falarás mal de uma autoridade do teu povo.

5Mîrîrî yuuku'pî Pauloya: —Uyonpayamî', teepîremasanon esanon yepotorî pe awanî epu'tîuya pra wai —ta'pîiya. —Inna seru' pepîn Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sen winîkîi imakui'pî pe eseurîman namai. *(Êx 22.28)*

6 Sabendo Paulo que uma parte do Sinédrio se compunha de saduceus e outra, de fariseus, exclamou: Varões, irmãos, eu sou fariseu, filho de fariseus! No tocante à esperança e à ressurreição dos mortos sou julgado!

6Inkamoro arinîkon emurukuntî'san kore'ta tiaronkon saduceuyamî' moropai fariseuyamî' era'ma tîuya ye'nen Paulo eseurîma'pî meruntî ke. Ta'pîiya: —Uyonpayamî', Uurî wanî fariseu pe. Maasa pra uyun fariseu. Tarî wanî sîrîrî itaruma'tîsa' pe maasa pra innape isa'manta'san e'mî'sa'kato' kupîuya wenai.

7 Ditas estas palavras, levantou-se grande dissensão entre fariseus e saduceus, e a multidão se dividiu.

7Mîrîrî taiya eta tîuya'nîkon ye'nen inkamoro arinîkon eseurîma pia'tî'pî mîrîrî pî'. Teeseurîmakonpa to' epantakapîtî'pî mîrîrî pî'.

8 Pois os saduceus declaram não haver ressurreição, nem anjo, nem espírito; ao passo que os fariseus admitem todas essas coisas.

8Maasa pra saduceuyamî' wanî'pî innape isa'manta'san e'mî'sa'ka ku'nenan pe pra. Moropai inserîyamî' moro to' wanî ku'nenan pe pra to' wanî'pî. Moropai pemonkon yekaton moro awanî ku'nenan pe pra to' wanî'pî. Tîîse tamî'nawîrî mîrîrî kupî fariseuyamî'ya innape. Mîrîrî epu'tî'pî to'ya tamî'nawîrî.

9 Houve, pois, grande vozearia. E, levantando-se alguns escribas da parte dos fariseus, contendiam, dizendo: Não achamos neste homem mal algum; e será que algum espírito ou anjo lhe tenha falado?

9Mîrîrî ye'nen to' entaimepîtî pia'tî'pî inî' panpî'. Inkamoro kore'ta tîwe'sanon Moisés yeseru rî'pî pî' yenupatonkon fariseuyamî' yonpayamî' e'mî'sa'ka'pî. Inkamoroya ta'pî to' pî': —Î' rî imakui'pî era'ma annaya pra man mîserî warayo' winîkîi. Yai pra inserî eseurîmasa' yarakkîrî. Mîîwîni pra awanî ya yekaton awanî eseurîmasa' yarakkîrî —ta'pî to'ya.

10 Tomando vulto a celeuma, temendo o comandante que fosse Paulo espedaçado por eles, mandou descer a guarda para que o retirassem dali e o levassem para a fortaleza.

10Tîîse to' ekore'mato' tî'napamî pra awanî'pî. Mararî pra to' ekore'ma'pî. Mîrîrî ye'nen surarayamî' esa' esi'nîpî'pî Paulo merenkîpîtî to'ya kai'ma. Mîrîrî ye'nen surarayamî' autî'pî ka'ne' pe ta'pîiya Paulo mo'kato'pe to'ya to' kore'tapai. Inî'rî yaato'pe to'ya mîrîrî wîttî sa'man pe ikonekasa' ta.

O Senhor aparece a Paulo

11 Na noite seguinte, o SENHOR, pondo-se ao lado dele, disse: Coragem! Pois do modo por que deste testemunho a meu respeito em Jerusalém, assim importa que também o faças em Roma.

11Moropai tiaron ewarono' ya' Uyepotorîkon esenpo'pî Paulo pia. Mîîkîrîya ta'pî ipî': —Meruntî ke e'kî. Aasarî tarî Jerusalém po uyekare pî' eeseurîmasa' nai. Tarîpai attî kupî sîrîrî

uyekare pî' eseurîmai Roma cidaderî pona —ta'pîiya.

A cilada dos judeus

12 Quando amanheceu, os judeus se reuniram e, sob anátema, juraram que não haviam de comer, nem beber, enquanto não matassem Paulo.

13 Eram mais de quarenta os que entraram nesta conspirata.

14 Estes, indo ter com os principais sacerdotes e os anciãos, disseram: Juramos, sob pena de anátema, não comer coisa alguma, enquanto não matarmos Paulo.

15 Agora, pois, notificai ao comandante, juntamente com o Sinédrio, que vo-lo apresente como se estivésseis para investigar mais acuradamente a sua causa; e nós, antes que ele chegue, estaremos prontos para assassiná-lo.

16 Mas o filho da irmã de Paulo, tendo ouvido a trama, foi, entrou na fortaleza e de tudo avisou a Paulo.

17 Então, este, chamando um dos centuriões, disse: Leva este rapaz ao comandante, porque tem alguma coisa a comunicar-lhe.

Paulo Anwîpai To' Wanî.

12Erenma'sa' pe Judeuyamî' emurukuntî'pî teserukon konekai î' koneka tîuya'nîkon pî'. Inkamoroya ta'pî tekkarikon yonpa to'ya pepîn tuna î' rî enîrî to'ya pepîn Paulo wîî tîuya'nîkon pîkîrî. Mîrîrî ye'nen tîmaimukon mana'poka to'ya eserîke pra awanî'pî.

13Inkamoro warayo'kon wanî'pî teserukon koneka'tîponkon asakî'ne pemonkon (40) yentai to' wanî'pî.

14Inkamoro wîtî'pî eseurîmai teepîremasanon esanon yarakkîrî moropai Judeuyamî' esanon yarakkîrî. Ta'pî to'ya: —Anna yeseru koneka pî' anna man yairî anna yekkari yonpa annaya pepîn moropai î' rî enîrî annaya pepîn Paulo wîî annaya pra awanî ya —ta'pî to'ya. —Mîrîrî taa annaya sîrîrî apî':

15Surarayamî' esa' yaipontîtî Paulo yaato'peiya aapia'nîkon. Manni' ipî' "Inî'rî iwinîpai î' anepu'pai anna wanî", makai ipî' —ta'pî to'ya. —Anna wanî sîrîrî inîmîkî pî' iwîto'pe annaya e'ma ta eerepamî pra tîîse maasa —ta'pî to'ya.

16Tîîse mîrîrî to' eseurîmato' eta'pî Paulo yenaru more warayo'ya. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ewomî'pî surarayamî' yewî' ta moropai Paulo pî' ekaremekî'pîiya tamî'nawîrî.

17Mîrîrî ye'nen Pauloya ipîkku pe tîwe'sen surara yanno'pî. Moropai ta'pîiya: —Mîserî maasaron yaakî ayesa'kon pia. Maasa pra inekaremekî ton moro man ipî'.

18 Tomando-o, pois, levou-o ao comandante, dizendo: O preso Paulo, chamando-me, pediu-me que trouxesse à tua presença este rapaz, pois tem algo que dizer-te.

19 Tomou-o pela mão o comandante e, pondo-se à parte, perguntou-lhe: Que tens a comunicar-me?

20 Respondeu ele: Os judeus decidiram rogar-te que, amanhã, apresentes Paulo ao Sinédrio, como se houvesse de inquirir mais acuradamente a seu respeito.

21 Tu, pois, não te deixes persuadir, porque mais de quarenta entre eles estão pactuados entre si, sob anátema, de não comer, nem beber, enquanto não o matarem; e, agora, estão prontos, esperando a tua promessa.

22 Então, o comandante despediu o rapaz, recomendando-lhe que a ninguém dissesse ter-lhe trazido estas informações.

23 Chamando dois centuriões, ordenou: Tende de prontidão, desde a hora terceira da noite, duzentos soldados, setenta de cavalaria e duzentos lanceiros para irem até Cesaréia;

18Mîîkîrî yarî'pîiya surarayamî' esa' pia. Moropai ta'pîiya ipî': —Sinpata manni' arakkansa' manni' Pauloya uyanno pî' man. Moropai "Mîserî warayo' maasaron yaakî iipia", taa pî' man. "Inekaremekî ton moro man ipî'", taa pî' man —ta'pîiya.
19Surarayamî' esa'ya warayo' maasaron yapisî'pî itenya pî' moropai yarî'pîiya tiaron winîkîi. Ekaranmapo'pîiya: —Î' moro nai anekaremekî ton upî'? —ta'pîiya.
20Mîîkîrîya yuuku'pî: —Judeuyamî'ya taa pî' man penane Paulo yarîpa panamatonkon esa' pe tîwe'sanon pia inî'rî iwinîpai î' anepu'pai to' wanî, taa pî' to' man. Tîîse to' seruku kinî —ta'pîiya.
21—Tîîse mîrîrî pî' inna kîkai maasa pra asakî'ne pemonkon kaisarî yentai warayo'kon wanî e'ma ta Paulo nîmîkî pî' iwîkonpa. Inkamoroya teserukon konekasa' yairî. Tekkarikon yonpa to'ya pepîn moropai î' rî enîrî to'ya pepîn Paulo wîî tîuya'nîkon pîkîrî. Mîrîrî ku'sa' to'ya man aasîrî. Tîîse amaimu neken nîmîkî pî' to' ko'mamî mîrîrî î' taaya —ta'pîiya.
22Surarayamî' esa'ya yuuku'pî: —Mîrîrî taaya manni' upî' mîrîrî kîsekaremekîi anî' pî'. Moropai ta'pîiya mîîkîrî maasaron warayo' pî': —Atîkî.

Cesaréia Pona Paulo Yarî To'ya

23Mîrîrî tîpo surarayamî' esa'ya asakî'ne ipîkku pe tîwe'sanon surarayamî' yanno'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Surarayamî' mo'katî 200 kaisarî moropai 70 kaisarî kaware po attîtonkon mo'katî. Moropai 200 kaisarî to' mo'katî manni'kan teepîto'kon yarakkîrî attîtonkon nari' pe

24 preparai também animais para fazer Paulo montar e ir com segurança ao governador Félix.

25 E o comandante escreveu uma carta nestes termos:

A carta de Cláudio a Félix

26 Cláudio Lísias ao excelentíssimo governador Félix, saúde.

27 Este homem foi preso pelos judeus e estava prestes a ser morto por eles, quando eu, sobrevindo com a guarda, o livrei, por saber que ele era romano.

28 Querendo certificar-me do motivo por que o acusavam, fi-lo descer ao Sinédrio deles;

29 verifiquei ser ele acusado de coisas referentes à lei que os rege, nada, porém, que justificasse morte ou mesmo prisão.

30 Sendo eu informado de que ia haver uma cilada contra o homem, tratei de enviá-lo a ti, sem demora, intimando também os acusadores a irem dizer, na tua presença, o que há contra ele. [Saúde.]

Paulo no pretório de Herodes

to' wîtîto'pe Cesaréia cidaderî pona. Mîrîrî ye'nen to' ekonekato'pe sîrîrî ewarono' ya to' ese'ma'tîto'pe 9 horas tîîse —ta'pîiya.

24—Moropai kawareyamî' epotî Paulo wîtîto' ton ipo. Mîîkîrî yaatî morî pe anî'ya mîrîrî poro iwî namai. Murumakatîi pata esa' Félix pia.

25Mîrîrî tîpo surarayamî' esa'ya kaareta menuka'pî. Taato' see warantî:

26Awanî kure'nan pata esa' pe tîwe'sen pe Félix. Sîrîrî kaareta menukauya aapia anepu'tî ton ekaremekîuya apî'.

27Judeuyamî'ya mîserî warayo' yapisî'pî moropai iwî yonpa'pî to'ya tîîse upatakon pon pe Romano pe awanî epu'sau'ya yai, mîîkîrî mo'ka'pîuya pemonkonyamî' pokonpe si'ma iwî to'ya namai.

28Mîrîrî anepu'pai uurî wanî'pî î' wenai iwinîkîi Judeuyamî' ekore'masa'. Mîrîrî ye'nen yarî me'po'pîuya panamatonkon Judeuyamî' esanon rawîrî.

29Mîrîrî tîpo epu'tî'pîuya î' inkupî'pî ton pra awanî. Mîrîrî ye'nen arakkamouya eserîke pra awanî'pî. Moropai iwî eserîke pra awanî'pî î' wenai pra. Tîîse iwinîkîi to' ekore'masa' wanî'pî. Maasa pra to' yeseru yawîrî pra iteseru wanî ye'nen.

30Mîrîrî tîpo epu'tîuya yai Paulo wîîkonpa teserukon konekasa' Judeuyamî'ya yai esenumenka'pî aapia yarimauya pî'. Î' anku'pai tîwanîkon ya aapia tîîse iku'to'pe to'ya kai'ma. Mîrîrî neken ekaremekîuya. Uyese' Cláudio Lísias. Mîrîrî warantî imenuka'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

31 Os soldados, pois, conforme lhes foi ordenado, tomaram Paulo e, durante a noite, o conduziram até Antipátride;

32 no dia seguinte, voltaram para a fortaleza, tendo deixado aos de cavalaria o irem com ele;

33 os quais, chegando a Cesaréia, entregaram a carta ao governador e também lhe apresentaram Paulo.

34 Lida a carta, perguntou o governador de que província ele era; e, quando soube que era da Cilícia,

35 disse: Ouvir-te-ei quando chegarem os teus acusadores. E mandou que ele fosse detido no pretório de Herodes.

Atos 24

Ananias e Tértulo acusam Paulo perante Félix

1 Cinco dias depois, desceu o sumo sacerdote, Ananias, com alguns anciãos e com certo orador, chamado Tértulo, os quais apresentaram ao governador libelo contra Paulo.

2 Sendo este chamado, passou Tértulo a acusá-lo, dizendo: Excelentíssimo Félix, tendo nós, por teu intermédio, gozado de paz perene, e, também por teu providente

31Mîrîrî warantî tesa'kon maimu yawîrî surarayamî' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen Paulo yapisî'pî to'ya moropai yarî'pî to'ya ewaron ya Antipátride cidaderî pîkîrî.

32Erenma'sa' pe tiaronkon surarayamî' enna'po'pî tewî'kon ta tîîse kawareyamî' po tuutîsanon neken wîtî'pî Paulo pokonpe.

33Inkamoroya yarî'pî Cesaréia cidaderî pona. Teerepansa'kon pe kaareta rumaka'pî to'ya pata esa' Félix pia moropai Paulo rumaka'pî to'ya nîrî iipia.

34Mîrîrî kaareta era'ma tîuya yai pata esa'ya Paulo ekaranmapo'pî. —O'non pata pon amîrî? Moropai Pauloya yuuku'pî: —Celícia pata pon —ta'pîiya.

35Mîrîrî epu'tî tîuya pe ta'pîiya ipî': —Moriya inkamoro apî' tîwo'ma'tasanon erepansa' yai mîrîrî yai anepu'pai wai —ta'pîiya. Mîrîrî pe rî yaipontî'pîiya pata esa' Herodes yewî' ta aako'manto'pe.

Atos 24

Paulo Eseurîma Tîpî' Félixya Epu'to'pe

1Mîrîrî yai mia'taikin wei kaisarî tîîko'mamîkon tîpo teepîremasanon esanon yepotorî Ananias moropai tiaronkon Judeuyamî' esanon moropai tiwin to' ton pe teeseurîmasen Tértulo itese'. Inkamoro erepamî'pî pata ko'mannî'nen Félix pia. Miarî Paulo winîkîi to' eseurîma'pî.

2Moropai Paulo yannosa' to'ya tîpo, tîmîrî'nîkon pe teeseurîmasen eseurîma pia'tî'pî mîîkîrî pata ko'mannî'nen rawîrî si'ma. Ta'pîiya: —Amîrî wanî kure'nan pe

cuidado, se terem feito notáveis reformas em benefício deste povo,

pu'kuru pata ko'mannî'nen pe. Mîrîrî ye'nen morî pe pata ko'mannîpîya epu'nen pe awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen anna ko'mamî tîîwanmîra morî kupî pî' aako'mamî morî pe anna Judeuyamî' ko'manto'pe kai'ma.

3 sempre e por toda parte, isto reconhecemos com toda a gratidão.

3Mîrîrî ye'nen “morî pe man” taa annaya apî' tamî'nawîrî î' ku'sa'ya ye'nen anna ton pe tarî neken pra tîîse tamî'nawîrî upatakon poro.

4 Entretanto, para não te deter por longo tempo, rogo-te que, de conformidade com a tua clemência, nos atendas por um pouco.

4Tîîse kure'ne pu'kuru sîrîrî pî' eseurîmapai pra wai eeseta'ka namai tîîse esatîuya maasa inî' panpî' mararî eseurîma etakî —ta'pîiya.

5 Porque, tendo nós verificado que este homem é uma peste e promove sedições entre os judeus esparsos por todo o mundo, sendo também o principal agitador da seita dos nazarenos,

5—Mîserî warayo' epu'tî pî' anna man. Yasi'sirunpaton pe awanî. Mîîkîrî wanî Judeuyamî' ekore'ma emapu'tînen pe tamî'nawîrî pata poro. Moropai mîîkîrî wanî pakkokon esa' pe, manni'kan Jesus Nazaré poinon yapurînenan esa' pe.

6 o qual também tentou profanar o templo, nós o prendemos [com o intuito de julgá-lo segundo a nossa lei.

6Mîrîrî neken pepîn tîîse epîremanto' yewî' kî'pa yu'se awanî, Judeuyamî' pepîn yawonnî pî' yu'se awanî. Uyenupato'kon Moisés kaaretarîya yawîrî pra, mîrîrî ye'nen yapisî'pî annaya, itaruma'tîto'pe annaya kai'ma uyeserukonya taasa' yawîrî, teuren.

7 Mas, sobrevindo o comandante Lísias, o arrebatou das nossas mãos com grande violência,

7Tîîse surarayamî' esa' Lísiasya surarayamî' yarimasa' wanî'pî imo'kai anna pia pai.

8 ordenando que os seus acusadores viessem à tua presença]. Tu mesmo, examinando-o, poderás tomar conhecimento de todas as coisas de que nós o acusamos.

8Mîrîrî tîpo mîîkîrî Lísiasya inkamoro ipî' teeseurîmasanonya yaipontîsa' sîrîrî ipî' eseurîmai to' ii'to'pe arawîrî si'ma. Mîîkîrî ekaranmapoya yai innape awanî epu'tîya moropai etaya iwinîpai innape awanî

epu'tîya innape anna eseurîmasa' iwinîkîi. Mîîkîrî to' ton pe teeseurîmasen Tértulo eseurîma'pî to' rawîrî yairon pî'.

9 Os judeus também concordaram na acusação, afirmando que estas coisas eram assim.

9Moropai ta'pî Judeuyamî'ya: —Yairon pî' taiya mîrîrî —ta'pî to'ya.

Paulo apresenta a sua defesa

10 Paulo, tendo-lhe o governador feito sinal que falasse, respondeu: Sabendo que há muitos anos és juiz desta nação, sinto-me à vontade para me defender,

10Mîrîrî tîpo mîîkîrî pata ko'mannî'nenya Paulo era'ma'pî. Moropai tîpu'pai ke wîu ta'pîiya eeseurîmato'pe kai'ma. Moropai Paulo eseurîma'pî: —Epu'tî pî' wai tu'ke kono' kaisarî pemonkonyamî' Judeuyamî' esa' pe aako'mansa'. Mîrîrî ye'nen uwakîri pe pu'kuru upî'rî esekaremekî amîrîya epu'to'pe sîrîrî arawîrî si'ma —ta'pîiya.

11 visto poderes verificar que não há mais de doze dias desde que subi a Jerusalém para adorar;

11—Tiaronkon ekaranmapokî, taato'pe to'ya apî' î' kai'ma Jerusalém po uuko'mamî'pî yekare asakî'ne pu' pona tîîmo'tai wei kaisarî (12) neken miarî Paapa yapurîi uutîsa' yai.

12 e que não me acharam no templo discutindo com alguém, nem tampouco amotinando o povo, fosse nas sinagogas ou na cidade;

12Judeuyamî'ya uyera'masa' pra man epîremanto' yewî' ta to' pokonpe î' kai'ma esiyu'pî'sa' pra wai. To' epere'to'kon yewî' ta pî' î' kai'ma to' ekore'masau'ya pra wai. Moropai o'non poro uutîsa' yai to' pata poro î' ku'sau'ya pra wai.

13 nem te podem provar as acusações que, agora, fazem contra mim.

13Mîrîrî ye'nen anî'ya innape mîrîrî ku'sau'ya ekaremekî eserîke pra awanî sîrîrî seru' pe —ta'pîiya.

14 Porém confesso-te que, segundo o Caminho, a que chamam seita, assim eu sirvo ao Deus de nossos pais, acreditando em todas as coisas que estejam de acordo com a lei e nos escritos dos profetas,

14—Tîîse yairî tauya sîrîrî apî'. Innape Jesusya yenupanto' ku'nen uurî. Judeuyamî'ya taa yairî pra Jesusya yenupanto' wanî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra. Tîîse seru'ye' pe Judeuyamî' wanî mîrîrî pî'. Tîîse sîrîrî warantî Paapa yapurînen uurî. Mîrîrî

ye'nen tamî'nawîrî Moisés kaaretarîya taasa' manni' ku'nen uurî innape. Moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' kaaretarî nîrî ku'nen uurî.

15 tendo esperança em Deus, como também estes a têm, de que haverá ressurreição, tanto de justos como de injustos.

15Innape Paapa winîpainon nîmî'nen uurî to' warantî, tamî'nawîronkon e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Morîkon e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Moropai imakui'san e'mî'sa'ka kupî sîrîrî.

16 Por isso, também me esforço por ter sempre consciência pura diante de Deus e dos homens.

16Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî Paapa winîkîi morî ku'nen uurî moropai warayo'kon winîkîi nîrî.

17 Depois de anos, vim trazer esmolas à minha nação e também fazer oferendas,

17Moropai inî'rî ta'pî Pauloya: — Jerusalém poi uutî tîpo tu'ke kono' yuwa'ka'pîuya. Tîîse enna'po'pî inî'rî. Maasa pra uyonpayamî' tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîto' ton tîniru enepî'pîuya. Moropai Paapa yapurîi carneiro po'tîi uuipî'pî Jerusalém pona.

18 e foi nesta prática que alguns judeus da Ásia me encontraram já purificado no templo, sem ajuntamento e sem tumulto,

18Moropai tamî'nawîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî iku'sau'ya tîpo, morî pe e'to'pe Paapa pia, mîîkîrî yapurîuya tanne Judeuyamî'ya uyeporî'pî epîremanto' yewî' ta. Arinîke pemonkonyamî' e'sa' pra man. Mîrîrî yai yairî pra î' ku'sau'ya pra wai epîremanto' yewî' ta to' winîkîi.

19 os quais deviam comparecer diante de ti e acusar, se tivessem alguma coisa contra mim.

19Tîîse tiaronkon Judeuyamî' Ásia pata po tîwe'sanon wanî'pî. Inkamoroya uyera'ma'pî miarî moropai uwinîkîi to' eseurîma'pî imakui'pî pe. Mîrîrî ye'nen inkamoro neken iipî e'pai wanî mîrîrî apî' ekareme'se unkupî'pî pî'. Î' ton pe see to' ii'sa' pra nai?

20 Ou estes mesmos digam que iniqüidade acharam em mim, por ocasião do meu comparecimento perante o Sinédrio,

20Tîîse tarîwaya iipî'sanya ekaremekî e'pai awanî, panamatonkon rawîrî uyasa' to'ya yai.

21 salvo estas palavras que clamei, estando entre eles: hoje, sou eu julgado por vós acerca da ressurreição dos mortos.

21Mîrîrî yai î' unkupî'pî eposa' to'ya pra awanî'pî. Tîîse eseurîma'pî neken epu'tî pî' wai meruntî ke. Ta'pîuya: “Tarî wanî sîrîrî itaruma'tîsa' pe maasa pra isa'manta'san e'mî'sa'kato' kupîuya ye'nen innape” —ta'pîiya.

Paulo perante Félix e Drusila

22 Então, Félix, conhecendo mais acuradamente as coisas com respeito ao Caminho, adiou a causa, dizendo: Quando descer o comandante Lísias, tomarei inteiro conhecimento do vosso caso.

22Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe mîîkîrî pata ko'mannî'nen Félix wanî'pî Jesusya yenupanto' epu'nen pe. Mîrîrî ye'nen î' taiya pîn mîrîrî pî'. Tîîse ta'pîiya: —Maasa surarayamî' esa' Lísias ii'sa' yai mîrîrî ayeseru konekauya —ta'pîiya. Mîrîrî warantî yaretî'ka'pîiya.

23 E mandou ao centurião que conservasse a Paulo detido, tratando-o com indulgência e não impedindo que os seus próprios o servissem.

23Mîrîrî tîpo pata ko'mannî'nenya ipîkku pe tîwe'sen surara pî' ta'pî. Paulo era'manen ton surara tîîto'peiya ta'pîiya. Moropai tîîwanmîra itonpayamî' iipî ya era'mapî'se î' wani' pra awanî. Î' rî tîrî to'ya iipia itîîto'pe to'ya ipîika'tîto'pe to'ya kai'ma.

24 Passados alguns dias, vindo Félix com Drusila, sua mulher, que era judia, mandou chamar Paulo e passou a ouvi-lo a respeito da fé em Cristo Jesus.

24Tiaron pensa pata ko'mannî'nen Félixya tîno'pî Drusila Judeupa' yarakkîrî si'ma Paulo yanno me'po'pî eeseurîmato'pe î' kai'ma innape Jesus Cristo ku'to' tîuya pî'.

25 Dissertando ele acerca da justiça, do domínio próprio e do Juízo vindouro, ficou Félix amedrontado e disse: Por agora, podes retirar-te, e, quando eu tiver vagar, chamar-te-ei;

25Tîîse Paulo eseurîmato' eta tîuya pe î' kai'ma Paapa pia morî pe e'nîpai moropai î' kai'ma uuwarîrî'nîkon etî'nînman e'pai awanî ekaremekîiya ipî'. Moropai î' kai'ma tiwinano'pî wei yai pemonkonyamî' pî' taa Paapaya yai anî' wîtî ka' pona, anî' wîtî apo' ya' yekare ekaremekîiya eta tîuya pî' pata ko'mannî'nen ena'pî eranne' pe. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Aasîrî man atîkî. Inî'rî anetapai wanî ya, ayanno me'pouya —ta'pîiya.

26 esperando também, ao mesmo tempo, que Paulo lhe desse dinheiro; pelo que, chamando-o mais freqüentemente, conversava com ele.

27 Dois anos mais tarde, Félix teve por sucessor Pórcio Festo; e, querendo Félix assegurar o apoio dos judeus, manteve Paulo encarcerado.

Atos 25

Paulo perante Festo. Apela para César

1 Tendo, pois, Festo assumido o governo da província, três dias depois, subiu de Cesaréia para Jerusalém;

2 e, logo, os principais sacerdotes e os maiorais dos judeus lhe apresentaram queixa contra Paulo e lhe solicitavam,

3 pedindo como favor, em detrimento de Paulo, que o mandasse vir a Jerusalém, armando eles cilada para o matarem na estrada.

4 Festo, porém, respondeu achar-se Paulo detido em Cesaréia; e que ele mesmo, muito em breve, partiria para lá.

5 Portanto, disse ele, os que dentre vós estiverem habilitados que desçam comigo; e, havendo contra este homem qualquer crime, acusem-no.

26Mîrîrî neken pepîn, tîîse pata ko'mannî'nen wanî'pî Pauloya tîîpia tîniru tîrî yu'se, mîrîrî tîîsai'ya pe irumakapa kai'ma. Mîrîrî ye'nen yanno me'po'pîtî'pîiya tu'ke ite'ka moropai yarakkîrî eeseurîmapîtî'pî mîrîrî yu'se tîwanî ye'nen.

27Asakî'ne kono' kaisarî pata ko'mannî'nen pe tîwanî tîpo Félix epa'ka'pî. Moropai mîîkîrî pata'pî ya Pórcio Festo ena'pî pata ko'mannî'nen pe. Judeuyamî' wakîri pe e'pai tîwanî ye'nen Paulo nîmî'pî Félixya tarakkannîto' yewî' ta.

Atos 25

Paulo Eseurîma Tîpî' Festoya Epu'to'pe

1Seurîwî'ne wei Cesaréia cidaderî pona teerepansa' tîpo pata ko'mannî'nen pe ena'pî Festo wîtî'pî Jerusalém pona.

2Mîrîrî yai teepîremasanon esanon moropai Judeuyamî' esanonya Paulo winîkîi imakui'pî pe teeseurîmato'kon ekaremekî pia'tî'pî.

3Mîrîrî ye'nen esatî'pî to'ya mîîkîrî pata ko'mannî'nen pî'. Ta'pî to'ya: —Paulo yarima yu'se anna wanî sîrîrî tarîwaya Jerusalém pona aai'to'pe —ta'pî to'ya. Tîîse to' yeseru wanî'pî Paulo wîî tîuya'nîkon pî' to' esenumenkasa' e'ma ta.

4Tîîse pata ko'mannî'nenya yuuku'pî: —Paulo man miarî aaipî eserîke pra aatarakkansa' man —ta'pîiya.

5—Tîîse enna'po sîrîrî miarî ya amenrî, moropai itu'se awanîkon ya imakui'pî inkupî'pî pî' eseurîmapai awanîkon ya,

uwenairî aase'nîkon, miarî si'ma ipî' eeseurîmakonpa —ta'pîiya to' pî'.

6 E, não se demorando entre eles mais de oito ou dez dias, desceu para Cesaréia; e, no dia seguinte, assentando-se no tribunal, ordenou que Paulo fosse trazido.

6Mîrîrî tîpo seurîwî'ne mia' pona tîîmo'tai wei ou mia' tamî'nawîrî wei kaisarî pata ko'mannî'nen ko'mamî'pî miarî Jerusalém po. Moropai mîrîrî tîpo awenna'po'pî Cesaréia cidaderî po. Mîrîrî tîpo erenma'sa' Cesaréia po eereuta'pî î' kupîtîponkon pî' teeseurîmakon pata'se' ya'. Moropai Paulo yanno me'po'pîiya.

7 Comparecendo este, rodearam-no os judeus que haviam descido de Jerusalém, trazendo muitas e graves acusações contra ele, as quais, entretanto, não podiam provar.

7Paulo iipî'pî moropai mîîkîrî woima'tî'pî Judeuyamî' Jerusalém poi iipî'sanya mîrîrî pe rî. Inkamoro eseurîma pia'tî'pî iwinîkîi. Mararî pra kure'nan to' eseurîma'pî. Tîîse anî'ya ikupî eserîke pra awanî innape maasa pra era'ma'tîpon ton pra awanî ye'nen.

8 Paulo, porém, defendendo-se, proferiu as seguintes palavras: Nenhum pecado cometi contra a lei dos judeus, nem contra o templo, nem contra César.

8Mîrîrî yai Paulo eseurîma'pî tîpî'rî. Ta'pîiya: —Î' rî imakui'pî ku'sau'ya pra wai. Moisés kaaretarîya taasa' winîkîi î' ku'sau'ya pra wai. Moropai î' ku'sau'ya pra wai epîremanto' yewî' ta, î' kai'ma eseurîmasa' pra wai iwinîkîi. Moropai imakui'pî ku'sau'ya pra wai reiyamî' esa' pe tîwe'sen winîkîi —ta'pîiya.

9 Então, Festo, querendo assegurar o apoio dos judeus, respondeu a Paulo: Queres tu subir a Jerusalém e ser ali julgado por mim a respeito destas coisas?

9Inkamoro Judeuyamî' wakîri pe e'pai tîwanî ye'nen pata ko'mannî'nenya Paulo ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Itîîpai nan Jerusalém pona miarî upî' mîrîrî ayeseru ekaremekîpa?

10 Disse-lhe Paulo: Estou perante o tribunal de César, onde convém seja eu julgado; nenhum agravo pratiquei contra os judeus, como tu muito bem sabes.

10Mîrîrî yuuku'pî Pauloya: —Uurî wanî sîrîrî tarî mîîkîrî reiyamî' esa' pe tîwe'sen poitîrî pia. Mîîkîrî poitîrî pe awanî ye'nen amîrîya ikoneka e'pai awanî sîrîrî tarî. Î' rî unkupî'pî wanî ya mîrîrî konekapa awanî

11 Caso, pois, tenha eu praticado algum mal ou crime digno de morte, estou pronto para morrer; se, pelo contrário, não são verdadeiras as coisas de que me acusam, ninguém, para lhes ser agradável, pode entregar-me a eles. Apelo para César.

12 Então, Festo, tendo falado com o conselho, respondeu: Para César apelaste, para César irás.

Festo expõe a Agripa o caso de Paulo

13 Passados alguns dias, o rei Agripa e Berenice chegaram a Cesaréia a fim de saudar a Festo.

14 Como se demorassem ali alguns dias, Festo expôs ao rei o caso de Paulo, dizendo: Félix deixou aqui preso certo homem,

15 a respeito de quem os principais sacerdotes e os anciãos dos judeus

sîrîrî tarî —ta'pî Pauloya. —Judeuyamî' winîkîi î' ku'sau'ya pra wai. Mîrîrî epu'tî pî' nai morî pe.

11Tîîse yairî pra uurî e'sa' ya sîrîrî pata esa' winîkîi, imaimu yawîrî pra e'sa' ya, mîrîrî wenai uurî anwîpai awanîkon ya, î' wani' pra man. Eturumakasa' sîrîrî uusa'mantato'pe. Tîîse se' tapairî seru'ye'kon seru'ye' tîwe'sanon maimu winîpai inkamoro ye'ka yenya' urumakaya'nîkon eserîke pra naatîi —ta'pîiya. —Tîîse tauya apî', reiyamî' esa' pe tîwe'sen pia neken uyarimatî —ta'pîiya. —Upî' î' anku'pai tîwanî ya iku'to'peiya —ta'pî Pauloya.

12Mîrîrî ye'nen î' kupî tîuya epu'tîiya pra Festo wanî'pî. Mîrîrî ye'nen teeseurîma tîpo tîpemonkonoyamî' yarakkîrî moropai ta'pîiya Paulo pî': —Reiyamî' esa' pe tîwe'sen pia urumakatî taaya manni'. Moriya innape nai attî pe nai moriya —ta'pî pata ko'mannî'nenya Paulo pî'.

Rei Agripa Yarakkîrî Festo Eseurîma Paulo Yekare Pî'

13Mîrîrî tîpo tîko'man pe pu'kuru tîîko'manse pra rei Agripa iipî'pî tîno'pî Berenice yarakkîrî Cesaréia pona pata ko'mannî'nen pe eena'pî Festo era'mapî'se. Moropai esekareme'se ipî'.

14Miarî tîwanîkon yai tiaron pensa pata ko'mannî'nen Festoya Agripa pî' Paulo yekare ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —A'kî, tarî warayo' man pata ko'mannî'nen Félix nînîmî'pî tarakkanto' yewî' ta —ta'pîiya.

15—Jerusalém pona uutîsa' yai teepîremasanon esanonya moropai

apresentaram queixa, estando eu em Jerusalém, pedindo que o condenasse.

Judeuyamî' esanon eseurîma'pî iwinîkîi. Inkamoroya esatî'pî iwî me'poto'peuya kai'ma.

16 A eles respondi que não é costume dos romanos condenar quem quer que seja, sem que o acusado tenha presentes os seus acusadores e possa defender-se da acusação.

16Tîîse ta'pîuya to' pî': "Anna Romanoyamî'ya mîrîrî kupî eserîke pra man î' rî ku'sai'ya epu'tîi'ma pra. Maasa pra anna yeseru pe awanî pepîn. Tîîse teepîremasanon esanon yanno e'pai awanî î' inkupî'pî pî' to' eseurîmato'pe. Yairî pra î' taasa' to'ya ya, moro awanî tîpî' eeseurîma eserîke awanî", ta'pîuya to' pî'. —Mîrîrî anna yeseru man —ta'pîiya.

17 De sorte que, chegando eles aqui juntos, sem nenhuma demora, no dia seguinte, assentando-me no tribunal, determinei fosse trazido o homem;

17To' erepansa' yai tarîwaya erenma'sa' pe ereuta'pî eseurîmanto'kon pata'se' ya. Moropai mîîkîrî warayo' enepî me'po'pîuya.

18 e, levantando-se os acusadores, nenhum delito referiram dos crimes de que eu suspeitava.

18Tîîse inkamoro iipî'pî, teeseurîmasanon kure'ne imakui'pî inkupî'pî pî' to' eseurîma kai'ma wanî'pî teuren, tîîse î' inkupî'pî pî' to' eseurîma pra awanî'pî.

19 Traziam contra ele algumas questões referentes à sua própria religião e particularmente a certo morto, chamado Jesus, que Paulo afirmava estar vivo.

19Tîîse to' eseurîmato' wanî'pî neken, kure'ne teepîremato'kon wenai. Moropai tiwin warayo' isa'manta'pî pî' Paulo eseurîma wenai itese' Jesus pî'. Maasa pra Pauloya taapîtî'pî: —Mîîkîrî sa'mantasa' pra man enen awanî sîrîrî —taapîtî'pî Pauloya wenai.

20 Estando eu perplexo quanto ao modo de investigar estas coisas, perguntei-lhe se queria ir a Jerusalém para ser ali julgado a respeito disso.

20Mîrîrî ye'nen î' kai'ma to' yeseru koneka epu'tîuya pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Paulo ekaranmapo'pîuya, Jerusalém pona itîîpai awanî miarî ipî' to' eseurîmato' konekato'peuya kai'ma.

21 Mas, havendo Paulo apelado para que ficasse em custódia para o julgamento de

21Tîîse Pauloya yuuku'pî: —Esatî'pîiya reiyamî' esa' pe tîwe'sen pia neken itîîpai tîwanî ta'pîiya. Miarî î' rî kupîiya

César, ordenei que o acusado continuasse detido até que eu o enviasse a César.

22 Então, Agripa disse a Festo: Eu também gostaria de ouvir este homem. Amanhã, respondeu ele, o ouvirás.

Festo, de novo, fala a Agripa

23 De fato, no dia seguinte, vindo Agripa e Berenice, com grande pompa, tendo eles entrado na audiência juntamente com oficiais superiores e homens eminentes da cidade, Paulo foi trazido por ordem de Festo.

24 Então, disse Festo: Rei Agripa e todos vós que estais presentes conosco, vedes este homem, por causa de quem toda a multidão dos judeus recorreu a mim tanto em Jerusalém como aqui, clamando que não convinha que ele vivesse mais.

25 Porém eu achei que ele nada praticara passível de morte; entretanto, tendo ele apelado para o imperador, resolvi mandá-lo ao imperador.

26 Contudo, a respeito dele, nada tenho de positivo que escreva ao soberano; por isso, eu o trouxe à vossa presença e, mormente, à tua, ó rei Agripa, para que, feita a argüição, tenha eu alguma coisa que escrever;

epu'to'peiya kai'ma. Mîrîrî ye'nen ta'pîuya tîwîrî tarî aako'mamî, mîrîrî ayarimato'peuya weiyu pîkîrî pata esanon pia —ta'pîiya.

22Tamî'nawîrî eta tîuya tîpo reiya ta'pî Festo pî': —Maasa mîîkîrî warayo' eseurîmato' anetapai wai —ta'pî Agripaya. —Penane etaya —ta'pî Festoya ipî'.

Paulo Eseurîma Eta Rei Agripaya

23Erenma'sa' pe to' eseurîmato' pata'se' ya' moropai ino'pî Bereniceyamî' erepansa' yai to' pata'se' ya' morî pe to' erepamî'pî teepontîi, taatari'ku'tîi inkamoro pokonpe surarayamî' ipîkku pe tîwe'sanon nîrî ii'sa' wanî'pî, mîrîrî cidade poi. Moropai pata ko'mannî'nen Festoya Paulo enepî me'po'pî.

24Moropai Festoya ta'pî Agripa pî': —Tamî'nawîrî tarî amîrî'nîkon wanî. Mîserî warayo' era'ma sîrîrî. Mîserî winîkîi Judeuyamî' tarîronkon moropai Jerusalém ponkon eseurîma ko'mannîpî mîrîrî. Upî' taa pî' to' ko'mamî. “Aasa'manta e'pai man”, taa to'ya —ta'pîiya.

25—Tîîse î' rî imakui'pî inkupî'pî era'mauya pra wai. Î' wenai iwî me'pouya eserîke pra wai. Tîîse eesesatî'pî warantî reiyamî' esa' pe tîwe'sen pia itîîpai, mîrîrî kupîuya imaimu yawîrî.

26Tîîse sîrîrî tîpose î' kai'ma kaareta menuka epu'tîuya pra wai iteseru pî' teeseurîmasen. Mîrîrî ye'nen rei pia mîserî enepîuya arawîrî'nîkon. Ekaranmapoto'peya'nîkon kai'ma. Mîrîrî warantî eeseurîmasa' ya mîrîrî ekaremekîuya e'painon kaareta ke —

ta'pîiya. —Maasa pra imakui'pî pe awanî itekare epu'tîi'ma pra atarakkannîto' taawon yarimauya eserîke pra man reiyamî' esa' pe tîwe'sen pia.

27 porque não me parece razoável remeter um preso sem mencionar, ao mesmo tempo, as acusações que militam contra ele.

27Mîrîrî ye'ka pe tîîse yarimasau'ya ya î' pe pra rî awanî —ta'pîiya.

Atos 26

Paulo discursa perante o rei Agripa

1 A seguir, Agripa, dirigindo-se a Paulo, disse: É permitido que uses da palavra em tua defesa. Então, Paulo, estendendo a mão, passou a defender-se nestes termos:

2 Tenho-me por feliz, ó rei Agripa, pelo privilégio de, hoje, na tua presença, poder produzir a minha defesa de todas as acusações feitas contra mim pelos judeus;

3 mormente porque és versado em todos os costumes e questões que há entre os judeus; por isso, eu te peço que me ouças com paciência.

4 Quanto à minha vida, desde a mocidade, como decorreu desde o princípio entre o meu povo e em Jerusalém, todos os judeus a conhecem;

5 pois, na verdade, eu era conhecido deles desde o princípio, se assim o quiserem testemunhar, porque vivi fariseu

Atos 26

1Mîrîrî tîpo ta'pî rei Agripaya Paulo pî': —Eeseurîmato' pî' eseurîmakî, ayekare pî' rî —ta'pîiya. Moropai Pauloya tenya ke weu ta'pî to' pî' teeseurîmapa kai'ma. Ta'pîiya:

2—Rei Agripa, sîrîrîpe morî pe pu'kuru esepu'nî pî' wai maasa pra eseurîmato' pata'se' ton tîrîya ye'nen, upî' Judeuyamî' wo'ma'tato' pî' eseurîmato'pe itîrîya ye'nen.

3Maasa pra amîrîya morî pe anna Judeuyamî' yeseru epu'tî tamî'nawîrî. Moropai epu'tî pî' nai, tiaron pensa anna esenumenkato' wanî pepîn tiwin, tîîse tiaron pe anna esenumenka anna yonpa yeseru pî'.

4Insanan Judeuyamî'ya epu'tî pî' man. Î' kai'ma uuko'mamî'pî maasaron pe wanî'pî pata pai. Î' kai'ma uuko'mansa' more pe wanî'pî pata pai upata ya' moropai Jerusalém po uuko'mansa' epu'tî pî' to' man.

5Epu'nenan insamoro uurî wanî'pî fariseu pe. Mîrîrî ye'nen uuko'manpîtî'pî meruntî ke Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî. Mîrîrî ye'nen taa inkamoroya e'painon

conforme a seita mais severa da nossa religião.

6 E, agora, estou sendo julgado por causa da esperança da promessa que por Deus foi feita a nossos pais,

7 a qual as nossas doze tribos, servindo a Deus fervorosamente de noite e de dia, almejam alcançar; é no tocante a esta esperança, ó rei, que eu sou acusado pelos judeus.

8 Por que se julga incrível entre vós que Deus ressuscite os mortos?

9 Na verdade, a mim me parecia que muitas coisas devia eu praticar contra o nome de Jesus, o Nazareno;

10 e assim procedi em Jerusalém. Havendo eu recebido autorização dos principais sacerdotes, encerrei muitos dos santos nas prisões; e contra estes dava o meu voto, quando os matavam.

11 Muitas vezes, os castiguei por todas as sinagogas, obrigando-os até a blasfemar. E, demasiadamente enfurecido contra

yairon pî' eseurîma itu'se tîwanîkon ya, maasa pra epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.
6Tarîpai tarî wanî sîrîrî itaruma'tîsa' pe maasa pra inîmîkî pî' uuko'mamî sîrîrî î' kupî tîuya ta'pî Paapaya utamokon nurî'tî pî'. Maasa isa'manta'san pîmî'sa'kaiya. Mîrîrî nîmîkî pî' uuko'mamî ye'nen itaruma'tîsa' pe wanî sîrîrî.
7Uurîya neken inîmîkî pepîn tîîse tamî'nawîronkon Judeuyamî'ya nîrî inîmîkî pî' utamokon Jacó payannî'sanya a'ka ya', ewaron ya', Paapa yapurînenanya inîmîkî, Paapaya itîrî. Mîrîrî nîmîkî pî' uuko'mamî wenai uurî winîkîi Judeuyamî' wo'ma'ta sîrîrî, Rei Agripa —ta'pî Pauloya.
8Moropai tiaronkon pî' ta'pîiya: —Î' wani' awanî ye'nen kin innape Paapaya isa'manta'san pîmî'sa'ka kupîya'nîkon pepîn —ta'pî Pauloya.
(At 9.1-19; At 22.6-16)
9Inî'rî ta'pîiya: —Pena uurî esenumenkapîtî'pî. Tamî'nawîron Jesus Nazaré poino yapurînenan winîkîi imakui'pî pe ku'pîtî'pîuya inî'rî innape ikupî to'ya namai.
10Mîrîrî yai iku'pîtî'pîuya Jerusalém po teepîremasanon esanon pia to' maimu yaponse' kaareta esa'se innape Jesus ku'nenan Paapa pemonkonoyamî' yapi'se uutîto' pî'. Moropai to' wîî to'ya yai tiaronkonya î' taaya, inna taapîtî'pîuya —ta'pîiya.
11—Tu'ke ite'ka uurîya to' taruma'tî'pî to' epere'to' yewî'kon ta pî', Jesus winîkîi imakui'pî pe to' eseurîmato'pe. To'

eles, mesmo por cidades estranhas os perseguia.

12 Com estes intuitos, parti para Damasco, levando autorização dos principais sacerdotes e por eles comissionado.

13 Ao meio-dia, ó rei, indo eu caminho fora, vi uma luz no céu, mais resplandecente que o sol, que brilhou ao redor de mim e dos que iam comigo.

14 E, caindo todos nós por terra, ouvi uma voz que me falava em língua hebraica: Saulo, Saulo, por que me persegues? Dura coisa é recalcitrares contra os aguilhões.

15 Então, eu perguntei: Quem és tu, SENHOR? Ao que o SENHOR respondeu: Eu sou Jesus, a quem tu persegues.

16 Mas levanta-te e firma-te sobre teus pés, porque por isto te apareci, para te constituir ministro e testemunha, tanto das coisas em que me viste como daquelas pelas quais te aparecerei ainda,

17 livrando-te do povo e dos gentios, para os quais eu te envio,

yewanmîrîuya ye'nen, uutîpîtî'pî tiaron cidadekon poro to' taruma'tîi —ta'pîiya.
12Paulo eseurîma ko'mannîpî'pî: —To' antaruma'tîpai wanî ye'nen uutî'pî Damasco cidaderî pona teepîremasanon esanon maimu yaponse' kaareta yarî'pîuya.
13Tîîse e'ma ta ineka'ta pairî wei ena tanne a'kaya uweiyu'ma'pî mararî pra, ka' poinonya uweiyu'ma'pî —ta'pîiya rei pî'. —A'ka wei yentainon. Mîrîrîya uweiyu'ma'pî moropai uyonpayamî' upokonpe tuutîsanon nîrî.
14Mîrîrî ye'nen anna esenumî'pî non pona. Moropai mai eta'pîuya Judeuyamî' maimu pe. Ta'pîiya: “Paulo, î' ton pe utaruma'tîya? Aawarîrî e'taruma'tîn pî' nai. Manni' paaka ewa'tîsa' erepanpîtî tîwa'tîto' pona warantî awanî mîrîrî, Saulo”, taawon eta'pîuya.
15Mîîkîrî ekaranmapo'pîuya. “Anî' amîrî uyepotorî?” ta'pîuya. Mîrîrî tauya ya uyepotorî pî' ta'pîiya: “Uurî Jesus manni' utaruma'tîya manni'” ta'pîiya.
16Moropai ta'pîiya: “E'mî'sa'kakî maasa pra aapia esenposa' sîrîrî amo'kato'peuya kai'ma upoitîrî pe tiaronkon pemonkonyamî' pî' anera'ma'pî ekaremekîpa kai'ma. Sîrîrî anera'ma'pî pî' eseurîmakî moropai inî'rî î' ekaremekîuya mîrîrî pî' nîrî eseurîmakî.
17Judeuyamî' pia moropai Judeuyamî' pepîn pia ayarimauya sîrîrî. Mîrîrî ye'nen apîika'tîuya sîrîrî inkamoroya awî namai” ta'pîiya.

18 para lhes abrires os olhos e os converteres das trevas para a luz e da potestade de Satanás para Deus, a fim de que recebam eles remissão de pecados e herança entre os que são santificados pela fé em mim.

18“Inkamoroya innape ukupî kupî sîrîrî mîrîrî ekaremekîya wenai. Ewaron tapai to' epa'ka a'ka ta Makui pia pai to' mo'kaya Paapa pia innape ukupî to'ya wenai imakui'pî to' nîkupî'pî kupîuya uuwanmîra. Mîrîrî ye'nen inkamoro ena kupî sîrîrî upemonkono pe umenka'san pe”, ta'pîiya upî' —ta'pî Pauloya.

19 Pelo que, ó rei Agripa, não fui desobediente à visão celestial,

19Paulo eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Rei Agripa uwe'ne'pîtî warantî Paapaya uyannoto' ka' po si'ma, mîrîrî taasai'ya yawîrî ikupî'pîuya.

20 mas anunciei primeiramente aos de Damasco e em Jerusalém, por toda a região da Judéia, e aos gentios, que se arrependessem e se convertessem a Deus, praticando obras dignas de arrependimento.

20Mîrîrî ye'nen e'mai' pe imaimu ekaremekî pia'tî'pîuya Damasco po. Moropai Jerusalém po moropai tamî'nawîrî Judéia pata poro moropai Judeuyamî' pepîn pî'. Taapîtî'pîuya imakui'pî ankupî'pîkon rumakatî. Enna'potî Paapa yapurîi. Morî kupî pî' ako'mantî, awenpenatasa'kon esera'mato'pe.

21 Por causa disto, alguns judeus me prenderam, estando eu no templo, e tentaram matar-me.

21Mîrîrî tauya wenai Judeuyamî'ya uyapisî'pî epîremanto' yewî' ta wanî tanne. Uwî yu'se to' wanî'pî mîrîrî wenai.

22 Mas, alcançando socorro de Deus, permaneço até ao dia de hoje, dando testemunho, tanto a pequenos como a grandes, nada dizendo, senão o que os profetas e Moisés disseram haver de acontecer,

22Tîîse Paapaya upîika'tî'pî sîrîrî tîpose. Mîrîrî ye'nen tarî wanî sîrîrî itekare ekaremekî pî' tamî'nawîronkon ton pe. Manni'kan tîwe'taruma'tîsanon ton pe moropai ipîkku pe tîwe'sanon ton pe. Mîrîrî ye'nen tauya Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya ta'pî warantî, moropai Moisés kaaretarîya ta'pî warantî tauya see warantî.

23 isto é, que o Cristo devia padecer e, sendo o primeiro da ressurreição dos

23Paapa nîmenka'pî, Cristo, e'taruma'tî e'pai awanî moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka

mortos, anunciaria a luz ao povo e aos gentios.

e'pai awanî tamî'nawîronkon isa'manta'san e'mî'sa'ka rawîrî e'pîika'tînto' yekare ekaremekîpa kai'ma Judeuyamî' ton pe moropai Judeuyamî' pepîn ton pe nîrî awe'mî'sa'ka'pî.

Paulo é interrompido por Festo

24 Dizendo ele estas coisas em sua defesa, Festo o interrompeu em alta voz: Estás louco, Paulo! As muitas letras te fazem delirar!

24Mîrîrî warantî tîpî'rî Paulo eseurîma tanne pata ko'mannî'nen Festo entaime'pî. Ta'pîiya: —Paulo, ayawî' pe awanî mîrîrî, kure'ne eesenupa'pîya ayawî' pe aku'sa' mîrîrî —ta'pîiya.

25 Paulo, porém, respondeu: Não estou louco, ó excelentíssimo Festo! Pelo contrário, digo palavras de verdade e de bom senso.

25Tîîse Pauloya Festo maimu yuuku'pî: —Pata ko'mannî'nen, Festo, ayawî' pe wanî pepîn sîrîrî —ta'pîiya. —Eseurîma sîrîrî yairon pî'.

26 Porque tudo isto é do conhecimento do rei, a quem me dirijo com franqueza, pois estou persuadido de que nenhuma destas coisas lhe é oculta; porquanto nada se passou em algum lugar escondido.

26Mîrîrî ye'nen ta'pî Pauloya rei pî': —Rei Agripa, uurî eseurîma e'painon arawîrî si'ma meruntî ke maasa pra tamî'nawîrî mîrîrî epu'tîya epu'tîuya ye'nen. Maasa pra mîrîrî eseurîma manni' Cristo e'mî'sa'ka pî' mîrîrî epu'tî tamî'nawîronkonya maasa pra teesenonse pra awe'ku'sa' ye'nen tîîse aronne.

27 Acreditas, ó rei Agripa, nos profetas? Bem sei que acreditas.

27Mîrîrî ye'nen tauya innape Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' ku'nen amîrî? Innape to' kupîya epu'tî pî' wai.

28 Então, Agripa se dirigiu a Paulo e disse: Por pouco me persuades a me fazer cristão.

28Mîîkîrî maimu yuuku'pî Rei Agripaya: —Mîrîrî warantî innape Jesus kupîuya yu'se aako'mamî mîrîrî mîîto'pe?

29 Paulo respondeu: Assim Deus permitisse que, por pouco ou por muito, não apenas tu, ó rei, porém todos os que hoje me ouvem se tornassem tais qual eu sou, exceto estas cadeias.

29Moropai Pauloya ta'pî: —Paapa pî' esatîuya sîrîrî warantî tîîko'manse pra innape ikupîkonpa amîrî neken pepîn tîîse tamî'nawîrî insanan eseurîma eta to'ya manni'kan ena yu'se wanî uurî warantî. Tîîse uurî warantî taatarakkanse pra —ta'pî Pauloya.

Paulo teria sido solto, se não tivesse apelado para César

30 A essa altura, levantou-se o rei, e também o governador, e Berenice, bem como os que estavam assentados com eles;

31 e, havendo-se retirado, falavam uns com os outros, dizendo: Este homem nada tem feito passível de morte ou de prisão.

32 Então, Agripa se dirigiu a Festo e disse: Este homem bem podia ser solto, se não tivesse apelado para César.

Atos 27

Paulo enviado para a Itália

1 Quando foi decidido que navegássemos para a Itália, entregaram Paulo e alguns outros presos a um centurião chamado Júlio, da Coorte Imperial.

2 Embarcando num navio adramitino, que estava de partida para costear a Ásia, fizemo-nos ao mar, indo conosco Aristarco, macedônio de Tessalônica.

3 No dia seguinte, chegamos a Sidom, e Júlio, tratando Paulo com humanidade,

30Mîrîrî tîpo Rei Agripa moropai ino'pî Berenice, moropai pata ko'mannî'nen Festo, moropai tamî'nawîronkon to' pokonpe tîwe'sanon e'mî'sa'ka'pî.

31Inkamoro wîtî'pî teeseurîmakon ye'ka pe. —Mîserî warayo'ya î' ku'sa' pra man tîîsa'mantapa, yarakkamopa kai'ma —ta'pî to'ya.

32Rei Agripa eseurîma'pî pata ko'mannî'nen Festo yarakkîrî Paulo yekare pî': —Irumaka e'painon tîîse Reiyamî' esa' pe tîwe'sen César yarakkîrî eseurîmapai tîwanî taasai'ya man. Mîrîrî ye'nen yarimapai man iipia, Roma pona attîto'pe —ta'pî to'ya.

Atos 27

Roma Pona Paulo Wîtî

1Mîrîrî ye'nen apo'yen eposa' tîuya'nîkon yai, Paulo moropai tiaronkon atarakkannîto' tawonkon rumaka'pî to'ya surarayamî' esa' pe tîwe'sen Júlio yenya' to' yaato'peiya kai'ma Roma cidaderî pona. Moropai anna ataponka'pî Cesaréia poi. Anna wîtî'pî. Uurî wanî'pî Paulo pokonpe moropai tiaronkon atarakkannîto' tawonkon kore'ta.

2Mîrîrî yai Aristarco, Macedônia pata pon Tessalônica poinon wanî'pî anna kore'ta. Mîrîrî yai anna asara'tî'pî apo'yen kure'nan Adramítio peya'pon ya', anna wîtîto'pe kai'ma Ásia peyakî poro.

3Tiaron wei yai anna erepamî'pî Sidon peyakî pona. Mîrîrî yai morî pe Júlio wanî'pî Paulo winîkîi. Mîrîrî yai ta'pîiya

permitiu-lhe ir ver os amigos e obter assistência.

ipî': —Eepa'kapai awanî ya, epa'kakî. Ayonpayamî' anera'mapai awanî ya, atîkî to' pia —ta'pîiya. Moropai eepa'ka'pî tonpayamî' pia î' rî to' nîtîrî yapisîpa kai'ma.

4 Partindo dali, navegamos sob a proteção de Chipre, por serem contrários os ventos;

4Inî'rî tiaron wei yai, anna ataponka'pî Sidon peyakî poi. Anna wîtî'pî pîrau wono po tîwe'sen pata itese' Chipre mîîwinî pî'. Maasa pra kure'ne anna ponaya a'situn wanî'pî. Mîrîrî ye'nen tî'nan winî anna wîtî'pî.

5 e, tendo atravessado o mar ao longo da Cilícia e Panfília, chegamos a Mirra, na Lícia.

5Anna wîtî'pî ito'sarî anna wîtî'pî Cilícia pata pona teerepanse pra. Moropai Panfília pata pona teerepanse pra. Tîîse anna erepamî'pî Mirra peyakî pona. Mirra wanî'pî Lícia po.

6 Achando ali o centurião um navio de Alexandria, que estava de partida para a Itália, nele nos fez embarcar.

6Moro surarayamî' esa' Júlioya tiaron apo'yen Alexandria peyakîpon eposa' wanî'pî tuutîsen Roma pona. Mîrîrî ye'nen uurî moropai Paulo moropai tiaronkon atarakkannîto' tawonkon yenpa'ka'pî to'ya anna asara'tîto'pe mîrîrî apo'yen Roma pona tuutîsen ya'.

7 Navegando vagarosamente muitos dias e tendo chegado com dificuldade defronte de Cnido, não nos sendo permitido prosseguir, por causa do vento contrário, navegamos sob a proteção de Creta, na altura de Salmona.

7Mîrîrî tîpo anna ataponka'pî Mirra peyakî poi. Tînîn pî' anna wîtî'pî maasa pra kure'ne sipa sipa wanî ye'nen. Tu'ke wei kaisarî anna wîtî'pî. Moropai anna erepamî'pî aminke pra Cnido peyakî pia. To'sarî anna wîtî pra wanî'pî maasa pra kure'ne a'situn wanî ye'nen. Anna wîtî'pî pîrau wono itese' Creta, mîrîrî rî pîkîrî Samona woi.

8 Costeando-a, penosamente, chegamos a um lugar chamado Bons Portos, perto do qual estava a cidade de Laséia.

8Mîrîrî warantî anna wîtî'pî tînîn pî' kure'ne a'situn wanî ye'nen. Moropai anna erepan tu'ka'pî pata'se' ya' itese' Bons

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Portos peyakî pona. Mîrîrî peyakî wanî'pî aminke pu'kuru pra tîwe'sen Laséia pata pî'.

Os perigos da viagem

9 Depois de muito tempo, tendo-se tornado a navegação perigosa, e já passado o tempo do Dia do Jejum, admoestava-os Paulo,

9Tîko'man pe tu'ke wei kaisarî anna wîtî ko'mannîpî ye'nen, kure'ne a'situn e'to' weiyu erepamî'pî. Maasa pra Judeuyamî' festarî weiyu esuwa'kasa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen nari' pe awanî'pî. Anna wîtî eserîke pra.

10 dizendo-lhes: Senhores, vejo que a viagem vai ser trabalhosa, com dano e muito prejuízo, não só da carga e do navio, mas também da nossa vida.

10Mîrîrî ye'nen Pauloya ta'pî warayo'kon apo'yen esanon pî': —Tarîpai wîtîn e'pai pra man maasa pra wîtînnîkon ya, eseuronkan moropai apo'yen ya' tîwe'sen yen pe. Moropai uurî'nîkon naarî e'tî'kan —ta'pîiya.

11 Mas o centurião dava mais crédito ao piloto e ao mestre do navio do que ao que Paulo dizia.

11-12Tîîse mîîkîrî apo'yen esa' wanî'pî itîîpai. Moropai apo'yen yaanen nîrî wanî'pî itîîpai. Ta'pî to'ya: —Tarî si'ma kono'pîtî iwa'ka eserîke pra man maasa pra kure'ne a'situn wanî. Mîrîrî ye'nen wîtînnîkon, Fenice peyakî pona. Moro Creta po e'nî ya, kure'ne a'situn ton pra awanî mîrîrî pata po —ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen innape apo'yen yaanen maimu kupî'pî Júlioya moropai apo'yen esa'ya. To' maimu wanî'pî Paulo maimu yentai.

12 Não sendo o porto próprio para invernar, a maioria deles era de opinião que partissem dali, para ver se podiam chegar a Fenice e aí passar o inverno, visto ser um porto de Creta, o qual olhava para o nordeste e para o sudeste.

Kure'nan A'situn Erepamî

13 Soprando brandamente o vento sul, e pensando eles ter alcançado o que desejavam, levantaram âncora e foram costeando mais de perto a ilha de Creta.

13A'situn iipî'pî kamai' winîpai a'tu'mîra, mararî awanî'pî. Mîrîrî ye'nen î' ta'pî tîuya'nîkon yawîrî apo'yen esanon moropai yaanenanya teesenumenka'pîkon yawîrî wîtîn ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen apo'yen yapîtanî'to'pe yenunsa' tuna kata ferro kure'nan amîi'ne mîrîrî ku'na'pî annaya apo'yen pona. Moropai anna

ese'ma'tî'pî. Anna wîtî'pî aminke pra Creta wono a'mun winî rî pîkîrî anna wîtî'pî.

14 Entretanto, não muito depois, desencadeou-se, do lado da ilha, um tufão de vento, chamado Euroaquilão;

14Tîîse mîrîrî yai kure'nan a'situn iipî'pî ka'ne' pe manni' meruntî winîpainon, Creta wono winîpai aaipî'pî. Mîrîrîya apo'yen tukka'pî ka'ne' pe meruntî ke. To'sarî yarî yu'se yaanenan tîîse to' taruma'tî'pîiya yapîtanîpî to'ya yentai.

15 e, sendo o navio arrastado com violência, sem poder resistir ao vento, cessamos a manobra e nos fomos deixando levar.

15Ira'tîpîtî'pî a'situnya. Mîrîrî ye'nen tîwî a'situnya yaato'pe irumaka'pî to'ya.

16 Passando sob a proteção de uma ilhota chamada Cauda, a custo conseguimos recolher o bote;

16Iwono si'mîrikkî kamai' winî tîwe'sen itese' Clauda yuwa'ka'pî annaya.

17 e, levantando este, usaram de todos os meios para cingir o navio, e, temendo que dessem na Sirte, arriaram os aparelhos, e foram ao léu.

17Tîîse moro tîwe'taruma'tîi kanau apo'yen ra' pîkîrî iwa'tîsa'. Inkamoro apo'yen ya' teesenyaka'masanonya iku'na'pî apo'yen pona. Moropai mîrîrî tîpo apo'yen yewa'tî'pî to'ya tamî'nawîrî tîwoima'tîi sa'man ke. Inkamoro wanî'pî eranne' pe maasa pra apo'yen wîtî eserîke awanî'pî Líbia pata winîkîi kasapan pona. Mîrîrî ye'nen kamisa apo'yen ya' tîwe'sen, a'situn yapi'nen pe tîwe'sen satippe iwa'tîsa' yei pî', mîrîrî yeuka pî' to' esenumenka'pî. Moropai inu'tî'pî to'ya, mîrîrî apo'yen yaato'pe a'situnya kai'ma.

18 Açoitados severamente pela tormenta, no dia seguinte, já aliviavam o navio.

18Kure'nan a'situn ko'mamî'pî mararî pra. Teeseuronkakon kai'ma to' esenumenka'pî. Mîrîrî yai apo'yen ya' teesenyaka'masanonya apo'yen ya' tîwe'sen mannekon papo pia'tî'pî tuna ka. Apo'yen eseuronka namai amîi'mîra e'nîto'pe.

19 E, ao terceiro dia, nós mesmos, com as próprias mãos, lançamos ao mar a armação do navio.

20 E, não aparecendo, havia já alguns dias, nem sol nem estrelas, caindo sobre nós grande tempestade, dissipou-se, afinal, toda a esperança de salvamento.

21 Havendo todos estado muito tempo sem comer, Paulo, pondo-se em pé no meio deles, disse: Senhores, na verdade, era preciso terem-me atendido e não partir de Creta, para evitar este dano e perda.

22 Mas, já agora, vos aconselho bom ânimo, porque nenhuma vida se perderá de entre vós, mas somente o navio.

23 Porque, esta mesma noite, um anjo de Deus, de quem eu sou e a quem sirvo, esteve comigo,

24 dizendo: Paulo, não temas! É preciso que compareças perante César, e eis que Deus, por sua graça, te deu todos quantos navegam contigo.

19Erenma'sa' pe apo'yen ya' teesenyaka'masanonya apo'yen yawon itemannekon yewa'tîpî'to' kon mîrîrî soroka'pî nîrî tuna ka, amîi'mîra awe'to'pe.
20Moropai anna ko'manpîtî'pî. Tu'ke wei kaisarî annaya wei moropai kaiwano'yamî' era'ma eserîke pra awanî'pî ewaron pe awanî ye'nen, asakî'ne semana kaisarî. Mîrîrî tanne a'situn ko'mamî'pî mararî pra meruntî ke. Mîrîrî ye'nen anna esewankono'ma pia'tî'pî anna e'pîika'tî eserîke pra awanî ye'nen.
21Mîrîrî ye'nen anna yekkari yonpa annaya pepîn tu'ke wei kaisarî. Mîrîrî ya Paulo e'mî'sa'ka'pî to' kore'ta. Ta'pîiya: —Uyonpayamî', î' kai'ma eseurîma ne'tîkini epu'tîya'nîkon e'pai awanî'pî. Creta po ko'mannîto'pe'nîkon sîrîrî warantî e'nî pepîn e'painon, yi'nîsa' pra awanî ya —ta'pîiya.
22—Tîîse esatîuya sîrîrî apî'nîkon. Eranne' pe pra e'tî. Maasa pra anî' sa'manta pepîn uurî'nîkon kore'ta. Apo'yen neken yen pe kupî sîrîrî —ta'pî Pauloya.
23—Sîrîrî tauya maasa pra Uyepotorîya sîrîrî ewarono' ya manni' uyepotorî unapurî Paapaya inserî yarimasa' uupia.
24Mîîkîrîya taa pî' man upî': “Paulo, eranne' pe pra e'kî. Maasa pra amîrî wîtî e'pai man reiyamî' esa' pe tîwe'sen César pia. Mîrîrî ye'nen Paapaya morî kupî pî' man amîrî pî'. Anî' sa'manta pepîn tamî'nawîronkon manni'kan apokonpe tuutîsanon”, ta'pîiya upî'.

25 Portanto, senhores, tende bom ânimo!
Pois eu confio em Deus que sucederá do
modo por que me foi dito.

26 Porém é necessário que vamos dar a
uma ilha.

O naufrágio

27 Quando chegou a décima quarta noite,
sendo nós batidos de um lado para outro
no mar Adriático, por volta da meia-noite,
pressentiram os marinheiros que se
aproximavam de alguma terra.

28 E, lançando o prumo, acharam vinte
braças; passando um pouco mais adiante,
tornando a lançar o prumo, acharam
quinze braças.

29 E, receosos de que fôssemos atirados
contra lugares rochosos, lançaram da popa
quatro âncoras e oravam para que
rompesse o dia.

30 Procurando os marinheiros fugir do
navio, e, tendo arriado o bote no mar, a
pretexto de que estavam para largar
âncoras da proa,

25Mîrîrî ye'nen tauya uyonpayamî',
meruntî ke eranne' pe pra e'tî. Maasa pra
innape Paapa kupî pî' wai, î' ta'pî tîuya
kupîiya epu'tîuya ye'nen.
26Tîîse iwono pona a'situnya uyarîkon
sîrîrî, miarî esu'na'tîn kasapan pona —
ta'pîiya to' pî'.

Apo'yen Ata'morikka

27Asakî'ne semana kaisarî anna yarî'pî
a'situnya pîrau po, itese' Mediterrâneo.
Mîrîrî tîpo ewaron ya', anoinna yairî,
apo'yen ya' teesenyaka'masanonya a'mun
winîkîi anna wîtî epu'sa' wanî'pî.
28Mîrîrî ye'nen kusan e'seusa yenumî'pî
to'ya yaretî pî' amîi'ne yewa'tîsa' to'ya
wanî'pî imairono epu'tîkonpa kai'ma.
Mîrîrî mairono wanî'pî 36 metros kaisarî.
Tîîse mararî tîîko'mamîkon tîpo inî'rî
iku'ne'tî'pî to'ya. Itîrî'pîiya 27 metros
kaisarî.
29Inkamoro ena'pî eranne' pe apo'yen
e'pa'tî tî' pona nama tîuya'nîkon ye'nen.
Mîrîrî ye'nen yapîtanî'to'kon ferro
amîi'ne'kon mîrîrî ma'pî to'ya apo'yen
maikko winî emî'panto'pe kai'ma. Mîrîrî
tîpo to' epîrema'pî ka'ne' pe pata erenmapî
yu'se tîwanîkon ye'nen.
30Mîrîrî yai apo'yen ya'
teesenyaka'masanon wanî'pî epepai
apo'yen yapai. Maasa pra nari' pe
awanî'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoroya
apo'yen po tîwe'sen kanau ma'pî tuna ka.
Apo'yen yapîtanî'to' maa annaya sîrîrî
ipottî winî kai'ma to' eseurîma'pî tîîse
seru'ye' to' wanî'pî epepai tîwanîkon
ye'nen.

31 disse Paulo ao centurião e aos soldados: Se estes não permanecerem a bordo, vós não podereis salvar-vos.

32 Então, os soldados cortaram os cabos do bote e o deixaram afastar-se.

33 Enquanto amanhecia, Paulo rogava a todos que se alimentassem, dizendo: Hoje, é o décimo quarto dia em que, esperando, estais sem comer, nada tendo provado.

34 Eu vos rogo que comais alguma coisa; porque disto depende a vossa segurança; pois nenhum de vós perderá nem mesmo um fio de cabelo.

35 Tendo dito isto, tomando um pão, deu graças a Deus na presença de todos e, depois de o partir, começou a comer.

36 Todos cobraram ânimo e se puseram também a comer.

37 Estávamos no navio duzentas e setenta e seis pessoas ao todo.

38 Refeitos com a comida, aliviaram o navio, lançando o trigo ao mar.

31Mîrîrî yai ta'pî Pauloya surarayamî' esa' Júlio pî' moropai surarayamî' pî'. Ta'pîiya: —Inkamoro apo'yen ya' teesenyaka'masanon wîtî'pî ya, î' kai'ma awe'pîika'tîkon e'painon? —ta'pîiya.
32Mîrîrî ye'nen surarayamî'ya mîrîrî kanau yewa'tîto' e'seusa ya'tî'pî moropai irumaka'pî to'ya tuna ka' to' epe namai.
33Mîrîrî ewarono' erenmapî pra tîîse Paulo wanî'pî tekkarikon yonpa tamî'nawîronkonya yu'se. Ta'pîiya: —Asakî'ne semana kaisarî aako'mansa'kon a'situn tî'napamî nîmîkî pî' emi'ne awanîkon.
34Mîrîrî ye'nen ayekkarikon yonpaya'nîkon e'pai awanî —ta'pîiya. —Tarîpai mararon î' rî anena'tî, meruntî ke awanîkonpa, enen aako'mamîkonpa aasa'mantakon namai. Maasa pra anî' sa'manta pepîn, î' e'kupî pepîn amîrî'nîkon yarakkîrî —ta'pîiya.
35Mîrîrî pe rî Pauloya trigo puusa' yapisî'pî, Paapa pî' eepîrema'pî tamî'nawîronkon rawîrî si'ma, moropai mîrîrî trigo puusa' pîrikkapîtî'pîiya, moropai enapî pia'tî'pîiya.
36Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe taatausinpai to' ena'pî moropai tekkarikon yonpa'pî to'ya.
37Inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî apo'yen yawonkon wanî'pî tamî'nawîrî to' tîîse, 276 kaisarî.
38Tamî'nawîronkonya tekkarikon yonpasa' tîpo, trigo yense'kon yenumî'pî to'ya tuna ka amîi'mîra apo'yen enato'pe kai'ma.

To' Erepamî A'mun Pona Tîîsa'mantai Pra

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

39 Quando amanheceu, não reconheceram
a terra, mas avistaram uma enseada, onde
havia praia; então, consultaram entre si se
não podiam encalhar ali o navio.

40 Levantando as âncoras, deixaram-no ir
ao mar, largando também as amarras do
leme; e, alçando a vela de proa ao vento,
dirigiram-se para a praia.

41 Dando, porém, num lugar onde duas
correntes se encontravam, encalharam ali
o navio; a proa encravou-se e ficou imóvel,
mas a popa se abria pela violência do mar.

42 O parecer dos soldados era que
matassem os presos, para que nenhum
deles, nadando, fugisse;

43 mas o centurião, querendo salvar a
Paulo, impediu-os de o fazer; e ordenou
que os que soubessem nadar fossem os
primeiros a lançar-se ao mar e alcançar a
terra.

39Pata erenma'sa' pe, apo'yen ya'
teesenyaka'masanonya pata epu'tî pra
awanî'pî. Tîîse inkamoroya tuna
esei'meto'ya era'ma'pî, kasapan pe
tîwe'sen. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî
miarî ya' apo'yen yaapai awanî sîrîrî, miarî
aako'manto'pe ta'pî to'ya.
40Mîrîrî ye'nen inkamoroya apo'yen
yapîtanî'to'pe to' nîma'pî ferrokon
amîi'ne'kon mîrîrî yewakon ya'tî'pî.
Moropai mîrîrî tîpo to' nairekon yeuka'pî
to'ya. Mîrîrî ke to' e'kura'pî. Mîrîrî tîpo
kamisa e'mai'non ipottî winon
pîmî'sa'ka'pî to'ya a'situn yapi'to'peiya,
mîrîrî a'mun winîkîi apo'yen wîtîto'pe
kai'ma.
41Tîîse a'situnya yarî'pî. Moropai apo'yen
erepamî'pî kasapan pona e'mai'non ipottî,
mîrîrî eesu'na'tî'pî. Mîrîrî ye'nen imaikko
winî kure'ne sipa sipaya ipa'tîpîtî'pî. Mîrîrî
ye'nen ya'morikka'pîiya. Tîîse maasa to'
erepamî pra tîîse apo'yen esu'na'tîsa'
wanî'pî kasapan pona. Mîrîrî ye'nen miarî
awe'nîmî'pî.
42Moropai inkamoro apo'yen ya'
surarayamî' esenumenka'pî. Inkamoro
anî'kan arakkansa'kon apo'yen ya'
tînarîkon tî'ka tîuya'nîkon pî'. To' tî'kapai
awanî sîrîrî. Maasa pra a'mun pona
teerepansa'kon ya to' epe namai ta'pî to'ya.
43Tîîse inkamoro maimu yuuku'pî to'
esa'ya. Júlioya ta'pî to' pî'. Maasa pra
Paulo wîî to'ya yu'se pra awanî'pî. Mîrîrî
ye'nen ta'pîiya: —Manni'kan tîpînanukon
epu'nenan inkamoro enato'pe e'pai awanî

44 Quanto aos demais, que se salvassem, uns, em tábuas, e outros, em destroços do navio. E foi assim que todos se salvaram em terra.

Atos 28

A ilha de Malta

1 Uma vez em terra, verificamos que a ilha se chamava Malta.

2 Os bárbaros trataram-nos com singular humanidade, porque, acendendo uma fogueira, acolheram-nos a todos por causa da chuva que caía e por causa do frio.

3 Tendo Paulo ajuntado e atirado à fogueira um feixe de gravetos, uma víbora, fugindo do calor, prendeu-se-lhe à mão.

4 Quando os bárbaros viram a víbora pendente da mão dele, disseram uns aos outros: Certamente, este homem é

mîrîrî to' pînato'pe kasapan pona —ta'pîiya.

44Moropai —Manni'kan tîpînanukon epu'nenan pepîn inkamoro e'pîika'tî e'pai awanî mîrîrî yei pona to' enuku moropai apo'yen pia'pî pona tiaronkon enuku. Mîrîrî warantî to' wîtî e'painon a'mun yekaya —ta'pî Júlioya. Mîrîrî warantî to' e'pîika'tî yu'se awanî'pî mîîto'pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî anna e'pîika'tî'pî tamî'nawîronkon a'mun pona anî' e'pa'tî pra awanî'pî moropai anî' sa'manta pra awanî'pî. Tamî'nawîrî anna e'pîika'tî'pî.

Atos 28

Malta Wono Po To' Wanî

1Tamî'nawîrî anna e'pîika'tîsa' yai o'non pata anna wanî ta'pî to'ya. Mîrîrî yai epu'tî'pî annaya mîrîrî iwono itese' Malta po anna wanî.

2Mîrîrî yai miarî tîîko'mansenonya anna koneka'pî morî pe. Mîrîrî yai kono' rena ko'mannîpî'pî mararî pra miarî. Moropai komi' pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen kure'nan apo' tîruka'pî to'ya, arinîkon atapinato' ton.

3Mîrîrî yai apo' keme ya'punu'pî yannuku'pî Pauloya, apo' keme ton. Mîrîrî apo' keme yannukuiya tanne, îkîi wanî'pî moro. Mîîkîrî ya'nannîpî pia'tî'pî apo'ya. Mîrîrî ye'nen îkîi kuranta'pî moropai Paulo ye'ka'pîiya itenya pî'.

4Mîrîrî era'ma'pî miarî tîîko'mansenonya. Îkîi e'weyeukasa' Paulo yenya pî' era'ma'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen inkamoroya ta'pî tîîwarîrî'nîkon rî: —Anî' pe mîserî warayo'

assassino, porque, salvo do mar, a Justiça não o deixa viver.

5 Porém ele, sacudindo o réptil no fogo, não sofreu mal nenhum;

6 mas eles esperavam que ele viesse a inchar ou a cair morto de repente. Mas, depois de muito esperar, vendo que nenhum mal lhe sucedia, mudando de parecer, diziam ser ele um deus.

Públio hospeda a Paulo

7 Perto daquele lugar, havia um sítio pertencente ao homem principal da ilha, chamado Públio, o qual nos recebeu e hospedou benignamente por três dias.

8 Aconteceu achar-se enfermo de disenteria, ardendo em febre, o pai de Públio. Paulo foi visitá-lo, e, orando, impôs-lhe as mãos, e o curou.

9 À vista deste acontecimento, os demais enfermos da ilha vieram e foram curados,

10 os quais nos distinguiram com muitas honrarias; e, tendo nós de prosseguir viagem, nos puseram a bordo tudo o que era necessário.

wanî pe awanî? Pemonkon wîîtîpon pe awanî eserîke awanî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî sa'manta e'pai awanî. Mîrîrî tînkupî'pî ye'mato'peiya. Mîîkîrî sa'manta pîn tuna ka' taana'se, tîîse aako'mamî pepîn kupî sîrîrî. Kai'ma to' esenumenka'pî.

5Tenya pî' tîwe'sen îkîi ma'pî Pauloya apo' kore'ta. Tîîse î' kupîiya pra awanî'pî. Tîîwanmîra awanî'pî ne'ne' epu'tîiya pra.

6Inkamoroya itenya îkîi ne'ka'pî wo'ma'ta nîmîkî'pî, awoipî nîmîkî'pî to'ya. Tîîse î' wani' pra awanî'pî. Î' wani' pra epu'tî pî' aako'mamî era'ma tîuya'nîkon wenai, inkamoroya teserukon miakanma'pî. Ta'pî to'ya ipî': —Paapa pe awanî mîrîrî moriya —ta'pî to'ya.

7Miarî awanî'pî warayo' itese' Públio, patakon esa' pe tîwe'sen, mîrîrî iwono esa' pe tîwe'sen. Mîîkîrîya anna yapisî'pî tîpata ya morî pe. Moropai seurîwî'ne wei kaisarî anna ko'mamî'pî iipia.

8Mîîkîrî Públio yun wanî'pî miarî pri'ya pra tîwe'sen. Eekomi'ma'pî moropai nuwasu' pî' tîwe'sen. Mîîkîrî pia Paulo ewomî'pî quarto ta moropai ipona tenya tîîse eepîrema'pî. Mîîkîrî esepi'tî'pî.

9Mîrîrî tîpo pri'yawonkon pepîn mîrîrî iwono po tîwe'sanon iipî'pî Paulo pia. Inkamoro esepi'tî'pî.

10Miarî anna wanî yai inkamoroya tu'ke î' rî tîrî'pî anna yekkari ton. Moropai anna asara'tî yai apo'yen ya tu'ke itîrî'pî to'ya nîrî anna pia. Itu'se anna e'to' mîrîrî ara'tîsa' to'ya wanî'pî tu'ke apo'yen ya', anna wîtî pe, anna yekkari ton.

A continuação da viagem

11 Ao cabo de três meses, embarcamos num navio alexandrino, que invernara na ilha e tinha por emblema Dióscuros.

12 Tocando em Siracusa, ficamos ali três dias,

13 donde, bordejando, chegamos a Régio. No dia seguinte, tendo soprado vento sul, em dois dias, chegamos a Putéoli,

14 onde achamos alguns irmãos que nos rogaram ficássemos com eles sete dias; e foi assim que nos dirigimos a Roma.

15 Tendo ali os irmãos ouvido notícias nossas, vieram ao nosso encontro até à Praça de Ápio e às Três Vendas. Vendo-os Paulo e dando, por isso, graças a Deus, sentiu-se mais animado.

Paulo em Roma

Roma Cidaderî Pona Paulo Erepamî

11Mîrîrî yai seurîwî'ne kapoi kaisarî anna ko'mansa' tîpo, mîrîrî iwono po anna asara'tî'pî apo'yen ya'. Alexandria cidaderî poinon itese' wanî'pî ipî' e'menuka'pî pe paapayamî' monoi'pankon kai'ma. Mîrîrî apo'yen wanî'pî moro iwono po si'ma kono'pîtî yuwa'ka'tîpon pe. Mîrîrî pata pai anna wîtî'pî.

12Moropai anna erepamî'pî Siracusa cidaderî pona. Miarî anna ko'mamî'pî seurîwî'ne wei kaisarî.

13Miarî pai anna wîtî'pî moropai anna erepamî'pî Régio cidaderî pona. Erenma'sa' pe anna wîtî tanne a'situn erepamî'pî anna ye'ma'pî pî' winîpai tui'sen meruntî ke. Mîrîrî ye'nen asakî'ne wei tîîse anna erepamî'pî Potéoli cidaderî pona. Mîrîrî pîkîrî apo'yen ya' anna wîtî'pî.

14Miarî cidade po innape Jesus ku'nenan eporî'pî annaya. Inkamoroya anna eta'pî tîîpia'nîkon tiwin semana kaisarî anna ko'manto'pe kai'ma.

15Mîrîrî tîpo anna ese'ma'tî'pî Roma pona. Mîrîrî yai innape Jesus ku'nenan Roma ponkonya anna yekare etasa' tîuya'nîkon yai inkamoro wîtîsa' wanî'pî anna ponaya cidade itese' Pra'ca de Ápio pona. Moropai tiaronkon wîtîsa' wanî'pî tiaron cidade pona itese' Três Vendas pona. Inkamoro era'ma tîuya yai Paapa pî' —Morî pe man —ta'pî Pauloya. Mîrîrî tîpo kure'ne aatausinpa'pî.

16 Uma vez em Roma, foi permitido a Paulo morar por sua conta, tendo em sua companhia o soldado que o guardava.

17 Três dias depois, ele convocou os principais dos judeus e, quando se reuniram, lhes disse: Varões irmãos, nada havendo feito contra o povo ou contra os costumes paternos, contudo, vim preso desde Jerusalém, entregue nas mãos dos romanos;

18 os quais, havendo-me interrogado, quiseram soltar-me sob a preliminar de não haver em mim nenhum crime passível de morte.

19 Diante da oposição dos judeus, senti-me compelido a apelar para César, não tendo eu, porém, nada de que acusar minha nação.

20 Foi por isto que vos chamei para vos ver e falar; porque é pela esperança de Israel que estou preso com esta cadeia.

21 Então, eles lhe disseram: Nós não recebemos da Judéia nenhuma carta que

16Roma pona teerepansa'kon yai tîîwarîrî Paulo ko'manto'pe irumaka'pî to'ya tiwin surara itesa' ton yarakkîrî.

Atarakkansa' Pe Pauloya Itekare Ekaremekî

17Seurîwî'ne wei teerepansa'kon tîpo, Pauloya Romaponkon epere'to' yewî' esanon Judeuyamî' yanno me'po'pî tîîpia to' ii'to'pe. Inkamoro erepansa' yai to' pî' ta'pîiya: —Uyonpayamî', î' ku'sau'ya pra wai uyonpakon Judeuyamî' winîkîi. Uyeserukon pe utamokon nîtîrî'pî to' napisî'pî pî' uuko'mansa' sîrîrî, tîrumakai pra. Mîîwîni tîîse Judeuyamî'ya uyapisî'pî Jerusalém po. Inkamoroya urumaka'pî Romanoyamî' pia.

18Inkamoroya uyekaranmapo'pî moropai uurî anrumakapai to' wanî'pî. Maasa pra î' rî unkupî'pî ton pra wanî ye'nen, î' kupîkonpa uyarakkîrî.

19Tîîse urumaka Judeuyamî'ya yu'se pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen to' esatî'pîuya to' pî' rei esa' pe tîwe'sen César pia, uyeseru pî' eseurîmapai wanî ye'nen. Uyeseru pî' neken eseurîmato'pe. Uyonpayamî' î' kupîtîponkon uwinîkîi, inkamoro yeseru pî' eseurîma pepîn.

20Mîrîrî anekareme'pai wanî ye'nen amîrî'nîkon pî' esatî'pîuya aaipîkonpa. Sîrîrî warantî eseurîmapai wanî ye'nen amîrî'nîkon pokonpe tîîse uurî wanî sîrîrî tarî yewa'tîsa' pe sa'man ferro ke, maasa pra manni' Judeuyamî'ya inîmîkî ko'mannîpî manni', mîîkîrî pî' eseurîma wenai uyewa'tîsa' to'ya sîrîrî.

21Mîrîrî ye'nen inkamoroya ta'pî: —Kaareta yapi'sa' annaya pra man, apî'

te dissesse respeito; também não veio qualquer dos irmãos que nos anunciasse ou dissesse de ti mal algum.

teeseurîmasen Judeuyamî' piapai'nîkon. Uyonpakon miarî painon ii'sa' pra man ayekare ekareme'se anna pî'. Î' kai'ma apî' eeseurîmaton imakui'pî pe awanî'pî ekaremekîton ii'sa' pra man —ta'pî to'ya.

22 Contudo, gostaríamos de ouvir o que pensas; porque, na verdade, é corrente a respeito desta seita que, por toda parte, é ela impugnada.

22Tîîse î' kai'ma ayekare pî' eeseurîma anetapai anna man. Maasa pra eta'pî annaya man tamî'nawîronkon patakon kaisarî imakui'pî pe inkamoro innape Jesus ku'nenan to' kore'ta amîrî e'to'kon winîkîi to' eseurîma.

Paulo prega em Roma

23 Havendo-lhe eles marcado um dia, vieram em grande número ao encontro de Paulo na sua própria residência. Então, desde a manhã até à tarde, lhes fez uma exposição em testemunho do reino de Deus, procurando persuadi-los a respeito de Jesus, tanto pela lei de Moisés como pelos profetas.

23Mîrîrî ye'nen teesepoto'kon weiyu ton mo'ka'pî to'ya Paulo eseurîma etakonpa kai'ma. Mîrîrî weiyu eseposa' yai inkamoro arinîkon wîtî'pî Paulo pia. Inkamoro ko'mamî'pî penane pata pai ewaron erepamî pîkîrî. Paapa maimu ekaremekî'pîiya î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ekaremekî'pîiya to' pî'. Moisés nurî'tî kaaretarîya taasa' yawîrî moropai Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' kaaretarîya taasa' yawîrî ekaremekî'pîiya. Maasa pra innape Jesus Paapa narima'pî kupî to'ya yu'se tîwanî ye'nen.

24 Houve alguns que ficaram persuadidos pelo que ele dizia; outros, porém, continuaram incrédulos.

24Mîrîrî yai tiaronkonya innape ikupî'pî. Tîîse tiaronkonya innape ikupî pra awanî'pî.

25 E, havendo discordância entre eles, despediram-se, dizendo Paulo estas palavras: Bem falou o Espírito Santo a vossos pais, por intermédio do profeta Isaías, quando disse:

25Mîrîrî yai tamî'nawîronkon wîtî'pî iipia pai tîîwarîrî'nîkon teesiyu'pî'se. Tîîse to' wîtî rawîrî Pauloya ta'pî to' pî': —Yairon pî' pena Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî. Paapa maimu ekareme'nen Profeta Isaías nurî'tî winîpai amîrî'nîkon tamokon pî' eeseurîma'pî. Ta'pî Paapaya Isaías pî':

"Atîkî moropai ka'kî insanan pemonkonyamî' pî'.

26 Vai a este povo e dize-lhe: De ouvido, ouvireis e não entendereis; vendo, vereis e não percebereis.

26‘Amîrî'nîkonya etapîtî ko'mannîpî tîîse epu'tîya'nîkon pepîn sîrîrî tîpose. Amîrî'nîkonya era'mapîtî tu'ke ite'ka tîîse î' kai'ma innape awanî era'maya'nîkon pepîn’ makai to' pî'” ta'pîiya.

27 Porquanto o coração deste povo se tornou endurecido; com os ouvidos ouviram tardiamente e fecharam os olhos, para que jamais vejam com os olhos, nem ouçam com os ouvidos, para que não entendam com o coração, e se convertam, e por mim sejam curados.

27“Maasa pra insamoro pemonkonyamî' yewan wanî sa'man pe pu'kuru. Anetapai pra to' wanî. Mîrîrî ye'nen inkamoroya tîpanakon yettapuru eta tîuya'nîkon namai. Tenukon yenpi'nu'sa' to'ya anera'mapai pra tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen epu'tî to'ya pepîn. Mîrîrî warantî pra to' wanî ya, tenukon ke era'ma to'ya e'painon moropai eta tîuya'nîkonya tîpanakon ke epu'tî to'ya e'painon. Teesenumenkato' ke to' esenumenka ya epu'tî to'ya e'painon. Inkamoro enna'po e'painon uupia uyapurîi. Mîrîrî warantî awanî ya, inkamoro pîika'tîuya e'painon”, *(Is 6.9,10)* ta'pî Paapaya Isaías pî' —ta'pî Pauloya.

28 Tomai, pois, conhecimento de que esta salvação de Deus foi enviada aos gentios. E eles a ouvirão.

28—Mîrîrî ye'nen epu'tîya'nîkon e'pai awanî î' kai'ma Paapaya Judeuyamî' pepîn pîika'tîto' ton yarimasa'. Inkamoroya sîrîrî itekare eta kupî sîrîrî —ta'pî Pauloya to' pî'.

29 [Ditas estas palavras, partiram os judeus, tendo entre si grande contenda.]

[29Mîrîrî taa Pauloya etatîpo'nîkon Judeuyamî' wîtî'pî iipiapai teekore'mai, tîîwarîrî'nîkon teesiyu'pî'se.]

Paulo prisioneiro durante dois anos

30 Por dois anos, permaneceu Paulo na sua própria casa, que alugara, onde recebia todos que o procuravam,

30Asakî'ne kono' kaisarî Paulo ko'mamî'pî kapoi kaisarî te'masen wîttî ta. Mîrîrî ye'ma'pîtî'pîiya. Mîrîrî yai

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

31 pregando o reino de Deus, e, com toda
a intrepidez, sem impedimento algum,
ensinava as coisas referentes ao SENHOR
Jesus Cristo.

tamî'nawîronkon tîîpia tuutîsanon
pokonpe awe'pîtî'pî.
31Mîîkîrîya î' kai'ma to' yenupapîtî'pî
tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ena to' pî'
ekareme'pîtî'pîya to' pî'. Moropai
Uyepotorîkon Jesus Cristo yekare pî'
eeseurîmapîtî'pî meruntî ke tîîpia
teerepansenon kaisarî. Anî'ya imanenpa
pra ekareme'pîtî'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Romanos 1

Prefácio e saudação

1 Paulo, servo de Jesus Cristo, chamado para ser apóstolo, separado para o evangelho de Deus,

2 o qual foi por Deus, outrora, prometido por intermédio dos seus profetas nas Sagradas Escrituras,

3 com respeito a seu Filho, o qual, segundo a carne, veio da descendência de Davi

4 e foi designado Filho de Deus com poder, segundo o espírito de santidade pela ressurreição dos mortos, a saber, Jesus Cristo, nosso SENHOR,

5 por intermédio de quem viemos a receber graça e apostolado por amor do seu nome, para a obediência por fé, entre todos os gentios,

Epístola de Paulo aos Romanos

Romanos 1

1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka aapia'nîkon. Uurî wanî Jesus Cristo poitîrî pe. Moropai Paapa nîmenka'pî pe wanî, moropai inaipontî'pî pe. Jesus Cristo yekare ekareme'nen pe e'to'pe kai'ma umenka'pîiya.

2Pena pata pai sîrîrî e'pîika'tînto' yekare ekaremekî'pî Paapaya, mannankan penaronkon tîmaimu ekareme'nenan winîpai. Eeseurîma'pî î' kupî tîuya pî'. Moropai mîrîrî e'menukasa' sîrîrî Paapa maimu yaponse' po.

3Mîrîrî eeseurîma'pî wanî'pî teeseurîmasen pe Paapa munmu pî', manni' Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'. Eesenpo'pî warayo' pe manni' Davi nurî'tî parî'pî pe awanî'pî.

4Moropai kure'ne tîmeruntîri ke Paapaya ekaremekî'pî, tînmu pe pu'kuru Jesus wanî kai'ma. Mîrîrî ikupî'pîiya Morî Yekaton Wannî wenai, isa'manta'san kore'tapai Jesus e'mî'sa'ka yai. Mîîkîrî wanî Uyepotorîkon pe Jesus Cristo.

5Mîîkîrî wenai morî pe Paapa wanî'pî uyarakkîrî. Mîrîrî ye'nen uyaipontî'pîiya, Cristo poitîrî pe esenyaka'mato'pe, anî' tîmenkai pra tamî'nawîronkon Judeuyamî' pepîn pî' imaimu ekareme'to'peuya, mîîkîrî Cristo ton pe. Moropai innape iku'to'pe tiaronkonya innape ikupî tîuya'nîkon wenai Paapa maimu yawîrî to' e'to'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 de cujo número sois também vós, chamados para serdes de Jesus Cristo.

7 A todos os amados de Deus, que estais em Roma, chamados para serdes santos, graça a vós outros e paz, da parte de Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus Cristo.

O amor de Paulo pelos cristãos de Roma. Seu desejo de vê-los

8 Primeiramente, dou graças a meu Deus, mediante Jesus Cristo, no tocante a todos vós, porque, em todo o mundo, é proclamada a vossa fé.

9 Porque Deus, a quem sirvo em meu espírito, no evangelho de seu Filho, é minha testemunha de como incessantemente faço menção de vós

10 em todas as minhas orações, suplicando que, nalgum tempo, pela vontade de Deus, se me ofereça boa ocasião de visitar-vos.

11 Porque muito desejo ver-vos, a fim de repartir convosco algum dom espiritual, para que sejais confirmados,

12 isto é, para que, em vossa companhia, reciprocamente nos confortemos por intermédio da fé mútua, vossa e minha.

6Inkamoro kore'ta amîrî'nîkon wanî sîrîrî Roma cidaderî ponkon. Moropai ayannosa'kon Paapaya wenai, Jesus Cristo pemonkono pe awanîkon.

7Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon amîrî'nîkon, Paapa nîsa'namakon moropai inanno'san tîpemonkono pe pu'kuru awanîkonpa, amîrî'nîkon pia imenukauya sîrîrî. Paapa, uyunkonya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristoya aapia'nîkon morî epe'mîn tîrî yu'se wai. Moropai tîwanmîn tîrî to'ya yu'se wai.

Pauloya Paapa Yapurîto' Roma Ponkon Wenai

8E'mai' pe Uyepotorî Paapa yapurîuya Jesus Cristo nîkupî'pî wenai. Maasa pra tamî'nawîrî pata ponkonya innape iku'to'ya'nîkon yekare etasa' man.

9Maasa pra Paapaya epu'tî apona'nîkon epîrema tîwîrî. Manni' Paapa unapurî tamî'nawîrî uyewan ke Jesus Cristo, inmu yekare ekaremekî ye'ka pe yapurîuya.

10Esatîuya Paapa pî' î' kai'ma amîrî'nîkon era'mapî'se uutî yu'se tîwanî ya, uutî weiyu ton tîîto'peiya.

11Maasa pra uurî esenumenkato' wanî kure'ne amîrî'nîkon anera'mapai. Akore'ta'nîkon wanî ya, amîrî'nîkon anenupapai wai, mîrîrî ayenupatou'ya'nîkon wenai, inî' panpî' meruntî ke eenakonpa.

12Maasa tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî' tamî'nawîrî uurî'nîkon tîîse, uurî moropai amîrî'nîkon wanî ipîika'tîsa' pe mîrîrî yai. Innape uurîya iku'to' wenai amîrî'nîkon

e'pîika'tî moropai innape iku'to'ya'nîkon wenai uurî e'pîika'tî.

13 Porque não quero, irmãos, que ignoreis que, muitas vezes, me propus ir ter convosco (no que tenho sido, até agora, impedido), para conseguir igualmente entre vós algum fruto, como também entre os outros gentios.

13Uyonpayamî', epu'tîya'nîkon yu'se wai, tu'ke ite'ka esenumenka amîrî'nîkon pia itîîpai, tîîse tîwîrî umanenpanen ton esenpo. Mîrîrî wenai uutî pra wanî. Itîîpai wanî'pî amîrî'nîkon yenupato'pe. Moropai akore'tawonkonya iku'to'pe innape, î' kai'ma manni'kan tiaronkon Judeuyamî' pepînya ikupî'pî warantî.

14 Pois sou devedor tanto a gregos como a bárbaros, tanto a sábios como a ignorantes;

14Maasa pra sîrîrî wanî unkupî tonpe tamî'nawîronkon yarakkîrî manni'kan eranne'kon pî' moropai eranmînon pî'. Moropai epu'nenan pî' moropai epu'nenan pepîn pî' itekare ekareme'to'peuya.

15 por isso, quanto está em mim, estou pronto a anunciar o evangelho também a vós outros, em Roma.

15Mîrîrî ye'nen uurî wanî sîrîrî e'pîika'tînto' yekare anekareme'pai amîrî'nîkon Roma ponkon pî' nîrî.

O assunto da epístola: a justiça pela fé em Jesus Cristo

Jesus Cristo Yekare Wenai Innape Iku'nenan Pîika'tî Paapaya

16 Pois não me envergonho do evangelho, porque é o poder de Deus para a salvação de todo aquele que crê, primeiro do judeu e também do grego;

16Maasa pra uurî eppepî eserîke pra wai Jesus Cristo yekare ekaremekîuya pî'. Maasa pra innape mîrîrî yekare kupî anî'ya ya, tîmeruntîri ke Paapaya ipîika'tî imakui'pî inkupî'pî winîpai. Anna Judeuyamî', e'mai' pe itekare etatîponkon pîika'tî Paapaya moropai amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pîika'tîiya nîrî mîrîrî yekare etaya'nîkon wenai.

17 visto que a justiça de Deus se revela no evangelho, de fé em fé, como está escrito: O justo viverá por fé.

17Maasa pra mîrîrî e'pîika'tînto' yekareya î' kai'ma morî pe pemonkon kupî Paapaya ekaremekî. Penaronkon yapisî'pîiya innape tîkupî to'ya wenai. Moropai sîrîrîpe pemonkonyamî' yapisîiya nîrî innape tîkupî to'ya wenai. Mîrîrî warantî Paapa

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

maimu e'menukasa'ya taasa' man: Paapa pia morî pe tîwe'sen ko'mamî e'pai man innape Paapa kupî tîuya'nîkon wenai, *(Hc 2.4)* taasai'ya man.

A idolatria e depravação dos homens

Pemonkonyamî' Ko'mamî Si'kore'ta Imakui'pî Kupî Pî'

18 A ira de Deus se revela do céu contra toda impiedade e perversão dos homens que detêm a verdade pela injustiça;

18Moropai epu'tî'nîkon man î' kai'ma Paapa ekore'ma tamî'nawîrî imakui'pî pemonkonyamî' nîkupî'pî winîkîi. Moropai mîîkîrî Paapa, ka' ponya to' taruma'tî kure'ne mîrîrî wenai. Paapa nama to'ya pepîn tiwin kin. Moropai mîrîrî imakui'pî teserukon wenai tiaronkon taruma'tî to'ya yairon epu'tî to'ya namai.

19 porquanto o que de Deus se pode conhecer é manifesto entre eles, porque Deus lhes manifestou.

19Pemonkonyamî'ya Paapa epu'tî e'pai awanî'pî. Maasa pra aronne awanî mîîkîrî epu'to'pe to'ya. Tamî'nawîron sîrîrî pata pon koneka'pî Paapaya, mîrîrî tera'mai pemonkonyamî'ya tepu'to'pe kai'ma.

20 Porque os atributos invisíveis de Deus, assim o seu eterno poder, como também a sua própria divindade, claramente se reconhecem, desde o princípio do mundo, sendo percebidos por meio das coisas que foram criadas. Tais homens são, por isso, indesculpáveis;

20Mîrîrî koneka'pîiya pata pai, Paapa yeseru esera'ma aronne. Meruntî ke pu'kuru awanî, Paapa pe pu'kuru awanî esepu'to'pe. Anî'ya era'ma pepîn tîîse inkoneka'pî winîpai epu'tî e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen anî' e'wapu'tî eserîke pra awanî, —Paapa epu'nen pepîn uurî —kai'ma.

21 porquanto, tendo conhecimento de Deus, não o glorificaram como Deus, nem lhe deram graças; antes, se tornaram nulos em seus próprios raciocínios, obscurecendo-se-lhes o coração insensato.

21Teuren Paapa epu'tî ye'ka pe yapurî to'ya pra awanî, tapurî yu'se tîîse. Taa to'ya pra awanî Paapa pî': —Morî pe pu'kuru man, Paapa —taa to'ya pepîn. Tîîse inkamoro esenumenkato' wanî se' tapairî, pakko pe to' wanî teesenumenkato'kon ya'. Mîrîrî ye'nen yairon pî' to' esenumenka eserîke pra awanî.

22 Inculcando-se por sábios, tornaram-se loucos

23 e mudaram a glória do Deus incorruptível em semelhança da imagem de homem corruptível, bem como de aves, quadrúpedes e répteis.

24 Por isso, Deus entregou tais homens à imundícia, pelas concupiscências de seu próprio coração, para desonrarem o seu corpo entre si;

25 pois eles mudaram a verdade de Deus em mentira, adorando e servindo a criatura em lugar do Criador, o qual é bendito eternamente. Amém!

26 Por causa disso, os entregou Deus a paixões infames; porque até as mulheres mudaram o modo natural de suas relações íntimas por outro, contrário à natureza;

27 semelhantemente, os homens também, deixando o contato natural da mulher, se inflamaram mutuamente em sua sensualidade, cometendo torpeza, homens

22Epu'nen pe tîwanîkon kai'ma taa to'ya, tîîse pakko pe to' wanî.

23Mîrîrî ye'nen manni' Paapa, tîîsa'mantasen pepîn, yapurî e'pai tîîse mia' ke ikonekasa' yapurî to'ya, pemonkon warantî ikonekasa'. Moropai toron tawainunsen warantî ikonekasa', moropai sîrîrî pata po taasa'senon o'ma'kon warantî ikonekasa', moropai manni'kan non poro tîro'takon poro taasa'senon warainokon yapurî to'ya. Mîrîrî warantî inkamoro yapurî to'ya pakko pe tîwanîkon ye'nen.

24Mîrîrî ye'nen Paapaya inkamoro pemonkonyamî' rumaka'pî tîwî itu'se tîwe'to'kon nura kupî pî' to' ko'manto'pe. Moropai inkamoroya kure'nan eppe'nîto' kupî tîpunkon rî ke.

25Inkamoroya yairî Paapa yapurîto' ku'sa' tîwî seru' pe, Paapa nîkoneka'pî yapurîkonpa. Tîîse manni' ikonekatîpon yapurî to'ya pepîn, manni' tapurî yu'se tîwe'sen tîwîrî. Innape man.

26Mîrîrî ye'ka imakui'pî kupî pemonkonyamî'ya wenai Paapaya inkamoro rumaka'pî, mararî pra nura eppe'nîto' kupî pî' to' ko'manto'pe itu'se tîwe'to'kon pîkîrî. Mîrîrîya wîri'sanyamî'ya nura kupî'pî, tîwarainokon wîri'sanyamî' yarakkîrî to' wanî'pî, warayo'kon yarakkîrî pra.

27Moropai warayo'konya wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'to'kon rumaka'pî, tîwarainokon warayo'kon yarakkîrî kure'nan eppe'nîto' kupîkonpa. Mîrîrî

com homens, e recebendo, em si mesmos, a merecida punição do seu erro.

ye'nen tînkupî'pîkon imakui'pî wenai tîwe'taruma'tîto'kon yapisî to'ya.

Entregues os gentios a reprováveis sentimentos

28 E, por haverem desprezado o conhecimento de Deus, o próprio Deus os entregou a uma disposição mental reprovável, para praticarem coisas inconvenientes,

28Î' kai'ma yairon Paapa anepu'pai pra tîwe'sa'kon wenai, tîwî Paapaya to' rumaka'pî, yairon pepîn pî' to' esenumenka se' tapairî, manni' iku'painon pepîn nura kupîkonpa.

29 cheios de toda injustiça, malícia, avareza e maldade; possuídos de inveja, homicídio, contenda, dolo e malignidade; sendo difamadores,

29Inkamoro yewan ya' tu'ke awanî si'kore'ta imakui'pî. Mîrîrî kupî pî' to' ko'mamî. Î' itesa' pe tiaron e'to' yu'se to' wanî. Moropai tiaron pî' imakui'pî pe to' esenumenka. Moropai tiaron pî' to' kinmuwa, moropai tiaron wîî to'ya. Moropai tiaronkon yarakkîrî eseyaton pî' to' wanî. Moropai seru'ye' pe to' wanî. Moropai tonpakon wanî to' yewanma pe. Moropai imakui'pî pe tonpakon winîkîi to' eseurîma ko'mannîpî.

30 caluniadores, aborrecidos de Deus, insolentes, soberbos, presunçosos, inventores de males, desobedientes aos pais,

30Moropai —Imakui'pî mîîkîrî —taa to'ya tiaronkon winîkîi. Moropai Paapa wanî to' yewanma pe. Moropai tiaronkon mu'tunpa to'ya. Moropai mîî pe to' atapurî tiaronkon yentai e'pai tîwanîkon pî'. Moropai tu'ke imakui'pî kupî tîuya'nîkon yeseru ton yuwa to'ya. Moropai tunkon nama to'ya pepîn.

31 insensatos, pérfidos, sem afeição natural e sem misericórdia.

31Î' yairî, î' yairî pra epu'tî to'ya pepîn. Moropai î' ta'pî tîuya'nîkon yawîrî tîmaimukon kupî to'ya pepîn. Moropai to' wanî î' kai'ma tiaronkon sa'nama eserîke pra.

32 Ora, conhecendo eles a sentença de Deus, de que são passíveis de morte os que tais coisas praticam, não somente as

32Inkamoroya î' kai'ma Paapaya ta'pî epu'tî mîrîrî. Paapaya ta'pî: —Anî' ko'mamî ya, mîrîrî imakui'pî kupî pî' mîîkîrî sa'manta pe man —ta'pîiya. Tîîse mîrîrî epu'tîi'ma

fazem, mas também aprovam os que assim procedem.

ikupî pî' to' ko'mamî tîrumakai pra. Moropai itentainon panpî' kupî to'ya. Maasa pra tiaronkon imakui'pî ku'nenan pî' taa to'ya: —Mîrîrî kupîya'nîkon manni' man morî pe, î' wani' pra man —taa to'ya tiaronkon pî'.

Romanos 2

Os gentios e os judeus igualmente culpados. O juízo de Deus

1 Portanto, és indesculpável, ó homem, quando julgas, quem quer que sejas; porque, no que julgas a outro, a ti mesmo te condenas; pois praticas as próprias coisas que condenas.

2 Bem sabemos que o juízo de Deus é segundo a verdade contra os que praticam tais coisas.

3 Tu, ó homem, que condenas os que praticam tais coisas e fazes as mesmas, pensas que te livrarás do juízo de Deus?

4 Ou desprezas a riqueza da sua bondade, e tolerância, e longanimidade, ignorando que a bondade de Deus é que te conduz ao arrependimento?

Romanos 2

Paapaya Pemonkonyamî' Yako'menka Pe Man

1Mîrîrî ye'nen amîrî nîrî taruma'tî Paapaya e'pai man, ankupî'pî wenai. Amîrî manni' tiaronkon yako'menka pî' tîwe'sen. Taaya eserîke pra nai tiaronkon yako'menkanen pe si'ma: —Uurî unkupî'pî ton pra wai —taaya eserîke pra nai. Mîrîrî taaya tiaronkon winîkîi, aawarîrî ankupî'pî ton pra awe'kupî'pî kai'ma awanî tanne, tîîse inkamoro nîkupî'pî warantî iku'sa'ya. Mîrîrî ye'nen aawarîrî rî eesewanmîrî mîrîrî. —Inkamoro taruma'tî Paapaya e'pai man —taaya'nîkon tanne, amîrî nîrî taruma'tîpai awanî.

2Tîîse î' pensa Paapaya mîrîrî ye'ka imakui'pî ku'nenan yako'menka ya, epu'tî man yairon pe pu'kuru awanî.

3Tîîse amîrî uyonpa, mîrîrî imakui'pî kupîya ye'ka pe, tiaronkon yako'menkaya. Inkamoro taruma'tî Paapaya tanne, —Utaruma'tîiya pepîn —kai'ma eesenumenka. Tîîse —Kaane —tauya, Paapaya ataruma'tî nîrî.

4Morî pe Paapa e'to' kupî pî' nan tîwî? Morî pe awanî wenai utaruma'tîiya pepîn, kai'ma eesenumenka? Inna, morî mîîkîrî, ka'ne' pe anî' taruma'tî yu'se e'koi pepîn.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Mas, segundo a tua dureza e coração impenitente, acumulas contra ti mesmo ira para o dia da ira e da revelação do justo juízo de Deus,

6 que retribuirá a cada um segundo o seu procedimento:

7 a vida eterna aos que, perseverando em fazer o bem, procuram glória, honra e incorruptibilidade;

8 mas ira e indignação aos facciosos, que desobedecem à verdade e obedecem à injustiça.

9 Tribulação e angústia virão sobre a alma de qualquer homem que faz o mal, ao judeu primeiro e também ao grego;

10 glória, porém, e honra, e paz a todo aquele que pratica o bem, ao judeu primeiro e também ao grego.

Moropai mîrîrî wenai anî' esenumenka yu'se awanî imakui'pî tînkupî'pî winîpai.
5Tîîse amîrî yewan wanî sa'me, moropai yuukuya pra aako'mamî. Mîrîrî wenai inî' panpî' awe'taruma'tî kupî pe nai, î' pensa Paapa ekore'ma imakui'pî kupîtîponkon yarakkîrî weiyu yai. Moropai mîrîrî yai pemonkonyamî' taruma'tîiya yairî.
6Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: —Mîîkîrîya itîrî pe man, î' kai'ma anî' nîkupî'pî wenairî inyakanmaiya. *(Sl 62.12; Pv 24.12)*
7Tiaronkon morî itu'se Paapa e'to' kupî pî' tîîko'mansenon pia itîrîiya, ipatîkarî enen to' ko'manto' ton, mîrîrî taataretî'kasen pepîn. Moropai morî tapurîto'kon yuwa pî' tîîko'mansenon pia itîrîiya.
8Tîîse manni'kan tîîwarîrî'nîkon, itu'se tîwe'to'kon pî' neken tîîko'mansenon taruma'tîiya. Yairon yewanmîrî tîuya'nîkon wenai, imakui'pî kupî pî' to' ko'mamî. Inkamoro pî' Paapa ekore'ma to' nîkupî'pî wenai. Mîrîrî ye'nen to' taruma'tîiya pe man.
9Paapaya e'taruma'tînto' tîrî pe man mararî pra tamî'nawîronkon manni'kan imakui'pî ku'nenan ton pe, Judeuyamî' ton pe moropai Judeuyamî' pepîn ton pe nîrî.
10Tîîse Paapaya manni'kan morî ku'nenan pia morî tîrî. Inkamoro yapurîiya, moropai tîwanmîn tîrîiya to' pia. Tamî'nawîronkon morî ku'nenan Judeuyamî' pia moropai Judeuyamî' pepîn pia nîrî itîrîiya. Mîrîrî warantî Paapaya ikupî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Porque para com Deus não há acepção de pessoas.

11Maasa pra yairî Paapa wanî tamî'nawîronkon yarakkîrî, anî' tîmenkai pra.

12 Assim, pois, todos os que pecaram sem lei também sem lei perecerão; e todos os que com lei pecaram mediante lei serão julgados.

12Manni'kan Judeuyamî' pepînya Paapa maimu Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'tî pra awanî. Tîîse imakui'pî to' nîkupî'pî wenai inkamoro taruma'tî Paapaya, tîmaimu epu'tî to'ya pra tîîse. Moropai Judeuyamî' Paapa maimu Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'nenan teuren. Mîîwîni tîîse yawîrî to' ko'mamî pepîn, imakui'pî kupî to'ya. Mîrîrî wenai inkamoro taruma'tî Paapaya, tîmaimu yawîrî pra to' wanî ye'nen.

13 Porque os simples ouvidores da lei não são justos diante de Deus, mas os que praticam a lei hão de ser justificados.

13Maasa pra Paapa pia inkamoro ye'ka, eta pe neken etanenan wanî pepîn morî pe. Tîîse manni'kan, tîmaimu yawîrî iku'nenan, inkamoro pî' taa Paapaya: — Morîkon amîrî'nîkon.

14 Quando, pois, os gentios, que não têm lei, procedem, por natureza, de conformidade com a lei, não tendo lei, servem eles de lei para si mesmos.

14Judeuyamî' pepînya Moisés nurî'tîya yenupanto' Paapa maimu epu'tî pepîn. Tîîse î' pensa teesenumenkakon yawîrî Paapa maimu kupî to'ya ya, epu'tî ye'ka pe pra inkamoroya teesenumenkato'kon yawîrî morî kupî teuren Moisés nurî'tîya yenupanto' Paapa maimu epu'tîi'ma pra.

15 Estes mostram a norma da lei gravada no seu coração, testemunhando-lhes também a consciência e os seus pensamentos, mutuamente acusando-se ou defendendo-se,

15Morî tînkupîkon wenairî eesepu'tî to' yewan ya' awanî Paapa yeseru to' nîkupî ton. Maasa pra tewankon ya' to' esenumenkato'ya ekaremekî î' wanî yairon pe. Tiaron pensa epu'tî to'ya yairî pra tîwanîkon, moropai tiaron pensa yairî tîwanîkon epu'tî to'ya, to' esenumenkato' ya'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 no dia em que Deus, por meio de Cristo Jesus, julgar os segredos dos homens, de conformidade com o meu evangelho.

16Maasa awanî pe man sîrîrî warantî. Jesus Cristoya pemonkonyamî' yako'menka kupî sîrîrî Paapa maimu pe. Mîrîrî weiyu yai tamî'nawîron pemonkonyamî' esenumenkato' anî' nepu'tî pepîn yenpo pe man. Mîrîrî ekaremekî manni' itekare unekaremekîya.

Os judeus são indesculpáveis

Anî' Wanî Judeu Pe Pu'kuru

17 Se, porém, tu, que tens por sobrenome judeu, e repousas na lei, e te glorias em Deus;

17Amîrî'nîkon kanan? Judeuyamî' pe amîrî'nîkon wanî. Taaya'nîkon: —Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'nenan anna. Moropai mîî pe aatapurîkon Paapa epu'nen pe, ipemonkono pe awanîkon ye'nen.

18 que conheces a sua vontade e aprovas as coisas excelentes, sendo instruído na lei;

18Itu'se Paapa e'to' epu'nen pe aatapurîkon. Moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' esenupa'pî pe aatapurîkon. Mîrîrî ye'nen yairon epu'nen pe awanîkon.

19 que estás persuadido de que és guia dos cegos, luz dos que se encontram em trevas,

19Taaya'nîkon: —Seru' pepîn anna wanî manni'kan epu'nenan pepîn yenupanenan pe —taaya'nîkon, manni'kan enkaru'nankon pinunpanenan warantî. Moropai —Anna wanî manni'kan ewaron ya' tîwe'sanon weiyu pe tîwe'sanon warantî —taaya'nîkon.

20 instrutor de ignorantes, mestre de crianças, tendo na lei a forma da sabedoria e da verdade;

20Moropai taaya'nîkon: —Anna wanî manni'kan pakkokon epu'nenan pepîn pîika'tînenan pe, moropai to' yenupanenan pe, epu'nen pe to' enato'pe —taaya'nîkon. Inna, seru' pepîn epu'tî pî' naatîi tamî'nawîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' winîpai tamî'nawîrî î' yairî tîwe'sen.

21 tu, pois, que ensinas a outrem, não te ensinas a ti mesmo? Tu, que pregas que não se deve furtar, furtas?

21Amîrî'nîkon atapurî tiaronkon yenupanen pe awanîkon pî'. Tîîse î' wani' awanî ye'nen aawarîrî eesenupakon

pepîn? Taaya'nîkon tiaronkon pî' ama'ye' pe tîwe'se pra. Mîrîrî taa tîpo, î' ton pe ama'ye' pe awanîkon?

22 Dizes que não se deve cometer adultério e o cometes? Abominas os ídolos e lhes roubas os templos?

22Moropai taaya'nîkon tiaronkon pî' se' tapairî tiaron no'pî yarakkîrî tîwe'se pra. Mîrîrî taa tîpo, î' ton pe tiaron no'pî yarakkîrî awanîkon? Moropai mia' ke ikonekasa' to' napurî yewanmîrînenan amîrî'nîkon. Tîîse î' ton pe inkamoro ye'ka yapurîto' to'ya yemanne yama'runpaya'nîkon mîrîrîkon to' pata'se' yapai?

23 Tu, que te glorias na lei, desonras a Deus pela transgressão da lei?

23Amîrî'nîkon atapurî tanne, mîî pe Paapa maimu epu'tîya'nîkon pî'. Tîîse amîrî'nîkon wanî Paapa yeppe'nî'nenan pe mararî pra, maasa pra imaimu yawîrî pra awanîkon wenai.

24 Pois, como está escrito, o nome de Deus é blasfemado entre os gentios por vossa causa.

24Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Imakui'pî amîrî'nîkon Judeuyamî' nîkupî'pî wenai Judeuyamî' pepîn eseurîma imakui'pî pe Paapa winîkîi *(Is 52.5; Ez 36.22)* taasai'ya man.

O verdadeiro israelita

25 Porque a circuncisão tem valor se praticares a lei; se és, porém, transgressor da lei, a tua circuncisão já se tornou incircuncisão.

25Paapa pemonkonoyamî' amîrî'nîkon Judeuyamî', amerekon pi'pî ya'tîto'ya'nîkon wanî ye'nen. Mîrîrî wanî morî pe seru' pepîn, yairî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî ikupîya'nîkon ya. Tîîse yawîrî pra awanîkon ya, manni' tîmere pi'pî ya'tîtîpon pepîn warantî awanîkon, ya'tîto'ya'nîkon wanî se' tapairî mîîto'pe.

26 Se, pois, a incircuncisão observa os preceitos da lei, não será ela, porventura, considerada como circuncisão?

26Mannankan Judeuyamî' pepîn wanî, tîmerekon pi'pî ya'tîtîponkon pe pra si'ma, tîîse Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî ikupî to'ya ya, moriya Paapaya inkamoro

27 E, se aquele que é incircunciso por natureza cumpre a lei, certamente, ele te julgará a ti, que, não obstante a letra e a circuncisão, és transgressor da lei.

28 Porque não é judeu quem o é apenas exteriormente, nem é circuncisão a que é somente na carne.

29 Porém judeu é aquele que o é interiormente, e circuncisão, a que é do coração, no espírito, não segundo a letra, e cujo louvor não procede dos homens, mas de Deus.

Romanos 3

Paulo responde a objeções

1 Qual é, pois, a vantagem do judeu? Ou qual a utilidade da circuncisão?

era'ma tîpemonkonoyamî' pe, manni'kan tîmere pi'pî ya'tîtîponkon warantî.
27Moropai Judeuyamî' pepînya Paapa maimu yawîrî iku'sa' wenai, amîrî'nîkon wanî imakui'pî pe eesepu'tî. Maasa pra inkamoro wanî pepîn imere pi'pî ya'tîsa'kon pe, moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'tîtîponkon pe pra. Mîîwîni tîîse imaimu yawîrî to' e'sa'. Tîîse amîrî'nîkon imere pi'pî ya'tîsa'kon pe si'ma, moropai awe'menukasa' epu'nen pe si'ma, yawîrî pra awe'sa'kon. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe awanîkon eesepu'tî.
28Mîrîrî ye'nen anî' wanî Judeu pe pu'kuru seru' pepîn imere pi'pî ya'tîsa' pe yairî? Mannankan Judeuyamî' tîmerekon pi'pî ya'tînenan? Kaane. Mîrîrî neken ku'nenan wanî pepîn Judeu pe pu'kuru.
29Tîîse yaironkon Judeuyamî' wanî mannankan teesera'masen ton tîpi'pîkon ya'tînenan pe pra, tîîse itu'na to' yewan ya' etinyaka'ma'pî pe to' yeseru wanî, inkamoro wanî Judeu pe pu'kuru. Maasa pra Morî Yekaton Wannî esenyaka'masa' to' yewan miakanma pî'. Manni' Moisés nurî'tîya yenupanto'ya ikupî eserîke pra awanî. Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka pemonkonyamî' wanî Paapa napurîkon pe, pemonkonyamî' napurîkon pe pra.

Romanos 3

1Judeuyamî' pî' tarîpai, o'non ye'ka pe esenumenkan pî' naatî? Judeuyamî' pepîn yentai pra to' wanî kai'ma esenumenkan pî' naatî? Yai pra tîmerekon pi'pî

ya'tîsa'kon pe to' wanî tanne, î' pe pra rî awanî kai'ma eesenumenkakon?

2 Muita, sob todos os aspectos. Principalmente porque aos judeus foram confiados os oráculos de Deus.

2Kaane, Paapaya to' yeseru ton tîrî'pî mararî pra tiaronkon Judeuyamî' pepîn yentai. Maasa pra pena e'mai' pe Paapaya tîmaimu tîrî'pî Judeuyamî' pia, mîrîrî esa' pe to' e'to'pe.

3 E daí? Se alguns não creram, a incredulidade deles virá desfazer a fidelidade de Deus?

3Tîîse tiaronkon Judeuyamî' wanî pîn mîrîrî yawîrî, innape ikupî to'ya pra awanî'pî. Yawîrî pra to' wanî ye'nen, î' taasa' tîuya yawîrî Paapaya ikupî pepîn ka'rî?

4 De maneira nenhuma! Seja Deus verdadeiro, e mentiroso, todo homem, segundo está escrito: Para seres justificado nas tuas palavras e venhas a vencer quando fores julgado.

4Kaane, ikupîiya. ⌞Pemonkonyamî' pîika'tîiya taasa' tîuya yawîrî⌟. Seru'ye' pe Paapa wanî pepîn tiwin kin. Tîwîrî Paapa ko'mamî e'pai awanî yairon pe pu'kuru, teuren tamî'nawîronkon wanî tanne seru'ye' pe. A'kî, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man, tîpî' teeseurîmasen pe: Paapa, amîrî wanî yairon pe pu'kuru teeseurîmasen pe. Teuren taa to'ya tanne apî', yairon pepîn amîrî, taa to'ya ya, tîîse yairon pe pu'kuru awanî eesepu'tî, *(Sl 51.4)* taasai'ya man.

5 Mas, se a nossa injustiça traz a lume a justiça de Deus, que diremos? Porventura, será Deus injusto por aplicar a sua ira? (Falo como homem.)

5Imakui'pî unkupî'pîkon wenai, utarumatîiya'nîkon pra awanî ya, morî pe Paapa e'to' eesera'ma. Mîrîrî ye'nen — Utaruma'tîiya e'pai pra awanî maasa pra imakui'pî unkupî'pî wenai morî pe Paapa e'to' era'ma pemonkonyamî'ya —taa to'ya.

6 Certo que não. Do contrário, como julgará Deus o mundo?

6Tîîse kaane, mîrîrî warantî awanî pepîn. Yairon pe awanî ya, o'non ye'ka pe kin pemonkonyamî' yako'menkaiya e'painon?

7 E, se por causa da minha mentira, fica em relevo a verdade de Deus para a sua

7Tîîse anî'ya taa ya, seru' uurî e'to'ya, inî' panpî' morî pe Paapa e'to' moropai yairî

glória, por que sou eu ainda condenado como pecador?

8 E por que não dizemos, como alguns, caluniosamente, afirmam que o fazemos: Pratiquemos males para que venham bens? A condenação destes é justa.

Todos os homens na condição de pecadores

9 Que se conclui? Temos nós qualquer vantagem? Não, de forma nenhuma; pois já temos demonstrado que todos, tanto judeus como gregos, estão debaixo do pecado;

10 como está escrito: Não há justo, nem um sequer,

11 não há quem entenda, não há quem busque a Deus;

12 todos se extraviaram, à uma se fizeram inúteis; não há quem faça o bem, não há nem um sequer.

13 A garganta deles é sepulcro aberto; com a língua, urdem engano, veneno de víbora está nos seus lábios,

awe'to' yenpo, aronne panpî' morî pe eesera'mato'pe. Mîrîrî ye'nen î' ton pe Paapaya uurî taruma'tî imakui'pî unkupî'pî wenai?

8Tiaronkon eseurîma anna pî'. Tiaron pe anna yenupa Pauloya. Taa to'ya see warantî: —Moriya imakui'pî ku'pai'nîkon man, mîrîrî kupî wenai morî ii'to'pe Paapa winîpai —taa to'ya. Tîîse î' pe pra rî taa to'ya. Epu'tî to'ya pepîn. Mîrîrî ye'nen inkamoro, mîrîrî warantî eeseurîma'san e'taruma'tî pe man, maasa pra itu'se to' e'sa' wenai.

Pemonkon Yairon Ton Pra Man Tiwin Kin

9Mîrîrî ye'nen morî pe panpî' uurî'nîkon Judeuyamî' era'ma Paapaya, manni'kan Judeuyamî' pepîn yentai kai'ma eesenumenkakon? Kaane, maasa pra aasîrî ta'pîuya wai, imakui'pî pe tamî'nawîronkon wanî, Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn.

10Î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Tiwin kin anî' yairon pemonkon ton pra man.

11Tiwin kin anî' yairon epu'nen ton pra man. Tiwin kin anî' ton pra man Paapa yarakkîrî tîîko'mamî yuwanen.

12Tamî'nawîronkon wanî aminke tîwe'sanon pe Paapa pî'. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon wanî î' pe pra rî. Anî' morî kupî yuwanen ton pra man tiwin kin. *(Sl 14.1-3; Sl 53.1-3; Ec 7.20)*

13Inkamoro maimu wanî isa'manta'pî pemonkon esa'rî'pî katasa' warantî. Ikî pe awanî. Seru'ye' pe to' maimu wanî imakui'pî pe. Moropai mîrîrî tîmaimukon

ke pemonkon wîî to'ya teeseurîmakon ke. Mîrîrî to' eseurîmato' wanî manni' îkîiya ye'kansa' ya sa'mantan, manni' kaisarî seru'ye' pe yenku'tînto' to'ya wanî. *(Sl 5.9; 140.3)*

14 a boca, eles a têm cheia de maldição e de amargura;

14Mîrîrî to' mata yapai, mararî pra imakui'pî pe to' eseurîmato' epa'ka. Tonpakon mîi'ma to'ya tîmaimukon ke. *(Sl 10.7)*

15 são os seus pés velozes para derramar sangue,

15Inkamoroya ka'ne' pe tiaronkon taruma'tî iwî tîuya'nîkon pîkîrî.

16 nos seus caminhos, há destruição e miséria;

16O'non poro to' taasarî'pîkon tiaronkon taruma'tî to'ya.

17 desconheceram o caminho da paz.

17Tiwin kin inkamoroya morî pe e'nî tîwanmîra epu'tî pepîn. *(Is 59.7,8)*

18 Não há temor de Deus diante de seus olhos.

18Moropai anî' esenumenka pepîn tiwin kin Paapa nama tîuya'nîkon pî', *(Sl 36.1)* taasa' Paapa maimuya man.

O judeu não constitui exceção

19 Ora, sabemos que tudo o que a lei diz, aos que vivem na lei o diz para que se cale toda boca, e todo o mundo seja culpável perante Deus,

19A'kî, epu'tî'nîkon man uurî'nîkon Judeuyamî' pia î' kai'ma tamî'nawîron panamanto' tîrî'pî Paapaya Moisés nurî'tî wenai. Itîrî'pîiya —Inna, morî uurî —taa namai. Tîîse, —Paapa pia imakui'pî uurî —taato'pe, maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî imakui'pî pe.

20 visto que ninguém será justificado diante dele por obras da lei, em razão de que pela lei vem o pleno conhecimento do pecado.

20Mîrîrî ye'nen anî' wanî pepîn morî pe Paapa rawîrî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tîwanî wenai. Tîîse mîrîrîya imakui'pî pe e'nîto' epu'tî emapu'tî.

A justificação pela fé em Jesus Cristo

Innape Iku'to' Wenai Yairî Enan Paapa Pia

21 Mas agora, sem lei, se manifestou a justiça de Deus testemunhada pela lei e pelos profetas;

21Tîîse yairon pe pemonkon e'to'pe Paapaya neken ikupî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî e'nî wenai pra. Paapaya ikupî ekaremekî'pî penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'

nurî'tîya. Tarîpai eesepu'tî sîrîrî î' kai'ma Paapaya ikupî.

22 justiça de Deus mediante a fé em Jesus Cristo, para todos [e sobre todos] os que crêem; porque não há distinção,

22Paapaya pemonkon era'ma morî pe innape Jesus Cristo ku'toi'ya wenai. Mîrîrî kupîiya tamî'nawîronkonya innape ikupî wenai, anî' menkaiya pepîn. Tamî'nawîronkon se' kaisarî to' kupîiya.

23 pois todos pecaram e carecem da glória de Deus,

23Maasa pra Paapa pia tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya imakui'pî ku'sa'. Moropai imakui'pî teserukon wenai morî pe itu'se Paapa e'to' eposa' to'ya pra awanî'pî.

24 sendo justificados gratuitamente, por sua graça, mediante a redenção que há em Cristo Jesus,

24Tîîse morî pe tîwe'to' wenai Paapaya to' pîika'tî tînmu Jesus Cristo wenai, î' ye'ma anî'ya wenai pra. Jesus Cristo sa'manta'pî pemonkonyamî' ye'mapa. Mîrîrî wenai imakui'pî to' nîkupî'pî mo'ka'pîiya. Mîrîrî ye'nen —Yairon pe awanîkon —taa Paapaya to' pî'.

25 a quem Deus propôs, no seu sangue, como propiciação, mediante a fé, para manifestar a sua justiça, por ter Deus, na sua tolerância, deixado impunes os pecados anteriormente cometidos;

25Tînmu tîrî'pîiya aasa'mantato'pe. Tîmînî kamo'pî Cristoya imakui'pî to' e'to' mo'kato'pe. Innape ikupî to'ya wenai Paapaya to' era'ma yairon pe. Mîrîrî wenai yairon pe tîwanî ekaremekî'pîiya. Maasa pra penaronkon Cristo esenpo rawîrî esi'san nîkupî'pî imakui'pî wenai to' taruma'tîsai'ya pra man. Inîmîkî'pîiya tînmu iipî'pî pîkîrî.

26 tendo em vista a manifestação da sua justiça no tempo presente, para ele mesmo ser justo e o justificador daquele que tem fé em Jesus.

26Tîîse tarîpai î' kai'ma yairon pe tîwe'to' ekaremekîiya Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, mîrîrî yairon pe tîwe'to' wenai innape Jesus Cristo ku'nenan kupîiya yairî to' e'to'pe.

27 Onde, pois, a jactância? Foi de todo excluída. Por que lei? Das obras? Não; pelo contrário, pela lei da fé.

28 Concluímos, pois, que o homem é justificado pela fé, independentemente das obras da lei.

29 É, porventura, Deus somente dos judeus? Não o é também dos gentios? Sim, também dos gentios,

30 visto que Deus é um só, o qual justificará, por fé, o circunciso e, mediante a fé, o incircunciso.

31 Anulamos, pois, a lei pela fé? Não, de maneira nenhuma! Antes, confirmamos a lei.

Romanos 4

Abraão justificado pela fé

1 Que, pois, diremos ter alcançado Abraão, nosso pai segundo a carne?

27Mîrîrî yairî Paapaya ku'nîsa' wenai atapurîn e'painon? Kaane, tiwin kin atapurîn pepîn. Î' wani' awanî ye'nen? Î' yu'se Paapa wanî yairî e'nîto'pe? Morî unkupîkon wenai, iipia ko'mannî ka'rî? Kaane, mîrîrî wenai pra, tîîse innape Jesus Cristo ku'to' uurî'nîkonya wenai, morî pe e'nî Paapa yarakkîrî.

28Mîrîrî warantî era'ma'nîkon î' kai'ma pemonkon kupî Paapaya morî pe innape Cristo kupîiya wenai, Moisés nurî'tîya panamanto' yawîrî awe'to' wenai pra.

29Anî' kin mîîkîrî Paapa? Manni'kan Judeuyamî' neken Yepotorî ka'rî? Moropai manni'kan Judeuyamî' pepîn Yepotorî nîrî ka'rî? Inna, seru' pepîn. Paapa mîîkîrî tamî'nawîronkon Yepotorî pe tîwe'sen.

30Mîrîrî ye'nen Paapa wanî tiwin. Morî pe Judeuyamî' era'maiya moropai morî pe Judeuyamî' pepîn era'maiya nîrî, tîîse innape Cristo kupî to'ya wenai.

31Tarîpai î' taa pe nai, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî'? —Tîwî nasi. Inî' anetapai pra wai, maasa pra innape Jesus ku'nen uurî tarîpai —taa e'pai nai? Kaane, mîrîrî warantî taa e'pai pra man. Maasa pra innape Jesus ku'nen pe enansa' ye'nen, yawîrî ko'mannî emapu'tîiya.

Romanos 4

Morî Pe Abraão Era'ma'pî Paapaya Innape Tîku'toi'ya Wenai

1Î' taa e'painon penaron Abraão anna Judeuyamî' tamo nurî'tî pî'? Î' kai'ma morî pe eena'pî Paapa yarakkîrî?

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

2 Porque, se Abraão foi justificado por obras, tem de que se gloriar, porém não diante de Deus.

3 Pois que diz a Escritura? Abraão creu em Deus, e isso lhe foi imputado para justiça.

4 Ora, ao que trabalha, o salário não é considerado como favor, e sim como dívida.

5 Mas, ao que não trabalha, porém crê naquele que justifica o ímpio, a sua fé lhe é atribuída como justiça.

6 E é assim também que Davi declara ser bem-aventurado o homem a quem Deus atribui justiça, independentemente de obras:

7 Bem-aventurados aqueles cujas iniqüidades são perdoadas, e cujos pecados são cobertos;

8 bem-aventurado o homem a quem o SENHOR jamais imputará pecado.

9 Vem, pois, esta bem-aventurança exclusivamente sobre os circuncisos ou também sobre os incircuncisos? Visto que dizemos: a fé foi imputada a Abraão para justiça.

2Abraão era'ma'pî Paapaya morî pe, morî inkupî'pî wenai pra. Inkupî'pî wenai morî pe iku'sa' Paapaya ya, aatapurî'pî e'painon teuren tîîse mîrîrî wenai pra.
3Tîîse Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Abraãoya innape Paapa kupî'pî. Mîrîrî innape tîku'toi'ya wenai morî pe era'ma'pî Paapaya. *(Gn 15.6)* taasai'ya man.
4A'kî, anî' esenyaka'ma'pî ya, tepe'pî yapisîiya e'pai awanî. Mîrîrî itepe'pî wanî ese ye'ka pe rî, epe'mîra tîtîsen warantî pra, eesenyaka'ma'pî yepe'pî pe awanî.
5Î' kupî pî' teeseka'nunkai pra tîîse, anî'ya innape Paapa kupî ya, innape tîku'toi'ya wenai Paapaya era'ma morî pe, imakui'pî ku'sai'ya tanne teuren tîîse Paapaya morî pe mîîkîrî kupî.
6Mîrîrî warantî ekaremekî'pî Davi nurî'tîya. Eeseurîma'pî manni'kan yairî Paapa nîkupî'san yekare pî'. Imakui'pî to' nîkupî'pî wenai to' taruma'tîiya pra awanî'pî. See warantî taasai'ya man:
7Taatausinpai manni'kan imakui'pî to' nîkupî'pî ku'sa' Paapaya tîîwanmîra. Moropai tîronasai'ya'nîkon pî' to' atausinpa.
8Taatausinpai inkamoro wanî, maasa pra Paapaya to' nîkupî'pî imakui'pî wenai, to' taruma'tî pepîn. *(Sl 32.1,2)* taasai'ya man.
9Sîrîrî atausinpanto' pî' Davi nurî'tî eseurîmato' wanî manni'kan Judeuyamî' neken ton pe? Kaane, mîrîrî wanî manni'kan Judeuyamî' pepîn ton pe nîrî. Maasa pra ta'pî Paapa maimu e'menukasa'ya tauya ne'tîkini: —Abraãoya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Paapa kupî'pî innape moropai mîrîrî pîkînsa', morî pe Abraão kupî'pî Paapaya. *(Gn 15.6)* —taasai'ya man.

10 Como, pois, lhe foi atribuída? Estando ele já circuncidado ou ainda incircunciso? Não no regime da circuncisão, e sim quando incircunciso.

10Î' wani' awanî ye'nen Abraão era'ma'pî Paapaya yairî? Pena Abraãoya tîmere pi'pî ya'tîsa' ye'nen, ka'rî? Kaane, mîrîrî ku'sai'ya rawîrî aasîrî Paapaya taasa' Abraão pî': —Morî pe awanî.

11 E recebeu o sinal da circuncisão como selo da justiça da fé que teve quando ainda incircunciso; para vir a ser o pai de todos os que crêem, embora não circuncidados, a fim de que lhes fosse imputada a justiça,

11Moropai morî pe Paapaya Abraão ku'sa' tîpo, tîmere pi'pî pottî ya'tî'pî Abraãoya. Mîrîrî inkupî'pî wanî'pî ekareme'nen pe. Î' kai'ma innape ikupîiya wenai, yairî Paapaya ikupî'pî ekareme'nen pe, maasa tîmere pi'pî pottî ya'tîsai'ya pra tîîse. Mîrîrî warantî Abraão wanî tamî'nawîronkon manni'kan innape Paapa ku'nenan yunkon pe, teuren tîmerekon pi'pî ya'tîtîponkon pepîn. Inkamoro ku'sa' Paapaya morî pe innape tîku'to' to'ya wenai, Abraão ku'sa' tîuya warantî.

12 e pai da circuncisão, isto é, daqueles que não são apenas circuncisos, mas também andam nas pisadas da fé que teve Abraão, nosso pai, antes de ser circuncidado.

12Moropai awanî manni'kan tîmerekon pi'pî pottî ya'tîtîponkon yunkon pe nîrî. Tîîse mîrîrî ya'tîsa' to'ya wenai neken pra, tîîse î' kai'ma Abraão yeseru kupî to'ya wenai to' yunkon pe awanî, innape Paapa ku'to' to'ya wenai. Pena tîmere pi'pî pottî ya'tî Abraãoya rawîrî innape Paapa kupî'pî warantî to' wanî.

Î' Kupî Tîuya Ta'pî Tîuya Kupî Paapaya Abraão Nurî'tî Yarakkîrî

13 Não foi por intermédio da lei que a Abraão ou a sua descendência coube a promessa de ser herdeiro do mundo, e sim mediante a justiça da fé.

13Paapaya ta'pî Abraão nurî'tî pî' pena: —Sîrîrî pata tîrîuya pe wai apata pe moropai apayanyamî' rî'san pata pe nîrî. Mîrîrî ta'pî Paapaya Abraão pî' Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî awanî wenai pra. Tîîse

morî iku'sa' tîuya wenai Paapaya ta'pî, innape tîmaimu kupîiya ye'nen.

14 Pois, se os da lei é que são os herdeiros, anula-se a fé e cancela-se a promessa,

14Tîîse Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tîwe'sanon pia neken, —Sîrîrî pata esa' pe awanî pe man —taasai'ya pra man. Maasa pra mîrîrî warantî taasai'ya ya, innape iku'to' to'ya wanî e'painon î' pe pra rî. Moropai î' taato' Paapaya wanî e'painon î' pe pra.

15 porque a lei suscita a ira; mas onde não há lei, também não há transgressão.

15Maasa pra anî'ya yapisî pepîn Paapa winîpai, mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra awanî ye'nen. Tîîse uurî'nîkon taruma'tî Paapaya pe man. Tîîse mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' ton pra awanî ya, anî'ya epu'tî pepîn e'painon î' kai'ma imakui'pî pe tîwanî. ⌊Tîîse moro man⌋. Utaruma'tîkon Paapaya pe man.

16 Essa é a razão por que provém da fé, para que seja segundo a graça, a fim de que seja firme a promessa para toda a descendência, não somente ao que está no regime da lei, mas também ao que é da fé que teve Abraão (porque Abraão é pai de todos nós,

16Tîîse innape ikupî wenairî neken Paapaya itîrî uupia'nîkon. Mîrîrî pîkînsa' eesepu'tî î' kai'ma kai'ma epe'mîra Paapaya itîrî uupia'nîkon. —Itîrîuya —ta'pî Paapaya tamî'nawîronkon Abraão payannî'san pia. Mîrîrî kupîiya pepîn manni'kan neken Judeuyamî' Moisésya yenupanto' esanon pia, tîîse manni'kan innape Paapa iku'nenan Abraãoya innape ikupî'pî warantî tîwe'sanon pia nîrî itîrî'pîiya. Maasa pra Abraão wanî tamî'nawîronkon uurî'nîkon innape iku'nenan yunkon pe.

17 como está escrito: Por pai de muitas nações te constituí.), perante aquele no qual creu, o Deus que vivifica os mortos e chama à existência as coisas que não existem.

17Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': —Abraão, akupîuya pe wai tu'kankon pemonkonyamî' tamokon pe *(Gn 17.5)* —ta'pîiya. Abraão nurî'tî wanî uyunkon pe, mîrîrî warantî î' ta'pî tîuya

yawîrî ikupî'pî Paapaya, manni' Paapa, innape Abraão nîkupî'pî, manni' Paapa isa'manta'san pîmî'sa'kanen, moropai manni' î' teesera'masen pepîn esera'ma emapu'tînen.

18 Abraão, esperando contra a esperança, creu, para vir a ser pai de muitas nações, segundo lhe fora dito: Assim será a tua descendência.

18Abraãoya innape ikupî tîuya wenai î' kupîiya nîmîkî'pî. Teuren î' pensa ikupîiya epu'tî ye'ka pe pra tîîse inîmîkî'pîiya. Mîrîrî wenai tu'kankon pemonkonyamî' tamokon pe eena'pî. Î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya ta'pî see warantî: —Apayanyamî' wanî pe man tu'ke *(Gn 15.5)* —ta'pîiya.

19 E, sem enfraquecer na fé, embora levasse em conta o seu próprio corpo amortecido, sendo já de cem anos, e a idade avançada de Sara,

19Mîrîrî yai Abraão kono po wanî'pî eseuwarapo kono' 100 kaisarî. Tîîse mîrîrî warantî si'ma eesenumenkato' e'pîtî'pî î' kai'ma a'yeke'ton pe teenasa' pî', moropai î' kai'ma eesenumenka'pî tîno'pî Sara pî', tînre ton yenpoiya pra awanî ye'nen. Tîîse innape iku'toi'ya wanî'pî tîwîrîrî, iiwanmîra eena pra.

20 não duvidou, por incredulidade, da promessa de Deus; mas, pela fé, se fortaleceu, dando glória a Deus,

20Mîrîrî ye'nen Abraãoya innape iku'to' tîuya kupî pra awanî'pî tîîwanmîra. Moropai —Innape naka Paapaya ikupî pe nai —taiya pra awanî'pî. Tîîse innape iku'toi'ya wanî'pî inî' panpî' meruntî ke. Moropai mîîkîrîya Paapa yapurî'pî. —Morî pe Paapa man —taapîtî'pîiya.

21 estando plenamente convicto de que ele era poderoso para cumprir o que prometera.

21Maasa pra meruntî ke Paapa wanî epu'tî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî î' kupî ta'pî tîuya yawîrî ikupî Paapaya epu'tî'pîiya. Mîrîrî ye'nen inîmîkî'pîiya.

22 Pelo que isso lhe foi também imputado para justiça.

22Mîrîrî ye'nen innape ikupî Abraãoya wenai —Morî pe mîîkîrî kupî'pî Paapaya —taato' e'menukasa' man.

23 E não somente por causa dele está escrito que lhe foi levado em conta,

24 mas também por nossa causa, posto que a nós igualmente nos será imputado, a saber, a nós que cremos naquele que ressuscitou dentre os mortos a Jesus, nosso SENHOR,

25 o qual foi entregue por causa das nossas transgressões e ressuscitou por causa da nossa justificação.

Romanos 5

A justificação pela fé e paz com Deus

1 Justificados, pois, mediante a fé, temos paz com Deus por meio de nosso SENHOR Jesus Cristo;

2 por intermédio de quem obtivemos igualmente acesso, pela fé, a esta graça na qual estamos firmes; e gloriamo-nos na esperança da glória de Deus.

3 E não somente isto, mas também nos gloriamos nas próprias tribulações, sabendo que a tribulação produz perseverança;

4 e a perseverança, experiência; e a experiência, esperança.

23Mîîkîrî ton pe neken awe'menukasa' pra awanî'pî tîîse uurî'nîkon ton pe nîrî awe'menukasa' wanî'pî.

24Maasa pra innape Paapa kupî'nîkon wenai, manni' Paapa Uyepotorîkon Jesus Cristo pîmî'sa'ka'tîpon kupî innape. Uurî'nîkon kupîiya yairî, innape Cristo kupî wenai.

25Maasa pra Jesus rumaka'pî Paapaya aasa'mantato'pe umakuyikon unkupî'pîkon wenai. Moropai mîîkîrî pîmî'sa'ka'pî Paapaya. Mîrîrî pîkînsa' yairî uurî'nîkon kupî Paapaya.

Romanos 5

Morî Pe E'nî Paapa Yarakkîrî

1Tarîpai Paapaya uurî'nîkon ku'sa' yairî innape tîku'to' uurî'nîkon wenai. Teuren pena upî'nîkon eekore'masa' wanî'pî tîîse Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai, teekore'mai pra eena'pî moropai aminke pra tarakkîrî e'nîto'pe ukupî'pîiya'nîkon.

2Moropai tarakkîrî ko'mannî emapu'tî'pîiya innape ikupî'nîkon wenai. Mîrîrî ya morî yapisî pî' ko'mannî iwinîpai. Mîrîrî ye'nen atausinpansa' sîrîrî, tîwarantî e'nîto'pe uurî'nîkon kupî Paapaya ye'nen. Mîrîrî pî' ta'nîkon: —Morî pe man, Paapa.

3Moropai mîrîrî pî' neken pra tîîse atausinpan nîrî tarî e'taruma'tînto' pî'. Maasa pra epu'tî'nîkon man e'taruma'tînto' wanî yapîtanîpî emapu'tînen pe.

4Mîrîrî yapîtanî'sa' ye'nen, inî' panpî' morî pe e'nî, Paapa wakîri pe. Mîrîrî pîkînsa' inî' panpî' inîmîkî pî' e'nîto'kon tîrîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Ora, a esperança não confunde, porque o amor de Deus é derramado em nosso coração pelo Espírito Santo, que nos foi outorgado.

5Mîrîrî warantî inîmîkî'nîkon tanne, Paapaya uurî'nîkon yenku'tî pepîn tiwin kin. Maasa pra Paapaya uurî'nîkon sa'nama'pî kure'ne. Morî Yekaton Wannî tîrî'pîiya uyewankon ya' aako'manto'pe. Mîîkîrî ko'mamî wenai, epu'tî î' kai'ma Paapaya usa'namakon kure'ne.

6 Porque Cristo, quando nós ainda éramos fracos, morreu a seu tempo pelos ímpios.

6Maasa pra pena uyentai'nîkon imakui'pî wanî tanne, Cristo sa'manta'pî uurî'nîkon ton pe. Manni' yai Paapa nîmenka'pî yai, aasa'manta'pî imakui'san, Paapa namanenan pepîn ton pe.

7 Dificilmente, alguém morreria por um justo; pois poderá ser que pelo bom alguém se anime a morrer.

7A'kî, sa'me pu'kuru awanî, manni' yairon ku'nen pata'se' anî' eturumaka tîîsa'mantapa. Yai pra moro naka nai tiaron pemonkon pata'se' ya' anî' eturumaka tîîsa'mantato'pe morî pe awanî wenai.

8 Mas Deus prova o seu próprio amor para conosco pelo fato de ter Cristo morrido por nós, sendo nós ainda pecadores.

8Tîîse î' kai'ma Paapaya usa'namato'kon tîuya ekaremekî sîrîrî. Imakui'san pe uurî'nîkon wanî tîîse, Cristo sa'manta'pî uurî'nîkon pîika'tîpa.

9 Logo, muito mais agora, sendo justificados pelo seu sangue, seremos por ele salvos da ira.

9Pakî'nan po Cristo sa'manta'pî yai, tîmînî kamo'pîiya. Mîrîrî wenai uurî'nîkon nîkupî'pî ye'masai'ya. Mîrîrî ye'nen morî pe uku'sai'ya'nîkon Paapa yarakkîrî. Kure'ne upîika'tîiya'nîkon. Moropai epu'tî'nîkon inî'rî Paapa ekore'ma pepîn upî'nîkon, utaruma'tîiya'nîkon pepîn, Cristo nîkupî'pî wenai.

10 Porque, se nós, quando inimigos, fomos reconciliados com Deus mediante a morte do seu Filho, muito mais, estando já reconciliados, seremos salvos pela sua vida;

10Teuren pena aminke e'nî'pî Paapa pî' teeyaton pe e'nî ye'nen. Tîîse tîîpia e'nîto'pe uurî'nîkon mana'poka'pîiya tînmu sa'manta'pî wenai. Tarîpai uurî'nîkon wanî Paapa piawon pe pu'kuru. Mîrîrî warantî

upîika'tî'pîiya'nîkon tînmu sa'mantato' wenai, moropai tîwîrî upîika'tîiya'nîkon tîîpia erepannî pîkîrî. Maasa pra enen tînmu ko'mamî ye'nen.

11 e não apenas isto, mas também nos gloriamos em Deus por nosso SENHOR Jesus Cristo, por intermédio de quem recebemos, agora, a reconciliação.

11Mîrîrî pî' neken pra atausinpan tîîse Paapa pemonkono pe e'nî pî' nîrî atausinpan, Uyepotorîkon Jesus Cristo nîkupî'pî wenai. Maasa pra mîîkîrîya uurî'nîkon kupî'pî Paapa wanîyakon pe, iipiawon pe pu'kuru e'nîto'pe.

Adão e Cristo

Adão Yekare Moropai Cristo Yekare

12 Portanto, assim como por um só homem entrou o pecado no mundo, e pelo pecado, a morte, assim também a morte passou a todos os homens, porque todos pecaram.

12Pena e'mai'non warayo' Adão sa'manta'pî imakui'pî tînkupî'pî wenai. Mîrîrî pata pai imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' sa'manta tînkupî'pîkon wenai. Mîrîrî pîkînsa' tîîsa'mantasen pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî.

13 Porque até ao regime da lei havia pecado no mundo, mas o pecado não é levado em conta quando não há lei.

13Pena maasa Moisés pia tîmaimu rumaka Paapaya pra tîîse, imakui'pî kupî pî' pemonkonyamî' ko'mamî'pî sîrîrî pata po. Tîîse Paapaya taasa' pra man to' pî': —Moisés pia untîrî'pî umaimu yawîrî awe'sa'kon pra naatîi —taasai'ya pra man, maasa itîîsa' tîuya pra tîwanî ye'nen.

14 Entretanto, reinou a morte desde Adão até Moisés, mesmo sobre aqueles que não pecaram à semelhança da transgressão de Adão, o qual prefigurava aquele que havia de vir.

14Mîîwîni tîîse tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî tîîsa'mantasen pe sîrîrî, Adão nurî'tî wanî'pî pata pai Moisés nurî'tî wanî'pî pîkîrî, maasa pra imakui'pî kupî'pî to'ya. Paapa maimu yawîrî pra Adão wanî'pî warantî pra inkamoro wanî'pî tîîse imakui'pî kupî'pî to'ya. Mîîkîrî Adão nurî'tî wanî'pî manni' aaipî kupî manni' ekareme'nen pe.

15 Todavia, não é assim o dom gratuito como a ofensa; porque, se, pela ofensa de um só, morreram muitos, muito mais a

15Tîîse manni' epe'mîra Paapa nîtîrî uupia'nîkon, mîrîrî wanî pepîn manni' Adão nurî'tî nîkupî'pî warantî. Maasa pra

graça de Deus e o dom pela graça de um só homem, Jesus Cristo, foram abundantes sobre muitos.

epu'tî'nîkon Adão nîkupî'pî wenai tu'kankon pemonkonyamî' wanî'pî tîîsa'mantasanon pe, Adão nurî'tî sa'mantasa' warantî tîwe'sanon pe. Tîîse inî' panpî' epu'tî'nîkon morî pe Paapa e'to' wanî mîrîrî warantî pra. Maasa pra tiwinan nîkupî'pî wenai, tu'kankon pemonkonyamî' pîika'tî'pî Paapaya. Morî panpî' itîrîiya epe'mîra, tiwinan warayo' wenai. Mîîkîrî wanî Jesus Cristo pe.

16 O dom, entretanto, não é como no caso em que somente um pecou; porque o julgamento derivou de uma só ofensa, para a condenação; mas a graça transcorre de muitas ofensas, para a justificação.

16Moropai awanî tiaron pe Paapa nîtîrî uupia'nîkon, mîîkîrî tiwinan warayo', Adão nîkupî'pî imakui'pî warantî pra. Mîrîrî imakui'pî pîkînsa' Paapaya uyenunto'kon wanî'pî. Mîîwîni tîîse Jesus nîkupî'pî wenai Paapaya ta'pî uurî'nîkon pî' —Morî pe awanîkon —ta'pîiya teuren kure'ne imakui'pî kupî tîpo.

17 Se, pela ofensa de um e por meio de um só, reinou a morte, muito mais os que recebem a abundância da graça e o dom da justiça reinarão em vida por meio de um só, a saber, Jesus Cristo.

17Inna seru' pepîn mîîkîrî tiwinan warayo' nîkupî'pî imakui'pî wenai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ena'pî tîsa'mantasanon pe. Tîîse itentai innape awanî tiaron warayo' manni' Jesus Cristo nîkupî'pî wenai ipatîkarî pemonkonyamî' ko'mamî enen iipia. Tamî'nawîronkon mannankan morî pe Paapa nîkupî'sanya î' kai'ma tîîko'manto'kon eporî Jesus Cristo wenai amenan pe tîîko'manto'kon yarakkîrî, mîrîrî epe'mîra intîrî tenapisîkon wenai.

18 Pois assim como, por uma só ofensa, veio o juízo sobre todos os homens para condenação, assim também, por um só ato de justiça, veio a graça sobre todos os homens para a justificação que dá vida.

18Mîrîrî ye'nen mîîkîrî tiwinan nîkupî'pî imakui'pîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sa'manta emapu'tî'pî. Tîîse tiwinan nîkupî'pî yairon wenai to' e'pîika'tîto'kon ton tîrî'pîiya inî'rî to'

19 Porque, como, pela desobediência de um só homem, muitos se tornaram pecadores, assim também, por meio da obediência de um só, muitos se tornarão justos.

20 Sobreveio a lei para que avultasse a ofensa; mas onde abundou o pecado, superabundou a graça,

21 a fim de que, como o pecado reinou pela morte, assim também reinasse a graça pela justiça para a vida eterna, mediante Jesus Cristo, nosso SENHOR.

Romanos 6

Livres do pecado pela graça

1 Que diremos, pois? Permaneceremos no pecado, para que seja a graça mais abundante?

2 De modo nenhum! Como viveremos ainda no pecado, nós os que para ele morremos?

3 Ou, porventura, ignorais que todos nós que fomos batizados em Cristo Jesus fomos batizados na sua morte?

sa'manta namai. Moropai to' ko'manto' ton tîrî'pîiya to' pia.

19A'kî, tiwinan warayo' Paapa maimu yawîron pepîn nîkupî'pî wenai, tamî'nawîronkon ena'pî imakui'san pe. Mîrîrî warantî nîrî tiwinan warayo' Paapa maimu yawîrî tîwe'sen nîkupî'pî wenai uurî'nîkon kupî Paapaya morî pe.

20Moisésya yenupanto' wanî inî' panpî' imakui'pî pe e'nî epu'tî emapu'tînen pe, yawîrî e'nîsa' ye'nen. Tîîse î' pensa imakui'pî pe e'nî epu'tî emapu'tîsai'ya ya, î' kai'ma umakuyikon yentai Paapa wanî epu'tî emapu'tîiya, epe'mîra upîika'tîiya'nîkon wenai.

21Mîrîrî warantî isa'manta'san pe uurî'nîkon wanî unkupî'pîkon imakui'pî wenai. Mîrîrî warantî nîrî Paapaya morî pe uku'sa'kon wenai uurî'nîkon wanî ipatîkarî enen tîîko'mansenon pe Uyepotorîkon Jesus Cristo nîkupî'pî wenai.

Romanos 6

Î' Kai'ma Cristo Yarakkîrî Ko'mannîto'

1Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe esenumenkan pî' naatî? Î' kupî'nîkon e'pai nai? Imakui'pî kupî pî' ka'rî ko'mannî, inî' panpî' morî pe Paapa e'to' enato'pe itentai?

2Kaane, mîrîrî ku'pai pra man. Maasa pra uurî'nîkon wanî isa'manta'pî warantî, imakui'pî ku'nen pe pra. Mîrîrî warantî e'nîpai'nîkon man imakui'pî kupî namai.

3Î' kai'ma innape awanî epu'nen amîrî'nîkon, î' pensa uurî'nîkon esenpatakona yai tiwin enanî'pî Cristo

yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen esenpatakonanto'ya ekaremekî î' kai'ma Cristo sa'mantasa' warantî uurî'nîkon sa'manta'pî nîrî yarakkîrî.

4 Fomos, pois, sepultados com ele na morte pelo batismo; para que, como Cristo foi ressuscitado dentre os mortos pela glória do Pai, assim também andemos nós em novidade de vida.

4Mîrîrî warantî Cristo esu'na'tî'pî warantî uurî'nîkon esu'na'tî'pî nîrî yarakkîrî. Moropai Cristo pîmî'sa'ka'pî Paapaya isa'manta'san kore'tapai tîmeruntîri ke. Mîrîrî warantî nîrî uurî'nîkon e'mî'sa'ka'pî, uurî'nîkon ko'manto'pe amenan pe uyeserukon e'to'pe.

5 Porque, se fomos unidos com ele na semelhança da sua morte, certamente, o seremos também na semelhança da sua ressurreição,

5Inna, seru' pepîn uurî'nîkon sa'manta'pî Cristo yarakkîrî, î' kai'ma Cristo sa'manta'pî manni' warantî. Moropai tîîsa'manta tîpo, Cristo e'mî'sa'ka'pî warantî uurî'nîkon nîrî e'mî'sa'ka'pî yarakkîrî.

6 sabendo isto: que foi crucificado com ele o nosso velho homem, para que o corpo do pecado seja destruído, e não sirvamos o pecado como escravos;

6Mîrîrî ye'nen inî'rî manni' uyeserukon rî'pî penaro' uyewankon ya' tîwe'sen yawîrî pra uurî'nîkon enasa'. Pakî'nan po Cristo sa'manta'pî warantî sa'mantansa' ye'nen, inî'rî imakui'pî anku'pai pra enansa'. Mîrîrî warantî aataretî'ka'pî. Mîrîrî ye'nen uyentai'nîkon imakui'pî ena pepîn tiwin kin.

7 porquanto quem morreu está justificado do pecado.

7Maasa pra anî' sa'mantasa' ya Cristo yarakkîrî, mîîkîrî wanî imakui'pî yentai. Itesa' pe imakui'pî wanî pepîn, yawîrî aako'mamî namai.

8 Ora, se já morremos com Cristo, cremos que também com ele viveremos,

8Isa'manta'san pe e'nî ye'nen Cristo yarakkîrî, yarakkîrî nîrî ko'mannî. Innape awanî.

9 sabedores de que, havendo Cristo ressuscitado dentre os mortos, já não

9Moropai epu'tî'nîkon man Cristo e'mî'sa'ka'pî sa'mantanto' winîpai. Mîrîrî

morre; a morte já não tem domínio sobre ele.

10 Pois, quanto a ter morrido, de uma vez para sempre morreu para o pecado; mas, quanto a viver, vive para Deus.

11 Assim também vós considerai-vos mortos para o pecado, mas vivos para Deus, em Cristo Jesus.

12 Não reine, portanto, o pecado em vosso corpo mortal, de maneira que obedeçais às suas paixões;

13 nem ofereçais cada um os membros do seu corpo ao pecado, como instrumentos de iniqüidade; mas oferecei-vos a Deus, como ressurretos dentre os mortos, e os vossos membros, a Deus, como instrumentos de justiça.

14 Porque o pecado não terá domínio sobre vós; pois não estais debaixo da lei, e sim da graça.

A lei, a escravidão e a graça

15 E daí? Havemos de pecar porque não estamos debaixo da lei, e sim da graça? De modo nenhum!

ye'nen inî'rî aasa'manta pepîn, sa'mantanto' yentai eenasa' ye'nen.
10Tîîsa'manta yai, aasa'manta'pî tiwin ite'ka imakui'pî unkupî'pîkon yaretî'kapa kai'ma tamî'nawîrî. Moropai aako'mamî tarîpai ipatîkarî Paapa wakîri pe pu'kuru.
11Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon e'kupî isa'manta'pî warantî awanîkonpa imakui'pî kupîya'nîkon namai, tîîse Paapa wakîri pe awanîkonpa, maasa pra Jesus Cristo yarakkîrî aako'mamîkon ye'nen.
12Mîrîrî ye'nen ayentai'nîkon imakui'pî ena kî'tîîtî. Ayeserukon rî'pî penaro' yawîrî ikupîya'nîkon kai'ma ke'tî.
13Mîrîrî warantî imakui'pî pata'se' ton tîrîya'nîkon e'pai pra man, tîîse eturumakatî neken Paapa pia, itu'se tîwe'to' ku'to'peiya amîrî'nîkon yarakkîrî, ipemonkono pe awanîkon ye'nen. Maasa pra amîrî'nîkon wanî'pî pena isa'manta'san pe, tarîpai amîrî'nîkon kupî'pîiya enen tîîko'mansenon pe. Mîrîrî ye'nen iipia eturumakatî tamî'nawîrî morî ku'nenan pe awanîkonpa.
14Tarîpai inî'rî ayesa'kon pe imakui'pî ko'mamî pepîn, ayentai'nîkon eena pepîn. Maasa pra amîrî'nîkon ko'mamî pepîn Moisésya yenupanto' rî'pî kupî pî', tîîse aako'mamîkon tarîpai morî pe Paapa e'to' ya'.

Paapa Poitîrî Pe E'nî

15Tauya apî'nîkon. Moisésya yenupanto' yawîrî pra enansa' ye'nen, imakui'pî kupî'nîkon e'painon morî pe Paapa e'to' ya' enansa' ye'nen? Kaane, tiwin kin ikupî eserîke pra man.

16 Não sabeis que daquele a quem vos
ofereceis como servos para obediência,
desse mesmo a quem obedeceis sois
servos, seja do pecado para a morte ou da
obediência para a justiça?

16Maasa pra epu'nenan amîrî'nîkon morî
pe. Anî' eturumakasa' ya, tesa'kon yenya',
mîîkîrî ko'mamî ipoitîrî pe. Tîwîrî itesa'ya
itu'se tîwe'to' yawîrî iku'to'peiya yaipontî
ko'mannîpî. Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya
imenka e'pai awanî tarîpai. Imakui'pî kupî
pî' aako'mamîkon ya, inyakano'pî wanî
sa'mantanto'pe. Mîîwîni pra Paapa maimu
yawîrî aako'mamîkon ya, amîrî'nîkon
kupîiya yairon pe pu'kuru
aako'mamîkonpa.

17 Mas graças a Deus porque, outrora,
escravos do pecado, contudo, viestes a
obedecer de coração à forma de doutrina
a que fostes entregues;

17Tîîse taa annaya, morî pe pu'kuru Paapa
man. Maasa pra amîrî'nîkon wanî'pî pena
imakui'pî maimu yawîrî tîwe'sanon pe.
Tarîpai amîrî'nîkon wanî Paapa maimu
yawîrî tîwe'sanon pe tamî'nawîrî
ayewankon ke. Maasa pra eesenupa'pîkon
ipî' mîrîrî yapisî'pîya'nîkon.

18 e, uma vez libertados do pecado, fostes
feitos servos da justiça.

18Amîrî'nîkon pîika'tî'pîiya imakui'pî
winîpai amo'kakonpa. Moropai
amîrî'nîkon ena'pî Paapa poitîrî pe. Manni'
yairon itu'se Paapa e'to' ku'nen pe
eena'pîkon.

19 Falo como homem, por causa da
fraqueza da vossa carne. Assim como
oferecestes os vossos membros para a
escravidão da impureza e da maldade para
a maldade, assim oferecei, agora, os
vossos membros para servirem à justiça
para a santificação.

19Eseurîma sîrîrî mîrîrî to' poitîrî pî',
maasa pra mararî neken epu'nen pe
awanîkon ye'nen. A'kî, pena amîrî'nîkon
wanî imakui'pî poitîrî pe.
Eeturumakasa'kon wanî'pî tamî'nawîrî
imakui'pî si'ta kupî pî' aako'mamîkonpa.
Tarîpai tauya, eturumakatî Paapa poitîrî
pe, aako'manto'kon e'to'pe morî pe, Paapa
yarakkîrî, imakui'pî ton pra.

20 Porque, quando éreis escravos do
pecado, estáveis isentos em relação à
justiça.

20Pena imakui'pî kupî pî' awanîkon yai,
tiwin kin î' pensa itu'se Paapa e'to' yawîrî
iku'sa'ya'nîkon pra naatîi.

21 Naquele tempo, que resultados colhestes? Somente as coisas de que, agora, vos envergonhais; porque o fim delas é morte.

22 Agora, porém, libertados do pecado, transformados em servos de Deus, tendes o vosso fruto para a santificação e, por fim, a vida eterna;

23 porque o salário do pecado é a morte, mas o dom gratuito de Deus é a vida eterna em Cristo Jesus, nosso SENHOR.

21Pena mîrîrî kupî pî' aako'mamîkon yai, î' morî yapisî'pîya'nîkon? Yapisîya'nîkon pra naatîi, tîîse eesewankono'manto'kon neken awanî'pî tîweppe'se. Maasa pra mîrîrî ku'sa' miakanno'pî wanî mîrîrî sa'mantanto'pe.

22Tîîse mîrîrî winîpai amîrî'nîkon epa'ka'pî imakui'pî yapai. Tarîpai amîrî'nîkon wanî Paapa pemonkono pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen morî eporîya'nîkon. Maasa pra aako'manto'kon yeseru wanî Paapa ton pe î' anku'pai eesepu'tîkon. Moropai mîrîrî miakanno'pî wanî epu'tîya'nîkon ipatîkarî ko'mannîto'pe.

23Maasa pra imakui'pî kupî pî' ko'mannîto' miakanno'pî wanî mîrîrî sa'mantanto'pe. Tîîse uupia'nîkon Paapa nîtîrî epe'mîra, manni' Uyepotorîkon Jesus Cristo yarakkîrî ko'mannî wenai, mîrîrî miakanno'pî wanî mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto'pe.

Romanos 7

A analogia do casamento

1 Porventura, ignorais, irmãos (pois falo aos que conhecem a lei), que a lei tem domínio sobre o homem toda a sua vida?

2 Ora, a mulher casada está ligada pela lei ao marido, enquanto ele vive; mas, se o mesmo morrer, desobrigada ficará da lei conjugal.

Romanos 7

Wîri' Etinyoma'pî Yekare

1Tarîpai, î' kai'ma tauya sîrîrî? Amîrî'nîkon wanî penaronkon atamokon yenupanto' epu'nenan pe. Mîrîrî yawîrî e'nîpai awanî enen ko'mannî pîkîrî.

2See warantî awanî. Wîri' tinyoma'pî ko'mamî e'pai awanî tînyo yarakkîrî neken, mîrîrî ayeserukon yawîrî. Î' pensa enen tinyo ko'mamî pîkîrî yawîrî awanî e'pai awanî. Tîîse tînyo sa'manta'pî tîpo, eeturumaka tiwinsarî inî'rî yarakkîrî awanî pepîn.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 De sorte que será considerada adúltera se, vivendo ainda o marido, unir-se com outro homem; porém, se morrer o marido, estará livre da lei e não será adúltera se contrair novas núpcias.

3Tîîse mîrîrî warantî pra tinyo sa'mantasa' pra tîîse, wîri' wanî ya tiaron warayo' yarakkîrî, imakui'pî kupî mîîkîrîya mîrîrî. Tîîse tînyo sa'manta'pî tîpo, tiaron warayo' yarakkîrî eetinyoma ya, mîrîrî wanî pepîn imakui'pî pe, maasa pra inyo sa'manta'pî ye'nen.

4 Assim, meus irmãos, também vós morrestes relativamente à lei, por meio do corpo de Cristo, para pertencerdes a outro, a saber, aquele que ressuscitou dentre os mortos, a fim de que frutifiquemos para Deus.

4Mîrîrî warantî awanî amîrî'nîkon yarakkîrî, uyonpayamî'. Maasa pra pena Moisés nurî'tîya yenupanto' awanî'pîkon. Tîîse Cristoya aku'sa'kon mîrîrî yentai maasa pra pena Cristo sa'manta'pî yai, amîrî'nîkon sa'manta'pî nîrî yarakkîrî kai'ma. Tarîpai amîrî'nîkon wanî Cristo pemonkono pe. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon wanî imîrî pe, Cristo manni' Paapa nîmî'sa'ka'pî, mîîkîrî yarakkîrî aako'manto'pe. Moropai aako'mamîkon morî pe ayeserukon Paapa ton pe.

5 Porque, quando vivíamos segundo a carne, as paixões pecaminosas postas em realce pela lei operavam em nossos membros, a fim de frutificarem para a morte.

5Maasa pra pena ko'mannî'pî imakui'pî itu'se e'nîto' yawîrî ikupî pî', Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'tîi'ma pra. Tîîse mîrîrî epu'sa' yai, inî' panpî' imakui'pî anku'pai e'nîto' epu'tî'pî. Moropai mîrîrî kupî'pî wenai epu'tî'pî mîrîrî miakanno'pîiya sa'mantanto'pe.

6 Agora, porém, libertados da lei, estamos mortos para aquilo a que estávamos sujeitos, de modo que servimos em novidade de espírito e não na caducidade da letra.

6Tîîse tarîpai uurî'nîkon wanî imo'kasa' pe mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' winîpai, maasa pra isa'manta'san pe e'nî'pî, mîrîrîya uurî'nîkon yaipontî pepîn inî'rî. Tîîse mîrîrî winîpai emo'kannî'pî, Paapa wakîri pe e'nîto'pe. Pena Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra tîîse, Morî Yekaton Wannîya upîika'tîkon amenan pe ko'manto'pe Paapa wakîri pe.

Moisés Nurî'tîya Yenupanto'ya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

A lei e o pecado

7 Que diremos, pois? É a lei pecado? De modo nenhum! Mas eu não teria conhecido o pecado, senão por intermédio da lei; pois não teria eu conhecido a cobiça, se a lei não dissera: Não cobiçarás.

8 Mas o pecado, tomando ocasião pelo mandamento, despertou em mim toda sorte de concupiscência; porque, sem lei, está morto o pecado.

9 Outrora, sem a lei, eu vivia; mas, sobrevindo o preceito, reviveu o pecado, e eu morri.

10 E o mandamento que me fora para vida, verifiquei que este mesmo se me tornou para morte.

11 Porque o pecado, prevalecendo-se do mandamento, pelo mesmo mandamento, me enganou e me matou.

Imakui'pî Pe E'nîto' Yenpo

7Moriya î' kai'ma eesenumenkakon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî'. Mîrîrî wanî kupîya'nîkon imakui'pî pe? Kaane, mîrîrî wanî pepîn imakui'pî pe. Maasa pra mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' wenai, imakui'pî pe uurî e'to' epu'tî'pîuya. Sîrîrî mîrîrî ton pra awe'sa' ya, î' kai'ma imakui'pî pe e'to' epu'tî'pîuya e'painon? Mîrîrî wenai epu'tî'pîuya maasa pra ta'pîiya: —Tiaronkon ayonpa yemanne yu'se pra e'kî *(Êx 20.17; Dt 5.21)* —ta'pîiya upî'.
8Tîîse mîrîrî etasau'ya pe, epu'tî'pîuya imakui'pî pe awanî, tiaron yemanne yu'se wanî ye'nen. Mîrîrî warantî Moisés nurî'tîya yenupanto'ya uyenumenka'pî. Tîîse mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' ton pra awe'sa' ya, î' kai'ma imakui'pî pe e'to' epu'tî'pîuya pepîn e'painon.
9Pena uuko'mamî'pî Paapa wakîri pe kai'ma maasa Moisés nurî'tîya yenupanto' etauya pra awanî yai. Tîîse etasau'ya tîpo, epu'tî'pîuya î' kai'ma imakui'pî pe uurî wanî. Maasa pra mîrîrî yawîrî pra wanî ye'nen.
10Moropai Paapa piapai aminke wanî epu'tî'pîuya. Teuren Moisés nurî'tîya yenupanto' tîrî'pî Paapaya, yawîrî tîîko'mansen ko'manto'pe Paapa pia ipatîkarî, upîika'tîiya pra awanî'pî. Maasa pra mîrîrî yawîrî uuko'mamî eserîke pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai iipiapai uuko'mamî ipatîkarî epu'tî'pîuya.
11Maasa pra imakui'pîya uyenku'tî'pî Moisés nurî'tîya yenupanto' wenairî. Mîrîrî yawîrî wanî wenai ipatîkarî

uuko'mamî kai'ma esenumenka tanne umo'ka'pîiya Paapa piapai, yawîrî pra wanî ye'nen.

12 Por conseguinte, a lei é santa; e o mandamento, santo, e justo, e bom.

12A'kî, Moisés nurî'tîya yenupanto' wanî morî pe. Moropai yawîrî ko'mankî ta'pîiya wanî yairî morî pe ko'mannîto'pe yawîrî.

13 Acaso o bom se me tornou em morte? De modo nenhum! Pelo contrário, o pecado, para revelar-se como pecado, por meio de uma coisa boa, causou-me a morte, a fim de que, pelo mandamento, se mostrasse sobremaneira maligno.

13Mîrîrî taasai'ya tanne, mîrîrî morî pe tîwe'senya sa'mantanto' enepî'pî uupia? Kaane, tiwin kin mîrîrîya sa'mantanto' ene'sa' pra man, tîîse imakui'pî yu'se e'to'ya ene'sa'. Paapa nîtîrî'pî unkupî ton ku'sau'ya pra wanî wenai mararî pra imakui'pî pe uyera'ma Paapaya epu'tî'pîuya.

Morî Kupî Yu'se E'nî Tanne
Imakui'pî Kupî pî' Ko'mannîto'

14 Porque bem sabemos que a lei é espiritual; eu, todavia, sou carnal, vendido à escravidão do pecado.

14Epu'tî'nîkon man unkupîkon ton Moisés nurî'tîya yenupanto' wanî'pî Morî Yekaton Wannî winîpai. Tîîse uurî wanî pemonkon pe. Moropai eturumaka imakui'pî yu'se e'to' ku'to'peuya. Mîrîrî ye'nen uyentai imakui'pî enasa', uyesa' pe eenasa'.

15 Porque nem mesmo compreendo o meu próprio modo de agir, pois não faço o que prefiro, e sim o que detesto.

15Mîrîrî ye'nen î' kupîuya epu'tîuya pra awanî. Maasa pra î' itu'se pra e'to' kupîuya uwakîri pe, itu'se e'to' kupîuya pra tîîse.

16 Ora, se faço o que não quero, consinto com a lei, que é boa.

16Anku'pai e'to' pepîn kupîuya tauya ya, mîrîrî wenai eesepu'tî, innape Paapa nîtîrî'pî unkupîkon ton wanî yairî.

17 Neste caso, quem faz isto já não sou eu, mas o pecado que habita em mim.

17Maasa pra uyeseru yenpoiya ye'nen, uurîya mîrîrî kupî pepîn tîîse uyewan ya' tîwe'sen, imakui'pîya ikupîuya emapu'tî.

18 Porque eu sei que em mim, isto é, na minha carne, não habita bem nenhum, pois o querer o bem está em mim; não, porém, o efetuá-lo.

18Maasa pra epu'tî pî' wai, morî ton pra awanî uyewan ya', tîîse uyewan ya' wanî uyeseru penaro'. Teuren morî anku'pai esenumenka tanne, tîîse ikupîuya pepîn.

19 Porque não faço o bem que prefiro, mas
o mal que não quero, esse faço.

20 Mas, se eu faço o que não quero, já não
sou eu quem o faz, e sim o pecado que
habita em mim.

21 Então, ao querer fazer o bem, encontro
a lei de que o mal reside em mim.

22 Porque, no tocante ao homem interior,
tenho prazer na lei de Deus;

23 mas vejo, nos meus membros, outra lei
que, guerreando contra a lei da minha
mente, me faz prisioneiro da lei do pecado
que está nos meus membros.

24 Desventurado homem que sou! Quem
me livrará do corpo desta morte?

25 Graças a Deus por Jesus Cristo, nosso
SENHOR. De maneira que eu, de mim
mesmo, com a mente, sou escravo da lei
de Deus, mas, segundo a carne, da lei do
pecado.

Romanos 8

Nenhuma condenação. O pendor do Espírito

19Anku'pai pra e'to', mîrîrî neken kupîuya.
Mîrîrî ye'nen morî anku'pai esenumenkato'
kupîuya pra awanî tîîse, imakui'pî
anku'pai pra esenumenkato' mîrîrî neken
kupîuya. Mîrîrî warantî uyeseru wanî.
20Tîîse anku'pai pra e'to' kupîuya ya,
uurîya ikupî pepîn mîrîrî. Tîîse imakui'pî
tîîko'mansen uyewan ya' wenai ikupîuya.
21Mîrîrî warantî î' esuwa'ka epu'tî pî' wai
uyarakkîrî. Î' pensa morî kupî pî'
esenumenka tanne, mîrîrî kupîuya pra
imakui'pî neken kupîuya.
22Teuren î' kai'ma unkupî ton pe Paapa
eseurîma'pî wanî uwakîri pe pu'kuru.
23Tîîse tiaron uyeseru era'mauya, mîrîrî
uya' tîîko'mansen. Morî anku'pai wanî
tanne ikupîuya pra awanî emapu'tînen.
Manni' uya' tîwe'senya uyentai imakui'pî
ena emapu'tî.
24Mîrîrî pîkînsa' kure'ne
esewankono'masa' wanî, imakui'pî wanî
ye'nen. Anî'ya see umo'ka e'painon
imakui'pî kupî pî' uuko'manto' winîpai,
manni' sa'mantanto' ya' uyaanen winîpai?
25Tîîse epu'tî pî' wai, moro awanî tiwinan,
Uyepotorîkon Jesus Cristo. Mîrîrî ye'nen
tauya Paapa pî': —Morî pe man, maasa pra
Jesus Cristo wenai upîika'tîsa'ya ye'nen —
tauya. Sîrîrî warantî uuko'manpîtî.
Esenumenkato' ya' itu'se Paapa e'to'
anku'pai e'pîtî teuren, tîîse moro awanî
uuko'manto' ya', itu'se Paapa e'to' pepîn
uyentainon.

Romanos 8

Morî Yekaton Wannî Wanî Uyesa'kon Pe

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Agora, pois, já nenhuma condenação há para os que estão em Cristo Jesus.

2 Porque a lei do Espírito da vida, em Cristo Jesus, te livrou da lei do pecado e da morte.

3 Porquanto o que fora impossível à lei, no que estava enferma pela carne, isso fez Deus enviando o seu próprio Filho em semelhança de carne pecaminosa e no tocante ao pecado; e, com efeito, condenou Deus, na carne, o pecado,

4 a fim de que o preceito da lei se cumprisse em nós, que não andamos segundo a carne, mas segundo o Espírito.

5 Porque os que se inclinam para a carne cogitam das coisas da carne; mas os que se inclinam para o Espírito, das coisas do Espírito.

6 Porque o pendor da carne dá para a morte, mas o do Espírito, para a vida e paz.

1Tarîpai inî'rî î' ton pra man tiwin kin mannankan Jesus Cristo yarakkîrî tîwe'sanon sa'mantato' ton.

2Maasa pra Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pîya to' mo'kasa' ye'nen sa'mantanto' yapai. Mîîkîrîya ko'mannîto' ton tîrî'pî Jesus Cristo yarakkîrî ko'mannî'nîkon wenai. Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon mo'ka'pîiya imakui'pî yapai moropai sa'mantanto' yapai epu'tî'nîkon.

3Mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' nîmo'ka eserîkan pepîn a'tu'mîra e'nî wenai. Mîrîrî uyeserukon imakui'pî kupî pî' ko'mannî emapu'tînen mo'ka'pî Paapaya. Imo'ka'pîiya see warantî. Tiwinan tînmu yarima'pîiya sîrîrî non pona. Aaipî'pî pemonkon pe eesenpo'pî uurî'nîkon warantî. Mîrîrî imakui'pî pe e'nîto' yaretî'kapa kai'ma aaipî'pî.

4Paapaya mîrîrî kupî'pî Moisés yenupanî'pî yawîrî e'nîto'pe'nîkon kai'ma. Tîîse yawîrî ko'mansa' pra awanî. Tîîse ko'mannî'nîkon î' kai'ma Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pîya uyenupa'pîkon yawîrî. Inî'rî ko'mannî pepîn uyeserukon itu'se e'nîto' yawîrî.

5Maasa pra ko'mannî'nîkon ya uyeserukon unkupîkon ko'mannîpî pî' esenumenkan pî'. Esenumenkanto' wanî mîrîrî pe rî. Tîîse esenumenkan ya î' kai'ma Morî Yekaton Wannî nîkupî pî' mîrîrî wanî itu'se awe'to' yawîrî.

6Tîîse î' kai'ma itu'se e'nîto' yawîrî esenumenkan pî' ko'mannî'nîkon ya, mîrîrî esenumenka'nî'pî miakanmaiya

sa'mantanto' ke. Tîîse î' kai'ma Morî Yekaton Wannî esenumenka warantî esenumenkan ya, mîrîrî wanî ko'mannîto'pe moropai tîîwanmîra e'nîto'pe.

7 Por isso, o pendor da carne é inimizade contra Deus, pois não está sujeito à lei de Deus, nem mesmo pode estar.

7Mîrîrî ye'nen itu'se tîwe'to'kon yawîrî teesenumenkasanon pemonkonyamî'ya Paapa yapurî pra awanî mîrîrî. Tîîse Paapa yeyaton pe to' ko'mamî mîrîrî, maasa pra teserukon yawîrî to' ko'mamî ye'nen, Paapa maimu yawîrî ikupî to'ya eserîke pra awanî ye'nen.

8 Portanto, os que estão na carne não podem agradar a Deus.

8Mîrîrî ye'nen itu'se tîwe'to'kon yawîrî to' ko'mamî wenai Paapa wakîri pe to' wanî pepîn tiwin kin.

9 Vós, porém, não estais na carne, mas no Espírito, se, de fato, o Espírito de Deus habita em vós. E, se alguém não tem o Espírito de Cristo, esse tal não é dele.

9Tîîse amîrî'nîkon ko'mamî pepîn mîrîrî warantî ayeserukon rî'pî kupî pî'. Tîîse aako'mamîkon î' kai'ma itu'se Morî Yekaton Wannî e'to' yawîrî, innape ayewankon ya' Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pî ko'mamî ye'nen. Tîîse anî' wanî ya, manni' Morî Yekaton Wannî Cristo nîtîrî'pî ton pra itewan ya', ipemonkono pe awanî pepîn.

10 Se, porém, Cristo está em vós, o corpo, na verdade, está morto por causa do pecado, mas o espírito é vida, por causa da justiça.

10Tîîse ayewankon ya' Morî Yekaton Wannî ko'mamî ye'nen teuren tîîsa'mantasen pe awanîkon tanne, amakuyikon wenai, tîîse Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pî wanî tîîko'mansen pe. Maasa pra amîrî'nîkon ku'sa' tîuya ye'nen yairî Paapa piawon pe.

11 Se habita em vós o Espírito daquele que ressuscitou a Jesus dentre os mortos, esse mesmo que ressuscitou a Cristo Jesus dentre os mortos vivificará também o

11Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî Paapa winîpainon ko'mamî ya ayewankon ya', Paapa, Jesus pîmî'sa'ka'tîpon sa'mantanto' winîpai, mîîkîrîya morî aako'manto'kon

vosso corpo mortal, por meio do seu Espírito, que em vós habita.

Filhos e herdeiros

12 Assim, pois, irmãos, somos devedores, não à carne como se constrangidos a viver segundo a carne.

13 Porque, se viverdes segundo a carne, caminhais para a morte; mas, se, pelo Espírito, mortificardes os feitos do corpo, certamente, vivereis.

14 Pois todos os que são guiados pelo Espírito de Deus são filhos de Deus.

15 Porque não recebestes o espírito de escravidão, para viverdes, outra vez, atemorizados, mas recebestes o espírito de adoção, baseados no qual clamamos: Aba, Pai.

16 O próprio Espírito testifica com o nosso espírito que somos filhos de Deus.

17 Ora, se somos filhos, somos também herdeiros, herdeiros de Deus e co-herdeiros com Cristo; se com ele sofremos, também com ele seremos glorificados.

tîrî nîrî, manni' ayewankon ya' tîîko'mansen wenai ikupîiya.

12Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', unkupîkon ton moro man, Paapa poitîrî pe e'nî ye'nen. Inî'rî pena ikupî pî' ko'mannî'pî yawîrî ko'mannî e'pai pra man.

13Î' wani' awanî ye'nen ayeserukon rî'pî kupî pî' aako'mamîkon ya, aasa'mantakon. Tîîse Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pîya apîika'tîkon ya, mîrîrî eesenumenkato'kon ayeserukon winîpai amîrî'nîkon sa'manta pepîn tîîse enen aako'mamîkon.

14Maasa pra tamî'nawîronkon manni'kan Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pî pia tîîko'manto'kon rumakatîponkon inkamoro wanî Paapa munkî pe pu'kuru.

15Maasa pra Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pî amîrî'nîkon pia eranne' pe inamakonpa pra tîîse Morî Yekaton Wannî tîrî'pîiya tînmuku pe aku'to'peiya'nîkon. Moropai tînmuku pe aku'sa'kon Morî Yekaton Wannîya pata pai taaya'nîkon Paapa pî': —Paapa, uyun amîrî — taaya'nîkon ayunkon pe eenasa' ye'nen.

16Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pî ko'mamî uyewankon ya' wenai, ta'nîkon: —Uurî tarîpai Paapa munmu. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî taa: —Amîrî wanî Paapa munmu pe —taiya.

17Maasa pra uurî'nîkon wanî inmukuyamî' pe. Mîrîrî ye'nen î' pensa tîpemonkonoyamî' pia morî tîrîiya yai, uurî'nîkonya nîrî yapisî. Moropai Cristo e'taruma'tî'pî warantî tîwe'taruma'tîi

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ko'mannî'sa' ya, î' pensa Cristo pia tîntîrî pe tînkoneka'pî tîrîiya yai, uurî'nîkon nîrî wanî iipia yapi'to'pe. Mîrîrî wenai morî yapisîiya kaisarî uurî'nîkonya nîrî inapisî yonpa yapisî.

Os sofrimentos do presente e as glórias do porvir

18 Porque para mim tenho por certo que os sofrimentos do tempo presente não podem ser comparados com a glória a ser revelada em nós.

19 A ardente expectativa da criação aguarda a revelação dos filhos de Deus.

20 Pois a criação está sujeita à vaidade, não voluntariamente, mas por causa daquele que a sujeitou,

21 na esperança de que a própria criação será redimida do cativeiro da corrupção, para a liberdade da glória dos filhos de Deus.

22 Porque sabemos que toda a criação, a um só tempo, geme e suporta angústias até agora.

Î' Kai'ma Tiwinano'pî Wei Yai E'nî Pe Nai

18Esenumenka î' kai'ma tarî e'taruma'tînto' pî'. Mîrîrî wanî mararî neken taatareti'kasen pe. Tîîse maasa panpî' era'ma'nîkon kupî sîrîrî kure'nan mîrîrî yentainon morî esera'ma kupî sîrîrî.

19Maasa panpî' tiwinano'pî wei yai Paapaya tînmukuyamî' pe e'nî yenpo kupî sîrîrî. Mîrîrî nîmîkî pî' tamî'nawîronkon Paapa nîkupî'san sîrîrî pata ponkon ko'mamî sîrîrî. Moropai o'ma'kon tarî non po tîwe'sanon tîîko'mansenonya inîmîkî ko'mannîpî sîrîrî.

20Maasa pra sîrîrî pata po Paapa nîkupî'pî wanî morî pe pra. Teuren pena morî pe awanî'pî. Mîrîrî tîpo imakui'pî pe eena'pî. Tîîse mîrîrî warantî itu'se tîwanî ye'nen Paapaya ikupî'pî tîwîrîrî awe'ku'sa' pra man mîrîrî warantî.

21Tîîse Paapaya ta'pî: —Tiwinano'pî wei yai aatareti'ka pe man. Inî'rî aako'mamî pepîn mîrîrî warantî tîîse eetinyaka'ma. Mîrîrî yai morî pe eena kupî sîrîrî morî pe Paapa munkîyamî' eena kaisarî morî pe Paapaya ikupî.

22Epu'tî'nîkon man sîrîrî tîpo see tamî'nawîron Paapa nîkupî'pî eseka'nunka ko'mannîpî ne'ne' pe tîwe'to' pî', manni' wîri' eseka'nunka ko'mannîpî tînre yenpo

tîuya yai eesenpo pîkîrî aako'mamî warantî.

23 E não somente ela, mas também nós, que temos as primícias do Espírito, igualmente gememos em nosso íntimo, aguardando a adoção de filhos, a redenção do nosso corpo.

23Mîrîrî Paapa nîkupî'pî tamî'nawîronya neken tîmoron epu'tî pepîn tîîse uurî'nîkon nîrî manni'kan Paapa nîtîrî'pî Morî Yekaton Wannî yapisîtîponkonya nîrî tîmoronkon epu'tî ko'mannîpî. Paapaya Morî Yekaton Wannî tîrî'pî uurî'nîkon pia e'mai' pe. Tîîse mîrîrî yai tamî'nawîrî morî pe uurî'nîkon ku'sai'ya pra man. Mîrîrî ye'nen tiwin wei ikupî tîuya ekareme'nen pe neken, Paapaya itîrî'pî uyewankon ya'. Mîrîrî ye'nen î' pensa Paapaya ikupî nîmîkî pî' ko'mannî sîrîrî. Morî pe tînmukuyamî' kupîiya weiyu yai Paapaya morî pe ukupîkon kupî sîrîrî.

24 Porque, na esperança, fomos salvos. Ora, esperança que se vê não é esperança; pois o que alguém vê, como o espera?

24Î' wani' awanî ye'nen kin iwaikkatoi pe uurî'nîkon e'pîika'tîsa' sîrîrî, inîmîkî pî' ko'mannî temapu'tîi. Tîîse aapia'nîkon tamî'nawîrî awe'pîika'tîsa'kon kai'ma eesenumenkakon mîrîrî? Kaane, maasa e'pîika'tînsa' pra man tamî'nawîrî mîrîrî ye'nen inîmîkî pî' ko'mannî'nîkon sîrîrî. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî e'pîika'tîsan pe e'nî ya, inîmîkî pî' ko'mannî pepîn e'painon.

25 Mas, se esperamos o que não vemos, com paciência o aguardamos.

25Mîrîrî ye'nen inîmîkî pî' ko'mannî'nîkon sîrîrî manni' uurî'nîkon nera'ma'pî pepîn weiyu erepamî nîmîkî pî' ko'mannî'nîkon sîrîrî teeseta'kai pra.

A intercessão do Espírito

26 Também o Espírito, semelhantemente, nos assiste em nossa fraqueza; porque não sabemos orar como convém, mas o mesmo Espírito intercede por nós sobremaneira, com gemidos inexprimíveis.

26Mîrîrî warantî Morî Yekaton Wannî Paapa nîtîrî'pîya uurî'nîkon pîika'tî. A'tu'mîra uurî'nîkon epu'tî tîuya wenai upîika'tîiya'nîkon. Î' kai'ma Paapa yarakkîrî eseurîmanpai e'nî tanne

eseurîman eserîke pra awanî tîîse mîîkîrî Morî Yekaton Wannî eseurîma Paapa yarakkîrî î' ankapai e'nîto' epu'tîiya. Mîrîrî ekaremekîiya teeseka'nunkai uurî'nîkon ton pe. Esatîiya Paapa pî' uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî warantî uurî'nîkon pîika'tîiya.

27 E aquele que sonda os corações sabe qual é a mente do Espírito, porque segundo a vontade de Deus é que ele intercede pelos santos.

27Moropai Paapa wanî pemonkonyamî' yewan era'manen pe inepu'tî pe awanî. Moropai Morî Yekaton Wannî esenumenkato' epu'nen pe nîrî awanî. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma tîpemonkonoyamî' ton pe î' esatîiya epu'tîiya. Moropai mîrîrî inesatî wanî itu'se tîwe'to' yawîrî epu'tî Paapaya.

28 Sabemos que todas as coisas cooperam para o bem daqueles que amam a Deus, daqueles que são chamados segundo o seu propósito.

28A'kî, epu'tî'nîkon man, tamî'nawîrî î' teesuwa'kasen manni'kan Paapa yapurînenan yarakkîrî mîrîrî pî' Paapa esenyaka'ma morî pe manni'kan kupîpa. Mîrîrî kupîpa kai'ma uyarakkîrî'nîkon uurî'nîkon yanno'pîiya. Î' kai'ma itu'se tîwanî yawîrî ikupîpa kai'ma.

29 Porquanto aos que de antemão conheceu, também os predestinou para serem conformes à imagem de seu Filho, a fim de que ele seja o primogênito entre muitos irmãos.

29Maasa pra pena pata pai tîmîrî pe Paapaya menkannî'pî moropai upantaka'pîiya'nîkon tînmu warantî uurî'nîkon enato'pe kai'ma mîrîrî kupî'pîiya. Moropai mîrîrî ku'sa' tîuya tîpo tînmu wanî e'mai' pe uruinankon pe uurî'nîkon wanî ita'mi'san pe.

30 E aos que predestinou, a esses também chamou; e aos que chamou, a esses também justificou; e aos que justificou, a esses também glorificou.

30Mîrîrî warantî uyanno'pîiya'nîkon moropai upantaka'pîiya'nîkon. Uyanno'pîiya'nîkon neken pepîn tîîse ukupî'pîiya'nîkon morî pe uurî'nîkon e'to'pe. Yairî uurî'nîkon e'to'pe neken pra tîîse tarakkîrî morî yapisî tînmuya yai yarakkîrî uurî'nîkonya morî yapi'to'pe

ikupî'pîiya. Mîrîrî warantî e'nîto'pe ikupî'pî Paapaya.

As provas e a certeza do amor de Deus

31 Que diremos, pois, à vista destas coisas? Se Deus é por nós, quem será contra nós?

32 Aquele que não poupou o seu próprio Filho, antes, por todos nós o entregou, porventura, não nos dará graciosamente com ele todas as coisas?

33 Quem intentará acusação contra os eleitos de Deus? É Deus quem os justifica.

34 Quem os condenará? É Cristo Jesus quem morreu ou, antes, quem ressuscitou, o qual está à direita de Deus e também intercede por nós.

35 Quem nos separará do amor de Cristo? Será tribulação, ou angústia, ou perseguição, ou fome, ou nudez, ou perigo, ou espada?

Uyepotorîkon Jesus Cristo Wenai Paapaya Usa'namato'kon

31Tamî'nawîron mîrîrî Paapa nîkupî'pî pî' î' ta'nîkon e'painon? Paapaya uurî'nîkon pîika'tîsa' tanne, anî' wanî e'painon uyentai'nîkon Paapa yarakkîrî e'nî tanne? Î' ton pra man.

32Mîîkîrî Paapaya taasa' pra man tiwin kin see warantî: —Unmu tiwinan yarimauya pepîn aasa'mantato'pe inkamoro ton pe — taasai'ya pra man. Tîîse itîrî'pîiya i'nînma ye'ka pe pra tamî'nawîronkon uurî'nîkon ton pe. Mîîkîrî tînmu tîîsa' tîuya pata pai tamî'nawîron morî tîrîiya pepîn e'painon uupia'nîkon? Itîrîiya.

33Anî' kin eseurîma e'painon uurî'nîkon Paapa nîmenka'san winîkîi Paapaya rî ta'pî anî' eseurîma pepîn to' winîkîi maasa pra yairî pu'kuru unkupî'san inkamoro.

34Anî'ya taa eserîke pra man uurî'nîkon pî': —Imakui'pî ku'sa' to'ya —taiya ya upî'nîkon, î' pe pra rî awanî. Î' wani' awanî ye'nen? Maasa pra Cristo sa'manta'pî uurî'nîkon ton pe moropai awe'mî'sa'ka'pî isa'manta'san kore'tapai. Mîîkîrî wanî enen Paapa meruntîri winî eereutasa'. Mîîkîrîya esatî ko'mannîpî Paapa pî' uurî'nîkon ton pe.

35Mîrîrî ye'nen o'non pîkîrî see Cristoya usa'namato'kon kî'pî wanî sîrîrî? E'taruma'tînto' pîkîrî ka'rî? Kaane, sa'man tîwe'sen upona'nîkon pîkîrî ka'rî? Tiaronkon pemonkonyamî'ya utaruma'tîto'kon pîkîrî? Emi'ne ita're' pra

e'nî pîkîrî? Î' ton pra itemanne ton pra e'nî pîkîrî? Nari' ya' ko'mannî pîkîrî, sa'mantanto' upona'nîkon teerepansen pîkîrî ka'rî? Kaane, tîwîrîrî uupia'nîkon aako'mamî ipatîkarî.

36 Como está escrito: Por amor de ti, somos entregues à morte o dia todo, fomos considerados como ovelhas para o matadouro.

36Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' pî' Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî: Awenai anna, apemonkonoyamî' wanî sîrîrî nari' ya' sa'mantanto' ya' wei kaisarî. Mîrîrî ye'nen anna koneka pî' to' man manni' carneiro aasa'manta ton weiyu yai warantî *(Sl 44.22)* taasai'ya man.

37 Em todas estas coisas, porém, somos mais que vencedores, por meio daquele que nos amou.

37Mîrîrî warantî awe'kupî tanne, tamî'nawîron mîrîrî yentai e'nîto'pe ukupîiya'nîkon, mîîkîrî manni' uurî'nîkon sa'namatîponya.

38 Porque eu estou bem certo de que nem a morte, nem a vida, nem os anjos, nem os principados, nem as coisas do presente, nem do porvir, nem os poderes,

38A'kî epu'tî pî' wai seru'ye' pe pra. Î'ya tiwin kin uurî'nîkon pantaka pepîn moropai umo'kaiya'nîkon eserîke pra awanî Paapa, usa'namatîponkon yenya pai. Sa'mantanto'ya moropai enen ko'mannîto'ya moropai ka' po tîîko'mansenon inserîyamî'ya, moropai tarî ipîkku pe tîwe'sanonya moropai Makui pemonkonoyamî'ya moropai sîrîrîpe eesera'ma ko'mannîpî manni'ya moropai maasa eesera'ma kupî manni'ya uurî'nîkon mo'ka eserîke pra man.

39 nem a altura, nem a profundidade, nem qualquer outra criatura poderá separar-nos do amor de Deus, que está em Cristo Jesus, nosso SENHOR.

39Moropai ka' kawînan tera'masenya moropai maiwinîkîi tu'nakan pe tîwe'senya moropai tamî'nawîron Paapa nîkupî'pîya uurî'nîkon pantaka pepîn moropai mo'kaiya pepîn Paapa yenya pai, kure'ne usa'namasai'ya'nîkon ye'nen.

Maasa pra uurî'nîkon wanî Jesus Cristo Uyepotorîkon pemonkono pe.

Romanos 9

Paulo e a incredulidade dos judeus

1 Digo a verdade em Cristo, não minto, testemunhando comigo, no Espírito Santo, a minha própria consciência:

2 tenho grande tristeza e incessante dor no coração;

3 porque eu mesmo desejaria ser anátema, separado de Cristo, por amor de meus irmãos, meus compatriotas, segundo a carne.

4 São israelitas. Pertence-lhes a adoção e também a glória, as alianças, a legislação, o culto e as promessas;

Romanos 9

Paapa Moropai Ipemonkono, Israelponkon

1Î' tauya etatî yairon pî' eseurîma sîrîrî. Uurî wanî Cristo pemonkono pe. Mîrîrî ye'nen seru'ye' pe eseurîma pepîn. Moropai î' kai'ma esenumenkato' itu'na tîwe'sen mîrîrî ekaremekî Morî Yekaton Wannîya innape yairî eseurîmasa' seru'ye' pra.

2Mîrîrî tanne esewankono'man pî' wai kure'ne uyewan ya'. ⌞Maasa pra upemonkonoyamî' wanî pra awanî ye'nen Cristo pemonkono pe.⌟

3Mîrîrî ye'nen inkamoro upemonkonoyamî' e'taruma'tîsa', î' kai'ma to' e'pîika'tî eserîke pra era'mauya. Mîrîrî ye'nen tauya e'painon Paapa pî': —Paapa, inkamoro e'taruma'tîto' pata'se' ya' uutîto'pe pa'nî'kî Cristo piapai, inkamoro uyonpayamî' wîtî namai —tauya e'painon Paapa pî'.

4Maasa pra inkamoro wanî'pî tîpemonkonoyamî' pe Paapa nîmenka'san pe. Moropai Paapaya to' kupî'pî tînmukuyamî' pe. Mîrîrî ye'nen morî pe tîwe'to' tîrî tîuya ta'pîiya to' pia. Moropai penaronkon to' yunkonyamî' yarakkîrî Paapa eseta'pî. Moropai Moisés pia inkamoro nîkupî ton tînekaremekî'pî tîrî'pîiya. Moropai Paapaya ta'pî inkamoro pî': —Sîrîrî warantî amîrî'nîkonya yairî uyapurî e'pai man. Moropai inkamoroya î' kupî tîuya taato' Paapaya yapisî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 deles são os patriarcas, e também deles descende o Cristo, segundo a carne, o qual é sobre todos, Deus bendito para todo o sempre. Amém!

5Inkamoro wanî Abraão nurî'tî payanî'san pe. Moropai Cristo nîrî wanî to' yonpa pe tarî tîwanî yai pemonkon pe. Mîîkîrî wanî Paapa pe. Tamî'nawîron yentaino pe awanî. Mîrîrî ye'nen itese' yapurî'nîkon e'pai man. “Morî pe pu'kuru man” taa e'pai man tîwîrîrî. Mîrîrî warantî e'pai man.

A rejeição de Israel não é incompatível com as promessas de Deus

6 E não pensemos que a palavra de Deus haja falhado, porque nem todos os de Israel são, de fato, israelitas;

6Pena Paapaya inkamoro kupî'pî morî pe. Tîîse sîrîrî inkamoro ko'mamî pepîn imaimu yawîrî. Mîrîrî ye'nen î' ta'pî tîuya yawîrî ikupî Paapaya pepîn kai'ma eesenumenkakon? Kaane, maasa pra tamî'nawîronkon Israelponkon wanî pepîn Paapa pemonkono pe.

7 nem por serem descendentes de Abraão são todos seus filhos; mas: Em Isaque será chamada a tua descendência.

7Maasa pra Paapa pia tamî'nawîronkon Abraão payanî'san wanî pepîn ipayanî'san pe pu'kuru. Î' wani' awanî ye'nen? Paapaya ta'pî Abraão nurî'tî pî': —Manni'kan neken anmu Isaque payanî'san inkamoro neken wanî anmukuyamî' pe *(Gn 21.12)* —ta'pîiya Abraão pî'.

8 Isto é, estes filhos de Deus não são propriamente os da carne, mas devem ser considerados como descendência os filhos da promessa.

8Mîîkîrî manni' esenpo'pî Abraão nurî'tî munmu manni' esenpo pe man ta'pî Paapaya yawîrî. Mîîkîrî wanî Paapa nîmenka'pî pe moropai mîîkîrî payanî'san wanî Paapa nîmenka'san pe nîrî. Tîîse tiaron manni' esenpo'pî Abraão munmu pe wanî pepîn Paapa nîmenka'pî pe. Moropai ipayanyamî' rî'san nîrî wanî pepîn Paapa nîmenka'san pe. Maasa pra mîîkîrî esenpo taasai'ya pra Paapa man mîîto'pe.

9 Porque a palavra da promessa é esta: Por esse tempo, virei, e Sara terá um filho.

9Tîîse ta'pîiya: —Inî'rî uuipî tiaron kono' yai aapia ayera'mapî'se. Mîrîrî yai uui'sa' ya, ano'pî Saraya tînre yenpo pe man tiwin

warayo' pe, *(Gn 18.10,14)* —ta'pîiya Abraão pî'.

10 E não ela somente, mas também Rebeca, ao conceber de um só, Isaque, nosso pai.

11 E ainda não eram os gêmeos nascidos, nem tinham praticado o bem ou o mal (para que o propósito de Deus, quanto à eleição, prevalecesse, não por obras, mas por aquele que chama),

12 já fora dito a ela: O mais velho será servo do mais moço.

13 Como está escrito: Amei Jacó, porém me aborreci de Esaú.

10-12Moropai inî'rî ta'pîiya manni'kan Rebeca munkîyamî' pî' eeseurîma'pî. Inkamoro yunkon pe Isaque Paapa nîmenka'pî wanî'pî. Mîrîrî warantî Paapaya inkamoro asakî'nankon menka'pî maasa tîsankon ro'ta ya' to' tîîse itu'se tîwanî yawîrî ikupî'pîiya maasa to' esenpo pra tîîse. Mîrîrî ye'nen Paapa eseurîma'pî tîmîrî pe Rebeca yarakkîrî. Ta'pîiya: —A'kî Rebeca, manni' anre e'mai' pe esenpo kupî manni', mîîkîrî wanî pe man ite'ma'pî pî' eesenpo kupî manni' mîîkîrî poitîrî pe awanî pe man *(Gn 25.23)* —ta'pîiya Rebeca pî'. Mîrîrî ta'pî Paapaya maasa to' esenpo pra tîîse moropai imakui'pî ku'sa' to'ya pra tîîse moropai morî ku'sa' to'ya pra tîîse Paapaya imenka'pî tiwin, itese' Jacó.

13Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî: —Manni' Jacó wanî'pî unsa'nama pe kure'ne, unmenka'pî pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen ipayanyamî' rî'san nîrî sa'namauya. Tîîse manni' Esaú nîmî'pîuya, imenka'pîuya pra. ⌞Mîrîrî ye'nen ipayanyamî' rî'san nîrî menka'pîuya pra awanî'pî.⌟ *(Ml 1.2,3)* —taasai'ya man.

A rejeição de Israel não é incompatível com a justiça de Deus

14 Que diremos, pois? Há injustiça da parte de Deus? De modo nenhum!

15 Pois ele diz a Moisés: Terei misericórdia de quem me aprouver ter misericórdia e compadecer-me-ei de quem me aprouver ter compaixão.

14Î' ta'nîkon nai moriya mîrîrî pî'? Paapa wanî morî pe pra mîrîrî kupîiya ye'nen ta'nîkon ka'rî? Kaane.

15Maasa pra ta'pîiya pena Moisés nurî'tî pî' tîmaimu e'menukasa' manni' po: Uurî etî'noko'mato' wanî manni' itu'se uurî e'to' pî' neken. Moropai uurî e'wakîma to' wanî

manni' anwakîmapai uurî e'to' pî', *(Êx 33.19)* ta'pîiya.

16 Assim, pois, não depende de quem quer ou de quem corre, mas de usar Deus a sua misericórdia.

16Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka pe awanî pepîn anku'pai pemonkon esenumenka yawîrî awanî pepîn, yeka'nunkaiya yawîrî awanî pepîn, tîîse teetî'noko'mato' yawîrî neken Paapaya imenka.

17 Porque a Escritura diz a Faraó: Para isto mesmo te levantei, para mostrar em ti o meu poder e para que o meu nome seja anunciado por toda a terra.

17Mîrîrî pî' pena Paapa maimu Moisés nurî'tî nîmenuka'pîya ta'pî pata esa' pe tîwe'sen Faraó nurî'tî pî'. Ta'pîiya: —Uurîya mîrîrî warantî pata esa' pe akupî'pî. Mîrîrî aku'sau'ya wenai î' kai'ma umeruntîri esera'mato'pe awenai tamî'nawîrî pata po, kure'ne ipîkku pe wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya *(Êx 9.16)* —ta'pîiya.

18 Logo, tem ele misericórdia de quem quer e também endurece a quem lhe apraz.

18Mîrîrî warantî Paapaya teetî'noko'mato' kupî manni' itu'se tîwe'to' yarakkîrî moropai itewan sa'mannîpîiya itu'se tîwanî yawîrî ikupîiya.

A soberania de Deus

Tîpemonkono Pe Tiaronkon Menkato' Paapaya

19 Tu, porém, me dirás: De que se queixa ele ainda? Pois quem jamais resistiu à sua vontade?

19Amîrî'nîkon yonpaya taa upî': —Mîrîrî warantî awanî ya, o'non ye'ka pe Paapaya uyeserukon yako'menka e'painon kin? Anî' wanî pepîn tiwin kin itu'se Paapa e'to' yentai?

20 Quem és tu, ó homem, para discutires com Deus?! Porventura, pode o objeto perguntar a quem o fez: Por que me fizeste assim?

20Tîîse uwanîyakon, anî' amîrî Paapa yarakkîrî eesiyu'pîtîpa? Maasa era'makî. Manni' kamoteya taa pepîn tîkapîtîpon pî': —Î' ton pe sîrîrî warantî uka'sa'ya? *(Is 29.16; Is 45.9)* —taiya pepîn. Maasa pra kamote kapîtîponya ikapî itu'se tîwe'to' yawîrî.

21 Ou não tem o oleiro direito sobre a massa, para do mesmo barro fazer um vaso para honra e outro, para desonra?

21Mîîkîrîya ikapî e'painon asakî'ne kamote mîrîrî rî non ke, tiwin ikapî e'painon morî pe moropai tiaron kapîiya e'painon mararî

22 Que diremos, pois, se Deus, querendo mostrar a sua ira e dar a conhecer o seu poder, suportou com muita longanimidade os vasos de ira, preparados para a perdição,

23 a fim de que também desse a conhecer as riquezas da sua glória em vasos de misericórdia, que para glória preparou de antemão,

24 os quais somos nós, a quem também chamou, não só dentre os judeus, mas também dentre os gentios?

25 Assim como também diz em Oseias: Chamarei povo meu ao que não era meu povo; e amada, à que não era amada;

26 e no lugar em que se lhes disse: Vós não sois meu povo, ali mesmo serão chamados filhos do Deus vivo.

rî. O'non ye'ka pe itu'se tîwanî yawîrî ikapîiya.
22Mîrîrî warantî Paapaya ikupî'pî itu'se tîwe'to' yawîrî. Mannankan imakui'pî ku'nenan yaretî'kapai awanî'pî. Teuren kure'ne inkamoro yapîtanîpî'pîiya to' tarumatî tîuya pra maasa pra itu'se awanî'pî, kure'ne teekore'mai tîwanî moropai kure'ne tîmeruntîri wanî epu'to'pe tamî'nawîronkonya.
23Moropai tiaronkon, mannankan i'noko'ma'sanya epu'to'pe î' kai'ma morî pe tîwe'to' wanî, mannankan pia morî tîrî tîuya ka' po to' ko'manto'pe tîîpia. Î' kai'ma pena teesenumenka'pî yawîrî ikupî'pîiya. Anî' amîrî esiyu'pî yarakkîrî mîrîrî warantî iku'sai'ya pî'?
24Mîrîrî ikupî'pî Paapaya Judeuyamî' ton pe neken pra tîîse ikupî'pîiya manni'kan Judeuyamî' pepîn ton pe nîrî. Uurî'nîkon yanno'pîiya.
25See warantî imenuka'pî pena Paapa maimu ekareme'nen Oséias nurî'tîya tîkaaretarî po: Mannankan upemonkono pe pra esi'san inkamoro esatîuya tarîpai upemonkono pe. Mannankan unwakîma'san pepîn inkamoro wakîmauya *(Os 2.23)* ta'pî Paapaya Oséias wenai.
26Moropai inî'rî moro rî ta'pîiya: Paapaya ta'pî: —Amîrî'nîkon wanî pepîn upemonkono pe tîîse tarîpai amîrî'nîkon wanî uurî Paapa, ipatîkarî tîîko'mansen, munkîyamî' pe —ta'pî Paapaya, *(Os 1.10)* ta'pîiya.

27 Mas, relativamente a Israel, dele clama Isaías: Ainda que o número dos filhos de Israel seja como a areia do mar, o remanescente é que será salvo.

28 Porque o SENHOR cumprirá a sua palavra sobre a terra, cabalmente e em breve;

29 como Isaías já disse: Se o SENHOR dos Exércitos não nos tivesse deixado descendência, ter-nos-íamos tornado como Sodoma e semelhantes a Gomorra.

Israel é responsável pela sua rejeição

30 Que diremos, pois? Que os gentios, que não buscavam a justificação, vieram a alcançá-la, todavia, a que decorre da fé;

31 e Israel, que buscava a lei de justiça, não chegou a atingir essa lei.

32 Por quê? Porque não decorreu da fé, e sim como que das obras. Tropeçaram na pedra de tropeço,

27Moropai pena Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî Israelyamî' pî'. Ta'pîiya: Israelyamî' wanî mararî pra kasapan warantî tîwe'sanon pe tîîse inkamoro kore'tapai mararî neken e'pîika'tî'san wanî.

28Maasa pra tiaronkon aretî'ka Paapaya kai'ma pena ta'pî tîuya yawîrî ikupîiya. Tiwinarî tu'kankon pemonkonyamî' yaretî'kaiya kupî sîrîrî *(Is 10.22,23)* ta'pîiya.

29Moro rî Isaías nurî'tî eseurîma'pî pena. Ta'pîiya: Sîrîrî Paapa meruntî pu'kuruya upayankon rî'san nîmî'sa' pra awanî ya, tamî'nawîrî uurî'nîkon yaretî'ka'pîiya e'painon. Pena Sodoma cidaderî po awanî'pî warantî e'tî'ka'nî'pî e'painon. Uurî'nîkon yaretî'ka'pîiya e'painon. Moropai Gomorra ponkon yaretî'ka'pîiya warantî. Tîîse tiaronkon upayankon rî'san pîika'tî'pîiya *(Is 1.9)* ta'pîiya.

Israelyamî'ya Jesus Maimu Kupî Pra Awanî Innape

30Î' ta'nîkon pe nai mîrîrî pî' moriya? Ta'nîkon ka'rî Judeuyamî' pepîn pî', Paapaya tîpemonkonoyamî' pe tapisîkon yuwasa' to'ya pra tîwanî pî'? Tîîse Paapaya to' yapisî'pî innape tîku'to' to'ya wenai.

31Tîîse manni'kan Judeuyamî', Paapa nîmenka'sanya î' kai'ma Paapaya tapisîkon yuwa'pî tîîse tiwin kin eporî to'ya pra awanî'pî. Î' kai'ma Moisés nurî'tîya tenupa'pîkon yawîrî yuwa'pî to'ya tîîse eporî to'ya pra awanî'pî.

32Î' wani' awanî ye'nen? Eporî to'ya pîn maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tîwanîkon wenai, morî pe

33 como está escrito: Eis que ponho em Sião uma pedra de tropeço e rocha de escândalo, e aquele que nela crê não será confundido.

tîwe'ku'sa'kon kai'ma, tîîse innape ikupî tîuya'nîkon yawîrî pra. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'pu'ma'pî tî' pona.
33Pena Paapa maimu ekareme'nenya ekareme'sa' yawîrî to' e'pu'ma'pî. Maasa era'matî tî' tîrîuya sîrîrî seeni' wî' pona. Mîrîrî pona to' e'pu'ma kupî sîrîrî. Ipoi to' e'pu'masa' ya to' atare'mo kupî sîrîrî. Tîîse manni' innape iku'nenan inkamoro wanî pepîn tîweppe'se ipî' *(Is 8.14; 28.16)* ta'pî Paapa maimu e'menukasa'ya.

Romanos 10

Os judeus rejeitam a justiça de Deus

1 Irmãos, a boa vontade do meu coração e a minha súplica a Deus a favor deles são para que sejam salvos.

2 Porque lhes dou testemunho de que eles têm zelo por Deus, porém não com entendimento.

3 Porquanto, desconhecendo a justiça de Deus e procurando estabelecer a sua própria, não se sujeitaram à que vem de Deus.

4 Porque o fim da lei é Cristo, para justiça de todo aquele que crê.

5 Ora, Moisés escreveu que o homem que praticar a justiça decorrente da lei viverá por ela.

Romanos 10

1Uyonpayamî', tamî'nawîrî uyewan ke esenumenka î' kai'ma Judeuyamî' e'pîika'tî yu'se esenumenka, moropai esatî pî' uuko'mamî Paapa pî' inkamoro ton pe.
2Maasa pra epu'tî pî' wai inkamoro wanî innape Paapa yapurînen pe tîwe'ku'sanon pe teuren. Tîîse innape Paapa yapurîto' to'ya wanî pepîn yairon pe, epu'tî to'ya pepîn.
3Epu'tî to'ya pepîn î' kai'ma tarakkîrî morî pe pemonkon kupî Paapaya. Mîrîrî ye'nen yuwa to'ya tîwinîpai'nîkon, morî pe Paapaya tîkupîkon tîrî to'ya pepîn. Teesenumenkakon yawîrî inkamoroya ikupî, morî pe tîwe'ku'se.
4Tîîse Cristo wanî Moisésya yenupanto' rî'pî yentai tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen manni'kan innape iku'nenan wanî yairî pu'kuru. Mîrîrî pîkînsa' Paapaya to' yapisî.
5Pena Moisés nurî'tîya imenuka'pî tîkaaretarî po. Î' kai'ma pemonkonyamî' yapisî tîuya ta'pî Paapaya yairî Moisésya

yenupanto' yawîrî to' wanî wenai. See warantî ta'pîiya: —Anî'ya tamî'nawîrî mîrîrî Moisésya yenupanto' yawîrî ikupî ya mîîkîrîya tîîko'manto' ton eporî, mîrîrî yawîrî tîwanî ye'nen *(Lv 18.5)* —ta'pîiya.

6 Mas a justiça decorrente da fé assim diz: Não perguntes em teu coração: Quem subirá ao céu?, isto é, para trazer do alto a Cristo;

6Tîîse innape iku'to'ya ekaremekî: anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pai pra awanî morî pe e'nîto'pe Paapa yarakkîrî. Maasa pra ta'pîiya see warantî: —Mîrîrî warantî teesenumenkai pra e'tî. Anî' enuku pe nai ka' pona Cristo era'mai? *(Dt 30.12)*

7 ou: Quem descerá ao abismo?, isto é, para levantar Cristo dentre os mortos.

7Teesekaranmapoi pra e'tî. Anî' autî pe nai sa'manta'san kore'ta Cristo pîmî'sa'kakonpa miarî pai? *(Dt 30.13)* —ta'pîiya.

8 Porém que se diz? A palavra está perto de ti, na tua boca e no teu coração; isto é, a palavra da fé que pregamos.

8Tamî'nawîrî mîrîrî ku'pai pra awanî maasa pra mîrîrî pî' pena Moisés eseurîma'pî: —A'kî aminke pra Paapa maimu man aapia'nîkon epu'tîkonpa, antakon ya' man. Moropai ayewankon ya' man *(Dt 30.14)* —ta'pîiya. Mîrîrî itekare anna nekaremekî'pî manni'.

9 Se, com a tua boca, confessares Jesus como SENHOR e, em teu coração, creres que Deus o ressuscitou dentre os mortos, serás salvo.

9Mîrîrî pî' eeseurîma ya, anta ke taaya ya, Jesus wanî ayepotorî pe moropai innape ikupîya ya ayewan ke î' kai'ma Paapaya i'mî'sa'ka'pî isa'manta'san kore'tapai, awe'pîika'tî.

10 Porque com o coração se crê para justiça e com a boca se confessa a respeito da salvação.

10Maasa pra uyewankon ke innape ikupî'nîkon ya moropai innape Cristo kupî ekaremekî'nîkon ya untakon ke, e'pîika'tîn.

11 Porquanto a Escritura diz: Todo aquele que nele crê não será confundido.

11Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî: —Anî'ya innape mîîkîrî kupî ya, mîîkîrî wanî pepîn

tîweppe'se tîwinîkîi *(Is 28.16)* —taasai'ya man.

12 Pois não há distinção entre judeu e grego, uma vez que o mesmo é o SENHOR de todos, rico para com todos os que o invocam.

12Mîrîrî taiya tamî'nawîronkon pî' manni'kan Judeuyamî' pî' moropai Judeuyamî' pepîn pî' maasa pra tianperî pîika'tînto' ton pra awanî ye'nen sa'nîrî to' tîîse. Tamî'nawîronkon yepotorî pe tîwanî ye'nen, tîpî' tîwe'pîika'tîto'kon ton esa'nenan pîika'tîiya.

13 Porque: Todo aquele que invocar o nome do SENHOR será salvo.

13Taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya manni' warantî pîika'tîiya. —Manni' uyepotorîkon pî' tîwe'pîika'tîto' ton esa'nen ya e'pîika'tî *(Jl 2.32)* —taasai'ya man.

14 Como, porém, invocarão aquele em quem não creram? E como crerão naquele de quem nada ouviram? E como ouvirão, se não há quem pregue?

14Yai pra tiaronya taa: —Tîîse o'non ye'ka pe see innape ikupî ye'ka pe pra esatî to'ya e'painon? Moropai o'non ye'ka pe innape ikupî to'ya e'painon itekare etatîpon pînon? Moropai o'non ye'ka pe eta to'ya e'painon anî'ya itekare ekareme'sa' pra tîîse?

15 E como pregarão, se não forem enviados? Como está escrito: Quão formosos são os pés dos que anunciam coisas boas!

15Moropai o'non ye'ka pe itekare esekaremekî e'painon anî' ekareme'nen yarimasa' pra tîîse? ⌞Tîîse mîrîrî ekareme'nen yarimasa' Paapaya.⌟ A'kî, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî: —O'non ye'ka pe morî pe eesera'ma e'painon itekare ekareme'nenya ekaremekî ya *(Is 52.7)* —taasai'ya man.

Israel não pode alegar falta de oportunidade

16 Mas nem todos obedeceram ao evangelho; pois Isaías diz: SENHOR, quem acreditou na nossa pregação?

16Tîîse eta tîuya'nîkon ya, tamî'nawîronkonya innape mîrîrî itekare ku'sa' pra awanî'pî. Mîrîrî pî' pena itekare ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî. Ta'pîiya see warantî: —Uyepotorî, anî'ya

see innape itekare anna nekaremekî'pî kupî e'painon? *(Is 53.1)* —ta'pîiya.

17 E, assim, a fé vem pela pregação, e a pregação, pela palavra de Cristo.

17Tîîse innape iku'to' wanî itekare eta wenai. Moropai itekare wanî manni' ekareme'nenya Cristo yekare ekaremekî wenai.

18 Mas pergunto: Porventura, não ouviram? Sim, por certo: Por toda a terra se fez ouvir a sua voz, e as suas palavras, até aos confins do mundo.

18Moriya ekaranmapouya. Inkamoroya kin itekare esekaremekî etasa' pra nai? Kaane, eta'pî to'ya. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî: Tamî'nawîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî'ya imaimu etasa' man *(Sl 19.4)* taasai'ya man.

19 Pergunto mais: Porventura, não terá chegado isso ao conhecimento de Israel? Moisés já dizia: Eu vos porei em ciúmes com um povo que não é nação, com gente insensata eu vos provocarei à ira.

19Inî'rî ekaranmapouya. Mîrîrî yekare etasa' Israelyamî'ya yai epu'tî to'ya pra kin nai? Mîrîrî yuuku'pî pena Moisés nurî'tîya. Imenuka'pîiya see warantî: Paapaya ta'pî: —Amîrî'nîkon kinmuwa kupî sîrîrî tiaronkon pemonkonyamî' amîrî'nîkon pepîn pîika'tîuya wenai. Inkamoro pemonkonyamî' epu'nenan pepîn pakkokon pîika'tîsau'ya wenai eekore'makon upî' —ta'pîiya. *(Dt 32.21)* kai'ma imenuka'pîiya.

20 E Isaías a mais se atreve e diz: Fui achado pelos que não me procuravam, revelei-me aos que não perguntavam por mim.

20Moropai pena Isaías nurî'tî eseurîma'pî meruntî ke panpî'. Ta'pîiya: Paapa esenpo'pî manni'kan tîwanenan pepîn pia, moropai tesa'nenan pepîn pia eesekaremekî'pî *(Is 65.1)* ta'pîiya.

21 Quanto a Israel, porém, diz: Todo o dia estendi as mãos a um povo rebelde e contradizente.

21Tîîse inkamoro Israelyamî' pî' Isaías nurî'tî eseurîma'pî. Ta'pîiya: Wei kaisarî Paapa wanî'pî to' anpîika'tîpai teuren tîpîika'tîto'kon Paapaya yu'se pra yewanmîrî'pî to'ya. Inkamoroya tewankon sa'mannî'sa' wanî'pî Paapa maimu

Romanos 11

O futuro de Israel

1 Pergunto, pois: terá Deus, porventura, rejeitado o seu povo? De modo nenhum! Porque eu também sou israelita da descendência de Abraão, da tribo de Benjamim.

2 Deus não rejeitou o seu povo, a quem de antemão conheceu. Ou não sabeis o que a Escritura refere a respeito de Elias, como insta perante Deus contra Israel, dizendo:

3 SENHOR, mataram os teus profetas, arrasaram os teus altares, e só eu fiquei, e procuram tirar-me a vida.

4 Que lhe disse, porém, a resposta divina? Reservei para mim sete mil homens, que não dobraram os joelhos diante de Baal.

aniyu'pai pra tîwanîkon ye'nen *(Is 65.2)* ta'pîiya.

Romanos 11

Paapaya Israelyamî' I'noko'ma

1Mîrîrî ye'nen ekaranmapouya tarîpai. Paapaya tîpemonkonoyamî' yewanmîrî'pî? Kaane, tiwin kin to' yewanmîrîsai'ya pra man. Maasa pra uurî pîika'tî'pîiya. Uurî wanî inkamoro yonpa pe tîwe'sen pe. Uurî wanî Abraão nurî'tî payanî'pî pe tîwe'sen pe moropai manni' Benjamim nurî'tî paarî'pî pe wanî.

2Paapaya manni'kan tîpemonkonoyamî' tîmenka'san yewanmîrîsa' pra man. Inkamoro epu'tî'pîiya pena maasa pata koneka tîuya pra tîîse. Epu'nenan amîrî'nîkon î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa'. Manni' Elias nurî'tî eseurîma'pî Paapa pemonkonoyamî' winîkîi.

3See warantî ta'pîiya: —Uyepotorî, inkamoroya amaimu ekareme'nenan tî'ka'pî moropai inkamoroya ayapurî pe tînpo'tîkon yaponse' soroka'pî. Tarîpai uurî neken e'nîmîsa' sîrîrî tiwinsarî tarîpai inkamoro wanî uurî anwîpai *(1 Rs 19.10,14)* —ta'pîiya.

4Î' kai'ma mîîkîrî maimu yuuku'pî Paapaya? Ta'pîiya see warantî: —Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai mil (7.000) kaisarî warayo'kon wanî. Inkamoro mannankan ikonekasa' to' napurî pe Baal itese' yapurînenan pepîn. Tîîse uurî neken yapurî to'ya *(1 Rs 19.18)* —ta'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Assim, pois, também agora, no tempo de hoje, sobrevive um remanescente segundo a eleição da graça.

5Mîrîrî warantî awe'ku'sa' sîrîrî. Tîîse morî pe Paapa e'to' wenai to' wanî arinîke pra tîîse moro to' man Paapa nîmenka'san tîmîrî ton pe.

6 E, se é pela graça, já não é pelas obras; do contrário, a graça já não é graça.

6Itu'se tîwe'to' wenai Paapaya to' menkasa' î' to' nîkupî'pî wenai pra, maasa pra to' nîkupî'pî wenai Paapaya to' menkasa' ya, moriya to' esenyaka'mato' yepe' pe itîrî Paapaya e'painon, epe'mîra itîrîiya pepîn.

7 Que diremos, pois? O que Israel busca, isso não conseguiu; mas a eleição o alcançou; e os mais foram endurecidos,

7Î' taa pe nai mîrîrî pî'? Ta'nîkon ka'rî Israelyamî' tamî'nawîronkonya yairî tîwe'to'kon yuwa'pî teeseka'nunkai, tînkupî'pîkon wenai. Tîîse eposa' to'ya pra awanî'pî. Tu'kankon pepîn neken, Paapa nîmenka'sanya eporî'pî. Tîîse tiaronkon wanî Paapaya tannoto'kon anetapai pra.

8 como está escrito: Deus lhes deu espírito de entorpecimento, olhos para não ver e ouvidos para não ouvir, até ao dia de hoje.

8Inkamoro pî' Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Paapaya ayewankon sa'mannî'sa' moropai eesenumenkato'kon nîrî. Mîrîrî ye'nen inkamoroya era'ma eserîke pra awanî tenukon ke moropai eta to'ya eserîke pra awanî tîpanakon ke *(Dt 29.4; Is 29.10)* ta'pîiya.

9 E diz Davi: Torne-se-lhes a mesa em laço e armadilha, em tropeço e punição;

9Moropai Davi nurî'tî eseurîma'pî mîrîrî pî'. Ta'pîiya: To' atausinpato' weiyu yai to' ena e'pai man morai' ya' to' esenku'tîi, inkamoro e'to'pe itaruma'tîsa'kon pe,

10 escureçam-se-lhes os olhos, para que não vejam, e fiquem para sempre encurvadas as suas costas.

10to' ku'kî, inkamoro yenu e'to'pe enkaru'ne moropai tîîwarîrî tîwe'morikkai to' e'to'pe tîmoronkon epu'to'pe to'ya tînkupî'pîkon wenai *(Sl 69.22,23)* ta'pîiya.

A rejeição de Israel não é final

11 Pergunto, pois: porventura, tropeçaram para que caíssem? De modo nenhum! Mas, pela sua transgressão, veio a salvação aos gentios, para pô-los em ciúmes.

11Tarîpai ekaranmapouya. Inkamoro Judeuyamî' atare'mosa' yai to' atare'mo'pî tamî'nawîrî î' eporîkonpa pra? Kaane, tîîse inkamoroya imakui'pî ku'sa' wenai

manni'kan Judeuyamî' pepîn e'pîika'tîto'kon iipî'pî. Mîrîrî pîkînsa' Judeuyamî' kinmuwato'pe tîwinîpai to' e'pîika'tîsa' wenai.

12 Ora, se a transgressão deles redundou em riqueza para o mundo, e o seu abatimento, em riqueza para os gentios, quanto mais a sua plenitude!

12 Judeuyamî' nîkupî'pî imakui'pî wenai kure'nan morî pe Judeuyamî' pepîn e'to' wanî. Tîîpia'nîkon tîntîrî pe Paapa nîkupî'pî yapisî to'ya pra Judeuyamî' wanî wenai Judeuyamî' pepîn pia itîrî'pîiya. Tîîse î' pensa inkamoro Judeuyamî' enna'po ya, tîîpia'nîkon Paapa nîtîrî yapisî to'ya ya, î' kai'ma morî pe panpî' tamî'nawîronkon wanî inî' panpî' itentai, inkamoro wenai.

Yei Panta Mo'tanî'sa' Tiaron Parakon Pona Warainokon

13 Dirijo-me a vós outros, que sois gentios! Visto, pois, que eu sou apóstolo dos gentios, glorifico o meu ministério,

13 Tarîpai eseurîma sîrîrî amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pî'. Maasa pra uurî wanî Paapa naipontî'pî pe itekare ekareme'se amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn kore'ta. Mîrîrî esenyaka'mato' pî' atausinpa.

14 para ver se, de algum modo, posso incitar à emulação os do meu povo e salvar alguns deles.

14 Yai pra mîrîrî kupîuya wenai uyonpayamî' ikinmuwa emapu'tîuya. Mîrîrî pîkînsa' yai pra tiaronkon e'pîika'tî emapu'tîuya.

15 Porque, se o fato de terem sido eles rejeitados trouxe reconciliação ao mundo, que será o seu restabelecimento, senão vida dentre os mortos?

15 Maasa pra Judeuyamî' wanî yewanmîrîsa' pe, mîrîrî pîkînsa' Judeuyamî' pepîn ena'pî Paapa yonpa pe. Mîrîrî tîpo o'non ye'ka pe awanî e'painon, inkamoro yapisî Paapaya yai? To' wanî e'painon manni' isa'manta'san e'mî'sa'ka inî'rî enen tîwanîkonpa warantî.

16 E, se forem santas as primícias da massa, igualmente o será a sua totalidade; se for santa a raiz, também os ramos o serão.

16 A'kî, e'mai'non ikei ekisa' wanî ya morî pe itîîto'pe Paapa pia, moriya tamî'nawîron itonpakon nîrî ikeikon wanî morî pe, imîrî ton pe. Moropai yei kara

wanî ya morî pe Paapa pia itîîto'pe, moriya ipanta nîrî wanî morî pe, imîrî pe. Mîrîrî warantî Judeuyamî' wanî. Paapa pemonkono pe to' tamokon e'sa' wenai to' payanî'san nîrî wanî ipemonkono ton pe.

17 Se, porém, alguns dos ramos foram quebrados, e tu, sendo oliveira brava, foste enxertado em meio deles e te tornaste participante da raiz e da seiva da oliveira,

17Oliveira ye' pînsa' imainanpasa' panta waikatî to'ya. Moropai mîrîrî pata'pî ya' tiaron oliveira ye' imainanpasa' pepîn ese ye'karî panta tîrî to'ya tiaron mainanpasa' pata'pî ya'. A'kî tauya amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wanî manni' oliveira ye' ese ye'karî warantî. Tarîpai amîrî'nîkon awe'pîika'tîto'kon yapi'sa'ya'nîkon inkamoro Judeuyamî' wenai.

18 não te glories contra os ramos; porém, se te gloriares, sabe que não és tu que sustentas a raiz, mas a raiz, a ti.

18Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya ipanta rî'pî yewanmîrî e'pai pra awanî. Mîrîrî pî' mîî pe aatapurîkon e'pai pra man. Maasa pra amîrî'nîkon wanî tarîpai ipanta pe warantî. Ipantaya ikara yapîtanîpî eserîke pra man tîîse ikaraya neken ipanta yapîtanîpî. Mîrîrî ye'nen taaya'nîkon eserîke pra man: —Anna wanî Judeuyamî' yentai tîwe'sanon pe —taaya'nîkon eserîke pra naatîi.

19 Dirás, pois: Alguns ramos foram quebrados, para que eu fosse enxertado.

19Mîrîrî ye'nen taaya'nîkon: —Ipanta ya'tîsa' to'ya mîrîrî anna pata'se' ton pe, Paapa pemonkono pe anna e'to'pe.

20 Bem! Pela sua incredulidade, foram quebrados; tu, porém, mediante a fé, estás firme. Não te ensoberbeças, mas teme.

20Inna, seru' pepîn. Tîîse enpenatatî inkamoro ya'tî'pî Paapaya maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Tîîse amîrî'nîkon tîrî'pî Paapaya oliveira ye' pî' manni' warantî maasa pra innape ikupîya'nîkon ye'nen. Mîrîrî pî' mîî pe taatapurîi pra e'tî. Tîîse eranne' pe e'tî mîrîrî pî', Paapaya aya'tîkon namai.

21 Porque, se Deus não poupou os ramos naturais, também não te poupará.

22 Considerai, pois, a bondade e a severidade de Deus: para com os que caíram, severidade; mas, para contigo, a bondade de Deus, se nela permaneceres; doutra sorte, também tu serás cortado.

23 Eles também, se não permanecerem na incredulidade, serão enxertados; pois Deus é poderoso para os enxertar de novo.

24 Pois, se foste cortado da que, por natureza, era oliveira brava e, contra a natureza, enxertado em boa oliveira, quanto mais não serão enxertados na sua própria oliveira aqueles que são ramos naturais!

O último desígnio de Deus é misericórdia para com todos

25 Porque não quero, irmãos, que ignoreis este mistério (para que não sejais presumidos em vós mesmos): que veio endurecimento em parte a Israel, até que haja entrado a plenitude dos gentios.

21Mîrîrî ye'nen aka tîwarî e'tî. Paapaya Judeuyamî' tîmenka'san pu'kuru taruma'tîto' tîuya ku'sa' pra man tîwî. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon taruma'tîiya pepîn kai'ma kîsenumenkatî.

22Maasa era'matî Paapa wanî morî pe seru' pepîn moropai nari' pe nîrî awanî. Mîîkîrî wanî nari' pe manni'kan tena'tî'san winîkîi. Tîîse morî pe awanî awinîkîi'nîkon tîwîrîrî innape tîkupî pî' aako'mamîkon ye'nen. Mîîwîni pra awanî ya amîrî'nîkon nîrî ya'tîiya.

23Tîîse î' pensa Judeuyamî'ya tîwî teserukon kupî ya moropai innape ikupî to'ya ya to' enna'po inî'rî ipata'se'kon ya', Paapaya to' enna'po emapu'tî.

24Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wanî manni' oliveira se' tapairon panta ya'tîsa' moropai itîîsa' tiaron panta pata'pî ya' warantî. Manni' oliveira ye' imainanpasa' pona itîîsa' pe. Judeuyamî' wanî manni' oliveira ye' imainanpasa' warantî. Mîrîrî ye'nen Paapaya ikupî sa'me pra î' kai'ma mîrîrî oliveira ye' pî' yannuku tîuya ipanta tena'tî'pî.

Morî Pe Paapa E'to' Tamî'nawîron Pî'

25Uyonpayamî', anî' nepu'tî pepîn yairon epu'tîya'nîkon yu'se wai, aawarîrî'nîkon epu'nen pe awanîkon kai'ma eesenumenkakon namai. Maasa pra Israelyamî'ya innape iku'to' pepîn ko'mamî pepîn ipatîkarî. Tîîse to' ko'mamî tamî'nawîrî innape ikupîtonkon Judeuyamî' pepînya innape iku'sa' pîkîrî.

26 E, assim, todo o Israel será salvo, como está escrito: Virá de Sião o Libertador e ele apartará de Jacó as impiedades.

27 Esta é a minha aliança com eles, quando eu tirar os seus pecados.

28 Quanto ao evangelho, são eles inimigos por vossa causa; quanto, porém, à eleição, amados por causa dos patriarcas;

29 porque os dons e a vocação de Deus são irrevogáveis.

30 Porque assim como vós também, outrora, fostes desobedientes a Deus, mas, agora, alcançastes misericórdia, à vista da desobediência deles,

31 assim também estes, agora, foram desobedientes, para que, igualmente, eles alcancem misericórdia, à vista da que vos foi concedida.

32 Porque Deus a todos encerrou na desobediência, a fim de usar de misericórdia para com todos.

26Mîrîrî warantî neken tamî'nawîrî Israelyamî' e'pîika'tî taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya manni' warantî. Pîika'tîton iipî pe man. Moropai mîîkîrîya tamî'nawîronkon Jacó payanî'san nîkupî'pî imakui'pî mo'ka pe man.

27Mîrîrî warantî to' yarakkîrî eseta kupî sîrîrî, mîrîrî imakui'pî to' nîkupî'pî mo'kauya yai *(Is 59.20,21; 27.9; Jr 31.33,34)* ta'pîiya.

28Inkamoro Judeuyamî'ya Paapa maimu yewanmîrîsa' wenai Paapa yeyaton pe to' ena'pî, amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wenai. Tîîse Paapaya to' menkasa' wenai to' ena Paapa yonpa pe. Penaronkon tamokon wenai to' ena'pî.

29Maasa pra î' pensa Paapaya î' ta'pî tîuya teesenumenkato' miakanma pepîn, manni'kan tînmenka'san tîmîrî ton pe yarakkîrî. Moropai inkamoro kupîiya morî pe.

30Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn pena Paapa maimu yawîrî pra awanî'pîkon. Tîîse tarîpai amîrî'nîkon era'ma'pî Paapaya tî'noko'pî pe, maasa pra Paapa maimu yawîrî pra Judeuyamî' e'sa' ye'nen.

31Mîrîrî warantî tî'noko'pî pe Paapaya ayera'ma'pîkon ye'nen, Judeuyamî'ya nîrî tî'noko'mato'kon Paapaya yapisî, inkamoro wanî Paapa maimu yawîrî pra tîîse.

32Mîrîrî ye'nen Paapaya tamî'nawîrî to' ku'sa' to' e'to'pe yarakkansa' warantî tîmaimu yawîrî pra to' e'sa' ye'nen. Mîrîrî

A maravilhosa sabedoria dos desígnios divinos

33 Ó profundidade da riqueza, tanto da sabedoria como do conhecimento de Deus! Quão insondáveis são os seus juízos, e quão inescrutáveis, os seus caminhos!

34 Quem, pois, conheceu a mente do SENHOR? Ou quem foi o seu conselheiro?

35 Ou quem primeiro deu a ele para que lhe venha a ser restituído?

36 Porque dele, e por meio dele, e para ele são todas as coisas. A ele, pois, a glória eternamente. Amém!

Romanos 12

A nova vida

1 Rogo-vos, pois, irmãos, pelas misericórdias de Deus, que apresenteis o vosso corpo por sacrifício vivo, santo e agradável a Deus, que é o vosso culto racional.

2 E não vos conformeis com este século, mas transformai-vos pela renovação da vossa mente, para que experimenteis qual seja a boa, agradável e perfeita vontade de Deus.

kupî'pîiya teetî'noko'mato' yenpopa kai'ma tamî'nawîronkon ton pe.

33Ipîkku pe pu'kuru Paapa wanî epu'tî yentai. Moropai î' kai'ma kure'ne epu'nen pe awanî ekaremekî yentai. Anî'ya kin teseru konekasa' Paapaya epu'tî e'painon? Anî'ya Paapa esenumenkato' epu'tî e'painon?

34Anî'ya kin Paapa esenumenkato' epu'tî e'painon? Anî'ya kin ipanama e'painon? *(Is 40.13)*

35Anî'ya kin î' tîrî'pî Paapa pia, itepe'pî yapisîpa iwinîpai? *(Jó 41.11)*

36Tamî'nawîron wanî Paapa nîkoneka'pî pe. Tamî'nawîron ko'mannîpîiya tîmîrî pe awanî. Morî pe pu'kuru man Paapa tauya tîwîrîrî.

Romanos 12

Paapa Esenyaka'mato' Ku'to'pe Eturumakan

1Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', kure'ne Paapaya u'noko'masa'kon wenai î' kai'ma antîrîkon tîrîya'nîkon iipia tarîpai? Kure'ne esatîuya sîrîrî. Eturumakatî Paapa pia tamî'nawîrî awe'to'kon yawîrî. Aako'mamîkon pîkîrî mîîkîrî pî' neken teesenumenkai ako'mantî morî pe. Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya Paapa wakîri pe awanîkon moropai yairî Paapa yapurîya'nîkon mîrîrî.

2Sîrîrî pata yeseru pî' tîwe'sanon pemonkonyamî' warantî pra e'tî. Tîîse tîwî Paapaya ayeserukon, eesenumenkato'kon miakanmato'pe eturumakatî. Mîrîrî warantî neken epu'tîya'nîkon î' itu'se Paapa e'to' wanî, moropai awe'to' yawîron

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

O devido uso de dons espirituais

3 Porque, pela graça que me foi dada, digo
a cada um dentre vós que não pense de si
mesmo além do que convém; antes, pense
com moderação, segundo a medida da fé
que Deus repartiu a cada um.

4 Porque assim como num só corpo temos
muitos membros, mas nem todos os
membros têm a mesma função,

5 assim também nós, conquanto muitos,
somos um só corpo em Cristo e membros
uns dos outros,

6 tendo, porém, diferentes dons segundo a
graça que nos foi dada: se profecia, seja
segundo a proporção da fé;

7 se ministério, dediquemo-nos ao
ministério; ou o que ensina esmere-se no
fazê-lo;

8 ou o que exorta faça-o com dedicação; o
que contribui, com liberalidade; o que

pe awanî epu'tîya'nîkon, moropai
awakîrikon pe awanî.

3Morî pe pu'kuru tîwanî wenai uupia sîrîrî
esenyaka'mato' ton tîrî'pî Paapaya. Mîrîrî
ye'nen tauya apî'nîkon tamî'nawîrî
awanîkon tanne. Tiaron yentai ke'ku'tî
morî pe kai'ma. Tîîse eesenumenkakon yai
yairî esenumenkatî. Tiwin pî' si'ma
apî'nîkon rî atako'menkatî. Yairî
esenumenkatî ankupîkon ton tîîsa'
Paapaya pî', î' kai'ma awe'to'kon pî' innape
iku'to'ya'nîkon yawîrî.

4Maasa pra tiwin uyesa'kon wanî tanne,
tu'ke ipantakon wanî, uyemekon, u'pukon
kai'ma. Tu'ke to' wanî tanne se' kaisarî to'
wanî pepîn. Tiwin pî' eesenyaka'mato'
wanî tiaron pe tiwin pî' tîîse.

5Mîrîrî warantî uurî'nîkon wanî tu'ke e'nî
tanne. Tiwin uyesa'kon wanî Cristo
yarakkîrî e'nî ye'nen. Mîrîrî warantî tiwin
e'nî tiaronkon pokonpe. Tu'ke uyesa'kon
epantakapî'sa' esenyaka'ma tiwin pî'
warantî e'nî, tiwin uyesa'kon tîîse.

6Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma î' kai'ma
yapi'sa' epe'mîra yapurî yuwapai'nîkon.
Mîrîrî yapisî'pî epe'mîra Paapaya itîîsa'
ye'nen ukaisarî'nîkon. Mîrîrî Paapa
nîtîrî'pî wanî ya, itekare ekareme'to'pe,
mîrîrî ku'pai'nîkon î' kai'ma innape
iku'sa'nîkon ye'nen.

7Tîîse yapurîto'pe awanî ya moriya
yapurîpai'nîkon. Tîîse yenupanto'pe awanî
ya, moriya to' yenupapai'nîkon.

8Tîîse tiaronkon yausinpato'pe awanî ya,
moriya to' yausinpapai'nîkon. Anî'ya

preside, com diligência; quem exerce misericórdia, com alegria.

temanne rataika ya tiaronkon pia, moriya mîrîrî ku'kî yairî pu'kuru. Tîîse anî' wanî ya ipîkku pe, tiaronkon esa' pe, inkamoro panamaya yuwakî epu'tîi'ma aka. Anî'ya tiaronkon pîika'tî ya, moriya to' pîika'tîkî awakîri pu'kuru taatausinpai.

As virtudes recomendadas

9 O amor seja sem hipocrisia. Detestai o mal, apegando-vos ao bem.

9Mîrîrî warantî awe'sa'namato' e'to'pe yairî morî pe. Imakui'pî yu'se tîwe'se pra e'tî tîîse morî kupîya'nîkon yuwatî.

10 Amai-vos cordialmente uns aos outros com amor fraternal, preferindo-vos em honra uns aos outros.

10Eetî'nînmato'kon wenai tiaronkon sa'namaya'nîkon e'pai man, Cristoya asa'namakon warantî, ayonpakon pe pu'kuru to' tîku'se.

11 No zelo, não sejais remissos; sede fervorosos de espírito, servindo ao SENHOR;

11Paapa ton pe teesenyaka'mai e'tî enya'ne pe pra. Uyepotorîkon yapurîtî taatausinpai ayewankon ya'.

12 regozijai-vos na esperança, sede pacientes na tribulação, na oração, perseverantes;

12Taatausinpai pu'kuru inîmîkî pî' ako'mantî. Awe'tarumatîto'kon yapîtanî'tî meruntî ke, teesewankono'mai pra. Tîîse eepîremakon pî' ako'mantî tîrumakai pra.

13 compartilhai as necessidades dos santos; praticai a hospitalidade;

13Ayonpakon innape iku'nenan pia î' rî itesa' pe awe'to'kon yonpa antîîtî, manni'kan sa'ne î' ton pînon pia. Moropai tamî'nawîronkon aapia'nîkon tui'sanon yapi'tî morî pe ayewî'kon ta.

14 abençoai os que vos perseguem, abençoai e não amaldiçoeis.

14Manni'kan amîrî'nîkon pî' tîwo'ma'tasanon wanî ya, inkamoro pîika'tîto'pe Paapaya esatî Paapa pî' morî tîîto'peiya to' pia. Mîrîrî morî tîîto'peiya esatî to' taruma'tîiya namai.

15 Alegrai-vos com os que se alegram e chorai com os que choram.

15Atausinpatî taatausinpasanon pokonpe. Moropai akaruntî manni'kan tîkaruwasenon pokonpe.

16 Tende o mesmo sentimento uns para com os outros; em lugar de serdes

16Ako'mantî tîmurukun pe tiaronkon pokonpe tiaron yentai mîî pe tîwe'ku'se

orgulhosos, condescendei com o que é humilde; não sejais sábios aos vossos próprios olhos.

17 Não torneis a ninguém mal por mal; esforçai-vos por fazer o bem perante todos os homens;

18 se possível, quanto depender de vós, tende paz com todos os homens;

19 não vos vingueis a vós mesmos, amados, mas dai lugar à ira; porque está escrito: A mim me pertence a vingança; eu é que retribuirei, diz o SENHOR.

20 Pelo contrário, se o teu inimigo tiver fome, dá-lhe de comer; se tiver sede, dá-lhe de beber; porque, fazendo isto, amontoarás brasas vivas sobre a sua cabeça.

21 Não te deixes vencer do mal, mas vence o mal com o bem.

Romanos 13

Da obediência às autoridades

1 Todo homem esteja sujeito às autoridades superiores; porque não há autoridade que não proceda de Deus; e as autoridades que existem foram por ele instituídas.

pra. Tîîse ayonpa pe to' ku'tî, ipîkkukon pepîn moropai tîwe'taruma'tîsanon. Epu'nen pe tîwe'ku'se pra e'tî.

17Imakui'pî pe tiaron tîrepai pra e'tî. Tîîse morî ke neken irepatî. Morî kupîya'nîkon yuwatî tamî'nawîronkon nera'ma ton pe.

18Epu'tîya'nîkon pîkîrî morî kupîya'nîkon yuwatî, morî pe aako'mamîkonpa tiaronkon pokonpe.

19Uyonpayamî' tiaronkon pî' eese'makon tuwai pra e'tî. Maasa pra Paapaya inkamoro taruma'tî kupî sîrîrî mîîto'pe. Mîrîrî pî' taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: —Uurî ese'ma pe wai inkamoro yarakkîrî uyeseru konekauya pe wai *(Dt 32.35)* —ta'pî Paapaya

20Tîîse mîrîrî taasa' Paapa maimuya manni' yawîrî iku'tî. Mîîkîrî apî'nîkon tîwo'ma'tasen wanî ya emi'ne, mîîkîrî ya're' ton tîîtî. Moropai tuna aninnîpai awanî ya, mîîkîrî wo'patî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya yarakkîrî, mararî pra mîîkîrî yeppe'nîpîya'nîkon *(Pv 25.21,22)* taasai'ya man

21Ayentai'nîkon imakui'pî ena kî'tîîtî. Tîîse imakui'pî yentai awanîkon yuwatî morî kupîya'nîkon wenai.

Romanos 13

Î' Kai'ma Ipîkku Pe Tîwe'sanon Maimu Yawîrî E'nî

1Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon e'pai awanî ipîkkukon maimu yawîrî. Maasa pra inkamoro wanî tamî'nawîrî Paapa nîkupî'san pe mîîto'pe. Moropai intîrî'san pe to' wanî.

2 De modo que aquele que se opõe à autoridade resiste à ordenação de Deus; e os que resistem trarão sobre si mesmos condenação.

3 Porque os magistrados não são para temor, quando se faz o bem, e sim quando se faz o mal. Queres tu não temer a autoridade? Faze o bem e terás louvor dela,

4 visto que a autoridade é ministro de Deus para teu bem. Entretanto, se fizeres o mal, teme; porque não é sem motivo que ela traz a espada; pois é ministro de Deus, vingador, para castigar o que pratica o mal.

5 É necessário que lhe estejais sujeitos, não somente por causa do temor da punição, mas também por dever de consciência.

6 Por esse motivo, também pagais tributos, porque são ministros de Deus, atendendo, constantemente, a este serviço.

7 Pagai a todos o que lhes é devido: a quem tributo, tributo; a quem imposto, imposto; a quem respeito, respeito; a quem honra, honra.

O amor ao próximo é o cumprimento da lei

8 A ninguém fiqueis devendo coisa alguma, exceto o amor com que vos ameis

2Tîîse inkamoro maimu yawîrî pra anî' wanî ya, mîîkîrî wanî pepîn Paapa maimu yawîrî maasa pra Paapaya to' tîîsa' tanne. Mîrîrî warantî teesenumenkasen wanî ya, tîîwarîrî rî mîîkîrî esewanmîrî mîrîrî.

3Mîrîrî ye'nen inkamoro imakui'pî ku'nenen wanî eranne' pe, mîîkîrî ipîkku pe tîwe'sen pata esa' pî'. Tîîse manni'kan morî ku'nenan wanî pepîn eranne' pe ipî'. Mîrîrî ye'nen eranne' pe e'pai pra awanî ya, moriya morî ku'kî moropai mîrîrî kupîya ya, mîîkîrîya ayapurî.

4Maasa inkamoroya Paapa esenyaka'mato' koneka mîrîrî amîrî'nîkon tonpe. Tîîse imakui'pî kupîya ya, eranne' pe e'kî maasa pra meruntî ke mîîkîrî wanî amîrî taruma'tîiya. Inkamoro wanî Paapa esenyaka'mato' ku'nenan pe. Moropai pemonkon imakui'pî ku'nen taruma'tînen pe to' wanî.

5Mîrîrî warantî ipîkkukon pe tîwe'sanon maimu yawîrî awanîkon e'pai awanî inkamoroya ataruma'tîkon namai. Moropai mîrîrî wenai neken pra tîîse eesenumenkato'kon wenai.

6Mîrîrî ye'nen ane'makon ye'matî ipîkkukon esenyaka'mato'pe maasa pra Paapa ton pe to' esenyaka'ma ipoitîrî pe.

7Mîrîrî ye'nen epe'mîra awe'to'kon ye'matî iipia. Tamî'nawîrî epe'mîra awe'to'kon ye'matî. Inkamoro namatî tamî'nawîrî ipîkku pe tîwe'sanon yapurîtî.

Î' Kai'ma Tiaronkon Koneka Yeseru

8Tiaronkon pia epe'mîra tîwe'se pra e'tî. Tîîse kure'ne epe'mîra awe'to'kon e'pai awanî, î' kai'ma, tiaronkon

uns aos outros; pois quem ama o próximo
tem cumprido a lei.

9 Pois isto: Não adulterarás, não matarás,
não furtarás, não cobiçarás, e, se há
qualquer outro mandamento, tudo nesta
palavra se resume: Amarás o teu próximo
como a ti mesmo.

10 O amor não pratica o mal contra o
próximo; de sorte que o cumprimento da
lei é o amor.

O dia está próximo

11 E digo isto a vós outros que conheceis o
tempo: já é hora de vos despertardes do
sono; porque a nossa salvação está, agora,
mais perto do que quando no princípio
cremos.

12 Vai alta a noite, e vem chegando o dia.
Deixemos, pois, as obras das trevas e
revistamo-nos das armas da luz.

13 Andemos dignamente, como em pleno
dia, não em orgias e bebedices, não em
impudicícias e dissoluções, não em
contendas e ciúmes;

sa'namato'ya'nîkon ke. Maasa pra anî'ya
tiaronkon sa'nama ya, mîîkîrî wanî mîrîrî
Paapa maimuya taasa' yawîrî.
9Paapa maimuya taasa' see warantî: —
Tiaron no'pî yarakkîrî tîwe'se pra moropai
pemonkon kî'wîi. Ama'ye' pe tîwe'se pra
tiaron yemanne yu'se pra *(Êx 20. 13-15,17; Dt
5.17-19,21)* —taasai'ya man. Tamî'nawîrî
mîrîrîkon wanî Paapa maimuya taato'pe.
Moropai ta'pîiya: —Tiaronkon sa'namatî,
aawarîrî awe'sa'nama manni' warantî *(Lv
19.18)* —ta'pîiya.
10Anî'ya tiaronkon sa'nama ya, imakui'pî
kupîiya pepîn to' winîkîi. Maasa pra
e'sa'namanto' wanî Paapa maimuya taasa'
manni' tamî'nawîrî yawîrî.

11Mîrîrî ye'nen mîrîrî yawîrî ikupîya'nîkon
e'pai awanî. Maasa pra aasîrî e'pîika'tînto'
weiyu eseporî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen
pakan e'pai man. Maasa pra aminke pra
e'pîika'tînto' weiyu wanî sîrîrî pena innape
ikupî pia'tî yai awanî'pî warantî pra.
12Ewaron pe tîwe'sen atarêtî'kasa' sîrîrî.
Tarîpai a'ka pe tîwe'sen erepansa' sîrîrî.
Mîrîrî ye'nen ewaron ya si'ma imakui'pî
kupî pî' ko'mannîto' yemî'pannîpî yuwapai
man. Tîîse a'ka ta si'ma meruntî ke e'nî
yuwapai'nîkon man.
13Tîwîrî ko'mannîpai'nîkon man a'ka ta,
a'ka ta tîwe'sen pemonkon wanî warantî,
imakui'pî pe tîwe'se pra moropai teetînsen
pe pra, moropai se' tapairî wîri'sanyamî'
yarakkîrî tîwe'se pra, mîrîrî ye'ka nura
tîku'se pra, moropai teekore'masen pe pra,
moropai ikinmuyen pe tîwe'se pra.

14 mas revesti-vos do SENHOR Jesus Cristo
e nada disponhais para a carne no tocante
às suas concupiscências.

Romanos 14

A tolerância para com os fracos na fé

1 Acolhei ao que é débil na fé, não, porém,
para discutir opiniões.

2 Um crê que de tudo pode comer, mas o
débil come legumes;

3 quem come não despreze o que não
come; e o que não come não julgue o que
come, porque Deus o acolheu.

4 Quem és tu que julgas o servo alheio?
Para o seu próprio senhor está em pé ou
cai; mas estará em pé, porque o SENHOR
é poderoso para o suster.

5 Um faz diferença entre dia e dia; outro
julga iguais todos os dias. Cada um tenha
opinião bem definida em sua própria
mente.

6 Quem distingue entre dia e dia para o
SENHOR o faz; e quem come para o

14Tîîse Jesus Cristo winîpainon yapi'tî
eeseya'namakonpa mîrîrî ye'ka winîkîi, î'
kai'ma aawarîrî'nîkon itu'se apunkon e'to'
yawîrî tîku'se pra.

Romanos 14

Ayakon Winîkîi Teeseurîmai Pra E'kî

1Manni' a'tu'mîra tîwe'sen akore'ta'nîkon
innape Jesus kupî tîuya ye'ka pe mîîkîrî
yapi'tî awakîrikon pe. Mîîkîrî yarakkîrî
teesiyu'pî'se pra e'tî, î' taiya ya apî'nîkon.
2A'kî, tiaronkonya taa tamî'nawîron pî'
entamo'kan. Tîîse tiaronkon
teesenumenkato'kon ya' a'tu'mînanya taa:
—Kaane, tamî'nawîron enapî eserîke pra
man, ipînsa' neken enapî —taa to'ya.
3Mîrîrî ye'nen anî'ya tamî'nawîron
tena'sen enapî ya, mîîkîrî ipînsa' neken
ena'nen kupî e'pai pra awanî tewanma pe.
Mîrîrî ye'ka ipînsa' tena'sen ena'nenya
tamî'nawîrî ena'nen yewanmîrî eserîke pra
awanî. Maasa pra Paapaya tîwakîri pe
mîîkîrî yapi'sa' ye'nen.
4Anî'kan amîrî'nîkon tiaronkon poitîrî pe
tîwe'sanon pî' eeseurîmakonpa? Maasa pra
mîîkîrî esa'ya neken taa eserîke awanî,
morî pe awanî, morî pe pra awanî kai'ma.
Moropai morî pe awanî taiya maasa pra
mîrîrî warantî itesa'ya ikupî.
5Tiaronkon esenumenka mîrîrî weiyu
wanî tiaron wei yentai kai'ma. Moropai
tiaronkon esenumenka se' kaisarî wei
wanî kai'ma. Mîrîrî ye'nen yairî tîwanîkon
kai'ma to' wanî teesenumenkakon yawîrî.
6Tîîse manni' ipîkku pe mîrîrî weiyu
ku'nen wanî ya, mîîkîrîya Paapa

SENHOR come, porque dá graças a Deus; e quem não come para o SENHOR não come e dá graças a Deus.

yapurîto'pe ikupî mîrîrî. Moropai manni' tamî'nawîron ena'nenya nîrî Paapa yapurîto'pe ikupî mîrîrî. Morî pe pu'kuru man taiya Paapa pî'. Moropai ipînsa' neken ena'nenya Paapa yapurîpa ikupî mîrîrî. Taiya: —Morî pe pu'kuru man — taiya Paapa pî'.

7 Porque nenhum de nós vive para si mesmo, nem morre para si.

7Maasa pra anî' ton pra man tîîwarîrî tîîko'mansen moropai tîîwarîrî tîîsa'mantasen ton pra man. Ko'mannîto' wanî uyepotorîkon pia.

8 Porque, se vivemos, para o SENHOR vivemos; se morremos, para o SENHOR morremos. Quer, pois, vivamos ou morramos, somos do SENHOR.

8Sa'mantan ya moriya sa'mantan mîrîrî uyepotorîkon ton pe. Mîîwîni pra awanî ya, enen e'nî ya, sa'mantan ya awanî Uyepotorîkon tonpe.

9 Foi precisamente para esse fim que Cristo morreu e ressurgiu: para ser SENHOR tanto de mortos como de vivos.

9Maasa pra Yepotorî Wannî pe tîwanîpa kai'ma Cristo sa'manta'pî moropai awennapamî'pî. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san yepotorî pe awanî moropai enenankon yepotorî pe awanî.

10 Tu, porém, por que julgas teu irmão? E tu, por que desprezas o teu? Pois todos compareceremos perante o tribunal de Deus.

10Tîîse, î' wani' awanî ye'nen ayakon yewanmîrîya? Amîrî kanan, î' ton pe ayakon yu'se pra awanî? A'kî, tamî'nawîrî uurî'nîkon eseporî kupî sîrîrî Paapa rawîrî. Mîrîrî yai Paapaya uyako'menkakon kupî sîrîrî.

11 Como está escrito: Por minha vida, diz o SENHOR, diante de mim se dobrará todo joelho, e toda língua dará louvores a Deus.

11Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: —Innape Uurîya taasa' sîrîrî î' pensa inna'pokauya pata pe pra —ta'pî Uyepotorîkonya. —Urawîrî neken tamî'nawîronkon e'sekunka pe man unamai. Mîrîrî yai inkamoroya taa kupî sîrîrî tamî'nawîrî si'ma: "Amîrî wanî tamî'nawîronkon yako'menkaton pe", —

ta'pî Uyepotorîkonya. *(Is 45.23)* taasai'ya man.

12 Assim, pois, cada um de nós dará contas de si mesmo a Deus.

12Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma ukaisarî'nîkon unkupî'pîkon ekaremekî kupî sîrîrî Paapa pî', ⌊tiaron pî' pra⌋.

A liberdade e a caridade

Imakui'pî Ya' Ayakon Ena Kîsemapu'tîi

13 Não nos julguemos mais uns aos outros; pelo contrário, tomai o propósito de não pordes tropeço ou escândalo ao vosso irmão.

13Mîrîrî ye'nen tiaronkon mu'tunpato' uurî'nîkonya emî'pannî'pai'nîkon man. Moropai taaya'nîkon e'pai awanî: —Î' kupîuya pepîn uyakon mauya namai imakui'pî ya'.

14 Eu sei e estou persuadido, no SENHOR Jesus, de que nenhuma coisa é de si mesma impura, salvo para aquele que assim a considera; para esse é impura.

14Uyepotorîkon yarakkîrî e'nî wenai, epu'tî pî' wai tena'sen nura ton pra awanî. Tîîse anî' esenumenka ya tena'sen pî' nura pe awanî kai'ma, moropai enapîiya, mîîkîrîya imakui'pî kupî mîrîrî tîwinîkîi. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe eena tîmîrî pe.

15 Se, por causa de comida, o teu irmão se entristece, já não andas segundo o amor fraternal. Por causa da tua comida, não faças perecer aquele a favor de quem Cristo morreu.

15Yairî ma're ayakon ena emapu'tîya anenapî enapîya wenai, ayakon sa'namaya yuwaya pepîn mîrîrî, manni' imîrî ton pe Cristo sa'manta'pî tanne. Mîrîrî warantî ayekkari enapîya wenai ayakon kî'ma'nîpai.

16 Não seja, pois, vituperado o vosso bem.

16Mîrîrî warantî imakui'pî pe tiaronkon eseurîma kî'mapu'tîtî awinîkîi'nîkon, morî kupîya'nîkon kai'ma eesenumenkasa'kon tanne.

17 Porque o reino de Deus não é comida nem bebida, mas justiça, e paz, e alegria no Espírito Santo.

17Maasa pra Paapa wanî uyesa'kon pe esepu'tî uyekkarikon enapî wenai pra, uwukukon enîrî wenai pra, tîîse uyonpakon sa'nama wenai eesepu'tî. Moropai morî pe uyonpakon yarakkîrî ko'mannî wenai, moropai taatausinpai ko'mannî wenai Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî wenai, mîrîrî warantî Paapa pemonkono pe e'nî esepu'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Aquele que deste modo serve a Cristo é agradável a Deus e aprovado pelos homens.

19 Assim, pois, seguimos as coisas da paz e também as da edificação de uns para com os outros.

20 Não destruas a obra de Deus por causa da comida. Todas as coisas, na verdade, são limpas, mas é mau para o homem o comer com escândalo.

21 É bom não comer carne, nem beber vinho, nem fazer qualquer outra coisa com que teu irmão venha a tropeçar [ou se ofender ou se enfraquecer].

22 A fé que tens, tem-na para ti mesmo perante Deus. Bem-aventurado é aquele que não se condena naquilo que aprova.

23 Mas aquele que tem dúvidas é condenado se comer, porque o que faz não provém de fé; e tudo o que não provém de fé é pecado.

Romanos 15

A imitação a Cristo. A simpatia e o altruísmo

18Anî'ya mîrîrî warantî Cristo yapurî ya, Paapa wakîri pe awanî. Moropai tonpayamî' nîrî wakîri pe awanî.

19Mîrîrî ye'nen tîwanmîra e'nî yuwapai'nîkon. Moropai uyonpakon meruntîri'tîpai'nîkon.

20Manni' Paapa nîpîika'tî'pî kî'taruma'tîi. Tamî'nawîrî yekkari wannî wanî tena'sen pe. Tîîse î' rî enapî wenai imakui'pî ya' uyonpakon ena emapu'tî ya, yairî pra awanî mîrîrî.

21Tîîse morî pe panpî' awanî uyo'kon rumaka ya, uwukukon rumaka ya, î' rî rumaka ya, imakui'pî ya' uyonpakon ena namai.

22Tîîse amîrî'nîkon yairî eesenumenkato'kon tena'sen pî', tenî'sen pî', mîrîrî warantî eesenumenkakon pî' aako'mamîkon tîîse moo, teesiyu'pî'se pra ayonpakon yarakkîrî. Paapaya neken epu'tî mîrîrî. Taatausinpai mîîkîrî wanî teesenumenkato' yawîrî î' rî ku'nen pe, maasa pra yairî tîwanî epu'tîiya. —Yairî pra awanî tai'se —taiya pepîn.

23Tîîse manni' a'tu'mînya tiyo' yanî ya teesenumenkato' yawîrî pra, imakui'pî kupîiya mîrîrî. Maasa pra —Yairî naka ikupîuya sîrîrî ta'ye' —taiya. —Mîrîrî ye'nen yairî pra awanî tai'se —kai'ma mîrîrî kupî anî'ya ya, imakui'pî kupîiya.

Romanos 15

Tiaronkon Pî' Teesenumenkai Ko'mannî E'pai Awanî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Ora, nós que somos fortes devemos suportar as debilidades dos fracos e não agradar-nos a nós mesmos.

1Tîîse uurî'nîkon innape iku'nenan manni'kan meruntî ke tîwe'sanon, moriya tiaronkon a'tu'mîra tîwe'sanon pîika'tî e'pai awanî. To' yeseru yapîtanîpî e'pai awanî to' tîyu'pî'se pra.

2 Portanto, cada um de nós agrade ao próximo no que é bom para edificação.

2Tîwin pî' si'ma ukaisarî'nîkon tiaronkon pîika'tî e'pai awanî morî pe to' ko'manto'pe, inî' panpî' innape iku'to'pe to'ya. Upî'nîkon neken teesenumenkai pra to' pîika'tî e'pai awanî.

3 Porque também Cristo não se agradou a si mesmo; antes, como está escrito: As injúrias dos que te ultrajavam caíram sobre mim.

3Maasa pra tîîwarîrî Cristo etî'nînmasa' pra man. Tîîse Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man. —Paapa, mîrîrî awinîkîi imakui'pî ku'to' to'ya yapisî'pîuya upona. *(Sl 69.9)* —ta'pîiya.

4 Pois tudo quanto, outrora, foi escrito para o nosso ensino foi escrito, a fim de que, pela paciência e pela consolação das Escrituras, tenhamos esperança.

4Pena tamî'nawîrî awe'menukasa' manni' Paapa maimu po, mîrîrî wanî uyenupanenkon pe. Inîmîkî pî' e'nîto' ton tîrîiya. Moropai atausinpanto' ton tîrîiya. Î' taasa' tîuya kupî Paapaya nîmîkî pî' ko'mannî. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî yapîtanîpî eserîke awanî.

5 Ora, o Deus da paciência e da consolação vos conceda o mesmo sentir de uns para com os outros, segundo Cristo Jesus,

5Manni' Paapa, tînîmî'to' tîînen moropai atausinpanto' tîînenya tiwin eesenumenkato'kon tîrî yu'se wai aapia'nîkon, Jesus Cristo esenumenkato' yawîrî eesenumenkakonpa.

6 para que concordemente e a uma voz glorifiqueis ao Deus e Pai de nosso SENHOR Jesus Cristo.

6Mîrîrî warantî itîrî Paapaya tapurîkonpa, tamî'nawîrî awanîkon tanne tiwin eesenumenkato'kon tîîse, manni' Paapa, Jesus Cristo Uyepotorîkon yun yapurîkonpa.

Paapa Maimu Wanî Judeuyamî' Pepîn Tonpe

7 Portanto, acolhei-vos uns aos outros, como também Cristo nos acolheu para a glória de Deus.

7Mîrîrî ye'nen tiaronkon yapi'tî akore'ta'nîkon to' e'to'pe, î' kai'ma Cristoya

amîrî'nîkon yapisî'pî warantî. Moropai mîrîrî wenai Paapa yapurî tu'kankonya.

8 Digo, pois, que Cristo foi constituído ministro da circuncisão, em prol da verdade de Deus, para confirmar as promessas feitas aos nossos pais;

8Maasa pra Cristo eturumaka'pî Judeuyamî' pia to' poitîrî warantî, î' kai'ma innape pu'kuru î' taasa' Paapaya ekaremekîpa kai'ma. Maasa pra mîrîrî kupî'pîiya î' taasai'ya yawîrî penaronkon anna tamokon pî'.

9 e para que os gentios glorifiquem a Deus por causa da sua misericórdia, como está escrito: Por isso, eu te glorificarei entre os gentios e cantarei louvores ao teu nome.

9Moropai Judeuyamî' pepînya Paapa yapurîto'pe nîrî morî pe awe'to' wenai. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî: Mîrîrî ye'nen ayapurî pî' wai kure'ne Judeuyamî' pepîn kore'ta si'ma. Moropai ayapurî pî' wai ayapurîto' eserenkanto' ke *(2 Sm 22.50; Sl 18.49)* ta'pîiya:

10 E também diz: Alegrai-vos, ó gentios, com o seu povo.

10Moropai ta'pîiya inî'rî: Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn, atausinpatî. Paapa yapurînenan pokonpe inmenka'san ipemonkonoyamî' pokonpe si'ma *(Dt 32.43)* ta'pîiya.

11 E ainda: Louvai ao SENHOR, vós todos os gentios, e todos os povos o louvem.

11Moropai inî'rî ta'pîiya: Tamî'nawîronkon Judeuyamî' pepînya tepotorîkon yapurî e'pai awanî. Moropai kure'ne tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya yapurî e'pai awanî. *(Sl 117.1)* ta'pîiya.

12 Também Isaías diz: Haverá a raiz de Jessé, aquele que se levanta para governar os gentios; nele os gentios esperarão.

12Moropai Isaías nurî'tîya ta'pî nîrî: Jessé nurî'tî payanî'san yonpa wanî pe man pata esa' pe. Manni'kan Judeuyamî' pepîn esa' pe awanî pe man. Inkamoroya inîmîkî ko'mannîpî *(Is 11.10)* ta'pîiya.

13 E o Deus da esperança vos encha de todo o gozo e paz no vosso crer, para que sejais ricos de esperança no poder do Espírito Santo.

13Paapaya, inîmî'to' ton tîînenya aatausinpato'kon ton tîrî yu'se wai. Moropai tîîwanmîra awe'to'kon ton tîrîiya yu'se wai aapia'nîkon, innape iku'nenan pia. Mîrîrî wenai Morî Yekaton Wannî

meruntîri yai morî intîrî nîmîkî pî' aako'mamîkon, teeseta'kai pra.

A explicação de Paulo

14 E certo estou, meus irmãos, sim, eu mesmo, a vosso respeito, de que estais possuídos de bondade, cheios de todo o conhecimento, aptos para vos admoestardes uns aos outros.

15 Entretanto, vos escrevi em parte mais ousadamente, como para vos trazer isto de novo à memória, por causa da graça que me foi outorgada por Deus,

16 para que eu seja ministro de Cristo Jesus entre os gentios, no sagrado encargo de anunciar o evangelho de Deus, de modo que a oferta deles seja aceitável, uma vez santificada pelo Espírito Santo.

17 Tenho, pois, motivo de gloriar-me em Cristo Jesus nas coisas concernentes a Deus.

18 Porque não ousarei discorrer sobre coisa alguma, senão sobre aquelas que Cristo fez por meu intermédio, para conduzir os gentios à obediência, por palavra e por obras,

A'tu'mîra Paulo Esepu'to'

14Uyonpayamî' ayepu'tîkon pî' wai î' kai'ma amîrî'nîkon wanî morî pe pu'kuru. Moropai epu'nen pe pu'kuru awanîkon moropai tiaronkon panama epu'nen pe awanîkon epu'tî pî' wai.

15Tîîse sîrîrî kaareta menukauya pe kure'ne teesenumenka ye'ka pe, aronne sîrîrî eseurîmato' menukauya. Amîrî'nîkon yenpenatanî'to'pe eesenupa'pîkon pî'. Sîrîrî konekauya maasa pra Paapaya itîîsa' ye'nen esenyaka'mato'pe. Uwakîri pe ikupîuya.

16Maasa pra Cristo maimu pe teesenyaka'masen pe wanî manni'kan Judeuyamî' pepîn tonpe. Uurî esenyaka'ma manni' teepîremasen esenyaka'ma warantî Paapa maimu ekaremekî pî' pemonkonyamî'ya Paapa yapurîto'pe. Mîrîrî warantî itekare ekaremekîuya inkamoro Judeuyamî' pepîn e'to'pe Paapa pia untîrî'san pe to' e'to'pe. Moropai tîwakîri pe Paapaya to' yapisî, Morî Yekaton Wannî nîrona'san pe to' wanî wenai.

17Mîrîrî ye'nen Cristo Jesus yarakkîrî wanî ye'nen uurî atausinpa kure'ne. Moropai Paapa ton pe esenyaka'ma pî' atausinpa.

18Uurî pe rî eseurîma eserîke pra wai, tîîse Cristo nîkupî'pî pî' neken eseurîma, manni' uyarakkîrî inkupî'pî wenai. Mîrîrî kupî'pîiya uwenai Judeuyamî' pepînya innape Paapa maimu kupî'pî. Mîrîrî e'sa' man mîrîrî unekaremekî'pî eta to'ya

wenai, moropai uyeseru era'ma to'ya wenai.

19 por força de sinais e prodígios, pelo poder do Espírito Santo; de maneira que, desde Jerusalém e circunvizinhanças até ao Ilírico, tenho divulgado o evangelho de Cristo,

19Moropai Morî Yekaton Wannî meruntîri wenai anî' nîkupî eserîkan pepîn kupîuya wenai innape ikupî'pî to'ya. Mîrîrî warantî asarî ye'ka pe Jerusalém poro moropai Ilírico pata poro asarî ye'ka pe itekare ekaremekî'pîuya. Awe'to' yawîrî Jesus Cristo pî' eseurîma'pî.

20 esforçando-me, deste modo, por pregar o evangelho, não onde Cristo já fora anunciado, para não edificar sobre fundamento alheio;

20Kure'ne eseka'nunka'pî tîwîrî Paapa maimu ekareme'to'peuya manni'kan Jesus yekare etatîpono'san pepîn pî', o'non pata ya' tiaronkon wîtî'pî pepîn ya' itekare ekareme'se. A'kî, tewî' koneka anî'ya pepîn tiaronya tewî' koneka pata'se' ya'. Mîrîrî warantî uutî pepîn o'non pata ya' tiaron wîtî'pî itekare ekareme'se ya'.

21 antes, como está escrito: Hão de vê-lo aqueles que não tiveram notícia dele, e compreendê-lo os que nada tinham ouvido a seu respeito.

21Î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manni' warantî: Manni'kan î' pensa ipî' eseurîman etatîpono'san pepînya era'ma kupî sîrîrî. Moropai eta tîuya'nîkon wenai innape ikupî to'ya kupî sîrîrî, *(Is 52.15)* ta'pîiya.

Os planos de Paulo

22 Essa foi a razão por que também, muitas vezes, me senti impedido de visitar-vos.

Paulo Esenumenka Roma Pata Pona Tuutî Pî'

22Mîrîrî pî' esenyaka'ma ye'nen, tu'ke ite'ka aapia'nîkon uutî eserîke pra awanî'pî.

23 Mas, agora, não tendo já campo de atividade nestas regiões e desejando há muito visitar-vos,

23Tîîse sîrîrî esenyaka'mato' yaretî'kasau'ya wai sîrîrî pata po. Pena tu'ke kono' kaisarî esenumenka pî' uuko'mansa' wai amîrî'nîkon anera'mapai wanî pî'.

24 penso em fazê-lo quando em viagem para a Espanha, pois espero que, de passagem, estarei convosco e que para lá seja por vós encaminhado, depois de

24Tarîpai mîrîrî kupîuya pî' esenumenka sîrîrî. Espanha pona uutî pe amîrî'nîkon era'mauya pî' esenumenka sîrîrî. Moropai upîika'tîya'nîkon yu'se wanî sîrîrî Espanha

haver primeiro desfrutado um pouco a vossa companhia.

25 Mas, agora, estou de partida para Jerusalém, a serviço dos santos.

26 Porque aprouve à Macedônia e à Acaia levantar uma coleta em benefício dos pobres dentre os santos que vivem em Jerusalém.

27 Isto lhes pareceu bem, e mesmo lhes são devedores; porque, se os gentios têm sido participantes dos valores espirituais dos judeus, devem também servi-los com bens materiais.

28 Tendo, pois, concluído isto e havendo-lhes consignado este fruto, passando por vós, irei à Espanha.

29 E bem sei que, ao visitar-vos, irei na plenitude da bênção de Cristo.

Paulo pede as orações

30 Rogo-vos, pois, irmãos, por nosso SENHOR Jesus Cristo e também pelo amor do Espírito, que luteis juntamente comigo nas orações a Deus a meu favor,

31 para que eu me veja livre dos rebeldes que vivem na Judéia, e que este meu serviço em Jerusalém seja bem aceito pelos santos;

pona uutîto' pî', mararî akore'ta'nîkon uuko'mamî tîpo.

25Tîîse sîrîrî uutî sîrîrî Jerusalém pona, Paapa pemonkonoyamî' ton pe miarî.

26Maasa pra Jesus yapurînenan Macedônia ponkon moropai Acaia ponkonya tîntîrîkon tîrî'pî taatausinpai manni'kan Jerusalém ponkon tîwe'taruma'tîsanon pîika'tîto'pe.

27Maasa pra Judeuyamî' winîpai morî e'pîika'tînto' yapisî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' pepînya to' pîika'tî e'pai awanî nîrî, itesa' pe tîwe'to'kon ke.

28Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî to' nîtîrî'pî rumakasau'ya ya Jerusalém ponkon pia, miarî pai uutî mîrîrî Espanha pata pona. Mîrîrî yai uutî pe amîrî'nîkon anera'mapai wanî sîrîrî.

29Mîrîrî yai amîrî'nîkon pia erepansa' yai, epu'tî pî' wai kure'ne morî Cristo nîtîrî'pî pî' eseurîma ayarakkîrî'nîkon, tamî'nawîrî itu'se awe'to'kon pîkîrî.

30Esatîuya uyonpayamî', Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai. Moropai kure'ne etî'nînmanto' Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî wenai esenyaka'man tîmurukun pe. Mîrîrî ye'nen upîika'tîtî eepîremato'kon ke upona.

31Upona epîrematî Jesus epu'nenan pepîn Judéia ponkonya uwî namai. Moropai uurî esenyaka'mato' e'to'pe Paapa pemonkonoyamî' tonpe miarî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

32 a fim de que, ao visitar-vos, pela vontade de Deus, chegue à vossa presença com alegria e possa recrear-me convosco.

33 E o Deus da paz seja com todos vós. Amém!

Romanos 16

Paulo recomenda a Febe

1 Recomendo-vos a nossa irmã Febe, que está servindo à igreja de Cencréia,

2 para que a recebais no SENHOR como convém aos santos e a ajudeis em tudo que de vós vier a precisar; porque tem sido protetora de muitos e de mim inclusive.

As saudações pessoais

3 Saudai Priscila e Áqüila, meus cooperadores em Cristo Jesus,

4 os quais pela minha vida arriscaram a sua própria cabeça; e isto lhes agradeço, não somente eu, mas também todas as igrejas dos gentios;

5 saudai igualmente a igreja que se reúne na casa deles. Saudai meu querido Epêneto, primícias da Ásia para Cristo.

32Mîrîrî aapia'nîkon uutî itu'se Paapa wanî ya, akore'ta'nîkon erepamî kure'ne taatausinpai. Mîrîrî yai apîika'tîuya'nîkon moropai upîika'tîya'nîkon nîrî.
33Moropai Paapa, tîwanmîn tîînen wanî aapia'nîkon yu'se wai. Mîrîrî wanî e'pai man.

Romanos 16

Paulo Esekaremekî Pemonkonyamî' Pî'

1Apî'nîkon manni' uwîrisikon Febe Cesaréia soosirî ta teesenyaka'masen ekaremekîuya.
2Mîîkîrî yapi'tî morî pe maasa pra uwîrisikon pe awanî ye'nen. Yapi'tî uyepotorîkon Jesus Cristo pemonkono pe awanî ye'nen. Morî pe yapi'tî Paapa pemonkonoyamî'ya ikupî warantî. Ipîika'tîtî tamî'nawîrî î' itu'se awe'to' ke, iipia itîîtî. Maasa pra mîîkîrîya tu'ke pemonkonyamî' pîika'tî'pî mararî pra, moropai upîika'tî'pîiya nîrî.

3Umaimu yarimauya Priscila pia moropai Áquila pia. Maasa pra inkamoro wanî uyonpayamî' pe. Jesus Cristo ton pe esenyaka'ma yonparî'san pe to' wanî.
4Inkamoro sa'manta yonpa'pî uurî pîika'tîkonpa. Mîrîrî ye'nen kure'ne to' pî' morî pe man tauya. Uurîya taa neken pra tîîse tamî'nawîronkon Judeuyamî' pepîn Paapa yapurînenanya taa nîrî.
5Moropai umaimu man tamî'nawîronkon manni'kan to' pokonpe emurukuntî'san pî' nîrî. Moropai umaimu man Ipêneto manni'

e'mai' pe Ásia patapai innape Cristo ikupîtîpon pia.

6 Saudai Maria, que muito trabalhou por vós.

6Moropai Maria pia nîrî, manni' kure'ne amîrî'nîkon ton pe eesenyaka'ma'pî.

7 Saudai Andrônico e Júnias, meus parentes e companheiros de prisão, os quais são notáveis entre os apóstolos e estavam em Cristo antes de mim.

7Moropai Andrônico pia nîrî. Moropai Júnias pia, inkamoro upata ya' tîwe'sanon Judeuyamî', upokonpe atarakkannîto' ta si'san. Inkamoro Jesus naipontî'san epu'tî'nîkon morî pe. Pena e'mai' pe urawîrî innape Jesus ku'nen pe to' ena'pî.

8 Saudai Amplíato, meu dileto amigo no SENHOR.

8Moropai Amplíato pia nîrî. Mîîkîrî wanî uwakîri pe pu'kuru uyepotorî pemonkono pe awanî ye'nen.

9 Saudai Urbano, que é nosso cooperador em Cristo, e também meu amado Estáquis.

9Moropai Urbano uyonpakon esenyaka'man yonpa pia. Moropai uwakîri uyonpa Estáquis pia nîrî.

10 Saudai Apeles, aprovado em Cristo. Saudai os da casa de Aristóbulo.

10Moropai Apeles manni' kure'ne innape Cristo kupî tîuya wenai tîmoron epu'tîtîpon pia. Moropai Aristóbulo pemonkonoyamî' pia umaimu man.

11 Saudai meu parente Herodião. Saudai os da casa de Narciso, que estão no SENHOR.

11Moropai Herodião upata ya' tîwe'sen Judeu pia. Moropai tamî'nawîrî uyonpakon Narciso pemonkonoyamî' innape Jesus ku'nenan pia.

12 Saudai Trifena e Trifosa, as quais trabalhavam no SENHOR. Saudai a estimada Pérside, que também muito trabalhou no SENHOR.

12Umaimu man wîri'sanyamî' pia nîrî, Trifena moropai Trifosa manni'kan uyepotorîkon tonpe esenyaka'ma'san pia. Moropai Pérside mîîkîrî nîrî esenyaka'ma'pî nîrî to' warantî.

13 Saudai Rufo, eleito no SENHOR, e igualmente a sua mãe, que também tem sido mãe para mim.

13Moropai umaimu yarimauya Rufo manni' uyepotorîkon nîmenka'pî tîmîrî pe eesenyaka'mato'pe, mîîkîrî pia umaimu man. Moropai isan pia nîrî maasa pra mîîkîrîya kure'ne tînre warantî ukupî'pî mîîto'pe.

14 Saudai Asíncrito, Flegonte, Hermes, Pátrobas, Hermas e os irmãos que se reúnem com eles.

15 Saudai Filólogo, Júlia, Nereu e sua irmã, Olimpas e todos os santos que se reúnem com eles.

16 Saudai-vos uns aos outros com ósculo santo. Todas as igrejas de Cristo vos saúdam.

As admoestações

17 Rogo-vos, irmãos, que noteis bem aqueles que provocam divisões e escândalos, em desacordo com a doutrina que aprendestes; afastai-vos deles,

18 porque esses tais não servem a Cristo, nosso SENHOR, e sim a seu próprio ventre; e, com suaves palavras e lisonjas, enganam o coração dos incautos.

19 Pois a vossa obediência é conhecida por todos; por isso, me alegro a vosso respeito; e quero que sejais sábios para o bem e símplices para o mal.

14Moropai Asíncrito, Flegonte. Moropai Hermes moropai Pátrobas moropai Hermas moropai tamî'nawîrî manni'kan innape Jesus kupîtîponkon to' pia tîwe'sanon pia umaimu man.

15Moropai Filólogo moropai Júlia moropai Nereu moropai itakon moropai Olimpas moropai tamî'nawîronkon to' pia tîwe'sanon Paapa pemonkonoyamî' pia umaimu man.

16Tiaronkon sa'namaya'nîkon pe to' pî' atapi'tî taatausinpai. Tamî'nawîronkon Cristo pemonkonoyamî'ya aapia'nîkon tîmaimukon yarima sîrîrî.

Tiwinkano'pî Paulo Esekareme'to'

17Uyonpayamî' esatîuya sîrîrî apî'nîkon. Aka tîwarî e'tî, manni'kan amîrî'nîkon pantaka yu'se tîwe'sanon pî'. Maasa pra apanamato'kon yairî pra apanamakon to'ya. Î' kai'ma eesenupa'pîkon yairî pra to' wanî. Inkamoroya innape iku'to'ya'nîkon manenpa to'ya. Mîrîrî ye'nen to' pia pai atarimatî.

18Maasa pra sîrîrî ye'ka yapurînenanya Cristo yapurî eserîke pra man. Uyepotorî yapurî to'ya pepîn. Tîîse to' esenumenka kure'ne itu'se tîwe'to'kon pî' neken. Morî pe tîwe'ku'se tiaronkon yeurîma to'ya seru'ye' pe. Mîrîrî wenai pakkokon, mararî epu'nenan yenku'tî to'ya.

19Tîîse amîrî'nîkon wanî Paapa maimu yawîrî epu'sa' tamî'nawîronkonya. Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai uurî wanî amîrî'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen epu'nen pe awanîkon yu'se wai morî winîkîi. Tîîse imakui'pî winîkîi, pakko pe e'ku'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

20 E o Deus da paz, em breve, esmagará debaixo dos vossos pés a Satanás. A graça de nosso SENHOR Jesus seja convosco.

As saudações dos companheiros

21 Saúda-vos Timóteo, meu cooperador, e Lúcio, Jasom e Sosípatro, meus parentes.

22 Eu, Tércio, que escrevi esta epístola, vos saúdo no SENHOR.

23 Saúda-vos Gaio, meu hospedeiro e de toda a igreja. Saúda-vos Erasto, tesoureiro da cidade, e o irmão Quarto.

24 [A graça de nosso SENHOR Jesus Cristo seja com todos vós. Amém!]

A doxologia

25 Ora, àquele que é poderoso para vos confirmar segundo o meu evangelho e a pregação de Jesus Cristo, conforme a revelação do mistério guardado em silêncio nos tempos eternos,

20Moropai Paapa tîwanmîn esa'ya makui kupî sîrîrî ama're'nîkon. Maasa pra Paapa wanî itentai. Morî pe uyepotorîkon Jesus Cristo nîtîrî aapia'nîkon wanî.

21Timóteo, manni' esenyaka'ma wanîyakonya tîmaimu yarima aapia'nîkon. Moropai upata yawonkon Lúcio, Jasom moropai Sosípatro, inkamoroya nîrî tîmaimukon yarima aapia'nîkon.

22Uurî Tércioya sîrîrî Paulo kaaretarî menuka sîrîrî. Umaimu yarimauya tamî'nawîronkon innape Cristo ku'nenan pia.

23Moropai Gaio upata'se' ton tîrîtîpon, manni' o'non pata Paapa pemonkonoyamî' pokonpe emurukuntî pata'se' ton tîrî tîponya tîmaimu yarima aapia'nîkon. Moropai Erasto manni' esenyaka'ma'pî nîrî mîrîrî cidade po mîîkîrîya tîmaimu yarima. Moropai uyonpakon Quartoya tîmaimu yarima aapia'nîkon.

Tiwin Kono'pî Pe Teepîrema Pe Paapa Yapurîto' Pauloya

[24Morî epe'mîn tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai, tamî'nawîrî amîrî'nîkon pia.]

25Paapa yapurî'nîkon imaimu unekaremekî'pî wenai. Maasa pra mîrîrî Jesus Cristo pî' teeseurîmasen pe awanî. Paapaya amîrî'nîkon koneka meruntî ke awanîkonpa, innape iku'to'ya'nîkon pî'. Mîrîrî wanî yairon pe Paapa maimuya taasa' yawîrî, manni' penaronkon nepu'tî'pî pepîn esonomî'pî.

26 e que, agora, se tornou manifesto e foi dado a conhecer por meio das Escrituras proféticas, segundo o mandamento do Deus eterno, para a obediência por fé, entre todas as nações,

27 ao Deus único e sábio seja dada glória, por meio de Jesus Cristo, pelos séculos dos séculos. Amém!

26Tarîpai mîrîrî yairon wanî ekareme'sa' pe maasa pra penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya ekaremekî'pî. Mîrîrî menuka'pî to'ya. Mîrîrî kupî'pî to'ya î' ta'pî Paapaya yawîrî. Mîrîrî esepu'tî'pî tarîpai tamî'nawîrî pata po, mîrîrî ku'to'pe pemonkonyamî'ya innape moropai yawîrî to' e'to'pe.

27Manni' Paapa tiwinano'pî tamî'nawîron epu'nen mîîkîrî wanî tapurîsen pe ipatîkarî. Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai yapurî'nîkon. Mîrîrî warantî e'pai man. Moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo e'to' wanî yu'se wai aapia'nîkon tamî'nawîrî awanîkon tanne. Mîrîrî warantî itu'se wai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Primeira epístola de Paulo aos Coríntios	Primeira epístola de Paulo aos Coríntios
1 Coríntios 1	**1 Coríntios 1**
Prefácio e saudação	
1 Paulo, chamado pela vontade de Deus para ser apóstolo de Jesus Cristo, e o irmão Sóstenes,	1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî aapia'nîkon, uyonpakon Sóstenes yarakkîrî si'ma. Uurî wanî Paapa nanno'pî pe itu'se tîwanî yawîrî, Jesus Cristo naipontî ton pe.
2 à igreja de Deus que está em Corinto, aos santificados em Cristo Jesus, chamados para ser santos, com todos os que em todo lugar invocam o nome de nosso SENHOR Jesus Cristo, SENHOR deles e nosso:	2Aapia'nîkon sîrîrî kaareta menukauya innape Jesus ku'nenan Coríntio cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon Paapa nanno'san tîpemonkono pe awanîkonpa, innape Jesus Cristo kupîya'nîkon wenai. Moropai sîrîrî kaareta wanî tamî'nawîron pata ponkon ton pe, manni'kan Uyepotorîkon Jesus Cristo pî' tîwe'pîika'tîto'kon esa'nenan ton pe. Maasa pra mîîkîrî Uyepotorîkon wanî to' yepotorî pe nîrî.
3 graça a vós outros e paz, da parte de Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus Cristo.	3Epe'mîra tîntîrî tîrî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon, uyonpayamî'. Moropai tîwanmîra awe'to'kon ton nîrî tîrîiya yu'se wai. Mîrîrî warantî itîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai aapia'nîkon.
Ação de graças	**Paapa Nîtîrî Uupia'nîkon Cristo Wenai**
4 Sempre dou graças a [meu] Deus a vosso respeito, a propósito da sua graça, que vos foi dada em Cristo Jesus;	4—Morî pe man —tauya tîwîrî Paapa pî', maasa pra epe'mîra morî tîrî'pîiya aapia'nîkon Jesus Cristo piawonkon pe awanîkon ye'nen.
5 porque, em tudo, fostes enriquecidos nele, em toda a palavra e em todo o conhecimento;	5Maasa pra Cristo pia si'ma, mararî pra apîika'tî'pîiya'nîkon tamî'nawîron pî'. Jesus Cristo yekare epu'nenan pe awanîkon emapu'tî'pîiya, moropai mîrîrî ekareme'nenan pe awanîkon emapu'tî'pîiya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 assim como o testemunho de Cristo tem sido confirmado em vós,

7 de maneira que não vos falte nenhum dom, aguardando vós a revelação de nosso SENHOR Jesus Cristo,

8 o qual também vos confirmará até ao fim, para serdes irrepreensíveis no Dia de nosso SENHOR Jesus Cristo.

9 Fiel é Deus, pelo qual fostes chamados à comunhão de seu Filho Jesus Cristo, nosso SENHOR.

Exortação à unidade

10 Rogo-vos, irmãos, pelo nome de nosso SENHOR Jesus Cristo, que faleis todos a mesma coisa e que não haja entre vós divisões; antes, sejais inteiramente unidos, na mesma disposição mental e no mesmo parecer.

11 Pois a vosso respeito, meus irmãos, fui informado, pelos da casa de Cloe, de que há contendas entre vós.

12 Refiro-me ao fato de cada um de vós dizer: Eu sou de Paulo, e eu, de Apolo, e eu, de Cefas, e eu, de Cristo.

6Maasa pra imaimu etaya'nîkon ya yai anna winîpai, innape ikupî'pîya'nîkon aawanmîra'nîkon awanî pra.

7Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî Morî Yekaton Wannî nîtîrî yapisî'pîya'nîkon, itu'se awe'to' yawîrî ikupîkonpa. Î' ton pra awanîkon pepîn, Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamî nîmîkî pî' awanîkon tanne.

8Paapaya amîrî'nîkon ko'mannîpî meruntî ke awanîkonpa, yairî ayeserukon e'to'pe. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon Jesus Cristo iipî yai, tîweppe'se pra awanîkon imakui'pî ankupî'pîkon wenai.

9⌞—Imakui'pî amîrî —anî'ya taa pepîn apî'nîkon.⌟ Maasa pra tîwîrî Paapaya ikupî î' taasa' tîuya yawîrî, manni' amîrî'nîkon yannotîpon Uyepotorîkon tînmu Jesus Cristo yarakkîrî aako'mamîkonpa imaimu yawîrî. Mîîkîrîya ikupî pe man maasa pra taasa' tîuya ye'nen.

Pîrai'pî Coríntio Ponkon Wanî

10Uyonpayamî', kure'ne esatîuya sîrîrî Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu pe. Morî pe ako'mantî tîîwo'ma'tai pra, eesiyu'pîtîkon namai. Morî pe, yairî tiwin eesenumenkato'kon e'to'pe esatîuya sîrîrî.

11Maasa pra Cloé yonpayamî' winîpai ayekarekon eta'pîuya. Ekaremekî'pî to'ya î' kai'ma tîîwo'ma'tai aako'mamîkon yekare.

12Ayekarekon eta'pîuya see warantî: Taapîtîya'nîkon aawo'ma'takon ye'nen: —Uurî Paulo yapurînen. Tiaronya taa: —Uurî Apolo yapurînen —taiya. Tiaronya taa: —Uurî Pedro yapurînen. Moropai

tiaronya taa: —Uurî Cristo yapurînen —
taiya.

13 Acaso, Cristo está dividido? Foi Paulo
crucificado em favor de vós ou fostes,
porventura, batizados em nome de Paulo?

13Mîrîrî pî' tauya. Mîrîrî taakonpa tu'ke
Cristo e'rataikapî'sa' nai? Moropai uurî,
Paulo pokapîtî'pî to'ya pakî'nan pona
amîrî'nîkon ton pe uyapurîkonpa? Innape
Jesus kupîya'nîkon yai, Paulo ese' pî'
eesenpatakona'pîkon upemonkono pe
awanîkonpa? Kaane, uyese' yai anî'
yenpatakonasau'ya pra wai.

14 Dou graças [a Deus] porque a nenhum
de vós batizei, exceto Crispo e Gaio;

14Atausinpasa' kure'ne Paapa pî' maasa pra
anî' yenpatakonasau'ya pra wai
amîrî'nîkon kore'ta. Tîîse Crispo moropai
Gaio neken yenpatakona'pîuya.

15 para que ninguém diga que fostes
batizados em meu nome.

15Mîrîrî ye'nen anî'ya taa eserîke pra
awanî: —Paulo ese' pî' esenpatakona'san
anna —taaya'nîkon eserîke pra awanî.

16 Batizei também a casa de Estéfanas;
além destes, não me lembro se batizei
algum outro.

16Kaane, enpenatan pî' wai tiaronkon
unenpatakona'san pî', Estéfanas moropai
ipemonkonoyamî'. Inkamoro neken,
tiaronkon pî' enpenata pra wai.

17 Porque não me enviou Cristo para
batizar, mas para pregar o evangelho; não
com sabedoria de palavra, para que se não
anule a cruz de Cristo.

17Mîrîrî pî' atausinpasa', maasa pra
Cristoya uyarimasa' pra man
pemonkonyamî' yenpatakonai tîîse
uyarima'pîiya itekare ekareme'to'peuya.
Uyarima'pîiya morî pe umaimu pe
eseurîmato'pe pra, epu'nen pe wanî pî'
eseurîmato'pe pra. Tîîse Cristo sa'manta'pî
pakî'nan po yekare ekareme'to'peuya
aronne, umaimu pî', uyeseru pî'
pemonkonyamî' esenumenka namai. Tîîse
itekare pî' to' esenumenkato'pe, moropai
innape iku'to'pe to'ya, tekare ekareme'se
uyarima'pîiya. Mîrîrî warantî pakî'nan po
Cristo sa'mantato' yekareya innape ikupî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

emapu'tî. Morî anna eseurîmato'ya emapu'tî pepîn.

A mensagem da cruz

Cristo Nîkupî'pî Wenai Epu'nen Pe Paapa E'to' Esera'ma Moropai Meruntî Ke Awanî Esepu'tî

18 Certamente, a palavra da cruz é loucura para os que se perdem, mas para nós, que somos salvos, poder de Deus.

18 Maasa pra pakî'nan po Cristo sa'manta'pî upîika'tîkonpa yekare wanî apo' ya' tuutîsanon pia, î' pe pra rî. Tîîse uurî'nîkon awe'pîika'tîtonkon pia mîrîrî yekare wanî upîika'tîto'kon pe Paapaya itîîsa'. Mîrîrî wenai kure'ne Paapa wanî meruntî ke epu'tî'nîkon.

19 Pois está escrito: Destruirei a sabedoria dos sábios e aniquilarei a inteligência dos instruídos.

19 Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man see warantî: —Epu'nen pe tîwanîkon kai'ma epu'nenan esenumenka. Tîîse epu'nen pe to' e'to' yaretî'kauya pe wai. Moropai epu'nen pe pra to' kupîuya pe wai *(Is 29.14)* —ta'pî Paapaya.

20 Onde está o sábio? Onde, o escriba? Onde, o inquiridor deste século? Porventura, não tornou Deus louca a sabedoria do mundo?

20 Mîrîrî warantî epu'nenan pe tîwe'sanon nepu'tî ku'sa' Paapaya mîrîrî î' pe pra rî. Mîrîrî ye'nen o'non pata mîîkîrî morî pe teeseurîma epu'nen nai sîrîrî non po? O'non pata Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'nen pe tîwe'sen nai? O'non pata sîrîrî pata yeseru pî' teesenupasen nai? Inkamoro nepu'tî ku'sa' Paapaya mîrîrî î' pe pra rî, maasa pra inkamoro nepu'tîya anî' pîika'tî pepîn tiwin kin.

21 Visto como, na sabedoria de Deus, o mundo não o conheceu por sua própria sabedoria, aprouve a Deus salvar os que crêem pela loucura da pregação.

21 Sîrîrî warantî Paapaya ikupî'pî. Maasa pra epu'nen pe tîwe'to'kon wenai pemonkonyamî'ya tepu'tî tîrî Paapaya pepîn, epu'nen pe tîwanî ye'nen. Tîîse Paapaya ta'pî: —Pemonkonyamî' innape umaimu ku'nenan pîika'tîuya Cristo sa'manta'pî wenai —ta'pîiya. Mîrîrî yekare ekaremekî annaya. Î' pe pra rî awanî pî'

tiaronkon esenumenka tanne, tîîse pîika'tîton pe awanî kinî.

22 Porque tanto os judeus pedem sinais, como os gregos buscam sabedoria;

22Î' pe pra rî itekare wanî kai'ma Judeuyamî' esenumenka maasa pra inkamoro Judeuyamî'ya tînera'makon ton esatî ko'mannîpî yairî itekare wanî epu'tîkonpa. Mîrîrî warantî Judeuyamî' pepîn esenumenka, maasa pra epu'nen pe tîwe'to'kon yuwa ko'mannîpî to'ya, yairî itekare anepu'pai tîwanîkon ye'nen. Tîîse epu'tî to'ya pepîn mîrîrî wenai.

23 mas nós pregamos a Cristo crucificado, escândalo para os judeus, loucura para os gentios;

23Tîîse anna nekaremekî pakî'nan po Cristo sa'manta'pî yekare. Mîrîrî wanî Judeuyamî' newanmîrî pe. Moropai Judeuyamî' pepîn pia mîrîrî yekare wanî î' pe pra rî.

24 mas para os que foram chamados, tanto judeus como gregos, pregamos a Cristo, poder de Deus e sabedoria de Deus.

24Tîîse manni'kan Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn, Paapa nanno'san pia mîrîrî yekare wanî meruntî ke, moropai epu'nen pe. Maasa pra mîrîrî wenai epu'nen pe Paapa e'to' esera'ma moropai kure'ne imeruntîri esera'ma.

25 Porque a loucura de Deus é mais sábia do que os homens; e a fraqueza de Deus é mais forte do que os homens.

25Mîrîrî Cristo sa'manta'pî wanî'pî tiaronkon pia, î' pe pra rî warantî, tîîse epu'nen pe kinî awanî'pî, kure'ne epu'nen pe pemonkonyamî' wanî yentai. A'tu'mîra awanî kai'ma e'nî tanne, tîîse meruntî ke awanî'pî, pemonkonyamî' meruntîri yentai, maasa pra upîika'tînenkon pe tîwanîpa kai'ma.

A vocação dos santos

26 Irmãos, reparai, pois, na vossa vocação; visto que não foram chamados muitos sábios segundo a carne, nem muitos poderosos, nem muitos de nobre nascimento;

26Uyonpayamî', enpenatatî maasa î' kai'ma Paapaya ayannosa'kon yai. Amîrî'nîkon wanî'pî pemonkonyamî' rawîrî pakko pe. Mararonkon pepîn epu'nenan pepîn wanî'pî akore'ta'nîkon. Moropai

akore'ta'nîkon mararonkon pepîn meruntîkon pepîn wanî'pî. Moropai mararonkon pepîn ipîkkukon pepîn wanî'pî. Mîîwîni tîîse amenka'pîiya'nîkon.

27 pelo contrário, Deus escolheu as coisas loucas do mundo para envergonhar os sábios e escolheu as coisas fracas do mundo para envergonhar as fortes;

27Maasa pra Paapaya pakkokon menka'pî epu'nen pe tîwe'sanon yeppe'nîpîpa. Moropai meruntî ke tîwe'sanon yeppe'nîpîpa a'tu'mînan menka'pîiya.

28 e Deus escolheu as coisas humildes do mundo, e as desprezadas, e aquelas que não são, para reduzir a nada as que são;

28Moropai manni'kan pemonkonyamî' yewanmîrîkon menka'pîiya. Moropai manni'kan ipîkkukon pepîn menka'pîiya. Moropai î' pe pra rî tîwe'sanon menka'pîiya. Insamoro menka'pîiya, maasa pra epu'nen pe tîwe'sanon e'to' epu'nen pe wanî ekaremekîpa kai'ma, î' pe pra rî.

29 a fim de que ninguém se vanglorie na presença de Deus.

29Mîrîrî ye'nen anî'ya taa eserîke pra awanî: —Epu'nen pe wanî ye'nen umenkasa' Paapaya. Ipîkku pe wanî ye'nen umenkasa' Paapaya —taa eserîke pra awanî. Mîrîrî warantî anî' atapurî pepîn Paapa rawîrî.

Valores de Cristo

30 Mas vós sois dele, em Cristo Jesus, o qual se nos tornou, da parte de Deus, sabedoria, e justiça, e santificação, e redenção,

30Tîîse Paapaya ikupî wenai, uurî'nîkon wanî Jesus Cristo yarakkîrî tîwe'sanon pe. Mîîkîrî Cristoya uurî'nîkon ton pe î' kupî tîuya pî' Paapa esenumenka epu'tî'nîkon emapu'tî'pî. Maasa pra mîîkîrî wenai, uurî'nîkon enasa' man yairî Paapa pia. Mîîkîrî wenai morî pe Paapaya uurî'nîkon yapisî tîpemonkono pe. Moropai mîîkîrî nîkupî'pî wenai, uye'masai'ya'nîkon imakui'pî winîpai. Mîrîrî wanî epu'nen pe Paapa e'to'pe.

31 para que, como está escrito: Aquele que se gloria, glorie-se no SENHOR.

31Mîrîrî ye'nen Paapa maimuya taasa' yawîrî iku'pai'nîkon. Taasai'ya see

1 Coríntios 2

O caráter da pregação de Paulo

1 Eu, irmãos, quando fui ter convosco, anunciando-vos o testemunho de Deus, não o fiz com ostentação de linguagem ou de sabedoria.

2 Porque decidi nada saber entre vós, senão a Jesus Cristo e este crucificado.

3 E foi em fraqueza, temor e grande tremor que eu estive entre vós.

4 A minha palavra e a minha pregação não consistiram em linguagem persuasiva de sabedoria, mas em demonstração do Espírito e de poder,

5 para que a vossa fé não se apoiasse em sabedoria humana, e sim no poder de Deus.

A verdadeira sabedoria. O ensino do Espírito Santo

warantî: —Anî' atapurî ya, mîîkîrî atapurî e'pai awanî, tamî'nawîrî Uyepotorîkon nîkupî'pî pî' tarakkîrî *(Jr 9.24)* —taasai'ya man.

1 Coríntios 2

Cristo Epu'to' Ke Itekare Ekaremekî Pauloya

1Uyonpayamî', akore'ta'nîkon wanî yai, tiaronkon yentai epu'nen pe wanî pî' eseurîmasa' pra wai. Moropai tu'ke mai pî' eseurîmasa' pra wai. Tîîse yairon Paapa nekaremekî'pî pî' eseurîma'pî apî'nîkon.

2Maasa pra akore'ta'nîkon wanî yai, tamî'nawîron esenumenkato' kupî'pîuya uuwanmîra. Tîîse uurî'nîkon ton pe pîika'tîto'pe Cristoya pakî'nan po tîîsa'manta'pî pî' neken eseurîmato'pe kai'ma esenumenka'pî.

3Amîrî'nîkon kore'ta uutîsa' yai, a'tu'mîra wanî'pî. Eranne' pe wanî'pî amîrî'nîkon pî', mararî pra e'kîkî'ma'pî.

4Mîrîrî itekare ayenupa'pîuya'nîkon. Mîrîrî e'sa' pra man morî pe umaimu wanî wenai pra, moropai epu'nen pe wanî wenai pra. Tîîse akore'takon meruntîkon Morî Yekaton Wannî nîkupî'pî era'ma'pîya'nîkon, anî' nîkupî eserîkan pepîn. Mîrîrî wenai epu'tî'pîya'nîkon, yairî unekaremekî'pî wanî.

5Mîrîrî ye'nen innape iku'to'ya'nîkon wanî pepîn, epu'nen pe pemonkon e'to' wenai pra, tîîse Paapa meruntîri wenai innape iku'sa'ya'nîkon.

Paapa Wanî Epu'nen Pe Ekaremekî Cristo Naipontî'sanya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Entretanto, expomos sabedoria entre os experimentados; não, porém, a sabedoria deste século, nem a dos poderosos desta época, que se reduzem a nada;

6Tîîse Paapa maimu yawîronkon kore'ta wanî yai, epu'nen pe Paapa nekaremekî'pî wanî pî' ekaremekî annaya. Tîîse eseurîmato' wanî pepîn sîrîrî non ponkon nepu'tî pî' pra moropai manni'kan pemonkonyamî' esanon pe tîwe'sanon nepu'tî pî' pra, manni'kan ipatîkarî pemonkonyamî' esa' pe tîîko'mansenon pepîn.

7 mas falamos a sabedoria de Deus em mistério, outrora oculta, a qual Deus preordenou desde a eternidade para a nossa glória;

7Tîîse mîrîrî unekaremekî wanî Paapa winîpainon pe, pemonkonyamî'ya epu'tî pepîn, Paapa nenomî'pî pe awanî. Mîrîrî Cristo sa'manta'pî wenai pemonkonyamî' pîika'tî tîuya pî' Paapa esenumenka'pî pena, tîwarantî morî pe uurî'nîkon e'to'pe. Pena eesenumenka'pî maasa sîrîrî pata koneka tîuya rawîrî.

8 sabedoria essa que nenhum dos poderosos deste século conheceu; porque, se a tivessem conhecido, jamais teriam crucificado o SENHOR da glória;

8Pemonkonyamî' esanon pe tîwe'sanon, sîrîrî non ponkonya mîrîrî epu'tî pra awanî'pî. Sîrîrî epu'sa' tîuya'nîkon ya, mîîkîrî ipîkku, pata esa' pe tîwe'sen, tepotorîkon winîpainon pokapîtî'pî to'ya pepîn e'painon pakî'nan pona.

9 mas, como está escrito: Nem olhos viram, nem ouvidos ouviram, nem jamais penetrou em coração humano o que Deus tem preparado para aqueles que o amam.

9Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Paapaya î' koneka'pî manni'kan tapurînenan ton pe, anî'ya era'masa' pra man sîrîrî tîpose. Moropai etasai'ya pra man. Mîrîrî pî' eesenumenkasa' pra man tiwin kin *(Is 64.4)* taasai'ya man.

10 Mas Deus no-lo revelou pelo Espírito; porque o Espírito a todas as coisas perscruta, até mesmo as profundezas de Deus.

10Tîîse Paapaya uurî'nîkonya epu'tî emapu'tî'pî, Morî Yekaton Wannî winîpai. Mîîkîrî Morî Yekaton Wannîya tamî'nawîrî Paapa esenumenkato' epu'tî. Mîrîrî

uurî'nîkon nepu'tî pepîn epu'tîiya tamî'nawîrî.

11 Porque qual dos homens sabe as coisas do homem, senão o seu próprio espírito, que nele está? Assim, também as coisas de Deus, ninguém as conhece, senão o Espírito de Deus.

11Anî'ya pemonkon esenumenkato' epu'tî pepîn, tîîse tîîwarîrî eesepu'tî. Mîrîrî warantî Paapa esenumenkato' epu'tî anî'ya eserîke pra awanî. Tîîse Morî Yekaton Wannîya neken tamî'nawîrî epu'tî.

12 Ora, nós não temos recebido o espírito do mundo, e sim o Espírito que vem de Deus, para que conheçamos o que por Deus nos foi dado gratuitamente.

12Uurî'nîkon esenumenka pepîn tarî non po tîîko'mansenon Paapa epu'nenan pepîn esenumenka warantî. Maasa pra inkamoro winîpai uurî'nîkon esenumenkato' wanî pepîn. Tîîse Morî Yekaton Wannî Paapa winîpainonya uurî'nîkon esenumenka emapu'tî tamî'nawîron Paapa nîtîrî'pî pî' uupia'nîkon, itu'se tîwanî ye'nen.

13 Disto também falamos, não em palavras ensinadas pela sabedoria humana, mas ensinadas pelo Espírito, conferindo coisas espirituais com espirituais.

13Mîrîrî ye'nen mîî pe anna eseurîma pepîn, anî'ya anna yenupa'pî yawîrî. Tîîse yairon pî' anna eseurîma Morî Yekaton Wannîya anna yenupa'pî yawîrî. Mîrîrî yawîrî Paapa esenumenkato' ekaremekî annaya, anna yenupa'pî Morî Yekaton Wannîya yawîrî.

14 Ora, o homem natural não aceita as coisas do Espírito de Deus, porque lhe são loucura; e não pode entendê-las, porque elas se discernem espiritualmente.

14Tîîse manni' pemonkon, Morî Yekaton Wannî yapisîtîpon pepîn, mîîkîrî wanî iipiapainon anetapai pra. Î' kai'ma see Morî Yekaton Wannîya yenupato' epu'tîiya eserîke pra awanî. Maasa pra Morî Yekaton Wannî wenai neken pemonkonya epu'tî mîrîrî.

15 Porém o homem espiritual julga todas as coisas, mas ele mesmo não é julgado por ninguém.

15Tîîse manni' pemonkon, manni' Morî Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sen, mîîkîrî atako'menka tamî'nawîron tîwe'ku'sen pî', maasa pra Morî Yekaton Wannîya epu'tîiya emapu'tîsa'. Tîîse mîîkîrî Morî

16 Pois quem conheceu a mente do SENHOR, que o possa instruir? Nós, porém, temos a mente de Cristo.

Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sen pî' anî' atako'menka eserîke pra awanî.
16Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man. See warantî taiya: Anî'ya Uyepotorîkon esenumenkato' epu'tî pepîn. Anî'ya Uyepotorîkon panama pepîn *(Is 40.13)* taasai'ya man. Tîîse uurî'nîkon esenumenka Cristo esenumenkato' warantî.

1 Coríntios 3

As dissensões demonstram a falta de espiritualidade

1 Eu, porém, irmãos, não vos pude falar como a espirituais, e sim como a carnais, como a crianças em Cristo.

2 Leite vos dei a beber, não vos dei alimento sólido; porque ainda não podíeis suportá-lo. Nem ainda agora podeis, porque ainda sois carnais.

3 Porquanto, havendo entre vós ciúmes e contendas, não é assim que sois carnais e andais segundo o homem?

1 Coríntios 3

Paapa Poitîrîtonon Anna

1Tîîse uyonpayamî', amîrî'nîkon yarakkîrî eseurîma eserîke pra awanî'pî Morî Yekaton Wannî yarakkîrî tîwe'sanon yarakkîrî eseurîma warantî. Sîrîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî' yarakkîrî eseurîma warantî amîrî'nîkon pî' eseurîma e'pai awanî'pî. Maasa pra moreyamî'ya î' epu'tî pra warantî awanîkon sîrîrî tîpose. Î' yairî awanî epu'tîya'nîkon pepîn, î' kai'ma Cristo maimu yawîrî aako'mamîkon epu'tîya'nîkon pepîn.
2Cristo nekaremekî'pî manni' sa'me pra tîwe'sen pî' neken ayenupa'pîuya'nîkon. Sa'man panpî' pî' ayenupa'pîuya'nîkon pîn, maasa pra epu'tîya'nîkon pra awanî'pîkon, more warantî. Manni' more, mana' pî' tîwe'senya neken mana' yu'na, maasa tekkari yonpaiya pra awanî. Tîîse sîrîrî tîpose mîrîrî warantî aako'mamîkon, epu'tîya'nîkon pra.
3Maasa pra amîrî'nîkon ko'mamî sîrîrî itu'se awe'to'kon yawîrî, itu'se Morî Yekaton Wannî e'to' yawîrî pra.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Aako'mamîkon aakinmuwakon pî' moropai eesiyu'pîtîkon pî'. Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, eesepu'tî, itu'se awe'to'kon yawîrî aako'mamîkon. Moropai manni'kan pemonkonyamî', sîrîrî pata po tîîko'mansenon ko'mamî warantî aako'mamîkon.

4 Quando, pois, alguém diz: Eu sou de Paulo, e outro: Eu, de Apolo, não é evidente que andais segundo os homens?

4Maasa pra taapîtîya'nîkon: —Uurî Paulo nekaremekî'pî yawîron, moropai tiaronya taa manni': —Uurî Apolo nekaremekî'pî yawîron. Mîrîrî taaya'nîkon ya, ayeserukon wanî mîrîrî Paapa epu'nenan pepîn yeseru warantî.

5 Quem é Apolo? E quem é Paulo? Servos por meio de quem crestes, e isto conforme o SENHOR concedeu a cada um.

5Anî' pe mîîkîrî Apolo wanî? Moropai anî' pe uurî, Paulo wanî? Ipîkku pe anna wanî pepîn, anapurîkon ton. Tîîse anna wanî Paapa poitîrîtonon pe neken. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon maimu ekaremekî annaya yai, innape ikupî'pîya'nîkon. Mîrîrî kupî annaya tiwin pî' anna kaisarî si'ma, maasa pra anna nîkupîton si'ta taasa' Uyepotorîkonya ye'nen.

6 Eu plantei, Apolo regou; mas o crescimento veio de Deus.

6Manni' warayo'ya tînpîmî pîmî warantî Paapa maimu ekaremekî'pîuya apî'nîkon. Moropai mîîkîrî warayo' nîpîmî'pî yamannî'pîtî tiaron warayo'ya aaro'tato'pe warantî, Apoloya amîrî'nîkon yenupa'pî. Tîîse inkamoro ipîmî'tîpono'sanya yaro'tannîpî pepîn. Tîîse Paapaya neken yaro'tannîpî. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon innape iku'to' kupî Paapaya kure'ne, annaya ikupî pepîn.

7 De modo que nem o que planta é alguma coisa, nem o que rega, mas Deus, que dá o crescimento.

7Mîrîrî ye'nen manni' warayo' ipîmîtîpono'pî moropai yamannî'pîtîpono'pî wanî pepîn mîrîrî

8 Ora, o que planta e o que rega são um; e cada um receberá o seu galardão, segundo o seu próprio trabalho.

9 Porque de Deus somos cooperadores; lavoura de Deus, edifício de Deus sois vós.

A responsabilidade dos que ensinam

10 Segundo a graça de Deus que me foi dada, lancei o fundamento como prudente construtor; e outro edifica sobre ele. Porém cada um veja como edifica.

11 Porque ninguém pode lançar outro fundamento, além do que foi posto, o qual é Jesus Cristo.

ipîkku pe, tîîse yarentanîpîtîpon, Paapa wanî mîrîrî ipîkku pe.

8Mîrîrî ye'nen inkamoro esenyaka'ma'san ipîmî pî' moropai yamannî'pîtî pî' inkamoro wanî se' kaisarî maasa pra to' esenyaka'masa' ye'nen sa'nîrî. Ipîmîtîpon wanî aaro'ta yu'se, yamannî'pî'nen wanî aarenta yu'se. Mîrîrî ye'nen teesenyaka'ma'pîkon yepe'pî yapisî to'ya tiwin pî' tîkaisarî'nîkon teesenyaka'ma'pîkon pîkîrî.

9Mîrîrî warantî anna wanî. Maasa pra uurî moropai Apolo yarakkîrî anna wanî teesenyaka'masanon pe Paapa yarakkîrî. Moropai amîrî'nîkon wanî Paapa umîri pe warantî teesenyaka'masanon esenyaka'mato'pe akore'ta'nîkon. Moropai amîrî'nîkon wanî tewî' pe Paapa nîkonekakon warantî.

10Mîrîrî ye'nen uurî wanî wîttî koneka pî' teesenyaka'masen warantî. Wîttî konekanenya yapîtanî'nen ton sa'man tîrî. Manni' warantî uurîya itekare Cristo yekare ekaremekî akore'ta'nîkon innape ikupîkonpa. Mîrîrî koneka'pîuya epe'mîra uupia Paapa nîtîrî'pî ke ikoneka'pîuya. Uye'ma'pî pî' tiaronkonya ikoneka. Mîrîrî ye'nen tîwarî tiaronkonya ikoneka e'pai awanî, morî pe ikonekakonpa ayenupa'pîuya'nîkon yawîrî.

11Maasa pra aasîrî Paapaya Jesus Cristo tîrî'pî. Wîttî konekanenya sa'man tîrî'pî ite'se' ton warantî, Paapaya itîrî'pî uye'se'kon pe awe'to'pe. Anî'ya tiaron tîrî eserîke pra awanî, uyapîtanî'nenkon ton.

12 Contudo, se o que alguém edifica sobre o fundamento é ouro, prata, pedras preciosas, madeira, feno, palha,

13 manifesta se tornará a obra de cada um; pois o Dia a demonstrará, porque está sendo revelada pelo fogo; e qual seja a obra de cada um o próprio fogo o provará.

14 Se permanecer a obra de alguém que sobre o fundamento edificou, esse receberá galardão;

15 se a obra de alguém se queimar, sofrerá ele dano; mas esse mesmo será salvo, todavia, como que através do fogo.

Mîrîrî warantî tiaron yekare pî' ayenupakon to'ya eserîke pra awanî.
12Moropai Paapa poitîrîtonon esenyaka'ma ko'mannîpî mîrîrî pî'. Pemonkonyamî' yenupa to'ya, wîttî konekanenanya wîttî koneka warantî. Morî pe tiaronkonya wîttî koneka ourokon ke, moropai pratakon ke, moropai morîkon tî'kon ke. Mîrîrî wanî ipatîkarî tîîko'mansen pe. Tîîse mîrîrîkon pona tiaronkonya ikoneka se' tapairî, yeikon ke, moropai parî'kon ke, kuwai yarekon ke. Tîîse mîrîrî esera'ma kupî sîrîrî tiwin wei, tîîko'mansen pe pra awanî.
13Î' pensa tuipî yai, Cristoya epu'tî kupî sîrîrî, î' ye'ka wanî sa'man pe tîwe'sen pe. Tiwin pî' to' kaisarî aronne eesera'ma. Maasa pra apo' ke Cristoya yarannîpî tîuya yai, anî'ya pemonkonyamî' yenupa yairî, epu'tîiya apo' ke, yairon aramî pepîn. Tîîse yei, parî', kuwai yare aramî. Mîrîrî warantî awanî Paapa pemonkonoyamî'ya yenupato' pe, yairî pra tîwe'sen pe.
14Tîîse anî'ya mîrîrî sa'man pona wîttî konekasa' ya, morî tîîko'mansen ke, mîrîrî inkoneka'pî yarannîpî apo'ya pepîn.
15Tîîse tîîko'mansen pepîn ke inkoneka'pî aramî tamî'nawîrî. Mîrîrî ye'nen eesenyaka'ma'pî yepe'pî tîrî Paapaya pepîn, maasa pra yairî ikonekasai'ya pra awanî ye'nen. Mîîkîrî wanî pe man, tewî' aramî tanne, inamai warayo' epa'ka warantî. Î' ton pra tîwanî ye'ka pe awe'pîika'tî. Mîrîrî warantî mîîkîrî e'pîika'tî, î' yapisî pra Paapa winîpai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 Não sabeis que sois santuário de Deus e que o Espírito de Deus habita em vós?

17 Se alguém destruir o santuário de Deus, Deus o destruirá; porque o santuário de Deus, que sois vós, é sagrado.

A sabedoria humana sem valor

18 Ninguém se engane a si mesmo: se alguém dentre vós se tem por sábio neste século, faça-se estulto para se tornar sábio.

19 Porque a sabedoria deste mundo é loucura diante de Deus; porquanto está escrito: Ele apanha os sábios na própria astúcia deles.

20 E outra vez: O SENHOR conhece os pensamentos dos sábios, que são pensamentos vãos.

16Itewî' pe Paapa ko'manto'pe awanîkon epu'tîya'nîkon pra naatî? Morî Yekaton Wannî ko'mamî amîrî'nîkon ya' itewî' pe awanîkon ye'nen.

17Mîrîrî ye'nen anî'ya Paapa yewî' taruma'tî ya, mîîkîrî taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî. Yairî pra ipemonkonoyamî' yenupaiya ye'nen, mîîkîrî seru'ye' pe tîwe'sen taruma'tî Paapaya mararî pra. Maasa pra Paapa yewî' mîrîrî morî inmo'ka'pî imakui'san kore'tapai. Amîrî'nîkon, Paapa yewî' pe tîwe'sanon wanî inmo'ka'san pe tîmîrî ton pe.

18Anî' esenku'tî e'pai pra man. Akore'ta'nîkon epu'nen pe tîwanî kai'ma tîwe'sen pî' tauya sîrîrî. Maasa pra mîîkîrî esenku'tîsa' mîrîrî. Mîîkîrîya epu'nen pe tîwe'to' yenumî e'pai awanî. Tiaronkon pia mîîkîrî ena e'pai awanî epu'nen pe pra, pakko pe tîwe'sen warantî. Mîrîrî warantî neken epu'nen pe pu'kuru awanî, epu'nen pe Paapa wanî warantî.

19Manni' epu'nen pe tîwe'sen wanî ya teseru pî' neken, mîîkîrî era'ma Paapaya î' pe pra rî. Mîrîrî warantî awe'menukasa' wanî'pî pena: Paapaya inkamoro epu'nenan pe tîwe'ku'sanon nepu'tî yenpo î' pe pra rî. To' esenumenkato' wenai, to' yeseru wenai, aronne eesera'ma yairî pra to' wanî *(Jó 5.13)* taasai'ya wanî'pî.

20Moropai inî'rî awe'menukasa' wanî'pî see warantî: Inkamoro ye'kakon ipîkkukon pe tîwe'sanon esenumenkato' wanî î' pe pra rî epu'tî Uyepotorîkonya *(Sl 94.11)* taasai'ya man.

21 Portanto, ninguém se glorie nos homens; porque tudo é vosso:

22 seja Paulo, seja Apolo, seja Cefas, seja o mundo, seja a vida, seja a morte, sejam as coisas presentes, sejam as futuras, tudo é vosso,

23 e vós, de Cristo, e Cristo, de Deus.

1 Coríntios 4

Os pregadores responsáveis a Deus

1 Assim, pois, importa que os homens nos considerem como ministros de Cristo e despenseiros dos mistérios de Deus.

2 Ora, além disso, o que se requer dos despenseiros é que cada um deles seja encontrado fiel.

3 Todavia, a mim mui pouco se me dá de ser julgado por vós ou por tribunal humano; nem eu tampouco julgo a mim mesmo.

21Mîrîrî ye'nen pemonkon piapai î' yuwaya'nîkon e'pai pra awanîkon, apîika'tîiya'nîkon. Tamî'nawîron tîîsa' Paapaya î' ton pra awanîkon namai.
22Moropai insamoro Apolo, Pedro, uurî, anna wanî apîika'tînenkon ton pe anna yapurîkonpa pra. Moropai aako'manto'kon wanî iwinîpainon pe. Moropai sa'mantanto' wanî Paapa nîtîrî'pî pe, tîîpia amîrî'nîkon ko'manto'pe ipatîkarî. Sîrîrî awe'kupî manni' amîrî'nîkon yarakkîrî, moropai maasa awe'kupî ton, mîrîrî wanî tamî'nawîrî amîrî'nîkon ton pe itîrî'pîiya. Tamî'nawîrî sîrîrî tîrî'pîiya, awe'pîika'tîto'kon ton.
23Moropai amîrî'nîkon wanî Cristo pemonkono pe, mîîkîrî poitîrîtonon pe. Moropai Cristo wanî Paapa narima'pî pe, tamî'nawîronkon esa' pe awe'to'pe.

1 Coríntios 4

Jesus Cristo Naipontîkon

1Amîrî'nîkonya anna epu'tî yu'se anna wanî Cristo poitîrîtonon pe. Anî'kan nepu'tî pîn imaimu ekareme'nenan pe anna wanî Cristo maimu pe. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se anna wanî.
2Sîrîrî warantî yairî Paapa poitîrî pe tîwe'sen wanî e'pai awanî tepotorî ton pe. Mîîkîrî pia yairon pe awanî imaimu yawîrî awanî ye'nen.
3Tîîse amîrî'nîkon kore'ta tiaronkonya taa ya upî': —Yairon mîîkîrî î' kupîtîpon pepîn —taaya'nîkon ya eesenumenkato'kon yawîrî, î' pe pra rî see, epu'tîya'nîkon pra awanî ye'nen. Mîrîrî warantî uurîya taa ya

upî'rî: —Morî uurî —tauya ya, î' pe pra rî awanî, maasa pra epu'tîuya pra awanî ye'nen.

4 Porque de nada me argúi a consciência; contudo, nem por isso me dou por justificado, pois quem me julga é o SENHOR.

4Yairî pra î' ku'sau'ya pra wai, teuren tamî'nawîrî epu'tîuya pra wai. Yai pra î' ku'sau'ya wai unepu'tî pepîn. Tîîse anî'ya uyepu'tî, Uyepotorîkonya neken epu'tî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya neken taa upî', yairî pra awanî, yairî awanî.

5 Portanto, nada julgueis antes do tempo, até que venha o SENHOR, o qual não somente trará à plena luz as coisas ocultas das trevas, mas também manifestará os desígnios dos corações; e, então, cada um receberá o seu louvor da parte de Deus.

5Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî kîkatî tiaronkon nîkoneka'pî pî', maasa mîrîrî weiyu erepamî pra tîîse. Tîîse Uyepotorîkonya mîrîrî taa weiyu erepamî nîmî'tî. Mîîkîrîya neken yenpo kupî sîrîrî, unepu'tî'pîkon pepîn. Moropai mîîkîrîya î' kai'ma uyewankon ya' esenumenka'nî'pî yenpo. Mîrîrî yai, tiwin pî' e'nî tanne, Paapaya uyapurîkon kupî sîrîrî unkupî'pîkon pîkîrî.

Uma reprovação severa

6 Estas coisas, irmãos, apliquei-as figuradamente a mim mesmo e a Apolo, por vossa causa, para que por nosso exemplo aprendais isto: não ultrapasseis o que está escrito; a fim de que ninguém se ensoberbeça a favor de um em detrimento de outro.

6Uyonpayamî', eseurîma sîrîrî uurî pî' moropai Apolo pî' eesenupakonpa, î' kai'ma tiaron pemonkon yapurîya'nîkon ya yai, tiwinan yapurîkonpa pra. Maasa pra anî' yeseru wanî morî pe epu'to'pe'nîkon, taasa' Paapaya man mîîto'pe. Imaimu e'menukasa' wenai epu'tî'nîkon, anî' esenumenkato' wenai pra, î' rî tiaron wenai pra. Mîrîrî ye'nen mîrîrî yawîrî iku'tî. Mîrîrî Paapa maimu yawîrî awanîkon ya, tiwin Cristo naipontî'pî kupîya'nîkon pepîn tiaronkonya ikupî yentai.

7 Pois quem é que te faz sobressair? E que tens tu que não tenhas recebido? E, se o

7Mîrîrî warantî awanîpa anî'ya kin ipîkku pe akupî'pî tiaronkon yentai? Paapaya itîîsa' pra nai, mîrîrî aapia manni'

recebeste, por que te vanglorias, como se o não tiveras recebido?

8 Já estais fartos, já estais ricos; chegastes a reinar sem nós; sim, tomara reinásseis para que também nós viéssemos a reinar convosco.

9 Porque a mim me parece que Deus nos pôs a nós, os apóstolos, em último lugar, como se fôssemos condenados à morte; porque nos tornamos espetáculo ao mundo, tanto a anjos, como a homens.

10 Nós somos loucos por causa de Cristo, e vós, sábios em Cristo; nós, fracos, e vós, fortes; vós, nobres, e nós, desprezíveis.

tamî'nawîrî? Tîîse î' wani' awanî ye'nen ipîkku pe aatapurîkon aawarîronkon pe tîwe'ku'se. Paapa nîtîrî'pî pe pra tîku'se aatapurîkon.

8Aapia'nîkon tamî'nawîron epu'nen esa' pe awanîkon kai'ma tîîse î' ton pra si'ma, pakko pe eenasa'kon man. —Ipîkkukon pe tamî'nawîrî epu'nen tîîsa' Paapaya anna pia —taaya'nîkon. Moropai tîwî anna, Cristo naipontî'san kupî'pîya'nîkon, anna maimu yawîrî pra awanîkon. Tiaronkon esa' pe awe'kupî'pîkon reiyamî' pe. Mîrîrî warantî awanîkon ya, ayarakkîrî'nîkon anna nîrî wanî e'painon, reiyamî' pe. Tîîse mîrîrî warantî awanî pepîn.

9Maasa pra uupia Paapaya manni'kan pemonkonyamî' tewanmarî'senon pata'se' ya' anna tînaipontî'san tîrî'pî. Mîrîrî ye'nen anna wanî warayo'kon manni'kan pemonkon wîîtîpono'san warantî aasa'manta ton pe tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Mîrîrî warantî anna wanî, pemonkonyamî'ya moropai inserîyamî'ya nîrî era'ma tanne.

10Cristo wenai epu'nen pe anna e'to' tarîron rumaka'pî annaya imaimu ekareme'to'pe annaya kai'ma. Mîrîrî wenai pakko pe warantî anna wanî sîrîrî. Tîîse amîrî'nîkon kaane, epu'nen pe awe'kupîkon Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen. Tîîse anna wanî a'tu'mîra tîwe'sanon pe, anna maimu pîinama pra anî'ya e'pai awanî. Tîîse amîrî'nîkon e'kupî meruntî ke, ipîkku pe amaimukon wanî. Moropai anna wanî

tamî'nawîronkon newanmîrîkon pe. Tîîse amîrî'nîkon e'kupî tamî'nawîronkon napurîkon pe. Mîrîrî warantî eesenumenkakon anna pî'.

11 Até à presente hora, sofremos fome, e sede, e nudez; e somos esbofeteados, e não temos morada certa,

11Tîîse î' kai'ma awanî anna yarakkîrî ekaremekîuya sîrîrî. Sîrîrî tîpose anna e'taruma'tî ko'mannî'sa' man. Emi'nan pî' moropai tuna aninnîpai anna e'to' pî'. Anna pon ton pra mararon ye'rî sa'ne, anna pon pe tîîse. Anna po'pîtî to'ya. Moropai morî pe anna ko'mamî pata'se' ton pra anna wanî.

12 e nos afadigamos, trabalhando com as nossas próprias mãos. Quando somos injuriados, bendizemos; quando perseguidos, suportamos;

12Moropai anna esenyaka'mapîtî taapî'ka'se mararî pra, anna yekkari yonpato'pe annaya kai'ma. Mîrîrî yai anna winîkîi imakui'pî pe teeseurîmasanon pî', morî pe anna wanî to' winîkîi. Mîrîrî warantî anna taruma'tî to'ya tanne, yapîtanîpî annaya, anna ekore'ma pra.

13 quando caluniados, procuramos conciliação; até agora, temos chegado a ser considerados lixo do mundo, escória de todos.

13Anna pî' to' wo'ma'ta yai, to' maimu yuuku annaya morî pe, îri pe pra. Mîîwîni tîîse anna kupî to'ya nura emurukuntîsa' poro pona tîpa'sen warantî. Moropai sîrîrî tîpose anna wanî to' pia nura warantî.

Paulo os admoesta como pai

14 Não vos escrevo estas coisas para vos envergonhar; pelo contrário, para vos admoestar como a filhos meus amados.

14Tîîse mîrîrî warantî amîrî'nîkon yeppe'nî'to'peuya imenukauya pepîn tîîse ayunkon pe ayenupato'pîuya'nîkon unmukuyamî' warantî awanîkon ye'nen.

15 Porque, ainda que tivésseis milhares de preceptores em Cristo, não teríeis, contudo, muitos pais; pois eu, pelo evangelho, vos gerei em Cristo Jesus.

15Innape Jesus kupî'pîya'nîkon pata pai tu'kankon ayenupatonkonya ayenupa'sa'kon tanne, tîîse ayunkon epu'tîya'nîkon e'pai awanî tiwin. Uurî neken wanî ayunkon pe, maasa pra e'mai' pe Jesus Cristo yekare ekaremekî'pîuya apî'nîkon innape ikupîkonpa.

16 Admoesto-vos, portanto, a que sejais meus imitadores.

17 Por esta causa, vos mandei Timóteo, que é meu filho amado e fiel no SENHOR, o qual vos lembrará os meus caminhos em Cristo Jesus, como, por toda parte, ensino em cada igreja.

18 Alguns se ensoberbeceram, como se eu não tivesse de ir ter convosco;

19 mas, em breve, irei visitar-vos, se o SENHOR quiser, e, então, conhecerei não a palavra, mas o poder dos ensoberbecidos.

20 Porque o reino de Deus consiste não em palavra, mas em poder.

21 Que preferis? Irei a vós outros com vara ou com amor e espírito de mansidão?

1 Coríntios 5

16Mîrîrî ye'nen uyeseru warantî ayeserukon yu'se wanî.

17Mîrîrî wenai, uwakîri unmu Timóteo yarimauya sîrîrî aapia'nîkon. Mîîkîrî wanî unmu pe innape Jesus kupîtîpon pe moropai yairon pe awanî ye'nen. Mîîkîrî yarimauya apîika'tîi'nîkon, attîto'pe ayenpenatanî'se'nîkon uyeseru unkupî kupîkonpa. Î' kai'ma Cristo yekare pî' pemonkonyamî' yenupauya tamî'nawîronkon soosikon tapî' ekareme'nen pe yarimauya.

18Tiaronkon wanî amîrî'nîkon kore'ta mîî pe, innape akore'ta'nîkon uutî pepîn kai'ma.

19Tîîse itu'se Uyepotorîkon wanî ya, uutî ka'ne' pe amîrî'nîkon era'mapî'se. Mîrîrî yai erepansa' pe inkamoro mîî pe tîwe'sanon epu'tîuya. Î' kupî to'ya teeseurîmakon yawîrî epu'tîuya, î' tîku'se pra, tîmaimukon pe neken to' eseurîma ko'mannîpî epu'tîuya.

20Maasa pra uyesa'kon pe Paapa ena ya, umaimukon ke neken eseurîman pepîn mîrîrî, tîîse imeruntîri wenai Cristo maimu yawîrî ko'mannî, morî tîku'se.

21Mîrîrî ye'nen uuipî yai o'non ye'ka pe uuipî yu'se awanîkon? Ayako'menkauya'nîkon teekore'mai ka'rî uuipî yu'se awanîkon, umaimu yawîrî pra awanîkon ye'nen? Morî pe ka'rî uuipî yu'se awanîkon, umaimu yawîrî awanîkon ye'nen?

1 Coríntios 5

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

A impureza da igreja de Corinto. Repreensões e exortações

1 Geralmente, se ouve que há entre vós imoralidade e imoralidade tal, como nem mesmo entre os gentios, isto é, haver quem se atreva a possuir a mulher de seu próprio pai.

2 E, contudo, andais vós ensoberbecidos e não chegastes a lamentar, para que fosse tirado do vosso meio quem tamanho ultraje praticou?

3 Eu, na verdade, ainda que ausente em pessoa, mas presente em espírito, já sentenciei, como se estivesse presente, que o autor de tal infâmia seja,

4 em nome do SENHOR Jesus, reunidos vós e o meu espírito, com o poder de Jesus, nosso SENHOR,

5 entregue a Satanás para a destruição da carne, a fim de que o espírito seja salvo no Dia do SENHOR [Jesus].

Innape Jesus Ku'nenya Imakui'pî Kupî

1Akore'ta'nîkon imakui'pî kure'nan e'kupî ko'mannîpî yekare eta pî' wai. Inkamoro Paapa epu'nenan pepînya mîrîrî ye'ka kupî pepîn e'painon. Tîîse eta pî' wai warayo' wanî akore'ta'nîkon tîyun no'pî tîmamaikîrî yarakkîrî tîwe'sen.

2Tîîse o'non ye'ka pe mîrîrî ye'ka e'kupî tanne akore'ta'nîkon mîî pe awanîkon kai'ma awanîkon? Mîrîrî ye'ka e'ku'sa' pî' aweppepîkon pra awanîkon. Teesewankono'mai e'tî mîrîrî pî', ayonpakon sa'mantasa' pî' eesewankono'makon warantî. Mîîkîrî warayo' mîrîrî imakui'pî kupîtîpon, mîîkîrî yenpa'katî akore'tapai'nîkon.

3Uurî wai tarî akore'ta'nîkon pra miarî ayarakkîrî'nîkon eseurîmato'pe. Tîîse apokonpe'nîkon wanî sîrîrî esenumenkato' ke î' kai'ma e'kupî'pî akore'ta'nîkon pî' esenumenka ye'nen. Cristo naipontî'pî pe wanî ye'nen, uurî esenumenkasa' wai î' kupî e'pai awanî pî' mîîkîrî yarakkîrî, Uyepotorîkon Jesus maimu pe mîîkîrî warayo', imakui'pî kupîtîpon yenpa'ka e'pai awanî.

4Mîrîrî ye'nen î' pensa eemurukuntîkon yai, akore'ta'nîkon nîrî e'pai wai esenumenkato' ke. Uyepotorîkon Jesus Cristo wanî nîrî akore'ta'nîkon.

5Mîîkîrî meruntîri yai mîîkîrî warayo' imakui'pî kupîtîpon rumakatî Makui yenya', itaruma'tîto'peiya inkupî'pî wenai. Mîrîrî wenai tîwe'taruma'tî epu'tî tîuya ya, awenpenatato'pe imakui'pî tînkupî'pî

6 Não é boa a vossa jactância. Não sabeis que um pouco de fermento leveda a massa toda?

7 Lançai fora o velho fermento, para que sejais nova massa, como sois, de fato, sem fermento. Pois também Cristo, nosso Cordeiro pascal, foi imolado.

8 Por isso, celebremos a festa não com o velho fermento, nem com o fermento da maldade e da malícia, e sim com os asmos da sinceridade e da verdade.

9 Já em carta vos escrevi que não vos associásseis com os impuros;

rumaka pî'. Mîrîrî warantî neken awenpenatasa' ya, Uyepotorîkonya pîika'tî tuipî weiyu yaino ton pe.
6Mîrîrî ye'ka pî' mîî pe awanîkon e'pai pra man. Maasa epu'tîya'nîkon e'pai man. Mararon isa'moto' wanî ya, kîsere'na kore'ta, tamî'nawîrî isa'moiya e'painon. Mîrîrî warantî imakui'pî ku'sa' tiwinanya ya, tamî'nawîronkon amîrî'nîkon taruma'tîiya.
7Mîrîrî ye'nen mîrîrî imakui'pî pe tîwe'sen yenpa'katî akore'tapai'nîkon imakui'pî ton pra, morî pe awanîkonpa. Mîrîrî warantî iku'tî, Judeuyamî'ya iku'pîtî'pî warantî. Tewî'kon tapai isa'moto' mo'ka'pî to'ya moropai carneiro more wî'pî to'ya, festa pî' to' e'to'pe. Maasa pra to' enpenatapîtî'pî î' pensa tesanonkon piapai teepa'kato'kon pî'. Mîrîrî pî' to' atausinpa'pî kure'ne. Moropai manni' carneiro more wîîsa' wanî warantî, Cristo wîîsa' wanî'pî uurî'nîkon mo'kapa kai'ma imakui'pî piapai.
8Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon kore'tapai imakui'pî yenpa'kanpai'nîkon, morî pe atausinpanto'pe, amenan ko'mannîto' pî'. Cristo, uurî'nîkon ton pe aasa'manta'pî manni' pî' enpenatan pe yapurîpai'nîkon man, imakui'pî ton pra si'ma. Tîîse penaron imakui'pî uyeserukon tîrumakai, yairon pe pu'kuru si'ma yapurîpai'nîkon man.
9Manni' tiaron kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon ta'pîuya apî'nîkon, manni'kan nura ku'nenan, se' tapairî wîri'sanyamî'

10 refiro-me, com isto, não propriamente aos impuros deste mundo, ou aos avarentos, ou roubadores, ou idólatras; pois, neste caso, teríeis de sair do mundo.

11 Mas, agora, vos escrevo que não vos associeis com alguém que, dizendo-se irmão, for impuro, ou avarento, ou idólatra, ou maldizente, ou beberrão, ou roubador; com esse tal, nem ainda comais.

12 Pois com que direito haveria eu de julgar os de fora? Não julgais vós os de dentro?

13 Os de fora, porém, Deus os julgará. Expulsai, pois, de entre vós o malfeitor.

yarakkîrî, warayo' yarakkîrî tîwe'sanon pokonpe awanîkon namai.

10Mîrîrî ta'pîuya, tîîse manni'kan Paapa epu'nenan pepîn piapai aatarimakonpa taasau'ya pra wai. Inkamoro wanî imakui'pî ku'nenan pe, se' tapairî wîri' yarakkîrî tîwe'sanon pe. Moropai tonpakon winîpai î' yu'se teeseka'nunkasanon pe, moropai ama'ye'kon pe tîwe'sanon pe, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan pe. Inkamoro pî' eseurîmasa' pra wai to' kore'ta ko'mannî namai. Maasa pra inkamoro kore'tapai atariman ya, sîrîrî non yapai epa'kan e'painon, sa'mantan e'painon inkamoro pokonpe e'nî namai.

11Tîîse tauya manni' apî'nîkon. Manni' ayonpakon, innape Jesus ku'nen taiya manni', tîîse teseru tîîse yairî pra. Iteseru wanî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'sen pe, moropai tiaronkon winîpai î' yu'se tîwe'sen pe kure'ne, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînen pe, moropai teetînsen pe, moropai imakui'pî pe tiaronkon winîkîi teeseurîmasen pe, moropai ama'ye' pe tîwe'sen pe. Mîîkîrî ye'ka ayonpakon yarakkîrî awanîkon eserîke pra naatîi. Ipokonpe si'ma ayekkarikon yonpaya'nîkon eserîke pra naatîi. Atarimatî iipiapai.

12-13Uurîya Paapa epu'nenan pepînon yeseru yako'menka eserîke pra man, tîîse Paapaya neken inkamoro ye'kakon yako'menka. Tîîse amîrî'nîkonya ayonpakon, innape Jesus ku'nenan yeseru

yako'menka e'pai awanî. Maasa pra mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': —Mîîkîrî warayo' imakui'pî kupîtîpono'pî yenpa'katî akore'tapai'nîkon *(Dt 17.7; 19.19; 21.21; 22.21,24; 24.7)* —taasai'ya. Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî iku'tî.

1 Coríntios 6

Paulo censura o litígio entre os irmãos

1 Aventura-se algum de vós, tendo questão contra outro, a submetê-lo a juízo perante os injustos e não perante os santos?

2 Ou não sabeis que os santos hão de julgar o mundo? Ora, se o mundo deverá ser julgado por vós, sois, acaso, indignos de julgar as coisas mínimas?

3 Não sabeis que havemos de julgar os próprios anjos? Quanto mais as coisas desta vida!

4 Entretanto, vós, quando tendes a julgar negócios terrenos, constituís um tribunal daqueles que não têm nenhuma aceitação na igreja.

1 Coríntios 6

Tonpakon Sa'namanenan Pepînon

1Amîrî'nîkon kore'ta, innape Jesus ku'nenan, ayonpakon wanî ya, asakî'ne inkamoro esiyu'pîtî ya, î' ton pe inkamoro yarîya'nîkon innape Jesus ku'nen pepîn ipîkku pe tîwe'sen juiz pia? Î' wani' awanî ye'nen moro inkamoro innape Jesus ku'nenan, Paapa pemonkonoyamî' pokonpe si'ma iteseru konekaya'nîkon pepîn?

2Epu'tîya'nîkon pra kin naatî, Paapa pemonkonoyamî'ya Paapa epu'nenan pepîn yeseru yako'menka kupî sîrîrî? Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî yako'menkaya'nîkon kupî ye'nen, moriya sîrîrî mîrîrî îri pe ayonpakon e'to' konekaya'nîkon yuwatî.

3Epu'tîya'nîkon pra kin naatî inserîyamî' yeseru yako'menka uurî'nîkonya? Mîrîrî yentai atako'menkan e'pai awanî tarî ko'mannîto' pî'.

4Mîrîrî ye'nen anî' teesiyu'pî'sen wanî ya, Paapa epu'nen pe tîwe'sen menkatî î' rî mîîkîrî nîkupî'pî iteseru konekato'peiya. —Ipîkku pepîn mîîkîrî —tîkai pra ipî' maasa pra morî pe ikupîiya Paapa epu'nenan pepînya ikupî yentai.

5 Para vergonha vo-lo digo. Não há, porventura, nem ao menos um sábio entre vós, que possa julgar no meio da irmandade?

6 Mas irá um irmão a juízo contra outro irmão, e isto perante incrédulos!

7 O só existir entre vós demandas já é completa derrota para vós outros. Por que não sofreis, antes, a injustiça? Por que não sofreis, antes, o dano?

8 Mas vós mesmos fazeis a injustiça e fazeis o dano, e isto aos próprios irmãos!

9 Ou não sabeis que os injustos não herdarão o reino de Deus? Não vos enganeis: nem impuros, nem idólatras, nem adúlteros, nem efeminados, nem sodomitas,

10 nem ladrões, nem avarentos, nem bêbados, nem maldizentes, nem roubadores herdarão o reino de Deus.

5Akore'ta'nîkon manni' ayonpakon innape Jesus ku'nen ton pra kin nai mîrîrî ye'ka koneka ton? Mîrîrî pî' aweppepîkon eserîke pra naatî?

6Moro awanî epu'tî pî' wai akore'ta'nîkon. Tîîse amîrî'nîkonya ayonpakon yarî, moro iteseru konekapai tîîse. Tîîse yarîya'nîkon manni' ipîkku pe tîwe'sen juiz Paapa epu'nen pepîn pia mîîkîrîya iteseru konekato'pe kai'ma.

7Mîrîrî warantî ayonpakon esiyu'pîtî wenai, yairî pra awanîkon esepu'tî. Imakui'pî kupîtîpono'pî wanî ya mîrîrî yapîtanîpîya'nîkon e'pai awanî, îri pe yarakkîrî tîwe'se pra. Ayama'runpatîpono'pî wanî ya, tîwî nîsi yarakkîrî awo'ma'tato' ton kîseporîi. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, morî pe panpî' awanî.

8Tîîse mîrîrî warantî pra amîrî'nîkonya imakui'pî kupî. Moropai ayonpakon yama'runpaya'nîkon. Ayonpakon winîkîi mîrîrî kupî pî' aako'mamîkon, innape Jesus ku'nenan winîkîi.

9-10Yairî awanî epu'tî pî' naatîi imakui'pî ku'nenanya tîîko'manto'kon ton eporî pepîn Paapa pia, tesa'kon pe mîîkîrî wanî pepîn. Î' yapisî to'ya pepîn iwinîpai. Teesenku'tîi pra e'tî inkamoro ye'kakon pî'. Maasa pra inkamoro wanî se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'sanon pe, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan pe, moropai tiaronkon no'pî yarakkîrî tîwe'sanon pe, moropai warayo'kon yarakkîrî nura ku'nenan pe, moropai

ama'ye'kon moropai î' yu'se teeseka'nunkasanon pe, moropai teetînsenon pe moropai imakui'pî pe tiaronkon winîkîi teeseurîmasanon pe moropai seru'ye' yenku'tîtonkon pemonkon yama'runpapa. Insamoro ye'kakonya î' yapisî pepîn tiwin kin Paapa winîpai, maasa pra Paapa wanî pepîn to' esa' pe.

11 Tais fostes alguns de vós; mas vós vos lavastes, mas fostes santificados, mas fostes justificados em o nome do SENHOR Jesus Cristo e no Espírito do nosso Deus.

11Pena amîrî'nîkon kore'ta tiaronkon wanî'pî mîrîrî warantî. Tîîse mîrîrî imakui'pî ankupî'pîkon rona'pî Paapaya morî pe awanîkonpa imakui'pî ton pra. Moropai mîrîrî neken kupî'pîiya pra, tîîse tîmîrî ton pe awanîkonpa amo'ka'pîiya'nîkon, Uyepotorîkon Jesus Cristo sa'manta'pî wenai. Moropai Morî Yekaton Wannî, Paapa winîpainon wenai morî pe akoneka'pîiya'nîkon.

A sensualidade é condenada

Î' Kai'ma Paapa Ton Pe Uyesa'kon Yapurîto'

12 Todas as coisas me são lícitas, mas nem todas convêm. Todas as coisas me são lícitas, mas eu não me deixarei dominar por nenhuma delas.

12Tiaronya taa upî': —Tamî'nawîrî anku'pai e'to' kupîuya eserîke awanî imakui'pî pe pra. Mîrîrî pî' tauya ipî': —Inna seru' pepîn, tamî'nawîrî ikupîya, tîîse yai pra mîrîrî wanî pepîn morî panpî' amîrî ton pe. Moropai tiaronya taa upî': —Î' rî kupîuya e'painon itu'se wanî pîkîrî, î' wani' pra awanî. Mîrîrî pî' tauya sîrîrî: —Inna, seru' pepîn. Tîîse mîrîrî ena tîrîuya pepîn e'painon uyentai.

13 Os alimentos são para o estômago, e o estômago, para os alimentos; mas Deus destruirá tanto estes como aquele. Porém o corpo não é para a impureza, mas, para o SENHOR, e o SENHOR, para o corpo.

13Yai pra nura ku'nen wanî imakui'pî tînkupî'pî anwapu'tîpai moropai umaimu yuukuiya see warantî: —Yekkari wannî wanî Paapa nîkupî'pî pe ena'to'pe. Moropai uro'takon wanî uyekkarikon yense' pe Paapa nîkupî'pî pe. Mîrîrî ye'nen

14 Deus ressuscitou o SENHOR e também nos ressuscitará a nós pelo seu poder.

15 Não sabeis que os vossos corpos são membros de Cristo? E eu, porventura, tomaria os membros de Cristo e os faria membros de meretriz? Absolutamente, não.

16 Ou não sabeis que o homem que se une à prostituta forma um só corpo com ela? Porque, como se diz, serão os dois uma só carne.

17 Mas aquele que se une ao SENHOR é um espírito com ele.

î' rî enapîuya, itu'se uurî e'to' pîkîrî, î' wani' pra awanî. Mîrîrî pî' tauya sîrîrî: —Inna, seru' pepîn. Mîrîrî to'pe ikupî'pî Paapaya, tîîse mîrîrî yaretî'kaiya kupî sîrîrî sa'nîrî. ⌞Tîîse uyesa'kon yaretî'kaiya pepîn.⌟ Uyesa'kon ku'sai'ya pra man nura ku'to'pe uyonpakon yarakkîrî. Moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî e'nîto'pe iku'sai'ya pra man. Tîîse ukupî'pîiya'nîkon Uyepotorîkon yapurîto'pe, moropai Uyepotorîkonya uyesa'kon yapurîto'pe tîmîrî ton pe.

14Mîrîrîto'pe uurî'nîkon pîmî'sa'ka Paapaya, Uyepotorîkon pîmî'sa'ka'pî tîuya warantî tîmeruntîri ke.

15Epu'tîya'nîkon pra kin naatî, Cristo piawon pe e'nî ye'nen, itesa' waikatoi pe uyesa'kon wanî, manni' pemonkon waikatoi pe itemekon wanî manni' warantî? Mîrîrî warantî si'ma Cristo waikatoi pe tîwe'sen mo'kauya e'painon, manni' wîri' se' tapairon yarakkîrî e'to'pe? Mîrîrî kupîuya pepîn e'painon tiwin kin.

16Moropai epu'tîya'nîkon pra kin naatî, warayo' e'sa' ya se' tapairon wîri' yarakkîrî tiwin to' ena sa'nîrî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî? Taasai'ya see warantî: —Inkamoro asakî'nankon ena tiwin to' esa', sa'nîrî to' wanî ye'nen *(Gn 2.24)* —taasai'ya.

17Mîrîrî warantî anî' wanî ya Uyepotorîkon yarakkîrî tîwe'sen pe, mîîkîrî wanî nîrî yarakkîrî. Mîîkîrî Uyepotorîkon yarakkîrî uyekatonkon wanî tiwin.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Fugi da impureza. Qualquer outro pecado que uma pessoa cometer é fora do corpo; mas aquele que pratica a imoralidade peca contra o próprio corpo.

19 Acaso, não sabeis que o vosso corpo é santuário do Espírito Santo, que está em vós, o qual tendes da parte de Deus, e que não sois de vós mesmos?

20 Porque fostes comprados por preço. Agora, pois, glorificai a Deus no vosso corpo.

1 Coríntios 7

Respostas a perguntas acerca do casamento

1 Quanto ao que me escrevestes, é bom que o homem não toque em mulher;

2 mas, por causa da impureza, cada um tenha a sua própria esposa, e cada uma, o seu próprio marido.

3 O marido conceda à esposa o que lhe é devido, e também, semelhantemente, a esposa, ao seu marido.

4 A mulher não tem poder sobre o seu próprio corpo, e sim o marido; e também,

18Mîrîrî ye'nen se' tapairî wîri' yarakkîrî tîwe'se pra e'tî. Maasa pra tiaron imakui'pî kupîya'nîkon ya ayesa'kon e'taruma'tî pepîn. Tîîse se' tapairî wîri' yarakkîrî awanîkon ya, aawarîrî'nîkon ayesa'kon taruma'tîya'nîkon mararî pra, tiaron imakui'pî yentai.

19Mîrîrî ayesa'kon wanî epu'tîya'nîkon pra kin naatî? Paapa Yekaton ko'manto' pe awanî. Moropai Paapa winîpaino pe awanî. Mîrîrî ye'nen aawarîronkon pe awanîkon pepîn mîrîrî.

20Tîîse tîmîrî pe Paapaya amîrî'nîkon yenna'pî. Moropai aye'ma'pîiya'nîkon pakî'nan pona tînmu sa'mantato' ke tîmîrî ton pe. Mîrîrî ye'nen Paapa yapurî pe ayesa'kon yapurîya'nîkon epu'tî.

1 Coríntios 7

Tîîno'pîtasenon Panamato'

1Tarîpai uyekaranmapoto'ya'nîkon pî' ayeurîmauya'nîkon sîrîrî. Inna seru' pepîn warayo' no'pîta pra awanî ya, morî pe awanî.

2Tîîse tu'ke imakui'pî ku'to' moro awanî. Mîrîrî namai, se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî awanî namai, warayo' no'pîta e'pai awanî, aako'manto'pe tîno'pî yarakkîrî. Moropai mîrîrî warantî nîrî wîri' etinyoma e'pai awanî tînyo yarakkîrî aako'manto'pe.

3-4Mîrîrî ye'nen warayo' ino'pîta'pî ko'mamî e'pai awanî morî pe tîno'pî yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen warayo'ya —Uno'pî yarakkîrî e'pai pra wai —taa eserîke pra awanî. Maasa pra imîrî pe

semelhantemente, o marido não tem poder sobre o seu próprio corpo, e sim a mulher.

awanî ye'nen. Mîrîrî warantî nîrî wîri'ya —Unyo yarakkîrî e'pai pra wai —taa eserîke pra awanî. Maasa pra imîrî pe awanî ye'nen.

5 Não vos priveis um ao outro, salvo talvez por mútuo consentimento, por algum tempo, para vos dedicardes à oração e, novamente, vos ajuntardes, para que Satanás não vos tente por causa da incontinência.

5Mîrîrî ye'nen inkamoro etî'nînma pepîn tînyo yarakkîrî moropai tîno'pî yarakkîrî, —Ayarakkîrî e'pai pra wai —tîkai pra. Tîîse sa'nîrî tîwe'to'kon mî'pannîpî e'pai awanî, itu'se tîwanîkon ya. Inkamoro eseta e'pai awanî tîweiyukon ton tîku'ne'tîi teepîremakon pî' taatapisîkonpa. Mîrîrî iku'sa' tîuya'nîkon tîpo, inî'rî morî pe to' ena tîno'pî yarakkîrî. Maasa pra yapîtanîpî to'ya eserîke pra awanî ya, Makuiya imakui'pî kupî to'ya emapu'tî. Mîrîrî namai sa'nîrî to' ena e'pai awanî, tîno'pî yarakkîrî.

6 E isto vos digo como concessão e não por mandamento.

6Mîrîrî warantî esenumenkato' pî' tauya sîrîrî, ikupîkonpa ayaipontîuya'nîkon pepîn.

7 Quero que todos os homens sejam tais como também eu sou; no entanto, cada um tem de Deus o seu próprio dom; um, na verdade, de um modo; outro, de outro.

7Uurî pia morî pe awanî, tamî'nawîronkon wanî ya uurî warantî, ino'pî ton pra. Teuren tîîse tiwin pî' e'nî tanne, Paapaya uyeserukon ton tîîsa' mîrîrî. No'pîtanto' yeseru ton tîrîiya tiaronkon pia moropai ino'pî pra ko'mannî yeseru ton tîrîiya tiaronkon pia.

8 E aos solteiros e viúvos digo que lhes seria bom se permanecessem no estado em que também eu vivo.

8Tarîpai eseurîma sîrîrî maasaronkon ino'pî pînon pî', moropai inyo isa'manta'san pî'. Tauya, morî pe awanî e'painon tîîno'pîtai pra aako'mamîkon ya, uurî warantî.

9 Caso, porém, não se dominem, que se casem; porque é melhor casar do que viver abrasado.

9Tîîse yapîtanîpîya'nîkon eserîke pra awanîkon ya, moriya ano'pîtatî. Maasa pra morî pe awanî aano'pîtakon ya, pînîn pî'

aako'mamîkon yentai, ano'pîkon yarakkîrî aako'mamîkonpa.

A estabilidade da família

10 Ora, aos casados, ordeno, não eu, mas o SENHOR, que a mulher não se separe do marido

10Tarîpai eseurîma sîrîrî manni'kan ino'pîta'san pî' moropai etinyoma'san pî'. Sîrîrî tauya manni' uwinîpainon pepîn tîîse Uyepotorîkon winîpainon unkupîkon ton pe inekaremekî'pî.

11 (se, porém, ela vier a separar-se, que não se case ou que se reconcilie com seu marido); e que o marido não se aparte de sua mulher.

11Wîri' etinyoma'pîya tînyo rumaka eserîke pra awanî. Irumakasai'ya ya, tiwinsarî aako'mamî e'pai awanî, tiaron yarakkîrî tîwe'se pra. Mîîwîni pra awanî ya, tînyo yarakkîrî tîîko'manto'pe etina'paka e'pai awanî. Moropai warayo' ino'pîta'pîya tîno'pî rumaka eserîke pra awanî.

12 Aos mais digo eu, não o SENHOR: se algum irmão tem mulher incrédula, e esta consente em morar com ele, não a abandone;

12Tarîpai tauya sîrîrî tiaronkon pî'. Uyepotorîkonya taasa' pra man tarî tîwanî yai, tîîse uurîya taa sîrîrî. Manni' warayo' innape Jesus ku'nen, mîîkîrî no'pî wanî ya innape Jesus ku'nen pe pra, tîîse morî pe to' ko'mamî ya sa'nîrî, inyoya irumaka eserîke pra awanî.

13 e a mulher que tem marido incrédulo, e este consente em viver com ela, não deixe o marido.

13Moropai wîri' innape Jesus ku'nen, inyo wanî ya innape Jesus ku'nen pe pra, tîîse inkamoro ko'mamî ya morî pe, ino'pîya irumaka eserîke pra awanî.

14 Porque o marido incrédulo é santificado no convívio da esposa, e a esposa incrédula é santificada no convívio do marido crente. Doutra sorte, os vossos filhos seriam impuros; porém, agora, são santos.

14Maasa pra mîîkîrî warayo' innape Jesus ku'nen pepîn mîîkîrî pîrema Paapaya innape Jesus ku'nen pe ino'pî wanî wenai. Moropai tiaron warayo' innape Jesus ku'nen mîîkîrî no'pî wanî innape Jesus ku'nen pe pra. Tîîse Paapaya ino'pî pîrema, innape Jesus ku'nen pe inyo wanî wenai. Tîîse mîrîrî warantî pra awanî ya, morî pe mîîkîrî munkîyamî' wanî pepîn

Paapa yarakkîrî, ipemonkono pe pra to' wanî ye'nen. Tîîse tîpemonkono pe inyo wanî wenai, Paapaya to' pîrema, to' ko'mannîpîiya morî pe.

15 Mas, se o descrente quiser apartar-se, que se aparte; em tais casos, não fica sujeito à servidão nem o irmão, nem a irmã; Deus vos tem chamado à paz.

15 Mîrîrî ye'ka pe pra awanî ya, mîîkîrî warayo' innape Jesus ku'nen pepîn wanî ya, iko'manpai pra innape Jesus ku'nen tîno'pî yarakkîrî, moropai wîri' innape Jesus ku'nen pepîn wanî ya, iko'manpai pra tînyo innape Jesus ku'nen yarakkîrî, moriya tîwî eepa'ka. Mîrîrî warantî eepa'ka'pî ya, î' wani' pra man. Yarakkîrî pu'kuru aako'mamî e'pai pra awanî. Maasa pra uurî'nîkon yanno'pî Paapaya morî pe ko'mannîto'pe tîîwanmîra, tîno'pî ke, tînyo ke.

16 Pois, como sabes, ó mulher, se salvarás teu marido? Ou, como sabes, ó marido, se salvarás tua mulher?

16 Tîîse innape Jesus kupîiya pra tîîse, yarakkîrî aako'mamî ya, î' pensa innape Jesus kupî anyoya epu'tîya pra nai. Yai pra innape ikupîiya awenai. Moropai warayo' î' pensa innape Jesus kupî mîîkîrî ano'pîya epu'tîya pra nîrî nai. Yai pra innape ikupîiya awenai. Mîrîrî ye'nen ayu'se awanî ya, yarakkîrî ako'mankî.

Paapa Maimu Yawîrî Neken Ayeserukon Miakanmatî

17 Ande cada um segundo o SENHOR lhe tem distribuído, cada um conforme Deus o tem chamado. É assim que ordeno em todas as igrejas.

17 Akaisarî'nîkon tiwin pî' si'ma mîrîrî Uyepotorîkon nîtîrî'pî aapia'nîkon yawîrî ikupî pî' ako'mantî. Moropai o'non ye'ka pe awanî'pîkon pena Paapaya ayannokon yai, mîrîrî warantî ako'mantî. Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon yenupa'pîuya soosikon kaisarî.

18 Foi alguém chamado, estando circunciso? Não desfaça a circuncisão. Foi

18 Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya, Judeuyamî' yeseru yawîrî tîmere pi'pî pottî ya'tîtîpon wanî ya innape Jesus kupîiya rawîrî,

alguém chamado, estando incircunciso? Não se faça circuncidar.

19 A circuncisão, em si, não é nada; a incircuncisão também nada é, mas o que vale é guardar as ordenanças de Deus.

20 Cada um permaneça na vocação em que foi chamado.

21 Foste chamado, sendo escravo? Não te preocupes com isso; mas, se ainda podes tornar-te livre, aproveita a oportunidade.

22 Porque o que foi chamado no SENHOR, sendo escravo, é liberto do SENHOR; semelhantemente, o que foi chamado, sendo livre, é escravo de Cristo.

23 Por preço fostes comprados; não vos torneis escravos de homens.

24 Irmãos, cada um permaneça diante de Deus naquilo em que foi chamado.

Problemas com respeito ao casamento em tempos de tribulação

mîrîrî warantî rî aako'mamî e'pai awanî, Judeu pe awe'to' tenonse pra. Mîrîrî warantî nîrî anî' wanî ya, Judeuyamî' yeseru yawîrî pra Paapaya tanno rawîrî, mîrîrî warantî aako'mamî e'pai awanî, tîmere pi'pî pottî ta'tîi pra.

19Maasa pra mîrîrî ye'kaya î' kupî pepîn mîîto'pe. Judeuyamî' yeseru ya' awanî ka'rî, kaane, tîîse î' e'pai awanî innape Paapa maimu yawîrî aako'mamî e'pai awanî.

20Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma o'non ye'ka pe awanî'pîkon pena Paapaya ayannokon yai, mîrîrî yawîrî ako'mantî.

21Pena Paapaya ayanno ya, to' poitîrî pe kin awe'sa' pra nan? Moriya ako'mankî to' poitîrî pe. Î' wani' awanî pepîn. Tîîse î' pensa to' poitîrî pe pra eenato' weiyu erepamî ya, moriya epa'kakî.

22Maasa pra tesa' kenankon inkamoro yanno Uyepotorîkonya ya, tarîpai inkamoro wanî Paapa pia itesa' pra. Maasa pra Paapaya to' mo'kasa' ye'nen, imakui'pî piapai. Mîrîrî warantî tesa' kenankon pepînon wanî mîrîrî Paapa pia ipoitîrî pe.

23Maasa pra tamî'nawîronkon amîrî'nîkon ye'masa' Paapaya sîrîrî, se' kaisarî. Mîrîrî ye'nen Paapa maimu yawîrî ako'mantî imîrî pe awanîkon ye'nen, tiaron pemonkono pe pra.

24Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', tiwin pî' si'ma akaisarî'nîkon o'non ye'ka pe awanî'pîkon ayanno'pîkon Paapaya yai, mîrîrî yawîrî ako'mantî.

Inyo Isa'manta'san Pî' Moropai Maasaronkon Pî' Paulo Eseurîma

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

25 Com respeito às virgens, não tenho mandamento do SENHOR; porém dou minha opinião, como tendo recebido do SENHOR a misericórdia de ser fiel.

26 Considero, por causa da angustiosa situação presente, ser bom para o homem permanecer assim como está.

27 Estás casado? Não procures separar-te. Estás livre de mulher? Não procures casamento.

28 Mas, se te casares, com isto não pecas; e também, se a virgem se casar, por isso não peca. Ainda assim, tais pessoas sofrerão angústia na carne, e eu quisera poupar-vos.

29 Isto, porém, vos digo, irmãos: o tempo se abrevia; o que resta é que não só os casados sejam como se o não fossem;

30 mas também os que choram, como se não chorassem; e os que se alegram, como se não se alegrassem; e os que compram, como se nada possuíssem;

25Tarîpai tauya sîrîrî maasaronkon pî'. Uyepotorîkon winîpainon pepîn tîîse uurî esenumenkato' sîrîrî. Tîîse innape eseurîmato' kupîya'nîkon eserîke awanîkon, maasa pra yairî tîwe'sen uku'sa' Uyepotorîkonya, tî'noko'pî pe uyera'masai'ya wenai.

26Mîrîrî ye'nen uurî esenumenkato' wanî warayo' ko'mamî e'pai awanî, tîwanî manni' warantî. Maasa pra ko'mannîto' wanî sa'me mîîto'pe.

27Tîîse amîrî wanî ya tîno'pî ke, ano'pî yarakkîrî teeturumakai pra e'kî. Tîîse ino'pî pra awanî ya, moriya ako'mankî ino'pî pra.

28Tîîse aano'pîtasa' ya, mîrîrî wanî pepîn imakui'pî pe. Moropai maasaron wîri' etinyoma ya, mîrîrî nîrî wanî pepîn imakui'pî pe. Tauya sîrîrî maasa pra amîrî'nîkon anpîika'tîpai wanî ye'nen, sa'me ino'pîta'san ko'manto' yeseru wanî ye'nen, mîrîrî warantî ayeserukon wanî namai.

29Uyonpayamî' î' ankapai e'to' pî' tauya sîrîrî. Tîîko'manse pu'kuru pra ko'mannîto' ataretî'ka pe man. Mîrîrî ye'nen tîno'pî ke awanîkon ya, mîîkîrî pî' neken kîsenumenkatî. —Paapa pata'se' ton pra man —tîkai pra e'tî.

30Moropai esewankono'manto' erepansa' ya upona'nîkon, mîrîrî pî' neken kîsenumenkatî. Moropai aatausinpato'kon erepansa' ya, ipîkku pe mîrîrî pî' neken kîsenumenkatî. Maasa pra ipatîkarî aako'mamî pepîn. Moropai ayemannekon

31 e os que se utilizam do mundo, como se dele não usassem; porque a aparência deste mundo passa.

32 O que realmente eu quero é que estejais livres de preocupações. Quem não é casado cuida das coisas do SENHOR, de como agradar ao SENHOR;

33 mas o que se casou cuida das coisas do mundo, de como agradar à esposa,

34 e assim está dividido. Também a mulher, tanto a viúva como a virgem, cuida das coisas do SENHOR, para ser santa, assim no corpo como no espírito; a que se casou, porém, se preocupa com as coisas do mundo, de como agradar ao marido.

ton yenna pî' kîsenumenkai ipîkku pe. Maasa pra mîrîrîkon wanî taatareti'kasen pe.

31Mîrîrî ye'nen ipîkku pe tamî'nawîrî sîrîrî pata yemanne pî' kîsenumenkatî. Maasa pra tamî'nawîron sîrîrî pata po tîwe'sanon ataretî'ka kupî sîrîrî. ⌞Mîrîrî ye'nen ipîkku pe Paapa yapurî pî' ko'manpai'nîkon.⌟

32Tu'kan esenumenkanto' winîpai amîrî'nîkon anpîika'tîpai wanî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen warayo' ino'pî ton pîn mîîkîrî esenumenka Uyepotorîkon ton pe teesenyaka'ma pî' maasa pra anapurîpai tîwanî ye'nen.

33Tîîse warayo' tîno'pî kenan esenumenkato' wanî tu'ke, sîrîrî non po tîîko'manto' yeseru pî'. Mîrîrî kupîiya, maasa pra tîno'pî anapurîpai tîwanî ye'nen.

34Mîrîrî ye'nen mîîkîrî esenumenkato' wanî asakî'ne kaisarî. Eesenumenka tarî tîîko'manto' yeseru pî' moropai eesenumenka Uyepotorîkon ton pe eesenyaka'mapai tîwanî pî'. Mîrîrî warantî nîrî wîri'sanyamî' wanî. Manni'kan inyo isa'manta'san moropai inyo pînon, inkamoro esenumenka Uyepotorîkon ton pe teesenyaka'makon pî', tiaron pî' teesenumenkai pra. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî to' eturumaka Uyepotorîkon yenya' eesenyaka'mato' kupîkonpa. Tîîse manni'kan wîri'sanyamî' tînyo kenankon inkamoro esenumenka sîrîrî pata po tîîko'manto'kon yeseru pî'. Maasa pra tînyokon anapurîpai tîwanîkon ye'nen.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

35 Digo isto em favor dos vossos próprios interesses; não que eu pretenda enredar-vos, mas somente para o que é decoroso e vos facilite o consagrar-vos, desimpedidamente, ao SENHOR.

36 Entretanto, se alguém julga que trata sem decoro a sua filha, estando já a passar-lhe a flor da idade, e as circunstâncias o exigem, faça o que quiser. Não peca; que se casem.

37 Todavia, o que está firme em seu coração, não tendo necessidade, mas domínio sobre o seu próprio arbítrio, e isto bem firmado no seu ânimo, para conservar virgem a sua filha, bem fará.

38 E, assim, quem casa a sua filha virgem faz bem; quem não a casa faz melhor.

39 A mulher está ligada enquanto vive o marido; contudo, se falecer o marido, fica livre para casar com quem quiser, mas somente no SENHOR.

35Mîrîrî warantî tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî' maasa pra amîrî'nîkon anpîika'tîpai wanî ye'nen. —Sîrîrî warantî iku'tî —tauya pepîn. Tîîse yairon kupîya'nîkon yu'se wanî. Moropai Uyepotorîkon esenyaka'mato' kupîkonpa itenya' eeturumakakon yu'se wanî, tu'ke teesenumenkai pra.

36Taawasirî pî' —Ayarakkîrî uuno'pîta —taasa' warayo'ya tîpo, aako'mamî ya ino'pî pe pra moropai mîrîrî pî' eesenumenka yairî pra tîwanî pî', maasa pra taasa' tîuya yawîrî ikupîiya pepîn. Moropai kure'ne eesenumenka ya tawasirî yarakkîrî tîwanî pî', aano'pîta e'pai awanî. Maasa pra yapîtanîpîiya yentai awanî ye'nen. Mîrîrî kupîiya ya, imakui'pî pe awanî pepîn. Morî pe awanî, aano'pîta ya.

37Tîîse tawasirî yarakkîrî tîwanî pî' eesenumenka pra awanî ya, ino'pîtapai pra tîwanî ye'nen, î' wani' awanî pepîn, tamî'nawîrî yapîtanîpîiya ya. Imakui'pî kupîiya pepîn mîrîrî.

38Tarîpai manni' tîîno'pîtasen no'pîta ya, imakui'pî pe awanî pepîn, tîîse morî pe awanî. Moropai manni' tîîno'pîtasen pepîn ko'mamî ya ino'pî pra, î' wani' awanî pepîn nîrî. Mîrîrî wanî morî pe panpî', maasa pra ino'pî ton pra awanî ye'nen.

39A'kî, wîri' tînyo kenan ko'mamî e'pai awanî tînyo yarakkîrî, enen tînyo wanî pîkîrî tîrumakai pra. Tîîse tiaron pensa tînyo sa'mantasa' tîpo, mîîkîrî eturumaka tiwinsarî, inyo pra. Mîîkîrî ko'mamî itu'se tîwanî pîkîrî. Etinyomapai tîwanî ya,

40 Todavia, será mais feliz se permanecer viúva, segundo a minha opinião; e penso que também eu tenho o Espírito de Deus.

1 Coríntios 8

Acerca das coisas sacrificadas aos ídolos

1 No que se refere às coisas sacrificadas a ídolos, reconhecemos que todos somos senhores do saber. O saber ensoberbece, mas o amor edifica.

2 Se alguém julga saber alguma coisa, com efeito, não aprendeu ainda como convém saber.

3 Mas, se alguém ama a Deus, esse é conhecido por ele.

4 No tocante à comida sacrificada a ídolos, sabemos que o ídolo, de si mesmo, nada é no mundo e que não há senão um só Deus.

eetinyoma e'pai awanî, innape Jesus ku'nen yarakkîrî.

40Tîîse uurî pia eetinyoma pra awanî ya, morî pe panpî' aako'mamî e'painon mîrîrî warantî rî. Sîrîrî uurî esenumenkato' neken pepîn, tîîse uurî pia mîrîrî warantî nîrî Morî Yekaton Wannî esenumenka.

1 Coríntios 8

Mia' Ke Ikonekasa' Pia To' Nîtîrî Entamo'kanto'

1Tarîpai eseurîmato' mo'tanîpîuya sîrîrî. Eseurîma sîrîrî mia' ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî entamo'kanto' yanî eserîke awanî pî', kaane ka'rî. Mîrîrî pî' taaya'nîkon manni' warantî, tamî'nawîrî uurî'nîkon, innape iku'nenanya epu'tî pî' man, innape iku'nenan pepînya epu'tî yentai. ⌊Mia' ke ikonekasa' nama pepîn. Mîrîrî ye'nen to' nîtîrî'pî entamo'kanto' yanî ya, î' wani' awanî pepîn, imakui'pî pe awanî pepîn.⌋ Tîîse mîrîrî esenumenkanto' wanî pîika'tîton pe pra, tîîse mîî pe uurî'nîkon ku'nen pe. Tîîse morî pe panpî' e'sa'naman yeseru wanî mîrîrî, tiaronkon pîika'tîto'pe, maasa pra to' sa'nama wenai.

2Anî' esenumenka ya, î' epu'nen pe tîwanî kai'ma, tîîse tamî'nawîrî epu'tîiya pepîn, î' anepu'pai tîwanî.

3Tîîse anî' Paapa yapurînen wanî ya, innape epu'tîiya, î' kai'ma tîîko'mamî tonpakon yarakkîrî. Moropai mîrîrî era'ma Paapaya tîwakîri pe.

4Mîrîrî ye'nen mîrîrî entamo'kanto' mia' ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî yanî pî' apanamauya'nîkon sîrîrî. Mîrîrî mia' ke ikonekasa' wanî anî' pe pra rî epu'tî man.

Tîîko'mansen pe pra awanî. Tîîse tiwinan moro awanî, Paapa neken epu'tî man.

5 Porque, ainda que há também alguns que se chamem deuses, quer no céu ou sobre a terra, como há muitos deuses e muitos senhores,

5Tîîse taa to'ya, tu'ke paapayamî' wanî, ka' po tîwe'sanon moropai non po tîwe'sanon. Moropai tu'ke yepotorî wannîyamî' wanî taa to'ya, tîîse to' esenku'tîsa'.

6 todavia, para nós há um só Deus, o Pai, de quem são todas as coisas e para quem existimos; e um só SENHOR, Jesus Cristo, pelo qual são todas as coisas, e nós também, por ele.

6Tîîse uurî'nîkon pia Paapa wanî epu'tî man tiwinan neken. Mîîkîrî wanî uyunkon pe moropai mîîkîrîya tamî'nawîron koneka'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ton pe uurî'nîkon ko'mamî. Moropai epu'tî man tiwin Uyepotorîkon wanî, mîîkîrî Jesus Cristo. Moropai mîîkîrî wenai tamî'nawîron ekoneka'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî wenai uurî'nîkon ko'mamî sîrîrî.

7 Entretanto, não há esse conhecimento em todos; porque alguns, por efeito da familiaridade até agora com o ídolo, ainda comem dessas coisas como a ele sacrificadas; e a consciência destes, por ser fraca, vem a contaminar-se.

7Tîîse tamî'nawîronkon innape iku'nenanya mîrîrî epu'tî pra awanî. Tiaronkon esenumenka sîrîrî tîpose penaro' teserukon pî'. Entamo'kanto' wanî mîîkîrî mia' ke ikonekasa' pia itîîsa' pe yapurîto'pe kai'ma to' esenumenka. —Mîrîrî ye'nen entamo'kanto' yanîuya ya, mîrîrî yapurîuya imakui'pî pe —taa to'ya. Mîrîrî wenai ne'ne' pe to' esenumenkato' kupîiya, maasa pra imakui'pî pe awanî kai'ma, yanî to'ya ye'nen.

8 Não é a comida que nos recomendará a Deus, pois nada perderemos, se não comermos, e nada ganharemos, se comermos.

8Tîîse uurî'nîkon pia entamo'kanto' wenai pra Paapaya uurî'nîkon yapisî. Yansa'nîkon ya, mîrîrî yansa' wenai morî panpî' e'nî pepîn Paapa pia. Moropai yansa' pra awanî ya, mîrîrî warantî rî morî panpî' e'nî pepîn.

9 Vede, porém, que esta vossa liberdade não venha, de algum modo, a ser tropeço para os fracos.

9Mîîwîni tîîse, tîwarî e'tî mîrîrî yansa'ya'nîkon pî', yansa'ya'nîkon pra awanîkon pî'. Teesenumenkato'kon yawîrî

pra, imakui'pî ya' tiaronkon a'tu'mîra tîwe'sanon ena emapu'tîya'nîkon namai, tîwarî e'tî.

10 Porque, se alguém te vir a ti, que és dotado de saber, à mesa, em templo de ídolo, não será a consciência do que é fraco induzida a participar de comidas sacrificadas a ídolos?

10Anî' wanî ya a'tu'mîra tîwe'sen, mîîkîrîya amîrîya î' kupî era'ma, î' wani' awanî pepîn kai'ma iku'sa'ya epu'tîi'ma. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî wanî awarantî anku'pai, mia' ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî ananpai awanî.

11 E assim, por causa do teu saber, perece o irmão fraco, pelo qual Cristo morreu.

11Mîrîrî warantî mîîkîrî ayonpa a'tu'mîra tîwe'sen ataka'ma emapu'tîya. Î' wanî yairî, î' wanî yairî pra epu'tîiya pra eena ikupîya. Manni' ayonpa, imîrî ton pe Cristo sa'mantasa' tanne, imakui'pî ya' eena emapu'tîya.

12 E deste modo, pecando contra os irmãos, golpeando-lhes a consciência fraca, é contra Cristo que pecais.

12Sîrîrî warantî mîrîrî yanî ayonpaya emapu'tîya, yairî pra awanî kai'ma teesenumenka ye'ka pe, moropai mîrîrî wenai, ne'ne' pe eesenumenkato' kupî pî' aako'mamî ya, moriya imakui'pî kupîya mîrîrî Cristo winîkîi.

13 E, por isso, se a comida serve de escândalo a meu irmão, nunca mais comerei carne, para que não venha a escandalizá-lo.

13Moriya uurî pia mîrîrî entamo'kanto' wenai, imakui'pî ya' uyonpa ena emapu'tîuya ya, inî'rî mîrîrî ye'ka pî' entamo'ka pepîn, imakui'pî kupî uyonpaya emapu'tîuya namai.

1 Coríntios 9

A liberdade e os direitos do apóstolo Paulo

1 Não sou eu, porventura, livre? Não sou apóstolo? Não vi Jesus, nosso SENHOR? Acaso, não sois fruto do meu trabalho no SENHOR?

1 Coríntios 9

Teseru Pî' Paulo, Jesus Naipontî'pî Eseurîma

1Uyaipontînen ton pra man, tîîse Paapaya neken uyaipontî. Mîrîrî wenai, uurîya kin î' kupî pepîn e'painon, î' wanî yairî epu'tîuya pîkîrî? Jesus naipontî'pî pepîn kin uurî? Inna, inaipontî'pî pe wanî, maasa pra Uyepotorîkon Jesus era'matîpon uurî. Moropai amîrî'nîkon wanî innape

iku'nenan pe, uyepotorî ton pe esenyaka'ma'pî wenai.

2 Se não sou apóstolo para outrem, certamente, o sou para vós outros; porque vós sois o selo do meu apostolado no SENHOR.

2Teuren tiaronkonya Jesus naipontî'pî pe ukupî pepîn. Tîîse amîrî'nîkonya ukupî maasa pra innape uku'sa'ya'nîkon ye'nen. Innape Jesus naipontî'pî pe wanî esepu'tî aronne, maasa pra Jesus yapisî'pîya'nîkon ayesa'kon pe, umaimu wenai.

3 A minha defesa perante os que me interpelam é esta:

3Tiaron pensa Jesus naipontî'pî pe pra uku'sa' tiaronkonya yai, inkamoro maimu yuukuuya mîrîrî warantî.

4 não temos nós o direito de comer e beber?

4Jesus naipontî'pî pe wanî ye'nen, î' rî tîrî to'ya ya uupia, uwuku ton tîrî to'ya moropai uyo' ton tîrî to'ya esenyaka'ma tanne, yapisîuya pepîn kin e'painon? Kaane, yapisîuya e'painon, tiaronkon Jesus naipontî'sanya yapisî warantî.

5 E também o de fazer-nos acompanhar de uma mulher irmã, como fazem os demais apóstolos, e os irmãos do SENHOR, e Cefas?

5Moropai ino'pîtapai esenumenka ya, innape Jesus ku'nen wîri' yarakkîrî upîkîrî yarîuya pepîn e'painon? Inna, yarîuya e'painon, tiaronkon Jesus naipontî'sanya iku'sa' warantî, moropai Jesus ya'mi'san warantî, moropai Pedro warantî.

6 Ou somente eu e Barnabé não temos direito de deixar de trabalhar?

6Yai pra uurî moropai Barnabé, anna neken esenyaka'ma kin e'painon anna yekkari yonpato'pe annaya? Kaane, awinîpai'nîkon yapisî annaya e'painon, Jesus naipontî'san pe anna wanî ye'nen.

7 Quem jamais vai à guerra à sua própria custa? Quem planta a vinha e não come do seu fruto? Ou quem apascenta um rebanho e não se alimenta do leite do rebanho?

7O'non pata kin surara pe tîwe'sen esenyaka'ma yekare eta'pî anî'ya tekkari ton yonpapa. Tekkari yepe' ton pî' eesenyaka'masa' pra man. Manni' warayo' tekkari ye' ton pîmîtîponya tînpîmî'pî yeperu enapî pepîn kin e'painon? Kaane, enapîiya, teesenyaka'ma'pî yepe' pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai tiaron, paakayamî' esa' pe tîwe'sen, mîîkîrîya to' manatî yekku mo'ka pepîn e'painon, tîwuku ton? Kaane, imo'kaiya, itepe' pe.

8 Porventura, falo isto como homem ou não o diz também a lei?

8Mîrîrî ye'nen warayo'kon maimu pî' neken eseurîma pepîn sîrîrî. Tîîse moro man penaro' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî Paapa maimuya taasa' mîrîrî warantî.

9 Porque na lei de Moisés está escrito: Não atarás a boca ao boi, quando pisa o trigo. Acaso, é com bois que Deus se preocupa?

9Taasai'ya man see warantî: —Trigo pikka pî' ayekîn paaka yenyaka'maya'nîkon tanne, inta kewa'tîtî. Tîwî trigo yonpa tekkarikon yonpaiya *(Dt 25.4)* —taasai'ya man. Mîîkîrî paaka neken pî' Paapa eseurîma naka sîrîrî?

10 Ou é, seguramente, por nós que ele o diz? Certo que é por nós que está escrito; pois o que lavra cumpre fazê-lo com esperança; o que pisa o trigo faça-o na esperança de receber a parte que lhe é devida.

10Anna pî' ka'rî eeseurîma sîrîrî? Inna, anna, teesenyaka'masanon pî' taiya sîrîrî. Manni' teesenyaka'masen ipîmî pî' moropai mîîkîrî iteperu mo'kanen inkamoro esenyaka'ma tîmîrî'nîkon ton itonpa mo'kakonpa kai'ma.

11 Se nós vos semeamos as coisas espirituais, será muito recolhermos de vós bens materiais?

11Mîrîrî warantî mîîkîrî ipîmîtîponya ipîmî warantî, itekare ekaremekî'pî annaya akore'ta'nîkon. Mîrîrî yepe'pî warantî awinîpai'nîkon antîrîkon anapi'pai anna wanî sîrîrî, anna yekkari yennato' ton.

12 Se outros participam desse direito sobre vós, não o temos nós em maior medida? Entretanto, não usamos desse direito; antes, suportamos tudo, para não criarmos qualquer obstáculo ao evangelho de Cristo.

12Tiaronkon, Paapa ton pe teesenyaka'masanonya awinîpai'nîkon antîrîkon yapisî tîuya'nîkon nîmîkî tekkarikon yennato' ton. Mîrîrî warantî annaya nîrî yapisî nîmîkî pepîn kin e'painon? Inna, awinîpai'nîkon yapisî annaya e'painon. Awinîpai'nîkon yapisî annaya e'pai tîîse, yapisî annaya pra man. Tîîse tamî'nawîrî yapîtanîpî'pî annaya.

Mararî pra anna esenyaka'ma'pî anna yekkari yennato'pe, Cristo maimu ekaremekî annaya tanne. Mîrîrî kupî'pî annaya, maasa pra mîrîrî itekare ekaremekî annaya manenpaiya namai.

13 Não sabeis vós que os que prestam serviços sagrados do próprio templo se alimentam? E quem serve ao altar do altar tira o seu sustento?

13A'kî, epu'nenan amîrî'nîkon, epîremanto' yewî' ta teesenyaka'masanon tekkarikon yonpa mîrîrî teesenyaka'mato'kon winîpai. Moropai epu'nenan nîrî amîrî'nîkon, manni'kan tînpo'tîkon pe pemonkonyamî' nenepî'san po'tînenanya tiyo'kon ton mo'ka, mîrîrî to' nenepî'pî yonpa.

14 Assim ordenou também o SENHOR aos que pregam o evangelho que vivam do evangelho;

14Mîrîrî warantî nîrî, Uyepotorîkonya ta'pî manni'kan imaimu ekareme'nenanya tekkarikon ton yapisî e'painon, innape imaimu ku'nenan winîpai.

15 eu, porém, não me tenho servido de nenhuma destas coisas e não escrevo isto para que assim se faça comigo; porque melhor me fora morrer, antes que alguém me anule esta glória.

15Tîîse sîrîrî tîpose, mîrîrî warantî e'sa' pra wai. Moropai mîrîrî ye'ka anesa'pai wanî pî' kaareta menukauya pepîn sîrîrî aapia'nîkon. Maasa pra anî' pî' î' tesa'se pra esenyaka'ma pî' atausinpa kure'ne. Mîrîrî ye'nen mîrîrî uyeseru mo'ka anî'ya tîrîuya pepîn. Iwan pî' uusa'manta e'pai awanî, uyepe' ton anesa'pai wanî yentai. Maasa pra epe'mîra Cristo maimu ekaremekî pî' atausinpa mararî pra.

16 Se anuncio o evangelho, não tenho de que me gloriar, pois sobre mim pesa essa obrigação; porque ai de mim se não pregar o evangelho!

16Tîîse mîrîrî Cristo yekare ekaremekîuya pî' mîî pe atapurî pepîn sîrîrî. Maasa pra itu'se wanî yawîrî ikupîuya pepîn sîrîrî. Tîîse unkupî ton pe uyepotorîya itîîsa' wenai, ikupîuya. Maasa pra mîrîrî e'pîika'tînto' yekare ekaremekîuya pra awanî ya, “ekenne” tauya e'painon, Paapaya utaruma'tî e'painon.

17 Se o faço de livre vontade, tenho galardão; mas, se constrangido, é, então, a responsabilidade de despenseiro que me está confiada.

17Tîîse uuwarîrî uurî esenyaka'mato'pe wanî ya, itu'se wanî yawîrî, moriya itepe'pî nîmîkîuya e'painon. Tîîse sîrîrî esenyaka'mato' Paapa nîtîrî'pî unkupî ton pe. Mîrîrî ye'nen itu'se e'to' yawîrî pra, tîîse itu'se Paapa e'to' yawîrî ikupîuya.

18 Nesse caso, qual é o meu galardão? É que, evangelizando, proponha, de graça, o evangelho, para não me valer do direito que ele me dá.

18Mîrîrî ku'sau'ya wenai î' ye'ka see itepe'pî yapisîuya e'painon? Anî' nîtîrî yapisîuya pepîn. Î' yapisîuya e'pai tîîse, î' tesa'se pra awinîpai'nîkon, itekare ekaremekî pî' uuko'mamî. Mîrîrî ye'ka ekaremekîuya ye'nen, taatausinpai pu'kuru wanî. ⌞Maasa pra ikupîuya Cristoya uyaipontî'pî iku'to'peuya yentai.⌟

19 Porque, sendo livre de todos, fiz-me escravo de todos, a fim de ganhar o maior número possível.

19Uurî wanî uyesa' tîwe'sen ton pra, tîîse tamî'nawîronkon pemonkonyamî' poitîrî pe e'kupî. Î' rî kupîuya e'painon itu'se e'to' pîkîrî, teuren ikupîuya pepîn, maasa pra inkamoro kore'ta tu'ke panpî' pemonkonyamî'ya innape Cristo maimu kupî yu'se wanî ye'nen.

20 Procedi, para com os judeus, como judeu, a fim de ganhar os judeus; para os que vivem sob o regime da lei, como se eu mesmo assim vivesse, para ganhar os que vivem debaixo da lei, embora não esteja eu debaixo da lei.

20Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' kore'ta wanî yai, to' warantî wanî'pî. To' yeseru kupî'pîuya, maasa pra inkamoroya innape ikupî yu'se wanî ye'nen. Tîîse uuwarîrî wanî ya, to' yeseru Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî uuko'mamî pepîn. Tîîse to' kore'ta wanî ya, to' yeseru yawîrî uuko'mamî to' pokon pe. Maasa pra inkamoroya innape Jesus kupî yu'se wanî ye'nen.

21 Aos sem lei, como se eu mesmo o fosse, não estando sem lei para com Deus, mas debaixo da lei de Cristo, para ganhar os que vivem fora do regime da lei.

21Mîrîrî warantî nîrî, Judeuyamî' pepîn kore'ta wanî ya, Moisés yeserurî'pî yawîrî pra, inkamoro Judeuyamî' pepîn warantî. Maasa pra inkamoroya innape nîrî itekare

kupî yu'se wanî ye'nen. (Mîrîrî kupîuya yai, Paapa maimu yawîrî pra wanî pepîn tauya tîîse, imaimu yawîrî wanî maasa pra Cristo poitîrî pe wanî ye'nen.)

22 Fiz-me fraco para com os fracos, com o fim de ganhar os fracos. Fiz-me tudo para com todos, com o fim de, por todos os modos, salvar alguns.

22Moropai tiaronkon a'tu'mînan, mararî Cristo maimu epu'nenan inkamoro kore'ta wanî ya, to' yeseru warantî uyeseru wanî, to' yewankono'mauya namai. Maasa pra inkamoro ena yu'se wanî ye'nen meruntî ke panpî'. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon kore'ta wanî ya, inkamoro yeseru kupîuya, inkamoro yonpakon pîika'tîto'peuya. —Aka, yairî pra iteseru wanî —taa to'ya namai, ikupîuya.

23 Tudo faço por causa do evangelho, com o fim de me tornar cooperador com ele.

23Mîrîrî kupîuya tamî'nawîrî maasa pra Cristo yekare eta tamî'nawîronkonya yu'se wai. Moropai inkamoro pokonpe Cristo winîpainon morî pu'kuru yapi'to'peuya, mîrîrî kupîuya.

24 Não sabeis vós que os que correm no estádio, todos, na verdade, correm, mas um só leva o prêmio? Correi de tal maneira que o alcanceis.

24A'kî, epu'nenan amîrî'nîkon. To' eka'tunto' ya' tamî'nawîronkon teeka'tunsenon eka'tumî ikî'pî winîkîi. Tîîse tamî'nawîronkonya to' nîtîrî yapisî pepîn. Maasa pra yairî pra inkamoro eka'tumî. Tîîse manni'kan neken, yairî teeka'tunsanonya to' nîtîrî yapisî. Mîrîrî warantî, morî pe ako'mantî Paapa nîtîrî yapisîkonpa. Yairî awanîkonpa Cristo maimu yawîrî ako'mantî.

25 Todo atleta em tudo se domina; aqueles, para alcançar uma coroa corruptível; nós, porém, a incorruptível.

25A'kî, tamî'nawîronkon manni'kan pemonkonyamî' tiaronkon yentai meruntî ke awanîkonpa. Teeka'tumîkonpa ekoneka, î' tiaron tîku'se pra, tiwinan kupî pî' to' ko'mamî. Maasa pra mîrîrî ku'sa' tîuya'nîkon tîpo, tiaronkon yentai to' e'sa'

26 Assim corro também eu, não sem meta; assim luto, não como desferindo golpes no ar.

27 Mas esmurro o meu corpo e o reduzo à escravidão, para que, tendo pregado a outros, não venha eu mesmo a ser desqualificado.

1 Coríntios 10

Exemplos da história de Israel

1 Ora, irmãos, não quero que ignoreis que nossos pais estiveram todos sob a nuvem, e todos passaram pelo mar,

2 tendo sido todos batizados, assim na nuvem como no mar, com respeito a Moisés.

ya, to' napisî ton moro awanî mîrîrî, aro' pe. Tîîse mîrîrî to' napisî'pî ko'mamî pepîn ipatîkarî. Tîîse morî pe uurî'nîkon ekoneka sîrîrî non po, tiwin pî' si'ma Paapa yeseru pî' taatapi'se, uyarakkokon, aro' yapi'to'pe'nîkon, ipatîkarî tîîko'mansen.

26Mîrîrî ye'nen uurî eka'tumî pepîn se' tapairî. Tîîse ito'sarî eka'tumî manni' warayo' teeka'tunto' kî'pî ya' teeka'tunsen warantî. Moropai uurî wanî manni' warayo' se' tapairî î' pa'tîpî'sen warantî pra, tîîse uuko'mamî morî pe tepu'se.

27Mîrîrî ye'nen tesa' ye'tîno'pîiya ne'ne' epu'tî tîuya namai, manni' warantî uurî etî'nînma morî pe, imakui'pî kupîya namai. Maasa pra tiaronkon pî' mîrîrî itekare ekaremekîuya tîpo, Paapa pia uurî erepamî ya, —Cristo maimu yawîrî pra aako'mansa' nai —taiya namai, yawîrî uuko'mamî.

1 Coríntios 10

Mia' Ke Ikonekasa' Yapurî To'ya Namai Pauloya To' Panama

1Uyonpayamî', awenpenatakon yu'se wanî sîrîrî penaronkon utamokon rî'san manni'kan Judeuyamî', Moisés nurî'tî pîkîrî itî'san yarakkîrî e'kupî'pî pî'. Inkamoro yarî'pî Paapaya tamî'nawîrî katupuru wenairî moropai inkamoro rukku'nîpî'pî Paapaya tamî'nawîrî kure'nan pîrana, suuyu itese' arakkita pî', tîmeruntîri ke.

2Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon inkamoro esenpatakona'pî Moisés wenairî to' wîtîto'pe, Cristo wenairî wîtînto'pe

esenpatakonan warantî. Maasa pra katupuru, Paapa winîpainon wenairî to' wîtî ye'nen, moropai pîrana arakkita pî' to' wîtî ye'nen, Moisés wenairî to' wîtî'pî ipemonkono pe.

3 Todos eles comeram de um só manjar espiritual

3Moropai inkamoroya tamî'nawîrî si'ma Paapa nîtîrî'pî yekkari wanî enapî'pî keren po.

4 e beberam da mesma fonte espiritual; porque bebiam de uma pedra espiritual que os seguia. E a pedra era Cristo.

4Moropai inkamoroya tamî'nawîrî si'ma tîwukukon pe Paapa nîtîrî'pî enîrî'pî tî' yai. Manni' tî' wanî'pî Cristo warantî, maasa pra mîîkîrîya inkamoro ko'mannîpî'pî.

5 Entretanto, Deus não se agradou da maioria deles, razão por que ficaram prostrados no deserto.

5⌞Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon ko'mannîpî'pî Paapaya.⌟ Teuren mîîwîni tîîse tu'kankon wanî'pî Paapa maimu yawîrî pra. Mîrîrî wenai, Paapaya to' tî'ka pinunpa'pî keren poro.

6 Ora, estas coisas se tornaram exemplos para nós, a fim de que não cobicemos as coisas más, como eles cobiçaram.

6Tarîpai seeni' tamî'nawîron e'kupî'pî pî' esenumenkan e'pai man, penaronkon pemonkonyamî' wanî'pî warantî uurî'nîkon wanî namai, imakui'pî yu'se e'nî namai.

7 Não vos façais, pois, idólatras, como alguns deles; porquanto está escrito: O povo assentou-se para comer e beber e levantou-se para divertir-se.

7Mîrîrî ye'nen mia' ke ikonekasa' kîsapurîtî, penaronkonya yapurî'pî warantî pra. Maasa pra awe'menukasa' man Paapa kaaretarî po. Taawon see warantî: —Inkamoro Paapa pemonkonoyamî' ereutasa' entamo'kanto' pî', moropai tekkarikon yonpa'pî to'ya. Moropai tîwukukon enîrî'pî to'ya. Moropai mîrîrî tîpo, inkamoro mananu'pî taatausinpai. Mîrîrî kupî'pî to'ya mia' ke ikonekasa' yapurîkonpa *(Êx 32.6)* —taasai'ya man.

8 E não pratiquemos imoralidade, como alguns deles o fizeram, e caíram, num só dia, vinte e três mil.

8Mîrîrî warantî nîrî se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî e'nî e'pai pra man, pena ikupî'pî to'ya warantî. Pena mîrîrî ku'sa' to'ya wenai, tu'ke 23.000 kaisarî pemonkonyamî' wî'pî Paapaya tiwin wei tîîse.

9 Não ponhamos o SENHOR à prova, como alguns deles já fizeram e pereceram pelas mordeduras das serpentes.

9Mîrîrî warantî penaronkonya Paapa yonpa'pî warantî, Cristo yonpapai pra man. Maasa pra pena mîrîrî warantî Paapa yonpasa' to'ya wenai, îkîiyamî' tîrî'pî Paapaya to' ye'kapî'to'pe to'ya, moropai to' e'tî'ka'pî.

10 Nem murmureis, como alguns deles murmuraram e foram destruídos pelo exterminador.

10Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya ayesanonkon, Cristo nîtîrî'pî yasi'sirunpa e'pai pra man, penaronkonya tesanonkon Paapa nîtîrî'pî yasi'sirunpa'pî warantî. Moropai mîrîrî wenai Paapaya inserî yarima'pî to' tî'kai.

11 Estas coisas lhes sobrevieram como exemplos e foram escritas para advertência nossa, de nós outros sobre quem os fins dos séculos têm chegado.

11Tamî'nawîrî sîrîrî e'kupî'pî utamokon penaronkon yarakkîrî. Mîrîrî wanî uurî'nîkon nepu'tî ton pe sîrîrîpe, î' kai'ma Paapaya ikupî tîmaimu yawîrî pra tîîko'mansenon yarakkîrî. Moropai mîrîrî menuka'pî penaronkonya, sîrîrîpe uurî'nîkon pî' ekareme'nen pe, sîrîrî pankon tîîko'mansenon. Maasa pra uurî'nîkon ko'manto' man pata ataretî'ka kupî tanne.

12 Aquele, pois, que pensa estar em pé veja que não caia.

12Mîrîrî ye'nen anî' esenumenka ya yairî tîwanî kai'ma, meruntî ke tîwanî pî', aka, mîîkîrî ye'ka esenumî, Paapa piapai aatarima. Mîrîrî namai, tîwarî mîîkîrî ko'mamî e'pai awanî, imakui'pî kupî tîuya namai.

13 Não vos sobreveio tentação que não fosse humana; mas Deus é fiel e não permitirá que sejais tentados além das vossas forças; pelo contrário, juntamente com a tentação, vos proverá livramento, de sorte que a possais suportar.

13Imakui'pî anku'pai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' e'to', mîrîrî rî erepamî sîrîrî apona'nîkon. Tîîse ayentainokon awanî tîrî Paapaya pepîn. Maasa pra taasa' tîuya yawîrî ikupîiya. Imakui'pî yapîtanîpîkonpa meruntî tîrîiya aapia'nîkon, imakui'pî kupîya'nîkon namai.

O cristão deve fugir da idolatria

14 Portanto, meus amados, fugi da idolatria.

14Mîrîrî ye'nen uyonpayamî' uwakîrikon pu'kuru mia' ke ikonekasa' kîsapurîtî.

15 Falo como a criteriosos; julgai vós mesmos o que digo.

15Sîrîrî eseurîmato', epu'nenan pî' eseurîma sîrîrî, amîrî'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen eseurîmato' pî' esenumenkatî, yairî, yairî pra ikupîya'nîkon pî'.

16 Porventura, o cálice da bênção que abençoamos não é a comunhão do sangue de Cristo? O pão que partimos não é a comunhão do corpo de Cristo?

16Cristo sa'manta'pî pî' enpenatatî. Uurî'nîkon ton pe tîmînî kansai'ya pî' enpenatan, mîrîrî uwukukon enîrî yai. Moropai trigo puusa' yaku'nîkon yai, uurî'nîkon yarakkîrî Cristo ko'mamî, maasa pra uurî'nîkon ton pe tîîsa'mantasa' wenai. Ipemonkono pe e'nî eesepu'tî, mîrîrî wenai.

17 Porque nós, embora muitos, somos unicamente um pão, um só corpo; porque todos participamos do único pão.

17Teuren arinîke e'nî tanne, mîrîrî tiwinan trigo puusa' pîrikkapî'sa' yaku uurî'nîkonya, tiwin pî' si'ma. Moropai mîrîrî ya'sa' wenai, tiwin e'nî ipemonkono pe esepu'tî.

18 Considerai o Israel segundo a carne; não é certo que aqueles que se alimentam dos sacrifícios são participantes do altar?

18Maasa enpenatatî Judeuyamî' pî' manni'kan Paapa yapurîkonpa to' nîpo'tî yonpa yaanenan pî'. Mîrîrî yanî to'ya wenai, inkamoro pia Paapa ko'mamî tîpemonkono pe to' kupî tîuya ye'nen.

19 Que digo, pois? Que o sacrificado ao ídolo é alguma coisa? Ou que o próprio ídolo tem algum valor?

19Î' ankapai wanî epu'tî pî' naatî mîrîrî yekare pî'? Mîrîrî mia' ke ikonekasa' pia to' narî'pî entamo'kanto' wanî tiaron pe?

Kaane, entamo'kanto' rî wanî. Mîrîrî mia' ke ikonekasa' wanî to' yepotorî pe pu'kuru?

20 Antes, digo que as coisas que eles sacrificam, é a demônios que as sacrificam e não a Deus; e eu não quero que vos torneis associados aos demônios.

20Kaane, mîrîrî pî' eseurîma pepîn sîrîrî. Tîîse tauya manni'kan pî' mia' ke ikonekasa' yapurînenanya tînpo'tîkon yarî kinî imakui'san o'ma'kon pia, makui poitîrîtonon pia, Paapa pu'kuru pia pra. Inkamoro wanî esenku'tîsa'kon pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka ku'nenan kore'ta awanîkon yu'se pra wai. Inkamoro ye'kakon, makui poitîrîtonon yarakkîrî aako'mamîkon yu'se pra wai.

21 Não podeis beber o cálice do SENHOR e o cálice dos demônios; não podeis ser participantes da mesa do SENHOR e da mesa dos demônios.

21Mîrîrî warantî si'ma Cristo sa'manta'pî pî' enpenatan pe tenî'sen enîrî ye'ka pe, makui poitîrîtonon pia to' narî'pî pî' entamo'kan eserîke pra man. Mîrîrî wenai asakî'ne yapurî e'pai pra man.

22 Ou provocaremos zelos no SENHOR? Somos, acaso, mais fortes do que ele?

22Mîrîrî kupî'nîkon ya, Uyepotorîkon ekore'ma yu'se e'nî mîrîrî? Mîrîrî kupî'nîkon wenai Uyepotorîkon yentai meruntî ke e'nî kai'ma e'nî mîrîrî?

Os limites da liberdade cristã

23 Todas as coisas são lícitas, mas nem todas convêm; todas são lícitas, mas nem todas edificam.

23Tiaronkonya taa: —“Mîrîrî kî'ku'tî”, taa Paapaya pra awanî ya, î' itu'se e'nîto' kupî uurî'nîkonya î' wani' pra —taa to'ya. Inna seru' pepîn. Tamî'nawîrî tîku'sen wanî morî pe, î' anku'pai e'nîto' kupî, tîîse mîrîrî tamî'nawîron unkupîkon wanî pepîn morî pe, tiaronkon pîika'tîiya pra awanî ya.

24 Ninguém busque o seu próprio interesse, e sim o de outrem.

24Mîrîrî ye'nen anî'ya itu'se tîwe'to' yawîrî ikupî e'pai pra man. Tîîse tiaronkon pîika'tîto'pe ikupî e'pai man.

25 Comei de tudo o que se vende no mercado, sem nada perguntardes por motivo de consciência;

25Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî tansen, to' e'repato' yennaya'nîkon ya, yennatî anî' tekaranmapoi pra. Mia' ke ikonekasa'

itîîsa' mîrîrî? tîkai pra yennatî. Mîrîrî wanî imakui'pî pe awanî kai'ma teesenumenkai pra yennaya'nîkon.

26 porque do SENHOR é a terra e a sua plenitude.

26Anî' yekaranmapoya'nîkon pepîn maasa pra Paapa maimuya taasa' man —Sîrîrî pata esa' pe, moropai tamî'nawîrî sîrîrî pata po tîîko'mansen esa' pe Uyepotorîkon wanî *(Sl 24.1)* —taasai'ya man.

27 Se algum dentre os incrédulos vos convidar, e quiserdes ir, comei de tudo o que for posto diante de vós, sem nada perguntardes por motivo de consciência.

27A'kî, pemonkon, innape Jesus ku'nen pepînya ayetakon ya, tewî' ta ipîkîrî attî ya entamo'kai, tamî'nawîrî intîrî aapia yonpakî, î' wani' pra. —O'non pata pai seeni' eporî pî' nan? —taa e'pai pra man. Yairî, yairî pra yanîya'nîkon epu'tîkonpa, anî' kîsekaranmapotî.

28 Porém, se alguém vos disser: Isto é coisa sacrificada a ídolo, não comais, por causa daquele que vos advertiu e por causa da consciência;

28Tîîse mîrîrî tanne, tiaronya taa ya apî': —Seeni' entamo'kanto' wanî morî pe pra, maasa pra mia' ke ikonekasa' pia yaasa' sîrîrî —taiya ya apî', mîrîrî yanîya e'pai pra man. Maasa pra mîrîrî yansa' ya, imakui'pî pe awanî kai'ma tiaron esenumenka. Moropai mîrîrî teesenumenkato' yawîrî pra ikupîiya emapu'tîya namai, mîrîrî kîsanîi.

29 consciência, digo, não a tua propriamente, mas a do outro. Pois por que há de ser julgada a minha liberdade pela consciência alheia?

29Amîrî pia imakui'pî pe awanî pepîn, tîîse mîîkîrî pia imakui'pî pe awanî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî esenumenka wenai, mîrîrî yanîya pepîn. Maasa pra —Î' wani' awanî pepîn mîrîrî yanîuya ya —eesenumenka ya, î' wani' kin awanî ye'nen tiaronya unkupî ton ekaremekî e'painon, teesenumenka yawîrî?

30 Se eu participo com ações de graças, por que hei de ser vituperado por causa daquilo por que dou graças?

30Morî pe man Paapa, taasau'ya tanne uyekkari pî' tîîse, î' wani' kin awanî ye'nen mîrîrî pî' tiaronkon wo'ma'ta?

31 Portanto, quer comais, quer bebais ou façais outra coisa qualquer, fazei tudo para a glória de Deus.

32 Não vos torneis causa de tropeço nem para judeus, nem para gentios, nem tampouco para a igreja de Deus,

33 assim como também eu procuro, em tudo, ser agradável a todos, não buscando o meu próprio interesse, mas o de muitos, para que sejam salvos.

1 Coríntios 11

1 Sede meus imitadores, como também eu sou de Cristo.

O véu e seu uso na igreja de Corinto

2 De fato, eu vos louvo porque, em tudo, vos lembrais de mim e retendes as tradições assim como vo-las entreguei.

3 Quero, entretanto, que saibais ser Cristo o cabeça de todo homem, e o homem, o cabeça da mulher, e Deus, o cabeça de Cristo.

31Mîrîrî pî' tauya sîrîrî. Î' amîrî'nîkon nenapî moropai aninnîrîkon, tamî'nawîrî î' kupîya'nîkon manni', mîrîrî ku'tî Paapa yapurîto'pe tiaronkonya, ankupîkon era'masa' tîuya'nîkon ya.

32Tiaronkon ma'nîpanen pe pra ako'mantî, innape Jesus ku'to'pe to'ya, manni'kan Judeuyamî'ya iku'to'pe, moropai Judeuyamî' pepînya nîrî, moropai a'tu'mînankon innape Jesus ku'nenan ko'manto'pe inî' panpî' Paapa maimu yawîrî.

33Mîrîrî ku'tî, uurîya ikupî manni' warantî. Tîwakîrikon pe uku'to'pe tamî'nawîronkonya tamî'nawîrî î' kupîuya. Mîrîrî kupîuya upî'rî esenumenka wenai pra, tîîse tamî'nawîronkon e'pîika'tî yu'se wanî ye'nen.

1 Coríntios 11

1Mîrîrî ye'nen uurîya ikupî manni' warantî ikupîya'nîkon yu'se wai, î' kai'ma Cristo nîkupî'pî warantî ikupî pî' uuko'mamî yawîrî.

Î' Kai'ma Wîri'sanyamî' E'to' Soosi Ta Yekare

2Apî'nîkon atausinpan pî' wai kure'ne, maasa pra uyeseru pî', unekaremekî'pî pî' awenpenatakon ye'nen. Moropai î' kai'ma esenupa'pî pî' ayenupa'pîuya'nîkon yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen, atausinpasa' sîrîrî.

3Tîîse moro man unekaremekî ton, anepu'tîkon ton. Tamî'nawîronkon warayo'kon pu'pai pe Cristo wanî. Moropai warayo'kon wanî tîno'pîkon

pu'pai pe. Moropai Paapa wanî Cristo pu'pai pe. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wai.

4 Todo homem que ora ou profetiza, tendo a cabeça coberta, desonra a sua própria cabeça.

4Mîrîrî ye'nen ankupîkon ton ekaremekîuya sîrîrî. Warayo'ya teepîrema ye'ka pe, moropai Paapa maimu ekaremekî tîuya ye'ka pe, tîpu'pai ya'santîsa' ya, mîîkîrîya Cristo, tesa' pe tîwe'sen yeppe'nîpî mîrîrî.

5 Toda mulher, porém, que ora ou profetiza com a cabeça sem véu desonra a sua própria cabeça, porque é como se a tivesse rapada.

5Tîîse wîri'ya tîpu'pai ya'santîsa' pra awanî ya, tînyo kenan yeseru pe, mîrîrî warantî si'ma eepîrema ya, moropai Paapa maimu ekaremekîiya ya, tesa' pe tîwe'sen, tînyo yeppe'nîpîiya mîrîrî. Mîrîrî warantî awanî, manni' wîri'ya tîpu'pai ya'tîsa' ya, tînyo yeppe'nîpî manni' warantî. ⌞Maasa pra pemonkonyamî' esenumenka ipî' see warantî, eseporo rî tîwe'sen pe mîîkîrî wanî kai'ma.⌟ Mîrîrî wenai tînyo yeppe'nîpîiya, tîpu'pai ya'santîsa' tîuya pra awanî ya.

6 Portanto, se a mulher não usa véu, nesse caso, que rape o cabelo. Mas, se lhe é vergonhoso o tosquiar-se ou rapar-se, cumpre-lhe usar véu.

6Moriya tîpu'pai ya'tîiya e'pai awanî, ya'santî tîuya pra awanî ya, tînyo kenan yeseru yawîrî. Tîîse tîpu'pai ya'tîsa' pî' tîweppepî epu'tî wîri'ya ya, moriya tîpu'pai ya'santîiya e'pai awanî.

7 Porque, na verdade, o homem não deve cobrir a cabeça, por ser ele imagem e glória de Deus, mas a mulher é glória do homem.

7Tîîse warayo'ya tîpu'pai ya'santî yu'se awanî pepîn. Maasa pra tîwarantî mîîkîrî warayo' kupî'pî Paapaya, tiaronkonya tapurîto'pe, tînkupî'pî warayo' wenai. Tîîse wîri' koneka'pî Paapaya, tiaronkonya inyo yapurîto'pe, ino'pî wenai.

8 Porque o homem não foi feito da mulher, e sim a mulher, do homem.

8Moropai iwenai inyo yapurî to'ya nîrî maasa pra warayo' ku'sa' Paapaya pra man wîri' winîpai, tîîse wîri' kupî'pî Paapaya warayo' winîpai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Porque também o homem não foi criado por causa da mulher, e sim a mulher, por causa do homem.

10 Portanto, deve a mulher, por causa dos anjos, trazer véu na cabeça, como sinal de autoridade.

11 No SENHOR, todavia, nem a mulher é independente do homem, nem o homem, independente da mulher.

12 Porque, como provém a mulher do homem, assim também o homem é nascido da mulher; e tudo vem de Deus.

13 Julgai entre vós mesmos: é próprio que a mulher ore a Deus sem trazer o véu?

14 Ou não vos ensina a própria natureza ser desonroso para o homem usar cabelo comprido?

15 E que, tratando-se da mulher, é para ela uma glória? Pois o cabelo lhe foi dado em lugar de mantilha.

16 Contudo, se alguém quer ser contencioso, saiba que nós não temos tal costume, nem as igrejas de Deus.

9Moropai warayo' konekasa' Paapaya pra man tîno'pî pîika'tînen pe, tîîse wîri' koneka'pî Paapaya inyo pîika'tînen pe.
10Mîrîrî ye'nen tînyo maimu pe wîri' e'pai awanî. Tîpu'pai ya'santî wîri'ya ya, tîpu'pai pe warayo' wanî ekaremekîiya. Mîrîrî era'ma inserîyamî'ya tîwakîrikon pe.
11Mîîwîni tîîse Paapa pia, sa'nîrî to' wanî ipîkku pe. Warayo' wanî wîri' yu'se moropai wîri' wanî warayo' yu'se. Tiwinsarî to' ko'mamî pepîn, tîîse sa'nîrî to' ko'mamî.
12Maasa pra warayo' winîpai wîri' konekasa' Paapaya. Moropai wîri' winîpai warayo' esenpo emapu'tî'pîiya. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî mîrîrî wanî Paapa nîkupî pe.
13Tarîpai esenumenkatî aawarîrî'nîkon î' wanî yairî Paapa pî' wîri' epîrema ya, tînyo kenan yeseru pe pra, tîpu'pai ta'santîi pra?
14Maasa pra warayo' wanî ya kusan pe ipu'pai, wîri' pe pra si'ma mîîkîrî eppepî maasa pra iteseru pepîn mîîto'pe.
15Tîîse wîri' kusan pe ipu'pai wanî ya morî pe awanî. —Ema'non pe awanî —taa to'ya. Maasa pra iteseru pe itîîsa' pe awanî, mîrîrî ipu'pai ya'san warantî kusan pe awe'to'pe.
16Tîîse akore'ta'nîkon anî' wanî ya, —Kaane, wîri' yeseru wanî tiaron pe —taiya ya, î' kai'ma see tauya e'painon? Maasa pra —Tînyo kenan yeseru pe tîpu'pai ya'santî wîri'ya e'pai man —taa annaya tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan pî'. Tiaron pe anî' panama annaya pepîn.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai tamî'nawîronkon tiaronkon innape Jesus ku'nenan kore'ta, wîri'sanyamî' ko'mamî mîrîrî warantî.

Instrução quanto à celebração da Ceia do Senhor

Entamo'kanto' Uyepotorîkon Sa'manta Pî' Enpenatan Pe

(Mt 26.26-29; Mc 14.22-25; Lc 22.14-20)

17 Nisto, porém, que vos prescrevo, não vos louvo, porquanto vos ajuntais não para melhor, e sim para pior.

17-18 Tarîpai amîrî'nîkon anpanamapai wanî sîrîrî ayeserukon wenai. Maasa pra mîrîrî ayekarekon eta'pîuya moropai innape anku'pîtîkon kupî'pîuya. Tîîse mîrîrî pî' ayapurîuya'nîkon pra wai, maasa pra soosi ta eeperepîtîkon kaisarî eesiyu'pîtîkon pî' awanîkon. Mîrîrî wenai anî' pîika'tîya'nîkon pepîn. Tîîse tiaronkon yaka'maya'nîkon. Paapa yeseru yawîrî to' ko'mamî pepîn amîrî'nîkon nîkupî wenai.

18 Porque, antes de tudo, estou informado haver divisões entre vós quando vos reunis na igreja; e eu, em parte, o creio.

19 A'kî, yai pra amîrî'nîkon kore'ta moro to' wanî e'menka'san, awe'pantakasa'kon. Moropai mîrîrî wenai tamî'nawîronkonya epu'tî, anî'kan wanî yairî tîwe'sanon pe, Cristo yeseru yawîrî tîwe'sanon pe.

19 Porque até mesmo importa que haja partidos entre vós, para que também os aprovados se tornem conhecidos em vosso meio.

20 Î' pensa eeperepîkon yai entamo'kai, mîrîrî eeperepîto'kon wanî pepîn Uyepotorîkon sa'mantato' pî' awenpenatato'kon pe.

20 Quando, pois, vos reunis no mesmo lugar, não é a ceia do SENHOR que comeis.

21 Maasa pra awentamo'kakon yai, tiwin pî' si'ma awentamo'kato'kon yanîya'nîkon taasare'tîi, emi'ne tiaronkon tîîse. Moropai amîrî'nîkonya enîrî awukukon kure'ne eetîmîkon pîkîrî, tiaronkon pia î' tîrîya'nîkon pra.

21 Porque, ao comerdes, cada um toma, antecipadamente, a sua própria ceia; e há quem tenha fome, ao passo que há também quem se embriague.

22 Mîrîrî warantî ikupîkonpa ayewî'kon ton pra kin nai? Ayewî'kon ta si'ma awentamo'kakon awukukon enîrîya'nîkon e'painon itu'se awanîkon pîkîrî. Tîîse ayonpayamî'ya era'ma tanne, mîrîrî

22 Não tendes, porventura, casas onde comer e beber? Ou menosprezais a igreja de Deus e envergonhais os que nada têm? Que vos direi? Louvar-vos-ei? Nisto, certamente, não vos louvo.

warantî ikupîya'nîkon ya, Paapa pemonkonoyamî' innape Jesus ku'nenan yewanmîrîya'nîkon esepu'tî mîrîrî. Moropai manni'kan sa'ne î' ton pra tîwe'sanon inkamoro yeppe'nîpîya'nîkon mîrîrî. Mîrîrî kupîya'nîkon wenai î' kai'ma tauya e'painon apî'nîkon? Ayapurîuya'nîkon ka'rî mîrîrî pî'? Kaane mîrîrî pî' ayapurîuya'nîkon pra wai.

23 Porque eu recebi do SENHOR o que também vos entreguei: que o SENHOR Jesus, na noite em que foi traído, tomou o pão;

23Maasa pra sîrîrî Uyepotorîya uyenupato' uupia intîrî'pî mîrîrî ekaremekî'pîuya apî'nîkon. Uyepotorîkon Jesus yapisî to'ya yai, mîîkîrîya trigo puusa' yapisî'pî moropai eepîrema'pî Paapa pî'. —Morî pe anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya.

24 e, tendo dado graças, o partiu e disse: Isto é o meu corpo, que é dado por vós; fazei isto em memória de mim.

24Mîrîrî taasa' tîuya tîpo, mîrîrî trigo puusa' pîrikka'pîiya moropai ta'pîiya: —Sîrîrî wanî sîrîrî uyesa' warantî, maasa pra sîrîrî uyesa' tîrîuya sîrîrî, uusa'manta amîrî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen sîrîrî ya'tî uusa'manta pî' awenpenatakon pe.

25 Por semelhante modo, depois de haver ceado, tomou também o cálice, dizendo: Este cálice é a nova aliança no meu sangue; fazei isto, todas as vezes que o beberdes, em memória de mim.

25Mîrîrî warantî nîrî tîwentamo'kakon tîpo, pisa yapisî'pîiya moropai ta'pîiya: —Sîrîrî uva yekku wanî umînî warantî. Maasa pra uusa'mantato' wanî amenan pe î' kai'ma Paapa yarakkîrî pemonkonyamî' esetato' pe. Moropai î' kai'ma tîpemonkono pe Paapaya pemonkonyamî' kupî sîrîrî umînî wenai —ta'pîiya. —Sîrîrî enî'kî, moropai enîrî pî' ako'mantî, amîrî'nîkon ton pe iku'sau'ya pî' awenpenatakonpa.

26 Porque, todas as vezes que comerdes este pão e beberdes o cálice, anunciais a morte do SENHOR, até que ele venha.

26Mîrîrî ye'nen sîrîrî yakuya'nîkon kaisarî moropai uva yekku enîrîya'nîkon kaisarî

Jesus iipî pîkîrî, aasa'manta'pî pî' awenpenatakon ekaremekîiya mîrîrî.

27 Por isso, aquele que comer o pão ou beber o cálice do SENHOR, indignamente, será réu do corpo e do sangue do SENHOR.

27Mîrîrî ye'nen se' tapairî anî'ya trigo puusa' yaku ya, moropai imînî pe uva yekku enîrîiya ya, yairî pra awanî. Imakui'pî kupîiya, tîmîrî ton pe Uyepotorîkon sa'mantato' yapurîiya pepîn.

28 Examine-se, pois, o homem a si mesmo, e, assim, coma do pão, e beba do cálice;

28Mîrîrî namai Uyepotorîkon winîpainon trigo puusa' yaku rawîrî, moropai uva yekku enîrî rawîrî, tiwin pî' si'ma î' uurî'nîkon nîkupî'pî yako'menka e'pai awanî. Moropai mîrîrî ekoneka e'pai awanî, morî pe e'nîto'pe Paapa yarakkîrî. Mîrîrî tîpo yaku moropai enîrî.

29 pois quem come e bebe sem discernir o corpo, come e bebe juízo para si.

29Maasa pra uurî'nîkon ton pe Jesus sa'manta'pî pî' teesenumenkai pra, anî'ya trigo puusa' yaku ya, yakuiya se' tapairî. Moropai mîrîrî uva yekku enîrîiya se' tapairî. Moropai mîrîrî wenai mîîkîrî taruma'tî Paapaya.

30 Eis a razão por que há entre vós muitos fracos e doentes e não poucos que dormem.

30Mîrîrî warantî enî'sa'ya'nîkon ye'nen, amîrî'nîkon kore'ta tu'ke pri'ya pra awanîkon moropai a'tu'mîra awanîkon. Moropai tiaronkon sa'manta'pî mîrîrî wenai.

31 Porque, se nos julgássemos a nós mesmos, não seríamos julgados.

31Mîrîrî namai uurî'nîkon esera'ma e'pai awanî, uyeserukon yako'menka e'pai awanî, î' ton pra esepu'nîto'pe esenumenkanto' ya'. Mîrîrî warantî e'nî ya, Paapaya uurî'nîkon taruma'tî pepîn.

32 Mas, quando julgados, somos disciplinados pelo SENHOR, para não sermos condenados com o mundo.

32Tîîse mîrîrî warantî imakui'pî pe e'nî ye'nen, Uyepotorîkonya uurî'nîkon taruma'tî mîrîrî uyeserukon rumakato'pe, imakui'pî ku'nenan pokonpe uurî'nîkon yenumî tîuya namai apo' ya'.

33 Assim, pois, irmãos meus, quando vos reunis para comer, esperai uns pelos outros.

34 Se alguém tem fome, coma em casa, a fim de não vos reunirdes para juízo. Quanto às demais coisas, eu as ordenarei quando for ter convosco.

1 Coríntios 12

Acerca de dons espirituais

1 A respeito dos dons espirituais, não quero, irmãos, que sejais ignorantes.

2 Sabeis que, outrora, quando éreis gentios, deixáveis conduzir-vos aos ídolos mudos, segundo éreis guiados.

3 Por isso, vos faço compreender que ninguém que fala pelo Espírito de Deus afirma: Anátema, Jesus! Por outro lado, ninguém pode dizer: SENHOR Jesus!, senão pelo Espírito Santo.

33Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', î' pensa eeperepîkon ya, Uyepotorîkon sa'mantato' pî' tîwenpenatai awentamo'kato'kon pî', tiaronkon nîmî'tî to' pokonpe awentamo'kakonpa.

34Tîîse anî' wanî ya emi'ne akore'ta'nîkon, mîîkîrî entamo'ka e'pai awanî tewî' ta, eeperepîkon rawîrî, Paapaya atarumatîkon namai. Mîrîrî pî' neken tauya sîrîrî. Tiaron moro man eseurîmato', tîîse akore'ta'nîkon erepansa' yai, mîrîrî pî' ayeurîmauya'nîkon.

1 Coríntios 12

Morî Yekaton Wannî Nîtîrîkon

1Uyonpayamî', eseurîma sîrîrî î' kai'ma Morî Yekaton Wannî nîtîrî pî' esenyaka'manto'pe Paapa tonpe. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wai.

2Maasa pra pena Paapa epu'tîya'nîkon pra awanîkon yai, mia' ke ikonekasa' eseurîmakoi pepîn yapurî'pîya'nîkon teesenku'tîi.

3Mîrîrî ye'nen epu'tîya'nîkon yu'se wai, î' wanî Paapa eseurîma Morî Yekaton Wannî wenai. Moropai mîrîrî wanî pra awanî ya, î' wanî tiaron eseurîma. Sîrîrî warantî epu'tîya'nîkon: Morî Yekaton Wannî maimu pe anî' eseurîma ya, eeseurîma pepîn: —Jesus taruma'tîtî —taiya pepîn, maasa pra Morî Yekaton Wannî wanî ye'nen iipia. Moropai Morî Yekaton Wannî ton pînya —Uyepotorî pe Jesus wanî —taa pepîn, maasa pra iipia Morî Yekaton Wannî ton pra awanî ye'nen.

4 Ora, os dons são diversos, mas o Espírito é o mesmo.

5 E também há diversidade nos serviços, mas o SENHOR é o mesmo.

6 E há diversidade nas realizações, mas o mesmo Deus é quem opera tudo em todos.

7 A manifestação do Espírito é concedida a cada um visando a um fim proveitoso.

8 Porque a um é dada, mediante o Espírito, a palavra da sabedoria; e a outro, segundo o mesmo Espírito, a palavra do conhecimento;

9 a outro, no mesmo Espírito, a fé; e a outro, no mesmo Espírito, dons de curar;

10 a outro, operações de milagres; a outro, profecia; a outro, discernimento de espíritos; a um, variedade de línguas; e a outro, capacidade para interpretá-las.

4Morî Yekaton Wannî nîtîrî yeseru wanî tu'ke. Tîîse tamî'nawîrî mîrîrî tîrîtîpon wanî tiwin.
5Mîrîrî intîrî'pî esenyaka'manto' yeseru wanî mîrîrî tu'ke, tîîse mîîkîrî uyepotorîkon wanî tiwin.
6Tiwin pî' e'nî tanne, esenyaka'man epu'nen pe Morî Yekaton Wannî nîtîrî ke. Tîîse tiwinan Paapaya uurî'nîkon yenyaka'ma tiwin pî' e'nî tanne esenyaka'manto' ku'to'pe.
7Mîrîrî ye'nen eesepu'tî, anî' pia Morî Yekaton Wannî wanî iteseru wenai. Maasa pra î' rî kupîiya, ikupîiya tamî'nawîronkon pîika'tîto'pe. Mîrîrî ton pe Paapaya itîrî'pî tiwin pî' uurî'nîkon kaisarî.
8See warantî ikupîiya: Tiwinan pia epu'nen pe awe'to' ton tîrîiya, tiaronkon yeurîmato'peiya Paapa yeseru pî'. Moropai tiaron pia itîrîiya pakko pepîn eeseurîmato'pe, Paapa maimu pî' pemonkonyamî'ya epu'to'pe î' kai'ma tîpîika'tîkon Paapaya.
9Mîîkîrî Morî Yekaton Wannîya itîrî tiaron pia innape tîku'toi'ya ton, eepîremato'pe. Moropai tînesatî yapisî tîuya epu'tîiya. Moropai tiaron pia meruntî tîrîiya pri'yawonkon pepîn yepi'tîto'peiya.
10Moropai tiaron pia meruntî tîrîiya ikupî eserîkan pepîn ku'to'peiya. Moropai tiaron pia itîrîiya itekare Paapa winîpainon ekareme'to'peiya tiaronkon pî'. Moropai tiaron pia epu'nen tîrîiya mîrîrî itekare tîwinîpaino pe awanî epu'to'peiya, moropai tiaron winîpaino pe awanî

epu'to'peiya nîrî, Morî Yekaton Wannî winîpaino pe pra. Moropai tiaron pia itîrîiya tiaronkon maikon ku'to'peiya to' maimu tepu'se pra. Moropai tiaron pia itîrîiya, mîrîrî ye'ka tiaronkon maikon ekareme'to'peiya, î' taasa' mîrîrî maiya ekareme'to'peiya.

11 Mas um só e o mesmo Espírito realiza todas estas coisas, distribuindo-as, como lhe apraz, a cada um, individualmente.

11Tamî'nawîrî mîrîrîkon wanî mîîkîrî Morî Yekaton Wannî nîkupî pe. Mîîkîrîya itîrî si'ta tiwin pî' e'nî tanne, itu'se tîwanî pîkîrî.

A unidade orgânica da igreja

Tiwin Uyesa'kon Tîîse Tu'ke Iwaikkatoi Wanî

12 Porque, assim como o corpo é um e tem muitos membros, e todos os membros, sendo muitos, constituem um só corpo, assim também com respeito a Cristo.

12Mîrîrî warantî ikupîiya, maasa pra Cristo yarakkîrî uurî'nîkon e'to' wanî pemonkon esa' warantî. Tiwin pemonkon esa' tîîse tu'ke itemanne wanî i'pukon, moropai itenyakon, itenukon mîrîrîkon wanî tu'ke. Mîrîrî tîîse tu'ke tiwinan pemonkon pe awanî. Mîrîrî warantî uurî'nîkon wanî, Cristo esa' pe.

13 Pois, em um só Espírito, todos nós fomos batizados em um corpo, quer judeus, quer gregos, quer escravos, quer livres. E a todos nós foi dado beber de um só Espírito.

13Tamî'nawîronkon uurî'nîkon Judeuyamî', moropai Judeuyamî' pepîn moropai itesa' pînon moropai tesa' kenankon wanî tiwin. Maasa pra uurî'nîkon yenpatakona tîuya yai Morî Yekaton Wannîya uurî'nîkon kupî'pî tiwin, uyesa'kon pe awe'to'pe. Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî tîrî'pî Paapaya tiwin pî' e'nî tanne uurî'nîkon pia aako'manto'pe uyarakkîrî'nîkon.

14 Porque também o corpo não é um só membro, mas muitos.

14A'kî, pemonkon esa' wanî pepîn iwaikkatoi pe iku'sa' pe. Tîîse awanî tamî'nawîrî itemanne wanî yarakkîrî.

15 Se disser o pé: Porque não sou mão, não sou do corpo; nem por isso deixa de ser do corpo.

15Mîrîrî warantî tîîse i'puya taa ya: —Î' wani' awanî ye'nen itenya pe pra uurî wanî'pî? Ipî' e'pai pra wai —taiya eserîke

pra awanî. Maasa pra iwaikkatoi pe tîwanî ye'nen, ipoi eemo'ka eserîke pra awanî.

16 Se o ouvido disser: Porque não sou olho, não sou do corpo; nem por isso deixa de o ser.

16Moropai ipanaya taa ya: —Î' wani' awanî ye'nen itenu pe pra uurî wanî'pî? Mîrîrî ye'nen emo'ka sîrîrî ipoi —taiya eserîke pra awanî, iwaikkatoi pe tîwanî ye'nen.

17 Se todo o corpo fosse olho, onde estaria o ouvido? Se todo fosse ouvido, onde, o olfato?

17Tîîse tamî'nawîrî itenu pe awanî ya, o'non ye'ka pe î' rî eta uurî'nîkonya e'painon? Moropai tamî'nawîrî ipana pe awanî ya, î' kai'ma î' pu'nîku e'painon? Î' pu'nîku pepîn.

18 Mas Deus dispôs os membros, colocando cada um deles no corpo, como lhe aprouve.

18Tîîse Paapaya tiwin pî' e'nî tanne ipata'se'kon ya' itîrî'pî uyesa'kon pî' itu'se tîwanî yawîrî.

19 Se todos, porém, fossem um só membro, onde estaria o corpo?

19Tîîse tamî'nawîrî tiwin e'pai itemanne wanî ya, itesa' ton pra awanî e'painon.

20 O certo é que há muitos membros, mas um só corpo.

20Tîîse tiwin pra, tu'ke itemanne awanî tîîse, tiwin itesa' awanî.

21 Não podem os olhos dizer à mão: Não precisamos de ti; nem ainda a cabeça, aos pés: Não preciso de vós.

21Mîrîrî ye'nen itenuya taa eserîke pra awanî itenya pî': —Ayu'se pra wai —taiya eserîke pra awanî. Moropai ipu'paiya taa eserîke pra awanî i'pu pî': —Ayu'se pra wai —taiya eserîke pra awanî.

22 Pelo contrário, os membros do corpo que parecem ser mais fracos são necessários;

22Maasa pra mîrîrî a'tu'mîra panpî' tîwe'sen temanne yu'se uyesa'kon wanî.

23 e os que nos parecem menos dignos no corpo, a estes damos muito maior honra; também os que em nós não são decorosos revestimos de especial honra.

23Moropai mîrîrî î' pe pra rî awanî kai'ma esenumenkanto' teuren tîîse mîrîrî wakîma e'pai awanî. Moropai mîrîrî napontî morî pe e'nîto'pe. Moropai iwaikkatoikon imakui'pî pe panpî' tîwe'sen mîrîrî yenomî e'pai awanî, tiaronkonya era'ma namai.

24 Mas os nossos membros nobres não têm necessidade disso. Contudo, Deus

24Tîîse tiaronkon morîkon panpî' kupî pepîn mîrîrî warantî. Mîrîrî warantî

coordenou o corpo, concedendo muito mais honra àquilo que menos tinha,

Paapaya tu'ke si'ta ikupî'pî uyemannekon ton. Mîrîrî ye'nen morî pe tîwe'sen yenomî pepîn, tîîse imakui'pî panpî' tîwe'sen mîrîrî yenomî e'pai awanî.

25 para que não haja divisão no corpo; pelo contrário, cooperem os membros, com igual cuidado, em favor uns dos outros.

25Mîrîrî warantî ikupîiya, mîrîrî uyesa'kon yemanne esenyaka'manto'pe tîmurukun pe, î' iwaikkatoi e'taruma'tî namai, tîîse morî pe, e'to' yawîrî ko'mannîto'pe.

26 De maneira que, se um membro sofre, todos sofrem com ele; e, se um deles é honrado, com ele todos se regozijam.

26Mîrîrî ye'nen tiwin iwaikkatoiya tîmoron epu'tî ya, tamî'nawîrî uyesa'konya epu'tî ikaisarî. Mîîwîni pra awanî ya, morî pe tiaron iwaikkatoi yapurî anî'ya ya, tamî'nawîrî uyesa'kon yapurîiya nîrî.

27 Ora, vós sois corpo de Cristo; e, individualmente, membros desse corpo.

27Mîrîrî warantî tiwin pî' e'nî tanne, uurî'nîkon wanî sîrîrî Cristo esa' pe. Iwaikkatoi pe e'nî sîrîrî.

28 A uns estabeleceu Deus na igreja, primeiramente, apóstolos; em segundo lugar, profetas; em terceiro lugar, mestres; depois, operadores de milagres; depois, dons de curar, socorros, governos, variedades de línguas.

28Mîrîrî ye'nen Paapaya tîpemonkonoyamî' tîrî'pî to' pata'se'kon ya' tonpayamî' kore'ta to' esenyaka'mato'pe. E'mai' pe tînaipontîkon ton tîrî'pîiya to' pata'se' ya'. Moropai to' ye'ma'pî pî' tîmaimu ekareme'nenan tîrî'pîiya. Moropai inkamoro ye'ma'pî pî' pemonkonyamî' yenupanenan. Moropai mîrîrî tîpo tîku'sen pepîn ku'nenan. Moropai mîrîrî tîpo pri'yawonkon pepîn yepi'tînenan. Moropai tiaronkon pîika'tînenankon. Moropai tiaronkon ye'mai'norî tonkon. Moropai tiaronkon maikon ku'nenan tonkon, ipî' teesenupai pra. Tamî'nawîrî inkamoro tîrî'pîiya tîpemonkonoyamî' kore'ta soosi ta to' esenyaka'mato'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 Porventura, são todos apóstolos? Ou, todos profetas? São todos mestres? Ou, operadores de milagres?

30 Têm todos dons de curar? Falam todos em outras línguas? Interpretam-nas todos?

31 Entretanto, procurai, com zelo, os melhores dons.

O amor é o dom supremo

E eu passo a mostrar-vos ainda um caminho sobremodo excelente.

1 Coríntios 13

1 Ainda que eu fale as línguas dos homens e dos anjos, se não tiver amor, serei como o bronze que soa ou como o címbalo que retine.

2 Ainda que eu tenha o dom de profetizar e conheça todos os mistérios e toda a ciência; ainda que eu tenha tamanha fé, a ponto de transportar montes, se não tiver amor, nada serei.

29Tîîse inkamoro wanî pepîn tamî'nawîrî taipontîsanon pe. Moropai Paapa maimu ekareme'nenan pe tamî'nawîronkon wanî pepîn. Moropai pemonkonyamî' yenupanenan pe tamî'nawîronkon wanî pepîn. Moropai tamî'nawîronkonya tîku'sen pepîn kupî pepîn.

30Moropai tamî'nawîronkonya pri'ya pra tîwe'sanon yepi'tî pepîn. Moropai tamî'nawîronkonya tiaron maikon kupî pepîn teesenupai pra ipî'. Moropai tamî'nawîronkonya î' taasa' mîrîrî tiaronkon maikonya ekaremekî pepîn.

31Tîîse morî panpî' Morî Yekaton Wannî nîtîrî yu'se e'tî, mîrîrî yapisîkonpa. Tarîpai mîrîrî warantî aako'mamîkon tanne, ipîkku panpî' ankupîkon ton ekaremekîuya sîrîrî.

1 Coríntios 13

E'sa'namanto'

1Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' maimu kupîuya ya morî pe, moropai inserîyamî' maimu nîrî kupîuya ya, tîîse e'sa'namato' ton pra awanî ya, î' pe pra rî awanî e'painon. Î' rî tauya ya, tauya se' tapairî, turun turun taawon warantî, maasa pra tiaron yeurîmauya umaimu ke neken, mîîkîrî tîsa'namai pra.

2Moropai uurîya morî pe Paapa maimu ekaremekî ya, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pî' epu'nen pe wanî ye'nen, moropai tamî'nawîron epu'tîuya ya, anî' nepu'tî pepîn, tîîse Paapa nepu'tî epu'tîuya ya, moropai kure'ne innape ikupîuya wenai wî' mo'tanîpîuya ya,

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ipata'se' yapai tiaron pata pona, tîîse e'sa'namato' ton pra awanî ya tiaronkon yarakkîrî î' pe pra rî uurî wanî.

3 E ainda que eu distribua todos os meus bens entre os pobres e ainda que entregue o meu próprio corpo para ser queimado, se não tiver amor, nada disso me aproveitará.

3Moropai tamî'nawîrî uyemanne pe tîwe'sen tîrîuya ya, tîwe'taruma'tîsanon pia to' pîika'tîto'peuya, moropai ⌞Paapa esenyaka'mato' wenai⌟ uusa'mantato'pe eturumaka ya, upo'tîto'pe to'ya, tîîse e'sa'namato' ton pra si'ma mîrîrî kupîuya ya, î' pe pra rî awanî. Î' eporîuya pepîn mîrîrî wenai.

4 O amor é paciente, é benigno; o amor não arde em ciúmes, não se ufana, não se ensoberbece,

4Maasa pra e'sa'namanto' wanî teekore'masen pe pra, morî pe awanî. Moropai e'sa'namanto' wanî ikinmuwanî emapu'tînen pe pra. Moropai mîî pe e'nî emapu'tînen pepîn, tiaronkon yentai atapurîn emapu'tînen pepîn.

5 não se conduz inconvenientemente, não procura os seus interesses, não se exaspera, não se ressente do mal;

5E'sa'namanto' yarakkîrî e'nî ya, tiaronkon tînamai pra eseurîman pepîn. Moropai uuwarîrî'nîkon neken esenumenkan pepîn tîîse tiaronkon pî' nîrî enpenatan. Atatasi'sirunpai pra e'nî pepîn, tiaronkon kupî pepîn uyewanmakon pe, uwinîkî'nîkon to' nîkupî'pî wenai, tîîse to' sa'nama.

6 não se alegra com a injustiça, mas regozija-se com a verdade;

6E'sa'namanto' yarakkîrî tîwe'sen pemonkon atausinpa pepîn imakui'pî pî'. Tîîse aatausinpa yairon pî'.

7 tudo sofre, tudo crê, tudo espera, tudo suporta.

7Pemonkon tonpa sa'namanen ko'mamî pepîn teesewankono'mai tonpa pî'. Tîîse innape ikupî pî' aako'mamî. Tîwîrî mîîkîrîya morî kupî nîmîkî pî' aako'mamî teeseta'kai pra. Tamî'nawîrî yapîtanîpîiya.

8 O amor jamais acaba; mas, havendo profecias, desaparecerão; havendo

8Sîrîrî e'sa'namanto' wanî ipatîkarî tîîko'mansen pe taatareti'kasen pe pra.

línguas, cessarão; havendo ciência, passará;

Tîîse mîrîrî warantî pra Morî Yekaton Wannî nîtîrî wanî. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nenanya ekaremekî yaretî'ka. Tamî'nawîrî î' e'kupî to' nekaremekî'pî e'ku'sa' wanî. Moropai tiaronkon maikon ku'nenan nîkupî ataretî'ka. Inî'rî to' eseurîma pepîn tiaronkon mai pe. Moropai Morî Yekaton Wannî epu'nen ke tiaronkon panama anî'ya ya, maasa mîrîrî to' esenyaka'mato' ataretî'ka. Inî'rî tiaronkon yenupa to'ya pepîn.

9 porque, em parte, conhecemos e, em parte, profetizamos.

9Maasa pra see warantî awanî sîrîrî. Sîrîrî tîpose Paapa winîpainon epu'nen wanî tamî'nawîrî pra, mîî pîkîrî neken epu'tî. Mîrîrî ye'nen Paapa yeseru pî' pemonkonyamî' yenupa mararî, e'to' yawîrî pra.

10 Quando, porém, vier o que é perfeito, então, o que é em parte será aniquilado.

10Tîîse î' pensa Cristo erepamî yai sîrîrî non pona, awanî kupî sîrîrî e'to' yawîrî, mîî pîkîrî pra tîîko'mansen pe. Mîrîrî yai mîî pîkîrî tîwe'sen pî' eseurîman pepîn, inî'rî yapurî pepîn.

11 Quando eu era menino, falava como menino, sentia como menino, pensava como menino; quando cheguei a ser homem, desisti das coisas próprias de menino.

11A'kî, see warantî awanî: Pena more pe wanî yai, eseurîmato' e'pîtî'pî more eseurîmato' warantî. Moropai esenumenkato' e'pîtî'pî more esenumenkato' warantî. Tarîpai sîrîrîpe uuto'pansa' ye'nen, inî'rî more esenumenka warantî esenumenka pra wai. Maasa pra inî' panpî' epu'tîuya ye'nen.

12 Porque, agora, vemos como em espelho, obscuramente; então, veremos face a face. Agora, conheço em parte; então, conhecerei como também sou conhecido.

12Tîîse sîrîrî tîpose tamî'nawîrî epu'tî pepîn, î' kai'ma Paapa yeseru wanî. Ipoi'pî wanamari ya' esera'man warantî awanî, maasa pra mararî, iwaikkatoi pe

13 Agora, pois, permanecem a fé, a esperança e o amor, estes três; porém o maior destes é o amor.

esera'man. Sîrîrîpe mararî epu'tîuya, tîîse mîrîrî yai e'to' yawîrî epu'tîuya, tamî'nawîrî uyepu'tî Paapaya warantî.
13Tîîse sîrîrî tîpose Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî, unkupîkon ton pe ko'mamî sîrîrî. Innape ikupî pî' ko'mannî e'pai awanî. Moropai iwinîpai tamî'nawîrî morî intîrî yapisî nîmîkî pî' ko'mannî e'pai awanî. Moropai tiaronkon sa'nama pî' ko'mannî e'pai awanî. Moropai mîrîrî kore'ta e'sa'namanto' wanî ipîkku pe, tiaronkon yentai.

1 Coríntios 14

O dom de profecia é superior ao de línguas

1 Segui o amor e procurai, com zelo, os dons espirituais, mas principalmente que profetizeis.

2 Pois quem fala em outra língua não fala a homens, senão a Deus, visto que ninguém o entende, e em espírito fala mistérios.

3 Mas o que profetiza fala aos homens, edificando, exortando e consolando.

4 O que fala em outra língua a si mesmo se edifica, mas o que profetiza edifica a igreja.

1 Coríntios 14

Morî Yekaton Wannî Nîtîrî Tiaron

1Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', kure'ne awe'sa'namakon e'pai awanî. Moropai mîrîrî Morî Yekaton Wannî nîtîrîkon yuwaya'nîkon e'pai awanî. Tîîse mîrîrî kore'ta pemonkonyamî' pî' Paapa maimu ekaremekî yuwaya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî yu'se awanîkon e'pai awanî inî' panpî', tiaron yuwaya'nîkon yentai.
2Maasa pra anî' eseurîma ya tîku'sen pepîn mai ta, mîîkîrî eseurîma mîrîrî Paapa pî' neken, pemonkonyamî' pî' pra. Tîîse eeseurîma tekaton ke neken, yairon anî' nepu'tî pepîn pî'. Mîrîrî ye'nen anî'ya eeseurîmato' epu'tî pepîn.
3Tîîse anî'ya Paapa maimu ekaremekî ya, ekaremekîiya pemonkonyamî' ton pe, to' pîika'tîto' ton pe, to' meruntîtannî'to'pe moropai meruntî ke to' e'to'pe.
4Tîîse anî' teeseurîmasen wanî ya tîku'sen pepîn mai ta, mîîkîrî e'pîika'tî tîîwarîrî. Tîîse anî'ya Paapa maimu ekaremekî ya,

mîîkîrîya tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan pîika'tî.

5 Eu quisera que vós todos falásseis em outras línguas; muito mais, porém, que profetizásseis; pois quem profetiza é superior ao que fala em outras línguas, salvo se as interpretar, para que a igreja receba edificação.

5Tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya tîku'sen pepîn mai kupî yu'se wai seru' pepîn. Tîîse mîrîrî yentai Paapa maimu ekaremekîya'nîkon yu'se wai. Maasa pra anî'ya Paapa maimu ekaremekî ya, mîîkîrî wanî mîrîrî manni' mai tîku'sen pepîn ku'nen yentai, tamî'nawîronkonya imaimu eta warantî pra. Tîîse anî'ya mîrîrî imaimu ekareme'sa' ya tiaronkonya epu'to'pe, mîrîrî warantî nîrî tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan pîika'tîiya e'painon.

6 Agora, porém, irmãos, se eu for ter convosco falando em outras línguas, em que vos aproveitarei, se vos não falar por meio de revelação, ou de ciência, ou de profecia, ou de doutrina?

6Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', î' pensa akore'ta'nîkon erepansa' eseurîma ya tîku'sen pepîn mai ta epu'tîya'nîkon e'painon? Kaane, epu'tîya'nîkon pepîn. Tîîse epu'tîya'nîkon e'painon Paapaya itîîsa' ya eseurîmato'pe amîrî'nîkon pî' epu'nen tîîsa' Paapaya ya, tîmaimu î' e'kupî ekareme'to'peuya. Amîrî'nîkon yenupato'peuya itîîsai'ya ya, mîrîrî epu'tîya'nîkon e'painon.

7 É assim que instrumentos inanimados, como a flauta ou a cítara, quando emitem sons, se não os derem bem distintos, como se reconhecerá o que se toca na flauta ou cítara?

7Mîrîrî warantî nîrî to' waiyi te'nunpasen flauta wanî, moropai harpa. Ye'nunpanenya ye'nunpa î' kupî tîuya'nîkon epu'to'pe etanenanya. Tîîse aronne ye'nunpaiya pra awanî ya, o'non ye'ka pe mîrîrî epu'tî to'ya e'painon? Epu'tî to'ya pepîn.

8 Pois também se a trombeta der som incerto, quem se preparará para a batalha?

8A'kî, suraraya tîsinarî ye'nunpa ya, tonpayamî' ekonekato'pe ye'nunpaiya. Tîîse morî pe aronne ye'nunpaiya pra awanî ya, itonpayamî' ekoneka pepîn e'painon epîi tuutîkonpa.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Assim, vós, se, com a língua, não disserdes palavra compreensível, como se entenderá o que dizeis? Porque estareis como se falásseis ao ar.

10 Há, sem dúvida, muitos tipos de vozes no mundo; nenhum deles, contudo, sem sentido.

11 Se eu, pois, ignorar a significação da voz, serei estrangeiro para aquele que fala; e ele, estrangeiro para mim.

12 Assim, também vós, visto que desejais dons espirituais, procurai progredir, para a edificação da igreja.

13 Pelo que, o que fala em outra língua deve orar para que a possa interpretar.

14 Porque, se eu orar em outra língua, o meu espírito ora de fato, mas a minha mente fica infrutífera.

15 Que farei, pois? Orarei com o espírito, mas também orarei com a mente; cantarei com o espírito, mas também cantarei com a mente.

9Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon eseurîmato' wanî. Tiaronkonya î' taato'ya'nîkon pe awanî epu'tî pepîn, maasa pra tiaron mai ta eeseurîmakon ye'nen. Mîrîrî amaimu eta to'ya pepîn tiwin kin. Mîrîrî ye'nen eeseurîmato'kon wanî î' pe pra rî anî'ya epu'tî pepîn.
10Inna seru' pepîn, tu'ke mai man sîrîrî non po se' kaisaron pepîn. Tîîse tiwin pî' si'ma iku'nenanya tîmaimukon epu'tî.
11Tîîse uurîya tiaron maimu eta ya, î' taato'pe epu'tîuya pepîn, umaimu pe pra awanî ye'nen. Moropai mîrîrî warantî nîrî mai ku'nenya umaimu epu'tî pepîn. Mîrîrî ye'nen ka'ran pe awanî upî', tiaron pe awanî umaimu etaiya pra awanî ye'nen.
12Moriya mîrîrî Morî Yekaton Wannî nîtîrî yu'se awanîkon ya, yuwatî, tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan pîika'tîto'kon ton.
13Mîrîrî yu'se awanîkon ye'nen, anî' wanî ya teeseurîmasen tîku'sen pepîn mai ta, mîîkîrîya esatî e'pai awanî Paapa pî', mîrîrî mai tînkupî ekareme'toi'ya ton tîîto'peiya, pemonkonyamî'ya epu'to'pe.
14A'kî, uurî epîrema ya tiaron mai ta, uyekaton ke epîrema, tîîse mîrîrî mai pî' esenumenka pra, î' taato'pe awanî.
15Mîrîrî ye'nen î' kupîuya e'pai man? Sa'nîrî ikupîuya, epîrema e'pai man tîku'sen pepîn mai ta uyekaton ke, moropai umaimu ta nîrî epîrema epu'tîi'ma esenumenkato' ya'. Mîrîrî warantî eserenka tîku'sen pepîn mai ta

uyekaton ke, moropai umaimu ta nîrî eserenka epu'tîi'ma.

16 E, se tu bendisseres apenas em espírito, como dirá o indouto o amém depois da tua ação de graças? Visto que não entende o que dizes;

16Maasa pra tîku'sen pepîn mai ta eepîremakon ya ayekatonkon ke, o'non ye'ka pe tiaron pemonkonya eepîremato'kon epu'tî, amaimukon epu'tî tîuya warantî pra? Mîrîrî ye'nen —Mîrîrî warantî morî amîrî, Paapa —taiya pepîn, eepîremato'kon eta tîuya yai, î' taaya'nîkon pe epu'tî tîuya pra tîwanî ye'nen.

17 porque tu, de fato, dás bem as graças, mas o outro não é edificado.

17Teuren eepîremakon tanne morî pe tîîse, amaimukon etanen e'pîika'tî eserîke pra awanî, maasa pra amaimukon epu'tî tîuya warantî pra.

18 Dou graças a Deus, porque falo em outras línguas mais do que todos vós.

18—Morî pe man, Paapa —tauya Paapa pî'. Maasa pra tîîku'sen pepîn mai ta epîrema ye'nen, amîrî'nîkon yentai mai ku'nen uurî.

19 Contudo, prefiro falar na igreja cinco palavras com o meu entendimento, para instruir outros, a falar dez mil palavras em outra língua.

19Tîîse soosi ta innape Jesus ku'nenan epere'sa' yai, mararî, mia'taikinan mai ke neken to' anenupapai wai to' maimu ta, tu'kan 10.000 kaisarî mai ke, tiaron mai tîpu'sen pepîn ta to' yenupauya yentai. Maasa pra î' taato'pe umaimu wanî epu'tî to'ya yu'se wanî ye'nen.

Os dons em face dos visitantes na igreja

20 Irmãos, não sejais meninos no juízo; na malícia, sim, sede crianças; quanto ao juízo, sede homens amadurecidos.

20Uyonpayamî', mîrîrî Morî Yekaton Wannî nîtîrîkon pî' moreyamî' warantî teesenumenkai pra e'tî. Tîîse eesenumenkakon yu'se wai a'yeke'ton pe tîwe'sen pemonkon esenumenka warantî tepu'se. Tîîse imakui'pî ankupîkon pî' more pe awanîkon yu'se wai mîrîrî tepu'se pra. ⌞Tu'ke mai, tepu'sen pepîn ke eeseurîmakon ye'nen, kure'ne Paapa

21 Na lei está escrito: Falarei a este povo
por homens de outras línguas e por lábios
de outros povos, e nem assim me ouvirão,
diz o SENHOR.

22 De sorte que as línguas constituem um
sinal não para os crentes, mas para os
incrédulos; mas a profecia não é para os
incrédulos, e sim para os que crêem.

23 Se, pois, toda a igreja se reunir no
mesmo lugar, e todos se puserem a falar
em outras línguas, no caso de entrarem
indoutos ou incrédulos, não dirão,
porventura, que estais loucos?

wakîri pe awanîkon kai'ma teesenumenkai
pra e'tî.」
21Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'
man, taasai'ya man see warantî: —
Insamoro upemonkonoyamî' pî' eseurîma
taasa' Paapaya man. Eseurîma pe wai
pemonkonyamî' ka'ran pe tîwe'sanon
winîpai tîmaimukon ku'nenan winîpai.
Tîîse mîrîrî warantî eseurîma tanne,
upemonkonoyamî' ko'mamî umaimu
tîpîinamai pra *(Is 28.11,12)* —taasai'ya man,
「tîmaimu yawîronkon pepîn pî'.」
22Mîrîrî ye'nen epu'tî'nîkon, tîku'sen pepîn
mai ku'to' tîrî Morî Yekaton Wannîya
manni'kan Paapa maimu yawîronkon
pepîn netaton pe, moropai tîkupî'pîkon pî'
to' esenumenkato'pe. Mîrîrî wanî pepîn
imaimu yawîronkon ton pe. Tîîse Paapa
maimu ekareme'to'pe to'ya Morî Yekaton
Wannîya itîrî'pî, innape Cristo ku'nenan
pia, iwakîri pe tîwanîkon epu'to'pe to'ya.
Tîîse innape Paapa ku'nenan pepîn pia
itîîsai'ya pra man.
23Esenumenkatî maasa. Tamî'nawîronkon
innape Jesus ku'nenan eseurîma ya
tîku'sen pepîn mai ta, moropai
pemonkonyamî' erepamî akore'ta'nîkon,
Paapa epu'nenan pepîn. Mîîwîni pra awanî
ya tiaron erepamî Morî Yekaton Wannî
nîtîrî'pî pî' esenupa'pî pepîn. Mîrîrî mai
tîku'sen pepîn ta eeseurîmakon eta
tîuya'nîkon ya, inkamoroya taa eserîke
wanî apî'nîkon: —Ayawî'pankon
inkamoro —taa eserîke awanî apî'nîkon,
amaimukon epu'tî to'ya pra awanî ye'nen.

24 Porém, se todos profetizarem, e entrar algum incrédulo ou indouto, é ele por todos convencido e por todos julgado;

24Tîise tamî'nawîrî amîrî'nîkonya Paapa maimu ekaremekî ya aronne, moropai akore'ta'nîkon pemonkon erepamî Paapa epu'nen pepîn mîîwîni pra awanî ya tiaron Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî pî' esenupa'pî pepîn pemonkon erepamî ya, inkamoroya amaimukon eta, moropai to' esenumenka mîrîrî tîneta'pîkon pî', imakui'pî pe tîwanîkon pî'. Mîrîrî ye'nen innape awanî kupî to'ya, yairon pe awanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.

25 tornam-se-lhe manifestos os segredos do coração, e, assim, prostrando-se com a face em terra, adorará a Deus, testemunhando que Deus está, de fato, no meio de vós.

25Mîrîrî wenai inkamoro yeseru imakui'pî pe tîwe'sen yenpo Paapaya. Moropai inkamoro e'sekunka Paapa yapurîkonpa. Taa to'ya: —Yairî pu'kuru see Paapa man amîrî'nîkon pia —taa to'ya.

A necessidade de ordem no culto

Î' Kai'ma Soosi Ta E'nî Yeseru

26 Que fazer, pois, irmãos? Quando vos reunis, um tem salmo, outro, doutrina, este traz revelação, aquele, outra língua, e ainda outro, interpretação. Seja tudo feito para edificação.

26Uyonpayamî', tamî'nawîrî eseurîma'pî seeni'. Î' ankapai uurî e'to' wanî sîrîrî see warantî: A'kî, soosi ta eemurukuntîkon yai Paapa yapurîi, tiwin uyonpakon moro awanî teeserenkasen. Moropai tiaron moro awanî yenupaton. Moropai tiaron moro wanî tîpî' Paapa nekaremekî'pî anekareme'painon. Moropai tiaron moro wanî itekare anekareme'painon tîku'sen pepîn mai ta. Moropai tiaron moro awanî tîku'sen pepîn mai ta mîîkîrî nekaremekî'pî itekare anekareme'pai tîwe'sen î' taasa' maiya epu'to'pe. Tamî'nawîrî mîrîrîkon kupî e'pai awanî tiaronkon innape Jesus ku'nenan pîika'tîto' ton pe.

27 No caso de alguém falar em outra língua, que não sejam mais do que dois ou

27A'kî, akore'ta'nîkon tiaronkon teeseurîmasanon tîku'sen pepîn mai ta wanî ya, inkamoro eseurîma e'pai man

quando muito três, e isto sucessivamente, e haja quem interprete.

asakî'ne eseurîwî'ne kaisarî neken, tamî'nawîronkon eseurîma pra. Tîîse to' eseurîma e'pai awanî ese'ye'ma'pî pî'. Moropai tamî'nawîronkonya epu'to'pe, î' taasa' mîrîrî maiya ekareme'nenya ekaremekî e'pai awanî, tîîpia Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî wenai.

28 Mas, não havendo intérprete, fique calado na igreja, falando consigo mesmo e com Deus.

28Tîîse î' taato'pe mîrîrî maiya ekareme'nen pe pra awanî ya, to' eseurîma e'pai pra awanî, tîîse tîîwarîrî'nîkon neken Paapa yarakkîrî to' eseurîma e'pai awanî tewankon ya'.

29 Tratando-se de profetas, falem apenas dois ou três, e os outros julguem.

29Asakî'nankon eseurîwî'nankonya itekare ekaremekî e'pai man. Moropai tiaronkonya to' nekaremekî itekare eta e'pai man.

30 Se, porém, vier revelação a outrem que esteja assentado, cale-se o primeiro.

30Mîrîrî to' eseurîma tanne, Paapaya tekare ekaremekî ya, tiaron akore'tawon pia, mîîkîrî e'mai' pe teeseurîmasen tî'napamî e'pai man, tiaron eseurîma etapa.

31 Porque todos podereis profetizar, um após outro, para todos aprenderem e serem consolados.

31Mîrîrî warantî tiwin pî' si'ma eeseurîmakon e'pai man. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkonya epu'to'pe moropai epu'sa' tîuya'nîkon wenai, inî' panpî' Paapa maimu yawîrî to' ko'manto'pe tîrumakai pra.

32 Os espíritos dos profetas estão sujeitos aos próprios profetas;

32Teeseurîmasen itekare Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî pî' mîîkîrî atî'napamî eserîke awanî, tiaron teeseurîmasen pata'se' ton pe.

33 porque Deus não é de confusão, e sim de paz. Como em todas as igrejas dos santos,

33Maasa pra se' tapairî eseurîman yu'se pra Paapa man, tiaronkon yaka'ma ye'ka pe. Tîîse morî pe eseurîman yu'se awanî, e'to' yawîrî e'nîto'pe.

34 conservem-se as mulheres caladas nas igrejas, porque não lhes é permitido falar; mas estejam submissas como também a lei o determina.

35 Se, porém, querem aprender alguma coisa, interroguem, em casa, a seu próprio marido; porque para a mulher é vergonhoso falar na igreja.

36 Porventura, a palavra de Deus se originou no meio de vós ou veio ela exclusivamente para vós outros?

37 Se alguém se considera profeta ou espiritual, reconheça ser mandamento do SENHOR o que vos escrevo.

38 E, se alguém o ignorar, será ignorado.

39 Portanto, meus irmãos, procurai com zelo o dom de profetizar e não proibais o falar em outras línguas.

40 Tudo, porém, seja feito com decência e ordem.

34Tamî'nawîronkon Paapa pemonkonyamî' yenupa'pîuya warantî ayenupauya'nîkon. Wîri'sanyamî' wanî e'pai awanî tîîtî'napanse soosi ta. Maasa pra soosi ta inkamoro eseurîma tîrî annaya pepîn. Tîîse tînyokon maimu yawîrî to' wanî e'pai awanî, pena Moisés nurî'tîya yenupato' yawîrî.

35Î' rî anekaranmapopai tîwanîkon ya, tînyokon pî' ekaranmapo to'ya e'pai awanî tewî' ta si'ma, soosi ta pra. Maasa pra soosi ta wîri' eseurîma e'pai pra man, uurî'nîkon yeppe'nîpîiya namai.

36Sîrîrî tauya manni' amîrî'nîkon pî' kupîya'nîkon pra kenantî innape? Amîrî'nîkon pî' neken Paapa yekare ekaremekî'pî to'ya kai'ma eesenumenkakon? Kaane, tiaronkon pî' nîrî ekaremekî'pî to'ya.

37A'kî, anî' esenumenka ya Paapa maimu ekareme'nen pe tîwanî pî', Morî Yekaton Wannî nîtîrî'pî ku'nen pe tîwanî pî'. Mîîkîrîya yairî seeni' unmenuka'pî wanî epu'tî e'pai man, maasa pra umaimu pepîn sîrîrî, tîîse Uyepotorîkon maimu.

38Tîîse anî'ya unekaremekî'pî pîinama pra awanî ya, mîîkîrî maimu nîrî kî'pîinamatîi.

39Mîrîrî ye'nen uyonpayamî' Paapa maimu ekaremekîya'nîkon yuwatî. Tîîse tîku'sen pepîn mai ku'nen pî' eeseurîma e'pai pra man kîkatî.

40Tîîse tamî'nawîrî morî pe e'to' yawîrî mîrîrî ayeserukon ku'tî soosi ta, se' tapairon pe pra.

1 Coríntios 15

A ressurreição de Cristo, penhor da nossa ressurreição

1 Irmãos, venho lembrar-vos o evangelho que vos anunciei, o qual recebestes e no qual ainda perseverais;

2 por ele também sois salvos, se retiverdes a palavra tal como vo-la preguei, a menos que tenhais crido em vão.

3 Antes de tudo, vos entreguei o que também recebi: que Cristo morreu pelos nossos pecados, segundo as Escrituras,

4 e que foi sepultado e ressuscitou ao terceiro dia, segundo as Escrituras.

5 E apareceu a Cefas e, depois, aos doze.

6 Depois, foi visto por mais de quinhentos irmãos de uma só vez, dos quais a maioria sobrevive até agora; porém alguns já dormem.

1 Coríntios 15

Cristo E'mî'sa'ka'pî Yekare

1Uyonpayamî', Cristo yekare ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon, manni' ekaremekîuya ne'tîkini moropai manni' innape e'pîika'tînto' yekare kupî pî' aako'mamîkon manni'.

2Mîrîrî itekare wenai amîrî'nîkon e'pîika'tî, innape ikupî pî' aako'mamîkon ya. Tîîse manni' unekaremekî'pî wanî ya, seru' pe, awe'pîika'tîkon pepîn. Î' pe pra rî innape iku'to'ya'nîkon wanî e'painon.

3Tîîse useruku pepîn, maasa pra î' uurî esenupa'pî moropai unepu'tî'pî pî' amîrî'nîkon yenupa'pîuya itekare ipîkku pe tîwe'sen pî'. Mîrîrî wanî Cristo sa'manta'pî yekare pe. Mîîkîrî sa'manta'pî imakui'pî unkupî'pîkon mo'kapa kai'ma. Mîrîrî warantî awe'menukasa' Paapa maimuya taasa' yawîrî.

4Mîîkîrî sa'mantasa' tîpo yu'na'tî'pî to'ya uuruwai ya'. Moropai aako'mamî'pî eseurîwî'ne wei kaisarî. Mîrîrî tîpo awe'mî'sa'ka'pî isa'manta'san kore'ta pai, Paapa maimuya taasa' yawîrî.

5Moropai tîwe'mî'sa'ka tîpo, e'mai' pe eesenpo'pî Pedro pia. Moropai mîrîrî tîpo tiaronkon tînaipontî'san pia eesenpo'pî. Era'ma'pî to'ya.

6Moropai inî'rî eesenpo'pî mararonkon pepîn 500 yentainokon tapurînenan pia. Mîrîrî yai tu'kankonya era'ma'pî. Sîrîrîpe tu'kankon to' yonparî'sankon sa'mantasa' pra man, sîrîrî tîpose enen to' ko'mamî,

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

tîîse tiaronkon to' yonparî'san sa'mantasa' sîrîrî.

7 Depois, foi visto por Tiago, mais tarde, por todos os apóstolos

7Moropai inkamoroya era'masa' tîpo, eesenpo'pî Tiago pia tiwinsarî tîîse. Moropai maasa panpî' inî'rî eesenpo'pî tamî'nawîronkon tînaipontî'san pia.

8 e, afinal, depois de todos, foi visto também por mim, como por um nascido fora de tempo.

8Tamî'nawîronkon pia teesenpo tîpo, tiwinkano'pî pe uupia eesenpo'pî, inîmîkîuya pra tîîse. Maasa teesenpoto' weiyu erepamî pra tîîse, more esenpo warantî eesenpo'pî uupia, anî'ya inîmîkî pra tîîse.

9 Porque eu sou o menor dos apóstolos, que mesmo não sou digno de ser chamado apóstolo, pois persegui a igreja de Deus.

9Maasa pra uurî sa'ne wanî Cristo naipontî'san warantî pra, tîîse to' ma're wanî, to' kaisarî e'kupî eserîke pra wai. Maasa pra uurî wanî yapurînenan taruma'tîtîpon pe. Mîrîrî ye'nen Cristo naipontî'pî pe uyesatî to'ya pepîn e'painon.

10 Mas, pela graça de Deus, sou o que sou; e a sua graça, que me foi concedida, não se tornou vã; antes, trabalhei muito mais do que todos eles; todavia, não eu, mas a graça de Deus comigo.

10Mîîwîni tîîse Paapaya utaruma'tî pra awanî'pî tîîse upîika'tî'pîiya morî pe. Moropai tiaron, uyeseru ton itîrî'pîiya, morî pe tîwe'to' yawîrî. Moropai uyaipontî'pîiya esenyaka'mato'pe Cristo naipontî'san warantî. Esenyaka'ma pra uuko'mamî pra wanî'pî. Tîîse esenyaka'masa' wai tamî'nawîronkon Cristo naipontî'san yentai. Tîîse uuwarîrî ikupîuya pepîn. Tîîse Paapaya ikupî'pî, tîmeruntîri tîrî'pîiya uupia, esenyaka'mato'pe itu'se tîwanî ye'nen.

11 Portanto, seja eu ou sejam eles, assim pregamos e assim crestes.

11Sîrîrî epu'tî, itekare unekaremekî'pî wanî tiaronkon Cristo naipontî'san nekaremekî'pî warantî. Mîrîrî ye'nen uurîya itekare ekareme'sa' ya, inkamoroya ekareme'sa' ya, mîrîrî rî itekare wanî.

Moropai ipîkku pe panpî' mîrîrî kupî'pîya'nîkon innape.

Uurî'nîkon E'mî'sa'kato' Yekare

12 Ora, se é corrente pregar-se que Cristo ressuscitou dentre os mortos, como, pois, afirmam alguns dentre vós que não há ressurreição de mortos?

12Sîrîrî itekare anna nekaremekî'pî wanî Cristo e'mî'sa'ka'pî ekareme'nen pe. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe tiaronkonya taa: — Isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn?

13 E, se não há ressurreição de mortos, então, Cristo não ressuscitou.

13Maasa esenumenkatî. Isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn kai'ma eesenumenkakon ya, moriya Cristo e'mî'sa'kasa' pepîn e'painon.

14 E, se Cristo não ressuscitou, é vã a nossa pregação, e vã, a vossa fé;

14Moropai Cristo e'mî'sa'kasa' pra awanî ya, ipî' anna eseurîmato' wanî e'painon î' pe pra rî. Moropai innape iku'to'ya'nîkon wanî e'painon, î' pe pra rî.

15 e somos tidos por falsas testemunhas de Deus, porque temos asseverado contra Deus que ele ressuscitou a Cristo, ao qual ele não ressuscitou, se é certo que os mortos não ressuscitam.

15Moropai mîrîrî warantî seru' pe anna eseurîma e'painon Paapa winîkîi, maasa pra Cristo pîmî'sa'ka'pî Paapaya taa annaya ye'nen. Innape see isa'manta'san e'mî'sa'ka pra awanî ya, Paapaya Cristo pîmî'sa'ka'pî pepîn e'painon.

16 Porque, se os mortos não ressuscitam, também Cristo não ressuscitou.

16Innape isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn kai'ma eesenumenkakon ya, Cristo nîrî e'mî'sa'ka'pî pepîn e'painon.

17 E, se Cristo não ressuscitou, é vã a vossa fé, e ainda permaneceis nos vossos pecados.

17Mîrîrî warantî Cristo e'mî'sa'kasa' pra awanî ya, innape iku'to'yakon wanî î' pe pra rî, amakuyikon yapai amo'kasai'ya pepîn e'painon. Tîîse aako'mamîkon e'painon imakui'pî ankupî'pîkon yarakkîrî.

18 E ainda mais: os que dormiram em Cristo pereceram.

18Innape mîrîrî wanî ya, mîrîrî warantî nîrî ayonpayamî'kon isa'manta'san innape Cristo ku'nenan ko'mamî e'painon aataka'ma'san pe ipatîkarî.

19 Se a nossa esperança em Cristo se limita apenas a esta vida, somos os mais infelizes de todos os homens.

19Innape Cristo kupî ya, morî intîrî yapisî sîrîrî, tarî enen e'nî tanne. Tîîse sîrîrî neken yapisî ya, mararî pra

esewankono'man e'painon, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esewankono'ma yentai. Maasa pra iwinîpai ipatîkaron ko'mannîto' yapisî kai'ma, esenku'tî'nî'pî e'painon.

Cristo, as primícias dos que dormem

20 Mas, de fato, Cristo ressuscitou dentre os mortos, sendo ele as primícias dos que dormem.

20Tîîse mîrîrî warantî pra awanî, maasa pra innape Cristo e'mî'sa'ka'pî wanî. E'mai' pe awe'mî'sa'kasa' ye'nen, epu'tî'nîkon ite'ma'pî pî' e'mî'sa'kan, ipatîkarî ko'mannîto'pe yarakkîrî.

21 Visto que a morte veio por um homem, também por um homem veio a ressurreição dos mortos.

21Maasa pra tiwinan warayo' Adão nurî'tîya imakui'pî kupî'pî wenai tamî'nawîronkon wanî tîîsa'mantasanon pe. Mîrîrî warantî nîrî tiwinan warayo' Cristo e'mî'sa'ka'pî wenai, tamî'nawîronkon isa'manta'san e'mî'sa'ka pe man.

22 Porque, assim como, em Adão, todos morrem, assim também todos serão vivificados em Cristo.

22See warantî awanî: Paapa maimu yawîrî pra Adão nurî'tî wanî ye'nen, tamî'nawîronkon uurî'nîkon tîpayanî'san sa'manta emapu'tî'pîiya. Mîrîrî warantî Paapa maimu yawîrî Cristo ko'mamî'pî ye'nen, tamî'nawîronkon uurî'nîkon tîpemonkonoyamî' e'mî'sa'ka ipatîkarî ko'manto'pe emapu'tî'pî Cristoya.

23 Cada um, porém, por sua própria ordem: Cristo, as primícias; depois, os que são de Cristo, na sua vinda.

23Tîîse uurî'nîkonya inîmîkî e'pai awanî. Maasa pra e'mai' pe Cristo e'mî'sa'ka'pî tamî'nawîronkon e'mî'sa'ka rawîrî. Mîrîrî tîpo inîmîkî pî' ko'mannî î' pensa Cristo iipî yai, ipemonkonoyamî' e'mî'sa'kato' weiyu eseporî.

24 E, então, virá o fim, quando ele entregar o reino ao Deus e Pai, quando houver destruído todo principado, bem como toda potestade e poder.

24Mîrîrî tîpo sîrîrî pata yaretî'ka Cristoya weiyu erepamî. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon ipîkku pe tîwe'sanon, moropai meruntî ke tîwe'sanon,

taataipontîsanon, teesera'masanon moropai teesera'masanon pepîn yaretî'kaiya. Moropai tamî'nawîronkon rumakaiya tîyun Paapa yenya', to' esa' pe awe'to'pe.

25 Porque convém que ele reine até que haja posto todos os inimigos debaixo dos pés.

25Maasa pra tamî'nawîronkon esa' pe Cristo ko'mamî e'pai awanî, tamî'nawîronkon iteyatonon yaretî'ka Paapaya pîkîrî.

26 O último inimigo a ser destruído é a morte.

26Tamî'nawîron imakui'pî yaretî'ka tîuya tîpo, sa'mantanto', itu'se Paapa e'to' pepîn, inewanmarî yaretî'kaiya pe man.

27 Porque todas as coisas sujeitou debaixo dos pés. E, quando diz que todas as coisas lhe estão sujeitas, certamente, exclui aquele que tudo lhe subordinou.

27Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' yawîrî taasai'ya man: —Paapaya tamî'nawîronkon esa' pe Cristo kupî pe man to' ko'mannî'nen pe awe'to'pe *(Sl 8.6)* —taasai'ya man. Tamî'nawîron yentai Cristo ena taasa' Paapaya ya, ikupîiya tîîse tentai Cristo ena pepîn taasai'ya pra awanî. Maasa pra mîîkîrî Paapaya ikupî'pî tamî'nawîronkon esa' pe.

28 Quando, porém, todas as coisas lhe estiverem sujeitas, então, o próprio Filho também se sujeitará àquele que todas as coisas lhe sujeitou, para que Deus seja tudo em todos.

28Tamî'nawîronkon esa' pe Cristo ena yai, mîîkîrî eturumaka Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe. Manni' Paapa ipîkku pe Cristo kupîtîpon tiaronkon yentai. Mîrîrî yai Paapa ena kupî sîrîrî tamî'nawîronkon esa' pe.

A ressurreição em relação à vida prática

29 Doutra maneira, que farão os que se batizam por causa dos mortos? Se, absolutamente, os mortos não ressuscitam, por que se batizam por causa deles?

29Tarîpai isa'manta'san e'mî'sa'ka pra awanî pî' eesenumenkakon ya, ayekaranmapouya'nîkon. Î' ton pe pemonkonyamî' esenpatakona'pî tonpayamî', isa'manta'san ton pe? Î' pe pra rî awanî e'painon.

30 E por que também nós nos expomos a perigos a toda hora?

30Moropai anna kanan, î' ton pe see anna esenyaka'ma ko'mannîpî, anna moron

tepu'se? Isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn epu'tî ya, î' pe pra rî awanî e'painon.

31 Dia após dia, morro! Eu o protesto, irmãos, pela glória que tenho em vós outros, em Cristo Jesus, nosso SENHOR.

31Tîîse uyonpayamî', uurî tamî'nawîron e'taruma'tîto' yapîtanîpîuya sîrîrî wei kaisarî. Useruku pepîn. Uyepotorîkon Jesus Cristo pemonkono pe awanîkon wenai, innape ayapurîuya'nîkon warantî, innape awanî sîrîrî.

32 Se, como homem, lutei em Éfeso com feras, que me aproveita isso? Se os mortos não ressuscitam, comamos e bebamos, que amanhã morreremos.

32A'kî, tarî uurî esenyaka'ma ko'mannîpî Éfeso po. Mararî pra tewai'se kaikusi yarakkîrî teepîsen kaisarî. Tîîse mîrîrî kupîuya ya, tarî neken sîrîrî non po morî pe uuko'manto'pe, î' eporîuya pepîn e'painon. Innape see isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn ta'nîkon ya, moriya taa e'painon: Entamo'kanpai'nîkon moropai uwukukon enî'pai'nîkon. Maasa pra penane sa'mantan pe man *(Is 22.13)* taa e'painon. Tîîse mîrîrî taa eserîke pra man maasa pra isa'manta'san e'mî'sa'ka kupî sîrîrî.

33 Não vos enganeis: as más conversações corrompem os bons costumes.

33Mîrîrî ye'nen teesenku'tîi pra e'tî. Ayonpakon imakui'pî ku'nen wenairî tuutîi, ayeserukon morî pe awe'to'kon kî'ma'tanî'tî.

34 Tornai-vos à sobriedade, como é justo, e não pequeis; porque alguns ainda não têm conhecimento de Deus; isto digo para vergonha vossa.

34Tîîse morî pe aako'mamîkon yuwatî yairî. Imakui'pî ku'to'ya'nîkon mî'pannî'tî. Akore'ta'nîkon tiaronkon man, Paapa epu'nenan pepîn. Sîrîrî tauya sîrîrî, ayonpayamî'ya Paapa yeseru epu'tî pepîn pî' aweppepîkon e'pai man.

Os ressuscitados terão corpo

Î' Kai'ma Uyesa'kon E'mî'sa'kato' Yekare

35 Mas alguém dirá: Como ressuscitam os mortos? E em que corpo vêm?

35Yai pra tiaronya ekaranmapo, î' ye'ka pe see isa'manta'san e'mî'sa'ka e'painon, to' pi'pî, to' esa' kata'pî tanne? Tîîse î' ye'ka pe to' esa' wanî kupî sîrîrî? taiya.

36 Insensato! O que semeias não nasce, se primeiro não morrer;

37 e, quando semeias, não semeias o corpo que há de ser, mas o simples grão, como de trigo ou de qualquer outra semente.

38 Mas Deus lhe dá corpo como lhe aprouve dar e a cada uma das sementes, o seu corpo apropriado.

39 Nem toda carne é a mesma; porém uma é a carne dos homens, outra, a dos animais, outra, a das aves, e outra, a dos peixes.

40 Também há corpos celestiais e corpos terrestres; e, sem dúvida, uma é a glória dos celestiais, e outra, a dos terrestres.

41 Uma é a glória do sol, outra, a glória da lua, e outra, a das estrelas; porque até entre estrela e estrela há diferenças de esplendor.

36Pakko amîrî. Paapaya isa'manta'san pîmî'sa'ka pepîn kai'ma eesenumenka. A'kî, î' ena'pî pîmîya'nîkon ya, mîrîrî aro'ta pepîn e'painon non ke ya'si'sa'ya'nîkon pra awanî ya.

37Maasa pra anpîmîkon wanî trigo ena'pî pe. Mîrîrî warantî pra awanî ya, î' rî ena'pî pe tiwin mîrikkî. Mîrîrî pîmîya'nîkon itena'pî pe, ite'ye' pe pra tîîse.

38Tîîse Paapaya mîrîrî î' rî ena'pî pînsa' yaro'tannîpî, ite'ye' ton pe, itu'se tîwanî pîkîrî. Maasa pra itîrîiya si'ta tiwin pî' ikaisarî ite'ye' ton.

39Moropai tamî'nawîronkon enenankon pemonkonyamî' moropai kamoyamî' pun wanî to' kaisarî si'ta. Pemonkon pun wanî kamo pun warantî pra. Kamo pun wanî toron pun warantî pra. Moropai toron pun wanî moro'yamî' pun warantî pra. Moropai moro' pun wanî tiaron pe rî. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî si'ta to' pun wanî.

40Tamî'nawîrî sîrîrî non ponkon wanî morî pe. Moropai moro man nîrî ka' ponkon. Inkamoro wanî nîrî morî pe tîîse non ponkon warantî pra. Tiaron pe to' wanî.

41A'kî, wei ya'karu moro man iponaron pata weiyu'maiya morî pe, kapoiya iweiyu'masa' warantî pra. Moropai kapoi ya'karu moro man nîrî, pata ya'karu'maiya sirikkîyamî'ya ya'karu'ma warantî pra. Moropai sirikkîyamî' ya'karu nîrî moro man tiaron pe ya'karu'manen. Inkamoro nîrî ya'karu moro man tiwin pî' to' kaisarî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

e'warainon pepîn, tîîse si'ta'non tiwin pî' to' tîîse.

42 Pois assim também é a ressurreição dos mortos. Semeia-se o corpo na corrupção, ressuscita na incorrupção. Semeia-se em desonra, ressuscita em glória.

42Mîrîrî warantî nîrî isa'manta'san e'mî'sa'ka yai awanî. Maasa pra isa'manta'pî yu'na'tîsa' ya, itesa'rî'pî wanî tîîsa'mantasen pe. Tîîse î' pensa awe'mî'sa'ka ya, awe'mî'sa'ka inî' aasa'manta ton pe pra. Maasa pra tiaron pe itesa' wanî kupî sîrîrî tîîsa'mantasen pe pra.

43 Semeia-se em fraqueza, ressuscita em poder.

43Moropai isa'manta'pî esa'rî'pî tarî yu'na'tîsa' ya, nura pe awanî, moropai a'tu'mîra awanî. Tîîse manni' yai, Paapaya i'mî'sa'ka yai, itesa' wanî morî pe pu'kuru, meruntî ke pu'kuru awanî pe man.

44 Semeia-se corpo natural, ressuscita corpo espiritual. Se há corpo natural, há também corpo espiritual.

44Moropai tarî yu'na'tîsa' ya tarîron pe neken awanî. Tîîse i'mî'sa'ka tîuya yai, Paapaya itîrî itesa' ton ipatîkarî ka' po tîîko'mansen tîrîiya. Inna seru' pepîn tarî awanî non po tîîko'mansen esa' wanî ya, moriya ka' po nîrî awanî, ka' po tîîko'mansen esa' moro man.

45 Pois assim está escrito: O primeiro homem, Adão, foi feito alma vivente. O último Adão, porém, é espírito vivificante.

45Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: —E'mai'non warayo' Adão nurî'tî koneka'pî Paapaya tarîron tîîko'mansen pe *(Gn 2.7)* —taasai'ya man. Tîîse ikînnî'non warayo' Cristo pîmî'sa'ka'pî Paapaya, ipatîkarî aako'manto'pe. Mîrîrî ipatîkarî to' ko'manto' ton tîrîiya tîpemonkonoyamî' pia.

46 Mas não é primeiro o espiritual, e sim o natural; depois, o espiritual.

46Mîrîrî ye'nen e'mai' pe ka' poinon uyesa'kon ton tîîsai'ya pra man. Tîîse sîrîrî non po tîîko'mansen uyesa'kon ton

47 O primeiro homem, formado da terra, é terreno; o segundo homem é do céu.

48 Como foi o primeiro homem, o terreno, tais são também os demais homens terrenos; e, como é o homem celestial, tais também os celestiais.

49 E, assim como trouxemos a imagem do que é terreno, devemos trazer também a imagem do celestial.

Os vivos serão transformados

50 Isto afirmo, irmãos, que a carne e o sangue não podem herdar o reino de Deus, nem a corrupção herdar a incorrupção.

51 Eis que vos digo um mistério: nem todos dormiremos, mas transformados seremos todos,

52 num momento, num abrir e fechar de olhos, ao ressoar da última trombeta. A trombeta soará, os mortos ressuscitarão incorruptíveis, e nós seremos transformados.

53 Porque é necessário que este corpo corruptível se revista da

itîrî'pîiya. Moropai maasa uyesa'kon ton, ka' po tîîko'mansen tîrîiya pe man.

47E'mai'non warayo' Adão nurî'tî koneka'pî Paapaya non ya'punu'pî ke. Tîîse ka' poinon, ikînnî'non warayo' Cristo pîmî'sa'ka'pîiya. Moropai tiaron itesa' ton tîrî'pîiya, ka' po tîîko'mansen pe.

48Manni'kan tarî tîîko'mansenon wanî manni' warayo' non ya'punu'pî konekasa' warantî. Tîîse manni'kan ka' po aako'mamî tonkon wanî, manni' ka' poi iipî'pî warantî.

49Uyesa'kon wanî sîrîrî tarî tîîko'mansen Adão esa' warantî. Mîrîrî warantî nîrî e'mî'sa'kan ya, amenan pe uyesa'kon wanî pe man, ka' poi iipî'pî Cristo esa' warantî.

50Uyonpayamî', sîrîrî ankapai e'to' pu'kuru tauya sîrîrî apî'nîkon. Tarî tîîko'mansen uyesa'kon yarakkîrî si'ma ka' pona iko'manse wîtîn eserîke pra man. Maasa pra uyesa'kon tîîsa'mantasen ko'mamî pepîn ipatîkarî Paapa pia.

51Maasa unekaremekî etatî, morî pe tepu'sen pepîn pî' eseurîma. Tamî'nawîronkon uurî'nîkon sa'manta pepîn kupî sîrîrî. Tîîse tiwin wei tiwinarî tamî'nawîronkon esa' etinyaka'ma pe man.

52Ka'ne' pe uyenukonya pîriu taa manni' warantî, tiwinkano'pî pe tîsinarîkon ye'nunpa inserîya pe, isa'manta'san e'mî'sa'ka pe man, inî'rî aasa'mantaton pe pra. Mîrîrî yai tamî'nawîrî uurî'nîkon etinyaka'ma pe man.

53Maasa pra sîrîrî uyesa'kon tîîkatasen etinyaka'ma e'pai man, tîîkatasen pe pra.

incorruptibilidade, e que o corpo mortal se revista da imortalidade.

54 E, quando este corpo corruptível se revestir de incorruptibilidade, e o que é mortal se revestir de imortalidade, então, se cumprirá a palavra que está escrita: Tragada foi a morte pela vitória.

55 Onde está, ó morte, a tua vitória? Onde está, ó morte, o teu aguilhão?

56 O aguilhão da morte é o pecado, e a força do pecado é a lei.

57 Graças a Deus, que nos dá a vitória por intermédio de nosso SENHOR Jesus Cristo.

58 Portanto, meus amados irmãos, sede firmes, inabaláveis e sempre abundantes na obra do SENHOR, sabendo que, no SENHOR, o vosso trabalho não é vão.

1 Coríntios 16

Acerca da coleta para os necessitados da Judeia

Moropai tîîsa'mantasen etinyaka'ma e'pai man, tîîsa'mantasen pe pra.
54Mîrîrî ye'nen uyesa'kon tîîkatasen etinyaka'ma yai tîîkatasen pe pra, moropai tîîsa'mantasen etinyaka'ma yai tîîsa'mantasen pe pra, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî awe'kupî mîrîrî.
55Sa'mantanto' pî' eranne' pe pra man, maasa pra aatarettî'kasa' man. Pemonkonyamî' enasa' man tîîsa'mantasanon pe pra, sa'mantanto' yentai to' enasa' ye'nen *(Os 13.14)* taasai'ya man.
56Sa'mantanto' pî' eranne' pe e'nî imakui'pî unkupî'pîkon wenai, maasa pra Paapaya utarumatîkon, tîmaimu yawîrî pra e'nî ye'nen.
57Tîîse Uyepotorîkon Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, sa'mantan pî' eranne' pe pra e'nî, maasa pra Paapaya utaruma'tîkon pepîn. Mîrîrî ye'nen —Morî pe pu'kuru man —taa pî' ko'mannî Paapa pî'.
58Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', innape ikupî pî' ako'mantî, tîwî tîku'se pra. Meruntî ke ako'mantî. Uyepotorîkon esenyaka'mato' pî' eesenyaka'makon pî' ako'mantî tîrumakai pra. Maasa pra epu'tî pî' naatîi Uyepotorîkon ton pe eesenyaka'makon ya, î' pe pra rî eesenyaka'mato'kon wanî pepîn.

1 Coríntios 16

Innape Jesus Ku'nenan Judeuyamî' Pîika'tîto' To'ya

1 Quanto à coleta para os santos, fazei vós também como ordenei às igrejas da Galácia.

2 No primeiro dia da semana, cada um de vós ponha de parte, em casa, conforme a sua prosperidade, e vá juntando, para que se não façam coletas quando eu for.

3 E, quando tiver chegado, enviarei, com cartas, para levarem as vossas dádivas a Jerusalém, aqueles que aprovardes.

4 Se convier que eu também vá, eles irão comigo.

Os projetos de Paulo

5 Irei ter convosco por ocasião da minha passagem pela Macedônia, porque devo percorrer a Macedônia.

6 E bem pode ser que convosco me demore ou mesmo passe o inverno, para que me encaminheis nas viagens que eu tenha de fazer.

7 Porque não quero, agora, ver-vos apenas de passagem, pois espero permanecer convosco algum tempo, se o SENHOR o permitir.

1Judéia pata ponkon innape Jesus ku'nenan pîika'tîto' ton pe anapisîkon pî' eseurîma sîrîrî. Manni'kan Galácia ponkon innape Jesus ku'nenan pî' ta'pîuya yawîrî ikupîya'nîkon yu'se wai.

2Domingo kaisarî mîrîrî antîrîkon pe anapisîkon yapi'tî, moropai ikonekatî yeporîya'nîkon pîkîrî, tiwin pî' akaisarî'nîkon. Anî'ya kure'ne panpî' yapisî ya, mîîkîrîya itîrî kure'ne panpî', moropai mararî panpî' yapi'nenya itîrî mararî panpî'. Mîrîrî yannu'tî maasa pra akore'ta'nîkon erepamî yai, yannukuya'nîkon namai.

3Moropai erepansa' ya akore'ta'nîkon, kaareta yarimauya, manni'kan pemonkonyamî' yaanenan pe amenka'pîkon yarakkîrî attî ton, mîrîrî tîniru yaato'pe to'ya Jerusalém pona.

4Mîrîrî yai itîpai wanî ya, uutî moropai inkamoro wîtî uyarakkîrî.

Paulo Esenumenkato' Î' Kai'ma Tîwanî Pî'

5Maasa e'mai' pe uutî Macedônia pata poro, mîrîrî poro uutîto' man mîîto'pe. Mîrîrî tîpo amîrî'nîkon kore'ta erepamî. Mîrîrî yai ayeporîuya'nîkon.

6Yai pra akore'ta'nîkon uuko'mamî eserîke wanî tu'ke wei kaisarî. Mîîwîni pra awanî ya, tamî'nawîrî kono' yaretî'kauya akore'ta'nîkon. Mîrîrî warantî amîrî'nîkonya upîika'tî epu'tî pî' wai, o'non poro uutîto' manni' pî'.

7Maasa pra ka'ne' pe rî amîrî'nîkon anera'mapai pra wai. Tîîse akore'ta'nîkon iko'manpai wai kure'ne, itu'se

Uyepotorîkon wanî ya akore'ta'nîkon uuko'mamî.

8 Ficarei, porém, em Éfeso até ao Pentecostes;

8Tîîse maasa tarî Éfeso po uuko'mamî sîrîrî, Judeuyamî' festarî, Pentecoste itese' weiyu erepamî pîkîrî.

9 porque uma porta grande e oportuna para o trabalho se me abriu; e há muitos adversários.

9Uuko'mamî sîrîrî tarî, maasa pra Paapa maimu ekaremekîuya anetapai pemonkonyamî' wanî ye'nen. Teuren tu'kankon pemonkonyamî' man, itu'sankon pepîn wanî uma'nîpapai.

Acerca de Timóteo e Apolo

10 E, se Timóteo for, vede que esteja sem receio entre vós, porque trabalha na obra do SENHOR, como também eu;

10Akore'ta'nîkon Timóteo erepansa' yai, mîîkîrî yapi'tî morî pe pu'kuru. Maasa pra uurî esenyaka'ma warantî teesenyaka'masen pe nîrî Timóteo wanî, Uyepotorîkon ton pe.

11 ninguém, pois, o despreze. Mas encaminhai-o em paz, para que venha ter comigo, visto que o espero com os irmãos.

11Mîrîrî ye'nen ipîinamaya'nîkon e'pai awanî. Moropai ipîika'tîtî o'non poro attîto' yairî, morî pe tîîwanmîra attîto'pe eerepanto'pe tarîwaya uupia. Maasa pra mîîkîrî iipî nîmîkî pî' wanî sîrîrî tiaronkon uyonpakon pokonpe.

12 Acerca do irmão Apolo, muito lhe tenho recomendado que fosse ter convosco em companhia dos irmãos, mas de modo algum era a vontade dele ir agora; irá, porém, quando se lhe deparar boa oportunidade.

12Moropai uyonpakon Apolo pî' ta'pîuya, tu'ke ite'ka amîrî'nîkon era'mapî'se attîto'pe tiaronkon uyonpakon yarakkîrî. Tîîse sîrîrî pu'kuru tuutî taiya pra man. — Î' pensa uutîto' weiyu eseposa' ya, uutî — taa pî' man.

As exortações finais

Tiwinano'pî Paulo Maimu Coríntio Ponkon Pia

13 Sede vigilantes, permanecei firmes na fé, portai-vos varonilmente, fortalecei-vos.

13Mîrîrî ye'nen tîwarî panpî' ako'mantî. Moropai innape ikupî pî' ako'mantî. Meruntî ke ako'mantî a'tu'mîra tîwe'se pra.

14 Todos os vossos atos sejam feitos com amor.

14Tamî'nawîron eesenyaka'mato'kon konekatî, awe'sa'namato'kon yarakkîrî.

Estéfanas, Fortunato e Acaico

15 E agora, irmãos, eu vos peço o seguinte (sabeis que a casa de Estéfanas são as primícias da Acaia e que se consagraram ao serviço dos santos):

16 que também vos sujeiteis a esses tais, como também a todo aquele que é cooperador e obreiro.

17 Alegro-me com a vinda de Estéfanas, e de Fortunato, e de Acaico; porque estes supriram o que da vossa parte faltava.

18 Porque trouxeram refrigério ao meu espírito e ao vosso. Reconhecei, pois, a homens como estes.

Saudações e a bênção

19 As igrejas da Ásia vos saúdam. No SENHOR, muito vos saúdam Áqüila e Priscila e, bem assim, a igreja que está na casa deles.

20 Todos os irmãos vos saúdam. Saudai-vos uns aos outros com ósculo santo.

15A'kî, uyonpakon Estéfanas moropai itonpayamî' epu'tîya'nîkon. Inkamoroya e'mai' pe innape Jesus kupî'pî tiaronkon rawîrî Grécia pata po. Moropai mîîkîrî eturumaka'pî Paapa esenyaka'mato' kupîpa kai'ma, Paapa pemonkonoyamî' pîika'tîpa kai'ma.

16Mîrîrî ye'nen, uyonpayamî', mîîkîrîya apanamato'kon yawîrî ako'mantî. Moropai tiaronkon iwarainonkon teesenyaka'masanonya apanamakon yawîrî ako'mantî.

17Uurî atausinpasa' wai kure'ne, Estéfanas moropai Fortunato moropai Acaico pokon erepansa' pî' uupia. Maasa pra amîrî'nîkon ton pra awanî tanne, inkamoroya upîika'tî'pî ayenta'nîkon.

18Inkamoroya teerepansa'kon yai ayekarekon ekaremekî'pî upî', î' kai'ma aako'mamîkon yekare. Mîrîrî ye'nen uurî wanî'pî kure'ne taatausinpai. Moropai inkamoroya amîrî'nîkon yausinpa'pî epu'tî pî' wai. Inkamoro ye'kakon pemonkonyamî' yapurî e'pai awanî.

19Innape Jesus ku'nenan, Ásia pata po tîîko'mansenonya tîmaimukon yarima pî' man aapia'nîkon. Moropai Áquilaya moropai Priscilaya nîrî tîmaimukon yarima pî' man. Moropai innape Jesus ku'nenan Áquila, Priscila yewî' ta Paapa yapurîi teeperepî'senonya tîmaimukon yarima pî' man nîrî.

20Mîrîrî warantî tarîronkonya tîmaimukon yarima pî' man. Mîrîrî ye'nen ayonpakon

yenya pî' atapi'tî tamî'nawîrî moro akore'ta'nîkon.

21 A saudação, escrevo-a eu, Paulo, de próprio punho.

21Tarîpai seeni' menukauya sîrîrî uyenya ke pu'kuru. “Umaimu man aapia'nîkon”.

22 Se alguém não ama o SENHOR, seja anátema. Maranata!

22Anî' Uyepotorîkon yapurînen pepîn wanî ya, mîîkîrî ko'mamî Paapa yewanma pe e'pai awanî. Uyepotorîkon, ka'ne' pe asi'kî.

23 A graça do SENHOR Jesus seja convosco.

23Tamî'nawîron morî pe tîwe'to' tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai aapia'nîkon.

24 O meu amor seja com todos vós, em Cristo Jesus.

24Moropai uurîya a'nînmato'kon wanî kure'ne, uyonpa pe amîrî'nîkon ku'sa' Uyepotorîkon Jesus Cristoya ye'nen. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Segunda epístola de Paulo aos Coríntios	Segunda epístola de Paulo aos Coríntios
2 Coríntios 1	**2 Coríntios 1**
Prefácio e saudação	
1 Paulo, apóstolo de Cristo Jesus pela vontade de Deus, e o irmão Timóteo, à igreja de Deus que está em Corinto e a todos os santos em toda a Acaia,	1Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Uurîya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî uyonpakon Timóteo uupia tîîse. Sîrîrî kaareta yarimauya aapia'nîkon innape Jesus ku'nenan Coríntio po tîîko'mansenon pia. Moropai tamî'nawîronkon Grécia pata poro tîîko'mansenon Paapa pemonkonoyamî' pia nîrî yarimauya sîrîrî.
2 graça a vós outros e paz, da parte de Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus Cristo.	2Paapa pî' esatîuya moropai inmu Jesus Cristo pî'. Tamî'nawîron morî pe tîwe'to'kon moropai tîwanmîn tîîto'pe to'ya aapia'nîkon. Sîrîrî warantî esatîuya Paapa pî' moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'.
Ação de graças de Paulo pelo conforto divino	**Pauloya Paapa Pî' Morî Pe Man Taa**
3 Bendito seja o Deus e Pai de nosso SENHOR Jesus Cristo, o Pai de misericórdias e Deus de toda consolação!	3Uyepotorîkon Paapa, Jesus Cristo yepotorî moropai itun, mîîkîrî yapurîpai'nîkon man. Maasa pra mîîkîrî uyunkonya uurî'nîkon sa'nama ko'mannîpî. Moropai mîîkîrî wanî upîika'tînenkon pe.
4 É ele que nos conforta em toda a nossa tribulação, para podermos consolar os que estiverem em qualquer angústia, com a consolação com que nós mesmos somos contemplados por Deus.	4Mîîkîrîya tamî'nawîron uurî'nîkon esewankono'mato' winîpai upîika'tîkon. Moropai mîrîrî upîika'tîtoi'ya'nîkon ke, manni'kan uurî'nîkon warantî, teesewankono'mai tîwe'sanon pîika'tîto'pe, manni' iwinîpai unapisî'pîkon ke.
5 Porque, assim como os sofrimentos de Cristo se manifestam em grande medida a	5Innape pu'kuru man, e'taruma'tîn Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen. Tîîse

nosso favor, assim também a nossa consolação transborda por meio de Cristo.

6 Mas, se somos atribulados, é para o vosso conforto e salvação; se somos confortados, é também para o vosso conforto, o qual se torna eficaz, suportando vós com paciência os mesmos sofrimentos que nós também padecemos.

7 A nossa esperança a respeito de vós está firme, sabendo que, como sois participantes dos sofrimentos, assim o sereis da consolação.

8 Porque não queremos, irmãos, que ignoreis a natureza da tribulação que nos sobreveio na Ásia, porquanto foi acima das nossas forças, a ponto de desesperarmos até da própria vida.

9 Contudo, já em nós mesmos, tivemos a sentença de morte, para que não confiemos em nós, e sim no Deus que ressuscita os mortos;

10 o qual nos livrou e livrará de tão grande morte; em quem temos esperado que ainda continuará a livrar-nos,

11 ajudando-nos também vós, com as vossas orações a nosso favor, para que, por muitos, sejam dadas graças a nosso respeito, pelo benefício que nos foi concedido por meio de muitos.

A sinceridade de Paulo

e'taruma'tî'nîkon ya, iwinîpai e'pîika'tînto' yapisî'nîkon.

6Anna e'taruma'tîto' wenai amîrî'nîkon e'pîika'tî. Maasa pra anna pîika'tî'pî Paapaya, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya, innape ikupîkonpa. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya nîrî awe'pîika'tîto'kon yapisî, annaya yapisî'pî warantî, awe'taruma'tîkon yapîtanîpîkonpa.

7Mîrîrî ye'nen epu'tî pî' anna man, anna e'taruma'tî'pî warantî awe'taruma'tîkon ya, Paapaya ayausinpakon, eesewankono'makon winîpai, anna yausinpa'pî tîuya warantî.

8Uyonpayamî', î' kai'ma anna yarakkîrî e'kupî'pî Ásia pata po epu'tîya'nîkon e'pai man. Kure'ne anna e'taruma'tîto' wanî'pî, yapîtanîpî annaya yentai. Anna sa'manta yonpa'pî mîrîrî wenai.

9Mîrîrî epu'tî'pî annaya, anna wîîto'pe awanî. Tîîse mîrîrî e'kupî'pî anna yenupato'pe. Anna warîrî anna e'pîika'tîto' yuwa annaya namai, tîîse Paapa winîpai anna e'pîika'tîto' ton epoto'pe annaya, manni' isa'manta'san pîmî'sa'kanen winîpai.

10Mîîkîrîya anna pîika'tî'pî mîrîrî nari' sa'mantanto' winîpai. Moropai epu'tî pî' anna man, tîwîrî anna pîika'tî pî' aako'mamî,

11amîrî'nîkon epîrema ko'mannîpî tanne, anna pona. Mîrîrî warantî arinîkon epîremato' yuuku Paapaya. Moropai tu'kankonya “Morî pe man” taa Paapa pî', morî pe anna pîika'tîiya wenai.

Pauloya Coríntio Pona Tuutîto' Teseru Mo'tanîpî

12 Porque a nossa glória é esta: o testemunho da nossa consciência, de que, com santidade e sinceridade de Deus, não com sabedoria humana, mas, na graça divina, temos vivido no mundo e mais especialmente para convosco.

12Anna atausinpato' man kure'ne, maasa pra tiaronkon winîkîi yairon kupî'pî annaya wenai. Moropai inî' panpî' amîrî'nîkon kore'ta anna ko'manpîtî'pî seru' pe pra. Anna esenumenkato' wanî yairî epu'tî pî' anna man, anna yewan ya'. Maasa pra ipîkku pe epu'nenan esenumenka yawîrî pra ikupî'pî annaya. Tîîse morî pe anna pîika'tî'pî Paapaya wenai, ikupî'pî annaya.

13 Porque nenhuma outra coisa vos escrevemos, além das que ledes e bem compreendeis; e espero que o compreendereis de todo,

13Sîrîrî anna nîmenuka'pî pî' esenumenkatî. Î' pensa erenkaya'nîkon yai, aronne etaya'nîkon, moropai î' taato'pe awanî epu'tîya'nîkon. Tiaron pe awanî pepîn.

14 como também já em parte nos compreendestes, que somos a vossa glória, como igualmente sois a nossa no Dia de Jesus, nosso SENHOR.

14Tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkonya epu'tî, yairî eseurîma. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon amîrî'nîkonya epu'tî yu'se wai. Moropai î' pensa Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu erepamî yai, anna, ayenupatîponkon pî' aatausinpakon. Mîrîrî anna nîkupî'pî wenai anna pî' aatausinpakon, apî'nîkon anna atausinpa manni' warantî.

Paulo explica a sua demora em ir a Corinto

15 Com esta confiança, resolvi ir, primeiro, encontrar-me convosco, para que tivésseis um segundo benefício;

15Mîrîrî warantî epu'tîuya ye'nen, e'mai' pe uurî esenumenka'pî amîrî'nîkon era'mapî'se uutî pî'. Mîrîrî uutîsa' yai, amîrî'nîkon atausinpa itakon te'ka pe.

16 e, por vosso intermédio, passar à Macedônia, e da Macedônia voltar a encontrar-me convosco, e ser encaminhado por vós para a Judéia.

16Maasa pra esenumenka'pî Macedônia pona uutî pe amîrî'nîkon anera'mapî'pai wanî pî'. Moropai esenumenka'pî enna'po yai, inî'rî amîrî'nîkon poirî ii'pai wanî. Moropai mîrîrî yai, pîika'tînan ton yu'se wanî, Judéia pata pona enna'po yai.

17 Ora, determinando isto, terei, porventura, agido com leviandade? Ou, ao deliberar, acaso delibero segundo a carne, de sorte que haja em mim, simultaneamente, o sim e o não?

17Î' kai'ma yairî uurî esenumenkato' kupîya'nîkon pra naatî? Manni' se' tapairî teesenumenkasen esenumenka warantî uurî esenumenka pepîn. Taiya mîîkîrîya inna tîîse teseru miakanmaiya tiwinarî moropai taiya kaane. Moropai tîmaimu mana'pokaiya mîrîrî pe rî. Mîrîrî warantî uurî esenumenka pepîn.

18 Antes, como Deus é fiel, a nossa palavra para convosco não é sim e não.

18Î' ta'pîuya amîrî'nîkon pî' wanî pepîn mîrîrî warantî. Unekaremekî wanî yairon pe, inna moropai kaane tauya pepîn mîrîrî pe rî. Tîîse yairon pe pu'kuru Paapa eseurîma warantî, eseurîma.

19 Porque o Filho de Deus, Cristo Jesus, que foi, por nosso intermédio, anunciado entre vós, isto é, por mim, e Silvano, e Timóteo, não foi sim e não; mas sempre nele houve o sim.

19Maasa pra Jesus Cristo, Paapa munmu pî' anna eseurîma'pî amîrî'nîkon kore'ta. Silas moropai Timóteo moropai uurî eseurîma'pî, ekaremekî'pî annaya. Taasa' annaya pra man —Yai pra innape awanî, kaane ka'rî mîrîrî pe rî. Moropai mîrîrî warantî Jesus Cristoya tîmaimu mana'pokaiya pepîn nîrî.

20 Porque quantas são as promessas de Deus, tantas têm nele o sim; porquanto também por ele é o amém para glória de Deus, por nosso intermédio.

20Maasa pra Cristo nîkupî'pî wenai, epu'tî'nîkon tamî'nawîrî î' kupî tîuya ta'pî Paapaya pena, ikupîiya. Jesus Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen ikupîiya innape. Mîrîrî wenai —Innape man, mîrîrî warantî man —taa uurî'nîkonya Paapa pî', kure'ne upîika'tîiya'nîkon ye'nen.

21 Mas aquele que nos confirma convosco em Cristo e nos ungiu é Deus,

21Maasa pra mîîkîrî Paapaya Cristo pemonkono pe anna ko'mamî, moropai amîrî'nîkon ko'mamî emapu'tî. Moropai mîîkîrî Paapaya uurî'nîkon menka'pî tîmîrî pe e'nîto'pe'nîkon.

22 que também nos selou e nos deu o penhor do Espírito em nosso coração.

22Mîîkîrî ko'mamî uyesa'kon pe. Uyesa'kon pe tîwanî wenai, mîîkîrîya uurî'nîkon

yeki'ka'pî tîmîrî pe e'nî ekareme'nen pe. Uyewankon ya' Morî Yekaton Wannî tîîsai'ya, tamî'nawîrî î' tîrîuya ta'pî tîuya tîrî Paapaya ekareme'nen pe. ⌞Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon esenku'tîn pepîn.⌟

23 Eu, porém, por minha vida, tomo a Deus por testemunha de que, para vos poupar, não tornei ainda a Corinto;

23Paapaya epu'tî pî' man, î' kai'ma uurî esenumenkato' wanî. Sîrîrî tîpose uutî pra wanî Coríntio cidaderî pona akore'ta'nîkon, maasa pra amîrî'nîkon aneppe'nî'pai pra awanî ye'nen.

24 não que tenhamos domínio sobre a vossa fé, mas porque somos cooperadores de vossa alegria; porquanto, pela fé, já estais firmados.

24Mîrîrî tauya pepîn, amîrî'nîkon yaipontînen pe î' yapurîkonpa. Mîrîrî ye'ka pe pra, tîîse anna wanî amîrî'nîkon pokonpe teesenyaka'masen pe, amîrî'nîkon e'to'pe taatausinpai. Maasa pra innape ikupî pî' aako'mamîkon, tîrumakai pra.

2 Coríntios 2

1 Isto deliberei por mim mesmo: não voltar a encontrar-me convosco em tristeza.

1Mîrîrî ye'nen uurî esenumenka'pî inî'rî, amîrî'nîkon pokonpe eseporî eserîke pra awanî pî', yairî ma're amîrî'nîkon anku'pai pra awanî ye'nen.

2 Porque, se eu vos entristeço, quem me alegrará, senão aquele que está entristecido por mim mesmo?

2Maasa pra yairî ma're amîrî'nîkon kupîuya ya, yairî ma're nîrî uurî ena. Mîrîrî warantî awanîkon tanne, anî'ya uyausinpa e'painon? Amîrî'nîkon neken, unewankono'ma'sanya uyausinpa mîrîrî.

3 E isto escrevi para que, quando for, não tenha tristeza da parte daqueles que deveriam alegrar-me, confiando em todos vós de que a minha alegria é também a vossa.

3Mîrîrî ye'nen manni' e'mai'non kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Maasa pra amîrî'nîkon yewankono'mai itîîpai pra wanî'pî. Maasa pra uyausinpatonkon pemonkonyamî'ya uyewankono'ma yu'se pra wanî'pî. Maasa pra epu'tî pî' wai, î'

pensa taatausinpai uurî wanî yai, amîrî'nîkon nîrî wanî taatausinpai.

4 Porque, no meio de muitos sofrimentos e angústias de coração, vos escrevi, com muitas lágrimas, não para que ficásseis entristecidos, mas para que conhecêsseis o amor que vos consagro em grande medida.

4Mîrîrî kaareta menuka'pîuya kure'ne apî'nîkon esewankono'ma ye'ka pe, moropai ukarau ye'ka pe. Tîîse mîrîrî menukasau'ya pra wai, amîrî'nîkon yeppe'nî'to'peuya. Tîîse imenuka'pîuya, î' kai'ma amîrî'nîkon sa'namauya epu'tîkonpa.

O penitente deve ser readmitido na igreja

Imakui'pî Kupîtîpon Yausinpa E'pai Man

5 Ora, se alguém causou tristeza, não o fez apenas a mim, mas, para que eu não seja demasiadamente áspero, digo que em parte a todos vós;

5Tîîse manni' pemonkon, amîrî'nîkon kore'ta yairî ma're ukupîtîpon, tîîse uurî neken pepîn, tiaronkon amîrî'nîkon kore'tawonkon nîrî kupî'pîiya mararî pra yairî ma're. Sîrîrî warantî imenukauya, meruntî ke pu'kuru eseurîmato'pe pra ipî'.

6 basta-lhe a punição pela maioria.

6Aasîrî arinîkon amîrî'nîkonya yenpa'ka'pî akore'tapai'nîkon. Mîrîrî wenai kure'ne eesewankono'ma'pî imakui'pî tînkupî'pî pî'. Aasîrî man.

7 De modo que deveis, pelo contrário, perdoar-lhe e confortá-lo, para que não seja o mesmo consumido por excessiva tristeza.

7Tarîpai aawanmîra'nîkon inkupî'pî kupîya'nîkon e'pai man. Moropai yausinpaya'nîkon e'pai man, mararî pra yairî ma're yapîtanîpîiya yentai awanî namai.

8 Pelo que vos rogo que confirmeis para com ele o vosso amor.

8Mîrîrî ye'nen esatîuya sîrîrî apî'nîkon, î' kai'ma kure'ne tîsa'namaya'nîkon epu'to'pe mîîkîrîya, isa'namakonpa.

9 E foi por isso também que vos escrevi, para ter prova de que, em tudo, sois obedientes.

9Moropai mîrîrî wenai manni' kaareta menuka'pîuya aapia'nîkon. Anepu'pai uurî wanî'pî, innape umaimu yawîrî awanîkon.

10 A quem perdoais alguma coisa, também eu perdôo; porque, de fato, o que tenho perdoado (se alguma coisa tenho perdoado), por causa de vós o fiz na presença de Cristo;

10Î' pensa tiaron nîkupî'pî imakui'pî kupîya'nîkon ya, aawanmîra'nîkon, uurîya nîrî uuwanmîra ikupî. Uuwanmîra mîîkîrî nîkupî'pî, (imakui'pî ku'sai'ya ya) mîrîrî

kupîuya, amîrî'nîkon wenai, Jesus Cristoya era'ma tanne.

11 para que Satanás não alcance vantagem sobre nós, pois não lhe ignoramos os desígnios.

11Mîrîrî kupîuya uuwanmîra, maasa pra Makui ena namai uyentai'nîkon. Epu'tî man, î' kai'ma mîîkîrî esenyaka'mato' yeseru upî'nîkon.

A intranquilidade de Paulo não encontrando Tito

Coríntio Ponkon Pî'

Paulo Esenumenka Ko'mannîpî Trôade Po Si'ma

12 Ora, quando cheguei a Trôade para pregar o evangelho de Cristo, e uma porta se me abriu no SENHOR,

12⌞To'sarî aapia'nîkon uutî pra tîîse,⌟ Trôade cidaderî pona uutî'pî Cristo yekare ekareme'se. Miarî erepansa' yai epu'tî'pîuya, î' kai'ma itekare pî' esenyaka'ma pata'se' ton tîrî'pî Paapaya.

13 não tive, contudo, tranqüilidade no meu espírito, porque não encontrei o meu irmão Tito; por isso, despedindo-me deles, parti para a Macedônia.

13Mîîwîni tîîse kure'ne esenumenka ye'ka pe esenyaka'ma'pî, maasa pra uyonpakon Tito yarakkîrî eseporî pra wanî wenai. Mîrîrî ye'nen esekaremekî'pî mororonkon pî' moropai uutî'pî Macedônia pata pona.

A vitória de Cristo no ministério apostólico

Cristo Wenai Tamî'nawîron Yentai E'nî

14 Graças, porém, a Deus, que, em Cristo, sempre nos conduz em triunfo e, por meio de nós, manifesta em todo lugar a fragrância do seu conhecimento.

14Tîîse —Morî pe man —tauya Paapa pî', maasa pra Cristo pemonkono pe uku'sai'ya'nîkon ye'nen. Mîrîrî wenai Cristo wanî teyatonon yentai ekaremekî Paapaya tamî'nawîronkon pî'. Uurî'nîkon pinunpa ko'mannîpîiya itekare ekareme'se. Manni' a'pusin soroka anî'ya ya, a'pusin pu'nîku tamî'nawîronkonya. Mîrîrî warantî e'nî maasa pra uwenai'nîkon itekare, tamî'nawîron yentai Cristo wanî yekare epu'tî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya.

15 Porque nós somos para com Deus o bom perfume de Cristo, tanto nos que são salvos como nos que se perdem.

15Maasa pra anna wanî, manni' a'pusin Cristo nîtîrî Paapa pia warantî tîwe'sanon pe. Manni' a'pusin wîtî pata po warantî, itekare anna nekaremekî eta manni'kan

16 Para com estes, cheiro de morte para
morte; para com aqueles, aroma de vida
para vida. Quem, porém, é suficiente para
estas coisas?

17 Porque nós não estamos, como tantos
outros, mercadejando a palavra de Deus;
antes, em Cristo é que falamos na presença
de Deus, com sinceridade e da parte do
próprio Deus.

2 Coríntios 3

A excelência do ministério da nova aliança

1 Começamos, porventura, outra vez a
recomendar-nos a nós mesmos? Ou temos
necessidade, como alguns, de cartas de
recomendação para vós outros ou de vós?

2 Vós sois a nossa carta, escrita em nosso
coração, conhecida e lida por todos os
homens,

awe'pîika'tîtonkonya, moropai aasa'mantatonkonya eta nîrî.
16Itu'sankon pepîn pia awanî imakui'pî pe, morî pe pra, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai Paapa pia tîîko'manto'kon ton eporî to'ya pepîn. Tîîse manni'kan awe'pîika'tîtonkon pia awanî morî pe, maasa pra innape ikupî to'ya ye'nen. Moropai ipatîkarî enen tîîko'manto'kon eporî to'ya. Mîrîrî ye'nen anî'ya sîrîrî ye'ka esenyaka'mato' kupî kin e'painon?
17Tîîse annaya ikupî, maasa pra anna wanî Paapa naipontî'san pe. Yairî pu'kuru ipî' teeseurîmasen pe anna wanî irawîrî si'ma. Mîrîrî ye'nen anna wanî pepîn manni'kan tu'kankon pemonkonyamî' warantî. Se' tapairî Paapa maimu ekaremekî pî' anna esenyaka'ma pepîn, manni'kan pemonkonyamî' se' tapairî tîwe'repasanon esenyaka'ma warantî. Tîîse anna wanî Cristo poitîrî pe.

2 Coríntios 3

Paapa Yarakkîrî Esetanto' Amenan

1Inî'rî annaya ekaremekî e'pai pra man, anî' pe anna wanî. Tiaronkonya pemonkonyamî' yaipontî kaareta menukato'pe to'ya, Cristo naipontî'san pe tîwanîkon pî' teeseurîmasen. Tîîse mîrîrî warantî, tiaronkon esatî annaya pra man, imenukato'pe, amîrî'nîkonya epu'to'pe.
2Maasa pra amîrî'nîkon rî wanî anna kaaretarî warantî. Ayeserukon era'ma tamî'nawîronkonya wenai, epu'tî to'ya, anna wanî Paapa naipontî'pî pe itekare

3 estando já manifestos como carta de Cristo, produzida pelo nosso ministério, escrita não com tinta, mas pelo Espírito do Deus vivente, não em tábuas de pedra, mas em tábuas de carne, isto é, nos corações.

4 E é por intermédio de Cristo que temos tal confiança em Deus;

5 não que, por nós mesmos, sejamos capazes de pensar alguma coisa, como se partisse de nós; pelo contrário, a nossa suficiência vem de Deus,

6 o qual nos habilitou para sermos ministros de uma nova aliança, não da letra, mas do espírito; porque a letra mata, mas o espírito vivifica.

ekareme'se. Maasa pra anna yewan ya' awanîkon, anna wakîri pe awanîkon. Maasa pra anna winîpai innape iku'sa'ya'nîkon. Yairî ayeserukon wanî wenai, Cristoya apîika'tîsa'kon epu'tî to'ya.
3Mîrîrî wanî Cristo nîmenuka'pî warantî. Mîrîrî erenka to'ya ya, Cristo yarakkîrî aako'mamîkon epu'tî to'ya. Î' kupî'pî Cristoya ayarakkîrî'nîkon, ikupîiya pepîn kaareta menukato' ke. Tîîse Morî Yekaton Wannî meruntîri yai ikupî'pîiya, manni' ipatîkaron tîîko'mansen winîpainon. Kure'nan tî' pî' imenukasa' pe awanî pepîn, Moisés nurî'tîya imenuka'pî warantî pra, tîîse uyewankon ya' itîrî'pîiya, yairî uyeserukon enato'pe.
4Mîrîrî taa annaya sîrîrî, maasa pra innape pu'kuru Paapaya ikupî, Jesus Cristo wenai. Mîrîrî epu'sa' annaya innape.
5Mîrîrî ye'nen —Anna warîrî anna esenyaka'mato' koneka annaya sîrîrî —taa annaya eserîke pra awanî. Tîîse ikoneka annaya yeseru wanî Paapa winîpai tui'sen pe, anna winîpai pra.
6Maasa pra mîîkîrîya neken anna kupî, amenan tarakkîrî esetanto' yekare ekareme'to'pe annaya. —Manni' pena Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî ako'mantî —taa annaya pepîn, tîîse —Manni' Morî Yekaton Wannî yapi'tî, ameruntîri ton tîîto'peiya —taa annaya. Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî taruma'tî ton pe moropai sa'mantanto'pe, yawîrî pra e'nî ye'nen, maasa pra uurî'nîkon yentai awanî

ye'nen. Tîîse manni' Paapa winîpainon, Morî Yekaton Wannî nîtîrî wanî ipatîkarî enen ko'mannîto' tîînen pe.

7 E, se o ministério da morte, gravado com letras em pedras, se revestiu de glória, a ponto de os filhos de Israel não poderem fitar a face de Moisés, por causa da glória do seu rosto, ainda que desvanecente,

7Pena Moisés nurî'tî pia Paapaya tîmaimu tîrî'pî, kure'nan tî' pona imenukato'peiya. Moropai mîrîrî ekaremekî Moisésya yai, pemonkonyamî'ya epu'tî'pî, î' kai'ma ipîkku pe Paapa e'to' wanî. Epu'tî'pî to'ya kure'nan a'ka wenai, Paapa winîpainon. Mîrîrî era'ma'pî to'ya Moisés yenpata pî'. Mararî pra inke' pe awanî'pî, era'ma to'ya yentai. Tîîse mîrîrî wanî'pî tîîko'mansen pe pra, ka'ne'no pe. Moropai mîrîrî Moisés nekaremekî'pîya pemonkonyamî' taruma'tî'pî.

8 como não será de maior glória o ministério do Espírito!

8Tarîpai esenumenkan, mîrîrî yentai Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî. ⌞Mîrîrî pî' ekaremekî annaya.⌟

9 Porque, se o ministério da condenação foi glória, em muito maior proporção será glorioso o ministério da justiça.

9Pena Moisés nurî'tî esenyaka'mato' wanî'pî morî pe pu'kuru teuren pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, yawîrî pra tîwe'sanon. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru, morî pe Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato' wanî, yairî uurî'nîkon kupî pî', uurî'nîkon sa'manta namai.

10 Porquanto, na verdade, o que, outrora, foi glorificado, neste respeito, já não resplandece, diante da atual sobreexcelente glória.

10Maasa pra manni' Moisés nurî'tî nekaremekî'pî e'mai' pe mîrîrî enasa' î' pe pra rî, maasa pra itentainon erepamî'pî. Ikaisaron ton pra tîîse, ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî itentai, morî pe pu'kuru.

11 Porque, se o que se desvanecia teve sua glória, muito mais glória tem o que é permanente.

11Inna seru' pepîn Moisés nurî'tî nekaremekî'pî wanî'pî morî pe, tîîse mîî pîkîrî neken, tîîko'mansen pe pra awanî'pî.

Tîîse ite'ma'pî pî' Morî Yekaton Wannî nîkupî wanî ipatîkarî tîîko'mansen pe, taatareti'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen itentai pu'kuru morî pe awanî.

Onde há o Espírito do Senhor, aí há liberdade

12 Tendo, pois, tal esperança, servimo-nos de muita ousadia no falar.

12Mîrîrî ye'nen meruntî ke pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Yairî uurî'nîkon kupî Paapaya epu'tî annaya ye'nen, ekaremekî annaya teweppe'se pra.

13 E não somos como Moisés, que punha véu sobre a face, para que os filhos de Israel não atentassem na terminação do que se desvanecia.

13Ekaremekî annaya pepîn, manni' Moisés nurî'tîya ekaremekî'pî warantî. Mîîkîrîya tenpata yettapurî'pî kamisa api'tîmî ke. Mîrîrî kupî'pîiya, maasa pra Israel ponkonya tenpata ya'karu tîpamî era'ma namai, yenonpîtî'pîiya.

14 Mas os sentidos deles se embotaram. Pois até ao dia de hoje, quando fazem a leitura da antiga aliança, o mesmo véu permanece, não lhes sendo revelado que, em Cristo, é removido.

14Inkamoro Israel ponkonya epu'tî pra awanî'pî maasa pra to' esenumenkato' wanî'pî kamisa api'tîmî ke yettapusa' warantî. Sîrîrî tîpose Israel pemonkonoyamî'ya epu'tî pra awanî, Paapa maimu e'menukasa' erenka tîuya'nîkon yai. Tîîse inkamoroya epu'tî e'painon innape Cristo kupî tîuya'nîkonya yai.

15 Mas até hoje, quando é lido Moisés, o véu está posto sobre o coração deles.

15Mîrîrî ye'nen Moisés nurî'tî nîmenuka'pî erenka to'ya yai, epu'tî to'ya pepîn, maasa pra tenpatakon yettapusa' warantî to' esenumenkato' wanî sîrîrî tîpose.

16 Quando, porém, algum deles se converte ao SENHOR, o véu lhe é retirado.

16Tîîse mîrîrî emo'ka e'painon, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' manni' warantî. Ta'pîiya: —Moisés nurî'tî yenpata yettaputo' emo'ka'pî, î' pensa Uyepotorîkon yarakkîrî eseurîmai awenna'posa' yai. Mîrîrî warantî epu'nen pe e'nî, ma'nîpanen emo'ka innape Uyepotorîkon kupî yai. Moropai epu'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

17 Ora, o SENHOR é o Espírito; e, onde está
o Espírito do SENHOR, aí há liberdade.

18 E todos nós, com o rosto desvendado,
contemplando, como por espelho, a glória
do SENHOR, somos transformados, de
glória em glória, na sua própria imagem,
como pelo SENHOR, o Espírito.

17Sîrîrî Uyepotorîkon taato' wanî Morî
Yekaton Wannî pe. Moropai uyesa'kon pe
Morî Yekaton Wannî wanî ya, mîîkîrî
maimu yawîrî e'nî, Moisés nekaremekî'pî
yawîrî pra.
18Tamî'nawîronkon uurî'nîkon yenpata
wanî inaponkasa' warantî tîwe'sen pe.
Morî pe Paapa e'to' era'ma'pî Moisésya
warantî, morî pe Uyepotorîkon e'to'
era'ma uurî'nîkonya, aronne. Mîrîrî ipîkku
pe Uyepotorîkon e'to' wanî tui'sen pe
iwinîpai, manni' Morî Yekaton Wannî
winîpai. Moropai mîîkîrîya uurî'nîkon
kupî tîwarantî e'nîto'pe. Moropai mîrîrî
warantî uurî'nîkon kupî pî' aako'mamî, inî'
panpî' morî pe uyeserukon enato'pe.

2 Coríntios 4

Paulo cumpre o seu ministério com fidelidade

1 Pelo que, tendo este ministério, segundo
a misericórdia que nos foi feita, não
desfalecemos;

2 pelo contrário, rejeitamos as coisas que,
por vergonhosas, se ocultam, não andando
com astúcia, nem adulterando a palavra
de Deus; antes, nos recomendamos à
consciência de todo homem, na presença
de Deus, pela manifestação da verdade.

3 Mas, se o nosso evangelho ainda está
encoberto, é para os que se perdem que
está encoberto,

2 Coríntios 4

**Paapaya Itîrî'pî Uupia'nîkon
Tiaronkon Pî' Cristo Yekare Ekareme'to'pe**

1Teesewankono'mai anna wanî pepîn,
maasa pra Paapaya teetî'noko'mato' yai
anna esenyaka'mato' ton tîîsa' ye'nen.
2Mîrîrî ye'nen ama' pe anna esenyaka'ma
pepîn teesenonse. Seru'ye' pe anî' yenupa
annaya pepîn, Paapa maimu tepanî'pî'se.
Tîîse annaya ekaremekî yeseru wanî yairî
tîwe'sen kupî annaya tîwîrî yairî. Mîrîrî
kupî annaya Paapa rawîrî si'ma,
tamî'nawîronkonya anna yako'menka
tanne.
3Maasa pra sîrîrî itekare anna
nekaremekî'pî esepu'tî pra awanî ya,
moriya manni'kan ataka'ma'sanya epu'tî
pra awanî, innape ikupî to'ya pra awanî
ye'nen.

4 nos quais o deus deste século cegou o entendimento dos incrédulos, para que lhes não resplandeça a luz do evangelho da glória de Cristo, o qual é a imagem de Deus.

5 Porque não nos pregamos a nós mesmos, mas a Cristo Jesus como SENHOR e a nós mesmos como vossos servos, por amor de Jesus.

6 Porque Deus, que disse: Das trevas resplandecerá a luz, ele mesmo resplandeceu em nosso coração, para iluminação do conhecimento da glória de Deus, na face de Cristo.

O poder de Paulo vem só de Deus

7 Temos, porém, este tesouro em vasos de barro, para que a excelência do poder seja de Deus e não de nós.

8 Em tudo somos atribulados, porém não angustiados; perplexos, porém não desanimados;

4Inkamoroya innape ikupî pepîn maasa pra sîrîrî pata po imakui'pî yepotorîya to' esenumenkato' sa'mannî'sa'. Mîîkîrîya to' ma'nîpa Cristo yekare epu'tî to'ya namai, manni' Cristo wanî yairon pe pu'kuru Paapa pe tîwe'sen pe. Enkaru'nanya era'ma eserîke pra awanî warantî to' wanî, Cristo epu'tî to'ya pra awanî ye'nen.

5Mîîkîrî Jesus Cristo, Uyepotorîkon pe tîwe'sen yekare ekaremekî annaya. Moropai anna wanî sîrîrî apoitîrîkon pe ekaremekî annaya. Maasa pra mîrîrî anna winîpainon, anna yekare pî' anna eseurîma pepîn.

6Pena ta'pî Paapaya: —Ewaron pe tîwe'sen ena kupî sîrîrî a'ka pe *(Gn 1.3)* —ta'pîiya. Mîrîrî a'ka awitta warantî, teseru epu'tî annaya emapu'tî'pîiya anna yewan ya'. Maasa pra morî pe Jesus Cristo yeseru wenai, morî pe Paapa e'to' era'ma annaya.

7Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî manni' itekare ekareme'nen pe, teuren î' pe pra rî anna esepu'tî, non ka'sa' warantî tîwe'sanon pe. Tîîse non ka'sa' ya' awanî morî pe pu'kuru tîwe'sen. Mîrîrî warantî anna ya' tîwe'sen, Paapa winîpainon, ekaremekî annaya, meruntî ke pu'kuru Paapa wanî esepu'to'pe. Anna warîrî anna esenumenkato' ekaremekî annaya pepîn tîîse iwinîpainon neken.

8Tu'ke ite'ka anna pona sa'man epu'nîto' erepamî tîîse anna yenumîiya pepîn. Moropai tiaron pensa epu'tî annaya yentainon erepamî tîîse tîwî ikupî annaya pepîn mîrîrî pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 perseguidos, porém não desamparados;
abatidos, porém não destruídos;

9Tu'ke anna winîkîi îri pe tîwe'sanon wanî
tîîse moro awanî tiwin, morî pe tîwe'sen
anna pî', anna rumakanen pepîn. Tiaron
pensa anna pa'tîpîtî to'ya tîîse anna wîî
to'ya pepîn.

10 levando sempre no corpo o morrer de
Jesus, para que também a sua vida se
manifeste em nosso corpo.

10Tîwîrî anna asarî nari' sa'mantanto'
kore'ta pî' î' kai'ma Jesus asarî yai nari'
kore'ta pî' warantî. Mîrîrî anna pîika'tî
Jesusya wenai, pemonkonyamî'ya
aako'mamî anna yewan ya' epu'tî.

11 Porque nós, que vivemos, somos sempre
entregues à morte por causa de Jesus, para
que também a vida de Jesus se manifeste
em nossa carne mortal.

11Uurî'nîkon ko'manto' wanî sîrîrî tîpose
nari' pe, maasa pra innape Jesus
kupî'nîkon wenai sa'mantan eserîke
awanî. Tîîse sa'mantan pepîn
uuko'mannîpîiya'nîkon ye'nen. Mîrîrî
wenai esepu'tî enen Jesus wanî.

12 De modo que, em nós, opera a morte,
mas, em vós, a vida.

12Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' yapîtanîpî
pî' anna ko'mamî sîrîrî. Mîrîrî yapîtanîpî
annaya wenai, amîrî'nîkonya
aako'manto'kon ton eposa' man.

13 Tendo, porém, o mesmo espírito da fé,
como está escrito: Eu cri; por isso, é que
falei. Também nós cremos; por isso,
também falamos,

13Mîrîrî warantî nîrî Paapaya upîika'tîkon
kupî'pî annaya innape. Mîrîrî ye'nen ipî'
anna eseurîma'pî, Paapa maimu
e'menukasa'ya taa warantî. Maasa pra
ta'pîiya: —Innape ikupî pî' wai, mîrîrî
ye'nen ipî' eseurîma'pî *(Sl 116.10)* —ta'pîiya.

14 sabendo que aquele que ressuscitou o
SENHOR Jesus também nos ressuscitará
com Jesus e nos apresentará convosco.

14Maasa pra epu'tî'nîkon man Paapa
Uyepotorîkon, Jesus pîmî'sa'ka'tîponya
uurî'nîkon nîrî pîmî'sa'kaiya sa'mantanto'
yapai. Moropai amîrî'nîkon yarakkîrî
uurî'nîkon yarîiya Paapa pia.

15 Porque todas as coisas existem por amor
de vós, para que a graça, multiplicando-se,
torne abundantes as ações de graças por
meio de muitos, para glória de Deus.

15Tamî'nawîrî anna yarakkîrî e'kupî'pî
wanî morî pe amîrî'nîkon ton pe. Mîrîrî
ye'nen inî' panpî' e'pîika'tînto' yekare,
anekaremekîkon eta tîuya'nîkon ya,

O desígnio e efeito das aflições

16 Por isso, não desanimamos; pelo contrário, mesmo que o nosso homem exterior se corrompa, contudo, o nosso homem interior se renova de dia em dia.

17 Porque a nossa leve e momentânea tribulação produz para nós eterno peso de glória, acima de toda comparação,

18 não atentando nós nas coisas que se vêem, mas nas que se não vêem; porque as que se vêem são temporais, e as que se não vêem são eternas.

2 Coríntios 5

Ausentes do corpo e presentes com o Senhor

1 Sabemos que, se a nossa casa terrestre deste tabernáculo se desfizer, temos da parte de Deus um edifício, casa não feita por mãos, eterna, nos céus.

innape ikupî pemonkonyamî'ya. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' tu'ke pemonkonyamî'ya Paapa yapurî teepîremakon ke. —Morî pe pu'kuru man —taa to'ya.

Î' Tera'masen Pepîn Kupî Innape

16Mîrîrî ye'nen tiwin kin teesewankono'mai anna wanî pepîn. Teuren a'yeke'ton pe anna ena anna poi'pîta anna esenyaka'mato' pî' tîîse anna yekaton poi'pîta pepîn wei kaisarî amenan pe eena.

17Maasa pra sîrîrî mararon rî teesuwa'kasen esewankono'manto' mîrîrîya kure'ne atausinpanto', aataretî'ka ton pepîn yenepî tarî non po esewankono'ma'nî'pî yentainon.

18Maasa pra î' teesera'masen wanî tarîron mîî pîkîrî tîîko'mansen pe. Tîîse teesera'masen pepîn awanî ipatîkarî tîîko'mansen pe, taatareti'kasen pe pra. Mîrîrî ye'nen kure'ne anna esenumenka pepîn tarî teesera'masen pî', tîîse î' teesera'masen pepîn pî' anna esenumenka.

2 Coríntios 5

1Maasa pra epu'tî man, see warantî awanî pe man. Warayo'ya tappîi yaranka, tîîmo'ta yai amenan tewî' ta. Mîrîrî warantî î' pensa ita ko'mannîto', upi'pîkon ataretî'ka ya, Paapaya amenan uyesa'kon ton tîrî, ita ko'mannîto'pe ka' po, taatareti'kasen pepîn. Maasa pra mîîkîrîya ikupî'pî, pemonkonya pra.

2 E, por isso, neste tabernáculo, gememos, aspirando por sermos revestidos da nossa habitação celestial;

3 se, todavia, formos encontrados vestidos e não nus.

4 Pois, na verdade, os que estamos neste tabernáculo gememos angustiados, não por querermos ser despidos, mas revestidos, para que o mortal seja absorvido pela vida.

5 Ora, foi o próprio Deus quem nos preparou para isto, outorgando-nos o penhor do Espírito.

6 Temos, portanto, sempre bom ânimo, sabendo que, enquanto no corpo, estamos ausentes do SENHOR;

7 visto que andamos por fé e não pelo que vemos.

8 Entretanto, estamos em plena confiança, preferindo deixar o corpo e habitar com o SENHOR.

2Tarî anna ko'mamî tanne, anna eseka'nunka mararî pra uyesa'kon pe inkoneka'pî ka' po, mîrîrî ta iko'manpai.

3Ipon pra tîwe'senya yeka'ma warantî uurî'nîkonya yeka'ma itesa' pra esepu'nî namai.

4Tarî upi'pîkon ke anna ko'mamî pîkîrî, teesenumenkai anna ko'mamî. Sa'mantapai anna wanî pepîn, tîîse amenan morî pu'kuru anna esa' ton yu'se anna wanî, Paapa winîpainon. Mîrîrî yeka'ma'nîkon ya, tarîron uyesa'kon taatareti'kasen miakanmaiya, taatareti'kasen pe pra, ipatîkarî ko'mannîto'pe Paapa pia.

5Mîîkîrî Paapaya mîrîrî koneka'pî anna ton pe, anna miakanmapa kai'ma. Moropai mîîkîrîya Morî Yekaton Wannî tîrî'pî tamî'nawîrî î' tîrî tîuya anna pia ekareme'nen pe awe'to'pe.

6Mîrîrî ye'nen tîwîrî kure'ne taatausinpai anna wanî anna pona tamî'nawîrî tui'sen pî'. Epu'tî man, tarî ko'mannîto' uyesa'kon ta si'ma, aminke ko'mannî Uyepotorîkon piapai, amenan uyesa'kon, ipatîkaron ke pra.

7Aminke Uyepotorîkon piapai ko'mannî ye'nen, innape Paapa kupî pî' ko'mannî, era'ma pra tîîse.

8Tîîse teesewankono'mai pra anna ko'mamî. Maasa pra upi'pîkon piapai, Paapa pia iko'manse itîîpai anna wanî ye'nen.

9 É por isso que também nos esforçamos, quer presentes, quer ausentes, para lhe sermos agradáveis.

10 Porque importa que todos nós compareçamos perante o tribunal de Cristo, para que cada um receba segundo o bem ou o mal que tiver feito por meio do corpo.

O zelo apostólico de Paulo

11 E assim, conhecendo o temor do SENHOR, persuadimos os homens e somos cabalmente conhecidos por Deus; e espero que também a vossa consciência nos reconheça.

12 Não nos recomendamos novamente a vós outros; pelo contrário, damo-vos ensejo de vos gloriardes por nossa causa, para que tenhais o que responder aos que se gloriam na aparência e não no coração.

13 Porque, se enlouquecemos, é para Deus; e, se conservamos o juízo, é para vós outros.

9Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron yu'se e'nî yentai Paapa yapurî e'pai awanî tarî ko'mannî ye'ka pe. Mîîwîni pra awanî ya, iipia ko'mannî ye'ka pe Paapa yapurî.

10Maasa pra tamî'nawîrî uurî'nîkon ko'manto' esera'ma kupî sîrîrî. Cristoya uurî'nîkon yako'menka tiwin pî' uurî'nîkon tîîse. Mîrîrî yai ukaisarî'nîkon ko'mannîto' morî wenai, ko'mannîto' î' pe pra rî wenai, yapisî iwinîpai. Cristoya uurî'nîkon repa kupî sîrîrî.

Cristo Nîkupî'pî Wenai
Paapaya Tîwanîyakon Ukupîkon

11Cristoya anna yako'menka epu'tî annaya ye'nen, Paapa nama annaya. Mîrîrî ye'nen, yairon pî' pemonkonyamî' yenupa pî' anna wanî, to' anpîika'tîpai anna wanî ye'nen. Mîrîrî kupî annaya epu'tî pî' Paapa man yairî pu'kuru. Moropai ayewankon ya' epu'tîya'nîkon, yairî nîrî ikupî pî' anna man.

12Anna yeseru pî' atapurî pepîn, ipîkku pe anna wanî epu'tîkonpa. Tîîse tiaronkon yuukukonpa î' kai'ma anna yapurîya'nîkon, manni'kan taatapurîsanon pî'. Maasa pra inkamoro atapurî morî pe teeseurîmato', ipîkku pe tîwe'to'kon wenai. Tîîse tewankon ya' tîîko'mansen, imakui'pî teserukon pî' to' esenumenka pepîn.

13Tiaron pe anna yeseru era'maya'nîkon ya, pakko pe anna wanî kai'ma tiaronkon esenumenka'pî anna pî'. Tîîse anna wanî Paapa wakîri pe e'pai. Moropai mîrîrî warantî anna ko'mamî. Yairon pî' anna eseurîma amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya.

14 Pois o amor de Cristo nos constrange, julgando nós isto: um morreu por todos; logo, todos morreram.

15 E ele morreu por todos, para que os que vivem não vivam mais para si mesmos, mas para aquele que por eles morreu e ressuscitou.

16 Assim que, nós, daqui por diante, a ninguém conhecemos segundo a carne; e, se antes conhecemos Cristo segundo a carne, já agora não o conhecemos deste modo.

17 E, assim, se alguém está em Cristo, é nova criatura; as coisas antigas já passaram; eis que se fizeram novas.

O ministério da reconciliação

18 Ora, tudo provém de Deus, que nos reconciliou consigo mesmo por meio de Cristo e nos deu o ministério da reconciliação,

14Maasa pra mîrîrî kupî annaya Cristoya anna sa'nama ye'nen. Epu'tî pî' anna man, tiwin pemonkon sa'manta'pî tamî'nawîronkon pata'se' ya', tamî'nawîronkon sa'manta e'pai tîîse. Mîrîrî wenai epu'tî'nîkon tamî'nawîronkon sa'manta'pî Cristo yarakkîrî.

15Mîîkîrî sa'manta'pî tamî'nawîronkon ton pe, mîrîrî ye'nen inî'rî manni'kan enen tîwe'sanon, inkamoro ko'mamî namai tîîwarîrî'nîkon itu'se tîwanîkon pî', tîîse itu'se Cristo e'to' pî' to' ko'mamî. Manni' isa'manta'pî moropai tîîsa'manta'pî tîpo, e'mî'sa'ka'pî ton pe to' ko'mamî.

16Cristo yarakkîrî uurî'nîkon sa'manta'pî ye'nen, anna esenumenka pepîn pemonkonyamî' pî', tîpî'nîkon sîrîrî pata po tîîko'mansenon esenumenka warantî. Teuren pena Cristo pî' anna esenumenka'pî inkamoro Paapa epu'nenan pepîn esenumenka warantî. Tarîpai inî'rî mîrîrî warantî anna esenumenka pepîn.

17Maasa pra anî' wanî ya Cristo yarakkîrî tîîko'mansen pe, mîîkîrî wanî amenan teseru ton yapisîtîpon pe. Penaro' imakui'pî iteseru, mîrîrî ataretî'ka'pî. Tarîpai amenan teseru ton yapisî'pîiya iwinîpai. Mîrîrî wanî kure'ne esenumenkanto' pe.

18Tamî'nawîrî mîrîrî kupî'pî Paapaya Cristo nîkupî'pî wenai. Anna miakanmaiya teeyaton pe anna wanî winîpai tîwanîyakon pe anna e'to'pe. Moropai anna pia anna nîkupî ton tîrî'pîiya, î'

19 a saber, que Deus estava em Cristo reconciliando consigo o mundo, não imputando aos homens as suas transgressões, e nos confiou a palavra da reconciliação.

20 De sorte que somos embaixadores em nome de Cristo, como se Deus exortasse por nosso intermédio. Em nome de Cristo, pois, rogamos que vos reconcilieis com Deus.

21 Aquele que não conheceu pecado, ele o fez pecado por nós; para que, nele, fôssemos feitos justiça de Deus.

2 Coríntios 6

1 E nós, na qualidade de cooperadores com ele, também vos exortamos a que não recebais em vão a graça de Deus

2 (porque ele diz: Eu te ouvi no tempo da oportunidade e te socorri no dia da

kai'ma tiaronkon nîrî ena emapu'tîto'pe Paapa wanîyakon pe.

19Anna nekaremekî itekare wanî see warantî: Paapaya unkupî'pîkon imakui'pî era'ma pepîn, tîwanmîra iku'sa' tîuya ye'nen. Maasa pra Cristo nîkupî'pî wenai ikupî'pî Paapaya tamî'nawîrî tîwanîyakon pe e'nîto'pe. Mîrîrî ekareme'to'pe annaya, Paapaya itîrî'pî î' kai'ma ikupî tîuya pemonkonyamî' yarakkîrî, tîwanîyakon pe to' kupîiya.

20Mîrîrî ye'nen anna wanî sîrîrî Cristo naipontî'san pe ipî' teeseurîmasanon pe. Akore'ta'nîkon si'ma, Paapa eseurîma warantî, esatî Paapaya anna wenai. Tîwî Paapaya amîrî'nîkon miakanma iteyaton pe awanîkon wenai, tîwanîyakon pe ayinyakanmato'peiya'nîkon.

21Maasa pra mîîkîrî Cristo wanî'pî tiwin kin imakui'pî ton pra. Tîîse Paapaya umakuyikon rumaka'pî ipona, iwenai tîmoron epu'to'peiya kai'ma. Mîrîrî miakanno'pî pe, yairon yapi'to'pe uurî'nîkonya, Paapa winîpainon. Mîrîrî wenai tîwanîyakon uyapisîiya'nîkon.

2 Coríntios 6

1Paapa esenyaka'mato' pî' teesenyaka'masanon pe anna wanî ye'nen, esatî annaya apî'nîkon see warantî: Epe'mîra Paapa nîtîrî yapi'sa'ya'nîkon yai, apîika'tî'pîiya'nîkon. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî anapisî'pîkon kî'ku'tî.

2Mîrîrî warantî taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya: Amîrî pîika'tîto' weiyu

salvação; eis, agora, o tempo sobremodo oportuno, eis, agora, o dia da salvação);

eposa' yai, amaimu, anesatî'pî eta'pîuya. Moropai manni' weiyu yai, apîika'tî'pîuya, imakui'pî ankupî'pî winîpai. *(Is 49.8)* ta'pî Paapaya pena. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî. Sîrîrîpe awanî, Paapa winîpainon e'pîika'tînto' yapi'to'pe. Umaimu etatî, aasîrî eeseposa' man, e'pîika'tînto' weiyu.

3 não dando nós nenhum motivo de escândalo em coisa alguma, para que o ministério não seja censurado.

3Î' pe pra rî anna esenyaka'mato' kupî tiaronya yu'se pra anna man. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yaka'ma yu'se anna wanî pepîn anna yeseru ke.

A abnegação de Paulo

4 Pelo contrário, em tudo recomendando-nos a nós mesmos como ministros de Deus: na muita paciência, nas aflições, nas privações, nas angústias,

4Tîîse tamî'nawîrî Paapa esenyaka'mato' pî' anna esenyaka'ma yeseru ekaremekî annaya, mararon pepîn yapîtanîpîi'ma. Anna e'taruma'tî ye'ka pe kure'ne, î' yu'se anna wanî wenai, moropai sa'man erepamî tanne anna pona, yapîtanîpî annaya.

5 nos açoites, nas prisões, nos tumultos, nos trabalhos, nas vigílias, nos jejuns,

5Tiaron pensa anna po'pîtî'pî to'ya, anna yarakkamo'pî to'ya, moropai mararonkon pepîn pemonkonyamî' eperepî'san ekore'ma'pî anna pî'. Moropai anna esenyaka'ma'pî mararî pra anna wetun pîn, moropai anna yekkari yonpa annaya pîn. Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpî'pî annaya Paapa poitîrî pe anna wanî wenai.

6 na pureza, no saber, na longanimidade, na bondade, no Espírito Santo, no amor não fingido,

6Moropai mîrîrî wenai morî pe, nura pe pra anna yeseru e'to'pe yuwa annaya, yairî itekare ekareme'to'pe annaya. Moropai teekore'masen pe pra, moropai eranmîra anna e'to'pe yuwa annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya anna pîika'tî ye'ka pe, tiaronkon sa'nama annaya, Paapaya anna sa'nama warantî.

7 na palavra da verdade, no poder de Deus, pelas armas da justiça, quer ofensivas, quer defensivas;

7Moropai yairî pu'kuru itekare ekaremekî annaya. Moropai Paapa meruntîri pe pu'kuru anna esenyaka'ma mîîkîrî tonpe. Moropai yairî pu'kuru anna yeseru wanî itekare ekaremekî yai moropai tiaronkon Paapa epu'nenan pepîn maimu yuuku yai, anna yeseru wanî yairî.

8 por honra e por desonra, por infâmia e por boa fama, como enganadores e sendo verdadeiros;

8Tiaron pensa tiaronkonya anna yapurî anna yeseru wenai tîîse tiaronkonya anna yewanmîrî. Moropai tiaronkonya anna mu'tunpa, tiaronkonya anna sa'nama tanne. Tiaronkonya taa anna pî' seru'ye'kon, tîîse yairon pî' anna eseurîma tanne.

9 como desconhecidos e, entretanto, bem conhecidos; como se estivéssemos morrendo e, contudo, eis que vivemos; como castigados, porém não mortos;

9Paapaya anna epu'tî mîrîrî morî pe tîîse tiaronkon pemonkonyamî' esenumenka î' pe pra rî tîwe'sanon pe anna wanî kai'ma. Tu'ke ite'ka anna esenumenka anna sa'manta kai'ma, tîîse sîrîrî tîpose enen anna ko'mamî sîrîrî. Teuren tiaron pensa anna taruma'tî to'ya tanne, tîîse anna sa'mantasa' pra man.

10 entristecidos, mas sempre alegres; pobres, mas enriquecendo a muitos; nada tendo, mas possuindo tudo.

10Tiaron pensa anna wanî teesewankono'mai teuren. Tîîse taatausinpai anna ko'mamî tîwîrî. Anna esera'ma'pî î' ton pînon warantî, tîîse tu'ke ipîkku pe tiaronkon kupî'pî annaya. Î' ton pra warantî anna esepu'tî tanne tîîse tamî'nawîron, Paapa winîpainon esa' pe anna wanî. Tamî'nawîron mîrîrî yapîtanîpî annaya tanne, Paapa esenyaka'mato' pî' anna ko'mamî yairî.

O amor com amor se paga

11 Para vós outros, ó coríntios, abrem-se os nossos lábios, e alarga-se o nosso coração.

11Uyonpayamî', Coríntio cidaderî ponkon, anna eseurîma'pî ayarakkîrî'nîkon tamî'nawîrî anna nepu'tî pî'. Moropai î'

kai'ma kure'ne amîrî'nîkon sa'nama annaya ekaremekî'pî annaya.

12 Não tendes limites em nós; mas estais limitados em vossos próprios afetos.

12Tîwîrî amîrî'nîkon sa'nama pî' anna ko'mamî. Tîîse amîrî'nîkonya anna sa'nama pra man, pena anna sa'nama'pîya'nîkon warantî.

13 Ora, como justa retribuição (falo-vos como a filhos), dilatai-vos também vós.

13Eseurîma apî'nîkon unmukuyamî' pî' eseurîma warantî. Amîrî'nîkon sa'nama'pî annaya warantî anna sa'namaya'nîkon yuwatî, î' kai'ma ayewankon tîsa'mannî'se pra.

Nenhuma comunhão com os incrédulos

Paapa Epu'nenan Pepîn Yeseru Yawîrî Pra E'nî

14 Não vos ponhais em jugo desigual com os incrédulos; porquanto que sociedade pode haver entre a justiça e a iniqüidade? Ou que comunhão, da luz com as trevas?

14Inî'rî innape Cristo ku'nenan pepîn yarakkîrî pra e'tî. Maasa pra imakui'pî ku'nenan pe to' wanî, tîîse amîrî'nîkon, innape iku'nenan ko'mamî imakui'pî tîku'se pra. Mîrîrî wanî manni' paakayamî' pîmî ye'pî pona tîtîsen warantî, paaka yarakkîrî kaware pona itîîsa' ya, morî pe awanî pepîn. Mîrîrî warantî morî ku'nen ko'mamî pepîn imakui'pî ku'nen yarakkîrî. Maasa era'matî î' kai'ma a'ka ko'mamî ewaron yarakkîrî? Aako'mamî pepîn. Mîrîrî warantî Paapa epu'nen pepîn yarakkîrî Paapa epu'nen ko'mamî pepîn maasa pra to' yeseru wanî tiaron pe, se' kaisarî pra.

15 Que harmonia, entre Cristo e o Maligno? Ou que união, do crente com o incrédulo?

15Moropai o'non ye'ka pe morî pe Cristo ko'mamî e'painon Makui yarakkîrî? Aako'mamî pepîn, maasa pra to' esenumenka tiaron pe, se' kaisarî pra. Innape tîku'nenan pia morî tîrî Paapaya, tîîse innape tîku'nenan pepîn pîika'tîiya pepîn.

16 Que ligação há entre o santuário de Deus e os ídolos? Porque nós somos

16Paapa yapurînen pe si'ma, mia' ke ikonekasa' yapurî eserîke pra awanî,

santuário do Deus vivente, como ele próprio disse: Habitarei e andarei entre eles; serei o seu Deus, e eles serão o meu povo.

Paapa epu'nenan pepîn warantî. Maasa pra mia' ke ikonekasa' yarakkîrî Paapa eseta pepîn, eeseurîma pepîn. Moropai tewî' pe uurî'nîkon konekasai'ya, uya'nîkon tîîko'manto'pe. Mîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî pena: Uurî ko'mamî pe wai to' pokonpe. Moropai asarî inkamoro kore'ta. Uurî wanî pe wai to' yepotorî pe, uyapurîto'pe to'ya, moropai inkamoro wanî pe man upemonkono pe *(Lv 26.12; Jr 32.38; Ez 37.27)* ta'pîiya.

17 Por isso, retirai-vos do meio deles, separai-vos, diz o SENHOR; não toqueis em coisas impuras; e eu vos receberei,

17Moropai mîrîrî wenai inî'rî Uyepotorîkonya taa: Amîrî'nîkon atarima e'pai man, inkamoro ye'ka piapai. To' rumakatî, mîrîrî ye'ka nura kupîya'nîkon namai. Tîîse tiaron, morî teseru ke ako'mantî. Moropai mîrîrî yai amîrî'nîkon yapisîuya uwanîyakon pe *(Is 52.11; Ez 20.34,41)* taiya.

18 serei vosso Pai, e vós sereis para mim filhos e filhas, diz o SENHOR Todo-Poderoso.

18Moropai taa Uyepotorîkonya, meruntî pu'kuru manni'ya: Uurî wanî pe wai ayunkon pe moropai amîrî'nîkon wanî pe man unmukuyamî' pe *(2 Sm 7.14; 2 Sm 7.8)* taiya. Mîrîrî warantî taa Uyepotorîkonya upî'nîkon.

2 Coríntios 7

1 Tendo, pois, ó amados, tais promessas, purifiquemo-nos de toda impureza, tanto da carne como do espírito, aperfeiçoando a nossa santidade no temor de Deus.

2 Coríntios 7

1Uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru tamî'nawîrî sîrîrî î' ta'pî Paapaya wanî uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî ye'nen morî pe e'nî'nîkon yuwa sîrîrî. Nura kupî pî' ko'mannîto' rumakapai'nîkon, imakui'pî pî' esenumenkanto' rumakapai'nîkon, imakui'pî ko'mamî namai uyewankon ya'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Tîîse morî pe ko'mannîpai'nîkon Paapa wakîri pe e'nîto'pe, inamai'ma.

O afeto de Paulo para com os coríntios

2 Acolhei-nos em vosso coração; a ninguém tratamos com injustiça, a ninguém corrompemos, a ninguém exploramos.

3 Não falo para vos condenar; porque já vos tenho dito que estais em nosso coração para, juntos, morrermos e vivermos.

4 Mui grande é a minha franqueza para convosco, e muito me glorio por vossa causa; sinto-me grandemente confortado e transbordante de júbilo em toda a nossa tribulação.

A chegada de Tito

5 Porque, chegando nós à Macedônia, nenhum alívio tivemos; pelo contrário, em tudo fomos atribulados: lutas por fora, temores por dentro.

6 Porém Deus, que conforta os abatidos, nos consolou com a chegada de Tito;

7 e não somente com a sua chegada, mas também pelo conforto que recebeu de vós, referindo-nos a vossa saudade, o vosso pranto, o vosso zelo por mim, aumentando, assim, meu regozijo.

Paulo Atausinpato' Coríntio Ponkon Pî'

2Morî pe enatî anna pokonpe, maasa pra anî'kan taruma'tîsa' annaya pra man amîrî'nîkon kore'ta. Anî'kan yenku'tîsa' annaya pra man tiwin kin. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

3Moropai amîrî'nîkonya imakui'pî ku'sa' taasau'ya pra wai tiwin kin. Maasa pra pena ta'pîuya see warantî, amîrî'nîkon wanî uwakîrikon pe pu'kuru. Î' rî ton pra man uurî'nîkon pantakanen ton. Mîrîrî warantî e'nî tanne, enen e'nî pîkîrî moropai sa'mantan pîkîrî.

4Yairî aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî pî' esenumenka ya, atausinpasa' wanî. Mîrîrî wenai upîika'tîsa'ya'nîkon. Inî' panpî' taatausinpai ko'mannî pî' wai, e'taruma'tî tanne.

5A'kî, anna erepamî'pî pata pai Macedônia pata pona anna erî'ka'sa' pra man. Maasa pra tamî'nawîronkon patakon poro teesuwa'kasen sa'man wanî'pî. Ekore'manto' moro awanî'pî, moropai eranne' pe anna kupî'pîiya.

6Tîîse manni' Paapa, yairî ma're tîwe'sen yausinpanenya anna atausinpato' ton tîrî'pî, uyonpakon Tito erepamî weiyu yai.

7Moropai mîîkîrî Tito erepanto' neken pî' pra, tîîse itekare etauya ye'nen iwinîpai. Î' kai'ma amîrî'nîkonya yausinpa'pî yekare pî' atausinpa'pî. Mîîkîrîya ayekarekon ekaremekî'pî. Î' kai'ma uurî anera'mapai awanîkon yekare, moropai î' kai'ma

kure'ne teesewankono'mai awanîkon, imakui'pî ankupî'pîkon pî', moropai î' kai'ma uurî anpîika'tîpai awanîkon yekare ekaremekî'pîiya. Mîrîrî pî' inî' panpî' taatausinpai uurî wanî.

8 Porquanto, ainda que vos tenha contristado com a carta, não me arrependo; embora já me tenha arrependido (vejo que aquela carta vos contristou por breve tempo),

8Î' kai'ma uurî esewankono'ma pra wai kaareta menukasau'ya pî' aapia'nîkon. Tîîse amîrî'nîkon esewankono'ma'pî ipî' epu'sau'ya ya, esewankono'ma'pî, ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon ye'nen.

9 agora, me alegro não porque fostes contristados, mas porque fostes contristados para arrependimento; pois fostes contristados segundo Deus, para que, de nossa parte, nenhum dano sofrêsseis.

9Tîîse mîrîrî ye'ka pe pra, uurî wanî sîrîrî taatausinpai. Ukaaretarîya ayewankono'ma'pîkon pî' pra tîîse mîrîrî eesewankono'mato'kon wanî amîrî'nîkon esenumenkato'pe. Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' tîrî'pî Paapaya aapia'nîkon imakui'pî ankupî'pîkon rumakakonpa. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon taruma'tîsa' annaya pra man tiwin kin.

10 Porque a tristeza segundo Deus produz arrependimento para a salvação, que a ninguém traz pesar; mas a tristeza do mundo produz morte.

10Maasa pra mîrîrî esewankono'manto' wanî Paapa winîpai tui'sen imakui'pî unkupî'pîkon winîpai e'pîika'tînto' eporî emapu'tînen pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' teesewankono'mai e'nîpai pra man. Tîîse Paapa epu'nenan pepîn pia awanî sa'mantanto'pe, maasa pra imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai to' esewankono'masa' pra awanî ye'nen.

11 Porque quanto cuidado não produziu isto mesmo em vós que, segundo Deus, fostes contristados! Que defesa, que indignação, que temor, que saudades, que

11Maasa era'matî î' kupî'pî Paapaya amîrî'nîkon esewankono'mato' winîpai. Ka'ne' pe imakui'pî ankupî'pîkon anrumakapai amîrî'nîkon wanî'pî, pemonkon yairon pe awanîkonpa.

zelo, que vindita! Em tudo destes prova de estardes inocentes neste assunto.

Moropai ka'ne' pe anna pî' morî pe eekoneka'pîkon anekareme'pai awanîkon. Moropai î' kai'ma teekore'mai awanîkon imakui'pî ankupî'pîkon pî' moropai eranne' pe awanî'pîkon Paapaya ataruma'tîkon pî', moropai uurî iipî yu'se awanî'pîkon aapia'nîkon. Moropai yairon kupî pî' iko'manpai awanîkon, moropai imakui'pî taruma'tîpai awanîkon. Tamî'nawîrî mîrîrî wenai ekaremekîya'nîkon morî pe, î' rî ton pra awanîkon epu'to'pe annaya.

12 Portanto, embora vos tenha escrito, não foi por causa do que fez o mal, nem por causa do que sofreu o agravo, mas para que a vossa solicitude a nosso favor fosse manifesta entre vós, diante de Deus.

12Mîrîrî ye'nen mîrîrî kaareta menukasau'ya manni' imakui'pî kupîtîpon neken wenai pra, moropai manni' inkupî'pî imakui'pî wenai tîmoron epu'tîtîpon wenai pra, tîîse imenuka'pîuya aronne Paapaya epu'to'pe, kure'ne amîrî'nîkonya anna sa'nama.

13 Foi por isso que nos sentimos confortados. E, acima desta nossa consolação, muito mais nos alegramos pelo contentamento de Tito, cujo espírito foi recreado por todos vós.

13Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai anna wanî. Mîrîrî tîîse inî' panpî' anna ena'pî taatausinpai Tito pokonpe. Maasa pra morî pe mîîkîrî pîika'tî'pîya'nîkon inî'rî apî'nîkon eesewankono'ma namai.

14 Porque, se nalguma coisa me gloriei de vós para com ele, não fiquei envergonhado; pelo contrário, como, em tudo, vos falamos com verdade, também a nossa exaltação na presença de Tito se verificou ser verdadeira.

14Maasa pra apî'nîkon eseurîma'pî morî pe. Tarîpai akore'ta'nîkon attîsa' yai, innape eseurîma'pî yawîrî awanî'pîkon. Uyeppe'nîpîya'nîkon pra awanî'pîkon. Moropai î' kai'ma Tito pî' ayekarekon ekareme'sa' annaya mîrîrî nîrî wanî'pî innape.

15 E o seu entranhável afeto cresce mais e mais para convosco, lembrando-se da obediência de todos vós, de como o recebestes com temor e tremor.

15Mîrîrî wenai inî' panpî' Tito e'sa'namato' ena kure'ne î' kai'ma tamî'nawîrî ayeserukon epu'tî tîuya wenai. Moropai imaimu yawîrî awanîkon epu'tî tîuya

16 Alegro-me porque, em tudo, posso confiar em vós.

2 Coríntios 8

A oferta das igrejas da Macedônia para os pobres da Judeia

1 Também, irmãos, vos fazemos conhecer a graça de Deus concedida às igrejas da Macedônia;

2 porque, no meio de muita prova de tribulação, manifestaram abundância de alegria, e a profunda pobreza deles superabundou em grande riqueza da sua generosidade.

3 Porque eles, testemunho eu, na medida de suas posses e mesmo acima delas, se mostraram voluntários,

4 pedindo-nos, com muitos rogos, a graça de participarem da assistência aos santos.

5 E não somente fizeram como nós esperávamos, mas também deram-se a si mesmos primeiro ao SENHOR, depois a nós, pela vontade de Deus;

wenai moropai î' kai'ma yapisî'pîya'nîkon, eerepamî yai akore'ta'nîkon iwakîri pe. Mîîkîrî nama'pîya'nîkon moropai mîî pe pra awanî'pîkon iwinîkîi.

16Mîrîrî wenai kure'ne taatausinpai uurî wanî, maasa pra yairî awanîkon epu'tîuya ye'nen.

2 Coríntios 8

Pauloya Panamanto' Tîniru Tîîto' Pî'

1Uyonpayamî', î' kupî'pî Paapaya epu'tîya'nîkon yu'se wai Macedônia pata ponkon pî', innape tîku'nenan yarakkîrî. Kure'ne inkamoro pîika'tî'pîiya.

2Maasa pra miarîronkon uyonpakonya sa'man teesuwa'kasen epu'tî'pî tarakkîrî'nîkon. Mîrîrî pî' to' esewankono'ma pra awanî'pî, tîîse to' atausinpa'pî inî' panpî'. Teuren î' ton pra to' esepu'tî tanne, tîntîrîkon tîrî'pî to'ya inî' panpî' antîîpai tîwanîkon pîkîrî.

3Tauya amîrî'nîkon pî' inkamoroya itîrî'pî tamî'nawîrî, anî'ya esatî pra tîîse. Moropai itentai panpî' itîrî'pî to'ya kure'ne antîîpai tîwanîkon ye'nen.

4Moropai esatî'pî to'ya anna pî' tîntîrîkon tîrîkonpa Paapa pemonkonoyamî' Judéia po tîîko'mansenon pîika'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî kupîkonpa esatî pî' to' ko'mamî'pî.

5Moropai mîrîrî kupî'pî to'ya kure'ne inîmîkî'pî annaya yentai. Maasa pra e'mai' pe to' eturumaka'pî Paapa yenya', itu'se Paapa e'to' yawîrî tîîko'mamîkonpa. Mîrîrî tîpo anna pia to' eturumaka'pî, anna

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

maimu yawîrî to' e'to'pe. Maasa pra mîrîrî yu'se Paapa wanî epu'tî'pî to'ya.

6 o que nos levou a recomendar a Tito que, como começou, assim também complete esta graça entre vós.

6Mîrîrî ye'nen esatî'pî annaya Tito pî' maasa pra e'mai' pe mîîkîrî esenyaka'ma pia'tî'pî amîrî'nîkon kore'ta. Mîrîrî ye'nen tîwîrîrî aako'mamî apîika'tîkonpa mîrîrî antîrîkon yapi'to'peiya aretî'ka tîuya pîkîrî.

7 Como, porém, em tudo, manifestais superabundância, tanto na fé e na palavra como no saber, e em todo cuidado, e em nosso amor para convosco, assim também abundeis nesta graça.

7Moriya tamî'nawîron ankupîkon pî' eesekaremekîkon, tiaronkon yentai awanîkon. Innape iku'to'ya'nîkon, moropai itekare ekareme'to'kon, moropai epu'nen pe awe'to'kon î' kai'ma tiaronkon anpîika'tîpai awe'to'kon. Moropai anna sa'namato'ya'nîkon wanî. Moropai inî' panpî' ikupîya'nîkon yu'se wai. Tiaronkonya itîrî yentai antîrîkon tîrîya'nîkon yu'se wai, yarimakonpa manni'kan î' ton pînon pia.

8 Não vos falo na forma de mandamento, mas para provar, pela diligência de outros, a sinceridade do vosso amor;

8Amîrî'nîkon yaipontîuya pepîn mîrîrî tîrîkonpa, tîîse tiaronkon atausinpa mîrîrî pî' epu'tîkonpa. Mîrîrî warantî amîrî'nîkon e'sa'namanto' esera'ma yairî pu'kuru awanî.

9 pois conheceis a graça de nosso SENHOR Jesus Cristo, que, sendo rico, se fez pobre por amor de vós, para que, pela sua pobreza, vos tornásseis ricos.

9Maasa pra epu'nenan amîrî'nîkon, kure'nan Uyepotorîkon Jesus Cristo e'sa'namato'. Mîîkîrî wanî'pî ipîkku pe tîîse, mîîkîrîya ipîkku pe tîwe'to' nîmî'pî. Î' ton pra tîwe'sen pe eena'pî. Amîrî'nîkon wenai, mîrîrî ku'sai'ya amîrî'nîkon e'to'pe ipîkku pe. Mîrîrî kupî'pîiya, amîrî'nîkon pîika'tîpa.

10 E nisto dou minha opinião; pois a vós outros, que, desde o ano passado,

10Sîrîrî uurî esenumenkato' mîrîrî ankupîkon ton pî': Morî pe awanî uupia amîrî'nîkonya aretî'ka ya,

principiastes não só a prática, mas também o querer, convém isto.

11 Completai, agora, a obra começada, para que, assim como revelastes prontidão no querer, assim a leveis a termo, segundo as vossas posses.

12 Porque, se há boa vontade, será aceita conforme o que o homem tem e não segundo o que ele não tem.

13 Porque não é para que os outros tenham alívio, e vós, sobrecarga; mas para que haja igualdade,

14 suprindo a vossa abundância, no presente, a falta daqueles, de modo que a abundância daqueles venha a suprir a vossa falta, e, assim, haja igualdade,

15 como está escrito: O que muito colheu não teve demais; e o que pouco, não teve falta.

isara'tî'pîya'nîkon kono' eesuwa'ka'pî manni' pî'. Î' ton pînon pîika'tîkonpa antîrî'pîkon tîrî'pîya'nîkon e'mai' pe tiaronkonya itîrî rawîrî. Moropai mîrîrî neken pra tîîse e'mai' pe amîrî'nîkon wanî'pî nîrî to' anpîika'tîpai.

11Mîrîrî ye'nen mîrîrî eesenyaka'mato'kon yaretî'katî. Mîrîrî ku'tî awakîrikon pe pu'kuru, taatausinpai e'mai' pe itîrî'pîya'nîkon, mîrîrî warantî itîîtî. Î' aapia'nîkon tîwe'sen yawîrî itîîtî.

12Maasa pra anî' itîînen nîtîrî yapisî Paapaya antîîpai tîwanî ye'nen. Tîntîrî kaisarî itîrîiya yu'se Paapa wanî. Intîrî ton esatîiya pepîn ipî' î' ton pra tîîse.

13Tauya pepîn tiaronkonya itîrî namai amîrî'nîkonya neken itîîto'pe. Moropai mîrîrî kupîkonpa tauya ya, amîi'ne pe awanî e'painon amîrî'nîkon pia. Tîîse tîmenkai pra tamî'nawîronkon amîrî'nîkon e'to'pe se' kaisarî.

14Sîrîrîpe amîrî'nîkon pia awanî mararî pra, mîrîrî ye'nen manni'kan î' ton pînon pîika'tîya'nîkon e'pai awanî. Î' pensa itesa' pe inkamoro enasa' ya, inkamoroya nîrî amîrî'nîkon pîika'tî eserîke awanî. Mîrîrî warantî awe'pîika'tîkon ya, se' kaisarî awanîkon.

15Mîrîrî pî' pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Ta'pîiya: — Manni'kan tu'ke tekkarikon ton mo'ka'tîponkonya imo'ka'pî tîîse itonparî'pî e'kupî pra awanî'pî. Moropai manni'kan tu'ke pra tekkarikon ton mo'kanenanya imo'ka'pî. Tîîse to' ma're

O novo encargo de Tito

16 Mas graças a Deus, que pôs no coração de Tito a mesma solicitude por amor de vós;

17 porque atendeu ao nosso apelo e, mostrando-se mais cuidadoso, partiu voluntariamente para vós outros.

18 E, com ele, enviamos o irmão cujo louvor no evangelho está espalhado por todas as igrejas.

19 E não só isto, mas foi também eleito pelas igrejas para ser nosso companheiro no desempenho desta graça ministrada por nós, para a glória do próprio SENHOR e para mostrar a nossa boa vontade;

20 evitando, assim, que alguém nos acuse em face desta generosa dádiva administrada por nós;

21 pois o que nos preocupa é procedermos honestamente, não só perante o SENHOR, como também diante dos homens.

22 Com eles, enviamos nosso irmão cujo zelo, em muitas ocasiões e de muitos modos, temos experimentado; agora, porém, se mostra ainda mais zeloso pela muita confiança em vós.

awe'sa' pra awanî'pî. *(Êx 16.18)* —ta'pîiya. Mîrîrî warantî e'pai awanî amîrî'nîkon pokonpe.

Tito Moropai Tiaronkon Ayonpakon Wîtî Coríntio Pona

16Paapa yapurî pî' wai kure'ne, maasa pra Tito wanî ye'nen amîrî'nîkon anpîika'tîpai, anna wanî manni' warantî. Paapaya ikupî'pî.

17Mîîkîrî Titoya î' taato' annaya tîpî' inna ta'pî. Mîrîrî pî' neken pra, tîîse amîrî'nîkon yarakkîrî esepopai awanî'pî mararî pra.

18Mîîkîrî yarakkîrî tiwin uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Mîîkîrî wanî kure'ne tînamasen pe eesenyaka'mato' wenai. Maasa pra mîîkîrî esenyaka'ma Cristo yekare ekaremekî pî'.

19Mîrîrî tîîse mîîkîrî uyonpakon wanî imenkasa' pe attîto'pe anna pokonpe, anna pîika'tînen pe. Maasa pra antîrî'pîkon yarî annaya î' ton pînon pia tîîto'pe annaya. Mîrîrî wenai epu'tî to'ya, kure'ne inkamoro anpîika'tîpai anna wanî, sîrîrî esenyaka'mato' pî', Paapa yapurî pe.

20Anna yarakkîrî mîîkîrî wîtî tiaronkon eseurîma namai, anna winîkîi, seeni' î' ton pînon pîika'tîto'pe anna narî wenai.

21Anna esenyaka'ma yeseru wanî yairî epu'tî Paapaya, tîîse mîîkîrîya neken pra, tîîse pemonkonyamî'ya nîrî epu'tî yu'se anna wanî.

22Mîrîrî ye'nen inkamoro pokonpe tiaron uyonpakon yarima annaya sîrîrî. Tu'ke ite'ka mîîkîrî nîkupî ton tîrî'pî annaya mîîkîrîya ikupî'pî awe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen epu'tî'pî annaya pemonkonyamî'

23 Quanto a Tito, é meu companheiro e cooperador convosco; quanto a nossos irmãos, são mensageiros das igrejas e glória de Cristo.

24 Manifestai, pois, perante as igrejas, a prova do vosso amor e da nossa exultação a vosso respeito na presença destes homens.

2 Coríntios 9

Instruções de Paulo em referência à grande coleta

1 Ora, quanto à assistência a favor dos santos, é desnecessário escrever-vos,

2 porque bem reconheço a vossa presteza, da qual me glorio junto aos macedônios, dizendo que a Acaia está preparada desde o ano passado; e o vosso zelo tem estimulado a muitíssimos.

3 Contudo, enviei os irmãos, para que o nosso louvor a vosso respeito, neste

anpîika'tîpai awanî. Moropai mîîkîrî wanî sîrîrîpe kure'ne amîrî'nîkon anpîika'tîpai tîwanî pî' eesenumenka.

23Tarîpai Tito pî' ayeurîmauya'nîkon sîrîrî. Mîîkîrî wanî esenyaka'ma wanîyakon pe, amîrî'nîkon pîika'tînen pe. Moropai manni'kan, to' wîtî mannan yarakkîrî, inkamoro wanî soosi tawonkon nîmenka'san pe. Moropai inkamoro wanî Cristo yapurînenan pe.

24Mîrîrî ye'nen inkamoro uyonpakon erepamî yai akore'ta'nîkon, to' yapi'tî morî pe, awe'sa'namato'kon ke. Mîrîrî kupîya'nîkon yai, tiaron pata po soosi tawonkonya awe'sa'namato'kon epu'to'pe, anna eseurîma'pî yawîrî ikupî'pîya'nîkon esepu'to'pe.

2 Coríntios 9

Judéia Ponkon Innape Jesus Ku'nenan Pia To' Nîtîrî

1Tîntîrîkon ke Judéia ponkon Paapa pemonkonoyamî' pîika'tî to'ya pî' imenukauya e'pai pra man.

2Maasa pra epu'tî pî' wai, î' kai'ma to' anpîika'tîpai awanîkon. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon yapurî'pîuya kure'ne. Macedônia pata ponkon innape iku'nenan pî' ta'pîuya wai apî'nîkon, Grécia ponkon pî', î' ton pînon anpîika'tîpai awanî'pîkon, eesuwa'ka'pî manni' kono' pata pai. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru to' wanî'pî. Moropai kure'ne to' anpîika'tîpai nîrî to' ena'pî.

3Tarîpai insamoro uyonpakon yarimauya sîrîrî aapia'nîkon to' wîtîto'pe ⌞Tito

particular, não se desminta, a fim de que, como venho dizendo, estivésseis preparados,

pokonpe⌟. Mîrîrî ye'nen î' ta'pîuya yawîrî inkamoroya antîrîkon muurukuntîsa'ya'nîkon epoto'pe, iku'tî. Apî'nîkon eseurîma'pî ayapurî'pîuya'nîkon e'to'pe yairî. Iku'tî î' pe pra rî eseurîmasa' pe wanî namai.

4 para que, caso alguns macedônios forem comigo e vos encontrem desapercebidos, não fiquemos nós envergonhados (para não dizer, vós) quanto a esta confiança.

4Tîîse î' pensa uutî ya, insamoro tiaronkon Macedônia ponkon pokonpe. Mîrîrî yai aawanmîra'nîkon ayeporîkon annaya namai ikonekatî. Î' konekasa'ya'nîkon pra tîîse, anna erepansa' ya anna eppepî e'painon. Teuren apî'nîkon morî pe eseurîmasa' tanne, yawîrî pra awe'sa'kon ya, eppepî e'painon. Mîrîrî warantî nîrî aweppepîkon e'painon.

5 Portanto, julguei conveniente recomendar aos irmãos que me precedessem entre vós e preparassem de antemão a vossa dádiva já anunciada, para que esteja pronta como expressão de generosidade e não de avareza.

5Mîrîrî ye'nen insamoro uyonpakon pî' esatîuya to' wîtîto'pe e'mai' pe urawîrî, mîrîrî antîrîkon pe ankonekakon mîrîrî konekai to' wîtîto'pe. Î' pensa miarî ya' erepansa' ya, epoto'peuya tamî'nawîrî ankoneka'pîkon ta'pîya'nîkon yawîrî. Moropai tamî'nawîronkonya epu'to'pe mîrîrî antîrîkon tîrîya'nîkon, itu'se awanîkon ye'nen, anî'ya esatî pî' pra.

A sementeira e a colheita

6 E isto afirmo: aquele que semeia pouco pouco também ceifará; e o que semeia com fartura com abundância também ceifará.

6Maasa enpenatatî sîrîrî pî'. Manni' mararî ipînenya mararî tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Tîîse manni' mararî pra ipînenya mararî pra tînpîmî'pî yeperu mo'ka. Mîrîrî warantî anne' pe, mararî tîntîrî tîînenya, mararî nîrî yapisîiya tiaronkon winîpai. Tîîse morî pe, anne' pe pra tîntîrî tîînenya, mararî pra morî yapisî tiaronkon winîpai.

7 Cada um contribua segundo tiver proposto no coração, não com tristeza ou

7Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma antîîpai awe'to'kon pîkîrî teesenumenkai ayewankon ya' itîîtî. Teesewankono'mai

por necessidade; porque Deus ama a quem dá com alegria.

pra moropai esatî pî' neken pra, tîîse awakîrikon pe itîîtî. Maasa pra tîwakîri pe itîînen sa'nama Paapaya mararî pra.

8 Deus pode fazer-vos abundar em toda graça, a fim de que, tendo sempre, em tudo, ampla suficiência, superabundeis em toda boa obra,

8Moropai mararî pra itîînen pe Paapa wanî itu'se e'nîto' tamî'nawîrî itesa' pe awanîpa. Moropai itu'se e'nîto' yentai itîrîiya. Tiaronkon itu'sankon pia itîrîkonpa itîrîiya.

9 como está escrito: Distribuiu, deu aos pobres, a sua justiça permanece para sempre.

9Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Mararî pra ipînenya tînmîri ya' tînpîmî pînsa' warantî, manni' Paapa yapurînenya itîrî mararî pra manni'kan î' ton pînon sa'ne pia. Mîrîrî inkupî'pî wenai, ipatîkarî Paapaya irepa morî ke, iwanmîra awanî pepîn *(Sl 112.9)* ta'pîiya.

10 Ora, aquele que dá semente ao que semeia e pão para alimento também suprirá e aumentará a vossa sementeira e multiplicará os frutos da vossa justiça,

10Moropai Paapaya tîpînsen ena'pî tîrî anpîmî ton moropai yekkari awanî tîrîiya. Mîrîrî warantî nîrî aapia'nîkon morî tîrîiya tiaronkon pia antîrîkon ton. Moropai inkamoro pîika'tîsa'ya'nîkon wenai, inî' panpî' morî yapisîya'nîkon Paapa winîpai.

11 enriquecendo-vos, em tudo, para toda generosidade, a qual faz que, por nosso intermédio, sejam tributadas graças a Deus.

11Mîrîrî ye'nen mîîkîrî Paapaya amîrî'nîkon kupî ipîkku pe awanîkonpa, mîrîrî ye'ka pe awanîkonpa. Moropai anna wenai mîrîrî anarima'pîkon yapi'sa' Paapa pemonkonoyamî'ya yai, Paapa yapurî to'ya, mîrîrî antîrîkon yarimasa'ya'nîkon wenai. —Morî pe man —taapîtî to'ya awenai'nîkon.

12 Porque o serviço desta assistência não só supre a necessidade dos santos, mas também redunda em muitas graças a Deus,

12Mîrîrî anarimakon wanî pepîn Paapa pemonkonoyamî' neken pîika'tîto'pe. Tîîse mîrîrî wanî inî' panpî' kure'ne Paapa pî' —Morî pe man —taa to'pe to'ya awanî.

13 visto como, na prova desta ministração, glorificam a Deus pela obediência da vossa confissão quanto ao evangelho de Cristo e pela liberalidade com que contribuís para eles e para todos,

14 enquanto oram eles a vosso favor, com grande afeto, em virtude da superabundante graça de Deus que há em vós.

15 Graças a Deus pelo seu dom inefável!

2 Coríntios 10

Paulo defende a sua autoridade apostólica

1 E eu mesmo, Paulo, vos rogo, pela mansidão e benignidade de Cristo, eu que, na verdade, quando presente entre vós, sou humilde; mas, quando ausente, ousado para convosco,

2 sim, eu vos rogo que não tenha de ser ousado, quando presente, servindo-me daquela firmeza com que penso devo tratar alguns que nos julgam como se andássemos em disposições de mundano proceder.

13Inkamoroya Paapa yapurî. Maasa pra mîrîrî to' pîika'tîto'ya'nîkonya ekaremekî'pî, innape ikupîya'nîkon neken pra, tîîse î' kai'ma Cristo maimu yawîrî awanîkon ekaremekîiya. Moropai nîrî Paapa yapurî to'ya kure'ne antîrîkon tîpîika'tîto'kon wenai moropai tamî'nawîronkon tiaronkon pîika'tîya'nîkon wenai.

14Moropai inkamoro epîrema ya, apona'nîkon, kure'ne to' atausinpa apî'nîkon. Moropai aapia'nîkon î' kai'ma Paapaya morî pe tîwe'to' tîîsa' wenai, amîrî'nîkon sa'nama to'ya.

15—Morî pe man —taapai'nîkon Paapa pî', maasa pra morî intîrî'pî, manni' ikaisaron ton pîn wenai.

2 Coríntios 10

Ipîkku Pe Cristo Naipontî'pî Pe Tîwanî Pî' Paulo Eseurîma

1Uurî manni' Paulo esatîuya sîrîrî apî'nîkon, morî pe Cristoya esatî warantî. Teuren tiaronkonya taa tanne upî': —Tîweppe'sen mîîkîrî akore'ta'nîkon awanî ya, tîîse aapiapai'nîkon aminke awanî yai, teekore'mai nari' pe e'koi mîîkîrî —taa to'ya.

2Anna pî' tiaronkon esenumenka see warantî: Paapa epu'nenan pepîn yeseru warantî Paulo yeseru wanî kai'ma. Mîrîrî wenai erepamî ya akore'ta'nîkon, inkamoro yeurîmauya meruntî ke, nari' pe. Tîîse amîrî'nîkon esatîuya morî pe, nari' pe pra, yairî ako'mantî, mîrîrî warantî ayeurîmauya'nîkon namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 Porque, embora andando na carne, não militamos segundo a carne.

3Inna seru' pepîn, pemonkon pe tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî warantî, anna wanî nîrî. Tîîse anna warîrî, anna meruntîri ke anna ekore'ma pepîn anna yeyatonon pî', inkamoro Paapa epu'nenan pepîn ekore'ma warantî.

4 Porque as armas da nossa milícia não são carnais, e sim poderosas em Deus, para destruir fortalezas, anulando nós sofismas

4Anna ekore'mato' wanî imakui'pî yarakkîrî. Tîîse anna meruntîri wanî pepîn sîrîrî pata pon meruntîri pe. Tîîse awanî Paapa meruntîri pe, sa'man pe tîwe'sen yaretî'kanen pe.

5 e toda altivez que se levante contra o conhecimento de Deus, e levando cativo todo pensamento à obediência de Cristo,

5Mîrîrî ye'nen inkamoro seru'ye'konya yenupanto' yaretî'ka annaya Paapa meruntîri ke. Yairî pra to' yenupato' wanî inkamoro ekaremekî'pî annaya Paapa meruntîri ke. Mîrîrî epu'sa' to'ya yai, innape Cristo kupî'pî to'ya. Maasa pra innape ipîkku tenupato'kon kupî'pî pemonkonyamî'ya emapu'tî'pî to'ya, Paapa nekaremekî'pî pepîn. Paapa epu'tî to'ya ma'nîpanen tî'napannîpî annaya. Moropai to' esenumenkato'kon etinyaka'ma'pî Paapa meruntîri ke. Moropai Cristo maimu yawîrî to' ena'pî.

6 e estando prontos para punir toda desobediência, uma vez completa a vossa submissão.

6Moropai amîrî'nîkon kore'ta anî' wanî Cristo maimu yawîrî epu'sa' annaya yai, imaimu yawîron pepîn taruma'tî annaya.

7 Observai o que está evidente. Se alguém confia em si que é de Cristo, pense outra vez consigo mesmo que, assim como ele é de Cristo, também nós o somos.

7A'kî, amîrî'nîkon pî' esenumenkatî. Anî' esenumenka ya, Cristo maimu pe teeseurîma pî', moriya eesenumenka e'pai awanî anna pî' nîrî. Maasa pra anna eseurîma nîrî Cristo maimu pe, amîrî'nîkon neken pra.

8 Porque, se eu me gloriar um pouco mais a respeito da nossa autoridade, a qual o

8Yai pra uurî atapurî Uyepotorîya ipîkku pe e'to' ton tîîsa' wenai. Tîîse sîrîrî intîrî'pî

SENHOR nos conferiu para edificação e não para destruição vossa, não me envergonharei,

ipîkku pe e'to' wanî amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya, inî' panpî' aarentakonpa innape iku'to'ya'nîkon wenai. Mîrîrî wanî pepîn amîrî'nîkon taruma'tîtou'ya pe. Mîrîrî ye'nen tîweppe'se wanî pepîn tiwin kin, maasa pra yairî eseurîmasa' ye'nen.

9 para que não pareça ser meu intuito intimidar-vos por meio de cartas.

9Uurî esenumenka pra wai tiwin kin, î' taatou'ya ukaaretarî wenai teesi'nî'se awanîkon yu'se pra wai.

10 As cartas, com efeito, dizem, são graves e fortes; mas a presença pessoal dele é fraca, e a palavra, desprezível.

10Tiaronkonya taa see warantî: —Sîrîrî kaareta Paulo nîmenuka'pî wanî meruntî ke eeseurîmato'pe. Tîîse ukore'ta'nîkon tîwanî yai, eeseurîma pepîn, eranne' pe tîwanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen î' pe pra rî imaimu eeseurîmato' wanî —taa to'ya.

11 Considere o tal isto: que o que somos na palavra por cartas, estando ausentes, tal seremos em atos, quando presentes.

11Tîîse inkamoroya epu'tî e'pai awanî, î' kai'ma kaareta po eseurîma wanî akore'ta'nîkon wanî yai eseurîma warantî, tiaron pe pra.

12 Porque não ousamos classificar-nos ou comparar-nos com alguns que se louvam a si mesmos; mas eles, medindo-se consigo mesmos e comparando-se consigo mesmos, revelam insensatez.

12A'kî, ipîkku pe anna atapurî kai'ma anna e'ku'pîtî pepîn tiwin kin, inkamoro ye'kakon e'ku'pîtî manni' warantî ipîkku pe tîwanîkon kai'ma. See warantî ipîkkukon wanî pî' to' esenumenka. Moriya mîrîrî warantî uurî wanî ye'nen, —Ipîkku pe pu'kuru anna wanî —taa to'ya. Tîîse pakkokon kinî inkamoro.

A esfera da ação missionária de Paulo

13 Nós, porém, não nos gloriaremos sem medida, mas respeitamos o limite da esfera de ação que Deus nos demarcou e que se estende até vós.

13Î' pî' anna atapurî pepîn, tîîse anna esenyaka'mato' pî', Paapaya itîîsa' anna nîkupî ton, mîrîrî pî' neken anna atausinpa. Moropai amîrî'nîkon pî' nîrî anna atausinpa maasa pra Paapaya anna yarima'pî akore'ta'nîkon esenyaka'mato'pe.

14 Porque não ultrapassamos os nossos limites como se não devêssemos chegar até vós, posto que já chegamos até vós com o evangelho de Cristo;

15 não nos gloriando fora de medida nos trabalhos alheios e tendo esperança de que, crescendo a vossa fé, seremos sobremaneira engrandecidos entre vós, dentro da nossa esfera de ação,

16 a fim de anunciar o evangelho para além das vossas fronteiras, sem com isto nos gloriarmos de coisas já realizadas em campo alheio.

17 Aquele, porém, que se gloria, glorie-se no SENHOR.

18 Porque não é aprovado quem a si mesmo se louva, e sim aquele a quem o SENHOR louva.

2 Coríntios 11

Paulo continua a sua defesa

1 Quisera eu me suportásseis um pouco mais na minha loucura. Suportai-me, pois.

14Amîrî'nîkon kore'ta esenyaka'mato' pî' anna eseurîma pepîn se' tapairî maasa pra e'mai' pe anna erepamî'pî akore'ta'nîkon tiaronkon erepamî pra tîîse. Mîrîrî pî' anna eseurîma taatausinpai eserîke awanî.

15Tiaron nîkupî'pî pî' anna eseurîma pepîn mîî pe, mîrîrî ku'sa' annaya kai'ma. Tîîse anna nîkupîton Paapa nîtîrî'pî pî' neken anna atausinpa. Maasa pra inî' panpî' innape ikupîya'nîkon yu'se anna wanî'pî. Mîrîrî amîrî'nîkon wenai anna esenyaka'mato' ena inî' panpî', tiaronkonya itekare etato'pe. Mîrîrî yu'se anna wanî'pî tîwîrî rî.

16Mîrîrî yai anna wîtî tiaron pata pona Cristo yekare ekareme'se, o'non pata anî'ya ekaremekî pra sîrîrî tîpose. Mîrîrîya mîî pe anna atapurî pepîn tiaron esenyaka'mato' pî', maasa pra anî' wîtîsa' pra man mîîto'pe.

17Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see warantî: —Anî' atapurî yai mîî pe, mîî pe aatapurî e'pai awanî manni' Paapa nîkupî'pî wenai *(Jr 9.24)* —ta'pîiya.

18Maasa pra anî' yapurî Paapaya ya, mîîkîrî tînapurî yapisîiya tîwakîri pe. Tîîse manni' tîîwarîrî taatapurîsen yapisî Paapaya pepîn, maasa pra î' pe pra rî awanî.

2 Coríntios 11

Paulo Eseurîmato' Manni'kan Seru'ye'kon Pî'

1Eseurîmato' pakko warantî yapîtanîpîya'nîkon yu'se wanî sîrîrî, upî'rî eseurîma tanne. Uurî eseurîmato' yapîtanî'tî.

2 Porque zelo por vós com zelo de Deus; visto que vos tenho preparado para vos apresentar como virgem pura a um só esposo, que é Cristo.

2Î' kai'ma Paapaya a'nînmakon tîuya wenai, asa'namakon warantî, uurîya nîrî a'nînmakon. Maasa pra amîrî'nîkon wanî manni' maasaron wîri' warayo' yarakkîrî si'pî pepîn warantî. —Ano'pî pe mîîkîrî wîri' tîrîuya neken tiwinan warayo' pia —ta'pî itunya warantî tauya nîrî. Mîrîrî warantî tiwinan Cristo pia neken amîrî'nîkon tîrîuya yu'se wai. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî maimu yawîrî neken aako'mamîkon e'pai man.

3 Mas receio que, assim como a serpente enganou a Eva com a sua astúcia, assim também seja corrompida a vossa mente e se aparte da simplicidade e pureza devidas a Cristo.

3Maasa pra eesenku'tîkon nama pî' wai, î' kai'ma Eva nurî'tî yenku'tî'pî Makuiya warantî. Tu'ke yenupatonkonya ayenupakon wenai, yairon Cristoya yenupanto' kupîya'nîkon nama pî' wai tîwî.

4 Se, na verdade, vindo alguém, prega outro Jesus que não temos pregado, ou se aceitais espírito diferente que não tendes recebido, ou evangelho diferente que não tendes abraçado, a esse, de boa mente, o tolerais.

4Maasa pra amîrî'nîkon man anî'rî akore'ta'nîkon teerepansen pî' taatausinpasen pe, manni'kan Jesus pî' teeseurîmasanon tiaron pe rîse. Tîîse mîrîrî warantî Jesus pî' anna nekaremekî pepîn. Moropai —See warantî yekaton awanî yapisî e'pai man —taa to'ya tanne, mîrîrî ye'ka itekare etaya'nîkon. Tîîse mîîkîrî wanî pepîn Paapa yekaton pe, manni' anapisî'pîkon eesenpatakonasa'kon yai. Moropai mîrîrî itekare, inkamoro nekaremekî wanî pepîn anna winîpai aneta'pîkon pe, tiaron pe awanî. Mîîwîni tîîse to' maimu anetapai awanîkon.

5 Porque suponho em nada ter sido inferior a esses tais apóstolos.

5Moriya inkamoro ye'kakon eseurîmato' etaya'nîkon manni' warantî, uurî nîrî eseurîmato' etatî, maasa pra uurî wanî pepîn inkamoro ye'kakon yaipontîsa' pe

tîwe'ku'sanon ma're. Ipîkku pe to' wanî pî' eesenumenkakon.

6 E, embora seja falto no falar, não o sou no conhecimento; mas, em tudo e por todos os modos, vos temos feito conhecer isto.

6Yai pra uurî wanî pepîn morî pe teeseurîmasen pe. Tîîse epu'nen pepîn uurî, tauya pepîn. Maasa pra Paapa epu'tîuya, moropai itekare epu'tîuya, ta'pîuya amîrî'nîkon pî'. Yairon pî' eseurîma'pî epu'tî'pîya'nîkon.

O desprendimento do apóstolo

7 Cometi eu, porventura, algum pecado pelo fato de viver humildemente, para que fôsseis vós exaltados, visto que gratuitamente vos anunciei o evangelho de Deus?

7Î' pensa akore'ta'nîkon Paapa maimu ekaremekîuya yai mîrîrî ekaremekî'pîuya epe'mîra, uyepe'pî tiwai pra. Uurî esenyaka'ma'pî uyenya ke, akore'ta'nîkon wanî yai, amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya. Mîrîrî warantî ipîkku pe pra uyera'ma'pîya'nîkon. Mîrîrî kupî'pîuya ipîkku pe awanîkonpa. Mîrîrî kupî'pîuya wanî imakui'pî pe kai'ma eesenumenkakon?

8 Despojei outras igrejas, recebendo salário, para vos poder servir,

8Mîrîrî yai akore'ta'nîkon esenyaka'ma tanne, tiaronkon soosi tawonkonya uye'ma'pî. Mîrîrî pî' taaya'nîkon e'painon, yama'runpa'pîiya. Tîîse mîrîrî kupî'pîuya amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya kai'ma.

9 e, estando entre vós, ao passar privações, não me fiz pesado a ninguém; pois os irmãos, quando vieram da Macedônia, supriram o que me faltava; e, em tudo, me guardei e me guardarei de vos ser pesado.

9Moropai amîrî'nîkon kore'ta uuko'mamî yai, utînirurî ton esatî pî' uuko'mansa' pra wai anî' pî'. Tîîse uyonpakon Macedônia poinokonya enepî'pî tamî'nawîrî itu'se uurî e'to' kaisarî. Mîrîrî warantî awanî pe man, e'mai' pe akore'ta'nîkon wanî yai, moropai inî'rî tiaron pensa uutîsa' yai, mîrîrî wanî kupî sîrîrî anî' pî' esatî pî' anna ko'mamî pepîn.

10 A verdade de Cristo está em mim; por isso, não me será tirada esta glória nas regiões da Acaia.

10Ta'pîuya wai yairî apî'nîkon, yairî Cristo eseurîma warantî. Maasa pra ipemonkono pe wanî ye'nen. Î' pensa esenyaka'ma'pî

yepe' pî' esatîuya pepîn tiwin kin. Mîrîrî pî' eseurîma ko'mannîpî tamî'nawîrî Grécia pata po wanî yai. Anî'ya uyeseru miakanma eserîke pra man. Î' kai'ma itekare ekaremekî pî' esenyaka'mato' yeseru pî' eseurîma taatausinpai, uyepe' ton esatîuya pra.

11 Por que razão? É porque não vos amo? Deus o sabe.

11Î' wani' awanî ye'nen mîrîrî tauya mîrîrî? Maasa pra amîrî'nîkon sa'namauya pra awanî wenai? Kaane, mîrîrî wenai pra. Paapaya epu'tî pî' man, î' kai'ma amîrî'nîkon sa'namauya.

12 Mas o que faço e farei é para cortar ocasião àqueles que a buscam com o intuito de serem considerados iguais a nós, naquilo em que se gloriam.

12Î' kupî pî' uuko'mamî manni', mîrîrî kupî pî' uuko'mamî tîwîrî. Inkamoro seru' yenupatonkon yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon inkamoro ye'ka pata'se' ton tîrî annaya namai. Moropai inkamoroya taa namai, teesenyaka'mato'kon wanî anna esenyaka'mato' warantî, taa to'ya namai.

13 Porque os tais são falsos apóstolos, obreiros fraudulentos, transformando-se em apóstolos de Cristo.

13Maasa pra inkamoro warayo'kon e'kupî yaipontîsa'kon pe tîîse seru'ye'kon inkamoro, yairon pî' teeseurîmasanon pepîn. Inkamoroya tiaronkon yenku'tî, Cristo maimu pe teesenyaka'masanon pe tîwe'ku'se.

14 E não é de admirar, porque o próprio Satanás se transforma em anjo de luz.

14Mîrîrî ye'ka inkamoro wanî pepîn taa e'pai pra man. Maasa pra Makui nîrî etinyaka'ma eserîke awanî. Eesenpo inserî warantî, morî pe, a'ka pe, tiaronkon yenku'tîpa kai'ma.

15 Não é muito, pois, que os seus próprios ministros se transformem em ministros de justiça; e o fim deles será conforme as suas obras.

15Mîrîrî warantî tu'ke Makui maimu pe teesenyaka'masanon yeseru wanî mîrîrî. Inkamoroya morî kupî tiaronkon yenku'tîkonpa kai'ma. Tîîse inkamoroya

mîrîrî ku'pî tîuya'nîkon miakanno'pî pe e'taruma'tînto' yapisî kupî sîrîrî itepe'pî pe.

Os sofrimentos de Paulo por amor do evangelho

Tîwe'taruma'tîto' Pî' Paulo Eseurîma

16 Outra vez digo: ninguém me considere insensato; todavia, se o pensais, recebei-me como insensato, para que também me glorie um pouco.

16Tu'ke ite'ka apî'nîkon tauya, pakko pe pu'kuru wanî pî' anî' esenumenka namai. Mîî winî tîîse anî' esenumenka ya, moriya pakkokon maimu etaya'nîkon warantî umaimu etatî. Mîrîrî etaya'nîkon ya, eseurîma sîrîrî, uurî yeseru pî'.

17 O que falo, não o falo segundo o SENHOR, e sim como por loucura, nesta confiança de gloriar-me.

17Upî' eseurîma ya, eseurîma pepîn mîrîrî Uyepotorîkon maimu pe. Tîîse eseurîma sîrîrî mîî pe e'nîto' yeseru pî', pakko pe tîwe'sen eseurîma warantî.

18 E, posto que muitos se gloriam segundo a carne, também eu me gloriarei.

18Mîrîrî warantî uyeyatonon wanî teeseurîmasanon tîpî'nîkon. To' eseurîma teserukon yawîrî. Mîrîrî warantî nîrî uurî eseurîma.

19 Porque, sendo vós sensatos, de boa mente tolerais os insensatos.

19Maasa pra amîrî'nîkon wanî epu'nenan pe pu'kuru. Tîîse insamoro pakkokon maimu etaya'nîkon, epu'nen pe awanîkon kai'ma eesenumenkakon wenai.

20 Tolerais quem vos escravize, quem vos devore, quem vos detenha, quem se exalte, quem vos esbofeteie no rosto.

20Inkamoroya ayenku'tî'pîkon, moropai ayesa'kon pe ayaipontî'pîkon to'ya, moropai ayentai'nîkon to' e'kupî'pî. Mîrîrî warantî ataruma'tîkon to'ya tanne, ayeppe'nîpîkon to'ya tanne, î' taaya'nîkon pepîn to' pî'.

21 Ingloriamente o confesso, como se fôramos fracos. Mas, naquilo em que qualquer tem ousadia (com insensatez o afirmo), também eu a tenho.

21Anna wanî'pî mîrîrî ye'ka pe pra. Maasa pra anna wanî'pî eranne' pe, mîrîrî ye'ka kupî eserîke pra. Inna seru' pepîn. Tiaronkon eseurîma ya, tîpî'nîkon mîrîrî ye'ka. Mîrîrî warantî nîrî uurîya ikupî pakko warantî eseurîma upî'.

22 São hebreus? Também eu. São israelitas? Também eu. São da descendência de Abraão? Também eu.

22Taa to'ya ya: —Hebreu pe anna wanî, uurîya nîrî taa, —Hebreu uurî. Moropai —Israel ponkon pe anna wanî —taa to'ya ya,

uurîya nîrî taa: —Israel pon uurî. Moropai —Abraão nurî'tî payanyamî' pe anna wanî —taa to'ya ya, uurîya nîrî taa: —Abraão nurî'tî parî'pî uurî.

23 São ministros de Cristo? (Falo como fora de mim.) Eu ainda mais: em trabalhos, muito mais; muito mais em prisões; em açoites, sem medida; em perigos de morte, muitas vezes.

23Inkamoro wanî Cristo poitîrî pe? Tîîse uurî wanî inkamoro yentai Cristo poitîrî pe. (Teuren pakko warantî eseurîmasa' tanne). Maasa pra inkamoro esenyaka'ma yentai uurî esenyaka'ma'pî. Moropai inkamoro yentai atarakkannîto' yewî' ta uutîpîtî'pî. Tu'ke ite'ka u'po'pîtî'pî to'ya inkamoro yentai. Moropai tu'ke ite'ka uusa'manta yonpa'pî.

24 Cinco vezes recebi dos judeus uma quarentena de açoites menos um;

24Mia'taikin ite'ka Judeuyamî'ya u'po'pîtî'pî po'pînnîto' ke, 39 ite'ka'ne.

25 fui três vezes fustigado com varas; uma vez, apedrejado; em naufrágio, três vezes; uma noite e um dia passei na voragem do mar;

25Eseurîwî'ne ite'ka Romanoyamî'ya u'po'pîtî'pî yei ke. Moropai tiwin ite'ka tî' ke upa'tîpîtî'pî to'ya. Eseurîwî'ne ite'ka apo'yen ya' uutî tanne, eeseuronka'pî. Moropai tiaron pensa tiwin wei kaisarî uuko'mamî'pî kure'nan pîrana ka', apo'yen eseuronkasa' yai.

26 em jornadas, muitas vezes; em perigos de rios, em perigos de salteadores, em perigos entre patrícios, em perigos entre gentios, em perigos na cidade, em perigos no deserto, em perigos no mar, em perigos entre falsos irmãos;

26Tu'ke ite'ka itekare ekaremekî pî' asarî yai, nari' esuwa'ka'pî uyarakkîrî. Iren mairontasa' winîpai urukkutî yai, moropai tu'kankon ama'ye'kon winîpai, moropai tiaronkon pepîn uyonpayamî', Judeuyamî' winîpai moropai Judeuyamî' pepîn winîpai. Moropai cidade po uutîsa' yai, to' nîkupî winîpai moropai keren po nari' winîpai, tiaron pensa apo'yen ya' uutî tanne, nari' esuwa'ka'pî. Moropai yonparî wanîyakonkon seru'ye'kon winîpai, nari' esuwa'ka'pî uyarakkîrî.

27 em trabalhos e fadigas, em vigílias, muitas vezes; em fome e sede, em jejuns, muitas vezes; em frio e nudez.

28 Além das coisas exteriores, há o que pesa sobre mim diariamente, a preocupação com todas as igrejas.

29 Quem enfraquece, que também eu não enfraqueça? Quem se escandaliza, que eu não me inflame?

30 Se tenho de gloriar-me, gloriar-me-ei no que diz respeito à minha fraqueza.

31 O Deus e Pai do SENHOR Jesus, que é eternamente bendito, sabe que não minto.

32 Em Damasco, o governador preposto do rei Aretas montou guarda na cidade dos damascenos, para me prender;

33 mas, num grande cesto, me desceram por uma janela da muralha abaixo, e assim me livrei das suas mãos.

2 Coríntios 12

As visões e revelações do Senhor

27Esenyaka'mapîtî'pî mararî pra taapî'ka'se. Tiaron pensa uwetun pîn, umoron epu'tî'pîuya emi'nan pî', moropai upata'se' ton ton pra awanî pî', moropai komi' pe awanî pî', tu'ke upon ton pra awanî ye'nen.

28Tamî'nawîron mîrîrîkon tîîse, uurî esenumenka ko'mannîpî wei kaisarî. Esewankono'ma manni'kan innape Jesus ku'nenan pî', soosikon kaisarî.

29Maasa pra î' pensa tiaron wanî ya a'tu'mîra, uurî nîrî esepu'nî pî' wai a'tu'mîra ikaisarî. Moropai tiaronya imakui'pî ku'sa' ya, uurî wai teesewankono'mai ipî' mararî pra.

30Upî'rî atapurî ya, moriya mîrîrî atapurîto'ya a'tu'mîra wanî ekaremekî.

31Mîrîrî epu'tî pî' Uyepotorî, Jesus yun, Paapa man. Manni' morî pu'kuru ipatîkaronya, î' kai'ma seru'ye' pe eseurîma pepîn epu'tî pî' man.

32Pena Damasco cidaderî po wanî yai, manni' pata esa'ya surara tîrî'pî cidade mana'ta pona uyapi'nen ton, manni' rei Aretas nîmenka'pî pata esa' pe awe'to'pe manni'ya.

33Tîîse uyonpayamî'ya uyara'tî'pî waikara'pî ya'. Inkamoroya uyenu'tî'pî cidade yiwa'to' a'ta yai, poro po winîkîi, waikara'pî ya' wanî tanne. Mîrîrî warantî to' yenya pai atarî'ka'pî.

2 Coríntios 12

Paapa Winîpainon Tîwe'ne'pî'to' Pî' Paulo Eseurîma

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Se é necessário que me glorie, ainda que não convém, passarei às visões e revelações do SENHOR.

2 Conheço um homem em Cristo que, há catorze anos, foi arrebatado até ao terceiro céu (se no corpo ou fora do corpo, não sei, Deus o sabe)

3 e sei que o tal homem (se no corpo ou fora do corpo, não sei, Deus o sabe)

4 foi arrebatado ao paraíso e ouviu palavras inefáveis, as quais não é lícito ao homem referir.

5 De tal coisa me gloriarei; não, porém, de mim mesmo, salvo nas minhas fraquezas.

6 Pois, se eu vier a gloriar-me, não serei néscio, porque direi a verdade; mas abstenho-me para que ninguém se preocupe comigo mais do que em mim vê ou de mim ouve.

O espinho na carne

7 E, para que não me ensoberbecesse com a grandeza das revelações, foi-me posto um espinho na carne, mensageiro de Satanás, para me esbofetear, a fim de que não me exalte.

1Upî'rî uurî atapurî e'painon, teuren î' pe pra rî atapurîto' wanî. Tîîse eseurîmapai wai î' kai'ma uwe'ne', visão Uyepotorî nekaremekî'pî pî'.

2Pena Paapaya uyarî'pî ka' ratai pona, paraíso itese'. Awanî sîrîrî asakîrîrî pu' pona tîîmo'tai kono' esuwa'kasa'. Tîîse epu'tîuya pra wai awe'to' yawîrî, uyesa' yarî'pîiya, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya. Anî'ya mîrîrî epu'tî, Paapaya neken.

3Inî'rî tauya Paapaya uyarî'pî uyesa' yarakkîrî ka' pona, uyekaton neken ka'rî yarî'pîiya epu'tîuya pra wai. Paapaya neken epu'tî.

4Miarî eta'pîuya anî'ya ekaremekî eserîkan pepîn, see ye'ka pe rî mai ke, î' kai'ma anî'ya ekaremekî Paapaya itîrî pepîn.

5Mîrîrî etasau'ya wenai, atapurî mîrîrî pî'. Tîîse atapurî eserîke pra wai tiwin kin uurî pî'. Tîîse atapurî a'tu'mîra uurî e'to' pî' neken.

6Mîrîrî ye'ka pî' atapurîpai wanî ya, atapurî e'painon maasa pra yairon pî' eseurîma mîrîrî. Mîrîrî wenai pakko pe wanî pepîn mîrîrî. Tîîse mîrîrî ye'ka pî' eseurîmapai pra wai. Maasa pra mîrîrî wenai anî'ya uyapurî yu'se pra wai. Tîîse uyeseru era'ma tîuya'nîkon wenai moropai eta tîuya'nîkon wenai, mîrîrî pî' to' esenumenka yu'se wai.

7Tîîse mîrîrî warantî kure'ne atapurî namai, uyakinpanen ton ne'ne' erepamî'pî upona. Paapaya itîîsa' upun yai, mî'nî ewonsa' warantî. Mîrîrî erepamî

epu'tî'pîuya Makui narima'pî pe awanî utaruma'tîto'pe.

8 Por causa disto, três vezes pedi ao SENHOR que o afastasse de mim.

8Mîrîrî yai eseurîwî'ne ite'ka Uyepotorî pî' epîrema'pî. Esatî'pîuya ipî', uupiapai mîrîrî mo'kato'peiya kai'ma.

9 Então, ele me disse: A minha graça te basta, porque o poder se aperfeiçoa na fraqueza. De boa vontade, pois, mais me gloriarei nas fraquezas, para que sobre mim repouse o poder de Cristo.

9Tîîse umaimu yuuku'pîiya: —Kaane, imo'kauya pepîn. Tîîse apîika'tî pî' uuko'mamî, mîrîrî ye'ka yapîtanîpîpa. Aasîrî aapia untîrî pî' man. Maasa pra umeruntîri wanî meruntî ke a'tu'mîra eesepu'tî tanne —ta'pîiya upî'. Mîrîrî ye'nen uurî ena'pî inî' panpî' taatausinpai, a'tu'mîra uurî e'to' pî' uurî atapurî. Mîrîrî warantî Cristo meruntîri esera'mato'pe uwenai.

10 Pelo que sinto prazer nas fraquezas, nas injúrias, nas necessidades, nas perseguições, nas angústias, por amor de Cristo. Porque, quando sou fraco, então, é que sou forte.

10Mîrîrî ye'nen taatausinpai uuko'mamî a'tu'mîra e'to' pî', moropai umu'tunpato' pî', moropai itu'se e'to' pî', moropai upokonomato' pî', moropai tiaron uyarakkîrî teesuwa'kasen pî' Cristo wenai, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîrî ye'nen î' pensa a'tu'mîra esepu'tî ya, tîîse meruntî ke esepu'tî maasa pra Cristoya itîrî ye'nen uupia.

As credenciais de um apóstolo

Paulo Esewankono'ma Ko'mannîpî Coríntio Ponkon Soosi Tawonkon Pî'

11 Tenho-me tornado insensato; a isto me constrangestes. Eu devia ter sido louvado por vós; porquanto em nada fui inferior a esses tais apóstolos, ainda que nada sou.

11Eseurîma pî' wai pakko pe tîwe'sen eseurîma warantî. Maasa pra amîrî'nîkonya mîrîrî warantî eseurîma emapu'tî'pî. Tîîse amîrî'nîkon eseurîma e'pai awanî'pî, î' kai'ma morî pe uyeseru e'to' pî' taaya'nîkon e'pai awanî'pî. Inna seru' pepîn, î' pe pra rî uurî wanî. Tîîse inkamoro, yaipontîsa' pe tîwe'ku'sanon ma're uurî wanî pepîn tiwin kin.

12 Pois as credenciais do apostolado foram apresentadas no meio de vós, com toda a persistência, por sinais, prodígios e poderes miraculosos.

12Moro akore'ta'nîkon wanî yai, Paapaya tu'kan kupî'pî uwenai. Tera'masen kupî'pîiya, esenupanto' ton, moropai teesewankono'mai esenumenkanto' ton kupî'pîiya. Moropai anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pîiya akore'ta'nîkon, tînaipontî'pî pe wanî epu'tîkonpa. Inaipontî'pî pe uuko'mamî'pî tîrumakai pra.

13 Porque, em que tendes vós sido inferiores às demais igrejas, senão neste fato de não vos ter sido pesado? Perdoai-me esta injustiça.

13Yai pra amîrî'nîkon esenumenka ka'rî, tiaronkon pîika'tî'pî annaya, amîrî'nîkon pîika'tî'pî annaya yentai. Î' kai'ma anna wanî'pî? Amîrî'nîkon kore'ta anna yeseru kupîya'nîkon pe naatî, ayewanmakon pe? Mîrîrî warantî anna kupî'pîya'nîkon ya, Î' tesa'se pra anna ko'mansa' wenai, aawanmîra'nîkon anna ko'mamî'pî ku'tî.

Paulo deseja visitá-los

14 Eis que, pela terceira vez, estou pronto a ir ter convosco e não vos serei pesado; pois não vou atrás dos vossos bens, mas procuro a vós outros. Não devem os filhos entesourar para os pais, mas os pais, para os filhos.

14Inî'rî teeseurînon ite'ka pe amîrî'nîkon era'mapî'se uutî. Mîrîrî yai nîrî î' anesa'pai pra wai amîrî'nîkon pî'. Atînirurîkon yu'se pra wai tîîse amîrî'nîkon neken yu'se wai kure'ne. Maasa era'matî moreyamî' yunkonya neken tîniru yannuku e'pai awanî, î' tînmukuyamî' e'to' itu'se yennapa. Moropai mîîkîrî munkîyamî'ya tîyun ton pe yannuku pepîn e'painon.

15 Eu de boa vontade me gastarei e ainda me deixarei gastar em prol da vossa alma. Se mais vos amo, serei menos amado?

15Mîrîrî warantî uurîya nîrî ayunkon warantî, uwakîri pe taatausinpai tamî'nawîrî itesa' pe e'to' aretî'kauya. Uurî rî atareti'ka pe wai, amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya. Yai pra mîrîrî kupîuya wenai, uyapurîya'nîkon pepîn e'painon, kure'ne amîrî'nîkon sa'namatou'ya wenai?

16 Pois seja assim, eu não vos fui pesado; porém, sendo astuto, vos prendi com dolo.

16Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya innape epu'tî, î' kai'ma amîrî'nîkon yenyaka'mai

uutî pîn. Tîîse tiaronkonya taa amîrî'nîkon yenku'tîsau'ya, uupia atînirurîkon tîrîkonpa kai'ma taa to'ya.

17 Porventura, vos explorei por intermédio de algum daqueles que vos enviei?

17Î' pensa insamoro uyonpakon yarimasau'ya yai aapia'nîkon, uurî ton pe atînirurîkon era'mai to' yaipontîsau'ya pra wai.

18 Roguei a Tito e enviei com ele outro irmão; porventura, Tito vos explorou? Acaso, não temos andado no mesmo espírito? Não seguimos nas mesmas pisadas?

18Uurîya mîîkîrî Tito yarima'pî moropai tiaron uyonpakon, innape Jesus ku'nen wîtîto'pe yarakkîrî. Tîîse mîîkîrî wanî'pî yairî teesenumenkasen pe anna esenumenka sa'nîrî. Mîrîrî ye'nen Titoya amîrî'nîkon tenku'tîi atînirurîkon mo'kasa' pra man.

Paulo apela para o juiz de todos

19 Há muito, pensais que nos estamos desculpando convosco. Falamos em Cristo perante Deus, e tudo, ó amados, para vossa edificação.

19Yai pra eesenumenkakon amîrî'nîkon rawîrî anna e'wapu'tî kai'ma, tîîse kaane. Anna eseurîma Cristoya anna eseurîmato'pe ta'pî yawîrî, Paapa rawîrî si'ma. Moropai tamî'nawîrî anna nîkupî'pî wanî uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru amîrî'nîkon pîika'tîto'pe.

20 Temo, pois, que, indo ter convosco, não vos encontre na forma em que vos quero, e que também vós me acheis diferente do que esperáveis, e que haja entre vós contendas, invejas, iras, porfias, detrações, intrigas, orgulho e tumultos.

20Tîîse eppe'nî pî' wai kure'ne, î' kai'ma yairî pra awanîkon anepopai pra wanî pî'. Eranne' pe wai mîrîrî akore'ta'nîkon ekore'manto' eporîuya pî', moropai kinmuwanîto', moropai esewanmîrînto', moropai aawarîrî'nîkon teesenumenkai awe'to'kon, moropai e'mu'tunpanto', eseurîmanto', moropai mîî pe awe'to'kon, moropai pîrai' pî' tîmurukun pe pra awanîkon anepopai pra wanî pî' eranne' pe wai. Mîrîrî warantî ayeporîuya'nîkon ya, awakîrikon pe wanî pepîn, maasa pra ekore'ma kupî, mîrîrî imakui'pî ayeserukon pî'.

21 Receio que, indo outra vez, o meu Deus me humilhe no meio de vós, e eu venha a chorar por muitos que, outrora, pecaram e não se arrependeram da impureza, prostituição e lascívia que cometeram.

21Eranne' pe wai nîrî inî'rî akore'ta'nîkon uutîsa' ya, eppe'pai pra wai Paapa rawîrî si'ma awenai'nîkon. Moropai mîrîrî pî' tîweppe'se ukarunpai pra wai mararî pra awenai'nîkon. Maasa pra pena imakui'pî kupî'pîya'nîkon, moropai mîrîrî pî' tîwenpenatai irumakaya'nîkon pra aako'mamî'pîkon. Mîrîrî imakui'pî kupîya'nîkon se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî awanîkon ke, moropai tiaron nura ayeserukon kupî pî' aako'mamîkon tîrumakai pra. Mîrîrî wenai eppe'pai pra wai.

2 Coríntios 13

Paulo promete investigar e castigar

1 Esta é a terceira vez que vou ter convosco. Por boca de duas ou três testemunhas, toda questão será decidida.

2 Já o disse anteriormente e torno a dizer, como fiz quando estive presente pela segunda vez; mas, agora, estando ausente, o digo aos que, outrora, pecaram e a todos os mais que, se outra vez for, não os pouparei,

3 posto que buscais prova de que, em mim, Cristo fala, o qual não é fraco para convosco; antes, é poderoso em vós.

2 Coríntios 13

Tiwinkano'pî Pauloya Panamanto'

1Sîrîrî wanî iteseurîno ite'ka pe uutîto' amîrî'nîkon era'mapî'se. Erepansa' ya, ikupîuya, î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' warantî. See warantî taasai'ya: —Anî'ya î' rî ku'sa' ya, mîîkîrî esepu'to'pe innape, asakî'nankon pemonkonyamî'ya. Mîîwîni pra awanî ya, eseurîwî'nankonya taa e'pai man *(Dt 19.15)* —taasai'ya man.

2Itakon ite'ka pe aapia'nîkon uutîsa' yai, ta'pîuya î' kupîuya manni'kan imakui'pî kupîtîponkon yarakkîrî. Mîrîrî warantî inî'rî tauya pe wai, aapia pra si'ma. Inî'rî erepamî yai, —aka sa'ne —tauya pe pra wai anî' pî' tiwin kin, tamî'nawîronkon imakui'pî iku'nenan pî'.

3Maasa pra î' kai'ma Cristo eseurîma warantî uurî eseurîma anepu'pai awanîkon. Maasa era'matî, Cristo wanî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pepîn a'tu'mîra. Tîîse mîîkîrîya tîmeruntîri yenpo, akore'ta'nîkon erepamî yai.

4 Porque, de fato, foi crucificado em fraqueza; contudo, vive pelo poder de Deus. Porque nós também somos fracos nele, mas viveremos, com ele, para vós outros pelo poder de Deus.

4Tîîse a'tu'mîra awanî'pî, î' pensa pakî'nan pona ipokapîtî to'ya yai. Tîîse sîrîrîpe aako'mamî Paapa meruntîri yai. Mîrîrî warantî nîrî anna wanî a'tu'mîra Cristo wanî'pî warantî. Tarîpai anna ko'mamî ye'nen yarakkîrî, imeruntîri yai anna ko'mamî, amîrî'nîkon pîika'tîto'pe annaya.

5 Examinai-vos a vós mesmos se realmente estais na fé; provai-vos a vós mesmos. Ou não reconheceis que Jesus Cristo está em vós? Se não é que já estais reprovados.

5Mîrîrî ye'nen aawarîrî'nîkon rî esera'matî ayewankon ya', innape ikupî pî' aako'mamîkon epu'tîkonpa. Innape ayewankon ya' Cristo wanî epu'tî pî' naatîi, ipemonkono pe awanîkon ya.

6 Mas espero reconheçais que não somos reprovados.

6Mîrîrî ye'nen mîrîrî epu'tîya'nîkon ya, anna yeseru wenai, Cristo pemonkono pe anna wanî, epu'tîya'nîkon, anna yewan ya' aako'mamîkon ye'nen.

7 Estamos orando a Deus para que não façais mal algum, não para que, simplesmente, pareçamos aprovados, mas para que façais o bem, embora sejamos tidos como reprovados.

7Esatî annaya Paapa pî' imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîrîrî esatî annaya maasa pra morî pe anna esera'mato'pe pra, tîîse morî kupî pî' awanîkonpa yairon. Moropai anna esenyaka'mato' esera'ma ya î' pe pra rî, î' wani' awanî pepîn.

8 Porque nada podemos contra a verdade, senão em favor da própria verdade.

8Maasa pra Cristo maimu pe anna esenyaka'ma tanne, î' koneka annaya eserîke pra man yairon Paapa maimu yawîrî pra. Tîîse mîrîrî yawîrî neken anna wanî.

9 Porque nos regozijamos quando nós estamos fracos e vós, fortes; e isto é o que pedimos: o vosso aperfeiçoamento.

9Aasîrî yairî ayeserukon wanî ya, meruntî ke annaya ayaipontîkon pepîn e'painon. Mîrîrî pî' anna atausinpa e'painon. Mîrîrî ye'nen anna epîreman pî' man apona'nîkon yairon pe ayeserukon enato'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 Portanto, escrevo estas coisas, estando ausente, para que, estando presente, não venha a usar de rigor segundo a autoridade que o SENHOR me conferiu para edificação e não para destruir.

10Mîrîrî ye'nen sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî aapia'nîkon e'mai' pe, uutî rawîrî amîrî'nîkon era'mapî'se. Maasa pra î' pensa uutîsa' ya, meruntî ke ataruma'tîuya'nîkon namai, Uyepotorî maimu pe. Maasa pra sîrîrî Uyepotorî maimu wanî inî' panpî' amîrî'nîkon ena emapu'tînen pe morî pe panpî'. Mîrîrî wanî pepîn innape iku'to'ya'nîkon rumakaya'nîkon emapu'tînen pe pra.

Saudações

Paulo Esekaremekî

11 Quanto ao mais, irmãos, adeus! Aperfeiçoai-vos, consolai-vos, sede do mesmo parecer, vivei em paz; e o Deus de amor e de paz estará convosco.

11Uyonpayamî', ko'mannî'nîkon. Tamî'nawîrî Paapa pî' esatî pî' ako'mantî, morî pe amîrî'nîkon ku'to'peiya, morî pe tîwanî manni' warantî Paapaya aku'to'kon pe. Sîrîrî apanamatou'ya etatî, mîrîrî taasau'ya manni'. Moropai morî pe tîwanmîra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Teesiyu'pî'se pra ako'mantî ayonpakon pokonpe. Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, ayarakkîrî'nîkon Paapa ko'mamî. Mîîkîrî Paapa wanî e'sa'namanto' tîînen pe, moropai tîwanmîn tîînen pe.

12 Saudai-vos uns aos outros com ósculo santo. Todos os santos vos saúdam.

12Ayonpakon yenya yapi'tî morî pe, eeseporîkon yai.

A bênção

13 A graça do SENHOR Jesus Cristo, e o amor de Deus, e a comunhão do Espírito Santo sejam com todos vós.

13Tamî'nawîronkon uyonpakon Paapa yapurînenanya uupia tîwe'sanonya aapia'nîkon tîmaimukon yarima sîrîrî.

14Esatî annaya Uyepotorîkon Jesus Cristo pî', tamî'nawîrî morî pe tîwe'to' tîîto'peiya aapia'nîkon. Moropai Paapaya morî pe teetî'nînmai aako'mamîkon emapu'tîto'pe esatî annaya. Moropai Morî Yekaton Wannîya tiwin eesenumenkato'kon e'to'pe tamî'nawîrî si'ma, esatî annaya sîrîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Epístola de Paulo aos Gálatas	Epístola de Paulo aos Gálatas
Gálatas 1	**Gálatas 1**
Prefácio e saudação	**Umaimu Man Aapia'nîkon**
1 Paulo, apóstolo, não da parte de homens, nem por intermédio de homem algum, mas por Jesus Cristo e por Deus Pai, que o ressuscitou dentre os mortos,	1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka aapia'nîkon. Uurî wanî imenkasa' pe, yaipontîsa' pe, anî'rî pemonkon nîmenka'pî pe pra, tîîse Jesus Cristo nîmenka'pî pe wanî. Moropai Paapa, itun nîmenka'pî pe wanî, manni' Paapa, isa'manta'san kore'tapai Jesus pîmî'sa'ka'tîpon.
2 e todos os irmãos meus companheiros, às igrejas da Galácia,	2Tauya tamî'nawîronkon uyonpakon, tarî uupia to' wanî manni'kanya tîmaimukon yarima pî' man amîrî'nîkon Galácia soosirîkon tawonkon pia.
3 graça a vós outros e paz, da parte de Deus, nosso Pai, e do [nosso] SENHOR Jesus Cristo,	3Morî epe'mîra tîntîrî tîrî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon. Moropai tîwanmîra tîwe'to' tîrî Uyunkonya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristoya itîrî yu'se wai aapia'nîkon.
4 o qual se entregou a si mesmo pelos nossos pecados, para nos desarraigar deste mundo perverso, segundo a vontade de nosso Deus e Pai,	4Mîîkîrî Cristo eturumaka'pî tîîsa'mantapa kai'ma, uurî'nîkon pîika'tîpa umakuyikon winîpai. Mannankan sîrîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî' imakui'san warantî e'nî namai, uurî'nîkon mo'kapa kai'ma aasa'manta'pî. Î' kai'ma itu'se Paapa, uyunkon e'to' yawîrî ikupî'pîiya.
5 a quem seja a glória pelos séculos dos séculos. Amém!	5Jesus nîkupî'pî wenai, —Morî pe pu'kuru man, Paapa —taapai'nîkon man tîwîrî rî. Mîrîrî warantî taapai'nîkon.
A inconstância dos gálatas	**Tiwinan Itekare Yairon**

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Admira-me que estejais passando tão depressa daquele que vos chamou na graça de Cristo para outro evangelho,

7 o qual não é outro, senão que há alguns que vos perturbam e querem perverter o evangelho de Cristo.

8 Mas, ainda que nós ou mesmo um anjo vindo do céu vos pregue evangelho que vá além do que vos temos pregado, seja anátema.

9 Assim, como já dissemos, e agora repito, se alguém vos prega evangelho que vá além daquele que recebestes, seja anátema.

O evangelho que Paulo recebeu e pregou

10 Porventura, procuro eu, agora, o favor dos homens ou o de Deus? Ou procuro agradar a homens? Se agradasse ainda a homens, não seria servo de Cristo.

11 Faço-vos, porém, saber, irmãos, que o evangelho por mim anunciado não é segundo o homem,

6Mararî pra esenumenkan pî' wai teesewankono'mai uyewan ya'. Maasa pra manni' amîrî'nîkon yannotîpon morî pe, epe'mîn ke, mîîkîrî rumakasa'ya'nîkon tiwinarî. Moropai mîîkîrî tîrumakai tiaronkon nekaremekî yapi'sa'ya'nîkon.

7Tîîse tiaron Cristo yekare ye'ka ton pra man. Mîrîrî pî' eseurîma, maasa pra mîrîrî kai'ma amîrî'nîkon yaka'manenan moro to' man. Inkamoro eseurîma ko'mannîpî akore'ta'nîkon. Yairon Cristo yekare miakanma yu'se to' ko'mamî.

8Tîîse anî'ya mîrîrî ye'ka miakanma ya, annaya, mîîwîni pra awanî ya, inserî ka' poinonya ekaremekî ya tiaron pe, anna nekaremekî'pî warantî pra, mîîkîrî e'taruma'tî apo' ya' yu'se wai.

9Sîrîrî pî' pena anna eseurîma'pî. Inî'rî tauya sîrîrî. Anî'ya tiaron pe itekare ekaremekî ya, î' yapi'sa'ya'nîkon warantî pra, ipatîkarî mîîkîrî e'taruma'tî apo' ya' yu'se wai.

10Sîrîrî warantî eseurîma ya, pemonkonyamî' yapurîuya sîrîrî? Kaane, tiwin kin mîrîrî pî' pra! Tîîse Paapa yapurîuya pe eseurîmato' yu'se wanî sîrîrî. Pemonkonyamî' yapurîuya pe eseurîma ya, morî pe upî' to' eseurîmato'pe, moriya Cristo poitîrî pe wanî pepîn e'painon.

Î' Kai'ma Yaipontîsa' Pe Tîwanî Pî' Paulo Eseurîma

11Uyonpayamî', tauya sîrîrî apî'nîkon. Sîrîrî Cristo yekare ekaremekîuya manni', mîrîrî wanî pepîn tiwin kin pemonkon esenumenkato'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

12 porque eu não o recebi, nem o aprendi de homem algum, mas mediante revelação de Jesus Cristo.

12Tiwin kin anî' winîpai moropai anî'ya uyenupasa' pra man. Tîîse Jesus Cristo winîpai neken eta'pîuya. Moropai mîîkîrîya yenpo'pî uupia, mîrîrî ekareme'to'peuya kai'ma.

13 Porque ouvistes qual foi o meu proceder outrora no judaísmo, como sobremaneira perseguia eu a igreja de Deus e a devastava.

13Pena î' kai'ma uuko'manpîtî'pî yekare epu'tî'pîya'nîkon, anna Judeuyamî' yeseru ya' uuko'manpîtî yai. Moropai î' kai'ma Cristo yapurînenan taruma'tîpîtî'pîuya mararî pra îri pe to' winîkîi. Moropai tamî'nawîron anku'pai e'to' ku'pîtî'pîuya to' winîkîi, to' tî'kato'peuya.

14 E, na minha nação, quanto ao judaísmo, avantajava-me a muitos da minha idade, sendo extremamente zeloso das tradições de meus pais.

14Uurî e'pîtî'pî tamî'nawîron Judeuyamî' yeseru yawîron pe, tiaronkon uyonpayamî' yentai. Moropai î' kai'ma tamî'nawîrî yawîrî ikupîuya yuwapîtî'pîuya, î' kai'ma utamorî'san yeserurî'pî.

15 Quando, porém, ao que me separou antes de eu nascer e me chamou pela sua graça, aprouve

15Tîîse morî pe tîwe'to' wenai Paapaya umenka'pî pena, maasa esenpo pra tîîse usan ro'ta yapai. Moropai uyanno'pîiya î' kai'ma tîmîrî ton pe e'to'pe.

16 revelar seu Filho em mim, para que eu o pregasse entre os gentios, sem detença, não consultei carne e sangue,

16Moropai î' pensa sîrîrî anekareme'pai Paapa wanî yai upî' tînmu yenpo'pîiya. Ta'pîiya tekare ekaremekîuya yu'se tîwanî mannankan Judeuyamî' pepîn pî'. Mîrîrî etasau'ya pata pai, anî' winîpai upanamanen ton yuwasau'ya pra wai.

17 nem subi a Jerusalém para os que já eram apóstolos antes de mim, mas parti para as regiões da Arábia e voltei, outra vez, para Damasco.

17Moropai Jerusalém pona uutîsa' pra wai mannankan taipontîsanon pe, inmenkasa'kon pia, manni'kan urawîrî tîwe'sanon. Inkamoro pia uutîsa' pra wai upanamato'pe to'ya. Tîîse uutî'pî Arábia pata ya' keren pona. Miarî uuko'mamî'pî.

Paulo vai a Jerusalém, Síria e Cilícia

18 Decorridos três anos, então, subi a Jerusalém para avistar-me com Cefas e permaneci com ele quinze dias;

19 e não vi outro dos apóstolos, senão Tiago, o irmão do SENHOR.

20 Ora, acerca do que vos escrevo, eis que diante de Deus testifico que não minto.

21 Depois, fui para as regiões da Síria e da Cilícia.

22 E não era conhecido de vista das igrejas da Judéia, que estavam em Cristo.

23 Ouviam somente dizer: Aquele que, antes, nos perseguia, agora, prega a fé que, outrora, procurava destruir.

24 E glorificavam a Deus a meu respeito.

Gálatas 2

O apostolado aos judeus e aos gentios

Moropai mîrîrî tîpo, enna'po'pî Damasco cidaderî pona.

18Miarî uuko'mamî'pî eseurîwî'ne kono' kaisarî. Mîrîrî tîpo, uutî tu'ka'pî Jerusalém pona, Pedro anepu'pai wanî ye'nen. Moropai miarî uuko'mamî'pî asakî'ne domingo kaisarî.

19Moropai mîrîrî yai, tiaronkon Jesus naipontî'san era'masau'ya pra wai, tîîse Tiago neken, manni' Uyepotorî yakon era'ma'pîuya.

20Mîrîrî warantî awanî'pî, useruku pepîn. Sîrîrî menukauya sîrîrî, Paapaya epu'tî tanne, î' kai'ma yairî eseurîma sîrîrî.

21Moropai mîrîrî tîpo, uutî'pî Síria pata poro moropai Cilícia pata poro.

22Mîrîrî yai, uurî asarî tanne, Judéia soosirî tawonkonya uyepu'tî pra awanî'pî.

23Eta pe neken uyekare eta'pî to'ya, tiaronkon eseurîma pî'. Taapîtî'pî to'ya: —Tarîpai manni' uurî'nîkon taruma'tîpîtîtîponya innape iku'sa' tîuya ekareme'pîtî'pî man, manni' uurî'nîkonya innape iku'to' anaretî'kapai e'pîtî'pî ya —taapîtî'pî to'ya.

24Moropai uwenai inkamoroya taa pî' man Paapa pî': —Morî pe nai, Paapa. Kure'nan amîrî, mîîkîrî anna taruma'tîtîpon pîika'tîsa'ya nai —kai'ma Paapa yapurî'pî to'ya.

Gálatas 2

Paulo Moropai Tiaronkon Jesus Naipontî'san Eporî Tu'ka Pauloya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Catorze anos depois, subi outra vez a Jerusalém com Barnabé, levando também a Tito.

2 Subi em obediência a uma revelação; e lhes expus o evangelho que prego entre os gentios, mas em particular aos que pareciam de maior influência, para, de algum modo, não correr ou ter corrido em vão.

3 Contudo, nem mesmo Tito, que estava comigo, sendo grego, foi constrangido a circuncidar-se.

4 E isto por causa dos falsos irmãos que se entremeteram com o fim de espreitar a nossa liberdade que temos em Cristo Jesus e reduzir-nos à escravidão;

1Asakîrîrî pu' pona tîîmo'tai (14) kono' uuko'mamî tîpo, enna'po tu'ka'pî Jerusalém pona Barnabé yarakkîrî. Moropai Tito nîrî yarî'pîuya uyarakkîrî.

2Miarî ya uutî'pî, maasa pra Paapaya ekaremekî'pî upî' miarî ya uutîto'pe. Miarî erepansa' yai, anna emurukuntî'pî manni'kan soosi esanon neken pokonpe. Anna emurukuntî'pî anna eseurîmato'pe iponarî. Mîrîrî yai to' pî' Cristo yekare ekaremekî'pîuya tamî'nawîrî manni' Judeuyamî' pepîn pî'. Î' kai'ma unekaremekî ko'mannîpî ekaremekî'pîuya. Maasa pra mîrîrî esenyaka'manto' wanî yu'se pra awanî'pî î' pe pra rî. Tîîse inna, mîrîrî warantî ikupî pî' ako'mankî, taa to'ya yu'se awanî'pî.

3Mîrîrî eta tîuya'nîkon ya, eta'pî to'ya morî pe, innape ikupî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen uwanîyakon Tito, Judeu pepîn tîîse Grego, mîîkîrî ena e'pai man Judeu yeseru ya', taa to'ya pra awanî'pî.

4Tîîse tiaronkon wanî'pî moro, innape Jesus ku'nenan pe tîwe'ku'sanon moropai inkamoro emurukuntîsa' wanî'pî anna pokonpe. Tîîse inkamoroya taa ko'mannîpî Tito ena e'pai man Judeuyamî' yeseru ya'. Inkamoro warayo'kon ewonsa' wanî'pî ama' pe anna yako'menkakonpa kai'ma. Î' kai'ma ikupî annaya anera'mapai tîwanîkon ye'nen, Jesus yarakkîrî anna e'to' wenai. Inkamoro wanî'pî î' kai'ma Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî anna wanî yu'se. Tîîse Cristo pemonkono pe e'nî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ye'nen, unkupîkon ton Moisés nurî'tî nekaremekî'pî kupî pepîn.

5 aos quais nem ainda por uma hora nos submetemos, para que a verdade do evangelho permanecesse entre vós.

5Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' inna, mîrîrî yawîrî ku'pai'nîkon man, taasa' annaya pra man. Maasa pra yairon Cristo yekare, manni' aneta'pîkon ko'manto'pe aapia'nîkon, tiaron pe miakanma anî'ya namai.

6 E, quanto àqueles que pareciam ser de maior influência (quais tenham sido, outrora, não me interessa; Deus não aceita a aparência do homem), esses, digo, que me pareciam ser alguma coisa nada me acrescentaram;

6Tîîse manni'kan soosi esa' pe tîwe'sanon, uyentainokon pe ankupî'sanya upanamasa' pra man, amenan esenumenkato' ke. (Tîîse uurî pia anî' wanî pepîn tiaron yentai tîîse Paapaya ukupî'pîkon se' kaisarî e'nîto'pe'nîkon.)

7 antes, pelo contrário, quando viram que o evangelho da incircuncisão me fora confiado, como a Pedro o da circuncisão

7Tîîse inkamoroya î' kai'ma Paapaya esenyaka'mato' ton tîîsa' era'ma'pî, Jesus Cristo yekare ekaremekî pî' manni'kan Judeuyamî' pepîn pî'. Î' kai'ma Paapaya Pedro kupî'pî Judeuyamî' pî' itekare ekareme'to'peiya warantî.

8 (pois aquele que operou eficazmente em Pedro para o apostolado da circuncisão também operou eficazmente em mim para com os gentios)

8Maasa pra Paapa esenyaka'ma manni' warantî Pedro yarakkîrî Judeuyamî' pî' itekare ekaremekî pî'. Mîrîrî warantî nîrî uurî wenai Paapa esenyaka'ma Judeuyamî' pepîn pî' itekare ekareme'to'peuya.

9 e, quando conheceram a graça que me foi dada, Tiago, Cefas e João, que eram reputados colunas, me estenderam, a mim e a Barnabé, a destra de comunhão, a fim de que nós fôssemos para os gentios, e eles, para a circuncisão;

9Mîrîrî ye'nen Tiagoya moropai Pedroya moropai Joãoya manni'kan soosi esa' pe tîwe'sanonya epu'tî'pî, î' kai'ma Paapa nîkupî'pî pe awanî. Moropai inkamoroya tenyakon tîrî'pî uurî pia moropai Barnabé pia. Mîrîrî ye'nen inna ta'pî annaya î' kai'ma Judeu pepîn kore'ta anna esenyaka'ma pî', moropai inkamoro esenyaka'ma tanne Judeuyamî' kore'ta.

10 recomendando-nos somente que nos lembrássemos dos pobres, o que também me esforcei por fazer.

Paulo repreende a Pedro. A justificação pela fé em Cristo Jesus

11 Quando, porém, Cefas veio a Antioquia, resisti-lhe face a face, porque se tornara repreensível.

12 Com efeito, antes de chegarem alguns da parte de Tiago, comia com os gentios; quando, porém, chegaram, afastou-se e, por fim, veio a apartar-se, temendo os da circuncisão.

13 E também os demais judeus dissimularam com ele, a ponto de o próprio Barnabé ter-se deixado levar pela dissimulação deles.

10Tîîse esatî'pî inkamoroya anna pî', anna wanmîra manni'kan î' ton pînon sa'ne, to' kore'tawonkon kupî annaya namai. Tîîse mîrîrî kupî yuwa pî' uuko'mamî sîrîrî, uuwanmîra ikupîuya pra itu'se wanî ye'nen.

Paulo Eseurîma Pedro Pî' Meruntî Ke Antioquia Cidaderî Po

11Antioquia cidaderî po uuko'mamî tanne, Pedro erepamî'pî miarî ya. Mîîkîrî pî' eseurîma'pî meruntî ke, tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Maasa pra iteseru wanî'pî yairî pra.

12Pena iteseru wanî'pî see warantî. Maasa inkamoro Tiago narima'san erepamî pra tîîse, Pedroya tekkari yonpapîtî'pî manni'kan innape Jesus ku'nenan pokonpe, Judeuyamî' pepîn pokonpe, Judeuyamî' yeseru yawîrî pra. Tîîse inkamoro warayo'kon erepamî'pî pata pai inî'rî tekkari anonpapai pra eena'pî Judeuyamî' pepîn pokonpe. Maasa pra eranne' pe eena'pî inkamoro warayo'kon Jerusalém poi iipî'san pî', to' yeseru anku'pai tîwanî ye'nen. Judeuyamî' yeseru yawîrî innape Jesus ku'nenan ko'mamî e'pai awanî, taa to'ya. Mîrîrî ye'nen inî'rî Judeuyamî' pepîn pîinamaiya pra eena'pî.

13Moropai tiaronkon Judeuyamî' innape Jesus ku'nenan e'menka'pî Pedro pokonpe tîwanîkonpa Judeuyamî' pepîn pokonpe tekkarikon anonpapai pra. Moropai Barnabé ena'pî to' warantî nîrî anî' pîinamaiya pra. Eranne' pe eena'pî inî'rî yairon anku'pai pra.

14 Quando, porém, vi que não procediam corretamente segundo a verdade do evangelho, disse a Cefas, na presença de todos: se, sendo tu judeu, vives como gentio e não como judeu, por que obrigas os gentios a viverem como judeus?

14Mîrîrî era'mauya yai, epu'tî'pîuya yairî pra awanî. Cristo yekare nekareme'to' yawîrî pra awanî. Mîrîrî ye'nen ta'pîuya Pedro pî' tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. —A'kî, Judeu pe pu'kuru awanî, tîîse aako'mamî pepîn Judeuyamî' yeseru yawîrî. Ayekkari yonpapîtî'pîya Judeuyamî' pepîn pokonpe to' warantî. Tîîse "Taatarimai to' piapai", taaya, "Judeuyamî' yeseru kupîya'nîkon e'pai man", taaya to' pî', to' piapai taatarimai. Tîîse mîrîrî wanî pepîn yairî —ta'pîuya ipî'.

Judeuyamî' Moropai Judeuyamî' Pepîn E'pîika'tî Innape Ikupî To'ya Wenai

15 Nós, judeus por natureza e não pecadores dentre os gentios,

15Ta'pîuya Pedro pî': —Uurî'nîkon wanî Judeuyamî' pe esenpo'san pe. Manni'kan imakui'san, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra tîwe'sanon, Judeuyamî' pepîn pe esenpo'san pe pra e'nî.

16 sabendo, contudo, que o homem não é justificado por obras da lei, e sim mediante a fé em Cristo Jesus, também temos crido em Cristo Jesus, para que fôssemos justificados pela fé em Cristo e não por obras da lei, pois, por obras da lei, ninguém será justificado.

16Tîîse epu'tî, uurî'nîkon innape Jesus ku'nenanya pemonkon yapisî Paapaya pepîn Moisés nurî'tîya yenupanto'rî'pî konekaiya wenai, tîîse innape Jesus Cristo ku'toi'ya wenai yapisîiya morî pe. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' pepîn warantî uurî'nîkon nîrî yapisî Paapaya innape Jesus Cristo ku'sa' wenai, mîrîrî Moisésya yenupanto' rî'pî koneka wenai pra. Maasa pra anî' kupî Paapaya pepîn morî pe Moisésya yenupanto' rî'pî kupîiya wenai.

17 Mas se, procurando ser justificados em Cristo, fomos nós mesmos também achados pecadores, dar-se-á o caso de ser Cristo ministro do pecado? Certo que não!

17Judeuyamî' esenumenka see warantî, î' pensa morî pe ukupîkon Paapaya yuwa ya, innape Jesus Cristo kupî wenai, uurî'nîkon wanî imakui'san pe Judeuyamî' pepîn warantî. Imakui'pî pe e'nî, maasa pra

18 Porque, se torno a edificar aquilo que destruí, a mim mesmo me constituo transgressor.

19 Porque eu, mediante a própria lei, morri para a lei, a fim de viver para Deus. Estou crucificado com Cristo;

20 logo, já não sou eu quem vive, mas Cristo vive em mim; e esse viver que, agora, tenho na carne, vivo pela fé no Filho de Deus, que me amou e a si mesmo se entregou por mim.

21 Não anulo a graça de Deus; pois, se a justiça é mediante a lei, segue-se que morreu Cristo em vão.

Gálatas 3

Paulo apela para a experiência dos gálatas

Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî pra ko'mannî wenai. To' esenumenka mîrîrî warantî, tîîse to' esenku'tîsa' man. Maasa pra Cristoya imakui'pî pe e'kî, Paapa maimu yawîrî pra e'kî taasa' pra man.

18Manni' pena esuwa'ka'pî ku'se enna'po eserîke pra man. Mîrîrî ye'nen taa eserîke pra man, Moisés nurî'tîya yenupanto' rî'pî yawîrî e'nîpai'nîkon. Maasa pra mîrîrî ta'nîkon ya, imakui'pî pe rî ko'mannî, mîrîrî yawîrî ko'mannî eserîke pra man.

19Tarîpai uurî, mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' winîkîi inî' î' ton pra wai. Manni' isa'manta'pî warantî wanî sîrîrî iwinîkîi. Tarîpai enen esepu'tî sîrîrî Paapa winîkîi neken. Uurî sa'manta'pî Cristo yarakkîrî pakî'nan po aasa'manta yai. Maasa pra morî pe uurî'nîkon yapisî Paapaya pepîn, mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî ko'mannî wenai.

20Mîrîrî ye'nen uuwarîrî uuko'mamî pepîn enen, tîîse manni' Cristo enenan ko'mamî sîrîrî uyarakkîrî. Moropai sîrîrî uuko'mamî manni' innape Paapa munmu kupîuya ye'ka pe. Manni' usa'namatîpon moropai uurî ton pe tîîwarîrî eturumaka'pî tîîsa'mantapa.

21Morî pe uku'to' Paapaya kupî pî' wai innape. Maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto' kupî wenai morî pe Paapaya uurî'nîkon yapisî ya, moriya î' pe pra rî Cristo sa'manta'pî kupî mîrîrî.

Gálatas 3

Morî Yekaton Wannî Iipî Innape Jesus Kupî Wenai Uyewankon Ya'

1 Ó gálatas insensatos! Quem vos fascinou
a vós outros, ante cujos olhos foi Jesus
Cristo exposto como crucificado?

2 Quero apenas saber isto de vós:
recebestes o Espírito pelas obras da lei ou
pela pregação da fé?

3 Sois assim insensatos que, tendo
começado no Espírito, estejais, agora, vos
aperfeiçoando na carne?

4 Terá sido em vão que tantas coisas
sofrestes? Se, na verdade, foram em vão.

5 Aquele, pois, que vos concede o Espírito
e que opera milagres entre vós,
porventura, o faz pelas obras da lei ou pela
pregação da fé?

A experiência de Abraão

6 É o caso de Abraão, que creu em Deus, e
isso lhe foi imputado para justiça.

1Tarîpai eseurîma etatî Galácia ponkon.
Pakkokon amîrî'nîkon. Anî'ya amîrî'nîkon
ma'tanîpî'pî mîîto'pe mîrîrî warantî
awanîkonpa. Maasa pra pena
amîrî'nîkonya unekaremekî'pî epu'tî'pî
aronne, î' kai'ma pakî'nan po Jesus Cristo
sa'manta'pî yekare epu'tî'pîya'nîkon.
2Tarîpai ayekaranmapouya'nîkon sîrîrî,
Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî
yapisî'pîya'nîkon Moisés yenupanto' rî'pî
kupîya'nîkon wenai? Innape Jesus Cristo
yekare kupîya'nîkon wenai ka'rî? Tarîpai
umaimu yu'tî.
3Yapisî'pîya'nîkon innape Jesus
kupîya'nîkon wenai. Tîîse î' ton pe
Moisésya ayenupa'pîkon yawîrî anku'pai
awanîkon mîrîrî? Aawarîrî'nîkon morî pe
e'pai awanîkon?
4Innape Jesus kupî'pîya'nîkon patapai,
tamî'nawîron î' e'kupî'pî ayarakkîrî'nîkon,
amoronkon, aatausinpato'kon, mîrîrî kupî
pî' naatî î' pe pra rî? Î' pe pra awe'sa' pra
man.
5Paapaya Morî Yekaton Wannî tîrî
aapia'nîkon, moropai anî' nîkupî pepîn
kupî ya akore'ta'nîkon, mîrîrî Moisésya
yenupanto' rî'pî kupîya'nîkon wenai?
Mîrîrî wenai pra, tîîse Cristo yekare
etaya'nîkon wenai, innape
ikupî'pîya'nîkon wenai.

6Mîrîrî warantî Abraão nurî'tî wanî'pî.
Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man:
—Mîîkîrîya innape Paapa maimu kupî'pî
moropai innape tîkupîiya wenai, Paapaya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

yapisî'pî yairî pu'kuru iku'sa' tîuya ye'nen *(Gn 15.6)* —taasai'ya man.

7 Sabei, pois, que os da fé é que são filhos de Abraão.

7Mîrîrî ye'nen epu'tî man, yaironkon pe e'nî Abraão nurî'tî payannî'san pe pu'kuru, innape ikupî ye'nen.

8 Ora, tendo a Escritura previsto que Deus justificaria pela fé os gentios, preanunciou o evangelho a Abraão: Em ti, serão abençoados todos os povos.

8Pena Paapa maimuya ta'pî î' kai'ma Judeuyamî' pepîn kupî tîuya yairon pe. Mîrîrî ekaremekî'pîiya e'mai' pe Abraão pî'. Ta'pîiya see warantî: —Amîrî wenai tamî'nawîron pata ponkon pemonkonyamî' ton pe morî kupîuya pe wai *(Gn 12.3; Gn 18.18; 22.18)* —ta'pîiya.

9 De modo que os da fé são abençoados com o crente Abraão.

9Mîrîrî ye'nen mîrîrî yawîrî awanî. Abraão nurî'tî, manni' innape tîku'sa' Paapaya warantî tamî'nawîronkon innape tîku'nenan kupîiya, morî pe Abraão kupî'pî tîuya warantî.

10 Todos quantos, pois, são das obras da lei estão debaixo de maldição; porque está escrito: Maldito todo aquele que não permanece em todas as coisas escritas no Livro da lei, para praticá-las.

10Manni'kan Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî tîîko'mansenon taruma'tî Paapaya pe man. Maasa pra imaimu menukasa'ya taasa' man: —Tamî'nawîronkon yawîrî pra tîîko'mansenon tîwîrî manni' awe'menukasa' ya' manni' tîwe'sanon, inkamoro ye'ka taruma'tîuya pe man *(Dt 27.26)* —taasai'ya man. ⌊Epu'tî man, tamî'nawîronkon wanî imaimu yawîrî pra.⌋

11 E é evidente que, pela lei, ninguém é justificado diante de Deus, porque o justo viverá pela fé.

11Inna, seru' pepîn, anî' kupî Paapaya pepîn yairon pe, mîrîrî Moisésya yenupanto' rî'pî kupîiya wenai. Maasa pra imaimu e'menukasa'ya taasa' man: —Paapa pia morî pe tîwe'sen ko'mamî e'pai man innape ikupî tîuya wenai *(Hc 2.4)* —taasai'ya man.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

12 Ora, a lei não procede de fé, mas: Aquele que observar os seus preceitos por eles viverá.

12Tîîse Moisésya yenupanto' rî'pîya taa pepîn tiwin kin. —Innape Jesus ku'tî yairon pe awanîkonpa —taiya pepîn. Tîîse taiya: —Seeni' konekakî, seeni' kî'kupîi —taiya. —Mîrîrî yawîrî tîwe'sen ko'mamî pe man morî pe *(Lv 18.5)* —taasai'ya man.

13 Cristo nos resgatou da maldição da lei, fazendo-se ele próprio maldição em nosso lugar (porque está escrito: Maldito todo aquele que for pendurado em madeiro),

13Mîrîrî warantî uurî'nîkon wanî'pî Paapa nîtaruma'tîkon pe teuren tîîse upata'se' ya' Cristoya imo'ka'pî tîpona uurî'nîkon pîika'tîpa kai'ma, uye'ma'pîiya'nîkon pakî'nan pona tîsa'manta yai. Î' kai'ma Paapa e'menukasa'ya taasa' man: —Tamî'nawîronkon manni'kan imakui'san yei pî' e'weyokka'san wanî Paapa nîtaruma'tîkon pe *(Dt 21.23)* —taasai'ya man.

14 para que a bênção de Abraão chegasse aos gentios, em Jesus Cristo, a fim de que recebêssemos, pela fé, o Espírito prometido.

14Mîrîrî e'kupî'pî î' kai'ma morî kupî tîuya ta'pî Paapaya Abraão pî' e'ku'to'pe mîîkîrî Jesus Cristo wenai manni'kan Judeuyamî' pepîn ton pe. Moropai uurî'nîkon tamî'nawîronkonya innape ikupî wenai Paapaya itîrîuya ta'pî Morî Yekaton Wannî yapi'to'pe awe'kupî'pî.

A lei não pode invalidar a promessa

Î' Ta'pî Tîuya Kupî Paapaya Abraão Yarakkîrî

15 Irmãos, falo como homem. Ainda que uma aliança seja meramente humana, uma vez ratificada, ninguém a revoga ou lhe acrescenta alguma coisa.

15Uyonpayamî' anepu'tîkon ton ekaremekîuya sîrîrî î' kai'ma ko'mannî yekare. A'kî, î' pensa asakî'nankon pemonkonyamî' yai to' eseta. Teeseurîma'pîkon kupî to'ya î' kai'ma ta'pî tîuya'nîkon yawîrî. Anî'ya î' kai'ma ta'pî tîuya miakanma eserîke pra awanî tiaron pe î' ta'pî tîuya.

16 Ora, as promessas foram feitas a Abraão e ao seu descendente. Não diz: E aos descendentes, como se falando de muitos,

16Mîrîrî warantî Paapaya tîmaimu tîrî'pî Abraão nurî'tî pia moropai ipa rî'pî pia. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' tu'kankon pemonkonyamî' iparî'san pî' pra

porém como de um só: E ao teu descendente, que é Cristo.

17 E digo isto: uma aliança já anteriormente confirmada por Deus, a lei, que veio quatrocentos e trinta anos depois, não a pode ab-rogar, de forma que venha a desfazer a promessa.

18 Porque, se a herança provém de lei, já não decorre de promessa; mas foi pela promessa que Deus a concedeu gratuitamente a Abraão.

19 Qual, pois, a razão de ser da lei? Foi adicionada por causa das transgressões, até que viesse o descendente a quem se fez a promessa, e foi promulgada por meio de anjos, pela mão de um mediador.

20 Ora, o mediador não é de um, mas Deus é um.

taasai'ya man. Tîîse tiwinan pî' neken, iparî'pî Cristo pî' eeseurîma'pî.
17Î' ankapai uurî e'to' pî' tauya sîrîrî. Paapaya esetanto' ton kupî'pî moropai mîrîrî yawîrî ikupî tîuya ta'pîiya. Mîrîrî tîpo 430 kono' esuwa'kasa' tîpo, Paapaya unkupîkon ton tîrî'pî Moisés nurî'tî pia. Mîrîrî wenai inî'rî kupîuya pepîn î' ta'pîuya Abraão yarakkîrî taiya pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen tîwî ikupî'pîiya taa eserîke pra man.
18Maasa pra uurî'nîkon yapisî Paapaya pepîn Moisésya yenupanto' yawîrî ko'mannî wenai. Mîrîrî yawîrî awanî ya moriya î' ta'pî tîuya Abraão nurî'tî pî' tîmaimu kupîiya pepîn e'painon. Tîîse epe'mîra Paapaya itîrî'pî Abraão pia, ta'pî tîuya ye'nen.
19Mîrîrî wenai uurî'nîkon yapisî ye'ka pe pra, tîîse î' ton pe mîrîrî Moisésya yenupanto' ton tîrî'pî Paapaya? Mîrîrî tîrî'pîiya î' kai'ma Paapa e'to' itu'se yawîrî pra e'nî epu'tîpa kai'ma itîrî'pîiya. Tîîse ipatîkarî aako'manto'pe pra, aako'manto'pe manni' Abraão parî'pî, ipî' Paapa eseurîma'pî, manni' erepamî pîkîrî. Mîrîrîya î' pensa Moisés nurî'tî pia tîmaimu tîîsai'ya ya, Paapaya itîrî'pî tîmîrî ton pe teeseurîmasanon inserîyamî' wenai.
20Tîîse Abraão nurî'tî yarakkîrî Paapa eseta yai, tîmîrî pe eeseurîma'pî yarakkîrî, anî' tiaron wenai pra. ⌞Mîrîrî ye'nen ipîkku pe panpî' Paapa esetato' wanî Abraão nurî'tî yarakkîrî, Moisés pia intîrî'pî yentai.⌟

Moisésya Yenupanto' Wanî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

21 É, porventura, a lei contrária às promessas de Deus? De modo nenhum! Porque, se fosse promulgada uma lei que pudesse dar vida, a justiça, na verdade, seria procedente de lei.

22 Mas a Escritura encerrou tudo sob o pecado, para que, mediante a fé em Jesus Cristo, fosse a promessa concedida aos que crêem.

A tutela da lei para nos conduzir a Cristo

23 Mas, antes que viesse a fé, estávamos sob a tutela da lei e nela encerrados, para essa fé que, de futuro, haveria de revelar-se.

24 De maneira que a lei nos serviu de aio para nos conduzir a Cristo, a fim de que fôssemos justificados por fé.

25 Mas, tendo vindo a fé, já não permanecemos subordinados ao aio.

26 Pois todos vós sois filhos de Deus mediante a fé em Cristo Jesus;

Imakui'pî Pe E'nîto' Epu'to'pe

21Mîrîrî ye'nen î' kai'ma esenumenkan mîrîrî pî'? Innape Moisés nurî'tî pia Paapa nîtîrî'pî wanî, innape Abraão nurî'tî yarakkîrî Paapa esetato' wanî warantî? Inna, sa'nîrî to' wanî innape. Maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tîîko'mansenonya Paapa winîpai tîîko'manto' ton yapisî e'painon, teuren tîîse yapisî to'ya pepîn, maasa pra Paapa maimu yawîrî to' wanî pepîn tiwin kin.

22Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' imakui'pî ku'sa' tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon yentai imakui'pî enasa' mîrîrî wenai. Mîrîrî ye'nen manni'kanya neken innape Jesus Cristo ku'nenanya tîwe'pîika'tîto'kon yapisî, ikupî tîuya ta'pî Paapaya yawîrî.

23Tîîse maasa Cristo erepamî pra tîîse, pena Moisésya yenupanto' rî'pîya uurî'nîkon pîika'tî'pî, î' kai'ma ko'mannîto'pe ekaremekî'pîiya. Mîrîrî Moisésya yenupanto' rî'pî wanî'pî uurî'nîkon yenupato'pe awanî'pî, Cristo erepamî pîkîrî sîrîrî non pona.

24Tîîse Cristo erepansa' ye'nen, epu'tî man, innape ikupî wenai, yairon pe Paapaya uurî'nîkon yapisî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî ko'mannî wenai pra.

25Tarîpai eerepansa' man. Mîrîrî ye'nen inî'rî Moisésya yenupanto' rî'pî wanî pepîn uyenupanenkon pe, maasa pra innape Cristo kupî ye'nen.

26Maasa pra innape ikupîya'nîkon wenai tamî'nawîrî amîrî'nîkon wanî Paapa

27 porque todos quantos fostes batizados em Cristo de Cristo vos revestistes.

28 Dessarte, não pode haver judeu nem grego; nem escravo nem liberto; nem homem nem mulher; porque todos vós sois um em Cristo Jesus.

29 E, se sois de Cristo, também sois descendentes de Abraão e herdeiros segundo a promessa.

Gálatas 4

A nossa filiação em Cristo

1 Digo, pois, que, durante o tempo em que o herdeiro é menor, em nada difere de escravo, posto que é ele senhor de tudo.

2 Mas está sob tutores e curadores até ao tempo predeterminado pelo pai.

munkîyamî' pe manni' Jesus Cristo yarakkîrî tîîko'mansenon pe awanîkon.
27Î' pensa amîrî'nîkon esenpatakona yai ta'pîya'nîkon: —Tarîpai uurî Paapa pemonkono, penaro' uyeserurî'pî kupîuya pepîn tîîse amenan pe uyeseru ton yapisîuya sîrîrî. Amenan pon wanî yeka'ma warantî uyeseru ton yapisîuya Cristo winîpai.
28Mîrîrî wenai taa eserîke pra awanî uurî Judeu, Judeu pepîn yentainon taa pepîn. Taa pepîn nîrî uurî anî' poitîrî pepîn, to' poitîrî yentainon taa pepîn. Moropai taa pepîn uurî warayo', wîri' yentainon taa eserîke pra awanî. Maasa pra Paapaya tamî'nawîronkon amîrî'nîkon era'ma, se' kaisarî Jesus Cristo yarakkîrî aako'mamîkon wenai.
29Aasîrî amîrî'nîkon wanî Cristo pemonkono pe tîwe'sanon pe. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon wanî nîrî Abraão nurî'tî payanî'san pe Cristo warantî. Mîrîrî ye'nen Abraão pî' Paapa nekaremekî'pî yapisîya'nîkon pe naatîi.

Gálatas 4

1Î' amîrî'nîkon pî' ankapai e'to' pî' tauya sîrîrî. Maasa era'matî. More pe tîîse itun sa'manta yai, tamî'nawîrî temanne pe awanî, tîîse itesa' pe aako'mamî eserîke pra awanî, more pe awanî ye'nen.
2More pe awanî tanne, tiaron pemonkonya ko'mannîpî e'pai awanî. Mîîkîrî wanî more esa' pe. Moropai itemanne esa' pe awanî. Imaimu yawîrî

more ko'mamî î' pensa kure'ne teenasa' pîkîrî, iku'to'peiya ta'pî itun nurî'tîya pîkîrî.

3 Assim, também nós, quando éramos menores, estávamos servilmente sujeitos aos rudimentos do mundo;

3Mîrîrî warantî nîrî anna Judeuyamî' wanî'pî, more wanî kaisarî, maasa Cristo yekare eta pra tîîse. Mîrîrî yai ko'mannî'pî î' kai'ma pata yeseru yawîrî e'pîika'tînto'pe kai'ma.

4 vindo, porém, a plenitude do tempo, Deus enviou seu Filho, nascido de mulher, nascido sob a lei,

4Tîîse î' pensa Paapa munmu erepanto' weiyu eseporî'pî, eesenpo'pî more pe wîri' yai. Moropai mîîkîrî ko'mamî'pî Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî.

5 para resgatar os que estavam sob a lei, a fim de que recebêssemos a adoção de filhos.

5Mîrîrî yawîrî aako'mamî'pî maasa pra uurî'nîkon mo'kapa kai'ma mîrîrî Moisésya yenupanto' rî'pî winîpai. Mîrîrî yawîrî pra e'nî ye'nen e'taruma'tîn kupî tanne uurî'nîkon mo'ka'pîiya. Moropai uye'ma'pîiya'nîkon tîîsa'manta ke, Paapa munkî pe uurî'nîkon enato'pe.

6 E, porque vós sois filhos, enviou Deus ao nosso coração o Espírito de seu Filho, que clama: Aba, Pai!

6Uurî'nîkon wanî tarîpai Paapa munkîyamî' pe. Mîrîrî ye'nen uyewankon ya' Paapaya Morî Yekaton Wannî yarima'pî. Mîîkîrî wanî inmu yekaton pe. Mîîkîrîya taa —Paapa, uyun —taiya. Mîrîrî wenai uyunkon pe Paapa wanî epu'tî.

7 De sorte que já não és escravo, porém filho; e, sendo filho, também herdeiro por Deus.

7Moriya amîrî'nîkon wanî pepîn ipoitîrî pe. Tîîse inmukuyamî' pe pu'kuru awanîkon. Moropai inmukuyamî' pe awanîkon ye'nen, Paapaya tamî'nawîronkon tînmukuyamî' pia temanne tîrî aapia'nîkon.

O valor transitório dos ritos judaicos

Paulo Esewankono'ma
Galácia Po Tîîko'mansenon Pî'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

8 Outrora, porém, não conhecendo a Deus, servíeis a deuses que, por natureza, não o são;

8Pena amîrî'nîkonya Paapa epu'tî pra awanî yai, mia' ke ikonekasa' yapurî'pîya'nîkon. Ipoitîrî warantî aako'mamî'pîkon tîîse Paapa pe pra tîîse.

9 mas agora que conheceis a Deus ou, antes, sendo conhecidos por Deus, como estais voltando, outra vez, aos rudimentos fracos e pobres, aos quais, de novo, quereis ainda escravizar-vos?

9Tîîse tarîpai amîrî'nîkonya Paapa epu'sa' man. Taapai'nîkon man Paapaya amîrî'nîkon epu'sa' man. Tîîse î' wani' awanî ye'nen tiaron poitîrî pe awe'to'pe enna'popai awanîkon? Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî awanîkon ya, awe'pîika'tîkon kai'ma eesenumenkakon? Awe'pîika'tîkon pepîn.

10 Guardais dias, e meses, e tempos, e anos.

10Î' ton pe taaya'nîkon, ipîkku pe iweiyu ton tîmo'kapî'se? Judeuyamî' yeseru yawîrî e'pai naatî? Kapoi era'tî pe yapurî moropai kono' mo'ta yai yapurî, amenan kono' ewomî yai yapurî taaya'nîkon, î' pe pra rî tîîse?

11 Receio de vós tenha eu trabalhado em vão para convosco.

11Mararî pra apî'nîkon esewankono'man pî' wai. Teuren kure'ne akore'ta'nîkon uuko'mamî'pî esenyaka'ma pî' itekare ekaremekî pî' mîrîrî yawîrî pra awanîkon sîrîrî. Mîrîrî ye'nen aapia'nîkon î' pe pra rî mîrîrî unekaremekî'pî wanî sîrîrî.

A perplexidade de Paulo

12 Sede qual eu sou; pois também eu sou como vós. Irmãos, assim vos suplico. Em nada me ofendestes.

12Uyonpayamî', esatîuya sîrîrî apî'nîkon î' kai'ma uurî wanî warantî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra awanîkon yu'se wai. Inna seru' pepîn uurî ena'pî amîrî'nîkon warantî mîrîrî Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî pra. Mîrîrî yai î' kai'ma imakui'pî pe uwinîkîi eeseurîmasa'kon pra naatîi.

13 E vós sabeis que vos preguei o evangelho a primeira vez por causa de uma enfermidade física.

13Manni' yai Jesus Cristo yekare ekareme'se akore'ta'nîkon erepamî'pî e'mai' pe, pri'ya pra wanî ye'nen.

14 E, posto que a minha enfermidade na carne vos foi uma tentação, contudo, não me revelastes desprezo nem desgosto; antes, me recebestes como anjo de Deus, como o próprio Cristo Jesus.

14Tîîse mîrîrî wenai uyewanmarîya'nîkon pra awanî'pîkon. Uyu'se awanîkon pîn, pri'ya pra esepu'tî tanne. Tîîse uyapisî'pîya'nîkon awakîrikon pe manni' Paapa narima'pî inserî yapisîya'nîkon warantî moropai Jesus Cristo erepamî akore'ta'nîkon yapisîya'nîkon warantî pu'kuru uyapisîya'nîkon.

15 Que é feito, pois, da vossa exultação? Pois vos dou testemunho de que, se possível fora, teríeis arrancado os próprios olhos para mos dar.

15Amîrî'nîkon wanî'pî kure'ne taatausinpai. Mîrîrî yai tîîse î' kai'ma eenasa'kon mîrîrî? Tauya apî'nîkon kure'ne aatausinpa'pîkon î' antîîpai awanî'pîkon uupia mararî pra kure'ne ayenukon rî tîmo'kai antîîpai awanî'pîkon uupia.

16 Tornei-me, porventura, vosso inimigo, por vos dizer a verdade?

16Mîrîrî warantî awanîkon tîpo, ayeyatonkon pe enasa' sîrîrî moriya. Maasa pra yairî eseurîma ye'nen, uyu'se pra eenasa'kon mîrîrî?

17 Os que vos obsequiam não o fazem sinceramente, mas querem afastar-vos de mim, para que o vosso zelo seja em favor deles.

17A'kî, insamoro warayo'kon wanî kure'ne amîrî'nîkon winîkîi tîîse inkamoro esenumenkato' wanî morî pe pra. To' esenumenka amîrî'nîkon pantaka yu'se inî'rî upîinamaya'nîkon namai. Upîinamaya'nîkon yentai tîpîinamakonpa apantakon to'ya.

18 É bom ser sempre zeloso pelo bem e não apenas quando estou presente convosco,

18Inna, seru' pepîn kure'ne amîrî'nîkon winîkîi to' esenumenka ya, morî kupîkonpa, î' wani' pra man. Mîrîrî warantî uurî esenumenka, ayarakkîrî'nîkon neken uurî wanî yai pra, tîîse o'non pata aminke wanî tanne.

19 meus filhos, por quem, de novo, sofro as dores de parto, até ser Cristo formado em vós;

19Uyonpayamî', unsa'namakon, kure'ne apî'nîkon esenumenka, unmukuyamî' warantî awanîkon ye'nen. Uurî wanî

asankon warantî. Manni' wîri', more yanya tîmoron epu'tî tînre yenpoto' tîuya weiyu yai warantî umoron epu'tîuya awenai'nîkon. Maasa pra kure'ne itu'se wanî amîrî'nîkon ena Cristo warantî iteseru warantî aako'mamîkonpa.

20 pudera eu estar presente, agora, convosco e falar-vos em outro tom de voz; porque me vejo perplexo a vosso respeito.

20Kure'ne esenumenkan pî' wai akore'ta'nîkon e'pai wanî pî' ayarakkîrî'nîkon eseurîmato'pe, uurî pe pu'kuru, kure'ne apî'nîkon teesewankono'mai uuko'mamî wenai.

Sara e Agar, alegoria das duas alianças

Agar Moropai Sara Yekare Pî' Eeseurîma'pî Uurî'nîkon Yenupato'pe

21 Dizei-me vós, os que quereis estar sob a lei: acaso, não ouvis a lei?

21Amîrî'nîkon manni'kan Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî e'pai'nîkon. Maasa ka'tî upî'. Etasa'ya'nîkon pra naatî, î' kai'ma Moisés nurî'tîya yenupanto' yekare?

22 Pois está escrito que Abraão teve dois filhos, um da mulher escrava e outro da livre.

22Mîrîrîya ta'pî pena Abraão nurî'tî munkîyamî' wanî'pî asakî'ne warayo'kon. Tiwinan wanî'pî ipoitîrîpa' Agar more pe. Moropai tiaron wanî'pî ino'pî pu'kuru Sara more pe, ipoitîrîpa' pepîn.

23 Mas o da escrava nasceu segundo a carne; o da livre, mediante a promessa.

23Mîîkîrî ipoitîrîpa' more esenpo'pî î' kai'ma pemonkon esenpo warantî, tiaron pe pra. Tîîse ipoitîrîpa' pepîn ino'pî more esenpo'pî î' kai'ma kupî tîuya ta'pî Paapaya yawîrî.

24 Estas coisas são alegóricas; porque estas mulheres são duas alianças; uma, na verdade, se refere ao monte Sinai, que gera para escravidão; esta é Agar.

24Mîrîrî to' yekarekon wanî yenupanto'pe. Inkamoro asakî'nan wîri'sanyamî' yekare wanî î' kai'ma Paapa esetato'pe pemonkonyamî' yarakkîrî. Tiwin wanî manni' wî' po Moisés nurî'tî pia tîmaimu rumakaiya ekareme'nen pe, mîîkîrî Agar wanî. Mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto'

yawîrî tîîko'mansenon pe wanî to' poitîrîtonon warantî.

25 Ora, Agar é o monte Sinai, na Arábia, e corresponde à Jerusalém atual, que está em escravidão com seus filhos.

25Manni' wî', Sinai itese' wanî Arábia pata po tîwe'sen pe. Mîrîrî yekare ekareme'nen pe Agar wanî. Moropai manni'kan Jerusalém po tîîko'mansenon, Judeuyamî' ko'mamî mîrîrî yawîrî to' poitîrîkon warantî.

26 Mas a Jerusalém lá de cima é livre, a qual é nossa mãe;

26Tîîse manni'kan Cristo pemonkonoyamî' wanî Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî tîwe'sanon pe pra, to' poitîrî pe pra. Inkamoro ko'manto' wanî ka' po, tarîron Jerusalém yentai tîwe'sen. Mîrîrî amenan Jerusalém wanî usankon pe. Mîrîrî ekareme'nen pe Sara, Abraão no'pî rî'pî wanî, maasa pra ipoitîrîpa' pra tîwanî ye'nen.

27 porque está escrito: Alegra-te, ó estéril, que não dás à luz, exulta e clama, tu que não estás de parto; porque são mais numerosos os filhos da abandonada que os da que tem marido.

27Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Amîrî wîri', manni' î' pensa more yenpotîpon pepîn taatausinpai e'kî. Amîrî î' pensa more morontasa' epu'tîtîpon pepîn. Mararî pra entaimepî'kî aatausinpasa' wenai. Maasa pra manni' wîri', inyo nîrumaka'pî, mîîkîrî payanî'san wanî kupî sîrîrî mararî pra, manni' tînyo yarakkîrî tîîko'mansen payanî'san yentai *(Is 54.1)* taasai'ya man.

28 Vós, porém, irmãos, sois filhos da promessa, como Isaque.

28Tarîpai uyonpayamî', amîrî'nîkon wanî manni' Abraão munmu, Isaque warantî. Maasa pra eesenpo'pî Paapa maimuya taasa' yawîrî. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon wanî Paapa munkîyamî' pe, innape imaimu kupîya'nîkon ye'nen.

29 Como, porém, outrora, o que nascera segundo a carne perseguia ao que nasceu segundo o Espírito, assim também agora.

30 Contudo, que diz a Escritura? Lança fora a escrava e seu filho, porque de modo algum o filho da escrava será herdeiro com o filho da livre.

31 E, assim, irmãos, somos filhos não da escrava, e sim da livre.

Gálatas 5

Ou a lei ou Cristo

1 Para a liberdade foi que Cristo nos libertou. Permanecei, pois, firmes e não vos submetais, de novo, a jugo de escravidão.

2 Eu, Paulo, vos digo que, se vos deixardes circuncidar, Cristo de nada vos aproveitará.

29Isaque esenpo'pî Morî Yekaton Wannî wenai tîîse Ismael esenpo'pî tîyun wenai. Mîrîrî pîkînsa' takon taruma'tî pia'tî'pî Ismaelya. Mîrîrî warantî Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî tîwe'sanonya Cristo pemonkono pe tîwe'sanon taruma'tî sîrîrî.

30Tîîse î' kai'ma Paapa maimu e'menukasa'ya nai? Taasai'ya man see warantî: —Tîwî ano'pî poitîrîpa' yarimakî attîto'pe tînre yarakkîrî. Maasa pra mîîkîrî poitîrîpa' moreya tîyun winîpai intîrî yapisî eserîke pra man manni' ipoitîrîpa' pepîn ano'pî pu'kuru moreya intîrî yapisî manni' warantî *(Gn 21.10)* —ta'pî Paapaya Abraão pî' pena.

31Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', uurî'nîkon wanî pepîn tiwin kin manni' ipoitîrîpa' munkîyamî' warantî tîwe'sanon pe. Tîîse manni' ipoitîrîpa' pepîn, ino'pî pu'kuru munkî warantî e'nî.

Gálatas 5

Moisés Yenupanto' Rî'pî Yawîronkon Maimu Tetai Pra E'tî

1Cristoya uurî'nîkon mo'ka'pî penaro' uyeserukon winîpai inî'rî mîrîrî yawîrî eseka'nunkan yuwa namai. Maasa pra pena mîrîrî warantî e'nî'pî yairon pe e'nîto'pe teuren. Tîîse Cristoya neken ukupîkon yairon pe. Mîrîrî ye'nen sa'me e'tî, inî'rî penaro' ayeserukon yawîrî awanîkonpa tîwenna'poi pra e'tî.

2Maasa etatî. Yairon pî' uurî Paulo eseurîma sîrîrî see warantî. Amîrî'nîkon eturumaka ya, amerekon pi'pî pottî ya'tî pî' yairon pe eenakonpa Paapa pia,

Judeuyamî'ya ikupî warantî. Mîrîrî kupîya'nîkon wenai, morî pe Cristoya akupîkon pepîn. Mîrîrî yawîrî aako'mamîkon ya, Cristo nîkupî'pî wanî e'painon î' pe pra rî aapia'nîkon.

3 De novo, testifico a todo homem que se deixa circuncidar que está obrigado a guardar toda a lei.

3Inî'rî ankapai wai mîrîrî rî apî'nîkon. Mîrîrî ye'ka ku'nen pemonkon wanî ya, moriya mîîkîrîya tamî'nawîrî mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupato' yawîrî ikupî ko'mannîpî e'pai awanî tîwa'kai pra.

4 De Cristo vos desligastes, vós que procurais justificar-vos na lei; da graça decaístes.

4Inkamoro esenumenka mîrîrî ku'sa' tîuya'nîkon wenai Paapaya uyapisîkon kai'ma to' esenumenka, maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tîwanîkon ye'nen, tîîse inkamoro atarimasa' mîrîrî mîîkîrî Cristo morî pe ku'to' ton piapai, mîrîrî epe'mîra Paapa nîtîrî anapi'pai pra tîwanîkon wenai.

5 Porque nós, pelo Espírito, aguardamos a esperança da justiça que provém da fé.

5Tîîse uurî'nîkonya inîmîkî î' kai'ma Paapaya uurî'nîkon yapisî, yairon pe uku'sai'ya'nîkon ye'nen. Uurî'nîkon yapisîiya, epu'tî emapu'tî Morî Yekaton Wannîya. Mîrîrî pîkînsa', moropai innape iku'to' wenai, Moisésya yenupanto' rî'pî kupî wenai pra, uurî'nîkon yapisîiya morî pe.

6 Porque, em Cristo Jesus, nem a circuncisão, nem a incircuncisão têm valor algum, mas a fé que atua pelo amor.

6Mîrîrî warantî Cristo yarakkîrî uurî'nîkon wanî tiaronkon yentai e'ku'nî pî' pra. Mîrîrî ye'nen mîrîrî amerekon pi'pî pottî ya'tîto' wanî î' pe pra, tîîse e'sa'namanto', moropai innape Cristo ku'to' wenai uurî'nîkon e'pîika'tîn.

7 Vós corríeis bem; quem vos impediu de continuardes a obedecer à verdade?

7A'kî uyonpayamî', pena amîrî'nîkonya Cristo nîkupî'pî kupî'pî innape, moropai mîrîrî kupî pî' aako'manpîtî'pî,

8 Esta persuasão não vem daquele que vos chama.

9 Um pouco de fermento leveda toda a massa.

10 Confio de vós, no SENHOR, que não alimentareis nenhum outro sentimento; mas aquele que vos perturba, seja ele quem for, sofrerá a condenação.

11 Eu, porém, irmãos, se ainda prego a circuncisão, por que continuo sendo perseguido? Logo, está desfeito o escândalo da cruz.

12 Tomara até se mutilassem os que vos incitam à rebeldia.

awe'pîika'tî'pîkon. Tîîse anî'ya mîrîrî kupîya'nîkon pra awanî emapu'tî'pî, yairon yawîrî aako'mamîkon namai?
8O'non ye'ka pe amîrî'nîkon yeka'nunka'pîiya tîwî ikupîkonpa? Mîrîrî kupîtîpono'pî wanî amîrî'nîkon yarakkîrî Paapa pe pra, manni' amîrî'nîkon yannotîpon pe pra.
9Taa to'ya manni' warantî: —Mararon kîsere'na yai'meto' ke yai'mesa' ya, tamî'nawîrî mîrîrî kîsere'na yai'mesai'ya wanî —taa to'ya. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî amîrî'nîkon esenku'tî eserîke awanî seru'ye'kon pî'.
10Tîîse uyonpayamî', mîrîrî ye'ka kupî pî' aako'mamîkon eserîke pra akupîkon pî' wai. Tîîse î' kai'ma yairî eesenumenkato'kon ton erepamî kupî pî' wai yairî. Maasa pra Cristo yarakkîrî e'nî ye'nen. Moropai manni' pemonkon, mîrîrî ye'ka kupîya'nîkon emapu'tîtîpon, mîîkîrî ye'ka taruma'tî Paapaya eserîke awanî epu'tî pî' wai. Mîrîrî kupîiya anî' pe awanî tepu'se pra.
11Uyonpayamî', tiaronkon esenumenka amerekon pi'pî pottî ya'tî ekaremekî pî' uuko'mamî kai'ma. Tîîse e'pîika'tînto'pe mîrîrî Judeuyamî' yeseru ekaremekîuya ya, Judeuyamî' ekore'ma pepîn e'painon, eseurîmato' pî'. Tîîse Cristo sa'mantato' yekare ekaremekîuya ye'nen, Judeuyamî' ekore'ma mîrîrî pî'.
12Moropai î' kai'ma inkamoro ye'ka pemonkonyamî'ya Judeuyamî' yeseru ya' amerekon pi'pî pottî ya'tî yu'se to' wanî ya,

uurî pia ipi'pî neken ya'tî to'ya e'pai pra awanî, tîîse tamî'nawîrî tîmerekon ya'tî to'ya to' esemuka e'pai awanî tiwin ite'ka.

A liberdade é limitada pelo amor

13 Porque vós, irmãos, fostes chamados à liberdade; porém não useis da liberdade para dar ocasião à carne; sede, antes, servos uns dos outros, pelo amor.

13Amîrî'nîkon yanno'pî Paapaya uyonpayamî', Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî eeseka'nunkakon namai. Tîîse mîrîrî ye'ka winîpai eemo'kasa'kon pî' ke'wapu'tîtî penaron ayeserukon rî'pî maimu pe. Tîîse mîrîrî warantî pra eetî'nînmakon e'pai man. Mîrîrî wenai tiaronkon pîika'tîtî.

14 Porque toda a lei se cumpre em um só preceito, a saber: Amarás o teu próximo como a ti mesmo.

14Maasa pra tamî'nawîron Moisés nurî'tîya yenupanto' wanî tiwin. Ta'pîiya see warantî: —Awanîyakon sa'namakî aawarîrî awe'sa'nama manni' warantî *(Lv 19.18)* —ta'pîiya.

15 Se vós, porém, vos mordeis e devorais uns aos outros, vede que não sejais mutuamente destruídos.

15Tîîse eesiyu'pîtîkon pî' aako'mamîkon ya, morî pe Cristo yarakkîrî aako'mamîkon pepîn. Mîrîrî ye'nen aka, tîwarî e'tî mîrîrî warantî aako'mamîkon namai.

As obras da carne e o fruto do Espírito

Morî Yekaton Wannî Nama Tarîron Ka'rî Uyeserukon Yawîrî Ko'mannî

16 Digo, porém: andai no Espírito e jamais satisfareis à concupiscência da carne.

16Î' ankapai e'to' mîrîrî pî' tauya sîrîrî. Tîwî Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannîya amîrî'nîkon pinunpa o'non poro itu'se tîwanî pîkîrî. Mîrîrî kupî mîîkîrîya tanne, tarî itu'se awe'to'kon maimu yawîrî pra awanîkon.

17 Porque a carne milita contra o Espírito, e o Espírito, contra a carne, porque são opostos entre si; para que não façais o que, porventura, seja do vosso querer.

17Maasa pra tarî itu'se e'nîto' uyeserukon wanî Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî yewanma pe, moropai itu'se Morî Yekaton Wannî e'to' wanî uurî'nîkon yewanma pe. Mîrîrî ye'nen inkamoro wanî sa'nîrî eseyaton pî'. Mîrîrî pîkînsa'

amîrî'nîkonya itu'se awe'to'kon kupî eserîke pra man.

18 Mas, se sois guiados pelo Espírito, não estais sob a lei.

18Tîîse Morî Yekaton Wannî maimu yawîrî awanîkon ya, tiwin kin Moisésya yenupanto' rî'pî yawîrî pra awanîkon.

19 Ora, as obras da carne são conhecidas e são: prostituição, impureza, lascívia,

19A'kî, maasa era'matî. Imakui'pî teserukon yawîrî tîwe'sanon yeseru wanî teesera'mai. To' yeseru wanî se' tapairî tîwe'sanon pe wîri'sanyamî' yarakkîrî. Se' tapairî wîri'sanyamî' wanî warayo'kon yarakkîrî. Nura kupî to'ya, to' eppepî pepîn.

20 idolatria, feitiçarias, inimizades, porfias, ciúmes, iras, discórdias, dissensões, facções,

20Moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan pe to' wanî. Moropai pia'sanyamî' yapurînenan pe to' wanî. Mîrîrî kupî tîuya'nîkon wenai pemonkon yeyaton pe to' wanî. Teepîsanon pe to' wanî. Teekore'masanon pe to' wanî. Moropai tîkinmuwasenon pe to' wanî. Moropai tu'ke î' yu'se tîwe'sanon pe to' wanî. Inkamoro ye'kakon wanî tîwe'pantakakon tîîwarîrî'nîkon tiaronkon yarakkîrî.

21 invejas, bebedices, glutonarias e coisas semelhantes a estas, a respeito das quais eu vos declaro, como já, outrora, vos preveni, que não herdarão o reino de Deus os que tais coisas praticam.

21Inkamoro wanî î' kai'ma tiaron yemanne yu'se tîwe'sanon pe. Teetînsenon pe to' wanî. Teesiyu'pî'sanon pe to' wanî. To' ko'mamî mararî pra mîrîrî ye'kakon imakui'pî kupî pî'. Mîrîrî ye'nen tauya inî'rî pena ta'pîuya warantî. Mîrîrî ye'kakon ku'nenan esa' pe Paapa wanî pepîn. Inkamoro wîtî eserîke pra awanî Paapa pia. Ipatîkarî yarakkîrî to' ko'mamî pepîn.

22 Mas o fruto do Espírito é: amor, alegria, paz, longanimidade, benignidade, bondade, fidelidade,

22Tîîse Morî Yekaton Wannî maimu yawîrî e'nî'nîkon ya, e'nî see warantî: e'sa'naman, atausinpan, tîwanmîra e'nî, teekore'masen

23 mansidão, domínio próprio. Contra estas coisas não há lei.

24 E os que são de Cristo Jesus crucificaram a carne, com as suas paixões e concupiscências.

25 Se vivemos no Espírito, andemos também no Espírito.

26 Não nos deixemos possuir de vanglória, provocando uns aos outros, tendo inveja uns dos outros.

Gálatas 6

O auxílio mútuo e a responsabilidade pessoal

1 Irmãos, se alguém for surpreendido nalguma falta, vós, que sois espirituais, corrigi-o com espírito de brandura; e guarda-te para que não sejas também tentado.

pe pra e'nî, nari' pe pra e'nî, morî pe e'nî yairî î' ta'pî yawîrî e'nî,
23mîî pe tîwe'sen pe pra e'nî, uuwarîrî'nîkon wanî teetî'nînmasen pe e'nî. Mîrîrî warantî morî pe e'nî ya, anî'kanya yenupanto' puremekî pepîn.
24Manni'kan Jesus Cristo yapisîtîponkonya penaro' imakui'pî teserukon rumaka'pî. Maasa pra pakî'nan pona Cristo sa'manta'pî wenai, morî pe uurî'nîkon kupîpa. Mîrîrî ye'nen inî' imakui'pî anku'pai pra enanî'pî.
25Morî Yekaton Wannîya upîika'tîsa'kon ye'nen imaimu yawîrî ko'mannî yuwapai'nîkon. Tîwî mîîkîrî esenyaka'ma ko'mannîto' ya' tîîpai'nîkon.
26Uurî'nîkon atapurî eserîke pra man tiaron uyonpakon yentai ipîkku pe e'nî pî'. Anî' ekore'ma eserîke pra man mîrîrî warantî. Tiaron warantî ipîkku pe e'pai e'nî pî' o'ma'tan eserîke pra man. Mîrîrî warantî ikupî pî' ko'mannî e'pai'nîkon pra man.

Gálatas 6

Awe'pîika'tîkon Yuwatî

1Uyonpayamî', anî'ya amîrî'nîkon kore'ta imakui'pî kupî eposa' ya, manni' Morî Yekaton Wannî maimu yawîrî tîwe'senya mîîkîrî pîika'tî e'pai awanî, inkupî'pî wenai. Imakui'pî pe tînkupî'pî wanî epu'to'peiya moropai irumakato'peiya. Tîîse mîrîrî kupîiya e'pai awanî mîî pe tîwe'se pra, tîîse morî pe. Moropai tîwarî si'ma ikupîiya e'pai awanî, imakui'pî ya' nîrî teena namai.

2 Levai as cargas uns dos outros e, assim, cumprireis a lei de Cristo.

3 Porque, se alguém julga ser alguma coisa, não sendo nada, a si mesmo se engana.

4 Mas prove cada um o seu labor e, então, terá motivo de gloriar-se unicamente em si e não em outro.

5 Porque cada um levará o seu próprio fardo.

O que o homem semear, isso também ceifará

6 Mas aquele que está sendo instruído na palavra faça participante de todas as coisas boas aquele que o instrui.

7 Não vos enganeis: de Deus não se zomba; pois aquilo que o homem semear, isso também ceifará.

2Awe'pîika'tîkon yuwatî ayonpakon pokonpe. To' meruntîtannîpî yuwatî to' atausinpato'pe. Moropai mîrîrî warantî ikupî pî' aako'mamîkon ya, Cristoya ta'pî yawîrî ikupîya'nîkon mîrîrî. ⌞Maasa pra ta'pîiya: —Ayonpakon sa'namatî, tîwî tîku'se pra.⌟

3Anî' esenumenka ya, tîîwarîrî ipîkku pe tîwanî pî', ipîkku pe pra si'ma, mîîkîrî esenku'tîsa' sa'ne mîrîrî tîîwarîrî.

4Mîrîrî ye'nen tiwin pî' si'ma warîrî wanî esera'man e'pai awanî. Î' rî ku'sa', morî ku'sa' imakui'pî ku'sa' era'mapai man. Morî ku'sa' epu'tî ya, moriya mîrîrî pî' atapurîn. Morî pe tiaron yeseru wenai iwarantî atapurîn eserîke pra man.

5Maasa pra tiwin pî' si'ma uyeserukon unkupî'pîkon esera'ma kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen Cristo pia erepannîsa' ya, uurî'nîkonya rî unkupî'pîkon ku'sa' ekaremekî kupî sîrîrî ipî'.

6Amîrî'nîkon kore'ta Cristo yekare pî' ayenupanenkon wanî ya, mîîkîrî pîika'tîya'nîkon yuwatî, tamî'nawîrî itu'se awe'to' pî' morî pe. Itekkari ton pî' ito' ton ke, ipata'se' ton ke, mîrîrîkon ke ipîika'tîya'nîkon yuwatî.

7Tauya sîrîrî see warantî. Paapa yenku'tîya'nîkon kai'ma kîsenku'tîtî, tamî'nawîrî Paapaya epu'tî tanne. Maasa era'matî. Warayo'ya tînmîri pîmî ya, mîrîrî inpîmî'pî aro'ta moropai eepeta. Mîrîrî tînpîmî'pî mo'kaiya. Tiaron pe eepetasa' pra awanî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

8 Porque o que semeia para a sua própria carne da carne colherá corrupção; mas o que semeia para o Espírito do Espírito colherá vida eterna.

8Mîrîrî warantî nîrî anî'ya morî ku'sa' ya, Morî Yekaton Wannî atausinpato' yawîrî morî eporîiya Morî Yekaton Wannî winîpai, ipatîkarî tîîko'manto' ton. Tîîse anî'ya imakui'pî ku'sa' ya, itu'se teesenumenka yawîrî, mîîkîrîya imakui'pî yepe' pe e'taruma'tînto' eporî, aasa'manta ipatîkarî.

9 E não nos cansemos de fazer o bem, porque a seu tempo ceifaremos, se não desfalecermos.

9Mîrîrî ye'nen morî kupî pî' ko'mannî teeseta'kai pra. Tîwîrî ikupî pî' e'nîpai man, maasa pra î' pensa yapisî weiyu erepamî yai, yapi'to'pe'nîkon.

10 Por isso, enquanto tivermos oportunidade, façamos o bem a todos, mas principalmente aos da família da fé.

10Mîrîrî ye'nen tîwîrî ikupî eserîkan wanî ya, morî ku'pai'nîkon man tamî'nawîronkon yarakkîrî. Tîîse ikupî ya, manni'kan uyonpakon innape Jesus Cristo kupîtîponkon pîika'tî yuwapai man, maasa pra inkamoro wanî ye'nen uyonpakon pe. Moropai innape iku'nenan pepîn nîrî pîika'tîtî.

Paulo Esekaremekî
Moropai Tiwinkano'pî Pe Panamaiya

11 Vede com que letras grandes vos escrevi de meu próprio punho.

11Uurîya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî uyenya ke pu'kuru aapia'nîkon. Maasa era'matî î' kai'ma inonkon pe imenukasau'ya.

Paulo gloria-se na cruz de Cristo

12 Todos os que querem ostentar-se na carne, esses vos constrangem a vos circuncidardes, somente para não serem perseguidos por causa da cruz de Cristo.

12Tarîpai tauya sîrîrî apî'nîkon insamoro ayenupanenkon pî'. Inkamoro wanî ipîkku pe tîwe'ku'sanon pe. —Amerekon pi'pî pottî ya'tîtî, —taa pî' to' ko'mamî teeseka'nunkai. Mîrîrî kupîya'nîkon yu'se to' wanî tîpî'nîkon Judeuyamî' o'ma'ta namai. Maasa pra Cristo sa'mantato' yekare neken ekaremekî to'ya ya, Judeuyamî'ya to' taruma'tî e'painon.

13 Pois nem mesmo aqueles que se deixam circuncidar guardam a lei; antes, querem que vos circuncideis, para se gloriarem na vossa carne.

14 Mas longe esteja de mim gloriar-me, senão na cruz de nosso SENHOR Jesus Cristo, pela qual o mundo está crucificado para mim, e eu, para o mundo.

15 Pois nem a circuncisão é coisa alguma, nem a incircuncisão, mas o ser nova criatura.

16 E, a todos quantos andarem de conformidade com esta regra, paz e misericórdia sejam sobre eles e sobre o Israel de Deus.

17 Quanto ao mais, ninguém me moleste; porque eu trago no corpo as marcas de Jesus.

A bênção

13Tîîse mîrîrî warantî amîrî'nîkon ena yu'se tîwe'sanonya tamî'nawîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' kupî pepîn. Tîîse tîmaimukon pe mîrîrî ku'sa'ya'nîkon wenai atapurîpai to' wanî. Taa to'ya: —Anna maimu pe iku'sa' to'ya —taa to'ya. Mîrîrî kupîya'nîkon yu'se to' wanî, poro po neken teesera'masen ton api'pîkon pî'.

14Tîîse uurî wanî pepîn inkamoro warantî. Jesus Cristo sa'mantato' neken ku'nen pe wanî innape. Maasa pra Jesus sa'manta'pî wenai uurî nîrî, uusa'manta'pî iwarantî. Mîrîrî ye'nen Paapa yapurînenan pepîn warantî e'pai pra wai. Moropai mîrîrî wenai tîîpia'nîkon uurî yu'se pra to' wanî, Cristo warantî wanî ye'nen.

15Î' wani' awanî pepîn Paapa pia, mîrîrî warantî e'nî ya, Judeuyamî' yeseru ya' e'nî tanne, to' yeseru ya' pra e'nî tanne. Tîîse Paapa wanî pemonkon yeseru miakanmapai amenan pe awe'to'pe.

16Moropai tamî'nawîronkon manni'kan sîrîrî yawîrî yapurînenan wanî ya, inkamoro pia tîwanmîn moropai tî'noko'manto' wanî mîrîrî. Tamî'nawîronkon Paapa pemonkonyamî', innape yapurînenan pia Paapaya itîrî yu'se wanî.

17Mîrîrî ye'nen anî'ya taa: —Cristo naipontî'pî pepîn amîrî, yu'se pra wai. Maasa pra sîrîrî uyesa'ya ekaremekî sîrîrî î' kai'ma erekî' pe wanî. Mîrîrîya Jesus Cristo wanîyakon pe wanî ekaremekî sîrîrî, uyera'manenanya uyera'mato'pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 A graça de nosso SENHOR Jesus Cristo seja, irmãos, com o vosso espírito. Amém!

18Uyonpayamî', morî epe'mîn tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia. Moropai ayarakkîrî'nîkon aako'mamî yu'se wai. Mîrîrî warantî e'pai man. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Efésios 1

Prefácio e saudação

1 Paulo, apóstolo de Cristo Jesus por vontade de Deus, aos santos que vivem em Éfeso e fiéis em Cristo Jesus,

2 graça a vós outros e paz, da parte de Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus Cristo.

As bênçãos de Deus em Cristo, autor da nossa redenção

3 Bendito o Deus e Pai de nosso SENHOR Jesus Cristo, que nos tem abençoado com toda sorte de bênção espiritual nas regiões celestiais em Cristo,

4 assim como nos escolheu, nele, antes da fundação do mundo, para sermos santos e irrepreensíveis perante ele; e em amor

5 nos predestinou para ele, para a adoção de filhos, por meio de Jesus Cristo, segundo o beneplácito de sua vontade,

6 para louvor da glória de sua graça, que ele nos concedeu gratuitamente no Amado,

Efésios 1

1Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Sîrîrî kaareta menukauya amîrî'nîkon pia, Paapa nîmo'ka'san tîmîrî ton pe, Éfeso cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon wanî innape Jesus Cristo kupî pî' tîîko'mansenon pe.

2Manni' epe'mîra Paapa nîtîrî moropai tîwanmîra e'nîto' tîrî Uyunkon Paapaya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo yunya yu'se wai aapia'nîkon.

Upîika'tî Tîuya'nîkon Pî' Paapa Esenumenka'pî Cristo Wenai

3Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun yapurîpai'nîkon. Maasa pra ka' winîpainon, Morî Yekaton Wannî tîrî tîuya wenai uurî'nîkon koneka'pîiya morî pe. Ikupî'pîiya Cristo nîkupî'pî wenai.

4Maasa pra pena, sîrîrî pata koneka tîuya rawîrî, Paapaya uurî'nîkon menka'pî, Jesus Cristo nîkupî ton wenai. Morî pe pu'kuru e'nîto'pe moropai î' rî imakui'pî unkupî'pîkon ton pra e'nîto'pe tîrawîrî umenka'pîiya'nîkon. Paapaya uurî'nîkon sa'nama'pî kure'ne.

5Mîrîrî ye'nen eesenumenka'pî pena tînmukuyamî' pe uurî'nîkon kupî tîuya pî', Jesus Cristo wenai. Mîîkîrî esenumenka'pî itu'se tîwanî ye'nen.

6Mîrîrî ye'nen uurî'nîkonya yapurî e'pai awanî kure'ne. Maasa pra morî tîrî'pîiya epe'mîra, tînmu kure'ne tînsa'nama wenai.

7 no qual temos a redenção, pelo seu sangue, a remissão dos pecados, segundo a riqueza da sua graça,

7Maasa pra uurî'nîkon wanî Jesus Cristo ne'ma'san pe, tîmînî i'kamo tîuya yai pakî'nan pona. Mîrîrî wenai unkupî'pîkon imakui'pî kupî'pî Paapaya tîîwanmîra. Mîrîrî kupî'pîiya maasa pra upî'nîkon morî pe pu'kuru tîwanî ye'nen.

8 que Deus derramou abundantemente sobre nós em toda a sabedoria e prudência,

8Mararî pra tîwakîri pe pu'kuru uurî'nîkon pia itîrî'pî Paapaya, epu'nen pe pu'kuru tîwanî ye'nen.

9 desvendando-nos o mistério da sua vontade, segundo o seu beneplácito que propusera em Cristo,

9Moropai anî' nepu'tî pepîn epu'to'pe uurî'nîkonya ikupî'pîiya. Î' kai'ma ikupî tîuya pî' Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, manni' pî' eesenumenka'pî pena. Mîrîrî yenpo'pîiya uupia'nîkon.

10 de fazer convergir nele, na dispensação da plenitude dos tempos, todas as coisas, tanto as do céu como as da terra;

10Moropai tamî'nawîrî ekonekasa' yai, ikupîiya ta'pî tîuya yawîrî. Tamî'nawîronkon rumakaiya Cristo yenya'. Tamî'nawîrî ka' po tîîko'mansenon moropai non po tîîko'mansenon rumakaiya itenya', tamî'nawîronkon esa' pe awe'to'pe.

11 nele, digo, no qual fomos também feitos herança, predestinados segundo o propósito daquele que faz todas as coisas conforme o conselho da sua vontade,

11Tamî'nawîrî sîrîrî kupî'pî Paapaya, pena î' kai'ma teesenumenka'pî yawîrî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya uurî'nîkon menka'pî tîpemonkono pe e'nîto'pe Cristo wenai. Mîrîrî kupî'pîiya itu'se tîwanî ye'nen.

12 a fim de sermos para louvor da sua glória, nós, os que de antemão esperamos em Cristo;

12Mîrîrî kupî'pîiya tapurîto'pe uurî'nîkon ⌞Judeuyamî'ya,⌟ morî pe, ipîkku pe Paapa e'to' yapurîto'pe. Maasa pra e'mai' pe innape Cristo ku'sa'nîkon, moropai inîmîkî pî' ko'mannî, iipia ko'mannîto'pe.

13 em quem também vós, depois que ouvistes a palavra da verdade, o evangelho da vossa salvação, tendo nele

13Amîrî'nîkon yarakkîrî nîrî awe'kupî'pî mîrîrî warantî. Î' pensa yairon Cristo yekare e'pîika'tînto' eta'pîya'nîkon yai, ikupî'pîya'nîkon innape. Moropai mîrîrî

também crido, fostes selados com o Santo Espírito da promessa;

yai, Paapaya Morî Yekaton Wannî tîrîuya taasa' tîuya yawîrî itîrî'pî aapia'nîkon. Tîmîrî pe awanîkon ekareme'nen pe itîrî'pîiya.

14 o qual é o penhor da nossa herança, até ao resgate da sua propriedade, em louvor da sua glória.

14Morî Yekaton Wannî tîrî'pîiya imakui'pî yapai tîpemonkonoyamî' ye'ma'pî tîuya ekareme'nen pe. Moropai tîîpia inkamoro yarî tîuya ekareme'nen pe itîrî'pîiya. Mîrîrî wenai uurî'nîkonya epu'tî î' taasa' tîuya yawîrî Paapaya ikupî. Mîrîrî ye'nen morî pe Paapa e'to' pî' yapurî e'pai awanî kure'ne.

Paulo ora pelos crentes

15 Por isso, também eu, tendo ouvido a fé que há entre vós no SENHOR Jesus e o amor para com todos os santos,

16 não cesso de dar graças por vós, fazendo menção de vós nas minhas orações,

17 para que o Deus de nosso SENHOR Jesus Cristo, o Pai da glória, vos conceda espírito de sabedoria e de revelação no pleno conhecimento dele,

18 iluminados os olhos do vosso coração, para saberdes qual é a esperança do seu chamamento, qual a riqueza da glória da sua herança nos santos

Paulo Epîremato'

15-16Mîrîrî ye'nen uurî epîrema sîrîrî. Innape Uyepotorîkon Jesus Cristo kupî pî' awanîkon moropai tamî'nawîrî manni'kan innape iku'nenan sa'namaya'nîkon yekare etasau'ya pata pai, epîrema pî' uuko'mamî tîîtî'napanse pra. —Morî pe man —tauya Paapa pî' amîrî'nîkon wenai. Sîrîrî warantî uurî enpenata tîwîrî rî amîrî'nîkon pî'.

17Moropai Paapa Uyepotorîkon Jesus Cristo yun manni' morî pu'kuru pî' esatîuya. Amîrî'nîkon pia epu'nen pe awe'to'kon ton tîîto'peiya. Î' kai'ma tîwanî ekareme'nen ton Morî Yekaton Wannî tîîto'peiya. Mîrîrî warantî neken î' kai'ma Paapa wanî epu'tîya'nîkon inî' panpî'.

18Epîrema sîrîrî. Esatîuya Paapa pî' mîîkîrîya anepu'tîkon pepîn epu'tîya'nîkon emapu'to'pe. Maasa pra amîrî'nîkon yanno'pîiya ipatîkarî aako'mamîkonpa Cristo pia, moropai tamî'nawîrî intîrî yapisîkonpa. Tamî'nawîrî mîrîrî epu'tîya'nîkon emapu'to'peiya esatîuya sîrîrî.

19 e qual a suprema grandeza do seu poder para com os que cremos, segundo a eficácia da força do seu poder;

20 o qual exerceu ele em Cristo, ressuscitando-o dentre os mortos e fazendo-o sentar à sua direita nos lugares celestiais,

21 acima de todo principado, e potestade, e poder, e domínio, e de todo nome que se possa referir não só no presente século, mas também no vindouro.

22 E pôs todas as coisas debaixo dos pés e, para ser o cabeça sobre todas as coisas, o deu à igreja,

23 a qual é o seu corpo, a plenitude daquele que a tudo enche em todas as coisas.

19Moropai epîrema sîrîrî î' kai'ma kure'ne Paapa meruntîri wanî epu'tîkonpa. Mîrîrî tîmeruntîri tîrî'pîiya uurî'nîkon pia, innape tîku'nenan pia, (morî pe uyewankon konekato'pe tîuya).

20Mîrîrî tîmeruntîri yenpo'pî Paapaya pena kure'nan, î' pensa Cristo pîmî'sa'ka tîuya yai. Moropai mîrîrî tîmeruntîri ke mîîkîrî tîrî'pîiya tîmeruntîri winî eereutato'pe ka' po.

21Miarî si'ma tamî'nawîronkon yentai ikupî'pîiya. Manni'kan epu'nenan, moropai ipîkkukon, moropai tiaronkon esa' pe tîwe'sanon, tamî'nawîronkon inkamoro sîrîrî pata po tîîko'mansenon yentai ikupî'pîiya. Moropai inkamoro yentai neken pra, tîîse maasa amenan pata koneka Paapaya yai, ipîkku pe tîwe'sanon wanî kupî sîrîrî. Inkamoro yentai nîrî ikupî'pîiya.

22Paapaya tamî'nawîron kupî'pî Cristo ma're awe'to'pe, moropai Cristo maimu yawîrî to' ko'manto'pe. Maasa pra Cristo neken tîrî'pîiya tînmenka'san ton pe, inkamoro tîpemonkonoyamî' tamî'nawîronkon yepotorî pe awe'to'pe.

23Maasa pra imenka'san wanî Cristo waikatoi pe, itesa' warantî. Moropai inkamoro pu'pai pe Cristo ko'mamî tîmîrî pe to' wanî ye'nen. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî awe'to' yawîrî to' wanî, tîîse Cristo ton pîn awanî ya, awe'to' yawîrî awanî pepîn. Maasa pra mîîkîrî ko'mamî tamî'nawîrî tînkoneka'pî yepoi, tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe.

Efésios 2

Do pecado para a salvação pela graça

1 Ele vos deu vida, estando vós mortos nos vossos delitos e pecados,

2 nos quais andastes outrora, segundo o curso deste mundo, segundo o príncipe da potestade do ar, do espírito que agora atua nos filhos da desobediência;

3 entre os quais também todos nós andamos outrora, segundo as inclinações da nossa carne, fazendo a vontade da carne e dos pensamentos; e éramos, por natureza, filhos da ira, como também os demais.

4 Mas Deus, sendo rico em misericórdia, por causa do grande amor com que nos amou,

5 e estando nós mortos em nossos delitos, nos deu vida juntamente com Cristo, – pela graça sois salvos,

6 e, juntamente com ele, nos ressuscitou, e nos fez assentar nos lugares celestiais em Cristo Jesus;

Efésios 2

Sa'mantanto' Winîpai E'pîika'tînto'

1Pena amîrî'nîkon wanî'pî isa'manta'san pe, maasa pra Paapa maimu yawîrî aako'mansa'kon pra awanîkon ye'nen, imakui'pî kupî pî' aako'mamîkon ye'nen.

2Mîrîrî yai, sîrîrî pata po tîîko'mansenon ko'mamî'pî warantî aako'mamî'pîkon. Inkamoro yaipontînen, Makui maimu yawîrî aako'mamî'pîkon. Mîîkîrî Makui wanî sîrîrî pata po o'ma'kon, tîpoitîrîtonon yaipontînen pe, moropai Paapa maimu yawîrî pra tîîko'mansenon yaipontînen pe.

3Tamî'nawîrî uurî'nîkon nîrî ko'mamî'pî pena, imakui'pî kupî pî' inkamoro ko'mamî'pî warantî. Itu'se e'nîto' yawîrî anku'pai uurî'nîkon esenumenka'pî. Î' kai'ma esenumenkan yawîrî ko'mannî'pî. Tiaronkon pî' teekore'ma'pî warantî uurî'nîkon pî' nîrî Paapa ekore'ma'pî, mîrîrî imakui'pî pe e'nîto' wenai. Mîrîrî wenai uurî'nîkon antaruma'tîpai Paapa wanî'pî.

4-5Tîîse mîîkîrîya uurî'nîkon era'ma'pî tî'noko'pî pe, kure'ne usa'nama tîuya'nîkon ye'nen. Ipatîkarî enen ko'mannîto' ton tîrî'pîiya. Teuren pena imakui'pî unkupî'pîkon wenai, isa'manta'san warantî e'nî tanne, uurî'nîkon ko'manto' ton tîrî'pîiya Jesus Cristo yarakkîrî. Mîrîrî epe'mîra Paapa nîtîrî'pî wenai, awe'pîika'tîsa'kon.

6Paapaya Jesus Cristo pîmî'sa'ka yai, uurî'nîkon nîrî pîmî'sa'ka'pîiya yarakkîrî. Moropai upata'se'kon ton tîrî'pîiya, ka' po

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 para mostrar, nos séculos vindouros, a suprema riqueza da sua graça, em bondade para conosco, em Cristo Jesus.

8 Porque pela graça sois salvos, mediante a fé; e isto não vem de vós; é dom de Deus;

9 não de obras, para que ninguém se glorie.

10 Pois somos feitura dele, criados em Cristo Jesus para boas obras, as quais Deus de antemão preparou para que andássemos nelas.

Os gentios e os judeus são unidos pela cruz de Cristo

11 Portanto, lembrai-vos de que, outrora, vós, gentios na carne, chamados incircuncisão por aqueles que se intitulam circuncisos, na carne, por mãos humanas,

12 naquele tempo, estáveis sem Cristo, separados da comunidade de Israel e

si'ma tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe e'nîto'pe Cristo pokonpe.

7Paapaya mîrîrî kupî'pî maasa pra tîwîrî tamî'nawîronkonya epu'to'pe, mararî pra morî tîrî tîuya uupia'nîkon epe'mîra. Kure'ne usa'nama'pîiya'nîkon moropai upî'nîkon mîrîrî yenpo'pîiya Jesus Cristo nîkupî'pî wenai.

8Maasa pra epe'mîra Paapa nîtîrî'pî wenai amîrî'nîkon e'pîika'tîsa', innape ikupîya'nîkon ye'nen. Itu'se amîrî'nîkon e'to' wenai pra, î' ankupî'pîkon wenai pra, tîîse amîrî'nîkon repa'pîiya epe'mîra.

9Awe'pîika'tîsa'kon pepîn, morî ankupî'pîkon wenai. Mîrîrî ye'nen anî' wanî pepîn mîî pe mîrîrî pî'.

10Maasa pra morî pe uurî'nîkon wanî Paapa nîkoneka'san pe, Jesus Cristo piawonkon pe e'nî ye'nen. Moropai mîîkîrî yarakkîrî ko'mannî wenai, morî kupî pî' ko'mannîto'pe ukoneka'pîiya'nîkon. Mîrîrî morî pî' Paapa esenumenka'pî pena ikupî pî' ko'mannîto'pe.

Cristo Pemonkono Pe Judeuyamî' Pepîn Ena

11Enpenatatî î' kai'ma pena awanî'pîkon pî'. Amîrî'nîkon esenposa' pra man Judeuyamî' pe. Mîrîrî ye'nen Judeuyamî' mîî pe tîwe'sanonya taa apî'nîkon: —Paapa pemonkono pe pra awanîkon maasa pra amerekon pi'pî ya'tî to'ya pra awanî'pî—taa to'ya. Tesa'kon pî' neken to' atapurî, ⌞tewankon yawon pî' pra⌟.

12Enpenatatî, pena aako'mamî'pîkon aminke Cristo pî'. Paapa pemonkonoyamî' imenka'san yonpa pe pra awanî'pîkon.

estranhos às alianças da promessa, não tendo esperança e sem Deus no mundo.

Mîrîrî ye'nen î' ta'pî Paapaya to' pî' yawîrî ikupî'pîiya tîpemonkonoyamî' ton pe, tîîse amîrî'nîkon ton pe pra. Iwinîpainon morî nîmîkîya'nîkon pra awanî'pîkon. Aako'mamî'pîkon sîrîrî pata po Paapa tepu'se pra. Mîrîrî warantî awanî'pîkon pena.

13 Mas, agora, em Cristo Jesus, vós, que antes estáveis longe, fostes aproximados pelo sangue de Cristo.

13Pena amîrî'nîkon ko'mansa' aminke Paapa pî' tîîse Cristo sa'manta'pî, imînî eti'kamo'pî pakî'nan pona. Mîrîrî inkupî'pî wenai tîîpia amîrî'nîkon enepî'pîiya.

14 Porque ele é a nossa paz, o qual de ambos fez um; e, tendo derribado a parede da separação que estava no meio, a inimizade,

14Maasa pra mîîkîrî rî Cristoya tîwanmîra awe'to'kon ton tîrî'pî. Akupî'pîiya'nîkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn yarakkîrî tiwinan warantî. Tiwin pemonkon warantî aako'mamîkonpa teesiyu'pî'se pra. Mîîkîrîya eseyaton pî' awe'to'kon yaretî'ka'pî.

15 aboliu, na sua carne, a lei dos mandamentos na forma de ordenanças, para que dos dois criasse, em si mesmo, um novo homem, fazendo a paz,

15Maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto', Judeuyamî' yeseru yaretî'ka'pîiya. Tarîpai Jesus Cristo wenai tiwin akupî'pîiya'nîkon. Mîrîrî ye'nen amenan pe amîrî'nîkon kupî'pîiya tîpemonkono pe. Mîrîrî warantî tîwanmîn tîrî'pîiya.

16 e reconciliasse ambos em um só corpo com Deus, por intermédio da cruz, destruindo por ela a inimizade.

16Pakî'nan pona tîîsa'manta yai, Cristoya eseyaton pî' e'nîto' yaretî'ka'pî. Maasa pra morî pe uurî'nîkon, Judeuyamî', Judeuyamî' pepîn ena emapu'tî'pîiya Paapa yarakkîrî, tînkupî'pî wenai. Moropai ukupî'pîiya'nîkon tiwinan pemonkon warantî.

17 E, vindo, evangelizou paz a vós outros que estáveis longe e paz também aos que estavam perto;

17Mîrîrî ekareme'se Cristo iipî'pî. Moropai mîrîrî ekareme'pîtî'pîiya tamî'nawîronkon pî' tîwanmîra aako'mamîkonpa. Ekaremekî'pîiya amîrî'nîkon Judeuyamî'

pepîn pî', aminke Paapa pî' tîwe'sanon. Moropai Judeuyamî' pî' nîrî ekaremekî'pîiya, aminke pra ipî' tîwe'sanon pî'.

18 porque, por ele, ambos temos acesso ao Pai em um Espírito.

18Cristo nîkupî'pî wenai uurî'nîkon tamî'nawîronkon Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn wîtî tarîpai Paapa pia. Maasa pra Morî Yekaton Wannîya uurî'nîkon yarî, mîîkîrî rîya. Inî'rî uma'nîpanenkon ton pra.

19 Assim, já não sois estrangeiros e peregrinos, mas concidadãos dos santos, e sois da família de Deus,

19Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn wanî pepîn ka'ran pe tîwe'sen warantî. Tîîse amîrî'nîkon wanî tarîpai Paapa pemonkonoyamî' pe. Inmukuyamî' pe awanîkon!

20 edificados sobre o fundamento dos apóstolos e profetas, sendo ele mesmo, Cristo Jesus, a pedra angular;

20Amîrî'nîkon wanî Paapa yewî' konekasa' warantî. Moropai anna, Jesus naipontî'san moropai profetayamî' wanî tî' warantî yapîtanî'to'pe itîîsa'. Maasa pra anna winîpai itekare etasa'ya'nîkon ye'nen. Tîîse Jesus Cristo wanî kure'nan tî' warantî tamî'nawîrî uurî'nîkon yapîtanî'nen pe.

21 no qual todo o edifício, bem ajustado, cresce para santuário dedicado ao SENHOR,

21Mîîkîrîya uurî'nîkon ko'mannîpî tamî'nawîrî morî pe e'nîto'pe. Moropai mîîkîrîya inî' panpî' tepu'to'pe uurî'nîkonya ikupî tîmîrî tonpe tîîpia eturumakanto'pe.

22 no qual também vós juntamente estais sendo edificados para habitação de Deus no Espírito.

22Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon wanî itewî' pe, Jesus Cristo yarakkîrî awanîkon ye'nen. Tiaronkon innape iku'nenan pokonpe tiwin itewî' pe ukonekaiya'nîkon, ita Paapa ko'manto' ton, Morî Yekaton Wannî wenai. Mîrîrî warantî uurî'nîkon wanî.

Efésios 3

A vocação dos gentios e o apostolado de Paulo

1 Por esta causa eu, Paulo, sou o prisioneiro de Cristo Jesus, por amor de vós, gentios,

2 se é que tendes ouvido a respeito da dispensação da graça de Deus a mim confiada para vós outros;

3 pois, segundo uma revelação, me foi dado conhecer o mistério, conforme escrevi há pouco, resumidamente;

4 pelo que, quando ledes, podeis compreender o meu discernimento do mistério de Cristo,

5 o qual, em outras gerações, não foi dado a conhecer aos filhos dos homens, como, agora, foi revelado aos seus santos apóstolos e profetas, no Espírito,

6 a saber, que os gentios são co-herdeiros, membros do mesmo corpo e co-participantes da promessa em Cristo Jesus por meio do evangelho;

Efésios 3

Pauloya Itekare Ekaremekî Judeuyamî' Pepîn Pî'

1Mîrîrî ye'nen uurî Paulo, Jesus Cristo poitîrî wanî sîrîrî tarî atarakkannîto' ta itekare ekaremekîuya ye'nen amîrî'nîkon, Judeuyamî' pepîn pî'.

2Upî' morî pe tîwanî ye'nen, iku'to'peuya Paapaya itîrî'pî uupia, epu'tî pî' naatîi. Amîrî'nîkon Judeuyamî' pepîn kore'ta esenyaka'mato'pe itîrî'pîiya.

3Paapaya î' kai'ma ikupî tîuya ekaremekî'pî upî' Judeuyamî' pepîn yarakkîrî. Sîrîrî itekare, sîrîrî tîpose anî' nepu'tî pepîn menuka'pîuya aapia'nîkon mararî, kure'ne pra.

4Mîrîrî erenkasa'ya'nîkon ya, epu'tî'pîya'nîkon sîrîrî. Î' kai'ma manni' anî' nepu'tî pepîn, Cristo wenai Paapa nîkupî ton pî' esenumenka epu'tî'pîya'nîkon.

5Pena patapai anî' nepu'tî'pî pepîn sîrîrî. Tîîse sîrîrî patapai, Morî Yekaton Wannî wenai Paapaya yenpo'pî, sîrîrî epu'to'pe tînaipontî'sanya moropai Paapa maimu ekareme'nenanya.

6Anî' nepu'tî pepîn wanî see warantî: Cristo nîkupî'pî yekare eta tîuya'nîkon wenai Judeuyamî' pepînya tîwe'pîika'tîto'kon ton yapisî e'painon Judeuyamî' pokonpe Paapa winîpai. Inkamoro wanî nîrî Paapa munkîyamî' pe, tiwin pemonkon warantî to' e'to'pe Judeuyamî' yarakkîrî. Moropai Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, inkamoro nîrî pîika'tî Paapaya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 do qual fui constituído ministro conforme o dom da graça de Deus a mim concedida segundo a força operante do seu poder.

7Epe'mîra tîntîrî tîrî'pî Paapaya uupia, moropai kure'ne meruntî ke urepa'pîiya, tîmaimu ekareme'to'peuya. Mîrîrî wenai, Paapaya uurî yaipontî'pî sîrîrî itekare ekareme'to'peuya.

8 A mim, o menor de todos os santos, me foi dada esta graça de pregar aos gentios o evangelho das insondáveis riquezas de Cristo

8Teuren uurî wanî tanne tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' ma're, tîîse Paapaya itîrî'pî uupia tîmaimu ekareme'to'peuya Judeuyamî' pepîn pî'. Kure'ne anî'ya epu'tî yentai Cristo nîtîrî ton mîrîrî ekaremekîuya Judeuyamî' pepîn pî'.

9 e manifestar qual seja a dispensação do mistério, desde os séculos, oculto em Deus, que criou todas as coisas,

9Moropai î' kai'ma Judeuyamî' pepîn pîika'tî Paapaya ekaremekîuya tamî'nawîronkonya epu'to'pe, manni' anî' nepu'tî pepîn pena patapainon. Paapaya neken epu'tî'pî pena, tamî'nawîron konekatîponya.

10 para que, pela igreja, a multiforme sabedoria de Deus se torne conhecida, agora, dos principados e potestades nos lugares celestiais,

10Tîîse sîrîrî innape iku'nenan Judeuyamî' moropai Judeuyamî' pepîn tîmo'ka'san wenai, tîwîrî epu'nen pe tîwanî epu'tî ipîkkukonya. Manni'kan ka' po tîîko'mansenonya, inserîyamî'ya taa: — Kure'ne epu'nen pe Paapa wanî. Mîrîrî taa to'ya, innape Paapa ku'nenan era'ma tîuya'nîkon wenai.

11 segundo o eterno propósito que estabeleceu em Cristo Jesus, nosso SENHOR,

11Mîrîrî epu'nen pe awanî esepu'tî. Uyepotorîkon Jesus Cristo yarima'pîiya wenai, tîwîrî teesenumenkato' yawîrî.

12 pelo qual temos ousadia e acesso com confiança, mediante a fé nele.

12Mîrîrî ye'nen Cristo yarakkîrî e'nî wenai, innape ikupî ye'nen, Paapa pia uurî'nîkon erepamî e'painon eranne' pe pra.

13 Portanto, vos peço que não desfaleçais nas minhas tribulações por vós, pois nisso está a vossa glória.

13Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Teesewankono'mai pra e'tî, tarî uurî e'taruma'tîto' pî', maasa pra amîrî'nîkon

ton pe e'taruma'tî sîrîrî. Tîîse tamî'nawîrî uyarakkîrî awe'kupî manni' pî' taatausinpai e'tî, amîrî'nîkon ton pe e'taruma'tî ye'nen.

Paulo ora novamente

14 Por esta causa, me ponho de joelhos diante do Pai,

15 de quem toma o nome toda família, tanto no céu como sobre a terra,

16 para que, segundo a riqueza da sua glória, vos conceda que sejais fortalecidos com poder, mediante o seu Espírito no homem interior;

17 e, assim, habite Cristo no vosso coração, pela fé, estando vós arraigados e alicerçados em amor,

18 a fim de poderdes compreender, com todos os santos, qual é a largura, e o comprimento, e a altura, e a profundidade

Kure'ne Cristoya Uurî'nîkon Sa'nama

14Tamî'nawîrî mîrîrî wenai Paapa yapurîuya, epîrema irawîrî si'ma uyese'mu pona teenai.

15Manni' Paapa, tamî'nawîrî tîpemonkonoyamî' ka' ponkon pia itîînen moropai non ponkon. Tînmukuyamî' kai'ma to' esatî'pîiya.

16Mararî pra antîrî ton moro awanî aapia, anî'ya iku'ne'tî yentai. Mîrîrî yawîrî to' meruntîri ton tîîkî tauya Paapa pî'. Morî Yekaton Wannî wenai itîîkî to' yewan ya' tauya.

17-18Esatîuya nîrî innape ikupîya'nîkon wenai Cristo ko'manto'pe ayewankon ya'. Moropai epîrema sîrîrî amîrî'nîkonya Cristo e'sa'namato' epu'to'pe inî' panpî'. Maasa pra mîîkîrî Cristoya asa'nama'pîkon epu'tî pî' naatîi, kure'ne. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon rumakaiya pepîn, ayapîtanîpîkon pî' aako'mamî. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wanî sîrîrî morî pe, tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' pokonpe si'ma, î' kai'ma Cristo e'sa'namato' wanî kure'ne. Awene' tuna wanî warantî, moropai tu'na awanî warantî, moropai kusan ikî'pî ton pra awanî warantî, moropai kawîne wî' wanî warantî, Cristoya usa'namato'kon wanî ikî'pî ton pra.

19 e conhecer o amor de Cristo, que excede todo entendimento, para que sejais tomados de toda a plenitude de Deus.

20 Ora, àquele que é poderoso para fazer infinitamente mais do que tudo quanto pedimos ou pensamos, conforme o seu poder que opera em nós,

21 a ele seja a glória, na igreja e em Cristo Jesus, por todas as gerações, para todo o sempre. Amém!

Efésios 4

A unidade da fé

1 Rogo-vos, pois, eu, o prisioneiro no SENHOR, que andeis de modo digno da vocação a que fostes chamados,

2 com toda a humildade e mansidão, com longanimidade, suportando-vos uns aos outros em amor,

19Inna, epîrema sîrîrî amîrî'nîkon pona, maasa pra sîrîrî Cristo e'sa'namato' epu'tîya'nîkon yu'se wanî ye'nen, teuren tamî'nawîrî epu'tîya'nîkon eserîke pra tîîse. Tîîse inî' panpî' epu'tîya'nîkon yu'se wanî, Paapa pia eeturumaka ye'ka pe e'to' yawîrî, tîwarantî aako'mamîkonpa, tiaronkon sa'nama pî'. Sîrîrî warantî esatîuya Paapa pî'.

20Moropai kure'ne taatausinpai Paapa yapurîuya. Imeruntîri uurî'nîkon, inmo'ka'san pia intîrî'pî wenai, moropai Jesus Cristo nîkupî'pî wenai yapurîpai'nîkon man. Mîîkîrîya unesatî'pîkon yentai itîrîiya epu'tîuya. Moropai î' kai'ma esatî pî' esenumenka'nî'pî yentai itîrîiya.

21Mîrîrî ye'nen kure'ne Paapa yapurî pî' ko'mannî yu'se wai. Tamî'nawîronkon Cristo piawonkonya yapurî e'pai man tîwîrîrî, tîrumakai pra, sîrîrî pankonya moropai maasa teesenposanonya. Mîrîrî warantî awe'kupî yu'se wai.

Efésios 4

Tiwin E'nî Cristo Yarakkîrî

1Mîrîrî ye'nen esatîuya sîrîrî apî'nîkon. Atarakkannîto' yewî' ta Jesus Cristo wenai awanî manni'ya esatî morî pe aako'mamîkonpa, î' kai'ma itu'se Paapa e'to' yawîrî. Mîrîrî yu'se awanî'pî amîrî'nîkon yanno tîuya yai.

2Mîrîrî ye'nen tîwîrî ako'mantî mîî pe pra, eranmîra moropai teekore'masen pe pra. Morî pe tiaronkon sa'namatî, moropai î'

taato' to'ya yapîtanîpî pî' ako'mantî teekore'mai pra.

3 esforçando-vos diligentemente por preservar a unidade do Espírito no vínculo da paz;

3Tiwin eesenumenkato'kon ku'tî. Maasa pra mîrîrî warantî awanîkonpa Morî Yekaton Wannîya itîrî'pî aapia'nîkon. Teesiyu'pî'se aako'mamîkon namai tîwanmîra ako'mantî.

4 há somente um corpo e um Espírito, como também fostes chamados numa só esperança da vossa vocação;

4Tiwin uurî'nîkon wanî Paapa pemonkonoyamî' pe, teuren arinîke e'nî tanne. Moropai tiwin uurî'nîkon pinunpanen wanî Morî Yekaton Wannî. Moropai tiwin ka' pona wîtînto' nîmîkî pî' ko'mannî. Miarî morî pe e'nî kupî sîrîrî. Mîrîrî ton pe uurî'nîkon yanno'pî Paapaya.

5 há um só SENHOR, uma só fé, um só batismo;

5Moropai Uyepotorîkon wanî tiwin. Moropai innape Cristo ku'sa'nîkon, tiaron pepîn. Moropai tiwin uurî'nîkon esenpatakonato' wanî, Cristo pemonkono pe e'nî ekareme'nen pe.

6 um só Deus e Pai de todos, o qual é sobre todos, age por meio de todos e está em todos.

6Moropai Paapa, mîîkîrî yapurî, tiaron yapurî pepîn. Mîîkîrî rî wanî tamî'nawîronkon uurî'nîkon yun pe moropai uyesa'kon pe awanî, moropai itu'se tîwe'to' kupî emapu'tîiya. Moropai uupia'nîkon aako'mamî.

O santo ministério e o serviço dos santos

7 E a graça foi concedida a cada um de nós segundo a proporção do dom de Cristo.

7Tiwin pî' si'ma, uurî'nîkonya ukaisarî'nîkon Cristo nîtîrî yapisî'pî, itîrîiya pîkîrî.

8 Por isso, diz: Quando ele subiu às alturas, levou cativo o cativeiro e concedeu dons aos homens.

8Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî itîrî'pîiya. Taasai'ya man: Teenuku yai ka' pona, mîîkîrî Cristo ena'pî teyatonon yentai, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' rawîrî. Moropai pemonkonyamî' pia tîntîrî tîrî'pîiya *(Sl 68.18)* taasai'ya man.

9 Ora, que quer dizer subiu, senão que também havia descido até às regiões inferiores da terra?

10 Aquele que desceu é também o mesmo que subiu acima de todos os céus, para encher todas as coisas.

11 E ele mesmo concedeu uns para apóstolos, outros para profetas, outros para evangelistas e outros para pastores e mestres,

12 com vistas ao aperfeiçoamento dos santos para o desempenho do seu serviço, para a edificação do corpo de Cristo,

13 até que todos cheguemos à unidade da fé e do pleno conhecimento do Filho de Deus, à perfeita varonilidade, à medida da estatura da plenitude de Cristo,

14 para que não mais sejamos como meninos, agitados de um lado para outro e levados ao redor por todo vento de

9Î' kai'ma esenumenkan pî' naatî Cristo enuku'pî pî' ka' pona? E'mai' pe awautî'pî non yo'koi.

10Mîrîrî tîpo mîîkîrî rî enuku'pî ka' pona tamî'nawîron yepoi, ipîkku pe tîwanîpa kai'ma. Moropai tamî'nawîrî pata kaisarî non po, ka' po aako'mamî sîrîrî, tamî'nawîronkon yentai tîwanîpa.

11Moropai tîntîrî tîrî'pîiya tîpemonkonoyamî' pia, pata ponkon kaisarî, to' esenyaka'mato'pe tînaipontîkon pe, moropai tiaronkon e'to'pe Paapa maimu ekareme'nenan pe, moropai tiaronkon kupî'pîiya tîpemonkono pe pemonkonyamî' mo'kanenan ton pe. Moropai tiaronkon kupî'pîiya tîpemonkonoyamî' ko'mannî'nenan ton pe, moropai to' yenupanen ton pe.

12Insamoro kupî'pîiya tîpemonkonoyamî' pîika'tînenan ton pe teesenyaka'mato' ku'to'pe to'ya. Moropai morî pe Cristo wanî warantî to' e'to'pe iwaikkatoi pe to' wanî ye'nen, itesa' warantî.

13Mîrîrî ye'nen uyenupakon to'ya yai tamî'nawîrî uurî'nîkon ena tiwin esenumenkanto' yarakkîrî innape ikupî ye'nen. Moropai uyenupakon to'ya yai, mîîkîrî Paapa munmu epu'tî uurî'nîkonya kupî sîrîrî inî' panpî'. Moropai uurî'nîkon akîpî kupî sîrîrî Cristo warantî e'nîto'pe. Morî pe Cristo yeseru wanî manni' warantî uyeserukon ena.

14Mîrîrî warantî uurî'nîkon yenupasa' to'ya wenai, moreyamî' warantî uurî'nîkon wanî pepîn, î' epu'nenan pepîn warantî. Maasa

doutrina, pela artimanha dos homens, pela astúcia com que induzem ao erro.

pra seru'ye'kon warayo'konya yenupanto' pî' inna taa, uurî'nîkon yenku'tî to'ya mîrîrî yenupanto' to'ya wenai. Mîrîrî wanî inna warantî tîîse inna taatîponkon yarî to'ya ataka'manto' ya'. Tîîse inî'rî inna taa pepîn yenupanto' to'ya pî', innape Paapa kupî ye'nen.

15 Mas, seguindo a verdade em amor, cresçamos em tudo naquele que é a cabeça, Cristo,

15Tîîse eseurîman yairon pî' neken, yairî uyonpakon sa'namai'ma. Mîrîrî warantî ikupî'nîkon ya, tamî'nawîrî morî pe e'nî Cristo ton pe. Manni' uurî'nîkon yaipontînen, upu'paikon pe tîwanî ye'nen.

16 de quem todo o corpo, bem ajustado e consolidado pelo auxílio de toda junta, segundo a justa cooperação de cada parte, efetua o seu próprio aumento para a edificação de si mesmo em amor.

16Moropai uurî'nîkon wanî itesa' warantî. Tamî'nawîrî e'to' yawîrî, ma'tîkî' pe pra. Tîîse tamî'nawîrî e'waikkatoimîrî uyesa'kon wanî ya, morî pe aako'mamî. Esenyaka'manto' kupî morî pe maasa pra tamî'nawîrî morî pe e'to' yawîrî awanî ye'nen. Mîrîrî warantî Cristo waikatoi pe e'nî ye'nen. Imaimu yawîrî ko'mannî ya morî pe esenyaka'man, maasa pra tiaronkon sa'nama pî' ko'mannî ye'nen.

A santidade cristã oposta à dissolução

Cristo Nîtîrî Amenan Ko'mannîto'

17 Isto, portanto, digo e no SENHOR testifico que não mais andeis como também andam os gentios, na vaidade dos seus próprios pensamentos,

17Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon pî' tauya sîrîrî Uyepotorîkon maimu pe. Taa pî' uuko'mamî meruntî ke see warantî: Inî'rî manni'kan Paapa epu'nenan pepîn ko'mamî manni' warantî aako'mamîkon namai. Maasa pra inkamoro esenumenkato' wanî î' pe pra rî.

18 obscurecidos de entendimento, alheios à vida de Deus por causa da ignorância em que vivem, pela dureza do seu coração,

18Moropai inkamoro esenumenka imakui'pî kupî pî'. Ipatîkaron Paapa nîtîrî'pî inkamoro ko'manto' ton pra awanî. Maasa pra pakko pe Paapa epu'tî to'ya pra to' wanî ye'nen. Moropai itu'se

pra to' wanî maasa pra sa'man pe to' yewan wanî ye'nen.

19 os quais, tendo-se tornado insensíveis, se entregaram à dissolução para, com avidez, cometerem toda sorte de impureza.

19Inkamoro enasa' man aweppe'to' ton pra tamî'nawîron imakui'pî tînkupîkon pî'. Nura teserukon kupî pî' to' ko'mamî. Moropai inî' panpî' ikupîkonpa to' eturumakasa' wanî. Mîrîrî warantî itu'se tîwe'to'kon pî' to' ko'mamî, tone' imakui'pî anku'pai to' wanî. Mîrîrî warantî Paapa epu'nenan pepîn yeseru wanî.

20 Mas não foi assim que aprendestes a Cristo,

20Mîrîrî kupî pî' aako'mamîkonpa Cristoya ayenupasa'kon pra man.

21 se é que, de fato, o tendes ouvido e nele fostes instruídos, segundo é a verdade em Jesus,

21Tîîse amîrî'nîkonya eta'pî Cristo yekare. Moropai innape ikupî'pîya'nîkon imaimu yairon pî' eesenupa'pîkon, iteseru pî'.

22 no sentido de que, quanto ao trato passado, vos despojeis do velho homem, que se corrompe segundo as concupiscências do engano,

22Moropai pena amîrî'nîkon esenupa'pî î' kai'ma penaro' ayeserukon kupî pî' aako'mamîkon rumakakonpa. Mîrîrî ayeserukonya ataruma'tî'pîkon iwinîkîi pra inî' panpî'.

23 e vos renoveis no espírito do vosso entendimento,

23Mîrîrî winîpai ayewankon moropai eesenumenkato'kon miakanma'nîkon e'pai awanî amenan pe.

24 e vos revistais do novo homem, criado segundo Deus, em justiça e retidão procedentes da verdade.

24Mîrîrî ye'nen amenan aponkon yeka'maya'nîkon warantî amenan ayeserukon ton yeka'matî ayewankon ya' manni' Paapa yeseru warantî. Mîrîrî ye'nen yairî aako'mamîkon, yairî Paapa ko'mamî warantî.

Exortações à santidade

25 Por isso, deixando a mentira, fale cada um a verdade com o seu próximo, porque somos membros uns dos outros.

25Mîrîrî ye'nen seru'ye' pe teeseurîmai pra e'tî inî'rî. Eeseurîmakon ya, yairî eeseurîmakon yuwatî ayonpakon yarakkîrî. Maasa pra tamî'nawîrî uurî'nîkon wanî Cristo waikatoi pe, ipemonkonoyamî' yonpa pe.

26 Irai-vos e não pequeis; não se ponha o sol sobre a vossa ira,

27 nem deis lugar ao diabo.

28 Aquele que furtava não furte mais; antes, trabalhe, fazendo com as próprias mãos o que é bom, para que tenha com que acudir ao necessitado.

29 Não saia da vossa boca nenhuma palavra torpe, e sim unicamente a que for boa para edificação, conforme a necessidade, e, assim, transmita graça aos que ouvem.

30 E não entristeçais o Espírito de Deus, no qual fostes selados para o dia da redenção.

31 Longe de vós, toda amargura, e cólera, e ira, e gritaria, e blasfêmias, e bem assim toda malícia.

26Î' pensa eekore'makon ya, ayentai eekore'mato'kon kî'tîrîi imakui'pî kupîya'nîkon namai. *(Sl 4.4)* Eekore'makon ya, wei ewomî pîkîrî kako'mantî. Tîîse eekonekakon yuwatî.

27Mîrîrî warantî imakui'pî pata'se' ton kî'tîîtî ayewan ya', Makui esenyaka'ma ko'mannîpî namai.

28Anî' e'sa' ya ama'ye' pe, inî'rî mîîkîrîya yama'runpa e'pai pra man. Tîîse eesenyaka'ma neken e'pai awanî, morî pe tîîko'mamîpa. Moropai mîrîrî warantî mîîkîrîya î' ton pînon pîika'tî e'painon.

29Eeseurîmakon ya se' tapairî nura mai pî' eeseurîmakon e'pai pra man. Tîîse morî mai yapurîya'nîkon yuwatî. Mîrîrî ke tiaronkon pîika'tîkonpa, moropai inî' panpî' epu'nen pe to' e'to'pe.

30Moropai yairî ma're Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî tîku'se pra e'tî. Maasa pra mîîkîrî Morî Yekaton Wannî wanî Paapa pemonkono pe uurî'nîkon wanî ekareme'nen pe. Moropai mîîkîrî wanî ye'nen, Paapaya uurî'nîkon mo'ka imakui'pî yapai epu'tî'nîkon, umo'kaiya'nîkon weiyu yai.

31Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî eekore'mato'kon rumakatî. Moropai awe'mu'tunpato'kon rumakatî. Moropai aatasi'sirunpato'kon rumakatî. Mîrîrî ye'ka wenai tîwentaimepî'se pra e'tî. Tiaronkon winîkîi eeseurîmato'kon rumakatî. Moropai tamî'nawîrî mîrîrî imakui'pîkon rumakatî.

32 Antes, sede uns para com os outros benignos, compassivos, perdoando-vos uns aos outros, como também Deus, em Cristo, vos perdoou.

32Tîîse morî pe e'tî, tiaronkon yarakkîrî eranmîra. Moropai î' rî to' nîkupî'pî awinîkîi'nîkon mîrîrî ku'tî aawanmîra'nîkon. Î' kai'ma tîîwanmîra Jesus Cristo wenai Paapaya ankupî'pîkon kupî'pî warantî iku'tî.

Efésios 5

1 Sede, pois, imitadores de Deus, como filhos amados;

2 e andai em amor, como também Cristo nos amou e se entregou a si mesmo por nós, como oferta e sacrifício a Deus, em aroma suave.

O fruto da luz e as obras das trevas

3 Mas a impudicícia e toda sorte de impurezas ou cobiça nem sequer se nomeiem entre vós, como convém a santos;

4 nem conversação torpe, nem palavras vãs ou chocarrices, coisas essas inconvenientes; antes, pelo contrário, ações de graças.

Efésios 5

Paapa Munkîyamî' Ko'mamî Yeseru

1Amîrî'nîkon wanî Paapa munkîyamî' pe iwakîri pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe Paapa wanî manni' warantî awanîkon yuwatî.

2Mîrîrî warantî î' rî kupîya'nîkon kaisarî, morî pe tiaronkon sa'nama pî' aako'mamîkon yu'se wai. Maasa pra Cristoya uurî'nîkon sa'nama'pî. Mîîkîrî e'tîrî'pî uurî'nîkon ton pe tîîwarîrî. To' nîtîrî a'pusin Paapa wakîri pe, moropai Paapa yapurî pe to' nîpo'tî warantî aasa'manta'pî, kure'ne usa'nama tîuya'nîkon ye'nen. Mîrîrî warantî tiaronkon sa'namaya'nîkon e'pai awanî.

3Paapa pemonkono pe awanîkon ye'nen, imakui'pî pe se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî ke'tî, moropai wîri'sanyamî', se' tapairî warayo'kon yarakkîrî ke'tî. Moropai nura tîku'se pra e'tî, moropai kure'ne î' yu'se kîseka'nunkatî. Mîrîrî warantî Paapa pemonkonoyamî' ko'mamî e'pai pra man.

4Moropai eeseurîmakon ya, nura pî' kîseurîmatî, tîîse Paapa pî' —Morî pe man, Paapa —ka'tî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Sabei, pois, isto: nenhum incontinente, ou impuro, ou avarento, que é idólatra, tem herança no reino de Cristo e de Deus.

5Mîrîrî warantî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'sanon tîno'pî pepîn yarakkîrî, moropai nura pî' teesenumenkasanonya, moropai kure'ne î' yu'se teeseka'nunkasanonya Paapa winîpainon î' yapisî pepîn, î' pensa aaipî ya tamî'nawîronkon esa' pe. Maasa pra inkamoro ye'kakon wanî mia' ke ikonekasa' yapurînenan pe. Paapa yapurî to'ya pepîn.

6 Ninguém vos engane com palavras vãs; porque, por essas coisas, vem a ira de Deus sobre os filhos da desobediência.

6Mîrîrî ye'nen morî pe ko'manpai'nîkon, anî'ya uyenku'tîkon namai se' tapairon mai ke. Maasa pra Paapaya tîmaimu yawîronkon pepîn taruma'tî kupî sîrîrî.

7 Portanto, não sejais participantes com eles.

7Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'kakon kore'ta tîwe'se pra e'tî.

8 Pois, outrora, éreis trevas, porém, agora, sois luz no SENHOR; andai como filhos da luz

8Maasa pra pena amîrî'nîkon ko'mamî'pî inkamoro ko'mamî manni' warantî ewaron ya'. Tîîse î' pensa Paapa pemonkono pe eena'pîkon patapai morî pe ayeserukon enasa' a'ka ta. Mîrîrî ye'nen ako'mantî morî pe, Paapa pemonkono pe awanîkon ye'nen.

9 (porque o fruto da luz consiste em toda bondade, e justiça, e verdade),

9Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, tiaronkon pîika'tîya'nîkon morî pe to' e'to'pe moropai ayeserukon wanî yairî moropai eeseurîmato'kon wanî morî pe, seru'ye' pe pra.

10 provando sempre o que é agradável ao SENHOR.

10Î' rî Paapa wakîri pe tîwe'sen epu'tîya'nîkon yuwatî.

11 E não sejais cúmplices nas obras infrutíferas das trevas; antes, porém, reprovai-as.

11Moropai imakui'pî to' yeseru, se' tapairon kî'ku'tî. Tîîse aronne ekareme'tî yairî pra awanî epu'to'pe to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

12 Porque o que eles fazem em oculto, o só referir é vergonha.

12Mîrîrî ye'ka ama' pe to' nîkupî pî' eseurîman eserîke pra awanî. Maasa pra yeppe'nî'ton pe awanî ye'nen.

13 Mas todas as coisas, quando reprovadas pela luz, se tornam manifestas; porque tudo que se manifesta é luz.

13Uurî'nîkon wanî to' yeseru yenponenan pe ta'nîkon ya to' pî': —Mîrîrî wanî morî pe pra. Manni' a'ka pe tîwe'senya tamî'nawîrî tera'masen pepîn yenpo manni' warantî.

14 Pelo que diz: Desperta, ó tu que dormes, levanta-te de entre os mortos, e Cristo te iluminará.

14Maasa pra a'ka pe tîwe'senya tamî'nawîron esera'ma emapu'tî. Mîrîrî ye'nen pena awe'menuka'pî see warantî: Amîrî awetun ko'mannîpî manni' apakakî. Amîrî tîîsa'mantai tîîko'mansen e'mî'sa'kakî. Moropai Cristoya amîrî kupî a'ka ta aako'mamîpa taasai'ya man.

15 Portanto, vede prudentemente como andais, não como néscios, e sim como sábios,

15Mîrîrî ye'nen maasa era'matî morî pe î' kai'ma aako'manto'kon menkakonpa. Pakko pe kako'mantî tîîse epu'nen pe ako'mantî.

16 remindo o tempo, porque os dias são maus.

16Morî kupîya'nîkon yuwatî, maasa tîkai pra. Maasa pra tu'ke imakui'pî ku'nenan man akore'ta'nîkon. Inkamoroya aama'tînîpîkon namai iku'tî.

17 Por esta razão, não vos torneis insensatos, mas procurai compreender qual a vontade do SENHOR.

17Pakko pe tîwe'se pra e'tî. Tîîse î' kupîya'nîkon yu'se Uyepotorîkon e'to' mîrîrî epu'tî.

18 E não vos embriagueis com vinho, no qual há dissolução, mas enchei-vos do Espírito,

18Kure'ne mai' pî' teetînse pra e'tî. Maasa pra mîrîrîya aako'manto'kon taruma'tî. Tîîse Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato'pe apî'nîkon eturumakatî iipia.

19 falando entre vós com salmos, entoando e louvando de coração ao SENHOR com hinos e cânticos espirituais,

19Tiaronkon innape Jesus ku'nenan yarakkîrî eseurîmatî eren ke. Eserenkatî Paapa maimu e'menukasa' erenkato' pî' moropai Paapa yapurîto' pî'. Moropai

Jesus yeseru pî' teeseurîmasen eren pî' eserenkatî Paapa yapurî pe. —Morî pe pu'kuru man, Paapa —kai'ma eserenkatî.

20 dando sempre graças por tudo a nosso Deus e Pai, em nome de nosso SENHOR Jesus Cristo,

20Mîrîrî warantî Paapa uyunkon yapurîtî tîwîrî, tamî'nawîron ku'sai'ya wenai moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai.

Warayo'kon Moropai To' No'pîtonon

21 sujeitando-vos uns aos outros no temor de Cristo.

21Ayonpakon nîrî maimukon yawîrî ako'mantî, Cristo namaya'nîkon wenai.

O lar cristão: marido e mulher

22 As mulheres sejam submissas ao seu próprio marido, como ao SENHOR;

22Amîrî'nîkon wîri'sanyamî' pî' tauya sîrîrî, tînyo kenankon pî', anyokon maimu yawîrî ako'mantî, Uyepotorîkon namaya'nîkon wenai.

23 porque o marido é o cabeça da mulher, como também Cristo é o cabeça da igreja, sendo este mesmo o salvador do corpo.

23Maasa pra inyo wanî tîno'pî pu'pai pe, tîpemonkonoyamî' pu'pai pe Cristo wanî manni' warantî.

24 Como, porém, a igreja está sujeita a Cristo, assim também as mulheres sejam em tudo submissas ao seu marido.

24Mîrîrî ye'nen ipemonkonoyamî', inmo'ka'san ko'mamî Cristo maimu yawîrî. Mîrîrî warantî nîrî tînyo kenankon wîri'sanyamî' ko'mamî e'pai awanî î' taasa' tînyoya yawîrî.

25 Maridos, amai vossa mulher, como também Cristo amou a igreja e a si mesmo se entregou por ela,

25Tîno'pî kenankon warayo'kon pî' tauya: ano'pîkon sa'nama pî' ako'mantî, tîpemonkono pe tînmo'ka'san sa'nama'pî Cristoya warantî. To' sa'nama tîuya ye'nen tîîwarîrî awe'tîrî'pî, inkamoro pîika'tîpa. Aasa'manta'pî morî pe to' e'to'pe.

26 para que a santificasse, tendo-a purificado por meio da lavagem de água pela palavra,

26Innape tîmaimu kupî to'ya era'ma tîuya ye'nen, imakui'pî to' nîkupî'pî rona'pîiya, morî pe to' e'to'pe.

27 para a apresentar a si mesmo igreja gloriosa, sem mácula, nem ruga, nem coisa semelhante, porém santa e sem defeito.

27Mîrîrî warantî ikupî'pîiya tîîpia to' enepîpa morî pe teken, imakui'pî ton pra. Tîmîrî pe to' wanî ye'nen, imakui'pî, nura tîku'se pra to' ko'mamî yu'se awanî'pî, tîwarantî.

28 Assim também os maridos devem amar
a sua mulher como ao próprio corpo.
Quem ama a esposa a si mesmo se ama.

29 Porque ninguém jamais odiou a própria
carne; antes, a alimenta e dela cuida,
como também Cristo o faz com a igreja;

30 porque somos membros do seu corpo.

31 Eis por que deixará o homem a seu pai
e a sua mãe e se unirá à sua mulher, e se
tornarão os dois uma só carne.

32 Grande é este mistério, mas eu me refiro
a Cristo e à igreja.

33 Não obstante, vós, cada um de per si
também ame a própria esposa como a si
mesmo, e a esposa respeite ao marido.

28Mîrîrî warantî tîno'pîkon sa'nama pî'
warayo'kon ko'mamî e'pai awanî.
Tîwe'sa'namakon manni' warantî
tîno'pîkon sa'nama to'ya e'pai awanî
mîrîrî. Tîno'pî sa'namanen wanî ya,
awe'sa'nama nîrî.

29Anî' esewanmîrî pepîn tîîwarîrî, tîîse
awe'sa'nama. Mîrîrî warantî nîrî
tîpemonkonoyamî' sa'nama Cristoya.

30Ipemonkono pe e'nî ye'nen
usa'namaiya'nîkon mîrîrî.

31Pena Paapaya ta'pî: —Warayo' no'pîta
yai, eemo'ka tun moropai tîsan piapai
moropai tîno'pî yarakkîrî eena. Asakî'ne
to' tîîse tiwinan warantî to' enasa'
mîrîrî *(Gn 2.24)* —taasai'ya man.

32Esenumenkanto' mîrîrî kure'nan, maasa
pra Cristo pî' eseurîma moropai
inmo'ka'san pî'.

33Moropai amîrî'nîkon warayo'kon pî'
tauya nîrî, ano'pîkon sa'namatî
awe'sa'namakon manni' warantî. Moropai
wîri'sanyamî' pî' tauya, anyokon
namaya'nîkon e'pai awanî.

Efésios 6

O lar cristão: filhos e pais

1 Filhos, obedecei a vossos pais no
SENHOR, pois isto é justo.

2 Honra a teu pai e a tua mãe (que é o
primeiro mandamento com promessa),

Efésios 6

Moreyamî' Moropai To' Yunkonyamî'

1Moreyamî' pî' tauya sîrîrî moropai
maasaronkon pî': Ayunkon asankon
maimu yawîrî ako'mantî, Cristo
nîmo'ka'san pe awanîkon ye'nen. Mîrîrî
kupî pî' aako'mamîkon ya, yairî
aako'mamîkon.

2-3Pena Paapaya tîmaimu ekaremekî'pî
unkupîkon pe: —Ayunkon asankon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 para que te vá bem, e sejas de longa vida sobre a terra.

namatî —ta'pî Paapaya. —Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, morî pe aako'mamîkonpa akupîuya'nîkon moropai kusan pe aako'manto'kon wanî sîrîrî non po *(Dt 5.16)* —ta'pîiya. Mîrîrî wanî ipîkku pe unkupîkon pe, maasa pra Paapaya ta'pî e'mai' pe mîrîrî yawîrî e'nî ya, morî tîrîiya, taasa' tîuya yawîrî.

4 E vós, pais, não provoqueis vossos filhos à ira, mas criai-os na disciplina e na admoestação do SENHOR.

4Moropai to' yunkonyamî' pî' tauya: wei kaisarî anmukukon panamatî Uyepotorîkon yeseru ke irumaka pata pe pra. Tîîse to' tekatonkai pra e'tî, tîîse morî pe to' yenupatî.

O lar cristão: servos e senhores

Ipoitîrî Moropai Ikaraiwarî

5 Quanto a vós outros, servos, obedecei a vosso senhor segundo a carne com temor e tremor, na sinceridade do vosso coração, como a Cristo,

5Amîrî'nîkon to' poitîrîtonon akaraiwarîkon maimu yawîrî iku'tî to' namaya'nîkon ye'nen. Moropai mîrîrî kupîya'nîkon yai, aawo'ma'takon pe pra, yairî iku'tî Cristo yapurîya'nîkon manni' warantî iku'tî.

6 não servindo à vista, como para agradar a homens, mas como servos de Cristo, fazendo, de coração, a vontade de Deus;

6Aapia awanîkon yai neken inamaya'nîkon kai'ma ke'tî. Tîîse aapia'nîkon pra tîîse inamatî. Manni' itu'se Paapa e'to' yawîrî iku'tî awakîrikon pe, maasa pra Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen.

7 servindo de boa vontade, como ao SENHOR e não como a homens,

7Tîîse awakîrikon pe esenyaka'matî, akaraiwarîkon ton pe, î' kai'ma Uyepotorîkon ton pe eesenyaka'makon manni' warantî. Manni'kan warayo'kon ton pe pra neken eesenyaka'makon.

8 certos de que cada um, se fizer alguma coisa boa, receberá isso outra vez do SENHOR, quer seja servo, quer livre.

8Maasa pra amîrî'nîkonya tiwin pî' si'ma akaisarî'nîkon Uyepotorîkon winîpainon yapisî kupî sîrîrî, manni'kan tesa' kenankonya moropai itesa' pînonya. Yapisîya'nîkon kupî sîrîrî, î' kai'ma ankupî'pîkon yepe'pî pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 E vós, senhores, de igual modo procedei para com eles, deixando as ameaças, sabendo que o SENHOR, tanto deles como vosso, está nos céus e que para com ele não há acepção de pessoas.

9Amîrî'nîkon, to' karaiwarîyamî', apoitîrîkon tîwakîmai e'tî. Yairî pra iteseru era'maya wenai, ipî' teekore'mai pra see warantî ikupîya pra awanî ya, ataruma'tîuya, tekai pra. Mîrîrî tî'napannî'tî. Maasa pra amîrîya epu'tî mîrîrî moro to' esa' moropai ayesa' wanî ka' po. Mîîkîrîya tamî'nawîronkon ko'mannîpî se' kaisarî, e'sentai pra.

A armadura de Deus

10 Quanto ao mais, sede fortalecidos no SENHOR e na força do seu poder.

Surara Warantî Ekore'manto'

10Tarîpai tauya sîrîrî apî'nîkon. Meruntî ke ako'mantî Uyepotorîkon meruntîri kure'nan yarakkîrî, ipemonkono pe awanîkon ye'nen.

11 Revesti-vos de toda a armadura de Deus, para poderdes ficar firmes contra as ciladas do diabo;

11Mîrîrî ayuwa'nen ton aponkon yeka'matî, manni' surara epontîsa' manni' warantî. Tamî'nawîrî mîrîrî Paapa nîtîrî yapi'tî, meruntî ke awanîkonpa, Makuiya ayenumîkon namai. Maasa pra mîîkîrîya uurî'nîkon yenku'tî tîuya yuwa ko'mannîpî tu'ke ite'ka.

12 porque a nossa luta não é contra o sangue e a carne, e sim contra os principados e potestades, contra os dominadores deste mundo tenebroso, contra as forças espirituais do mal, nas regiões celestes.

12Maasa pra uurî'nîkon epîto' wanî pemonkon yarakkîrî pra tîîse Makui meruntîri winîkîi moropai tîpoitîrî pe uurî'nîkon yaipontînenan winîkîi, moropai manni'kan imawariyamî' moropai maariwa'yamî' winîkîi. Manni'kan ka' poro taasa'senon meruntîkon, imakui'san winîkîi uurî'nîkon ekore'ma.

13 Portanto, tomai toda a armadura de Deus, para que possais resistir no dia mau e, depois de terdes vencido tudo, permanecer inabaláveis.

13Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî Paapa nîtîrî yapi'tî. Yapi'sa'ya'nîkon ya, imakui'pî erepamî yai apona'nîkon meruntî ke awanîkon, ayenumîiya'nîkon pepîn. Teuren amîrî'nîkon yarakkîrî eekore'ma

tîîse ayenumîiya'nîkon pepîn. Mîrîrî ye'nen meruntî ke e'tî.

14 Estai, pois, firmes, cingindo-vos com a verdade e vestindo-vos da couraça da justiça.

14Mîrîrî ye'nen teekonekai e'tî. Paapa winîpainon yairon pe tîwe'sen aworîmî yewa'tîkî, seru'ye' pe tîwe'sen winîkîi eeseya'namapa. Moropai yairî ayeseru ton yeka'makî, mîrîrî sa'man aroppo'ta yuwa'nen ton yeka'maya warantî.

15 Calçai os pés com a preparação do evangelho da paz;

15Moropai ekonekatî î' kai'ma Paapaya upîika'tîsa'kon ekaremekîkonpa tiaronkon pî', morî pe to' enato'pe Paapa yarakkîrî. Mîrîrî itekare ekaremekîya wanî a'sa'sa' yeka'maya warantî satippe aako'mamîkonpa aatare'mokon namai.

16 embraçando sempre o escudo da fé, com o qual podereis apagar todos os dardos inflamados do Maligno.

16Moropai innape ikupî pî' ako'mantî. Mîrîrî wanî manni' awapu pe yapi'sa'ya manni' warantî. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî Makui rupeya apo'tîkon eserîke pra awanî. Tîîse apona'nîkon eerepamî yai, eesi'nîpî.

17 Tomai também o capacete da salvação e a espada do Espírito, que é a palavra de Deus;

17Moropai mîrîrî awe'pîika'tîto'kon ton yapi'tî, manni' aro' apu'paikon yuwa'nen ton yeka'makonpa yapisîya'nîkon warantî. Moropai Morî Yekaton Wannî nîtîrî yapi'tî akasuparaikon pe. Mîrîrî wanî Paapa maimu pe.

18 com toda oração e súplica, orando em todo tempo no Espírito e para isto vigiando com toda perseverança e súplica por todos os santos

18Tamî'nawîrî sîrîrî ku'tî eepîremakon ke. Paapa pî' awe'pîika'tîto'kon ton esatî. Epîrematî tîwîrîrî Morî Yekaton Wannî meruntîri yai. Mîrîrî ye'nen ari'ke' pe e'tî, yairî ma're teenai pra. Moropai epîrematî tîwîrîrî tamî'nawîronkon innape Paapa ku'nenan pona.

19 e também por mim; para que me seja dada, no abrir da minha boca, a palavra,

19Moropai epîrematî nîrî upona, Paapaya tîmaimu ekaremekîuya umeruntîri ton tîîto'pe eranne' pe si'ma ekaremekîuya

para, com intrepidez, fazer conhecido o mistério do evangelho,

namai. Mîrîrî unekaremekî e'to'pe aronne epu'to'pe to'ya. Mîrîrî to' nepu'tî'pî pepîn epu'to'pe to'ya, epîrematî.

20 pelo qual sou embaixador em cadeias, para que, em Cristo, eu seja ousado para falar, como me cumpre fazê-lo.

20Mîrîrî ekaremekîuya wenai tarî wanî sîrîrî atarakkannîto' yewî' ta. Tîîse upona epîrematî tarî si'ma itekare ekaremekî pî' uuko'manto'pe, meruntî ke, eranne' pe pra e'to'pe. Maasa pra mîrîrî itekare ekareme'to'peuya uurî yaipontî'pî Jesusya.

Tíquico

21 E, para que saibais também a meu respeito e o que faço, de tudo vos informará Tíquico, o irmão amado e fiel ministro do SENHOR.

21Uyonpakon Tíquico manni' yairon, Uyepotorîkon esenyaka'mato' pî' teesenyaka'masenya tamî'nawîrî uyekare ekaremekî apî'nîkon, î' kai'ma tarî uuko'mamî yekare epu'tîkonpa.

22 Foi para isso que eu vo-lo enviei, para que saibais a nosso respeito, e ele console o vosso coração.

22Mîrîrî ekareme'se akore'ta'nîkon yarimauya sîrîrî. Î' kai'ma tamî'nawîrî anna yekare ekaremekîiya yai, aatausinpakonpa.

A bênção

Paulo Esekaremekî

23 Paz seja com os irmãos e amor com fé, da parte de Deus Pai e do SENHOR Jesus Cristo.

23Uyunkon Paapaya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristoya amîrî'nîkon pia tîwanmîn tîrî yu'se wai, uyonpayamî'. Moropai î' kai'ma tiaronkon sa'nama pî' aako'manto'kon ton tîrî to'ya yu'se wai. Moropai innape tîkupîkon pî' aako'mamîkonpa itîrî to'ya yu'se wai.

24 A graça seja com todos os que amam sinceramente a nosso SENHOR Jesus Cristo.

24Moropai epe'mîra Paapa nîtîrî ko'mamî yu'se wai tamî'nawîrî manni'kan Uyepotorîkon Jesus Cristo yapurî pî' tîîko'mansenon pia.

Filipenses 1

Prefácio e saudação

1 Paulo e Timóteo, servos de Cristo Jesus,
a todos os santos em Cristo Jesus,
inclusive bispos e diáconos que vivem em
Filipos,

2 graça e paz a vós outros, da parte de
Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus
Cristo.

Ação de graças e súplicas em favor dos filipenses

3 Dou graças ao meu Deus por tudo que
recordo de vós,

4 fazendo sempre, com alegria, súplicas
por todos vós, em todas as minhas
orações,

5 pela vossa cooperação no evangelho,
desde o primeiro dia até agora.

6 Estou plenamente certo de que aquele
que começou boa obra em vós há de
completá-la até ao Dia de Cristo Jesus.

7 Aliás, é justo que eu assim pense de todos
vós, porque vos trago no coração, seja nas

Epístola de Paulo aos Filipenses

Filipenses 1

1Uyonpayamî', Filípos ponkon, uurî
Pauloya kaareta menuka sîrîrî Timóteo
yarakkîrî si'ma. Cristo Jesus poitîrî pe
anna wanî. Amîrî'nîkon, Jesus Cristo
nîmo'ka'san pia yarima annaya sîrîrî.
Moropai yarima annaya nîrî Paapa
munkîyamî' ko'mannî'nenan pia moropai
to' pîika'tînenan pia nîrî.
2Uyonpayamî', Paapa, Uyunkonya
tamî'nawîron morî tîrî yu'se wai
aapia'nîkon. Moropai tîwanmîra e'nîto'
tîrîiya yu'se wai. Mîrîrî warantî itîrî
Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai
aapia'nîkon.

Paulo Epîremato'

3Amîrî'nîkon pî' enpenata kaisarî tauya
Paapa pî': —Morî pe to' pîika'tîsa'ya,
Paapa —tauya ipî'.

4Moropai apona'nîkon epîrema kaisarî,
atausinpasa' wanî amîrî'nîkon pî'.

5Maasa pra upîika'tîpîtî'pîya'nîkon Cristo
yekare ekaremekî pî'. Pena
upîika'tîpîtî'pîya'nîkon Cristo
yapisî'pîya'nîkon pata pai sîrîrî tîpose.
6Morî pe Paapa esenyaka'ma pia'tî'pî
ayewankon ya'. Mîrîrî warantî
eesenyaka'ma ko'mannîpî yaretî'ka tîuya
pîkîrî, Jesus Cristo iipî pîkîrî. Mîrîrî epu'tî
pî' wai.
7Ayapurîuya'nîkon maasa pra
upîika'tî'pîya'nîkon Jesus yekare

minhas algemas, seja na defesa e confirmação do evangelho, pois todos sois participantes da graça comigo.

ekaremekî pî', anetapai'nîkon pî' moropai anetapai'nîkon pepîn pî' nîrî. Mîrîrî rî kupî'pîya'nîkon moro akore'takon wanî tanne. Moropai tarî, atarakkannîto' yewî' ta wanî tanne, ikupî pî' aako'mamîkon. Mîrîrî ye'nen kure'ne ayapurîuya'nîkon.

8 Pois minha testemunha é Deus, da saudade que tenho de todos vós, na terna misericórdia de Cristo Jesus.

8Cristo Jesusya asa'namakon warantî asa'namauya'nîkon. Innape man, useruku pepîn, mîrîrî epu'tî Paapaya.

9 E também faço esta oração: que o vosso amor aumente mais e mais em pleno conhecimento e toda a percepção,

9Epîrema sîrîrî apona'nîkon. Tauya Paapa pî': —Inî' panpî' tonpakon sa'namato'pe to'ya. Moropai inî' panpî' yairî epu'to'pe to'ya, pakko pe pra to' e'to'pe —tauya Paapa pî'.

10 para aprovardes as coisas excelentes e serdes sinceros e inculpáveis para o Dia de Cristo,

10Mîrîrî warantî amîrî'nîkon yenupasa' Paapaya ya, morî kupîya'nîkon tiwin. Mîrîrî ye'nen Cristo enna'po yai, nura pe pra awanîkon. Aweppepîkon pepîn Cristo eporîya'nîkon yai.

11 cheios do fruto de justiça, o qual é mediante Jesus Cristo, para a glória e louvor de Deus.

11Mîrîrî warantî morî pe aako'mansa'kon imakui'pî tîku'se pra, maasa pra ameruntîrikon ton tîîsa' Jesus Cristoya. Mîrîrî pî' taa to'ya: —Morî amîrî, Paapa, apemonkonoyamî' pî'. Inkamoro yairî to' ko'mamî mîrîrî. Tamî'nawîronkon yentainon amîrî, Paapa —taa to'ya.

A situação do apóstolo contribui para o progresso do evangelho

Paulo Eseurîma Tîwe'taruma'tîto' Pî'

12 Quero ainda, irmãos, cientificar-vos de que as coisas que me aconteceram têm, antes, contribuído para o progresso do evangelho;

12A'kî, uyonpayamî', utaruma'tî'pî to'ya Paapa maimu ekaremekîuya wenai, moropai uyarakkamo'pî to'ya. Mîîwîni tîîse tu'ke pemonkonyamî'ya Paapa maimu eta ko'mannîpî moropai yapisî to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 de maneira que as minhas cadeias, em Cristo, se tornaram conhecidas de toda a guarda pretoriana e de todos os demais;

14 e a maioria dos irmãos, estimulados no SENHOR por minhas algemas, ousam falar com mais desassombro a palavra de Deus.

15 Alguns, efetivamente, proclamam a Cristo por inveja e porfia; outros, porém, o fazem de boa vontade;

16 estes, por amor, sabendo que estou incumbido da defesa do evangelho;

17 aqueles, contudo, pregam a Cristo, por discórdia, insinceramente, julgando suscitar tribulação às minhas cadeias.

18 Todavia, que importa? Uma vez que Cristo, de qualquer modo, está sendo pregado, quer por pretexto, quer por verdade, também com isto me regozijo, sim, sempre me regozijarei.

19 Porque estou certo de que isto mesmo, pela vossa súplica e pela provisão do Espírito de Jesus Cristo, me redundará em libertação,

20 segundo a minha ardente expectativa e esperança de que em nada serei envergonhado; antes, com toda a ousadia, como sempre, também agora, será Cristo

13Mîrîrî warantî î' wani' awanî ye'nen tarî wanî atarakkannîto' yewî' ta, epu'tî tamî'nawîronkon surarayamî'ya. Moropai tiaronkonya epu'tî nîrî.

14Tîîse eranne' pe arinîkon uyonpayamî' wanî pepîn mîrîrî pî'. Tîîse meruntî ke to' ena'pî. Uyarakkansa' to'ya yekare etasa' tîuya'nîkon ye'nen, inî' panpî' Paapa maimu ekaremekî to'ya teweppe'se pra.

15Tîîse tîkinmukon pe ekaremekî tiaronkonya. Upî' tîwo'ma'takon pe, Cristo yekare ekaremekî pî' to' wanî. Tîîse mîrîrî warantî pra tiaronkon wanî.

16Morî pe ekaremekî to'ya, tîwakîri pe. Inkamoroya usa'nama maasa pra Cristoya uyarima'pî tîmaimu ekareme'se epu'tî to'ya. Moropai epu'tî to'ya nîrî, mîrîrî wenai uyarakkamo'pî to'ya.

17Tîîse tiaronkonya usa'nama pepîn. Uyentai to' e'kupî Cristo yekare ekaremekî to'ya. Mîrîrî pî' yairî ma're Paulo ena kai'ma to' esenumenka.

18Tîîse esewankono'ma pra wai mîrîrî pî'. Î' wani' pra man uupia. Morî pe, imakui'pî pe ekaremekî to'ya ya, atausinpa sîrîrî. Maasa pra Cristo yekare ekaremekî to'ya. Inna, mîrîrî pî' atausinpa ko'mannîpî.

19Maasa pra epa'ka kupî sîrîrî. Eepîremasa'kon ye'nen, moropai Morî Yekaton Wannîya upîika'tîsa' ye'nen, epa'ka kupî sîrîrî.

20See warantî iko'manpai wai. Î' rî kupîuya ya, morî pe ku'to'peuya eppepî namai. Moropai imakui'pî pe tiaronkon eseurîma namai Cristo pî'. Tîîse eranne' pe pra

engrandecido no meu corpo, quer pela vida, quer pela morte.

21 Porquanto, para mim, o viver é Cristo, e o morrer é lucro.

22 Entretanto, se o viver na carne traz fruto para o meu trabalho, já não sei o que hei de escolher.

23 Ora, de um e outro lado, estou constrangido, tendo o desejo de partir e estar com Cristo, o que é incomparavelmente melhor.

24 Mas, por vossa causa, é mais necessário permanecer na carne.

25 E, convencido disto, estou certo de que ficarei e permanecerei com todos vós, para o vosso progresso e gozo da fé,

26 a fim de que aumente, quanto a mim, o motivo de vos gloriardes em Cristo Jesus, pela minha presença, de novo, convosco.

A unidade cristã na luta

27 Vivei, acima de tudo, por modo digno do evangelho de Cristo, para que, ou indo ver-vos ou estando ausente, ouça, no tocante a vós outros, que estais firmes em

iko'manpai wai, uusa'manta ya, enen wanî ya, Paapa yapurîto'pe tiaronkonya mîrîrî wenai.

21Maasa pra uurî pia, morî pe awanî Cristo yapurî pî' uuko'mamî ya. Mîrîrî warantî uusa'manta ya, itentai panpî' morî pe awanî uupia, maasa pra Cristo pia pu'kuru uuko'mamî.

22Tîîse uusa'manta pra wanî ya, esenyaka'ma ko'mannîpî Cristo ton pe, mîîkîrî yapi'to'pe tiaronkonya. Mîrîrî ye'nen î' kupîuya epu'tîuya pra wai.

23Maasa pra uurî esiwa'sa' sîrîrî uwoi. Mîrîrî ye'nen î' koneka epu'tîuya pra wai, uuko'mamî ka'rî tarî, uusa'manta ka'rî. Tîîse tauya apî'nîkon, tarîpai itîîpai wai kure'ne maasa pra iko'manpai wai Cristo yarakkîrî. Mîrîrî wanî morî pe, tarî uuko'mamî yentai.

24Mîîwîni tîîse amîrî'nîkon pî' esenumenka ya, inî'rî tarî iko'manpai wai, inî' panpî' amîrî'nîkon yenupato'peuya.

25Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon kore'ta uuko'mamî sîrîrî amîrî'nîkon pîika'tîto'peuya, inî' panpî' Cristo epu'tîkonpa. Innape awanî epu'tî pî' wai.

26Moriya mîrîrî pî' aatausinpato'kon eporîya'nîkon Cristo Jesus piawon pe awanîkon ye'nen. Aatausinpakon uurî erepamî akore'ta'nîkon pî'.

27Mîrîrî ye'nen î' taasa' Cristoya, yawîrî ako'mantî. Mîrîrî warantî amîrî'nîkon pia uutîsa' pra awanî ya, mîrîrî epu'tîuya morî pe, yairî aako'mamîkon. Moropai epu'tîuya amîrî'nîkon esenyaka'ma kure'ne

um só espírito, como uma só alma, lutando juntos pela fé evangélica;

28 e que em nada estais intimidados pelos adversários. Pois o que é para eles prova evidente de perdição é, para vós outros, de salvação, e isto da parte de Deus.

29 Porque vos foi concedida a graça de padecerdes por Cristo e não somente de crerdes nele,

30 pois tendes o mesmo combate que vistes em mim e, ainda agora, ouvis que é o meu.

Filipenses 2

Exortação ao amor fraternal e à humildade

1 Se há, pois, alguma exortação em Cristo, alguma consolação de amor, alguma comunhão do Espírito, se há entranhados afetos e misericórdias,

2 completai a minha alegria, de modo que penseis a mesma coisa, tenhais o mesmo amor, sejais unidos de alma, tendo o mesmo sentimento.

3 Nada façais por partidarismo ou vanglória, mas por humildade,

Cristo yekare ekaremekî pî', tiwin eesenumenkato'kon innape iku'to'yakon tîîse.

28Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî ayeyatonkon pî'. Eranne' pe pra awanîkon ya, amîrî'nîkon pîika'tîsa' Paapaya epu'tî to'ya. Moropai tîtaruma'tîkon Paapaya epu'tî to'ya nîrî.

29Maasa pra Paapaya amîrî'nîkon mo'ka'pî innape tîkupîkonpa neken pra, tîîse mîîkîrî wenai awe'taruma'tîkonpa nîrî amo'ka'pîiya'nîkon.

30Mîrîrî wenai awe'taruma'tîkon sîrîrî, pena uurî e'taruma'tî'pî, manni' anera'ma'pîkon warantî. Moropai mîrîrî pî' uuko'mamî sîrîrî epu'tî pî' naatîi.

Filipenses 2

Tiaronkon Ma're Jesus Cristo E'kupî'pî

1Innape awanî, ameruntîrikon ton tîrî Cristoya eesewankono'makon namai. Moropai kure'ne asa'namaiya'nîkon. Moropai tiwin awanîkon emapu'tîsa' Morî Yekaton Wannîya. Moropai a'noko'pîkon pe tiaronkon era'maya'nîkon, ayewankon ya' Morî Yekaton Wannî ko'mamî ye'nen. Mîrîrî warantî Cristo wanî aapia'nîkon.

2Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon, tîmurukun pe e'tî. Teesiyu'pî'se pra ako'mantî. Tiaron yu'se e'tî, amîrî'nîkon yu'se Cristo wanî warantî. Tiwin ayeserukon nîsi Cristo yeseru warantî. Mîrîrî warantî awanîkon ya, inî' panpî' atausinpa mîrîrî pî'.

3Moropai mîî pe pra e'tî, tiaronkon yentai awanîkon pî' teesenumenkai pra e'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

considerando cada um os outros superiores a si mesmo.

4 Não tenha cada um em vista o que é propriamente seu, senão também cada qual o que é dos outros.

O exemplo de Cristo na humilhação

5 Tende em vós o mesmo sentimento que houve também em Cristo Jesus,

6 pois ele, subsistindo em forma de Deus, não julgou como usurpação o ser igual a Deus;

7 antes, a si mesmo se esvaziou, assumindo a forma de servo, tornando-se em semelhança de homens; e, reconhecido em figura humana,

8 a si mesmo se humilhou, tornando-se obediente até à morte e morte de cruz.

9 Pelo que também Deus o exaltou sobremaneira e lhe deu o nome que está acima de todo nome,

10 para que ao nome de Jesus se dobre todo joelho, nos céus, na terra e debaixo da terra,

11 e toda língua confesse que Jesus Cristo é SENHOR, para glória de Deus Pai.

4Î' itu'se awe'to' pî' neken teesenumenkai pra e'tî tîîse itu'se tiaronkon e'to' pî' nîrî esenumenkatî.

5Jesus Cristo esenumenka'pî warantî esenumenkatî.

6Maasa pra mîîkîrî Jesus wanî'pî Paapa kaisarî pena. Tîîse, —Ipîkku pe uuko'mamî ipatîkarî —taiya pîn.

7Mîrîrî ye'nen ipîkku pe tîwe'to' kupî'pîiya tîwî. Tamî'nawîrî rumaka'pîiya, moropai ipîkku pe pra eena'pî, Paapa poitîrî pe. Maasa pra pemonkon pe eena'pî, uurî'nîkon warantî.

8Pemonkon pe tîwanî yai, tiaronkon ma're eena'pî, mîî pe pra. Aako'mamî'pî Paapa maimu yawîrî tîîsa'manta pîkîrî. Moropai pakî'nan pona aasa'manta'pî, ama'ye' sa'manta warantî.

9Mîrîrî ye'nen Jesus pîmî'sa'ka tîuya yai, ipîkku pe Paapaya ikupî'pî, tamî'nawîronkon yentai. Moropai tamî'nawîronkon ipîkkukon ese' yentai itese' ton tîrî'pî Paapaya, uyepotorîkon pe.

10Mîrîrî ikupî'pîiya tamî'nawîronkonya Jesus yapurîto'pe teesekunkai'ma. Ka' ponkonya, non ponkonya, non yo'konya, tamî'nawîronkonya taato'pe: —Ipîkku pe Uyepotorî Jesus man, tamî'nawîronkon yentainon —taato'pe to'ya.

11Moropai mîrîrî yai, tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya taa Jesus Cristo pî': —Anna yepotorî amîrî, Jesus, anna yaipontînen —taa to'ya. Mîrîrî warantî

Paapa, uyunkon atausinpa kure'ne mîrîrî pî', yapurî to'ya ye'nen. Tîwakîri pe etaiya.

O desenvolvimento da salvação

12 Assim, pois, amados meus, como sempre obedecestes, não só na minha presença, porém, muito mais agora, na minha ausência, desenvolvei a vossa salvação com temor e tremor;

13 porque Deus é quem efetua em vós tanto o querer como o realizar, segundo a sua boa vontade.

14 Fazei tudo sem murmurações nem contendas,

15 para que vos torneis irrepreensíveis e sinceros, filhos de Deus inculpáveis no meio de uma geração pervertida e corrupta, na qual resplandeceis como luzeiros no mundo,

16 preservando a palavra da vida, para que, no Dia de Cristo, eu me glorie de que não corri em vão, nem me esforcei inutilmente.

17 Entretanto, mesmo que seja eu oferecido por libação sobre o sacrifício e

Morî Kupî pî' Iko'manpai'nîkon

12Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', akore'ta'nîkon wanî yai, umaimu yawîrî aako'mamî'pîkon. Mîrîrî warantî ako'mantî inî' panpî', uurî ton pra tîîse. Aawarîrî'nîkon morî ku'tî, Paapa namai'ma. Imaimu yawîrî ako'mantî, Paapa wakîri pe pra awanîkon namai.

13Maasa pra Paapa esenyaka'ma ko'mannîpî ayewankon ya', itu'se tîwe'to' anku'pai awanîkonpa. Mîrîrî warantî nîrî kupîiya, itu'se tîwe'to' kupîkonpa.

14Tamî'nawîrî î' taasa' Paapaya ku'tî teesiyu'pî'se pra, tîîwo'ma'tai pra moropai teekore'mai pra iku'tî.

15Moropai mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, imakui'pî pe tiaronkon eseurîma eserîke pra awanî apî'nîkon. Maasa pra Paapa munkîyamî' pe awanîkon, imakui'pî ton pra. Tarî aako'mamîkon ama'ye'kon kore'ta, imakui'pî ku'nenan kore'ta. Tîîse morî aako'manto'kon era'ma to'ya. Mîrîrî yai ka' pî' siirikkîyamî' esera'ma ewaron ya' warantî, ayeserukon era'ma to'ya morî pe, imakui'pî ku'nenan kore'ta.

16Moropai inkamoro pî' itekare ekaremekî pî' aako'mamîkon, ko'mannîto' ton tîînen. Mîrîrî warantî aako'mansa'kon ya, kure'ne atausinpa apî'nîkon. Tarîpai Cristo iipî yai, kure'ne atausinpa apî'nîkon. Maasa pra î' pe pra rî esenyaka'masa' pra awanî ye'nen, maasa pra innape iku'sa'ya'nîkon.

17Penaronkonya Paapa repa'pî tekînon ke. Mîrîrî pî' Paapa atausinpa'pî. Mîrîrî

serviço da vossa fé, alegro-me e, com todos vós, me congratulo.

18 Assim, vós também, pela mesma razão, alegrai-vos e congratulai-vos comigo.

Paulo e seus companheiros Timóteo e Epafrodito

19 Espero, porém, no SENHOR Jesus, mandar-vos Timóteo, o mais breve possível, a fim de que eu me sinta animado também, tendo conhecimento da vossa situação.

20 Porque a ninguém tenho de igual sentimento que, sinceramente, cuide dos vossos interesses;

21 pois todos eles buscam o que é seu próprio, não o que é de Cristo Jesus.

22 E conheceis o seu caráter provado, pois serviu ao evangelho, junto comigo, como filho ao pai.

23 Este, com efeito, é quem espero enviar, tão logo tenha eu visto a minha situação.

24 E estou persuadido no SENHOR de que também eu mesmo, brevemente, irei.

25 Julguei, todavia, necessário mandar até vós Epafrodito, por um lado, meu irmão,

warantî aatausinpa nîrî, innape tîku'to'ya'nîkon pî'. Moropai tîmîrî ton pe eesenyaka'mato' pî', innape Paapa ku'sa'ya'nîkon uurî wenai. Mîrîrî wenai uwî to'ya yai pra. Tîîse atausinpa mîrîrî pî' moropai amîrî'nîkon pî' atausinpa.

18Mîrîrî ye'nen aatausinpakon e'pai awanî uurî pokonpe.

Timóteo Moropai Epafrodito Yekare Pî' Paulo Eseurîma

19Ka'ne' pe Timóteo anarimapai wai amîrî'nîkon pia, ayekarekon etai attîto'pe. Mîrîrî yu'se Uyepotorî Jesus wanî ya, ikupîuya. Mîîkîrîya î' kai'ma ayekarekon ekaremekî upî'. Mîrîrî pî' atausinpa.

20Mîîkîrî, Timóteo warainon ton pra awanî. Mîîkîrîya neken kure'ne tî'noko'pî pe ayera'makon.

21Maasa pra tamî'nawîronkon esenumenka itu'se tîwe'to'kon pî' neken. Tîîse itu'se Jesus Cristo e'to' kupî to'ya pepîn.

22Mîrîrî warantî pra Timóteo wanî. Morî iteseru epu'tî pî' naatîi. Timóteo esenyaka'mapîtî'pî uyarakkîrî, teesenyaka'masen tun yarakkîron warantî. Morî pe mîîkîrî esenyaka'mapîtî'pî uyarakkîrî, Cristo yekare ekaremekî pî'.

23Tarîpai anarimapai wai ka'ne' pe aapia'nîkon. Tîîse maasa î' kupî to'ya upî' epu'sau'ya yai, mîîkîrî yarimauya.

24Moropai uutî nîrî aapia'nîkon, itu'se Paapa wanî ya.

25Tîîse e'mai' pe Epafrodito yarimapai wanî sîrîrî. Mîîkîrî wanî uyonpakon pe,

cooperador e companheiro de lutas; e, por outro, vosso mensageiro e vosso auxiliar nas minhas necessidades;

26 visto que ele tinha saudade de todos vós e estava angustiado porque ouvistes que adoeceu.

27 Com efeito, adoeceu mortalmente; Deus, porém, se compadeceu dele e não somente dele, mas também de mim, para que eu não tivesse tristeza sobre tristeza.

28 Por isso, tanto mais me apresso em mandá-lo, para que, vendo-o novamente, vos alegreis, e eu tenha menos tristeza.

29 Recebei-o, pois, no SENHOR, com toda a alegria, e honrai sempre a homens como esse;

30 visto que, por causa da obra de Cristo, chegou ele às portas da morte e se dispôs a dar a própria vida, para suprir a vossa carência de socorro para comigo.

Filipenses 3

A exortação referente à alegria cristã

1 Quanto ao mais, irmãos meus, alegrai-vos no SENHOR. A mim, não me desgosta e é segurança para vós outros que eu escreva as mesmas coisas.

teesenyaka'masen uyarakkîrî, Paapa esenyaka'mato' kupî pî' aatapi'sa'. Mîîkîrî anarima'pîkon uupia upîika'tînen pe awe'to'pe.

26Mîîkîrî yarimauya sîrîrî maasa pra amîrî'nîkon anera'mapai awanî. Mîîkîrî esewankono'ma'pî pri'ya pra tîwanî yekare etasa'ya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen kure'ne anera'mapai awanî. Mîrîrî ye'nen yarimauya sîrîrî era'makonpa.

27Inna pri'ya pra awanî'pî kure'ne. Aasa'manta yonpa'pî. Tîîse tî'noko'pî pe era'ma'pî Paapaya moropai yepi'tî'pîiya. Mîîkîrî neken pepîn tîîse uurî nîrî era'ma'pîiya tî'noko'pî pe, inî' panpî' esewankono'ma namai.

28Mîrîrî ye'nen uwakîri mîîkîrî yarimauya sîrîrî taatausinpai era'makonpa, moropai ipî' teesenumenkai pra uuko'manto'pe.

29Tarîpai mîîkîrî yapi'tî taatausinpai Cristo pemonkono pe awanî ye'nen amîrî'nîkon warantî. Mîîkîrî yapurîtî moropai tiaronkon iwarainokon nîrî yapurîtî.

30Aaipîkon eserîke pra awanî ye'nen, mîîkîrî yarima'pîya'nîkon upîika'tînen pe. Itekare ekaremekî pî' eesenyaka'ma'pî tîwîrî, tîîsa'manta epu'tîi'ma. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî yapurîtî.

Filipenses 3

Paapa Wakîri Pe E'nî Pî' Paulo Eseurîma

1Sîrîrî panpî' neken eseurîmato' sîrîrî, uyonpayamî'. Kure'ne atausinpatî, uyepotorîkon piawon pe awanîkon ye'nen. Î' menuka'pîuya pena, inî'rî imenukauya sîrîrî. Mîrîrî pî' eseta'ka pepîn, maasa pra

inî' panpî' yairî epu'tîkonpa, eesenku'tîkon namai.

O aviso contra os falsos mestres

2 Acautelai-vos dos cães! Acautelai-vos dos maus obreiros! Acautelai-vos da falsa circuncisão!

2Aka, uyonpayamî', tîwarî e'tî warayo'kon arinmaraka warainokon pî' amîrî'nîkon yenku'tî to'ya namai. Inkamoro yeseru wanî imakui'pî pe. Inkamoroya taapîtî: —Amere pi'pîkon ya'tîtî Paapa munkî pe awanîkonpa. Mîrîrî api'pîkon ya'tîsa'ya'nîkon pra awanî ya, Paapa munmu pe pra awanîkon —taa to'ya.

3 Porque nós é que somos a circuncisão, nós que adoramos a Deus no Espírito, e nos gloriamos em Cristo Jesus, e não confiamos na carne.

3Tîîse uurî'nîkon wanî Paapa munkîyamî' pe pu'kuru. Maasa pra Paapa yapurî uurî'nîkonya, Morî Yekaton Wannî meruntîri wenai. Mîrîrî ye'nen taatausinpai uurî'nîkon ko'mamî Jesus Cristo nîkupî pî', ipîkku pe awanî ye'nen. Tîîse unkupîkon pî', upi'pîkon ya'tîsa' wanî ipîkku pe pra, î' pe pra rî awanî.

4 Bem que eu poderia confiar também na carne. Se qualquer outro pensa que pode confiar na carne, eu ainda mais:

4Tînkupî'pîkon wenai Paapa munkî pe tîwanîkon pî' to' esenumenka kai'ma. Tîîse mîrîrî warantî uurî nîrî esenumenka e'painon, morî pe e'to' wenai.

5 circuncidado ao oitavo dia, da linhagem de Israel, da tribo de Benjamim, hebreu de hebreus; quanto à lei, fariseu,

5Maasa pra uurî esenposa' tîpo, umere pi'pî ya'tî'pî to'ya Moisés nurî'tî taasa' yawîrî eseurîwî'ne mia' pona tîîmo'tai wei tîîse. Uyun, usan wanî Israel pa'ri rî'san pe. Uurî wanî Benjamim nurî'tî paarî'pî pe. Tamî'nawîronkon utamokon wanî'pî Abraão pa'rirî'san pe, tiaronkon pepîn. Moropai fariseu pe wanî'pî, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîron.

6 quanto ao zelo, perseguidor da igreja; quanto à justiça que há na lei, irrepreensível.

6Kure'ne esenyaka'mapîtî'pî Paapa ton pe, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî. Jesus yapurînenan taruma'tîpîtî'pîuya. Tamî'nawîrî î' taasa' Moisés kaaretarîya,

mîrîrî ku'pîtî'pîuya yairî. Morî pe Paapa pemonkono pe wanî kai'ma esenumenkapîtî'pî, imakui'pî ton pra.

7 Mas o que, para mim, era lucro, isto considerei perda por causa de Cristo.

7Tîîse Cristo eporî'pîuya pata pai, epu'tî'pîuya manni' uyeserurî'pî wanî î' pe pra rî. Morî pe Cristo wanî epu'tî'pîuya, maasa pra imîrî pe enasa' ye'nen. Tamî'nawîrî uyeserurî'pî yentai awanî'pî.

8 Sim, deveras considero tudo como perda, por causa da sublimidade do conhecimento de Cristo Jesus, meu SENHOR; por amor do qual perdi todas as coisas e as considero como refugo, para ganhar a Cristo

8Tarîpai tiaron morî panpî' eporî'pîuya. Uyepotorî pe Jesus ena'pî. Imaimu yawîrî iko'manpai wai tarîpai. Tamî'nawîrî morî unkupî'pîkon yentai Jesus wanî. Mîrîrî ye'nen uyeserurî'pî unkupî'pî, tamî'nawîrî irumaka'pîuya. Î' rî nura sorokauya warantî uyeserurî'pî yenumî'pîuya Cristo neken anepu'pai wanî.

9 e ser achado nele, não tendo justiça própria, que procede de lei, senão a que é mediante a fé em Cristo, a justiça que procede de Deus, baseada na fé;

9Moropai Jesus pemonkono pe e'pai wanî. Maasa pra, Jesus rawîrî erepansa' yai, —Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî awanî ye'nen, upemonkono pe awanî —taiya pepîn upî'. Tîîse taiya: —Innape uku'sa'ya wenai, upemonkono pe awanî —taiya. Yairî uyeseru eporî'pîuya Paapa winîpai. Mîrîrî tîrî'pîiya uupia innape tîkupîuya yai.

10 para o conhecer, e o poder da sua ressurreição, e a comunhão dos seus sofrimentos, conformando-me com ele na sua morte;

10Moropai Cristo neken anepu'pai wai kure'ne. Moropai Paapaya tînmu pîmî'sa'ka'pî meruntîri nîrî yu'se wai. Cristo e'taruma'tî'pî uurî ton pe. Mîrîrî warantî e'taruma'tîpai wai mîîkîrî wenai. Mîîkîrî sa'manta'pî uurî tonpe, mîrîrî warantî sa'mantapai wanî mîîkîrî wenai.

11 para, de algum modo, alcançar a ressurreição dentre os mortos.

11Mîrîrî warantî e'pai wai, uusa'manta yai u'mî'sa'kato'pe Paapaya. Mîrîrî yu'se wanî kure'ne.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

A soberana vocação

12 Não que eu o tenha já recebido ou tenha já obtido a perfeição; mas prossigo para conquistar aquilo para o que também fui conquistado por Cristo Jesus.

13 Irmãos, quanto a mim, não julgo havê-lo alcançado; mas uma coisa faço: esquecendo-me das coisas que para trás ficam e avançando para as que diante de mim estão,

14 prossigo para o alvo, para o prêmio da soberana vocação de Deus em Cristo Jesus.

15 Todos, pois, que somos perfeitos, tenhamos este sentimento; e, se, porventura, pensais doutro modo, também isto Deus vos esclarecerá.

16 Todavia, andemos de acordo com o que já alcançamos.

Os inimigos da cruz de Cristo

17 Irmãos, sede imitadores meus e observai os que andam segundo o modelo que tendes em nós.

Ikî'pî Pîkîrî Paulo Ko'mamî Paapa Nîtîrî Yapisîpa

12Tamî'nawîrî itu'se Paapa e'to' pepîn uurî. Tîîse mîrîrî pî' uuko'mamî sîrîrî. Jesus Cristoya ukupî'pî tîpemonkono pe, morî pe pu'kuru e'to'pe. Mîrîrî ye'nen pemonkon teeka'tunsen e'ma taawîrî ikî'pî tîpose warantî uurî eka'tumî to'sarî Jesus pîkîrî, iwarantî e'to'pe.

13Uyonpayamî', tamî'nawîrî itu'se Paapa e'to' ku'sau'ya pepîn sîrîrî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî pî' uuko'mamî sîrîrî, pena esuwa'ka'pî pî' tîwenpenatai pra. Tîîse maasa tui'sen pî' esenumenka ko'mannîpî.

14Teeka'tunsen eka'tumî eka'tunnîto' ikî'pî pîkîrî, epe'mîra to' nîtîrî yapisîpa kai'ma, uurî wanî mîrîrî warantî. Epe'mîra Paapa nîtîrî yapi'to'peuya, imaimu yawîrî uuko'mamî. Maasa pra pena Paapaya uyanno'pî uuko'manto'pe tîîpia. Mîrîrî kupî'pîiya Jesus Cristo nîkupî'pî wenai. Mîrîrî ye'nen ipatîkarî enen ko'mannîto' tîrîiya uupia.

15Mîrîrî ye'nen, mîrîrî warantî esenumenkanpai'nîkon. Uurî'nîkon yairon epu'nenan, Jesus pemonkono pe e'nî ye'nen. Tîîse mîrîrî warantî eesenumenkakon pra awanîkon ya, mîrîrî ekaremekî Paapaya apî'nîkon.

16Tîîse unepu'tîkon yawîrî ko'mannîpai'nîkon.

17Uyonpayamî', uuko'mamî warantî ako'mantî. Moropai uwarainokon yeseru era'matî, tenupa'pîuyakon yawîrî to' ko'mamî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Pois muitos andam entre nós, dos quais, repetidas vezes, eu vos dizia e, agora, vos digo, até chorando, que são inimigos da cruz de Cristo.

19 O destino deles é a perdição, o deus deles é o ventre, e a glória deles está na sua infâmia, visto que só se preocupam com as coisas terrenas.

20 Pois a nossa pátria está nos céus, de onde também aguardamos o Salvador, o SENHOR Jesus Cristo,

21 o qual transformará o nosso corpo de humilhação, para ser igual ao corpo da sua glória, segundo a eficácia do poder que ele tem de até subordinar a si todas as coisas.

Filipenses 4

1 Portanto, meus irmãos, amados e mui saudosos, minha alegria e coroa, sim, amados, permanecei, deste modo, firmes no SENHOR.

Apelo de Paulo para Evódia e Síntique. Regozijo e oração

2 Rogo a Evódia e rogo a Síntique pensem concordemente, no SENHOR.

18Tîîse uurî warantî pra tiaronkon wanî, ta'pîuya sa'rî. Inî'rî tauya apî'nîkon, manni'kan pî' kure'ne esewankono'masa' sîrîrî. Maasa pra Cristo yeyatonon inkamoro, Jesus sa'manta'pî yekare anetapainokon pepîn.

19Apo' ya' to' wîtî kupî sîrîrî. Itu'se tîwe'to'kon pî' neken to' esenumenka taatausinpai. Nurakon pî', imakui'pî tînkupîkon pî' to' atausinpa. Mîî pe ikupî to'ya, to' eppepî e'pai tîîse. Tarî sîrîrî non ponkon yeseru pî' to' esenumenka.

20Tîîse uurî'nîkon wanî ka' ponkon pemonkonoyamî' pe tarî non po. Mîrîrî ye'nen Upîika'tînenkon Jesus Cristo iipî nîmîkî pî' ko'mannî. Mîîkîrî, uyepotorîkon anera'mapai uurî'nîkon wanî kure'ne.

21Mîîkîrî meruntî. Tamî'nawîrî tîma're kupîiya e'painon. Mîrîrî tîmeruntîri ke uurî'nîkon miakanmaiya morî pe, tîwarantî. A'tu'mînan, tîîsa'mantasanon upi'pîkon tîîse upi'pîkon miakanmaiya tîpi'pî warantî.

Filipenses 4

To' Nîkupîkon Ton Ekaremekî Pauloya

1Mîrîrî ye'nen morî pe yapîtanî'tî, Paapa maimu yawîrî ako'mantî tîwî tîkai pra. Apî'nîkon kure'ne atausinpasa' wanî, uyonpayamî'. Tîwîrî ayapurîuya'nîkon, unsa'namakon. Kure'ne amîrî'nîkon anera'mapai wanî.

2Evódia, apanamauya sîrîrî. Moropai Síntique, amîrî nîrî panamauya sîrîrî. Sa'nîrî amîrî'nîkon wanî Cristo yonpa pe.

Mîrîrî ye'nen teekore'mai pra e'tî, tîîse morî pe ekonekatî.

3 A ti, fiel companheiro de jugo, também peço que as auxilies, pois juntas se esforçaram comigo no evangelho, também com Clemente e com os demais cooperadores meus, cujos nomes se encontram no Livro da Vida.

3Inna, uyakon, tauya nîrî apî', inkamoro Evódia moropai Síntique pîika'tîkî, to' panamakî morî pe to' ko'manto'pe tîmurukun pe. Maasa pra inkamoro wîri'sanyamî' esenyaka'mapîtî'pî uyarakkîrî Paapa maimu ekaremekî pî'. Clemente yarakkîrî nîrî to' esenyaka'mapîtî'pî. Moropai tiaronkon yarakkîrî nîrî. Inkamoro ese' menuka'pî Paapaya, mîrîrî kaareta ipatîkarî enen ko'mannîto' pona.

4 Alegrai-vos sempre no SENHOR; outra vez digo: alegrai-vos.

4Paapa pemonkono pe awanîkon ye'nen atausinpatî. Inî'rî tauya apî'nîkon, taatausinpai ako'mantî teeseta'kai pra.

5 Seja a vossa moderação conhecida de todos os homens. Perto está o SENHOR.

5Cristo iipî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen morî ku'tî tamî'nawîronkon pî' eranmîra awanîkon epu'to'pe to'ya.

6 Não andeis ansiosos de coisa alguma; em tudo, porém, sejam conhecidas, diante de Deus, as vossas petições, pela oração e pela súplica, com ações de graças.

6Tamî'nawîron yu'se awanîkon pî' teesewankono'mai pra e'tî. Tîîse Paapa yarakkîrî eseurîmatî. Î' itu'se awe'to'kon esa'tî Paapa pî'. Mîrîrî esatîya'nîkon ya: —Morî pe man, Paapa —ka'tî ipî'.

7 E a paz de Deus, que excede todo o entendimento, guardará o vosso coração e a vossa mente em Cristo Jesus.

7Mîrîrî warantî eepîremakon ya, ayewankon ereutanîpîiya. Moropai morî pe eesenumenkato'kon konekaiya eranne' pe awanîkon namai. Mîrîrî tîîwanmîra e'nîto', intîrî wanî kure'ne, esenumenkan yentai. Mîrîrî warantî uyewankon, esenumenkanto' ko'mannîpîiya morî pe.

O em que pensar

8 Finalmente, irmãos, tudo o que é verdadeiro, tudo o que é respeitável, tudo o que é justo, tudo o que é puro, tudo o que é amável, tudo o que é de boa fama,

8Uyonpayamî', sîrîrî eseurîma mîrîrî epu'tîkonpa. Tamî'nawîron morî tekenan pî' esenumenkatî. Î' wanî seru'ye' pe pra, moropai î' wanî morî pe tiaronkon napurî

se alguma virtude há e se algum louvor existe, seja isso o que ocupe o vosso pensamento.

9 O que também aprendestes, e recebestes, e ouvistes, e vistes em mim, isso praticai; e o Deus da paz será convosco.

A gratidão de Paulo para com os filipenses

10 Alegrei-me, sobremaneira, no SENHOR porque, agora, uma vez mais, renovastes a meu favor o vosso cuidado; o qual também já tínheis antes, mas vos faltava oportunidade.

11 Digo isto, não por causa da pobreza, porque aprendi a viver contente em toda e qualquer situação.

12 Tanto sei estar humilhado como também ser honrado; de tudo e em todas as circunstâncias, já tenho experiência, tanto de fartura como de fome; assim de abundância como de escassez;

13 tudo posso naquele que me fortalece.

14 Todavia, fizestes bem, associando-vos na minha tribulação.

ton, moropai î' wanî yairî, moropai î' wanî nura pe pra, moropai î' wanî tiaron atausinpato'pe, î' wanî morî pe tiaronkon nera'ma ton, moropai î' wanî imakui'pî pe pra, tamî'nawîrî mîrîrî morî tekenan pî' esenumenkatî.

9Î' eesenupa'pîkon moropai anapisî'pîkon moropai aneta'pîkon, moropai anera'ma'pîkon uurî winîpai, mîrîrî warantî iku'tî. Maasa pra Paapa, uupia'nîkon tîwanmîn tîînen ko'mamî aapia'nîkon.

—Morî Pe Man —Taa Pauloya

10Uyepotorîkon pî' atausinpan pî' wai, maasa pra urepa'pîya'nîkon inî'rî Paapa yapurîya'nîkon ye'nen. Pena pata pai uurî anrepapai aako'mamî'pîkon î' ton pra si'ma. Tarîpai sîrîrî urepa'pîya'nîkon usa'namaya'nîkon ye'nen.

11Awinîpai'nîkon î' rî esa'sau'ya pra wai, î' ton pra si'ma. Maasa pra î' awanî ya mararî, kure'ne mîrîrî pî' atausinpa. Mîrîrî mîîrî esenupa'pî.

12Î' ton pra uuko'manpîtî'pî. Moropai tu'ke temanne ke nîrî uuko'manpîtî'pî î' tui'sen pî'. Teesewankono'mai pra uuko'mamî. Emi'ne, asare'tîsa' wanî ya, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîrî kure'ne, mararî wanî ya, taatausinpai uuko'mamî. Mîrîrî esenupa'pî.

13Tamî'nawîron upona tui'sen yapîtanîpîuya, maasa pra tîmeruntîri tîrî Cristoya uupia.

14Tîîse e'taruma'tî tanne, upîika'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî era'mauya uwakîri.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 E sabeis também vós, ó filipenses, que, no início do evangelho, quando parti da Macedônia, nenhuma igreja se associou comigo no tocante a dar e receber, senão unicamente vós outros;

16 porque até para Tessalônica mandastes não somente uma vez, mas duas, o bastante para as minhas necessidades.

17 Não que eu procure o donativo, mas o que realmente me interessa é o fruto que aumente o vosso crédito.

18 Recebi tudo e tenho abundância; estou suprido, desde que Epafrodito me passou às mãos o que me veio de vossa parte como aroma suave, como sacrifício aceitável e aprazível a Deus.

19 E o meu Deus, segundo a sua riqueza em glória, há de suprir, em Cristo Jesus, cada uma de vossas necessidades.

20 Ora, a nosso Deus e Pai seja a glória pelos séculos dos séculos. Amém!

Saudações e bênção

21 Saudai cada um dos santos em Cristo Jesus. Os irmãos que se acham comigo vos saúdam.

15Uyonpayamî', Filípos ponkon, pena Paapa maimu ekaremekî pia'tîuya yai amîrî'nîkonya yapisî'pî. Mîrîrî ye'nen upîika'tî'pîya'nîkon. Macedônia poi ese'ma'tî'pî pata pai Paapa pemonkonoyamî'ya upîika'tî pîn, tîîse amîrî'nîkon neken. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

16Tessalônica po wanî yai, antîrîkon yarima'pîya'nîkon tiwin ite'ka pra, î' ton pra wanî namai.

17Mîrîrî antîrî'pî pî' neken esenumenka pepîn. Tîîse aapia'nîkon inî' panpî' morî tîrî Paapaya yu'se wai morî pe upîika'tîsa'ya'nîkon ye'nen. Mîrîrî pî' esenumenka.

18Mîrîrî antîrî'pîkon enepî'pî Epafroditoya moropai yapisî'pîuya. Kure'ne itu'se uurî e'to' yentai anarima'pîkon wanî. Uwakîri pe yapisî'pîuya. Pena tîpemonkonoyamî' nîtîrîkon a'pusin yapisî'pî Paapaya warantî, mîrîrî antîrî'pîkon nîrî yapisîiya tîwakîri pe.

19Moropai Uyun, Paapa mîîkîrî tamî'nawîron esa' pe tîwe'sen. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî itu'se awe'to'kon tîrîiya aapia'nîkon, Cristo Jesus nîkupî'pî wenai.

20Uyunkon Paapa pî', —Morî pu'kuru amîrî —taa e'pai awanî wei kaisarî. Ipatîkarî Paapa yapurî e'pai awanî. Innape pu'kuru awanî.

Paulo Esekaremekî

21Tamî'nawîrî amîrî'nîkon Jesus pemonkonoyamî' pia umaimu man. Moropai tîmaimukon nîrî yarima uyonpayamî'ya, uupiawonkonya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

22 Todos os santos vos saúdam, especialmente os da casa de César.

23 A graça do SENHOR Jesus Cristo seja com o vosso espírito.

22Tîmaimukon yarima tamî'nawîronkon Jesus pemonkonoyamî'ya, moropai inkamoro kore'ta César poitîrîtononya yarima nîrî.

23Moropai ayewankon ya' morî tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Epístola de Paulo aos Colossenses	Epístola de Paulo aos Colossenses
Colossenses 1	**Colossenses 1**
Prefácio e saudação	
1 Paulo, apóstolo de Cristo Jesus, por vontade de Deus, e o irmão Timóteo,	1Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî pe wanî, itu'se Paapa wanî ye'nen. Uyonpakon Timóteo yarakkîrî wanî sîrîrî.
2 aos santos e fiéis irmãos em Cristo que se encontram em Colossos, graça e paz a vós outros, da parte de Deus, nosso Pai.	2Sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî aapia'nîkon, Paapa nîmo'ka'san tîmîrî ton pe, Colossos cidaderî ponkon pia. Amîrî'nîkon innape Jesus Cristo kupî pî' tîîko'mansenon pia yarimauya sîrîrî. Manni' epe'mîra Paapa Uyunkon nîtîrî morî aapia'nîkon, moropai tîwanmîra awe'to'kon ton tîrîiya yu'se wai aapia'nîkon.
Ação de graças	**Paulo Epîremato'**
3 Damos sempre graças a Deus, Pai de nosso SENHOR Jesus Cristo, quando oramos por vós,	3Apona'nîkon anna epîrema kaisarî, Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun, yapurî pî' anna man tîwîrî,
4 desde que ouvimos da vossa fé em Cristo Jesus e do amor que tendes para com todos os santos;	4maasa pra innape Jesus Cristo ku'sa'ya'nîkon wenai moropai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' sa'namaya'nîkon ye'nen.
5 por causa da esperança que vos está preservada nos céus, da qual antes ouvistes pela palavra da verdade do evangelho,	5Sîrîrî kupîya'nîkon maasa pra epu'tîya'nîkon, tîntîrî pe, Paapa nîkoneka'pî ka' po yapisîya'nîkon kupî sîrîrî. Mîrîrî nîmîkî pî' aako'mamîkon, sîrîrî e'pîika'tînto' yekare, yairon pu'kuru eta'pîya'nîkon pata pai.
6 que chegou até vós; como também, em todo o mundo, está produzindo fruto e crescendo, tal acontece entre vós, desde o dia em que ouvistes e entendestes a graça de Deus na verdade;	6Itekare etaya'nîkon yai, mîrîrî yapisî'pîya'nîkon moropai innape awanî epu'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî ekaremekî to'ya tiaronkon pî' tamî'nawîrî pata po. Moropai innape ikupî to'ya. Mîrîrî

warantî inî' panpî' pemonkonyamî' e'pîika'tî'pî, amîrî'nîkon e'pîika'tî'pî warantî, epe'mîra Paapa nîtîrî'pî yapisîya'nîkon yai.

7 segundo fostes instruídos por Epafras, nosso amado conservo e, quanto a vós outros, fiel ministro de Cristo,

7Sîrîrî itekare eta'pîya'nîkon uyonpakon Epafras winîpai. Mîîkîrî wanî teesenyaka'masen pe anna pokonpe Cristo ton pe. Mîrîrî pî' teesenyaka'ma pî' aako'mamî amîrî'nîkon ton pe.

8 o qual também nos relatou do vosso amor no Espírito.

8Mîîkîrîya, î' kai'ma amîrî'nîkon e'sa'namato' ton tîîsa' Morî Yekaton Wannîya aapia'nîkon, ekaremekî'pî anna pî'.

Paulo ora pelos colossenses

9 Por esta razão, também nós, desde o dia em que o ouvimos, não cessamos de orar por vós e de pedir que transbordeis de pleno conhecimento da sua vontade, em toda a sabedoria e entendimento espiritual;

9Mîrîrî ye'nen tîwîrî esatî pî' anna ko'mamî Paapa pî' amîrî'nîkon ton pe. Ayekarekon eta'pî annaya pata pai, esatî annaya Paapa pî', aapia'nîkon epu'nen tîîto'peiya, itu'se tîwe'to' epu'tîkonpa. Moropai tamî'nawîrî Morî Yekaton Wannîya itîrî epu'tîkonpa.

10 a fim de viverdes de modo digno do SENHOR, para o seu inteiro agrado, frutificando em toda boa obra e crescendo no pleno conhecimento de Deus;

10Mîrîrî wenai amîrî'nîkonya epu'tî, î' kai'ma Uyepotorîkon e'to' itu'se yawîrî aako'mamîkon, moropai tîwîrî ikupî pî' aako'mamîkonpa. Mîrîrî warantî ikupî pî' aako'mamîkon ya, tamî'nawîrî morî pe ayeserukon esera'ma moropai Paapa yeseru yai epu'nen pe panpî' awanîkon.

11 sendo fortalecidos com todo o poder, segundo a força da sua glória, em toda a perseverança e longanimidade; com alegria,

11Moropai Paapa pî' esatî annaya, tamî'nawîrî meruntî ke awanîkonpa imeruntîri ya'. Mîrîrî Paapa meruntîri wanî tamî'nawîronkon meruntîri yentai. Mîrîrî wenai tamî'nawîrî apona'nîkon tui'sen yapîtanîpîkonpa teekore'mai pra,

12 dando graças ao Pai, que vos fez idôneos à parte que vos cabe da herança dos santos na luz.

12moropai “Morî pe man” taakonpa taatausinpai, mîrîrî esatî pî' anna man Paapa pî'. Maasa pra amîrî'nîkon ku'sai'ya

A excelência da pessoa e da obra de Cristo

13 Ele nos libertou do império das trevas e nos transportou para o reino do Filho do seu amor,

14 no qual temos a redenção, a remissão dos pecados.

15 Este é a imagem do Deus invisível, o primogênito de toda a criação;

16 pois, nele, foram criadas todas as coisas, nos céus e sobre a terra, as visíveis e as invisíveis, sejam tronos, sejam soberanias, quer principados, quer potestades. Tudo foi criado por meio dele e para ele.

17 Ele é antes de todas as coisas. Nele, tudo subsiste.

18 Ele é a cabeça do corpo, da igreja. Ele é o princípio, o primogênito de entre os mortos, para em todas as coisas ter a primazia,

tarîpai tîpemonkono pe, tîîpia aako'mamîkonpa a'ka ya'.

13Mîîkîrîya uurî'nîkon mo'ka'pî Makui winîpai, ewaron ta ko'mannî tanne. Moropai uurî'nîkon enepî'pîiya tînmu, tînapurî'pî pia, uyesa'kon pe awe'to'pe.

14Mîîkîrî tînmu sa'mantasa' ke, imakui'pî unkupî'pîkon ye'ma'pîiya moropai tîîwanmîra ikupî'pîiya.

Paapa Yenponen Pe Cristo Wanî

15Cristo wanî î' kai'ma Paapa wanî yenponen pe, manni' Paapa, teesera'masen pepîn, yenponen pe. Ipîkku pe pu'kuru mîîkîrî wanî inmu pe, tamî'nawîronkon inkoneka'pî yentai.

16Maasa pra mîîkîrîya tamî'nawîron koneka'pî ka' po moropai sîrîrî non po. Teesera'masen koneka'pîiya, moropai teesera'masen pepîn koneka'pîiya. Inkamoro kore'ta tamî'nawîronkon inserîyamî' koneka'pîiya, moropai manni'kan ipîkkukon yepuru ton inserîyamî' koneka'pîiya. Mîîkîrîya ikupî'pî tîmîrî ton pe, kure'ne tamî'nawîronkonya tapurîto'pe.

17Tamî'nawîron kupî tîuya rawîrî Cristo wanî'pî. Moropai tamî'nawîron ko'mannîpî pî' aako'mamî sîrîrî itu'se tîwanî yawîrî tîma'tanî'se pra.

18Pemonkon esa' yaipontî pî' ipu'pai ko'mamî manni' warantî, mîîkîrîya innape tîku'nenan yaipontî ko'mannîpî sîrîrî. Mîîkîrî wanî ko'mannîto' esa' pe tîwe'sen pe. Mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî e'mai' pe

19 porque aprouve a Deus que, nele, residisse toda a plenitude

20 e que, havendo feito a paz pelo sangue da sua cruz, por meio dele, reconciliasse consigo mesmo todas as coisas, quer sobre a terra, quer nos céus.

21 E a vós outros também que, outrora, éreis estranhos e inimigos no entendimento pelas vossas obras malignas,

22 agora, porém, vos reconciliou no corpo da sua carne, mediante a sua morte, para apresentar-vos perante ele santos, inculpáveis e irrepreensíveis,

23 se é que permaneceis na fé, alicerçados e firmes, não vos deixando afastar da esperança do evangelho que ouvistes e que foi pregado a toda criatura debaixo do céu, e do qual eu, Paulo, me tornei ministro.

A missão de Paulo. O mistério do evangelho

isa'manta'san rawîrî, ipîkku pe tîwanîpa tamî'nawîronkon yentai.

19Î' kai'ma Paapa wanî yenponen pe awanî, maasa pra Paapa pe pu'kuru awanî mîîto'pe, itu'se Paapa e'to' yawîrî.

20Mîrîrî ye'nen mîîkîrî tînmu wenai Paapaya tamî'nawîron tînkoneka'san mana'po yu'se awanî'pî tîîpia. Tarîpai mîîkîrî Paapa enasa' man morî pe pemonkonyamî' yarakkîrî. Maasa pra tînmu mînî eti'kamo'pî pakî'nan po aasa'manta yai. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon tînkoneka'san mana'po'pîiya tîîpia sîrîrî non po tîwe'sanon moropai ka' po tîwe'sanon mana'po'pîiya.

21Pena amîrî'nîkon ko'mamî'pî aminke Paapa pî'. Paapa yeyaton pe awanî'pîkon. Maasa pra imakui'pî ankupîkon ko'mannîpî wenai moropai imakui'pî eesenumenkato'kon wenai.

22Tîîse tînmu sa'mantato' wenai amîrî'nîkon kupî'pî Paapaya tîwakîri pe, amîrî'nîkon yarîpa tîîpia, morî pe imakui'pî ton pra. Mîrîrî yai anî'ya taa eserîke pra awanî: —Imakui'pî mîîkîrî — taiya pepîn.

23Mîrîrî kupîiya, tîîse innape ikupî pî' aako'mamîkon e'pai awanî, teeseta'kai pra. Mîîkîrî nîmîkî pî' aako'mamîkon, manni' itekare aneta'pîkon wenai. Manni' eta pî' tamî'nawîronkon ko'mamî, mîrîrî itekare ekareme'nen pe uurî Paulo enasa' sîrîrî.

Paulo Esenyaka'mato'
Innape Jesus Ku'nenan Ton Pe

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

24 Agora, me regozijo nos meus sofrimentos por vós; e preencho o que resta das aflições de Cristo, na minha carne, a favor do seu corpo, que é a igreja;

25 da qual me tornei ministro de acordo com a dispensação da parte de Deus, que me foi confiada a vosso favor, para dar pleno cumprimento à palavra de Deus:

26 o mistério que estivera oculto dos séculos e das gerações; agora, todavia, se manifestou aos seus santos;

27 aos quais Deus quis dar a conhecer qual seja a riqueza da glória deste mistério entre os gentios, isto é, Cristo em vós, a esperança da glória;

28 o qual nós anunciamos, advertindo a todo homem e ensinando a todo homem em toda a sabedoria, a fim de que apresentemos todo homem perfeito em Cristo;

24Atausinpan pî' wai e'taruma'tîto' pî' amîrî'nîkon wenai. Maasa pra Cristo e'taruma'tî'pî warantî, e'taruma'tî ko'mannîpî, unkupî ton pe inekaremekî'pî yawîrî. Ipemonkonoyamî' ton pe, inmo'ka'san ton pe e'taruma'tî sîrîrî. Inkamoro, inmo'ka'san wanî itesa' warantî, iwaikkatoi pe to' wanî.

25Moropai mîrîrî warantî e'taruma'tî, maasa pra Paapaya uku'sa' sîrîrî Jesus nîmo'ka'san poitîrî pe. Mîrîrî tîrî'pîiya unkonekaton pe amîrî'nîkon pîika'tîton pe,

26mîrîrî tamî'nawîrî tîmaimu ekaremekî pî' uuko'manto'pe. Sîrîrî itekare inonomî'pî, tamî'nawîronkon nepu'tî'pî pepîn. Mîrîrî yenposai'ya sîrîrî tîpemonkonoyamî' pia.

27Mîrîrî yenpo tîuya ta'pîiya, see warantî ipemonkonoyamî'ya mîrîrî esenomî'pî epu'to'pe kai'ma. Mîrîrî tîrî'pîiya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pia, Judeuyamî' pia neken pra. Pena anî' nepu'tî pepîn mîrîrî Cristo ko'mamî tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' ya'. Mîrîrî wenai morî pu'kuru yapisîya'nîkon Paapa winîpai epu'tîya'nîkon.

28Sîrîrî warantî Cristo yekare ekaremekîuya tamî'nawîronkon pî'. Tamî'nawîrî epu'nen pe e'to' ke apanamauya'nîkon, moropai ayenupauya'nîkon tiwin pî' awanîkon tanne, Cristo piawonkon pe awanîkonpa, tamî'nawîrî morî pe awanîkonpa e'to' yawîrî, Paapa pia amîrî'nîkon yenpouya yai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

29 para isso é que eu também me afadigo, esforçando-me o mais possível, segundo a sua eficácia que opera eficientemente em mim.

29Mîrîrî yaino ton pe esenyaka'ma ko'mannîpî sîrîrî. Umoron epu'tîuya ko'mannîpî sîrîrî tîîse Cristo nîtîrî'pî umeruntîri pe, mîrîrî ke esenyaka'ma sîrîrî.

Colossenses 2

O interesse de Paulo pelos colossenses

1 Gostaria, pois, que soubésseis quão grande luta venho mantendo por vós, pelos laodicenses e por quantos não me viram face a face;

2 para que o coração deles seja confortado e vinculado juntamente em amor, e eles tenham toda a riqueza da forte convicção do entendimento, para compreenderem plenamente o mistério de Deus, Cristo,

3 em quem todos os tesouros da sabedoria e do conhecimento estão ocultos.

4 Assim digo para que ninguém vos engane com raciocínios falazes.

Colossenses 2

1Teeseka'nunkai uurî esenyaka'ma amîrî'nîkon ton pe epu'tîya'nîkon yu'se wai. Paapa maimu ekaremekî pî' uuko'mamî tîwe'taruma'tîi. Moropai manni'kan Laodicéia ponkon tonpe, moropai tamî'nawîronkon tiaronkon uyera'matîponkon pepîn tonpe esenyaka'ma.

2Epîrema ko'mannîpî inkamoro ko'manto'pe meruntî ke taatausinpai moropai inkamoro ko'manto'pe tîwe'sa'namai tonpakon yarakkîrî. Moropai Cristo yekare, pena anî' nepu'tî pepîn, Paapa winîpainon tepu'se to' ko'manto'pe innape, mîîkîrî epu'to'pe to'ya yairî. Mîîkîrî, Paapa winîpainon wanî Cristo pe. Mîrîrî warantî Paapa pî' esatî pî' uuko'mamî apona'nîkon.

3Maasa pra mîîkîrî Cristo neken wanî Paapa winîpainon, anî' nepu'tî pepîn epu'tîya'nîkon emapu'tînen pe. Paapa nepu'tî epu'tîya'nîkon emapu'tîiya. Maasa pra mîîkîrî ton pra si'ma mîrîrî epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî.

4Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî', tiaron seru'ye' erepansa' pî' akore'ta'nîkon, mîîkîrî eseurîma, morî pe mîîkîrî maimu pî' eesenku'tîkon namai.

5 Pois, embora ausente quanto ao corpo, contudo, em espírito, estou convosco, alegrando-me e verificando a vossa boa ordem e a firmeza da vossa fé em Cristo.

5Maasa pra uurî wanî sîrîrî aminke apî'nîkon. Tîîse esenumenkato' ya' amîrî'nîkon pokonpe eseporî. Moropai kure'ne atausinpan pî' wai morî pe aako'mamîkon pî', moropai innape Cristo kupî pî' aako'mamîkon yekare etauya pî'.

O desejo de Paulo pelo progresso espiritual dos colossenses

Cristo Yarakkîrî Ko'mannîto'

6 Ora, como recebestes Cristo Jesus, o SENHOR, assim andai nele,

6Î' kai'ma Jesus yapisî'pîya'nîkon ayepotorîkon pe? Innape ikupî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî yarakkîrî ako'mantî.

7 nele radicados, e edificados, e confirmados na fé, tal como fostes instruídos, crescendo em ações de graças.

7Ipona apîtatî manni' yei apîtasa' warantî manni' tîkara ke tîwanî ye'nen. Aako'manto'kon rumakatî iipia inî' panpî' meruntî ke awanîkonpa, innape ikupî pî' î' kai'ma eesenupa'pîkon yawîrî. Moropai — morî pe pu'kuru man, Paapa —taa pî' ako'mantî tîwîrîrî.

A advertência contra falsos ensinos. A divindade de Cristo e a sua obra redentora

8 Cuidado que ninguém vos venha a enredar com sua filosofia e vãs sutilezas, conforme a tradição dos homens, conforme os rudimentos do mundo e não segundo Cristo;

8Aka, epu'nenan pe tîwe'ku'sanon pemonkonyamî' maimu pî', teesenku'tîi pra e'tî. Maasa pra mîrîrî wanî î' pe pra rî epu'nen pe to' e'to'. Pemonkonyamî'ya neken tenupato'kon pî' ayenupakon yu'se to' wanî. Moropai sîrîrî pata po tîîko'mansenon esenumenkato' ke ayenupakon to'ya. Tîîse mîrîrî wanî pepîn Cristoya yenupanto'pe. Inkamoroya ayenupakon pî' teesenku'tîi pra e'tî.

9 porquanto, nele, habita, corporalmente, toda a plenitude da Divindade.

9Maasa pra tamî'nawîrî î' kai'ma Paapa wanî manni' warantî Cristo wanî mîrîrî. Awanî Paapa pe tîîse pemonkon pe eena'pî tîpun ke.

10 Também, nele, estais aperfeiçoados. Ele é o cabeça de todo principado e potestade.

10Moropai amîrî'nîkonya aako'manto'kon yapisî'pî Paapa winîpai, Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen. Î' ton pra awanîkon

pepîn, maasa pra mîîkîrî, ayesa'kon wanî tamî'nawîronkon inserîyamî', o'ma'kon, meruntîkon, nari'kon yentai. Moropai tamî'nawîronkon ka' po tîwe'sanon yentai awanî.

11 Nele, também fostes circuncidados, não por intermédio de mãos, mas no despojamento do corpo da carne, que é a circuncisão de Cristo,

11Pena amîrî'nîkon Judeuyamî' esenposa' yai, amerekon pi'pî pottî ya'tî'pî to'ya Paapa pemonkono pe awanîkonpa kai'ma. Mîrîrî warantî nîrî tîpemonkono pe Cristoya amo'ka'pîkon yai, imakui'pî anku'pai awe'to'kon mo'ka'pîiya imakui'pî kupîya'nîkon namai. Mîîkîrî Cristoya ikupî'pî, pemonkonya pra.

12 tendo sido sepultados, juntamente com ele, no batismo, no qual igualmente fostes ressuscitados mediante a fé no poder de Deus que o ressuscitou dentre os mortos.

12Amîrî'nîkon esenpatakona yai, penaron imakui'pî ayeserukon yaretî'ka'pîya'nîkon. Maasa pra Cristo sa'mantasa' ya, moropai eesu'na'tî'pî ya, amîrî'nîkon esu'na'tî'pî. Moropai Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon pîmî'sa'ka'pîiya aako'mamîkonpa, innape meruntî ke Paapa wanî kupî'pîya'nîkon ye'nen.

13 E a vós outros, que estáveis mortos pelas vossas transgressões e pela incircuncisão da vossa carne, vos deu vida juntamente com ele, perdoando todos os nossos delitos;

13Amîrî'nîkon wanî'pî pena isa'manta'san warantî itu'se apunkon e'to' yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen. Mîrîrî imakui'pî kupî'pîya'nîkon wenai isa'manta'san warantî awanî'pîkon Paapa pemonkono pe pra. Tîîse Paapaya Cristo pîmî'sa'kasa' yai, amîrî'nîkon nîrî pîmî'sa'ka'pîiya. Moropai ankupî'pîkon imakui'pî kupî'pîiya tamî'nawîrî tîîwanmîra.

14 tendo cancelado o escrito de dívida, que era contra nós e que constava de ordenanças, o qual nos era prejudicial, removeu-o inteiramente, encravando-o na cruz;

14Moropai uurî'nîkon sa'mantato' yentai awanî'pî. Maasa pra Moisés nurî'tîya yenupanto'ya taasa' see warantî: —Anî'ya imakui'pî ku'sa' ya, mîîkîrî sa'manta e'pai man —ta'pîiya. Imakui'pî unkupî'pîkon

wenai sa'mantan e'pai tîîse yaretî'ka'pî Cristoya, inî' sa'mantan namai. Pakî'nan pona tîîsa'manta yai, imakui'pî unkupî'pîkon ye'ma'pîiya tamî'nawîrî.

15 e, despojando os principados e as potestades, publicamente os expôs ao desprezo, triunfando deles na cruz.

15Moropai pakî'nan pona tîîsa'manta yai, Cristoya teeyatonon yuwa'ka'pî. Manni'kan o'ma'kon, uyaipontîkon pî' tîîko'mansenon, meruntîkon, nari'kon, tamî'nawîrî inkamoro meruntîri yuwa'ka'pîiya. Inkamoro kupî'pîiya tamî'nawîronkonya era'ma tanne, î' pe pra rî to' enato'pe. Mîrîrî warantî to' yentai Cristo ena'pî tîîsa'manta'pî wenai.

O cerimonialismo, sombra de coisas futuras

16 Ninguém, pois, vos julgue por causa de comida e bebida, ou dia de festa, ou lua nova, ou sábados,

16Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon, sararu yanîya'nîkon ya, imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî, taa to'ya. Moropai awukukon enîrîya'nîkon ya, imakui'pî pe nîrî awanî. Moropai eesenyaka'makon ya, Paapa ton pe tîku'ne'tîto' weiyu yai pra, moropai teera'tîsen pe kapoi wanî yai eesenyaka'makon ya, moropai erî'kannîto' weiyu yai eesenyaka'makon ya, imakui'pî pe awanî, taa to'ya. Inkamoro ye'kakon pîinamaya'nîkon e'pai pra man.

17 porque tudo isso tem sido sombra das coisas que haviam de vir; porém o corpo é de Cristo.

17Maasa pra pena, sîrîrî pî' Paapa eseurîma'pî seru' pepîn, î' kai'ma Cristo iipî ekareme'to'peiya. Tarîpai Cristo iipî'pî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî neken yapurîpai'nîkon, manni' aaipî ekareme'nenan tapurîi pra.

18 Ninguém se faça árbitro contra vós outros, pretextando humildade e culto dos anjos, baseando-se em visões, enfatuado, sem motivo algum, na sua mente carnal,

18Tiaronkonya ayenupakon yairî pra kî'tîîtî. Tîwe'ne' tînera'ma'pîkon pî' ayenupakon to'ya ya, tîpîinamai pra e'tî. Taa to'ya apî'nîkon amîrî'nîkon teka'nunkai amîrî'nîkon anenupapai to'

wanî inserîyamî' yapurîkonpa kai'ma. Moropai tepu'se awe'taruma'tîkon yu'se to' wanî. Teesenupa'pîkon pî' mîî pe to' wanî teuren. Tîîse inkamoro ye'kakonya ayenupato'kon tîpîinamai pra e'tî. Maasa pra pemonkon esenumenkato' wanî warantî to' esenumenka.

19 e não retendo a cabeça, da qual todo o corpo, suprido e bem vinculado por suas juntas e ligamentos, cresce o crescimento que procede de Deus.

19Inkamoro ye'kakon wanî pepîn Cristo pemonkono pe. Maasa pra Cristo wanî pepîn to' pu'pai pe. Upu'paikon winîpai tamî'nawîrî uyesa'kon wanî e'waikkatoi pe, tîpun ke. Mîrîrî warantî nîrî Cristo meruntîri winîpai uurî'nîkon ipemonkonoyamî' wanî tiwin. Moropai uurî'nîkon ko'mannîpî Cristoya inî' panpî' epannîto'pe moropai epu'to'pe itu'se Paapa e'to' yawîrî. ⌞Tîîse inkamoro seru'ye'kon atarima Cristo piapai.⌟

A obediência a tais práticas não vence o pecado

Sa'mantan Tîpo Cristo Yarakkîrî Ko'mannî

20 Se morrestes com Cristo para os rudimentos do mundo, por que, como se vivêsseis no mundo, vos sujeitais a ordenanças:

20Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen aasa'mantasa' yai, amîrî'nîkon sa'manta'pî ayeserukon winîpai. Mîrîrî ye'nen inî'rî inkamoro sîrîrî pata po tîîko'mansenon meruntîkon amîrî'nîkon yaipontî pî' tîîko'mansenonya ayaipontîkon eserîke pra awanî. Tîîse î' ton pe mîrîrî ye'ka warayo'kon maimu yawîrî iko'manpai awanîkon? Inkamoro pemonkono pe awanîkon pepîn.

21 não manuseies isto, não proves aquilo, não toques aquiloutro,

21Taa to'ya apî'nîkon mîrîrî ye'ka kîsapi'tî. Moropai mîrîrî ye'ka kîsena'tî, mîrîrî ye'ka tappîi pra e'tî, taa to'ya apî'nîkon.

22 segundo os preceitos e doutrinas dos homens? Pois que todas estas coisas, com o uso, se destroem.

22Tîîse mîrîrî ye'kakon wanî ipatîkarî tîîko'mansenon pepîn. Taatareti'kasen pe mîrîrîkon wanî. Mîrîrî ye'nen —Mîrîrî ye'ka kîsapî'tî, mîrîrî ye'ka kîsena'tî —taa

23 Tais coisas, com efeito, têm aparência de sabedoria, como culto de si mesmo, e de falsa humildade, e de rigor ascético; todavia, não têm valor algum contra a sensualidade.

Colossenses 3

A união com Cristo glorificado

1 Portanto, se fostes ressuscitados juntamente com Cristo, buscai as coisas lá do alto, onde Cristo vive, assentado à direita de Deus.

2 Pensai nas coisas lá do alto, não nas que são aqui da terra;

3 porque morrestes, e a vossa vida está oculta juntamente com Cristo, em Deus.

4 Quando Cristo, que é a nossa vida, se manifestar, então, vós também sereis manifestados com ele, em glória.

Os resultados dessa união. Os vícios devem ser abandonados

to'ya ya, î' pe pra rî awanî. Maasa pra mai pe neken awanî ye'nen, warayo'konya yenupanto'pe neken awanî ye'nen.

23Mîrîrî ye'nen yai pra mîrîrî taa to'ya wanî, mîrîrî kîsapi'tî, moropai mîrîrî kîsena'tî, moropai mîrîrî kîsapî'tî, moropai inserîyamî' yapurî e'pai man, moropai tepu'se amoronkon epu'tîya'nîkon e'pai man, taa to'ya wanî epu'nen pe kai'ma. Tîîse mîrîrî ye'kaya imakui'pî anku'pai esenumenkanto' yuwatî eserîke pra awanî.

Colossenses 3

1Amîrî'nîkon e'mî'sa'ka'san Cristo yarakkîrî, penaron ayeserukon rî'pî winîpai. Mîrîrî ye'nen ka' pon yu'se e'tî, o'non pata Cristo ereutasa' manni' Paapa meruntîri winî.

2Cristo winîpainon pî' neken esenumenkatî, inî'rî tarîron yeseru pî' teesenumenkai pra.

3Maasa pra tarîron yeseru pî' isa'manta'san warantî awanîkon. Tarîpai aako'manto'kon wanî Cristo yarakkîrî. Moropai Cristo ko'mamî Paapa yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen aako'manto'kon era'ma anî'ya pepîn.

4Tîîse î' pensa Cristo iipî yai, tamî'nawîronkonya era'ma. Morî pe pu'kuru aaipî era'ma to'ya. Mîrîrî yai Cristo yarakkîrî amîrî'nîkon nîrî era'ma to'ya morî pe pu'kuru, Cristo wanî manni' warantî.

Uyeserukon Penaro' Moropai Amenan

5 Fazei, pois, morrer a vossa natureza terrena: prostituição, impureza, paixão lasciva, desejo maligno e a avareza, que é idolatria;

6 por estas coisas é que vem a ira de Deus [sobre os filhos da desobediência].

7 Ora, nessas mesmas coisas andastes vós também, noutro tempo, quando vivíeis nelas.

8 Agora, porém, despojai-vos, igualmente, de tudo isto: ira, indignação, maldade, maledicência, linguagem obscena do vosso falar.

9 Não mintais uns aos outros, uma vez que vos despistes do velho homem com os seus feitos

5Imakui'pî kî'ku'tî, isa'manta'pî warantî e'tî, maasa pra imakui'pî kupî pî' isa'manta'pî ko'mamî pepîn. Mîrîrî warantî e'tî. Pena awanî'pîkon see warantî: Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî warayo'kon wanî, tîno'pîkon pepîn yarakkîrî. Moropai wîri'sanyamî' nîrî wanî warayo'kon yarakkîrî, tînyokon pepîn. Moropai tiaron nura kupî pî' warayo'kon ko'mamî imakui'pî pe teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai kure'ne î' yu'se eesenumenkakon ko'mannîpî ayemannekon ton. Mîrîrî ayemannekon neken anapurîpai awanîkon Paapa tapurîi pra, manni'kan mia' ke ikonekasa' yapurînenan warantî. Mîrîrî ye'nen isa'manta'pî warantî e'tî, mîrîrî ye'kakon yapurîya'nîkon namai, imakui'pî anku'pai awanîkon namai.

6Maasa pra mîrîrî ye'ka kupî pî' tîîko'mansenon taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî.

7Pena amîrî'nîkon ko'manpîtî'pî mîrîrî imakui'pî kupî pî'. Maasa pra penaron ayeserukon pî' aako'manpîtî'pîkon.

8Tarîpai tamî'nawîrî mîrîrîkon rumakatî. Eekore'mato'kon mararî pra teekore'mai awe'to'kon tiaronkon yarakkîrî rumakatî. Ayewanmakon pe tiaronkon ku'to'ya'nîkon rumakatî. Moropai anî'rî eseurîma e'pai pra man tiaron winîkîi imakui'pî pe. Mîrîrî ye'ka nura pî' teeseurîmai pra e'tî.

9Seru'ye' tiaronkon pî' tîwe'se pra e'tî. Maasa pra amîrî'nîkonya penaron ayeserukon rî'pî rumaka'pî. Tamî'nawîrî

imakui'pî ankupî'pîkon rumaka'pîya'nîkon.

10 e vos revestistes do novo homem que se refaz para o pleno conhecimento, segundo a imagem daquele que o criou;

10Moropai amenan ayeserukon ton yapisî'pîya'nîkon ayewankon ya'. Moropai morî pe amîrî'nîkon kupî pî' Paapa ko'mamî sîrîrî, tîwarantî amîrî'nîkon e'to'pe kai'ma, moropai tamî'nawîrî tepu'tîkonpa.

11 no qual não pode haver grego nem judeu, circuncisão nem incircuncisão, bárbaro, cita, escravo, livre; porém Cristo é tudo em todos.

11Mîrîrî warantî amenan pe awanîkon ye'nen Judeu pe awanîkon ya, moropai Judeu pe pra awanîkon ya î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai amerekon pi'pîkon ya'tîsa' to'ya ya, ya'tîsa' to'ya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Moropai pakko pe awanîkon ya, moropai eranne' pe awanîkon ya, moropai to' poitîrîtonon pe awanîkon ya, moropai to' poitîrî pe pra awanîkon ya, î' wani' awanî pepîn Paapa pia. Tîîse Cristo ko'mamî ya, ayewankon ya' mîrîrî neken wanî ipîkku pe. Maasa pra tamî'nawîronkon uurî'nîkon yewan ya' Cristo ko'mamî.

As virtudes devem ser cultivadas

12 Revesti-vos, pois, como eleitos de Deus, santos e amados, de ternos afetos de misericórdia, de bondade, de humildade, de mansidão, de longanimidade.

12Paapa nîmenka'san pe awanîkon tîpemonkono pe. Morî pe tîwe'sanon pe awanîkon, insa'nama'san kure'ne. Mîrîrî ye'nen tiaronkon sa'namatî. Tiaronkon winîkîi morî ku'tî, moropai tiaronkon winîkîi mîî pe tîwe'se pra e'tî. Tîîse eranmîra e'tî, moropai teekore'masen pe pra e'tî, î' rî etaya'nîkon pî'.

13 Suportai-vos uns aos outros, perdoai-vos mutuamente, caso alguém tenha motivo de queixa contra outrem. Assim como o SENHOR vos perdoou, assim também perdoai vós;

13Î' rî tiaronkon nîkupî awinîkîi'nîkon yapîtanî'tî, moropai î' ta'pî to'ya ku'tî aawanmîra'nîkon. Tîwanmîra Uyepotorîkonya ankupî'pîkon imakui'pî kupî'pî warantî iku'tî.

14 acima de tudo isto, porém, esteja o amor, que é o vínculo da perfeição.

15 Seja a paz de Cristo o árbitro em vosso coração, à qual, também, fostes chamados em um só corpo; e sede agradecidos.

16 Habite, ricamente, em vós a palavra de Cristo; instruí-vos e aconselhai-vos mutuamente em toda a sabedoria, louvando a Deus, com salmos, e hinos, e cânticos espirituais, com gratidão, em vosso coração.

17 E tudo o que fizerdes, seja em palavra, seja em ação, fazei-o em nome do SENHOR Jesus, dando por ele graças a Deus Pai.

Os deveres da família

18 Esposas, sede submissas ao próprio marido, como convém no SENHOR.

14Moropai mîrîrîkon tamî'nawîrî tauya manni' yentai tîwe'sa'mamai ako'mantî tiaronkon pokonpe. Maasa pra mîrîrî e'sa'namato' wenai, tamî'nawîrî morî pe aako'mamîkon tîmurukun pe.

15Tamî'nawîrî amîrî'nîkon wanî Cristo pemonkono pe, tiwin pî' awanîkon tîîse. Paapaya amo'ka'pîkon morî pe aako'mamîkonpa tîmurukun pe. Mîrîrî ye'nen tîwanmîn Cristo winîpainon ko'manto'pe ayewankon ya' eturumakatî, ayeserukon epu'tîkonpa. Moropai —Morî pe man, Paapa —taa pî' ako'mantî Paapa pî'.

16Moropai Cristo yekare epu'tî pî' aako'mamîkon yu'se wai inî' panpî' epu'nen pe awanîkonpa. Moropai tamî'nawîrî mîrîrî anepu'tîkon ke tiaronkon yenupa pî' moropai to' panama pî' aako'mamîkon yu'se wai. Eserenkatî Paapa maimu e'menukasa' erenkato' pî' moropai Paapa yapurîto' pî'. Moropai Jesus yeseru pî' teeseurîmasen eren pî' eserenkatî, Paapa yapurî pe. —Morî pe pu'kuru man Paapa —kai'ma eserenkatî.

17Mîrîrî tamî'nawîrî ikupîya'nîkon manni' moropai î' taaya'nîkon manni' warantî, iku'tî Uyepotorîkon Jesus maimu pe. Moropai ka'tî Paapa pî': —Jesus Cristo wenai anna pîika'tîsa'ya nai morî pe —ka'tî Paapa pî'.

Î' Kai'ma Ko'mannî Amenan Uyeserukon Yarakkîrî

18Tarîpai wîri'sanyamî' tînyo kenankon panamauya sîrîrî. Anyokon maimu yawîrî tîwe'sen pe e'tî, wîri'sanyamî'. Mîrîrî

warantî ikupîya'nîkon e'pai awanî, maasa pra mîrîrî yu'se Uyepotorîkon wanî ye'nen.

19 Maridos, amai vossa esposa e não a trateis com amargura.

19Moropai warayo'kon tîno'pî kenankon panamauya sîrîrî. Ano'pîkon sa'namatî. To' ekore'mato' ton tepose pra morî pe e'tî to' yarakkîrî.

20 Filhos, em tudo obedecei a vossos pais; pois fazê-lo é grato diante do SENHOR.

20Tarîpai moreyamî' panamauya sîrîrî Cristo pemonkono pe si'ma ankupîkon ton pî'. Ayunkon moropai asankon maimu yawîrî iku'tî. Î' taasa' to'ya ya, to' maimu yawîrî iku'tî. Maasa pra mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, Paapa ka' pon wakîri pe awanî.

21 Pais, não irriteis os vossos filhos, para que não fiquem desanimados.

21Tarîpai amîrî'nîkon to' yunkonyamî' panamauya sîrîrî. Imakui'pî anmukukon nîkupî yako'menkaya'nîkon yai, inkamoro tekatonkai pra e'tî, tîîse to' pîika'tîya'nîkon yuwatî, to' esewankono'ma namai.

22 Servos, obedecei em tudo ao vosso senhor segundo a carne, não servindo apenas sob vigilância, visando tão-somente agradar homens, mas em singeleza de coração, temendo ao SENHOR.

22Tarîpai amîrî'nîkon tîkaraiwarî kenankon panamauya sîrîrî. Akaraiwarîkon maimu yawîrî e'tî tamî'nawîron ankupîkon pî'. —Uyera'maiya ye'nen ikupîuya aatausinpato'pe —kai'ma, teesenumenkai pra. Tîîse imaimu yawîrî iku'tî ayera'maiya'nîkon pra tîîse. Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen, yairî iku'tî. Maasa pra mîîkîrî namaya'nîkon ye'nen.

23 Tudo quanto fizerdes, fazei-o de todo o coração, como para o SENHOR e não para homens,

23Tamî'nawîron î' rî ankupîkon kupîya'nîkon ya, iku'tî taatausinpai pu'kuru. Morî pe esenyaka'matî Uyepotorîkon ton pe, warayo'kon ton pe pra neken.

24 cientes de que recebereis do SENHOR a recompensa da herança. A Cristo, o SENHOR, é que estais servindo;

25 pois aquele que faz injustiça receberá em troco a injustiça feita; e nisto não há acepção de pessoas.

Colossenses 4

1 Senhores, tratai os servos com justiça e com eqüidade, certos de que também vós tendes SENHOR no céu.

A oração e a prudência

2 Perseverai na oração, vigiando com ações de graças.

3 Suplicai, ao mesmo tempo, também por nós, para que Deus nos abra porta à palavra, a fim de falarmos do mistério de Cristo, pelo qual também estou algemado;

4 para que eu o manifeste, como devo fazer.

24Maasa pra Uyepotorîkonya arepakon kupî epu'tîya'nîkon. Tîpemonkonoyamî' pia itîrî tîuya ta'pî tîuya pantakaiya yai yapisîya'nîkon kupî sîrîrî. Maasa pra Uyepotorîkon pe Cristo wanî ye'nen, mîîkîrî ton pe eesenyaka'makon mîrîrî.

25Moropai manni'kan imakui'pî kupîtîponkon pemonkonyamî' tepu'se pra, inkamoro repaiya kupî sîrîrî e'taruma'tîto' ke, to' nîkupî'pî wenai. Maasa pra Paapaya tiaronkon yuwa'ka pepîn, tîîse tamî'nawîrî to' taruma'tîiya.

Colossenses 4

1Tarîpai manni'kan tîpoitîrî kenankon panamauya sîrîrî. Yairî e'tî apoitîrîkon pî', morî pe to' konekaya'nîkon yuwatî. Maasa pra moro man ayepotorîkon ton ka' po. Mîîkîrîya ayera'makon.

Panamanto'

2Ako'mantî tîwîrî eepîremakon pî'. Moropai î' kai'ma taaya'nîkon, manni' amaimukon pî' teesenumenkai epîrematî. Morî pe man Paapa, ka'tî eepîremato'kon ya'.

3Moropai eepîremakon ya, anna pona epîrematî. Paapaya tîmaimu ekaremekî annaya pata'se' ton tîîto'pe. Moropai Cristo yekare, sîrîrî tîpose anî' nepu'tî pepîn ekareme'to'pe annaya epîrematî. Mîrîrî wenai uurî wanî sîrîrî tarî atarakkannîto' ta.

4Mîrîrî ye'nen epîrematî uurîya Cristo yekare ekareme'to'pe aronne panpî', morî pe epu'to'pe to'ya. Mîrîrî warantî ekaremekîuya e'pai awanî mîrîrî.

5 Portai-vos com sabedoria para com os que são de fora; aproveitai as oportunidades.

6 A vossa palavra seja sempre agradável, temperada com sal, para saberdes como deveis responder a cada um.

Tíquico e Onésimo

7 Quanto à minha situação, Tíquico, irmão amado, e fiel ministro, e conservo no SENHOR, de tudo vos informará.

8 Eu vo-lo envio com o expresso propósito de vos dar conhecimento da nossa situação e de alentar o vosso coração.

9 Em sua companhia, vos envio Onésimo, o fiel e amado irmão, que é do vosso meio. Eles vos farão saber tudo o que por aqui ocorre.

As saudações finais

10 Saúda-vos Aristarco, prisioneiro comigo, e Marcos, primo de Barnabé (sobre quem recebestes instruções; se ele for ter convosco, acolhei-o),

5Amîrî'nîkon nîrî tepu'se awanîkon e'pai man manni'kan Paapa epu'nenan pepîn yarakkîrî eeseurîmakon ya. Moropai Cristo yekare ekaremekî yuwatî, to' yarakkîrî eeseurîmakon kaisarî.

6Tiaronkon yarakkîrî eeseurîmakon ya, morî pe eseurîmatî, inî' panpî' amaimukon anetapai to' e'to'pe. Moropai inkamoro eseurîma yai, yairî to' maimu yuuku epu'tîya'nîkon yu'se wai.

Tiwinkano'pî Pe Paulo Esekareme'to'

7Uyonpakon, uwakîrikon pu'kuru Tíquico, esenyaka'ma'pî yairî pu'kuru uyarakkîrî, Uyepotorîkon esenyaka'mato' pî'. Mîîkîrîya tamî'nawîrî amîrî'nîkon pî' uyekare ekaremekî.

8Mîîkîrî yarimauya sîrîrî akore'ta'nîkon ayausinpai'nîkon attîto'pe. Moropai tamî'nawîrî tarî anna ko'mamî ekareme'to'peiya, aatausinpakonpa.

9Mîîkîrî yarakkîrî Onésimo wîtî, manni' uwakîri moropai yairî tîwe'sen. Mîîkîrî wanî ayonpakon, akore'ta'nîkon tîîko'mansen pe. Inkamoroya tamî'nawîrî î' kai'ma tarî tîwe'ku'sen ekaremekî apî'nîkon.

10Tarîpai Aristarco, uyarakkîrî tîwe'sen atarakkannîto' ta, mîîkîrîya tîmaimu yarima sîrîrî aapia'nîkon. Moropai Marcos, Barnabé yakon manen, mîîkîrîya nîrî tîmaimu yarima. Mîîkîrî yekare epu'tî pî' naatîi akore'ta'nîkon tuutî pî' eeseurîmasa'. Mîrîrî ye'nen aakore'ta'nîkon eerepamî yai morî pe mapi'tîi.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 e Jesus, conhecido por Justo, os quais são os únicos da circuncisão que cooperam pessoalmente comigo pelo reino de Deus. Eles têm sido o meu lenitivo.

11Moropai Josué manni' Justo kai'ma tesa'sen, mîîkîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Uyarakkîrî teesenyaka'masanon kore'ta insamoro neken wanî Judeuyamî' pe. Insamoroya kure'ne upîika'tî'pî, î' kai'ma tesa'kon pe Paapa wanî epu'to'pe pemonkonyamî'ya ekaremekî pî'.

12 Saúda-vos Epafras, que é dentre vós, servo de Cristo Jesus, o qual se esforça sobremaneira, continuamente, por vós nas orações, para que vos conserveis perfeitos e plenamente convictos em toda a vontade de Deus.

12Moropai Epafras, manni' ayonpakon akore'ta'nîkon tîwe'sen, mîîkîrî wanî Jesus Cristo poitîrî pe. Mîîkîrîya nîrî tîmaimu yarima aapia'nîkon. Mîîkîrî epîrema ko'mannîpî. Paapa pî' esatî pî' aako'mamî kure'ne amîrî'nîkon ton pe. Esatîiya innape Paapa kupî pî' aako'mamîkonpa tîwîrî. Inî' panpî' epu'nen pe eenakonpa moropai î' taasa' Paapaya yawîrî ikupîkonpa kai'ma eepîrema ko'mannîpî.

13 E dele dou testemunho de que muito se preocupa por vós, pelos de Laodicéia e pelos de Hierápolis.

13Epu'tî pî' wai mîîkîrî esenyaka'ma'pî yeseru. Sa'man kupî'pîiya amîrî'nîkon tonpe moropai Laodicéia ponkon moropai Hierápolis ponkon tonpe nîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

14 Saúda-vos Lucas, o médico amado, e também Demas.

14Tarîpai uwakîrikon pu'kuru Lucas, manni' pri'yawonkon pepîn pî' teesenyaka'masenya, moropai Demasya nîrî tîmaimu yarima pî' man.

15 Saudai os irmãos de Laodicéia, e Ninfa, e à igreja que ela hospeda em sua casa.

15Moropai umaimu yarima pî' wai uyonpakon Laodicéia ponkon pia, moropai Ninfa pia nîrî moropai manni'kan itewî' ta teeperepî'senon pia yarima pî' wai.

16 E, uma vez lida esta epístola perante vós, providenciai por que seja também

16Sîrîrî kaareta erenkasa'ya'nîkon tîpo, marimatîi Laodicéia ponkonya nîrî

lida na igreja dos laodicenses; e a dos de Laodicéia, lede-a igualmente perante vós.

17 Também dizei a Arquipo: atenta para o ministério que recebeste no SENHOR, para o cumprires.

Saudação pessoal. A bênção

18 A saudação é de próprio punho: Paulo. Lembrai-vos das minhas algemas. A graça seja convosco.

erenkato'pe. Moropai Laodicéia pona nîrî unarima'pî erenkaya'nîkon e'pai man.

17Moropai ka'tî Arquipo pî': —Ankupî pe Paapa nîtîrî'pî, mîrîrî kupî pî' ako'mankî morî pe, tamî'nawîrî yaretî'kaya pîkîrî —ka'tî ipî'.

18Tarîpai sîrîrî menukauya sîrîrî uyenya ke pu'kuru. Umaimu man aapia'nîkon. Aawanmîra'nîkon uurî kî'ku'tî tîîse atarakkannîto' ta wanî pî' enpenatatî. Moropai tauya Paapa pî': —Morî pe to' pîremakî, Paapa —tauya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Primeira epístola de Paulo aos Tessalonicenses	Primeira Epístola de Paulo aos Tessalonicenses
1 Tessalonicenses 1	**1 Tessalonicenses 1**
Prefácio e saudação	
1 Paulo, Silvano e Timóteo, à igreja dos tessalonicenses em Deus Pai e no SENHOR Jesus Cristo, graça e paz a vós outros.	1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî Silas moropai Timóteo pokon pe tîîse uupia to' tîîse. Sîrîrî kaareta yarimauya sîrîrî aapia'nîkon uyonpayamî', Tessalônica ponkon. Amîrî'nîkon Uyunkon Paapa moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pemonkono pe tîwe'sanon pia yarimauya sîrîrî. Morî pe Paapa e'to' wanî aapia'nîkon yu'se anna man. Moropai tîwanmîra awe'to'kon ke arepaiya'nîkon yu'se anna man.
Ação de graças	**Tessalônica Ponkon Ko'manto' Pî' Paulo Eseurîma**
2 Damos, sempre, graças a Deus por todos vós, mencionando-vos em nossas orações e, sem cessar,	2Tîwîrî rî taapîtî annaya Paapa pî': —Morî pe man, Paapa, inkamoro Tessalônica ponkon ayapurînenan wenai. Amîrî'nîkon pona anna epîrema ko'mannîpî.
3 recordando-nos, diante do nosso Deus e Pai, da operosidade da vossa fé, da abnegação do vosso amor e da firmeza da vossa esperança em nosso SENHOR Jesus Cristo,	3Taa annaya Paapa Uyunkon pî': —Inkamoro esenyaka'ma ko'mannîpî innape aku'sa' tîuya'nîkon ye'nen. Mararî pra to' esenyaka'ma amîrî ton pe, asa'nama tîuya'nîkon ye'nen. Moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo iipî nîmîkî pî' to' ko'mamî teeseta'kai pra, Paapa. Morî pe man —taa annaya sîrîrî Paapa pî', apî'nîkon anna enpenata ye'nen.
4 reconhecendo, irmãos, amados de Deus, a vossa eleição,	4Uyonpayamî', Paapa nîsa'namakon, amîrî'nîkon menka'pî Paapaya tîmîrî ton pe epu'tî pî' anna man.
5 porque o nosso evangelho não chegou até vós tão-somente em palavra, mas, sobretudo, em poder, no Espírito Santo e	5Maasa pra itekare ekaremekî annaya yai, meruntî ke ekaremekî'pî annaya anna maimu ke neken pra, tîîse Morî Yekaton

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

em plena convicção, assim como sabeis ter sido o nosso procedimento entre vós e por amor de vós.

Wannîya anna meruntîri ton tîrî'pî, innape ikupîkonpa, yairî awanî epu'tîkonpa. Î' kai'ma anna ko'mamî'pî akore'ta'nîkon anna wanî yai, epu'tî pî' naatîi. Amîrî'nîkon pîika'tî ton pe anna ko'mamî'pî.

6 Com efeito, vos tornastes imitadores nossos e do SENHOR, tendo recebido a palavra, posto que em meio de muita tribulação, com alegria do Espírito Santo,

6Mîrîrî yai anna yeseru era'masa'ya'nîkon ye'nen, mîrîrî warantî aako'mamîkon pia'tî'pî anna yeseru kupî pî', moropai Uyepotorîkon Jesus yeseru kupî pî' nîrî. Mîrîrî warantî itekare yapisî'pîya'nîkon moropai mîrîrî wenai kure'ne awe'taruma'tî'pîkon. Mîîwîni tîîse aatausinpato'kon ton tîîpîtî'pî Morî Yekaton Wannîya.

7 de sorte que vos tornastes o modelo para todos os crentes na Macedônia e na Acaia.

7Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon ko'mamî warantî iko'manpai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' ena'pî, Macedônia pata ponkon moropai Grécia pata ponkon.

8 Porque de vós repercutiu a palavra do SENHOR não só na Macedônia e Acaia, mas também por toda parte se divulgou a vossa fé para com Deus, a tal ponto de não termos necessidade de acrescentar coisa alguma;

8Maasa pra amîrî'nîkon wenai Paapa maimu etasa' Grécia pata ponkonya moropai Macedônia pata ponkonya. Moropai inî' panpî' pata kaisaronkonya etasa' î' kai'ma innape Paapa kupî'pîya'nîkon yekare eta'pî to'ya. Mîrîrî warantî ayekarekon epu'tî tamî'nawîronkonya annaya ekaremekî pra tîîse.

9 pois eles mesmos, no tocante a nós, proclamam que repercussão teve o nosso ingresso no vosso meio, e como, deixando os ídolos, vos convertestes a Deus, para servirdes o Deus vivo e verdadeiro

9Maasa pra mîrîrî ekaremekî pî' to' ko'mamî amîrî'nîkon pî'. Î' kai'ma anna yapisî'pîya'nîkon morî pe, moropai î' kai'ma mia' ke ikonekasa' anapurîkon ton pe rumaka'pîya'nîkon, Paapa yapurîkonpa. Moropai î' kai'ma Yairon,

10 e para aguardardes dos céus o seu Filho,
a quem ele ressuscitou dentre os mortos,
Jesus, que nos livra da ira vindoura.

1 Tessalonicenses 2

O proceder do apóstolo Paulo e seus cooperadores na evangelização de Tessalônica

1 Porque vós, irmãos, sabeis,
pessoalmente, que a nossa estada entre
vós não se tornou infrutífera;

2 mas, apesar de maltratados e ultrajados
em Filipos, como é do vosso
conhecimento, tivemos ousada confiança
em nosso Deus, para vos anunciar o
evangelho de Deus, em meio a muita luta.

3 Pois a nossa exortação não procede de
engano, nem de impureza, nem se baseia
em dolo;

4 pelo contrário, visto que fomos
aprovados por Deus, a ponto de nos
confiar ele o evangelho, assim falamos,
não para que agrademos a homens, e sim
a Deus, que prova o nosso coração.

Paapa Tîîko'mansen poitîrî pe eena'pîkon ekaremekî pî' to' ko'mamî.
10Moropai î' kai'ma Paapa munmu enna'poto' ka' poi nîmîkî pî' awanîkon ekaremekî pî' to' ko'mamî. Mîîkîrî munmu, ini'mî'sa'ka'pî sa'manta'san kore'tapai, mîîkîrî Jesus wanî Upîika'tînenkon pe. Manni' wei yai, pemonkonyamî' yenumî tîuya yai, uurî'nîkon yenumîiya pepîn upîika'tîsai'ya'nîkon ye'nen.

1 Tessalonicenses 2

Tessalônica Po Teesenyaka'mato' Pî' Paulo Eseurîma

1Uyonpayamî', akore'ta'nîkon anna wanî yai, anna esenyaka'ma'pî e'sa' pra man î' pe pra rî. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.
2Akore'ta'nîkon anna erepamî rawîrî, anna e'taruma'tî'pî epu'nenan amîrî'nîkon Filípos cidaderî po. Miarî inkamoro Filípos ponkon eseurîma'pî îri pe anna winîkîi. Mîîwîni tîîse anna erepamî'pî aapia'nîkon, moropai Paapa winîpainon itekare ekaremekî'pî annaya apî'nîkon. Maasa pra Paapaya anna meruntîtannîpî'pî.
3Esenku'tî'san pe pra anna wanî. Innape ekaremekî'pî annaya apî'nîkon imakui'pî anku'pai pra awinîkîi'nîkon. Moropai amîrî'nîkon anenku'tîpai pra anna wanî.
4Tîîse itu'se Paapa e'to' yawîrî anna eseurîma. Maasa pra tîmaimu ekareme'to'pe annaya ta'pîiya, maasa pra yairî ikupî annaya epu'tî'pîiya. Sîrîrî itekare ekareme'sa' annaya pra man pemonkonyamî' yapurî pe, tîîse ekaremekî annaya Paapa yapurî annaya ye'nen.

Manni' Paapa anna esenumenkato' epu'nen.

5 A verdade é que nunca usamos de linguagem de bajulação, como sabeis, nem de intuitos gananciosos. Deus disto é testemunha.

5Mîrîrî anna eseurîmato' epu'nenan amîrî'nîkon. Morî pe amîrî'nîkon yausinpato'pe anna eseurîmasa' pra man. Î' yu'se anna wanî wenai anna eseurîmasa' pra man. Tîniru yu'se anna wanî wenai anna eseurîmasa' pra man. Mîrîrî epu'tî pî' Paapa man tamî'nawîrî.

6 Também jamais andamos buscando glória de homens, nem de vós, nem de outros.

6Moropai anna eseurîmato' wenai amîrî'nîkonya moropai tiaronkonya anna yapurî e'pai pra man.

7 Embora pudéssemos, como enviados de Cristo, exigir de vós a nossa manutenção, todavia, nos tornamos carinhosos entre vós, qual ama que acaricia os próprios filhos;

7Tîîse anna wanî Cristo naipontî'san pe. Mîrîrî ye'nen î' rî esatî annaya e'painon apî'nîkon tîîse sîrîrî tîpose î' esa'sa' annaya pra man, akore'ta'nîkon anna wanî yai. Tîîse anna wanî'pî eranmîra akore'ta'nîkon manni' wîri' tînmuku kenanya tînmukuyamî' sa'nama morî pe. Mîrîrî warantî anna wanî'pî amîrî'nîkon pokonpe.

8 assim, querendo-vos muito, estávamos prontos a oferecer-vos não somente o evangelho de Deus, mas, igualmente, a própria vida; por isso que vos tornastes muito amados de nós.

8Amîrî'nîkon sa'nama pî' anna man kure'ne. Mîrîrî ye'nen itekare Paapa winîpainon ekaremekî'pî annaya apî'nîkon. Moropai inî' panpî' ikupî'pî annaya. Itu'se anna e'to' tîku'se pra anna ko'mamî'pî. Amîrî'nîkon pîika'tîpîtî'pî annaya, kure'ne asa'namakon annaya ye'nen.

9 Porque, vos recordais, irmãos, do nosso labor e fadiga; e de como, noite e dia labutando para não vivermos à custa de nenhum de vós, vos proclamamos o evangelho de Deus.

9Uyonpayamî', akore'ta'nîkon itekare Paapa winîpainon ekareme'pîtî annaya yai, anna esenyaka'mapîtî'pî kure'ne. Wei kaisarî moropai ewaron kaisarî anna yekkari yepe' ton pî', amîrî'nîkon winîpai

anna yekkari ton esatî annaya namai. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

10 Vós e Deus sois testemunhas do modo por que piedosa, justa e irrepreensivelmente procedemos em relação a vós outros, que credes.

10Amîrî'nîkon innape Jesus ku'nenan winîkîi anna ko'mamî'pî yeseru epu'tî pî' naatîi. Morî pe anna ko'mamî'pî yairî. Mîrîrî ye'nen anî' eseurîma eserîke pra awanî anna winîkîi. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi tamî'nawîrî moropai Paapaya nîrî epu'tî pî' man.

11 E sabeis, ainda, de que maneira, como pai a seus filhos, a cada um de vós,

11Moropai epu'tî pî' naatîi î' kai'ma tiwin pî' awanîkon tanne, amîrî'nîkon panama'pî annaya, manni' warayo'ya tînmukuyamî' panama warantî.

12 exortamos, consolamos e admoestamos, para viverdes por modo digno de Deus, que vos chama para o seu reino e glória.

12Itu'se Paapa e'to' yawîrî aako'mamîkonpa apanama'pîkon annaya. Moropai ameruntîtannîpî'pîkon annaya innape iku'to'ya'nîkon rumaka namai. Moropai kure'ne ayeka'nunka'pîkon annaya Paapa wakîri pe ayeserukon enato'pe, manni' Paapa uurî'nîkon yannotîpon tîpemonkono pe e'nîto'pe moropai ipîkku pe tîwe'to' yarakkîrî ko'mannîto'pe, morî a'ka ta.

O proceder fiel dos tessalonicenses nas tribulações

13 Outra razão ainda temos nós para, incessantemente, dar graças a Deus: é que, tendo vós recebido a palavra que de nós ouvistes, que é de Deus, acolhestes não como palavra de homens, e sim como, em verdade é, a palavra de Deus, a qual, com efeito, está operando eficazmente em vós, os que credes.

13—Morî pe man —taa annaya Paapa pî', maasa pra akore'ta'nîkon anna wanî yai, anna nekaremekî'pî itekare kupî'pîya'nîkon innape. Mîrîrî ku'sa'ya'nîkon pra awanî anna maimu pe, tîîse apî'nîkon Paapaya taasa' warantî ikupî'pîya'nîkon. Seru' pepîn, mîrîrî Paapa maimu pu'kuru wanî, innape man. Mîrîrî ye'nen Paapa esenyaka'ma ko'mannîpî amîrî'nîkon innape tîkupîtîponkon yewan ya'.

14 Tanto é assim, irmãos, que vos tornastes imitadores das igrejas de Deus existentes na Judéia em Cristo Jesus; porque também padecestes, da parte dos vossos patrícios, as mesmas coisas que eles, por sua vez, sofreram dos judeus,

15 os quais não somente mataram o SENHOR Jesus e os profetas, como também nos perseguiram, e não agradam a Deus, e são adversários de todos os homens,

16 a ponto de nos impedirem de falar aos gentios para que estes sejam salvos, a fim de irem enchendo sempre a medida de seus pecados. A ira, porém, sobreveio contra eles, definitivamente.

O interesse de Paulo pelos tessalonicenses

17 Ora, nós, irmãos, orfanados, por breve tempo, de vossa presença, não, porém, do coração, com tanto mais empenho diligenciamos, com grande desejo, ir ver-vos pessoalmente.

18 Por isso, quisemos ir até vós (pelo menos eu, Paulo, não somente uma vez, mas duas); contudo, Satanás nos barrou o caminho.

14Uyonpayamî', ayonpakonya amîrî'nîkon taruma'tî'pî. Mîrîrî warantî Judeuyamî'ya tonpakon innape Jesus ku'nenan, Paapa pemonkonoyamî' taruma'tî'pî nîrî. Mîrîrî e'kupî'pî miarî manni' Judéia pata po amîrî'nîkon kore'ta awe'kupî warantî.

15Inkamoro Judeuyamî'ya Uyepotorîkon Jesus wî'pî moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tîyamî' wî'pî nîrî. Inkamoroya rî anna taruma'tî'pî. Paapa wakîri pe pra inkamoro nîkupî'pî wanî. Iteyaton pe to' wanî, moropai pemonkonyamî' yeyaton pe nîrî to' wanî.

16Mîrîrî ye'nen inkamoroya itekare e'pîika'tînto' yekare ekaremekî annaya yu'se pra to' wanî Judeuyamî' pepîn pî'. Mîrîrî tînkupîkon imakui'pî wenai, inî' panpî' ikupî pî' to' ko'mamî Paapa eseta'ka pîkîrî. Mîrîrî ye'nen Paapaya to' yenumî pe man apo' ya'.

Tessalônica Cidaderî Pona Itîîpai Paulo Wanî.

17Uyonpayamî', mararî anna ko'mamî akore'tapai'nîkon tuutîi. Tîîse aminke anna wanî pî' tîwî akupîkon annaya pra man. Anna esenumenkato' man amîrî'nîkon yarakkîrî moropai anna enpenatan pî' man apî'nîkon. Mîrîrî ye'nen itîîpai anna wanî sîrîrî, kure'ne amîrî'nîkon anera'mapai anna wanî ye'nen.

18Enna'popai anna wanî'pî akore'ta'nîkon inî'rî. Moropai uurî wanî'pî enna'popai. Mîrîrî ye'nen tu'ke ite'ka enna'po yuwa'pîuya tîîse sîrîrî tîpose Makuiya umanenpapîtî'pî enna'po namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

19 Pois quem é a nossa esperança, ou alegria, ou coroa em que exultamos, na presença de nosso SENHOR Jesus em sua vinda? Não sois vós?

20 Sim, vós sois realmente a nossa glória e a nossa alegria!

1 Tessalonicenses 3

Paulo envia-lhes Timóteo. As boas notícias trazidas por este ao apóstolo

1 Pelo que, não podendo suportar mais o cuidado por vós, pareceu-nos bem ficar sozinhos em Atenas;

2 e enviamos nosso irmão Timóteo, ministro de Deus no evangelho de Cristo, para, em benefício da vossa fé, confirmar-vos e exortar-vos,

3 a fim de que ninguém se inquiete com estas tribulações. Porque vós mesmos sabeis que estamos designados para isto;

4 pois, quando ainda estávamos convosco, predissemos que íamos ser afligidos, o que, de fato, aconteceu e é do vosso conhecimento.

5 Foi por isso que, já não me sendo possível continuar esperando, mandei

19Amîrî'nîkon anera'mapai anna wanî kure'ne maasa pra amîrî'nîkon nîrî wanî anna atausinpato'pe tiaronkon innape ikupîtîponkon kore'ta. Uyepotorîkon Jesus iipî yai, anna atausinpa kupî sîrîrî, maasa pra innape Jesus kupî'pîya'nîkon ekaremekî annaya wenai.

20Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon yapurî annaya, anna atausinpato'pe awanîkon ye'nen.

1 Tessalonicenses 3

1Amîrî'nîkon anera'mapai anna wanî kure'ne yapîtanîpî annaya yentai awanî. Mîrîrî ye'nen anna esenumenka'pî uurî e'nîmî tiwinsarî Atena cidaderî po.

2Moropai uyonpakon Timóteo yarima'pî annaya aapia'nîkon. Mîîkîrî esenyaka'ma'pî anna pokonpe Paapa maimu itekare ekaremekî pî', Uyepotorîkon Jesus Cristo pî' teeseurîmasen. Mîîkîrî yaipontî'pî annaya amîrî'nîkon yausinpai moropai apîika'tîi'nîkon innape iku'to'ya'nîkon pî'.

3Maasa pra awe'taruma'tîkon wenai innape ikupîya'nîkon pra awanîkon namai. Amîrî'nîkonya epu'tî î' kai'ma itu'se Paapa e'to' yawîrî e'taruma'tîn.

4Amîrî'nîkon kore'ta anna wanî yai, mîrîrî ekaremekî'pî annaya apî'nîkon e'taruma'tîn kupî. Mîrîrî ye'nen epu'tîya'nîkon mîrîrî ye'ka e'kupî yai akore'ta'nîkon.

5O'non ye'ka pe aako'mamîkon epu'tîuya pra wanî'pî. Mîrîrî yapîtanîpîuya eserîke

indagar o estado da vossa fé, temendo que o Tentador vos provasse, e se tornasse inútil o nosso labor.

pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Timóteo yarima'pîuya ayekarekon epu'se attîto'pe, innape Jesus kupî pî' aako'mamîkon epu'se attîto'pe. Makui, uyeka'nunkanenkonya ataruma'tîsa'kon wenai irumaka'pîya'nîkon kai'ma esenumenka'pî. Mîrîrî wenai î' pe pra rî anna esenyaka'mato' kupîya'nîkon kai'ma wanî'pî.

To' Yekare Enepî'pî Timóteoya Paulo Pia.

6 Agora, porém, com o regresso de Timóteo, vindo do vosso meio, trazendo-nos boas notícias da vossa fé e do vosso amor, e, ainda, de que sempre guardais grata lembrança de nós, desejando muito ver-nos, como, aliás, também nós a vós outros,

6Tîîse Timóteo erepansa' wanî'pî Tessalônica cidaderî poi. Mîîkîrîya ayekarekon enesa' wanî'pî morî pe, î' kai'ma innape ikupî pî' aako'mamîkon yekare. Moropai î' kai'ma eetî'noko'makon mîrîrî ekaremekî'pîiya. Moropai anna pî' awenpenatapîtîkon anna anera'mapai awanîkon ye'nen. Mîrîrî warantî amîrî'nîkon anera'mapai anna wanî'pî.

7 sim, irmãos, por isso, fomos consolados acerca de vós, pela vossa fé, apesar de todas as nossas privações e tribulação,

7Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', anna e'taruma'tî ye'ka pe ayekarekon etasa' annaya wenai, anna atausinpa amîrî'nîkon pî'. Maasa pra innape iku'to'yakon wenai, anna atausinpan pî' man.

8 porque, agora, vivemos, se é que estais firmados no SENHOR.

8Mîrîrî ye'nen, innape ikupî pî' aako'mamîkon etasau'ya wenai anna ko'mamî sîrîrî taatausinpai. Mîrîrî warantî ikupî pî' aako'mamîkon ya uyepotorîkon ton pe, anna ko'mamî taatausinpai.

9 Pois que ações de graças podemos tributar a Deus no tocante a vós outros, por toda a alegria com que nos regozijamos por vossa causa, diante do nosso Deus,

9Mîrîrî ye'nen awenai'nîkon anna atausinpa ye'nen —Morî pe man —taa annaya Paapa pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 orando noite e dia, com máximo empenho, para vos ver pessoalmente e reparar as deficiências da vossa fé?

Oração de Paulo pelos tessalonicenses

11 Ora, o nosso mesmo Deus e Pai, e Jesus, nosso SENHOR, dirijam-nos o caminho até vós,

12 e o SENHOR vos faça crescer e aumentar no amor uns para com os outros e para com todos, como também nós para convosco,

13 a fim de que seja o vosso coração confirmado em santidade, isento de culpa, na presença de nosso Deus e Pai, na vinda de nosso SENHOR Jesus, com todos os seus santos.

1 Tessalonicenses 4

Exortação à prática da santidade

1 Finalmente, irmãos, nós vos rogamos e exortamos no SENHOR Jesus que, como de nós recebestes, quanto à maneira por que deveis viver e agradar a Deus, e efetivamente estais fazendo, continueis progredindo cada vez mais;

10Mîrîrî warantî anna epîremapîtî wei kaisarî moropai ewaron kaisarî kure'ne teeseka'nunkai. Maasa pra amîrî'nîkon anera'mapai anna wanî ayenupato'konpe annaya. Inî' panpî' innape iku'to'ya'nîkon e'to'pe yairî.

11Uyunkon Paapaya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristoya anna ye'marî ton ekaremekî yu'se anna wanî, amîrî'nîkon era'mapî'se anna wîtîto'pe.
12Inî'rî itu'se wanî Uyepotorîkonya inî' panpî' awe'sa'namato'kon ton tîrî yu'se wanî, î' kai'ma tamî'nawîronkon sa'namato'ya'nîkon e'to'pe. Mîrîrî awe'sa'namato'kon wanî kure'ne î' kai'ma kure'ne asa'nama'pîkon annaya warantî yu'se anna wanî.
13Moropai ameruntîrikon ton tîrî Paapaya yu'se anna wanî, morî pe awanîkonpa, imakui'pî ton pra awanîkonpa Jesus Cristo iipî yai, tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' pokonpe aaipî yai.

1 Tessalonicenses 4

Paapa Wakîri Pe Ko'mannî Pî' Paulo Eseurîma.

1Tarîpai uyonpayamî', î' kai'ma ayeserukon e'pai awanî pî' ayenupa'pîkon annaya Paapa wakîri pe awanîkonpa epu'tîya'nîkon. Moropai morî pe aako'mamîkon mîrîrî warantî. Mîrîrî ye'nen esatî annaya sîrîrî moropai apanamakon annaya sîrîrî Uyepotorîkon Jesus maimu pe, mîrîrî kupî pî' ako'mantî.

2 porque estais inteirados de quantas instruções vos demos da parte do SENHOR Jesus.

3 Pois esta é a vontade de Deus: a vossa santificação, que vos abstenhais da prostituição;

4 que cada um de vós saiba possuir o próprio corpo em santificação e honra,

5 não com o desejo de lascívia, como os gentios que não conhecem a Deus;

6 e que, nesta matéria, ninguém ofenda nem defraude a seu irmão; porque o SENHOR, contra todas estas coisas, como antes vos avisamos e testificamos claramente, é o vingador,

7 porquanto Deus não nos chamou para a impureza, e sim para a santificação.

8 Dessarte, quem rejeita estas coisas não rejeita o homem, e sim a Deus, que também vos dá o seu Espírito Santo.

2Maasa pra ayenupa'pîkon annaya Uyepotorîkon Jesus maimu pe. Mîrîrî epu'nenan amîrî'nîkon.

3Morî pe aako'mamîkon yu'se Paapa wanî. Morî pe awanîkonpa tamî'nawîrî imakui'pî ton pra tiaronkon wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra, tiaronkon warayo'kon yarakkîrî tîwe'se pra.

4Tiwin pî' si'ma amîrî'nîkon esenumenka e'pai awanî aano'pîtakonpa tiwinan neken wîri' yarakkîrî, morî pe, Paapa wakîri pe awanîkonpa. Moropai nura pe pra aako'mamîkon, ayonpayamî' wakîri pe nîrî awanîkonpa.

5Tu'kankon wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra, tu'kankon warayo'kon yarakkîrî tîwe'se pra, Paapa epu'nenan pepînya ikupî manni' warantî pra aako'mamîkon yu'se Paapa wanî.

6Mîrîrî warantî ayonpakon winîkîi imakui'pî kupîya'nîkon yu'se pra Paapa wanî, to' no'pîtonon yarakkîrî tîwe'se pra. Mîrîrî ta'pîuya pena apî'nîkon inî'rî tauya sîrîrî. Mîrîrî ye'ka ku'nenan taruma'tî Uyepotorîkonya pe man.

7Maasa pra Paapaya uyannosa'kon pra man mîrîrî ye'ka ku'to'pe. Tîîse uyanno'pîiya'nîkon morî pe ko'mannîto'pe imakui'pî ton pra.

8Mîrîrî ye'nen anî'ya sîrîrî esenupanto' yewanmîrî ya, pemonkonya yenupanto' yewanmîrîiya pepîn, tîîse Paapaya yenupanto' yewanmîrîiya, manni' Paapa amîrî'nîkon repanen Morî Yekaton Wannî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ke. ⌞Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka ku'nenan taruma'tîiya pe man.⌟

Exortação à prática do amor fraternal

9 No tocante ao amor fraternal, não há necessidade de que eu vos escreva, porquanto vós mesmos estais por Deus instruídos que deveis amar-vos uns aos outros;

9Inî'rî amîrî'nîkon pia kaareta anmenukapai pra wai, awe'sa'namato'kon pî' teeseurîmasen. Maasa pra Paapaya ayenupa'pîkon yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen, î' kai'ma tiaronkon sa'namaya'nîkon ye'nen.

10 e, na verdade, estais praticando isso mesmo para com todos os irmãos em toda a Macedônia. Contudo, vos exortamos, irmãos, a progredirdes cada vez mais

10Mîrîrî awe'sa'namato'kon ke tiaronkon sa'namaya'nîkon Macedônia pata po. Mîrîrî ye'nen tauya uyonpayamî', mîrîrî kupî pî' ako'mantî inî' panpî'.

11 e a diligenciardes por viver tranqüilamente, cuidar do que é vosso e trabalhar com as próprias mãos, como vos ordenamos;

11Tîîwanmîra aako'mamîkon yuwatî. Eesenyaka'mato'kon pî' morî pe e'tî, tiaronkon esenyaka'mato' ya' teewonpî'se pra. Tîîse teesenyaka'mai neken eporîya'nîkon, tiaronkon pî' î' esatî pî' tîwe'se pra. Pena mîrîrî ta'pî annaya yawîrî ako'mantî.

12 de modo que vos porteis com dignidade para com os de fora e de nada venhais a precisar.

12Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, tiaronkon innape Paapa ku'nenan pepînya ayeserukon era'ma. Mîrîrî wenai ayapurîkon to'ya. Moropai mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, ayekkarikon ton eporîya'nîkon aawarîrî'nîkon tiaronkon pî' tesa'se pra.

A situação dos mortos em Cristo e a vinda do Senhor

13 Não queremos, porém, irmãos, que sejais ignorantes com respeito aos que dormem, para não vos entristecerdes como os demais, que não têm esperança.

Uyepotorîkon Ii'to' Yekare Pî' Eeseurîma.

13Uyonpayamî', isa'manta'san yekare pî' anna eseurîma sîrîrî yairî awanî epu'tîkonpa. Î' kai'ma manni'kan isa'manta'san wanî kupî ekaremekîuya, maasa pra teesewankono'mai awanîkon namai. Manni'kan innape Paapa ku'nenan pepîn, sa'manta'san e'mî'sa'ka pe pra

tîwe'ku'sanon esewankono'ma warantî awanîkon namai ekaremekîuya sîrîrî.

14 Pois, se cremos que Jesus morreu e ressuscitou, assim também Deus, mediante Jesus, trará, em sua companhia, os que dormem.

14Tîîse uurî'nîkon innape Jesus sa'manta'pî ku'nenan moropai awe'mî'sa'ka'pî ku'nenan. Mîrîrî warantî innape Paapaya Jesus enepî epu'tî'nîkon. Manni'kan innape iku'nenan sa'mantasa' pokonpe aaipî epu'tî'nîkon.

15 Ora, ainda vos declaramos, por palavra do SENHOR, isto: nós, os vivos, os que ficarmos até à vinda do SENHOR, de modo algum precederemos os que dormem.

15Uyepotorîkonya taasa' yawîrî apî'nîkon taa annaya sîrîrî see warantî: Uyepotorîkon ii'to' weiyu yai, uurî'nîkon enen tîwe'sanon wîtî pepîn iipia, isa'manta'san rawîrî. Tîîse isa'manta'san wîtî e'mai' pe.

16 Porquanto o SENHOR mesmo, dada a sua palavra de ordem, ouvida a voz do arcanjo, e ressoada a trombeta de Deus, descerá dos céus, e os mortos em Cristo ressuscitarão primeiro;

16Maasa pra Uyepotorîkon iipî yai, imaimu eta kupî sîrîrî moropai inserîyamî' yepotorî e'mai'non maimu eta moropai Paapa waiyi eta kupî sîrîrî. Mîrîrî yai inkamoro innape Jesus Cristo ku'nenan sa'manta'san pîmî'sa'kaiya kupî tîponaya e'mai' pe.

17 depois, nós, os vivos, os que ficarmos, seremos arrebatados juntamente com eles, entre nuvens, para o encontro do SENHOR nos ares, e, assim, estaremos para sempre com o SENHOR.

17Mîrîrî tîpo inkamoro ye'ma'pî pî' uurî'nîkon enen tîwe'sanon eseporî kupî sîrîrî to' pokonpe e'nîto'pe'nîkon katupuru po. Mîrîrî yai to' pokonpe eseponî'nîkon kupî sîrîrî Uyepotorîkon pokonpe. Moropai mîrîrî tîpo ipatîkarî ko'mannî kupî sîrîrî yarakkîrî.

18 Consolai-vos, pois, uns aos outros com estas palavras.

18Mîrîrî ye'nen sîrîrî tauya manni' pî' taatausinpai e'tî. Meruntî ke e'tî. Tiaronkon meruntîtannî'tî teesewankono'mai to' wanî namai isa'manta'san yekare pî'.

1 Tessalonicenses 5

A vinda do Senhor é certa e repentina

1 Tessalonicenses 5

Tîwarî E'pai Awanî Uyepotorîkon Ii'to' Pî'

1 Irmãos, relativamente aos tempos e às épocas, não há necessidade de que eu vos escreva;

1Uyonpayamî', î' pensa Uyepotorîkon ii'to' weiyu eseporî ekaremekîuya e'pai pra man, maasa pra esepu'tî pra awanî epu'tî pî' naatîi.

2 pois vós mesmos estais inteirados com precisão de que o Dia do SENHOR vem como ladrão de noite.

2Mîrîrî epu'tîya'nîkon morî pe Uyepotorîkon ii'to' weiyu manni' ama'ye' iipî warantî. Maasa pra tuipî ekaremekîiya pepîn. Tîîse inîmîkî pra tîîse aaipî. Mîrîrî warantî inîmîkî pra tîîse, Uyepotorîkon iipî pe man.

3 Quando andarem dizendo: Paz e segurança, eis que lhes sobrevirá repentina destruição, como vêm as dores de parto à que está para dar à luz; e de nenhum modo escaparão.

3Mîrîrî yai tîîko'mansenon pemonkonyamî'ya taa kupî sîrîrî: —Tamî'nawîrî man morî pe. Morî pe ko'mannî man î' e'kupî pra —taa to'ya. Tîîse mîrîrî yai ka'ne' pe to' e'taruma'tîto' wanî kupî sîrîrî. Manni' wîri' more yan pe tîwe'sen moronta ka'ne' pe inîmîkîiya pra tîîse, ne'ne' pe eena. Mîrîrî warantî e'taruma'tînto' wanî pe man. Anî' esuwa'ka eserîke pra awanî pe man.

A necessidade de vigilância

4 Mas vós, irmãos, não estais em trevas, para que esse Dia como ladrão vos apanhe de surpresa;

4Tîîse uyonpayamî', amîrî'nîkon innape Jesus ku'nenan ko'manto' awanî, manni'kan imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon ko'mamî warantî pra. Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkon iipî yai, aawanmîra'nîkon awanîkon pepîn, inîmîkî pî' aako'mamîkon ye'nen. Ama'ye' iipî warantî pra aaipî.

5 porquanto vós todos sois filhos da luz e filhos do dia; nós não somos da noite, nem das trevas.

5Tamî'nawîrî amîrî'nîkon ko'manto' wanî Paapa pemonkono pe a'ka ta tîîko'mansenon pe. Mîrîrî ye'nen morî pe aako'mamîkon, morî ayeserukon tîrumakai pra. Ewaron ta tîîko'mansenon paakokon ko'mamî warantî pra

ko'mannîto' wanî. Imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn.

6 Assim, pois, não durmamos como os demais; pelo contrário, vigiemos e sejamos sóbrios.

6Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon wanî e'pai pra man manni'kan tîwe'nasanon warantî. Maasa pra tîwe'nasanon wanî inîmîkî to'ya pra. Inkamoro warantî pra uurî'nîkon e'pai wanî. Tîîse enpen moropai tîwarî ipî' e'nîpai'nîkon.

7 Ora, os que dormem dormem de noite, e os que se embriagam é de noite que se embriagam.

7Inkamoro tîwe'nasanon wetun ewaron ya'. Moropai ewaron ya' nîrî teetînsenonya tîwukukon enîrî teetînmîkonpa.

8 Nós, porém, que somos do dia, sejamos sóbrios, revestindo-nos da couraça da fé e do amor e tomando como capacete a esperança da salvação;

8Tîîse mîrîrî warantî pra uurî'nîkon e'pai awanî. Maasa pra ewaron ya' tîîko'mansenon pepîn uurî'nîkon, Jesus nîmîkî pî' ko'mannî ye'nen. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' ko'mannîpai'nîkon. Paapa sa'nama pî' ko'mannîpai'nîkon, moropai inîmîkî pî' ko'manpai'nîkon. Manni' suraraya tîpon sa'man moropai tarakko yeka'ma teeyatonya tîwî namai, mîrîrî warantî Makuiya utî'kakon pepîn maasa pra epu'tî, Jesusya upîika'tî'nîkon iwinîpai, innape iku'sa' wenai moropai Paapaya usa'namakon wenai.

9 porque Deus não nos destinou para a ira, mas para alcançar a salvação mediante nosso SENHOR Jesus Cristo,

9Maasa pra Paapaya uurî'nîkon menkasa' pra man uurî'nîkon taruma'tîpa kai'ma. Tîîse umenka'pîiya'nîkon Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai e'pîika'tînto'pe.

10 que morreu por nós para que, quer vigiemos, quer durmamos, vivamos em união com ele.

10Mîîkîrî Cristo sa'manta'pî uurî'nîkon ton pe, tîîpia ko'mannîto'pe. Î' pensa tuipî yai, aaipî enen e'nî tanne, mîîwîni pra awanî ya, isa'manta'san pe e'nî tanne aaipî ya, î' wani' awanî pepîn. Iipia ko'mannî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Consolai-vos, pois, uns aos outros e edificai-vos reciprocamente, como também estais fazendo.

Diversos preceitos

12 Agora, vos rogamos, irmãos, que acateis com apreço os que trabalham entre vós e os que vos presidem no SENHOR e vos admoestam;

13 e que os tenhais com amor em máxima consideração, por causa do trabalho que realizam. Vivei em paz uns com os outros.

14 Exortamo-vos, também, irmãos, a que admoesteis os insubmissos, consoleis os desanimados, ampareis os fracos e sejais longânimos para com todos.

15 Evitai que alguém retribua a outrem mal por mal; pelo contrário, segui sempre o bem entre vós e para com todos.

16 Regozijai-vos sempre.

17 Orai sem cessar.

11Mîrîrî ye'nen atausinpatî mîrîrî pî' moropai tiaronkon meruntîtannî'tî, mîrîrî ikupî pî' aako'mamîkon manni' pî'.

Tiwin Kono'pî Pe To' Panama Pauloya.

12Uyonpayamî', esatî annaya apî'nîkon kure'ne. Manni'kan akore'ta'nîkon teesenyaka'masanon Uyepotorîkon nîmenka'san ayenupanenkon pe, apanamanenkon pe, inkamoro namatî.

13Inkamoro ayenupanenkon konekatî morî pe. Moropai to' sa'namatî akore'ta'nîkon to' esenyaka'ma wenai. Ako'mantî tîwanmîra tiaronkon pokonpe.

14Inî' panpî' esatî annaya sîrîrî see warantî: Manni'kan pemonkonyamî' esenyaka'makoi'kon pepîn panamaya'nîkon yu'se anna wanî, enya'ne to' wanî namai. Moropai eranne' pe tîwe'sanon meruntîtannîpîya'nîkon yu'se anna wanî, eranne' pe to' wanî namai. Moropai a'tu'mîra tîwe'sanon pîika'tîya'nîkon yu'se anna wanî, imakui'pî kupî to'ya namai. Moropai tamî'nawîronkon pokonpe morî pe awanîkon yu'se anna wanî teekore'mai pra to' pokonpe. Tîîse morî pe eeseurîmakon to' pokonpe.

15Imakui'pî kupî tiaronya ya awinîkîi'nîkon, itenta imakui'pî kî'ku'tî. Tîîse morî pe aako'mamîkon yarakkîrî yuwatî. Moropai tamî'nawîronkon yarakkîrî morî pe e'tî.

16Taatausinpai ako'mantî.

17Eepîremakon pî' ako'mantî tîwîrî, tîrumakai pra.

18 Em tudo, dai graças, porque esta é a vontade de Deus em Cristo Jesus para convosco.

19 Não apagueis o Espírito.

20 Não desprezeis as profecias;

21 julgai todas as coisas, retende o que é bom;

22 abstende-vos de toda forma de mal.

O voto do apóstolo

23 O mesmo Deus da paz vos santifique em tudo; e o vosso espírito, alma e corpo sejam conservados íntegros e irrepreensíveis na vinda de nosso SENHOR Jesus Cristo.

24 Fiel é o que vos chama, o qual também o fará.

A saudação final e a bênção

25 Irmãos, orai por nós.

26 Saudai todos os irmãos com ósculo santo.

27 Conjuro-vos, pelo SENHOR, que esta epístola seja lida a todos os irmãos.

28 A graça de nosso SENHOR Jesus Cristo seja convosco.

18Moropai “morî pe man Paapa”, ka'tî tamî'nawîrî aapia'nîkon tui'sen pî'. Mîrîrî taaya'nîkon yu'se Paapa wanî, Jesus Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen.

19Morî Yekaton Wannî esenyaka'mato' akore'ta'nîkon kî'ma'tanî'tî.

20Paapa maimu ekareme'nenan nekaremekî kîsewanmarîtî.

21Tamî'nawîrî aneta'pîkon itekare yako'menkatî. O'non wanî morî pe tîwe'sen pe, mîrîrî morî epu'tîya'nîkon ya, mîrîrî yarakkîrî ako'mantî.

22Moropai imakui'pî pe tîwe'sen epu'tîya'nîkon ya, mîrîrî yu'se pra e'tî.

23Manni' Paapa tîwanmîn esa' pe tîwe'senya akupîkon yu'se wai imakui'pî ton pra. Moropai ayekatonkon moropai ayewankon moropai ayesa'kon kupîiya yu'se wai morî pe Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu yaino ton pe.

24Mîrîrî kupî mîîkîrî uyannokontîponya, î' taasa' tîuya yawîrî. Maasa pra seru'ye' pepîn mîîkîrî.

25Uyonpayamî', anna pona nîrî epîrematî.

26Uyonpayamî', umaimu man amîrî'nîkon pia.

27Esatîuya sîrîrî tamî'nawîronkon uyonpayamî'ya eta tanne, sîrîrî kaareta erenkaya'nîkon yu'se wai itu'se Uyepotorîkon wanî ye'nen.

28Morî pe Uyepotorîkon Jesus Cristo e'to' wanî aapia'nîkon yu'se wai. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Segunda epístola de Paulo aos Tessalonicenses	Segunda Epístola de Paulo aos Tessalonicenses
2 Tessalonicenses 1	**2 Tessalonicenses 1**
Prefácio e saudação	
1 Paulo, Silvano e Timóteo, à igreja dos tessalonicenses, em Deus, nosso Pai, e no SENHOR Jesus Cristo,	1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka, Silas moropai Timóteo pokon pe tîîse uupia. Uyonpayamî', aapia'nîkon Tessalônica cidaderî ponkon pia imenukauya. Amîrî'nîkon wanî Paapa, uyunkon pemonkono pe moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo pemonkono pe.
2 graça e paz a vós outros, da parte de Deus Pai e do SENHOR Jesus Cristo.	2Amîrî'nîkon repa to'ya yu'se anna man morî pe tîwe'to'kon ke moropai tîwanmîra tîwe'to'kon ke.
Ação de graças	**Awe'taruma'tîto'kon Wenai Morî Pe Aako'mamîkon Kupî Sîrîrî**
3 Irmãos, cumpre-nos dar sempre graças a Deus no tocante a vós outros, como é justo, pois a vossa fé cresce sobremaneira, e o vosso mútuo amor de uns para com os outros vai aumentando,	3Uyonpayamî', awenai'nîkon Paapa yapurî annaya sîrîrî tîwîrî. Sîrîrî kupî pî' anna man maasa pra ayeserukon era'ma annaya wenai, inî' panpî' innape ikupî pî' aako'mamîkon ye'nen, moropai aawarîrî'nîkon tiaronkon sa'namaya'nîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen —Morî pe man —taa annaya Paapa pî'.
4 a tal ponto que nós mesmos nos gloriamos de vós nas igrejas de Deus, à vista da vossa constância e fé, em todas as vossas perseguições e nas tribulações que suportais,	4Mîrîrî ye'nen apî'nîkon anna eseurîma sîrîrî anna wakîri pe pu'kuru Paapa yapurînenan pî' soosikon kaisarî. Anna eseurîma amîrî'nîkon pî' maasa pra tamî'nawîrî apona'nîkon tui'sen yapîtanîpîya'nîkon ye'nen. Amoronkon epu'to'ya'nîkon moropai kure'ne awe'taruma'tîto'kon kore'ta innape ikupîya'nîkon ye'nen. Mîrîrî pî' anna wakîri pe anna eseurîma.
5 sinal evidente do reto juízo de Deus, para que sejais considerados dignos do reino de	5See warantî esepu'tî yairî Paapa wanî. Apî'nîkon Paapa, uyesa'konya taa: —Î' pe

Deus, pelo qual, com efeito, estais sofrendo;

pra rî awanîkon pepîn. Ewontî tarîwaya upata ya' —taiya. Mîrîrî ton pe awe'taruma'tîkon sîrîrî.

6 se, de fato, é justo para com Deus que ele dê em paga tribulação aos que vos atribulam

6Yairî Paapa wanî maasa pra manni'kan amîrî'nîkon taruma'tîtîponkon taruma'tîiya kupî sîrîrî.

7 e a vós outros, que sois atribulados, alívio juntamente conosco, quando do céu se manifestar o SENHOR Jesus com os anjos do seu poder,

7-8Tîîse amîrî'nîkon erî'ka'to' ton tîrîiya kupî sîrîrî. Moropai anna erî'ka'to' ton nîrî tîrîiya anna e'taruma'tîto' winîpai. Mîrîrî kupîiya kupî sîrîrî î' pensa ka' poi Uyepotorîkon Jesus Cristo iipî yai tîpemonkonoyamî' inserîyamî'

8 em chama de fogo, tomando vingança contra os que não conhecem a Deus e contra os que não obedecem ao evangelho de nosso SENHOR Jesus.

meruntîkon pokonpe. Mîrîrî yai apo' kure'nan enepîiya kupî sîrîrî tarakkîrî manni'kan innape Paapa ku'nenan pepîn taruma'tîi. Moropai Uyepotorîkon Jesus maimu yawîrî pra tîîko'mansenon taruma'tîi aaipî.

9 Estes sofrerão penalidade de eterna destruição, banidos da face do SENHOR e da glória do seu poder,

9Inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra tînkupî'pîkon imakui'pî yepe'pî pe. Moropai inkamoro wanî aminke Uyepotorîkon pî', morî, meruntî piapai aminke to' ko'mamî ipatîkarî tîwe'taruma'tîkon pî'.

10 quando vier para ser glorificado nos seus santos e ser admirado em todos os que creram, naquele dia (porquanto foi crido entre vós o nosso testemunho).

10Mîrîrî kupî Paapaya pe man manni' tînekaremekî'pî weiyu yai, tîpemonkonoyamî', innape tîku'nenanya tapurîto'pe Jesus iipî yai. Mîrîrî yai kure'ne to' esenumenka ipî' taatausinpai. Amîrî'nîkonya nîrî yapurî mîrîrî inkamoro pokonpe, maasa pra innape itekare anna nekaremekî'pî ku'sa'ya'nîkon wenai.

11 Por isso, também não cessamos de orar por vós, para que o nosso Deus vos torne dignos da sua vocação e cumpra com

11Mîrîrî ye'nen anna epîrema sîrîrî amîrî'nîkon pona. Esatî annaya Paapa pî', manni' Paapa amîrî'nîkon yannotîpon

poder todo propósito de bondade e obra de fé,

12 a fim de que o nome de nosso SENHOR Jesus seja glorificado em vós, e vós, nele, segundo a graça do nosso Deus e do SENHOR Jesus Cristo.

2 Tessalonicenses 2

A vinda do Senhor. A revelação da apostasia. O homem da iniquidade

1 Irmãos, no que diz respeito à vinda de nosso SENHOR Jesus Cristo e à nossa reunião com ele, nós vos exortamos

2 a que não vos demovais da vossa mente, com facilidade, nem vos perturbeis, quer por espírito, quer por palavra, quer por epístola, como se procedesse de nós, supondo tenha chegado o Dia do SENHOR.

3 Ninguém, de nenhum modo, vos engane, porque isto não acontecerá sem que primeiro venha a apostasia e seja revelado

tîîpia aako'mamîkonpa. Morî pe amîrî'nîkon kupîiya aapia'nîkon tîntîrî yapisîkonpa kai'ma esatî annaya. Innape Jesus kupîya'nîkon ye'nen, tamî'nawîron morî anku'pai awanîkon. Mîrîrî ye'nen ameruntîrikon ton tîîto'pe Paapaya esatî annaya mîrîrî kupîkonpa.

12Mîrîrî warantî tamî'nawîronkonya Uyepotorîkon Jesus yapurî morî ankupîkon wenai. Moropai ayapurîkon to'ya nîrî ipîkku pe akupî'pîkon mîîkîrîya wenai. Maasa pra Paapaya moropai Uyepotorîkon Jesus Cristoya amîrî'nîkon repa'pî morî ke.

2 Tessalonicenses 2

Paapa Yeyaton Pe Tîwe'sen

1Mîrîrî ye'nen, uyonpayamî', î' kai'ma Uyepotorîkon Jesus Cristo ii'to' weiyu ekareme'nen menukauya sîrîrî. Moropai î' kai'ma iipia epere'nî kupî ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon.

2Maasa pra teesenku'tîi awanîkon yu'se pra anna man, moropai teesi'nî'se awanîkon yu'se pra anna man. Tiaronkonya taa apî'nîkon: —Aasîrî Uyepotorîkon weiyu erepansa' man. Mîrîrî ekaremekî'pî itekare ekareme'nenya —taa to'ya. Moropai tiaronya ekaremekî'pî, Pauloya ekaremekî'pî, taa to'ya ye'nen. Innape kî'ku'tî mîrîrî itekare.

3Tîîse inkamoro ye'kakonya ayenku'tîto'kon pî' teesenku'tîi awanîkon e'pai pra man. Maasa pra Uyepotorîkon ii'to' weiyu eseporî rawîrî, tu'kankon

o homem da iniqüidade, o filho da perdição,

pemonkonyamî' wanî pe man Paapa yewanmîrînenan pe. Maasa pra imaimu yawîrî tîwe'sanon pe pra to' wanî. Moropai tiwin pemonkon iipî pe man, Paapa yeyaton pe tîwe'sen. Tîîse maasa mîîkîrî tî'ka Paapaya pe man.

4 o qual se opõe e se levanta contra tudo que se chama Deus ou é objeto de culto, a ponto de assentar-se no santuário de Deus, ostentando-se como se fosse o próprio Deus.

4Mîîkîrîya tamî'nawîronkon napurî yewanmîrî. Moropai inkamoro yentai tîwanî kai'ma eesenumenka. Mîîkîrî wanî kupî sîrîrî Paapa pe e'pai tamî'nawîron yentai. Paapa pe tîwanîpa kai'ma eereuta kupî sîrîrî Paapa soosirî ta ipata'se' ya', tamî'nawîronkon esa' pe tîwanîpa kai'ma. Mîîkîrîya taa kupî sîrîrî: —Uurî Paapa — taiya kupî sîrîrî.

5 Não vos recordais de que, ainda convosco, eu costumava dizer-vos estas coisas?

5Mîrîrî pî' awenpenatakon pra naatî? Sîrîrî ekaremekî'pîuya pena akore'ta'nîkon wanî yai apî'nîkon.

6 E, agora, sabeis o que o detém, para que ele seja revelado somente em ocasião própria.

6Mîîkîrî pemonkon erepamî akore'ta'nîkon ma'nîpanen moro man. Mîrîrî ye'nen eeseporî pra aako'mamî. Moropai anî' pe awanî epu'tî pî' naatîi. Tîîse mîîkîrî esenpo pe man teesenpoto' pata'pî weiyu yai, eesenpo pe man.

O caráter do homem da iniquidade e a sua derrota

7 Com efeito, o mistério da iniqüidade já opera e aguarda somente que seja afastado aquele que agora o detém;

7Tîîse aasîrî Makui esenyaka'ma ko'mannîpî sîrîrî. Pemonkonyamî'ya Paapa maimu yewanmîrî emapu'tî pî' aako'mamî ama' pe, anî'ya epu'tî pra. Tîîse mîîkîrî ima'napa pî' tîîko'mansenya ima'napa ko'mannîpî sîrîrî, Paapaya tîmo'ka pîkîrî.

8 então, será, de fato, revelado o iníquo, a quem o SENHOR Jesus matará com o

8Mîrîrî tîpo Paapaya imo'kasa' pata'pî ya, mîîkîrî pemonkon, Paapa yeyaton esenpo pe man. Moropai mîîkîrî pemonkon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

sopro de sua boca e o destruirá pela manifestação de sua vinda.

9 Ora, o aparecimento do iníquo é segundo a eficácia de Satanás, com todo poder, e sinais, e prodígios da mentira,

10 e com todo engano de injustiça aos que perecem, porque não acolheram o amor da verdade para serem salvos.

11 É por este motivo, pois, que Deus lhes manda a operação do erro, para darem crédito à mentira,

12 a fim de serem julgados todos quantos não deram crédito à verdade; antes, pelo contrário, deleitaram-se com a injustiça.

Ação de graças e exortação

13 Entretanto, devemos sempre dar graças a Deus por vós, irmãos amados pelo SENHOR, porque Deus vos escolheu desde o princípio para a salvação, pela santificação do Espírito e fé na verdade,

14 para o que também vos chamou mediante o nosso evangelho, para

esenposa' tîpo, Uyepotorîkon Jesus iipî. Mîrîrî yai iwîiya pe man tîmaimu ke. Tamî'nawîrî morî pe tîwe'to' ke tiwinarî ima'tanîpîiya pe man.

9Mîîkîrî pemonkon Paapa yeyaton iipî pe man Makui meruntîri yarakkîrî. Moropai mîîkîrîya tu'kan tera'masen pepîn kupî kupî sîrîrî. Ikupî eserîkan pepîn kupîiya kupî sîrîrî moropai esenumenkanto' kupîiya kupî sîrîrî, pemonkonyamî' yenku'tî ye'ka pe.

10Mîrîrî kupîiya kupî sîrîrî pemonkonyamî' ata'ka'ma'san yenku'tîpa kai'ma imakui'pî pe. Inkamoro esenku'tî maasa pra yairon maimu anetapai pra tîwe'sa'kon wenai. Mîrîrî ye'nen inkamoro pîika'tî Paapaya pepîn.

11Moropai mîrîrî wenai Paapaya ikupî kupî sîrîrî inkamoro seru'ye'kon maimu pî' inna taato'pe to'ya.

12Mîrîrî kupîiya inkamoro taruma'tîpa, maasa pra yairon pî' inna taasa' to'ya pra awanî ye'nen, moropai imakui'pî yapurî pî' to' ko'mansa' ye'nen.

Yairon Yekare Yawîrî Ako'mantî.

13Uyonpayamî', Paapa nîsa'nama'san, —Morî pe man —taa annaya Paapa pî' tîwîrî awenai'nîkon. Maasa pra amîrî'nîkon menka'pî Paapaya e'mai' pe awe'pîika'tîkonpa. Morî Yekaton Wannîya Paapa ton pe amo'ka'pîkon wenai moropai innape yairon ku'sa'ya'nîkon wenai, apîika'tîiya'nîkon.

14Paapaya amîrî'nîkon yanno'pî anna nekaremekî'pî itekare wenai,

alcançardes a glória de nosso SENHOR Jesus Cristo.

15 Assim, pois, irmãos, permanecei firmes e guardai as tradições que vos foram ensinadas, seja por palavra, seja por epístola nossa.

16 Ora, nosso SENHOR Jesus Cristo mesmo e Deus, o nosso Pai, que nos amou e nos deu eterna consolação e boa esperança, pela graça,

17 consolem o vosso coração e vos confirmem em toda boa obra e boa palavra.

2 Tessalonicenses 3

Paulo pede as orações dos tessalonicenses

1 Finalmente, irmãos, orai por nós, para que a palavra do SENHOR se propague e seja glorificada, como também está acontecendo entre vós;

2 e para que sejamos livres dos homens perversos e maus; porque a fé não é de todos.

3 Todavia, o SENHOR é fiel; ele vos confirmará e guardará do Maligno.

Uyepotorîkon Jesus Cristo yarakkîrî ipîkku pe awanîkonpa.

15Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', mîrîrî aneta'pîkon yairon yawîrî ako'mantî. Mîrîrî eta'pîya'nîkon anna nekaremekî'pî wenai moropai anna nîmenuka'pî wenai. Mîrîrî yawîrî ako'mantî.

16Esatî annaya sîrîrî Uyepotorîkon Jesus Cristo pî', moropai Uyunkon Paapa pî'. Manni' uurî'nîkon sa'namatîpon, morî pe awe'to' wenai. Moropai tîwinîpainon tui'sen nîmîkî pî' ko'mannî emapu'tînen, manni' pî' esatî annaya.

17Aatausinpato'kon ton, ameruntîrikon ton tîîto'pe to'ya morî kupî pî' aako'mamîkonpa. Moropai morî pî' eeseurîmakonpa esatî annaya sîrîrî.

2 Tessalonicenses 3

Tîpona To' Epîremato'pe Esatî Pauloya.

1Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', anna pona epîrematî itekare anna nekaremekî'pî etato'pe pemonkonyamî'ya, moropai yapi'to'pe to'ya î' kai'ma amîrî'nîkonya yapisî'pî warantî.

2Moropai epîrematî imakui'san pemonkonyamî' winîpai Paapaya anna pîika'tîto'pe. Maasa pra tamî'nawîronkonya innape itekare ikupî pepîn.

3Tîîse Uyepotorîkon ko'mamî yairî. Mîîkîrîya î' ta'pî tîuya yawîrî ikupî. Amîrî'nîkon kupîiya meruntî ke awanîkonpa. Moropai amîrî'nîkon ko'mannîpîiya morî pe Makui piapai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 Nós também temos confiança em vós no SENHOR, de que não só estais praticando as coisas que vos ordenamos, como também continuareis a fazê-las.

5 Ora, o SENHOR conduza o vosso coração ao amor de Deus e à constância de Cristo.

Exortação à prática de vários deveres cristãos pessoais, sociais e coletivos

6 Nós vos ordenamos, irmãos, em nome do SENHOR Jesus Cristo, que vos aparteis de todo irmão que ande desordenadamente e não segundo a tradição que de nós recebestes;

7 pois vós mesmos estais cientes do modo por que vos convém imitar-nos, visto que nunca nos portamos desordenadamente entre vós,

8 nem jamais comemos pão à custa de outrem; pelo contrário, em labor e fadiga, de noite e de dia, trabalhamos, a fim de não sermos pesados a nenhum de vós;

9 não porque não tivéssemos esse direito, mas por termos em vista oferecer-vos exemplo em nós mesmos, para nos imitardes.

4Anna nekaremekî'pî yawîrî aako'mamîkon mîrîrî. Moropai mîrîrî warantî ikupî pî' aako'mamîkon maasa pra Uyepotorîkonya ikupî epu'tî pî' anna man.
5Moropai Uyepotorîkonya apîika'tîkon yu'se anna wanî yapurîkonpa, moropai tamî'nawîron tui'sen yapîtanîpîkonpa Cristoya yapîtanîpî'pî warantî. Mîrîrî kupî Uyepotorîkonya yu'se anna man.

Enya'ne Pe Tîwe'sen Pî' Eeseurîma.

6Uyonpayamî', Uyepotorî Jesus Cristo maimu pe taa annaya sîrîrî apî'nîkon. Uyonpakon enya'ne'kon piapai atarimatî. Maasa pra inkamoro enya'ne'kon wanî î' kai'ma ayenupa'pîkon annaya yawîrî pra, iko'manpai to' wanî.
7Maasa pra amîrî'nîkonya epu'tî morî pe î' kai'ma akore'ta'nîkon anna ko'mamî'pî yeseru. Mîrîrî kupîya'nîkon e'pai awanî. Maasa pra anna ko'mansa' pra man akore'ta'nîkon enya'ne'kon warantî. Moo teesenyaka'mai pra, anna ko'mamî pra awanî'pî. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.
8Î' esatî pî' anna ko'mansa' pra man anî'kan pî' epe'mîra. Tîîse anna esenyaka'ma'pî moropai anna eke'nepamî'pî anna esenyaka'ma ke. Anna emî'pamî pra wei moropai ewaron kaisarî anna esenyaka'ma'pî anî' pî' anna yekkari ton esatî annaya namai.
9Inna seru' pepîn. Anna yekkari ton esatî annaya e'painon apî'nîkon tîîse esatî annaya pîn. Maasa pra sîrîrî anna yeseru warantî ikupîya'nîkon yu'se anna wanî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 Porque, quando ainda convosco, vos ordenamos isto: se alguém não quer trabalhar, também não coma.

11 Pois, de fato, estamos informados de que, entre vós, há pessoas que andam desordenadamente, não trabalhando; antes, se intrometem na vida alheia.

12 A elas, porém, determinamos e exortamos, no SENHOR Jesus Cristo, que, trabalhando tranqüilamente, comam o seu próprio pão.

13 E vós, irmãos, não vos canseis de fazer o bem.

14 Caso alguém não preste obediência à nossa palavra dada por esta epístola, notai-o; nem vos associeis com ele, para que fique envergonhado.

15 Todavia, não o considereis por inimigo, mas adverti-o como irmão.

16 Ora, o SENHOR da paz, ele mesmo, vos dê continuamente a paz em todas as circunstâncias. O SENHOR seja com todos vós.

10Akore'ta'nîkon anna wanî yai, ankupîkon ton kupî'pî annaya ikupîkonpa. Anî' wanî ya, teesenyaka'mai pra iko'manpai, mîîkîrîya tekkari yonpa pepîn e'pai awanî.

11Sîrîrî pî' anna eseurîma sîrîrî maasa pra akore'ta'nîkon inkamoro ye'kakon enya'ne'kon warantî tîwe'sanon wanî yekare etasa' annaya ye'nen. Î' tîkonekai pra iko'manpai to' wanî tîîse tiaronkon ko'manto' pî' to' eseurîmapîtî ko'mannîpî.

12Inkamoro pî' taa annaya sîrîrî, mîrîrî kupî to'ya namai. Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu pe taa annaya sîrîrî. Tîîse morî pe to' ko'manto'pe tiaronkon pokonpe teesenyaka'makon pî', to' ko'manto'pe teesenyaka'mai neken tekkarikon eporî to'ya.

13Tîîse amîrî'nîkon uyonpayamî', Paapa maimu yawîrî morî kupî pî' ako'mantî teeseta'kai pra.

14Yai pra moro awanî akore'ta'nîkon tîwe'sen mîîkîrî wanî ta'pî annaya yawîrî pra iko'manpai. Mîîkîrî era'matî morî pe î' kai'ma iteseru wanî. Moropai yairî pra awanî ya, iipiapai atarimatî, mîrîrî teseru wenai aweppe'to'pe.

15Tîîse mîîkîrî kî'ku'tî ayeyatonkon pe, tîîse ipanamatî. Ayonpakon panamaya'nîkon warantî ipanamatî.

Paulo Esekaremekî

16Mîîkîrî Paapa, tîîwanmîn esa'ya tîwanmîn tîrî yu'se wai aapia'nîkon. Apona'nîkon tui'sen tamî'nawîron erepamî tanne, tîwîrî rî tîrîiya yu'se wai. Moropai

aapia'nîkon Uyepotorîkon ko'mamî yu'se wai.

A saudação final e a bênção

17 A saudação é de próprio punho: Paulo. Este é o sinal em cada epístola; assim é que eu assino.

17Sîrîrî warantî uyenya ke imenukauya sîrîrî. Tauya apî'nîkon, umaimu man aapia'nîkon. Sîrîrî warantî imenukanen uurî tamî'nawîron ukaaretarî pî'. Sîrîrî umaimu menukauya, uurîya innape imenukasa' epu'tîkonpa.

18 A graça de nosso SENHOR Jesus Cristo seja com todos vós.

18Morî pe Uyepotorîkon Jesus Cristo e'to' wanî aapia'nîkon yu'se wai. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Primeira epístola de Paulo a Timóteo	Primeira Epístola de Paulo a Timóteo
1 Timóteo 1	**1 Timóteo 1**
Prefácio e saudação	**Paulo Nîmenuka Timóteo Pia**
1 Paulo, apóstolo de Cristo Jesus, pelo mandato de Deus, nosso Salvador, e de Cristo Jesus, nossa esperança,	1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî aapia, Timóteo. Uurî wanî Cristo naipontî'pî pe maasa pra Upîika'tînenkon Paapaya ta'pî upî', moropai Cristo Jesus unnîmîkîkonya nîrî ta'pî upî': —Atîkî umaimu ekareme'se. Mîrîrî ye'nen uurî wanî Cristo naipontî'pî pe.
2 a Timóteo, verdadeiro filho na fé, graça, misericórdia e paz, da parte de Deus Pai e de Cristo Jesus, nosso SENHOR.	2Timóteo, amîrî wanî unmu pe pu'kuru, maasa pra innape Cristo kupî'pîya uurî wenai. Apona epîrema sîrîrî. Tauya Paapa, Uyunkon pî', moropai Cristo Jesus uyepotorîkon pî' nîrî: —Tamî'nawîron morî pe awe'to'kon ke Timóteo repatî. Moropai a'noko'pîkon pe era'matî, moropai tîwanmîn tîîtî iipia —tauya.
O ministério de Timóteo em Éfeso. Falsas doutrinas e suas características	**Yairon Pepîn Esenupanto' Pî' Paulo Eseurîma**
3 Quando eu estava de viagem, rumo da Macedônia, te roguei permanecesses ainda em Éfeso para admoestares a certas pessoas, a fim de que não ensinem outra doutrina,	3Pena ese'ma'tî pe Macedônia pona ta'pîuya apî': —Tarî Éfeso po ako'mankî. Moro manni'kan yairon pepîn ke to' yenupa to'ya, inkamoro pî' mîkai inî'rî to' yenupa to'ya namai.
4 nem se ocupem com fábulas e genealogias sem fim, que, antes, promovem discussões do que o serviço de Deus, na fé.	4Ta'pîuya manni' warantî tauya sîrîrî inî'rî, mîkai inkamoro pî' penaronkon tîtamokon yekare rî'pî pî' to' yenupa to'ya namai, to' ese'kon rî'pî pî' to' esenupa namai. Maasa pra Paapa yeseru epu'to'pe to'ya, innape iku'to'pe to'ya, to' pîika'tî to'ya pra awanî. Tîîse to' esiyu'pî'to'pe neken to' yenupa to'ya.
5 Ora, o intuito da presente admoestação visa ao amor que procede de coração puro,	5Tîîse apanamauya see warantî: innape Cristo yekare yairon ku'to'pe to'ya

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

e de consciência boa, e de fé sem hipocrisia.

inkamoro yenupakî. Moropai mîrîrî kupî to'ya ya, imakui'pî ton pra si'ma, yairî to' ko'mamî ya, ne'ne' pe tewankon tîku'se pra, inî' panpî' Paapa yapurî to'ya, moropai innape pu'kuru tonpakon sa'nama to'ya.

6 Desviando-se algumas pessoas destas coisas, perderam-se em loquacidade frívola,

6Tîîse mîrîrî winîpai tiaronkon, inkamoro yonpayamî' atarima'pî, yairon Cristo yekare kupî to'ya pepîn innape. Moropai to' eseurîma ko'mannîpî î' pe pra rî.

7 pretendendo passar por mestres da lei, não compreendendo, todavia, nem o que dizem, nem os assuntos sobre os quais fazem ousadas asseverações.

7Maasa pra epu'tîi'ma pra to' eseurîma, tînepu'tîkon pe pra. Tîîse epu'nen pe tîwe'ku'se to' eseurîma teuren, tîîse epu'tî to'ya pepîn. Mîîwîni tîîse to' anenupapai to' wanî Moisés nurî'tîya yenupanto' pî'.

A lei e os seus objetivos

8 Sabemos, porém, que a lei é boa, se alguém dela se utiliza de modo legítimo,

8Mîrîrî Moisés nurî'tîya yenupanto' epu'tî'nîkon man yairon pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yenupa ya, morî pe awanî, tîîse yapurî epu'tî'nîkon ya.

9 tendo em vista que não se promulga lei para quem é justo, mas para transgressores e rebeldes, irreverentes e pecadores, ímpios e profanos, parricidas e matricidas, homicidas,

9Mîrîrî epu'tî'nîkon e'pai awanî, Moisés nurî'tî pî' Paapaya ekaremekî'pî morîkon yenupato'pe pra, tîîse imakui'san yenupato'pe. Inkamoro Moisés nurî'tîya yenupanto' pureme'nenan yenupato'pe, moropai Paapa maimu pîinamanenan pepîn yenupato'pe, Paapa namanenan pepîn yenupato'pe, moropai Paapa wakîri pe pra tîwe'sanon, imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon yenupato'pe, moropai manni'kan innape Paapa moro awanî ku'nenan pepîn yenupato'pe, moropai pemonkonyamî', tîyunkon, tîsankon wîînenan yenupato'pe, ekaremekî'pîiya.

10 impuros, sodomitas, raptores de homens, mentirosos, perjuros e para tudo quanto se opõe à sã doutrina,

11 segundo o evangelho da glória do Deus bendito, do qual fui encarregado.

A graça e a sua eficácia na experiência do apóstolo Paulo

12 Sou grato para com aquele que me fortaleceu, Cristo Jesus, nosso SENHOR, que me considerou fiel, designando-me para o ministério,

13 a mim, que, noutro tempo, era blasfemo, e perseguidor, e insolente. Mas obtive misericórdia, pois o fiz na ignorância, na incredulidade.

14 Transbordou, porém, a graça de nosso SENHOR com a fé e o amor que há em Cristo Jesus.

10Moropai tiaron no'pî, tînyo yarakkîrî tîwe'sanon, moropai warayo' yarakkîrî taasa'senon nura ku'nenan moropai nura ku'nenan o'ma'kon yarakkîrî taasa'senon yenupato'pe, moropai tîwe'repato'kon ton pemonkon yama'runpanenan yenupato'pe, seru'ye'kon yenupato'pe, moropai tamî'nawîron mîrîrî ye'ka Paapa maimu, yairon esenupanto' yawîrî pra ku'nenan yenupato'pe ekaremekî'pî Paapaya Moisés nurî'tî pî'.

11Sîrîrî itekare Moisés nurî'tîya yenupanto' tauya manni' wanî sîrîrî Jesus Cristo maimu ke panamanto'pe. Sîrîrî ekareme'to'peuya ta'pî Paapaya. Morî amenan itekare, morî pu'kuru Paapa, unapurîkon winîpainon sîrîrî.

Uurî'nîkon Era'ma Paapaya Tî'noko'pî

12Moropai —Morî pe man —tauya Uyepotorîkon Jesus Cristo pî'. Maasa pra meruntî tîrî'pîiya uupia. Moropai tîmaimu rumakauya pepîn epu'tî'pîiya. Mîrîrî ye'nen ukupî'pîiya esenyaka'mato'pe tîmîrî ton pe.

13Tîîse pena eseurîmapîtî'pî imakui'pî pe Jesus winîkîi. Moropai ipemonkonoyamî' taruma'tîpîtî'pîuya. Moropai ekore'mapîtî'pî to' winîkîi. Mîîwîni tîîse uyera'ma'pî Cristoya tî'noko'pî pe. Maasa pra pena mîrîrî imakui'pî ku'pîtî'pîuya epu'tîuya pra awanî ye'nen. Maasa pra innape ikupîuya pîn.

14Mîîwîni tîîse urepa'pî Uyepotorîkonya kure'ne morî pe tîwe'to' ton ke. Mîrîrî ye'nen Cristo kupîuya innape tarîpai,

15 Fiel é a palavra e digna de toda aceitação: que Cristo Jesus veio ao mundo para salvar os pecadores, dos quais eu sou o principal.

16 Mas, por esta mesma razão, me foi concedida misericórdia, para que, em mim, o principal, evidenciasse Jesus Cristo a sua completa longanimidade, e servisse eu de modelo a quantos hão de crer nele para a vida eterna.

17 Assim, ao Rei eterno, imortal, invisível, Deus único, honra e glória pelos séculos dos séculos. Amém!

O bom combate

18 Este é o dever de que te encarrego, ó filho Timóteo, segundo as profecias de que antecipadamente foste objeto: combate, firmado nelas, o bom combate,

19 mantendo fé e boa consciência, porquanto alguns, tendo rejeitado a boa consciência, vieram a naufragar na fé.

moropai yapurîuya ipemonkono pe wanî ye'nen.

15Sîrîrî panamanto' wanî yairon pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkonya innape ikupî eserîke awanî. Tauya see warantî: —Jesus Cristo erepamî'pî sîrîrî pata pona imakui'pî ku'nenan pîika'tîi. A'kî, inkamoro imakui'pî ku'nenan yentai, imakui'pî kupîtîpon pe uurî wanî.

16Tîîse uurî, imakui'san yentainon era'ma'pî Cristoya tî'noko'pî pe. Tîwî ukupîiya pra awanî'pî. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kupîiya pepîn tîwî. Tî'noko'pî pe uyera'ma'pî Cristoya warantî, tiaronkon nîrî era'maiya tî'noko'pî pe. Mîrîrî epu'tî manni'kanya, maasa innape ikupîtonkonya. Moropai ipatîkarî enen tîîko'manto'kon ton eporî to'ya.

17Mîrîrî ye'nen epîrema sîrîrî. —Paapa, tamî'nawîronkon esa' pe awanî ipatîkarî. Aasa'manta ton pepîn amîrî. Eesera'maton pepîn amîrî. Amîrî neken wanî Paapa pe. Ayapurî pemonkonyamî'ya moropai ipîkku pe awanî ekaremekî to'ya ipatîkarî, amém —tauya Paapa pî'.

18Moriya Timóteo, mîrîrî ta'pîuya mîkupîi apî' eseurîma'san Paapa maimu ekareme'nenanya taasa' yawîrî. Meruntî ke e'kî, Makui yentai awanîpa.

19Innape ikupî pî' ako'mankî. Moropai morî kupî pî' ako'mankî, ne'ne' pe ayewan wanî namai. Maasa pra tiaronkonya ikupî pepîn mîrîrî warantî. Tîîse yairon pepîn kupî pî' to' ko'mamî. Mîrîrî ke ne'ne' pe

20 E dentre esses se contam Himeneu e Alexandre, os quais entreguei a Satanás, para serem castigados, a fim de não mais blasfemarem.

1 Timóteo 2

A prática da oração por todos os homens. Um só Mediador

1 Antes de tudo, pois, exorto que se use a prática de súplicas, orações, intercessões, ações de graças, em favor de todos os homens,

2 em favor dos reis e de todos os que se acham investidos de autoridade, para que vivamos vida tranqüila e mansa, com toda piedade e respeito.

3 Isto é bom e aceitável diante de Deus, nosso Salvador,

4 o qual deseja que todos os homens sejam salvos e cheguem ao pleno conhecimento da verdade.

5 Porquanto há um só Deus e um só Mediador entre Deus e os homens, Cristo Jesus, homem,

tewankon kupî to'ya. Mîrîrî ye'nen innape ikupî to'ya pepîn tarîpai. Tîîse yairon pepîn kupî to'ya innape.

20Mîrîrî warantî Paapa winîkîi imakui'pî pe teeseurîmasanon Himeneu, Alexandre. Inkamoro rumaka'pîuya Makui yenya', to' e'taruma'tîto'pe, mîrîrî warantî imakui'pî pe Paapa winîkîi teeseurîmakon pî' to' ko'mamî namai.

1 Timóteo 2

Epîremanto' Pî' Paulo Eseurîma

1Eseurîma sîrîrî ayeserukon ton pî', î' kai'ma soosi ta awanîkon ya ikupîkonpa. E'mai' pe pu'kuru eepîremakon yu'se wanî sîrîrî. Î' itu'se awe'to'kon esatî Paapa pî', mîrîrî tîîsai'ya pî' —Morî pe man, Paapa — ka'tî. Moropai epîrematî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pona.

2Epîrematî pata esa' pe tîwe'sanon reiyamî' pona, tamî'nawîron ipîkku pe tîwe'sanon pona epîrematî morî pe ko'mannîto'pe. Tîîwanmîra ko'mannîto'pe, itu'se Paapa e'to' yawîrî uyeserukon e'to'pe, to' pona epîrematî.

3Mîrîrî warantî ikupî'nîkon ya, morî pe awanî. Paapa, Upîika'tînenkon wakîri pe awanî.

4Maasa pra Paapa wanî tamî'nawîronkon anpîika'tîpai, moropai imaimu wanî yairon pe epu'tî to'ya nîrî yu'se awanî.

5Maasa pra Paapa tiwinan, tiaron iwarainon ton pra awanî. Moropai pemonkon nîrî moro wanî tiwin, morî pe

Paapa yarakkîrî uurî'nîkon ena emapu'tînen, itese' Jesus Cristo mîîkîrî.

6 o qual a si mesmo se deu em resgate por todos: testemunho que se deve prestar em tempos oportunos.

6Mîîkîrî rî e'tîrî'pî tîîwarîrî tîîsa'mantapa tamî'nawîronkon pîika'tîpa kai'ma. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî sa'mantato' ekaremekî'pî Paapaya, manni' tînku'ne'tî'pî weiyu yai, tamî'nawîronkon nepu'tî ton pe. Mîrîrî wenai Paapa wanî tamî'nawîronkon anpîika'tîpai epu'to'pe to'ya.

7 Para isto fui designado pregador e apóstolo (afirmo a verdade, não minto), mestre dos gentios na fé e na verdade.

7Uurî wanî yarimasa' pe, Paapa narima'pî pe Judeuyamî' pepîn yenupanen pe, amenan itekare, yairon innape iku'to' yekare ekareme'nen pe. Inna pî' rî eseurîma sîrîrî, seru'ye' pe wanî pepîn sîrîrî.

Proceder conveniente no culto público

8 Quero, portanto, que os varões orem em todo lugar, levantando mãos santas, sem ira e sem animosidade.

8Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon warayo'kon epîrema yu'se wai pata kaisarî. Imakui'pî tîku'se pra to' epîrema yu'se wai. Moropai tonpakon pî' teekore'mai pra to' epîrema yu'se wai. Tonpakon yarakkîrî teesiyu'pî'se pra to' epîrema yu'se wai.

9 Da mesma sorte, que as mulheres, em traje decente, se ataviem com modéstia e bom senso, não com cabeleira frisada e com ouro, ou pérolas, ou vestuário dispendioso,

9Wîri'sanyamî' nîrî ko'mamî yu'se wanî morî pe teepontîi tîponkon ya', mîîpankon warantî tîwanîkonpa pra. Maasa pra inkamoro mîîpankon wanî morî pe teepontîi, epe'ke'kon tîponkon ya'. Moropai to' atakina tîpu'paikon yari'kutî to'ya ouro ke, pérola ke ema'non pe teesera'makonpa.

10 porém com boas obras (como é próprio às mulheres que professam ser piedosas).

10Mîrîrî warantî pra ikupî wîri'sanyamî'ya yu'se wai. To' pon wenai pra tîîse to' yeseru wenai, tiaronkonya epu'to'pe, morî pe to' ko'mamî. Moropai morî pe tiaronkon yarakkîrî to' yeseru wanî yu'se

11 A mulher aprenda em silêncio, com toda a submissão.

12 E não permito que a mulher ensine, nem exerça autoridade de homem; esteja, porém, em silêncio.

13 Porque, primeiro, foi formado Adão, depois, Eva.

14 E Adão não foi iludido, mas a mulher, sendo enganada, caiu em transgressão.

15 Todavia, será preservada através de sua missão de mãe, se ela permanecer em fé, e amor, e santificação, com bom senso.

1 Timóteo 3

As qualificações dos bispos e dos diáconos

1 Fiel é a palavra: se alguém aspira ao episcopado, excelente obra almeja.

2 É necessário, portanto, que o bispo seja irrepreensível, esposo de uma só mulher, temperante, sóbrio, modesto, hospitaleiro, apto para ensinar;

wai. Morî pe to' ko'mamî e'pai awanî, Paapa yapurînenan pe tîwanîkon ye'nen.

11Moropai wîri'sanyamî' Paapa maimu pî' to' esenupato'pe yu'se wai, moo si'ma, mîî pe pra.

12Tîîse tauya, warayo'kon yenupa wîri'sanyamî'ya yu'se pra wai, to' yentai to' wanî namai. Tîîse wîri'sanyamî' yu'se wai soosi ta moo.

13Maasa pra Adão nurî'tî koneka'pî Paapaya e'mai' pe. Mîîkîrî tîpo Eva nurî'tî koneka'pîiya.

14Moropai Adão yenku'tîsa' Makuiya pra man, tîîse mîîkîrî wîri' yenku'tî'pîiya. Moropai imakui'pî kupî'pî wîri'ya Paapa maimu yawîrî pra.

15Tîîse inkamoro pîika'tî Paapaya imakui'pî yapai, tîmoronkon epu'tî to'ya tîîse tînmukukon yenpo tîuya'nîkon ya. Innape ikupî pî' to' ko'mamî ya, to' pîika'tîiya. Morî pe to' ko'mamî ya moropai tiaronkon sa'nama pî' to' ko'mamî ya, to' pîika'tîiya.

1 Timóteo 3

Soosi Esa' Pe Tîwe'sen Yeseru Pî' Paulo Eseurîma

1Tarîpai eseurîma sîrîrî soosi esa' pe tîwe'sen yeseru pî'. Sîrîrî wanî yairon pe pu'kuru. Anî' esenumenka ya, soosi esa' pe e'pai, mîrîrî morî esenyaka'mato' yu'se mîîkîrî wanî.

2Mîrîrî ye'nen mîîkîrî yeseru e'pai awanî morî pe, tiaronkon eseurîma namai imakui'pî pe iwinîkîi. Mîîkîrî e'pai awanî tiwin tîno'pî yarakkîrî tîwe'sen pe, tiaron

yarakkîrî pra. Tîîwarîrî eetî'nînma e'pai awanî, teseru epu'nen pe. Moropai mîîkîrî e'pai awanî tamî'nawîronkon nînama pe, yairî iteseru wanî wenai. Moropai mîîkîrî yeseru e'pai awanî pemonkonyamî' teerepansenon tîîpia yapi'nen pe morî pe. Moropai mîîkîrîya pemonkonyamî' yenupa e'pai awanî morî pe.

3 não dado ao vinho, não violento, porém cordato, inimigo de contendas, não avarento;

3Mîîkîrî e'pai awanî kure'ne mai' enî'nen pe pra, teetînsen pe pra. Moropai mîîkîrî e'pai awanî tonpa yarakkîrî teekore'masen pe pra. Tîîse mîîkîrî e'pai awanî tamî'nawîronkon yarakkîrî morî pe tîwe'sen pe. Moropai mîîkîrî e'pai awanî teesiyu'pî'sen pe pra tonpa yarakkîrî, î' rî etasa' tîuya pî'. Mîîkîrî e'pai awanî kure'ne tîniru yu'se teeseka'nunkasen pe pra.

4 e que governe bem a própria casa, criando os filhos sob disciplina, com todo o respeito

4Tîîse mîîkîrî e'pai awanî morî pe, tîpemonkonoyamî' ko'mannîpî epu'nen pe. Mîrîrî wenai morî pe tînmukuyamî' panamaiya e'pai awanî. Mîrîrî warantî iteseru wanî wenai, inmukuyamî'ya inama, î' taiya ya to' pî'.

5 (pois, se alguém não sabe governar a própria casa, como cuidará da igreja de Deus?);

5Maasa pra anî' wanî ya, tînmukuyamî' ko'mannî'nen pe pra, î' kai'ma see mîîkîrîya Paapa pemonkonoyamî' ko'mannîpî e'painon? Mîrîrî ye'nen morî pe iteseru era'makî.

6 não seja neófito, para não suceder que se ensoberbeça e incorra na condenação do diabo.

6Amenan pe innape Jesus kupîtîpon pepîn menkakî, soosi esa' pe. Maasa pra amenan menkaya ya, mîîkîrî atapurî e'painon. Tiaron yentai e'pai tîwanî pî' mîî pe awanî. Mîrîrî wenai mîîkîrî taruma'tî Paapaya. Mîrîrî warantî Makui atapurî'pî pena. Moropai Paapaya yenumî'pî. Mîrîrî

7 Pelo contrário, é necessário que ele tenha bom testemunho dos de fora, a fim de não cair no opróbrio e no laço do diabo.

8 Semelhantemente, quanto a diáconos, é necessário que sejam respeitáveis, de uma só palavra, não inclinados a muito vinho, não cobiçosos de sórdida ganância,

9 conservando o mistério da fé com a consciência limpa.

10 Também sejam estes primeiramente experimentados; e, se se mostrarem irrepreensíveis, exerçam o diaconato.

11 Da mesma sorte, quanto a mulheres, é necessário que sejam elas respeitáveis, não maldizentes, temperantes e fiéis em tudo.

warantî awanî namai, amenan pe innape Jesus kupîtîpon kî'tîrîi soosi esa' pe.
7Mîrîrî ye'nen morî pe iteseru era'makî. Innape Jesus ku'nenan pepînya inama e'pai awanî, imakui'pî pe iwinîkîi to' eseurîma namai. Maasa pra imakui'pî pe iteseru wanî ya, imakui'pî pe to' eseurîma. Moropai mîîkîrî ena Makui yenya'. Teseru ku'to'peiya Makuiya yenku'tî. Mîrîrî namai, morî iteseru wanî wenai, innape Jesus ku'nenan pepînya inama e'pai awanî.

Soosi Esa' Tîwe'sen Pîika'tînen Yeseru Pî' Paulo Eseurîma

8Mîrîrî warantî nîrî soosi esa' pe tîwe'sen pîika'tînen yeseru e'pai awanî nîrî morî pe. Yairî mîîkîrî eseurîma e'pai awanî se' tapairî pra. Kure'ne mai' enî'nen pe pra e'pai awanî. Î' rî tama'runpai tîwe'sen pe pra, kure'ne itu'se tîwanî ye'nen.
9Tîîse innape Cristo yekare kupî pî' to' ko'mamî e'pai awanî. Mîrîrî itekare, unepu'tîkon pepîn ekaremekî'pî Paapaya. Innape ikupî pî' to' ko'mamî e'pai awanî, morî pe tewankon wanî epu'tîi'ma, ne'ne' ton pîn, morî tîku'se.
10Mîrîrî ye'nen morî pe to' yeseru era'makî, Timóteo. Innape yairî to' yeseru wanî ya, inkamoro mîkupîi soosi esanon pîika'tînenan pe.
11Wîri'sanyamî' nîrî esenumenka e'pai awanî morî pe. Kure'ne teeseurîmasen pe pra se' tapairî tiaronkon winîkîi. Moropai tîîwarîrî'nîkon to' etî'nînma e'pai awanî. Tamî'nawîrî î' kupî tîuya ya, ikupîiya e'pai awanî yairî tiaronkon tenku'tîi pra.

12 O diácono seja marido de uma só mulher e governe bem seus filhos e a própria casa.

13 Pois os que desempenharem bem o diaconato alcançam para si mesmos justa preeminência e muita intrepidez na fé em Cristo Jesus.

A igreja de Deus, coluna e baluarte da verdade. O grande mistério da piedade

14 Escrevo-te estas coisas, esperando ir ver-te em breve;

15 para que, se eu tardar, fiques ciente de como se deve proceder na casa de Deus, que é a igreja do Deus vivo, coluna e baluarte da verdade.

16 Evidentemente, grande é o mistério da piedade: Aquele que foi manifestado na carne foi justificado em espírito, contemplado por anjos, pregado entre os gentios, crido no mundo, recebido na glória.

12Mîîkîrî soosi esanon pîika'tînen no'pî e'pai awanî tiwin. Mîîkîrî soosi esanon pîika'tînenya tînmukuyamî' ko'mannî pî' e'pai awanî morî pe. Moropai tewî' tawonkon nîrî ko'mannîpîiya e'pai awanî.
13Mîrîrî warantî inkamoro soosi esanon pîika'tînenan esenyaka'mato' wanî ya, morî pe tiaronkonya to' yeseru era'ma yairî to' wanî. Mîrîrî wenai to' nama to'ya. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' meruntî ke inkamoro soosi esanon pîika'tînenan eseurîma emapu'tî to'ya Jesus Cristo yekare pî'.

Pena Epu'sa' Pepîn Pî' Paulo Eseurîma

14Sîrîrî kaareta menukauya aapia, Timóteo, innape Jesus ku'nenan yeseru pî' teeseurîmasen. Mîrîrî pî' eseurîmai itîîpai wai miarî aapia.
15Tîîse erepamî pra uuko'mamî ya, mîrîrî kaaretaya taasa' wenai, epu'tîya î' kai'ma uurî'nîkonya ikupî soosi ta. Uurî'nîkon wanî Paapa pemonkono pe, manni' Paapa, enen tîîko'mansen soosirî pe. Uurî'nîkon wanî imaimu yawîrî tîîko'mansenon pe. Uurî'nîkon wanî innape yairon ku'nenan pe, tiaronkon pemonkonyamî'ya yairon epu'to'pe.
16Unapurîkon esepu'tî pepîn Paapaya yenpo pîkîrî. Unapurîkon wanî uyenupanenkon pe î' kai'ma ko'mannî itu'se Paapa e'to' yawîrî. Maasa pra unapurîkon wanî tiwinan pî' teeseurîmasen pe see warantî: Mîîkîrî esenpo'pî pemonkon pe moropai mîîkîrî pî' Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî. —

Imakui'pî ton pîn mîîkîrî —ta'pîiya ipî'. Moropai mîîkîrî era'ma'pî inserîyamî'ya. Moropai mîîkîrî yekare ekaremekî'pî pemonkonyamî'ya tu'kankon Paapa epu'nenan pepîn pî', pata kaisaronkon pî'. Moropai mîîkîrî yekare eta tîuya'nîkon yai, innape ikupî'pî to'ya. Moropai mîrîrî tîpo, Paapaya ka' pona yarî'pî. Mîîkîrî wanî unapurîkon pe ipîkku pe.

1 Timóteo 4

A apostasia nos últimos tempos

1 Ora, o Espírito afirma expressamente que, nos últimos tempos, alguns apostatarão da fé, por obedecerem a espíritos enganadores e a ensinos de demônios,

2 pela hipocrisia dos que falam mentiras e que têm cauterizada a própria consciência,

3 que proíbem o casamento e exigem abstinência de alimentos que Deus criou para serem recebidos, com ações de graças, pelos fiéis e por quantos conhecem plenamente a verdade;

1 Timóteo 4

Yairon Pepîn Pî' Yenupatonkon Yeseru Pî' Paulo Eseurîma

1Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî aronne see warantî: —Maasa panpî' sîrîrî pata ataretî'ka winîkîi tiaronkon Paapa yapurînenanya yapurî pepîn kupî sîrîrî, irumaka to'ya kupî sîrîrî. Mîrîrî yai tiaronkon Makui poitîrîtonon nenku'tî'san maimu eta to'ya. Mîrîrî pî' “inna” taa to'ya —ta'pî Morî Yekaton Wannîya.

2Inkamoro warayo'kon wanî Makui poitîrîtonon nenku'tî'san pe. Mîrîrî ye'nen seru'ye' pe to' wanî. Mîrîrî seru'ye' pe tîwe'to'kon epu'tî to'ya pepîn tewankon ya', maasa pra kure'ne ikupî pî' to' ko'mamî.

3Inkamoro warayo'konya taa: —No'pîtan wanî morî pe pra —taa to'ya. —Moropai yekkari wanî yonpato' wanî morî pe pra —taa to'ya. Tîîse mîrîrî Paapa nîkupî'pî uyekkarikon pe wanî morî pe ena'to'pe. —Morî pe man —taa e'pai awanî, uurî'nîkon innape Paapa ku'nenanya ena'to'pe, uurî'nîkon yairon epu'nenanya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 pois tudo que Deus criou é bom, e, recebido com ações de graças, nada é recusável,

5 porque, pela palavra de Deus e pela oração, é santificado.

Exortação à fidelidade e à diligência no ministério

6 Expondo estas coisas aos irmãos, serás bom ministro de Cristo Jesus, alimentado com as palavras da fé e da boa doutrina que tens seguido.

7 Mas rejeita as fábulas profanas e de velhas caducas. Exercita-te, pessoalmente, na piedade.

8 Pois o exercício físico para pouco é proveitoso, mas a piedade para tudo é proveitosa, porque tem a promessa da vida que agora é e da que há de ser.

9 Fiel é esta palavra e digna de inteira aceitação.

4Maasa pra Paapa nîkupî'pî wanî morî pe. Yewanmîrî'nîkon e'pai pra awanî. Tîîse yapisî e'pai awanî morî pe. —Morî pe man —taa e'pai awanî.

5Maasa pra Paapa pia morî pe awanî taasai'ya ye'nen, teepîremai yapisî ye'nen.

Yairon Jesus Cristo Poitîrî Pî' Paulo Eseurîma

6Mîrîrî pî' uyonpakon innape Jesus ku'nenan panamaya ya, morî pe ikupîya mîrîrî. Mîrîrî warantî ikupîya ya, Jesus poitîrî pe pu'kuru awanî. Moropai inî' panpî' amîrî ena meruntî ke, mîrîrî yairon esenupanto' kupîya wenai innape, moropai mîrîrî yawîrî aako'mamî wenai.

7Tîîse tauya apî', penaronkon tîtamokon yekarerî'pî pî' teeseurîmasanon eseurîma kîsetai. Maasa pra to' eseurîmato' wanî Paapaya taasa' yawîrî pra, se' tapairî to' eseurîma ko'mannîpî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî ye'ka kîsetai. Tîîse morî kupî pî' ako'mankî. Inî' panpî' eesenupa pî' ako'mankî, itu'se Paapa e'to' yawîrî awanîpa.

8Anî' esenupa ya, î' rî amîi'ne yanunpîtî pî' mîîkîrî esenupa e'painon meruntî ke tîwanîpa. Mîrîrî ye'nen teesenyaka'mato' konekaiya morî pe. Tîîse mîrîrî yentai morî pe awanî, morî kupî pî' aako'mamî ya, itu'se Paapa e'to' yawîrî. Maasa pra mîîkîrî ko'mamî sîrîrî morî pe, moropai sîrîrî tîîko'mamî yentai, maasa aako'mamî ipatîkarî Paapa pia.

9Sîrîrî esenupanto' wanî yairon pe pu'kuru. Mîrîrî kupî eserîke awanî innape tamî'nawîrî uyewankon ke.

10 Ora, é para esse fim que labutamos e nos esforçamos sobremodo, porquanto temos posto a nossa esperança no Deus vivo, Salvador de todos os homens, especialmente dos fiéis.

10Mîrîrî ton pe uurî'nîkon esenyaka'ma sîrîrî umoronkon tepu'se kure'ne, maasa pra anî' pe Paapa wanî epu'tî'nîkon man, mîîkîrî enen tîîko'mansen. Mîîkîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pîika'tîton moropai innape tîku'nenan pîika'tînen epu'tî'nîkon man.

11 Ordena e ensina estas coisas.

11Mîrîrî ye'nen mîrîrî ka'kî to' pî' moropai to' yenupakî.

12 Ninguém despreze a tua mocidade; pelo contrário, torna-te padrão dos fiéis, na palavra, no procedimento, no amor, na fé, na pureza.

12Timóteo, amîrî wanî maasaron pe tîwe'sen pe. Mîîwîni tîîse tamî'nawîronkonya ayeseru era'mato'pe iku'kî. Mîrîrî kupîya wenai apîinamato'pe to'ya. Mîrîrî wenai innape Jesus ku'nenanya ayeseru era'mato'pe eeseurîmato' wenai, ayeseru wenai, tiaronkon sa'namaya wenai, innape Paapa kupîya wenai, nura pe pra ayeseru wanî wenai epu'to'pe to'ya.

13 Até à minha chegada, aplica-te à leitura, à exortação, ao ensino.

13Timóteo, innape Jesus ku'nenan emurukuntî'sanya eta tanne, Paapa maimu erenka pî' aako'mamî yu'se wai, miarî ya erepamî pîkîrî. Mîrîrî Paapa maimu ke to' yenupa pî', to' panama pî' ako'mankî.

14 Não te faças negligente para com o dom que há em ti, o qual te foi concedido mediante profecia, com a imposição das mãos do presbitério.

14Ankupî pe Paapa nekaremekî'pî kî'kupîi aawanmîra. Maasa pra aapia epu'nen tîrî'pîiya ikupîpa. Pena manni'kan Paapa maimu ekareme'nenanya ekaremekî'pî, soosi esanon epîrema yai apu'pai pona tenyakon tîtîse, Paapa esenyaka'mato' kupîpa. Mîrîrî yai ta'pî to'ya: —Amîrî menkasa' Paapaya tîmîrî ton pe eesenyaka'mapa.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Medita estas coisas e nelas sê diligente, para que o teu progresso a todos seja manifesto.

16 Tem cuidado de ti mesmo e da doutrina. Continua nestes deveres; porque, fazendo assim, salvarás tanto a ti mesmo como aos teus ouvintes.

1 Timóteo 5

Os deveres dos pastores para com várias classes de pessoas

1 Não repreendas ao homem idoso; antes, exorta-o como a pai; aos moços, como a irmãos;

2 às mulheres idosas, como a mães; às moças, como a irmãs, com toda a pureza.

Das viúvas

3 Honra as viúvas verdadeiramente viúvas.

4 Mas, se alguma viúva tem filhos ou netos, que estes aprendam primeiro a

15Mîrîrî ye'nen mîrîrî kupî pî' ako'mankî. Mîrîrî kupî pî' aako'mamî ya, morî pe panpî' ayeseru era'ma tamî'nawîronkonya.
16Ayeseru epu'nen pe e'kî, moropai eesenupato' epu'nen pe nîrî. Mîrîrî kupî pî' aako'mamî ya awe'pîika'tî. Moropai ayeseru era'matîponkon moropai etatîponkon nîrî pîika'tîya.

1 Timóteo 5

Innape Jesus Ku'nenan Yeurîmato' Pî' Paulo Eseurîma

1Timóteo, a'yeke'tonon pe tîwe'sanon yarakkîrî eeseurîma ya, morî pe eseurîmakî. To' panamakî ayun warantî to' tîku'se. To' panamakî meruntî ke, to' maimu tîyu'se pra. Moropai maasaronkon warayo'kon yarakkîrî eeseurîma ya, to' yarakkîrî eseurîmakî morî pe nîrî. Inkamoro ku'kî ayakonon warantî.
2Moropai wîri'sanyamî' nîrî, no'santonon yarakkîrî eeseurîma ya, eseurîmakî morî pe. Inkamoro ku'kî asanon warantî, to' panamakî. Moropai wîri'sanyamî' maasaronkon moropai tînyo kenankon yarakkîrî eeseurîma ya nîrî, morî pe eseurîmakî. Inkamoro ku'kî awîrîsitonon warantî to' panamakî. Î' kai'ma to' winîkîi imakui'pî pe teesenumenkai pra to' panamakî.

3Moropai wîri'sanyamî' inyo isa'manta'san pîika'tîya'nîkon yu'se wai, inkamoro ipîika'tînen ton pînon.
4Tîîse manni'kan inyo isa'manta'san tînmuku kenankon, tîpayan kenankon,

exercer piedade para com a própria casa e a recompensar a seus progenitores; pois isto é aceitável diante de Deus.

inkamoro ye'ka pîika'tîya eserîke pra nai. Maasa pra to' munkîyamî'ya, to' payanyamî'ya to' pîika'tî e'pai awanî. Mîrîrî kupî to'ya ya, tîyunkonya tarentanîpî'pîkon miakanma to'ya, tîsankon ko'mannîpî pî'. Mîrîrî wanî morî pe Paapa pia.

5 Aquela, porém, que é verdadeiramente viúva e não tem amparo espera em Deus e persevera em súplicas e orações, noite e dia;

5Tîîse tiaronkon inyo isa'manta'san inmuku, ipayan ton pînon wanî tiwinsarî, ipîika'tînen pra. Inkamoro pîika'tîya'nîkon e'pai awanî. To' yeseru wanî morî pe. Paapa pî' tîîko'manto' ton esatî pî' aako'mamî. Eepîrema wei kaisarî moropai ewaron kaisarî tîpîika'tîto'pe Paapaya kai'ma.

6 entretanto, a que se entrega aos prazeres, mesmo viva, está morta.

6Tîîse tiaron inyo isa'manta'pî nîrî wanî tîwe'pîika'tîto' yu'se pra. Maasa pra itu'se tîwe'to' yawîrî ikupîiya sîrîrî pata yeseru pî' aatausinpa kure'ne. Tîwe'pîika'tîto' ton esatîiya pepîn Paapa pî'. Mîrîrî ye'nen Paapaya mîîkîrî era'ma î' pe pra rî. Isa'manta'pî warantî era'ma Paapaya teuren, enen rî eesepu'tî tanne.

7 Prescreve, pois, estas coisas, para que sejam irrepreensíveis.

7Mîrîrî ye'nen ka'kî, Timóteo, to' pî' î' kai'ma to' nîkupî ton pe ta'pîuya iku'to'pe to'ya. Mîrîrî yawîrî ikupî to'ya ya, morî pe awanî to' winîkîi anî' eseurîma pepîn.

8 Ora, se alguém não tem cuidado dos seus e especialmente dos da própria casa, tem negado a fé e é pior do que o descrente.

8Tîîse anî'ya tonpakon pîika'tî pra awanî ya, tewî' tawonkon pîika'tî pra awanî ya, imakui'pî pe awanî. Teuren Paapa yapurînen pe e'nî taa tanne, ikupîiya pra awanî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî wanî Paapa epu'nenan pepîn yeseru yentai imakui'pî pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Não seja inscrita senão viúva que conte ao menos sessenta anos de idade, tenha sido esposa de um só marido,

9Inkamoro inyo isa'manta'san no'santonon sa'ne ese'kon mîmenukai kaareta pona, Timóteo, to' pîika'tîto'pe soosi tawonkonya. Manni'kan 60 kono' yentainon ikono pî' tîwe'sanon. Manni'kan tiwin ite'ka etiyoma'san eturumakasa' inyo pra.

10 seja recomendada pelo testemunho de boas obras, tenha criado filhos, exercitado hospitalidade, lavado os pés aos santos, socorrido a atribulados, se viveu na prática zelosa de toda boa obra.

10Inkamoro epu'tî tamî'nawîronkonya morî kupî pî' tîwe'sanon pe. Morî pe tînmukukon panamatîpon pe, moropai tiaronkon pemonkonyamî' teerepansenon yapi'nenan pe moropai Jesus nîmo'ka'san pîika'tînen, to' puu ronanen pe awanî teserukon ta. Moropai tîpakkori'tasanon pîika'tînen pe moropai tamî'nawîron morî ku'nen pe awanî epu'tî to'ya. Inkamoro ye'ka ese'kon mîmenukai.

11 Mas rejeita viúvas mais novas, porque, quando se tornam levianas contra Cristo, querem casar-se,

11Tîîse manni'kan tiaronkon inyo isa'manta'san maasa to' tîîse, inkamoro ye'kakon ese'kon kî'tîrîi kaareta pona. Maasa pra inkamoro esenumenka inî'rî niyotapai tîwanîkon pî'. Mîrîrî ye'nen Cristo ton pe esenyaka'mapai tîwe'to'kon yentai, niyotapai to' ena.

12 tornando-se condenáveis por anularem o seu primeiro compromisso.

12Mîrîrî warantî awanî ye'nen, ikupîuya ta'pî tîuya Paapa pî' kupî to'ya pepîn. Mîrîrî wanî morî pe pra.

13 Além do mais, aprendem também a viver ociosas, andando de casa em casa; e não somente ociosas, mas ainda tagarelas e intrigantes, falando o que não devem.

13Inkamoro ye'ka wanî ya, mîrîrî warantî imakui'pî pe awanî. To' asarî ko'mannîpî wîttîkon kaisarî enya'ne pe tîwanîkon ye'nen. Moropai inkamoro esenupa inî' panpî' imakui'pî pî'. Eseurîmaikî pe to' wanî, teeseurîma pî' tîîko'mansen tînepu'tî pepîn pî', eseurîmanpai pra tîîse.

14 Quero, portanto, que as viúvas mais novas se casem, criem filhos, sejam boas donas de casa e não dêem ao adversário ocasião favorável de maledicência.

15 Pois, com efeito, já algumas se desviaram, seguindo a Satanás.

16 Se alguma crente tem viúvas em sua família, socorra-as, e não fique sobrecarregada a igreja, para que esta possa socorrer as que são verdadeiramente viúvas.

Acerca dos presbíteros. Vários conselhos

17 Devem ser considerados merecedores de dobrados honorários os presbíteros que presidem bem, com especialidade os que se afadigam na palavra e no ensino.

18 Pois a Escritura declara: Não amordaces o boi, quando pisa o trigo. E ainda: O trabalhador é digno do seu salário.

14Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka inyo isa'manta'san, maasaronkon niyota yu'se wanî sîrîrî, tînmuku ke to' e'to'pe, moropai tewî'kon ko'mannî'nen pe to' e'to'pe. Mîrîrî warantî to' wanî ya, imakui'pîya to' taruma'tî pepîn. Moropai uwinîkîi'nîkon uyeyatonkon eseurîma pepîn.
15Tîîse tiaronkon inyo isa'manta'san wîri'sanyamî' atarimasa' man ukore'tapai'nîkon, Makui yeseru kupîkonpa.
16Tîîse wîri', innape Jesus ku'nen yewî' ta, tonpa, inyo isa'manta'pî wanî ya, mîîkîrî pîika'tî e'pai awanî. Moropai tonpa pîika'tîiya ye'nen, soosi tawonkonya mîîkîrî pîika'tî pepîn. Tîîse anî' itonpa ton pîn, tiwinsaron sa'ne pîika'tî soosi tawonkonya.

17Innape Jesus ku'nenanya soosi esa' pe tîwe'sanon nama e'pai awanî. Moropai mîîkîrî pîika'tî to'ya e'pai awanî, iipia tîntîrîkon ke. Maasa pra inkamoro esenyaka'ma morî pe itekare ekaremekî pî', moropai innape Jesus ku'nenan yenupa pî'. Mîrîrî ye'nen î' tîrî to'ya e'pai awanî kure'ne panpî' to' pia.
18Maasa pra Paapa maimuya taasa' man see warantî: —Anî' esenyaka'ma ya, tekîn paaka yarakkîrî, mîîkîrîya inta yewa'tî e'pai pra man, tekkari yonpaiya namai. Tîîse teesenyaka'ma tanne, tîwî tekkari yonpato'peiya itu'se tîwanî pîkîrî. *(Dt 25.4)* Moropai inî'rî taiya see warantî: —Teesenyaka'masenya teesenyaka'ma'pî yepe'pî yapisî e'pai awanî. *(Lc 10.7)* ⌞Mîrîrî

warantî soosi esa' pe tîwe'sanonya yapisî e'pai awanî nîrî.」

19 Não aceites denúncia contra presbítero, senão exclusivamente sob o depoimento de duas ou três testemunhas.

19Timóteo, soosi esanon winîkîi teeseurîmasen wanî ya, imaimu kîsetai. Tîîse asakî'nankon eseurîwî'nankon eseurîma ya, inkamoro maimu etakî morî pe. Mîrîrî wanî ya innape, moriya ikonekakî.

20 Quanto aos que vivem no pecado, repreende-os na presença de todos, para que também os demais temam.

20Mîrîrî ye'nen inkamoro imakui'pî kupîtîponkon panamakî tamî'nawîronkonya eta tanne. Mîrîrî wenai imakui'pî anku'pai pra eranne' pe to' yonpayamî' e'to'pe.

21 Conjuro-te, perante Deus, e Cristo Jesus, e os anjos eleitos, que guardes estes conselhos, sem prevenção, nada fazendo com parcialidade.

21Paapaya eta tanne, moropai Jesus Cristoya eta tanne, moropai inserîyamî' Paapa nîmenka'sanya eta tanne, taa pî' uuko'manpîtî apî', tamî'nawîrî iku'kî tauya manni' esenupanto' ku'kî yairî. Inkamoro panamakî tiwin pî' to' tîîse se' kaisarî, e'sentai pra.

22 A ninguém imponhas precipitadamente as mãos. Não te tornes cúmplice de pecados de outrem. Conserva-te a ti mesmo puro.

22Moropai tauya apî', ka'ne' pe teesemi'tapai uyepotorîkon esenyaka'mato' ku'nen ton kî'tîrîi iteseru epu'tîi'ma pra. Soosi esa' pe awe'to'pe ayenya kî'tîrîi ipu'pai pona, iteseru epu'tîya pra awanî tanne. Yai pra imakui'pî iteseru wanî. Mîrîrî ye'nen — Mîîkîrî morî —tawon pe awanî, imakui'pî pe awanî tanne. Mîrîrî wenai imakui'pî pe awanî, mîîkîrî wanî kaisarî. Mîrîrî warantî awanî namai, iteseru era'makî morî pe epu'tîpa. Moropai aawarîrî esera'makî, morî pe awanîpa.

23 Não continues a beber somente água; usa um pouco de vinho, por causa do teu

23Moropai tauya apî', teken pu'kuru tuna enîrî pî' kako'mamîi, tîîse vinho nîrî,

estômago e das tuas freqüentes enfermidades.

24 Os pecados de alguns homens são notórios e levam a juízo, ao passo que os de outros só mais tarde se manifestam.

25 Da mesma sorte também as boas obras, antecipadamente, se evidenciam e, quando assim não seja, não podem ocultar-se.

1 Timóteo 6

Dos senhores e dos servos

1 Todos os servos que estão debaixo de jugo considerem dignos de toda honra o próprio senhor, para que o nome de Deus e a doutrina não sejam blasfemados.

2 Também os que têm senhor fiel não o tratem com desrespeito, porque é irmão; pelo contrário, trabalhem ainda mais, pois ele, que partilha do seu bom serviço, é crente e amado. Ensina e recomenda estas coisas.

mararî neken menîrîi, pri'ya aako'mamîpa, ne'ne' pe ayewan wanî namai. Maasa pra pri'ya pra e'koi amîrî tu'ke ite'ka.

24Tiaronkon pemonkonyamî' nîkupî'pî imakui'pî teesera'masen aronne, ikupî to'ya era'masa' ye'nen. Moropai mîrîrî wenai to' e'taruma'tî, Paapaya to' taruma'tî rawîrî. Tîîse tiaronkon nîkupî'pî esera'ma pepîn aronne, maasa pra ikupî to'ya era'masa' pra awanî ye'nen. Tîîse maasa panpî' eesera'ma, Paapaya to' taruma'tîto' weiyu eseposa' yai.

25Mîrîrî warantî nîrî morî kupî pî' tîwe'sen yeseru esera'ma aronne, tu'kankonya era'ma. Tîîse tiaronkonya ikupî ama' pe. Morî kupî to'ya, eesera'ma pra tîîse. Tîîse maasa panpî' eesera'ma to' nîkupî'pî.

1 Timóteo 6

1Tîkaraiwarîkon yentai to' poitîrîtonon wanî e'pai pra awanî. Tîîse tamî'nawîrî to' maimu yawîrî to' wanî e'pai awanî. Maasa pra inkamoro wanî to' namanenan pe. Mîrîrî warantî ikupî e'pai man, inkamoro yeseru wenai anî' eseurîma namai imakui'pî pe Paapa winîkîi, moropai imaimu esenupanto' winîkîi.

2Moropai manni'kan Paapa yapurînen pe tîwe'sanon to' karaiwarîyamî', inkamoro poitîrîyamî'ya taa e'pai pra awanî: —Uurî Paapa yapurînen moropai ukaraiwarî nîrî Paapa yapurînen nîrî, mîrîrî ye'nen anna wanî e'warantî, e'kaisarî. Mîrîrî ye'nen inamauya pepîn —taiya e'pai pra awanî. Tîîse eesenyaka'ma e'pai awanî morî pe

panpî' mîîkîrî ton pe. Maasa pra mîîkîrî ikaraiwarî wanî innape Jesus ku'nen pe, mîîkîrî tîpoitîrî pîika'tînen pe. Mîrîrî wenai morî pe panpî' eesenyaka'ma e'pai awanî, mîîkîrî ton pe, manni' insa'nama'pî. Timóteo, mîrîrî warantî ikupî pî' to' ko'manto'pe, makai to' pî'.

Os falsos mestres e os perigos da riqueza

3 Se alguém ensina outra doutrina e não concorda com as sãs palavras de nosso SENHOR Jesus Cristo e com o ensino segundo a piedade,

4 é enfatuado, nada entende, mas tem mania por questões e contendas de palavras, de que nascem inveja, provocação, difamações, suspeitas malignas,

5 altercações sem fim, por homens cuja mente é pervertida e privados da verdade, supondo que a piedade é fonte de lucro.

6 De fato, grande fonte de lucro é a piedade com o contentamento.

Yairon Pepîn Pî' Paulo Eseurîma Moropai Ipîkku Pe E'nîto' Pî' Eeseurîma

3Tîîse tiaronkonya tiaron pe to' yenupa ya, inkamoroya yairî Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu wanî kupî pepîn. Maasa pra yairî pra teserukon wanî ye'nen.

4Inkamoro pemonkonyamî' wanî mîrîrî warantî, to' anenupapai mîî pe tîwanîkon ye'nen. Tîîse î' epu'nenan pepîn inkamoro. Tonpakon yu'pî'pai to' wanî. Tîmaimukon wenai inkamoro esiyu'pîtî, moropai to' ekore'ma tu'ka mîrîrî wenai. Mîrîrî warantî to' e'to'ya to' kinmuwato' enepî, to' e'mu'tunpato' enepî. Mîrîrî ye'nen tonpakon maimu kupî to'ya pepîn innape.

5Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka wanî pepîn morî pe, tonpakon yarakkîrî teesiyu'pî'to'kon wenai. To' esenumenkato' ya' morî ton pra awanî. Inkamoro esenumenka mîrîrî: —Paapa esenyaka'mato' pî' e'nî ye'nen ipîkku pe enanto' —kai'ma.

6Tîîse Paapa yeseru ku'to'ya ipîkku pe pemonkon kupî. Imaimu yawîrî ko'mannî ya, ipîkku pe e'nî, î' rî see Paapa winîpainon yapisî pî' —Morî pe man —taa ya, moropai —Inî' panpî' yu'se wai —tîkai pra yapisî ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 Porque nada temos trazido para o mundo, nem coisa alguma podemos levar dele.

8 Tendo sustento e com que nos vestir, estejamos contentes.

9 Ora, os que querem ficar ricos caem em tentação, e cilada, e em muitas concupiscências insensatas e perniciosas, as quais afogam os homens na ruína e perdição.

10 Porque o amor do dinheiro é raiz de todos os males; e alguns, nessa cobiça, se desviaram da fé e a si mesmos se atormentaram com muitas dores.

Apelo para Timóteo

11 Tu, porém, ó homem de Deus, foge destas coisas; antes, segue a justiça, a piedade, a fé, o amor, a constância, a mansidão.

12 Combate o bom combate da fé. Toma posse da vida eterna, para a qual também foste chamado e de que fizeste a boa confissão perante muitas testemunhas.

7Î' kin enepî'pî uurî'nîkonya esenpon yai sîrîrî non pona? Î' ene'sa' pra man. Tarîpai î' yarî uurî'nîkonya kupî sîrîrî non poi? Î' rî yarî pepîn.

8Mîrîrî ye'nen tauya, uyekkarikon wanî ya, moropai uponkon wanî ya, mîrîrî pî' taatausinpai e'nîpai'nîkon, itesa' pe e'nî ye'nen.

9Maasa pra ipîkku pe e'pai tîwe'sanonkon wanî ya, inkamoro ye'kakon enan pî' man imakui'pî ya'. Tîîse mîrîrî itu'se tîwe'to'kon eporî to'ya yai, mîrîrîya to' taruma'tî.

10Maasa pra sîrîrî non po kure'ne temannekon pî' teesenumenkasanonya kure'ne mîrîrî yapurî. Tîîse mîrîrî wanî mîrîrî tamî'nawîron imakui'pî parakon pe. Mîrîrî yu'se tîwanîkon wenai tiaronkon esenumî innape Paapa ku'to' tîuya'nîkon winîpai. Mîrîrî ye'nen to' e'taruma'tî kure'ne.

Timóteo Panama Pauloya

11Tîîse amîrî, Timóteo, Paapa pemonkono pe tîwe'sen. Mîrîrî ye'nen tu'kan mîrîrî ye'kakon yu'se tîwe'sanon kaisarî kasi. Tîîse yairî iku'kî itu'se Paapa e'to' yawîrî. Innape ikupîi'ma, tiaronkon i'noko'makî. Moropai apona teerepansen yapîtanî'kî, imakui'pî tîku'se pra. Morî pe tiaronkon yarakkîrî e'kî, teekore'masen pe pra.

12Meruntî kupî pî' ako'mankî innape ikupîi'ma. Mîrîrî wenai innape eporîya ipatîkarî enen aako'manto' ton. Mîrîrî ton pe Paapaya amîrî menka'pî, manni' yai, innape ikupîya ekaremekî'pîya yai, tu'kankonya ayera'ma tanne.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Exorto-te, perante Deus, que preserva a vida de todas as coisas, e perante Cristo Jesus, que, diante de Pôncio Pilatos, fez a boa confissão,

14 que guardes o mandato imaculado, irrepreensível, até à manifestação de nosso SENHOR Jesus Cristo;

15 a qual, em suas épocas determinadas, há de ser revelada pelo bendito e único Soberano, o Rei dos reis e SENHOR dos senhores;

16 o único que possui imortalidade, que habita em luz inacessível, a quem homem algum jamais viu, nem é capaz de ver. A ele honra e poder eterno. Amém!

Acerca dos ricos

17 Exorta aos ricos do presente século que não sejam orgulhosos, nem depositem a sua esperança na instabilidade da riqueza, mas em Deus, que tudo nos proporciona ricamente para nosso aprazimento;

13Tamî'nawîron ko'manto' ton tîînen Paapaya eta tanne, moropai manni' Jesus Cristo eseurîma'pî Pôncio Pilatos nurî'tî rawîrî si'ma, mîîkîrîya eta tanne, sîrîrîpe tauya apî'.

14—Iku'kî —ta'pîuya kupîya yu'se wanî sîrîrî. Mîrîrî kupî pî' ako'mankî tîwî tîku'se pra, imakui'pî pe awinîkîi tiaronkon eseurîma namai. Ikupî pî' ako'mankî Uyepotorîkon Jesus Cristo enna'poto' weiyu erepamî pîkîrî.

15Paapaya ikupî kupî sîrîrî maasa pra iweiyu ku'ne'tîsa' tîuya ye'nen. Manni' Paapa morî moropai tiwinsaron ipîkku, ipîkkukon reiyamî' yentainon moropai uyesa'kon pe tîwe'sanon yentainon mîîkîrî.

16Mîîkîrî neken wanî ipatîkarî tîîko'mansen pe aasa'manta ton pe pra aako'mamî. Mîîkîrî ko'manto' wanî morî pe, a'ka pe pu'kuru, imakui'pî ton pra. Mîrîrî ye'nen imakui'pî pe si'ma iipia erepannî eserîke pra awanî. Anî'ya Paapa era'masa' pra man. Mîrîrî ye'nen sîrîrî warantî si'ma era'ma pepîn. Mîîkîrî neken yapurî e'pai awanî, taapai'nîkon. Meruntî ke aako'mamî ipatîkarî! Mîrîrî warantî awanî!

17Sîrîrî pata po ipîkku pe yemanne ke tîwe'sanon pî' mîkai, Timóteo. Mîî pe tîwanîkon kai'ma to' wanî namai. Moropai temannekon ataretî'ka pepîn kai'ma to' wanî namai, maasa pra mîrîrî wanî taataretî'kasen pe. Tîîse mîkai to' pî' Paapa neken yapurîto'pe to'ya. Maasa pra mîîkîrî

wanî taatareti'kasen pe pra. Tîîse mîîkîrî wanî tamî'nawîron esa' pe. Mîîkîrîya itîrî uurî'nîkon pia, tu'ke itu'se e'nî pîkîrî, atausinpanto'pe.

18 que pratiquem o bem, sejam ricos de boas obras, generosos em dar e prontos a repartir;

18Morî kupî pî' to' ko'manto'pe, mîkai to' pî', mararî pra tiaronkon pîika'tîto'pe to'ya. Moropai tîwakîrikon pe, î' rî temannekon yonpa tîîto'pe to'ya mîkai.

19 que acumulem para si mesmos tesouros, sólido fundamento para o futuro, a fim de se apoderarem da verdadeira vida.

19Mîrîrî warantî ikupî to'ya ya, maasa mîrîrî yentai yapisî to'ya, taatareti'kasen pepîn. Moropai enen tîîko'manto'kon ton eporî to'ya ipatîkarî.

O conselho final e a bênção apostólica

20 E tu, ó Timóteo, guarda o que te foi confiado, evitando os falatórios inúteis e profanos e as contradições do saber, como falsamente lhe chamam,

20Timóteo, iku'kî ta'pî yawîrî, ikupî pî' ako'mankî tinyaka'mapî'se pra. Tiaronkon eseurîmato' itu'se Paapa e'to' yawîrî pra teeseurîmasen maimu kîsetai. Maasa pra epu'nen pe to' e'ku'sa'kon eseyu'pîtî ya, to' eseurîmato' wanî î' pe pra rî, mîî pe neken to' wanî.

21 pois alguns, professando-o, se desviaram da fé. A graça seja convosco.

21Inkamoro esenku'tî'pî kure'ne morî pe teesenumenkakon kai'ma, mîrîrî ye'nen innape Paapa yapurî to'ya pepîn. Mîrîrî warantî inkamoro atarima'pî Paapa piapai aminke, innape ikupî tîuya'nîkon warantî pra. Apona'nîkon epîrema sîrîrî. Tauya Paapa pî'. —Tamî'nawîron morî pe awe'to' ke to' repakî —tauya Paapa pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Segunda epístola de Paulo a Timóteo	Segunda Epístola de Paulo a Timóteo
2 Timóteo 1	**2 Timóteo 1**
Prefácio e saudação	**Inî'rî Paulo Nîmenuka'pî Timóteo Pia**
1 Paulo, apóstolo de Cristo Jesus, pela vontade de Deus, de conformidade com a promessa da vida que está em Cristo Jesus,	1Uurî Paulo, Jesus Cristo naipontî'pî itu'se Paapa wanî ye'nen. Maasa pra Paapaya ta'pî: —Innape Jesus ku'nenan pia ipatîkarî enen ko'mannîto' tîrîuya —ta'pîiya. Jesus Cristo nîkupî'pî wenai, mîrîrî itekare ekareme'se uyarima'pîiya.
2 ao amado filho Timóteo, graça, misericórdia e paz, da parte de Deus Pai e de Cristo Jesus, nosso SENHOR.	2Timóteo, sîrîrî kaareta menukauya aapia, maasa pra unmu pe amîrî wanî uwakîri pe, innape Jesus Cristo ku'sa'ya ye'nen. Paapa pî' esatîuya, moropai Jesus Cristo Uyepotorîkon pî': —Tamî'nawîrî morî pe awe'to'kon tîîtî. Moropai a'noko'pîkon pe era'matî, tîwanmîn tîîtî —tauya, apona itîîto'pe to'ya.
Ação de graças	**Pauloya Timóteo Panama Yairî Aako'manto'pe.**
3 Dou graças a Deus, a quem, desde os meus antepassados, sirvo com consciência pura, porque, sem cessar, me lembro de ti nas minhas orações, noite e dia.	3Apî' enpenata ya, taapîtîuya Paapa pî', manni' unapurî utamokonya yapurî'pî warantî. Yairî yapurîuya imakui'pî tîku'se pra. Paapa pî' tauya: —Uwakîri pe man, Paapa, Timóteoya innape akupî'pî.
4 Lembrado das tuas lágrimas, estou ansioso por ver-te, para que eu transborde de alegria	4Wei ewaron kaisarî epîrema apona ya, anera'mapai wanî. Maasa pra akaruwa'pî pî' enpenatapî'nî pî' wai. Mîrîrî ye'nen amîrî anera'mapai wanî, Timóteo, atausinpato'pe.
5 pela recordação que guardo de tua fé sem fingimento, a mesma que, primeiramente, habitou em tua avó Lóide e em tua mãe Eunice, e estou certo de que também, em ti.	5Maasa pra innape Jesus ku'nen pe awanî pî' enpenata'pî. E'mai' pe ano' Lóide itese'ya ikupî'pî innape. Mîrîrî tîpo asan Eunice itese'ya ikupî'pî innape. Tarîpai amîrîya nîrî innape ikupî'pî, epu'tî pî' wai.
A prática do zelo, da firmeza e da fidelidade	

6 Por esta razão, pois, te admoesto que reavives o dom de Deus que há em ti pela imposição das minhas mãos.

6Mîrîrî ye'nen mîrîrî Paapa nîtîrî'pî pî' awenpenata yu'se wai. Ikonekakî, amîrî nîkupî ton pe Paapa nîtîrî'pî. Mîrîrî tîrî'pîiya manni' yai Paapa esenyaka'mato' kupîpa apu'pai pona uyenya tîrîuya ne'tîkini yai.

7 Porque Deus não nos tem dado espírito de covardia, mas de poder, de amor e de moderação.

7Mîrîrî ku'kî, maasa pra Morî Yekaton Wannî, Paapa nîtîrî'pî uupia'nîkonya ukupîkon pepîn eranne' pe. Tîîse meruntî ke e'nî emapu'tîiya, moropai tiaronkon sa'nama emapu'tîiya, moropai uuwarîrî'nîkon tîwe'panamai e'nî emapu'tîiya, imakui'pî kupî namai.

8 Não te envergonhes, portanto, do testemunho de nosso SENHOR, nem do seu encarcerado, que sou eu; pelo contrário, participa comigo dos sofrimentos, a favor do evangelho, segundo o poder de Deus,

8Mîrîrî ye'nen teweppe'se pra e'kî Uyepotorîkon yekare pî'. Moropai uurî pî' nîrî teweppe'se pra e'kî uurî atarakkansa' ye'nen, Uyepotorîkon yekare ekaremekîuya wenai. Tîîse meruntî ke yapîtanî'kî, awe'taruma'tî ya itekare ekaremekîya wenai. Awe'taruma'tîto' pî' eranne' pe pra e'kî. Tîîse uurî e'taruma'tî warantî awe'taruma'tî, Paapaya ameruntîri ton tîîsa' ye'nen.

9 que nos salvou e nos chamou com santa vocação; não segundo as nossas obras, mas conforme a sua própria determinação e graça que nos foi dada em Cristo Jesus, antes dos tempos eternos,

9Paapaya uurî'nîkon pîika'tîsa', moropai uyannosai'ya'nîkon morî pe ko'mannîto'pe. Mîrîrî ikupî'pîiya morî unkupî'pîkon wenai pra, tîîse tîîwarîrî morî antîîpai tîwanî ye'nen. Pena pata ekonekasa' pra tîîse, mîrîrî morî tîrî tîuya pî' eesenumenka'pî Jesus Cristo yai.

10 e manifestada, agora, pelo aparecimento de nosso Salvador Cristo Jesus, o qual não só destruiu a morte, como trouxe à luz a vida e a imortalidade, mediante o evangelho,

10Moropai sîrîrî tîrî'pîiya Uyepotorîkon Cristo Jesus iipî wenai. Mîîkîrî Uyepotorîkon ena'pî sa'mantanto' yentai. Mîrîrî wenai iipia enen ko'mannî ipatîkarî. Innape itekare kupî wenai sa'mantan

pepîn. Mîrîrî ye'nen upi'pîkon kata pepîn ipatîkarî.

11 para o qual eu fui designado pregador, apóstolo e mestre

11Mîrîrî yekare ekareme'se umenkasa' Paapaya. Uurî Paapa narima'pî, pemonkonyamî' yenupato'peuya itekare pî'.

12 e, por isso, estou sofrendo estas coisas; todavia, não me envergonho, porque sei em quem tenho crido e estou certo de que ele é poderoso para guardar o meu depósito até aquele Dia.

12Mîrîrî ye'nen teweppe'se pra wai, e'taruma'tî ye'ka pe. E'taruma'tîto' pî' eppepî pepîn, maasa pra Cristo Jesus unapurîkon ku'nen uurî innape. Mîîkîrî epu'nen uurî. Meruntî mîîkîrî. Mîrîrî ye'nen manni' untîrî'pî iipia ko'mannîpîiya tuipî pîkîrî. Mîrîrî epu'tî pî' wai.

13 Mantém o padrão das sãs palavras que de mim ouviste com fé e com o amor que está em Cristo Jesus.

13Yairî itekare ekareme'kî manni' aneta'pî uwinîpai. Ekareme'kî innape Cristo tîku'se, tiaronkon sa'namakî Cristo Jesus nîtîrî'pî ke.

14 Guarda o bom depósito, mediante o Espírito Santo que habita em nós.

14Manni' itekare Paapa nîtîrî'pî ko'mannî'kî tiaronya inyakanma namai tiaron pe. Iko'mannî'kî Morî Yekaton Wannî meruntîri ke. Maasa pra aako'mamî uupia'nîkon.

A situação do apóstolo preso e o procedimento de alguns de seus colaboradores

15 Estás ciente de que todos os da Ásia me abandonaram; dentre eles cito Fígelo e Hermógenes.

15Tamî'nawîronkon innape Jesus Cristo ku'nenan Ásiaponkonya unîmî'pî epu'tî pî' nai. Figelo moropai Hermógenesya nîrî unîmî'pî.

16 Conceda o SENHOR misericórdia à casa de Onesíforo, porque, muitas vezes, me deu ânimo e nunca se envergonhou das minhas algemas;

16Tîîse Onesíforo kaane, tî'noko'pî pe era'ma Paapaya yu'se wai Onesíforo, moropai itonpayamî' nîrî. Maasa pra tu'ke ite'ka uyausinpapîtî'pîiya yairî ma're ena namai. Mîîkîrî eppe'sa' pra man uurî atarakkansa' pî'.

17 antes, tendo ele chegado a Roma, me procurou solicitamente até me encontrar.

18 O SENHOR lhe conceda, naquele Dia, achar misericórdia da parte do SENHOR. E tu sabes, melhor do que eu, quantos serviços me prestou ele em Éfeso.

2 Timóteo 2

Os estímulos no combate da fé e no sofrimento por Cristo

1 Tu, pois, filho meu, fortifica-te na graça que está em Cristo Jesus.

2 E o que de minha parte ouviste através de muitas testemunhas, isso mesmo transmite a homens fiéis e também idôneos para instruir a outros.

3 Participa dos meus sofrimentos como bom soldado de Cristo Jesus.

4 Nenhum soldado em serviço se envolve em negócios desta vida, porque o seu objetivo é satisfazer àquele que o arregimentou.

5 Igualmente, o atleta não é coroado se não lutar segundo as normas.

17Mîîkîrîya teerepansa' yai tarî Roma pona, uurî yuwa'pî mararî pra uyeporî tîuya pîkîrî.

18Mîrîrî ye'nen Uyepotorîkonya mîîkîrî sa'nama yu'se wai, tamî'nawîron aretî'ka tîuya weiyu yai. Mîîkîrî yeseru epu'tî pî' nai morî pe, uurî pîika'tî'pîiya Éfeso po tîwanî yai.

2 Timóteo 2

Jesus Cristo Surarari Pe E'nî

1Moropai amîrî unmu, meruntî ke e'kî umeruntîrikon Jesus Cristo nîtîrî'pî ke.

2Sîrîrî itekare ayenupa'pîuya tu'kankon pemonkonyamî'ya era'ma tanne, mîrîrî aneta'pî uwinîpainon mîrîrî ke tiaronkon yenupakî. Manni'kan warayo'kon innape ikupîtonkon tîrumakai pra yenupakî, tiaronkon yenupato'pe to'ya mîrîrî ke nîrî.

3Awe'taruma'tîto' yapîtanî'kî uurî yarakkîrî si'ma, Jesus Cristo poitîrî pe awanî wenai. Suraraya tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpî manni' warantî yapîtanî'kî.

4Manni' suraraya, taipontînen maimu yawîrî ikupî, tîîwarîron tînkoneka pî' teesenumenkai pra. Taipontînen wakîri pe tîwanîpa ikupîiya.

5Manni' pemonkon teeka'tunsen eka'tumî e'painon teeka'tunto'pe ta'pî yawîrî î' rî yapisîpa kai'ma. Tîîse yawîrî pra eeka'tunsa' ya, mîîkîrîya tînapisî yapisî pepîn e'painon. Mîrîrî warantî nîrî amîrîya iku'kî ta'pî yawîrî ikupî e'pai awanî, Jesus Cristo winîpainon yapisîpa.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 O lavrador que trabalha deve ser o primeiro a participar dos frutos.

6Moropai warayo' umî ya' teesenyaka'masen esenyaka'ma mararî pra tîmoron tepu'se. Moropai mîîkîrîya teesenyaka'ma'pî epetasa' mo'ka tekkari ton e'mai' pe, mîrîrî ton pe teesenyaka'masa' ye'nen. ⌞Mîrîrî warantî amîrî esenyaka'masa' ya, amoron tepu'se, Jesus Cristo winîpainon nîrî yapisîya⌟.

7 Pondera o que acabo de dizer, porque o SENHOR te dará compreensão em todas as coisas.

7Mîrîrî apî' tauya manni' pî' esenumenkakî. Maasa pra mîrîrî pî' eesenumenka ya, Uyepotorîkonya tamî'nawîron epu'tîya emapu'tî.

8 Lembra-te de Jesus Cristo, ressuscitado de entre os mortos, descendente de Davi, segundo o meu evangelho;

8Enpenatakî Jesus Cristo pî', manni' awe'mî'sa'ka'pî pî', manni' Davi paarî'pî pî'. Mîrîrî ekareme'nen itekare ekaremekîuya sîrîrî.

9 pelo qual estou sofrendo até algemas, como malfeitor; contudo, a palavra de Deus não está algemada.

9Sîrîrî ekaremekîuya wenai e'taruma'tî sîrîrî. Tarî wanî sîrîrî ewa'tîsa' pe sa'man ferro ke, manni' pemonkon wîîtîpon yewa'tî to'ya warantî. Tîîse Paapa maimu man yewa'tîsa' pe pra ekareme'to'pe ekareme'nenanya.

10 Por esta razão, tudo suporto por causa dos eleitos, para que também eles obtenham a salvação que está em Cristo Jesus, com eterna glória.

10Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî yapîtanîpîuya tîpemonkono pe Paapa nîmenka'san ton pe. Mîrîrî yapîtanîpîuya maasa pra Jesus Cristoya to' pîika'tîto'pe moropai to' ko'manto'pe ipatîkarî tîîpia morî pe.

11 Fiel é esta palavra: Se já morremos com ele, também viveremos com ele;

11Sîrîrî esenupanto' wanî yairon pe pu'kuru: Jesus Cristo sa'mantasa' wenai, uurî'nîkon sa'mantasa' yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen ko'mannî pe man yarakkîrî.

12 se perseveramos, também com ele reinaremos; se o negamos, ele, por sua vez, nos negará;

12Moropai mîrîrî wenai e'taruma'tînto' yapîtanîpî ya, tamî'nawîronkon esa' pe enan pe man Cristo yarakkîrî nîrî. Tîîse “Unepu'tî pepîn mîîkîrî”, ta'nîkon ya,

13 se somos infiéis, ele permanece fiel, pois
de maneira nenhuma pode negar-se a si
mesmo.

As falsas doutrinas e os falsos crentes. Como corrigi-los

14 Recomenda estas coisas. Dá testemunho
solene a todos perante Deus, para que
evitem contendas de palavras que para
nada aproveitam, exceto para a subversão
dos ouvintes.

15 Procura apresentar-te a Deus aprovado,
como obreiro que não tem de que se
envergonhar, que maneja bem a palavra
da verdade.

16 Evita, igualmente, os falatórios inúteis e
profanos, pois os que deles usam passarão
a impiedade ainda maior.

17 Além disso, a linguagem deles corrói
como câncer; entre os quais se incluem
Himeneu e Fileto.

mîîkîrîya taa nîrî: “Unepu'tîkon pepîn mîîkîrî”, taiya kupî sîrîrî upî'nîkon.
13Moropai yairî e'nî'nîkon pra awanî ya, mîîwîni tîîse Cristo ko'mamî yairî. Maasa pra seru'ye' pe tîwe'sen pepîn mîîkîrî. Î' taasa' tîuya ya, ikupîiya.

Teesenyaka'masen Wanî Paapa Wakîri Pe

14Tiaronkon yenupanenan pe ankupî'san pî' ka'kî sîrîrî unekaremekî'pî. Moropai to' panamakî Paapa rawîrî si'ma, teesiyu'pî'se to' wanî namai tîmaimukon ke. Maasa pra mîrîrî warantî to' wanî ya, morî pe awanî pepîn tiaronkon esenumenkato' taruma'tî to'ya.
15Mîrîrî kupîya yuwakî, tamî'nawîrî Paapa wakîri pe awanîpa. Manni' warayo' teesenyaka'mato' pî' mîîkîrî eppepî pepîn maasa pra teesenyaka'ma epu'tî tîuya ye'nen. Mîrîrî warantî epu'kî morî pe, tamî'nawîronkon panamato'pe yairon Paapa maimu ke, teweppe'se Paapa winîkîi awanî namai.
16Tîîse î' pe pra rî itu'se Paapa e'to' pepîn pî' teeseurîmasanon maimu kîsetai. Maasa pra mîrîrî ye'ka wanî pemonkonoyamî' taruma'tînen pe. To' ataka'ma emapu'tîiya.
17Maasa pra inkamoro ye'kakonya yenupanto' wanî erekî' pe tîwe'sen warantî, ne'ne' pe awanî. Mîrîrî ere'ya itesa' yanî warantî awanî. Asakî'ne to' man, warayo'kon mîrîrî ye'ka pî' yenupatonkon, Himeneu moropai Fileto to' ese'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Estes se desviaram da verdade, asseverando que a ressurreição já se realizou, e estão pervertendo a fé a alguns.

19 Entretanto, o firme fundamento de Deus permanece, tendo este selo: O SENHOR conhece os que lhe pertencem. E mais: Aparte-se da injustiça todo aquele que professa o nome do SENHOR.

20 Ora, numa grande casa não há somente utensílios de ouro e de prata; há também de madeira e de barro. Alguns, para honra; outros, porém, para desonra.

21 Assim, pois, se alguém a si mesmo se purificar destes erros, será utensílio para honra, santificado e útil ao seu possuidor, estando preparado para toda boa obra.

18Inkamoroya yairî tîwe'to'kon rumakasa' man. Yairon pepîn pî' tiaronkon yenupasa' man. Aasîrî Paapaya isa'manta'san pîmî'sa'ka'pî kai'ma to' yenupasa' to'ya. Mîrîrî ye'nen to' yaka'masa' to'ya man, innape yairon kupî to'ya pra awanî temapu'tîi.

19Tîîse Paapa maimu wanî yairon pe pu'kuru tîîko'mansen pe. Wîttî yanraki' nîrî yu'na'tîsa' itu'na meruntî ke aako'manto'pe. Mîrîrî warantî Paapa maimu wanî meruntî ke aako'mamî. See warantî awe'menukasa' mîrîrî: —Uyepotorîkonya tîmîrî ton pe tîwe'sanon epu'tî. *(Nm 16.5)* Moropai awe'menukasa' nîrî: —Manni'kan Jesus pî' Uyepotorî kon taawonanya yairî pra tîwe'to'kon rumaka e'pai awanî, inî'rî ikupî tîuya'nîkon namai. Mîrîrî warantî ko'mannî yairî, mo'tan pepîn.

20Ipîkku pe tîwe'sen yewî' kure'nan ta awanî pisakon Teken pra ouro pe moropai prata pe awanî pepîn, tîîse awanî yei konekasa' moropai non ka'sa' nîrî. Tîîse mîrîrî kore'ta wanî tiaron pensa tînapurî pe imenka'pî. Ipîkku pe tîwe'sen erepansa' yai mîrîrî ourokon, pratokon yapurîiya. Tîîse yei konekasa' moropai non ka'sa' yapurîiya wei kaisarî.

21Mîrîrî ye'nen Paapa ton pe anî' esenyaka'mato'pe, nura pe tîwe'to' rumaka e'pai awanî, morî kupî pî' aako'mamîpa. Mîrîrî pisakon, ouro ka'sa' yapurî to'ya warantî, Paapaya mîîkîrî yapurî ipîkku pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

22 Foge, outrossim, das paixões da mocidade. Segue a justiça, a fé, o amor e a paz com os que, de coração puro, invocam o SENHOR.

22Mîrîrî ye'nen itu'se maasaronkon e'to' imakui'pî tîpîinamai pra ako'mankî. Tîîse yairon kupî pî' ako'mankî, innape ikupî pî' ako'mankî. Tiaronkon sa'nama pî' ako'mankî, moropai Paapa yapurî pî' ako'mankî. Moropai tîîwanmîra ako'mankî morî pe tîîko'mansenon pokonpe. Uyepotorîkon winîpai tîwe'pîika'tîto'kon ton esa'nenan pokonpe ako'mankî.

23 E repele as questões insensatas e absurdas, pois sabes que só engendram contendas.

23Pakkokon se' tapairî teeseurîmasanon yarakkîrî kîseurîmai. Eseurîma ya, esiyu'pî'nîto' eseporî. Maasa pra î' taa tîuya'nîkon epu'tî to'ya pepîn. Mîrîrî ye'nen kîseurîmai to' yarakkîrî.

24 Ora, é necessário que o servo do SENHOR não viva a contender, e sim deve ser brando para com todos, apto para instruir, paciente,

24Maasa pra Uyepotorîkon poitîrî pe tîwe'sen esiyu'pîtî e'pai pra man. Tîîse mîîkîrî e'pai awanî morî pe teekore'masen pe pra. Morî pe pemonkonyamî' yenupanen pe e'pai awanî. Taatasi'sirunpasen pe pra e'pai awanî î' etasa' tîuya pî'.

25 disciplinando com mansidão os que se opõem, na expectativa de que Deus lhes conceda não só o arrependimento para conhecerem plenamente a verdade,

25Tîîse mîîkîrîya itekare anetapai'nîkon pepîn yeurîma e'pai awanî tînîn pî'. Maasa pra mîrîrî wenai Paapaya to' enpenatato' ton tîrî yai pra. Mîrîrî tîpo innape ikupî to'ya.

26 mas também o retorno à sensatez, livrando-se eles dos laços do diabo, tendo sido feitos cativos por ele para cumprirem a sua vontade.

26Moropai esenku'tî'san pe pra to' ena. Maasa pra Makuiya to' yenku'tî'pî. Uurî'nîkonya kamo ye'marî ta iwîto' ton tîrî yai, aronne itîrî pepîn tîîse tenonse tîtîsen, kamoya era'ma namai. Mîrîrî warantî Makuiya teseru ku'to'pe uyenku'tîkon. Mîrîrî ye'nen inkamoro mo'kato'pe itenya yapai itekare ekaremekî e'pai awanî to' pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

2 Timóteo 3

Os males e as corrupções dos últimos dias

1 Sabe, porém, isto: nos últimos dias, sobrevirão tempos difíceis,

2 pois os homens serão egoístas, avarentos, jactanciosos, arrogantes, blasfemadores, desobedientes aos pais, ingratos, irreverentes,

3 desafeiçoados, implacáveis, caluniadores, sem domínio de si, cruéis, inimigos do bem,

2 Timóteo 3

Jesus Ii'to' Weiyu Winîkîi Sa'me Ena

1Timóteo, sîrîrî tauya pî' epu'kî. Maasa panpî' Jesus ii'to' winîkîi sa'me pu'kuru awanî pe man mîrîrî yai.

2Sa'me awanî maasa pra teetî'nînmakon pî' pemonkonyamî' wanî kupî sîrîrî tîîwarîrî'nîkon. Sa'me awanî maasa pra pemonkonyamî' eseka'nunka kupî sîrîrî kure'ne tîniru yu'se tîwanîkon pî'. Mîrîrî yu'se to' eseka'nunka mararî pra, maasa pra mîî pe tîwanîkonpa kai'ma to' eseka'nunka. Mîî pe tîwanîkon ye'nen, to' eseurîma mararî pra tîpî'nîkon epu'nen pe tîwanîkon pî'. Sa'me awanî maasa pra to' eseurîma imakui'pî pe tiaronkon pemonkonyamî' winîkîi. Sa'me awanî maasa pra —Morî pe man —taa to'ya pepîn tonpakon pî', moropai Paapa pî' nîrî taa to'ya pepîn. Tîîse tîîwarîrî'nîkon tîîko'mamîkon pî' to' ko'mamî. Sa'me awanî maasa pra to' munkîyamî' wanî pepîn tîyunkon maimu yawîrî. Sa'me awanî maasa pra Paapa nama to'ya pepîn kupî sîrîrî.

3Sa'me awanî maasa pra tonpakon sa'namato' ton pra to' wanî. Î' ta'pî tîuya'nîkon tonpakon pî' mana'poka to'ya pepîn sa'me to' wanî. Imakui'pî pe tiaronkon esenumenka emapu'tî to'ya tonpakon winîkîi. Inkamoro etî'nînma pra awanî teserukon pî'. Inkamoro wanî sokoro' pe tîwe'sanon pe. Mîrîrî ye'nen inkamoroya morî yewanmîrî, itu'se pra to'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

wanî. Tonpakon yenku'tînenan pe to' wanî.

4 traidores, atrevidos, enfatuados, mais amigos dos prazeres que amigos de Deus,

4Sa'me awanî maasa pra î' kupî to'ya teesenumenkai pra, yairon to' esenumenkato' ton pra awanî. Tiaronkon yentai epu'nen pe tîwanîkon pî' to' esenumenka. Kure'ne tarî taatausinpato'kon pî' to' atausinpa Paapa pî' taatausinpakon yentai.

5 tendo forma de piedade, negando-lhe, entretanto, o poder. Foge também destes.

5Tîîse taa to'ya: “Paapa yapurînenan anna” taa to'ya tîntakon ke neken, tewankon ya' yapurî ye'ka pe pra. Mîrîrî ye'nen inkamoro ye'ka kore'ta kasi.

6 Pois entre estes se encontram os que penetram sorrateiramente nas casas e conseguem cativar mulherinhas sobrecarregadas de pecados, conduzidas de várias paixões,

6Inkamoro ewomî pe man tiaronkon kore'ta. Mîrîrî yai wîri'sanyamî', a'tu'mîra to' yewan tîwe'sanon yenku'tî to'ya kupî sîrîrî. Maasa pra to' esewankono'ma'pî imakui'pî kupî tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen, to' yenku'tî to'ya teserukon ke. To' panama to'ya moropai innape to' maimu kupî to'ya teesenku'tîi.

7 que aprendem sempre e jamais podem chegar ao conhecimento da verdade.

7Inkamoro wîri'sanyamî' ko'mamî yairon itekare eta pî', ipî' to' esenupa teuren tîîse innape ikupî to'ya eserîke pra awanî imakui'pî anku'pai tîwanîkon ye'nen.

8 E, do modo por que Janes e Jambres resistiram a Moisés, também estes resistem à verdade. São homens de todo corrompidos na mente, réprobos quanto à fé;

8Inkamoro warayo'konya yairon pî' yenupanto' yewanmîrî manni'kan Janes moropai Jambres nurî'tî Moisésya tenupato'kon yewanmîrî'pî warantî. Maasa pra to' esenumenkato' ton pra awanî. Moropai innape yairon maimu kupî to'ya pepîn. Mîrîrî ye'nen tîwe'pîika'tîto'kon eporî to'ya pepîn.

9 eles, todavia, não irão avante; porque a
sua insensatez será a todos evidente, como
também aconteceu com a daqueles.

Paulo elogia a Timóteo por sua firmeza e o exorta a permanecer leal à verdade

10 Tu, porém, tens seguido, de perto, o
meu ensino, procedimento, propósito, fé,
longanimidade, amor, perseverança,

11 as minhas perseguições e os meus
sofrimentos, quais me aconteceram em
Antioquia, Icônio e Listra, – que variadas
perseguições tenho suportado! De todas,
entretanto, me livrou o SENHOR.

12 Ora, todos quantos querem viver
piedosamente em Cristo Jesus serão
perseguidos.

13 Mas os homens perversos e impostores
irão de mal a pior, enganando e sendo
enganados.

A inspiração, valor e utilidade das Santas Escrituras

9Tîîse inkamoro ko'mamî kupî pepîn sîrîrî
mîrîrî kupî pî'. Maasa pra
tamî'nawîronkonya to' nîkupî'pî epu'tî
kupî sîrîrî yairon pe pra awanî. Mîrîrî
warantî Moisés nurî'tîya tîpanamato'kon
yewanmîrîtîponkon esepu'tî'pî.

Tiwin Kono'pî Pe Pauloya Timóteo Panama.

10Tîîse amîrî, pemonkonyamî'
panamatou'ya epu'nen, uyeseru epu'nen
amîrî. Uuko'mamî'pî yeseru, î' yu'se wanî,
moropai î' kai'ma innape ikupî'pîuya
moropai teekore'masen pe pra wanî
epu'nen amîrî. Pemonkonyamî'
sa'namanen pe wanî epu'nen amîrî.
Moropai upona teerepansen
yapîtanîpî'pîuya epu'nen amîrî.
11Tiaronkonya utaruma'tî'pî epu'nen
amîrî. Moropai e'taruma'tî'pî epu'nen
amîrî. Tamî'nawîrî î' e'kupî'pî Antioquia
cidaderî po wanî yai, Icônio po wanî yai,
Listra po wanî yai, kure'ne utaruma'tîto'
yapîtanîpî'pîuya epu'nen amîrî. Tîîse
tamî'nawîron winîpai Uyepotorîya
umo'ka'pî epu'nen amîrî.
12Tamî'nawîronkon Jesus Cristo maimu
yawîrî iko'manpai'nîkon ko'mamî kupî
sîrîrî tîwe'taruma'tîi, Jesus pemonkono pe
tîwanîkon ye'nen.
13Tîîse manni'kan imakui'san
warayo'konya, moropai yairon pepîn pî'
yenupanenanya pemonkonyamî' yenku'tî
ko'mannîpî inî' panpî' teesenku'tîi.

14 Tu, porém, permanece naquilo que aprendeste e de que foste inteirado, sabendo de quem o aprendeste

15 e que, desde a infância, sabes as sagradas letras, que podem tornar-te sábio para a salvação pela fé em Cristo Jesus.

16 Toda a Escritura é inspirada por Deus e útil para o ensino, para a repreensão, para a correção, para a educação na justiça,

17 a fim de que o homem de Deus seja perfeito e perfeitamente habilitado para toda boa obra.

2 Timóteo 4

A fidelidade e o zelo na pregação

1 Conjuro-te, perante Deus e Cristo Jesus, que há de julgar vivos e mortos, pela sua manifestação e pelo seu reino:

2 prega a palavra, insta, quer seja oportuno, quer não, corrige, repreende,

14Tîîse amîrî, Timóteo, yairon kupî pî' ako'mankî, manni' eesenupa'pî pî'. Innape ikupî'pîya maasa pra mîrîrî pî' ayenupatîponkon epu'tî pî' nai innape to' wanî yairî.

15Moropai more pe awanî'pî pata pai sîrîrî Paapa maimu e'menukasa' pî' eesenupa'pî. Mîrîrî epu'tîya wenai epu'nen pe akupîiya. Mîrîrî wenai innape Cristo Jesus kupî'pîya. Mîrîrî ye'nen awe'pîika'tîsa' epu'tîya.

16Maasa pra tîmaimu menuka warayo'konya emapu'tî'pî Paapaya tamî'nawîrî. Mîrîrî ye'nen morî pe awanî uurî'nîkon yenupanen pe yairon pî'. Morî pe awanî uyako'menkanen pe nîrî. Morî pe awanî yairon kupî pî' ko'mannî emapu'tînen pe.

17Mîrîrî warantî sîrîrî Paapa maimu man tîpemonkono yenupanen pe. Mîrîrî wenai tamî'nawîrî morî kupî pî' aako'mamî, tiaronkon pîika'tî pî', maasa pra ipî' teesenupasa' ye'nen.

2 Timóteo 4

1Paapaya era'ma tanne, moropai Jesus Cristoya era'ma tanne, ankupî ton ekaremekîuya sîrîrî. Maasa pra Cristo enna'po kupî sîrîrî tamî'nawîronkon esa' pe tîwanîpa. Mîrîrî yai taiya kupî sîrîrî anî' wanî morî pe, anî' wanî imakui'pî pe taiya kupî sîrîrî to' pî', pemonkonyamî' enenankon pî' moropai isa'manta'san pî'.

2Mîrîrî ye'nen yairon esenupanto' ekaremekî pî' ako'mankî tîîtî'napanse pra, pemonkonyamî' anetapainokon pî'

exorta com toda a longanimidade e doutrina.

moropai anetapainokon pepîn pî' nîrî. Eseurîmakî inkamoro imakui'pî kupî pî' tîwe'sanon pî' to' tî'napanto'pe. Tîîse to' yausinpakî moropai inkamoro yenupakî morî pe to' ko'manto'pe, teeseta'kai pra.

3 Pois haverá tempo em que não suportarão a sã doutrina; pelo contrário, cercar-se-ão de mestres segundo as suas próprias cobiças, como que sentindo coceira nos ouvidos;

3Sîrîrî kupî pî' ako'mankî, maasa pra maasa panpî' yairon esenupanto' anetapai pra pemonkonyamî' ena kupî sîrîrî. Inkamoroya tu'ke tenupanenkon ton yuwa kupî sîrîrî î' anetapai to' wanî etakonpa, moropai itu'se tîwe'to'kon yawîrî ikupîkonpa.

4 e se recusarão a dar ouvidos à verdade, entregando-se às fábulas.

4Mîrîrî ye'nen inkamoroya yairon esenupanto' rumaka kupî sîrîrî inkamoroya tenupato'kon etakonpa kai'ma. Tîîse mîrîrî to' yenupato' to'ya wanî î' pe pra rî, panton pe neken awanî.

5 Tu, porém, sê sóbrio em todas as coisas, suporta as aflições, faze o trabalho de um evangelista, cumpre cabalmente o teu ministério.

5Tîîse amîrî, tîwarî e'kî tamî'nawîrî tui'sen pî' teesenumenkai. Sa'man yapîtanî'kî. Tiaronkon pî' itekare ekareme'kî. Tamî'nawîron ankupî ton ku'kî tîwî tîku'se pra.

O apóstolo prevê o seu martírio

6 Quanto a mim, estou sendo já oferecido por libação, e o tempo da minha partida é chegado.

6Tarîpai tarî uuko'manto' atareti'ka sîrîrî. Umînî ikamouya pe wai. Mîrîrî ke Paapa repauya manni'kanya tîwukukon ke Paapa repa'pî warantî.

7 Combati o bom combate, completei a carreira, guardei a fé.

7Tamî'nawîronkon pokonpe unkupî ton pe ta'pî Paapaya ku'sau'ya wai. Mîrîrî ye'nen yaretî'kasau'ya sîrîrî, manni' teeka'tunsenya teeka'tunto' yaretî'ka warantî. Moropai innape pu'kuru Paapa kupî pî' uuko'mansa' wai sîrîrî tîpose.

8 Já agora a coroa da justiça me está guardada, a qual o SENHOR, reto juiz, me dará naquele Dia; e não somente a mim,

8Tarîpai uurî ton pe ikonekasa' yapisîuya kupî sîrîrî. Manni' warayo' teeka'tumî yaretî'katîponya tîîpia to' nîtîrî yapisî

mas também a todos quantos amam a sua vinda.

warantî uupia Uyepotorîkon nîtîrî yapisîuya maasa pra yairî imaimu yawîrî uuko'mansa' ye'nen. Mîîkîrî pemonkonyamî' yenunnen, yaironya itîrî tui'sa' weiyu yai. Moropai uupia neken itîrîiya pepîn, tîîse tamî'nawîronkon tînîmîkî pî' tîwe'sanon tîwakîrikon pe, taatausinpai, inkamoro pia nîrî itîrîiya.

O apóstolo abandonado pelos homens, não por Deus

9 Procura vir ter comigo depressa.

10 Porque Demas, tendo amado o presente século, me abandonou e se foi para Tessalônica; Crescente foi para a Galácia, Tito, para a Dalmácia.

11 Somente Lucas está comigo. Toma contigo Marcos e traze-o, pois me é útil para o ministério.

12 Quanto a Tíquico, mandei-o até Éfeso.

13 Quando vieres, traze a capa que deixei em Trôade, em casa de Carpo, bem como os livros, especialmente os pergaminhos.

14 Alexandre, o latoeiro, causou-me muitos males; o SENHOR lhe dará a paga segundo as suas obras.

15 Tu, guarda-te também dele, porque resistiu fortemente às nossas palavras.

Tîîpia Timóteo Ii'to'pe Pauloya Esatî

9Ka'ne' panpî' aaipî yuwakî, Timóteo, tarîwaya uupia.

10Maasa pra Demasya unîmî'pî. Mîîkîrî atausinpa'pî kure'ne sîrîrî pata yeseru pî'. Mîrîrî ye'nen attî'pî man Tessalônica cidaderî pona. Moropai Crescente nîrî wîtî'pî man Galácia pata pona. Moropai Tito wîtî'pî man nîrî Dalmácia pata pona.

11Tîîse Lucas neken man uyarakkîrî. Mîrîrî ye'nen tauya apî'. Aaipî yai, Marcos yuwakî ayarakkîrî enepîpa. Maasa pra mîîkîrîya upîika'tî tarî esenyaka'mato' pî'.

12Tîîse Tíquico yarima'pîuya wai miarî ya', Éfeso cidaderî pona.

13Aaipî yai Trôade cidaderî po, Carpo yewî' ta unîmî'pî uya'san menepîi. Moropai ukaaretarîkon menepîi. Ipîkku pe manni' paaka pi'pî ikonekasa' yu'se wai.

14-15Timóteo, tîwarî mîsi' Alexandre pî', manni' ferro pî' teesenyaka'masen. Mîîkîrî man kure'ne îri pe itekare unekaremekîkon winîkîi. Uwinîkîi imakui'pî kupî'pîiya mararî pra. Tîîse mîîkîrî taruma'tî Uyepotorîkonya pe man imakui'pî inkupî'pî wenai.

16 Na minha primeira defesa, ninguém foi a meu favor; antes, todos me abandonaram. Que isto não lhes seja posto em conta!

17 Mas o SENHOR me assistiu e me revestiu de forças, para que, por meu intermédio, a pregação fosse plenamente cumprida, e todos os gentios a ouvissem; e fui libertado da boca do leão.

18 O SENHOR me livrará também de toda obra maligna e me levará salvo para o seu reino celestial. A ele, glória pelos séculos dos séculos. Amém!

As saudações finais e a bênção

19 Saúda Prisca, e Áqüila, e a casa de Onesíforo.

20 Erasto ficou em Corinto. Quanto a Trófimo, deixei-o doente em Mileto.

21 Apressa-te a vir antes do inverno. Êubulo te envia saudações; o mesmo fazem Prudente, Lino, Cláudia e os irmãos todos.

16E'mai' pe pemonkonyamî' esanon rawîrî wanî yai uyeseru pî' eseurîma'pî. Mîrîrî yai tiwinsarî wanî'pî, anî' tiaron upîika'tînen ton pra. Tamî'nawîronkonya upîika'tî pîn, tîwî ukupî'pî to'ya. Tîîse mîrîrî wenai Paapaya to' taruma'tî yu'se pra wai tîîse tîîwanmîra to' nîkupî'pî kupîiya yu'se wai.
17Tîîse tiwinsarî wanî pîn. Maasa pra Uyepotorî wanî'pî uyarakkîrî. Mîîkîrîya umeruntîri ton tîrî'pî. Meruntî ke itekare pî' eseurîmato'pe inî' panpî' tamî'nawîronkon Judeuyamî' pepîn neta ton pe. Moropai mîîkîrîya umo'ka'pî nari' yapai kaikusi mata pia tîwe'sen mo'ka warantî umo'ka'pîiya.
18Mîîkîrî rî Uyepotorîya upîika'tî ko'mannîpî tamî'nawîron imakui'pî winîpai. Moropai mîîkîrîya uyarî tîpata ya', ka' pona. Mîîkîrî yapurî pî' ko'mannîpai'nîkon man ipatîkarî. Sîrîrî warantî yapurî e'pai man.

Paulo Esekaremekî

19Timóteo, umaimu man Áquila pia moropai ino'pî Priscila pia nîrî. Moropai umaimu man nîrî uyonpakon Onesíforo pia moropai tamî'nawîrî ipemonkonoyamî' pia.
20Uyonpakon Erasto nîmî'pîuya Coríntio cidaderî po. Moropai Trófimo nîmî'pîuya Mileto po, maasa pra pri'ya pra eenasa' wanî'pî.
21Timóteo, aaipî yuwakî uupia ka'ne' pe panpî', kono'pîtî e'sara'tî rawîrî. Uyonpakon man tarî uupia. Êubulo, moropai Prudente moropai Lino moropai Cláudia, inkamoroya tîmaimukon yarima

aapia moropai tamî'nawîronkon tiaronkonya nîrî tîmaimukon yarima aapia.

22 O SENHOR seja com o teu espírito. A graça seja convosco.

22Timóteo, tauya Paapa pî': —Iipia ako'mankî, Paapa, tauya. —Moropai tamî'nawîrî morî pe awe'to' tîîkî to' pia, tauya ipî'. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Tito 1

Prefácio e saudação

1 Paulo, servo de Deus e apóstolo de Jesus Cristo, para promover a fé que é dos eleitos de Deus e o pleno conhecimento da verdade segundo a piedade,

2 na esperança da vida eterna que o Deus que não pode mentir prometeu antes dos tempos eternos

3 e, em tempos devidos, manifestou a sua palavra mediante a pregação que me foi confiada por mandato de Deus, nosso Salvador,

4 a Tito, verdadeiro filho, segundo a fé comum, graça e paz, da parte de Deus Pai e de Cristo Jesus, nosso Salvador.

Deveres e qualificações dos ministros

5 Por esta causa, te deixei em Creta, para que pusesses em ordem as coisas restantes,

Epístola de Paulo a Tito

Tito 1

Pauloya Imenuka Tito pî'

1Uurî Pauloya sîrîrî kaareta menuka sîrîrî. Paapa poitîrî pe wanî, moropai Jesus Cristo naipontî'pî pe wanî. Uyarima'pîiya Paapa nîmo'ka'san pia innape Jesus ku'to'pe to'ya, Paapa maimu yairon epu'to'pe to'ya moropai imaimu yawîrî to' ko'manto'pe uyarima'pîiya.

2Mîrîrî ton pe uyarima'pîiya. Maasa pra innape ikupî wenai enen ko'mannî kupî ye'nen ipatîkarî. Mîrîrî epu'tî pî' man maasa pra pena pata ekonekasa' pra tîîse Paapaya ta'pî: —To' ko'mamî pe man ipatîkarî enen uupia —ta'pîiya. Paapa mîîkîrî seru'ye' pepîn. Mîrîrî ye'nen inîmîkî pî' ko'mannî.

3Mîrîrî itekare anekareme'pai Paapa enasa' ya, ekaremekî me'po'pîiya. Mîrîrî itekare ekareme'se uyarima'pî mîîkîrî Paapa, upîika'tînenkonya.

4Sîrîrî kaareta yarimauya sîrîrî aapia, Tito. Amîrî wanî unmu pe pu'kuru maasa pra innape Jesus ku'sa'ya ikupî'pîuya warantî. Apona epîrema sîrîrî. Paapa pî' esatîuya: —Mîîkîrî Tito era'makî morî pe, tîîwanmîra awe'to'pe, moropai tamî'nawîron morî pe awe'to' ke irepakî. Mîrîrî warantî tauya Uyunkon Paapa pî', moropai Jesus Cristo upîika'tînenkon pî'.

Tito Esenyaka'mato' Creta Wono Po

5Amîrî pokonpe wanî yai, esenyaka'ma'pî tîîse aretî'kauya pra wanî'pî. Mîrîrî ye'nen amîrî nîmî'pîuya Creta po yaretî'kapa.

bem como, em cada cidade, constituísses presbíteros, conforme te prescrevi:

Mîrîrî yai ta'pîuya apî': —Innape Jesus ku'nenan era'manen pe warayo'kon mo'kakî pata kaisarî Creta wono po — ta'pîuya. Mîrîrî ye'nen manni'kan morî pe iteseru tîwe'sanon ta'pîuya yawîrî to' mo'kakî.

6 alguém que seja irrepreensível, marido de uma só mulher, que tenha filhos crentes que não são acusados de dissolução, nem são insubordinados.

6Innape Jesus ku'nenan era'manen e'pai awanî morî pe ipî' anî' eseurîma namai imakui'pî pe iwinîkîi. Tiwin tîno'pî kenan e'pai awanî, inmukuyamî' e'pai awanî innape Jesus ku'nenan pe. Moropai anî'ya "imakui'pî ku'nenan mîîkîrî munkîyamî'", taa eserîke pra awanî. Tîyun, tîsan maimu yawîronkon pe e'pai to' wanî, imakui'pî pe anî' eseurîma namai to' pî'.

7 Porque é indispensável que o bispo seja irrepreensível como despenseiro de Deus, não arrogante, não irascível, não dado ao vinho, nem violento, nem cobiçoso de torpe ganância;

7Paapa esenyaka'mato' pî' mîîkîrî wanî. Mîrîrî ye'nen morî pe iteseru e'pai awanî, ipî' tiaronkon eseurîma namai imakui'pî pe. Mîî pe pra e'pai awanî, sokoro' pe pra e'pai awanî, teetînsen pe pra e'pai awanî. Eekore'ma pra e'pai awanî, temanne ton yu'se tîwanî ye'nen tiaronkon yenku'tîiya e'pai pra awanî.

8 antes, hospitaleiro, amigo do bem, sóbrio, justo, piedoso, que tenha domínio de si,

8Tîîse morî pe pemonkonyamî' teerepansenon tîîpia yapisîiya e'pai awanî, morî Paapa yeseru era'ma tîuya pî' taatausinpasen pe e'pai awanî, imakui'pî era'ma tîuya pî' pra. Morî pe awe'panama e'pai awanî imakui'pî kupî tîuya namai. Tonpayamî' winîkîi imakui'pî kupîiya pra e'pai awanî tîîse itu'se Paapa e'to' yawîrî aako'mamî e'pai awanî.

9 apegado à palavra fiel, que é segundo a doutrina, de modo que tenha poder tanto

9Innape yairon esenupanto' kupîiya e'pai awanî meruntî ke teesenupa'pî yawîrî. Mîrîrî warantî tiaronkon

para exortar pelo reto ensino como para convencer os que o contradizem.

meruntîtannîpîiya yairon esenupanto' yenupa tîuya wenai. Moropai Paapa maimu yu'sankon pepîn yako'menkaiya e'pai awanî, yairî pra to' e'to' pî'.

Os falsos mestres e as falsas doutrinas

10 Porque existem muitos insubordinados, palradores frívolos e enganadores, especialmente os da circuncisão.

10Maasa pra tu'ke pemonkonyamî' anî' anetapai'nîkon pepîn se' tapairî to' eseurîmapîtî, tiaronkon yenku'tî to'ya. Arinîke to' man, Judeuyamî' yeseru yawîrî tîwe'sanon kore'ta.

11 É preciso fazê-los calar, porque andam pervertendo casas inteiras, ensinando o que não devem, por torpe ganância.

11Inkamoro tiaronkon yenupa'pî, to' ko'mamî yairî pra. Tiaronkon yewî'kon tawonkon yenku'tî to'ya tamî'nawîrî. To' yenupa to'ya tîniru yapi'to'pe to'ya tiaronkon tenku'tîi. Mîrîrî wenai tu'ke tonpakon atarima emapu'tî to'ya Jesus piapai. Mîrîrî ye'nen to' pî' taa me'poya e'pai awanî, mîrîrî kupî to'ya namai inî'rî.

12 Foi mesmo, dentre eles, um seu profeta, que disse: Cretenses, sempre mentirosos, feras terríveis, ventres preguiçosos.

12Maasa pra tiwinan to' yonpa ipîkku teeseurîmasen nurî'tîya ta'pî: —Creta ponkon seru'ye'kon, o'ma'kon warainokon, enya'ne'kon, entamo'kapai neken to' wanî kure'ne, teesenyaka'mai pra —ta'pîiya.

13 Tal testemunho é exato. Portanto, repreende-os severamente, para que sejam sadios na fé

13Iseruku pepîn mîrîrî. Mîrîrî ye'nen to' yako'menkakî meruntî ke, innape Jesus ku'to'pe to'ya yairî.

14 e não se ocupem com fábulas judaicas, nem com mandamentos de homens desviados da verdade.

14To' yako'menkakî tîpantonikon tîpîinamai pra to' e'to'pe, Paapa maimu yu'san pepîn nekaremekî'pî tîpîinamai pra to' e'to'pe.

15 Todas as coisas são puras para os puros; todavia, para os impuros e descrentes, nada é puro. Porque tanto a mente como a consciência deles estão corrompidas.

15Maasa pra morî pe anî' yewan wanî ya, morî pe aako'manto' wanî tamî'nawîrî. Tîîse nura pe anî' yewan wanî ya, moropai innape Paapa kupîiya pra awanî ya, tamî'nawîrî aako'manto' wanî nîrî nura pe.

16 No tocante a Deus, professam conhecê-lo; entretanto, o negam por suas obras; é por isso que são abomináveis, desobedientes e reprovados para toda boa obra.

Nura pe mîîkîrî esenumenkato' wanî ye'nen tamî'nawîron era'maiya nura pe.
16“Paapa epu'nenan anna”, taapîtî to'ya teuren. Tîîse imakui'pî to' nîkupî'pî wenai, tamî'nawîronkonya epu'tî, Paapa epu'tî to'ya pepîn. Tewanmakon pe Paapa nîkupî kupî to'ya, Paapa maimu yuuku to'ya pepîn. Mîrîrî ye'nen tiwin kin morî kupî to'ya pepîn.

Tito 2

Os deveres das várias classes de pessoas crentes

1 Tu, porém, fala o que convém à sã doutrina.

2 Quanto aos homens idosos, que sejam temperantes, respeitáveis, sensatos, sadios na fé, no amor e na constância.

3 Quanto às mulheres idosas, semelhantemente, que sejam sérias em seu proceder, não caluniadoras, não escravizadas a muito vinho; sejam mestras do bem,

4 a fim de instruírem as jovens recém-casadas a amarem ao marido e a seus filhos,

Tito 2

Yairon Esenupanto'

1Tîîse amîrî Tito, pemonkonyamî' yenupakî yairon esenupanto' pî'.
2A'yeke'tonon panamakî teetînsen pe to' wanî namai, tepu'se to' e'to'pe, tîpona'nîkon tui'sen kupî to'ya namai. To' panamakî to' pî' tiaronkon eseurîma namai imakui'pî pe. Tîîse morî pe to' yeseru e'to'pe to' panamakî, innape Jesus ku'to'pe to'ya, tiaronkon sa'namato'pe to'ya to' panamakî. Mîrîrî wenai tîpona'nîkon tui'sen yapîtanî'to'pe to'ya to' panamakî.
3Mîrîrî warantî no'santonon panamakî, morî pe to' ko'manto'pe Paapa nama pî'. Imakui'pî pe to' eseurîma namai tiaronkon pî', kure'ne mai' enîrî to'ya namai. Mîrîrî warantî to' panamakî tiaronkon wîri'sanyamî' maasaronkon panpî' yenupato'pe to'ya, morî pî' to' panamakî.
4Mîrîrîya wîri'sanyamî' maasaronkon panpî' yenupato'pe to'ya, tînyokon sa'namato'pe to'ya, moropai tînmukukon sa'namato'pe to'ya, to' panamakî. Tîîwarîrî'nîkon to' etî'nînmato'pe,

teserukon tepu'se to' ko'manto'pe, to' panamakî.

5 a serem sensatas, honestas, boas donas de casa, bondosas, sujeitas ao marido, para que a palavra de Deus não seja difamada.

5Tînyokon pî' neken to' atausinpato'pe tiaron pî' pra, tewî'kon ta to' esenyaka'mato'pe mîrîrî poro tuutîi pra, morî pe eranmîra to' ko'manto'pe, tînyokon maimu yawîrî to' ko'manto'pe. Mîrîrî warantî to' ko'manto'pe, imakui'pî pe tiaronkon eseurîma namai Paapa maimu winîkîi, to' panamakî.

6 Quanto aos moços, de igual modo, exorta-os para que, em todas as coisas, sejam criteriosos.

6Mîrîrî warantî warayo'kon, maasaronkon nîrî panamakî tîîwarîrî'nîkon to' etî'nînmato'pe teserukon tepu'se.

7 Torna-te, pessoalmente, padrão de boas obras. No ensino, mostra integridade, reverência,

7Amîrî nîrî tamî'nawîrî yairon kupî pî' ako'mankî, tiaronkonya ayera'mato'pe moropai ankupî'pî warantî iku'to'pe to'ya. Tepu'se to' panamakî seru'ye' pra.

8 linguagem sadia e irrepreensível, para que o adversário seja envergonhado, não tendo indignidade nenhuma que dizer a nosso respeito.

8Yairî to' yeurîmakî, “Iseruku mîrîrî”, taa to'ya namai. Apî', “Yairon pepîn mîrîrî”, taa to'ya namai. Yairon pe eeseurîma ya, inkamoro ayeyatonon eppepî eserîke awanî, maasa pra apî' to' eseurîma eserîke pra awanî imakui'pî pe.

9 Quanto aos servos, que sejam, em tudo, obedientes ao seu senhor, dando-lhe motivo de satisfação; não sejam respondões,

9Moropai tîkaraiwarîkon poitîrîtonon pe tîwe'sanon panamakî. Tîkaraiwarîkon maimu yawîrî to' e'to'pe, tamî'nawîrî itu'se awe'to' yawîrî to' e'to'pe imaimu tîyu'pî'se to' wanî namai.

10 não furtem; pelo contrário, dêem prova de toda a fidelidade, a fim de ornarem, em todas as coisas, a doutrina de Deus, nosso Salvador.

10To' panamakî tîkaraiwarîkon yemanne yama'runpa to'ya namai, tîîse morî pe tîkaraiwarîkon yemanne ko'mannî'to'pe to'ya. Mîrîrî wenai to' nîkupî era'ma tamî'nawîronkonya morî pe. Mîrîrî ye'nen Paapa, upîika'tînenkon pî' yenupanto' eta to'ya nîrî morî pe.

Os gloriosos benefícios da graça salvadora de Cristo

11 Porquanto a graça de Deus se manifestou salvadora a todos os homens,

12 educando-nos para que, renegadas a impiedade e as paixões mundanas, vivamos, no presente século, sensata, justa e piedosamente,

13 aguardando a bendita esperança e a manifestação da glória do nosso grande Deus e Salvador Cristo Jesus,

14 o qual a si mesmo se deu por nós, a fim de remir-nos de toda iniqüidade e purificar, para si mesmo, um povo exclusivamente seu, zeloso de boas obras.

15 Dize estas coisas; exorta e repreende também com toda a autoridade. Ninguém te despreze.

Tito 3

A obediência às autoridades. A salvação pela graça leva às boas obras

1 Lembra-lhes que se sujeitem aos que governam, às autoridades; sejam

11Mîrîrî warantî innape Jesus ku'nenan ko'mamî e'pai awanî maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' anpîika'tîpai tîwanî pî' Paapa esekaremekî'pî. Jesus Cristo yarimasai'ya wenai, epu'tî î' kai'ma uurî'nîkon sa'nama'pîiya, moropai uurî'nîkon pîika'tî'pîiya.

12Mîrîrî ye'nen imakui'pî unkupîkon rumakapai'nîkon man. Imakui'pî anku'pai pra e'nîpai'nîkon man. Tîîse morî pe ko'mannîpai'nîkon tîwe'panamai, imakui'pî kupî'nîkon namai. Yairî Paapa maimu yawîrî ko'mannîpai'nîkon man.

13Mîrîrî warantî iku'pai'nîkon, uurî'nîkon ko'mamî tanne Jesus iipî nîmîkî pî', manni' Jesus unapurîkon, kure'nan upîika'tînenkon.

14Tîîwarîrî aasa'manta'pî uurî'nîkon ye'mapa kai'ma tamî'nawîron imakui'pî kore'tapai, moropai morî pe uurî'nîkon ronapa tîmîrî ton pe e'nîto'pe, morî ku'to'pe taatausinpai.

15Mîrîrî unekaremekî'pî ke to' yenupakî. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yeurîmakî meruntî ke. To' yako'menkakî, to' panamakî, to' yenupanen pe e'kî, amîrî tîpîinamai pra to' ko'mamî namai.

Tito 3

Innape Jesus Ku'nenan Yeseru Ton

1Innape Jesus ku'nenan yenpenatanî'kî, tesa'kon pe tîwe'sen manni' ipîkku pe tîwe'sen maimu yawîrî to' e'to'pe morî

obedientes, estejam prontos para toda boa obra,

anku'pai to' e'to'pe inkamoro tesa'kon ton pe.

2 não difamem a ninguém; nem sejam altercadores, mas cordatos, dando provas de toda cortesia, para com todos os homens.

2To' yenpenatanî'kî imakui'pî pe to' eseurîma namai, tiaronkon yarakkîrî, to' esiyu'pîtî namai, sokoro' pe to' wanî namai, eranmîra to' e'to'pe, morî pe to' e'to'pe tiaronkon pokonpe to' yenpenatanî'kî.

3 Pois nós também, outrora, éramos néscios, desobedientes, desgarrados, escravos de toda sorte de paixões e prazeres, vivendo em malícia e inveja, odiosos e odiando-nos uns aos outros.

3Pena innape Jesus kupî rawîrî pakko pe uurî'nîkon wanî'pî, anî' anetapai pra e'nî'pî. Esenku'tînsa' wanî'pî, imakui'pî pî' eseka'nunka'nî'pî, uwakîrikon pe imakui'pî kupî'pî uurî'nîkonya. Tiaronkon uyonpakon mu'tunpa'pî. To' yemanne yu'se e'nî wenai kinmuwanî'pî. Tiaronkon wanî'pî uyewanmakon pe ipîra moropai uurî'nîkon kupî'pî tiaronkonya nîrî tewanmakon pe.

4 Quando, porém, se manifestou a benignidade de Deus, nosso Salvador, e o seu amor para com todos,

4Tîîse mîrîrî ye'ka pe e'nî tanne, Paapaya upîika'tînenkonya usa'nama'pîkon.

5 não por obras de justiça praticadas por nós, mas segundo sua misericórdia, ele nos salvou mediante o lavar regenerador e renovador do Espírito Santo,

5Moropai upîika'tî'pîiya'nîkon, imakui'pî yapai umo'ka'pîiya'nîkon. Morî unkupî'pîkon wenai upîika'tîiya pra awanî'pî. Tîîse kure'ne tî'noko'pî pe uurî'nîkon era'ma'pîiya. Mîrîrî ye'nen upîika'tî'pîiya'nîkon. Morî Yekaton Wannîya umakuyikon rona'pî moropai uurî'nîkon yenpo'pîiya enenan pe e'nîto'pe Paapa winîkîi. Moropai amenan uyeserukon ton yeka'ma'pîiya morî pe ko'mannîto'pe.

6 que ele derramou sobre nós ricamente, por meio de Jesus Cristo, nosso Salvador,

6Mîîkîrî Morî Yekaton Wannî yarima'pî Paapaya upîika'tîto'peiya'nîkon, Jesus Cristo upîika'tînenkon nîkupî'pî wenai.

7 a fim de que, justificados por graça, nos tornemos seus herdeiros, segundo a esperança da vida eterna.

8 Fiel é esta palavra, e quero que, no tocante a estas coisas, faças afirmação, confiadamente, para que os que têm crido em Deus sejam solícitos na prática de boas obras. Estas coisas são excelentes e proveitosas aos homens.

9 Evita discussões insensatas, genealogias, contendas e debates sobre a lei; porque não têm utilidade e são fúteis.

10 Evita o homem faccioso, depois de admoestá-lo primeira e segunda vez,

11 pois sabes que tal pessoa está pervertida, e vive pecando, e por si mesma está condenada.

As recomendações particulares. As saudações finais. A bênção

12 Quando te enviar Ártemas ou Tíquico, apressa-te a vir até Nicópolis ao meu encontro. Estou resolvido a passar o inverno ali.

13 Encaminha com diligência Zenas, o intérprete da lei, e Apolo, a fim de que não lhes falte coisa alguma.

7Morî pe tîwanî ye'nen, “Yairon pe awanîkon tarîpai”, taasa' Paapaya wanî'pî upî'nîkon, î' rî morî kupî pra tîîse. Mîrîrî ta'pîiya enen ko'mannîto'pe tîîpia ipatîkarî. Mîrîrî nîmîkî pî' ko'mannî.

8Ayenku'tîuya pepîn. Innape tauya sîrîrî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî unekaremekî'pî ke to' yenupakî innape Jesus ku'nenan pî', morî kupî pî' to' ko'manto'pe. Maasa pra mîrîrî unekaremekî'pî wanî morî pe pu'kuru. Moropai tamî'nawîronkon pîika'tîiya.

9Tîîse teesiyu'pî'se pra ako'mankî tiaronkon yarakkîrî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî', utamokon ese'kon rî'pî pî'. Maasa pra î' pe pra rî esiyu'pî'nîto' wanî. Mîrîrî wanî imakui'pî pe. Mîrîrî tîpîinamai pra e'kî.

10Esiyu'pî'nî emapu'tînen moro awanî ya akore'ta'nîkon, mîîkîrî yeurîmakî. Moropai amaimu yuukuiya pra awanî ya, inî'rî yeurîmakî. Mîrîrî tîpo, yuukuiya pra aako'mamî ya, tîwî nîsi. Inî'rî mîîkîrî yarakkîrî kasarîi.

11Maasa pra imakui'pî ku'nen mîîkîrî. Paapa maimu pîinamaiya pepîn. Imakui'pî inkupî'pî wenai eesepu'tî.

Tiwinano'pî Pe Tito Panamaiya

12Aapia Ártemas ou Tíquico yarimasau'ya yai, mattîi Nicópolis po eseponîto'pe. Maasa pra miarî Nicópolis po kono' aniwa'kapai wai.

13Pemonkonyamî' ton pe teeseurîmasen Zenas moropai Apolo pîika'tîkî. To' ataponka ko'mannîpî. Mîrîrî ye'nen î' yu'se to' wanî ya, itîîkî, î' ton pra to' wanî namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Agora, quanto aos nossos, que aprendam também a distinguir-se nas boas obras a favor dos necessitados, para não se tornarem infrutíferos.

15 Todos os que se acham comigo te saúdam; saúda quantos nos amam na fé. A graça seja com todos vós.

14Uyonpakon innape Jesus ku'nenanya morî kupî e'pai awanî. Tîwe'taruma'tîsanon pîika'tî to'ya e'pai awanî. Mîrîrî kupî tîuya'nîkon pî' to' esenupa e'pai awanî, morî pe tiaronkon pîika'tîto'pe to'ya, moropai î' ton pra tîwanîkon namai, to' esenyaka'ma e'pai awanî, enya'ne pe pra.

15Tarîpai tauya apî'nîkon. Tamî'nawîronkon uupiawonkon maimu man aapia. Anna maimu man uyonpayamî' innape Jesus ku'nenan pia, aapiawonkon pia. Anna sa'namanenan inkamoro. Moropai epîrema sîrîrî apona. Tauya Paapa pî': —Tamî'nawîrî morî pe awe'to' tîîkî to' pia —tauya Paapa pî'. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Filemom 1

Prefácio e saudação

1 Paulo, prisioneiro de Cristo Jesus, e o irmão Timóteo, ao amado Filemom, também nosso colaborador,

2 e à irmã Áfia, e a Arquipo, nosso companheiro de lutas, e à igreja que está em tua casa,

3 graça e paz a vós outros, da parte de Deus, nosso Pai, e do SENHOR Jesus Cristo.

Ação de graças

4 Dou graças ao meu Deus, lembrando-me, sempre, de ti nas minhas orações,

5 estando ciente do teu amor e da fé que tens para com o SENHOR Jesus e todos os santos,

6 para que a comunhão da tua fé se torne eficiente no pleno conhecimento de todo bem que há em nós, para com Cristo.

Epístola de Paulo a Filemom

Filemom 1

1Uurî Paulo nîmenuka'pî sîrîrî. Uurî atarakkannîto' yewî' tawon, Cristo Jesus yekare ekaremekîuya wenai. Uyonpakon Timóteo yarakkîrî si'ma, kaareta menuka annaya sîrîrî. Mîrîrî kaareta yarima annaya aapia, Filemom. Amîrî wanî anna wakîri pe, moropai Paapa ton pe teesenyaka'masen pe awanî anna warantî.
2Moropai Áfia nîrî pia yarima annaya. Uyonpa pe mîîkîrî wanî, uwîrisi warantî. Moropai Arquipo pia nîrî kaareta yarima annaya. Mîîkîrî wanî anna warantî, mararî pra teesenyaka'masen pe Cristo esenyaka'mato' pî'. Moropai ayewî' ta Paapa yapurîi teeperepî'senon pia nîrî sîrîrî kaareta yarima annaya.
3Moropai morî ke arepakon Paapaya yu'se wai. Moropai tîîwanmîra awe'to'kon tîrîiya yu'se wai. Mîrîrî warantî Uyepotorîkon Jesus Cristoya nîrî itîrî yu'se wai.

4-5Paapa yarakkîrî eseurîma ko'mannîpî amîrî ton pe. Tauya see warantî: —Paapa, morî pe man. Uwakîri pe man maasa pra innape Jesus ku'nen Filemom taapîtî tiaronkonya. Moropai apemonkonoyamî' sa'namanen mîîkîrî, taa to'ya nîrî —tauya Paapa pî'.
6Mîrîrî ye'nen, innape ikupîya ye'nen, tiaronkon pî' itekare ekaremekî pî' aako'mamî yu'se wai. Mîrîrî warantî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

ekaremekîya ya, morî Paapa nîtîrîkon epu'tîya. Uurî'nîkon ton pe itîîsai'ya, Cristo pia e'nî ye'nen.

7 Pois, irmão, tive grande alegria e conforto no teu amor, porquanto o coração dos santos tem sido reanimado por teu intermédio.

7Moropai, uyonpa, atausinpasa' wanî tiaronkon sa'namaya ye'nen. Paapa pemonkonoyamî' yausinpaya kure'ne.

Paulo intercede em favor de Onésimo

Pauloya Filemom Esatî Onésimo Ton Pe

8 Pois bem, ainda que eu sinta plena liberdade em Cristo para te ordenar o que convém,

8Mîrîrî ye'nen tauya e'painon see warantî. Mîrîrî ku'kî tauya ya apî', yairî awanî, maasa pra Cristo narima'pî pe wanî ye'nen. Tîîse mîrîrî warantî tauya pepîn.

9 prefiro, todavia, solicitar em nome do amor, sendo o que sou, Paulo, o velho e, agora, até prisioneiro de Cristo Jesus;

9Mîrîrî mîkupîi tauya, maasa pra kure'ne asa'namauya. Mîrîrî warantî tauya a'yeke'ton pe wanî ye'nen, atarakkannîto' yewî' ta wanî ye'nen.

10 sim, solicito-te em favor de meu filho Onésimo, que gerei entre algemas.

10Mîrîrî warantî esatîuya sîrîrî. Onésimo pî' eseurîma sîrîrî. Mîîkîrîya Jesus yapisî emapu'tî'pîuya atarakkannîto' yewî' ta si'ma. Mîrîrî wenai unmu pe awanî mîrîrî.

11 Ele, antes, te foi inútil; atualmente, porém, é útil, a ti e a mim.

11Pena morî pe pra mîîkîrî e'pîtî'pî apî'. Tîîse tarîpai morî pe eenasa' sîrîrî apî', moropai upî' nîrî. Apîika'tînen pe pu'kuru eenasa' man tarîpai.

12 Eu to envio de volta em pessoa, quero dizer, o meu próprio coração.

12Mîîkîrî sa'namauya kure'ne. Tîîse yarimauya sîrîrî aapia.

13 Eu queria conservá-lo comigo mesmo para, em teu lugar, me servir nas algemas que carrego por causa do evangelho;

13Mîîkîrî pî' taapai wanî'pî: —Tarî ako'mankî upîika'tîpa atarakkannîto' yewî' ta wanî tanne. Tarî wanî Jesus yekare ekaremekîuya wenai. Uyarakkîrî Filemom wanî ya, upîika'tîiya eserîke awanî. Mîrîrî ye'nen ako'mankî upîika'tîpa Filemom yenta.

14 nada, porém, quis fazer sem o teu consentimento, para que a tua bondade

14Tîîse mîrîrî warantî tauya pra wai, mîrîrî makai taasa'ya pra tîîse. Apoitîrî yu'se pra

não venha a ser como que por obrigação, mas de livre vontade.

15 Pois acredito que ele veio a ser afastado de ti temporariamente, a fim de que o recebas para sempre,

16 não como escravo; antes, muito acima de escravo, como irmão caríssimo, especialmente de mim e, com maior razão, de ti, quer na carne, quer no SENHOR.

17 Se, portanto, me consideras companheiro, recebe-o, como se fosse a mim mesmo.

18 E, se algum dano te fez ou se te deve alguma coisa, lança tudo em minha conta.

19 Eu, Paulo, de próprio punho, o escrevo: Eu pagarei – para não te alegar que também tu me deves até a ti mesmo.

20 Sim, irmão, que eu receba de ti, no SENHOR, este benefício. Reanima-me o coração em Cristo.

Comunicações pessoais. Saudações e bênção

wai, itu'se pra awanî tanne. Tîîse î' rî itu'se wanî ya, mîrîrî nîrî yu'se wai.

15A'kî, aapiapai apoitîrî Onésimo epe'pî tîîse mararî aako'mamî. Tarîpai awenna'po sîrîrî iko'manse ipatîkarî aapia.

16Awenna'po aapia apoitîrî pe awe'to'pe, tîîse apoitîrî yentai awe'to'pe nîrî. Ayonpa pe pu'kuru awe'to'pe tarîpai awenna'po. Mîîkîrî sa'namauya yentai sa'namaya e'painon, maasa pra apoitîrî pe neken pra awanî, tîîse ayonpa pe pu'kuru awanî, Jesus yapi'sai'ya ye'nen. Yai pra mîrîrî wenai aapiapai attî tîrî'pî Paapaya. Mararî aako'mamî'pî aapiapai, tîîse aapia aako'mamî ipatîkarî tarîpai.

17Mîrîrî ye'nen morî pe yapi'kî ayewî' ta. Uutîsa' ya, morî pe uyapisîya e'painon, awanîyakon pe wanî ye'nen. Mîrîrî warantî rî Onésimo apoitîrî yapi'kî.

18Moropai awinîkîi imakui'pî ku'sai'ya ya, epe'mîra aapia awanî ya, mîkai upî' moropai aye'mauya. Uurîya aye'ma.

19Inna pî' tauya sîrîrî. Aye'mauya. Uurî Pauloya imenuka, seeni' kaareta yonpa, aye'mauya pî' teeseurîmasen. Tîîse enpenatakî kure'ne epe'mîra wanî'pî uye'maya pra awanî ye'nen. Uye'maya ya, î' pe pra awanî, amîrî ke uye'maya e'pai awanî maasa pra Jesus yapisîya emapu'tîsau'ya ye'nen.

20Tîîse uyonpa, mîrîrî warantî tauya sîrîrî apî'. Mîrîrî mîkupîi kure'ne atausinpato'pe, Cristo pemonkono pe e'nî ye'nen.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

21 Certo, como estou, da tua obediência, eu te escrevo, sabendo que farás mais do que estou pedindo.

21Umaimu yawîrî amîrî wanî epu'tî pî' wai. Mîrîrî ye'nen seeni' kaareta menukauya sîrîrî eranne' pe pra. Î' taasau'ya neken kupîya pepîn, tîîse inî' panpî' esa'sau'ya yentai.

22 E, ao mesmo tempo, prepara-me também pousada, pois espero que, por vossas orações, vos serei restituído.

22Moropai inî'rî esatîuya sîrîrî, upata'se' ton konekakî. Yai pra uutî kupî sîrîrî aapia. Maasa pra eepîremasa'kon ye'nen, Paapaya upîika'tî aapia uutîto'pe.

23 Saúdam-te Epafras, prisioneiro comigo, em Cristo Jesus,

23Tarîpai Epafras uupiawon atarakkannîto' yewî' tawonya tîmaimu yarima sîrîrî. Tarî mîîkîrî wanî Cristo Jesus yekare ekaremekî tîuya wenai.

24 Marcos, Aristarco, Demas e Lucas, meus cooperadores.

24Moropai uyarakkîronkon teesenyaka'masanon Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, inkamoroya tîmaimukon yarima sîrîrî nîrî aapia.

25 A graça do SENHOR Jesus Cristo seja com o vosso espírito.

25Ayewankon ya' morî tîrî Uyepotorîkon Jesus Cristoya yu'se wai. Mîrîrî neken.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Hebreus 1

A revelação de Deus

1 Havendo Deus, outrora, falado, muitas vezes e de muitas maneiras, aos pais, pelos profetas,

2 nestes últimos dias, nos falou pelo Filho, a quem constituiu herdeiro de todas as coisas, pelo qual também fez o universo.

3 Ele, que é o resplendor da glória e a expressão exata do seu Ser, sustentando todas as coisas pela palavra do seu poder, depois de ter feito a purificação dos pecados, assentou-se à direita da Majestade, nas alturas,

4 tendo-se tornado tão superior aos anjos quanto herdou mais excelente nome do que eles.

Cristo é o Filho, os anjos são ministros

Hebreus 1

Tînmu Wenai Paapa Eseurîma Sîrîrî

1Pena Paapa eseurîmapîtî yai penaronkon utamokon nurî'tî yarakkîrî tu'ke teeseurîmato' yeseru ton eporî'pîiya inkamoro yarakkîrî teeseurîmapa kai'ma. Tu'ke ite'ka eeseurîmapîtî'pî penaronkon tîmaimu ekareme'nenan nurî'tî yarakkîrî mîrîrî ekareme'to'pe to'ya.

2Tîîse sîrîrî, ⌞Cristo, tînmu erepansa' yai⌟, uyarakkîrî'nîkon eeseurîma'pî mîîkîrî tînmu wenai. Moropai tînmu wenai Paapaya pata koneka'pî. Mîîkîrî menka'pîiya tamî'nawîrî itesa' pe awe'to'pe kai'ma.

3Mîîkîrî inmu wenai, kure'ne ipîkku pe tîyun Paapa wanî epu'tî. Iwarantî tîwanî wenai, î' kai'ma tîyun wanî ekaremekîiya upî'nîkon. Mîîkîrîya tamî'nawîron sîrîrî pata yapîtanîpî ko'mannîpî meruntî pu'kuru tîmaimu ke. Moropai mîîkîrîya pemonkonyamî' nîkupî'pî imakui'pî mo'ka'pî. Mîrîrî mo'kasa' tîuya tîpo ka' po eereuta'pî ipîkku pata'se' ya'. Tamî'nawîronkon esa' tîwe'sen, Paapa meruntîri winî eereuta'pî.

Ipîkku Pe Paapa Munmu Wanî Inserîyamî' Yentai

4Epu'tî'nîkon, tîyun pia eereutasa' ye'nen, eena'pî ipîkku pe, inserîyamî' yentai. Moropai Paapaya mîîkîrî ese' ton tîrî'pî tînmu pe, inserîyamî', tîpoitîrîtonon ese' yentai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Pois a qual dos anjos disse jamais: Tu és meu Filho, eu hoje te gerei? E outra vez: Eu lhe serei Pai, e ele me será Filho?

6 E, novamente, ao introduzir o Primogênito no mundo, diz: E todos os anjos de Deus o adorem.

7 Ainda, quanto aos anjos, diz: Aquele que a seus anjos faz ventos, e a seus ministros, labareda de fogo;

8 mas acerca do Filho: O teu trono, ó Deus, é para todo o sempre; e: Cetro de eqüidade é o cetro do seu reino.

9 Amaste a justiça e odiaste a iniqüidade; por isso, Deus, o teu Deus, te ungiu com o óleo de alegria como a nenhum dos teus companheiros.

5Maasa pra Paapaya taasa' pra man tiwin kin inkamoro inserîyamî' pî' tîîse tînmu pî' neken ta'pîiya: Unmu pu'kuru amîrî. Sîrîrîpe tamî'nawîronkon pî' ekaremekîuya sîrîrî, ayun pe pu'kuru wanî *(Sl 2.7)* ta'pîiya. Moropai taasai'ya pra man tiwin kin inserîyamî' pî': Ayun pe wanî ekaremekîuya sîrîrî Mîîkîrî wanî unmu pe pu'kuru *(2 Sm 7.14; 1 Cr 17.13)* taasai'ya pra man to' pî'.

6Î' pensa Paapaya e'mai'non tînmu yarima yai sîrîrî non pona, mîîkîrîya ta'pî: Tamî'nawîronkon inserîyamî'ya mîîkîrî yapurîto'pe kai'ma *(Dt 32.43)* ta'pîiya.

7Moropai Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Paapaya inserîyamî' yaipontî tîpoitîrîtonon pe to' wîtîto'pe, to' ii'to'pe kai'ma. Imaimu pe inkamoro wanî. A'situnya ya'se'ma imaimu pe warantî moropai apo' awittasa' imaimu pe warantî, Paapa maimu yawîron pe to' wanî. *(Sl 104.4)* taasai'ya man.

8Tîîse tînmu pî' taasai'ya, imaimu e'menukasa'ya: Amîrî wanî Paapa pe pu'kuru. Tamî'nawîronkon esa' pe aako'mamî ipatîkarî tîwe'tî'kasen pe pra. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon ko'mannîpîya yairî.

9Morî ku'nen pe awe'to'pe awe'kupî'pî. Moropai imakui'pî, Paapa maimu yawîrî tîwe'sen pepîn piapai aatarima'pî, ayewanma pe ikupî'pîya. Mîrîrî kupî'pîya ye'nen, Paapa, ayepotorîya amîrî menka'pî tamî'nawîronkon esa' pe awanîpa. Ipîkku pe pu'kuru inkamoro ayonpayamî' yentai

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

akupî'pîiya taatausinpai. *(Sl 45.6,7)* Mîrîrî warantî Paapaya ta'pî tînmu pî'.

10 Ainda: No princípio, SENHOR, lançaste os fundamentos da terra, e os céus são obra das tuas mãos;

10Moropai inî'rî mîîkîrî pî' ta'pîiya: Yepotorî Wannî, tamî'nawîron konekatîpon amîrî. Esippia'tî yai, pata moropai ka' koneka'pîya ayenya ke pu'kuru.

11 eles perecerão; tu, porém, permaneces; sim, todos eles envelhecerão qual veste;

11Mîrîrî ankoneka'pî tamî'nawîron esonomî kupî sîrîrî tîîse amîrî ko'mamî ipatîkarî. Tamî'nawîrî teesera'masen ena ipoi'pî pe pon ena manni' warantî.

12 também, qual manto, os enrolarás, e, como vestes, serão igualmente mudados; tu, porém, és o mesmo, e os teus anos jamais terão fim.

12Mîrîrî yanmako'maya kupî sîrîrî, mîrîrî mo'kapa moropai inyakanmapa pon miakanma warantî. Tîîse amîrî ko'mamî ipatîkarî, î' pensa ipoi'pî pe eena pepîn *(Sl 102.25-27)* ta'pîiya.

13 Ora, a qual dos anjos jamais disse: Assenta-te à minha direita, até que eu ponha os teus inimigos por estrado dos teus pés?

13Moropai Paapaya taasa' pra man inserîyamî' pî': Ereutakî umeruntîri winîkîi ayeyatonon kupîuya pîkîrî ama're *(Sl 110.1)* taasai'ya pra man inserîyamî' pî' tîîse tînmu pî' neken ta'pîiya.

14 Não são todos eles espíritos ministradores, enviados para serviço a favor dos que hão de herdar a salvação?

14Mîrîrî ye'nen anî'kan pe inkamoro inserîyamî' wanî? Inkamoro inserîyamî' wanî tamî'nawîrî, pemonkon esa' warantî pra tîîse yekaton pe. Paapa poitîrîtonon pe to' wanî. Moropai inkamoro wanî yarimasa'kon pe. Paapa nîpîika'tîkon, ipemonkonoyamî' pîika'tîi yarimasa'kon pe to' wanî. ⌞Tîîse inkamoro yentai Paapa munmu wanî.⌟

Hebreus 2

O perigo da negligência

1 Por esta razão, importa que nos apeguemos, com mais firmeza, às

Hebreus 2

Paapa Munmu Winîpai E'pîika'tînto' Iipî

1Mîrîrî ye'nen kure'ne esenumenkan e'pai awanî mîrîrî e'pîika'tînto' yekare Jesus

verdades ouvidas, para que delas jamais nos desviemos.

2 Se, pois, se tornou firme a palavra falada por meio de anjos, e toda transgressão ou desobediência recebeu justo castigo,

3 como escaparemos nós, se negligenciarmos tão grande salvação? A qual, tendo sido anunciada inicialmente pelo SENHOR, foi-nos depois confirmada pelos que a ouviram;

4 dando Deus testemunho juntamente com eles, por sinais, prodígios e vários milagres e por distribuições do Espírito Santo, segundo a sua vontade.

Jesus coroado de glória: sumo sacerdote idôneo e compassivo

5 Pois não foi a anjos que sujeitou o mundo que há de vir, sobre o qual estamos falando;

6 antes, alguém, em certo lugar, deu pleno testemunho, dizendo: Que é o homem, que

winîpainon uneta'pîkon pî'. Mîrîrî yairon yekare winîpai atariman namai esenumenkanpai'nîkon.

2Pena Moisés nurî'tî pî' inserîyamî' nekaremekî'pî itekare wanî'pî yairon pe pu'kuru. Maasa pra ikupî tîuya taasa' tîuya yawîrî, Paapaya penaronkon tîmaimu yawîronkon pepîn taruma'tî'pî.

3Mîrîrî yentai o'non ye'ka pe e'pîika'tî'nîkon e'painon Jesus winîpainon mîrîrî e'pîika'tînto' yekare yewanmîrîsa'nîkon ya? E'pîika'tîn pepîn. Maasa pra Uyepotorîkon Jesus Cristoya ekaremekî'pî e'pîika'tînto' yekare upî'nîkon. Moropai manni'kan etatîpono'sanya innape ikupîtîpono'sanya yairî awanî ekaremekî'pî upî'nîkon.

4Moropai yairî awanî epu'tî'nîkon maasa pra Paapaya anî' nîkupî eserîkan pepîn tu'kan kupî to'ya emapu'tî'pî. Moropai tiwin pî' to' tîîse to' nîkupî ton meruntî tîrî'pî Paapaya si'ta to' kaisarî Morî Yekaton Wannî wenai. Î' kai'ma itu'se tîwanî yawîrî itîrî'pîiya. Mîrîrî ye'nen yairon pe pu'kuru awanî epu'tî uurî'nîkonya.

Pemonkon Pe Cristo Ena'pî

Pemonkonyamî' Pîika'tîpa

5Inserîyamî'ya pata ko'mannî'to'pe Paapaya meruntî tîîsa' pra man, manni' amenan pe ikoneka tîuya kupî manni', amenan inkoneka pî' eseurîman sîrîrî.

6Tîîse Paapa maimu e'menukasa' po ta'pî tiaronya: Paapa, anî'kan pemonkonyamî', to' pî' eesenumenkapa ipîkku pe? Î' ton pe

dele te lembres? Ou o filho do homem, que o visites?

7 Fizeste-o, por um pouco, menor que os anjos, de glória e de honra o coroaste [e o constituíste sobre as obras das tuas mãos].

8 Todas as coisas sujeitaste debaixo dos seus pés. Ora, desde que lhe sujeitou todas as coisas, nada deixou fora do seu domínio. Agora, porém, ainda não vemos todas as coisas a ele sujeitas;

9 vemos, todavia, aquele que, por um pouco, tendo sido feito menor que os anjos, Jesus, por causa do sofrimento da morte, foi coroado de glória e de honra, para que, pela graça de Deus, provasse a morte por todo homem.

10 Porque convinha que aquele, por cuja causa e por quem todas as coisas existem, conduzindo muitos filhos à glória, aperfeiçoasse, por meio de sofrimentos, o Autor da salvação deles.

morî pe to' munkîyamî' pî' awanî, inkamoro pîika'tîya?

7-8Pemonkonyamî' kupî'pîya inkamoro inserîyamî' ma're tîwe'sanon pe. Tîîse mîrîrî tîpo ipîkku pe to' kupî'pîya, tamî'nawîrî ankoneka'san e'to'pe to' maimukon yawîrî *(Sl 8.4-6)* taasai'ya. Tamî'nawîrî tînkoneka'san esa' pe pemonkonyamî' ku'sa' Paapaya ye'nen, tiwin kin tiwinanya to' maimu yuwa'ka pepîn. Tîîse sîrîrî tîpose inkamoro pemonkonyamî'ya tamî'nawîron ko'mannîpî era'ma pra man.

9Tîîse tiwinanya tamî'nawîron ko'mannîpî era'ma'nîkon sîrîrî, mîîkîrî Jesus. Pemonkon pe inserîyamî' ma're ikupî'pî Paapaya, maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ton pe aasa'mantato'pe kai'ma. Mîrîrî wenai morî pe Paapa e'to' esera'ma pemonkonyamî' yarakkîrî. Tarîpai ipîkku pe, morî pe Jesus wanî era'ma uurî'nîkonya. Tamî'nawîronkon esa' pe eenasa', maasa pra tîwe'taruma'tîi aasa'mantasa' wenai.

10Î' ton pe Jesus e'taruma'tî yu'se Paapa wanî'pî? Manni' Paapa tamî'nawîron koneka'tîpon, moropai tamî'nawîron ko'mannî'nen. Mîîkîrî rî wanî'pî tu'kankon tînmukuyamî' yu'se to' ko'manto'pe tîîpia tamî'nawîron esa' pe. Mîrîrî kupîpa, tînmu yarima'pî Paapaya awe'taruma'tîto'pe. Mîrîrî wenai tîpemonkonoyamî' yarîton pe eena'pî ka' pona, tîwe'taruma'tîi tîîsa'mantato' wenai. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî neken ena'pî e'pîika'tînto' esa' pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Pois, tanto o que santifica como os que são santificados, todos vêm de um só. Por isso, é que ele não se envergonha de lhes chamar irmãos,

12 dizendo: A meus irmãos declararei o teu nome, cantar-te-ei louvores no meio da congregação.

13 E outra vez: Eu porei nele a minha confiança. E ainda: Eis aqui estou eu e os filhos que Deus me deu.

14 Visto, pois, que os filhos têm participação comum de carne e sangue, destes também ele, igualmente, participou, para que, por sua morte, destruísse aquele que tem o poder da morte, a saber, o diabo,

15 e livrasse todos que, pelo pavor da morte, estavam sujeitos à escravidão por toda a vida.

11Mîrîrî ye'nen Jesus yonpa pe e'nî. Maasa pra morî pe pemonkonyamî' ku'nen wanî Paapa munmu pe. Moropai ipemonkonoyamî', morî pe Jesus nîkupî'san wanî nîrî Paapa munkî pe. Mîrîrî ye'nen Jesus eppepî pepîn tîpemonkonoyamî' pî', "uyonpayamî'" taapa.

12Mîrîrî warantî esatîiya epu'tî'nîkon, maasa pra pena teeseurîma yai tîmaimu e'menukasa' po ta'pî Jesusya: Paapa, eseurîma kupî sîrîrî uyonpayamî' pî' ayekaremekîuya moropai apî' eserenka tamî'nawîronkon emurukuntî'san kore'ta si'ma *(Sl 22.22)* ta'pîiya.

13Inî'rî ta'pîiya: Innape mîîkîrî ku'nen uurî *(Is 8.17)* ta'pîiya. Moropai inî'rî ta'pîiya: Tarî wanî sîrîrî, Paapa, uupia anrumaka'san uyonpayamî' yarakkîrî. *(Is 8.18)* Mîrîrî warantî Jesus eseurîma'pî upî'nîkon Paapa maimu e'menukasa' po.

14Pemonkon pe itonpayamî' wanî ye'nen tîpun ke, moropai tîmînî ke, inkamoro warantî Jesus ena e'pai awanî'pî pemonkon pe. Pemonkon pe eena'pî tîîsa'mantapa kai'ma pemonkonyamî' ton pe. Mîrîrî tîîsa'mantato' wenai, Makui, pemonkonyamî' sa'mantato' ton ene'nen yaretî'kapa kai'ma pemonkon pe eena'pî.

15Tîwîrî pemonkonyamî'ya imakui'pî kupî, itu'se Makui e'to' yawîrî, tîîko'mamîkon pîkîrî. Mîrîrî wenai eranne' pe to' wanî tîîsa'mantato' pî', tîwe'taruma'tîto' pî'. Mîrîrî ye'nen tîîsa'mantato' wenai inkamoro pîika'tî'pî Jesusya. Makui

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 Pois ele, evidentemente, não socorre anjos, mas socorre a descendência de Abraão.

17 Por isso mesmo, convinha que, em todas as coisas, se tornasse semelhante aos irmãos, para ser misericordioso e fiel sumo sacerdote nas coisas referentes a Deus e para fazer propiciação pelos pecados do povo.

18 Pois, naquilo que ele mesmo sofreu, tendo sido tentado, é poderoso para socorrer os que são tentados.

Hebreus 3

Cristo é superior a Moisés. O perigo da incredulidade e da desobediência

1 Por isso, santos irmãos, que participais da vocação celestial, considerai atentamente o Apóstolo e Sumo Sacerdote da nossa confissão, Jesus,

meruntîri winîpai tîpemonkonoyamî' mo'ka'pîiya.
16Inna seru' pepîn inserîyamî' pîika'tîi aai'sa' pra man. Tîîse aaipî'pî pemonkonyamî', Abraão nurî'tî payannî'san pîika'tîi, manni'kan innape Paapa ku'nenen Abraãoya ikupî'pî warantî.
17Mîrîrî ye'nen pemonkon pe eena'pî tonpayamî' warantî teepîremasanon esanon yepotorî pe teenapa. Tonpayamî' tonpe teeseurîmasen pe awanî wenai Paapaya inkamoro yapisî emapu'tînen pe eena'pî. Mîîkîrî tonpayamî' tonpe teeseurîmasen wanî pemonkonyamî' sa'namanen pe moropai innape to' nîkupî ton. Moropai imakui'pî to' nîkupî'pî ye'mapa, aasa'manta'pî inî'rî Paapa ekore'ma namai to' pî', tîîse tîmîrî ton pe to' yapi'to'peiya.
18Mîrîrî ye'nen Jesus wanî uurî'nîkon pîika'tînen pe uyepu'to'kon, uyonpato'kon winîpai. Maasa pra pena mîrîrî ye'ka tonpato' epu'tî'pîiya. Mîrîrî wenai awe'taruma'tî'pî tîîse itentai eena'pî, mîrîrî ye'nen upîika'tîiya'nîkon.

Hebreus 3

Jesus Yapurî E'pai Awanî Moisés Nurî'tî Yentai

1Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', tîmîrî pe amo'ka'pîiya'nîkon. Moropai tîntîrî yapisîkonpa amenka'pîiya'nîkon. Mîrîrî wenai Jesus pî' esenumenkatî kure'ne. Mîîkîrî wanî Paapa narima'pî pe teepîremasanon esanon yepotorî pe

awe'to'pe uurî'nîkon ton pe. Mîîkîrî rî kupî uurî'nîkonya innape.

2 o qual é fiel àquele que o constituiu, como também o era Moisés em toda a casa de Deus.

2Mîîkîrî wanî'pî Paapa naipontî'pî pe, imaimu yawîrî tîîko'mansen pe, pena Paapa pemonkonoyamî' esa' pe tîwanî yai Moisés nurî'tî ko'mamî'pî warantî.

3 Jesus, todavia, tem sido considerado digno de tanto maior glória do que Moisés, quanto maior honra do que a casa tem aquele que a estabeleceu.

3Tîîse Jesus wanî tîpoitîrî Moisés nurî'tî yentai tîwe'sen pe. Epu'tî'nîkon maasa pra manni' pata esa' yapurî kure'ne ipoitîrî yapurî yentai. Mîrîrî warantî Jesus, pata esa' munmu yapurî e'pai awanî, Moisés, Paapa poitîrî yapurî yentai.

4 Pois toda casa é estabelecida por alguém, mas aquele que estabeleceu todas as coisas é Deus.

4Inna seru' pepîn tamî'nawîron pata wanî tesa'kon ke, tiwin pî' kaisarî. Tîîse Paapa wanî tamî'nawîron esa' pe.

5 E Moisés era fiel, em toda a casa de Deus, como servo, para testemunho das coisas que haviam de ser anunciadas;

5Moropai Moisés nurî'tî wanî'pî pena teesenyaka'mato' pî'. Yairî pu'kuru awanî'pî. Paapa maimu yawîrî ikupî'pîiya Paapa pemonkonoyamî' esa' pe. Î' kai'ma Paapa yapurî to'ya ekaremekî'pîiya. Tamî'nawîrî inekaremekî'pî wanî'pî maasa awe'kupîton pî' ekareme'nen pe.

6 Cristo, porém, como Filho, em sua casa; a qual casa somos nós, se guardarmos firme, até ao fim, a ousadia e a exultação da esperança.

6Mîrîrî warantî nîrî Cristo wanî, Paapa maimu yawîrî. Tîîse Paapa poitîrî neken pepîn Cristo wanî, Paapa munmu pe pu'kuru awanî, moropai tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' esa' pe awanî. Uurî'nîkon wanî ipemonkono pe, innape ikupî pî' ko'mannî ya, tîrumakai pra. Moropai Paapa winîpainon morî yapi'se nîmîkî pî' ko'mannî ya, ipemonkono pe e'nî.

Paapa Pemonkonoyamî' Erî'ka'to'

7 Assim, pois, como diz o Espírito Santo: Hoje, se ouvirdes a sua voz,

7Mîrîrî ye'nen etatî î' kai'ma Morî Yekaton Wannîya ta'pî mîrîrî innape ikupî

rumakato' pî'. Ta'pîiya: Sîrîrîpe Paapa maimu etaya'nîkon ya yai,

8 não endureçais o vosso coração como foi na provocação, no dia da tentação no deserto,

8anetapai pra ke'tî, pena atamokon wanî'pî anetapai pra warantî. Tesa'kon pe Paapa yu'se pra to' wanî'pî. Moropai Paapa yonpa pî' to' ko'mamî'pî keren po si'ma.

9 onde os vossos pais me tentaram, pondo-me à prova, e viram as minhas obras por quarenta anos.

9Miarî î' itu'se tîwe'to'kon tîrîuya anepu'pai to' wanî'pî. Innape ukupî to'ya pra awanî'pî. Teuren asakî'ne pemonkon kono' kaisarî, î' rî kupîuya to' pîika'tîto'pe era'matîpo'nîkon.

10 Por isso, me indignei contra essa geração e disse: Estes sempre erram no coração; eles também não conheceram os meus caminhos.

10Mîrîrî ye'nen mararî pra ekore'ma'pî inkamoro upemonkonoyamî' winîkîi. Moropai ta'pîuya, insamoro wanî sîrîrî, teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai î' pensa umaimu yawîrî pra to' ko'mamî. Uyeseru anepu'pai pra to' wanî.

11 Assim, jurei na minha ira: Não entrarão no meu descanso.

11Mîrîrî ye'nen to' winîkîi ekore'ma'pî. Moropai ta'pîuya, tiwin kin insamoro ewomî pepîn manni' pata ya', untîrî'pî ya'. Teerî'ka'to'kon eporî to'ya pepîn uupia. *(Sl 95.7-11)* Mîrîrî ta'pîiya tînena'poka ton pe pra. Mîrîrî warantî Morî Yekaton Wannîya ta'pî manni'kan utamokon pî'.

12 Tende cuidado, irmãos, jamais aconteça haver em qualquer de vós perverso coração de incredulidade que vos afaste do Deus vivo;

12Aka uyonpayamî', mîrîrî warantî pra e'tî. Imakui'pî pe teesenumenkai innape ikupîya'nîkon pra ke'tî. Paapa, ipatîkarî tîîko'mansen piapai aatarimakon namai, tîwarî e'tî.

13 pelo contrário, exortai-vos mutuamente cada dia, durante o tempo que se chama Hoje, a fim de que nenhum de vós seja endurecido pelo engano do pecado.

13Tîîse amîrî'nîkon kore'ta tiaronkon yausinpaya'nîkon yuwatî, innape ikupî pî' to' ko'manto'pe. Sîrîrîpe, penanan wei tînîmî'se pra, to' meruntîtannî'tî, imakui'pîya to' yenku'tî namai. To' yewan

ya' eewonsa' ya anpîinamapai pra to' wanî namai.

14 Porque nos temos tornado participantes de Cristo, se, de fato, guardarmos firme, até ao fim, a confiança que, desde o princípio, tivemos.

14Maasa pra innape ikupî pî' ko'mannî ya, Cristo yapisî'pî pata pai ataretî'kan pîkîrî, mîrîrî yai iwanîyakon pe pu'kuru e'nî. Tamî'nawîrî î' tîrîiya yapisî, imîrî pe e'nî ye'nen.

15 Enquanto se diz: Hoje, se ouvirdes a sua voz, não endureçais o vosso coração, como foi na provocação.

15Enpenatatî, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' pî'. Ta'pîiya: Sîrîrîpe imaimu etaya'nîkon ya, anetapai pra ke'tî. Penaron atamokon wanî'pî warantî pra e'tî. Eta tîuya'nîkon yai to' ekore'ma'pî, tesa'kon pe Paapa yu'se pra to' wanî'pî. Mîrîrî warantî pra e'tî *(Sl 95.7,8)* taasai'ya man.

16 Ora, quais os que, tendo ouvido, se rebelaram? Não foram, de fato, todos os que saíram do Egito por intermédio de Moisés?

16Anî'kan inkamoro Paapa maimu etatîpono'san moropai yawîrî pra esi'san? Tamî'nawîronkon manni'kan Moisés nurî'tî nîmo'ka'san Egito pata poi.

17 E contra quem se indignou por quarenta anos? Não foi contra os que pecaram, cujos cadáveres caíram no deserto?

17Anî'kan yarakkîrî Paapa ekore'ma'pî asakî'ne pemonkon (40) kono' kaisarî? Manni'kan imakui'pî ku'se enna'po'san moropai imakui'pî ya' ena'san manni'kan e'tî'ka'san keren po, inkamoro yarakkîrî Paapa ekore'ma'pî.

18 E contra quem jurou que não entrariam no seu descanso, senão contra os que foram desobedientes?

18Anî'kan yarakkîrî Paapa eseurîma'pî moropai ta'pîiya tîmaimu tînena'poka ton pepîn. —Tiwin kin uupia eerî'ka'to'kon eporîya'nîkon pepîn —ta'pîiya. Eeseurîma'pî manni'kan tîmaimu yawîrî tîwe'sanon pepîn pî'.

19 Vemos, pois, que não puderam entrar por causa da incredulidade.

19Mîrîrî ye'nen epu'tî'nîkon, inkamoroya Paapa nekaremekî'pî teerî'ka'to'kon eposa' pra awanî'pî, maasa pra innape iku'sa' to'ya pra awanî wenai.

Hebreus 4

A entrada no descanso de Deus pela fé

1 Temamos, portanto, que, sendo-nos deixada a promessa de entrar no descanso de Deus, suceda parecer que algum de vós tenha falhado.

2 Porque também a nós foram anunciadas as boas-novas, como se deu com eles; mas a palavra que ouviram não lhes aproveitou, visto não ter sido acompanhada pela fé naqueles que a ouviram.

3 Nós, porém, que cremos, entramos no descanso, conforme Deus tem dito: Assim, jurei na minha ira: Não entrarão no meu descanso. Embora, certamente, as obras estivessem concluídas desde a fundação do mundo.

4 Porque, em certo lugar, assim disse, no tocante ao sétimo dia: E descansou Deus, no sétimo dia, de todas as obras que fizera.

Hebreus 4

1Pena î' tîrî tîuya ta'pî Paapaya warantî, sîrîrîpe tîpemonkonoyamî' pia tîrî tîuya taa pî' aako'mamî. Tînkoneka'pî, to' erî'ka'to'kon ton eporî to'ya yu'se Paapa wanî. Mîrîrî ye'nen aka, tîwarî e'tî, tamî'nawîrî Paapa nîtîrî yapisîkonpa, tiwinanya yapisî pra awanî namai.

2Maasa pra penaronkonya sîrîrî itekare eta'pî warantî, uurî'nîkonya e'pîika'tînto' yekare etasa' man. Pena inkamoroya itekare eta yai, eta'pî to'ya, î' pe pra rî awanî'pî to' pia. Maasa pra eta pe neken eta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen teerî'ka'to'kon ton eporî to'ya pra awanî'pî, innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen.

3Tîîse inkamoro warantî pra uurî'nîkon wanî maasa pra innape ikupî'nîkon wenai. Mîrîrî ye'nen eporî pe man Paapa pia erî'ka'nîto' ton, taasai'ya manni' yawîrî. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Î' pensa umaimu mana'pokauya pepîn, teekore'mai eseurîma'pî: Innape ukupî to'ya pra awanî ye'nen, tiwin kin uupia teerî'ka'to'kon eporî to'ya pepîn *(Sl 95.11)* taasa' Paapaya man. Mîrîrî ta'pîiya tamî'nawîrî erî'ka'nîto' ton, tîntîrî koneka yaretî'kasa' tîuya tîîse. Maasa pra pena, pata koneka tîuya patapai, mîrîrî antîîpai Paapa wanî'pî innape iku'nenan pia.

4Mîrîrî epu'tî'nîkon maasa pra Paapa maimu e'menukasa' po tiaron pata awe'menukasa' man. Teeseurîmasen asakî'ne mia' pona'no wei pî'. Asakî'ne mia'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pona'no wei yai Paapa erî'kapî'pî tamî'nawîron teesenyaka'mato' konekasa' tîuya tîpo *(Gn 2.2)* kai'ma awe'menukasa' wanî'pî.

5 E novamente, no mesmo lugar: Não entrarão no meu descanso.

5Moropai mîrîrî pî' rî eeseurîma'pî: —Inkamoroya untîrî teerî'ka'to'kon ton eporî pepîn tiwin kin —ta'pîiya.

6 Visto, portanto, que resta entrarem alguns nele e que, por causa da desobediência, não entraram aqueles aos quais anteriormente foram anunciadas as boas-novas,

6Manni'kan e'mai' pe eta'tîpono'sanya itekare eta'pî tîîse innape ikupî to'ya pra awanî'pî. Mîrîrî wenai eporî to'ya pra awanî'pî. Mîîwîni tîîse tiaronkonya eporî pe man, iipia teerî'ka'to'kon.

7 de novo, determina certo dia, Hoje, falando por Davi, muito tempo depois, segundo antes fora declarado: Hoje, se ouvirdes a sua voz, não endureçais o vosso coração.

7Mîrîrî epu'tî'nîkon maasa pra pena mîrîrî esuwa'kasa' tîpo, Paapaya wei mo'ka'pî sîrîrîpan weiyu pe awe'to'pe. Sîrîrî pî' eeseurîma'pî pena tu'ke kono' tîpo mîrîrî menukato'pe Davi nurî'tîya. Ta'pîiya o'non pata eeseurîmasa' manni' pata: Sîrîrîpe Paapa maimu etaya'nîkon ya, innape anku'pai pra ke'tî. Imaimu yawîrî pra ke'tî *(Sl 95.7,8)* ta'pîiya.

8 Ora, se Josué lhes houvesse dado descanso, não falaria, posteriormente, a respeito de outro dia.

8Josué nurî'tîya pemonkonyamî' yarî'pî pena to' erî'ka'to' pata'se' Canaã pona. Tîîse mîrîrî to' erî'ka'to' pî' neken Paapa eseurîmasa' pra man, tîîse tiaron erî'ka'nîto' pî' eeseurîma'pî, maasa uurî'nîkon erî'ka'to' weiyu pî'.

9 Portanto, resta um repouso para o povo de Deus.

9Mîrîrî ye'nen mîrîrî erî'ka'nîto' weiyu ko'mamî Paapa pemonkonoyamî' erî'ka'to' tonpe, î' kai'ma teesenyaka'ma tîpo Paapa erî'kapî'pî warantî, asakî'ne mia' pona'no wei yai eerî'kapî'pî warantî.

10 Porque aquele que entrou no descanso de Deus, também ele mesmo descansou de suas obras, como Deus das suas.

10Maasa pra anî'ya Paapa pia teerî'ka'to' ton eposa' ya, mîîkîrî eseka'nunka pepîn, teerî'ka'to' ton eporîpa. Tîîse eerî'kapî,

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Esforcemo-nos, pois, por entrar naquele descanso, a fim de que ninguém caia, segundo o mesmo exemplo de desobediência.

12 Porque a palavra de Deus é viva, e eficaz, e mais cortante do que qualquer espada de dois gumes, e penetra até ao ponto de dividir alma e espírito, juntas e medulas, e é apta para discernir os pensamentos e propósitos do coração.

13 E não há criatura que não seja manifesta na sua presença; pelo contrário, todas as coisas estão descobertas e patentes aos olhos daquele a quem temos de prestar contas.

Jesus, o sumo sacerdote que se compadece de nós

Paapa erî'kapî'pî warantî, tamî'nawîron konekasa' tîuya tîpo.

11Mîrîrî ye'nen tîwarî e'nîpai'nîkon Paapa pia erî'ka'nîto' yuwa'ka namai. Aka, Paapa maimu yu'se pra e'nîpai pra man, manni'kan penaronkonya Paapa maimu yuwa'ka'pî warantî pra. Moropai mîrîrî wenai teerî'ka'to'kon ton eporî to'ya pra awanî'pî Paapa pia.

12Maasa pra Paapa maimuya enen ko'mannîto' ton enepî uupia'nîkon. Meruntî ke awanî, moropai kasupara ipokasa' se' yataimîrî ike' yentai awanî. Mîrîrî kasuparaya uyesa'kon ya'tî e'painon itu'na, uye'pîkon yawon ukase'kon pîkîrî. Tîîse mîrîrî yentai Paapa maimu wanî yaso'katon pe, itu'nawon esenumenkanto' moropai uyekatonkon mîrîrî eseporî emapu'tîiya sa'nîrî. Moropai uyeserukon era'maiya yairon ku'sa' era'maiya moropai yairon pepîn ku'sa' era'maiya, uyewankon ya' tîîko'mansen.

13Mîrîrî ye'nen inaponkasa' pe awanî tamî'nawîrî Paapa yenu ya'. Î' yenomî eserîke pra awanî Paapa yenu kaisarî. Tamî'nawîron tînkoneka'pî era'ma Paapaya. Tamî'nawîron wanî a'ta ke itenu kaisarî î' yenomî pata'se' ton pra. Mîrîrî ye'nen enpenatanpai'nîkon mîîkîrî pî', tamî'nawîron uurî'nîkon nîkupî'pî ekaremekî pe man, yairî e'nî yairî pra e'nî, manni' Paapa pî' enpenatanpai'nîkon. Maasa pra uurî'nîkon nîkupî'pî yenpoiya kupî sîrîrî.

Jesus Wanî Kure'ne Teepîremasen

14 Tendo, pois, a Jesus, o Filho de Deus, como grande sumo sacerdote que penetrou os céus, conservemos firmes a nossa confissão.

15 Porque não temos sumo sacerdote que não possa compadecer-se das nossas fraquezas; antes, foi ele tentado em todas as coisas, à nossa semelhança, mas sem pecado.

16 Acheguemo-nos, portanto, confiadamente, junto ao trono da graça, a fim de recebermos misericórdia e acharmos graça para socorro em ocasião oportuna.

Hebreus 5

Cristo, superior ao sacerdócio da antiga aliança

1 Porque todo sumo sacerdote, sendo tomado dentre os homens, é constituído nas coisas concernentes a Deus, a favor dos homens, para oferecer tanto dons como sacrifícios pelos pecados,

Uurî'nîkon Ton Pe

14Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' ko'mannîpai'nîkon, yairî ma're teenai pra. Maasa pra moro man kure'nan uurî'nîkon ton pe teepîremasanon esanon yepotorî. Manni' to'sarî eewomî'pî Paapa pia, Jesus mîîkîrî Paapa munmu.

15Mîîkîrî teepîremasanon esanon yepotorî uurî'nîkon ton pe ko'mamî tî'noko'pîkon pe uyera'makon pî', maasa pra a'tu'mîra e'nîto' wenai. Maasa pra pena mîîkîrî yonpa'pî Makuiya tu'ke teseru ton tuwai, sîrîrîpe uurî'nîkon yonpa pî' aako'mamî manni' warantî. Tîîse mîîkîrî wanî'pî imakui'pî ku'nen pe pra.

16Mîrîrî ye'nen erepannîpai'nîkon man iipia eranne' pe pra Paapa nîtîrî yapi'se. Maasa pra uurî'nîkon era'maiya tî'noko'pî pe. Morî pe tîwe'to' wenai uurî'nîkon pîika'tîiya. Mîîkîrî yarakkîrî eseurîmanpai'nîkon. Tîwîrî mîîkîrî winîpai upîika'tîto'kon yapisî pî' ko'mannî, itu'se e'nîto' pîkîrî.

Hebreus 5

1A'kî, insamoro teepîremasanon esanon yepotorîkon pî' esenumenkanpai'nîkon. Inkamoro wanî tonpayamî' warantî pemonkon pe. Moropai Paapaya inkamoro menka tiaronkon kore'tapai. Moropai to' esenyaka'mato' ton tîrîiya, tapurîto'pe to'ya kai'ma, yarakkîrî teeseurîmasen pe to' wanî, tonpayamî' ton pe. Moropai inkamoroya tîîpia'nîkon tiaronkon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

nenepî'pî po'tî, to' nîkupî'pî imakui'pî ton pe.

2 e é capaz de condoer-se dos ignorantes e dos que erram, pois também ele mesmo está rodeado de fraquezas.

2Morî pe inkamoro wanî tonpayamî' yarakkîrî. Maasa pra to' warantî rî a'tu'mîra tîwe'sanon pe inkamoro wanî. Mîrîrî ye'nen tiaronkon pakkokon pî' to' ekore'ma pepîn imakui'pî ku'nenan pî'. Tîîse tî'noko'pîkon pe to' era'ma to'ya.

3 E, por esta razão, deve oferecer sacrifícios pelos pecados, tanto do povo como de si mesmo.

3Maasa pra a'tu'mîra tîwanîkon wenai inkamoroya nîrî imakui'pî tînkupî'pîkon ton pe ipo'tî e'pai awanî, tonpayamî' neken imakui'pî kupîtîpono'san nîkupî'pî ton pe pra.

4 Ninguém, pois, toma esta honra para si mesmo, senão quando chamado por Deus, como aconteceu com Arão.

4Anî'ya taa eserîke pra awanî tîîwarîrî: —Teepîremasen pe e'pai wai ipîkku pe —taiya eserîke pra awanî. Tîîse Paapaya neken imenkasa' yai, itu'se tîwanî yawîrî, mîîkîrî wanî kure'nan teepîremasen pe. Î' kai'ma Arão nurî'tî yanno'pî Paapaya warantî to' menkaiya.

5 Assim, também Cristo a si mesmo não se glorificou para se tornar sumo sacerdote, mas o glorificou aquele que lhe disse: Tu és meu Filho, eu hoje te gerei;

5Mîrîrî warantî nîrî Cristoya taasa' pra man: —Teepîremasanon esanon yepotorî pe e'pai wai —taasai'ya pra man. Tîîse Paapaya neken imenka'pî teepîremasanon esa' pe awe'to'pe. Ta'pî Paapaya ipî' see warantî: Unmu pe pu'kuru awanî sîrîrî, moropai sîrîrîpe tamî'nawîronkon pî' ekaremekîuya, ayun pe uurî wanî *(Sl 2.7)* ta'pîiya.

6 como em outro lugar também diz: Tu és sacerdote para sempre, segundo a ordem de Melquisedeque.

6Moropai inî'rî tîmaimu e'menukasa' po tiaron pata ya': Teepîremasen pe awanî ipatîkaron pe, imo'kauya pata pe pra. Manni' teepîremasen Melquisedeque wanî'pî warantî awanî *(Sl 110.4)* ta'pîiya.

7 Ele, Jesus, nos dias da sua carne, tendo oferecido, com forte clamor e lágrimas, orações e súplicas a quem o podia livrar da morte e tendo sido ouvido por causa da sua piedade,

8 embora sendo Filho, aprendeu a obediência pelas coisas que sofreu

9 e, tendo sido aperfeiçoado, tornou-se o Autor da salvação eterna para todos os que lhe obedecem,

10 tendo sido nomeado por Deus sumo sacerdote, segundo a ordem de Melquisedeque.

Os cristãos hebreus não tinham progredido

11 A esse respeito temos muitas coisas que dizer e difíceis de explicar, porquanto vos tendes tornado tardios em ouvir.

12 Pois, com efeito, quando devíeis ser mestres, atendendo ao tempo decorrido, tendes, novamente, necessidade de alguém que vos ensine, de novo, quais são os princípios elementares dos oráculos de Deus; assim, vos tornastes como necessitados de leite e não de alimento sólido.

7Pena tarî non po tîîko'mamî yai Jesus epîrema'pî. Meruntî ke, moropai tîkarau ye'ka pe Paapa pî' esatî'pîiya tîîsa'mantato' winîpai tîpîika'tîto'peiya. Moropai Paapaya mîîkîrî maimu eta'pî maasa pra tîîpia eeturumakasa' epu'tî tîuya ye'nen.

8Teuren Paapa munmu pe si'ma tîwe'taruma'tîto' epu'tî'pîiya. Mîrîrî wenai î' kai'ma Paapa maimu yawîrî tîwanî pî' eesenupa'pî.

9Moropai teekonekasa' yai, tamî'nawîrî tîyun maimu yawîrî teenasa' yai, mîîkîrî ena'pî ipatîkaron e'pîika'tînto' esa' pe, tamî'nawîrî manni'kan morî Paapa maimu yawîrî tîwe'sanon pîika'tînen pe awe'to'pe.

10Moropai Paapaya mîîkîrî Jesus kupî'pî teepîremasanon esanon yepotorî ton pe, pemonkonyamî' pîika'tîto'pe, manni' teepîremasanon esanon yepotorî Melquisedeque wanî'pî warantî ikupî'pîiya.

Innape Iku'to' Kupî Ya Tîwî, Nari' Pe Awanî

11Tu'ke man Melquisedeque yekare pî' ayenupato'kon tîîse î' kai'ma ekaremekî eserîke pra man. Maasa pra sa'man pe awanî, moropai enya'ne pe awanîkon. Eesenupapai pra aako'mamîkon sîrîrî tîpose.

12Teuren pena pata pai eta pî' aako'mansa'kon naatîi. Aasîrî yenupaton pe awanîkon e'painon teuren. Tîîse î' kai'ma inî' panpî' ayenupanenkon ton yu'se awanîkon. Sa'man pepîn Paapa maimu pî' ayenupakon yu'se awanîkon. Mîrîrî ye'nen moreyamî' warantî awanîkon, sararu pî' awentamo'kakon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Ora, todo aquele que se alimenta de leite é inexperiente na palavra da justiça, porque é criança.

14 Mas o alimento sólido é para os adultos, para aqueles que, pela prática, têm as suas faculdades exercitadas para discernir não somente o bem, mas também o mal.

Hebreus 6

Exortação ao progresso na fé

1 Por isso, pondo de parte os princípios elementares da doutrina de Cristo, deixemo-nos levar para o que é perfeito, não lançando, de novo, a base do arrependimento de obras mortas e da fé em Deus,

2 o ensino de batismos e da imposição de mãos, da ressurreição dos mortos e do juízo eterno.

eserîke pra naatîi tîîse amîrî'nîkon man mana' pî' tîwe'sen more warantî.
13Mîrîrî tauya sîrîrî maasa pra sa'man pepîn Cristo yekare pî' eesenupa'pîkon neken. Inî' panpî' yu'se pra awanîkon. Mîrîrî ye'nen pakkokon moreyamî' warantî awanîkon, î' wanî yairon pe, î' wanî imakui'pî pe epu'tîya'nîkon pra naatîi. Mîrîrî pî' eesenupakon pra awanîkon ye'nen.
14Tîîse tiyo' ton yu'se more pe pra tîwe'sen wanî warantî, mîîkîrî Paapa maimu pî' teesenupasen wanî. Sa'me panpî' Paapa yeseru pî' eesenupasa' awanî. Mîrîrî ye'nen morî epu'tîiya moropai î' wanî imakui'pî pe epu'tîiya, mîrîrî pî' teesenupasa' ye'nen.

Hebreus 6

1Mîrîrî warantî arentan yuwapai'nîkon man, more pepîn esenupasa' epu'nen pe warantî, epu'nen pe e'nîto'pe'nîkon. E'mai' pe esenupanî'pî ya' ko'mannîpai pra man. Pena itekare eta'pî see warantî. Penaron imakui'pî uyeserukon rumakato' moropai innape Paapa ku'to' eta'pî uurî'nîkonya.
2Moropai eta'pî uurî'nîkonya, esenpatakonanto' yekare eta'pî, moropai î' kai'ma tiaron Paapa yapurînen pe tîwe'sen pona mia' tîîto' yekare eta'pî. Moropai sa'mantan tîpo e'mî'sa'kanto' yekare eta'pî. Moropai tiwinano'pî wei yai, tuipî yai, Paapaya pemonkonyamî' yenunto' ipatîkarî e'taruma'tînto' yekare eta'pî uurî'nîkonya.

3 Isso faremos, se Deus permitir.

Os perigos espirituais

4 É impossível, pois, que aqueles que uma vez foram iluminados, e provaram o dom celestial, e se tornaram participantes do Espírito Santo,

5 e provaram a boa palavra de Deus e os poderes do mundo vindouro,

6 e caíram, sim, é impossível outra vez renová-los para arrependimento, visto que, de novo, estão crucificando para si mesmos o Filho de Deus e expondo-o à ignomínia.

7 Porque a terra que absorve a chuva que freqüentemente cai sobre ela e produz

3Mîrîrî etasa' pata pai epu'tî'nîkon. Tarîpai inî' panpî' epu'tî e'pai man. Moriya mîrîrî pî' esenupanpai'nîkon man, Paapaya itîrî ya.

4Tiaron pensa Paapaya tiaronkon esenupa tîrî pepîn. Maasa pra o'non ye'ka pe pena innape Paapa kupîtîpono'san enna'posa' ya te'ma'pîkon pî', î' kai'ma mîrîrî tînkupî'pîkon pî' to' enpenata e'painon inî'rî? To' enpenata eserîke pra awanî. Maasa pra inkamoro wanî'pî Paapa epu'nenan pe. Moropai Paapa nîtîrî'pî ka' poinon epu'tî'pî to'ya. Moropai inkamoroya Morî Yekaton Wannî yapisî'pî.

5Inkamoroya epu'tî'pî, Paapa maimu wanî morî pe. Moropai Paapa nîkupî'pî tîmeruntîri ke era'ma'pî to'ya, ikupîiya kupî warantî amenan pata ya'.

6Tîîse tamî'nawîrî mîrîrî epu'tî tîuya'nîkon tîpo, inkamoroya innape iku'to' tîuya'nîkon rumaka ya, î' kai'ma to' enepî e'painon inî'rî to' enpenatato'pe? To' enepî eserîke pra awanî. Maasa pra inkamoro ye'ka wanî inî'rî itakon ite'ka pe Cristo pokapî'nenan warantî. Moropai mîrîrî kupî to'ya era'ma tîuya'nîkon pî' tiaronkon wo'ma'ta Cristo pî' emapu'tî to'ya tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Mîrîrî warantî ikupî to'ya ya, ipatîkarî tîwe'taruma'tîto' winîpai to' epa'kato' ton pra awanî.

7Maasa era'matî. Pemonkonyamî' wanî non warantî. Kono' rena tu'ke ite'ka amansa' yai morî pe eena moropai î' ena'pî

erva útil para aqueles por quem é também cultivada recebe bênção da parte de Deus;

pîmî mîrîrî aro'tasa' epeta. Mîrîrî mo'ka mîrîrî umî esa'ya tîwakîri pe. Mîrîrî warantî tîwakîri pe uurî'nîkon yapisî Paapaya, innape tîkupî pî' ko'mannî ya.

8 mas, se produz espinhos e abrolhos, é rejeitada e perto está da maldição; e o seu fim é ser queimada.

8Tîîse eepeta pra awanî ya, moropai mî'nî ye' aro'ta, parî' aro'ta mararî pra, mîrîrî wanî pepîn morî pe. Moropai mîrîrî era'ma itesa'ya î' pe pra rî. Mîrîrî po'tî itesa'ya mîrîrî. ⌞Mîrîrî warantî inkamoro pemonkonyamî' tîrumakatîponkon yenumî Paapaya.⌟

As coisas melhores e pertencentes à salvação

9 Quanto a vós outros, todavia, ó amados, estamos persuadidos das coisas que são melhores e pertencentes à salvação, ainda que falamos desta maneira.

9Tîîse uyonpayamî', mîrîrî warantî eseurîma tanne nari' pî', mîrîrî warantî awanîkon kupîuya pra wai. Maasa pra morî ankupî'pîkon wenai, epu'tî pî' wai î' kai'ma morî pe Paapaya amîrî'nîkon ku'sa', apîika'tîiya'nîkon ye'nen.

10 Porque Deus não é injusto para ficar esquecido do vosso trabalho e do amor que evidenciastes para com o seu nome, pois servistes e ainda servis aos santos.

10Paapa wanî pepîn yairî tîwe'sen pe pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya tîîwanmîra amîrî'nîkon esenyaka'mato' kupî pepîn. Moropai tiaronkon ipemonkonoyamî' sa'namato'ya'nîkon to' pîika'tîto'ya'nîkon wenai, innape Paapa yapurîya'nîkon esepu'tî. Moropai sîrîrî tîpose awanîyakonkon pîika'tîto'ya'nîkon kupîiya pepîn tîîwanmîra.

11 Desejamos, porém, continue cada um de vós mostrando, até ao fim, a mesma diligência para a plena certeza da esperança;

11Mîrîrî ye'nen kure'ne anna esenumenka tiwin pî' awanîkon tanne, akaisarî'nîkon. Yairî ma're teenai pra ikupî pî' ako'mantî aasa'mantakon pîkîrî, Paapa winîpainon morî pu'kuru annîmîkîkon yapisîkonpa.

12 para que não vos torneis indolentes, mas imitadores daqueles que, pela fé e pela longanimidade, herdam as promessas.

12Mîrîrî ye'nen enya'ne pe awanîkon e'pai pra man. Innape iku'nenan nîkupî anku'pai pra ke'tî. Tîîse e'tî manni'kan innape ikupî pî' tîîko'mansenon warantî,

moropai teeseta'kai pra inîmî'nenan warantî. Mîrîrî kupî pî' aako'mamîkon ya, î' tîntîrî pe Paapa nekaremekî'pî yapisîya'nîkon pu'kuru.

A imutabilidade da promessa de Deus

13 Pois, quando Deus fez a promessa a Abraão, visto que não tinha ninguém superior por quem jurar, jurou por si mesmo,

14 dizendo: Certamente, te abençoarei e te multiplicarei.

15 E assim, depois de esperar com paciência, obteve Abraão a promessa.

16 Pois os homens juram pelo que lhes é superior, e o juramento, servindo de garantia, para eles, é o fim de toda contenda.

17 Por isso, Deus, quando quis mostrar mais firmemente aos herdeiros da promessa a imutabilidade do seu propósito, se interpôs com juramento,

Î' Ta'pî Tîuya Ku'nen Paapa Wanî

13Epu'tî'nîkon, seru'ye' pe pra î' kupî taa ya, uurî'nîkonya taa uyentainon ipîkku pe tîwe'senya eta tanne. Mîrîrî wenai innape umaimukon wanî eesepu'tî. Mîrîrî warantî pena Paapaya ta'pî Abraão nurî'tî pî' î' kupî tîuya. Moropai tîmaimu tîrî'pîiya iipia, tînena'poka ton pe pra tînkupî tonpe.

14Tîîse etato'peiya tentainon ton pra awanî ye'nen, Paapaya ta'pî tîmaimu mana'poka tîuya pe pra: —Paapa uurî. Uyentainon ton pra man. Mîrîrî ye'nen tauya apî' morî pe apîremauya seru' pepîn. Moropai mararî pra anmukuyamî' apayanyamî' epamî kupî sîrîrî *(Gn 22.17)* —ta'pîiya Abraão nurî'tî pî'.

15Mîrîrî taasa' Paapaya ye'nen pena pata pai Abraão nurî'tîya inîmîkî ko'mannîpî'pî teeseta'kai pra. Moropai mîrîrî ta'pî Paapaya yawîrî Paapa winîpainon yapisî'pî Abraão nurî'tîya.

16Mîrîrî warantî tiaronya —Ikupîuya —taa ya, ipîkku pe tîwe'sen itentainonya eta tanne, innape awanî epu'tî, —Ikupîiya pepîn naka —tîkai pra. Mîrîrî ye'nen anî' esiyu'pîtî pepîn imaimu pî'.

17Mîrîrî warantî nîrî tîpemonkonoyamî' pî' Paapaya tîmaimu ekaremekî'pî aronne epu'tî to'ya yu'se tîwanî ye'nen. Î' kupî tîuya taasa' tîuya manni' yapi'nenanya yapi'to'pe. Moropai tîwîrîrî teeseurîma'pî mo'tanîpîiya pepîn. Mîrîrî ye'nen

eeseurîma'pî. —Paapa uurî, uyentainon ton pra man innape ikupîuya —ta'pîiya. Ikupî tîuya ta'pîiya moropai î' pensa tîmaimu mana'pokaiya pepîn.

18 para que, mediante duas coisas imutáveis, nas quais é impossível que Deus minta, forte alento tenhamos nós que já corremos para o refúgio, a fim de lançar mão da esperança proposta;

18Mîrîrî ye'nen asakî'ne man. Î' ta'pî Paapaya, inî'rî inyakanmaiya eserîke pra. Maasa pra î' pensa Paapa wanî pepîn seru' pe. Moropai mîrîrî wenai uurî'nîkon, iipia eturumaka'sanya upîika'tîiya'nîkon epu'tî, “yai pra itîrîiya” tîkai pra. Mîrîrî ye'nen inîmîkî pî' ko'mannî teeseta'kai pra.

19 a qual temos por âncora da alma, segura e firme e que penetra além do véu,

19Manni' apo'yen ye'se' pe to' nîtîrî warantî, mîrîrî innape iku'to' wanî sa'man pe. Uyapîtanî'nenkon pe awanî uyewankon ya'. Mîrîrî wenai Paapa pia pu'kuru erepannî nîmîkî pî' ko'mannî, sîrîrî innape iku'to' rumaka pepîn tiwin kin.

20 onde Jesus, como precursor, entrou por nós, tendo-se tornado sumo sacerdote para sempre, segundo a ordem de Melquisedeque.

20Maasa pra aasîrî pemonkon ewonsa' man Paapa pia pu'kuru urawîrî'nîkon, mîîkîrî Jesus. Teepîremasanon esanon yepotorî pe eenasa' man. Uurî'nîkon ton pe eeseurîma sîrîrî moropai ipatîkarî aako'mamî upîika'tîkon pî', pena teepîremasanon esanon yepotorî Melquisedeque e'pîtî'pî warantî eena'pî.

Hebreus 7

Melquisedeque, tipo de Cristo

1 Porque este Melquisedeque, rei de Salém, sacerdote do Deus Altíssimo, que saiu ao encontro de Abraão, quando voltava da matança dos reis, e o abençoou,

Hebreus 7

Melquisedeque Wanî'pî Ipîkku Pe Moropai Teepîremasen Pe

1Tarîpai eseurîma sîrîrî Melquisedeque yekare pî'. Melquisedeque mîîkîrî Salém ponkon esa' pe tîwe'sen. Moropai pemonkonyamî' tonpe teepîremasen pe awanî'pî. Inkamoro tonpe eeseurîmapîtî'pî Paapa yarakkîrî, tamî'nawîronkon

yentainon pu'kuru. Pena Abraão nurî'tî enna'po ko'mannîpî tanne, pata esanon tî'ka tîpo, mîîkîrî ponaya Melquisedeque wîtî'pî epose. Moropai mîîkîrî eporî tîuya pe, morî pe Abraão nurî'tî e'to'pe ta'pîiya Paapa pî'.

2 para o qual também Abraão separou o dízimo de tudo (primeiramente se interpreta rei de justiça, depois também é rei de Salém, ou seja, rei de paz;

2Mîrîrîya Abraão nurî'tîya inkamoro tîntî'ka'san yemanne pantaka'pî mia' tamî'nawîrî yonpa kaisarî moropai tiwin itonpa tîrî'pîiya iipia, itonparî'pî yarakkîrî awe'nîmî'pî. Mîrîrî warantî itîrî'pîiya Melquisedeque pia. Mîîkîrî ese' wanî'pî Melquisedeque pe, taato' yairon esa' pe tîwe'sen. Moropai tiaron itese' wanî'pî Salém ponkon esa' pe awe'to'. Taato' wanî morî tîwanmîn esa' pe tîwe'sen. Mîrîrî warantî asakî'ne itese' wanî'pî.

3 sem pai, sem mãe, sem genealogia; que não teve princípio de dias, nem fim de existência, entretanto, feito semelhante ao Filho de Deus), permanece sacerdote perpetuamente.

3Mîîkîrî Melquisedeque wanî'pî o'non pata pai esenpo'pî pe eesepu'tî pra. Itun moropai isan moropai tiaronkon itamorî'san esepu'tî pra awanî'pî. Mîrîrî ye'nen eesenpo'pî esepu'tî pra awanî. Moropai aasa'manta'pî esepu'tî pra nîrî. Tîîse mîîkîrî ko'manto' wanî Paapa munmu warantî. Awanî teepîremasen pe ipatîkarî taataretî'kasen pe pra.

O sacerdócio de Cristo é superior ao levítico

4 Considerai, pois, como era grande esse a quem Abraão, o patriarca, pagou o dízimo tirado dos melhores despojos.

4Maasa era'matî, î' kai'ma kure'ne Melquisedeque wanî'pî. Maasa pra pena utamokon Abraão nurî'tîya teyatonon tî'kasa' tîuya yai, to' yemanne mo'kasa' tîuya yonpa mo'ka'pî iipia tîntîrî ton. ⌞Ipîkku pe Melquisedeque wanî'pî.⌟

5 Ora, os que dentre os filhos de Levi recebem o sacerdócio têm mandamento de recolher, de acordo com a lei, os dízimos

5A'kî, Moisés nurî'tî kaaretarîya taasa' yawîrî, teepîremasanon, manni'kan to' yemanne yonpa Levi payanî'sanya

do povo, ou seja, dos seus irmãos, embora tenham estes descendido de Abraão;

tonpakon winîpai yapisî e'pai awanî tiwin. Teuren to' yonpayamî' pe tîwanîkon ye'ka pe Abraão nurî'tî payanî'san pe si'ma.

6 entretanto, aquele cuja genealogia não se inclui entre eles recebeu dízimos de Abraão e abençoou o que tinha as promessas.

6Tîîse mîîkîrî Melquisedeque wanî'pî Levi nurî'tî payanî'pî pe pra. Mîîwîni tîîse Abraão nurî'tîya te'mato'pe esatî'pîiya manni' inmo'ka'pî iteyatonon piapai yonpa ke. Moropai morî pe Abraão nurî'tî ko'manto'pe ta'pîiya Paapa pî' manni' Abraão nurî'tî Paapa nîtîrî'pî yapisîtîpono'pî.

7 Evidentemente, é fora de qualquer dúvida que o inferior é abençoado pelo superior.

7A'kî, mîîkîrî tiaron pîremanen wanî pepîn inpîrema'pî ma're, tîîse itentainon pe awanî. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe Melquisedeque wanî'pî Abraão nurî'tî yentai, morî pe aako'manto'pe taasai'ya ye'nen.

8 Aliás, aqui são homens mortais os que recebem dízimos, porém ali, aquele de quem se testifica que vive.

8Moropai tiaron esenumenkanto' wanî. Manni'kan Levi nurî'tî payanî'san tonpakon winîpai to' nîtîrî yapi'nenan wanî warayo'kon pe, tîîsa'mantasanon pe. Tîîse mîrîrî warantî pra Melquisedeque wanî'pî. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' ya' eeseporî pepîn Melquisedeque sa'mantato' pî' teeseurîmasen.

9 E, por assim dizer, também Levi, que recebe dízimos, pagou-os na pessoa de Abraão.

9Moropai taa e'painon Abraão nurî'tîya ye'ma'pî temanne yonpa ke. Moropai Levi nurî'tîya nîrî ye'ma'pî mîrîrî yai. Teuren ipayanyamî' rî'sanya te'mato'kon yapisî.

10 Porque aquele ainda não tinha sido gerado por seu pai, quando Melquisedeque saiu ao encontro deste.

10Maasa pra pena Levi nurî'tî esenposa' pra tîîse Abraão nurî'tîya ye'ma'pî. Mîrîrî ye'nen taa'nîkon e'painon Abraão nurî'tî yarakkîrî Levi nurî'tî wanî'pî

Melquisedeque yarakkîrî eeseporî yai. Mîrîrî yai Levi nurî'tîya nîrî ye'ma'pî.

O sacerdócio levítico teve fim, mas o de Cristo é eterno

11 Se, portanto, a perfeição houvera sido mediante o sacerdócio levítico (pois nele baseado o povo recebeu a lei), que necessidade haveria ainda de que se levantasse outro sacerdote, segundo a ordem de Melquisedeque, e que não fosse contado segundo a ordem de Arão?

11Moisés nurî'tî nîmenuka'pî wanî'pî Levi nurî'tî payanî'san yonpa wanî pe man teepîremasen pe taato'. Maasa pra inkamoro wanî'pî Arão nurî'tî payanî'pî pe mîîto'pe. Tîîse inkamoro esenyaka'mato' wenai pemonkonyamî' e'pîika'tîsa' ya, inî'rî tiaron teepîremasen ton iipî'pî pepîn e'painon. Tîîse mîrîrî pîkînsa' aaipî e'pai awanî'pî, manni' Melquisedeque wanî'pî warainon, Arão nurî'tî wanî'pî warainon pepîn.

12 Pois, quando se muda o sacerdócio, necessariamente há também mudança de lei.

12Mîrîrî ye'nen mîîkîrî erepamî'pî pata pai, Moisés nurî'tî maimu rî'pî, î' kai'ma Paapa yapurî pî' teeseurîmasen, etinyaka'ma e'pai awanî maasa pra teepîremasen etinyaka'ma ye'nen.

13 Porque aquele de quem são ditas estas coisas pertence a outra tribo, da qual ninguém prestou serviço ao altar;

13Mîîkîrî Uyepotorîkon Jesus pî' eseurîma sîrîrî. Mîîkîrî e'sa' pra man Levi nurî'tî parî'pî pe tîîse tiaron paarî'pî pe awanî'pî. Moropai inkamoro yonpa esenyaka'masa' pra man teepîremasanon warantî to' nîpo'tî po'tî pî'.

14 pois é evidente que nosso SENHOR procedeu de Judá, tribo à qual Moisés nunca atribuiu sacerdotes.

14Mîîkîrî esenpo'pî Judá nurî'tî paarî'pî pe. Moropai î' pensa inkamoro Judá nurî'tî payannî'san pî' Moisés nurî'tî eseurîmasa' pra man, pena teepîremasanon ton pî' teeseurîma yai.

Tiaron Teepîremasen Melquisedeque Warainon

15 E isto é ainda muito mais evidente, quando, à semelhança de Melquisedeque, se levanta outro sacerdote,

15Moropai esepu'tî aronne, amenan pe itîrî'pî Paapaya î' kai'ma pemonkonyamî' wîtî tîîpia. Maasa pra tiaron teepîremasen

ii'sa' man, Melquisedeque warantî, Levi payanî'san warantî pra.

16 constituído não conforme a lei de mandamento carnal, mas segundo o poder de vida indissolúvel.

16Mîîkîrî enasa' pra man teepîremasen pe Levi nurî'tî paarî'pî pe tîwanî ye'nen. Moropai pemonkonyamî' maimu pe eenasa' pra man. Tîîse tîîsa'mantato' yentai tîîko'manto' wanî ye'nen, mîîkîrî ena'pî teepîremasen pe. Mîrîrî ye'nen tîîsa'mantasen pe pra awanî.

17 Porquanto se testifica: Tu és sacerdote para sempre, segundo a ordem de Melquisedeque.

17Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Amîrî wanî pe man teepîremasen pe ipatîkarî manni' Melquisedeque wanî'pî warantî *(Sl 110.4)* taasai'ya man.

18 Portanto, por um lado, se revoga a anterior ordenança, por causa de sua fraqueza e inutilidade

18Mîrîrî ye'nen mîrîrî mai penaro' yawîrî to' e'to' mîrîrî e'tî'ka'pî, maasa pra upîika'tîiya'nîkon eserîke pra awanî ye'nen.

19 (pois a lei nunca aperfeiçoou coisa alguma), e, por outro lado, se introduz esperança superior, pela qual nos chegamos a Deus.

19Maasa pra Moisés nurî'tî pî' Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton e'sa' pra awanî'pî yairon pe pemonkon ku'nen pe. Morî pe anî' kupîiya pepîn. Tîîse mîrîrî yentai tiaron esenpo'pî morî moropai mîîkîrîya uurî'nîkon yarî Paapa pia pu'kuru.

Cristo, sacerdote único e perfeito

20 E, visto que não é sem prestar juramento (porque aqueles, sem juramento, são feitos sacerdotes,

20Moropai tiaron esenumenkanto' wanî teepîremasen Jesus pî'. Mîrîrî tîîse Paapaya ta'pî tînena'poka tonpe pra Jesus pî', teepîremasen pe awe'to'pe ipatîkarî. Mîrîrî warantî taasai'ya pra awanî'pî tiaronkon Levi nurî'tî payannî'san pî'.

21 mas este, com juramento, por aquele que lhe disse: O SENHOR jurou e não se arrependerá: Tu és sacerdote para sempre);

21Tîîse teepîremasen pe Jesus kupî tîuya yai, Paapaya ta'pî tînena'poka tonpe pra. Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' see warantî: Paapaya ta'pî î' pensa

22 por isso mesmo, Jesus se tem tornado fiador de superior aliança.

23 Ora, aqueles são feitos sacerdotes em maior número, porque são impedidos pela morte de continuar;

24 este, no entanto, porque continua para sempre, tem o seu sacerdócio imutável.

25 Por isso, também pode salvar totalmente os que por ele se chegam a Deus, vivendo sempre para interceder por eles.

26 Com efeito, nos convinha um sumo sacerdote como este, santo, inculpável, sem mácula, separado dos pecadores e feito mais alto do que os céus,

inna'poka tîuya pata pe pra: —Amîrî wanî pe man teepîremasen pe ipatîkarî *(Sl 110.4)* —ta'pîiya ipî'.

22Mîrîrî warantî eeseurîmasa' ye'nen, epu'tî'nîkon Jesus ko'mamî iipia ipatîkarî, uurî'nîkon pîika'tînen pe. Paapaya taasa' yawîrî ikupî'pîiya. Mîrîrî wanî Paapa yarakkîrî wanî morî pe e'nî emapu'tînen pe. Amenan esetanto' pe awanî, morî pe panpî' manni' unkupîkon ton pe inekaremekî Moisés nurî'tî pî' yentai.

23Moropai tiaron esenumenkanto' wanî teepîremasen Jesus pî'. Inkamoro teepîremasanon wanî'pî tu'ke. Maasa pra tîîsa'mantasen pe to' wanî ye'nen. E'mai' pe teepîremasen pe tîwe'sen ko'mamî eserîke pra awanî'pî ipatîkarî.

24Tîîse mîrîrî warantî pra Jesus wanî ipatîkarî teepîremasen pe aako'mamî. Mîrîrî ye'nen aasa'manta'pî pata'pî ya' tiaron ena teepîremasen pe taa eserîke pra awanî.

25Mîîkîrî ko'manto' wanî sîrîrîpe moropai ipatîkarî. Mîrîrî ye'nen manni'kan Paapa pia itîîpainokon pîika'tî pî' aako'mamî. Mîîkîrîya pemonkonyamî' ton pe esatî ko'mannîpî Paapa pî', maasa pra teepîremasen pe ipatîkarî tîîko'mamî ye'nen ikî'pî ton pra.

26Mîrîrî ye'nen Jesus wanî ipîkku pe, teepîremasanon esanon yepotorî pe itu'se e'nîto'pe'nîkon. Mîîkîrî wanî morî pe pu'kuru. Î' nura ton pra iipia. Moropai î' pensa imakui'pî kupîtîpon pe pra awanî. Mîîkîrî ko'mamî'pî pena imakui'pî

27 que não tem necessidade, como os sumos sacerdotes, de oferecer todos os dias sacrifícios, primeiro, por seus próprios pecados, depois, pelos do povo; porque fez isto uma vez por todas, quando a si mesmo se ofereceu.

28 Porque a lei constitui sumos sacerdotes a homens sujeitos à fraqueza, mas a palavra do juramento, que foi posterior à lei, constitui o Filho, perfeito para sempre.

Hebreus 8

A antiga aliança era o símbolo transitório da nova, superior e eterna, da qual Cristo é o mediador

ku'nenan kore'ta tîîse mîîkîrî nîkupî'pî imakui'pî ton pra awanî'pî. Moropai mîîkîrî yarî'pî Paapaya ka' pona ipîkku pe aako'manto'pe miarî.

27Mîîkîrî e'sa' pra man pena teepîremasanon esanon yepotorîkon e'mai'nokon wanî'pî warantî. Maasa pra wei kaisarî î' po'tî to'ya yu'se awanî'pî tînkupî'pîkon imakui'pî ton pe. Moropai mîrîrî tîpo tonpayamî' nîkupî'pî ton pe ipo'tî'pî to'ya. Inkamoro warantî pra awanî'pî, imakui'pî tînkupî'pî ton pe î' po'tîiya yu'se pra awanî'pî. Tîîse mîîkîrî Jesusya ikupî'pî tiwin ite'ka tamî'nawîronkon tonpe. Eeturumaka'pî tiaronkonya tîwîto'pe kai'ma tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî ye'mapa.

28Pena Moisés nurî'tî maimuya taasa' yawîrî teepîremasanon esanon yepotorîkon ton menka'pî to'ya, warayo'kon. Pemonkon pe tîwanîkon ye'nen e'to' yawîronkon pepîn, a'tu'mînan pe to' wanî. Tîîse mîrîrî tîpo Paapaya tîmaimu tînena'poka ton pepîn wenai tînmu menka'pî teepîremasen pe awe'to'pe. Morî, e'to' yawîron tînmu menka'pîiya, tiaronkon teepîremasanon yentainon. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ko'mamî sîrîrîpe teepîremasanon esanon yepotorî pe ipatîkarî, î' pensa aataretî'ka tonpe pra.

Hebreus 8

Jesus Wanî Uurî'nîkon Ton Pe

Teepîremasanon Esanon Yepotorî Pe

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Ora, o essencial das coisas que temos dito
é que possuímos tal sumo sacerdote, que
se assentou à destra do trono da Majestade
nos céus,

2 como ministro do santuário e do
verdadeiro tabernáculo que o SENHOR
erigiu, não o homem.

3 Pois todo sumo sacerdote é constituído
para oferecer tanto dons como sacrifícios;
por isso, era necessário que também esse
sumo sacerdote tivesse o que oferecer.

4 Ora, se ele estivesse na terra, nem mesmo
sacerdote seria, visto existirem aqueles
que oferecem os dons segundo a lei,

5 os quais ministram em figura e sombra
das coisas celestes, assim como foi Moisés
divinamente instruído, quando estava
para construir o tabernáculo; pois diz ele:

1Tamî'nawîron yentai sîrîrî taa annaya
manni' wanî Jesus pî' teeseurîmasen pe
awanî. Mîîkîrî Jesus wanî ipîkku pe,
kure'nan uurî'nîkon tonpe teepîremasen
esanon yepotorî pe awanî. Mîîkîrî
ereutasa' ko'mamî tamî'nawîronkon esa'
pe Paapa yaponse' meruntî winî.
2Moropai miarî si'ma Paapa pata'se'
pu'kuru ya' mîîkîrî esenyaka'ma
ko'mannîpî teepîremasanon esanon
yepotorî pe. O'non pata Paapa yapurîto'
pu'kuru pata, intîrî'pî pata si'ma,
pemonkonyamî' nîtîrî'pî pe pra awanî.
3Tamî'nawîronkon manni'kan
teepîremasanon esanon yepotorî wanî'pî
imenkasa'kon pe, to' esenyaka'mato'pe
Paapa pia tîntîrîkon tîrî pî'. Moropai
tînpo'tîkon tekînkon po'tîto'pe to'ya
tonpakon nîkupî'pî imakui'pî ton pe, mîrîrî
wanî'pî to' esenyaka'mato'pe. Mîrîrî
warantî uurî'nîkon ton pe Jesus
teepîremasen kure'nanya î' tîrî e'pai
awanî'pî uurî'nîkon tonpe.
4Tarî non po tîwanî ya, teepîremasen pe
awanî pepîn e'painon. Maasa pra tarî
teepîremasen, mîrîrî ku'nenan, wanî
tîntîrîkon tîînenan î' kai'ma Moisés
nurî'tîya ta'pî yawîrî ku'nenan wanî
mîîto'pe. Jesus esenyaka'mato' wanî pepîn
Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî.
5Tîîse inkamoro teepîremasanon
esenyaka'mato' wanî tarî. Mîrîrî wanî ka'
po tîwe'sen patakanen pe neken, moropai
itekatono'pî pe awanî. Mîrîrî ye'nen î'
pensa Paapa yewî' konekaiya ya, Paapaya

Vê que faças todas as coisas de acordo com o modelo que te foi mostrado no monte.

ta'pî Moisés pî': Aka, e'to' yawîrî tamî'nawîrî î' ta'pîuya moropai yenpo'pîuya aapia era'mapa manni' wî' po mîrîrî yawîrî mîkupîi *(Êx 25.40)* ta'pîiya.

6 Agora, com efeito, obteve Jesus ministério tanto mais excelente, quanto é ele também Mediador de superior aliança instituída com base em superiores promessas.

6Tîîse Jesusya morî teesenyaka'mato' ton yapi'sa' manni'kan teepîremasanon esenyaka'mato' yentai. Maasa pra Moisés nurî'tî maimu yawîrî to' esenyaka'ma'pî. Tîîse mîîkîrî Jesus ko'mamî sîrîrî Paapa moropai pemonkon yarappana tîwe'sen pe î' kai'ma morî pe pemonkon ena emapu'tîpa kai'ma Paapa yarakkîrî. Mîrîrî warantî eesenyaka'mato' wanî morî pe, e'mai' pe Moisés nurî'tî pia tîmaimu esetanto' tîntîrî'pî yentai. Maasa pra morî panpî' tîrîuya pe wai aapia'nîkon taasai'ya ye'nen.

7 Porque, se aquela primeira aliança tivesse sido sem defeito, de maneira alguma estaria sendo buscado lugar para uma segunda.

7Sîrîrî e'mai'non î' ta'pî Paapaya Moisés nurî'tî pî' e'sa' ya, e'to' yawîrî, amenan pe inî'rî î' taa Paapaya pepîn e'painon.

8 E, de fato, repreendendo-os, diz: Eis aí vêm dias, diz o SENHOR, e firmarei nova aliança com a casa de Israel e com a casa de Judá,

8Tîîse Paapaya era'ma'pî î' kai'ma yairî pra pemonkonyamî' yeseru wanî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya: —Î' pensa amenan mai to' nîkupî tonpe konekauya kupî sîrîrî Israel ponkon tonpe. Moropai Judá nurî'tî pemonkonoyamî' ton pe ikonekauya kupî sîrîrî,

9 não segundo a aliança que fiz com seus pais, no dia em que os tomei pela mão, para os conduzir até fora da terra do Egito; pois eles não continuaram na minha aliança, e eu não atentei para eles, diz o SENHOR.

9manni' pena atamokon tonpe ikupî'pîuya warantî pra, î' pensa Egito pata yapai to' mo'kauya yai ikupî'pîuya warantî pra. Maasa pra inkamoro e'sa' pra man mîrîrî yawîrî. Mîrîrî wenai inkamoro yewanmîrî'pîuya, to' piapai atarima'pî — ta'pî Uyepotorîkonya.

10 Porque esta é a aliança que firmarei com
a casa de Israel, depois daqueles dias, diz
o SENHOR: na sua mente imprimirei as
minhas leis, também sobre o seu coração
as inscreverei; e eu serei o seu Deus, e eles
serão o meu povo.

11 E não ensinará jamais cada um ao seu
próximo, nem cada um ao seu irmão,
dizendo: Conhece ao SENHOR; porque
todos me conhecerão, desde o menor deles
até ao maior.

12 Pois, para com as suas iniqüidades,
usarei de misericórdia e dos seus pecados
jamais me lembrarei.
13 Quando ele diz Nova, torna antiquada a
primeira. Ora, aquilo que se torna
antiquado e envelhecido está prestes a
desaparecer.

Hebreus 9

Os ritos, ofertas e sacrifícios mosaicos eram imperfeitos e ineficazes

1 Ora, a primeira aliança também tinha
preceitos de serviço sagrado e o seu
santuário terrestre.

10—Sîrîrî kupîuya maasa to' nîkupîton pe
insamoro Judeuyamî' tonpe. Awanî pe
man see warantî —ta'pîiya. —Itîrîuya to'
esenumenkato'kon ya', umaimu to'
nîkupîkon ton tîrîuya to' yewan ya'
aako'manto'pe, yawîrî iko'manpai to'
e'to'pe, tiaronya to' yaipontî pra tîîse.
Mîrîrî yai uurî wanî to' yepotorî pe
moropai inkamoro wanî
upemonkonoyamî' pe.
11Mîrîrî yai anî'ya tîîko'mamî yonpa
yenupa eserîke pra awanî. Moropai taiya
eserîke pra awanî tîwanîyakon pî': "Paapa
epu'kî," taiya eserîke pra awanî. Maasa
pra mîrîrî yai tamî'nawîronkonya uyepu'tî
kupî sîrîrî tewankon ya'. Manni'kan ipîkku
pe pra tîwe'sanonya moropai ipîkku pe
tîwe'sanonya uyepu'tî kupî sîrîrî.
12Mîrîrî yai tamî'nawîrî uuwanmîra to'
nîkupî'pî imakui'pî kupîuya tiwin kin ipî'
enpenata pepîn *Jr 31.31-34)* —ta'pîiya.
13Inî'rî eesetato'kon kupîuya pe wai
amenan pe taasa' Paapaya yai, e'mai'non
inkupî'pî epu'tî'nîkon tarîpai, penaro' pe
awanî moropai aataretî'ka kupî sîrîrî.

Hebreus 9

Paapa Yapurîto' Yeseru Sîrîrî Non Po Si'ma

1Pena e'mai' pe Paapaya etanto' pî'
esenumenkanpai'nîkon. Moisés nurî'tî pia
itîrî'pîiya, î' kai'ma tapurîto' ekareme'nen
pe. Mîrîrî ekaremekî'pîiya î' kai'ma
pemonkonyamî'ya tapurîto'pe Paapa
ko'manto' ton tînkoneka'pîkon ta si'ma
sîrîrî non po.

2 Com efeito, foi preparado o tabernáculo, cuja parte anterior, onde estavam o candeeiro, e a mesa, e a exposição dos pães, se chama o Santo Lugar;

2Ekaremekî'pîiya manni' Paapa ko'manto' bodeyamî' pi'pîrî'pî ke ikonekasa' arakkitawon e'mai'non yuwa'to' wanî'pî tamî'nawîronkon ewonto'pe pra tîîse manni'kan teepîremasanon neken ewomî Paapa yapurîi. Mîrîrî morî ta awanî'pî apo', to' kuma'tu, moropai moro rî awanî'pî trigo puusa' to' nîtîrî'pî Paapa tonpe itaponse' po.

3 por trás do segundo véu, se encontrava o tabernáculo que se chama o Santo dos Santos,

3Mîrîrî tîpo itakon ite'karon wanî'pî yuwa'sa' pe anî' ewomî namai. Iratai ta awanî'pî morî pu'kuru Paapa ko'manto' pata'se'.

4 ao qual pertencia um altar de ouro para o incenso e a arca da aliança totalmente coberta de ouro, na qual estava uma urna de ouro contendo o maná, o bordão de Arão, que floresceu, e as tábuas da aliança;

4Mîrîrî ese winî awanî'pî ouro konekasa' a'pusin to' nîpo'tî yaponse'. Moropai ita nîrî awanî'pî to' esetato' Paapa nîkupî'pî yense'. Tamî'nawîrî ouro pe awanî'pî ita, iporo. Mîrîrî ya' to' yuu pe Paapa nîtîrî'pî yense' wanî'pî. Moropai mîrîrî ya' Arão nurî'tî yenyawon rî'pî yei wanî'pî manni' areta'pî. Moropai asakî'ne awene'kon tî' wanî'pî o'non pata Paapa maimu e'menukasa' manni' yaponse' pî'.

5 e sobre ela, os querubins de glória, que, com a sua sombra, cobriam o propiciatório. Dessas coisas, todavia, não falaremos, agora, pormenorizadamente.

5Mîrîrî Paapa maimu yense' po to' wanî'pî asakî'ne ese' yenpata winî tîwe'sanon ouro konekasa'kon inserîyamî' pe, manni'kan Paapa pia pu'kuru tîîko'mansenon. Inkamoro yapî'sa' yarappana î' kai'ma pemonkonya teseru koneka Paapa yarakkîrî pata'se' pe awanî'pî. Mîrîrî pata Paapaya tîîwanmîra imakui'pî kupî pata'se' pe awanî'pî. Tîîse tamî'nawîrî î' moro tîwe'sen ekaremekî eserîke pra awanî sîrîrîpe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Ora, depois de tudo isto assim preparado, continuamente entram no primeiro tabernáculo os sacerdotes, para realizar os serviços sagrados;

7 mas, no segundo, o sumo sacerdote, ele sozinho, uma vez por ano, não sem sangue, que oferece por si e pelos pecados de ignorância do povo,

8 querendo com isto dar a entender o Espírito Santo que ainda o caminho do Santo Lugar não se manifestou, enquanto o primeiro tabernáculo continua erguido.

9 É isto uma parábola para a época presente; e, segundo esta, se oferecem tanto dons como sacrifícios, embora estes, no tocante à consciência, sejam ineficazes para aperfeiçoar aquele que presta culto,

10 os quais não passam de ordenanças da carne, baseadas somente em comidas, e

6Tamî'nawîron Paapa yewî' konekasa' tîuya'nîkon tîpo teepîremasanon ewomî pia'tî'pî wei kaisarî e'mai'non yuwa'to' morî ta neken. To' ewomî e'pîtî'pî mîrîrî tîntîrîkon yeserukon yawîrî mîrîrî ku'se.
7Tîîse itakon ite'karon yuwa'to' ta, teepîremasanon esanon yepotorî ewomî e'pîtî'pî tiwin ite'ka tiwin kono' tîîse. Mîîkîrî ewomî pîn mîn ton pra. Tîîse mîîkîrîya anî'rî wîîsa' tîuya mînî yarî e'pîtî'pî Paapa pî' ekareme'se. Mîrîrî yarîiya imakui'pî tînkupî'pî ton pe. Moropai tonpayamî' nîkupî'pî imakui'pî tînepu'tîkon pe pra iku'sa' to'ya ton pe yarî'pîiya.
8Mîrîrî Paapa yewî' ta, to' nîkupî wenai Morî Yekaton Wannîya uyenupakon aronne epu'to'pe kai'ma. Manni' itakon ite'karon yuwa'to', morî pu'kuru Paapa ko'manto' ta, anî' ewomî pîn. Aatarakkanmoka eserîke pra aako'mamî e'mai'non yuwa'to' ta neken teepîremasanonya teeserukon kupî tanne. Mîrîrî pî' uyenupa'pîkon Morî Yekaton Wannîya, maasa Paapa pia ewonnîto' atarakkanmokasa' pra tîîse.
9Mîrîrîya ekaremekî sîrîrîpe uurî'nîkon pî', epu'to'pe kai'ma. Pena Paapa pia to' nîtîrîya moropai tekînkon po'tî to'ya ya, morî pe e'to' yawîrî pemonkon yewan miakanma eserîke pra awanî'pî, manni'kan Paapa yapurînenan yewan. Paapa pia pu'kuru to' ewomî eserîke pra.
10Tamî'nawîron to' nîkupî yeseru wanî'pî yekkari wanî tonpe neken, moropai to'

bebidas, e diversas abluções, impostas até ao tempo oportuno de reforma.

wuku tonpe, moropai î' kai'ma teserukon ya' tenyakon rona to'ya tonpe. Moropai tiaron to' yeseru mîrîrî wanî'pî poroporo neken pemonkon e'ronato' yeseru pe. Mîrîrî kupî'pî to'ya, î' pensa Paapaya amenan pe mîrîrîkon yeseru mîrîrî miakanma pîkîrî.

O sacrifício de Cristo não se repete, é perfeito e eficaz

11 Quando, porém, veio Cristo como sumo sacerdote dos bens já realizados, mediante o maior e mais perfeito tabernáculo, não feito por mãos, quer dizer, não desta criação,

11Tîîse mîrîrî tîpo Cristo iipî'pî teepîremasanon esanon yepotorî pe uurî'nîkon tonpe. Moropai amenan ewonnîto' yarakkanmoka'pîiya. Mîîkîrî ewomî'pî mîrîrî Paapa yewî' ta, ka' pon pu'kuru. Miarî uurî'nîkon ton pe Paapa pî' esatî pî' aako'mamî, manni' morî e'to' yawîrî yapurîto' pata'se' ta, pemonkon nîkoneka'pî pata pra. Uupia'nîkon morî tîrî Paapaya emapu'tînen pe awanî, taasai'ya yawîrî.

12 não por meio de sangue de bodes e de bezerros, mas pelo seu próprio sangue, entrou no Santo dos Santos, uma vez por todas, tendo obtido eterna redenção.

12Î' pensa teewomî yai, Cristo ewomî'pî tiwin ite'ka neken tamî'nawîronkon tonpe mîrîrî morî pu'kuru Paapa ko'manto' pata'se' ya'. Miarî ya' teewomî yai bode mînî moropai paaka more mînî yaasai'ya pra man tiwin kin Paapa pî' ekaremekîpa. Tîîse yarî'pîiya tîmînî tîni'kamo'pî pu'kuru. Moropai mîrîrî ke uurî'nîkon ye'ma'pîiya ipatîkarî tîîpia ko'mannîto'pe.

13 Portanto, se o sangue de bodes e de touros e a cinza de uma novilha, aspergidos sobre os contaminados, os santificam, quanto à purificação da carne,

13Mîrîrî bodeyamî' mînî, moropai paakayamî' yuntonon mînî, moropai paaka tînre yenpotîpon pepînon tekînkon po'tîsa' to'ya ya, urunu'pîri wanî to' nîkututuma pe pemonkonyamî' poro. Mîrîrî kupî to'ya yai, pemonkonyamî'

yarakkîrî nura pe to' e'to' ronaiya tîîse poro po itu'na pra.

14 muito mais o sangue de Cristo, que, pelo Espírito eterno, a si mesmo se ofereceu sem mácula a Deus, purificará a nossa consciência de obras mortas, para servirmos ao Deus vivo!

14Maasa esenumenkatî, mîrîrî yentai Jesus mînî ini'kamo'pîya uurî'nîkon rona. Morî Yekaton Wannî meruntîri yai Paapa pia mîîkîrî eturumaka'pî tîîwarîrî tîîsa'mantapa. Morî pe e'to' yawîron imakui'pî ton pîn eeturumaka'pî. Mîrîrî wenai imînîya imakui'pî uyewankon ya' tîîko'mansen ronaiya. Manni' ne'ne' pe esenumenkanto' ku'nen mo'kaiya. Mîrîrî wenai yairî Paapa, manni' ipatîkaron tîîko'mansen yapurîto'pe ikupî'pîiya. Mîrîrî warantî uurî'nîkon pîika'tîiya.

15 Por isso mesmo, ele é o Mediador da nova aliança, a fim de que, intervindo a morte para remissão das transgressões que havia sob a primeira aliança, recebam a promessa da eterna herança aqueles que têm sido chamados.

15Mîrîrî ku'sa' tîuya wenai, Cristo wanî Paapa yarakkîrî pemonkon yarappana. Amenan esetanto' tîîsai'ya wanî, morî pe pemonkon enato'pe Paapa yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen penaro' yawîronkon nîkupî'pî imakui'pî mo'kapa kai'ma aasa'manta'pî. Moropai inkamoro Paapa nanno'sanya ipatîkaron inekaremekî'pî yapi'to'pe aasa'manta'pî.

16 Porque, onde há testamento, é necessário que intervenha a morte do testador;

16Epu'tî'nîkon enen anî' wanî tîîse, itemanne rî'pî yapisî pepîn. Tîîse aasa'manta tîpo neken, itonpa pe tîwe'senya mîîkîrî isa'manta'pî yemanne rî'pî yapisî e'pai awanî. —Uusa'manta'pî ya, uyonpa rî'pîya uyemanne rî'pî yapisî e'pai man —taasai'ya ye'nen.

17 pois um testamento só é confirmado no caso de mortos; visto que de maneira nenhuma tem força de lei enquanto vive o testador.

17Tîîse yapisîiya mîîkîrî sa'manta'pî pata'pî pe neken. Maasa, aasa'manta pra tîîse, yapisîiya eserîke pra awanî maasa pra î' pe pra awanî, enen aako'mamî pîkîrî. Tîîse

aasa'manta ya, mîrîrî yai neken yapisî e'pai awanî.

18 Pelo que nem a primeira aliança foi sancionada sem sangue;

18Mîrîrî warantî nîrî pena imakui'pî anî' nîkupî'pî mo'ka Paapaya pepîn, tekîn wîîsai'ya pra tîîse. Itekîn mînî rî'pî wenai neken, Paapaya ikupî, taasa' tîuya yawîrî.

19 porque, havendo Moisés proclamado todos os mandamentos segundo a lei a todo o povo, tomou o sangue dos bezerros e dos bodes, com água, e lã tinta de escarlate, e hissopo e aspergiu não só o próprio livro, como também sobre todo o povo,

19Mîrîrî ye'nen e'mai' pe Moisés nurî'tîya to' nîkupîton ekareme'sa' yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pî', tamî'nawîrî Paapa nekaremekî'pî, paaka more mînî yapi'sa' tîuya moropai bode mînî yapi'sa' tîuya yense' yapisî'pîiya. Mîrîrî yai'me'pîiya tuna yarakkîrî. Moropai mîrîrî ke mîrîrî kaareta tînmenuka'pî yaponse' moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kuyukuyuma'pîiya. Hissopo yare moropai carneiro si'po suuyu ikî'pasa' i'ka' ke ikuyukuyuma'pîiya.

20 dizendo: Este é o sangue da aliança, a qual Deus prescreveu para vós outros.

20Mîrîrî kupî tîuya ye'ka pe ta'pîiya to' pî': —Sîrîrî mîn wanî esetanto' ton Paapa nîkupî'pî ekareme'nen pe. Manni' upî' inekaremekî'pî ikupîkonpa *(Êx 24.8)* — ta'pîiya.

21 Igualmente também aspergiu com sangue o tabernáculo e todos os utensílios do serviço sagrado.

21To' pona ikupî'pî tîuya warantî, Moisés nurî'tîya mîn kuyukuyuma'pî mîrîrî Paapa yewî' poro, moropai ita tîwe'sen tamî'nawîron to' napurîkon poro.

22 Com efeito, quase todas as coisas, segundo a lei, se purificam com sangue; e, sem derramamento de sangue, não há remissão.

22Innape man. Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî tamî'nawîronkon wanî ironasa' pe mîrîrî mîn ke. Moropai to' makui, to' nîkupî'pî kupî'pî Paapaya tîîwanmîrî mîrîrî wenai. Maasa pra anî' wîîsa' pra awanî ya, umakuyikon ronaiya eserîke pra

O sacrifício de Cristo é eficaz para sempre

23 Era necessário, portanto, que as figuras das coisas que se acham nos céus se purificassem com tais sacrifícios, mas as próprias coisas celestiais, com sacrifícios a eles superiores.

24 Porque Cristo não entrou em santuário feito por mãos, figura do verdadeiro, porém no mesmo céu, para comparecer, agora, por nós, diante de Deus;

25 nem ainda para se oferecer a si mesmo muitas vezes, como o sumo sacerdote cada ano entra no Santo dos Santos com sangue alheio.

26 Ora, neste caso, seria necessário que ele tivesse sofrido muitas vezes desde a fundação do mundo; agora, porém, ao se cumprirem os tempos, se manifestou uma vez por todas, para aniquilar, pelo sacrifício de si mesmo, o pecado.

awanî. Tîîse mîn iti'kamo'pî wenai neken e'ronan esepu'tî.

Cristo Ni'kamo'pî Imînîya Neken Umakuyikon Rona

23 Inna seru' pepîn tarî Paapa ko'manto' kupî'pî to'ya morî pe tekînon mînî ke. Tîîse mîrîrî wanî'pî ka' po tîwe'sen patakanen pe neken. Morî pe ironapîtî'pî to'ya Paapa yapurîkonpa mîrîrî warantî. Tîîse to' yekînnon mînî yentai morî pe ronaton yu'se ka' pon wanî, manni' pata pemonkon yarakkîrî Paapa esepoto'.

24 Maasa pra Cristo ewonsa' pra man morî pu'kuru Paapa pata'se' ya pemonkon nîkoneka'pî ya' pra, mîrîrî ka' po tîwe'sen patakasa' ya' pra. Tîîse mîîkîrî ewomî'pî ka' po tîwe'sen ya' pu'kuru. Moropai sîrîrîpe Paapa pia aako'mamî uurî'nîkon tonpe teeseurîma pî', upîika'tîiya'nîkon.

25 Mîrîrî warantî pra pena teepîremasanon esanon yepotorî ewonpîtî'pî. Kono' kaisarî eewonpîtî'pî mîrîrî morî pu'kuru Paapa pata'se' ya', tîmînî yaase pra tîîse paaka more mînî yaapîtî'pîiya. Tîîse mîrîrî warantî Cristo ewonsa' pra man tu'ke ite'ka.

26 Mîrîrî warantî ewonpî'sa' ya, kono' kaisarî moriya tu'ke ite'ka Cristoya tîmoron epu'tî e'pai awanî e'painon pata ekoneka'pî pata pai. Tîîse mîîkîrî ewomî'pî tiwin ite'ka neken tamî'nawîronkon tonpe. Sîrîrî yai tamî'nawîron ataretî'ka kupî yai eesenpo'pî imakui'pî pe tamî'nawîronkon e'to' mo'kapa kai'ma. Tîîwarîrî tiwin ite'ka tîîsa'mantapa eeturumaka'pî.

27 E, assim como aos homens está ordenado morrerem uma só vez, vindo, depois disto, o juízo,

28 assim também Cristo, tendo-se oferecido uma vez para sempre para tirar os pecados de muitos, aparecerá segunda vez, sem pecado, aos que o aguardam para a salvação.

27Tamî'nawîronkon uurî'nîkon sa'manta e'pai awanî tiwin ite'ka neken. Moropai mîrîrî tîpo Paapaya uurî'nîkon yenunto' wanî.

28Mîrîrî warantî nîrî Cristo eturumaka'pî tîîwarîrî tiwin ite'ka tîîsa'mantapa. Moropai pemonkonyamî' nîkupî'pî imakui'pî mo'ka'pîiya tîpona. Mîrîrî tîpo mîîkîrî esenpo itakon ite'ka pe tarîpai imakui'pî mo'kai pra, tîîse tînîmîkî pî' tîîko'mansenon pîika'tîi aaipî.

Hebreus 10

Os sacrifícios antigos eram humanos e transitórios. A expiação feita por Cristo é divina e permanente

1 Ora, visto que a lei tem sombra dos bens vindouros, não a imagem real das coisas, nunca jamais pode tornar perfeitos os ofertantes, com os mesmos sacrifícios que, ano após ano, perpetuamente, eles oferecem.

2 Doutra sorte, não teriam cessado de ser oferecidos, porquanto os que prestam culto, tendo sido purificados uma vez por todas, não mais teriam consciência de pecados?

3 Entretanto, nesses sacrifícios faz-se recordação de pecados todos os anos,

Hebreus 10

1Pena Moisés nurî'tîya yenupato' wanî maasa Cristo nîkupî ekareme'nen pe. Mîrîrî wanî'pî itekatono'pî pe neken, morî pe tui'sen yekatono'pî pe awanî'pî, ima're tîwanî ye'nen. Maasa pra kono' kaisarî iku'pîtî to'ya e'pai awanî'pî. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe mîrîrî Moisés nurî'tî nîmenuka'pîya pemonkon kupî e'painon morî pe e'to' yawîrî, Paapa pia erepannîto'pe.

2Sîrîrî Paapa yapurînenan e'sa' ya, morî pe e'to' yawîrî ironasa' pe imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai, mîrîrî tînkupîkon ko'mannîpî mî'pannîpî'pî to'ya e'painon. Maasa pra morî pe to' wanî e'painon teuren.

3Tîîse mîîwîni pra awanî kono' kaisarî tîmakuyikon yepe' ton tekînkon ene'pîtî pemonkonyamî'ya. Mîrîrîya to' yenpenatanîpî'pî tîmakuyikon rona pî'.

4 porque é impossível que o sangue de touros e de bodes remova pecados.

5 Por isso, ao entrar no mundo, diz: Sacrifício e oferta não quiseste; antes, um corpo me formaste;

6 não te deleitaste com holocaustos e ofertas pelo pecado.

7 Então, eu disse: Eis aqui estou (no rolo do livro está escrito a meu respeito), para fazer, ó Deus, a tua vontade.

8 Depois de dizer, como acima: Sacrifícios e ofertas não quiseste, nem holocaustos e oblações pelo pecado, nem com isto te deleitaste (coisas que se oferecem segundo a lei),

9 então, acrescentou: Eis aqui estou para fazer, ó Deus, a tua vontade. Remove o primeiro para estabelecer o segundo.

10 Nessa vontade é que temos sido santificados, mediante a oferta do corpo de Jesus Cristo, uma vez por todas.

4Maasa pra paaka mînîya moropai bode mînîya anî' nîkupî'pî imakui'pî mo'ka eserîke pra awanî tiwin kin.

5Mîrîrî ye'nen Cristoya ta'pî Paapa pî' tarî non pona teerepansa' yai: —Paaka mînî moropai anî'rî mînî yarîuya yu'se pra awanî ye'nen, uyesa' ton kupî'pîya, Paapa, untîrî tonpe aapia.

6Maasa pra o'ma'kon to' nîpo'tîkon itaponse' po inkamoro yu'se pra awanî inî'rî to' nîkupî'pî imakui'pî mo'kanen pe.

7Mîrîrî ye'nen tauya apî': Paapa, uurî tarî wai itu'se awe'to' ku'to'peuya. Î' kai'ma amaimu yaponse' po upî' teeseurîmasen e'menukasa' manni'ya taasa' yawîrî ikupîuya *(Sl 40.6-8)* —ta'pîiya.

8Mîrîrî pî' esenumenkanpai'nîkon. E'mai' pe ta'pîiya: —Paaka wîî to'ya yu'se pra awanî. Anî' enepî to'ya yu'se awanî pepîn aapia tînpo'tîkon ton. (Mîrîrî ta'pîiya mîrîrî ku'to'pe to'ya kai'ma Moisés nurî'tî nîmenuka'pîya taasa' tanne.)

9Moropai mîrîrî tîpo ta'pîiya: —Uurî tarî wai Paapa, itu'se amîrî e'to' ku'to'peuya —ta'pîiya. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî to' nîkupî ko'mannîpî yaretî'ka'pî Paapaya. Moropai mîrîrî pata'pî ya' Cristo sa'mantato' tîrî'pîiya.

10Itu'se Paapa wanî wenai Cristo sa'manta'pî. Mîrîrî aasa'mantato' wenai, uurî'nîkon nîkupî'pî imakui'pî mo'ka'pîiya. Moropai morî pe uurî'nîkon kupî'pîiya. Maasa pra eeturumaka'pî tîîsa'mantapa tiwin ite'ka tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî tonpe.

11 Ora, todo sacerdote se apresenta, dia após dia, a exercer o serviço sagrado e a oferecer muitas vezes os mesmos sacrifícios, que nunca jamais podem remover pecados;

12 Jesus, porém, tendo oferecido, para sempre, um único sacrifício pelos pecados, assentou-se à destra de Deus,

13 aguardando, daí em diante, até que os seus inimigos sejam postos por estrado dos seus pés.

14 Porque, com uma única oferta, aperfeiçoou para sempre quantos estão sendo santificados.

15 E disto nos dá testemunho também o Espírito Santo; porquanto, após ter dito:

16 Esta é a aliança que farei com eles, depois daqueles dias, diz o SENHOR: Porei no seu coração as minhas leis e sobre a sua mente as inscreverei,

17 acrescenta: Também de nenhum modo me lembrarei dos seus pecados e das suas iniqüidades, para sempre.

11Mîrîrî ye'ka pe pra manni'kan teepîremasanon Judeuyamî' nîpo'tî wanî. Iko'noro wei kaisarî teserukon yawîrî ikupî pî' to' e'pîtî. Tîîse mîrîrî to' nîkupîya anî' nîkupî'pî imakui'pî mo'ka eserîke pra awanî tiwin kin.

12Tîîse mîîkîrî teepîremasanon esanon yepotorî Jesus Cristo eturumaka'pî tiwin ite'ka neken imakui'pî tamî'nawîronkon nîkupî'pî mo'kapa. Mîrîrî ku'sa' tîuya tîpo eereuta'pî ipîkku pata'se' ya', Paapa meruntîri winîkîi.

13Miarî mîrîrî pata pai, mîîkîrî Jesus ko'mamî. Î' pensa Paapaya imaimu yawîrî iteyatonon kupî inîmîkî pî' aako'mamî, to' yentai awanî ye'nen.

14Maasa pra mîrîrî tiwin ite'ka eeturumaka'pî wenai tîpemonkonoyamî' kupî'pîiya morî pe e'to' yawîrî ipatîkarî imakui'pî ton pra. Manni'kan innape iku'nenan makuyikon mo'kaiya.

15Moropai Morî Yekaton Wannî eseurîma'pî mîrîrî yekare pî'. E'mai' pe ta'pîiya:

16—Sîrîrî wanî esetato' ton pe to' yarakkîrî manni' wei esuwa'kasa' tîpo ikupîuya —ta'pî Paapaya. —Umaimu yeka'mauya to' yewan ya' aako'manto'pe, moropai î' pona imenukasa' warantî to' esenumenkato' ya' itîrîuya tîîwanmîra'nîkon ikupî to'ya namai, *(Jr 31.33)* —ta'pîiya.

17Moropai inî'rî ta'pîiya: —Î' pensa imakui'pî pe to' e'to' pî' enpenata pepîn inî'rî moropai to' nîkupî'pî imakui'pî pî'

enpenata pepîn tiwin kin *(Jr 31.34)* — ta'pîiya.

18 Ora, onde há remissão destes, já não há oferta pelo pecado.

18Mîrîrî warantî tîîwanmîra imakui'pî unkupî'pîkon ku'sai'ya tîpo inî'rî tîmakuyikon yepe' pe to' nîpo'tî yu'se pra awanî tarîpai.

O privilégio de acesso dos crentes à presença de Deus

Paapa Pia Erepannîpai'nîkon

19 Tendo, pois, irmãos, intrepidez para entrar no Santo dos Santos, pelo sangue de Jesus,

19Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', Jesusya pakî'nan pona tîmînî kamo'pî pata pai, î' rî umanenpanenkon ton pra man morî pu'kuru Paapa pata'se' ya' ewonnîto'pe.

20 pelo novo e vivo caminho que ele nos consagrou pelo véu, isto é, pela sua carne,

20Maasa pra mîîkîrîya amenan e'ma arakkanmoka'pî ewonnîto' ton. Aasa'manta'pî yai, tîpata'se' yuwa'to' kamisa karaka'pî Paapaya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia pu'kuru ewonnî tarîpai. Maasa pra pemonkon pe Jesus sa'mantato' wenai imakui'pî unkupî'pîkon mo'ka'pîiya. Moropai uupia'nîkon morî pe tîwe'to' tîîsai'ya ye'nen, ewonnî Paapa pia ko'manse.

21 e tendo grande sacerdote sobre a casa de Deus,

21Tarîpai moro man tiwin kure'nan teepîremasanon esanon yepotorî uurî'nîkon tonpe miarî Paapa yewî' esa' pe tîwe'sen.

22 aproximemo-nos, com sincero coração, em plena certeza de fé, tendo o coração purificado de má consciência e lavado o corpo com água pura.

22Mîrîrî ye'nen aminke pra erepannîpai'nîkon man Paapa pia. Yairî uyewankon ya' esenumenkan ye'ka pe moropai innape ikupîi'ma. Maasa pra morî pe esenumenkanto' enasa' man ironasa' pe. Moropai morî pu'kuru tuna ke ironasa' pe uyesa'kon wanî warantî, itu'na, uyewankon ya' morî pe ko'mannî inî'rî imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn. Mîrîrî

ye'nen iipia pu'kuru erepannîpai'nîkon man.

23 Guardemos firme a confissão da esperança, sem vacilar, pois quem fez a promessa é fiel.

23Moriya innape ikupî pî' ko'mannîpai'nîkon man. Manni' ipî' eseurîman ko'mannîpî manni' maasa pra epu'tî man î' kai'ma yairî î' ta'pî tîuya kupî Paapaya.

24 Consideremo-nos também uns aos outros, para nos estimularmos ao amor e às boas obras.

24Moropai morî pe e'nî yuwapai'nîkon tiaronkon yarakkîrî. Tiaronkon pîika'tîpai'nîkon tamî'nawîrî morî pe to' sa'nama wenai moropai tiaronkon nîrî sa'namato'pe to'ya. Moropai to' pîika'tî yuwato'pe to'ya.

25 Não deixemos de congregar-nos, como é costume de alguns; antes, façamos admoestações e tanto mais quanto vedes que o Dia se aproxima.

25Tiaronkon wîtî pra awanî wenai epere'pî'nîto' pata'se' ya' —Uurî nîrî uutî pepîn —tîkai pra e'nîpai'nîkon man. Tîîse inkamoro yausinpapai'nîkon man. Inî' panpî' itîîpai to' e'to'pe, to' yausinpapai'nîkon man. Maasa pra aminke pra Uyepotorîkon ii'to' weiyu eseponî pî' man mîîto'pe. Mîrîrî ye'nen to' tarumakai pra to' yausinpa yuwapai'nîkon man.

O castigo do pecado voluntário

26 Porque, se vivermos deliberadamente em pecado, depois de termos recebido o pleno conhecimento da verdade, já não resta sacrifício pelos pecados;

26Maasa pra yairon pu'kuru Paapa maimu eta tîpo tîpu'se imakui'pî kupî pî' ko'mannî ya, inî'rî mîrîrî mo'kanen ton eporî eserîke pra man. Paapa maimu pîinama pra tanne tiaron untîrîkon ton pra man imakui'pî yepe' ton.

27 pelo contrário, certa expectação horrível de juízo e fogo vingador prestes a consumir os adversários.

27Mîrîrî ye'nen eranne' pe e'nî kupî sîrîrî. Maasa pra apo' ya' teyatonon yenumî Paapaya nari' ya', apo' î' pensa eesi'nîpî neporî ton pepîn ya'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

28 Sem misericórdia morre pelo depoimento de duas ou três testemunhas quem tiver rejeitado a lei de Moisés.

29 De quanto mais severo castigo julgais vós será considerado digno aquele que calcou aos pés o Filho de Deus, e profanou o sangue da aliança com o qual foi santificado, e ultrajou o Espírito da graça?

30 Ora, nós conhecemos aquele que disse: A mim pertence a vingança; eu retribuirei. E outra vez: O SENHOR julgará o seu povo.

31 Horrível coisa é cair nas mãos do Deus vivo.

Apelo para o passado. A recompensa não tarda

32 Lembrai-vos, porém, dos dias anteriores, em que, depois de iluminados, sustentastes grande luta e sofrimentos;

28Maasa era'makî. Pena Moisés nurî'tî nîmenuka'pî yawîrî pra tîwe'sen wanî ya, mîîkîrî ye'ka wî'pî to'ya tî'nînmai pra. Tîîse mîrîrî ku'pîtî'pî to'ya pena anî'ya imakui'pî ku'sa' era'ma asakî'nankonya ya. Mîîwîni pra awanî ya, eseurîwî'nankonya era'masa' ya.

29Tarîpai o'non ye'ka pe awanî kupî sîrîrî Paapa munmu yewanmîrîtîpon yarakkîrî? Inkamoro ye'kaya imînî tîrona tonkon kupî î' pe pra rî. Manni' imînî wenai upîika'tîiya'nîkon yekare esepu'tî, amenan esetato' yawîrî. Moropai o'non ye'ka pe e'pai awanî Paapa Yekaton, isa'namanen, winîkîi tîwo'ma'tasen yarakkîrî? Maasa esenumenkatî. Penaronkon Moisés nurî'tî maimu yawîrî pra esi'san yentai tîwe'taruma'tîto' yapisîiya kupî sîrîrî.

30Maasa pra Paapa manni'ya epu'tî man. Ta'pîiya: —Ese'ma kupî sîrîrî inkamoro, umaimu yewanmîrîtîponkon, yarakkîrî *(Dt 32.35)* —ta'pîiya. Moropai ta'pîiya inî'rî: —Uyepotorîkonya tîpemonkonoyamî' yeseru yenpo kupî sîrîrî. Moropai imakui'pî to' nîkupî'pîkon wenai, inkamoro yenumîiya kupî sîrîrî *(Dt 32.36; Sl 135.14)* —ta'pîiya.

31Akan neken taamî mannankan Paapa tîîko'mansenya to' yenumî kupî pe man.

32Maasa enpenatatî. Pena Jesus yekare etaya'nîkon yai, innape ikupî'pîya'nîkon, yairî awanî epu'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî wenai tu'ke awe'taruma'tî'pîkon. Tîîse mîrîrî rumakaya'nîkon pra awanî'pîkon. Yapîtanîpî pî' aako'mamî'pîkon.

33 ora expostos como em espetáculo, tanto de opróbrio quanto de tribulações, ora tornando-vos co-participantes com aqueles que desse modo foram tratados.

33Tiaron pensa amîrî'nîkon mu'tunpa'pî to'ya mararî pra. Moropai ataruma'tî'pîkon to'ya tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Moropai amîrî'nîkonya tiaronkon e'taruma'tî era'ma'pî a'noko'pîkon pe. Mîrîrî ye'nen to' wanîyakon pe to' pîika'tî yuwa'pîya'nîkon. Mîrîrî wenai to' kaisarî awe'taruma'tî'pîkon.

34 Porque não somente vos compadecestes dos encarcerados, como também aceitastes com alegria o espólio dos vossos bens, tendo ciência de possuirdes vós mesmos patrimônio superior e durável.

34Moropai amîrî'nîkonya atarakkamo'san pîika'tî'pî. Tamî'nawîrî itesa' pe awe'to'kon mo'ka'pî to'ya tanne, mîrîrî yapîtanîpî'pîya'nîkon aatausinpakon ye'ka pe. Aatausinpa'pîkon maasa pra mîrîrî yentainon morî panpî' eporîya'nîkon epu'tî'pîya'nîkon, tîwe'tî'kasen pepîn tîrî tîuya taasa' Paapaya yawîrî.

35 Não abandoneis, portanto, a vossa confiança; ela tem grande galardão.

35Mîrîrî ye'nen meruntî ke e'tî a'tu'mîra teenai pra. Innape ikupî pî' aako'mamîkon ya, kure'ne morî yapisîya'nîkon kupî sîrîrî.

36 Com efeito, tendes necessidade de perseverança, para que, havendo feito a vontade de Deus, alcanceis a promessa.

36Mîrîrî yapisîya'nîkon nîmîkî pî' ako'mantî teeseta'kai pra. Itu'se Paapa e'to' kupî pî' moropai î' tîrîuya ta'pî Paapaya yapisîya'nîkon pîkîrî ako'mantî.

37 Porque, ainda dentro de pouco tempo, aquele que vem virá e não tardará;

37Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Tîko'man pe aako'mamî pe pra man, tîîse mararî aako'mamî. Moropai manni' tui'sen, mîîkîrî iipî. Mîîkîrî ko'mamî pepîn tîîse aaipî.

38 todavia, o meu justo viverá pela fé; e: Se retroceder, nele não se compraz a minha alma.

38Mîrîrî yai upemonkonoyamî' morî pe pu'kuru tîwe'sanon ko'mamî pe man innape ukupî pî'. Tîîse inkamoro enna'po ya te'ma'pîkon pî', inkamoro pî' atausinpa pepîn *(Hc 2.3,4)* ta'pîiya.

39 Nós, porém, não somos dos que retrocedem para a perdição; somos,

39Tîîse uurî'nîkon wanî pepîn inkamoro ye'ka tîwenna'posanon warantî. Inkamoro

entretanto, da fé, para a conservação da alma.

Hebreus 11

A natureza da fé

1 Ora, a fé é a certeza de coisas que se esperam, a convicção de fatos que se não vêem.

2 Pois, pela fé, os antigos obtiveram bom testemunho.

3 Pela fé, entendemos que foi o universo formado pela palavra de Deus, de maneira que o visível veio a existir das coisas que não aparecem.

Exemplos de fé extraídos do Antigo Testamento

4 Pela fé, Abel ofereceu a Deus mais excelente sacrifício do que Caim; pelo qual obteve testemunho de ser justo, tendo a aprovação de Deus quanto às suas ofertas. Por meio dela, também mesmo depois de morto, ainda fala.

5 Pela fé, Enoque foi trasladado para não ver a morte; não foi achado, porque Deus

wanî awe'tî'katonkon pe. Tîîse uurî'nîkon wanî innape iku'nenan pe moropai innape iku'sa' wenai, uurî'nîkon wanî e'pîika'tî'san pe.

Hebreus 11

Penaronkonya Innape Paapa Ku'to' Yeseru Ton Tîrî'pî

1Tauya sîrîrî innape Paapa ku'to' wanî see warantî. Innape Paapa winîpainon yapisî kupî sîrîrî, manni' inîmîkî pî' ko'mannî manni' epu'tî'nîkon. Moropai yapisîton moro awanî epu'tî teesera'masen pepîn, innape Paapa kupî wenai.

2Mîrîrî warantî penaronkonya innape Paapa kupî'pî. Mîrîrî wenai Paapaya to' era'ma'pî tîwakîri pe.

3Innape ikupî wenai epu'tî'nîkon î' kai'ma Paapaya tamî'nawîron koneka'pî tîmaimu ke. Ka' koneka'pîiya, kapoi, wei, sirikkîyamî' anî' nera'makon pepîn koneka'pîiya tera'masen tonpe to' koneka'pîiya. Mîrîrî epu'tî, innape Paapa kupî ye'nen.

4Mîrîrî warantî nîrî pena Abel nurî'tîya innape Paapa kupî'pî. Mîrîrî ye'nen Paapa pia tîntîrî tekîn po'tî'pîiya manni' tîrui Caim nurî'tî nîpo'tî yentainon. Innape Abel nurî'tîya ikupî ye'nen, tîwakîri pe yairon pe Paapaya intîrî'pî era'ma'pî. Innape iku'to' tîuya wenai tîîsa'manta tîpo inî'rî teeseurîmasen pe Abel nurî'tî wanî. —Innape Paapa ku'nen pe e'tî —taiya upî'nîkon.

5Mîrîrî warantî nîrî Enoqueya innape Paapa kupî'pî. Mîrîrî wenai aasa'mantato'

o trasladara. Pois, antes da sua trasladação, obteve testemunho de haver agradado a Deus.

winîpai Paapaya yarî'pî. Moropai mîîkîrî esa'rî'pî yuwa'pî itonpayamî'ya tîîse eporî to'ya pra awanî'pî. Maasa pra Paapaya yarî'pî wanî'pî. Yarîiya rawîrî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' wanî'pî: —Tîwakîri pe Paapaya era'ma'pî innape iku'toi'ya wenai.

6 De fato, sem fé é impossível agradar a Deus, porquanto é necessário que aquele que se aproxima de Deus creia que ele existe e que se torna galardoador dos que o buscam.

6Anî'ya innape Paapa kupî ye'ka pe pra, tîwakîri pe era'maiya pepîn tiwin kin. Maasa pra Paapa pia tuutîsenya innape moro Paapa wanî ikupî e'pai awanî. Moropai Paapa nîtîrî ton moro awanî, manni'kan tîwanenan pia epu'tîiya e'pai awanî.

7 Pela fé, Noé, divinamente instruído acerca de acontecimentos que ainda não se viam e sendo temente a Deus, aparelhou uma arca para a salvação de sua casa; pela qual condenou o mundo e se tornou herdeiro da justiça que vem da fé.

7Mîrîrî warantî nîrî Noé nurî'tîya Paapa maimu eta tîuya yai innape ikupî'pî. Ta'pî Paapaya: —Pata yaretî'kauya pe wai tuna ke —ta'pîiya. Tîîse maasa î' e'kupî era'masa' Noéya pra awanî'pî. Tîîse innape imaimu kupî'pîiya. Moropai kure'nan kanau koneka'pîiya. Mîrîrî ya' tîpemonkonoyamî' tarakkîronkon e'pîika'tîto'pe kai'ma. Mîrîrî ku'sai'ya wenai tiaronkon pata ponkon tî'ka'pî Paapaya. Moropai innape tîku'sai'ya wenai yairon pe ikupî'pî Paapaya.

8 Pela fé, Abraão, quando chamado, obedeceu, a fim de ir para um lugar que devia receber por herança; e partiu sem saber aonde ia.

8Mîrîrî warantî nîrî Abraão nurî'tîya innape Paapa maimu kupî'pî. Mîîkîrî yanno'pî Paapaya moropai eese'ma'tî'pî tiaron pata pona. Attî'pî se' tapairî tuutîsen pemonkon wîtî warantî, o'non pata tuutî epu'tî ye'ka pe pra. Tîîse apata ton tîrîuya ta'pî Paapaya pata pona attî'pî. Mîîkîrîya tîpata nîmî'pî.

9 Pela fé, peregrinou na terra da promessa como em terra alheia, habitando em tendas com Isaque e Jacó, herdeiros com ele da mesma promessa;

9Innape Paapa kupî tîuya wenai aako'mamî'pî miarî ka'ran pe, mîrîrî itîrî tîuya taasa' Paapaya manni' pata ya'. Mîîkîrî ko'mamî'pî tappîi konekasa' ta. Mîrîrî warantî nîrî Isaque nurî'tî moropai Jacó nurî'tî ko'mamî'pî tappîi konekasa' ta. Maasa pra inkamoro pî' nîrî ta'pî Paapaya to' pata'se' ton itîrî tîuya pî' mîîto'pe.

10 porque aguardava a cidade que tem fundamentos, da qual Deus é o arquiteto e edificador.

10Mîrîrî warantî to' ko'mamî'pî maasa pra Abraão nurî'tîya ikoneka tîuya ta'pî Paapaya nîmîkî'pî tîpata'se' ton. Manni' Paapa nîkoneka'pî aako'mamî pata'se' ton, sa'man ite'se'kon aataretî'ka neporî ton pepîn mîrîrî nîmîkî'pîiya.

11 Pela fé, também, a própria Sara recebeu poder para ser mãe, não obstante o avançado de sua idade, pois teve por fiel aquele que lhe havia feito a promessa.

11Innape ikupî pî' Abraão nurî'tî ko'mamî wenai tînmu ke eena'pî a'yeke'ton pe si'ma. Moropai ino'pî Sara nurî'tî nîrî, tînre yenponen pe pra si'ma tînre ke eena'pî. Mîîkîrîya innape î' kupî tîuya ta'pî Paapaya epu'tî'pî.

12 Por isso, também de um, aliás já amortecido, saiu uma posteridade tão numerosa como as estrelas do céu e inumerável como a areia que está na praia do mar.

12Mîrîrî warantî mîîkîrî Abraão nurî'tî ena'pî tu'kankon yunkon pe a'yeke'tonon pe si'ma. Mararî pra ipayanyamî' ton esenpo'pî ka' pî' sirikkîyamî' wanî warantî. Moropai tu'ke kasapan wanî warantî pîrana ka, iku'ne'tî yentai ipayanyamî' epamî'pî.

13 Todos estes morreram na fé, sem ter obtido as promessas; vendo-as, porém, de longe, e saudando-as, e confessando que eram estrangeiros e peregrinos sobre a terra.

13Sîrîrî warantî tamî'nawîronkon inkamoro penaronkon e'tî'ka'pî innape ikupî ye'ka pe. Teuren î' tîrî tîuya ta'pî Paapaya era'masa' to'ya pra man tîîse innape ikupî'pî to'ya. Maasa yapisî tîuya'nîkon epu'tî'pî to'ya. Moropai to' esepu'tî'pî tarîron pe pra tîwanîkon moropai to' esekaremekî'pî ka'ran pe

tîwanîkon pî' sîrîrî pata po, tuutîsanon pe sîrîrî pata poi to' wanî.

14 Porque os que falam desse modo manifestam estar procurando uma pátria.

14Mîrîrî warantî anî'kan esenumenka ya, tîpata'se'kon ton yuwa pî' to' ko'mamî eesepu'tî.

15 E, se, na verdade, se lembrassem daquela de onde saíram, teriam oportunidade de voltar.

15Inkamoro esenumenkasa' pra man tîwenna'pokon pî' tîpata'se'kon ya'. Enna'popai tîwanîkon ya, to' enna'po'pî e'painon.

16 Mas, agora, aspiram a uma pátria superior, isto é, celestial. Por isso, Deus não se envergonha deles, de ser chamado o seu Deus, porquanto lhes preparou uma cidade.

16Tîîse tîpatakon ton yuwa'pî to'ya tiaron, itentainon morî ka' pon. Mîrîrî wenai Paapa eppepî pepîn to' yunkon pe, to' napurî pe tîwanî pî' maasa pra mîîkîrîya to' pata'se' ton koneka'pî miarî morî pu'kuru.

17 Pela fé, Abraão, quando posto à prova, ofereceu Isaque; estava mesmo para sacrificar o seu unigênito aquele que acolheu alegremente as promessas,

17Abraão nurî'tîya innape Paapa kupî'pî wenai, tînmu Isaque nurî'tî tîrî'pî Paapa pia ipo'tîpa. Maasa pra innape tîkupîiya epu'tîpa tînmu Isaque nurî'tî wîîto'peiya tîîpia esatî'pî Paapaya.

18 a quem se tinha dito: Em Isaque será chamada a tua descendência;

18Teuren Paapaya taasa' wanî'pî, ipî' mîîkîrî inmu Isaque nurî'tî wenai tu'ke payanyamî' ton wanî kupî sîrîrî taasai'ya wanî'pî. Mîîwîni tîîse mîîkîrî tiwinan tînmu wîî yonpa'pî Abraão nurî'tîya Paapa maimu pe.

19 porque considerou que Deus era poderoso até para ressuscitá-lo dentre os mortos, de onde também, figuradamente, o recobrou.

19Innape Abraão nurî'tîya ikupî'pî. Tînmu wîîsa' tîuya tîpo, Paapaya i'mî'sa'ka eserîke ikupî'pîiya innape. Mîrîrî ye'nen Paapa nîkupî'pî wanî'pî isa'manta'san kore'ta pai mîîkîrî tînmu Isaque nurî'tî e'mî'sa'ka warantî, iwîsa' tîuya ya. Innape mîrîrî ku'sa' tîuya wenai tînmu yapisî'pîiya isa'manta'pî e'mî'sa'kasa' warantî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

20 Pela fé, igualmente Isaque abençoou a Jacó e a Esaú, acerca de coisas que ainda estavam para vir.

20Mîrîrî warantî nîrî innape Paapa kupî tîuya wenai Isaque nurî'tîya ta'pî tînmukuyamî' pî'. Morî tîîto'pe Paapaya maasa to' pia ta'pîiya Jacó nurî'tî pî' moropai Esaú nurî'tî pî'.

21 Pela fé, Jacó, quando estava para morrer, abençoou cada um dos filhos de José e, apoiado sobre a extremidade do seu bordão, adorou.

21Mîrîrî warantî nîrî innape Jacó nurî'tîya Paapa kupî'pî. Mîrîrî ye'nen tîîsa'manta ye'ka pe Jacó nurî'tîya José nurî'tî munkîyamî' pî' ta'pî morî tîîto'pe Paapaya to' pia tiwin pî' to' tîîse. Mîrîrî taa ye'ka pe mîîkîrî apîtasa' wanî'pî tîme'sipu pona moropai Paapa yapurî'pîiya.

22 Pela fé, José, próximo do seu fim, fez menção do Êxodo dos filhos de Israel, bem como deu ordens quanto aos seus próprios ossos.

22Mîrîrî warantî nîrî José nurî'tîya innape Paapa kupî'pî. Mîrîrî ye'nen tîîsa'manta rawîrî Israelyamî' epa'kato' pî' eeseurîma'pî Egito pata poi. Tîmaimu tîrî'pîiya to' pî' î' kupî to'ya e'pai awanî tîîsa'mantasa' tîpo te'pî rî'pî yarakkîrî, yaato'pe to'ya tarakkîrî'nîkon.

23 Pela fé, Moisés, apenas nascido, foi ocultado por seus pais, durante três meses, porque viram que a criança era formosa; também não ficaram amedrontados pelo decreto do rei.

23Mîrîrî warantî nîrî innape Paapa kupî'pî Moisés yuntonon nurî'tîya. Mîrîrî wenai eesenposa' tîpo yenomî'pî to'ya eseurîwî'ne kapoi kaisarî. Maasa pra mîîkîrî era'ma'pî to'ya morî pe pu'kuru. Mîrîrî ye'nen pata esa' pe tîwe'senya taasa' yawîrî iwî to'ya pra awanî'pî. Inama to'ya pra to' wanî'pî.

24 Pela fé, Moisés, quando já homem feito, recusou ser chamado filho da filha de Faraó,

24Mîrîrî nîrî innape Paapa kupî'pî Moisés nurî'tîya. Mîrîrî ye'nen kure'ne teenai mîîkîrî pata esa' Faraó yensi more pe tesatî to'ya yu'se pra awanî'pî.

25 preferindo ser maltratado junto com o povo de Deus a usufruir prazeres transitórios do pecado;

25Tîîse mîîkîrî wanî'pî Paapa pemonkonoyamî' e'taruma'tî kaisarî e'taruma'tîpai, mararî Egito ponkon kore'ta iko'manpai tîwanî yentai,

imakui'pî kupî tîuya pî' taatausinpai. Paapa pemonkonoyamî' yarakkîrî tîwe'taruma'tî era'ma'pîiya morî pe panpî' awanî.

26 porquanto considerou o opróbrio de Cristo por maiores riquezas do que os tesouros do Egito, porque contemplava o galardão.

26Morî pe panpî' awanî epu'tî'pîiya, tamî'nawîrî Egito po tîwe'sanon esa' pe tîwanî yentai. Maasa pra mararî tîwe'taruma'tî epu'tî'pîiya Paapa pemonkonoyamî' pokonpe, manni'kan kore'tapai maasa tîmenka'pî pîika'tîton Paapa narima epu'tî'pîiya. Moropai tîîpia Paapa nîtîrî kure'nan nîmîkî pî' aako'mamî'pî.

27 Pela fé, ele abandonou o Egito, não ficando amedrontado com a cólera do rei; antes, permaneceu firme como quem vê aquele que é invisível.

27Innape Paapa kupî tîuya wenai Egito pata yapai Moisés nurî'tî epa'ka'pî pata esa' namaiya pra. Tamî'nawîron yapîtanîpî'pîiya maasa pra Paapa anî' nera'ma pepîn epu'tî tîuya ye'nen.

28 Pela fé, celebrou a Páscoa e o derramamento do sangue, para que o exterminador não tocasse nos primogênitos dos israelitas.

28Innape Paapaya tîpemonkonoyamî' pîika'tî kupî tîuya ye'nen, tekînkon tî'kato'pe to'ya ta'pîiya. Moropai inkamoroya tînna'takon kî'pato'pe to'ya mîn ke ta'pîiya. Maasa pra Egito pona inserî iipî ya to' tî'kai, to' munkîyamî' e'mai'nokon tî'kaiya namai.

29 Pela fé, atravessaram o mar Vermelho como por terra seca; tentando-o os egípcios, foram tragados de todo.

29Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî Israelyamî'ya. Mîrîrî ye'nen kure'nan pîrana suuyu itese' rukku'nîpî'pî to'ya a'mun po. Moropai to' ye'ma'pî pî' tui'sanon Egito ponkon ena'pî. Inkamoro yeuronka'pî tunaya. To' tî'ka'pîiya.

30 Pela fé, ruíram as muralhas de Jericó, depois de rodeadas por sete dias.

30Mîrîrî warantî innape Paapa kupî to'ya wenai Jericó cidaderî yuwa'to' kawînan ena'pî. Asakî'ne mia' pona wei kaisarî mîrîrî yuwa'to' woi to' wîtî ko'mannî'sa'

31 Pela fé, Raabe, a meretriz, não foi destruída com os desobedientes, porque acolheu com paz aos espias.

32 E que mais direi? Certamente, me faltará o tempo necessário para referir o que há a respeito de Gideão, de Baraque, de Sansão, de Jefté, de Davi, de Samuel e dos profetas,

33 os quais, por meio da fé, subjugaram reinos, praticaram a justiça, obtiveram promessas, fecharam a boca de leões,

34 extinguiram a violência do fogo, escaparam ao fio da espada, da fraqueza tiraram força, fizeram-se poderosos em guerra, puseram em fuga exércitos de estrangeiros.

tîpo eena'pî. ⌞Paapa maimu yawîrî mîrîrî kupî'pî to'ya.⌟
31Mîrîrî warantî nîrî innape Paapa kupî'pî Raabe nurî'tîya. Manni' se' tapairon wîri' warayo'kon yarakkîrî tîwe'sen. Mîîkîrî sa'mantasa' pra man manni'kan tîpata yawonkon sa'manta yai. Inkamoro wanî'pî Paapa maimu yawîrî pra. Tîîse morî pe manni'kan pata era'manenan Israelyamî' yapisî'pîiya tewî' ta.
32Î' tauya e'painon inî' panpî' sîrîrî pî'? Maasa pra kure'ne eseurîma eserîke pra wai mararî wei man. Eseurîma eserîke pra wai Gideão nurî'tî nîkupî'pî pî', moropai Baraque nurî'tî nîkupî'pî pî', moropai Sansão nurî'tî nîkupî'pî pî' moropai Jefté nurî'tî nîkupî'pî pî' moropai Davi nurî'tî nîkupî'pî pî' moropai Samuel nurî'tî nîkupî'pî pî', moropai manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî pî'.
33Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî to'ya. Mîrîrî wenai to' eseya'nama mararonkon pepîn tiaron pata ponkon yarakkîrî. Moropai to' yentai to' wanî'pî. Yairon kupî'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen Paapa winîpainon, itîrî tîuya ta'pî Paapaya, yapisî'pî to'ya. Innape ikupî to'ya wenai kaikusiyamî' mata yettapurî'pî Paapaya.
34Innape ikupî tîuya'nîkon wenai kure'nan apo' awittasa' yi'nîpî'pî Paapaya, to' aramî namai. Moropai to' e'tî'ka yai tiaronkon sa'manta tanne, to' sa'manta pra awanî'pî. Teuren a'tu'mîra to' wanî'pî. Tîîse meruntî ke to' ena'pî. Teeseya'namakon yai

meruntî ke pu'kuru to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen tiaron pata ponkon mararonkon pepînon yentai to' wanî'pî.

35 Mulheres receberam, pela ressurreição, os seus mortos. Alguns foram torturados, não aceitando seu resgate, para obterem superior ressurreição;

35Mîrîrî warantî innape Paapa kupî'pî wîri'sanyamî'ya. Mîrîrî ye'nen to' yonpakon isa'manta'san pîmî'sa'ka'pî Paapaya inî'rî. Tiaronkon taruma'tî'pî to'ya tîwî innape iku'to' tîuya'nîkon rumakato'pe to'ya. Tîîse tîwî irumaka to'ya pra awanî'pî. Maasa epu'tî'pî to'ya tîwe'taruma'tîkon tîpo tîîsa'mantasa'kon ya, morî yapisî tîuya'nîkon tîwe'mî'sa'kasa'kon yai.

36 outros, por sua vez, passaram pela prova de escárnios e açoites, sim, até de algemas e prisões.

36Moropai tiaronkon yeppe'nîpî'pî to'ya. Moropai tiaronkon po'pîtî'pî to'ya. Tiaronkon yewa'tîpîtî'pî to'ya. Moropai atarakkannîto' yewî' ta to' yarî'pî to'ya.

37 Foram apedrejados, provados, serrados pelo meio, mortos a fio de espada; andaram peregrinos, vestidos de peles de ovelhas e de cabras, necessitados, afligidos, maltratados

37Moropai to' sa'manta pîkîrî tiaronkon pa'tîpîtî'pî to'ya tî'kon ke. Tiaronkon sara'mo'pîtî'pî to'ya saasa ke arakkita pairî. Tiaronkon wî'pî to'ya kasupara ke. Tiaronkon ataimerunpa'pî mararî pra. To' asarî ko'mannîpî'pî se' yentakaya, tîponkon ton carneiro moropai bode pi'pî rî'pî yeka'ma'pî tîuya'nîkon ye'ka pe. Î' ton pra tîwe'sanon pe to' wanî'pî. Itaruma'tîsa' pe to' wanî'pî ipîra. To' e'taruma'tîto' wanî'pî tu'ke, tiwin pra.

38 (homens dos quais o mundo não era digno), errantes pelos desertos, pelos montes, pelas covas, pelos antros da terra.

38Inkamoro asarî'pî keren poro moropai wî' poro. Moropai to' ko'manpîtî'pî yarantana pî'. A'takon non yakasa' yapî' to' ko'mamî'pî. Morî pe, yairon pe to' wanî'pî, sîrîrî pata ponkon imakui'san kore'ta to' ko'mamî yentai.

39 Ora, todos estes que obtiveram bom testemunho por sua fé não obtiveram, contudo, a concretização da promessa,

40 por haver Deus provido coisa superior a nosso respeito, para que eles, sem nós, não fossem aperfeiçoados.

Hebreus 12

Devemos imitar o exemplo de Cristo, que foi perseverante em meio às provações

1 Portanto, também nós, visto que temos a rodear-nos tão grande nuvem de testemunhas, desembaraçando-nos de todo peso e do pecado que tenazmente nos assedia, corramos, com perseverança, a carreira que nos está proposta,

2 olhando firmemente para o Autor e Consumador da fé, Jesus, o qual, em troca da alegria que lhe estava proposta, suportou a cruz, não fazendo caso da ignomínia, e está assentado à destra do trono de Deus.

39Inkamoro yeseru era'ma'pî Paapaya tamî'nawîrî tîwakîri pe. Maasa pra innape tîkupî to'ya wenai to' pî' aatausinpa'pî. Tîîse inkamoro e'tî'ka'pî maasa î' tîrîuya ta'pî Paapaya tapi'se pra.
40Maasa pra Paapa esenumenka'pî tiaron pe maasa uurî'nîkon koneka tîuya yai morî pe awe'to' yawîrî, inkamoro nîrî konekaiya. Mîrîrî yai morî yapisî to'ya pe man uurî'nîkon yarakkîrî.

Hebreus 12

Paapa Uyunkon Mîîkîrî

1Mîrîrî ye'nen uurî'nîkonya inkamoro mararonkon pepîn nîkupî'pî yekare eta'pî. Mîrîrî warantî uurî'nîkonya iku'to'pe ekareme'nen pe awanî. Mîrîrî ye'nen tî tamî'nawîrî innape ikupî manenpanen rumakapai'nîkon man. Moropai imakui'pî unkupîkon kupî e'pai pra man atare'mon namai. Inî' ipî' enpenatanpai pra man. Tîîse meruntî ke e'nîpai'nîkon man manni'kan teeka'tunsenon eka'tumî warantî. To'sarî uye'marîkon ta ko'mannîpai'nîkon yairî ma're teenai pra.
2Innape ikupî pî' ko'mannîpai'nîkon Jesus era'mai'ma. Maasa pra innape Paapa kupî wenai, mîîkîrîya uurî'nîkon pîika'tî'pî. Moropai upîika'tîkon pî' aako'mamî tîîpia erepannî pîkîrî. Mîîkîrî yeseru pî' esenumenkanpai'nîkon. Î' pensa mîîkîrîya pakî'nan pona tîîsa'mantato' yewanmîrîsa' pra man. Tîîse aatausinpa'pî maasa pra î' kai'ma tîîpia itîrîuya ta'pî Paapaya yapisî tîuya kupî ye'nen. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

eesenumenka pra awanî'pî kure'nan tîweppe'to' pî', tîîsa'mantato' pî'. Tarîpai mîîkîrî ereutasa' sîrîrî, ipîkku pata'se' ya', Paapa, tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen, yaponse' po imeruntîri winî.

3 Considerai, pois, atentamente, aquele que suportou tamanha oposição dos pecadores contra si mesmo, para que não vos fatigueis, desmaiando em vossa alma.

3Maasa esenumenkatî î' kai'ma awe'taruma'tî'pî pî'. Î' kai'ma imakui'san kore'ta tîwanî yai tîpî' to' wo'ma'tato' yapîtanîpî'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkonya yapîtanîpî e'pai awanî, yairî ma're teenai pra, moropai tîrumakai pra.

As provações revelam o amor paternal de Deus para com seus filhos

4 Ora, na vossa luta contra o pecado, ainda não tendes resistido até ao sangue

4Epu'tî pî' wai seru' pepîn. Imakui'sanya ataruma'tî'pîto'kon pî' yapîtanîpî pî' aako'mamîkon. Tîîse ipîra amîrî'nîkon tîwîi amînîkon ti'kanse ataruma'tîsa'kon to'ya pra man sîrîrî tîpose.

5 e estais esquecidos da exortação que, como a filhos, discorre convosco: Filho meu, não menosprezes a correção que vem do SENHOR, nem desmaies quando por ele és reprovado;

5Î' ta'pî Paapaya ku'sa'ya'nîkon aawanmîra'nîkon. Meruntî ke awanîkonpa Paapaya tîmaimu ke ta'pî yairî ma're eenakon namai, tînmukuyamî' pe amîrî'nîkon tîku'se. Ta'pîiya see warantî: Maasa etakî unmu, î' pensa Paapaya ataruma'tî wenai î' kai'ma ayenupaiya etatî. Ipîinamaya'nîkon pra kenantî. Moropai î' pensa apî' taiya ya: —Yairî pra nai —taiya ya apî', kîsewankono'mai.

6 porque o SENHOR corrige a quem ama e açoita a todo filho a quem recebe.

6Maasa pra Paapa wanî tîsa'namanenan yako'menkanen pe, morî pe to' enato'pe. Moropai tamî'nawîronkon tînmu pe tînapisî'san panamaiya, yairî pra to' yeseru wanî namai *(Pv 3.11,12)* ta'pîiya.

7 É para disciplina que perseverais (Deus vos trata como filhos); pois que filho há que o pai não corrige?

7Mîrîrî ye'nen e'taruma'tînto' yapîtanî'tî, Paapaya apanamato'kon eta ye'ka pe. Maasa pra î' kai'ma apî'nîkon Paapa

esenyaka'ma tînmukuyamî' pe awanîkon ye'nen. Moro awanî sîrîrî more itun nako'menka'pî pepîn iteseru? Kaane, iteseru yako'menkasai'ya mîrîrî, itun pe tîwanî ye'nen. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon tînmukuyamî' yako'menka Paapaya.

8 Mas, se estais sem correção, de que todos se têm tornado participantes, logo, sois bastardos e não filhos.

8Mîrîrî ye'nen yako'menkasa' pe pra awanîkon ya, inmuku pe pu'kuru awanîkon pepîn. Tîîse tiaron munkî pe awanîkon.

9 Além disso, tínhamos os nossos pais segundo a carne, que nos corrigiam, e os respeitávamos; não havemos de estar em muito maior submissão ao Pai espiritual e, então, viveremos?

9Uyunkon tarîronya uurî'nîkon yako'menka'pî. Moropai mîîkîrî nama'pî. Mîrîrî yentai Paapa nama'nîkon e'pai man, manni' uyunkon ka' pon uyako'menkanenkon. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, moriya iipia ko'mannîto' pu'kuru eporî.

10 Pois eles nos corrigiam por pouco tempo, segundo melhor lhes parecia; Deus, porém, nos disciplina para aproveitamento, a fim de sermos participantes da sua santidade.

10Uyunkon tarîronya uurî'nîkon yako'menkapîtî'pî more pe e'nî'nîkon tanne teesenumenkato' yawîrî. Morî pe uyeserukon yu'se tîwanî ye'nen yako'menkapîtî'pî to'ya epu'tî tîuya'nîkon pîkîrî. Tîîse Paapaya uurî'nîkon yako'menkato' wanî tîwîrî yairon pe. Morî pe tarakkîrî ko'mannîto'pe, tîwarantî ukupîiya'nîkon.

11 Toda disciplina, com efeito, no momento não parece ser motivo de alegria, mas de tristeza; ao depois, entretanto, produz fruto pacífico aos que têm sido por ela exercitados, fruto de justiça.

11Î' pensa uurî'nîkon yako'menkanenya ya, uyako'menkato'kon wanî uurî'nîkon yewankono'manen pe. Yai pra yairî ma're enan, atausinpanto' ton pra. Tîîse maasa panpî' uurî'nîkon yako'menkasa'kon yeseru ena morî pe. Moropai tîwanmîra e'nîto' esera'ma, maasa pra Paapaya uyako'menkasa'kon wenai.

Panamanto'

12 Por isso, restabelecei as mãos descaídas
e os joelhos trôpegos;

13 e fazei caminhos retos para os pés, para
que não se extravie o que é manco; antes,
seja curado.

A exortação à paz e à pureza

14 Segui a paz com todos e a santificação,
sem a qual ninguém verá o SENHOR,

15 atentando, diligentemente, por que
ninguém seja faltoso, separando-se da
graça de Deus; nem haja alguma raiz de
amargura que, brotando, vos perturbe, e,
por meio dela, muitos sejam
contaminados;

16 nem haja algum impuro ou profano,
como foi Esaú, o qual, por um repasto,
vendeu o seu direito de primogenitura.

12Mîrîrî ye'nen tauya amîrî'nîkon wanî
itenya ike'nepamî'san warantî ayenyakon
pîmî'sa'katî taatausinpai. Moropai
e'mî'sa'katî apîtatî ike'ne tîwe'sen warantî
pra. Tîîse meruntî ke enatî ayewankon ya'.
13To'sarî aye'marîkon konekaya'nîkon
warantî ayeserukon konekatî morî pe
yawîrî aako'mamîkonpa yairî ma're teenai
pra. *(Pv 4.26)* Aako'mamîkon yai ayeserukon
era'manenan a'tu'mînan esenomî namai,
tîîse morî pe taatausinpai to' ko'manto'pe.

14Tîîwanmîra awanîkon yuwatî
tamî'nawîronkon pokonpe. Moropai morî
pe pu'kuru, itu'se Paapa e'to' yawîrî
aako'mamîkon yuwatî. Maasa pra mîrîrî
ku'sa' anî'ya pra awanî ya, Uyepotorîkon
era'maiya pepîn tiwin kin.
15Aka tîwarî e'tî, anî'ya tîîpîika'tîto'
Paapaya yewanmîrî namai, iipiapai
aatarimakî namai. Aka mîîkîrî ke'nen
manni' mî'nî ye' aro'tasa' manni' warantî
maasa pra mîrîrî mî'nî ye' arentasa' ya
morî pe tîwe'sen kore'ta mîrîrîya to'
taruma'tî. Mîrîrî warantî pra e'tî
teekore'mai pra tiaronkon winîkîi.
16Moropai tauya aka se' tapairî
wîri'sanyamî' yarakkîrî awanî tonpe anî'
ke'nen. Moropai wîri'sanyamî' ke'nen se'
tapairî warayo'kon yarakkîrî. Moropai
Paapa nîtîrî yewanmîrî anî'ya ke'nen.
Maasa pra mîrîrî warantî Esaú nurî'tîya
ikupî'pî. Tîîpia Paapa nîtîrî'pî
yewanmîrî'pîiya. Eesenumenka pra
awanî'pî e'mai'non pe tîwanî pî' e'mai'non
pia î' tîrî tîuya ta'pî Paapaya pî'. Maasa pra

tiwinan prato awentamo'kanto' miakanma'pîiya mîrîrî ke takon Jacó nurî'tî pia.

17 Pois sabeis também que, posteriormente, querendo herdar a bênção, foi rejeitado, pois não achou lugar de arrependimento, embora, com lágrimas, o tivesse buscado.

17Mîrîrî tîpo î' kupî'pîiya epu'nenan amîrî'nîkon. Mîrîrî entamo'kanto' miakanma'pî tîuya mana'poka yu'se awanî'pî. Mîrîrî esatî'pîiya tun nurî'tî pî': "Inî'rî morî pe uuko'manto'pe ka'kî Paapa pî'", ta'pîiya tun pî'. Tîîse yewanmîrî tîpo, î' kai'ma inna'pokaiya eserîke pra awanî'pî. Teuren tu'ke iteserukon yuwa'pîiya tîkauware esatî'pîiya. Tîîse yapisîiya pîn.

O contraste entre Sinai e Sião

18 Ora, não tendes chegado ao fogo palpável e ardente, e à escuridão, e às trevas, e à tempestade,

18Î' pensa amîrî'nîkon erepansa' pra man Paapa pia manni'kan penaronkon Judeuyamî' erepamî'pî warantî. Aminke pra inkamoro erepamî'pî mîrîrî wî' pia. Tîîse mîrîrî yai eranne' pe to' wanî'pî. Mîrîrî apo' era'ma'pî to'ya moropai katupuru îrikkutun wanî'pî nari' pe. Moropai miarî ewaron pe awanî'pî mararî pra a'situn wanî'pî.

19 e ao clangor da trombeta, e ao som de palavras tais, que quantos o ouviram suplicaram que não se lhes falasse mais,

19Mîrîrîya eta'pî to'ya trombeta e'nato'. Mîrîrî kore'ta teeseurîmasen mai eta'pî to'ya. Mîrîrî eta tîuya'nîkon pe ta'pî to'ya eranne' pe tîwanîkon wenai inî'rî eeseurîma namai.

20 pois já não suportavam o que lhes era ordenado: Até um animal, se tocar o monte, será apedrejado.

20Maasa pra yapîtanîpî to'ya eserîke pra to' wanî'pî î' kai'ma eeseurîmato'. Ta'pî Paapaya tiwin kin anî'ya manni' wî' yapî namai maasa pra wî' yapîsa' anî'ya ya, iwî e'pai awanî tîpa'tîpî'se tî' ke, pemonkonyamî' neken pepîn tîîse to' yekînnon nîrî ta'pîiya. *(Êx 19.12,13)*

21 Na verdade, de tal modo era horrível o espetáculo, que Moisés disse: Sinto-me aterrado e trêmulo!

21Mîrîrî to' nera'ma'pî wanî'pî nari' pe. Mîrîrî pî' ta'pî Moisés nurî'tîya: —Mararî pra e'kîkî'ma sîrîrî eranne' pe wanî pî' *(Dt 9.19)* —ta'pîiya.

22 Mas tendes chegado ao monte Sião e à cidade do Deus vivo, a Jerusalém celestial, e a incontáveis hostes de anjos, e à universal assembléia

22Tîîse mîrîrî ye'ka pata amîrî'nîkon ii'sa' pra man. Tîîse aaipî'pîkon morî pu'kuru Paapa pata ya' tiaron wî' itese' Sião pona pena awe'kupî'pî warantî pra. Tîîse morî Paapa cidaderî pona, amenan Jerusalém ka' pon pia aaipî'pîkon manni'kan mararonkon pepîn iku'ne'tî yentainokon inserîyamî' kore'ta.

23 e igreja dos primogênitos arrolados nos céus, e a Deus, o Juiz de todos, e aos espíritos dos justos aperfeiçoados,

23Amîrî'nîkon iipî'pî manni'kan e'mai'nokon Paapa munkîyamî' epere'sa' kore'ta taatausinpai pu'kuru manni'kan itese' e'menuka'san ka' po. Aaipî'pîkon Paapa pia manni' Paapa ipîkku tamî'nawîronkon yenunnen. Moropai o'non pata Paapa nîkupî'san yairî ipemonkonoyamî' yekaton ko'mamî morî pe awe'to' yawîrî. Mîrîrî pata pona aaipî'pîkon.

24 e a Jesus, o Mediador da nova aliança, e ao sangue da aspersão que fala coisas superiores ao que fala o próprio Abel.

24Amîrî'nîkon iipî'pî Jesus pia manni' amîrî'nîkon yarakkîrî moropai Paapa arappana' tîwe'sen. Manni' Jesus nîkupî'pî amenan pe eseponîto'pe Paapa yarakkîrî. Moropai manni' tîmînî ke uurî'nîkon kuyu kuyu ma'tîpon pia aaipî'pîkon. Manni' imînî wanî morî pe manni' Abel nurî'tî mînî ti'kamo'pî yentai. Maasa pra Abel mînî rî'pî era'ma tîuya yai Paapaya iwîtîpon taruma'tî'pî. ⌞Tîîse Jesus mînî rî'pî era'ma tîuya yai imakui'pî unkupî'pîkon kupîiya tîîwanmîra.⌟

25 Tende cuidado, não recuseis ao que fala. Pois, se não escaparam aqueles que recusaram ouvir quem, divinamente, os advertia sobre a terra, muito menos nós, os que nos desviamos daquele que dos céus nos adverte,

26 aquele, cuja voz abalou, então, a terra; agora, porém, ele promete, dizendo: Ainda uma vez por todas, farei abalar não só a terra, mas também o céu.

27 Ora, esta palavra: Ainda uma vez por todas significa a remoção dessas coisas abaladas, como tinham sido feitas, para que as coisas que não são abaladas permaneçam.

28 Por isso, recebendo nós um reino inabalável, retenhamos a graça, pela qual sirvamos a Deus de modo agradável, com reverência e santo temor;

29 porque o nosso Deus é fogo consumidor.

Hebreus 13

25Mîrîrî ye'nen aka moropai anetapai pra ke'tî teeseurîmasen eseurîmato'. Maasa pra manni'kan anetapai pra esi'san wî' poi teeseurîmasenya taasa' tanne, inkamoro e'pîika'tî pîn tîîse to' e'tî'ka'pî. Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon kanan, yewanmîrîsa' ya ka' pon eseurîmato' o'non ye'ka pe e'pîika'tîn e'painon? E'pîika'tîn pepîn.

26Manni' yai wî' pia to' wanî yai mîîkîrî teeseurîmasen maimuya non eserentîkî'ma emapu'tî'pî. Tîîse tarîpai ta'pîiya: —Inî'rî tiwinkano'pî pe eeserentîkî'ma emapu'tîuya kupî sîrîrî tîîse non neken pepîn tîîse ka' nîrî *(Ag 2.6)* —ta'pîiya.

27Sîrîrî wanî Paapa maimu pe inî'rî eeseurîma'pî tamî'nawîron inkoneka'pî eserentîkî'ma yai aataretî'ka kupî sîrîrî. Tîîse mîrîrî kore'ta ipatîkarî tîîko'mansen ko'mamî kupî sîrîrî aataretî'ka pepîn.

28Mîrîrî ye'nen —Morî pe man, Paapa, anna pata'se' ton tîrî pî' nai anna pia —taa pî' ko'mannîpai'nîkon. Maasa pra uyesa'kon taataretî'kasen pepîn yapi'sa' ye'nen, ipatîkarî ko'mannî yarakkîrî. —Morî pe man, Paapa —taa pî' ko'mannî wenai, yapurîpai'nîkon man. Î' kai'ma tîwakîri pe epu'to'pe Paapaya inamai'ma yapurîpai'nîkon man.

29Maasa pra Paapa wanî nari' pe, manni' apo' warantî. Manni'kan innape tapurînenan pepîn po'tîiya. *(Dt 4.24)* ⌞Mîrîrî ye'nen inamai'ma Paapa yapurîpai'nîkon man.⌟

Hebreus 13

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Os deveres sociais

1 Seja constante o amor fraternal.

2 Não negligencieis a hospitalidade, pois alguns, praticando-a, sem o saber acolheram anjos.

3 Lembrai-vos dos encarcerados, como se presos com eles; dos que sofrem maus tratos, como se, com efeito, vós mesmos em pessoa fôsseis os maltratados.

4 Digno de honra entre todos seja o matrimônio, bem como o leito sem mácula; porque Deus julgará os impuros e adúlteros.

5 Seja a vossa vida sem avareza. Contentai-vos com as coisas que tendes; porque ele tem dito: De maneira alguma te deixarei, nunca jamais te abandonarei.

Paapa Yapurî Pî' Ko'mannî E'pai Awanî Uyeserukon Ke

1Uyonpakon sa'nama pî' ko'mannî e'pai awanî Cristo pemonkono pe e'nî'nîkon ye'nen.

2Moropai tiaronkon teerepansenon ayewî'kon ta yapi'to'ya'nîkon tîrumakai pra to' yapisî pî' ako'mantî. Maasa pra penaronkon tiaronkon nurî'tîya tewî'kon ta teerepansenon tera'mapî'se'nîkon yapisî'pî. To' yapisî'pî to'ya anî'kan pe to' wanî tepu'tîi pra ese ye'kakon pemonkonyamî' kai'ma tîîse inserîyamî' kinî.

3Moropai enpenatatî nîrî mannankan atarakkannîto' ta atarakkamo'san pî'. To' kore'ta si'ma amoronkon epu'tîya'nîkon warantî to' pî' enpenatatî. Moropai enpenatatî nîrî mannankan sa'ne tîwe'taruma'tîsanon pî'. Inkamoro e'taruma'tîto' ku'tî amîrî'nîkon e'taruma'tî to' yarakkîrî warantî.

4Tarîpai tauya sîrîrî manni'kan tîno'pîtasenon pî' moropai teetinyomasenon pî', tîno'pîtasen no'pîta wanî morî pe tîno'pî yarakkîrî tîwanîpa. Moropai wîri' e'to'pe tînyo yarakkîrî nîrî. Maasa pra imakui'pî pe awanî tîno'pî pepîn wîri' yarakkîrî warayo' wanî ya. Moropai wîri' wanî ya tînyo pepîn yarakkîrî, inkamoro taruma'tî Paapaya mîrîrî imakui'pî kupî to'ya ye'nen.

5Tarîpai eseurîma sîrîrî yemanne awanî pî'. Kure'ne ayemannekon pînînmaya'nîkon pî' kîsenumenkatî atînirurîkon yapisîkon pî'. Tîîse morî pe

man ka'tî mîrîrî itesa' pe awe'to'kon pî' itentai pu'kuru itu'se teeseka'nunkai pra. Maasa pra Paapaya ta'pî: Î' pensa tiwin kin arumakauya pepîn moropai apîinamauya pra wanî pepîn *(Dt 31.6)* ta'pîiya.

6 Assim, afirmemos confiantemente: O SENHOR é o meu auxílio, não temerei; que me poderá fazer o homem?

6Mîrîrî ye'nen meruntî ke sa'man pe apî'tan yuwapai'nîkon eseurîmanto' ke. Taapai'nîkon tiaronkon pî': Paapa wanî sîrîrî upîika'tînen pe. Mîrîrî ye'nen eranne' pe e'to' ton pra man. Mîrîrî ye'nen î' kupî pemonkonya e'painon uyarakkîrî? Ikupîiya pepîn *(Sl 118.6,7)* taapai'nîkon.

Os deveres espirituais

7 Lembrai-vos dos vossos guias, os quais vos pregaram a palavra de Deus; e, considerando atentamente o fim da sua vida, imitai a fé que tiveram.

7Maasa enpenatatî. Manni'kan e'mai' pe erepamî'san itekare ekaremekîtîponkon amîrî'nîkon pî'. Inkamoro ko'mamî'pî pî' enpenatatî. To' ko'mamî'pî moropai inkamoro sa'manta'pî innape ikupîi'ma. Mîrîrî ye'nen inkamoroya innape ikupî'pî warantî innape ikupîya'nîkon yuwatî.

8 Jesus Cristo, ontem e hoje, é o mesmo e o será para sempre.

8Maasa pra Jesus Cristo wanî sîrîrî pena tîwanî'pî warantî. Mîîkîrî rî ko'mamî sîrîrîpe mîrîrî warantî. Moropai mîrîrî warantî rî nîrî aako'mamî ipatîkarî eetinyaka'ma'pî pra.

9 Não vos deixeis envolver por doutrinas várias e estranhas, porquanto o que vale é estar o coração confirmado com graça e não com alimentos, pois nunca tiveram proveito os que com isto se preocuparam.

9Mîrîrî ye'nen tiaronkonya ayenupato'kon tu'kan yeseru pî' kîsetatî. Maasa pra mîrîrî etaya'nîkon ya, yairî awe'to'kon winîpai apantakaiya'nîkon. Tîîse morî pe awanî Paapa nîtîrî winîpai meruntî ke ayekatonkon ena ya. Tîîse ankupîkon winîpai aaipî pepîn. Maasa pra mîrîrî ye'ka panamanto' yekkari awanî ena'to' pî' seeni' wanî morî pe, seeni' wanî imakui'pî pe taato' yawîrî awanîkon ya, mîrîrîya amîrî'nîkon pîika'tî pepîn.

10 Possuímos um altar do qual não têm direito de comer os que ministram no tabernáculo.

11 Pois aqueles animais cujo sangue é trazido para dentro do Santo dos Santos, pelo sumo sacerdote, como oblação pelo pecado, têm o corpo queimado fora do acampamento.

12 Por isso, foi que também Jesus, para santificar o povo, pelo seu próprio sangue, sofreu fora da porta.

13 Saiamos, pois, a ele, fora do arraial, levando o seu vitupério.

14 Na verdade, não temos aqui cidade permanente, mas buscamos a que há de vir.

15 Por meio de Jesus, pois, ofereçamos a Deus, sempre, sacrifício de louvor, que é o fruto de lábios que confessam o seu nome.

16 Não negligencieis, igualmente, a prática do bem e a mútua cooperação; pois, com tais sacrifícios, Deus se compraz.

10Uurî'nîkon wanî e'pîika'tî'san pe Jesus Cristo sa'mantato' wenai. Tîîse tîwe'pîika'tîkonpa tekînkon po'tînenan e'pîika'tî pepîn, innape Jesus kupî tîuya'nîkon pra awanî ye'nen.

11Teepîremasanon esanon yepotorîya Judeuyamî' tonpe paaka mînî yarî yai Paapa pata'se' morî pu'kuru ta imakui'pî to' nîkupî'pî yepe' pe, inkamoro o'ma'kon esa'rî'pî po'tîpîtî'pî to'ya poro po, cidade ta pra.

12Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî nîrî Jesus sa'manta'pî cidade po pra tîîse poro po. Manni'kan imakui'pî kupîtîponkon tonpe tîmînî kamo'pîiya to' nîkupî'pî ronapa kai'ma.

13Mîrîrî ye'nen wîtînpai'nîkon man Jesus wenairî. Inkamoro tîwo'ma'tasanon wo'ma'tato' yapîtanî'pai'nîkon man, penaronkonya mîrîrî kupî yapîtanîpî'pî Jesusya warantî.

14Maasa pra sîrîrî pata po ko'mannîto' ipatîkaron ton pra man. Tîîse sîrîrî tîpo ipatîkaron ko'mannîto' nîmîkî pî' ko'mannî manni' aaipî kupî manni'.

15Mîrîrî ye'nen Paapa yapurîpai'nîkon man tîwîrî rî Jesus Cristo nîkupî'pî wenai. Mîrîrî yapurîto' wanî unpo'tîkon pe tîwe'sen warantî itîrî uurî'nîkonya. Ipî' eseurîman ye'ka pe, morî Paapa anna pîika'tînen taa ye'ka pe, yapurî'nîkon imîrî pe e'nî ye'nen.

16Tîwî morî ku'to'ya'nîkon tîku'se pra ikupî pî' aako'mamîkon e'pai man tiaronkon pîika'tîkonpa. Maasa pra mîrîrî kupî pî'

17 Obedecei aos vossos guias e sede submissos para com eles; pois velam por vossa alma, como quem deve prestar contas, para que façam isto com alegria e não gemendo; porque isto não aproveita a vós outros.

Algumas recomendações pessoais

18 Orai por nós, pois estamos persuadidos de termos boa consciência, desejando em todas as coisas viver condignamente.

19 Rogo-vos, com muito empenho, que assim façais, a fim de que eu vos seja restituído mais depressa.

20 Ora, o Deus da paz, que tornou a trazer dentre os mortos a Jesus, nosso SENHOR, o grande Pastor das ovelhas, pelo sangue da eterna aliança,

21 vos aperfeiçoe em todo o bem, para cumprirdes a sua vontade, operando em vós o que é agradável diante dele, por

aako'manto'kon wanî Paapa wakîri pe, manni' antîrîkon ayekînkon yentai.

17Mîrîrî ye'nen tauya manni'kan aye'mai'norîkon pe tîwe'sanon inkamoro maimu yawîrî ako'mantî. Maasa pra inkamoro esenyaka'ma tîwîrî rî amîrî'nîkon tonpe. Maasa pra epu'tî to'ya kupî tîuya'nîkon amîrî'nîkon pî' Paapaya to' ekaranmapo kupî sîrîrî. Innape to' maimu yawîrî awanîkon ya, moriya inkamoro esenyaka'ma tîwakîrikon pe pu'kuru taatausinpai. Tîîse to' maimu yawîrî pra awanîkon ya, teesewankono'mai to' esenyaka'ma amîrî'nîkon pîika'tî eserîke pra tiwin kin.

18Mîrîrî ye'nen tauya eepîremakon pî' ako'mantî. Esa'tî Paapa pî' anna ton pe nîrî. Maasa pra innape pu'kuru anna yewan ya' morî pe awanî epu'tî pî' anna man. Maasa pra tîwîrî rî yairon anku'pai anna wanî ye'nen.

19Moropai esatîuya apî'nîkon î' kai'ma amîrî'nîkon kore'ta enna'poto'pe Paapaya iku'to'pe eepîremakon yu'se wai ka'ne' panpî' mîrîrî ku'to'peiya eepîremakon yu'se wai.

Epîremanto'

20-21Paapa, anna yunkon, manni' tîwanmîra e'nîto' tîînen amîrî. Manni'kan itu'se awe'to'kon pia amaimu yawîrî inkamoroya iku'to'pe. Moropai Jesus Cristo sa'manta'pî wenai tamî'nawîrî itu'se awe'to' ku'to'pe annaya anna pîika'tîkî. Maasa pra Paapa anna yepotorî Jesus Cristo pîmî'sa'ka'pîya sa'mantanto' yapai.

Jesus Cristo, a quem seja a glória para todo o sempre. Amém!

Mîrîrî tîîsa'mantato' wenai kure'ne ikupî'pîiya apemonkonoyamî' pî' eesenyaka'ma ko'mannîpî. Moropai ini'kamo'pî imînî wenai amaimuya taasa' yawîrî ikupî'pîiya. Mîrîrî ye'nen î' pensa mîrîrî inkupî'pî ena pepîn î' pe pra rî. Mîrîrî warantî Cristo yapurî e'pai man ipatîkarî mîî pîkîrî pra. Mîrîrî warantî e'pai man.

Panamanto' Ikî'pî

22 Rogo-vos ainda, irmãos, que suporteis a presente palavra de exortação; tanto mais quanto vos escrevi resumidamente.

22Uyonpayamî', esatîuya sîrîrî apî'nîkon tîîtî'napanse panamanto' yekare etakonpa teeseta'kai pra. Maasa pra sîrîrî kaareta unmenuka'pî wanî kure'ne pu'kuru tîwe'sen pe pra.

23 Notifico-vos que o irmão Timóteo foi posto em liberdade; com ele, caso venha logo, vos verei.

23Moropai epu'tîya'nîkon yu'se wai î' kai'ma uyonpakon Timóteo epa'ka'pî yekare atarakkannîto' tapai. Ka'ne' pe mîîkîrî ii'sa' ya uupia, uyarakkîrî attî amîrî'nîkon era'mapî'se uutî yai.

24 Saudai todos os vossos guias, bem como todos os santos. Os da Itália vos saúdam.

24Tarîpai umaimu yarimauya tamî'nawîronkon manni'kan aye'mai'norîkon pe tîwe'senon mororonkon pia. Moropai tamî'nawîrî Paapa pemonkonoyamî' pia. Moropai uyonpakon, Itália ponkonya nîrî tîmaimukon yarima pî' man aapia'nîkon.

25 A graça seja com todos vós.

25Paapaya epe'mîra tîntîrî tîrî yu'se wai tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia. Mîrîrî neken.

Tiago 1

Prefácio e saudação

1 Tiago, servo de Deus e do SENHOR Jesus Cristo, às doze tribos que se encontram na Dispersão, saudações.

Os benefícios das provações

2 Meus irmãos, tende por motivo de toda alegria o passardes por várias provações,

3 sabendo que a provação da vossa fé, uma vez confirmada, produz perseverança.

4 Ora, a perseverança deve ter ação completa, para que sejais perfeitos e íntegros, em nada deficientes.

Como obter a sabedoria

5 Se, porém, algum de vós necessita de sabedoria, peça-a a Deus, que a todos dá liberalmente e nada lhes impropera; e ser-lhe-á concedida.

6 Peça-a, porém, com fé, em nada duvidando; pois o que duvida é semelhante à onda do mar, impelida e agitada pelo vento.

Epístola de Tiago

Tiago 1

1Uurî Tiago wanî Paapa poitîrî pe, moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo poitîrî pe nîrî. Uurîya kaareta yarima sîrîrî tamî'nawîronkon Judeuyamî' pia, pata kaisarî e'paraipîka'san Judeuyamî' pepîn kore'tawonkon pia. Umaimu man aapia'nîkon.

Epu'nîto'kon

2Uyonpayamî', sa'man erepamî ya apona'nîkon, teesewankono'mai pra e'tî, tîîse atausinpatî ipî'.

3Maasa pra sa'man yapîtanîpîya'nîkon ya, meruntî ke eenakon. Mîrîrî epu'nîto' yapîtanîpîya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî ye'nen innape ikupî pî' aako'mamîkon tîwî tîku'se pra. Moropai meruntî ke eenakon, sa'man yapîtanî'nenan pe. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

4Mîrîrî ye'nen sa'man yapîtanî'tî, meruntî ke awanîkonpa, tamî'nawîrî morî pe awanîkonpa itu'se Paapa e'to' yawîrî.

5Tîîse anî'rî akore'ta'nîkon manni' wanî ya, epu'nen ton pra, Paapa pî' esatîiya e'pai awanî, epu'nen tîîto'peiya. Maasa pra anne' pepîn mîîkîrî. Tîwakîri pe mîîkîrî repaiya teeseta'kai pra, tako'menkai pra.

6Tîîse innape pu'kuru ikupîi'ma esatîiya e'pai awanî, itîrîiya naka tîkai pra. Innape ikupîi'ma Paapa pî' esatî anî'ya pra awanî ya, mîîkîrî wanî ike'ne, tuna yaapîtî a'situnya manni' warantî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 Não suponha esse homem que alcançará do SENHOR alguma coisa;

8 homem de ânimo dobre, inconstante em todos os seus caminhos.

As circunstâncias terrenas são transitórias

9 O irmão, porém, de condição humilde glorie-se na sua dignidade,

10 e o rico, na sua insignificância, porque ele passará como a flor da erva.

11 Porque o sol se levanta com seu ardente calor, e a erva seca, e a sua flor cai, e desaparece a formosura do seu aspecto; assim também se murchará o rico em seus caminhos.

A origem do pecado

12 Bem-aventurado o homem que suporta, com perseverança, a provação; porque, depois de ter sido aprovado, receberá a coroa da vida, a qual o SENHOR prometeu aos que o amam.

13 Ninguém, ao ser tentado, diga: Sou tentado por Deus; porque Deus não pode

7Mîrîrî warantî tîwe'sen ya, Paapa winîpainon yapisî tîuya kai'ma eesenumenka e'pai pra awanî. Maasa pra Î' rî yapisîiya pepîn.

8Innape iku'nen pepîn esenumenkato' wanî pepîn tiwin. Ike'ne tîwe'sen î' rî yaapîtî a'situnya warantî eesenumenkato' wanî. Î' rî kupî tîuya epu'tîiya pepîn.

Ipîkkukon Moropai Î' Ton Pînon

9Uyakon, amîrî î' ton pra sa'ne wanî. Tîîse teesewankono'mai pra e'kî. Atausinpakî maasa pra Paapaya ayannosa' tîîpia aako'mamîpa.

10-11Ipîkku kanan? Tu'ke temanne kenan tîîse mîîkîrî sa'manta. Parî' yari'ku ya'pi'ta warantî ipîkku sa'manta. Wei teepa'kasen a'ne' moropai yei yari'ku ya'pi'tanîpîiya, moropai awe'soroka. Moropai morî pe awe'to' ton pra awanî. Mîrîrî warantî ipîkku e'tî'ka mîrîrî, itu'se tîwe'to' kupî pî' aako'mamî tanne. Mîrîrî ye'nen — Temanne kenan uurî teuren. Tîîse Paapa pia î' pe pra man. Yairon pepîn uurî — kai'ma eesenumenka ya, aatausinpa e'pai awanî.

Epu'nîto'kon Moropai Imakui'pî Kupî Emapu'tînenan

12Taatausinpasen mîîkîrî pemonkon meruntî ke tîîko'mansen sa'man kore'ta si'ma. Maasa pra sa'man yentai tîwanî ye'nen, ipatîkarî tîîko'manto' ton yeporîiya. Mîrîrî Paapa nîtîrî tapurînenan pia, pena ta'pî tîuya yawîrî.

13Imakui'pî anku'pai anî' wanî ya, —Sîrîrî esenumenkato' iipî Paapa winîpai — kîkatî. Maasa pra imakui'pî kupîya'nîkon

ser tentado pelo mal e ele mesmo a ninguém tenta.

14 Ao contrário, cada um é tentado pela sua própria cobiça, quando esta o atrai e seduz.

15 Então, a cobiça, depois de haver concebido, dá à luz o pecado; e o pecado, uma vez consumado, gera a morte.

A origem do bem

16 Não vos enganeis, meus amados irmãos.

17 Toda boa dádiva e todo dom perfeito são lá do alto, descendo do Pai das luzes, em quem não pode existir variação ou sombra de mudança.

18 Pois, segundo o seu querer, ele nos gerou pela palavra da verdade, para que fôssemos como que primícias das suas criaturas.

A prática da palavra de Deus

19 Sabeis estas coisas, meus amados irmãos. Todo homem, pois, seja pronto para ouvir, tardio para falar, tardio para se irar.

20 Porque a ira do homem não produz a justiça de Deus.

emapu'tî Paapaya pepîn. Morî mîîkîrî. Imakui'pî anku'pai Paapa wanî pepîn. Moropai anî'ya imakui'pî kupî emapu'tînen pepîn mîîkîrî.

14Mîrîrî ye'nen imakui'pî anku'pai anî' wanî ya, —Sîrîrî esenumenkato' uwinîpainon —ka'kî. Maasa pra imakui'pî anku'pai eesenumenka tîîwarîrî.

15Mîrîrî pî' eesenumenka ko'mannîpî ya, imakui'pî kupîiya. Mîrîrî ya imakui'pî kupî pî' aako'mamî, maasa pra imakui'pî enasa' ye'nen itentai. Mîrîrî wenai aako'mamî pepîn Paapa pia.

16Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', unsa'namakon, mîrîrî pî' teesenku'tîi pra e'tî.

17Tamî'nawîrî morî tekenan Paapa winîpai tui'sen. Mararî mîrikkî imakui'pî ton pîn. Pata weiyu ton konekatîpon mîîkîrî, morî. Moropai pata weiyu mo'ta warantî Paapa wanî pepîn. Teseru miakanmaiya pepîn. Tîîse morî teseru kupî pî' aako'mamî.

18Tîîwarîrî uurî'nîkon kupî'pîiya tînmukuyamî' pe yairon tîmaimu ekaremekî tîuya wenai. Mîrîrî kupî'pîiya itu'se tîwanî ye'nen. Tamî'nawîronkon tînkoneka'san pemonkonyamî' kore'tapai uurî'nîkon mo'ka'pîiya tîmîrî pe e'nîto'pe.

Etapai'nîkon Moropai Iku'pai'nîkon

19Uyonpayamî', unsa'namakon, sîrîrî epu'tî. Tiaron eseurîma ya, morî pe etatî e'mai' pe, ka'ne' pe teeseurîmai pra, ka'ne' pe teekore'mai pra.

20Maasa pra teekore'masa'kon ya, morî itu'se Paapa e'to' kupîya'nîkon pepîn.

21 Portanto, despojando-vos de toda impureza e acúmulo de maldade, acolhei, com mansidão, a palavra em vós implantada, a qual é poderosa para salvar a vossa alma.

22 Tornai-vos, pois, praticantes da palavra e não somente ouvintes, enganando-vos a vós mesmos.

23 Porque, se alguém é ouvinte da palavra e não praticante, assemelha-se ao homem que contempla, num espelho, o seu rosto natural;

24 pois a si mesmo se contempla, e se retira, e para logo se esquece de como era a sua aparência.

25 Mas aquele que considera, atentamente, na lei perfeita, lei da liberdade, e nela persevera, não sendo ouvinte negligente, mas operoso praticante, esse será bem-aventurado no que realizar.

26 Se alguém supõe ser religioso, deixando de refrear a língua, antes, enganando o próprio coração, a sua religião é vã.

27 A religião pura e sem mácula, para com o nosso Deus e Pai, é esta: visitar os órfãos e as viúvas nas suas tribulações e a si mesmo guardar-se incontaminado do mundo.

21Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron î' imakui'pî pe tîwe'sen rumakatî. Ayewankon ya' tîîko'mansen nura ankupîkon rumakatî. Moropai Paapa ma're tîwe'ku'se imaimu yapi'tî. Paapa neka'ma'pî ayewankon ya' yapi'tî, maasa pra mîrîrî wenai awe'pîika'tîkon e'painon.

22Imaimuya taasa' yawîrî iku'tî, eta pe neken pra, teesenku'tîi pra.

23Maasa pra anî'ya imaimu eta, tîîse imaimu yawîrî ikupîiya pepîn, mîîkîrî wanî mîrîrî wanamari yai teesera'masen warantî.

24Mîîkîrî teesera'ma tîpo attî. Moropai ka'ne' pe o'non ye'ka pe tîwanî'pî kupîiya tîîwanmîra.

25Tîîse Paapa maimu pî' anî' esenupa ya, moropai mîrîrî yawîrî aako'mamî ya, tîîwanmîra tîku'se pra, mîîkîrî ko'mamî taatausinpai. Maasa pra Paapa maimu morî tekenan. Imakui'pî yentai e'nî emapu'tînen.

26Anî'ya taa: —Crente uurî —taiya ya, tîîse imakui'pî pe eeseurîma, mîîkîrî esenku'tîsa' mîrîrî. Moropai —Uurî crente —taiya se' tapairî. Î' pe pra rî awanî.

27Tîîse anî'ya yun pînon moropai isan pînon pîika'tî ya, moropai inyo sa'manta'san pîika'tî ya to' e'taruma'tî tanne, mîrîrî yu'se Paapa wanî. Moropai sîrîrî non po tîîko'mansenon ko'mamî warantî pra aako'mamî yu'se Paapa wanî, imakui'pî tîku'se pra. Mîrîrî ye'nen mîrîrî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Tiago 2

Não se deve fazer acepção de pessoas

1 Meus irmãos, não tenhais a fé em nosso SENHOR Jesus Cristo, SENHOR da glória, em acepção de pessoas.

2 Se, portanto, entrar na vossa sinagoga algum homem com anéis de ouro nos dedos, em trajos de luxo, e entrar também algum pobre andrajoso,

3 e tratardes com deferência o que tem os trajos de luxo e lhe disserdes: Tu, assenta-te aqui em lugar de honra; e disserdes ao pobre: Tu, fica ali em pé ou assenta-te aqui abaixo do estrado dos meus pés,

4 não fizestes distinção entre vós mesmos e não vos tornastes juízes tomados de perversos pensamentos?

5 Ouvi, meus amados irmãos. Não escolheu Deus os que para o mundo são pobres, para serem ricos em fé e herdeiros do reino que ele prometeu aos que o amam?

warantî aako'mamî ya, —Uurî crente — taiya ya, yairî awanî.

Tiago 2

Se' Kaisarî Morî Pe Tiaronkon Yapi'pai'nîkon

1Uyonpayamî', tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yapi'tî morî pe e'sentai pra. Maasa pra amîrî'nîkonya Uyepotorîkon Jesus Cristo kupî innape. Mîîkîrî Jesus morî pu'kuru, tamî'nawîronkon yentainon. Mîîkîrî wenai morî pe tiaronkon yapi'tî.

2A'kî, eepere'sa'kon kore'ta ipîkku warayo' ewomî morî pe teepontîi moropai epe'ke ouro itenya yeperu pokon. Moropai ite'ma'pî pî' tiaron warayo' ewomî ipoi'pî tîpon ya' teepontîi.

3Moropai mîîkîrî morî pe epontî'pî pî' taaya'nîkon: —Seeni' pata ereutakî morî ya' —taaya'nîkon moropai itaponse' ton yenpoya'nîkon. Tîîse ipoi'pî sa'ne ipon pî' taaya'nîkon: —Satippe e'kî, mîrîrî ye'ka pe pra non pona ereutakî uyaponse' pia — taaya'nîkon.

4Mîrîrî warantî taaya'nîkon ya, se' kaisarî to' kupîya'nîkon pepîn. E'sentai to' kupîya'nîkon. Pemonkonyamî' aako'menkanen pe awe'ku'sa'kon imakui'pî pe. Amîrî'nîkon imakui'pî pe teesenumenkasanon.

5Etatî uyonpayamî', inkamoro î' ton pînon tîwe'taruma'tîsanon menka'pî Paapaya tîmîrî pe. Mîrîrî ye'kakon menka'pîiya kure'ne innape tîku'to'pe to'ya. To' menka'pîiya tîpata ponaron pe to' e'to'pe. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi maasa pra pena

ta'pîiya: —Uyapurînenan pia upata tîrîuya, ipatîkarî to' ko'manto'pe uupia —ta'pîiya.

6 Entretanto, vós outros menosprezastes o pobre. Não são os ricos que vos oprimem e não são eles que vos arrastam para tribunais?

6Tîîse amîrî'nîkonya inkamoro tîwe'taruma'tîsanon yewankono'ma. To' yeppe'nîpîya'nîkon. Tîîse anî'kanya kin ataruma'tîkon, moropai ayarîkon surarayamî' esa' pia? Ipîkkukon, temanne kenankonya ataruma'tîkon. Î' ton pînonya aataruma'tîkon pepîn.

7 Não são eles os que blasfemam o bom nome que sobre vós foi invocado?

7Moropai Jesus morî winîkîi to' eseurîma imakui'pî pe. Mîîkîrî aponaronkon Jesus pî' to' eseurîma îri pe.

8 Se vós, contudo, observais a lei régia segundo a Escritura: Amarás o teu próximo como a ti mesmo, fazeis bem;

8Tîîse Paapa nekaremekî'pî yawîrî, morî pe tamî'nawîronkon yapisîya'nîkon ya se' kaisarî, morî pe awanîkon. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taa: —Tiaronkon sa'namatî aawarîrî'nîkon awe'sa'namakon manni' warantî *(Lv 19.18)* —ta'pîiya.

9 se, todavia, fazeis acepção de pessoas, cometeis pecado, sendo argüidos pela lei como transgressores.

9Tîîse morî ipîkku pe tîwe'sen wanî rî'pî pî' tiaron yentai ikupîya'nîkon ya, imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî. Unkupîkon ton, Paapa nekaremekî'pî pureme'nenan amîrî'nîkon tarîpai.

10 Pois qualquer que guarda toda a lei, mas tropeça em um só ponto, se torna culpado de todos.

10Maasa pra anî' wanî ya, tamî'nawîron Paapa nekaremekî'pî yawîrî, tîîse tiwin inekaremekî'pî yonpa pureme'sai'ya ya, inekaremekî'pî pureme'sai'ya mîrîrî.

11 Porquanto, aquele que disse: Não adulterarás também ordenou: Não matarás. Ora, se não adulteras, porém matas, vens a ser transgressor da lei.

11Maasa pra Paapa nekaremekî'pî: —Tiaron no'pî, tiaron niyo yarakkîrî kîsi *(Êx 20.14; Dt 5.18)* —ta'pîiya. Moropai inî'rî mîîkîrî rîya ta'pî: —Tiaron kî'wîi. *(Êx 20.13; Dt 5.17)* Mîrîrî ye'nen tiaron no'pî yarakkîrî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

12 Falai de tal maneira e de tal maneira procedei como aqueles que hão de ser julgados pela lei da liberdade.

13 Porque o juízo é sem misericórdia para com aquele que não usou de misericórdia. A misericórdia triunfa sobre o juízo.

A fé sem obras é morta

14 Meus irmãos, qual é o proveito, se alguém disser que tem fé, mas não tiver obras? Pode, acaso, semelhante fé salvá-lo?

15 Se um irmão ou uma irmã estiverem carecidos de roupa e necessitados do alimento cotidiano,

16 e qualquer dentre vós lhes disser: Ide em paz, aquecei-vos e fartai-vos, sem, contudo, lhes dar o necessário para o corpo, qual é o proveito disso?

17 Assim, também a fé, se não tiver obras, por si só está morta.

pra tîîse tiaron wîî anî'ya ya, mîrîrî wenai Paapa nekaremekî'pî pureme'sai'ya mîrîrî.
12Moropai tiwinano'pî wei yai, uurî'nîkon ekaranmapo Cristoya: —Î' ton pe see umaimu yawîrî pra aako'mamî'pîkon? —taiya upî'nîkon. Mîrîrî namai ako'mantî Cristo maimu yawîrî. Moropai morî pe eseurîmatî itu'se Cristo e'to' yawîrî. Maasa pra Cristo maimu imakui'pî yentai e'nî emapu'tînen.
13Maasa pra o'noko'pî pe tiaronkon era'masa' pra e'nî ya, uurî'nîkon nîrî era'ma Paapaya pepîn tî'noko'pî pe. Tîîse o'noko'pî pe uyonpakon era'masa' ya, mîrîrî wenai e'taruma'tînto' yuwa'ka'nîkon.

Inna Taatîponkon

14Uyonpayamî', î' pe pra rî awanî pemonkonya taa: —Uurî inna taawon —taiya morî kupîi'ma pra. Morî iteseru ton pra si'ma mîrîrî inna taatoi'ya ya neken awe'pîika'tî pepîn.
15-16See warantî awanî. Ayonpa warayo', wîri' wanî ya ipon ton pra, itekkari ton pra, moropai ipî' taaya'nîkon: —Morî pe ako'mankî. Tîîwanmîra e'kî. Emi'ne pra ako'mankî. Komi' pe pra ako'mankî. Mîrîrî taaya'nîkon tanne, itu'se mîîkîrî e'to' tîîsa'ya'nîkon pra awanîkon ya, mîîkîrî pîika'tîya'nîkon pepîn.
17Mîrîrî warantî inna taatîponya anî' pîika'tî pepîn. Inna taiya se' tapairî Paapa pemonkono pe pra si'ma. Mîrîrî warantî inna taato' neken wanî isa'manta'pî warantî.

18 Mas alguém dirá: Tu tens fé, e eu tenho obras; mostra-me essa tua fé sem as obras, e eu, com as obras, te mostrarei a minha fé.

18Yai pra anî'ya taa: —Inna taatîpon mîîkîrî, tîîse tiaron pî' taiya: —Morî teseru kenan mîîkîrî —taiya. Mîrîrî pî' tauya apî'nîkon. O'non ye'ka pe epu'to'peuya innape iku'nen pe awanî iteseru morî pe pra si'ma? Epu'tîuya eserîke pra. Tîîse aronne epu'tîuya innape ikupîiya morî iteseru wenai.

19 Crês, tu, que Deus é um só? Fazes bem. Até os demônios crêem e tremem.

19Innape tiwin Paapa wanî ku'nen amîrî? Morî pe man. Tîîse o'ma'kon, Makui poitîrîtonon nîrî innape Paapa ku'nenan. Moropai mararî pra to' esi'nîpî ipî'.

20 Queres, pois, ficar certo, ó homem insensato, de que a fé sem as obras é inoperante?

20Inna taawon neken morî kupîi'ma pra e'pîika'tî pepîn. Pakko amîrî. Inna taato' neken wanî î' pe pra rî. Mîrîrî epu'tîya pra nan?

21 Não foi por obras que Abraão, o nosso pai, foi justificado, quando ofereceu sobre o altar o próprio filho, Isaque?

21Î' wenai Paapaya Abraão nurî'tî utamokon era'ma'pî yairon pe? Mîîkîrî Abraãoya tînmu, Isaque, tîrî'pî Paapa pia tînpo'tî pata'se' pona. Mîrîrî kupî'pîiya Paapa maimu yawîrî, innape ikupî tîuya ye'nen. Mîrîrî kupîiya wenai, morî pe, yairon pe era'ma'pî Paapaya.

22 Vês como a fé operava juntamente com as suas obras; com efeito, foi pelas obras que a fé se consumou,

22Innape imaimu kupî'pî Abraãoya epu'tî pî' naatîi inkupî'pî wenai. Moropai inkupî'pî wenai yairî innape tîku'toi'ya epu'tî'pî Paapaya.

23 e se cumpriu a Escritura, a qual diz: Ora, Abraão creu em Deus, e isso lhe foi imputado para justiça; e: Foi chamado amigo de Deus.

23Mîrîrî warantî eesera'ma pena î' ta'pî Paapa kaaretarîya yawîrî. Ta'pîiya: —Innape Paapa kupî'pî Abraãoya. Mîrîrî ye'nen yairon pe era'ma'pî Paapaya *(Gn 15.6)* —ta'pîiya. Taato' mîrîrî Paapa kaaretarî. Moropai tîwanîyakon pe Abraão esatî'pîiya.

24 Verificais que uma pessoa é justificada por obras e não por fé somente.

25 De igual modo, não foi também justificada por obras a meretriz Raabe, quando acolheu os emissários e os fez partir por outro caminho?

26 Porque, assim como o corpo sem espírito é morto, assim também a fé sem obras é morta.

24Mîrîrî ye'nen pemonkon era'ma Paapaya yairon pe, tîmaimu yawîrî aako'mamî wenai. Tîîse inna taawon morî kupîi'ma pra, mîîkîrî era'maiya pepîn yairon pe.
25Mîrîrî warantî Raabe nurî'tî e'pîika'tîsa' wanî'pî. Pena mîîkîrî Raabe wanî'pî eseporo rî tîwe'sen wîri'. Tîîse Paapa pemonkonoyamî' pata era'manenan yapisî'pîiya tewî' ta morî pe. To' pîika'tî'pîiya tiaron e'ma ta pî' to' wîtîto'pe ta'pîiya. Mîrîrî ku'sai'ya wenai Raabe era'ma'pî Paapaya yairon pe.
26Isa'manta'pî wanî itekaton ton pra. Mîrîrî warantî awanî inna taatîpon Paapa maimu yawîrî pra si'ma. Tîwe'pîika'tîto' eporîiya pepîn.

Tiago 3

Os pecados da língua e o dever de refreá-la

1 Meus irmãos, não vos torneis, muitos de vós, mestres, sabendo que havemos de receber maior juízo.

2 Porque todos tropeçamos em muitas coisas. Se alguém não tropeça no falar, é perfeito varão, capaz de refrear também todo o corpo.

3 Ora, se pomos freio na boca dos cavalos, para nos obedecerem, também lhes dirigimos o corpo inteiro.

Tiago 3

Unukon

1Uyonpayamî', uurî'nîkon tiaronkon yenupanenanya imakui'pî kupî ya, utaruma'tîkon Paapaya tiaronkon taruma'tî tîuya yentai. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yenupanenan pe tu'ke amîrî'nîkon e'pai pra awanî.
2Maasa pra tamî'nawîronkon uurî'nîkonya imakui'pî kupî unukon ke, uyeserukon ke, esenumenkanto' ke, tu'ke. Tîîse anî'ya tîwî imakui'pî teeseurîmato' rumakasa' ya, tamî'nawîrî imakui'pî teseru rumakasai'ya mîrîrî. Moropai morî pe pu'kuru awanî.
3A'kî, uurî'nîkonya bridia yeka'ma sokoro'pan kaware mata ya' attîto'pe o'non poro itu'se e'nîto' yawîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 Observai, igualmente, os navios que, sendo tão grandes e batidos de rijos ventos, por um pequeníssimo leme são dirigidos para onde queira o impulso do timoneiro.

5 Assim, também a língua, pequeno órgão, se gaba de grandes coisas. Vede como uma fagulha põe em brasas tão grande selva!

6 Ora, a língua é fogo; é mundo de iniqüidade; a língua está situada entre os membros de nosso corpo, e contamina o corpo inteiro, e não só põe em chamas toda a carreira da existência humana, como também é posta ela mesma em chamas pelo inferno.

7 Pois toda espécie de feras, de aves, de répteis e de seres marinhos se doma e tem sido domada pelo gênero humano;

8 a língua, porém, nenhum dos homens é capaz de domar; é mal incontido, carregado de veneno mortífero.

9 Com ela, bendizemos ao SENHOR e Pai; também, com ela, amaldiçoamos os homens, feitos à semelhança de Deus.

10 De uma só boca procede bênção e maldição. Meus irmãos, não é conveniente que estas coisas sejam assim.

11 Acaso, pode a fonte jorrar do mesmo lugar o que é doce e o que é amargoso?

4Moropai apo' yen pî' esenumenkanpai'nîkon. Kure'nan mîrîrî a'situnya itukka. Tîîse itesa'ya yarî si'mîrikkî naire ke, o'non poro itu'se tîwe'to' yawîrî.

5Mîrîrî warantî uurî'nîkon wanî. Si'mîrikkî pe unukon wanî. Tîîse kure'ne imakui'pî pî' eseurîman eserîke awanî tiaronkon tîma'tanî'se. A'kî, kure'nan yu' aramî si'mîrikkî apo' yarîn wenai.

6Mîrîrî warantî unukon wanî, apo' warantî. Imakui'pî pe pu'kuru unukon wanî uyawonkon pe. Mîrîrî imakui'pî sorokaiya mîrîrî tamî'nawîrî uuko'manto'kon ya'. Uyewankon kî'paiya. Mîrîrî imakui'pî Makui winîpai tui'sen.

7A'kî, tamî'nawîronkon o'ma'kon toronyamî', îkîiyamî', moro'yamî' esepannîpî pemonkonyamî'ya tekînkon ton.

8Tîîse anî'ya tînu esepannîpî eserîke pra awanî imakui'pî pe teeseurîma namai. Nari' pe awanî. Mai' warantî wîî ton pe awanî. Anî'ya ikoneka eserîke pra awanî.

9Unukon ke Paapa, Uyepotorîkon yapurî moropai mîrîrî ke nîrî uyonpakon pî' eseurîman imakui'pî pe. Inkamoro uyonpakon Paapa nîkoneka'san tîwarantî.

10Untakon yapai umaimukon epa'ka morî pe moropai imakui'pî pe nîrî. Mîrîrî warantî e'pai pra awanî, uyonpayamî'.

11A'kî, tiwinan yani yapai tuna epa'ka pepîn morî moropai inî'ne nîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

12 Acaso, meus irmãos, pode a figueira produzir azeitonas ou a videira, figos? Tampouco fonte de água salgada pode dar água doce.

A sabedoria lá do alto

13 Quem entre vós é sábio e inteligente? Mostre em mansidão de sabedoria, mediante condigno proceder, as suas obras.

14 Se, pelo contrário, tendes em vosso coração inveja amargurada e sentimento faccioso, nem vos glorieis disso, nem mintais contra a verdade.

15 Esta não é a sabedoria que desce lá do alto; antes, é terrena, animal e demoníaca.

16 Pois, onde há inveja e sentimento faccioso, aí há confusão e toda espécie de coisas ruins.

17 A sabedoria, porém, lá do alto é, primeiramente, pura; depois, pacífica, indulgente, tratável, plena de misericórdia e de bons frutos, imparcial, sem fingimento.

12Moropai paruru ye' epeta pepîn laranja pe. Moropai kuwai ye' epeta pepîn paruru pe. Mîrîrî warantî yani inî'ne pe teepa'kasen yapai morî tuna epa'ka pepîn. Mîrîrî warantî untakon yapai tiwin epa'ka e'pai awanî, morî.

Yairon Epu'nen Pu'kuru

13Moro nai epu'nen akore'ta'nîkon? Moriya tauya, morî pe ako'mankî, innape epu'nen pe awanî epu'to'peuya. Mîî pe pra, morî kupî pî' aako'mamî ya, ayeseru era'mauya. Moropai mîrîrî wenai, epu'nen pe awanî epu'tîuya.

14Tîîse mîî pe awanîkon ya, itu'se awe'to'kon pî' neken eesenumenkakon ya: —Epu'nen uurî. Uurîya ayenupakon sîrîrî —kîkatî. Seru'ye' pe awanîkon, mîrîrî warantî taaya'nîkon ya.

15Maasa pra mîrîrî esenumenkanto' Paapa winîpainon pepîn. Tîîse sîrîrî non po tîîko'mansenon winîpainon, Makui winîpai tui'sen mîrîrî esenumenkanto'.

16Maasa pra tiaronkon yentai e'pai awanîkon ya, moropai itu'se awe'to'kon pî' neken eesenumenkakon ya, eekore'makon, eesiyu'pîtîkon. Moropai tamî'nawîrî imakui'pî kupîya'nîkon.

17Tîîse epu'nen Paapa winîpainon mîrîrî ye'ka pepîn. Tekenan morî mîrîrî esenumenkanto'. Moropai ayewankon konekaiya tiaronkon pî' eekore'makon namai. Eranmîra amîrî'nîkon kupîiya. Se' kaisarî tiaronkon kupî emapu'tînen, e'sentai pra. Tiaronkon maimu yawîrî aako'mamîkon emapu'tînen. Tiaronkon sa'namaya'nîkon emapu'tînen. Tiaronkon

18 Ora, é em paz que se semeia o fruto da justiça, para os que promovem a paz.

pîika'tîya'nîkon emapu'tînen. Mîrîrî warantî ikupî pî' Paapa winîpainon ko'mamî, yairî, seru' pe pra.
18Tiaronkon pîika'tînenan ko'mamî morî kupî pî', tiaronkon ekore'ma namai. Mîrîrî ye'nen arinîke inkamoroya morî kupî pia'tî.

Tiago 4

A origem das contendas

1 De onde procedem guerras e contendas que há entre vós? De onde, senão dos prazeres que militam na vossa carne?

2 Cobiçais e nada tendes; matais, e invejais, e nada podeis obter; viveis a lutar e a fazer guerras. Nada tendes, porque não pedis;

3 pedis e não recebeis, porque pedis mal, para esbanjardes em vossos prazeres.

4 Infiéis, não compreendeis que a amizade do mundo é inimiga de Deus? Aquele, pois, que quiser ser amigo do mundo constitui-se inimigo de Deus.

Tiago 4

Sîrîrî Non Po Tîîko'mansenon Yeseru Yu'sankon

1O'non pata pai tui'sen eekore'mato'kon, eesiyu'pîtîto'kon? Aya'nîkon tîîko'mansen mîrîrî. Mîrîrî wenai itu'se awe'to'kon pî' eeseka'nunkakon mîîto'pe.
2Mîrîrî warantî aako'mamîkon tîîse î' ton pra awanîkon. Tiaron wîîya'nîkon tîîse î' itu'se awe'to'kon eporîya'nîkon pepîn. Tiaronkon yemanne yu'se awe'pîtîkon tîîse yapisîya'nîkon eserîke pra awanî. Mîrîrî pî' eekore'makon moropai eesiyu'pîtîkon pî' aako'mamîkon. Aapia'nîkon î' ton pra awanî, maasa pra Paapa pî' esatîya'nîkon pra awanîkon.
3Esatîya'nîkon, tîîse yapisîya'nîkon pra awanîkon. Amîrî'nîkon pe aatausinpakonpa itu'se awanîkon ye'nen yapisîya'nîkon pepîn. Maasa pra yairî pra esatîya'nîkon.
4Amîrî'nîkon wanî see poro rî wîri'sanyamî' pî' tîwe'sanon warantî. Maasa pra imakui'san yeseru era'maya'nîkon awakîrikon pe, Paapa pemonkono pe si'ma. Îri pe awanîkon wenai, Paapa yeyaton pe eenakon. Maasa pra sîrîrî non po tîîko'mansenon yeseru yu'se awanîkon. Mîrîrî warantî anî' wanî

ya, sîrîrî non po tîîko'mansenon yarakkîrî e'pai, Paapa yeyaton pe awanî.

5 Ou supondes que em vão afirma a Escritura: É com ciúme que por nós anseia o Espírito, que ele fez habitar em nós?

5Moropai Paapa maimu e'menukasa'ya taa see warantî: —Morî Yekaton Wannî tîrî'pî Paapaya uyewankon ya'. Kure'ne uurî'nîkon yu'se awanî moropai uurî'nîkon ko'mannî'nen pe awanî imakui'pî kupî namai —taiya. Mîrîrî ye'nen —Se' tapairî taasai'ya mîrîrî —kîkatî.

6 Antes, ele dá maior graça; pelo que diz: Deus resiste aos soberbos, mas dá graça aos humildes.

6Moropai uurî'nîkon pîika'tî Paapaya. Inî' panpî' umeruntîrikon tîrîiya. Sîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa': Mîîpankon winîkîi Paapa ekore'ma tîîse mîîpankon pepîn pîika'tîiya *(Pv 3.34)* taato' mîrîrî.

7 Sujeitai-vos, portanto, a Deus; mas resisti ao diabo, e ele fugirá de vós.

7Mîrîrî ye'nen Paapa ma're e'ku'tî. Imaimu yawîrî ako'mantî. Meruntî ke e'tî Makui winîkîi, moropai eepe aapiapai'nîkon.

8 Chegai-vos a Deus, e ele se chegará a vós outros. Purificai as mãos, pecadores; e vós que sois de ânimo dobre, limpai o coração.

8Aminke pra Paapa pia erepantî, moropai aapia'nîkon aako'mamî. Imakui'pî ku'nenan pî' tauya, erepantî tîwî amakuyikon tîku'se. Moropai amîrî'nîkon asakî'ne teesenumenkasanon pî' tauya, ayewankon ke innape iku'tî imakui'pî tîrumakai. Tîwî tiwin eesenumenkato'kon nîsi.

9 Afligi-vos, lamentai e chorai. Converta-se o vosso riso em pranto, e a vossa alegria, em tristeza.

9Imakui'pî ankupî'pîkon pî' teesewankono'mai e'tî. Akaruntî. Aatausinpa'pîkon ra'tîtî akaruwato'kon pe. Esewankono'matî.

10 Humilhai-vos na presença do SENHOR, e ele vos exaltará.

10Paapa ma're tîwe'ku'se e'tî. Moropai amîrî'nîkon yapurîiya.

A maledicência é condenada

Tonpayamî' Pî' Teeseurîmasanon Imakui'pî Pe

11 Irmãos, não faleis mal uns dos outros. Aquele que fala mal do irmão ou julga a seu irmão fala mal da lei e julga a lei; ora,

11Uyonpayamî', imakui'pî pe kîseurîmatî ayonpakon winîkîi. Anî' eseurîma ya imakui'pî pe tonpa winîkîi, imakui'pî pe eeseurîma nîrî unkupîkon ton pe Paapa

se julgas a lei, não és observador da lei, mas juiz.

12 Um só é Legislador e Juiz, aquele que pode salvar e fazer perecer; tu, porém, quem és, que julgas o próximo?

A falibilidade dos projetos humanos

13 Atendei, agora, vós que dizeis: Hoje ou amanhã, iremos para a cidade tal, e lá passaremos um ano, e negociaremos, e teremos lucros.

14 Vós não sabeis o que sucederá amanhã. Que é a vossa vida? Sois, apenas, como neblina que aparece por instante e logo se dissipa.

15 Em vez disso, devíeis dizer: Se o SENHOR quiser, não só viveremos, como também faremos isto ou aquilo.

16 Agora, entretanto, vos jactais das vossas arrogantes pretensões. Toda jactância semelhante a essa é maligna.

17 Portanto, aquele que sabe que deve fazer o bem e não o faz nisso está pecando.

Tiago 5

Deus condena as riquezas mal adquiridas e mal empregadas

nekaremekî'pî winîkîi. Paapa nekaremekî'pî yawîrî pra awanîkon ya itentai awe'kupîkon. —Morî pe pra man — taaya'nîkon Paapa maimu pî' ipureme'sa'ya'nîkon wenai.

12Tîîse Paapa neken unkupîkon ton ekareme'nen. Mîîkîrî neken uyesa'kon pe uurî'nîkon pîika'tîiya, kaane ka'rî yenumîiya itu'se tîwe'to' yawîrî. Tîîse amîrî kanan? O'non ye'ka pe ayonpakon esa' pe awe'kupîkon Paapa warantî?

13A'kî, see warantî taawonan: —Sîrîrîpe penane anna wîtî sîrîrî sinpata cidade pona. Miarî tiwin kono' yuwa'ka annaya esenyaka'mai kure'ne tîniru yapi'to'pe — kai'ma taawonan.

14Tîîse î' e'kupî penane epu'tîya'nîkon pepîn tiwin kin. Maasa pra aako'manto'kon wanî katupuru warantî. Kure'ne aako'mamî pepîn, tîîse ka'ne' pe attî.

15Mîrîrî ye'nen see warantî taaya'nîkon e'pai wanî: —Enen uuko'mamî yu'se Paapa wanî ya, uuko'mamî. Moropai î' kupîuya yu'se Paapa wanî ya, ikupîuya — taaya'nîkon e'pai awanî.

16Tîîse aawarîrî'nîkon eeseurîmakon taatapurîi. Mîrîrî eeseurîmato'kon wanî imakui'pî pe.

17Mîrîrî ye'nen anî'ya morî kupî pra awanî ya, morî kupî epu'tîi'ma, imakui'pî kupîiya nîrî mîrîrî.

Tiago 5

Ipîkkukon

1 Atendei, agora, ricos, chorai lamentando, por causa das vossas desventuras, que vos sobrevirão.

2 As vossas riquezas estão corruptas, e as vossas roupagens, comidas de traça;

3 o vosso ouro e a vossa prata foram gastos de ferrugens, e a sua ferrugem há de ser por testemunho contra vós mesmos e há de devorar, como fogo, as vossas carnes. Tesouros acumulastes nos últimos dias.

4 Eis que o salário dos trabalhadores que ceifaram os vossos campos e que por vós foi retido com fraude está clamando; e os clamores dos ceifeiros penetraram até aos ouvidos do SENHOR dos Exércitos.

5 Tendes vivido regaladamente sobre a terra; tendes vivido nos prazeres; tendes engordado o vosso coração, em dia de matança;

6 tendes condenado e matado o justo, sem que ele vos faça resistência.

A necessidade, bênçãos e exemplo da paciência

7 Sede, pois, irmãos, pacientes, até à vinda do SENHOR. Eis que o lavrador aguarda com paciência o precioso fruto da terra,

1Moropai eseurîma sîrîrî ipîkkukon pî'. Eseurîma etapai'nîkon. Awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen akaruntî, entaimepî'tî teesewankono'mai.

2Maasa pra ayemannekon e'tî'ka pe man. Aponkon yaku o'ma'konya pe man.

3Ayemannekon ouro pe, prata pe tîwe'sen karawa pe man. Mîrîrî ayemannekon karawasa' era'maya'nîkon ya, awe'tî'kakon kupî epu'tîya'nîkon. Akaraukon kupî sîrîrî tîwe'taruma'tîi. Ayemannekon e'tî'ka kupî sîrîrî moropai amîrî'nîkon nîrî e'tî'ka kupî sîrîrî. Tu'ke ayemannekon konekaya'nîkon, Cristo ii'to' weiyu aminke pra tîîse.

4A'kî, apoitîrîtonon teesenyaka'masanon anmîrikon pî' ye'maya'nîkon pra awanîkon, inkamoro yenku'tîi'ma. To' karau eta'pî Paapaya. Mîîkîrî Uyepotorîkon meruntî tamî'nawîronkon yentainon.

5Amîrî'nîkon ko'manpîtî'pî tarî sîrîrî non po tu'ke ayemannekon pî', aya're'kon pî' taatausinpai. Î' itu'se awe'to'kon eporî'pîya'nîkon. Aakaiwantanî'sa'kon Paapaya awîkon kupî tanne.

6Moropai morîkon pemonkonyamî' wîî me'po'pîya'nîkon, awinîkîi'nîkon î' ku'sa' to'ya pra tîîse. Inkamoroya î' kupî eserîke pra awanî'pî maasa pra to' yentai awanîkon.

Uyepotorîkon Ii'to' Nîmîkî Pî' Ko'mannî

7Mîrîrî ye'nen, uyonpayamî', e'taruma'tînto' pî' teesewankono'mai pra e'tî. Moropai Cristo iipî nîmî'tî teesemi'tapai pra, mîî esa'ya tînpîmî'pî

até receber as primeiras e as últimas chuvas.

8 Sede vós também pacientes e fortalecei o vosso coração, pois a vinda do SENHOR está próxima.

9 Irmãos, não vos queixeis uns dos outros, para não serdes julgados. Eis que o juiz está às portas.

10 Irmãos, tomai por modelo no sofrimento e na paciência os profetas, os quais falaram em nome do SENHOR.

11 Eis que temos por felizes os que perseveraram firmes. Tendes ouvido da paciência de Jó e vistes que fim o SENHOR lhe deu; porque o SENHOR é cheio de terna misericórdia e compassivo.

O juramento proibido e o proceder cristão em várias experiências da vida

12 Acima de tudo, porém, meus irmãos, não jureis nem pelo céu, nem pela terra, nem por qualquer outro voto; antes, seja o vosso sim sim, e o vosso não não, para não cairdes em juízo.

yeperu nîmîkî warantî. Inîmîkî pî' aako'mamî kono' renato'pe, moropai inî'rî inîmîkîiya tînpîmî'pî epetato'pe.
8Mîrîrî warantî teesemi'tapai pra e'tî. Ayewankon meruntîtannî'tî. Maasa pra Uyepotorîkon iipî kupî sîrîrî.
9Uyonpayamî', tîwo'ma'tai pra e'tî. Maasa pra imakui'pî pe eeseurîmakon ya, ayonpa winîkîi ataruma'tîkon Paapaya. Aka, mîîkîrî ayesa'kon moro man mana'ta po. Aaipî kupî sîrîrî.
10Uyonpayamî', penaronkon tîmaimu ekareme'nen pe Paapa nîmenka'san pî' esenumenkanpai'nîkon. Kure'ne to' e'taruma'tî'pî Paapa maimu ekaremekî tîuya'nîkon wenai. Mîîwîni tîîse mîrîrî pî' to' ko'mamî'pî tîwî tîku'se pra.
11A'kî, tamî'nawîronkon anî'kan meruntî ke tîîko'mansenon, taatausinpasanon. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. Enpenatanpai'nîkon Jó nurî'tî yekare pî'. Tîwe'taruma'tîi'ma innape Paapa kupî pî' aako'mamî'pî tîwî tîku'se pra. Mîrîrî tîpo tî'noko'pî pe era'ma'pî Paapaya, moropai morî tîrî'pîiya Jó pia. Maasa pra Paapa wanî morî pe, pemonkonyamî' sa'namanen pe.

12Uyonpayamî', tamî'nawîrî ayeurîma'pîuya'nîkon yentai ekaremekîuya sîrîrî. ⌞Paapa pemonkono pe awanîkon ye'nen yairî teeseurîmasanon amîrî'nîkon.⌟ Mîrîrî ye'nen inna taapai awanîkon ya, inna neken ka'tî. Moropai kaane taapai awanîkon ya, kaane neken ka'tî. Inî' panpî', —Useruku pepîn, useruku

pepîn —kai'ma kîkatî. Innape eeseurîmakon epu'tî tiaronkonya yu'se awanîkon ya, inna, kaane, neken ka'tî, juro tîkai pra. Mîrîrî warantî eseurîmatî Paapaya ataruma'tîkon namai.

Epîrematî

13 Está alguém entre vós sofrendo? Faça oração. Está alguém alegre? Cante louvores.

13Anî' tîwe'taruma'tîsen moro nai akore'ta'nîkon? Paapa yarakkîrî eeseurîma e'pai man. Anî' taatausinpasen moro nai akore'ta'nîkon? Paapa yapurîiya e'pai man teeserenka pe.

14 Está alguém entre vós doente? Chame os presbíteros da igreja, e estes façam oração sobre ele, ungindo-o com óleo, em nome do SENHOR.

14Anî' pri'yawon pepîn moro nai akore'ta'nîkon? Soosi esanon yannoiya e'pai man. Inkamoro epîrema ipona e'pai man moropai ikarapaima to'ya kara' ke. Mîrîrî warantî ikupî to'ya Uyepotorîkon ese' yai, mîîkîrî Uyepotorîkonya yepi'tîto'pe.

15 E a oração da fé salvará o enfermo, e o SENHOR o levantará; e, se houver cometido pecados, ser-lhe-ão perdoados.

15Mîrîrî warantî to' epîrema innape Paapa kupîi'ma moropai mîîkîrî pri'yawon pepîn esepi'tî eserîke awanî. Mîîkîrî yepi'tî Uyepotorîkonya. Moropai imakui'pî ku'sai'ya ya, tîîwanmîra ikupî Paapaya.

16 Confessai, pois, os vossos pecados uns aos outros e orai uns pelos outros, para serdes curados. Muito pode, por sua eficácia, a súplica do justo.

16Mîrîrî ye'nen imakui'pî ankupî'pîkon ekareme'tî ayonpakon pî'. Moropai epîrematî ayonpakon pona eesepi'tîkonpa. Maasa pra morî ku'nen epîrema ya, imaimu yawîrî ikupî Paapaya.

17 Elias era homem semelhante a nós, sujeito aos mesmos sentimentos, e orou, com instância, para que não chovesse sobre a terra, e, por três anos e seis meses, não choveu.

17Mîrîrî warantî Elias nurî'tî wanî'pî pena. Uurî'nîkon warantî awanî'pî pemonkon pe. Moropai mîîkîrî epîrema'pî kono' rena namai. Kure'ne eepîrema'pî. Moropai kono' rena pra awanî'pî eseurîwî'ne kono' arakkita pairî kaisarî.

18 E orou, de novo, e o céu deu chuva, e a terra fez germinar seus frutos.

18Mîrîrî tîpo eepîrema'pî inî'rî kono' ii'to'pe. Moropai kono' yarima'pî Paapaya.

Moropai inî'rî yei ena'pî teperu ke tamî'nawîrî.

19 Meus irmãos, se algum entre vós se desviar da verdade, e alguém o converter,

20 sabei que aquele que converte o pecador do seu caminho errado salvará da morte a alma dele e cobrirá multidão de pecados.

19-20 Uyonpayamî', anî' amîrî'nîkon kore'tawon atarima ya Paapa piapai, moropai inî'rî awenna'po emapu'tî tiaronya ya, mîîkîrî imakui'pî ku'nen pîika'tî mîîkîrîya aasa'manta namai. Moropai imakui'pî inkupî'pî mo'ka Paapaya. Mîrîrî pî' enpenatanpai'nîkon.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Primeira epístola de Pedro	Primeira Epístola de Pedro
1 Pedro 1	**1 Pedro 1**
Prefácio e saudação	
1 Pedro, apóstolo de Jesus Cristo, aos eleitos que são forasteiros da Dispersão no Ponto, Galácia, Capadócia, Ásia e Bitínia,	1Uurî Pedro, Jesus Cristo naipontî'pî. Sîrîrî kaareta menukauya aapia'nîkon Paapa pemonkonoyamî' pîrai'pî tîîko'mansenon apatakon ya' pra, ka'ran pe awanîkon manni' pia. Manni'kan Ponto pata po awanîkon mannan pia, moropai Galácia pata po awanîkon mannan pia, Capadócia pata po awanîkon mannan pia, Ásia pata po awanîkon mannan pia, moropai Bitínia pata po awanîkon mannan pia imenukauya sîrîrî.
2 eleitos, segundo a presciência de Deus Pai, em santificação do Espírito, para a obediência e a aspersão do sangue de Jesus Cristo, graça e paz vos sejam multiplicadas.	2Amîrî'nîkon wanî Paapa, Uyunkon nîmenka'san pe, î' kupî tîuya pî' teesenumenka yawîrî. Moropai Morî Yekaton Wannî wenai, ipemonkono pe pu'kuru, morî pe awanîkonpa amenka'pîiya'nîkon. Uyepotorîkon Jesus Cristo maimu yawîrî aako'mamîkonpa amo'ka'pîiya'nîkon, mîîkîrî mînî ini'kamo'pî wenai, imakui'pî yapai imo'kasa' pe awanîkonpa. Uyonpayamî', inî' panpî' morî pe tîwe'to' tîrî Paapaya yu'se wai epe'mîra, moropai tîwanmîra e'nîto' tîrîiya yu'se wai aapia'nîkon.
Ação de graças	**Pedroya To' Yenpenatanîpî Ipatîkarî Ko'mannîto' Nîmî'nen Pe E'nî**
3 Bendito o Deus e Pai de nosso SENHOR Jesus Cristo, que, segundo a sua muita misericórdia, nos regenerou para uma viva esperança, mediante a ressurreição de Jesus Cristo dentre os mortos,	3Paapa, Uyepotorîkon Jesus Cristo yun, yapurîpai'nîkon, kure'ne uurî'nîkon i'noko'masai'ya wenai. Isa'manta'san kore'tapai Jesus Cristo pîmî'sa'ka tîuya yai ⌊tîîsa'mantato' ke ine'ma'pî yapisî'pîiya tîwakîri pe.⌋ Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon esenpo emapu'tî'pîiya tînmuku pe

e'nîto'pe. Tarîpai innape tîpemonkonoyamî' pia Paapa nîtîrî yapisî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen iwinîpainon yapisî nîmîkî pî' ko'mannî sîrîrî.

4 para uma herança incorruptível, sem mácula, imarcescível, reservada nos céus para vós outros

4Amîrî'nîkon ton pe mîrîrî koneka ko'mannîpîiya ka' po. Î' pensa tîîtîpansen pe pra, î' pensa aama'ta ton pe pra, moropai î' pensa aatareti'ka neporî ton pe pra man miarî.

5 que sois guardados pelo poder de Deus, mediante a fé, para a salvação preparada para revelar-se no último tempo.

5Moropai sîrîrî non po awanîkon tanne, amîrî'nîkon ko'mannîpîiya nîrî tîmeruntîri yai. Tamî'nawîron atareti'ka pîkîrî aako'mannîpîiya'nîkon, tîîpia aako'mamîkonpa, innape ikupîya'nîkon wenai. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîronkonya era'ma, î' kai'ma morî pe inkoneka'pî wanî, tamî'nawîrî awe'to' yawîrî.

6 Nisso exultais, embora, no presente, por breve tempo, se necessário, sejais contristados por várias provações,

6Mîrîrî pî' taatausinpai pu'kuru awanîkon e'pai awanî teuren, e'taruma'tînto' iipî tanne. Yairî ma're awanîkon tiaron pensa, maasa pra tu'kan e'taruma'tînto' si'ta'non iipî amîrî'nîkon taruma'tînen ton.

7 para que, uma vez confirmado o valor da vossa fé, muito mais preciosa do que o ouro perecível, mesmo apurado por fogo, redunde em louvor, glória e honra na revelação de Jesus Cristo;

7Mîrîrî tu'kan e'taruma'tînto' iipî, yairî innape ikupîya'nîkon epu'to'pe. Maasa era'matî. Ouro yeka'ma to'ya apo' ya' teken ouro pe awanî epu'tîkonpa. Aaramî pra awanî ya, innape ouro pe awanî epu'tî to'ya. Mîrîrî warantî innape ikupî pî' aako'mamîkon awe'taruma'tîkon ye'ka pe. Mîrîrî amîrî'nîkonya innape iku'to' wanî ouro tîwe'tî'kasen yentai tîwe'tî'kasen pe pra awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ayonpaiya'nîkon awe'taruma'tîto'kon ke innape ikupî pî' aako'mamîkonpa.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai amîrî'nîkonya e'taruma'tînto' yapîtanî'sa' tîpo, Paapaya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: —Morî pe pu'kuru man —taiya Jesus Cristo ii'to' weiyu eseposa' yai. Mîrîrî yai tamî'nawîronkonya era'ma emapu'tîiya î' kai'ma morî pe, ipîkku pe akupî'pîiya'nîkon.

8 a quem, não havendo visto, amais; no qual, não vendo agora, mas crendo, exultais com alegria indizível e cheia de glória,

8Mîîkîrî Paapa era'manen pe pra awanîkon, tîîse yapurî ko'mannîpî amîrî'nîkonya. Maasa era'maya'nîkon ye'ka pe pra, innape Cristo kupî pî' aako'mamîkon ye'nen, aatausinpakon ko'mannîpî mararî pra. O'non ye'ka pe ekaremekî yentai aatausinpato'kon wanî.

9 obtendo o fim da vossa fé: a salvação da vossa alma.

9Maasa pra morî pe e'to' yawîrî amîrî'nîkon koneka yaretî'kaiya kupî sîrîrî, tîwarantî awanîkonpa. Moropai apata'se'kon tîrîiya kupî sîrîrî tîîpia aako'mamîkonpa. Tamî'nawîrî mîrîrî kupîiya innape Cristo kupî'pîya'nîkon wenai.

10 Foi a respeito desta salvação que os profetas indagaram e inquiriram, os quais profetizaram acerca da graça a vós outros destinada,

11 investigando, atentamente, qual a ocasião ou quais as circunstâncias oportunas, indicadas pelo Espírito de Cristo, que neles estava, ao dar de antemão testemunho sobre os sofrimentos referentes a Cristo e sobre as glórias que os seguiriam.

10-11Mîrîrî e'pîika'tînto' anepu'pai penaronkon profetayamî' nurî'tî wanî'pî. Mîrîrî ye'nen kure'ne yuwa'pî to'ya. Inkamoroya ta'pî: —Î' ye'ka see mîrîrî Paapa nîtîrî e'pîika'tînto'? Î' pensa yarimaiya kupî sîrîrî? Mîrîrî e'pîika'tînto' yekare ekaremekî'pî to'ya pena, tîîse morî pe epu'tîi'ma pra. Tîîse Morî Yekaton Wannîya ekaremekî'pî to' pî', î' pensa mîrîrî e'kupî. —Maasa awe'kupî Cristo e'taruma'tî e'pai awanî. Moropai mîrîrî tîpo teeyatonon yentai eenasa' yai, ipîkku pe ikupî Paapaya —ta'pîiya.

12 A eles foi revelado que, não para si mesmos, mas para vós outros, ministravam as coisas que, agora, vos foram anunciadas por aqueles que, pelo Espírito Santo enviado do céu, vos pregaram o evangelho, coisas essas que anjos anelam perscrutar.

12Inkamoro penaronkon tîmaimu ekareme'nenan pî' sîrîrî aneta'pîkon ekaremekî'pî Paapaya pena. Paapaya ta'pî: —Amîrî'nîkon ton pe awe'kupî pepîn, tîîse manni'kan maasaronkon ton pe awe'kupî pe man —ta'pîiya to' pî'. Mîrîrî ye'nen manni'kan itekare ekareme'nenanya ekareme'sa' sîrîrî apî'nîkon tarîpai. Inkamoroya ekaremekî'pî apî'nîkon ka' poinon, Morî Yekaton Wannî, Paapa narima'pî meruntîri yai. Sîrîrî e'pîika'tînto' yekare wanî morî pe pu'kuru, mîrîrî anepu'pai nîrî inserîyamî' wanî.

A santidade na vida

13 Por isso, cingindo o vosso entendimento, sede sóbrios e esperai inteiramente na graça que vos está sendo trazida na revelação de Jesus Cristo.

Paapaya Uyannokon Imakui'pî Ton Pra E'nîto'pe

13Mîrîrî epu'tîya'nîkon ye'nen, aka, tîwarî e'tî, aawarîrî'nîkon etî'nînmatî, ayeserukon epu'nenan pe. Moropai tamî'nawîrî morî pe Paapaya akupîkon nîmîkî pî' aako'mamîkon, î' pensa Cristo iipî weiyu yaino ton pe.

14 Como filhos da obediência, não vos amoldeis às paixões que tínheis anteriormente na vossa ignorância;

14Paapa munkî pe awanîkon ye'nen, imaimu yawîrî ako'mantî. Pena imakui'pî yu'se awe'to'kon yawîrî aako'manpîtî'pîkon, maasa pra î' kai'ma aako'mamîkon yu'se Paapa wanî epu'tîya'nîkon pra awanî'pî. Tîîse epu'tîya'nîkon tarîpai, mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî pra ako'mantî. Imakui'pî yu'se tîwe'se pra ako'mantî.

15 pelo contrário, segundo é santo aquele que vos chamou, tornai-vos santos também vós mesmos em todo o vosso procedimento,

15Morî pe e'tî, maasa pra morî pe pu'kuru Paapa wanî, imakui'pî ton pra. Mîîkîrî rî amîrî'nîkon yannotîpon warantî e'tî. Imakui'pî winîpai atarimatî moropai tamî'nawîrî î' kupîya'nîkon kaisarî morî ku'tî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 porque escrito está: Sede santos, porque eu sou santo.

16Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taa: —Imakui'pî winîpai atarimatî, imakui'pî winîpai atarimasa' pe uuko'mamî warantî. Morî pe e'tî, morî pe pu'kuru tîwe'sen pe uuko'mamî warantî *(Lv 11,44,45; 19.2; 20.7)* —taa Paapaya.

17 Ora, se invocais como Pai aquele que, sem acepção de pessoas, julga segundo as obras de cada um, portai-vos com temor durante o tempo da vossa peregrinação,

17Eepîremakon ya, Paapa esa'nenan amîrî'nîkon ayunkon pe. Manni' Paapa wanî yairî, yairî pra tamî'nawîronkon ko'manto' wanî ekareme'nen pe, anî' tîmenkai pra. To' nîkupî'pî yako'menkaiya tiwin pî' to' kaisarî. Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî, mîîkîrî namatî aako'mamîkon pîkîrî.

18 sabendo que não foi mediante coisas corruptíveis, como prata ou ouro, que fostes resgatados do vosso fútil procedimento que vossos pais vos legaram,

18Maasa pra pena aako'manpîtî'pîkon ayeserukon yarakkîrî, î' kai'ma penaronkon atamokonya ayenupa'pîkon yawîrî. Mîrîrî aako'manto'kon wanî'pî î' pe pra rî. Tîîse epu'tîya'nîkon ye'masa'kon pe awanîkon mîrîrî ayeserukon winîpai, manni' epe'ke aatarетî'kasen pepîn. Mîrîrî ke aye'masa'ya'nîkon, ouro ke moropai prata ke pra, taatarетî'kasen ke pra.

19 mas pelo precioso sangue, como de cordeiro sem defeito e sem mácula, o sangue de Cristo,

19Tîîse amîrî'nîkon wanî ye'masa'kon pe moropai imo'kasa'kon pe morî pu'kuru Jesus Cristo mînî ke. Mîîkîrî wanî carneiro, Paapa pia to' nîtîrî warantî tîwe'sen pe. Î' rî ima'tîkî ton pra tîwe'sen pe awanî, imakui'pî ton pra.

20 conhecido, com efeito, antes da fundação do mundo, porém manifestado no fim dos tempos, por amor de vós

20Mîîkîrî wanî pena Paapa nîmenka'pî pe sîrîrî non pona yarimapa, maasa sîrîrî pata koneka tîuya rawîrî. Moropai mîîkîrî yenpo'pîiya amen pata ataretî'ka rawîrî, amîrî'nîkon pîika'tînen ton pe.

21 que, por meio dele, tendes fé em Deus, o qual o ressuscitou dentre os mortos e lhe

21Mîîkîrî wenai amîrî'nîkonya Paapa yapurî. Innape ikupîya'nîkon manni'

deu glória, de sorte que a vossa fé e esperança estejam em Deus.

Cristo pîmî'sa'ka'tîpon, tamî'nawîron yentai ikupîtîpon. Mîrîrî warantî innape ikupîya'nîkon moropai î' tîrîuya ta'pî Paapaya yapisîya'nîkon nîmîkî pî' aako'mamîkon.

A santidade no amor

22 Tendo purificado a vossa alma, pela vossa obediência à verdade, tendo em vista o amor fraternal não fingido, amai-vos, de coração, uns aos outros ardentemente,

22Tarîpai amîrî'nîkon wanî yairon Paapa maimu yawîrî. Mîrîrî wenai imakui'pî ayeserukon rumakasa'ya'nîkon. Mîrîrî ye'nen seru'ye' pe pra ayonpakon, manni'kan innape Jesus ku'nenan, sa'namaya'nîkon kure'ne. Mîrîrî warantî awe'sa'namato'kon yuwatî inî' panpî', tamî'nawîrî ayewankon ke.

23 pois fostes regenerados não de semente corruptível, mas de incorruptível, mediante a palavra de Deus, a qual vive e é permanente.

23Maasa pra mîîkîrî Paapa î' pensa aasa'manta ton pepînya amîrî'nîkon esenpo emapu'tî'pî, tînmuku pe awanîkonpa. O'non ye'ka pe ikupî'pîiya? Ayunkon tîîsa'mantasen wenai pra tîîse innape imaimu kupîya'nîkon wenai, Paapaya ikupî'pî. Mîrîrî imaimu wanî ipatîkarî enen ko'mannîto' ton tîînen pe, aataretî'ka pepîn.

24 Pois toda carne é como a erva, e toda a sua glória, como a flor da erva; seca-se a erva, e cai a sua flor;

24Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taa: Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî parî' keren po tîwe'sen warantî. Moropai inkamoro esera'ma morî pe mîrîrî parî' yari'ku warantî. Tîîse tiwin wei parî' a'pi'ta moropai yari'ku e'soroka. Mîrîrî warantî to' wanî, tîîsa'mantatonkon pe.

25 a palavra do SENHOR, porém, permanece eternamente. Ora, esta é a palavra que vos foi evangelizada.

25Tîîse Uyepotorîkon maimu wanî ipatîkarî tîîko'mansen pe, *(Is 40.6-8)* taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya. Mîrîrî ekaremekî'pî to'ya eta'pîya'nîkon sîrîrî itekare Paapa maimu.

1 Pedro 2

Os crentes são a casa espiritual edificada em Cristo

1 Despojando-vos, portanto, de toda maldade e dolo, de hipocrisias e invejas e de toda sorte de maledicências,

2 desejai ardentemente, como crianças recém-nascidas, o genuíno leite espiritual, para que, por ele, vos seja dado crescimento para salvação,

3 se é que já tendes a experiência de que o SENHOR é bondoso.

4 Chegando-vos para ele, a pedra que vive, rejeitada, sim, pelos homens, mas para com Deus eleita e preciosa,

5 também vós mesmos, como pedras que vivem, sois edificados casa espiritual para serdes sacerdócio santo, a fim de oferecerdes sacrifícios espirituais agradáveis a Deus por intermédio de Jesus Cristo.

1 Pedro 2

Yewanmîrîsa' Tî' Wanî

Ipatîkarî Ko'mannîto' Tîînen Pe

1Mîrîrî imakui'pî ayeserukon winîpai amo'kasai'ya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon imakui'pî piapai epa'katî. Tamî'nawîron tiaronkon pî' imakui'pî esenumenkato' pia pai epa'katî, yenku'tîton piapai, seru'ye' pe e'nîto' yapai, uyewanmakon pe tiaron era'mato' piapai, moropai tiaronkon winîkîi imakui'pî eseurîmanto'. Mîrîrîkon piapai epa'katî.

2Moropai Paapa maimu yu'se e'tî kure'ne. Manni' more esenposen wanî tîsan manatî yu'se warantî e'tî. Mîrîrî warantî awanîkon ya, inî' panpî' Paapa epu'tîya'nîkon. Moropai mîrîrî wenai amîrî'nîkon pîika'tîiya tu'se tîwanî pîkîrî.

3Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taa: Amîrî'nîkonya morî pe Paapa e'to' epu'tî tarîpai *(Sl 34.8)* taiya. Mîrîrî ye'nen imaimu anetapainon pe e'tî.

4Erepantî Uyepotorîkon pia, mîîkîrî to' newanma'pî, itu'se pra to' wanî'pî tîîse Paapa pia imenkasa' pe awanî'pî, ipîkku pe awanî'pî.

5Erepantî iipia, Paapaya amîrî'nîkon yenyaka'mato'pe, tîîko'manto'pe akore'ta'nîkon. Manni' tî' ke wîttî konekanen esenyaka'ma warantî eesenyaka'ma uurî'nîkon ke. Tîîse Paapa nîkoneka esera'ma pepîn. Moropai tîmîrî ton pe teepîremasen pe akupîiya'nîkon, antîrîkon enepîkonpa Paapa pia. Mîrîrî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

antîrîkon wanî Paapa wakîri pe pu'kuru, maasa pra amîrî'nîkon ton pe Cristo nîkupî'pî kupî'pîya'nîkon innape.

6 Pois isso está na Escritura: Eis que ponho em Sião uma pedra angular, eleita e preciosa; e quem nela crer não será, de modo algum, envergonhado.

6Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taa: Uurî nîmenka'pî, tiwinan tî' wanî ipîkku pe pu'kuru, tiaronkon tî' yentai. Mîrîrî tîrîuya Sião cidaderî po, unkoneka yapîtanî'nen pe. Anî'ya mîîkîrî kupî ya innape, mîîkîrî eppepî pepîn tiwin kin, ipî' yairî ma're eena pepîn, *(Is 28.16)* taasai'ya mîrîrî.

7 Para vós outros, portanto, os que credes, é a preciosidade; mas, para os descrentes, A pedra que os construtores rejeitaram, essa veio a ser a principal pedra, angular

7Sîrîrî tî', innape ikupîya'nîkon manni' wanî morî pe pu'kuru, amîrî'nîkon pia. Tîîse manni'kan innape iku'nenan pepîn pia, nari' pe awanî mîrîrî. Paapa maimu e'menukasa'ya taa: Manni' tî' wîttî konekanenan newanmîrî'pî, mîrîrî enasa' man ipîkku pe pu'kuru tiaronkon yentai. *(Sl 118.22)* taasai'ya.

8 e: Pedra de tropeço e rocha de ofensa. São estes os que tropeçam na palavra, sendo desobedientes, para o que também foram postos.

8Moropai tiaron pata Paapa maimu e'menukasa'ya taasa': Sîrîrî tî' wanî ipona pemonkonyamî' e'pu'mato'pe moropai ipona atare'moto'pe, *(Is 8.14)* taasai'ya man. Inkamoro e'pu'ma maasa pra innape ikupî to'ya pra awanî ye'nen. Mîrîrî wenai to' newanmîrî'pî Cristoya to' taruma'tî'pî.

9 Vós, porém, sois raça eleita, sacerdócio real, nação santa, povo de propriedade exclusiva de Deus, a fim de proclamardes as virtudes daquele que vos chamou das trevas para a sua maravilhosa luz;

9Tîîse amîrî'nîkon wanî pepîn mîrîrî warantî. Amîrî'nîkon wanî imenka'san pe tiaronkon kore'tapai. Moropai tamî'nawîronkon esa' Paapa ton pe teepîremasen pe awanîkon. Mîîkîrî pemonkono pe awanîkon, Paapa epu'nen pe. Tîmîrî ton pe inmo'ka'san pe awanîkon. Amîrî'nîkon menka'pîiya tînkupî morîkon ekareme'nen pe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Mîîkîrîya amîrî'nîkon pakkokon mo'ka'pî, ewaron ta awanîkon tanne, Paapa epu'tîya'nîkon pra awanîkon tanne. Moropai amîrî'nîkon tîrî'pîiya morî ta, a'ka ta aako'mamîkonpa, morî pe Paapa wanî tepu'se.

10 vós, sim, que, antes, não éreis povo, mas, agora, sois povo de Deus, que não tínheis alcançado misericórdia, mas, agora, alcançastes misericórdia.

10Maasa pra pena amîrî'nîkon e'sa' pra man Paapa pemonkono pe. Tîîse tarîpai amîrî'nîkon wanî ipemonkono pe pu'kuru. Pena Paapaya aai'noko'makon epu'tîya'nîkon pîn. Tîîse aai'noko'mato'kon Paapaya epu'tîya'nîkon tarîpai.

A vida exemplar cristã: deveres para com os não crentes e para com as autoridades

Paapa Poitîrî Pe E'nî

11 Amados, exorto-vos, como peregrinos e forasteiros que sois, a vos absterdes das paixões carnais, que fazem guerra contra a alma,

11Uyonpayamî', Paapa epu'nenan pepîn kore'ta aako'mamîkon, to' yonpa pe pra. Mîrîrî ye'nen apî'nîkon esatîuya sîrîrî, inî'rî î' itu'se awe'to'kon yawîrî ikupîya'nîkon namai, maasa pra mîrîrîya ayekatonkon taruma'tî, aminke Paapa piapai aatarimakon emapu'tîiya.

12 mantendo exemplar o vosso procedimento no meio dos gentios, para que, naquilo que falam contra vós outros como de malfeitores, observando-vos em vossas boas obras, glorifiquem a Deus no dia da visitação.

12Tîîse morî pe ako'mantî inkamoro Paapa epu'nenan pepîn kore'ta awanîkon ye'nen. Morî pe ayeserukon e'pai awanî era'mato'pe to'ya. Teuren apî'nîkon to' eseurîma imakui'pî pe amu'tunpakon to'ya. Tîîse yairî ayeserukon era'ma tîuya'nîkon wenai to' esenumenka, moropai Paapa yapurî to'ya î' pensa aai'to' weiyu erepamî yai.

Ipîkkukon Maimu Yawîrî Ako'mantî

13 Sujeitai-vos a toda instituição humana por causa do SENHOR, quer seja ao rei, como soberano,

13Uyonpayamî', Uyepotorîkon nîkupî'pî wenai tamî'nawîronkon ipîkku tîwe'sanon sîrîrî non ponkon maimu yawîrî e'tî. Manni' rei, tamî'nawîronkon esa', mîîkîrî maimu yawîrî e'tî.

14 quer às autoridades, como enviadas por ele, tanto para castigo dos malfeitores como para louvor dos que praticam o bem.

15 Porque assim é a vontade de Deus, que, pela prática do bem, façais emudecer a ignorância dos insensatos;

16 como livres que sois, não usando, todavia, a liberdade por pretexto da malícia, mas vivendo como servos de Deus.

17 Tratai todos com honra, amai os irmãos, temei a Deus, honrai o rei.

A vida exemplar cristã: deveres dos que prestam serviços a outrem

18 Servos, sede submissos, com todo o temor ao vosso senhor, não somente se for bom e cordato, mas também ao perverso;

14Moropai manni'kan mîîkîrî nîmenka'san tiaronkon esa' pe to' e'to'pe, inkamoro maimu yawîrî e'tî. Maasa pra inkamoro wanî manni'kan imakui'pî kupîtîponkon taruma'tînen pe, moropai morî kupîtîponkon yapurînen pe inkamoro wanî.

15Mîrîrî warantî morî kupîya'nîkon yu'se Paapa man. Maasa pra morî ayeserukon era'ma to'ya wenai, manni'kan Paapa epu'nenan pepîn, apî'nîkon imakui'pî pe teeseurîmakon atî'napamî.

16Tarîpai imakui'pî unkupî'pîkon wenai tîwe'taruma'tîsanon pe e'nî pepîn maasa pra Cristoya umo'ka'pîkon iwinîpai. Mîîwîni tîîse —Paapaya utaruma'tî pepîn tarîpai —kai'ma, itu'se e'nîto' yawîrî ko'mannî e'pai pra man. Tîîse Paapa poitîrî pe, imaimu yawîrî ako'mantî.

17Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yapurîya'nîkon yuwatî. Moropai ayonpakon, innape Jesus ku'nenan sa'namatî. Moropai Paapa nama pî' ako'mantî. Moropai tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen namatî. Mîrîrî warantî ikupî pî' ako'mantî.

Cristo E'taruma'tî'pî Warantî E'taruma'tîn E'pai Awanî

18Tarîpai amîrî'nîkon to' poitîrîtonon apanamauya'nîkon sîrîrî. Inkamoro akaraiwarîkon maimu yawîrî e'tî moropai to' namatî. Manni' amîrî'nîkon konekanen morî pe, mîîkîrî maimu yawîrî e'tî. Tîîse mîîkîrî neken pepîn tîîse manni' tiaron

imakui'pî pe amîrî'nîkon taruma'tînen mîîkîrî maimu yawîrî nîrî e'tî.

19 porque isto é grato, que alguém suporte tristezas, sofrendo injustamente, por motivo de sua consciência para com Deus.

19Î' ku'sa'ya'nîkon wenai pra awe'taruma'tîto'kon yapîtanîpîya'nîkon ya morî pe awanî. Maasa pra mîrîrî warantî itu'se Paapa e'to'pe awanî epu'tîya'nîkon. Mîrîrî wenai mîîkîrîya amîrî'nîkon koneka morî pe.

20 Pois que glória há, se, pecando e sendo esbofeteados por isso, o suportais com paciência? Se, entretanto, quando praticais o bem, sois igualmente afligidos e o suportais com paciência, isto é grato a Deus.

20Tîîse tiaron pensa imakui'pî ku'sa'ya'nîkon ya, mîrîrî wenai awe'taruma'tîkon e'pai awanî. Moropai yapîtanîpîya'nîkon e'pai awanî teesewankono'mai pra, maasa pra iku'sa'ya'nîkon ye'nen. Moropai mîrîrî wenai anî'ya ayapurîkon pepîn. Tîîse anî' e'taruma'tî ya, î' rî imakui'pî ku'sai'ya wenai pra, moropai mîrîrî yapîtanîpîiya morî pe, teesewankono'mai pra, mîrîrî yapîtanî'sai'ya tîpo, Paapaya mîîkîrî koneka morî pe.

21 Porquanto para isto mesmo fostes chamados, pois que também Cristo sofreu em vosso lugar, deixando-vos exemplo para seguirdes os seus passos,

21Maasa pra mîrîrîto'pe, î' rî tîku'se wenai pra amoronkon epu'tîkonpa Paapaya amenka'pîkon. Maasa esenumenkatî uurî'nîkon e'pîika'tîto'pe Cristo e'taruma'tî'pî yeseru pî'. Imakui'pî tînkupî'pî wenai pra yapîtanîpî'pîiya amîrî'nîkonya tîwarantî yapîtanîpîkonpa.

22 o qual não cometeu pecado, nem dolo algum se achou em sua boca;

22Mîîkîrî yeseru wanî'pî see warantî: Î' pensa mîîkîrîya imakui'pî ku'sa' pra man tiwin kin. Moropai î' pensa seru'ye' pe mîîkîrî eseurîmasa' pra man tiwin kin, *(Is 53.9)* taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya.

23 pois ele, quando ultrajado, não revidava com ultraje; quando maltratado, não fazia

23Pena iwinîkîi imakui'pî pe to' eseurîma yai î' kai'ma imakui'pî pe to' maimu yu'sai'ya pra man. Pena tîpa'tîpîtî to'ya yai

ameaças, mas entregava-se àquele que julga retamente,

24 carregando ele mesmo em seu corpo, sobre o madeiro, os nossos pecados, para que nós, mortos para os pecados, vivamos para a justiça; por suas chagas, fostes sarados.

25 Porque estáveis desgarrados como ovelhas; agora, porém, vos convertestes ao Pastor e Bispo da vossa alma.

1 Pedro 3

A vida exemplar cristã: deveres dos casados

1 Mulheres, sede vós, igualmente, submissas a vosso próprio marido, para que, se ele ainda não obedece à palavra, seja ganho, sem palavra alguma, por meio do procedimento de sua esposa,

2 ao observar o vosso honesto comportamento cheio de temor.

taasai'ya pra man to' pî': —Tarîpai ese'ma —kai'ma eesenumenkasa' pra man. Tîîse Paapa yenya' eeturumaka'pî tamî'nawîrî to' nîkupî'pî ye'ma Paapaya epu'tî'pîiya. Yairî ikupîiya epu'tî'pîiya.

24Moropai mîîkîrî Cristoya imakui'pî unkupî'pîkon mo'ka'pî tîpona, pakî'nan pona tîîsa'manta yai. Tamî'nawîrî imo'ka'pîiya inî'rî ikupî'nîkon namai, isa'manta'pîya î' kupî pepîn warantî e'nîto'pe imakui'pî winîkîi. Moropai mîrîrî pata'pî ya', morî kupî pî' ko'mannîto'pe umo'ka'pîiya'nîkon. Mîîkîrî ya'so'kato' wenai amîrî'nîkon e'pîika'tî'pî.

25Maasa pra pena amîrî'nîkon wanî'pî ataka'ma'san pe Paapa piapai, tîko'mannî'nen piapai carneiro ataka'masa' warantî. Tîîse tarîpai awenna'posa'kon sîrîrî, ayesa'kon pe tîwe'sen pia, manni' ayekatonkon ko'mannî'nen pia.

1 Pedro 3

Pedroya Tînyo Kenankon Panama

1Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon wîri'sanyamî' tînyo kenankon panamauya. Anyokon maimu yawîrî e'tî. Yai pra Paapa epu'nen pe pra anyokon wanî, tîîse ayeserukon wenai eesenumenka ya, Paapa maimu epu'tîiya, mîîkîrîya innape ikupî. Tîîse morî pe ayeserukon neken era'ma tîuya wenai, yarakkîrî Paapa maimu pî' eeseurîma yu'se awanî pepîn.

2Maasa pra inkamoroya ayeserukon era'ma morî pe, î' rî imakui'pî kupîya'nîkon pra awanîkon. Moropai innape Paapa namaya'nîkon era'ma to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 Não seja o adorno da esposa o que é exterior, como frisado de cabelos, adereços de ouro, aparato de vestuário;

3Mîrîrî ye'nen morî pe, ema'non pe awanîkon tuwai pra e'tî. Moropai apu'paikon tîkinai, moropai ouro ke, epe'ke taatari'ku'tîi, aponkon morî pu'kuru teka'mai teekonekai pra e'tî.

4 seja, porém, o homem interior do coração, unido ao incorruptível trajo de um espírito manso e tranqüilo, que é de grande valor diante de Deus.

4Tîîse morî pe awe'to'kon nîsi ayewankon ya'. Maasa pra mîrîrî î' pensa aataretî'katon pepîn. Mîrîrî ye'nen eranmîra moropai tîîwanmîra awanîkon yuwatî. Mîrîrî warantî ayeserukon wanî wenai kure'ne tîwakîri pe Paapaya akupîkon.

5 Pois foi assim também que a si mesmas se ataviaram, outrora, as santas mulheres que esperavam em Deus, estando submissas a seu próprio marido,

5Maasa pra pena penaronkon wîri'sanyamî' Paapa yapurînenan nurî'tî ekonekapîtî'pî eranmîra tîwanîkonpa moropai tîîwanmîra tîwanîkonpa. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'pîtî'pî tînyokon maimu yawîrî,

6 como fazia Sara, que obedeceu a Abraão, chamando-lhe senhor, da qual vós vos tornastes filhas, praticando o bem e não temendo perturbação alguma.

6pena Sara nurî'tî e'pîtî'pî mîrîrî warantî. Tînyo Abraão nurî'tî maimu yawîrî awanî'pî. Mîrîrî ye'nen esa'pîtî'pîiya tepotorî pe, inama tîuya ye'nen. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya anyokon yarakkîrî, moriya mîîkîrî Sara payanî'san pe awanîkon. Iwarantî awanîkon morî ayeserukon wanî ya, moropai innape ikupîya'nîkon wenai, teesewankono'mai pra aako'mamîkon.

Tîno'pî Kenankon Panamaiya

7 Maridos, vós, igualmente, vivei a vida comum do lar, com discernimento; e, tendo consideração para com a vossa mulher como parte mais frágil, tratai-a com dignidade, porque sois, juntamente, herdeiros da mesma graça de vida, para que não se interrompam as vossas orações.

7Tarîpai amîrî'nîkon warayo'kon tîno'pî kenankon panamauya sîrîrî, ano'pîkon yarakkîrî aako'manto'kon pî'. Epu'tîya'nîkon e'pai man inkamoro wanî a'tu'mîra panpî', amîrî'nîkon warantî pra. Mîrîrî ye'nen morî pe ano'pîkon ko'mannîpîya'nîkon e'pai man. Maasa pra

tarakkîrî ipatîkarî aako'manto'kon tîrî Paapaya sa'nîrî, amîrî pia, ano'pî pia, itu'se tîwanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ano'pîkon yapurî ye'ka pe, morî pe mîîkîrî ko'mannî'tî, î' pensa eepîremakon yai awe'manenpakon namai.

A vida exemplar cristã: o amor fraternal

Morî Kupî Wenai Umoronkon Epu'tî

8 Finalmente, sede todos de igual ânimo, compadecidos, fraternalmente amigos, misericordiosos, humildes,

8Sîrîrî eseurîmato' yaretî'kauya sîrîrî. Tauya apî'nîkon tamî'nawîrî si'ma eesenumenkato'kon e'pai awanî tiwin. Moropai ayonpakon wanî ya, tîmoron epu'nen mîîkîrî kaisarî amoronkon epu'tîya'nîkon e'pai awanî. Moropai ayonpakon yarakkîrî tîwe'sa'namai e'tî. Moropai a'noko'pîkon pe esera'matî. Moropai tiaronkon yentai tîwe'ku'se pra e'tî.

9 não pagando mal por mal ou injúria por injúria; antes, pelo contrário, bendizendo, pois para isto mesmo fostes chamados, a fim de receberdes bênção por herança.

9Mîrîrî ye'nen anî'ya imakui'pî kupî ya awinîkîi'nîkon, mîîkîrî winîkîi imakui'pî tîku'se pra e'tî. Apî'nîkon teeseurîmasen wanî ya, iwinîkîi imakui'pî teeseurîmai pra e'tî. Tîîse imakui'pî pe awinîkîi'nîkon eseurîma'pî maimu miakanmatî morî ke. Maasa pra Paapaya ayanno'pîkon arepakonpa morî ke.

10 Pois quem quer amar a vida e ver dias felizes refreie a língua do mal e evite que os seus lábios falem dolosamente;

10Innape awanî epu'tî'nîkon, maasa pra mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' ye'nen. See warantî taasai'ya: Anî' wanî ya, morî pe tîîko'manto' yu'se taatausinpai, mîîkîrîya morî pe teeseurîma yuwa e'pai awanî, imakui'pî pe eeseurîma namai. Moropai mîîkîrî eseurîma e'pai pra awanî seru'ye' pe, tiaronkon yenku'tî pî'.

11 aparte-se do mal, pratique o que é bom, busque a paz e empenhe-se por alcançá-la.

11Mîrîrî ye'ka imakui'pî winîpai eepe e'pai awanî. Tîîse morî î' yu'se Paapa wanî

neken kupîiya e'pai awanî. Tîîwanmîra aako'mamî yuwaiya e'pai awanî. Moropai teesiyu'pî'se pra aako'mamî yuwaiya e'pai awanî.

12 Porque os olhos do SENHOR repousam sobre os justos, e os seus ouvidos estão abertos às suas súplicas, mas o rosto do SENHOR está contra aqueles que praticam males.

12Maasa pra inkamoro ye'ka yaironkon koneka pî' Uyepotorîkon ko'mamî tîwîrî wei kaisarî, moropai tîwîrî to' epîremato' eta pî' aako'mamî. Tîîse Uyepotorîkon ekore'masa' ko'mamî imakui'pî ku'nenan winîkîi, *(Sl 34.12-16)* taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya man.

A prática do bem. A longanimidade segundo o exemplo de Cristo

13 Ora, quem é que vos há de maltratar, se fordes zelosos do que é bom?

13Morî anku'pai awanîkon wenai, awinîkîi'nîkon anî'ya imakui'pî kupî e'painon? Anî'ya ikupî pepîn tiwin kin.

14 Mas, ainda que venhais a sofrer por causa da justiça, bem-aventurados sois. Não vos amedronteis, portanto, com as suas ameaças, nem fiqueis alarmados;

14Mîîwîni pra awanî ya, kure'ne taatausinpai e'pai awanîkon morî ayeserukon wenai awe'taruma'tîkon tanne. Maasa pra Paapaya arepakon morî ke. Mîrîrî ye'nen atausinpatî, ataruma'tînenkon pî' eranne' pe pra e'tî, teesi'nî'se pra e'tî. *(Is 8.12)*

15 antes, santificai a Cristo, como SENHOR, em vosso coração, estando sempre preparados para responder a todo aquele que vos pedir razão da esperança que há em vós,

15Tîîse Cristo nama pî' ako'mantî ayewankon ya', moropai itenya' eeturumakatî tîwîrî ayepotorîkon pe awe'to'pe. Moropai tîwîrî tepu'se ako'mantî, î' kai'ma Paapa winîpai morî yapisî pî' nîmîkîya'nîkon anepu'pai pemonkon e'to' ekaremekîkonpa.

16 fazendo-o, todavia, com mansidão e temor, com boa consciência, de modo que, naquilo em que falam contra vós outros, fiquem envergonhados os que difamam o vosso bom procedimento em Cristo,

16Mîrîrî ye'nen sîrîrî ku'tî morî pe, tiaronkon yentai awe'kupîkon ye'ka pe pra. Morî pe eeseurîmakon eesewankono'mato'kon epu'tîyakon namai ayewankon ya'. Mîrîrî warantî apî'nîkon teeseurîmasen wanî ya, mîîkîrî eppepî,

maasa pra ayeserukon era'ma tîuya'nîkon wenai, morî pe ayeserukon wanî Cristo pemonkono pe awanîkon ye'nen.

17 porque, se for da vontade de Deus, é melhor que sofrais por praticardes o que é bom do que praticando o mal.

17Mîrîrî morî kupîya'nîkon wenai awe'taruma'tîkon ya, morî pe panpî' awanî. Imakui'pî ku'sa'ya'nîkon wenai awe'taruma'tîto'kon yentai awanî, awe'taruma'tîkon yu'se Paapa wanî ya.

18 Pois também Cristo morreu, uma única vez, pelos pecados, o justo pelos injustos, para conduzir-vos a Deus; morto, sim, na carne, mas vivificado no espírito,

18Maasa pra mîrîrî warantî Cristo e'taruma'tî'pî tîîsa'manta yai amîrî'nîkon ton pe. Aasa'manta'pî tiwin ite'ka tamî'nawîronkon ton pe imakui'pî to' nîkupî'pî wenai. Maasa era'matî. Mîîkîrî morî teken ku'nen sa'manta'pî uurî'nîkon, yairî pra tîwe'sanon, imakui'pî ku'nenan ton pe. Aasa'manta'pî uurî'nîkon yarîpa kai'ma Paapa pia. Mîîkîrî wî'pî to'ya tarî, pemonkon pe awanî tanne, tîîse aasa'mantasa' tîpo Paapaya amenan pe itekaton ko'manto'pe ikupî'pî.

19 no qual também foi e pregou aos espíritos em prisão,

19Moropai mîîkîrî wîtî'pî itekare ekareme'se itekatono'pî pe si'ma. Manni'kan pemonkonyamî' e'tî'ka'san yekatono'pî pî' ekaremekî'pîiya.

20 os quais, noutro tempo, foram desobedientes quando a longanimidade de Deus aguardava nos dias de Noé, enquanto se preparava a arca, na qual poucos, a saber, oito pessoas, foram salvos, através da água,

20Manni'kan inkamoro e'tî'ka'san yekatono'san pena innape Paapa maimu yawîrî esi'san pepîn teuren, Paapaya to' nîmîkî'pî innape tîkupî to'ya pena tîkanau ton koneka pî', Noé nurî'tî ko'mamî yai. Tîîse innape ikupî to'ya pîn. Tu'kankon pepîn pemonkonyamî'ya eseurîwî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkonya neken innape ikupî'pî. Moropai inkamoro e'pîika'tî'pî kure'nan tuna winîpai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

21 a qual, figurando o batismo, agora também vos salva, não sendo a remoção da imundícia da carne, mas a indagação de uma boa consciência para com Deus, por meio da ressurreição de Jesus Cristo;

22 o qual, depois de ir para o céu, está à destra de Deus, ficando-lhe subordinados anjos, e potestades, e poderes.

1 Pedro 4

A morte para o pecado e a pureza de vida

1 Ora, tendo Cristo sofrido na carne, armai-vos também vós do mesmo pensamento; pois aquele que sofreu na carne deixou o pecado,

2 para que, no tempo que vos resta na carne, já não vivais de acordo com as paixões dos homens, mas segundo a vontade de Deus.

3 Porque basta o tempo decorrido para terdes executado a vontade dos gentios, tendo andado em dissoluções, concupiscências, borracheiras, orgias, bebedices e em detestáveis idolatrias.

21Mîrîrî tuna wanî esenpatakonanto' pî' teeseurîmasen pe. Sîrîrî esenpatakonato' wanî pepîn nura upi'pîkon pî' tîwe'sen ronato'pe, tîîse imakui'pî uyeserurî'pîkon rumakato'pe awanî. Tîîwanmîra imakui'pî unkupî'pîkon ku'sa' Paapaya epu'tî'nîkon, Jesus Cristo pîmî'sa'ka'pîiya wenai.
22Mîîkîrî yanu'nîpî'pî Paapaya ka' pona. Moropai eereutasa' wanî Paapa meruntîri winî. Mîîkîrî wanî tamî'nawîronkon inserîyamî' esa' pe ipîkku pe tîwe'sanon moropai meruntî ke tîwe'sanon esa' pe aako'mamî ka' po.

1 Pedro 4

Uyeserukon Etinyaka'masa' Morî Pe

1Mîrîrî ye'nen Cristoya tîmoron epu'tî'pî tarî pemonkon pe tîwanî yai. Mîrîrî warantî amoronkon epu'tîkonpa apîtatî, Cristoya tîmoron epu'tî'pî warantî. Maasa pra anî'ya tîmoron epu'sa' ya, mîîkîrî wanî pepîn imakui'pî anku'pai, itentai imakui'pî wanî pepîn inî'rî.

2Mîrîrî ye'nen sîrîrî pata pai aako'mamî tarî itu'se Paapa e'to' yawîrî, itu'se tîwe'to' yawîrî pra.

3Maasa pra pena kure'ne aako'manpîtî'pîkon î' pe pra rî imakui'pî kupî pî', manni'kan Paapa epu'nenan pepînya ikupî ko'mannîpî warantî. Mîrîrî yai aako'mamî'pîkon se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî, itu'se apunkon e'to' kupî pî'. Kure'ne awukukon mai' enîrî pî' awanî'pîkon, eesiyu'pîtîkon pî' aako'mamî'pîkon, moropai eetîmîkon pî'

aako'mamî'pîkon. Moropai nura pî' aako'mamî'pîkon, mia' ke ikonekasa' yapurî ye'ka pe.

4 Por isso, difamando-vos, estranham que não concorrais com eles ao mesmo excesso de devassidão,

4Tarîpai manni'kan Paapa epu'nenan pepîn wanî kure'ne teesenumenkai apî'nîkon. Moropai inkamoro eseurîma apî'nîkon imakui'pî pe, maasa pra inî' tînkupîkon kupîya'nîkon pra awanîkon wenai.

5 os quais hão de prestar contas àquele que é competente para julgar vivos e mortos;

5Tîîse maasa inkamoroya tînkupî'pîkon ekaremekî kupî sîrîrî Paapa pî', tamî'nawîronkon enenankonya moropai isa'manta'sanya ekaremekî. Moropai inkamoro yenumîiya kupî sîrîrî to' nîkupî'pîkon wenai.

6 pois, para este fim, foi o evangelho pregado também a mortos, para que, mesmo julgados na carne segundo os homens, vivam no espírito segundo Deus.

6Mîrîrî ye'nen sîrîrî Cristo yekare esekaremekî'pî. Tamî'nawîronkonya eta'pî. Isa'manta'sanya nîrî eta'pî. Inkamoro sa'manta'pî, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sa'manta warantî, imakui'pî tînkupî'pîkon wenai. Mîîwîni tîîse to' yekaton ko'mamî enen ipatîkarî, manni' Paapa ipatîkarî tîîko'mansen warantî, ⌊innape iku'sa' to'ya ya.⌋

Alguns deveres dos crentes uns para com os outros

7 Ora, o fim de todas as coisas está próximo; sede, portanto, criteriosos e sóbrios a bem das vossas orações.

7Tîîse tamî'nawîron atarетî'kato' man aminke pra. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon e'pai man morî pe ayeserukon tepu'se, teetî'nînmai, eepîremakonpa.

8 Acima de tudo, porém, tende amor intenso uns para com os outros, porque o amor cobre multidão de pecados.

8Tamî'nawîron î' yentai tiaronkon yarakkîrî awe'sa'namakon e'pai awanî. Maasa pra anî' sa'naman ya, uwinîkîi'nîkon imakui'pî inkupî'pî kupî uuwanmîra'nîkon.

9 Sede, mutuamente, hospitaleiros, sem murmuração.

10 Servi uns aos outros, cada um conforme o dom que recebeu, como bons despenseiros da multiforme graça de Deus.

11 Se alguém fala, fale de acordo com os oráculos de Deus; se alguém serve, faça-o na força que Deus supre, para que, em todas as coisas, seja Deus glorificado, por meio de Jesus Cristo, a quem pertence a glória e o domínio pelos séculos dos séculos. Amém!

O sofrermos por Cristo é privilégio glorioso

12 Amados, não estranheis o fogo ardente que surge no meio de vós, destinado a provar-vos, como se alguma coisa extraordinária vos estivesse acontecendo;

13 pelo contrário, alegrai-vos na medida em que sois co-participantes dos sofrimentos de Cristo, para que também, na revelação de sua glória, vos alegreis exultando.

9Moropai tiaronkon teerepansenon yapi'nen pe e'tî awakîrikon pe, teekore'mai pra.

10Moropai morî pe eesenyaka'mato'kon pe aapia'nîkon tiwin pî' si'ma, Paapa nîrumaka'pî yapurîya'nîkon yuwatî. Mîrîrî yapurî wenai morî pe awanî, tiaronkon pîika'tîya'nîkon, itu'se Paapa e'to' yawîrî.

11Anî' wanî ya itekare ekareme'nen pe mîîkîrîya ekaremekî e'pai awanî, morî pe Paapaya tîmaimu pu'kuru ekaremekî warantî. Moropai anî' wanî ya tiaronkon pîika'tî pî' tîwe'sen pe, mîîkîrîya to' pîika'tî e'pai awanî, tîmeruntîri Paapa nîtîrî'pî ke. Mîrîrî ku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon wenai, Paapa yapurîto'pe tiaronkonya Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai. Manni' Paapa morî pu'kuru tîwe'to' pî' yapurî tamî'nawîronkon e'pai awanî. Moropai imeruntîri pu'kuru, ikî'pî ton pîn pî' yapurî e'pai man. Mîrîrî warantî e'pai man.

Innape Jesus Kupî Wenai E'taruma'tîn

12Uyonpayamî' uwakîrikon pu'kuru, tauya sîrîrî apî'nîkon. Kure'ne yairî ma're teesenumenkai pra e'tî awinîkîi'nîkon tui'sen pî', î' kai'ma amoronkon epu'tîya'nîkon manni' pî'. Mîrîrî wanî pepîn anepu'tîkon pe pra tîîse epu'nenan amîrî'nîkon.

13Tîîse tenyaka ya taatausinpai e'tî awe'taruma'tîto'kon pî'. Maasa pra Cristo e'taruma'tî'pî warantî awe'taruma'tîkon mîrîrî. Mîrîrî ye'nen î' pensa aaipî yai, kure'ne aatausinpakon, morî pe, meruntî ke awanî era'maya'nîkon pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Se, pelo nome de Cristo, sois injuriados, bem-aventurados sois, porque sobre vós repousa o Espírito da glória e de Deus.

14Amîrî'nîkon wanî taatausinpai teuren, amu'tunpasa'kon tanne, Cristo yapurînen pe awanîkon wenai. Maasa pra mîrîrî wenai epu'tîya'nîkon morî pu'kuru Paapa winîpainon Yekaton Wannî ko'mamî aapia'nîkon.

15 Não sofra, porém, nenhum de vós como assassino, ou ladrão, ou malfeitor, ou como quem se intromete em negócios de outrem;

15Awe'taruma'tîkon ya, ⌞awe'taruma'tîkon e'pai awanî Cristo yapurîya'nîkon wenai⌟. Tiaronkon wîîsa'ya'nîkon wenai pra, moropai ama' pe awe'sa'kon wenai pra, moropai î' rî imakui'pî ku'sa'ya'nîkon wenai pra, moropai tiaronkon ko'manto' pî' eeseurîmakon wenai pra.

16 mas, se sofrer como cristão, não se envergonhe disso; antes, glorifique a Deus com esse nome.

16Tîîse amîrî'nîkon e'taruma'tî ya, innape Jesus kupîya'nîkon wenai. Mîrîrî pî' tîweppe'se pra e'tî. Tîîse kure'ne Paapa yapurîtî, maasa pra ayesatîkon to'ya ye'nen, Cristo piawon pe tîwe'sanon taa to'ya pî'. Teesewankono'mai pra e'tî.

17 Porque a ocasião de começar o juízo pela casa de Deus é chegada; ora, se primeiro vem por nós, qual será o fim daqueles que não obedecem ao evangelho de Deus?

17Maasa pra î' kai'ma tiwin pî' si'ma unkupî'pîkon era'mato' weiyu erepamî kupî sîrîrî. E'mai' pe manni'kan Paapa yapurînenanya tînkupî'pîkon era'ma kupî sîrîrî. Mîrîrî e'kupî ya uurî'nîkon yarakkîrî, itentai awe'kupî sîrîrî manni'kan Paapa maimu ku'nenan pepîn yarakkîrî. ⌞To' e'pîika'tî pepîn tiwin kin.⌟

18 E, se é com dificuldade que o justo é salvo, onde vai comparecer o ímpio, sim, o pecador?

18Mîrîrî warantî Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Sa'me awanî morîkon yentai imakui'pî ena namai, to' e'taruma'tî tîrî Paapaya ya, î' kai'ma inî' panpî' Paapa maimu yawîronkon pepîn e'taruma'tî e'pai awanî? Moropai imakui'pî ku'nenan e'taruma'tî e'pai awanî nîrî,

19 Por isso, também os que sofrem segundo a vontade de Deus encomendem a sua alma ao fiel Criador, na prática do bem.

1 Pedro 5

Os deveres do ministério

1 Rogo, pois, aos presbíteros que há entre vós, eu, presbítero como eles, e testemunha dos sofrimentos de Cristo, e ainda co-participante da glória que há de ser revelada:

2 pastoreai o rebanho de Deus que há entre vós, não por constrangimento, mas espontaneamente, como Deus quer; nem por sórdida ganância, mas de boa vontade;

3 nem como dominadores dos que vos foram confiados, antes, tornando-vos modelos do rebanho.

kure'ne *(Pv 11.31)* taasa' Paapa maimuya man.

19Mîrîrî ye'nen manni'kan tîmoronkon epu'nenan maasa pra itu'se Paapa wanî wenai, morî kupî to'ya wenai, inkamoro eturumaka e'pai awanî Paapa tîkupîtîponkon pia, manni' î' ta'pî tîuya yawîrî ku'nen tîwîrî. Mîîkîrî pia to' eturumaka e'pai awanî. Moropai morî kupî pî' to' ko'mamî e'pai awanî tîrumakai pra.

1 Pedro 5

Paapa Pemonkonoyamî' Wanî Carneiroyamî' Itekînnan Warantî

1Tarîpai manni'kan soosi esa' pe tîwe'sanon panamauya sîrîrî. Maasa pra uurî nîrî wanî mîrîrî warantî soosi esa' pe. Uurîya Cristoya tîmoron epu'tî era'ma'pî itaruma'tî to'ya yai. Moropai î' pensa aaipî yai, tamî'nawîronkonya era'ma, î' kai'ma ipîkku pe yapurî Paapaya. Uurî nîrî yapurîiya pe man apokonpe.

2Mîrîrî ye'nen morî pe aapia'nîkon Paapa nîtîrî'san ipemonkonoyamî' ko'mannî'tî, manni' carneiroyamî' ko'mannî'nenya tekînon ko'mannîpî warantî. Mîrîrî ku'tî morî pe itu'se Paapa e'to' yawîrî. Mîrîrî kî'ku'tî eekore'makon kore'ta pairî. Moropai mîrîrî pî' kîsenyaka'matî tîniru yu'se awanîkon pî' pra tîîse to' pî' esenyaka'matî kure'ne to' anpîika'tîpai awanîkon ye'nen.

3Inkamoro aapia'nîkon Paapa nîrumaka'san yentai tîwe'se pra eesenyaka'matî. Tîîse morî ayeserukon

4 Ora, logo que o Supremo Pastor se manifestar, recebereis a imarcescível coroa da glória.

Vários conselhos. Votos, saudações finais e bênção

5 Rogo igualmente aos jovens: sede submissos aos que são mais velhos; outrossim, no trato de uns com os outros, cingi-vos todos de humildade, porque Deus resiste aos soberbos, contudo, aos humildes concede a sua graça.

6 Humilhai-vos, portanto, sob a poderosa mão de Deus, para que ele, em tempo oportuno, vos exalte,

7 lançando sobre ele toda a vossa ansiedade, porque ele tem cuidado de vós.

8 Sede sóbrios e vigilantes. O diabo, vosso adversário, anda em derredor, como leão que ruge procurando alguém para devorar;

9 resisti-lhe firmes na fé, certos de que sofrimentos iguais aos vossos estão-se

era'ma to'ya wenai, awarantî'nîkon e'pai to' e'to'pe, inkamoro ko'mannî'tî.

4Mîrîrî warantî î' pensa kure'nan tiaronkon yentainon uyesa'kon iipî yai, mîîkîrî nîtîrî morî pu'kuru yapisîya'nîkon kupî sîrîrî î' pensa aatarетî'ka ton pe pra. Aako'mamî tîwîrî morî pe ipatîkarî.

5Tarîpai amîrî'nîkon maasaron panpî' panamauya sîrîrî. Ayentai'nîkon tîwe'sanon a'yeke'tonon panpî' ku'tî ayesa'kon pe, inkamoro maimu yawîrî iku'tî. Moropai mîî pe pra e'tî, tiaronkon yentai tîwe'ku'se pra. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man: Mîî pe tîwe'sanon wanî Paapa yeyaton pe. Tîîse manni'kan mîîpankon pepîn pîika'tî Paapaya *(Pv 3.34)* taasa' man.

6Mîrîrî ye'nen mîî pe tîwe'se pra e'tî, ayepotorîkon pe Paapa ku'tî, imaimu yawîrî aako'mamîkonpa moropai ipîkku pe amîrî'nîkon yapurîto'peiya, î' pensa tînku'ne'tî'pî weiyu yai.

7Moropai tamî'nawîrî kure'ne eesenumenkato'kon mîrîrî rumakatî Paapa yenya', maasa pra mîîkîrîya neken tamî'nawîrî ikoneka amîrî'nîkon ton pe.

8Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî moropai teetî'nînse e'tî, ayeserukon tepu'se. Maasa pra ayeyatonkon Makui moro man akanaimî'tîkon pî', manni' kaikusiya tîkamo kanaimî'tî warantî. Akanaimî'tîiya'nîkon ayapisîkonpa.

9Tîîse meruntî ke e'tî. Innape Paapa kupî pî' ako'mantî, î' pensa Makui erepamî yai

cumprindo na vossa irmandade espalhada pelo mundo.

10 Ora, o Deus de toda a graça, que em Cristo vos chamou à sua eterna glória, depois de terdes sofrido por um pouco, ele mesmo vos há de aperfeiçoar, firmar, fortificar e fundamentar.

11 A ele seja o domínio, pelos séculos dos séculos. Amém!

12 Por meio de Silvano, que para vós outros é fiel irmão, como também o considero, vos escrevo resumidamente, exortando e testificando, de novo, que esta é a genuína graça de Deus; nela estai firmes.

13 Aquela que se encontra em Babilônia, também eleita, vos saúda, como igualmente meu filho Marcos.

14 Saudai-vos uns aos outros com ósculo de amor. Paz a todos vós que vos achais em Cristo.

itentai awanîkonpa. Maasa pra tiwinsaronkon pepîn amîrî'nîkon, pata kaisarî ayonpakon innape Jesus ku'nenan e'taruma'tî ko'mannîpî awarantî'nîkon.

10Tîîse amoronkon epu'tîya'nîkon e'pai awanî mararî. Moropai mîrîrî tîpo morî pe Paapaya akonekakon. Ameruntîrikon tîrîiya meruntî ke awanîkonpa, innape tîkupî pî' aako'mamîkonpa. Manni' Paapa kure'ne morî pe tîwe'to' tîînen moropai amîrî'nîkon yannotîponya ipatîkarî morî ya' aako'mamîkonpa, Jesus Cristo piawon pe awanîkon ye'nen.

11Mîîkîrî Paapa meruntî pu'kuru, ipatîkaron tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen yapurîpai'nîkon man. Mîrîrî warantî e'pai awanî.

12Sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî Silasya upîika'tî tanne. Maasa pra mîîkîrî uyonpa wanî yairî pu'kuru tîwe'sen pe. Sîrîrî kaareta ke, anausipapai wanî sîrîrî. Tauya sîrîrî, innape uurî'nîkon pîika'tî Paapaya, morî pe tîwe'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen innape iku'tî, apîika'tîiya nîmîkî pî' ako'mantî.

13Moropai innape Jesus ku'nenan Paapa nîmenka'san “Babilônia” ponkonya tîmaimukon yarima sîrîrî. Moropai uyonpa, Marcosya tîmaimu yarima nîrî.

14Mîrîrî ye'nen tauya tiaronkon ayonpakon yarakkîrî se' yenya pî' taatapi'se e'tî. Mîrîrî warantî tamî'nawîrî manni'kan Cristo pemonkono pe tîwe'sanon pia tîwanmîn wanî yu'se wai.

Segunda epístola de Pedro	Segunda Epístola de Pedro
2 Pedro 1	**2 Pedro 1**
Prefácio e saudação	
1 Simão Pedro, servo e apóstolo de Jesus Cristo, aos que conosco obtiveram fé igualmente preciosa na justiça do nosso Deus e Salvador Jesus Cristo,	1Sîrîrî kaareta menukauya aapia'nîkon. Uurî wanî Simão Pedro pe, Jesus Cristo poitîrî pe moropai inaipontî'pî pe. Imenukauya aapia'nîkon, innape pu'kuru ikupî pî' tîîko'mansenon pia innape ikupî pî' anna ko'mamî warantî. Paapaya moropai Upîika'tînenkon Jesus Cristoya upîika'tî'pîkon anî' tîmenkai pra, yairî tîwanîkon ye'nen.
2 graça e paz vos sejam multiplicadas, no pleno conhecimento de Deus e de Jesus, nosso SENHOR.	2Apona'nîkon epîrema, aapia'nîkon morî pe tîwe'to' moropai tîîwanmîn tîîto'pe Paapaya epe'mîra, inî' panpî', kure'ne Paapa moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo epu'tîya'nîkon ye'ka pe.
A prática progressiva das graças cristãs e seus resultados	**Paapaya Yannoto' Moropai Imenkantoi'ya**
3 Visto como, pelo seu divino poder, nos têm sido doadas todas as coisas que conduzem à vida e à piedade, pelo conhecimento completo daquele que nos chamou para a sua própria glória e virtude,	3Uyonpayamî', Paapa pe tîwanî ye'nen, tamî'nawîrî itu'se e'nîto' tîîsai'ya man tîmeruntîri yai. Itîrî'pîiya ipatîkarî enen ko'mannîto'pe, moropai morî pe itu'se Paapa e'to' yawîrî ko'mannîto'pe. Inî' panpî' mîîkîrî epu'tî'nîkon wenai itîrî'pîiya. Uurî'nîkon yanno'pîiya morî pe tîwarantî e'nîto'pe maasa pra morî pe pu'kuru tîwanî ye'nen.
4 pelas quais nos têm sido doadas as suas preciosas e mui grandes promessas, para que por elas vos torneis co-participantes da natureza divina, livrando-vos da corrupção das paixões que há no mundo,	4Mîrîrî warantî mîîkîrîya itîrîuya ta'pî tîuya yawîrî itîrî'pî. Mîrîrî kure'nan pu'kuru inkupî'pî wenai, imakui'pî anku'pai e'nîto' kupî namai itîrî'pîiya, sîrîrî non po tîwe'sanon nîkupî ko'mannîpî kupî

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

namai. Moropai itîrî'pîiya morî pe tîwarantî uurî'nîkon e'to'pe.

5 por isso mesmo, vós, reunindo toda a vossa diligência, associai com a vossa fé a virtude; com a virtude, o conhecimento;

5Mîrîrî ye'nen morî pe awanîkon yuwatî, innape iku'to'ya'nîkon ye'ka pe morî pe awanîkonpa. Moropai morî pe awanîkon ye'ka pe epu'nen pe awanîkon yuwatî.

6 com o conhecimento, o domínio próprio; com o domínio próprio, a perseverança; com a perseverança, a piedade;

6Moropai epu'nen pe awanîkon ye'ka pe aawarîrî'nîkon eetî'nînmakon yuwatî. Aawarîrî'nîkon eetî'nînmakon ye'ka pe innape ikupî pî' ako'mantî tîrumakai pra. Moropai innape tîrumakai pra aako'mamîkon ye'ka pe, itu'se Paapa wanî warantî aako'mamîkon yuwatî.

7 com a piedade, a fraternidade; com a fraternidade, o amor.

7Moropai itu'se Paapa wanî warantî aako'mamîkon ye'ka pe ayonpakon yarakkîrî ese yu'se aako'mamîkon yuwatî. Moropai ese yu'se ayonpakon yarakkîrî awanîkon ye'ka pe, to' sa'namaya'nîkon yuwatî.

8 Porque estas coisas, existindo em vós e em vós aumentando, fazem com que não sejais nem inativos, nem infrutuosos no pleno conhecimento de nosso SENHOR Jesus Cristo.

8Sîrîrî kupîya'nîkon e'pai awanî mîrîrî. Tamî'nawîrî sîrîrî kupîya'nîkon ya, inî' panpî' morî kupîya'nîkon esepu'tî Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai. Morî kupîya'nîkon wenai î' pe pra rî awanîkon pepîn. Tîîse inî' panpî' Uyepotorîkon Jesus Cristo epu'tîya'nîkon yairî.

9 Pois aquele a quem estas coisas não estão presentes é cego, vendo só o que está perto, esquecido da purificação dos seus pecados de outrora.

9Tîîse manni' sîrîrîkon ton pîn wanî ya, mîîkîrî wanî mîrîrî enkaru'nan warantî. Mîîwîni pra awanî ya, manni' pemonkon mararî era'manen warantî awanî. Maasa pra mîîkîrî wanmîra imakui'pî inkupî'pî pena mîrîrî rona'pî Jesusya epu'tîiya pra eenasa' mîrîrî.

10 Por isso, irmãos, procurai, com diligência cada vez maior, confirmar a

10Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', yairî awanîkon yuwatî inî' panpî'. Mîrîrîto'pe

vossa vocação e eleição; porquanto, procedendo assim, não tropeçareis em tempo algum.

11 Pois desta maneira é que vos será amplamente suprida a entrada no reino eterno de nosso SENHOR e Salvador Jesus Cristo.

O apóstolo dá os motivos por que escreveu esta carta

12 Por esta razão, sempre estarei pronto para trazer-vos lembrados acerca destas coisas, embora estejais certos da verdade já presente convosco e nela confirmados.

13 Também considero justo, enquanto estou neste tabernáculo, despertar-vos com essas lembranças,
14 certo de que estou prestes a deixar o meu tabernáculo, como efetivamente nosso SENHOR Jesus Cristo me revelou.

15 Mas, de minha parte, esforçar-me-ei, diligentemente, por fazer que, a todo tempo, mesmo depois da minha partida, conserveis lembrança de tudo.

A superioridade da palavra de Deus

16 Porque não vos demos a conhecer o poder e a vinda de nosso SENHOR Jesus Cristo seguindo fábulas engenhosamente inventadas, mas nós mesmos fomos testemunhas oculares da sua majestade,

Paapaya amîrî'nîkon yanno'pî moropai amenka'pîiya'nîkon. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, yairî, aatare'mokon pepîn ipatîkarî, innape iku'to'ya'nîkon rumakaya'nîkon pepîn.
11Mîrîrî warantî aako'mamîkon ya, î' rî amanenpanenkon ton pra awanî ka' pona eewonto' pî'. Uyepotorîkon pîika'tîton Jesus Cristoya ayapisîkon yarakkîrî aako'mamîkonpa ipatîkarî.

12Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon anenpenatanî'pai wai sîrîrîkon pî', teuren tamî'nawîrî epu'tîya'nîkon tanne, moropai meruntî ke aako'mamîkon tanne, maasa pra innape yairon itekare ku'sa'ya'nîkon ye'nen.
13Esenumenka, yairî awanî amîrî'nîkon yenpenatanî'to'peuya enen uuko'mamî pîkîrî.
14Maasa pra uusa'manta kupî epu'tî pî' wai. Jesus Uyepotorîkonya ta'pî upî': — Aasa'manta kupî pe nai.
15Mîrîrî ye'nen uusa'manta rawîrî tamî'nawîron pî' amîrî'nîkon enpenatato'pe sîrîrî menukasau'ya moropai sîrîrîkon pî' awenpenatakon tîwîrî yu'se wai, uusa'mantasa' tîpo.

Inke' Pe Jesus Etinyaka'ma'pî Pî' Pedro Eseurîma

16Uyonpayamî', anna nera'ma'pî ekaremekî annaya sîrîrî. Î' kai'ma meruntî ke Uyepotorîkon Jesus Cristo wanî, moropai î' kai'ma aaipî kupî ekaremekî annaya. Î' kai'ma anna nepoppîtî'pî ekaremekî annaya pepîn apî'nîkon. Maasa

pra anna yenu ke era'ma'pî annaya, ipîkku pe awe'to' era'ma'pî annaya.

17 pois ele recebeu, da parte de Deus Pai, honra e glória, quando pela Glória Excelsa lhe foi enviada a seguinte voz: Este é o meu Filho amado, em quem me comprazo.

17Wî' po anna wanî tanne, Paapaya Jesus yapurî era'ma'pî annaya. Manni' ipîkku, tamî'nawîronkon yentainon Paapa maimu eta'pî annaya, ka' winîpai eeseurîma'pî. Ta'pîiya: —Mîserî unmu, uwakîri pu'kuru. Kure'ne ipî' atausinpato' *(Mt 17.5; Mc 9.7; Lc 9.35)* —ta'pî Paapaya.

18 Ora, esta voz, vinda do céu, nós a ouvimos quando estávamos com ele no monte santo.

18Mîrîrî mai ka' poinon eta'pî annaya Uyepotorîkon Jesus Cristo pokonpe anna wanî tanne wî' po, o'non pata a'ka pe eetinyaka'ma'pî morî pe Paapa warantî.

19 Temos, assim, tanto mais confirmada a palavra profética, e fazeis bem em atendê-la, como a uma candeia que brilha em lugar tenebroso, até que o dia clareie e a estrela da alva nasça em vosso coração,

19Mîrîrî ye'nen epu'tî'nîkon sîrîrî itekare wanî yairî pu'kuru. Manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan penaronkon profetayamî' nurî'tî nekaremekî'pî pe awanî mîrîrî. Mîrîrî inkamoro nekaremekî'pî pîinamaya'nîkon ya, morî pe yairon pe awanîkon. Maasa pra mîrîrî itekare wanî ewaron ta e'nî ya uweiyukon warantî, ewaron weiyu'manen pe. Maasa pra î' e'kupî epu'tî'nîkon emapu'tînen pe awanî. Ewaron ta asarî ya uweiyukon ton yuwa uye'marîkon era'mato'pe, pata erenmapî pîkîrî. Mîrîrî warantî uweiyukon pe itekare wanî, î' kai'ma ko'mannîto' ekaremekîiya Uyepotorîkon Jesus Cristo iipî pîkîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîron epu'tî aronne, manni' kaiwano' pata erenmapîyakanya pata erenmapî ekaremekî warantî.

20 sabendo, primeiramente, isto: que nenhuma profecia da Escritura provém de particular elucidação;

20Anî'ya tiwin kin sîrîrî itekare Paapa maimu e'menukasa' profetayamî' nekaremekî'pî ekaremekî eserîke pra man

21 porque nunca jamais qualquer profecia foi dada por vontade humana; entretanto, homens [santos] falaram da parte de Deus, movidos pelo Espírito Santo.

tîîwarîrî. Mîrîrî epu'tîya'nîkon yu'se wai, î' epu'tî yu'se awanîkon yentai.
21Maasa pra sîrîrî itekare profetayamî' eseurîma'pî wanî epu'nen pe tîwanîkon wenai pra, tîîse inkamoro yeurîma'pî Morî Yekaton Wannîya, sîrîrî itekare Paapa winîpainon pî' to' eseurîmato'pe.

2 Pedro 2

Os falsos mestres, seu caráter, obras e justo castigo

1 Assim como, no meio do povo, surgiram falsos profetas, assim também haverá entre vós falsos mestres, os quais introduzirão, dissimuladamente, heresias destruidoras, até ao ponto de renegarem o Soberano SENHOR que os resgatou, trazendo sobre si mesmos repentina destruição.

2 E muitos seguirão as suas práticas libertinas, e, por causa deles, será infamado o caminho da verdade;

3 também, movidos por avareza, farão comércio de vós, com palavras fictícias;

2 Pedro 2

Seru'ye' Pe Yenupatonkon Wanî Soosi Ta

(Jd 4-13)

1Pena seru'ye' pe teeseurîmasanon profetayamî' esenpo'pî penaronkon pemonkonyamî' kore'ta. Moropai sîrîrîpe nîrî mîrîrî ye'kakon seru'ye' pe yenupatonkon esenpo kupî sîrîrî akore'ta'nîkon. Inkamoroya ayenupakon kupî sîrîrî seru'ye' pe tîwe'to'kon ke ayaka'makon to'ya. Inkamoroya taa: —Imakui'pî yapai uurî'nîkon mo'kapa Uyepotorîkon sa'manta pra awanî'pî —taa to'ya. Mîrîrî wenai Paapa piapai aatarimakon kupî. Mîrîrî ye'nen inkamoroya mîrîrî kupî wenai, ka'ne' pe to' pona to' taruma'tîto' Paapaya erepamî kupî sîrîrî.
2Inkamoro ye'kakonya tenupato'kon yawîrî tu'ke pemonkonyamî' ko'mamî akore'ta'nîkon. To' yeseru nura kupî pî' to' ko'mamî. Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' ko'mamî. Inkamoro nîkupî'pî wenai, tiaronkon eseurîma pia'tî kupî sîrîrî imakui'pî pe innape Paapa maimu yairon winîkîi.
3Kure'ne tîniru yu'se tîwanîkon wenai inkamoro seru'ye' pe yenupatonkonya

para eles o juízo lavrado há longo tempo não tarda, e a sua destruição não dorme.

amîrî'nîkon yenyaka'ma, moropai seru'ye' pe tînepoppîtîkon pî' ayenku'tîkon pî' to' ko'mamî. Tîîse pena pata pai Paapa wanî to' yenumî yu'se. Imakui'pî to' nîkupî ko'mannîpî epu'tîiya mîrîrî. Maasa pra era'ma pî' aako'mamî sîrîrî tîpose, awe'nasa' pra man. To' taruma'tîto' tîuya weiyu erepamî nîmîkî pî' aako'mamî.

4 Ora, se Deus não poupou anjos quando pecaram, antes, precipitando-os no inferno, os entregou a abismos de trevas, reservando-os para juízo;

4Maasa pra pena mîrîrî warantî nîrî ikupî'pî Paapaya inserîyamî' yarakkîrî. Manni'kan inserîyamî' imakui'pî kupîtîponkon yenumî'pîiya ewaron pe tîwe'sen tu'nakan ya', tîwî to' kupîiya pra. Inkamoro yewa'tîpîtî'pîiya sa'man ferro ke, inkamoro ko'manto'pe î' pensa tamî'nawîronkon yenumî tîuya weiyu erepamî pîkîrî.

5 e não poupou o mundo antigo, mas preservou a Noé, pregador da justiça, e mais sete pessoas, quando fez vir o dilúvio sobre o mundo de ímpios;

5Mîrîrî warantî nîrî Paapaya penaronkon kupî pra awanî'pî tîwî. Tîîse to' taruma'tîto' ton tîrî'pîiya kure'nan tuna ke, tîmaimu yawîrî pra to' wanî wenai. Tîîse Paapaya Noé nurî'tî neken pîika'tî'pî. Mîîkîrî Noéya ekareme'pîtî'pî. —Yairî ako'mantî —taapîtî'pîiya to' pî'. Mîîkîrî Noé pîika'tî'pîiya. Moropai ipokonpe asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî neken, to' pîika'tî'pîiya.

6 e, reduzindo a cinzas as cidades de Sodoma e Gomorra, ordenou-as à ruína completa, tendo-as posto como exemplo a quantos venham a viver impiamente;

6Moropai pena mîrîrî warantî nîrî Paapaya Sodoma moropai Gomorra cidaderî taruma'tî'pî apo' ke, kure'ne imakui'pî pe mîrîrî pata ponkon wanî wenai. Inkamoro aramî'pî tamî'nawîrî. Mîrîrî kupî'pîiya î' kai'ma sîrîrî pankon pemonkonyamî' itu'se tîwe'to' yawîronkon pepîn yarakkîrî ikupî tîuya ekaremekîpa kai'ma.

7 e livrou o justo Ló, afligido pelo procedimento libertino daqueles insubordinados

7Inkamoro kore'tapai tiwin warayo' Ló nurî'tî, yairî tîwe'sen pîika'tî'pî Paapaya. Mîîkîrî e'pîtî'pî mararî pra teesewankono'mai mîrîrî pata po tîîko'mansenon yeseru wanî ye'nen imakui'pî pe.

8 (porque este justo, pelo que via e ouvia quando habitava entre eles, atormentava a sua alma justa, cada dia, por causa das obras iníquas daqueles),

8Maasa pra to' kore'ta aako'manpîtî'pî. Moropai wei kaisarî mîîkîrî esewankono'mapîtî'pî tewan ya' to' nîkupî era'ma tîuya yai, moropai to' eseurîma eta tîuya yai imakui'pî pe.

9 é porque o SENHOR sabe livrar da provação os piedosos e reservar, sob castigo, os injustos para o Dia de Juízo,

9Mîrîrî warantî Paapaya manni'kan warayo'kon morî kupîtîponkon pîika'tî'pî. ⌞Noé nurî'tî pîika'tî'pîiya moropai Ló nurî'tî pîika'tî'pîiya.⌟ Mîrîrî warantî morî pe tîwe'sanon, tîmaimu yawîronkon sîrîrîpankon pîika'tîiya to' esewankono'mato' winîpai. Moropai î' kai'ma manni'kan imakui'pî kupîtîponkon koneka Paapaya to' pata'se' ton ya', î' pensa tamî'nawîronkon yenumî tîuya weiyu erepamî pîkîrî, to' ko'manto'pe.

10 especialmente aqueles que, seguindo a carne, andam em imundas paixões e menosprezam qualquer governo. Atrevidos, arrogantes, não temem difamar autoridades superiores,

10Paapaya inkamoro taruma'tî yentai manni'kan teserukon itu'se tîwe'to'kon yawîrî nura anku'pai tîwe'sanon taruma'tîiya. Moropai ipîkku pe Paapa e'to' namanenan pepîn, imaimu yawîronkon pepîn taruma'tîiya kure'ne. Insamoro eppepî pepîn tînkupîkon pî', moropai mîî pe to' wanî. Moropai inkamoro eseurîma imakui'pî pe inserîyamî' winîkîi. To' nama to'ya pepîn.

11 ao passo que anjos, embora maiores em força e poder, não proferem contra elas juízo infamante na presença do SENHOR.

11Tîîse insamoro inserîyamî' wanî meruntî ke pu'kuru inkamoro yentai. Mîîwîni tîîse insamoro yenupatonkon seru'ye' pe

winîkîi to' eseurîma pepîn imakui'pî pe Paapa rawîrî si'ma.

12 Esses, todavia, como brutos irracionais, naturalmente feitos para presa e destruição, falando mal daquilo em que são ignorantes, na sua destruição também hão de ser destruídos,

12Tîîse insamoro warayo'kon wanî teserukon yawîrî anku'pai, teesenumenkai pra, manni' o'ma' nari' yu' yawon warantî. Mîîkîrî wanî wo'nannî yai teposen pe moropai tîwîsen pe, nari' pe awanî ye'nen. Mîrîrî warantî inkamoro yeseru wanî, maasa pra teesenumenkai pra to' eseurîma ko'mannîpî tînepu'tîkon pepîn winîkîi. Mîrîrî wenai inkamoro wîîto' erepamî kupî sîrîrî manni' o'ma' yu' yawon wîî warantî.

13 recebendo injustiça por salário da injustiça que praticam. Considerando como prazer a sua luxúria carnal em pleno dia, quais nódoas e deformidades, eles se regalam nas suas próprias mistificações, enquanto banqueteiam junto convosco;

13Moropai inkamoroya tiaronkon taruma'tî'pî tîuya'nîkon ye'ma kupî sîrîrî tîwe'taruma'tîkon ke. Maasa pra Paapa yapurî tîuya'nîkon kai'ma, inkamoroya itu'se tîwe'to'kon kupî itu'se tîwanîkon pîkîrî. A'ka ya', aronne, tîweppe'se pra tîîse tîwakîri pe ikupî to'ya. Mîrîrî ye'nen akore'ta'nîkon tekkarikon yonpa to'ya yai, kure'ne yeppe'nî'tonkon pe to' wanî.

14 tendo os olhos cheios de adultério e insaciáveis no pecado, engodando almas inconstantes, tendo coração exercitado na avareza, filhos malditos;

14Inkamoro ye'kakon wanî se' tapairî wîri' yarakkîrî e'pai tîwanîkon pî' to' esenumenka tîwîrî. Imakui'pî kupî tîuya'nîkon pî' to' eseta'ka pepîn. Moropai inkamoroya pemonkonyamî', a'tu'mîra tîwe'sanon yenku'tî. Imakui'pî kupî to'ya emapu'tî to'ya. Î' yu'se tîwe'to'kon pî' to' eseka'nunka ko'mannîpî, maasa pra mîrîrî pî' to' esenupasa' ye'nen. Inkamoro ye'ka mîrîrî ku'nenan tî'ka tîuya taasa' Paapaya man.

15 abandonando o reto caminho, se extraviaram, seguindo pelo caminho de

15Maasa pra inkamoro asarî ko'mannîpî taataka'mai yairon ko'mannîto' winîpai taatarimai. Inkamoro esenumenka

Balaão, filho de Beor, que amou o prêmio da injustiça

16 (recebeu, porém, castigo da sua transgressão, a saber, um mudo animal de carga, falando com voz humana, refreou a insensatez do profeta).

17 Esses tais são como fonte sem água, como névoas impelidas por temporal. Para eles está reservada a negridão das trevas;

18 porquanto, proferindo palavras jactanciosas de vaidade, engodam com paixões carnais, por suas libertinagens, aqueles que estavam prestes a fugir dos que andam no erro,

19 prometendo-lhes liberdade, quando eles mesmos são escravos da corrupção, pois aquele que é vencido fica escravo do vencedor.

penaron manni' Beor munmu Balaão nurî'tî esenumenka'pî warantî. Mîîkîrî esenumenka'pî imakui'pî kupî tîuya pî' kure'ne tîniru yapisî tîuya pî'.

16Tîîse mîîkîrî yuwatî'pî Paapaya, itu'se Paapa e'to' anku'pai pra awanî wenai. Attî yaponse' itekîn eseurîmato'pe ikupî'pîiya. Mîrîrî warantî mîîkîrî nîkupî ma'nîpa'pî Paapaya.

17Inkamoro seru'ye'kon yenupatonkon wanî tuna yakasa' tuna ton pîn warantî. Moropai katupuru yarî a'situnya warantî to' wanî. ⌞Maasa pra inkamoro yenupanto'ya tiaronkon yenku'tî.⌟ Inkamoro ye'ka pata'se' ton konekasa' Paapaya itu'nakan ya', ewaron pe pu'kuru tîwe'sen ya' to' ko'manto'pe.

18Maasa pra inkamoro eseurîma mîî pe si'ma, moropai to' eseurîmato' wanî î' pe pra rî. —Î' wani' awanî pepîn nura yu'se awanîkon ya —taa to'ya. Mîrîrî wenai amen imakui'pî rumakatîponkon esenumenka teserurî'pî pî' emapu'tî to'ya.

19Inkamoro eseurîma morî pe. —Anî' maimu yawîrî pra uuwarîrî'nîkon ko'mannîto' wanî morî pe —taa to'ya. Tîîse to' esenku'tîsa' wanî, maasa pra mîrîrî nura tînkupîkon kupî pî' to' ko'mamî ye'nen. Maasa pra tiwin pî' to' tîîse to' yentai to' yeseru nura enasa' ye'nen. Anî'ya taa ya, itesa' pîn uurî, tîîse iteseru moro awanî, inkupî ko'mannîpî. Mîrîrî maimu pe awanî, maasa pra itentai pu'kuru awanî ye'nen.

20 Portanto, se, depois de terem escapado das contaminações do mundo mediante o conhecimento do SENHOR e Salvador Jesus Cristo, se deixam enredar de novo e são vencidos, tornou-se o seu último estado pior que o primeiro.

21 Pois melhor lhes fora nunca tivessem conhecido o caminho da justiça do que, após conhecê-lo, volverem para trás, apartando-se do santo mandamento que lhes fora dado.

22 Com eles aconteceu o que diz certo adágio verdadeiro: O cão voltou ao seu próprio vômito; e: A porca lavada voltou a revolver-se no lamaçal.

2 Pedro 3

A vinda do Senhor e o seu significado

1 Amados, esta é, agora, a segunda epístola que vos escrevo; em ambas, procuro despertar com lembranças a vossa mente esclarecida,

2 para que vos recordeis das palavras que, anteriormente, foram ditas pelos santos profetas, bem como do mandamento do SENHOR e Salvador, ensinado pelos vossos apóstolos,

20Tîîse imakui'pî, nura teserukon winîpai anî' e'pîika'tî ya, innape Uyepotorîkon, Upîika'tînenkon, Jesus Cristo ku'sa' tîuya'nîkon wenai, moropai mîîkîrî enna'po ya, te'ma'pî pî', imakui'pî kupî pî', itentai pu'kuru imakui'pî ena. Mîîkîrî yeseru ena pena e'mai' pe teseru wanî'pî yentai, imakui'pî ya' awenna'posa' ye'nen.
21Morî pe panpî' awanî e'painon yairon yekare etasai'ya pra awe'sa'ya. Maasa pra itekare eta'pîiya moropai irumaka'pîiya. Awenna'po'pî te'ma'pî pî'. Mîrîrî warantî aatarima'pî morî Paapa maimu tîneta'pî winîpai.
22Mîrîrî ye'kakon pemonkonyamî' pî' teeseurîmasen sîrîrî yairon itekare: —Arinmaraka enna'pokoi tînarakka'pî ena'se. *(Pv 26.11)* Moropai porco ronasa' ya morî pe, tîîse awenna'po inî'rî kuisa' ta esenunse e'kî'pai —taato' sîrîrî itekare.

2 Pedro 3

Uyepotorîkon Erepanto' Weiyu

1Uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru, sîrîrî kaareta menukauya itakon te'ka pe aapia'nîkon. Sîrîrî kaareta unmenuka'pî manni' e'mai'non moropai sîrîrî itakon ite'karon, mîrîrî ke amîrî'nîkon yenpenatanîpîuya yairî eesenumenkakonpa mîrîrî ye'kakon pî'.
2Awenpenatakon yu'se wai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan nekaremekî'pî pî' moropai Uyepotorîkon Upîika'tîton nîtîrî'pî pî'. Mîrîrî inaipontî'sanya ekaremekî'pî apî'nîkon, ankupîkon tonpe.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

3 tendo em conta, antes de tudo, que, nos últimos dias, virão escarnecedores com os seus escárnios, andando segundo as próprias paixões

3E'mai' pe epu'tîya'nîkon yu'se wai. Aminke pra Jesus ii'to' weiyu tîîse, pemonkonyamî' esenpo kupî sîrîrî akore'ta'nîkon. Inkamoro wanî imakui'pî itu'se tîwe'to'kon ku'nenan pe, mararî pra itentai'nîkon eenasa' ye'nen. Inkamoro o'ma'ta kupî sîrîrî apî'nîkon, innape iku'sa'ya'nîkon pî'.

4 e dizendo: Onde está a promessa da sua vinda? Porque, desde que os pais dormiram, todas as coisas permanecem como desde o princípio da criação.

4Taa to'ya apî'nîkon: —Mîîkîrîya tuipî ta'pî pena innape nai? Tîîse o'non pata mîîkîrî nai? Mîrîrî yekare eta'pî penaronkon utamokonya, tîîse to' sa'manta'pî man, inî'rî to' e'mî'sa'ka pra awanî'pî. Î' ta'pîiya yawîrî î' e'ku'sa' pra man, mîrîrî warantî ko'mannî pî' man. Î' pensa pata ekoneka'pî pata pai sîrîrî tîpose ko'mannî pî' man. Mîîkîrî iipî pe pra man —taa to'ya.

5 Porque, deliberadamente, esquecem que, de longo tempo, houve céus bem como terra, a qual surgiu da água e através da água pela palavra de Deus,

5Inkamoro ye'kakon amîrî'nîkon pî' tîwo'ma'tasanon enpenata pepîn tîku'se î' e'kupî'pî pî'. To' enpenata pepîn pena Paapa nekaremekî'pî pî' moropai î' kai'ma Paapaya tîmaimu ke ka' moropai non koneka'pî pî'. To' enpenata pepîn î' kai'ma non koneka'pî Paapaya tuna winîpai moropai tuna arakkita.

6 pela qual veio a perecer o mundo daquele tempo, afogado em água.

6Moropai to' enpenata pepîn nîrî mîrîrî tuna ke Paapaya penaronkon tî'ka'pî pî'.

7 Ora, os céus que agora existem e a terra, pela mesma palavra, têm sido entesourados para fogo, estando reservados para o Dia do Juízo e destruição dos homens ímpios.

7Tîîse ka' moropai non sîrîrîpe awanî manni' konekasa' Paapaya man tîmaimu ke, manni' imaimu ka' moropai non koneka'pî tîuya ke. Î' pensa itaruma'tîto' tîuya apo' ke weiyu yainon ton pe iko'mannîpîiya, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' imakui'san yenumî tîuya yaino ton pe.

8 Há, todavia, uma coisa, amados, que não deveis esquecer: que, para o SENHOR, um dia é como mil anos, e mil anos, como um dia.

8Uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru, sîrîrîkon tîku'se pra e'tî aawanmîra'nîkon. Maasa era'matî. Paapa pia tiwinan wei wanî mîrîrî 1.000 kono' warantî. Moropai mîrîrî 1.000 kono' kaisaron wanî mîrîrî tiwinan wei warantî. Uurî'nîkon esenumenkato' warantî Paapa esenumenkato' wanî pepîn.

9 Não retarda o SENHOR a sua promessa, como alguns a julgam demorada; pelo contrário, ele é longânimo para convosco, não querendo que nenhum pereça, senão que todos cheguem ao arrependimento.

9Î' koneka tîuya ta'pî tîuya konekapa Paapa ko'mamî pepîn sîrîrîpe tiaronkon esenumenka warantî. Tîîse mîîkîrîya anîmîkîkon ko'mannîpî maasa pra anî' e'taruma'tî yu'se pra tîwanî ye'nen. Tîîse imakui'pî teserukon pî' tamî'nawîronkon enpenata yu'se awanî, moropai irumaka to'ya yu'se awanî.

10 Virá, entretanto, como ladrão, o Dia do SENHOR, no qual os céus passarão com estrepitoso estrondo, e os elementos se desfarão abrasados; também a terra e as obras que nela existem serão atingidas.

10Tîîse Uyepotorîkon ii'to' weiyu wanî ama'ye' ii'to' warantî, anî'ya epu'tî pra tîîse. Mîrîrî weiyu yai ka' esera'ma kupî pepîn sîrîrî. Kure'nan teesetasen yi'nî' ton wanî kupî sîrîrî. Moropai tamî'nawîron kawîne tîwe'sen moropai non po tîwe'sen aramî kupî sîrîrî apo' ke. Non moropai tamî'nawîron non po tîwe'sen esonomî kupî sîrîrî.

11 Visto que todas essas coisas hão de ser assim desfeitas, deveis ser tais como os que vivem em santo procedimento e piedade,

11Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron ataretî'ka epu'tîya'nîkon ye'ka pe, o'non ye'ka pe ayeserukon e'pai awanî? Ayeserukon e'pai man morî pe, imakui'pî ton pra, itu'se Paapa e'to' yawîrî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî tînamai, iipia eeturumakakon e'pai awanî mîrîrî.

12 esperando e apressando a vinda do Dia de Deus, por causa do qual os céus,

12Moropai Paapa ii'to' weiyu nîmîkî pî' ako'mantî. Moropai tamî'nawîron itu'se Paapa e'to' kupî pî' ako'mantî,

incendiados, serão desfeitos, e os elementos abrasados se derreterão.

teesemi'tapai ka'ne' panpî' aai'to'pe. Maasa pra mîrîrî weiyu erepamî yai, ka' ataretî'ka pe man apo' ke. Moropai tamî'nawîron pata po tîwe'sen awai'na kupî sîrîrî apo' ke.

13 Nós, porém, segundo a sua promessa, esperamos novos céus e nova terra, nos quais habita justiça.

13Tîîse Paapaya amenan ko'mannîto' ka' moropai pata koneka tîuya ta'pî. O'non pata yaironkon ko'mamî pata'se' ton ta'pîiya. Mîrîrî nîmîkî pî' ko'mannî sîrîrî.

O cristão deve esperar o Senhor, viver vida reta, estudar as Escrituras e crescer em Cristo

14 Por essa razão, pois, amados, esperando estas coisas, empenhai-vos por serdes achados por ele em paz, sem mácula e irrepreensíveis,

14Mîrîrî ye'nen uyonpayamî', uwakîrikon pu'kuru, mîrîrî weiyu yaino nîmîkî pî' aako'mamîkon pe tamî'nawîron konekatî morî pe, yairî Paapa pia awanîkonpa. Morî ku'tî, —Imakui'pî mîîkîrî —taa to'ya namai apî'nîkon. Moropai tîwanmîra yarakkîrî aako'mamîkonpa, morî pe ako'mantî.

15 e tende por salvação a longanimidade de nosso SENHOR, como igualmente o nosso amado irmão Paulo vos escreveu, segundo a sabedoria que lhe foi dada,

15Epu'tî, maasa tuipî pra tîîse, pemonkonyamî' e'pîika'tî nîmîkî pî' Paapa ko'mamî. Sîrîrî itekare pî' uwakîrikon pu'kuru uyonpakon Paulo eseurîma'pî. Epu'nen pe awe'to' ton tîrî'pî Paapaya. Mîrîrî menuka'pîiya aapia'nîkon, sîrîrî yekare pî' teeseurîmasen.

16 ao falar acerca destes assuntos, como, de fato, costuma fazer em todas as suas epístolas, nas quais há certas coisas difíceis de entender, que os ignorantes e instáveis deturpam, como também deturpam as demais Escrituras, para a própria destruição deles.

16Moropai sîrîrî yekare pî' teeseurîmato' menuka'pîiya tamî'nawîron tîkaaretarî po. Mîrîrî inmenuka'pî ikaaretarî pon tiaron pensa sa'me awanî, anî'ya epu'tî yentai. Mîrîrî ekaremekî manni'kan epu'nenan pepînya yairî pra. Inkamoro wanî itekare ku'nenan pe teuren, tîîse a'tu'mîra to' wanî, ka'ne' pe irumaka to'ya. Inkamoroya Paulo nîmenuka'pî ekaremekî tiaron pe, itu'se tîwe'to'kon pîkîrî. Mîrîrî warantî Paapa maimu, tiaronkon nîmenuka'pî,

17 Vós, pois, amados, prevenidos como estais de antemão, acautelai-vos; não suceda que, arrastados pelo erro desses insubordinados, descaiais da vossa própria firmeza;

18 antes, crescei na graça e no conhecimento de nosso SENHOR e Salvador Jesus Cristo. A ele seja a glória, tanto agora como no dia eterno.

ekaremekî to'ya nîrî yairî pra. Mîrîrî wenai tîîwarîrî'nîkon rî tîwe'taruma'tîto'kon eporî to'ya.

17Tîîse uyonpayamî', aasîrî mîrîrî epu'tîya'nîkon pu'kuru. Mîrîrî ye'nen tauya, aka tîwarî e'tî, inkamoro imakui'sanya ekaremekî'pî yawîrî tîwe'se pra innape iku'to'ya'nîkon yapai amîrî'nîkon mo'ka to'ya namai.

18Tîîse inî' panpî' epe'mîra Paapa nîtîrî'pî pî' epu'tî pî' ako'mantî. Moropai inî' panpî' Uyepotorîkon Jesus Cristo epu'tî pî' ako'mantî, [imaimu yawîrî awanîkon wenai]. Mîîkîrî yapurîpai'nîkon morî pe awe'to' pî' sîrîrîpe moropai ipatîkarî. Mîrîrî warantî yapurî e'pai man.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Primeira epístola de João	Primeira Epístola de João
1 João 1	**1 João 1**
Prólogo. O Verbo da vida e a comunhão com Deus	**Enen Ko'mannîto' Tîînen**
1 O que era desde o princípio, o que temos ouvido, o que temos visto com os nossos próprios olhos, o que contemplamos, e as nossas mãos apalparam, com respeito ao Verbo da vida	1Kaareta menuka annaya sîrîrî, Jesus Cristo, ko'mannîto' tîînen yekare ekareme'nen. Tamî'nawîron koneka Paapaya pra tîîse Cristo wanî'pî iipia. Sîrîrî non po tîwanî yai, Cristo eseurîma etapîtî'pî annaya. Era'ma'pî annaya anna yenu ke pu'kuru. Mîrîrî yai î' kai'ma Cristo ko'manto' era'mapîtî'pî annaya. Moropai Cristo yapîpîtî'pî annaya anna yenya ke. Mîîkîrî pu'kuru Paapa nekaremekî'pî, enen ko'mannîto' tîînen.
2 (e a vida se manifestou, e nós a temos visto, e dela damos testemunho, e vo-la anunciamos, a vida eterna, a qual estava com o Pai e nos foi manifestada),	2Mîîkîrî ko'mannîto' tîînen erepamî'pî sîrîrî non pona. Era'ma'pî annaya. Ipatîkarî ko'mannîto' tîînen era'ma'pî annaya. Innape awanî taa annaya tamî'nawîronkon pî'. Mîîkîrî ekaremekî annaya sîrîrî apî'nîkon. Pena pata pai Cristo ko'manpîtî'pî Paapa yarakkîrî. Mîrîrî tîpo eerepamî'pî anna kore'ta.
3 o que temos visto e ouvido anunciamos também a vós outros, para que vós, igualmente, mantenhais comunhão conosco. Ora, a nossa comunhão é com o Pai e com seu Filho, Jesus Cristo.	3Anna nera'ma'pî, imaimu anna neta'pî tauya manni', mîîkîrî ekaremekî annaya apî'nîkon innape ikupîkonpa, annaya ikupî'pî warantî. Mîrîrî wenai morî pe aako'mamîkon anna yarakkîrî anna wanîyakon pe. Moropai Paapa yarakkîrî morî pe ko'mannî iwanîyakon, moropai inmu Jesus Cristo wanîyakon pe ko'mannî nîrî.
4 Estas coisas, pois, vos escrevemos para que a nossa alegria seja completa.	4Seeni' kaareta menukauya aapia'nîkon anna atausinpa kaisarî aatausinpakonpa awe'to' yawîrî Paapa nîkoneka'pî pî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Deus é luz. O pecado, a confissão, o perdão, a propiciação

5 Ora, a mensagem que, da parte dele, temos ouvido e vos anunciamos é esta: que Deus é luz, e não há nele treva nenhuma.

6 Se dissermos que mantemos comunhão com ele e andarmos nas trevas, mentimos e não praticamos a verdade.

7 Se, porém, andarmos na luz, como ele está na luz, mantemos comunhão uns com os outros, e o sangue de Jesus, seu Filho, nos purifica de todo pecado.

8 Se dissermos que não temos pecado nenhum, a nós mesmos nos enganamos, e a verdade não está em nós.

9 Se confessarmos os nossos pecados, ele é fiel e justo para nos perdoar os pecados e nos purificar de toda injustiça.

10 Se dissermos que não temos cometido pecado, fazemo-lo mentiroso, e a sua palavra não está em nós.

A'ka pe Paapa Wanî

5A'kî, a'ka wanî mararon ewaron ton pra. Mîrîrî warantî Paapa wanî a'ka pe pu'kuru, maasa pra imakui'pî ton pra tîwanî ye'nen. Mîîkîrî wanî morî pe pu'kuru ewaron ton pra. Mîrîrî ekaremekî'pî Cristoya anna pî' pena. Mîrîrî ekaremekî annaya sîrîrî, apî'nîkon nîrî.

6Morî pe ko'mannî pî' wai Paapa yarakkîrî ta'nîkon ye'ka pe, imakui'pî kupî pî' ko'mannî ya, seru'ye' pe eseurîman moropai yairon maimu yawîrî ko'mannî pepîn. Tîîse ewaron ta ko'mannî.

7Tîîse a'ka ya' Paapa ko'mamî warantî morî pe ko'mannî ya, imaimu yawîrî, ko'mannî morî pe uyonpakon yarakkîrî, î' wani' pra. Moropai tamî'nawîron imakui'pî unku'pîtîkon rona Paapaya, tînmu Jesus mînî wenai.

8Tîîse ta'nîkon ya: —Imakui'pî kupîtîpon pepîn uurî. Morî uurî —ta'nîkon ya, uuwarîrî'nîkon esenku'tîn. Moropai yairon maimu wanî pepîn uyewankon ya'.

9Tîîse Paapa pî' imakui'pî unkupî'pîkon ekaremekî'nîkon ya, tîîwanmîra ikupîiya, taasa' tîuya yawîrî, maasa pra yairî tîwanî ye'nen. Moropai yairon pepîn uyeserukon ronaiya, tîpî' ekaremekî yai, uyewankon ya' aako'mamî namai.

10Tamî'nawîronkonya imakui'pî ku'sa' taasa' Paapaya man. Tîîse ta'nîkon ya: —Imakui'pî unkupî'pî ton pîn —ta'nîkon ya, Paapa wanî seru'ye' pe kai'ma ekaremekî'nîkon. Mîrîrî ye'nen Paapa maimu wanî pepîn uyewankon ya'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 João 2

1 Filhinhos meus, estas coisas vos escrevo
para que não pequeis. Se, todavia, alguém
pecar, temos Advogado junto ao Pai, Jesus
Cristo, o Justo;

2 e ele é a propiciação pelos nossos
pecados e não somente pelos nossos
próprios, mas ainda pelos do mundo
inteiro.

3 Ora, sabemos que o temos conhecido por
isto: se guardamos os seus mandamentos.

4 Aquele que diz: Eu o conheço e não
guarda os seus mandamentos é mentiroso,
e nele não está a verdade.

5 Aquele, entretanto, que guarda a sua
palavra, nele, verdadeiramente, tem sido
aperfeiçoado o amor de Deus. Nisto
sabemos que estamos nele:
6 aquele que diz que permanece nele, esse
deve também andar assim como ele
andou.

O antigo e o novo mandamentos: o amor fraternal

7 Amados, não vos escrevo mandamento
novo, senão mandamento antigo, o qual,
desde o princípio, tivestes. Esse
mandamento antigo é a palavra que
ouvistes.

1 João 2

Cristoya Upîika'tîkon

1Unmukuyamî', sîrîrî kaareta menukauya
aapia'nîkon imakui'pî kupîya'nîkon namai.
Tîîse imakui'pî kupîya'nîkon ya,
uurî'nîkon ton pe Jesus eseurîma Uyunkon
Paapa yarakkîrî umakuyikon yaretî'kapa.
Mîîkîrî Jesus Cristo, yairî pu'kuru tîwe'sen.
2Moropai imakui'pî wenai uurî'nîkon pî'
Paapa ekore'mato' yi'nîpî'pî Jesusya
tîîsa'manta ke. Moropai mîrîrî yai
umakuyikon yepe' pe neken Jesus
sa'mantasa' pra man. Tîîse
tamî'nawîronkon pemonkonyamî'
nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe aasa'manta'pî.
3Moropai Jesus nekaremekî'pî yawîrî
ko'mannî ya, innape iku'nen pe e'nî epu'tî.
4—Innape Jesus ku'nen uurî —taa ya,
inekaremekî'pî yawîrî pra si'ma, seru'ye'
pe e'nî. Yairon maimu wanî pepîn
uyewankon ya'.

5Tîîse imaimu yawîrî anî'rî wanî ya,
innape Paapa sa'namaiya tewan ke. Mîrîrî
warantî ipemonkono pe e'nî epu'tî'nîkon.

6—Paapa piawon uurî —kai'ma anî'
eseurîma ya, morî pe aako'mamî yu'se
Paapa wanî, Cristo ko'mamî warantî.

Cristo Nekaremekî'pî Unkupîkon Ton

7Uyonpayamî', pena Cristo
pemonkonoyamî' pe eenakon yai, tiwinan
Paapa nekaremekî'pî ayeserukon ton pe
eta'pîya'nîkon. Mîrîrî ekareme'nen pe sîrîrî
kaareta menukauya aapia'nîkon. Amenan
ekaremekîuya pepîn, tîîse penaron.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

8 Todavia, vos escrevo novo mandamento, aquilo que é verdadeiro nele e em vós, porque as trevas se vão dissipando, e a verdadeira luz já brilha.

9 Aquele que diz estar na luz e odeia a seu irmão, até agora, está nas trevas.

10 Aquele que ama a seu irmão permanece na luz, e nele não há nenhum tropeço.

11 Aquele, porém, que odeia a seu irmão está nas trevas, e anda nas trevas, e não sabe para onde vai, porque as trevas lhe cegaram os olhos.

A vitória sobre o Maligno

12 Filhinhos, eu vos escrevo, porque os vossos pecados são perdoados, por causa do seu nome.

13 Pais, eu vos escrevo, porque conheceis aquele que existe desde o princípio. Jovens, eu vos escrevo, porque tendes vencido o Maligno.

8Mîîwîni tîîse amenan pe imenukauya aapia'nîkon. Amenan pe Cristoya ekaremekî'pî moropai amenan warantî eta'pîya'nîkon. Pata erenmapî pe, ewaron ya' unera'ma'pîkon mararî era'ma morî pe panpî'. Mîrîrî warantî unepu'tî'pîkon Cristo iipî rawîrî epu'tî tarîpai morî pe panpî'.

9—A'ka ya' iko'mankoi uurî, morî ya' — taawon pemonkon wanî ya, tîîse mîrîrî tanne tonpa kupîiya tewanma pe, mîîkîrî ko'mamî ewaron ta, imakui'pî ya', sîrîrî tîpose.

10Tîîse tonpa sa'namanen ko'mamî a'ka ya', morî ya'. Imakui'pî ya' aatare'mo pepîn.

11Tîîse tewanma pe tonpa ku'nen ko'mannî pî' man ewaron ta aminke Paapa pî'. Ewaron ta aasarî teseru kupî pî' tîîse o'non pata tuutî epu'tîiya pra awanî, maasa pra enkaru'nan warantî awanî, ewaron wenai. Te'marî ton era'maiya pepîn.

12Unmukuyamî', seeni' kaareta menukauya aapia'nîkon. Maasa pra imakui'pî ankupî'pîkon kupî'pî Paapaya tîîwanmîra uurî'nîkon ton pe, tînmu nîkupî'pî wenai.

13Moropai a'yeke'tonon pia nîrî sîrîrî kaareta menukauya, Jesus epu'nenan pe awanîkon ye'nen, manni' Paapa piawon mîîkîrî Jesus, pena tamî'nawîron koneka Paapaya rawîrî. Moropai amenankon panpî' warayo'kon pia nîrî, sîrîrî kaareta menukauya, Makui yentainon pe eena'pîkon ye'nen.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 Filhinhos, eu vos escrevi, porque conheceis o Pai. Pais, eu vos escrevi, porque conheceis aquele que existe desde o princípio. Jovens, eu vos escrevi, porque sois fortes, e a palavra de Deus permanece em vós, e tendes vencido o Maligno.

14Moropai moreyamî' pia imenukauya, uyunkon, Paapa epu'nenan pe awanîkon ye'nen. A'yeke'tonon pia nîrî imenukauya, Jesus epu'nenan pe awanîkon ye'nen, manni' Paapa piawon, pena tamî'nawîron koneka Paapaya rawîrî. Moropai amenankon panpî' warayo'kon pia imenukauya, meruntî ke awanîkon ye'nen. Paapa maimu ko'mannî pî' man ayewankon ya'. Moropai eena'pîkon Makui yentaino pe.

Não se deve amar o mundo

15 Não ameis o mundo nem as coisas que há no mundo. Se alguém amar o mundo, o amor do Pai não está nele;

16 porque tudo que há no mundo, a concupiscência da carne, a concupiscência dos olhos e a soberba da vida, não procede do Pai, mas procede do mundo.

17 Ora, o mundo passa, bem como a sua concupiscência; aquele, porém, que faz a vontade de Deus permanece eternamente.

Sîrîrî Non Po Tîîko'mansanon Yeseru Yu'se Pra E'nî

15-16Tiaronkonya Paapa sa'nama pra awanî. Iteyaton pe to' wanî. Imakui'pî itu'se tîwe'to'kon pî' to' eseka'nunka. Moropai î' rî tînera'makon anapi'pai to' wanî. Moropai mararon pepîn temannekon wenai, mîî pe to' wanî. Uyunkon piapainon pepîn to' yeseru. Paapa sa'namanenan pepîn yeseru pe awanî. To' yeseru kî'ku'tî awakîrikon pe. To' yemanne yu'se pra e'tî.

17Moropai tamî'nawîronkon imakui'pî ku'nenan moropai î' yu'se to' e'to' ataretî'ka. Tîîse itu'se Paapa e'to' yawîrî tîîko'mansen ko'mamî ipatîkarî Paapa pia ka' po.

Os anticristos

18 Filhinhos, já é a última hora; e, como ouvistes que vem o anticristo, também, agora, muitos anticristos têm surgido; pelo que conhecemos que é a última hora.

Cristo Yeyatonon

18Unmukuyamî', sîrîrî non pona Cristo enna'po kupî sîrîrî. Moropai aminke pra aai'to' eseporî tanne, iteyaton iipî kai'ma itekare eta'pîya'nîkon. Aasîrî Cristo yeyatonon esenposa' man, arinîke. Mîrîrî ye'nen ka'ne' pe Cristo enna'po epu'tî'nîkon.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

19 Eles saíram de nosso meio; entretanto, não eram dos nossos; porque, se tivessem sido dos nossos, teriam permanecido conosco; todavia, eles se foram para que ficasse manifesto que nenhum deles é dos nossos.

19Pena, ukore'ta'nîkon inkamoro Cristo yeyatonon wanî'pî. Tîîse to' wîtî'pî ukore'tapai'nîkon. Mîrîrî warantî ukaisarî'nîkon pe pra to' wanî epu'tîkon. Maasa pra ukaisarî'nîkon pe to' e'sa' ya, to' wîtî'pî pepîn e'painon ukore'tapai'nîkon. Tîîse to' wîtî'pî.

20 E vós possuís unção que vem do Santo e todos tendes conhecimento.

20Tîîse mîrîrî warantî pra amîrî'nîkon wanî. Maasa pra Morî Yekaton Wannî ewomî'pî ayewankon ya' innape Cristo kupîya'nîkon yai. Moropai imaimu innarî epu'tîya'nîkon.

21 Não vos escrevi porque não saibais a verdade; antes, porque a sabeis, e porque mentira alguma jamais procede da verdade.

21Innarî epu'nenan pepîn amîrî'nîkon, tauya pra wai. Mîrîrî taato'peuya kai'ma imenukauya pra wai. Tîîse seeni' kaareta menukauya aapia'nîkon maasa pra innarî epu'tîya'nîkon ye'nen. Moropai seru'ye' pe eseurîmakoi wanî pepîn yairon ekareme'nen pe. Epu'nenan amîrî'nîkon.

22 Quem é o mentiroso, senão aquele que nega que Jesus é o Cristo? Este é o anticristo, o que nega o Pai e o Filho.

22Anî' wanî seru'ye' pe ekaremekîuya sîrîrî. Seru'ye' manni' pemonkon Jesus wanî Paapa nîmenka'pî pepîn taawon. Mîîkîrî wanî Cristo yeyaton pe. Uyunkon Paapa epu'tîiya pra awanî. Moropai inmu Jesus epu'tîiya pra awanî.

23 Todo aquele que nega o Filho, esse não tem o Pai; aquele que confessa o Filho tem igualmente o Pai.

23—Paapa munmu epu'tîuya pra wai. Unepu'tî pepîn mîîkîrî —taawon wanî ya, Uyunkon Paapa wanî pepîn iipia. —Tîîse Paapa munmu yapurînen uurî. Ipemonkono uurî —taawon pia Uyunkon Paapa ko'mamî.

24 Permaneça em vós o que ouvistes desde o princípio. Se em vós permanecer o que desde o princípio ouvistes, também permanecereis vós no Filho e no Pai.

24Pena innape Jesus kupî'pîya'nîkon Paapa maimu eta'pîya'nîkon yai. Ayewankon ya' aneta'pîkon ko'mannî'nen pe e'tî. Ayewankon ya' aneta'pîkon Paapa maimu

25 E esta é a promessa que ele mesmo nos fez, a vida eterna.

26 Isto que vos acabo de escrever é acerca dos que vos procuram enganar.

A unção do Espírito Santo

27 Quanto a vós outros, a unção que dele recebestes permanece em vós, e não tendes necessidade de que alguém vos ensine; mas, como a sua unção vos ensina a respeito de todas as coisas, e é verdadeira, e não é falsa, permanecei nele, como também ela vos ensinou.

28 Filhinhos, agora, pois, permanecei nele, para que, quando ele se manifestar, tenhamos confiança e dele não nos afastemos envergonhados na sua vinda.

29 Se sabeis que ele é justo, reconhecei também que todo aquele que pratica a justiça é nascido dele.

1 João 3

Deus é Pai e é santo. Seus filhos são também santos

1 Vede que grande amor nos tem concedido o Pai, a ponto de sermos chamados filhos de Deus; e, de fato, somos filhos de Deus. Por essa razão, o mundo não nos conhece, porquanto não o conheceu a ele mesmo.

ko'mamî ya, Paapa munmu pia aako'mamîkon moropai Uyunkon pia.

25Mîrîrî warantî pena Jesusya ta'pî upî'nîkon: —Ka' po aako'mamîkon ipatîkarî enen —ta'pîiya.

26Tiaronkon wanî amîrî'nîkon anenku'tîpai. Mîrîrî ye'nen seeni' kaareta menuka pî' wai aapia'nîkon eesenku'tîkon namai.

27Morî Yekaton Wannî, Jesus naipontî'pî ayewankon ya' tauya manni', mîîkîrî ko'mamî ayewankon ya'. Tamî'nawîron pî' ayenupaiya'nîkon. Yairon pu'kuru Mîîkîrî, seru'ye' pepîn. Tiaronya ayenupakon e'pai pra man. Morî Yekaton Wannîya ayenupa'pîkon yawîrî Jesus pia ako'mantî.

Paapa Munkîyamî'

28Tarîpai unmukuyamî', Jesus pia ako'mantî. Mîrîrî warantî ko'mannî ya, Jesus nama pepîn eerepamî yai, moropai unkupî'pîkon wenai eppe'nî pepîn, aaipî yai.

29Yairon pe pu'kuru Paapa wanî epu'tîya'nîkon. Mîrîrî ye'nen yairon kupî pî' ko'mannî ya, inmuku pe e'nî. Mîrîrî nîrî epu'tîya'nîkon.

1 João 3

1A'kî, uurî'nîkon sa'nama uyunkon Paapaya kure'ne. Innape awanî epu'tî'nîkon, tînmukukon pe uku'sai'ya'nîkon ye'nen. Moropai innape inmuku pe e'nî. Paapa epu'nenan pepîn imakui'sanya epu'tî pra awanî inmuku pe

e'nî, maasa pra Paapa epu'tî to'ya pra awanî.

2 Amados, agora, somos filhos de Deus, e ainda não se manifestou o que haveremos de ser. Sabemos que, quando ele se manifestar, seremos semelhantes a ele, porque haveremos de vê-lo como ele é.

2Uyonpayamî', sîrîrî Paapa munkî pe e'nî. Î' warantî enan kupî sîrîrî ka' po, ekaremekîiya pra Paapa wanî. Tîîse inî'rî Jesus erepamî yai, era'ma'nîkon î' ye'ka pe awanî. Mîrîrî warantî Jesus era'ma wenai, iwarantî enan kupî sîrîrî, era'ma yai.

3 E a si mesmo se purifica todo o que nele tem esta esperança, assim como ele é puro.

3Innape mîrîrî warantî Jesusya ukupîkon teerepamî yai kai'ma esenumenkan ya, imakui'pî rumaka, morî pe e'nîto'pe morî pe Jesus wanî warantî.

4 Todo aquele que pratica o pecado também transgride a lei, porque o pecado é a transgressão da lei.

4Imakui'pî kupî pî' anî'rî ko'mamî ya, Paapa maimu yawîrî pra aako'mamî nîrî. Tiwinan uyeserukon mîrîrî, imakui'pî kupî pî' ko'mannîto' moropai Paapa maimu yawîrî pra ko'mannîto'.

5 Sabeis também que ele se manifestou para tirar os pecados, e nele não existe pecado.

5Moropai Jesus iipî'pî sîrîrî non pona imakui'pî unkupî'pîkon mo'kai. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. Moropai Jesus pia imakui'pî ton pra awanî.

6 Todo aquele que permanece nele não vive pecando; todo aquele que vive pecando não o viu, nem o conheceu.

6Mîrîrî ye'nen Jesus pia tîîko'mansen ko'mamî pepîn imakui'pî kupî pî'. Mîrîrî imakui'pî kupî pî' anî' ko'mamî ya, Jesus epu'nen pe pra awanî. Moropai Jesus era'manen pe pra awanî.

Os filhos de Deus e os filhos do Maligno

7 Filhinhos, não vos deixeis enganar por ninguém; aquele que pratica a justiça é justo, assim como ele é justo.

7Unmukuyamî', morî kupî pî' tîîko'mansen wanî morî pe, morî pe Cristo wanî warantî. Mîrîrî warantî pra awanî kai'ma tiaronya ayenku'tîkon kî'tîîtî.

8 Aquele que pratica o pecado procede do diabo, porque o diabo vive pecando desde o princípio. Para isto se manifestou o Filho de Deus: para destruir as obras do diabo.

8Imakui'pî kupî pî' tîîko'mansen wanî makui poitîrî pe. Makui wanî'pî imakui'pî kupî pî' pena tamî'nawîron koneka Paapaya yai. Moropai ikupî pî' aako'mamî sîrîrî tîpose. Paapa munmu erepamî'pî

sîrîrî non pona makui esenyaka'ma'pî pemonkonyamî' pî' yarankai.

9 Todo aquele que é nascido de Deus não vive na prática de pecado; pois o que permanece nele é a divina semente; ora, esse não pode viver pecando, porque é nascido de Deus.

9Uyunkon pe Paapa wanî ya, imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn. Enen tîîko'manto' tîrî'pî Paapaya uuko'manto'kon ton pe, tîwarantî ko'mannîto'pe kai'ma. Mîrîrî ye'nen imakui'pî kupî pî' ko'mannî pepîn, inmuku pe e'nî ye'nen.

10 Nisto são manifestos os filhos de Deus e os filhos do diabo: todo aquele que não pratica justiça não procede de Deus, nem aquele que não ama a seu irmão.

10Morî kupî pî' tîîko'mansen pepîn wanî pepîn Paapa munkî pe. Moropai tonpa sa'namanen pepîn wanî pepîn Paapa munkî pe nîrî. Mîrîrî warantî anî'kan wanî Paapa munkî pe moropai anî'kan wanî makui munkî pe esepu'tî.

O amor aos irmãos e o ódio ao mundo

Ese' Yu'se Ako'mantî

11 Porque a mensagem que ouvistes desde o princípio é esta: que nos amemos uns aos outros;

11Ese' yu'se ako'mantî kai'ma itekare eta'pîya'nîkon innape Jesus kupîya'nîkon yai.

12 não segundo Caim, que era do Maligno e assassinou a seu irmão; e por que o assassinou? Porque as suas obras eram más, e as de seu irmão, justas.

12Penaro' Caim nurî'tî wanî'pî makui pemonkono pe. Moropai takon wî'pîiya. Mîîkîrî warantî kako'mamîtî. Î' wani' awanî ye'nen takon wî'pî Caimya? Morî ku'nen pe takon wanî ye'nen, iwî'pîiya maasa pra Caim wanî'pî imakui'pî ku'nen pe.

13 Irmãos, não vos maravilheis se o mundo vos odeia.

13Mîrîrî ye'nen imakui'pî ku'nenanya tewanmakon pe akupîkon pî' teesi'nî'se pra e'tî.

14 Nós sabemos que já passamos da morte para a vida, porque amamos os irmãos; aquele que não ama permanece na morte.

14Innape Jesus kupî rawîrî isa'manta'san warantî e'nî'pî Paapa winîkîi. Tarîpai enen e'nî iwinîkîi. Mîrîrî epu'tî ipemonkonoyamî' sa'nama ye'nen. Tonpa sa'namanen pepîn ko'mamî isa'manta'pî warantî Paapa winîkîi, enen awanî pepîn.

15 Todo aquele que odeia a seu irmão é assassino; ora, vós sabeis que todo

15Moropai tewanma tonpa ku'nen wanî tonpa wîînen warantî. Moropai tonpa

assassino não tem a vida eterna permanente em si.

wîînen wanî ipatîkarî Paapa pia aako'manto' ton pra. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

16 Nisto conhecemos o amor: que Cristo deu a sua vida por nós; e devemos dar nossa vida pelos irmãos.

16Î' kai'ma uyonpakon sa'naman epu'tî'nîkon, maasa pra Cristoya usa'nama'pîkon kure'ne. Uurî'nîkon ton pe enen tîîko'manto' tîrî'pîiya. Aasa'manta'pî uurî'nîkon ton pe. Mîrîrî warantî ipemonkonoyamî' uyonpakon pîika'tîto'pe kai'ma sa'mantan ya, î' wani' pra awanî. Sa'mantanpai'nîkon.

17 Ora, aquele que possuir recursos deste mundo, e vir a seu irmão padecer necessidade, e fechar-lhe o seu coração, como pode permanecer nele o amor de Deus?

17Tekkari ke, temanne ke anî' wanî ya, yai pra î' ton pra tonpa wanî era'maiya, tîîse tî'noko'pî pe pra, Paapa sa'namaiya pra awanî mîrîrî.

18 Filhinhos, não amemos de palavra, nem de língua, mas de fato e de verdade.

18Unmukuyamî', yai pra uyonpakon sa'nama umaimukon ke neken. —Asa'nama pî' wai —taa tanne, ipîika'tî pra awanî. Mîrîrî warantî pra e'nîpai'nîkon. Innape uyonpakon sa'namanpai'nîkon unkupîkon ke, seru' pe pra.

19 E nisto conheceremos que somos da verdade, bem como, perante ele, tranqüilizaremos o nosso coração;

20 pois, se o nosso coração nos acusar, certamente, Deus é maior do que o nosso coração e conhece todas as coisas.

19-20Mîrîrî warantî ko'mannî ya, innape yairon pe e'nî epu'tî. Moropai Paapa maimu yawîron pepîn uurî kai'ma esenumenkan ya, uyewankon ya, mîîwîni tîîse esi'nî'nî pepîn Paapa pî'. Maasa pra esenumenkanto' uyewankon yentai Paapa wanî moropai tamî'nawîron epu'tîiya moropai uyapisîiya'nîkon.

21 Amados, se o coração não nos acusar, temos confiança diante de Deus;

21Uyonpayamî', ⌞imakui'pî unkupî'pîkon uyewankon yawon rona pî' Paapa man⌟. Tamî'nawîrî tîîwanmîra ikupî pî' man kai'ma esenumenkan ya uyewankon ya', eranne' pe pra e'nî mîrîrî Paapa pî'.

22 e aquilo que pedimos dele recebemos, porque guardamos os seus mandamentos e fazemos diante dele o que lhe é agradável.
23 Ora, o seu mandamento é este: que creiamos em o nome de seu Filho, Jesus Cristo, e nos amemos uns aos outros, segundo o mandamento que nos ordenou.

24 E aquele que guarda os seus mandamentos permanece em Deus, e Deus, nele. E nisto conhecemos que ele permanece em nós, pelo Espírito que nos deu.

22Moropai itu'se e'nîto' esatî Paapa pî' moropai itîrîiya, maasa pra imaimu yawîrî e'nî, moropai iwakîri pe tîwe'sen kupî pî' ko'mannî.
23Moropai innape tînmu Jesus Cristo kupî uurî'nîkonya yu'se Paapa wanî moropai uyonpakon sa'nama yu'se awanî. Mîrîrî Jesus nekaremekî'pî unkupîkon pe.
24Moropai inekaremekî'pî yawîrî tîîko'mansen ko'mamî Paapa pia moropai Paapa ko'mamî nîrî iipia. Morî Yekaton Wannî yarima'pî Paapaya uyewankon ya'. Mîrîrî ye'nen uupia'nîkon Paapa ko'mamî epu'tî.

1 João 4

Os falsos profetas e os verdadeiros crentes

1 Amados, não deis crédito a qualquer espírito; antes, provai os espíritos se procedem de Deus, porque muitos falsos profetas têm saído pelo mundo fora.

2 Nisto reconheceis o Espírito de Deus: todo espírito que confessa que Jesus Cristo veio em carne é de Deus;

3 e todo espírito que não confessa a Jesus não procede de Deus; pelo contrário, este é o espírito do anticristo, a respeito do

1 João 4

Seru'ye'kon Moropai Yaironkon

1Aapia'nîkon pemonkon erepansa' ya moropai —Morî Yekaton Wannî maimu pe uui'sa' sîrîrî amîrî'nîkon yenupai —taiya ya, innape imaimu kî'ku'tî, mîrîrî warantî taiya ye'nen. Tîîse maasa, esenumenkanpai'nîkon yenupatoi'ya pî', innape Paapa winîpainon epu'to'pe. Maasa pra mararonkon pepîn Paapa maimu ekareme'nenan pe tîwanî seru'ye' pe to' wanî. Pata poro to' asarî arinîke.
2Mîîkîrî pemonkonya taa ya: —Jesus wanî Paapa nîmenka'pî pe, mîîkîrî esenpo'pî pemonkon pe —taiya ya, Paapa maimu pe taiya mîrîrî. —Innape Morî Yekaton Wannî maimu pe —taaya'nîkon. Mîrîrî warantî eesenumenkakon.
3Tîîse mîrîrî warantî Jesus pî' eeseurîma pra awanî ya, Paapa maimu pe eeseurîma pepîn. Tîîse Cristo yeyatonon maimu pe

qual tendes ouvido que vem e, presentemente, já está no mundo.

eeseurîma. Pena eta'pîya'nîkon Cristo yeyaton iipî kupî sîrîrî. Aasîrî tu'ke pemonkonyamî' esenumenka mîîkîrî esenumenka warantî.

4 Filhinhos, vós sois de Deus e tendes vencido os falsos profetas, porque maior é aquele que está em vós do que aquele que está no mundo.

4Unmukuyamî', Paapa pemonkono pe awanîkon. Eesenku'tîsa'kon pepîn to' maimu wenai. Mîrîrî warantî awanî maasa pra Paapa ko'mamî ayewankon ya'. Moropai Paapa wanî imakui'pî ku'nenan yewankon ko'mannî'nen yentai.

5 Eles procedem do mundo; por essa razão, falam da parte do mundo, e o mundo os ouve.

5Inkamoro imakui'pî ku'nenan. Mîrîrî ye'nen to' eseurîma teesenumenkato'kon yawîrî. Moropai mîrîrî wenai, imakui'pî ku'nenanya to' eseurîma eta tîwakîrikon pe.

6 Nós somos de Deus; aquele que conhece a Deus nos ouve; aquele que não é da parte de Deus não nos ouve. Nisto reconhecemos o espírito da verdade e o espírito do erro.

6Tîîse uurî'nîkon Paapa munkîyamî'. Paapa epu'nenya anna eseurîma eta tîwakîri pe. Tîîse Paapa pemonkonoyamî' pepînya anna eseurîma eta pepîn. Mîrîrî wenai eesepu'tî anî' yewan ya' Morî Yekaton Wannî ko'mamî moropai anî' yewan ya' yenku'tînen ko'mamî.

Deus é amor

Pemonkonyamî' Sa'namanen Paapa

7 Amados, amemo-nos uns aos outros, porque o amor procede de Deus; e todo aquele que ama é nascido de Deus e conhece a Deus.

7Uyonpayamî', asa'namauya'nîkon kure'ne. Ese' yu'se e'nîpai'nîkon maasa pra Paapa wanî uyonpakon sa'nama emapu'tînen pe. Moropai mîîkîrî tonpa sa'namanen pe Paapa munmu wanî, moropai Paapa epu'nen pe mîîkîrî wanî.

8 Aquele que não ama não conhece a Deus, pois Deus é amor.

8Tonpa sa'namanen pepîn wanî Paapa epu'nen pe pra, maasa pra Paapaya tamî'nawîronkon sa'nama. Mîrîrî warantî iteseru wanî.

9 Nisto se manifestou o amor de Deus em nós: em haver Deus enviado o seu Filho

9Paapaya tiwinan tînmu yarima'pî sîrîrî non pona aasa'mantato'pe, ipatîkarî uurî'nîkon ko'manto'pe iipia. Mîrîrî ye'nen

unigênito ao mundo, para vivermos por meio dele.

10 Nisto consiste o amor: não em que nós tenhamos amado a Deus, mas em que ele nos amou e enviou o seu Filho como propiciação pelos nossos pecados.

11 Amados, se Deus de tal maneira nos amou, devemos nós também amar uns aos outros.

12 Ninguém jamais viu a Deus; se amarmos uns aos outros, Deus permanece em nós, e o seu amor é, em nós, aperfeiçoado.

13 Nisto conhecemos que permanecemos nele, e ele, em nós: em que nos deu do seu Espírito.

14 E nós temos visto e testemunhamos que o Pai enviou o seu Filho como Salvador do mundo.

15 Aquele que confessar que Jesus é o Filho de Deus, Deus permanece nele, e ele, em Deus.

ta'nîkon: —Innape Paapaya usa'namakon —ta'nîkon.

10See warantî Paapaya usa'nama'pîkon, uurî'nîkonya tîîsa'nama wenai pra. Mîîwîni tîîse tîîwarîrî usa'nama'pîiya'nîkon. Moropai tînmu yarima'pîiya aasa'mantato'pe imakui'pî unkupî'pîkon ye'mapa kai'ma. Mîrîrî ye'nen î' kai'ma uyonpakon sa'naman epu'tî'nîkon.

11Uyonpayamî', mîrîrî warantî Paapaya usa'nama'pîkon kure'ne. Mîrîrî ye'nen ipemonkono pe, uyonpakon sa'namapai'nîkon.

12Anî'ya Paapa era'ma pra awanî'pî sîrîrî tîpose. Tîîse uyonpakon sa'nama uurî'nîkonya ya, Paapa ko'mamî uyewankon ya'. Moropai innape isa'nama uurî'nîkonya. Moropai uyeserukon era'ma tiaronkonya, Paapa yeseru pe awanî warantî.

13Paapaya tekaton yarima'pî uyewankon ya'. Mîrîrî ye'nen uurî'nîkon ko'mamî iipia epu'tî, moropai aako'mamî uyewankon ya' epu'tî.

14Uyunkon, Paapaya tînmu yarima'pî tamî'nawîronkon pîika'tînen pe awe'to'pe. Mîîkîrî inmu era'ma'pî annaya. Moropai mîîkîrî yekare ekaremekî pinunpa annaya tamî'nawîronkon pî'.

15Anî'ya taa ya: —Innape Jesus wanî Paapa munmu pe —taiya ya, Paapa ko'mamî itewan ya'. Moropai mîîkîrî ko'mamî Paapa pia.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

16 E nós conhecemos e cremos no amor
que Deus tem por nós. Deus é amor, e
aquele que permanece no amor
permanece em Deus, e Deus, nele.

17 Nisto é em nós aperfeiçoado o amor,
para que, no Dia do Juízo, mantenhamos
confiança; pois, segundo ele é, também
nós somos neste mundo.

18 No amor não existe medo; antes, o
perfeito amor lança fora o medo. Ora, o
medo produz tormento; logo, aquele que
teme não é aperfeiçoado no amor.

19 Nós amamos porque ele nos amou
primeiro.

20 Se alguém disser: Amo a Deus, e odiar a
seu irmão, é mentiroso; pois aquele que
não ama a seu irmão, a quem vê, não pode
amar a Deus, a quem não vê.

21 Ora, temos, da parte dele, este
mandamento: que aquele que ama a Deus
ame também a seu irmão.

1 João 5

A fé que vence o mundo

1 Todo aquele que crê que Jesus é o Cristo
é nascido de Deus; e todo aquele que ama

16Moropai Paapaya usa'namakon epu'tî —
Innape uurî'nîkon sa'namaiya —ta'nîkon.
Tamî'nawîronkon yu'se Paapa wanî.
Iteseru pe awanî. Tamî'nawîronkon
sa'namanen ko'mamî Paapa pia. Moropai
Paapa ko'mamî itewan ya'.
17Tarî sîrîrî non po Cristo warantî
ko'mannî, imakui'pî kupî pra, uyonpa
tîîsa'namai. Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra
e'nî. Imakui'pî ku'nenan taruma'tî Paapaya
yai, uurî taruma'tîiya pepîn, ta'nîkon.
Mîrîrî ye'nen inî' panpî' Paapa yu'se e'nî.
18Paapa yu'se e'nî ya, eranne' pe pra e'nî.
Tîîse imakui'pî ku'nenan taruma'tîiya ya,
uurî taruma'tîiya kai'ma esenumenkan ya,
kure'ne Paapa yu'se e'nî pepîn. Tîîse
innape Paapa yu'se e'nî ya, eranne' pe
e'nîto' atarètî'ka.
19Paapa yu'se pra e'pîtî tanne, uurî'nîkon
yu'se awanî'pî. Mîrîrî ye'nen itu'se e'nî
sîrîrî. Moropai ipemonkonoyamî' yu'se
e'nî.
20Tîîse anî'ya, tewanma pe tonpa ku'nenya
taa: —Paapa yu'san uurî —taiya ya,
seru'ye' pe awanî. Maasa pra wei kaisarî
tonpa era'ma tîuya ye'ka pe isa'namaiya
pepîn. O'non ye'ka pe Paapa sa'namaiya
e'painon, era'maiya pra tîîse?
21Moropai Paapaya ta'pî upî'nîkon: —Uurî
yu'se awanîkon ya, ayonpakon nîrî yu'se
e'tî —ta'pîiya.

1 João 5

Imakui'pî Yentainokon

1Anî'ya innape Paapa nîmenka'pî pe Jesus
wanî kupî ya, mîîkîrî wanî Paapa munkî

ao que o gerou também ama ao que dele é nascido.

2 Nisto conhecemos que amamos os filhos de Deus: quando amamos a Deus e praticamos os seus mandamentos.

3 Porque este é o amor de Deus: que guardemos os seus mandamentos; ora, os seus mandamentos não são penosos,

4 porque todo o que é nascido de Deus vence o mundo; e esta é a vitória que vence o mundo: a nossa fé.

5 Quem é o que vence o mundo, senão aquele que crê ser Jesus o Filho de Deus?

O tríplice testemunho sobre Cristo

6 Este é aquele que veio por meio de água e sangue, Jesus Cristo; não somente com água, mas também com a água e com o sangue. E o Espírito é o que dá testemunho, porque o Espírito é a verdade.

pe. Uyunkon Paapa sa'nama anî'ya ya, Paapa munkîyamî' sa'namaiya nîrî tamî'nawîrî.

2Mîrîrî ye'nen Paapa sa'nama ya, moropai imaimu yawîrî ko'mannî ya, —Uurî Paapa munkîyamî' sa'namanen —ta'nîkon, seru'ye' pe pra.

3Maasa pra innape Paapa sa'nama ya, imaimu yawîrî tamî'nawîron kupî pî' ko'mannî. Paapa maimu pî' eseta'kakon pepîn, —Uyeta'kanen —taa pepîn Paapa maimu pî'.

4Paapa munkî pe e'nî. Mîrîrî ye'nen uyeserukon wanî pepîn imakui'pî ku'nenan yeseru warantî. Paapaya ukupîkon meruntî ke, imakui'pî ku'nen yeseru warainon kupî pî' ko'mannî namai. Innape Jesus kupî pî' ko'mannî ye'nen, sîrîrî non pon imakui'pî yentai e'nî.

5Anî' wanî sîrîrî non po tîwe'sen imakui'pî yentai ekaremekîuya apî'nîkon. Innape Paapa munmu pe Jesus wanî ku'nenan, inkamoro wanî imakui'pî yentai.

Jesus Cristo pî' Ekareme'nenan

6Paapa nîmenka'pî, Jesus pî' eseurîma mîrîrî. Mîîkîrî pu'kuru iipî'pî sîrîrî non pona, eesenpatakona'pî tuna kata. Moropai teesenyaka'mato' kupî pî' tîîko'mamî tîpo, mîîkîrî pu'kuru sa'manta'pî uurî'nîkon ton pe. Mîîkîrî, eesenpatakona'pî manni', mîîkîrî sa'manta'pî nîrî uurî'nîkon ton pe. Tîmînî kamo'pîiya. Innape pu'kuru awanî epu'tî'nîkon, maasa pra Morî Yekaton Wannîya ekaremekî, mîîkîrî Morî Yekaton Wannî, seru'ye' pepîn.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

7 Pois há três que dão testemunho [no céu:
o Pai, a Palavra e o Espírito Santo; e estes
três são um.

8 E três são os que testificam na terra]: o
Espírito, a água e o sangue, e os três são
unânimes num só propósito.

9 Se admitimos o testemunho dos homens,
o testemunho de Deus é maior; ora, este é
o testemunho de Deus, que ele dá acerca
do seu Filho.

10 Aquele que crê no Filho de Deus tem,
em si, o testemunho. Aquele que não dá
crédito a Deus o faz mentiroso, porque não
crê no testemunho que Deus dá acerca do
seu Filho.

11 E o testemunho é este: que Deus nos deu
a vida eterna; e esta vida está no seu Filho.

12 Aquele que tem o Filho tem a vida;
aquele que não tem o Filho de Deus não
tem a vida.

O poder da intercessão

7-8—Innape Paapa munmu pe Jesus wanî
—taa Morî Yekaton Wannîya uyewankon
ya'. Moropai innape awanî epu'tî
uurî'nîkonya î' kai'ma eesenpatakona'pî
wenai, moropai î' kai'ma aasa'manta'pî
wenai. Eseurîwî'ne to' wanî innape awanî
ekareme'nenan. Eseurîwî'ne to' wanî tîîse
se' kaisarî ekaremekî to'ya, tiaron pe rî
pepîn.
9Î' rî pî' pemonkonyamî' eseurîma ya, se'
kaisarî, mîrîrî pî' uurî'nîkonya taa: —
Innape awanî to' eseurîma'pî. A'kî, tu'ke to'
tîîse se' kaisarî ekaremekî to'ya era'makî
—taa. Moriya Paapa eseurîma'pî
ku'pai'nîkon innape, pemonkonyamî'
yentainon mîîkîrî mîîto'pe. Moropai ta'pî
Paapaya. —Unmu pu'kuru mîseni' warayo'
—ta'pîiya. Tînmu pî' eeseurîma mîrîrî.
10—Innape Paapa kupî pî' wai —kai'ma
esenumenkan ya uyewankon ya', innape
awanî epu'tî uurî'nîkonya Paapa
eseurîma'pî tînmu pî'. Anî'ya innape Paapa
eseurîma'pî kupî pra awanî ya —Seru'ye'
pe Paapa wanî —taiya. Maasa pra Paapa
nekaremekî'pî tînmu yekare kupîiya pra
awanî innape.
11Paapaya ipatîkarî enen ko'mannîto' ton
tîrî'pî uurî'nîkon pia. Mîrîrî enen
ko'mannîto' eporî inmu pia, innape ikupî
wenai. Mîrîrî itekare Paapa nekaremekî'pî.
12Paapa munmu yapisîtîpon ko'mamî nîrî
ipatîkarî Paapa pia. Tîîse Paapa munmu
yapisîtîpon pepîn ko'mamî pepîn ipatîkarî
Paapa pia.

Ipatîkarî Enen Ko'mannîto'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Estas coisas vos escrevi, a fim de saberdes que tendes a vida eterna, a vós outros que credes em o nome do Filho de Deus.

14 E esta é a confiança que temos para com ele: que, se pedirmos alguma coisa segundo a sua vontade, ele nos ouve.
15 E, se sabemos que ele nos ouve quanto ao que lhe pedimos, estamos certos de que obtemos os pedidos que lhe temos feito.
16 Se alguém vir a seu irmão cometer pecado não para morte, pedirá, e Deus lhe dará vida, aos que não pecam para morte. Há pecado para morte, e por esse não digo que rogue.

17 Toda injustiça é pecado, e há pecado não para morte.

18 Sabemos que todo aquele que é nascido de Deus não vive em pecado; antes, Aquele que nasceu de Deus o guarda, e o Maligno não lhe toca.

19 Sabemos que somos de Deus e que o mundo inteiro jaz no Maligno.

Cristo é verdadeiro Deus e deve ser adorado

13Mîrîrî ekareme'nen pe sîrîrî kaareta menukauya aapia'nîkon, innape Paapa munmu ku'nenan pia. Imenukauya ipatîkarî Paapa pia aako'manto'kon ton esa' pe awanîkon epu'tîkonpa.
14Î' rî esatî ya itu'se Paapa e'to' yawîrî, tîwakîri pe eseurîmanto' etaiya. Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra itu'se e'nîto' esatî ipî'.
15Itu'se Paapa e'to' yawîrî esatî ya, innape umaimukon etaiya epu'tî. Moropai innape unesatî'pîkon tîrîiya epu'tî nîrî.
16-17Yairî pra e'nîto' wanî imakui'pî pe Paapa pia tamî'nawîrî. Moro awanî imakui'pî anî'ya ikupî ya Paapaya ikupî pepîn tîîwanmîra. Moropai awanî imakui'pî, mîrîrî ye'ka kupî yai ekaremekî ya Paapa pî' tîîwanmîra ikupîiya. Mîrîrî ye'ka imakui'pî kupî tiaronya era'maya'nîkon ya, ipî' meseurîmatîi Paapa yarakkîrî. Mepîrematîi. Paapa pî' mesatîi ipatîkarî tîîpia mîîkîrî ko'manto' ton tîîto'peiya. Tîîse imakui'pî moro man tiaron. Mîrîrî ye'ka kupî anî'ya ya, Paapaya ikupî pepîn tîîwanmîra. Mîrîrî ye'ka kupîtîpon ko'mamî pe man ipatîkarî apo' ya'. Mîrîrî ye'ka kupîtîpon pî' meseurîmatîi Paapa yarakkîrî tauya pepîn.
18Paapa munkî pe tîwe'sen ko'mamî pepîn imakui'pî kupî pî'. Mîrîrî epu'tî uurî'nîkonya. Paapa munmuya iko'mannîpî morî pe. Moropai makuiya yapisî eserîke pra awanî.
19Paapa munkî pe e'nî epu'tî mîrîrî. Tîîse imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon wanî makui poitîrî pe tamî'nawîrî.

20 Também sabemos que o Filho de Deus é vindo e nos tem dado entendimento para reconhecermos o verdadeiro; e estamos no verdadeiro, em seu Filho, Jesus Cristo. Este é o verdadeiro Deus e a vida eterna.

21 Filhinhos, guardai-vos dos ídolos.

20—Paapa munmu iipî'pî sîrîrî non pona, seru' pepîn. Innape awanî —taa uurî'nîkonya. Epu'nen tîrî'pîiya uyewankon ya' Paapa epu'to'pe, yairon pe awanî. Moropai mîîkîrî yairon pia e'nî maasa pra inmuya upîika'tî'pîkon. Paapa pe pu'kuru mîîkîrî wanî. Moropai tîîpia ipatîkarî ko'mannîto'pe emapu'tînen pe mîîkîrî wanî.

21Unmukuyamî', î' rî kîsapurîtî Paapa pe tîku'se.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Segunda epístola de João	Segunda Epístola de João
2 João 1	**2 João 1**
Prefácio e saudação	
1 O presbítero à senhora eleita e aos seus filhos, a quem eu amo na verdade e não somente eu, mas também todos os que conhecem a verdade,	1Uurî João, a'yeke'ton, apanamanenkon. Sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî aapia, moropai anmukuyamî' pia nîrî. Amîrî Paapa nîmenka'pî tîpemonkono pe awe'to'pe, ma'non. Innape iku'nenan pe e'nî ye'nen, asa'namauya'nîkon. Moropai tiwinsarî asa'namanenkon pepîn tîîse tamî'nawîronkon Paapa maimu epu'nenanya asa'namakon nîrî.
2 por causa da verdade que permanece em nós e conosco estará para sempre,	2Mîrîrî warantî awanî maasa pra Paapa maimu ko'manpîtî uyewankon ya'. Ipatîkarî aako'mamî uyewankon ya'.
3 a graça, a misericórdia e a paz, da parte de Deus Pai e de Jesus Cristo, o Filho do Pai, serão conosco em verdade e amor.	3Morî tîrî pî' Paapa man upona'nîkon tîîwarîrî antîîpai tîwanî ye'nen. Tî'noko'pî pe uyera'makon pî' awanî. Morî pe uyewankon ereutanîpî pî' man. Mîrîrî ye'ka ko'mannîto' ton eporî pî' man uyunkon Paapa winîpai moropai inmu Jesus Cristo winîpai. Moropai innarî epu'to'pe emapu'tîiya'nîkon. Moropai uyonpakon sa'namato'pe emapu'tîiya'nîkon.
O amor fraternal	**Yairon maimu yawîronkon**
4 Fiquei sobremodo alegre em ter encontrado dentre os teus filhos os que andam na verdade, de acordo com o mandamento que recebemos da parte do Pai.	4Tiaronkon anmukuyamî' ko'mamî yairon maimu yawîrî eporî pî' wai. Mîrîrî pî' atausinpa'pî. Mîrîrî warantî ko'mannî e'pai taa pî' Paapa man.
5 E agora, senhora, peço-te, não como se escrevesse mandamento novo, senão o que tivemos desde o princípio: que nos amemos uns aos outros.	5Tarîpai amenan Paapa nekaremekî'pî menukauya pepîn aapia tîîse penaron. Mîrîrî eta'pî annaya innape Jesus kupî'pî annaya yai. —Ese' yu'se e'nîpai'nîkon —

6 E o amor é este: que andemos segundo os seus mandamentos. Este mandamento, como ouvistes desde o princípio, é que andeis nesse amor.

Os falsos ensinadores e como tratá-los

7 Porque muitos enganadores têm saído pelo mundo fora, os quais não confessam Jesus Cristo vindo em carne; assim é o enganador e o anticristo.

8 Acautelai-vos, para não perderdes aquilo que temos realizado com esforço, mas para receberdes completo galardão.

9 Todo aquele que ultrapassa a doutrina de Cristo e nela não permanece não tem Deus; o que permanece na doutrina, esse tem tanto o Pai como o Filho.

10 Se alguém vem ter convosco e não traz esta doutrina, não o recebais em casa, nem lhe deis as boas-vindas.

mîrîrî taato' eta'pî annaya. Mîrîrî warantî ko'manpai'nîkon, ma'non.

6Paapa maimu yawîrî ko'mannî ya, uyonpakon sa'nama innape. Paapaya ta'pî: —Ayonpakon sa'namatî —ta'pîiya. Mîrîrî eta'pîya'nîkon innape Jesus kupî'pîya'nîkon yai. Mîrîrî yawîrî aako'mamîkon yu'se Paapa man.

7Sîrîrî non poro arinîke yenku'tî tonkon epa'kasa'. Innape Jesus Cristo esenpo'pî pemonkon pe kupî to'ya pepîn. Mîrîrî warantî taa pemonkonya ya, mîîkîrî wanî pemonkonyamî' yenku'tînen pe, Cristo yeyaton pe.

8Tîwarî ako'mantî, ayenupa'pîkon annaya kupîya'nîkon namai tîwî, eesenku'tîkon namai. Tîîse itu'se Paapa e'to' kupî pî' ako'mantî aapia'nîkon Paapa nîtîrî ton ayepe'pîkon pe yapisîkonpa tamî'nawîrî, Jesus pia eerepamîkon yai.

9Cristoya ayenupa'pîkon yawîrî anî' ko'mamî pra awanî ya, tîîse Cristo maimu yuwa'kaiya ya, mîîkîrî pia Paapa wanî pepîn. Tîîse Cristoya uyenupa'pîkon yawîrî tîîko'mansen pia Uyunkon Paapa wanî moropai inmu wanî. Sa'nîrî to' wanî iipia.

10Moropai ayenupakonpa kai'ma akore'ta'nîkon tiaron erepamî yai, tîwarî e'tî. Cristoya ayenupa'pîkon yawîrî pra eeseurîma ya, akore'ta'nîkon aako'manto'pe kî'tîîtî ayewî'kon ta. —Uwakîri pe aai'sa' nai. Morî pe ako'mankî —tîkai pra e'tî ipî'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

11 Porquanto aquele que lhe dá boas-
vindas faz-se cúmplice das suas obras más.

Informações finais. Saudações

12 Ainda tinha muitas coisas que vos
escrever; não quis fazê-lo com papel e
tinta, pois espero ir ter convosco, e
conversaremos de viva voz, para que a
nossa alegria seja completa.

13 Os filhos da tua irmã eleita te saúdam.

11Maasa pra Cristoya ayenupa'pîkon yairî
pra ayenupaiya'nîkon tanne, —Morî pe
ako'mankî —taa pî' aako'mamîkon ya,
ipîika'tîya'nîkon mîrîrî. Mîîkîrî pokonpe
imakui'pî kupîya'nîkon mîrîrî.

12Tu'ke itekare man apî'nîkon
unekaremekî ton, tîîse kaareta ke
anekareme'pai pra wai. Maasa pra
aapia'nîkon itîîpai wanî sîrîrî. Mîrîrî yai
ekaremekîuya apî'nîkon, se' kaisarî
atausinpanto'pe mararî pra.
13Tîmîrî pe Paapa nîmenka'pî apasi,
mîîkîrî munkîyamî' maimu man
aapia'nîkon.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Terceira epístola de João	Terceira Epístola de João
3 João 1	**3 João 1**
Prefácio e saudação	
1 O presbítero ao amado Gaio, a quem eu amo na verdade.	1Uurî João, a'yeke'ton, apanamanenkon. Aapia sîrîrî kaareta menukauya sîrîrî, Gaio. Innape asa'namauya.
2 Amado, acima de tudo, faço votos por tua prosperidade e saúde, assim como é próspera a tua alma.	2Uyonpa, apona epîremakoi uurî. —Inkupî ton pona morî tîîkî —tauya Paapa pî'. —Morî pe iko'mannî'kî moropai pri'ya iko'mannî'kî eeseparantî namai —tauya Paapa pî'. Tarakkîrî aako'manto' ko'mannîpî Paapaya morî pe epu'tî pî' wai.
3 Pois fiquei sobremodo alegre pela vinda de irmãos e pelo seu testemunho da tua verdade, como tu andas na verdade.	3Tiaronkon uyonpakon Jesus epu'nenan erepamî'pî aapiapai rî iipî'san. —Yairon pu'kuru mîîkîrî Gaio, yairon maimu yawîrî tîîko'mansen —taapîtî'pî to'ya. Mîrîrî pî' atausinpa'pî mararî pra.
4 Não tenho maior alegria do que esta, a de ouvir que meus filhos andam na verdade.	4Yairon maimu kupî pî' uyonpayamî' ko'mamî etauya uwakîri pe. Mîrîrî kaisaron tiaron atausinpato' ton pra wai.
O bom exemplo de Gaio	**Gaio Yeseru**
5 Amado, procedes fielmente naquilo que praticas para com os irmãos, e isto fazes mesmo quando são estrangeiros,	5Uyonpa, tîwîrî Jesus pemonkonoyamî' pîika'tîya'nîkon pî' aako'mamî, inkamoro epu'tîya pra tîîse.
6 os quais, perante a igreja, deram testemunho do teu amor. Bem farás encaminhando-os em sua jornada por modo digno de Deus;	6—Morî pe anna sa'nama'pîiya anna pokonpe e'pîtî yai —kai'ma, ankoneka'pî yekare ekaremekî'pî aapiapai iipî'sanya tarî soosi ta eperepî'san pî'.
7 pois por causa do Nome foi que saíram, nada recebendo dos gentios.	7To' ese'ma'tî'pî Jesus yekare ekareme'se. Paapa pemonkono pe pra tîwe'sanon pî' î' rî esatî to'ya pra man.
8 Portanto, devemos acolher esses irmãos, para nos tornarmos cooperadores da verdade.	8Mîrîrî warantî inkamoro Jesus yekare ekaremekî pî' teesenyaka'masanon pîika'tîpai'nîkon. Itu'se to' e'to' ton tîîpai'nîkon to' pia. Mîrîrî warantî to'

pîika'tî ya, to' pokonpe esenyaka'man yairon maimu ekaremekî pî'.

Diótrefes, o ambicioso. Demétrio, fiel cristão

9 Escrevi alguma coisa à igreja; mas Diótrefes, que gosta de exercer a primazia entre eles, não nos dá acolhida.

10 Por isso, se eu for aí, far-lhe-ei lembradas as obras que ele pratica, proferindo contra nós palavras maliciosas. E, não satisfeito com estas coisas, nem ele mesmo acolhe os irmãos, como impede os que querem recebê-los e os expulsa da igreja.

11 Amado, não imites o que é mau, senão o que é bom. Aquele que pratica o bem procede de Deus; aquele que pratica o mal jamais viu a Deus.

12 Quanto a Demétrio, todos lhe dão testemunho, até a própria verdade, e nós também damos testemunho; e sabes que o nosso testemunho é verdadeiro.

Diótrefes Moropai Demétrio

9Mororonkon Jesus pemonkonoyamî' pia kaareta menuka'pîuya tîîse apanamanenkon pe uyapurîiya pra Diótrefes wanî. Tonpayamî' yentai e'pai awanî. Moropai umaimu pîinamaiya pra awanî.

10Mîrîrî ye'nen inkoneka'pî pî' eeseurîma kupî sîrîrî aapia erepamî yai. Seru'ye' awe'seru'tî upona. Moropai mîrîrîya yepi'tî pepîn. Tîîse Jesus pemonkonoyamî' aminkankon erepamî ya, tonpa pe to' yapisîiya pepîn. Moropai morî pe to' anapi'pai tiaron wanî ya, —Kaane, tîwî to' nîsi. To' yapi'se pra e'kî —taiya. Moropai imaimu tîpîinamai pra tiaronya to' anapi'pai awanî ya, —Inî'rî soosi ta kewomîi —taiya mîîkîrî to' yapisîtîpon pî'.

11Uyonpa, imakui'pî ku'nenan warantî pra e'pai man. Morî ku'nenan warantî e'nîpai'nîkon. Morî kupî pî' ko'mannî ya, Paapa pemonkono pe e'nî. Tîîse imakui'pî kupî pî' ko'mannî ya, Paapa pemonkono pe e'nî pepîn. Paapa epu'sa' pepîn mîrîrî.

12Tarî tamî'nawîronkon eseurîma morî pe Demétrio pî'. Yairon maimu yawîron mîîkîrî. Mîrîrî ye'nen morî pe awanî epu'tî. Anna eseurîma nîrî ipî'. Morî pe iteseru wanî, useruku pepîn, mîrîrî epu'tî pî' naatîi.

Informações finais. Saudações

13 Muitas coisas tinha que te escrever; todavia, não quis fazê-lo com tinta e pena,

Aapia'nîkon umaimu man

13Tu'ke itekare man apî' unekaremekî ton, tîîse kaareta ke anekareme'pai pra wai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

14 pois, em breve, espero ver-te. Então, conversaremos de viva voz.

15 A paz seja contigo. Os amigos te saúdam. Saúda os amigos, nome por nome.

14Tîîse aapia itîîpai wai. Mîrîrî yai esera'man moropai eseurîman.
15Paapaya tîwanmîn tîrî yu'se wai aapia. Tarîronkon Paapa pemonkonoyamî' maimu man aapia. Umaimu nîrî aapiawonkon Paapa pemonkonoyamî' pia. Mekareme'kîi to' pî' tiwin pî' to' tîîse.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Judas 1

Prefácio e saudação

1 Judas, servo de Jesus Cristo e irmão de Tiago, aos chamados, amados em Deus Pai e guardados em Jesus Cristo,

2 a misericórdia, a paz e o amor vos sejam multiplicados.

É dever cristão pelejar pela fé

3 Amados, quando empregava toda a diligência em escrever-vos acerca da nossa comum salvação, foi que me senti obrigado a corresponder-me convosco, exortando-vos a batalhardes, diligentemente, pela fé que uma vez por todas foi entregue aos santos.

4 Pois certos indivíduos se introduziram com dissimulação, os quais, desde muito, foram antecipadamente pronunciados para esta condenação, homens ímpios, que transformam em libertinagem a graça de nosso Deus e negam o nosso único Soberano e SENHOR, Jesus Cristo.

Epístola de Judas

Judas 1

1Uurî Judas Jesus Cristo poitîrî moropai Tiago yakon pe wanî. Sîrîrî kaareta menukauya manni'kan Paapa nanno'san pia, isa'nama'san, moropai Jesus Cristo nîko'mannîpîkon pia imenukauya.

2Amîrî'nîkon pia inî' panpî' e'tînnî'mato'kon moropai tîwanmîra awe'to'kon ton moropai awe'sa'namato'kon tîrî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon.

Seru'ye' Yenupatonkon Wanî Soosi Ta
(2Pe 2.1-17)

3Uyonpayamî' uwakîrikon pu'kuru, tamî'nawîrî î' anku'pai e'to' menukauya sîrîrî aapia'nîkon, î' kai'ma uurî'nîkon e'pîika'tîsa' pî'. Mîrîrî pî' eseurîmapai wanî tanne, epu'tî'pîuya tiaron pî' eseurîma e'pai awanî. Tauya apî'nîkon, meruntî ke e'tî. Innape yairon yekare kupî pî' ako'mantî, tiaron pe tînyaka'ma pra. Manni' Paapa nîtîrî'pî tamî'nawîronkon tîpemonkonoyamî' pia tiwin ite'ka to' pîika'tîto'pe. Tiaronkon panamatî, tiaron pe mîrîrî yairon yekare kupî to'ya namai.

4Maasa pra tiaronkon warayo'kon Paapa epu'nenan pepîn erepansa' man, to' erepamî era'masa' pra tîîse uyonpakon kore'ta. Inkamoroya yairon Paapa maimu mo'tanî'sa' man tiaron pe. Inkamoroya taa see warantî: —Imakui'pî unkupîkon kupî Paapaya tîîwanmîra. Mîrîrî ye'nen î' rî imakui'pî kupî ya, î' wani' pra awanî —taa to'ya. Mîrîrî kupî inkamoroya maasa pra

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

imakui'pî tînkupî'pîkon esera'ma namai tîwapukon. Moropai inkamoroya Jesus Cristo tiwinan uyenupanenkon Uyepotorîkon yewanmîrî, mîrîrî to' e'wapu'tîto' wenai. Pena Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man î' kai'ma to' taruma'tî tîuya e'taruma'tînto' ya'.

Exemplos da punição dos ímpios

5 Quero, pois, lembrar-vos, embora já estejais cientes de tudo uma vez por todas, que o SENHOR, tendo libertado um povo, tirando-o da terra do Egito, destruiu, depois, os que não creram;

5Amîrî'nîkon anenpenatanî'pai wai tamî'nawîrî epu'tîya'nîkon tanne, teuren Paapaya tîpemonkonoyamî' pîika'tî'pî Egito pata poi to' mo'ka tîuya yai. Tîîse mîrîrî tîpo, manni'kan innape tîmaimu kupîtîpono'san pepîn tî'ka'pî Paapaya tamî'nawîrî.

6 e a anjos, os que não guardaram o seu estado original, mas abandonaram o seu próprio domicílio, ele tem guardado sob trevas, em algemas eternas, para o juízo do grande Dia;

6Maasa enpenatatî inserîyamî' Paapa nîkupî'san inkamoro wanî pra awanî'pî, tîpata'se'kon pe Paapa nîtîrî'pî ya'. Maasa pra to' atarima'pî mîrîrî tîpata'se'kon yapai. Tarîpai inkamoro yewa'tîpî'sa' Paapaya sa'man ferrokon ke ipatîkarî inkamoro ko'mamî tu'nakan ewaron pe tîwe'sen ya'. Î' pensa tamî'nawîronkon taruma'tî Paapaya weiyu erepamî pîkîrî to' ko'mamî.

7 como Sodoma, e Gomorra, e as cidades circunvizinhas, que, havendo-se entregado à prostituição como aqueles, seguindo após outra carne, são postas para exemplo do fogo eterno, sofrendo punição.

7Enpenatatî inî'rî î' kai'ma Sodoma po moropai Gomorra po moropai tamî'nawîrî iwoi tîîko'mansenon kupî'pî Paapaya pî'. Inkamoro inserîyamî'ya imakui'pî kupî'pî warantî ikupî to'ya. Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî moropai warayo'kon yarakkîrî to' wanî'pî. Mîrîrî wenai ipo'tî'pî Paapaya apo' ke. Mîrîrî yai awe'kupî'pî warantî awe'kupî kupî ekareme'nen pe awanî sîrîrî tamî'nawîronkon pî' aronne.

8 Ora, estes, da mesma sorte, quais sonhadores alucinados, não só contaminam a carne, como também rejeitam governo e difamam autoridades superiores.

8Mîîwîni tîîse insamoro pemonkonyamî' ko'mamî Sodoma ponkon moropai Gomorra ponkon ko'mamî'pî warantî. Inkamoro we'ne'pîtî tîwetunkon ya' î' kai'ma inî' panpî' imakui'pî kupî to'ya. Mîrîrî wenai tewankon kî'pa to'ya nura ke mîrîrî kupî tîuya'nîkon yai. Inkamoroya ipîkku pe Paapa e'to' yewanmîrî, innape ikupî to'ya pepîn. Moropai inkamoro eseurîma imakui'pî pe inserîyamî' winîkîi, tîweppe'se pra.

9 Contudo, o arcanjo Miguel, quando contendia com o diabo e disputava a respeito do corpo de Moisés, não se atreveu a proferir juízo infamatório contra ele; pelo contrário, disse: O SENHOR te repreenda!

9Mîrîrî ye'ka kupî inserîyamî' yepotorî Miguelya pepîn e'painon. Tiwin ite'ka Miguel esiyu'pîtî'pî Makui yarakkîrî, epu'tîkonpa kai'ma anî' e'nîmî Moisés pi'pîrî'pî yarakkîrî. Tîîse mîrîrî yai Miguelya taa pra awanî'pî Makui pî' imakui'pî pe. Tîîse ta'pîiya: —Paapaya amîrî yuwatî —ta'pîiya.

10 Estes, porém, quanto a tudo o que não entendem, difamam; e, quanto a tudo o que compreendem por instinto natural, como brutos sem razão, até nessas coisas se corrompem.

10Tîîse insamoro pemonkonyamî' eseurîma ko'mannîpî tînepu'tîkon pepîn pî'. Tînkupîkon teserukon kupî ko'mannîpî î' pî' teesenumenkai pra, manni'kan o'ma'konya ikupî ko'mannîpî warantî. Mîrîrî wenai inkamoro e'taruma'tî ko'mannîpî, tîwe'tî'kakon pîkîrî.

11 Ai deles! Porque prosseguiram pelo caminho de Caim, e, movidos de ganância, se precipitaram no erro de Balaão, e pereceram na revolta de Corá.

11Aka sa'ne inkamoro. Inkamoro ko'mamî î' kai'ma Caim nurî'tî ko'mamî'pî warantî. Inkamoro eturumaka tîniru yu'se tîwanîkon ye'nen, î' kai'ma Balaão nurî'tî eturumaka'pî yairî pra tîniru yu'se tîwanî ye'nen warantî. Moropai Coré nurî'tî wanî'pî tîpanamato' yawîrî e'pai pra. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî wî'pî Paapaya mîrîrî wenai. Mîrîrî warantî inkamoro wanî nîrî.

Tîpanamato'kon yawîrî e'pai pra to' wanî.
Mîrîrî ye'nen inkamoro tî'ka Paapaya.

12 Estes homens são como rochas submersas, em vossas festas de fraternidade, banqueteando-se juntos sem qualquer recato, pastores que a si mesmos se apascentam; nuvens sem água impelidas pelos ventos; árvores em plena estação dos frutos, destes desprovidas, duplamente mortas, desarraigadas;

12 Inkamoro wanî ya, akore'ta'nîkon ayekkarikon yonpaya'nîkon ya yai, tîmurukun pe si'ma, ayeppe'nî'nenkon pe to' wanî nura teserukon wenai. Tîpî'nîkon neken inkamoro esenumenka, tiaronkon pî' teesenumenkai pra. Inkamoro wanî manni' a'situn narî, katupuru warantî tîwe'sanon pe. Katupuru iipî ya, kono' rena kai'ma esenumenkan teuren, tîîse aarena pepîn, a'situnya yarî ye'nen. Moropai inkamoro wanî manni' yei teperu tîînen pepîn warantî. Teperu tîîtoi'ya yai, itîînen pepîn warantî to' wanî. Moropai inkamoro wanî yei yarokasa' moropai mîrîrî yenunsa' a'pi'tasa' warantî to' wanî isa'manta'san pe.

13 ondas bravias do mar, que espumam as suas próprias sujidades; estrelas errantes, para as quais tem sido guardada a negridão das trevas, para sempre.

13 Moropai inkamoro wanî nura warantî, tuna apasa' ya, nura esera'ma. Mîrîrî warantî to' nîkupî nura esera'ma. Moropai inkamoro wanî nîrî manni' kaiwano'yamî' tîpata'se'kon yapai teepa'kasenon warantî. Mîrîrî ye'nen Paapaya to' pata'se' ton koneka'pî ipatîkarî to' ko'manto'pe tu'nakan pe tîwe'sen ya' ewaron pu'kuru ta. Mîrîrî warantî inkamoro ko'mamî pe awanî.

14 Quanto a estes foi que também profetizou Enoque, o sétimo depois de Adão, dizendo: Eis que veio o SENHOR entre suas santas miríades,

14 Pena Enoque eseurîma'pî inkamoro e'taruma'tî kupî pî'. Manni' Enoque wanî'pî Adão nurî'tî payanî'pî pe. Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non ipayanyamî' esenpo'pî tîpo, Enoque esenpo'pî. Mîîkîrî eseurîma'pî manni'kan imakui'san pî'.

Ta'pîiya: —Uyepotorîkon iipî kupî sîrîrî tu'kankon inserîyamî' yarakkîrî.

15 para exercer juízo contra todos e para fazer convictos todos os ímpios, acerca de todas as obras ímpias que impiamente praticaram e acerca de todas as palavras insolentes que ímpios pecadores proferiram contra ele.

15Mîîkîrîya tamî'nawîronkon nîkupî'pî yako'menkaiya. Moropai imakui'san yenumî kupî sîrîrî e'taruma'tînto' ya' imakui'pî pe to' yeseru wanî ye'nen moropai imakui'pî pe Paapa winîkîi to' eseurîma ye'nen, to' yenumîiya kupî sîrîrî —ta'pîiya.

16 Os tais são murmuradores, são descontentes, andando segundo as suas paixões. A sua boca vive propalando grandes arrogâncias; são aduladores dos outros, por motivos interesseiros.

16Insamoro pemonkonyamî' wanî tîwîrî teekore'makon pî', moropai taa pî' to' ko'mamî tiaronkon pî' amîrî pu'kuru mîîto'pe. Mîrîrî taa inkamoroya maasa pra itu'se tîwanîkon pîkîrî taa pî' to' ko'mamî. To' eseurîma ko'mannîpî mîî pe si'ma tiaronkon yentai tîwanîkon pî' moropai tiaronkon yapurî to'ya tîwakîrikon pe tîku'to'pe'nîkon to'ya. Maasa pra to' yausinpa to'ya teeseurîmato'kon ke tîwakîrikon pe to' kupî tîuya'nîkon pe tîwe'ku'se.

A profecia apostólica. Exortações

Tiaron Uyeserukon Ton Pî' Panamanto'

17 Vós, porém, amados, lembrai-vos das palavras anteriormente proferidas pelos apóstolos de nosso SENHOR Jesus Cristo,

17Tîîse uyonpayamî', awenpenatakon yu'se wai î' kai'ma itekare ekareme'nenan Uyepotorîkon Jesus Cristo naipontî'san nekaremekî'pî pî'.

18 os quais vos diziam: No último tempo, haverá escarnecedores, andando segundo as suas ímpias paixões.

18Ta'pî to'ya pena: —î' pensa tiwinano'pî wei erepamî rawîrî tu'ke warayo'kon esenpo kupî sîrîrî amîrî'nîkon kore'ta. Paapa epu'nenan pepîn, manni'kan warayo'kon itu'se tîwanîkon yawîrî tîwe'sanonya Paapa mu'tunpa pe man —ta'pî to'ya.

19 São estes os que promovem divisões, sensuais, que não têm o Espírito.

19Inkamoroya amîrî'nîkon pîrai'pîka pe man. Maasa pra inkamoro nîkupî yeseru wanî to' yentai pu'kuru tarîron pî' neken

to' esenumenka. Inkamoro esenumenka pepîn tiwin kin Paapa winîpainon pî'. Mîrîrî ye'nen Morî Yekaton Wannî ko'mamî pepîn to' pia.

20 Vós, porém, amados, edificando-vos na vossa fé santíssima, orando no Espírito Santo,

20Tîîse amîrî'nîkon uyonpayamî', ako'mantî inî' panpî' innape iku'to'ya'nîkon kupî pî'. Moropai eepîremakon pî' ako'mantî Morî Yekaton Wannî meruntîri yai.

21 guardai-vos no amor de Deus, esperando a misericórdia de nosso SENHOR Jesus Cristo, para a vida eterna.

21Moropai ako'mantî e'sa'namanto' Paapa winîpainon kupî pî'. Moropai Uyepotorîkon Jesus Cristo nîtîrî nîmî'tî. A'noko'ma tîuya'nîkon ye'nen, ipatîkarî enen ko'mannîto' tîrîiya nîmî'tî.

22 E compadecei-vos de alguns que estão na dúvida;

22Moropai manni'kan innape anku'pai si'ma innape iku'nenan pepîn tîwe'namasanon, inkamoro ye'ka era'matî a'noko'pîkon pe.

23 salvai-os, arrebatando-os do fogo; quanto a outros, sede também compassivos em temor, detestando até a roupa contaminada pela carne.

23Inkamoro ye'kakon pemonkonyamî' mo'katî e'taruma'tînto' pata'se' ya' to' wîtî namai. Moropai inkamoro sa'namatî, moropai tiaronkon nîrî sa'namatî. Tîîse imakui'pî to' nîkupî tînamai e'tî maasa pra iku'sa' to'ya itu'se tîwanîkon yawîrî. Mîrîrî ye'ka namatî. Mîrîrî to' nîkupî anku'pai tîwe'se pra yewanmîrîtî.

A doxologia

24 Ora, àquele que é poderoso para vos guardar de tropeços e para vos apresentar com exultação, imaculados diante da sua glória,

25 ao único Deus, nosso Salvador, mediante Jesus Cristo, SENHOR nosso, glória, majestade, império e soberania, antes de todas as eras, e agora, e por todos os séculos. Amém!

Epîremanpai'nîkon Paapa Yapurî Pe

24-25Mîîkîrî tiwinan Paapa, Upîika'tînenkon yapurîpai'nîkon man, Uyepotorîkon Jesus Cristo wenai. Mîîkîrîya neken amîrî'nîkon ko'mannîpî imakui'pî ya' eenakon namai. Moropai Paapaya neken amîrî'nîkon kupî morî pe awanîkonpa, imakui'pî ton pra. Moropai mîîkîrî Paapaya amîrî'nîkon yausinpa, morî pe pu'kuru tarakkîrî awanîkonpa ka'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

po. Manni' Paapa a'ka pe pu'kuru tîwe'sen, moropai kure'nan ipîkku pe tîwe'sen, moropai meruntî pu'kuru, moropai ipîkku pe tîwanî wenai, tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen. Pena, pata ekoneka pra tîîse, aako'mamî'pî meruntî ke. Sîrîrîpe mîrîrî warantî aako'mamî ipatîkarî. Mîrîrî warantî mîîkîrî yapurîpai'nîkon man.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Apocalipse 1

O título, o autor e o assunto do livro

1 Revelação de Jesus Cristo, que Deus lhe deu para mostrar aos seus servos as coisas que em breve devem acontecer e que ele, enviando por intermédio do seu anjo, notificou ao seu servo João,

2 o qual atestou a palavra de Deus e o testemunho de Jesus Cristo, quanto a tudo o que viu.

3 Bem-aventurados aqueles que lêem e aqueles que ouvem as palavras da profecia e guardam as coisas nela escritas, pois o tempo está próximo.

Dedicatória às sete igrejas da Ásia

4 João, às sete igrejas que se encontram na Ásia, graça e paz a vós outros, da parte daquele que é, que era e que há de vir, da parte dos sete Espíritos que se acham diante do seu trono

Apocalipse de João

Apocalipse 1

1Sîrîrî kaareta po awe'menukasa' wanî tamî'nawîrî î' e'kupî ekareme'to' Jesus Cristoya. Paapaya epu'toi'ya ton tîrî'pî Jesus pia, î' e'kupî kupî ekaremekîpa kai'ma tîpoitîrîtonon pî'. Jesus Cristoya inserî yarima'pî tîpoitîrî João pia, tamî'nawîrî mîrîrî awe'kupî kupî manni' epu'tî Joãoya emapu'tîto'peiya kai'ma.
2Tamî'nawîrî mîrîrî tînera'ma'pî, tîneta'pî ekaremekî'pî Joãoya. Sîrîrî wanî yairon, Paapa maimu pe moropai Jesus Cristo nekaremekî'pî pe.
3Anî'ya sîrîrî kaareta erenkasa' ya, morî yapisîiya Paapa winîpai. Moropai anî'kanya sîrîrî eta ya, moropai mîrîrîya taasa' yawîrî to' ko'mamî ya, inkamoro wanî atausinpa'san pe, maasa pra Paapa winîpai morî yapisî to'ya. Maasa pra aminke pra tamî'nawîron e'ku'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî.

Kaareta Wanî
Asakî'ne Mia' Pona Tîîmo'tai'non Soosikon Pia

4Uurî Joãoya sîrîrî kaareta menuka asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non soosikon Ásia pata po tîwe'sanon pia. Epe'mîra morî pe tîwe'to' tîrî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon. Moropai tîwanmîn tîrîiya yu'se wai, uyonpayamî'. Manni' Paapa tîîko'mansen ipatîkarî. Pena awanî'pî moropai aako'mamî ipatîkarî aasa'mantaton pe pra. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî itîrî yu'se wai,

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

manni' morî pu'kuru, e'to' yawîron, Paapa yaponse' piawon.

5 e da parte de Jesus Cristo, a Fiel Testemunha, o Primogênito dos mortos e o Soberano dos reis da terra. Àquele que nos ama, e, pelo seu sangue, nos libertou dos nossos pecados,

5Moropai Jesus Cristoya nîrî itîrî yu'se wai, mîîkîrî, yairon Paapa yekare ekareme'nen, manni' Paapa nîpîmî'sa'ka'pî e'mai' pe, tamî'nawîronkon isa'manta'san rawîrî, inî'rî aasa'manta namai. Moropai mîîkîrîya tamî'nawîronkon pata esa' pe tîwe'sanon esanon sîrîrî pata ponkon ko'mannîpî. Mîîkîrîya uurî'nîkon sa'nama kure'ne. Pakî'nan pona tîîsa'manta'pî patapai umo'ka'pîiya'nîkon umakuyikon winîpai, tîmînî kamo'pî tîuya wenai.

6 e nos constituiu reino, sacerdotes para o seu Deus e Pai, a ele a glória e o domínio pelos séculos dos séculos. Amém!

6Moropai mîîkîrîya uurî'nîkon kupî'pî tîpemonkono pe e'nîto'pe. Moropai teepîremasenya Paapa yapurî warantî, yapurîto'pe'nîkon ukupîiya'nîkon, tîyun maimu yawîrî e'nîto'pe. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî, Jesus Cristo yapurîpai'nîkon man. —Morî pe man, meruntî man —taapai'nîkon ipatîkarî aatarетî'ka ton pe pra. Mîrîrî warantî man.

7 Eis que vem com as nuvens, e todo olho o verá, até quantos o traspassaram. E todas as tribos da terra se lamentarão sobre ele. Certamente. Amém!

7A'kî, mîîkîrî iipî kupî sîrîrî katupuru po, tamî'nawîronkonya era'ma tanne. Manni'kan itaruma'tîtîpono'sanya nîrî era'ma kupî sîrîrî. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon karau kupî sîrîrî era'ma tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî warantî man.

8 Eu sou o Alfa e Ômega, diz o SENHOR Deus, aquele que é, que era e que há de vir, o Todo-Poderoso.

8Taa Uyepotorîkon Paapaya: —Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai aatarетî'kato'pe. Eesippia'tîto'pe wanî moropai tamî'nawîron kî'pî pe —taiya, manni' Paapa ipatîkaronya, moropai manni' pena esi'pîya, moropai manni'

Paapa awanîtonya, meruntî tamî'nawîronkon yentainonya.

A visão de Jesus glorificado

Joãoya Jesus Era'ma

9 Eu, João, irmão vosso e companheiro na tribulação, no reino e na perseverança, em Jesus, achei-me na ilha chamada Patmos, por causa da palavra de Deus e do testemunho de Jesus.

9Uurî mîîkîrî João, ayonpakon. Uyesa'kon Jesus nîmo'ka'san yonpa pe wanî apokonpe'nîkon. Mîrîrî wenai e'taruma'tîto' yapîtanîpîuya awe'taruma'tîto'kon yapîtanîpîya'nîkon kaisarî. Mîrîrî ye'nen itekare ekaremekî'nîkon tîwî tîku'se pra. Mîrîrî wenai uurî yapisî'pî to'ya uyenumîkonpa iwono pona. Manni' iwono ese' Patmos. Miarî uuko'mamî'pî yairon Jesus Cristo nekaremekî'pî ekaremekîuya ye'nen.

10 Achei-me em espírito, no dia do SENHOR, e ouvi, por detrás de mim, grande voz, como de trombeta,

10Uyepotorîkon weiyu yai, epîreman weiyu yai, uyesa' pe Morî Yekaton Wannî ena'pî. Moropai uyeurîma'pîiya. Moropai mai eta'pîuya unpo winî. Aronne, meruntî ke mîrîrî mai wanî'pî trombeta e'nato' warantî.

11 dizendo: O que vês escreve em livro e manda às sete igrejas: Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardes, Filadélfia e Laodicéia.

11Mîrîrî maiya ta'pî upî': —Mîrîrî era'maya manni' menukakî. Moropai mîrîrî anmenuka'pî yarimakî soosikon asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon kaisarî, Éfeso cidaderî pona, moropai Esmirna pona, moropai Pérgamo pona, moropai Tiatira pona moropai Sardes pona moropai Filadélfia pona moropai Laodicéia pona —ta'pîiya upî'.

12 Voltei-me para ver quem falava comigo e, voltado, vi sete candeeiros de ouro

12Mîîkîrî era'mai uurî era'tî'pî unpo winî si'ma teeseurîmasen. Moropai era'ma'pîuya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non apo' yaponse'. Mîrîrî wanî'pî ouro konekasa' pe.

13 e, no meio dos candeeiros, um semelhante a filho de homem, com vestes

13Mîrîrîkon kore'ta warayo' era'ma'pîuya manni' pemonkon pe eesenpo'pî warainon

talares e cingido, à altura do peito, com uma cinta de ouro.

kusan ipon irupukon pîkîron era'ma'pîuya. Ipîkku pon warantî ipon wanî'pî. Moropai imota woinon woromî ton era'ma'pîuya. Mîrîrî wanî'pî ouro pe nîrî.

14 A sua cabeça e cabelos eram brancos como alva lã, como neve; os olhos, como chama de fogo;

14Mîîkîrî pu'pai wanî'pî aimutun pe kato'ka warantî. Mîîkîrî yenu wanî'pî apo' awittasa' warantî inke' pe. Nari' pe awanî'pî.

15 os pés, semelhantes ao bronze polido, como que refinado numa fornalha; a voz, como voz de muitas águas.

15Mîîkîrî puu wanî'pî apo' ya' ferro yeka'masa' yai, aarîntasa' apo' yarîn pe tenai warantî. Moropai mîîkîrî maimu wanî'pî kure'ne tuna kumasa' meru warantî meruntî ke.

16 Tinha na mão direita sete estrelas, e da boca saía-lhe uma afiada espada de dois gumes. O seu rosto brilhava como o sol na sua força.

16Mîîkîrî yenya' meruntî winî, asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaiwano'yamî' wanî'pî. Mîîkîrî mata yapai kasupara warainon epa'ka'pî se' yataimîrî ipokasa'. Mîîkîrî yenpata wanî'pî a'ka pe pu'kuru ineka'ta pairî wei wanî ya'karu warantî.

17 Quando o vi, caí a seus pés como morto. Porém ele pôs sobre mim a mão direita, dizendo: Não temas; eu sou o primeiro e o último

17Mîîkîrî era'mauya pe esi'nîpî'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen esenumî'pî irawîrî, i'pu pia isa'manta'pî warantî. Tîîse mîîkîrîya tenya tîrî'pî meruntî winon upona. Ta'pîiya upî': —Eranne' pe pra e'kî. Maasa pra uurî mîîkîrî tamî'nawîron e'kupî pra tîîse esi'pî. Moropai tamî'nawîron ataretî'kasa' tîpo uuko'mamî ipatîkarî —ta'pîiya.

18 e aquele que vive; estive morto, mas eis que estou vivo pelos séculos dos séculos e tenho as chaves da morte e do inferno.

18—Uurî mîîkîrî manni' ipatîkarî tîîko'mansen. Uurî sa'manta'pî teuren tîîse e'mî'sa'ka'pî. Mîrîrî ye'nen sa'mantanto' yentai wanî, ipatîkarî tîîko'mansen pe. Uurî wanî sa'mantanto' esa' pe, moropai sa'mantanto' pata'se' arakkanmokanen pe wanî sîrîrî.

19 Escreve, pois, as coisas que viste, e as que são, e as que hão de acontecer depois destas.

20 Quanto ao mistério das sete estrelas que viste na minha mão direita e aos sete candeeiros de ouro, as sete estrelas são os anjos das sete igrejas, e os sete candeeiros são as sete igrejas.

Apocalipse 2

Carta à igreja em Éfeso

1 Ao anjo da igreja em Éfeso escreve: Estas coisas diz aquele que conserva na mão direita as sete estrelas e que anda no meio dos sete candeeiros de ouro:

2 Conheço as tuas obras, tanto o teu labor como a tua perseverança, e que não podes suportar homens maus, e que puseste à prova os que a si mesmos se declaram apóstolos e não são, e os achaste mentirosos;

19Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî mîrîrî anera'ma menukakî. Mîrîrî awe'kupî manni', moropai awe'kupî kupî manni' nîrî menukaya e'pai man.

20Mîrîrî asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non kaiwano' anera'ma'pî uyenya meruntî winon ya' moropai asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non apo' yaponse' pe anera'ma'pî wanî see warantî: Manni'kan asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon kaiwano'yamî' wanî inserîyamî' pe. Inkamoro wanî asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non soosi tawonkon ko'mannî'nen pe. Moropai mîrîrî asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non apo' yaponse' wanî mîrîrî soosikon pe —ta'pîiya.

Apocalipse 2

Éfeso Ponkonya Itekare Eta

1Moropai ta'pîiya: —Éfeso pon soosi ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non kaiwano'yamî' wanî uyenya meruntî winon ya'. Moropai era'mapî'se asarî ko'mannîpî manni' asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non konekasa' ourokon apo' yaponse' kore'ta pî'.

2Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' ankupî'pîkon. Kure'ne eesenyaka'masa'kon epu'tî pî' wai, tîrumakai pra. Teuren tu'ke amîrî'nîkon yonpa tonkon seru'ye'kon erepamî'pî aapia'nîkon unaipontî'san pe tîwe'ku'se. Tîîse inkamoro wanî'pî seru'ye' pe. Seru'ye' pe inkamoro wanî epu'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî

ye'nen, to' maimu pîinamaya'nîkon pra awanîkon.

3 e tens perseverança, e suportaste provas por causa do meu nome, e não te deixaste esmorecer.

3Moropai mîrîrî wenai irumakaya'nîkon pra awanî'pîkon. Tamî'nawîrî awe'taruma'tîto'kon yapîtanîpîya'nîkon uwenai, tîrumakai pra, moropai yairî ma're teenai pra.

4 Tenho, porém, contra ti que abandonaste o teu primeiro amor.

4Tîîse î' taatou'ya man tarîpai apî'nîkon. Inî'rî kure'ne uyapurîya'nîkon pra eenasa'kon naatîi e'mai' pe uyapurî'pîya'nîkon warantî. Moropai ayonpakon sa'namaya'nîkon pra eenasa'kon. Mîrîrî man morî pe pra.

5 Lembra-te, pois, de onde caíste, arrepende-te e volta à prática das primeiras obras; e, se não, venho a ti e moverei do seu lugar o teu candeeiro, caso não te arrependas.

5Tîîse maasa enpenatatî, î' kai'ma amîrî'nîkon atarimasa' pî' uupiapai. Mîrîrî pî' teesenumenkai ayeserukon mo'tanî'tî imakui'pî winîpai. Moropai e'mai' pe ikupî'pîya'nîkon warantî iku'tî. Tîîse ayeserukon mo'tanîpîya'nîkon pra awanîkon ya, uuipî aapia'nîkon moropai amo'kauya'nîkon apata'se'kon yapai, moropai manni' apo' yawittanîpî yaponse' mo'kauya.

6 Tens, contudo, a teu favor que odeias as obras dos nicolaítas, as quais eu também odeio.

6Tîîse morî moro man aapia'nîkon. Amîrî'nîkonya manni'kan nicolaítayamî' nîkupî'pî yewanmîrî, yairî pra to' yeseru wanî ye'nen. Mîrîrî warantî nîrî uurîya yewanmîrî yairî pra to' yeseru wanî ye'nen.

7 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas: Ao vencedor, dar-lhe-ei que se alimente da árvore da vida que se encontra no paraíso de Deus.

7Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî anetapainon wanî ya, sîrîrî itekare etakî, î' kai'ma Morî Yekaton Wannî eseurîma soosikon tawonkon pî'. Moropai imakui'pî yentai eena'pî ya, Paapaya itîrî, tînmîri ya' tîwe'sen yekkari wanî ena'to'peiya. Mîrîrî

Carta à igreja em Esmirna

8 Ao anjo da igreja em Esmirna escreve: Estas coisas diz o primeiro e o último, que esteve morto e tornou a viver:

9 Conheço a tua tribulação, a tua pobreza (mas tu és rico) e a blasfêmia dos que a si mesmos se declaram judeus e não são, sendo, antes, sinagoga de Satanás.

10 Não temas as coisas que tens de sofrer. Eis que o diabo está para lançar em prisão alguns dentre vós, para serdes postos à prova, e tereis tribulação de dez dias. Sê fiel até à morte, e dar-te-ei a coroa da vida.

tauya manni', ipatîkarî enen ko'mannîto' tîînen eporîiya —ta'pîiya.

Esmirna Ponkonya Itekare Eta

8Inî'rî ta'pîiya: —Esmirna pon, soosi ko'mannî'nen, inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' tamî'nawîron e'kupî rawîrî esi'pî, moropai tamî'nawîron atarettî'kasa' tîpo uuko'mamî. Uurî manni' isa'manta'pî tîîse enen wanî sîrîrî tarîpai.

9Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' kai'ma awe'taruma'tîto'kon. Inna seru' pepîn, î' ton pra tîwe'sanon pe awanîkon, tîîse î' kai'ma ipîkku pe awanîkon Paapa pia. Moropai manni'kan Judeu pe to' esenposa' ye'nen, Paapa pemonkono pe tîwe'ku'sanon epu'tî pî' wai. Tîîse Paapa pemonkono pe pra kinî to' wanî. Inkamoro eseurîma ko'mannîpî imakui'pî pe apî'nîkon. Inkamoro wanî manni'kan Makui pemonkonoyamî' epere'to' tawonkon pe.

10Tîîse inkamoro ye'ka pî' eranne' pe pra e'tî ataruma'tîto'kon to'ya pî'. Maasa pra ataruma'tîkon to'ya kupî sîrîrî mararî pra. Maasa etatî, mîîkîrî Makuiya amîrî'nîkon yonpayamî' taruma'tî kupî sîrîrî ayapi'sa' tîuya'nîkon yai atarakkannîto' ta ayonpakonpa kai'ma. Tîîse ipatîkarî ayapisîiya'nîkon pepîn. Mîî pîkîrî neken mia' tamî'nawîrî wei kaisarî neken aako'mamîkonpa tîkî'pî ke awanî kupî sîrîrî. Mîrîrîya meruntî ke e'tî, yairî ayeserukon aasa'mantakon pîkîrî. Mîrîrî warantî yairî tîwe'sanon wanî ya,

inkamoro pia ipatîkarî enen ko'mannîto' tîrîuya.

11 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas: O vencedor de nenhum modo sofrerá dano da segunda morte.

11Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî'. Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpîtîpon wanî ya, mîîkîrî sa'manta pepîn Paapa piapai. Tîîse aako'mamî ipatîkarî iipia —ta'pîiya.

Carta à igreja em Pérgamo

Pérgamo Ponkonya Itekare Eta

12 Ao anjo da igreja em Pérgamo escreve: Estas coisas diz aquele que tem a espada afiada de dois gumes:

12Inî'rî ta'pîiya: —Pérgamo pon soosi ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' kasupara se' yataimîrî ipo'kasa' esa' pe tîwe'sen.

13 Conheço o lugar em que habitas, onde está o trono de Satanás, e que conservas o meu nome e não negaste a minha fé, ainda nos dias de Antipas, minha testemunha, meu fiel, o qual foi morto entre vós, onde Satanás habita.

13Aako'manto'kon epu'tî pî' wai tamî'nawîrî. Aako'mamîkon manni' pata, makui ko'mamî manni' ya'. Mîrîrî patawonkon ko'mamî Makui maimu yawîrî. Ayonpakon Antipas nurî'tî wî'pî to'ya yairî umaimu ekaremekîiya wenai. Irumakaiya pra awanî ye'nen, apata'se'kon ya' iwî'pî to'ya, manni' pata Makui ko'mamî pata ya'. Mîîwîni tîîse innape pu'kuru ukupî pî' aako'mansa'kon naatîi.

14 Tenho, todavia, contra ti algumas coisas, pois que tens aí os que sustentam a doutrina de Balaão, o qual ensinava a Balaque a armar ciladas diante dos filhos de Israel para comerem coisas sacrificadas aos ídolos e praticarem a prostituição.

14Tîîse moro man amîrî'nîkon pî' taatou'ya, itu'se pra uurî e'to'. Moro to' man tiaronkon ayonpakon Balaão nurî'tîya tenupato'kon yawîrî tîwe'sanon. Î' kai'ma Israelponkonya imakui'pî kupî emapu'tîto'pe Balaque nurî'tîya ta'pî to'ya, mia' ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî sararu yanto'pe to'ya tîkai, moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' e'to'pe tîkai.

15 Outrossim, também tu tens os que da mesma forma sustentam a doutrina dos nicolaítas.

15Mîrîrî warantî nîrî akore'ta'nîkon nicolaítayamî'ya ayenupato'kon yawîrî tiaronkon ayonpakon wanî.

16 Portanto, arrepende-te; e, se não, venho
a ti sem demora e contra eles pelejarei
com a espada da minha boca.

17 Quem tem ouvidos, ouça o que o
Espírito diz às igrejas: Ao vencedor, dar-
lhe-ei do maná escondido, bem como lhe
darei uma pedrinha branca, e sobre essa
pedrinha escrito um nome novo, o qual
ninguém conhece, exceto aquele que o
recebe.

Carta à igreja em Tiatira

18 Ao anjo da igreja em Tiatira escreve:
Estas coisas diz o Filho de Deus, que tem
os olhos como chama de fogo e os pés
semelhantes ao bronze polido:

19 Conheço as tuas obras, o teu amor, a tua
fé, o teu serviço, a tua perseverança e as
tuas últimas obras, mais numerosas do que
as primeiras.

16Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon,
enpenatatî. Ayeserukon miakanmatî.
Mîîwîni pra awanî ya, ka'ne' pe uuipî
mîrîrî inkamoro, yairî pra tîwe'sanon,
inkamoro yenunse, mîrîrî unta yapai
teepa'kasen umaimu ke, kasupara
warainon ke.
17Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon.
Anetapainon wanî ya, etatî, î' taa Morî
Yekaton Wannîya mîrîrî soosikon
tawonkon pî'. Moropai imakui'pî yentai
ena'pî pia, ayukon ton maná tîrîuya Paapa
winîpainon. Manni' maná yenonsa' pe
esi'pî. Moropai tiwin pî' to' kaisarî tî'
aimutun tîrîuya. Moropai mîrîrî tî' pî' ese'
wanî e'menukasa' wanî, anî' nepu'tî pepîn.
Tîîse mîîkîrî neken, yapi'nenya epu'tî —
ta'pîiya.

Tiatira Ponkonya Itekare Eta

18Inî'rî ta'pîiya: —Tiatira soosirî
ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî,
see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî uurî
Paapa munmu yekare pe. Uurî manni' apo'
arîntasa' inke' pe warantî uyenu wanî.
Moropai u'pu wanî bronze yawai'nanî'sa'
inke' pe tîku'se apo'ya warantî esi'pî pe.
19Tamî'nawîrî î' ikupîya'nîkon manni'
mîrîrî epu'tî pî' wai. Kure'ne morî pe
aako'mansa'kon awe'sa'namakon pî'. Yairî
aako'mansa'kon. Eesenyaka'masa'kon
mararî pra tîwî tîku'se pra, yapîtanîpî pî'
tîrumakai pra. Mîrîrî kupî pî'
aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Pena e'mai'
pe ikupî'pîya'nîkon yentai sîrîrîpe
ikupîya'nîkon.

20 Tenho, porém, contra ti o tolerares que
essa mulher, Jezabel, que a si mesma se
declara profetisa, não somente ensine,
mas ainda seduza os meus servos a
praticarem a prostituição e a comerem
coisas sacrificadas aos ídolos.

20Tîîse apî'nîkon î' taatou'ya moro man,
morî pepîn. Manni' wîri' imakui'pî Jezabel
nurî'tî warainon, Paapa maimu
ekareme'nen pe tîwe'ku'senya
upemonkonoyamî' innape uku'nenan
yeka'masa' yairon pepîn e'ma taawîrî. To'
yenupasai'ya se' tapairî wîri'sanyamî'
yarakkîrî to' e'to'pe kai'ma. Moropai mia'
ke ikonekasa' pia to' nîtîrî'pî yanto'pe
to'ya, taasai'ya. Mîrîrî kî'kupîi
taasa'ya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî wanî
morî pe pra.

21 Dei-lhe tempo para que se arrependesse;
ela, todavia, não quer arrepender-se da
sua prostituição.

21Teuren mîrîrî imakui'pî tînkupî
rumakato'peiya ta'pîuya ipî' teuren. Tîîse
irumakaiya pra aako'mamî, mîrîrî
imakui'pî ku'to' tîuya.

22 Eis que a prostro de cama, bem como
em grande tribulação os que com ela
adulteram, caso não se arrependam das
obras que ela incita.

22Mîrîrî ye'nen mîîkîrî taruma'tîuya kupî
sîrîrî paran ke, moropai manni'kan,
yarakkîrî esi'san pokonpe to' tîîse,
inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî
pra, ikaisaron ton pra. Mîrîrî kupîuya to'
yarakkîrî imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai,
to' enpenata pra awanî ye'nen.

23 Matarei os seus filhos, e todas as igrejas
conhecerão que eu sou aquele que sonda
mentes e corações, e vos darei a cada um
segundo as vossas obras.

23Mîîkîrî warainokon tî'kauya kupî sîrîrî.
Mîrîrî kupîuya yai tamî'nawîronkon soosi
tawonkon, innape uku'nenanya uyepu'tî
kupî sîrîrî. Î' kai'ma esenumenkanto'
moropai itu'se pemonkon e'to' epu'nen pe
wanî epu'tî to'ya. Mîrîrî ye'nen
ankupî'pîkon yawîrî untîrî tîrîuya
aapia'nîkon.

24 Digo, todavia, a vós outros, os demais
de Tiatira, a tantos quantos não têm essa
doutrina e que não conheceram, como eles

24Tîîse amîrî'nîkon kore'ta moro Tiatira po
tiaronkon man imakui'pî yawîrî
tîîko'mansenon pepîn. Î' taa inkamoro
ye'kaya, to' maimu yawîrî pra to' wanî. To'

dizem, as coisas profundas de Satanás: Outra carga não jogarei sobre vós;

25 tão-somente conservai o que tendes, até que eu venha.

26 Ao vencedor, que guardar até ao fim as minhas obras, eu lhe darei autoridade sobre as nações,

27 e com cetro de ferro as regerá e as reduzirá a pedaços como se fossem objetos de barro;

28 assim como também eu recebi de meu Pai, dar-lhe-ei ainda a estrela da manhã.

29 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas.

Apocalipse 3

Carta à igreja em Sardes

1 Ao anjo da igreja em Sardes escreve: Estas coisas diz aquele que tem os sete Espíritos de Deus e as sete estrelas: Conheço as tuas obras, que tens nome de que vives e estás morto.

yeseru pî' to' esenupasa' pra awanî, mîrîrî Makui yeseru, manni' yenonsa' esi'pî, kupîkonpa. Inkamoro pî' tauya sîrîrî: “Tiaron ankonekakon ton tîrîuya pepîn”.

25Tîîse mîrîrî aapia'nîkon, manni' yairon pî' ayenupa'pîkon yawîrî ko'mantî uuipî pîkîrî.

26-27Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpîtîponkon wanî ya, moropai inkamoro ko'mamî ya, itu'se uurî e'to' kupî pî', tamî'nawîron ataretî'ka pîkîrî. Inkamoro pia itîrîuya, tamî'nawîronkon pataponkon esa' pe to' enato'pe. Mîrîrî tenya' manni' ferro ke inkamoroya imakui'san ya'punuka kupî sîrîrî, non ka'sa' îinî pe iku'sa' ya'punuka warantî. *(Sl 2.9)*

28Inkamoro repauya morî untîrî ke, manni' kaiwano' erenmapîyakan warainon.

29Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya etakî, î' kai'ma Morî Yekaton Wannîya taa soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

Apocalipse 3

Sardes Ponkonya Itekare Eta

1Inî'rî ta'pîiya: —Sardes soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uupia morî pu'kuru, e'to' yawîron, Paapa Yekaton man. Moropai asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon kaiwano'yamî' man uyenya'. Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' kupî pî' aako'mamîkon. Tiaronkonya taa: “Enenankon inkamoro, Paapa pemonkonoyamî' inkamoro” taa to'ya apî'nîkon teuren, tîîse isa'manta'san

pe awanîkon tanne, aminke Paapa piapai aatarimasa'kon tanne.

2 Sê vigilante e consolida o resto que estava para morrer, porque não tenho achado íntegras as tuas obras na presença do meu Deus.

2Mîrîrî ye'nen tauya enpen e'tî. Aako'manto'kon pî' enpenatatî. A'tu'mîra awanîkon. Moropai meruntî ke enatî aako'manto'kon konekatî morî pe awanîkonpa, tîwî ikupîya'nîkon namai. Maasa ipatîkarî aasa'mantakon rawîrî mîrîrî yuwatî. Maasa pra tamî'nawîrî ankupî'pîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî ankupîkon ko'mannî pî' man e'to' yawîrî pra Uyun Paapa pia.

3 Lembra-te, pois, do que tens recebido e ouvido, guarda-o e arrepende-te. Porquanto, se não vigiares, virei como ladrão, e não conhecerás de modo algum em que hora virei contra ti.

3Mîrîrî ye'nen tauya enpenatatî î' kai'ma eesenupa'pîkon pî' moropai aneta'pîkon pî'. Mîrîrî yawîrî ako'mantî. Moropai ayeserukon miakanmatî morî pe. Mîrîrî warantî aakurantakon pra awanîkon ya, ama'ye' iipî warantî, uuipî aapia'nîkon. Î' pensa uuipî weiyu epu'tîya'nîkon pra naatîi.

4 Tens, contudo, em Sardes, umas poucas pessoas que não contaminaram as suas vestiduras e andarão de branco junto comigo, pois são dignas.

4Tîîse epu'tî pî' wai tiaronkon ayonpakon man moro Sardes po morî pe tîwe'sanon tîponkon tîkî'pai pra tîîko'mansenon. Inkamoro ko'mamî pe man uyarakkîrî, morî pu'kuru aimutun tîponkon ya'. Maasa pra morî pe to' yewan wanî, ikî'pasa' pe pra.

5 O vencedor será assim vestido de vestiduras brancas, e de modo nenhum apagarei o seu nome do Livro da Vida; pelo contrário, confessarei o seu nome diante de meu Pai e diante dos seus anjos.

5Tamî'nawîrî manni' imakui'pî yentai ena'pî ya, epontî pe man inkamoro warantî, morî pu'kuru aimutun tîpon ya'. Itese' mo'kauya pepîn tiwin kin, ipatîkarî enen ko'mannîto' kaareta poi. Tîîse Uyun Paapa moropai inserîyamî' rawîrî si'ma, eseurîma ipî': “Mîîkîrî upemonkono” tauya ipî'.

6 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas.

Carta à igreja em Filadélfia

7 Ao anjo da igreja em Filadélfia escreve: Estas coisas diz o santo, o verdadeiro, aquele que tem a chave de Davi, que abre, e ninguém fechará, e que fecha, e ninguém abrirá:

8 Conheço as tuas obras – eis que tenho posto diante de ti uma porta aberta, a qual ninguém pode fechar – que tens pouca força, entretanto, guardaste a minha palavra e não negaste o meu nome.

9 Eis farei que alguns dos que são da sinagoga de Satanás, desses que a si mesmos se declaram judeus e não são, mas mentem, eis que os farei vir e prostrar-se aos teus pés e conhecer que eu te amei.

10 Porque guardaste a palavra da minha perseverança, também eu te guardarei da hora da provação que há de vir sobre o

6Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

Filadélfia Ponkonya Itekare Eta

7Inî'rî ta'pîiya: —Filadélfia soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî morî pu'kuru Paapa piawon, moropai yairon pu'kuru yepuru. Meruntî man uupia. Umaimu pe Paapa ko'manto' mana'ta yarakkanmokauya, anî' ewonto'pe. Moropai yarakkamouya ya, anî' ewomî pepîn tiwin kin.

8Anî'ya imo'ka eserîke pra awanî. Tamî'nawîrî î' kupî pî' aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Kure'ne ameruntîrikon ton pra man epu'tî pî' wai. Mararonkon amîrî'nîkon, î' ton pînon pe awanîkon. Tîîse umaimu tîwa'kai pra awanîkon. “Jesus epu'nen pepîn uurî” taaya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî ye'nen apata'se'kon ton tîîsau'ya wai.

9Maasa etatî, manni'kan Makui pemonkono epere'to' tawonkon wanî seru'ye' pe. Inkamoro eseurîma Judeuyamî' pe tîwanîkon ye'nen, Paapa pemonkono pe tîwanîkon, taa to'ya. Tîîse inkamoro wanî pepîn upemonkono pe. Tîîse inkamoro iipî emapu'tîuya kupî sîrîrî arawîrî'nîkon tese'mukon pona tenai. Moropai mîrîrî yai, inkamoroya epu'tî kupî sîrîrî, î' kai'ma upemonkono pe kure'ne asa'namanenkon pe uurî wanî.

10Amîrî'nîkon e'sa' man umaimu yawîrî î' ta'pîuya yawîrî. Yapîtanî'sa'ya'nîkon naatîi teekore'mai pra. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon

mundo inteiro, para experimentar os que habitam sobre a terra.

11 Venho sem demora. Conserva o que tens, para que ninguém tome a tua coroa.

12 Ao vencedor, fá-lo-ei coluna no santuário do meu Deus, e daí jamais sairá; gravarei também sobre ele o nome do meu Deus, o nome da cidade do meu Deus, a nova Jerusalém que desce do céu, vinda da parte do meu Deus, e o meu novo nome.

13 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas.

Carta à igreja em Laodiceia

14 Ao anjo da igreja em Laodicéia escreve: Estas coisas diz o Amém, a testemunha fiel e verdadeira, o princípio da criação de Deus:

15 Conheço as tuas obras, que nem és frio nem quente. Quem dera fosses frio ou quente!

pîika'tîuya î' pensa e'taruma'tînto' erepamî yai, sîrîrî non pona. Maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' epu'to' wanî kupî sîrîrî, sîrîrî non po.

11Ka'ne' pe uuipî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî innape ukupî pî' aako'mamîkon manni' warantî, ako'mantî, tîrumakai pra. Mîrîrî iku'tî, anî'ya epe'mîra untîrî mo'ka namai aapiapai'nîkon.

12Manni' meruntî ke yapîtanîpîtîpon wanî ya, mîîkîrî kupîuya pe wai manni' uyun yewî' yapîtanî'to' yanraki' warantî aako'manto'pe. Î' pensa mîîkîrî epa'ka pepîn inî'rî mîrîrî pata pai. Moropai mîîkîrî pona Uyepotorî Paapa ese' menukauya. Moropai aako'manto' ipata ese' manni' amenan cidaderî Jerusalém ese' menukauya ipona. Manni' ka' poi aaipî kupî manni' Paapa winîpainon. Moropai amenan uyese' menukauya nîrî mîîkîrî pî', ipatîkarî aako'manto'pe upata ya'.

13Mîrîrî ye'nen sîrîrî itekare anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

Laodicéia Ponkonya Itekare Eta

14Inî'rî ta'pîiya: —Laodicéia soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato': Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî wanî sîrîrî Amém, mîrîrî warantî awe'kupî taato'pe. Uurî yairon pu'kuru teeseurîmasen. Tamî'nawîron Paapa nîkoneka'pî, uurî winîpainon.

15Tamî'nawîrî epu'tî pî' wai î' kupî pî' aako'mamîkon. Kure'ne Paapa yeseru yu'se pra awanîkon pepîn. Moropai tiwin kin Paapa yeseru yu'se pra awanîkon pepîn.

A'ne' warantî pra, moropai i'nî' warantî pra, tîîse tîkuinan warantî awanîkon. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka warantî awanîkon yu'se wai.

16 Assim, porque és morno e nem és quente nem frio, estou a ponto de vomitar-te da minha boca;

16Tîîse tîkuine awanîkon ye'nen a'ne' pe pra moropai i'nî' pe pra, ayarakkapîtîuya'nîkon unta yapai, uwakîri pe pra awanîkon ye'nen.

17 pois dizes: Estou rico e abastado e não preciso de coisa alguma, e nem sabes que tu és infeliz, sim, miserável, pobre, cego e nu.

17Amîrî'nîkonya taa aawarîrî'nîkon: “Ipîkku pe anna wanî, tamî'nawîron esa' pe anna wanî. Î' itu'se anna e'to' wanî anna pia”, taaya'nîkon. Tîîse epu'tîya'nîkon pepîn, imakui'pî pe eesenumenkakon, imakui'san amîrî'nîkon. Î' ton pînon amîrî'nîkon, ipon pînon. Moropai enkaru'nankon itenu pînon warainonkon.

18 Aconselho-te que de mim compres ouro refinado pelo fogo para te enriqueceres, vestiduras brancas para te vestires, a fim de que não seja manifesta a vergonha da tua nudez, e colírio para ungires os olhos, a fim de que vejas.

18Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon panamauya sîrîrî. Upî' ayemannekon ton yennatî. Maasa pra morî uwinîpainon wanî ouro apo' ke yaimenkasa' warantî, imakui'pî pe pra. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe pu'kuru awanîkon pe man uupia. Upî' yennatî aponkon ton, aimutun aneka'makon ton, imakui'pî pe awe'to'kon napontînen ton, aweppepîkon namai. Moropai ayenukon yepi' ton yennatî upî', morî pe î' era'makonpa, yairon uupiapainon epu'tîkonpa.

19 Eu repreendo e disciplino a quantos amo. Sê, pois, zeloso e arrepende-te.

19Uurî wanî tamî'nawîrî ayako'menkanenkon pe moropai taruma'tîton pe nîrî. Tamî'nawîrî unsa'namakon kupîuya mîrîrî warantî. Mîrîrî namai tepu'se e'tî moropai ayeserukon mo'tanî'tî tîwenpenatai.

20 Eis que estou à porta e bato; se alguém ouvir a minha voz e abrir a porta, entrarei em sua casa e cearei com ele, e ele, comigo.

21 Ao vencedor, dar-lhe-ei sentar-se comigo no meu trono, assim como também eu venci e me sentei com meu Pai no seu trono.

22 Quem tem ouvidos, ouça o que o Espírito diz às igrejas.

Apocalipse 4

A visão do trono de Deus

1 Depois destas coisas, olhei, e eis não somente uma porta aberta no céu, como também a primeira voz que ouvi, como de trombeta ao falar comigo, dizendo: Sobe para aqui, e te mostrarei o que deve acontecer depois destas coisas.

2 Imediatamente, eu me achei em espírito, e eis armado no céu um trono, e, no trono, alguém sentado;

3 e esse que se acha assentado é semelhante, no aspecto, a pedra de jaspe e

20Maasa etatî. Uurî wanî aminke pra aapia'nîkon. Aako'manto'kon ta ewonpai wai. Mîrîrî ye'nen anî' mana'ta pa'tîuya ya, moropai anî'ya umaimu eta ya, mana'ta yarakkanmoka moropai uurî ewomî iipia. Moropai mîîkîrî yarakkîrî uyekkari yonpauya. Moropai mîîkîrîya uyarakkîrî tekkari yonpa, tîmurukun pe ko'mannî ye'nen.

21Tamî'nawîron yapîtanî'sa' anî'ya ya, mîîkîrî ereutato'pe tauya, uyaponse' pona uyarakkîrî, ipîkku pe awe'to'pe. Tamî'nawîron yapîtanî'sau'ya ye'nen, uyunya tarakkîrî ereutato'pe ta'pî warantî nîrî, uurîya ereutatî taa apî'nîkon.

22Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

Apocalipse 4

Paapa Yapurîto' Ka' Po

1Mîrîrî tîpo era'ma'pîuya inî'rî. Mîrîrî yai ka' mana'ta atarakkanmokasa' era'ma'pîuya. Moropai mai eta'pîuya. Mîrîrî wanî'pî meruntî ke, to' waiyi trombeta e'nato' warantî. Pena e'mai' pe uyarakkîrî eseurîma'pî pe manni' wanî'pî. Mîîkîrîya ta'pî upî': —Enu'kî tarîwaya. Moropai apî' ekareme'to'peuya î' awe'kupî ton sîrîrî tîpo —ta'pîiya.

2Mîrîrî pe rî Morî Yekaton Wannî ena'pî uyesa' pe. Mîrîrî yai ka' po era'ma'pîuya ereutanto'. Mîrîrî pona ereuta'pî pemonkon era'ma'pîuya.

3Mîîkîrî yenpata wanî'pî inke' pe, manni' morî pu'kuru tî' jaspe moropai sardônio

de sardônio, e, ao redor do trono, há um arco-íris semelhante, no aspecto, a esmeralda.

4 Ao redor do trono, há também vinte e quatro tronos, e assentados neles, vinte e quatro anciãos vestidos de branco, em cujas cabeças estão coroas de ouro.

5 Do trono saem relâmpagos, vozes e trovões, e, diante do trono, ardem sete tochas de fogo, que são os sete Espíritos de Deus.

6 Há diante do trono um como que mar de vidro, semelhante ao cristal, e também, no meio do trono e à volta do trono, quatro seres viventes cheios de olhos por diante e por detrás.

7 O primeiro ser vivente é semelhante a leão, o segundo, semelhante a novilho, o terceiro tem o rosto como de homem, e o quarto ser vivente é semelhante à águia quando está voando.

8 E os quatro seres viventes, tendo cada um deles, respectivamente, seis asas, estão cheios de olhos, ao redor e por dentro; não têm descanso, nem de dia nem de noite, proclamando: Santo, Santo, Santo é o

warantî. Mîrîrî ereutanto' woi merenmere' wanî'pî inke' pe pu'kuru manni' tî' esmeralda sakari warantî.

4Mîrîrî ereutanto' woi tiaronkon ereutanto'kon wanî'pî eseuwarapo 24 kaisarî. Moropai mîrîrî po eseuwarapo 24 kaisarî ipîkkukon ereutasa' wanî'pî. Inkamoro ponkon wanî'pî aimutunkon pe. Moropai inkamoro pu'pai po to' yarakko pe ouro konekasa' wanî'pî.

5Mîrîrî arakkita tîwe'sen ereutanto' piapai, sisiuppan epa'kapîtî'pî wara'napi warantî. Mai epa'ka'pî tîrîn taa wara'napiya warantî. Mîrîrî rawîrî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî apo'ya wittanî'sa' wanî'pî. Mîrîrî wanî Paapa Yekaton pe, manni' morî pu'kuru, e'to' yawîron pe.

6Mîrîrî ereutanto' rawîrî awanî'pî kure'nan pîrana warainon, tî' cristal manni' awai'nan warantî awanî'pî. Mîrîrî woi se' yataimîrî e'winî pairî asakîrîrî tîîko'mansenon wanî'pî. Inkamoro yenu wanî'pî tamî'nawîrî taretî'kai iporo. E'mai' pe irawîrî moropai ite'ma'pî pî'.

7Mîîkîrî e'mai'non wanî'pî Leão, kaikusi warantî. Moropai ite'ma'pî pokon wanî'pî paaka yunkon warantî. Moropai to' eseurîno wanî'pî warayo' yenpata ke. Moropai to' saakîrîrîno wanî'pî kuwanu awainunsa' warantî.

8Tamî'nawîrî tiwin pî' insamoro tîîse to' yapî'sa'kon wanî'pî to' kaisarî eseuwarapo'ne tiwin mia' pona tîîmo'tai'ne. Mîrîrî pî' yenu ton wanî'pî tamî'nawîrî taretî'kai iporo moropai itu'na

SENHOR Deus, o Todo-Poderoso, aquele que era, que é e que há de vir.

9 Quando esses seres viventes derem glória, honra e ações de graças ao que se encontra sentado no trono, ao que vive pelos séculos dos séculos,

10 os vinte e quatro anciãos prostrar-se-ão diante daquele que se encontra sentado no trono, adorarão o que vive pelos séculos dos séculos e depositarão as suas coroas diante do trono, proclamando:

11 Tu és digno, SENHOR e Deus nosso, de receber a glória, a honra e o poder, porque todas as coisas tu criaste, sim, por causa da tua vontade vieram a existir e foram criadas.

Apocalipse 5

A visão do livro selado com sete selos e a do Cordeiro

pî'. Moropai inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî wei kaisarî moropai ewaron kaisarî. To' eserenkato' atî'napamî pepîn. Tîîse taa pî' to' ko'mamî see warantî: —Anna Yepotorî Paapa, tiwinan amîrî, tiaron awarainon ton pîn. Morî pu'kuru amîrî, imakui'pî ton pîn. Meruntî tamî'nawîron yentainon amîrî. Pena esi'pî amîrî, moropai sîrîrîpe tîîko'mansen amîrî, moropai ipatîkarî aako'mamî kupî sîrîrî, Paapa —taapîtî'pî to'ya.

9Mîrîrî warantî teeserenkakon kaisarî inkamoro asakîrîronkonya Paapa yapurî'pî. —Morî pe pu'kuru man —ta'pî to'ya tamî'nawîron pî'. Manni' ereutanto' pona teereutasen pî', manni' pî', ipatîkarî tîîko'mansen pî' ta'pî to'ya.

10Moropai inkamoro eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipîkkukon e'sekunka'pî irawîrî, moropai inkamoroya yapurî'pî. Moropai inkamoroya tîpu'paikon poi tarakko pe tîwe'sen ouro konekasa' mo'ka mîîkîrî, ipatîkarî tîîko'mansen rawîrî moropai taapîtî to'ya:

11—Anna Yepotorî Paapa, morî pe amîrî wanî ye'nen, ayapurî e'pai anna wanî. Mîrîrî ye'nen ayapurîto' annaya yapi'kî etakî. Ayapurî annaya maasa pra tamî'nawîron koneka'pîya itu'se awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron ko'mamî mîrîrî itu'se awanî ye'nen, Paapa —taapîtî to'ya.

Apocalipse 5

Kaareta Moropai Carneiro

1 Vi, na mão direita daquele que estava sentado no trono, um livro escrito por dentro e por fora, de todo selado com sete selos.

1Moropai mîîkîrî ereutanto' pona eereuta'pî era'ma'pîiya. Mîîkîrî yenya' meruntî winî kaareta yanmako'masa' wanî'pî. Mîrîrî kaareta wanî'pî se' yataimîrî imenukasa' pe. Moropai ipona yapi'sa' pe awanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon kaareta ke.

2 Vi, também, um anjo forte, que proclamava em grande voz: Quem é digno de abrir o livro e de lhe desatar os selos?

2Moropai inserî meruntî era'ma'pîuya. Mîîkîrîya ekaranmapopîtî'pî meruntî ke pu'kuru: —Anî' moro nai morî pe pu'kuru, sîrîrî kaareta yarakkanmokato'pe? —ta'pîiya.

3 Ora, nem no céu, nem sobre a terra, nem debaixo da terra, ninguém podia abrir o livro, nem mesmo olhar para ele;

3Tîîse anî' ton pra awanî'pî ka' po. Moropai non po mîrîrî kaareta yarakkanmoka ton moropai ya' tîwe'sen era'maton ton pra awanî'pî.

4 e eu chorava muito, porque ninguém foi achado digno de abrir o livro, nem mesmo de olhar para ele.

4Mîrîrî ye'nen ukaruwa'pî mararî pra. Maasa pra mîrîrî kaareta yarakkanmokanen ton pra awanî'pî. Moropai ya' tîwe'sen era'manen ton pra awanî'pî mîîto'pe.

5 Todavia, um dos anciãos me disse: Não chores; eis que o Leão da tribo de Judá, a Raiz de Davi, venceu para abrir o livro e os seus sete selos.

5Mîrîrî ye'nen tiwinan, ipîkku pe tîwe'senya ta'pî upî': —Tîkarawai pra e'kî. A'kî, leão, kaikusi warainon era'makî. Mîîkîrî wanî Judáyamî' yonpa pe pu'kuru. Moropai Davi nurî'tî paarî'pî pe awanî. Mîîkîrî tamî'nawîron yentai tîwe'sen. Mîrîrî ye'nen kaareta yarakkanmokaiya. Mîrîrî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non kaareta ipo awanî manni' waikatîiya moropai yarakkanmokaiya —ta'pîiya.

6 Então, vi, no meio do trono e dos quatro seres viventes e entre os anciãos, de pé, um Cordeiro como tendo sido morto. Ele tinha sete chifres, bem como sete olhos,

6Mîrîrî yai carneiro era'ma'pîuya iwîsa' pe. Satippe awanî'pî mîrîrî ereutanto' kore'ta. Mîîkîrî woima'tîsa' inkamoro asakîrîronkonya wanî'pî, moropai

que são os sete Espíritos de Deus enviados por toda a terra.

ipîkkukonya nîrî. Mîîkîrî retîkon wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî. Moropai itenu wanî'pî mîrîrî warapo nîrî. Mîrîrîkon wanî'pî morî pu'kuru, e'to' yawîron Paapa Yekaton pe, tamî'nawîrî sîrîrî pata po yarimasa' pe.

7 Veio, pois, e tomou o livro da mão direita daquele que estava sentado no trono;

7Moropai mîîkîrî carneiro wîtî'pî mîîkîrî ereuta'pî yenyawon, meruntî winî tîwe'sen kaareta yapisî'pîiya.

8 e, quando tomou o livro, os quatro seres viventes e os vinte e quatro anciãos prostraram-se diante do Cordeiro, tendo cada um deles uma harpa e taças de ouro cheias de incenso, que são as orações dos santos,

8Mîrîrî kupî mîîkîrîya era'ma tîuya'nîkon ye'nen inkamoro asakîrîronkon moropai manni'kan 24 kaisaronkon ipîkkukon e'sekunka'pî tese'mukon pona irawîrî. Tiwin pî' to' tîîse to' kaisarî to' yenya' harpa moropai ourokon konekasa' wanî'pî, a'pusin, to' nîpo'tî yense'. Mîrîrî a'pusin yaa tîwe'sen wanî Paapa pemonkonoyamî' epîremato' pe.

9 e entoavam novo cântico, dizendo: Digno és de tomar o livro e de abrir-lhe os selos, porque foste morto e com o teu sangue compraste para Deus os que procedem de toda tribo, língua, povo e nação

9Inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî amenan eren eserenkanto' pî'. Ta'pî to'ya: Morî pe amîrî neken wanî sîrîrî kaareta yapisîpa moropai yapi'to'kon mo'kapa. Maasa pra iwîsa' pe awanî'pî. Mîrîrî amînî kamo'pîya wenai pemonkonyamî' yenna'pîya Paapa ton pe. Tamî'nawîron pata ponkon kore'tapai, manni'kan tamî'nawîron mai ku'nenan kore'tapai, inkamoro yenna'pîya to' tîmenkai pra.

10 e para o nosso Deus os constituíste reino e sacerdotes; e reinarão sobre a terra.

10Inkamoro kupî'pîya Paapa, anna yepotorî yapurînenan pe to' e'to'pe, teepîremasanon pe to' e'to'pe. Moropai inkamoro enato'pe pata esa' pe to' kupî'pîya kai'ma to' eserenka'pî mararî pra.

11 Vi e ouvi uma voz de muitos anjos ao redor do trono, dos seres viventes e dos anciãos, cujo número era de milhões de milhões e milhares de milhares,

12 proclamando em grande voz: Digno é o Cordeiro que foi morto de receber o poder, e riqueza, e sabedoria, e força, e honra, e glória, e louvor.

13 Então, ouvi que toda criatura que há no céu e sobre a terra, debaixo da terra e sobre o mar, e tudo o que neles há, estava dizendo: Àquele que está sentado no trono e ao Cordeiro, seja o louvor, e a honra, e a glória, e o domínio pelos séculos dos séculos.

14 E os quatro seres viventes respondiam: Amém! Também os anciãos prostraram-se e adoraram.

11Moropai inî'rî era'ma'pîuya. Mîrîrî yai eta'pîuya tu'kankon inserîyamî' o'non pata iku'ne'tî yentainokon eta'pîuya. Inkamoro wanî'pî asakîrîronkon yaponse' woi. Moropai ipîkkukon woi to' wanî'pî.

12Moropai inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî meruntî ke to' maimu wanî'pî. Ta'pî to'ya: Manni' carneiro iwî'pî wanî morî pe pu'kuru, î' pe pra rî awanî pepîn. Mîrîrî ye'nen meruntî ke tîwe'to' pî', moropai ipîkku pe tîwe'to' pî', moropai epu'nen pe tîwe'to' pî', moropai kure'nan morî pe tîwe'to' pî' atausinpanpai'nîkon. Mararî pra yapurîpai'nîkon man ta'pî to'ya.

13Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ka' ponkonya moropai non yo'konkonya moropai tuna kawonkonya. Moropai tamî'nawîronkon pata ponkon eserenka ko'mannîpî eta'pîuya. To' eserenka'pî see warantî: Itaponse' pona eereutasa' manni' moropai mîîkîrî carneiro wanî morî pe pu'kuru, annaya yapurî e'pai awanî. Morî pe tîwe'to' pî', ipîkku pe tîwe'to' pî', moropai meruntî ke pu'kuru tîwe'to' pî' yapurî pî' anna man, tî'napanse pra kai'ma to' eserenka'pî.

14Mîrîrî warantî taa to'ya tanne, inkamoro asakîrîronkon enenankonya yuuku'pî. — Inna, mîrîrî warantî e'pai man. Moropai inkamoro asakîrîronkon e'sekunka'pî tese'mukon pona to' ena'pî. Moropai yapurî'pî to'ya.

Apocalipse 6

O Cordeiro abre os selos. O primeiro selo

1 Vi quando o Cordeiro abriu um dos sete selos e ouvi um dos quatro seres viventes dizendo, como se fosse voz de trovão: Vem!

2 Vi, então, e eis um cavalo branco e o seu cavaleiro com um arco; e foi-lhe dada uma coroa; e ele saiu vencendo e para vencer.

O segundo selo

3 Quando abriu o segundo selo, ouvi o segundo ser vivente dizendo: Vem!

4 E saiu outro cavalo, vermelho; e ao seu cavaleiro, foi-lhe dado tirar a paz da terra para que os homens se matassem uns aos outros; também lhe foi dada uma grande espada.

O terceiro selo

5 Quando abriu o terceiro selo, ouvi o terceiro ser vivente dizendo: Vem! Então, vi, e eis um cavalo preto e o seu cavaleiro com uma balança na mão.

Apocalipse 6

Kaareta Yapi'to'kon

1Mîrîrî yai mîîkîrî carneiroya e'mai'non kaareta yapi'to' asakî'nan mia' pona tîîmo'tai'non yonpa yarakkamo era'ma'pîuya. Moropai inkamoro asakîrîronkon yonpaya ta'pî meruntî ke. Imaimu wanî'pî tîrîn taa wara'napiya warantî. —Asi'kî —taiya eta'pîuya.

2Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware aimutun era'ma'pîuya. Mîîkîrî kaware po tîwe'sen yenya' yurapa wanî'pî. Moropai mîîkîrî pia aro' tîrî'pî to'ya, tamî'nawîron yentai awanî ye'nen. Moropai mîîkîrî epa'ka'pî meruntî ke teyatonon yarakkîrî eseya'namai. Teeyatonon yentai tîwanîpa eepa'ka'pî.

3Moropai mîrîrî tîpo mîîkîrî carneiroya itakon ite'kanon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro yonpa itakonya taa eta'pîuya upî', asi'kî kai'ma.

4Mîrîrîya tiaron kaware epa'ka'pî. Mîîkîrî wanî'pî suuyu pe. Ipo tîwe'senya meruntî yapisî'pî. Tînepî ton sîrîrî non pona kure'nan eseya'namanto', î' kai'ma tiaronkon e'tî'kato'pe tonpakon yarakkîrî. Mîîkîrî yenya' kure'nan kasupara e'tîrî'pî.

5Moropai inî'rî carneiroya iteseurîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro eseurînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma. Mîrîrîya kaware îrikkutun era'ma'pîuya. Mîîkîrî po tîwe'sen yenya' î' rî ku'ne'tîto' wanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 E ouvi uma como que voz no meio dos quatro seres viventes dizendo: Uma medida de trigo por um denário; três medidas de cevada por um denário; e não danifiques o azeite e o vinho.

6Mîrîrîya mai warainon eta'pîuya inkamoro asakîrîronkon kore'tapai eta'pîuya. Mîrîrîya ta'pîiya: —Tiwin trigo ku'ne'tîto' tîîse tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe awanî, epe'ke pe pu'kuru. Moropai eseurîwî'ne cevada ku'ne'tîto' tîîse, mîrîrî nîrî wanî tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe. Epe'ke pe pu'kuru awanî maasa pra mararî mîrikkî awanî'pî. Tîîse tîwarî e'tî, kaiwan moropai vinho ama'ta namai. —ta'pî to'ya.

O quarto selo

7 Quando o Cordeiro abriu o quarto selo, ouvi a voz do quarto ser vivente dizendo: Vem!

7Moropai mîrîrî tîpo carneiroya itasakîrîrîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya inkamoro saakîrîrînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma.

8 E olhei, e eis um cavalo amarelo e o seu cavaleiro, sendo este chamado Morte; e o Inferno o estava seguindo, e foi-lhes dada autoridade sobre a quarta parte da terra para matar à espada, pela fome, com a mortandade e por meio das feras da terra.

8Mîîkîrî era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware enkaimu'nan era'ma'pîuya. Mîîkîrî po tîwe'sen esatî'pî to'ya sa'mantanto' kai'ma. Moropai iwenairî tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkon sa'manta'san wanî'pî. Inkamoroya meruntî yapi'sa' arakkita pairon rataikasa' kaisarî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' wîîkonpa teepîkon yai. Moropai to' e'tî'ka iwan pî'. Moropai inkamoro e'tî'ka paran pî'. Paran pî' neken pepîn tîîse o'ma'konya kaikusiyamî'ya to' tî'ka.

O quinto selo

9 Quando ele abriu o quinto selo, vi, debaixo do altar, as almas daqueles que tinham sido mortos por causa da palavra de Deus e por causa do testemunho que sustentavam.

9Mîrîrî tîpo carneiroya mia'taikinon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya to' nîpo'tî Paapa yapurîkonpa yaponse' yo'koi Paapa maimu ekareme'nenan ekaremekî to'ya wenai, to' nîtî'ka'san

yekaton era'ma'pîuya. Manni'kan yairî pu'kuru esi'san wîîsa' to'ya yekatono'san.

10 Clamaram em grande voz, dizendo: Até quando, ó Soberano SENHOR, santo e verdadeiro, não julgas, nem vingas o nosso sangue dos que habitam sobre a terra?

10Inkamoro entaimepîtî ko'mannîpî meruntî ke pu'kuru. Taa pî' to' ko'mamî: —Anna Yepotorî Paapa tamî'nawîron yentainon meruntî pu'kuru. Moropai morî pu'kuru imakui'pî ton pîn. Moropai yairon pu'kuru. Î' pensa sîrîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî' taruma'tîya kupî sîrîrî? Mîrîrî yai manni'kan anna tî'katîponkon pemonkonyamî' pî' ese'ma kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya.

11 Então, a cada um deles foi dada uma vestidura branca, e lhes disseram que repousassem ainda por pouco tempo, até que também se completasse o número dos seus conservos e seus irmãos que iam ser mortos como igualmente eles foram.

11Inkamoroya tîkaisarî'nîkon tîponkon ton yapisî'pî, aimutunkon. Moropai inkamoro pî' ta'pî Paapaya: —Erî'kapîkon e'pai man inî' panpî' manni'kan ayonpakon esenyaka'man yonpayamî' moropai manni'kan ayonpakon amîrî'nîkon sa'manta'pî warantî, to' sa'manta kupî mannan erepamî pîkîrî —ta'pîiya to' pî'.

O sexto selo

12 Vi quando o Cordeiro abriu o sexto selo, e sobreveio grande terremoto. O sol se tornou negro como saco de crina, a lua toda, como sangue,

12Moropai mîrîrî tîpo, mîrîrî pe rî carneiroya tiwin mia' pona tîîmo'tai'non kaareta yapi'to' yarakkanmoka era'ma'pîuya. Yarakkamosai'ya tîpo, meruntî ke pata eserentîkî'ma'pî mararî pra. Moropai wei ena'pî ewaron pe, teesewankono'masenya îrikkutun tîpon yeka'masa' warantî. Moropai kapoi ena'pî suuyu pe, mîn warantî.

13 as estrelas do céu caíram pela terra, como a figueira, quando abalada por vento forte, deixa cair os seus figos verdes,

13Moropai sirikkîyamî' e'soroka'pî ka' poi non pona. Kure'ne a'situn wanî ya, teperu kenan yei yeperu ya'pîre sorokaiya warantî to' e'soroka'pî.

14 e o céu recolheu-se como um pergaminho quando se enrola. Então, todos os montes e ilhas foram movidos do seu lugar.

15 Os reis da terra, os grandes, os comandantes, os ricos, os poderosos e todo escravo e todo livre se esconderam nas cavernas e nos penhascos dos montes

16 e disseram aos montes e aos rochedos: Caí sobre nós e escondei-nos da face daquele que se assenta no trono e da ira do Cordeiro,

17 porque chegou o grande Dia da ira deles; e quem é que pode suster-se?

Apocalipse 7

Os cento e quarenta e quatro mil selados de Israel

1 Depois disto, vi quatro anjos em pé nos quatro cantos da terra, conservando

14Mîrîrî tîpo ka' esera'ma pra eena'pî, kaareta atanmoko'ma warantî eesera'ma pra inî'rî eena warantî. Moropai tamî'nawîron wî'kon moropai iwonokon mo'tapîtî'pî tîpata'se'kon yapai tiaron pata', meruntî ke eeserentîkî'ma ye'nen.
15Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esenomî'pî tî' ta a'ta ya'. Ipîkkukon reiyamî' sîrîrî pata po tîwe'sanon, moropai pemonkonyamî' esanon, moropai surarayamî' esanon ipîkkukon, moropai ipîkkukon, yemanne ke'kon sîrîrî non po, moropai meruntîkon pu'kuru, moropai pemonkonyamî' poitîrîtonon moropai itesa' pînon, tamî'nawîrî inkamoro esenomî'pî mararî pra eranne' pe tîwanîkon ye'nen.
16Moropai inkamoro entaimepîtî ko'mannîpî. Taapîtî'pî to'ya wî'kon pî', moropai tî'kon pî': —Anna pona enatî anna wîîpa, anna yenontî. Mîîkîrî ereutasa' manni' yenu yapai anna yenontî. Moropai mîîkîrî carneiro ekore'mato' winîpai anna yenontî —taapîtî'pî to'ya teuren.
17—Maasa pra kure'nan e'taruma'tînto' weiyu erepansa' man, Paapaya utaruma'tîkon weiyu. Anî'ya mîrîrî yapîtanîpî eserîke pra man —taapîtî'pî to'ya.

Apocalipse 7

144.000 Kaisaronkon Israelyamî'

1Mîrîrî tîpo asakîrîronkon inserîyamî' era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî satippe,

seguros os quatro ventos da terra, para que nenhum vento soprasse sobre a terra, nem sobre o mar, nem sobre árvore alguma.

patakon kî'pî ya', wei epa'ka winî, moropai wei ewomî winî, moropai meruntî winî, moropai kamai' winî kai'ma. Inkamoroya a'situn yapîtanîpî'pî, aata'se'ma namai. Mararî pîrana poro ya'se'maiya namai. Moropai yeikon ya'se'maiya namai.

2 Vi outro anjo que subia do nascente do sol, tendo o selo do Deus vivo, e clamou em grande voz aos quatro anjos, aqueles aos quais fora dado fazer dano à terra e ao mar,

2Moropai inî'rî tiaron inserî esenpo'pî wei epa'ka winîpai. Era'ma'pîuya Paapa tîîko'mansenya tîpemonkono yeki'kato' yarakkîrî. Mîîkîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru, manni'kan asakîrîronkon inserîyamî' pata kî'pîya tîwe'sanon pî', manni'kan meruntî yapisîtîponkon sîrîrî pata po, moropai pîrana po imakui'pî kupî tonkon pî'.

3 dizendo: Não danifiqueis nem a terra, nem o mar, nem as árvores, até selarmos na fronte os servos do nosso Deus.

3Mîîkîrîya ta'pî: —Maasa imakui'pî kî'ku'tî pata po moropai pîrana po moropai yeikon pî'. Maasa Uyepotorîkon Paapaya tîpoitîrîtonon yeki'ka tanne to' yepin pî' —ta'pîiya.

4 Então, ouvi o número dos que foram selados, que era cento e quarenta e quatro mil, de todas as tribos dos filhos de Israel:

4Mîrîrî tîpo î' warapo kaisarî inkamoro, to' yepin pî' tîpemonkono tonpe, Paapa neki'ka'san ekaremekî'pî to'ya upî'. Inkamoro wanî'pî eseuwarapo 144.000 kaisarî. Inkamoro wanî'pî tamî'nawîronkon Israel pari'pî pe, ipemonkono pe tiwin pî' to' tîîse.

5 da tribo de Judá foram selados doze mil; da tribo de Rúben, doze mil; da tribo de Gade, doze mil;
6 da tribo de Aser, doze mil; da tribo de Naftali, doze mil; da tribo de Manassés, doze mil;

5-8Tiwin pî' to' tîîse eseuwarapo 12.000 kaisarî'ne to' wanî'pî: Judá payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Rubem payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Gade payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Aser payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai

7 da tribo de Simeão, doze mil; da tribo de Levi, doze mil; da tribo de Issacar, doze mil;

8 da tribo de Zebulom, doze mil; da tribo de José, doze mil; da tribo de Benjamim foram selados doze mil.

A visão dos glorificados

9 Depois destas coisas, vi, e eis grande multidão que ninguém podia enumerar, de todas as nações, tribos, povos e línguas, em pé diante do trono e diante do Cordeiro, vestidos de vestiduras brancas, com palmas nas mãos;

10 e clamavam em grande voz, dizendo: Ao nosso Deus, que se assenta no trono, e ao Cordeiro, pertence a salvação.

11 Todos os anjos estavam de pé rodeando o trono, os anciãos e os quatro seres viventes, e ante o trono se prostraram sobre o seu rosto, e adoraram a Deus,

Naftali payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Manassés payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Simeão payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Levi payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Issacar payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Zebulom payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai José payanyamî' 12.000 kaisarî, moropai Benjamim payanyamî' 12.000 kaisarî. Eseuwarapo'ne to' wanî'pî Paapa poitîrîtonon.

Arinîkon Iku'ne'tî Yentainokon

9Mîrîrî tîpo arinîkon pemonkonyamî' o'non pata iku'ne'tî yentainokon era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî tamî'nawîron pata ponkon pe. Tepu'se pra to' wanî'pî si'ta mai wanî'pî. Inkamoro wanî'pî satippe mîrîrî ereutanto' rawîrî moropai carneiro rawîrî to' wanî'pî. Inkamoro epontîsa' wanî'pî aimutun tîponkon ya'. Moropai inkamoro yenya' yu' yare wanî'pî, imakui'pî yentai tîwanîkon ye'nen.

10Inkamoro entaimepîtî'pî meruntî ke pu'kuru: —Anna Yepotorî Paapa taponse' po manni', moropai carneiro winîpai anna e'pîika'tîto' iipî. Kure'ne anna pîika'tî'pî to'ya —ta'pî to'ya.

11Mîrîrî yai tamî'nawîronkon inserîyamî' wanî'pî satippe Paapa ereutato' taponse' woi, moropai inkamoro ipîkkukon yaponse' woi, moropai asakîrîronkon manni'kan enenankon woi. Mîrîrîya inkamoro inserîyamî' esenumî'pî Paapa ereutato' rawîrî non pona, tenpatakon

tîrennu'se. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî.

12 dizendo: Amém! O louvor, e a glória, e a sabedoria, e as ações de graças, e a honra, e o poder, e a força sejam ao nosso Deus, pelos séculos dos séculos. Amém!

12Ta'pî to'ya: —Inna, mîrîrî warantî e'pai man. Yapurîpai'nîkon man! Morî pe, ipîkku pe nai. Epu'nen pe nai, Paapa. "Morî pe man, Paapa", taapai'nîkon man! Anna nînama amîrî. Meruntî pu'kuru amîrî Paapa, anna yepotorî. Mîrîrî warantî taa pî' ko'manpai'nîkon ipatîkarî, tî'napanse pra. Inna mîrîrî warantî nîsi —ta'pî to'ya.

13 Um dos anciãos tomou a palavra, dizendo: Estes, que se vestem de vestiduras brancas, quem são e donde vieram?

13Mîrîrîya tiwin ipîkkukon yonpaya uyekaranmapo'pî: —Anî'kan see insamoro aimutunkon to' pon? O'non patapai to' ii'sa' mîrîrî? —kai'ma.

14 Respondi-lhe: meu SENHOR, tu o sabes. Ele, então, me disse: São estes os que vêm da grande tribulação, lavaram suas vestiduras e as alvejaram no sangue do Cordeiro,

14—Inna pa'ye, Uyepotorî. To' epu'tîuya pra wai. Amîrîya neken to' epu'tî —ta'pîuya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya upî': —Insamoro wanî manni'kan kure'nan e'taruma'tînto' kore'tapainonkon pe. Tarîpai insamoro e'pîika'tîsa' mîrîrî winîpai. Morî pe to' e'ronasa', tîponkon ronasa' to'ya aimutun pe, carneiro mînî ke. Imakui'pî to' nîkupî'pî mo'kasai'ya wanî'pî.

15 razão por que se acham diante do trono de Deus e o servem de dia e de noite no seu santuário; e aquele que se assenta no trono estenderá sobre eles o seu tabernáculo.

15Mîrîrî ye'nen carneiro yaponse' ereutanto' rawîrî satippe to' wanî mîrîrî. Moropai inkamoroya epîremanto' yewî' ta si'ma yapurî ko'mannîpî'pî wei kaisarî moropai ewaron kaisarî. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî taponse' pona eereutasa' manni' ya', to' koneka ko'mannîpî, to' yarakkîrî tîwanî ye'nen.

16 Jamais terão fome, nunca mais terão sede, não cairá sobre eles o sol, nem ardor algum,

16Mîrîrî ye'nen inkamoroya inî'rî emi'nan epu'tî pepîn. Moropai inî'rî tuna aninnîpai to' wanî pepîn. Moropai inî'rî a'ne' pe wei

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

17 pois o Cordeiro que se encontra no meio do trono os apascentará e os guiará para as fontes da água da vida. E Deus lhes enxugará dos olhos toda lágrima.

Apocalipse 8

O sétimo selo. Os sete anjos com as suas trombetas

1 Quando o Cordeiro abriu o sétimo selo, houve silêncio no céu cerca de meia hora.

2 Então, vi os sete anjos que se acham em pé diante de Deus, e lhes foram dadas sete trombetas.

3 Veio outro anjo e ficou de pé junto ao altar, com um incensário de ouro, e foi-lhe dado muito incenso para oferecê-lo com as orações de todos os santos sobre o altar de ouro que se acha diante do trono;

epu'tî to'ya pepîn. Weiya to' yeki'ka pepîn inî'rî.

17Maasa pra mîîkîrî carneiro, ereutanto' kore'ta wanî manni', mîîkîrî ko'mamî to' esa' pe. Moropai mîîkîrîya to' pinunpa, to' yarîiya tîîwarîrî teepa'kasen ipatîkaron ko'mannîto' tuna enî'se. Moropai Paapaya inkamoro yenu ya'mananîpî to' karawato' winîpai. Mîrîrî tîpo inî'rî to' karau pepîn — ta'pîiya upî'.

Apocalipse 8

Asakî'ne Mia' Pona Tîîmo'tai'no Kaareta Yapi'to'

1Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non yonparî'pî tiwinano'pî yarakkamo carneiroya yai, tamî'nawîron atî'napamî'pî ka' po. Tiwin hora yonpa wanî'pî moo, î' awe'kupî nîmîkî pî' tamî'nawîronkon ko'mamî'pî.

2Mîrîrîya inserîyamî' era'ma'pîuya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon Paapa rawîrî to' wanî'pî satippe. Inkamoroya asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non te'nunpasen trombeta yapisî'pî tîkaisarî'nîkon.

3Moropai tiaron inserî iipî'pî. Mîîkîrî yenya' ouro konekasa' wanî'pî, pisa warantî to' nîpo'tî yense'. Moropai mararî pra a'pusin tîrî'pî to'ya iipia, ipo'tîto'peiya tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' epîremato' pokonpe. Moropai mîrîrî rumaka'pîiya Paapa yapurîto'pe to' nîpo'tî yaponse' ouro konekasa' pona, manni' ereutanto' rawîrî tîwe'sen pona.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

4 e da mão do anjo subiu à presença de Deus a fumaça do incenso, com as orações dos santos.

4Moropai mîîkîrî inserî Paapa rawîrî awanî manni', yenyapai mîrîrî tîpo'tîsen a'pusin ure'tîrî enuku'pî ka' ekaya. Manni'kan Paapa pemonkonoyamî' epîremato' pokonpe awanî'pî.

5 E o anjo tomou o incensário, encheu-o do fogo do altar e o atirou à terra. E houve trovões, vozes, relâmpagos e terremoto.

5Mîrîrî ye'nen inserîya mîrîrî ouro konekasa' pisa warantî yapisî'pî. Mîrîrî yannîpî'pîiya, apo' mîrîrî Paapa yapurî pe to' nîpo'tî yaponse' po tîwe'sen ke. Moropai ka' po si'ma mîrîrî yenumî'pî mîîkîrîya non pona. Mîrîrî yenunsai'ya tîpo, mararî pra wara'napiyamî' e'mopîtî'pî. Moropai sisiuppan wanî'pî mararî pra. Moropai pata eserentîkî'ma'pî mararî pra.

To' Ne'nunpa Trombetakon

6 Então, os sete anjos que tinham as sete trombetas prepararam-se para tocar.

6Mîrîrî pe rî inkamoro inserîyamî' asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon ekoneka'pî trombeta ye'nunpakonpa kai'ma.

A primeira trombeta

7 O primeiro anjo tocou a trombeta, e houve saraiva e fogo de mistura com sangue, e foram atirados à terra. Foi, então, queimada a terça parte da terra, e das árvores, e também toda erva verde.

7Mîrîrîya e'mai'non inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai ye'nunpasai'ya tîpo, apo' moropai kono' rena'pî tî'kon pe. Mîrîrî wanî'pî mîn pokonpe atai'me'pî pe. Mîrîrî e'soroka'pî non pona. Mîrîrîya arakkita pairî yonpa pata po tîwe'sen yarannîpî'pî. Yeikon yarannîpî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî parî'kon enenankon yarannîpî'pîiya.

A segunda trombeta

8 O segundo anjo tocou a trombeta, e uma como que grande montanha ardendo em chamas foi atirada ao mar, cuja terça parte se tornou em sangue,

8Moropai tiaron inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya wî' taransen warainon wanî'pî. Moropai mîrîrî yenumî'pî to'ya kure'nan pîrana ka. Mîrîrî yenunsa' to'ya tîpo, arakkita pairî yonpa pîrana ena'pî mîn pe.

9 e morreu a terça parte da criação que tinha vida, existente no mar, e foi destruída a terça parte das embarcações.

A terceira trombeta

10 O terceiro anjo tocou a trombeta, e caiu do céu sobre a terça parte dos rios, e sobre as fontes das águas uma grande estrela, ardendo como tocha.

11 O nome da estrela é Absinto; e a terça parte das águas se tornou em absinto, e muitos dos homens morreram por causa dessas águas, porque se tornaram amargosas.

A quarta trombeta

12 O quarto anjo tocou a trombeta, e foi ferida a terça parte do sol, da lua e das estrelas, para que a terça parte deles escurecesse e, na sua terça parte, não brilhasse, tanto o dia como também a noite.

13 Então, vi e ouvi uma águia que, voando pelo meio do céu, dizia em grande voz: Ai! Ai! Ai dos que moram na terra, por causa das restantes vozes da trombeta dos três anjos que ainda têm de tocar!

9Mîrîrî ye'nen mîrîrî tuna katawonkon o'ma'kon e'tî'ka'pî arakkita pairî yonpa. Moropai arakkita pairî yonpa tuna poro tîwe'sanon apo'yenkon aramî'pî, to' e'tî'ka'pî tamî'nawîrî.

10Moropai to' eseurîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kure'nan kaiwano'ya apo' yapi'sa' taaramîpa warainon ena'pî ka' poi iren ka' arakkita pairî yonpa. Moropai tuna yeutta eepa'kato' ka eena'pî.

11Mîrîrî kaiwano' ena'pî ese' wanî'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa tuna ena'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen tu'ke pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, mîrîrî tuna tenî'se.

12Moropai to' saakîrîrîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai mîrîrîya arakkita pairî yonpa wei moropai kapoi moropai kaiwano' yi'nîpî'pî. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa a'ka pe awe'to' esi'nîpî'pî. A'ka pe pra awanî'pî wei arakkita pairî yonpa. Moropai ewaron arakkita pairî yonpa aako'mamî'pî, a'ka pe pra.

13Mîrîrî tîpo era'ma'pîuya toron kure'nan kuwanu awainunsa' wanî'pî kawîne ka'ra'ta. Moropai meruntî ke eeseurîma'pî. Mîîkîrîya ta'pî: —Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' non po tîîko'mansenon, eeseka'nunkakon pe naatîi. “Ekenne” taaya'nîkon pe naatîi. Te'nunpasen trombeta ye'nunpa inserîyamî' yonparî'san, eseurîwî'nankonya

Apocalipse 9

A quinta trombeta

1 O quinto anjo tocou a trombeta, e vi uma estrela caída do céu na terra. E foi-lhe dada a chave do poço do abismo.

2 Ela abriu o poço do abismo, e subiu fumaça do poço como fumaça de grande fornalha, e, com a fumaceira saída do poço, escureceu-se o sol e o ar.

3 Também da fumaça saíram gafanhotos para a terra; e foi-lhes dado poder como o que têm os escorpiões da terra,

4 e foi-lhes dito que não causassem dano à erva da terra, nem a qualquer coisa verde, nem a árvore alguma e tão-somente aos homens que não têm o selo de Deus sobre a fronte.

5 Foi-lhes também dado, não que os matassem, e sim que os atormentassem durante cinco meses. E o seu tormento era como tormento de escorpião quando fere alguém.

6 Naqueles dias, os homens buscarão a morte e não a acharão; também terão ardente desejo de morrer, mas a morte fugirá deles.

etaya'nîkon ya yai, “ekenne” taaya'nîkon pe naatîi.

Apocalipse 9

1Moropai mia'taikinon inserîya tîwayi trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kaiwano', manni' non pona ena'pî ka' poi era'ma'pîuya. Mîîkîrîya nari' itu'nakan yettapuru yarakkanmokato' yapisî'pî.

2Moropai mîîkîrîya mîrîrî itu'nakan yettapurîka'pî. Mîrîrî yapai ure'tî epa'ka'pî mararî pra kure'nan apo' tîrukasa' ure'sin warantî. Mîrîrî ure'sinya wei moropai pata ewaronpannîpî'pî ewaron pe.

3Mîrîrî ure'tî kore'ta wa'napi'yamî' epa'ka'pî mararî pra. Inkamoro e'soroka'pî non pona. Moropai inkamoro wanî'pî eki'katonkon pe, mari'tîya eki'kansa' warantî ne'ne' pe.

4Inkamoro pî' ta'pî to'ya, parî' moropai yeikon taruma'tî to'ya namai. Moropai tiaron taro'tasen taruma'tî to'ya namai. Tîîse pemonkonyamî' neken taruma'tîto'pe to'ya, manni'kan Paapa neki'ka'san pepîn to' yepin pî', inkamoro taruma'tîto'pe to'ya.

5Moropai ta'pî to'ya, inkamoro pemonkonyamî' tî'ka kairayamî'ya namai. Tîîse to' taruma'tîto'pe to'ya neken. Mia'taikin kapoi kaisarî inkamoroya ne'ne' epu'to'pe mari'tîya yeki'kansa' kaisarî.

6Mîrîrî yai tîwe'taruma'tîkon kapoi pî' inkamoro wanî isa'mantapai mîrîrî wenai. Tîîse to' sa'manta pepîn tiwin kin. Maasa

pra sa'mantanto' epe to' piapai, to' wîiya eserîke pra.

7 O aspecto dos gafanhotos era semelhante a cavalos preparados para a peleja; na sua cabeça havia como que coroas parecendo de ouro; e o seu rosto era como rosto de homem;

7Inkamoro wa'napi'yamî' wanî'pî kawareyamî' warantî, teepîkonpa ekoneka'san warantî. Inkamoro pu'paikon po wanî'pî aro' pe ouro konekasa' warainonkon. Moropai inkamoro yenpata wanî'pî warayo' yenpatakon warantî.

8 tinham também cabelos, como cabelos de mulher; os seus dentes, como dentes de leão;

8Moropai to' pu'pai si'po wanî'pî wîri' pu'pai warantî. Moropai inkamoro yee wanî'pî kaikusi yeekon warantî.

9 tinham couraças, como couraças de ferro; o barulho que as suas asas faziam era como o barulho de carros de muitos cavalos, quando correm à peleja;

9Moropai inkamoro rippo'ta pon to' e'napontîto' teyatonkon namai wanî'pî sa'man ferro warantî. Moropai inkamoro yapî'sa' e'nato' wanî'pî mararon pepîn kawareyamî'ya tararan yeku'nasa' teeka'tunsen epîi tuutîkonya e'nato' warantî.

10 tinham ainda cauda, como escorpiões, e ferrão; na cauda tinham poder para causar dano aos homens, por cinco meses;

10Moropai inkamoro yaukî pî' to' yekîkon wanî'pî mari'tî yekî warantî. Mîrîrî taukîkon pî' wanî manni' tekîkon ke pemonkonyamî' yeki'ka to'ya e'pai awanî mia'taikin kapoi kaisarî.

11 e tinham sobre eles, como seu rei, o anjo do abismo, cujo nome em hebraico é Abadom, e em grego, Apoliom.

11Inkamoro wanî'pî tesa'kon ke mîîkîrî to' esa'ya to' ko'mannîpî'pî. Mîîkîrî wanî'pî inserî pe, Makui poitîrî pe, manni' nari' itu'nakan ko'mannî'nen pe tîwe'sen. Mîîkîrî ese' wanî'pî hebraico maimu pe Abadom kai'ma. Moropai Grego pe awanî'pî Apoliom kai'ma. Taruma'tîton taato' mîrîrî.

12 O primeiro ai passou. Eis que, depois destas coisas, vêm ainda dois ais.

12E'mai'non e'taruma'tînto' esuwa'kasa' man. Tîîse mîrîrî tîpo inî'rî panpî' asakî'ne ite'ka itentainon e'taruma'tînto' iipî pe man kure'nan.

A sexta trombeta

13 O sexto anjo tocou a trombeta, e ouvi uma voz procedente dos quatro ângulos do altar de ouro que se encontra na presença de Deus,

14 dizendo ao sexto anjo, o mesmo que tem a trombeta: Solta os quatro anjos que se encontram atados junto ao grande rio Eufrates.

15 Foram, então, soltos os quatro anjos que se achavam preparados para a hora, o dia, o mês e o ano, para que matassem a terça parte dos homens.

16 O número dos exércitos da cavalaria era de vinte mil vezes dez milhares; eu ouvi o seu número.

17 Assim, nesta visão, contemplei que os cavalos e os seus cavaleiros tinham couraças cor de fogo, de jacinto e de enxofre. A cabeça dos cavalos era como cabeça de leão, e de sua boca saía fogo, fumaça e enxofre.

13Moropai mîrîrî tîpo, tiwin mia' pona tîîmo'tai'nonya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya mai eta'pîuya saakîrîron iretîkon winîpai tiwinan maimu. Manni'kan mîrîrî Paapa yawîrî tîwe'sen to' nîpo'tî yaponse' ouro konekasa' winîpai.

14Mîrîrî maiya ta'pî tiwin mia' pona tîîmo'tai'non inserî pî', mîîkîrî trombeta yarakkîrî awanî manni' pî': —Inkamoro saakîrîronkon inserîyamî' rumakakî ewa'tîsa' pe to' wanî mannan. Mîrîrî kure'nan iren Eufrates pia to' wanî mannan —ta'pîiya.

15Mîrîrî ye'nen inkamoro inserîyamî' saakîrîronkon rumaka'pî to'ya. Inkamoro wanî'pî ekoneka'san pe mîrîrî horarî yai, moropai mîrîrî Paapaya iku'ne'tîsa' weiyu yai, moropai mîrîrî kono' pî' teepîkonpa. Arakkita pairî yonpa pemonkonyamî' tî'kakonpa kai'ma.

16Moropai to' pemonkonoyamî' iipî eta'pîuya. Inkamoro wanî'pî eseuwarapo 200 milhões kaisarî kawareponkon, mararon pepîn.

17Moropai kawareyamî' era'ma'pîuya. Moropai inkamoro ponkon era'ma'pîuya. Inkamoro rippo'ta ya'san iwa'to' wanî'pî suuyu pe, apo' warantî. Moropai awanî'pî rora pe nîrî, tî' safira itese' warantî. Moropai enkai'mu'ne awanî'pî, enxofre warantî. Moropai kawareyamî' pu'pai wanî'pî nari' pe, kaikusi, leão pu'pai warantî. Inkamoro mata yapai apo' epa'kapîtî'pî. Moropai ure'tî epa'ka'pî. Moropai enxofre epa'ka'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Por meio destes três flagelos, a saber,
pelo fogo, pela fumaça e pelo enxofre que
saíam da sua boca, foi morta a terça parte
dos homens;

19 pois a força dos cavalos estava na sua
boca e na sua cauda, porquanto a sua
cauda se parecia com serpentes, e tinha
cabeça, e com ela causavam dano.

20 Os outros homens, aqueles que não
foram mortos por esses flagelos, não se
arrependeram das obras das suas mãos,
deixando de adorar os demônios e os
ídolos de ouro, de prata, de cobre, de
pedra e de pau, que nem podem ver, nem
ouvir, nem andar;

21 nem ainda se arrependeram dos seus
assassínios, nem das suas feitiçarias, nem
da sua prostituição, nem dos seus furtos.

Apocalipse 10

Os anjos e os sete trovões. João e o livrinho

1 Vi outro anjo forte descendo do céu,
envolto em nuvem, com o arco-íris por

18Mîrîrî eseurîwî'nan e'kupî'pî
e'taruma'tînto'ya pemonkonyamî' tî'ka'pî.
Arakkita pairî yonpa to' wî'pîiya. Apo'ya
moropai ure'tîya moropai enxofreya
kawareyamî' mata yapai teepa'kasenya.
19Inkamoro kawareyamî' meruntîri
wanî'pî to' mata ya', moropai to' yaukî pî'.
Inkamoro yaukî wanî'pî îkîiyamî' warantî
tîpu'pai ke. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî'
yeparantî'pî to'ya mîrîrî ke.
20Tîîse isa'manta'san pepîn
pemonkonyamî' yonparî'sanya imakui'pî
ku'to' tîuya'nîkon rumaka pra to' wanî'pî.
Makui poitîrîtonon yapurî pî' to'
ko'mamî'pî. Moropai mia' ke ikonekasa'
bronze pe, moropai yei konekasa'
pemonkon warantî tenu ke, tîîse
era'manen pepîn. Tîpana kenan tîîse
etanen pepîn, moropai tî'pu kenan tîîse
asakoi pepîn yapurî'pî to'ya.
21Moropai imakui'pî tînkupî'pîkon pî'
tîwenpenatai teserukon mo'tanîpî to'ya
pra to' wanî'pî. Pemonkonyamî' wî'pî
tîuya'nîkon wenai to' enpenata pîn.
Moropai pia'san pe tîwe'to'kon rumaka
to'ya pra to' wanî'pî. Moropai se' tapairî
wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'to'kon
rumaka to'ya pîn. Moropai ama'ye' pe
tîwe'to'kon rumaka to'ya pra nîrî to'
wanî'pî.

Apocalipse 10

Inserî Moropai Kaareta Si'mîrikkî

1Mîrîrî tîpo tiaron inserî meruntî autî
era'ma'pîuya ka' poi. Mîîkîrî e'wontîsa'
wanî'pî katupuru ke, aimutun pe tîponya

cima de sua cabeça; o rosto era como o sol,
e as pernas, como colunas de fogo;

wanî warantî. Moropai mîîkîrî pu'pai yepoi merenmere' wanî'pî. Moropai itenpata wanî'pî inke' pe, wei warantî. Moropai i'si ye'pî wanî'pî apo' e'tîrukasa' kakîsiya esera'ma warantî.

2 e tinha na mão um livrinho aberto. Pôs o
pé direito sobre o mar e o esquerdo, sobre
a terra,

2Mîîkîrî yenya' kaareta si'mîrikkî yarakkanmokasa' wanî'pî. Moropai mîîkîrîya tî'pu meruntî winon tîîsa' wanî'pî pîrana pona. Moropai kamai' winon i'pu wanî'pî non pona.

3 e bradou em grande voz, como ruge um
leão, e, quando bradou, desferiram os sete
trovões as suas próprias vozes.

3Moropai mîîkîrî entaime'pî meruntî ke. Kaikusi, leão etun warantî. Mîîkîrî entaimesa' tîpo, asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon wara'napiyamî' e'tîrînka'pî, imaimu yuuku'pî to'ya.

4 Logo que falaram os sete trovões, eu ia
escrever, mas ouvi uma voz do céu,
dizendo: Guarda em segredo as coisas que
os sete trovões falaram e não as escrevas.

4Inkamoro eseurîma'pî. To' eseurîmato' menukauya mîrîrî teuren, tîîse mai eta'pîuya ka' winîpainon. Ta'pîiya upî': —Mîrîrî konekakî tîmenukai pra. Î' taa inkamoro asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon wara'napiyamî'ya, manni' kî'menukai —ta'pîiya.

5 Então, o anjo que vi em pé sobre o mar e
sobre a terra levantou a mão direita para
o céu

5Moropai mîîkîrî inserî satippe pîrana po moropai non po unera'ma'pîya meruntî winon tenya yanumî'pî ka' ekaya.

6 e jurou por aquele que vive pelos séculos
dos séculos, o mesmo que criou o céu, a
terra, o mar e tudo quanto neles existe: Já
não haverá demora,

6Moropai innape mîîkîrî eseurîma'pî Paapa ipatîkarî tîîko'mansen ese' pî', manni' tamî'nawîron konekatîpon, ka' moropai pata moropai tuna moropai tamî'nawîron patapon konekatîpon ese' pî'. Mîîkîrî inserîya ta'pî: —Inî'rî tîko'man pe aako'mamî pra man —ta'pîiya.

7 mas, nos dias da voz do sétimo anjo,
quando ele estiver para tocar a trombeta,
cumprir-se-á, então, o mistério de Deus,

7Î' pensa asakî'ne mia' pona'no ite'ka inserîya trombeta ye'nunpa yai, î' kai'ma taasa' tîuya manni' yawîrî ikupî Paapaya

segundo ele anunciou aos seus servos, os profetas.

8 A voz que ouvi, vinda do céu, estava de novo falando comigo e dizendo: Vai e toma o livro que se acha aberto na mão do anjo em pé sobre o mar e sobre a terra.

9 Fui, pois, ao anjo, dizendo-lhe que me desse o livrinho. Ele, então, me falou: Toma-o e devora-o; certamente, ele será amargo ao teu estômago, mas, na tua boca, doce como mel.

10 Tomei o livrinho da mão do anjo e o devorei, e, na minha boca, era doce como mel; quando, porém, o comi, o meu estômago ficou amargo.

11 Então, me disseram: É necessário que ainda profetizes a respeito de muitos povos, nações, línguas e reis.

Apocalipse 11

Ordens para medir o santuário de Deus

pe man, manni' anî' nepu'tî pepîn. Pena î' kai'ma ta'pî tîuya yawîrî, tîpoitîrîtonon penaronkon profetayamî' nurî'tî pî' taasa' tîuya yawîrî ikupîiya pe man.

8Mîrîrî mai uneta'pî wanî'pî ka' winîpainon pe. Eeseurîma'pî inî'rî uyarakkîrî. Ta'pîiya upî': —Atîkî moropai mîîkîrî inserî pîrana po tî'pu tîîsai'ya manni', moropai non po i'pu wanî manni', yenya' kaareta yarakkanmokasa' pe wanî manni' yapi'ta —ta'pîiya.

9Mîrîrî ye'nen uutî'pî moropai mîrîrî kaareta esatî'pîuya ipî'. Mîîkîrîya ta'pî upî': —Maa, sîrîrî kaareta yapi'kî moropai ya'kî. Sîrîrî yakuya ya, yenno'masa'ya pe aro'ta ya', so'ri ke ikupîiya. Tîîse anta ya' awanî ya, a'ki'ku pe pu'kuru awanî, wan warantî —ta'pîiya.

10Moropai mîrîrî kaareta si'mîrikkî yapisî'pîuya mîîkîrî inserî yenya pai. Moropai mîrîrî yaku'pîuya. Unta ya' awanî tanne, a'ki'ku pe awanî'pî wan warantî. Tîîse mîrîrî kaareta yenno'masau'ya tîpo, uro'ta ya' so'ri ke awanî'pî.

11Mîrîrî ye'nen upî' ta'pîiya: —Tarîpai inî'rî î' kupî Paapaya pe man ekaremekîya e'pai man arinîkon pemonkonyamî' pî', tamî'nawîronkon pata ponkon pî', manni'kan tu'kan mai ku'nenan tepu'se pra pemonkonyamî' pî', moropai ipîkkukon pata esanon reiyamî' pî' ekaremekîya e'pai man —ta'pîiya.

Apocalipse 11

Asakî'nankon Paapa Maimu Ekareme'nen

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Foi-me dado um caniço semelhante a uma vara, e também me foi dito: Dispõe-te e mede o santuário de Deus, o seu altar e os que naquele adoram;

2 mas deixa de parte o átrio exterior do santuário e não o meças, porque foi ele dado aos gentios; estes, por quarenta e dois meses, calcarão aos pés a cidade santa.

As duas testemunhas mártires

3 Darei às minhas duas testemunhas que profetizem por mil duzentos e sessenta dias, vestidas de pano de saco.

4 São estas as duas oliveiras e os dois candeeiros que se acham em pé diante do SENHOR da terra.

5 Se alguém pretende causar-lhes dano, sai fogo da sua boca e devora os inimigos; sim, se alguém pretender causar-lhes dano, certamente, deve morrer.

1Moropai mîrîrî tîpo î' ku'ne'tîto' yapisî'pîuya, kusan yei warainon. Moropai ta'pî to'ya upî': —E'mî'sa'kakî moropai epîremanto' yewî' ku'ne'tîpî'kî. Moropai Paapa yapurî tîuya'nîkon pe to' nîpo'tî yaponse' ku'ne'tîkî. Moropai epîremanto' yewî' ta teepîremasanon nîrî ku'ne'tîkî.

2Tîîse poro po winî tîwe'sen kî'ku'ne'tîi. Maasa pra mîrîrî wanî Judeuyamî' pepîn erepanto' pata'se' pe. Inkamoroya morî pu'kuru cidade taruma'tî pe man eseuwarapo 42 kapoi kaisarî.

3Mîrîrî yai asakî'ne kaisarî upî' teeseurîmasanon yarimauya pe man, saaku ya' teepontîi teesewankono'masa'kon ekareme'to'pe to'ya to' kore'ta. Moropai inkamoroya Paapa maimu ekaremekî kupî sîrîrî eseuwarapo 1.260 wei kaisarî to' pî' —ta'pîiya upî'.

4Inkamoro asakî'nankon upî' teeseurîmasanon wanî manni' yei, oliveira ye' asakî'nan warantî. ⌞Manni'kan pî' Paapa maimu ekareme'nen Zacarias nurî'tî nekaremekî'pî.⌟ Moropai asakî'nan apo' yaponse' warantî to' wanî, manni'kan satippe Uyepotorî, pata ponkon ko'mannî'nen rawîrî tîwe'sanon.

5Inkamoro antî'kapai anî'kan wanî ya, inkamoro mata yapai apo' epa'ka, moropai mîrîrî ke teyatonkon tî'ka to'ya. Mîrîrî warantî anî'kan wanî ya to' taruma'tî yu'se, inkamoro, to' taruma'tînenan e'tî'ka pe man.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

6 Elas têm autoridade para fechar o céu, para que não chova durante os dias em que profetizarem. Têm autoridade também sobre as águas, para convertê-las em sangue, bem como para ferir a terra com toda sorte de flagelos, tantas vezes quantas quiserem.

7 Quando tiverem, então, concluído o testemunho que devem dar, a besta que surge do abismo pelejará contra elas, e as vencerá, e matará,

8 e o seu cadáver ficará estirado na praça da grande cidade que, espiritualmente, se chama Sodoma e Egito, onde também o seu SENHOR foi crucificado.

9 Então, muitos dentre os povos, tribos, línguas e nações contemplam os cadáveres das duas testemunhas, por três dias e meio, e não permitem que esses cadáveres sejam sepultados.

10 Os que habitam sobre a terra se alegram por causa deles, realizarão festas e enviarão presentes uns aos outros, porquanto esses dois profetas atormentaram os que moram sobre a terra.

6Maasa pra inkamoro pia meruntî wanî. Mîrîrî to' maimu pe kono' rena eserîke pra awanî ka' poi, Paapa maimu ekaremekî pî' to' ko'mamî pîkîrî kono' rena pepîn. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, to' maimu pe mîn pe tuna yanikon enato'pe. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, tîmaimukon ke, tu'ke si'ta e'taruma'tînto' ii'to'pe non pona, itu'se tîwanîkon pîkîrî.

7Î' pensa inkamoro asakî'nankonya Paapa maimu ekaremekî tîuya'nîkon yaretî'ka yai, itu'nakan nari' ya' tîwe'sen o'ma' iipî pe man. Moropai eeseya'nama to' yarakkîrî. Moropai mîîkîrî o'ma'ya inkamoro tî'ka pe man.

8Moropai inkamoro esa'rî'pî ko'mamî pe man e'ma ta kure'nan cidade po. O'non pata to' yepotorî pokapîtî'pî to'ya manni' cidade po. Mîrîrî cidade esatî to'ya manni' imakui'pî kupî'pî to'ya pata'pî Sodoma moropai Egito warantî, imakui'pî pe awanî ye'nen.

9Mîrîrî yai tamî'nawîron patakon ponkonya to' esa'rî'pî era'ma ko'mannîpî pe man eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisarî. Anî'ya to' esa'rî'pî yu'na'tî tîrî to'ya pepîn mîrîrî yai.

10Mîrîrî kupî to'ya pî' tamî'nawîron pata ponkon pemonkonyamî' wanî taatausinpai, mararî pra inkamoro sa'mantasa' ye'nen. Mararî pra taatausinpai, tiaronkon pia î' rî tîrî to'ya epe'mîra. Maasa pra inkamoro asakî'nankon profetayamî',

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

pemonkonyamî' yewankono'matîponkon ataretî'kasa' ye'nen, to' atausinpa pe man.

11 Mas, depois dos três dias e meio, um espírito de vida, vindo da parte de Deus, neles penetrou, e eles se ergueram sobre os pés, e àqueles que os viram sobreveio grande medo;

11Tîîse mîrîrî tîpo, eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisarî tîîse, inkamoro yettapusin ton iipî'pî Paapa winîpai, inî'rî enen to' e'to'pe. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'mî'sa'ka'pî inî'rî. Moropai era'masa' tamî'nawîronkonya yai, kure'ne eranne' pe to' ena'pî.

12 e as duas testemunhas ouviram grande voz vinda do céu, dizendo-lhes: Subi para aqui. E subiram ao céu numa nuvem, e os seus inimigos as contemplaram.

12Moropai inkamoro asakî'nankon profetayamî'ya mai eta'pî ka' winîpainon. Ta'pî maiya: —Enu'tî tarîwaya —kai'ma mai eseurîma'pî. Moropai teera'makon teyatonkonya tanne, inkamoro profetayamî' enuku'pî katupuru po ka' pona.

13 Naquela hora, houve grande terremoto, e ruiu a décima parte da cidade, e morreram, nesse terremoto, sete mil pessoas, ao passo que as outras ficaram sobremodo aterrorizadas e deram glória ao Deus do céu.

13Mîrîrî pe rî kure'ne pata eserentîkî'ma'pî. Mîrîrîya iwaikkatoi pe cidade yanka'pî. Mîrîrî cidade ponkon isa'manta'san wanî'pî eseuwarapo 7.000 kaisarî pemonkonyamî'. Mîrîrî e'kupî era'masa' tîuya'nîkon pe, to' yonparî'san e'nîmî'sanya Paapa ka' pon yapurî'pî, ipîkku pe awe'to' wenai.

14 Passou o segundo ai. Eis que, sem demora, vem o terceiro ai.

14Sîrîrî itakon ite'karon e'taruma'tînto' esuwa'kasa' man. Tîîse era'matî maasa itentainon, iteseurîno ite'ka iipî pe man ka'ne' pe, tîîko'manse pra.

A sétima trombeta

To' Asakî'neno Mia' Pona Tîîmo'tai'no Trombeta

15 O sétimo anjo tocou a trombeta, e houve no céu grandes vozes, dizendo: O reino do mundo se tornou de nosso SENHOR e do seu Cristo, e ele reinará pelos séculos dos séculos.

15To' yonparî'pî inserîya asakî'neno mia' pona tîîmo'tai'no trombeta ye'nunpa'pî. Moropai tu'kankon maimu wanî'pî ka' po, meruntî ke pu'kuru. Taapîtî'pî maiya: —Tarîpai Uyepotorîkon Paapa pia meruntî pu'kuru man, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ko'mannî'nen pe, moropai

inmenka'pî Cristo pia nîrî. Inkamoro esa' pe aako'mamî ipatîkarî, ikî'pî ton pra — ta'pîiya.

16 E os vinte e quatro anciãos que se encontram sentados no seu trono, diante de Deus, prostraram-se sobre o seu rosto e adoraram a Deus,

16Mîrîrî taa to'ya tanne, inkamoro ipîkkukon eseuwaraponkon 24 kaisaronkon Paapa rawîrî taponse'kon pona ereuta'san, inkamoro e'sekunka'pî tese'mukon pona, moropai itenpatakon rennuku'pî non pona. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî.

17 dizendo: Graças te damos, SENHOR Deus, Todo-Poderoso, que és e que eras, porque assumiste o teu grande poder e passaste a reinar.

17Ta'pî to'ya: Anna yepotorî Paapa, meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon amîrî. Ipatîkarî tîîko'mansen amîrî. Moropai pena esi'pî, sîrîrîpe nîrî aako'mamî. "Morî pe pu'kuru man", taa annaya apî'. Maasa pra meruntî ke pu'kuru awe'to' ke, tamî'nawîronkon esa' pe eenasa' ye'nen, ayapurî annaya, Paapa.

18 Na verdade, as nações se enfureceram; chegou, porém, a tua ira, e o tempo determinado para serem julgados os mortos, para se dar o galardão aos teus servos, os profetas, aos santos e aos que temem o teu nome, tanto aos pequenos como aos grandes, e para destruíres os que destroem a terra.

18Innape aku'nenan pepîn, inkamoro ekore'masa' ko'mamî mararî pra, maasa pra inkamoro taruma'tîto'ya erepansa' ye'nen. Isa'manta'san yenunto'ya weiyu erepansa' man. Moropai apemonkonoyamî', innape akupîtîponkon penaronkon profetayamî' ye'maya weiyu erepansa' man. Moropai tamî'nawîronkon ayapurînenan, moropai tamî'nawîronkon innape aku'nenan anama tîuya'nîkon ye'nen, manni'kan ipîkkukon, moropai ipîkkukon pepîn ye'maya, to' nîkupî'pî wenai mîrîrî yai. Tîîse manni'kan non ponkon ma'tanîpîtîponkon taruma'tîto'ya weiyu erepansa' sîrîrî ta'pî to'ya.

19 Abriu-se, então, o santuário de Deus, que se acha no céu, e foi vista a arca da

19Mîrîrî tîpo Paapa yapurî yewî' esettapuruka'pî, ka' po awanî manni'.

Aliança no seu santuário, e sobrevieram relâmpagos, vozes, trovões, terremoto e grande saraivada.

Moropai ita tîwe'sen, Paapa yarakkîrî esetanto' imaimu yense' manni', mîrîrî esera'ma'pî, eesettapurîkasa' tanne. Mîrîrîya mararî pra sisiupan wanî'pî. Tîrîn tîrînpan wanî'pî mararî pra. Moropai wara'napiyamî' wanî'pî. Moropai pata eserentîkî'ma'pî. Moropai mararî pra kono' rena'pî tî'kon pe.

Apocalipse 12

A mulher e o dragão

1 Viu-se grande sinal no céu, a saber, uma mulher vestida do sol com a lua debaixo dos pés e uma coroa de doze estrelas na cabeça,

2 que, achando-se grávida, grita com as dores de parto, sofrendo tormentos para dar à luz.

3 Viu-se, também, outro sinal no céu, e eis um dragão, grande, vermelho, com sete cabeças, dez chifres e, nas cabeças, sete diademas.

4 A sua cauda arrastava a terça parte das estrelas do céu, as quais lançou para a terra; e o dragão se deteve em frente da mulher que estava para dar à luz, a fim de lhe devorar o filho quando nascesse.

5 Nasceu-lhe, pois, um filho varão, que há de reger todas as nações com cetro de

Apocalipse 12

Wîri' Moropai O'ma'

1Mîrîrî yai kure'nan anî' nepu'tî pepîn tera'masen ton esenpo'pî ka' po. Mîîkîrî wanî'pî wîri' pe. Mîîkîrî epontî'pî wei ya'. Mîîkîrî puu yo'koi kapoi wanî'pî. Moropai mîîkîrî pu'pai po aro' wanî'pî, kaiwano'yamî' ke, asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kaisarî.

2Mîîkîrî wanî'pî more yan pe. Mîrîrî ye'nen awentaimepîtî ko'mannîpî'pî ne'ne' more wanî pî', tînre yenpo tîuya yai.

3Moropai tiaron tera'masen ton esenpo'pî ka' po, o'ma' itese' dragão, kure'nan kuratu warainon. Mîîkîrî wanî'pî suuyu pe. Mîîkîrî pu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî. Moropai iretî wanî'pî mia' tamî'nawîrî kaisarî. Moropai mîîkîrî pu'pai po nîrî aro' wanî'pî, inke' pe ipu'paikon kaisarî.

4Mîîkîrîya taukî ke arakkita pairî yonpa sirikkîyamî' woroka'pî ka' poi. Inkamoro soroka'pîiya non pona. Moropai mîîkîrî emî'pamî'pî wîri' rawîrî î' pensa tînre yenpo wîri'ya ya, yanîpa kai'ma.

5Moropai wîri'ya tînre yenpo'pî warayo' pe. Mîîkîrîya tamî'nawîronkon ko'mannîpî

ferro. E o seu filho foi arrebatado para Deus até ao seu trono.

pe man meruntî ke, mîrîrî tenya' awanî manni', sa'man ferro yarakkîrî si'ma. Nari' pe awanî pe man. Tîîse mîîkîrî mo'ka'pî Paapaya moropai yarî'pîiya tîîpia. Moropai taponse' pona itîrî'pîiya.

6 A mulher, porém, fugiu para o deserto, onde lhe havia Deus preparado lugar para que nele a sustentem durante mil duzentos e sessenta dias.

6Moropai mîîkîrî wîri' epe'pî o'non pata pemonkon ton pîn ya'. Mîîkîrî pata'se' ton konekasa' Paapaya, miarî aako'manto'pe. Miarî Paapaya mîîkîrî ko'mannîpî eseuwarapo 1.260 wei kaisarî.

Anjos pelejam no céu contra o dragão. A vitória de Cristo e do seu povo

7 Houve peleja no céu. Miguel e os seus anjos pelejaram contra o dragão. Também pelejaram o dragão e seus anjos;

7Mîrîrî tîpo to' epî'pî ka' po. Inserîyamî' esa' Miguel epî'pî tiaronkon inserîyamî' pokonpe si'ma, mîîkîrî dragão yarakkîrî. Moropai mîîkîrî dragão epî'pî yarakkîrî mararî pra, tîpemonkonoyamî' pokonpe si'ma.

8 todavia, não prevaleceram; nem mais se achou no céu o lugar deles.

8Tîîse mîîkîrî dragão yentai to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen dragão moropai inserîyamî', ipemonkonoyamî' ko'mamî eserîke pra awanî'pî ka' po, to' ma're tîwanîkon ye'nen.

9 E foi expulso o grande dragão, a antiga serpente, que se chama diabo e Satanás, o sedutor de todo o mundo, sim, foi atirado para a terra, e, com ele, os seus anjos.

9Mîrîrî ye'nen mîîkîrî kure'nan dragão yenumî'pî to'ya poro pona. Manni' mîîkîrî penaro' îkîi, makui, seru'ye' tamî'nawîronkon yenku'tî pî' tîîko'mansen mîîkîrî. Mîîkîrî yenumî'pî to'ya non pona. Moropai ipemonkonoyamî' nîrî yenumî'pî to'ya yarakkîrî.

10 Então, ouvi grande voz do céu, proclamando: Agora, veio a salvação, o poder, o reino do nosso Deus e a autoridade do seu Cristo, pois foi expulso o acusador de nossos irmãos, o mesmo que

10Mîrîrî tîpo mai eta'pîuya meruntî ke ka' winîpai. Ta'pîiya: —Tarîpai Paapa winîpai e'pîika'tînto' erepansa' man! Moropai Paapaya î' kai'ma tîmeruntîri, moropai î' kai'ma tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe tîwe'to' yenposai'ya man. Moropai î'

os acusa de dia e de noite, diante do nosso Deus.

11 Eles, pois, o venceram por causa do sangue do Cordeiro e por causa da palavra do testemunho que deram e, mesmo em face da morte, não amaram a própria vida.

12 Por isso, festejai, ó céus, e vós, os que neles habitais. Ai da terra e do mar, pois o diabo desceu até vós, cheio de grande cólera, sabendo que pouco tempo lhe resta.

O dragão persegue a mulher

13 Quando, pois, o dragão se viu atirado para a terra, perseguiu a mulher que dera à luz o filho varão;

14 e foram dadas à mulher as duas asas da grande águia, para que voasse até ao deserto, ao seu lugar, aí onde é sustentada durante um tempo, tempos e metade de um tempo, fora da vista da serpente.

kai'ma inmenka'pî, Cristoya tamî'nawîronkon ko'mannîpî tîmaimu pe, manni' yenposai'ya man. Maasa pra manni'kan uyonpakon pokonoma pî' tîîko'mansen Paapa pî' wei kaisarî moropai ewaron kaisarî, mîîkîrî yenumî'pî to'ya man ka' poi non pona.

11Mîrîrî ye'nen uyonpakon ena'pî mîîkîrî yentai, carneiro mînî wenai. Maasa pra aasa'manta'pî inkamoro ton pe. Moropai mîrîrî pî' to' eseurîma ko'mannîpî'pî, tîsa'mantato'kon tînamai pra.

12Mîrîrî ye'nen taatausinpai e'tî, innape Paapa yapurînenan, tamî'nawîronkon ka' po to' wanî manni'kan. Tîîse non ponkon, amîrî'nîkon atausinpa pepîn. Maasa pra awe'taruma'tîkon pe naatîi, moropai tamî'nawîronkon tuna kawonkon nîrî. Maasa pra Makui erepansa' man amîrî'nîkon kore'ta. Mîîkîrî ekore'masa' man mararî pra, maasa pra mararî neken non po tîîko'manto' epu'tî tîuya ye'nen.

13Non pona tenunsa' to'ya epu'tî tîuya pe, dragãoya mîîkîrî wîri', warayo' pe tînre yenpotîpon pokonoma pia'tî'pî. Moropai iwenairî attî'pî yapisîpa kai'ma.

14Tîîse mîîkîrî wîri'ya asakî'ne tapî'sa' ton yapisî'pî, kure'nan kuwanu yapî'sa' warainon, awainumîpa tîpata'se' pe Paapa nîkoneka ya', o'non pata pemonkon ton pîn ya'. Mîîkîrî ko'mannîpî Paapaya miarî, eseurîwî'ne kono' arakkita pairî kaisarî, mîrîrî warapo kono' kaisarî mîîkîrî îkîi, makuiya ipokonoma namai.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Então, a serpente arrojou da sua boca, atrás da mulher, água como um rio, a fim de fazer com que ela fosse arrebatada pelo rio.

16 A terra, porém, socorreu a mulher; e a terra abriu a boca e engoliu o rio que o dragão tinha arrojado de sua boca.

17 Irou-se o dragão contra a mulher e foi pelejar com os restantes da sua descendência, os que guardam os mandamentos de Deus e têm o testemunho de Jesus; e se pôs em pé sobre a areia do mar.

Apocalipse 13

A besta que emerge do mar

1 Vi emergir do mar uma besta que tinha dez chifres e sete cabeças e, sobre os chifres, dez diademas e, sobre as cabeças, nomes de blasfêmia.

2 A besta que vi era semelhante a leopardo, com pés como de urso e boca como de leão. E deu-lhe o dragão o seu poder, o seu trono e grande autoridade.

15Mîrîrî ye'nen mîîkîrî îkîiya tuna kamo'pî tînta yapai kure'ne iren warantî, mîîkîrî wîri' ye'ma'pî pî' mîrîrî tunaya yaato'pe kai'ma.

16Tîîse nonya mîîkîrî wîri' pîika'tî'pî. Non esenkaramo'pî, moropai mîrîrî tuna, dragão mata yapai teepa'kasen tuna yenno'ma'pîiya.

17Mîrîrîya mîîkîrî wîri' pî' dragão ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen ipayanyamî' rî'san pî' teese'ma kupî'pî dragãoya, manni'kan Paapa maimu yawîrî tîwe'sanon, yairon Jesus nekaremekî'pî yawîrî tîwe'sanon pî'.

18Moropai mîrîrî tîpo, mîîkîrî dragão wanî'pî satippe kasapan po, pîrana ena po.

Apocalipse 13

Asakî'nankon O'ma'kon

1Moropai mîrîrî tîpo, kure'nan tuna katapai o'ma' eseuka era'ma'pîuya. Mîîkîrî retî wanî'pî mia' tamî'nawîrî kaisarî. Moropai ipu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî. Moropai iretîkon kaisarî tiwin pî' tîîse aro' pe wanî'pî, rei pe. Moropai ipu'pai pî' awe'menukasa' wanî'pî Paapa pe tîwanî pî' teeseurîmasen, seru'ye' pe.

2Mîîkîrî o'ma' unera'ma'pî wanî'pî kaikusi warantî araremene. Mîîkîrî puukon wanî'pî inonkon pe, tiaron o'ma' urso puu warantî. Moropai mîîkîrî mata wanî'pî leão mata warantî. Mîîkîrî pia dragãoya tîmeruntîri tîrî'pî. Moropai taponse' pona eereutato'pe ikupî'pîiya. Moropai

tamî'nawîrî tîmaimu pe î' ku'to'peiya ikupîiya.

3 Então, vi uma de suas cabeças como golpeada de morte, mas essa ferida mortal foi curada; e toda a terra se maravilhou, seguindo a besta;

3Tiwin mîîkîrî o'ma' pu'pai yonpa wanî'pî erekî' pe aasa'mantato' teuren. Tîîse aasa'manta pra, erekî' pe tîwe'sen esepi'tîsa' wanî'pî. Mîîkîrî esepi'tîsa' era'ma'pî tamî'nawîronkon sîrîrî nonponkonya. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai. Moropai mîîkîrî o'ma' wenairî to' wîtî pia'tî'pî.

4 e adoraram o dragão porque deu a sua autoridade à besta; também adoraram a besta, dizendo: Quem é semelhante à besta? Quem pode pelejar contra ela?

4Moropai dragão yapurî'pî tamî'nawîronkonya, maasa pra tamî'nawîrî tîmaimu pe î' ku'to'pe o'ma'ya tîmeruntîri tîîsai'ya ye'nen. Moropai mîîkîrî o'ma' yapurî'pî nîrî to'ya. Ta'pî to'ya: —Anî' moro nai meruntî pu'kuru mîserî o'ma' warainon? Anî' moro nai yarakkîrî eeseya'nama ton, meruntî pu'kuru itentainon? —ta'pî to'ya.

5 Foi-lhe dada uma boca que proferia arrogâncias e blasfêmias e autoridade para agir quarenta e dois meses;

5Moropai mîîkîrî o'ma' pia tîmeruntîri ton e'tîsa' wanî'pî, taatapurîpa Paapa pe tîwe'ku'se. Mîrîrî ye'ka tîmaimu pe imakui'pî kupî pî' aako'mamî eseuwarapo 42 kapoi kaisarî neken.

6 e abriu a boca em blasfêmias contra Deus, para lhe difamar o nome e difamar o tabernáculo, a saber, os que habitam no céu.

6Mîîkîrî eseurîma pia'tî'pî imakui'pî pe Paapa winîkîi moropai Paapa ese' winîkîi, moropai Paapa pata, o'non pata aako'manto' winîkîi seru'ye' pe eeseurîma pia'tî'pî. Moropai tamî'nawîronkon ka' po tîîko'mansenon winîkîi imakui'pî pe eeseurîma pia'tî'pî.

7 Foi-lhe dado, também, que pelejasse contra os santos e os vencesse. Deu-se-lhe ainda autoridade sobre cada tribo, povo, língua e nação;

7Meruntî pu'kuru yapisî'pîiya, tîmaimu wenai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' yarakkîrî teepîpa, moropai to' yentai teenapa. Moropai

8 e adorá-la-ão todos os que habitam sobre
a terra, aqueles cujos nomes não foram
escritos no Livro da Vida do Cordeiro que
foi morto desde a fundação do mundo.

9 Se alguém tem ouvidos, ouça.

10 Se alguém leva para cativeiro, para
cativeiro vai. Se alguém matar à espada,
necessário é que seja morto à espada. Aqui
está a perseverança e a fidelidade dos
santos.

A besta que emerge da terra

11 Vi ainda outra besta emergir da terra;
possuía dois chifres, parecendo cordeiro,
mas falava como dragão.

12 Exerce toda a autoridade da primeira
besta na sua presença. Faz com que a terra
e os seus habitantes adorem a primeira
besta, cuja ferida mortal fora curada.

tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe
e'tîrî'pî iipia. Manni'kan tamî'nawîronkon
pata ponkon, si'ta mai ku'nenan,
manni'kan pemonkonyamî' tepu'se pra,
tamî'nawîronkon esa' pe eena'pî.
8Tamî'nawîronkon tarî non po
tîîko'mansenonya mîîkîrî yapurî pe man.
Manni'kan ko'mannîto' kaareta po itese'
ton pînonya yapurî pe man. Manni'
kaareta esa' wanî carneiro pe. Mîîkîrî wanî
aasa'mantaton pe pena, maasa pata
koneka pra tîîse.
9Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon sîrîrî
anetapai awanîkon ya, etakî morî pe.
10Anî' yarakkamo to'ya ya, mîîkîrî
yarakkamo to'ya e'pai awanî mîrîrî.
Moropai anî' wîî to'ya ya kasupara ke,
mîîkîrî sa'manta e'pai man kasupara kamo
pe. Mîrîrî ye'nen mîrîrî yapîtanîpîya'nîkon
yuwatî. Paapa pemonkono pe awanîkon
wenai, yairî awanîkon yuwatî.

11Moropai mîrîrî tîpo tiaron o'ma'
e'mî'sa'ka era'ma'pîuya non poi. Mîîkîrî
retî wanî'pî asakî'ne carneiro retî warantî
awanî'pî. Tîîse mîîkîrî maimu wanî'pî
dragão maimu warantî.
12Mîîkîrîya tamî'nawîrî e'mai'non o'ma'
meruntîri yapurî'pî mîrîrî yai. Mîîkîrîya
tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pî' ta'pî
pata ponkon pî'. Mîîkîrî e'mai'non o'ma'
yapurîto'pe to'ya ikupî'pîiya, manni'
aasa'mantato' erekî' tîwe'to' yapai o'ma'
esepi'tî'pî yapurîto'pe to'ya.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

13 Também opera grandes sinais, de maneira que até fogo do céu faz descer à terra, diante dos homens.

13Kure'ne anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pî itakon ite'karon o'ma'ya. Mîîkîrîya kure'nan apo' ena emapu'tî'pî ka' poi sîrîrî non pona, era'ma tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tanne. ⌞Mîrîrî pî' to' esi'nîpî'pî mararî pra.⌟

14 Seduz os que habitam sobre a terra por causa dos sinais que lhe foi dado executar diante da besta, dizendo aos que habitam sobre a terra que façam uma imagem à besta, àquela que, ferida à espada, sobreviveu;

14Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sîrîrî non po tîîko'mansenon yenku'tî'pîiya, mîîkîrî e'mai'non o'ma' ton pe. Moropai mîîkîrî itakon ite'karon o'ma'ya ta'pî tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkonya tînapurîkon ton konekato'pe kai'ma, manni' erekî' pe esi'pî tîîse aasa'manta pra esi'pî warantî.

15 e lhe foi dado comunicar fôlego à imagem da besta, para que não só a imagem falasse, como ainda fizesse morrer quantos não adorassem a imagem da besta.

15Mîîkîrî itakon ite'karon o'ma'ya meruntî yapi'sa' tîuya ke, mîrîrî to' nîkoneka'pî, tînapurîkon pî' mîrîrî puuma'pî, enen awe'to'pe, moropai eeseurîmato'pe. Moropai mîîkîrîya manni'kan innape tapurînenan pepîn tî'kato'pe kai'ma tamî'nawîrî, ikupî'pîiya.

16 A todos, os pequenos e os grandes, os ricos e os pobres, os livres e os escravos, faz que lhes seja dada certa marca sobre a mão direita ou sobre a fronte,

16Moropai mîîkîrîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tenyakon meruntî winon pî' moropai tepinkon pî' eesera'ma ton yeki'kato'pe ta'pî. Pemonkonyamî' ipîkkukon pî' moropai mîîpankon pepîn pî', moropai yemanne ke'kon pî' nîrî, moropai î' ton pînon pî' nîrî, moropai to' poitîrîtonon pî', moropai to' poitîrîtonon pepîn pî' ta'pîiya, itu'se pra to' tîîse to' teka'nunkai.

17 para que ninguém possa comprar ou vender, senão aquele que tem a marca, o nome da besta ou o número do seu nome.

17Maasa pra anî'ya î' yenna eserîke pra awanî'pî. Moropai anî' e'repa eserîke pra awanî'pî, mîrîrî tera'masen ton pra si'ma

18 Aqui está a sabedoria. Aquele que tem entendimento calcule o número da besta, pois é número de homem. Ora, esse número é seiscentos e sessenta e seis.

Apocalipse 14

O Cordeiro e os seus remidos no monte Sião

1 Olhei, e eis o Cordeiro em pé sobre o monte Sião, e com ele cento e quarenta e quatro mil, tendo na fronte escrito o seu nome e o nome de seu Pai.

2 Ouvi uma voz do céu como voz de muitas águas, como voz de grande trovão; também a voz que ouvi era como de harpistas quando tangem a sua harpa.

3 Entoavam novo cântico diante do trono, diante dos quatro seres viventes e dos anciãos. E ninguém pôde aprender o cântico, senão os cento e quarenta e quatro mil que foram comprados da terra.

tenyakon pî' moropai tepinkon pî'. Mîrîrî wanî'pî mîîkîrî o'ma' ese' pe. Moropai itese' ku'ne'tîto'pe awanî'pî.

18Mîrîrî epu'to'pe, kure'ne epu'nen pe e'nî yu'se awanî mîrîrî. Anî' wanî ya, pakko pe pra epu'nen pe, o'ma' ese' ku'ne'tînen pe awanî ya, mîîkîrîya iku'ne'tî. Maasa pra mîrîrî wanî pemonkon ese' pe. Mîrîrî iku'ne'tîto' wanî eseuwarapo 666 kaisarî awanî.

Apocalipse 14

E'pîika'tî'san Eserenkato'

1Mîrîrî tîpo carneiro era'ma'pîuya satippe o'non pata epîremanto' yewî' konekasa' to'ya manni' wî' po itese' Sião. Mîîkîrî yarakkîrî eseuwaraponkon 144 mil kaisaronkon pemonkonyamî' wanî'pî. Mîîkîrî ese' wanî'pî moropai iyun ese' nîrî e'menukasa' wanî'pî to' yepin pî'.

2Mîrîrî yai ite'nato' ka' poinon eta'pîuya kure'nan tuna kumasa' etun kaisarî awanî'pî. Moropai tîrîn taa wara'napiya warantî awanî'pî. Ite'nato' wanî'pî nîrî manni' tîsinarî harpa ye'nunpanen kaisarî ite'nato' eta'pîuya.

3Mîrîrî yai inkamoro eseuwaraponkon 144 mil kaisaronkon wanî'pî ereutanto' rawîrî. Moropai manni'kan asakîrîronkon enenankon nîrî wanî'pî. Moropai manni'kan eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipîkkukon nîrî wanî'pî. Inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî amenan eserenkanto' pî'. Maasa pra inkamoro wanî Carneiro nenna'san pe tarî non po.

4 São estes os que não se macularam com mulheres, porque são castos. São eles os seguidores do Cordeiro por onde quer que vá. São os que foram redimidos dentre os homens, primícias para Deus e para o Cordeiro;

5 e não se achou mentira na sua boca; não têm mácula.

A primeira voz

6 Vi outro anjo voando pelo meio do céu, tendo um evangelho eterno para pregar aos que se assentam sobre a terra, e a cada nação, e tribo, e língua, e povo,

7 dizendo, em grande voz: Temei a Deus e dai-lhe glória, pois é chegada a hora do seu juízo; e adorai aquele que fez o céu, e a terra, e o mar, e as fontes das águas.

A segunda voz

Inkamoro neken esenupa e'pai awanî'pî mîrîrî eserenkanto' pî'.

4Insamoro wanî yaironkon pe pu'kuru tîwe'sanon pe. Maasa pra î' pensa wîri' yarakkîrî esi'san pe pra to' wanî. Tîîse mîîkîrî carneiro wenairî tuutîsanon pe to' wanî o'non poro attî ya. Inkamoro wanî Carneiro nenna'san pe tiaronkon pemonkonyamî' kore'tapai. Moropai inkamoro wanî e'pîika'tî'san pe, Paapa pia to' nîtîrîton pe e'mai' pe moropai carneiro pia nîrî.

5Inkamoro wanî seru'ye' pe pra tîwe'sanon. Tîîse to' wanî yairon pe pu'kuru tîwe'sanon pe.

Eseurîwî'nankon Inserîyamî'ya Itekare Ekaremekî

6Mîrîrî tîpo tiaron inserî awainunsa' era'ma'pîuya kawîne. Mîîkîrîya morî itekare, Paapa winîpainon ipatîkaron yekare, ekaremekî'pî. Mîrîrî ekaremekî'pîiya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' non po tîîko'mansenon pî'. Tamî'nawîron pata ponkon pî' tepu'se pra, si'ta mai ku'nenan pî' ekaremekî'pîiya.

7Mîîkîrîya ta'pî meruntî ke pu'kuru: —Paapa namatî moropai ipîkku pe Paapa e'to' pî' yapurîtî. Maasa pra pemonkonyamî' yenunto' Paapaya weiyu erepansa' man. Mîrîrî ye'nen Paapa yapurîtî manni' ka' moropai non konekatîpon. Moropai pîrana ton konekatîpon moropai ya'mî yapai tuna epa'ka emapu'tîtîpon yapurîtî —ta'pîiya.

8 Seguiu-se outro anjo, o segundo, dizendo: Caiu, caiu a grande Babilônia que tem dado a beber a todas as nações do vinho da fúria da sua prostituição.

8Moropai tiaron inserî wîtî'pî e'mai'non ye'ma'pî pî'. Mîîkîrîya ta'pî: —Kure'nan Babilônia itese' esenunsa' man. Iwuku enîrî'pî tamî'nawîronkon pata ponkonya. Paapa piapai to' atarima'pî mararî pra. Tînyo piapai se' tapairon wîri' wîtî warantî inkamoro atarima'pî Paapa piapai. Tarîpai mîrîrî Babilônia atareti'kasa' man — ta'pîiya.

A terceira voz

9 Seguiu-se a estes outro anjo, o terceiro, dizendo, em grande voz: Se alguém adora a besta e a sua imagem e recebe a sua marca na fronte ou sobre a mão,

9Moropai tiaron inserî to' eseurîno wîtî'pî mîîkîrî ite'ma'pî pî' itî'pî wenairî. Mîîkîrîya ta'pî meruntî ke pu'kuru: —Anî'ya o'ma' yapurî ya, moropai iwarantî mia' ke ikonekasa' yapurî ya, moropai tepin pî' imîrî pe tîwanîpa yapi'sa' ya mîîwîni pra wanî ya tenya pî' yapisîiya ya,

10 também esse beberá do vinho da cólera de Deus, preparado, sem mistura, do cálice da sua ira, e será atormentado com fogo e enxofre, diante dos santos anjos e na presença do Cordeiro.

10mîîkîrîya nîrî tamî'nawîron Paapa ekore'mato' yapisî. Manni' tense' ya' ini'kamo'pî teekore'mai. Tamî'nawîronkon mîrîrî warantî ikupîtîponkonya e'taruma'tînto' yapisî kupî sîrîrî apo' ya', moropai enxofre ya' tîmoronkon epu'tî to'ya morîkon inserîyamî' rawîrî si'ma moropai mîîkîrî carneiro rawîrî.

11 A fumaça do seu tormento sobe pelos séculos dos séculos, e não têm descanso algum, nem de dia nem de noite, os adoradores da besta e da sua imagem e quem quer que receba a marca do seu nome.

11Mîrîrî apo' ure'sin ko'mamî ipatîkarî eesi'nîpî pepîn. Mîrîrî kore'ta anî' erî'kapî pepîn. Tîîse aako'mamî wei ewaron inkamoro o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan tîîse ikore'ta, moropai manni'kan to' yepin pî' teesera'masen itese'.

12 Aqui está a perseverança dos santos, os que guardam os mandamentos de Deus e a fé em Jesus.

12Mîrîrî yai yairî pu'kuru Paapa pemonkono ko'mamî e'pai wanî yapîtanîpî pî'. Yairî Paapa maimu ku'nenan innape Jesus ku'nenan e'pai awanî yairî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

A quarta voz

13 Então, ouvi uma voz do céu, dizendo: Escreve: Bem-aventurados os mortos que, desde agora, morrem no SENHOR. Sim, diz o Espírito, para que descansem das suas fadigas, pois as suas obras os acompanham.

A ceifa

14 Olhei, e eis uma nuvem branca, e sentado sobre a nuvem um semelhante a filho de homem, tendo na cabeça uma coroa de ouro e na mão uma foice afiada.

15 Outro anjo saiu do santuário, gritando em grande voz para aquele que se achava sentado sobre a nuvem: Toma a tua foice e ceifa, pois chegou a hora de ceifar, visto que a seara da terra já amadureceu!

16 E aquele que estava sentado sobre a nuvem passou a sua foice sobre a terra, e a terra foi ceifada.

A vindima

17 Então, saiu do santuário, que se encontra no céu, outro anjo, tendo ele mesmo também uma foice afiada.

13Moropai mai eta'pîuya ka' poinon. Ta'pîiya: Sîrîrî menukakî: “Tarîpai morî pe pu'kuru manni'kan Uyepotorîkon pemonkonoyamî' sa'manta innape ikupîi'ma” —ta'pîiya. —Inna seru' pepîn —kai'ma yuuku'pî Morî Yekaton Wannîya. —Inkamoro erî'kapî tarîpai teesenyaka'mato'kon winîpai. Maasa pra inkamoroya teesenyaka'ma'pîkon yepe'pî yarî kupî sîrîrî tarakkîrî'nîkon —ta'pîiya.

Emîrî'pî Mo'ka To'ya

14Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrîya katupuru aimutun era'ma'pîuya. Mîrîrî kore'ta pemonkon warainon ereutasa' era'ma'pîuya. Mîîkîrî pu'pai po aro' pe ikonekasa' ouro wanî'pî. Moropai mîîkîrî yenya' arroz ya'tîto'pe iku'sa' ike' ipokasa' wanî era'ma'pîuya.

15Moropai tiaron inserî epa'ka'pî epîremanto' yewî' tapai. Moropai awentaime'pî meruntî ke pu'kuru mîîkîrî katupuru kore'ta ereuta'pî pî'. Ta'pîiya: —Mîrîrî ayenya manni' yapurîkî mîrîrî ya'tîkî aasîrî ya'tîpai eenasa' man. Aasîrî sîrîrî pata pon mo'kapai eenasa' man —ta'pîiya.

16Moropai mîrîrî taasai'ya tîpo mîîkîrî katupuru po ereuta'pîya non pon ya'tî'pî mîrîrî tenya' manni' ke. Moropai imo'ka'pîiya.

17Mîrîrî tîpo tiaron inserî epa'ka'pî epîremanto' yewî' tapai ka' poi. Moropai mîîkîrî yenya' nîrî ike' pe ipokasa' wanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

18 Saiu ainda do altar outro anjo, aquele que tem autoridade sobre o fogo, e falou em grande voz ao que tinha a foice afiada, dizendo: Toma a tua foice afiada e ajunta os cachos da videira da terra, porquanto as suas uvas estão amadurecidas!

19 Então, o anjo passou a sua foice na terra, e vindimou a videira da terra, e lançou-a no grande lagar da cólera de Deus.

20 E o lagar foi pisado fora da cidade, e correu sangue do lagar até aos freios dos cavalos, numa extensão de mil e seiscentos estádios.

Apocalipse 15

Os sete flagelos

1 Vi no céu outro sinal grande e admirável: sete anjos tendo os sete últimos flagelos, pois com estes se consumou a cólera de Deus.

Os remidos entoam o cântico de Moisés e o cântico do Cordeiro

2 Vi como que um mar de vidro, mesclado de fogo, e os vencedores da besta, da sua

18Mîrîrî tîpo tiaron inserî mîrîrî apo' esa' pe tîwe'sen epa'ka'pî Paapa yapurî pe to' nîpo'tî yaponse' piapai. Mîîkîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru. Mîîkîrî inserî ike' pe ipokasa' itenya tîwe'sen pî'. Ta'pîiya: — Mîrîrî ayenya manni' ke mîrîrî uva yeperu yaponse' te'pokon ya'tîkî. Maasa pra aasîrî tamî'nawîrî uva yeperu emîsa' man.

19Mîrîrî ye'nen mîîkîrîya uva ya'tî'pî tamî'nawîrî sîrîrî non po. Moropai mîrîrî yenumî'pîiya kure'nan Paapa ekore'manto' yense' ya'. Mîrîrî uva yekku yasu'ka to'ya yense' warainon ya' yasu'kato'pe to'ya.

20Moropai mîrîrî uva yasu'ka'pî to'ya warantî manni'kan pemonkonyamî' e'tî'ka'pî cidade po pra. Mîrîrî itense' ya' mîn wanî'pî uva yekku warantî. Eepa'ka'pî mararî pra. Eseuwarapo 300 quilómetros kaisarî mîn eka'tunsa' kî'pî wanî'pî. Moropai mai winîkîi awanî'pî tiwin metro arakkita pairî kaisarî imairono wanî'pî.

Apocalipse 15

Inserîyamî' Moropai Tiwinano'pî E'taruma'tînto'

1Mîrîrî tîpo tiaron kure'nan anî' nepu'tî pepîn tîwe'ku'sen era'ma'pîuya ka' po. Inkamoro wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon inserîyamî' e'taruma'tînto' yense' yarakkîrî tîwe'sanon pe. Mîrîrî wanî tiwinkano'pî Paapa ekore'mato' pe awanî. Mîrîrî warantî tamî'nawîron Paapa ekore'mato' yaretî'kasa' wanî'pî.

2Mîrîrî tîpo kure'nan tuna, pîrana era'ma'pîuya, pattîre warainon. Mîrîrî

imagem e do número do seu nome, que se achavam em pé no mar de vidro, tendo harpas de Deus;

3 e entoavam o cântico de Moisés, servo de Deus, e o cântico do Cordeiro, dizendo: Grandes e admiráveis são as tuas obras, SENHOR Deus, Todo-Poderoso! Justos e verdadeiros são os teus caminhos, ó Rei das nações!

4 Quem não temerá e não glorificará o teu nome, ó SENHOR? Pois só tu és santo; por isso, todas as nações virão e adorarão diante de ti, porque os teus atos de justiça se fizeram manifestos.

Deus envia os flagelos

wanî'pî apo' yarakkîrî yai'mesa' warantî. Moropai manni'kan o'ma' moropai iwarantî mia' ke ikonekasa' yentai yapurîtîponkon pepîn era'ma'pîuya. Manni'kan o'ma' ese' ku'ne'tîto' yarakkîronkon pepîn era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî satippe pîrana ena po, mîrîrî tuna awai'nan, pattîre warainon. Inkamoroya tîîpia'nîkon Paapa nîtîrî'pî tîsinarîkon harpa ye'nunpa'pî.

3Inkamoroya Moisés nurî'tî, Paapa poitîrî yeremu kupî'pî. Moropai Carneiro erenkato' pî' to' eserenka'pî: Paapa, anna yepotorî, amîrî wanî meruntî ke pu'kuru tamî'nawîron yentai tîwe'sen pe. Î' kai'ma ipîkku pe pu'kuru awanî ye'nen kure'nan esenumenkanto' ton ku'sa'ya, Paapa. Moropai tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen pe awanî, Paapa. Yairon pu'kuru amîrî, tamî'nawîron pî' moropai yairon pu'kuru eesenumenkato' amîrî, î' pensa seru'ye' pepîn!

4Anî' anamanen pepîn ton pra man, Paapa. Tîîse tamî'nawîronkonya anama ipîkku pe pu'kuru awanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon wanî ipîkku pe awe'to' anekareme'pai ipîkku pe pu'kuru awanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen. Maasa pra morî pu'kuru, imakui'pî ton pîn amîrî neken tamî'nawîronkon yentainon, Paapa. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon pata ponkonya ayapurî yairon pe pu'kuru awanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen. Yairon pe pu'kuru ayeseru wanî era'ma tamî'nawîronkonya, Paapa kai'ma to' eserenka'pî.

5 Depois destas coisas, olhei, e abriu-se no céu o santuário do tabernáculo do Testemunho,

6 e os sete anjos que tinham os sete flagelos saíram do santuário, vestidos de linho puro e resplandecente e cingidos ao peito com cintas de ouro.

7 Então, um dos quatro seres viventes deu aos sete anjos sete taças de ouro, cheias da cólera de Deus, que vive pelos séculos dos séculos.

8 O santuário se encheu de fumaça procedente da glória de Deus e do seu poder, e ninguém podia penetrar no santuário, enquanto não se cumprissem os sete flagelos dos sete anjos.

Apocalipse 16

O primeiro flagelo

1 Ouvi, vinda do santuário, uma grande voz, dizendo aos sete anjos: Ide e derramai pela terra as sete taças da cólera de Deus.

5Mîrîrî pe rî ka' pon epîremanto' yewî' atarakkanmoka'pî. Moropai mîrîrî tawon yuwa'to' tarakkanmokasa' wanî'pî ita Paapa ko'manto' era'ma'pîuya.

6Mîrîrî tapai asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon inserîyamî' epa'ka'pî. Inkamoro kaisarî to' yenya' pata ponkon e'taruma'tîto' yense'kon wanî'pî. Inkamoro pon wanî'pî morî pe pu'kuru, aimutun pe. Moropai inke' pe to' pon, teepîremasanon pon warantî wanî'pî. Moropai inkamoro pia woromî ton wanî'pî ouro konekasa'. To' mota woinokon wanî'pî.

7Inkamoro inserîyamî' pia to' kaisarî Paapa ekore'mato' yense'kon tîrî'pî, manni'kan asakîrîronkon enenankon yonpaya. Asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî itîrî'pîiya to' pia. Manni' Paapa ipatîkarî tîîko'mansen ekore'mato' tîrî'pîiya.

8Mîrîrî tîpo, mîrîrî epîremanto' yewî' ta ere'tî wanî'pî, mararî pra tannî'se. Mîrîrî wanî'pî morî pe pu'kuru Paapa wanî ekareme'nen pe. Moropai meruntî ke pu'kuru awanî. Mîrîrî ye'nen anî' ewomî eserîke pra awanî'pî, mîrîrî pata ponkon e'taruma'tîto' tîpamî pra tîîse, inkamoro asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon inserîyamî' nenepî'pî.

Apocalipse 16

Paapa Ekore'mato' Yense'kon

1Mîrîrî tîpo mai meruntî pu'kuru eta'pîuya, epîremanto' yewî' ta teeseurîmasen. Inkamoro asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon inserîyamî' pî'

ta'pîiya: —Atîtî moropai mîrîrî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non Paapa ekore'mato' yense' ya', manni' kantî non pona.

2 Saiu, pois, o primeiro anjo e derramou a sua taça pela terra, e, aos homens portadores da marca da besta e adoradores da sua imagem, sobrevieram úlceras malignas e perniciosas.

2Mîrîrîya e'mai'non inserîya tenya' manni' kamo'pî non pona. Mîrîrî wanî'pî paran pe awîi'pî'nîto'pe wanî'pî mararî pra ne'ne' pe awanî'pî. Mîrîrî epa'ka'pî manni'kan o'ma' pemonkono pe tîwanîkonpa tepinkon pî' tera'masen tîrî tîpono'san pî', moropai mîîkîrî o'ma' konekasa' yapurîtîpono'san pî'.

O terceiro flagelo

3 Derramou o segundo a sua taça no mar, e este se tornou em sangue como de morto, e morreu todo ser vivente que havia no mar.

3Moropai itakon ite'karon inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî kure'nan pîrana ka'. Tiwinarî tuna ena'pî pemonkon sa'mantasa' mînî eti'kansa' warantî mîn pe. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî tuna kawonkon enenankon o'ma'kon e'tî'ka'pî.

4 Derramou o terceiro a sua taça nos rios e nas fontes das águas, e se tornaram em sangue.

4Moropai iteseurînon ite'ka inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî iren ka' moropai tuna teepa'kasen ya'mî ya'. Mîrîrî ye'nen mîrîrîkon irenkon era'tî'pî mîn pe.

5 Então, ouvi o anjo das águas dizendo: Tu és justo, tu que és e que eras, o Santo, pois julgaste estas coisas;

5Moropai mîîkîrî imaimu yawîrî tuna e'to' inserî eseurîma eta'pîuya. Ta'pîiya see warantî: —Yairon pu'kuru amîrî, ikupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen, e'taruma'tînto' kupîya ye'nen. Morî pu'kuru see amîrî, imakui'pî ton pîn. Ipatîkaron tîîko'mansen, pena aako'mamî'pî moropai sîrîrîpe aako'mamî ko'mannîpî ipatîkarî.

6 porquanto derramaram sangue de santos e de profetas, também sangue lhes tens dado a beber; são dignos disso.

6Inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' tî'ka'pî. Moropai penaronkon imaimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî mînî kamo'pî to'ya. Mîrîrî wenai inkamoro e'taruma'tî, mîn pe to' wuku wanî. Mîrîrî

7 Ouvi do altar que se dizia: Certamente, ó SENHOR Deus, Todo-Poderoso, verdadeiros e justos são os teus juízos.

O quarto flagelo

8 O quarto anjo derramou a sua taça sobre o sol, e foi-lhe dado queimar os homens com fogo.

9 Com efeito, os homens se queimaram com o intenso calor, e blasfemaram o nome de Deus, que tem autoridade sobre estes flagelos, e nem se arrependeram para lhe darem glória.

O quinto flagelo

10 Derramou o quinto a sua taça sobre o trono da besta, cujo reino se tornou em trevas, e os homens remordiam a língua por causa da dor que sentiam

11 e blasfemaram o Deus do céu por causa das angústias e das úlceras que sofriam; e não se arrependeram de suas obras.

enî'to'pe to'ya iku'sa'ya, maasa pra mîrîrî yu'se inkamoro e'sa' ye'nen.
7Moropai inî'rî mai eta'pîuya. Tîîse mîrîrî wanî'pî Paapa yapurî to'ya to' nîpo'tî yaponse' winîpai tui'sen wanî'pî. Ta'pîiya: —Paapa, anna yepotorî, meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon. Innape pu'kuru ayeseru man î' kupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen. Yairî pu'kuru nai, Paapa — ta'pîiya.

8Moropai to' saakîrîrîno inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî wei ya'. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yeki'kato'peiya ikupî'pîiya a'ne' pe awe'to'pe apo' pe.
9Mîrîrîya inkamoro pemonkonyamî' yeki'ka'pî apo'ya. Moropai inkamoro ekore'ma'pî Paapa winîkîi. Imakui'pî pe to' eseurîma'pî Paapa pî', mîrîrî e'taruma'tînto' esa' pe tîwe'sen pî'. Tîîse imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka to'ya pra to' wanî'pî. Ipîkku pe Paapa e'to' pî' yapurî to'ya pra to' wanî'pî tiwin kin.

10Moropai to' mia'taikinon inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî o'ma' yaponse' pona. Mîrîrî ye'nen ipemonkonoyamî' pata'se' ena'pî ewaron pe. Mîrîrî yai inkamoroya tînukon ye'kapîtî'pî mararî pra ne'ne' pe epu'tî tîuya'nîkon wenai.
11Mîrîrî wenai imakui'pî pe Paapa, ka' pon winîkîi inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî, ne'ne' pe tîwanîkon wenai moropai erekî' pe tîwanîkon wenai. Tîîse tîwî imakui'pî kupî pî' tîîko'mamîkon tîrumakai, Paapa yapurî to'ya pra to' wanî'pî.

O sexto flagelo

12 Derramou o sexto a sua taça sobre o grande rio Eufrates, cujas águas secaram, para que se preparasse o caminho dos reis que vêm do lado do nascimento do sol.

13 Então, vi sair da boca do dragão, da boca da besta e da boca do falso profeta três espíritos imundos semelhantes a rãs;

14 porque eles são espíritos de demônios, operadores de sinais, e se dirigem aos reis do mundo inteiro com o fim de ajuntá-los para a peleja do grande Dia do Deus Todo-Poderoso.

15 (Eis que venho como vem o ladrão. Bem-aventurado aquele que vigia e guarda as suas vestes, para que não ande nu, e não se veja a sua vergonha.)

16 Então, os ajuntaram no lugar que em hebraico se chama Armagedom.

O sétimo flagelo

12Mîrîrî tîpo to' tiwin mia' pona'no inserîya tenya tîwe'sen kamo'pî kure'nan iren Eufrates ka. Mîrîrî ye'nen iren kure'nan apa'pî, awa'muna'pî. Ipîkkukon pata esanon tui'sanon wei epa'ka winîpai ye'marî ton pe aapa'pî.

13Mîrîrîya imakui'san yekaton eseurîwî'ne awanî nurakon pîretîku warainonkon era'ma'pîuya. Inkamoro iipî'pî dragão mata winîpai, moropai o'ma' mata winîpai, moropai seru'ye' profeta mata winîpai to' iipî'pî.

14Inkamoro wanî'pî Makui poitîrîtonon yekaton pe, manni' anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'nenan pe. Inkamoro eseurîwî'nankon yekaton awanî wîtî pe man tamî'nawîrî pata poro, pata esanon kaisarî. Inkamoroya tamî'nawîronkon muurukuntîi teepîkonpa, tiwinano'pî kure'nan wei yai, Paapa, meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon weiyu yainon tonpe.

15—Maasa etatî —ta'pîiya. —Uuipî pe wai ama'ye' iipî warantî. Mîrîrî yai morî pu'kuru manni'kan enpen tîwe'sanon ekoneka'san, tîponkon yapisîtîponkon wanî. Maasa pra inkamoro asarî pepîn ipon pra. Moropai to' eppepî pepîn tamî'nawîronkon rawîrî —ta'pîiya.

16Mîrîrî tîpo inkamoro eseurîwî'nankon yekaton wannîya inkamoro ipîkkukon pata esanon muurukuntî to' pata'se' ya'. Itese' hebraico pe Armagedom kai'ma tesa'sen ya'.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

17 Então, derramou o sétimo anjo a sua taça pelo ar, e saiu grande voz do santuário, do lado do trono, dizendo: Feito está!

17Moropai to' ataretî'kato' tiwinano'pî inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî kawîne pata po. Mîrîrî yai meruntî mai eseta'pî ereutanto' epîremanto' yewî' ta tîwe'sen winîpai. Ta'pîiya: —Tamî'nawîron e'ku'sa' man —kai'ma.

18 E sobrevieram relâmpagos, vozes e trovões, e ocorreu grande terremoto, como nunca houve igual desde que há gente sobre a terra; tal foi o terremoto, forte e grande.

18Mîrîrî yai sisiupan wanî'pî. Mararî pra teesetasen wanî'pî moropai wara'napi wanî'pî. Moropai kure'nan pata eserentîkî'mato' wanî'pî. Î' pensa pena Paapaya warayo' ton koneka yai, e'kupî'pî pepîn. Mîrîrî wanî'pî tiaronkon e'taruma'tînto'kon yentai pu'kuru awanî'pî.

19 E a grande cidade se dividiu em três partes, e caíram as cidades das nações. E lembrou-se Deus da grande Babilônia para dar-lhe o cálice do vinho do furor da sua ira.

19Mîrîrîya kure'nan cidade rataikapîtî'pî eseurîwî'ne ne kaisarî. Moropai tamî'nawîron pata cidadekon kaisaron yaretî'ka'pî. Mîrîrî yai Paapa enpenata'pî kure'nan Babilônia itese' pî'. Moropai teekore'mato' yense' intapîkîrî tannî'se tîrî'pîiya, mîrîrîya kure'ne to' taruma'tîto'pe kai'ma.

20 Todas as ilhas fugiram, e os montes não foram achados;

20Mîrîrî yai tamî'nawîron iwono pe tîwe'sanon esenomî'pî, eesera'ma pra eena'pî. Moropai tamî'nawîron wî'kon esenomî'pî, eesera'ma pra eena'pî.

21 também desabou do céu sobre os homens grande saraivada, com pedras que pesavam cerca de um talento; e, por causa do flagelo da chuva de pedras, os homens blasfemaram de Deus, porquanto o seu flagelo era sobremodo grande.

21Mîrîrî yai kono' rena'pî kure'nan inonkon pe tî'kon kaisarî awe'soroka'pî pemonkonyamî' pona. Mîrîrî tî'kon yamai'natî wanî'pî 50 quilos kaisarî. Mîrîrî wenai pemonkonyamî' ekore'ma'pî Paapa winîkîi. Moropai to' eseurîma'pî imakui'pî pe, ipî' kono'ya tîtaruma'tîkon wenai, maasa pra kure'ne e'taruma'tînto' wanî ye'nen.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Apocalipse 17

A descrição da grande meretriz

1 Veio um dos sete anjos que têm as sete taças e falou comigo, dizendo: Vem, mostrar-te-ei o julgamento da grande meretriz que se acha sentada sobre muitas águas,

2 com quem se prostituíram os reis da terra; e, com o vinho de sua devassidão, foi que se embebedaram os que habitam na terra.

3 Transportou-me o anjo, em espírito, a um deserto e vi uma mulher montada numa besta escarlate, besta repleta de nomes de blasfêmia, com sete cabeças e dez chifres.

4 Achava-se a mulher vestida de púrpura e de escarlata, adornada de ouro, de pedras preciosas e de pérolas, tendo na mão um cálice de ouro transbordante de abominações e com as imundícias da sua prostituição.

Apocalipse 17

Se' Tapairon Wîri'

1Mîrîrî tîpo asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nîkon yonpa pata ponkon e'taruma'tîto' yense' itenya' tîwe'sen mîîkîrî iipî'pî uupia upî' kai. —Asi'kî uupia, î' kai'ma mîserî wîri' se' tapairon e'taruma'tîto' ekareme'to'peuya. Manni' kure'nan cidade tu'kan irenkon ena po ikonekasa' pe wîri' wanî.

2Mîîkîrî yarakkîrî pata esanonkon esanon reiyamî'ya imakui'pî kupî'pî, ipî' tîwanîkon ke. Moropai sîrîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî' etînsa' wanî'pî imakui'pî se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwanîkon ke.

3Moropai Morî Yekaton Wannî wanî'pî uyarakkîrî uyesa' pe. Moropai inserîya uyarî'pî keren pona. Miarî wîri' ereutasa' era'ma'pîuya o'ma' suuyu pe tîwe'sen pona. Mîîkîrî pî' awe'menukasa' wanî'pî Paapa ese'kon maasa pra imakui'pî pe Paapa pe mîîkîrî e'kupî'pî. Moropai mîîkîrî o'ma' pu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî. Moropai iretî wanî'pî mia' tamî'nawîrî kaisarî.

4Mîîkîrî ipo tîwe'sen wîri' epontîsa' wanî'pî suuyu tîpon ya'. Mîrîrî ipon poro yari'ku'tasa' pe wanî'pî ourokon ke. moropai morîkon pu'kuru epe'ke'kon tî'kon ke, moropai pérolakon ke. Mîîkîrîya tenya' yanunsa' wanî'pî tu'kan î' kon nurakon yense' intapîkîrî tannî'se. Mîrîrî wanî'pî inkupî'pî imakui'pî yense' pe, se'

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

tapairî warayo'kon yarakkîrî awanî'pî yense' pe.

5 Na sua fronte, achava-se escrito um nome, um mistério: BABILÔNIA, A GRANDE, A MÃE DAS MERETRIZES E DAS ABOMINAÇÕES DA TERRA.

5Mîîkîrî yepin pî' awe'menukasa' wanî'pî, anî' nepu'tî pepîn ekareme'nen. babilônia wanî kure'ne ipîkku pe. mîserî wanî tamî'nawîronkon se' tapaironkon wîri'sanyamî' yankon pe. moropai tamî'nawîron imakui'pî sîrîrî pata po tîwe'sen yentai imakui'pî pe awanî.

6 Então, vi a mulher embriagada com o sangue dos santos e com o sangue das testemunhas de Jesus; e, quando a vi, admirei-me com grande espanto.

6Mîrîrî yai mîîkîrî wîri' etînsa' era'ma'pîuya, Paapa pemonkonoyamî' mînî pî'. Manni'kan yairî pu'kuru Jesus yapurî to'ya wenai, to' nîtî'ka'san mînî pî' eetînsa'. Mîîkîrî era'mauya pe mararî pra esi'nîpî'pî ipî'.

7 O anjo, porém, me disse: Por que te admiraste? Dir-te-ei o mistério da mulher e da besta que tem as sete cabeças e os dez chifres e que leva a mulher:

7Moropai inserîya uyekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Î' wani' awanî ye'nen eesi'nî'sa' mîrîrî? Apî' ekaremekîuya î' taato'pe mîrîrî anî' nepu'tî pepîn wîri' yekare wanî. Moropai o'ma' yekare wanî. Wîri' ereutasa' manni' ipona, asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non ipu'pai, moropai mia' tamî'nawîron iretîkon.

8 a besta que viste, era e não é, está para emergir do abismo e caminha para a destruição. E aqueles que habitam sobre a terra, cujos nomes não foram escritos no Livro da Vida desde a fundação do mundo, se admirarão, vendo a besta que era e não é, mas aparecerá.

8Manni' o'ma' era'maya manni' enen mîîkîrî wanî'pî. Tarîpai enen pra man. Mîîkîrî epa'ka kupî sîrîrî kure'nan itu'nakan yapai. Moropai aatîpamî kupî sîrîrî. Moropai sîrîrî pata po tîîko'mansenon pemonkonyamî' Paapaya pata koneka'pî pata pai to' ese'kon imenukasa'kon pepînkon ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî po, inkamoro esi'nîpî kupî sîrîrî o'ma' era'ma tîuya'nîkon ya pî'. Mîîkîrî wanî'pî enen, tîîse mîîkîrî

man enen pra. Tîîse eesenpo kupî sîrîrî inî'rî.

9 Aqui está o sentido, que tem sabedoria: as sete cabeças são sete montes, nos quais a mulher está sentada. São também sete reis,

9Sîrîrî epu'tîto'pe mararî pra epu'nen pe e'nî e'pai awanî. Mîrîrî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non ipu'pai wanî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non wî'kon pe ipona wîri' ereutasa' manni'. Moropai mîrîrîkon wanî nîrî asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'nonkon ipîkkukon pata esanon, reiyamî' pe.

10 dos quais caíram cinco, um existe, e o outro ainda não chegou; e, quando chegar, tem de durar pouco.

10Mia'taikin to' yonpayamî' sa'manta'pî. Tiwinan wanî pata esa' pe. Moropai tiaron esenpo pra man maasa. Tîîse mîîkîrî esenposa' ya, kure'ne aako'mamî pe pra man. Mararî neken aako'manto' wanî pe man.

11 E a besta, que era e não é, também é ele, o oitavo rei, e procede dos sete, e caminha para a destruição.

11Moropai mîîkîrî o'ma' enen esi'pî e'mai' pe, tîîse mîîkîrî man enen pra tarîpai, mîîkîrî wanî mîrîrî o'ma'kon asakî'ne mia' pon tîîmo'tai'nîkon yonpa pe, to' eseurîwî'ne mia' pona tîîmo'tainorî pe. Mîîkîrî sa'manta kupî sîrîrî, aako'mamî pepîn.

12 Os dez chifres que viste são dez reis, os quais ainda não receberam reino, mas recebem autoridade como reis, com a besta, durante uma hora.

12Manni' o'ma' mia' tamî'nawîron iretî anera'ma'pî wanî mia' tamî'nawîronkon reiyamî' pe, maasa pata esanon pe esi'san pe pra. Tîîse inkamoroya meruntî yapisî kupî sîrîrî, meruntî ke sîrîrî pata esa' pe tîwanîkonpa mîîkîrî o'ma' yarakkîrî. Tîîse kure'ne to' ko'mamî pepîn. Mararî neken to' ko'mamî.

13 Têm estes um só pensamento e oferecem à besta o poder e a autoridade que possuem.

13Tamî'nawîrî insamoro reiyamî' eseta pe man. Inkamoroya meruntî tîrî pe man o'ma' pia, pemonkonyamî' esa' pe awe'to'pe.

14 Pelejarão eles contra o Cordeiro, e o
Cordeiro os vencerá, pois é o SENHOR dos
senhores e o Rei dos reis; vencerão
também os chamados, eleitos e fiéis que se
acham com ele.

15 Falou-me ainda: As águas que viste,
onde a meretriz está assentada, são povos,
multidões, nações e línguas.

16 Os dez chifres que viste e a besta, esses
odiarão a meretriz, e a farão devastada e
despojada, e lhe comerão as carnes, e a
consumirão no fogo.

17 Porque em seu coração incutiu Deus que
realizem o seu pensamento, o executem à
uma e dêem à besta o reino que possuem,
até que se cumpram as palavras de Deus.

18 A mulher que viste é a grande cidade
que domina sobre os reis da terra.

Apocalipse 18

O anúncio da queda de Babilônia

14Inkamoro eseya'nama pe man carneiro
yarakkîrî, tîîse to' yentai awanî pe man.
Maasa pra tamî'nawîronkon ipîkkukon
yentai tîwanî ye'nen, to' yepotorî pe tîwanî
ye'nen, pemonkonyamî' esanon esa' pe
tîwanî ye'nen. Tamî'nawîronkon
tapurînenan tîmenka'san pokonpe si'ma to'
yentai eena pe man.
15Moropai inî'rî inserîya ta'pî upî': —
Manni' tunakon anera'ma'pî o'non pata se'
tapairon wîri' ereutasa' manni', inkamoro
wanî arinîkon pemonkonyamî' pe.
Tu'kankon pata ponkon, tamî'nawîron si'ta
mai ku'nenan arinîkon pemonkonyamî'
tepu'se pra to' wanî.
16Moropai o'ma' retî anera'ma'pî moropai
o'ma'ya mîîkîrî se' tapairon wîri'
pokonoma pe man. Tamî'nawîrî itesa'
awe'to' mo'ka to'ya kupî sîrîrî. Moropai î'
ton pra inîmîkî to'ya ipon pra. Moropai
yanî to'ya, apo' ke itîpannîpî to'ya pe man.
17Maasa pra Paapaya inkamoro
esenumenkato' ton tîrî'pî mîrîrî ku'to'pe
to'ya. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî
o'ma' pia meruntî tîrî tîuya'nîkon pî',
pemonkonyamî' esa' pe awe'to'pe. Moropai
mîîkîrî ko'mamî pe man, itu'se Paapa e'to'
pîkîrî, î' pensa î' ta'pî Paapaya e'kupî pîkîrî.
18Mîîkîrî wîri' anera'ma'pî wanî kure'nan
cidade pe. Tamî'nawîronkon pata esanon
ipîkkukon reiyamî' esa' pe awanî —
ta'pîiya.

Apocalipse 18

Babilônia Cidaderî Atareti'ka

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

1 Depois destas coisas, vi descer do céu outro anjo, que tinha grande autoridade, e a terra se iluminou com a sua glória.

1Moropai mîrîrî tîpo tiaron inserî autî era'ma'pîuya ka' poi. Mîîkîrî wanî'pî meruntî ke pu'kuru. Moropai mîîkîrî ya'karuya tamî'nawîron ya'karu'ma'pî tamî'nawîrî.

2 Então, exclamou com potente voz, dizendo: Caiu! Caiu a grande Babilônia e se tornou morada de demônios, covil de toda espécie de espírito imundo e esconderijo de todo gênero de ave imunda e detestável,

2Moropai mîîkîrî entaimepîtî'pî meruntî ke pu'kuru. —Kure'nan Babilônia itese' ataretî'ka pe man! Tarîpai Makui poitîrîtonon ko'manto'pe eena pe man. Moropai imakui'pî yekatonyamî' nurakon ko'mamî moro. Tamî'nawîronkon toronyamî' nurakon itarumai'san ko'mamî miarî.

3 pois todas as nações têm bebido do vinho do furor da sua prostituição. Com ela se prostituíram os reis da terra. Também os mercadores da terra se enriqueceram à custa da sua luxúria.

3Maasa pra mîîkîrîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wo'papîtî'pî, tîîpia tîwe'sen tenî'sen ke. Moropai tamî'nawîronkon ipîkkukon pata esanon, reiyamî'ya imakui'pî kupî'pî yarakkîrî. Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' wanî'pî. Moropai manni'kan warayo'kon yemanne ke'kon tîwe'repasanon ena'pî ipîkku pe, maasa pra tu'kankon wanî'pî imakui'pî iteseru yu'se —ta'pîiya.

4 Ouvi outra voz do céu, dizendo: Retirai-vos dela, povo meu, para não serdes cúmplices em seus pecados e para não participardes dos seus flagelos;

4Mîrîrîya tiaron mai eta'pîuya ka' poi. Ta'pîiya: Epa'katî upemonkonoyamî'. Imakui'pî tînkupî'pîkon wenai tîwe'taruma'tîsanon kore'tapai epa'katî sîrîrî cidade poi. To' pokonpe awe'taruma'tî namai epa'katî.

5 porque os seus pecados se acumularam até ao céu, e Deus se lembrou dos atos iníquos que ela praticou.

5Maasa pra kure'ne imakui'pî ku'sa' to'ya man Paapa winîkîi. Mîrîrî pî' Paapa enpenatan pî' man, tîîwanmîra iku'sai'ya pra.

6 Dai-lhe em retribuição como também ela retribuiu, pagai-lhe em dobro segundo as

6Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ese'ma e'pai man inkupî'pî yepe'pî pe. Tîîse ye'ma e'pai

suas obras e, no cálice em que ela misturou bebidas, misturai dobrado para ela.

7 O quanto a si mesma se glorificou e viveu em luxúria, dai-lhe em igual medida tormento e pranto, porque diz consigo mesma: Estou sentada como rainha. Viúva, não sou. Pranto, nunca hei de ver!

8 Por isso, em um só dia, sobrevirão os seus flagelos: morte, pranto e fome; e será consumida no fogo, porque poderoso é o SENHOR Deus, que a julgou.

Os lamentos dos admiradores de Babilônia

9 Ora, chorarão e se lamentarão sobre ela os reis da terra, que com ela se prostituíram e viveram em luxúria, quando virem a fumaceira do seu incêndio,

10 e, conservando-se de longe, pelo medo do seu tormento, dizem: Ai! Ai! Tu, grande cidade, Babilônia, tu, poderosa cidade! Pois, em uma só hora, chegou o teu juízo.

awanî e'mai' pe inkupî'pî kaisarî pra tîîse itentai asakî'ne ite'ka. Moropai mîrîrî itenya' manni' yannîpî e'pai awanî mai' ke, awe'taruma'tîto'pe mararî pra, tiaronkon taruma'tî tîuya yentai.

7Mîîkîrî e'taruma'tî moropai esewankono'ma e'pai awanî e'mai' pe aatausinpa'pî moropai aatapurî'pî warantî. Maasa pra mîî pe eeseurîmapîtî'pî tîîwarîrî: —Uurî wanî sîrîrî ipîkkupa' rainha warantî ereutasa' sîrîrî. Moropai taapîtî'pîiya: —Uurî wanî pepîn inyo isa'manta'pî pe. E'taruma'tî pepîn tiwin kin tîîse tîwanmîra uuko'mamî —taapîtî'pîiya, aatapurî ye'ka pe.

8Mîrîrî ye'nen tiwin wei tîîse kure'nan pata ponkon e'taruma'tîto' erepamî pe man. Moropai kure'nan iwan erepamî, moropai esewankono'manto' erepamî, moropai sa'mantanto' erepamî, inîmîkîiya pra tîîse. Moropai mîîkîrî yarannîpî apo'ya pe man. Maasa pra mîîkîrî yenumî Uyepotorîkon Paapaya, meruntî ke pu'kuru tîwanî ye'nen ta'pî mai ka' poinonya.

9Moropai inkamoro ipîkkukon pata esanon reiyamî' yarakkîrî imakui'pî kupîtîponkon, moropai iwenai Paapa piapai atarima'san tiaron yapurîkonpa, inkamoro entaimepîtî pe man mararî pra. Moropai to' karau pe man, apo' awittasa'ya mîîkîrî arannîpî'pî era'ma tîuya'nîkon pî'.

10Inkamoro ko'mamî pe man aminke iipiapai, maasa pra mîîkîrî e'taruma'tîto' nama tîuya'nîkon ye'nen. Moropai taa to'ya: —Ane! Ekenne, amîrî wanî ipîkku

pe pu'kuru. Meruntî ke tîwe'sen pe Babilônia cidaderî wanî teuren. Tîîse tiwin hora kaisarî ataruma'tîto' ton erepansa' sîrîrî tiwinarî —taa to'ya.

11 E, sobre ela, choram e pranteiam os mercadores da terra, porque já ninguém compra a sua mercadoria,

11Moropai ipîkkukon yemanne ke'kon sîrîrî pata ponkon nîrî entaimepîtî pe man. To' esewankono'ma mîrîrî wenai. Maasa pra inî'rî anî'ya to' yemanne, to' e'repato', yenna eserîke pra awanî ye'nen.

12 mercadoria de ouro, de prata, de pedras preciosas, de pérolas, de linho finíssimo, de púrpura, de seda, de escarlata; e toda espécie de madeira odorífera, todo gênero de objeto de marfim, toda qualidade de móvel de madeira preciosíssima, de bronze, de ferro e de mármore;

12Anî'ya to' ourorî, moropai to' pratarî, moropai tî' epe'ke'kon pu'kuru, moropai pérolas yenna pra awanî ye'nen, to' esewankono'ma pe man. Moropai anî'ya to' kamisarîkon morîkon pu'kuru, kamisa suuyukon, moropai kamisa seeta rekkarukon, moropai kamisa ere'sinkon, moropai to' e'repato'kon yeikon morîkon moropai ikonekapî'sa'kon epe'ke'kon pu'kuru yeikon, moropai bronze moropai sa'man ferro, moropai tu'kan yenna to'ya pra awanî ye'nen to' esewankono'ma.

13 e canela de cheiro, especiarias, incenso, ungüento, bálsamo, vinho, azeite, flor de farinha, trigo, gado e ovelhas; e de cavalos, de carros, de escravos e até almas humanas.

13Moropai canela kuya'wari poro to' nîtîrî, moropai yo' wanî wosi, moropai to' nîpo'tî a'pusin, moropai mirra, moropai kara'kon moropai to' wukukon tenî'senkon, moropai kaiwan î' rî puuto'kon, moropai trigo kutupan, moropai trigo yena'pî, moropai to' yekînnon paakayamî', moropai carneiroyamî', moropai kawareyamî', moropai to' tararanikon, moropai to' poitîrîtonon, moropai tiwin kin pemonkon ke to' e'repato' yenna to'ya pra to' wanî ye'nen, to' esewankono'ma.

14 O fruto sazonado, que a tua alma tanto apeteceu, se apartou de ti, e para ti se

14Mîrîrî pî' inkamoro yemanne ke'konya ta'pî mîrîrî ipîkku cidade pî': —

extinguiu tudo o que é delicado e esplêndido, e nunca jamais serão achados.

Tamî'nawîrî itu'se awanî'pî manni' morîkon itu'se eeseka'nunka'pî, mîrîrî ataretî'kasa' man. Moropai tamî'nawîrî ipîkku pe awe'to' ataretî'kasa' man, ipatîkarî inî'rî eporîya pata pe pra. Tamî'nawîron ourokon yennapîtî'pîya tarîpai inî'rî eporîya pe pra nai.

15 Os mercadores destas coisas, que, por meio dela, se enriqueceram, conservar-se-ão de longe, pelo medo do seu tormento, chorando e pranteando,

15Moropai inkamoro mîrîrî cidade po si'ma ipîkku pe ena'san, inkamoro ko'mamî pe man aminke mîîkîrî e'taruma'tîto' pî', eranne' pe tîwanîkon ye'nen. Inkamoro entaimepîtî pe man moropai to' esewankono'ma mararî pra ipî'.

16 dizendo: Ai! Ai da grande cidade, que estava vestida de linho finíssimo, de púrpura, e de escarlata, adornada de ouro, e de pedras preciosas, e de pérolas,

16Inkamoroya taa: —Ane, ekenne amîrî wanî'pî kure'nan cidade pe ipîkku pe pu'kuru. Morîkon kamisa ke epontî'pî pe epe'ke'kon ya'. Moropai kamisa suuyukon ya' moropai kamisa epe'ke ere'sinkon ya' epontî'pî pe. Moropai morî pe pu'kuru aatari'ku'tî'pî ourokon tî'kon epe'ke ke. Moropai pérolakon ke aatari'ku'tî'pî.

17 porque, em uma só hora, ficou devastada tamanha riqueza! E todo piloto, e todo aquele que navega livremente, e marinheiros, e quantos labutam no mar conservaram-se de longe.

17Teuren tîîse tiwin hora wanî tanne, tamî'nawîrî ipîkku pe awe'to' ataretî'kasa' man —taa to'ya pe man. Moropai tamî'nawîronkon apo'yen ya' teesenyaka'masanon esanonyamî' moropai tamî'nawîronkon apo'yen ya' tuutîsanon, tuna po teesenyaka'masanon, inkamoro wanî'pî aminke ipî' era'mapî'se.

18 Então, vendo a fumaceira do seu incêndio, gritavam: Que cidade se compara à grande cidade?

18Mîrîrî cidade awittasa' ure'sin era'ma tîuya'nîkon yai, inkamoro entaimepîtî'pî. —Î' pensa sîrîrî ye'ka cidade kaisaron era'masa' pra man —kai'ma to' entaimepîtî'pî.

19 Lançaram pó sobre a cabeça e, chorando
e pranteando, gritavam: Ai! Ai da grande
cidade, na qual se enriqueceram todos os
que possuíam navios no mar, à custa da
sua opulência, porque, em uma só hora,
foi devastada!

20 Exultai sobre ela, ó céus, e vós, santos,
apóstolos e profetas, porque Deus contra
ela julgou a vossa causa.

A ruína de Babilônia é completa e definitiva

21 Então, um anjo forte levantou uma
pedra como grande pedra de moinho e
arrojou-a para dentro do mar, dizendo:
Assim, com ímpeto, será arrojada
Babilônia, a grande cidade, e nunca jamais
será achada.

22 E voz de harpistas, de músicos, de
tocadores de flautas e de clarins jamais em
ti se ouvirá, nem artífice algum de
qualquer arte jamais em ti se achará, e
nunca jamais em ti se ouvirá o ruído de
pedra de moinho.

19Moropai inkamoroya kutupan
yenunpîtî'pî tîpu'paikon pona
teesewankono'makon ye'nen. Inkamoro
entaimepîtî'pî mararî pra moropai to'
karawa'pî. —Ane, ekenne amîrî kure'nan
cidade o'non pata ipîkku pe pu'kuru anna
ena pata'se'. Anna ena'pî ipîkku pe apo'yen
esa' pe, tamî'nawîrî kure'nan tuna po.
Teuren tîîse tiwin hora wanî tanne,
aataretî'kasa' man tamî'nawîrî. Inî'rî
eesera'ma pepîn —taapîtî'pî to'ya.
20Tîîse taatausinpai pu'kuru e'tî
pemonkonyamî' ka' ponkon, sîrîrî cidade
imakui'pî pata'se' ataretî'ka ye'nen.
Taatausinpai pu'kuru e'tî, Paapa
pemonkonoyamî' inaipontî'san moropai
manni'kan imaimu ekareme'nenan
profetayamî'. Maasa pra Paapaya mîrîrî
cidade ponkon yenunsa' sîrîrî tarîpai,
awinîkîi'nîkon inkupî'pî wenai.

21Mîrîrîya tiwin inserî meruntî pu'kuru
e'mî'sa'ka'pî kure'nan tî' yarakkîrî tenya'.
Moropai mîrîrî tî' yenumî'pîiya kure'nan
tuna, pîrana ka. Moropai ta'pîiya: —Sîrîrî
warantî kure'nan Babilônia cidaderî
yenumî to'ya kupî sîrîrî teekore'mai, inî'rî
eesera'ma pe pra man.
22Mîrîrî yai anî'ya te'nunpasen harpa
ye'nunpanen eta pepîn. Moropai tiaron
te'nunpasen to' sinarî ye'nunpa eseta
pepîn. Moropai flauta to' ne'nunpa
ye'nunpanen eta pepîn. Moropai trombeta
ye'nunpanen eta pepîn. Moropai
teesenyaka'masanon esera'ma pepîn inî'rî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Moropai a' pî' teesenyaka'masanon eseta pe pra man.

23 Também jamais em ti brilhará luz de candeia; nem voz de noivo ou de noiva jamais em ti se ouvirá, pois os teus mercadores foram os grandes da terra, porque todas as nações foram seduzidas pela tua feitiçaria.

23Moropai a'ka ton pra awanî pe man, a'kuma'tu lamparinha ton pra tiwin kin. Moropai taatausinpai tîwe'marimasanon maimu eseta pepîn kupî sîrîrî, maasa pra tamî'nawîrî atareti'kasa' man. Maasa pra manni'kan yemanne ke'kon tîwe'repasanon tamî'nawîronkon yentai esi'san, inkamoroya tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkon yenku'tî'pî tetarumukon ke —ta'pî inserîya.

24 E nela se achou sangue de profetas, de santos e de todos os que foram mortos sobre a terra.

24Mîrîrî wenai manni' kure'nan Babilônia e'taruma'tî'pî. Maasa pra mîrîrî cidade po Paapa pemonkonoyamî' taruma'tî'pî to'ya ye'nen, moropai manni'kan Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' wî'pî to'ya ye'nen, Paapaya to' taruma'tî'pî.

Apocalipse 19

O júbilo no céu

1 Depois destas coisas, ouvi no céu uma como grande voz de numerosa multidão, dizendo: Aleluia! A salvação, e a glória, e o poder são do nosso Deus,

2 porquanto verdadeiros e justos são os seus juízos, pois julgou a grande meretriz que corrompia a terra com a sua prostituição e das mãos dela vingou o sangue dos seus servos.

Apocalipse 19

1Moropai mîrîrî tîpo mai eta'pîuya meruntî pu'kuru, tu'kankon ka' ponkon maimu warainon. Ta'pî to'ya: —Paapa yapurîtî, iipia e'pîika'tînto' wanî ye'nen. Iipia morî pe pu'kuru tîwanî wenai, moropai meruntî ke pu'kuru tîwanî wenai upîika'tîiya'nîkon.

2Paapa yapurîtî, maasa pra î' ikupî tîuya taasai'ya manni' wanî yairon pe pu'kuru, seru'ye' pe wanî pepîn. Manni' se' tapairon wîri' imakui'pî kupî pî' tîîko'mansen yenunsai'ya man. Mîîkîrî wîri'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kî'pa'pî, imakui'pî tînkupî'pî wenai, Paapa

3 Segunda vez disseram: Aleluia! E a sua fumaça sobe pelos séculos dos séculos.

4 Os vinte e quatro anciãos e os quatro seres viventes prostraram-se e adoraram a Deus, que se acha sentado no trono, dizendo: Amém! Aleluia!

5 Saiu uma voz do trono, exclamando: Dai louvores ao nosso Deus, todos os seus servos, os que o temeis, os pequenos e os grandes.

6 Então, ouvi uma como voz de numerosa multidão, como de muitas águas e como de fortes trovões, dizendo: Aleluia! Pois reina o SENHOR, nosso Deus, o Todo-Poderoso.

7 Alegremo-nos, exultemos e demos-lhe a glória, porque são chegadas as bodas do Cordeiro, cuja esposa a si mesma já se ataviou,

poitîrîtonon tî'kasai'ya wenai, mîîkîrî yenunsai'ya man.

3Moropai inî'rî inkamoro entaime'pî: —Paapa yapurîtî mararî pra, maasa pra mîîkîrîya mîrîrî kure'nan cidade arannîsa' ye'nen. Mîrîrî ure'tîrî enuku ko'mannîpî ipatîkarî esi'nîpî ton pe pra.

4Mîrîrî yai inkamoro eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipîkkukon moropai manni'kan asakîrîronkon enenankon ena'pî tese'mukon pona. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî. Manni', taponse' po ereutasa' manni' pî' ta'pî to'ya: —Amém, mîrîrî warantî Paapa yapurî e'pai man —ta'pî to'ya.

Carneiro Yarakkîrî Eseponîto'

5Mîrîrî tîpo ereutanto' winîpai tui'sen mai eseta'pî. Ta'pîiya: —Uyepotorîkon Paapa yapurîtî tamî'nawîronkon ipoitîrîtonon. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' inamanenan manni'kan ipîkkukon moropai manni'kan mîîpankon pepîn, Paapa yapurîtî —ta'pîiya.

6Inî'rî teesetasen mai eta'pîuya arinîkon pemonkonyamî' maimu warainon. Moropai kure'nan tuna kumasa' etun warantî nîrî awanî'pî. Moropai meruntî ke wara'napi e'tîrînkasa' warantî nîrî awanî'pî. Ta'pîiya: —Paapa yapurîtî, maasa pra Uyepotorîkon manni' Paapa meruntî pu'kuru wanî tamî'nawîronkon pata ponkon esa' pe awanî.

7Mîrîrî ye'nen kure'ne taatausinpai e'nîpai'nîkon man. Moropai ipîkku pe pu'kuru Paapa e'to' pî' yapurîpai'nîkon man. Maasa pra kure'nan atausinpan

weiyu erepansa' man, Carneiro e'marima weiyu erepansa' man. Moropai mîîkîrî yawasirî ekonekasa' man, yarakkîrî teeseporîpa.

8 pois lhe foi dado vestir-se de linho
finíssimo, resplandecente e puro. Porque o
linho finíssimo são os atos de justiça dos
santos.

8Mîîkîrîya tîpon ton yapi'sa' man morî pu'kuru kamisa, inke' pu'kuru, nura pe pra tîwe'sen teepontîpa kai'ma. Mîrîrî kamisa morî pu'kuru ipon wanî, î' kai'ma morî pe pu'kuru yairî imakui'pî ton pra Paapa pemonkonoyamî' nîkupî'pî wanî ekareme'nen pe.

9 Então, me falou o anjo: Escreve: Bem-
aventurados aqueles que são chamados à
ceia das bodas do Cordeiro. E acrescentou:
São estas as verdadeiras palavras de Deus.

9Moropai inserîya ta'pî upî': —Sîrîrî menukakî. “Taatausinpai manni'kan pemonkonyamî' wanî tawasirî yarakkîrî Carneiro e'marimato' festarî pî' etasa'kon wanî.” Moropai inî'rî inserîya ta'pî: —Sîrîrî Paapa maimu wanî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe —ta'pîiya.

10 Prostrei-me ante os seus pés para adorá-
lo. Ele, porém, me disse: Vê, não faças
isso; sou conservo teu e dos teus irmãos
que mantêm o testemunho de Jesus; adora
a Deus. Pois o testemunho de Jesus é o
espírito da profecia.

10Mîrîrî etauya pe, uyese'mu pona ena'pî yapurîto'peuya kai'ma. Tîîse mîîkîrîya ta'pî upî': —Kaane. Mîrîrî warantî uurî tapurîi pra e'kî. Maasa pra uurî wanî awanîyakon pe. Moropai ayonpayamî' wanîyakon pe nîrî, manni'kan Jesus nekaremekî'pî yawîrî tîîko'mansenon. Paapa yapurîtî, maasa pra Jesus nekaremekî'pî yairon wanî manni' profetayamî' nekareme'kî'pî pe, tiaron pepîn.

Cristo, o vencedor da besta e do falso profeta

Aimutun Kaware Po Tîwe'sen

11 Vi o céu aberto, e eis um cavalo branco.
O seu cavaleiro se chama Fiel e Verdadeiro
e julga e peleja com justiça.

11Mîrîrî pe rî ka' esettapurukasa' era'ma'pîuya. Moropai kaware aimutun esenpo'pî tiwin. Mîîkîrî kaware po tîwe'sen esatî'pî to'ya î' ta'pî tîuya yawîrî tîwe'sen, moropai yairon pu'kuru kai'ma. Mîrîrî ye'nen yairî mîîkîrîya

pemonkonyamî' watî, moropai to' winîkîi yairî eeseya'nama.

12 Os seus olhos são chama de fogo; na sua cabeça, há muitos diademas; tem um nome escrito que ninguém conhece, senão ele mesmo.

12Mîîkîrî yenu wanî'pî apo' awittasa' warantî. Moropai mîîkîrî pu'pai po tu'kan aro' wanî'pî, rei pe. Moropai mîîkîrî pî' ese' wanî, e'menukasa' wanî'pî anî' nepu'tî pepîn. Tîîse mîîkîrîya neken epu'tî'pî tîîwarîrî.

13 Está vestido com um manto tinto de sangue, e o seu nome se chama o Verbo de Deus;

13Mîîkîrî ya'san wanî'pî mîn ka' yamannî'sa' pe. Mîîkîrî ese' wanî Paapa maimu pe.

14 e seguiam-no os exércitos que há no céu, montando cavalos brancos, com vestiduras de linho finíssimo, branco e puro.

14Mîîkîrî pokonpe arinîkon surarayamî' warainonkon iipî'pî ka' poi aimutunkon kawareyamî' po. Moropai inkamoro epontîsa' wanî'pî aimutun kamisa, morî pu'kuru nura pe pra tîwe'sen ya'.

15 Sai da sua boca uma espada afiada, para com ela ferir as nações; e ele mesmo as regerá com cetro de ferro e, pessoalmente, pisa o lagar do vinho do furor da ira do Deus Todo-Poderoso.

15Mîîkîrî mata yapai kure'nan kasupara warainon se' yataimîrî ipokasa' epa'kapîtî'pî. Mîrîrî ke tu'ke pata ponkon yarakkîrî eeseya'namato'pe. Mîîkîrî ena tamî'nawîronkon esa' pe. Kusan yei warainon sa'man ferro ke to' ko'mannîpîiya. *(Sl 2.9)* Moropai mîîkîrîya to' yeki'tîpapîtî, itense' ya' uva yeki'tîpa to'ya warantî. Mîîkîrî Paapa tamî'nawîronkon yentainon ekore'mato' yense' ya' tîîse.

16 Tem no seu manto e na sua coxa um nome inscrito: REI DOS REIS E SENHOR DOS SENHORES.

16Mîîkîrî pon pî' moropai i'si pî' e'menukasa' wanî'pî. Taato' see warantî: rei pu'kuru mîîkîrî, tamî'nawîronkon reiyamî' yentainon. moropai uyepotorîkon pu'kuru mîîkîrî, tamî'nawîronkon yepotorî wannî yentainon.

17 Então, vi um anjo posto em pé no sol, e clamou com grande voz, falando a todas

17Moropai tiaron inserî era'ma'pîuya satippe wei ya'. Mîîkîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru tamî'nawîronkon toronyamî'

as aves que voam pelo meio do céu: Vinde, reuni-vos para a grande ceia de Deus,

kawîne awainumî'san pî': —Asi'tî ka'ne' pe emurukuntîtî kure'nan entamo'kanto', Paapa nîkoneka pî' awentamo'kakonpa.

18 para que comais carnes de reis, carnes de comandantes, carnes de poderosos, carnes de cavalos e seus cavaleiros, carnes de todos, quer livres, quer escravos, tanto pequenos como grandes.

18Entamo'kai asi'tî insamoro ipîkkukon pata esanon reiyamî' pî', moropai ipîkkukon surarayamî' esanon, moropai surarayamî' pî', moropai to' yekînnon kawareyamî' pî', moropai to' po esi'san pemonkonyamî' pî', moropai itesa' pînon pî'. Ipîkkukon pî', moropai manni'kan mîîpankon pepîn pî', tamî'nawîronkon inkamoro pî' entamo'kai asi'tî —ta'pîiya.

19 E vi a besta e os reis da terra, com os seus exércitos, congregados para pelejarem contra aquele que estava montado no cavalo e contra o seu exército.

19Moropai o'ma' era'ma'pîuya. Moropai pata esanon reiyamî', moropai surarayamî', inkamoro emurukuntîsa' wanî'pî. Inkamoro epere'sa' wanî'pî manni' kaware po tîwe'sen moropai isurarariyamî' yarakkîrî pokonpe teepîkonpa kai'ma.

20 Mas a besta foi aprisionada, e com ela o falso profeta que, com os sinais feitos diante dela, seduziu aqueles que receberam a marca da besta e eram os adoradores da sua imagem. Os dois foram lançados vivos dentro do lago de fogo que arde com enxofre.

20Tîîse mîîkîrî o'ma' yarakkamo'pî to'ya, mîîkîrî seru'ye' profeta pokonpe tîîse, manni' kure'nan esi'nî'nîto' ton kupîtîpon mîîkîrî o'ma' ton pe. Moropai mîrîrî inkupî'pî wenai, o'ma' pemonkonoyamî' yenku'tî'pîiya, manni'kan tepinkon pî' o'ma' ese' yapisîtîponkon, o'ma' yapurîtîponkon. Mîrîrî ye'nen mîîkîrî o'ma' moropai seru'ye' profeta yenumî'pî to'ya apo' ya', enen to' tîîse, enxofre pokonpe to' aranto'pe.

21 Os restantes foram mortos com a espada que saía da boca daquele que estava montado no cavalo. E todas as aves se fartaram das suas carnes.

21Moropai mîîkîrî surarariyamî' tî'ka'pî to'ya kasupara ke, manni' aimutun kaware po tîwe'sen mata yapai eepa'ka manni' ke. Moropai tamî'nawîronkon toronyamî'ya inkamoro yanî'pî mararî pra, itu'se tîwe'to'kon yentai, itu'se pra teenai.

Apocalipse 20

A prisão de Satanás por mil anos. A primeira ressurreição

1 Então, vi descer do céu um anjo; tinha na mão a chave do abismo e uma grande corrente.

2 Ele segurou o dragão, a antiga serpente, que é o diabo, Satanás, e o prendeu por mil anos;

3 lançou-o no abismo, fechou-o e pôs selo sobre ele, para que não mais enganasse as nações até se completarem os mil anos. Depois disto, é necessário que ele seja solto pouco tempo.

4 Vi também tronos, e nestes sentaram-se aqueles aos quais foi dada autoridade de julgar. Vi ainda as almas dos decapitados por causa do testemunho de Jesus, bem como por causa da palavra de Deus, tantos quantos não adoraram a besta, nem tampouco a sua imagem, e não receberam a marca na fronte e na mão; e viveram e reinaram com Cristo durante mil anos.

Apocalipse 20

Mil Kono' Kaisarî

1Mîrîrî tîpo ka' poi inserî autî era'ma'pîuya kure'nan itu'nakan yarakkanto' chave yarakkîrî awanî'pî. Moropai sa'man karena amîi'ne yarakkîrî awanî'pî.

2Mîîkîrîya o'ma' dragão yapisî'pî. Manni' penaro' îkîi pe esi'pî Makui, Satanás. Moropai mîîkîrî yewa'tî'pîiya eseuwarapo mil kaisarî kono' aako'manto'pe yewa'tîsa' pe.

3Moropai mîîkîrî inserîya makui yenumî'pî kure'nan itu'nakan ya'. Mîrîrî itu'nakan mana'ta yettapurî'pîiya mîrîrî yarakkamo'pîiya tenyawon chave ke. Maasa pra inî'rî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' yenku'tî pî' aako'mamî namai, mîrîrî mil kaisarî kono' ataretî'ka pîkîrî. Mîrîrî warapon mil kaisaron kono' ataretî'kasa' yai inî'rî eeturumaka e'pai awanî, tîîse mararî aako'manto'pe, kure'ne pra.

4Moropai mîrîrî pe rî tiaronkon ereutanto'kon era'ma'pîuya. Mîrîrîkon pona ereuta'sanya meruntî pu'kuru yapisî'pî pemonkonyamî' yenumîi. Moropai manni'kan innape Jesus ku'nenan isa'manta'san yekatono'pî era'ma'pîuya. Inkamoro pîmîrîkkîtî'pî to'ya Paapa maimu ekaremekî to'ya wenai. Manni'kan yairî esi'san o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurîtîponkon pepîn, moropai tepinkon pî' moropai tenyakon pî' o'ma' winîpainon eesera'ma ton yapisîtîponkon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

5 Os restantes dos mortos não reviveram até que se completassem os mil anos. Esta é a primeira ressurreição.

6 Bem-aventurado e santo é aquele que tem parte na primeira ressurreição; sobre esses a segunda morte não tem autoridade; pelo contrário, serão sacerdotes de Deus e de Cristo e reinarão com ele os mil anos.

Satanás é solto e derrotado

7 Quando, porém, se completarem os mil anos, Satanás será solto da sua prisão

8 e sairá a seduzir as nações que há nos quatro cantos da terra, Gogue e Magogue, a fim de reuni-las para a peleja. O número dessas é como a areia do mar.

9 Marcharam, então, pela superfície da terra e sitiaram o acampamento dos santos e a cidade querida; desceu, porém, fogo do céu e os consumiu.

pepîn, inkamoro e'mî'sa'ka'pî enen. Moropai inkamoro ena'pî tamî'nawîronkon esa' pe Cristo yarakkîrî mil kono' kaisarî.

5(Tîîse tiaronkon isa'manta'san ena pra awanî'pî enen maasa, mil kono' ataretî'ka pîkîrî to' ko'mamî'pî.) Mîrîrî wanî e'mai'non e'mî'sa'kanto' pe.

6Morî pe pu'kuru inkamoro wanî taatausinpai, e'mai'non e'mî'sa'kanto' yai to' e'mî'sa'ka ye'nen. Maasa pra inî'rî to' sa'manta pepîn sa'mantanto' yentai to' enasa' ye'nen. Inkamoro wanî pe man teepîremasanon Paapa moropai Cristo rawîrî teesenyaka'masanon. Moropai Cristo pokonpe si'ma inkamoroya pata ponkon ko'mannîpî mil kono' kaisarî.

Makui Yentai Cristo Wanî

7Moropai tamî'nawîrî mîrîrî mil kono' kaisarî ataretî'kasa' tîpo, Makui eturumaka taatarakkanto' yapai.

8Moropai mîîkîrî wîtî pata poro tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yenku'tîi tamî'nawîrî patakon kaisarî. Mîrîrî kupîiya Gogue pata po moropai Magogue pata po. Mîîkîrî Makuiya inkamoro pemonkonyamî' yannuku teepîkonpa. Mararî pra iku'ne'tî yentai to' wanî, tu'ke kasapan warantî.

9Inkamoro e'paraipîka pata kaisarî. Moropai inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' ko'manto' woima'tî, manni' cidade Paapa nîsa'nama kure'ne. Tîîse ka'ne' pe kure'nan apo' autî'pî ka' poinon. Moropai mîrîrîya inkamoro tî'ka'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

10 O diabo, o sedutor deles, foi lançado
para dentro do lago de fogo e enxofre,
onde já se encontram não só a besta como
também o falso profeta; e serão
atormentados de dia e de noite, pelos
séculos dos séculos.

O juízo de Deus

11 Vi um grande trono branco e aquele que
nele se assenta, de cuja presença fugiram
a terra e o céu, e não se achou lugar para
eles.

12 Vi também os mortos, os grandes e os
pequenos, postos em pé diante do trono.
Então, se abriram livros. Ainda outro
livro, o Livro da Vida, foi aberto. E os
mortos foram julgados, segundo as suas
obras, conforme o que se achava escrito
nos livros.

13 Deu o mar os mortos que nele estavam.
A morte e o além entregaram os mortos
que neles havia. E foram julgados, um por
um, segundo as suas obras.

14 Então, a morte e o inferno foram
lançados para dentro do lago de fogo. Esta
é a segunda morte, o lago de fogo.

10Mîrîrî yai mîîkîrî makui, yenku'tîton
yenumî'pî to'ya kure'nan apo' iku'pî pe
tîwe'sen ka', enxofre yarakkîrî, o'non pata
manni' o'ma' moropai ipoitîrî profeta
seru'ye' yenunsa' to'ya manni' pata.
Moropai miarî inkamoro ko'mamî
tîmoronkon epu'tî'pî ipatîkarî aataretî'ka
tonpe pra, wei kaisarî moropai ewaron
kaisarî.

Tiwinano'pî Pe Paapaya Yenumîto'

11Moropai inî'rî kure'nan ereutanto'
aimutun era'ma'pîuya. Moropai ipona
ereuta'pî era'ma'pîuya nîrî. Moropai pata
teesera'masen ataretî'ka'pî moropai ka'
ataretî'ka'pî nîrî. Inî'rî eesera'ma pra
eena'pî, aatîpamî'pî ye'nen.
12Moropai isa'manta'san nîrî era'ma'pîuya.
Manni'kan ipîkkukon moropai ipîkkukon
pepîn, manni'kan ereutanto' rawîrî satippe
esi'san era'ma'pîuya. Moropai kaaretakon
yarakkanmoka'pî to'ya moropai tiaron
kaareta yarakkanmoka'pî to'ya nîrî, mîrîrî
ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî.
Mîrîrîya inkamoro isa'manta'san
yenumî'pî to'ya î' to' nîkupî'pî wenairî. Î'
kai'ma kaareta pona awe'menukasa'
manni' yawîrî ikupî to'ya.
13Moropai tuna ka isa'manta'san
yekatono'pî e'mî'sa'ka'pî. Moropai
tamî'nawîronkon isa'manta'san pata'se'
yawonkon e'mî'sa'ka'pî. Moropai to'
nîkupî'pî wenai to' yenumî'pî Paapaya.
14Mîrîrî ye'nen inkamoro isa'manta'san
yenumî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'.
(Mîrîrî iku'pî pe tîwe'sen apo' wanî itakon

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 E, se alguém não foi achado inscrito no Livro da Vida, esse foi lançado para dentro do lago de fogo.

Apocalipse 21

O novo céu e a nova terra

1 Vi novo céu e nova terra, pois o primeiro céu e a primeira terra passaram, e o mar já não existe.

2 Vi também a cidade santa, a nova Jerusalém, que descia do céu, da parte de Deus, ataviada como noiva adornada para o seu esposo.

3 Então, ouvi grande voz vinda do trono, dizendo: Eis o tabernáculo de Deus com os homens. Deus habitará com eles. Eles serão povos de Deus, e Deus mesmo estará com eles.

4 E lhes enxugará dos olhos toda lágrima, e a morte já não existirá, já não haverá luto, nem pranto, nem dor, porque as primeiras coisas passaram.

ite'ka pe sa'mantanto', maasa pra aminke Paapa pî' e'taruma'tîn ipatîkarî.)

15Mîrîrî ye'nen anî' itese' ton pra tîwe'sen mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' kaareta po, mîîkîrî yenumî'pî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'.

Apocalipse 21

Amenan Ka' Moropai Pata

1Moropai amenan ka' moropai amenan pata era'ma'pîuya. E'mai'non ka' moropai e'mai'non pata esera'ma pra eena'pî. Moropai kure'nan tuna pîrana esenomî'pî inî'rî eesera'ma pra.

2Moropai morî pu'kuru Jerusalém cidaderî amenan era'ma'pîuya. Mîrîrî autî'pî ka' poi. Paapa piapai aaipî'pî, morî pe pu'kuru taatari'ku'tîi. Moropai teepontîi morî tîpon ya', manni' wîri' ekonekasa' tawasirî yarakkîrî teeseporîpa warantî awanî'pî.

3Moropai mai eta'pîuya meruntî ke pu'kuru. Mîrîrî wanî'pî ereutanto' winîpai tui'sen pe. Moropai ta'pîiya: —Tarîpai Paapa ko'manto' man pemonkonyamî' yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen to' pokonpe Paapa ko'mamî. Moropai inkamoro wanî ipemonkono pe. Mîrîrî ye'nen to' yarakkîrî pu'kuru Paapa wanî. Moropai inkamoro yepotorî pe Paapa wanî.

4Mîîkîrî Paapaya to' karawato' ya'mananîpî to' yenu parukon inî' to' karau namai. Tarî anî' sa'manta pepîn. Anî' esewankono'ma pepîn. Anî' karau pepîn inî'rî. Anî'rî ne'ne' moronka pepîn. Maasa pra pena î' kai'ma ko'mannîto', mîrîrî esuwa'ka'pî ye'nen —ta'pîiya.

5 E aquele que está assentado no trono disse: Eis que faço novas todas as coisas. E acrescentou: Escreve, porque estas palavras são fiéis e verdadeiras.

6 Disse-me ainda: Tudo está feito. Eu sou o Alfa e o Ômega, o Princípio e o Fim. Eu, a quem tem sede, darei de graça da fonte da água da vida.

7 O vencedor herdará estas coisas, e eu lhe serei Deus, e ele me será filho.

8 Quanto, porém, aos covardes, aos incrédulos, aos abomináveis, aos assassinos, aos impuros, aos feiticeiros, aos idólatras e a todos os mentirosos, a parte que lhes cabe será no lago que arde com fogo e enxofre, a saber, a segunda morte.

A nova Jerusalém

5Manni' ereutanto' pona ereuta'pîya ta'pî: —Tarîpai tamî'nawîron konekauya amenan pe. Moropai uyarakkîrî eeseurîma'pî. —Sîrîrî menukakî. Maasa pra sîrîrî mai wanî sîrîrî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe. Moropai innape tîkupî yu'se tîwe'sen pe.

6Moropai eeseurîma ko'mannîpî'pî: —Tamî'nawîron ekonekasa' man aasîrî! Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai tamî'nawîron atareti'kato'pe. Eesippia'tîto'pe moropai ikî'pî pe wanî. Anî' wanî ya tuna aninnîpai mîîkîrî pia tuna tîrîuya, inenîrî ton, tuna epe'mîn tîîwarîrî teepa'kasen enen ko'mannîto' tîînen.

7Anî' e'sa' ya tamî'nawîron Paapa maimu yawîrî pra tîwanî emapu'tînenan yentai, mîîkîrîya untîrî yapisî mîrîrî. Uurî wanî itepotorî pe moropai mîîkîrî wanî pe man unmu pe pu'kuru.

8Tîîse eranne'kon, moropai yenku'tîtonkon, moropai î' imakui'pî kupî pî' esenupa'san, moropai pemonkon wîîtîponkon, moropai tiaron nura ku'nenan, moropai pia'san pe tîwanîkon wenai imakui'pî ku'nenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan, moropai tamî'nawîronkon seru'ye'kon, inkamoro ye'ka pata'se' wanî pe man mîrîrî kure'nan apo' iku'pî pe tîwe'sen moropai enxofre apo' yarakkîron. Mîrîrî wanî itakon ite'ka pe sa'mantanto'pe wanî. Miarî tîmoronkon epu'tî to'ya ipatîkarî awanî pe man —ta'pîiya.

Amenan Jerusalém

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

9 Então, veio um dos sete anjos que têm as sete taças cheias dos últimos sete flagelos e falou comigo, dizendo: Vem, mostrar-te-ei a noiva, a esposa do Cordeiro;

10 e me transportou, em espírito, até a uma grande e elevada montanha e me mostrou a santa cidade, Jerusalém, que descia do céu, da parte de Deus,

11 a qual tem a glória de Deus. O seu fulgor era semelhante a uma pedra preciosíssima, como pedra de jaspe cristalina.

12 Tinha grande e alta muralha, doze portas, e, junto às portas, doze anjos, e, sobre elas, nomes inscritos, que são os nomes das doze tribos dos filhos de Israel.

13 Três portas se achavam a leste, três, ao norte, três, ao sul, e três, a oeste.

14 A muralha da cidade tinha doze fundamentos, e estavam sobre estes os doze nomes dos doze apóstolos do Cordeiro.

9Moropai manni' inserî to' asakî'ne mia' pona tîîmo'tai'non manni' e'taruma'tînto' yense' itenya' wanî manni' iipî'pî. Moropai ta'pîiya: —Asi'kî, mîserî Carneiro yawasirî, ino'pî ekareme'to'peuya apî'.

10Mîrîrî ye'nen Morî Yekaton Wannîya uyarî'pî kawînan wî' pona. Moropai mîîkîrîya morî pu'kuru Jerusalém cidaderî ekaremekî'pî. Manni' ka' poi awautî unera'ma'pî Paapa piapai tui'sen ekaremekî'pîiya upî'.

11Mîrîrî wanî'pî inke' morî pe Paapa ya'karu wenai. Mîrîrî cidade wanî'pî sisiu pe aawittapîtî'pî isarawire tî' jaspe wanî warantî. Tu'ke aawittapîtî'pî manni' tî' cristal warantî awai'ne awanî'pî.

12Mîrîrî yuwa'to' wanî'pî kure'nan moropai kawînan. Moropai mîrîrî mana'takon wanî'pî asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kaisarî. Mîrîrî mana'takon konekanen inserîyamî' wanî'pî asakî'ne puu pona tîîmo'tai kaisarî. Mîrîrî mana'takon kaisarî asakî'ne puu pona tîîmo'tai'nonkon Israel payanî'san ese'kon e'menukasa' wanî'pî.

13Eseurîwî'ne'ne tiwin iratai tîîse mana'takon wanî'pî. Eseurîwî'ne wei epa'ka winî, moropai eseurîwî'ne kamai' winî, moropai eseurîwî'ne meruntî winî, moropai eseurîwî'ne wei ewomî winî awanî'pî.

14Mîrîrî cidade yuwa'to' konekasa' to'ya wanî'pî asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'non tî'kon pona. Mîrîrî tî'kon pî' asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'nonkon Carneiro naipontî'san ese'kon e'menukasa' wanî'pî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

15 Aquele que falava comigo tinha por medida uma vara de ouro para medir a cidade, as suas portas e a sua muralha.

16 A cidade é quadrangular, de comprimento e largura iguais. E mediu a cidade com a vara até doze mil estádios. O seu comprimento, largura e altura são iguais.

17 Mediu também a sua muralha, cento e quarenta e quatro côvados, medida de homem, isto é, de anjo.

18 A estrutura da muralha é de jaspe; também a cidade é de ouro puro, semelhante a vidro límpido.

19 Os fundamentos da muralha da cidade estão adornados de toda espécie de pedras preciosas. O primeiro fundamento é de jaspe; o segundo, de safira; o terceiro, de calcedônia; o quarto, de esmeralda;

20 o quinto, de sardônio; o sexto, de sárdio; o sétimo, de crisólito; o oitavo, de berilo; o nono, de topázio; o décimo, de crisópraso; o undécimo, de jacinto; e o duodécimo, de ametista.

15Manni' inserî uyarakkîrî eseurîma'pî mîîkîrî yenya kusan yei siruru warainon ouro konekasa' wanî'pî. Mîrîrî wanî'pî mîrîrî cidade kî'pî ku'ne'tîto'pe. Moropai mana'takon nîrî. Moropai yuwa'to' ku'ne'tîto'pe awanî'pî.

16Mîrîrî cidade wanî'pî se' kaisarî itawenetî ikonekasa' pe. Mîrîrî kawînetî wanî'pî itawenetî kaisarî. Moropai mîîkîrî inserîya tenya manni' ke cidade ku'ne'tî'pî. Mîrîrî kî'pî ikusano wanî'pî eseuwarapo 1.200 kilômetros kaisarî ikusano. Moropai itawenetî moropai ikawînnetî wanî'pî se' kaisarî e'sentai pra.

17Moropai inserîya yuwa'to' ku'ne'tî'pî. Mîrîrîya itîrî'pî eseuwarapo 74 metros kaisarî itawenetî, pemonkonyamî'ya iku'ne'tî warantî inserîya iku'ne'tîsa' tanne.

18Mîrîrî cidade yuwa'to' wanî'pî tî' jaspe ke ikonekasa'. Moropai cidade pu'kuru yuwa'to' pepîn wanî'pî teken ouro konekasa' pe. Awai'ne awanî'pî pattîre warantî.

19Moropai mîrîrî yuwa'to' yaponse' pe to' nîtîrî'pî tî'kon, yari'ku'tasa' to'ya wanî'pî tu'ke si'ta morîkon tî'kon ke. E'mai'non tî' wanî'pî jaspe pe. Ite'ma'pî pokon tî' wanî'pî safira pe. Iteseurînon wanî'pî tî' ágata pe. Itasakîrîrîno wanî'pî tî' esmeralda pe.

20Mia'taikinon wanî'pî tî' sardônio pe. Tiwin mia' pona'no wanî'pî tî' sárdio pe. Asakî'ne mia' pona'no wanî'pî tî' crisólite pe. Eseurîwî'ne mia' pona'no wanî'pî tî' berilo pe. Itasakîrîrîno mia' pona tîîmo'tai'non wanî'pî tî' topázio pe.

Mia'taikin mia' pona tîîmo'tai'non wanî'pî tî' crisópraso pe. Tiwin pu' pona tîîmo'tai'non wanî'pî tî' jacinto pe. Asakî'ne pu' pona tîîmo'tai'non wanî'pî tî' ametista pe. Tamî'nawîrî inke'kon mîrîrîkon tî' ke yari'ku'tasa' pe awanî'pî, suuyu pe, rora pe, tu'ke si'ta morîkon tî'kon ke.

21 As doze portas são doze pérolas, e cada uma dessas portas, de uma só pérola. A praça da cidade é de ouro puro, como vidro transparente.

21Moropai mîrîrî mana'takon wanî'pî manni' tî' epe'ke'kon pu'kuru pérola pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen teken mîrîrî tî' ke ikonekasa' pe mîrîrî mana'ta wanî'pî. Tiwin pî' tîîse tiwinan pérola ke ikonekasa' pe awanî'pî. Tîîse cidade ta wanî'pî iporo asanîto' tekenan pu'kuru ouro konekasa' pe awai'ne, a'kare, pattîre warantî.

22 Nela, não vi santuário, porque o seu santuário é o SENHOR, o Deus Todo-Poderoso, e o Cordeiro.

22Miarî cidade po epîremanto' yewî' ton pra awanî'pî. Maasa pra Uyepotorîkon Paapa wanî moro, meruntî pu'kuru manni' tamî'nawîron yentainon. Moropai Carneiro nîrî wanî moro. To' ko'manto' wanî epîremanto'pe.

23 A cidade não precisa nem do sol, nem da lua, para lhe darem claridade, pois a glória de Deus a iluminou, e o Cordeiro é a sua lâmpada.

23Miarî cidade po wei yu'se wanî pepîn. Moropai kapoi yu'se wanî pepîn iweiyu'manen ton. Maasa pra Paapa ya'karuya iweiyu'masa' ko'mamî. Moropai Carneiro ya'karuya ya'karu'masa' ko'mamî ye'nen.

24 As nações andarão mediante a sua luz, e os reis da terra lhe trazem a sua glória.

24Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron pata ponkon sîrîrî pata po tîîko'mansenon asarî iweiyu ta. Moropai manni'kan ipîkkukon pata esanon reiyamî'ya ipîkku pe tîwe'to'kon enepî mîrîrî yai.

25 As suas portas nunca jamais se fecharão de dia, porque, nela, não haverá noite.

26 E lhe trarão a glória e a honra das nações.

27 Nela, nunca jamais penetrará coisa alguma contaminada, nem o que pratica abominação e mentira, mas somente os inscritos no Livro da Vida do Cordeiro.

Apocalipse 22

1 Então, me mostrou o rio da água da vida, brilhante como cristal, que sai do trono de Deus e do Cordeiro.

2 No meio da sua praça, de uma e outra margem do rio, está a árvore da vida, que produz doze frutos, dando o seu fruto de mês em mês, e as folhas da árvore são para a cura dos povos.

3 Nunca mais haverá qualquer maldição. Nela, estará o trono de Deus e do Cordeiro. Os seus servos o servirão,

25Mîrîrî cidade mana'ta ko'mamî ipatîkarî a'ta ke, aatarakkamo pepîn tiwin kin. Maasa pra miarî ewaron ton pra awanî.
26Mîrîrî yai tamî'nawîron pata ponkonya ipîkku pe tîwe'to'kon enepî cidade pona.
27Tîîse miarî manni'kan imakui'san ewomî pepîn tiwin kin. Moropai manni'kan tîweppe'sanon ewomî pepîn. Moropai seru' pe tîwe'sanon ewomî pepîn. Tîîse mîrîrî cidade pona manni'kan neken tese'kon e'menukasa' ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî po ewomî, inkamoro mîîkîrî Carneiro pemonkono pe tîwe'sanon.

Apocalipse 22

1Moropai inserîya enen ko'mannîto' tîînen, tuna iren yenpo'pî. Mîrîrî wanî'pî inke' pe moropai awai'ne awanî'pî tî' cristal warantî. Mîrîrî tuna wanî'pî Paapa yaponse' moropai Carneiro yaponse' piapai tui'sen pe.
2Moropai mîrîrî wanî'pî cidade arakkita pî' tuutîsen pe. Mîrîrî iren ratai po tîwe'sen yeikon wanî'pî se' yataimîrî. Mîrîrî wanî'pî enen ko'mannîto' tîînen pe. Moropai teepetasen pe awanî'pî tiwin kono' tîîse asakî'ne pu' pona tîîmo'tai kaisarî. Kapoi kaisarî teperu tîrîiya. Moropai mîrîrî yei yare wanî'pî tamî'nawîron pata ponkon pri'yawonkon pepîn tîmoronkon epu'nenan yepi'tînen pe awanî'pî.
3Miarî cidade po Paapa nîtaruma'tî ton pra wanî, tîîse tamî'nawîron wanî morî pe. Moropai Paapa yaponse' moropai Carneiro

yaponse' wanî pe man miarî. Moropai ipemonkonoyamî', yapurînenanya yapurî miarî.

4 contemplarão a sua face, e na sua fronte está o nome dele.

4Inkamoroya Paapa yenpata era'ma ko'mannîpî miarî. Moropai mîîkîrî ese' e'menukasa' wanî inkamoro yapurînenan yepin pî'.

5 Então, já não haverá noite, nem precisam eles de luz de candeia, nem da luz do sol, porque o SENHOR Deus brilhará sobre eles, e reinarão pelos séculos dos séculos.

5Miarî ewaron ton pra awanî pe man. A'ka pe pu'kuru, mîrîrî ye'nen uweiyukon ton lamparinha yawittanîpî yu'se e'nî pepîn. Moropai wei ya'karu yu'se e'nî pepîn. Maasa pra inkamoro ya'karu pe pu'kuru Paapa wanî. Inkamoro ko'mamî ipatîkarî miarî. Inkamoro ko'mamî ipîkku pe, rei pe ipatîkarî.

A certeza do cumprimento da profecia deste livro

Jesus Enna'poto' Sîrîrî Non Pona

6 Disse-me ainda: Estas palavras são fiéis e verdadeiras. O SENHOR, o Deus dos espíritos dos profetas, enviou seu anjo para mostrar aos seus servos as coisas que em breve devem acontecer.

6Mîrîrî ye'nen inserîya ta'pî upî': —Sîrîrî mai wanî sîrîrî yairî pu'kuru tîwe'sen pe. Moropai innape pu'kuru ikupî yu'se wanî. Mîîkîrî Uyepotorî Paapaya tekaton tîrî'pî manni'kan tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' pia. Mîrîrî warantî inserî yarima'pîiya tapurînenan pia, manni' awe'kupî kupî manni' ekareme'to'peiya —ta'pî inserîya.

7 Eis que venho sem demora. Bem-aventurado aquele que guarda as palavras da profecia deste livro.

7Jesusya ta'pî: —Maasa etakî. Ka'ne' pe uuipî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen morî tîrîuya pe wai, manni'kan innape iku'nenan pia. Innape awe'kupî kupî manni' ku'nenan pia, manni' kaareta pona e'menuka'pî ku'nenan wanî —ta'pîiya.

As admoestações e as promessas finais

8 Eu, João, sou quem ouviu e viu estas coisas. E, quando as ouvi e vi, prostrei-me

8Mîrîrî eta'pî uurî Joãoya. Moropai tamî'nawîrî mîrîrîkon era'ma'pîuya. Mîrîrî etauya ataretî'ka pe moropai era'mauya

ante os pés do anjo que me mostrou essas coisas, para adorá-lo.

pe, uyese'mu pona ena'pî inserî rawîrî, yapurîto'peuya kai'ma, tamî'nawîron yenposai'ya ye'nen.

9 Então, ele me disse: Vê, não faças isso; eu sou conservo teu, dos teus irmãos, os profetas, e dos que guardam as palavras deste livro. Adora a Deus.

9Tîîse ta'pîiya upî': —Mîrîrî warantî uurî tapurîi pra e'kî. Maasa pra awanîyakon uurî. Moropai ayonpayamî' manni'kan profetayamî' wanîyakon uurî. Moropai tamî'nawîronkon manni'kan innape yairî kaareta pona e'menuka'pî ku'nenan wanîyakon uurî. Tîîse Paapa neken yapurîkî.

10 Disse-me ainda: Não seles as palavras da profecia deste livro, porque o tempo está próximo.

10Moropai inserî eseurîma ko'mannîpî: —Mîrîrî kaareta anmenuka'pî konekaya kai'ma kîsi. ⌞Tîîse ayonpayamî'ya erenka e'pai man.⌟ Maasa pra î' e'kupî kupî sîrîrî taasai'ya manni' mîrîrî e'ku'to' eseporî pe man aminke pra awe'ku'to'pe.

11 Continue o injusto fazendo injustiça, continue o imundo ainda sendo imundo; o justo continue na prática da justiça, e o santo continue a santificar-se.

11Tamî'nawîron ataretî'kato' weiyu erepansa' ye'nen, anî'ya imakui'pî kupî ya, mîîkîrîya rî imakui'pî kupî ko'mannîpî mîrîrî. Moropai anî' wanî ya nura pe, mîîkîrî rî ko'mamî mîrîrî nura pe. Tîîse anî' wanî ya morî ku'nen pe, mîîkîrîya morî kupî ko'mannîpî mîrîrî. Anî' wanî ya morî pe yairon pe pu'kuru, imakui'pî ton pra, mîîkîrî ko'mamî e'pai wanî mîrîrî warantî —ta'pî inserîya.

12 E eis que venho sem demora, e comigo está o galardão que tenho para retribuir a cada um segundo as suas obras.

12Jesusya ta'pî: —Maasa etatî. Ka'ne' pe uuipî kupî sîrîrî. Uuipî yai manni'kan î' to' nîkupî'pî wenairî, to' pia untîrî enepîuya uyarakkîrî, to' kaisarî itîîto'peuya.

13 Eu sou o Alfa e o Ômega, o Primeiro e o Último, o Princípio e o Fim.

13Uurî wanî e'mai' pe tîwe'sen pe. Moropai aataretî'kato'pe wanî. Tamî'nawîron ye'mai'norî moropai tamî'nawîron

ataretî'kato' moropai eesippia'tîto' moropai ikî'pî uurî.

14 Bem-aventurados aqueles que lavam as suas vestiduras [no sangue do Cordeiro], para que lhes assista o direito à árvore da vida, e entrem na cidade pelas portas.

14Morî pe pu'kuru manni'kan tîponkon ronanenan wanî. Tîponkon ronasa' to'ya warantî, ⌊imakui'pî to' nîkupî'pî eemo'kasa', Cristo mînî wenai.⌋ Mîrîrî ye'nen inkamoroya ipatîkarî enen ko'mannîto' tîînen yei yeperu enapî î' wani' pra. Moropai î' wani' pra inkamoro ewomî mîrîrî cidade mana'ta yai.

15 Fora ficam os cães, os feiticeiros, os impuros, os assassinos, os idólatras e todo aquele que ama e pratica a mentira.

15Tîîse manni'kan imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon arinmaraka warainokon pia'sanyamî', moropai pemonkonyamî' yetarumu'tînenan, moropai tu'ke nura ku'nenan, moropai pemonkon wîînenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan, moropai seru'ye'kon seru'ye' pe tiaronkon yenku'tînenan teeseurîmato'kon ke moropai tînkupîkon ke, inkamoro ye'ka wanî poro po. To' ewomî pepîn tiwin kin —ta'pîiya.

16 Eu, Jesus, enviei o meu anjo para vos testificar estas coisas às igrejas. Eu sou a Raiz e a Geração de Davi, a brilhante Estrela da manhã.

16Jesusya ta'pî: —Uupiawon pu'kuru inserî yarima pî' wai, sîrîrî yekare ekareme'se attîto'pe amîrî'nîkon pî' soosikon kaisarî. Uurî wanî Davi nurî'tî parî'pî pe. Uurî wanî manni' kaiwano' erenmapîyakan warantî —ta'pîiya.

17 O Espírito e a noiva dizem: Vem! Aquele que ouve, diga: Vem! Aquele que tem sede venha, e quem quiser receba de graça a água da vida.

17Mîrîrî pî' Morî Yekaton Wannîya moropai Carneiro yawasirîya taa: —Asi'kî see! Moropai manni'kan etanenanya nîrî taa: —Asi'kî see! Manni' tuna aninnîpainon wanî ya, asi'kî. Moropai anî' wanî ya tuna epe'mîn aninnîpai, enî'tane'kî mîrîrî tuna ipatîkarî enen ko'mannîto' tîînen.

A conclusão do livro | **Sîrîrî Eseurîmato' Yaretî'kauya**

18 Eu, a todo aquele que ouve as palavras da profecia deste livro, testifico: Se alguém lhes fizer qualquer acréscimo, Deus lhe acrescentará os flagelos escritos neste livro;

19 e, se alguém tirar qualquer coisa das palavras do livro desta profecia, Deus tirará a sua parte da árvore da vida, da cidade santa e das coisas que se acham escritas neste livro.

20 Aquele que dá testemunho destas coisas diz: Certamente, venho sem demora. Amém! Vem, SENHOR Jesus!

A bênção

21 A graça do SENHOR Jesus seja com todos.

18Sîrîrî yairon pu'kuru pî' uurî João eseurîma sîrîrî. Î' kai'ma awe'kupî ton pî' kaareta eseurîma etanenan pî' ekaremekîuya. Anî' wanî ya mîrîrî esekaremekî'pî yepannî'pî'nen pe, mîîkîrî taruma'tîto' tîuya yakî'nîpî Paapaya sîrîrî pona e'menuka'pî e'taruma'tînto' ke.

19Moropai anî'ya sîrîrî kaareta pona e'menuka'pî yonpa mo'ka ya, aasîrî awe'menukasa' tanne, Paapaya mîîkîrî mo'ka, mîrîrî yei ipatîkarî enen ko'mannîto' yeperu enapîiya namai. Moropai mîîkîrî mo'kaiya morî pu'kuru cidade po aako'mamî namai, manni' kaaretaya imîrî pe tîwe'sen ekareme'sa', manni' mo'kaiya.

20Manni' tamî'nawîron ekaremekîtîponya taa: —Useruku pepîn ka'ne' pe uuipî kupî sîrîrî. Moriya mîrîrî warantî ka'ne' pe asi'kî, Uyepotorî Jesus!

21Epe'mîra Uyepotorîkon Jesus Cristo nîtîrî, morî pu'kuru wanî tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia, uyonpayamî'. Mîrîrî neken tauya sîrîrî.

Edição Revista e Atualizada
@1959, 1993 Sociedade Bíblica do Brasil
Sociedade Bíblica do Brasil
New Testament in Kaiwá
© 2006, Wycliffe Bible Translators
Wycliffe

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, no sentido de contribuir para a divulgação da Bíblia.

Temos pleno convencimento de que todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Nos dias atuais, existem instituições trabalhando para que a Bíblia seja traduzida para as diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega, vêm sendo empregados, por muitos, em todo o mundo, para esta tão extraordinária missão.

Meu objetivo é o de colaborar, permitindo que as igrejas de Jesus, espalhadas pelo mundo, e, particularmente, no Brasil, tenham, primeiro, conhecimento dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, em seguida, acesso a esses textos.

Por anos venho me dedicando a ter a Bíblia bem próxima a mim, nas mais diversas línguas. Também me dediquei muito por anunciá-la e distribuí-la, especialmente em escolas. Mas um dia entendi que precisava fazer muito mais, disponibilizando os textos que tão dedicadamente me esforcei em obter.

Assim, compartilho com todos, os textos bíblicos que mantenho em formato digital, conforme foram traduzidos pelas diversas instituições que são mencionadas em todas as páginas, não havendo de nossa parte, nehuma intenção comercial ou de divulgação pessoal.

Os textos deste presente trabalho foram fielmente extraídos das páginas eletrônicas das instituições que os produziram, não havendo qualquer acréscimo, seja por nota ou comentários.

É importente esclarecer aos leitores que não somente a Sociedade Bíblica do Brasil – SBB, mas, também, algumas outras editoras produzem Bíblias em português, basicamente a partir da versão portuguêsa de João Ferreira de Almeida, cuja primeira tradução (apenas o Novo Testamento) foi apresentada no ano de 1676, enquanto trabalhava na ilha de Java. Porém, não é apenas a partir dessa versão que as diversas edições foram baseadas. Hoje, tem-se bíblias em português produzidas a partir de várias fontes, além da primeira versão de Almeida.

De tempos em tempos, as editoras fazem revisões e atualizações de seus trabalhos, para manter a bíblia numa linguagem atualizada e acessível aos leitores, convindo dizer que todas as línguas, por serem vivas, sofrem mudanças tanto na forma falada quanto na escrita, com alterações ortográficas, gramaticais, e, até mesmo, do sentido das palavras, que de lugar para lugar, ano para ano, vão se alterando.

A Bíblia já está traduzida para muitas línguas, porém, é preciso que se saiba que muitos países possuem dezenas e até centenas de línguas ou dialetos. Muitas vezes pensamos que em países europeus e do continente americano exista uma língua oficial, falada por todos. Mas isso não é verdade; mesmo nos países onde há apenas uma língua oficial, existem outras, que não são oficiais, mas que são faladas por diversas comunidades regionais.

Um exemplo é o que acontece na Espanha, onde, embora o Espanhol seja a língua oficial do país, há comunidades que utilizam, na comunicação do cotidiano, a língua basca ou a língua catalã. Isso é muito frequente, inclusive no Brasil. Aqui, o Português é a língua oficial, mas diversas comunidades indígenas se utilizam de suas próprias línguas para se comunicarem.

Propus-me executar dois trabalhos distintos. O primeiro visando permitir o acesso à bíblias nas mais divesas línguas, por meio de textos digitais em formato pdf. O objetivo é contribuir para divulgar grande parte das bíblias atualmente existentes. O segundo trabalho é no sentido de disponibilizar bíblias em duas línguas. Com isso pretendendo disponibilizar de forma gratuita a Bíblia em português, conforme o uso corrente do Brasil, e uma língua de outro país, como forma de contribuição aos leitores que querem fazer comparação de textos, bem como, aos que querem conhecer outra língua, aos missionários e o público em geral.

É, importante dizer que as bíblias são traduzidas a partir de fontes diversas. Isso significa que a versão da Bíblia de um país possa ser diferente da que é utilizada em outro, não permitindo uma compatibilização textual exata entre elas. E mesmo entre versões produzidas a partir de uma mesma fonte, haverá diferenças entre as impressas nos anos 1970 e as que são impressas a partir dos anos 2000, por exemplo.

Por essa razão, resolvi utilizar três versões distintas para este trabalho: Almeida Revista e Atualizada (ARA), Nolva Versão Internacinal (NVI) e King James Atualizada (KJA). A intenção é permitir mais de uma possibilidade de aproximação entre as versões utilizadas em nossa língua Portuguesa e as que são utilizadas em outros países. Dessa forma o leitor poderá escolher uma ou outra versão em Português. Por último, esclareço que atualmente, a maioria das editoras/tradutoras adotam as versões NVI ou BKJ para produção de Bíblias, nos diversos países.

Todas as versões estão disponibilizadas pela internet, podendo qualquer pessoa acessá-las. O objetivo é permitir que os textos atualmente existentes estejam facilmente disponíveis aos diversos interessados.

Quanto a mim, reconhecendo e respeitando os direitos das instituições sobre os trabalhos de tradução, recai o encargo de ajudar a divulgar, pedindo aos que amam a Bíblia, que baixem os textos hoje existentes, para que a Palavra do Senhor possa ser preservada para as futuras gerações. Quem sabe se em algum tempo, época ou lugar não haverá situação, que hoje parece distante, mas que poderá ser vivida por outros, semelhante à vivenciada por Paulo e Barnabé, e, registrada em Atos 13:44, "no sábado seguinte, afluiu quase toda a cidade para ouvir a palavra de Deus".

O futuro não nos pertence, mas nos cabe ser previdentes e zelosos pela guarda da Palavra de Deus, principalmente as Igrejas de Jesus.

Este é o meu desejo. Guarde a Palavra de Deus. Ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça a vontade de Deus, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2022, Vitória/ES – Brasil

Capa: Vista da montanha. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.